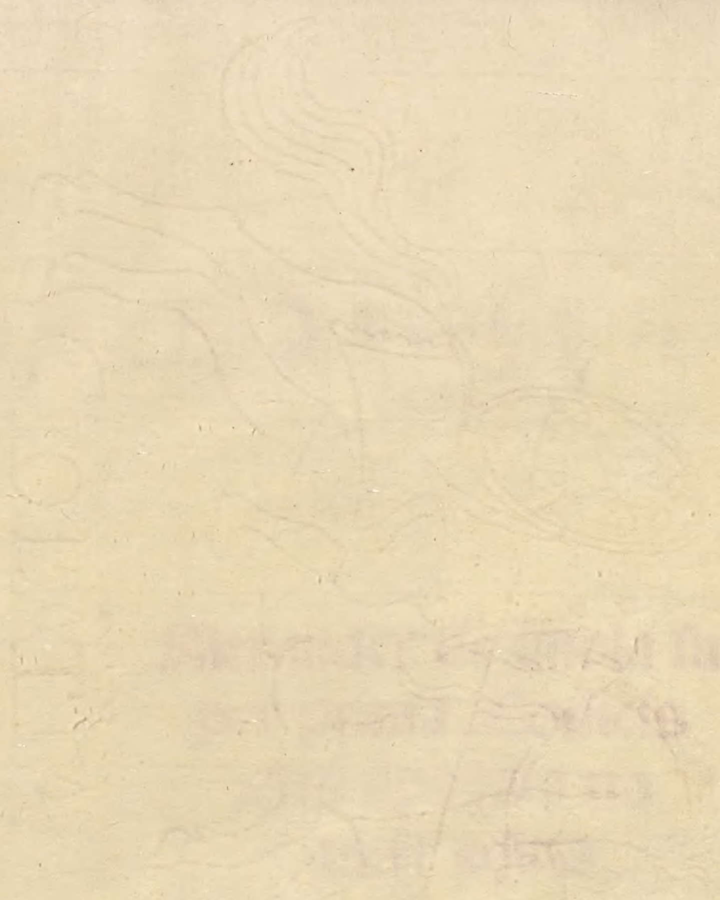
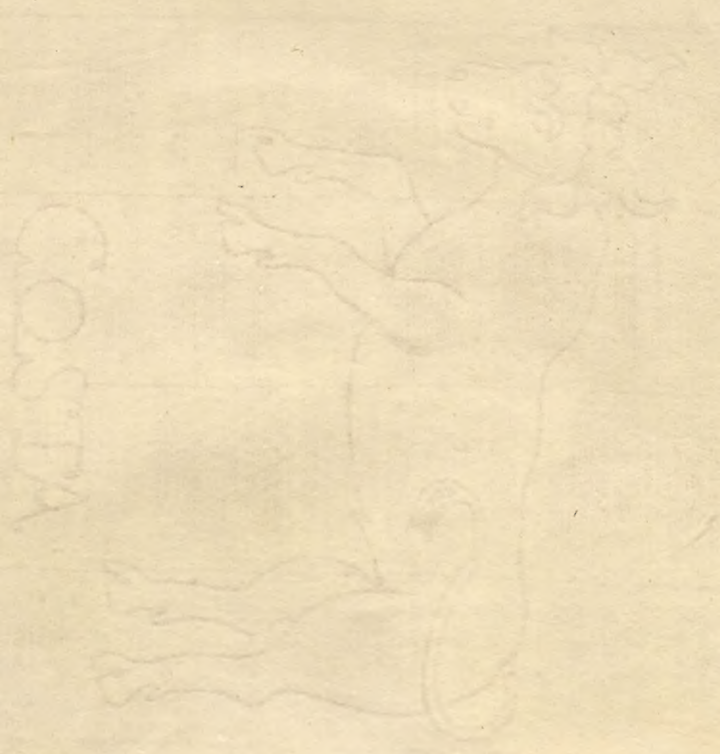
L. 28
C. 5

COSTA

Era De Simon lopez

Alexander de imola super prima Codicis cum apostilis noviter editis

Libreria

Rubrica de edendo.

In glosa. Rũice ibi quod est ꝑparatoriũ ⁊c. Preparatoria enĩ ꝑmitti debent[a].l.ordinarij.C.de rei ven.l.ĩ certi.C.de interdict.⁊.l.j.ff.de ori.iur.⁊ intellige verũ q editio actionis id est libelli qui dʒ edi reo.l.i.in pn.ff.eo.⁊.l.in edita.j.eo.est ꝑparatoriũ iudicij. Sʒ alie editiones rõnum ⁊ instrumentorũ nõ dicunt preparatorie sed instructorie[b] q tendũt ad instructionẽ seu ad decisionẽ cause.l.i.ff.de fi.instr.c.puenit el.i.de testi.cog.ſm Franc.tigri.de pisis preceptorẽ Bal. ⁊ ẽt ſm Bald.hic qui ad hoc allegat.l.postq̃.§.si dies. ⁊ ibi bar.vt leg.no.ca. Et ex hac glos.ita declarata habes vnũ qd est nota.vʒ q qñ citatur a pncipio reus dʒ sibi a pncipio mitti copia libelli actoris cum citatiõe. als enĩ sequeret q nõ ipsa editio libelli sed citatio esset ꝑparatoriũ iudicij.⁊ ad hoc ponderat istã glo. Franc.tigri.h solus tñ de hoc dicas vt p bar.⁊ alios in auc.offerat de lit.ꝯtes.p Cy.in.l.sicut.vbi glo.in ver.executorẽ.j.de ꝑscrip.xxx.an.p glo.⁊ doc.in cle.ij.in gl.fi.vt lite pen.⁊ in.c.q̃q̃.in gl.ij.de dila.p bart.in.l.si finita.§.iulia.in.iij.col.de dã.infec.p bal.in auc. qui semel.in ver.quero qñ dicat.j.qũo ⁊ qñ iud.⁊ in.l.fi.per illũ tex.j.de iure do.ipe.p Ang.in.l.fi.de an.excep.⁊ in.l.si seruũ.§.nũc videamus.ff.de ver.obli. p Ant.de but.in.c.i.de lib.obla.aliqd per bar.in Rũica j.ti.i.⁊ in.l.inter.ff.de publi.iudi.vbi ẽt tangit qd in libello criminali.per eundẽ in extrauaganti ad repri. in ver.sup dicto crimine p bal.in.l.ij.per illũ tex.j.de exhibẽ.reis.p Saly.in.l.absentẽ.in.iij.q.j.de accusa. ⁊ magis cõis ꝯclusio est q nõ sit necesse inseri copiã libelli p.l.nõ vr la.ij.ff.de iudi.⁊.l.ij.ibi postea q̃ ⁊c.j.de exhi.reis.⁊ q satis est q in citatiõe dicat cõpareas ⁊ tui ꝑsentiam facias.l.ꝯsentaneũ.j.qũo ⁊ qñ iud. lʒ in aliquib᷒ casibus requirat inserere copiã libelli. de quibus per doc.in dictis locis maxie p Imo. in.d.§.iulia.⁊ in illis casibus saluabit dictũ huius gl.q editio erit ꝑparatoriũ. ¶ Vel dic q est ꝑparatoriũ eo q anteq̃ reus citet actor dʒ edere libellũ iudici. nam in citatiõe requirit cõmissio iudicis.l.fi.j.de exhib. re.l.cũ clericis.s.de epis.⁊ cle.⁊ est rõ q iudex anteq̃ cõmittat citationẽ videre dʒ libellũ.qm si ꝯtineret iniustum iudex dẽret denegare cõmissionẽ citationis. Ita dicit Odo.in.d.l.cũ clericis.⁊ est dignũ no.ſm bald.ibi.⁊ ita seruant boni assessores ſm eũ.⁊ ex hac ratiõe editio dicet esse preparatoriũ. ¶ In ea.ibi.⁊ instrorũ Cy.bal.Saly.⁊ Pau.de ca.dicunt q imo ẽt tractat hodie de quadruplici editiõe.q ẽt tractat de editiõe actorũ.l.ij.j.eo.sʒ tu salua glo.q appellatiõe instrorũ cõprehendunt etiã acta.d.l.i.de fi.instru.⁊.d.c.puenit.no.Bar.in.l.in fraudẽ.§.neqʒ.de iure fisci.sentit gl.hic allegando.d.l.ij. ¶ In ea.in fi.gl.in rubri.ff.eo.rñdet q ideo q gerundiuũ importat necessitatẽ.⁊ idẽ sentit glo.in rub.ff.d liber.⁊ post.quã ibi no.bal.sed hoc cõiter reprehẽdit.pʒ in rub.de i ius vo. iũcta l.i.vt nemo inuitus. Tñ bal.⁊ Saly.substinẽt glo.q gerundiuũ duplicẽ hʒ significatũ.s.actiuũ ⁊ passiuuʒ Unde in ti.de in ius vocan.sumit actiue q nullus cogitur agere.sed hic assumit passiue:q h tractat de eo qui conuenit vt edat.sed hoc mihi nõ plʒ: q ẽt noia verbalia habent significationẽ nõ solã actiuã sed etiã passiuã.pʒ in hoc noie testamenti factio.insti.de here.quali.⁊ dif.§.testi.l.fili᷒ de testa.pʒ ẽt in tit.de iur.cal. Nam cogit qs iurare de calũ.ergo ita potuisset hic in rubri.dici de editiõe sicut de eden.vñ dic melius vt h p Cy.cũ quo transit Iac.bu.ray.Fran.tigri.Bar. ⁊ cõiter alij.⁊ p dicto eorũ est gl.instit.de actio.in Rũica quã hic allegat Richar.d sali. Et de nã gerũdiui[c] vltra ꝑdicta vide p Io.mo.⁊ Io.an.ĩ.c.i.d postu.pla.

[a] ¶ Debent. dic q legislator qñqʒ hũc ordinẽ nõ seruat vt pʒ i actiõe ad exhibendũ ꝑparatoria actiõis rei vendic.l.i.⁊ ibi bar.⁊ bal.j.ad exhibendũ no.gl.ĩ.l.ad rẽ mobilẽ.ff.d pcu.⁊ tñ in ordie titulorũ nõ ꝑmittitur. sed post titulũ d rei vend.põt dici ſm ant.d alex.q vbi ordo nõ ẽ necessari᷒ nõ curat ordo titulorum.

[b] ¶ Sed istructorie inq̃ʒtũ do.iason hic dicit caute d bere ĩtelligi q potẽtia oĩs edicio põt dici ꝑparatoria atñ eo q q facit mentionẽ in libello de instrõ tenet illd edere añ lit.ꝯte. Intellige si hʒ facultatẽ dãdi ut q ĩstrã sũt sua si ãt essẽt aliena pcedit in cã absqʒ editiõe dũmodo iuret illa edere q̃ʒ primum poterit ita dicũt do. d rota decisio. suis in antiqs de fi.ĩstru.alex.ꝯsi.iij.ĩ ꝑn. ij. li.

[c] ¶ Gerũdiui adde ad ãpliationẽ eorũ q dicit hic do.iason d gerũdiuo q si dico postulo in eligendũ tñ est dicere q̃ʒ tũ si eligeret ſʒ roma. ꝯsi. cccclxxxuij.

[d] ¶ Nihil allegat.fac q diĉ ludo.ro.ꝯsil. clxxvj. qd dictũ cauponis tanq̃ʒ nõ idoneũ supplet p aliuʒ.

lib.vj.in nouella.⁊ p Io.an.in addi.spec.in ti.d libe.ꝯcep.§.nuuc videndũ.in pn.per bar.⁊ Ange.in.l. situ ex pte in fi.ff.de acqr.here.per bar.in.l.i.ad fi.ff.d ꝯdi.⁊ de.⁊ ad reprimendũ.in ver.nec ex eorũ Ja.bu.⁊ Saly.in.l.ij.de his qui latro.p bal.in addi.spec. in ti.de ꝯfes.in.iij.col. Bal.in.l.id qd paupibus.ĩ.i.col.de epis.⁊ cle.⁊ in.l.si ex cautiõe.in.v.q.j.de nõ nu.pecu.⁊ pleni᷒ per eũ in.l.falsus.in.iij.col.de furt.pleni᷒ quã per aliquẽ per Albe.d ros.in dictionario suo.vbi ẽt tractat de supino.d quo ẽt p Io.an.in.d.c.i. ⁊ per bar.in.d.l.i.in fi.d ꝯdi.⁊ de.⁊ bald.in.d.l.id qd pauperibus.⁊ in addi.spec.in dicto ti.de ꝯfessione.

Ipse despice.

¶ Actor pmo dʒ ĩspicere quã facultatẽ pbandi hʒ: q reus habens pbationes vel instrã ex qbus actor possit de iure ipsius actoris docere nõ tenet edere nisi ex iusta cã in iure expressa offõ iudicis indaganda h.d.ſm vtranqʒ lecturã.nam pmo in codice rõnuʒ intelligit.scdo in instrĩs. vt ĩ gl. ¶ No.q actor instruct᷒ ad cãm accedere dʒ vt hic. ⁊ in.l.si qñ de dilati.c.cordi.de appel. in. vi.ij.q.iij.§.spaciũ. ¶ Scdo no.q reus nõ tenet reglr edere ratõnes actoris fallit pmo si rõnes ꝯfecte sunt actore mandante:vt in glo.scdo fallit in vsurario q indistĩcte edere tenet cle.i.de vsur.⁊ ita intelligit bart.istũ tex. cum quo alij transeũt:⁊ ista dr esse cã de qua fit mentio in tex.in vbo ex cã ſm eos.⁊ hoc pp odiũ isti᷒ mulieris feneratricis.⁊ lʒ iste intellect᷒ in se verus sit:tñ diuiat ad istũ tex.quinimo nõ potuit ĩperator hic vaticinari de decisione dicte cle.i.q per mille annos post hãc.l.edita fuit. ¶ Tertio fallit in nauta caupone stabulario ⁊ publicano.quorũ gen᷒ est improbũ.iõ ad similitudinẽ vsurarij edere tenent:ita decidit bal.ĩ.l. dissolute.d ꝯdi.ex leg.⁊ lʒ p rõne sua nihil alleget[d] potes allegare tex.in.l.i.§.i.nau.cau.sta.ibi nec nũc quidẽ abstineant.⁊.l.quãte.in pn.ff.d publi. Et p hac extẽsione quã facit bal.adde no.per gl.in.l.si ꝯstante. in pn.declarando vt ibi p bar.in.viiij.q.pme ptis solu.ma.cum suis si.⁊ pcedunt hec ẽt si vsurarius vel caupo desierit fenus vel cauponã exercere.l.ꝑtor.§. is ẽt ⁊ ibi bar.ang.ff.eo.⁊.l.palã.§.nõ solũ.ff.de ritu nu.⁊ ibi vide in simili notabile dictũ bar.⁊ no.etiã bal.in l.quid sit fugitiu᷒.in pn.per illũ text.in ver.celsus.ff.de edi.edic.⁊ Ang.in sua dispu.astensis miles p bal.in rub.C.de vsur.i.ij.q.vbi limitat no.p bar.in dictis locis nõ habere locũ si vsurari᷒ restituisset vsuras[e] per c.cũ tu.in verbo donec cum glo.de vsur.qd tene menti.⁊ p ampliatiõe.d.cle.i.vltra ꝑdicta vide nota.per bal.in.l.alio.j.d in litẽ iur.⁊ p eundẽ in.l.fi.j.d fid.instru.circa pn.⁊ in rubri.j.de ꝯsti.pec.in pnc.vlti. col.⁊ in.l.si quis.§.ꝑtor in.iij.no.ff.eo.p ang.in dicta disputatiõe in vlti.charta. ¶ Quarto fallit in quocũqʒ mercatore vel artifice qui occasiõe sui artificij ꝯficeret librũ rõnum sicut erat ꝯsuetudo.nam ille q cum eo ꝯtraxerit vr tacite ei mandare[f] q rõneʒ ꝯficiat ar.l.vniuersorũ.ff.d pig.actio.⁊.l.fi.ff.qd cũ eo.ſm Iac.bu.bar.Ang.Saly.⁊ Frã.de albergo.⁊ Flo.h idẽ tʒ Ja.bu.⁊ bar.in.l.quedã in pn.ff.e. ⁊ Ja.bu. in.l.i.§.editiones.ff.eo.⁊ Ant.d bu.ĩ.c.j.d pba.⁊ do.Car.ĩ.d.cle.j.d vsu.vbi dicit istam opi.seruari.rõne ergo taciti mãdati tenebit exhibere p.§.ptinere.allegatũ in glo.qd est valde quotidianũ. Sed bal.h tʒ ꝯtrium q semp fuit ꝯsuetudo q mercatores h ꝯficerent librũ rõnuʒ. tñ tex.reqrit q apparet d mandato.d.§.ptinere.p hoc adducit:q si spãle est in feneratore. vt.d. cle.i. ergo in ꝯtrium est ius cõe.l.ius singulare.ff.de leg.⁊ ita dic

[e] ¶ Usuras. vr ẽt dici posse qd post restõnẽ vsurarũ necesse sit q p trienniũ conuersat᷒ fuerit cũ bonis uiris vitã hõestã ducẽdo q p tale tps fungit nou᷒ hõ l.dis.ferrũ.⁊ gaudet ꝑuilegio iuriũ loquentium d morigerate uiuẽtib᷒ ut late p ludo.ro.ꝯsili. ccxxvj. vbi ẽt allat.c.cũ tu in vbo donec.

[f] ¶ Tacite mãdare.hoc sequit bal.ꝯsi. ccclij.j. libr. ludo.ro.ꝯsi. cccxviij.

tenere Ja. de bel. H qui tñ simplr de mercatore loquitur nulla facta mentione de ɔsuetudine. Sed do. Card. in. d. cle. i. rñdet ad illá cle. i. q ibi est spále nõ solũ in publice fenerante. sed p̃uate ⁊ secrete. Sed opi. Jac. bu. p̃cedit in publice exercente mercaturá. Jtẽ in vsurario est spále vt teneat edere nõ solũ librũ rõnũ sed ẽt q̃libet cedulá ⁊ scripturam. vt colligit ex glo. ibi in ṽbo cõpellendũ. ⁊ no. Ang. expsse in. d. l. si qs. §. rõnem. Sed argentarij ⁊ siles ex edicto de edendo non tenent edere oẽm scripturá sed tñ rõnes. d. l. p̃to. in p̃n. iuncto. §. rõnes. Fulg. H sequit opi. bal. p. l. argẽtarius. in p̃n. in ṽbo p̃ncipalis eo opa ⁊c. ⁊ l. quidẽ §. nũmularios. ff. e. vbi ɔsuetudo argẽtario erat q rõnes ɔficerent: ⁊ tñ nõ tenent edere nisi ei qui mandauit rõnes ɔfici. d. §. p̃tinere. Pau. de ca. H dicit q forte opi. bal. est verior. subdit tñ q bal. vr sibi ɔtrarius in q̃tum ipse secutus guil. dicit q i dubio ɔsumit mercatorẽ scripsisse rõnes meá me mandante p no. p gl. in auc. de nõ alie. §. i. in ver. iniũgat ⁊ p id qd no. gl. ij. in. l. fi. j. de pac. ɔuen. ¶ Sed pau. de cast. ɔcordat hoc mõ. s. q aut allego me mandasse ⁊ lz nõ probem vbiqz tu exerces artẽ ⁊ q publice librũ facis ⁊ hoc facias. aut nõ allego me mandasse expresse. sed dico q tacitũ mandatũ resultat ex publica arte. ⁊ istud nõ fuisset. ita p̃cedit p̃mũ dictũ bal. ⁊ similis distinctio fit in alia mã in. l. cũ de in rez ver. in gl. in verbo decẽnio ff. de vsur. Adde q bal. in. l. i. §. rõnes. ff. eo. tz etiá ɔ Ja. bu. sicut hic idẽ tz Bal. in. l. i. in. iiij. col. j. de falsa cá adie. lega. ⁊ Ang. in. d. l. argẽtarius. in p̃n. p illũ tex. in ṽbo neqz vllas alias absimiles ⁊c. ¶ Jdem tz Pe. de anc. in. d. cle. i. ⁊ Jo. de imo. in. d. c. i. d p̃ba. do. Abb. ibi tz ɔ Bar. si artifex tenebat libros publice. secus si in secreto domi ad suá instructionẽ tñ q: tunc est sua scriptura p̃pria igit nõ cogit edere actori. iuxta. l. qui accusare. j. eo. sed ista rõ est fragilis q: ẽt liber argentarij vr esse argentarij. d. l. p̃to. in p̃nc. cũ glo. in ver. meũ. ⁊ tñ p̃pter p̃cedens mandatũ edere tenet. ¶ Non ob. l. qui accusare: q: ibi reus nõ recollegerat instr̃m suũ a notario mandato actoris sed suo motu: nec ibi p̃cedebat dicta ɔsuetudo. p hec pz hunc passuz esse dubiũ. Teneo tñ opi. Ja. bu. ⁊ sequatium p qua adduco. l. fi. in fi. j. de fideius. p quá dicit ibi bal. q ibi melius q alibi p̃bat q notarius simplr rogatus intelligit esse rogatus de clis ɔsuetis [a] ad idẽ q: vbi tecum ɔbo: vel te p̃curatorẽ ɔstituo videor tibi expresse dicere q facias ea q̃ sunt de ɔsuetudine [b] vt ẽ bonus tex. in. l. si pignore. §. fi. in versi. vsus. ⁊ ibi no. doc. de pig. ac. facit. c. ceter. de dona. cũ si. ⁊ no. bar. in. l. si p̃cur. in p̃n. ff. q in frau. cre. ⁊ plene Ange. in. l. bene. C. de q̃dri. p̃scrip. ⁊ bal. in rubri. j. de exerci. ad fi. ⁊ ad istaz opi. inclinat bar. in rub. illa de ɔsti. pe. in pe. col. ¶ Non ob. q ɔsuetudo argentario erat cõficere rõnes ⁊ tñ requirebat mandatũ: q: rñdeo q p̃ supposita ɔsuetudine eo ipso q ɔbo cũ argentario videor mandare p p̃dicta. vñ tunc p. §. p̃tinere. solũ continent illi qui mandarũt expresse. nec cũ argentario ɔxerunt. Nam lz als p̃tẽderent interesse ex illis rõnib tñ editionẽ petere nõ poterũt vt ibi. ¶ Nõ ob. d. l. argentarius. in ṽbo absimiles: q: stante dicta consuetudine sequit q isti sunt similes argentarijs: vt ẽt no. bar. in. l. nuda. in vlti. col. ff. de dona. ⁊ qd not. gl. in. §. argentario. in aucté. de fideius. ¶ Et aduerte q: in. l. argẽtarius in p̃n. assignant due rõnes finales tñ sufficiet q vna vendicet sibi locũ in mercatore. §. affinitatis insti. de nupt. ⁊ in. l. ventri. §. in bonis. vbi gl. de p̃uile. credi. ¶ Unum casum tñ pono p magis ɔstanti vz q si argentarius mercator me p̃sente rõnes meá scripsit videor mandasse: vt est bona gl. in. l. j. ff. de neg. ge. per iura ibi alleg. ¶ Jnq̃tuz tñ dicit bal. q in dubio ɔsumit scriptá esse rõnez meá me mandá ⁊c. vt dixi. s. ẽt nulla p̃supposita ɔsuetudine hm cũ qd est no. ¶ Jdez tz. §. editiones alle. i gl. in. d. autẽ. de tabel. hñ facit qd no. Jo. an. in addi. spec. in tit. de instru. edi. in rubri. in ver. de quarto rñdet. ¶ Sed ego anno p̃imo in. l. sciendũ de ver. ob. hoc dictũ reprehendi: q: gl. p quá fundant se p̃dicti est cõiter reprobata. s. glo. in. d. autẽ. de tabel. nam cõiter ɔcludit q notarius in dubio nõ ɔsumit rogatus a p̃tibus: q: rogatus ⁊ mandatũ est quid extrinsecũ: ergo nõ ɔsumẽdũ. l. quecunqz. §. fi. ff. de publi. sequit Bart. ⁊ alij in d. l. sciendũ. cũ ɔco. de quo tñ ad ibi dicta me nũc remitto. ¶ Ex p̃dictis infert q si notari fuit rogatus de instr̃o sed nõ a me poterõ illũ cogere vt mihi edat licz interesse p̃tendá. ⁊ iste est notabilis articulus. tñ hoc postq doc. hic nõ tangunt nisi Jac. bu. hic q posuit vnum verbũ. remitto me ad no. p glo. ⁊ doc. in. l. p̃to. ver. hui. ff. eo. ⁊ bar. in. l. fi. §. fi. ff. de tab. exhi. ⁊ in. l. ɔtrouersia. in fi. ff. de transac. p Bart. ⁊ bal. i. l. instr̃a. C. de fideicõ. ⁊ in. l. plures. j. de fid. instru. per Jnno. in. c. i. de fi. instru. p spec. in ti. de instru. edi. §. postq ver. itẽ nunqd. ⁊ p Jo. an. in. d. tit. in rubri. in v. col. p Bal. in. l. fi. in antepe. col. j. eo. ⁊ p Ang. i. l. quedá in p̃nc. ⁊ in. d. §. rõnes. ⁊ in. d. §. p̃tinere. ff. e. in qbus locis plene habeo cũ notarius edere teneat instr̃a ⁊ regula est q tñ rogantivel succedenti in locũ eius cum instr̃m meũ sit factũ ad eius vtilitatẽ: vt est glo. in. d. l. p̃to. ⁊ hoc intellige stricte in instr̃is. secus in actis: q: cuicũqz edi debent cui interest vt dicá. j. l. p̃xima. ¶ Quinto fallit in oĩbus in qbus reus cõpellitur edere actori instr̃a quos referá plene in. l. fi. j. e. q: ex idẽptitate rõnis idez erit in rõnibus. ¶ Tertio no. q editio petit iudicis officio qd est indistincte verum qñ ab aduersario cũ quo litigo peto incidẽter in oĩ iudicio mihi editionẽ fieri. ¶ Nam illa oĩa que petunt in iudicio iam incohoato. expediunt iudicis offõ mercẽnario. l. ediles. §. idẽ sciendũ. de edi. edic. l. nõ solũ. ff. de rei ven. ¶ Si aũt p̃ncipalr petit in iudicio editionẽ fieri tunc distingue vt p Bar. plene in. l. que dam in p̃nc. post glo. ff. eo. ⁊ hic ⁊ in. §. officio allegato in glo. ⁊ ibi ẽt per Bal. ⁊ p Cano. in. c. i. de p̃ba. ⁊ in. d. cle. j. per spec. in tit. de instr. edi. §. videndũ ver. pe. ⁊ aliqd per Bar. in. l. fi. §. i. ff. de tabu. exhib. ⁊ dicam aliqd cum glo. ¶ Jn gl. in verbo quẽadmoduz ibi vel dic ⁊c. recta est hec expositio. Prima ṽo not. q: narratio fuerat specifice facta ex cã depositi. ¶ Jn glo. in verbo ex cá. ibi vel nõ ⁊c. glos. duas cás ponit ex qbus reus edere tenet reliquas dixi in scdo notab. ¶ Jn ea. ibi. §. nihil. vel dic q exercebat argentariá per seruũ qui esse põt argentarius. l. p̃to. §. sed si seruus. ff. eo. vel aliter vt hic p Cynum ⁊ Barto. qbus adde que dixi sup tex. ¶ Jn ead. ibi dic vt ibi dixi ⁊c. cõiter tenet p̃ma opi. ibi posita in gl. adde qd dicaz sup glo. fi. ¶ Jn ea. ibi alij ⁊c. hec scda lectura aliqualiter violat tex. qui loquit in rõnibus: tñ in se vera est ⁊ eius mã tractat in. l. fi. j. eo. ¶ Jn glo. i. adde q gl. magna in. l. i. §. editiones. ff. eo. ⁊ cõiter doc. ibi ⁊ hic vident velle q argentarius ⁊ notari qui ex nã officij cogunt facere scripturas cõpellant edere iudicis officio: ⁊ si neglexerunt tunc agat actione in factũ ex edicto de edẽdo ad interesse. d. §. ex hoc edicto. Tñ adde q spec. in tit. de instru. edic. §. videndũ. ver. pe. ⁊ Ant. de but. in. c. i. de p̃ba. dicunt q a p̃ncipio cõpelluntur p actionẽ in factũ ⁊ istud mihi vr in puncto iuris verius: q: verba edicti p̃toris nõ referunt ad iudicem sed ad partẽ: vt. l. p̃to in p̃n. ff. eo. vbi ponit p̃pie edictũ p̃toris vñ oriri dz actio in factũ que orit ex quolibet p̃toris edicto. l. fi. in p̃n. de eo per quẽ factum est. ⁊ l. iij. als. iiij. §. ex hoc edicto. nau. cau. sta. secus si verba referant ad iudicẽ: q: tunc orireť iudicis offm vt no. in. l. si res obligata. in fi. de leg. j. ⁊ i. l. si soror. j. de colla. ⁊ bar. plene in. l. i. ff. de ɔdi. ex leg. ¶ Et p ista opi. vr tex. in. l. i. §. pe. in fi. ff. ad exhibẽ.

[a] ¶ Clis ɔsuetis. vide eun dẽ ɔsl. lxxxvij iij. li. ⁊ an notari ɔsumat rogat vide ang. ɔsi. lxx. iiij. ⁊ cclxxxi alex. ɔsi. cliij

[b] ¶ Consuetudie. late ludo. ro. ɔsilio xciij.

[c] ¶ Jntereẽ de hoc an teneatur ⁊ qd opeẽ statutũ q officialis teneat ad petitionẽ cuius libz cui iter ẽ facere edi instr̃m vid p ro. ɔsl. lxxxiij

[d] ¶ Et cã in q̃tũ. d. iasõ hic ãpliãdo ⁊ dicit q re ñ tenet edere actori nisi ex cáis hic assignatis etiá si alr actor p bare nõ possset q: rõ ingrẽdẽ vitatis nõ ẽ sufficiẽs cã p quá re cogat eder dic tu q ɔriũ voluit ludo. ro. ɔsi. cccxc viij. s. alleg. q: vtis ɔ piculo aienolẽtia eder ⁊ satis magna cã est qñ alr p bari nõ põt. ibi vid p cũ.

non

a ¶ Publice reccurref. vt sũt libri scribanoꝝ venetijs ꝺ quo p ro. ꝯsi. lxxj. ⁊ lxxvij. ⁊ in q̃ꝫ tũ. d. ias. hic dicit ꝺ ꝑuilegijs depositi dic illa ꝑuilegia non hẽre locũ i deposito ꝯfessionato p ea q̃ voluit bal. ꝯsi. ccxxij. vbi voluit q tali ꝺposito possit obijci exceptio cõpensatiõis

b ¶ Sñia. an sñia uẽiat appellatõe actorũ. uide bal. ꝯsil. cccxxviij. ubi põt an stãte statuto q acta dẽant eẽ subscripta a notario bãchi alr̃ nõ habeat fidẽ q si ualebit sentẽtia nisi fuerit subscripta a notario ꝑdicto. ⁊ an possint ꝓbari p testes vide p pau. ꝺ cast. ꝯsi. ij. ⁊ an de ꝯsensu ptiuꝫ possint scribi ab alio q̃ꝫ deputato. ⁊ qd si subscribẽs dicat ego A subscripsi cũ uoca. b. uide p roma. ꝯsil. cclxxxj.

c ¶ De actis quod delegatõ nec subdelegatio nõ dicãr ꝺ actis voluit lapus allega.

in ver. conscripsit. qui tex. aliter intellect⁹ non vr̃ habere bonã rõnem: ⁊ sic si cõpetit actio in factũ ex edicto ꝑtoris cessabit officiũ iudicis qꝺ est extraordinariũ remediũ in. l. in cause. la. ij. ff. de mino. ⁊ glo. melior de iure in ꝓposito in. l. i. §. per hanc. in fi. gl. magne. ff. de rei ven. p Bar. in. l. in ꝓuinciali. §. i. ff. de ope. no. nũc. ⁊ istud est vtile scire: q: aliter libellat̃ qñ imploratur officiũ iudicis ⁊ aliter qñ intentat̃ actio vt declarat Bar. in. l. i. in pe. col. ff. de iuris. om. iudic. ⁊ cano. in. c. fi. de offi. iudi. ¶ Item est vtile q: qñ cõpetit solum officiũ iudicis interpellatio extraiudicialis nõ cõstituit in mora: vt est similis tex. in. l. cũ postulasseꝫ. in ꝑnc. de dã. infect. nec ob. iste tex. q: hic loquit̃ qñ contra aduersariũ petebat̃ editio incidenter iudicis offõ mercẽnario vt hic simpliciter dr̃ q spectat ad officiuꝫ iudicis cognoscere que sit iusta cã editionis fateor q in editione actoris ꝓceditur per ĩplorationẽ officij iudicis: q: lex verba refert ad iudicem. ĩ. l. ꝓxima. Reliqua sup hac glo. dic vt hic p Bar. extra glo. tangunt Bal. ⁊ Saly. de fide libri rõnuꝫ. ⁊ est mã vulgaris: solum tene menti dictũ Bal. post Guil. dicentis q si liber continet verisimilia faciet fidem ꝓ scribente vna cũ iuramẽto. Adde Jo. an. in tit. de instru. edi. in. §. nunc dicendũ. in addi. magna circa. iij. col. ⁊ bald. in rubri. de fi. instr. in. xxviij. col. ver. sequit̃ videre in scripturis quorũdam. ¶ Item tene menti qꝺ dixit hic saly. volens qꝺ scriptura rõnuꝫ argentarij vel alteri⁹ ad cuius fidẽ publice recurret̃ [a] indistincte faciat plenaꝫ fidem ẽt ꝓ scribente per. d. l. argentarius. in ꝑnc. adde q ꝓ eo est glo. in. d. §. nũmularios quã ibi sequit̃ Guil. de cu. sed bar. ibi ⁊ bal. in. l. rõnes. ꝯrium dicũt cũ distinctione tñ ⁊ bene vt ibi per eos ⁊ per Jo. and. in addi. Spec. ꝓxime alle. ¶ Ultimo not. q in fi. hic voluit Guil. tenens q etiã qñ implorat̃ officiũ nobile ⁊ petit̃ aliquid dari vel fieri requirit̃ libellus: vt plene ꝓbat Bar. in. l. nec quicq̃. §. vbi decretũ. ff. de officio ꝓconsul. ⁊ doct. in. c. fina. de officio iudicis. cum similibus. ⁊ allegata per Bal. hic nõ ꝓbant opi. suã. Alexan. de imol.

i **S apud quem.** Acta tanq̃ ciuilia iudicis officio edenda sunt tã iudici q̃ parti cuius interest. ꝭm cõem lecturam. ¶ In tex. ibi acta ⁊c̃. que veniant appellatiõe actoꝝ. vide tex. in. c. qm̃ contra de ꝓba. ⁊ glo. in. l. illud. in verbo actoris. C. de sacrosan. eccle. ⁊ glo. in. l. acta. ff. de re iudi. ⁊ in. l. gesta cũ glo. s̃. de re iudi. tex. ⁊ gl. in. l. in fraudẽ. §. neqꝫ. ⁊ ibi Bar. in fi. de iure fis. vbi tangit an veniat sñia [b] appellatione actoꝝ. ⁊ no. p Cy. ⁊ Bald. in. l. ij. s̃. vt lite penden. ⁊ ibi glo. p Jo. an. in addi. spec. in ti. de sen. ꝓla. §. j. in ꝑnc. per Guil. de suza hic p Bal. in. l. iterrogatũ. ĩ. de liber. cã. per Innoc. in. c. consuluit. circa ꝑnc. de offic. deleg. vbi notabilr̃ dixit q delegatio iurisditionis nõ dr̃ de actis [c] iudicij. idem dicit Archi. ⁊ Jo. an. in. c. si a subdelegato. de offic. delega. in. vj. ⁊ per Jo. an. in. c. in ꝑsentia de renũ. per spec. in tit. de dila. §. i. ver. sed pone iudex per Jo. cal. in. c. dilectus de cã pos. aliqd p Bal. in autẽ. clericus circa. iij. col. C. de epis. ⁊ cler. ¶ In tex. ibi publica. ⁊c̃. ideo dicuntur publica: q: per ꝑsonam publicã scribunt̃. d. c. qm̃ ꝯ. ⁊ q: coraꝫ iudice fiunt qui est ꝑsona publica: ⁊ q: dictum illarũ scripturaꝝ nõ spectat ad priuatũ. idest ad scribentẽ sed ad rem publicã illi⁹ loci. ita dicebat Nicholaus mata. quẽ simpliciter refert Jo. an. in titu. de instru. edi. in rubri. in. iij. colũ. mouet̃ ꝑncipaliter per hunc tex. in verbo publica. Cũ eo simplr̃ transit pau. de ca. hic dicens. q qñ notarij actoꝝ dimittunt offm̃ nõ portant secum librũ actoꝝ: sed dimittunt in camera publica sub custodia officialis qui appellat̃ cõmentariensis. allegat. l. in fraudẽ. la. j. §. quotiens. de iure fisci. Adde q imo videt̃ q acta sint ipsius scribentis. ⁊ ideo videmus q ipsa originalia apud eũ semp debent remanere: vt in. d. c. qm̃ ꝯ. ⁊ ibi expresse firmat Jo. and. subdens: q ꝓ hoc facit iuramentũ tabellionis qui in sui creatiõe iurare dꝫ inter cetera q originalia semp penes se custodiet. vt no. Hosti. in. c. sicut ne cle. vel mo. dicit tñ Jo. an. q de facto videmus q si notarij sunt officiales epoꝝ cõitatum vel rectoꝝ qui ciuitatibus presunt cogũtur finito officio librũ actoꝝ dimittere: ꝓ qua ꝯsuetudine dicit facere tex. in. c. ad audientiã de ꝑscrip. ⁊ sic in alijs notarijs actoꝝ videt̃ residere Jo. an. qui sint scribentium ⁊ penes se retineant: sicut sunt libri alioꝝ instrumentoꝝ: vt fatetur ipsemet Jo. an. in dicta rubri. in. v. col. ⁊ in. §. nũc videndũ circa ꝑncipium. eo. tit. in ver. per. l. ꝑtor in ꝑnc. cum gl. in versi. meũ. ff. eo. ¶ Non ob. iste tex. in ver. publica. q: etiã alia instrumenta appellant̃ publica. l. cõparationes. ĩ. de fide instr. c. illꝺ de ꝑsump. ⁊ tñ sunt scribentiũ: vt dixi. Non ob. tex. in. d. §. quotiens. q: vr̃ intelligẽdus de notario apud quẽ a ꝑncipio producũtur instrumẽta: ⁊ sic ꝯficiũtur acta. vt apparet ex gl. ibi in verbo postulanda. ⁊ ita ĩtelligit Bar. illum tex. in rubri. ĩ. de fi. instru. in. i. ⁊. ij. colũ. ¶ In tex. ibi taꝫ criminalia q̃ ciuilia. ¶ Ex hoc ĩfert Bal. h̃ q inqsito dari dꝫ copia inqsitiõis ⁊ articuloꝝ sup fama. c. qualiter el. ij. §. dꝫ. de accusa. ⁊ idem dicas in copia iudicioꝝ: q: danda est vt no. Bar. in. l. fi. in pe. q. ff. de questio. ⁊ Ange. in. l. si vacãtia. in. xxviij. coll. de bo. vacã. lib. x. Nõ aũt dari dꝫ copia ĩterrogatoriorũ parti ꝓducẽti testes: vt est gl. no. in. c. ij. in verbo ĩterrogatoria. de testi. in. vj. idem sentit glos. in ij. q. j. in ꝑmis. ĩ ver. ꝑsentia. quã ponderat Bal. in. l. data opa in. xviij. col. qui accusa. ⁊ no. Inno. ĩ. c. p tuas. de testi. ⁊ Spec. in tit. de teste. §. iam de interrogatorijs. in ꝑñc. ver. ponũt rõnẽ huius dicti: ⁊ sic in hoc casu fallit regula hui⁹. l. Que etiã scꝺo fallit qñ pars que rñdere dꝫ positiõibus pendẽtibus a facto ꝓprio rñdere debentis peteret copiã positionũ anteq̃ respõdereꝫ nam dari nõ dꝫ: vt probat bal. in. l. ij. s̃. vt lite pen. dic vt ibi per eum: si eni copia daret̃ parti debes respõdere: posset ab aduocato instrui sup responsiõe ꝯ no. per glo. ⁊ doct. ĩ. l. ij. in ꝑnc. in ver. vtriusqꝫ de iuram̃. calũ. Tertio fallit vbi editionẽ actoruꝫ pars peteret a notario: sꝫ a reo conuẽto qui ipsa acta recollegisset a notario penes quẽ originalia remanserũt. Nam talia acta dicũtur esse ipsi⁹ recolligẽtis: ideo edere nõ tenet̃ vt voluit Innoc. in. c. i. de ꝓba. arg. l. i. s̃. eo. ad hoc facit. l. ij. §. diuus. cum glo. ⁊ ibi bar. ff. de iure fis. ⁊ qꝺ no. bar. hic in ver. tertio modo põt intelligi ⁊c̃. qui ꝓ hoc allegat. l. nimis. ĩ. de testi. nisi ex cã. ꝭm Inno. puta si originalia essent ꝑdita: facit. l. si quis. §. fi. ff. eo. ⁊. l. illate. ĩ. de fide instru. ⁊ idem no. Spec. in tit. de instru. edi. §. videndũ. ver. ex premissis. ⁊ Dñi de rota ꝯclusi. ccviij. incipiẽte. Item lꝫ pars ⁊c̃. ⁊ eo casu quo cogitur ex dicta cã edere tenet̃ petẽs editionem ꝯtribuere ad expensas factas per illum in colligendo acta facta a notario ꝭm Anto. de but. in. d. c. i. ⁊ idem dicit hic Bal. quem sequũtur Fulg. ⁊ Pau. de ca. hic allegant in argumentũ. l. cum sepe. C. de errog. mili. an. libr. xij. ⁊ l. iiij. §. i. ff. finiũ reg. Tu allega meliorẽ tex. ĩ. l. fi. in verbo ⁊ expensas ꝭm q̃titatem de bo. aucto. iudi. pos. vbi aũt quis petereꝫ editioneꝫ a tertio: q: acta similiter a notario recollegisset. dic q etiã sine cã alia debebit editio fieri glo. est not. in. d. §. diuus in verbo agatur. ibi dum dicit sed quidã alius ⁊c̃. quã etiam ibi sequitur Bar. ⁊ Ang. bene facit quod no. bar. ⁊ Ang. ĩ. l. j. §. editiones. ff. eo. ⁊ Jo. and. in dicta rubri. de instru. edic. ⁊ Cy. hic per hanc. l. dicentes q acta indistincte debent edi cuilibet cui⁹ interest. ⁊ in hoc differunt alia instrumẽta ab actis: q: si ad tertium peruenerit instrumẽta sumpta ex prothocollo notarij nõ potest cogi tertius ad mihi edendũ glo. est digna nota. in. l. in fraudẽ. §. neqꝫ. ff. de iure fis. ⁊ no. per. l. i. §. edenda. ff. eo. ⁊ aliquid per Bar. in. l. quedã in ꝑnc. eodem titulo ⁊ firmat domi. Abb. in. d. c. i. lꝫ Anto. de but. ibi contra velit ratione satis debili: quod ĩtelligo verũ nisi originalia instrumẽta notarij deperdita essent per id qꝺ dixi. s̃. ꝓxime. nec mirum q sit differentia inter instrumẽta ⁊ acta vt dixi: q: facilius ꝓceditur ad editionẽ actoꝝ q̃ instrumentoꝝ: nam acta edũtur etiã illi ad cuius petitionem facta nõ sunt: dũmodo eius intersit per regulã huius. l. iam dixi secus in instrumẽtis: vt no. glo. in. l. ꝑtor ver. huius. ff. eo. ¶ Quarto fallit vbi petitur fieri editionẽ actoꝝ cõtra fiscuꝫ nam fieri nõ debet dicto. §. neqꝫ. ⁊ ibi glosa magna ad finem.

¶Quinto fallit in eo qui fuit presens in iudicio qñ acta facta fuerũt ⁊ fuit negligens in faciendo sibi fieri copiam actoꝝ. de quo dicã in glo. de hac materia vide per Bal. in rubr. j. de fide instru. in. iij. col. vbi etiã tangit an acta edi debeant cũ die ⁊ cõ sule. de quo per gl. ⁊ doct. in. d. §. editiones. ⁊ per glo. ⁊ doct. in. d. c. qm̃ contra. ⁊ per Jo. and. in dicta rubr. per Innoc. in d. c. i. per Guil. in. l. edita. j. eo. ⁊ per Bal. hic ⁊ p Pe. de ancha. in cle. i. de vsur. ⁊ supradictis adde que dicam in glo. scda. ¶In glo. i. in pnc. nota ex hac prima lectura qđ iudex appellationis mandare põt parti contra quã appellatuz est ꝙ acta pncipalis cause ⁊ sniam latã per primũ iudicẽ exhibeat ipsi iudici appellati si ea hz: sed si pars habeat ⁊ nolit exhibere poterit iudex pronũciare si quo tempe illa snĩa appareat nõ adhibeatur ei fides ßm Bar. ⁊ Saly. hic dicentes ita tenere Inno. in. c. g. ppetuus. de fide instru. adde Bar. idem tenentẽ in. l. i. §. edenda sunt. ff. eo. ⁊ in. l. si appellationẽ. j. de appel. ⁊ Pe. de anc. in dicta cle. i. Sed Fulg. ⁊ Pau. de ca. hic dicunt ꝙ Inno. nõ dicit hoc in eo qui confiteret sniam fuisse latam ⁊ nollet exhibere: sed loquit Inno. in eo tm̃ qui negabat sniam fuisse latam. ⁊ est verum ꝙ ita loquit Inno. cum quo transit Jo. and. in. c. romana. §. si vero de appel. in. vj. in nouella. ⁊ Bal. i. l. ij. §. vt li. pendẽ. ⁊ in. l. si. in fine. j. eo. ⁊ in. l. nostrã. in. iiij. colum. j. de testamẽ. ⁊ in. l. hi qui ad ciuilia. de appel. Ang. hic. quod tñ dicit Bar. puto verum [a] per rõnez suã quã vide. cui addo bonũ tex. in. l. sed ⁊ si per pretorẽ. §. si dũ decreto. cum glo. ff. ex qui. cau. ma. ⁊ limita: vt per Bald. in. d. l. hi qui. Reliqua circa hoc vide per Ant. de bu. in. d. c. g. ppetuus. ¶In eadẽ ibi. ꝙdiu ab fuerat a contrario sensu inuit glo. ꝙ ille qui psens fuit tempore actoꝝ ⁊ fuit negligens in faciẽdo sibi fieri copiã. nõ debet sibi postea dari terminus ad accipiendũ copiã ßm bar. ⁊ Ange. hic qđ est nota. ¶Sed 9trium tenuit hic Fulg. ⁊ Franc. de alberg. q: contumax nõ dicitur esse melioris conditiõis quã non cõtumax argu. l. nõ solum. ff. de nonis. ⁊. l. seruus. ff. qđ vi aut clam. Pau. de ca. idem tenet nisi apparet ꝙ per calũniaz peteret: vt q: iudex esset in calculo ferende sniẽ: ⁊ ille peteret terminuz ad accipiendũ copiam. nam isto casu pcederet dictum bar. q: presumeretur ꝙ causa differendi faceret. Adde ꝙ Angel. in. d. §. editiones. simpliciter transit cum bar. per id qđ nota. ibi glosa similes isti. tamen ista opinio nõ bene pbatur. ⁊ ideo verior videtur opi. Fulg. ⁊ Pau. de cast. p quo bene facit quod notat glo. in. c. i. in verbo requisitis. de sentẽ. excom. in. vi. que videt velle ꝙ post lapsum terminũ semper possit peti copia actoꝝ. p hoc facit. l. ij. §. vt lite pendẽ. que indistincte vult dari copiam actorum. nõ obstat ꝙ fuit negligens. ⁊ ꝙ propter hoc litis expeditio longior fiat: q: respondeo ꝙ propter hoc tenebitur ad omnia dãna aduersario: vt. l. non ignorat. j. de fruct. ⁊ lit. expẽsis. Non obstat hec glo. q: ponit facti contingentiã. vel melius dic ꝙ hec glo. nõ dicit id ad quod allegatur per Bartol. nam nõ dicit ꝙ ei qui diu absens fuit ⁊ postea comparuit detur copia actorum. sed dicit dari copiam actorum in casu. l. properãdum. §. ⁊ si quidẽ. j. de iudicijs. vbi nõ dicitur ꝙ absens cõparuit ⁊ petierit copiam: sed ꝙ iudici debent dari acta. ¶In eadem ibi tertio ⁊c. Ex hac lectura nota ßm Bar. ⁊ Ang. ꝙ quãdo nouus iudex deputatur loco prioris coram eo producenda sunt omnia acta facta coram precessore. alias enim sententia lata nõ visis actis nõ valeret. l. hec autem. §. i. in ver. liquere. qui. ex causis in posses. eatur. ¶Sed Bal. ⁊ Fulgo. hic contrariũ tenẽt: q: nõ debet fieri noua productio actoruz coram successore cum in successorẽ transeat instantia ⁊ dicatur esse idem iudiciuz ⁊ habet iudicare ex eisdem actis. l. pponebatur. ⁊. l. mortuo. cum glo. ff. de iudicijs. Pau. de castro. hic dicit ꝙ hec opinio est melior quã opinio Barto. quia postꝙ semel acta facta sunt coram vno iudice nõ requirit ꝙ iterꝫ ad idẽ tribunal coraz eodem iudice vel successore compareatur ⁊ verbo dicat reproduco acta facta ⁊c. ⁊ ꝙ ista reproductio notetur in actis lz hoc requiratur quando pducuntur instrumẽta vel alie scripture. satis est ergo ꝙ semel acta facta fuerunt coram iudice allegat nota. per Innoc. in. c. cum in iure ad finem. de officio deleg. bene facetur ꝙ requiritur ꝙ exhibitio realis actoꝝ fiat ipsi successori ⁊ cuilibet iudici: vt possit ex actis instrui: quia nisi acta viderent sentẽtia esset nulla. l. properandũ. §. ⁊ si quidẽ. ibi acta respicere etiã. ⁊ ibi not. Barto. j. de iudicijs. ¶Subdit hic Bal. ꝙ illud qđ dicit hic barto. s. sniam latam nõ visis actis esse nullam dz intelligi nõ visis actis scz substantialib' iudicij: puta libello litis 9test. ⁊c. secus in actis pbatorijs: q: nõ sunt de substantia pz: q: iudex appellationis ex pbationibus coram eo factis confirmat primã sententiã. que tamen tenebat licz lata esset sine probatiõibus illis. allegat. l. fina. ⁊ quod ibi not. ff. quod cuz eo. facit. l. per hanc. j. de tẽpo. ap. ¶Ad de primo circa id qđ pmo dictum est de noua productione ꝙ verior videtur opinio [b] Bal. ⁊ Pau. de ca. ⁊ scdm illam intellige glo. in. §. fina. in versi. habetur ff. de pbatio. ⁊ ibi dicit Bal. in lectura ordinaria. ꝙ ex illa glo. colligitur ꝙ nõ est opus producere acta facta coram eodem iudice. sed Bal. in reper. antiquis. dicit per illam glo. ꝙ acta coram illo iudice facta debent produci re ⁊ verbo. quod intelligo quãdo facta sunt coram alio cuius secũdus iudex nõ esset successor alias secus per supius dicta. ⁊ ad dictam opinio. quã tenui possunt adaptari verba barto. hic. ¶Scdo ad de circa illum passum an sententia lata nõ visis actis sit nulla quod barto. in. l. ij. in pncipio. ff. de iudicijs. idem hic tz Franc. tigri. per. d. l. hec autem. ⁊ Anto. de butri. in. c. ecclesia de consti. concludẽs ꝙ sentẽtia lata nõ visis actis etiam pbatorijs sit nulla per. c. cuz bertoldus de re iudic. tamen scdm Imo. in. d. c. ecclesia. ⁊ tex. in dicto. c. cũ bertoldus. nõ dicit ꝙ sentẽtia sit nulla: sed irritanda: q: erat iniqua. nihilominus fatetur Imo. ꝙ sit nulla tanꝙ lata videatur sine cause cognitione que est de substantia iudicij. l. si cause. j. de transact. l. iudices. j. de iudicijs. l. ij. j. de sen. ex peri. recitan. ⁊. l. ex stipulatione. j. de sentẽ. not. glo. in. l. platam. eodem titu. ⁊ ideo vbi appareret ex breuitate tempis ꝙ iudex subito pcessisset ad sniaz: ⁊ sic nõ potuerit acta mature videre: sentẽtia esset nulla tanꝙ lata sine cause cognitione: ita eleganter decidit Barto. in dicta. l. platam arg. dicte. l. ij. ⁊. c. cuz ex litteris. de restitu. in integ. quod dictum vbicũqz sequntur doct. ⁊ maxime Anto. de butri. ⁊ Moder. in. c. ij. de re iudica. ⁊ in. c. post electionẽ. de concessio. preben. ⁊ i. c. vestra. post medium. de cohabi. clerico. ⁊ mulie. ⁊ i dicto. c. ecclesia. ⁊ Pe. de ancha. in. c. i. de re iudica. in vj. Innoc. etiam in. d. c. cum bertoldus. in verbo concessimus. quem sequitur Bal. in. l. ab eo. j. quomodo ⁊ quãdo iudex. vult ꝙ sentẽtia lata nõ visis pbationibus sit nulla. Sed Anto. de butrio. in dicto. c. cuz bertoldus. dicit hoc esse veruz si lata sit contra absentẽ [c] pro presente qui dolose tacuit pbationes esse factas cum illud sciret per. l. si pretor. §. i. ff. de re iudi. ⁊ per nota. per Inno. in. c. fina. de accusatio. secus si sit lata contra psentem quare sibi imputet si iudici probationes nõ ostendit. sed dic quod esse potuit ꝙ iudici psentauit acta qui tamen videre non curauit: ⁊ sic de causa nõ cognouit. vnde concludo ꝙ si sic in dubio psumetur sniam esse latam visis actis ⁊ cum cause cognitione: dũmodo iudex processerit parte psente ⁊ citata. c. in presentia. de renũciatione. iuncta. l. in cause §. in causa. ff. de minoribus. firmat bar. in. d. l. prolatam. ¶Sed si expresse apparet ꝙ iudex nõ viderit pbationes nõ tenebit sentẽtia tanꝙ sine cause cognitõne: vt dixi etiam si iudex ignoraret acta fuisse facta p c. cum olim de re iudica. ⁊ no. Bar. in. l. quod iussit. in fine. de re iudica. nõ obstat. c. cuz bertoldus. in verbo irritanda. q: exponũtur idest irrita nũcianda: vel irritanda quatenus de facto processit: vt exponit glo. in. l. j. in verbo infirmabitur. ff. de ferijs. ⁊ in simili gl. in. c. auditis de electio. aliqua etiam circa hunc articulum vide per barto. in. l. si finita. §. iulia. in. vj. col. de dam. infecto. ⁊ in. l. multuz. de conditio. ⁊ demon. ⁊ bal. in. l. falsus. in. x. colũ. de furtis. ⁊ in. l. ij. de sportulis. ⁊ in. l. generaliter. §. bis de psentibus in fine. j.

a ¶Verũ. ad de lapsũ all'. x. in si. q h a ne mine allegat ⁊ aliã practicã p eũdẽ al. leg. lviij. de quo ⁊ p sed. 9si. cij.

b ¶Opinio. tu dic ꝙ opi. bar. seqt lu. ro. 9si. c. a ne mine h alia. dũ 9suluit su p statuto di. sponẽte ꝙ ap pellatio dẽat i octo dies p̃ sẽtari iudici alio exñte sta tuto ꝙ a die eleuatiõis actoꝝ fiende ptãti pcedẽti vsqz ad diẽ resignatiõis eorũdẽ fiẽde nouo rectori si currãt tpa aliqua iudici nec ptibus ⁊ ibi lati' vide.

c ¶Absentes ð hoc vide p frã. de rãpo. i ter 9silia cal. 9sil. viij. ð re iudi. p pe. de anc. 9si. cclx. p ant. ð but. 9sil. xviij. p ang. 9sili. cl xxvj.

de rebus credi. ꝛ in auctē. matri. in fi. qñ mulier tu. of. per do. Anto. in. c. cū dilecti. in antepe. col. de dolo ꝛ ꝯtu. per do. Car. ꝛ Pet. de anch. in cle. ij. vt lite pendē. ¶ In glo. ij. ibi nō dicit de actis ꝛc. hanc primā solutionē tꝫ simpliciter Cy. Jac. butri. Ray. Bal. Saly. ꝛ Flor. hic. Sed Odo. ꝛ Fran. tigri tenēt simpliciter scdam solutionē. Bar. ꝟo hic quē simpliciter sequunt Fulg. ꝛ Pau. de ca. hic. ꝛ idem Bar. ꝛ Ang. in. d. §. diuus. tenent ꝯ glo. s. ꝙ. §. diuus. intelligat tam in actis quā in instrīs ꝛ tunc nō ob. iste tex. qꝛ hic dꝫ intelligi qñ petebat ꝙ notariꝰ seu officiaľ seu tertius exhiberet acta criminalia fisco vel alteri petenti. Naꝫ exhibere debent vt hic ꝛ sentit glo. in. d. §. diuus. in verbo agat in pnc. ꝛ in versi. sed quilibet ꝛc. qđ est singulare ẜm Ange. ibi sed qñ petitur p fiscum ꝙ aduersariꝰ suus nō dico tertius vel notariꝰ exhibeat: tunc aut acta vel instra sunt ciuilia ꝛ cogitur exhibere: vt ibi in pncipio puilegio fisci per illum tex. ꝛ in. l. iij. ff. eo. aut sunt criminalia: ꝛ tunc nō cogit exhibere qꝛ tunc nimis graue est. l. de minore. §. tormēta. ff. de questi. ita loquit. §. diuus. in fi. fallit in casu quē ponit hic Bar. s. qñ seruus posset ꝯ dñm torqueri vt hic per eū. ¶ Item fallit vt puto qñ originalia essent depdita p ea q̄ dixi in tex. ꝛ ista opi. magis placet: qꝛ lꝫ. §. diuꝰ loquat in instrumētis tñ eoꝝ appellatōe veniunt acta vt dixi in rubri. ¶ In ea. ibi p vtraqꝫ parte ꝛc. circa hoc vide notabile verbū bal. hic in pnci. ꝛ adde no. per glo. in c. fraternitatis de testi. ꝛ per spe. in titu. de teste. §. sequit in pn. ¶ In ea. ibi minor iuret ꝛc. l. ij. §. qđ obseruari. ꝟ. de iura. calū. dic vt ibi p glo. in verbo scire pos. ꝛ ibi bar. ¶ In ea. ibi. Item an ex eis ꝛc: querit glo. an acta facta inter duos litigantes habeant effectū quo ad alios: in quo cōis conclusio est vna cū gl. ꝙ nō vt infra res inter alios acta per totū. ꝛ. l. ij. ꝟ. quibꝰ res iudi. c. inter dilectos ver. nec attestationes de fi. instru. ¶ Scda ꝯclusio est ꝙ in casibus in qbus snia lata inter duos [a] facit etiaꝫ ius quo ad alios: qui casus habent i. l. sepe cū materia. ff. de re iudi. eadē rōne facient fidē inter alios: qꝛ qđ iudicat de snia: iudicatur ꝛ de alijs actis. d. c. inter dilectos. ver. nec attestatiōes c. at si clerici. de iudi. l. antepe. ff. de manu. no. Bar. in. d. l. sepe in. x. q. cum ꝯcor. quas als ibi dixi: qđ est verū etiā in ꝯfessione nō solum in alijs actis pbatorijs: qꝛ ꝯfessio p snia habet. l. i. ꝟ. de ꝯfes. scđm bar. hic in fi. ꝛ idē Saly. hic ꝛ bar. in. l. cum lite. in pe. colū. ff. iudi. solui. p quo allegat. l. iubemus. ꝟ. de liber. cau. adde ꝙ ꝯriumꝫ Bar. in. l. si perlusorio. §. i. in ver. quero qd si ille ꝛc. ff. de appel. per. l. a snia. §. i. eodē titu. vbi transactio heredis sup cā testamenti nō nocet legatarijs: ꝯuis secus sit i sententia. vnde p vera conclusiōe dico ꝙ aut ille qui ꝯfitebatur in cā erat pncipalis ad quē causa spectabat: ꝛ tunc ꝯfessio eius cōtra ipsum piudicat quo ad oēs in casibus in qbus snia lata cōtra eum piudicasset quo ad oēs. ita loquit pma opi. Bar. facit l. posthumus. §. si quis ex his. ff. de inoffi. testa. ꝛ no. in. c. cām qui filij sint legitti. Aut queris an ꝯfessio preiudicet alijs ꝛ pcedit opinio ꝯria per. d. l. a snia. ꝛ hoc vltimū etiā tꝫ Ant. de bu. ꝛ do. Abbas in. c. pe. de re iud. vbi impugnat opi. Cy. in. l. i. ꝟ. de ꝯfessis. in. vij. q. ꝛ dixi in. d. l. sepe. in qōnibus. aut ille qui cōfessus est in cā non erat pncipalis ad quē cā pertinebat: ꝛ tunc ꝯfessio eius piudicat pncipali ad quē causa ptinebat si sciuit ꝛ passus est illū esse in lite: vt in casibus. d. l. sepe. per rōnē illius l. put etiā ibi tenui. ꝛ in. l. illa posui plura que hic ponit bald. ideo hic nō repetā. ¶ Tertia conclusio est ꝙ acta ꝛ pbatiōes facte inter alias psonas facient qualēqualē pbationē etiā iter alias psonas: [b] vt hic in glo. ꝛ. l. si duo. in pnc. ꝛ ibi no. ff. de iureiurā. l. a snia. in pn. ꝛ ibi no. ff. de appel. ꝛ quāta sit illa qualis qualis pbatio: ꝛ cuius effectꝰ vide oino Ant. de but. in. c. quāuis de re iudi. ꝛ Bar. in. l. admonēdi. in. xiiij. col. in ver. quero quid si dicā testamentū de iureiurādo. ꝛ Guil. de cu. in. d. l. si. duo. ꝛ ibi glo. in verbo auctoritatis. ꝛ plene dixi in. d. l. sepe. in pma glo. ꝛ circa hoc dicit no. bal. ꝙ acta inter alias psonas faciunt quale quale piudiciuꝫ tertio ita demū si tertius hꝫ ius cōnexum cū iure illiꝰ qui fuit in lite exēpluꝫ. in. l. sed si possessori. §. fi. in ver. nihil. ꝛ in. l. seq. ff. de iureiur. ¶ Nō obstat si diceretur ꝙ ibi loquit in pbatione puilegiata. s. per iuramentū: qꝛ hec responsio tollit per. d. l. si duo. in pnc. que simpliciter loquit i iuramento. ꝛ istud etiā tꝫ hic Cy. Ray. ꝛ Ang. qđ est bene not. p limitatione huius glo. cum simi. ꝛ hoc sit p quarta conclusiōe.

¶ Quinta ꝯclusio est ꝙ lꝫ acta facta in vna causa nō faciant regulariter fideꝫ in alia inter diuersas personas: vt dixi. Tamen fallit in casu quē posuit Barto. in. l. eos in pncipio. ff. de falsis. vbi dicit ꝙ nō obstante dicta regula dictū vnius testis in vna cā faciet fideꝫ ꝯ eundē testem deponentē ꝯriuꝫ in alia cā inter alias psonas per illū tex. in verbo de iprudentia. ꝛ ita dicit tenere Inno. in. c. veniens. de testi. ꝛ no. plene Ant. de bu. in. c. cū tua de testi. vbi declarat ꝙ dictum talis testis vt falsarij in neutra cā fidem faciet: ꝛ in fi. notat Fede. in ꝯsilio. cclv. incipi. dñs Alexander. ¶ Sexta conclusio qđ vbi querit de pbando an acta sint facta nō de effectu actoꝝ acta fidem faciunt in alio iudicio vt hic bar. in. l. cū lite iudicatū solui. cū quo transeūt omnes. ¶ Ex quo iferebat bal. hic ꝙ snia lata super excussione facta ꝯ pncipaleꝫ debitorē faciat fidem ꝯ fideiussorē bene facit: qꝛ acta inter alias psonas faciunt fidem quo ad pparationē alterius iudicij: lꝫ non qua ad decisionē: vt no. dicit Jac. de are. ꝛ Bal. i. l. i. in fi. ꝟ. de aduo. diuer. iudi. ꝛ in. l. i. per illū text. ꝟ. vbi cause fiscales. ꝛ in. l. si quis homicidij. in pn. ꝟ. de accusa. ꝛ in. l. ij. in. iij. nota. ꝟ. de fide instru. ꝛ in. l. i. i pe. col. ꝟ. ne filius p patre. ꝛ in. l. ingenuus. in fi. ff. de statu homi. Sed in hoc bal. nullo mō videt bene dixisse qꝛ pcessus excussionis factus ꝯ pncipalē: ita demū facit fidem ꝯ fideiussorē si fideiussor citatus fuit ẜm magis cōem sniaꝫ per. l. si deserta. cum si. C. si ppter pu. pen. vt no. bar. ꝛ alij in. l. x. cum ꝯcor. ff. de ver. oblig. ergo si citatus nō fuit nō poterat agi ꝯ euꝫ virtute dicte excussionis. ¶ Si aūt citatus fuit nō dicent acta inter alias psonas: imo dicent acta etiā cum ipso fideiussore citato. acta eni inter quoscūqꝫ facta alteri citato piudicant. vt no. glo. in. l. cum miles. §. i. ff. qui. ex cau. ma. per bar. in. l. cum filius in pnc. cū si. ff. de ver. oblig. ꝛ no. Cy. in. l. i. ad fi. ꝟ. de aduo. diuer. iudic. ꝛ sic pꝫ ꝙ etiā respectu pparatorij non pcedit illud qđ dicit bal. in dictis locis ppter ea que no. Bar. in. d. l. decem. ꝛ vide etiā per bar. in. l. puaricationis. ff. de puarica. nec obstat. l. i. ꝟ. vbi cause fiscales. ꝛ. l. in cognitione. ff. ad silla. per quas se fundat bal. qꝛ responde: vt per bar. in. d. l. cum filius. Nec obstat qđ not. bar. hic qꝛ in qōne bal. tractatur de effectu annoꝝ. s. anꝫ pbent ꝯ fideiussorem ligittime factā esse excussionem: adeo ꝙ agi possit ꝯ eum. ¶ Et vtruꝫ snia lata ꝯ principalē condēnatum in decē probet ꝯ fideiussorē ꝙ pncipalis erat debitor in decē tangit bal. hic. dixi pleniꝰ in. d. l. cum filius seu in. d. l. decem. ¶ Septima conclusio ē ꝙ i casibus in quibus pbatio facta iter personas nocet alterī. illud est verū in pbatione vera. secus in ficta. qꝛ illa nō egreditur illaꝫ cām in qua fuit facta vt est tex. no. in. l. ij. §. i. ff. de iure fisci. not. barto. in. l. eius qui delatorē circa fineꝫ pn. eo. titu. ꝛ bal. hic qui dicunt ꝛ bene ꝙ nō faciet fidem in alia cā etiam inter easdem psonas per. d. §. i. ¶ In alijs aūt circa hunc primū articulum transeo cum nota. per doctores hic. ¶ Secundus pncipalis articulus circa nota. per hāc glo. est an acta in vna instantia. faciant fidem in alia inter easdem personas. in quo adhereas dictis p barto. hic ꝛ in. l. ij. ꝟ. de fruct. ꝛ lit. expen. ꝛ in dicta. l. cum lite additis conclusionibꝰ infra scriptis. ¶ Prima ꝙ lꝫ cōmunis regula sit ꝙ perempta instantia acta ordinaria iudicij nō pereant quo ad effectus qui nō respiciunt instantiam. puta quo ad effectum interrūpende prescriptionis seu quo ad inducendū vitium litigiosi vt not. glo. in. l. properandū. §. i. in verbo iudicij. ꝟ. de iudicijs. vt pbatur in. l. fi. infra de pscrip. xxx. annoꝝ. ꝛ no. barto. in dictis locis: tñ fallit vbi instantia non perijsset tempe. sed eo qꝛ partes renūciassent in totuꝫ cause per transactionē. tex. est nota. iuncta glo. i. ꝟ. de transac. quam glo. ibi ad hoc subtiliter inducit bart. quod est menti tenendū scđm eum ibi. ideꝫ notat gl.

a ¶ Inter duos. vide per ant. de butr. ꝯsilio. xxxvij.

b ¶ Alias psonas. qd āt si acta ꝛ pbatōnes sint fcē quorā arbitratore inter alias psonas an piudicent alijs vid frā. d are. ꝯs. lxxviij. ꝛ ibi an testes examinati ad eternaꝫ rei memoriā ēptore vocato noceāt vēditori ꝛ an cui nocꝫ snia noceant acta vide p lu. ro. ꝯsi. cccxxij. ꝛ vide ēt p frā. d areti. ꝯs. an snia lata ꝯ pncipalē noceat fideiussori ꝛ qñ qs possit appellare a snia rōne q̄lis qualꝫ piuiudicij vide p lud. ro. ꝯsi. cccxliij. ꝛ an pbatiōes fcē i vno iudicio faciant fideꝫ in alio vid p do. ant. d bu. ꝯsilio. xxxvij.

in.l.i.in verbo omissa.⁊ ibi Bar.ĵ.de pscrip.long.tē/poris.⁊ no.glo.fina.in.c.significauerūt.de testi. quā ibi ponderat do.Abbas.¶Scđa conclusio ꝙ vbi es set pnunciatum libellū fuisse ineptū:⁊ reus sit absolu tus ab obseruatione iudicij:⁊ sic pereat illud iudiciū pereunt tunc omnia acta ordinaria illius iudicij quo ad effectus pxime dictos.ita dicit Bal.eleganter i.l. ij.ĵ.de fruct.⁊ lit.expen.dicens ita tenere Hostien. ⁊ Jo.and.in.c.cum cām de testib.p quo allegat q: iu/diciū male fundatū prescriptionē non interrūpit: vt no.glo.in.l.si pater.ĵ.ne de statu defun.⁊ per glo.in autē.offeratur.ĵ.de lit.ɔtesta.acta nō pbatoria per ta lem sniam super ineptitudine lataꝫ nō pereūt.de hoc nō allegat nisi not.dictum Hostien.in.c.cām el.ĵ.de testibus.¶Sed ɔ̄rium vult Bal.in.l.si patronus li/beratam.ff.de iureiuran.¶Sed potes intelligere di ctum Bal.ꝙ pbationes sup inepto libello nō valent scꝫ quo ad hoc vt possit ferri snia[a] in illa instantia.c. examinata.de iudi.⁊ ibi no.omnes ⁊ Bal.ĵ.l.prima in.xij.colum.in repeti.paduana.cum similib⁹.¶Sꝫ quo ad aliam instantiā in qua produceret̄ libellus ap tus valebunt pbationes:ita procedit dictū Hostien. qđ tn̄ nō puto esse sine dubio.¶Tertia ɔclusio ꝙ lꝫ perēpta instantia nō pereant acta quo ad inducendū vitium litigiosi:vt dixi tamen hoc est verū quo ad re/spicientia psonam ipsius litigantis:q: ille ɔ̄ quem lis ɔtesta.est impediret̄ contra litem ɔtesta.pscribere il/lam rem minori spacio.xxx.annoꝝ.sed quo ad effect⁹ respicientes rem.vt si post perēptionē instantie alie/netur.certe ɔ̄ctus nō erit nullus si alienatio fuisset fa cta instantia nō perēpta iuxta.l.fi.ĵ.de litigio.text.est vbi hec probātur scđm vnam lecturā.in.l.i.ĵ.de pscri ptio.long.tēpo.⁊ ibi glo.in verbo longo tempe ⁊ no tat Bar.in.l.i.§.fi.in fine.ff.de litig.⁊ in.l.fi.ĵ.de liti giosis.¶Quarta ɔclu.ꝙ acta ordinatoria iudicij nō pereūt quo ad aliquē effectū.si sint approbata a pa/pa.c.psentata.in ver.iuxta huiusmodi acta de testi. ⁊ idem dicit ibi do.Anto.si essent approbata a partib⁹ qđ intellige verum in actis quoꝝ validitas pendere pōt ex consensu partiū.secus in alijs scđm do. Abba. ibi ⁊ bene.⁊ que acta sint illa habes per doct.in autē. offeratur.¶Et an perēpta instantia pereat iurisditio delegata habes glo.ꝙ nō in.c.pe.de iudi.vt ibi p do cto.cum ɔcor.ibi allegatis per eos.⁊ per Ang.⁊ imo lam in.l.iudex.in pnc.ff.de re iu.vbi al's dixi.¶Qui ta ɔclusio ꝙ acta pbatoria regulariter nō pereūt per empta instantia.melior tex. qui allegari possit est tex. in.d.c.psentata.in verbo expirasse.¶Sexta cōclusio ꝙ dicta testium perēpta instātia fidē nō faciūt si pub licata nō sunt.vt no.glo.⁊ Jaco.de are.⁊ Bar.in.l. gesta.ĵ.de re iudi.⁊ Cy.in.d.l.pperandum.§.fina. ⁊ Bar.in.l.i.cum duabus seq.ff.que in frau.cre. qui ita saluat glo.que est in.l.iij.eiusdē titu.no.gl.⁊ bar. in.l.solam.ĵ.de testibus.⁊ Bar.hic ⁊ scđm Barto.in d.l.gesta.nō poterit iudex alterius instantie dictas at testationes publicare per ibi no.per glo.⁊ idem tenꝫ Bal.hic in pe.colum.⁊ Nico.de mata.⁊ Bal.in.l.fi na.ĵ.de testi.¶Contrariū tꝫ ipsemet Bar.in.d.l.cū lite.scꝫ ꝙ iudex alterius instantie possit publicare ⁊ fi dem facere.ita dicit pcedere dictum Inno.in.c.albe ricus.de testi.cum Bar.transit Raph.in.d.l.cū lite. ¶Sed Anto.de bu.in.d.c.albericus tꝫ ꝙ iudex alte rius instantie nō poterit publicare ad finem vt in alia instantia fidem faciant:sed debebūt testes iterum p/duci nisi essent mortui scđm distinctionē positā in.l.fi na.ĵ.de testibus.p quo allegat tex.in.c.cum causam el.ĵ.in fi.⁊ ibi glo.in ver.habere voluerūt eodeꝫ titu. Idem tꝫ Bal.⁊ Saly.in.d.l.gesta.per.d.l.fina. do. Abb.in.d.c.causam tꝫ cum Bar.in.d.l.cum lite.⁊ di cit ꝙ tex.in.d.c.cū causaꝫ.in fi.nō probat opi. domi. Anto.vt pꝫ ex ibi no.per doct.qui intelligūt illuꝫ tex.

[a] ¶Ferri snia de hoc p eun dē alex. ɔsili. lxxxvij.iij. li.

[b] ¶Easdēꝫ p sonas . vide alex.ɔsi. xcvj ⁊ ibi an ɔfes sio fcā in iudi cio sūmario faciat fidē in plenario.

in testibus corā arbitro receptis.¶Istam opi.sequit̄ ēt Imol. in.d.c.cām.ne probationū facultas angustet̄ argu.l. qm̄.ȿ.de hereti.¶Mihi placet opi.do.Anto.⁊ sequatiū per.d.c.olim cām.cum glo.benefacit qđ no.Bart.in.l.admonendi. in.xiiij. colum.in ver.quero quid si dicta testium ⁊c̄.ff.de iureiu.¶Ex quo infertur ꝙ qn̄ attestatiōes nō sunt publicate tunc illud qđ dicitur i arbitro in.d.l.fi.ĵ.de testi.habebit locū in iudice a ma ioritate rōnis:sed qn̄ sunt publicate attestationes coram iudice haberet locū illud qđ dicit̄ in.d.l.fi.q: attestationes in istis fa/cient fidem in alio iudicio inter alias psonas.d.c.causaꝫ el.ĵ. ⁊ d.l.gesta.scđm Bar.in.l.ij.§.i.ff.vi bo.rapto.⁊ in.d.l. cum li/te.⁊ Innoc.in.c.cum in tua.de testi.⁊ Jac.bu.⁊ Bar.in.l. per hanc ad fi.de tēpo.appel.⁊ Imo.in.d.c.cām.⁊ Jaco.butri. ⁊ bar.in dicta.l.fi.⁊ ibi assignant rōnem:q: testes publicati coraꝫ iudice indistincte fideꝫ faciunt in alio iudicio.secus in receptis coram arbitro:vt ibi per eos:ꝗuis bal.⁊ Ange.in.d.l.pperan dum.§.i.in fi.voluerint ɔ̄rium scꝫ ꝙ attestationes publicate co ram iudice nō faciunt maiorē fidem quā coram arbitro per di/ctam.l.fi.put etiam tꝫ glo.in.d.l.properandū.§.fi.⁊ nō bene vt ibi per Cy.⁊ Ange.⁊ istam opi.sequit̄ Fulg.⁊ Pau.de ca. hic.¶Ultima ɔclusio ꝙ attestationes nō publicate in instātia pncipalis cause fidem faciant in instātia succedanea pme scꝫ in cā appellatiōis absqꝫ alia publicatiōe scđm Pau.de ca.hic di/centem ꝙ ita eleganter voluit bal.in.d.l.prolatam in fi.¶Ad de ꝙ idem vult bal.in.vij.col.recte intuēti ⁊ in.d.l.gesta. ⁊ in titu.de pace ɔstan.in versi.in causis.⁊ do.Abb.in dicto.c.cum cām.Qui pro hoc alleg.no.per bar.in dicta.l.prolatā.pro hoc pondero glo.in.d.l.gesta.glo.i.in fin.dum dicit de successore. nam iudex appellatiōis dicit̄ successor primi iudicis.l.cum apđ in ver.substitutus.ff.iudi.sol.¶Tertius pncipalis articulus ē an acta facta in vna cā in qua nō perijt instantia faciāt fidem in alia causa separata inter easdē personas[b] ⁊ dic aut in actis fa/ctis coram arbitro fidem facient seruata simpliciter distinctiōe. l.fi.ĵ.de testibus.Aut querit̄ de actis coram iudice factis: ⁊ cō muniter ɔcluditur ꝙ fidem faciūt.d.c.causaꝫ.l. iubemus.ĵ. de liber.cā.⁊ dicta.l.cum antea.in fine.cū distinctione tn̄ an fuerit publicati testes an nō.scđm qđ dixi in superiori articulo. fallit si hec causa nō tenderet ad eundē effectum cū prima scđꝫ barto. in dicta.l.cum lite.qui dicit se ita dixisse in.l.ij.§.i.vi bo. rapto. ¶Et idem hic dicit Ange.per.c.veniens el.ij.de testib. ⁊ etiā sequit̄ Fulgo.hic ⁊ Ant.de bu.simpliciter in.d.c. causaꝫ. Sed istud nō videtur bene dictū ⁊ reprehēditur hec opi.per ipsum/met bar.in dicta.l.ij.vi bo.rapto.⁊ responde ad dictū.c.veni/ens vt ibi per eum bene loquentē.quapropter Cyn⁹.⁊ bal.hic dant meliorē doctrinam dicentes ꝙ acta in vna causa faciunt fi dem in alia inter easdem personas quādo precedens causa sic se habet ad secundā ꝙ sentētia lata in vna parit exceptionē rei iudicate in scđa vt patet ibi scđm eum in.l.ex duobus.§. colo/nus.ff.de iureiuran.⁊ in.l.fundum.ff.de excep.al's secus:vt.l. sed si ante.iuncta.l.precedēti.ff.de exceptio.istud etiā probant iura allegata per bar.in dicta.l.ij.vi bo.rapto.in versicu.quero vtrum probatiōes ⁊c̄.iunctis his que dixit ibi in versi.venio ad lecturā Pla.⁊ istud est tenēdum.lꝫ do.Abbas nō facta men/tione de opi.istoꝝ per leuissimas rōnes dicat se putare ꝙ etiaꝫ qn̄ cause sunt oīno separate:⁊ sic snia lata in vna nō parit exce/ptionem in alia:tamen acta probent in alia causa:⁊ nō bene q: regula est ꝙ illi cui prodest vel nocet sentētia debent pdesse ⁊ nocere acta ⁊ nō aliter.hanc cōclusionem tamen intellige verā preter ꝗ in probatione facta per confessionē:q: scđm bal.hic il la indistincte probabit in alia causa inter easdem personas:vn/de cōfessio facta in ciuili preiudicabit in causa criminali.allegat legem locū.§.si quis in ver.delictum magis manifestet̄.ff.de ta bu.exhibē.¶Idem tenet Jo.and.⁊ alij in.c.per inquisitionē de elec.per.l.generaliter in fi.in ratiōe sui.ĵ.de nō nume.pecu. no.doct.in.c.ij.de ordi.cogni.⁊ Anto.de but.in.c.cum dilect⁹ de capel.mona.quod est verum in confessiōe principalis secus in cōfessione procuratoris:q: in eo cessat ratio posita in dicta.l. generaliter.⁊ sic nō nocebit dn̄o in alia causa ita eleganter vo/luit Compo.⁊ Jo.and.in dicto.c.per inquisitionē.⁊ Spec.in titu.de ɔfessione.§.nunc vidēdum ver.sed nūquid confessio.⁊ Pau.de liaza.in dicto.c.de ɔfessio.quod est bene nota. scđm

Anto. de but. ꝛ Jmol. in. c. i. vt lite nõ ↄtesta. ꝛ pleni us per do. Anto. in. d. c. per inquisitionem ad finem. ¶ Est ad alia circa hoc cõclusio not. ꝙ cõfessio facta in vno iudicio nõ nocet in alio etiã inter easdẽ personas: si ↄ illam ↄfessionem fuit i primo iudicio pronũciatum [a] glo. est no. in autẽ. item possessoꝛ in glo. fi. ĩ. qui potio. in pigno. ha. de cuius glo. veritate dubitat bar. ibi. ꝓpter hoc no. sed ipse melius declarauit in. l. papinianus. §. sed nec ipuberis. ff. de inoffic. testa. in telligẽdo illam gl. ꝓut ego dixi: pro quo allegat. l. au relius. §. fi. de liber. lega. ꝛ idem tꝫ Jnno. i. c. mulieri. de iureiurã. ꝛ bal. in autẽ. sed nouo iure in fi. de pena iudi. qui ma. iudi. ꝛ i. l. si quis in hoc genus. de episc. ꝛ cle. Ex his infert ad qõnem an si latro inquisitus de furto ↄfiteat ticio absenti subtraxisse librũ. an talis cõfessio faciat plenam fidem in fauorem ticij absentis bal. hic dicit ꝙ sic. Adde Jo. and. plenius idem tenẽtem in additio. spec. i titu. de accusa. in tertia parte. i §. qualiter. qꝛ iudex representat personã absentis ꝛ sibi acquirit allegat. l. in simili no. per glo. in autẽ. matri. ver. velleiani. qñ muli. tu. offic. idem tenꝫ Ange. ꝛ Jmol. i. l. defuncto. de publi. iudi. ꝛ Ang. i dicta. l. i. de priua. delict. ꝛ adde quod nota. bal. i. l. i. in vltima charta. ĩ. de iudi. Alia est cõclusio ꝙ probatões facte in iudicio sũmario nõ faciunt fidem i plenario dicto. c. veniẽs. facit. l. penulti. cum glo. ff. de his qui sũt sui vel alie. iuris. etiam si in iudicio sũmario probationes fuerint plenarie recepte ẜm bal. ꝛ Floꝛ. ꝛ Ang. i. d. l. penul. ¶ Sed in hoc vltimo ↄtrariũ tenuit Jac. but. in. l. ab hostibus. §. si quid simplr. ff. ex qui. cau. ma. ¶ Quod dictũ dicit do. Anto. de butri. i. c. per iquisitionem se nescire alibi. ꝛ no. etiam Anto. de bu. i. c. ij. in vltima charta. de oꝛdi. cogni. ꝛ in. c. fraternitatis. i antepe. col. de testibus. ꝛ hoc est verius per nota. per glo. in dicta. l. penul. ꝛ hoc sequit Raynuti in. l. quo tempe. ĩ. de restitu. mili. ꝛ Jmo. i. c. cũ litteris. i. xviij. colum. de restitu. in iteg. pro quo adduxit plura in repetitione dicte. l. sepe. in glo. ĩ. circa sextum requisitũ. Quid in testibus receptis ad perpetuã rei memoꝛiaꝫ iuxta autẽ. si quis. ĩ. de testibus. cõtra quos ꝛ i quib⁹ fidem faciant. dic vt per Jnnocẽ. in. c. significauit. de testibus. ¶ Penultimo inq̃tum barto. hic circa finẽ allegat dictũ. c. veniẽs. ꝛ. l. fi. ĩ. de testibus. dic ꝙ seipsum coꝛrexit. ꝛ melius in. d. l. ij. vi bo. rapto. in versic. quero quid si ille ꝛc. ꝛ illud sequitur Anto. de but. in dicto. c. causaꝫ. ¶ Ultimo no. ꝙ cautus debet esse ille qui vult se fundare ex actis factis inter se ꝛ aduersarium suũ in alia causa. qꝛ opoꝛtet ꝙ i ista causa reproducat. al's nõ releuaret: ita dixit bar. i. l. naturaliter. §. nihil cõmune i. xij. colum. i. ij. q. ff. de acquirẽ. posses. alleg. l. cum antea in fi. in verbo vti. ĩ. de arbi. ꝛ loquitur bar. ẽt qñ vna dictaꝝ cãꝝ esset cõuentõis ꝛ alia reconuẽtionis: quod est nota. ẜcõm Anto. de butri. i. c. cum dilectus. in antepe. colum. de causa posses. facit quod notat glo. in dicta. l. quotiẽs. §. fi. in verbo habetur de probatio.

[a] ¶ Pronũciatũ. adde ꝙ voluit lu. ro. ↄs. clxvij. vbi dicit ꝙ ↄfessio a lege vel iudice reprobata nullũ robur hꝫ vt est illa q̃ fit i toꝛmentis nõ ꝓcedentib⁹ indicijs.

e **Dita.** Libellus actoꝛis qui editur reo debet clare continere id super quo litigari dꝫ potest tamẽ emendari ꝛ minui: dũmodo hoc fiat sine ꝑiudicio conuẽti tam in cõcedendo si opus fuerit facultatem iteꝝ deliberãdi an velit cedere vel contẽdere quam etiã in refectiõe expẽsarum quas reus ꝓpter hoc facere opoꝛtet: ita enim est de mẽte edicti pꝛetoꝛis ꝛ conueniẽs equitati iudicantis cui hoc cõmittitur. hoc dicit in effectu. declaratio pꝫ ex sũmario ꝛ ex glo. ¶ Nota ꝙ actoꝛ põt emẽdare libellum añ litem ↄtesta. ꝛ hoc colligit bal. hic i repeti. paduana ꝙ actoꝛ potest coꝛrigere erroꝛẽ libelli. qõ intelligo veruꝫ qñ erroꝛ erat ille qui cõcernebat formã libelli seu aliquod i fauoꝛẽ actoꝛis. ita loquitur ista lex: sꝫ si i libello aliquid ↄtineretur quod eẽt ↄtra actoꝛẽ in fauoꝛẽ rei videtur actoꝛ confiteri. l. cum precum. ĩ. de liber. cau. l. ii. ĩ. de institu. ꝛ substitu. ꝛ si verba essent dispositiua nõ posset ꝑiudicare illa cõfessio nisi ꝓbato erroꝛe. l. erroꝛ. cum materia de iur. ꝛ facti igno. ¶ Si aũt verba fuerũt simpliciter narratiua seu enunciatiua: tunc ante litis ↄtesta. potest emendari libellus absq3 aliqua ꝓbatione. tex. est melioꝛ qui sit in iure. in. l. qui familie cum glo. ff. fami. hercis. post litẽ ↄtesta. secus vt ibi. ita dicit bart. in. l. ex hac in fi. ff. de donatio. qõ est bene nota. ẜcõm do. Anto. in. c. fina. in antepenul. col. de ↄfessis. Jdem tꝫ bal. in. l. ex his. ĩ. de testa. mili. ꝛ in. l. i. in vltima col. ĩ. falsa causa adiecta lega. ꝛ in dicta. l. erroꝛ. in. v. colum. ꝛ i. l. si magnũ in fine. ĩ. qui accusare. per eundẽ in. l. predia. ĩ. de ꝑdijs mino. ꝛ in. l. i. in. xviij. colum. de ↄfessis. ꝛ in dicta. l. cum precũ. ꝛ ex his satis reddit declaratus tex. ¶ Jn glo. in verbo emendari ibi in vniuersali ꝛc. que sint iudicia vniuersalia ꝛ que generalia ꝛ que singularia. vide plenius per glo. magnã in. l. i. in ꝑnci. ff. eo. per glo. ꝛ doct. in. c. i. de libel. oblati. per bar. in. l. scire debemus in ꝑnc. de ver. oblig. per glo. ꝛ docto. in c. conquerẽte de offi. oꝛdi. per Jnnoc. in. c. certificari de sepul. nam illa sunt vniuersalia que habent nomia iuris habentia aptitudinẽ augmenti ꝛ diminutionis: vt est iudiciũ super hereditate peculio dote ꝛ similib⁹ l. hereditas. ff. de reg. iur. l. vendicatio. ff. de rei vẽdi. l. quod dicitur in ver. sed dotis. cum glo. ff. de impen. no. glo. in. l. lucius. ff. de fun. instruct. generalia vo dicuntur esse illa de quoꝝ natura venit redditio rõnuꝫ seu que de sui natura sunt implicita ad plura: vt est actio tutele: negocioꝝ gestoꝝ. l. ꝓ socio arbiter. ff. ꝓ socio. reliqua dicũtur singularia circa que etiã vide bal. hic in repetitione perusina in. xvij. colum. ¶ Jtem ex hac prima parte glo. collige ꝙ in iudicijs singularib⁹ emendatio fieri potest ante litis ↄtesta. vt hic: post vero nõ: per. d. l. nõ potest. ꝛ. l. hactenus. i fi. ff. de aqua plu. arcen. nam sñia que fereret super eo ꝙ post liteꝫ ↄtesta. esset additum libello reperiret lata sine lit. contestatione. ꝛ sic esset nulla. l. prolatã. ꝛ ibi not. ĩ. de senten. ꝛ ista est magis cõmunis opi. quicqd dicat Fulg. contrariũ tenens ꝑscriptum per. §. si minus. in versic. eodem iudicio nõ cauillando instit. de actio. ¶ Sed vltra responsionẽ glo. ꝛ docto. posset responderi ad illum tex. ꝙ intelligatur ante litis contesta. nec obstat verbuꝫ petierit. ibi positũ iuncta. l. amplius. ff. reꝫ ratam habe. qꝛ verbum petitum regulariter nõ impoꝛtat litis contesta. l. iteꝫ veniunt. §. petitam. ff. de peti. here. ꝛ. l. decem. de ver. obliga. ad. l. amplius. respondẽ vt ibi per bar. ¶ Alia conclusio colligitur ex glo. hic ꝙ in iudicijs vniuersalibus post litem contestatã. potest fieri emendatio libelli quod reprehendũt communiter doct. hic qꝛ iura allegata per gl. nõ dicunt ꝙ emendatus fuerit libellus: sed ꝙ lata sñia in petitiõe hereditatis fit executio iudicis officio ẽt in reb⁹ quas reus nõ possidebat tempe litis ↄtest. vt ibi iuncta. l. lꝫ ff. de peti. here. ꝛ istud venit ex natura actionis ꝓpo site que datur ad vniuersale. nõ aũt virtute emendatõnis: ꝛ ideo si petijssem dimidiã hereditatis in libello: ꝛ lite ↄtesta. vellem emendare libellũ ꝛ petere totam nõ possem. sicut nec in singulari iudicio ꝑ eandẽ rõnẽ nisi alia pars supuenissꝫ mihi pendẽte iudicio ex iure accrescẽdi: qꝛ eã addere posseꝫ ꝑmo libello ẽt post litem ↄtesta. ẜm eũ hic in repetitio. paduana. in. viij. col. in ver. vij. oppo. ꝛc. ꝛ per. l. si ꝓponas. §. fi. ꝛ. l. si nõ moꝛtis. §. fi. ff. de inoffic. testa. qõ esset no. si eẽt verum: tñ non puto verum qꝛ lꝫ illa iura dicant ꝙ illud ius accrescit. nõ tamen dicunt ꝙ venire possit in eodẽ iudicio si ante liteꝫ ↄtesta. petitũ nõ fuit: ꝛ ideo plus placet ↄclusio Saly. ꝛ Pau. de cast. hic ꝛ do. Anto. in. c. ij. de libe. ob. simpliciter dicentiũ ꝙ si petij partẽ hereditatis nõ possem lit. ↄtest. emendare libellum ꝛ

petere totã. Subdit Bar. hic per p̃dicta q̄ si in libello petitionis hereditatis petij specifice condẽnari aduersariũ ad certam rem restituendã post litem ↄtesta. nõ potero emandare ⁊ addere aliã rẽ: sicut nec in singulari iudicio: ⁊ sic vult q̄ hec lex ⁊ l. si quo tempe: allegata in glo. procedant quando conclusio libelli fuit generalis: q: simpliciter petij me declarari heredem nõ obstantibus ↄdictionibus rei. sed Ful. hic tenet q̄ imo etiã si conclusio fuit specialis: q: petij te cõdẽnari ad restituendũ talem rem hereditariã possim post litẽ ↄtesta. addere alias res a te possessas postq̃ cõp̄rehendunt in actione intẽtata: scʒ in petitione hereditatis per istã glo. ⁊ iura alleg. in ea: ⁊ ita intelligit ipse: sed nõ recedo ab opi. Bar. quam etiã videt approbare spec. in titu. de libel. obla. §. nũc ostendam' in p̃nci. ⁊ hoc q̃tum ad istud scʒ vt sup rebus adituris nõ possit condẽnari ad restõnem. q: quo ad hoc nõ fuit lis ↄtest. fateoꝛ q̄ põt declarari agentẽ esse heredem vniuersalẽ: ⁊ postea fiet restitutio oĩum officio iudicis lata s̃nia. d. l. lʒ. ⁊ declarat Bar. in l. j. in p̃nc. ff. eo. ⁊ ita intelligas no. per Innoc. in c. j. de libel. oblatio. ⁊ per do. Anto. in c. iij. eodẽ titu. qui videnť p̃ma facie adherere opi. huius glo. ¶ Et ex p̃dictis sume duas regulas. vnã q̄ libellus ante litem ↄte. emẽdari potest: qđ est verum nedũ in ciuili vt hic. sed etiã in criminali: vt hic per Guil. de cu. ⁊ Bart. hic in. iij. col. allegantẽ. l. accusaturus. ff. de adulte. ⁊ idem no. Bal. in l. accusationẽ in fi. j. qui accusare. ⁊ hic in repetitione perusina in. vj. q. p̃ncipali. saluo eo qđ not. Bal. hic in repetitiõe paduana in. x. colum. in ver. ex p̃dictis collige. s. nisi emẽdatio saperet in aliqua parte desistentiã accusationis: q: tunc nõ emendaret impune. nam punieť pena senatuscõ. turpil. ¶ In mutãte vo vel nõ desistente fateoꝛ q̄ aliud est in criminalibus q̃ in ciuilib' vt hic per bar. in. iiij. col. ⁊ pleni' in l. quesitũ. ff. ad turpil. ⁊ in l. si maritus. §. si negauerit ff. de adul. hec p̃ma regula fallit qñ iudici equum nõ videreť emendationẽ fieri: vt colligiť ex isto text. hic in fi. ⁊ sic no. oẽs ⁊ exẽplum vide per Bar. hic in vltimis verbis. ¶ Item fallit vbi statutũ disponeret q̄ p̄ductis libellis haberet vim litis ↄtes. vt no. bal. i. d. l. accusationẽ in fi. in. l. i. in. xvj. col. eo. titu. ¶ Item fallit vbi ex p̄ductione libelli ⁊ citatiõe facta est acquisitum ius fisco vel etiã aduersario: vt est bonus tex. i. c. ab eo. ⁊ ibi babes exẽplum de elec. in. vj. ⁊ ibi Jo. an. facit. l. q̃uis. ⁊ l. libertus aduersus. ⁊ qđ ibi not. ff. de in ius vocan. ¶ Scđa regula est q̄ post litẽ ↄtest. libellus emendari nõ põt vt dixi: qđ intellige etiã si vtraqʒ pars ↄsentiret. ita dicit Bal. in autẽ. hodie in fi. j. de iura. calũ. qđ reputat no. rõ est q: litis ↄtestatio. ⁊ alij actus substantiales iudicij nõ possunt tolli ↄsensu ptium: vt no. glo. in cle. de causis. de offi. deleg. ⁊ Bart. in autẽ. offerať in pe. q. de litis ↄtesta. ¶ Hec regula p̃mo fallit in iudicio vniuersali seu generali scđm glo. de quo dic vt supra dixi. ¶ Scđo fallit vbi emendatio fieret addẽdo vel minuẽdo qualitatẽ ᵃ ex qua nõ mutaretur actio: nec factũ: sed solũ augereť vel minueretur ↄdẽnatio virtute actionis p̄posite: vt in. §. si detracta. hic allegato in glo. ꝟm bar. hic ⁊ ibi adde qđ in ↄtrium vr̃ casus in. l. qđ in heredẽ. §. eligere. ff. de tribu. Jnno. in. l. i. §. i. ff. de publi. dicit q̄ sibi vr̃ q̄ tex. in. §. eligere. dʒ intelligi ⁊ limitari ꝟm. §. si detracta. ⁊ ita dicit sentire Cy. hic. in. vj. q. ⁊ dicit q̄ istud ↄtrium nõ reperit a doctoꝛib' formatũ. Adde circa hoc qđ Jnno. in. c. i. de libel. obla. quẽ refert ⁊ sequiť Bal. in. d. §. si detracta. dicit q̄ actoꝛ ibi nõ expressit qualitatẽ sciẽ vel ignoꝛantie in libello. secus si exp̃ssisset: q: tunc baberet locũ. §. eligere. sed istud vr̃ ↄ tex. i. d. §. si detracta in verbo de sciẽtia peniteat. ⁊ ita ponderant ↄ Jnno. quidã Moder. in. c. fi. de confes. ⁊ ita vr̃ intelligere Jo. and. in. d. c. ab eo. vnde do. Anto. in. c. ij. de libel. obl. dixit q̄ aut per illã qualitatẽ augeť vl' minuetur ↄdẽnatio ⁊ hʒ locum. §. eligere. aut nõ augereť cõdẽnatio. ⁊ tunc fieri põt emendatio si nõ mutať factũ vel actio. d. §. si detracta. nã siue sciẽte siue ignoꝛãte dñ̃o seruus dãnum dederit dñ̃s semp ↄdẽnatur insolidum. sed in executione qñ ignoꝛauit dñ̃s ↄceditur a lege dñ̃o facultas dãdi seruũ p̄ noxa. l. miles. §. i. ff. de re iudi. ⁊ ita dicit se saluare opi. Jnnoc. in. d. c. i. ⁊ istam opi. etiã tʒ Bal. hic in repeti. perusina. in. vj. q. p̃ncipali. ⁊ p̄ ista opi. allego tex. in. §. is quoqʒ tributoꝛia. insti. qđ cum eo. in ver. q̄ reliquũ est dñ̃s ↄdemnari ⁊c. iuncto. d. §. eligere. nam in tributoꝛia non fit ↄdẽnatio insolidũ vt ibi. secus in noxali. vt dixi. ⁊ ita teneo lʒ Bar. hic in. d. §. si detracta. ↄtriũ teneat. Et de intellectu. d. §. si detracta. vide etiã qđ no. Jo. an. in addi. spec. in rubꝛi. de accusa. in quarta pte. ⁊ bal. hic in repe. perusina. i. xxviij. col. ⁊ no. bal. ħ in repe. paduana in. xij. col. in ver. oppo. x. Jtez fallit in emẽdatione q̃ ↄsisteret in sola declaratione que semp põt fieri vsqʒ ad s̃niam ꝟm bal. hic. ⁊ in. l. fi. j. de anna. excep. ⁊ l. si quis intẽtione. ff. de iudi. Jdẽ not. Ant. de bu. in. d. c. ij. qđ intellige vt p̄ Ang. ᵇ no. in. d. l. si qs intẽtione. in fi. Jtez fallit vbi libellus esset inept' scđʒ bal. hic in repeti. padua. in. x. col. in ver. sʒ dubitať p̄ l. accusaturus. ff. de adul. nisi lapsuz esset tp̃s p̃fixũ a l. vel a iudice ad agendũ vel accusãdũ: ᶜ q: tũc libelluz ineptũ emendare nõ posset vt ibi. ⁊ idẽ tʒ hic Cy. in. vj. q. ⁊ Saly. q: tex. hic loquiť in libello q demonstraret qualitatẽ future litis. Sʒ vbi libellus est inept' seu peccat in foꝛma nõ demonstrat qualitatẽ lit. l. i. ꝟ. iõ. ⁊ qđ ibi no. ff. si mes. fal. mo. di. ¶ Item q: iste tex. dʒ intelligi de editiõe libelli. s. validi in essentia. l. iiij. §. ↄdẽnatuʒ. de re iudic. ergo sequiť q̄ regula hui'. l. volens libellũ nõ posse emendari nisi añ litis ↄte. nõ hẽbit locũ in libello inepto. Jdem ẽt sequiť Pau. de ca. hic. sed bar. in. ij. col. ⁊ Ant. de bu. in. d. c. ij. videtur exp̃sse velle q̄ solũ ante litẽ ↄtest. hoc fieri possit p̄ regulã huius. l. cũ glo. bal. in addi. spec. in tit. ne cler. vel mona. refert ambas opi. ⁊ neutrã firmat. dic q̄ si querim' vtrũ possit emendari post litẽ ↄtesta. adeo q̄ nulla alia litis ↄtesta. requirať: ⁊ venoꝛ est opi. bar. q: s̃nia nõ põt ferri sup eo sup quo nõ est lis ↄte. vt dixi. Si aũt q̃rim' an possit emendari ⁊ nouiter lis ↄtestari sup eo. ⁊ sic p̄cedit opi. alioꝝ. ⁊ ħ sentit bal. i rep. padua. i. xj. col. ꝟ. ex p̃dictis collige: ⁊ i re. pusi. i. xxvj. col. p̄ hac opi. fac: q: qñ libellus ẽ inept' eo q: deficiunt substãtialia si emẽdať dr̃ nou' libell'. l. ius ciuile ⁊ ibi no. guil. ⁊ bar. de iust. ⁊ iu. ⁊ bal. ħ i repe. pusi. in vj. q. p̃nc. ergo litis ↄte. p̄cedens nõ dr̃ facta sup isto libello emẽdato. p̄ ħ ẽt facit qđ no. bal. i repe. paduana i. iij. col. vbi dicit q̄ nõ dr̃ p̄p̄ie libellus emendari qñ transit de nullo eẽ in aliqđ ⁊ dixit eẽ exẽpluʒ. i. d. l. accusaturus. Sed est emẽdatio qñ substãtialis ps remanet: ⁊ i alia coꝛrigiť vel suppleť. Ad qđ ẽt vid bar. hic dũ q̃rit qd sit emẽdare. ⁊ Jo. an. i. d. §. nũc ondemus: ⁊ qđ no. bal. i. l. accusationẽ in fi. ⁊ iuxta ħ dicit hic bar. p̄. d. l. accusatur'. q̄ emẽdatio nõ põt fieri vltra tp̃s p̃fixũ ad agendũ: vt ħ p̄ eũ. p̄. d. l. accusatur'. qđ itelligo vez: qñ emendatio fieret circa substãtialia vt pʒ in exẽplis positis ħ p̄ bar. ¶ Sʒ vbi fieret emendatio addẽdo aliqđ ñ substãtiale: ⁊ p̃fixus eẽt terminus simpl'r ad agendũ posset post terminũ fieri talis emẽdatio: ita decidit bar. singl'r in. l. qui fundũ p̄ illũ ter. ff. de ↄhen. ẽp. qui ita dʒ intelligi al's esset sibi ↄri' ¶ Jtẽ in q̃tũ circa qõnez statuti quã ponit hic bal. bar. decidendo per. d. l. accusaturus. vr̃ velle q̄ p̄ libello emendato soluať noua gabella: q: nõ censeť nouus libell'. Adde q̄ dictũ suũ p̄cedere nõ põt nisi qñ nõ addereť ps substãtialis ᵈ al's diceť p̄ emẽdatiõem esse nou' libellus: vt ipse decidit i. d. l. ius ciuile p̄ illũ tex. ⁊ dixi supꝛa p̄p̄ie. Similiter no. id qđ incidẽter di-

ᵃ ¶ Qualitatẽ adde bar. cõsilio. ccxxiij.

ᵇ ¶ Ut pang. itellige ẽt p̄ te ñ opponẽte p̄ ea q̃ voluit bal. in. l. fi. de hr̃di. institu. itẽ p̄cedit actoꝛe viuente q: offiñ ꝺ clarãdi non trãsit ad heredẽ. l. põpo. scribit. ff. de rei vẽ. itẽ itellige nisi actõ semel declarasset q: non posset itez ꝺclarať vt dicũt bal. ⁊ moder. in. c. ij. ꝺ libel. obla. vt refert ant. ꝺ alex. hic. ⁊ ẽt. d. Jason.

ᶜ ¶ Uel accusandũ. sʒ an tũc reqrať bina mõitio cũ alicui p̃figiť tmĩn' ad agẽdũ vel accusañ. vid alex. in ↄsil. xciij. p̄imo libꝛo.

ᵈ ¶ Pars sb stãtial' tu dic q̄ qñ ps substãtialis ẽ addita libello ꝟo ⁊ primus erat apt' qđ vr̃ dicẽdũ q̄ bis ↄbeat solui gabella q: tunc additio cõstituit nouũ libellũ vt hic p̄ alex. et hoc p̄ ea q̃ voluit gu. ꝺ cu. bal. ⁊ doc. in. l. iurisgẽ. §. adeo ⁊. l. ab emptiõe. ff. de pactis vbi volũt q̄ bis debeat solui gabella q̃ venit soluenda ex foꝛma statuti si post foꝛmatã emptionẽ ↄtrahẽtes addũt aliqd q̄ hẽat refoꝛmať ↄtractũ ⁊ nouũ inducet ⁊ hoc dicit. d. an. de alex. eẽ verissimũ ⁊ dicit ↄstãte statuto q̄ ꝺ libello ꝺbeat solui gabella q̄ ñ debebit solui ꝺ inepto p' tex. quẽ põderat bal. in. l. ij. j. de eunuchis ⁊ ↄpꝛobatur s̃nia. d. an. p̄ ea voluit lu. ro. ↄsilio. xlv vbi voluit q̄ si iudex adici-

at nouã cãm s̃nie incontinẽti q̃ eã hẽat cedere vel refoꝛmare s̃ententiã q̄ a tali cã sit appellanduʒ alias secus.

cit hic bar. volens q causa inepta expressa in libello reddit libellum nullū etiam absq3 eo quod pars opponat: vt si dico peto decem: q2 rex est in francia per nota. per glo. in. l. secunda. §. circa de doli exceptio. contrariū tenuit hic Rapha. q2 si expressio cause nō est de substantia libelli parte nō opponēte. l. fina. ꝟ. de anna. exceptio. ergo si exprimatur nō debet vitiare argu. l. prima in ꝑncipio. ꝟ. de rei vxo. actio. ¶ Teneo opinionē bart. quā ipsemet tenuit in. l. prima. in ꝑncipio in ver. veniamus ad causam ⁊c. post glo. ibi. ff. eodem. ⁊ Anto. de butrio. in. c. dilecti de iudicijs. ⁊ bal. hic in repetitione paduana. in. xvij. colum. naz expressio cause inepte operatur q isto casu constat de calūnia libellantis: ⁊ sic officio iudicis debet repelli absq3 q pars opponat no. glo. in. l. qui cum maior. §. secūdo. in verbo calūniosam. ff. de bonis liber. que ratio cessat quando causa nō exprimitur: quia tunc nō constat de euidenti calūnia. pro hac ratione diuersitatis allego tex. cum glo. iij. in clemen. constitutionem cum glo. in verbo de nouo. de electio. ¶ Annectit etiam hic barto. an si agitur ciuiliter actione famosa descendēte ex delicto: quo casu requiritur q in libello exprimatur tempus ⁊ locus delicti scd̃m magis cōmunez opinionem sicut in criminalibus. c. tue de ꝓcuratoribus. l. item exigit cum glo. de dolo. an si tunc nō exprimatur vitietur libellus parte nō opponente: ⁊ remittit ad nota. per se in. l. i. in ꝑncipio. ff. eodem. vbi de hoc nihil dicit. Fulg. hic tenet libellum ꝓcedere per. l. fina. ꝟ. d anna. exceptio. bal. in. c. q2 in. vj. colum. qui. modis feu. amittat. tangit ⁊ tamen clare nō firmat: sed videtur verius q libellus ipso iure nō procedat: q2 requiritur expressio loci ⁊ tempis [a] sicut in criminalibus: ⁊ in criminalib9 redditur ipso iure nullus scd̃m cōmunez opinionem. l. libellorū in ꝑncipio iuncto versic. q si libelli. ⁊ ibi bar. ff. de accusatio. alias fallentias ad dictam regulam collige ex nota. per domi. barto. hic cui potes addere vnam quā posuit Specu. in dicto. §. nūc ostendamus. versic. emendari sc3 q post lit. contestā. potest emendari. si adhuc nō est iuratum de calūnia: nihil tamen legat: ⁊ ideo bal. in. l. error in. vj. colum. de iuris ⁊ fact. igno. reprehēdit eum. putarem tamen q emendatio fieri posset post litem contesta. incontinēti: q2 perinde habetur ac si ante litem ꝯtesta. vt est glo. not. digna in. l. pomponi9. §. rati. in ver. contestatus. ff. de ꝓcurato. quaz ibi sequitur Jac. de bu. not. Inno. in. c. pastoralis. de exceptio. ⁊ Imo. in. l. scd̃a. §. prius. de vulga. ⁊ pupil. plenius in. l. consensu. §. eum qui. in. xxv. colum. ff. de appella. licet bal. ⁊ Ang. in dicto. §. rati. videantur illam glo. impugnare. Et in casibus in quibus post lit. contesta. potest fieri emendatio videtur itelligere bal. hic in repetitione paduana in. iiij. ⁊. xij. colum. q illud possit fieri vsq3 ad conclusionē in causa ⁊ nō post: sed in repetitione perusina. in. xxviij. col. dicit q potest vsq3 ad sniam. Puto sic concludendū q aut fit talis emendatio per quā augetur cōdemnatio seu executio cōdemnationis: ⁊ ꝓcedat prima opinio. q2 paria sunt aliquid fieri post conclusionē in causa ⁊ fieri post sententiam: vt probat barto. eleganter. in. l. si mater. §. eandem. in fine de exceptio. rei iudica. ⁊ bal. in. dicta. l. error in. iij. colum. cum simili. sed si per emendationē inueretur condēnatio: tunc procedat secūda opinio. q2 etiam post sententiā iuri suo posset actor renūciare. l. iurisgentium. §. si paciscar. ff. de pac. ergo ⁊ ante quandocunq3. q2 nihil aliud querit pretor q partes esse concordes. l. i. §. ⁊ post operis. ff. de ope. no. nunciatio. facit. l. postq. ꝟ. de pac. Et que dicta sunt hic in emendatione libelli intelligas non solū in causa principali. sed etiam in libello appellationis. l. si quis libellos. ꝟ. de appellatio. ⁊ ibi vide Bal. cum concordan. ibi allegatis per eum ⁊ per eundem ī. l. per hanc in. iii. col. de tempo. appella. ⁊ per ipsum in. l. pompo. scribit. §. fina. ⁊ ibi per Ang. ff. de rei vendicatio. ⁊ aliquid per Bald. hic in repetitione paduana. ī penultima charta. vbi etiam ponit quid in exceptionibus articulis interrogatorijs ⁊ impositionibus: an emendari possit. ⁊ quando de quo etiā vide per Petrum de ancha. in dicta cle. constitutionem. ¶ In eadem ibi subijcit de mutatione. ⁊ pone exēplum vt q2 in libello egi ad rem ex empto: ⁊ nūc volo mutare ⁊ ad eandem rem agere ex cōmodato omissa ꝑma actione: vel petij rem ex vendito ⁊ volo ad eandem rem loco actionis exempto agere certi condictione ex eodem contractu: vel petij librum ex commodato ⁊ quia testes mihi referunt q nō fuit liber: sed vestis volo agere ad vestem loco libri ex ipso ꝯtctu cōmodati. certe aū litis ꝯtesta. possum hanc mutationē facere postea vero nō [b] q2 de qua re ⁊c. vt hic in glo. ⁊ quia per litis ꝯtesta. quasi contrahit: vt dixit glo. in. l. ij. §. fina. in glo. magna. ff. de ꝟto. stipu. ꝓ quo. l. de etate §. qui interrogatur. ff. de interrog. actio. ⁊ a quasi cōtractu nō potest vnus inuito alio discedere. l. sicut. ꝟ. de actio. ⁊ oblig. ¶ Hodie aūt cum primū actor porrexit libellū ⁊ citatus est reus nō potest mutare ⁊ ab illo libello discedere scd̃m glo. hic quā sequitur Pet. ⁊ Cy. hic ⁊ Joan. and. in additio. spec. in titu. de accusatio. in rubri. in quarta parte. ⁊ in. d. §. nunc ostendamus. in ꝑncipio. per auten. qui semel hic allega. in glo. Sed in hoc vltimo cōiter contrariū tenetur. vide licet q ista. l. nō sit correcta. per auten. qui semel. q2 ille tex. nō impedit quin actor ꝓducere possit aliū libellum intētando nouam actionē ante litem ꝯtest. super ꝑma actione. Sed tantūmodo loquitur iste tex. quando actor nō mutabat libellū renūciando prime actioni. sed tm̄ differebat ꝓsequi ipsum iudicium inchoatū Sed vbi actor renūciaret prime actioni. sc3 exempto intētate ex contractu emptiōis ad librū ⁊ postea vult agere certi conditiōe generali ad eandez rem ⁊ ex eodem contractu: ⁊ sic ex eadem causa. certe hoc potest facere anteq sit lis cōtestata sup principali: vt hic postea vero nō vt in glo. ⁊ dixi supra. Sed si vellet renūciare nō soluz actioni exempto intentate. sed etiā omni actioni ⁊ omni iuri sibi cōpetenti ex illo contractu: tunc posset etiam post lit. contestatā. l. postq liti. ff. de pactis. Et ad eandē rem poterit agere ex alia causa: ꝓut ex contractu donationis. l. cum queritur. cu3 duabus sequētibus. ff. de exceptio. rei iudi. ⁊ ita intellige no. per Bar. ⁊ doct. hic. Itē intelligas premissam eē per nūciationez actionis per hanc. l. quando iste due actiones nō erant talis nature quod per electionem vnius alia colligeret. l. quod in heredez. §. eligere. ff. de tribu. ⁊. l. i. ꝟ. de fur. cum si. nam tūc electa ꝑma nō esset locus mutatiōi: vt ibi. ¶ Itē circa hanc mutationē limita no. per bar. hic vt per eū. in. l. ij. §. fi. in vlti. col. ver. ij. quero ⁊c. de ꝟto. stipu. vbi no. limita dictā auc. qui semel. ⁊ ꝑ Jo. an. in. c. pastoralis. de cā pos. ⁊ ꝑ Imol. i. l. si ꝑus. ff. de op. no. nūc. post bar. ibi i. vj. oppo. tertie ꝑtis. ⁊ ꝑ Ang. in. §. oēm. in auc. de liti. ⁊ ꝑ do. Anto. in. c. ij. de libel. obla. [c] ¶ In eadē ibi. sed cumulatio ⁊c. ꝯcludit glo. q cumulari pn̄t regl'r due actiōes: qd intellige qn̄ dant ad diuersa ⁊ ex diuersis cāis. l. si idē. cum eodē in ꝑn. ff. de iuris. om. iu. ⁊ in. l. cū fundus. §. fin. ff. de vi ⁊ vi arma. qd pleni9 ꝓsequit hic bar. ꝑ quinq3 genera cumulatiōis. ⁊ ꝑ dictā regulā ponit gl. hic duas fallētias. Primā limita vt ꝑ barto. in. l. fundum. in. ij. colum. ff. de excep. idē sentit l3 nō ita clare i. l. nāliter. §. nihil in. x. col. in ꝑma cumulatione. ff. de acq. pos. ⁊ ꝑ Imo. qui ēt addit aliā litationē. ⁊ do. Ant. in. c. cū dilect9. circa. vij. col. de cau. pos. ꝑ bar. hic in repe. l. incerti. i. vj. col. ꝟ. de interdic. Addit bar. hic aliā fallentiā v3 q vbi due actiōes sic se hēnt q snia ꝯdēnatoria ex ei9 executiōe facta in ꝑma ꝯtingit liberatio ab alia actiōe nō poterit illa alia cumulari cum ꝑma. l. i. ī fi. ff. si fa. fur. facisse dicatur. ⁊ idem tenet Bal. hic in repetitiōe perusina in penul. col. dicens ita tenuisse Oldradū. Idem tenz Pau. de ca. ⁊ Fulgo. hic ⁊ Ange. in. d. l. naturaliter. §. nihil. ⁊ Saly. hic dicit q illa fallentia in effectu cōprehēditur sub ꝑma posita ꝑ gl. ⁊ bar. hic. q2 vbi ꝑma actio ita se h3 ad secundā q snia absolutoria ferenda in ꝑma est possibile q pariat exceptionē rei iudi. in scd̃a tūc nūq admittit cumulatio. l. fundi. cū si. ff. de excep. s3 i casu d. l. i. i fi. cū agat ex eodē facto ꝓposito in ꝑma actōe s. ex furto a familia facto q cēset esse vnū furtū. l. si familia. ff. de iuris. om. iu. snia absolutoria pōt talr ferri

a ¶ Loci ⁊ tēporis. d. ant. de alexā. sequitur fulg. quē dicit ēt secutum. d. ꝑcep torē suū sub tilem q2. l. itē exigit ⁊. l. ꝑ tor eduxit. h nō dicūt sed dicūt q actor d3 ponere actū certū q ē ad certitudinē rei nō q pro forma ille. ll. sic disponant ⁊ sic libellus nō ē ipso iure nullus. tñ consulentes tenēt q requirat. vt ꝑ lud. ro. allegantē. d. de rota eius cōsilio. cxci. de quo ēt ꝑ ang. consilio ccxcvi. alex. consilio. vi. iij. lib.

b ¶ Non. tu dic post litē conte. si ꝓbaretur error poss3 fieri mutatio secūdū bal. in. l. i. ⁊. l. fina. ꝟ. d fur. ⁊ in. l. si. C. b rodi. ⁊ ita t3 anto. de alex. hic.

c ¶ Oblatio. adde lod. ro. consi. ccclxxxi. vbi an i cā appellatiōis possit libell9 mutari d quo ꝑ. d. Antoni. vbi. s.

super facto in pma actiõe deducto q pariet exceptionem rei iudi. in scda: puta si dñs conuentus, pbasset illud furtum nullo mõ factũ fuisse. ¶ Teneo cum bar. & ad rõnem Saly. pz responsio ex his que no. Bart. in. d. l. fundũ cum, pbat q pma fallentia de qua hic in glo. pcedit qñ absolutoria ferenda in pma. s. inspecto cõi cursu causaꝝ: hoc est absqz eo q reus aliquid pbet est apta parere executioné rei iudi. in scda & nõ aliter Ange. in. l. querebaẽ. ff. iudi. sol. dicit q vbi videtur casus ꝯ istam fallentiã bart. sumptã. ex. d. l. i. in fi. nam in. d. l. cuz querebaẽ lite pendente sup pncipali. si reꝰ nõ defendat: & sic cõmittaẽ stipulatio ex clausula de defendédo. iuxta. l. iudicatum la. i. eo. tit. põt actor pendéte lite agere ex illa clausula & accumulare nouã actioné prima lite nihilominꝰ perseuerãte i suo statu: & tñ ꝯdemnatoria lata in prima executiõe facta sup ea pareret exceptioné rei iud. in scda: q: nõ debet actor bis idem ꝯsequi. l. si ex duobus. §. fi. ff. eo. tit. & dicit Ang. q nõ videt bene posse respõderi ad illum tex. & respondet ad. l. i. alleg. per Bar. q ibi nõ intentabãtur diuerse actiones: sed vna tñ que ex delicto familie intétabatur contra dñm. vnde nõ mirũ si nõ potest super eadem actiõe iudicium nouũ fieri. l. i. circa fi. ĵ. de asser. tol. & istam rñsionem ad. l. i. ponit bald. hic in repeti. paduana in. xxiiij. col. qui per hoc vr tenere ꝯ bar. sed Paul. de ca. in. d. l. cum querebaẽ. tz opi. bar. & respondet ad illã. l. cuz querebaẽ. q ibi cõtra diuersas psonas fiebat cumulatio: q: pma lis pendebat ꝯ reum absenté & nõ defendétem. Scdo vero ꝯtra fideiussores ad interesse: sed bar. loquiẽ qñ ꝯtra eundem. vel dicas q illud ideo est in. l. cum querebatur. q: ibi scdz iudiciũ erat plenius: q: dabaẽ ad interesse: & sic ad oĩa dãna. l. ij. §. incertam & ibi glo. de pto. stipu. sed in pmo iudicio lz actor obtineret nõ ꝯsequebatur a reo dãna que, pter litem passus fuisset extra litem. i. extra expensas litis. vt est glo. no. in. l. i. in glo. iij. ff. de alie. iu. mu. ca. fac. & ibi bar. sed in casu dicte. l. i. in fi. ambo iudicia erant eiusdé nature: nõ obstat q dicit bal. hic in repeti. paduana. & Ange. in. d. l. cum querebaẽ volentes q in dicta. l. i. in fi. nõ competebãt plures actiões: q: respondeo q in hoc videntur minus bene dixisse: q: vt dicit bart. in. d. l. si familia. in casu illo cẽsentur plura delicta propter pluralitatem seruoꝝ delinquétium: & sic plures erũt actiões alleg. l. si seruus pluriũ. vbi nota. ff. de nora. cẽsentur enĩ esse plura delicta. eo q: quilibet cõmisit doluz & sic erat pluralitas doli. l. ita vulneratus. in fi. ad. l. aquil. & hoc etiã not. bal. in. l. ordinarij. in fi. ĵ. de rei vendi. reliquas fallentias ad dictã regulã vide p bar. i. d. §. nihil cõmune. in. viij. col. & oĩno bald. in dicta. l. ordinarij. in. iij. col. in ver. sed circa hoc &c. C. de rei védi. vbi etiã limitat fallentiã bar. quam, pxime recitaui. & illam ẽt limitat Ang. in. d. §. nihil cõe. Et in hac materia cumulatiõis ingrtum bar. hic in pmo genere cumulationis querit: an quãdo fit cumulatio duaruz actionum ad diuersa ex diuersis causis requirãtur duo libelli: an vero sufficiat vnus [a] cõcludit q si sunt similes actiones. i. eiusdem speciei possunt cumulari eodé libello: alias nõ per. l. heredes. §. de pluribus. ff. fa. herci. & l. nõ est nouum. de act. emp. Adde q Pau. de ca. hic tenet contrariũ. s. q etiam quãdo actiones sunt dissimiles: vt ex mutuo & deposito possunt cumulari eodem libello. allegat no. per glo. i. c. querelam. in glo. ij. iuncto tex. de elect. & l. fina. idem cũ eodem in pri. de iurif. om. iudi. que ita debet itelligi. alias illa l. esset de indubitabili. & ita illam. l. itelligit ibi bald. & Pau. de ca. ibi pro hoc etiã allegat. c. cum ecclesia. & c. pastoralis: de cã posses. vbi habeẽ q petitoriũ & possessorium simul possunt cumulari: sed debuit allegare tex. in. c. ij. de capellis mona. & ibi glo. ij., p hoc etiam allegat ipse. q: in eadez instantia quis potest accusari de diuersis criminibus oriẽtibus ex diuersis factis alleg. no. in l. qui de crimine. in glo. in verbo ab alio. ĵ. de accusa. & l. libellorum. §. sed & si aliud. & ibi notatur per glo. & Bart. ff. de accu. dicit tamen q tot dicũtur esse libelli quot cause qñ cause sunt dissimiles vt dixi: & ideo tot soluentur gabelle: sed quando sunt similes: vt in casu dicti. §. de pluribus. vnus censetur esse libellus propter conformitatem: vt ibi scdũm eum. Barto. tamen in dicto. §. sed & si aliud. & in. l. per hanc in secũda colum. ĵ. de tépo. appella. tenet idem q hic tamen precedens opinio est multum sustentabilis. quam etiã tenet glo. in. c. dispendia. in verbo personalibus de rescriptis. idem tenet Salyce. in. l. si quis homicidij. ĵ. de accusationibus. dicens q opinio barto. iure nõ probatur. & contra barto. dicit esse textuz in dicta. l. si quis homicidij cum glo. in verbo putauerit in fine. vbi in eodem libro potest quis de pluribus & diuersis criminibus accusari cuz hac opinione videtur concordare bal. h in repetitione paduana in xviij. colum. in versicu. xv. queritur. & in versicu. precedéti. & ad iura allegata per barto. potes respõdere q nõ negant quin in eadem scriptura libelli possint dissimiles actiones deduci. ¶ An tamen tunc iudicetur de tali libello tãquam de vno an tãquam de pluribus: & sic plures debeãt solui gabelle. baldus hic in repetitione paduana. in loco proxime allegato tenet id quod retuli supra tenere Pau. de castro hic. dic vt per barto. in dicto. §. sed & si aliud. de quo etiam vide per baldum in. l. cum rationibus. ĵ. qui accusa. & in. l. prima. in penulti. colum. ĵ. de fideicõmis. & in dicta. l. ordinarij. in fine. & Angel. in. l. scire debemus. in principio. ff. de verbo. obligatio. per Salyce. in dicta. l. si quis homicidij. Ubi vnus ageret vna actione tantum contra plures: vel plures contra vnum. an tunc requirãtur plures libelli: vide nota. Specula. in titulo de libel. conceptio. §. primo. versicu. sed pone. & barto. Ange. & Modernos in. l. supra iter. §. cassius. & in. §. officium. de aqua pluuia. arcen. & l. si quis cum procuratore. §. vnius litis. ff. de, pcuratoribus. & in l. iij. §. primo. ff. de duobus reis. & in. l. si pluribus in pricipio. ff. de legatis secũdo. per Innocẽ. & alios in. c. primo. de libelli oblatio. per barto. in. l. hos accusare. §. lege. ff. de accusa. & in l. inter liberas. §. finali. ff. de adulterijs. per Cynum in. l. eo qd a multis. ĵ. si certum petatur. per bald. in autẽtica hoc ita. de duobus reis. & in. l. ab eo. in. iij. colum. quomodo & quando iudex. per Angel. in. l. prima. ff. si pars heredi. peta. Item inquãtum barto. in secundo genere cumulationis respondet ad. §. sed neqz in aucten. de fideiussoribus. q ibi est speciale quod in casu illo possit cumulari personalis & hypothecaria: quia i alio grauatus erat actor: vt hic per eum. Adde scdũm Fulgo. hic q illa nõ fuit ratio illius. §. ideo respondet ipse q ideo procedit cumulatio: quia nõ semper absolutoria lata i personalibus parit exceptionem rei iudica. in hypothecaria. quoniã interdum hypothecaria potest stari in personali. l. secũda. ĵ. de luitione pigno. cum similibus. naz si imperator i dicto. §. sed neqz. sensisset illam rationé quam ponit hic bart. expressisset eaz. hec solutio nõ placet: quia ad hoc vt impediatur cumulatio nõ requiritur q omni casu absolutoria ferenda super prima habeat parem exceptionem rei iudica. super secunda. sed satis quod hoc possibile sit scdũm Dynum in regula nullus libro. vi. & notant barto. & omnes hic. quia vbi futurus euentus se habere potest ad duo scilicet ad impediédum & permittendum iudicatur de eo sicut impediente. l. penultima. ff. si certum petatur. & idem notat Cynus in. l. prima. in. iiij. oppositione. ĵ. de iudicijs. Pau. de castro. hic etiam reprehẽdit solutionem Bartoli eo quia illa solutio vadit per specialia & mendicata suffragia scdũm eum. vnde dicit quod personalis hypothecaria potest cumulari in eodem libello: dummodo cumuletur hypothecaria conditionaliter scilicet si: & quatenus apparebit ipsum agenté habere ius in personali actione. pro hoc allegat glo. i. l. qui de inofficioso. in glo. magna. in fine. ff. de inofficioso testaméto. vbi querela & petitio hereditatis [b] possunt cumulari in eodem libello cõditionaliter. & tamen secunda pendet a primo., p hoc allegat nota. per Cynum in. l. prima. ĵ. de iudicijs. sed in diuersis libellis eodem tempore productis fatetur q nõ possit fieri cumulatio: q: tunc essent duo iudicia & due instãtie: sed quãdo in eodem est vna tñ instantia & vnum iudiciũ. & idem dicit esse

a ¶ Unus qñ admittaẽ cumulatio actõnũ vide p lu. ro. ꝯsi. ccxl. & ꝯsili. ccxiv. & ꝯsi. xcij. pau. de ca. ꝯsilio. cclviiij.

b ¶ Petitio hereditatis. sz an rei vé. & petitio hereditatis possint cumulari & si fuerit cumulate & ñ sit oppositũz an valeat, pcessus vide Frãc. de are. ꝯsilio. ciij.

quando cumularet actio personalis in rem cū actione intentata accessoria: puta ad fructus vel vsuras: qȝ si in diuersis libellis fiat nō procedit cumulatio etiā conditionaliter. qȝ iudiciū super fructibus esset in totū sup futuro qđ esse non pōt. l. non quēadmodū. ff. de iudicijs. Sed qñ in eodem libello conditionaliter vt dixi: tunc procedit cumulatio: qȝ libellus tunc ex toto nō fundatur sup futuro: qȝ ibi continet̄ pncipale qđ deducit̄ pure rōne cuius procedit libellus sup accessorijs sicut dr̄ in simili annuo debito: vt no. per glo. ⁊ doct. in. l. nō quēadmodū. ff. de iudicijs. ⁊ istam dicit esse merā veritatē quam dicit nō reperisse visam ante alio: sed neqȝ. s. ibi intelligat̄ cumulationem fuisse factam sub conditiōe. nam clarꝫ est ꝙ vbi al's duo iudicia simul ꝯcurrere nō possunt: tñ sub ꝯditiōe possunt cumulari. l. conductores. ⁊ ibi glo. j. loca. ⁊ per glo. ⁊ docto. in. l. nō ab re. j. vnde vi. ⁊ in. c. raynaldus. in ver. ꝯ ipsam venirent. de testa. not. Cy. in. d. l. ordinarij. in. ij. q. j. de rei ven. ⁊ plene Ang. in. d. l. qui de inofficioso. ⁊ similiter nō sapiunt verba do. Pau. dum loquit̄ de fructibus: qȝ non concludunt qñ peterent̄ fructus iam percepti. vnde puto sustineri posse opi. Bar. hic ⁊ in. l. fundū. ff. de excep. vel dic vt colligit̄ ex dictis p Bal. in. l. fi. j. de acti. ⁊ obli. ⁊ hic in repetitiōe pauduana. in. xxv. col. ⁊ in pusina. in vlti. col. scȝ ꝙ spāle est in hypothecaria: qȝ tendit ad eundē effectū vna cum personali scȝ vt de debito satisf at nec per hipothecariam plus consequit̄ in effectu ꝙ per personalē ⁊ ita intelligitur glo. in. l. nemo ex his. §. quotiens. de reg. iuris. ⁊ per hoc nō obs. l. fundi. hic allegata per Bar. qȝ ibi scđa actio tēdebat ad diuersum effectū ⁊ vltra pdicta in materia cumulationis vide p bal. aliquid post gl. in. l. ij. j. de peti. here. ⁊ in. l. j. in fi. pn. j. de vsu. rei iudi. ⁊ in. l. iij. j. de re iud. ⁊ in. l. ij. j. si aduersus fis. ⁊ in. l. bona. j. fami. her. ⁊ in. l. certi conditio. §. i. ff. si cer. pe. ⁊ in. l. ab officio. j. eo. ⁊ signanter per eum in. l. fina. ff. de his qui sunt sui.

¶ Item in q̄tum querit Bart. an vbi phibita est cumulatio si tñ libellus cumulatiōis pducatur ⁊ reus nō opponat pcedat iudiciū adde nota. p eundē in. l. hos accusare. §. lege. ff. de accusa. ⁊ in. l. i. §. accusationē. ff. ad turpil. p glo. ⁊ doct. in. l. si accusationib⁹. j. de accus. plene per bal. in. l. ordinarij in. iiij. col. j. de rei ven. ⁊ in. l. cum rōnibus. q. accusa. ⁊ in. l. ij. in fi. j. de peti. here. in quibus locis tangit̄ quo tempe dȝ opponi talis exceptio. ⁊ aliquid etiā per Bart. in. l. fundū in fi. ff. de exceptio.

¶ In ea. glo. ibi: qȝ cā mutatur ⁊ hoc cōiter tenetur per. l. j. in pnc. de iura. calū. ⁊ ibi etiā no. ꝙ etiam in cā appellationis nō solum in noua cā mutata dȝ iurari. ¶ In ea. ibi nisi in scđa ⁊c. p hoc est tex. in. c. littere de dilatio. ¶ In glo. in verbo put teneo primā expositionē: vt hic per Bar. inducentē hoc ad qōnē an si actor in libello narrat intentionē suam put dicit apparere in tali instrumēto [a] debeat añ lit. ꝯte. edere illud instrm̄ reo vt possit deliberari an velit cedere vel ꝯtēdere: in quo dic vt hic p eum in legib⁹ allegatis per ipsuȝ. ¶ Idem tȝ Bal. hic in repetitione paduana in pe. carta. ⁊ Do. de rota in ꝯclusio. xxxiiij. incipien. item si in libello. ⁊ do. Anto. in. c. i. de pba. de quo etiaȝ vide p Bal. in. l. fi. ꝯ. de pci. ipe. offe. ⁊ in. l. qui stipēdia. post bar. ibi. j. de pcur. ⁊ limita vt ibi p eum. ⁊ per Bal. i. l. i. §. editiones. in. iiij. col. ff. eo. ⁊ Ang. in. l. i. §. edenda. post glo. ibi. ff. eo. ⁊ limita vt ibi p eū. ⁊ per eundē in. l. ij. eo. titu. ⁊ per spec. in tit. de instru. edi. §. nunc dicamus. in plurib⁹ ver. illius. §. ⁊ ibi transit cum opi. Inno. in. d. c. i. ⁊ cū eo ꝯcordat Pau. de liaȝ. in cōmento. c. iij. loco. in. ij. colū. de pba. ⁊ de ista dictione put vltra no. per glo. Bart. ⁊ Bal. hic vide tex. cum gl. in. l. rescripto. in pn. de mune. ⁊ hono. ⁊. l. item apud labeonē. §. qđ ait pretor. de iniurijs. ⁊ p Bar. plene in extrauaganti ad reprimēdam in verbo prout. ⁊ habet̄ in. c. prout. de dolo ⁊ cōtumacia

¶ In glo. in verbo ppetui. ibi in id qđ sua interest ⁊c. puta ad expensas quas pmo reus fecerat in rñdendo libello: ⁊ añ emendationē ⁊ in deliberatione habenda sup eo. tenetur eni emendans ad tales ipensas: qȝ temere vocauit eum ad iudiciū super libello nō emendato. l. eum quē temere. ff. de iudi. qđ est verū sm̄ Bar. si reus est in ipensis dānificatus. al's secus vt si i libello actor petijt fundū expressis duobus ꝯfinibus ⁊ reus deliberauit contēdere. demū actor addit alios duos confines ⁊ reus adhuc deliberat contēdere. Nam pter talē additionē non tenebitur actor reficere expensas: qȝ oino illas expensas quas pius fecit reus facturus fuisset siue sequeret̄ dicta additio siue nō. facit. l. sed ⁊ si lege. §. finaūt qs de petiti. here. tamen si pter illam additionē lis efficeret̄ longior ⁊ ex ea pateret reus dānuȝ ad hoc tenebit̄ actor: l. nō ignorat. de fruct. ⁊ lit. expen. Sed vbi propter illam additionē reus deliberasset cedere vbi antea deliberauerat contendere: tunc indistincte sm̄ Bar. reficiētur expense facte per reū pro deliberatione habēda circa libellū ante emendationē: qȝ per emendationem ille efficiunt̄ inutiles. Idem tenȝ do. Ant. in. c. i. in fi. de libel. obla. ¶ Sed Bal. hic in repetitiōe paduana circa vltimā chartā dicit ꝙ etiaȝ qñ post additionem confiniū reus deliberat contēdere sicut pmo tñ qȝ bis fatigatur in expensis, pter emendationē qȝ habuit re⁹ etiā sup emendatione ꝯsulere aduocatos: ergo equū est vt iudex eas reficere faciat per hanc. l. in fi. Bal. bene loquit̄ quo ad expensas scđo loco factas: qȝ in illis grauatur reus ideo ille reficient̄ nō prime de quibus dȝ intelligi Bar. sensisse. Et subdit baldus hic no. in repetitio. perusina. in. xxiiij. colū. ꝙ iudex nō admittet emendationē libelli nisi pmo actu reficiant̄ expense arg. l. sancimus. j. de iudi. ⁊ ideȝ dixit hic Saly. ¶ In ea. ibi nisi pme ideo ⁊c. sentit glo. ꝙ minor ⁊ alij enumerati in. l. i. §. fi. ff. e. nō teneātur ad dictā refectionē expensarum. Bart. hic contra ⁊ bene quē sequitur hic Saly. sed Bal. hic in repetitione padua. in. ij. colum. transit simpliciter cum hac glo. quā reputat notabilē. ¶ Idem tȝ hic Fulg. qȝ si succurritur talibus personis dolum cōmittitur: vt. d. l. i. §. fi. ergo quāto magis si cessat dolus. teneo cū Bar. ⁊ respondeo ad. d. l. i. §. fi. ꝙ minor ⁊ alij ibi expsse excusant̄ a dolo psumpto: qȝ in eis dolus ille nō psumet̄: vt est glo. not. in. l. vbi in pnc. ff. eo. ¶ Item in. d. l. i. minor peccauit in omittēdo: id est in nō edendo. hic āt in faciendo ⁊ magis dr̄ peccari i faciēdo quā in negligēdo. iuxta no. p gl. in. l. si mora. ff. so. ma. ¶ Vltimo querit hic bar. qđ si in libello ē apposita clā saluo mihi iure [b] addēdi: an p hoc potero emēdare ꝯcludit ꝙ ⁊ bñ vt hic p eum. ⁊ idē tȝ glo. v. i. c. iter dilectos. de fi. instr. no. ēt per bar. in. l. nō solū. §. morte. in. x. col. ⁊ in. l. cū pcurator. §. si dñs. ff. de ope. no. nūc. ⁊ in. l. nēsennius. ff. de neg. ge. vt ibi etiā bal. qui ponit not. effectū hui⁹ clē. ⁊ bal. hic in repet. paduana. i pma ⁊ pe. charta. ⁊ in repeti. pusina. in. xxv. col. per Jo. mo. in. c. in gñali. de reg. iur. in. vj. in mercu. per Bal. in. l. tres denūciationes in fi. qūo ⁊ qñ iudex. per Ang. in l. si quis intentiōe. ff. de iudi. ⁊ in. §. oēm. in auten. de litig. per do. Ant. in. c. cum. M. de constit.

Qui accusare.

¶ Reus ñ tenet̄ edere actori ad intentionē actoris fundandā. ⁊ actore nō probante reus absoluit̄. ¶ In text. ibi alienorꝫ facit hec littera p eo qđ no. Inno. in. §. i. de pba. vbi vult ꝙ si instrumentū redemi a notario rogato de ꝯctu celebrato inter me ⁊ ticiū illud instrm̄ redēptū mei ⁊ ticij cōe nō erit: sed meū tm̄: ideo sibi agenti edere nō teneor. Idem voluit Bar. in. l. i. §. editiones. ff. e. vbi voluit ꝙ lȝ instrumenta cōia debeant edi cum die ⁊ ꝯsule: vt ibi per glos. tñ non intelliget̄ esse instrm̄ cōe illud de quo mentionē feci. Idem no. bar. in. l. si. in fi. j. eo. ⁊ ibi Bal. ⁊ bal. in. l. i. ꝯ. eo. p quo allego gl. in. l. dissolute. in glo. fi. j. de condi. ex. l. quā ibi reputat ad hoc no. Bal. no. Spec. in titu. de instru. edi. §. videnduȝ. ver. ex premissis. ⁊ Pe. de anch. in clemē. i. de vsuris. ¶ Scđo no. ꝙ celans propriū instrumentū nō inique facit: ⁊ sic nō poterit puniri de falso [c]. ¶ Quid in celāte alia instrm̄. dic vt in. l. paulus. ⁊ ibi p bar. ff. de fal. ⁊ p Ang. ⁊ Inn. in. l. i. ff. de publi. iu. ter. ⁊ ibi late bal. in. l. eū. j. de fal. p quē dicit bal. ibi ⁊ hic ꝙ notari⁹ celans pthocollū suū. ⁊ dicit se nō fuisse rogatū cū esset puniet̄ de falso. qđ valde singl'r limitat io. an. i addi.

a ¶ Tali instro add eundem ꝯsi. iij. ij. li. de quo ēt p do. de ro. dñ. istr. in antiqs decisio. ccc xiij.

b ¶ Saluo iure. de hac clā saluo iur̄ addendi vide p spec. i ti. de libel. ꝯce. §. j. ver. fin.

c ¶ De falso. vide fed. ꝯsi. c xiij. lod. ro. sing. suis. fo. xiij.

a ¶ Reus ab solutr. aplia vt p.d.d ro ta decisi. cc lxj.z.cxviij. d re iu.p ro. ɔsi.clxvj.

Spe.in ti.de instru.edi.§.instrumentum.in prin.s. ni si precessisset diuturnitas temporis.z notarius essz bo ne fame.vt ibi per eum. ¶ Tertio no.regulā q acto re vel accusatore non pbante reus absoluitur.[a] quam regulaz vltra hic no.per glo.limitat pluribus modis hic Ja.de bu.z Bal.vt hic per eos.quibus adde ali os casus quos ponit gl.no.in.c.i.vt ecclesia.benefic. z ibi plene per doc.z Spec.in ti.de pba.§.pbare.h. nunc ad ppositum.cum sequentibus. ¶ Item intelli ge dictā regulam videlicet q reus absoluitur.s.diffini tiue:vt no.glo.in auc.qui semel.in verbo locū.in fi.j. quomodo z quādo iudex.Quod intellige vt ibi per glo.Bar.in.l.pperandum.§.z si quidem.j.de iudi. z omnino vide bal.in.d.auc.qui semel.in.iiij.colum. ¶ Quid aūt si post istaz absolutoriā ista instrumenta que erant apud reū peruenerunt ad actorē an aliquo remedio sibi succurri possit.dic vt p Cy.z Bald.in.l. i.j.de condi.inde.per Cy.in.l.qui testō.ff.de excusa tio.tuto.per spe.z Jo.an.in ti.de instr.edi.§.postq̄. in addi.que incipit.hec vna per bal.in.l.sub specie.j. de re iudic.z in.l.argentarius.§.cum aūt.ff.eo.z per Ang.in.l.iij.§.item si ipse.ff.si cui plusq̄ per.l.fal.p Ang.z Jmol.in.l.impatores de re iudi.z per imo.in l.si is ad quē.ff.de acqui.here.no.glo.in.l.si fideicō missor.§.in oibus.ff.manda.per cano.in.c.suborta. de re iudi.in fi. ¶ In glo.i.in fi.nam actio ppie est q̄ ciuiliter intentatur ad vtilitatē agētis.accusatio autez est illa que criminaliter intentatur.isti.de publi.iudi. in prin.z ibi glo.z insti.de actio.in princi.z ibi glos.l. agraria.z cum glo.z ibi bar.ff.de termi.moto.vnde dicit spe.in ti.de accusatio.in princ.ver.quid prio zc. q si accuso aliquē de crimine z peto eum condemna ri zc.pter illud verbum accuso intelligitur crimina liter esse intētatum iudicium:vt refert z sequit bal.i.l. viro.ff.so.ma. ¶ In glo.in verbo actore.ibi.l.fallaci ter zc.intellige tamē q in criminalibus expressis ibi z in.d.l.vbi si precedebat diffamatio de crimine regri tur q accusatus etiaz accusatore non pbante debeat pbare.i.prestare iuramentū purgationis iuxta.l.pre senti.§.sicubi.s.de his qui ad eccle.confugiunt: non simpliciter intelligas illa iura q accusatore non pban te.si reus nō probet:debeat ipse cōdemnari:q: iniqssi mum esset vt voluit glo.in.d.l.vbi.z ita intelligit Jo. an.in.c.fine possessione.de reg.iur.in.vi.in mercu.in pe.col.z Pe.z Cy.in.d.l.vbi. ¶ Ultio no.id quod dicit hic bal.volens q si notarius est conuictus de do lo tenetur ad dāna z interesse que solo iuramento p babuntur:vt hic per eum:tamē intellige sane quoniā esset dolus in faciendo cōmissus.secus si sit in omittē do cōmissus:q: tunc non sufficeret solū iuramentū.vt est tex.reputatus singularis.in.l.argentarius.§.cum aūt.ff.e.z vbi bal.ibi ēt videas ang.z no.ēt bal.i.l.fi. in pe.col.j.eo.qd bene no.pro limitatione iurium di centiū q contra dolosuz sufficit pbatio per iuramen tum.l.semp.§.hoc interdicto.ff.qd vi aut clam.z ibi notat Alexan.

b ¶ De vbo vide pe.d an ch.ɔsi.ccciij. ludo.ro.ɔsi. cccxxxvj.

c ¶ Auctoritate. adde la pu plene alr. lxxvj.fra. de are.ɔs.xxxvj lod.ro.ɔsili. cciij.

n **On est nouum.** ¶ Actor te neť edere reo codicem rōnum ad pbanduz exceptio nem suā:z de intellectu huius.l.z eor que hic dicunť in glo.dicetur.in.l.fi.j.eo.Alex.de Jmol.

i **Ustum.** ¶ Etiā puatis a fisco edi debēt rōnes publice ad ō cisionem pbandam.h.d. ¶ In glo.fi.ibi agebat priuatus.zc.hec vera per.l.qui accusare.iun cta.l.prima.s.e. ¶ Secūda solutio vt differat a pria dz intelligi quādo actor petebat editonē:z est vera so lutio si precessit expressum vel tacitū mandatum con ficiendarum rationum per no.in.l.i.s.eo. ¶ In ead. ibi hic ab aduersario.hec vera intelligendo eaz scōm precedentes solutiones.Alex.

p **Rocurator.** ¶ Instrumenta cōia de bent esse apud digniorē z alteri fieri copia z cū expediēs fuerit debebit ēt origi nale exhiberi ad requisitionē minus digni.h.d.Et premitte id qd dicit Cy.q imperator hz duplex patrimonium:vt h per eū. ¶ In tex.ibi cōia quot modis dicantur instrumenta cōia vide Inno.z doc.plene.in.c.i.de pba.z spec.in ti.de instru.edi.§. nunc videndum.ver.ex premissis.tamē hic intelligitur qn̄ istra erant cōia:nō solum quo ad vtilitatem cōez:vt q: ea que in eis continebanť cōcernebant cōe negociuz:sed erāt etiā cōia respe ctu dominij ipius scripture z charte. ¶ Quid si essent cōia solū rōne vtilitatis non cogeretur ille qui redemit instrm a notario edere alteri cum sit suū proprium:vt dixi in.l.i.z.ij.s.e.z aliqd in.l.qui accusare.z qua actione petatur ista editio instrumētor cōmunium:vide Ja.bu.hic plenius q̄ per bar.in.l.quedaz.in prin.ff.eo. ¶ Not.ex fi.q exemplum fidē nō facit:dicā in auc. si quis. ¶ In glo.i.ibi ſm quosdam subaudi z male:q: pcura tor fisci nō potest esse iudex inter fiscum z priuatū:sed dz esse iu dex pcurator cesaris idest rōnalis.l.apud fiscuz.j.vbi cause fis cales.z pter h est vera scda expositio:scilicet q hic intelligať de pcuratore cesaris.per dictā.l.apud fiscum. ¶ In glos.fi.ibi ɔuenitur zc.z dic q imo iste qui petit instra a fisco agebat con tra ticium qui desiderabat originale exhiberi:quoniam exēplo stare nolebat:vt pz hic in tex.in ver.petitionis.ſm Saly.z ful. z bn̄. ¶ Extra glo.q.hic diciť q instra debēt esse apud dignio rem querit guil.quid si inter me z ticium conuentū est q instra cōia debeant esse apud me:demū ticio successit fiscus an debeā ɔsignare tanq̄ digniori decidit q non:q: fiscus dz vti iure pua ti cui succedat.l.cū quidam.§.fiscus.de vsu.z cum eo transeūt oēs nisi Saly.dicens q in ɔtrarium facit:q: depositio istrumē tor q̄ ɔtinet actum successiuum nō priuilegiū successoris hz va rietatē tēporis z psone dz attendi.d.l.cum quidam.§.si debi tores.z.l.fiscū.la.j.de iure fis.Item puilegiū meū cessante cā fi niri dz.l.ticia.§.vsuras.de leg.ij.z cū eo simplr trāsit Flo.Te neo cōem opi.que vltra hic allegata p doct.optime pbať p no ta.per bar.in autē.quas actio.in fi.dū allegat.l.si fundū.ff.de fun.do.Nō ob.§.si debitores.q: in casu nro pter ɔuentionē partiū actus erat firmatus ēt p tpe futuro:sed in ɔrio secus q: ibi vsure debebanť ex futura mora nulla pcedente taxatiōe par tium.iō si mora cōmittiť cū fisco maioris debenť vsure.vel scdz Bal.in dicto.§.fiscus.in lectu.antiqua.aut queriť de his que pendent ex contractu z nō inspicitur persona successoris.l.que a patre.j.de restitutio.militis.vt in casu nostro.aut de his que pendent ex tempore vt vsure.z loquitur.§.si debitores.fateor quod si non precessisset conuentio:sed solum ratione maioris dignitatis mee fuissent primo apud me deposita procederz op time Salycetus qui etiam hoc modo format z non put Guil. Bartolus.

s **I quis in aliquo.** ¶ In eo q vnū instrumentū fa cit mentionē de alio non probat nisi illud exhibeať vl aliter legittime pbetur.h.d. ¶ In glo.j.aduerte quia glo.z iu ra allegata in ea loquuntur de exemplo.i.de scriptura in qua di cebatur istud est exemplū talis instrumenti de verbo[b] ad verbū exemplati zc.z nihil aliud in illa scriptura continebať: z quot modis ista scriptura nomineť.vide glo.in.l.ij.de fide instru.z de ista scriptura non loquitur ista aucten.que loquiť quando in vno instrumento facto inter me z ticiū fiebat mentio de vno alio instrumento z contentis in eo an istud pbet id quod in il lo continebať.z ita intelligit Bar.Ang.z quasi cōmuniter om nes istam aucten.z istam glo.tn̄ ſm Guil.de cu.hic ista auten. potest intelligi de vtroqz scilicet tam de eo de quo loquiť glos. tamē magis applaudet primus sensus.Et ex glo.hic habes cō clusionē q exemplum de quo primo dixi fidem nō faciat regu lariter fallit nisi sit exēplatū iudicis auctoritate[c] p iura allegata in glo.Et in dicta exēplatione requiriť partis citatio scdm om nes:vt hic plene per Bar.z Bal.post alios.z per Bald.in.l. adoptio.de adop.z in.l.ij.de testa.z ibi Bal.in.vj.q.p Bald. in.l.cyrographis.allegata in glo.z in.l.fi.circa vlti.colū.ff.de tabu.exhiben.z Bal.in.l.ij.de fide instrumen.solus Guido d suza.hic tenet contrariū dicens:iure non probari:sed satis pro

baf p rões ħ allegatas p Bar. ⁊ alios nisi piculuz eet in mora. ita dicit Inno. in. c. fi. ⁊ ibi vide exéplū p euz de fide istru. allegat in ar. c. cū dilecta. ꝟ. nos igif. ꝺ ꝯfir. vti uel inutil. ⁊. c. qm̄. §. i. vt lite nō ꝯte. qꝺ ē fi. ſm Ang. ħ ⁊ idem tꝫ Spe. in ti. de instru. edi. §. ꝯnſo. ꝟ. qd ſi citatio. ¶ Et an sufficiat citatio generalis: ⁊ ēt an illa in dubio ꝑſumatur. vꝛ p doc. in. ꝺ. locis. ⁊ p Hostié. ⁊ alios in. c. Albe. de testi. ⁊ Bal. ⁊ Ang. ħ. ⁊ p dños ꝺ rota cō clusiōe. x. ⁊. cclviij. ⁊ lꝫ qñ fcā est dicta exéplatio auctoritate iudicis exéplū faciat fidē: tñ ſi statutū diceret ꝙ istrm scriptū manu notarij de ꝯctu rogati habeat executionē paratā nō ꝟificaꝛ in istro exéplato cū auctoritate iudicis: q2 nō est scriptuz manu notarij de ꝯctu rogati. glo. ē no. quā ibi pōderat Bar. in. l. pbatorias. in. ꝟ. autēticis. C. de diuer. offi. lib. xij. ¶ Secūda ē fallētia in q̄ exéplū fidē facit: q2 probabit ꝯ eū[a] qui exéplum dedit ēt ſi in exéplatiōe nulla interuenit auctoritas iudicis: ut pbaꝛ in. l. in fraudē. §. neqꝫ. ff. de iure fisci ſm oēs hic ⁊ no. Ang. i auc. vñ sumiꝛ. ⁊ do. Anto. in. d. c. i. de fide istru. ¶ Tertio fallit in exéplo sūpto ab illo q scripsit originale ſm Bar. Bal. ⁊ Saly. ħ q iducūt. l. ſi qs. §. ꝓhibet. ff. eodē. ⁊ bonus tex. in. l. vnū. cū gl. ⁊ ibi pōderat Bal. ff. de testa. ⁊ bonus tex. i. c. dudū. de cōuer. cōiug. Idem tenet Spe. in ti. de istru. edi. §. postꝗ. ꝟ. i. ⁊ bal. in. l. ij. in. ix. q. ⁊ in. l. nr̄am. in. iij. col. ȷ̄. ꝺ testa. vbi pro ħ allegat no. per Bar. in. l. sempꝛoni[9] ꝑculo. de leg. ij. Idē no. Bar. i. d. §. neqꝫ. ⁊ in. l. ſi qs. §. ꝓto2. ⁊ ibi Ang. ff. eo. ⁊ do. Anto. in. d. c. i. ⁊ do. Abb. in. c. Alber. ⁊ Bal. in. l. ij. de fide instru. in lr̄a antiqua. sed Pau. de ca. hic tenet ꝯtrium allegās Bar. ita tenere in l. i. §. ſi qs in duobus. ff. de bo. pos. ſm tabu. per illū tex. in ꝟſi. sed ſi vnū qꝺ dicit ꝑpetuo mēti tenēdū. Lu. ro. in. l. sciēduz. ff. ꝺ ꝟbo. obli. etiā allegat ad hoc. d. §. ſi qs i duob[9]. ⁊. l. ſi donatio. ȷ̄. de dona. que parū facit. teneo cōēz[b] opi. per iura supra allegata. nō obstat. §. ſi qs i duobus. ⁊ qꝺ ibi Bar. q2 pōt rñderi ꝙ ſi notarius exéplādo diceret hec est q̄dā copia istrumenti ꝺ quo fui rogatus ⁊c. ⁊ illā nō redigeret in auc. formā cuꝫ subscriptiōe ⁊ signo ⁊ fide publicatiōis tūc nō ꝓbabit: quia nō habuit istā scripturā pro auc. ita procedit opinio Bar. in. d. §. ſi quis i duobus. al's secus: vt ipe no. in. d. §. ꝓto2: vel respōde vt statim dicā. Hāc tertiam fallētiā restringit Bal. signāter in Rubri. de fide istrumē. in. xi. colum. vbi voluit hoc ꝓcedere niſi cōtractus reqrat scripturā: q2 tūc in ꝑma scriptura stat substātia ⁊ niſi probareꝛ illā esse deperditā exéplum manu eiusdeꝫ notarij fidē nō faceret. allegat. l. ij. ȷ̄. de testa. ⁊ istā opiniōnē seqtur Lu. in. d. l. sciēduz. q dic ita posse itelligi tex. i. d. §. ſi qs in duob[9]. pro ħ etiam inducit tex. in. §. illud in auc. de tabel. ſꝫ ad. d. l. ij. posset respōderi ꝙ illa nō loquiꝛ quādo vtraqꝫ scriptura eēt auc. ⁊ manu eiusdem. Item illud quod ibi dicitur in tex. ꝙ scriptura perijt ⁊c. nō est de necessitate probādum: vt ibi no. Cy. ⁊ Bar. p l. gesta. ȷ̄. de re iudi. ⁊ Cy. hic in. iij. q. ⁊ Bar. in. l. ij. in princip. ff. quēadmo. testa. aperi. nō obstat. d. §. illud. q2 ipemet Bald. respondet in dicta rubrica. in. xi. col. ꝙ id qꝺ dicitur i dicto. §. illud. cum seq. habet locuꝫ soluꝫ in ciuitate Cōstātinopolitana vt ibi per glo. nō obstat dict[9]. §. ſi quis in duobus: quia itelligitur quādo illud exempluꝫ nō habebat eandeꝫ formā ⁊ essētiam quaꝫ habebat originale vt quia ibi nō erāt subscriptiones testium manu eorum vt requiriꝛ in testamēto in scriptis. iuxta. l. hac cōsultissima. ȷ̄. de testa. sed erant scripte manu alterius scilicet exemplantis: tamē tene mēti dictū Bal. ꝑpter eius auctoritatē faceret etiā fidē exemplum manu alterius notarij ſi rogationes cōtractuū notarij rogati fuerūt cōmisse per iudicem vl' auctoritate statuti alteri notario exéplāde ⁊ autenticāde. c. cuꝫ. p. de fide instru. ad quod vide bar. in. l. ſi quis. in principi. ⁊. l. q̄dam. §. nihil. ff. eodem. ⁊ in. l. diuus. §. item senatus cū[9]ſi. ff. de fal. ¶ Quarto fallit vbi de consensu partium[c] approbantiuꝫ originale instrumentum fuisset sumptum exemplum vt hic firmat Cy. Bar. ⁊ Ange. in corpore vnde hec sumiꝛ. ⁊ Bal. in. l. ij. ff. de fide istrumē. ⁊ do. Anto. in dicto. c. i. ⁊ dominus Abbas in dicto. c. Albericus ⁊ specu. in dicto. §. ostenso. ꝟſi. hic autē no. ¶ Quinto fallit quo ad aliqualem probationem: quia quo ad hoc probat exemplum: vt no. glo. in. l. ij. de fide instrumē. quaꝫ hic videꝛ sequi Bar. in. ij. col. sed illā reprehēdit Bal. in. l. bonefidei. in antepenul. col. post Ray. ȷ̄. ꝺ reb. credi. quia sicut testis deponēs de auditu alterius nil probat: ut. l. testium: vbi gl. de testi. ita nec istud exemplum: sed aduerte quia glo. in duobus potest casibus saluari. ꝑmo ſm Bar. in. l. admonēdi. in. viij. col. ꝟſi. sed quero. quid ꝺ exemplo ff. de iureiuran. scilicet quādo ego probarem originale esse deperditum. nam tunc exemplum faceret semiplenam probationem. pro quo dicit esse glo. nota. in l. sicut iniquum. ȷ̄. de fide instru. quam Ange. dicit eē singu. Secundo potest saluari. d. glo. scilicet tale exéplum etiam non perdito originali faciet taleꝫ presumptionem per quam quis excusabitur a dolo: quia quelibet causa ēt iniusta excusat a dolo: vt ſi p errorē iuris putaui exemplū probare. l. igitur. §. i. ff. ꝺ lib. cau. no. glo. in. l. plagij. la. ij. ȷ̄. ad. l. fal. de plag. ⁊ istud fuit ꝺ mente bal. in. d. l. ij. in lectura antiqua. ¶ Sexto fallit vbi exemplum reperiretur in archiuio[d] publico ſꝫ Ange. hic sub dubio forte per autenti. ad hec. de fide instru. ⁊ dicit ꝙ alij hoc nō tangunt. adde Inno. ideꝫ tenēteꝫ. in. c. i. de procura. qui ad hoc alle. c. ad audientiam. de prescrip. Idem videtur velle bar. in auc. ⁊ ſi contractus. post ꝑn. de fide istru. quod intellige tātummodo quo ad locum ⁊ ciuitatem in qua esset ille archiuius publicus alias fidem non faceret. vt singula. dicit Ioā. and. in addi. Spec. in titu. de istru. edi. §. nunc dicēdum. in addi. magna. ⁊ Bal. in Rubrica ȷ̄. de fide instrumē. in vltima colū. ⁊ Anto. de but. in c. ij. de fide instrumētoꝝ. in versi. viij. casus. iuncto ꝟ. seq. ¶ Septimo fallit in exemlpo facto per moduꝫ registri[e]. i auct. notarij. vt ſi acto2 producit in causa istrumentum mandati corāꝫ iudice apud acta notarij qui illud registrat in libro actorum. nam illud registruꝫ fidem faceret absqꝫ eo ꝙ producatur originale ſm Ange. hic allegantem. l. fi. ȷ̄. de fide instrumen. ⁊ no. per Innocen. in. c. quoniam contra. de proba. Ideꝫ no. Bal. hic allegans nota. per Innocen. in. c. i. de ꝓcu. adde Barto. idem tenentem in. d. l. cyrographis per d. l. fi. ⁊ ibi etiā bar. ⁊ Bal. Idē no. bar. i. l. nr̄aꝫ. i. iiij. colū. ȷ̄. de testa. qui pro hoc alleg. l. eos. §. super his. in ꝟſi. exempla. ȷ̄. de appella. ⁊ idem Bal. in. l. fi. ȷ̄. de edi. in. xvi. col. ⁊ in dicta. l. ij. de fide instrumen. ⁊ ideꝫ tenet Specu. in titu. de rescrip. presenta. §. i. ꝟſi. sed obijcitur. ⁊ in titu. de instru. edi. §. nunc dicamus. ꝟſ. pen. facit. l. gesta. ȷ̄. de re iudi. etiam ſi post registrum appareat originale esse abolituꝫ uel rasum: vt voluit Barto. in. l. i. ff. ſi tabu. testa. ⁊ per. d. l. fin. ⁊ sequitur bal. in. l. ſi vnus. in fi. ȷ̄. de testa. Tamen dictam conclusionem restringe duob[9] mōis. s. ꝙ registrū faciat fidē ſi tot[9] effect[9] istri fuit registrat[9]: sec[9] ſi simplr̄ i actis diceret ꝯparuit tici[9] vt ꝓcurato2 sey ⁊ ꝓduxit istꝫ sui mādati qꝺ icipit sic: ⁊ fuit sic: q2 tūc teno2 istri nō est ꝺ actis: ſꝫ sola ꝓductio. ita voluit inno. i. c. cū i iuꝛ. i fi. ꝺ of. dle. Scōa ē r̄strictio. s. ꝙ registꝝ ꝓbat qñ apō acta r̄gistratū fuit istrm ꝓductū ab aduersario pn̄te vl' citato. al's ñ ſꝫ Jo. an. i addi. sup. d. ꝟ. ſꝫ obijciꝛ. p eādeꝫ rōneꝫ q̄ dicim[9] ꝙ i exéplatis q̄ fiūt auctoritate iudicis reqriꝛ citatio ptis: vt ħ p Bar. plus voluit host. ⁊ alij i. d. c. qm̄ ꝯ. ꝙ necesse sit ꝙ ps citata nihil opposuerit contra instrumentum productum. ⁊ ita etiā tenꝫ imo. in dicto. c. cum in iure. bene facit. l. fin. ȷ̄. de fide istrumentorum ⁊. l. i. ȷ̄. ꝺ rela. que oīa tene mēti. itē inq̄rtū bar. ħ tractat an sufficiat ꝓbaꝛ p testes tenorē instri ⁊ ei[9] amissionē. ⁊ pleni[9] p eū i. d. §. diu[9]. ħ allegato p ipꝫ ⁊ i istis locis bar. ñ bñ ꝺclarat. an ꝯ eū quē ꝯstat ꝟe vl' ꝑsūptiue sbtraxisse mihi istrm habeā necessario ꝓbare tenorē istri: vt sic ꝯtra euꝫ obtineā. Sed ipe bar. in. l. sicut iniquū. ȷ̄. de fide istrumē. tenuit ꝙ nō reqriꝛ ꝓbare de tenore istrumenti. per. l. ſi de possessiōe. ȷ̄. de proba. sed bal. i. dicta. l. ſi de possessione. tenuit contrarium: q2 alias ꝓbatio esset icerta ⁊ nō cōcludēs. allegat in ar. l. iciule. ff. de legi. Sꝫ Cy. in dicta. l. ſi de possessiōe. tenet ⁊ melius ꝙ sufficiat ꝓbare factuꝫ istrumenti. per illā. l. ⁊ de tenore instrumēti stabitur

a ¶ Cōtra eū. ħ idē firmaꝛ do. ꝺ ro. ꝺcis. x. ⁊ sequēti i nouis ubi ēt dicūt ꝙ inuētariū ꝓbat ꝯ tutorēꝫ originale nō repiatur ⁊ ibi vide de tertia fallētia ħ pōsita ꝺ quo ēt per eosdē decis. xciij. ⁊. cccx. i antiquis.

b ¶ Teneo cōmunē. adꝺ ꝙ lu. ro. ꝯſi. cv. dicit. lꝫ bar. ꝯrium tenuerit i. d. §. du obus ꝙ tñ ꝺ bet attendi sua opinio ħ

c ¶ Partiū. approbātiū. adde alexan. cōsilio. cxxv iij. ꝑmo. lib.

d ¶ Archiuio adde lud. ro. allegato ꝯſi. cv. cal. ꝯsilio ij. ꝺ fiꝺ istru. ⁊ p ro. cōsil. clxv.

e ¶ Registri notarij. adde pe. de anch. consilio. xl.

iuramento eius cui subtractū ē per.l.si quando.j.vñ vi.ꝛ idem tenet Ang.hic ꝙ ꝓcedit contra uerum furē:sed contra fictū vel pſumptum:vt in casu.l.ij.§.diuus.el.i.de iure fisci opoꝛtebit pꝛobari de tenoꝛe inſtrumēti aliter ꝙ̄ per iuramentū:quia dicta.l.si quando non habet locū in furto preſumpto: vt in casu.d.§.diuus:quia ibi reſultat illa preſumptio ex dolo cōmiſſo nō i exhibendo inſtrumēta.quo casu ceſſat pꝛobatio per iuramētum:ut dixi in.l.qui accuſare.ſ̄.eodem.Jtē.l.si quando.loquitur de vera ſubſtractione nō de ficta vel pſumpta:ꝛ ꝙ debeat tunc pꝛobari tenoꝛ.tenuit hic Ange.ꝛ etiā videt̄ velle Barto.in d.§.diuus.ibi tamen ſubdit ꝙ in odium illius q̇ pſumitur ſubtraxiſſe ē inductum ꝙ non requiratur ꝓbari ſpecifice tenoꝛem inſtrumēti:ſed ſatis ē pꝛobare ꝙ illud inſtrumentum continebat factum ſpectans ad cauſam fiſci:vt innuit ille tex.Et de intellectu.c.cum olim eſſemus.de pꝛiuileg.vltra hic nota.per Cy.et bar.vide Ange.hic ponentem nouum ꝛ peregrinū intellectum ad illum tex.¶ Circa ſcōm articulum de quo tractat iſta auten.videlicet ſi vnum inſtrumentū facit mentionē de alio an ꝓbet.regula ē ꝙ non ut h̄ ꝛ limita vt hic per bar.ꝛ per glo.et docto.in.c.abbate.de verboꝛum ſignificatiōe per glo.et docto.in.c.penul.in verſi.compoſitionis.de cōfirma.vti.vel inutil.per docto.in.c.quoniam cōtra.de pꝛoba.et i.c.pmo.de fide inſtrumē.vbi per do.Anto.et per bart.et alios in.l.ſciendum.de verbo.obliga.et quia ibi ō materia dixi āno preterito.ideo hic nō inſiſtā.¶ Duo tm̄ hic in materia incidēter dicam.Pꝛimum ꝙ vbi pſona diſponēs in ſua diſpoſitione faceret mentionē de alia diſpoſitione circa quam haberet nūc poteſtatem diſponēdi non ē neceſſe illā aliā diſpoſitionē ſeu eius ſcripturam exhiberi ſi de ea ſpecifice mentio facta ē in ſecunda.tex.ē cum glo.i.parua in.l.admonēdi.cum ſimili.ibi allegatis per barto.et docto.ff.de iureiuran.vnde ſm euꝫ ibi ſi ſtatutum facit ſpecificaꝫ mētionē ō alio ſtatuto faciet fidem etiam ſi illud non inueniat̄.et iō no.bal.in.l.vnica.i.ꝟ.ſi pꝛo omnibus per illuꝫ tex.ō cadu.tollen.et bal.in.l.i.in fine.ſ̄.de epiſcop.et cler.et in.l.ſi donatio.per illum tex.j.de dona.et in.c.i.§.fina.qualiter feu.pote.aliena.Secundū ē utrum ſi in iſtrumēto notarius facit mētionē ō alio iſtr̄o:ut quia dicit ꝓut conſtat ītali iſtr̄o a me viſo ꝛ lecto.an p h̄ ꝟba iſtud iſtrumētū ꝓbet iſtō.pau.ō ca.h̄ dicit ꝙ ſpe.tꝫ ꝙ ſic i ti.de inſtrumē.edi.§.reſtat.ꝟ.pe.ſꝫ ipē dicit ꝙ ſemp fuit mirat° ō hoc dcō ſpe.qꝛ ē ꝯ iſtā autē.gnāl̄r loquētem ꝛ ꝯ rōneꝫ h̄ allegatā i gl.ibi dū glo.dicit ꝛ pōt eē ꝛc̄.Et ſubdit ꝙ ſemp credidit dictū ſpec.nō eſſe verꝫ ꝛ ꝙ nō reperit ꝙ aliqs faciat mētionē ō h̄ niſi Albe.ō roſa.q h̄ rñdit r̄ferēs ſe ita obtinuiſſe i ꝑtica.ꝛ lꝫ cōis ꝑtica notarioꝝ ſuet praticā Spec.tn̄ illa nō ꝓcederet ſi qs opponeret:ſꝫ ſi nō opponeret ꝓcedit illa pratica ſm domi.Pau.Adde ꝙ h̄ Ang.expſſe tꝫ ꝙ illa ꝟba nihil operētur p iſtā auc̄.idē voluit ipē i repetitiōe.l.ſciēduꝫ.ꝛ ibi alleg.dictuꝫ Spe.i loco.ſ̄.allegato.ꝛ ſcōꝫ ꝙ refert ibi Ang.Spe.tenet ꝙ illa ꝟba nihil operētur p iſtā autē.quā ibi allegat Specu.vbi pōit duas opiniōes ꝯrias.Et circa h̄ dicas ꝙ ēt tenēdo aliā opinionē quā ibi tenet Spe.ꝛ quā ēt recitaui.ſ̄.referēdo Pau.de cā.tn̄ ēt Spe.bn̄ diceret:qꝛ loqt̄ Specu.vtrū quo ad eaſdē pſonas cōtrahētes iſtud iſtrumētuꝫ faciat fidē ei° qō cōtinet̄ in alio.ꝛ certuꝫ eſt ꝙ ſic:vt ēt tenet hic Bar.ꝛ oēs in.l.optimam.j.de contrahen.ꝛ cōmit.ſtipil.

Et que. ¶ Jſta lex legit̄ duob° modis i gl.Pꝛimo ſꝫ Jo.ꝙ tota lex loquat̄ in inſtrumētis nec iſtud vr̄ abſurdū ſꝫ doc.ſ.ꝙ h̄ ꝟbū rōnes poſitū hic i tex.itelligat̄ de iſtrumētis:qn̄ ēt rōnes pn̄t accipi pꝛo iſtrumētis cū cām inſtruāt.l.i.de fide inſtru.l.notionē.§.

iſtroꝝ.ff.de ꝟb.ſi.ꝛ hūc itellectū multū applaudit tex.i ſi.i ꝟ.qn̄ h̄ caſu ꝛc̄.q loqt̄ i iſtris.ꝛ dic̄ h̄ caſu.Nā ſi.ſ̄.nō ſenſiſſet de iſtris:ſꝫ de rōnib° i qb° voluiſſet ipatoꝛ eē aliō ꝙ̄ i iſtris ñ dixiſſet h̄ caſu:ſꝫ dixiſſet h̄ alio caſu ꝛ nō bn̄ iferret tex.h̄ i ſi.ad iſtrumēta cū ex diuerſis nō recta fiat illatio.l.iter ſtipulātē.§.ſacraꝫ in verſicu.diuerſa.ff.de verbo.obli.cū vulg.ꝛ ſm hanc lecturā iſta.l.tollit quandam contrarietatē que videbatur eſſe inter.l.q accuſare.ſ̄.eo.vbi nō fit editio ad intentionē fundandā.ꝛ.l.nō eſt nouū cū ſequēti vbi dr̄ ꝯtrariū.nā vult iperatoꝛ r̄ducere predicta ad concoꝛdiā ꝛ oſtēdere ꝙ nō ſunt cōtraria:qꝛ.l.q accuſare.loqtur qn̄ actoꝛ petit editionē ſed.l.nō eſt.loqtur qn̄ re° petit editionē:ꝛ ſm hanc lecturā hoc dicit.Actoꝛ tenet̄ edere reo ad exceptionē ſuā ꝓbandā ſeu fundandā:ſed reus nō tenetur edere actoꝛi ad originē ſue petitionis fundandā:ſed ad replicationē pꝛobandā.hoc dicit.Secunda eſt lectura Azo.ꝙ tota intelligat̄ in rōnibus vſqꝫ ibi.qn̄ hoc ꝛc̄.in auc̄.intelligatur.ꝙ loquatur in inſtrumentis:ꝛ ſm hanc lecturā iſta.l.nō intendit tollere aliquā contrarietatē:ſed intendit dicere ꝙ illud qō erat dictum.in.l.i.ſ̄.e.ſ.ꝙ reus teneret̄ edere rōnes actoꝛi:ꝛ illud qō erat dictū.in.d.l.nō eſt.ſ.ꝙ econtra tenet̄ edere actoꝛ fuit recte dictum:quia in.l.debet actoꝛ a reo differre:ſed in inſtrumentis vult indiſt.ꝙ non edantur ab actoꝛe ipſi reo nec econtra:ꝛ ſm hanc lecturā hoc intendit.Rōnes eduntur reo ab actoꝛe ꝛ ecōtra:ſed inſtrumenta quibus quis nō eſt vſurus nullo modo qs edere tenetur hoc dicit:ſed ſecunda lectura non videtur poſſe pꝛocedere:quia ſm eum nec apparenter nec exiſtēter erat diſcrepantia inter vnū caſum ꝛ alium:ſed hec.l.facta eſt ad tollēdas diſcrepantias que eſſe videbantur inter.ll.Antonini ꝛ.ll.Alexādri hoc eſt inter.l.i.ꝛ.l.qui accuſare.que fuerunt.ll.Antonini.ꝛ.l.non eſt nouum.ꝛ.l.iuſtum.que fuerūt Alexandri.pꝛeterea ſm iſtā lecturam opoꝛtet intelligere ꝙ reſponſuꝫ poſitum i tex.ibi ꝙ multuꝫ interſit.ſtet negatiue ideſt nihil interſit inter actorem ꝛ rerum quod eſt violare litteram que ponit reſpōſuꝫ affirmatiuum.Jtem cōtra hanc lecturam circa vltimā partem.facit tex.hic in fin.in verbo.quando hoc caſu.qui videtur loqui in eodem caſu de quo in ſuperioꝛi parte.l.dictum fuerat pꝛout dixi circa pꝛimam lectnram.Sed ſm iſtam lecturam loqueretur i diuerſo.vnde tene pꝛimam lecturam que eſt magis cōmunis:ꝛ per hoc habes declaratam glo.i.¶ Et pꝛo perfectioꝛi doctrina ꝛ concluſione totius materie huius tituli videnda ſunt quattuoꝛ pꝛincipaliter.Pꝛimo an actoꝛ indiſticte tenetur edere reo Secundo an reus teneatur edere actoꝛi ad fundandam intentionem pꝛincipaleꝫ actoꝛis.Tertio an teneatur edere actoꝛi ad pꝛobandam replicationē.Quarto an teneatur edere actoꝛi ad iuuandam intentionem iam ſuper pꝛincipali fundatam ꝛ ꝓbatam.¶ Circa pꝛimū magis cōmunis concluſio ē ꝙ actoꝛ teneatur edere reo tā rationes.vt.l.non eſt.cum.l.ſequenti.ſ̄.eo.ꝙ̄ inſtrumenta.vt hic ꝛ.l.diſſolute.j.de condi.ex.l.ꝛ.l.qui tabulas.ff.de fur.Jtem cum tex.in.d.l.non eſt.ꝛ in.l.ſequenti indiſtincte dicat actoꝛem teneri edere rationes ſuas reo:ꝛ perconſequens ille tex.compꝛehendit rationes pꝛopꝛias actoꝛis que nō erant cōes cum reo:ergo eadem ratione tenebitur edere inſtrumenta pꝛopꝛia cum hoc caſu ratio diuerſitatis reddi nō poſſit.pꝛo hoc etiam:quia iudex non debet pati illicitas exactiones.l.illicitas.in pꝛin.ff.de offi.pꝛeſi.ꝛ.l.plane.ꝛ.l.ſi.ff.de peti.here.ꝛ iſtam opinioneꝫ ſequitur Jo.gloſatoꝛ hic.ꝛ Guil.Cy.ꝛ bar.bal.Ange.raph.ꝛ pau.de ca.hic.ꝛ in.l.i.§.editiones.ff.eo.et cōmuniter canoniſte.in.c.i.de pꝛoba.contrariuꝫ tenet glo.per alias plenas rationes quas bꝛeuitatis cauſa omitto.in.c.g.ppetuus.ꝛ de fide inſtru.ꝛ Azo vt hic refert glo.odo.Jaco.bu.ray.ꝛ ſaly.hic pꝛimo ratione equalitatis ſeruande inter actoꝛeꝫ ꝛ reum in iudicijs.l.ſi cum vulg.de fruc.ꝛ lit.expen.ꝛ maxime circa media cauſe.i.circa pꝛobationes:vt no.gl.oꝛdinaria.i.c.cum ad ſedem.de reſtitu.ſpo.Secundo per rationem poſitaꝫ in.l.nimis graue.j.de teſtib°.Tertio per.l.i.§.edenda a contrario ſenſu.ff.eodē.Quarto quia actoꝛ non tenetur edere nomina teſtium qui interfuerunt contractui ſi reus dicat ſe de pſonis teſtium nō recoꝛdari cum eos vellet pꝛoducere.l.nō ex omnibus.cū glo.ff.de arbi.ergo idem erit in inſtrnmentis cum nō differant teſtes ꝛ inſtrumēta.l.in exercēdis.j.de fide iſtru.ꝛ ad iſtū tex.reſpondent ꝙ verioꝛ eſt ſecunda lectura ſꝫ quā iſte tex.

facit nota.contra.¶ Itē rñdet ad.l.dissolute.⁊ ad.l.qui tabu-
las.quia nihil faciunt:quia illa iura nō loquūtur de edicto.que
fit officio iudicis per titulum de edendo.sed loquuntur de exhi
bitiōe que petitur cōditione sine causa quando ille qui petit illā
exhibitionē iaꝫ ꝓbauit de defensiōe sua.s.se soluisse.¶ In casu
aūt nostro non erat probatum de defensiōe rei.¶ Itē ibi peti-
tur exhibitio occasiōe alicuius geste inter partes idest occasiōe
solutiōis.hic autem nō.¶ Teneo primam opinioneꝫ ꝗuis dis-
putando vtraqꝫ esset sustentabilis.⁊ certe per iura allegata pro
ista secunda opinione nō est bene responsum ad allegata in cō-
trariuꝫ preterꝗ ad.l.dissolute.⁊ ad.l.qui tabulas.¶ Non ob.
respōsio data ad hāc.l.quia dico ꝗ secūda lectura sustineri nō
potest:vt dixi.s.¶ Et ad allegata pro secūda opinione facilis ē
respōsio.nam ad primum respōdeo ꝗ equalitas seruari debet
nisi vbi cōtrarium reperitur expressum:vt in casu nostro.⁊ ratio
huius esse potest:quia reᵘ nō ita potest deliberate venire ad iu-
dicium sicut actor.l.si quando.ꝭ.de dilatio.l.pure.in fi.de doli
exceptio.Ad.l.nimis graue.respondeo ꝗ loquiꝭ in actore pe-
tente:vt ibi per glo.⁊ doc.qui intelligunt illam.l.in casu.l.qui
accusare.s.eo.Ad.§.edenda.respōdeo ꝗ ibi argumentū a cō
trario sensu seu a speciali potest sumi respectu persone rei:q₃ reᵘ
instrumēta quibus nō est vsurus in iudicio nō tenebitur edere
actori.Ad.l.nō ex omnibus.respondeo ꝗ illa.l.intelligiꝭ quā-
do mandabat litiganti ꝗ omnia testium quos producere vole-
bat edere aduersario:quia hoc fieri nō debꝫ ne aduersarius sub
traheret illi testes vel subornaret eos.c.intimauit.⁊.c.ꝯstitutus
de test.Ita declarat illam.l.Spec.⁊ Ioā.an.in titu.de teste.§.
qualiter.ꝟsi.post hoc retenta ergo prima opinione limita eam
duobᵘ modis.s.nisi reus peteret quod actor ederet sibi ad fun-
dandā exceptionē ꝯtinētē crimē actoris:vt est exceptio excōmu
nicatiōis vel bāni:quia nō tenebitur actor edere.ar.l.ij.§.diuᵘ.
el.primo.ī fi.ff.de iure fis.⁊ ne cogaꝭ actor docere de turpitudi-
ne sua.l.alias.ff.de iureiuran.¶ Et idē dixit Bal.de omni exce
ptione que nō excluderet equitatē petitionis actoris:quia cessat
ratio fauoris qui prestatur reo contra actorem dolo petentem
vt hic.¶ Secundo fallit in exceptione que nō esset mera defen-
sio ſꝫ potius impugnatio vt in exceptiōe cōpensatiōis:q₃ oppo-
nens cōpensationē diciꝭ petere ⁊ agere.l.amplius.ff.rē ra.ha.
ſm Bal.hic cū quo transit Fulg.hic.⁊ Pe.de anc.in cle.i.§.
.i.de vsu.¶ Secūdus principalis articulus est an reus teneatur
actori edere ad origineꝫ petitiōis sue fundandā.⁊ cōis est ꝯclu-
sio ꝗ nō per hāc.l.in fi.⁊.d.l.q accusare.⁊ in.d.l.nimis.⁊.i.d.
c.i.de ꝓba.¶ Fallit primo in legatario agente ꝯtra hr̄dē ad le
gatū ⁊ petat ꝑ heredē exhiberi testamētū:q₃ tenebiꝭ heres exhi
bere.l.ij.ſm secūdā lecturā.ff.eodē.⁊ fere per totū titulū de ta.
exhibē.¶ Secūdo fallit vbi actor peteret a reo exhiberi instru-
mētū ipsius actoris ꝓpriū rōne dominij vel cōe.l.si q.ff.fa.her.
l.iij.§.pe.ad exhiben.l.ꝓcurator.s.e.⁊ ibi dixi remissiue quō in
telligaꝭ īstrumētū esse cōe.¶ Tertio fallit vbi agēs haberet cau
sam a reo:q₃ tunc ratiōe illius cause pōt petere editionem.l.ti-
cius.la.secūda.⁊.l.creditor.ff.de ac.emp.⁊ ibi habes exemplū.
¶ Quarto fallit vbi actor semiplene probasset intentionem suā
ſm Guil.in.l.edita.s.eodem.verū quia ratiōes sue sunt satis
leues.⁊ in eas impugnat Bal.⁊ Saly.hic post Ray.ideo dic
vt hic per eos licet dominus Anto.in dicto.c.i.de ꝓba.simpli-
citer transeat cum dicto Guil.¶ Quinto fallit in casu.l.i.§.edē
da.ff.eodem.¶ Sexto fallit si reus haberet instrumenta origi-
nalia tabellionis seu argentarij qui mandāte illo qui petit edi-
tionē cōfecerat instrumentū vel rationes.l.quedam.§.his aūt.
.ff.eodem.bene facit tex.in.c.quoniam.contra in ratione sui de
proba.¶ Septimo fallit vbi precessit contractus de cuius natu
ra reus tenebatur facere rationes vel similes scripturas.dicta.l.
quedam.in principio.cū similibus.¶ Octauo fallit si reus mā-
dante actore illas scripturas fecisset.l.argentarius.in principio
.ff.eodem.¶ Nono fallit in fisco agente.l.ne quisꝗ.ff.eodem
l.ij.§.diuus.ff.de iure fisci.de quorū intellectu dixi.in.l.ij.s.eo.
¶ Decimo fallit in causa matrimoniali que nō minus fauorabi
lis esse videtur ꝗ causa fiscalis.per glo.in.c.primo.in verbo
obseruatur:vt lite nō contesta.ac etiam quia in ea tractatur de
peccato ⁊ fauore anime:ergo actori debet fieri editio sicut eadē
ratione fit in casu.cleme.i.de vsu.ſm Ioā.an.in additio.Spe.

in ti.de instru.edi.§.videnduꝫ.ver.ex premissis.⁊ in
dicto.c.i.de probatio.⁊ cum eo transeunt ibi cōmu-
niter docto.¶ Undecimo fallit in vsurario cōuento
in dicta clemē.prima.¶ Duodecimo fallit in publi-
cano nauta caupone stabulario:vt dixi in.l.prima.s.
eodem.⁊ in alijs casibus quos ibi enarraui.¶ Ter-
tiodecimo fallit vbi agitur pro alimentis vel pro do-
tibus vel legatis ad pias causas vel pro libertatibus
seu pro ecclesijs vel hospitalibus ⁊ similibus multuꝫ
priuilegiatis quorum cause videntur equiparari cau
sis fiscalibus.l.iij.C.de priuile.fis.l.fina.s.de sa.san.
eccle.cum similibus.ſꝫ dominū Ant.in.c.i.de ꝓba.
saltē vbi nō habeꝭ copia ꝓbādi ne veritas occultetur
ſm eū.⁊ idē tenet Ludo.i.l.i.ff.so.ma.Saly.tū hic
in.iij.col.in discursu ponēdo exēplū i dote ꝑsuppōit
ꝗ cā dotis sit sub regula huius.l.⁊ ita ēt ꝑsupponit
Bal.in.l.i.§.editiōes.in.iiij.col.ff.eo.tū primuꝫ di-
ctū magis placet ꝑ id qō dictū est in nona fallentia.
¶ Quartodecimo fallit qn̄ ex aliquo facto inter te ⁊
me instr̄m esset inutile apud te quē peto cogi ad edi
tioneꝫ ⁊ apud me posse esse vtile:vt si irritata sit sn̄ia
ꝯ me lata q̄ ē apud te.c.accedēs.el.i.in fi.vt li.nō cō
test.⁊.d.l.dissolute.⁊ no.do.Ant.in.c.i.⁊ plene Io.
an.in ti.de instru.edi.in Rica.in.i.⁊.ij.col.¶ Quin-
todecimo fallit vbicūqꝫ manifestū argueretꝭ peccatū
in retentiōe instr̄i ⁊ aliq̄ ꝑsumptio vel fides fieri pos-
sit ꝗ reus haberet instr̄m:q₃ tūc offō iudicis vel saltē
ꝑ denūciationē euangelicā edere teneretꝭ.ar.c.nouit
ꝺ iudi.ita posse attētari dicit do.Ant.i.d.c.i.¶ Sex- a ¶ Actori.ß sequiꝭ Ludo. roma. cōsilio cccxcviii.
todecio fallit vbi iudex ex offō vellet ex cā cogere reū
ad edenduꝫ actoriᵃ:q₃ pōt ſm do.de rota ꝯclusiōe.
ccviij.⁊ cā sufficiēs erit si actori ꝑijsset copia ꝓbādi:
vt no.Spec.i.d.§.videndū.ꝟ.ex premissis.⁊ Inn.
⁊ clarius do.Anto.i.d.c.i.optime facit tex.in.l.i.in
ver.ex cā.s.e.⁊ qō no.Bal.in.d.l.dissolute.dū alle.
l.illicitas.lꝫ do.Abb.in.d.c.i.in aliquibus satis leui
bus ratiōibus motus dixerit ꝯ̄riū ⁊ minus bene.non
aūt sola veritas habēda erit sufficiēs cā qn̄ copia ꝓ-
batiōis aliter nō perijsset actori sine sua culpa ſꝫ do.
An.in.d.c.i.q₃ alˀs iste tex.⁊.l.q accusare.modici eēt
effectus:⁊ forte absentia actoris eēt iusta cā ꝑꝑ quaꝫ
iudex ex officio posset cogere reū ad exhibēdū instr̄a
q₃ iudex in fauorē absentis supplere pōt.l.ampliorē.
in prin.ꝭ.de appel.⁊ ēt ſm Bal.ibi pōt plus tunc iu-
dex ꝗ possit pars absens si presens eēt.nā ſm eū ꝓ
absente poterit iudex post didicita testificata nouos
testes recipere per illā.l.iuncto.c.cū Io.ꝺ fide istru.
ꝗ nō posset pars in cle.testibus.ex de testi.q₃ i iudi-
dice cessat timor subornatiōis q nō cessat in parte.c.
cū clamor.cū ibi no.per glo.⁊ per Inn.de testi.qō ē
nouū ⁊ mirabile ſm Bal.i.d.l.ampliorē.ſꝫ in ꝓposi
to non pono hoc pro ꝯstanti q₃ rō q̄ hꝫ locum i casu
quē ponit Bal.in.d.l.ampliorē.nō videꝭ ꝯcludere
in ꝓposito nostro.¶ Decimoseptimo fallit in dupli
cibus iudicijs in quibᵘ qlibet tenebiꝭ edere aduersa
rio cū quilibet dicaꝭ esse tutor ⁊ reus.l.inter cohere-
des.§.q familie.ff.fami.hercis.ergo tāꝗ actor pote
rit cogi edere reo.d.l.nō est.s.e.Ita decidit Bal.
no.in.l.instra.ꝭ.de fideicōmis.¶ Decimooctauo fal
lit in actis.l.ij.s.eo.Sed dic melius vt ibi plene dixi
⁊ ibi ēt fuit dictū post Bal.ꝗ in casibᵘ in qbus qs te
neꝭ edere ꝓpria instr̄a actori teneꝭ actor ꝯtribuere ad
expensas instr̄oꝝ.de quo ēt vide ꝑ Bal.in.l.fi.ꝭ.de
cōdi.ex.l.⁊ in.l.nō ignorat.de fruc.⁊ lit.expē.¶ Cir
ca tertiū articulū p̄ncipalē an reus teneaꝭ edere acto
ri ad replicationē ꝓbādā.Io.glo.⁊ alij quos i pmo
articulo p̄ncipali dixi tenere primā opi.tenēt ēt i hoc
ꝗ reus teneatur edere:q₃ actor in sua replicatiōe di-
citur excipere.l.ij.ff.de excep.ergo sicut ad exceptio-
nē fundandā dꝫ fieri editio:vt dixi in primo articulo
ita dꝫ fieri actori in replicatiōe.ꝓ hoc ēt facit iste tex.

in verbo originē peti. a ɔ̄rio sensu. Ad idem tex. in l. pe. §. fi. ff. ad l. falci. ꝑ h̄ ēt tex. in l. plures. ĩ. de fide instru. vbi reus cogit̄ creditori facere nouū instr̄m ad ꝓbationē q̄to magis iā factū tenebit̄ edere. sꝫ Azo. ⁊ alij quos in p̄mo articulo retuli tenere scōaꝫ opinionē tenēt ɔ̄riū. ⁊ cū eis ɔcordat Pe. hic q: replicatio est eiusdē nature cui⁹ ē actio. l. q̄situ. §. fi. ⁊ ibi no. ff. de pecu. l. si pactū. cū glo. ĩ. de excep. ergo sicut actori nō edit̄ ad fundandā originē actiōis seu petitiōis. ita n̄ dꝫ edi ad replicatōeꝫ. Scōo. s. q: n̄ edit̄ actori ad fundandā originē peti. ergo nec ad fundamētū destructū reparandū vel in pristinū statū reponēdū. q: paria sunt fundamētū nō eē: vel vitiose eē. l. quotiēs. cū similib⁹. q satisda. cogā. Tertio q: actor dꝫ venire instructus ⁊ puisus de ꝓbatio. l. i. š. e. l. si qn̄. ĩ. de dilatio. ꝑ quo ēt allegant alia q̄ adduxerūt in p̄mo articulo. ⁊ respondent ad istū tex. ĩ ỽ. ad originē: q: ŝm Ja. bu. dꝫ sumi argumētū a ɔ̄rio sensu hoc mō nō dꝫ ex instr̄is rei fundari origo petitōis: sꝫ a ɔ̄rio sensu dꝫ fundari ex rationib⁹ ⁊ hoc mō sumēdo arg. nō obstabit iste tex. sed certe h̄ sola pendet a veritate scōe lec. quā supra reprobaui. Itē r̄ndēt ad d. l. pe. §. q̄ ibi illa exhibitio instr̄oꝝ nō fiebat tanq̄ exhibitio instr̄orū ⁊ ꝓbationū sed tanq̄ corpoꝝ h̄rditarioꝝ. Nam vbi vertit̄ questio an debeat detrahi falcidia ⁊ sic an hereditas sit exhausta debent exhiberi corpora hereditaria per q̄ appareat quātū sit ĩ bōis. l. i. §. cū dicit̄. ff. si cui plus q̄ per. l. falcidiā. ⁊ sic nō loquit̄ ibi de editione q̄ fit per titu. de edēdo. p̄terea ibi reus p exceptionē suā ostēdebat se esse vsurū dictis instrumentis nō mirū si tenet̄ illa edere. l. i. §. edēda. ff. eo. Sꝫ h̄ so. nō v̄r sufficiēs. ⁊ lꝫ plura circa ĩtellectū. d. l. pe. dici possent nō cōclude q̄ ille tex. ꝓbat primā opinionē p generale r̄nsum ibi positū in fine vbi apparet q̄ iudex dꝫ facere exhiberi oīa p que appareat q̄tū sit ĩ bonis. ergo heres tenebit̄ exhibere oīa instr̄a ex qb⁹ de augumēto hereditatis appareret: ⁊ istis nō dixerit se re⁹ vsurū: sed tm̄ illis p que dicebat hereditatē esse exhaustam. Non obstat q̄ ibi exhibēt̄ vt corpora hereditaria: q: pone q̄ apud heredem essent instr̄a creditorū hereditatis q̄ nō erāt corpora hereditaria certe coget̄ h̄s illa exhibere p generale r̄nsuꝫ positū ibi in fine. Ad d. l. plures. r̄ndent q̄ ibi cōstabat de iure creditorū. ideo super illo pōt cogi debitor facere instr̄m. sed nos loqmur qn̄ actor nōdū probauerat replicationē suā. ⁊ sic de ea nō ɔstabat. Itē ibi interuenit factū īter debitorē ⁊ creditorē de cuius natura veniebat talis editio. sed editio de qua tractam⁹ venit solū officio iudicis ⁊ equitate p̄toris ⁊ negari nō pōt hāc esse bōaꝫ r̄nsionē ad illū tex. tm̄ p prius allegata teneo primā opinionē. ⁊ ad allegata in ɔ̄riū r̄ndeo ⁊ primo ad p̄muꝫ argumētū q̄ replicatio est eiusdē nature ⁊c. q: fateor quo ad hoc vt nō sit longioris vite: vt. d. l. q̄situm. sed quo ad reliqua secus: vt pꝫ p allegata ꝑ prima opinione. ⁊ pꝫ ēt q: lꝫ in agendo quis nō possit in vijs ɔtrarijs. l. i. ĩ. de furtis. tm̄ sec⁹ ĩ replicatiōe: vt ꝓbat Bar. in l. nemo. in fi. ff. de execu. qui ad hoc subtiliter inducit. l. interpositas. ĩ. de transac. ⁊ ꝑ hoc alle. rōnem. nam ideo reus pōt esse in exceptione sibi cōtrarius. d. l. nemo. q: facilius accipere pōt q̄ ipse nō veniat puisus sup exceptionē q̄ actor super actionē. d. l. si qn̄. que ratio hꝫ locū ĩ replicatione sicut in exceptōe. ⁊ p istud etiā r̄ndet̄ ⁊ ad secūdū ⁊ tertium argumentū: q: magis subuenit̄ actori in replicatione q̄ in actiōe. Itē tollunt̄ dicta arg. p id qd̄ stati dicā in quarto articulo p̄ncipali. fallit tm̄ hec cōclusio in oībus casibus in qbus dixit actorē nō debere edere reo ad exceptionē p eandē rationē ŝm Bal. hic. ¶ Circa quartū articulū principalē an reus edat actori ad iuuādū petitionē cōis est cōclusio q̄ sic ŝm Guil. in. d. l. edita. ⁊ Guil. Ray. Bar. Bal. ⁊ Ange. in. d. §. editiōes. ⁊ hoc p hāc. l. in fi. a ɔ̄rio sensu in ver. originē. ⁊ q: si edit̄ ad ꝓbādū replicationē dꝫ ēt edi ad iuuandū. ⁊ pro hac opiniōe alle. ēt Guil. d. l. ticius. ⁊ d. l. creditor. ⁊ l. q cōcubinā. §. cum ita. el. ij. ⁊ l. p̄dijs. §. ticio. de lega. iij. ⁊ sequūtur etiam canoniste in. d. c. i. Utrū aūt tertius possit cogi edere dixi in. l. ij. š. e. Et an tabellio omnibus edere teneatur vel quib⁹ dixi remissiue in. l. i. š. eo.

> a ¶ Iudici. facit q̄ dicit roma. cōsil. c. q̄ appellatio die feriat a pōt iudici p̄ntari.
>
> b ¶ Perpetuet̄. an p citationē ppetuet̄ iurisditio vid̄ roma. ɔsil. ccc xxx. ⁊ ccclxuj. vbi concludit q̄ p citationē dicatur pocupata iurisdi. lꝫ ĩ not̄ci. ĩ citati nō venerit. ⁊ vide melius cōsil. ccccxij. an p citationē illegitimaꝫ ppetuetur.

¶ De in ius vocando R̄ica.

¶ In glo. R̄ice no. ex̄ glo. q̄ iudicium ĩcipit a citatiōe ⁊ sic citatio videt̄ esse de processu iudicij. c. qm̄ ɔ̄. de ꝓba. not. glo. in. c. prudentiā. in p̄n. in ỽ. circa formā. de offi. deleg. ꝓprie tm̄ p̄ma citatio dicit̄ esse preparatoriū iudicij cū ŝm glo. in cle. i. in ỽ. citatiōes. de iudi. p̄ma citatio dicat̄ extraiudicialis. ⁊ ita ēt gl. ĩ auc̄. ĩ medio litis sa. mis̄. §. fi. ĩ ỽ. ex ꝓhemijs. q̄ dixit q̄ citatio oblatio libelli. ⁊ alia q̄ fiūt ante litē ɔtest. dicunt̄ eē ꝓhemia iudicij. ⁊ declarat Bal. in auc̄. clericus. š. de epi. ⁊ cle. ⁊ p Bal. in l. i. §. simili el. ij. de lati. liber. tol. ⁊ per Ange. in. l. i. ĩ. de prescrip. lon. temp. Item intelligas citationē. i. actū iudicis cōmittentis citationem esse de processu iudicij. secus in executione citatiōis expedienda a nūcio: vt declarat Bal. i. l. ij. š. de sa. san. eccle. post Guil. de cu. nam nuncius pōt talē actū facere in ecclesia: vt no. tex. i. l. p̄senti. ⁊ ibi Bar. š. de his q ad eccle. ɔfu. qd̄ fieri nō posset si esset actus iudicialis. c. i. de imu. eccle. in vi. Scōo ex hac glo. infertur ŝm Bar. q̄ oblatio libelli que fit ante citationē nō fit de ꝓcessu iudicij ex quo citatio ē initiū iudicij. pro quo etiam alle. q: libell⁹ pōt offerri die feriata. l. miles. §. sexaginta. š adul. no. glo. in. l. i. in ver. ɔpellendi. ff. de ferijs. in glo. i. l. iure. in ỽ. eius. ⁊ ibi Bal. ĩ. de adulte. ⁊ no. glo. in. c. fi. ⁊ ibi vide doc. de iudi. ⁊ glo. in. c. cupientes. §. q̄ si p. xx. de electio. ⁊ glo. in. xv. q. iiij. c. placita. ⁊ istud est verū ŝm Bar. in oblatiōe libelli que fit iudici[a]. sed oblatio que fit parti est de ꝓcessu. ita intelligatur tex. in. d. c. qm̄ ɔ̄. ⁊ ita velle videt̄ Bal. in. l. i. š. qn̄ lib. prin. da. ⁊ in. l. i. ff. eo. Ideo dicit ibi Bal. q̄ nō dicit̄ in causa appellationis ꝓcedere ille q offert libellum parte nō citata: sed ipsemet Bal. hic qui sequitur Fulg. dicit q̄ opinio Bar. ꝓcedit quātuꝫ ad partem: q: quo ad cām libelli oblatio facta iudici ante citationē nō dicitur de ꝓcessu. sed quo ad iudicem sic. ita intelligit̄. c. qm̄ ɔtra. vbi ꝓductio libelli est de ac. iudicij. ideo ŝm Bal. p talē ꝓductionē perpetuabit̄ iurisditio ŝm canonistas: vt ibi dicit qd̄ est no. Sed dic q̄ de hoc an per aliquē actū āte citationē factum ppetuet̄[b] iurisditio. sūt opiniones de qbus p glo. in. c. ne aliq. de here. in. vi. ⁊ p Bar. ⁊ alios ĩ. l. more. š. de iuris. om. iudi. dic plene: vt p doc. in. c. lꝫ vndiqꝫ. de offi. dele. ⁊ magis cōmunis s̄nia esse videtur q̄ nō: maxime ĩ. c. fi. de offi. leg. ⁊ c. gratū. ⁊ c. ꝓposuisti. de foro cōpe. ⁊ per. d. c. si a subdelegato inducendo subtiliter. vt per dot. ⁊ maxime Imo. in. c. lꝫ. ⁊ istam opinionem sequitur glo. Jo. cal. dn̄s Car. dn̄s Anto. ⁊ Imol. in. d. c. licet vbi ēt dicunt Arch. tenere. idē videt̄ velle Bar. in. l. more. ⁊ sic nō erit verum dictū Bal. hic cōtra quē ēt bene facit quod no. Ang. hic volens q̄ iudex nō dicat̄ p̄occupasse iurisditionē per solā formationē libelli inquisitiōis sꝫ per citationē. allegat. l. si quis postea. ff. de iudi. ⁊ dicit fuisse arduā questioneꝫ de facto. Circa h̄ adde q̄ idē cōcludit Bal. in. l. i. in ix. colū. de confes. per. §. fi. hic alle. in glo. ⁊ idem no. Ange. in. l. i. ⁊ l. libertus aduersus. ff. eo. ⁊ ibi bonus tex. ⁊ in repetione. l. i. in p̄n. ĩ. š iudi. vbi allegat ad hoc dictū. §. sexaginta. ⁊ ea q̄ no. hic Bar. Itē ex hac glo. infert hic Ange. q̄ ille qui ꝓduxit libellū accusatiōis ⁊ ante partis citationē desistit nō incidit in penā senatusɔsulti turpil. ⁊ idem dicit sentire Jaco. de are. in. l. denunciasse. in prin. de adulte. adde Bar. idem tenentē. in. l. q̄situꝫ. ff. ad turpil. per tex. in auc̄. qui semel. C. quō ⁊ qn̄ iu. de quo ēt vide p glo. ⁊ doc. in. c. licet in beato. in versi. inscriptione de accu. per Bal. in. l. i. in. xvi. col. ĩ. qui accusa. ⁊ in. l. i. ĩ. vt intra certū tp̄s. ⁊ per Saly. post Cy. in. l. i. ĩ. ad turpil. Et si mulier infertur q̄ per oblationē libelli sine citatione nō inducitur litis pendentia nec res efficit̄ litigiosa: vt in auc̄. litigiosa. de litig. ⁊ in clemen. si. vt lite pen. ⁊ an libell⁹ debeat offerri ante citationem dixi in R̄ica. š. ti. i. ⁊ lꝫ ꝓducens libellū in causa appellationis nō dicat̄ ꝓcedere in causa: vt dixi. ⁊ probatur in. l. fi. in. §. illud. ĩ glo.

a ℭ Impetratione. adde ludo. roma. ꝯsi. ccclxix.
b ℭ Qd̃ sic. facit ꝙ tenet. d. ꝺ rota ꝺcis. x. ⁊ sequenti de fide istru. vbi dicũt ꝙ ꝑs si est citãdus ad exemplationẽ instri. ⁊ idem dicũt in titu. de testi. ꝙ testes ꝑñtes nõ sunt citandi ⁊ in ꝯtrũ. d. Jason hic dicit ꝙ testis ꝑñtia includit scientiã. adde cepo. cõsil. lxi.

in ver. exordiũ. ꝯ. de tempo. appel. tñ dicit bñ ꝓsequi causaꝫ appellatiõis: q2 ét ꝑ solã impetrationẽ [a]rescripti dr̃ qs ꝓseq cãm appellatiõis: vt est tex. not. in. c. ex pte de rescrip. Ex quo ibi infert do. Anto. ⁊ Jmo. ꝙ ꝓducẽdo simpliciter ꝓcessum corã iudice appellatiõis dr̃ qs ꝓseq appellationẽ qd̃ reputant no. ꝑ statuto ꝓfigente terminũ ad ꝓsequẽdũ appellationeꝫ. ℭ Querit hic Bar. si ꝑs ẽ ꝑsens i iudicio an sine citatiõe valeat iudiciũ cũ ea factũ: ⁊ remittit vt h ꝑ eũ. verioꝛ videt̃ ꝯclusio ꝙ sic [b] indistincte per. l. vno quoqꝫ. in ꝟ. ꝑsentib[9]. ꝺ re iudi. ⁊. l. ét si pte. §. si hr̃ditatẽ in ꝟ. ꝑsente. ⁊ in. l. i. cause. la prima. §. cã. i ꝟ. ꝑñtib[9]. ff. de mino. ⁊ h siue ꝑsens spõte velit litigare siue nõ ꝑ dcã iura indistincte loqñtia. ita tenet Spec. de lib. cõcep. §. sequit̃ videre. ꝟ. itẽ dicunt qdã. ⁊ Jo. an. in. c. fi. de elec. i vi. i nouella. ⁊ i additio. Spec. in. ti. de senten. §. vt aũt. ꝟ. ⁊ no. ⁊ Jaco. bu. ⁊ Bal. in auc. si omnes. ꝯ. si vt se ad hr̃. absti. ⁊ bal. i. l. nã ita. de adoptio. ⁊ in auc. offerat̃. de lit. ꝯte. ⁊ in. l. ij. ꝯ. quomodo ⁊ qñ iu. ⁊ i. l. additos. ꝯ. de appella. ⁊ i. l. cõsentaneũ in vlti. colũ. quõ. ⁊ qñ iu. Bal. ⁊ alij. hic ⁊ Jmo. in. c. bone. el. i. de elec. ⁊ dñs Abb. i. c. tenoꝛ. in fi. de re iu. de quo ét ꝑ bal. in. l. cũ fratrẽ. ꝯ. de his qui. vt idig. ⁊ i. l. i. ff. eo. ⁊ ibi ét ꝑ Bar. ⁊ Bar. in. l. ꝓlatã. ꝯ. de sen. late ꝑ do. Anto. in. c. i. de iudi. cũ ꝯcoꝛ. ibi alle. ꝑ eũ: ⁊ circa hoc aliqua alia dixi in. d. l. de vnoquoqꝫ.

s **Icut.** Qui ꝓhibet̃ aliquẽ vocare i ius sine venia ꝓhibet̃ ét eius vxorem in ius vocare. h. d. Et ex hac. l. sic sũmata infert̃ ꝙ nõ possum meã nouercã i ius vocare sine venia. ꝓ quo facit. q2 loco matris habet̃. §. so crũ. insti. de nup. facit qd̃ no gl. in. l. gñaliter. c. eodẽ. qd̃ est vex. viuo patre meo. postea sec[9] vt ꝓbat̃. i. l. ꝺ his. ꝯ. de fur. iuncta. l. nõ dꝫ. de dolo. l. ꝫ si hac. §. pretoꝛ. cũ si. ff. eo. victricũ aũt meũ possum in ius vocare sine venia. ꝓbat̃ in. l. si nondũ. ꝯ. de fur. ⁊ ꝑ rõne diuersitatis facit id qd̃ no. gl. i. hic. i fi. ⁊ ista posuit sol[9] Fulg. hic q no. q2 nõ tangunt̃ ab alijs. Item no. ꝟm Bal. Sal. ꝙ. l. qñtũcũqꝫ pẽalis sit ⁊ odiosa loquẽs in viro trahit̃ ad vxoꝛẽ in his q a marito trãseunt ad vxoꝛẽ. nã de vxore patroni nõ fuit fcã mentio in edicto ꝑtoꝛis posito in. l. iiij. ff. eo. ⁊ tñ trahit̃ ad vxoreꝫ ꝑroni ꝑ ꝑ maritũ q̃uis edictũ sit penale. l. fi. ff. eo. ⁊ lꝫ ipi nõ dicãt dic ꝙ rõ huius ẽ q2 ex pte ꝑsone vocãde in ius edictuꝫ est fauoꝛabile[b]: vt no. glo. in. l. ꝑxi.

c ℭ Postea secus. vide in. l. generaliter. ff. eo. q2 videtur ꝙ istud beneficiũ ét post moꝛtẽ duret. dicit tñ Ant. de alex. ꝙ hec opi. est benigna.
d ℭ Fauoꝛabile. dicit Ant. de alexã. ꝙ sibi videtur ꝙ ista lex nõ i tẽdat extendere edictũ ꝑtoꝛis sed sit fundata sup. l. gñaliter: q dicit ꝙ oẽs ꝑsõe qb[9] debet̃ reuerẽtia nõ debeat i ius vocari: ⁊ in ꝯtuꝫ. d. Jason hic dicit ꝙ statutũ i vno parificatoꝛ extendit̃ ad reliquũ ét si sit pẽale. dic ꝙ Franci. de are. cõsil. cxxxi. incipiente spiritussancti gratia cõsulu it ꝙ statutũ loquẽs de faciente iniuriam resseduto non hꝫ locũ i faciente iniuriam vxori resseduti ⁊ ibi multa alle. ⁊ an statutũ loquẽs i vna ꝑsõa quo ad imponedũ penã trahatur ad aliã. vide ꝑ Ludo. roma. cõsil. cccclxxx.

v **Enia.** Patronus ⁊ eius parentes ⁊ liberi ac ét hr̃des extranei nõ possunt a liberto i ius vocari sine vẽia: nec ei parcit̃ lꝫ sit rustic[9] nec ꝑ rescriptũ ei pena remittit̃. h. d. ℭ Jn tex. ibi heredes ⁊c. intelligit hoc Ful. hic ꝙ ꝯuenit̃ ex cã hereditaria. secus si ex facto ꝓprio q2 eis nõ debet̃ hec reuerentia. allegat. l. apud celsuꝫ. §. aduersus. ꝟsi. libertũ. de do. excep. ⁊ iõ secũdũ eũ ꝯtra hr̃dẽ ét actio famosa daret̃. Adde ꝙ pe. ⁊ Cy. hic expresse ꝯtrũ tenent volentes ꝙ hr̃s exñeus ex facto suo nõ possit ꝯueniri actiõe de dolo q2 infamat: vt. l. i. post ꝑñ. ff. de infa. Sed ex facto defuncti bene poterit ꝯueniri heres actione de dolo. l. heredib[9]. in ꝑñ. iunctis duabus ꝑcedentib[9]. ff. de dolo. q2 tũc nõ infamat heredẽ. l. furti. §. qui alieno. ff. ꝺ infa. ꝑ hoc facit iste tex. q idistincte loquit̃. ℭ Nota ꝙ iuspatronatus liberti trãsit ad hr̃des exñeos. Quid ãt i iure ꝑronatus ecclesie[c]. Bal. h dicit idẽ eẽ nisi i fũdatõe aliud sit actũ. alle. no. xvi. q. vij. ꝯsiderãdũ. ⁊ idẽ no. i. c. fi. hisdẽ cã ⁊. q. ⁊ adde gl. i. l. si operaꝝ iudicio. ff. de ope. liber. ⁊ i cle. fi. de iurepa. ⁊ plene ꝑ Pau. de liaꝫa. i. q. sua icipiẽte. Pronus ecclie. ꝑ Bal. i. c. i. §. ꝺcedẽti q feu. dare pos. i. ij. col. ⁊ vid qd̃ ipse no. i. l. i. ꝯ. de bo. liber. ⁊ i. l. in isulã. i ꝑñ. ff. sol. ma. Jtẽ no. ꝙ rusticitati nõ parcit̃ i his q sũt fundata i rõne natura li[s] alios casus vide i. l. athlete. §. de rusticis. cũ glo. ꝺ excusa. tuto. ⁊ ꝑ glo. no. ⁊ ibi Bal. in. l. i. ꝯ. de iterdic. ma. ꝑ bal. i. l. ij. §. fi. ff. de eden. ꝑ Ang. i. l. vbi. in ꝑñ. eo. ti. ⁊ ꝑ Bal. in. l. scripture ad fi. ꝯ. ꝺ fide istru. ⁊ i. l. quicũqꝫ. i pe. col. ꝺ ser. fug. ⁊ i. l. iuris. i fi. ꝯ. q admit. ⁊ i. l. fi. i ꝑñ. ꝺ iure delib. ⁊ i. l. si qs. §. doli. ff. de iuris. om. iudi. ꝑ Jmo. i. l. ex ꝯsensu. §. eũ q. i pe. charta. ff. de appel. Et vide bar. i. l. diuus. ff. de fal. ⁊ glo. i. l. fi. C. de testa. ⁊ i. l. iij. §. si qs ignorat. ad sil. ⁊ bonã gl. in. l. fere in oĩbus. ⁊ de regu. iur. Et tex. i. l. cũ de idebito. l. senat[9]. de ꝓba. ⁊ in. l. ij. in fi. de iure fis. ꝑ do. Anto. aliqd in. c. ij. de ꝯstitu. ⁊ vnũ verbũ hic ꝑ Cy. ℭ Ultimo nota ex fi. iuncta glo. ꝙ princeps nõ põt remittere penã acqsitam parti[s]. circa qd̃ vide no. per Jnno. ⁊ alios. in. c. nisi. de offi. dele. ⁊ in. c. in nostra. de iniur. ⁊ in. c. q i ecclesiaꝝ. de ꝯstitu. ꝑ bar. i. l. fi. ꝺ. si ꝯtra ius. ⁊ in ꝓhemio. ffoꝝ. in ꝑñ. cũ si. Et ibi not. limitatur h eẽ verũ nisi cũ cã fieret. ℭ Jn glo. i ꝟbo liberis. in fi. adde glo. in. l. ꝫ si hac. §. fi. ff. eo. ⁊ i. l. q bona. §. si aliena. in gl. fi. de dã. infec. ⁊ i. d. §. aduersus. Ex qb[9] glo. colligit̃ hec ꝯclusio ꝙ vbicũqꝫ aliq dispositio ꝯcernit q̃litatẽ ꝑsonarũ agẽtiũ ⁊ patiẽtiũ. vt in edicto ꝑtoꝛis puniẽte certas ꝑsonas vocantes i ius q̃sdã alias ꝑsonas: lꝫ talis dispositio sit pẽalis: tñ nõ est odiosa ⁊ restringẽda nisi ex pte illus cui venit pena iponẽda. Ex pte ꝟo alteri[9] cui[9] fauoꝛẽ respicit dicit̃ fauoꝛabilis ⁊ extẽdẽda. Et ex hoc ifert Bal. hic ad statutũ dosponẽs ꝙ extantib[9] masculis filijs filie femine nõ succedãt qd̃ ex pte feminaꝝ est odiosuꝫ ex pte ꝟo masculoꝝ ẽ fauoꝛabile. Ex quo decidit ꝙ nepos ex filio masculo excludet feminã. ⁊ sic appellatione filij statutũ tãq̃ fauoꝛabile[b] ꝯprehẽdit nepotẽ. de q materia dic pleni[9]: vt ꝑ bar. in. l. liberoꝝ. ff. de ꝟ. sig. ⁊ in. l. ij. §. fi. ff. ad tertul. ⁊ ꝑ Cy. i. l. i. ꝯ. q sit lonꝯsue. ꝑ Jo. an. i addi. Spe. de succes. ab intes. i rubrica. ꝑ bal. i. l. qd̃ ꝟo. ff. de legi. ⁊ in. l. maximiũ. ꝯ. de lib. ꝑte. ⁊ i. l. sancim[9]. in fi. ꝑñ. de ioffi. test. ꝑ ang. post Cy. in. l. de qb[9]. de legi. ⁊ aliq habẽt in. l. bñficiũ. ff. ꝺ ꝯstitu. ꝑñ. ꝑ bal. ⁊ imo. i. l. si ꝟo. §. ꝺ viro. ff. so. ma. ⁊ i. l. gall[9]. §. vt istituẽs. ff. de libe. ⁊ posthu. ꝑ ang. i. l. neqꝫ. §. neqꝫ illo. i auc. de trien. ⁊ semis. ꝑ pe. ꝺ an. in. c. canonũ. circa mediũ. de ꝯstitu. ⁊ i cle. i. ꝺ baptis. ꝑ pau. de ca. in. l. q supstitis. in fi. de acq. here. Unuꝫ tñ nota. verbũ valde ponit hic bal. volens ꝙ si stãte dicto statuto remansit fili[9] masculus ⁊ neptis ex alio filio ꝑmoꝛtuo dictus fili[9] nõ excludet dictã neptẽ q2 ex quo ex pte feminarũ statutũ ẽ odiosum nõ dꝫ fieri extensio de filiab[9] ad neptes. ⁊ maxime q2 ista filia reꝑsentat patrẽ q succederet. fatet̃ tñ bal. ꝙ neptis ex filia ꝑmoꝛtua excluderet̃ q2 nõ dꝫ posse plus neptis. q̃ filia. i. si viua. ꝟ. nam. lꝫ. ꝯ. ꝺ bo. mater. Et hoc simpliciter seqt̃ pe. de an. i. d. c. canonũ. i ꝟ. his igit̃ gnqꝫ mẽbris ⁊c. ⁊ istud qd̃ dixit hic Bar. de nepte ⁊ filio nõ memini me legisse alibi. pau. de ca. h nõ approbat nec improbat ꝫ remittit ad nota. ꝑ bar. i. d. l. liberoꝝ. Ful. hic tꝫ ꝯ bal. q2 sicut ꝑ filiũ masculũ excludunt̃ filie femine: ita debet excludi neptes ex filio ꝑ dictã. l. si viua. Et ꝑ ꝯfirmatiõe sue opinionis adduco q2 aut neptis vult succedere ex ꝑsona sua ⁊ nõ pt q2 fili[9] est in ꝑmo gradu. ipsa ꝟo i secũdo: ⁊ sic excluderet̃ tãq̃ remotioꝛ. l. ij. §. i. cũ si. ff. ꝺ suis ⁊ legi. aut vult succedere ex ꝑsona patris ⁊ ñ vr̃ posse: q2 q̃litas masculini sexus q erat in patre nõ est i ea: ergo nõ pt repꝛesentare ꝑsonã patris i terminis dicti statuti. ar. l. fi. ꝯ. de natura. lib. quo arg. vtit̃ bar. i. d. l. liberoꝝ in ꝟ. qro pone retento ⁊c. ⁊ in ꝟ. seqnti. ꝑ hoc ét facit rõ ꝯsuetudie agnatiõis q ꝑsumit̃ fuisse rõ dicti statuti: vt no. Cy. i. l. i. ꝯ. de adul. ⁊ Jo. an. in dicta Rubrica. ⁊ hoc puto vex. ⁊ vltra ꝑdicta an dictũ statutũ dicat̃ fauoꝛabile: vide ꝑ bar. i. l. i. i vi. q. ⁊ ibi bal. ꝺ. ꝺ sum. tri. ꝑ bal. i. l. certũ. i ꝑñ. ꝯ. vnde legiti. ⁊ i. l. si defunct[9]. ⁊ i. l. fi. ꝯ. de suis ⁊ legiti. ⁊ in. l. lege. ꝯ. de legi.

e ℭ Ecclesie. vide sede. cõsil. cxi. d. Car. cõsil. cxxij.
f ℭ Naturali. vide Pau. ꝺ ca. h ⁊ ei[9] cõsil. cccl xxiiij.
g ℭ Parti. ad de anch. ꝯsil. cclix. vbi ponit an restitutio fcã ꝑ papã ꝑiudicauerit dño Pãdulpho malateste in cõdẽnatiõibus que sibi obueniebant.
h ℭ Fauoꝛabile. vide Ang. ꝯsil. ccx. io. de anania in lib. iiij. ꝯsil. lvix. consil. lxxxix. latius ponã i. l. maxium vi ciuꝫ. ꝯ. de lib. ꝑrete.

heredi.⁊ in.l.ij.§.ꝺ bis q̃ ad liber.pue.⁊ i.l.sancim⁹ .§.de nup.itē adde circa hāc glo.ſm bal.⁊ Saly.hic ꝙ vbi ꝺiſpoſitio nō cōcernit qualitatem pſonarū agētiū ⁊ patientiū ſed ſolū qualitatē facti:tūc ꝺiſpoſitio q̄ de ſui natura fauorabilis eſt efficiť odioſa ⁊ reſtringenda ſi adijciat ī pena.vt eſt tex.bñ no.in.§.q: vo leonis.el.ij.ī auc.de nō alie.in vbo emptiōis.iuncta .l.ſtatuliberi a ceteris.ī fi.ibi.emptiōis.ff.ꝺ ſtatulibe. ſm Jaco.de bel.in.d.§.q: vero.⁊ idē no.Bal.in.l. illud.in.ij.col.de ſa.ſan.eccle.⁊ idē eſt de mente Jo. an.in.c.i.de loca.in ꝯriū eſt glo.no.i.c.ſciāt cūcti.in verſi.al.de elec.in.vi.ꝑ q̄ bñ facit.l.qui exceptionē.ī pn.⁊ ibi Bar.ff.de cōdi.inde.⁊ hoc ſequiť Bal.in.l. ab executore.i.i.col.§.qñ appel.ſit do.Abb.i.d.c.i. dicit poſſe dici ꝙ ꝺiſpoſitio erit extēdēda q̄tenus ꝯtinet fauorē.ſed q̄tenus ꝯtinet penā eſt reſtringēda ꝑ hāc glo.⁊ ita dicit cōcordari opi.Sed dic ꝙ hec diſtinctio nō pōt adaptari niſi in pmo mēbro qꝺ recitauí in pncipio hui⁹ glo.vnde verioꝛ videť opinio Ja. de belui.⁊ alioꝝ ꝑ dictū.§.quia vo.Nō ob.l.qui exceptionē.q: lex itelligiť ac ꝯcordat cū diſtictiōe.ſ.poſita in primo membro recitato.in pn.huius glo.⁊ ꝓbať in.l.filium habeo.ff.ad macedo.⁊ in materia ēt vide no.ꝑ bal.i.l.fi.§.de iterdic.matri.⁊ ꝑ Jaco.de belui in.l.ij.§.exercitiū.ff.de infa.q̄ no.q: nō reperies ita ꝺiſcuſſa.

Qui in poteſtate. Filius ī poteſtate nō pōt in ius vocare patreꝫ ēt petita venia.q: inter eos regulariter lis eſſe nō pōt:ſꝫ emācipatus pōt venia petita.h.d. ¶ Quid ſi emācipat⁹ in ius vocauit patrē venia nō petita an ſi eſt paratus ſoluere penā iuxta.l.pe.ff.eo.poterit ꝓcedere ī cauſa ꝯtra patrē inuitū.Cy.⁊ Ray.hic poſt Pe.tenent ꝙ nō.allegant.l.exceptiones.la vlti.in fi.ff.de excep. Itē tenet Cy.in.l.ſi ꝑ aliū.§.in eum vbi latius.ff.ne qs eū qui in ius.⁊ ibi moueť eo q: citatio eſt nulla ꝑ .l.i.§.fi.eo.ti.Et an ꝓceſſus valeat patre citato nō opponēte.Cy.Ray.⁊ Bar.⁊ cōiter alij h̄ tenent ꝙ ſic.dic latius:vt ꝑ bar.in.l.quāuis.ff.eo.qcq̄d ibi dicant alij vbi videtur tenere bar.ꝙ patre nō cōparēte ꝓceſſus nihilominus ſit nullus ſicut nullū eſt decretū interpoſitū ex falſa cā.l.cū vero.§.ſubuentū.de fideicō.liber.⁊ ita eodē modo ꝺꝫ eſſe nulla citatio fcā de patre ſecūdū eum.⁊ ſic in hoc videť cōcordare cū Cy.in.d.§.in euꝫ.Sꝫ in contrariū videť glo.in.l.ij. in verbo.ſed forti⁹.ff.ne quis eū qui in ius voca.quā ibi ſequitur Bar.nam glo.ibi videť tenere ꝙ citatio valeat niſi opponatur.tñ puto opinionē Bar.veriorē:q: ad hoc vt ꝑmittere poſſit pretoꝛ patrē ī ius vocari requiriť cauſe cognitio.l.ſꝫ ſi hac.§.ptoꝛ.ff.eo. ergo ſi nō apparet cā cognita ꝯceſſiſſe veniā ⁊ cōmiſiſſe citationeꝫ ꝺꝫ citatio eē nulla.l.cū hi.§.ſi ptoꝛ.ff. de tranſac.⁊ ſic ꝯ patrē nō cōparentē ꝓceſſus erit nullus[a].ſꝫ ſi ꝯpareat ⁊ nō oppōat fateoꝛ ꝙ ꝓceſſus valebit nō ꝓpter citationē ſꝫ ꝓpter cōparitioneꝫ.ſicut in .l.i.ff.de ſer.⁊ ita procedit opi.Bar.hic Alexander.

[a] ¶ Nullus.dicit hic.d.ant. de alexā.ꝙ ſi fili⁹ vadit ad iudicē ⁊ dicat dñe iudex ego intendo vocare ī ius p̄rem meū vel ſic dicat ī libello ⁊ iudex ꝑmittit citationem ꝙ videť ei cōcedere veniā ſꝫ aliter expreſſe non dixerit ꝑ .l.libertus.ff. eo.⁊ h̄ dicit eſſe no.⁊ hoc modo valebit proceſſus ſm ipm.

¶ De pactis Rica.

Conditionis. In fideicōmiſſum cōditionale pōt ꝯditiōe pendente ꝑ pactum remitti ⁊ datū ꝓ remiſſione nō repetitur ēt ꝯditione defecta.h.d. ¶ In tex.ibi cōditionis incertū.i.fideicōmiſſuꝫ ex hoc tex. iuncta iſta expoſitiōe infert Bar.ꝙ ſi teſtatoꝛ grauauit filios inſtitutos de reſtituēdo inuicē hereditatem poſt mortē eoꝝ ſi qs deceſſerit ſine liberis:poſtea in codicillis dixit cōditionē quā filijs meis ī teſtamento appoſui adimo ꝙ videť totū fideicōmiſſuꝫ eē ademptum nō aūt remota ſola cōditio.Idē tenet ipe in.l. ſi qs ſeruū.§.de cōdi.⁊ demō.⁊ ſequiť ſimpliciter hic Ange.⁊ certe ꝓcedit ſine dubio qñ fideicōmiſſuꝫ cōſiſteret in poꝛtiōibus hincinde parib⁹ ꝑ rationē quā ponit hic bar.Sꝫ ſi poꝛtōes eēnt ꝺiſpares eēt magis dubiū.tñ Sal.adhuc videť idē tenere:q: teſtatoꝛ dicendo adimo cōditōeꝫ ſecūdū ꝓpriū ſignificatū vboꝝ a quo nō ē recedēdū vř in dubio adimere totū ita dicit ꝓbari in.l.ij.§.condi.ff.de adimen.leg.Sꝫ Ful.h̄ ēt Pau.de ca.vř tenere ꝙ ſola cōditio videatur adempta.alle.d.§.cōditio.vbi ꝑfecto hoc ꝓbať ⁊ ad iſtū tex.faciliter reſpōdeť:q: vt hic dixit bal.remiſſio cōditiōis fideicōmiſſi ī caſu huius.l.fiebat ab illo cui fideicōmiſſum veniebat reſtituendū.iō intelligitur remiſſum fideicōmiſſuꝫ nō ſola cōditio:q: alias ſequereť abſurdū ꝙ ipſa remiſſio ꝯditiōis ꝓ qua ſextantem recipiebat remittens ꝑficeret ipſi remittenti: q: purificaret fideicōmiſſuꝫ ſibi reſtituēdū ⁊ ſic vltra ſextantē poſſet incōtinēti petere fideicōmiſſuꝫ qꝺ fuit cōtra mentē partiū.⁊ hāc opi.ſatis ſenſit bar.in.d.l. ſi qs ſeruū.dū dicit de ꝓbatiōe cōmunis vſus loquēdi imo ibi tenet iſtā vltimā opi.ſi fideicōmiſſuꝫ erat īter extraneos.ſꝫ ſi erat iter filios tenet opi.bar.hic ēt ſi partes eſſent ꝺiſpares:q: nō ē veriſimile ꝙ teſtatoꝛ voluerit tm̄ remouere dictā cōditionē videlicet ſi deceſſerit ſine liberis:q: ſequereť ꝙ teſtatoꝛ voluiſſet filiū ꝑcedentē cū liberis debere reſtituere ꝑteꝫ ſuā:qꝺ nō eſt pſumēdū teſtatorē ſenſiſſe.alle.no.ꝑ glo.i.l.i. §.de dōa.cā moꝛ.quā ipe cōſueuit allegare ꝓ ſingu. ⁊ ꝑ q̄ eſt tex.in.l.cū vnus.ff.de ꝯdi.⁊ demon. ¶ In tex.ibi.iniqs.imo eqs ratiōibus q̄s hic vide ꝑ Cy. ¶ Nota ꝙ pactū vel pſtatio ſextantis ꝑ remiſſioneꝫ fideicōmiſſi futuri nō reſcindiť:ſꝫ ꝯditio fideicōmiſſi poſtea deficiat.⁊ hoc eſt q: ꝑ pñteꝫ ſpē futuri fideicōmiſſi remittēdā datus fuit ſextans.⁊ iſtū effectū optime ſoꝛtita eſt ꝯuentio:vnde nō ꝺꝫ attendi an poſtea eueniat ꝯditio fideicōmiſſi:q: ſextans nō fuit datus frōtoni vt remitteret fideicōmiſſum qꝺ ꝯtigerat ei deberi:ſꝫ ſolū vt remitteret ſpē q̄ pōt ī ꝯtractū deduci.l. ſpē.§.de dōna.l.nec emptio.ff.de ꝯtrahen.emp.⁊ iō nō poſſet in caſu iſto filius venire ꝯtra:ēt ſi allegaret ſe deceptū vltra dimidiā iuxta.l.ij.§.de reſcin.ven.cū materia.Et hoc operať iſta dubietas ſpei.ꝓ quo facit ſm bal.l.lucius.§.fi.cū glo.ff.ad treb.⁊ ēt ſi fili⁹ fuiſſet minoꝛ nō poſſet ex hoc tāquā leſus petere reſtitutionē ſm Saly.hic facit ſm eū.l.ſi ea.l.§.ꝺ vſur.⁊ .l.ſi p̄r puellā.§.de inoffi.teſta.melius allegaſſet tex. in.l.fideicōmiſſo.§.tit.i.vbi ē caſus ſing.de hoc ſm Bal.in.l.cū archimedoꝛā.§.vt ī poſ.leg.⁊ in hoc notabili ꝯſiſtit medulla huius.l. ¶ In glo.fi.in pn.ibi tñ ſatis eſt.idē ⁊ clarius vult glo.§.in ver.qnto ⁊c̄.⁊ ē optima ſol.q̄ declarať ex his q̄ dixi in vltimo notabili.vel aliter ſolue vt hic ꝑ Cy. ¶ In ea.ibi fuit erroꝛ.vera ⁊ nota.eſt hec ſolutio qcq̄d hic dicat Jaco. bu.⁊ Saly.ex q̄ habes ꝙ ſicut ꝺ hereditate viuentis nō pōt paciſci.l.fi.§.eo.ita nec de hr̄ditate moꝛtui de cuius moꝛte dubitabať qꝺ eſt not.ſm oēs alios hic. ¶ In eadē.ibi ſolutio illud magis ⁊c̄.dic ꝙ vera ſolutio eſt ꝙ ibi nō fuit cōſenſus animo paciſcendi ſeu ſe obligandi.nā ſi conſentio vt tu accipias rē vel ꝺiſponas de re tua iſtud nō eſt animo me obligandi.ita fuit ibi.⁊ ſic fuit cōſenſus per modū licentie ſeu permiſſus.⁊ limita illū tex.vt colligiť ex nota.hic ꝑ bar. dum alle.l.ſi rem meā.⁊ iuxta hanc gl.bñ tradit hic bar.qñ pacto vel renunciatiōe tolli poſſit ius q̄ſitum vel q̄rendū.cui adde inquantū poſt Ja.de are.⁊ cy. tenet ꝙ iuri de futuro poſſit renūciare pñte parte ad cuius cōmodū fit renūciatio ꝑ.l.tale.in pn.ff.eo.⁊ ē magis cōis ſnīa doc.hic tñ Imol.i.l.i.§.ſi qs aūt.ff. qui ⁊ a qui.appel.nō ſꝫ.dicit ꝙ.d.l.tale.nō ꝓbat:q: ibi nō loqtur in iure de futuro.vnde ꝯtra bar.alleg.

tex.in.l.i.§.qd ait.hic allegatis.i glo.& s.nõ placet.sol.bar.hic ad dictum.§.qd ait.qm immo heres ibi habebat ius in spe.licz bar.dicat q non. Teneo cõmunẽ opinio.q si ps ẽ pñs & si taceat videtur tacite consentire ad cõmodum suuz.l. qui patitur. &.l.si vero.§.si passus.ff.mãda.& sic resultat tacitus consensus duorum & p consequens pactum.l.i.ff.eo.sed per pactum põt tolli ius de futuro: ergo &c. Et ad hoc allegabat bar.d.l.tale.in vsi. pactum.ad ostẽdenduz.q resultat pactum. Nõ ob.d.§. quod ait: q: rñdeo vt dixi.s.& nõ obstabit.& solu.bar.est bona: q: nõ dicit bar.q heres non haberet ius i spe in hereditate: sed dicit q antequam legatarius ppria auctoritate apprehendat possessionẽ rei legate heres maxime añ aditam hrditatem nõ hz ius i interdicto quor lega.s legatariũ ẽt spe: q: nõ suberat spes q legatarius ppria auctoritate occuparet. Itẽ inquãtum bar.hic dixit q iuri psonali acqsito re nõ potest renunciari sola renunciatione[a]: sed p pactum fcm parte presente. de hoc dic vt plenius p eum in.l.non solum.§.liberationis vba.d libe.leg.& dicet in l.postq.j.eo. ¶ In ea.ibi.eẽ phibet &c.põt tunc pactũ esse reprobatum qñ tractatur d hereditate viuẽtis.sz hic tractat de remissione fideicõmissi a defuncto relicti per qd fideicõmissuz succeditur pmo testatori.l.coheredi.§.cũ filie.d vulg.& pu. ¶ Et iuxta hoc qrit hic bal.& Saly.an valeat pactũ factum viuẽte pupillo[b] de non succedendo ei ex substi.pupillari.& concludunt q nõ vt hic per eos: quibus adde bar.idem cõcludentem i.l. qui rome.§.fi.in.vij.q.ff.de v.ob.vbi allegat istam glo.& ibi latius p Ang.in.iiij.q. ¶ In ea.ibi.sed actor nõ pbauit &c. dic melius vt hic p bar.quicqd alij dicant. ¶ In ea.ibi.de re dubia.s.occasione litis mote vel que moueri speraret ex iure de presenti tunc enim conuentio facta ppter tale dubiuz dicit transactio.l.ij.j. ti.i.&.l.i.ff.de trãsac.hic autem erat res dubia solũ propter dubium euentum future cõditionis: ideo dicit talis cõuentio simplex pactum. ¶ In ea.ibi.itẽ an posset &c.est ergo pclusio glo. q aut pactũ fuit factum p hec vba pmitto sextantẽ: vt tu remittas mihi spẽ fideicõmissi & facta remissione agi põt ad sextantẽ seu ad interesse ad qd dat actio pscrip.vbis ex hoc pctu inominato: quia agens impleuit pfecte pro parte sua.l.naturalis.§.i. de prescrip.v.aut dictum fuit pmitto sextãtez vt nõ petas fideicõmissum & ita Fronto.promisit non petere vt sibi sextans daret.& certe non poterit agere: q: ex contractu innominato ager non potest nisi ille q pfecte impleuit p parte sua.d.l.naturalis. §.i.Sz istud nõ petere denotat actum successiuum. & lz fronto. hodie non petat cras potest saltem petere de facto: q: d iure nõ potest cum effectu petere quoniam obstat sibi exceptio pacti: cũ de facto vt dixi petere posset.sicut fuit i casu.l.elegãter.§.si qs. alleg.in gl.& isto casu nõ posset succurri fronto.q pmisit nõ petere fideicõmissum nisi cum euenisset conditio fideicommissi: q: tunc succurreretur sibi eo q ageret ex testamento ad fideicommissum.& si heredes filini exciperent q fronto. pmisit non petere replicabunt q sibi non fuerunt seruata pmissa: q: sextãs datus non fuit. vnde frangenti fidem &c.l.cum pponas.la.ij.j. e. & in hoc communiter doc.sequũtur istã gl.qñ sextans nõ fuisset pmissus p stipu.Sz si interuenisset stipu.tũc hm Cy.hic etiam secundo casu posset agi ad sextantẽ.finaliter tñ se remittit Cy. ad nota.in.l.siue apud acta.j.ti.i.hoc tñ clare format bal. h p aliquas rõnes qs h vide p eũ.& idem tenet hic Fulg.& Pau.d ca.hic qui dicit esse casum in.d.l.cum pponas. in ver.si tibi stipulatione non psperisti & quod ibi glo.in ver. natã inducendo vt ibi per bar.& illum tex.ibi ponderat bal.ad hoc. adde q d h est similis tex.i.d.l.siue apud.ibi nec huius rei causa stipulatione &c.hm cõem intellectum.& ibi sentit glo.magna.i v. nec ob. & sentit etiã ibi bar.q etiam ad hoc allega.d.l.cũ pponas.& clare etiam no.bal.i.d.l.siue apõ.& Imo.i.c.mutiane.ff. d cõdi.& demõ.vbi dicit q tenebit tamẽ agens ad sextãtẽ adimplere eo modo quo põt.i.cauere q nõ petet fideicõmissuz p.l.in insulã. §.fi.ff.loca.& hoc etiã tenet Fulg.hic.& idem sonãt vba bal.h & hec est pma limitatio ad secũduz dictum hui glo. quã secundo limita nisi filius sponte suscepisset cautiõez de nõ petẽdo sibi prestitã a frontone: q: tunc indistincte habet pro ipleto & agi posset.ita soluatur glo.no.i.d.l.siue apud.in gl.magna.in ver. itẽ qd si cauerim &c.hm Saly.& Pau.d ca.ibi in.d.l.mutiane. in uer.oppono.de.l.stipulatus &c.quod no. ¶ Quid aũt si verba essent dubia.an itelligent plata taliter q possint pfecte ipleri vel nõ.vide no.bar.i.l.si p fundo.j.ti.i. ¶ In ea.ibi vel do vt des. An iste pctractus do vt remutas actionem dicatur esse do vt des vel do vt facias dicetur in.l.actione.vt ibi per bar.j.ti.i.& p eũdẽ in.d.l.siue apud.& ibi glo.magna.& no. ex glo. q si teneor non petere: q: ita pmisi non liberor nec pfecte adimplendo liberando te p acceptilla. quasi videar aliud pro alio prestare quod inuito creditore fieri nõ potest.l.ij.§.i.si cer.pe.qd ẽ bene no.& h p plures rõnes firmat Saly.in.d.l.siue apud.sz certe de hoc habes gl.hic recte intuẽdo. ¶ In ea.ibi. respõdeo nõ. hec est magis cõmunis cõclusio q cautio mutiana ñ habet locum in pctibus & actibus inter viuos: vt per talem cautionem acqrat actio caueti: q: nõ reperitur hoc nisi in vltimis voluntatibus que sunt valde fauorabiles.l.in testamentis.de reg.iur. & ideo nõ extẽditur ad pctus in qbus non fit tam lata interpretatio. c.cum dilecti.de dona.l.qcqd.de vbo.obli. maxime cum simus in exorbitantibus: q: regula est q nisi cõditione ipleta in forma specifica nõ orit actio.l.cedere.de vbo.sig.l.qui heredi.i pncipio.de pdi.& de.ergo &c.l.qd vero.&.l.ius singulare.ff.d legibus.qd limita singulariter vt per bal.in auc.cui relictũ.i fi.qñ di.leg.ce.s.i his que nõ possent transire ad hrdes vt si pmisisti mihi vsufructum si non petiero decem.naz consequar vsufructum prestando cautionem de non petendo: q: alias dispositio idest pmissio vsufructus redderet inutilis.& sic est eadem ratio tunc que est in vltimis voluntatibus: q: legatum conditionale simpliciter non transit ad heredes.l.si ita.§. illi. de leg. i.quod est valde no.tñ nõ puto verum: q: si lego tibi si non ascenderis capitolium legatum istud omnino transmittebatur ad heredes: q: in vltimo vite spiritu adimplebat conditio: vt probatur in.l. fi. de condi. insti.& tñ in eo habet locum cautio mutiana.d.l. mutiane.ergo ratio bal.non est bona. ¶ Ultimo extra glo. allegauit istuz tex. Imo.in.l.lucius[c].la.ij.ff.d heredi.instituen.pro casu glo.singu.ibi posite que vult q si testator instituit filium.& si decederet sine liberis substituit ei ticium q liberi nascituri ex filio non videntur vocati ex testamento.nam secundum euz si liberi viderentur vocati ex testamento filius filini non fuisset obligatus stare huic pacto facto per patrem. Sed Ludo.in.l.si [illegible] dotem.in principio tenẽs pctrium.respondet [illegible] hic filinus alienauit soluz quãtum erat sua legitima. nam hic erant duo filij quoruz legitima est triens [illegible] in auten.nouissima.j.de inoffi. testamento [illegible] portio legitime filini erat sextans.s. due vncie.& istam potuit alienare: quia in ea non potuit grauari.l. quoniam in prioribus.j. de inoffi. testa. Et isto modo dicit conclusisse magnum docto. rome disputantem. Sed dic q non bene respondit Ludo.quia isto tempore legitima non erat triens.sz quadrans.l.cum queritur.j.de inoffi.testamen.& sic si filinus dedit duas vncias partis sue dedit vltra legitimam que non erat nisi vncia cuz dimidia. vnde dic q vere iste tex.non probat opinio.illius gl. quia hic dedit sextãtem totius hereditatis cui sextantis dimidia erat frontonis. & sic in sextante non erat nisi vna vncia de parte filini que vncia erat sextans ptis sue: ut etiam hic dicunt glo.in vbo sextante. & in vbo dãdo.& de hoc articulo hic non dico. Sed puto alias dixisse.in.l.ex facto.§.ex facto ad trebellianum.& cõmunis opinio est cum glo. Alexander de Imola doctor legum excellentissimus.

a ¶ Sola renũciatione. Adõ q d doctrinã bar. h tz mathe. in notabilib fu is fo.xxx. in. quãtuz bar. vult q qñ ali cui qritur ali qd ius absq facto suo q illud põt extingui renũciatione vel repudiatiõe.

b ¶ Uiuente pupillo.vide q voluit bal. psi.vij.iiij.li.

c ¶ Luci.vide pe. de ancha.psi. xij.i cipiente contra phylipũ.

Post venditionem.

P Si creditores hereditarij emptorẽ hereditatis conueniãt: & ipse sponte iudicium subeat censetur tacite factum pa

a ¶ Sponte. no. hic ant. de alex. q emptor hereditatis nō tenet soluere creditorib⁹: nisi emerit a fisco: ut. l. i. ff. e. vel nisi promiserit rñdere creditoribus: ut l. ij. ĵ. de heredi. uel act. ven. uel uedēs nō esset soluēdo de quo vltio vide q uoluit anch. consilio qnto.

b ¶ Absētes. an donatio possit fieri inter absentes p nūcium vel epl'a3 vide p Fran. de are. 2s. xvij. et qd si nō interueniat nūcius nec epl'a. sed aliter donatarius ē certificatus vide p Ludo. ro. 2s. ccxcv.

ctum de nō petendo ab herede. et seruus nō potest p pactu3 actionem domino suo cōpetētem remittere. H dicit cum seque. ¶ In tex. ibi actiones mouisse. secus si aliquid ab emptore hereditatis sponte[a] soluente recepissent puta vsuras sortis: quia per hoc nō videret factum tacitum pactū de nō petendo reliquū ab herede: vt est tex. not. in. l. tale. §. post diuisionē. ff. e. que3 ibi ponderat Bar. pro limitatione huius. l. ¶ Item nota ex hac. l. q l3 pactū expressum reqrat cōsensum et pñtiam duor. vel q inter absētes interueniat nūcius vel epistola. l. i. et. l. labeo. ff. eodē. Tñ secus est in tacita 2uentione vel pacto vt ibi. et. l. si creditores. ĵ. e. et ibi no. Bar. et alij. in fi. l. solutā. in fi. ff. de pigno. actio. facit. l. si precedente. §. fi. ff. māda. et. l. itē qritur. §. q impleto. ff. loca. et. l. si cum dotē in principio. nō cauillando. ff. solu. ma. et hoc ēt tenet ibi in terminis illius. l. Bar. de Saly. in repetitio. illi⁹ legis. et ibi imo. vbi reprehendūt Bar. q: in. l. si constante. in. v. q. ij. partis pncipalis tenuit 2triu3 et nō bñ. et simile videmus q licet donatio nō posset inter absentes[b] fieri nisi mediāte nuncio vel epistola. l. etiā. et. l. absenti. cu3 ibi nota. ff. de sacrosan. ec. tamē secus est i donatione tacita. l. vnica. §. accedit. ĵ. de rei vxo. acti. et. l. iij. §. fi. cum. l. seq. ff. de neg. gest. et ibi illū tex. ad hoc ponderat Bal. Et ex hoc patet q tacita conuētio pdest absenti non solu3 ad excipiendu3: vt hic cū similibus. s3 etiā ad agendū: vt. d. §. accedit. et. d. §. solutam. et. d. §. qui impleto. et no. Bal. in auc. si quas ruinas. i. vj. col. de sacrosan. eccle. et in rubrica q admit. in. viij. q. et aliquid p Ja. bu. et bal. in. l. postq. ĵ. eo. qcqd dixerit Ludo. in. d. l. si cum dotē. ¶ In glo. in vbo taciti pacti ibi inter te. s. venditorē et creditorē. et 3m istā expositionem colligit ex isto tex. vltimum no. q prime dixi. pōt etiam intelligi tex. q tacitum pactum censeatur factum inter creditores et emptorem 3m Bar. hic dū allegat. l. rescriptū. §. fina. et ibi melius pbat i. l. et heredi. §. fi. de pac. et cum eo concordat Saly. et Fulgo. hic l3 Cy. 2triu3 voluerit et min⁹ bene vt patet ex consideratiōe bar. et ex dicta. l. et heredi. ¶ In ea. ibi animo nouādi. sed an in dubio qs psumat assumere iudiciu3 animo nouādi obligationē alteri⁹. dic q aut iudicium motū cōtra pncipalē assumo defensorio nomine pncipalis et certū ē q nō fit nouatio. l. planci⁹. in pncipio. ff. de procura. 3m expositionem gl. que dicit, pcuratorem idest pcurantem. aut pncipaliter non mouet iudicium cōtra pncipalem: s3 cōtra me: et tunc oē cōmodū et incommodum illius negocij spectabat ad me et in dubio non fit nouatio. vt in casu huius. l. nā hic solu3 tenet hñs excep. pacti nō ipso iure p nouationem. aut ad me nō ptinebat cōmodu3 et incommodū. sed tñ cōtra me tanq contra illum ad que3 ptinet negocium mota fuit lis. et tūc psumit animo nouandi p me susceptū eē iudiciu3 et ipso iure sicut p solutionē tolletur obligatio pncipalis. ita intelligit. l. solutionem. allegata. in glo. 3m Bal. hic quod ē valde not. Sed Bar. in. d. l. solutionē. videt tenere 2triū volens q indistincte nō presumat nouatio nisi expresse agat p creditorem p rationem. l. aliā. ff. de nouatio. et. l. non solet. de reg. iur. et ibi latius per eum. Pau. de ca. in. d. l. solutionē. simpliciter trāsit cum bal. hic et reputat hoc valde no. et si vis tenere hāc opi. q etiā videtur substentabilis potes dicere q opi. Bar. pcedat in duobus casibus supra primo recitatis. sed i tertio casu procedat opi. Bal. quasi videat tunc aperte constare de intentiōe creditoris q voluerit nouare ex quo sciebat negocium non ptinere ad istum suscipiētem iudicium. Et pro ista opi. videt tex. in. l. q ex parte. ff. de interro. ac. a cōtrario sensu. nā illa. l. intelligit qñ agēs p errorē putabat negociū ptinere ad 2uētū vt declarat Cy. et Bar. in. d. l. solutionē. ergo sec⁹ est si sciuisset. ¶ In ea. in fi. subaudi. q: l. maiorem. loqtur qñ tractat de remittēda quota pte debiti: vt in. l. ibi pcedenti. §. hodie. hic aūt de eligendo reu3. et illa. l. est exorbitans: q: i his que sunt cōmunia plurib⁹ vt singulis reqritur regulariter cōsensus oīum. l. p fundū. ff. de serui. rusti. pdi. et. c. quod omnes. de reg. iur. in. vj. ergo nō d3 extendi illa. l. ad alios casus. l. si vero. §. de viro. ff. solu. ma. ¶ Extra glo. querit qd si emptores in casu huius. l. nō reperiunt esse soluēdo. an habeat locum ista. l. Pau. de ca. hic simpliciter dicit q sic. nā ad hunc effectu3 dicit vtilem esse hanc. l. Sed Ricar. et Bar. de Saly. dicunt hoc esse verum si creditores sciebant emptorem nō eē soluēdo. ar. l. manifestissimi. §. i. ĵ. de fur. et. l. si is a quo. §. fi. ff. vt in pos. leg. sec⁹ si ignorarunt. ar. l. fi. ver. fin vo. ĵ. de sponsa. et i. d. l. si is a quo. Adde q pro opi. Pau. de ca. est glo. in. l. iij. §. in eum. ff. de admini. rex. ad ciui. perti. tñ illa opi. recitata ibi in glo. non approbatur per gl. nec p doc. ibi. ideo teneo opi. Saly. p qua ē tex. in d. l. q ex pte. 3m itellectū Cy. et Bar. i. d. l. solutionē. et retuli supra. et ad hanc. q. nihil faciunt glo. in. l. i. et in. l. ij. ĵ. de here. vel act. vendi. q: nō loquuntur quando interuenit tacitum pactum prout hic.

POstquam. Renūcians liti mote renunciare videt tam instantie q cause. hoc ē iuri in illud iudiciu3 deducto. et iō ad eandē cām denuo redire nō potest: cū p renunciationē finita fuerit. h. d. in effectu. ¶ In gl. i. ad intellectum dicēdo: presuppone q quattuor sunt quor. vnu3 dicitur iudiciū: aliud instantia: aliud lis: et aliud causa. Judiciū dicitur incipere a citatione vsq3 ad finem, pcessus vt visum fuit i rubrica. s. ti. i. Instātia vo dicitur exercitatio iudicij icipiēdo a tēpore litis contesta. vsq3 ad sñiam seu vsq3 ad finem triēnij: si ante nō fuit lata sententia. l. properandū. in pncipio. ĵ. d iudi. l. grece. §. et post litem. ĵ. d fideiusso. Lis aūt accipit duob⁹ modis pmo pro instantia. d. l. pperandū. in pncipio. et. §. fi. et ibi glo. in vbo nihilominus. et. l. cum lite. ff. iudi. sol. et ibi no. et. l. nulla. ĵ. d pcur. et. l. litis nomē. de vbo. signi. et 3m istum significatu3 accipit hic et significatus iste est magis proprius: vt est glo. no. i. c. i. §. i. i ver. liti. de procur. in. vj. quā gl. dicit ibi Do. dominicus p statutis esse bene notandam. Causa vero assumitur pro ipso iure deducto in iudicio. d. l. properandū. in prin. ibi lites sup causis pecuniarijs et c. et in. l. i. in pncipio. cum glo. ff. solu. ma. c. qui ad agendum. in fi. de procur. in. vj. et declarat Bar. vbi hoc limitat in. l. qui rome. §. calimachus. ff. de vbo. obli. differt tamē lis a causa quia lis dicitur tantum post lit. 2te. sed causa dicit tā ante q post. probatur in auc. qui semel. quomodo et qñ iudex. et in. c. ex pte. el. iij. de vbo. sig. et no. bar. in. l. causas. ĵ. ti. i. lic3 qñq3 iura abutant istis vocabulis. ¶ Istis presuppositis gl. 2cludit q renunciando liti videtur renunciatū nō solum instantie s3 etiam cause. et bar. circa hoc multu3 laborat. et intellige q pprie lis accipiatur pro instantia. d. l. pperandū. Et ratio quare renūciādo liti et instantie videtur etiam renunciatū iuri et cause vt hic est q: isto iure post litem 2testatam. i. actor nō poterat renunciare soli instantie. l. edita. cum ibi no. s. ti. ij. nisi in totu3 renunciaretur cause et iuri: q: tunc non est dubium illud fieri posse. vnde renunciando liti. i. instantie videtur iuri et cause facta renūciatio sine qua renūciatio instātie valere nō poterat. ar. l. illud. d acq. here. et in hoc reprehenditur cōmuniter Bar. et contra eū tenet bal. Saly. Fran. de ramp. Fulg. et Pau. de ca. hic quia primo in ratione sua male dicit bar. quoniam etiam in isto iure. post litem 2testa. poterat renunciari instantie. l. et post. §. i. ff. d iudi. et l. pperandum. §. i. vbi patet q post lit. cōtest. actor potest relinquere instantiā: nec poterit fieri diffinitiua si actor ceperit relinquere instantiam antequā causa esset instructa idest antequam date essent dilationes ad pbandū: vt ibi dicit bar. ergo eadē rōne poterat renūciare instātie: q: ex hoc reus nullū patiebat preiudicium et tāto magis posset renūciare si reus huic renūciationi assentiret. nā tunc etiā hodie post inuentam. d. auc. q semel. p quam patet hodie actore3 non posse renūciare reo volente. s3 eo cōsentiente bene posset: vt no. glo. in. l. i. ĵ. d pscrip. lon. tēp. Nō ob. id qd no. in. d. l. edita: quia ibi queritur de emēdare volēte acti. in eodem libello. et volente q in eadē instantia pnuncietur sup libello post li. 2test. mutato. et sic ibi nō renūciabat instantie, put in casu nostro. omissa igit opinio. bar. vo ē opi. hui⁹

glo.fm oēs p alias rōnes: q: lis de ppriо significato īportat ́ēt ius deductū in iudicio nedū instantiā vt dixi limita tñ ꝯclusio nē gl. nō pcedere in causis bñficialibus. q: renūciando liti vr̄ renūciari soli instantie: q: iuri renūciari nō pōt nisi in manibus supioris[a] sui. c. admonet. ď renūci. ita dixerūt dñi de rota ꝯclusi one. cccj. incipiente. Itē si actor. ⁊ refert ⁊ seqtur Inno. in. c. veniēs. de renū. ¶ In glo. in. ṽ. renūciasti. ibi lite tm̄ mota ⁊c. intentio gl. esse videt̃ q̄ tm̄ post litis ꝯtesta. possit fieri renūcia tio quo ad hūc effectuz vt itelligat̃ eē renunciatū iuri renūcian/ do liti: q: ppe post litē ꝯte. ď eē lis vt dixi. ⁊ sic ď renūciari iu ri ď pñti. ſ3 añ litē ꝯte. renūciat̃ liti cū tūc ñ sit lis ſ3 fuura lis: iō vr̄ r̄nūciari iuri ď futuro: cui p simplicē r̄nūciatōe3 r̄nūciari ñ pt vt no. gl. in. l. i. ŝ. eo. iō tūc nō h3 locū ista. l. p h̄ fac ista. l. in ṽ. mote. a ꝯrio sensu. bar. ṽo hic adherēs suo fūdamēto sup̄ p̄o bato itelligit q̄ gl. velit q̄rere an añ lite3 ꝯte. renūciādo liti istā tie videat̃ r̄nūciar̄ cāe. i. iuri. ⁊ dic̄ bar. q̄ nō isto iure īspecto. q: añ litis. ꝯte. poterat isto iur̄ renūciari istātie absq3 eo q̄ r̄nūcia retur iuri. d. l. ⁊ post. ⁊. l. pperādum. §. i. iō tunc renūciādo liti haberet locū ista lex. q: nō videret̃ renūciatū iuri. qñ lis ppꝛie accipit̃ p instātia ſm intellectū eius ⁊ hoc est qđ sensit gl. hic ſ3 eu3. Sed cū hodie p auc̄. q semel. nō possit renūciari instantie post libellū oblatū p̄te citata nisi renūciaret̃ cause: iō secūdum eū renūciando liti id est instātie videret̃ ēt renūciasse cause. ar. dicte. l. illō. Si āt pars nō fuisset citata adhuc hodie renūcian/ do liti nō videret̃ renūciare cāue. ⁊ sic pcederet gl. ſm eū q: ibi pcessui incohoato p solā libelli oblationē bene poterat renūcia re absq3 eo q̄ renūciaret cause: q: autē. q semel. nō artat̃ actorē ad ꝓsequēdu3 nisi reus fuerit citat⁹. Nec ſm eū obstat p̄dictis q̄ iuri de futuro pt renūciari in iudicio. ⁊ sic cause future: vt no. in. l. i. ff. de cura. bo. dā. cū similibus: q: illō est verum si appare ret q̄ voluisset renūciare cāue secus si soli istātie seu soli pcessui incohoato prout vr̄ fuisse de mēte renūciātis. isto casu qñ renun ciauit liti cū nō dixerit se renūciasse cause. ⁊ ista est itentio bar. ⁊ p ꝯñs ꝯclusio eius est q̄ vbi pt renūciari soli pcessui incohoato absq3 eo q̄ renūciet̃ cause renūciando liti nō erit renūciatū cāe alias sic. Sed ꝯ ipsu3 facit ratio quā sensit glo. q: si añ lit. ꝯte. dixi renūcio liti renūciatio nō vr̄ valer̄: q: lis nō est añ litis ꝯte. ⁊ l3 ius sup quo d3 lis fūdari sit ď pñti: tñ ex quo ñ v3 r̄nūciatio sup expsso. i. sup lite. q: lis ñ d3 valer̄ sup tacito. i. supiur̄. l. iij. al'. iiij. §. q h3 de serui. rusti. p̄di. ⁊ p hanc rōne3 ita tenebat Jaco. bu. Richar. Bar. ⁊ Saly. hic ſ3 bal. hic tenet ꝯ Ja. bu. dicens q̄ ēt ante lit ꝯtesta. si renūcio liti: videor renūciare iuri: vt in. i. glo. hic l3 nō instātie que nōdū incohoata est. ⁊ hanc dicit fuisse intentionē hui⁹ glo. nō tñ r̄ndent ad argumētu3 factū p Jaco. bu. alber. de rosa. hic ut refert pau. ď ca. hic q̄dicit q̄ cōiter tene tur q̄ ēt añ lit. ꝯte. r̄nūciatio noceat. pe. ⁊ Cy. hic distinguūt q̄ aut sit renūciatio p̄te p̄ñte ⁊ ꝯsentiente ⁊ valeat ēt añ lit. ꝯtest. ⁊ similiter valeat si facta est in iudicio iudice recipiente pro p̄te absente: nā istis casib⁹ renūciatio valeat p̄inde ac si esset factū pactū: ut no. ipse in. l. i. ⁊ ibi ēt bar. ŝ. eodē. ⁊ istā opi. tenet etiā pau. de liaza. in repetitiōe. c. fine3 in pñ. de do. ⁊ ꝯtuma. secus ex̄ dictos casus q: tūc pcedat glo. cū renūciatio facta iuri p̄sen ti nō teneat ēt parte p̄sente: vt no. cy. ⁊ bar. in. l. i. ŝ. eo. ēt idem t3 Fran. trigri. ang. ⁊ Ful. hic idē etiā vr̄ tenere pau. dē ca. hic Ant. de bu. in. c. ex tenore. de rescrip. simpliciter dicit q̄ renun cians liti añ litē motā nō vr̄ renūciare iuri p tex. in. d. c. ex teno/ re. ⁊ idē dicit ipse in. c. veniēs. de renūcia. ſ3 imol. ibi tenet ꝯriū secutus opinio. bal. hic ⁊ dicit q̄ in. c. ex tenore nō dicit̃ q̄ ille p̄sbyter renūciauerit liti. ⁊ est vera ⁊ bona r̄nsio. Dñi de rota in cōclusiōe sup allegata simpliciter tenēt p hanc glo. q̄ añ lit. ꝯte. nō valet r̄nūciatio. ¶ In tāta varietate puto sic breuissime cōcludendū. q̄ aut dixi q̄ renūciabā liti mouēde seu quā mo/ uere posse3: ⁊ tūc sit ṽa opinio pe. ⁊ sequa. q̄ nō valeat tāqua3 facta iuri futuro nisi p̄te p̄sente vel in iudicio: vt no. in. l. i. ŝ. e. aut simplr̄ fuit dictū renūcio liti. ⁊ tūc aut nullo mō incohoatus erat pcessus ⁊ nō valet ⁊ sic pcedit opi. Ja. bu. p ratiōes suas aut erat incohoatū iudiciū tñ non erat lis ꝯte. ⁊ isto casu pcedit opi. pe. ⁊ sequatiū. q: ut actus valeat ṽba ipꝛopriant̃. ar. l. insu la3. de p̄scrip. ṽ. vñ tunc assumet̃ lis ipꝛopꝛie ēt añ lit. ꝯtesta. in auc̄. litigiosa. j. de litigiosis. ⁊ in cle. si. vt lite penden. ⁊ sic va/ let p̄te p̄sente. scđ3 qđ dicit pe. ¶ In ea. ibi: nolo amplius veni/ re ad cām ⁊c. idē3 si dixisset nolo litigare scđ3 do. Anot. in. d.

c. ex tenor̄. p illū tex. vbi h̄ nō pbat̃ nec illō puto ver̄ bñ fateor q̄ si dixisset nolo amplius litigare, put dicit glo. videret̃ renūciasse liti secus si tm̄ dicat nolo liti/ gare: quia hec ṽba nō inducāt absolutā renūciatio/ ne3. l. filij mater. §. i. ff. ad tertul. de quo dic vt ibi per bar. cū ꝯcor. Quid autē si actor pducto libello ⁊ reo citato quo casu nō pōt a iudicio discedere dicta au/ tē. q semel dixit renūcio instātie an videat̃ renūciasse iuri ⁊ cause. bar. hic dicit q̄ sic p dictā. l. illō. inducen do: vt dixi supra. do. Anto. in. d. c. veniēs dicit h̄ esse verū nisi reus ꝯsentiret renūciationi. q: tūc v3 renun/ ciatio quo ad solā instantiā p no. per gl. in. d. l. i. de p̄scrip. lō. temp. bal. saly. Fran. de rā. ⁊ pau. de ca. h̄ ⁊ imol. in. d. c. veniēs. tenet q̄ etiā si reus nō ꝯsensit nō vr̄ renūciatū iuri. ⁊ p p ꝯtradi. rei viciabit̃ renūcia tio quo ad istantiā cū illi renūciari nō possit reo ꝯdi/ cente[b] ⁊ sic t3 ꝯtra Bar. ne actus operet̃ ꝯ intentio/ ne3 renūciātis. l. nō oīs. cū vulga. ff. si cer. pe. ⁊ opi. Bar. ñ pbat̃ iur̄ ſ3 eos ⁊ bñ. Nō ob. l. illō. q: r̄ndē q̄ ibi nullo mō poterat valer̄ aditio ul' r̄pudiatio here ditatis ab itestato nisi p̄cederet renūciatio ex testō. ſ3 h̄ poterat valer̄ p solā r̄nūciatiōe3 factā istātie sine re nūciatōe cāe v3 si re⁹ r̄nūciatōe3 postea acceptaret vt dixi. g⁹ ad hūc casū d3 trahi r̄nūciātis itētio ne r̄ceda m⁹ a ppꝛo significato ṽboꝝ r̄nūciationis. p h̄ facit rō l. cū de indebito. circa pñ. ff. de pbatio. p̄terea si ṽa eēt opi. bar. seq̄ret̃ q̄ renūciādo minori. i. instātie vi/ deret̃ r̄nūciatū maiori id ē iuri ⁊ cāe. h̄ ́aūt ñ seqbat̃ i cāu. d. l. illō ⁊ sic loqt̃ i cāu diuerso ⁊ ita teneo l3 ang. h̄ dicat q̄ si re⁹ nō ꝯsētit renūciatiōi nihilomin⁹ secū du3 eū opi. bar. poss3 saluari in casu v3 qñ ius cōmu/ ne eēt fundatū sup iure acq̄sito actori solo facto suo vel facto vni⁹ tñ ut q: esset acq̄situ3 sibi ex dispositio ne testatoris. nā tūc sola renūciatione tolli posset. se/ cus si esset acq̄sitū ex ꝯsensu duoꝝ: q: tūc similiter re quireret̃ ꝯsensus duoꝝ in renūciando. l. put q̄sq3. ff. de solu. ſ3 ang. nō r̄ndet ad pꝛime dicta in ppꝛosito iō tene qđ dixi. Quid aūt si actor lite ꝯtesta. dixit re/ nūcio actis siue pcessui. dicit hic no. ang. q̄ p̄inde ē ac si dixisset renūcio instātie tm̄ allegat. l. acta. ⁊. l. a ctoꝝ ṽba. ff. ď re iu. ⁊. c. quoniā ꝯ pbatio. ¶ Mō est vidēdū an sit uerū q̄ in terminis huius. l. suffici at renūciationē esse factā p̄te absente. in q̄ gl. hic te/ nuit q̄ sic Idē tenet Guil. in. l. pomponi⁹ scribit si negociu3. ff. de ne. ge. Inno. ⁊ Jo. an. in. c. cu3 p̄de3 de pactis. Inno. in. c. veniens. de renūcia. Ide3 t3 hic bal. volēs q̄ absenti acceptāti acq̄rat̃ exēplo iuris iurandi. p. l. labeo. ff. de iureiuran. ⁊ p glo. ij. in. d. l. pomponi⁹. idē tenet hic Richar. de saly. p hāc. l. in distincte loquēte3 ⁊ p plures rōnes satis generales. Ide3 tenet ang. l3 p alia ṽba in. l. idē in duobus. §. fi. ff. eo. p dictā. l. pomponi⁹. cu3 glo. ij. Idē bald. in d. l. labeo. ⁊ in. l. ⁊ heredi. §. nos āt. ff. eo. ⁊ ibi dicit hoc pcedere in terminis huius. l. odio litiu3 p. l. istā sec⁹ in alia renūciatiōe. q̄ in ista renuncia. q: tunc sec⁹ p rōes q̄s ponit bar. in. l. nō solu3. l. liberationis. de lib. lega. S3 bar. ⁊ ang. hic dicūt nō valere istā renū/ ciationē factā liti p̄te absente. argu. l. si. de iterroga. acti. ⁊. l. certū. §. si q̄s absente de ꝯfessi. nisi sit facta iudice presente ⁊ tāqua3 publica p̄sona p absente, re cipiēte: iuxta. l. i. §. exigere de magistra. ꝯuenie. Idē tenet hic Ja. bu. addens q̄ vbi reus esset absens per ꝯtumaciā haberet̃ pro presente. l. pperandu3. §. sin aūt reus absfuerit. in ṽbo dei p̄sentia. ⁊. j. ď iudi. ⁊ cū opinio. bar. transit hic Fulg. nā scđm eu3 si nō fuisset hic necessaria pñtia partis ꝯsentientis: ⁊ per ꝯñs nō fuisset necessariu3 pactu3 nō fuisset posita hec. l. in ti. de pactis. Istam opi. etiā videt̃ seq Bal. in rubrica. j. res inter alios acta. vbi addit vnā limitationē quā per te videas. ſ3 ipsemet Bar. in. d. §. liberationis. li mitat opi. quā tenet ipsemet hic nō habere locum in lite mota sup iure reali. puta sup rei vendicatiōe: qa

[a] ¶ In manibus supioris uid p dños ď ro. traditi. fu is de renū. in nouis. cccvj. ⁊ ibi an req̄rat̃ p̄tis p̄n tia. ⁊ renūci ans liti cāe ⁊ bñficio nisi possess. dimit tat tenet̃ ad fructus ut p eosdē ďcis. cl viij. ⁊ an r̄nū ciās bñficio amittat poss. uid p cal. ꝯs. iij. de renū. ⁊ qñ q̄s pos sit renūciare bñficio absq3 licētia supio ris uide p eū dem ꝯsili. ij. de renun.

[b] ¶ Cōtradi cēte. no. q̄ l3 actor nō pos sit liti r̄nūcia re reo ꝯdicē te q̄ tñ mō agēdi pt re nūciar̄ i quo p̄s nō p̄sēt expsse ſm lu ro. ꝯsili. cxxx iij. in fi. ⁊ in quātū hic di cit̃ q̄ renūci ans liti uidet̃ renūciar̄ cāe stringe q̄ si agēs rei uen dicatiōe dice ret renuncio liti nō vr̄ a se abdicare do miniu3 p. l. si p fundo. j. ti. i. ſ3 bar. in. l. naturalr̄. §. nihil. i. ij. lec. j. ď acq. poss.

a C Magis cō muis.d.ant. de alexā. hic trāsit cū opi. pau.d ca. de quo uide per .d.de rota d. cisiōib⁹ nouis d r̄nūci.⁊ fe. ꝯsi. cclxviij. ⁊ an renūcians liti uideatur fateri ad uersariū hr̄e ius in re uid p lu.ro. singula.suis fo. xvij.⁊ an qui tn̄ dbito tpe terminari nō fecit uideat̄ illi r̄nūciasse uid p eūdem ꝯsi.cccxxxj.

b C Notoria. facit ꝙ uoluit old.ꝯ.cvj. ubi dicit ꝙ lꝫ tex. in.c. ut calūnijs d re iu.dicat ꝙ ꝯ tres sentētias nullaten⁹ admittat̄ exceptio ꝙ tn̄ exceptio nullitatis sn̄ie notorie pōt oppōi qꝛ tūc nō dicit̄ iudicatū nec excipiens dr̄ calūniari.⁊ an exceptio solutionis īpediat litis īgressuꝫ uid p.d.d rota i antiquis cliij.⁊ qd d ꝓcepto d soluēdo p eosdem dcisiōe ccccxx.

c C In ꝯriuꝫ ṗmā opi. tꝫ āto. d alexā. hic .scdaꝫ tꝫ āge.ꝯ.lxxvij. bal.ꝯs.cclxxvij.iiij. li.d. iaso. hic. qd āt sit d renūciatōe an illa egeat insinuatōe vid cal. ꝯs.ij.d ēp. ⁊ vē.bal.ꝯs. xxviij.iiij. li.

tunc etiā parte absente ⁊ extra iudiciū valeret renunciatio ⁊ ita dicit loq hanc.l.in ṽbo de p̄dio mote.facit secundū eū.l.i.⁊.ij.ff.pro derelicto.⁊ latius p eū in .d.§.liberationis.cū eo trāsit anto.d bu.⁊ Jmol.in.d.c.cū p̄dez.⁊ anto.de bu.in.d.c.ueniēs. Pau.de ca.hic dicit ꝙ aut qrimus an renūciatio facta liti valeat adeo ꝙ nō ꝯpellat̄ inuitus actor ꝓseq ipsum iudiciū ⁊ certe valebit etiā facta pte absente: qꝛ sicut reus volēs satisfacere nō cogit̄ litigare.l. si reus.ff.d ꝓcura.ita actor volens renūciare nisi ipsius rei interesset litē ꝓseq.ut est glo.no.in .l.vti qꝫ.ff.de rei vē. aut qrimus an ualeat renūciatio q̄tuꝫ ad hoc ut acqrat̄ exceptio reo ad īpediendū actorē q postea vellet litē instaurare.⁊ tūc ꝓcedit opi.Bar.hic.s.ꝙ nō vꝫ p no.per gl.in.l.ꝯsensu.in ṗncipio.ff.de actio.⁊ oblig. Negari nō pōt passuꝫ eē valde dubium. tn̄ ṗma opi.videt̄ esse satis substentabilis p hāc.l. īdistincte loquentē diuinare enī est hic ꝙ renūciatio sit facta p̄sente iudice uel pte uel ꝙ fuerit lis sup iure reali.naꝫ pōt ēt lis moueri sup predio.lꝫ actū fuerit actiōe ꝑsonali: ut hic dicit Saly.⁊ Jmo.in.d.c.ueniens. Et sic tollunt̄ rn̄siones bar.date ad hāc.l. Nō obstat responsio Ful.dicētis ꝙ hic fuit pactū.alias ista.l. nō faceret ad titulū: quia potes rn̄dere ꝙ illd est uiolare tex. Aliud est eni renūciatio aliud est pactū.ideo titulus ēt de pactis ponit̄ separat⁹ a ti. de renūcia.lꝫ cū nos in iur̄ n̄ habeam⁹ sepatū titulū de r̄nūciatiōe posita fuit hic ista lex ad oňdendū.an renūciatio idē operetur ꝙ pactuꝫ.⁊ sic facit ad tituluꝫ pro ista opi. etiam facit.d.l.labeo in ṽbo ignoranti. Nec obstat illa .l. dꝫ intelligi ꝙ ibi iteruenit nūcius ut ibi conat̄ ꝓbare bar.post gl.qꝛ ṡm bal.fulg.⁊ pau.de ca.ibi istud nō est uerū ⁊ eēt uiolare tex.illū q ita uoluit ostendere ꝙ ēt absenti ignoranti potuit acqri illa remissio sine nuncio vel epistola.nā tūc intentio remittētis fuit ꝙ statim acqreret̄ absenti.sed qn̄ interuenit nūcius uel epl̄a intētio remittentis fuit ꝙ nō acqreret̄ absenti nisi cū epistola pueīret ad eū.l.ij.§.lꝫ si qs dderit.⁊.l.absenti.ff.d dōatio.⁊ ita dicūt sentire gl.i.d.l.labeo.i ṽbo ignorāti.ptere⁹ bar.i.d.l.labeo tollerat̄ p tex.i.l.certi ꝯditio.§. si nūmos.ff.si cer.pe.ubi tolleratꝫ ꝙ scdꝫ rn̄suꝫ sit de minus dubitabili q̄ ṗmuꝫ. Nō ob.ar.bar.in.d.§.liberatōis.duꝫ allegat.l.si tibi decē.§. si pactus cuꝫ similibus.qꝛ loqt̄ in pacto qd fit cū extraneo.nos autē loqmur qn̄ noluit paciscī:sed simpliciter renūciat̄ qd pōt facere qlibet renūciando fauori suo.l.pe.ꝭ.eo.ꝓ ṗma respōsiōe facit.l. an inutilis.in ṗn.ff.de acceptil.ṡm vnā lecturā.ubi si nō valet qd ago ut ago pp defectuꝫ forme nec valet vt valere potest ita in casu.d.§.si pactus.pactū inutile nō valet in vim renūciationis. Nō ob. argumentū bar. in.d.§.liberatōis.duꝫ inducit.l.i.C.de fal.cā adiec.le.qꝛ rn̄de ṡm ange.in.d.l.idē in duobus.ꝙ illd ꝓcedit qn̄ testator faciebat actū simpliciter stanteꝫ in finibus vltime uolūtatis.⁊ sic nō pōt habere effectum nisi ṡm naturā vltime uoluntatis: videlicet post morteꝫ.l.iij.ff.de adimē.le.⁊ sic est respōsuꝫ oibus alleg.p bar.⁊ ista opinio vr̄ magis cōis⁹. Et d materia ei⁹ qd no.glo.⁊ bar.in.d.§.liberationis.vltra predicta vide cy.⁊ bal.in.l.generalr̄.d nō nume.pecu. p bal. in.l.i.§.i.d interro.acti.⁊ in.l.non iccirco. de iuris ⁊ fac.igno.⁊ in.l.i.ꝭ.de falsa causa.⁊ in.l.ij.ꝭ.de liber.⁊ eoꝝ libe.⁊ in.c.i.de eo q finē fecit agna.⁊ p Saly. in.l.i.in.xv.oppo.ꝭ.de cōfes.per do.Anto.in.c.fi.d confes.⁊ tenementi inquātum bar.hic vult ꝙ presentia iudicis nō suppleat defectuꝫ partis absentis nisi appareat expresse iudicē uelle supplere abn̄tiaꝫ ⁊ absenti acqrere. Adde Cy.idem volētem in auc. sacramenta.in decima.q.ꝭ.si aduersus vēdi.⁊ qd no.bal. in auc.generaliter.in pe.col.d episco.⁊ clericis. ⁊ ita declarant̄ ⁊ limitant̄ no.p bar.in.l.i.s.e. C Ultimo inquantū Bar.hic qrit quid iuris acquirat̄ aduersario ex renunciatione litis: adde que not.bar.in .l. si pro fundo.in.fi.ꝭ.ti.i.cum his que ibi dicam. ⁊ circa hoc qd dicit hic bar.ꝙ si reus opposita exceptione per eū nō acqrit ius actori si n̄ habebat actor aū actio.ut hic p eū.bal.hic ꝯ per ratōes qs hic uid p eū.⁊ cū eo trāsit Ful.⁊ ad iura bar.pt rn̄deri:lꝫ ipi n̄ rn̄deāt ꝙ ibi ꝯstabat actori actionē nō ꝯpeter̄:lꝫ in casu nostro nō cōstat ⁊ actor hꝫ fundataꝫ intentionē pro se.qꝛ reus renunciando uidet̄ fateri se nō habere ius opponēdi ꝯtra actoreꝫ ut no.glo.in.l.si maritus.la.ij.§.si negauerit. C In glo.magna de adul.⁊ ꝓbat̄ in.l.iij.ꝭ.de fide instru. vnde si nūc vellet re⁹ oppōer̄ ⁊ oňder̄ actori n̄ ꝯpeter̄ ius n̄ possꝫ: qꝛ actor allegaret litē eē finitā p nūciatōeꝫ. Alexāder d imo.do.legū excellētissim⁹

c **Creditori.** Eadem obligatio pōt partim tolli ipso iure per solutioneꝫ ⁊ partim p pactū de nō petendo ⁊ cui damus actionē tanto fortius exceptionē.h.d. C In tex.ibi petitioneꝫ repellit ⁊c. Et hic tex.iūcta.l.amplius.ff.rē ratā haberi infert hic Ful. ꝙ exceptio pacti de nō petēdo pōt opponi ad īpediendūꝫ ingressuꝫ litis id est litis ꝯtesta.de quo dic ut p bar.in.l.si un⁹.§. pactus.in.v.col.ff.eo.vbi refert Inno.in.c.i.de litis ꝯtesta.in vj.⁊ per bal.in.l.elegāter.§.si qs post.de ꝯdi.idē.⁊ in.l.cū qs in pe.col.de iuris ⁊ fac.igno.⁊ aliqd per eū.ꝭ.l.ꝓxima.in fi.p Sal.d.l.ꝓxia.⁊ p imo.i.l.eū q ita.§.q ita.el.i.d ṽ.ob.⁊ plen⁹ p eū in.c.ꝯstitut⁹.⁊ ibi p Dn̄m āto.d rescrip.⁊ cōis opi.ē ꝙ nō īpediat litis īgressuꝫ ex quo n̄ ē exceptio litis finite.nec est exceptio q oňdat actori ipso iur̄ acti.n̄ ꝯpetere ⁊ sic ꝓꝑe ē exceptio ꝑemptoria simpliciter q nō impedit litis ingressum.d.c.i.facit l.ꝑemptorias.ꝭ.de sn̄ia q rescindi nō pos. Et ad istum tex. pōt rn̄deri ꝙ hic nō repellit petitioneꝫ.s.in effectum sicut qlibet exceptio ꝑemptoria que opponi pōt vsqꝫ ad sn̄iam dicta.l. ꝑemptorias.⁊ declarat bar.q hoc sentit in exceptione pacti: ut ipse no.in.l.naꝫ ⁊ postea in ṗn.ff.de iureiurā.ubi oīno uide. vel aliter rn̄de ꝙ hic dꝫ intelligi qn̄ cōstabat p instrumentū ꝓductū de pacto de nō petendo circa qd instrumētuꝫ actor nihil opponebat.nā tūc qlibet exceptio tanq̄ notoria[b] posset impedire litis ingressū vt est no.gl.io.mo.in.c.ut circa.⁊ ibi io.an.de ele. in.vj.⁊ no.io.an.⁊ ant.de bu.in.c.fi.de lib.ob.⁊ Ant. de bu. in.c.exceptio ubi melius de excep.⁊ in.c.sup litteris.d rescrip. nā tunc ꝯstat de calūnia actoris.iō iudex eum a iudicio repellere dꝫ.l.qui cū maior.§ penul.cū glo.in ṽbo calūniam .ff. de bo.libe.⁊ hoc vltimo mō videt̄ itelligere tex.Ful.hic lꝫ p̄dicta nō alleget.qd tene menti. C In glo.i.in princi.docto.cōmuniter reprehendūt glo.in pactis liberatorijs prout loquitur iste tex.qꝛ in eis nō requirit̄ cā.l.tale.in princi.ff.eo.⁊ ibi no.lꝫ secus sit in cōuentione obligatoria.l.ij.§.circa.de do. exceptiōe de quo vltimo dixi plene post moder.in.l.a titia.de ṽbo.obli. Et ex his infert hic Richar.⁊ bar.de Sal.ꝙ pactū de nō petēdo cum nō requirat in eo exprimi cām.s.donatiōis.vel aliaꝫ nō requiret insinuationē iuxta.l.sancimus.ꝭ.de dona. Adde ioā.and.idē tenentē in additiōe Specu.in ti.de instru.edic.§.porro.in pe.col.qd est bene no.tn̄ magis cōis ꝯclusio est in ꝯriū⁹: vt no. Bar.in.l.modestinus.ff.de donatio.post glo.reputatā singularem in.l.si quis ob.ff. de regulis iuris. Expressius firmat Bal.⁊ ange.in.l.cōtra iuris.§.fi.⁊ in.l.si vnus.§. pactus ⁊ in.l.tale.in principio.ff.eo.⁊ Bal. in.l. pactum.in.xvij.q.ꝭ. de col.⁊ in.l.si inter.per illū tex.ꝭ.de solutio.⁊ in.l.si donationis.per illum tex.ꝭ. de donati. ⁊ Jmol.in.l.aquilius.ff.de donatio.⁊ Bald.in.l.illud de sacrosan.ecclesijs.principaliter per tex.in dicta.l.contra iuris.§.fi.⁊ in.l.in edibus.ij.responso.ff. de donatio.⁊.l.i.⁊ ibi no. Ange.ff.de transactio. Sed ad illa iura responsio colligitur ex no.per Joan.and.⁊ Saly.ubi supra ꝙ loquuntur quando expresse fuit factum pactum ex causa donationis.tūc enim est vera donatio.hic autē hoc nō fuit actum.tamen teneo cōem opinio.quia a pari procedunt promissio ⁊ solutio.l.fi.ꝭ.ad legem falci. Sed si scienter soluo id ad quod non teneor dicor donare.l.cuius per errorem.cum similibus,de regulis iuris ⁊ ideo requiritur insinuatio :vt no.Bar. in.l.i.ff.de dona.ergo eodem modo per pactum si promitto non petere id quod sciebam petere posse pro hoc facit quia alias fieret fraus.l.ergo ⁊c.l.contra .ff.de legibus. C Ultimo ꝓ hoc bonam vide rationem quam reddit Bald.in dicta.l. pactum.tamen inquantum docto.hic reprehendunt glo.dic ṡm

Jaco.bu.ꝛ Ful.ꝙ saluari potest intelligendo ꝙ vbi causa est expressa in pacto illa debeat ꝯsiderari.s.an turpis vel nõ.facit l.iurisgentiũ.§.si ob maleficiũ.ff.eodem.℄ In glo.fi. ibi alij etiam.tene precedentẽ rationẽ ꝑ no.in.d.l.cũ quis.qꝛ in casu isto est sublata naturalis obligatio:ꝛ sic cõtra ciuilẽ obstat exceptio.l.stichum.§.naturalis.ff.de solutionibus. ꝛ hic. s.ista vltima rõ glo.haberet locũ qñ nulla esset sublata obligatio.s. quando tantũ obstaret exceptio. Alexander de imola doctor legum.

p **Acta que.** Pactuȝ cõtra ius vel bonos mores melius est mométi .h. d.℄ In tex.ibi bonos mores.ꝛ in tm̃ nõ valet dispositio cõtra bonos mores ꝙ ẽt iuramẽto nõ firmaret.c. non est obligatoriũ.de regu.iur.in.vj. Et quõ intelligatur ꝙ ꝯtra bonos mores vltra no.ꝑ glo.ꝛ bal.hic vide bal.ĩ.in rubri.de cõdi.ob tur.cau.vbi tãgit an debeat intelligi de bonis moribꝰ ĩtroductis de iure naturali vel gen.vel ẽt ĩtroductis aliunde. puta ab vsu certe ciuitatis vel loci vel a lege ciuili:adeo ꝙ iuramentũ tũc prestitũ nõ obliget de quo ẽt ꝑ eundẽ in.l. pactũ in.xiiij.q.ĩ.de colla.ꝛ in.l.nõ dubiũ.xvij.oppo.s̃.de legibus. ꝑ host.ꝛ alios in.c.queadmodũ.de iureiur.ꝑ archi.ĩ. c.ij. de pac.ĩ.vj.ꝛ aliqd ꝑ bar.ĩ.l.siqs.ꝑ eo.ĩ pͥmo ꝛ vltimo mẽbro.ff. de fideiusso.ꝑ bal.in.c.i.§.itẽ sacrã.de pac.iur.fir. per Jmo. post alios in.c.cũ ꝯtingat.in.xvj.char.de iureiur. Et hec etiã faciũt ad plures qõnes de qbus ĩ.d.l.siqs.ꝑ eo. ℄ In glo.in ṽbo mores.ibi p̃ter legẽ:idest qñ lex ei non assistit nec resistit ꝙ qualiteer cognoscaẽ.vide bar.in.l.cũ lex.ff.ð fideiusso.maxime in ṽ.iuxta p̃dicta q̃ro ꝛc̃.ꝛ in.l.i.ff.de noua.ꝛ bal.in. d. l.nõ dubiũ.in pe.q.ꝛ circa id qõ tãgit hic glo.ꝛ doc.s.an viciato pͥncipali viciet accessoriũ.vide plene ꝑ oẽs in.d.l.nõ dubium.ꝛ ꝙ habet ꝑ glo.no.in.l.si patronus.in ṽ.fauiana. si qd in fra.patro.ꝛ glo.in.c.fi.in ṽ.pena.de p̃ca.ꝛ ꝙ no.bar.in.l. lȝ.§.si seruus.ff.de pecu.ꝛ bal. in.d.l.si absentis.in vl. col.ĩ. si certũ pe.dũ allegat tex.in.l.fi.ff.de instito. Et de materia ẽt vide ꝑ bal.in.l.ꝛ si is.ĩ.de predijs mino.ꝛ habet in regula accessorium.de reg.iur.in.vj.℄ In glo.fi.ibi perimũt acceptilationes.ẽt dic ꝙ meliꝰ exemplũ est in pacto ꝑ qõ remittit actio iniuriaꝝ vel furti.nã illas in totũ perimit ipso iure.l.si tibi.§. q̃dã.ff.eo.℄ In ea.ibi stricti iuris ꝛc̃.idẽ tenet glo.magna in dicto.§.qnimo.sed ꝯ̃rium tenẽt cõiter scribẽtes ibi:ꝛ hic ꝑ.l. ij.ĩ.de pac.inter emp.ꝛ vẽdi.vbi qñ agit dicta actione ĩformata a pacto veniũt fructꝰ a tꝑe more:sed si essent stricti iuris nõ venirẽt nisi a tẽpore litis.l.videamus.§.si actionẽ.cũ duabus sequẽtibus.ff.de vsur.ꝯfirmo qꝛ nunq̃ inuenit ꝙ actio bonefidei.ꝑpter aliquod accidẽs efficiat stricti iuris: sed bñ ecõtra: vt in.§.fuerat.insti.de acti.ꝛ istã rõnẽ ponit bal.ꝛ Ang.in.d. §.qnimo.Addo aliam qꝛ sequeret ꝙ plus operaret accessorium q̃ pͥncipale ꝯtra regulã.l.ex pupillari.cũ ibi no.ff.de vul. ꝛ pupil.cũ similibꝰ.ꝛ ita teneo ꝑ istas rõnes:lȝ ad.d.l. posset dari respõsio quã vide ꝑ bar.in repetitione.l.petẽs.in penul. col.ĩ.eo.Nõ obstat ratio glo.hic dicẽtis ꝙ succedit in locum actionis:qꝛ hoc nõ est veꝝ:imo vna accedit alteri:ꝛ sic vtraqȝ locũ hȝ:vt.d.l.ij.ꝛ fortius ꝓbat ibi ꝙ ẽt illa actio prescrip.ṽ. q̃ orit ex pacto iuxta cõtractũ bonefidei apposito hȝ naturam bonefidei inducẽdo illã legẽ:vt induxi supra ꝛ h̃ ꝑꝑ ꝯiunctionẽ quã hȝ dictum pactũ cũ ꝯtractu bonefidei:ꝛ ita tenet guil. bal.ꝛ Ang.ꝛ pau.de ca.ĩ.d.§.qnimo.ꝛ bal.ĩ.l.petẽs.late ĩ vlti.col.ꝛ in.d.l.ij.ꝓ quo bene facit tex.in.l.ticiꝰ.ff.de p̃scrip.ṽbis.cũ glo.in ṽbo deberi.in fi.dũ allegat.l.naturalis.lȝ cõtrarium senserit glo.in.§.actionũ.in verbo permutatione.instit. de acti.sed illã intelligas ꝓcedere in pacto apposito iuxta contractũ stricti iuris.omitto opi.Richar.ꝛ Bar.de Saly. hic q indistincte tenebãt opi.glo.nostre ꝑ aliquas rõnes vt mihi videtur satis fragiles.qbus rñde ex not.per bald. in.l.aristo.in pͥn.in ṽsi.quero qd in alijs.ff.de dona.ꝛ in.l.si in emptione. in pͥn.ff.de contrahen.emptio.ꝛ in.l.i.in fine.ff.de rerum permutatione.

d **Ebitori.** Si creditor debitori heres extiterit obligatio confunditur: sed si possessori victo hr̃ditatẽ tradidit vt supra ꝛ ceteris creditoribꝰ soluat iteruenieẽte stipulatiõe aget ad h̃ ex stipulatu.h.d. No.ꝙ qñ creditor succedit ðbitori actões ꝯfundũt[b]:ꝙ limita ñ hr̃e locũ in eo q adiuit coacte ꝺm formam senatusconsul.trebellia.nam tunc durat saltem naturalis obligatio:vt.l.debitor.in principio in versicu.remanet ꝛc̃.ff.ad trebellia.ꝛ non est alibi secũdũ Jmol.℄ Secũdo limita non habere locum quo ad rei vendica.competentem heredi contra defunctũ:vt elegãter probat Bal.quẽ vide in.l.si vxor ĩ.de bo.auct.iudi.pos.vbi tertio limitat nõ habere locũ hãc regulam in actione hypothecaria. allegat l.ex sextante.§.latinus.ff.de exceptio.rei iudica.ꝛ.l. vrãnius.ff.de fideiusso.in quibus legibus non videtur bene hoc probari: ideo melius allegasset tex.in d.l.debitor.in pͥnci.vbi de hoc probatur ꝺm bar.ibi hoc dicentẽ per illũ tex.ꝙ vbi actio ꝑsonalis tollitur de rigore:idest per confusionem resultantem ex successione nõ tollitur hypothecaria.ꝛ ad hoc ille tex. alibi non reperitur secunduȝ Jmo.ibi.bene facit.l. cum quis.§.fina.iuncta prima ratione ibi reddita in glo.ff.de solu.ꝛ est singu.casus secundum Bart. ibi.℄ In glo.in verbo confusa.ibi. nõ extinguitur quia deducatur ꝛc̃. Bal.hic tenet opinionẽ glo. ꝙ non confundatur actio nec extinguatur in substantia propter inuentarium confectum per tex.allegatũ in glo.ꝛ cum Bald.transit simpliciter pau.de cast. hic idẽ in effectu tenet bal.in.l.irritũ.ĩ.ad.l.fal.ꝛ in d.l.si vxor.ꝛ in dicta.l.fi.§.in computatiõe.ĩ.de iure deliberan.Sed Cy.Bart.Saly.ꝛ Fulgo.hic tenent ꝙ immo extinguatur obligatio ꝛ actio in substantia:quia als̃ seq̃retur ꝙ vnus ꝛ idem esset obligatus sibimet ꝙ est ĩpossibile dicta .l.vrãnius. ĩ pͥn. ꝛ rñdent ad tex.allegatũ in glo.ꝙ illud est quo ad cõputationẽ eris alieni.nã heres ponit debitũ suum in cõputatione:vt ibi. Jdem tenet Pe.ꝛ Cy.in.l. in ĩponẽda.ĩ.ad.l.falci.lȝ glo. ibi etiam expressius quã hic teneat primã opinio.ꝛ istud scire est magne vtilitatis:quia si verum esset ꝙ actio non sit extincta in substãtia sequeretur ꝙ in terminis huius.l. si heres fecisset inuẽtarium posset intẽtare primam actionem cõtra nõ seruantem pactum:quia actio nõ esset confusa.Secũdo sequeretur vtilitas.l.ꝙ heres posset citatis creditoribus ꝛ legatarijs per officium iudicis implorare ꝙ ei ꝓ credito suo assignaretur certa res hereditaria separãda ab hereditate:vt sic de dicta re disponere possit ad libitum. Quod vltimuȝ firmat hic bald.dicẽs se hoc dictum bald. alibi non vidisse.dic ꝙ idem voluit bald.in.d.§.in computatione.in ṽsic.nemo ad oppositionem ꝛc̃.ꝛ ita alias seruari feci. Cõclude in hoc passu ꝙ vbi damnuȝ afferret hr̃di si sua actio eẽt extĩcta fingit nõ extincta fcõ ĩuẽtario qꝛ hereditatẽ habere dȝ sine dãno ꝛ periculo.l.fina.§.ꝛ si prefatam.ĩ.de iure deliberandi. ꝛ in terminis nostris no. Bar.in dicto.§.in computatione.in versi.quero quid si defunctus ꝛc̃. ꝛ ita intelliget tex.allegatꝰ in glo. Et ex h̃ potes colligere an quo ad vtilitates ꝓxime dcãs habeat actio ꝓ ꝯfusa.nã quo ad pͥmam vtilitatẽ nõ habet ꝓ cõfusa vbi alio remedio q̃ ꝑ pͥmã actionẽ nõ posset heredi succurri:als̃ sic. Quando aũt alio remedio posset succurri vel non videbitur in glo.fina. Quo ad secundã vtilitatem non habebitur pro cõfusa:quia sibi afferetur damnũ si sibi nõ posset in vna re satisfacere ꝛ de ea ad libitum disponere sicut potuisset si hereditatem ipse nõ adiuisset. Ex his patet responsio ad rationem allegatam pro secunda opinione.nam propter factum inuentarium heres representat non solum personam defuncti:sed etiam suam: vt in.§. allegato.in gl.per rationẽ positã in.d.§.ꝛ si prefatam. ꝛ si nõ dicitur heres sibimet debere.ꝛ ista conclusio magis placet q̃ id qõ dixit hic Jaco. butri.q circa hoc multa profudit verba ꝑ modũ distinctõis.

a ℄ Bonos mores . dicit hic.d. ant. de alex.ꝙ illð d̃r ꝯ̃ bonos mores ð iur̃ ciui. ꝙ ẽ inhonestũ l.ꝓbũ.ꝛ.l.opprobriũ. ð ṽ.sig.ꝛ ꝯ̃ bonos mores ð iure canoni. quod nutrit peccatum.Et an.c. nõ ẽ obligatoriũ ĩtelligat ð eo qð ẽ ꝯ̃ bonos mores ð iure cano. vel ð iure ciui. vide h̃ ꝑ pau.de ca.ꝛ inq̃ȝtum do.iason h̃ dicit ꝙ vbi ẽ decretũ cũ clausula ãnullatiua ꝙ ꝯsensus ꝑtiũ nihil operat dic ꝙ etiã talis clã ligat ignorantẽ ẽt añ duos menses nisi sit adiecta ꝯstitutio ne:qꝛ tũc non afficit ignorãtẽ.ꝛ tenet ro. cõsi. cccxxx. ꝛ inq̃ȝtũ ẽt h̃ firmat do. iason ꝙ donatio inter virũ ꝛ vxorẽ firmet iuramẽto vltra cõsilia pau.ð ca. abb. ꝛ alex. et frã.ð are.addð Ange. ꝯsilio clxxvij.bal.cõsi.ccclxxv.iiij. lib.old.consi. xcv.

b℄ Confunditur.addð pau. de cast. cõsil. cxiij.in primo impressio.

¶ In ea. ibi ciuiliter accessoria tollit ꝛc. limita nisi si fideiussor succedēs debitori pncipali adiuisset eius hereditatē cū bñficio inuētarij: qꝛ tūc nō tollit fideiussoria obligatio: vt declarat dy. ꝛ bar. in. l. generaliter. ff. de fideiusso. ꝛ seqt Saly. ꝛ pau. de ca. h. ꝛ cy. i. d. §. i ꝯputatiōe. ꝛ bal. i. d. l. si vxor. nā tūc īterest creditoris ꝙ nō extinguat accessoria: iō nō extiguit. l. debitor. i pn. ff. de sepa. bo. ꝛ. §. ꝙ si h seruꝰ. alle. i glo. ꝛ eadē rōne si eēt lis ꝯtest. ꝯ fideiussorē q postea pēdēte iudicio successit dbitori pncipali. nā nō extiguetur accessoria obligatio: qꝛ īterest creditoris eā nō extingui: ꝛ ista fuit rō. l. fuus. ff. de infa. quam ibi dicit ang. esse sing. ꝛ pegrinā. ad h: ꝛ idē seqt ibi cy. Ja. bu. ꝛ bal. q retēta dcā rōne rephēdūt aliā rōnem ibi assignatā i gl. vt ibi p eos. ꝛ i si. vide Bal. i. l. i. in. xi. ꝛ. xij. q. ij. de ac. ꝛ obli. vbi q̄rit an si pempta istātia p cessionariū icobata successit cessionariꝰ cedēti vel ꝯ ꝯfundant vtiles actiōes: ꝛ decidit ꝙ nō p iura pallegata. ¶ Tertio limita ñ habere locū dictū huiꝰ gl.
a ¶ Hipoteca. vide Lu. roma. consil. cclxxvi. incipiente visis dubijs vbi multa dicit ad materiam huius. l.
quo ad hypothecāa seu pignꝰ datū a fideiussore. nā nō extinguet pignoris obligatio: lȝ extinguat obligatio fideiussoris succedētis debitori. tex. ē i. l. cū qs §. fi. ff. de solu. ꝛ ē singu. ꝓm bar. ibi faciūt q̄ dixi sup tex. ¶ In glo. in ꝟ. fuaret. pma allegatio victi erat friuola: vt pȝ ex no. p glo. ꝓcedētē ꝛ ēt scda allegatio qꝛ nō agebat actiōe extincta sed ex stipulatu. ¶ In glo. fi. ibi. l. rebꝰ. h prima qō ꝓcedit clare ꝛ sine scrupulo postq̄ pactū īterceſſit i traditiōe rex: ꝛ sic vestitū fuit rei īteruētu. l. legē. ij. c. l. hr̄ditatē. ꝛ ibi no. ff. de dona. vñ aget ex pacto: ſȝ an ēt h casu possit agi ex snīa ꝯ victā nō seruātē pactū vr̄ ꝙ nō. qꝛ p traditionē quā fecit victꝰ liberatꝰ fuit a snīa lata i reali actione: vt. l. pōponiꝰ. §. ſȝ ꝛ his. ꝛ ibi glo. i ꝟsi. rato. ꝛ sequunt ibi doc. ff. de ꝓcur. ꝛc. no. glo. ꝛ bar. i. l. claudiꝰ. ff. q po. i pigno. ha. i. i. glo. i q̄dā additio. ꝛ istō tenuit pe. cy. Frā. ti. ꝛ Sal. h ſȝ bal. h tenuit ꝯriū volēs ꝙ nō sit victus liberatꝰ a snīa p traditionē. alleg. l. ſȝ ꝛ si possessori. i pn. ꝛ ibi ēt h tȝ guil. ꝛ bar. ff. de iureiur. Teneo pmā opi. quia magis cōiter tenet ꝙ p restitutionē semel factā auctoritate snīe liberet victꝰ a snīa. p. d. §. ſȝ ꝛ his. ꝛ glo. i. l. pmisceri. §. species. ꝓm vnā lecturā glo. ꝛ seqt ibi bar. ꝛ cōiter oēs. ff. de acq. pos. cū ꝯcor. ꝛ ibi rñdēt doc. ad. d. l. ſȝ si possessori. plibꝰ mōis ꝛ maxīe ꝙ nūq̄ ibi fuit fcā executio snīe seu iuramēti p aliquā restitutionē seu traditionē. naȝ ibi reꝰ possidēs fuit ille q iurauit se eē dñm. vñ nō fuit necessaria sibi alia traditio postquaȝ possidebat. ꝛ istā opi. seqt h Ja. butri. Idē tȝ h fulg. p aliā tñ rōnē satis leuē: iō nō recito. ¶ Scda. q. glo. est qd si victor nō tradidit victo: qꝛ res erāt apud victuȝ: ꝛ eas apud eū relaxauit apposito pacto de quo in tex. gl. rñdet ꝙ aget ex snīa ꝛc. cū q̄ simplr̄ trāsit bar. ꝛ sic sentit glo. ꝙ nō possit agi ex pacto cū nō sit vestituȝ ꝙ itellige vex eē q̄ñ res fuissent relaxate p modū pacti de nō petēdo facti a victore. nā cū tale pactū nunquā possit pfecte ipleri nūq̄ ꝓducit actionē paciscēti: vt no. glo. i. l. i. in fi. s. eo. secꝰ si fuissent relaxate p modū acceptillatiōis ꝛ liberationis apposito pacto de quo h i tex. nā tūc ageret ex pacto: pinde acsi appositū eēt i traditiōe: qꝛ talis remissio ꝛ liberatio hȝ viȝ traditiōis. l. si mulier. ff. de ꝯdi. ob cām. l. si spōsa libꝰ. §. fi. ff. de iure do. ꝛ voluit bal. ꝛ fulg. hic a qbꝰ nō discrepat Sal. i finali ꝯclusiōe sua. ¶ Tertia qō glo. ē qꝛ si hr̄ditas tradita fuit victo nullo apposito pacto de satisfaciendo victo ꝛ creditoribꝰ: an possit victor agere contra victum vt sibi tanquam creditori hereditario ceterisqȝ creditoribus satisfaciat. glo. respōdit ꝙ ꝓ se aget actiōe pma. Qd intelligit bar. ang. ꝛ ful. i. actione ex sentētia: qꝛ pma erat sublata ipso iure p cōfusionē. l. i oibꝰ. ꝛ ibi no. ff. d sol. ꝛ idē dicit i a. d ra. pe. ꝛ cy. h q dicūt hoc esse vex quando

victor relaxasset apud victū hr̄ditatē simpliciter. eo qꝛ victor ꝓ se volebat eā. ſȝ si relaxasset ex cā donatōis. tñ qꝛ vr̄ esse adiectū tacitū pactū ꝙ satisfaciat creditoribꝰ aget actiōe pscrip. ꝟb. vt est bōus tex. in. d. l. hr̄ditatē. ꝛ eadē rōne vr̄ idē esse q̄ñ ex alio ꝯtractu relaxata eēt: qꝛ ex pacto expsso vel tacito apposito iuxta ꝯtractū orit actio pscrip. ꝟb. l. ij. ij. de pac. iter emp. ꝛ ven. iuncta. d. l. hr̄ditatē. ſȝ Ja. bu. Fran. tigri. ꝛ Richar. de saly. hic tenent ꝙ ēt antiq̄ actiōe agi possit p victorē ad id i quo erat creditor defuncto. qꝛ actio nō habet ꝓ extincta ex quo hr̄ditas nō remanet penes actorē: sed absqȝ debito suo residet apud aliuȝ l. ij. §. pe. alle. in glo. ꝛ. l. hr̄dē. ff. de his q. vt indig. ꝛ intelligūt glo. ꝓprie vt loquit. Saly. ꝯcordat opi. ꝙ aut negligēdo relinquit hr̄ditatē victor apud victū ꝛ ꝓcedit opi. Ja. de raue. bar. ꝛ sequatiū aut cōmittēdo vt q in aliquo ꝯtractu relaxauit eā: ꝛ ꝓcedit opi. Jac. butri. nā tūc ꝓprie victꝰ succedit i locū hr̄dis d. §. pe. allegato in gl. ꝛ hoc placet. lȝ Pau. de ca. hic velit cōtrariū dicere ꝙ victor neqȝ ex snīa neqȝ ex actione pma poterit agere qꝛ nō vr̄ tacite actū ꝙ victꝰ dbeat satisfacere nisi his q tūc sūt creditores. l. cū filius. §. i. cū ibi no. de leg. ij. ſȝ victor tū c. s. tempore relaxatiōis nō erat creditor p p cōfusionē actōis ergo ꝛc. Sȝ certe ipe minus dicit. qꝛ ꝯtra tex. i. d. §. pe. Nō ob. d. l. cū filius. qꝛ loquit in casu diuerso ꝛ ēt nullo mō obstat vt pȝ ex dclaratōe quā dat Bar. ibi ad illū tex. Subdit ēt Bal. ꝙ si isto casu victus negaret snīaȝ ꝛ diceret se hr̄dē posset ꝯueniri actiōe pma: qꝛ vr̄ fateri actionē actoris ñ eē ꝯfusaȝ: ꝛ bñ successiue dicit glo. ꝙ p alijs creditoribꝰ victor aget actiōe ab eis sibi cessa ꝯ victū. ſȝ ih gl. rephēdit p Ja. de ra. pe. Cy. ꝛ Ray. qꝛ actōeȝ quā qs nō hȝ cedere nō pōt. Sȝ actores actionē nō habent ꝯ possessorē hr̄ditatis id est ꝯtra victū ſȝ ꝯtra verū hr̄dē. s. victorē. l. ij. ij. de hr̄di. vendi. ergo victori cōtra victū cedere nō possunt. iō ꝯcludūt ipi ꝙ aut ex cā dōatio. vel alio ꝯtractu relaxauit victo hr̄ditatē ꝛ aget pscrip. ꝟb. d. l. hr̄ditatē. aut simpliciter relaxauit ꝛ aget ex snīa sicut si nulla cessio fcā esset: vt ēt dicit hec glo. in vltimis ꝟbis. ꝛ sic si victꝰ exciperet de relaxatiōe actor replicabit de dolo: qꝛ victus nō seruauit tacitū pactū ita intelligitur glo. nec obstat si dicat ꝙ victus relaxando simpliciter hr̄ditatē victo faciēdo sibi pactū de nō petendo hereditatem non propter hoc dicit dare victo hereditatē nec titulum adeo ꝙ possit victus agere contra debitores hr̄ditarios. sed solum habet victus exceptionē pacti de nō petendo cōtra victorē si victor vellet petere hereditatē: vt ē optimū argumentū in. d. l. sed si possessori. in pmo rñso. ꝛ. l. si ꝓ fundo. in fi. cū ibi no. p bar. ij. ti. i. ergo si nō hȝ titulū trāslatiōis hr̄ditatis quō pōt videri factū eē ab eo tacitū pactū ꝙ ipse satisfacit creditoribꝰ hr̄ditarijs: ꝛ istud ē magis subtile ꝙ ꝯ glo. ꝛ doc. format h fulg. ꝛ relinquitur indiscussum. potes rñdere vel ꝙ victor relaxando dixit remitto tibi hr̄ditatē: quo casu pinde acsi dixisset do tibi hr̄ditatē. d. l. si mulier. no. glo. in. l. siue apud. ij. ti. i. lȝ secus sit in remittēte litē motā sup re possessa p eū cui fit remissio: qꝛ per remissionē nō intelligit. d. l. si ꝓ fūdo. vt ibi dicā. ꝛ ita declarat ꝛ limitat Bald. in. l. i. in. i. col. ij. de bo. ma. ꝛ in. l. si inter. ij. cōmunia vtri. iudi. vel dic ꝙ eoipso ꝙ victus possidebat res hereditarias ꝛ victor qui obtinuerat per sententiam dixit facio tibi pactum de nō petēdo hereditatē videt tacite cōuentū ꝙ victus exoneret victorē a creditoribꝰ hr̄ditarijs p regulam. l. ꝓm naturam. de reg. iur. ꝛ hāc rationē sentit glo. hic in fi. facit rō l. cū de indebito. in pn. ff. de ꝓba. ꝛ hec secūda rñsio magis placet Barto. hic cū quo cōcordāt Jaco. butri. Fran. tigri. ꝛ Ang. conatur sustinere glo. inquantum dicit ꝙ creditores poterūt cedere: sed vere sua respōsio nō tollit argumentū supra formatum: quia qui nō habet cedere non pōt ꝛc. vt ēt dicit h pau. de ca. q subdit ꝙ cū cessio nō valeat: ideo victor si relaxauit ex causa venditionis hereditatem victo aget actione ex vēdito vt satisfaciat alijs creditoribus. subaudi acti. prescrip. ꝟ. vt dixi. s. p. d. l. ij. de pac. inter emp. ꝛ vē. referēdo opi. Jaco. de raue. quā teneo. Bal. hic per istā glo. dicentē ꝙ agere potest actionibꝰ cessis. saluat quādo possessor. i. victꝰ asserit se eē verum heredem. nā tunc debere non potest ꝙ cessio ꝯtra euȝ non tenuerit: ꝛ hoc retento nō est necessaria alia saluatio quā dāt hic Ricar. ꝛ bar. de Salyce. ꝛ per hec est discussa ista scrupulosa materia.

I pascenda. Pactū inter dn̄m & pastorem de fetibus etiam
f inequaliter diuidēdis est validum & ex eo agi pōt & pactum dolo initum est inefficax. h. d. cum. l. se. In glo. i. in pnci. quādo valeat conuentio iter socios de diuidendo inequaliter. vide in. l. si nō fuerit. in pn. cum ibi no. ff. pro socio. ¶ In glo. ij. ibi. alias est ɔct⁹ innominat⁹ &c. Sed qd in dubio Pe. vt refert Cy. dicit q̄ si dominium pecoꝝ est communicatum a pnci. & tunc est societas. l. si id qd in pnci. ff. pro socio. Secus si nō esset cōmunicatum: qꝛ esset contractus innominatus. l. si tibi aree. ff. de pscrip. ver. Et ex his vbis pe. colligit Bal. & Pau. de ca. hic q̄ nedum si totum dominiū in pastorē translatum est. sed etiam si dominus penes se integrū dominium retinuit erit contractus innominatus. & ita firmāt ipsi. sed certe nō videnť bene dicere: quia dicunt contra tex. in. d. l. si tibi aree. vꝫ. sed si puerū. & ibi expsse glo. in vbo. cōmunicare. & in ver. dedero. vbi patet q̄ si dominus nullum dominium trāstulit in pastorem. tamē dicitur esse cōtractus societatis. pro quo etiā allego tex. in. l. si merces. §. vis maior. & ibi Bar. ff. loca. ita etiā sonat tex. in. l. cū duobus. §. si in coeunda. ff. p socio. & no. bar. in. l. si apes. §. i. ff. de fur. Bal. in. l. i. in. iij. col. d fruc. & lit. expē. & per eundē in. l. certi. in. iij. q. j. loca. Sed si dominiū in totū ē translatum in pastorē. fateor q̄ est contractus inominatus. d. l. si tibi aree. in prin. & hoc casu itelligēda sunt vba Pe. & Cy. que etiam secūdum istum sensū ita videtur referre Ang. hic. sꝫ quid si dubitatur sit communicatum dominium pecoꝝ vel nō. Fulgo. hic dicit q̄ tunc recurritur ad act. p̄script. vꝫ. l. i. ver. domino. ff. de p̄script. vꝫ. sꝫ Bal. in. l. i. in. ij. q. j. p socio. tꝫ cōtrarium. & Bal. in. d. §. si in coeūda. in lectura antiqua. vbi dicit no. q̄ si do tibi vaccas pascēdas hoc acto q̄ fructus sint cōmunes tunc vacce nō intelligūtur cōmunicate sed remanēt primi domini. ita dicit colligi ex tex. dicti. §. si in coeunda vbi secūdum eum innuit tex. q̄ fetus tantū debent eē cōmunes. pro quo facit: qa vba dubia debēt iterptari ɔ euꝫ q ex eis vult se fundare ad acquirendum sibi. l. stipulatio ista. §. in stipulationib⁹. ff. de vbo. obliga. & sic interptabunť cōtra pastorē qui dicit cōmunicata fuisse. si ergo nō sunt cōmunicata & dominiū in totū remansit apd pmum dominum sequitur q̄ habere debet locū actio p socio & nō pscrip. vꝫ. vt dixi. s. per. d. l. si tibi arre. iuncta. l. quotiens. e. ti. & ita saluabitur opi. Saly. hic qui dicit q̄ i dubio erit ɔtract⁹ societatis. nil tamen boni allegat. dicit tn̄ Pau. de ca. hic q̄ vbi pecora fuissent tradita extimata in casu huius. l. viderenť cōmunicata. nam videm⁹ q̄ si tali casu pereunt periculum est cōmune d. l. cum duobus. §. dāna. vbi est tex. no. & hoc etiā ponit bal. h̄ de quo pleni⁹ per eum. in. l. i. in. viij. q. j. p socio. & i. d. §. si i coeunda. in lectura antiqua: & aliquid per eundē in. d. l. i. de fruc. & lit. expen. & quicqd dicat Bal. in. d. l. i. pro socio. & in. d. §. si i coeūda. teneas idistincte cōtrariū quod ipsemet Bal. hic pōit per. d. §. damna.

Legem. Pactū appositū iuxta traditionē rei vestiť ab ea vt actionem pducat. h. d. ¶ Nota q̄ dixi in summario qd limi-
l ta multis modis: vt per glo. & docto. in. l. in traditionibus. ff. e. ti. quibus. Saly. hic addit duos casus. s. casum qui habeť in. l. ex morte. circa mediū ibi. & si pactū &c. j. de pac. cōuē. & alium casū qui est in. l. seruus ea. l. de pbis expoꝝ. pro quo vide Bar. in. l. stipulatio ista. §. alteri. i. vꝫ. oppono. de. l. seruus &c. de vbo. ob. & vnū quod est substātiale i materia hui⁹. l. posuit Bar. & Ang. in. d. l. in traditionib⁹. vbi dixerunt q̄ pactū vestiť rei traditione. ita demū quādo habita relatione pacti ad traditionē resultat ɔtractus innominatus vt si do tibi. x. pacto apposito q̄ vadas pro me romā. nā cā dādi. x. fuit vt ires p me romā. & sic resultat cōtractus do vt facias. Secus si habita tali relatiōe non resultat cōtractus innominat⁹: qꝛ pactum nō vestiť. Ad hoc iducit notata p gl. magnā ibi. i vsi. sꝫ qd si &c. & ideꝫ videť de mente Cy. in. l. si tibi. in fi. p illuꝫ tex. j. loca. Ex quo sequereť q̄ si trado tibi reꝫ ad meā vtilitatem tantum: vt si trado rem meam per te vendendam ad commodum meum: vel trado tibi rem meam ex causa dpositi per te custodiendi pacto apposito quot vadas pro me romam vel aliud pro me facias non vestiretur pactum coherentia traditionis: quia causa tradendi tibi rem meam nō fuit vt ires pro me romā sed vt rem meā venderes seu custodires. Sꝫ verius videť q̄ pactum etiā hoc casu vestiať coherētia traditionis. p. d. l. in traditionib⁹. que idistincte loquitur & per hanc. l. & l. i. §. accedit. j. de rei vxo. acti. fit inducendo. nam dedi tibi dotē pro alumna pacto apposito q̄ soluto mrīmonio mihi reddas. nā cā ppter quā dedi tibi dotem nō fuit vt eam mihi redderes. sꝫ matrimonium cum alumna cōtrahendum fuit causa & sic nō resultaret hic ɔtractus innominat⁹ do vt des seu reddas habita relatiōe pacti ad traditionē: & tamē pactum vestitur vt hic. & d. §. accedit. & q̄ pactū in casib⁹ pdictis vestiať. tenuit Ang. in. §. qnimmo. i l. iurisgentiū. in. ij. col. ff. eo. & Jac. bu. & pau. de ca. i d. l. in traditionib⁹. vbi volunt q̄ aliud ē vestimentum rei interuentu. & illd habet pprie locū in contractib⁹ innominatis. s. quādo resultat do vt des vel do vt facias &c. Sꝫ vbi hoc nō resultat tunc nihilomin⁹ vestietur pactū appositū in traditiōe & diceť vestimētū coherentia tradi. qꝛ iuxta tradi. apponiť pactū. & i hoc differt a vestimēto rei interuētu qd habet locū i ɔctu innominato. nam in ɔctu inominato nō ē op⁹ q̄ ɔuētio seu pactū apponať i tradi. rei: vn̄ si facio pactum tecū de dādo tibi librū meū vt tu des mihi tuū. lꝫ tūc dē librū meū sed ex postfacto ex tali donatione dr̄ vestiri pcedens ɔuentio rei iteruētu. l. ex placito. cū gl. i. quā oēs sequūtur. de re. pmu. & ista vr̄ vitas. fateor tn̄ q̄ large sumēdo vestimētū rei interuētu pōt ēt cōprehēdere vestimētū qd fit traditōis coherētia. & ita cōiter accipiūt gl. h̄ & i. d. l. i traditōib⁹ cū si. Nec ob. tex. i. d. l. si tibi. qꝛ stati sup gl. rn̄debo. Nec ēt ob. id qd no. gl. i. d. l. i traditōib⁹. qꝛ loqť in traditōe necessaria d q̄ nos nō tractam⁹. Reliqua d vestimentis pactoꝝ vid plene p gl. & doc. in. d. §. qnimo. p Cy. & salyce. hic & diceť. j. e. l. i bone fidei. & l. petēs. quātum attinet ad materiā illaꝝ legū. ¶ In gl. fi. ibi. l. si tibi. cōiter teneť secūda solutio gl. ibi: qꝛ p pactū pmisit ibi alius q̄ ille in cui⁹ fauorē fcā erat traditio seu solutio pecunie hic nō: vel ibi pactū fuit cū alio q̄ cum eo cui fcā fuit solutio pecunie hic nō. ¶ In ea. ibi qliter cognoscať &c. quō cognoscať pactū nudū vltra no. i d. §. igiť. uide plene bal. i. l. cū qs. in. x. col. s. d iur. & fac. ig. & i Rica. j. d ɔsti. pecu. in vlti. col. & p Ray. et Jmo. in. l. i. §. si qs ita. ff. de vꝫ. ob. p do. Ant. i. c. qliter. ex eo. p Cy. Jac. bu. Ray. & Saly. hic. ¶ In ea. ibi parit actionē &c. & de his casib⁹ i qb⁹ pactū nudū parit actionē vltra not. in. d. §. igiť. vid saly. hic. & io. an. & alios. in. c. i. ex eo. vbi ēt plene tangiť an de iure canonico ex pacto nudo oriať actio. & illud tene mēti q̄ pactū nudū geminatū parit actionē. §. d ɔstituta. istituta. d ac. iūcta. l. i. §. dbitū. i vꝫ. vel natura sufficit. de ɔsti. pe. & no. Bal. & ang. i. l. fi. j. ad. l. fal. & est de mēte Ho. & ibi. d. Anto. in notabilib⁹. i. c. p tuas. d arbi. & d. ant. i. c. cū ɔtingat. d iureiu. dū tractat an ex iuramēto oriať actio an aūt ex pacto nudo i iudicio facto oriať actio. dixi i. l. i. i pn. d vꝫ. ob. Et an pactū nudū ɔditionale vestiať euētu ɔditiōis: vid bal. & ange. & ibi no. in. l. si ifra. ff. e. & bal. in. l. quoniā. j. de rerū pmu. & de hoc forte dicā in. l. petens.

e **Ex conuentione.** Ex pacto apposito iuxta ɔctū non agiť si desinit iteresse competere. h. d. ¶ No. q̄ ubi dsinit itereē cōpetere ibi ēt dsinit actio. d qua materia vid plene. i. l. q actiōeꝫ. §. illd. ff. si qs cau. i. l. ad ɔparādas vbi p Cy. & Bal. j. mādati. p ia. bu. i. l. si pbuus. i pn. p illum tex. ff. d ɔdi. fur. Quid aūt eꝫ si a pn. tpe ɔct⁹ nō itererat ɔbētis: sꝫ ex postfacto supuenit an reconualescat ɔct⁹ & ɔpetat actio: vide i. l. existimo. i pn. & ibi p imol. d vꝫ. ob. & l. si remunerādi. §. si tibi. cū gl. ff. mā. & p bar. i. l. stipulatio ista. §. alteri. ff. d vꝫ. ob. cū ɔcordā. quas ibi ddi.

¶ Secũdo no. ꝙ extimatio ĩ duob⁹ vr̃ facere emptio
nẽ. de quo vide. in. l. si inter viꝝ. ⁊ ibi glo. ĩ. ꝺ dona. ĩ
ter vi. ⁊ vxo. ⁊ habeṫ ĩ. l. si extima. ff. sol. ma. ⁊ p̱ Cy.
⁊ Bal. in. l. ij. cõmodati. p̱ Jo. an. in. c. i. de commo.
p̱ Bar. in. l. si vt certo. §. nũc vidẽdũ. ff. cõmo. ⁊ in. l.
post glo. ff. ꝺ exti. acti. p̱ Bal. in. l. quotiẽs. ⁊ ĩ. l. cum
dotez. ĩ. ꝺ iure do. ⁊ ĩ. l. i. ĩ vltima col. e. ti. ⁊ q̃ ipse no.
ĩ. l. si pascẽda. cũ his q̃ ibi dixi. s̃. e. Et in dictis locis
plene habeṫ qñ extimatio faciat trãsire in eũ p̱iculuz
cui res extimata daṫ. ¶ In tex. ibi. ex vẽdito actio. s.
ĩformata a pacto de satisfaciẽdo creditorib⁹. l. iurisgẽ
tium. §. qnimmo. ff. e. ¶ In gl. ĩ ꝟ. nõ põt. ibi hec rõ
nõ plz: q: lz mr̃imoniũ nõ trãseat ad heredes: tñ tran
sit dos cũ sua cã ⁊ suo iure. l. i. ff. ꝺ fun. do. ¶ In glo.
fi. in fi. lz hec vltima sol. sit ꝟa in se. tñ magis cõiter te
neṫ tertia sol. posita ĩ glo. l. ꝯrie. ⁊ bene. q: per istam
sol. hic positã nõ respõdeṫ ad tex. l. ꝯrie. in fi. ⁊ ita te-
neas. lz Fulg. approbet p̓mã solutionẽ huius gl. ⁊ mi
nus bene cum. l. nõ p̱beṫ. ⁊ sit cõtra rationẽ. l. penul-
time. ĩ. eo. cum similibus.

Pacta. Ultima pacta priorib⁹ ꝯria
derogãt eis. ⁊ iõ pactuz de
nõ vtendo pacto de nõ petẽdo ãtea fa
cto reddit efficacez obligationẽ elisam
ab illo. h. d. ¶ Nõ. ꝙ fcã ĩ iudicio ma-
iorẽ hñt vigorẽ q̃ facta ex̃ iudiciũ. bñ fac. l. i. ĩ. ꝺ p̱d.
cur. li. x. s₃ Bal. h̃ vbi hr̃ ꝙ ĩ iudicio nõ p̃sumiṫ ades-
se dolus nec metus s̃m ip̃m. ⁊ iõ ibi dicit Bar. elegã-
ter ꝙ si ĩ ꝯctu ĩteruenit decretũ iudicis nõ poterit cõ-
trahens illũ ꝯctũ rescidere allegãdo se deceptũ vltra
dimidia iusti p̱cij. iuxta. l. ij. ĩ. ꝺ rescin. vẽdi. ⁊ idẽ seq̃ṫ
Bal. in. d. l. i. ⁊ ang. in ꝯsi. cxxxviiij. ĩcipiẽte tutor vxo
ri. S₃ ꝯtrium tz imo. ⁊ Ludo. ĩ. l. si qs cũ aliter. de ꝟ.
ob. ⁊ imo. in. l. precia reꝝ. ff. ad. l. fal. ⁊ ibi dicit ꝙ istã
opi. secut⁹ est Bar. recte intuenti. ĩ. l. i. ĩ. ꝺ p̃scrip. xxx.
an. nã in casu ĩ quo ibi loq̃tur Bar. req̃rebaṫ iudicis
decretũ. vt ibi no. ⁊ istud ẽt tz do. abb. ĩ. c. cum cãz. de
emp. ⁊ vẽ. ⁊ ẽ de mẽte Bal. in. d. l. ij. ꝺ resci. vẽ. ĩ repe-
titione. in. ꝟ. sup̱ quarta ⁊c̃. ⁊ istam opi. alias secutus
fui in. d. l. si qs cũ aliter. ꝺ ꝟ. ob. p̱. l. si q̃dẽ. ꝺ p̃di. mi
no. ⁊ ad. d. l. siq̃dem. rñdeo vt p̱ doc. ĩ dictis locis ⁊
pleni⁹ ibi dixi. itẽ operaṫ calor iudicij s̃m Bal. hic ꝙ
testm̃ vel donatio causa mortis corã duob⁹ testib⁹ va-
lent si corã iudice publicata fuerũt. allegat tex. no. in
l. si oẽm. ĩ. de testa. Itez operaṫ ꝙ ꝯfessio sine cã vale
at vbi al's extraiudiciũ nõ valeret[a] vt ẽ glo. no. ĩ. l. i. in
glo. pe. in fi. ff. ꝺ iter. ac. no. Cy. ĩ. l. generaliter. ĩ. de
nõ nu. pe. Itẽ operaṫ ꝙ ĩ iudicio fingiṫ stipulationẽ
ĩtercessisse que nõ ĩtercessit. l. cũ ostẽdim⁹. §. fi. ꝺ fide
ius. tu. s̃m Bar. in. l. cũ qs ꝺcesserit. ĩ p̓n. ꝺ leg. iij. ⁊ iõ
facit ꝙ pactũ nudũ vestiaṫ calore iudicij: ⁊ maxie qñ
pactũ esset factũ circa ea q̃ tẽdũt ad firmãdũ iudiciũ:
vt no. gl. ĩ auc̃. generaliter. ĩ ꝟ. ꝯscribant iũcto tex. s̃.
ꝺ epi. ⁊ cle. quã tene mẽti. de quo vide p̱ Bal. ĩ repe-
titione. l. tale pactũ. §. q̱ p̱uocauit. ĩ. vij. ⁊. xj. col. ff. e.
⁊ p̱ Ludo. in. l. i. ĩ p̓n. ⁊ ibi dixi. ff. de ꝟ. ob. ⁊ ibi ẽt tã
git p̱ Bar. ⁊ alios de intellectu. d. l. cuz ostendimus.
¶ In gl. in ꝟbo nouissima ibi nisi p̓mũ deroget vlti.
⁊c̃. reputaṫ hec gl. valde no. ⁊ sing. maxie p̱ Bal. hic
ad hoc vz ꝙ ꝟba derogatoria in cõtractib⁹ idem ope
ranṫ ad derogãdũ actib⁹ sequẽtib⁹ sicut ĩ vltimis vo-
lũtatibus operanṫ ⁊ sic pactũ derogatoriũ ꝯctui futu
ro impediet ipsum valere. q̇ ẽ verũ s̃m Cy. Jac. bu.
Bar. ⁊ cõmuniter alios si ꝟba derogatoria aperte re
spiciunt futurũ. bene facit. l. iiij. §. si ab ignoto. ff. de
ma. ⁊. l. si tibi liberuz. cũ ibi no. p̱ Bar. de actio. emp.
Secus si simpl'r derogatiue p̱lata essent ⁊ nõ respice-
rent futurũ: q: tunc lz actum incõtinẽti subsecutũ red
dant ĩualidum tanq̃ sit ei derogatũ ne alias videanṫ
contrahentes incõtinẽti voluisse se corrigere. ar. l. nõ
ad ea. ff. de cõdi. ⁊ demõ. tamẽ non ĩtelligetur esse de-
rogatũ actui q̱ postea fieret ex ĩteruallo. vñ illa derogatio tolleṫ
per actum sequẽtez derogationi contrarium p̱ tex. no. ĩ. l. cũ plu
res. §. locator horrei. s̃m vnum intellectũ. ff. loca. ⁊ p̱. l. retentio
nem. ĩ. de vsur. cum glo. ¶ Et hoc inducũt p̃dicti doc. ad que-
stionẽ valde quotidianam. s. quomodo probeṫ simulatio[b] cõtra
ctus per ea que ante ipsum cõtractuz dicta fuerũt ĩter partes vt
hic per eos qui in eadẽ sentẽtia sunt cõcordantes. idem tz Bal.
Ang. Saly. Pau. de ca. hic. Adde Bal. idem tenẽtẽ in. l. mul-
tuz. in. i. ⁊. ij. col. ĩ. si qs al. vel sibi. ⁊ Bal. Ang. ⁊ imo. ĩ. l. si quis
cum aliter. de ꝟbo. ob. ⁊ Bar. in. l. item q:. §. fi. ⁊ ibi exp̃ssius h̃
tz Ang. ff. eo. quicquid ibi dicat Bal. idez tenet Ang. in. l. quo
tiens. §. sed si cum primum. ff. de here. insti. ⁊ ibi omnino vide
Imo. qui sequitur opi. Bar. hic. ⁊ dicit ꝙ q̃stio Bar. hic ⁊ doc.
p̱cedit qñ expresse ꝟba cõtrahentium tendunt directo ad osten
dendam simulationẽ vt patet in exemplo hic posito per Barto
lum. Si autem nõ tenderent ad illud directo: vt quia fuit actuz
inter me ⁊ creditorem meum ꝙ pro cautione sua debeam⁹ faceṫ
cõtractum pignoris sup̱ fundo meo. postea fecim⁹ cõtractũ ⁊ in
strumẽtuz cuius verba cantant de venditione fundi. an tunc cẽ-
seatur contractus esse simulatus. hec est alia q̃stio que p̱prie de-
cidiṫ ex no. p̱ bar. ⁊ alios. in. d. l. item. ⁊ p̱ bar. in. d. l. quotiens.
§. tantũdem dic vt magistraliter ⁊ late per Imo. ĩ. d. §. sed cum
p̓mũ. ⁊ in. l. tutores. §. idẽ respondet. el. i. ⁊ ibi ẽt vide Bar. de
ver. ob. Et ad p̱bandũ simulationẽ cõtract⁹. vide plene p̱ bar.
in. l. post ꝯtractum. ff. de dona. ⁊ ĩ. l. sicut. §. sup̱uacuũ. ff. q̱. mo.
pig. vel hypo. soluitur ⁊ in ꝯsilio incipiẽte Pe. Nicolae. p̱ bal.
in. l. ij. ĩ. ad velleya. ⁊ in. l. emptiõe. ĩ. plus valere quod agiṫ ⁊ in
l. cum allegas. ĩ. de vsu. per cano. in. c. ad nostrã. de emp. ⁊ ven.
⁊ in. c. illo vos. ꝺ pig. ⁊ in. c. cõquestus. de vsu. ⁊ q̇ no. Jo. an.
ĩ. c. ex litteris. de iureiur. p̱ bal. vltra predicta. l. illud. in pe. ⁊ vlt.
col. de sa. sanc. ec. ⁊ ĩ. c. i. de feu. da. in uicẽ. l. ꝯmis. itẽ ĩduciṫ hec
glo. per Pe. ⁊ Cy. ad. q. ꝙ si dixi creditori ticij ꝙ me non reci-
peret in fideiussore ticij. q: protestabar sibi ꝙ si me reciperet no-
lebã teneri. deinde fideiussi: dubitaṫ an tenear. cõcludit ꝙ non:
q: ꝟba p̱testatiõis respiciebãt exp̃sse futurũ ⁊ declarabãt animũ
obligandi nõ adesse: vt. l. at si qs. §. pleriq₃. cũ si. ff. ꝺ relig. ⁊. l.
qui in aliena. §. fi. ff. de acq. here. ⁊ hic in gl. ⁊ idẽ simpliciter po
nit hic Ang. idem tenet Franci. tigri. quãdo ꝟba expresse respi-
ciebant futuꝝ ⁊ ponit exemplũ: q: dixi nõ intẽdo fideiubere. s₃
si ꝯtingit me fideiubere teneri nolo. secus si expresse nõ respicie-
bant futurũ ⁊ ponit exẽplũ q: simpliciter dixi nõ intendo fideiu
bere. nã tũc ĩtelligeṫ de fideiussione statiz facienda nõ ex ĩterual
lo p̱ superius dicta ⁊ hoc tenet Pau. de ca. hic. Fulg. h̃ dicit ꝙ
inq̃tum Pe. ⁊ Cy. decidant per hãc glo. fideiussorẽ nõ teneri
nõ videṫ sibi ꝙ hec gl. p̱bet hoc: q: hec glo. loq̃ṫ ĩ pacto q̇ hz
ꝯsensum duoꝝ. Cy. aũt ⁊ Pe. loquutur in p̱testatione hñte cõ
sensuz vni⁹. vñ in. d. q. cõcludit ꝙ ipse aut creditor consensit illi
aut p̱testatioĩ ⁊ ꝟa sit opi. Pe. l. fi. §. si p̃dixerit. ff. nau. cau. idẽ
si nõ ꝯsentiat exp̃sse lz taceat p̱ no. p̱ glo. ĩ. l. si fideiussor. ĩ p̓n. in
ꝟ. recusare. ff. qui satisda. cog. ⁊ p̱ no. p̱ gl. ĩ. d. §. itẽ si p̃dixerit.
aut creditor ꝯtradixit. ⁊ tũc aut p̱testans illi ꝯtraditiõi nõ rñdit
sed tacuit ⁊ videṫ acq̃euisse contradictioni ⁊ obligabitur ex fide
iussione p̱. d. gl. in. l. si fideiussor. §. i. aut vterq₃ in sua ꝯdictõe p̱
seuerat tũc sub dubio Fulg. tz fideiussorẽ obligari p̱. d. §. itẽ si p̃
dixerit. ⁊ q̱a actus ꝯrius protestatiõi tollit p̱testationem. c. cum
M. ferrariensis. de ꝯstitu. Adde ꝙ Spe. in ti. ꝺ fideius. §. i. ꝟ.
quid si fideiussor p̓i⁹ ⁊c̃. vr̃ tenere ꝙ qñ creditor cõtradixit p̱te-
stationi fideiussor obligeṫ. ⁊ idẽ tenuit exp̃ssius bar. in. l. non so-
luz. l. morte. in. vij. col. de no. ope. nũ. allegat. d. §. locator. ⁊. c.
i. ꝙ me. cã. ⁊. c. sollicitudinẽ. de appel. ⁊ rñdit ad istam gl. ꝙ hic
ĩteruenit consensus vtriusq₃ vt ẽt. s̃. dixit Fulg. ⁊ ex hoc dat ti-
bi bar. aliũ ĩtellectũ ad. d. §. locator. videlicet ꝙ lz ibi facta fuis-
set p̱testatio p̱ ꝟba respicientia ẽt futurũ. tñ si illi p̱testatiõi nõ cõ
sensit altera p̱s nõ iuuaṫ p̱testans: q: p̱ actuz subsequẽtem p̱te-
stationi ꝯrium videtur p̱testans a p̱testatione recedere. ita colli-
gitur ex ꝟbis bar. ibi. ⁊ hunc intellectũ aperte seq̃tur ibi imo. q̱
p̱ hoc videṫ transire ĩ. d. q. cũ opi. bar. ⁊ illũ ĩtellectum ad. d. §.
locator. notabis vltra alios duos quos posuit bar. hic ⁊ ĩ. d. §.
morte. ⁊ sic ꝟa vr̃ ista opi. bar. iuncta cũ dist. Fulg. ex quo limi-
taṫ ꝯclusio pe. ⁊ Cy. h̃ lz ipsemet bar. circa fi. recte ĩtuẽti videa-
tur velle ꝙ in tali p̱testatione nõ req̃raṫ consensus partis dum

a ¶ Nõ valeret. de hoc late p̱ eundem alexã. ꝯsilio. xiij. ⁊. xciij. ⁊ ĩ multis suis ꝯsilijs.

b ¶ Simulatio. quasr̃ p̱betur simulatio p̱ Fran. de are. ꝯsilio lxxv. ancha. ꝯsi. xj. ⁊. clix. Fede. consi. vltimo pau. de ca. cõsilio xix. roma. cõsilio. ccij. io. de anania. cõsilio. lviiij.

solum vult illū requiri in actibus necessarijs: vt in casu. d. §. item
si predixerit. non aūt in actibus voluntarijs etiā pendentibus
a ꝯsensu duoꝝ. allegant istā glo. que totum cōtrariū dicit: vt ipe
ponderat in. d. §. morte. ⁊ ista cōtrarietas Bar. ⁊ doc. nō pōde
ratur. Item adde p̄dictis iquātū p Cy. Jac. bu. Bar. ⁊ alij hic
dicūt ꝙ ꝓtestatio simplex nō trahit̄ ad actū qui fit postea ex iter
uallo per. d. §. locator. ſm vnum intellectum. ⁊ per. d. l. retentio
nez. ⁊ sequit̄ hoc Anto. de bu. in. d. c. cū. M. de ꝯsti. Nā Bal.
in. d. l. itē q. §. fi. ff. eo. ⁊ expressius Bal. hic tenet ꝯtrium p. d. l.
si ita scriptum. de lega. i. vbi ſm eū ꝓtestatio trahitur etiā ad ac
tum ex interuallo postea factum. ⁊ rn̄det ad. §. locator. ꝙ ibi iō
est quia actus factus ex interuallo ꝯtra protestationē fuit actus
facti. iō tollit protestationē. sec⁹ si fuisset actus vbi. d. l. si ita scri
ptum. ⁊ iste est quartus intellectus. ad. d. §. locator. qui ēt fuit d
mēte Jo. mo. in regula in generali. de reg. iur. in. vj. vt ibi refert
Jo. an. in mercu. circa pe. col. ⁊ pro hoc Jo. mo. allegat ꝙ act⁹
facti plus opat̄ ꝙ̄ actus vbi. ar. lxxij. q. v. cauete. ſ3 imo. in. d. §.
morte. reprehendit istū itellectū ad. d. §. locator. q agentiū ac
tus nō debēt operari vltra intentionē eoꝝ. l. obligationū substā
tia. §. fi. cum si. de act. ⁊ ob. ⁊ si cōstat de mēte p ꝓtestationē pre
ambulam nō debem⁹ curare an sit actus vbi vel facti. Et respō
det ad. l. si ita scriptum. ꝙ imo ibi nō fuit actus factus ex iterual
lo cū fuerit actus factus in eadē vltima volūtate: vt ibi not. i gl.
⁊ istud sequitur ludo. in. d. §. morte. ⁊ hic ē melior rn̄sio ꝙ̄ alia
quā dedit hic Saly. ad. d. l. si ita. tn̄ pro opi. Bal. meli⁹ vr̄ face
re tex. in. l. si qs. in pn̄. testamenti ibi eodē testō vel codicill. d le
ga. iij. vbi patet ꝙ ꝓtestatio facta in testō trahitur ad actum po
stea factū in codicillis quandocunqz factis nisi in codicillis spe
cialiter derogetur protestationi. Quare sustinendo opi. Bar. ⁊
sequa. que est cōis potes p̄mo dicere illam esse verā. sed ꝙ fallit
in ꝓtestatione facta circa actus pendētes a sola volūtate ꝓtestā
tis qm̄ tūc ꝓtestatio ꝙ̄uis simplex trahet̄ ad actuz factū postea
etiā ex interuallo. d. l. si qd. ⁊ istud recte intuenti voluit Bar. ex
presse ⁊ ang. hic in distin. c. sua duz allegāt. d. l. q in aliena. §. fi.
⁊. l. si mihi ⁊ tibi. §. fi. de le. i. ſ3 ipsemet Bar. i. d. §. morte. i. vij.
col. i. l. q i aliena. §. fi. expresse impugnat hāc fallētiā volēs ꝙ tā
in actib⁹ depēdentib⁹ a volūtate ꝓtestantis: vt ē aditio hr̄ditatis
ꝙ̄ in depēdentibus a voluntate duoꝝ semp fit vex ꝙ ꝓtestatio
simplex q nō respicit expresse futurū nō trahit̄ ad actum factum
ex iteruallo. allegat. d. l. p retentionē. nā solū vr̄ eē dr̄ia iter act⁹
p̄dictos quo ad hoc videlicet: q in actibus pēdentibus a ꝯsen
su duoꝝ reqritur ꝙ protestatio factā sit alia parte p̄nte[a] ⁊ ꝯsenti
ente. d. §. locator. ſm vnū intellectū quē. s. recitaui. ⁊ hic i glo. i
l. pro herede. §. papi. cū ibi no. p Bar. ff. d acq. here. ⁊ facit. d.
§. item si predixerit. secus in dependētib⁹ a volūtate vni⁹. d. l. q
in aliena. §. fi. cū si. Sed ꝙ̄tum ad id de quo querim⁹ nō vr̄ pos
se reddi rō diuersitatis quare magis protestatio trahat̄ ad actū
factū ex iteruallo in actibus pendentib⁹ ex voluntate vni⁹ ⁊ nō i
alijs. vn̄ dicas veriorem esse opi. Bar. i. d. §. morte. ⁊ illa ē cōis
p. d. §. locator. ⁊. d. l. p retentionē. ⁊ sic nō erit vera fallētia quā
hic sentit Bar. non ob. d. l. si ita: q rn̄sum est. s. Non ob. d. l. si
qs. in prin. ⁊. d. l. qui in aliena. §. fi. cum si. q rn̄de prout expres
se fuit de mente Cy. hic ⁊ Bar. in. d. §. morte. in. v. col. ꝙ illa iu
ra debēt itelligi qn̄ vba expsse respiciebāt futurū alias nō trahe
rentur ad actū ex iteruallo factū: sed incontinenti tm̄: qd est be
ne no. p intellectu illoꝝ iurium. ⁊ ita teneo omissa quadā disti.
Saly. hic q in plurib⁹ peccat. ⁊ omissa opi. Jaco. de ra. in. d. §.
locator. q dicebat ꝙ aut actus factus ꝯ ꝓtestationem. ē act⁹ fa
cti. ⁊ tunc tollit protestationem factam ante ēt ex interuallo per
d. §. locator. aut est actus vbi ⁊ tunc distinguit̄ an incontinenti
an ex interuallo: ⁊ sic nō videtur probare intellectū Bal. ⁊ Jo.
mo. licet de ipsis mentionē nō faciat. tn̄ nō videtur ꝓcedere de
iure vt dixi. s. limita tn̄. d. cōclusionem Bar. ⁊ cōmuniter doc. n̄
habere locū vbi tempore protestationis subesset causa protestā
di que etiam perseueret tempore actus postea facti ex iteruallo:
vt si quis timet sibi inferri violentiam vt potenti vicino domum
suam vendat ⁊ protestetur coram vicinis ꝙ non intendit valere
venditionem quam illi potēti faceret. naz traheret̄ hec protesta
tio ad venditionem factā etiā ex interuallo[b] si vsqz illud temp⁹
durauit eadē potentia vicini ⁊ causa metus. ita eleganter voluit
Bar. Bal. Ang. ⁊ Moder. in. d. l. qui in aliena. §. fi. p no. per
Inno. in. c. per illum tex. qd me. cā. ⁊ in. c. cām memi
ni. de officio dele. ⁊ qd no. Bar. in. l. pe. post mediū.
ff. de cōdi. ob tur. cām. Et intentio ipsoruz est ꝙ hoc
casu p. d. ꝓtestationē reddat̄ venditio nulla ipso iu
re. q declarat ꝓtestatio ꝯsensum non adesse dicto. §.
plerīqz. ⁊ hoc dictū i se est valde singulare. sed tamē
nō ꝓbat̄ p alle. per eos: q ibi plene ꝓbat̄ ꝙ dicit̄ du
rare quousqz durat cā metus. ⁊ sic pōt rescindi ꝯct⁹
p. l. actus. ff. quod me. cā. Sed ꝙ dicta ꝓtestatio ali
qd vltra operet̄. ⁊ sic reddat ꝯtum ipso iure nullum
hoc ꝓbatur ibi. immo est ꝯtra superi⁹ dicta vbi patet
protestationem non trahi ad actum ex iteruallo fcm̄
teneas tamē menti dictuz eoꝝ pp auctoritatem ipso
rum. Et ex p̄dictis decidit̄ an si ꝓtestor coram iudi
ce ꝙ nō intendo cōsentire in eū. hec ꝓtestatio tollit̄
p actū sequētem ex iteruallo factum corā iudice si ille
actus de sui natura inducit ꝓrogationē: de qua qōne
vide p do. Anto. do. Cardi. floren. ⁊ Inno. i. d. c. cū
M. ⁊ p imo. in. d. §. morte. ⁊ distingue, put ex dictis
pz. s. aut ꝓtestatio fuit simplex aut respiciens futurū.
Et ex p̄dictis ēt habes an si post ꝓtestationē sequat̄
act⁹ illi ꝯrius tollat̄ ꝓtestatio ⁊ valeat act⁹. q distigui
tur aut ꝓtestatio respicit expsse futuꝝ aut nō. ⁊ hoc se
cūdo casu subdistinguit̄ aut act⁹ seqt̄ ex cōtinēti aut
ex interuallo: vt h per Bar. cū additionib⁹ supra da
tis. Ubi aūt ꝓtestatio ⁊ act⁹ illi ꝯri⁹ simul eodē ꝯtextu
fierent. an vicit̄ ꝓtestatio ⁊ valeat act⁹. hec ē alia ma
teria de qua loqt̄ ꝓpe tex. in. c. sollicitudinē. de app. ⁊
in. d. c. tuā. d quo dic vt ibi p doc. ⁊ p Cy. i. l. volūta
rie. in. v. q. j. d excu. tu. p Arch. in. c. dyaconi. xxviij.
di. p Jo. mo. ⁊ Jo. an. i. d. c. generali. p Bar. i. d. §.
morte. in p̄ma specie ꝓtestationis. ⁊ p Bar. i. l. i. j. de
lit. ꝯte. aliqd p Bal. i. l. si tā angusti. ff. d fui. facit qd
ipse no. i. l. heres. C. d ipuberū. ⁊ aliqd p eūdē hic. ⁊
p Ang. in. l. iurisgentiū. §. qd fere. ff. e. idē circa itelle
ctū. d. §. itē si predixerit. adde ꝙ Pe. ⁊ bar. h ⁊ i. d.
§. morte. in. vij. col. ⁊ Ant. de bu. in. d. c. cū. M. itel
ligunt illum tex. nō ꝓcedere si illi qbus facta fuit ꝓte
statio nō ꝯsenserunt ꝓtestatiōi: q ꝓtestatio nō releua
bit. ſ3 glo. in. d. §. itē si predixerit. tz ꝯriū ⁊ illā saluat
ibi Bar. cū distin. ſ3 dist. sua cōmuniter nō tenet̄. sed
tenet̄ p̄ma opi. p. d. §. itē si p̄dixerit. n̄ cauillādo ma
xime iūcta rōe. l. i. §. fi. ff. fur. aduer. nau. cau. ⁊ qd ibi
dē no. Bar. p quā rōnē ifringit̄ distinctio Bar. i. d.
§. itē si p̄dixerit. sufficeret tamē p ꝯsensu taciturnitas
illi⁹ cui facta ē ꝓtestatio p no. p gl. i. d. l. si fideiussor. ⁊
no. gl. xxvij. di. c. i. ⁊ seqt̄ Imo. i. d. §. morte. ⁊ pleni⁹
ipse i. d. c. cū. M. vbi rephēdit. d. Ant. q ibi ꝯriū
tenebat ⁊ monet̄ p. d. §. itē si p̄dixerit. ſ3 certe ibi nō
dicit̄ ꝙ sufficiat tacit⁹ ꝯsensus. iō tene qd dixi. ⁊ h mō
posset itelligi ⁊ saluari gl. i. d. §. itē si p̄dixerit ꝑ3 imo.
¶ In gl. i vbo maxime ibi lr̄is sigillatis. an tales lr̄e
sigillate nō ꝯfecte manu notarij i formā istrumēti ha
beāt vim instr̄i. vide aliqd p Cy. ⁊ Bal. ⁊ p Gui. ia.
bu. ⁊ Bal. i. l. si qua. s. d epi. ⁊ cle. p Bar. i. l. si ꝓcura
torē. ff. d ꝓcur. ⁊. l. si publican⁹. §. fi. ff. d publi. ⁊ i. l.
i. §. si qs neget. ff. quēad. te. ape. p io. an. i ti. d istru.
edi. §. nūc dicēdū. i addi. magna ⁊ ad saturitatem p
canonistas. maxīe p. d. ant. i. d. c. p⁹ cessionē. d ꝓba. ⁊
i. c. ij. d fide istru. p Bal. i. l. i. ad fi. j. d ꝓcur. ⁊ i. c. i. in
v. sigillo muniri. d pace ꝯstā. facit qd no. Bar. in. l. q
dotis. in fi. cum si. ff. solu. ma.

A bonefidei.

i Pacta apposita i ꝯtinēti iuxta ꝯctū valēt ēt quo ad ꝓducen
dā actōez. ſ3 ex iteruallo apposita ꝓsūt
ad excipiēdū tm̄. h. d. ¶ No. ꝙ pactū
icōtinēti appositū iuxta ꝯctū vestit̄ coherētia ꝯct⁹ vt
ꝓducat actionē ⁊ etiā informet actionē q orit̄ ex p̄n
cipali contractu vt det̄ ad id qd deductū ē i pacto. l.
ij. j. de pac. iter emp. ⁊. l. iurisgētiuz. §. qnimmo. ff. e.

a ¶ Presente. Adde ludo. roma. cōsilio. ccclj. p alex. consilio cxx. iiij. lib.

c ¶ Ex interuallo. dic ꝙ ange. cōsi. cxviij. i. iij. col. tenet ꝯrium vbi dicit ꝙ vex ē ꝙ dy. i aliqbus lecturis tenuit ꝯrium sed ꝙ cius opi. reprobat̄ p. d. l. q i aliena ⁊ idem ꝙ ang. tz anch. cōsi. ccclxxxiij. incipiente retēto ordie. in fi. ꝯsilij. vide tn̄ vnū vbuz ꝓbat̄ ꝯsi. xxviij. i. lib. vbi pōit de vna que ꝓtestata erat ꝙ viruz pp metū patris accipiebat ⁊ qd operetur ꝓtestatio clandestina vide per alex. ꝯsi. xvj. iij. lib.

Fallit in casib⁹ in qb⁹ pactū appositū iuxta traditio/ nē rei nō vestit coherētia traditiōis q enumerant per gl.i.l.i traditionib⁹.ff.e.ꝛ dixi.i.l.leget.§.e. ꝛ hoc p eādē rōnē vt pꝫ in legib⁹ allegatis p gl.in.d.l. i tradi tionib⁹. Fallit etiā in casib⁹ quos numerat gl.i.l. pa/ cta.in glo.magna.ff.de cōtrahen.emp. Itē vltra il/ los casus fallit quando pncipalis conuentio nuda et accessoria icontinēti apposita ē vestita: vt si nudo pa cto ꝓmitto stichum ꝛ p stipulationē illi coherētē pro mitto penaꝫ si stichū nō dedero.nā pncipalis ꝯuētio nuda nō vestitur in fauorē creditoris: vt.ī.l.pxi.ꝛ.l. nuda.ī.ō cōtraben.ꝛ cōmit.stip.ꝛ no.plene p glo.ꝛ Bar.vbi dicet in.l.petēs.ī.e.item fallit vbi pactū nō ꝯtineret tale qd qō posset cadere ꝛ venire in pncipali cōtractu iuxta quem appositū ē pactū. nā tūc pactuꝫ non informat actionē que orit ex ꝯctu: vt ꝓbat.in.d. §.qnimmo.ibi ea eni pacta insunt que legē ꝯctui dāt ꝛc.a ꝯrio sensu: ꝛ illum textuꝫ ibi ad h pōderat Bar. circa.iij.col.exemplum in ꝯctibus qui recōtrahuntur vt si cōmodaui tibi libruꝫ pacto incōtinēti apposito ꝙ debeas mihi edificare domuꝫ: pactuꝫ istud nō īfor mat actionē cōmodati.adeo ꝙ illa possit ꝯpetere ad ꝯtenta in pacto: qꝛ tales cōtractus celebrantur rei tra ditione isti.q.mo.re ꝯbi.ob.§.itē is.cū si. Sed circa id qō ꝯductū ē i pacto nō fuit facta traditio.ergo ꝛc. hoc igit casu talia pacta nō īformant: qꝛ nō dicūtur i esse ꝯtractui cū nō possint eē pars illi⁹ ꝯtract⁹. ꝛ sic le/ gem cōtractui dare.d.§.quinimo.ita ēt nec vestiūtur coherentia ipsi⁹ ꝯctus ad finē vt ex ipsis pactis oriat actio pre.ꝟ.vl alia: qꝛ pactū ita demū vestitur ꝛ ex eo orit qñ inest cōtractui: vt ꝓbat in.d.§.qnimo.in ꝟsi. ne ex pacto actio nascat ꝛc. vbi ex pacto apposito ex īteruallo nō orit actio: qꝛ nō iest ꝯtractui.ad idem.l. lecta.ꝟ.dicebam.ꝛ ibi gl.si cer.pe.ꝛ ꝙ talia pacta h casu nō vestiant probat expresse in.l.si tibi.x.in pnci/ pio.ꝛ ibi gl.ꝛ expressius Bar.ff.e.istud etiam voluit Bal.hic volens ꝙ vbi pactū nō se ꝯtingit cū ꝯtractu iuxta quē apponit nunquā vestiatur.exēplum pꝫ i.d. l.si tibi.x.ꝛ etiā pꝫ exemplū ex his que dixi.§.aliō no. exemplū ponit hic Bal.qō vide ideꝫ tenuit h Pau. de ca.pro hoc bene facit tex.i.l.fundi partē.ibi si mo do.ideo ꝛc.ff.de cōtraben.emp.nā a ꝯrio sensu vult ibi tex.ꝙ si propter illud pactū fundus nō fuit vilio/ ri precio venditus nō informaretur ex vēdito actio ꝓ pter pactum: qꝛ pactū nō dedisset legem ꝯctui.ꝛ illaꝫ l.ad hoc ibi ponderat Fulg.istud etiaꝫ tenet Pau. de ca.in.d.§.qnimmo.Ang.ibi fatet p illū tex.ꝙ nō īformat actio ex ꝯctu i hoc casu.tñ i discursu dicit ibi ipse in.ij.col.ꝙ nihilominus pactuꝫ vestiet ꝛ ꝓducet actionem pre.ꝟ.ꝛ nihil allegat. Sꝫ illud reprehēdit Pau.ō ca.ibi quādo pactū se nō ꝯtingit cū ꝯctu pn/ cipali per pdicta. Adde tñ si pactū ipsuꝫ respiceret ꝯ ctum.ꝛ sic cum eo ꝯtingeret.ita ꝙ illud quod ꝯtinet i ipso esset tale ꝙ potuisset deduci in illum ꝯctum.ta men nō potuisset ꝯprehendi sub cōditione q̄ oriebat ex pncipali ꝯctu: vt qꝛ stipulatio ꝯtinebat incertum.ꝛ sic nō poterat ad illud dari certi ꝯditio.sed pactuꝫ iu xta stipulationem appositum cōtinebat incertū: ꝛ sic nō poterat ad illud dari certi cōditio.nā tūc actio id est certi conditio que orit ex stipulatione nō īformabi tur a pacto: qꝛ est impossibilis talis informatio tamē pactum vestiet ꝛ ꝓducet ac.prescrip.ꝟ.cū pactuꝫ in/ sit cōtractui.d.versi.dicebam.ita voluit Bar.in.d.l. lecta.in vlti.col.dicēs hoc eē multū subtile ꝛ nouum quāuis Pau.de ca.hic ꝛ ibi inaduertēter dicat ꝯctū scilicꝫ hoc casu pactū nō vestiri p.d.§.qnimo.ꝟsi.ea enim.ꝛ nō bene qꝛ ibi loqtur qñ i pacto cōtinebatur aliqd qō nō poterat dare legē ꝯctui.hic sec⁹ qꝛ etiam stipulatio pōt ꝯtinere incertū ꝛ certū. ꝛ cū Bar.i.d. l.lecta.ꝯcordāt ibi cōiter doc.ꝛ saly.idē tꝫ.i.l.petēs. i.q.ī.e.ꝛ ibi dicit ꝙ ad h nō obstat si diceret ꝙ actio

ex vēdito ex pacto īformata det ad factū in pacto coherēti ꝯdu ctū.d.l.fundi partē.ꝛ.l.tenet.§.i.ō ac.ēp.ꝛ tñ ipsuꝫ factū de p se nō potuisset i vēditiōe deduci.qꝛ si nullo apposito pcio dicaꝫ vēdo tibi hūc librū vt edifices mihi domū nō daret actio ex em/ pto.qꝛ nō eēt ēptio.d.l.tenet.ꝛ.l.isulaꝫ.de p̄.ꝟ.ergo eodē mō debuisset īformari certi ꝯditio ad īcertū ꝯductū i pactū.cui⁹ ꝯriū dixim⁹: qꝛ rñdeo ꝙ i casu.l.fundi pteꝫ.factū de p se nō potuisset deduci i ꝯctuꝫ vēditionis.d.l.tenet. Sꝫ i qōne quā format bar. in.l.lecta.poterat factū icertū deduci i stipulationē.iō tūc nō in format ꝯditionē. Sed p h certe nō soluit ꝯrium.iō rñde ꝙ i ca/ su.d.l.fundi ptē.factū erat ps pcij: eo qꝛ res vili⁹ p illō vēdita fuerat vt ibi dicit.ꝛ sic factum ibi cōsideratur tanꝙ ps pcij non mirum si ad illud informat actio ex vēdito.sꝫ in.q.Bar.i pacto erat quid incertum simpliciter: ideo nō potest dari certi cōditio tenet etiam Saly.in.d.l.petēs.in pe.q.ꝙ pactum nō dans legē ꝯctui ꝑm qō.§.declaraui nō informet nec vestiatur per.d.§.qui/ immo.Bal.etiaꝫ.in.d.l.petēs.xiij.ꝛ etiā in pe.col.idē dicit sub dens notabiliter ꝙ ad hoc vt pactum vestiatur coherentia con tractus requiritur ꝙ pactum sit factum ex eadē cā ex qua fieret contractus pncipalis: qꝛ principalis infert in accessoriū: secus si pactum ex alia causa fieret exemplum ponit si dono tibi p stipu lationē.x.ꝛ insuper nudo pacto cōuenimus facere diuisionē vel ꝑmutationē.nam ad hoc pactum cā donationis non pōt ada/ ptari.iō nō vestit pactum: qꝛ pactum non dicitur hoc casu habe re cām subsistētem.ideo dicetur nudum.l.iurisgentium.§.sꝫ cū nulla.ff.eo.secus quando fit ex eadem cā ex qua fit cōtract⁹: qꝛ recipit fomentū ab ea.ꝛ sic Bal.cōcordat cum his q̄ hic ipse di xit ꝛ cum eo hic etiam transit Fulg.ꝛ idē dicit Bal.ī.l.prima.i prin. Sed in contrariū videt tex.in.d.l.petēs.secunduꝫ.iij. lec. glo.magis cōiter approbatā ꝛ maxime exēplificādo vt ibi facit Bar.ibi eniꝫ stipulatus fuit.x.pacto apposito vt vadas pro me romā: pactum ibi vestitur ꝛ actio ex stipulatu informatur: ꝛ ta/ mē ibi non apparet ꝙ pactum esset factum ob causaꝫ ob quā fa/ cta fuerat stipulatio. Pau.ō ca.format ibi hoc cōtrarium ꝛ di/ cit ꝙ illud exemplum Bar.nō est bonum: qꝛ pactū esset factum super re eque principali.ꝛ sic non daret legem contractui. ideo non pōt informare vt est dictum ꝛ ideo dicit ipse ꝙ qdam quos ipse seqt intelligunt illā.l.qñ pactum continebat aliqd accesso/ rium: qꝛ p stipulati.ꝓmisisti mihi scribere libruꝫ ꝛ p pactum ꝓ/ misisti ipsuꝫ corrigere vel miniare.sec⁹ si in pacto promisisses qd omnino diuersum: qꝛ nō informaret cū nō det legem cōtractui ꝛ hoc dicit esse de mēte Bal.ibi: ꝛ hoc dicit sentire glo.magnaꝫ ibi dū dicit sed ecōtra ꝛc.istud etiā tenet Fulg.i.d.l.lecta.qō te ne menti ad limitationem illius.l.ꝛ istius.cum si.dum autē di/ cunt ꝙ pactum nudum cōtinēs quid accusatorium vestitur co/ herentia ꝯctus.an ꝓcedat in pacto continente penam.Bal.hic in discursu dicit ꝙ sic.Fulg.hic.ꝛ i.d.l.petēs.dubitat ꝛ ē sibi cō trarius.cōsueui tenere qō idem sit in pena quod in vsura.tex.est i.l.pignoribus.ꝛ ibi glo.in ꝟbo ꝯsueuisse.ff.de vsu. dixi plene. i l.stipulatio ista.§.alteri.ꝛ ibi Bar.ꝛ doc.ō ꝟbo.ob. ¶ Itē fal/ lit in ꝯctu stipulatōis vt si ꝓmisi p stipulationē scribet tibi librū posito pacto ꝙ ipsum facias imminiari.nā nō informabit actio ex stipulatu que orit ex pncipali cōtractu nō poterit dari ad con tenta in pacto.quoniam informare est nouam formam dare ve/ teri actioni ad contenta in pacto quod hic est īpossibile: qꝛ licet vna sit stipulatio quātum ad cōceptionē verborū: tamē vident tot esse stipulationes quot sunt res ꝓmisse.l.scire debem⁹. ff. de ꝟ.ob.lꝫ aliud sit in alijs ꝯctib⁹.vt ibi declarat Bar.p.l. si duo. ff.de cōtraben.emp.igit actio ex stipulatu q̄ dat ad id qō deue/ nit in pacto nō est illa eadē q̄ dat ad id qō ꝯuenit i stipulatione pncipali sed diuersa.ergo pncipalis nō īformabit.sꝫ alia sibi ad iūgit vt ēt in simili no.Bar.in.l.lecta.in vlt.col.ꝛ ibi tenēt doc. papiēses: vt refert Pau.ō ca.i.d.l.petēs.vbi dicit h eē satis tol lerabile ꝙuis gl.in.d.l.petēs.ꝑm eū teneat ꝯriū.ꝛ istud ē etiā ō mēte fulg.hic ꝛ expssius posuit.ī.l.pxi.ꝛ ꝑm h exēpla que.§. ꝓxime dixi debent poni in alio cōtractu ꝙ stipulatiōe si hoc eēt vex.de quo statiꝫ dicam. Et ex h īfert aliud ꝑm eos ꝙ ex tali pa cto tūc nō oriet actio prescri.ꝟ.postꝙ ex eo tāꝙ ītercessérit alia ficta stipulatio sup cōtētis i pacto orit actio ex stipulatu.qꝛ al's sequeret ꝙ ex eodē fonte oriret actio prescri.ꝟ. ꝛ actio ex stipu latu ꝯ.l.ij.ꝛ.l.quotiēs.ff.de prescri.ver.ꝙuis glo.in.d.l.petēs.

cōmuniter approbata teneat contrariu3.s3 dic q in hoc vltimo pōt defendi glo.q2 actio ex stipulatu nō orit ex pacto.s3 ex pma stipulatiōe q̄ fingit etiam iterposita sup pacto.s3 actio pscri. v. orit ex pacto.z sic ex diuerso fonte z sic cōcurrere possunt vt i simili declarat hic Bar.z ex h ēt pōt i superiori pximo dicto dfendi glo.in.d.l.petēs.q̄ ē cōiter approbata:q2 glo.sensit ex pacto informari stipulati.sumēdo stipulati.large z in genere,p ipsa totali stipulatione q̄uis stricte z i spē dicatur due stipulationes.sicut i simili hr.i.l.cū illud cū glo.i vbo nō fecit.ff.qn di.leg. ce. ¶ In tex.ibi ex pacto hic ē tex.ɔ opi.Jac.de ra.Pe.z Cy.hic q tenebant q vbi apponit pactum iuxta ɔctu3 orit actio non ex pacto.sed ex ɔctu innoiato q resultat ex ɔctu habita relatiōe pacti ad ɔctum:vt si vendo tibi,p decē cum pacto q vadas ,p me romā.Ex qua cōclusiōe iferebat q vbi cōtractus esset ,p vno z pactu3 eēt,p eodē:vt si stipulor a te q scribas mihi libru3 pacto icōtinenti apposito q illu3 corrigere debeas nō orit actio pscri. ver.ad id qd deductu3 est in pacto:quia habita retētione pacti ad stipulationē nō resultat aliqs cōtractus inominatus:solū ergo sm eos orit actio ex stipulatiōe si ipsa actio ex stipulatu poterat informari a pacto.z hoc ē maxime vtilitatis scire: q2 interdū ex pacto nō pōt informari actio antiqua que orit ex pncipali cōtractu:vt no.Bar.in.d.l.lecta.in vlti.col.z.s.dixi. z sic tunc nulla ɔpeteret actio ad id quod cōtinet in pacto. Ex hoc etia3 sequeretur q si dono tibi rem z donatio inciperet a traditione z per pactum nudum incōtinēti appositū promitta3 de euictione cū non resultet contractus inominatus habita relatōe pacti ad contractū nō cōpeteret actio ad id qd cōtinet in pacto.nā actio prescrip.v.nō ɔpeteret:q2 nō resultaret cōtractus inominatus. nec ēt actio ex stipulatu.q2 qn donatio icipit a traditōe nō debetur euictio eo q2 p traditionē tollit oīs actio z obligatio.l.ij.cū ibi plene no.j.de euic.z istud in terminis nostris t3 ibi subtiliter Cy.tn̄ hec opi.in totū corruit p istu3 tex.in v.ex pacto. z sic p3 oriri actionē pscri.v.ex pacto nō aūt ex ɔctu inoiato q resultare pōt:q2 illō nō ɔsiderat tex.noster.,p hoc faciūt alie rōnes quas vide p bar.in.d.l.ex placito.z in rubrica.ff.d prescrip.v.¶ Ad idē tex.in.l.auia.j.d iur.do.iducendo subtiliter vt ibi facit bal. in.i.col.vbi t3 istā ptem q̄ fortificatur per plures rōnes q̄s vide. per Jac.bu.z plenius p Bal.in.d.l.petens.,p hoc etiā inducit Saly.ad h aliq̄ iura q pri9 ad h fuerūt iducta,p Bal.in.d.l.petēs.dic vt ibi p eū.z ista est cōis opi.quā t3 bar.h z vbiq3 z maxime.in.d.l.aristo.§.labeo.i fi.ff.d dona.vbi repħēdit no.Cy. in.d.l.ij.j.d euic. Et ex hac cōclusione vltra pdicta resultat vtilitas.quasi ex pacto orit actio pscri.v.ista actio poterit incōtinēti itētari:q2 orta ē ex pacto stati3 vestito coherētia ɔct9.sec9 i illa actione pscri.v.q̄ orit ex ɔctu inoiato resultante habita relatiōe pacti ad ɔctu3:q2 illa nō orit nisi p vestimētū rei interuētu id est cu3 adipleo ex parte mea.d.l.ex placito.ita nō firmat Jac.but. z Bal.in.d.l.petēs.z Bal.in.d.l.ex placito.i.xiiij.q.z ibi vide per eos in dictis locis alias vtilitates.Subdit ēt no.Jac.bu.in d.l.petens.q ēt vltra actionē pscrip.v.q̄ orit stati ex pacto nascit alia pscri.v.postea cū paciscens adimplebit pro pte sua i casibus i qb9hita relatōe pacti ad ɔctū resultaret ɔct9inoiatus.nā illa secūda actio,ppie dicet oriri ex ɔctu inoiato,ppter rei interuentu3.z h ē multū vtile.q2 quo ad istā actionē nō icipiet currere pscriptio nisi post implemētū.z sic erit lōgioris vite q̄ postea ite3 vna sublata iuramēto vel snīa alia supesset.iuxta.l.actor.cū si.ff.de iureiur.z ita teneo quāuis Fulgo.hic fuerit i noua opi. vult.n.ipe q nō solū actio pscrip.v.sed ēt actio iformata oriat nō ex ɔctu pncipali.sed ex pacto p.d.§.qnimo.v.idē rn̄sum.in vbo agi ex ēpto.iūcto v.ne ex pacto actio a ɔrio sensu. vbi tex. inuit q si pactū eēt appositū incontinēti ageret actione ex ēpto ex pacto.Et subdit fulgo.q qn habita relatione pacti ad ɔctū resultat ɔctus innoiat9oriet actio pscri.v.hoc respectu.s.ex tali resultatione z sic ex alio facto seu diuerso fonte.l.ij.j.d pac.iter emp.z vē.S3 si nō resultaret ɔct9inoiatus nō oriret nisi actio iformata:nō āt pscri.v.q2 tūc nō hēret ortū ex eodē fonte.iō cōcurrere nō posset.d.l.ij.de pac.inter ēp.z vē.z sm hāc distictionē itelligit istū tex.z cōcordat opi.omniū.S3 Pau.de ca.hic z plenius in.d.l.petēs rephēdit istā opi.q2 tex.in.d.§.qnimo.in pn.dicit q pactū format actionē ergo si actio iformata nō oriretur ex ɔctu pncipali:s3 ex pacto hic nō eēt informari antiquā actionē:sed nouā,pduceret ad id qd ɔtinet i pacto vltra actionē q̄ dat ad id qd ɔtinet i pncipali ɔctu z exponit tex.i.d.v.idē respōsum in vbo ne ex pacto.i. pp pactu3.z sic nō ob.,p hoc ēt adduco: q2 nō ē iuri ɔsonū q actio oriat ex accessorio z ex pncipali nulla oriatur.l.ex pupillari.de vulg.z pu.An aūt sit ver q vbi appositū ē pactū iuxta ɔctū dicat resultare nouus ɔctus innoiatus si habita relatiōe pacti ad ɔctū est do vt des:vel do vt facias.vide hic plene p Saly.tenentē q sic.z rn̄dētem ad rōnes Bal.q ɔtrariū t3 in. d. l.petēs.z ibi forte dicā.¶ Ultimo no.q ex pacto apposito ex iteruallo nō orit actio.fallit vbi aliqs tractaret d dāno z alio remedio ɔsultū eē nō pōt. nā tūc ex pacto nudo sp aget actiōe de dolo:vt est tex.i.l. eleganter.§.hu9pactionis.i fi.ff.de dolo.sm Bar.ibi.z idē tenet Bal.in.l.cū mota.i.iiij.col.§.ti.i.z Ang.in ɔsilio pmo.in fi.qd ē bn̄ no.¶ Itē fallit vbicūq3 pactū fieret circa id qd erat debitū d iure cōi.l.iter socerum.§.cōuenit.de pac.do.iūcta.l.legitima.iūcta gl. magna.i v.z qd.in fi.dicit.ff.e.z ibi no.Bar.z.l. nō ipossibile.z ibi bar.ff.e.¶ Itē fallit vbi statutū diceret q instrm̄ guarentigie habeat executionē paratā. nā tūc ēt si i eo sit pactu3 nudū hēbit executionē patā,ppter auctoritate3 statuti sm Bal.i.l.ij.in fi.j.d excep.rei iudi.cū ɔuentio sit firmata auctoritate.l.allegat.d.l.legitima.qd an sit verū me remitto ad no. p eūdem.in.l.si nō sorte.§.i.ff.d ɔdi.ide.z i.l.iij.§.pupillus.d neg.gest.z in.l.etiā.j.de excep.rei iud.circa ij.col.z in.l.ex placito.in fi.d re.pmu.z qd ipse not.i l.i.in fi.j.d do.promi.z p Imo.i.§.fi.i.vj.col.ff.a q. ap.nō lic3.z aliqd p ludo.i.l.i.i pn.ff.d v.ob.z istos casus adde his quos dixi i.l.legē.s.e.¶ In gl.i verbo incōtinēti.odo.Bal.z Ang.h z Bar.i.l.ɔct9.j.d fi.instru.z lati9 Bal.in.l.petens.in.xviiij.col.j.e.z i d.§.qnimmo.sequūtur opi.hui9gl. S3 Cy. z Car. hic post vltramō.z Cy.in.l.cū ātiqtas.j.d te. z bal. Ang.z Pau.d ca.in.d.§.qnimo.z Bar.i.l.i.ff. de sol.z i.d.l.lecta.vbi p gl.tāgit dicūt q añq̄ absolut9 fit ɔct9a ptib9oīa pacta dicūt incōtinēti apposita.q2 nullū ius añ est pfecte acqsitū.l.ɔctus.j.d fide instr. s3 postea nō dicūt icōtinēti apposita cū non dicant se ɔtingere cū ɔctu.l.pfecta.j.d dona.q sub mō.nā tūc non pn̄t videri dare legē ɔctui cū iā absolut9eēt. z sic nō pōt dici inesse ɔctui:vt.s.dcm̄ ē.Subdit tn̄ Cy.z Ricar.z Bar.de Saly.z Fulg.hic i.d.l.lecta.q ista opi.ē v̄a vbi ɔstat q partes habuerūt ɔctu ,p absoluto.sed i dubio pˢumet ptes nō habuisse ,p absoluto si nōdū diuertāt ad extneos act9.iō tūc pacta dicerent incōtinenti apponi.l.hr̄des palā.§.fi.ff.d test. z hoc casu,pcederet gl.hic z in.l.si apō.alle.i gl.cum fi.hic alleg.p Bal.z ita teneo.¶ In glo.i vbo exceptionē.intētio glo.ē qd iste tex.itelligat qn pcessit pactū ex iteruallo factū q vēditor daret fideiussores emptori d euictione.z sic erit pactū factū de act.h pactū ñ sufficiet reo ad exceptionē si ɔueniat ad pciū z opponat vēditori q nō huauit sibi pactū.iō gl. itelligit h q postea factū fuit aliud pactū q fideiussores dari nō debeāt p vēditorē.nā,pdest vēditori ad exceptionē dato q pri9fuisset obligat9ad illos dādos.veritas tn̄ vr q ēt pactū ex iteruallo factū de dādis fideiussorib9ēptori,pdest ei ad exceptionē si cōueniat: vt,pbatur i.l.pacta.i.v.s3 quo qdē.ff.d ɔhē.ēp.z ,pbat hic i tex.i fi.itelligēdo q loqtur hic d pacto quo ad act. ,put etia3 loqtur in pn.l.z ita etiam tenet hic Saly.

8 **J pacto.** Quādo penalis stipulatio icipit a precedenti ɔuētiōe nuda si cōuētio nuda nō seruatur agitur ad penam a qua liberatur re9si ɔuentioni nude peat.als ɔdēnabit ad penā. Et bōa obitoris pp ɔuētionē nō huatā nō debēt i creditore d fcō trāsferri s3 ordie iuris huato.h.d.¶ No.q stiplatio pēalis ñ

vestit conuentionē pncipalez nudā: vt innuit hic tex. in. ℣. ex stipulatu agēs. q.si dicat ex cōuentione nuda de iure agere nō pōt. pbaē etiā hoc in ℣bo cōseque ris. iuncto ℣bo exigens. inducendo vt hic p glo. an idem. l. nuda. allegata in glo. ⁊ ibi no. etiā de hoc ar ticulo vide plenius p Bar. post glo. in. l. petentes. ĵ. eo. ℭ Secūdo no. ꝙ post litez motā sup pena potest mora purgari offerendo pncipale: vt hic in. ℣. vel id qđ ⁊c. Et qūo purgatio moꝛ admittaꝛ i terminis hu ius. l. ⁊ similibus scripsi satis plene in. l. in insulaz. ff. de ℣bo. ob. vbi feci mentionē de his que ibi tangunt p Cy. ⁊ Saly. ideo hic nō repetaz. ℭ Tertio not. ꝙ missio i possessionē seu executio fieri dz iuris ordie ser uato vt hic ⁊ in. l. i. de excep. rei iudi. ⁊ iō si ď facto fie ret executio p iudicem pte nō citata dz eadē facilita te ⁊ de facto ac etiam pte non citata p iudicem ipsuz reuocari[a] ꝑm Bal. no. hic quez sequūtur hic alij post eum. ⁊ allegat no. p Inno. in. c. q̄relam. in glo. in ver bo substractus. de elec. ⁊ ar. l. i. §. ⁊ hoc edictum. ff. si mulier ven. no. ⁊ qđ no. glo. i. c. excōmunicatus. viij. q. iij. melius facit glo. no. in. l. minoꝛ. in pn. in ℣. seū. dū dicit ⁊ ē ar. ⁊c. ⁊ est additio. ff. ď euic. ⁊ idem tenu it Bal. in. l. ij. xj. col. in. ℣. quarto: quero si iudex ⁊c. C. de serui. ⁊ in. l. fi. i. ij. col. C. de edic. diui adri. ⁊ in repetitione. l. tale. §. qui prouocauit in. x. q. ff. e. ⁊ i ru brica. ff. de rescin. ven. ⁊ Anto. de bu. i. c. cū cessante. de appel. ⁊ Bal. in. l. si deserta. ĵ. si pp pub. pēsi. dicit ꝙ licet iudex q fuit facilis in mittendo in possessionez debeat esse facilis in reuocādo p. d. §. hoc edictū. tn̄ non dz facere nisi parte citata p illam. l. si deserta. ad uerte tn̄ ꝙ text. ibi. ⁊ etiā Bal. ibidē nō loq̄tur ꝓprie qn̄ missio fuerat facta parte nō citata. sed circa aliud nō fuerat seruatus oꝛdo iuris ⁊ hic defendiꝛ Bal. a ꝯrietate. facit. l. put qsqz. ff. de sol. ⁊. l. nil tam natura le. de re. iur. Limita tamen dictum Bal. hic ꝑm Ioā. an. in addi. Spe. in ti. de sen. pla. §. species. in addi. que incipit habeo de precepto ⁊c. nisi actum factum parte nō citata facturus fuisset iudex ⁊ ēt pn̄te ⁊ ꝯdi cente. exemplum ponit quando iudex tibi non citato fecisset preceptum ad instantiam ticij ꝙ non ꝓcede res in opere a te inchoato. eo quia iudex videbat oꝛ tam esse rixam ⁊ arma eē accepta. itaqz p̄cepit cā vitā discandali. iuxta. l. equissimum. in prin. cum ibi not. ff. de vsufru. naz tale p̄ceptum nō dz reuocare pte nō citata quam inuito potuisset illud p̄cipere. p. d. l. eqs simum. ergo tibi absenti ⁊ ignoꝛāti potuisset precipe re. l. qui potest inuitus. de regu. iur. ⁊ idem tenuit an ge. ⁊ Imo. in. l. de vno quoqz. ff. de re iudi. qđ not. p petuo. ℭ In glo. magna. ibi tria pacta gl. vult ꝙ tria fuerunt pacta accipiendo stipulationē ꝓ vno pacto. ⁊ ita sonat littera. i. ℣. stipulatio subiecta: tn̄ ꝑm Pe. ⁊ Cy. pōt intelligi ꝙ non fuerunt nisi duo pacta acci piendo pactū ꝓ stipulatione. sed in hoc quo ad vtili tatem nihil refert. ideo nō est insistendum. Bal. tn̄ ħ impugnat exemplum huius glo. dum glo. exemplifi cat in pacto de permutando q2 opoꝛteret presuppo nere ꝙ iste agens ad penā impleuisset pro parte sua: q2 non committitur pena ei qui ex sua parte non im pleuit. l. q̄ro. §. inter locatoꝛem. ff. locati. sed si imple uit pro parte sua pactum esset vestitū rei interuentu. ⁊ sic ex isto pacto posset agere. l. ex placito. ĵ. de reruz permu. ⁊ non haberet necesse agere ex stipulatiōe: cu ius contrarium intendit littera nostra. ideo Bal. ali ter exemplificat hanc. l. vt hic per eum. Sed fulgo. ⁊ Pau. de ca. hic saluant exempluz glo. cōmuniter ap probatum ⁊ respondent ad arg. Bal. ꝙ hic agēs bn̄ obtulit se paratum permutare ⁊ adimplere. Sed ad uersarius quem conuentionis penitebat noluit acci pere. vn̄ per hoc nō fuit vestitū pactū: quia in ꝯtrib⁹ innominatis, put est pmutatio seu conuentio de pmu tando locus penitentie. hec omnia in specie foꝛmat:

[a] ℭ Reuoca ri. Adde bal. cōsi. clxvj. in cipiēte casus talis ē. iij. li. ludo. roma. late eius con silio. clviij. vbi dicit ꝙ iudex debet reuocare ēt si ps instaret pro cōfirma tione. ⁊ idez tenet ꝓPe. ď ancha. consi. ccxcij.

[b] ℭ Opi. bar. vide pe. ď an cha. cōsilio. cclxvj. icipiē te ꝙ donatio vbi tenet ꝯri um eius ꝙ tz Bar. in. l. ita stipulatus. s. ꝙ ꝓmissio sti pulatiōis pe nalis nō no uet precedē tez obligatio nem ex causa lucratiua.

⁊ pbat glo. nō. in. l. iurisgen. in pn. in. ℣. facies. ff. eo. sz pena be ne pōt dici commissa postꝙ pro parte sua paratus fuit adimple re q̄uis pncipalis cōuentio nuda esset inefficax: vt pꝛobaꝛ. in. l. stipulatio ista. §. alteri. ff. de ver. ob. facit. l. si a te. ĵ. de pac. inter emp. al's si dicerem⁹ dictam stipulationem penalem nō esse com missam sequeretur ꝙ esset in potestate promittentis facere ꝙ sti pulatio penalis non haberet effectum nolēdo permutare quod non est dicendum. l. in executione. §. fi. ff. de ver. obli. ℭ In gl. fi. ibi ꝑm quosdam sub de ⁊ male: vt in. l. legis. ĵ. qui bo. cedere possunt. ℭ In ea. ibi in. §. in venditione colligiꝛ ex glo. ꝙ oꝛdo seruari dz in executione sententie diffinitiue ꝑm ꝙ id qđ diciꝛ. in. d. l. in venditione. non hz locum in executione sn̄ie īterlocuto rie: vt quando procediꝛ ad missionem in possessionem ex pꝛimo decreto: ⁊ ad hoc istā gl. pōderat solus Fran. tigri. qui dicit ita in pꝛactica seruari. Adde ꝙ cōmunis opi. est in contrarium per tex. in. c. qm̄ frequenter. §. fi. vt lit. nō cōtest. ⁊ no. glo. ⁊ doc. ma xime Saly. in. l. i. ĵ. de pto. pig. qcquid ibi dixerit Cy. ⁊ no. glo. in. l. pn̄ti. in ver. solitus oꝛdo. ſ. de his qui ad ecc. ꝯfugiunt ⁊ p glo. ⁊ doc. in. §. si ℣o qdam. in ver. rerū. in auc̄. de exti. re. lz gl. se nō firmet. in. d. §. in venditione. in ver. bn̄ est tm̄. Ange. ⁊ cō muniter alij ibi sequūtur opi. quā dixi esse cōmunem: ⁊ ita ēt ibi allegant tenere Spe. ⁊ no. p Bal. in. l. ij. ĵ. qn̄ fis. vel pri. ⁊ in. l. ij. ff. si ex noxa. cā. ℭ In ea. ibi. solutio hoc pēa ⁊c. hic ⁊ sequēs vera est. Tertia ℣o communiter dānatur maxime p rōnes quas hic vide p Cy. ⁊ Bal. ⁊ vltra rōnes glo. ℭ In ea. ibi dic ꝙ sic. ⁊c. de hoc articulo dixi satis plene in. l. ita stipulatus. de ℣. obli. vbi sustinui opi. Bar.[b] ibidē: iō hic nō repetā. ⁊ reperio nūc ꝙ ēt illa Fran. trigi. fuit opi. ⁊ dato ꝙ hic esset facta nouatio ħ nō reputat huic littere que vult ꝙ post petitionem pene liberēr re⁹ prestando ꝙ in principali conuentione ďuenerat q2 talis noua tio non aufert facultatem soluendi quod in principali deuenit: vt probat Bar. in. d. l. ita stipulatus. in. i. q. vltime partis. in fi. ⁊ ibi dixi. ⁊ pbatur. in. l. fi. ff. de pe. leg. ⁊ hic. ℭ In eadē ibi ho die nō ⁊c. communiter reprehenditur gl. q2. l. fi. ĵ. de noua. loq tur in stipulatione coequali non in penali seu accessoꝛia: vt ple ne p Bar. in. d. l. ita stipulatus. in. ix. op. vltie partis. sed in istis omnib⁹ remitto me ad ibi dicta p me post Bar. ℭ In ea. ibi. l. si ita stipulatus. sed dic ꝙ ibi fuit vnicum pactum id est stipu. sub conditione facta. verum quia ad penam que erat in obligatiōe non poterat agi iure, phibente. ideo speciali iure ꝙ erat in con ditione ipse opere veniunt in obligatione ⁊ finguntur per stipu lationem promisse. ℭ In ea. in fi. dic vt per Bar. plene. in. d. l. ita stipulatus. vbi hoc examinat per sex questiones principales ⁊ tangit ibi etiā Bar. i. vi. op. v. partis quomodo possit hic agi ex stipulatu ad penam cū non possit cōmitti pena nisi ꝓpter mo ram que fieret circa principalem obligationem. ⁊ sic non cade bat moꝛa in eo quod deductum erat in principali obligatione. attento ꝙ principalis obligatio non erat efficax: eo quia con uentio erat nuda. de quo ibi dixi tenendo opinio. Dy. relatam per Barto.

Pactum quod.

P Pactum per quod pater in instrumēto dotali promisit filiam suam equaliter instituere cū fratre non valet. quia aufert liberā testandi facul tatem. h. d. ℭ No. ꝙ pactum de futura successiōe querenda non valet vt hic. ⁊. l. cum donationis. ĵ. ti. i. ⁊. l. in sti pu. hoc modo de verbo. obli. nec tale pactum firmareꝛ iuramē to ꝑm Cy. Bar. Ang. ⁊ Saly. ⁊ alijs communiter hic quia est contra bonos moꝛes. d. l. stip. ⁊. l. ex eo. ĵ. de inuti. stip. inducit enim votum captande moꝛtis. l. de fideicōmisso. ĵ. ti. i. ⁊. l. fi. in verbo euentus. ⁊ ibi glo. ĵ. eo. ꝙ est ēt reprobatum de iure cano nico. c. i. de test. ⁊. c. ne captande. de conces. pꝛebē. in. vj. ⁊ ideo cum sit contra bonos moꝛes non potest firmari iuramēto. c. nō est obligatoꝛium. de re. iur. lib. vj. Adde ꝙ hic etiam expresse te nuit glo. in. l. si quando. §. i. ĵ. de inoffi. test. ⁊ etiam glo. in. l. pa ctum. ĵ. de col. ⁊ ibi Bal. in. v. op. ⁊ no. Bar. plene. in. d. l. stipu latio. ⁊ in. l. si quis pro eo. in pꝛimo membꝛo. ff. de fideiuſ. ⁊ in l. fi. in ver. ij. quero. ĵ. e. ⁊ ita hic communiter tenetur qcqd dixe rit Bal. contrarium tenens. in. c. minoꝛibus. si de feu. fue. con tro. inter do. ⁊ agna. ⁊ pro hoc facit communis conclusio que habet quod si testatoꝛ iurat non reuocare testamentuz ⁊ tamen

postea reuocat q valet reuocatio: vt no. per glo. xiij. q. ij. vltima volūtas. et no. io. an. in regula q semel. in mercurialibus. et Bar. in. l. si quis. in prin. testamēti. de le. iij. in prin. et per Bal. et moder. in. l. cū duobus. §. idem respondet el. i. per illum tex. pro socio. et oldra. et in cōsili. cxxvij. et. clx. all. q. l. et Ja. bu. et bal. in auc. sacramēta. j. si aduersus vē. per bal. in corpore vn̄ illa sumit. et in auc. h iter. C. de test. et in repetitione. l. i. ad fi. s. de sa. san. ec. et ang. in. d. l. si qs. p. vbi reprehendūt opi. Spe. q cōtrariū tenuit in ti. ō instrō editiōe. §. compendiose. vsicu. qd si iurauit. et dato qd istō pactū de futura successiōe acqrenda nō firmet iuramēto. tn̄ est dubiū an veniēs cō tale iuramētū sit periurus in quo Jmo. in. c. cū cōtingat. in pmo mēbro de iuramē. tz q sic p id qd habet in. c. sicut ex litteris. ō sponsa. vbi si iuro dicere in vxorē bertā. deinde ptrabo mrīmoniū cū alia p vba de pñti valet mrīmoniū: tn̄ sum piurus. Ad idē no. glo. in. c. fi. in v. reuocatus. de pcu. in. vj. vbi si iuro nō reuocare pcuratorem tn̄ valebit reuocatio et ero piur. et p ista opi. etiā facit id qd tenet io. an. in. d. regula q semel. ubi voluit q si iuro nō reuocaret testm̄ lz valeat reuocatio postea facta tn̄ ero piur. Nō ob. qd istō pactū iuratū sit cō bonos mores et per pñs iuramētū ligat nō dz. d. c. nō est obligatoriū. qz rn̄det imol. d. c. cū contingat. qd istud pactū est cō bonos mores inductos artificio iuris ciuilis: nō aūt artificio iuris canonici. vn̄ iuramētū ligat. lz sit cō bonos mores ciuiles tm̄: vt pz in. c. qūis de pac. in. vj. iuncta. l. pactū. j. de colla. et ibi h etiā voluit Bal. in. xviij. qstione pz h ēt n. d. c. cū contingat. et no. Hosti. et io. an. in. c. queadmodū de iureiurā. vbi uoluit q ēt si lex ciuilis expresse reprobat iuratū. tn̄ veniēs cō tale iuramentū esset piurus. qz iuramentū spectat ad forū ecclesie. et sic ad dispositionē iuris canōici. c. nouit de iudi. c. venerabilē. de elec. Aduerte. qz si vis tenere q veniens cō pactū iuratū de succedēdo non sit piurus pōt rn̄deri ad iura supius allegata q istō pactum est etiā contra bonos mores ēt ex dispositiōe iuris canōici reprobātis dispositionē inducentē votū captande mortis. d. c. detestāde. ubi lr̄a vult q tali dispositiōe insurgūt multa mala. et sic est cō bonos mores. ergo iuramētū nō ligat iurātē. vtrū autē reuocās testm̄ cō iuramētū sit piurus. vide Bar. et alios i. d. l. si qs. in pn̄. cū pcor. ibi alle. et dixit in. d. l. stipulatio. Fallit tn̄ hec regula cū si. nisi p statutū vel psuetudinē tale pactū de succedēdo eēt approbatū. ita elegāter uoluit Bar. in. l. cū archimedorā. j. vt in pos. le. p. c. mulier. et. c. filij siue de feu. fue. cōtro. iter do. et agna. Sed cōtriū puto uerius. qz qd nō pōt fieri p pactū. eo qz sit cō bonos mores nō pōt etiā induci p statutū ita pcludit bar. Ang. in. l. oēs populi. in. iij. q. principali. de iusti. et iur. p rationes qs ibi vide. Nō ob. d. c. filij cū si. qz ibi loqtur de pacto de nō succedendo qd nō reputat cō bonos mores. iō nō firmabit iuramento. d. c. qūis. ita firmat Bar. in. d. l. stipulatio. et in. d. l. si qs pro eo in vltimo mēbro. ¶ Scdō fallit in milite. l. lz. j. e. de cui intellectu ibi dicet. ¶ Tertio fallit in pacto de succedēdo tendēte ad fauorē pie cause. ita ēt signāter uoluit bal. l. fi. j. e. qz sicut speciale est in milite q nō tenet ad obseruātiā eorū que inducta sunt de iure ciuili. l. i. cū ibi no. maxime p Bar. ff. de testa. eodē mō in dispositione ad pias causas nō seruant ea q inducta sunt a iure ciuili. c. cū esses et. c. relatū. el. i. de testa. l. i. cū ibi plene no. per Bar. de sa. san. ec. Sed Ro. tenuit cōtriū in repetitiōe auc. similr in. viij. col. in v. vij. et c. j. ad. l. fal. p hāc. l. ubi tale pcm̄ factum in fauorē filie nō tz. ergo nec in fauorē pie cause cū magis faueat cāe filioꝝ q pie cāe: ut no. gl. i. l. si qs ad declinādā i. v. sz simili mō. s. ō epi. et cle. et rn̄det ad. l. lz. j. ea. q ibi loqr in pacto reciproco successionis post mortē q pactū nō cadit in ecclesia cū ecclesia nūq morit. c. graciose. de rescrip. in. vij. xij. q. ij. c. liberali el. ij. Jtē negat esse veꝝ q oia que habent locū in militibus habeāt locū in pia causa. Teneo opi. Bal. per allega. c. nō ob. iste tex. et qd magis fauet filijs q pie cause et c. qa hoc nō est verū: qz magis fauēt pie cause et sic anime q liberis quia anima cūctis reb pferenda est. l. sancim. l. i. s. de san. ec. ergo ēt liberis prefert: vt expresse no. Bar. in. l. repetitiōe dicte. l. i. i vj. qōne pncipali. in pn̄. Nō ob. qd no. glo. in. d. l. si qs ad declinādā. qz fateor q nō pōt auferri legitima filijs et relinq ad pias causas: qz nō esset hoc officiū ad pias causas: sz cōtra pietatē. d. ij. de inoffi. testa. pulegiū enī pie cause dz intelligi sine alteri piudicio et sic sine piudicio filioꝝ. l. puberi cū vul. ff. ō admi. tut. Nō ob. rn̄sio tradita ad. l. lz qz dico q ēt ille tex. pcederet qn̄ pactū nō eēt reciprocū: vt colliget ex generalibus vbis illius. l. in vsi. tn̄ cuz volūtas et c. maxime cū vtrobiqz quo ad ppositū sit eadē rō pro hoc ēt facit qz maior fauor ōbet pie cause q militie patet in. l. captatorias. j. de testa. mili. iuncto. cū. te cuz ibi no. de testa. et no. bar. in repetitione. d. l. i. in. iij. q. v. q. pncipalis hoc etiā est uerū q particularis ecclesia perire pt. l. pater. §. tusculanus. ff. de le. iij. no. expse bar. in. l. hereditas ex die. ff. ō here. insti. lz secus sit in vniuersali ecclia. vt in iurib. s. allega. Et p hec remanet expeditus articulus qn̄ valeat pactū de succedēdo qd aūt in pacto de nō succedendo et si ō cā in. l. fi. j. e. ¶ Jn tex. ibi: nec libertatē testi faciēdi et c. Sed qd si pr̄ post pactū nullū fecit testm̄: an pcm̄ vires habebit maxime si extaret ibi statutū q extātib filijs masculis filie femine nō succedent patri decedēti nō condita vltima voluntate. Pau. de ca. hic. dicit q nō allegat tex. singu. sm eū in. l. lz. j. e. nisi iter milites ut ibi faciat. l. hrditas. j. ō pac. cōuen. Sed in cōtriū vr̄ tex. in. l. fi. j. fami. her. ibi inter liberos nō refert quomodocūqz pater p epistolā vel aliter declaret voluntatē suā ut sm eā liberi succedāt qd no. qz ab alijs nō tangit. facit qd no. bar. et alij in. l. tale pactū. §. fi. ff. eo. circa qd forte aliqd addaz in. d. l. lz et isto mō intelligendo patet q iste tex. nō facit p opi. ro. in. d. auc. similiter in articulo prime recitato: qz lz illud pactū nō ualeat iter filios quātū ad auferendū patri liberā testandi facultatē. tn̄ alio testamēto postea nō cōdito dz valere in vim vltimi iudicij. d. l. fi. et sic est ēt in milite dicta. l. lz. ¶ Jn glo. in vbo pprehensum est. vult glo. q pcm̄ hic factū fuit iter patrē et filiū. Jdē tenet hic Cyn. et Ray. qz si intelligerem q pcm̄ factū fuit cū genero nō valeret. alia rōne. s. qz gener nō potuisset stipulari vr̄ pacisci vxori p regulā. l. stipulatio illa. §. alteri. ff. ō vb. ob. et. l. qd tutela. in fi. ff. de re. iur. in cōtrium facit sm ful. qz vr̄ iteresse mariti habere vxorē diuitē. ut sentiunt glo. in. l. ij. ff. de sponsa. et in. l. titia. in pn̄. ff. de vbo. ob. ergo dz posse uxori stipulari cū stipulātis iter sit. d. l. stipulatio. §. si qs insulā. teneo cū Cy. qz non repit iure cautū q marit possit stipulari vxori nō obstant no. p gl. in. d. l. ij. qz intelligit de iteresse maioris dotis. quā qs uerisimiliter psequtur potius a muliere diuite q a paupe. bal. tn̄ in. d. l. cuz archimedorā intelligit hāc. l. etiā qn̄ pcm̄ fuit factū cū genero. nā dicit ipse notabiliter q si titius dolo me iduxit ut acciperē filiā ei in uxorē pmittēs eā instituere equaliter cū fratribus q postea facere noluit. an aliquo remedio cō euz mihi succurat: et pcludit q nō p hac. l. vbi dicit hoc esse expressum. quod tene menti pro ampliatione huius. l.

a ¶ Periurus qn̄ ueniēs cō suū iuramentū sit piurus uide per ro. pulchre eius c. ccclxxviij.

b ¶ Per statutū. Sz an ista sit bōa argumētatio n̄ pt fieri p pactū ergo nec p statutū uide cal. psi. ij. de pac.

c ¶ Reciprocū. de h late per ludo. ro. psi. xxvj.

c Cum proponas. Fidei cōmissū receptū sub pditiōe fratribus iniūctū pōt p ipsos pacto vicissim remitti. h. d. ¶ Jn. gl. i. §. libertus. i ac. de are. cy. ray. frāci trigi. bal. saly. ful. pau. ō ca. hic et Bal. in. l. i. de bonis ma. reprehēdūt in hoc glo. qz pn̄s venditiōi rei sue uel si debite et tacēs non vr̄ psentire qz cōdicēdo nō posset uenditionē ipedire ut no. gl. magna i. l. gai. ff. de pig. ac. et in. l. titia cū testō. §. lutia. de le. ij. ¶ Scdō qz rpe alienatōis pn̄s nō habeat in re ius nisi p spē de furto. vn̄ non vr̄ in dubio excludi a iure ō furto tacēdo. allegat. l. i. §. qd ait. ff. quoꝝ lega. bn̄ facit. d. §. lutia. qn imo p expssam renūciatiōez nō potuisset renūciare iuri de futuro. ut plene no. in. l. i. s. e. ergo multomin per tacitaz. et p hec pznō obstare si qs diceret q pn̄tia cū cōiunctiōe sanguinis inducit psensū. l. si suus cōis. ff. de do. inter vi. et vxo. qz ibi loquit in iure de pn̄ti. i tē

d ¶ Cōcludit q non adde bal. psi. eccl. xxij. iij. li. incipiēte qdaz cecbinus.

nō obstat.l.quotiēs.§.libertis.allegata in glo. q: ex
p̄sse ibi ɔsētiebat alienatōi.quo cāu an p expssuz ɔsē/
sū p̄stituz alienatiōi rei sue ul' sibi ōbite videat' qs re/
nūciare[a] omni suo iuri.dic vt plene p bar.in.l.si fun/
duz.allegat in glo.⁊ in.l.que dotis so.ma.p bal.ple
ne in.l.mater.in.vj.col.C.de rei vē.⁊ in auc̄. res.in
fi.C.cōmunia delega.⁊ in.l.cū alienā.in ꝟ.sed pone
cū seq.C.de leg.⁊ in.l.si sine.ĵ.ad velle.⁊ in .l. dota
lem.⁊ ibi ang.solu.ma.

a¶ Renūcia re. De h p lud.ro. cōsi. cxxxiij. ⁊ per eundem ɔ si. cccclvj. in fi.

p **Actum quod.** Tantum vꝫ pactū factū
in scriptis quantū sine scriptura . hoc .d.
¶ In glo.fi.in fi.multos alios casus in qb' requirit'
scriptura seu plus opat' pbatio p scripturā q̄ per te/
stes.vide p glo.meliorē que sit in corpore iuris in.c.
l.⁊ ibi addūt doc.de cēsi.in.vj.⁊ per spe.in ti.de in/
stru.edic.§.refert.ꝟ.sed si aliꝫ.alios etiā posuit Bal.
in.l.gesta.ĵ.de re iudi.⁊ aliquos ēt pōit bal.in.l. hu
manū.ad fi.s̄.ō legi.⁊ ibi tāgit an ō substātia legis si
ue statuti sit scriptura.⁊ similiter qd in gratijs pape
veꝝ est q: sunt articuli vulgares ⁊ tacti in multis lo/
cis.iō nō attingo pp plixitatē.Adde etiā casuz no.ī
l.i.ĵ.de apo.pu.li.x.⁊ ibi glo.in ꝟbo descriptus. vbi
ad pbationē solutionis canonis publici requirit' scri
ptura.⁊ ita illā.l.allegat pro no.bal.in.l.ij.in.vj.co/
lū.ĵ.de iur.emphi.

s **I creditores.** Exceptione partis debiti
soluti ab vno ex correis debēdi iducit' di/
uisio debiti ex qua quo ad oēs reos debendi induci/
tur exceptio taciti pacti.⁊ sic aliꝫ p virilibus ptibus
tm̄ ɔueniri possūt.h.d.¶ No.qō dixi in sūmario qō
intellige veꝝ qñ creditor recepit ab vno partē virilē
secus si plus uel min' q: tūc nūq̄ inducit' diuisio.gl.
est no.in.l.iter eos.§.i.in.ꝟ.soluit.bꝫ ang.⁊ alios ibi
ff.de fideius.hoc ēt sentit glo.magna hic.in fi.rñ ad
d.§.post diuisionē.⁊ idē tenet bal.⁊ saly.hic.⁊ imol.
in.l.ij.de duobus reis.¶ Scōo no.q̄ tacitū pactuz
pdest aliꝫs ēt absentibus:de quo dixi in.l.ij.s̄.eodē.
¶ In gl.magna ibi solutio hic admisit ⁊c̄.hec solu/
tio cōmuniter reprehendit'.tuz q: lex ista facta eēt in
dubitabili s̄m istū intellectū:q: s̄m istā solutionē oꝫ
habere quēquā in littera ⁊c̄.que est dictio vniuersa/
lis ⁊ collectiua sicut dictio oēs de ppo significato ut
l.necessarias.§.si annua.ff.de pign.ac.⁊.l.hoc arti/
culo.ff.de heredi.isti.sꝫ hic in lr̄a cōiter habet' quen
q̄ ⁊c̄.que est dictio pticularis sicut dictio aliquē:vt ī
stitu.de seruitu.§.ideo.⁊.xj.q.i.si qsq̄.tm̄ frā. tigri.
hic conat' substituere istā gl.sꝫ q: debiliter mouet' nō
recito.¶ In eadē ibi insolidū vnū cōuenit ⁊c̄.hec p̄
ma solutio est ɔ̄ tex.in.d.l.reos.que loqt' ēt qñ ɔue/
uenit' p partes. Tertia solutio ēt cōmuniter reprehē
dit':q: violat istā.l.⁊.d.l.eos.que nō facit differen/
tiā an aliꝫ sint soluēdo vel nō.Nec ad hoc ob.d.l.in
ter eos.§.i.vbi pbat' q̄ per receptionē partis non in
ducit' diuisio ut ibi patet.nā si ibi iduceret' diuisio ob
staret exceptio ēt de rigore per hāc.l.⁊.d.l.libertum
sed in.d.l.inter eos.dicit q̄ tm̄ ex humāitate soluēs
hꝫ exceptionē:⁊ ita demū si aliꝫ sint soluēdo:sꝫ si idu
cta fuisset diuisio nō curaremus:an aliꝫ essent soluen
do vel nō:vt in ea.l.§.cū inter.⁊ declarat Bar.in re
petitione.l.si ex duo.in.ij.col.ff.de duob' reis.ideo
rñde ad.l.iter eos.§.i.s̄m Bar.q̄ ibi loqtur in vno
ex pluribus fideiussoribus:q: nō pōt de iure cogi sol
uere insolidū cū habeāt a lege ex epistola diui adria
ni beneficiū diuisionis si hoc añ solutionē opponat'
⁊ oēs sint soluēdo.l.inter fideiussores.eo.ti.⁊ isti.e.
ti.§.si plures.iō si vnus ex fideiussoribus nō ɔuent'
sponte soluat partē ⁊ sic nulla p iudicē diuisionez ex
epistola diui adri nec apposita exceptione diuisiōis
ex eadē epistola creditor in tali casu nō intelligit' di/
uisisse:q: inuitus potuisset cogi recipe partē illius .⁊ iō si reliq
postea efficiant' nō soluēdo poterit fideiussor q simpliciter sol/
uit partē ɔueniri ad totū.d.l.iter eos.§.i.vbi tm̄ aliꝫ essent soluē
do:tūc de equitate haberet exceptionē respectu soluti qō ɔpu/
tandū erit in totū cū virili parte ⁊ vltra virilem conueniri non
poterit:vt est ibi casus valde no.sed hic loqmur in duobus reis
quoꝝ qlibet pōt cogi insolidū qui isto iure nō habeant bñfici
um diuisionis.iō creditor spōte recipiēdo partē videt' diuidere
lꝫ hodie per auc̄.de duobus reis.in p̄n.debeant bñficiū diuisi/
onis.⁊ sic hodie idē esset in eis qō in fideiussoribus nisi illi be/
neficio esset renūciatuz.Et similiter nō ob.l.ex duobus. allega
ta in glo.q: nō meruit illa.l.ad hāc materiā allegari qm̄ ibi nō
erāt duo rei obligati insolidū nec poterāt de iure insolidū con/
demnari ⁊ exigi sicut possunt duo rei.sed tm̄ poterāt cōdemna
ri vsqꝫ ad uires peculiꝫ ut ibi.Itē ibi nō exegit creditor partem
sed totū q̄ exigi poterat nō mirū si nō inducat' ibi exceptio ta/
citi pacti quo ad alios.ꝟa est ergo solutio ad.l.reos.qō ibi nō
recipit partē aliquā pro rata psone ipsius soluētis put hic ideo
nō inducit' diuisio.q: ibi unū in totū vel in partē simpliciter cō
uenit.¶ In eadē ibi p̄mo ⁊ tertio soluet ⁊c̄.Sed dicte solutio/
nes fuerūt supra reprobate.⁊ sic nō pcedit sequēs solutio ⁊ vio
lat lr̄am.¶ Ultima est solutio glo.q̄ in.l.si ex toto sit speciale
fauore vltime volūtatis ⁊ nō inducat' diuisio p exceptionē ptis
ad hoc vt efficatius mādari possit executiōi vltima volūtas .⁊
istā tenet franci.tigri.Bar.Bal.hic ⁊ Bar.⁊ Ang. ⁊ Imol.in
.d.l.inter eos.§.i.in fi.Bar.in.d.l.ex duob' in.ij.col. ⁊ Bar.
⁊ Ang.in.d.l.si ex toto.Sꝫ istam reprehēdit Cy.⁊ Saly.hic.
q: pcedit ar.de ɔtractu ad vltimas voluntates.l.pactū iter.ff.
e.⁊ in.l.i.ĵ.de lege fu.ca.tol.p̄terea tex.in.d.l.si ex toto.§.i.eq
parat duos reos ɔstitutos in vltia uolūtate ⁊ duos reos ɔstitu/
tos per pmissionē ⁊ sic in ɔ̄ctu.¶ Itē fauor vltime uolūtatis ñ
dꝫ habere locū postq̄ legatarius suo fauori renūciat qō facere
pōt dicta.l.pactū.vñ s̄m Iac.de are.Imo.Bal.⁊ Pau.ō ca.
in.d.l.si ex toto vera est ibi solutio q̄ ibi recepit ptem simplici/
ter.ideo nō vr' diuidere secus si recepisset tanquā ptem spectā/
tem ad ipsum soluentē:ut est tex.singu.hic in ꝟsi.erit psona qō
est vtile ⁊ mēti tenendū p limittatione ⁊ itellectu huius.l.⁊ illi
us.⁊ hoc ēt tenuit oldra.Bal.⁊ Saly.hic idez videt' velle cy.
hic q ad hoc dicit istam.l.eē singu.idez ēt tenuit ang.in.d.l.ex
duobus.q̄ fortifico.sicut eniꝫ qñ creditor petit partem simpli
citer nō videt' diuidere.d.l.reos eodē modo.idē dꝫ eē qñ rece
pit simpliciter partē:q: nulla vrgēs ratio diuersitatis assignari
pōt qm̄ vtroqꝫ casu creditor ɔuenit ad partez ⁊ recipit partem
sponte ab vno ex correis.Et ex hoc signāter ifert' q̄ si cōuenio
vnū ex pluribus reis debendi simpliciter pro pte non iducatur
diuisio.secus si dicā q̄ cū cōuenio ad qnqꝫ pro sua pte seu pro
sua psona p hāc.l.qō esset sing.no.⁊ p hoc patet saluari posse
secundā solutionē datam hic in glo.ad dictaꝫ.l.reos.duꝫ vult
q̄ nō sit differētia iter receptionē ptis.⁊ petitionē partis ⁊ istō
expresse tenuit Pau.de ca.hic ⁊ videret' satis sustētabilis opi.
⁊ licet ipse nō referat tm̄ ista fuit opi.Bal.ī.d.l.si ex toto. quā
sequit' imo.⁊ Pau.de ca.⁊ ang.ī.d.l.ex duob'.tamē bar.ī.d.
l.si ex toto.⁊ in.d.l.ex duobus.in.iij.questione simpliciter dicit
q̄ per petitionē partis nō inducit' diuisio ptis per.d.l.reos.sꝫ
per solutionē sic ut hic.⁊ idē tenet h bal.⁊ imol.in.l.ij.de duo.
reis.Saly.hic clare tenet opi bar.in.d.l.si ex toto.lꝫ de ip̄o mē
tionem nō faciat.nam vult saly.q̄ ēt cōuēto vno ad quinqꝫ tā/
quā pro sua rata ⁊ hoc exprimat' tm̄ nisi ille soluat nō inducat'
diuisio p petitionē q: petit ab illo ptē vt soluat:vnde petēs ita
demū videtur uelle diuidere si reus faciet id quod petit' ⁊ nihil
allegat.attamē pro eo facit.d.l.reos.ī ꝟ.pro pte que idističte
loqtur.⁊ istā opi.videt' seq magis cōiter doctores dū reprobāt
scōam solutionē gl.datā ad.l.reos.Et pro ista opinio.tanquaꝫ
magis communem consulerem . ¶ Et ex predictis conclude
aut querit' an creditor ɔueniendo videat' diuidere:aut recipiē/
do.p̄mo casu dic q̄ si cōuenit oēs pro parte virili videt' diuide/
re.d.l.liberū.que ad hoc reputat' sing.s̄m imo.in.l.ij.de duo.
reis no.bart.in.d.l.si ex toto.⁊ in.d.l.ex duob'.in.iij. q. ⁊ ibi
dicit talez diuisionē induci p litis cōtesta. ⁊ nō añ:vt.d.l.libe/
rum.Itez si ɔueniat oēs simpliciter:q: intelligit' ɔuenire p eq̄s
portionibus.l.i.cū ibi not.ĵ.si plures vna sen.ita tenet imo.in

.d.l.ex duobus.lz ang.in diſcurſu dixerit ɔtrariū ⁊ nō bene ſm imo.aut conuenit vnū tm̄ pro parte ſimpliciter ⁊ nō videtur diuidere.d.l.reos.aut ɔuenit vnū tanq̄ pro parte pro ſua rata ⁊ adhuc tenui.ſ.idez eſſe.Secūdo caſu.ſ.an recipiendo inducatur diuiſio vt hic.dic aut in pluribus reis debendi.aut in pluribus fideiuſſoribus.Primo caſu diſtingue. aut ſimpliciter ſoluit partez ⁊ nō induciť diuiſio.d.l.ſi ex toto.§.i.aut tanq̄ ratā ſuaz ⁊ induciť diuiſio:ut hic ſcōo caſu.ſ.in pluribus fideiuſſoribus habentibus beneficiū ex epiſtola diui adri.Bar.hic videtur velle q̄ per receptionē partis nō inducať diuiſio per.d.l.inter eos.§.i.⁊ ē rō quā.ſ.allegaui rn̄dēdo ad illa.l.ſang.raph.cu.Pau.de ca.in.d.l.inter eos.§.i.tenet q̄ imo ſi accepit partem tanquā ratā ſuā inducať diuiſio p hanc.l. quā intelligunt tam in fideiuſſore q̄ in correis debendi.idē tenet pau.de ca. q dicit idem tenere bar.in.d.l.ex duobus in.ij.col. ⁊ idē expreſſius in.l.quotiēs.j.de ſolu.Et p h facit q: iſte tex.pōt itelligi ēt in fideiuſſore cū faciat mētionē tm̄ de debitorib⁹ ⁊ creditorib⁹ ⁊ fideiuſſor dicať dibitor.l.⁊ magis.ff.d ſolutio.no. Bar.in.l.i.in vlti.col.ſi cer.pe.tn̄ iſtā opi.reprehēdit imo.in.d.l.iter eos.§.i.in.v.ſuo nomine.nā dicit ſe nō videre dr̄iam an fideiuſſor dicat ſoluo partez meo noīe vt ibi aut dicat ſoluo ,p mea pſona ⁊ tn̄ ibi nō induciť diuiſio.⁊ dicit ipſe q̄ Bar.ibi ſentit iſtā opiniōez q̄ eſt melior quā poſuit ipſemet bar.in.d.l.ex duobus.⁊ idē tenet bal.⁊ ang.in.d.l.ſi ex toto ⁊ imol.i.d.l.quotiēs.putarem verā eſſe concluſionē q̄ ſi vnus ex fideiuſſoribus ſoluit creditori recipiēti partē tanquā ſuā ratā q̄ quātuz ad ſoluentem inducitur liberatio a parte ſoluta ⁊ a reſiduo:vt videť probari in.d.l.quotiens.ſed quo ad alios fideiuſſores nō videť inducta diuiſio ⁊ ſic poterit ɔueniri inſolidū alter eorū altero nō exiſtente ſoluendo.d.l.quotiēs.ibi ut nō ex ſorte decidat.⁊ iſta fuit itentio bar.in.d.l.ex duobus.ſed quādo ſoluit fideiuſſor ſimpliciter partē nō liberať a reſiduo ſi alij poſtea reperianť non ſoluēdo.d.l.inter eos.§.i. Et iſtis adde q̄ dixi ſup tex. Et tenēdo iſtaz opinionē nō obſtat tex.in.d.l.inter eos.§.i.,put inducit imo.in verſi.ſuo nomine. q: reſponde ſcōm pau.de ca. ibidem q̄ fideiuſſor q dicit eſſe obligatus inſolidū iuxta.d.§.ſi plures ſi ſoluit ptē ⁊ dicat ſe ſoluere ſuo noīe nō vř dicere ſe ſoluere ,p ſua rata ſeu ,p ſua pſōa ſz ,p oblĭgatiōe fideiuſſoria ad quā ſuo noīe tenetur. ⁊ ſic ſoluere poteſt nomine ſuo ⁊ noīe principalis.l.papinianus al's incipit mādatorē.ff.manda.

l **Icet inter.** Pactū future ſucceſſionis inter priuatos nō valet etiam ,p donatione cā mortis ſed inter milites ad diſcrimen belli pergentes factum ɔtemplatione mortis vim habet vltime voluntatis.hoc dicit. Et nō eſt alibi ſm doc. ¶ No.q̄ tale pactum collatū poſt mortez nō habet vim donationis cauſa mortis inter priuatos. Et videbať ɔtrariū ex quo facta erat mentio mortis.l.ſeio. in principio. ⁊ ibi not.ff.de dona. cauſa mortis ⁊.l.ſeia ⁊ ibi glo.ff.de dote preleg.⁊ videbimus in.l.fin.infra eodem.Sed glo.hic ſentit q̄ ideo non eſt donatio cauſa mortis quia intentio premittentis fuit relinquere hereditatem totam:vt patet in hoc verbo res. quod eſt generale.l.reſ.de vb.ſig.⁊.l.i.ff.ſi cer.pe.⁊ qd uoluit glo.no.⁊ ibi bar.in.l.i.ff.d ſtatu ho.ſicut video ⁊ tibi relinquere hēditatē quādo nullo alio inſtituto hr̄de dico bona mea tibi relinquo : vt no.gl.⁊ doc.in l.his verbis.in pn̄.ff.de here.inſti.Sz hr̄ditas nō pt dari p dationē cauſa mortis ſicut nec p codicillos.vt eſt tex.valde notabilis hic facit.l.ij.j.de codicil. Et p hoc habes deciſum id de quo qr̄it bal.in.l.in donationibus.j.ad.l.fal.ubi qr̄it an ſi dico vtere bonis meis poſt mortē ſit donatio cā mortis.⁊ remittit ad ea que habenť hic.nā habes ex predictis q̄ nō. ¶ Glo.etiā hic reddit ſecūdaz rationē quare nō eſt donatio cauſa mortis q: dicit habere onus pp viciſſitudinez[a] ſed certe hoc nō impedit valere donationē cā mortis ſcōm.Fulg.allegat.l. cū hic ſtatus.§.ſi ambo.v.nā ⁊ circa.ff.de dona.inter virū ⁊ vxo.q̄ puto veruz.pro quo ēt facit.l.ab eo.j.de fideiuſ.vbi etiā donatio cā mortis pōt habere on⁹. Pe.⁊ Cy.hic addūt aliaz rationem:ſcilicet q̄ hic nō interuenerūt quinq3 teſtes.iō nō pōt eſſe donatio cā mortis.l.ſi.j.de donati.cā mortis.⁊ idez videť velle Bar.hic.Sed Bal.⁊ ſaly.hoc reprehendūt q: in milite ſufficiūt duo teſtes[b]:vt plene.no.in.l.milites. allegata in gl. Sed dic q̄ pe.⁊ cy.loquunť expreſſe in priuato ⁊ ſic non bn̄ reprehendunť per Bald.⁊ p Saly.tn̄ rapha.hic rephendit opi .per. ⁊ Cyn.aliter.nā dicit q̄ illō eſt diuinare q̄ hic nō interuenit ſolēnis numerus teſtiū Bal.etiā addit aliā rationē quare nō eſt donatio cā mortis:ſcilicet q: talis donatio iſto iure nō poterat fieri pcō nudo ſz traditiōe vel ſtipulatiōe.l. iter mortis.ff.d do.cā mor.⁊.l.ſeia de dote ple.no.gl.in.l.cū pr̄.§.meuio.ff.d le.ij.⁊.l.ij.d iur.do.Et iſta eſt bona ratio quā hic ſequiť Ful.lz Saly.ineptiſſime locutus coneť impugnare eā.⁊ ex hac ratiōe putat Ful.q̄ hodie illō pactū de quo hic valeret vt donatio cā mortis q̄ hodie pōt pfici nudo pacto vt ē gl.reputata ſing.in.d.§.meuio.⁊ idez ſentit gl.in.d.l.ij. Sed mihi nō placet q̄ hodie pactū de quo hic poſſit valere ut donatio cā mortis per pmā rationez ſup̄ recitatā.⁊ dicit Fulgo.q̄ iſta vltima ratio ēt fuit ratio.l.hereditas.j.de pac.cōuen.ſcilicet vt in caſu illius .l. nō ualeat pactū ut dōatio cā mor. Sed d illius.l.intellectu.dic melius vt p bar.in.l.ſi.in vlt.col.j.e. Itē no.q̄ in milite tale pactū valet in vim vltimi iudicij.⁊ an idem ſit vbi agereť de fauore pie cauſe.dixi in.l.pactū quod dotali.ſ.eo. Et an inter milites iſta diſpoſitio ſit ,ppie ultima voluntas uel cōtractus glo.hic tenet q̄ eſt quedā vltima uolūtas in genere. ⁊ h ſequiť Bal.⁊ Ange.hic.⁊ in hoc iſta glo. eſt ſingu.ſcōm ang.in.l.iij.§.genera.ff.de acq.poſ. Sz Pe.⁊ cy.Ray.⁊ Ful.tenent q̄ ſit teſtamentū q: nil repugnat p.d.l.milites.Sed nō curandū eſt de nomine poſtquā habemus effectū.Et ex iſtis ſeqtur q̄ iſta cōuentio pōt p quēlibet ipōrū reuocari ſicut ultima voluntas.l.iij.de adimē.lega. Sed cōtrariū voluit hic Franci.tigri.dicens q̄ ex iſta cōuētione deferť hereditas tanquā ex pacto nō tanquā ex vltima uolūtate lz iſtud pactū habeat vim vltimi iudicij ⁊ eſt hoc caſu ſpeciale ut per ɔtractū dari poſſit hereditas. ⁊ h dicit innuere iſtū tex.in ver.vim poſtremi iudicij. Idē uoluit Ang.in.l.illa aūt.ff.de heredi.inſti.ubi dicit q̄ homines armorū hodierni tpis faciūt ſocietatem adinuicē data fide de ſe inuicē inſtituendo. nā talis fides nō aſtringit ad inſtituendū niſi ſint milites militātes in ſeruitiū imperij uel eccleſie. allegat iſtaz.l. quā dicit eſſe ſingu.Sed Imo.ibi tenet ɔriuz uolēs q̄ ēt inter milites nō aſtringat q: hic nō diciť q̄ iſta ɔuentio ſit imutabilis ⁊ q̄ obliget ad nō reuocandū ⁊ iſtud etiā hic uideť uelle Fulgo.⁊ Pau.de ca.dū dicunt q̄ illud pactū inter milites nō ualet ut ɔctus q: eſſet cōtra bonos mores.l.ex eo.j.de inuti. ſtipu.⁊ q: ſi miles non poſſet reuocare t auferret ſibi liberā teſtandi factionē ⁊ ſic iſtud eſſet militibus odiuz nō autem pūilegiū.⁊ ita teneo.⁊ rn̄.ad iſtum textū in vbo.uim ſupremi iudicij.q: dico q̄ tex.facit potius ɔ Franci.tigri.q: ſi hz uim ſupremi iudicij: ergo debz poſſe reuocari ſicut ſupremū iudiciū.allegat etiā hāc l.Bal.in.d.l.illa autē.ad queſtionē duo dederūt ſibi fidez de inſtituendo vnus alterū.alter aliūz iſtituit:alter vo nō an inſtitutio valeat.⁊ dicit q̄ ſic. allegat iſtū tex.dic ut ibi plenius p Imo. Itē p illū tex.decidit bar.in.l.tale.§.ſi.ff.e.q̄ ſi qſpiā in cōtractu appellat aliquē ſuū heredē uideť in eum ſuuz iudicium ɔferre ⁊ eū heredem facere qd dicit ,pcedere in milite ut hic ⁊ inter liberos:ut.l.hac cōſultiſſima.§.ex iperfecto.j.de teſta.⁊ ad pias cās.p.c.ſi. de ſucceſ.ab inteſta.qd dictū reputat mirabile ⁊ ſingu.ro.in auc. ſimiliter in.vj.colū.ad.l.fal.⁊ dicit q̄ nūq̄ inuenit ɔdictorem.⁊ ,ppter hoc iſtō ſeruareť in practica.tn̄ ſubdit q̄ de iure nō putat iſtud eē ueruz in pia cauſa q: nō reperiť iure cautū q̄ dari poſſit hereditas ad pias cauſas.ergo ſumus in regula .l. hereditas.de pac.ɔuen.cōtra Bart.tenuit etiam in oibus Ang.⁊ Pau.de ca.in.d.l.tale.q: differt actus con

a ¶ Viciſſitudinez .in materia hui⁹.l. uide late per lu.ro.ɔ.xxvj ubi,in terminis ɔſuluit ⁊ uid p alexan. ɔſi.lxxxiij.ij.li.⁊ in q̄ſtuz bal.hic dicit q̄ duo poſſūt facere teſtm̄ in eadē ſcriptura. adde old.ɔſi.clxiij.ubi pōit an cū vir ⁊ vxo. feciſſent teſtamentū ⁊ mortuo uiro mlr uolebat ſuo care qrebať an poſſz ⁊ cōcludit q̄ ſic.

b ¶ Duo teſtes.addō lu.ro.ſingularib⁹ſuiſ fo.vij.

a ℭ Tenet. ita latẽ ẽt sequtur lud. ro. ꝯsi. lxxxvj. ꝺ quo ẽt p fran. de are. ꝯsi. lxxiij ⁊ dic ro. singula. suis ꝙ ille q ẽ in nũdinis statim recessurꝰ nõ ꝑsumit hr̃e fidẽ de ꝑcio.

b ℭ Utili dominio ꝙ utile dñm acquiratur ꝑscriptione ea est cõis ẽt opi. ꝯsulẽtiũ qs per te uidere potes.

c ℭ Notabiliter bal. adde ꝙ hoc sequit lu. ro. ꝯsi. ccclxxxv. ⁊ ibi ẽt dicit ꝙ tale statutũ ꝯpatur aliũ effm .s. ꝙ tũc non reqrit ꝙ pscribens habeat titulũ.

trahendi ab actu standi. l. vba cõtraxerũt. de v. sig. Ego teneo opi. bar. ꝑ q̃ addo optimũ tex. in. l. fi. j. fami. her. ⁊ optie ꝓbat ẽt h vbi p pcm̃ ⁊ sic ꝑ modũ cõuentionis ⁊ ꝯctus dat hereditas lʒ regula sit in cõtrariũ ⁊ ipsemet Roma in. d. auc. similiter i. xvj. col. fatet opi. bar. esse verã inter liberos per. d. l. fi. ʒ secus dicit esse in pia cã que est minus ꝑuilegiata q̃ cã liberorũ per no. per glo. in. l. si qs ad declinandam. ꝺ epi. ⁊ cle. ʒ ad istõ arg. ego respondi. s. in. d. l. pactum qꝺ dotali. Et ista adde his q̃ ibi dixi. qꝛ faciũt pro opi. bal. quã ibi tenui. ℭ Ultimo per hãc. l. cuʒ glo. decidit Oldra. in ꝯsilio. cxxxix. incipiente ad habendũ. ⁊ Jo. an. de instru. edi. in. §. porro. circa vlt. colũ. ⁊ saly. in. l. fi. j. eo. q. hãc. duo fratres habentes bona paterna fecerũt inter se talem cõtractũ qa quilibet eorũ donauit alteri oĩa bona paterna tamẽ sub hac ꝯditione ꝙ viuens haberet oĩa bona precedentis. Modo existente conditione opponebat superstiti ꝙ ille fuit ꝯctus donationis ⁊ ꝙ nõ valuit qꝛ nõ iteruenit insinuatio iuxta. l. sancimus. j. ꝺ dona. dicũt fuisse determinatũ ꝯriũ qꝛ nõ dicit esse ꝓpria ⁊ mera donatio ꝓpter onus qꝛ erat vicissitudinaria vt hic in gl. ꝓ hoc allegat. l. i. ff. de dõa. adꝺ no. ꝑ doc. post glo. in. l. aqliꝰ regulus. ff. de dõa. ⁊ p bal. in. l. si tibi. ff. si cer. pe. ⁊ in. l. illꝺ de sa. san. ec. ⁊ oldra. in ꝯsilio. v. Quando autẽ milites gaudeãt ꝑuilegio de quo hic glo. in v. ꝑgentes. ꝯm ang. ⁊ saly. vult ꝙ tũc qñ sũt in discrimine belli vel ad illꝺ iã armati tendũt cũ iam acies pate essent: puto ẽt simpliciter ꝙ si sint in castris ꝙ habeat locũ h. l. cũ tũc milites gaudeãt ꝑuilegio in testando: vt plene no. glo. ⁊ doc. in. d. l. milites. ⁊ ad hoc se refert tex. hic in vsi. tamẽ cũ voluntas. lʒ in recitatione facti postea dicat ꝙ ad bellũ pergebant. ⁊ sic denotat accidentia facti.

t

TRaditionibus. Dominiũ nõ acquiritur solo ꝯsensu vl̃ ꝯctu: ʒ demũ traditione secuta si tradẽs est dñs. si aũt nõ est dominus tũc secuta vsucapione. h. d. in. gl. i. ibi. §. interdũ. sũt ẽt alij multi casus in qbus per vba tradi sufficit qsi traditio vel ficta traditio quoꝝ aliqui enumerantur hic p bal. ⁊ saly. aliq enumerant p glo. magistrã in. l. iij. in prin. in v. animo. ff. de acqren. pos. ⁊ per glo. i. in l. iij. v. interuenerit. j. de acqui. pos. ꝑ ang. in. l. lʒ eo. tit. ⁊ in repetitiõe. l. si qs vi. §. differẽtia. de acq. pos. latissime ꝑ anto. de bu. in repe. c. fi. de acq. pos. per pau. de liaza. in cõmento rubrice ex̃ de cã pos. ⁊ in cõmento. c. ex lr̃is de resti. spo. ⁊ scripsi alias latius in. d. l. iij. in ꝑn. ℭ In ea. ibi: ⁊ idõea. ⁊ dicit idonea causa siue sit vera siue sit putatiua: ut declarat gl. in .d. l. nũquaʒ in ꝑn. dũmodo sit habilis ad translationeʒ dñij. nã si traderem tibi rem ex cã depositi. non transferet dñium. l. lʒ. §. rei. ff. depositi. ⁊ dũmodo nõ sit cã a lege reprobata. l. non dubiũ. s. de legi. ℭ In ea. ibi de ꝑcio. ⁊c̃. sensit gl. dum specialiter in solo ꝯctu venditionis exprimit requiri solutionẽ ꝑcij seu ꝙ sit habita fides de ꝑcio ad hoc vt trãsferat dñium. d. §. vendite. ꝙ in alijs ꝯctibꝰ hoc nõ requirat. Idem tenet gl. in. l. ij. ⁊ ibi per doc. j. de reꝝ permu. ⁊ ibi p bar. sed ꝯriũ sensit glo. in. l. cũ ꝓponas. in ver. remãsit. j. de dolo ⁊ in. l. si seruus. §. locaui. ⁊ ibi plene per bar. ff. de fur. ⁊ in. l. cum precibus. j. de reꝝ ꝑmu. Et hec secũda opi. magis cõmuniter tenetur: a maxime ꝑ. l. si qsi. ff. ꝺ pigno. actio. lʒ bal. hic tenuerit ꝯriũ in cõtractibus innominatis ꝑ rationeʒ cui in voce respondi ⁊ omitto breuitatis cã. adde tñ ꝙ lʒ nõ soluat ꝑcium tñ qꝛ in dubio videt habita fides de precio transfert dominiuʒ. glo. est no. in. l. ꝙ vendidi. ff. de cõtraben. emp. ⁊ in. l. ꝓcuratoris. §. pe. in v. vendicare. ff. de tributo. ⁊ in dictis locis ponunt glo. qñ videat habita fides de precio. ⁊ per gl. ⁊ bald. in. l. inciuile. j. de rei vendi. ⁊ legitur. ⁊ not. in dicta. l. si quasi. ⁊ singulariter p bal. in. l. si nõ donatiõis. j. de ꝯtrahẽ. emp. ℭ In glo. ij. ibi. l. si qs emptionis. in ꝑn. vbi habet ꝙ prescribens bona fide acqrit exceptioneʒ ꝯtra dñm: sed exceptio est actionis exclusio. l. ij. ff. de excep. ergo ꝑsupponit ꝙ aduersario ꝯtra quẽ prescriptuʒ est adhuc cõpetat actio id est rei vẽdicatio ⁊ per ꝯns habeat dominiũ directũ. l. in rem. in ꝑn. ff. de rei vendi. si ergo ille ꝯ queʒ prescribitur habet directum sequitur ꝙ iura que dicunt ꝙ ꝑscribens acqrit dominium ꝓut dicunt iura hic allega. in gl. ⁊ tex. in auc̃. nisi ⁊ ibi plenior. glo. j. de bo. ma. de necessitate debẽt intelligi de vtili dñio b cũ duo eodeʒ iure nõ possint esse dñi eiusdeʒ rei insolidũ. l. si ut certo. §. si duobus. ff. cõmo. ⁊ ista est magis cõis opi. que ꝓbatur ꝑ predicta ⁊ per. l. i. in fi. in ver. utilẽ. ff. de aqua plu. arcen. ⁊ in l. si duo patroni. §. i. in vsi. vtilẽ. ff. ꝺ iureiurã. ⁊ p alia plura de quibus ꝑ doc. in. d. auc̃. nisi. ⁊ distinctio que ibi ponit in glo. magis cõiter tenetur. ꝺ quo ẽt uide ꝑ Bar. in. l. i. eo. ti. ⁊ p cy. in. c. possessor. ⁊ ibi per Jo. an. in mercu. de re. iur. in. vj. ⁊ per doc. post glo. in. l. vsucapio. ff. de vsuca. ⁊ per Bal. ⁊ plenius Saly. hic ⁊ p Jmo. in repetitiõe. c. fi. in. lx. col. de prescrip. verbis q rephendit ꝯcordiã quã ponit Bar. in. d. auc̃. nisi. hãc tñ cõmuneʒ ꝯclusionẽ limita ꝑmo nõ habere locũ in prescriptiõe tanti tp̃is cuius ꝯrium memoria nõ existit ꝯm Bal. eleganter cũ quo trãseunt Saly. ⁊ ful. hic alle. l. hoc iure. §. ductus aque ff. de aq̃ quoti. ⁊ esti. vbi ex vsu seruitutis p tantũ tp̃s acquirit seruitus ꝑinde ac si ꝯstituta fuisset. sed certũ est ꝙ si a domino mihi ꝯstitueret seruitus in fundo acqsitum esset mihi ius directum ergo ⁊c̃. ℭ Scꝺo fallit nisi statutuʒ diceret ꝙ ꝑscribẽs acquirit dñium: qꝛ tũc ut statutuʒ aliqꝺ operet ⁊ addat iuri cõi ar. eoꝝ que no. in. l. iij. §. si rem. ff. de le. iij. ac ẽt qꝛ appellatiõe dñij itelligit ꝺ directo. l. i. in. fi. ff. si ager vectig. prescribẽs acqret dñiũ directũ. ita voluit notabi. c Bal. i. d. l. vsuca. ℭ Tertio fallit ubi qs ꝑscriberet ex titulo snĩe seu secundi decreti qꝛ ꝑscribit directũ. ita singulariter voluit Bal. in. l. possessioneʒ. j. de bo. auc. iudi. possi. ꝑ. l. si finita. §. si de vectigalibus. in fi. ff. de dam. infec. ⁊. l. generaliter. ff. de noxal. ⁊. l. statuliberi a ceteris. §. fi. ff. de statulibe. Sʒ Ro. in. l. pretor in ꝑn. ff. de dã. infec. in addi. nouis dicit ꝙ iura allegata p Bal. nõ probãt. sed ꝙ tñ dictũ Bal. ẽ no. Ego contra Bal. allego gl. in terminis iuncto tex. in. l. si finita. in. §. iul. in v. si dominiũ de dam. infec. ⁊ ita teneo cũ iura allegata per bal. nõ probent ut dixi. ℭ In glo. fi. ibi. ff. de rei vendi. l. si quis hac ⁊c̃. rationem hic vide per Cy. ⁊ bal. ⁊ per bar. in. l. i. ad fi. ff. de donati. ⁊ limita ut per glo. ⁊ bar. ibi plenius per bal. ⁊ saly. hic. ⁊ per Bald. in l. ij. in ꝑn. j. cõia delega. ℭ In ea. ibi. l. i. ibi nõ loquitur de directo dominio ʒ de vtili actione in reʒ q̃ fauore cause alimẽtorum ꝯceditur donãti. simileʒ casuʒ habes in dõatione cã mortis reuocata: ut. l. si mortis cã donata. cũ. l. se. ff. de dona. cã mor. Et alius est ẽt casus similis in. l. cũ veterũ. j. de dona. añ nup. ⁊. l. si cum venderet. ff. de pig. ac. ⁊ in auc̃. dona. cũ glo. j. de iure do. ℭ In ea ibi. l. si qs sub hoc. hãc ꝑmã solutionem tenet hic Pe. ⁊ cy. ⁊ dicit pe. hoc ẽẽ ueꝝ tantũ in ancilla nõ in alijs rebus. ideʒ etiã tenet hic Ray. sed Ful. dicit ꝙ nõ videt specialitatis rationẽ in ancilla. ⁊ sic videt ꝙ illud qꝺ est dictuʒ in ancilla ꝓcedat in alijs allegat in ar. l. eius. cũ. l. seq. ff. de rei vendi. Dic ꝙ tenẽdo istaʒ opi. glo. posset reddi ratio in casu .d. l. si qs sub hoc. s. ꝑꝑ fauorẽ castitatis ⁊ in odiuʒ ꝓstituentis ⁊ ista vr̃ melior ratio quã illa quã assignat hic Ray. dicẽs h ẽẽ fauore libertatis: ʒ certe ibi de libertate nõ tractat. Tñ aduerte qꝛ gl. in. d. l. si qs sub hoc approbat secũdã solutionẽ positã h in gl. s. ꝙ sine apphensiõe ⁊ sine manꝰ iniectiõe ñ acqrit dñiũ ⁊ istã tenet hic Saly. dicẽs ꝙ ibi speciale ꝙ ꝓpa auctoritate possit manꝰ inijcere ẽt si p plures manꝰ ambulauerit ꝯtra regulã. l. extat. qꝺ me. cã cũ similibus ⁊ hoc est fauore ⁊ odio ꝓstituentis ꝯm eũ. Sed hec ratio spãlitatis. s. ꝓpter castitateʒ nullo modo mihi videt vera: qꝛ ẽt in alia re q̃ in ancilla hʒ locũ dictũ pactũ manus iniectionis puta in seruo: vt ꝓbat. in. l. i. ⁊ ij. j. de ser. expor. Et ideʒ tenet ibi Cy. ⁊ ray. post gl. in. d. l. i. in fi. ⁊ no. glo. in. l. iij. in. fi. j. de pigno. ⁊ ibi p Bar. in repetitione in. vij. col. in v. itẽ dubitatur qd de successione singulari ad idem. l. titius. ff. de ser. expor. Et ꝙ ista solutio glo. sit veri

or tenuit etiā Cy.in.d.l.ij.ĭ.de ser.expor.⁊ ray.in.l.i.eo.tit.⁊ ibi est glo.similis.nā prima solutio nō videt̃ iure ꝓbari.¶ In ea.ibi in vltimis volūtatibus.dic ⁊ idem erit in donatiōe causa mortis in qua dñium transit in donatariū reccta via sicut in legatarium:⁊ est tex.in.l.i.§.fi.cū.l.seq.⁊ ibi glo.⁊ doc.ff.de publi.⁊ no.gl.in.l.iij.in pn.e.ti.⁊ nō r̃perit̃ alibi scd'z bal.in.l.ij.ĭ.si qs alteri vel sibi de quo dubitauit imo.in.l. ex hac scriptura ff.ď dōa.⁊ ĭ.l.i.ff.ď do.cā mor.Et ꝑ bal.ĭ.l.cū hi.ĭ pn.ff.ď trās.⁊ in.l.⁊ si mortis.ĭ.ad.l.fal.⁊ in.l.lз.s̃.eo.⁊ in.l.ij.ď le.i.⁊ Ange.in.l.a titio.ff.de fur. ꝙ limita:vt ꝑ Ange.[a] in auc.ď her̃di.⁊ sal.in pn.in.iij.colū.¶ In ea.ibi aliqd in possessione.s.perdenda q: illa ꝑdit̃ solo animo.sec' in dñio.d.§.differentia.Nō aūt ītelligas quo ad trāsferendā possessionē q: in ea trāsferēda reqrit̃ traditio ꝟa vel ficta sicut in trāslatōe dñij.l.iij.in pn.ff.ď acq.pos.cū ibi no.Itez vltra casus hic enumeratos ꝑ gl.Bar.Bal.⁊ Saly.in qbus sine traditiōe transfert̃ dñiuз ⁊ per gl.⁊ doc.ĭ.l.si ager.ff.de rei ven.vide alios casus ꝑ gl.⁊ bar.in.l.et ideo.ff.de cōdi.fur.⁊ aliuз casuз vide per bal.in.l.iij.de publi.⁊ aliuз per Bal.in.l.i.in fi.post glo.ĭ.de inoffi.do.⁊ casum q ponit̃ in.l.vbi adhuc.⁊ in.l.in rebus.ĭ.de iur.do.⁊ alij plures possunt enumerari sed ɔprehendunt̃ ex regula quā ponit bar.dum dicit.ꝙ vbi ex dispositione.l.transfertur dominiū non requiritur traditio. Alexander de imol.

c **Um proponas.** Ex pcō nudo trās actionis possidēti exceptio.sed nō possidenti nō datur actio si ꝑfecte nō impleuit traditionē ꝓ parte sua sed ɔ nō saluanteз transactionē poterit redire ad pmaз actionē sup qua transactum fuerat q: nō seruanti fidem fides seruanda nō est.h.d.¶ In tex.ibi nulla actio ⁊c̃.hic colligit̃ ꝙ trāsactio nō est ɔtractus nominatus:q:ꝓduceret incōtinēti actionē.l.iurisgentiū in.pn.ff.eo.et ad hoc cū hac.l.cōcordat.l.siue apō.ĭ.ti.i.vbi hoc Bar.⁊ alij late firment.¶ In tex.ibi si tibi stipulationē ⁊c̃.hunc tex.allegaui vobis in.l.i.ad fi.s̃.eo.vbi oīa ɔcordantia ad istā materiam satis dixi ibi videatis.¶ In tex.ibi nec aduersario ⁊c̃.s.si ex eo q: aduersarius nō seruat tibi transactionē tu velis contra ipsum redire ad pstinā actionē sup qua fuerat transactum.nā nō poterit ɔtra te opponere ꝙ sup illa actione transactū extitit ⁊ ad hoc semꝑ allegat̃ ista.l.vз ꝙ frangēti fideз ⁊c̃.quod vltimuз pmo limitat hic pe.cy.saly.⁊ ful.esse verū si tibi nō seruanti fidem mihi ego etiā nolim tibi seruare circa ideз capitulū vel ɔnexū.nā veruз est me nō teneri secus si circa separatū:vt not.glo.in.l.si duo.ff.de dolo.⁊ dicunt̃ cōnexe qñ obligatiōes sūt respectiue:vt q: promitto tibi stichuз q: pro eo promittis mihi librum secus si obligationes non essent respectiue.⁊ ita voluit do.anto.⁊ expressius do.abb.in.c.iij.de iure.vbi ad hoc inducunt.c.qď deo.xxxiij.q.v.⁊ idē no.ange.in.l.qui seruuз.ff.de ꝟbo.ob.¶ Secūdo fallit in cōuentione treuge.q: nō possum frangere fideз frangenti mihi eandē donec duret tempus treuge ꝟз io.and.⁊ Anto.de bu.in.d.c.iij.allegant in.ar.l.in actione.§.diximus.ff.pro so.vbi tamē non vr̃ hoc ꝓbari ⁊ fuit hoc originale dictuз Vicē.in.c.i.de treu.⁊ pace.in pn.⁊ refert io.and.in addi.spe.in rubrica de treu.⁊ pa.in pn.⁊ ita dicit tenere Archi.xxxiij.q.iij.⁊ ita dicit seruari in hispania[b].⁊ secus dicunt eē in frangentē pacē ꝑ hanc.l.cū si.⁊ cū eis transit Ang.⁊ imo.in.l.si ex legati.de ꝟbo.ob.⁊ ang.rapha.⁊ pau.de ca.in.l.qui seruū eo.ti.sed imol.ibi dicit ꝙ istud ꝓcedit potius de ɔsuetudine q̃ȝ de iure per regulaз huius.l.cuз simi.q: iura allegata in ɔtrium nō probant nec ad hoc ꝟm eū obstat tex.ꝑ ioā.an.alle.in arg.s.c.cū inter ꝟba.in fi.xi.q.iij.qa ibi loquit̃ quo ad suoꝝ ɔscientiā.¶ Tertio fallit post executionē factaз in cōtractibus nominatis:vñ si vendidi tibi libruз ⁊ eum tradidi vt tu mihi.x.dares postea tu nō das.x.nō potero post libri traditioneз repetere libruз.l.in ciuile.ĭ.de rei vendi.ita dicit bal.ibi in prin.limitari regulaз huius.l.per illā.l.¶ Quarto fallit nisi qui fidem nō seruauit mihi soluit mihi penam in qua ꝓpter illud incurrerat.nā postea teneor sibi seruare fideз qa solutio pene habetur pro obseruātia cōtractus cum pena succedat loco prestationis rei pncipaliter debite.l.p̃dicta de act.emp.l.apō §.labeo el.i.ff.de do.excep.ita notanter uoluit Cy.in.l.petēs in.ij.q.e.⁊ bal.in.l.iurisgētiuз.in.§.quinimo in.vij.col.ff.eo.⁊ in.l.semel.so.ma.⁊ ꝓcedit regula huius.l.etiam si iuramētum interuenisset:vt.d.c.ij.⁊ de materia plene in.c.ɔstitutus.de pe.⁊ in regula frustra.li.vj.⁊.in l.qui fidē.ff.de transac.Et facit ad.q.si ille q in instrumento pacis ꝓmisit te nō offendere sub pena te postea offenderet:⁊ tu deinde cōtra ɔuētionē pacis facte offendas eū an incidas in penā pacis rupte.⁊ cōiter cōcludit̃ ꝙ nō[c]:vt.l.cū pater.§.illi.ď reg.iur.⁊ per istaз.l.cū si.alle.hic in.glo.de quo vide hic per bal.cū quo trāseunt alij hic ꝑ ioā.an.in.d.c.frustra.⁊ in.d.rubrica de treu.⁊ pa.per bar.⁊ alios in.l.cuз pater.§.liberti de le.ij.⁊.l.i.§.cū arietes.ff.si q̃dru.paupe.fe.di.ꝑ bal.⁊ alios in.d.l.semel.⁊ in.d.l.qui fideз.⁊ in.l.vt vim ad finē.de iusti.⁊ iur.⁊ in.l.cum mulier.in.vj.oppo.ff.solu.matri.⁊ ibi per imol.⁊ ꝑ bal.in.l.si.§.penul.ff.de eo.per quem fa.erit nō tamen poterit secūdo offendens amplius ɔsequi penā a pmo offendente.ꝓut vr̃ tex.notabilis in.c.ɔstitutus.de pe.Et hoc vltimū tenet bald.imol.⁊ ro.in d.l.semel.⁊ Bal.⁊ imol.in.d.l.cum mulier.Sз contrariuз tenuit bar.⁊ bal.⁊ imol.in.d.§.liberis.per illum tex.in ver.ceterum.⁊ bar.in.d.l.cum arietes.⁊ Pau.de ca.in.d.l.semel.⁊ istud vr̃ verius.naз secūdus offendens nō dicitur fecisse cōtra cōuentionem postq̃ȝ eam seruare nō tenebat̃ per hanc.l.ad.c.constitutus.qď videtur fortius restringere.pōt rñdeti ꝟз do.anto.duobus modis ꝙ ibi erat adiecta clausula rato manēte pacto sз hec nō est bona solutio:q: talis clausula nō operat̃ ad cōmodū ipsius pmi nō obseruantis ɔtractū:vt est glo.nota.in.d.l.qui fidem.vnde solue ꝟm eundeз ꝙ ibi nō constabat qs primo ⁊ quis scďo ɔtrauenerit.¶ Ultimo no.ex isto tex.ꝙ quis fundare se nō pōt ex ɔtractu quē impugnauit[d].limita ut per bar.in.l.qui rome.§.seia.in primo no.ff.de ꝟbo.ob.⁊ quod no.bar.in.l.papinianus.§.sз nec impuberis.de inoffi.test.duз allegat.l.aurelius ad quod ēt vide qď no.Inno.in.c.mulieri.de iureiur.cum si.¶ In glo.in verbo fratrū remittens ⁊c̃.nō bene exemplificat glo.vt hic ꝑ Bar.cū quo trāseūt alij dic vt hic ꝑ eū ⁊ dictū fuit in.l.i.s̃.e.post gl.

p **Actum.** Legitimus administrator potest recipiendo solutionē debitoreз liberare nō auteз debitum liquidum remittere.hoc dicit.¶ Et limita hāc l.nō procedere in debito vsurario vel simili cuius exactio posset afferre periculū anime:q: tunc tutor poterit remittere ut est glo.no.in.l.preses.ĭ.ti.i.dic vt ibi circa hoc dicet̃.¶ Secūdo fallit in casibus no.ꝑ glo.in.l.cōtra iuris.in.§.fi.in glo.pe.ff.eo.vbi enumerat casus in quibus tutor donare pōt qď maxime procedit in tutore seu curatore regis cuius propriuз est dōare vt ɔseruet̃ ei dignitas[e] quā curator ɔseruare tenet̃.l.cū ipubes.§.pe.et.l.se.in pn.ff.ď admi.tuto.ita dixit Inno.⁊ Io.and.in.c.grandi.de supplen.negli.prela.¶ Item fallit in debito nō liquido ut in glo.no.in.d.l.ɔ iuris.in glo.fi.⁊ ibi sequitur Ange.lз saly.ꝟ de hoc dubitet bal.tñ in.l.i.in.iiij.colū.s̃.eo.dicit ꝙ gratis remittere nō poterit debitum nō liquidū.alle.no.in dicta.l.preses ubi hoc nō inuenio notatum ideo teneo opi.dicte glo.si debitum nō poterat liquidari deficiētibus probatiōibus nā tunc nō videtur dicta remissio preiudicium afferre:ut probatur in.l.qui accusare.s̃.de edeni.⁊ cum glo.videtur cōcordare glo.ꝟ in prin.Et ista faciunt an legitimus administrator vel procurator generalis possit renunciare exceptioni competēti dño bal.⁊ Saly.hic no.dicūt ꝙ expresse renūciare non p̃t exceptiōi ꝑemptorie vel declinatorie:q: eēt dōare.l.si quis delegauerit.de donati.ergo illud facere nequeunt vt hic ⁊ dicta.l.cōtra iuris in fi.cum simi.Sed tacite renunciare possunt ex processu ⁊ ordine

a ¶ Ut ꝑ āge. adď bal.ĭ.l.cū hij.ff.ď trās.⁊ ĭ.l.si mortis ff.ad.l.falci. imo.in.l.ex hac scriptura ff.de dōa.cā mor.ubi dubitauit.

b ¶ Hispania. dic ꝙ imo.ĭ l.q ꝟuū.ff.de ꝟb.ob.dicit ꝙ hoc ꝓcedit potius ex cōsuetudine q̃ȝ de iur̃ ď q ēt ꝑ ang.⁊ imo.in.l.si ex legati cā.ff.de ꝟb.ob.tñ socinus ɔs.xxij.tenuit ɔrium ut refert ꝟ dñs Iaso.ɔtāto.ď alexā.trāsit' cū opi.imol.

c ¶ Qď nō de hoc ꝑ eundeз ɔsili.cxv.⁊ sequēti.e.li.luro.ɔsi.clxxxiij.⁊.cclviij.

d ¶ Impugnauit uiď ancha.ɔsi.cxl.io.ď anania ɔsili.xxviiij.lu.ro.cōsili.cccxlvij.

e ¶ Dignitas pulchre per ro.ɔsi.l.⁊ ibi qd qñ maiores sūt sūpt' in litigando q̃ȝ ďbituз.⁊ qd cū timet̃ de iniusticia dñi ⁊ quid si dōat r̃munerando bñfactorib' pupilli ⁊ uiď ꝑ eūdē ɔsi.xxviiij ubi dicit ꝙ qñ tutor donat liqdū nō vз ēt iter posito ďcreto iudicis ⁊ sicut prelato cōcedit dōatio cā remunerationis.c.ꝑ tuas ex ď dona.sic ēt tutori ut.s.⁊ vide io.ď annania ɔsilio.lxxix.

iudicij.l.i.ij.de excep. Sed cōtra istud quod ipsi dicunt de exceptiōe declaratoria tenet expsse Bart.in l.fi.in pn.ff.que in frau.credi.vbi dixit q procurator generalis nō pōt renūciare exceptioni pemptorie p .d.l.si quis delegauerit: sz declinatorie sic.alle.l.fide iussor.§.quedā.ff.māda.τ idez tenet Anto.de bu. τ expressius Imo.in.c.cū olim .el.i. de offi.delega. quod singu.limitat ibi Imo. pterq̄ in exceptiōe suspitionis per quam potuisset declinare seu recusare iudicē q: procurator istā nō poterit expsse remittere pp magnitudinē piudicij.ar.c.q: suspecti .iij.q.ij. τ hoc casu posset saluari opi. Bal.τ saly.quā ēt tenuit Jo.an.τ alij.in.c.ij.de dona.vbi similiter dicit platuz nō posse expresse renūciare talibus exceptionib⁹ cōpetētibus ecclesie. τ idē no. Inno.in.c.i.de depo. τ in.d.c.cū olim.τ ibi subdit q pcurator bn̄ poterit tacite renūciare omittendo opponere excepti.in termino.q: sibi iputet dn̄s qui talē pcuratorez elegerit l.cū mādato.in fi.ff.de mino. Item facit hec.l.an tutor pcurator τ similes possint progare debitori dilationē ad soluendū de quo dic vt habet.in.§.q rome §.calimachus.τ ibi p Bar.ff.de vb.ob.τ p eundē in.l.fi.l.pe.ff.d publi.iudi.τ per Bal.aliqd τ Ray. hic τ per Bald.in.d.l.preses.τ p Pe.de ancha.in cle.pn̄ti.de cēsi.τ p doc.in.d.c.cuz olim. Et magis cōis cōclusio est q nō p.d.§.calimahc⁹.nisi certā solutionez recipiendi pcuratori ɔcessa fuisset spāliter libera administratio: vt no. Bar.in palle.§. calimachus. ¶ Ultimo facit hec.l.an tutor possit facere pacem de offensa illata pupillo.[a] de quo dic ut per Ja. butri.hic cū quo trāseunt bal.saly.τ alij cōiter hic.τ no. Cy.τ Bal.in.l.i.ij.de in iteg. resti. Spe.in locis allegatis per Bal.τ Anto.de but.in.c.i.extra eo. τ Pau.de ca.refert q ita tz Gā.in tractatu maleficiorum. ¶ Quid de offensa illata monacho: an possit pax p abbatē fieri vide per docto.in.c.nō dubium. de sen.excōi.per Bal.in.d.l.preses.ad fi. ¶ Quid in iniuria illata ecclesie an possit remitti p prelatum vide in.c.cū desideres.in fi.de sentē.excōica.p Bal. in.l.q accusare.ij.q accusare. Alexander de Imo.

a ¶ Illata pupillo.de hoc in fortiorib⁹ terminis uide p abb. cō si.xxxviij.i. li.icipiēte diuino psidio.
b ¶ Ex illo ɔctu. seqt lu.ro.ɔsi.cccxxiij.τ in quātuz.d.iaso.h dicit q extimū pris censet extimū si iij adō q uoluit alexand. cōsilio.
c ¶ Coheredibus. de hoc uide lu.ro. ɔsili.xij. in ij.col.ubi de stellectu hui⁹ l.τ uide pau. de ca.ad ea q ipse dicit h eius cōsilio. cccxi.

f **Filius paciscēdo.** Propter breuitatem non summat .hāc.l.limita vt per Bar.quaz sequūtur alij vz nisi filius recepisset solutionē ex cōtractu per ipsum celebrato sup re pris: q: per talē solutionē liberabitur debitor a patre.l.si vnus in pn.ff.eo.cū cōcor.hic allegatis p eū.τ idez dicendum in pcuratore q ɔtraxit: q: sibi solui poterit quātitas ex illo ɔctu[b] debita q̄uis nō habuit mādatuz ad recipiendū solutionē sed ad ɔhendū tm̄ sz Bal .in.l.eū q ita.§.q sibi.ff.de vbo.ob.per.d.l. si vnus τ.l.qd si suus.ff.solu. q̄uis pcurator agere nō posset ex illo ɔctu ɔ debitorem: ut sibi solueret nisi ei de rato caueret: ut probat in.l.nō solū.§.sed iterdū ff.de procura.qd est bene notāduz. ¶ Quid in negociorū gestore an possit sibi solui ex ɔctu celebrato cū ipso.tex.habes singu.sm Bar.ibi in.l.filie.ff.de solu.dic ut ibi.τ de materia de qua hic p bar. vide aliqd p bal.in rub.C.ōpo.in.iij.q.τ in.l.i.in fi.ij.quib. res iudi.nō no.τ p bar.τ ang.in.l.si per illū tex .ff.d ver.ob. ¶ Ultimo habes ex isto tex.notare q cōiuncte persone solui nō pōt.vt hic τ.l.nō solū.ff.so.ma. qd recipit plures notabiles limitationes quas alias scripsi in dicta.l.non solum.τ ad ibi notata me remitto. Alexander.

g **In actionem.** Pactū de nō petendo factuz aliqbus heredibus tm̄ pdest alijs coheredibus[c].h.d.secūduz pmaz lecturā. ¶ Ex qua no. q pactuz factuz a legatario vni ex coheredibus de nō petendo legatū non intelligit factū nisi respectu partis que aduersus eū peti poterat lz de pte nulla facta fuerit mentio τ facit ad qōnem quotidianā. Duo erāt fratres quox vn⁹ maritat sororez τ illa ei fecit pactū de nō petendo hereditatem paternā nā nō pderit hoc pactū alteri fratri qn aduersus eū soror pro rata experiri nō possit.τ hoc voluit bal. h q sentit q aliud esset si renūciaret hereditati paterne: q: tūc portio sua tanq̄ deficiens accresceret omnib⁹.i.frībus.iuxta.l.i.ij.qn̄ non pe.ptes.pau.de ca.dicit hic hoc vltimū esse veruz si mulier renūcians nondū adiuerit hereditatem secus si adiuerit τ renūciauit hrditatez vni ex fratribus q: vr illi donasse totū: p hoc facit lz nō alleget: q: postq̄ mulier adiuit portio sua semel acqsita nunq̄ p ius accrescendi tāquā deficiēs pōt ceteris acrescere: q: ita se hz regula q in portiōe semel acqsita semper cessat ius accrescendi pterq̄ in vsufructu legato.l.i.ad fi.τ ibi glo.in vb. admitti.ff.de vsufru.ac.τ.l.aquā.in fi.ff.queadmo.ser.amit.τ plene Bar.in.l.re cōiūcti.ff.de le.iij. Et cū pdicta cōclusione in qōne ista ɔcordat Jo.an.in addi.spe.in ti.de testa.§.in primis.in additiōe que incipit.qd pcedenti τc.in fi.τ bal.in.l.pactum in.viij.q.ij.de colla.τ pau.de ca.in.l.plane.in.§. si duobus de le.i.qd ppetuo tene menti: τ ista pma lectura nō hz cōtrarium. Sed sm scdaz lecturā pactū factuz heredi putatiuo cōtemplatione ipsius nō pdest herdi vo.h.d. Cōtra hanc lecturaz oppono glo.de.l.si post.ad quā gl.vndiqz dant varias solutiones. Sz bar.bal.τ ang.h τ vbiqz respondēt q ibi loquit in vo herede cū quo pactū fuit factū: nā lz sibi euincat postea hereditas p querelaz vel ɔ tabulas acqretur sibi ius ex illa conuentiōe euincenti: sz hic in.§.cū possessor.allegato in glo.non erat verus heres ille cū quo factū fuit pactuz: τ ista solutio fuit de mente glo.magne in.l.si heres pecuniā.in fi.gl.magne .ff. ad trebel.sed sm saly.ista secūda solutio est ɔ tex.in.d.l.si post que loqt in vero herde τ etiā in nō herde sz possessore simpliciter: vn̄ soluit ipse q hoc pcm̄ actū fuit affectione τ ɔtemplatione putatiui heredis. ideo nō pdest vero: ut hic in v. affectione.bn̄ facit glo.in.l.antepe.ff.eo.dū allegat istam.l.sed in.l.si post.nō fuit facta ɔuentio ɔtemplatiōe heredis putatiui.τ istā solutionē posuit ēt fran.de rāpo.quā etiā vr approbare fulg.τ pau.de ca.hic.τ ful.in.d.l.si post. In quātuz tn̄ ful.τ pau. de ca.dicūt q iste tex.τ.d.§.cū possessor.loquūtur in pacto liberatorio facto putatiuo heredi debitoris: quo casu sm eos vr fieri pactū ɔtemplatione psone putatiui heredis tm̄ q: non seqtur volo vnū liberare seu vni donare.ergo nolo donare alteri. Sz l.si post.loqtur in pacto obligatorio facto putatiuo herdi creditoris.vn̄ ad quez vere ptinet hrditas ptinere dz obligatio q̄ cōtemplatione debiti hereditarij ibi facta fuit.certe in hoc nō videt bn̄ dicere: q: dicunt ɔtra tex.in.d.§.cū possessor.qui loquit in omni pacto facto heredi putatiuo potius cā debitoris q̄ creditoris: vt ibi in v.neqz nocere neqz pdesse.τ ibi apit gl. i.vnde simpliciter teneas ad hanc solutionē Fran.de rampo. τ Saly. Inquātū aūt.l.si post ɔtradicit illi.§.cū possessor.ubi nō apparet q pp affectionē vel cōtemplationē heredis putatiui factū fuerit.tūc rn̄de sm Richar.de saly.τ Bar.de saly.h approbātes solutionē gl.in.§.cū possessor.q ibi erat possessor malefidei secus.in.l.si post.pro qua differentia facit.l.si bone fidei possessor.τ qd ibi glo.fi.ff.de peti.here.τ hoc etiā tenuit Ang.in.dicto.§.cū possessor. Aliam solutionez ad.d.l. si post vide hic per Cy.sz certe ista secūda lectura nō videt cōuenire huic littere vt mihi videt; q: littera loqtur quando ob affectionez heredum remissio facta fuit alijs: τ sic nō ipsis ad quos habebatur affectio τ sic paret q ratio dubitandi hic nō ponitur ex eo q nō esset verus heres ille cū quo paciscebat: ideo pma lectura videtur tenenda. ¶ Tertia lectura est clara: τ de indubitabili si male cōuenit littere que nullaz facit mentionez de remissione partis. ¶ Quartā lecturā ponit hic Pe. τ Cy. quas per te videas. Alexander.

d **Debitorum.** Pactū inter debitores factū seu heredes debitorum q alter soluat oīa debita eox seu hereditaria nō nocet creditoribus quo minus agere possint ɔ quēlibet pro debita seu hereditaria portione .h.d. cū .l.seq. ¶ Not.argu.ex.l. debitori sm Bal. q subditi nō possunt facere.l.nec ɔctum in preiudiciū superioris sui dato q in eox piudiciū facere possit.

Adde quod not.in.c.cum tpe.⁊ ibi no.docto.extra de arbi.⁊ in.c.cũ dilecti.de maio.⁊ obedi. Inducit ẽt hãc.l. Bal.ad aliđ vt hic ꝑ eum in fi.cui adde eũdez in.l. eũ q.in fi.ĩ.si cer.petaṫ. ¶ No.ex.l.pacto.in fi.ꝙ vbi cessio esset facta ex cã illa nõ impleta repetunṫ instrumenta ɔ debitores cessionario tradita: ⁊ cessione nõ obstante põt cedens pristinas actiones suas ɔ debitores exercere ẜm Bal.nã hic fecerũt pactũ hr̃des ꝙ vnus ipsoruz teneret creditoribus insolidũ ⁊ similiter ɔ debitores ageret.⁊ hic chirographa eis assignarunt ꝑ quã cõsignationez fit translatio ⁊ cessio actionis.argu.tex.no.in.l.i.ĩ.de donatio.⁊ ex hoc dicit Saly.dari singularẽ limitationem ad .d.l.iij.ĩ.de noua.vbi in tribus casibus ibi positis cessionarius habens vtilem p̃ferṫ cedenti hñti directaz nam fallit nisi cessio sit facta ob cãm que impleta nõ fuit. ¶ Ultimo Cy.hic ab extra ponit aliq̃ de quibus vide per Bal.in autẽ.defuncto.in.ij.colũ .ĩ.ad trebellia.vbi reprehendit eũ:tamẽ quia fere nullius sunt vtilitatis omitto. Alexander de imola.

P Etens Legitur tribus modis. In glo.tñ secũduz veram lecturã hoc intendit Pactũ coherens ɔctui stricti iuris informat actionem q̃ oriṫ ex illo ɔctu ut ex ea sic informata agi possit ad id qđ in pacto deuenit.h.d. ¶ In tex.ibi petens.s.id qđ in pacto deuenit. ¶ In tex.ibi secuta.i.interposita:vt sic cõprehẽdat vtrũq3 casum q sequiṫ in verbo antecessit.⁊ in v̈bo. post secũdum Bal.⁊ Saly.vel verbũ secuta.dic ꝙ stat hic ꝓprie intelligẽdo ꝙ p̃cessit pactũ de dãdo librũ ⁊ istud met pactũ fuit illico vallatuz stipulatione.l.titia.§.fi.ff.de v̈bo.ob.⁊ sic tex.hic in v̈s. secuta loqtur de stipulatione secuta cã seruandi placiti.i. pacti ɔtinentis illud idez qđ stipulatio sequens q̃ diciṫ apposita causa illius pacti ẜuandi ⁊ fuit ẽt factũ aliud pactũ ɔtinens qd diuersuz.⁊ đ isto alio pacto loquiṫ tex.hic in v̈bo pactũ.⁊ ista expositio hic fuit đ mente Bar.in.iij.lectu. Uel dic ꝙ tex.hic appellat secutã propter p̃fationes q̃ persepe p̃cedunt añq̃ ipsa stipulatio sit firmata a partibus ⁊ quelibet expositio stare potest:tñ scđa magis placet. ¶ In tex.ibi ãtecessit.s.stipul. ¶ In tex.ibi post.s.stipu. ¶ No.ꝙ pactũ nuduz appositũ iuxta ɔctũ etiã stricti iuris informat actionez q̃ oriṫ ex illo ɔctu ut sic illa actio detur ẽt ad id qđ deuenerit in pacto.⁊ idem dicas in pacto vestito exẽplo in stipu.apposita iuxta ɔctuz venditionis vel alium informabitur actio ex vendito ex ipsa stipula.vt sic actio ex vendito q̃ est bonefidei.deṫ ẽt ad illđ qđ fuit deductũ ĩ stipulatione:vt est tex.no.dignus in.l.p̃dia ẜm ṗmam lectu.glo.quã ibi approbant Bar.⁊ alij.ff.de acti.emp.qđ est magne vtilitatis ꝑꝑ priuilegia que hʒ actio bonefidei.iđ tene menti. Hʒ tñ in regula hic posita plures notabiles fallentias quas dedi vobis in.l.in bonefidei.s̃.eo.vbi expediui plura que attingũt materiam huius.l.ideo hic omittã. ¶ No.nõ referre an pactũ p̃iudicat vel sequaṫ dũmodo pactũ sequẽs incõtinenti apponatur ut hic.⁊.l.iij.ĩ.de ediľ.acti.⁊.l.iurisgentiũ.§.qnimo.ff.eo. ¶ Ultimo no.ꝙ ꝓcedit h̃ ɔclusio generalis in libello.s.q̃re peto ꝓ me sñiam ferri.⁊ hoc seqtur Bal.⁊ Saly.hic ⁊ istũ tex.ẽt ad hoc allegat Bal.in.l.edita in repetitione Paduana in.xxij.col.s̃.de edẽ.⁊ similiter sufficit illa gñalis cõclusio vʒ q̃re peto mihi iusticiã ministrari[a]:vt in.c.fi.de offi.ordi.⁊ in.c.ij.de ordi.cogni. Et huiusmõi cõclusio libelli est multũ vtilis ad plura.⁊ ibi per doc.⁊ Specu.in titu.de libel.cõcep.§.iam nũc videnduz.versi.sed cũ ex his.⁊ per Jaco.de bel.in disputatione quã ponit post.l.fi.ĩ.de req.reis ꝑ Bald. in.l.edita in repetitione Paduana in.xvj.col.⁊ in ꝑusina in.vj.col.⁊ in repetitione.l.incerti.in.xv.q.ĩ.de interdic.⁊ in.l.fi.s̃.de iusti.⁊ iur.⁊ per Ang.in.l.fi.ĩ.de anna.excep.⁊ in.l.i.in ṗn.ff.de eden.⁊ in l.ij.in.§.circa in lectu.moderna.de do.excepti.ꝑ do. Anto.in c.ij.de libel.obla.⁊ in.c.examinata.de iudic.⁊ ꝑ Jmol.in.l.sicuz nulla.⁊.l.se.ĩ.de re iudi.⁊ in.c.si cautio de fide instru.⁊ similiter sufficit ꝙ concludã q̃re peto declarari mihi competere actionẽ nã h̃ generalis ɔclusio idẽ operaṫ acsi petijsset ɔdemnari ad cõtenta in libello:vt ꝓbaṫ in.l.si finita.in.§.eleganter in v̈si.act.⁊ ibi hoc expressius no.Bar.circa vltimã col.ff.de dã.infec. ¶ Expeditis textualibus venio ad glo.super que parũ scribã:q̃ video materiaz indigentez declaratione potius q̃ scriptura iđ expediam ꝓ maxima p̃te in voce:q̃ scriptura nimis prolixa necessaria non esset. ¶ In glo.i.in principio.hec ṗma lectura rep̃hendiṫ ꝑ gl.⁊ oẽs hic ⁊ bñ preterq̃ ꝑ Gui.de suza.⁊ ꝑ Fulg.vex̃ q̃ nihil egregij dicũ ideo nõ recito ⁊ trãseo cũ oĩ opinione. ¶ In ea.ibi nõ agereṫ ex pacto subaudi huius ɔriũ hic innuit littera in v̈bo stati.nã tunc refert an pactũ opponaṫ in continẽti an ex ĩteruallo qñ tractaṫ an ex pacto oriatur actio.vel nõ.d.l.in bonefidei.⁊.d.§.qnimo ⁊ ex hac gl.no.dũ allegat.l.institutio ꝙ actio oriṫ ex declarato nõ ex declarãte.qđ ĩtellige verũ qñ declarãs nõ ẽ abilis ad ꝓducẽdũ actionẽ vt pʒ ĩ.d.l.ĩstitutio. Nã codicilli ñ sũt abiles ad ꝓducẽdũ actionẽ hr̃di ꝓ hereditate directo ɔsequẽda.l.ij.cũ vulga .ĩ.đ codicil. Secus si declarãs sit habilis:q̃ nõ est absurduz ꝙ oriaṫ actio tã ex đclarato ⁊ cõfirmato q̃ ex declarante ⁊ ɔfirmãte:vñ videmus ꝙ si per stipulationez ɔfirmaṫ cõtractus ꝓxime p̃cedens oriṫ actio ex ɔctu p̃cedenti ⁊ ex stipulatione.l.duo societatẽ.ff.ꝓ socio.⁊.l.emptione in ṗn.ff.de actio.emp.⁊ hoc firmat bal.⁊ Saly.adde ꝙ idẽ voluit bar.in.l.singularia.in.iij.⁊.iiij.col.ff.si cer.pe.vbi facit mentiõez de hac glo.tñ nõ rñdet ad eam. Sed rñde ẜʒ Saly.hic ꝙ ista gl.dʒ intelligi de pacto apposito ex ĩteruallo vt p̃dixit glo.nã tũc pactuz nõ est habile ad ꝓducenduz actionẽ.d.§.qnimo. Sed tu melius serua glo. ĩtelligẽdo eã in pacto incõtinenti apposito:⁊ sic habili de sui natura ad ꝓducẽduz actionẽ:q̃ pactũ istđ veniebat ad ĩplendã p̃cedentẽ stipulationẽ: iđ ex eo nõ oriṫ actio sicut nõ oriṫ ex numeratiõe pecũie q̃ mutuo daṫ qñ numeratio tendit ad ĩplendũ ɔctuz stipulationis.l.si ita.§.fi.cũ.l.seq.ff.de noua.ita hãc gl. declarauit subtiliter Bar.in.l.lecta.ĩ.iij.col.ff.si cer.peta. Sʒ in.d.l. duo stipulatio sequẽs nõ tendit ad ĩplendũ ɔctũ societatis q iam de se erat ĩpletus ꝑfectus ⁊ clar⁹. Et qñ agaṫ ex ɔfirmato vel ɔfirmãte. vide late Bal.in.l.ex placito.ĩ.de re.ꝑmuta. bene faciunt no.ꝑ Bar.in.l.more.ff.de iurisditio.om.iudi. ¶ In ea.ibi alij ⁊c̃.hãc scđm lecturã vr̃ tacite reprobare gl.trãseundo ad tertiã lecturã quã approbat ⁊ rõnes ꝑ quas reprobaṫ ṗma lectura ostẽdunt similiter hanc lecturã nõ ꝓcedere.qđ plenius examina vt hic per Cy.Ray.Ja.butri.⁊ Bar.Ang.⁊ Saly.q reprehendũt istã secũdã lecturã. Sed Bal. conaṫ h̃ substinere eã vno cãu.s.qñ stipulatio fuisset oĩno nulla vt si p̃cessit stipulatio in qua ꝓmisi tibi.x.nõ exprimẽdo aureos vel equos vel qd aliđ.nã tũc ꝑꝑ incertitudinẽ reddiṫ nulla.l.ita stipulat⁹.in ṗn.ff.de v̈b.ob.vñ si postea fit pactũ incõtinenti ꝙ intelligaṫ de x.libris ĩperialiũ valebit ẜm hãc lecturam:sed si fieret pactũ ex interuallo:tũc secus:q̃ tale pactũ nõ poterit ꝓdesse stipulatori ad aliqd ⁊ sic nec ẽt ad replicationẽ quia tunc demum pactũ prodest ad replicationẽ qñ actio est orta actori al̃s nõ.l.iurisgentiuz §.qnimo.v̈.vt puta.⁊ ibi gl.ff.eo.⁊ no.glo.in.d.l.lecta.ĩ v̈.tractũ.facit.l.sub p̃textu.la.i.ĩ.titu.i.vt hic latius per Bal.sʒ ab hoc p̃t offendi cõis opi. ex his que no.hic. Ful.⁊ Pau.de ca.q̃ tale pactũ de quo hic in .ij. lectura ex interuallo appositũ habebit hoc casu vim ɔfessionis ꝓ actore nã pactũ p̃t etiam habere viʒ ɔfessionis.l.tale.§.q ꝓuocauit.ff.e.⁊ sic ꝑ hanc ꝓbationẽ resultantẽ ex ista q̃litate ɔfessionis iuuari poterit intentione actoris agentis ad.x.libras ĩperialiũ ⁊ hoc vex̃ qñ pactũ respicit preterita ut in exẽplo.s̃.posito ꝑ Bal.nã tũc bñ trahiṫ ad vim confessionis.d.§.q ꝓuocauit. Sʒ vbi respiceret futura lʒ tũc nõ habeat viʒ ɔfessiõis tñ illo cãu nõ negat cõez opi.ꝓcedere:vt h̃ ꝑ eũ ¶ In ea.ibi tu dic.ij.⁊c̃.hec lectura approbaṫ ꝑ bar.⁊ citramõtanos cõiter. nec ad istũ ĩtellectũ obstat hic tex.q vr̃ loq in stipulatione que fuit apposita cã placiti seruãdi ⁊ tñ pactũ fuit factuz sup̃ uno ⁊ stipulatio sup̃ alio:q̃ expone lr̃az ꝓut dixi sup̃ tex.in v̈si.secuta ⁊ nõ ob.vel dic eoipso q̃ stipulatio est apposita iuxta pactũ diciṫ apposita

[a] ¶ Iustitiam ministrari đ hac cl'a uide late alex.ɔsi.cxxi.ꝑ lu.ro. singula .suis fo.xvj.ꝑ pauluz de ca.ɔs.clxv.⁊ đ cl'a cum meliori mõ.ꝑ fran.đ are.ɔsi.ciij.

cā pacti seruandi: q2 dat ei robur vt agi possit ad de
ducta in pcō ad q̄ alias agi nō potuisset. d. l. in bōe/
fidei ita rñdet Richar. z bal. de saly. hic z idē dixit h̄
Fran. tig. Et ad ueritatē huius gl. in. iij. lectura vi/
de q̄ dixi in. d. l. in bōefidei. ubi de hac glo. feci men
tionē. Istā tertiā lecturā rephendebat Jaco. d raue.
Pe. z Cy. nā a pari ꝓcedūt pactū informare vete/
reȝ actionē ex ɔ̄ctu iuxta quē apponit z pactū ꝓduce
re acti. vt ꝓbat in. d. §. qnimo circa pn. z tex. hic inu
it inferri veterē actionē ex pacto: ut hic in vbo statiȝ.
z dixi. s. que actio nascēda ex pacto appellat pscrip.
vbis. l. ij. j. d pac. iter emp. z vēdi. Sed pscrip. vbis
nō hȝ locū nisi in duob' casibus. pmus est vbi resul/
tat ɔ̄tus inominatus. l. naturalis. §. i. de pscrip. ver
bis. Sȝ hic habita relatiōe pacti ad ɔ̄ctū nō resultat
ɔ̄ctus inominat': q2 stipulatio est ꝓ vno z pactū est
ꝓ eodē. Scd's casus ē vbi dficit nomē ɔ̄ct'. z sic vbi
nulla alia ɔ̄peteret actio. l. ij. z. l. quotiēs. j. d pscrip.
ver. qd hic nō est. tū cōiter tenet lectura glo. Nō ob.
dictū argumētū: q2 ēt si nō resultat ɔ̄ctus inominat'
habita relatiōe pacti ad ɔ̄ctū: nihilominus ex pacto
orit actio pscrip. ver. d. l. i bonefidei. z ibi fuit dictuȝ
post bar. ¶ Quarta fuit lec. Jac. de raue. pe. z Cy.
q hic p stipulationē ꝓmisisti pmutare codicē meum
cū tuo z ego p pactū icōtinenti appositū ꝓmisi ꝓ te
ire romā nā habita relatiōe pacti ad ɔ̄ctū resultat ɔ̄/
ctus inoiatus: sȝ tūc obstat: q2 pactū nō format actio
neȝ ex ɔ̄ctu nec vestit coherētia ɔ̄ctus qn̄ pactū est ɔ̄
stipulāteȝ q2 sequeret q stiplo q̄ fuit facta ad fauorē
stipulātis redūdaret in ei' odiuȝ ɔ̄. l. q fauore. ff. de
legi. no. expsse gl. h̄ in pma. q. z per ɔ̄ns si pactū non
iformat actionē ex ɔ̄ctu nō posset hic agi ex stipulati
one ad id q deuenit in pacto cuius ɔ̄riū hic dicit in
tex. sȝ possȝ tm̄ agi actiōe pscrip. v. ad id qd deuenit
in pcō qn̄ ipleuisset ꝓ pte sua agēs. d. l. ex pcō. z. d. l.
naturalis. §. i. attēto q habita dcā rlatōe rsultat ɔ̄ct'
inoiatus. pp h̄ Ja. d ra. Pe. z Cy. exponūt tex. hic
in vbo ex stipulatiōe. i. pp stipulatiōeȝ ageret pscrip.
v. Sȝ hoc est violare tex. q2 dictio ex denotat cāȝ pxi
mā z imediatā ꝓprie nō remotā. l. eo tpe. in fi. ff. de
pecu. z. l. nō dubiū. s. d legi. Et id Richar. z bar. de
saly. z Ful. hic nō imerito iprobāt dictā lecturā. Sȝ
si poneret q stipulatio de pmutādo fuisset facta re/
ciproce ab vtroqȝ ɔ̄hente: q2 qlibet stipulat' fuisset
tūc bn̄ pactū posset vestiri coherētia ɔ̄ctus z vet' ac/
tio ex ɔ̄ctu informari a pacto: q2 cessaret rō supra alle
gata attēto q stipu. vna eēt ēt iterposita p illū ꝓ quo
fuit factū pactū. z h̄ casu possȝ defendi hec qrta le/
ctura quā Bar. Ray. z Ang. vidēt ēt seq. nā itellige
figurādo cāuȝ vt pxime dixi. z ita vidēt ipsi figurare.
¶ Alia est lec. Saly. q hec stipulatio icepit a pcedē
ti ɔ̄ditiōe puta si stichū nō dedero ꝓmitto p stipula/
tionē. x. noie pene: z stati post stipulatōeȝ ꝓmitto eū
dē stichū pacto nudo. nā lr̄a hic vult q stipulatio pe
nalis ɔ̄mittat tūc q̄ pmū ꝓmissor iterpellat' vt stichū
daret: nec dedit ex quo dat limitatio ad dictam. l. ita
stipulatus. q̄ dicit q ubi stipulatio icepit a pcedenti
ɔ̄ditiōe n̄ ɔ̄mittit stipulatio penalis nisi cū certū fue
rit stichū dari nō posse. nā fallit nisi icōtinēti post sti
pulationē ꝓmissū p pactū illō qd deductū erat icōdi/
tione stipulatiōis penalis: q2 pinde erit ac si stipula/
tio incepisset a pcedenti ꝓmissione. Tu dic. q p hoc
nō limittat. l. ita stipulat'. q2 ibi loqt qn̄ ois ɔ̄uentio
fuit facta p stipulationē nō p pactū nuduȝ. Qn̄ eniȝ
ɔ̄uētio de re pncipali fuit facta p pactū z pena fuit ꝓ
missa p stipulationē ꝓut in cāu pdicto hȝ tūc locū. l.
si pacto. s. eo. vn̄ vidēdū eēt an ɓm istā. l. limittaret
dictā. l. si pacto. qd dicā nūc in sequēti lec. ¶ Fuit er
go. vj. lec. An q ꝓmisisti pacto nudo dare stichū z si
stichū nō dares ꝓmisisti p stipulatōeȝ penā: nō ɔ̄mit
tit pena cū fuerit lis ɔ̄testata de facto sup pacto nu/
do vel sup stipulatione penali. l. nuda. j. de ɔ̄hen. z
cōmit. stipu. z. d. l. si pacto. ɓm opi. glo. q̄ est magis cōis: vel cō
mittet p solā interpellationē ɓm opinionē quā tenet bar. in. d.
l. ita stipulatus. z sic ponit hic idē casus qui pōitur in. d. l. si pa
cto. Tū hic addit singularis limittatio ad illā. l. q2 illa. l. pce/
dit qn̄ pactū apponit iuxta stipulationē. secus si ex iteruallo vt
hic qd est singu. ɓm Ang. z idē ēt hic tenet saly. Sȝ nō puto ve
ruȝ q2 est cōtra. d. l. si pacto. z. d. l. nuda. que indistincte loquū
tur. Itē q2 dato q ille. ll. intelligerent in pacto incōtinēti appo
sito tū illud pactū ibi appositū remaneret nudū sicut qn̄ esset
appositū ex iteruallo: q2 accessoriū n̄ vestit pncipale vt ibi z no.
hic in glo. ergo vtrobiqȝ est eadeȝ ratio. Fulg. dictā lecturā hic
ipugnat: q2. d. l. si pacto. loqtur indistincte. ¶ Ultima est lectu
ra eiusdeȝ Ang. q h̄ stipulatio cōtinebat ideȝ qd pactū: tū pa/
ctum habuit se ad stipulationē p modum cause. exemplū ꝓmit
tis mihi p stipula. x. q2 eadē ꝓmisisti mihi pacto nudo z dubiū
faciebat q2 stipulationi sine cā obstat exceptio. l. ij. §. circa. de
do. excep. z pactū nudum nō uideatur esse efficax cā. tū contra
riuȝ hic decidit si pactū opponat iuxta stipulationē sec' si ex in
teruallo. z est rō decidendi ɓm eū: q2 duo vincula fortiora sunt
q̄ vnū: vt in auc. de ɔ̄sang. z vteri. fra. §. i. z istō est notabile ɓm
eum z subtile. dicit tū se nō ponere hoc ꝓ cōstanti. Sed hec le
ctura nō vr̄ vera z etiā voluit Ful. hic q2 nō solū si incontinēti
sed etiā si ex iteruallo sequeret stipulatio deberet esse efficax sti
pulatio: qn̄ etiā si fieret secūda pactio sup eo sup quo possit: p
cessit pmū pactū ꝓduceret act. de cōstituta: vt insti. de act. §.
de ɔ̄stituta. iuncta. l. i. §. debitū. in versi. vel natura. ff. de ɔ̄sti.
pecu. z dixi in. l. legē. s. eo. tenēda est ergo tertia lectura. ¶ In
ea. ibi. sed qd zc. Querit ergo ɓm glo. si sine vsuris mutuaui ti
bi. x. que p stipulationē ꝓmittis mihi restituere: z ego per pa/
ctuȝ icōtinenti ꝓmitto ꝓ te ire romā: an istud pactuȝ informet
act. q̄ orit ex mutuo seu numeratiōe q2 nō orit pp stipulationē
que occultat ɔ̄ctuȝ mutui. l. si ita. §. fin. cum. l. seq. ff. de noua.
Gl. rñdet q nō: q2 cōtractus stipulationis est ꝓ stipulāte z sibi
ꝓducit act. pactū vo est cōtra eū: ergo iniquū esset q actio sua
daret ɔ̄ seipsum ad cōtenta in pacto. Idem ꝓbatur p regulā.
d. l. q fauore. z. l. in. l. als in. l. si in lege. in pn. ff. loca. ꝓut dixi
in. iiij. lec. ꝓ hoc facit ēt que ꝓxime subdā. ¶ Iuxta h̄ querit an
pactū saltȝ vestiat coherentia stipulationis z ꝓducat actionē
iuxta. l. in bonefidei. z glo. in. §. quinimo. in vbo in bonefidei.
tenuit q nō z illā seqt ibi Bar. Bal. Saly. Ful. z Pau. d ca.
p ratiōnē. d. l. q fauore. ɔ̄firmo q2 ad hoc vt pactū vestiat co/
herentia ɔ̄ctus vel informet actionē oȝ q pactū det legē ɔ̄ctui
z sic pars ipsius ɔ̄ctus. d. §. qnimo. ibi ea eni pacta zc. z. l. fun
di partē. ibi si modo. z ideo. ff. d ɔ̄hē. emp. z q ɔ̄cernat causaȝ
ɔ̄ct' z pēdeat ab ipō ɔ̄ctu alias diceret nudū z sine cā: vt plene
dixi post Bal. in. d. l. in bonefidei. Sȝ hic istō pactū q ego va/
dam ꝓ te romā nō dat legeȝ ɔ̄ctui stipulatiōis nec est pars ei'
seu nō pendet ab ea q2 tu ꝓmisisti mihi p stipulationē reddere
z nō ut irem ꝓ te romā: sȝ q2 ea tibi mutuauerā: z sic pactū est
oīno sepatū a cā stipulatiōis: tū in ɔ̄riuȝ fortiter facit. l. ex mor/
te in fi. j. de pac. ɔ̄uē. z. l. ij. in. §. accedit. j. de rei vxo. acti. vbi
si ꝓmisi tibi. x. p stipulationē ex cā dotis ꝓ berta pcō apposito
q soluto matrimōio illa mihi reddas pactū vestiat: z tū pactū
erat ꝓ vno z stipulatio pro alio. ꝓpter hoc Cyn. z Ray. hic z
Pau. de ca. in. d. §. quinimo reprehēdunt pcedētē opi. Sed
Bal. z Pau. de ca. hic tenētes pmā opi. rñdent ad ista iura q
fallit vbi pactū iterponit sup eo sup quo iterposita eēt stiplatio
z circa id qd coherebat nature ipsi' ɔ̄ct'. nā ibi pactū apponi
tur sup restitu. dotis ꝓmissa p stipulationē de cui' natura dotis
erat q restitueret solu. ma. Cy. aūt z Ray. allegantes dicta iu/
ra ꝓ sua opi. itelligebāt illa iura in vestimento rei iteruentu et
nō coherentia ɔ̄ctus. ɓm qd sentit Bar. hic referēdo opi. Cy.
z vltramōtanoꝝ. Sȝ nō placet q2 tex. in. d. l. ex morte nō debet
intelligi in vestimēto coherentia ɔ̄ctus qd vestimētuȝ sortit esse
ctū incōtinēti: vt no. in. d. §. qnimo. Nā si intelligeret ibi de ve
stimēto rei iternentu. i. q pactū vestiret: tūc qn̄ ꝓmissor doteȝ
postea numerabit sequeret q ibi pferēda esset mulier ex tacita
stipulatione de q̄ in. d. §. accedit. q2 tacita stipulatio validior
esset q̄ pactū qd interim esset nudū. z ita subtiliter in alio arti/
culo declarat bal. hic illā. l. in. xij. col. Ang. ēt hic alia ratiōe te/
nebat ɔ̄ cōem opi. q2 dicit ipse q in. q. hic formata per glo. da/
to q stipulatio nō esset in fauoreȝ illius: in cuius fauorē factū

fuit pactū: tñ ɔtus mutui erat in ei⁹ fauoꝛe: ergo coherētia ɔ/ctus mutui vestit̄ pactū: sȝ ad h̄ rñdet ful. h̄: qꝛ seq̄ret̄ ꝙ pactū appositū i traditiōe pecunie q̄ dabat̄ mutuo vestiret ɔ ip̄ʒ tra/dētē ꝙ ñ ē dicēdū: qꝛ pactū nudū nō vestit̄ ɔ tradētē: sȝ vestit̄ qñ ē appositū i fauoꝛē tradētis: vt pbat̄.j.l. ꝓxi. ɓm vnū itelle ctū: ꝛ ibi bar. ꝛ no. glo. i. d. l. ex placito. i. i. gl. ꝛ dicā circa h̄.j. l. ꝓxi. Cōfirmo qꝛ vt dixi pactū nō vestit̄ coherētia ɔct⁹ qñ non dat legē ɔctui. Sȝ h̄ si mutuo tibi. x. ꝛ ꝑ pactū ꝓmitto ꝓ te ire romā pactū h̄ nō dat legē ɔctui nec ē pars ei⁹: qꝛ nō ideo ꝓmit to ꝓ te ire romā vt tu gratis recipias mutuū. ¶ Querit̄ ēt cir/ca h̄ an pactū vestiat̄ rei iteruētu sicut in ɔtib⁹ inomiatis. bar. bal. Saly. Fulg. ꝛ Pau. de ca. tenēt ꝙ nō: qꝛ lȝ tu ꝓmissoꝛ re/stituas mihi pecuniā vt ꝓmisisti nō vestit̄ pactū: qꝛ nō restituis ꝑ ꝑ pactū: sȝ iō qꝛ a me recepisti: nec iō feci tibi pactū de eūdo romā vt restitueres: qꝛ oīno restituere tenebaris: ꝛ sic resultat do vt facias: vel facio vt des: nisi tu recipiēs ꝓmittas mihi vsu/ras ad q̄s nō tenebaris nisi eas solēniter ꝓmittas. l. iij. j. ď vsu. nā tūc si ꝑ pactū ꝓmitto ꝓ te ire romā resultat ɔtus inomiat⁹ facio. i. vado romā vt des vsuras: iō te adimplēte ꝓ pte tua ve/stit̄ pactū rei interuētu: ꝛ potes agere ɔ me vt vadā romā. d. l. ex placito. ꝛ d. l. naturalis. §. i. ita itelligit̄ gl. hic. Et ɓm p̄dcā itellige no. ꝑ bar. in. l. i. i ꝟ. q̄ro vñ oꝛiat̄ ꝛc̄. ff. de dona. cui⁹ ver ba debēt itelligi ɓm no. pleni⁹ ꝑ ipsū h̄ ɓm Imo. ibi: ꝛ ad p̄dcā ēt vide q̄ no. bar. in. d. l. lecta. i. ij. col. ꝛ. i. l. fi. ff. de ɔdi. ob cau. Et an sit vex ꝙ vbi ex relatiōe pacti ad ɔctū noīatū resultat do vt facias vel facio vt des ꝛc̄. dicat̄ resultare ɔct⁹ inoīat⁹. cy. bar. ꝛ magis cōiter oēs hic semꝑ affirmāt ꝙ sic. Sȝ bal. hic in repe/titiōe ꝑ plures rōnes tenuit ɔriū: ad q̄s rñde vt hic ꝑ Saly. in d. l. in bonefidei. ꝛ ꝟa vr̄ ɔclusio ꝙ si illud pactū dedit cām ɔ/ctui noīato: tūc cōis opinio sit ꝟa. nā tūc hȝ locū ɔditio ob cāʒ sicut in ɔtib⁹ innoīatis: vt ē casus singularis ɓm magis cōem intellectū. ꝛ in. l. cū te. j. de pac. iter emp. ꝛ vē. al's. l. in lege. de rescin. vē. ꝛ ibi no. ꝛ vide no. ꝑ eundē in. l. ij. j. de cōdi. ob cau. ¶ In ea. ibi. l. nuda. nā si pactū nō fuisset vestitū cōmissa fuis/set stipulatio penalis ꝑ iterpellationē. iuxta. l. traiecticie. §. ď il/lo. cū si. ff. de actio. ꝛ oblig. sȝ in. d. l. nuda. dr̄ ꝙ req̄rit̄ lit. ɔtes. ergo pactū nō fuit vestitū vt ibi. ꝛ. l. si pacto. ꝛ ibi dixi. s̄. eo. et huic glo. adde aliā in. d. §. qnimo. in ꝟ. bonefidei. quē seq̄ūt̄ ibi bar. ꝛ Ang. h̄. ꝛ istud eēt sine dubio in pacto nō reciꝓco: vt si ꝓmitto tibi ꝑ pactū dare stichū: ꝛ si stichū nō dedero ꝓ/mitto penā ꝑ stipulationē. ita loq̄t̄. d. l. nuda. Sed vbi pactuȝ nudū eēt reciꝓcū: vt in pacto de ꝑmutādo librū meū cū tuo vt loq̄t̄ hic glo. ē magis dubiū tñ cōclude ꝙ pactū nō vestitur coherētia ɔctus: qꝛ nō est equū ꝑ accessoꝛiū vestiri ꝑncipale. l. ex pupillari. ff. de vulg. ꝛ pupil. ꝛ. l. ꝙ ꝑ manus. ff. de iure codi cil. ꝛ ꝑ. d. l. si pacto. q̄ idistincte loq̄t̄. ¶ Sȝ si q̄rit̄ an vestiatur rei iteruētu: dic ꝙ si ille q̄ icidit in penā adimpleuit ꝓ pte sua nō ē dubiū ꝙ vestit̄. d. l. ex placito. Si aūt ille q̄ incidit in penā adimpleuit ꝓ parte. s. soluēdo penā. dic idē si solutio pene ascē dat ad valoꝛē libri quē ꝑmutare ꝓmisit: qꝛ succedit pēa loco li/bri. l. p̄dia. cū si. ff. de act. emp. faciūt q̄ dixi in. l. cū ꝓponas. la. ij. s̄. eo. ꝛ ita se hȝ magis cōis opi. quā sequoꝛ: lȝ bar. ꝛ Rycar. de saly. in. d. l. si pacto. teneāt ɔriū leuissimis rōnib⁹ q̄b⁹ facili/me rñderi pōt: ꝛ ꝓpter ꝓlixitatē ꝛ vtilitatē omitto fulg. ꝛ pau. de ca. hic. ꝛ pau. de ca. i. d. §. qnimo. tenēt ɔ cōeȝ opi. qꝛ pena succedit loco ꝑncipalis obligatiōis. d. l. p̄dia. ꝛ obligatio ꝑnci palis dabit̄ itereſſe meū. d. l. naturalis. §. i. sed itereſſe meū nō ē in tm̄ q̄ti valet liber tuus. sȝ est in tm̄ q̄ti valeret mihi plus li ber tu⁹ ꝙ meus: dic ꝙ ꝑ hoc nō debuerūt tenere ɔ cōeȝ opi. qꝛ cōis opi. loq̄t̄ qñ pena ascēderet ad valoꝛē libri. Nec ob. ēt ar'. q̄d faciebat bal. h̄: vȝ ꝙ nō sit tractādū an ꝑ solutionē pene ve stiat̄ pactū: ita ꝙ tu soluēs penā agere possis ad librū: eo qꝛ tu nō incidis in penā nisi ego tibi p̄ri⁹ obseruaueriȝ cōuenta. d. l. q̄ro. §. inter locatoꝛē. cū si. ff. loca. ergo req̄rit̄ ꝙ ego p̄us tradi derim tibi librū ꝓ pte mea ꝛ ꝑ ɔñs nō erit tractandū an possis agere ad librū cū illū habeas: qꝛ rñdeo ꝙ ego nō tradidi tibi librū sed obtuli ꝛ tu dixisti nolle accipere nec dare velle tuū. vñ qꝛ ꝑ te stetit incidis in penā legis. l. in executione. §. fi. ff. ď ꝟb. ob. ¶ In ea. ibi. rñdeo non: dic vt hic per bar. cū quo concoꝛ/dāt alij. ¶ In ea. ibi. l. si in vēditi. dic ꝙ si vēdo tibi libruȝ ꝑ. x. sub ɔditione si nauis ex asia venerit pacto nudo apposito sta/tiȝ ꝙ vadas ꝓ me romā pactū pēdēte ɔditiōe nō in/format nec vestit̄ coherētia ɔct⁹: qꝛ si ɔct⁹ ɔditōalis i teri nō ē efficax ad ꝓdūcēdū actiōeȝ de se. l. cedere. ď ꝟb. sig. nō pōt facere ꝙ pactū sit efficax: qꝛ ɔctus nō pōt pl⁹ tribuere pacto ꝙ hēat ip̄e ɔct⁹ i se. l. traditio. ff. ď acq. re. do. sȝ si ɔditio casualis euēit: qꝛ trahit̄ re tro ad tp̄s ɔct⁹. l. potioꝛ. ꝛ. l. q̄ balneū. ff. q̄ po. i pig. ba. vestit̄ pcm̄ ꝛ ēt iformat ex quo fingit̄ retro ɔctuȝ a ꝑncipio purificatū fuisse. ꝛ i h̄ ɔcoꝛdāt oēs h̄ ꝛ i. l. lecta. vbi bar. pleni⁹ locut⁹ ē i pe. col. Sȝ si ɔditio defi ciat an saltē vestiat̄ pactū rei iteruētu. bar. h̄ ꝛ i. d. l. lecta. tenuit ꝙ sic ꝑ. d. l. si i vēditiōe. ꝛ itelligit ꝙ icō tinēti nō expectato euētu ɔditiōis ꝛ absq̄ eo ꝙ tra/dā tibi rē vēditā videoꝛ adipleuisse ꝓ pte mea ꝑ solā vēditionē: qꝛ dicoꝛ ɔstituisse tibi sp̄ē illi⁹ ɔditionalis vēditiōis: vt uadas ꝓ me romā: iō statiȝ agere possuȝ ut uadas. iuxta. l. ex placito: qꝛ resultat ɔctus innoīa tus uendo vt uadas: ꝛ sic facio ut facias. ꝛ ita intelli git ipse. l. si in uēditione. Saly. h̄ in. iiij. q. negat ꝙ ꝑ solā ɔditionē dicat̄ ipleuisse: qꝛ imo req̄rit̄ traditio ꝓ iplemēto. cū. d. §. offerri. ꝛ idē fuit de mēte cy. i. d. l. i bonefidei. i. iiij. q. ꝛ ang. ꝛ fulg. h̄ ꝛ ang. i. d. §. qn/imo. i fi. nec ɔriū dr̄ i. d. l. si in uēditiōe. nā ibi dr̄ tm̄ pactū ualere. h̄ ēt fuit de mēte bal. h̄ i. xiij. col. ꝛ saly. i. d. l. i bonefidei. dū dicūt ꝙ i casu. l. si i vēditiōe ꝑ illā uēditionē ꝛ pactū nō resultabat ɔct⁹ inoīatus: ꝛ sic nolūt ꝙ illa ɔditio ibi hēat uim iplemēti ad uesti endū pactū rei iteruētu: ut uult bar. q̄ in h̄ nō vr̄ bñ locut⁹: ꝛ sic req̄rit̄ iplemētū traditiōis ut uestiat̄ pa/ctū rei iteruētu. Et ɓm saly. h̄ pactū de quo fit mētio i. d. l. si in uēditiōe. iꝓprie nō uestit̄: sȝ demonstrat uēditionē sub duplici. l. ex ɔditiōe fcā: ꝛ pactū i casu supueniētis iterit⁹ ꝑme ɔditiōi derogari. Nā ꝑ ɔriū sensū a uēditione recedit in totū ꝛ i pte. l. iurisgētiū. §. adeo. ꝛ. l. ab ēptiōe. ff. eo. ꝛ sic ɓm eū oȝ expectare an ɔditio uēditiōis eueniat si res pereat: ꝛ hūc dicit eē uex itellectū illi⁹. §. bal. ēt h̄ simil'r vr̄ intelligere il lā. l. ꝙ ꝑꝑ pcm̄ nō oȝ attēdi: an ɔditio uēditiōis eue niat uel deficiat si res pereat. ꝛ idē uult pau. de ca. in d. §. qnimo. Sȝ fulg. h̄ itelligit ꝙ in. l. si i uēditōe oȝ expectari ɔditio: ꝛ si ɔditio euenit oȝ agi ad pciū ēt si res pierit. si aūt cōditio deficiat agi non possit siue res perierit siue nō: qꝛ ibi dr̄ tm̄ ꝙ pactū ualet: ꝛ illō pactū nō tēdebat ad remouendū ɔditionē positā. ꝛ idē Pau. de cast. hic q̄ dicit ꝙ ibi agitur ex pacto si ɔditio euenit: lȝ Bar. hic ɓm eum sentiat ɔriū. ꝛ istō uidet̄ ꝟi⁹: qꝛ pactū ibi opat̄ solū ꝙ piculū iterit⁹ pē/dēte ɔditiōe spectat ad ēptoꝛē: ubi al's spectasset ad uenditoꝛē. l. necessario. §. sȝ si pendēte. ꝟ. plane. eo. ti. ꝛ ideo pactū debet interp̄tari ɔtra creditoꝛē si ue lit dicer̄ ꝙ p̄ pcm̄ sit remissa cōditio. l. stipulatio ista §. in stipulationib⁹. cū si. de ꝟb. obli. Ang. hic ꝛ i. d. §. qnimo. in fi. facit quādā distinctionē quā nō reci/to: qꝛ est ɔtra rōneȝ quā feci supra allegādo. l. i tradi tio. ꝛ etiā uult ꝙ pactū uestiat̄ coherētia cōtractus quādo nō est ps ɔtractus: cuius conntrariuȝ dixi. s̄. ꝛ plenius in. l. in bonefidei. post bal. ꝛ Ange. pro se nihil allegat. ¶ In ea. in fi. dic ut h̄ ꝑ Saly. q̄ uidet̄ simpliciter tenere glo. etiam pacto apposito circa cō tractum correlatiuum: quia ille cui per pactum nu/dum promissum fuit liberat aduersarium ꝑ acceptil lationē. ꝛ rñdet ad iura allegata per Bar. ꝙ loq̄ūt̄ in casu alio. s. an liberato uno ex cōtrahētib⁹ itelliga tur liberatus alius. ¶ Sed nos querimus utruȝ libe ratus ab eo ꝙ est deductum in contractu uideatur liberatus ab eo ꝙ est deductum in pacto: ꝛ dicendū ē ꝙ nō. l. pars. ff. de accep. ꝛ idē tȝ h̄ Odof. Ja. bu. Richar. de sal. ꝛ Ang. h̄. ꝛ Pe. ꝛ Cy. in. d. l. i bone fidei. i. xij. q. lȝ Ang. i. d. §. qnimo. seq̄t̄ aliā opi. quā tenuit bar. ibi ꝛ h̄. sȝ ꝟioꝛ ē p̄cedens opinio ꝛ ma/gis cōis. In gl. fi. dic ut dixi in. l. in bonefidei. s̄. e.

aℭ Nō hꝫ lo/
cū in rustico
l.cū de in rem
vso. spe. in ti.
de resti. spol.
v.nūc dicam⁹
v.porro.

bℭ Approbat.
do.an. d alex.
h dicit ꝙ opi.
ang.pōt susti-
neri'qꝛ tpe illa
rū legū nōdū
institutū erat
ꝙ legata ad pi
as cās valerēt
cū duob⁹ testi
bus sꝫ ꝑ iura
noua suꝑ q̄ se
fundāt doc.i
l.i.s̄.d sacro-
san.ecc.

cℭ Pia.ꝙ cā
dotis sit pia.
Voluit fede.
ꝯsi.cxxxvj.pe.
d anch.tñ ꝯsi.
xx.dicit ꝙ cā
dotis iā cōsti-
tuta sit pia nō
cū agit̄ vt dos
ꝯstituat̄ qꝛ tē
dꝫ agi corā se
culari ⁊ ibi di
cit qd̄ nō inue
nit tex.nec 'di
ctū doc. q di-
cat qd̄ cū agit̄
ad ꝯstitutionē
dotis debeat
cā corā eccle-
siastico agi.

s I certis. Prestatio diuturna nō est efficax ad firmā
dum pactum nudū seu obligationē inua/
lidā.h.d.vel sic.pactū nudū rei īteruētu nō vestitur
cōtra ipsum implētem:sed vestitur verbis.i.si sit sti/
pulatiōe vallatum.h.d.ℭ No.ꝙ dixi in pma parte
secūdi summarij cui adde glo.i.l.ex placito.i glo.i.
j.de rerū pmu.que ad hoc allegat istū tex.⁊ ita colli
gūt Cy.bar.⁊ cōiter alij qd̄ ītelligo verū esse in cōtra
ctibus inomiatis vt etiam dicit hic Bart.in quibus
ꝓprie habēt locum vestimēta rei interuētu:vt ꝑ ma/
gistrā i.l.iurisgētium.§.qnimmo.ff.eo.Sed i vesti/
mēto coherētia traditionis vestiat̄ pactū si tempore
traditionis appositū fuerit cōtra tradētem. Barto.
⁊ Ange.hic.⁊ Ange.i.l.ij.j.de euic.tenuit ꝙ nō:di/
cēs se ita tenuisse in.l.i bonefidei.s̄.eo.vbi hoc non
posuit:sed puto ꝙ voluit allegare no.ꝑ seipsum hic
i pncipio.istud etiam tenuit Fulgo.s̄.l.proxi.ꝑ hāc
l.⁊ idem retuli i vltima lectura.Idem videt̄ tenuisse
bar.⁊ Ange.i.l.i traditionibus.ff.eo.⁊ Cy.i.l.si ti/
bi.j.loca.dū volūt ꝙ pactū iuxta traditionē apposi
tum nō vestiat̄:nisi quādo habita relatione traditio
nis ad pactū resultat cōtractus inomiatus:vt trado
tibi librū cū pacto vt vadas ꝓ me romā:ergo sec⁹ vbi
pactū esset cōtra tradentē:vt trado tibi librū ⁊ ꝓmit
to pacto nudo ire ꝓ te romā.cōtrariū puto veri⁹ qd̄
tenuit glo in.d.l.ij.j.de euic.⁊ barto.i.l. aristo.§.la
beo.i fi.ff.de dona.vbi ꝯcludit̄ ꝙ si trado tibi reꝫ ex
cā donatiōis:⁊ nudo pacto ꝓmitto de euictione:et
sic pactū est cōtra tradētem pactum vestitur.ita fuit
de mēte Iaco.bu.i.l.legem.s̄.e.bene facit.d.l.i tra/
ditionibus.que idistincte loquit̄. fortificātur ex his
que dixi in.d.l.legem.⁊ illa adde hic dictis. Et ibi re
prehēdi opi.Bar.i.d.l.i traditiōib⁹.Nō ob. ꝙ no.
glo.i.d.l.ex placito.⁊ ꝙ no.doc.hic:qꝛ ibi traditio
fiebat post pactū ex īteruallo ad acquirendam actio
nem implenti.vnde traditio que fit ad acquirēdum
ipsi implenti nō debet inducere ꝯtrariū effectum.d.
l.si mācipia.cū si.ff.de fun.instruc.Imo.de hoc pas
su dubitauit i.d.§.labeo.⁊ simpliciter dicit ꝙ videt̄
ꝙ pactū vestiatur solum quādo est in fauorē traden
tis.allegat.d.l.cū res.j.de dona.tene ꝙ dixi in glo.
ibi.l.creditor.sūcta.l.iij.eo.tit.ℭ In ea. ibi duplici
fauore ⁊c̄.hec cōiter tenet̄ per docto.h ⁊ ꝑ glo.⁊ do
cto.i.l.lucius.§.testator.ff.de leg.ij.⁊ in.l.qd̄ de bo/
nis.§.i.ff.ad.l.fal.⁊ in.l.nō dubiū.j.de testa.⁊ hoc
idem putat Bar.h.⁊ i.l.cū de i rem verso.ff.de vsu.
procedere etiam in legato dotis ⁊ in legato ad refe/
ctionem vie:⁊ i alijs similiter fauorabilibus vt hic ꝑ
eum.⁊ idem tenet bal.qui dicit in casibus istis locuꝫ
habere officiū iudicis:vt hic ꝑ eū.cū quo trāsit Sa/
ly.⁊ Pau.de ca.⁊ cū bar.trāsit etiam Ange.⁊ Ful.
hic:⁊ idē tenet bar.i disputatione sua icipiente que/
dam mulier.⁊ Anto.de but.i repetitiōe.c. ꝑuenit.i
vij.col.de cēsi.⁊ Imo.in.l.si vero.§.de viro.i.xij.co
lū.ff.solu.matri.⁊ Ful.i dicta.l.cum de i rem verso.
⁊ Mat.de mathesilanis i suo tractatu extēsionuꝫ ⁊
subdit Ang.hic i repetitione ꝙ idem erit i legato fa
cto ꝓ redemptione captiuorum vel pijs locis:cum h
tanꝗ̄ pia dispositio sit fauorabilis. allegat.l. siquis
ꝓ redemptione.j.de dona.⁊.l. siqs ad declinandā
s̄.de epi.⁊ cle.pietatis enim causa mouit legislatorē
i.d.l.i.j.de fideicōmis.ad ita statuendum ex quo di/
cit Ange.se nouisse iferre ꝙ illa.l.nō haberet locuꝫ[a]
in legato alimētorum relicto diuiti:qꝛ tūc cessat ratio
pietatis:vt no.glo.i.l.illud.i verbo aliam causaꝫ.s̄.
de sacrosan c.eccle.⁊ declarat egregie bar.in petitio/
ne.l.prime.in secūda.q.secunde partis principalis.
e. ti.Nō ob.l.cū hi.§.nihil.ff.de trāsact.vbi nō pōt
trāsigi incōsulto pretore suꝑ legato alimētoꝝ relicto
pauperi vel etiā diuiti:qꝛ rn̄det ang.ꝙ illud ē ex ex/
tensione iurisconsulti vt in casu illo que nō reperitur i casu isto
ℭ Secūdo limitat notabiliter Ange.i.d.l.i.nō habere locuꝫ
quādo testamentuꝫ erat inutile:eo qꝛ testator nō erat abilis ad
testādum:quia tūc lex resistit testādi potētie:⁊ sic ex eo testamē
to non oritur naturalis nec ciuilis obligatio.l.non dubium.s̄.
de legi.l.cum lex.cum ibi no.per barto.ff.de fideiusso.quam li
mitationem intelligo veram quādo testator erat inabilis ex de
fectu surgēte a iure naturali seu gentiuꝫ.secus si a iure ciuili tm̄
quia tunc bene oritur naturalis cum natutalis sit inuenta de
iure naturali seu gentium.l.cum amplius.in fi. de regu.iuris.
⁊ hoc verificatur ex no.per barto.i repetitione.l.i.in prima.q.
principali quaꝫ expedit per qōnes:vt.s̄.de sacrosan .eccle.vbi
cōcludit ꝙ relicta ad pias causas debent̄:lꝫ testator esset ina/
bilis ex defectu surgēte a iure ciuili tm̄:⁊ ibi etiam ponit q sint
isti defectus.ℭ Tertio limitat etiā hic Ang.i.d.l.i.nō habere
locum vbi testamētum esset inutile propter iperfectionem vo/
lūtatis:⁊ quia voluntas imperfecta nō est volūtas.l.si is cui.⁊
⁊ ibi no.ff.de testa.⁊ ideo debꝫ intelligi illa.l.i.de imperfectio
ne ratione solēnitatis deficiētis:quo casu oritur naturalis obli
gatio:vt no.glo.i.l.si post diuisionem.cum si.s̄.de iur. ⁊ fac.
igno.dic ꝙ istud pēdet ab illo articulo.s.an testamentum im/
perfectum ratione imperfectiōis volūtatis valeat ad pias cau/
sas vel inter liberos:de quo vide per barto.in.l.i testamēto.ff.
de fideicom.liber.per illum tex.⁊ in.l.fideicommissa.§.i.de le
ga.iij.⁊ i.d.l.si is.⁊ no.in.l.hac cōsultissima.§.ex imperfecto.
C.de testa.⁊ per bal.in.l.i.in.xxvij.col.s̄.de sacrosan. ecc.⁊ in
l.si iure.j.de test.mili.⁊ in.l.eam quam.j.de fideicom. ⁊ in.l.
fina.j.fami.hercis.⁊ in auc̄.ꝙ sine.j.de testa.⁊ per oldra.i cō
silio.cxix.⁊ per Ioā.an.in addi.specu.in tit.de instru. edic.§.
compēdiosa.vsi.quid si prius.ad fi. Pe.de ancha.⁊ Imo.in
c.ij.de test.⁊ quia doc.sunt ꝯrij satis placet distinctio ⁊ concor/
dia Imo.in.d.l.si is qui.⁊ ꝺm illam intellige limitationē An/
ge.quia in casibus in quibus valet ad pias causas vel inter li/
beros:sequitur ꝙ talis volūtas dicit̄ esse volūtas. Ex his etiaꝫ
ifero ꝙ prima limitatio Ange.s̄.relata nō videt̄ ꝓcedere.nam
si.d.l.i.de fideicōmis.solū itelligeret̄ in legato alimētorum re/
licto pauperi:attēto ꝙ relictū alimētoꝝ factū pauperi dicit̄ eē
ad pias cās:vt ē optim⁹ tex.in.l.q mella.post prin .in v.pieta/
tis ituitu.de ali.⁊ cib.leg.⁊ no.bar.i.l.alio.in col.ij.e.ti. Et ta
le relictū in casu.d.l.i.necesse est probari fuisse factū saltē ꝑ du
os testes:vt ibi i vbo ꝓbaueris.⁊ sic ex tali volūtate facta corā
duob⁹ testibus oriretur naturalis obligatio: sequeretur ꝙ illa
l.i.de vēto nobis seruiret:qꝛ i relictis ad pias cās non requirit̄
solēnitas testamētoꝝ:sed satis ē ꝙ fiat corā duob⁹ testibus ꝺm
magis cōem opi.vt i.c.relatū.el.i.de testa.etiā de iure ciuili vt
in.l.i.in vbo liber sit stillus.s̄.de sac.san.eccle.⁊ ibi late ꝓbat
hoc bar.in repe.in vltima parte pncipali. Quinimmo dato ꝙ
hoc non esset inuentum de iure ciuili:sed tm̄ de iure canoni/
co vt sentit glo.⁊ nonnulli in dcā.l.i.de sacrosan.eccle.tamen
dicta limitatio ang.ꝓcedere nō pōt:qꝛ negari nō pōt ꝙ cā ali/
mētoꝝ ēt i diuite nō sit pulegiata.d.§.nihil.nec ob. ꝙ illd̄ fit
ibi ꝑꝑ extēsionē quē facit ibi iuriscōsult⁹:qꝛ dico ꝙ illa ēt facit i
d.l.i.j.de fideicōmis.idistincte loquēdo.⁊ i.l.si cui annuū.ff.d
an.le.simile videm⁹ in dote q̄ siue relinq̄tur pauperi siue diuiti
indistincte ē pulegiata sicut libertates ⁊ alie pie cāe.c.si.de re
iudi.⁊ dicam infra.Reperio tñ ꝙ Flo.in.d.l.cū de in rem v/
so.simpliciter ponit dictas tres limitationes ⁊ eas approbat[b]:
lꝫ nullam faciat mētionē de ange.Item aduerte qꝛ lꝫ cōiter ex/
tēdat̄.d.l.i.ad legata dotis ⁊ refectiōis uie.tñ ꝺm Saly.h n̄ vi
det̄ veꝝ:qꝛ ea q̄ sūt ꝯ ius cōe nō debēt extēdi.l. ius singulare.
⁊.l.ꝙ vero.ff.de legi.⁊ pꝛsertim cū nō sit eadē rō in dote:qꝛ le/
gatum alimētoꝝ dicit̄ piū.Itē suꝑ eo nō pōt trāsigi ꝑtore in/
cōsulto.d.l.cū hi.ꝙ nō reperit̄ in dote.Itē qꝛ dotē poterit mu
lier repetere actiōe de dote ab heredib⁹ viri si legatū nō est so/
lēne:q̄ rō cessat i legato alimētoꝝ.⁊ eadē rōne dicit idē i lega/
to ad refectionē vie.nā ēt si legatū nō valet oēs ibi pdia possi/
dētes poterūt cogi ad refectionē vie.iuxta.l.ad instructiones.
s̄.de sac.san.ec.que rō cessat in legato alimētoꝝ. Teneo opi.
Bar.que est cōmunis:vt dixi.s̄.nec ob.allegata in cōtrariuꝫ.
pmo qꝛ dici pōt ꝙ causa dotis sit cā pia[c].l.cū his.§.si mlier.ff.
de ꝯdi.insti.⁊.d.c.si.⁊ no.bart.in.l. si ego.in pn. ꝑ illū tex.ff.

de iure do.ꝛ bal.in repetitione.l.i.in.xvij.col.s.de sac.san.ec. ꝛ in.l.sicut.de act.ꝛ oblig.ꝛ in.l.mandatū.ff.manda. ꝛ eqparatur cāe alimētoꝝ: vt colligit ex no.per glo.in.l.ob es.ff. de pre di.mino.ꝛ no.bar.i.l.fi.ff.de his q.vt indig.cū si.ꝛ pbant. iura h allegata p bar. Preterea ēt qñ cā alimētoꝝ nō ē pia vt qz relinquūtur diuiti hꝫ locū.d.l.i.vt dixi.s.ꝛ nō ob. ꝙ mulier p actionē de dote posset eā conseq: qz bar.nō loqtur in marito legāte: sed loqtur in alio legāte aliquod ānuū p dote.iuxta.d.l. i.mariti aūt nō legāt dotes ānuas. Nō ob.ꝙ dicit Saly.p.d. l.ad instructiões.qz ēt si alimēta relinquūtur diuiti pōt aliūde se alere: ꝛ tñ hꝫ locū.d.l.i.vt iā dictum est[a] ergo ꝛc. Subdo ꝙ glo.no.in.d.l.aduersus.ff.de vsur.p illū tex.ꝛ ibi expssius bal. dicit ꝙ sicut in.d.l.i.ff.de fideicōmis.ibi illud triēniū operat in casu fauorabili ad inducēdū obligationem: ꝛ ēt in casu odioso operatur liberalitas.tex.ꝛ exemplū habes i.d.l.aduersus. Itē opatur illa triēnalis pstatio aliā notabilē presūptionē quā hēs in casu illius singu.l.f.in.l.qcūqꝫ.ff.de apo.pu.li.x.ꝛ no.glo.i l.ij.in glo.magna.ff.de iure emphyteo. ¶ In ea.ibi.l.cum fidem.vide veram solutionē ad illā.l.per bar.hic cū quo transeunt alij: lꝫ ipse aliter loquat i.d.l.cū de in rē vso.ꝛ dicit Ang. hic in repetitiōe ꝙ ex illa.l.cū fidē.colligit pulchra ꝙ vera sola pstatio a sciēte fcā firmat obligationē ipso iure validā: qꝫ tñ prius elidi poterat p exceptionē.addo tex.in auc.lꝫ cū testator. ff.ad.l.fal. ¶ In glo.fi.ibi cū de in rē vso.lꝫ cōiter teneat solutio q no.i.d.l.cū de i rē vso.tñ ang.h in repetitiōe.ꝛ repetitione.l.sciēdū.in.vj.col.ff.de vbo.obli. rephēdit cōem itellectū ad illam.l.qui ē.ꝙ vbi p diuturnaꝫ pstationē presumat precessisse efficacem[b] titulū q p agētē allegat: nā dicit hoc Ang.esse cōtra tex.in.d.l.cū de i rē vso.in vsi.iperator.vbi nō fit mētio de diuturna pstatiōe: sed de vna seu simplici pstatiōe tm: ꝛ tñ ex illa obligat i futurū: ꝛ sic ſm eū nullibi pbat cōis opi. vñ hꝫ eū illa.l.i pncipio itelligit ꝙ ibi ꝯstabat vere de illa obligatiōe ꝯtracta cū filio: sꝫ p illā pstationē vsuraꝝ lōgo tpe factā a parte pbat qlitas obligatiōis allegata p actoreꝫ q agebat ꝯ heredes patris de i rē vso isolidū.nō aūt de peculio. ꝛ istud nō est mix: qz psumit facilius qlitas ꝙ substātia.allegat.l.sciendū.ff. vbo.obli.ꝛ.l.si fili⁹.ff.de peti.here.ꝛ qd no.i.l.talis scriptura. de le.i.ꝛ ad hoc dicit illā.l.cū de in rē vso.ēt singularē.subdit ꝙ verus itellectus dicti v.imperator.est ꝙ ibi vna pstatio inducit necessitatē: qz illa pstatio ꝯtinebat distinctā ꝯfessionē debiti dotis annexā solutioni.soluta.n.fuit sibi pars dotis: aut vsure p dote.vñ soluēs cōfitebat debitū dotis ad qd ꝯhendꝫ sufficiebat nudus ꝯsensus seu nudū pactū.l.ad exactionem.C.de do.pmissi.dicit tñ ꝙ in iudicādo nō recederet a cōi opi. Et p fatū itellectū ad.d.l.i vsi.iperator.ponit ēt Fulgo.i.d.l.cū de i rē vso.ꝛ cū illa trāsit: lꝫ de Ang.mētionē nō faciat: tamē etiaꝫ dicit ꝙ i iudicādo nō recederet a cōi itellectu q est ꝙ etiā ibi interuenerit diuturna prestatio. Sꝫ intellectū istoꝝ nō puto veꝝ pmo qz dato ꝙ in vsi.iperator.fuerit solutū aliqd ex cā dotis ad cuius obligationē sufficiebat nudū pactū.tñ illa solutio nō hꝫ viꝫ ꝯfessiōis sꝫ psumptiōis ꝙ cām illā pter quā soluerit verā eē crediderit: ꝛ ita dicūt bal.ꝛ Saly.h ꝛ pbo vltra p eos.d. l.cū de i rē vso.i pn.nā oꝫ intelligere ꝙ ibi pater soluit vsuras expssa causa.s.p pecunia data filio ꝛ versa in rem pris. als eni si soluisset simpliciter illa pstatio ēt diuturna nō obligaret i posterū ad soluendū ex cā allegate obligatiōis: qz pstatio vel ali⁹ act⁹ nō pbat nisi qten⁹ ex eo de necessitate ifertur.l.ad pbationē.C.loca.l.neqꝫ natales.C.de pba.l.pe.cū ibi no.ff.de his q sunt sui vel alie.iur.c.in pñtia.de pba.ꝛ ita pcise firmat bar.in d.l.cū de i rē vso.in vl.col.ꝛ Saly.h ꝛ Anto.de bu.in repetitiōe.d.c.peruenit.in.ix.col.ꝛ nō obstāte ꝙ in illa.l.i pn.in solutiōe fuerit adiecta cā: tñ reqrit pstatio diuturna: ergo eodeꝫ mō i v.iperator.expssio cāe nō dꝫ sufficere sine pstatiōe diuturna.nō obstat ꝙ illa pstatio saltē hꝫ vim nudi ꝯsensus q sufficit ad obligādū in dote.d.l.ad exactionē.qz illud ē ꝯ istā.l. naꝫ si ista pstatio hēret h viꝫ nudi ꝯsensus ꝛ pacti redderet efficacē obligationē pcedētis pacti: qz pactū geminatū pducit actionē: vt dixi.s.l.pri.in vl.lectu. Est ergo necesse itelligere dcm vsi.iperator.put cōiter itelligit.s.ꝙ ibi iteruenit prestatio diuturna p quā ibi pbat: nō dico qlitas imo substātia obligationis. Ad idē ꝙ p diuturnā prestationē inducat pbatio obligationis.allego tex.i.l.litibus.i pn.ꝛ ibi p bar.ꝛ glo.ff. de agri.ꝛ cēsi.li.x. Anto.de bu.i repetitiōe dicti.c.peruenit.in.x.car.dicit ꝙ Ang.de perusio dicebat nō reperiri.l.cautū.ꝙ p diuturnā pstationē pbet substātia obligatiōis: sed imo dicit Anto.de bu.hoc pbari in.d.v.impator.ſm verū itellectū. Imo.ēt in.l.i. §.fi.de aqua plu.arcē.dicit ꝙ ꝯ Ang.videt tex.in.l. q aliena.i pn.in v.sed si nō adiecit.ff. de acq.here. vbi ex diuturna patiētia filij patiētis patrē possidere hrditateꝫ filio delatā presumit filiū solēniter adiuisse: ꝛ sic ibi psumit substātia actionis nō solū qlitas. Itē dicit Imo.ꝙ itellectus Ange.ad.d.l.cū de i rē vso.in pn.nō pcedit: qz itellectus illius.l.est ꝙ non erat ibi qd de illa qlitate an esset in rē patris vsum: sed solū an vsure fuissent pmisse p stipulationē.iuxta l.iij.ff.de vsu.vt pꝫ ex his q no.glo.in.d.l.cū de i reꝫ vso.in pn.nec pōt dici ſm euꝫ ꝙ vbi ad vsuras agebat de in rē vso.qz dici nō pōt ꝙ illud qd soluit pridicat versum in rē patris: sed id qd dixi.s.stringit vt mihi videt. ¶ Plures fallētie dari possent ad.d.l. cū de in rē vso.cū materia: sed qz vltra duas lectiones occuparēt omitto ꝛ me remitto ad no.ibi p doc. ꝛ p cy.ꝛ bal.in.l.ij.post gl.ff.de do.pmis.ꝛ p and. de barulo.ꝛ p bar.in.d.l.litibus.ꝛ aliqd p bart.i.l. cū q.in pn.de annu.leg.ꝛ p bar.in dicta disputatione qdā mulier.ꝛ p bal.h ꝛ i.l.solēt.§.fi.post glo.ff. de offi.pcōsu.ꝛ in.l.solēnib⁹.ff.de rei vēdi.ꝛ p spe. in ti.de cā pos.§.iij.v.sed forma.per bal.in.c.i.§.si vero vasallus.in titu.quid sit inuestitura.ꝛ per glo. ꝛ docto.late in dicto.c. peruenit.ꝛ ibi maxime per do.Anto.in repetitione: ꝛ aliquid per bald.in.l.i. in.iij.col.in vsi.ex predictis infert.ff. de fideicōmis. Et an econtra si debebā tibi ānua.x.ꝛ per lōgum tēpus solui tñ qnqꝫ ānua: an inducatur liberatio i aliis quinqꝫ: dic vt per barto.in.l.si prius.in pnci.ff.de aqua plu.arcē.per Cy.i.l.cū notissimi.§.i his.ꝛ qd ibi glo.de prescrip.xxx.an.ꝛ per glo.ꝛ doc.in. c.audītis.de pscrip.ꝛ habetur in.c.cum olim. de censi. ꝛ per Joā.an.i regula prius semper.i mercu.p spe. i titu.de pscrip.§.i.v.qd si cū deberē.bñ facit dicta l.aduersus.ꝛ.l.q semisses.i prin.ꝛ ibi glo.ff.de vsu. Nō omitto tamē ꝙ ardua est disputatio an dispositio.l.cū de i rem verso.volētis ꝙ per prestationē diuturnā iducatur probatio tituli allegati habeat locuꝫ in patiēte: vt si per deceꝫ annos trāsiui per fundum tuum ad fundum meum te sciēte ꝛ patiēte: ꝛ allego ꝙ seruitus vie in illo fundo fuit a te mihi cōstituta p stipulationem vel vēditionem aut alium titulum allego ꝛ probo vsum meum ꝛ patientiam tuam per.x. ānos: an sufficiat ꝛ ponitur exemplum i seruitute habente vsum discontinuum: qz in habēte ꝯtinuum est idubitatum ꝙ per.x.ānos absqꝫ allegatione vel pbatione alicuius tituli acquiro cum bona fide seruitutem.l.si quis diuturno.ff.si serui.ven. dic ergo ꝙ Jaco.de are. Pe.ꝛ Cy. Jaco.bu.bal.ꝛ Ange.hic in repetitione bald.ꝛ Ange.ꝛ in.d.l.qui in aliena. in princi.ꝛ.l.seruitutes prediorum rusticorum.ff.de serui.ꝛ bal.in dicta.l.cum de in rem verso.in lectura antiqua tenēt ꝙ nō: quia.l.de in rem verso.loquitur de prestatione diuturna p quā magis declaratur consensus prestātis ꝙ per solam sciētiam ꝛ patiētiaꝫ cū in dubio sciēs ꝛ patiēs nō videatur cōsentire ad dānū rei sue: vt.l.qui vas.§.vetare.ꝛ.l.fin.als pen. ff.de fur.ꝛ p aliquas alias rōnes quas p te vide: vt hic per eos. ꝯrium tenuerunt glo.in. d.l.cū de in rē verso.ꝛ ibi barto.ꝛ bald.in lectura ordinaria.ꝛ glo. in dicta.l.seruitutes.ꝛ ibi bar.ꝛ glo.ꝛ bart.in dicta l.i.§.fi.de aqua plu.arcē.ꝛ bar.in dicta disputatiōe quedam mulier.ꝛ bar.in consilio querit vtrum iurisditio per plures rationes quas in dictis locis vide per eum. Idē tenuit Imo.in.c.si diligēti.de pscrip.

a ¶ Dictū est. Facit ꝙ dicit do.iason h ꝙ fauore publico lex qtunqꝫ penalis extēdat ꝙ ēt firmat lud.roma ꝯsilio.cxxviij.ꝛ. ccxxvj.

b ¶ Eff.cacem titulꝫ. Vide eundē alex.cōsi.cxiij.ꝛ ibi an talis psumptio sit iur.ꝛ de iur.p cald. cōsilio.i.de li. ob. ludo.ro. cōsi.cviij.per spe.in ti.de restitu.spo.§.i. vbi tꝫ p.l.cū de i rē vso.nō hꝫ locū i rusti co d quo ēt p barba.ꝯs.suo lvij.ꝛ vid pau lū d ca.ꝯsilio cccxij.i pme impressis.

ꝛ Dy.in.§.ſ neqꝫ.inſtitu.de act.ꝛ in.l.i.§.deniqꝫ. de aqua plu.arcē. Et p̄ iſta opi.ꝙ habeat locuꝫ vbi nō tractať de magno p̄iudicio amiſſiōis dñij: ſed al terius iuris p̄iudicialis.pbať in.l.i.cū ibi no.ſ̄.ō pa. po.ꝛ ibi bal.pōderat illū tex.i.l.i.§.fi.de aqua plu. arcē.i ꝟſi.vt in re iposito.idücēdo prout ibi glo.i ꝟ bo diu.ꝛ p̄ſertim quia intelligere illū tex.tm̄ i.a ſerui tute habēte cām cōtinuā eſſet nimis reſtringere illaꝫ l.ꝛ violare tex.ad idē tex.in.d.l.q in aliena.i p̄n.in ꝟ.ſed ſi nō adierit.vbi fili⁹ ſi patiať patrē diu poſſi dere hereditatē ipſi filio delatā p̄ſumiť adiuiſſe:ex q̄ aditōe afferť filio p̄iudiciū nō tm̄ magnū.amitit.n. tantā ſpem quā hēbat.ſ.ꝙ ſi effectus fuiſſet ſui iuris añ q̄ adiuiſſet acqſuiſſet ſibi hereditatē pleno iure ꝛ nō p̄ri:ꝛ ſic eſt p̄iudiciū i ſpe.ꝛ p ɔ̄ns nō eſt graue p̄ iudiciū attēto ꝙ ēt eādem hereditatē ſperat ad ſe re uerti ſuccedēdo patri.l.ſcripto.cū ſi.ff.vnde liberi.ꝛ ita inducit illū tex.bar.in dicta diſputatōe. Jſtā opi. ēt tenuit ant.de bu.i repetitiōe.d.c.puenit.i.xi.col. poſt glo.ibi ꝛ adducit aliqs rōnes que tollerenť rñ dendo ad.d.l.cū de i rē verſo.que ē fundamētū ſuū attēto ꝙ illa.l.loquiť tm̄ i p̄ſtāte. Jſtā opi.tenet hic Ray.ꝛ dicit ꝙ rñſio data ad.l.cū de i rē verſo.nō ē bōa.q: i icorporalib⁹ puta i ſeruitutibus idē operať patiētia qd̄ operať traditio:ꝛ p̄ſtatio i rebus corpa lib⁹.l.quotiēs.de ſerui.l.iij.§.dare.ff.de vſufruc.iſtā opi.ēt ſequiť Fulg.ꝛ Flo.i.d.l.cū de i rē verſo.ꝛ ſen tit bal.i.l.i.in.vij.q.ſ̄.qui admit.ꝛ Jmol.i.d.l.i.de aq̄ plu.ar. Pau.de ca.recitat opi.Cy.ꝛ poſtea bar. ꝛ nihil approbat Saly.h.ꝛ Rap.cu.in.d.l.q in alie na.ꝛ ibi Ro.tꝫ iſtaꝫ opi.ſcōam qñ appet ꝙ ille vſus fuiſſet tāq̄ ex cā ſeruitutis ſibi debite aduerſario hoc ſciēte ꝛ patiēte:al's nō.pcederet ſi ſimplr̄ de vſu pro baret:ꝛ ita cōcordāt opi.dicit tm̄ Ro.eſſe cogitāduꝫ Jſta ɔcordia eſt ſatis tollerabilis:ꝛ p ea facit rō quā allegaui.ſ.dū allegaui.l.ad.pbatiōnē. ꝛ q̄ no.bar.i d.l.i.cū de i rē ꝟſo.i vl.col. Jmo.i.d.l.q i aliena.di cit ꝙ i p̄ucto iuris ꝟior ē opi.p̄ma p ea q̄ ibi no.bal. ꝛ ange.ſꝫ ſcōa opi.ſuareť i p̄ctica maxie.ppter aucto ritatem dictarum gloſarum. Conſului³ pro ſecunda opi.quam puto veriorem per predicta.nō tm̄ impro bo cōcordiam ſupradictam.

J quis. Poteſt quis renunciare p̄uilegio fori:ꝛ ēt oī fauo ri ſuo.h.d. C No.ꝙ ille q fateť ſe nō vſu rū p̄uilegio videť facere pactū de nō vtēdo p̄uilegio ꝙ itellige verum quādo fit a p̄nte preſenti.l.tale pa ctū.in p̄n.i ꝟbo ea.ff.eo.declarat bar.in.l.i.ꝛ ibi fu it dictū.ſ.eo.p Bal.i.l.ſi qs i cōſcribēdo.i p̄n.ſ.ō epi.ꝛ cle. C Secūdo no.ꝙ exceptio que nō pōt op poni corā delegato nō pōt opponi coram arbitro. Ex quo collige ſm Saly.ꝙ eo tp̄e quo exceptio pōt opponi corā delegato pōt corā arbitro ꝛ nō alio tē pore.facit.l.i.cum ſi.ff.de arbi. C Tertio no.ꝙ iu dex vel arbiter admittēs exceptionē nō admittēdaꝫ facit litē ſuā. Quid aūt in arbitratore an ſi male pro nūciet faciat litē ſuā. dic vt p bar.i.l.ſi.per illū tex. ff.ſi mēſ.fal.mo.dixe.ꝛ i.l.i.ſ̄.de diſcuſ.li.x.ꝛ pleni⁹ p euꝫ in.l.ſi.ff.de va.ꝛ extraor.cog. ꝛ p Bal. hic cū quo trāſit Saly.ꝛ p Jmo.in.l.diuus.i vlt.col.de re iudi.vbi trāſit cū ɔcluſiōe Bar.in.d.l.ſi.de var.ꝛ ex traordi.cog.nā limita ex no.p Bal.hic. C Ultimo no.ſm Bar.ꝙ quādo iudex abſoluit ab inſtātia cō tra ius:lꝫ p hoc actio ei⁹ partis nō perimať tamē fa cit litē ſuā vt h. Jn ꝟbo neglexerit.nihil aliō fuit ni ſi q: abſoluit partes ab inſtātia iudicij.ppter p̄uilegi uꝫ fori cui renūciatū fuit:ꝛ ſic idebite abſoluit ꝛ ſub dit Bar.ꝙ talis iudex tenebiť parti ad totale itereſ ſe:acſi cōtra eā in cauſa p̄ncipali iniuſte p̄nūciaſſet: q: ille q impedit pceſſum cāe teneť ad totale itereſſe l.pe.§.meū.ꝛ ibi glo.ff.ne quis eū q in ius vo.eſt vi

exi:ꝛ in.l.iij.§.fi.ꝛ in.l.iam tamē.§.in hac.cū ſe.ꝛ.l.cum que rebatur.ff.iudica.ſolui. Sed bal.hic credit cōtrariū eſſe veri⁹ ꝛ cū eo ſimpliciter tranſeūt Saly.ful.ꝛ Pau.de caſt. q: iudex tenetur hoc caſu inquātum bono viro equuꝫ videtur.d.l.ſi.de var.ꝛ extraordi.cog.vnde videri nō debet bono viro ꝙ i plus teneať q̄ ab eo fuerit leſus litigator:niſi dolo fecerit: q: tūc te nebiť in totū ſicut vi eximēs.d.§.in eum.ꝛ hoc vltimo caſu.p cedit opi.bar.argu.l.ſi filius.in p̄n.cum glo.ff.de iudi. poteſt etiam procedere opi.barto. ſm Pau.de caſtro. hic quando parti nō eſſet facile reincheoare litem de nouo. ꝛ in.l. allegata. puto veram eſſe opi.bald.ꝛ ſequatium pro qua bene facit.l.ſi quando.in ſi.ſ̄.de teſti.vbi iudex neglegēdo iuſticiam facere:ꝛ per conſequēs etiam impediēdo proceſſum nō tenetur niſi in quātum ledit:ꝛ ideo in propoſito dicit ibi bal.in prima colū. C Not.ꝙ iudex ex negligentia que abſorbet ius partis teneť ad itereſſe totale. Sed ſi i aliquo particulari lederetur ius par tis teneretur ad intereſſe particulare ſm eum ibi.idem videtur velle Ange.in.l.mancipia.in lectura florētina.ſ̄.de ſer.fugiti. vbi dicit ꝙ aut negligentia eſt diſſoluta:ꝛ ſic eſt proprie doluꝫ ꝛ tenetur inſolidum.d.l.ſi filius.in ſi.aut annumeratur culpe ꝛ tūc teneretur quatenus bono viro equum videbitur:vt inſti. de obliga.que ex quaſi delic.in p̄n.ꝛ ibi bona glo.p dicta opi. ꝛ bñ facit tex.i dicto.c.i.§.iudices vero. de pa.iur.fir.ꝛ ex his habes ꝙ nō procedunt a pari iſto caſu dolus ꝛ lata culpa.nā ſi iudex ſine dolo iniuſte pronunciat dicitur eſſe in lata culpa. quia per ignorantiam iuris peccat:ꝛ per cōſequens eſt in lata culpa.l.liberorum.§.nō tm̄.ff.de verbo.ſignifi.ꝛ plene decla rat barto.in.l.ꝙ nerua.in.v.q.ff.depo. Et ꝙ nō procedant a pari no.in.d.l.ſi filius.ꝛ inſti.de obli.que ex q̄ſi delic.in prin. ꝛ in.l.ij.in princi.de pe.iudi.nec mirum quia iudex male iudi cās dicitur teneri ex quaſi maleficio:ꝛ in maleficijs dolus ꝛ la ta culpa nō equiperantur.l.in.l.cornelia.ff.ad.l. corneliaꝫ.de ſicca.ꝛ plene in.l.in actionib⁹.ff.de in litem iurā. Reſtat reſpō deri ad.l.iij.cū ſi.ff.iudi.ſol.ꝛ poteſt reſponderi q: ibi loquiť quādo quis ɔuenitur ex contractu:ꝛ ſic ex promiſſione ſua de ſoluendo iudicatum ꝛ defendendo. Nos autē loquimur quā do cōuenitur iudex ex quaſi delicto. Ratio differentie eſt quia vbi quis conueniť ex contractu bona fides exigitur plenius ꝙ obſeruet q̄ quādo ex delicto:qua ratione in ſimili vtitur bart. in.l.commodare.in ſi.ff.commo. Preterea ille qui non obſer uat promiſſa in contractu cum poſſit dicitur in dolo.l.ſi procu ratorem.§.dolo autem.cū ſi.ff.manda. Sed iudex per imperi tiam iudicās diciť eſſe in culpa:vt dixi ergo non miruꝫ ſi aliud eſt in eo. C Jn glo.in verbo dignitatis⁹.ibi in auc. ſtatuimus ꝛc̄.dic ꝙ nec ibi:nec in.§.economus.dicitur ꝙ nō poſſet renū ciare clericus qn ɔueniat coram iudice eccleſiaſtico:imo in cō trariuꝫ videť tex.in.l.ſi qs in cōſcribendo.de epiſ.ꝛ cleri.q̄ in clerico debet intelligi:al's nō faceret ad tit.verum eſt ꝙ.d.gl. probatur in.d.c.ſi diligēti.poteſt etiā aliter reſponderi ad cō trarium:vt hic p Jaco.bu.ꝛ bar.cū quibus trāſeūt alij. C Jn glo.in verbo antiqua.ibi in.l.ſi cōuenerit.per illam.l. conclu dit bar.hic.ꝛ in.l.nō vtiqꝫ.§.ſi quis ita.ff.de eo ꝙ cer.loco.et in.l.ticium.§.i.de admini.tuto.ꝙ illa verba que apponuntur in inſtrumētis.ſ.ꝙ voluit dictus debitor poſſe conueniri florē tie bononie ꝛ vbiqꝫ locorū nihil opereнť:quia hoc nō obſtan te poterit ɔuēri⁹ debitor florētie declinare forū niſi dictū eēt ꝛ p miſit dictus debitor ſoluere hic florētie ꝛ vbiqꝫ locoruꝫ vbi fue rit petitum:vt p barto.in dictis locis ꝛ maxime per illū tex.in l.ticium.ꝛ eſt communis opi.doc.hic. Jdem tenuit cy.in.d.l. ſi quis in cōſcribendo.ꝛ ibi plenius per barto.ꝛ p bald. in.l. ſi.§.i.in.viij.col.ſ̄.cōmunia delega.ꝛ p Ja.bu.in.l.nō codicil lū.ſ̄.de teſta.ꝛ p ſpecu.ꝛ Jo.an.in ti.de cōpe.iu.adi.§.i.ꝟſi. ſed quid ſi pmiſi per ſtipulationē ꝛc̄.late p dñm ant.in.c.i.de iudi.aliquid per cy.in.l.ſi qui ex cōſenſu.in.iij.q.de epi.audi. per omnes in.d.c.ſi ɔuenerit.aliquid per bald.in.c.i.de mili. vaſal.qui ɔtumax eſt:vbi ponit ſimile verbum dū allegat dictū Jnno.in.c.ſi aduerſarius.de eo qui mit.i poſ.Fulg.tm̄ h ſim pliciter dicit aliquos tenere ꝙ ēt per illa ſola ꝟba:ꝛ voluit ɔue niri:acſi pmiſiſſet ibi ſoluere.allegat.l.i bonefidei.ō eo ꝙ cer. lo.c.dilecti.de foro cōpe. Teneas cōem opi.p.d.l.ſi ɔuenerit cui nō pōt bene rñderi.nō ob.l.in bonefidei.in ꝟbo ɔdictū

a C Conſului. Uide conſilio cviij.ij.li.ꝛ p io.an.in addi. ad ſpe.in ti.ō cā poſ.ꝛ ppri. §.i.ꝛ in tit.p abb.ɔſi.iij.ij. lib.frā.de are. ɔſilio.lxx.vbi apte ſeqť opi. bar.q: eſt res qui p̄iudicij. b C Arbitro. Facit ꝙ volu it abb.ɔſi.xx iij.ij.li.vbi di cit ꝙ ſicut in ſtantia trienā lis durat corā iudice ſimilr̄ durat corā ar bitro.

c C Litē ſuaꝫ. Sed an negli gēdo faciat li tē ſuā.ro.ſin gu.ſuis dicit tu diceres ꝙ ſic p hāc.l.ſed dicit ipe nō fa cit ſꝫ eſt tex.i l.ſi iūcto.§.p cedēti de ma gi.cōue.ꝛ dic ludo.ro.ɔſil. ccxxxviij.ꝙ ne dū iudex fa cit litē ſuā ma le iudicādo et negligēdo ſꝫ ēt ciuitas tene tur.dic tm̄ an. de alex.h ꝙ ar biter qui iura uit recte iudi care nō tenebi tur q: ſolū de um hꝫ vltorē ſm bal.i auc. decernim⁹.ſ̄. de arbitris. Adde ad vita tē erruendam ēt ꝙ voluit io an.an.i addi. de cā poſ.ꝛ p pe.i.§.i.de il lo qui dño ca ſtri pmiſit exi gere vectiga. pedagiū p.xl. annos an poſ ſit inhibere.

d C Dignita tis. Dic.d.aꝫ. dicit ꝙ mili tia nō ē digni tas niſi tribus caſib⁹:ꝛ vn⁹ eſt cū qs eſt doc tor:ꝛ efficitur miles ſm ipm Sꝫ tūc qb⁹ e ſtib⁹ vti d:an militarib⁹ an doctoreis.vi de lud.ro.ſin gu.ſuis.folio xiiij.

ƀm vnā lectu. q: ibi nō dicit q p illā ꝓmissionē possit sibi cōueniri si al's ibi nō sortiebat forū de iure cōi: τ q: ibidē nō inueniebat debito:ideo poterit cōueniri in alio loco idoneo actione arbitraria τ istud est q illa littera vult. nō ob. c. dilecti. q: ibi p illa verba. s. τ promisit rñdere debito: citra mare τc. non poterat conueniri citra mare vbi nō sortiebatur forū stante priuilegio sibi cōcesso. d. l. si cōuenerit. nisi superiori delegasset cām citra mare cognoscendā: vt ibi. nā tūc p illa vba debitor videtur renūciasse pˀuilegio declināti forū: attēto q per rescriptum ille erat effectus iudex q nō erat in casu. d. l. si cōuenerit. vel tu respōde aliter: put colligit ex glo. no. in. l. iij. in vbo respōdere. quā ibi no. Bal. j. de procura. τ expressius bal. in. l. eam quā. in. iij. col. j. de fideicō. per illū tex. in vbo respōdere. vbi paret q ille q ꝓmittit creditori respōdere de debito intelligit ꝓmittere soluere vt clarius ibi probat bal. τ ita pōt intelligi tex. in. d. c. dilecti. in v. vel respōdere. referēs q debito: promisit altero de duobus modis. s. vel respōdere vel soluere. Nā quodlibet ipo:tat et q soluat: qd no. q: est nouus itellectus ad illum tex. Plures limitationes tamē dari possent ad. d. l. si conuenerit. quas in loco suo reseruo[a]. ℭ In ea. ibi non sunt vba pacti. dic imo si essent vba pacti. l. liberos. j. de libe. cā. τ ideo rō illiˀ. l. est illa que colligit ex. l. liber hō. la. i. ff. ad. l. aql. q: nemo dñs est sue psone: τ ita sentit Cy. h τ cano. in. d. c. si diligēti. vel ƀm Ange. in. l. pactū inter heredē. ff. eo. rō est: q: ibi versabat publica vtilitas. s. q ciuitas repleat liberis hominibus: pro quo ē tex. lz ipse nō alleget in. l. si quis rogatus. ff. de fideicōmis. liber. ℭ In ea. ibi. l. seruos. dic q rō est ibi: q: seruus debet reuerentiā dño: iō pactū seu ꝯsensus qd possit seruus cōtra dñs torqueri esset contra ius reuerentiale: ideo nō tenet. l. alia. §. elegāter. ff. so. ma. ℭ In ea. ibi. l. abdicatio. dic q ibi filiatio ē de iure naturali: ideo p pactū tolli nō pōt. l. ius agnationis. ff. e. τ ita declarat ēt Bal. in. l. pe. j. vt in pos. lega. vbi ēt subdit q iuramentum tūc ēt nihil operaret. ℭ In ea. ibi. l. cū precario. dic melius q ibi pactum erat ꝯ substantiā actus: ideo nō valet vt declarat barto. in. l. vbi ita donat. ff. de donatio. causa mor. Alios casus in quibus per pactū qs renūciare fauori suo non potest. vide h p Bar. post glo. in auc. vt sine ꝓhi. mat. debi. §. i. τ per glo. τ doc. in. d. l. pactū. τ p Bar. in. l. ius publicū. ff. eo. plene p spec. in ti. de renūci. τ cōclu. §. i. p glo. τ doc. in. d. c. si diligēti. τ p Bald. in. d. l. si qs in cōscribēdo. τ i. d. l. pe. j. vt in pos. leg. l. libertoꝝ. post glo. j. de testi. τ in. l. i. j. qñ ipera. iter pupi. τ vidu. τ ibi habes glo. antepe. que ƀz Bal. τ Saly. ibi est valde no. ad hoc. s. q fauo: vel pˀuilegiū indultū miserationis ituitu nō pōt tolli per renūciationē: τ ƀm moder. ibi illa glo. nō est alibi: τ quia materia infinita est: ideo per te videas. Sed vnū ꝓpter hoc nota q posuit Host. in sum. de fideiusso. §. τ quis. vsi. idem est qd refert τ sequit Jo. an. in. c. ij. de pac. in. vj. s. q regula huius. l. cū si. que habet q quis pōt renunciare fauori suo itelligit quando fuit certioratus de pˀiudicio suo: al's secus. alle. in ar. xxxviij. di. placuit. τ in auc. quō opoꝝ. epis. §. igit ordinandus. nisi in renūciatione interuenerit iuramentū: q: tūc nō reqrit certioratio[b]: q: ad iuramentū quis ꝑsumit accedere certioratus per. d. c. ij. de pac. in. vj. bene facit. c. ex rescripto. τ q ibi doc. de iureiu. τ q dixi in. l. sciendū. ff. de verb. ob. In glo. pe. ibi de hoc ipso cōpromisimus. hanc glo. reputat no. bar. τ eam pōderat ad statutū disponēs q cāe iter con iūctos debeāt cōpromitti. nā habebit locū statutū ēt si sup aliquo emergēti τ nō sup cā pncipali peteret cōpromissū: τ iō si disputaret corā iudice: an inter duos ꝯiūctos cā pncipalis eēt cōpromittēda vel nō: poterit sup isto articulo. s. an cā pncipalis sit cōpromittenda peti q fiat cōpromissū: τ ita dicit se Fulgo. obtinuisse dū quidā iudex inclinaret q sup cā pncipali nō deberet fieri compromissum ille qui volebat fieri sup pncipali cōpromissum petijt q sup illo articulo in casu pncipalis eēt cōpromittēda τ partes cogerent ad cōpromissū. τ sequitur etiā Pau. de cast. τ est verbū bene vtilissimū τ valde practicabile. Addo glo. similem isti in. l. cū proponas. j. de rebus credi. τ intellige decisionem Barto. procedere quando esset talis articulus super quo posset transigi. al's non posset in arbitratorem compromitti[c]. d. c. non obstante. vt per Bar. in. l. preto:. ff. de ut. τ cur. da. ab his. τ in. l. nō distinguemˀ. §. ꝯstitū. ff. de arbi.

d **E questione.** Pactū quo disponit d hereditate viuentis nō valet nisi ille ꝯsenserit: τ i eodē ꝯsensu pseuerauerit vsq ad mortē. h. d. ℭ In tex. ibi ꝯ bonos mores τc. τ iō nō firmat iuramēto ƀm Ang. τ Saly. hic p. c. nō est obligatoriū. de re. iur. i. vj. Adde q dixi post bar. i. l. pactū qd dotali. §. e. ℭ In tex. ibi pseuerauerit. no. q istd pactū est reuocabile etiam solo ꝯsensu vnius q ē no. ℭ In tex. ibi neq donati. istud bñ erat expssū d iure ffoꝝ. qñ vnˀ sperabat hereditatē quā donabat: vel aliter alienabat. l. quidā. cū si. ff. de dona. Nō aūt ita reperiebat expssum qñ duo vel plures sperabāt hereditatē de q inuicē diuidēda paciscebant: q clare decidit in supiori pte. l. ℭ In tex. ibi ꝯ dñi volūtatē τc. hoc aūt i dubio psumebat ꝯ dñi volūtatē. s. qñ ipso viuēte aliqs de sua hereditate disponebat: q: ex tali dispositione apparebat de presumpta causa isidiarium vite eius. hoc ē q voluit dicere tex. iūctis pcedētibˀ. Et no. ex hoc si. q lz qs possit obligare bona sua pñtia τ futura. l. i. q res pigno. oblig. pos. nō tñ obligare pōt bona viuētis q p futurā successionē cōseq speratᵒ: τ an ea q hic dicunt futura in hrditate viuentis hēbeant locū in hereditate mortui: de cuius vita vel morte dubitat: dic vt habes in. l. nec nos. τ q ibi gl. maxime fina. τ q ibi Cy. τ bal. j. de capt. τ p glo. in l. ij. §. fi. ff. de his q. vt indig. ℭ In glo. in vbo aliene. ibi tu dic in liberis τc. adde q no. Bar. in. l. cū dñs. §. fi. ff. de pecu. lega. τ idē ecōtra in parētibˀ paciscētibus hrditatē filioꝝ p generalē rōnem positā hic in fi. s. ƀm Bal. Saly. τ Pau. de cast. hic. ℭ In glo. in vbo obseruari: ibi cōcessio pbende τc. dic de hoc vt plene in. c. ij. de conces. prebē. ℭ In glo. i vbo accōmodat. ibi alij ꝯsentit τc. de hoc vide plene in. l. si fundus. §. i. ff. de pigno. τ p Jaco. bu. τ bart. hic. τ pulchre p bald. in. l. ij. j. si aduersus dona. τ p eundē. i. l. si vt pponis. j. de seruo pigno. da. manu. τ q ipe no. h i fi. ℭ In ea. ibi p stipulationē tñ τc. nō itelligas q glo. velit dicer q lz pactū sup hrdita te viuētis nō valeat vt h. tñ valeat stipulatio: q: esset ꝯ no. p glo. in hac. l. in v. declarabat. Sed voluit h glo. dicere q lz qs p pactū seu stipulationē nō possit dare hereditatē suā. l. cū donatiōis. j. tit. i. τ. l. pactū. §. eo. tñ aliud est si dicat ꝓmitto bona mea post mortē meam[e]: q: intelligeret nō de vniuersa hereditate: sed de bonis q habebat p tex. tps donationis q est bñ notandū. facit. l. si ita. de auro τ argē. lega. τ. l. si. §. q indiuisam. ff. de le. ij. Et ista est magis cōmunis opi. quā tenuit Pe. Cy. Bar. Bal. τ Pau. de cast. licet quidam contra. de quo plene dixi in. l. stipulatio hoc modo concepta. ff. de verbo. obliga. vbi etiam scripsi circa omnes questiones quas tetigit Bar. hic. τ istis adde que in materia huius. l. dixi in. l. pactum quod dotali. §. eo. Et inquantum tenui ibi contra bal. scilicet non valere statutū vel consuetudinē dantem robur pacto de succedendo. adde q istud ēt sequitur bal. in. l. ij. i. iij. col. C. que sit lon. ꝯsu. licz aliud sit in pacto de nō succedēdo. ita itelligit tex. in. l. i. de filijs nat. ex mat. ad morga. cū si. τ no. bar. in. l. pactum. j. de colla. τ ibi etiam bal. in. ij. oppo. τ vtrum pactum per quod promittitur pars hereditatis ipsius ꝓmittentis valeat. Pe. cy. τ bal. hic tenent q sic: quia nō aufert liberam testandi factionem. contrarium tenuit Pe. de an. τ Jmo. in Rubrica extra de testa. in fi. τ eos secutus sum in. d. l. stipulatio. p qua opi. vltra ibi dicta. addo tex. in. d. l. pactum quod dotali. §. eod. facit. l. hereditas. j. de pac. conuen. ℭ Ultimo tangit hic Bar. in fin. an ius successionis alicuius viuentis que mihi ab intestato obuenire posset dicatur mihi debitū τ an sit in consideratione an non. adde not. plenius

a ℭ Reseruo. Dicit hic do. anto. de ale. q miserabiles psone q hñt iudicē sibi datū ex priuilegio spāli ñ pñt illi renūciar p dictū singlar ci. τ bal. in. l. i. j. qñ ipator iter pup. τ vi. τ ita dic sētire bar. h i sua disti.

b ℭ Certioratio. An iuramtū faciat psūi certioratōem ponit i auc. sacra pubex. j. si ad. vē. τ ibi vide i apostil.

c ℭ Cōpromitti. Jō dic hic ant. de alex. q nō videt quō expositio glo. ad tex. pcedet possit cū esset cāus clarˀ i. l. ista dic ñ videre bonū rñsū nisi dicat q tēpore huius. l. erat dubiū de istis renūciationibˀ: τ iō fuit fcā h. l. qa cū ē dubiū inter opi. doct. pōt fieri compmissū vt dic bal. in. d. l. cū ppōas. Sz an appellari possit a snia q pnunciat ꝯpromissū fieri vel nō fieri debet vide rap. ꝯsi. xvj.

d ℭ Spat. De h articulo vid p pe. d anch. ꝯsi. ccccilij.

e ℭ Mortē meaz. Adde old. cōsi. cxxxviij. pau. de ca. cōsi. lvi. τ i materia huiˀ. l. vid ad singulas. q. bar. vbi apostillaui.

per eundem in.l.is potest.ff.de acqui.here. vbi per quattuor vel quinq3 colū.dicit plura vtilia circa h.
Alexander de imola.

¶ De transactionibus Rica.

N Eq3 pactio. Liberatio facta per pactū gratuitū vel per trāsactionē vni ex tutoribus vel curatoribus nō prodest alteri: quominus,p mala administratione non cōueniri possit.h.d. ¶ No.q pactū factū cum vno nō porrigit ad aliū habentē ius ɔnexū cu3 eo .fallit nisi paciscētis intersit ad aliū porrigi. l. fideiussoris. z.l.idē in duobus.z q ibi no.ff.de pac. ¶ Secūdo no.q pactū factū cū maiori parte nō prodest minori. ¶ In glo.magna ibi in casibus ibi dicti zc. scilic3 ibi dictis in tex.i gl.in v.pdid erit.z illis casibus si trāsactō fcā fuiss3 cū pncipali an piudic3 alteri creditori: puta negligenti petere remouere suspectum: vr q idē erit qd est in aliis casibus in quib9 glib3 tutor posset cōueniri insolidū: quo casu an pactū vel transactio facta cu3 vno prosit alteri. habes in hac glo.[a] maxime in vsi.his ergo casibus zc. vbi tenet glo. q nō.z ita ēt est de mente Saly.z Fulgo. Sed tu aduerte q in casibus positis in.d.l.ij.in ver.i.nisi.j.de diui.tute.nō teneī negligēs nisi qn pncipalis nō est soluendo: z tūc teneī insolidū: vt ibi.vn succedit notabilis decisio Cy.z Ray.h dicētium q in casib9 in quibus trāsactione facta cōtra vnū nō pōt agi ɔ alios vt quādo trāsactū fuit cū eo q solus administrauerat.l.si pupillus.ff.de admi.tu.si ille.cū quo facta est trāsactio nō erat soluēdo an poterit agi cōtra aliū z videreī q sic.per.l.i.j.si tut.nō gessit.z.l.fi.j. de diui.tut.tn ɔriū decidūt ipsi: q ex quo trāsegit cū ipso videī eu3 habuisse pro idoneo.allegat.l.vir ab eo.de iure do.ita ergo deb3 eē i,pposito ex quo creditor trāsegit cū principali videī eū habuisse ,p idoneo: z sic nō poterit vlterius cōuenire negligentē cū nō teneaī nisi qn pmus nō est soluēdo.d.l.ij. vsi.nisi. ¶ In ea.ibi.nullus ex alterius parte teneaī. adde aliū casum in quo etiam quādo nō fuit facta diuisio a iudice nec a testatore: tn ,p mala administratiōe vnius nō ɔueniēī alius tutor ēt si male administrās soluēdo nō sit: sed agiī ɔ iudicē q eū dedit.s.qn vn9 tutor erat datiuus: z alter erat diuerse speciei: puta testamentarius: vt.l.lucius.§.cū testō: ff.de admini. tuto.q ad hoc est singu.fm barto.ibi: z sequunī cōiter hic oēs. No ob.q glo.i.in.d.§.cum testō.intelligat q ibi diuisio fuerit facta a testatore: q istud ē cōtra illū tex.in fi.in vsic.an si in ptes zc.vbi eqparat illum casum casui in quo facta fuisset diuisio administrationis.nullū autem simile ē idē.l.q nerua.cū si. ff.depo.ergo zc. Est z alius casus similis.s. quādo nō diuisa tutela a testatore vel a iudice qdam ex tutoribus gessit qdam nō. Nā si gerēs non sit soluendo agiī pmo ɔ magrātū q eū dōit q ɔ tutorē.l.i.§.nūc tractem9. vsi.vsq3 adeo.z ibi glo.ff.de tu.z rati.dis. circa quod vide hic p bar. Itē si oēs gesserūt tn vnius dolo damnū euenit.na3 tūc perinde esse videtur ac si vnus gessisset alter nō est enim eadem ratio fm Pau.de ca.h p.d.§.nūc tractemus. ¶ In ea.ibi piudicat zc.s.pupillo transigenti cum tutore. ¶ In e.ibi electo.s.p trās.secū fcē. ¶ In.e.ibi i tertio z qrto dic q idē ius zc.itelligas q ē idē ius i qrto,put i tertio z e3.ñ āt itelligas q gl.velit idē eē i tertio z qrto q est in secūdo cāu,pxie tacto. Quale autē ius eē debeat in tertio z quarto casu ponit glo.in v.his ergo casibus zc.z ibi apparet fm glo.q aliud est i tertio z qrto q i scōo. ¶ In ea.ibi q est veri9 zc.t3 igiī glo.q bñficiū diuisionis h3 locū inter plures q oēs dolose versati eēnt in admīstratiōe tutele.p.d.l.si plures. i v. periculi societatem.habet bñficium cessionis locum nō hēat: vt in fi.illi9.z i.d.l.nūc tractem9.cū si.z rōnē oñe: qre nō hēat locū bñficiū cessiōis hoc casu.vide p bar.in.d.l.si plures.z p alios hic.z ista est magis cōis opi.tn Pau.de cast.hic dicit q pro opinione Azo.tenētis q inter dolosos nō habet locū bñficiū diuisiōis: videī tex.in.l.magistrat9.ff.de magi.conuē.z dicit q illa.l.per aliquē ad hoc nō allegaī: z q forte vior ē opi. Azo.p illū tex.z tenendo istā opi.posset rñderi ad.d.l. si plures.,put rñdet glo.in.d.§.nūc tractem9.s.q in.l.si plures.dolus fuit ɔmissus in nō administrādo sed opi.Azo.,pcedit quādo fuit commissus in administrando qua3 opi.non approbat glo.in.d.§.nūc tractem9.Saly.h ēt,p opi.Azo. allegat .d.l. magistrat9.z relinqt cogitandū. Cy. Ray.z bal.in.d.l. magistratus.dicūt ēt ibi simplr q videī tex.ibi,p opi. Azo . Ray.h dicit q glo.in.d.l.ij.§.fi.ff.de cura.bonis dan.approbat opi. Azo.Sed ipse cōcordat hic opi.dicēs q aut qriī an p viā exceptionis habeat locū bñficiū diuisionis iter dolosos: z procedit opi. Hug.q ē cōis q sic.aut qriī an p viā agendi hēat locū bñficiū diuisionis.nā qlibet eo3 pōt iplorare offm iudicis: z agere vt actiōes in eos diuidanī: vt ē glo.q nō est alibi in.l. si contēdat.ff.de fideiusso.z tūc,pcedit opi.Azo.qn tūc rō,pter quā docto.dicūt nō dari bñficiū cessionis doloso: vt replicat h cy.z bar.i.d.l.si plures.habet ēt locū isto casu q ɔcordia parū sapit: q eēt iponere legē vbis z nō reb9 cōtra.l.ij. in fi.j. cōmunia delega.cum semp possit implorari officiū iudicis: z p viā agēdi cōseq beneficiū diuisionis: vt p glo.in.d.l.si cōtēdat.z plene p bar.in.l.si finita.§.elegāter.ff.de dam. ifecto. Item quādo imploratur officiū iudicis cōtra creditorē vt actio diuidaī nō tēdit ad aliū effectū q faciat exceptio diuisiōis nā vtraq3 via solū cōtra creditorē operaī vnū z eundē effectū Sed qn qs opponit creditori exceptionē cedenda3 ista exceptio duo operaī.nā opponēs excipit contra creditorē vt sic repellat eum. Item operaī cōtra tutorē: q si creditor vult cōseq suū a tutore cōuento oportet q ei cedat actione3 p quā cessionarius ipugnabit: z aget ɔtra eū ɔ quē facta est cessio: z sic directo ista cessio tēdit postea ad ipugnādū z agendū quē effectū,nō poterat cōseq cessionari9 ɔ tutorē p aliquā viā cessionis nō mi3 ergo si magis fauem9 bñficio diuisiōis p qd quo ad effectū qs non ɔseqī nisi effectū exceptionis: q bñficio cessionis p qd qs ɔsequiī ius agēdi cū magis faueaī exceptiōi q actiōi.l.arian9.cū si.ff.de actio.z obliga.vn tenendo cōem opi. potes rñdere ad.l.magrātus.q aliud est in magrātib9: z aliud in tutoribus: cū in hac materia in oibus nō eqparenī: vt.l. iperatores.la.i.ff.ad municip.iūcta glo. magistra.dū allegat l.luci9.§.i. No displicet mihi tn illa opi.quā ponit gl.in. d.§. nūc tractem9.in v.societatis.vt distinguaī an dolus sit in admīstrādo an in nō admīstrādo: q satis sustētabilis ē dcā opi. p q facit q delictū cōmissū in ɔmittēdo est min9 graue q delictū ɔmissū in omittēdo: vt no.in.l.si mora.ff.so.ma.z.l.si seruū.iuxta pn.ff.de vbo.ob. ¶ In ea.ibi z nulli cediī actio zc. Referas h ad qrtū casū tn.s.qn dolose admīstrarūt: sed i tertio casu qn nullus gessit dolo nō iteruenīete hēret locu3 cessio actionū: q piculū d3 eē cōe.l.tutores q p9.§.in eū.z.l.tres tutores.v.itē in eo.ff.de admi.tu.iō h3 locū tūc regula.l.ij.i pn. j.de diui.tut.l3 sec9 esset si dolo nō gessissent.q nō eēt faciēda cessio.d.l.si plures.z.d.§.nūc tractemus. v.plane. ¶ In ea. ibi his ergo casib9 vno electo nō piudicaī: nisi accepto zc.hoc nō est ve3 ita indistincte: imo trāsactio facta cū vno,pdesset alteri nō solū in accepto: sed ēt vsq3 ad virilē partē illi9 cum quo transactū est si min9 virili creditor accepisset ab eo cū quo transegit: attēto q h3 locū ēt inter dolosos bñficiū diuisionis quādo oēs sunt soluendo fm magis cōem opi.de qua dixi.s .vbi aūt soluēdo nō essent oēs: z trāsactio facta esset cū illo q soluēdo nō,pdesset alteri: ita demū si nō fuisset in dolo: q si conueniret a creditore posset ipse conuētus opponere exceptionē cedenda3.d.l.ij.in pn.de admi.tu.z q creditor non posset cedere actiones cū effectu ɔtra tutorē: q cu3 eo trāsegerat: ideo repelleret creditor,p pte quā cedere tenebaī.d.l.stichū.§.pe. z.d.l.si pupillus.sed si opponens exceptionē cedēda3 fuiss3 in dolo circa tutelā: tunc est ve3 q quia non posset opponere

[a] ¶ In hac gl. Sed latius vide p raph. fulgo.ɔsi.cxxv. incipiēte in qstione ppposita p totum.z ibi ēt an teneanī insolidū.z an hēat locū bñficiū diuisiōis.

exceptionem cedendarũ per.d.§.plane.ideo tũc trãſactio ſi/
bi nõ ꝓdeſſet:⁊ ita itelligi dꝫ hec glo.a docto.male declarata:
ad hoc vltimũ obſtat ſi diceret̃ ꝙ imo ſibi deberet ꝓdeſſe trã/
ſactio ꝑpter bñficiũ diuiſiõis quo ad virilẽ partẽ illius cũ quo
trãſactũ eẽt q̃ſi nõ poſſet allegare creditoꝛ ꝙ ille cũ quo tranſe
git ſoluendo non erat ꝑ.d.l.vir ab eo.⁊ dixi in ꝑn.huius glo.
referẽdo cy.⁊ no.bar.in.l.ſi ſtipulatus eſſes a me.§.ſi duob᷒.
de fideiu.q꞉ reſpõde ꝙ illud hoc caſu locũ nõ hꝫ.ſ.quãdo cre
ditoꝛ cedere nõ tenet̃ tertio.nã nõ tenebat̃ cedere act.doloſo.
h.d.l.ſi plures.ſꝫ in caſu.d.l.vir ab eo.ibi maritus ſolu.matri
mo.ſine dubio debuiſſet cedere act.cõpetentes cõtra inopem
debitoꝛem.iuxta.l.ſi ſocius.§.lucius.ff.ſolut.matri.⁊ illas ce/
dere non poterat facto ſuo:ideo perinde habet̃ ibi:ac ſi debi
toꝛ ſoluẽdo eſſet.Et ita ẽt erat in caſu quẽ recitaui i ꝑn .huius
glo.nam ꝙ ibi dixi itellige ſm q̃n hic dico.ſ.ꝙ ceſſio fieri debe
bat:vt q꞉ petens ceſſionẽ nõ fuerat in dolo:⁊ ita ſuſtineo opi.
huius glo.h.¶In ea.ibi ꝓ virili.hoc limita niſi ob culpã illi᷒
cũ quo trãſactio facta fuit cõueniat̃ iſte cõtutoꝛ.nam tũc tenet̃
creditoꝛ iſti ꝯuẽto cedere actionẽ i totũ cõtra illũ q culpã com
miſit.l.vñ queritur.ff.cõmo.⁊ no.bar.i.l.modeſtin᷒.ff.de ſolu.
⁊ ita cũ creditoꝛ cedere nõ poſſit cõtra illũ:q꞉ cũ eo trãſegit:iõ
nõ poterit iſtũ tertiũ ꝓ virili ꝯuenire.d.l.ſtichũ.§.pe.⁊ ita etiã
ſenſerũt h bar.⁊ alij.¶Et ꝓ intelligẽtia materie habes ꝓſup/
ponere ꝙ tutoꝛes habẽt vnũ bñficiũ qđ appellat̃ oꝛdĩs[a] vt q̃n
vnus geſſit alter nõ geſſit.nã ſi cõueniret̃ ꝑmo ille q nihil geſ/
ſit poſſet opponere exceptionẽ oꝛdinis.ſ.ꝙ ꝑmo cõueniat̃ ille
qui geſſit ⁊ eo nõ exiſtẽte ſoluẽdo cõueniat̃ magiſtratus q euꝫ
dedit:⁊ eo reperto nõ ſoluẽdo ꝯuenit̃ ille q nihil geſſit:de quo
dic vt plene no.ꝑ glo.in.l.ij.ĩ.de diui.tut.⁊ in.d.§.nũc tracte
mus.ꝑ doc.h:⁊ i iſto caſu nõ hꝫ locũ ſm bñficiũ.ſ.diuiſionis:
de quo ſtatim dicã:q꞉ illud hꝫ locũ q̃n oẽs poſſunt ſimul cõue
niri.¶Eſt ergo ſm bñficiuꝫ.ſ.diuiſionis ⁊ iſtud hꝫ locuꝫ iter
tutoꝛes q̃n omnes geſſerũt vel oẽs nõ geſſerũt.nam qlibet eſt
obligatus inſolidum.tamẽ ſi oẽs ſũt ſoluẽdo habet locũ bñfi/
ciũ diuiſionis iter eos.d.§.nũc tractemus.¶Tertiũ ẽ bñfici/
cium cedẽdarũ quod ſibi locũ vendicat q̃n vnus tutoꝝ cõue/
nit̃ iſolidũ:vt q꞉ alij nõ ſint ſoluẽdo.nã ille qui ſoluẽdo eſt po
terit exigi iſolidũ:tñ ei creditoꝛ tenet̃ cedere actiões cõpetẽtes
ꝯtra illuꝫ q ſoluẽdo nõ eſt:⁊ erit vtilis ceſſio ſi ille ꝑueniret ad
pinguioꝛẽ foꝛtunã:⁊ iſtud bñficiũ hꝫ locũ ſiue oẽs geſſerĩt ſiue
qdã tñ:de quo hr̃ i.d.l.ij.i ꝑn.de diui.tu.⁊ ẽt i.d.§.nunc tra/
ctemus.⁊ ibi ẽt hẽs quartũ bñficiũ vtilis actiõis neg.geſt.q̃ ſi/
ne ceſſiõe aliq̃ dat̃ illi q ceſſionẽ petere potuiſſet ⁊ nõ petijt.vñ
regula hui᷒.l.firma manet ꝙ pactũ factũ cũ vno nõ ꝓdeſt alte
ri cõtutoꝛi:niſi i caſib᷒ i qb᷒ competeret aliqđ iſtoꝝ bñficioꝛum
iſti ꝯtutoꝛi.Et i qbus caſibus cõpetãt iſta bñficia:⁊ i qbus nõ
pꝫ ex no.h i glo.⁊ pleni᷒ per bar.hic iũctis his que dixi ſupra.
¶Poſtremo extra glo.querit h Cy.⁊ Ray.an ſi ꝑ acceptil/
lationẽ facta fuit liberatio in caſu hui᷒.l.ꝓſit alteri ⁊ cõcludũt
ꝙ aut erãt obligati tutoꝛes qlibet ꝓ parte:vt q̃n ꝑ partes diui/
ſa erat tutela a teſtatoꝛe vel a iudice:⁊ tũc nõ ꝓdeſt alteri.l.ij.
§.⁊ tamẽ hoiem.ꝟſi.idem qꝫ eſt.de ꝟbo.obliga.aut erãt ob/
ligati iſolidum:vt q̃n diuiſa nõ erat tutela:⁊ tũc ꝓdeſt alteri.l.
ſi ex plurib᷒.ff.de accep.Sed Bar.h lꝫ de eis mẽtionẽ nõ faci
at:itelligit iſtud vltimũ eſſe verũ:niſi ꝓcederet trãſactio.⁊ ſup
ea fieret acceptillatio.nam tũc nõ extẽdet̃ acceptillatio vlteri᷒
q̃ ſit natura trãſac.l.iij.ĩ.eo.iũcta hac.l.⁊ ſic nõ proderit alte
ri.Fulgo.dicit ꝙ aut acceptillatio poſt trãſactionẽ fuit iterpo/
ſita ſup toto:⁊ ꝓcedit opinio Cy.aut liberatio fuit ſup parte
⁊ tunc ꝓcedit limitatio bar.quia procederit tñ illi cuꝫ quo fcã
eſt trãſactio quaſi facta ſit quedam diuiſio.ar.l.iter eos.§.i.ff.
de fideiuſſo.Pau.de ca.ſubdit h circa hoc vnũ ꝙ liberatio fa
cta gratis vni i dubio videt̃ facta ſup toto:q꞉ mero iure quili/
bet eſt obligatus iſolidũ:dato ꝙ habeãt bñficiũ diuiſionis:vñ
fauoꝛe liberatiõis itelligit̃ fcã ſup toto.l.iij.§.nunc de effectu.
de libe.leg.⁊ expreſſius i.d.l.ſi ex plurib᷒.oĩa iſta videnẗ ꝟiſſi
ma ⁊ ex ipſis collige ꝑfectam diſtinctionem.¶In eadeꝫ glo.
ibi in omni eo quod deeſt ⁊c.Aduerte quia imo dicendum ꝙ
trãſactio ꝓſit tertio quo ad virilẽ illius cũ quo trãſactũ fuit ꝓ/
pter bñficiũ diuiſionis qđ hꝫ tertius:⁊ ita videnẗ itelligere oẽs
hic.¶Quicquid dixerit Ange.q inepte locutus dixit ꝙ ſi oẽs
dolo geſſiſſent pactũ factuꝫ cũ vno proderit alijs:q꞉
tũc qlibet i effectu ẽ iſolidũ obligatus ad vnũ ⁊ ideꝫ
⁊ iõ hꝫ cũ videnẗ eẽ taq̃ duo rei debẽdi:iõ pcm̃ ſcm̃
vni liberat aliũ.alle.l.idẽ i duob᷒.ff.de pact.⁊ min᷒
bñ dicit:q꞉ imo regulariter pactũ vni ex coꝛeis non
ꝓdeſt alteri.l.iij.§.nũc de effectu.ff.de lib.leg.⁊ ple
ne ꝑ bar.in.l.ex duobus.i.vj.q.de duo.reis.vñ dic
melius:vt hic ꝑ bar.

c Um te. Timoꝛ litis mote vel mouẽde ẽt de facto ⁊ non de
iure eſt ſufficiẽs cauſa ꝑpter quã fieri poſ/
ſit trãſactio valida:iõ ex cautiõe iterpoſita datur ac/
tio ⁊ ſoluti inhibet̃ repetitio.hoc dicit.¶No.ꝙ di/
xi in ſummario cui adde nota.ꝑ glo.⁊ doc.i.l.i.ff.e.
⁊ ꝑ bar.in.l.cauſas.ĩ.e.Reliqua i materia huius.l.
veniũt tractãda i.l.ſub ꝑtextu iſtrumenti poſt reper
ti.ĩ.eodem.

a De cuꝫ geminiano.

Si petatur pars pecunie debite:⁊ ſup par/
te petita trãſigat̃ trãſactio ad alterã partẽ nõ exten/
ditur.h.d.ſm lectu.que ponit̃ i glo.i ꝟbo nomina/
tim.nam tenebat̃ iſte Geminianus heres patris in
centum ex vna ſpecie adminiſtrationis:puta ex ad/
miniſtratione frumenti:⁊ ex illa cauſa egerat ad.v.
tranſegit:⁊ pro iſta lectura facit tex.i ꝟſi.de quanta
pecunia.non enim dixit de quota pecunia.Ad ideꝫ
tex.in verbo quantam pecuniam reliquam ⁊c.Sed
ſm aliam lecturam que colligitur ex glo.in verbo pe
cunia.⁊ etiam ex glo fina.hoc intendit.Si petitio ⁊
tranſactio eſt ſpecialis nõ preiudicat niſi in eo ſuper
quo facta eſt tranſactio ſpecialis:lꝫ petitio fuerit ge/
neralis.hoc dicit.Nam curatoꝛ hic adminiſtrauerat
tam in ſpecie adminiſtrationis frumenti q̃ in admi/
niſtratione lane:⁊ fuit conuentus generaliter vt red
deret adminiſtrationis rationem ⁊ reliqua cõſigna/
ret.demum tranſactio fuit facta ſuper ſpecie admini
ſtrationis frumenti pro qua trãſactione creditoꝛ par
tem recipit.naꝫ nõ preiudicat trãſactio quin agi poſ
ſit pro adminiſtratione lane:⁊ ſm iſtam lecturam ex
pone tex.in ꝟbo de quanta pecunia.prout faciat gl.
vel accipere pecuniam large ꝓ omni re.l.ij.poſt me/
dium.ĩ.de conſti.pecu.l.pecunie.ff.de verbo.ſign.
⁊ de iſta materia tractant doc.in.l.ſi de certa.ĩ.eo.
⁊ dicetur infra.¶In text.ibi queret de quanta ⁊c.
No.ꝙ vbi petitio eſt gñalis ⁊ exceptio ẽ gñalis põt
iudex ex offõ cogere reũ ad declarãdũ exceptionẽ ſu
am:vt eſt tex.hic no.ſm Bal.⁊ Saly.⁊ tantomagis
cogere poterit actoꝛem ſm Bald.⁊ ſic eſt textus hic
de eo de quo dubitauit Anto.de butri.in.c.ij.de li/
bel.obla.vbi dicit ſe putare iudicem cogere poſſe ac
toꝛem ad declarandum libellum generalem[b]:etiam
nõ petẽte:cũ hoc iudicis interſit vt certam ferre poſ/
ſit ſniam:⁊ idem etiam no.bal.in.l.i.in vl.col.ĩ.vt q̃
deſunt aduo.ꝑ hãc.l.bñ facit.l.vbicũqꝫ.ff.de iter.
actio.c.cũ Joãnes.de fide inſtru.ẽ.ꝙ no.bart.in.l.
iiij.§.hoc aũt.in.iiij.q.ff.de dam.infec.¶In text.
ibi probatum fuerit ⁊ cetera.hic probatur ꝙ oppo/
nens exceptionem tranſactionis non videtur confi/
teri debitum.vnde opoꝛtet probari debitum[c] ſubeſ
ſe.⁊ hoc ſecundum Baldum de qua materia vide
per Bartolum in.l.non vtiqꝫ.ff.de exceptio.cuꝫ cõ/
coꝛdan.⁊ addi.quas anno preterito ſatis plene de/
di in.l.decem.ff.de verbo.obligatio.Item no.ma/
xime ſm primã lectu.ꝙ qui dꝫ recipere cẽtuꝫ ex vna
cauſa ⁊ actionem poteſt petere.l.tñ:⁊ ſic partem.⁊
ita practicant communiter aduocati dubitantes de
iure ſuo vt ſic experiant an ex illa parte obtineant:
ſecundum Angelum hic de qua materia vide per
Bart.in.l.cõmodato.§.duabus.ff.cõmo.⁊.l.ſcire
debem᷒.in ꝑn.ff.de ꝟb.ob.cũ cõcoꝛ.q̃s ibi ſcripſi.

a ¶Oꝛdinis. In materia iſta vide pulchre ꝑ frã.de are.cõſi.xxix. icipiẽte in xpi noĩe ⁊ ei᷒ matris ⁊c.vbi mľta pulchra dicit.⁊ an iſta beneficia cõpetãt volũtarijs adminiſtratoribus.

b ¶Libellũ generalẽ. Adde ꝙ ang.ꝯſi.cxv.dicit ꝙ fatu᷒ eſt iudex q talẽ libellũ admittit: et ad materiã hui᷒ l.vide ro.ꝯſi. ccclxxi.

c ¶Fateri debitũ. Sed an trãſigẽs videatur fateri delictũ.vid pau. de caſt.ꝯſilio cxxi.

¶ In glo.fi.ibi:imo in iudi.&c.vera est opi.glo.sic declarando:vz q̄ i casu.d.l.lȝ petitio fuerat gener- lis:psecutio vo specialis:& snīa demū fuit genera lis.vñ cū snīa de sui natura referat se ad petitionē.l. fi.C.de fideicō.liber.cū vulga.Ideo de rigore snīa absolutoria generalis trahebaṫ ad oīa:tñ si absolu- tus opponat de generali absolutoria poterit & neces se habebit aduersari⁹ replicare q̄ illa snīa generalis restringiṫ ad psecuta & pbata tm̄.Sed trāsactio hic fuit spālis:vñ ipso iure iudex vidēs trāsactionē spālē absqȝ eo q̄ actor replicet q̄ trāsactio fuerit spālis nō absoluet reū nisi ab illa spē super qua fuit trāsactuȝ. Et ex hac glo.habes notare q̄ i hac materia nō pce dit argumētum de snīa ad trāsactionē:& idē no.expſ sius glo.in.l.sub ptextu specierū.j.eo.dic vt ibi per docto.

a **Ctione.** Creditor dolo iductus p debitorem ad trāsigē- dū ad actionē penit⁹ extinctā redire nō pōt:sed ei p actionē doli succurriṫ ad itereſſe: nisi su per illa actiōe doli fuerit trāsactū.h.d. ſm lecturam Azo.quā glo.tenere videṫ:vel sic ſm lecturā Pla. Si reus cōtēta i transactione nō obseruet actori qui ēt p parte perfecte nō pōt adimplere.tñ facit qcqd pōt nō daṫ actori regressus ad extinctā actionē: nec pōt agere vt adimpleaṫ trāsactio si stipulatio i trāsa ctōe nō iteruenit:sed simplex pactum:ideo in subsi- diū succurriṫ p actionē d dolo ad itereſſe:nisi sup ac- tionē de dolo sit trāsactū.h.d.i effectu. Et istā lectu ram sustinēt aliq & aliq nō:vt in glo.dicā.¶ No.ſm pmā lecturā q̄ dolus dās cām acceptillatiōi iterposi te sup actōe ēt bonefidei nō ipedit ēt acceptillatōeȝ valere:de quo plene i.l.sub ptextu istrumēti post re- perti.j.eo.¶ No.ſm scdām lectu.iūcta glo.magna in vbi.vel.iij.q̄ ille q pmisit i ppetum nō petere nō dr̄ pfecte adimplere ēt si liberet p acceptillationem illū a quo nō petere pmisit:& idem fuit de mēte glo. magne i.l.i.ad fi.s̄.ti.de quo satis dubitauit Saly. i.l.siue apud acta.j.eo.& tādem tȝ istaȝ ptem:lȝ istū tex.nō alleger:& hoc ēt tenuit bar.ibi i glo.i v.dedu cta ibi iuregentiū.quasi velit glo.q̄ acceptillatio q̄ i iuentione & quo ad formā iducta ē a iure ciuili.l.ac- tus legitimi.de regu.iu.& no.glo.& doc.i.l.an inuti- lis.§.fi.i v.iurisgētiuȝ.ff.de acceptil.nō debet poſſe tollere obligatōes nascētes ex ɔctibus iurisgētium l.ex hoc iure.ff.de iusti.& iu.arg.l.eas.ff.de capi.di- mi.& q̄ nihil tā naturale &c.l.nihil.de reg.iu.& hāc rōneȝ reddit expreſſius glo.i.l.fi.j.de acceptil. tñ vt ēt voluit Saly.& Fulg.h nō debuiſſet glo. se funda re i hoc q̄ acceptillatio nō poſſet tollere obligatiōeȝ iductaȝ iuregentiū:quia si eſſet obligatio orta a cō tractu iducto de iure ciuili:dūmodo nō eſſet cōtrac- tus celebratus vbis.exemplū i ɔtractu emphyteoti co:& i aliis enumeratis p glo.fi.i dcā.l.ex hoc iure. nō poſſet tolli p acceptillationē:q̄ acceptillatio que est cōtractus q celebraṫ vbis nō potest tollere ipo iu re:nisi p obligationē nascentē ex cōtractu celebrato verbis[a].d.l.an iutilis.§.acceptū fieri.q̄ i habētib⁹ symbolum facilior est trāsitus:vt ibi.& l.i.§.rex.§.itē quecūqȝ.de rei vēdica. Et q̄ p stipulatōem que ē de iure ciuili.§.de cōstitu.institu.de actio.& que est con tractus q celebraṫ vbis.l.obligamur.§.vbis. ff. de actio.& obligati.potest nouari omnis precedēs obli gatio cōtracta re vel cōsensu ēt si sit de iuregentium l.i.ff.de noua.& patet i aqliana stipulatōe:& tamē se cus est i acceptillatōe.respōde vt colligiṫ ex no.p gl. i.d.l.an iutilis.§.fi.i vbo honorario.& ibi clarius p bar.& vide ēt nota.p glo.istitu.q.mo.tol.obliga.§. i.i v.cedere.& i.l.vt respōsum.j.eodem.¶ In glo. i v.nisi de dolo.i pn.de hac dictione nisi[b]:vide lati⁹ p bar.i.l.i.i.iij.colū.ff.de cōdi.& demō.p Specu.&

a ¶ Verbis. adde q̄ voluit ludo.ro.cōsi. ccviij.& cōsil. xij.

b ¶ Nisi.de hac dictiōe vi de alex.ɔsi.lix & de dictione pter.p old.cō silio.xlviij.p ludo.ro.ɔsil. cccxxviij.

Io.an.in titu.de spōsa.§.i.circa pn.p Archidia.i.c.i.de ɔsti. i.vi.p Io.and.i regula peccatū.i mercuria.i pn.post Dy.ibi per Bald.i auc.nisi.i pn.j.ad trebel.i.l.iterlocutio.j.cōmina ti.vel epistolas.& aliqd p Ang.& Imol.i.l.q rome.§.cohere- des.ff.de vbo.ob.vbi tāgūt.q.de qua se remittit glo.h & ple ne p alberi.i dictionario.i vbi.nisi.& i dictis locis etiam habes de dictiōe preter.de qua ēt p glo.& Bar.i.l.i.i fi.ff.de pigno. act.& p Iac.de are.Ange.& Imo.i.l.q bona.§.si qs q.ff.de dam.ifec.p illum tex.& ibi Bal.i.iiij.col.i auc.hoc amplius.j. de fideicōmiſſa.& p Barto.& alios h.& late i dcō dictionario. i vbo preter.¶ In ea.ibi respōdeo de dolo &c.hāc pmam le ctu.omnes tenēt:& est sine scrupulo.¶ In ea.ibi de certi con ditione generali.hec cōmuniter reprehendiṫ:q̄ illa.l.nō face ret ad titulū ſm istū itellectū cōtra.l.iperatores.cuȝ vulg.ff.de i diem adiec.¶ In ea.ibi cum actio de dolo.vt probatur i.l.si legatarius.cū ibi notatis.ff.de dolo.& nota.in.l.ij.j.de dolo. ¶ In ea.ibi certum ibi erat &c.hoc reprehēdiṫ p glo.& oēs in dcā.l.si qs accepto.& ēt p docto.h.naȝ nihil repugnat qn poſ sit i pstinū statū restitui obligatio.put erat:lȝ liqda nō eſſet.be ne facit.l.metū.la grande.§.ex hoc.vsic.ſȝ cum acceptillatio. ff.quod me.causa.Quidā tñ vt Iaco.bu.hic conanṫ sustinere istam solutionē glo.dicētes q̄ quādo debitū nō liqdum remit tiṫ tūc remittere nō diciṫ dare:ſȝ facere:vt no.i.l. trāsactio.nul lo dato.& ibi Bar.j.eo.& Bar.i.l.siue apud acta.circa.ij.col. vñ h erat cōtractus facio.i.remitto vt des.quo casu habȝ locū actio de dolo.l.naturalis.§.quod si faciaȝ.de prescrip.vb.tñ cōtrarium tenēt h cōmuniter docto.q̄ ēt i tali ɔtractu facio vt des.habȝ locum actio prescriptis vbis:& nō actio de dolo vbi cūqȝ ex tali facto aliqd adest illi cui factū prestaṫ.l. cum mota. j.eo.& l.solēt.de pscript.vb.& no.i.d.§.q̄ si faciam.& Saly. h sustinēdo Iaco.bu.dicit verū eē q̄ habȝ locum actio pscri. vb.si faciēs vult agere vt sibi obseruētur pmiſſa. Sȝ si vult re- petere factū prestitum:tunc si tale factū nō ē repetibile daṫ ac tio de dolo.vt ē tex.ſm Cy.Bar.& alios i.l.cū pponas.de do lo.Sȝ dic q̄ p hoc nō bñ sustinet Saly.opi.Ia.bu.quia i ca- su nostro factum erat repetibile:vt ē tex.in.d.l.si qs accepto. & i.d.§.ex hoc.ergo nō dȝ habere locū actio de dolo:ſȝ cōdi- tio ob causam.d.l.si qs.lȝ Bar.i.d.§.quod si faciam.i fi.tenu erit illud quod tenet h Saly.q tamē de bar.mētionē nō facit. attamē Bar.h & cōmuniter alij tenēt ɔrium p dictā.l.si qs ac cepto.itelligēdo eā:vt dixi.s̄.& istud teneas: q̄uis Frā.tigri. h ɔcordet cū opi.Ia.bu.s̄.rela.¶ In ea.ibi vel tertio &c.& ſȝ istū itellectū bar.ang.& pau.de ca.h substinēt lecturam pla.et quo cōtractus pfecte ipleri nō pōt p istū q promisit nunq̄ pe tere aliqd occasione male administratiōis vt sibi darenṫ cētum. nam lȝ hodie nō petat pro mala administratōe.tamē cras pe tere poterit de facto:lȝ nō de iure.l.vbi.j.eo.elegāter.§.pen. ff.de ɔdi.ide.no.glo.i.l.i.i fi.s̄.ti.i.iō nec agere pōt actiōe p scrip.vb.vt obseruētur sibi promiſſa:q̄ illa actio nō daṫ nisi ei q adipleuit pro parte sua.d.l.naturalis.§.i.nec ēt agere pote rit ɔditiōe ob cām.vt reintegreṫ oblatio diſſoluta p accept.q̄ aut vellet agere ɔditione ob cām ex capite pnīe.iuxta.l.si pecu niam.i pn.ff.de ɔdi.ob cau.& nō pōt:q̄ nō hȝ locū pnīa i cō tractu trāsac.l.q̄uis.j.eo.lȝ sit ɔctus inomiatus:vt pbaṫ in.l. cū pponas.l.a.ij.& ibi dixi.s̄.ti.i.aut vellet agere ɔditione ob cām ad reitegrandū dictā obligationē ex capite cāe nō secute scȝ q̄ debitor nō dedit cētum:& nō pōt agere:q̄ tūc ɔditio ob cām competit mihi.ita demum si tu es i mora implēdi.d.l.na turalis.§.at cuȝ do.vbi.q̄ si tale.& l.iij.§.ij.ff.de ɔdi.ob cāȝ. Sed ex quo nō impleui tibi pfecte nō potest dici te eſſe in mo ra vel culpa.l.iulia.§.offerri.ff.de act.emp.& l.quero.§.inter locatorē.ff.loca.ergo cū nulla actio competat:& equum sit mi hi dari centum que mihi promisisti.attento q̄ ego adimpleui inquantum in me poſſibile fuit non petēdo & te liberando per acceptillationē:ideo datur mihi actio de dolo in subsidiuȝ:vt h:sed Bald.& Saly.h tenēt ɔtrarium:scȝ q̄ ista lectura Pla. ēt hoc modo sustineri non poſſet:q̄ competit hoc casu ɔditio ob causam.d.l.si qs accepto.ergo ceſſare debet actio de do lo.d.l.ij.j.de dolo.Nō obstat q̄ perfecte nō impleueriȝ: quia verum est q̄tum ad obligationem succeſſiuam non petendi:ſȝ q̄tum ad instātiam liberationem bene impleui liberando te p

accept. ergo debeo posse ꝯdicere illud qd̄ impleui. qd̄ nō puto ve rū q: si ꝓmitto nō peterē itelligit nec de iure nec de facto. patet qa si de facto icido i penā quā ꝓmisi si peterē vel cōtrauenirē. l. vbi pactū. ī. eo. ꝛ no. gl. i. d. l. i. ī. ti. i. ꝛ clare bal. in. l. siue apō in. iij. col. ꝛ ibi pau. de ca. ī. eo. ergo lꝫ liberauerim ꝑ acceptilatione ꝛ sic nō potero ampliꝰ agere de iure: q: actio est extincta. tñ adhuc de facto petere potero. d. l. vbi ꝛ ꝑ cōsequens nō dicor adimplere vtrūqꝫ prout ꝓmisi: ꝛ sic nō debeo posse agere vt ēt firmat glo. i. d. l. i. Fulgo. hic etiā sequitur opini. bald. ꝛ dicit ꝙ inquantū bar. vult ꝙ conditio ob causaꝫ habeat locū si aduersariꝰ fuit in mora ꝛc. vt dixi. s. nō bene dicit Bartol. ſm Fulgo. q: imo etiā sine mora ꝑpter causam nō secutā habet locū cōditio ob cām: vt no. glo. i. d. l. iij. §. ij. i ꝟsi. cū dici poterit. Et pau. de castro. hic fatet quod no. Barto. i hoc nō bene dixit. nihilominus Pau. d̄ ca. tenet lec. Pla. ꝑut facit Bart. q: ex quo nō ꝑfecte adimpleuit nō dꝫ habere conditioneꝫ ob causam ſm iuris rigorem: sed de equitate si adimpleuit quantū in se possibile fuit habet actioneꝫ de dolo. ꝛ ita dicit verū esse itellectū huius. l. ſꝫ hanc lectu. Adde ꝙ etiam Barto. bene dixit ꝙ etiā nō habet locum conditio ob causam. ex capite cause nō secute nisi fuerit aduersarius in mora ꝑ iura superiꝰ allegata. alſ sequeret ꝙ quomodocunqꝫ causa non posset impleri etiaꝫ sine mora ꝛ culpa promissoris posset idistincte repeti solutū per cōditionem ob causam quod est cōtra dictā. l. si pecuniā. §. fina. Non obstat quod no. glo. in. d. §. ij. quia verꝫ est ꝙ etiam vbi nulla fuit mora habet locū cōditio ob causam ex capite penitētie: vt probat in dicta. l. si pecuniā. in princi. ꝛ ibi late hanc questionē ponit Barto. i penul. col. ꝛ hec vera quando implementū cause pendebat a facto aduersarij. secꝰ si a facto tertij: q: tūc indistincte dat conditio ob causam: causa nō secuta nō habita cōsideratiōe more aduersarij. tex. ꝛ exemplum habes in. l. senatus. §. i. ibi aut lucius ticius. ꝛc. ff. de dona. cau. mor. Item predictis adde quod Bar. in. d. §. qd̄ si faciam. dicebat ꝙ aut ista conuentio de nō peteꝺo fuit facta super cōtractu seu actiōe stricti iuris. ꝛ tunc non pōt procedere lectu. Pla. hic in debito liquido. quia poterit habere locū cōditio ob causam. ne restituatur obligatio. dicta. l. si qs accepto. ꝛ sic tenuit ꝯtrariū eius qd̄ ipse dixit hic. Aut ſm eū ibidē talis cōuentio de nō peteꝺo fuit interposita sup ꝯctu seu actione bōefidei. ꝛ tūc quia ꝓmittens nō petere potest iplere ꝑfecte prestādo cautionē de non petendo que cautio habet vim perfecti iplemēti in cōtractibꝰ bonefidei. l. insulam. §. fi. ff. loca. ꝑut ipsemet Bar. etiā voluit i. d. l. siue apud. ꝛ ideo ſm eum si ꝑfecte nō implet cuꝫ possit: habet locū conditio ob causaꝫ. ꝛ sic discrepat ab his que ipse dixit: tñ in hoc ista opinio sua fundata. per. d. l. insulam. cōmuniter danat per doc. in. d. l. siue apud acta. quia. d. l. insulam. non probat qa nō loquitur in terminis nostris ꝛ presertim nō loquitur in cōtractibus innominatis ꝑut nos loquimur. naꝫ questio nostra est in cōtractu transactiōis que est innoīatis ꝛ rōnē differentie vide in. d. l. siue apud acta. vbi quātū ad hoc latius dicaꝫ. ideo teneas opi. quā tenet Bar. hic quā etiā sequit Ange. i repetitiōe. l. si certis annis. in. vj. col. s. ti. i. ꝛ in. l. i. §. siquis. ff. de dolo. Sꝫ Pe. ꝛ Cy. hic trāseunt cū Azo. cōtra Pla. maxime per. d. l. i. §. siquis. ff. de dolo. sed dic ꝙ ille tex. nō obstat: quia ibi facto meo mihi preiudicaui: circa illud ad qd̄ vellē nūc agere. s. cōtra actionē primā que facto meo per accept. seu stipulationē fuit sublata: ſꝫ nos querimꝰ an circa id quod mihi ꝓmissum fuit in transact. ꝛ petat act. de dolo si nō seruas promissa ꝛ certe sic: quia ius mihi ad hoc competēs fuit aliquo modo extinctū. ¶ In ea. ibi. ꝛ hoc cū sit ꝛc. Annectit glo. so. s. positā. in versi. vel quia certum ꝛc. ¶ In gl. in fi. ibi. l. i. dic melius vt ibi no. ꝛ no. per glo. ꝛ bar. in. l. in sūma. in princi. ff. de cōdi. indebi. ¶ In ea. i fi. hec glo. potest itelligi ꝙ nō velit facere differentiam inter vltimas voluntates ꝛ contractus: sed i modo cōcipiendi verba liberationis. Et ꝑ hoc ſm Fulgo. facit iste tex. in ꝟsi. nisi specialiter. vbi etiā in actu inter viuos reperitur specialis remissio doli sicut in vltimis voluntatibus. allegat ad idē l. pomponius. la. i. ꝛ quod ibi glo. in ꝟsicu. absit. ff. de neg. ges. tñ Pe. Cyn. bald. ꝛ Salice. hic intelligunt ꝙ ista glo. velit facere differentiam inter contractus ꝛ vltimas voluntates ꝛ cum ea transeunt ipsi. sed de hoc vide plenius per Bartol. in. l. aurelio. §. gaius. ff. de libe. lega. ꝛ ꝑ glo. bald. ꝛ Ange. in. l. si vnꝰ. §. illud. ff. de pac. ꝛ ꝑ Cy. ꝛ bal. in. l. sub pretextu. la scđa. ī. eo. per. bal. ꝛ Imol. in. l. si vnus vetitus. de lega. ī. ꝛ per bald. in. l. cū necessitatē. ī. de fideicom. vbi dicit istā glo. esse singula. ¶ Ultimo in quantū dixi sup tex. ꝙ si ꝓmisi nō petere nō dicor ꝑfecte iplere liberādo ꝑ acceptilat. Adde quod Salice. in dicta. l. siue apud. dicebat hoc esse verū si offero me paratuꝫ te liberare per acceptilationē ꝛ tu nō cōsentis. sed si sponte recipis liberationē per accept. videris habere hoc pro perfecto implemento sicut quando sponte recipis cautionem mutianā per no. per glo. in dicta. l. siue apud. ꝛ declarat Barto. in. l. mutiane. in. ij. colum. ff. de condi. ꝛ demonstra. Adde ꝙ hic vr̄ tex. cōtra eum secundū lectu. primā. naꝫ videris promisisse duo. s. non petere de iure nec de facto. ꝛ tu liberando per acceptilationem adimples vnum tantum: ꝛ sic pro parte quia non poteris petere de iure: vt dixi. s. ergo nō prefecte adimpleuisti. ꝛ ita videtur etiaꝫ esse de mēte Bar. in. d. l. siue apud. ꝛ hic nō obstat quod dicit saly. de prestatione cautionis mutiane: quia ibi recipiens prestationem cautionis mutiane que nō erat debita. videt tunc recipere loco debiti. i. loco pleni iplementi. ar. l. ij. §. i. in versicu. inuito. ff. si certum petatur. Sequitur lex cuꝫ te.

c **Cum te.** Confessio probat[a] ꝛ defectus scripture transactionē non vitiat. h. d.

c **Cum mota.** Ad querelam inofficiosi testamēti motam ꝛ transactionem remissaꝫ non datur regressus heredibus trāsigentibus: lꝫ promissa eis nō seruentur. sed cōtra seruantem succurritur per actionem ex stipulatione vel prescriptis verbis si stipulatio non intercessit. h. d. ¶ Nota coniuncta glo. i. ꝙ lꝫ alſ effectus resultantes ex litis contestat. durēt. lꝫ lis non sit prosecuta ꝛ perempta sit instantia. l. fi. ī. de prescripti. xxx. annorum. ꝛ no. glo. in. l. properandum. §. i. in versi. iudicij. ī. de iudi. tamen fallit quando a lite esset recessum conuentione partium vt hic quod est nota. dignū ſm omnes h. ꝛ ad hoc iste tex. est sing. ſm ange. in. l. i. ff. de priuatis delictis. adde glo. in. l. i. ī. de prescrip. long. temp. ꝛ intelligo vt ibi per Bar. ꝛ no. per do. abba. in. c. causam. el. i. in fi. de testi. ꝛ per benedi. de plom. in. l. ij. §. prescriptio. post glo. ff. de statu defunc. facit. l. nam ꝛ si patentibus. §. i. ꝛ ibi no. ang. ff. de inoffi. testa. ꝛ dixi in. l. ij. s. de edendo. ¶ Nota iuncta glo. i. ꝙ ista verba susciperet seu reciperet ꝛc. posita in tex. important idē ꝙ daret. idest important translationem dominij prout verbum dare. l. scire debemus. §. fi. de verbo. obliga. ꝛ. §. sic itaqꝫ. institu. de act. cum simi. ꝛ hoc sequitur barto. ꝛ alij communiter hic. In contrarium est tex. in. l. naturalis. §. i. in versi. emptio ꝛ venditio est ꝛc. iuncta. l. exempto. in prin. ff. de actio. empt. id̄ distingue vt singu. per bar. in. d. §. i. ꝛ in. l. i. ff. de rerū ꝑmuta. ꝛ aliquid per eum in. l. fina. in prin. de condi. ob causam. ¶ Tertio no. ex isto tex. iuncta eadeꝫ glo. ꝙ contractus innominati cognoscuntur ex forma ineundi ꝛ non ex forma implendi. ꝛ idem no. gl. fina. in. l. ex placito. C. de rerum permuta. ꝛ hoc sequitur Iaco. butri. per aliquas rationes quas ibi refert bar. ꝛ idem tenet bal. in penulti. questione. ꝛ bald. ꝛ Richar. ꝛ barto. de Salyce. sed bar. hic cū quo simpliciter hic transit Pau. de ca. ꝛ latius bar. in. d. l. naturalis. §. penulti. ꝛ. d. l. ex placito ꝛ in. l. cum proponas. ī. de dolo. ꝛ in. l. siue apud. ī. e. ꝛ in. l. si intra ff. de pactis. ꝛ in. l. si quis cum debitore. de iureiurā. per plura tenet contra glo. ꝛ vult ꝙ si do tibi librum vt manumittas seruum tuum ex parte mea est do vt facias. ex parte vero tua est facio vt des sicut ꝯctus

[a] ¶ Probat i quātū. d. iason hic dicit ꝙ maioris est efficacie confessio ꝙ aliqua alia probatio q: ex ꝯfessiōe lꝫ i ualidꝰ fit ꝓcessus ꝑt snia ualida ferri itē pꝰ cōclusionē i cā si admittit nisi ꝯfessio. itē ꝯ ꝑ sūptōeꝫ iuris ꝛ de iure nō admittit ꝓbatio i ꝯtriuꝫ nisi ꝑ cōfes. itē ꝯ sniaꝫ latā q̄ trāsiuit i rē iudicatā nō pōt aliō ꝓbari nisi ꝑ ꝯfes. eiꝰ in cuiꝰ fauoreꝫ lata est. adde quo ad primū ang. cōsi. xxvij. quo ad secūdū d. de rota ꝺcis. cccx. q ad tertiū lud. roma. cccl. quo ad vltimū vid̄ ang. cōsi. clxxxvij. ꝛ adde qntū ꝙ ꝑ cōfessionē ptis tollit ꝓbatio testium ꝛ istrum tor vt voluit bar. i. l. ij. §. creditū. ff. si cer. pe. bal. i. §. quibus. s. i ꝯsti. C seqꝉ ludo. roma. cōs. cccxcj.

a ¶ Denegatis. itellige nisi monachus eét i studio τ fecisset ꝺbita q: tūc pōt cogi monachus ꝑ ea q̄ uoluit abb. ꝯsi. lxxiiij. τ de hac mā̄ ꝑōif i. l. di uortio i apo. stilis τ anania cōsi. huij. tñ in q̄stū. d. iason h dicit ꝙ sup alimētis futuris nō pōt trāsigi ét cū iuramēto. adde io an. and. in addic. ad spec. i ti. de pactis pe. ꝺ anch. cōsi. clxxvij. ubi ꝯsuluit ꝙ stāte statuto ꝙ minoris ꝯtct⁹ iuramēto firmatus teneat ꝙ si mio: pacto gratuito cū iuramēto remitat alimēta ꝙ nō v3 talis remissio. Et i q̄stū ét. d. iason hic ꝙ cā aliñtoꝝ pteritoꝝ pōt p appellationē suspēdi nec talis cā dicatur pia vide Frā. de are. cōsilio xcvij.

b ¶ Officiuȝ. iudicis. ápliat vltra oēs noui. ꝟm ludo. ro. cō. ccxliij.

c ¶ Modos. adde anto. de bu. cōsi. xxiij. τ ꝙ voluit ludo. ro. ꝯsi. lv. τ cōsi. cxv. q̄ cōsilia roma. allegāt̄ ét hic p. d. ia. cui adde in q̄stū dic ꝟ3 albr. de ro sa. i. l. fi. ff. de offō ꝓcurato. cesā. ꝙ arbitrato: pōt ibi bere vni inimico ne vadat ad ꝯctā alteri⁹ inimici. ꝙ ista decisio ñ possit ꝓcedere p ea q̄ uoluit pe. ꝺ anc. consi. lxxiij. vbi ꝯsuluit ꝙ ꝓcurato: vigoꝛe ḡnalis τ largi mādati ad faciēdā pacē nō pōt promittere ꝙ cōstituēs nō ibit ad ciuitatem vbi moꝛat̄ inimicus τ ōib⁹ de qbus ibi p eū q̄ rōes stri

annū restituende dotis habuit alimēta ab alio ꝙ ab heredib⁹ viri nō poterit petere ꝑ alio anno aliqd ab heredib⁹ viri ꝑ alimētis: q2 nō ꝯ3 ali ab eis nisi qñ ñ h3 aliūde vñ se alat: vt no. gl. i. ꝯ. i. d. l. diuoꝛtio. τ istō casu dr̄ habuisse aliunde vñ se aleret qñ ab alio alimentata fuit nisi ꝟm eū mulier interpellasset herēdes viri τ fuissent in moꝛa. τ pp hoc pecuniā mutuo accepit vt se aleret: qō dicit esse quottidianū τ pluries vidisse de facto. τ itelligas no. p Bal. hic l3 pau. ꝺ ca. non faciat mentionem de dicto Bal. hic neq3 dictis Bar. in. d. l. libertis. predictis ét adde do. de rota. i cōclusione. ccc. que incipit. itē ꝙ monachus vbi dicunt ꝙ pro alimentis preteritis monacho ab abbate denegatis[a] nō pōt monachus ꝯ abbatē agere q2 obstat exceptio dolo facis: q2 petis ꝙ restituit̄⁹ es. l. dolo. ff. de excep. doli. sed ꝑ futuris sic p id qō habetur in. c. ex parte. de accu.

e **S**i super. Transactio cōditiōalis v3 τ sufficit ad transigentem aliquid peruenire posse vt trāsactio valeat τ trāsactio parit exceptionē ét ꝯ realem actionez hoc dicit. No. qō dixi in summario. ¶ Item no. ex tex. ibi vlterius τc. ꝙ sicut ex pte rei qñ est dies τ pena non potest mora purgari ꝟm magis cōem opi. l. traiecticie. §. de illo. ff. de actio. τ obliga. τ. l. magnā ꝯ. de ꝯhen. τ cōmitten. stipu. ita ét nec ex parte actoris quo ad act. ꝯseruandam vt ꝓbat̄ hic. nā hic erat dies loco pene: q2 acto: ꝓmisit ꝙ si ad diē nō solueret vlterius nō molestaret reū de q̄ materia vide per bar. in. l. si insulam. de verb. ob. τ ibi anno preterito dixi. τ allegat istū tex. q ét allegat̄ p bal. hic q a in dispositōe ꝯditōali nō h3 locuȝ purgatio moꝛe. ꝺ quo p Cy. in. l. si maioꝛ ānis. ꝯ. e. τ in. l. si plures. ꝯ. de cōdi. inser. τ p bar. in. l. hec ꝯditio si in capitoliū. in fi. de cōdi. τ demō. τ scripsi in. d. l. si insulā. ¶ In tex. ibi vim fieri. No. ꝟm bal. ꝙ ille q timet vim fieri sibi in possessione pōt implozare officiū[b] pretoꝛis ne vis fiat ei. adde bonū tex. in. l. fi. in prin. τ ibi no. barto. ff. qō metus cā. τ in. l. illicitas. §. ne potentioꝛes. ff. ꝺ offi. presi. cū ibi no. per bar. τ vide circa hoc notabilem practicam quam circa hoc dedit bar. in. l. de pupillo. §. si qs ipsi preterito. in. ij. lectura illius. §. circa vltimā colum. ff. de ope. no. nuncia. ¶ Itē pstat ista. l. argumentum ꝟm bal. ꝙ arbitrato: q dr̄ transigere inter partes possit in sua snīa opponere cōditiones τ modos[c] ꝯgruos τ adiacentes sicut in ver. vt si intra τc. pro quo vide singularia verba bar. in. l. aquiliana. ff. e. τ per Specu. τ Joan. andre. in titu. de arbi. §. i. versi. arbitrato:. τ in. §. excipit̄. ꝟ. sed pōe ꝙ. τ Anto. de bu. in. c. ꝯstitutus. de religi. domi. τ in. c. quintauallis. in. xxij. ōria. de iureiurā. τ qō no. Bal. in. l. prima. ꝯ. de arbitris. dū loquit̄ de exceptione cōpensa. ¶ Ultimo vide bal. in. l. iij. ad fi. ꝯ. de rebus creditis. vbi dicit hāc. l. esse valde notabilē ꝑ decisione cāus quē ibi pōit. Alex. ꝺ imo. doctor legū excel.

f **F**ratris. Exceptio transactionis ipedit ꝓcessū inchoari super his que per transactionē remissa fuerūt τ sic ipedit litis ingressū[e] seu ꝯtestationē: q2 est exceptio litis finite τ ad hoc semp allegat̄ ista. l. τ ꝯcoꝛdat. l. eleganter. §. pe. ff. de ꝯdi. indebiti: τ. c. i. de litis ꝯte. in sexto. τ q̄ sint alie hmōi exceptiones τ q̄liter h̄ ꝓcedat. vide de mā per bar. in. l. cū querebat̄: τ in. l. vir bonus. ff. iudi. solui. τ in. l. nā τ postea. in prin. ff. de iureiurā. τ in. l. si vn⁹. §. añ oīa. ff. de pac. τ in. l. mater. ff. de inoffi. testa. τ in. l. ex ꝯctu. ꝯ. ꝺ bō. auc. iudi. pos. τ in. l. pe. ff. qui bo. cedere pñt. τ in. d. l. si vn⁹. §. pact⁹ ne peteret. in. vj. col. ff. de pactis. τ dixi in. l. credito:i. ꝯ. ti. i. τ p bar. τ bal. in. d. l. eleganter. §. pe. per bar. in. l. si seruus. ꝯ. de his q ad eccle. ꝯfu. τ in. l. senat⁹. in. ij. col. ff. ꝺ accusa. τ in. l. fi. §. do

nec. ꝯ. de iur. delibe. τ in. l. si instrumēta. ꝯ. de fide instru. τ iure aste fisca. lib. x. per archi. τ Jo. and. in. c vt circa. de ele. lib. vj. τ in. d. c. i. p Jo. and. τ alios i. c. fi. ꝺ libelli obla. τ in. c. excep. de excep. p bal. in. l. postq̄ liti. ꝯ. ti. i. τ in. l. excep. ad fi. ꝯ. de ꝓba. τ in. l. fi. i. xiij. oppo. ꝯ. de edic. diui. τ i. c. i. de ꝯtro. iter vas. τ epm. τ in titu. de pac. ꝯstan. in versi. item volētib⁹. τ in. l. arethusa. in vltimis verbis. ff. de statu ho. τ in in. l. ij. ꝯ. de foꝛmulis. τ in. l. ꝑemptoꝛias. in. iij. col. ꝯ. sen. rescin. nō pos. τ in auc. pñte. ꝯ. de fideiusso. τ in. l. posthu. ꝯ. de colla. τ in. l. fi. §. τ si ꝑfatam. ꝯ. de iure deliber. in qbus locis inuenies al's remissiōes τ multas enumeratas excep. impedientes litis ingressuȝ. adeo ꝙ longa de his fieri posset repetitio. Et iter ceteros bar. hic dicit ꝙ exceptio ꝑscriptiōs est de illis. ꝑ quo optimus tex. in. l. oēs. in versi. moueat̄. τ ibi pōderat Bar. ꝯ. de prescripti. xxx. āno. de quo dic vt latissime p bar. in. l. fi. p illū tex. i verbo vt litiū finis. ff. ꝑ suo. τ per bal. in auc. nisi. ꝯ. de bo. mater. τ in. l. i. τ in. l. si is qui per illū tex. ꝯ. ne de sta. defunc. τ in. l. querelā. ꝯ. de fal. ¶ Itē no. ex isto tex. ꝙ i ꝯctu trāsactionis non h3 locū pnīa vt hic. τ. l. q̄uis. ꝯ. e. l3 trāsactio fit ꝯctus innoiatus vt ꝓbat̄ in. l. cū ꝓponas. la. ij. τ ibi no. ꝯ. ti. i. τ in ꝯctib⁹ inoiatis regulariter locū h3 pnīa. l. si pecuniā. in pn. ff. de cōdi. ob cām. nā fallit in trāsactiōe fauoꝛe litiū dirimēdaꝝ. Itē p istū tex. decidit sing. bal. τ saly. ꝙ si statuto caueat̄ ꝙ oīs cā inter ꝯiunctos debeat cōpromitti altero ex eis petente ꝙ nō haberet locū vbi opponeret̄ exceptio litis finite[f] seu impediens litis ingressuȝ: q2 motio litis finite ñ h3 ad aliqd audiri vt hic: τ idē ꝯsuluit Ro. in ꝯsilio incipiente. In xpi noīe in facto ꝓposito viso puncto τ statuti copia τc. ꝙ nunq̄ exeat ex mēte tua. q2 de fcō habui τ obtinui. facit qō no. bar. i. l. eleganter. in prin. cum concoꝛ. ff. de condi. indebi.

d **D**e fideicommisso. Qñ reciprocū fideicōmissum remittit̄ neutra ps ledi dr̄. h. d. τ non est alibi ꝟm bal. in. l. cū archimedoram. ꝯ. vt in pos. leg. ¶ Nota ꝙ vbi ex aliquo actu pōt qs conseq cōmodū sicut τ dānū: l3 casualiter cōtingat afferri dānum non dr̄ ledi. adeo ꝙ nec ét minoꝛ ex hac cā pōt petere restitutionē. facit. l. si pr̄ pupille. ꝯ. de inoffi. testa. τ in. l. si allegas. ꝯ. de vsucapi. Fallit in dote vt est tex. no. in. l. attilicinus. in fi. ff. ꝺ pac. dota. de quo tex. ibi admiratus est bar. pp istaȝ l. sed vr̄ ꝙ ét in dote idem seruari debeat. vt ꝓbat̄. i. l. si pr̄. l. pe. τ fi. e. titu. τ ideo Joan. de Imo. in. l. si socer. §. lucius. ff. so. ma. dicebat ꝙ aut pp tale pactū posset ꝯtingere mulierē opoꝛtere tardius nubere τ tūc h3 locū. l. attilicinus vt tūc pactū non valeat: al's secus. l. si pr̄. §. fi. τ istud facit ad q̄onem. vtrū si quis ad vitā emerit fundū ab eccl̄ia ꝑ centū τ supuixit[g] tanto tpe ꝙ ꝑcepit fructus vltra centū an teneat̄ aliqd restituere: adeo ꝙ ꝯctus nō censeat̄ factus in fraudē vsurarū τ salua cōscia retinere possit. nā tex. iste facit ꝙ nō teneat̄ τ ita t3 Imo. in. c. in ciuitate. ꝺ vsu. de quo vide p Cy. bal. ang. τ saly. in. l. si ab actione. ꝯ. de vsu. p Cy. τ bal. in. d. l. si pr̄ pupille. per Jo. and. in addit. specu. rubꝛica de vsur. per hosti. i summa. de vsur. §. an aliquo casu vsi. quid de his q emunt ab ecclesijs. τc. per Pe. de ancha. in disputatiōe sua incipiente antiquis τ modernis tpibus. p dñm Laurē. de rodulphis in suo eleganti tractatu. de vsu. in. xv. q̄stione. in secūda pte sui operis. Item facit iste tex. ꝯ id qō decidit ange. in. l. imperatoꝛes. la. i. ꝯ. de pactis. vbi voluit ꝙ l3 ꝓcurato: ḡnalis cū libera possit trāsigere vt vidimus p glo. in. l. transactionib⁹. ꝯ. e. tñ nō possit cōpromittere in arbitratorem q h3 ptātem ꝓcedendi ét de facto cū videat̄ ipi arbitratoꝛi data ptās gratis ꝓauferendi de iure vni⁹

gūt ꝯ ꝑdictā decissio. ꝯsuiia. de are. τ albe. τ iason se quantur.

d ¶ Fratris. dicit bal. i addi. ad spec. in ti. ꝺ succe. ab intesta. in fi. ꝙ v3 trāsactō fcā cū frē spurio p frēz legitimū ꝙ spurio ꝺbeat hereditas remanere τ dicit esse notandū τ inquātū. d. iason tangit an transigēti lesso cōpetat remediū. l. ij. de rescin. vē. ad de cal. cōsilio vj. hoc ti.

e ¶ Litis ingressum. adꝺ d. de ro. deci. suis in antiq̄s de litis cōte. vbi an exceptio solutionis impediat litis ĭgressū an ꝑce ptum de soluendo τ an compromissū τ vide singulare verbum Jo. an. i. c. i. ꝺ lib. ob. vbi dicit ꝙ ea q̄ veniunt ex transactōe nō requirunt litis cōtestatio.

f ¶ Finite. ad de anch. cōsi. clxxxiij. bald. cōsi. excuj. iij. li. pau. de ca. cōsilio. lxv. ludo. ro. consi. cliiij. alex. cōsilio. clxxviij.

g ¶ Supuixit. de hoc p oldra. cōsi. ccvij. per fed. ꝺ senis cōsi. cc. incipiente ciues coacti.

⁊ dare alteri: vt no. glo. in. l. si de meis. §. recepisse: ⁊ in. l. sed si seruũ. §. si quis iudex. ff. de arbi. ⁊ constat q̄ habens generale mandatum cum libera non potest facere q̄ gratis remittatur ĩ preiudicium dñi sui: vt. ĩ. l. proxi. prout ibi declarabit̄. nã puto Ange. non bene dixisse. ⁊ ɔ̃riũ tenuit expresse Bar. in. l. mandato. ff. de procurato. attento q̄ tale cõpromissum est trãsactio: vt dictũ fuit in. d. l. transactio. Nõ obstat rõ allegata per Ange. q: rñdeo q̄ attento q̄ quilibet cõpromittentium dedit eãdem potestatẽ arbitratori neuter dr̄ lesus vt hic. ⁊ adde ista ad ea q̄ dicta fuerunt in. d. l. transactionis. ℭ In tex. ibi cõcordia collige ſm Bal. hic diffinitionẽ ɔcordie: q: est sedatio discordie. adde. l. filia in orbitate. ĩ. de inofficio. testa. ⁊ ibi ponderat Bal. ⁊ no. in. c. quorũdã. ⁊ ibi per Archi. ⁊ in. c. indẽnitatis. de ele. in. vj. ⁊ per Bar. ⁊ Ange. in. l. i. in prin. post gl. ff. de pactis. ⁊ ibi no. voluĩt q̄ aliud sit pax ⁊ aliud sit concordia. nã pax denotat perpetuã remissionem. sed concordia potest esse ad tps. mouentur per ibi no. per glo. iuncta. l. conuentionem. ⁊ quod ibi no. ⁊ per glo. fi. eo. ti. dic vt ibi latius per eos. Ex hoc inferentes q̄ si ex forma statuti offerẽti remittit̄ pars pene si habeat pacẽ ab offẽso non idem erit in ꝓducente instrumentũ concordie qđ tene menti. Et de materia vide no. per bar. in consilio incipiente ad declarationẽ qõnis predicte ⁊c. ⁊ que no. doc. in. c. i. de treuga ⁊ pace. ℭ Ultimo no. iũcta glo. in verbo transactio. q̄ trãsactio est generale nomẽ ad oẽm spẽm finiẽde obligatiõis. concordat l. i. §. i. in verbo transigendi. cum glo. ff. de pac.

d **Reses prouincie.** Administrator ciuitatis potest super re dubia trãsigere. nõ aũt debitũ liquidũ remittere. h. d. Et de materia huius. l. vide que dicta fuerunt in. l. pactum curatoris. š. ti. i. ℭ No. q̄ administrator ciuitatis dr̄ habere liberã administrationẽ: pꝫ q: al's transigere non posset. l. transactio. cum glo. š. e. ⁊ hoc no. expresse glo. in. l. mãdato. ff. de procurato. ⁊ Bar. ⁊ alij hic. idem ẽt no. Cy. ⁊ Bal. in. l. i. ĩ. ẽt per procu. cãm in integrum resti. ⁊ Bal. in. l. illud. §. i. ff. de mino. vbi no. voluit q̄ syndicus ciuitatis vel castri: q: gerit publicũ officiũ dicat̄ hẽre liberã administrationẽ adeo q̄ p̄t ea i q̄bus requirit̄ specificũ mandatũ. secus dicunt esse in syndico alicuius collegij. puta capituli: q: nõ gerit publicũ officiũ tene menti: q: ista decisio Cy. reputat̄ notabilis. ⁊ no. etiã per Spe. i ti. de resti. in integrũ. §. ij. ver. prelat⁹. in. ij. parte. ⁊ p̄ Inno. i. c. sciscitata. de resti. in inte. Limita tñ p̄dicta vt eleganter per Bal. in. l. iusiurã. ⁊ ad pecunias. §. defensor. ff. de iureiur. vbi voluit q̄ syndicus aut hꝫ mandatũ ab vniuersitate: ⁊ tunc equipatur tutori: q: gerit legitimã admĩstrationẽ. i. que a. l. cũ auc. iudi. inuito daẗ. l. i. in prin. ⁊. l. munerũ. §. defensores. ff. đ mu. ⁊ ho. iõ dr̄ hr̄e liberã sic hꝫ tutor ⁊ curator. l. inter bonoꝝ. ⁊ ibi bar. ff. đ admi. tu. ⁊ no. gl. in. d. l. mãdato. aut syndicus habet mãdatũ ad his q̄ regũt vniuersitatẽ ciuitatis. puta a decuriõib⁹: ⁊ tunc equiparatur simplici ꝓcuratori. l. item eoꝝ. §. actor itaqꝫ. ff. qđ cuiusqꝫ vniuersitatis no. ⁊ sic nõ hꝫ liberã: ⁊ ꝓ hoc etiam vide no. per bal. in. l. ij. §. obseruari. in. iij. col. ĩ. de iur. calũ. Nec p̄dictis refragat̄ gl. in. l. itẽ magistri. ff. de pac. dũ dixit q̄ ministrales seu priores artiũ nõ habẽt liberã: q: intellige q̄ illi non erãt administratores reipublice: sed ad aliud deputati. vñ potestas ciuitatis bononie nõ dr̄ hr̄e liberã administrationẽ reipublice: q: non est ad illam deputatus: sed ad ius reddẽdũ vt dicit Cy. ⁊ Ray. hic. vel dic q̄ illa gl. non dicit q̄ nõ habeãt liberam sed ſm q̄ sentit ibi Bar. ⁊ clarius Pau. de ca. ibidem illa glo. intelligit̄ velle q̄ priores non pñt remittere debitũ nisi illud arbitriũ eis fuerit ɔcessum[a] sicut nec administratio ciuitatis hñs liberaꝫ p̄ot debtũ remittere si est liq̄dũ vt hic. vel illam gl. intellige ĩ casu quẽ ponit Cy. in. d. l. i. ĩ. ẽt per procuratorẽ ⁊c. ꝓut supra retuli. ℭ In tex. ibi tñ mãere trãsact. ⁊c. limita nisi admĩstrator finxisset litem super debito vt sic ostenderet illud non esse liq̄dũ nam trãsactio per hoc nõ valebit. ita dixit bar. in. l. cũ hi. §. cuius. ff. e. ꝓ quo facit iste tex. in ṽsi. ambit⁹. ℭ In gl. ibi. l. aduersus. doc. hic ⁊ ibi cõiter soluũt q̄ p̄ viã trãsactõis ⁊ expsse remissiõis nõ p̄ot remitti vt hic: ſꝫ p̄ negligẽtiã admĩstratoris hñ p̄ot currere p̄scriptio remissionẽ inducẽs. Simile videmus ĩ p̄lato. nã eius factũ nõ p̄iudicat ecclie. c. delictũ psone. de reg. iur. in. vj. l. iubem⁹ nullã. š. de sa. san. eccle. ⁊ tñ negligẽtia eius hñ nocet ecclesie quo ad prescriptionẽ. iuxta auc. q̄s actiones. cũ si. š. de sa. san. ec. Sꝫ Fulg. hic ĩpugnat istaꝫ solutionẽ p̄ tex. in. d. l. aduersus. q̄ loq̄t̄ de exceptione taciti pacti ñ p̄scripti. ⁊ iõ ſꝫ eũ tenẽda ẽ tertia solutio posita p̄ gl. ibi: ſꝫ certe ibi illa tertia solutio diuinat. vñ sustinẽdo p̄mã solutionẽ dicit q̄ nõ obstat ille tex. in ṽ. pacti: q: prescriptio hꝫ tacitũ ⁊ fictũ cõsensum illi⁹ q̄ scienter patit̄ ɔ̃ se p̄scribi. l. alienatiõis de ṽb. sig. no. bar. in. l. fi. in pe. col. ĩ. i q̄bus causis ĩ integrũ restitutio. ⁊ in. l. filiusfa. §. diui. ad fi. de leg. i. ⁊ de isto tacito cõsensu ⁊ pacto sensit ille tex. ℭ In ea. ibi vt p̄lato. an prelatus[b] possit trãsigere. vide p̄ Inno. in. c. decetero. de trãsactio. ⁊ notabilius p̄ eũ in. c. i. de depo. ⁊ aliq̄d per bal. hic. ⁊ an eps possit transigere cũ vsurario vel eius herede ꝓ vsuris ablatis a p̄sonis incertis: ⁊ quomodo est qđ quotidiana. de qua vide per ange. in disputatione sua astensis. in secũdo dubio per pau. de ca. ⁊ alios in cle. ij. §. pe. de peni. ⁊ remissio. ad quam se remittit bal. in. l. post decisionẽ. ĩ. de fur. p̄ Jo. cal. in consi. ij. supti. de vsu. per do. Lauren. de rodulphis in suo tractatu vsurarum. in. q. xv. ℭ In ea. ibi vel curator. dic vt eadeꝫ rõne idem in patre qui est legitimus administrator filij. iuxta. l. i. ĩ. de bo. ma. ⁊ hoc ibi in specie prout bal. in prin. ⁊ bal. hic. ℭ In eadẽ in fi. Ja. de raue. Pe. Cy. ⁊ fran. tigri. Bar. ⁊ Fulgo. hic sequũtur hanc vltimã opi. quã ẽt vr̄ tenere glo. in. l. i peratoris. in ver. pecuniã. ff. de penis. ⁊ ad iura allegata in ɔ̃riũ rñde: vt p̄ gl. in. l. pactũ curatoris. š. ti. i. Sed Ray. Jac. bu. bal. saly. ⁊ pau. de ca. hic. ⁊ Richar. de Saly. in. d. l. pactuꝫ. tenent primã opi. si talis remissio fuit facta cõtemplatione pupilli seu illi⁹ cuius bona administrãtur ne pupillus ⁊ eius aĩa ela queret̄ iniusto ⁊ illicito lucro: quia tutor potest bonam fidem agnoscere. l. quotiens. §. sicut. ff. de administra. tuto. ⁊ si tutor p̄ot diminuere patrimoniũ pro salute corporis pupilli ⁊ suoꝝ: vt. ĩ. de ali. pupil. pre. per totum. ⁊ in. l. i. ff. de tute. ⁊ rõni. distrahen. quãto magis pro salute anime q̄ cunctis rebus ⁊c. l. sancimus. de sacro san. eccle. pro quo facit cõclusio quam ponunt doc. in. l. pactũ concludentes tutorẽ posse remittere iniuriã illatam pupillo qñ inimicitia esset ei periculosa: ⁊ istã opi. sequit̄ ẽt bal. in. l. etiam. ĩ. de fideicõ. vbi dicit q̄ ista gl. est ad hoc sin. ⁊ istđ teneas in vsura non permissa. Sed glo. forte in prima opi. intellexit in vsura inspecto iure codicis quo non est prohibita: lꝫ sit lucrum odiosum. ℭ Extra glo. querit hic bar. vtrum potestas ciuitatis sine consilio ciuitatis possit remittere debitũ ciuitati. ⁊ dicit q̄ non per. l. ꝓhibere. §. plane. ff. qđ vi aut clam. circa quod vide ẽt no. per bar. in. l. i. in fi. prin. ff. de iureiuran. ⁊ in. l. iiij. in fi. de nauicu. li. x. ⁊ que ipse no. in. l. ambitiosa. in. ij. col. de decre. ab ordi. facien. ⁊ bar. in. l. ij. ĩ. cõmi. vel ep̄las. ⁊ in. c. i. §. iniuria. đ pa. iur. fir. ⁊ in rubrica. de ɔ̃hen. emp. in. iij. q. tñ hec qđ in potestate nõ videbatur multũ dubia: q: ptãs non hꝫ liberaꝫ ptãtem: vt. š. dixi. tex. i. d. §. plane loquit̄ ẽt in eo qui habebat administrationẽ reipublice in quo erat magis dubiũ. ℭ Ultimo tene menti dictuꝫ bal. hic referentis Azo. in sũma. ĩ. de bonis que lib. velle q̄ in casibus in quibus pater alienare posset rẽ ĩmobilẽ filij in potestate non requiritur decretum iudicis ⁊ istud dictũ non est alibi[c] ſꝫ bal. in. l. i. ff. de rebus eo. ⁊ no. ẽt bal. in. l. cum emancipatus. ĩ. de prediis mi. ⁊ in. l. fi. §. finaũt es alienũ. ĩ. đ bo. que libe. ⁊ ibi in tex. ponũtur casus in q̄bus pater p̄ot alienare rem filij ⁊ cum hoc dicto transit hic Fulg. ⁊ pau. de ca. Sed Saly. hic ɔ̃rium tꝫ p̄. d. l. cum emancipatus ad quam responde q̄ ibi loquitur in filio emancipato cui pater datus erat curator. Sed aliud est in filio in ptãte. q: pater tanq̄ legitim⁹ administrator

a ℭ Concessũ dicit hic ant. de bu. q̄ officialis ad iusticiã cuꝫ libera nõ p̄ot debitũ remittere dicit hoc esse aureum verbuꝫ bal. i. l. iusiuran. ex cõuentione. ff. de iureiuran.

b ℭ Prelat⁹ an prelat⁹ possit trãsigere. dic q̄ sic cũ licẽtia superioris aliter ñ vt uoluit fede. cõsi. xciij. lꝫ ɔ̃riuꝫ voluit pau. đ ca. ħ ⁊ opi. fede. seq̄t abb. cõsi. lvj. i. lib. ⁊ consi. lxij. ⁊ q̄d đ p̄lato an possit remittere legatũ p̄ fede. cõsi. ix. ludo. ro. cõsilio clxxxiiij. q̄d đ abbatissa an possit trãsigere uide anch. ɔsi. cxxxv.

c ℭ Non ẽ alibi. dic q̄ bal. cõsi. ccclxxx. dicit consulo q̄ fiat auctoritate iudicis ⁊ de matre tutrice filiorum trãsigẽte vide ro. cõsi. clxvj.

a ¶ Crucia-
tus corpis.
de hoc qs di
catur iuſt⁹me
tus relinquit
arbitrio iudi
cis ut dic cal.
cõſi.i. de his
que ui me.ve
cã.vbi de eo
ꝙ dicit h. d.
iaſõ ꝙ matri
monium me
tu fcm̃ eſt ipo
iure nullum.
⁊ idem dicit
ibi cal.eſſe in
matrimonio
ſpirituali.
b ¶ Reueren-
ciali.ↄ hoc la
te ꝑ pau.ↄ ca
ſtro cõſi. clxx
v,i pꝛio impſ
ſis ꝑ fran . de
are.cõſi.xiiij.
⁊ vide ange.
cõſi.ccxv.

plus iuris hꝫ ꝗ̃ curatoꝛ:pꝫ q: hꝫ vſufructum.l. cum
oꝫ.cũ ſi . ĩ.de bo.que libe. Jtẽ pȏt cõſtituere ꝓcura
torem añ lit.ↄteſta.vt ꝓbaᷣ in.l.i.ĩ.de bo.ma. idu-
cendo:vt ibi per bar.⁊ alios repꝛobata glo.ibi ꝙ q
dem curatoꝛ nõ pȏt.d.l.neqꝫ.ĩ.de ꝓcurato.

i **Nterpoſitas.** Traſactio fa-
cta iuſto metu
reſcinditur:metus tamen iuſtificatio ex ſo-
la qualitate facti in tranſactione deducti nõ pꝛobaᷣ
⁊ in dominũ ⁊ ſeruũ tranſactio non vꝫ.h.d. ¶ No-
ta ſm pau.de ca.hic tex.melioꝛem ꝗ̃ habeamus ꝙ
ad hoc ꝙ competat actio qȏ metus cauſa ex verbis
edicti pꝛetoꝛis poſiti.in.l.i.ff.quod metus cã. requi
ritur ꝙ ſit metus iuſtiſſimus.ſ.moꝛtis vel cruciatus[a]
coꝛpoꝛis quod non ita bene declaratur in illo titulo
ſm eum:ſed ipſe non fuit memoꝛ de tex.in.l.contiet
in fi.eo.ti.vbi expꝛeſſe habetur.ij.no.ſm bal.⁊ ſaly.
non eſſe ſatis pꝛobari metũ in genere:ſed oꝫ ſpecies
pꝛobari:⁊ qualitas metus.ſ.metus moꝛtis ⁊c̃. Et p̃
ſtat argumentum ſm eos ꝙ ad reſcindendum ↄctũ
tanꝗ̃ vſurarium non ſufficit in genere pꝛobare ꝙ ↄ-
hẽs erat vſurarius niſi ꝓbeᷣ ſpecifice ꝙ ille ↄct⁹erat
vſurarius. Addo Cy.⁊ bal.idẽ tenentes.in.l.i.ĩ.de
ꝓba.⁊ archi.⁊ Jo.an.in.c.quãꝗ̃.de vſuris.in.vj. ⁊
pau.de liaza.in diſpu.ſua incipiente ↄ inſtrm̃ debiti
⁊c̃.in ſcđo dubio.⁊ Jo.cal.in cõſi.vj.ſup ti.de vſu.⁊
do.abb.in.c.ex litteris.de iureiu.bñ facit tex.in.c. il
lo vos.in fi.cũ ibi no.de pigno. ¶ Tertio no.in. ꝟ.
ad vim.ſm vlt.expoſitionẽ.gl.ꝙ nõ pꝛeſumiᷣ met⁹
ex eo:q: qs magnũ dedit pꝛo modico. Adde.l.dol⁹
ĩ.de reſcin.ven.⁊ ex hoc no.ꝙ ꝓbatio de neceſſitate
oꝫ concludere.vt hic:⁊.l.neqꝫ natales.ĩ.de ꝓba.⁊ i
c.in p̃ſentia.de ꝓba.⁊ de mȏ ꝓbãdi metũ.vide plu
ra eleganter.per Bar.in.l.de pupillo.§.ſi quis ipſi
pꝛetoꝛi.ff.de ope.no.nun.⁊ glo.hic in verbo crucia
tum.dixit hic cõmitti iudicis arbitrio qȏ eſt no . ſm
Bal.hic. Adde glo.optimã in.c.cum dilect⁹.in gl.
pe.quod metus cã.⁊ no.per Bald.in.l.ij.in pꝛin.ĩ.
de his qui per metũ iudicis non appellant.⁊ in Ri-
ca.ĩ.de reſcin.venditio. ¶ Quarto no.in ver.ſꝫ qñ.
ꝙ ſi deduco duo per modũ exceptiõis non eſt neceſ
ſe vtrũqꝫ ꝓbari:ſed ſatis eſt ꝓbari alterũ tm̃ ſi illud
fuiſſet ſufficiens ad victoꝛiam eo caſu quo de per ſe
deductũ fuiſſꝫ.de qua materia vide plene no.in.c.ij
de reſcrip.⁊ in.c.lꝫ cãm.de ꝓba.⁊ in.c.exhibitã.vbi
per doc.de iudi.per Bar.in.l.diuus.de re iudi.. cũ
concoꝛdan. ¶ Ultio potes colligere ex iſto tex. vnũ
ad quod no.allegauit iſtã.l. Bar.in.l.nemo.in fi.de
excep.⁊ ibi videas. ¶ Jn glo.i.no.bonam gl.in ma
teria ad diſcernendũ qñ ⁊ quõ reſcindi poſſit ↄctus
in quo metus interuenit.adde glo.ſimilẽ in.l.nec ti
moꝛem.ff.qȏ me.cau.⁊ in.d.c.cum dilectus. ¶ Jn
ea.ibi.§. que onerande. vbi ↄctus initus timoꝛe re
uerentiali[b] iminente reſciditur officio iudicis:non tñ
intelligas ꝙ ſola pꝛeſentia patris vel mariti vl' patro
ni aut alterius ꝑſone cui reuerentia ȏbeᷣ iudicaᷣ ſuf
ficienter metum ad reſcindendũ illuꝫ ↄctum.q: hoc
eſſet ↄ.l.ſi patre cogente.ff.de ritu nuptia.⁊.l. fide-
iuſſoꝛ.§.pater.de pigno.⁊.c.ꝗ̃uis.de pac.in.vj.⁊.l.
ad inuidiã.⁊ ibi no. Bar.ĩ.ꝙ met⁹ cã.⁊ no.glo. xx.
q.iij.c.pꝛeſens.⁊ ꝑ.gl.in.c.inſinuãte.extra q cle. vl'
vouẽ.⁊ per Jmo.in.c.cãm matrimonij.de officio de
lega.ſed requiriᷣ ꝙ pꝛecedant mine a patre ſeu ma-
rito ⁊c̃.vt hic per Bar.⁊ plenius per eum in dicta.l.
que onerande.⁊ no.per Cy.⁊ Bal.in.l.i.ĩ . de bo.
maternis.⁊ per bal.in.c.i.§.itẽ ſacramenta.de pace
iura.fir.⁊ in.l.ſi ſine.in pꝛin.ĩ.ad velle.⁊ per Anto.
de bu.in.c.cũ virum ⁊ ibi tex.in materia ſing. extra
de regularibus.per Bar.in.l.trãſactionem.ĩ.eo. ꝑ
Ange.⁊ Jmo.in.l.ſi cum dotẽ.§.eo aũt tpe.⁊ ibi ȏ
hoc al's dixi.ff.ſo.ma.⁊ hoc eſt ꝙ voluit dicere tex.i.
d.§.que onerande.in ver.cauſa cognita.ſm do. Abba . in . c.
nõne.de pꝛeſump. Operaᷣ tñ ſola pꝛeſentia ꝑſone cui oꝫ reue-
rentia.ꝙ lꝫ al's p̃ſens ⁊ tacẽs facto cõiuncto ſuo videaᷣ cõſen-
tire illi.l.ſi ſeru⁹ cõis.ff.de do. inter vi.tñ fallit niſi ille cõiũct⁹
eſſet perſona cui reuerẽtia deberet.ita ſignãter voluit bar.in.l.
que dotis.circa vltimã col.ff.ſolu.ma.allegat.d.§.que onerã-
de.idem voluit Bal.in.l.i.ad fi.ĩ.de bonis mater.vbi pꝛo hoc
allegat ſing.ſm eũ in.d.§.que onerãde.que hoc nõ dicit. Sꝫ
pꝛo eo allego glo.in.l.filius.§.iuitus.in verbo pꝛobaᷣ.ff.de ꝓ
cura.dum glo.loquiᷣ de eo q erubeſcebat loq ⁊ illam ad hoc
põderat Bal.ibi.⁊ idem tenuit do. Anto.in.d.c.nõne. Sed ↄ
rium tenuit do. Abb.ibi per tex.ad hoc optimũ in.c.i . in ver.
poꝛꝛo.de ȏſpȏ.impu.li.vj.ad hoc etiam allego bonũ tex.in.l.
adoptionibus.ff.de adop.⁊ in.l.fi.⁊ ibi no. Bal.C. de adop.
nec ↄrium vr̃ pꝛobari in.d.§.que onerãde.nec video poſſe ſal
uari opi.bar.⁊ alioꝝ niſi dicam⁹ ꝙ vbi nõ tractaᷣ de euidenti p̄
iudicio filij:aut ſimilis perſone in dubio vr̃ conſentire vt in iuri
bus vltimo allegatis:q: veriſimile eſt patrẽ diligenter agere rẽ
filij.ar.l.iſti qdẽ.in fine.qȏ metus cã.⁊.l.ſcripto.ſ̈.vnde liberi.
exemplum pꝫ in matrimonio ⁊ adoptione pꝛout loquũᷣ illa iu
ra. Sꝫ vbi tractareᷣ de euidẽti pꝛeiudicio filij tunc ꝓcedat opi.
Bar.exemplũ patet in.d.l.ſi ſeruus cõis.niſi tractareᷣ de mo-
dico vt de obligatione pignoꝛis rei ipſius filij.dicta.l.fideiuſſoꝛ
§.pater.hoc vltimum verbũ poſuit Ro.in.d.l.que dotis.dicẽs
hunc eſſe nouum modũ allegandi.d.§.pater. ¶ Jn glo. in ꝟ.
ſalutis ibi.§.fina. Bal.hic iſtum tex.loquentem in filijs notabi
liter extendit ad omnes coniunctos.vt hic per euꝫ. Addo bar.
idem tenẽtem.in.d.§.ſi quis ipi p̃toꝛi.in.viiij. q. ⁊ in tractatu
ſuo de tyrãnide.in.vij.q.⁊ in.l.i.ff.de his que pene noĩe.⁊ i. l.
heres merus.§.fi.per illum tex.ff.de condi.⁊ demon.in.l.ſi ꝗ̃
in fi.de op.lib.per cle.i.de exceſ.pꝛela. ¶ Jn ea.glo . in verbo
qualitas ibi ex iteruallo.⁊c̃.vt.l.ij.ĩ.qȏ metus cauſa. ¶ Jn ea.
glo.ibi.l.ſi maioꝛ ⁊c̃.melius in.l.metum.ĩ.quod metus cauſa.
¶ Jn glo.fi.ibi nos autem contra ⁊c̃.hec cõmuniter tenetur li
mitato niſi libertas ȏbita eſſet ſeruo naturaliter:quia tũc pactũ
inter ſeruum ⁊ dominum de danda libertate valeret:vt eſt glo.
no.in.l.cum teſtamentum.in glo.magna.ſcđm Barto.ibi.ſ̈.ȏ
iuris ⁊ fac.igno.

s **J pars diuerſa.** Communi conſen-
ſu partium a tranſa
ctione recedi poteſt.hoc dicit. ¶ Jn gl.in ver.pecũia
ibi conditione incerti. Bar.⁊ communiter docto.tenent ꝙ im
mo videtur cõditio ob cauſam:quia res redijt ad non cauſam
quoniaꝫ fuit data pecũia vt actoꝛ a lite deſiſteret:⁊ ſic ob cauſã
de futuro ⁊ actoꝛ nũc ad litem redijt:ergo debet habere locuꝫ
conditio ob cauſam vel ſine cauſa:quia datur cã nõ ſecuta.l.i.
⁊.ij.ſ̈.de condi.⁊.l.eleganter.§.penulti.allegata in glo. non
ob.dict⁹. §.elegãter.in pꝛincipio.⁊ quarto reſpõſo:quia ibi pe
cunia data fuit poſt reſolutam trãſactionem ⁊ ſoluẽs hoc igno-
rabat.⁊ ſic ſoluit ob cãm de pꝛeterito.ideo tũc hꝫ locum cõdi-
tio indebiti vt ibi. ¶ Jn glo.fi.ibi rñdeo nõ ⁊c̃.doc.cõiter trã-
ſeunt cum glo.⁊ lꝫ Bal.aliquid pungat contra glo.allegat.l.i.
ĩ.qñ li.ab emp.diſce.dic vltra rñſionem ſuam ꝙ illa.l.non ob.
q: eſt ſpeciale in ↄctibus qui ſolo cõſenſu perficiuntur vt ſequẽs
conuentio tollat pꝛecedentem ipſo iure:vt no.glo.in.l. ſi tibi.
§.quedam.ff.de pac.⁊ bar.poſt glo.in.l.ab emptione.eo . ti.
¶ Jn ea.ibi.l.vbi ⁊c̃.illa non facit:q: ibi actoꝛ agebat de facto
⁊ pꝛo hoc ibi incidit actoꝛ in penã.non autem poteſt ibi inuito
reo agere pꝛiſtina actione:vt ibi per glo.ma.ſm lec.azo. ¶ Jn
ea.ibi.l.fi.illa.l.non facit:q: loquitur in pꝛetoꝛe qui reſtituẽdo
in itegrum poteſt actionem vtilem reſciſſoꝛiam reſtituere.iuxta.
l.fi.ĩ.ex qui.cau.ma. Sed partes non poſſũt nudo cõſenſu re-
ſuſcitare actionem ipſo iure extinctaꝫ.d.l.ſi vnus.§.pactus. ꝟ.
ſed ſi ideo. Mar.ſille. Cy.⁊ Ray. Ja.bu. Saly.⁊ Ful.tenent
pꝛoximam pꝛecedentem opi.ſed ꝙ nõ competat actio antiqua
⁊ ideo dicit Ja.bu.ꝙ ſibi imputabit iſte actoꝛ:q: a trãſactione
receſſit.⁊ ſic pecuniã reddidit reo ꝗ̃ ex cã trãſactionis recepe-
rat ⁊ eam petere poterit ꝑ condi.ſine cã niſi reus de facto pete
ret ſe pꝛiſtina actione conueniri.l.iul.ſcribit ſi quis hominem.
al's eſt.l.ſi quis hominem.§.ꝗ̃tum.ff.ad exhi.⁊ cum eo cõcoꝛ-
dat Bar. Saly.⁊ Ful. Sed Bar.⁊ Fran.tigri.⁊ ang.hic dicũt

q si actio extincta erat talis q̄ nō poterat per ꝯsensū partis restaurari: vt qr erat ex delicto: tūc daret anti qua actio vtilis. l. si pupilli. §. i. ff. de solu. inducēdo vt per Bar. hic. Sed si erat actio que poterat ꝯsen su restaurari: tūc ageret per actorem p ꝯdi. ob cau. vel sine causa vt restauret. iuxta. l. si qs accepto. de cōdi. ob cau. ꝛ cū Bar. simpliciter transit Pau. de ca. hic. nō negāt tñ isti doc. quin ēt actor ad pecūiaʒ quam reddidit reo agere possit cōdi. sine causa. Sʒ richar. ꝛ bar. de saly. impugnāt istud vltimū qḋ di cit Bar. s. dari cōditionē nō vt restituat pristina ob ligatio: qr ẜm eos actor recedendo a trāsactione nō cōuenit expresse cuʒ reo q reponeret reus i pristinā obligationem ꝛ absolute actor credens simpliciter ꝛ absolute trāsactionē funditus rescissam ꝛ se primi tiua actiōe agere posse restituit reo pecuniam. Sed bene cōcluderetur nō dari actionem acti. prescrip. versi. vt reus se reponeret in obligatiōem: qr acti. p̄scrip. ver. datur ad obseruationem promissorum. l. naturalis. §. i. de prescrip. ver. ꝛ. l. si ob cām. e. titu. tamē nō per hoc fūditur opi. Bar. qr negari nō po test illam liberationem prime actiōis factam per ac ceptilationē ex cā trāsactiōis esse nūc apud reum si ne causa: attento q recissa transactio ꝛ sic reus deue nit ad nō causam quasi liberatio fuerit facta ob cau sam trāsactiōis. ergo debet dari saltem cōditio sine causa ad ꝯdicendum liberationem: vt dicit bar. p. l. i. ꝛ. ij. cum si. de condi. sine causa. Fulg. hic videt tenere q opi. bar. in primo membro nō procedat i quātum Bar. allegat. l. si pupilli. qr illa. l. ñ probat opi. suam: qr ibi loquitur in actiōe que datur ad iter esse seu idēnitatem ꝯ magistratum. l. in magistratū ꝛ. l. pe. cum si. ff. de magistra. cōue. vnde illa nō tol litur ipso iure per pactum. sicut nec alia regulariter d. §. pactus. Non ob. l. si tibi. §. quedam. ff. de pa. qr vt ibi declarat Bar. post glo. ille tex. loquitur in actionibus penalibus que dabātur nō ad interesse principaliter sed ad penam seu vindictam. vñ cōdi ctio furtiua que ē persecutoria rei ñ pene q̄uis oria tur ex delicto. nō reperitur q tollatur ipso iure per pactuʒ. ꝛ ideo melius dixit glo. in. d. l. si pupilli. §. i. que intelligit illum tex. q ibi actio ope exceptiōis p pactum: nō aūt ipso iure fuit sublata. ꝛ hic ēt hoc se quitur Raph. qui hoc cōfirmat dicēs q si ibi illa ac tio tanq̄ ex delicto esset de illis q̄ ipso iure tollunt p pactum non debuisset ibi per vltimam cōuentionē posse restitui per. d. §. pactus. ꝟ. sed si. Certe puto q ille tex. non probat opi. bar. ꝛ q in casu illo meli' loquat gl. i. tñ alia rōe potest substineri opi. quā po nit hic bar. prout fuit de mente Franci. tigri. hic nā ꝛ si actio prima penalis ꝛ ex delicto fuit ipso iure extincta p trāsactionem. adeo q a cōsensu resuscita ri nō possit tamen quia a trāsactionē fuit postea re cessum. ꝛ sic liberatio a pristina actione sine cā apḋ reum. ideo equū est a. l. actionem dari. si de alia ac tione non est prouisum. l. quotiens. ꝛ ibi no. glo. de prescri. ver. l. sancimus. la. i. de sacrosan. eccle. Nec placet qḋ dicit hic Fulg. volēs nō debere fieri diffe rentiam. an actio ipso iure extincta sit ex delicto vel penalis an non: qr ẜm eum ita debet dari ꝯditio ob causam pro vna obligatione restituenda sicut etiaʒ pro alia: qr etiam si sit ex delicto actio extincta q̄uis nō possit per cōsensum partiū restaurari. adeo q di catur actio ex delicto: tñ potest restaurari per viā sti pulationis ex qua oritur actio ex stipulatu si in stipu latione deducatur q debeatur ex delicto cum in sti pulatione omnis causa deduci potest iuxta. §. est enim prodita. qui. mo. tollitur ob. ꝛ licet ipse non di cat ista fuerūt verba bar. i. d. §. pactus. i vltima col. Sed ad hoc rñdeo q per cōditioneʒ ob cām. dʒ re peti id qḋ datum fuit: vt per totum titu. de cōdi. ob cām. vñ per cōditionem ob cām non dʒ cōseq actor aliam actionē q̄ illā a qua liberauerat reum. ꝛ sic ḋ fendo opi. bar. quam ēt in alio reprehendebat Ful go. dicens q dum bar. voluit dari cōditionē ob cāʒ vt restituatur pristina obligatio debuit bar. dicere dari cōditionē ob cām ad pecūiam debitā ex pristi na obligatione per le. si mulier. ff. de cōdi. ob cām. Sic dic q opi. bar. intelligit in casibus in quib' lo quitur. l. si quis accepto. quam ipse allegat. s. q de bitū non erat liquidū vel erat in diem: vt ibi no. gl.

¶ In ea. ibi etiam per partium consensuʒ. No. am pliationem ad. l. i. ꝟ. qñ prouo. s. q snīa secūda lata contra primā que transiuerat in rem iudicatam non vʒ [a] vt ibi etiam si fuit lata de consensu partiū: vt hic in gl. quā ad hoc singula. reputat imo. in. l. qḋ iussit in fi. de re iudi. Adde no. per gl. in. l. acta. in pn. ff. de re iudi. ꝛ ibi bar. facit mētionem de hac gl. ꝛ per bal. in. l. i. in fi. ꝟ. sen. rescin. ꝛ in. l. post rem. ff. de trā sa. ꝛ ratio huius est que colligit ex no. per bar. in. l. duobus. ff. de excep. rei iudi. ꝛ in. d. l. i. in prin. qr se cūda snīa ꝯ primā non vʒ si secunda fuit lata absqʒ instantia. i. nō producto nouiter libello ꝛ lite noui ter nō contes. ꝛc̄. vt ibi per eum: sed ista talia nō pos sunt consensu partium remitti: vt no. glo. in. c. ḋ cau sis. de offi. delegati. ꝛ per bar. in auc. offeratur. de li tis cōtest. ergo ꝛ c̄. tñ prime snīe bene pōt renūciari l. iurisgentium. §. si paciscar. el. i. de pac. ꝛ ibi p bal. ꝛ in. l. seruituteʒ. §. si petierit. ff. de bo. lib. ꝛ per gl. ꝛ bar. in. d. l. acta. Et ex his infert hic bal. an valeat cōpromissum factum post snīam que transiuit in rē iudi. si in cōpromisso apponat clā non obstāte [b] snīa de quo dic vt hic per eum ꝛ per eūdem in. d. l. elegā ter in princi. ꝛ maxime in lec. antiqua. ꝛ in. d. l. post rem. ꝛ in. l. i. in. ij. col. ꝟ. qñ prouo. p Cy. ꝛ Saly. in l. si cā. ꝟ. e. ꝛ ibi forte dicetur. Tāgit etiā bal. hic an snīa arbitri vel arbitratoris lata cōtra primā snīam arbitri: siue arbitratoris valeat de consensu partiuʒ ꝛ de effectu illius clē que apponit quotidie in cō promissis vʒ q arbiter possit semel ꝛ pluries iudica re de quo vide per bar. in. l. quid tñ. in prin. ff. de ar bi. per do. anto. ꝛ imo. in. c. quintauallis. de iureiu. Aliquid per bal. in. d. l. i. in. ij. col. ꝟ. qñ prouo. per imol. in. d. l. qḋ iussu. in fi. per Ro. in Rrica de ar. p' medium. ¶ Extra gl. quesiuit hic bar. an postea q̄ conuentum fuit q a transactiōe facta super lite mo ra recedat: possit actor redire ad primam instātiam ꝛ illam prius incohoatam prosequi an ꝟo habeat ne cesse de nouo prosequi ꝛ non decidit. Pau. de ca. hic ex no. per bar. in. l. si maior. la. ij. ꝛ plēius ex no. per bar. in. l. si ex falsis. circa medium. ꝟ. e. Conclu dit q aut fuit in transactione renunciatum instan tie liti vel cause. ꝛ tunc istantia ipso iure est finita. l. postq̄ liti. s̄. ti. ꝟ. ꝛ ideo volens prosequi hʒ necesse denuo incohoare. aut nō fuit expresse renunciatū: sʒ simpliciter transactum ꝛ tūc aut actio fuit extincta ipso iure puta per acceptilati. vel aliter. ꝛ tunc idem qr perempta actione videtur perempta instantia su per. ea. l. cū mota. s̄. e. inducendo vt hic p bar. aut nō fuit extīcta ipso iure actio. ꝛ tūc aut re' iaʒ serua uit ipso iure p parte transactionem ꝛ idem vt in ca su huius. l. vbi reus iam soluerat actori: vñ instātia perimitur vt hic in ver. ex integro. Aut non ipleue rat pro parte sua. ꝛ tunc instantia non censetur per empta postq̄ ei renunciatum non est expresse ꝛ ac tio nō est extincta. vñ actor potest redire ad eandē instantiam ꝯ reū nō seruātem qñ non est a trāsactōe recessum per partes. l. siue apud. ꝛ ibi no. ꝟ. e. ꝛ ideʒ dʒ esse hoc casu si esset recessum de cōi consensu a trāsactione: qr est eadem rō ẜm eum. tamen Fran. tigri. hic simpliciter dicit q hic est tex. cōtra Bar. sille. in. l. cū proponas. s̄. titu. ꝟ. vbi tenebat posse p

[a] ¶ Non vʒ. vide lud. ro. cōsi. cccc x. cir ca. fi. ubi tʒ ꝯ bar ꝛ vide ēt p fran. de are. ꝯsi. lxviij

[b] ¶ Non ob stāte snīa. vid de hoc p lud. ro. ꝯsi. cclx ix. alex. consi. xxij. fulg. ꝯsi. xxij. ang. ꝯsi. cclvij. ꝛ iqʒ tū. d. iason p allegata cōsi lia dicit q nō sufficeret clā gn̄alis. q itel ligatur lauda tum esse lis sup oīb' illis sup quib' lau datum fuerit sed regritur spālis mētio. adde io. ḋ ana nia consi. l. in meo quē hēo de manu ipsi' d. io. de ana. nia meli' per ant. de bu. cō silio. xxiiij.

a ¶ Nō tolli
tur.iquātum
d.iason ħ am
pliādo materi
am dicit ꝙ re
scriptum est
nullū i quo ñ
fit mentio de
snia q̄ transi-
uit i rem iudi
catā allegādo
lapū alle.lxx
ix.alex.consi.
ccxxxv.d.car.
cōsi.lxvij.ad-
de lud.ro.ꝯs.
ccclxxviij.ꝛ ñ
solū rescriptū
ē nūllū cū nō
fit mentio de
snia q̄ trāsiuit
i rē iudicataꝫ
sꝫ ēt cū tacitū
ē ꝺ apppellati
one ꝛ litis pen
dentia vt vo
luit idē ludo.
ꝯsi.cccxxxiiij.
anch.cōsi.xv.
ꝛ iquātū pōit
ꝺ clā ñ obstā-
tibꝰ adde.d.ꝺ
rota deci.suis
i antiqs ꝺ cō
sti.ꝛ i quātuꝫ
tenet ꝯ bal.in
c.studuisti de
of.deleg. ꝙ si
supplicet pa
pe ꝙ cōcedat
remissiōeꝫ sen
tētieꝯ melate
siuste q̄ tn̄ trā
siuerat i rē iu
dicatā si papa
rescribat iusti
tia fiat ꝙ tn̄ ñ
vr̄ derrogatū
snie corrobo
ra p ea q̄ vo-
lūt dñi ꝺ rota
decis.suis de
rescrip.i no-
uis ꝛ antiqs
ꝙ si sit pape
supplicatū ꝛ
narratū scm̄ ꝛ
ꝙ i cā ꝑceda
tur sūmarie
simplr̄ ꝛ de
plano ꝙ si ꝑp
nihil cāzellet
ꝛ dicat iustici
aꝫ faciat ꝙ p
hoc nō videt
cōcessisse ꝙ sū
marie ꝑceda
tur qꝛ si papa
voluisset exꝑs
sisset qꝛ tollūt
aliqua substā
tialia iudicij.
vñ si non p̄su
mat ꝙ prin-
ceps velit tol
lere substātia
lia iudicij mr̄
tominꝰ ius to
talr̄ aqsitū p-
ti p sniam. ꝛ
facit text. i.c.
audita de re-
sti.spo.vbi est
casus ꝙ r̄scri
ptū q̄ztūqꝫ ge
neralr̄ loqns
nūq̄ꝫ ē taliter
iterp̄tādū ꝙ
p talē iterp̄ta
tionē legitie

sequi antiquam instantiam quando a transactiōe re
cedit. Ang. hic simplr̄ tenet ꝙ possit redire ad anti
quā.p.d.l.siue apud.ꝛ.l.elegāter.§.pe.ff.ꝺ condi.
inde.ꝛ ad istū tex.i verbo eo integro.respondet ꝙ i
telligit ex ant.qs tn̄ actis vt exponitur in.l.si vt pro
ponis.la.j.in ver.denuo.ꝭ.qūo ꝛ qñ iudex. Nec ob.
ꝙ istantia posset dici finita: qꝛ ꝺm eum non est finis i
cōmutabilis.sed ita demum si promissa seruentur ꝛ
in transactione persistant dicto.§.pe.nisi lapsus eēt
terminus iuxta.l.properandum.in prin.de iudi. ta
men magis placet distinctio supra data.quia.§. pe.
non vr̄ approbare opi. Ange.sequitur.l.vt respōsū.

v ¶ Responsum.

Si trāsactio fiat per acce
ptilationem precedente aquiliana stipula
tione non potest actor ad pristinam etiam realem re
dire: lꝫ reus transactionem non obseruet. hoc dicit.
¶ Nota limitationem ad regulam que habet ꝙ frā
genti fidem fides ꝛc̄.quia illud est verum si pria ac
tio non fuit ipso iure sublata.secus si est ipso iur̄ sub
lata: quia tunc ad eam redire non possum etiaꝫ si ad
uersarius mihi fidem non seruaret. Ad idem.l. cum
mota.cum ibi nota.in glo.magna.s̈. eodem ꝛ not.
glo.in.l.cum proponas.ꝭ.e. Reliquas limitationes
diximꝰ in.l.cum proponas.s̈.titu.j.ꝛ no. per glo.ꝛ
plenius per docto.in.c.cum inter. R.de electi. ꝛ ad
no.per glo.hic in verbo vel in rem.uide glosam. an
ge.ꝛ Jmol.in.l.si vno.§.j.ff.de acceptil..

c Causas vel lites.

Legitia trāsactio
rescripto principali non tollit[a].h.d. ¶ In
glo.ibi causas criminum ꝛc̄.hec non est bona quia
etiam ubi agitur de pecuniario vel ciuili commodo
dicitur cā: vt.l.properandū.in prin.ꝭ.de iudi. ¶ In
ea.ibi sed lis est ante ꝛ post ꝛc̄. Istam opi. sequitur
Ray. Ja.bu.bal.ꝛ Saly.pro qua ꝺm Saly.est text.
in auc̄.qui semel.in verbo vsqꝫ ad finem litis.ꝭ.quo
modo ꝛ quando iud.vbi appellat litem ꝛ lis nōdū
erat contestata. Sed Pe. Cy. Bar. Ang. ꝛ Fulgo.
hic tenēt ꝙ lis dicitur esse tm̄ post litē contest.in ver
bo ꝛ si lis cepta non sit ꝛc̄. ¶ Et magis expresse ꝓ
batur in.c.ex parte.el.iij.de verbo. signi.ꝛ idem te
net Ang.in.l.i.in fi.ꝭ.de prescrip.lon.temp.ꝓ quo
allego etiam tex.in.c.super questionum circa princi
pium.ꝛ ibi glo.in uer.exordiū de offi.deleg. ¶ Idē
tenet Pau.de liaza.in cle.fi.vt lit.pen.probatur ēt
in.c.forus.circa medium.de verb.sig.vbi dicitur ꝙ
lis dicitur incipere a contentione.ꝛ sic a contestatio
ne.iuxta.l.j.ꝭ.de lit.cōtest.ꝛ tenendo istam opi.que
videtur magis cōis pōt responderi ad tex.in.d.auc̄.
qui semel.in verbo finem litibus.quod exponi debꝫ
scilicet future.al's tex.sibiipsi contradiceret. Saly.in
d.l.postq̄ liti.s̈.ti.j.videtur approbare istam vlti.
opi.quā itelligit veram preterq̄ vbi ageret de fauo
re liberationis ꝛ de peremptione litis: quia tunc la
te posset accipi lis ante litis contest.exemplum pōit
in casu.d.l.postq̄ liti.per illum tex.pro quo etiaꝫ al
legat in argu.auc̄.litigiosa.ꝭ.de liti.glo.not.in.d.c.
super questionum.in verbo exordiū.ꝛ Pau. de lia
za.ꝛ alij in.d.cle.fi.dicunt ꝙ lis dicitur proprie post
litis contesta.fallit tamen quo ad inducendum vi
tium litigiosum dicta auc̄.litigiosa.ꝛ quo ad inducē
dum litis pendentiam ad effectum ne aliquid inno
uetur lite pendente: vt.d.l.fi.quo ad perpetuandū
iurisditionem delegatam.c.gratum.ꝛ.c.relatum.de
offi.orle. ¶ Causa vero dicitur esse nomen generale
tam ante lit.contest.vt.d.auc̄.qui semel.q̄ post: vt
d.l.properandum.in prin.ꝛ expressius.in.c.super q̄
stionum.in uer.nos aūt.ꝛ patet ex diffinitione tullij.
hic alleg.in gl.lꝫ Ja.bu. Bal.ꝛ Saly.simpliciter se
quantur vltimam opi.glo.ꝛ non bene.ꝛ que sit dif

ferentia inter cām: litem: ꝛ instātiaꝫ.dixi in.d.l. post
q̄ liti.in p̄n.ꝛ quot modis accipiatur cause.vid̄ per
io.mona.ꝛ alios.in.c.fi.ꝺ iura.calum.in.vj.ꝛ aliqd
per Pau.de liaza.in cle.j.de procura.vbi etiam po
nit vnam differentiam inter causam ꝛ litē. ¶ Et iux
ta hoc dicit Bal.in.l.j.ff.so.ma. ꝙ si constituo pro
curatorem ad causas q̄uis causa[b] proprie dicatur pꝰ
lit.contest.ꝺm eum tamen poterit peoducere libellū
quia deciditur causa pro actione: vt dicta. l. i. solu.
matrimo.in verbis dotis causa.cum glo. ¶ Negoci
um vero dicitur ante lit.contestatio.in dicto.c.forus
quem tex.ita allegat Jmo.in.l.acta.in princi.ff. de
re iudi.ꝛ ita etiam declarat ipse tex.in dicta.l. acta.
in versicu.negocium. Habes etiaꝫ in dicto.c. forus
quomodo accipiatur iudicium.de quo dixi in Ru
brica.s̈.de in ius vo. ¶ Quid autem dicatur cōtro
uersia vel questio.ꝛ plura similia.vide per Barto. i
l.amplius.ff.rem ra.habe.per alios.in.l.si quis ma
ior.vbi forte dicetur cum concordan. ¶ In ea.ibi ñ
autem post senten.subaudi nisi sit renunciatum sen
tentie: quia tunc transigi ꝛ compromitti poterit: vt
per Bald.s̈.l.proxim.ꝛ ibi remissiue dixi. ¶ In gl.
fina.in fine.de materia vide plene.in .l.fina.s̈.si cō
ra ius.vbi ēt per docto.sequitur.l.cum proponas.

c Cum proponas.

Potest quod da
tum est repeti ꝛ exceptio transactionis op
poni contra actorem promissa non seruantem reo.si
hoc actum fuit.idest si in transactione fuit apposita
clausula rato manente pacto. ¶ In textu.ibi vel pa
cto stari vel data restitui ꝛc̄. Iste alternatiue debent
accipi pro copulatiuis vt ostendunt sequētia. ¶ In
tex.ibi non etiam eorum ꝛc̄. Fallit nisi exceptio tran
sactionis non fuisset opposita.ꝛ tamen fuisset de fa
cto a iudice recepta: quia posset reus repetere data.
l.eleganter.§.penulti.ff.de conditi.inde. ¶ Nota.
regulariter ꝙ contra non obseruantem non potest
quis vtrumqꝫ consequi idest obseruantiam promis
sorum ꝛ penam seu restitutionem datorum loco pe
ne promissam: vt hic ꝛ.l.apud celsum. §. labeo ait
el primo de do.excep.ꝛ.l.si pater.§.si mulier.ꝺ pac.
do. fallit primo vbi adiecta esset clausula rata manē
te transac.vt hic.ꝛ.l.cum fidem.ff.eod.alie due fal
lentie ponuntur in glo.per.l.si quis maior.ꝛ.l. vbi
autem. duas alias fallentias vide per Bart.in.l.ita
stipulatus.in.x.ꝛ.xi.oppo.ultime partis.ff.de uer
bo.obliga.ubi facit mentionem de dictis Pe.ꝛ cy.
hic ꝛ per Bald.in.l.i.in.v.ꝛ.ix.colum.ꝭ.de his que
pe.uo.ꝛ in.l.ancille.in vlti.colum.ꝭ.de furtis. ꝛ i.l.
si quis rem.ff.de arbi.ꝛ in.§.si pacto.allegato i gl.
ꝛ de materia vide per glo.xxv.questione.ij.in.c. de
cessorum.al's est in.c.edes.in verbo.obtineat.ꝛ per
Joan.an.in regula bonafides.ꝛ de regu.iu.in. vj.i
mercu.vbi etiam tangit. an pena in dubio videatur
adiecta loco interesse totalis.ꝛ sic non possit vtrun
qꝫ peti.dicto.§.labeo.an vero loco contumacie. ꝛ
sic possit vtrunqꝫ peti dicta.l.si quis rem.ꝛ cum eo
concordat Ange.in.l.stipulatio ista.§.alteri.de ver
bo.obliga.vbi tenent ꝙ in dubio intelligitur loco i
teresse.ꝛ de hac materia vide per ro.in.d.§. alteriꝰ
in pe.col. ꝛ hec procedūt in pena conuentionali.in
legali vo dic ut no.per gl.in.l.ij.al's.iiij.§.nouissi
me.ff.nau.cau.sta. ¶ In gl.magna tu dic ꝛc̄.ħ cōi
ter tenet. Ex quo hēs notare ꝙ in alternatiuaꝰ reme
diorum electio nō est debitoris sed illius cui remedia
competunt: vt in iuribꝰ allegatis in glo.ꝛ in.l.ꝙ he
redem.§.eligere.ff.de tribu.ꝛ in.l.i.ꝭ.si seruꝰ extero
ꝛ ibi per Bald.in.x.oppo.ꝛ in materia vide plene
per Bal.i.l.fina.in.iij.col.ꝭ.de peti.here. ¶ Sꝫ hic
occurrit dubium pone ꝙ in terminis huiꝰ.l.qñ nō ē
apposita clā rato manente ꝛc̄.reus opposuit exce

istituta rescin
dātur nec ius
tollat alteriꝰ
ista sūt verba
ro.cōsi.cccxx
xiiij.vbi etiaꝫ
dicit p.c. sup
eo ex̄ de of. ꝺ
leg. ꝙ verba
rescripti sunt
iproprīāda ꝛ
ad ius cōe re
ducēda ne ius
alteriꝰ ledat ꝛ
ad ꝯfirmatio
nē oium p̄di-
ctorū vid̄ ful
go.cōsi. cliij.
ꝛ iquātū dic̄
ꝙ hic textꝰ ꝺ
bet itelligi de
trāsactiōe va
lida nō iuali-
da adꝺ rom.
cōsi.s̈. allega
to cal.cō.xiiij
vbi dicit ꝙ ꝺ
elect. nulla ñ
ē fienda men
tio ꝛ facit ꝙ
p citationem
nullā nō p̄oc
cupat iurisdi
tio nec qō ille
gitie mota dr̄
mota ut di-
cit idē ro.con
silio. cccxij.
b ¶ Causa.an
dicatur cā añ
litē cōtesta.vi
de lud. rom.
cōsi.ccccxij.ꝛ
ibi qd de ver
bo questio.de
quo ēt p Rā
pha.cōmē.cō
silio. xvj.
c ¶ Post li-
tē vide q̄ po-
sui.i.l.i.ff.so.
ma. i vbo do
tis cā.
d ¶ Alterna
tiua.in alter-
natiuis cuius
sit electio vid̄
p ludo.ro.cō
silio.cclxxij.ꝛ
cxcj.

ptionē trāsactionis ꝛ obtinuit. demū vult agere ad id qđ plus cōmodi ꝯtineret repetitio datoꝝ an pos sit videreť ꝙ sic p. l. si qs a socio. ff. ꝓ socio. ꝛ. l. pre dia. ff. de ac. emp. Cōtrariū tenuit Rapha. cu. in. d. l. ita stipulatus referens ita tenuisse Fulg. p. d. §. si pacto. ꝛ. d. l. si pꝛ. §. si mulier. ꝛ hic vbi pꝫ ꝙ altero dꝫ eē cōtentus. nō ob. ꝯria qꝛ aut iste vult cōseq pn cipale ꝛ illud qđ ē in pena seu in rōe datoꝝ adiecta loco pene vel eꝯ ꝛ nō pōt vt hic cū ꝯcoꝛ. ꝑxi. al. Si aūt vellet ꝯseq nō principale: sed iteresse ꝛ vltra illđ penā in eo qđ excederet. ꝛ tūc pōt. d. l. si qs a socio. ꝛ p. l. ꝑdia. qđ est bñ no. ꝓ limitatione. d. ll. tñ h nō vꝛ tutū. qꝛ si ꝯsecutus sum primo iteresse illud succe dit loco facti principalis iuxta. l. stipulatiōes nō di uidūtur. ℣. celsus. ff. de ℣b. ob. ꝛ tñ possū ꝯseq q̄tū plus est in pena. d. l. ꝑdia. ergo q̄re nō idē sit si i pri mo ꝯsequutus sum pncipale nō vꝛ posse reddi bōaꝫ rōem diuersitatis. ideo nō esset absurdum supplere istū tex. ꝛ. d. §. si pacto p. d. §. predia. sicut suppleť i. d. §. labeo. p gl. ꝛ fuit de mente Jo. an. in. d. c. bo na fides. in distinctione sua dū allegat. d. §. pacto. ꝛ ēt vꝛ fuisse de mēte Cy. hic pro quo facit. qꝛ si i ca su hui⁹. l. ꝛ. d. §. si pacto. cepi agere ad penā ꝛ illaꝫ ꝯsequut⁹ sū: possū redire ad pricipale: q̄tenus plus erat in eo vt fateť Rapha. p. d. l. ꝑdia. si ergo hanc suppletionē recipiūt ista iura i hoc casu. ergo nō est absurdū nec magis violare lr̄am si eadeꝫ suppletio fiat in casu ꝯrio. s. qñ ꝯsequt⁹ sum pmo pncipale. Pau. de ca. hic nō facta mētiōe đ predictis dicit ꝙ ista. l. ꝛ. d. §. si pacto ꝓcedit in ꝯuentiōe liberatoria quo casu reus nō hꝫ eligere ꝛ altero eē ꝯtent⁹. sed. l. predia ꝓcedit in ꝯuentiōe obligatoria in q̄ pt vtrū qꝫ peti. s. q̄tenus plus est in vno q̄ i altero. Sꝫ hoc ēt nō placet qꝛ sequereť ꝙ magis faueret cōuētioni obligatorie q̄ liberatoꝛie. ꝯ. l. arrianus. cū vul. ff. de ac. ꝛ obli. ꝛ de materia cl'e rato manēte pacto. vi de plene in. l. si fidē. ff. e. ꝛ p Bar. i. l. cū pꝛ. §. liber tis. ff. de le. ij. ꝛ p doc. post gl. in. l. ij. ꝭ. de iur. ēphy. per gl. ꝛ do. in. c. fi. de loca. ꝛ in. c. cū inter. R. đ ele. p Ang. ꝛ Jmo. in. l. ita stipulat⁹. sup tex. ff. de ver. ob. vbi Ang. vnū dcm̄ valde sing. ponit de quo ēt ibi dixi ꝛ an qñ pēa ꝛ principalis res ꝓmissa est sine clausula rato manente ꝛc̄. debeat peti vnam tm̄ vel vtrūqꝫ alternatiue? dic vt per Cy. Alexāder đ imo. furis vtriusqꝫ doctoꝛ.

a ¶ Trāsigi. an liceat trāsi gere de adul terio vꝛ vitio sodomitico attentatis vi de bal. cōsilio xxviij. iij. lib. pau. de ca. cō silio. cxvij. in pmo ipressis. b ¶ Capitalis adde cepo. cō si. xlj. alex. cō lio. xv. ij. lib.

t

Ransigere. In oī pēa sangui nis pōt trāsigi vel pacisci excepta pena adulterij de alia pēa nō: nisi falsi. h. d. ¶ In tex. ibi ꝓhibitū non est ꝛc̄. Et ideo reus trāsigens super crimine capitali inge rente penā sanguinis nō patieť penā que apponiť a iure dandi pecūiam accusatoꝛi vt ab executione i casibus in qbus trāsatio nō permitteretur vt habe tur in. l. imperatoꝛes. ff. de iur. fis. Et ad hoc cum hac. l. concoꝛdat. l. i. ff. de bo. eorum. ¶ Item non videbitur hoc casu re⁹ transigēs confiteri crimen đ quo est accusatus ex quo. l. permittente tansegit vt hic. d. l. prima. licet secus esset in casibus in quibus permissa non esset trāsactio. l. prima. §. i. đ prauari. l. eius qui delatoꝛem. in prin. ff. de iur. fis. q̄uis aliđ sit in pacto gratuito: quia per illud indistincte verū est non videri confiteri. l. in fisci causis. ff. de iure fi sci. l. furti. §. pactus. ff. de infa. ꝛ similiter proderit transactio vel pactum in casibus in quibus permit titur quia si talis transactio vel pactum fuerat ante accusationem institutam non poterit transigens vꝛ paciscens amodo accusare reum. Secus vbi transa ctio vel pactum non valeret. l. iij. §. si is. ff. de sepul. vio. ꝛ declarat Bar. in. l. marit⁹. §. si negauerit. ff. đ adul. ꝛ aliquid per eum hic in vlti. col. ꝛ veniet. ꝭ. di cendum. Non auteꝫ proderit reo ista trāsactio quo

minus possit alius eū iterum accusare: vt hic in glo. ma. per. l. qui cetu ꝛc̄. nec ēt quominus iudex possit de nouo inquirere contra eū. c. i. de collu. dete. ꝛ sic operatur istos effect⁹ ex parte rei trāsactio ꝑmissa. Ex parte vero accusatoꝛis qd operetur vđiet ꝭ. dicendū cū gl. ma. vbi tangetur an ex eođ ꝓcessu super quo fuit facta transactio possit iudex ex officio ꝓsequi ꝛ ad cōdem nationem ꝓcedere. ¶ Que aūt sit rō quare permissa est transa ctio tā ex parte accusati q̄ ex parte accusatoris vbi ingeritur pe na sanguinis dic ꝙ est illa que colligitur ex. d. l. i. ꝭ. ff. de bo. eo. ꝛ hic in glo. magna iuncta suppletione Bar. cū quo oēs trāseūt. ¶ Que autem sit ratio quare in adulterio transigi non potest. quidam dicebant ꝙ adulterium est maius ceteris criminibus pro quo facit tex. xxxij. questio. vij. quid in omnibus. ꝛ in. l. co dicilis. §. matre. ff. de leg. ij. iuncta expositione Ray. ibi quod non est verum per tex. in. l. fi. §. i. ff. de publi. ꝛ. xxxij. q. vij. c. ad ulterij malū. xxxiij. q. ij. si quid. Nam multa sunt grauioꝛa q̄ enu merantur per gl. in. d. c. in omnibus. vnde ꝫm Bar. rō est ex p te rei frequentia criminis. ar. l. aut facta in fi. ff. de pēis. Sed ex parte accusatoꝛis rō est qꝛ transigere licet accusatoꝛi in crimini bus ingerentibus penam sanguinis: eo qꝛ sibi prosequenti ac cusationem ꝛ non probanti veniebat imponenda similis pena sanguinis iuxta. l. fi. ꝭ. de accu. Et ideo ei permittitur trāsigere super lite vt redimat sanguinem suū sicut in reo. ¶ Sed ista rō nō haberet locum in accusatione de adulterio ꝛ transigere sup eo: qꝛ accipiens pecuniam vt cellet adulteriuꝫ oīno incidit i pe nam. l. iuli. de adul. l. auxilium. ad fi. ff. de mino. que erat pena sanguinis: vt hic ꝛ. l. q̄uis. ꝭ. de adul. Sed hec rō non vꝛ bona qꝛ sequeretur ꝙ etiam nō liceret transigere sup stupro: qꝛ acci piens pecuniam vt stuprum celet incidit in penā. l. iul. de adul. l. isti quidem. ff. qđ me. cā. ꝛ. l. de crimine. ꝭ. de adulterijs. ꝛ tñ i stupro ꝫm bar. ꝛ alios non reperitur prohibita trāsactio. Jdeo ꝫm saly. Ful. ꝛ pau. de ca. vera vꝛ rō pp fauoꝛem ꝛ honorē mr̄i monij cui. ll. multum fauent ꝛ ne inducatur turbatio sanguinis ꝛ sic ne alij forte soꝛdide stirpis splendidis natalibus valeant subrogari vt dicit tex. in. l. super statue. ꝭ. de q̄ni. ꝛ ista rō ma gis placet. nam ꝯ rōnem Bar. quem sequiť bal. adduco vltra predicta: qꝛ rō sua fundata p. d. l. auxiliū. non cōprehendit ca suꝫ qñ qs gratis paciscereť. ꝛ tñ tex. hic ꝓhibet tā pactū gratui tum q̄ trāsactionem: vt hic iūcta gl. i. ergo ꝛc̄. Aduerte tñ qꝛ lꝫ sup crimine adulterij nō possit transigi[a] ad fi. ipediendi iudicē quominus possit ꝓseq processum inchoatum p accusatorē trā sigentem: vt. l. ij. ad fi. ꝭ. de abolit. ꝛ hic p bar. tñ sup crimie ad ulterij bñ pōt fieri pax: qꝛ vnicuiqꝫ licet suā iniuriā remittere. ꝛ ita declarando hāc. l. dicit Bar. in cōsilio suo icipiente dño po testati roche ꝯ đ. alle. l. si tibi. §. quedā. cū si. de pact. ꝛ i specie dicit esse tex. in auc. sed hodie. ꝭ. de adul. vbi in crimine adulte rij permittitur reconciliatio. ¶ Que aūt sit rō quare in cribus nō igerentib⁹ penā sanguinis non ꝑmittať transactio: cōiter dꝛ qꝛ delicta nō debent remanere impunita publice interest. l. ita vulneratus. ad fi. ff. ad. l. aquil. ¶ Quare āt recipiatur crimen falsi dicitur. ꝭ. in glo. ¶ In tex. ibi sanguinis ꝛc̄. Et ex hoc tex. iunctis ꝑcedentibus pꝫ ꝙ iure. C. pena adulterij est pena san guinis: qđ no. pro itellectu. l. q̄uis. in ver. gladio. ꝭ. de adul. qꝛ quidam exponebat gladio ciuili. i. depoꝛtatione per. l. si qs vi duā. ꝛ ibi no. ff. de questi. ꝛ no. in. l. claudius. ꝛ ibi p bar. ff. de his qui. vt indig. dic vt in dictis locis hꝛ. ¶ Item ex eođ tex. iferť ꝙ sup crimine in quo venit imponenda pena mutilatiōis mēbri poterit trāsigi q̄uis ipꝛopꝛie nō dicať capitalis: vt late p bar. post Dy. in. l. ij. de publi. iudi. ꝛ ꝙ sup tali pēa trāsigi pos sit tꝫ hic expresse Saly. dicēs ꝙ crimen capitale dꝛ illud cui⁹ pe na est sanguinis. siue p illā hō extinguať in totū siue in ptē. nā pars extincta dꝛ esse passa vltimū suppliciū ꝛ diciť pena capita lis cū abscisio mēbri equipareť moꝛti. alle. §. ꝓhibem⁹. in auc. de colla. ꝛ id qđ no. glo. in. l. imperium. in ver. aiaduertēdū. ff. de iurisdi. om. iud. ¶ Idē ēt voluit hic simplr Bal. pau. đ ca. ēt h sequiť p istū tex. in. ℣. sanguinis. ex quo diċ iferri iūcto pn. huius. l. ꝙ pena capitalis[b] dꝛ non solum qñ caput amputať ꝛ sic tota vita ꝑdiť: sed ēt mēbꝝ. ꝛ sic ēt ꝑditur vita illius mēbri. ¶ Idē tenuit Ant. de bu. i. c. i. de collu. dete. qꝛ hꝫ locū rō po sita in. d. l. i. ff. de bo. eoꝝ. s. ꝙ lꝫ redimere sanguinē suū ꝛc̄. Nā ꝫm eū ex mutilatione membꝛi homo redditur inutilis ꝛ tollitur

forma hominis.ꝛ ob hoc dicit censeri illud esse capitale. Nec ob.ƀm eum iura aliqua de iure digestorum que forte possunt in ꝯtrarium allegari dū ponūt que sint crimina capitalia: qꝛ rn̄det ꝙ olim illa pena abscisionis membri nō ipōnebat̄: eo qꝛ nolebāt homines inutiles esse aptos solum ad condendū ꝛ non operandū: ꝛ hanc dicit esse veritatem. Sed dic ꝙ oīa ista fuerunt v̄ba Cy. hic in.iiij. questiōe. ꝛ idē vr̄ tenere cy. in.l.i.ꝭ.de dila. ꝛ in.l. si quis non dicam rapere.i.ix.q.ꝰ.de episc. ꝛ cleri. ꝛ bald. in.l. reos.i.ij.col.ꝭ.de accusa. facit qđ.ꝭ.ꝓxie subdam. ¶ Ex hoc ēt infertur ꝙ vbi venit imponenda pena fustigatiōis pōt trāsigi: qꝛ ēt ibi sanguis effunditur. ꝛ hoc tenuit hic Saly. quia si speciale est in ad ulterio ꝙ trāsigi nō posset. at pena adulterij in muliere pēa ē fustigatiōis ꝛ detrusiōis in mōasterium: vt in.d.auc. sed hodie. in ver. verberata. ergo in ꝯtrarium est ius cōe. sꝫ lꝫ ipse non faciat mentionem tn̄ bal. hic tenuit ꝯtrarium: quia pena fustigationis non est pena capitalis. alle. no. per glo. in.d.l. imperium. ꝛ i gl. ma. q̄ est additio h. sed hic tex. loquitur in crimine capitali. ergo ꝛc̄. tn̄ pro opi. Saly. facit iste tex. in ver. in alijs a ꝯtrario sensu. qui v̄. loquitur in oībus publicis criminibus ꝛ sic tam capitalibus. ꝛ sub hac pena sanguinis credit Ant. de bu. in.d. c.i. nō cōphendi penā perpetui carceris in qua putat trāsigi n̄ posse: qꝛ nō dicitur qs taliter in ꝑpetuo carcere teneri ꝙ illo eiꝰ vita extenuetur ad mortem ꝑ id quod hr̄ in.c. ad audientiā de crimine fal. contrariū tenet dn̄s Abb.i.c.i. ꝛ credit ꝙ transigi possit referens ita tenere dn̄ꝫ cardi. in.c. fi. de trāsac. qꝛ talis pena eq̄parat̄ morti. alleg. no. per Inno. in.c. q̄liter ꝛ qn̄. el grāde. de accu. Sꝫ aduerte qꝛ Inno. ibi ꝛ bar. in.l. ij. ff. de publi. iudi. ꝛ Bal. in.l. res in.ij.col.ꝭ.de accu. nō dicūt penā perpetui carceris equiparari morti naturali sed dānationi in metallum. Ex quo infert̄ veriorē eē opi. dn̄i ant. qꝛ certū est ꝙ vbi veniret īponēda pena dānationis in metallū non posset trāsigi: qꝛ non est pena sanguinis quod no. qꝛ istum articulū in specie nō tangunt legiste. ¶ In tex. ibi transigere nō lꝫ: hoc itelligo vez data pecunia a reo actori. Sꝫ si ꝯ daret actor pecuniā reo vt confiteret̄ crimen talis transactio valeret vt est glo. no. in.l.i.ꝭ.ꝰ pe. iudi. ꝛ vide bar.i.l.i.ꝭ. sed ꝛ constitutio. ff. de calū. scđo intellige hoc esse vez delictis cōmissis in cōmittendo. secus si in omittendo qꝛ tūc trāsigi ꝛ remitti pōt: vt est gl. in.l.ij. ff. ad sille. ꝛ n̄ est alibi ƀm Bald. in.l. iurisgentiū.ꝭ. si paciscar. el.i. ff. de pac. Sed de veritate ꝛ intellectu illius gl. dic vt per bar. in.d.l.ij. cū quo ibi transit bal. ꝛ vnū verbum per bal. in.l. si qs i hoc genꝰ de epis. ꝛ cleri. ¶ In glo.ij. ibi dānat̄ in metallum vel opꝰ metalli ꝛc̄. tria eni sunt q̄ sunt diuersa genera penaꝝ.s. damnari in metallū. itē ad opus metalli. itē in ministeriū metallicoꝝ.l. aut dānum.ꝭ. est pena cū.ꝭ. se.ꝛ.ꝭ.i ministerium. ff. de pēis. dic vt ibi. Et est gl. plene in.ꝭ. relegati. in versi. in metallum. insti. q. mo. ius pa. pot. sol. ꝛ hodie tales pene non admittunt libertatē: vt est gl.i.in.d.ꝭ. est pena. cū si. Ista tn̄ pena dānationis in metallū ꝛ deportatiōis hodie nō est i vsu. sed alie pene īponuntur vel bāniuntur loco deportatiōis. iuxta no.ꝑ gl.i.d.ꝭ. relegati. ꝛ iō vbi cessarent statuta iudex posset stante ꝯsuetudie immutare dictam penam deportatiōis vel metalli si ꝓuisū nō eēt iuxta no.ꝑ gl. magistrā in.l. qd ergo.ꝭ. pena. ff. de infa. adō ēt ad istā gl. ꝙ large dr̄ pena capitalis ēt q̄rto mō.s. vbi irrogat̄ i famia.l.lꝫ. de v̄b. sig. ¶ In gl. magna. ibi accusanti. est ꝓhibitū ꝛc̄. hoc est violare istū tex. indistincte loquētē ꝛ maxime cum transactio ꝓꝑie dicat̄ eē ex ꝑte actoris n̄ rei: vt no. doc. in.l. ij. ꝰ.e. Ideo Pe. ꝛ cy. dicebant ꝙ aut accusator trāsegit postq̄ se īscripsit ad penā taliōis ꝛ fideiussorꝫ dedit. iuxta.l. q crimē .ꝭ. q accu. alle. in gl. ꝛ n̄ est ꝑmissa transactio. secus si ante: qꝛ ꝑmittit̄ vt hic. nam tunc permissa est desistentia ab accusatione ꝛ nō alr̄.l. in senatusconsultum.ꝭ. qui post.ꝛ.l. q̄sitū. ꝛ ibi late ꝑ bar. ff. ad turpillia. Sed istud etiam ƀm bar. ꝛ alios hic esset nimis restringere hanc.l. iō bar. ex inuentione sua dicit ꝙ ex parte accusatoris est permissa transactio in criminibus ingerentibꝰ penam sanguinis vt redimat sanguinem suum quia si prosequeretur accusator processuꝫ: ꝛ non probaret veniret accusator puniendus pena simili. ꝛ sic pēa sanguinis.l. fi.ꝭ. de accu. Nō ob. d.l. ab accusatione. quia verum est ꝙ accusator transigendo n̄ euitat penam talionis que fuisset pena similis ꝛ sic sanguinis vt dixi. ꝛ erit solum differentia ex parte accusatoris inter crimina super quibus non lꝫ transigere ꝛ illa super quibus lꝫ transigere: quia super primis facta transactione iudex poterit ex eodem processu prosequi ad condem nationem rei.l.ij. ad fi.ꝭ. de aboli. sed super secūdis non vt h: ꝛ sic necessarius erit nouus ꝓcessus. ꝛ hāc considerationem habuit etiā Fran. tigri. hic ꝛ sequitur hoc Bal. ang. saly. ꝛ pau. ꝺ ca. ꝛ idē tenuit bar. in.l. si maritus.ꝭ. si negauerit. ff. de adul. ꝛ in consilio suo incipiente. dn̄o potestati terre roche cōtrade ꝛ ant. de bu. ꝛ moderni in.c.i. de collu. deteg. ꝛ imo. in.c. de his. ad fi. de accu. ꝛ probatur ex no. per glo. in.l. accusatiōis. quam ibi ad hoc ponderat bart.ꝭ. ꝙ metꝰ causa. dicit tamen ange. hic ꝙ de cōsuetudine seruatur contrarium: quia indistincte iudex non obstante transactione prosequitur eundem processum. Sed fulgo. hic dicit ꝙ non solum de consuetudine. sed etiam de iure verius est ꝙ istud fieri pōt ꝑ d.l.ij.ꝭ. de aboli. que loquitur indistincte non autēꝫ solum in casibus: in quibus transactio non permittitur quicquid dicat Bar. ƀm eum. Et subdit Fulgo. ꝙ pena accusatoris transigentis in casibus in quibꝰ permissa nō est transactio est quia punitur vt preuaricator.l. de crimine.ꝭ. de adulte. ꝛ sic pena similitudinis supplicij. iuxta.l. ab imperatore. ff. de preuarica. cum si. ꝛ certe in puncto iuris videtur multuꝫ substentabilis opi. Fulg. per dicta.l.ij. que etiam fuit ꝺ mente Cy. in dicta.l.ij. in fi. ꝛ maxime quia reiecta etiam opi. Barto. nihilominus ista.l. non esset sine effectu: vt patet ex effectibus quos enumeraui.i ꝑn. huius.l. tamen non est tutum discedere ab opi. bar. propter auctoritates tantorum doc. qui eam sequuntur: vt sic vtilioris effectus sit istā.l. ꝛ tenendo opi. barto. potes dicere non esse absurdum restringere. d.l.ij. ad casus in quibus non erat permissa transactio propter istam.l. Nam similis restrictio fit in casu.l. imperatores. ff. de iure fis. que restringitur per hanc.l. ꝛ.l.i. de bo. eo. Istud tamen ꝙ fulg. dicit allegando dictā.l. de crimine. prout supra rettuli non puto verum. ꝛ communiter contrarium tenetur: qꝛ immo accusator transigens indistincte punitur tanq̄ desistens non tanq̄ preuaricator. dicta.l. ab accusatione. Non obstat tex. in dicta.l. de crimine. exponendo vt ibi per glo. ¶ Et inducit ista Bald. h an si ex forma statuti permissa est transactio ꝛ cōcordia in accusatione criminis oriatur ex tali transactione exceptio peremptoria vel declinatoria. vide hic per eum qui multum dubius non videtur se firmare. potes decidere ꝙ induceretur exceptio peremptoria si statutum aliquid opabatur contra ius commune. ꝛ non inducet peremptoriam vt sic interpretetur ƀm ius commune ƀm ꝙ transactio non inducit peremptoriam cum possit iudex ex suo officio de nouo inquirere ꝛ alius accusare: vt est dictum. Secus si statutum aliquid operaretur quam distinctionem collige ex elegāter no.ꝑ bar.i.l.iiij.ꝭ. pretor. circa.iij.col. cū si.ꝭ. de dāno ifec. Ex predictis ꝯclude ꝙ ista trāsactio i accusatore opat̄ vt nō possit pūiri tāq̄ ꝑuaricator vel calūniator silr̄tudie supplicij. sed tāq̄ desistēs pūietur pena ordiaria. Item operatur quia repellit̄ ipse a ꝓsecutiōe accusatiōis tāq̄ ifamis.l. q ꝺ sistit ad turpil. ꝛ.l. qui accusare.ꝭ. de accu. ꝛ plenius ꝑ bar.i.d.ꝭ. si negauerit. Ac ēt ipedit̄ iudex ꝓsequi eūdē ꝓcessū i casibꝰ i qbꝰ vꝫ trāsactio ƀm opi. bar. ꝛ sequatiū. ¶ In ea. ibi. ƀm ioā. ꝛc̄. hāc opi. sequitur Pe. ia. bu. bar. āge. saly. ꝛ fulg.ꝑ.d.l. q accusare. ꝭ.fi. ꝛ ibi ēt bar. ꝛ bal.i.d.l. pe. h alle. ꝛ ant. de bu.i d.c.i. de collu. detegen. ꝛ ista vr̄ v̄itas. qꝛ i rapta cessat rō q̄ fuit reddita.ꝰ. in adulterio. lꝫ Ja. de are. ꝛ Ugo. de funta. Cy. ꝛ bald. hic teneant contrarium leuissimis rationibus. ꝛ maxime.ꝑ.l.i. ad fi. de rap. vir. vbi punit̄ pr̄ qui ꝑ pactū r̄misit crimē raptꝰ. Nā

¶ Fustigatiōis. de hoc ꝑ io. ꝺ anania cōsilio.xxj. ꝛ ibi qd de tortura.

ad illam.l.rñdet bar.τ magis cõiter doc. quod ẽ verũ ꝙ pũitur pater tanꝗ desistens ab accusatione pena senatuscõsul. turpil. Sed certe hec solu. nihil valere videtur: quia tex.in.d.l.i.loqr̃ de pena deportationis: sed pena desistentis nõ ẽ deportatio: vt l.iij.in fi.ff.de preuari. vñ dici põt ꝙ in.d.l.i.nõ negatur transactionem valere quo ad reum est verum ꝙ ibi specialiter inducitur ꝯ patrem suum iniuriam non vendicantẽ vt puniatur pẽa deportationis.sicut i simili videm⁹ ꝙ iponit pẽa hr̃di ñ vendicanti necem defuncti.de his qui. vt indi.per totum. Et iducit hanc gl.bal.hic ad questionẽ statuti de qua hic vide p eũ. τ p eũdem.in.l.si re.j.de infa.τ quod no. Cy.in.l.i.in ṽsi.iuxta h̃ quero.j.que sit longa ꝯsuetu.τ Pe.de anch.in.c.canonũ statuta.de consti.in repeti.in ver.sed venio ad quartũ membrũ. vbi transit cum decisione Bald.hic τ ange.in.l.nec in ea.ff.de adul.post Bar.ibi τ p ang.in.l.in suis.ff.de li.τ posthu.τ dñs an.in.c.fi.de ꝯsuetudine.in prima fallentia.τ Jmo.in.l.si ṽo. §.de viro.in.viij.col.ff.sol.ma.in quibus locis tangit̃ an statutum permittens aliquid in maiori crimine videatur permittere pro minori.vñ si statutũ imponit pro homicidio penam pecuniariam an idem erit in adulterio vel alio iferiori delicto. vel si statutum permittit aliquem occidi impune videatur permitter̃ eum vulnerari vel derobari.pro quibus ẽt vide bal.in.l.i.j.de iter.τ in.l.cũ ancillis.in pe.col.j.de inces.nup. Jtẽ iferebat cy. hic ex ista prima solutione quam ipse tenebat ꝙ sicut prohibitio de adulterio h̃ posita extendebat̃ ad raptum.vt super eo tãquã simili vel grauiori nõ possit transigi.ita a maioritate rõnis nõ possit trãsigi sup crimine lese maiestatis vel heresis.τ ei⁹ ṽba rerfert simpliciter ant⁹.de bu.in.d.c.i.Sed nõ vr̃ verũ tũ qꝛ exceptio hic posita in adulterio nõ extendit̃ ad raptum ẽm magis cõẽ opi.vt dixi. Jtẽ exceptio posita hic i adulterio dꝫ firmare regulã in casib⁹ nõ exceptis: vt no.in.l.in his.ff.de legibus. Jtẽ qꝛ rõ assignata i adulterio ñ militat i istis casib⁹. ¶ Jn ea. ibi ad alia capitula τc̃. hec cõiter tenet̃ vel hic loqr̃ i adulterio vero.ibi i presumpto seu ficto: vt declarat ia.de bel.ibi.τ Bal. ang.τ saly.hic.τ ange.in.d.§.si negauerit. ¶ Et istud inducit hic Bal.ad questionẽ quã hic vide p eũ in q̃ ipsemet bald. in.l.quoniã.ff.de his qui no.infa.videtur ꝯtrium tenuisse. Sed pendet ab alio satis stricto passu.an statutũ habeat locũ i casu ficto.de quo dic vt per bar.in.l.omnes populi.in.vj.q.ff.de iu sti.τ iur.τ in.l.i.§.hoc interdictum de cisterna.ff.de fonte per Jo.an.in.c.fi.de consuetu.τ in regula possessor.in mercu. per bal.τ imo.in.l.gallus.§.τ qd si tm̃.de lib.τ posthu.τ bal.in.l. si quis seruo.j.de fur.τ.l.si qs nõ dicã rapere.š.de epi.τ cle.τ in.l.meminimus.j.de le.heredi.τ in.l.ꝙ vero.ff.de legib⁹.τ p imo.in.l.i.§.lex falcidia.ff.ad.l.falcidiã. Jtem ad hãc qõnem quã ponit hic.bal.adde no.p bar.i.l.si iõ.ff.de euic. ¶ Jn ea. ibi: vel verius τc̃. Ex hac solutione no.bal.τ saly. hic ꝙ iudex nõ dꝫ se iterponere vt partes ad ꝯcordiam reducat anteꝗ delictum punitũ sit τ ita istam gl.pro valde notabili alle.bal. in.l. cũ affirmes.j.de libe.cau.τ no.bal.in.l.equissimum.in prin.ff. de vsuf.τ ita limitat̃ tex.in.d.l.equissimum. Adde glo.in.l.i.§. post operis.in ver.dirimere.ff.de ope.no.nunci.vel põt dici ꝙ §.adulterium.alle.in glo.non tractat de transactione ad finẽ iponendi ꝓcessũ vel quo ad aliũ effectũ.sed solum tractat õ reconciliacione τ remissione iniurie quã quilibet semper facer̃ põt §.fi.insti.de iniur.τ ita intelligit illum tex. Ray.hic τ bar.in cõsilio.š.alle.τ bene. ¶ Jn ea.ibi repudiauit τc̃. hec non est vera: vt per bar.in.d.§.si negauerit.τ solue vt ibi per eum bñ loquentem omissis pluribus verbis que pro sol.illius cõtrarij parum vtiliter fundit hic saly. ¶ Jn ea.ibi in fi.hec secũda solutio violat tex.in ver.pacisci potest.τ si transactio permittitur: vt hic multofortius pactũ gratuitũ.l.furti.§.pactus.ff.de infa.nõ ob.l.preses alle.in gl. quia ibi si illud pactũ valuisset absorberetur in totũ ius reipu.hic aũt lꝫ valeat pactũ accusatoris habẽtis administrationem exercitij illius accusationis.tñ non absorbetur ius reipu.quia alius poterit accusare vel iudex inquirere: vt dictũ fuit supra. ¶ Jn gl.i.in versi.publicis.i fi. excepto ia. bu.doc.oẽs hic.in.d.c.i.de collu.dete.tenent opi.glo.per rationes quas hic vide per bar.τ alios.τ no.ij.q.iij. ꝑuaricator. τ que no.bar.in.l.inter oẽs.§.recte.ff.de fur.τ Tancredus de corneto in ope suo.i.vij. Rubrica.q.v.τ que no.bal.i.l. falsus

in.iij.oppo.j.de fur. ¶ Jn glo.in ver.lꝫ ibi pacisci bene licet.dic ꝙ solum est dr̃ia infra pactũ τ transactionẽ factã in casibus ꝓhibitis: qꝛ reus transigẽs videtur cõfiteri[b] delictũ.τ p hoc efficitur infamis.d.l.i fisci.τ.l.fina.ff.de preuari.τ.l.athletas.§.fi.ff.de infa. Sꝫ gratis paciscens non.d.l.furti.§.pactus.sed quo ad alios effectus non differunt pactum τ transactio.nam vtrobiqꝫ militat ratio ꝙ non valeat quia versatur interesse reipu.ne delicta remaneant impunita.vnde si in criminibus non ingerentibus penaꝫ sanguinis que ante accusationem institutam remittit per transactionem vel pactum ius accusandi non valet pactum nec transactio: τ ideo ipsemet poterit accusare.l.iij.§.si is.ff.de sepul.vio.no.glo.τ doc.i dicto.§.si paciscar.in verbo non liceat.τ in .l.accusationem.in glo.fi.j.qui accusa.τ Cy.τ Raynu.hic bar.in.d.§.si negauerit.τ est magis commũis opi. licet Bar.hic videatur ꝯtrium dixisse per.d.§. si negauerit.τ non bene vt ibi per eum respondendo ad illum tex. Sed post accusationem institutam: verum est ꝙ paciscens uel transigens non potest ampli⁹ ad accusationem redire.d.l.ab accusatione.l.qui desistit.ad turpil. ¶ Jn ea.in fi.hoc probat̃ in.§.si is. cum alijs proxi.alle.τ no.cano.in.c.licet in beato õ accu. ¶ Jn glo.fi.ibi ad pecuniariam estimationeꝫ τc̃. voluit gl.assignare rationem quia istud crimen falsi vt plurimuꝫ nascitur ex re familiari τ priuata lesione.vnde cum habeat originem a re priuata debꝫ posse super eo transigi.argu.l.si vnus.§.τ i summa ff.de pac.que ratio nihil ualet quia etiam quando quis criminaliter accusatur priuata accusatione nascente ex lesione facta in re priuata transigi nõ põt: vt.š.in glo.in uersi.publicis. Jtem quia sequeretur ꝙ si in publicis τ fiscalibus rationibus commissum est falsum non posset transigi quod est uiolare tex. ideo dic melius: vt hic per Cy.τ Bar.cum quo trãseunt alij hic in dicto.c.pño. ¶ Extra gl. querit hic Guiliel.de suza.τ Cy.an pecunia promissa per trãsactionem in omnibus casibus huius.l. peti possit. dic ut legitur τ no.in.l.si quideꝫ.j.de contrahen.τ cõmi.stipu.τ hic per eos quibus addo.l.secundum j.de adul.τ ibi habes an solutum ex causa transactionis repeti possit.τ aliquid per Bald.in.l.ij.j.de aboli.ubi etiam tãgit an pax possit fieri per pecuniam τ per Barto.in.l.athletas.§.fi.τ in.l.furti.§. pactus.τ ibi etiam Bal.ff.de infa.τ per bal.in.l. fina.in prin.ff.de condi.ob turpem causam. Adde etiam no.per barto.post glo.in.l.accusationis.j.qd metus causa. ¶ Jtem querunt hic bal.τ Saly.an si statutum pro pena sanguinis imponit penam pecuniariam possit transigi.concludunt ꝙ sic quia iudiciorum qualitas inducatur ex genere pene.l.capitalium cum si.ff.de penis.τ similiter tangunt bald. τ saly.quid si pena pecuniaria est in dispositione. τ pena sanguinis est in conditione: vt quia statutum dicat ꝙ si reus.j.mensem non soluat centum puniatur pena sanguinis dic ut hic per eos.quibus adde no.per Barto.in.l.ij.de publi.iudi.τ bald.τ Salyce.in.l.reos.de accu.τ bald.in.l.data opera.i.x. col.qui accusa. ¶ Jtem queritur an possit transigi cum episcopo per usurariuꝫ super male ablatis icertis.uide que dixi in.l.preses.š.eo. ¶ Jtem an in casibus in quibus clericus uenit tradendus curie seculari possit transigi. Ant.de bu.in dicto.c.i.tenuit ꝙ sic per rationem huius.l.τ ibi uide plene per eum post glo. ¶ Quid i causis mixtis quas cano.appellant causas matrimoniales.ut ibi in glo.de quo etiam.in.c.fi.de transacti.τ in materia uide etiam questionem quam indecisam relinquit Barto.in.l.explicandi.j.de accusatio.τ Saly.decidit ibi illuꝫ puniri.dic ut ibi. ¶ Etiam de iure cano. super omni

a ¶ Uulnerari.adde bart. cõsi.lxxx.τ facit ꝙ voluit io.de anania cõsi.xlix.ꝙ si p crimine vsurarũ sufficit ꝓbatio p ꝯiecturas qñ agitur ciuil'r ꝙ eodeꝫ mõ dꝫ sufficere p crimine falsi ꝙ est minus delictum.
b ¶ Cõfiteri. an stante statuto ꝙ pro pena capitali debeat cõdẽnari i mille deliquẽs cõi an faciens pacẽ vel trãsigẽs debeat soluere mille vide io.an.i addi. ad spec.i ti.õ accusa.§.dicto.ṽ.sed põe

a ¶ Trāsactio adde lud. ro. singulari. suis fo. xxj. & ibi quare de iure canonico nō possit trāsigi. & an transigi possit sup tutela vide p eū dem singulari suis fo. xiij.

crimine est prohibita transactio[a] q2 cano. non impo- nunt penam sanguinis ita dicit glo. ij. q. iij. p̄uarica tor. ¶ Ultio quia dictum est q transigens videtur ɔfiteri crimē. An sit dare remedium p quod non vi deatur confiteri. Tancredus de corneto in rubrica vltima. q. xiij. notabiliter decidit q sic: videlicet si re us transigens dicat hoc facere vt euitet dispendia li tis. non ex eo q crimen commisit. allega. in ar. l. mi noribus. ff. de mino. & d. §. pactus. vel si transigen- tes generaliter dicāt q vnus remittit alteri omnes i iurias vt ibi per eum. Alexan. de imola.

Sub pretextu. Transactio n̄ rſcidit̄ ptextu instrumentorum nouiter repertorū si bona fide facta fuit. Sed si reus per dolum extorsit eam rescinditur vel per doli replicatiōem si actio nō erat ipso iure sublata. vel p doli actionē si actio sublata erat. hoc dicit. ¶ In tex. ibi superest: vt quia libera- uerit reum per simplicem transactionem non inter- ueniente accepti. ¶ No. q transactio non rescindi tur pretextu instrumenti[b] nouiter reperti. Sed arbi- tramentū bene credit bar. rescindi posse si pēdet pe titio reductionis ad arbitrium boni viri. nam transa ctio nō pōt rescindi p petitionem alicuius reductio nis ad arbitrium boni viri secundum Bald. alleg. l. lucius. §. fi. cū ibi no. ad trebel. & dicit Pau. de ca. hic q istud dictum de arbitramento est singulariter no. & q nō recordatur alibi se legisse. S3 dic q istud nō h3 dubium vt ibi per bar. in. l. societatē. §. arbitro rum. in versi. quero vtrū arbitramētū possit detegi. ff. pro socio. & no. ant. de bu. i. c. qntauall'. de iureiu- ran. & limita vt per bar. in. d. §. arbitror. ¶ Secun- do no. q actio extincta nō iuuat̄ replicatione secus in non extincta: vt hic. & l. si vnus. §. pactus. ff. d pa ctis. ¶ Tertio no. q actio extincta ēt p dolū nūquā reuiuiscit. quod putat Fulg. esse verum in actiōe di- recta. sed ipsa actio directa extincta reuiuiscet vtilis sicut qñ per metum est extincta. l. si mulier. §. fi. & l. metum. §. volenti. cum ibi no. ff. qd metus causa. q2 secūdū eum non vr̄ esse rō diuersitatis inter metum & dolum. & ita dicit debere intelligi. l. mora. §. fi. ff. d vsuris. iuncta. l. si fideiussor. ff. de dolo. & l. stichum. in fi. pn. ff. de solu. p reo etiam facit. l. si per vim. i fi. cum glo. fi. j. quod metus causa. tamen puto contra rium esse verius: tū per istu3 tex. tū q2 actio de dolo ē subsidiaria & cessat vbi h3 locū aliud remediu3 actio nis vel ēt exceptionis. l. i. §. ait pretor. & l. fi. ff. de do lo. & nō reperitur cōtrarium esse prouisum in actiōe de dolo. ideo stabo regule. & potest esse ratio diuersi tatis inter actionem de dolo & actionem quod met⁹ causa. q2 actio quod metus cā. nō infamat sed actio de dolo sic: vt no. gl. & doc. in. l. si cum exceptione. §. eū qui. ff. qd me. cā. & hoc est de mēte glo. & doc. i d. l. mora. §. fi. ff. de ver. obli. & ibi rñdent ad iura al- legata p Fulgo. q in illis casibus nō cōcurrit vtilis cū actione de dolo. imo h3 locū in diuersis casibus vt ibi p eos. ¶ In glo. ibi & nisi in cā ecclesie &c. Ad de gl. & doc. in. c. inter monasterium. in glo. fi. & i. c. suborta. de re iudi. & in. l. sub specie. j. de re iudi. & in d. l. imperatores & idem quod dicit gl. hic in pupil- lo. extendit Fulg. ad adultum. ar. l. minor. xxv. an. cui fideicommissum. ff. de mino. ¶ In contrariu3 vr̄ ēē id quod no. bal. i. l. i. C. de sent. aduer. fis. la. li. x. vbi vult q restitutio de qua in. l. imperatores. & i. d. l. i. de sen. aduer. fi. la. nō cōcedatur ex beneficio re- stitutionis in integrū que cōcedit̄ minoribus & reip. iuxta. l. respublica. j. ex qui. cau. maio. patet ex tēpo re taxato. in. d. l. i. de sen. aduer. fis. la. nam respu. & minor in casu. d. l. imperatores. dicunt̄ esse vsi iure communi. ideo non restituūtur ex generali prouisio ne de qua in ti. de mino. l. fi. C. de in integ. restitu. er

b ¶ Instrumē- ti. sed an uigo re testamenti nouiter reper ti vide p ro. singulari. suis fo. v.

c ¶ Dolo sic ēt pendēte ac cusatione vt p ludo. rom. cōsi. cclxxix.

d ¶ Instru- mento. an sen tentia retra- ctetur p istra de nouo rep- ta vide pau. d ca. cōsi. cccxx iij. in prima ipressiōe.

go cū hoc specialr̄ sit cōcessū reipu. non d3 extēdi ad adultū s3 pupillu3 cui respu. eqparat̄. l. rēpublicā. & ibi no. Bar. C. de iu re reipu. li. x. no. gl. i. l. libros. j. de excu. tu. l3 bar. dubitauerit i d. l. minor. quia illa procedit quando minor omisisset reperire instrumentum & producere dolo aduersarij vel sui facilitate. se cus si facit illud quod quilibet alius diligens fecisset dicta. l. fi. de in integ. restitu. & ibi no. & isto modo possent opi. concorda ri. ¶ In ea. ibi nisi sit testamētum. Adde tamen q l3 pretextu testamenti nouiter reperti retractetur transactio vt in iuribus al leg. in gl. & etiam iuramentum. l. fi. j. d re. cre. tamē secus est in sententia: vt est glo. no. in. l. iiij. §. item si ipse. in ver. si euicerit. ff. si cui plusq per. l. falci. quam ibi multum no. Ang. & imo. l3 Fulg. in. l. error. s. de iuris & facti igno. in discursu dixerit ide3 in sententia q in transactione. tamen sto illi glo. de qua mētio nem non facit. ¶ Alias fallentias vltra illas que hic ponuntur in glo. vide per Barto. & docto. in. d. l. imperatores. Et iuxta hoc dicit hic Fulgo. q sententia non retractatur ptextu instru menti nouiter reperti regulariter etiam si ille qui contra se sen- tentiam habuit ignorabat probabiliter de instrumento[d]. alleg. in argumen. l. si seruo inuito. §. cum pretor. ff. ad trebell. dic q communis opi. est in contrarium: vt no. per bald. & Cy. in. l. i. C. de condi. inde. per Specu. & Joan. an. in ti. de exe. sententie §. fi. versi. illud autem. & per Joan. an. i ti. de instru. edi. §. post q. in addi. incipiente hoc iure. per Cy. in. l. qui testamento. ff. de excu. tuto. & per doct. in dicto. c. suborta. per Bal. in. l. argē tarius. §. cum autem. ff. de eden. & in dicta. l. sub specie. & An- ge. in dicto. §. item si ipse. per ang. & Pau. de castr. in. l. si sine §. quod si procura. ff. rem ratam ha. per Imo. in. d. l. imperato res & ibi al's dixi. Ignorantia enim est iusta causa restitu. in in- teg. vt no. glo. & doc. in. l. cum filius. §. in hoc. ff. de verbo. obli ga. & in. l. qui alterius. ff. de regu. iur. & in proposito est optim⁹ tex. & ibi nō. Barto. in. l. si mater. in princip. ff. de excep. rei iu- di. Et aduerte quia quando petitur rescisio sentētie in casu di- cte. l. imperatores. requiritur restitutio in iteg. vt hic. ¶ In gl. ij. ibi. §. si is. hec solu. quanuis sit in se vera. tamen diuiat ideo dic melius vt hic per Ja. bu. cum quo transit Barto. & magis communiter alij & eorum solutioni adde q non obstat si dica- tur q celando instrumentum incidit in speciale crimen falsi: er go debet cessare actio de dolo: quia responde q actio de dolo bene concurrit cum actione criminali: vbi non est prodita spe- cialis actio ciuilis. l. si quis affirmauerit. in fin. ff. de dolo Et si diceres nonne etiam ex illo crimie falsi oriatur ciuilis actio i fa ctum. l. qui nomine. ff. de fal. responde q actio in factum non est specialis sed generalis. & oritur ex quocunq3 delicto: vt ibi per Barto. & l. nec quicquam. ff. pro socio facit. l. quotiens. d prescriptis verbis. & l. sancimus. C. de sacro. sanc. eccle. cum q generaliter concurrit actio de dolo. l. si legatari⁹. cum ibi not. ff. de dolo. ¶ In glo. fina. ibi secus in actore. Jac. de butri. & Barto. hic approbant illam differentiam hic inter actore3 & re um quando tractatur de calumnia litigando commissa. Sed vbi tractatur de dolo commisso in extorquendo transactione3: tunc in isto dolo non est differentia fm eos inter dolum acto- ris & rei: quia vtroq3 casu transactio valebit. sed obstabit exce- ptio seu replicatio per hanc. l. quia in hoc ñ reperit̄ distinctio inter actorem & reum. facit. l. dolo. j. de inuti. stip. & idem tenet Raynu. Franci. tigri. & Ange. in. l. siue apud. j. eodem. & imo. in. c. i. in vltima charta. de depo. Sed istud reprehendit h bal. quia dolus in litigando infert dolum in transigendo. Item q2 sequeretur q dolus in transigendo qui est immediata causa ñ viciaret contractum ipso iure. Sed dolus in litigando qui esset causa remota sic: cum tamen deberet potius esse econtra cum plus attendatur causa proxima & immediata q remota. l. si mu lier. §. i. ff. re. āmo. vnde approbat ipse simpliciter & indistincte glo. ponentem differentiam inter actorem & reum & ita tenet ēt Pau. de cast. in dicta. l. si i summa. Sed Richar. & Bar. de sa ly. hic & in. l. ij. s. e. per istam. l. & l. actione. s. eo. tenent opi. ia- bu. & bal. & videnť respondere ad motiua bal. q oīs dolus in litigando irritat trāsactionē. sed reqrit̄ q sit euidēs calūnia: vt d. l. si in summa. i pri. ergo excepto illo casu si querim⁹ an dol⁹ dans cām transactioni reddat eā ipso iure nullā debem⁹ dice re q nō: q2 sumus in regula q dolus in contractibus stricti iu

ris nõ annullat ipso iure.d.l.dolo.Fulg.hic vult q euidēs ca lūnia in litigando siue ex pte actoris siue ex pte rei reddat trāsactionē nullā.l.i.ff.e.q: euidēs calūnia rei nõ facit rē dubiam vt no.glo.in.l.post rē.ff.e.tñ in dolo dante cām transactiōi videtur tenere opi.ia.bu.adde q ēt ista fuit opi.bar.in.d.l.in sūma z Ang.in.l.i.§.q: autē.ff.de calū.s.q euidēs calūnia ēt rei ī litigando reddat transactionem nullā:q: ēt reus p calūniam litigans tenebat gratis cedere liti.ergo si aliqd ,pter hoc sibi datur vel ,pmittit turpiter accipit.l.si.ff.de condi.ob tur.cau. Pau.de ca.hic tz opi.Cy.s.q idistīcte dolus actoris vel rei ñ reddat transactionē ipso iure nullam q: transactio est stricti iuris ergo zč.d.l.dolo.z ad impugnationem quā Bar.facit hic contra Pe.per.l.qui exceptionem.in prin.ff.de conditi.inde. rñdit ipse post ful.hic q exceptio doli nõ est odiosa cuz competat ex naturali equitate.l.i.ff.de doli excep.z ideo dicitur fauorabilis:vt no.Cy.z bar.in.l.ij.j.qđ me.cā.z imol.z Ro.in.l.si quis cum aliter.de verbo.ob.vbi alias dixi.z Fulg.z ro.in.l. qui se debere.per illū tex.ff.de condi.ob cau.Sed secus ē ī exceptione macedoniani de qua loquitur tex.in.d.l.qui exceptionem.q: ista est inducta contra naturalem equitatem.vt pz in.l. qui naturalis.ff.ad Mace.iō concludit q aut in transactione interuenit dolus re ipsa.z nõ ex ,pposito z tunc non vitiet etiaz si fuit.ð parte actoris.l.nec itentio.j.eo.vbi nulla actori cõpetebat actio.z tamen valet transactio.aut fuit dolus ex proposito commissus in litigando.z tunc aut fuit dolus rei sine aliquo delicto admixto:vt quia per calumniam litigauit sciens se ius non habere.z tūc transactio ñ est nulla nec annullāda.l.ij.ã.eo.aut fuit delictum secum admixtum:vt quia etiam reus subtraxit instrumenta propter quod ab actore transactionem extorsit:z tē annullanda venit transactio vt hic:aut fuit dolus ex parte actoris z reddit transactionē annullandaz secūduz opi.Pe.quam ipse sequitur vt dixi.Aut dolus fuit cõmissus tñ in extorquēdo transactionē:z tūc tā in actore q̄ in reo tenet opi.Pe.q trāsactio nõ sit nulla ipso iure.sed annullanda:q: est contractus stricti iuris.p.d.l.dolo.Sed aduerte q: illi qui tenēt transactionē nõ esse nullā ipso iure si interuenit euidens calumnia ex parte actoris in litigando videnť dicere contra tex.in.d.l.in summa. in verbo imperfectū.quod denotat imperfectionem substātie. l.hac consultissima ad fi.C.de testa.Et ideo verior videť opi. q sit nulla.quā opi.ēt vltra p̄dicta tenuit Ant.de bu.in.c.i.de depo.C Item illi q tenent nõ eē dr̄iam inter actorē z reum qñ euidens calūnia fuit ɔmissa in litigando concludētes trāsactionē esse ipso iure nullā videnť bñ dicere:z eoz opi.nõ videť iure ,pbari in reo z sic est ɔ.d.l.dolo.nec ob.d.l.in summa.q: ibi tractatur de repetitione soluti:vt a lite discedereť:quia dicebať indebite solutum.C De natura aūt transactiōis ē q reus det actori vt a lite discedat:vt no.do.in.l.ij.ã.e.z ē ,ppriē discedere a lite ex parte actoris.l.destitisse.ff.de iudi.vnde si reus fuisset ī calūnia litigādo vr̄ hz veriorem opi.q trāsactio nõ redderetur nulla nec annullanda.d.l.ij.z ,p hac dr̄ia inter actorem z reuz facit rō.l.fauorabiliores.ff.de re.iur.Nec ob.q reus gratis recedere debeat ergo sibi turpiter ,pmittitur ex cā trāsactiōis. d. l.si.ff.de condi.ob tur.cau.q: rñdet ad hoc Saly.h q aliud ē ,pmittere aliqd vt qd fiat qđ nõ facere erat turpe recipiēti.z tūc hz locū ɔ̄riū.Aliud est dare aliqd ex ɔctu sui natura licito vt est trāsactio q: nõ infringiť.l.ij.ã.e.vel ƀm eū qñ ,pmittiť ob turpē cām non expressa turpitudine valet promissio.licet obstaret exceptio pe.secūdū bar.z doc.ibi in fi.ff.de ɔdi.ob tur.cām.no. bar.in.l.generaliter.ff.de ver.ob.Nõ ob.rō allegata p Fulg. dū alle.post rē.q: rñde q si reus q calumniose negat fuerat sup eo qđ negat ɔdēnat⁹ per sñiam que transiuerat in rē iudicatā:z sic calūnia sua fuerat detecta per sñiam tūc sñia facit q trāsactio sit ipso iure nulla.d.l.post rē.cū gl.Sec⁹ si nõ fuerat cõdēnatus.d.l.ij.ã.e.z hic in glo.ƀm Pau.de ca.i.d.l.post rez istud est perpetuo mēti tenendū.z potes tu ponere exēplū qñ dicať cõstare de calūnia dato q non fuerit condemnat⁹.s.si re⁹ exceptionē solutiōis opposuit z in terminis ,pbatoriis nõ ,pbauit.iuxta no.p gl.in.l.athletas.§.calūniator.ṽ.ex vtraqz.ff.de calū.z Bar.post glo.i.l.i.in pñ.ff.ad turpil.z ad hoc viđ bal. in.l.ēt in.i.col.i ṽ.sed qd si debitor.j.de execu.rei iudi.z sic ṽa remanet opi.Ja.bu.z Bar.hic i dolo i litigādo:z ēt puto eos

bene dicere in dolo in extorquendo transactionem. Et ratio diuersitatis inter vnum z reliquum eē põt: quia maior est dolus commissus in litigādo euidēter p calūniā.nā tūc actor obrepit parti z iudici quez offendit.l.si qs obrepserit.ff.de falsis.z per hoc pz rñsum ad argumētū bal.limitabat tñ singulariter bal. p̄dicta.i.l.ij.ã.e.dicēs q aut dolus in litigando non erat notus aduersario.z tūc trāsactio rescindiť.d.l. in summa.aut erat notūs aduersario.z tūc nõ rescindiť.d.l.ij.quā ipse ita intelligit nisi secūdū eū metus esset annexus vel impressus.alle.l.si per ipressionem. j.de his que metusue cā ges.sunt.C Secūdo limita. d.l.in summa.non hr̄e locū vbi dñs agēs p calūniā litē instituisset q̄ pendēte ,pcuratorē cū libera ɔstituit qui bonafide transegit.nā tūc trāsactio valebit q: tūc inspicieť potius bonafides procuratoris trāsigentis. glo.est elegans in.l.i.§.sed z cõstitutio.in glo.mag. quā ibi ad h notāter alle.Ang.ff.de calūnia.C Ulterius autem predicta procedant vbi transactio eēt fcā sup cõtractu bonefidei iteruenīente dolo in transactione statim diceť.C In ea.ibi nulla est ipso iure bar.h cõcludit q aut trāsactio extorta dolo fuit facta super ɔctu bonefidei.z tunc contractus redderetur nullus propter dolū.secus si sit facta super ɔctu stricti iuris: q: liberatio sapit naturam illius ɔctus super quo iterponitur.alle.no.p glo.in.l.de tutela.j.de i integ.restitu.z idē tenuit Frā.tigri.z ang.hic z i.d.l.in sūma z ibi etiā Bar.sed bal.hic tenet ɔ̄riū q: trāsactio ē ɔctus stricti iuris.eo q: non enumerať.i.d.§.actionū insti.de act.ergo lz interponať super ɔctu vel actione bonefidei valebit.z opus erit q rescindať p actiōem de dolo.alle.l.actiōe.ã.e.z id qđ no.glo.in.l.si quis cum aliter.in ver.p machinationē.in fi.de ver.ob.z idē tenet Saly.hic z pau.de ca.i.d.l.i sūma.C Idē tenebat frā.de rāpo.vt refert Inno.in.d.c.i.ð depo. p.d.§.actionū.z dicebat q gl.i.d.l.de tutela.nõ est ṽa.dñs ant.in.d.c.i.dicit q al's dubitauit ð ista opi. Bar.tñ putat eā eē substētabilē.q: dz attendi sup q̄ materia fit.alle.no.in.d.l.si qs cū aliter.z.l.ij.j.ð rescin.vē.z idē tenet Jmo.in.d.c.i.p.d.l.si maior.cū glo.z ibi bar.j.de dolo z.d.l.de tutela.hz scđaz lect. gl.p que iura dicit suppleri tex.in.d.§.actionū Cy.i l.si maior la.ij.j.e.simpliciter dicit q trāsactio est cõtractus strictu iuris.Ego teneo opi.Bar.,p q̄ alle. bonū tex.in.l.ab emptione.in ver.bōefidei.ff.ð pac. vbi resolutio obligationis censetur esse bonefidei.si illa obligatio erat bonefidei.z ad hoc illum tex.ponderat ibi bar.C Itē ēt.ij.,pbať in.l.eleganter.§.nõ solum.inducendo vt ibi per bar.ff.de dolo.C Tertio pro hoc est tex.in.l.si cum dotem.§.si cum mulier ff.solu.ma.vbi similiter denegatio z nouatio dolo in interposita redditur ipso iure nulla.sicut z contract⁹ dotis tanquam bonefidei redderetur ipso iure nullus.l.siue generalis.in princ̄ipi.ff.de iure dotiū.z ad hoc illum tex.ponderat ro.in.§.si mulier.C Quarto pro hoc est glo.in dicta.l.si quis cum aliter.que ƀm verum intellectum vult q stipulatio interposita super contractu bonefidei redderetur propter dolū ipso iure nulla.secus si super contractu stricti iuris: quia tunc per exceptionem doli infringeretur dicta. l.dolo.licet ipsemet Bal.z Salyce.hic z male allegauerunt istam glo.in contrarium.C Non obst.tex. in dicta.l.actione.quia responsio colligitur ex h no. per Barto.allegantem illam.l.Nam ibi datur actio de dolo non ad rescindendum contractum transactionis quia ille fuerat nullus.z sic rescindi non potest.l.nā z si sub conditione.ff.de iniusto testamento.Sed datur ad reuocandum liberationem factaz per acceptilationem.quia liberatio dicitur esse quedā traditio.l.si mulier.ff.de condi.ob cām.z no.i.l. actiōe.p gl.z iō reuocať per actionem sicut traditio

a C Stricti iuris.de hac materia viđ per Raph.cuma.cõsilio.clvj.z ibi an trāsactio rescindatur per istra de nouo repta z vide ag. an transactio dať nulla ex euidenti calūnia actoris vel rei ci⁹ cõsilio.xciij.z ibi uide ð hij q̄ dicit hic.d. iason an valeat trāsactio nõ uisis nec cognitis verbis testamēti z fuit transactio inter iudeos vide ēt ludo.roma. cõsilio.ccccxvij.ad materiam huius.l.

a ¶ Consenti re. adde Jo. an. in additi. ad spec. in ti. de prola. snie §. iuxta vñ. sꝫ nunquid imo. ꝛ ant. de bu. in. d. c. consu luit.

b ¶ Recipe testes. adde i quantuꝫ bar. hic dicit ꝙ p tes debēt co gnoscere te stes de nocte ꝛ ideo videt ꝙ debent eē luminaria vl luna resplen dere aliter ñ possūt cogno scere. ꝛ ideo dicit ang. cō silio. clxxxiiij. ꝙ testis q de ponit se vidis se de nocte p sumatur fal sarius nisi es set splendor lune vel can dele.

c ¶ Simulate. inquantuꝫ d. iason hic ponit ꝙ istꝫ simulatum ē sicut corp⁹ si ne spiritu ꝛ ꝙ nō valet iu ramētū super eo interposi tum ꝛ qualr pbetur simu latio vide in l. ab emptiōe §. de pactis vbi posui.

d ¶ Taxati ue dicere. in quantum. d. iasō hic dicit ꝙ cōfessio ta xatiua debito ris non preiu dicat credito ri nec fi ir cre ditoris cōfes sio sibi piudi cat lꝫ taxatiue

facta occasione contractus bonefidei dolo initi vt h in gl. p. d. l. eleganter. in prin. ꝛ hoc probatur. in. d. l. si maior. cū gl. ꝛ sic ista liberatio facta ex cā putatiua quam iste cui inferebatur dolus putabat esse iustā ꝛ verā non ipedit executionē acceptilatōis sicut ꝛ traditio facta ex cā putatiua nō ipedit trāslationē dñij. l. iij. §. subtilius. ff. de cōdi. ob cām. vñ necessaria est actio de dolo ad retractanduꝫ. ꝛ p hoc pꝫ rñsio ad aliqua q̄ hic alle. bal. ꝯ bar. quia argumenta sua non procedunt quando subesset causa putatiua contrahentium. ꝛ predicta no. qꝛ non reperies melius discussa. sequitur. l. non minorem.

n **Non minorē.** Trāsactio ꝛ snia paris sunt auctoritatis ꝛ valet trāsactio facta de nocte sicut de die. ¶ Utrum autem snia de nocte ferri possit. gl. isti. ꝯ h. ob. §. ij. in gl. magna ad fi. tenuit ꝙ ñ: dicēs ꝙ vsqꝫ ad vesperas vel statim post ferri dꝫ. Jdem vr tenere gl. in. l. more. ff. de ferijs. p. §. sedebūt. in auc. de iudicijs. ꝛ. l. ij. in. §. si qs magistratibus. i h. vespertinis. ff. de orig. iuris. ꝛ idē tenet Cy. bar. ꝛ ange. hic ꝛ bar. bal. ꝛ anto. in. d. c. more. cū aliqbus limitationibus quas ibi vide per eos. Jdē tenet inno. in. c. cōsuluit. per illū tex. de of. deleg. Jdē tꝫ io. and. in ti. de snie platione. §. iuxta. h. Sed nunquid tūc. vbi dicit ꝙ parte tacente posset ferri snia de nocte. al's nō: nisi ꝯsuetudo aliter se haberet. ꝛ idem tenet Jo. an. post Hosti. in preualle. c. ꝯsuluit ꝛ ibi seqt Anto. de but. ꝛ Jmo. idē tenet hic Saly. lꝫ de predictis mentionem non faciat pro quo alle. quia sicut de partiū ꝯsensu pt fieri prorogatio loci. l. si vt pponas. la. ij. cū ibi no. j. qūo ꝛ qñ iu. ita ꝛ temporis qꝛ pcedit argumētū ꝯ loco ad tps. l. vinum. ff. si cer. pe. l. in hac. ff. de tritica. ergo pte tacente. ꝛ sic tacite consentiente tpe prolationis snie late de nocte valebit snia. Nā ex quo ꝯdicere pōt p. d. c. ꝯsuluit ꝛ nō ꝯdixit videtur tacite ꝯsentire. l. sepe. ff. de re iudi. no. in. l. gaius. ff. de pig. act. ꝛ si vtraqꝫ pars consentit est eadē rō que est in trāsactione que hꝫ vtriusqꝫ partis cōsensū: dicebat tñ dñs cardi. in preualle. c. ꝯsuluit ꝙ qñ fert parte contradicēte necessaria erat appellatio qd reprehendit Jmola ibi: qꝛ ex quo snia est nulla ñ est necessaria appellatio l. i. ꝛ p totū. j. qñ puo. ꝛ intelligit inno. i. d. c. ꝯsuluit. predicta pcedere et i iterlocutoria ꝛ ēt i actu litis cōtes. lꝫ ꝺm eū possit iudex de nocte recipere testes[b] ꝛ audire allegationes vt hic per eum. cū quo alij trāseunt qd intelligo verum in actu recipiendi testes post delationē iuramenti. Nā ille actus receptionis nō fit p̄sentibus partibus, sꝫ in secreto. l. nullū. j. ꝯ testi. ꝛ sic non fit a iudice sedente pro tribunali. Sed actus delationis iuramenti cum requirat partis p̄ntiā. l. si qñ. j. de testi. non dꝫ posse expediri: quia inuitus nō cogitur qs hora noctis incongrua cōparere. d. c. cōsuluit ꝛ idē puto in oībus actibus q sunt expediendi iudice sedente p tribunali p. §. sedebunt. in verbo sedebunt. gl. tñ in palleg. c. ꝯsuluit. ꝛ in. d. §. sedebunt. tꝫ simpliciter sniam de nocte latā valere. Et idē tenet h Jac. bu. ꝛ ēt hosti. in summa. in ti. de iud. §. generalr ꝛ qñ. put refert h Ful. per istam. l. ꝛ. d. l. more. ꝛ ad d. §. sedebunt. cū si. rñdet put ibi in gl. pau. ꝯ cast. h dicit ꝙ aut loquimur in ordinario q hꝫ certū locuꝫ ꝛ certas horas. ꝛ pcedit opi. gl. in. d. l. more p. d. §. sedebunt. aut in delegato seu arbitro vel arbitratore q non habent certā horā vel tps. sed pro libito voluntatis rā locum q̄ tps sibi deputant. ꝛ valet lata de nocte dūmodo in loco honesto. alleg. no. p gl. in. l. cum sniam. j. de sen. q dñia inter ordinarium delegatū vel arbitrum mihi non placet ꝛ est expresse ꝯ gl. in. d. §. ꝛ qꝛ in h̄si. vespertinis tpibus. ꝛ ꝯ gl. i. d. §. sedebūt in versi. mox. que dicit illū tex. habere locuꝫ in delegato. ꝛ est ꝯ no. p bal. in. l. eos. §. fināt. i fi. j. de ap. vbi dixit ꝙ snia arbitri nō vꝫ lata de nocte sicut nec snia iudicis. sꝫ arbitramentum arbitratoris sic. nā dr esse quedā transactio: vt no. in auc. vt diffe. iudi. d. §. i. ergo valet vt hic. ¶ Jtē ꝯ pau. de ca. facit rō assignata in tex. in. d. c. ꝯsuluit que vr hre locum in delegato sicut in ordinario: qꝛ q male agit odit lucē. vt ibi dr ergo excusatur si non vult comparere de nocte ꝛ se submittere piculo male agentium. ¶ Teneo ergo primā opi. cū declaratione Jo. an. vt. ꝯ. maxime per. d. c. ꝯsuluit. vbi nō ē hora cōgrua iudicij. sic sicut snia lata tpe feriato nō tꝫ: qꝛ est lata tpe incongruo. l. fi. cū si. j. de ferijs. ita h. ꝛ plus dico ꝙ inquantū bal. in d. §. fināt vr velle sniam arbitratoris valere de nocte: puto illō esse verū in casibus in qbus arbitrator pōt pnūciare ptibus ñ citatis q casus tradunt per doc. in. l. si qs arbitratu. de h̄b. ob. vel vbi potestas pcedendi eēt data a partibus. al's secus qꝛ hꝫ locū rō. ꝯ. reddita. Subdebat hic bar. in. d. l. more ꝙ vbi iurisditio iudicis expiraret valeret snia lata de nocte. tñ in ꝯtrium vr esse tex. in. d. c. cōsuluit. q loquitur etiaꝫ qñ iurisditio expiraret ꝛ ita dicit Jmol. ibi reprehendendo bar. tñ pro opi. bart. facit illud qd dicit Cy. hic. ꝛ bal. in. l. casus. j. de testa. volens ꝙ qñ snia fert super re q̄ erat tpe peritura possit ferri de nocte. ar. l. ij. ꝛ. iij. de ferijs. Adde id qd no. bal. in pe. ff. §. sed cum nos. al's est. §. itaqꝫ. vbi ar. illius tex. dicit ꝙ iudex pter multitudinem causarum impeditus poterit ferre sniam de nocte. ꝛ ro. in. l. si viro. §. de viro. in. iiij. fallentia. ff. so. ma. dicit istud dictuꝫ bar. esse verū si instantia erat peritura al's nō. alle. in arg. l. si ꝯ meis §. fi. ꝛ glo. in. l. si feriatis. ff. de arbi. tñ vere in terminis nostris repugnat littera. in. d. c. ꝯsuluit. nō violando. An aūt possit appellari de nocte vide tex. in. l. i. §. dies. cū sequen. in ver. suprema hora. ff. qñ appel. sit. ꝛ melius in auc. hodie. j. de appel. ꝛ p no. p glo. antepe. in. c. ab eo. de appel. in. vj. ꝛ in materia etiaꝫ vide Bal. in. l. iij. in versicu. quero vtrum dies. j. de fruct. ꝛ lit. expen. reliqua possunt de nocte expediri. vide no. per glo. ꝛ docto. in dicta. l. more.

c **Cum ea que.** Plus valꝫ quod agit q̄ qd simulate[c] cōcipitur. hoc dicit. aliud hic non scribitur. sequitur. l. si maior.

s **Si maior.** Protestatio vel cōtestatio sup dolo nō facit dolū ꝯsumi. h. d. ista. l.

n **Nec intentio.** Si ꝯuēt⁹ vt hrs nō opposuit ꝙ ñ erat hrs. sꝫ vt hrs trāsegit ꝛ soluit repetere nō pōt lꝫ h̄e nō eēt hrs. ꝛ si nō soluissꝫ cōpelleret soluere si stipulatio nō iteruenisset. h. d. ꝛ itellige ꝙ h nō fuit actor ꝯ dolo seu euidēti calūnia. vt qꝛ putauit reū eē hrdē cū nō eēt nō vbi fuisset i euidēti calūnia trāsactio nō vꝫ ut dictū fuit i. l. sub ptextu. ꝯ. e. ¶ Jn gl. magna ibi repetes ꝛc. doc. trāseūt cū gl. excepto Cy. Pe. Saly. ꝛ fulg. h dicētib⁹ uerū eē ꝙ trāsactio facta p hrdē putatiuū ñ pdest h̄is hrdib⁹. adeo ut quo ad eos p oīa seruet trāsactio. l. si tibi. all. i gl. l. si un⁹. §. añ oīa. ff. e. ti. Tñ iquātū creditores receperūt trāsactiōis noīe a putatiuo hrde pficiet h̄is hrdib⁹ ut tāto min⁹ ab eis exigi possit. al's creditores eēnt solliciti de ere alieō. qd eē non dꝫ. alle. l. iij. ff. p ēptore. Et iō si hrs erat putatiuus a h̄is hrdib⁹ repetet alle. l. si qd possessor. alle. i gl. p q̄ opi. alle. h Fulg. l. de qua re. §. fi. ff. de iudi. ꝛ. l. si stipulatus eēt. §. i. ꝛ ꝯ fideius. Jtē qꝛ bonefidei possessor nullū dānū pati dꝫ. l. sꝫ ꝛ si. l. §. ꝯsuluit ꝛ. l. itē uidēdū. i pñ. ff. de peti. here. ꝛ sic pōt a h̄is hrdib⁹ cōseq. unde ne ꝯtingat uos hrdes bis tenēdo. s. putatiuo hrdi ꝛ creditoribus agentibus cōtra h̄os hrdes obstabit exceptio. ꝛ ista opi. hꝫ maximā eqtatē. ꝛ eā sequor. facit. l. bonafides de reg. iu. nō tñ urgēt iura alle. p fulgo. qꝛ nō loquūt qñ ex separata ꝛ noua obligatiōe qs soluit put h. ꝛ. §. ꝯsuluit. cum si. ꝯcedit bōefidei possessori retētionē uel exceptōeꝫ. nō sequitur ergo ꝯseqt actionē. l. si i area. i fi. de ꝯdi. ide. l. iurisgentiuꝫ. §. igitur. ff. de pac.

s **Si quidem.** Solutio partis debiti facta ex causa transactiōis liberat a residuo. secus in confessione partis debiti facta tanquaꝫ plus non deberetur. h. d. Et facit ad aliqua utilia de quib⁹ dic ut per Barto. ꝛ bal. cum quibus transeunt omnes ꝛ pro dcisione secunde. q. quam hic format Barto. adde. l. cum furti. ff. de in litem iur. vbi ille qui iurat rem valere centum que plus valet non est periurus: qꝛ nō videtur taxatiue dicere[d] ꝙ valeat cen

loquatur nisi dicat ꝓ resto qꝛ tunc in illo pluri sibi ꝑ iudicat adde videndū fed. cōsi.cxxvj. ꝛ dicit lud.ro. cōsi.clxvij.ꝙ sicut cōfessio partis extraiudicialis nocet ad cōdemnandū ita debet ꝓdesse ad absoluendum.

tū tātū. ꝛ ita illā.l. intelligit ꝛ summat Bar. ibi ꝛ not. per Bar. in.l.fi.§.i.in fi. de legatis.ij.

s **J maior.** Transactio non rescinditur ob defectum cause in mente retente seu ob defectum cause q̄ erat in opinione vnius tantum.h.d.

t **Transactione.** Status liberorū ex cōtractu matris non leditur. hoc dicit.

s **Annum.** Trāsactio hominis egri sicut sani valet[a] dummodo sit sanus mente.h.d.

s **J apud.** Transactio cuꝫ scriptura vel sine facta apd̄ acta vel extra producit exceptionem. actioneꝫ vo n̄ si fuit facta nudo pacto ꝛ reus eā nō seruans cōueniri pōt primitiua actione contra quā si excipiat repellitur replicatiōe cuius virtute cōpelletur implere conuenta. alias ad vlteriora ꝓcedet̄ in causa sup actione primitiua.h.d. ¶ No. ꝙ ꝯct⁹ fact⁹ apud acta ꝛ ī scriptis nō est magis validus q̄ꝫ si scriptura vel actis nō interuenientibus fieret. ex quo pꝫ ꝙ statuta que requirūt acta vel scripturā in ꝯtractibus mulierum exorbitant a iure cōi vñ sunt stricte ītelligēda. iuxta.l. qd̄ vo ff. de le.ꝛ.l. si vo.§. de viro.ff.so.ma. ꝛ iō dicit bal. ħ se cōsuluisse ꝙ statutū disponēs ꝙ nō vꝫ ꝯctus mulierum nisi insinuet̄ corā iudice nō extendat̄ ad simplicē liberationē siue distractū. Dicit tñ ꝙ ī ꝯrīū pōt allegari glo.l.iij.§.ꝑ ꝯrīū ī ver. liberationē.ff.ꝺ con.iu. tu. que vult. ꝙ auc̄. sacramēta.ꝭ. si aduersus vendi. q̄ est exorbitās ꝛ correctoria ꝛ q̄ loq̄t ī ꝯctibus trahat̄ ad liberationem. Dicit etiā Bal. ꝙ pōt ēt in cōtrarium allegari.l. si ad resoluendā.ꝭ. de predi. mino. ꝛ aliter nō r̄ndet dic ꝙ ipse fcte cōsuluit[b]. nā appellatōe ꝯctus non venit distractus.l.fi.i ꝑn. ꝛ ibi pōderat bal. ꝭ. si tu. vel cura. iterue. ꝛ iō ponit̄ titu. de ꝑ se. insti. de obli. que ex quasi ꝯctu. Et ꝑ hoc voluit Bart.i.l. ab emptiōe.ff.ꝺ pac. ꝛ bal.i.l.i.ꝭ. qñ lic. ab emp. disce. ꝙ statutū disponēs ꝙ ꝑ ꝯctu solui debeat gabella non vendicat sibi locum in distractu. de qua materia etiā vide ꝑ bal. ī Rubrica.ꝭ. titu.i. ꝛ per Saly. in.l.i. circa mediū.ꝭ.ti.i.ꝑ bal.i.l. pactum. in.xxj.q.ꝭ. de col. ꝛ in l.i. in fi.ꝭ. si aduersus dona. ꝛ i.l. si donatiōis.ꝭ. quod metus causa. ꝛ i.l. tres fratres.ff.ꝺ pac. vbi dicit ꝙ tale statutū nō ꝯp̄henderet refutationē. ꝛ lꝫ bal. circa ꝑdicta videat̄ varius in dictis locis: tñ v̄r vo illa opi. ꝑ q̄ ipse hic refert se cōsuluisse ꝓ quo optie faciūt no. ꝑ bar.i.l. apud iul.§.fi.ff. qbus ex cau.i pos. eat̄. Et ꝑ bal. ange. ꝛ modernos in.l. inuitus.§.i. ꝛ in.l. more. ff. de acq. here. Non ob. qd̄ no. gl.i.d.§.ꝑ ꝯrīū. ꝛ qd̄ no. gl. ꝛ doc.i.d. auc̄. sacramēta qꝛ r̄nde ꝙ egregie dixit Ant. de bu. in.c.fi. in.i. fallentia de cōsue. ꝛ Jmo. ꝛ Do. de sancto gemini. in.c. q̄uis.ꝺ pac.i.vj. ꝛ i.c.i. de tempo. ordi.i.vj. ꝙ ibi illud ꝓcedit: qꝛ dispositio illi⁹ auc̄. tendēs ab obseruantiaꝫ iuris est fauorabilis aie qd̄ est bene notādū. Nō ob.d.l. si ad resoluēdā. qꝛ verba senatuscōsul. posita in.l.i.ff. de re. cor. cōp̄hēdebant apte illū distractū ex quo īducebat̄ alienatio. Jn aliqbus tñ casibus magis operatur actū extraiudicialē fieri in iudicio q̄ꝫ extra iudiciū: vt dixi in.l. pacta nouissima.ꝭ.ti.i.pꝫ.i.l. cū ostēdimus.§.fi.ff.ꝺ fide instru. de cuius itellectu posuit aliqd bal. ħ ꝛ magis cōiter tenet̄ qd̄ ibi solus calor iudicij hoc nō operaret̄ nisi cōcurreret fauor pupilli. de quo per bart. ꝛ doc. in.l.i. ꝛ ibi al's dixi.ff.ꝺ ver. ob. ꝛ in.l.ij.§. voluntatē.ff. so. ma. ¶ Secūdo no. ꝙ re dimissa penes reū ex cā trāsactiōis ab actore nō ꝑdit actor dñium ꝺ quo aliqd ħ i gl. in vbo pendente. ꝛ plenius videbim⁹ in l. si ꝑfundo.ꝭ.e. ¶ Tertio no. ꝙ reus pōt purgare q̄si morā vsqꝫ ad sñiam[c]. nā hic reus ꝯ quē post transactiōeꝫ actor ꝓseq̄t̄ iudiciū rei vendicatiōis pōt pendente iudicio: vt euitet iudiciū ꝯuare promissa: lꝫ pri⁹ recusauerit. Et iō dixi quasi moraꝫ. qꝛ reus ꝓprie nō erat ī mora qꝛ ꝯ eū nō poterat agi ex pacto trāsactionis vt hic ꝛ vbi nulla petitio ibi nulla mora.l. si pupillus. de ver. ob.l. lecta. ver. sed cū fortis.ff. si cer. peta. Et circa hoc aliqd vide ꝑ gl.fi. hic ꝛ plenius ꝑ doc. ī l. si maior.ꝭ.e. ¶ Jn gl. magna. ibi quod ꝺdit. sic dic ꝙ tūc nō agit̄ ex pacto transactiōis expresso si dat̄ cōditio ob cām ex̄ id qd̄ agit̄ iuxta.l. si is.§.fi.ff. cōmo. vel dat̄ cōditio ob cāꝫ. ex tacito pacto iuxta no.ꝑ gl. ij. in.l. non oīs.ff. si cer. pe. eo qꝛ illud tacitū pactū d̄r vestitū rei īteruentu.i. per traditionē rei. q̄ nūc reperitur vt sentit gl.i.l. si vt ꝓponis.ꝭ. de ꝯdi. ob cām. iō nō ob. hec.l. q̄ dicit ex pacto nō nasci actionē qꝛ ħ loquitur de pacto expresso nullaten⁹ vestito: vt declarat gl. ħ in vbo. dic ergo ꝛc̄. ¶ Jn ea. ibi: ẜm vgo. ꝛc̄. hanc opi. tenēt Cy. bar. bal. ang. Ful. ꝛ Pau. de ca. hic si actor ꝓmisit nō petere seu n̄ agere: vt hic ꝑ bar. ꝛ idē sentit gl.i.l.i. ad fi.ꝭ.ti.i. Sꝫ Ja. bu. ꝛ saly. hic volūt ꝙ ēt ħ casu si facta fuit acceptilatio v̄r hr̄e vim ꝑfecti iplemēti ꝓ quo Saly. alle.l. mulier. in ꝑn.ff. de cōdi. insti. ꝛ.l. mutiane. ver. vñ. de condi. ꝛ demō. Nec ob. ẜm eos ꝙ ꝺ facto agere possit ꝛ agēdo ꝯuenire ꝛ icidere ī penā.l. vbi.ꝭ.e. qꝛ hoc nō dꝫ ꝓsumi neqꝫ considerari cū absqꝫ eius dolo non possit ꝯtingere ꝛ dol⁹ nō ꝓsumit̄ nisi ꝓbet̄.l. quotiēs.§. q dolo.ff. de ꝓba. ꝛ.l. merito.ff. pro socio. ¶ Preterea ex tali potentia agēdi ꝺ facto nō debēt tolli iuris remedia implēti: vt ꝓbat̄. in.d.l. mulier. in ꝑn. qnimo agētē de facto repellit iudex ex officio: vt not. in.d.l. vbi itelligit Saly. ħ eē verū qñ reus spōte accepit acceptilationē. qꝛ tñ bñ fatetur ꝙ inuitus reus non possit cogi illā recipere. qꝛ actor in transactione nō ꝓmisit acceptil'. sed tñ nō petere vñ aliud ꝓ alio solui nō pōt inuito alio q recipere dꝫ.l.ij.§.i.ff. si cer. p. ꝛ istud vltimū.s. ꝙ inuitus nō cogat̄ recipere acceptila. fuit de mente glo. in.l.i. ad fi.ꝭ.ti.i. quā ibi ad hoc pōderaui. ꝛ no. bal. in.iiij. col. Sꝫ ego puto opi. bar. ꝛ sequatiū idistīcte eē veriorē ꝑ rationē suā. nō ob.d.l. mulier. cū fi. qꝛ loquitur in vltimis volūtatib⁹ q̄ fauorabiliores sūt ꝛ in eis nō reqrit̄ tāta ꝑfectio iplemēti ex ꝑte creditoris. pꝫ ꝑ id qd̄ dixim⁹ cautionē mutianā in ꝯctib⁹ nō succedere loco iplemēti. sed in vltimis volūtatib⁹ sic vt statim dicā. ¶ Nō ob. ꝙ dolus non presumit̄ ꝛc̄. qꝛ r̄nde ꝙ ꝑ hoc nō sequit̄ ꝙ dicat̄ actor ꝑfecte ipleuisse. Nā si ille ratū ꝯcluderet sequeret̄ ꝙ si actor ꝓmisisset nō petere eo ipso diceret̄ ꝑfecte adipleuisse pro ꝑte sua absqꝫ eo ꝙ per acceptilationē liberaret ꝙ ē ꝯ tex. ħ i gl. in vbo. dic ergo ꝛ ꝯ.l. cū ꝓponas la.ij. cū ibi no.ꝭ.ti.i. Preterea posset contingere casus ꝙ ꝯueniret̄ ꝛ sine dolo vt si hr̄s actoris ꝯueniret q hꝫ iustam cāꝫ ignorātie.l. q. ī alteri⁹. de reg. iur. ꝛ ħ dico eē verꝫ ꝛ si acceptilatio ipsi reo sponte eā recipiēti facta fuerit. vt ꝓbat̄. i.l. actōe. ꝭꝫ lec. Pla. ꝛ ꝙ ibi in gl. mag. ī vbo. vel. iij.ꝭ.e. ꝛ ibi ħ vltimū tetigi ī fi. vbi feci mētionē de vbis saly. hic iō nō repeto. ꝛ hoc videt̄ eē ꝺ mēte bar. ꝛ sequatiū hic dū dīt ꝙ acceptilatio nō sufficit ꝓ perfecto adiplemēto. ꝛ sic ꝓsupponūt illā eē factā cū illa fieri nō pōt nisi debitore volente: qꝛ ī acceptilatōe ista requirebat̄ aquiliana stipulatio q̄ fit interueniēte ꝓmissiōe ꝺbitoris.l. si vno.§.i.ff.ꝺ acceptila. ꝛ clarꝫ ē ꝙ ꝺbitor n̄ poterat iuit⁹ cogi nō promittere. ¶ Sꝫ ē dubiū qd si nō ꝯstat quō vba ꝓmissiōis actoris fuerūt ꝯcepta: vt qꝛ fuerūt ābiguo mō ꝓlata an ī dubio ꝓsumat̄ ꝓmissiōeꝫ n̄ petere quo casu n̄ pōt iplere ꝑfecte vt ħ. An vo videat̄ ꝓmisisse taliter ꝙ possit perfecte iplere: vt quia presumatur dixisse remitto tibi actionem vt des mihi.x. bal. hic tenet in dubio interpretari debere ꝙ promisit non petere in futurum. ꝛ perpetuo alle.l.iij. in prin.ff. de cōdi. ob causam. ꝛ sic non poterit ipleri. Sꝫ ī ꝯrīū ē tex.i.l. si ꝓ fūdo.ꝭ.

a ¶ Ualet limitat saly. ꝭꝫ anto. ꝛ alex. nisi trāsactio fiat cū medico qꝛ rescinderet̄ transactio.l. medic⁹ ff. de va. ꝛ extraor. cog. ꝛ ī quātū.d. iasō ħ pōit an credat̄ notario dicenti san⁹ mente lꝫ eger corpore. ꝛ alle. alex. ꝯsilijs suis adde tu ꝙ nec crederetur testatori ꝓferenti talia verba cuꝫ alia verba ꝓferret i eodeꝫ istro q̄ boī sane mētis non conuenirent ita dicit pulchre roma. cō silio. cccccxx.

b ¶ Recte cōsuluit.d. iasō hic dicit ꝙ ēt ita tꝫ abb. cōsilio. ccxv. sꝫ ꝙ opi. ꝯria si bi magis plꝫ ꝑ qnqꝫ fūdamēta ꝛ alle. ludo. ro. cōsili. cccxciiij. Tu dic ꝙ ang. cōsilio vltio cōsuluit ꝙ stante statuto ꝙ mulier n̄ possit ꝑ⁹ obligatione facere

getationem cōtractuum sine cōsensu cōsanguineorum ꝙ tamē poterit adire hereditatem sine ꝑdictorū cōsensu si hereditas nō ē debitis iplicita rōnibus ꝺ qbus ibi per eum. ꝛ ro. in dicto cōsilio vult ꝙ mulier possit facere liberatiōnē absqꝫ solēnitate statuti qñ ad illaꝫ faciendā mulier est obligata ꝛ uoluit frā ci. de are. cōsilio. ix. ꝙ stante ꝑdicto statuto mulier possit donare rōnibus de qbus ibi ꝑ eū.

c ¶ Usqꝫ ad sñiam. hic vide fulgo. cōsilio. cluij.

eo. quā ad id ibi ponderat Bar. non ob. d. l. iij. qr ibi vba non fuerūt ambigua. ¶ In ea. ibi. l. in traditiōibus tenendo opi. Ugo. put tenui rūde ad. d. l. i traditiōibus. q si dixisset libero te p accep. vt des mihi. x. vestiref pactū tanq appositū iuxta traditionē: qr liberatio p acceptilatōez viz traditiōis hz. l. si mulier. cū si. ff. de ɔdi. ob cām. Sz hic nō fuit appositū iuxta acceptilationē: qr pactū quo reus pmisit. x. factū fuit in trāsactiōe in qua actor pmisit nō petere et postea liberauit reū p accep. ita intelligit qd glo. vt sILr no. gl. in. l. si itra. ff. d pac. vl dato q acceptilatio fuerit facta icōtinenti quando pmisit nō petere tamen nō vestitur pactū: qr actor non plene ac pfecte tradidit seu fecit illud qd pmisit qr pmisit nunq petere. secus in casu. l. in traditōibus. ¶ In ea. ibi rūde videor plene vestisse etc. Ex hac gl. iferf q cautio mutiana habeat locū in ɔtibus. ɔriūm magis cōiter tenef put ego dixi in. l. j. ṡ. ti. j. et ibi glo. hoc tene. pro q opi. Ful. hic alle. bonū tex. insti. d v. ob. ṡ. si qs ita stipulef. et limita vt dixi in. d. l. j. Et circa hoc subdit hic Bar. q cautio mutiana hz locū in ɔtibus bone fidei: vt. d. l. mutiane. Sed qd gl. hic tractat nō d cōditiōe iplenda: sed de modo impledō. Nā ɔctus trāsactionis q est innoiatus. vt. j. dicef. et reliq ɔctus innoiati fiunt p modum: vt facio vt des etc. vt no. glo. in. l. si quis cū debitore. de iureiur. vnde sm eū videdū est an in ɔctu transactiōis facto p modum modi habeat locū cautio de mō implēdo adeo q illa hēat vim impleméti sicut in vltimis voluntatibus. l. si tibi legatū. de leg. iij. et concludit q hoc reperitur in ɔctibus bonefidei tantum qbus hz vim ipleméti. alle. l. insulā. ṡ. fi. ff. loca. vnde si transactio fuisset interposita sup ɔctu bonefidei: qr tunc ille censef eē bonefidei ɔctus vt dictum fuit in. l. sub pretextu. ṡ. eo. tunc cautio haberet vim ipleméti. l. insulā. secus si esset interposita sup actiōe stricti iuris: vt in termino huius. l. et sic reprehēdit istā gl. et idem tenuit ipsemet Bar. in. l. naturalis. ṡ. q si faciam. ff. de prescrip. v. ¶ Sz bal. hic vult q indistincte ista cautio habeat vim iplementi qr de eo qd non potest prestari sufficit cauef. alle. l. statuliber rōnum. ff. de statuliber. sz certe. d. l. parū facit: tū qr loquif i dispositione vltime voluntatis facte tū qr ibi cōcurrit fauor libertatis. vt ibi in v. ne multi. ange. hic dicit q opi. Bar. nō est vera qr de ɔctibus inoiatis nullo mō pōt actor iplere ēt prestando cautionē p istū tex. vbi patet denegari actori potētiā agēdi. Sed si diceremus posse ipleri cauēdo nō denegaref potētia agēdi. ¶ In ɔctibus vero nominatis dicit q expedit cautionē pstari. d. l. insulā. Et ērō differentie inter noiatos et inominatos: qr in ɔctibus nominatis incōtinēti cōpetit actio actori absqz eo q aliter ipleat: vt. l. iurisgētiuz. in prin. ff. de pactis. secus i inoiatis. vt ibi et in. l. ex placito. j. de rer pmu. et idez tenet Ange. in repetitiōe. l. si certis ānis i. vj. col. ṡ. e. ¶ Idē ēt videf hic teneri Fulg. dicēs q ɔ opi. Bar. ē tex. in. l. cū pponas. la. ij. ṡ. ti. i. vbi trāsactio fuit fcā sup petitiōe hereditatis. q est actio bonefidei. l. fi. in fi. de peti. here. et in. ṡ. actionuz. insti. de actio. et tū actori ōnegaf potētia agēdi sicut et hic et dicit q nō meminit se legisse q in contractibus prestatio cautionis habeat vim impleméti. ¶ Et rūdet ad. l. insulam q ibi loquif in obligatiōe q solo cōsensu ɔhitur sicut in locatione vnde ibi actio competit incōtinēti nō secuto ipleméto. l. ɔsensu. ff. de actio. et ob. et. d. l. iurisgentium. in prin. Et si diceretur q saltē ibi obstasset exceptio si cautio nō habuisset vim impleméti. l. insu. ṡ. offerri. de acti. empti. rūdet q ibi iccirco agif ante iplementū qr hoc ibi fuit actū. s. q de illis centū ɔductor reficeret balneū. Et si diceretur quare ergo cauetur. rūdet qr in contractibus bonefidei semper potest p prestationibus futuris pstari cautio. l. p socio arbiter ff. pro socio. Pau. de ca. hic etiam tenet ɔtra bar. qr in contractibus nominatis in quibus loquitur. l. insulam. attento q incontinenti est nata actio magis dictat equitas q per cautionem a me prestitam seu prestandam ego ipsam actionem iam natam possiz exercere sine obstaculo exceptionis sicut in vltimis volūtatibus. d. l. si legatū. in quibus est eadem ratio qr ex legato facto sub modo statim hereditate adita est nata obligatio et actio ex testamento etiam ante modū ipletū: lz obstat exceptio nisi caueatur de iplendo modum. l. ij. j. cum ibi no. j. de his q sub mō. l. qbus diebus. ṡ. fi. de condi. et demon. non sic dictat equitas i contractibus innominatis. qr i eis nōdū ē nata actio Et ex his iferf q si in transactione interuenit stipulatio quo casu. l. ista vult agi posse statim absqz eo q actor perfecte ipleuerit pro parte sua cū perfecte implere non possit prout ēt plenius dixi post Bal. l. i. ṡ. ti. i. ipse actor saltem debebit cauere de implendo i futurum. s. de non petendo. arg. d. l. insulam. nec ob. d. l. iul. ṡ. offerri. et ita limitatur. ista. l. quod vltimum tenet etiam. Fulgo. in. l. i. ṡ. ti. i. et Inno. in. d. l. mutiane. vbi per omnia tenendo ɔ Barto. dicit eo mō quo concludit Pau. de ca. et subdit ibi Imo. q bar. i. d. l. quibus diebus. ṡ. fi. tenet q. d. l. insulā. habeat locū etiā in cōtractibus stricti iuris. et illā opi. sequitur Imo. quis ipsemet Bar. hic et dy. Ray. et bal. i. d. l. qbus diebus teneant q illa. l. insulā. habeat locū tantū i ɔctibus bonefidei. ¶ Et ex predictis ergo pz magis cōem opi. esse ɔtra Bar. hic in cōtractu trāsactionis et in alijs ɔctibus inominatis. sz i ɔtractibus nominatis doc. tenent. excepto Rapha. et Fulgo. q in ɔctibus bonefidei prestatio cautiōis habeat effectū iplementi. In ɔctibus āt stricti iuris noiatis sunt opi. vt vidistis. et iste passus non videtur clarus i iure decisus tū p opi. Bar. in. d. l. qbus diebus. facit qr cautio d qua loquitur in. l. in oibus. ff. de iudi. et. d. l. p socio arbiter. que loquuntur in ɔctibus bonefidei trahif ēt ad contractus stricti iuris: vt no. gl. et doc. i. d. l. in oibus et probaf in. l. creditoribus. et ibi glo. et bar. ff. de separa. bo. et. l. inter oēs. et ibi Bar. ff. q satisd. cog. et no. Cy. et Bal. i. l. vniuersa. ṡ. de preci. ipe. offe. et Bart. i. l. si finita. ṡ. eleganter. ff. de dā. infec. et in. l. si cōstāte. in. vj. q. ij. ptis principalis. et i. l. ij. in pri. ff. so. ma. et in. l. iij. in pnci. ff. de cōdi. ob cau. et i. l. si creditores per illum tex. ff. de priuile. credi. et hic. ¶ Istud tū qd dixit hic Fulgo. s. q i casu. l. insulā. cautio nō hz vim iplementi. sed ibi ideo agif ante iplemētum qr ita vr fuisse actū iter partes. Istud pendet ab alio articulo s. an illud qd ibi dicif. et in. d. l. quibus diebus. ṡ. fin. vendicet sibi locū quando modus veniret iplendus de propria pecunia iplere debētis. et magis cōis opi. bar. et doc. ibi est q sic. ideo non videf pcedere opi. Fulg. pro qua magis cōis opi. bene facit tex. in. d. l. si tibi legatū. que indistincte loquitur de le. iij. ibi. n. nō apparet q modus esset adiplēdus de eo qd legebatur et tamen cautio sufficit p ipleméto et istaz opi. videf approbare Bar. in. d. l. insulā dū dicit maxime etc. et Imo. in. d. l. mutiane lz nihil alle. quis Fulg. teneat ɔriū in. d. l. insulā dicens q ibi loquif qū modus erat implendus de eadē pecunia que petebaf. ¶ Saly. circa questionē huius glo. non facit mentionē. d. l. insulam. nec de opi. Bar. hic sed simpliciter dicit hz Richar. de saly. q in questiōe hic formata per glo. cautio non habet vim impleméti: qr cautio mutiana non hz locū i cōtractibus. saluat tū istā glo. vbi reus sponte recepisset istā cautionē qr tūc haberet viz iplemēti adeo q actor posset agere prescrip. ver. quasi i pleuerit p parte sua et dicef vestimētū voluntariū ar. l. si rē. ṡ. oīs ver. satisfactū. ff. d pig. ac. et idē tz Pau. d ca. h et i. d. l. si pfūdo. Addō q iste fuit itellectus bar. in. d. l. mutiane. ad istā glo. ¶ Itē adde predictis q

fran.tigri.hic tenet in oibus opi.quã tenet hic Bar.p.d.l. isu laz. ¶ In ea.ibi nõ tñ possũt cogi &c. voluit ... q̃ si re⁹ pfecte adipleuisset p pte sua nõ tñ posset cogere actorẽ p actionẽ p̃script.v.ad cauendũ de nõ petẽdo lz pmiserit actor nõ petere q: satis est q̃ est ipsi rei ↄsultũ p viã exceptiõis trãsactiõis ↄ actorẽ si actor p̃stina actiõe petere vellet.& hoc cõiter tenet p.l. iij.hic in pn.alle.in gl.lz bar.hic dixerit q̃ imo poterit cogere actorẽ ad cauẽdũ si trãsactio fuerit iterposita sup ↄctu bone fidei:sz nemo ali⁹ istud dicit & iõ teneas glo. Nec p opi.bar. facit.l.in oibus alle.in gl.q: illa lex extendit ad ↄctus stricti iuris vt iã dixi. ¶ Itẽ cautio ↄ qua.i.d.l.in oibus preparat solũ qñ post ↄctũ supuenit suspitio & deterioratio ↄditionis in p̃sona il lius ↄ quẽ petit cautio.l.si creditores.& ibi hoc no. Bar.ff.de p̃uile.cre.& p bar.in.d.l.iter oẽs.& ibi glo.fi.in.d.l.in oibus. Sz h nõ tractam⁹ de cautiõe que p̃stet rõne supuenientis suspitionis. Itẽ nec p opi.bar.facit.d.l.insulã.q: ibi locatori q cẽ tuz dederat nõ erat ↄsultũ iure exceptionis iõ petit ↄductor caueri. h ãt secus.ptérea ut dixi illa.l.loqtur in ↄctibus nomiatis ¶ In ea.ibi stipuler ↄuentũ possuz petere &c.ut in hoc v̄bo stipulationẽ &c.& in.l.cũ pponas.la.ij.s.ti.i.& sic vult gl.q̃ si actor pmisit nõ petere ampli⁹ fundũ & pp hoc stipulat⁹ est a reo x.poterit efficaciter aget ad decẽ dato q̃ perfecte nõ dicat iple uisse p pte sua.& sic ista gl.decidit illõ de quo dubitat bal.in.l. i.in vltia col.s.ti.i.post Cy.ibi & ibi dixi alle.istã.l. ¶ In ea. ibi vel dicas.hec nõ est bona solutio quo ad istã.l. si p fundo: ut hic per Bar.q aliter rñdet.dic ut hic per eũ cum quo ↄcordant alij. Quo aũt ad.d.l.cum mota.ista bona sol.put ibi fuit dictũ nã ibi actio p̃ma erat extincta morte iõ nullũ aliud remediũ habere poterat locũ:vñ.l.dedit actionez p̃scrip.ver. sed h erat facio vt des vt dixit ista glo.in pn.scdm bal.ideo nõ poterat dari actio p̃scrip.ver.sed actio de dolo que cessat ideo q: cõ petebat pristina actio ista fuit intentio glo.& male q: omnia ista fuerũt reprobata in.d.l.cũ mota.& ibi p doc. ¶ In ea.ibi prorsus ↄsumari põt &c.sz certe nihil repugnat quin in facio vt des possit deduci factũ qõ nõ possz prorsus ↄsumari.sicut & in ↄtractu transactionis ac ẽt in ↄctu facio vt des põt deduci factuz reuocabile vt si pmitto rem tradere qõ est facere.l.stipulationes nõ diuidũt.in pn.de v̄b.ob. Vñ scdm ful.dic melius q̃ trãsactio differt a ↄctu facio vt des q: trãsactio semp fit sup re dubia l.i.ff.e. Sed ille ↄctus põt ẽt fieri sup re nõ dubia & iuxta hanc glo.qrit bar.vtr̃ trãsactio sit ↄctus & dicit q̃ sic p.l.cũ te.l.ij.s. eo.adde.l.cũ dõationis.j.qõ me.cã.& illaz ad hoc ibi põderat bal.p statuto gabelle soluẽdo de ↄctibus. Ad idẽ tex.in.l.ↄtractus.j.de fide instru.lz glo.in.d.l.ↄctus.in pn.dixerit q̃ est im proprie ↄctus:de quo ẽt ibi vide Bal.inferentẽ ad dictũ statutũ gabelle.bal.tñ in repetitiõe.l.ij.in.viij.col.ff. de iureiur. dixit q̃ aut ↄsideram⁹ trãsactionẽ respectu ↄctus & obligatiõis super qua trãsigit & tunc dicit distract⁹. Aut ↄsideram⁹ trãsactionez respectu sui & dicit q: in eadẽ hincide ↄbit noua obligatio ¶ Itẽ qrit bar.an trãsactio sit ↄct⁹ inominat⁹:& ↄcludit q̃ sic vt hic p eũ.adde bonũ tex.in.l.ij.ff.de iureiur. iducẽdo ut ibi p bar.& tex.in.l.i.in.s.ↄuentiõis cũ gl.in v̄bo trãsigẽdi iducẽdo vt ibi p Bar.ff.de pac.& no.bar.in.l.iurisgẽtiũ.in pn.e.ti.& bal.in rubrica.j.de rerũ pmutatio. ¶ Itẽ qrit hic bar.an trãsactio sit ↄctus inominatus do ut facias vel qs dic vt hic p eũ. et latius p cy.hic in.i.q. ¶ In gl.fi.ibi si qs maior.dic ut ibi dicetur. ¶ In ea.ibi nõ pacto.glo.hic sentit q̃ si interminis hui⁹.l. interuenisset dolus in transactiõe posset agi actione de dolo qõ nõ est ver attẽto q̃ durabat actio antiq.l.sub pretextu .s.e.l. ij.s.si qs.ff.de dolo.vñ nõ referas v̄ba huius gl.ad terminos huius.l.sz ad casũ qñ actio p̃mitiua eẽt extincta.& simil'r dũ gl. sentit pxime q̃ hic posset agi cõditiõe ob cãz ↄ rerũ vt se reponat in p̃stinũ statũ male dicit gl.attento q̃ p̃ma actio & sic p̃m⁹ status durabat vñ referas gl.qñ eẽt extincta p̃ma actio.l. si qs accepto.de cõdi.ob cau. Et qño det ↄditio ob cãz actori ↄ reum nõ suantẽ pmissa in ↄctu trãsactionis vide p bar.plene hic q optime loqtur q̃uis Ful.& Pau.de ca.hic dicãt q̃ vbicũqz actori põt ↄpetere actio ↄ reũ ad obseruantiã pmissor in trãsactiõe nũq̃ dat actori ↄditio ob cãz p quã possit lis antiq restaurari.alle.l.si p fundo.& l.cũ mota. Sz puto opi.bar. tenẽtis ↄ riũ eẽ veriorez q: ẽt vbi actor hz actionẽ ad obseruãtiaz pmisso-rum tñ ẽt hz locũ ↄditio ob cau. vt pbat in.d.l.ob cãz.de p̃scrip. v̄.iuncta.d.l.si qs accepto.& no.vtrobiqz. Nõ ob.l.cũ mota q: ibi cessat ↄditio ob cãm actori dãda qñ nõ poterat actio p̃ma restaurari ↄsensu ptiũ:vt declarat bar.ibi. Ad.l.si p fundo.rñde q̃ ibi reus obseruauit pmissa quãtũ in eo possibile fuit: vt dclarat bar.ibi.& hic. ¶ Vltio dubitauit hic bar. an si trãsactio nõ fiat p ut.sed p si. dicat ↄct⁹ innominat⁹ adeo q̃ iplenti p pte sua ↄpetat actio:& cõcludit q̃ sic si ex impleměto cõditionis aliqd aderat ei cui iplet ↄditio exẽpluz.in.l. hoc iure.cũ ibi no.vbi hoc pbat.ff.de dona.secus si nõ aderat.exemplũ ponit p glo.in.l.si qs cũ debitore.ff.de iureiur. Est tñ differẽtia an fiat p ut an fiat p si.q: p̃mo casu põt qlibet p̃ueniri iplendo p parte sua & agere.sec⁹ in scdo casu q: lz p̃ueniret ille in cuius p̃sonã veniebat iplenda cõditio nõ posset agere ↄ illuz qui pmisit sub ↄditione q: illõ qõ est in cõditione nõ est in obligatõe.l. si qs sub cõditiõe.ff.si qs omis.cã testa.& no. Bar.& doc.in.d.l.si qs cũ debitore. Sed Fulg.hic dicit q̃ etiã si nihil adsit ei cui implet ↄditio dũmodo adsit implenti cõditionez erit ↄctus innominat⁹ sicut qñ fit p vt:eadez rõne. Et ad hoc alle.l.naturalis.s. at cũ dedi.v̄.sed si dedit.ff.de p̃scrip.v̄.& d.l. iurisgẽtiuz post pn.& hoc ẽt seqtur Imo.in.d.l.hoc iure.& subdit ibi q̃ ẽt idez erit si nihil adesset iplenti ↄditione nec alteri adesset:vt si dictũ fuit si ascendero capitolium dabis mihi.x.q: indistincte si aliqd facio vt des est cõtractus inominatus.d.l.naturalis.s. qõ si faciam.& nulla alia est differentia an fiat p si aut per vt nisi q̃ qñ fit per si nõ põt agere ille cui promissum est sub cõditione lz ipse preuenerit implendo vt dixi & hoc magis placet cũ cõtractus inominatus possit fieri sic per si sicut p vt.l.solent.ff.de p̃scrip.v̄.quez tex.ibi ad hoc põderat Bar.& i.l.piculi.ff.ↄ nau.fe no.& ita absolute videt tenere Bar. in.d.l. naturalis in pn.& Bal.in.l.quoniã.j.de rerũ permu. Ang. in.l.intra.ff.de pac.vbi autez cõditio apponeret super ↄtractu nominato an implemento illius ↄditionis cõtractus ille censeat inominatus & tanq̃ inominatus vestiat implemento ↄditionis adeo q̃ pducat actionem prescrip.ver.est materia.l.labeo scribit mihi biblio.C.de Zhen.emp.de cuius itellectu vide p bar.in.d.l.si qs cũ debitore.in fi.& omnino Bal. in.d.l.interlocuto.C.cõminati.vel epistolas.

a ¶ In oibus uide pau.de ca.ↄsi.xlix.

s **Ub pretextu.** Transactio generalis generalẽ parit exceptionẽ in eo q̃ tũc poterat sub actione pposita icludi nõ in eo q̃ icludi nõ poterat lz actor transigens includi per errorez putaret.hoc dicit. ¶ Nota q̃ generalis transactio nõ recipit restrictionem de qua materia videbimus in.l.si de certa.j.eo. ¶ Scdo no.ex ver.error.secundũ primum intellectuz glo.q̃ transactio generalis nõ trahitur ad actionẽ que tpe trãsactionis non ↄpetebat contra eũ contra quem transigebat. ¶ In glo.i.ibi quod nõ placet &c.& bene q: si petitio fuisset specialis quanuis sententia fuisset generalis tamen exceptio rei iudicate mero iure non obstaret.& sic non esset opus replicatione q: s̃nia nõ põt fieri vltra petita.l.fi.de fideicõmis.lib. Sed tex.in.d.l.ij.de iudi. reqrit replicationẽ ergo &c. ¶ In ea.ibi aliud in iudiciis. Pe. Cyn. Ray. Fran.trigri. Bar. Ange.& Pau.de ca.hic reprehendũt gl. q: immo debet eẽ in transactione idez quod in s̃nia.l.nõ minorez.s.e. Et respondent ad.l.ij.q̃ ibi petitio & s̃nia fuit generalis.tñ prosecutio circa eas probationes fuit specialis[b]. ideo s̃nia restringitur ad psecuta:sz hic nõ solum petitio & transactio sed etiã prosecutio fuit generalis:ideo transactio trahit ad omnia.secus si prosecutio hic fuisset specialis per.d.l.ij.sed bal. Richar.

b ¶ Spālis. .d.iason. hic format unaz .q.q̃ ↄ facto euenit in p̃sonã unius nepotis fulgo. sij q liberauerat tutorem suũ generalr ab admistratione tutelle ignorante tñ q̃ tutor aliq̃ cellasset & dicit q̃ petijt a ful.an de iur posset hr̃e regressũ ad occultata & q̃ ipse rñdit q̃ nõ & q̃ ita fuit iudicatũ pro hac.l.d.iaso. dicit q̃ male iudicatũ fuit q: liberatio nõ extẽditur ad dolose occultata & allr ang.& alex.in ↄs.suis.tu ad de lu.ro.ↄsi. cvij.& uiõ ad qd teneat dolose occultãs p eundẽ consili.cclxxvj.

erat eam ostendere & sic ideo transegit. nam nõ presumitur voluisse renũciare snie: vnde si postea appareat snia poterit dicere trãsactionẽ nullam. & eodẽ mõ poterit intelligi sm eũ. l. i. ij. quando puo. vel quod ille qui succubuerat calũniose negabat sniam in eũ latam & per hoc victor nõ valens ostẽdere sniam inchoauit secundã instãtiã sup qua lata fuit snia forte contra pmã certe nõ valebit scda. & istud dicit esse no. & sing. intellectum: sed hec nõ puto vera quia vbicũque negatur iudicatum & pbatiões nõ sunt in pmptu valet trãsactio: tex. est cũ glo. approbata in. l. post rem. & ibi clare Ange. ff. eo. facit. l. sub ptextu reperti. s. e. Nec et vr aliquo mõ pcedere intellectus dat ad. d. l. i. quia imo fuit lata contra sniam que nõ fuit pducta in iudicio. c. iter monasteriũ de re iu. nã tũc nõ pt eẽ nulla tãquam lata contra notoriũ de quo iudici constaret. c. iter ceteras de re iue. nec dolus negãtis dz reddere sniam nullã. lz succurratur contra eũ p aliquod remedia. l. si fideiussor. §. i oibus. ff. mã. no. Cy. i. l. i. ij. de cdi. inde. ¶ Scdo modo secũdũ Pau. hic põt intelligi regula huius. l. qñ nõ negatur snia vel si negabatur poterat rescindi & tũc ob. criũ. s. formatũ p. d. §. si paciscar. & dicit ipse quod nõ reperit solutũ nisi ex vbis bal. in. d. l. si diuersa. vbi dicit quod si post sniam fiat cõpromissum qd habet vim transactionis ita demum tenet si in cõpromisso fuit adiecta clausula nõ obstãte sententia. nã tũc videtur sententie renũciatũ alias secus. Adde bal. idẽ dicentẽ in. d. l. elegãter. in pn. in lec. antiqua de cõdi. inde. & in. §. si pacisca. & circa hoc vide remissiones quas dedi in. d. l. si diuersa. & ex his habes vnã limitationẽ ad regulã huius. l. quã scdo limita nisi id qd deductũ fuisset in snia cõdenatoria cõsignatũ fuisset victori post sniam. nã postea poterit trãsigi & compromitti sup ipsa re cõsignata. Ita eleganter cõcludit Pau. de liaza. in disputatione icipiẽte de re actori adiudicata. per plures ratiões & maxime quia solutione eius qd debetur ois obligatio tollitur insti. qui. mo. tol. ob. in pn. melius facit in pposito. l. pmisceri. §. species. de acq. pos. scdm lec. Ja. de are. & bar. ¶ Tertio limita nisi victor nõ intẽtasset actionem ortã ex snia sed primã actionẽ cõpetentem ante sententiã. nã sup ea valebit cõpromissum & transactio nõ eni fuit pma actio extincta p sentẽtiam: vt no. p glo. & doc. in. l. i. ij. de iudi. l. si. ij. de vsu. rei iudi. l. i. ij. si plures vna snia. & sic cũ nõ sit facta transactio super snia nec sup actione quae orit ex ea dz valere trãsactio & compromissum. & ita putat Saly. hic. p quo alle. no. p bal. in. l. i. ij. quãdo puoca. & istud et ponit Bal. lz clare nõ firmet in. d. l. post rẽ. & in. d. l. eleganter. in lectura antiqua bene facit id qd no. bar. in. l. duobus post glo. de excep. rei iudi. Et istud videtur pẽdere a veritate illius articuli vz an si lata snia intentetur iter pma actio valeat snia lata sup ea in hac noua instantia. & Bar. tenet quod sic in. d. l. duobus. & in. d. l. i. quãdo puoca. & est passus valde dubius tñ magis vr vera opi. cõtraria quã tenuit Inno. Ant. de bu. & moder. in. c. pastoralis. de rescrip. & doc. in. d. c. inter monasterium. maxime per. d. c. inter ceteras. vbi cõstabat de prima sententia. Ex quo infertur quod sicut non valeret snia ita nec trãsactio nec cõpromissum [a]. l. nõ minorẽ. s. eo. ¶ Quarto limita nisi snia esset in pmptu vt dixi per. d. l. post rem cũ glo. ¶ Quinto limita sm Ang. hic & in repetitiõe. e. §. qui procurauit. nisi notarius in istrumento trãsacti. vel compromissi dixisset: quia lis est vel subesse potest &c. Nam talia vba enunciatiua faciũt fidem inter partes. l. optimã. de contraben. & commit. stipula. Sed cõtrarium [b] tenuit Bar. in. d. l. eleganter in pn. & ibi plenius bal. in lectura antiqua. per. l. cum bi. §. sed cũ lis. de transac. & hoc tenet ibi Ang. & ang. in. d. l. post rem. & in consilio. lxv. incipiẽ. comes albertus de matesellis &c. & hoc verius est. Subdit etiam Bar. hic & in. d. l. post rem. & in. d. l. elegãter. quod ea que hic dicũtur in sententia habent locum etiam in instrumẽto guarentigie habẽte executionem paratã sicut sententia ex forma statuti: & idem tenet do. Anto. & Joã. de imol. in. c. exposita. de arbi. quod intelligit Pau. hic esse verum si ex forma statuti nõ posset opponi aliqua exceptio ad impediendam executionẽ paratam. alias secus quia dato quod haberet executionẽ paratam. id est dato quod nõ requireretur libellus nec litis contesta. tamẽ possent opponi exceptiões pemptorie que nõ possunt opponi post sentẽtiã regulariter. l. pemptorias. ij. senten. rescin. nõ pos. & ita instrumentũ nõ haberet vim snie per omnia & sic posset compromitti & transigi. & ita dicit se declarare dcm bar. Adde quod illõ exp̃sse voluit Ang. in. l. i. ff. e. & in materia adde no. per bar. in proemio Co. in. ij. col. & in. l. ambitiosa. in. x. col. de decretis ab or. fa. facit etiam qd no. bal. in l. i. ff. eo. vbi dicit singulariter quod compromissum ad quod cõiuncti ex forma statuti artabantur nõ potest peti post publicatas attestationes [c] & re iam liquidata & sequitur hoc Ro. in. l. pretor in fi. de ope. no. in addi. nouis. & partim in proe. C. vbi refert se ita cõsuluisse. arg. l. fi. ij. de impensa. & l. pe. ij. de po. & ponit pau. in cõsilio. lxxiij. vbi etiam tenet quod in causa appella. nõ poterit peti dictum compromissum vt ibi per eum que omnia tenementi. ¶ Utrum autem id quod dicitur compromissum posse fieri in arbitratorem post sententiam procedat & in compromisso quod fieret in arbitro. Pe. Cyn. & Saly. dicunt quod sic & bene quia est tex. in. d. c. exposita. & ibi no. Tamen dicas quod compromissũ debet valere & etiam processus coram arbitro factus & sentẽtia arbitri si nõ fuit oppositum de sententia prius lata & illa producta sicut dixi in iudice per dict. c. inter monasterium. & istud fuit de mente Saly. & Fulgo. in dicta. l. si diuersa. & Pau. in dicta. l. post rem. vbi etiã idem dicit in cõpromisso facto in arbitratorem. ¶ In glo. fi. in. v. perimisti. ibi quod plus &c. Cõmuniter tz glo. cui adde glo. & bar. in. l. eleganter. in princi. in. v. nec ij. ij. de condi. indebiti.

¶ Compromissũ uid. ful go. cõsi. cxix.
b ¶ Cõtrariũ adde ant. de bu. cõsi. xxiiij.
c ¶ Attestationes. de hoc vide bal. cõsi. lxxxiij. ij. li. & cõ. lxxxxij. iij. li. pe. de ãch. cõsi. clxxxiij. pau. de ca. cõs. lxxiiij. lu. ro. cõsi. lxviij. rapha. cũa. cõs. lxxv. plene p alex. cõsi. lxxiij. i. li. frã. de are. cõsili. cxxviij.
d ¶ Liber. vide alex. cõsili. xij. oldr. cõsi. ccxiiij.

Si pro fundo.

s Si euictus sit actori fũdus qui ex cã trãsacti. dari debuit lis decisa nõ instauratur: sed prescrip. ver. vel ex stipulatu si stipulatio itercessit cõtra reum agitur. reus vo nõ agit si res de qua lis erat ab eo ex trãsactione retenta euicta sit. h. dicit. Et primo loquitur in actore scdo in reo: secunda ibi si tamẽ &c. ¶ In tex. ibi liber. no. quod fundus dicitur dari liber [d] qui nõ est alteri obligatus. nec est alicuius in totum vel in partem. qd notabile est scdm Saly. de significato istorum verborum. vide bar. in. l. meuius. §. in fundo. ad fi. de le. ij. & in. l. ij. de acti. em. & in. l. vim facit per illum tex. de vi & vi arma. & quod no. glo. ij. in. c. cũ Joã. de fide instru. iuncto tex. quẽ glo. ista alle. & adde etiã quod dato quod hic reus pmisisset fũdum simpliciter intelligeretur liberũ. l. ex his. & ibi vide per bal. ij. de euic. l. i. §. i. de acti. emp. & l. quotiens. lultima. de edil. edic. & l. cũ venderes. cum ibi no. de cõtraben. emp. ¶ In tex. ibi instaurari &c. No. quod si res data actori euincatur nõ potest agere condition e ob cãm cõtra reum vt se reponat in pristinũ statum si pristina actio erat extincta. vel si nõ erat extincta nõ põt ad eã redire qd videtur esse contra l. si quis accepto. & l. fi. de cõdi. ob cau. & contra no. in. l. actione. & l. siue apud cum ibi no. s. eo. Bar. & ang. hic respõdendo dicũt hoc speciale in cõtractu trãsactionis cõcurrente hoc vz quod reus hoc impleuit quantum in eo possibile fuit tradendo fundũ. Sz hoc reprehendũt Bal. Saly. Ful. & Pau. de ca. per istum tex. in verbo obligatum. nã erat in potestate rei liberare fundũ soluẽdo creditori. Item potuisset reus curare omnẽ fundum a dño & sic illum dare actori. iuxta. l. nõ dubium de le. iij. Item quia ille qui tenetur dare nihil dicitur fecisse si perfecte nõ dat. l. si rem. & l. etiã. de solu. vnde Bal. & Saly. respondent ad cõtrarium quod istud est ex eo quia tñ pro parte fundus fuit euictus & sic aliquod implementi remanebat apud actorem. vnde nõ potest redire propriẽ ad pristinam actionẽ. Et si diceretur quod actor potest illõ qd superest restituere reo: dicit Saly. quod hoc fieri nõ potest nõ ex capite presentie quia in transactione cessat. l. quãuis. s. e. Et si diceretur quod etiã hic loquitur quãdo fundus fuit euictus p hypothecariã in totũ rñdet quod hypothecariã nõ auocat in totũ fundum seu plenius ius: sed solã possessionẽ nõ ius proprietatis. l. si cum vendi tor. in pnci. ff. de euic. & sic est idem cum precedente. Sed ista

responsio mihi nõ placet quia licet aliquid impleméti rema/ net apud actorẽ tamẽ ex quo causa trãsactiõis nõ est perfecte i/ pleta pro parte rei nihil repugnat qn nõ debeat habere locum cõditio ob causaz ex capite cause nõ secute: ut probat̃ i dicta. l. si. i fi. de cõdi. ob cau. iũcta. l. qui rez. ⁊. l. cuz quis. §. qui homi/ nẽ. ff. de solu. Ful. hic licet nõ faciat mẽtionẽ õ opi. Bal. ⁊ Sa/ ly. ꝯcludit ꝙ ideo hic datur ꝯditio ob cau. nec pstina actio qa habebat actor aliã actionẽ. s. pscrip. vbis. per quã pot rat co/ gere reuz ad obseruãtiaz ꝓmissiõis. ⁊ hoc est spãle in trãsactiõe ne lites finite restaurẽtur. ⁊ hoc dicit tenere Pe. ⁊ Cy. hic cer/ te Pe. ⁊ Cy. hoc nõ tãgunt. est vex ꝙ Cy. in. l. si maior. š. eo. refert Guil. de suza.[a] ita tenuisse illaz. l. quã ita intelligebat ipe/ met Cy. i. l. siue apud acta. š. eo. ⁊ Bar. tenet ꝙ detur ꝯditio ob cãm actori i ꝯctu trausactiõis per. l. si quis accepto. sicut acto re nõ seruãte ꝓmissa datur reo ꝯditio ob causaz ad petitionem soluti quãuis per viaz exceptiõis trãsactionis possent cõpellere actorem ad obseruatõem promissorũ in trãsactiõe. l. eleganter. §. pe. de cõdi. ide. l. cũ proponas. cũ ibi no. per glo. ⁊ doc. š. e. Pau. hic etiaz no. facit mẽtionẽ de opi. bal. ⁊ saly. ⁊ tenet di/ ctaz opi. quã tenet Fulg. ⁊ pro hoc iducit. l. siue apud. in versi. nec huius. š. eo. vbi innuitur ꝙ si cõpetiisset actori actio ex sti/ pulatu ad obseruãtiaz ꝓmissorũ nõ debuisset agere actione pri ma ad istaurãdum litẽ. Sed ad illuz tex. posset rũderi ꝙ ibi tex. hoc nõ decidit ⁊ videtur etiã ꝙ actor tũc potuisset redire ad pri stinã actionẽ per regulã que habet ꝙ nõ seruãti fidez ⁊c. l. cum proponas. la. ij. š. eo. pro sua opi. alle. etiaz Pau. l. ob eam. ff. prescrip. v. ⁊ dicit ꝙ glo. ibi destruit illaz. l. sed certe ibi ille tex. nõ loqtur in trãsac. Itẽ nõ ob. ꝟm pau. ꝙ reus hꝫ ꝯditionez ob cau. quãuis possit per exceptionẽ cogere actorẽ ad obseruãduz ꝓmissa: ut proxime dixi: qꝛ rñdet ꝙ fauorabiliores sunt rei quã actores. Sed subtilius rñdet Fulg. ꝙ reus agendo ꝯditiõe ob cãm ad repetitionẽ soluti nõ istaurat tunc litẽ finitaz. sed erit ac tor qui illaz istaurat de volũtate rei qui repetẽdo solutũ ob cãz trãsactiõis vr̃ ꝯsentire ꝙ actor nõ obstãte trãsactiõe possit litez istaurare ⁊ ꝓsequi. qꝛ nõ põt reus ꝯdicere solutũ ⁊ etiã velle qõ actor stet trãsactiõi. d. l. elegãter. §. pe. ⁊ nota. i. d. l. cũ propo/ nas. š. e. vñ nõ est absurdũ litẽ istaurari. qñ fit de ꝯsensu partiũ l. si diuersa. š. e. Ex his patet ꝙ passus iste reddit̃ dubius ⁊ sub tilis solũ per istũ tex. qui optie facit ꝓ ista vltima opi. nec videt̃ tute posse rũderi. ⁊ huic opi. videt̃ ẽt adherere bar. in. l. si quis aliã. ff. de so. vbi indistincte voluit ꝙ i ꝯctu trãsactiõis. ⁊ i casu/ huius. l. actor agat actõe prescrip. ver. ad obseruãtiã ꝓmissoꝝ ⁊ nõ possit euicta re redire ad pmã actionẽ nõ facta distinctiõe an reus impleuerit qͣtũ i eo possibile fuerit vl' nõ. ⁊ i pũcto iuris ve/ rior videt̃ hec opi. per hanc. l. ⁊ sic ẽ spãle i ꝯctu trãsactiõis ino miato: vt sicut ñ hꝫ locũ ꝯditio ob cãz re euicta: vt hic. ita ẽ spã le i ꝯctu innominato ꝑmutatiõis qñ res venalis ꝑmutat̃. vt est casus i. l. i. j. de rex ꝑmu. ⁊ nõ est alibi ꝟm bar. ⁊ oẽs ibi. ¶ In tex. ibi. prescrip. verbis ⁊c. ꝑ quã coget̃ reus vl' dare fũdũ liberi vt ꝓmisit vl' iteresse. d. l. ob cãz. ⁊. d. l. naturalis. §. i. e. ti. ¶ Ulti mo no. ꝙ cõtractus trãsatiõis tribuit titulũ actori i re q̃ sibi ex cã trãsactionis tradit̃ ⁊ hꝫ regressuz õ euictiõe ꝯ tradẽtez tñ sec[9] ẽ in re q̃ ex cã trãsactiõis nõ tradit̃ sed relaxat̃ ut hic i fi. ⁊ nõ est alibi ꝟm Bal. in. c. l. in fi. de ꝯtrouer. inter do. ⁊ vasal. ⁊ ali. õ be ne. vbi dicit hoc eẽ spãle in ꝯctu transactõis[b]: qꝛ in aliis contra ctibus ex quacũqꝫ alia causa res alij relaxet̃ tribuit̃ titulus. alle. l. qdam mulier. §. i. ff. de rei vendi. ⁊. l. si spõsalibus. §. i. de iur. dot. per glo. ⁊ doc. i. l. stipulatio ista. i ꝑn. in v. successores. õ v/ bo. ob. ⁊ glo. hic allegatas ꝑ bar. ⁊ qõ no. bal. in. l. i. i ꝑn. õ bo. mater. ⁊ in. l. si inter nos. j. cõia vtriusqꝫ iudi. ¶ Et ex hoc ifert bal. hic post bar. ꝙ lꝫ actor renũciet liti ⁊ cãe mote super domi/ nio fundi per reũ possessi: nõ tñ transfert dominiuz i eũ. nec a se abdicat: qꝛ si de natura transactiõis veniret transactio dominij teneret̃ renũciãs de euictiõe. l. si domus. §. de euictione. de le. i. ⁊ h etiaz tenet pau. hic ⁊ glo. ⁊ fran. tigri. i. d. l. siue apud i v. pẽdente. ¶ Adde ꝙ ẽt hoc pleni[9] firmauit bar. i. l. naturaliter §. nihil cõmune. circa scdaz lec. ff. de acq. pos. ⁊ bal. i. l. i. in. vsi. pone lego. j. cõia delega. ⁊ do. Anto. i. c. dilect[9]. circa. iiij. colũ. de rsti. spo. alias de causa pos. ⁊ i. c. in litteris. i. xij. col. de resti. spol. Sed Saly. h tenuit ꝯtrariũ dicẽs ꝙ ille renũciãs abdicat dominiũ lꝫ imediate nõ trãsferat dominiũ in possessorem: qꝛ nõ hꝫ animũ transferẽdi. sed solũ a se abdicãdi ⁊ pro de relicto habẽdi: ⁊ ideo de euictione nõ tenet̃. ⁊ pro h alle. qꝛ si a se dominiũ nõ abdicaret sequeret̃ ꝙ pstĩ/ na actione agere posset. qõ est ꝯtra istũ tex. sꝫ si ñ re/ nũciaret liti ⁊ cause sed tm̃ rez dimitteret fatetur ꝙ a se dominiũ nõ abdicaret: ⁊ ita itelligitur glo. in. d. l. postꝙ liti. ⁊. l. siue apud. ꝟm eum. ¶ Ange. ẽt in. d. §. nihil. videt̃ idẽ tenet̃ qꝛ si renũciauit actor rei ven dicationi necessario videt̃ renũciasse dominio qꝛ vnũ nõ potest stare sine alio. et nihil alle. Ro. ẽt i. d. §. ni/ hil refert ꝙ istaz ꝑtẽ tenuit do. Anto. i. c. i. de cã pos. et ꝓprie. qꝛ renũcians videt̃ habare ꝓ derelicto. facit qõ no. bar. i. l. nõ solũ. §. si liberatiõis verba. õ libe. le ga. Sed non recedo a pma opi. ⁊ ad allegata in ꝯtra riũ rñde qꝛ verũ est ꝙ renũciãs excludit̃ a rei vẽdica tione quaz hꝫ tũc ꝯ reum possidẽtẽ. d. l. postꝙ liti. sꝫ non seqtur ergo ꝑdit dominiũ. ita rñdet Fran. tigri. i. d. l. siue apud pro quo alle. glo. in. l. plane. ff. fami. herc. vbi potest cedi ⁊ trãsferri rei vẽdicatio. ⁊ tñ do miniũ remanet apud cedẽtẽ: nec ẽ vex ꝙ videat̃ hr̃e pro derelicto: qꝛ illa renũciatio facta cũ reo non ꝓdes set alteri ad quẽ postea ꝑueniret possessio absqꝫ titu. rei. l. iubemus. j. ad velleia. ¶ Itẽ qꝛ si non acquirit̃ dominiũ illi cui facta est renũciatio: vt hic in fi. ergo renũcians illud nõ ꝑdit. l. nec valere. ff. ex quib. cau. maio. ¶ Non ob. ꝙ hic non potest agere pstina rei vẽdicatione: qꝛ rñde ꝙ istud est non qꝛ actor desierit eẽ dñs. sed qꝛ potest habere aliaz actionẽ ad obseruã tiam ꝓmissionis: vt dixi super vsi. istaurari. ¶ In gl. in vsi. agere. glo. oppo. ꝙ actori non dꝫ dari actio ꝑ scrip. ver. per. l. siue apud. ⁊ soluit ꝙ hic reus dedit ⁊ sic adimpleuit qͣtum in eo possibile fuit. sed fuit eui/ ctus fundus. sed i. l. siue apud. nihil dedit reus ⁊ sic videt̃ sensisse glo. ꝟm itellectum bal. ⁊ Saly. ꝙ h re[9] dando actori vr̃ reputasse sibi esse ipletuz ab actore. iõ datur actio prescrip. ver. sed in. l. siue apud re[9] ni/ hil dedit actori qui nõ impleuit pro parte sua. ⁊ in h iste tex. est singu. ꝟm pau. qõ mihi nõ placet qꝛ seque ret̃ ꝙ traditio facta a reo vestiret ⁊ iuuaret cõtractuz ad cõmodũ actoris contra notata per glo. in. l. ex pla cito. de rerum permu. ⁊ dictũ fuit in. l. si certis. š. ti. i. ⁊ etiam sequeret̃ ꝙ traditio facta per reum ad acqrẽ dum sibi diminueret ius suum contra. l. si mancipia. de fun. instruc. ideo magis placet alia solutio quaz h vide per Cy. ⁊ bar. ¶ In glo. in versi. ꝯstructus ful/ go. dat hic alium intellectum ꝙ hec res petita per ac torem fuit sibi restituta a reo ex causa transactionis ⁊ actor propter hoc dedit pecuniaz reo iuxta. l. si super š. eo. nam si illa res euincatur actori reus non tene/ tur de euictione.

c **Cum donationis.** Liberatio facta ex causa transactionis sub spe futur̃ successionis etiam promisse seu pollicite. licet spes de ficiat non potest rescindi tanꝙ remittens fuerit do/ lo inductus nec ex eo ꝙ causa propter quã facta est non sit secuta nec etiam potest agi ex pollicitatione seu promissione quia nõ valet tanꝙ cõtra bonos mo res. hoc dicit in effectu. ¶ In tex. ibi astringit. scilicet per actionem prescrip. ver. dato ꝙ remittens adim/ pleuerit contractum pro parte sua. ¶ In glo. i. in fi. vult glo. facere dñaz an reus sit in calũnia. ⁊ tunc trã sactio valeat an actor ⁊ tunc non. õ quo fuit plene di ctum in lege sub pretextu instrumenti. ¶ In glo. fin. ibi ꝟm placentinum differt quo ad effectum opi. pla. ab opi. bul. quia ꝟm opi. bul. etiam si conditio imple atur tamen remissio est nulla. sed ꝟm opi. Pla. est va lida si impleatur conditio. secus si non impleatur. Bar. ⁊ Ange. hic tenent opi. bul. per. l. ille autem. õ here. insti. vbi etiam spe premij quis non potest inui/ tari ad instituendum quez heredẽ. Sed Pe. ⁊ Cy.

a ¶ Guido õ suza. vide ꝑ eundem fulgo. consilio cliiij. circa fi nẽ vbi de h puncto.

b ¶ Transactionis. dic idem esse in iuramento ⁊ snĩa vtin. §. item si quis insti. de acti. ⁊ ibi ang.

Jaco.but.Ray.de forli.hic tenent cõtra per.d.l.ti-tio.§.i.de cõdi.& demõ.inducendo prout refert hic Bar.& cum hac opi.etiam trãsit Bal.qui respondet ad.d.l.ille.q ibi vitietur institutio pẽdens a volunta te tertij:quia erat voluntas & dispositio captatoria.l.captatorias.eo.ti.& Saly.hic fatetur hanc esse bonã responsionem.& pro hac opi.adducit Bal.quia alias sequeretur q si te instituerem sub conditiõe si me ali-mẽtaueris nõ valeret institutio quia fit sub spe pmij quod est falsum.allegat.l.cum quedaz.de leg.ij.sed certe responsio data ad.d.l.ille autem.nil valet.naz testato:ibi sic dixit ticiũ hrẽdẽ istituo si ipe meuiũ he-redem instituat.nam quia nõ est collata institutio in expressam voluntatez ticij nõ dicitur captatoria adeo q illo respectu vicietur.l.si quis sempronium.eodez ti.preterea in.d.l.ille autem cõditio fuit collata in po testate illius substituti vel ipe meuiũ substituerit & cõ stat q quãdo heredis institutio confertur in volunta-tem vel potestatem ipsius heredis istituti nõ vitiatur tanq captatoria.l.iam dubitari eo.titu.nõ obstat ar gumẽ.quod facit Bal.per.d.l.cum quidaz.quia po-test responderi ẽm Pau.sequẽtem opi.Bar.q bal. nõ loquitur ad propositum.nam Bal.vult q istitu-tio possit fieri sub conditione premij futuri & hoc ẽ fa-tẽdum.sed Bar.vult q premium nõ possit promitti sub spe future successionis ne ille inducatur ad me in stituẽdum sub spe illius premij:quia per indirectum tolleretur potestas testandi.ideo nõ valet sicut quã-do directe tolleretur.l.stipulatio hoc modo.de ver-borum oblig.cum ibi nota.per Bar.dum loquitur õ donatione presentium & futurorum.Saly.etiam hic tenet istam opi.Bal.quia si ista remissio fieret a me: eo quia tu pure mihi promittis instituere me heredẽ nõ valeret quia est phibita a lege tanquaz contra bo nos mores:vt hic in glo.idem esse debebat si remit-to tibi sub illa conditione.scilicet si me instituas quia illud quod est prohibitum a lege quãdo fit per mo-dum simplicis dispositionis intelligitur esse prohibi-tum etiam si fiat in moduz conditiõis.l.seius & auge rius.ad.l.falci.Fulgosius h tenet opi.Bar.pro qua dicit esse tex.in.l.si maiores.a contrario sensu.s.eo. & respondet ad.d.l.ille autem.q habet locum in vltia voluntate sed in actu inter viuos quis nõ prohibetur blandis verbis curare vt ab aliquo instituatur heres l.fi.j.si quis ali.te.prohi.tñ q: puto veriorẽ opi.bal. per pdicta ideo respõderi põt.d.l.si maiores q tex. debet intelligi de alia cõditione & q nõ debet sumi a cõtrario sensu quia esset cõtra rationes & iura allega-ta pro opi.cõtraria:vt no.in.l.ij.j.de pdi.iser.&.c.i. de eta.& quali.in.vi.¶ Non obstat.d.l.fi.q: ibi non fiebat actus iter viuos obligatorius:vt etiam legi.et no.in.d.l.captatorias.nec etiã responsio Ful.ad.d. l.ille aũt videtur sufficiens quia eadem rõne qua in vltimis voluntatibus illa dispositio nõ valet q: sic p idirectuz aufert liberam testãdi facultatem ita etiam debet esse in actu iter viuos.d.l.stipulatio.Ra.cu.in dicta.l.stipulatio tenz opi.Placẽ.& respõdet ad.d. l.ille aũt.q illa istitutio istituo ticium si me instituat nõ valet quia captatoria.nam secrete posset mutare testamentum & sic decipere ticium sed in questiõe no stra remitto tibi actionez si me istituas ista dispositio mea nõ ẽ captatoria quia nõ possũ resilire a remissio ne mea si me istituis & ista fuit subtilis satis cõsidera-tio.tamẽ potes respõdere q illa nõ fuit ratio dicte.l. ille aũt.quia si titius me istituat eo quia substitueram eũ sub illa conditiõe itelligetur titium istituisse here-dem rebus sic stantibus.s.si ego nõ mutauero testa-mẽtum argumẽto notatoruz per gl.in.l.si seruus.de cõdi.ob cau.Nõ autem causa propter quã ticius me instituit fuit illa quia eum istitueram.& licet ego reuo cem testamentum nõ potest dicere se deceptum.aut

apparet q illa fuit causa:& tũc cessãte causa propter reuocatio-nem mei testamẽti cessaret effectus.i.istitutio facta per titium.l. cum tale.§.legato falsaz.ibi si probetur.de condi.& demon.¶ Et sic patet q ista nõ fuit ratio.l.ille aũt.sed fuit ratio pmij.¶ In ea.in fi.no.ex gl.q lz liberatio facta sub impossibili cõditiõe nõ teneat tamẽ secus est si fiat sub modo ipossibili & in h ista gl.nõ est alibi ẽm Ang.in.l.impossibilis.de verbo.obli.quã limita vt ibi dixi:ex qua limitatiõe habebitis decisionem vnius quod hic indecisuz reliqt Pau.& istam glo.sequunt hic bar.& saly.quia talis modus liberãdi est turpis cum auferat liberam testandi fa-cultatem.quod est cõtra bonos mores.l.ex eo.de inutili stipu-latio.& in pari causa turpitudinis &c.¶ Item quia modus nõ suspendit sicut cõditio.immo ipa dispositio modalis icõtinẽti sortitur effectum.l.cum ab ea.de contrahẽ.emptio.l.ij.j.d his que sub modo.Sed Bal.limitat hoc esse verum si ille cui fit re-missio aliquid aliud ex causa trãsactionis dare debebat:ut quia dico remitto tibi actionem pro.x.vt me instituas.secus si sim-pliciter vt me istituas quia deficit vnuz extremuz substãtiale trã-sactionis.Sed ẽm Saly.& pau.ista limitatio est contra istũ tex. vbi nihil ex altera parte erat faciẽdum nisi istituere & trãsactio q est contractus inominatus regulariter fit per vt.& sic per viam modi:ut no.i.l.si quis cum debitore.de iureiurã.& sic in dubio presumit factum per viam modi & nõ pditionis:vt no.Bart.et alij.& ibi dixi i.l.mora.s.eo.Nõ ob.q deficiat extremum quia responde q loco extremi sufficit spes quã habebam vt me istitu eres:que spes sufficit licet pẽdeat a potestate aduersarij:vt pro batur i.l.si super.s.e.& hoc modo patet hic esse tex.pro opi.gl. licet Cy.cõtrarium dixerit q si promisit modum adimplere .i. istituere vera est opi.glo.quia aufert liberam testãdi facultatem. & i pari causa turpitudinis &c.sed si nihil promisit nisi simplici-ter dixit remitto tibi vt me istituas valebit ita demuz si me istitu es quia dispositio nõ est turpis per.d.l.ticia.& Cy.videtur trã-sire cũ Ray.& ful.post Jac.bu.sed tenet opi.gl.& ad.d.l.ticio respõde vt per Bar.

t Ransactionem Interuẽtus amico rum metus presum ptionem cessare facit.hoc dicit.¶ Et per hanc.l.in-fertur ẽm Bar.& alios q licet alias propter metum reuerentia-lem actus rescindatur.l.pma.§.que onerãde.cuz ibi no.ff.qua ruz rerum actio nõ datur.& dixi plene in.l.interpositas.s.eo.ta men fallit nisi psentia alioruz cõiunctorum vel alioruz[a] amicoz ipius debentis reuerentiam iteruenerit in contractu.& idez tenu it Bar.in.l.fi.versi.item quero que actio &c.ff.si quis aliquem testa.probi.& do.Anto.in.c.cum matrimonij.de offi.deleg.li-cet Innocẽ.ibi conetur impugnare & minus bene:naz propter talem presentiaz piunctoruz requirũtur pleniores probationes vt hic sentit glo.& no.Bal.hic per hanc.l.& sic declarat melius glo.in.l.fi.ff.quod me.causa.dicit tamen signanter Saly.h q nõ putat dictum Bar.procedere filia cõsentiente in presentia patris q q adsit presentia alioruz cõiunctoruz [illegible]:quia hz eius nulla reuerentia coequatur paterne.alle.l.vt [illegible].ff.de iusti.et iure.Sed certe per illam.l.nõ videtur probari eius opi.Prete rea tex.ibi dicit parenti &c.& sic videtur idem dicendum de ma tre auia & si.l.appellatiõe parentis.ff.de verbo.signi.¶ Itez vi detur nõ minorẽ deberi reuerẽtiam marito qua patri per no.i l.si vxorem.de cõdi.inser.& etiaz socero:quia loco parentis h l.ex diuerso.i pn.iuncta.l.pcedenti.ff.so.ma.vnde dictum Sa ly.nõ placet quia nõ videtur iure probari.& quia videt ptra ge neralitatem istius.l.Bal.& pau.de ca.hic i specie exemplificat dictuz Bar.i patre & filia.¶ Itez ex hac.l.colligit Bar.ratiões statutorũ dicẽtiuz q i cõtractu mulieris uel minorũ requiratur presentia piunctorũ de qua ratione vide etiã per Bal.i.l.ij.per illuz tex.j.de adop.¶ Itez tangit hic Bal.q si isti cõiuncti p-ximiores requisiti ex forma statuti sint absentes an mulier sine consensu[b] eorum possit cõtrahere.de quo hic vide per eum & p eundez in.l.i.§.quibus.in fi.ff.quod cuius.vniuer.no.& in.l.vi dua.& in.l.si cõiunctione.& in.l.furiosi.j.de nup.& in.l.cuz sen tentiaz.in fi.j.de sen.per Bal.& Ang.in.l.turpia.§.i.de leg.i. p pe.de anch.in repe.c.i.de cõsti.in v.trãseo ad statuta que qñ qz phibent &c.& moder.maxime pau.de ca.in.l.si cum docẽ.§. si patri.&.§.eo autez tpe.& ibi alias scripsi.ff.solu.matri.& per

a¶ Aliorum piunctoruz. de h p pau.d ca.cõsi.clxx-viij.p frã.de are.psi.xiiij.

b¶ Sine cõ-sensu.an tale statutum sit odiosũ vl fa uorabile uid frã.d are.cõ silio.xij.& p eũdez qd qñ mulier pbit sine illoz cõ sensu cõsi.lx xiij.& qñ no-lunt adhibe re consensũz p.d.abb.cõ-sil.xl.p Bal. cõsil.xlvi.et dicit ro.cõs. ccclxvi.q p-dicẽs i iuste habeñ p con sentiẽte.& an valeat tale statutũ i con dẽdis testis p Ang.cõsi. cxxvi.& an ta le statutũ re-qrat magis piũctos vel sufficiat qd sint cõiũcti. vide p eũdẽ cõsil.clxx:et an cũ mulier pbit cũ ipis piũctis req-raf psñtia alio rũ piũctorũ p eũdẽ ang. cõsi.cxliij.

Pau.in.l.antiquitas.ff.de testa.per illū tex. ¶ Ultimo p hac l.dixit bar.in.l.frater a fratre.in.xx.colū.vsi.iij.quero de condi.indebi.τ ang.τ imo.in.l.i.§.fuit quesitum.ff. ad trebeli.q contractus fact⁹ corā cōiunctis τ amicis dicit eē fact⁹ palā τ bōafide lz fact⁹ eēt īter psonas al's suspectas puta īter pupillū τ tutorē.

s **Si maior annis.** Etiam post terminū reus offerendo pmissaz implet transactioēm.τ sibi parat efficacem exceptionē cōtra actorem volētem agere pristina actione .h.d. ſm pmum intellectū glo.τ lz sit in se verus tñ violat tex.in ver. nec offerat.vel sic ſm aliū intellectū glo.pristina actio intentari nō pōt q̄uis non sit lapsus terminus in trāsactione prefixus hoc dicit.τ iste tex.est indubitabilis. ¶ Uel sic scōm intellectū Mar.sil.τ iac.bu.in cōtu trāsactionis tanq̄ stricti iuris nō veniūt vsure ut tēpore more. ¶ Quartus itellectus est ſm guido de suza.τ est verus quē dixi in.l.si.p fundo.s.e. ¶ Quintū itellectū ponit iac.de are.quē hic vide p Cy. ¶ In gl.ibi offerat. tñ postea vidēda sunt duo.pmū qd si transactio sit facta añ lit. cōte.τ reus facta trāsactione est in mora dādi pmissa in trāsactione pp hoc actor rediit ad pstinaz litē an reus poterit post litē cōte.purgare morā offerēdo qd in trāsactione pmisit pe. Cyn. bar.τ ang.in.l.q fidē.ff.e.tenēt q nō p regulā.d.l. si insulā. τ p.l.si qs stipulatus fuerit.x.in melle.ff.de so.τ.tenent bal.ful. τ pau.de ca.hic τ Jac.bu.Fran.trigri.τ saly.in.l.siue apd.s. eo.post glo.fin.ibi p istū tex.ſm pmuz intellectū q simpliciter τ indistincte loqt τ dicūt q h intelligeret qñ trāsactio fuit post litē cōte.put intelligūt tenētes pmā opi.hocē diuinare.Ad idē tex.in.d.l.siue apud acta in vbo pendēte.nō ob.d.l.si insulā: qr ſm predictos rñde q ibi agebat ad interesse ex eadē cā.i.ex eadē stipulatiōe in qua fuerat cōmissa mora τ nolebat reus purgare morā obligationis q̄ erat efficax cōtra eū.i.que nō erat elisa ob aliquā exceptionē infringentē dictā obligationē ex q̄ agebat τ cā ex qua offerebat nō erat integra pp litē cōte.sup ea facta.i.factā sup eadē stipulatiōe. Sed hic agebat actiōe pstina que cōpetebat añ transactioēm sup qua pstina actione nō erat cōmissa mora purgāda τ obligatio ad morā purgādā fiebat ex nouo cōtu.s.trāsactiōis q̄ erat adhuc integra in sua cā qr super trāsactiōe nō erat lis cōte.τ fiebat ista oblatio ad cōseruādam τ defendēdā exceptionē trāsactiōis pemptoriā.vñ talis facultas offerendi dz cōpetere quousqz cōpetit facultas opponēdi ipam excep.pemptoriaz.s.vsqz ad sñiaz.l. pemptorias.ff.sen. rescin. nō pos.τ hec eadez rñsio datur ad.l.si qs stipulatus.τ idez tenet Bal.in repe.l.τ si post tres in.v.col.ff.si qs cau.τ cum eo transit Sal.ibi. ¶ Et ex hoc infert ad ſm.s.retēta vltima opi. an possit fieri ista purgatio vsqz ad sñiaz.vl' saltē si est facta trāsactio post lit.cōte.an possit purgari mora[b] vsqz ad sñiam. Bar. τ ang.hic in.d.l.si insulā τ in.d.l.q fidez.tenent q sic p istā.l. ſm primā lec.τ facit.l.i.ff.de cōsor.eiusdē litis cuz ibi no. τ ang. in.d.l.si post tres.τ bal.in.l.i.C. de his que pene nomine.in pma col.τ saly.in.l.si pacto.ff.ti.i.τ Jac.bu. τ Saly.in.d.l.siue apud.p illū tex.in v.exigi.quod intelligit per sñiam.l.fidei cōmissa.§.si qs.x.de le.iij.τ.d.l.si pacto.Sed Ja.de ra. Pe. τ Cyn.in.d.l.siue apud acta.tenent q qñ mora fieret post lit. cōte.vt qr trāsactio facta esset lite iā cōte.possit mora purgari tñ vsqz ad pmuz actū que postea fieret in pcessu qr talis pmus actus habet vim litis cōte.quo ad ea que postea fierent.l.nulla. inducēdo ut ibi p bar.ff.de pcu.cū cōcor.ibi alle.Sed aduerte qr in cōtu trāsactiōis ex quo oritur exceptio pemptoria verior videt opi.bar.τ sequatiuz per.d.l.permptorias.in ratiōe sui inducēdo ut dixi.Sed in casu.d.l.si insulā cū si.vbi nulla cōpetebat exceptio peremptoria elidens obligationē ex qua agebat vera esset opi. Pe.Cy.τ sequaciū.quia si ibi mora nō fuit commissa ante lit.cōte.poterit purgari vsqz ad pmū actū factū post lit.cōte.τ ita etiaz tenet Saly.in.d.l.siue apud.τ Ful.τ Pau. hic τ Raph.τ Ro.in.d.l.si insulā.τ ita teneas.lz glo.fi. in.d. l.siue apud.in vltima opi.dixerit q etiā post sentētiā potest in cōtractu trāsactionis purgari mora p.l.itez veniūt.§.idez recte ff.de peti.here.per quez etiā tenuit idez Fran.tigri.ibi τ male. vt h p bar. ¶ Ultimo adde q quasi mora pōt purgari vsqz ad sñiam ut pbatur in.d.l.siue apud acta.qd declara ut ibi dixi sup tex.Ex quo appet q illa.l. nō facit ad qōez.s.pxie tactā.

p **Promissis.** Si nō impleant pmissa in trāsactione pena cū effectu exigit.qd est vex ſz Bal. τ Saly.etiā si pena sit[c] adiecta dationi vsurarū qr ñ presumit adiecta in fraudē usurarū in cōtractu transactionis ut hic lz sit secus in aliis cōtractibus.l.cū allegas τ ibi no.ff.de vsufru.l.illud.§.idez papi.de ac. emp.ſz ray.hic volēs idem esse in cōtractu trāsactionis qd in aliis intelligit istā.l. pcedere qñ pena erat adiecta prestatione speciei vel facti. quo casu nunq̄ presumit adiecta in fraudez vsurarum.l.lutius de ac. emp.τ no.in.locis proxime allega.τ glo.in.d.l. cuz allegas.dū allegat istū tex.expresse sentit istū intellectum ad istū tex. Idē etiā tenet Jac.bu.τ pau. Ful. etiā seqt opi.istā.lz de predictis nō faciat mētionē τ dicit q iste tex.dz intelligi quādo pena nō excedebat legitimū moduz vsurarū taxatū i.l.eos.ff.d vsu.iō pt exigi.Sz si excederet legitimū modū vsurax ñ posset exigi.d.l.cū allegas.τ istā opi. etiaz seqtur Imo.in l.cū seruus de condi.τ demon. τ ita tenui in.l. stipulatio ista.§.alteri.de vbo.ob.lz Imo.ibi τ in.c.cum dilectus .de arbi.τ in.l.stipulationū alie.§.fi.de vb. ob.τ Bal.i.d.l.cū allegas. teneāt pmā opi.maxie p istaz.l.itelligendo eam indistī. ¶ Quid aūt in pena adiecta in cōpromisso an presumat adiecta in fraudē vsurarum. Bal.hic se remittit ad no.p se in.d.l.stipulationū.§.fi. Jac.bu.τ Saly. hic simpliciter tenent q nō psumat adiecta in fraudē vsurarū etiā si in laudo arbitris cōtineat datio quātitatis. Idez etiā tz hic ful.qr videtur pena adiecta facto.s.parere sñie arbitri qd ē qd facti.l.stipulationū alie.§.fi.τ ibi gl.palle.τ ita dicit ful.velle.cano.i.c. suā de pē.τ istā opi. sum secut⁹ in.d.l.si stipulationū alie.dic ut ibi pleni us dixi. ¶ In glo.fi.in pn.si itelligat q glo.velit q vtrūqz copulatiue peti nō pōt.s.pncipale τ pena gl. recte loquit.sed Bar.uidetur intellexisse q glo. loq tur qñ nullo mō pncipale etiā p se tm peti posset sed tm pena.τ tūc an glo.bñ dicat pendet ab illo diffuso articulo an p cōmissiōez stipulatōis pēalis sit nouata pncipalis obligatio q si ē nouata[e] seqt q tm peti pt pena.l.obligationū fere.§.fi.de ac. τ ob.l.i.d penu lega.de quo dic vt p bar.in.l.ita stipulatus . in vlti. oppo.pme ptis τ ibi dixi de vbo.ob.τ tāgit incidenter saly.hic iuxta istā glo.an possit mora purgari vbi apposita est clausula rato manēte pacto. de quo dic ut per bartolū in.l.insulam.in.ij.questione.cum concor.de verb.obli.

t **Transactio.** Trāsactio ē cōtractus reciprocus i quo dz aliqd iteruenire.h.d. ¶ Et iuxta hāc.l.no.vnū q si in istrumēto apparet q ex cā trāsactionis creditor in centū recepit qnquaginta τ alia qnquaginta cōfessus est se habuisse τ recepisse ex cā trāsactiōis certe lz totū videat datuz creditori inspecta cōfessione tñ iste cōtus valet vt trāsactio nec ista cōfessio dicet facta spe future numeratiōis p illa verba ex cā transactionis.vt pbat in.l.interest.ff.de solu.τ ibi illū tex.pōderat bal.ad hoc reputās hoc esse sin.τ dicit q ratio dubitādi esse poterat.qr totuz cēsebat esse datum creditori τ sic nō esse trāsactio.cum hincinde in trāsactiōe debeat aliqd dari vt hic.

q **Quauis.** In cōtractu trāsactionis nō habet locuz penitētia. h.d.τ sic no.q lz i cōtrib⁹ inomiatis regulariter sit locus penitentie.l.si pecuniam de cōdi. ob causaz tamē fallit in cōtractu trāsactionis q̄uis sit innominatus ut dcm̄ fuit post bar.in.l.siue apud.s.e. τ hoc est speciale in trāsactione causa litiuz dirimendaruz fratris τ quod ibi dictū fuit.s.eo.Quidaz tamē dicebāt q spāle erat i trāsactiōe solū fauor liberatōis τ iō dicebāt Jac.de ra. Pe.Cy.ray.bal. τ sal.

a ¶ Si maior ad clariorē itelligētia uid ful.psi. cliiij.

b ¶ Mora purgari . qñ possit τ non posset mora purgari vid fran.de are. cō.lxxxv.lu. ro.cōsili .lij.τ cōsi.ccxvij.

c ¶ Pena sit adiecta.de h late p ro.cō. ccccxx.τ qd de pēa apposita in cōpromisso p ful. cōsi.xlviij. et qñ pēa est apposita scō ut dationi qtitatis an cēseat apposita in fraudē usurarū uid p alex.cōsi.xlix. .iiij.lib.

d ¶ Nouata de h p pe.de anch.cōsilio. xxviij.

hic & Cy.in.d.l.siue apud.in.xi.q.q illud quod dicitur hic in transactione.s.q nō habet locū penitentia vendicat sibi locum in omni ꝯtractu liberatorio etiā nominato quo adducunt bal.& saly.l.postq̄ liti ṡ.ti.i.que nō probat q: nō loquitur in cōtractu liberatorio inominato ſʒ in simplici renūciatione & ideo in ea & in simplici pacto de nō petendo nō est dubiū cessare penitentiā. Adducūt etiaʒ bal. & saly.pro.d. opi.q: si consensu illoꝝ per illud pactū liberatorium naturalis obligatio sublata est ergo nō ꝺʒ posse ꝯsensu seu penitētia resuscitari vnius tm̄.argu.l.pōpo.la.i.ver.sed eodē.de ne.ge.& l.dispensatoreʒ.cū glo.fi. de so.& ista ratio tollit faciliter q: q̄uis ꝯtractus inominatus fact⁹ pacto nudo sit celebratus ꝯsensu duorum tollit in pnīa vnius q: ita est de natura ꝯtract⁹ innominati.d.l.si pecuniā. Unde bar.& ang. hic tenent q in cōtractu liberatorio excepta trāsactiōe habeat locū pnīa & p ꝯ̄ns ꝯditio ob cau.cōpetat ex capite penitentie.l.si qs accepto. de conditi. ob cau. & ita etiā tenet bar.in.l.iij.in pn.eo.ti.ubi ēt reprehēdit guil.de cu.q tenebat ꝯ̄rium. Sed bal.& saly.hic rn̄dent ad.d.l.si qs accepto.q ibi nō dicit locū habere ꝯditionē ob cau.ex capite cause nō secuta & qa ille q causam adimplere debebat fuit in mora prout declarat bar.in.d.l.si pecuniā.& dixi in.l. actione.ṡ. eo.tn̄ adhuc verior videt opi. Bar.quā sequit fulg. & Pau.de ca.in.d.l.si quis.excepto ꝯ̄ctu transactionis q: nō repit q cōtractus liberatiōis innominatus sit exceptus a clausula posita in.d.l.si pecuniā. Iteʒ q: si do tibi.x.vt vadas ꝑ me romā ꝺʒ habere locuʒ penitētia q: liberare & remittere est dare.l. si mulier. de cōdi.ob cau.& no.in.d.l.actione. ¶ Iteʒ nō pōt dici q solus fauor liberationis fuit rō ꝓpter quaʒ in trāsactione nō hʒ locum penitētia: ut patet in.d.l.si sup.ṡ.eo.vbi ꝯtractus trāsactionis tenebat ad obligandū.& tn̄ cessat penitētia.& in materia vide Ang. in.l.si cū fundum.de pac.vbi dicit q q̄n liberatio fit pure nō habet locū penitētia alle.l.istaʒ secus q̄n fit modaliter vel cōditiōaliter vt si nō paciscar ꝺ nō petēdo fūdū a te vt eū titio trades vl si cū titio n̄ tradideris: nā tc̄ si stat p te quo min⁹ eū titio trades ē loc⁹ penitētie alias nō ita intelligit ipse dictā.l.cū fundūʒ que ṽba nō placent q: trāsactio de qua hic cū sit cōtractus innominatus nō fit pure sed sub mō vel ꝯditione.d.l.si sup.& d.l.siue apud.& ibi no.vn̄ alia rō. in.d.l.cum fundū.quare ibi cum distinctiōe hēat locum penitentia ut ibi videre poteris per Bar.& bal. ¶ Ponit bal.ħ aliqua circa ꝯ̄ctum innominatū q̄n habeat locum penitētia & quid si iungūtur cum contractu nominato de qbus vide per Bar.in.l.fi.de condi.ob cau.

a ¶ Pristina actiōe Quid opetur liberatio fcā per acceptilatōeʒ et aqlianā stipulatiōeʒ ui de.lu.ro.

u **Si pactum.** Ueniētes ꝯtra trāsactionē penalem per quam fuit ipso iure sublata pristina actio mediāte aquiliana stipulatione q̄ in trāsactiōe interuenit restituent data: penā soluēt ac etiā agēdo pristina actiōe^a repellūtur exceptiōe trāsactionis a limine iudicij.h.d.ꝺm lec.aʒ.q̄ est magis cōis. ¶ Iteʒ tex.ibi ꝯnexa est subaudi & penaʒ ꝓmisit actor si ꝯ̄ transactionē veniret. In tex.ibi subsecutis.i. interpositis ꝯuentionibus q̄ in trāsactione deuenerunt hoc mō accipit in.l.si pacto.& l.petens.ṡ.ti.i. nō aūt denotat ħ ordinem vel sequelā.q: post transactionem nihil secutū fuit cui standuʒ sit. ¶ In tex. ibi aut pena.s.si actor ꝯ̄ trāsactioneʒ venerit. ¶ No. q dixi in summario ex quo habes que remedia cōpetant reo ꝯ̄ actorem venientem ꝯ̄ transactionē. Istud cū alijs notabilibus veniet plenius discutiendū cum glo. ¶ In glo.i.bar.& Ang.ħ approbant secūdam expositionē glo.& reprehendūt primā vt hic p Bar. in simili vide glo.in.l.i.in ver.cōsensus.alias in ver. consensum.ff.de pac.vbi bar.facit mentionē de hac glo. Sed Bal.& saly.substinent primaʒ expositioneʒ & intelligunt istum tex.loqui de pacto nō gratuito facto super liquida obligatiōe & sic differt a trāsactione.vel aliter pōt sustineri intelligendo de pacto ēt gratuito ꝺm Pau.& Ful.ħ. Nec ob.tex. in ver. data ꝓbant &c̄.q: illud ꝺʒ referri ad id quod referri pōt ad trāsactionem nō ad pactum gratuitum sicut in simili habetur in.l.prima.cum glo.in ver.secutus. ¶ In glo.in ver.cōnexa ibi naturalis obligatio contrahitur.tenet Jacob.bu. hic & idem tenet Bal.Franci.tigri.ray.& richar.de saly.ħ.nam acceptilatio fit principaliter ad liberandum sicut solutio est enim acceptilatio immaginaria solutio.insti.quibus modis tol.ob.ṡ.est enim.ſʒ solutio nō inducit immo soluit obligationem.l.pe.ff. de accepti.ergo acceptilatio nō debet posse producere liberationeʒ & obligationem quia nō potest producere contrarios effectus.l. cum his.ṡ.i.de ꝯditio.inde.l.qui hominē.ṡ.fi.de solu.& act⁹ nō debent operari vltra intētioneʒ agentis. ¶ Nec ob.iste tex. in versi.inutilis.quia respōdet Jac.bu.q refert ad aquilianā stipulationem ad quam referri nō potest. vt in simili habetur in.l.fi.ʒ.de senten.vel ꝺm eum ille qui ire nō potest quo vult dicitur esse in vinculis.l.scurritur.& l.sequē.ff.eo.ex qui.cau.ma. ita dicitur ille qui liberauit per accepti.cum nō possit redire ad actionem antiquam prout vellet: uel ꝺm ray.in aquiliana stipulatione dicitur esse vinculum obligatoriū: sed in acceptilatione liberatorium.& hoc modo potest responderi ad opi. Jaco. de are.quaʒ sequebatur Pe.& Cy.& refert euʒ hic Bar.s. q in acceptilatione est vinculum naturale & ciuile.nam verum est quo ad vinculum liberatorium & quo ad repellenduʒ libertatem a pristina actione.sed Bar.hic cum quo transeunt Ange.pau.& Fulg.hic dicit q immo oritur naturalis obligatio ad nō petēdum nō ex acceptilatione propter ratiōes Ja.bu.sed propter acceptilatiōem ex naturali equitate.ut hic per eum. & aliud est oriri ex acceptilatione & aliud est oriri propter acceptilationem quia dictio ex denotat cām immediataʒ & sic obligationem oriri immediate ex acceptilatione: sed dictio propter denotat causam remotam.l.eo tempore.in fi.de pecul. & istam opinio.sequor pro qua adduco tex.in.l.tale pactum.ff.de pactis.in principio.vbi verba nō sonabant obligationeʒ de futuro sed liberationē solum de presenti & tamē obligat ad nō petēdum tanquā fecisset pactum de nō petendo.ut ibi patet in ṽsi. pactum & latius ibi exēplificat hoc Baro. Nō obstāt argu.ṡ. formata pro his cum similibus.q: responde vt per Bar.in.l.si vnus.ṡ. pactus.ff.de pac.circa.v.col.dum alleg.l. in numerationibus de solutio. Saly.hic approbat opinio bar.& dicit se putare q ex acceptilatione simplici in qua nō fuit promissum non petere nō producitur naturalis obligatio specialis: sed inducitur quedam lata & generalis obligatio naturalis ut teneatur acceptilatione seruare & nō ꝯtrauenire de iure & de facto vt ħ.& orit ex quadaʒ naturali ratione que dictat nil magis esse cōgruum humane fidei q pacta seruare.l.i.in p̄n.ff.de pac.& l.nō minoreʒ ṡ.eo.& etiā ex illa rōne quia quis indebita exigere nō debet.l. nam & natura.ff.de cōdi.inde.& est differētia inter naturaleʒ & specialē obligationē que oritur ex pacto de nō petēdo. & istam generalē que ꝓducitur p acceptilationē ꝺm eū q: specialis obligat ad interesse & de ea poterit obijci ꝯpensatio iuxta.l. etiā de ꝯpen.sed in generali secus q: multiplex est naturalis obligatio vt no.doc.in.l.ex hoc iure.de iusti.& iur.ꝺm eū.qō nō placet q ista generalis orit ex rōne posita in.l.i.ff.de pac.& ex eadem ratiōe orit specialis obligatio ex pacto qui habet locū in ea. ṽba posita in.d.l.i.vn̄ puto q vtroqʒ casu resultet idem effectus et quo ad ꝯpensatiōeʒ.quia nō obstāt no.per gl.& doc.in.d.l. ex hoc iure quia ibi non fit differentia quo ad propositum inter alias naturales obligatiōes preterq̄ in illa que est inducta ex instinctu nature.s.q bene facienti bene faciamus.naʒ illa non hʒ effectum naturalis obligationis.l.sed & si lege.ṡ.ꝯsuluit.ff. de peti.here.& no.glo.in dicta.l.ex hoc iure & latius bar.in.l. si ex testamento.ff.de fideiussori. ¶ In glo.magna ibi hoc est speciale.&c̄.hec communiter reprehenditur quia non bene apparet de ratione specialitatis quicquid dixerit Jaco.de raue. cuius opinio.reprobant hic pe.Cyn.Ray.& bar.vt ħ bene p eos.tamen hec prima solutio posset defensari intelligendo casu

ꝭm ſo.bal.quã in vltĩo referã.¶ In ea.ibi vel dic ⁊c̃.hãc ſeqꝛ
bar.⁊ Ange.ſed nõ placet ful.qꝫ ꝭm ſol.iſtam iſta verba ante
cognitionem cãe ⁊c̃.nõ ꝯtinerẽt iuris miniſteriũ.Jtẽ ꝭƺ eũ cõ
tinent vaticinationem.adde ꝙ alia magis cõcludenti ratione
nõ videtur hec ſolu.ꝓcedere:qꝫ ꝭm iſtã ſo.ſenſus eſt vt decla-
rat pe.⁊ Cy.hic ⁊ penã exigere ⁊ petere data ante cãe cogni-
tionẽ repetere.ſed quãdo hoc fieri debeat tex.iſte nõ decidit:
ſed intelligiꝛ pacta liti ſuꝑ cauſa principali.nõ ob.d.l.q prioꝛ
Jſta eſt intentio huius glo.Sed iſtud falſum eſt quando an-
te pactam litem nõ põt petere penã ⁊ repetere data ⁊ ꝑ exce-
ptionem trãſactionis repellere actorẽ a limine iudicij:vt.j.ꝓ-
xime dicit glo.circa ꝑmã lec.azo.cõmuniter approbatã ⁊ ſtatĩ
dicã:ergo ſi põt iſta oĩa ẽt ciuiliter opponere exceptionẽ tran
ſactionis que opponi debet añ ſñiam latã in cã ꝑncipali ⁊ nõ
poſt.l.eleganter.§.ſi qs poſt.de ꝯdi.indebi.ſicut debent op-
poni regulariter exceptiões ꝑemptorie.l.ꝑemptorias.C.ſen.
reſcin.ergo ſeqtur ꝙ nõ eſt neceſſe ꝙ ꝑmo finiaꝛ cã ꝑncipalis
anteꝙ̃ pena petaꝛ.bal.⁊ ſalyce.⁊ pau.non acqeſcunt dicte ſe
cũde ſolu.ſed aliter rñdent ⁊ dicũt ꝙ iſta ṽba añ cognitionẽ
ẽt referunꝛ ad illud ṽbum ſi maluerit ⁊c̃.⁊ erit intẽtio littere
ꝙ ſi reus vult põt excludere actorẽ ꝯueniẽtẽ tranſactioni ⁊ añ
cognitionem ipſius cauſe ꝑncipalis non ſuſcitate per actorẽ ſi
ipſe reus mallet opponere exceptionẽ trãſactionis ad ĩpediẽ-
dum litis ingreſſum ſeu cõte.d.§.ſi qs poſt.⁊.c.i.de lit.ꝯteſ.
in vj.⁊ dictũ fuit in.l.fratris.ſ̃.eo.vñ reus penã petẽs diceret
actori.Tu recte exciperes vt de cã ꝑncipali quã mihi moues
priuſꝙ̃ de iudicio pene cognoſcereꝛ ꝑ.l.q prior.ff.de iudi.ni-
ſi cognitiõi cãe ꝑncipalis obſtaret exceptio trãſactioonis que
impedit illũ ꝓceſſũ:⁊ iõ dƺ ꝓnũciari nõ eẽ ꝓcedẽdũ ad vlterio
ra ſuꝑ cauſa ꝑncipali.ſi ṽo reus nollet opponere except.tran
ſactionis ad ĩpediendã ꝯte.⁊ ꝓceſſum ſed mallet eã oppone-
re ad merita cauſe poſt lit.ꝯte.vt ſic ꝑ ipſam trãſactionẽ abſol
uaꝛ diffinitiue:tũc ꝓcederet ſuper vtraqƺ cã.ſ.taƺ ſuꝑ pena ꝙ̃
ſuꝑ cã ꝑncipali:⁊ in vtraqƺ obtinebit iſte q petit penã:qꝫ illa
ſeqreꝛ ⁊ in cã ꝑncipali abſolueꝛ diffinitiue:qꝫ ꝑ acceptilatiõeƺ
⁊ trãſactionẽ ꝯſtabat iudici reũ eſſe debitorẽ ⁊ actori nõ cõpe-
tere actionẽ:vt.j.dicit glo.⁊ iſtud eſt bene dictuƺ:⁊ ſic.l.q ꝑor
nõ ꝓcederet vbi cõpeteret reo ꝙ exceptio ĩpediret ingreſſum
prime cãe ꝑ.d.§.ſi qs poſt.vbi oĩno vide bar.¶ In ea.ibi.l.
plerũqƺ.⁊ ſic vult glo.ꝙ tex.hic in ṽ.ſi aduerſarius maluit.ĩ-
telligaꝛ de eo q ꝯueniebaꝛ ad penã.nã ipſe habebit iſtam ele
ctionẽ an velit reddere data ⁊ ſoluere penã:an velit ꝑere tran
ſac.⁊ dicit bar.hoc poſſe ꝓcedere ſi ipſe nõdũ venerat ꝯ̃ tran-
ſactionem.ſecus ſi ꝯ̃uenerat ⁊ ſic erat cõmiſſa pena vt nõ poſ-
ſit purgare morã offerẽdo ſe velle parere tranſactioni vt euita
ret pene exactionẽ:qꝫ vbi pena cõmittiꝛ ꝑꝑ maleficiũ nõ pur-
gaꝛ mora.alle.l.q ea mẽte.ff.de fur.lƺ poſſit fieri purgatio qñ
pena eẽt cõmiſſa ꝑꝑ morã in negligẽdo.l.⁊ ſi poſt tres.cũ ibi
no.ff.ſi qs cau.Et idẽ tƺ h̃ ang.idẽ vr̃ tenere.Saly.ꝑ alia ver
ba dicẽs ꝙ ſpãle eſt ꝯ̃uenientẽ ꝯ̃ trãſactionẽ ſic ſolẽnizatã.ſ.cũ
acceptiꝛ.quo caſu nõ eſt locus purgationi more ⁊ pnie ꝑ hãc
.l.ꝭm eũ.Fulg.hic dicit ꝙ opi.bar.eſt cõis.tñ dicit ꝙ huma
nior ſñia vr̃ in ꝯ̃riũ.ſ.ꝙ actor poſſit purgare ⁊ euitare penam
cõmiſſam qꝫ vbi etiã mora eſt cõmiſſa in malefaciẽdo admitti
tur more purgatio.j.modicũ tẽpus eſt ſingularis ꝭm eũ in.l.
ſi in lege.§.colonus.ff.loca.⁊ rñdẽt ad.d.l.q ea mẽte.ꝙ ibi
loqꝛ in delicto ⁊ in pena.hic aũt in pena q̃ ſuccedit loco rei.
iſtã opi.ꝯ̃ bar.ẽt tƺ pau.h̃.⁊ in.d.§.colonus.⁊ per.l.ꝙ̃uis.de
in ius vo.ſi ius aduerſarij nõ eſt deterius factũ ꝑ.d.§.colonꝰ
⁊ iõ ꝭm eũ.l.iſta dƺ intelligi qñ actor veniẽs ꝯ̃ trãſactionẽ ſu-
ſcitãdo cãm ꝑncipalẽ ꝑſeuerat in ꝑtinatia ſua volens admitti
ad agendũ ſed fuit repulſus a iudice per exceptionẽ trãſactio
nis:⁊ certe iſta opi.dr̃ ṽa quã ẽt tenet bar.in.l.ſi inſulã.in.vj.
col.de ṽb.ob.ꝑ.d.§.colonꝰ.⁊ dicit bar.ibi in.iiij.oppo.ſcõe
ꝑtis ꝙ lex q ea mẽte.non facit ad iſtã materiã.qꝫ nos loqmur
hic in penis ꝯuẽtionalibus:ſed ibi loqꝛ tex.ĩ penis legalibus
ex delicto in qbꝰ aliud eſt vt ibi:iũcta.d.l.⁊ ſi poſt tres.⁊ ex h̃
ẽt pƺ ꝙ.d.l.ꝙ̃uis nõ debuit allegari ad illud ꝓpoſitũ qꝫ ibi lo
quiꝛ in pena legali.Jtẽ ibi eſt ſpãlis caſus:vt declarat in.d.l.
q ea mẽte.⁊ bal.⁊ imo.in.d.l.ſi inſulã.nec ob.rõ ſalyce.quia
nõ ꝓprie ꝓbatur ꝑ iſtũ tex.vt fuit.ſ̃.ꝓxime dictũ reſpondẽdo

huic.l.Preterea in ꝯ̃ctu trãſactiõis indiſtincte ma-
gis ꝙ̃ ĩ alijs ꝯ̃ctibus admittiꝛ more purgatio.l.ſi ma
ior.la.ij.ſ̃.ꝭm intellectũ magis cõem quẽ ibi tenui.⁊
iſtã ꝯcluſionẽ no.qꝫ ẽ multũ neceſſaria ⁊ vtilis ꝓ in-
tellectu huiꝰ.l.⁊ ſic ſeqꝛ ꝙ dcm̃ glo.h̃ in ſe ẽ veꝝ de
clarãdo ꝓut dcm̃ eſt qcqd dixerit bal.⁊ ſaly.q videẽ
tur leui rõne ĩpugnare iſtã glo.ſƺ nõ aduertũt ad ꝑ̃-
dicta de qbus mẽtionẽ nõ faciũt.⁊ ꝙ actor poſtꝙ̃ ꝯ̃
uenit poſſit morã purgare ⁊ penitere poſt litis cõte.
tenuit bar.⁊ Ang.in.l.q fidẽ.ff.eo.¶ In ea.ibi ꝙ
eſt verius ⁊c̃.iſte intellectꝰ magis vr̃ de mẽte lr̃e.ſ.ꝙ
exponaꝛ aduerſariꝰ.i.actor qui penã petijt:nec tunc
ob.d.l.plerũqƺ.qꝫ rñde vt ꝑ bar.in.l.cũ ꝓponas.ſ̃.
eo.⁊ h̃.¶ In ea.ibi triplex ⁊c̃.⁊ ꝭm iſtã opinionem
Azo.quã ſeqtur Odof.Jac.bu.Frã.tigri.⁊c̃.Bar.
Bal.Ang.Rychar.⁊ Bar.de ſalyce.⁊ Pau.h̃ cõ-
cludũt ꝙ reus põt hr̃e copulatiue iſta tria remedia
ſ.petitionis pene repetitionis datoꝝ ⁊ ẽt cõſequi ꝙ
repellaꝛ actor tanꝙ̃ carens actiõe iã extincta ꝑ acce
ptilatio.⁊ hoc ꝑ rõnes hic redditas in gl.⁊ h̃ pleniꝰ
ꝑ bar.⁊ idẽ tenuit bar.bal.⁊ ange.poſt glo.in.l.re-
ſcriptum.§.ſi pacto.ff.de pact.contrarium tenebat
hic Pe.Cy.⁊ Ray.volentes reum non poſſe con-
ſeq vltra penã ⁊ repeti.datoꝝ ñ ꝙ ẽt repelleꝛ actor
⁊ ſic ꝙ ſteꝛ trãſactioni:⁊ hoc ꝓpter alternatiuã autẽ
poſitã hic in tex.Jdẽ ẽt tenebat hic fulg.ꝓ hoc ad-
ducens.l.pacto.ff.eo.vbi ita demum exigiꝛ pena ſi
trãſactio reſciſſa ſit:ergo nõ põt reus ꝯſeq penam vt
ſteꝛ trãſactiõi.ad idẽ adducit.l.q fideƺ.ff.e.vbi non
põt ꝯſeq vtrũqƺ:niſi ſit adiecta cl̃a rato manẽte pcõ
¶ Ultimo ꝓ hoc adducit qꝫ nihil ĩtereſt an ĩpo iure
qs actionem nõ habebat vel ꝑ exceptionẽ infirmeꝛ
l.nihil ĩtereſt.de reg.iur.Sƺ certũ ẽ ꝙ qñ actio ipſo
iure nõ ẽ exticta:ſƺ p̃t ĩfirmari ꝑ exceptõeƺ trãſactio-
nis nõ ꝯcurrũt iſta tria remedia cũ effectu.l.cũ ꝓpo
nas.ſ̃.e.ergo eodẽ mõ dƺ eẽ qñ actio ĩpo iure ẽ exti-
cta.ſƺ nõ recedo a ꝑma opi.nã ob.iſte tex.ĩ ṽ.aut qꝫ
omiſſio.eo ꝙ dixit h̃ ſaly.nõ ẽ ṽa ſo.volens ꝙ alter-
natiua.l.ẽt aut accipiꝛ ꝓ copulatiua ne al̃s intẽtio.l.
ſit ĩcerta.§.qbꝰ.ĩ ꝑma ꝯſti.C.q̃ ſol.nõ ꝓcedit vt per
bar.ĩ.l.ſi is q ducẽta.§.vxꝝ.de reb.du.ĩ ṽbo oppo-
niꝛ.⁊.l.qntꝰ.dũ alle.l.qcũqƺ.ð ſer.fu.Soluo igiꝛ ꝙ
iſta alternatiua ſtat ꝓprie h̃ mõ qꝫ ꝯſeqꝛ reꝰ vnũ ꝑ̃di
ctoꝝ alternatiue ſi maluerit:vt h̃ ĩ tex.Sƺ ſi vtrunqƺ
vult h̃ nõ negat h̃ lr̃a.vnde nõ dicit azo.nec doc.ꝙ
opi.eoꝝ fundeꝛ ꝑ iſtũ tex.ſƺ ꝑ rõnes h̃ aſſignatas in
gl.⁊ ꝑ bar.h̃:vel dic ꝙ ĩperator rñdet h̃ reo q̃rẽti añ
ꝙ̃ actor ꝯ̃uenit q̃ remedia cõpetere poſſint ipſi reo.
⁊ rñdet ꝙ vel actor dƺ ſtare trãſactioni ⁊ nõ ꝯ̃uenire
vel ſi ꝯ̃ueniet ſoluet penã ⁊ reſtituet data:ut h̃ ẽt de
clarat bar.circa ꝑn.huiꝰ glo.nec ob.ẽt.d.l.pacto.in
ṽ.reſciſſo.qꝫ intelligeꝛ.ſ.de fcõ ꝯ̃ueniendo trãſactio
ni.ita exponit ibi bal.⁊ aliqd ꝑ gl.ibi.nec ob.d.l.q
fidẽ.qꝫ ibi nõ erat ꝑſtina actio ĩpo iure extĩcta:ut pƺ
ibi ĩ ṽ.excep.Nõ ob.d.l.nihil.qꝫ rñde ꝙ illa duo a
pari ꝓcedũt qñ exceptio poſſet opponi cũ effectu ꝯ̃
actionẽ.nã fateor ꝙ vbi actio nõ eẽt ĩpo iure extĩcta
⁊ actor ꝯ̃ueniſſet ꝑꝑ ꝙ reꝰ ꝯſecutꝰ fuerit penã ⁊ repe
titiõeƺ datoꝝ ſi tu ꝑ̃ſuppones ꝙ adhuc exceptio trã
ſactiõis poſſet oppõi ꝯ̃ actoreƺ bñ ꝓcederet ar.Sed
claꝝ eſt ꝙ tũc nõ poſſet exceptio opponi.d.l.cuƺ ꝓ-
ponas.ergo argumẽtũ nõ cõcludit.¶ In ea.ibi cuƺ
iudex ĩterrogabit.No.ꝙ vbi iudici ex actis ꝯſtat ali
quã actionẽ nõ competere põt ex offõ ſuo repellere
actorẽ:⁊ ad hoc iſta glo.ſemꝑ ꝓ notabili allegaꝛ qõ
ĩtelligit h̃ ang.eẽ verũ ſi reus hoc petat a iudice im-
plorãdo offm̃ eiꝰ.al̃s non poſſet hoc iudex ſupplere
cũ hoc reſpicit ꝑuatã vtilitatẽ.alle.l.ſi.cũ gl.ff.ð pe.
here.⁊ in.l.iiij.§.hoc aũt.de dã.ĩfec.ſƺ poſſet cuƺ re
ſpiceret publicã vtilitatẽ.l.filiuſſa.§.veterãi.cũ gl.ð
ꝓcu.⁊ glo.ĩ.l.ij.§.ſƺ qꝫ veremur.de iura.calũ.Sed

a ¶ Repellere
actoreƺ.an iu
dex poſſit ex
offõ ſupplere
cũ ſibi ꝯſtat ð
iuſticia ꝑtis ñ
valẽtis illã al-
legare vltra h̃
allega.ꝑ.d.ia-
ſo.q alle.lud.
ro.ꝯſi.ccxiij.
⁊ ꝯſ.cccclxxix
ſpec.⁊ io.an.ĩ
addi.in ti.ð ĩ-
ſtru.edi.§.ſi.
⁊ eũdẽ ĩ ti.ð ꝑ
ba.§.videdũ.
ṽ.qd ſi ðbitor
adð tu frã.ð
are.ꝯſi.cxlvij.
vbi dicit ꝙ iu
dex publica-
tis atteſtatiõi
bus põt iudex
recipe teſtes
ad defenſam
rei:⁊ vt bre-
uis ſim við ꝙ
idẽ voluit ro.
ꝯſi.xxij.⁊ ꝯſil.
lxxxiij.⁊ ꝯſilio
xlvij.⁊ ꝙ vo-
luit ro.ꝯſi.xx.
⁊ ꝯſi.clxxvj.⁊
ꝯſil.ccxxvij.⁊
ꝙ voluit alex.
ꝯſi.lxij.iij.lj.ꝑ
ang.ꝯſil.ccc-
viij.ꝑ ful.ꝯſi.
clj.ubi dicit
ꝙ iudex dƺ re
pellere agẽteƺ
ſine actiõe ẽt
nõ petẽte reo
⁊ ꝙ idẽ uoluit
ꝯſi.clxx.ubi
dicit ꝙ iudex
nõ dƺ exequi
laudũ nullum
ubi ꝑs nõ p̃t
opponere.

a ¶ Constet iu dici. de h vl tra. s. allega. vide cepo. ɔsi lio. xxix. xlvij. ⁊ se. vbi dicit ꝙ iudex dꝫ vi gilare sup in nocentia absn tis ɔtumacis ⁊ ipm absol uere.
b ¶ De fcõ fie ri. vide ludo. rõ. ɔsi. cxcix. ⁊ ɔsil. cccl xxiiij. ⁊ inɔ̃tuꝫ d. iason h pro vtraqꝫ parte adducit an suf ficiat de iure ɔuenire ⁊ di cit dubitare ꝺ cócordia dic ꝙ illa colligi põt ex dictis ludo. ro. ɔsil. cccclxxiiij. et ex fũdamẽtis q̃ ipe adducit p vtraqꝫ pte ⁊ ĩq̃tũ dic ꝙ si fideiussor co giť ad solué dũ id qd de iu re nõ tenebať vigore statuti vel alteri⁹ con suetudinis ꝙ pncipalis nõ põt opponere adde abb. ɔsi. lxvj.

Ange. in hoc nõ bñ dicit: q2 qñ ɔstat iudici ex actis actorẽ actione cauere iudex ex officio suo põt euꝫ re pellere reo nõ petẽte. hec est intẽtio huius glo. in. l. si vnus. §. pactus. in glo. q̃ incipit in opponẽdo. ff. de pac. dũ vult ꝙ si ago ex stipulatione ɔ te ⁊ ɔfite or post stipulationẽ liberasse per acceptilationẽ non possũ obtinere ẽt te nil opponẽte: lꝫ secus sit in pcõ de nõ petẽdo: vt ibi in glo. ⁊ clarius vult ibi barto. ⁊ doc. cõiter ⁊ ẽt no. bar. in. l. ita stipulatus. ad fi. ⁊ ẽt i ɥ. ij. pncipalr q2 circa finẽ illi⁹ ɥ. de ɥb. ob. Et ideꝫ tꝫ bal. ibi ⁊ imol. ⁊ bar. in. l. si tici⁹. eo. ti. ⁊ i. l. post le gatũ. i pn. in. iij. col. ff. de his q. vt indig. vbi ex hoc infert vnũ valde no. ⁊ idẽ ẽt no. bal. i. l. edita. in re peti. paduana. in. xxiij. col. de edẽ. ⁊ idẽ ẽt tꝫ hic ia. bu. ⁊ Saly. allegãt ĩ ar. l. quos ꝓhibet. ff. de postu. ⁊ d. §. sed q2 veremur. nec ob. d. l. fi. cũ gl. de pe. he re. q2 ibi cõpetebat actio actori: ⁊ officiũ iudicis suc cedebat loco actoris q̃ lec. ob. §. loci aũt. q2 vt ẽt ibi dixit Jmo. regula illi⁹. §. fallit in casu h no. p glo. q2 h ɔcernit iudicis rectitudinẽ vꝫ vt nemo sine actiõe experiať. l. si pupillus. de neg. gest. vñ nõ mir si iu dex tũc supplet ex officio sicut qñ reiecit libellũ inep te formatũ. l. i. ⁊ ibi glo. ff. de offi. asses. ĩ ɥ. libellus. l. ij. C. vt nemo priua. ⁊ no. barto. in. d. §. hoc aũt. ⁊ circa hoc occurrẽt aliq̃ q̃ apertius cadũt in. l. i. ĩ. vt q̃ desũt aduo. ⁊ iõ refuo ibi. ¶ Forti⁹ voluit h Ja. bu. ⁊ ẽt bal. ⁊ Saly. ꝙ iudex hoc casu supplere nõ pos set dato ꝙ reus esset talis q nullo mõ in iudicio au diẽdus esset: vt si reus esset bãnitus vel nõ soluẽs col lectas: adeo ꝙ ex forma statuti denegareť sibi audi entia p istã glo. ⁊ glo. i. §. pact⁹. declarãdo vt supra. ¶ Et circa hoc dubitabat Pau. vtrũ dato ꝙ iudex posset supplere replẽdo actorẽ: an si hoc nõ fecit te neať: ⁊ dicit doc. hic istud nõ tãgere: ⁊ ɔcludit ꝙ nõ p. l. qcqd. ff. de re iudi. ¶ Jtẽ iducit bar. istam glo. ad qõnem de occidẽte bãnitũ q ex forma statuti po terat ipune occidi si ɔtra occidentẽ iudex inquirit ⁊ quõcunqꝫ cõstet iudici^a de bãno occisi ẽt p allegatio nẽ factã a tertio ad ipediendũ ꝓcessũ inq̃sitiõis nõ poterit iudex vlterius ꝓcedere cõtra inq̃sitũ vt hic p eũ cũ quo trãsit Saly. ful. ⁊ pau. de ca. sed Jac. bu. in. d. l. decuriones. ĩ. ex qui. cau. infa. irroge. vr̃ deci dere ɔ: vt ibi põderat bal. sed ꝟior est opi. bar. vt ẽt pꝫ ex ibi no. p bar. p quo ẽt bñ facit tex. in. l. seruus. cũ ibi no. p bar. s. de his q ad eccle. cõfu. iũctis no. p eũ in. l. pe. §. ad crimẽ. in añpe. col. ff. de publi. iu di. in ɥ. q̃ro ꝓcurator ⁊c̃. dũ alle. no. p glo. fin. in. l. cũ maior. §. si prius. ɥ. calũniosam. ff. de bo. lib. p h ẽt vide no. p cy. in. l. reos. in. vj. q. ⁊ ibi p bal. i. xiiij. q. C. de accu. ⁊ p bal. in. c. i. §. iniuria. de pace iura. fir. ⁊ in. l. v. §. ij. ĩ. quõ ⁊ qñ iudex. ⁊ in dcã. l. i. §. of filius. ff. ne qs eum q in ius voc. xx. col. ¶ Jn ea. ibi in odiũ. hec lec. cõiter reprehẽdiť ⁊ recte. q2 hic re⁹ petẽdo pecuniã facit. l. pmittẽte. ergo in eius odiuꝫ ⁊ penã nõ dꝫ itelligi aliqd iduci ɔ eũ. l. gracchus. ĩ. de adul. ⁊ sic nõ ob. tex. in auc̃. ɔ q. ꝓpriaꝫ. q2 ibi ille indebite ⁊ dolose negauit: vel aliter rñde ad illũ tex. vt hic p bar. Preterea ista. l. p̃supponit ꝙ hic actor intẽtauit actionẽ añq̃ꝫ reus peteret penã: ergo de fa cto egit: ⁊ sic nõ debuit ꝓcedere iudiciuꝫ. ¶ Jn ea. ibi. l. i. quãdo lice. ab emp. disce. rñde ꝙ hec actio se mel extincta nõ debet ampli⁹ reuiuiscere. l. q res. §. aerã. ff. de solu. ẽt ex nudo ɔsensu sequẽte. l. si vnus. §. pactus. ɥ. lꝫ pactũ. ff. de pac. nec ɔtradiciť in. d. l. i. sed ibi tm̃ habeť ꝙ p nudo cõsensu põt rescindi cõtractus celebratus nudo cõsensu simili. ¶ Jtem interuenit actus retro similis q potuit tollere primũ Sed hic iteruenit trãsactio cũ agliana stipulatione ⁊ acceptilatione ⁊ reus ex causa transactionis dedit actori aliqd: ⁊ lꝫ istud repetierit non p hoc sequitur ꝙ sit resoluta trãsactio ⁊ acceptilatio cum nõ fuerit

subsecutus actus p omnia retro similis. scdo ẽt si sequereť se cũda acceptilatio post pmã nõ tollereť pma: vt no. glo. in. d. §. pactus. in glo. q̃ incipit in opponẽdo. in fi. ¶ Jn ea. ibi ter tij ⁊c̃. hec cõiter reprehẽdiť. nã nõ ꝓbať lege. nã nõ ob. l. i. hic allegata. q2 ibi iteruenit restõ in integ. facta a iudice q̃ restitu it oĩa in pstinũ statũ. l. ꝙ si minor. §. restõ. de mino. hic nõ iter uenit. ¶ Jn ea. ibi. §. labeo. vbi p solutionẽ pene cõcediť reo exceptio aduersus petitionẽ rei pncipalis q̃ exceptio pmo nõ cõpetebat: ita postq̃ꝫ hic reus repetijt data dꝫ ɔcedi actori po testas agẽdi q̃ pmo nõ cõpetebat. Sed rñde ꝙ h actio erat se mel extincta: iõ ⁊c̃. d. §. areã. nec exp̃sso vel tacito cõsensu par tiũ potuit resuscitari. d. §. pactus. sed in. d. §. labeo. nõ reuiui scit aliqua actio extincta. ¶ Sequens lec. ẽt cõiter reprehẽdiť vt hic p bar. p quo ẽt facit q2 iste tex. p̃supponit ꝙ ẽt agiť per actorẽ añq̃ꝫ reus se reponat in obligatiõe. ¶ Jn ea. ibi. alij di cũt de facto ⁊c̃. hãc tenẽt pe. cy. ⁊ ful. p quo allegãt. l. iulian⁹. §. q̃tũ. ff. ad exhibẽ. vbi ⁊ de facto ⁊ sine actione qs agere po test. Sed bar. bal. ang. ⁊ saly. hãc lecturã reprehẽdũt q2 nõ re periť iure cautũ ꝙ inuito reo actor possit agere de facto ad fi nẽ cõsequẽdi id qd petijt nisi qñ in lit. ɔte. sperať oriri actio. l. si ticius. ⁊. l. nuda. de cõtrahẽ. emp. alle. in glo. Nõ ob. §. q̃ tũ. q2 ibi spõte reus patiebať actorẽ experiri de facto. Sed ful go. sustinẽdo opi. pe. dicit ꝙ eoipso ꝙ reus petit penam ⁊ re petit data videť ɔsentire ꝙ actor possit agere de facto. arg. l. cũ ꝓponas. s. eo. ergo postq̃ꝫ cõsensit nõ põt variare sicut ha beť in. d. §. q̃tum. vbi reus a pncipio dixit nolo pactũ contra ueniri rei vẽdicatione vt absoluat ab actione ad exhibenduꝫ. nã eo absoluto cogiť inuitus pati actorẽ agere sine actione: al's ipse actor decipereť auctoritate illius. l. ꝙ nõ est dicendũ l. in cõmodato. §. sicut. ff. cõmo. Pau. hic dicit ꝙ ista opi. est satis tollerabilis. nã dato ꝙ actor careat actione: tamen paria sũt habere ⁊ illud nõ posse per aduersariũ allegari: vt in simi li no. glo. in. l. q habebat. in fi. ff. de manu. te. ⁊ valet snĩa pro actore q̃uis sine actiõe egerit. l. cũ putarẽ. ff. famil. her. ⁊ no. Bar. in. d. l. si ticius. certe ista opi. non videť posse substineri: q2 negari põt eẽ vex videri reũ ɔlentire ꝙ agať de facto. nam l. cũ ꝓponas. nõ loqtur qñ agebať de facto. ¶ Jtem actor nõ venit ɔ trãsactionẽ iã solẽnizatã sicut fuit hic. ⁊. ĩ. l. ꝓxi. ⁊ not. h in glo. p hoc ẽt facit q2 pena nõ dꝫ delinquẽti pmiuꝫ ⁊ actio nẽ afferre quã ante nõ hẽbat. l. itaqꝫ fullo. ff. de fur. l. siu e he reditaria. ff. de ne. ge. ergo exactio pene causata a culpa acto ris nõ dꝫ huic actori tribuere actionẽ. ¶ Nã exceptio nõ est il la q̃ actorẽ repellat carentia actionis adeo ꝙ si nihil exciperet reus iudex ex officio repelleret eũ: vt hic in glo. sed in. l. cũ ꝓ ponas. exceptio erat illa que repellebat actorẽ. Preterea da to ꝙ dicemus ꝙ p petitionẽ pene reus videreť ɔsentire acto rẽ agere posse de facto. tñ nõ propter hoc agere poterit actor vt probat bar. hic maxime per. d. §. quantũ. nec tunc ob. d. §. q̃tum inducẽdo vt. s. per Ful. q2 respõde pmo ꝙ aliud ẽ in odium rei: q2 fuit in culpa ⁊ mora in exhibẽdo. hic aũt reus in nulla culpa fuit. vel secũdo. §. q̃tum. intelligiť qñ reus p stipu lationẽ pmisit pati iudiciũ in vẽdicatiõe. hic aũt dato ꝙ vide atur tacite pacisci: tñ ex tacito pacto sicut nec exp̃sso nõ oritur actio nec efficax obligatio. vel vltimo respõde ꝙ in. §. q̃tum. reus ẽt postq̃ꝫ fuit absolutus in actione ad exhibendũ nõ pos set pcise cogi iudiciũ pati de facto: sed causatiue: q2 si nõ pate reť tũc p cõditionẽ ob cãm pateretur se reponi in pristinũ sta tum quo ad actionẽ exhibendũ. iuxta. l. si quis accepto. de cõ di. ob cau. ¶ Jn ea. ibi. l. ea qdem. in hac materia an idẽ ope tur de facto fieri^b ⁊c̃. vide hic p bar. q plen⁹ q̃alij tetigit post Cy. ⁊ Cy. in. d. l. ea qdẽ. ⁊ plene p Jaco. bu. ⁊ bald. in. l. ij. s. de epi. au. ⁊ p bar. in. l. mutiane. in ver. venio ad ver. ⁊c̃. ⁊ ibi plenius p bal. ⁊ imo. post Cy. ff. de condi. ⁊ demon. ⁊ per bar. in. l. auia. per illũ tex. eo. ti. ⁊ in. l. lꝫ. per illũ tex. vt leg. no mi. ca. ⁊ in. l. filium. §. fiqs. in fi. ff. de leg. p̃stã. ⁊ in. l. fi. §. lꝫ q2. ĩ. cõia dele. ⁊ in. l. id qd pauperibus. ⁊ ibi p glo. s. de epi. ⁊ cle. late p bal. in. l. al's. de iureiur. ⁊ in. l. i. in. vj. col. ĩ. de his que pene no. ⁊ in. l. i. circa prin. ĩ. si a nõ cõpetẽ. iudi. ⁊ in. l. i. v. oppo. ĩ. si seruus extero. ⁊ in Rica. ĩ. de insti. ⁊ substi. in fi. per oẽs. in. l. ɔtinuus. §. cũ qs. de ɥb. ob. per illum tex. ⁊ in. l. quidã. p illũ tex. e. ti. ⁊ per cano. in. c. nup de bigamis. ¶ Et

glo.op.si actor ħ venit ɔ̃ trāsactionē ⁊ succūbit eo q: caret actione:vt ħ ſm lec. Azo.ergo ꝺʒ posse ad trāsactionē redire ⁊ facere illā sibi seruare.l.q rome.§.seia.de vb.ob.⁊ no.in no.⁊ Jo.an.i.c.mulieri.de iureiur.⁊ qꝺ̄ no.bar.in.l.papi.§.sed nec ipuberis.de inoff.testa.p illū tex.⁊ p.l.aurelius.§.fi.de lib.le.⁊ sic vꝛ ꝙ actor hic posset facere trāsactionē seruari.⁊ per ɔ̄sequēs ñ redderenꝛ reo ea que sibi actor dederat ex cā trāsac.cui⁹ ɔ̄riū ħ dꝛ.rñde ſm pau.hic ꝙ ɔ̄riū ꝓcederet qñ actor succūberet facto rei opponētis exceptionē ɔ̃ actionē nō extinctā ipo iure.sed hic nō succūbit facto rei sed per defectū actiōis qꝺ̄ no.

S **I quis maior.** Veniēs ɔ̄tra trāsactionē iuratā p deū vꝛ p ꝑncipē īfamis ē:ab actōe cadit:penā soluit:⁊ data restituit:⁊ applicaꝛ aduerse pti trāsac.obſuāti.h.d.¶ In tex.ibi pacta.ex hoc vſi.iferūt bar.⁊ cōiter aliȷ̄ post euʒ hic hāc.l.habere locū nō solū in ɔ̄ctu trāsactiōis:sed ēt in quocūqʒ:q: hoc verbuʒ gn̄ale.⁊ ita ēt tʒ imo.in.l.si insulā.in.vj.fal.reglē affirma.ꝺ̄ vb.ob.¶ In tex.ibi nullo cogēte.p hoc dicūt bar.⁊ bal.⁊ Ange.⁊ bar.i.l.q fidē.ff.e.⁊ i.l.ꝑdia.ff.de acti.emp.penas ꝺ̄ qbus ħ nō hr̄e locū i ɔ̄ctu trāsactiōis vel i cōpromisso facto ex ꝑcepto iudicis vel ex necessitate statuti qꝺ̄ signāter limitauit saly.i.l.fi.j.de iudi.qñ ex isto cōpromissi:vel alr̄ appet ꝙ ptes ꝺ̄uenerūt ad cōpromissū pp necessitatē cātam i statuto.al's sec⁹ vn̄ q alr̄.necessitatē illaʒ ꝓbabit.l.fideicōmissa.§.si rē.ꝺ̄ le.iij.⁊ qñ qd videaꝛ eē fcm̄ ex necessitate vel metu statuti:viꝺ̄ no.p bar.i.l.creditor.i fi.ꝑn.ff.so.ma.⁊ p bal.i.l.oēm i fi.j.ad tertul.⁊ i.l.filius i pe.col.j.de fur.¶ Scꝺ̄o limita dictū bar.ħ qñ statutū artaret tm̄ ad cōpromittēdū ⁊ iuramētū fuerit spōte iterpositū:q: hebere̅t locū pene hui⁹.l.q iponunꝛ spōte iurāti.ita no.voluit fulg.ħ ⁊ puto verū lʒ dicat se ħ nō firmare forte dubitās:q: tex.ɔ̄siderat qñ trāsactio spōte fcā fuerit sʒ pau.ħ hāc limitationē simplr̄ seqꝛ ⁊ istoꝺ̄ plʒ pp idētitatē rōis si tn̄ ꝺ̄ ɔ̄suetudine eēt ꝙ i cōpromissis ꝓstareꝛ iuramētū ꝙ̄uis statutū de iuramēto nō loquereꝛ tn̄ satis dicereꝛ iuramētū eē ex necessitate ꝓstitū.l.si post.§.i.et ibi p bar.ff.ꝺ̄ aq̄ plu.ar.l.ex ea.i ꝑn.ſm qntaʒ lec.ff.de vb.ob.⁊ ibi bar.l.qꝺ̄ si nolit.§.qui assidua.ff.de edi.edic.Subdit etiā ful.ħ ꝙ si cōpromissū fuit ex necessitate statuti ꝓstitum ⁊ postea ptes spōte laudū emologauerūt cū iuramēto hēbūt locū pene hui⁹.l.q: iste vltim⁹ act⁹ fuit spōte ꝓstitus.qꝺ̄ putat eē notāduʒ.¶ In tex.ibi iterpellādo iudicē dicit pau.ħ debere suppleri.s.⁊ citari reū:q: nō sufficit dedisse libellū iudici nisi reus fuerit citatus.nā aliter nō icōmodaꝛ reus.alle.qꝺ̄ no.in simi.in auc̄.qui semel.j.qūo ⁊ qñ iu.sed hoc nō puto bene dictum tuʒ per istuʒ tex.qui hoc voluit in odiuʒ deierantis indistincte.tū etiaʒ quia tex.ħ vult ꝙ supplicando ꝑncipi incurrat actor istas penas ⁊ tamen per illud nō incommodaꝛ reus ⁊ ipemet Pau.hec forte ɔ̄siderās i hac.l.dixit ꝙ vꝛ satis duꝝ ⁊ rigorosuʒ ꝙ p solā ipetrationē ꝛ̄pti delegatoriȷ̄ icurrat has penas ⁊ forte ſm eū pratica hoc nō ſuaret si nō fuerit vsus rescripto[b].⁊ ħ putat ipe verius.p ħ facit lʒ ipe nō alle.l.libert⁹la.ij.ff.de i ius vo.⁊ qꝺ̄ not.Host.⁊ Jo.an.i.d.c.ex questiōe.ꝺ̄ resti.spo.vbi p plura ɔ̄cludūt ꝙ si actor ipetrauit rescriptū ꝺ̄legatoriū ꝙ ex libito re⁹ allegare nō poterit illꝺ̄ ꝛ̄ptū nec vti eo iuito actore.⁊ no.bal.i.l.i.ꝯ.vt lit.pē.⁊ i.l.postꝙ̄.ꝯ.ti.i.ad fi.⁊ i.l.ea.j.ꝺ̄ tēp.in iteg.resti.Sʒ certe quo ad icurrēdū penas ħ ipositas i odiū ꝺ̄ierātis.iste itellectus pau.vꝛ violare lr̄am ⁊ p doc.cōiter itelligiꝛ sine aliq̄ subauditiōe.⁊ iꝺ̄o dicūt ħ saly.⁊ ful.ꝙ i casu.d.l.libert⁹.iꝺ̄ ñ cōmittiꝛ pena q: illa pena iponebaꝛ vocāti i ius nō aūt simpliciter ɔ̄ueniēti.⁊ p ista opi.ēt optime facit id qꝺ̄ no.gl.ħ i.v.supplicādo.dū alle.l.i.⁊.ij.ꝯ.qñ lib.ꝑn.dat⁹ vbi sola ipetratiōe rescripti iterrūpiꝛ ꝓscriptio absqʒ citatiōe ⁊ executoris missiōe:ut no.gl.i.d.l.ij.Subdit ēt pau.ħ ꝙ si actor fecerit citari reū in iudiciuʒ ⁊ re⁹ nō venerit ñ dicim⁹ actorē venisse ɔ̃ trāsactionē.alle.l.ꝙ̄uis ꝯ.ꝺ̄ i ius vo.p quā.l.ēt ifert idē eē si re⁹ citat⁹ ɔ̄paruit tn̄ actor renūciauit iudicio p penitētiā.Sʒ certe istud vltimū ꝺ̄ penitētia ñ videtur veruʒ quia i casu huius.l.nō potest mora purgari:vt.j.dicam que pena.l.imponitur ipo iure.sed in casu.d.l.ꝙ̄uis nō imponebatur ipo iure.preterea ibi est specialis casus ɔ̃ regulam l.qui ea mēte.ff.ꝺ̄ fur.ꝓut declarat ibi bar.in.ij.colū.⁊ iꝺ̄o pau.in hac.l.se corrigens dixit se intelligere dictuʒ suū in penis que nō imponuntur ipo iure ꝓut est in pena solutionis pene ꝓmisse ⁊ restōe datoꝝ.ꝓut.j.diceꝛ.Sʒ certe ēt quo ad tales penas nō vꝛ bn̄ dixisse q: ēt in talib⁹ penis nō ē locus purgatiōi:vt.j.concludā.¶ Itē no.ex isto tex.q bus modis qs dicaꝛ cōtrauenire vt cōmittatur pena ɔ̄tra euʒ qui ꝓmisit nō ɔ̄trauenire.⁊ idem dicit glo.ħ in eo qui ꝓmisit ratū habiturū quod vltimū videtur itelligēduʒ si ɔ̄traueniatur de iure nō de facto q: verbuʒ ratū importat iuris firmitateʒ.vbum autē firmū importat firmitateʒ de facto:vt est tex.cuʒ glo.⁊ ibi bar.⁊ Saly.in.l.id qꝺ̄ pauperibus de episco.⁊ cleri.quod est no.ſm do.Abb.in.c.raynaldus.de testa.⁊ pro eo quod dictū est de verbo ratuʒ.ego allego tex.in.l.si fine.§.cuʒ autē.ff.rem ra.ha.Saly.tn̄ in.d.l.qui fidē.ff.eo.dicit per oīa equiparari ꝓmittere non cōtrauenire ⁊ ratuʒ habiturū.alle.l.quo eni.§.i.ff.rē ra.habe.⁊ ita etiam fuit de mēte glo.hic ergo videꝛ ꝙ sicut in primo casu ɔ̄traueniens de facto incidit in penā:vt.ꝯ.l.proxi.cum ibi no.per bar.circa fi.⁊ ħ ita debet esse in secūdo.vnde potest cōcludi ꝙ aut ꝓmitto ꝙ ego ratū habebo ⁊ tūc cōmittitur pena etiā si ꝺ̄ facto ɔ̄traueniaꝛ:sicut si ꝓmisissē nō ɔ̄trauenire p ꝓxime dicta.Aut ꝓmitto ꝙ ali⁹ ratū hēbit.⁊ tūc hʒ locū tex.in.d.§.cum auteʒ.Aut in alia dispositiōe apponunꝛ ista duo verba simul.s.ratū ⁊ firmū.⁊ tunc ne aliquod dictoꝝ verboꝝ sit superfluuʒ habet locū tex.cum gl.in dicta.l.id quod pauperibus.quod no.quia declaratum nō inuenies.¶ Quid autem si promitto questionē cōtrouersiaʒ querimoniā vel molestiā[a] nō inferre quādo cōmittetur pena.vide bar.in l.amplius.ff.rē ra.hab.Ey.Bal.⁊ Saly.hic p bal.⁊ Ang.in.l.nō soluʒ.§.si status.ff.de procura.p bal.in.l.i.C.de testa.⁊ in.l.i.in.vi.colū.j.de his que pene no.⁊ i.l.i.in vltima col.j.de vsufru.⁊ in.l.causas ꝯ.eo.⁊ in auc̄.habita.in.xx.col.j.ne filius pro patre per Ang.in.l.i.j.de prescrip.long.tem.⁊ que no.in l.lutius.§.tres.ff.ad trebel.per Saly.i.d.l.q fidē.latius p Anto.de bu.in.d.c.si diligenti.de foro cōpe.vbi etiā tractat quid si promitto nō agere.ꝺ̄ quo per glo.in.l.si postea ꝙ̄ de pecu.per Jaco.but.Bal.et Saly.facit quod no.bal.in.l.nam ⁊ postea.in ꝑn.ff.de iureiuran.¶ In tex.ibi nō seruando promissa intellige si fuit in mora seruandi.l.si duo.§.fi.cum ibi no.per barto.de cōsti.pecu.¶ In tex.ibi moꝝ.idest ipo iure:vt no.glo.in autē.de incest.nup.in ꝑncipio.⁊ sic pene imponunꝛ ipo iure:ut hic no.glo.in versi.priuatus.⁊ sequitur hoc Bar.⁊ Ange.hic.sed Bal.Saly.⁊ Pau.intelligunt hoc esse verum quo ad penam infamie ⁊ priuatōis actiōis quia iste imponūtur ipo iure vt hic in verbo priuatus inducendo vt hic p bar.nam tales pene non requirunt facti executioneʒ ⁊ trahunt secum executionem.Secus ergo ſm eos i pena restitutionis acceptorum ⁊ etiam in pena promissa solui quia quo ad ista requiruntur processus et sententia cum non trahant secum executionem ipo iure.¶ Et ex his infert etiam Barto.Bal.⁊ Ange.ꝙ non potest mora purgari quia vbi facta est executio a lege vel ab homine non potest mora purgari.l.qui ob rem.ff.de conditio.indebi.⁊ argumen.l.si is cui de lega.ij.⁊ no.gl.i.c.mora ꝺ̄ reg.iur.i.vi.⁊ i.c.lʒ cano.in versiculo priuatus.⁊ in capitulo cupientes.§.ꝙ si per.xx.in versi.expectari.de electio.in.vi.et glo.reputata singu.in clemē.in agro.de statu mona.Sed Pau.hic dicit purgationem more ipediri quo ad penam infamie ⁊ priuationis actionis in quibus dictum est fieri executionem ipo iure.ergo secus in aliȷ̄s penis in quibus dictum est requiri executionē ⁊ sic ante illam factam purgari mora poterit.⁊ sic etiam fuit de mente Ange.in.l.si insulam.de verb.obli.prout ibi pōderat ⁊ refert Imo.scilicet ꝙ quo ad omnes penas hic expressas impediatur purgatio per istum tex.volēteʒ eodem tp̄e penas istas ꝓstari ꝺ̄bere

a ¶ Ex necessitate. Adde ful.cōsi.lxij.p quo facit ꝙ voluit frā cis.de are.cōsilio.lxxviij.

b ¶ Rescripto.de ħ per do.car.cōsi.xxvij.

c ¶ Molestia de hoc per paul.de ca.consil.cclxx.per alex.con silio.liij.ij.li.

a ¶ Equitate canonica. se qtur lu. ro. singula. suis ⁊ an iuramētū impediat more purgatiōez vide late p alex. cōsil.cvi .iij.li. ⁊ ad materiam huius .l. vide p eūdē alex. ꝯsi.ccxxij.ij.li . ubi an minor incurrat penā huius.l.

b ¶ Etiā ro. quādo iuramentum habeat vim p̄dicte clausule vid lu.ro. ꝯs.cccccxvij.

c ¶ Sit infamis.vid cal. consi.v. d iureiur.ro. cōsilio.lxxx.

d ¶ Declaratā sit.idez dicit lu.ro.cōsil. cccxxiij. ⁊ ibi an a tali sententia possit appellari.

in. ꝟ.mox.⁊ qꝛ si h impediret purgatio in penis in q bus facta est executio ip̄o iure a lege nō esset aliquid sp̄ale in hac.l.⁊ ita dicit fuisse de mēte Bar.in.d.l. si isulā.in.v.q. ꝙ p iuramētū illa purgatio idistincte n̄ admittit,pꝛo quo etiaz alle.imo.qꝛ oīa ponūtur sub eadē determinatiōe:vt hic in hac.l.ergo debēt itelligi pariter ⁊ vniformiter determinata.l.iā hoc iure.de vul.⁊ pup.cū si. Idē tz saly.h i p̄ma col.allegās simpliciter istū tex.Sz ad istas rōnes posset rn̄deri p̄mo ꝙ eodē tpe nō pn̄t cōcurrere iste pene postq̄ aliquae trahūt secū executionē ip̄o iure.Nō ob.ꝙ nō eēt hic aliqd sp̄ale.qꝛ imo eēt aliqd sp̄ale in odiū periurātis qꝛ ip̄o iure p̄uat actiōe ⁊ efficit ifamis ꝯ regulā positam.in.l.i. ꝟ.iudicat.ff.de infami.vbi reqrtur sn̄ia: vt qs efficiat ifamis.Nō ob.rō fundata.p.d.l.iaz hoc iure:qꝛ illa fallit vbi alia rō eēt in vno cāu q̄ in alio.l. si ita scriptū.⁊ ibi no.bn̄dic.d plōbino.ff.d manu.te. l.si seruus liber.de statu li.Ex his pz vtrāqz p̄tē eē sb stētabilē tn̄ verioꝛ vr̄ ꝙ indistincte ipediat purgatio more qꝛ ista pena restōnis acceptoꝝ ⁊ siles videntur eē imposite sub hac pena tanq̄ pena delicti.i.periurij.ergo dz cessare moꝛe purgatio.l.q ea mente.ff. de fur.⁊ ita inuūt verba huius.l.⁊ istā opi.videt amplecti Bal.in.l.si pacto ad fi.s.ti.i.⁊ in.l.si post tres in lec.in vlti.col.ff.si qs cau. ¶ Fallit tn̄ d eqtate canonica s̄m quā nō obstante iuramēto poterit moꝛa purgari.ita dixit Bal.in.l.q crimē in.ij.q.j.q accu.alle. no.in.c.apd misericoꝛdē.xxxij.q.i.pꝛo quo facit tex. i c.suaz.de penis s̄m vnū itellectū quē ponit Hosti.in sūma.in ti.de arbi.§.sed qualiter ꝟsi. sed nūqd religiosi.⁊ anto.⁊ imo.in.c.dilecti.volentes ꝙ de equitate canonica semp possit purgari moꝛa si aduersarius nō sit passus dānuz pp morā p.d.c.suū.⁊ ita sentit Bal.in.d.l.si pacto i pe.col. ¶ No.ꝙ iuramētuz hz vim clausule rato manēte pacto: vt hic patet iuncta.l.cū ꝓponas.s.eo.Fallit in iuramēto apposito i cōpꝛomisso facto in arbitriū:quia sola pēa poterit exigi:vt est tex.in auc.decernim⁹.j.de arbi. p quez dicit bal.limitari regulā que hz ꝙ iuramētū operat vt actus valeat eo mō quo valere pōt.l.cū pr̄.§.filius matrē.de le.ij.Ex quo ifert bar.ꝙ lz al's transactio que nō valet vt trāsactio nō valeat vt pactū.l.si cā .s.eo. ⁊ ibi dixi.tn̄ fallit vbi iuramētuz ēt iteruenisset.⁊ hoc seqtur ang.in.d.l.si cā.⁊ pau.hic.sz fulg. hic dubitauit ⁊ nō decidit.nā ex dicto bar.s̄z ful.sequeret ꝙ trāsactio seu cōpꝛomissuz factū post rē iudi.videret valere ꝓpter iuramētuz in vim pacti lz nō valeat vt transactio vel cōpꝛomissū.l.post rē.ff.e. qd videt dubitabile s̄m ful.quia pactuz dz esse de re certa ⁊ gratuituz l.i.ff.eo.qd nō est in casu p̄misso.sed certe imo est de re certa in casu pꝛemisso pp rem iudi. Nō ob.ꝙ nō ē gratuituz:quia hoc nō est de substantia pacti.l.si itra cū si.ff.de pac.ēt dubitat ful.dicēs ꝙ.§.fili⁹matrē.loqtur qn̄ defectus erat i solēnitate seu foꝛma: sed nos loqmur qn̄ defectus erat de substātia : qꝛ ē de eē trāsactiōis qd fiat de re dubia ⁊ p hoc relinqt cogitādū. Sed istā opi.bar.seqtur ēt ro.i.l.i.§.si qs ita.d ꝟbo. ob.q̄ vr̄ verioꝛ.Nec ob.qd dicit bal. qꝛ in cāu ꝓposito ē defect⁹in materia:qꝛ materia sup q̄ interponitur transactio dz dubia eē.l.i.ff.e.sz post rē iudi,erat liqda ; mō sic.Maioꝛ ē dfectus foꝛme q̄ materie.l.an i multis.⁊ ibi no.ff.de excep.ergo si iuramētū supplet vbi est defectus foꝛme.d.§.filius mr̄ez q̄tomagis dz supplere vbi ē defectus materie. ¶ Itē no.ꝙ pena q̄ debet ex ꝯctu applicat p̄ti obꝟuāti.Quid aūt i penis que debēt ex vltīa volūtate cui applicet vide bar.i.l. vxoꝛē.§.heres.ff.d le.iij.p bal.in auc.cui relictū.d in dic.vidui.⁊ in.l.i.j.d his q pe.no.⁊ p imo. i.l. pr̄fa. ff.d here.isti. In alijs penis dic vt p bar.in.l.agraria ff.de termi.moto. ¶ In gl.i.bar.h idisticte cōcludit ꝙ hec lex.nō hz locū in minore iurāte qm̄ iuramētuz

repꝛesentat eū maiorē p no.per gl.in.l.ij.de rescin.ven.⁊ in autē sacrā.j.si aduersus vēdi.⁊ ista lex dz itelligi in ꝟo maiore vt hic p euz pꝛo quo optime facit s̄m saly.tex.i.l.fi.j. de his q ve. eta.ipe.⁊ idē tz bal.ange. saly. ful.⁊ pau.h ⁊ fuit ēt opi.Iaco. de ra.⁊ ray.ꝓut hic refert Cy.in gl.i ꝟ.indice. ibi vel dic p̄cedens verioꝛ ⁊ cōiter approbat. ¶ In.e.ibi.§.accusasse. dic s̄m bar.⁊ ang.ꝙ ibi loqtur in pena legali h in cōuētionali qd repꝛehēdit Bal.p.l.si libertus minoꝛ.j.de iure pa.sz certe illa lex nō ob.⁊ rn̄de vt p bar.in.d.l.amplius:tn̄ alia ratiōe solutio Bar. nō est bona.qꝛ ēt ista.l.loqtur i penis legalib⁹nō solū ꝯuētionalibus.ideo Saly.nō facit dr̄iam iter legalē ⁊ ꝯuentionalez. sed indistincte vult attēdi in dubio ꝓpꝛiuz significatuz ꝟboꝝ.vnde si pena iponit petēti debet intelligi lite contest.d.l.amplius. nisi casu quo reperiret aliter p.l.determinatuz.l.in seruitute.§.petijsse.ff.de bo. libe.Fulg. hic dicit ꝙ certe ibi nō constat d mente.l.⁊ tenet ꝙ aut lex punit accusantē per calūniam ⁊ intelligitur de eo qui accusat ⁊ ad sentētiam peruenit.d.l.qui cū maioꝛ §.accusasse.iūcto.§.fi.⁊.l.sequē.quia vsqz ad sentētiam solet q̄ri de calumnia.allegat.l.si quis.ff. ad turp.Sz vbi lex simpliciter puniret accusantem nō expectaretur sententia.l. pe.⁊ fi.j. q accu.sed vbi de mēte.l.certe cōstaret.tūc stamus ei vt hic. Sed hec opi.nō placet qꝛ quādo lex puniret accusantē per calūniam debuisset tūc puniri cum pꝛimuz constaret accusantez fuisse i calumnia de qua sine dubio potuisset cōstare ante sentētiaz.l.i. cuz ibi nota.j.ad turpil.⁊ no.in.l.i.ff.eo.titu.in p̄nci . vnde verioꝛ videtur opi.ꝙ in penis legalibus regulariter perueniri debeat ad sentētiam.l.alia.j.de his qui.ut in dig.l.papinianus.§. meminisse.ff.de inoff.test.⁊.d.§.petijsse.⁊.d.§.accusasse.Non obstat iste tex.quia s̄m Pe.⁊ Ray.in.d.§.accusasse est speciale in odium deierātis.Nō ob.d.l.pen.quia responde vt per Cy. et Saly.hic ⁊ in materia vide Bar.in.l.eū.⁊ in.l.si libert⁹de iure pa.⁊ in.l.in criminali.j.de iurisdi.om.iudi.per Bal.in auc.statuimus.s.de episco.⁊ cler.⁊ i.l.si quis in suo.j.de inoff.testa.⁊ in auc.habita.in.xx.col.j.ne filius pꝛo pa.⁊ in.l.erroꝛ.i.vi.col. de iur.⁊ fac.igno.⁊ in.l.iij.§.i.ff.quod quisqz iuris. plene p canō.in.d.c.si diligenti.de foꝛo cōpe. ¶ In glo.in. ꝟsi.supplicādo ibi.l.causas.incurret tamē in penas istas velut cōtrauenies per istum tex.s̄m Saly.Alber.de rosa.⁊ Fulg.hic. ¶ In glo.i versi.infamia in p̄n.an periurus sit ifamis vide plene per cano. in.c.testium.de testi.per glo.vi.q.iij.quicunqz. per glo.in.l.sb conditione.in p̄nci.in. ꝟsi.conuenit.de condi.insti.⁊ in autenscenicas nō solū ⁊c.§.i.in. ꝟ.si qua oīno.⁊ plene per bar.p⁹ gl. in.l.lutius.ff.de infa. ¶ In ea.ibi ipso iure.nō tamē habet pꝛo infame antequā declaratuz fuit per sentētiaz ꝙ venisset cōtra iuramentuz s̄m Bal.hic qui pꝛo hoc allegat.l.eius qui delatoꝛē in p̄n.ff.de iure fi.⁊ quod in simili no. glo.in autē. de tabel .§. pe.in versi.documētis.Adde ꝙ archi.⁊ Ioā.an.i.c.i.d homi. signanter dicunt ꝙ omnia iura mūdi que dicunt penaz imponi ip̄o iure vel ip̄o facto debent intelligi dūmodo secuta sit sententia declaratoꝛia per quā declaratuz sit fuisse cōmissuz id pꝛopter quod veniebat imponēda illa pena.alias illa pena effectum et executionez nō soꝛtitur.allegat plura iura ⁊ presertim tex. optimum in.c.cuz secundū.⁊ idez ip̄i ibi no.de here. in.vi. ⁊ idem no.Bal.i.c.i.de feu.sine culpa nō amittē.⁊ in autē.qui semel. i pe.colū.quomodo ⁊ quādo iu.⁊ in autē.hoc amplius in pꝛima colū.de fideicō. ¶ Extra glo.inducitur iste tex.in versi.actione pꝛiuatus.ꝙ ex iuramēto inducto etiaz a iure ciuili oꝛiatur actio ⁊ ita istum tex.ad hoc allegat Rof.in rubrica de verbo.obli. et Roma i.l.p̄ma in p̄nci.eo.titu.licet magis cōmunis opi. doct. sit in cōtrariuz cuz speciale sit in libero.l.si quis pꝛo eo.⁊ ibi per glo.⁊ Bar.ff.de fideicō.⁊ plene no.i.l.i.C.de oper. liber. Sz certe ad istum tex.potest responderi ꝙ intelligitur de pꝛistina actione super qua fuit transactum ⁊ conuentum per transactionem vel pactuz que nō erat ip̄o iure extincta.foꝛtius tamē videtur obstare iste tex.dū sbiūgit penā peti posse.s.deductā i pactū vel trāsactiōez sed dicas ꝙ pena fuerat pꝛomissa per stipulatōez ⁊ ita foꝛte intellexit Imo.i repetitiōe.c. cū cōtingat.de iureiurandum dicit ꝙ hic nō dicitur ꝙ ex isto pacto seu iuramento oritur actio tamē nō est sine diuinatiōe.de quo articulo hic nō disputo pꝛopter pꝛolixitatez.⁊ quia nullus tāgit. ¶ Itē allegatur iste tex.p spec.i ti.de actore. ꝟsi.viij. ꝙ p̄iurus repellitur ab agen

do et no. glo. xxij. questione quinta paruuli. sed intellige hoc verum quando venit contra contractum iuratum celebratum super actione alias intentata vt hic. alias autem non reperitur quod periurus repellatur ab agendo: vt notant doctores in. c. dilecti. de exceptio. et doctores maxime Antonius de but. in. c. intelleximus. de iudicijs. ¶ Ultimo quero vtrum ista l. habeat locum si non interuenit iuramentum: sed fidei prestatio. legiste hoc non tangunt: sed Specu. in titulo de arbitris. §. finali. versiculo sed pone quod promisi. et Joannes andr. Bald. et Anto. in. c. cum tempore. de arbitris. dicunt quod sic quasi a pari procedunt prestatio fidei[a] et iuramentum. c. ad aures. quod metus causa. Sed Imo. in dicto. c. cum tempore. dicit quod cum maior imponatur pena venienti contra iuramentum quam venienti contra fidei prestationem: vt no. glo. in. c. penultimo de iureiurando. merito sunt diuersa: ideo videtur quod pena huius. l. non sit extendenda. c. in penis. cum similibus. de regulis iuris. in. vj. Aduerte quia iuramenti prestatio est quando iuratur super contractu in scriptis vel super altari: vt. l. penultima. et ibi vide per Balduz infra de rebus creditis. et no. glo. in clementina prima in verbo tactis. de homicidio. per bartolum et alios in in dicta auc. sacramenta. si aduersus vendi. Sed prestatio fidei est quando promitto sub fide non tactis scripturis sm̄ omnes in dicto. c. ad aures. Cum ergo tex. hic in ver. inuocato dei etc. solum requirat quod contractus et promissio sit roborata per inuocationem dei et non requiratur prestatio iuramenti que intelligitur tactis scripturis etc. vt dixi ergo sequitur quod prima opinio verior est per nota. per glo. fina. in. c. finali de fideiusso.

Alexander de imola.

s I ex falsis. Eatenus rescinditur transactio iurata quatenus est facta pretextu falsorum instrumentorum nisi super falso transactum fuerit. hoc dicit. ¶ Nota quod transactio facta pretextu falsi instrumenti rescinditur quod limita nisi instrumēta illa fuissent talia que si non fuissent falsa tamen iuuassent producentem: quia frustra timuit qui metu talium instrumentorum transegit: et vani timoris nulla est consideratio l. metu. la prima. cum duabus sequentibus. ff. quod metus cā. l. si quis ab alio. in principio de re iudicata. l. habitationes. in fine. ff. locati. ita inquit hic Guiliel. de suza. ¶ Secundo nota quod transactio retractatur siue ciuilis siue criminalis falsitas detecta fuerit: ex quo infertur quod acta facta in causa criminali faciunt fidem in causa ciuili inter easdem personas. et no. per Cynum in. l. prima infra quando ciuilis actio crimi. preiudi. et per Bartolum in. l. secunda. §. primo. de verborum obliga. et que dixi in. l. secunda supra de eden. ¶ Tertio nota quod iuramentum non ob. iuranti vbi falsitas interuenit. vtrum autem obstet vbi interuenit simulatio: vide per glo. no. in. l. emptione. et ibi doctores. j. plus valere quod agitur. per balduz in. l. prima. j. de ope. liber. per cano. in. c. cum contingat. de iureiurando. per imo. post alios in. c. ad nostram. de emp. et vendi. et per eundez in. l. nemo potest. de legatis primo. ¶ Quarto nota quod transactio facta pretextu falsorum instrumentorum non rescinditur nisi super illo capitulo[b] super quo fuerūt producta falsa instrumenta: quod limita nisi instrumentuz falsum super vno capitulo dederit causam transactioni facte super omnibus alijs: et hoc probari possit. nam tunc retractatur in omnibus: quia deficit causa finalis ob quā aduersarius trāsegit: ideo non debet remanere deceptus. argumen. l. eleganter. §. si quis post. de conditione indebiti. ita inquit Paulus hic dicens quod ab alijs doctoribus non videtur esse tactum. Sed aduerte quia si propter illud instrumentum falsum continens vnam rem tm̄ super alia transegit: et per hoc sit lesus in ea certe non debet audiri volens rescindere transactionem super alia re: quia per illud instrumentum nō debuit moueri ad remittendum ius suum super re de qua nō loquebatur instrumentum per ea que dixi in primo notabili. et sic patet hanc limitationem non procedere. ¶ In glo. prima in fine. pro glo. est tex. in. l. diuus. de re iudicata. et in. l. iij. et ibi not. j. si ex fal. instrumen. et ex glo. collige quod appellatione instrumentorum veniūt testes vt expressius hr̄ in. l. i. ff. de fide istru. fallit sm̄ Baldum hic in dilationibus ad probandum. nam si data est dilatio ad probandum per instrumētum non poterunt produci testes: quia alia est causa in eis. nam instrumenta possunt produci vsqz ad conclusum in causa: et sic post publicatas attestationes. c. cum dilectus. de fide istrumentorum. secus in testibus. c. de testibus. et. c. fraternitatis. extra de testibus. Adde quod istud fuit dictum specu. in titulo de dilatio. §. fina. versiculo item nota quod cum datur. et reassumpsit Bald. in. l. prima infra de iuramēto calūnie. et in dicta. l. prima. de fide instrumentorum et cano. in. c. peruenit. el primo. de testibus cogēdis. et Pau. de liaza. in dicto. c. cuz dilectus. ¶ In glo. in verbo ciuiliter ibi. l. damus etc. et ista est vera opi. quod exceptio conceditur: vt hic. et dicta. l. damus. licet quidam contra quos refert glosa in. l. finali in verbo pagina. de fide instrumentorum. ¶ In glo. in verbo precipimus. ibi per in integrum restitutione etc. sed contrarium sentit glo. in hac. l. dum voluit per viam exceptionis posse infringi transactionem. nam si esset necessaria restitutio in integrum: vt hic dicit glo. sequeretur quod nec exceptio nec replicatio locum haberet: nec aliquid operaretur: nisi impetrata restitutione. l. nam et postea. §. si minor. et ibi glo. ff. de iureiurando. et. l. nec non. §. exemplo ff. ex quis causis maio. l. exceptionis. la secūda. in fine. de exceptio. Bar. hic concludit quod aut quis vult impedire petitionem actoris et potest opponere exceptionez falsitatis et impediretur petitio absqz alia restitutione. l. finali. infra si ex fal. instrumen. quandoqz actor vult agere pristina actione q̄ non erat ipso iure sublata: et tunc si reus opponat exceptionem transactio. actor poterit replicare quod fuit facta p̄textu falsorum instrumentorum et non erit necessaria restitutio vt hic cum glo. precedenti. dicit etiam quod hic reo sufficeret exceptio falsitatis: sed in hoc vltimo male loquitur: quia si actor agit pristina actione et reus opponat quod super illa actione fuerit transactum per falsa instrumenta non diceretur intentionem actoris exclusisse. Si autem actor vellet intentare pristinam actionem que fuerat ipso iure extincta: puta per accep. in transactione appositam facta per falsa instrumenta: et tunc habet necesse actor primo petere restitutionem in integrum per quam rescindatur trāsactio sicut dicimus in sententia. l. diu°. de re iudi. sm̄ bar. cū quo vr̄ ꝯcordare ange. et saly. h̄ plenius in. l. q̄relam. j. de fal. sed aduerte q̄ in dictis oībus casibus verior vr̄ opi. quod primo necessaria sit restitutio et al's non possit replicari vel excipi de falsitate p. d. §. si mior. cū ꝯcor. palle. nā et ibi durabat pma actio et tn̄ nō pōt replicari nisi pus īpetrata restōne. Idē pbaf i. d. l. diu°. vbi durabat actio q̄ nō erat sublata p sniam: vt no. glo. in. l. i. j. si plures vna snia. et in. l. nepotes. de fūdo istru. et glo. in. l. duob°. de excep. rei iudi. et in. l. grege. §. ēt. ō pigno. et tn̄ oz deueniri ad resti. et ista fuit opi. glo. que forte nō ē alibi in. l. q agnitis. in glo. pe. ff. de excep. et ista ēt fuit opi. cy. Jac. bu. et Bal. h̄. et Jac. but. in l. fi. si ex fal. instru. et in. l. sub specie. j. de re iudica. et pe. vt refert Cy. in. d. l. querelā. et in. d. l. si ex falsis ī stru. et Imo. in. d. l. diuus. in sua finali conclusiōe. et pau. ibidē. et ita ēt sm̄ omnes oz intelligi glo. in. d. l. querelam. ¶ Fulgo. hic multa vba dicit et conat sustinere quod in omni casu sufficiat exceptio vel replicatio absqz interptatiōe restōnis dicēs q. d. §. si minor. cū si. nō pbat quod peti debeat restō: sed circa hāc suā opi. nō puto insistēdū q. d. §. si minor cū ꝯcor. secundum communem intellectum glo. et doctorum optime probāt quicquid dixerit ang. in. l. pōpo. §. filius. de inoffi. testa. pau. dicit se nō itelligere quid

[a] ¶ Fidei pstatio. de h̄ p do. ō ro. decis. su is ō iureiurā. in antiquis.

[b] ¶ Sup illo capitulo. inq̄t tū. d. iason h̄ dicit ad corroborationez quod eodē mō subreptio rescripti in vno capitulo nō viciat in alio. ad de quod ro. ꝯsil. cccxlix. dicit quod nō viciatur rescriptū si in eo sūt aliq̄ cāe ve: aliq̄ false sup qb° intentio pape fūdatur. simil'r nec libellus i vna pte inept° in alia apt° non viciat in totū vt dicit idem ro. ꝯsi. cccxliiij et sequenti.

a ¶ Valeat. vide p eundē cō si. lxxij. i. lib. p pau. de ca. ꝯsilio. ccvij.
b ¶ Instrz̄ falsū. s3 qd si renuncio instrō pp falsitatem an videat fateri ꝙ illa sint falsa uiđ frā. de are. cōsilio xxv.
c ¶ In alio. de h p bal. ꝯsilio cclxiiij. i. li. ꝛ ꝯsili. xxvij. iij. libro. ꝛ vide oldra. ꝯsi. xxxvij. ubi ponit de teste q partim uere ptī3 false deposuit

voluerit diceere bar. hic tenet opi. quā tenui. s̄. per d. §. si minor. cum ibi no. ꝛ ita dicit debere intelligi tex. in d. l. si ex fal. instru. ꝛ in. c. cū veneranilis. de exceptio. scilicet ꝙ primo impetretur restitutio saltem incidenter vt declarat bar. in. d. §. si minor. ꝛ ita illa iura intelligit pe. ꝛ cy. in locis preallegatis. ¶ Et subdit pau. hic ve⁊ esse ꝙ actio in factū cōpetit cōtra pducentē instrumentū falsum ad interesse ēt nulla petita restitutione p. d. l. qui noīe. allegata in glo. Nec ob. si diceret ergo eodē modo exceptio vel replicatio per regulam cui damus. de reg. iur. q2 rn̄deo ꝙ exceptio ꝛ replicatio tendunt ad rescindendū. actio vero in factū dat ad interesse predicta⁊. Preterea actio in factū ɓm pau. ꝛ fulgo. hic ꝛ cyn. ꝛ antiquos ēt in locis preallegatis habet locū solū quādo ille q produxit instrumentū falsuz fuit in dolo vt q2 sciuit falsitatē al's nō cōmitteret dolū nec falsum. l. nec exceptio. j̄. de fal. Sed in casu nostro. i. exceptio replicatio ꝛ restitutio habet ēt locum si producēs instrumentū falsum nō fuit in dolo: vt in hac glo. in v̄. nec distinguo. Et ex hoc infert ꝙ vbi producens instrm̄ falsum fuisset in dolo: tūc ꝯ eum agentē poterit reus se tueri exceptione falsitatis absq3 ipetratione restitutiōis: ex quo reo dabit actio in fcm̄ multomagis ēt exceptio. ita sentiūt Jac. de are. Cy. ꝛ Saly. in. d. l. q̄relam. ꝛ Cy. in. d. l. i. j̄. si ex fal. instru. in fi. pro quo optime facit. l. papi. §. si filius. de inoffi. test. ꝛ. l. cū a te. de dolo. Nec ad istud optimu3 ob. l. diuus. de re iudi. vbi pducēs ēt fuit in dolo. ꝛ tamē ibi fuit petita restitutio: q2 pleni⁹ p eā subueniat petēti quā p exceptionē vt ibi declarat bar. circa fi. ꝛ ita ēt rn̄det Sal. in. d. l. querelam. Nec etiā ob. ꝙ ista exceptio sit que dā exceptio compēsationis interesse rei ad qđ īteresse finaliter dabatur actio in factū: ꝛ exceptio compēsationis nō debeat habere locum de nō liquido ad liquidum. l. fi. s̄. de compēsa. vt hic dicit Bart. q2 respōde ꝙ procederet ista exceptio compensa. quādo excipiēs offerret se in breui liquidare. iuxta no. ī glo. magna. ꝛ per doct. in. d. l. si. al's. i. ꝛ Bald. hic. ꝛ de materia etiam vide aliquid per cano. in. d. c. cum venerabilis. ꝛ in. c. l3 causam. de proba. ꝛ est vtilis disputatio predicta. q2 si absq3 petitione resti. competeret exceptio vel trāsactio: sequeret ꝙ perpetuo posset excipi vel replicari: cu3 actio ꝛ exceptio ꝛ parifor ma replicatio perpetue sint. l. quere. §. fi. de excepti. doli. insti. de perpe. ꝛ tempo. ac. in pn̄. iuncta. l. que situ3. §. fi. de pecu. Sed si requireretur restitutio nō posset oppōi exceptio vl' replicatio nisi. j̄. q̄driēniū ꝛ petita ꝛ obtēta fuerit restitutio. l. fi. in prin. j̄. de tempo. in integ. resti. per quam restitutionem impetratā bene fatendum est exceptionem esse perpetuam. ita intelligitur quod no. glo. in. d. l. querelam. Sed fulgo. hic cu3 quo videtur trāsire hic pau. tenet ꝙ ista restitutio possit peti perpetuo. nam cū nō procedat ex edicto pretoris: sed ex cōstitutionibus principalibus vt hic. ꝛ. d. l. diuus. ergo debet eē ppetua: vt in sti. de perpe. ꝛ temp. ac. in prin. Sed contrarium tenuit hic expresse Cy. ꝛ in. d. §. i. ꝛ melius. nam restitutio specificata a. l. imperiali: vt hic. ꝛ in. d. l. diuus pcedit ex edicto ptoris generali posito in. l. i. in fin. ff. ex qui. cau. maio. ꝛ i. l. l3 si p ptorē. §. clausula. eo. ti. ergo. j̄. quadriēniū debet posse peti restitutio ꝯsimilis. d. l. fi. de tēpo. in inte. resti. ꝛ ita ēt fuit de mēte bar. i. l. i. C. de sen. aduer. fis. latis. li. x. vbi ēt refert in no. i. c. vltra tertiā. de testi. Et istā opi. ēt seqt i. l. ad monēdi. de iureiur. Subdit ēt circa tertiā materiam hui⁹. l. Ja. bu. hic ꝛ i. l. fi. j̄. si ex fal. instru. vnū v3 ꝙ si actor fuerit vsus falsis istrumentis sine dolo: vt q2 illa falsitas fuerat cōmissa a ticio ꝙ tūc nō rescinderet trāsactio: sed reus necesse habebit agere contra ticiū ad interesse: ꝛ si ticius nō esset soluēdo tūc i subsidiū trāsactio rescinderet. quod bn̄ no. q2 p alios nō tāgitur ar. l. fi. in pn̄. ff. de eo p quē factū erit. ¶ In ea. ibi nec enī itelligit. hāc gl. reputat bal. sing. i. l. i. j̄. de māu. vin. ¶ In ea. ibi nō valet trāsactio ꝛ sn̄ia cui false pbatiōes cām dederāt retractat: ꝛ si dolus istrumēta falsa pducētis nō interuenerit: ꝛ ita tenet bar. ꝛ bal. hic. ꝛ etiā pau. qui dicit hāc glo. ad hoc eē singu. Idem tenet Jaco. de are. ꝛ Cy. in. d. l. querelā. sed Pe. vt refert h cy. tenet ꝯtra per. l. si ptor. §. marcellus. ff. de iudi. ꝛ p id qđ no. glo. referēs opi. pla. i. d. l. diuus. in v̄. corruptis ꝛ in. l. iij. si ex fal. instru. ita ēt t3 Cy. in. l. q testamēto. de excututo. ꝛ in. l. si is ad quē. de acqrē. here. ꝛ in. l. pe. si ex fal. istru. sed pma opi. videt verior: ꝛ illā tenet oldra. bar. Imo. in. d. l. si is ad quē. ꝛ Jmol. i. d. l. diuus. hoc sentit. pro quo bn̄ facit l. ij. ꝛ. iij. j̄. si ex fal. instru. que idistincte loquunt. Nō ob. d. §. marcellus. q2 ibi dolus falso probātis ꝯtra abn̄te3 regrit quo ad hoc vt sn̄ia sit ipso iure nulla: vt no. glo. in pn̄. illi⁹. l. in verbo. sciens. cōiter approbate. hic autem querim⁹ an sit rescindenda per restitutionē. ¶ In ea. ibi aduersarij malitia ꝛc. lic3 bar. trāseat cū hac so. tamē nō est bona: q2 iste tex. ēt intelligit qn̄ aduersarius nō fuit in dolo: vt. s̄. dixit glo. in v̄. nec distinguo. vn̄ teneas penul. solu. positā in. l. ꝯtraria. ¶ In ea. ibi h nō valuit. hec nō est vera quia immo valuit: l3 posset rescindi per restitutionem: vt. s̄. dixit glo. vnde solue: vt notat Jmol. in solu. posita in. l. cōtraria. ibi tractat de priuilegio singulari cōcesso cōtra ius commune priuilegio minoris etatis. hic aūt de priuiligio cōcesso omnibus communi ratione: scilicet propter deceptionem factam interueniēte iusta causa petendi restitutione3. ¶ In glo. in verbo firmis manētibus. ibi. l. qui solidum. §. cum post ꝛc. ꝛ. l. i. ff. de euic. ꝛ facit hec glo. ad questionem quā h vide per iaco. bu. ꝛ bar. cum quibus transeunt alij hic. ꝛ Ang. ꝛ imo. i. l. debitorib⁹. ff. de re iud. ¶ In ea. ibi itē no. in h pulchro ꝛ quotidiano arti. cōcludit ꝙ aut istrumētum ēst viciosum vicio falsitatis procedēte ex defectu notarij aut alio vicio. primo casu in totum viciatur[a]: quia detecta falsitate notarij in vno capitulo diminuitur fides notarij in omnibus. nam si de vno instrumēto falso propter vicium notarij resultat suspitio quo ad aliud instrumentum. l. si quis aliquid. j̄. de suscepto. ꝛ archa. lib. x. quanto magis de vno instrumento ad seipsum ɓm Ray. ꝛ Cy. ꝛ Bar. in glo. hic. Sed iac. bu. hic aliter cōcludit. nam videt velle ꝙ. d. opi. pcedit in instrumētis cōfectis per notariū postꝙ̄ fuerat cōdemnatus de falso alleg. l. si cui. §. eisdem. ff. de accu. Si autem nō fuerit cōdemnatus notarius: sed ille qui produxit instrumētum falsum[b] ad huc dicit ꝙ erit presumptio cōtra notarium in instrumētis in futu⁊. alle. d. §. eisdem. ꝛ sic patet ꝙ iaco. bu. impfecte ꝛ male videt accōmodari ad qōnem nostra3. ꝛ rn̄det ad. l. ij. ad fi. de iure enucle. ꝙ ibi loquit in libello q d3 eē indiuiduus quo ad sui formam. Secus dicit esse in instrumētis: q2 rōne partis false nō viciat in totū vt ibi no. glo. que alle. istum tex. ꝛ p hoc patet ꝙ iaco. bu. videt tenere cōtra primā opi. bal. hic vero dicit ꝙ inno. in. c. fraternitatis. de testibus. al's est in. c. frn̄itatis de hereticis. in hoc articulo dicit ꝙ falsitas in vno articulo nō reddit falsum instrumentum in alio[c] pro quo alleg. bald. glo. iūcto tex. in. l. ij. j̄. de fal. que sentit ꝙ falsitas circa accessoriu3 nō viciat circa principale. Adde ꝙ istam opi. tenuit glo. ix. distin. c. si ad sacras. al's incipit si ad scripturas. ꝛ io. an. in. c. ecclesie. de elec. Tācredus de corneto in opere suo in Rica. v. q. x. Saly. hic fatet hanc opi. bald. esse veram quādo cōstaret ꝙ reliqua capitula essent vera. puta per cōfessione3 partis vel aliter. ꝛ ita loquitur tex. cū glo. in. d. l. ij. quam etiam ita intellexit iac. bu. bal. ꝛ imo. in. l. i. §. sigs simpliciter. de v̄bo. ob. s3 vbi essemus in dubio tūc tenet opi. bar. ꝛ sequatiū. per. d. l. si quis aliquid. ꝛ p. d. §. eiusdē. ꝛ. d. l. ij. aū si. de ue. iur. enu. Nō ob. iste tex. q2 hic in instrumēto trāsactionis nō uenit falsitas nec defectus in notario rogato de ipso instrumēto: s3 fuit defectus in alio instrumento falso de quo nō disputabatur hic. an esset pro parte falsum an in totum. ꝛ l3 saly. nō dicat ꝙ ista sua opi. fuit quorundam quos refert hic Cy. adde etiā ꝙ cu3 eis transit h cy. simpliciter. ꝛ pau. de ca. dicit ꝙ si apparet notariū cōmisisse falsum in vno capitulo de substantialibus presumit etia3 falsum in alijs capitulis commisisse. Secus si non

erat de substantialibus: vt q͡r dixisset actū in domo talis ⁊ illa
dom' nō erat illius: ⁊ ita voluit Inno. ⁊ Jo. an. in d. c. fraterni
tatis. aduerte ꝙ Inno. in d. c. fraternitatis. refert alias opi. ⁊
iō diuersimode allegaꝉ auctoritas sua a doc. tñ Inno. residet
in hac ꝯclusiōe ꝙ aut falsitas notarij vel testis nō ꝯcernit sub/
stantiā negocij nec eius circūstātias: ⁊ nō viciat: puta si dicat
contrahētes esse de alia terra ꝙ̄ sint vel eē affines alioꝝ ꝙ̄ sint
q͡r ista nō spectāt ad officiū tabellionis vel testis. Ad hoc bñ
facit qd̄ no. bar. in l. eos. ꝟ. q̄ro q̄ dicatur. ff. de fal. si aūt falsi
tas ꝯmittaꝉ circa pncipale negociū vel eius circūstātias: ⁊ tūc
siue ignorāter siue sciēter falsum īmiscuerit nō valet instrm̄ in
aliquo: q͡r notari' vel testis nō debet apponere in actu suo ni/
si q̄ vidit ⁊ nouit: ⁊ in hoc nō pōt cadere ignorantia. alle. tex.
iij. q. viij. hortamur. ⁊ i. c. in iure. de offi. dele. ⁊ istā opi. ēt tenꝫ
pe. de ancha. in d. c. fraternitatis. ꝓ quo vr̄ esse tex. iij. q. viij.
pura. ⁊ in d. c. si ad sacras. vbi ꝑmixtio falsitatis in scriptis to
tū viciat. ꝓ hoc ēt alle. tex. in c. ꝙ̄to. de his q̄ fi. a pla. si. ꝯsen.
ca. vbi si notari' in instr̄o descripsit vnū testē vltra veꝝ numeꝝ
testiū viciaꝉ. ⁊ ad hoc illū tex. pōderāt ibi doc. idē tenuit old.
in ꝯsilio. xxxvj. incipiēte ad ꝑmā q̄onem. ⁊ Gandi. in tractatu
maleficioꝝ in ti. de fal. ⁊ spe. in ti. de instru. edi. §. instrm̄. ver.
sed qd si aliquod. ⁊ imo. in d. §. si qs simpliciter. ⁊ istā vl. opi.
teneo. ℭ Cui adde ꝙ ēt si falsitas esset i ꝟbis enūciatiuis no
tarij vt in appositiōe ꝯfinium[a] loci in quo fcm̄ est instrm̄ vel in
alio: enūciatio fcā ab ipso notario in ea pte in' q̄ non asserit ali
quid de visu nō soluꝫ viciareꝉ sed ēt viciareꝉ instrꝫ ꝫ inno. no.
in c. cum in iure. ⁊ archi. in c. si papa. de priui. in vj. bene fa/
cit. c. ex litteris. de fide instru. ℭ Secūdo addo ꝙ ꝫ pncipalis
ꝯclusio ꝓcedit i ꝟo falso: sec' in presumpto: q͡r falsitas i vno
c. nō viciat i reliquo. l. iubem'. in ꝟsi. vel ei' hr̄des. ȷ̄. de testa. ⁊
ibi sing. ia. bu. ⁊ ibi vide bal. in fi. facit. l. filius. §. sequēs qd̄.
ff. de fal. iūctis no. ꝑ glo. in rubri. C. de his q̄ sibi ascri. in testō
vbi q̄si falsū ꝯmissū in vno. c. nō extēdiꝉ ad reliq̄. ita dicit bal.
in l. ꝙ̄uis. in fin. ff. de fideicōmis. libe. vbi aliqd tetigi de ha c
materia ꝑ eūdē in l. nec exēplo. ȷ̄. de fal. ⁊ in l. fi. de cōue. fis.
debi. lib. xj. ⁊ in l. fi. in iiij. oppo. de edic. diui. Nec plꝫ distin/
ctio ia. bu. regrētis latā eē sniam: q͡r illa distinctio deberet ad/
duci si q̄rereꝉ an si notari' cōmisit falsum in vno instr̄o reddā
tur suspecta ea q̄ facta fuerūt añꝙ̄ dānat' eēt de falso. de quo
ꝑ doc. in auc̄. de tabel. §. pe. ⁊ ꝑ bal. in l. ij. §. miles. de infa. ⁊
in l. ex militib'. de resti. mili. ⁊ in l. iubem'. §. sane. de sac. san.
eccle. ⁊ in c. i. cū multis si. de capitulis cōradi. Secus si i eodē
instr̄o ꝑ plura ꝑ me alł. s̄. In teste aūt deponēte falsū i vno ar
ti. nō ꝓsequor. tñ magis cōis ꝯclusio est illa quā tꝫ bal. ⁊ satis
ēt tāgiꝉ ꝑ doc. in locis ꝓallegatis ⁊ in alijs remissiōib' quas dc
di in d. §. si qs simplr̄. ℭ Inquantū tñ circa hoc bal. dixit ꝙ
cōis ꝯclusio q̄ habet ꝙ dictū testis deponētis ꝯ̄ veritatē ⁊ sic ꝯ̄
iuramentū in vno[b] capitulo viciaꝉ in oīb' ꝑp falsitatē vni' ca/
pituli ꝓcedit ꝫm eū: nisi testis ignorāter deposuisset ꝯ̄ veritatē
q͡r tūc nō diciꝉ cōmitti falsū cū falso requiraꝉ dolus. l. nec exē/
pluꝫ. ȷ̄. de fal. certe Inno. in d. c. fraternitatis. vt. s̄. retuli. tꝫ
de directo ꝯ̄riū ⁊ cū eo videꝉ trāsire Spe. in ti. de teste. in ꝟsi.
qd si aliqd de suo. Sꝫ ꝯcorda opi. ꝙ aut testis sciebat sibi nō
scire id qd̄ deposuit: ⁊ tunc ꝓprie loqꝉ Inno. ⁊ rō sua. Sed di
ctū bal. esset veꝝ qñ testis aliquo ꝓbabili errore duct' putasset
ita esse vt deposuit. Itē dictā ꝯditionē quā posuit ꝫ bal. i tex.
vꝫ ꝙ dictū ei' viciet in totū si sup vno capitulo falsuꝫ deposuis
set dū illud capituluꝫ eēt de ꝑtinētib' ad cām: vt declarat ipse
limita vt ꝑ eū in Rica de cōtro. inuesti. vꝫ nisi testis iurasset di
cere ꝟitatē sup interrogatorijs fiendis ⁊ factis. nā si fuit inter
rogat' de impinenti ad cām ⁊ deposuit cōtra veritatē viciabi/
tur dictū eius in oībus tanꝙ̄ sit periurus. iux. c. testimoniū. de
testi. ⁊ lꝫ bal. in d. Rica. faciat vim an testis ꝑmo iurauit super
capitulo sup quo deposuit falsum an super alijs vt primo tūc
oīa vicienꝉ secus eꝫ. tñ ipsemet bal. ⁊ meli' se correxit in l. fi. i
iiij. oppo. post oldra. de edic. diui adri. ⁊ hanc distinc. reiecit
q̄ oīa tene mēti: q͡r valde quottidiana. ℭ Quo ad scōꝫ casuꝫ
pncipalem vꝫ qñ viciū uel falsitas nō ꝓcedit ex defectu nota/
rij dic ꝙ aut est in his que sunt de solēnitate: ⁊ instrm̄ viciatur
in totū. l. i. §. si qs. hic alleg. in glo. Si aūt est circa alia. dic vt
hic ꝑ bar. post glo. in d. l. fin. de edic. diui in verbo viciatur.

ℭ Et predicta faciunt an si in supplicatione aliqua
narrantur vera ⁊ aliqua falsa rescriptū totum tanꝙ̄
subrepticiū viciet de quo dic vt per Lapum all'one
xxv. ⁊ per do. Anto. in c. exhibita. in fi. de iudi. alle.
c. si eo tp̄e. cū glo. in ꝟbo bñficiū. de rescriptis. in vj.

i **Ubemus.** Questio mota sup cōditione seruili vl' ascripticia potest transactione decidi. h.
d. ℭ In glo. in verbo seruili ibi nō valet ⁊c. hoc sim
pliciter sequiꝉ Bar. hic: sꝫ cy. Ray. bal. Saly. Ful.
⁊ Pau. tenēt contrarium pro quo videtur tex. hic i
fi. Nec ob. prima ⁊ tertia ratio tradita in glo. quia ꝓ
cedunt quando esset certū. nos autem loquimur qñ
esset dubium: ⁊ multa conceduntur in casu dubio q̄
nō concludunt in casu certo. l. ij. ff. eo. ⁊ l. post rem
eo. ti. Non ob. secunda ratio: q͡r etiaꝫ seruus pōt ali
quid habere ꝯniuētibus oculis domini: vt quando
habuit a domino vel eius amico ⁊ dñs consensit ꝙ
habeat. ⁊ ita rñdet cy. ⁊ doc. ꝑ l. iiij. in pn̄. ff. de ma
numis. facit. l. seruoꝝ. in ꝟbo videꝉ. ff. de statu ho. ⁊
cessant rōnes glo. maxime in ascripticio cū nō sit ꝓ
prie seruus: vt plene no. in l. nec diuus. ȷ̄. de agri. ⁊
censi. lib. xj. ℭ In ea. ibi itē no. ⁊ sic dic vt habeꝉ ⁊
no. in c. super eo. ⁊ i. c. fi. extra eo. ti. ⁊ hic per Bal.

De errore calculi. Rubrica.

Rrorem. Si erratū sit in cal culo potest calculi
e fieri retractatio: nisi sup errore sit tran/
sactū vel iudicatū: ⁊ indebitum per er/
rorem calculi ꝓmissuꝫ ꝯdiciꝉ. hoc dicit.
ℭ In tex. ibi etiam sepe cōputatas ⁊c. No. ꝙ erro/
nea calculi cōputatio ꝙ̄uis sepius facta nō nocet. ex
quo infert bal. ꝙ ꝯfessio erronea repetita sepius re/
tractari[c] potest ꝓtextu erroris: qd̄ est no. sed in cōtra
riū facit: q͡r reiteratio presupponit deliberationē. ij.
q. iij. si quis natus. ⁊ ibi not. glo. in ꝟbo reiterata. q̄
alle. tex. in l. si mulier. la. ij. ȷ̄. ad vel. sed cōfessio deli
berate facta post datum terminū ad rñdendum nō
est reuocabilis: vt est glo. no. in c. ex litteris. in ꝟbo
admonita. de diuoꝛ. quaꝫ vt sin. sequiꝉ Bar. in l. si
quidem. ȷ̄. de excep. ⁊ in l. cū precū. ȷ̄. de lib. cā. ⁊ in
l. i. in xv. col. de cōfes. ⁊ in l. nō solū. in pn̄. de ꝑcu. il
lam simpliciter limitat ⁊ illam glo. etiam sequiꝉ Ar
chi. in c. fi. de iureiuran. in vj. sed potest responde
ri ꝙ glo. in d. c. ex litteris. nō est vera: ⁊ contra illaꝫ
tenuit Joan. an. in d. c. fi. ⁊ do. Anto. post archi. in
c. fi. de confes. ⁊ bal. in l. iusiurandum. ⁊ ad pecuni
as. ff. de iureiurando. ⁊ in l. error. in penultima co/
lūna. ff. de iuris ⁊ facti ignorantia. nam etiam deli/
berando potest quis falli ⁊ errare secundum Bal
duꝫ qui allegat tex. in argumen. l. de etate. §. ex cau
sa. ff. de inter. act. in verbo id quidem. ⁊ preterea si
esset vera illa glo. sequeretur ꝙ confessio facta per
reum in lit. contesta. vel post non posset aliquo mo
do reuocari: quia oblato libello reo dautur ei dila/
tiones deliberatorie: vt in auc̄. offeratur. de litis cō/
testatione. ⁊ tamen certuꝫ est confessionem postea fa
ctam posse reuocari per regulam. l. error. ℭ Secun/
do nota quod lꝫ inter plures mercatores sit calcula
ta ⁊ confessata ratio errorum tamen ad instantiam
vnius ab eis poterit peti vt iterato calculeꝉ[d] ad hoc
vt cognosci possit an sit erratū: ⁊ vsq͡ꝫ ad quantum
tempus hoc peti possit. vide in l. calculi. ff. de admi.
re. ad ciui. perti. ⁊ per Bartolum in l. secun da. in/
fra de iure fisci. libro. x. vbi plene posuit de viribus
calculi. ℭ In glo. magna ibi. ⁊ in l. prima in princi/
pio. ⁊ §. i. vltra solutiones hic positas in glo. rñde/
bat Ja. bu. ⁊ Saly. ꝙ iste tex. loqꝉ qñ fuit lis sup er
rore calculi: ⁊ fuit occisa ꝑ sniaꝫ vl' trāsa. sꝫ i l. ꝯ̄ria ñ

a ℭ Cōsiliū. uide bal. ꝯsilio ccxiiij. incipiē te dubitaꝉ de quodaꝫ notario.

b ℭ In uno. ꝺ hoc ꝑ eundeꝫ alexā. consilio lxxviij.

c ℭ Retractari. de hoc ꝑ lu do. ro. cōsilio cccxlvj. ⁊ ꝯsi. cccxci. ⁊ ibi qd de ꝯfes. iu rata.

d ℭ Calculeꝉ. uide pau. ꝺ ca stro ꝯsi. xxxiiij ꝑ bald. ꝯsi. xl vij. ⁊. cclxiiij. ij. lib.

¶ Expressius de hoc p io. d anania ɔsi.vj. pe. de ancha. ɔsi.ccix.bald. ɔsi.cxxij.i.lib. alex.ɔsi.lxxxi. iiij.li.⁊ ad pleniorē noticiā eoꝝ q̄ h̄ dicūtur vide frā. d are.ɔsi.clvj ⁊ ɔsi.cx.⁊ ɔsi. lxv.

super errore in ipsa snia:sed certe hec sol.non videt tuta:q: etiam.d.l.i.loq̄tur quando in ꝓma snia fuit erratū ⁊ appellatū fuit ab ea:⁊ corā iudice appellationis disputatū de errore:vnde veriores vident̄ solu.huius glo.¶ In ea.ibi fuit expressa causa erroris al's nō cū glo.transit Bar.⁊ post ipsuȝ scribētes volentes ꝙ si error nō est exp̄ssus in snia ꝯnis iudices errauerint valeat snia p.l.p̄ses.ff.de re iu.⁊ .l.seruo inuito.§.cū pretor.⁊ ibi no.ff.ad tre.⁊.l.ij.j.q̄n pro uoca.lȝ ia.de ra.pe.⁊ cy.in.l.ex diuerso.§.fi.ff.solu. ma.dicāt nō referre an expressus sit error in snia vel aliter appareat in actis de errore iudicis iudicantis vt hic p eos.maxime p illam rōneȝ:q: tacite snia refert̄ ad acta.l.cū ad sedē.de resti.spo.l.iij.j.de sen. que sine cer.quanti.no.p glo.⁊ doc.in.l.siqs ad exhi.ff.de excep.rei iudi.⁊ in.l.he enim cause.in prin. ff.de suspe.tu.Et istam opi.sequunt̄ dñi de rota sua conclusione.cccxxxv.incipiente dubitat̄ vtrum auditor.in fi.seq̄ntes pau.de lia.in cle.pastoralis. de re iudi.⁊ archi.in.c.fi.de sen.ex.in.vj.tñ magis est verior prima opi.⁊ magis cōis per p̄dicta: ꝓ qua opi. videt̄ esse tex.hic in ꝟbo si res iudicate nō sunt. ꝺm vnū intellectū quē sentit glo.⁊ clarius ang.⁊ Saly. dicētes istū tex.intelligi posse quādo eēt lis inter aliquos hincinde:⁊ iudex assumit calculationes rōnū ꝓductaꝝ in iudicio q̄ rettulerunt debitoreȝ restare actori creditori in.x.cū vere nō restaret nisi in qnqȝ nā lȝ ex actis.s.rōnibus ꝓductis:aut in actis cōstaret de errore calculi.tñ ex hoc vult sniam in.x.valere vnde in hoc articulo an snia lata p errorē nō expressum valeat:distingue vt hic p bar.signāter loquentem cū quo transeunt fulgo.hic ⁊ imo. ⁊ ro. in.d.l. ex diuerso.§.fi.nec ob.rō allega.p Jac.de ra. pe.et cy.q: rñdent ꝙ lȝ snia tacite referat̄ ad acta. illud ē verū q̄n ex tali relatione ⁊ p talē relationē tacitā non infringeret̄ snia.secus si infringeret̄.ar.l.ticia. §.fi. de ꝟbo.ob.⁊.l.seruo alieno.§.ab imperatore.ff.de lega.i.⁊ probatur in iuribus allegatis ꝓ cōi opi.s. ¶ Adde tñ dictis bar.inquantuȝ voluit ꝙ si iudex expresse in snia se referat ad acta in quibus erat error snia est nulla:q: vr̄ expressus error in snia. arg.l. ait pretor.ff.de re iudi.vt hic p eū.nā bal.hic videt̄ tenere cōtrariū volens ꝙ ēt si snia expresse se referat ad acta:ex quib⁹ appareat de errore snie tñ snia valebit.vñ si i snia iudex dixerit q: video ex actis eē ꝓbatū:iō condēno.naȝ lȝ nihil sit ꝓbatū valebit snia.alle.no.p Jnno.in.c.prudentiā.de offi.deleg.aliud ē enim ꝙ error exp̄mat̄ specifice in snia:⁊ tūc nō valet ꝓpter defectum forme.Aliud est ꝙ exp̄mat̄ implicite q: nō est defectus forme.arg.l.si quis legatū in pn.ff.de fal.iūcta.l.siquis aliquid.§. testiū.ff. de penis.⁊ idē tenet pau.hic alleg.no.per Jnno.⁊ io. an.in.c.q cōtra.de proba.⁊ in.c.cuȝ bertoldus. de re iudi.fulg.hic simpliciter transit cū opi.bar.ſȝ aduerte q: Jnno.in.d.c.cū bertol.in ꝟ.cōcessimus.tenet cōtrarium eius ad qd̄ alle.per pau.de cast. nam vult ibi Jnno.in casu predicto sniam esse nullam:lȝ ipsemet Jnno.in.d.c.q̄m cōtra.ad fi.dixerit illā eē validā:eo q:ꝓ snia p̄sumenduȝ est.c.in p̄ntia.de renun.c.sicut.⁊.c.cū iter.de re iudi.arguit tñ vltio loco Jnno.in.d.c.q̄m.de testi.in.d.c. cū bertol. lȝ nō rñdet hosti.⁊ in.d.c.q̄m.transit simpliciter cū opi. quā ibi ponit Jnno.s.ꝙ snia valeat.⁊ idē vtrobiqȝ tenet bal.vt ibi p eū.⁊ in.l.ij.in pn.de re iudi.⁊ in.l. i.j.de manu.vin.⁊ in.l.platā.j.de sentē. ⁊ idē tenet abb.in.c.inter cetera.de re iudi.idē fuit de mēte barto.in.l.si is ad quē.de acqui.here.dū alle.l. p̄ses. de re iudic.sed ant. in.d.c.q̄m in repe.al's i repe.c. ab excōicato.de rescrip.⁊ bald.in.l.ab executore.⁊ Jmo.in.l.q rome.§.duo fratres.de ꝟbo.ob.⁊ in.l. ex diuerso.§.fi.ff.so.ma.tenet opi.cōtrariā positā p

Jnno.in.d.c.cū bertoldus.ꝑ illū tex.ꝑ rationē positā hic per bar.dū alle.d.l.ait pretor.facit.l.institutio talis de ɔdi.instit. tamen tex.in.d.c.cū bertoldus.nō videt̄ ꝓbare q̄m snia non fuit ibi nulla:vt ibi p glo.in ꝟ.decernerēt.ipsemet bal.in.l.diuus.de re iud.relinquit cogitandū.¶ Cōcordari possūt opi. ꝓut cōcordat Ange.in.d.c.q̄m.q: aut iudex dixit: q a p .a.⁊ ⁊.b.ꝓbatū est ticiū mutuasse seyo:ideo seyū condēno:⁊ tunc nō tenet snia si nō est ꝓbatū:q: dicit̄ aperte cōstare de errore iudicis sicut quādo erat in calculo q error lȝ sit facti tamen viciat̄ quātomagis in ꝓposito si.a.⁊.b.interrogati de mutuo se deponūt nihil scire:q: videt̄ iudicē ⁊ in facto ⁊ in iure errasse: ⁊ isto casu procedat opi.bar.Aut iudex dixit q: p.a.⁊.b.non ē ꝓbatū mutuū:iō seyuȝ absoluo:⁊ tūc lȝ.a.⁊.b.deposuissent mutuū factū.tñ valebit snia:q: potuit esse ꝙ iudex testibus fidē nō adhibuit aliq̄ de causa:q: que ⁊ ꝗta fides testibus adhibēda sit iudici cōmittit̄.l.iij.§.i.ff.de testi.⁊.ꝑ isto vltio allego tex.in.l.i.§.itē cū ꝯ sacras.ꝟ.ꝙ si de iure.ff. q̄ sen.sine ap. rescin.vel ꝺm abb.in.d.c.q̄m ꝯ. dic ꝙ aut iudex non se refert ad acta sed simpliciter dicit q: p.a.⁊.b.ꝓbatū est:iō condemno ⁊c.⁊ tūc ꝓcedat opi.Jnno.in.d.c.q̄m ꝯ.Aut iudex dixit q: p.a.⁊.b.ꝓbatū est vt pȝ in actis:iō ɔdēno:⁊ tunc procedit opi.ɔ̄ria.rō ɔ̄rie ꝺm eū est q: iudex potuit firmare animū suuȝ aliter ꝙ̄ ex his q̄ patēt in actis.alle.c.cām q̄.de re iudi.⁊ ibi dicit esse de mēte do.anto.in.c.q̄m.⁊ in.d.c.cū bertoldus.Sed certe residet do.anto.in eo qd̄ recitaui.s.⁊ illud vr̄ tuti⁹.vno tñ casu eēt snia nulla vȝ q̄n iudex dixisset in snia esse ꝓbatū per ꝓbatiōes a iure reprobatas:vt.q: dixisset q̄m sup duellū factū inter actorē ⁊ reū sic iō ita pronūcio :vt in.c.ij.de purga.vul. ꝙ nō est ꝺm bal.in.l.libertoꝝ.de testi.Jn reliqs auteȝ teneas simpl'r opi.bar.h̄ quā ēt ꝓmo tradidit ray. ¶ Et dū.s.reprehēdi opi.ia.de ra.⁊ cy.teneo op.cōeȝ.adde ꝙ ꝓ cōi opi.ēt bñ facit tex.in.d.l.ex diuerso.§.fi.⁊.l.posthum⁹.§. siqs ex his.d inof.te.⁊.in.l.si expressi͂s a ɔ̄rio sensu.ff.d ap.⁊ idē tȝ bar.⁊ ange.in.l.i.in pn.ff.q̄ snie sine ap.rescin.⁊ bal.inno.⁊ rof.in.d. l.ex diuerso.⁊ lati⁹ do.anto.in.d.c.ab excōicato.de quib⁹ plene dixi in.l.cū ꝓlatis.de re iudi.¶ Jn ea.ibi errauerūt. ēt tene mēti ꝙ signāter voluit hic bar.s.ꝙ vbicūqȝ ē error exp̄ssus in libello snia reddit̄ nulla.nā in ɔ̄riū vr̄ facere tex.in.d.l.posthumus.§.siqs ex his.de ioffi.te.Sȝ rñde vt p bal.in.l.ij.j. d re iudi.¶ Jn.e.ibi errauerūt ptes ⁊c.ut q: cōputauim⁹ tu ⁊ ego.ccc.⁊.cccc.facerēt mille:iō ꝓmisi mille:⁊ postea volēs reuocare errorē ⁊ liberari de.ccc.veni corā iudice ⁊ nō potui ꝓbare d errore:iō iudex ɔ̄riū ꝓnūciauit.¶ Jn ea.ibi vel.iij.⁊c. lȝ glo.ambigue loq̄t̄.tñ ꝺm magis cōeȝ itellectū doc. intētio ei⁹ ē ꝙ vbi est expressus error distinguat̄ inter sniaȝ ⁊ trāsactionē.nā snia ē nulla ipso iure ſȝ trāsactio venit rescindēda.aut nō est error expressus ⁊ vȝ snia ⁊ trāsactio:vt hic in tex.⁊ ita vidētur hic tenere doc.excepto iac.de ra.cui⁹ opi. alij reprehēdūt vt hic p bar.q tñ posuit vnū casū in quo pōt opponi exceptio ɔ trāsac.cui dedit cām error nō exp̄ssus vt hic p eū.¶ Aduerte tñ q: lȝ vt dixi doc.videant̄ velle p istū tex.in ꝟ.si res.ꝙ trāsactio errore facta nō possit rescindi tñ vi⁹ vr̄ ꝙ deberet rescindi p istū tex.h̄ in fi.Nā nō vr̄ eē ɔ̄ria inter ꝓmissiōem ⁊ trāsactionē.nec ob.tex.h̄ in ꝟ.si res.q: verus intellectus isti⁹ l're videt̄ eē ꝙ intelligat̄ q̄n sup p̄cedēti errore calculi fuit disputatū ⁊ trāsactū.non aūt de transactione loquit̄ q̄n interuenit error tacitus ⁊ hoc vr̄ sentire bal.in fi.Saly.tñ sentiēs istud cōtrariū sustinēdo ɔ̄orē opi.rñdebat ad tex.in fi.ꝙ loq̄t q̄n causa stipulationis fuit erronea:sed in ꝟ.si res ⁊c.in trāsactiōe q̄ ē causa ꝓmissionis nullus fuit error:sed solū i subiecto de quo trāsigit̄:q: maior esse putat̄ ꝺm eū sed nō ɔcipio ꝙ ista solutio tollat ɔ̄riū.ful.hic dubitat ⁊ nihil firmat.¶ Extra glo. q̄runt hic cy.ray.⁊ alij an snia lata in plus p exp̄ssuȝ errorē calculi sit nulla in totū.an tm̄ viciet̄ in illo pluri.dic vt hic p eos cōiter ɔcludētes nullā in totū eē p.l.in hoc iudicio.ff.famil. hercis. ⁊ ista est cōis snia lȝ ful.hic dicat ꝙ de stricto iure ꝟitas est in ɔ̄riū.ar.l.diē ꝓferre.§.si plures.ff.de arbi.⁊ in.l.i.§.si stipulāti.cū simi.de ꝟbo.ob.lȝ nō recedo a cōi snia tā p.d.l.in hoc iudicio.ad quā nō pōt rñderi ꝙ̄ p.l.i.post pn.non violando tex.ff.q̄ snie sine ap.Nō ob.d.§.si plures.q: censet̄ ibi sniaȝ esse latā tm̄.in minori summa cū in ea tm̄ omnes ɔcordent:iō

ibi vez ē dicere q̄ snīa vȝ in parte nō ī totū. nō ob. §. si stipulanti. q: loq̄tur in ɔctu q̄ cēseť esse diuiduus: q: fit sup re diuidua. secus in iudicio q̄ cēseť indiuiduū[a] p̄zeal. l. in hoc iudicio. ꝛ de materia vide p gl. ꝛ doc. in. l. fi. ff. de iurisdi. om. iu. ꝛ in. l. ij. ǰ. ō re iudi. ꝛ per glo. in. c. ea q̄dē. de reg. iur. i. vj. ij. q. vi. §. itē cum certa. ꝛ per spe. in ti. de sen. pla. §. iuxta. ꝟ. item qō ē nulla rōne q̄titatis ꝛ q̄ no. p bar. i. l. i. ǰ. si aduersus rem iudi. ¶ Quid āt si in snīa fuit erratum in minus. an valeat. vide per Cy. ꝛ ray. ō forliuio. Sequiť rubrica vt q̄ desunt aduo. ptiū iudex supplet.

¶ Ut que def. aduo. par. iu. sup. Rrica.

Dubitandum. Judex ex officio suo allegare potest in iurē ñ i facto. b. d. ¶ No. iudicem supplere in iure. ex quo infertur ẽm bal. hic q̄ lȝ statutum non fuerit productum. tñ iudex tenetur supplere ꝛ ẽm illud iudicare. nā statutū est ius cōe in loco. l. oēs populi. de iu. ꝛ iur. ꝛ idē bal. in. l. i. in. xiiij. col. de confessis. Nō limita nō habere locū in statuto seu reformatiōe registrata in volumine statutoꝝ: q: d. reformatio dȝ pduci sicut dicimus ɔsuetudinem debere probari. l. i. ǰ. que sit longa cōsue. ꝛ. l. si q̄s reū ǰ. de cu. reo. ita no. igt bar. in. l. oēs populi. ad fi. de iust. ꝛ iur. ꝛ ia. de bu. i. l. fi. ǰ. q̄ sit lon. ɔsue. ꝛ ang. ꝛ pau in. l. cū ꝓlatis. ff. ō re iudi. ꝛ abb. in. c. pastoralis. p illū tex. de fi. instr. facit qō no. bar. in. l. ornamētoꝝ. p illū tex. ff. de au. ꝛ ar. le. ꝛ bal. in. l. leges sacratissime. in. ij. vel in. iij. col. ꝯ. de leg. ꝛ in auc. habita in fi. ne fil. p pa. ¶ Quo aūt ad ɔsuetudinem id qō dixi. s. nō suppleri p iudicem limitabat hic odof. vt refert hic bal. in addi. in fi. nisi talis ɔsuetudo que versareť in foro eēt notoria. p quo nihil al le. Adde q̄ p ista limitatiōe vř esse tex. ẽm q̄ dicit ibi bal. i auc. iubemus i. ꝟ. in omnib[9]. ǰ. de iudi. p quē tex. dicit ibi bal. in. iiij. no. q̄ lȝ ptes nō allegent tñ iudex dȝ supplere circa id qō est iuris vel ɔsuetudinis. idē dicit ibi saly. idem no. bal. in. l. filius. §. veterani. ff. de ꝓcu. dicens q̄ in ɔsuetudine notoria iudex supplet. all'. bonā gl. i. l. i. ī pn. ǰ. q ꝛ aduersus quos. ꝛ q̄ ī notorijs iudex suppleat. tēuit ēt cy. bal. ꝛ sa. h. ꝛ bal. i. l. quos ꝓhibet. ff. de post. ꝛ in. l. plane. ff. de peti. he. allegantes. gl. in. d. l. i. Sȝ ɔ̄ predicta facit: q: lȝ notoriū releuet ab onere ꝓbandi. c. cū euidētia. de accu. nō tñ releuat ab onere ꝓponēdi. vt ē glo. reputata sin. in cle. appellāti. de ap. no. io. an. in. c. ij. vt lit. nō ɔte. ꝛ bar. i. l. i. in vl. col. ff. de excep. ꝛ in. l. i. ꝯ. quo. ꝛ quā. iudex. sicut ēt vidimus q̄ lȝ ꝓsumptiones iuris sint ꝓbatiōes liq̄dissime ꝛ māiste vt dixit gl. in. l. si tutor petit[9]. ō peri. tu. tñ illud factū q̄ presumiť a iure puta ignorantia q̄uis nō debeat ꝓbari. tñ dȝ ꝓponi ꝛ allegari de necessitate. vt ē tex. in. l. si adulteriū cū incestu. §. idē pollioni. ff. de adul. ꝛ p bar. in. l. cū q̄d. ff. si cer. pe. vñ puto ī hoc passu sic ɔcludēdū q̄ aut q̄rim[9] an iudex possit supplere ī ɔsuetudine notoria vel alio facto notorio absq̄ q̄ ꝓbeť. ꝛ dicēdū ē q̄ sic. ꝛ ita loq̄tur gl. i. d. l. i. ꝛ itelligūť allegata ī pma opi. aut querimus an si partes non proponant vel non allegēt illō notoriū iudex possit supplere illō ꝓponēdo vł allegādo. ꝛ dico q̄ nō p ea q̄ dixi. ꝯ.[b] plus dico q̄ ēt si ɔsuetudo siue stilus nō eēt notori[9]: tñ si partes allegāt stilū vel ɔsuetudinē iudex poterit se de eo ex officio suo informare. l. iij. §. fi. ff. de testi. ꝛ idē signanter voluit bar. in. d. l. iij. §. lege iul. vbi dixit q̄ poterit se informare a tabellionibus. ꝛ idē voluit cy. in. l. ij. ver. ij. q: circa h̄ qñ ɔsuetudo ē que sit lōga ɔsuetudo. ꝛ do. an. in. c. fi. de ɔsue. faciūt no. p eundē in. c. tua. in fi. de spō. ꝛ in. c. nostra. de coha. cle. ꝛ muli. Ex predictis manet firma ɔclusio q̄ in notorijs iudex nō se iterponit nisi parte petēte vel allegāte. ꝛ ita ēt tȝ do. an. in. c. exceptionē ꝛ i. c. bone. el. i. de postu. ꝓla. ꝛ imol. i. l. iiij. §. hoc aūt. ō dā. infec. ꝛ ita intelligi dȝ glo. in. d. c. i. in. ꝟ. vt publice de excep. in. vj. q̄ dixit q̄ in notorijs iudex supplet ꝛ circa hoc dixit no. do. ant. i. c. pmāet ō emp. ꝛ ven. se putare q̄ i casibus in q̄bus absq̄ ꝓbatione sufficit aliq̄d allegari p partē q̄ illud poterit allegari q̄ñcūq̄ in ti. allegatiōis iuris q̄uis nō fuerit allegatū añ ɔclusum in cā in terminis ꝓbatorijs. qō no. p intellectu eoꝝ q̄ posuit bar. in. l. eū q̄ ita. §. q̄ ita. ff. de ꝟ. ob. ī vlt. col. ¶ Limita tñ p̄dictā ɔclusionē in qua dictū est iudicē non posse supplere pte tñ petēte ēt in notorijs. nā fallit nisi illud notoriū cōstaret iudici ex actis. c. cū. olim. de ver. sig. gl. fi. in. d. c. cū euidentia refert ino. in. c. p tuas de testi. ꝛ in. c. ex isinuatiōe

ō ap. nā tūc ēt si ps ñ allegaret iudex ex offō suo supplere poterit. si ex actis cōstaret agentē ipso iure actione carere. nā iudex repellet eū: vt ē glo. no. ꝛ ibi dcm̄ fuit in. l. i. §. vbi pcm̄. ꝯ. de trāsa. ꝛ ita in ꝓposito dicit do. an. in. c. bone. ꝛ bal. in. d. l. i. in lec. anti. ff. de exce. vbi dicit q̄ iudex hoc posset supplere: tñ non artať: vt no. spe. in ti. de of. iu. §. impedit. ver. ꝛ supplet. ꝛ ang. in. l. i. si vnus. §. pactus. in vl. col. ff. de pac. ꝓut tēuit post pau. in. l. vbi pactū de pac. lȝ de ang. mētionem non fecerit. Secūdo fallit vbi ɔstaret ex actis reo cōpetere exceptionē q̄ ierat obligationi ab ipso initio. nā lȝ actori ipso iure cōpetat actio tñ iudex ex officio suo nemine petente poterit illam exceptionē supplere ꝛ repellere actorem: vt elegāter determīat bar. p illū tex. i. l. lecta. ff. si cer. pe. ꝛ i. l. si vn[9]. §. pact[9] ne peteret. ff. ō pac. ꝛ i. l. eū q̄ ita §. q̄ ita. cū concor. quas ibi dedi. exēplū vide p bar. in dictis locis. Si aūt ex actis cōstaret cōpetere exceptionē reo q̄ nō esset orta ab ipso initio obligatiōis sed postea. ꝛ tunc ẽm bar. in. d. §. pactus. iudex adhuc poterit supplere ēt reo nō petente. alias sequeretur q̄ actor locupletareť cū aliena iactura. all. l. plane de peti. here. ¶ Si aūt actor nō remaneret in lucro iudex non interponet offm̄ suum nō petitum nisi ɔstet de exceptione pacti de nō petēdo ẽm bar. in. d. §. pactus. vbi hoc probat per illū tex. ẽm vnū intellectum datū p gl. ibi que incipit in opponendo ꝛ ita tenuit etiam do. an. in. d. c. bone. ꝛ imo. in. d. § hoc aūt. qō vltimū intellige nisi de exceptione cōstaret per cōfessionē actoris. nā tūc ex quo p ɔfessionez suam ɔstat euidenter de calūia actoris non poterit obtinere. ꝛ iudex supplebit vt colligitur ex no. per gl. in. l. ij. §. q̄ si actor. in. ꝟ. rei qualitas. de iur. calum. ꝛ per id quod no. glo. in. l. qui cū maior. §. q̄ presens. in ꝟbo calūniosam. de bo. libe. ꝟȝ bal. in. l. post q̄ lit. in. iij. colū. ꝯ. de pac. ꝛ rof. in. d. §. q̄ ita. ꝛ pau. in. d. §. pactus. glo. tamen. in. d. §. pactus. cū qua simpliciter transit bar. sentit aperte q̄ non sit differentia an ɔstet per cōfessionem actoris vel aliter: ꝛ istud forte est verius. q: allegationes. in ɔ̄riuȝ non bene probant si bene inspiciať nec vř posse reddi vrgens differentia inter casum qñ constat per cōfessionem vel per instrumentum contra quod nihil esset oppositum. nā ēt p instrā ꝓducta in actis ɔ̄ q̄ nihil est oppositū res efficiť manifesta quēadmodū ꝛ per confessionem. d. c. euidentia. ꝛ. c. fi. de coha. cle. ꝛ muli. ꝛ. l. fi. cū glo. i. ǰ. de re. cre. nā ɔfessio posset retractari ꝓtextu erroris. sicut ēt pñt ipugnari. in stra. l. error. C. de iur. ꝛ fac. ign. ꝛ ita teneo circa p̄dicta. q̄uis ang. in. d. l. i. de excep. in lec. anti. ꝛ expressius in. d. §. pactus. ꝛ ro. in. d. §. hic āt. simpł'r voluit q̄ q̄ñcūq̄ ex actis cōstet iudici reo cōpetere exceptionem q̄cūq̄ sit illa exceptio iudex possit ex officio supplere ēt reo non petēte. ꝛ ita fuit de mente spe. in ti. de dispu. ꝛ alle. §. fi. ꝟ. breuiter. p quo faciunt no. p Inno. in. c. p tuas i fi. ō testi. ꝛ i. c. fi. de corpor. vitia. ꝛ p Inno. ꝛ io. an. i. c. sepe. de appel. ꝛ io. an. ꝛ do. an. c. cū dilect[9] de ɔsue. i q̄bus locis dicūt simpł'r q̄ iudex potest supplere ea q̄ sibi constāt ex actis vt iudici. vt ēt no. gl. hic ꝛ in. l. ij. ff. de ferijs ꝛ in. l. age. ꝯ. de transa. ꝛ in. c. cupientes. §. ceterū in. ꝟ. ɔtumacia. de elec. in. vj. sed dic q̄ illud dȝ itelligi in casibus. ꝯ. declaratis in distinctōe ẽm do. an. in. d. c. bone. seu qñ nō reqreret formalis exceptio. sed vbi sumus in casibus in quibus a. l. requiritur oppositio exceptionis. seu requiritur aliquid per libellum ꝛ formalem petitionem. tunc non sufficit cōstare ex actis ita esse nisi petatur vel excipiať: q: notorium nō releuat ab onere ꝓponendi vt dictū est ꝛ ita teneas q̄uis pau. simpł'r dixerit q̄ q̄ñcūq̄ cōstet ex actis de exceptiōe poterit iudex supplere per

[a] ¶ Indiuiduū. eandem opi. seq̄ť fed. de senis cōsi. cclxx. dicit tñ ubi snīa hēret plura capitula error exps sus i vno nō viciat i alio. ꝛ idez dicit ro. de hoc vltio el[9] cōsi. clxxxi

[b] ¶ Dixi. ꝯ. dicit lud. ro. cōsi. cccxvij. q̄ iudex suppleti notorijs pte ñ petēte ꝛ ibi concludit q̄ si iudex scit aliquē captū in ecclesia ꝛ h̄ nō fit opposi tū q̄ iudex dȝ eū facere relaxare. ꝛ ibi ēt an qñ iudici ɔstat ex actis dēat supplere hic adde q̄ ꝯ. posui in. l. vbi pcm̄. ꝯ. titu. ij.

no. i. d. §. qđ si actor ⁊ in. d. l. age. ¶ Et ex his īfert ad id qđ no. decidit hic bal. dicens q̄ si statutū disponit q̄ sup cicatrice cōdemnatoria ferri nō possit nisi medicis adhibitis ⁊ de cicatrice ꝓferentibus. ⁊ ɔtingat cicatricem eē notoriā p īspectionē oculorū īductā a cuiusuis īteruenien. nā credit Bal. iudicē posse cōdēnare nō adhibitis medicis q: ex quo est notoriū p facti euidētiā pmanentem ꝓmissū est sibi supplere p predicta. ⁊ cū eo simpliciter trāsit pau. hic. ⁊ puto ver: q: ī questione predicta iudex in notorio supplet quo ad probationem. ⁊ hoc fieri potest vt dictum est. pro hoc etiam facit id quod no. dixit bal. in. l. conra negantem. ꝟ. ad. l. aquil. in fi. vbi inquit q̄ si statuto cauetur q̄ de dāno dato stetur iuramēto accusatoris ⁊ accusatus dicat. dn̄e iudex eatis ad uidēdum q: ex aspectio ne nullū apparebit datū damnū. q̄ iudex nō obstante statuto poterit accedere. ⁊ illud q̄ apparet ex aspectu poterit pronunciare: q: aspectus preualet cuicūq: generi ꝓbatiōis. ⁊ ita dicit tenere Azo. in summa ad. l. aql. ⁊ illud dictū refert ēt bal. in. l. i. ī fi. ꝟ. si aduer. lib. ⁊ in. l. pe. in fi. ꝟ. de peri. tu. ⁊ in Rubrica ī. ij. col. ꝟ. de ꝓba. ¶ Istud tn̄ qđ dicit hic bal. putarem ver nisi statutū exp̄sse annullaret sn̄iā latā sup cicatricē medicis nō adhibitis p id qđ ī simili no. bal. ⁊ moder. in. l. i. ff. de lib. ⁊ po. Et in qb⁹ casibus possit iudex de facto supplere posuit bar. hic p⁹ alios. cui adde pmo īq̄tū voluit q̄ possit supplere dādo dilatiōes. nā de h̄ ē bona gl. ī. c. lꝫ cām. de proba. ⁊ ibi vide p do. an. ⁊ plenius p bar. in. l. i. ꝟ. de dila. ⁊ in. d. §. h̄ āt. ⁊ in. l. nouerint p illū tex. ⁊ ibi p Cy. ⁊ Bal. ꝟ. vt ꝟ. certū tp̄s. ⁊ ista ē v̄a opi. lꝫ ia. bu. ⁊ bal. in. l. fi. ff. đ ferijs teneāt ɔ̄riū. ⁊ ipsemet bal. hic transit cū bar. ⁊ melius. ¶ Itē adde inq̄tū voluit hic bar. q̄ in casibus in quibus lit. contes. non potest ꝓcedi ad diffinitiuā. tūc iudex nō pōt supplere ꝓ abs̄nte. ⁊ sic p eo ꝓbatiōes adducere p auc. qui semel ī ver. p qui sita. ꝟ. quo. ⁊ quā. iudex. ⁊ per. l. ampliorē. post pri. ff. de appel. nā Bal. hic contrarium tꝫ dicens q̄ nō potest supplere nisi ex actitatis ⁊ in percunctatione actione actorum: quia potest iudex dicere parte presente producas processum cause. l. properandū. §. cum autem heremodicium. ī. v̄. terribiles. de iudi. ⁊ ex hoc ipse infert conclusionem q̄ si ego dico ꝓduco acta īq̄tū faciūt ⁊c̄. q̄ iudex p̄t tn̄ ēt inhibere actis quatenus facerent ɔ̄ ꝓducētē[a]. q: ɔstet sibi vt iudici alle. dictum. §. cū auc̄. ⁊ id qđ no. glo. ma. in l. i. §. editiōes de eden. ⁊ qđ voluit inno. in. c. cum olim. de censi. Sed aduerte primo circa intellectū d. auc̄. qui semel. q: bal. in. d. l. ampliorem. vult q̄ opi. Bal. nō ꝓcederet qn̄ abs̄ns esset cōtumax ⁊ appareret eum eē abs̄ntē ex minus probabili causa. nā tūc iudex dꝫ supplere pro eo nisi quatenus acta loquant̄ p. d. §. cum aūt. Secus si esset absens ex ꝓbabili cā ita intelligit ipse. d. l. ampliorē. ⁊ cū hac opi. transit Pau. hic ⁊ Ro. in. d. §. cum autē. tn̄ puto veriorem opi. bar. absolute p sua iura que indistincte loquūtur. ⁊ per glo. que hoc tenuit in. d. c. bone ⁊ cōiter ibi sequuntur doc. ⁊ glo. xxx. q. vlt. c. iudicātem. Idē tenet inno. in. d. c. veniens. de accu. nam si s̄m eū absentia litigatoris dei p̄ntia supplet̄. vt dicit tex. i. d. §. cū aūt. ergo iudex dꝫ q̄rere p se vl' quē cūq: aliū q eū instruat đ iure abs̄ntis. ¶ Inq̄tum āt Bal. dicit si ꝓduco scripturas facientes pro me q̄ iudex poterit eas retinere q̄tenus etiā faciāt pro aduersario. Pau. hic hoc reputat no. quaten⁹ Bal. loquat̄ in actis. tn̄ pau. intelligit idē esse in ꝓductione instrox. cui adde quod in isto passu satis no. ⁊ quotidiano doc. alibi variant. vt patet ex no. per bar. ⁊ pau. in. l. iul. §. fi. ff. depo. ⁊ p dn̄os de rota cōclusionē. cxxxvj. incipiente. item lꝫ qs ꝓducat. ⁊ p do. an. in. c. cū venerabilis. de excep. ⁊ in. d. c. cū olī. post inno. per ia. bu. in. l. nimis. ꝟ. de testi. ⁊ Bal. in. l. i. in. iiij. col. ꝟ. de ɔfes. Potes sic cōcludere q̄ aut ꝓduco scripturā a te ɔfectam que ꝓ te fidem nō faciebat. ⁊ tūc ꝓtestatio illa iuuat. ita no. bar. in. d. l. iul. q: nō poterat aduersari⁹ se fundare ex illa scriptura in capitulis sepatis ab illis capitulis ī qb⁹ fuit ꝓducta ⁊ opposita p ꝓducētē. ita tradit̄ per bar. in. l. aurelius. §. idē quesijt đ li. le. ita ēt tenent do. de ro. in ɔclusione pal. ꝓ hoc facit. q: protestatio iuuat regulariter ꝓtestātem in his q̄ pendēt ab approbatione sua. l. vt si qs. §. pleriq: cū si. de regu. iu. al's. l. cui dam⁹. §. plerūq: đ regulis iur. aut ꝓducit̄ scriptura que sui natura faciebat fidem cōtra ꝓducentem ⁊ tūc ꝓtestatio iuuabit ꝓtestantē. vt no. inno. ⁊ do. an. in. d. c. cū olim. tn̄ s̄m do. an. poterit aduersarius tūc dicere ⁊ ego reproduco eandem scripturā in partib⁹ facientibus pro me ⁊ hoc oībus in qbus producēs primo tenebat̄ edere aduersario. alias secus q: nimis graue est ⁊c̄. d. l. nimis ⁊ ibi hoc in terminis voluit Jac. bu. Nō ob. q̄ voluit hic bal. q: loquūt̄ in actis q̄ a p̄ncipio simpliciter sine ꝓtestatiōe facta iuuant ēt aduersariū. vt no. in. d. §. editiones. ¶ Querit ēt circa predicta bal. an iudex parte nō petente possit ad sn̄iā ꝓcedere. ⁊ dicit q̄ vtraq: parte presente pōt qn̄ respicit publicā iuris obseruantiā. vt. s. q̄ ꝓcedat̄ intra īstantiā ⁊ iudex potest supplere in talibus. l. properandū. in p̄n. ibi iudicialis ⁊c̄. de iudi. vt pꝫ ex doctrina bar. hic dū alle. d. auc̄. q semel. in ver. postulāte: ⁊. d. l. ꝓperandū. §. i. in. v̄. transac. qđ est menti tenendum s̄m Bal. q subdit. q̄ vbi sn̄ia ꝓ actore fert̄ nō ē necessaria petitio tp̄e sn̄ie[b]. q: petitū fuit in libello cōdēnari reū de quo reliq̄t cogitandū. Pau. transit hic cū Bal. ⁊ dicit q̄ si reperiret̄ sn̄ia lata ꝓ te ɔ̄ me ⁊ nō appareret ad cuius instantiā an valeat ⁊ dicit esse pulchrū passū ⁊ quotidianū in quo concludit q̄ si ē lata ꝓ actore q̄ vꝫ q: sufficit petitio sua facta in libello. Si āt ē lata pro reo. ⁊ tunc si apparet q̄ sit lata p̄ntib⁹ ptib⁹ p̄sumit̄ lata ad instantiā rei. ⁊ licet nihil alle. potuisset alle. no. p Bar. in. l. furioso. in fi. de re iudi. sed si appareret p̄ntibus ptibus: tūc dicit pau. q̄ si est lata ɔ̄ actorē absentē nō valebit si nō apparet q̄ ad instātiam rei fuerit lata per predicta. adde q̄ ang. in. d. l. ꝓperādū. in p̄n. simpliciter refert ⁊ tꝫ id qđ dicit hic bal. ¶ Idē posuit aliqualiter ibi bal. in. §. i. Itē adde circa hoc q̄ sicut ipsi dicūt sufficere petitonē factam in libello qn̄ fert̄ sn̄ia pro actore q̄ idē videret̄ si feret̄ ꝓ reo q in scriptura exceptionū semper petijt se p sn̄iam absolui. vn̄ puto ver esse q̄ qn̄ altera pars est abs̄ns siue sit actor siue reus necesse sit q̄ petatur ad sn̄iam ꝓcedi. pꝫ q: ad sn̄iam requirit̄ peremptoriū ad qđ nō pōt ꝓcedi nisi parte petente. l. ad peremptoriū. ff. de iudi. p quā petitionē citatiōis peremptorie ad sn̄iam audiendam satis dr̄ petitū esse q̄ iudex ad sn̄iam ꝓcedat. Dicebat tn̄ simpliciter Bar. in. l. seius. Et ang. ff. ad. l. fal. q̄ vbicūq: iudex videt instantiam perire[c] tūc ex offō suo pōt ꝓcedere ad sn̄iam ne alias iudiciū reddat̄ inane. ar. no. p glo. in. l. vbi pactū. ⁊ hoc req̄ritur inno. in. c. cū contingat. in. iij. q. x. mēbri de iureiurā. dicens hoc esse no. verū ꝓ limitatione ad. d. §. hoc aūt. certe tn̄ nō esset dubiū intelligere q̄ vtraq: pars p̄sens eēt p no. p eū hic. ⁊ clari⁹ bal. vt. s. retuli. ¶ Dicebat ēt ange. per imol. in. l. de vnoquoq:. ff. de re iudi. q̄ qn̄ cā appel. deuoluit̄ ad papā papa pōt ex offō suo ēt parte absente ꝓcedere ad sn̄iam per id qđ h̄r in. c. cupientes. §. ceterum. de elec. in. vj. ¶ Itē vltra casus positos hic p doc. in q̄bus iudex supplere pōt. adde casum vn̄ū in. l. qđ si ex pamphyla. §. fi. de le. ij. vbi ex offō suo pōt rei estimationē facer̄. ¶ Itē supplet cōpellendo litigatores declarare libellum vel exceptionem ḡnalem. l. age. s̄. de transac. ⁊ ibi dixi post Baldū. item ex officio suo iubet acta sibi exhiberi. l. ij. ⁊ ibi glo. in v̄. exhiberi. s̄. de eden. ¶ Itē supplet vbi officiū suū esset ostensum. l. ij. ꝟ. de spō. l. nullū. ꝟ. de testi. ¶ Itē supplet ɔ̄ ɔtumacem denegando sibi iurisditionē. l. sed ⁊ si p pretorē. §. si cū decreto. cum ibi no. ff. ex qui. cau. maio. Item vbi iudex esset superior. puta princeps poterit in facto supplere. c. cum nobis olim. ⁊ ibi per gl. ī v̄. ex officio de elec. ⁊ no. in. d. c. bone. ¶ Item supplet q: post iuramentū testis potest iudex ex offō suo testem examinare. l. si qn̄ ibi iudices prouideant. ꝟ. de test. s̄m bal. in. l. ij. s̄. de eden. ¶ Itē supplet vbicūq: ɔstat đ calumnia agentis. vt no. glo. in. d. §. qui presens ⁊ inno. in. c. i. de offi. vica. ⁊ in. c. post elec. de

a ¶ Cōtra ꝓducētē. adde eūdē alex. idē dicentē eius cōsi. cxxxvj. ij. li.

b ¶ Tp̄e sn̄ie. adde q̄ ange. consi. cclxvj. dicit q̄ sn̄ia ē nulla cū nō apparet ad cui⁹ petitionē lata sit cū ē lata ꝓ reo.

c ¶ Perire. adde Jo. de anania cōsi. lxxxiij.

concef.preben.z no.p bal.in.l.peremptorias.j.sen.rescidi nõ posse qḋ intellige saluis his q̄ dixi.s̄.circa itellectum gl.in.d.§. pactus.¶ Item supplet compellendo partes ad pacē[a] ḃm qḋ no.Bar.z Bal.in.l.si cuius.§.equissimū.alias ē.l.equissimum ff.de vsufru. z per bar.in.l.congruit.de of.presi.per Bal.in.l. i.§.quies.de offici.prefe.vrbis.¶ Item supplet cogēdo ad cõ promissum illos q diu litigarunt:vt no.lxxx.distinc. c. placuit per do.an.in.c.i.ad fi.d̄ mutu.peti.qḋ no.per ea que no.bar.i. l.furti.§.qui iussu.ff.de infa.¶ Itē supplet repellendo procuratorem non habentem mandatum.vt est glo.repu.fin.in.c.i. in verbo absentiū de elec.in.vj.de quo per bar.in.l.inter quos §.aditio.de dā.infec.z dicā in.l.lz.j.de procu.¶ Item supplet interrogando testes super his de quibus nõ fit mētio in articulis.vt per inno.in.d.c.per tuas.in fi.¶ Item supplet in casu. c.ↄsuluit.de offi.dele.in reliquis aūt dic vt per bar.vt.d.§.hoc aūt iudiciū.z per gl.in.d.c.iudicātem:z in.d.c.bone.z inno. in.c.i.e.ti.z p doc.in.c.cū inter.v.de elec.z in.c.dilectus:z in. c.cum inter.de consue.z in.c.ad petitionē z in.c.inquisitionis. de accu.z in.c.cū nobis oliz.vbi p inno.z in.c.ↄstitutus.de appel.per spe.in ti.de dispu.z all'.§.fi.z per bal.in.l.filius.§.veterani.ff.de procu.¶ Ultio q̄rūt hic doc.an iudex ḃm ↄsciaʒ suā procedere z iudicare possit de quo dic vt per cy.z bar.post antiquos in.l.illicitas.§.veritas.de of.presi.per gl.z doc.in.c.i.d̄ re.iur.in.vj.z per glo.z doc.in.c.i.de off.ord.z in.c.pastoralis §.q: vo.de of. dele.per arch.ij.q.iij.q r̄ nstit.per io.an.i addi. spe.in ti.de dispu.z alle.§.fi.super v.lz.per an.in.c.vr̄a.in vlt. char.in repetitione.d.c.de coha.mu.z cle.cū cõcor.ibi alle. p eū per bal.in.l.si irruptiōe fini.regū.z q ipse no.in.l.i.j.d̄ manu.vindic.p pe.de anc.in repeti.c.canonū de ↄsti.in.iiij.char. per.ang.in.l.ij.ff.de fe.z in.l.a diuo pio.i pri.de re iudi.z ibi p inno.Sequitur Rubrica ex qbus causis alicui infa. irrogef.

¶ Ex qui.cau.ali.infa.irrogef.

Et si severior. Si pēa maleficij fuerit p sniam diminuta vr̄ infamia esse remissa.h.d.¶ No.q iudex in snia penā diminuere põt qḋ ē ver sine pena sit ordinaria.siue extraordinaria.i.extraordiario iudicis offō iponenda.nam tunc si minorē penā q̄ d̄ ↄsnetudīe sit velit imponere hoc facere potest[b].l.hodie.cū gl. ff.de pe.cum concor.ibi alle.i glo.i.z pleni⁹ p gl.in.l.qd ergo. §.pena.in.v.onerasset.ff.e.Ex qbus aūt causis hoc fieri possit dic vt in gl.in.d.§.pena.z ista intellige de pena que nõ veniret applicāda pti.q: iudex ea diminuere nõ põt ḃm sal.hic alle.gl. in.l.venia.s̄.de in ius voc.Sed de hoc dic melius vt per bar. i d.§.pēa.i vl.col.¶ Itē no.q snia limitata limitatuz parit effectū z prohibens vsqz ad tps vr̄ ṗmittere post tps vt hic z i.l.i peratores.ff.de post.¶ Ultimo no.q iudex diminuēdo penā vr̄ cum infamia dispensare.qḋ limita nisi ipso fcō reo ifamia irrogetur:vt in casu.l.palam.§.q in adulterio.ff.de ri.nup. Nā plus põt.l.q̄ iudex.l.nõ põt.ff.de fur.vñ in cāu p̄dicto p sniaʒ vel ipso iure ē irrogata ifamia.vñ eam iudex mutare nõ põt. sicut nec post latam sniam.z sic post ortū infamie nihil agere potest per no.hic in glo.fi.z ita voluit angel.h q põit aliqs alias fallentias.Sz plenior colligif doctrina ex no.p glo.z doc.in.d §.pena.In gl.in.v.debuit ibi vsqz dū durat effectus zc̄.si hoc esset ver sequeref q nõ esset differentia an pena iposita eēt ḃm regulas cões iuris an vo diminuta esset z limitata vsqz ad certū tps:vt durante illo tpe dānatus sit infamis:vt in hoc.v.trāsacto.z ḃm istam gl.idem esset qñ nõ esset diminuta.cuius ↄtriū innuit tex.vr̄ ergo q sit dr̄ia iter dictos casus.vnde dicas q in h glo.bene loqtur:q: vbi pena nõ eēt diminuta ēt ↄdēmnatus ad tps ḃm cões regulas iuris nihilominus prohibitus post tēpus erit infamis.l.ad tempus in p̄n.ff.de postu . ḃm vnū intellectum gl.i.ibi dum dixit q lata fuit sentētia vt debeat zc̄.l. ad tps.j.e.ḃm vnū itellectum quē ponunt doc.h z ibi no.doc.j.l. proxi.Nec ad hoc ob.tex.in.l.falsi.§.ordine.ff.de fal.vbi post tps pene põt dānatus esse decurio.ergo non est ifamis.l.ij.j.d̄ digni.li.xij.q: r̄ndeo q in.d.§.ordine.fuit pēa diminuta vt no. bar.post gl.in.d.l.ij.z gl.in.d.§.pena.qcqd dixerit glo.in hac

l.in.v.certis rõnibus.Itē non ob.tex.in.l.ordinuz in prin.i.v.postea.ff.ad muni.vbi post tps nõ fuit ifamis:q: loqf qñ pena fuit aucta.¶ In gl.in vbo certis rõib⁹ibi sñ dolo zc̄. h exēplū reṗhēdit bar. q: ñ p sniaʒ irrogaf ifamia culposo sz doloso:vt no. glo.in.l.in actionib⁹.ff.de i litē iur.p tex.quē ibi gl. alle.z lz bar.in.d.§.pena.z alij scribētes ibi hoc videantur nullo addito trāsire simplr cū gl.tñ verior vr̄ opi.in repetitione.l.q nerua in.ix. col.ff.depo. dum tractat an lata culpa dolo eqpef.¶ No.tñ ex glo.q vbi delictum nõ est cõmissum dolo sed culpa vel vbi concurrit alia cā de his que numeranf hic i gl.iudex diminuit penam quod est verū nõ solum i penis iuris cõis sed etiam statutorum ḃm bal. saly. z pau.h.z pau.in.d.§.pena.in vlt.v.z in.l.fi.in fi. ff.de recep.qcqd dixerit bal.ↄtriū sentiēs in.d.§. pena.z in.l.i.j.si aduersus delictum.z in auc. hodie. j.de iud.Et ideo si statutum dixerit penam imponi homicide vel al's delinquenti z illud delictū nõ fuerit cõmissum ex proposito.i.per dolum.sed p latam aut leuem culpam statutū cessabit[c].q: statuta debēt secundum ius cõe interpretari.c.cum dilectus de cõ sue.l.si fui vr̄i.j.de noxa.no.gl.in.l.fi.§.i cõputatione de iure deli.z iō sicut de iure cõi.l.cornelia.de sic.cessat si non dolus sed culpa dederit cām homicidio vt.in.l.cornelia.ff.de sic.ita erit dicēdū i statuto z ita no.bal.z Salyc.in.d.l.si fui vestri.z bal.in l.data opera in.v.col.q accu.z in.l.qcūqz i.vj. col. de ser.fugi.z in.l.i.ff.d̄ le.z in.d.l.in actionibus.z in.l.pignus.in pe.col.j.de pig.ac.z h limitat ēt in. l.i.§.qḋ pretor.ff.ne qs eū q in ius voca.z in.l.i.§. non āt rem.ff.si qs testō liber eē iuſ.fu.p saly.in.l.i. j.de sic.per do.an.z imo.in.c.ij.d̄ cõsti.vbi hoc ēt limitant.aliter ēt limitat saly.in.d.l.si serui vestri.vbi dicit p̄dicta fallere si statutū dicat.si qs occidat aliquem quouis modo vel qualitercūqz.l.ij.§.i.versi. quocūqz de test.mili.z no.bar.i.l.omnes populi.i. iiij.q.principali.ff.de iusti.z iur. ¶ In ea.ibi.l.non oēs.§.fi.vbi propter cõmodum illatum reipu. põt delinquenti pena remitti.¶ In glo.fi.ibi principis indulgentia.z rõ diuersitatis ē ḃm bar.hic.q: ista remissio infamie resultat ex eo q vr̄ quasi transactum super ea:vt.j.l.prima.sed transactio non potest fieri post sniam.l.post rem.ff.de transac.nõ mirum ergo si in.d.l.fi.post sniam non potest videri transactum super infamia.sed hoc fuit in ipsa snia .hāc rationem impugnat hic ang.q: ista.l.indistincte loqf in omni crimine ex quo infamia irrogaf.z tñ de oī crimine transigi non potest.l.transigere.de transa. sed Bar.j.l.pxi.r̄ndet ad hoc.q: ḃm eum.l. transigere.hz locū in transactione que fit a partibus . sed quasi transactio que fit a iudice habet locū in oib⁹ criminibus:vt.j.l.proxi.Ful.hic aliter reprehendit ṗmam rõnem Bar.s̄.alle.Nam transactum super infamia vr̄ qñ iudex grauiorem penam imponit nam tunc videf remissa infamia quasi dānatus prestet aliquid loco remissionis.ar.l.transactio . s̄ . de transac.z ita loquif tex.j.l.proxi.z in.d.§.pena.z i d.l.ordine.z in.d.l.ad tempus.ff.de decu.sed quādo iudex imponit minorem penam non potest videri tunc transactum super infamia cum aliquid non detur loco remissionis.Preterea ḃm eum non videtur dici posse q princeps non possit trāsigere sniaʒ cum ipse sit.s̄.l.ij.j.de crimi.fal.tamen precedens ratio bar.potior est q̄ illa.vnde dicas q ista ē dr̄ie ratio quā h vide per bal.cum quo hic transit Saly. vel hz Ful.h ratio differentie est:q: eoipso q iudex causa cognita diminuit penam legalem declarat p positum suū ñ procedere ḃm dispositionem.l. z sic declarat tale delictum non mereri penam a.l. statutam que importabat illam penam cuz infamia.ar.l.

[a] ¶ Ad pacē adde lud. ro. cõsi.cxxvj.

[b] ¶ Facere pt adde lud. ro. consi.cccxxix. z dicit idē ludo.singulari. suis foli.ij. q iudex id faciens sñ cā sub it ifamiā z venit puniēdus illa pena qua vēiebat puniēdus reus.

[c] ¶ Cessabit adde.abb. cõ silio.iiij. pau. de ca.cõsi.cxlviij. fran . de are.cõsi.cxlv. ij. cepo. cõsi. xxxvj.ful.ↄsi. lxxxiiij . pe.d̄ ancha.cõsilio cclxxxvij.

si intra.j.de pac.couen.hoc aũt dici nõ põt in princi pe remittente penam.quia iam infamia erat secuta.et facilius impediuntur fienda quã tollantur iam fcã.l.pa tre furioso.de his qui sũt sui vel ali.iur.c.quẽadmo dum.de iureiuran.et hec est satis bona rõ.pau.hic assignabat aliam rationem dicens quod quia causę prop pter quas diminuta fuit pena minuebant delictum. vt qñ delinquens erat iuuenis vel delictum fuit sine dolo vt in exemplis positis in glo.Secus aũt in.d. l.si.quia indulgentia principis non minuebat delictũ sed grauamẽ faciebat.vñ satis est vel in paucis etc. si cui etc.l.tutor.j.de neg.gest.et quamuis hãc rõnem in discursu sentiat Bar.in.d.§.pena.tñ non placet et eam reprehendit Bal.ibi nam pone quod pena fuit di minuta eo quia delinquens fecit aliquid commodi rei pu.certe hec causa non minuit delictum.et tñ vr infa mia remissa vt hic iuncto exemplo glo.dum alle.l. non omnes.pro hoc facit.quia in hoc casu habet lo cum rõ propter quam videtur remissa infamia que est fm ia.bu.hic quia ea rõne qua fuit motus iudex ad diminuendam penam et ad eam limitandam ad cer tum tempus et ad recedendum a dispositione.l.in pena.eadem ratione videtur motus iudex in infa mia.¶Hz locum etiam isto casu alia rõ quam po suit hic bal.in.vij.col.s.quare censeatur remissa infa mia rationem hic vide per eum.¶Illud aũt qd di cit glo.de indulgentia non habet locũ qñ princeps esset vsus verbo restituo.quia vr etiam fame restituitur. l.i.et ibi glo.et.l.si.et.ibi bar.j.de sen.pas.¶In ea. ibi causa cognita etc.ex hoc infert no.ang.hic quod iu dex cõdẽnando notarium de falso potest sibi reser uare ex cã facultatem conficiendi instrumenta[a] sine causa non.sed ipsemet ang.in.d.§.pena.et bal.in.l. miles.j.de test.mi.volunt non posse hoc notario re seruari quando falsum cõmisit in officio tabelliona tus ar.l.si quis aliquid.j.de suscepto.et archa.lib. x.sed prima opi.videtur verior quã tenuit bar.in.l. si quis.in prin.testamenti.§.i.de le.iij.per illuz tex. vbi militi qui deliquit in re militari seruatur facul tas testandi iure militari.et no.etiam per Bar.i.d. l.diuus.de iniurijs per archi.quinquagesima di.si quis de ministris.non ob.d.l.si qs aliquid.quia i nul la causa fuit facta reseruatio.¶In ea.ibi obtineat quod hic dicit etc.op.stare non potest.quia cõtra istũ tex. in versi.transactio.qui innuit quod ante transactuz biẽ nium irrogatur infamia.Et ex hoc patet quod debet di stingui an sit crimen qd irroget infamiam an non. nõ ob.tex.in.l.imperatores.alle.in glo.quia rñde vt ibi per glo.¶In ea.ibi.l.generaliter.§.i.etc.immo est in primo responso illius.l.¶In ea.ibi irrogari pro pena etc.i.ex genere pene.et non est verum vt ẽt dicit glo.quod infamia regulariter irrogetur ex sñia qñ fertur sententia a iure ipso facto.l.i.ff.eo.et.d.l.pa lam.§.que in adulterio.ex pena seu ex genere pene infamia irrogatur etiam quia imponitur pena fu stigationis non precedente sententia diffinitiua.l. ictus fustium.j.eo.cum ibi plene no.per glo.in.l. nulla.et in.l.fustibus.¶In ea.ibi respõde etc.vtra quia solutio est vera.vt hic per bar.¶Extra glo.que ritur vtrum iudex ex causis ex quibus ei permittitur minorare penam de quibus in glo.huius.l.teneatur penam minorare.doc.sunt varij et nihil boni in hoc alle.vt no.per Barto.in.d.§.pena grauior.in ver. quero vtrum pars poterit et ibi per bal.et per bal.i. d.l.quecũqz de seruis fugi.in.vj.col.puto concludẽ dum quod aut subest causa intrinseca.s.minuens deli ctũ:vt quia concurrit minor etas vel cessat dolus etc. et tunc iudex tenetur minuere qñ minuitur delictuz l.ij.et.l.agraria.ff.de termino ãmoto.et in.l.i.et.l.i. l.cornelia.ff.de sic.vnde si iudex non faceret posset appellari quia etiam in his que cõmittuntur iudicis ar bitrio potest appellari si eque non arbitratur:vt est glo.bene no.in.l.si qua pena.in glo.ma.et ibi per bal.al's bar.de verb.si gni.et ẽ glo.quã scribentes reputant singularem.c.super.in v. arbitrium.in glo.fi.de accu.et no.inno.in.c.spãli.alias cum spe ciali.de appel.Aut concurrit causa extrinseca.vt quia delinquens fecit aliquid ad cõmodum reipu.iuxta hic no.in glo.in ver.ra tionibus et hic est casus magis dubius.tamen ex quo talis cau sa non minuit delictum.dato quod cõmittatur potestati iudicis nõ puto eum cogi iuxta.l.nõ quicquid.ff.de iudi.et iuxta quod no. voluit inno.in.c.fi.de ferijs.vbi dixit nõ posse appellari ab his que sunt cõmissa iudicis arbitrio qd intelligũt doc.qñ commis sum est libero arbitrio fm do.an.in.d.c.super his.et Imo.i.l. ij.ff.de publi.iudi.ne contradicat glo.in.d.l.si qua pena.Se quitur de procuratoribus.

[a]¶Instra. an iudex con demnãdo de falso possit re seruare sibi fa cultatẽ cõficiẽ di instrumẽta vide pau.de ca.cõsi.ccvij. alex.cõsi.lxxij. [b]¶Aliã dñiã dñs iasõ põit hic spe.dñias et inter al's di cit quod aduoca tus põt esse te stis i cã pcura tor vo nõ.ad hãc dñiã uide ludo.ro.cõsi. ccccxx.ange. consi.clxxvj. aquo ang.ac cipe septimaz dñiaz eius cõsi. cclxxxiij.quod ad uocatus non põt eẽ notarius pcurator sic et dĩc ibi cõme diolãi aduoca ti sũt notarij sz nõ est verũ his tpibus no stris et maxie cũ sũt de colle gio iurisptõ rũiter qs ego minimus sum.

¶De procuratoribus Rubrica.

¶In glo.Rubrice ibi de preuaricatione accusatur.Sed vide tur posse negari preuaricantem criminaliter posse accusari et ex tra ordinem puniri.l.i.in fi.ff.de preua.et.l.se.et vbi pnisio ali qua non esset saltem teneretur crimine stellionatus.et hoc etiaz tenuit fulg.hic vel sustinendo glo.dici posset quod intelligit gl.vo luisse quod teneatur procurator actione mandati.sed aduocatus non.nam non ratione contractus.sed ratione publici officij ad uocatus aduocare tenetur.l.pen.§.si quis.ff.de postu.et.l.i.§ ait pretor.ff.de postu.procura.autem cogitur ex mandato a se sponte suscepto.l.inuitus.j.e.alias differentias inter procura torem et aduocatum posuit vltra glo.ia.bu.et bal.hic quibus ad do aliam quã vide per bar.in.l.i.§.hoc edicto.ff.de postu.et dicam in.l.reum.j.e.¶Aliam ẽt vide per bal.in.l.i.in fi.p il lum tex.cõtra.de erro.aduo.¶Alias sil'es vt colligit ex glo.et fm Cy.hic.¶Et dicebat post Cy.ia.bu.hic quod sicut pcurator ad interesse teneretur de dolo lata leui et leuissima culpa.l.a procu ratore.et ibi glo.ff.mandati.ita etiam et aduocatus cum sit silis procuratori.Sed fulg.hic putat aduersarium teneri de dolo et lata ad instar agrimessoris cui comparari videtur.l.i.§.i.et.ij. cum glo.in versi.onerarium.ff.si mẽs.fal.mo.dixerit.facit.l.fi. cum si.eo.ti.vbi dicta in agrimessore extenduntur ad tabellões et similes.adde quod cum ista opi.vr concor.Spe.in ti.de aduo. §.fi.versi.sed quid per imprudentiam.vbi voluit quod si per iperi tiam seu iprudentiam vel negligentiam aduocatus causaz ami serit teneatur alle.l.illicitas.§.si cui.de offi.presi.et.l.idẽ iuris. ff.ad.l.aquil.et tamen agrimessor non tenetur de imperitia vel negligẽtia formaliter ita dicit tex.in.d.l.i.§.ij.et no.gl.in.l.im peritia.ff.de re.iur.vbi gl.ẽt dicit magistratum teneri de im pe ritia.secus in agrimessore qui solũ de dolo et lata culpa tenetur.Et ratio specialitatis in agrimessore fm bal.in.l.quod nerua.in. ix.q.ff.depo.est quia cum agrimessor nulla ciuili actione teneretur pretor noluit eum nimis grauare vt sonat littera ibi in.d.l.i.ff. si mẽs.Et istam rationem pondera.quia cum nec actione man dati vel alia inducta a.l.ciuili succurratur volenti ciuiliter age re contra aduocatum.vt proxime dixi post glo.hic:ideo videtur idem dicendum in aduocato qd in agrimessore vt nõ teneatur de dolo et lata.pro quo ẽt adduco tex.i.l.item quẽ.§.si qs.et qd ibi bar.ff.mãdati.hoc idẽ vr tenere bar.i.l.ij.ff.man.per ibi no.per gl.ubi dicit quod si aduocatus dedit malum consilium non tene tur nisi de dolo.Passus non ẽ sine dubio nec repio a doc.de claratum.et ad predicta uide bal.in.l.pignus de pig.act.j.xij. col.vbi dicit quod spãle ẽ in prosoneta et agrimessore vt nõ teneantur nisi de dolo et lata culpa quia in potestate ptis est nõ uti proso neta uel agrimessore.pro quo alleg.in ar.l.qsitũ.§.eũ quoqz in rõne sui.ff.de procur.et quia potius eorum consilio vtimur quam cum eis cõtrahamus.et ideo ius ciuile deficit.pretor autem statuit quod teneretur de dolo et lata culpa.d.l.i.§.si quis ea.l.Ex qua ultia rõne infertur idem esse in aduocato cum quo nõ celebratur contractus mandati nec locationis:ut no.bar.in.d.l.i.in pn per illum tex.ff.si mẽs.bal.in.d.l.i.j.de suffra.iunctis hic no. in glo.Sequitur.l.cautio.

Autio. Procurator actoris de rato tunc de mum cauet cum de eius mandato in

certum[a] est.h.d. ¶ In glo.ibi actiue ꝛ passiue hoc facit ad.q.ꝺ qua vide per bar.in.l.ij.in fi.ff.de duo.reis ꝛ in.l.si ita.§.si qs vxori.in fi.ff.de adul. ¶ In ea.ibi cum sit pretoria ꝛc. ¶ No. ergo ꝙ cautio pretoria seu expressa a.l.pretoria debet esse cuꝫ fideiussore.secus in alia cautiōe inuenta a.l.ciuili vt.l.sancimus alle.in glo.ꝛ in.l.habere.§.cautum.de verb.sig.ꝛ plene tradiť per doc.in.l.diuortio.l.interdum.ff.so.ma. ¶ Ubi autem cautio esset iducta a statuto condito a populo.dicit hic bal.ꝙ licet statutum censeatur ius ciuile.l.omnes populi.de iusti.ꝛ iur.tñ si illa cautio sit ad istar pretorie:vt q; hēat silitudinem cum cautionibus inductis a pretore de quibus in.l.i.de pto.sti.itelligetur cū fideiussore.ꝛ lꝫ Bal.h nihil alle.tamen ipsemet Bal.in auc.generaliter.ꝺ.de epi.ꝛ cle.ponderat ibi esse tex.ꝛ no.etiaꝫ bal.in.l.vniuersa.ꝺ.de preci.impera.offe.ꝛ in.l.ij.ff.qui satisd.cog.qꝺ adde ad ea que tradidit Bar.in.l.stipulationum alie.in prin.ff.de verbo.obli. ¶ In ea.ibi.l.ñ distinguemus.dic vt ibi per glo.ꝛ Barto. ¶ In ea.ibi que sit ratihabitio.glo.pōit qualis debeat esse forma huius cautionis de rato.de quo disputat Cy.ꝛ cōis est opi.ꝙ dato ꝙ non ꝓmittat se facturum ꝛ curaturum ꝙ dñs ratum habebit.sed simpliciter promittat ꝙ illi ad quos pertinet ratum habebunt.dicatur legitime cauisse.l.si sine.§.istōnem.alias est.§.si in stipulatione:ꝛ.l.procurator cum peteret.ff.rem rataꝫ ha.ꝛ hoc ibi no.bar.ꝛ circa id qꝺ no. Cy.hic quo ad h.vide no.per bar.in.l.stipulatio.in prin.in.ij.oppo.rem ra.ha. Non tñ cōprehendet dicta promissio nec cōprehendere dꝫ ꝙ ratum habeant creditores dñi ꝗuis interesse eorum circa hoc versari videať.q; si procurator succūberet creditores dānum pati possent ex eo ꝙ dominus ꝛ eorum debitor deterioris conditionis efficeretur.tex.est no.in.l.non solum.§ queritur.ff.eo. ¶ Ex quo signanter inferunt ibi iac.bu.ꝛ Ang. ꝙ licet intersit creditoris debitorem hr̄e locupleteꝫ.tñ in cā debitoris sui non poterit creditor prohiberi ferre testimonium qꝺ est no. ¶ In ea.ibi.l.iij.ͅ.qui.ad lib.procla.non lꝫ.imo.hoc sequitur in.d.l.iij.sed doc.cōiter reprehendunt glo.q; non sufficit simplex negatio ad hoc vt res dicatur effecta dubia.adeo ꝙ procurator tunc admittatur cum cautione de rato.sed oportet ꝙ aliqualiter lꝫ non plene probeť de mandato ad hoc vt res dicatur effecta dubia.pro quo bene facit.l.iij.§.eam.ꝛ ibi vide ꝑ bar.de carbo.edicto. Ad idem.l.cum quedam.§.qꝺ dr̄.ff.de acqui.he.ꝛ in sili videmus ꝙ si reus neget intentionem actoris per talem negationem res non dꝫ effici dubia ad incomodū rei negantis.imo absoluiť reus ac si res clare esset pro eo.l.qui accu.ꝺ.de eden.pro hoc ēt alle.tex.in.l.i.in prin.in ꝟbo iure.iuncto tex.in glo.alle.ff.si cui plusꝙ̄ per.l.fal.vbi non sufficit q̄libet dubitatio resultans ex assertione partis ad hoc ꝙ res dicatur dubia.lꝫ opꝫ ex ꝓbabili rōe adiecta ꝙ appareat eē adiecta. Ex quo infert ibi ange.ꝙ simpliciter negatio rei negantis procuratorem actoris hr̄e mandatum non dꝫ facere rem dubiā ad incomodū negantis.adeo ꝙ admittatur procurator cum cautione rati. Et per hoc pꝫ rn̄sum ad.d.l.iij.q; ibi negatio facit rem dubiam.s.ad incomodum negantis. Fulgo.tñ hic cum quo pau.trāsit tꝫ opi.glo.quā dicūt approbare ia.bu.h.ꝛ moueť principaliter q; in re dubia semper dꝫ accipi illa pars ex qua nulla resultat cautio.l.quotiens al's est.l.quotiēs nihil.cū uul.ff.de re.iur.sed ita ē ꝙ si admittatur tunc ꝓcurator cū cautiōe rati erit consultum ipsi dño si mandatū dederat.ꝛ ipsi reo si ꝓcurator ñ hēat mādatū.secus aūt si repelliť ꝓcurator volēs cauere de rato.q; posset contingere captionem ꝛ iniuriā fieri dño s.si verum esset procuratorem hr̄e mandatuꝫ ergo ꝛc. ¶ Scdo ad h etiam adducunt.d.l.iij.vbi illa negatio facit prestari cautionem de qua ibi q̄ alias nō ꝑstareť. ¶ Tertio moueť q; trāsactio dꝫ esse de re dubia.l.i.ff.de trāsa.ꝛ tñ nemo negat si re⁹ neget intentionē actoris super ea valere trāsactionē. ¶ Quarto nō est certū an mandatum hēat.an non hēat ꝛ vtrūq; ē possibile.s.ꝙ non hēat ꝛ ꝙ habeat.ergo locus est cautioni vt hic. ¶ Sed pōt rn̄deri ad primū ꝛ quartū ar.ꝙ hic censetur cōstare procuratorem mandatum non hr̄e:q; paria sunt non esse vl' esse ꝛ non apparere.l.iij.de con.em.l.duo sūt ticij.de test.tute.ꝛ imputari dꝫ dño:q; ita ꝓcuratorem minus ꝓuisum sine istr̄o mādati comparere facit ar.l.si qñ.ͅ.de dila.vñ sibi imputet ex quo in culpa fuit pp quā non pōt dicere sic esse raptū.ꝛ vt sibi succurrať.l.siue hereditaria de neg.gest.non ob.hꝫ ar.q; ibi negatio non operať icomodum negātis:sꝫ comodum.q; ibi si non negasset tenebať rē restitue re modo per negationem solum tenetur cauere de restituenda.iuxta.l.qui fideiussor.§.fi.q satisd.cog. non ob.tertium.ar.q; si negatio facit rē dubiam ex eo tñ resultare potest commodum neganti act.per l.de fideicom.ꝺ.de transa.vnde ēt teneo primā opi. quā ēt sequunť cano.in.c.i.extra eo.qcqd dixerit gl.nec est verum ꝙ ia.bu.sequať opi.glo.imo tꝫ ꝺrium.lꝫ dicat ꝙ de consuetudine seruetur opi.gl.dicetur ergo esse dubiuꝫ de mandato quando aliqualiter de eo probatū eēt.lꝫ non plene:vt h per doc.vl' si iste qui asserit se hr̄e mandatum ostendit instr̄a ꝛ iura dñi faciētia ad casū principalem ſm inno.in.c. coram deo.de le.ꝛ probanť ibi in tex.iuncta glo.i.ꝛ no.bal.in.l.vulgo in fi.ff.de admi.tu.ꝛ in.d.l.iij.§ cām.ꝛ bal.ꝛ ang.in.l.meuia.in prin.ff.so.ma.ꝛ ibi hoc expressius firmat inno.ꝛ pau.bal.tñ h non faciens mentioneꝫ de predictis dicit se simpliciter credere ꝙ non ꝑsumať hr̄e mādatū lꝫ habeat instr̄m cāe principalis ꝑter quā in casu.l.fi.ͅ.de pac.ꝗuē.ꝛ ibi no.glo.in.ꝟ.ratihabitio ꝓpter administrationē quā hꝫ maritus in parafrenalibus sibi traditis ꝛ idē tꝫ h saly.nullo addito volēs expresse ꝙ ēt admittať cum oī ratihabitione do.ant.in preallegato.c.corā dicit ꝙ si ñ ꝓbať dñm dedisse instr̄a isti q asserit se ꝓcuratorem tūc nō admittatur cū cautiōe rati.al's secus:q; potuit esse ꝙ dicta instr̄a subtraxit vl' ob aliā cām habuit.Sꝫ vt dic ibi Imo.ꝛ cōiter teneť si hoc nō appareat ēt presumiť ꝓ mādato adeo ꝙ admittiť ꝓ cautiōe rati ꝑ tex.i.d.c.corā.sed vbi apparet ꝙ dñs tradidisset vl' ſm eū attendēda q̄litas ꝑsōe: q; aut tradita erāt marito ꝛ presumiť ei cōcessa administratio.d.l.fi.ꝛ cōcessum mādatū.ꝛ idem si tradita fuissent vni q ꝓsuet⁹ eēt exercere officium ꝓcurationis.ar.l.plenū.§.equitij.ff.de vsu.ꝛ habi.ꝛ.c. solite.ꝺ maio.ꝛ obe.ꝛ.d.l.fi.ꝛ tūc nec eēt necesse cauere de rato ꝑ illā.l.al's āt dicit ꝙ presmentur poti⁹ data istr̄a i deposito ꝑ no.ꝑ gl.ꝛ doc.in.l.fi eum.si certū pe. ¶ Et ꝑ ista opi.bñ facit.l.si q̄ ꝑ calūniā. de epis.ꝛ cle.vbi idistincte dixit ꝙ presumiť hr̄e mādatum ille q hꝫ instr̄m cāe principalis.alle.gl.sing. d.l.fi.ꝛ sic ꝯcludas veriorē eē opi.ꝙ hic cāu admittať cū cautōe rati.ꝛ non ob.d.l.fi.ar.a spāli.q; rn̄de si queriť an ꝑ traditionē istrorum factā marito releueť marit⁹ ab onere cautiōis rati.dic ꝙ sic vt ibi ex duob⁹ primo q; ibi apparebat de ꝟa traditiōe facta a marito. Scdo q; marit⁹ habꝫ administrationē parafrenalē.ideo inspecta q̄litate ꝑsumiť[b] hr̄e mandatū.ꝛ ita ē de mēte Cy.in.l.maritus.ͅ.eo.vbi allegat.d.c.coram.ꝛ aliqd ꝑ Bar.in.d.l.marit⁹. Istaꝫ opi.ēt tꝫ Imo.in.c.i.ex̄ eo. Pau.hic simpl'r dicit tenere ꝙ ex eo ꝙ reperiuntur instr̄a penes eū admittať cū cautiōe rati.d.l.fi.facit ꝙ.ͅ.ꝓxime dicā idē vl' si hr̄et sigillum dñi ꝛ ob id se assereret ꝯstitutū ꝓcuratorē.tñ Bal.hic ꝛ Sa.dicūt simpl'r ꝙ cano.tenēt ꝙ nō ꝑsumiť mandatū solo sigillo. Adde ꝙ ipi volunt allegare Arch.ꝛ Jo.an.in.c.ꝗuis.ex̄ eo.ti. i.vi.ꝛ hosti.ꝛ Jo.an.in.c.ij.de sol.ꝛ Archi.lxxiij. dis.i noīe dñi.q tenuerūt ꝙ solū sigillū[c] nō sufficiat ad ꝓbandū mandatū plene:q; iura loquētia de fide sigilli nūꝙ̄ attribuūt fidē soli sigillo.lꝫ seqť sigillū.c.post cessionē.de ꝓba.c.ij.de fi.instru.l.fi.cum ibi no.per gl.ꝛ doc.ͅ.de re.ali.non ali.ꝛ tñ ſm eos sufficiet sigill⁹ cū prestatiōe cautiōis rati ꝑ tex.in.d. c.ij.vbi eqparať traditio scripturaꝝ ꝛ traditio sigilli.ergo sicut traditio scripturaꝝ sufficit cū cautione rati.d.c.corā.ita ꝛ in casu isto sufficit traditio sigilli de quo ēt potes latius videre ꝑ do.an.ꝛ Imo.in. d.c.ij.ꝛ in.d.c.ꝗuis.ꝛ plene bal.in.l.falsum.i fi.ͅ.

a ¶ Incertū est.adde ꝙ lꝫ al's ꝑp dubiū de mādato q̄s admittať cuꝫ cautio.de rato fallit nisi esset mōachus ut io.ꝺ imo.i cle.de ꝓcur. sed qd si ꝓcurator ꝯstitutur ab eo q hꝫ ꝑtātem substituendi an debeat cauere dñm vl' ꝑcuratorē ratū habiturū vid roma.singulari suis fo.iij.

b ¶ Presumiť.de hoc late ꝑ ludo.ro. cōsi.ccccxvij vbi qd si non tāq; marit⁹ sꝫ tāq; ꝓcurator cū nō eēt an valeat iudicium.

c ¶ Sigillū. de hoc ꝑ dños de rota in ti. de ꝓba.ꝛ ti. de ꝓcurator. in nouis ꝛ antiquis.

a ¶ Tabelliõatus. Addõ spe. i ti. õ satis. pe. de anch. cõsi. cxl. ⁊ dicit roma. singlari. suis q̃ hec except. pôt oppom post cõclusũ i cã.
b ¶ Testes ange. cõs. cxcj. tȝ q̃ sic.

de fur. ⁊ in. l. si ꝓcurator. ff. eo. vbi bal. idem tenuit qđ hic ⁊ idem bal. in ti. de pa. constã. in ṽbo sigilli. ¶ Dicetur et eẽ dubiũ de mandato si negeť eũ qui scripsit instrm̃ mandati esse tabellionẽ. sȝ Ange. hic dicit sufficere ꝓbari q̃si possessionẽ tabellionatus[a] ad ꝓbandũ tabellionẽ eũ fuisse ⁊ sic mandatũ validum. allegat id qđ hr̃ in auc. de fide instr. §. q̃ si tabellio. pro quo vide plene no. p inno. ⁊ alios i. c. i. õ fide istru. ¶ Circa probationẽ de mandato subdit h̃ bar. post alios q̃ nõ deferť iuramentũ in defectuȝ semiplene probationis mandati: vt hic per eũ. Adde tñ q̃ ad ꝓbandum reuocationẽ mãdati potest deferri iuramentum in defectuȝ semiplene probationis: vt est tex. cum gl. in. c. ex insinuatione. extra eo. ¶ Itẽ inquãtum dcĩ est post glo. q̃ negatio regulariter facit rẽ dubiã ad cõmodũ negãtis. dic q̃ fallit nisi probationes ꝯ negantem essent in promptu: vt est gl. no. in. l. si post rem. ff. de transa. ¶ Et similiter dicit inno. in. c. in tua. de coha. cle. ⁊ mu. in fi. ⁊ in. c. ex parte. in christo. de ṽ. sig. q̃ p negationẽ fit res dubia in his in quibus probabiliter pôt esse inficiatio. i alijs secus. puta si negetur id qđ est notoriuȝ ⁊ idem no. bar. in. d. l. post rem. ¶ Idem vbi p̃sumptio esset ꝯ negantem: vt no. gl. in. l. si ṽo. §. q ꝓ rei ff. qui satisd. cog. quã ita allegat Ange. in repetitione in. l. tale pactum. §. q ꝓuocauit. ff. de pac. Et de hoc etiam aliquid vide per inno. in. c. venerabili. de censi. vbi inter cetera dixit q̃ negatio iudicialis facit reȝ dubiam secus i extraiudiciali qđ est no. ¶ In ea. ibi vt vel cum pignoribus sentit glo. q̃ non sufficit cauere cum pignore in cautionibus pretorijs parte ꝯdicente. Idem tȝ gl. in auc. offeratur de litis cõtest. ⁊ in. l. in eo. §. nemo. ff. de re. iur. ⁊ vr̃ tex. in. l. p̃torie. la vltima. ff. de preto. stipu. ⁊ ita tenet Ja. bu. hic. ⁊ in. l. i. ff. qui satisd. cog. Contrariũ magis cõmuniter tenetur vt tenuit gl. bar. ⁊ alij. in. d. l. i. qui satisd. cog. ⁊ glo. in. §. susceptio. in auc. de exhibẽ. reis. ⁊ Bar. in. d. l. pretorie per. l. i. §. iubet. hic allegata in glo. ⁊ per. l. fi. §. si legatarius. ff. quorum legatorum quicquid ibi dixerit glo. ⁊ per. l. plus cautionis. de re. iur. ⁊ per. l. habere. §. ratum de verbo. signi. ⁊ ad. l. pretorie responde vt ibi p bar. ¶ Quã tñ opi. limitat Saly. hic procedere qñ lex vteretur ṽbo satisdare seu cauere. secus si expresse lex diceret cum fideiussore satisdeť. q: a forma data a. l. recedi non potest. l. cum. ij. §. pretor. ff. de transac. c. cuȝ dilecta. de rescrip. nec ob. d. l. plus cautiõis. iuncta. l. cum furti. ff. de in litem iurã. q: dȝ intelligi illud nisi pars ꝯdiceret. arg. §. preterea. institu. de act. ⁊. l. fi. de vsu ⁊ habi. finge enim illum cui offerũtur pignora oportere peregrinari ⁊ sibi nõ expedire accipere custodiam pignorum. Item non tenetur plus facere q̃ in suis: vt no. gl. in. l. pe. ff. si ex nox. causa aga. ¶ In eadem ibi distingue dic vt hic per Bar. cui⁹ dictis adde inquãtũ dic quod vbi de mãdato ꝯstat non requiritur cautio rati. l. i. cum si. j. de satisda. nã fallit in procuratore nunciante nouuȝ opus vt. l. de pupillo. §. qui ꝓcuratorio. ff. õ no. ope. nũ. qđ declara vt ibi per Bar. ¶ Itẽ inquãtum Bar. ponit hic aliquos casus qñ dubiũ est de mandato quod non admittitur ꝓcurator cũ cautione rati ꝯ regulã hui⁹. l. adde casum dȝ in procuratore presentis qui admittẽdus ẽ cũ cautione rati etiam si de mãdato dubitať vt est tex. no. in. l. inuitus. §. si qs. ff. e. ꝭm Gui. bal. ⁊ Ange. ibi. Item fallit regula hui⁹. l. in ꝓcuratore ad exhibendũ seu ad solutionem recipiendam per glo. in. d. §. qui alieno. quam ibi sequiť Gui. de cu. ⁊ Bal. p tex. i. §. eos. cl primo. i auc. de colla. ⁊ idẽ tȝ hic Cy. Ray. ⁊ Bal. Sed ꝯriũ tenet Bar. in. l. si fiue. §. cũ aũt. per illum tex. ff. rem ra. ha. per principium illius. l. ⁊ per. l. procurator ad exhibendum. §

i. ⁊ quod ibi gl. que intelligit. d. l. si fine. qñ de mandato dubitať. ⁊ ad. §. eos. rñde vt p bar. in. d. §. cũ aũt. ⁊ idẽ q̃ bar. tẽuit Franci. tigri. hic p eadẽ iura que allegat bar. idẽ tenuit hic sa. ⁊ et ang. in. d. §. q in alieno. ⁊ moueť saly. h̃ per. l. qui ita. §. i. ff ad trebel. nec vr̃ bona responsio Cy. ⁊ bal. hic rñdentiũ ad. d. l. qui ita. §. i. q̃ ille tex. dȝ intelligi de procuratore petẽte restitutionem verbalem. iuxta. l. restituta. e. ti. in p̃n. que est minus preiudicialis quo ad restituere volẽrem q̃ restõ realis. q: h̃ rñsio vr̃ aliqualiter diuinare ad illũ tex. Ful. hic tȝ opi. gl. i. d. §. qui i alieno. ⁊ rñdet ad iura allegata p bar. q̃ nõ dicũt reũ posse cogi soluere vñ itelliguntť in eo qui sponte vult soluere quã rõneȝ ĩpugnat bar. i. d. §. cũ aũt. ⁊ bñ vt ibi per eũ. rof. in. d. l. si fine dicit se dubitare ⁊ nil firmat. pau. in. d. §. cum aũt. tȝ opi. glo. ⁊ rñdet ad iura allegata p bar. q̃ lȝ in eis a p̃n. fuerit dubium de mãdato qñ ipse ꝓcurator comparuit tñ ante tp̃s solutiõis fuit facta plene fides de mandato sed certe negari nõ pôt q̃ ista solutio nõ sit magna restrictio ad illa iura. ang. imo. ⁊ ro. i. l. apõ iul. §. vtrũ: ⁊ in. d. l. qui ita. §. i. ad trebel. aliquid pungũt de h̃ articulo. sed nõ decidũt rem ttentes ad hic no. Tñ ex p̃dictis pȝ opi. bar. eẽ satis sustentabilẽ. ¶ Et istud facit an si de mãdato ꝓcuratoris in rem suã sit dubiũ admittať cum cautione ratinam si tenemus opi. gl. in. d. §. qui i alieno. per. d. §. eos. certũ est q̃ nõ: cum ꝓcurator in rem suam petat sibi solui non alteri. sed tenendo opi. bar. esset tñ magnum dubiuȝ adhuc an admittať cum cautiõe rati. sed verius vr̃ q̃ nõ admittať ꝭm saly. hic q: cautio rati hȝ locũ qñ quis nomie alieo agit. d. §. q i alieno. ⁊ qñ agit ad cõmodum alienũ. vnde videm⁹ q̃ caueť q̃ illi ad quos ea res pertinet ratũ habebũt. l. procurator cũ peteret. ff. rem ra. ha. sed procurator in rẽ suã cũ agat ad cõmodũ ꝓpriũ iuxta. l. qui stipendia. ⁊ ibi per bar. j. eo. nõ cadit hic promissio qđ illi ad quos ea res pertinet ratum habebũt. ⁊ istã opi. tenuit Cy. ray. ⁊ bal. hic ⁊ bal. in. d. §. qui alieno. ¶ Extra gl. dubitauerũt hic doc. an mandatũ possit probari nedum p instrumenta sed ẽt p testes[b] in quo pe. hic tenuit q̃ nõ nocet dño ad hoc nõ citato p regulã. j. res inter alios acta. l. si qñ ⁊. j. de testi. ⁊ p alias rões quas refert hic bar. ⁊ hanc opi. putat fulg. esse tutiorẽ. ⁊ idẽ seqť pau. Sȝ ꝯriuȝ tenuit gl. i. l. marit⁹. i gl. fi. i p̃ri. j. e. ⁊ gl. ⁊ doc. in. c. i. extra eo. ⁊ Frã. tigri. ⁊ bar. ⁊ ang. h̃. ⁊ bar. ⁊ bal. ⁊ ange. in. d. §. qui in alieno cũ parẽ vim habeant testes ⁊ instrumẽta. l. in exercendis. j. de fide istru. ⁊ per plures alias rationes quas hic vide per eos. ⁊ ad ratiõeȝ allegatã hic per pe. rñdet bar. inducendo. l. si quis ex aliena. ff. de iudi. cũ si. vt hic per eum cuius rñsio cõiter improbať: q: non loquiť ad propositum. nam in casu. l. si quis ex aliena iudex rõne dubij cognoscit ⁊ ꝓnũciat sup sua iurisditione partib⁹ presentib⁹ nec mir ergo si partes nõ appellauerũt imputent sibi. Sed in casu nr̃o ꝓbatio per testes fuit facta absente dño ⁊ eo nõ citato ergo sibi nocere nõ dȝ. vnde Jo. an. in ti. de procu. in addi. spe. §. rõne autem forme. in additione incipente vr̃ autem actor. Refert multas opi. tñ concludit ꝓ concordia q̃ quo ad lites ꝓsequendas est vera opi. pe. quam dicit de ꝯsuetudine seruari: ⁊ q̃ iudex dictam probationem admittere nõ dȝ q: daretur materia protelãdi negocium principale qñ multa p̃nt oppoi ꝯ testes ⁊ oporteret dari tres dilationes ad probandũ. vnde talis probatio reijci dȝ. allegat in arg. §. fi. institu. de excep. ¶ Et ex eo bñ infert q̃ bñ posset ꝓbari de mãdato p testes qñ dubitareť an qs fuerit procurator in cã de preterito q: tũc cessat ratio proxime allegata. Et istã opi. vr̃ sequi bal. hic. saly. hic dicit q̃ dȝ inspici q̃litas testiũ. q: si oi suspitiõe carerent admittereť probatio per testes quantũ ad faciẽdũ admitti ad procuratorẽ ad cãm secus si nõ sint oi suspitione maiores ⁊ licet ipse nõ dicat ista fuit opi. Ja. bu. hic qui ad hoc allegabat dictũ. §. fi. institu. de excep. q̃tum aũt ad preiudiciũ dño dicit saly. q̃ fit preiudicium dño si fuit citat⁹ qđ tȝ hic ray. facit q̃ no. glo. ⁊ doc. in. l. cum miles. §. i. ex qui. cau. maio. ⁊. l. ij. j. si pp publicas pensi. remittit se ad dicenda in. l. lȝ. j. e. ⁊ ipse ibi spãliter non attigit hunc articulũ ¶ Ex his que no. ibi bar. i. l. vltima dum allegat. l. cum non iusto. ff. de collu. deteg. inferť qđ nõ p̃iudicať domino licet bart. ibi se remittat ad hic dicta per se. bal. ẽt posuit i. l. i. š. õ mã. p̃n. ⁊ nihil firmat. d. ant. i cle. i. õ ꝓcur. ꝯcludit dicens q̃ probatio p testes potest fieri saltẽ quo ad hoc vt admittať cũ cautione ra

ri.Sed certe vt dicit imo.in.c.i.ex eo.istud vr esse 3 no.per gl. ₹ doc.in.d.c.i.vbi habetur ꝙ mandatū pōt plene probari per testes.ergo per consequens oȝ cessare cautio rati iuxta id ꝙ habetur h in tex.iuncta.l.i.in prin.ĩ.de satisdan.¶Unde concludit imol.ꝙ aut querit an probatio fieri possit per testes ad hoc vt ille admittat tāꝙ verus procurator ₹ certe sic per rōnes allegatas hic per bar.₹ alios hic.Aut queritur an tales probationes noceant dño in illa causa non citato.₹ dicendum est ꝙ nō q: non reperitur iure cautū vnde oȝ iterū producere testes contra dominum.₹ sic in hoc reprēhēdit opi.Barto.hic et in.d.§.qui alieno.quia de ratione Barto.videntur omnes doc.admirari.Et si reus dubitauerit de morte vel absentia testium per ꝓcuratorem productorum poterit facere eos examinari ad eternam rei memoriam.iuxta auten.si qs.ĩ.de testi.c.qm̄ frequenter vt lite non contesta.nam ₹ similiter instrumentum mandati productū per procuratorem oporteret iterum produci contra dominum per regulam illam res inter alios acta.nam instrumenta produci debent citato vel presente illo de cuius preiudicio tractatur.l.iudices.ĩ.de fi.instr.₹ similiter posset esse periculum ꝙ instrumentū perderetur ₹ per consequens patet eandē esse rationem in testibus sicut ₹ in instrumentis.₹ ita puto tenēdum.¶Limita tū singulariter predicta secundum Bal.in.d.l.si falsus.ĩ.de fur.in.xiiij.col.vbi dixit ꝙ ad probandū mādatum factum ad recipiendū solutionem non possunt admitti testes q: soluentes debent habere plenam securitatē per scripturam solēnem.l.plures apocis.ĩ.de fide instru.que fieri non potest cum non habet mandatum in scriptis.allegat.l.sicut infra cum ibi no.ĩ.de lib.causa.₹ ita cum dicto suo transeo potius ꝓpter auctoritatem suam cum neminem sibi contradicentem inueniam ꝙ̄ propter eius rationem.¶Ultimo querunt hic cy.₹ ray.an procurator cauens de rato possit dicere caueo dominū habiturum ratum saluo si apparebit me esse verum procuratorem.de quo dic vt per doc.in.l.inter quos.§.alieō.₹.l.ait pretor.de dam.infec.₹ circa modos in quibus dixi fieri dubium de mandato.adde alios quos vide no.per Barto.in dicto.§.qui alieno.

c **Um rem.** Cā pecuniaria vxoris per maritum legitime satisdātē agi potest siue sit causa principalis siue causa appellatiōis[a] hoc dicit ſm vtrāq; lecturam.¶No.ꝙ maritus potest esse procurator vxoris ꝙ̄uis curator esse non possit.l.maritus.ĩ.qui dari tu.pos.₹ no.hic in gl.₹ rōnem dñe vide in glo.d.l.maritus.que ratio communiter reprehenditur per doc.hic ₹ ibi.q: illa ratio ibi assignata in curatore pariter sibi vendicaret locum in procuratore.vera est ergo ratio differentie: q: curatoris officium plenius est ꝙ̄ procuratoris officium: quia nō finitur ante.xxv.annuȝ nisi vt suspectus remoueatur causa cognita ₹ sic ad voluntatem reuocari non potest.l.curatorem.alias incipit tutorem.ĩ.qui da.tu.pos.Secus autem in procuratore qui sola voluntate constituentis reuocatur.l.i.ĩ.de satisdan.l.ante litem.ff.de.Et ex hoc infert veruȝ esse illud quod posuit Bal.hic volens maritum posse dare vxori curatorem ad litem q: officium tale non durat sicut officium curatoris generalis.sed lite finita expirat sicut officium procuratoris ad lites.allegat.ita tenuisse odof.in.d.l.maritus.₹ ibi ēt hoc tenet ipse.Adde ꝙ idē tenuit spe.in ti.ō cura.§.i.versi.sed nunquid iuramentū.₹ bal.in.d.l.i.in fi.de excus.tu.₹ Barto.in.l.si quis cum procuratorio.§.fi.in fi.ff.eo.vbi assignat optimam rationem per ibi no.per glo.ibi videas.¶No.ꝙ ex causa appellationis procurator rei satisdationi iudicatum solui prestare debet de quo vidēbimus.ĩ.¶In glo.i.in versi.pecūiariā ibi.l.fi.solue ꝙ ibi speciale i illustrib⁹ ꝑsōis.¶In ea.ibi.§.ꝑson⁹ dic ꝙ ibi ñ loqr qñ qs accusat ō crimie criminalr: ſȝ qñ ciuilr accusat libert⁹ ꝓ offensa illata ꝑrono vt reuocaret i ſuitutē ₹ sic ad cōmodū pecūiaꝝ domini non aūt vt criminaliter puniret.¶In glo.in verbo appellationi ibi.i.interpellationi.similis expositio fit in.l.qui pōr ff.de iudi.¶In ea.ibi.l.cum apud.hec est no.so.que videtur ampliare tex.in.d.l.cum apud.vt illa.l.locum habeat.₹ quando nomen propriū iudicis non fuisset in satisdatione expressū: ₹ sequitur idem Ja.de ra.₹ Cy.hic allegantes.l.iij.in prin.ff.iudi.solui.₹ idem tenet barto.hic ₹ plenius in.d.l.cum apud.

₹ ibi etiam ang.₹ Bal.in.l.eos.§.cautiōis.in prin.ĩ.de appel.licet Bar.silly.contrariū tenuerit ₹ nō bene vt hic per Ja.bu.qui tamen in effectu conat per suam dist.opi.concordare ₹ cum eo transit hic saly.₹ eorum verba non differunt a verbis ₹ a sententia bar.in.d.l.cū apud.¶In glo.fi.dic ꝙ casus.ll.allegatarū in glo.non sunt fallentie.q: in.d.l.nō solum.§.fi.₹ in.l.se.in prin.admittit procurator verum tamen est ꝙ speciale est in illis casibus ꝙ requirat speciale mandatum propter maioritatem preiudicij in casu vero.d.l.illud ideo requiritur speciale mandatum q: procurator contra factum domini veniebat quod fieri non potest per procuratorem generalem vt est tex.in.l.si hominem.ff.manda.in casu auten.d.l.lȝ.in prin.non admittitur procurator per rationem de qua ibi in glo.¶Extra gl.Cy.hic posuit vnum no.verbum pro limitatione regule posite s̄.l.proxi.quod refert bal.in.d.l.non solū.§.q alieno dic vt ibi.Sequitur.l.eū qui res.

c **Um qui res.** Propter contumaciam administratoris potest ipse ab officio remoueri ₹ nihilominus contra dominum administratoris in possessionem proceditur.hoc.d.¶No.causam posse incipere a citatione procuratoris.₹ sic non est necesse dominum citari.contrarium tenuit glo.in.c.causam.de dolo ₹ contu.₹ ſm bar.hic vtraq; practica potest sustentari lȝ tutior sit practica ꝙ primo citetur dominus ₹ ita etiam transeunt bal.₹ ange.hic pro quo bal.hic allegat tex.in.l.i.§.sufficit.ff.de admini.tu.vbi citatio potest incipere a tutore.₹ eodē modo putat bal.posse incipere a procuratore si procurator mandatum acceptauit.hoc ēt sequitur Salyce.hic.Sed Fulgo.hic dicit ꝙ aut dominus est ꝑsens ₹ ipse est primo citandus.allegat.l.i.circa princi.ff.de lib.agno.₹.l.aut qui aliter.§.si forte.ff.qō vi aut clan.aut est absens.₹ tunc posset citari procurator ₹ non aliter.d.§.₹ si forte.₹ ita intelligatur secundum eum tex.in.l.i.§.mulier.ff.de ven.inspici.₹ hoc etiaȝ videtur sequi pau.hic.Adde ꝙ ista opi.fuit opi.pau.de liaza.in cle.causam.§.i.de elec.cuȝ quo transit ibi do.Cardi.per tex.in.d.c.causam.₹ idem tenuit hosti.in.d.c.causam.de dolo ₹ contu.₹ bal.in.l.i.in ver.sed quero.Secus alias est in.§.sed quomodo potest in ista.l.citari.ĩ.de sen.allegat l.solent.ff.de ali.₹ ciba.lega.pro quo facit.l.itē ait.§.hoc autem.ex qui.cau.ma.tamen puto sustineri posse primam opi.quam etiam tenuit bar.in.l.meminerint.ĩ.vnde vi.₹ in dicta.l.solent.§.fina.₹ in.l.quanuis.in vlti.col.per illum tex.de dā.infec.iuncta.l.ibi precedente.§.quesitum.₹.§.fi.₹ bal.in.l.item ait.in prin.₹ pe.de ancha.in.d.cle.causam.₹ do.anto.in.d.l.causam.pro qua opi.facit q: quedā sūt iura q̄ sonāt ꝙ citatio icipiat a dño.d.l.meminerit.₹.d.l.i.ī pri.de li.agno.cū ꝯcor.s̄.alle.Quedā iura sonant ꝙ possit incipere a procuratore.d.l.solent.₹ h ₹ in.l.cum clericis.ſm ponderat ibi bal.s̄.de epi.₹ cleri.₹ licet iura in contrarium allegata dicant ꝙ procuratores citentur domino absente non tamen negant quiȝ citari possint domino presente.vnde distinguuntur ₹ declarantur illa per istam.l.cum alijs allegatis.vnde stabit conclusio ſm Bar.₹ alios ꝙ quo ad ea de quibus contumacia procuratoris potest nocere domino vt quo ad missionem in possessionem sufficiat primo citari procuratorem vt hic ₹.§.quotiens.ĩ.de dignita.lib.xij.Sed i alijs que sunt grauioris preiudicij vt quo ad missionē ex secundo decreto ad quam non sufficit contumacia procuratoris vt.ĩ.dicet secus est[b].ange.tamē in.§.hinc nobis.in auē.de here.₹ falc.dicebat ꝙ in his que sunt magni preiudicij oȝ primo citari dominus

a¶Appellatiōis.no.hic.d.iason ꝙ satisdatio pōt peti in cā appellatiōis.ſȝ an i cā appellationis possit opponi exceptio ꝓcuratoria q̄ non fuit opposita i cā principali ui.de lu.ro.cōsi.cccxciij.

b¶Secus ē.an dñs citari debeat vel ꝓcurator.vide andreā sicu.cōsi.xviij.ij.li.

a ¶ Procuratorẽ facit ꝙ dicit ro. singulari. suis ꝙ iudex pōt dare ꝓcuratorẽ minori idefẽso.
b ¶ Executor amplia vt per lud. ro. cōsili. lxix. ⁊ ancha. cōsi. xliiij.
c ¶ Amicoꝝ. an amici sint citādi i interpositione primi decreti vide lud. ro cō. si. ccccliiij.
d ¶ Noceat dño. an cōtumacia ꝓcuratoris noceat dño vide alexā. ꝯs. lxxxvij. ij. li.

si est presens alias secus per illū tex. ⁊ hunc tex. intelligas secundum conclusionem proxime dictam vz distinguēdo an ꝯtumacia procuratoris sufficiat necne. ⁊ ita puto tenēdū quanuis pe. hic simpliciter dixerit ꝙ primo semper debet citari dominꝰ. ⁊ respondebat ad istum tex. ꝙ hic non dicitur ꝙ debeat propter contumaciam procuratoris procedi cōtra dñm sed ꝙ iudex deliberabit. vnde secundū eū deliberabit hoc modo. quia si ille qui fuit citatus erat tutor poterit procedi contra dominum. quia sufficit citari tutorem. d. §. sufficit. si aūt erat procurator tunc deliberabit ꝙ citetur dominus. sed non respondet pe. ad iura allegata in contrariū. vnde de sua opi. non est curandū. ¶ Secundo no. ꝙ administrator propter contumaciam potest officio priuari. ⁊ dicit bal. in. l. mandatum. ꝟ. mandati. in vj. col. ꝙ iste tex. non reperitur alibi ad hoc dicens ꝙ iudex videns procuratorem rei esse contumacem poterit ex officio suo ꝓuidere prestando reo procuratorem[a]. vt sic contra eum absentem ad aliquod preiudiciale procedi nō possit propter contumaciam procuratoris quod est no. ⁊ facit ad ea que dicta fuerūt post bar. in. l. i. ḋ. vt que desunt aduo. vbi fuit visum an pro absente iudex ex officio supplere possit. ¶ Et ex hoc ifert no. bal. quod executor[b] testamētarius poterit officio ꝑuari ab episcopo si fuit contumax in nō parendo isto precepto episcopi addo spe. idem tenentez in ti. de instru. edi. §. nunc vero aliqua. ver. quid si executor est suspectus ⁊c. alle. l. i. §. ostendimus de suspe. tu. Et idez no. bal. in. l. id qḋ pauperibꝰ. in pe. col. ḋ. de epi. ⁊ cle. vide etiam bal. in. l. i. in pe. col. ꝟ. de his que pene nomine. vbi etiā in proposito alle. istū tex. ¶ Utrū autem ista priuatio de qua hic possit fieri ex eodem processu. dic vt per bal. cuz quo trāseūt alij: quibꝰ adde no. hic per bar. in. l. i. i fi. ꝟ. de plus pe. ⁊ in. l. i. in fi. prin. ff. si quis ius dicen. ⁊ in. l. athletas. §. pe. ff. de infa. ¶ Tertio no. ꝙ administrator cogi pōt exercere officium sibi iniunctum. An aūt ꝑcise idest pignoribus captis vel causatiue cogi possit: vt qꝛ aliꝰ ꝓcederet contra eum ad missionem in possessionem bonorū dñi vel ad priuationem officij vltra no. ꝑ doc. hic vide plene no. ꝑ bar. i. l. si tutor pupillo. ꝑ illū tex. de auc. tu. ⁊ cy. in. l. fi. in ꝑn. ꝟ. de admi. tuto. per bar. in. l. inuitꝰ. in prin. ꝟ. eo. ⁊ no. i. l. filiusfa. §. fi. ff. e. ⁊ per bal. in. l. sub pretextu. de here. ac. ⁊ in. l. i. ꝟ. quando fis. vel priua. ⁊ ꝙ no. glo. ij in. l. i. i ꝑn. ḋ admi. tu. vbi gl. ponit per q̄ remedia cogatur administrare. ⁊ cōiter concluditur ꝙ procurator nō cogit̄ precise exercere officium procuratoris susceptū. l. nō cogendū. in ꝑn. ff. e. ⁊ preter q̄ i casibus no. in. d. l. filiꝰ. in fi. ⁊ iudex illis casibꝰ iuste mulctaret ꝓcuratorẽ cōtumacẽ. alias vr̄ iniuste mulctari. ⁊ ita intelligit̄. l. i. §. si ꝓcurator. ff. si qs ius dicẽ. nō obtemp. ¶ Tutor aūt ⁊ curator regulariter cogūtur ꝑcise administrare. d. l. i. in ꝑn. cū gl. ff. de admi. tu. ⁊. d. l. fi. in prin. fallit i cau. d. l. si tutor. cū ibi no. ꝑ bar. ⁊ bal. in dictis locis. ⁊ ita puto tenendum q̄uis bal. in ꝓcuratore dixerit eum posse cogi precise per. d. §. si ꝓcurator. sed nō rūdet ad. l. nō cogendū. ¶ Quarto no. ex tex. in ver. rūde. ꝙ ꝓmittens rūdere vr̄ promittere soluere vel comparere. de quo dic vt plenius no. in. l. pe. ḋ. de pac. ⁊ no. bal. i. l. eāquā. in. ij. col. per illū tex. in fi. ꝟ. de fideicōmi. ⁊ bal. in. l. i. in prin. de in ius vo. ⁊ est bonus tex. in. c. cū dilectus. de foro compe. per pau. in. l. si conuenerit. ff. de iurisdi. om. iudi. ¶ Ultimo no. ꝙ propter cōtumaciam ꝓcuratoris pōt ꝓcedi ꝯ dominū ad missionem in possessionē ex primo decreto. sed pe. quez sequitur Fulgo. ⁊ pau. ꝟ tz ꝯrium per. l. i. §. si procurator. ff. si quis ius di. ⁊ respondet ad hunc tex.

ꝙ iudex deliberabit ⁊c. in qua deliberatione veniret vt citetur dominus. vt dixi. in ꝑn. circa fi. ¶ Quinimo etiam ꝟm Fulgo. ⁊ pau. reqrit̄ citatio amicoꝝ[c] domini: vt no. glo. in. l. ij. ꝟ. quibus ex causis in pos. ¶ Et rūdet pe. ad. l. quotiens. ꝟ. de dignita. li. xij. ꝙ ibi dz intelligi qn̄ dñs habuit scientiam contumacie ꝓcuratoris. ⁊ eā nō purgauit cū purgare posset. quo casu vez ẽ cōtumaciā ꝓcuratoris nocere dño. c. i. vt lit. nō contes. l. ij. ꝟ. de erro. mili. anno. li. xij. Sz tu dic ꝙ cōis opi. est in ꝯrium: tū ꝑ. d. l. qōne. cū si. cui nō pōt sine diuinatione rūderi. tū ēt ꝑ istū tex. ⁊ dū tex. hic dicit deliberauit. ⁊c. intelligit̄ de deliberatiōe de qua ꝟ in gl. in ꝟbo deliberabit. ꝑ hac opi. ēt facit tex. in. l. sed ⁊ he. §. fi. ff. e. ⁊ ita ēt videmus ꝙ ꝑꝑ cōtumaciā vsufructuarij in non cauendo de dā. infec. fit missio in possessionẽ ex primo decreto ꝯ ꝓprietariū. l. q̄uis. in ꝑn. de dā. infec. que patit̄ istum intellectū. ⁊ voluit gl. in. l. hoc amplius. §. quesitū. e. ti. in verbo mittēdū. ⁊ vsufructuariꝰ censet̄ esse ꝓcurator dñi. l. i. in fi. cū. l. se. ff de ope. no. nunc. l. i. ad fi. ff. vsuf. queād. ca. illud aūt qḋ dicunt prefati doc. ꝙ reqrit̄ citatio amicoꝝ magis cōiter reprehendit̄ ⁊ tenet̄ ꝙ illud nō requirit̄ nisi i casibꝰ specialibꝰ a iure expressis. iuxta. l. hoc aūt. §. i. ⁊ ibi no. ff. ex q. cau. in pos. cy. in auc̄. q als icipit ⁊ q. C. de bo. auc̄. iud. pos. ⁊ in. l. cū ꝓponas. eo. ti. ⁊ Jo. an. in ti. de primo ⁊ secūdo decreto. in addi. Spe. in. §. seqtur circa ꝑncipiū. vbi ad ꝟ allegat. l. ꝯsentaneū. ꝟ. qūo ⁊ qn̄ iudex. ⁊ idẽ tz bal. in auc̄. sed cū testator. ꝟ. ad. l. fal. in vltima col. ⁊ in auc̄. q semel. C. qūo ⁊ qn̄ iudex. ⁊ in. l. ij. ff. si ex noxa. cā ag. ⁊ in Rꝛica. ꝟ. de succes. edicto ⁊ pau. de liaz. ⁊ pe. de anch. i cle. cāz. de elec. ⁊ anto. de bu. in. d. c. cām. de dolo. ⁊ cōtu. ⁊ Jmo. i l. si finita. §. si plures. i. xiij. col. de dā. infec. ¶ An āt quo ad secūdū decretū ꝯtumacia ꝓcuratoris noceat dñoꝰ. certe ꝟm opi. pe. ⁊ sequaciū. ḋ. relatā clax est ꝙ nō. Sed ꝯtrariū tēuit Jnno. in. c. i. vt lit. nō cōtes. ⁊ bal. ⁊ ang. in. d. §. si ꝓcurator. qꝛ cōtumacia ꝓcuratoris nocet dño quo ad hoc vt pueiri possit ad sententiam diffinitiuam: vt ex tex. in. d. c. cām. ergo eadẽ ratiōe idẽ erit in secūdo decreto. cū sn̄ia diffinitiua sit magni preiudicij ꝑ istū tex. ⁊. d. l. quotiẽs. ⁊ ꝑ. d. l. sed ⁊ he. §. fi. cū se. sed ꝓ eis melius facit tex. in. c. i. de ꝯfes. in. vj. vbi habet̄ ꝙ cōtumacia ꝓcuratoris in nō respondēdo positionibus preiudicat dño q̄tum ad hoc vt ꝯfessiones habeant̄ ꝓ ꝯfessis. ⁊ tn̄ q̄tum ad hoc reqrebat̄ vera ꝯtumacia. vt ibi in tex. ¶ Ultio ꝓ hoc allegat Jnno. ꝙ dñs fuit in culpa in eligēdo ꝓcuratorẽ neligentẽ. ergo sibi iputet. l. cū madato. in fi. ff. de mino. ⁊. l. fi. ff. nau. cau. stabu. sz bar. hic ⁊ in. d. l. q̄uis. ⁊ bal. hic ⁊ do. an. ⁊ Jmo. in. d. c. i. vt lite nō cōtest. tenent ꝙ nō preiudicet quo ad secūdū decretum ꝑ. dictū. §. quesitum. cū glo. vbi cōtumacia vsufructuarij qui cẽset̄ esse procurator dñi vt est dcm̄ non nocet dño quo ad ꝟm decretū. Sed ad hoc respōdebat. bal. in. d. §. si ꝓcurator. ꝙ ibi loqtur in vsufructuario q improprie censetur esse procurator domini ꝯstitutus a lege quo ad oīa que respiciūt custodiaz rei seu ad ea que tendūt ad ꝯseruandū vsufructuz. ⁊ ita loqt̄. d. l. i. ad fi. ff. vsufruc. quēmo. ca. ⁊ no. bar. in. d. l. de die. §. quedā. ff. q satisda. cog. ⁊ Sa. hic ⁊ alia rōe. infra oñdam ꝙ dictus. §. que sitū ñ ꝓbat opi. bar. tñ ob meliorẽ rōnẽ puto ꟝iorẽ eẽ opi. bar. ⁊ se. nā quo ad ꝟm decretū reqrit̄ regulariter ꟝a ꝯtūacia seu verus dolꝰ ⁊ latitatio. l. fulcinius. §. i. ⁊. l. ij. ff. ex qbꝰ cau. i pos. eat̄ sz ita ẽ ꝙ ꟝a ꝯtūacia ꝓcuratoris non nocet dño vt ꝓbat̄. in. d. §. si ꝓcurator. iūcta gl. no. in ea. l. §. ꟝ iudiciū. in ver. interest in fi. q̄ vult ꝙ quo ad illā mulctā reqrit̄ vera cōtūacia ⁊ ꝯtemptꝰ iudicis: vt ēt ꝓbat̄. i. c. i. vt lite nō ꝯte. bū fac. l. neqz īfantes. ibi sz nec si ⁊c. ⁊ qḋ ibi bar. ꝟ. de fideicō. lib. ⁊ ꝑ ꟝ nō obstaret ꝑmū argumētū illoꝝ q dicūt ꙗ ad sn̄iam diffinitiuā ꝑt ꝓcedi ob cōtumaciā ꝓcuratoris. qꝛ rūdeo ꝙ ad sn̄iam sufficit ficta ꝯtūacia illꝰ q ꝯdēnat̄. l. ab eo. ꝟ. qūo ⁊ qn̄ iudex. l. i. ꝟ. ex qbus cau. maior. ⁊ plene no. in. l. i. §. itẽ cum ex edicto. ḋ sen. que sine appel. rescin. Secꝰ vbi reqreret̄ ꝯtūacia vera illius contra quem procedit̄. qꝛ nō sufficeret ꝯtūacia ꝓcuratoris sui. ⁊ est rō. qꝛ ñ est ꟝a ꝯtūacia dñi. sz ficta sic diximꝰ ꝙ quodlibet vere factū a procuratore cẽset̄ ficte fieri a dño. l. i. §. deiecisse ḋ vi ⁊ vi ar. l. sz si vnꝰ §. si seruꝰ. ꝟ. de iiur. ꝑ bar. No. ob. iste tex. nec ēt. d. l. quotiens. qꝛ intelligunt̄ de missiōe in possessionẽ ex ꝑrio decreto nō autez ꝑ ꟝m decretū per qḋ missus efficit̄ verus dñs ⁊ possessor. l. si fi-

nita.§.iul.ꝛ ibi plene.no.ff.de dā.infec. Nō ob.tex.in.d.l.ſꝫ ꝛ he.§.fi.cū.l.ſe.q: similiter poteſt intelligi de pⁱo decreto.ꝛ da to ꝙ lex ibi ſequens in ver.duci.loqueretᷣ in ſecūdo decreto fa ctēdū eſſet ꝙ in caſu noxali.ꝛ ēt in cā dāni infecti ꝯtumacia pro curatoris noceat dño quo ad ſꝫ decretū.vt.ꝭ.dicā.preterea ibi nō loquitur cū ꝓcuratore hñte expreſſe mādatum ad defēden dū.iō oportuit eū cauere de rato vt ibi.nā ſm magis vex itelle ctū ille tex.itelligitᷣ in ꝓcuratoꝛ actoris ꝯſtituto ad agēdū ꝛ dū ageret fuit reconuentus vt ibi i gl.parua.in ꝟ.ꝓcurator.ad ꝙ̄ reconuentionem ꝛ defenſionē nō habebat mandatū.quo caſu ꝯtumacia eiꝰ nō nocet dño.iō reqritᷣ cautio rati ſꝫ bal.ibi.iō ille tex.pax facit ad ꝓpoſitū. ¶ Nō ob.tex.in.d.c.fi.q: ſꝫ Saly. hic ibi loqᷣ in his que ſūt de ꝓceſſu.i.in his q̄ tēdūt ad ꝓbādū Sꝫ nō video q̄re aliud eē debeat in illis ꝙ̄ in ſcōo decreto qō ſi militer ē de ꝓceſſu ſicut pmū.vnde aliuꝫ intellectū dedit Imo. ad illū tex.i.l.iiij.in pn.de re iudi.ſ.ꝙ illud eſt ibi.q: illa pena nō eq̄ cadere poterat in ꝓcuratoreꝫ ſicut in dñm.ar.l.polla.ꝭ. de his q.vt indi.Sꝫ certe ēt i ſecūdo decreto.qñ ageretᷣ ad cer tā ſpēm nō pōt pena ſecūdi decreti.ꝛ eius effectus eque cadere in ꝓcuratorē ſicut in dominum q illius rei erat dñs ꝛ poſſeſſoꝛ ꝛ tñ tūc ꝯtumacia ꝓcuratoris nō nocet dño. Nō ob.l.polla.q: ſm bal.in.d.§.ſi ꝓcurator.illa loqᷣ in tutore cōmittēte dolū ali ter ꝙ̄ in negligendo ſeu in nō cōparendo in quo aliud ē. vt ibi ꝑ eū.vnde melius videtᷣ poſſe reſpōderi ad.d.c.fi.ſm ꝙ fuit d mēte do.anto.in.c.i.vt lite nō cōteſt.ſ.ꝙ ius ibi fingit ꝓcurato rē eē ꝯfeſſum.vnde ſicut vera contumacia ꝓcuratoris noceret domino.l.nō ſolū.i pn.cū ibi no.ff.e.ꝛ plene no.in.l.certū.§. ſed an ipſos.ff.de cōfe.ita preiudicat ficta.ſed in caſu nr̄o vera contumacia ꝓcuratoris nō nocet dño q: reqritᷣ vera contuma cia ꝛ dolus domini. Nō ob.d.l.cū mandato.in fi.quia in pro poſito noſtro requireretᷣ dolus.ergo nō ſufficit culpa in negli gendo. Ex his ita colligitᷣ concluſio ꝙ vbicūqꝫ requiritur vera contumacia domini ꝯtumacia ꝓcuratoris non nocet.ſecus vbi ſufficit ficta. Ex quo no.infertᷣ ꝙ in cā dāni infecti ꝛ in cā noxa li contumacia procuratoris nocebit domino.quo ad ſecūdū de cretum.q: in his caſibus ſufficit ficta contumacia.vt ꝓbatᷣ.i.l. ij.in fi.ſi ex noxali cauſa agatur.ꝛ.d.l.ſi finita.§.ſi forte.ꝛ fir mat clare Bar.in.d.l.ſi finita.§.iulia.in.vij.col.ꝛ ex hoc patet ꝙ tex.in.d.§.q̄ſitum.cum gl.nō probat opi.bar.nā ſi fructua rius equipararetur vero procuratori cōſtituto a domino eiꝰ cō tumacia preiudicaret domino quo ad ſecundum decretū in cā damni infecti: cuius contrariū ibi habetᷣ.ꝛ ita limitatur dicta cōis concluſio. ¶ Quam etiam vno alio modo limitat hic Sa ly.ꝙ finaliter tenēs opi.bar.dicit ꝙ illa fallit: quando ꝓcedere tur ad ſm decretū ꝑ executione ſnie.q: exquo pmittitᷣ ꝙ cōtu macia procuratoris noceat domino quo ad ſentētiā videtᷣ ēt ꝑ miſſum ꝙ poſſit perueniri ad ſecūdū decretū ꝑ executione ipſi us ſententie.q: ex quo a iure pmittitur antecedens videtᷣ pmit ti ꝯſequēs ſine quo antecedens nō pōt hr̄e effectū.ar.l.ij.de iu riſdi.om.iud.c.ꝑterea.de offi.dele.cū qua limitatione ēt tran ſit imo.in.d.c.i. Ex his ēt pꝫ nō bene dixiſſe bar.in.d.§.ſi pro curator volentē ꝙ in his que ſūt magni preiudicij contumacia procuratoris non noceat domino.d.§.queſitum.cū gl.ꝛ.d.§. ſi procurator.ſecus ſi modici vt hic.nā ſententia diffinitiua eſt magni pⁱudicij ꝛ tñ cōtumacia ꝓcuratoris nocet domino.vt di xi. Itē ſequeretᷣ ex doctrina Bar.ꝙ leuiſſima mulcta poſſet im poni domino pro contumacia procuratoris.contra dictū.§.ſi procurator.ideo videtur melior diſtinctio.ſ.data.videlicet an requiratur vera contumacia vel ficta. Ex his ēt pꝫ non ꝓcede re doctrinā Inn.in.d.c.i.ꝛ Cy.hic volētiū ꝙ quo ad ea q̄ ſūt de proceſſu ad quē ꝯſtitutus eſt ꝓcurator cōtumacia eius noce at dño.vt hic.ꝛ.d.c.cām.Secꝰ quo ad extrinſeca.vt.ꝺ.§.ſi ꝓ curator.nā ꝙ iſta nō bene dicāt pꝫ.q: ſm decretū eſt de proceſ ſu ſicut etiā pmū.ꝛ tñ cōtumacia procuratoris nō nocꝫ. Simili ter ēt non videtᷣ procedere doctrina Iaco.bu.in.l.ſicut ꝓcura tor.ꝭ.e.vbi dixit quod ꝯtumacia ꝓcuratoris nocet poſt lit.ꝯte. ſꝫ ꝟo nō per.l.ꝓcurator.in pn.ꝛ.§.ſi poſt litē.de doli excep. ꝛ iſta fuit ēt opi.Lap.i.c.fi.de cōfeſ.ꝛ Io.cal.i.d.c.i.Sꝫ certe hec diſtictio nō hꝫ locū quo ad cōtumaciā ꝓcuratoris vt hic.ſꝫ quo ad dolū aliter cōmiſſū vt ibi.ꝛ no.bar.al's bal.in.d.§.ſi ꝓ curator.ꝛ ibi Ja.bu.vbi melius fuit locutus ꝙ̄ hic.nā Ja.bu.

ibi adheret doctrine quā.ſ.tenui. Quid aūt i tuto ris aut ꝓcuratoris ꝯtumacia.dic vt magis cōiter cō cluditᷣ idē ꝙ i ꝓcuratore ꝑ eādē rōnē ſm bar.ꝛ alioſ i.d.§.ſi ꝓcurator.bñ faciūt q̄ habētᷣ.i.l.ſi cū minoriſ ꝭ.ſi aduer.rē iudi. ¶ In gl.q̄ icipit ſūmati.dic ſꝫ ia. bu.ꝛ bal.ꝙ ſūmarie cognoſcet iudex mittendo i poſ ſeſſione ex pⁱo decreto.ꝑcedētibus tñ probationibꝰ q̄uis non plenis: puta per iuramētū cū talis miſſio ſit modici pⁱudicij.vt in.d.auc.ei qui iurat.ergo ſuf ficit iuramētū.l.theſaurus.ff.ad exhi. Adde ꝙ ꝓ eis eſt gl.in.c.qm̄.§.fi.in ver.ſummati.quā ibi ſequūtᷣ doc.vt lite nō ꝯte.ꝛ no.bal.in.l.cū ꝓponas.ꝭ.ꝺ bo nis auc.iudi.poſ.vbi ad hoc allegat glo.in auc.de exhibē.reis.§.ſuſcepto.ꝑ bar.i.l.fulcinius.§.ij.vbi etiā ponit que probatiōes reqrātᷣ quo ad ſcōm dcre tū.ff.ex qb.cau.i poſ.ꝛ ꝑ bar.i.l.i.§.fi.de pto.ſtip.ꝛ ꝑ bar.in.l.ij.§.fi.ꝛ ibi etiā bal.ꝭ.vbi in rē ac.ꝛ ꝑ bal. i auc.ei q iurat.ꝛ.i.l.ij.ꝭ.ſi ex noxa.cauſa. ¶ In gl. in ꝟbo poſſeſſionē ibi oium mittatᷣ.adde glo.idē te nentem.in.d.auc.ei qui in verbo cām.ꝛ.i.§.ſi ꝟo ēt in auc.de exhiben.reis.ꝛ cū ea ibi ange.ꝛ cū hac gl. trāſit hic ſimplr̄ bal.ꝛ bar.in.d.l.fulcinius.§.itē vi deamus.ſed Ja.bu.ꝛ Saly.hic ꝛ cy.in.d.l.cū ꝓpo nas.i.x.q.dicūt ꝙ lꝫ regulariter ſit verū ꝙ agēs hi pothecaria mittatᷣ i poſſeſſionē oiuꝫ hypothecatoꝝ ſi ita in petitiōe ꝯtinebatᷣ per rōnē aſſignatā per gl. i.d.auc.ei qui.cum tñ agitur hipothecaria pro lega to vel fideicōmiſſo.vt i terminis.l.noſtre.nō pōt fie ri miſſio niſi ꝑ mēſura q̄ntitatis petite.ſic nō poſſet ſi ageretur actione perſonali q: ſpāle hoc caſu in tali hipothecaria vt non cōpetat niſi pro rata.vt compe tebat actio perſonalis vti ſonat tex.in.l.i.i fine.ꝛ ibi gl.ꝭ.cōia de le.ꝛ hoc etiā voluit bar.i.l.ſi conſtante in pn.in.iij.q.iiij.partis pncipalis ſo.ma.ꝛ ex ibi no. per eū habetᷣ alia limitatio ad iſtā gl.ꝛ vide aliq̄d ꝑ bar.in.d.auc.ei q.i.x.col.ſequitᷣ.l.q: abſens.

q **Uia.** Abſens ex probabili ꝛ neceſſa ria cā ſi non ſit legitime defēſus poteſt petere reſti.in integrū aduerſus ſen tentiam contra eum latam vt ſic denuo iudicetur ꝛ non dicitur legitime defenſus ſi pro ipſo comparue rit vxor eius cum mulier non poſſit eſſe procuratrix alterius.h.d. ¶ Et de materia huius.l.dic vt plene habetur in.l.pe.ff.de in integ.reſt.ꝛc.

a **Ctionem.** Procurator repelli tur ab agendo niſi d fendat dominum in cauſa reconuentionis hoc dicit. ¶ In tex.ibi abſentis. Idem tamen eſſet in procuratore preſente.quia eſt eadem ratio ſm Fulgo. In glo.prima ibi alias cauet.contrarium te nuit pe.ꝛ Jacu.de raue.quia non reperitur iure cau tum.ꝛ quia al's poſſet reſultare abſurdum.vt q: reꝰ diceret ſe velle reconuēire pro ſumma mille marcha rum auri: ꝛ procurator abſentis non poſſet inuenire fideiuſſorem pro tanta ſūmma.ꝛ ſic repelleretur ſem per procurator actoris ab agendo ſine culpa ſua.ꝛ ſic eſſet in poteſtate rei an procura.agere poſſet iux ta.l.ſecundā al's eſt lex non vtiqꝫ.§.ſecundo.ff.de eo.ꝙ certo lo.ꝛ reſpondet ad.l.ꝛ ideo.§.fina.ff.re. ammo.ꝛ.l.i.§.ſinautem.ꝭ.de ſatiſda.ꝙ intelligun tur de ſatiſdatione iudicatum ſolui que preſtatur ob lato libello in cauſa reconuentionis.que quidem ſa tiſdatio comprehendit etiam clauſulam de defen dendo.l.iudicatum ſolui.ff.iudi.ſolui. ¶ Iſtaꝫ opi nio.in puncto iuris tenuit etiam hic Fulgo.quia ſi cut in alia prouincia ꝙ̄ in ea in qua agitur non tene tur procurat.actoris defendere dominum.l.ſed ꝛ he.§.non ſolum.ff.codeꝫ.ita non debet cogi ad de fendendumᵃ alio tempore quā tunc quando procu rator egit.procedit enim argumentum de loco ad tempus.l.vinum.cum ſimili.ſi cert.pet.ꝛ iniquum

a ¶ Ad defen dēdū.lud.ro. ſingulari.ſuiſ ſo.iij.tꝫ ꝙ ſic ſed q:.d.iaſō hic q̄rit an ꝓ curator ꝯſti tutus ad agē dū tñ poſſit d fendere volu it hāc.q.h in ferere.vñ ipe cōcludit ꝙ ſic ꝯ bar.ꝛ reꝑ hēdit.d.alex. dicētē ꝙ cum bar.tenēt cōi ter doc.ꝛ dicꝫ ꝙ neminē do cto.iuenit tu dic ꝙ cā opi. ſꝫ bar.hñtvi detᷣ hñiſſe.d. de rota.cum quadā modi ficatiōe dcci. xix.d ꝑc.i no uiſ q̄ e poſita ſub titulo per d.c.cōſtitutꝰ vbi voluit ꝙ ſi poſt cōmiſ ſioēs ſcāꝫ a pa pa d ſpāli mā dato de citan do ad ptes re us ꝯſtituat ꝓ cura.ad cās dūtaxat legiti me deuolutatᷣ ꝙ cū tali ꝓcu ra.pōt ꝓcedi. not.ibi.d.de ro.ꝙ niſi iſte reꝰ ſciuiſſet ex cōmiſ.pape cām i curiā d uolutā tpe cō ſtituti ꝓcura toris ꝙ i cā ſi potuiſſet ꝓce di ꝑp taxati uā q̄ repugnat volūtati cōſti tuētis ꝓ opi. tamen cōtraria facꝫ ꝙ vo lūt idē.d.dci. cciij.e.ti.vbi volūt ꝙ hñs mādatum dū taxat ad ſub ſtituēdū.ſi ſb ſtituat ꝛ ſub ſtitutus mo riatᷣ ꝙ tñ ſub ſtituens tene tur ad expen ſas ſcās i lite ꝙ̄ ꝓſecutus ē ſbſtitutꝰ tñ diuerſa ē rō na.

est si reus non potest nūc procuratorem actoris recōuenire q ex hoc grauetur ꝓcurator onere cauendi sine culpa sua. Sed gl. in. d. l. s3 τ he. §. defendere. als est in. §. ptor. ꝟ. satisdando. concordat opi. s. q aut reus habet iura sua in promptu. τ tunc tenet re conuenire incōtinenti. τ nō reqrit q ꝓcurator actoris caueat de defendēdo. aut nō h3 in promptu τ tc cauere tenet. τ istud sequit gui. Bar. ang. ibi Ray. Fran. tigri. Ja. bu. bar. bal. ang. saly. τ pau. hic si iustā cā3 deferendi h3 reus de qua constet iudici saltē p iuramentum secūdū Saly. facit licet ipse nō alle. l. de die. §. iubetur. ff. qui satisd. cog. τ ꝑm Ray. Saly. τ pau. hic iudex poterit taxare tempus. j. q reus debeat agere. ar. l. qui bona. §. fi. ff. de dā. infec. τ. l. si quis libertatem post medium. ff. d pe. her. τ pari. rōne. ꝑm doc. poterit moderare q̄titatem summe ꝓ qua cauere debeat. ar. notatorum per glo. not. in. l. dñum. ff. e. in pn. vbi glo. dixit q nō tenet satisdare d defendendo in causis futuris. Adde qd no. bart. in d. l. sed τ he. §. ptor dixit q opi. pe. τ sequa. est de iure verior. ꝓ qua dicit eē gl. in. d. §. defendere. in. ꝟ. idonee. τ in. l. si defunctus. §. fi. eo. ti. als sequeretur q bis caueretur de defendendo eū tpe quo postea procura. actoris cōuenietur teneat satisdare iudicatu3 solui i qua satisdatione inest clā de defendēdo vt dixi. τ qs non d3 artari ad bis satisdandum. l. si ab arbitro. §. fi. q satisd. cog. τ istā opi. ēt tenuit Jo. an. i addi. Spe. in ti. de procu. §. i. in additiōe q̄ incipit dubitat τc. ꝑ rōnes pe. τ ibi ēt refert plres antiquos istā opi. tenuisse. tū sustinendo ꝯcordiam quam ōdit preallegata gl. pōt dici q ꝓcur. actoris defendere tenet dñm arbitratu boni viri. ita dicit tex. in. §. ait ptor. hic alle. in gl. ergo si ex iusta cā reꝰ impeditus reconueniret procuratorem actoris debet iudex arbitrari q possit reus dictū ꝓcuratorē in posterū reconuenire infra tps arbitrio suo moderandū. l. i. in fi. in ꝟ. qs enim incusare. j. de an. excep. ergo si ex cā tenetur ꝓcur. actoris defendere dñm debet posse cogi cauere de defendendo. l. in omnibus. ff. de iud. cū ibi no. τ ex hac ratione resultat facilis rñsio ad oia ꝯria Ja. bu. ēt rñdet ad absurdum supradictum q poterit ꝓcur. euitare illud absurdū prestando iuratoria3 cautionem. si als satisdare non potest. iuxta auc. generaliter. de epi. τ cle. τ no. in. l. i. q satisd. cog. vl ꝑ3 Ray. potuit dñs releuare ꝓcuratorē suū a satisdatione fideiubēdo ꝓ eo in instrō mādati. vt in. §. si ꝟo aliqs. insti. de satisd. τ plene p bart. in rubrica. ff. iudi. solui. ¶ S3 qd si ꝓcu. dicat nolo cauere de defendendo dñm nisi reus dicat mihi super quare vult recōuenire dñm. an coget reus exprimere. solus guil. de su3. no. dixit q sic q2 superuacue satisdationes pstari nō debent. allegat. l. nō cogendu3. §. fi. ff. eo. τ l. hec stipulatio. §. diuus. ff. vt lega. no. cau. τ idē tenuit Jo. an. in preallegata addi. ¶ Utrum autem ꝓcur. constitutus ad agendum dicat hr̄e mādatū ad defendendum vide p bar. in. d. §. ait pretor. ꝑ cy. τ bal. in. l. inuitus. j. eo. per bal. in. d. l. sed τ he. §. pe. in fi. τ Spe. in. d. §. i. de procur. ꝟ. item excipitur. q neq3 habeat. τ pro opi. bar. q videatur habere tm̄ mandatum ad agendum allego tex. ad hoc non pōderatum. in. l. i. ver. quasi procu. j. de satisdan.

r **Eum criminis.** Accusatꝰ de crimine quousq3 processus pendet alterius procuratorem esse non potest. h. d. ¶ No. quod dixi in sūmario quod limita non procedere in casu speciali. l. i. ff. de accu. τ illud est fauore fisci: vt ibi no. Ite3 aduerte q bar. hic in suo summario videtur hanc. l. intelligere solum in accusato de crimine capitali. pro quo est gl. licet ipse non alleget. institu. de his per quos agere pos. in fin. τ ita intelligendo esset tunc ratio illius. l. ꝑm Jaco. bu. Bal. Saly. τ Fulg. quia lata condemnatoria in causa capitali reus nō pōt agere causas i iudicio cū amittat ciuitatem vel libertatem. l. is qui reus. ff. de pub. iudi. τ. l. neganda allegata in glo. Eodem etiam modo accusatione pēdente non posset causas in iudicio tractare. quia cui obstaret sētentia obstat etiam litis pendentia. l. diximus. de execu. tu. l. fundus. de exceptio. τ. l. reus delatus. ff. de mu. τ hono. sed ista pma ratio non valet. quia in. l. is qui reus prohibetur accusatꝰ ideo esse in iudicio criminali. si velit alium accusare. quia ex condemnatoria que inde sequi posset efficeretur infamis. l. infamē ff. de publi. iudi. qui infamis repellitur ab accusādo. l. iiij. i pn. iuncta. l. qui accusare. ff. de accu. sed in iudicio ciuili non repellitur damnatus de crimine capitali siue velit agere nomine proprio. l. i. §. ij. loco iuncta. l. remouet. cum se. τ ibi glo. ff. de postu. siue procuratorio nomine. §. fina. institu. de excep. τ. j. dicetur licet pro alio aduocare non possit. d. §. remouet. cum seq. vnde alia potest reddi ratio qua3 assignat hic bal. τ Saly. scilicet quia hic accusatus de crimine capitali debet in vinculis causam suam defendere. l. fin. j. de accu. l. iij. j. de custo. reo. τ per consequens non posset alienam prosequi litem. sed certe intelligere hanc. l. in crimine capitali tantum est nimis magna restrictio ad istum tex. ideo pe. τ Cy. Ray. Bal. Saly. τ pau. hic τ ange. in. l. i. §. hoc edicto. ff. de postu. hanc. l. etia3 intelligūt in accusato de crimine etiam non capitali. τ ideo erit tunc ꝑm eos ratio huius. l. quia lex presumit q in tantu3 propter accusationem reus sit occupatus q possit aliene cause intendere. τ etiam innocentiā suā purgare. iuxta illud qui duo festināt τc. l. fina. ibi neq3 enim. ff. de offi. asses. ex qua ratione infert no. pe. Cy. Ray. τ Fulg. q ista lex etiam haberet locum in eo cui mota esset lis omnium vel maioris partis bonorum: quia ista equiparantur cause criminali. argumen. l. fina. j. de reuo. dona. τ institu. de execu. §. item propter litem. iuncto. §. item propter inimicitiam. cum simili. τ quod no. glo. in auc. si dicatur. j. de testi. τ in terminis nostris hoc voluit gl. iuncto tex. in. l. i. j. d reis postula. lib. x. vbi etiam subdit q talis accusatus nō poterit testificari. de quo. in. c. fina. de testibus. τ in. l. testimonium. ff. de testibus. Sed aduerte. quia contra istam ratione3 pe. τ sequa. fortiter facit. quia si illa esset vera sequeretur q accusatꝰ nō posset accusare alium de maiori crimine qd est falsum. l. negāda. q accusa. τ no. per gl. pe. τ doct. in. d. l. is qui reus. unde non video posse defensari rōne pe. nisi dicas q rō sua fallit in casu. d. neganda. q2 cū tunc subsit vna alia maior rō. vt q2 maius crimen non debet silere propter minus ideo lex voluit q accusatus possit accusare conuentum de maiori crimine quamuis habeat necesse vtranq3 causam prosequi. bart. aūt in. l. is reus. in vij. oppo. sentiens illud obiectum videtur respondere. q. d. l. neganda. procedit quando quis accusans suo nomine agit. s3 ista lex procedat quando nomine alieno agit per bar. hic tamē nō sustinet rō pe. Ideo precedens rñsio vr forte melior. τ vide Cy. in. l. i. in. iij. q. j. q accusare. vbi etiam sentit istud contrariū τ non bene soluit. Nec putes in casu. d. l. neganda. qū accusatus accusat exneum de maiori crimine q interim supersedeat super minori. iuxta. l. i. eo. ti. τ. l. minorē. ff. de iudi. vt sic accusatus nō implicet circa duo. q2 illud esset verum quando accusatus vellet accusare accusatorē suū de maiori crimine tunc nō supersedet sup minori. l. q2 res inter alios acta τc. τ in specie hoc firmat Jmo. i. d. l. is q reus. sup gl. pe. ē tex. l3 ipse nō alleget in. l. rex amotax actio. ꝑm lecturā pmā glo. approbatā. ff. rex ammo. ¶ Bar. aūt hic dicit rōnem huius. l. esse q2 si accusatus vellet intentare ꝓprio nomine ciuilē cām deberet in ea supersedere τ tantūmodo ꝓsequi criminalē. l. fi. ꝑm magis cōem intellectum. j. de ordi. iudi. τ ista3 rōnem posuit ēt bar. in. d. §. hoc edicto. vbi etiā posuit aliam rōnem quā posuit hic Ja. bu. sed nō est generalis. τ ex ratione quā posuit hic bar. τ in. d. §. hoc edicto sequitur q reus ꝯdemnatus de crimine non impediret esse ꝓcurator. q2 lata snīa que ēt in rē iudicatā trāsiuerat cessat rō. d. l. fi. de ordi. iudi. S3 Fulg. hic impugnat rōnem quā ponit h bar. q2. d. l. fi. ꝓhibet iter accusatū τ accusatorē posse fieri recōuētionē ciuiliter s3 cū alio quā accusatore n̄ ꝓhibet recōuētio. d. l. rex āmotax actio. ꝑm pmā lecturā. gl. ergo i ꝓposito si tu me accusasti crimialr debeo posse aliū ꝓproprio noīe vel

pcuratorio ciuiliter cōuenire. ⁊ ēt pcuratorio noīe ōbeo te pos se conuenire: qꝛ cā quā tibi moueo nō est mea. l. i. §. in ppa qñ appella. fit. Ex predictis remanet verior ↄclusio ꝙ iste tex. intelligat etiā in crimīe nō capitali. ⁊ ꝙ responsio pet. supra defēsata sit verior. ¶ Una supest difficultas an postq̄ accusatus est ō crimine condemnatus possit esse pcurator. in quo Guil. de cu. in. d. §. hoc edicto. tenuit ꝙ nō: referēs ita tenuisse Host. ita ēt tenet cy. ⁊ bal. in. l. i. de postu. qꝛ si repellit pendente iudicio. vt hic multofortius lata snīa ↄ eū. ar. d. l. diximus. ⁊ idē tenet bar. in. l. neqꝫ. ↄ. de dignita. li. xij. ↄ tenet Bar. ⁊ ange. in. d. §. ħ edicto. ⁊ bal. in. l. cassius. de sena. p. d. §. fi. insti. de excep. ¶ Bal. hic simpliciter dicit ꝙ si est dānatus pro crimine capitali nō pt esse pcu. cum habeatur pro mortuo. l. i. in fi. ff. de ↄ tab. als sic hec distinctio ñ valet. qꝛ quo ad cōparenduꝫ ī iudicio nō habetur p mortuo. d. §. remouet. ⁊ ibi gl. ī v̄bo passus. lꝫ quo ad succedendū. ⁊ quo ad patriā ptātē habeat pro mortuo. d. l. i. de ↄ tab. ⁊. l. i. ↄ. de her. insti. Teneo itaqꝫ ꝙ post sniam possit esse procu. qꝛ cessat ratio hui⁹. l. assignata. ō. ꝙ qui ad duo festinat ⁊c. pro hoc facit iste tex. in. v̄. anteq̄ purgaret. nam post sententiam que transit in rem iudicatam nō est locus purgationi innocentie. ¶ Predictis etiam adde ꝙ lꝫ de iure ciuili infamis possit esse procu. §. fi. institu. de excep. ⁊ no. in. d. §. hoc edicto. ⁊ i. l. ij. ↄ. de digni. lib. xij. tñ limita aliquibus modis: vt p bal. hic ⁊ i. d. l. cassius. ⁊ in. d. §. ait pretor. ⁊ in. l. sed ⁊ milites. §. si ignominie[a]. ff. de excu. tu. ⁊ no. l. dis. accedens. ⁊. v. q. iij. c. fi. ⁊. iij. q. vij. c. infamis. vbi habet ꝙ de iure canonico infamis non dꝫ esse procu. ⁊ ita cōmuniter tenet. de quo p gl. ⁊ doc. in. c. cum deputati. de iudi. ⁊ in. c. imperatoꝝ. de iura. cal. ⁊ Spe. in ti. ō pcu. §. i. v̄. item ꝙ est infamis. ¶ Postremo quesiuit Sal. ħ qd si pcur. iā litē inceperat ⁊ lite pendente accusat de crimine. an poterit prosequi causam prius inceptam. dic vt hic per eū ↄcludentē ꝙ sic nisi ponet in vinculis. facit. d. l. is qui reus. in fine.

m **Ilitem.** Miles non potest esse pcur. alterius etiam coniuncte persone. h. d. ¶ Et ratio huius. l. esse potuit pꝑter publicam vtilitatem: vt hic in fi. Itē ne miles terribilis aduersario videret. vt hic in gl. ar. ↄ. ti. i. l. i. ¶ Hac rōne motus dicit bar. ꝙ milites nostri tē poris si essent potentiores phibent. Adde ꝙ guil. de cu. ⁊ ange. in. l. filius. §. veterani p illū tex. ff. e. ⁊ p gl. ibi dū dicit ī actu militie. ⁊c. simpliciter dicunt ꝙ milites nostri tpis q vadunt p plateas pñt esse pcuratores. idē tenet Spe. in ti. ō pcu. §. i. v̄. itē ꝙ est miles ⁊ Jo. an. in. c. in nostra. ex̄ eo. ⁊ Jo. fab. insti. ō excep. §. fi. nisi esset in procinctu belli. ar. optimū. i. l. fi. ff. de testa. mili. Nō ob. l. i. ↄ. ti. i. qꝛ respōde qꝫ illa. l. haberet locū ī eo q eēt potentior rōne officij nō in alio vt ibi p gl. ⁊ doc. p quo ē tex. q pꝑie loqt in militia. inducendo vt ibi p bar. in. l. pe. ff. ō ali. iud. mu. ⁊ ista faciunt an priuilegia concessa militibus habeant locū in militib⁹ hodierni tpis[b]. de quo vltra pdicta vide p bar. ⁊ oēs. in. l. i. in fi. ō. de iuris ⁊ fac. igno. per Spe. ⁊ Jo. an. in ti. de accu. §. i. v̄. Item excipitur ꝙ est miles. p Joā. de bel. in auc. de mā. pn. §. fi. p Guil. ⁊ bal. in. l. milites. ff. ex qb. cau. ma. p Jo. fab. in rubrica. de testa. mili. per barto. in tractatu de qōnibus ad fi. ↄ. de questi. l. milites. ⁊ in. l. fi. ↄ. de iur. om. iudi. ⁊ per bal. in. l. in testamento. ↄ. de test. mili. ⁊ Saly. in. l. qui prohibetur. ↄ. qui ac. nō pos. ⁊ ange. ⁊ Imo. in. c. raynutius. de testa. ⁊ quod no. per bal. in. l. i. ↄ. qui bo. cedere pos. ⁊ dixi plene in rep. l. centurio. ¶ In glo. in verbo rescripto. ibi deserat militiam hec vera propter publicam vtilitatem: vt hic per cynum. ¶ In ea. ibi idem in clericis[c]. adde gl. ⁊ docto. in. l. i. §. seium ff. de postula. ⁊ in. d. §. veterani. in versi. pretermissum. ⁊ in. l. femine. ff. eo. ⁊ ħ plene per Cy. ⁊ ray. ⁊ per specu. in titu. de procu. §. i. versicu. item ꝙ est monachus. cum sequen. per Innoc. ⁊ docto. in. c. cuꝫ. J. ⁊. a. de re iudi. sic habetur extra de postul. per totum. ⁊ maxime. in. c. fina. eodem titu. ⁊ in. d. c. sopite de censi.

q **Uod quis.** Procurator ad lites constitutus non potest ante lit. contesta. alium substituere. hoc dicit. ¶ No. quod dixi in summario ꝙ primo limita non habere locum in articulo i quo disputatur an ipse sit procurator. quia quo ad illum articulum incontinenti substituere potest quoniam quando disputatur ō mandato illo censetur esse propria causa[d] procuratoris: vt no. glo. fina. in. l. licet. ↄ. eo. ex quo infert hoc bal. ibi ⁊ hic ⁊ Saly. etiam sequitur. ¶ Secundo fallit in procuratore rei qui satisdedit iud. sol. quia post satisdationem incontinenti dicitur effectus dominus. vt. l. ticius. ff. eo. quod videtur intelligere bal. salyce. ⁊ pau. quo ad preiudicium ipsius procuratoris. sed quo ad preiudiciuꝫ domini substituere[e] non potest. quia eadem ratio est in procuratore rei que ē in procuratore actoris. pro quo saly. allegat tex. i. l. neqꝫ in versicu. ad defendendum. iuncto fi. illins. l. ↄ. eod. ⁊ idem tenet ange. in dicta. l. ticius. dic ꝙ aut loquimur in eo qui comparuit cum mandato tanq̄ procurator rei. ⁊ tunc potest non substituere ante lite. contesta. ut dicta. l. neqꝫ. aut loquimur in eo qui comparuit sine mandato. quo casu contra eum debet fieri executio. l. plautius. ff. eodem. ⁊ tunc potest substituere dicta. l. ticius. ⁊ ibi bar. ⁊ ita voluit Joā. an. in. c. i. extra eo. ⁊ specu. in titu. de procu. §. i. ver. sed nunquid defensor. ⁊ est de mente bar. ħ in prima solutione. Tertio fallit vbi esset constitutus procurator ad excipiendum tm̄: quia incontinēti poterit alium substituere: quia super exceptione lis non contestatur[f]. vt signanter dixit bal. in. l. si procuratoreꝫ. §. i. ff. mandati in reportati. antiquis refert ita tenuisse Cy. in addi. ibi. ⁊ ita etiam dicit tenuisse richar. ō saly. subdit tamen bal. ꝙ ray. tenebat contrarium. qꝛ iura indist. requirunt litem cōtestari vt substitui possit ⁊ quia excipiens dicitur actor in exceptione sua. l. i. ff. de excep. ergo debet esse idem ꝙ in procuratore ad agendum. Adde ꝙ spec. in loco preallegato versi. sed quid si constitutus est ad exceptionem. secutus Ubertum de bo. dicebat ꝙ ante lit. contesta. non poterit substituere. quia in exceptōe bꝫ eū lis cōtestatur. allegat gl. in. c. prudentiam. §. i. versicu. ex confessione. de offi. delega. sed forte vt dicit ibi glo. in fi. que est additio quam sequuntur ibi omnes scribentes non est verum ꝙ super exceptione lis contestet nec hoc reperitur cautū. als sequeretur ꝙ quot essent exceptiones tot esse debeant diffinitiue. ⁊ no. specu. in ti. de exceptio. §. viso. versicu. sed nunquid in ti. de lit. conte. §. penulti. vnde puto idem dicēdū in isto procura. ꝙ in procuratore ad agēdum negocia: quia in vtroqꝫ est eadem ratio: vt patet ex infra dicendis. ¶ Quarto limita in procu. constituto ad causas in quibus lis non contestatur. de quo dic vt per Bar. in. l. ab executore. §. fina. de appella. ⁊ dicetur in. l. nulla. vbi per Barto. ↄ. eodem. ¶ Secundo no. ꝙ procura. ad iudicia potest post litem contesta. alium substituere[g]. concordantie sunt in gl. qꝫ limita nisi fuisset procurator constitutus post lit. cōtesta. ſm gl. magnā. in. l. nihil. ↄ. e. dic vt ibi dicetur. ¶ Secundo fallit in procuratore constituto ad cās criminales. quia non videtur esse dominus litis[h] per lit. contesta. cum verba sententie non debeant referri ad eum. sed ad dominum. l. fina. ↄ. de iniur. secus in ciuilibus. l. i. ⁊ ibi no. ↄ. de sen. ⁊ per hanc rationem infert ange. in. l. i. ff. eo. ad hoc ⁊ dicit ꝙ Bal. de ħ dubitauit ⁊ indecisum reliquit. dicit ꝙ voluit allegare Bal. in. l. reos. in. x. col. ↄ. de accusa. vbi reliquit super hoc cogitandum. sed ange. in. l. i. ff. de do. reprehendit istam fallentiam per tex. in. c. i. extra eod. in. vi. vbi in spiritualibus in quibus verba sententie non possunt referri ad procurato. laicum potest fieri talis substitutio. ¶ Quid autem in procuratore ad negocia magis communis conclusio est ꝙ aut est generalis ⁊ potest substituere quandocunqꝫ etiam ad preiudicium dñi. d. l. si procuratorem. §. i. l. cuicunqꝫ. in fi. cum seq. ff. de institu. l. i. §. magistro. de exerci. quod intelligit sing. hic saly. si uelit substituer super particulari negocio. secus si in totū: qꝛ tunc eēt

a ¶ Ignominie. dicit ibi bal. ꝙ pcuratorī famis nō pōt eē ī roma na curia.

b ¶ Hodierni tpis. vide late p alex. i. l. i. ff. de vulg. ⁊ pu. lud. ro. cō si. cccccvj. fra ci. de are. ↄsi. xij.

c ¶ Clericis. an cleric⁹ possit eē pcura. laici vid fedr. ↄsi. cclxx. ⁊ qd si nō sit oppositū ī pria istātia an ī cā appellatiōis possit oppōi vid p roma. cōsi. cccl xxxiij.

d ¶ Propa cā. facit ꝙ dic roma. singu. suis ꝙ substitut⁹ dꝫ cauere pcuratorē ratū habituꝝ si dñm ꝙ vr̄ intelligedū cū si hūerit mādatū spāle ad substituēdū qꝛ tē si hꝫ mādatū vr̄ substitut⁹ a dño p ea ꝙ volūt. d. ō rota decis. suis ccxxij. de pcurato. i nouis.

e ¶ Substituere si pōt. adō ꝙ hāc eādem opi. tenēt. d. ō rota deci. ccc cxx. incipiēte. si cōmittat auditori vsus fi. p iura ⁊ auctitates q̄ ħ all. d. alex. ſꝫ ipi limitāt pdicta pcedere i mere ciuilib⁹ ⁊ p phāis. ⁊ ita dicūt fuisse snīa tū i illo articulo.

f ¶ Lis nō cōtestat. ō ħ per lud. ro. ↄsi. ccxlj. vbi ēt an pr̄ i bōis i q. b⁹ hꝫ vsūfructū possit afilitē ↄte. ↄstituere pcuratorē absqꝫ filij cōsēsu.

g ¶ Aliū ↄstituer. ō ħ p oldra. ↄsi. cxxx. ⁊ ibi an mādatū finiat morte substituētis vel dñi.

h ¶ Dñs litis adō ꝙ idē tenēt. ō. de ro. decis. pꝑie alle. i apostilla i v̄bo substituere.

regulare.l.i.in fi.cũ duabus sequẽtibus.ff.pro socio.l.qs ergo
casus de .pcu.⁊ i hoc bar.hic cõiter hr̃ corrupt⁹ adeo q̃ nõ põt
pcipi eius itẽtio.s3 puto eũ voluisse sentire q̃ tũc nõ videaṫ ali
quo mõ intẽtata vtilis si nõ fiat mẽtio de ɔ̃ctu a quo causabaṫ
cessio.p.d.l.i.ff.p socio.si vero fiat mẽtio ð cessione tũc d3 attẽ
di ɔclusio libelli.s.an petat ɔdẽnari sibi .pcuratorio noĩe in rẽ
suã.an ṽo simplr̃ .put fuit.s̃.distinctũ in supiori mẽbro p eãdẽ
rõnẽ ⁊ in dubio p̃sumeṫ deduxisse id qð est sibi vtilius. q: ṽba
debẽt interptari .p l.bellante.l.si qs intẽtione.ff.de iud.⁊ huic
ɔclusiõi vr̃ adherere ẽt bar.⁊ ange.in.d.l.si qs in rẽ.⁊ expressi⁹
in.d.l.si duo.ð sol.vbi ẽt tenẽt q̃ qñ ex libello nõ appet cogaṫ
actor declarare:an intentauerit directam vel vtilem p.l.si duo.
in prin.⁊ ista ẽt vr̃ intentio bal.hic q̃ subdit q̃ vbi non transit
vtilis sine cessione d3 fieri mentionẽ de cessione si qs intẽtet vti
lẽ.Si aũt intentet directã d3 fieri mẽtionẽ de mãdato exercitij
directarũ.⁊ dicit ita voluisse Ja.bu.⁊ Bar.Saly.ẽt ñ discrepa
bat ab his q̃ dixi.s̃.dũ retuli opi.bar.ꝑterq̃ iquãtũ bar.vult q̃
si agẽs petat sibi cõdẽnari .pcuratorio noĩe i rẽ suã vr̃ itentata
directa.nã ẽm Saly.imo potest videri itẽtata vtilis si facta erat
mẽtio de cessione vel de ɔ̃ctu ex quo trãsferebaṫ vtilis.quia illa
verba magis sonant de vtili q̃ directa vel saltẽ eque bñ.⁊ rñdet
ad.d.l.plane.qð ibi constabat q̃ agebaṫ directa.tñ in hoc nõ
sto cũ Saly.quia communis opi.est in ɔ̃rium p.d.l.plane. ꝑte
rea dato q̃ actor dicat illa ṽba v3 i rẽ meã tñ id ð necessitate ta
cite inerat.Unde ista expressio nihil d3 operari.l.iij.ð.le.i.sicut
si simpliciter petijsset condemnari sibi tanq̃ .pcuratori ex quo
acta erat mentio de cessione vel ɔ̃ctu ex quo trãsferebaṫ vtilis.
⁊ efficiebatur procurator in rem suam.ray.aũt.i.d.l.si duo. cũ
quo cõcordat ibi ang.Raph.⁊ imo.dicit q̃ vbi facta est mẽtio
de cessione ⁊ in conclusione concludaṫ ɔdẽnandũ ad dandum
actori simpliciter non est uer q̃ intelligatur intentata vtilis:q:
illa verba per que petit ɔdẽnari sibi pñt intelligi dupliciter.s.si
bi ⁊ procuratorio noĩe cedentis ad vtilitatem tñ actoris. Item
possunt intelligi sibi vt cessionario virtute vtilis.⁊ ideo censeṫ i
tentata via que est sibi vtilior.d.l.si quis intentione.pro quo fa
cit q: verba posita in narratione libelli in quo fuit facta mentio
de cedente pñt intelligi repetita in cõclusione libelli.ar.l.ticie.
§.idem rñdit de ṽ.ob.⁊ sic in hoc isti reprehendunt opi. bar.
spe.ṽo.in ti.de procu.§.fina.ṽ.sed queritur an talis libellus.
dicit q̃ in dubio uideṫ intentata directa facit.l.i.in fi.ff.si ager
vec.Sed istã secũdã opi.reprehẽdit imo.in.d.l.si duo.q: imo
vbi rõ materie subiecte pariter se habet ad vtrãq3 d3 ad vtran
q3 referri.ar.l.si vno.in prin.ff.locati.iuncta.d.l.si qs intentio
ne.¶ Pau.hic.⁊ in.d.l.si quis inentiõe.simplr̃ recitat.d.opi.
Spe.nec aliter approbat nec improbat.De hac materia etia3
vide aliqd per bal.i.l.si genero.ĵ.de iure do.vera mihi vr̃ opi.
bar.put.s̃.recitaui.ꝑterq̃ in.d.l.si duo in quo ipsi videnṫ me
lius loq p predicta.¶ Sed superest vna difficultas necessaria
ad predicta.s.an sicut qñ ex ɔ̃ctu transit vtilis sine cessione.⁊ tñ
nõ transit exercitiu3 directaꝝ nisi mãdeṫ.d.l.fina.idem si i ces
sione.vt p eũ transeat vtilis tñ non exercitium directarum nisi
mandeṫ saly.hic putat non transire q: hoc non reperitur iure
cautum.non ob.l.plane.q: loqtur in eo qui est cõstitutus .pcu.
in rẽ suã a iudice vel a lege mediãte facto iudicis ex necessitate.
sed bal.in.l.i.in.vj.col.ĵ.de ac.⁊ obli.t3 indist.q̃ per cessionem
factam ab hoĩe transeat exercitium directaꝝ per.l.si .pcuratorem
§.fi.in fi.ff.mãdati.vbi per cessionẽ vr̃ ɔstitutus .pcurator er
go h3 exercitium directaꝝ q̃ exerceṫ .pcuratorio noĩe.d.plãe. ⁊
istã opi.teneo quã ẽt tenuit ia.bu.h in discursu.l3 saly.i. d.l.i.
teneat ɔ̃ bal.⁊ rñdet ad.d.l.fi.q̃ itelligiṫ de .pcu.i rẽ suã.C.in
prope.⁊ ad hoc ẽt vide qð no.bar.i.d.l.i.p⁹ gl.i ṽ.mãdatũ .
dũ q̃rit an sit drĩa iter cedere ⁊ mãdare.¶ Ex hoc vr̃ q̃ nõ bñ
dixerit hic bal.dũ vult q̃ vt videaṫ intentata directa sit necesse
fieri mentionẽ mãdati.⁊ ñ sufficiat mẽtionẽ fieri cessiõis. vt.s̃.
retuli q̃si videaṫ velle q̃ p cessionẽ ñ videaṫ mãdatũ exercitiu3
directaꝝ. Ex his ẽt p3 q̃ bar.recte fecit drĩa3 an sim⁹ in casu in
quo ex ɔ̃ctu trãsit vtilis sine cessiõe vl nõ q̃ prio casu nunq̃ pt
videri intẽtata directa nisi fiat mẽtio de mãdato.d.l.fi. sec⁹ qñ
ẽ facta cessio ẽm opi.bal.in.d.l.i.quã.s̃.tenui.¶ Que aũt sit
vtilitas an videaṫ intẽtata directa vel vtilis colligiṫ ex no.p gl.
⁊ doc.in.l.si qs itentiõe.⁊ i.l.quotiẽs.i pn.de admi.tu.p bar.
in.l.post dotem.in fi.ff.so.ma.p bal.i rub.ĵ.de pui.
dotis.⁊ i.l.ij.i.ij.col.ĵ.qñ fisc⁹ vel pua.⁊ i.l.hr̃dẽ .ĵ.
de here.ac.ĵ.qb⁹ locis plures vtilitates hñṫ.⁊ aliam
ponit h bar.q: intẽtãs directã d3 añ lit.ɔ̃te.pduceṫ
istrm cessionis.secus si vtilẽ vt hic p eũ:cui addõ spe.
in ti.de instru.edic.§.nũc dicamus.ṽsi.sed nũqd ec
ce.⁊ ibi no.⁊ bar.i.l.i.§. editiones.ff.ð edẽ.⁊ p io.
an.⁊ do.ant.in.c.i.de .pba.¶ Et istud hic limitat
bal.p no.p Inno.i.c.i.de .pba.s3 illud dcm̃ Inno.
itellige ⁊ declara.vt per bar.i.l. edita.i pe.col.i ṽ.
h facit ad qõnẽ.s̃.de edẽ.¶ Alia quo ad formã li
belli qñ intentaṫ vtilis vide p bar.i.l.si culpa.de rei
vẽ.⁊ i.l.i.ð ac.⁊ ob.⁊ p bar.i.l.p diuersas.ĵ.mãdati

s **I procurator.** Si procura
tor egrediṫ
fines mãdati nõ p̃iudicat ipso iure dño s3
si ñ egrediṫ [a] p̃iudicat mero iure tñ si fraudẽ vel do
lũ admisit aduersus ipm̃ succurriṫ dño p actionem
mãdati.h.d.¶ No.ex tex.iuncta gl.q̃ hñs plena3
ꝑtãtẽ seu mãdatũ p inde ẽ ac si hr̃et liberã ẽm bar.⁊
oẽs h p bar.⁊ ãge.i.l.si .pcu.cui libera.ff.e.idẽ si in
mandato dicaṫ q̃ possit ea q̃ põt dñs ẽm bar.bald,
ange.⁊ Saly.hic allegãt.l.i.i pn.iũcta gl.mag.i ṽ.
dñium. i fi.ff.de of..pcura.ces.⁊ bal.i.l.iij.ĵ.de bo.
mr̃.⁊ ant.de bu.i.c.fi.ð dila.⁊ Moder.i.c.ad agẽ
dũ.in fi.de.pcura.i.vj.⁊ p bocifero q̃ ex hoc vr̃ ṽifi
cari opi.arch.i.c.i.de rescrip.i.vj.vbi tenuit q̃ hñs i
mãdatis posse facere id qð pt dñs [b] pt porrigeṫ ma
num ad ea q̃ spãle mãdatũ reqrũt allegat id qð ha
beṫ.in.d.c.fi.de dil.qð cõprobo ex p̃dictis.nã hñs
generale cũ libera põt ea q̃ reqrũt spãle mãdatũ:q:
hr̃e liberã ⁊ hr̃e spãle mandatũ equipanṫ. vt .pbaṫ
i.d.c.q ad agẽdũ.in fi.⁊.l..pcu.cui libera.⁊.l.man
dato generali.⁊ qð ibi bar.post gl.ff.e.⁊ exp̃sse no.
in.l.i.ĵ.ẽt p .pcur.in integ.resti.pe.ubi ad hoc alle
gat tex.in.l.iusiurã.qð ex ɔuentione.§.fi.in. ṽ.uni
uersorum de iureiuran.⁊ idẽ no.bal.i.l.illud.§.i.ð
mino.ubi dicit hoc eẽ ualde quotidianũ.ergo cũ h
habens in mandatis posse generaliter facere qð pt
dñs dicaṫ hr̃e generale cum libera.d3 posse aggredi
reqrentia spãle mandatũ.⁊ ita puto p p̃dicta:l3 io.
an.i.d.c.fi.de dila.dixerit q̃ hñs mandatũ.ad ea q̃
põt dñs nõ dr̃ posse ea q̃ reqrunt spãle mandatũ. ⁊
cũ eo ɔcordat Guil.de cu.in.l.i.ff.de of..pcu .in.i.
lec.p illũ tex.ubi hñs liberã nõ põt facere uenditio
nẽ p̃iudicialẽ seu nõ expediẽtẽ dño.s3 põt rñderi .p
ut colligiṫ ex no.p bal.ibi dũ dixit q̃ aut qs h3 libe
rã a.l.⁊ ñ põt semp alienare nisi faciat ɔditionẽ dñi
meliorẽ.d.l.i.aut h3 ab hoĩe:⁊ tũc põt.¶ Intellige
tñ q̃ nũq̃ uirtute talis mãdati põt dilapidare dona
re aut delinquere.de quo ad ista ñ vr̃ hr̃e spãle man
datũ.l.si pr̃.ff.q̃ in frau.cred.⁊.l.filiussa.ff.de dõa.
⁊.l.creditor.§.lucius.ff.mandati.vbi dr̃ q̃ ẽt in tali
mãdato nõ uenit q̃ possit dolũ cõmittere ⁊ no. Ja.
bu.⁊ bal.hic.¶ Ut ẽt hr̃e liberã ille in cuius mãda
to dñs .pmisit ratũ hr̃e qcqd [c] geret taľ.pcurator su
us ẽm bar.i.d.l..pcurator cui libera.allegat.d.l.i.ð
offi..pcu.ces.Itẽ tenet hic Frã.ti.q ad hoc allegat.
c.p tuas cũ ibi no.ð arb. ⁊.c.cõtigit.ð trãsac.S3 cõ
muniter teneṫ ɔ̃ut tenet pe.Cy.Saly.⁊ bal.h ⁊ fir
mat glo.⁊ doc.in dicto.c.contingit.⁊ in.c.dilectus.
de reli.do.⁊ in.c.ex parte de rescri.⁊ sentit glo . in.l.si
procurator.in uerbo ratum.ff.eod.que sentit q̃ illa
clausula tanq̃ superflua nihil operatur.⁊ hoc etiam
expresse ibi not.Ange.inerat eni3 ibi illa clausula ta
cite ut hic in uerbo quod si plenam.cum si.ergo ex
pressio nihil operatur.l.non recte.ĵ.de fideiuss.⁊ idẽ
tenet bar.in.l.i.de offi.procu.ces.⁊ Jo.de fan.⁊ do
mi.in.d.c.qui ad agendum.in fi.ubi referunt ita te
nere dños de rota conclusione.ccclxxx.i ãtiqs.Et ro.
in.l.in .puinciali.§.i.cum se.de ope.no. in addi.no

a¶ Egrediṫ. inquantũ .d. iason hic con firmando re gulam alle.lu do.ro.cõsilio cclvj.q̃ hñs mandatũ3 ex vna grã acce ptandi bñfici um nõ põt ac ceptaṫ ex alia adde eũdẽ lu do.cõsi.cccx. xx.vbi habẽs mandatũ ad postulationis actũ ⁊ ad ab soluẽdũ a vi culo p̃oris ecclesie non põt ad actum trãslatiõis .p silire.⁊ vicari us epi habẽs mãdatũ ad re signatiõe3 bñ ficio: ex cã p mutatiõis nõ põt p̃mutare ⁊ iason. dicta vide p maio ri pte ɔ̃si. xcii ij.p ludo. ro. cõsi.cxxiiij.

b¶ Id q̃ pt dñs.de hoc p bal.cõsi. cccc xxxij.ij.li. per alex.cõsi.xxij. i.li.vbi late ð his q̃ hic di cit ⁊ an possit tolleṫ q̃ a dño ordiata sũt vl de p ro. cõsi. lxv.

c¶ Quicqd. q̃ habeat vi3 specialis mã dati uoluit ro ma.ɔ̃si.xciiij.

eadem ratio ꝙ eſt in ꝓcuratoꝛe ſpeciali.pꝛo quo fa‑cit.qꝛ idem dꝫ operari genus quo ad genus ꝙ opaꝛ species quo ad ſpēꝫ.l.ſi duo.in fi.ff.de admi. tut o. ¶ Itē qꝛ in generali ꝯceſſione adminiſtrationis cenſetur electa induſtria perſone cū cōmiſſio ſit magis grauis ꝛ ardua.c.fi.cum glo.iij.ꝛ ibi no.Inno. de of.deleg.ꝛ ī pꝛopoſito no.Bal.in.l.i.§.ne autē.de cadu.tol.ꝛ iſta ē magna reſtrictio ꝛ limitatio.ad.l.ſi ꝓcuratoꝛem.aut loquimur in ꝓcuratoꝛe ſpeciali. ꝛ tunc nō poteſt regulariter ſubſtituere: quia vꝛ electa īduſtria perſone ſi certa ꝛ limitata foꝛma ñ fuit ī mādato inſerta: vt qꝛ fuit pꝛocuratoꝛ conſtitutus ad vēdendum fundum non limitato pꝛecio.l.in vſucapionibus.§.i.verſi.item adijciendum.ꝛ ibi no Bar. ff. de diuer.ꝛ tempoꝛa. pꝛeſcri.ꝛ no.Barto.in. l .i. ad fi.ff.de of.pꝛocura.ceſ.Secꝰ ſi ſit data certa ꝛ limitata foꝛma . c. is cui.de of.deleg.in.vj.in.i. reſponſo. ꝛ ita intelligit bar.i.l.ſi ego.ff.quod vi aut clā.ꝛ cuꝫ hac doctrina ēt videtur cōcoꝛdare bal.Saly.ꝛ pau. hic lꝫ ipſemet Saly.ꝛ ang.hic videanꝛ velle ꝙ in caſu.d.l.in vſucapionibus.non negeꝛ ꝙ ibi ille pꝛocuratoꝛ videaꝛ habere ptātem ſubſtituendi.vt ibi per glo.lꝫ emptoꝛ nō poſſet vti acceſſione pͥmi mādatarij niſi mandans dederit mandatario pͥmo poteſtatē ſubſtituendi ꝛ ſm Saly.nō videꝛ ꝙ in caſu illius l.dicaꝛ electa induſtria cū ī illo actu venditionis nō videaꝛ neceſſaria induſtria pſone ſeu magna infoꝛmatio ſecus vbi requireretur magna infoꝛmatio .d. c. is cui. Teneo cōem intellectuꝫ ad.d.l.ī vſucapionibus.nam ſi in caſu illius.l.pͥmus mandatarius hꝫ a.l.poteſtateꝫ ſubſtituere nō feciſſet differentiā text. ibi an pꝛimꝰ mādatarius fuiſſet ꝯſtitutus cum ptāte ſubſtituere vel non. ¶ Fulg.hic tenet ꝙ tā generaꝛ ꝙ̄ ſpecialis poſſit ſubſtituere qꝛ idem operaꝛ genus ꝛc̄.d.l.ſi duo.ꝛ rñdet ad.l.in vſucapionibus. ītelligendo eū ꝓut facit Saly.ſꝫ nō reſpōdet Ful. ad .c. is cui . vbi eſt tex.ꝑ opi.Bar.nō ob.d.l.ſi duo . qꝛ fateoꝛ ꝙ generalis ꝓcu.non pōt ſubſtituere ī eo genere ſibi commiſſo ſicut neqꝫ ſpecialis in ſua ſpē.Et ex pꝛedictiſ infertur ad id qꝺ no.bal.i.l.ī epl'a.ī fi.ĵ. de fideicō.vbi no.dixit ꝙ vbi eſt cōmiſſum negociū ꝯſcie tue[a] nunꝙ̄ poteris ſubſtituere.allegat no.ꝑ gl. in.l.ſicut.ff.de arb.ad quod etiā vide bal.in.l. nulli maxīe circa.ij.col.ꝺ epi.ꝛ cle.ꝛ qꝺ no.gl.ſing. in.c. ſtatutum.§.aſſeſſoꝛem.de reſcrip.ī.vj.ꝛ qꝺ no.cy.in l.id qꝺ.ī.xiij.col.de epiſ.ꝛ cle.vbi tangit an executoꝛ vltīe volūtatis poſſit aliū ſubſtituere.de quo Jac.de bel.ī auc̄.de eccle.ti.§.ſi qs edificationē.ꝛ Jo .an.ī addi.Spe.in titu.de inſtru.edi.§.nunc vero aliqua in additione que incipit hoc edictū ꝛc̄.ꝛ aliquid ꝑ bar.ī.l.ī vēditione.§.fi.de bo.aucto.iud.poſ.ꝑ ange.ī.l.cum debitoꝛem.ff.rē ra.ha.ꝑ bal.in repetitione.l.j.in.vj.col.de leg.ij.ꝛ in.d.l.nulli.ꝛ in.l.cū magiſtratus.ĵ.qñ ꝓuo.ꝛ in.d.l.in epiſtola. ¶ Et ex pͥdictis ēt infertur an procur.conſtitutus ad matrimonium ꝯtrahendū poſſit alium ſubſtituere.ī quo dic ꝙ non ꝓpter magnitudinem pꝛeiudicij vt eſt caſus.ī.c.fi.extra.e.in.vj. ¶ In oībus tñ caſibus in quibꝰ dixi ꝙ pꝛocu.ad negocia non pōt ſubſtituere.limita vbi pꝛocuratoꝛ vellet ſubſtituere nuncium cū ſpecifica cōmiſſione nō aūt ꝓcuratoꝛem. qꝛ tūc ſic qꝛ faciēs per nunciū ꝓpꝛie dicitur facere id qꝺ facit nūciuſ. qꝛ non dicitur pꝛeſtare niſi nudum miſteriū. l.ꝙ auteꝫ §.fi.cū.l.ſe.ꝛ ibi bar.ff.de ꝯſti.pe.l.pꝛ ex ꝓuicia .ff. de manu.vidi. Ita ſignanter dixit bal.ī Rubꝛica .ĵ. de exercito.ī.iij.col.bñ facit qꝺ no.ange.ꝛ Imo.in l.gallus.§.foꝛſitā.ꝺ lib.ꝛ poſthu.ꝛ quod no.bar . ī l.i.§.item acqrimus.ſuper ꝟ.ceterū.ī fi.de acq.poſ. ꝛ Jo.cal.ī.c.poſt ceſſionem.ad fi.de ꝓba. ¶ Et qꝛ in nūcio an poſſit alium nuncium ſubſtituere ſolum bal.memini hoc tangentem ī.d.l.ſi ꝓcuratoꝛem.§.j.in repoꝛtati.antiquis vbi tꝫ ꝙ non allegat in argumentuꝫ ea que no.hic pe.nam nuncius nihil debet agere de ſuo.ſed nudum miſterium circa mandatum pꝛeſtare.dicta.l.ꝙ autem.§. fina.cum.l.ſequenti. ¶ Quid in pꝛocuratoꝛe mixto ſcilicet ad iudicia ꝛ negocia.dic vt hic per Barto.ꝛ ad tex.in.l.neqꝫ.ĵ.e. dum loquitur in tutoꝛe ꝛ curatoꝛe. ¶ Que autem ratio differētie ſit inter pꝛocuratoꝛem ad negocia ꝛ pꝛocuratoꝛem ad iudicia dic ꝙ in negocijs lis non conteſtatur.nec poteſt augeri effectus per aliquem actum exercendum a pꝛocuratoꝛe adeo ꝙ ꝓcuratoꝛ efficiatur dominus.ſecus in pꝛocuratoꝛe ad litem .d.l. ab executoꝛe.ī fi.ꝛ dicta.l. nulla ſꝫ Bar.ꝛ Saly.hic.ſed do. de ſancto gemi.in.c.j.extra eo.ī.vj.vbi tangit hanc materiaꝫ dicit ꝙ ratio eſt.quia communiter in negocijs non agitur de taꝫ graui pꝛeiudicio ſicut in iudicijs.ꝛ ita dicit pꝛobari.in.c.fina.eod. ſed hec ratio non eſt generalis. ¶ Poſtremo tangit Cy.an ille qui eſt inhabilis de iure ad exercendum officium pꝛocurationis ſubſtituere poſſit habilem de quo vide Barto.in dicto. §.item acquirimus.ſuper verſi.ceterum.ad ea que al's ibi dixi remitto. ¶ Et an pꝛocuratoꝛ poſſit poſtea reuocare ſubſtitutū vide hic per bal.ꝛ bar.in.l.vero.§.ſunt quidam.ff.de ſolu. ꝛ ī .l.ante litem.ff.eo.ꝛ per bal.in dicta.l.ſi pꝛocuratoꝛem.§.j . in. repoꝛtati.antiquis.

q Ui ſtipendia.

Miles bona fide pꝛocu. conſtitutus in reꝫ ſuā caꝫ agere poteſt.h.d. ¶ In tex.ibi verecunda vt qꝛ debitoꝛ militis non valens aliter ſoluere ceſſit ſibi iura contra aliuꝫ debitoꝛem ipſius cedentis. ¶ In glo.in verbo honeſta .ibi .l. penulti.ff.de alie.iudi.mu.cauſa fac.ſed an in dubio pꝛeſumatur ceſſio facta in fraudem adeo ꝙ habeat locum diſpoſitio dicte.l.pe.pe.ꝛ Ray.hic dicunt ꝙ non quia dolus non pꝛeſumitur niſi pꝛobetur.l.quotiens.§.qui dolo.ff.de pꝛoba.l.merito.ff.pꝛo ſocio.dicunt tamen ꝙ cano.tenēt ꝙ eoipſo ꝙ fiat alienatio in clericum pꝛeſumatur facta in fraudem adeo ꝙ habet locum ti.ff.de alie.iu.mu.cauſa fac.ꝛ.c.fina.de ali.iud.ꝛ plus voluit ibi glo.no.que voluit non valere ceſſionem factam a layco in clericum tanꝙ̄ factam in fraudeꝫ.[b] de quo vide per bar.ꝛ alios.ī.l.fi.in fi.ff.de alie.iudi.mu.iunctis no.per eum.in.l.itē §.fi.eo.ti.ꝛ aliquid per cy.ꝛ bal.in.l.per diuerſas.in pen.q.ĵ. mandati.per Spe.ꝛ io.and.in ti.de ceſſio.ac.§.j.ꝟ.ſi vero dubitat . ꝛ multum placet concluſio Saly.in.d.l.per diuerſas.in pe.q. ¶ In glo.in verbo rem ſuam.no.ex tex.ꝛ glo.ꝙ appellatione pꝛocuratoꝛis pꝛopꝛie non venit pꝛocu.in rem ſuaꝫ[c] quod eſt no.ſm Bald.hic pꝛo ſtatuto loquente de pꝛocuratoꝛe.cum gl.tranſit hic Saly.Adde gl.magis expꝛeſſam.in.l.i.in glo.ij. ff.e.vbi bal. repetit idem ꝙ hic.ꝛ bal.idē in.l.i.de act.ꝛ obli. in.ꝟ.qnto ꝗritur ſtatuto caueꝛ ꝛc̄.ꝛ iſta vꝛ veritas ꝑ.l.i.§.in ꝓpꝛia allegata in gl.iūcta.l.i.ī pͥn.ff.e.lꝫ Spe.ꝛ Jo.an.de hꝰ dubitauerit in ti.de ꝓcu.§.fina.ꝟ.vtꝝ aūt ꝓcuratoꝛ in rē. ¶ Ex glo.inducitur iſte tex.per Ja.bu.bal.ꝛ Saly.ad queſtionē.an exceptio ꝗ obſtat cedenti obſtet ēt ceſſionario.de quo vide per bar.in.l.apud celſum.§.ſi cum legitima. de do. excep.ꝑ bal. ꝛ moder.in.l.ſi cum dotem.§.ſi pꝛ.ff.ſo.ma.cū cōcoꝛd.ꝗs al's ibi dedi. ¶ Itē ꝗſiuit hic Ja.bu.ꝛ bar.qūo cognoſcaꝛ in libello.an ꝓcu.in rem ſuā intētet vtilē actionē quā hꝫ noīe ſuo.l.ex legato.ĵ.de le.l.fi.infra qñ fiſcus vel pͥua.ꝛ.l.emptoꝛ.cū ſi .ibi no.ĵ.de here.uel acti.uēdi.An ꝟo intentet exercitiuꝫ directaꝝ ꝗrū exercitium hꝫ noīe cōſtituētis ꝓcuratoꝛē in rē ſuā.ſ.ſi tale exercitium directaꝝ ſibi mandatū ē vt in iuribꝰ ſupꝛa ꝓxīe allegatis.bar.hꝰ facit duo mēbꝛa uolēs ꝙ aut loq̄mur in caſibꝰ in quibus ex ꝯctu tranſit vtilis ſine alia ceſſiōe.ut in ꝯctu uenditionis hꝛditarie.d.l.emptoꝛ.ꝛ in alijs ſi.no.ꝑ gl.in.l.i.ĵ.de ac.ꝛ ob. ꝛ tunc ſi actoꝛ petit ꝯdēnari ſibi ꝓcuratoꝛio noīe in rē ſuam uꝛ intentaſſe directas.l.plane.ff.fami.herc.Ad idē.l.ſi qs in rē.ꝛ ibi no.bar.ff.e.ꝛ intellige tñ ꝙ hoc caſu opoꝛtet ꝯſtare exercitium eſſe mandatū ꝑ.d.l.fi.cum ſi.ſ.allega.Secus ſi actoꝛ non ꝯcludit pꝛocuratoꝛio noīe illius a quo cām hꝫ qꝛ tūc uꝛ intentata utilis cū illa cōpetat ei ꝓpꝛio noīe.ut dixi ꝛ ꝓpꝛio noīe ageꝛ uꝛ ex quo ñ dicit ꝓcuratoꝛio noīe ageꝛ.fac.l.ꝛ magis.ff.ſo.matri.ꝛ.l.ſi ita ſtipulatus.§.griſogonus.ad fi.de ꝟ.obli.ubi actꝰ uꝛ geri ꝓpꝛio noīe potius ꝛ nō ſubintelligiꝛ pſōa alterius. aut loq̄mur in caſibus in qbus nō tranſit utilis ſine ceſſione ꝙ eſt

a ¶ Conſcientie tue . idem dic ſi eſſet clā diſcretiōi tue de qua plurimum confidimus vt dicit ludo.ro.cōſi. cccxxxiij.ꝛ ꝙ cū eſt ellecta induſtria pſone ꝓcuratoꝛ nō poſſit ſubſtituere uoluit idē ro.cōſi. ccclxxj.

b ¶ In fraudem.adde ꝙ ludo.ro . ꝯſi. cccclxix. tenet ꝙ valet.

c ¶ In rē ſuam.qs dicaꝛ ꝓcuratoꝛ ī rē ſuā vide pulchꝛe ꝑ frā. de are.ꝯſi.cxxv. ange.cōſi.lxxix.

a ¶ Legitime factum idem dicit roma cõsilio.lx.⁊ dicit ꝙ iudex debꝫ ipm repellere tanqꝫ nõ habeat mãdatũ sufficiens.
b ¶ Ad sniaꝫ vide pau. de cacõsi. cccxxiiij.
c ¶ Judicis de hoc ꝑ frã. de are. cõsili. xxix.fulg.consili.xxxv.⁊ ibi an finito offõ tutoris sit finitum officiũ actoris.
d ¶ Añ lit.ad de lapũ alleg. xlix.⁊ dicit.ludo.ro. cõsili. ccxlj.ꝙ null⁹ hñs mandatuꝫ a.l.põt cõstituere ꝓcuratorem añ litem cõtest. sꝫ dato ꝙ possit an solus possit vide ro.cõsi. ccclxxix.⁊ an si ipe cũ capitulo cõstituit possit solus reuocare vid fedri.cõsi.ccxiij.

uis.vbi refert ita se ꝯsuluisse.ꝑ.c.cũ cãm.de iura.calũ.lꝫ dicat se tenuisse ꝯ ꝑus.in.l.transactionis.de trãsac. ¶ Si aũt illa clausula apponeref ꝑ illa verba ꝓmitto hr̃e ratũ qcq̃d legitime factũ erit a ꝓcuratore opaf ꝙ poterit repelli ꝓcurator tanq̃ non hñs sufficiens mãdatũ.vt hic.ꝑ bal.⁊ Saly.q̃bus adđ gl.⁊ pau.de liaꝫ.in cle.i.đ ꝓcu.post gl.xxj.q.j.relatio.⁊ idẽ no.bar.in.l.q̃ oia.§.plãe.ꝑ illũ tex.cũ.l.se.ff.eo.⁊ in fi.no.bal.in rubri.j.de exercito.in.iij.col.⁊ i l.cũ mãdati.j.mandati.⁊ expresse ꝑ Spe.i ti.de ꝓcu.in.§.rõe autem forme.ṽ.itẽ excipif ꝙ i ꝓcuratorio.⁊ Jo.an.i.c.fi.đ dila.qđ limita.vt ibi ꝑ do.ant.i fi. ¶ Scđo no.ꝙ snia lata iteruenieẽte dolo ꝓcuratoris nõ reddif nulla si aũt iteruenisset corruptela ꝓcuratoris ꝑ pecuniã corrupti: an tunc snia sit nulla remitto me ad no.ꝑ gl.⁊ doc.i.l.i.s̃.de aduo.diuer.iud.⁊ in.l.i.de sen.aduer.fis.la.li.x.⁊ in.l.i.j.de pẽa iudi.⁊ ꝑ Jmo.i.l.diuus.ff.de re iudi. ¶ Jn gl.i ṽ.si qs.in ꝑn.Sꝫ ꝯ hic no.ꝑ gl.⁊ ꝯ.l.eleganter.§.pe.in fi.vr̃ eẽ tex.in.l.i.s̃.de aduo.diuer.iudi.vbi dol⁹ aduocati fuit cã ꝙ ꝑ sniaꝫ dñs succũberet.⁊ tñ põt etiã agi ꝯ illũ qui obtinuit nõ facta distictiõe an aduocatus sit soluendo vl̃ nõ. Bar.⁊ bal.i.d.l.ij.rñdent ꝙ d.l.eleganter.⁊ ea q̃ hic no.debẽt itelligi qñ ꝓcurator vl̃ aduocat⁹ fuit corrupt⁹ absqꝫ dolo ꝑtis obtinẽtis.sꝫ.d.l.i.intelligif ꝙ cũ dolo partis.sꝫ Jmo.i.d.l.diu⁹.dicit ꝙ ista solutio est ꝯ.d.l.elegãter.§.pe.q̃ loqf etiam qñ aduersarius fuit in dolo quapropter ꝭm Jmo.melior ẽ solutio q̃ tollif ex no.ꝑ Jac.bu.⁊ bar.hic.s.ꝙ in ꝓcuratore dolus eius venit purgãd⁹ ꝑ actionẽ ex ꝯctu.i.actione mãdati.vt hic.iũcta gl.fi.iđ ꝑmus dꝫ agi actione mãdati ꝯ eũ.⁊ si est soluendo dꝫ cessare actio de dolo ꝯ aduersariũ cũ illa sit remediũ extraordinariũ.l.ij.j.de dolo.sed i aduocato dolus eius nõ põt purgari ꝑ actionẽ ex eo ꝯctu: q: i ter aduocatũ ⁊ dñm nõ ꝯhif obligatio ex ꝯctu mandati vel locatiõis vt fuit visuꝫ.s̃.e.in Rubrica p⁹ gl. ideo si tũc aduocatus ⁊ aduersarius fuerunt i dolo põt agi ꝯ quẽlibet.d.l.i.⁊ ꝯ eũ q obtinuit sniam per dolũ petef restitutio in integꝝ.ꝯ aduocatũ ṽo agef de dolo ad reliqua dãna ⁊ expensas.⁊ istud ẽt fuit đ mẽte Saly.⁊ Fulg.i.d.l.i.vbi ad hoc ẽt allegat q: i itegꝝ restitutio cum actione de dolo concurrere põt l.diuus.in fi.de in integrum resti.⁊.l.i.§.ait pretor.ff.de dolo.⁊ no.in.d.l.ij.⁊ quando plures committunt dolum an possit agi ꝯ oẽs ⁊ quomõ vide hic ꝑ Jac.bu.⁊ bar.aliq̃ no.addentẽ in.d.l.eleganter.in prin. ¶ Ex gl.q̃rit h̃ Cy.⁊ Ray.post pe.an ꝓcurator ꝯstitutus ad lit.ꝯte.possit agere cãm vsqꝫ ad sententiam.in quo conclude veriorem esse distin.Spe.in ti.de procu.§.rõne aũt forme.ṽsic.q̃d si dedi.de quo per Jnno.⁊ alios in.c.petitio.ex̃ eo.⁊ ꝑ arch.i c.i.§.i.de ꝓcu.in.vj. ¶ Et an tale mandatũ ad vnũ articulum tantum possit repelli per aduersarium qñ non extenditur ad totam causam.Ray.hic tenuit ꝙ sic quia interest aduersarij ne ꝯtingat mutationẽ fieri i alio procuratore ne in plures aduersarios distinguatur.ar.l.que omnia.in prin.cum gl.ff.e.de quo vide etiam per specu.in.d.§.ratione autem.ṽ.q̃d si constitutus est.⁊ do.ant.i.d.c.petitio.Sequif.l.neqꝫ tutores.

n Neqꝫ tutores.

Tutor ⁊ curator ante lit.cõte.ex sua persona non procuratorem: sꝫ actorem constituunt.pupillus vero ⁊ adultus cum auctoritate sui administratoris ꝓcuratorem constituere possunt.h.d. ¶ No.ꝙ administratores legitimi vt tutores ante lit.conte.procura.ad iudicia non cõstituunt.sed ad negocia bene possunt constituere.l.si procuratorem.§.i.ff.mandati.⁊ per.l.ita autem.§.geilisse de admi.tu.⁊ rationem drie ponit hic bar

to.que ratio fuit etiã đ mente Ja.bu.hic.sed nõ vr̃ bona rõ ꝭꝫ Fulg.hic.quia eodem modo exercitium actõis ⁊ cause spectat cura ⁊ solicitudine ad tutoreꝫ sicut administratio negocij extiudicialis.l.fi.in ꝑn.cũ si.đ admi.tu.ideo videf melior ratio illa quam retuli in.l.ꝙ quis.s̃.eo. ¶ Quibus adde aliaꝫ rõnẽ quã ponit ange.in.l.ij.ff.e.post Ja.bu.in.l.i.e.ti. ¶ Secũdo no.ꝙ adult⁹ nõ potest ad iudicia sine tutoris auctoritate ꝓcuratorem constituere.fallit tamen in casibus in quibus minor habꝫ legitimam personaꝫ ad iudicia.vt hic per bar.⁊ no.Gui.đ cu.in.l.mutus.§.is qui.per illum tex.⁊ ibi bar.ff.eo.⁊ est casus in.c.fina.de iudi.in.vj.⁊ in.c.ex ꝑte.de resti.spo.⁊ ibi vide bonam glo.que cumulat casus in quibus minor solus hꝫ legitimã personam.⁊ per spe.in ti.de actore.§.i.per totam illam colum. ¶ Jn gl.in versi.debeat.ibi impediri ⁊c̃.sed bar.hic ⁊ dy.bal.in.l.decreto.allega.in glo.tenent etiam ꝙ hic sine aliquo ipedimento possit tutor ex sola voluntate sua constituere actorem sicut ⁊ dñs ex sola voluntate procuratorem põt ꝯstituere.l.i.§.vsus.ff.eo.⁊ ad hoc facit iste tex.qui indistincte loquif. Adde ꝙ gl.in.l.curatorem.j.qui dari tuto.⁊ insti.đ cur.§.fi.i ṽbo necessitate.tꝫ ꝙ vbi non est necessarium impedimẽtũ possit actor ꝯstitui.ita demum si subsit aliq̃ iusta cã: puta dignitas tutoris vel alia silis.vt probatur in.d.l.decreto.⁊ ita tꝫ pe.⁊ Cy.⁊ fulgo.hic ⁊ plenius bar.in.l.actor.ff.rẽ ra.ha. ¶ Jn ea.ibi ꝙ ipe tutor ordinabit ⁊c̃.duplex ergo potest eẽ pratica vna quod tutor ꝯstituat actorem cuꝫ decreto iudicis.ꝑ hanc.l.⁊ ꝑ.l.actor j.de act.⁊ obliga.⁊ ibi per bar.alia ꝙ iudex constituat actorem ad postulationem tutoris: vt.d.§.fi.insti.de cura.ꝭꝫ azo.in sũ.de ꝓcura.ver.item constituitur ⁊ Jo.an.in ti.de actore ab vniuersitate constituto.§.i.in addi.inci.in hac forma ⁊c̃. Est bñ differentia quo ad effectum practicãdi cautionem de rato que prestatur per dñm actorem vt signanter declarat bar.in.d.l.si actor.ver.quero de quo cauet. ¶ Jn ea.ibi sed ibi expõe.i.sindici.iste sol.gl.violãt.d.§.si qñ.ꝑterea non est differentia an eꝑs dicat ꝯstituo ꝓcuratoreꝫ vel dicat sindicũ: vt.c.petitio.ex̃ eodẽ.No.bar.i.l.i.§.quibus.quod cuiusqꝫ vni.bñ facit.l.pr̃ seuerinam.§.ꝯditionẽ.de ꝯdi.⁊ đmõ.qcq̃d dixerit h̃ saly.cui⁹ opi.repꝛhẽdif.vt ex ꝑdictis.⁊ ex no.ꝑ bal.in.l.id qđ pauperib⁹ in.i.col.cum se.de epis.⁊ cle.vñ qcq̃d dicat gl.hic.⁊ in.l.i.ff.e.⁊ in.d.§.si qñ.cõis cõclusio est ꝙ eꝑs ⁊ p̃lat⁹ possint añ lit.ꝯt.ꝯstituere ꝓcuratorẽ siue sindicũ.c.i causis.⁊.d.c.petitio ex̃.e.⁊.d.c.cũ cãꝫ.⁊ ibi no.đ iura.calũ.⁊.v.q.iij.c.q: eꝑi.⁊ ibi gl.q̃ assignat no.rõnes inter tutorem ⁊ prelatũ.⁊ no.pe.Cy.⁊ bal.in auc̃.sꝫ hodie.de epi.⁊ cle.⁊ doc.i.c.edoceri.de rescrip.⁊ spe.in ti.de procu.§.rõe quoqꝫ.ṽ.itẽ ꝙ fuit ꝯstitutus a tutore.⁊ in ṽ.Jtem q̃d si canonicus.⁊ ibi ponit vnũ no.ṽ.quod multum cõmẽdat ant.de bu.in.d.c.edoceri. ¶ Prelatus.n.vtitur reb⁹ ecclesie ⁊ ex eis ꝑcipit victũ ⁊ vsuario cõparaf.c.fi.de pec.cle.⁊ no.in.c.cũ ab oi.de vita ⁊ ho.cle.⁊ in.c.pñti.đ offi.ordi.in vj.quod secus est in tutore.ñ ergo mirꝝ si p̃latus ꝯstituit ꝓcuratorẽ ante lit.ꝯte.sicut pr̃ q silr̃ ꝑcipit fructus ex bonis filij: vt ꝓbatur.in.l.i.j.de bonis maternis ponderando illum tex.vt ibi per bar. ¶ Ex hac rõne infertur an rectores hospitalium possint constituere ꝓcuratorẽ añ lit.ꝯtest.⁊ vr̃ ꝙ sic.q: silr̃ deberẽt viuere de bonis hospitalis.cle.q: ꝯtingit.in ṽ.suos vsus.de reli.do.⁊ ita ꝑ rõnem hanc signanter ꝯcludit bal.in.l.orphanotrophos.de epi.⁊ cle.nec memini aliũ legisse hoc dicenteꝫ.⁊ ꝑ eandẽ rõnẽ vr̃ idẽ dicendũ in cõmendatario ecclie cũ debeat đ bonis ecclesie viuere: vt i.c.nemo deinceps.de elec.i.vj. ¶ Jn ea.ibi actor ad oia.dic ꝙ immo ꝭm doc.h̃ ẽt actor põt ad vnaꝫ cãm constitui.l.si actor.j.de appel.vbi lata snia ⁊ interposita appellatione ab actore finitur officium eius: quod esse nõ põt nisi q: non fuerat actor generalis.sed ad vnam cãm.hoc tꝫ ibi gl.cui addo aliam.in.l.i.§.quibus.in ṽbo sindicum.ꝑalle.dũ dicit ẽt in vna ⁊c̃.quã ad hoc põderat bar.i.l.itẽ eorũ.§.si ita eo.ti.⁊ i hac ꝯclusiõe vr̃ residere Joã.an.p⁹ recitatas multas opi.in addi.spe.i ti.de actore ab vniuer.ꝯst.§.i.i addi.icipiẽte hac rõe. ¶ Jn ea.ibi aliđ sit i actore: vt.d.l.itẽ eorꝝ.§.i.⁊.ij.⁊ adde aliã drĩã: q: ꝓcurator dari ꝑt ad cãs futuras.l.iij.ff.e.sec̃ i actore.d.l.itẽ eorꝝ.§.sꝫ si ita ꝭꝫ ꝑmũ itellectũ gl.q tex.tñ loqf i actore vniuersitatis.q̃r istud ꝓcedat dic vt ibi ꝑ docto. ¶ Jn gl.i ṽbo iteruenieẽte.ibi.l.minorꝝ h̃ ẽ verꝝ ꝭm vltimum intelle-

ctū ibi.no.in gl.ꝫ ſm pmū itellectū ibi poſitū quē approbare vr̄ ibi bar.ꝛ cy.ꝛ Ja.bu.hic ille tex.non probaret.¶ Extra gl. q̄ro vtrum executor[a] vltime voluntatis poſſit procuratorem añ lit.cō.ꝯſtituere.dic vt p Spe.in ti.de inſtru.edi.§.nūc ꝟo aliq̄ ꝟ.ꝫ nūqd añ lit.vbi videt̄ tenere ꝙ nō ad agendū.ſed ad diſtribuēdū ꝛ ſoluēdū ꝫ cōmiſſionē executoris ſic p.d.l.ſi pcuratorē.§.i.idē tenuit Ja.ð ra.ꝛ Cy.i.d.l.id qđ paupib[9].in.xiij. q.ꝛ Jo.fab.inſti.de cura.§.fi.ꝫ ia.de are.ꝛ bal.i.d.l.id quod pauperibus.in.v.col.ꝛ in.l.nulli.in.ij.col.in eo.ti.tenēt ꝙ etiā añ litē pōt ꝯſtituere ad iudicia q: executor intentat actionē noīe ſuo.ꝛ iſtā opi.ēt refert Jo.an.ſup.d.ꝟ.ꝫ nūqd añ lit.cōte.ꝛ nihil firmat.ꝯ̄ria opi.vr̄ tutior cū iure nō pbet̄ ꝙ executor intentet actionem nihil ſub noīe officij ſicut ꝛ tutor.¶ Quid i ꝯiuncta perſona.vide p Cy.ĵ.l.pri.in.viij.col.¶ Querit hic bar.an pcurator ꝯſtitutus a pupillo tutoris auctoritate poſſit p ſolum tutorem reuocari.ꝛ ꝯcludit ꝙ ſic[b] in caſib[9] in qbus tutor plenā admiſtrationē hꝫ circa illū aditū ad quē ꝯſtitut[9] fuit pcurator.q: reuocatio pcuratoris ē actus adminiſtrationis vt ħ per eū.ꝛ iſta vr̄ intētio ſua.ꝛ ita eū vr̄ itelligere Jmol.ꝛ pau. in.l.ſi per epl'aꝫ.de acq.here.ꝛ expreſſius pōit bar.i.d.l.actor ¶ Bal.tū ꝛ Saly.hic intelligūt bar.voluiſſe ꝙ tutor ita demū poſſit reuocare dictū pcuratorē ſi fuit ꝯſtitutus in caſu in quo potuerat p ſolum tutorē ꝯſtitui puta poſt lit.ꝯte.al's ſec[9] ꝛ ita tenent ipſi.ꝫ nō bn̄ accipiunt mentē bar.vt inde vr̄ ex rōe quā reddit bar.ſ.q: reuocatio ē adminiſtratio.Vñ ēt ſi fuiſſet ꝯſtitutus añ lit.ꝯte.poſſit reuocari ſi eſſemus in caſibus in quib[9] ſolus tutor vel curator ſine minore hꝫ adminiſtrationem ad q̄ vide ea q̄ hñtur.ꝛ no.p doc.in cle.fi.eo.ti.ꝛ in.c.ſi duo.in.vj.e. ti.¶ Sed eſt dubiū vtrum ſi pupillus ꝯſtituat pcuratorē cum auctoritate tutoris ꝛ re integra decedat tutor extinguat̄ mādatū bar.reliqt indeciſuꝫ in.d.l.ſi p eplam.i fi.Jmo.tenet ꝙ nō q: nō denoīatur mādatū a tutore ſed a pupillo tanꝗ̄ a ꝑ̄cipali.idē tenet pau.ibi dicens ꝙ ita pōt intelligi tex.ſm vnū intellectū.in.l.ſi qs mancipijs.§.ſi impubes.de iſti.vbi morte tutoris nō finit̄ mandatū .nā dꝫ intelligi qñ mandatū fuit a pupillo cū auc̄.tutoris ne ꝯ̄dicat tex.in.d.l.ſi per eplaꝫ.ꝛ idē tꝫ pau.in d.l.ſi qs mācipijs.¶ Sꝫ raph.ꝛ ro.in.d.l.ſi p eplam.tenēt ꝯ̄ q: exquo neceſſaria erat volūtas vtriuſqꝫ in conſtituendo pcuratorem ꝛ cū morte vnius extinguat̄ voluntas ei[9].l.iiij.ff.loca. ergo dꝫ extingui mandatū:qđ mihi non placet[c].Nā pōe ꝙ cōſtitui actorē ꝛ interuenit p ſolēnitate decretū ꝛ auctoritas iudicis dicemus ne ꝙ morte iudicis mādatū extinguat̄ certe nō q: ħ reqrit̄ p modū ſolēnitatis ad actū.vñ ſufficit ꝙ tpe actus interuenit.lꝫ poſtea ceſſet.l.ad teſtiū.in.ꝟ.ꝯditionē.ff.de teſta. bal.de hoc aliqd tāgit.ſed nihil clare decidit.¶ Vltimo queſiuit ħ cy.an collegia poſſint cōſtituere pcuratorē ſine decreto ſuperioris:ꝛ ꝯcludit ꝙ ſic.ſi ad collegia ſpectabat dñium illi[9] iuris ſuper quo ꝯſtituit pcuratorem vt pleni[9] ħ p eū.ꝛ p bal.ꝛ ſaly.hic q traſeūt cū ad eo qđ vide gl.ꝛ doc.i.l.nulli.ff.quod cuiuſqꝫ vniuer.ꝛ in.d.l.actor.ꝛ p cano.in.d.c.petitio ꝛ qđ nota. bar.ꝛ Jmo.in.l.i.§.ſinautem collegium.ff.ad trebel.ꝛ p bal. in.l.i.ĵ.de ſer.reip.ma.ꝛ in.l.omnes.in fi.prin.de epiſ.ꝛ cle.ꝛ in.l.ſi cautiones.in.v.col.ĵ.qui accuſare.

e **Xigendi.** Ex parte defēſoris nō reqrit̄ mandatum.ſed ſatiſdatio iudi.ſolui.ex pte ꝟo actoris reqrit̄ ꝙ cōparēs p alio habeat mādatū vel ꝙ ſit ꝯiūcta pſona.Et filius admittit̄ ꝗ̄uis ſit minor ad dfēdēdū p̄rēꝫ qñ ꝯ̄ eū poſſet pueiri ad diffinitiuā.h.d.¶ No. ꝙ qs pt̄ cōparere p alio ad defendēdū ſine mandato:qđ ē verū nedū ad totā cāꝫ ſꝫ ad vnū articulū vt pcurator in.l.ij.ibi.ſꝫ nō matertera.ſm bar.ibi.ĵ.de nego.ge.p quo facit id qđ dixit ang.p no.ex iſto tex.ſm vnā lec.poſitā in gl.fi.ꝙ ſicut i cauſis criminalib[9] pōt qs ſine mandato cōparere ad allegādū cās abſentie tm̄.l.ħuū.§.publice.ff.e.ita ꝛ in ciuilibus.vt ē tex.in.l.liberto.§.litē.ff.de neg.geſ.Jnno.in.c.veniens.de accu.ita ampliat̄ tex.in.l.abñs.ĵ.e.¶ Secūdo no.ꝙ talis defenſor tenet̄ ſatiſdare.fallit tñ i cōparēte ad vnū articulū tm̄:puta ad allegādas cās abñtie.vt eſt gl.reputata ſingularis.in.l.in eo.§.i. de re.iur.ꝛ no.bar.ꝛ alij i.l.pe.§.ad crimē.ð pub.iudi.in viij. col.no.moder.i. d.c.veniēs.ꝛ fuit ð mēte gl.fi.ħ ꝛ p bal.ħ.ꝛ i l.reos.in pe.col.de accu.ꝛ ad hoc ēt vide q.ĵ.dicam.ꝛ ad hoc vide ang.in.l.filius q ſatiſd.cog.ꝛ ibi plus ingt ꝙ vbi venit qs ad defenſionē apparentē ex actis nedū ꝙ nō teneat̄ ſatiſdare imo admittet̄ ēt inhabilis vt minor ꝛ mulier.ꝛ ita decidit tenere Jnno.in.d.c.veniēs.p iſtū tex.ꝛ q: ēt ſi nemo veniret iudex ex officio dꝫ ſupplere.q: ſibi ꝯſtat ex actis.vt no.i.l.i.ð.vt q̄ deſunt aduo.qđ dicit eē ꝑpetuo mēti tenēdū ꝛ ſeqtur pau.hic.¶ Certe Jnno.ſolū dicit ꝙ ad cās abſentie allegandas admittet̄ minor:ꝛ forte īfamis ēt ſine ſatiſdatione.allegat iſtū tex.ꝛ.d.§.publice.ſed vbi qs vellet cōparere ꝛ ſuſcipere in ſe iudiciū tanꝗ̄ defenſor nō inuenio ꝙ non teneat̄ ſatiſdare:lꝫ qñ ð fenſio apparet ex actis iudex poſſet ex officio ſupplere p abñte.ſm qđ dixi in.d.l.i.¶ Tertio no.ꝙ coniuncta pſona pōt ſine mādato agere ꝙ ꝑ̄io fallit i ꝯiuncto volēte agere nō ad ꝯiūctū.vt no.in.l.ſenatus.ĵ.de accu.ſm vnū intellectū quē ibi ponit bald. dic.vt ibi p eū.¶ Scđo fallit ſi ꝯiūctus p quo aget̄ vellet pcuratorē dimiſiſſet.q: ꝯſtituēdo illū vr̄ aliū ꝓhibuiſſe agere.ar.l.cū ꝓtor.i ꝑ̄n.ff.de iu.ita no.dixit Spe.in ti.de pcu.§.de ꝯiuncta pſona.ꝟ.qđ agit ꝛc̄.al's ē in ti.de ꝯiuncta pſona.§.i.ꝟ.itē ꝙ agit ꝛc̄. ꝛ ang.in.d.l.cū ꝓtor.ꝛ Jmo.in.c.ex pte decani.in pe.col.de reſcrip.q̄ fallentie nō pcederēt.vbi tutor aut curator vel pcurator agere negligerēt.ut pbat̄ i.l.ſi longius.§.ſi filius.ibi ſi nō ſit.ff.de iu.ꝛ argu. l.filiuſfa.§.i.cū ſe.ff.e.ꝛ no.gl.i.d.l.ſenat[9].¶ Tertio fallit in regrētib[9] ſpāle mādatum:vt ē tex.no.dignus.in.l.pr̄ ħ allegata in gl.iuncta.l.illud.§.i.de mino.niſi ꝯiunctus p quo ageret̄ eēt pdigus vel furioſus:vt ē tex.in.l.q nō reperit̄ alibi ad hoc in.d. l.pr̄.in fi.ꝑ̄n.vel niſi ꝯiunctus vellet īpetrare reſcriptū p ꝯiuncto q: pōt:lꝫ ad īpetrandū reſcriptū reqrat̄ ſpāle mādatū.c.nulli.i fi.ꝛ.c.ex pte decani.ð reſcrip.¶ Quarto fallit in ꝯiuncto agēte ꝯ̄ volūtatem eius p quo agit.l.pōponius.in fi.ff.e.Ex quo īfert no.io.an.in addi.Spe.in.d.§.de ꝯiūcta pſona.in additione q̄ icipit.Et vbertus dicebat ꝛc̄.ꝙ ſi ꝯiūct[9] pro quo agere volo ꝯſtituat me pcuratorē ſpāliter in vna cā ꝑterꝗ̄ in illa agere nō potero.ar.l.maritus.ĵ.e.iūcta.d.l.pōponius.§.fi.qđ intellige niſi ad ꝯiūctū agentē ſpectaret aliqđ intereſſe:vt late p bar.in.l.ſi cōſtāte.in.x.q.ij.ꝑtis.ff.ſo.ma.dum allegat.l.ij.ꝛ.iij.ð lib.cā.¶ Quinto fallit ſi volo agere p ꝯiūcto minore.nā vr̄ ꝙ p miore qs nō poſſit agere niſi interueniſſet ꝯſenſus tutoris vel curatoris:vt ſ̄.l.proxi.contrarium cōmuniter tñ tenent omnes hic ꝛ no.gl.in.l.tutores qui poſt.i verbo inferre.iūcto tex.de admi.tu.ꝛ no.Spe.ꝛ io.an.in.d.§.ð cōiūcta perſona.ꝟ.itē ꝙ is ꝛ ange.in.l.ſꝫ ꝛ he.i ꝑ̄n.ff. eo.pro quo alleg.tex.in.d.l.pr̄.in prin.vbi quando pr̄ admittit̄ pro filio pōt pro eo admitti ēt ſi ſit minor.¶ Sexto fallit i muliere.l.alienā.ĵ.e.qđ intellige.vt ibi no.¶ Septio fallit ſi alius ꝯiūct[9] ꝓximior vellet ad agēdū ꝑferri:qm̄ excluderet̄ remotior coniunctus.¶ Jtē ſi oēs ſint pares[d] in coniunctione ꝛ alter ſit idoneor ceteris ille prefert̄ ꝫ pe.ray.ꝛ Saly.hic ar.l.ſi plures de pig.ac.ꝛ.l.ſi ꝟo.§.hec autē actio.ꝟſi.ſi aūt.ff.de his qui deie.vel effu.¶ Octauo fallit ſi coniunctus vellet agere pro coniuncto ꝯ̄ aliū pariter ꝯiunctū q: nō audiretur ſm predictos doc.hic.argumen.l.ſi duos.ff.e.ꝛ in pari cauſa potior eſt conditio preſidentis.l.ſi ſeruum.§.ſequitur de verbo.obli.facit.l.non ſolum.§.de viro.ff.de ri. nup.quod eſt verum ſm Saly.no.hic.ſi reus fatet̄ debitū.ſecus ſi negat:q: ſaltē ad interrūpēdā pſcriptionē ille agere poterit.pſertim q: negans non cenſetur tunc pari affectione coniunctus ſicut agens. ¶ Nono fallit quo ad ħ vt ſolutionē ꝯiūct[9] agēs ſibi fieri obtiet̄ poſſit:q: ꝯiūcte pſōe ſolui ñ pt̄:l.ij.ff. ð ſol.p doc.vñ petet̄ dꝫ i libello reū ꝯdēnari ſibi ad

a ¶ Executor vide pau.de ca.ꝯſi.cxlviij vbi tꝫ ꝙ ſic ꝛ vid late imo.ad materiam i cle.fi.de pcura.qđ ð ico nomo ꝛ fidei cōmiſ.vide lapum alleg. lxxxj.

b ¶ Quod ſic ad clariorē intelligētiā poſſunt videri q̄ dicit fedri.cōſilio.ccxiij.de ſindico cōſtituto ab abbate ꝛ caplo.

c ¶ Nō placꝫ ſilr̄ nec ange. are.i.§.fi.iſti. de cura.

d ¶ Pares. adde alex.cōſilio.xxvj.primo libro.an aūt ſpuri[9] ad mittatur ad agēdū vid ab ba.i.c.nō nulli ð ꝛſcriptis.

a ¶ Affinitati ideo dicit lu. do. rom. q ardor liciti amoris h3 vi3 cle codicilaris cõsilio. clxxix.

b ¶ Inhabilitatis. sed qd si fuit admissa exceptõ & nõ fuit appellatum uid. ludo. ro. cõsi. ccclxxiiij.

c ¶ Non possit. dicunt dñi de rota. deci. suis q̃ est ulti ma de pcur. q nec iudex nec ptes possunt facere q iudicium fcm cũ minore pcuratore ualeat.

soluendũ creditori. ¶ Decimo fallit sm quosdaz in causis spiritualibus. de quo dic vt p spe. i ti. de cõiũcta psona. i fi. ¶ Ultio fallit vbi cõiuncta persona nõ ageret vt cõiũcta psona: s3 vt pcurator vt dixit bald. & Saly. i. l. i. s. eo. q: d3 attẽdi forma cõparendi. allegat no. p gl. fi. in. l. filius. ff. qui satisd. cog. dũ gl. dicit vel hic pr &c. ¶ Que aũt dicanẽ cõiuncte persone. dic vt p Cy. ra. & Saly. hic per Inno. i. d. c. nulli. per Spe. in. d. ti. de coniuncta persona. i pnci. per bar. in. l. ij. in pn. ff. de accu. & in. l. cui eoꝝ. s. affinitatis. ff. de postu. i fi. per Bal. & ange. i. l. i. i fi. eo. titu. Aliqd p bar. i. l. cũ alienã. C. de le. & bal. in. l. i. i. xxi. col. j. qui accusare. i. l. id qd. de epis. & cle. & i. l. cum acutissimi. de fideicõmis. & in. l. petitiõe. p illum tex. s. de aduoc. diuer. iudi. p Ange. i. d. l. sed & he. per Imo. i. l. ex facto. s. si qs rogatus. ad trebel. ¶ Et id qd dicitur hic icõiuncto extenditur ad amicũ sm Cy. & Saly. hic. q: eadem est rõ. s. affectionis que ẽ causa q cõiunctos agere possit. allegat in argu. l. cuz allegas. j. de castren. peculio milit. & prefec. ãnonaꝝ. li. xij. vbi talis amicitia equipolet affinitati[a]. l. ij. i verbo amici. ff. qui pet. tu. & q: rõ cõionis facit q qs possit ageẽ sine mãdato. all. l. ij. d cõsor. eius. litis q̃to magis rõ affectionis. & istud tenuit Guil. d cu. i. d. l. s3 & he. & bar. i. l. non solum. s. qui alieno. ff. eo. & no. Specu. i titu. de aduo. s. obijcitur. ver. est etiam q̃rtus ordo. Jo. an. i. c. fi. de postu. pro quo facit quod no. gl. in. c. requisisti. in vbo nec est. de testa. iuncta gl. in. c. ij. i glo. pe. ad fi. e. ti. i. vj. vbi videtur probari q illud qd disponitur rõe affectionis pp propinqtatem habet etiam locum in affectione pp amicitiam. idem fuit de mente Cy. in. l. inuitus. j. e. Cõtrarium tenuit Ray. hic ex pluribus & maxime q: potẽtior est coniunctio sanguinis quã amicitie. nã faciliter tollitur amicitia. l. iij. in fi. de adimen. lega. nõ autem tollit ius sanguinis. l. ius agnationis. ff. de pac. & idem tenuit ang. in. d. l. sed & he. & bal. in. l. i. in. ij. col. j. qui accu. & ang. in. c. corã. de offi. deleg. & imo. i. d. s. si qs rogatus. in. x. col. & Ro. in. l. si vero. s. d viro. in. xxvj. fallẽ. ff. so. ma. & est de mente doc. in. c. fi. de procur. reprobata gl. fi. ibi. & idem etiam videt tenere Arch. in. c. statutum. s. cum aũt. de rescrip. i vj. bene facit lex tutori. in verbo amici. iuncto tex. ibi nec ad agendum &c. j. de neg. ge. & alia plura adducunt doc. in predictis locis que breuitatis cã omitto bene facit. l. i. j. si per vim vel alio mõ. vbi spãle est i odiũ spoliantis vt cõ eũ agere possit amicus pro amico sine mandato: ergo in cõrium est ius cõe. pro hoc etiam facit q: sm magis cõem opi. quã sequitur Inno. in. d. c. ñ nulli. & bal. in. d. l. id qd & i. d. l. cũ acutissimi. spurius pro patre non admittit sine mandato q̃tomagis amicus. ¶ Et ex predictis facilis est respõsio ad cõria. & ad. d. l. ij. de consor. eius. lit. rñdet ex no. p Bar. ibi dum allegat. l. i. eo. ti. de hoc etiam aliquid tetigi i repetitione. l. sepe. i gl. i v. pprietate de re iud. Ad. d. l. ij. qui pe. tu. rñdit ray. hic q spãle est fauore pupilli. ¶ No. q minor nõ pot esse i iudicio regulariter. fallit i minore cõparente ad defensam patris contumacis post lit. cõte. vt hic. & ide3 si compareret pro matre & similib[9]. puta pro alijs ascẽdentibus sm gl. in. l. minor. ff. e. quã ad hoc reputat sing. ang. in ampliatione huius. l. Item si compareret pro transuersalibus suis vsq3 ad quartũ gradum sm Bal. & Saly. hic ar. l. petitione3. in versic. egredientem. de aduoc. diuer. iudi. fortius tenebat h Ful. q minor comparere possit pro quocunq3 absente cõ quem poterat perueniri ad diffinitiua3 p. d. s. publice. in verbo q̃uis. & ar. l. nõ solum. s. fi. ff. e. sed pau. hic tenendo cõem opi. doct. que est in contrariũ respondit ad. d. s. publice. q d3 intelligi i eo qui saltem erat habilis ad iudicia per se. sed hic loquitur in minore qui est inhabilis per se: vt. j. qui leg. perso. per totum. vel. ij. rñdit q ille tex. d3 intelligi quando inhabilis vellet comparere ad ostendendam innocentiam apparente3 ex actis vel ex euidentia facti. ¶ Certe pria rñsio est cõ gl. magnam ibi. i fi. cõiter approbatã. vñ puto posse rñderi q ibi loquit i crimialibus in quibus pp grauius piudiciũ inferendũ admittit qcũq3 in casibus in quibus potest procedi cõ absentem: facit. l. non tñ. de ap. & q: vbi maius periculum ibi magis abũde prouidẽdum. l. i. s. si quid. de carbo. edic. & c. vbi maius. de elec. in. vj. ¶ Item fallit in minore comparente ad allegandas causas absentie vt dixi in prin. sm ange. hic. qui ad hoc allegat tex. in. d. s. publice. & istum tex. videlicet vnam lec. positã in gl. fi. que tñ lec. cõiter non tenetur ad istum tex. tamen ange. putat omnino istud dictum esse verum per. d. s. publice. & l3 ipse non dicat h voluit Inno. i. d. c. veniens. & firmat gl. magna. i. d. s. publice ad fi. & bar. in. d. s. ad crimen. Item fallit vbi non esset oppositum ante lit. cõte. de quo dicã cum gl. ¶ Itẽ fallit si mior iuraset non petere restitu. in iteg. occasione cuiuscunq3 act[9] iudicialis. q: tunc iuramentum reputat eũ maiorem: vt in auc. sacra. & ibi firmat Bar. j. si aduersus vendi. & Host. & Jo. an. & Imol. i c. non iuste extra eo. & Spec. in ti. de acti. s. i. i versi. quid si minor. Bar. in. d. l. minor. vbi videas. Et ista faciunt an mior possit constitui sindicus ad denunciãdũ maleficia: de quo dic vt p bal. hic & in. l. i. qui. ca. resti. in integ. &c. Et vtrũ minor possit accusare. dic vt no. in. l. ij. de accu. ¶ Ultimo quantum ad intellectum istius tex. pondera quia sm pau. iste tex. in fi. potest intelligi q iudex qui voluit admittere minorem nõ tulit aliquam sẽtentiam contra patrem sed si tulisset tunc pau. putat q pr aduersus sententiam posset petere restitu. in integ. ex clausula si qua mihi iusta causa. de qua i. l. i. ex qui. ca. ma. i fi. sicut dimisisset procuratorem si postea perijsset. l. nec non. in prin. e. ti. qd ẽ no. si est verum. tñ possit remorderi nisi pater fuisset absens ex iusta & probabili causa h3 ea que plene no. in. l. fi. ff. de in integ. resti. attento q fuit in culpa non dimittendo procuratorem: vt plene probat Bart. in. l. pria de diuer. & tempo. prescrip. Non ob. d. l. nec non. que loquitur in ipso qui fuit diligens cõstituendo procuratorem. ¶ In gl. i ver. cogit. ibi in electione rei &c. i qua opi. residet glo. hic & plenius in. l. non solum. s. qui alieno ff. e. & illud cõiter tenet ad istũ tex. ¶ In gl. in ver. iniuste ibi vt hic subijcit &c. hec pria vera & i idẽ recidit tertia solutio. ẽ. n. h in fi. specialis casus vt dixi super tex. ¶ In ea. ibi sed post iust &c. sentit h gl. sm bar. hic q post lit. cõte. nõ possit pcuratori opponi exceptio tu es minor. & hoc simpliciter seqtur bar. & ang. hic. & io. an. i. d. c. non iuste. & in. c. qui generaliter. eo. ti. in. vj. cõtrarium tenet bar. in. l. minor. ff. eo. & Saly. & Fulg. in. l. pxi. & pau. de ca. hic & imo. in. d. c. non iuste. & ita cõiter tenetur. q: qui non potest nec p se nec pro alio esse in iudicio prout est minor si compareat pro alio põt quandocunq3 sibi opponi exceptio inhabilitatis. l. non icciro. s. j. ff. d iud. & l. ij. s. i. ff. qui satis. cogã. & est doctrina Bar. & alioꝝ. in. l. l3. j. e. & cano. in. c. in nostra ex eo. & no. iac. bu. & bal. j. l. proxi. sec[9] si pro se posset eẽ i iudicio l3 non pro alio: vt. j. l. proxi. iuncta. l. qui stipẽdia. s. e. & istam opi. etiam sequitur dñicus in. c. qui generaliter. in fi. extra eo. in. vj. & bal. in. l. l3 in. ij. col. j. eo. Nec ob. ista glo. q: gl. noluit hoc sentire. sed solum sensit q si lis erat contestata cõtra patrem. & sic contra eum poterat deueniri ad diffinitiuã. tunc si filius mior compareat non poterit repelli. vt hic. in fi. istam tñ opi. limita. vt per ange. in. d. l. minor. ¶ In eadem. ibi ad negocia &c. dic q cõis conclusio est q ad iudicia nõ possit minor. xxv. ãnis esse procurator. rñdetur vt hic est casus. & in. d. c. qui generaliter sed ad negocia etia3 pupillus potest eẽ procurator & imputet sibi qui eum constituit. l. sed & si quis. s. fina. cũ. l. se. ff. de insti. & in. l. ij. s. cuiuscunq3. al's est. s. cuius autẽ. d exercito. & i. l. i. s. ceteꝝ. d acq. pos. tñ i miore. xxv. ãnis volente manumittere seruum ob iustam causa3. v3 q sit pcurator suus ad negocia ista non erit iusta cã manumittẽdi si seruus sit minor. xvij annis. l. si collatenus. ff. de manu. vin. & i. s. manumittitur. allegato in gl. & rões vide hic per bar. & alios. Jo. an. tñ i. d. c. non iuste. & i. d. c. q generaliter. dicebat q aut cõ minorem. xxv. constitutum procuratorem ad iudicia nõ opponit exceptio & tunc valebit iudicium: secus si opponeretur. & ita concordabat opi.

doctorum hic sed vt dicit Inno. in dicto. c. nō iuste ista opinio Jo. and. pendet ab illo articulo vȝ an exceptio minoris etatis reddat iudiciū retro nullum. ⁊ sic possit qñcunqȝ opponi. l. licȝ. j. eo. ⁊ qȝ cōiter tenetur q sic vt. s. dixi. ideo opi. Jo. and. nō pcedit qȝ iudiciū est nullum. ℭ Uide etiā per bal. hic vnum no. casum in quo pcurator ad negocia nō potest esse minor. xxv. annis. ℭ In glo. in ver. condēnatiōe ibi. l. libero. §. fi. hec vera p illum tex. ⁊ p alia que hic no. per glo. ⁊ doct. in. l. i. j. de senten. ℭ In ea. ibi in scōo qñ minor ⁊c. hec cōiter reprehēditur maxime per istū tex. in ver. ideȝ fili⁹. vbi hȝ q in pmo ⁊ scōo casu erat eadem psona. vnde verus itellectus qȝ hec lex in oī pte intelligatur in cōparente ad plenā defensionē. vt in tex. in ver. p defensione. ℭ In ea. ibi qȝ magis patri ⁊c. si filius defendēdo patrem sine mandato fuit condēnatus patiet̄ executionem snīe. l. plautius. ff. eo. ⁊ hȝ regressum ꝯ patrē per actionē negocior gestor. qñ vtiliter facit. d. l. liberto. §. fi. Ex quo infert̄ q si quid inutiliter defendēdo fecisset filius nō noceret patri. sed sibiipsi ideo tunc bñ posset filius petere restitu. in integ. ⁊ ita intellige ⁊ limita istam gl. istud fuit etiā de mente Fulg. hic. ℭ In eadē ibi admittit eum ⁊c. subaudi etiā inuito aduersario. sed in. d. l. ij. j. de filiofami. minore creditor admisit eum sponte recipiēdo eum fideiussorē. ideo sibi imputet creditor. nō mirū ergo si tūc restituitur minor.

i **Ea demum.** Exceptio dilatoria seu procuratoria dȝ opponi ante lit. ꝯtesta. ⁊ si nō fuit opposita in cā principali nō poterit in cā appellationis [a] opponi. h. d. ℭ Nota qȝ exceptio pcuratoria nō potest opponi post lit. ꝯtesta. q fallit pmo vbi ille contra quē opponeret̄ exceptio nō posset esse pcurator nō solū p alio. sed nec etiam p se vt in seruo ⁊ simili. vt dixi. l. proxima. ℭ Scōo fallit si opponat̄ exceptio pcuratoria rōne defect⁹ mādati. qȝ illa reddit iudiciū retro nullum ⁊ qñcunqȝ pōt opponi. l. lȝ. j. eo. qȝ intellige verum pterq in casu qui habet̄. j. l. pxia. scȝ qñ iudiciū peccat rōne constituētis. qȝ talis exceptio quo ad pterita nō reddit iudiciū retro nullū. ℭ Tertio fallit in cā criminali in qua pcurator iteruenire nō potest. qȝ poterit qñcūqȝ opponi exceptio ad repellendū pcuratorē. l. pe. §. ad crimen. in verbo frustra. ff. de publi. iudi. ꝭm bar. ⁊ bal. ibi Fran. accur. Cy. ⁊ Saly. in. l. q̄uis indubitati. j. de adulte. ⁊ bal. in. l. seruū §. publice. ff. eo. ⁊ in. l. ij. j. qui accus. ⁊ in. l. reos. j. de accusa. ⁊ Jac. bu. ⁊ bal. in. l. lȝ. j. eo. lȝ contrariū [b] tenuerit glo. in. d. l. q̄uis. ⁊ in. d. c. i. de iudi. in. vj. ⁊ Archi. v. q. iij. reos. ⁊ in. c. qui generaliter de pcura. in. vj. ⁊ spec. in titu. de pcu. §. i. ver. sed pone. ⁊ Dñi de rota sua ꝯclusio. cxlvj. incip. Item si citatus. ⁊ Ange. in. d. §. ad crimen. ⁊ bal. hic per regulā huius. l. tñ veriorem puto primā opi. maxime p rōnem quā ponit Cy. in. d. l. quāuis vbi. videas ⁊ ad hoc etiā alie rōnes adducunt̄ per doc. in dcis locis quas briuitates cā omitto. de quo etiā vide per do. Ant. in. c. veniēs de accusa. ℭ Quarto [c] fallit si per facti ignorantiā opposita nō fuit exceptio dilatoria ante lit. ꝯtesta. vt est glo. nota. in. l. error. in ver. facti. s. de iuris ⁊ fac. igno. ⁊ illā ibi sequit̄ bar. ⁊ magis cōiter alij p hoc allegātes. c. pastoralis de excep. ⁊ hoc simpliciter sequit̄ Saly. hic. Pau. de ca. vero hic simpliciter dicit ꝯtrium allegans glo. in. l. qui pcuratorē dat. in versic. omiserit. ff. eo. ⁊ illam ibi sequitur Bal. nec ob. text. in. d. c. pastoralis. scōm Pau. de ca. hic qȝ ibi loquitur in termino dato a iudice. sed glo. in. d. l. qui pcuratorē dat. loquitur in termino pfixo a lege hoc est in termino li. conte. Adde q pro prima opi. videtur esse glo. in. l. exceptionē. j. de proba. ⁊ firmat Spe. in titu. de recusa. §. fit autem circa prin. ⁊ Ang. in. d. l. qui pcuratorem. ⁊ in. l. pomponius. §. rati. ff. eo. facit qȝ no. glo. magna in c. ad audientiā. in ver. irritū. de rescri. pro secūda vo opi. videt̄ esse glo. fi. in. d. c. pastoralis. ⁊ istā opi. sequit̄ Ange. in. l. de die §. seruus. ff. qui satisda. cog. dicēs q in. d. §. si seruus est tex. iūcta glo. ibi q dilatoria non pōt opponi post lit. contest. ēt si fuit omissa p errorē. nā ille tex. intelligit̄ in errante scōm Ang. ibi licet Bar. in. l. iij. ff. de fideiusso. intelligat ēt in sciente. Subdit Ang. in. d. §. si seruus q ista opi. nō procederet in exceptiōe p quam declinatur iurisdictio. qȝ si p errorē nō fuit opposita ante lit. contest. poterit opponi postea qȝ quādo litigat̄ p errorē coram incōpetenti iudice litis contestatio ē nulla. vt non idu catur prorogatio. l. si per errorē. ⁊ ibi no. ff. de iurisdi. om. iudi. ⁊ cū Ange. in oībus transit Pau. de ca. in §. si seruus. istam opi. etiā sequit̄ hic Fulg. arg. l. fili⁹ §. veterani. in ver. quocūqȝ casu. ff. eo. ⁊ qȝ talis exceptio est de apicibus iuris. ideo nō multū est in ꝯsideratione si nō fuit opposita arg. l. si fideiussor. §. quedam. ff. mandati. Sed primā opi. ꝯcludo videri verio rem [d] maxime per tex. in. d. c. pastoralis. Non ob. responsio Pau. de ca. qȝ nō valet aliquid attento q mitius agendū est cuȝ lege q̄ cū hoīe. l. celsus in pn. vbi no. ff. de ar. ⁊ istam opi. etiā sequit̄ Jo. cal. in. c. fi. de ordi. cog. ⁊ Ant. de bu. in. c. j. eo. ti. ⁊ do. Abb. in. d. c. pastoralis. vbi distingunt q aut potuit iputari culpa ignoranti. vt qȝ ante lit. ꝯtest. nō indagatus est an sibi exceptio cōpeteret. ⁊ tunc nō possit opponere postea arg. in. c. inotuit. de elect. c. nulli. eo. ti. in. vj. sec⁹ si nō fuit in culpa. ⁊ istud fuit de mente glo. i. d. c. pastoralis. ⁊ ad istaȝ ꝯcordiā pñt adaptari alleg. p vtraqȝ opi. ⁊ ea que dixi in errante habent locū etiā in dubitante. qȝ tales equipant̄. ita in terminis nostris decidunt Jac. de are. Cy. ⁊ Bal. in. l. manifestissimi. §. sin aūt nescius per illū tex. j. de fur. ⁊ Saly. in. l. lȝ. j. eo. q̄uis glo. magna. in. d. l. lȝ cū qua. ibi simpliciter trāsit Bar. sentiat ꝯtrium. sed. i. opi. vr̄ verior p. d. l. manifestissimi. ℭ Quinto fallit i minore ⁊ muliere qui si iuris errore lapsi nō opposuerūt ante lit. ꝯte. possunt opponere post ꝭm Pau. de ca. hic qui allegat. d. l. de die. §. minori. ꝭm lecturā Jo. ibi recitatā in glo. iūcto §. pcedenti cum glo. ⁊ expressius firmat ipse in. d. l. de die. ℭ Sexto fallit si lit. ꝯte. fuit nulla ꝭm Guil. de cu. in. l. eū qui in pn. ff. de ꝯsti. pe. arg. l. hos accusare. §. hoc bñficio. ff. de accusa. ꝭm pau. de ca. hic sed meli⁹ facit. d. l. lȝ. iuncta rōne ibi assignata in glo. in ver. inueniat̄. ⁊ qȝ no. glo. in. l. si pater. j. ne de statu defun. ⁊ glo. in autē. offerat̄. j. de lit. ꝯte. ℭ Septimo fallit si nō stetit per partē quomin⁹ opposuerit ante lit. ꝯtest. sed stetit per iudicē qui incontinēti cōpulit partē ad lit. ꝯte. vt est glo. in. c. ex cōquestione in ver. añ ⁊ post de resti. spo. que ad hoc est valde sing. ꝭm Imo. ibi facit qȝ no. glo. ij. q. i. in pmis in ver. querendū de quo latius per do. Ant. in. d. c. ex cōquestione ad qȝ etiaȝ vide no. per bal. in. l. criminis. j. qui accus. ℭ Octauo fallit si opponat̄ incōtinēti post lit. ꝯte. vt est gl. sing. in. l. pōponius. §. rati. ff. eo. ⁊ no. Inno. in. d. c. pastoralis. ⁊ Imo. in. l. ij. §. pus de vulg. ⁊ pupil. arg. l. lecta in ver. dicebā. ff. si cer. pe. lȝ bal. ⁊ ang. in. d. §. rati. nō sequant̄ eam nihil tñ boni allegant ꝯ ipsaȝ ⁊ illā gl. p sing. alleg. Imo. in. l. ex ꝯsensu. §. eū qui. de appel. xxv. col. vbi refert q Jac. bu. ⁊ bar. i. d. §. rati. trāseunt simpliciter cū illa glo. ⁊ refert q bal. ⁊ ange. tenent ꝯtrium ⁊ nihil firmat. ℭ Nono fallit si supuenisset exceptio post lit. ꝯte. l. ij. j. de ꝯsor. eiusdē litis. c. insinuante. de offic. deleg. nō poterit tñ opponi isto casu. qñ ceptū fuerit tractari de meritis cause argu. hui⁹ tex. in ver. integra ꝭm Saly. hic. ⁊ ang. in. d. §. rati. ⁊ sentit ēt bal. hic in pn. ⁊ no. Ant. de bu. in. c. cū. m. de ꝯsti. p quo vide que dicent̄ post Bar. in. l. nihil. ⁊ i. l. nulla. j. eo. ℭ Quid aūt si supuenisset exceptio post ꝯclusum in cā vel ad noticiā deuenisset post ꝯclusum in cā: an possit tūc opponi exceptio dilatoria vide Jo an. and. no. tenentē q nō in. c. in gnāli de regu. iur. in vj. in mercu. in vlti. col. ⁊ idem tȝ do. Abb. lȝ de Joā. an. mentionē nō faciat in. d. c. pastoralis p rōnes qs ibi vide per eos. ⁊ p Ro. idē tenentē in. l. si mulier diuerterit. ff. solu. ma. secus in executōe pemptoria cui⁹ noticia supuenisset post ꝯclusum in cā: vt est tex. sing. in. l. admonēdi. ꝭm vnā lecturā quā ibi ponit Bar. in scōa solutiōe de iureiur. ℭ Item no. q exceptio dilatoria que nō fuit opposita in cā pncipali non pōt opponi in cā appellationis [e] ⁊ nō est alibi ꝭm bal. hic qȝ intellige vt bic p eum qui hoc declarat intelligenduȝ

a ℭ Appellatiōis. vid lo. ro. ꝯsili. ccclxxxiiij. s. alle.

b ℭ Cōtrariū adde q eādē opi. tȝ lu. ro. ꝯsi. ccccviiij.

c ℭ Quarto. quid autē d rescripto ipetrato a pcuratore excōicati d ꝯsensu rei an valeat ⁊ an possit opponi vid Jo. an. i addi. ad spec. i ti. d rescrip. pñta. v. sic. rō āt. aūt ipetrātis. v. itē excipitur.

d ℭ Veriorem lu. ro. ꝯsil. clxxxviiij. dic̄ q d ppositis exceptiōibus dilatorijs declinatoria fori nō pōt opponi.

e ℭ In cā appellatiōis. vide hic. d. ias. ponentē multa q̄ non pñt fieri in cā appellationis q̄ nō fuerūt fcā i cā pnci. cui adde iqȝtum dicit q exceptō dilatoria q̄ parit grauamen successiuuȝ pt sp opponi ange. ꝯsi. cclvj. vbi dic̄ q sp pōt appellari. ⁊ iqȝtum ēt. dicit q exceptō supueniens p⁹ lit. ꝯte. pt opponi. adde q silr pt opponi post ꝯclusuȝ in cā si illo tpe supueniat ꝭm Ro. sing. suis fo. viiij.

a ¶ Interlocutoria. vide lo. ro. ɔsi. cc. ccliiij. ⁊ inq̄tum. d. iason hic dic̄ ꝙ statutū req̄rēs solēnitatē in ɔctib⁹ minorum vel mulierꝫ nō dꝫ intelligi q̄n ea q̄ fiūt p ipas psonas fiunt in eoꝝ vtilitateꝫ ⁊ dicit ꝙ pau. d̄ ca. nō sciuit allegare angel. i. l. mutū dicentē ꝙ mulier ꝓhibita vigore statuti se obligare pōt heredi tatē sine onere adire. tu dic ꝙ nec ipe vidit eundeꝫ ang. ɔsi. vlti. vbi in terminis cōsuluit. nec ꝙ voluit ro. ɔs. cccxvj vbi voluit ꝙ stāte statuto ꝙ minor nō possit se obligare ꝙ tū si est in captiuitate pt se obligare absqꝫ solēnitate q: sua iterest se liberare a manib⁹ inimicorū ⁊ ꝙ idem voluit ɔsilio. cccviij. vbi ɔsuluit ꝙ stāte statuto ꝙ minor si possit obligari nisi cum cōsensu officialiuꝫ mercancie ⁊ consanguineorum q̄d tū si se obligat vtilr ineūdo societatē vtilē valet obligatio absqꝫ pdictoꝝ cōsensu.

esse ſm q̄d habet in. c. fi. de appel. in. vj. ⁊ ex hoc hēs limitationē ad. l. per hanc. j. de tēpo. appel. vbi noue exceptiones possunt deduci in cā appellatiōis. naꝫ verum est ꝓterq̄ in dilatorijs: vt hic. ¶ Limitabat tamē istam. l. sing. Ant. de bu. in. d. c. pastoralis nō habere locū in termino ꝑfixo ab homie. i. a iudice qui statuit terminū ad ꝓponēdas dilatorias. nam si ꝓposuit ꝓponere in cā ꝑncipali potuit ꝓponere i cā appellationis per. d. l. ꝑ hanc. lꝫ secus sit in termino legali vt hic sed do. Abb. tꝫ ɔ̄rium ⁊ melius q: termin⁹ hoīs succedit loco termini legalis ⁊ allegata ꝑ do. Ant. loquuntur in exceptiōibus ꝑemptorijs. ⁊ istam opi. teneo q: dato ꝙ nō sit exclusus vigore termini ꝑfixi a iudice tū erit exclusus ꝓpter lit. ɔte. factā in cā ꝑncipali ꝑ hāc l. vide Bal. in. l. elegāter. §. si quis post in. vj. colū. ff. de ɔdi. inde. vbi etiā limitat istā. l. ⁊ Bar. ponit ibi in mā similiū exceptio. ⁊ ibi videas per eū de exceptione excōicatiōis vel bāni. ¶ Quid aūt in exceptiōe declinatoria vide per eū plene in. l. quidā cōsulebat. de re iudi. Et ad intellectū istius tex. in versi. q̄d nec dū ⁊c. vide ēt Ro. in. l. insulā. in. i. col. de ver. oblig. vbi ipugnat cōem intellectū: tū leuiter mouet ideo omitto. ¶ In glo. i. ibi vel a iudice. No. extra gl. iuncto tex. ꝙ iudex interponit officiū suuꝫ nō petitū. ⁊ hoc ideo q: versat hoc casu publica vtilitas. l. milites. s̄. eo. vnde nō mirū si supplere pōt. l. ij. §. sed q: veremur. j. d̄ iura. calū. l. cōgruit. ff. de offici. ꝑsi. ⁊ plene per bar. ⁊ alios. in. l. iiij. §. hoc aūt. ff. de dā. infec. ¶ Item ex eadem glo. no. ꝙ vbi iudex pōt supplere ꝑ parte nō ꝑt vltra tꝑs infra q̄d pars posset. ⁊ ꝓbatur in. d. §. veterani. melius q̄ alibi. ſm Ang. ibi. ⁊ ista est mens glo. hic ⁊ ibi ſm Saly. hic lꝫ Pau. de cast. hic simpliciter dicat ꝙ iudex pōt etiā post lit. ɔte. repellere militē ꝓcuratorio noīe cōparentē allegat. l. quos ꝓhibet. ff. d̄ postu. vbi hoc non ꝓbatur ideo teneo primā opinio. ¶ Et ideo facit hec glo. ɔ̄ id q̄d no. glo. in. l. querelā j. de falsis. que sentit ꝙ lꝫ pars nō possit accusare de falso vltra. xx. annos. vt ibi tū iudici ꝑmittit inquirere vsqꝫ ad. xxx. sed male dicit vt ibi per Cy. Ja. bu. bar. ⁊ Saly. ⁊ Ange. in repetitiōe. l. si vacantia. ad fi. C. d̄ bo. vacan. lib. x. vbi refert audiuisse bar. in scholis allegantē tex. cum gl. in. d. §. veterani ɔ̄ glo. in. d. l. q̄relaꝫ. idem tꝫ Jmo. in. d. l. diuus. de re iud. facit q̄d no. Bar. in. l. nō solum. §. q̄q̄. per illū tex. ff. de iniurijs. ¶ In glo. in ver. appellatio agit ibi. l. eos ⁊c. in ver. si quis aūt. dic ꝙ instantia est diuersa q: diuersa sunt tꝑa instantie cāe ꝑncipalis: vt pꝫ in. l. ꝓperandū. circa ꝑnc. de iudi. iuncta autē. ei qui de tēp. appel. cā ꝟo respectu rei de qua agit ꝑncipaliter dr̄ esse vna ⁊ eadē ita pōt intelligi rubrica illa ne liceat in vna eadēqꝫ cā tertio ꝓuocare. ⁊ no. ibi in rubri. per gl. ⁊ bal. quo ad alia ꝟo nō dicit oīno eadem cā vt pꝫ in. d. l. eos. ⁊ i. l. inuitus. cum ibi no. j. eo. vbi ꝓcurator ɔstitut⁹ ad cām agendā non vr̄ ɔstitutus ad ꝓsequendā cām appellationis. nec iste tex. ſm Saly. ꝓbat aliquid in ɔ̄rium si bū ponderet. lꝫ probet ꝓ persona ꝓcuratoris que nō fuit repulsa in cā ꝑncipali non pōt repelli in cā appellationis que succedit loco ꝑme cause quo ad ꝓponēdas dilatorias. ¶ Et de hoc articulo an cā appellatōnis sit eadē cum ꝑncipali vltra ꝑdicta. vide per gl. in c. fi. de iura. calū. in. vj. per glo. xvj. dist. habes ꝑ spec. ⁊ Jo. an. in ti. de iura. cal. §. sequit ver. q̄d de cā. ⁊ plene per Cy. ⁊ Saly. in. d. l. inuitus. cuꝫ ɔcor. j. ꝓxime allegandis. Et ista faciunt ſm glo. hic ad q̄ōneꝫ sabbatinā an aduocatus ꝓ eodē salario teneat iurare in cā appellationis. de quo vide ꝑ glo. in. l. vnica. j. de suffrag. ⁊ in. l. fi. ff. de postu. ⁊ in. l. i. j. in cāe post publi. adsit tu. ⁊ in. l. qui ꝓprio. §. item querit in glo. i. in fi. ff. eo. per gl. in. c. romana in ꝑnc. de testi. in. vj. ꝑ spec. in ti. de salarijs. §. sequit ver. sed nunq̄d aduocatus. ⁊ magis cōiter tenet ꝙ nō ꝓ quo bū facit. l. inuitus. ¶ Ultimo circa q̄ōneꝫ quā tangit hic Bal. i ver. restat ⁊c. Adde no. per eundē in. l. error ad fi. s̄. de iur. ⁊ facti igno. in. l. iubemus. §. sane. j. de sac. san. eccle. ⁊ ꝑ Jo. an. in addi. spec. in ti. de deposito. §. ix. ver. verū. ꝑ Anto. de bu. in. c. fi. circa fi. de ɔfes. ꝑ bal. in addi. spec. in ti. de appel. ver. sed nūquid ficte cōfessus per Jmol. in. l. fi. §. iussus. ff. de appel.

n **Non eo minus.** Snīa lata ꝑ procuratore minoris q̄q̄ min⁹ legittime ɔstituto valet q̄uis ɔ̄ eū lata nō valeret. h. d. ¶ No. q̄d dixi in sūmario lꝫ lex ista loquat in adulto tū extendi tur etiā ad pupillū. ſm Bal. ⁊ Saly. hic allegantes glo. in. l. neqꝫ. in ver. interueniēte. s̄. eo. Adde glo. in. l. pupillus nec velle ff. de reg. iur. item q̄uis ista. l. loquat eo casu quo interuenit aliquis ꝓ adulto in iudicio: tū ſm Cy. ⁊ Saly. hic hꝫ locū hec lex etiā si nullus interuenisset ꝓ minore. sed ipse minor solus vt sensit glo. iuncto tex. i. l. i. j. qui legit. personā standi in iudicio habēt. ⁊ similis glo. in. d. l. pupillus. ⁊ istud magis cōiter tenetur q̄uis Fran. tigri. hic videat tenere ɔ̄rium: q: lex nō probat. tū dic ꝙ ꝓbatur ex rōne quā posuit hic Cy. dū dicit ꝙ quo ad requirendū ⁊ quo ad fauorabiliter gesta minor habet ꝓ maiore l. neqꝫ. cum si. j. de ɔ̄hen. ⁊ cōmit. stip. hanc opi. intelligo veraꝫ in eo minore que itellectu vt infante: q: snīa lata in fauoreꝫ ei⁹ existentis in iudicio nō teneret. sicut nec q̄n fertur in fauorē furiosi. l. furioso. ſm cōem intellectū docto. ff. de reg. iur. furiosus eni ⁊ infans equiꝑant. §. pupillus. institu. de inuti. stip. ⁊ in terminis nostris voluit hoc Bar. in. d. l. furioso. in ꝑn. bū facit q̄d no. spec. in ti. de actore. §. i. versi. ⁊ quidē excipit. ¶ Et illud ꝙ dr̄ hic in minore hꝫ locū etiā in ecclesia. ita dicit Jmo. in. l. que situm. in ꝑma glo. ff. de re iudi. ⁊ ibi al's dixi ⁊ no. Cano. in. c. cām de iudi. equiꝑant aūt minor ⁊ ecclesia. c. ij. vel. j. de resti. in integ. no. glo. in. l. iꝑeratores. ff. de re iudi. ⁊ in. l. si vt ꝓponis. j. de rei ven. cū si. lꝫ aliter sentiat Ant. de bu. i. d. c. cām quē ibi reprehendit Jmo. ¶ Notandū tū est vnū q̄d dixit Ja. bu. in. l. cum ⁊ minores. j. si aduer. rem iudi. vbi hanc. l. limitabat ꝓcedere q̄n lis fuisset solēniter ɔtestata cū administratore legitimo sed in hoc nō insisto q: reprehēdit per Bal. ibi ⁊ recte per hāc legē indistincte loquentē. facit q̄d not. glo. iūcto tex. in. d. l. i. j. qui legittimā ꝑsonā stan. in iudicio ha. ¶ An aūt illud q̄d dicit hic in snīa habeat locū vt in ꝓcessu snīa nōduꝫ lata dic vt hic ꝑ doc. maxime ꝑ Cy. ⁊ Bal. ¶ Ultimo inq̄tuꝫ littera hic in ver. minoribus inuit ꝙ snīa lata ɔ̄ minorē nō legitime defensum nō teneat an habeat locū in interlocutoria [a] vide no. ꝑ glo. ⁊ doc. in. d. l. i. j. qui legitimā personā per bar. in. l. si ꝑses. j. q̄uo ⁊ q̄n iudex. ⁊ in. d. l. cū ⁊ minores. ⁊ per spec. ⁊ Jo. an. in ti. de actore. §. i. versi. porro.

l **Item te redemisse.** Pactum de quota litis in ꝓcuratore reprobat ⁊ eum ab agendo repellit. h. d. ¶ Et hui⁹ rō est ne detur procuratori materia delinquēdi: ⁊ ꝑ fas ⁊ nefas ad victoriā perueniēdi: q: nō dꝫ via delictis aperiri l. cōuenire. ff. de pac. do. ⁊. l. ij. j. de indic. vidu. tol. ſm Cy. hic ex qua rōne infert ꝙ nedū est ꝓhibitū pactum de quota litis. sed etiā de certa q̄titate vel re: q: est eadem ratio ⁊ al's de facili posset fieri fraus legi. ita tenuit glo. cōiter approbata in. l. sumptus. ff. de pact. ⁊ sensit glo. in. §. maurus. hic allegato in glo. ⁊ sequunt cōiter docto. in. l. si quis. s̄. de postu. reprobata glo. ibi ⁊ idem tꝫ Joan. and. in titu. de salarijs. §. sequit in additio. que incipit ⁊ no. ⁊c. quod itellige sane q̄n promittet sibi aliq̄d tū in casu victorie. secus si ꝓmittat sibi pro mercede: siue vincat: siue ꝑdat. nam talis ꝓmissio valet. l. i. in fi. ff. manda. ⁊ plene no. in. l. i. j. manda. Sed ꝑdictis obstat fortiter tex. in. l. i. in ver. ⁊ si noīe palmarij. de var. ⁊ extraordi. cogni. vbi valet promissio facta noīe palmarij seu victorie litis. Fulg. in. d. l. si qui. respondit ꝙ ille tex. debet intelligi quando illa ꝓmissio non fiebat ante victoriā. sed post Pau. de ca. hic ⁊ in. d. l. sumptus. ⁊ in. d. l. si q. dicit ꝙ iste intellect⁹ esset indubitabilis ad illuꝫ tex. vnde concludit ꝙ aut ꝓmitto procuratori certum quid tantus pro victoria ⁊ nō vꝫ: vt. s̄. dictum est: aut promitto certuꝫ ꝓ mercede sua siue vincat siue nō. ⁊ vltra hoc sibi ꝓmitto aliquid nomine palmarij promissio valet. ita intelligit tex. in dicto ver. ⁊ si nomine. nam isto casu dato ꝙ procurator perdat causam: non

tamen perdet laborē suum cū mercedē sibi ꝓmissā habere debeat. ⁊ sic cessat illa p̄sumptio ꝙ per fas ⁊ nefas tendat ad victoriā sicut qñ sibi nihil debet̄ nisi vincat. ⁊ idē tꝫ Saly. in. d. l. si qui. vbi plenius per eum. addo spec. ibi volentē in. d. §. sequit̄ ver. quid ergo. Ang. 9o in. d. l. sūptus. facit dr̄iā an in casu victorie ꝓmittat̄ certa q̄ntitas de illa ꝓprie que litigat̄ ⁊ nō vꝫ pactum vt dictū est: secus si promittat̄ alia pecunia de qua nō litigatur ⁊ hoc innuit glo. in. d. l. sūptus. sed ista opi. non plꝫ: qꝛ esset īponere. l. verbis ⁊ nō rebus ꝯ. l. ij. C. cōia ḋ leg. ⁊ qꝛ vtroqꝫ casu hꝫ locum rō. s̄. assignata scꝫ ꝙ per fas ⁊ nefas ⁊c̄. ⁊ ideo p̄cedens opi. vr̄ tutior: que tñ videt̄ limitanda ex verbis Bal. in d. l. sūptus scꝫ qñ vltra mercedē promittit̄ modicū noīe palmarij: secus si quid magnū: qꝛ nō valet. l. salariū. in verbo maiores ff. mandati. ⁊ quasi videat̄ habere locum ratio supra reddita. ¶ Ultimo circa q̄ōnem quā tangit hic Bar. vide no. p Bart. ⁊ alios in. l. fi. in fine p̄nc. ff. eo. ⁊ in. l. i. in fi. ff. manda. ⁊ p bal. in. l. ij. in penul. q. ff. mandati.

p **Rocuratorem.** Procurator vl' actor sine speciali mādato rem vendere nō potest in p̄iudiciū dñi. h. d. ¶ Nota sm̄ vnam expositionē glo. ꝙ actor tutoris vel curatoris nō potest rem minoris alienare qḋ est menti tenendū scḋm Bal. post Bar. nam videbat̄ ꝯriuꝫ: qꝛ ipsi tutores vel curatores vendere possūt seruatis seruādis. iuxta. l. lex que tutores. j̄. de admi. tu. ¶ Item hanc. l. intellige in procuratore p̄uati. secus in ꝓcuratore seu sindico ciuitatis vel vniuersitatis: qꝛ dicunt̄ habere liberam: vt probat̄ in. l. preses. s̄. de transact. de quo dic vt ibi dixi. ⁊ sic vigore libere possent alienare: vt hic in glo. ¶ In gl. fi. ibi facile corrūpi possunt ⁊c̄. vt qꝛ triēnio possunt cōseruari. ita dixit glo. reputata singularis. j̄. si aduer. vsuca. in. l. i. quā ita allegat Ang. in. l. j. §. quesitū. ff. ad trebel. ⁊ in. l. procura. tutoꝝ. ff. eo. ⁊ est sing. glo. in. l. diuortio. §. interdū. ff. so. ma. facit tex. in. §. constituit̄ insti. de vsuffru. ⁊. l. igit̄ iuncta. l. p̄cedenti. in fi. ff. de iure delibe. tales eñ res que triēnio seruari nō possunt dicuntur esse de rebus q̄ seruando seruari nō possunt. vt no. dicte glo. ⁊ ex hac glo. sumit hic Ang. hoc arg. ꝙ tutor añ ꝯfectionē inuētarij ⁊ satisdationē prestitā oēs fruct⁹ vendere pōt [a] ad qḋ vide. l. tutor. §. qui repertoriū. in p̄nc. ff. de admi. tuto.

i **Nuitus.** Officiū procuratoris quis inuit⁹ acceptare nō cogit̄ pro actore vel pro reo. sed si sponte suscepit ⁊ ꝯ se sn̄iā reportauit appellare tenet̄. non aūt cām appellationis prosequi virtute mādati simpliciter facti ad illam cām agendā. h. d. scḋm lecturā veram sm̄ quā prima pars loquit̄ in ꝓcuratore actoris. scḋa in ꝓcuratore rei. in tertia ponit̄ regula generalis ad oīa p̄dicta. scḋa ibi nec. tertia ibi cum fidē. ¶ No. ꝙ inuitus quis nō cogit̄ a p̄nci. assumere offm̄ ꝓcuratiōis: lꝫ secus sit ī offō aduocati. l. ꝓuidendum in ver. si qs 9o. s̄. de postu. ⁊. l. i. §. ait p̄tor. el. j. ff. de postu. ⁊ rō ē scḋm Bal. ⁊ Saly. qꝛ aduocatiōis officiū est quodāmodo publicū ⁊ honorabile. sed officiū ꝓcurationis est vilissimuꝫ. vnde videm⁹ ꝙ infamis pōt esse ꝓcurator. §. fi. insti. de except. nō aūt potest esse aduocatus regulr̄. l. i. §. hoc edicto. ff. de postu. ⁊ ibi hanc rōnēꝫ sentit glo. in versicu. certis personis. ¶ Item cū ꝓcuratore ꝯhitur celebrat̄ eñ secuꝫ ꝯctus mandati secus in aduocato vt visuꝫ fuit in rubri. s̄. eo. merito ergo ꝓcurator nō cogitur ꝯhere sicut. j̄. de actio. ⁊ obli. ¶ Dixit tñ hic singulāter Fulg. ⁊ Pau. de ca. ꝙ regula hui⁹. l. fallit in illis qui cōsueuerūt operas suas locare ad exercitiū ꝓcuratiōis vt sunt isti ꝓcuratores palatij. nam illi bñ possunt cogi ex iusta cā arg. d. l. prouidendū large eñ dicunt̄ aduocati sm̄ Fulg. allegantē. l. i. §. aduocatos. ff. de var. ⁊ extraor. cog. certe istud dictū q̄uis sit notabile ⁊ de facto seruet̄ tñ magis probat̄ auctoritate ipsoruꝫ q̄ꝫ lege vel rōne. ⁊ est ꝯ istam. l. gnāliter loquentē. ⁊ ꝯ rōnes supra redditas. ¶ Fallit ⁊ scḋo regula hui⁹. l. sm̄ Saly. in officio ꝓcuratoris fisci seu reipublice ar. l. hi qui ad ciuilia. j̄. de appel. ⁊. l. si magistratus. cum si. ff. de mu. ⁊ hono. ¶ Scḋo no. ꝙ procurator tenet̄ appellare. Fallit sꝫ Cy. Ray. bal. ⁊ Ang. ⁊ saly. si ꝓcurator iuste succubuit. qꝛ dꝫ bonā fidem agnoscere. l. quotiens. §. sicut. ff. de admi. tu. ⁊. l. si fideiussor. §. quedā. ff. man. ⁊. l. herēnius. §. fi. cum ibi no. ff. de euict. ⁊ in dubio p̄sumit̄ iuste succubuisse. c. in p̄sentia. de renūc. c. cū inter. c. sicut de re iu.

Ideo in dubio nō tenet̄ appellare sꝫ predictos doct. hic ⁊ no. in fi. in. d. l. herēni⁹. §. fi. sed Anto. de but. ⁊ Imo. in. c. nō iniuste de procur. ⁊ Imo. in. c. R. ḋ emptio. ⁊ ven. dicunt ꝙ lꝫ istud possit ꝓcedere in ēptore qui agit cām suo nomīe per no. in. d. l. herēnius. tñ in procuratore volunt ꝙ in dubio teneat̄ appellare per hanc. l. ⁊. d. c. non iniuste [b] non tñ faciunt mentionē de Cy. ⁊ sequacib⁹ hic: vnde teneo primā opi. attento ꝙ sn̄ia p̄sumitur in dubio iusta. ⁊ ꝙ procurator dꝫ bonā fidem agnoscere: vt est dictū. Scḋo fallit in ꝓcuratore cōstituto ad vnum actū: puta ad audiendā sn̄iam: qꝛ nō tenetur appellare sm̄ Jo. and. ita no. decidentem in. d. c. iuste. ⁊ cum eo transeūt ibi reliqui. bñ facit. l. liberto. §. litem. ff. de neg. ge. ¶ In glo. i. ibi. §. inuitū limita tñ scḋm Cy. hic in. i. q. cū quo transit bal. saly. ⁊ pau. de ca. hic. vbi coniūctus ꝑñs ⁊ tacens ꝯstitueretur ꝓcurator a coniūcto: qꝛ p̄sumetur ꝯsentire arg. l. si seruus cōis. ff. de dona. inter vi. ⁊ vxo. ⁊ in. l. ī adoptionib⁹. ff. de adop. ⁊ idem dicunt esse in valde amico: qꝛ dicit̄ esse quedā coniūctio. allegat. l. late. §. amicos. ff. de ver. signi. ⁊ idem tꝫ Pe. de anch. in cle. i. ḋ procur. Sed Ant. de bu. ⁊ Imo. in. c. ex parte decani de rescrip. ⁊ do. in. c. qui ad agendū. de procur. in. vj. approbant tñ illud qḋ dictū est de coniūcta ꝑsona. sꝫ in amico dicunt iure nō probari. nam in filii videm⁹ ꝙ lꝫ coniūcta ꝑsona possit agere sine mandato. l. exigendi. s̄. eo. tñ in amico nō reperit̄ exp̄ssum ⁊ in exorbitātibus nō dꝫ fieri extensio. l. si 9o. §. de viro. ff. sol. ma. vt plene dictū fuit in. d. l. exigendi Joā. de imo. in. c. cuꝫ olim. de offic. deleg. ⁊ in. l. ij. §. voluntate. qui est al's. §. voluptate. ff. solu. ma. ⁊ Ant. de bu. in. c. q̄uis. de re iudi. approbant simpliciter illud qḋ dixit h Cy. in coniūcta ꝑsona ⁊ p̄dicta opi. Ant. de bu. ⁊ sequacium vr̄ tenenda per p̄dicta: lꝫ Imo. in. l. sepe. de re iu. ⁊ in. c. q̄uis dixerit ꝙ opi. Cy. etiā in coniūcta ꝑsona nō vr̄ bene iure probari: vt plene dixi in. d. l. sepe ī gl. in ver. de proprietate. ¶ Et p̄dicta inducūt hic Cy. ⁊ Bal. ad q̄ōneꝫ de eo qui dimisit in domo mea librum suū me sciente ⁊ patiente nunqd videar tacite suscipere custodiā: ⁊ dicunt ꝙ nō: nisi esset coniūctus vl' amicus p iam dicta. Tu collige veritatē ex his que dixi referendo verba Ant. bu. q̄uis circa istū passum plura dici possunt que vide per Jo. an. in addi. spe. in rub. de depo. per bal. in autē. habita. ad fi. j̄. ne filius pro patre. ⁊ in. l. filius. §. inuitū. ff. eo. per Ro. in. l. qui dotis. ff. solu. ma. vbi al's dixi. q̄uis bal. ⁊ pau. de ca. simpliciter transeant cū Cy. ¶ Itē fallit si procurator acceptasset instr̄m mandati: qꝛ vr̄ cōsentire ⁊ acceptare officiū procuratiōis: vt in cle. i. extra eod. ⁊. l. filius. ff. ad macedo. ¶ Item fallit scḋum Bal. hic si quis presens ⁊ tacens apud acta iudicij fuit cōstitutus procurator arg. l. cum ostendimus. §. fi. de fideiuss. tuto. sed istud pendet a dubio intellectu illius. §. an ibi sit spāle fauore pupilli. de quo vide que dicta fuerūt in. l. siue apud. s̄. de transact. ¶ In glo. ij. ibi eum qui susceperat officium ⁊ ibi queritur: an cogi possit p̄cise vel causatiue ad exercendū. de quo dic vt ibi dictum fuit hic aūt tractatur an ab initio quis cogatur sumere officium. ⁊ ista est veritas scḋm omnes. quicquid hic dixerit Bart. ¶ In glo. in versic. extendere ibi propter inopiā ⁊c̄. ⁊ ad hoc gl. intendit allegare. d. §. si ignorantes sed Barto. hic dicit ꝙ ille tex. nō debet intelligi quo ad appellandū sed quo ad exercendum cām appellatiōis interposite: qꝛ in appellando nō potest quis excusari ꝑꝑ inopiam: cum possit appellare voce ⁊ sic sine impensa. l. litigatoribus. j̄. de appella. vnde ipse post Jaco. bu. dicit ꝙ in casibus in quibus quis tenetur exercere cām appellationis prout tenet̄ fideiussor ⁊ emptor dicto. §. ignorantes. ⁊. d. l. herēnius. tunc excusatur a prosequēdo propter inopiā: vt. d. §. si ignorantes. nō ab appellādo. sed sm̄ Pau. de ca.

a ¶ Pōt. vis ea q̄ tutor p̄t facere añ ꝯfectionē inuētarij p lu. ro. ꝯsili. ccccxv.

b ¶ Nō iuste ita intelligūt dñi de ro. decisio. suis. de ꝓcu. ī nouis. dicūt tñ ꝙ n̄ tenet̄ ꝓsequi appellationē si id erat ī mādato lꝫ de ꝯ̄rio ꝓtestatus fuerit.

a ¶ Proseq intellige nisi hēat i mādato ad appellādū ꝛ ꝓseq̄ndū. q2 tunc lʒ ꝓtestetur se nolle ꝓseq tñ si appellat tenef ꝓseq ꝑm do. ꝯ ro. decisio. ꝯ. alleg. ꝛ dicūt idē dñi decisi. lxiij. in antiqs ꝯ pcura. ꝙ pcura. ad audiendū sniam dūtaxat nō pt appellare.

b ¶ Defendere filiū. adde ꝑm do. ant. ꝯ alexā. ꝙ. l. generalr dicēs ꝙ qlibet admittaf ad defendēdū recipit r̄strictōez de habilitate lʒ ꝑm⁹ in materia in qua v̄saf vtilitas publica. l. seruum quoq;. §. publice. ff. ꝯ pub. iu. ꝛ ꝑ dic pōderare ꝯ bar. i. l. i. §. nūciatio de op. no. nūc. ꝛ ꝯ bar. dic eē tex. in. l. ꝯ pupillo in ꝑnc. iūcta. l. prece dēti eod. ti. limitat et do. ant. ꝑdictus banc. l. nō habere locū in cāu notato ꝑ bar. i. l. si fide iussor. §. qdā ff. mā. nec in casu notato ꝑ arch. vi. q. iij. c. scriptuʒ ꝛ in cāu. c. cū dilecta ꝯ con fir. vtili vel i vtili.

hic ille tex. videt velle loqui in actu appellandi nō exercendi cām appellationis. ideo intelligit illū tex. qñ ex ꝯsuetudine vel ex forma appellans tenebaf aliquā gabellā soluere. vel tu dic melius scōm Odofre. ꝛ oēs in. d. c. nō iniuste. ꝛ Richar. malū. ꝛ Fulg. in. d. §. si ignorātes. ꝙ pōt intelligi qñ nō poterat appellari viua voce: vt q2 lata fuerat snīa ꝯ ꝓcuratorē ꝛ ꝑncipal erat absens. vnde nō poterat appellari viua voce q2 incōtinenti ꝛ eadē die tñ pōt viua voce appellari. l. i. in fi. cum. l. seq. ꝛ ibi plene ꝑ Bart. ff. de appel. ꝛ hoc etiā videt sensisse Saly. hic vel scōm Ful. hic ꝛ in. d. §. ignorantes. pōt intelligi ꝙ ibi voluit caute ꝛ ꝯsulte appellare. vnde oportebat aduocatū consulere ꝛ sic expensaʒ facere. ¶ Et istud facit an ꝓpter pauperta/tem tempa appellationis nō currant. de quo vide nota. per Innoc. in. c. ex rōne. extra de appel. ꝛ per bal. in. l. fi. ꝯ. de edi. inser. ¶ In ea. ibi. l. liberto. §. fi. ꝛc. illa nō loquif in ꝓcuratore sed defensore sine mandato. ꝛ glo. hic allegando illum tex. vr̄ hic sentire ꝙ defensor nō tenetur ꝓsequi cām appellationis: possʒ tñ si vellet: q2 quilibet pōt alium defendere etiā sine mādato. vt. l. exigendi. cūm si. ꝯ. eo. ꝛ hoc vltimū est de mente glo. fi. in. l. si actor. vbi clarius Bar. ꝯ. de app. ꝛ Ang. hic dicunt tñ Jac. de are. Cy. ꝛ Ray. hic ꝙ nisi defensor ꝓsequatur cām appellationis fiet executō ꝯ eum ꝛ nō haberet actionē negocioꝝ gestoꝝ ꝯ ꝑncipalem allegant. d. l. liberto. in fi. ꝛ. l. iam tñ. §. in hac ff. iudi. sol. etiā ita tʒ Ant. de bu. in. c. nō iniuste. extra eo. ¶ In ea. ibi. l. si actor. iste est bon⁹ tex. ꝑ ista opi. ꝙ actor ꝛ pari rōne ꝓcurator constitut⁹ ad vnaʒ cām nō potest causaʒ appellatōnis ꝓsequi. secus si esset cōstitutus ꝓcurator ad oēs causas gnālīter etiā futuras vt declarat hic Bar. qui ita intelligit. l. fi. ff. an per alium cā appellationis. ꝛ nō intelligif in dubio constitutus ꝓcura. nisi ad cās ꝑsentes scōm magis cōem opi. de quo per glo. ꝛ doc. in. l. oīum. ff. eo. ꝛ in. l. dāni. §. si is qui edes. in ver. augeri. ff. de dā. infec. cum ꝯcor. ¶ Utrum aūt actor possit dari ad cās futuras vide in l. item eoꝝ. §. sed ꝛ si ita. ꝛ ibi per bar. ff. ꝙ cuius. vniuer. noīe. ¶ In ea. ibi. ꝯ. vt cāe post pub. adsit tu. ꝛc. illa. l. nō facit. ꝛ loquif in tutore qui hʒ gnālem administrationē. ꝛ ibi ꝓbatur ꝙ tutor tenetur cām appellationis ꝓsequi [a]: vt ibi ꝛ i. d. l. si actor. ¶ In ea. ibi. §. item querif. stat ergo conclusio ꝑm glo. ꝛ magis cōiter doct. ꝙ ꝓcurator nō tenetur cām appellatiōis ꝓsequi per. d. l. si actor. ꝛ per istaʒ. l. maxime in ver. nec eandē. vltra quam hic Ric. ꝛ Saly. ꝛ est casus aptus in. d. l. nō iniuste in fine. fallit in appellatiōe ab interlocutoria per rōneʒ que colligif ex lege ad reʒ mobilē. ꝛ. l. ad legatū. ff. e. ꝛ in. l. ꝓcurator in fi. ꝑn. ff. de opis no. ꝛ Inno. in. d. c. nō iniuste. qō signanter intelligit hic Saly. esse verū nisi appellatio ab iterlocutoria veniret tractanda in alio loco remoto adeo ꝙ procurator ob hoc distraheref ab alijs snīs negocijs ꝛ procurationib⁹ ar. l. sancimus ad fi. ꝯ. de aduo. diuer. iudi. ꝛ. l. sed ꝛ he. §. non solū. cum ꝯcor. ibi alleg. per gl. ff. eo. ꝛ pro hoc facit id qō no. Bal. hic volens ꝙ procurator gnālīter ꝯstitutus nō habeat proseq cās appellationis extra prouinciā. per. d. §. non solū. Sed ꝯ dictum Saly. facit q2 rō allegata ꝑ docto. que fundaf ꝑ. d. l. ad legatū. hʒ etiā locum isto casu ꝛ iputet sibi qui mandatū assumpsit ad agendū cām i qua sciebat appellandū esse ab interlocutoria ad tribunal iudicis in alio loco remoto arg. l. qui bona. §. de illo cuʒ si. ff. de dā. infect. que rō cessat in casu. d. l. sancimus. ꝛ ad d. §. nō solum. posset rñderi ꝙ ibi cā reconuētiōis nō erat de necessitate ad expeditionē cause ꝑncipalis: sʒ prosequi appellationē ab iniusta interlocutoria est necessariū ad diligentē expeditionē cause ꝑncipalis. ꝛ lʒ ita scholastice dici posset tñ teneo opi. Saly. quam ēt firmat Fulg. hic. ꝛ lʒ ipsi nō dicant ista fuit opi. spec.

in ti. de appel. in scōa parte. §. i. in ver. illud. ꝛ Inno. in. d. c. nō iniuste. ¶ Et de materia hui⁹. l. vide etiā aliqua ꝑ spec. in. d. §. i. versi. breuiter. ¶ Reliqua vide per Cy. latius ꝙ per aliū qui etiā tangit an in casib⁹ in quibus dictū est procuratorē nō teneri ad prosequendū cām appellationis possit nihilomin⁹ proseq si velit in quo tex. in. d. c. nō iniuste. a ꝯrio sensu probat ꝙ sic. ꝛ ita tenebat ibi Anto. de but. In ꝯrium est tex. in. d. l. si actor. ꝛ istud magis cōiter tenetur vt per Cy. ꝛ Ray. hic cū distinctiōe de qua hic per eos. ꝛ ꝑ Bar. in. d. l. si actor. ꝛ Imo. i. d. c. nō iniuste. vbi etiā hoc tʒ ꝯ do. Ant. ꝛ hec sufficiūt quo ad hanc materiam vno addito ꝙ procurator gnālīter ꝯstitutus ad negocia cum ipse possit agere ꝛ experiri in iudicio. c. qui gnālīter extra eo. in. vj. poterit ꝛ tenebif cām appellationis ꝓsequi absq; eo qō dictū fuerit ꝙ ꝯstituebaf procurator ad cās futuras. ꝛ ita legi ang. dicentē per. d. c. qui gnālīter. lʒ nō recorder pro nūc vbi legerim. ¶ In glo. in ver. sed nec ibi hoc vr̄ sibi mandatū ꝛc. ꝛ sic tʒ glo. ꝛ magis cōiter doct. hic ꝙ procurator actoris videaf tacite ꝛ in ꝯñtiam habere mandatū ad defendēdū dñm i cā reconuentiōis. ꝛ hoc etiā sequif Bar. hic ꝛ pleni⁹ in. l. seruū. §. ait ꝑtor. ff. eo. lʒ glo. in. l. si defunctus. §. fi. ff. eo. quā sequif ꝑ Cy. teneat ꝯrium: sed verior vr̄ opinio hui⁹ glo. per rōnem hic assignatam in eā. ꝛ confirmaf per. l. i. in versi. quasi ꝓcurator. ꝯ. de satisdando. ꝓut dixi in. l. actionē. ꝯ. eo. ¶ In ea. ibi nō adimplet fidem ꝛc. ꝛ sic non pōt hec ꝑma lectura ꝓcedere per rōneʒ positam hic in ver. cū fidem q̄ non pōt ad hanc. l. adaptari. tñ volentes substinere hanc lect. dicunt ꝙ rō posita hic in ver. cuʒ fidem. nō dʒ referri ad proximū ver. sed nec ꝛc. sed ad primū rñsum huius. l. vt sensit glo. ista circa fi. ꝛ hic lati⁹ per bar. qō est violare tex. q2 relatio in dubio dʒ fieri ad ꝓxi. l. si ideʒ in fi. ꝛ ibi no. ff. de iuris. om. iu. ꝛ ꝑm Saly. hic. vel ēt pōt substineri ꝑma lect. ꝑm qō refert hic Cy. ꝛ Bar. qñ procurator actoris egerat ꝛ peregerat cām suam vsq; ad fi. nam sicut ꝓcurator non tenef cām appellationis proseq lata snīa vt est dictuʒ. ita nec tenef defendere dñm si recōueniaf finita cā sua. ꝛ istud scōm Pau. de castro est signanter no. ad limitationē. d. l. sed he. §. ꝑtor. ff. e. cum si. iuribus dicētibus ꝙ procurator actoris tenef defendere dñm in cā reconuētionis. nam intelligif si recōueniaf ante finitam cām. ꝛ sic isto casu dicef mandatū ꝛ fidem adimpleuisse. ¶ In ea. ibi. l. si defunctus ꝛc. ista lex scōm Cy. ꝛ Ray. loquif in procuratore rei pro quo sciente ꝛ patiēte dñs satisdederat iudi. sol. nūmiꝝ si potest a dño suo ꝑcise cogi defendere. Sʒ nos loquimur in ꝓcuratore actoris pro quo dñs non habuit ꝑstare satisdationē iudi. sol. nec reperif ꝙ tunc dñs possit eum precise cogere ad defendendū in cā reconuētionis. satis est ergo ꝙ si non defendit pōt dñs cogere actione mandati ad interesse: vt in ꝑnc. hui⁹ glo. no. glo. in. l. mutus. §. pena. ff. eo. tñ veruʒ est ꝙ ista tertia lectura nō procedit q2 nō possit adaptari rō hic assignata in fi. littere in ver. cum fidē. preterea scōm istam lecturā possit cogi procurator a dño saltem cātiue per actionē mandati ad interesse vt dixi: qō videtur esse contra tex. istum qui generaliter dicit nō posse. vnde sequens lectura esset vera ꝛ cōmuniter approbata.

a **Lienam.** Mater nō potest ꝯfendere filiū [b] pupillū. sed dʒ ei tutorē peteř. hoc dicit. ¶ In glo. fi. ibi. l. i. ꝛ est ratio ꝑm Bart. q2 in cā appellatōis potest ꝑueniri contra eum ad diffinitiuā sniam: nō sic in cā principali q2 ꝯ minorē non defensuʒ nō potest procedi ad diffinitiuā nec ad scōm decretū. l. cuʒ minoris. ꝯ. si aduer. reʒ iudi. ꝛ. l. apud iul. in ꝑnc. ff. ex quib. cau. in pos. eatur. Bal. hic reprehendit istud q2 Bar. ꝑsupponit ꝙ cōtra minoreʒ indefensum procedi possit in causa appellationis quod est contra. l. si preses. ꝯ. de appellatio. vnde melior est ratio quam posuit hic Cy. q2 causa appellationis est magis preiudicialis ꝙ causa ꝑncipalis: quoniā nisi prosequaf appellatio ꝑma sententia trāsit in rem iudi. l. fina. §. illud. ꝯ. de tempo. appel. secus est in causa ꝑncipali: q2 licet labatur instantia saluum manet ius litigantib⁹ l. properandū in fine. vbi no. ꝯ. de iudicijs. ꝛ hic pleni⁹ ꝑ Cy. ꝛ Ray. vnde q2 maius est periculū ideo fuit abunde prouidendum lege prima. §. sed ꝛ si quis. ff. de carbonia. edicto. ꝛ hoc etiam sequitur Salycetus ꝛ Fulgosius: ꝛ etiam Paulus de castro hic dicit se putare hanc etiam fuisse intentionem Bartoli.

¶ Ex his infertur an vbi in cā pncipali possit perueniri ꝯ filiū pupillum ad diffinitiuā vel ad scōum decretū: vt qñ ageretur ꝯ eum ex ꝯctu defuncti.d.l.i.apud iulia.in pnci.mater defendere possit. Bar.hic per rōnez.s̄.assignatā sensit ꝙ sic.ꝛ hoc expssi/us firmat hic Ang.per eandē rōnem iūcta.l.i.de app. sꝫ Ma the.de mata.in.d.l.i.tenuit ꝯriū per illum tex.vbi spāle est in cā appel.in qua tractat de maiori pīudicio ꝙ in pncipali: vt di xi.s̄.vt qꝛ a snia lata in cā pncipali appellaꝰ bis sed a snia lata in cā appellatiōis non pōt nisi semel appellari: vt habeꝰ in ru bro ꝛ nigro.j.ne lice.in vna eadēqꝫ cā.iij.puo.ꝛ sic de maiori pīudicio agiꝰ in cā appellationis ꝛ istaꝫ posuit hic Cy.ꝛ Ray. ppter quā hec opi.videꝰ verior.Saly.hic simplr vult ꝙ si sta tuto caueꝰ ꝙ ꝯ pupillum possit pcedi ad diffinitiuā in cā pnci/pali mater nō possit admitti qꝛ adhuc in cā pncipali requiritur aliud qd nō requiriꝰ in cā appellatiōis ad hoc ꝙ possit pcedi ad diffinitiuā scꝫ litis ꝯte.d.§.illud.vnde necesse est ꝙ cōpare/at psona legitima cū qua p pupillo lis ꝯtesteꝰ nisi statutū dice ret ꝙ lit.nō ꝯtest.posset pcedi ad diffinitiuā ꝯ pupillꝫ scōum eum.Sed aduerte qꝛ stantibus rōnibꝰ hic redditis per Cy.q̄s supra sequiꝰ nūc ꝙ mater nō posset admitti etiā si statutū dice ret ꝙ lit.non ꝯte.ꝛc̄. ¶ In ea.ibi per tutorē ꝛc̄.ergo a ꝯrio vbi consuli nō posset per tutorem: vt qꝛ filiꝰ esset maior admittereꝰ mater.ꝛ ita soluaꝰ glo.in.l.j.in fi.ff.de appel.reci.scōm omnes hic.ꝛ in.l.femine.ff.eo.ꝛ ibi vide gl.que ē similis isti. ¶ Utrū aūt in casibus in qbus pōt mulier aliū defendere iuuaꝰ velleia no. Bar.post Jac.bu.hic tenuit ꝙ sic.nisi renūciet velleiano. arg.autē.matri.j.qñ muli.tu.of.fung.po.ꝛ idem tꝫ hic Bal.ꝛ etiā allegat id qd habeꝰ in.l.ij.§.fi.ff.ad velleia.sed Pau.de ca.hic simpliciter tꝫ ꝯrium per.d.l.i.de appel.reci.tū respōdet ad ꝯria.dic ꝙ istaꝫ vltimā opi.tenuit etiā Cy.ꝛ Ray.hic ꝛ gl. ꝛ Bar.ꝛ Ang.ibi lꝫ dicant ꝙ tutiꝰ est ꝙ mulier renūciet. Istaꝫ opi.etiā tꝫ Raph.ꝛ Mat.in.d.l.j.p quo etiā alleg.l.exigēdi cum glo.fi.s̄.eo.dū glo.ibi querit an minor restituaꝰ in casu in quo admittiꝰ tanꝙ idoneus ꝛ decidit ꝙ nō al's aduersarius in ueniaꝰ deceptus legis auctoritate.l.i.de his qui veniā eta.im pe.ꝛ respondēt ad.d.autē.ꝙ ibi īperator cōcessit nouū bñfici um vꝫ ꝙ mater possit esse tutrix ꝯ regulam.l.fi.ff.de tutel.vnde seruanda sunt ea que p forma ibi inducta sunt ab imperatore in dicta concessiōe beneficij.sed in casu nostro ꝯrium est deposi tum scꝫ ꝙ nō videaꝰ intercedere: vt.d.l.i.ꝛ sic velleia.nō inue/niatur nec plꝫ responsio Saly.hic ad.d.l.j.dicentis ꝙ ibi loqꝰ in matre que cum mandato cōparebat p filio actore.ideo non diciꝰ itercedere qꝛ nō dꝫ aliquam satisdationē prestare. naꝫ cer te hoc est violare illum tex.ꝛ est ꝯ ibi no.per glo.

s **I precium.** ¶ Precium conuersū in vti litatem dñi q venditioni sue rei facte per gestorē suū nō cōsensit restitui debet per ipsum dñm emptori.h.d. ¶ In tex.ibi declareꝰ volūtas ꝛc̄.itel ligeꝰ aūt dñm cōsensisse venditiōi si ipse preciū recepisset.l.qdā ex parte.cū ibi no.ff.de euic.ꝛ no.i.l.si seruꝰ cōis. de dona.iter vi.ꝛ vxo.ꝛ in.l.aliud est vendere.ff.de reg.iur.

n **Jhil arbitramur.** ¶ Non refert an pcura. cōstituaꝰ a pn.ante lit.cōte.an post.h.d. ¶ Et poterat esse du/bium qꝛ dñs a pn.per se cepit litē agere.vñ videbaꝰ ꝙ per pcu ratorē post lit.ꝯte.constitutū non posset psequi: qꝛ via qua qs sibi elegit sibi pateat.l.si mulier.§.fi.ff.qd metus cā. ¶ Nota ꝟm Bal.ꝙ sicut pcurator ꝯstitutus ante lit.ꝯte.non pōt reuo cari sine cā postꝙ lis ꝯtestata fuerit.l.pcuratoribus.j.eo. ita ꝛ pcurator ꝯstitutus post lit.ꝯtest.non pōt reuocari postꝙ cepe rit cām agere. Ex quo inferꝰ ꝟm eum ꝙ sicut pcurator per litē ꝯte.efficiꝰ dñs litis.ita ꝛ etiā pcurator post ꝯtest.lit.ꝯsti. efficiꝰ dñs per actū quē postea cepit in cā exercere.ad hoc bene facit l.nulla.ꝛ qd ibi no. Bar.per illū tex.j.eo.vbi dicit ꝙ in causis in quibꝰ lis nō ꝯtestaꝰ pcurator efficitur dñs litis cum primū ce pit tractare de meritis cause: vt etiā ibi pleniꝰ diceꝰ.ad idē.l. ita demū.s̄.eo.vbi qñ res desinit esse integra.habeꝰ perinde quo ad pcuratorē ac si lis eēt ꝯtestata. ¶ In gl.i.ibi.j.de ꝓor.eius. lit.l.ij.opꝫ tū talem satisdationē tunc peti anteꝙ pcurator post litem ꝯte.ꝯstitutus cepit aliquē actum de meritis cause exercere vt hic per Pe.ꝛ Cy.per proxime dicta qd est no. ¶ In ea.ibi.l. licꝫ.§.penul.ꝛc̄.cum ibi no.ꝛ hec est magis cōis opi. per istas leges tunc etiā qꝛ per sniam quasi contrahiꝰ cum litigātibus.l.iij.§.idē scribit.ff.de pcura.vñ ver ba quasi ꝯctus snie nō debent accipi in psonaꝫ litigā tium quasi ꝯbentiū per.l.quecūqꝫ gerimꝰ.ff. de act. ꝛ obli.put plenius declarat Bar.in.l.i.j.de sen.ꝛ ad illam.l.rñde vt ibi no.ꝛ ista opi.videꝰ vera de iure no stro lꝫ Jac.bu.ꝛ Pau.de ca.hic dixerint ꝙ nō solum de cōsuetudine sed etiā de iure videꝰ vtrūqꝫ posse cō dēnari scꝫ dñm qui litem ꝯtestatus est rōne sui quasi ꝯctus qui celebraꝰ per litis ꝯte. vt nota.in.l.ij.§.fi. de ꝓto.stipu.ꝛ.l.de etate.§.qui interrogaꝰ.ff.interro ga.actio.ꝛ p hoc allegant.l.furti.§.qui alieno in fi.a ꝯrio sensu nō violando tex.ff.de infa.nam ibi lr̄a inu it ꝙ si a pncipio dñs fuit in iudicio.ꝛ postea ꝯstitutus fuit pcurator ꝛ feratur condēnatoria sup actione fa/mosa dñs nō euitabit infamiā ꝙ nō est ex alio: nisi qꝛ verba condēnatiōis possunt in eum cōcipi ꝛ simul cū eo poterit sine dubio condēnari pcurator rōne quasi ꝯctus qui celebraꝰ per sniam cum pcuratore.Sed cō tra Jac.bu.tꝫ hic Bal.ꝛ Saly.ꝛ melius iudicio meo qꝛ nō potest rñderi ad rōnem allegatā.s̄.ppter quaꝫ apparet ꝙ glo.ꝛ doc.hic in.d.§.qui alieno.recte sub audiūt ibi maxime ꝛc̄.vbi enī quasi ꝯctus qui celebrā tur per sniam nō possint concipi in psonā dñi ex quo ipse tunc quasi nō ꝯhit idest nō litigat.de iure aūt ca nonico ꝟm magis cōem opi.iste subtilitates nō atten duntur ꝛ quilibet pōt dāṅari vt plene no.in.c.quere/lam de elec.ꝛ in.c.suscitata de resti.in integ. ¶ In ea. ibi sꝫ forte ꝛc̄.ꝛ hoc tꝫ hic Pe.ꝛ Cy.[b] Jac.bu.Ray. Bal.Saly.ꝛ Pau.de ca.qꝛ per pmū actum quē ex/ercet post lit.ꝯte.efficitur dñs litis.sicut si litē ꝯtesta tus esset put dixi.s̄.ꝛ no.Cy.hic ꝛ bar.l.pōpo.§.ra ti in pn.ff.eo.ꝛ Jo.and.in.c.cum.M.ferrariēsis de ꝯstitu.sed bar.hic contrariū tenebat qꝛ si pncipalis q est lit.ꝯte.fuit effectus dñs litis per lit.contest.īpossi bile est ꝙ adhuc constituaꝰ dñs litis qꝛ duo dñi insoli dum esse nō possunt.l.si vt certo.§.si duobus.ff.com modati.ꝛ cum opi.bar.concordat Ang.hic ꝛ Spec. in titu.de pcura.§.i.ver.quid si procurator interces/sit.ꝛ idem tꝫ Joan.and.in additio.qui dicit hoc ho/die esse decisum in.c.i.§.licet.de pcuratori.in.vi.vbi hoc probaꝰ a contrario sensu.vbi hoc tenet Archidi. Sed Joan.de fantu.in dicto.c.i. dicit ꝙ procurator constitutus post litis contesta.nōdum actum aliqueꝫ gessit nō potest substituere.ita intelligitur textus in di cto.c.primo.a contrario sensu.sed si aliquem actuꝫ fe cit potest: vt hic notat Cy.ꝛ ita concordat opinio de quibus facit mentionem glo.hic.ꝛ gl. in.d.c.primo. sed Jmol.ꝛ Domi.in dicto.c.i.referunt opinio. bar. hic ꝛ cum ea videtur transire.ꝛ idē tenet Jmo. in di cto.c.cuꝫ.M.ferrariensis.licet dicat ꝙ in contrariū facit id quod notat ibi Jo.and.cum quo cōmuniter transeunt ibi Canoniste.Sed scōm Jmo.vult ibi Jo an.and.ꝙ exceptio dilatoria superueniēs post litem ꝯte.possit opponi post primū actum q factꝰ fuit in lite post superuētam exceptionem: vt notat barto. in di/cto.§.rati.vnde videtur concludenduꝫ ꝙ vltima opi nio posita hic in glo.quaꝫ sequūtur Cynus ꝛ magis cōmuniter alij sit vera.Non obstat ratio Barto.quia scōum Pau.de castro ius incorporale prout est serui tus predialis ꝛ similia potest esse apud plures insoli/dum.l.vie.cum similibus.ff.de seruitutibus. ita in ca su nostro cum lis sit quid incorporale ꝛ quem esse do/minum litis idest instantie nil aliud ē ꝙ esse obligatū ad litem prosequendā ꝛ ista simul stare possunt ꝙ do minus respectu actuum quos gessit sit ad hoc obliga tus.ꝛ ita procurator respectu eorum quos ipse postea gessit vel scōum Fulgosium possunt esse duo domini insolidum diuersis tꝑibus ita est in casu nostro scōm eum.Alexander.

a ¶ Utrūqꝫ. vide alex.cō silio.lxxxvij.

b ¶ Pe.ꝛ cy nꝰ.ad ꝙ eā dē opi.secutꝰ sunt do d ro ta.deci. suis d pcu.i anti qs.cxxij. ici. si pcura.sub stitutus.

n **Ulla dubitatio.** Si lite cũ ꝓcuratore ↄtestata moriať dñs nõ ꝓpterea finitur istã tia nec ꝓcuratoris mandatũ.h.d. ¶ In tex. ibi cãm in iudicio agitatã ⁊c. per istũ tex. ibi infert Bar. ⁊ cõi ter alij hic ꝙ in casibus in qbus lis nõ esset contestan da ꝓcurator efficereť dñs litis per primũ actum per quẽ inciperet tractare merita cãe. cã enim diciť illa q̃ cõcernit merita ⁊ negociũ pñcipale: vt dixi in.l.post ꝙ̃ liti.š.de pact. ⁊ cũ hac conclusiõe transit etiã Bar. in l.post litẽ.ff.eod. ⁊ in.l.ab executore.§.fi.de appel. ⁊ in extrauagãti ad repri.in ver.figura. ⁊ Bar. ⁊ Bal. in.l.pperandũ.§.⁊ si quidẽ.in pñc.j.de iudi. ⁊ Pe. ⁊ Cy.in.l.si pluribꝰ de leg.ij. ⁊ Pau.de liaza. ⁊ Pe. de anch.in cle.sepe de ver.signi. ⁊ aliquid per Inno. in.c.duobus.de appel. ⁊ in.c.pterea.de dilatio. ⁊ qđ no. Bar.in.l.ij.in fi.j.de ↄsor.eius.lit. ⁊ in.l.põpo.§. rati.ff.eo. ⁊ qđ notat Cy.in.l.nihil.š.eo.cũ his que ibi dicta fuerunt. ⁊ aliquid per Bal.in.l.quisqs in fi. š.eo. ⁊ scđm Anto.de bu.in.c.cum. M.de ↄstitu. dꝫ attendi doctrina glo.in.c.j.in ver.absentia de elect. in.vj.que ẽm eum no.vult ꝙ primus actus qui ĩ cau sis ordinarijs fieri solet post lit.ↄtesta.dꝫ in causis in quibꝰ lis nõ contestať operari effectus[a] quos ↄsueuit operari lit.ↄtest. ⁊ pro hoc allegat ipse tex.in.c. ex p te decani.de rescrip. ⁊ ideo scđm Bar.in dicto verbo figura si legitimatis personis opponunť exceptiones pemptorie vel fiant positiões vel articuli hoc hꝫ vim lit.ↄtesta. Aliud no.colligiť etiã ex isto tex. vt p Bal. hic in versi.ij.nota.ꝙ per te videas cui adde nota.in l.ij.ff.de cur.bono.dã. ⁊ scđm ibi dicta poteris notare verba Bal.hic. ¶ Ultimo querit hic Barto.qualiter mortuo dño formabunť verba sñie contra istum ꝓcu ratorẽ adeo ꝙ nõ videať condẽnatio referri ad dñm mortuũ ne sñia sit nulla.pptter.l.pe.que sen.sine app. rescin. ⁊ relinquit cogitandũ. Bal.hic ↄcludit ꝙ ver ba sñie concipienť in ꝓcuratorẽ condẽnando eũ tan ꝙ̃ ꝓcuratorẽ hereditatis vt hic latius per eũ.sꝫ pau. de castro hic tꝫ ↄ̃rium q: hereditas dꝫ habere ꝓcura torẽ constituendũ a iudice nõ ꝓcuratore.l.si quis ita constituať heres.ff.de heredi.insti.l.ij.ff.de cura.bo no.dã.itẽ q: constitutio ꝓcuratoris nõ transit ad he redem[b] scđm eũ que verba ꝓ parte fuerũt verba bal. in.l.i.j.de sen.vbi per.d.l.si quis ita instituať. negat eum posse condẽnari tanꝙ̃ ꝓcuratorẽ hereditatis.iõ dicit bal.ꝙ condẽnabiť iste ꝓcurator quõdam talis ⁊ hoc sequiť etiã Pau.de ca.hic.Saly.hic tꝫ ꝙ condẽ nabitur ꝓcurator noĩe quõdam talis seu cuiuscũqꝫ ẽt heredis arg.huius tex.Fulgo. tꝫ ꝙ poterit ꝓcurator simpliciter condẽnari vel tanꝙ̃ ꝓcurator quõdaꝫ ta lis vel nunc heredũ q: mandatũ re nõ integra nõ ex tinguiť morte. ⁊ sic transit ad heredes: vt hic ⁊ instit. mandati.§.item si adhuc. Bal.in.l.edita in repetiti. perusina.in.xxiiij.colũ.dicit ꝙ poterit condẽnari iste tanꝙ̃ ꝓcurator ticij defuncti ꝓcuratorio noĩe eoꝝ ad quos res pertinet.allegat.l.de qua re.§.fi.ff.de iudi. Ro.in.l.si constante.§.fi.ff.solu.mat.tꝫ idem ꝙ bal. in.l.i.j.de sentẽ.alleg.l.seruus.ff.de his qui no.infa. Tutior videť ista practica ꝙ dicatur condẽno taleꝫ ꝓ curatorẽ talis defuncti ꝓcuratorio noĩe eoꝝ ad quos res ptinet ac etiã posset dici ꝓcuratorio noĩe heredũ si hereditas esset adita q: vt dixit Fulg.mandatũ trã sit ad heredes. ⁊ etiã putarẽ posse substineri ꝙ si sim pliciter condẽneť tanꝙ̃ ꝓcurator ticij valet sñia post ꝙ̃ erat dominus litis ⁊ verba sententie debent conci pi in eum vt hic iuncta.l.prima.de sententijs.attento etiam ꝙ verba impropriatur ⁊ alteratur vt sentẽtia te neat: vt notatur in.l.puto.ff.fami.herciscunde. Nec obstat dicta.l.penultima.quia ibi non condemnaba tur procurator dominus litis sed ille qui mortuus erat. Alex.

a ¶ Opari effectꝰ. adđ ꝙ idẽ dicit lod. ro.ↄsi. ccxlj.

b ¶ Ad hr̃dẽ dicũt do. de ro.dec.clxxj. ĩ antiqs ꝙ si sit ↄstitutus ꝓcura.ↄ̃.b. ⁊ b.moriať ꝙ si successor. b. venit ad iudiciũ vigore illiꝰ mãdati ꝙ iudiciũ ẽ nullũ nisi ille.b. noĩe ecclesie instituisset iudicium.

c ¶ Qđ sic.qſ dicať falsus ꝓcurator vide Jo.đ ãna. ↄsi.lxxxvj. ⁊ ↄsi.ciiij. ⁊ ibi qñ possit opponi exceptõ falsi ꝓcur. ⁊ ibi an valeat pcessus factꝰ cũ falso ꝓcuratore đ quo ẽt p alex. ↄsi. lxxvij. ⁊ an valeãt gesta ab eo q re vera erat ꝓcurator sꝫ nõduꝫ noticiã mandati habuerat vide frã. đ are.ↄsil.lxviij.do.đ ro. decisi.ccxij. de ꝓcurato.

l **Icet in principio.** Exceptio falsi ꝓ curatoris reddit iudiciũ retro nullum ideo põt qñcunqꝫ opponi.h.d. ¶ In tex.ibi falsus.quis dicať falsus ꝓcurator vide per gl.i.l. falsus.in pñc. ⁊ ibi late bal.in pñ. ⁊ in fi.j.de fur. ⁊ p glo.in.l. si ꝓcuratori falso.ff.de ↄdi.ob cãm. ⁊ glo.in.c.ex parte decani.đ rescrip.per Archi. ⁊ Jo.an.in.c.qui ad agendũ. ⁊ in.c.is qui đ ꝓcura.in.vj. ⁊ per bal.hic qui circa hoc dubitat an ꝓcurator le gitime ↄstitutus si nõ hꝫ sciam ↄstitutionis ⁊ iterim se gerat vt ꝓcurator dicať falsus ⁊ magis cõis ↄclusio est ꝙ sic[c] q: nõ hr̃ iteriꝫ pro ꝓcuratore.l.quero.ff.de eo qui pro tu. ⁊ in.l.iij. ver. sed si quidẽ.ff.iudi.solui ⁊ no.glo.in cle.non põt in versi.hẽat de procur. ⁊ Archi. ⁊ Jo.and.i.c.is qui per illũ tex. ⁊ bal. in.l. si pupilli.§.i.circa vl.col.ff.de neg.ge. ⁊ in ↄsilio suo incipien. Queriť an procurator p spec.in titu.de procur.§.i.ver.quid si procuratoriũ per bal in.d.l.falsus.in.viij.colũ. ⁊ in.l.eiꝰ qui in prouĩcia.ff.si cer.pe. ⁊ in.l.i.in.xxiij.col.de ↄfes. per Ang.in.l. ij.ff.eo.facit qđ no.bar.in.l.multũ.cum si.ff. de cõdi. ⁊ demõ. ¶ No.ꝙ ante oĩa de personis est querendũ.l.si queramꝰ.ff.đ testa.l.quidã referunt.de iure codi. ¶ Item no.ꝙ p processuꝫ nullũ non ꝓcludiť via exceptõibus dilatorijs. ⁊ circa hoc adde que dicta fuerunt in.l.ita demũ.š.eo. ¶ Item no. ꝙ exceptio que reddit iudiciũ retro nullũ põt qñcunqꝫ opponi.qđ intelli ge nisi ad ĩpediendũ probationẽ sñie opponereť post ↄclusum in cã: q: hoc fieri non põt ita dixit Bal.in.l. ꝙ̃uis indubitati in vlti.col.j.de adul.per illũ tex.scđm vnũ intellectũ.vbi in crimi nalibus post cãm instructã non põt opponi exceptio procura tori cõparenti. ⁊ tñ illa exceptio scꝫ ꝙ in criminali nõ admittiť procurator est de illis q̃ possunt opponi qñcunqꝫ. ⁊ sic reddiť iudiciũ retro nullũ ẽm magis cõem opi. vt dixi in.d.l.ita demũ ⁊ hoc verũ vbi sup exceptiõe aliquid probandũ veniret appro bationes post ↄclusum in cã admittunť.c.cũ dilectꝰ de fi.instr. vt declarat Bal.in palleg.l. ꝙ̃uis. ⁊ sic lꝫ ista exceptio possit op poni qñcunqꝫ etiã post sñiam vt probať hic. ⁊ expssius in.c. in nostra extra eo.tñ ad ĩpediendũ probationẽ sñie non põt ad mitti post ↄclusuꝫ in cã. ¶ In glo.in verbo habeat.dic ꝙ intẽ tio glo.est ꝙ aut oppono exceptionẽ ꝙ tu qui asseris te procu ratorẽ nõ hẽs mandatũ ⁊ teneris probare te esse ꝓcuratoreꝫ ꝓ ut asseris.l.nõ ignorat.j.qui accusa.l.ei qui dicit.ff.de probati. vel si dubiũ est de mandato q: nõ plene probas hẽs necesse ca uere de rato. ⁊ hoc procedit qñ ante lit.ↄte.opponiť hec exce ptio vt hic in pñ.sed si post lit.ↄte.opponať admitteť exceptio sed excipiens habebit probare ꝙ ille sit falsus procurator puta q: mandatũ sit reuocatũ vel siliã: vt in scđa pte huius.l. q: hec fuit intẽtio huiꝰ glo. ⁊ clarius ponit glo.sequens ⁊ sup ea dicã. ¶ In glo.in ver.inueniať ibi probare ⁊c.gl.sentit hic ꝙ oppo nenti post lit.ↄte.exceptionẽ falsi procuratoris incũbat onꝰ pro bandi: vt proxime dixi: sed hoc reprehẽdit hic Gui.de suza.cy. Fran.tigri. ⁊ bar.volentes ꝙ hec negatiua tu nõ habes mãda tum nõ debeat probari per negantẽ sꝫ per procuratorẽ affirmã tem se habere.allegant.l.actor.j.de proba. ⁊.l.asseueratio.j.đ nõ nu.pecu. ⁊ idem sentit Inno.in.c.qm̃ cõtra de proba. ⁊ seq tur ibi do.Abb.sed verior videť opinio huius glo.cum qua cõ cordat glo. in.l. põponi.§.rati.ff.eo.vbi sequiť hoc Ange.gl. ⁊ Moder.in.c.i.in versi.absentia.de elect.in.vj. Idem tꝫ hic Bal.Saly.Fulg. ⁊ Pau.de ca. ⁊ ita est de mente huius littere dum dicit ꝙ dꝫ inquiri in pñc.de mandato ⁊ postea in secunda parte ꝙ nihilominꝰ si postea inueniať seu probeť falsus poterit etiã opponi.nam admittẽdo procuratorẽ vsqꝫ ad lit.ↄtesta. vi detur admittens posuisse eum in quasi possessionẽ officij procu ratoris. ⁊ ista talis quasi possessio dꝫ transferre onus probandi in admittentem eum.l.circa.ff.de probatio. ⁊ istud videť etiaꝫ tenere Joan.and.in dicto.c.quoniã contra. ⁊ Anto.de but. in c.cum. M.circa quartã chartam de ↄstitu. Imo.in.c.cum iu re de offic.deleg.bene facit qđ notat Inno.in.c.inotuit. de eo qui fur.or.suscep.vbi nota.dixi ꝙ si comparui corãm iudice tã ꝙ̃ corãm delegato ⁊ post lit.contesta.oppono ꝙ ipse nõ est de legatus ꝙ propter lit.ↄtesta.translatũ est in me onus proban di alleg.in arg.dictũ.§.rati. ⁊.l.fi.j.de exceptio. ⁊ illud dictum sequũtur docto.ibi ⁊ bal.in.l.gesta in vlti.col.j.de re iudicata. Subdit tamen Pau.de castro hic ꝙ ista opi.procedit nisi lite

finita per sniam condénatoriã reus in executióe snie opponerꝫ
actori ꝙ pcurator ipsiꝰactoris nõ habuit mandatũ.ꝛ sic ꝙ snia
nõ valuit.nam tũc qꝛ reus non ĩpedit pcessuꝫ procuratiõis cuꝫ
iam fuit expeditꝰ.ideo nõ hꝫ opponens necesse pbare ꝙ procu
rator fuit falsus.secus qñ opponẽdo ĩpedit processuꝫ ꝛ ad hoc
nihil allegat.Sed hoc dictũ paruifacio.tũ qꝛ allega.s̃. videtˀ
militare in casu isto si bñ inspiciãtur etiã qꝛ dñs petendo execu/
tionem snie late ad fauorẽ suum videtˀ habere rata gesta cuꝫ p/
curatore carẽte mandato.ꝛ hoc facere põt.ꝛ hoc mõ conuali/
dare sniam:vt est glo.reputata sing.ꝛ magis cõiter approbata
in.l.si mater.§.hoc iure.ff.de excep.rei iudi.fatebatˀ etiã Bar.
hic in vlti.col.ꝙ qñ declaratũ esset pcuratorẽ esse legitimũ vel
approbatũ eẽt instrm mãdati si postea opponatˀ ĩ lite exceptio
falsi pcuratoris incũbat onus pbãdi opponẽti:vt hic p eũ ꝛ be
ne loquitˀ.¶Unde circa p̃dicta subdebat glo.in.d.c.j.in ver.
absentia.ꝙ qñ ista exceptio nõ habẽs mandatũ. opponitˀ post
lit.ꝯtest.ꝙ̃uis onus pbandi procuratorẽ esse falsuꝫ incũbat op
ponenti.tñ iudex ex officio suo si velit ne laboretˀ in vanũ:atten
to ꝙ processus cũ falso pcuratore esset nullus põt cogere pcu/
ratorem ad exhibitionẽ [a]mandati vel ad cauendũ de rato si est
dubiũ de mandato.ꝛ idem tꝫ Ang.in.d.§.rati.ꝛ Bal. hic ꝛ in
l.executioné in.iij.col.j̃.de proba.vbi ad hoc dicit dictã glo.eẽ
sing.ꝛ idem bal.in auten.offeratˀ in.iii.col.j̃.de lit.ꝯtest.ꝛ in.l.
j.s̃.vt que desunt aduo.ꝛ per Ang.in.l.ĩter quos.§. alieno.ff.
de dã.infect.ꝛ Ant.de bu.in.d.c.cum.M. vbi reputat illam
glo.esse aureã.ꝛ Saly.hic dicit ꝙ est vera vel ꝙ potest dici illã
glo.loqui qñ pars admiserat pcuratorem: qꝛ fuerat absens:vt
ibi in tex.Pau.de cast.hic transit simplr cum illa glo.ꝛ dicit ꝙ
illa glo.in fi.indistincte loquitˀ.Sed ꝯ̃ glo.illam videtˀ esse tex.
in.d.§.alieno.in ver.qḋ si ei.scḋm vnũ intellectũ quẽ ponit ibi
Bar.per quẽ intellectũ illam glo.reprobat Inno.in.d.§. alie/
no.ꝛ in.d.c.cum in iure.p quo etiã allegat regulã positam ĩ.l.
iiij.§.hoc aũt de dã.infect.vel scḋm eum dici põt ꝙ illa glo.loq
tur ꝛ intelligi dꝫ in spũalibus causis vt in cãis electionũ in qbꝰ
exuberat iudicis officiũ.c.cũ nobis oliꝫ de elec.Sed do.domi.
in.d.c.j.approbat indistincte illam gl.qꝛ in his q̃ redderẽt iudi
cium nullũ põt iudex supplere vt no.glo.in.c.cupientes.§.cete
rum in ver.contumacia.de elect.in.vj.ꝛ glo.in.l.i.ff.de offi. as/
sesso.cuꝫ si.ideo dicit ꝙ ista lectura quã ponit Bar.in.d.§.alie
no.nõ procedit.ꝛ ista fuit proprie rõ assignata in glo. in.d.c.i.
dicit tñ do.Domi.sub dubio forte ꝙ lectura Bar.in.d.§. alie/
no.posset saluari nõ quo ad hoc vt iudex nõ possit repellere p
curatorẽ.sed bene quo ad hoc vt nõ possit iudex dicere volo ꝙ
litigetˀ sub protestatiõe ꝙ si nõ appareat te esse procuratorẽ iu/
dicium sit nullũ:vt ibi no.Bar.qꝛ in hoc nõ interest eius: lꝫ ps
posset hoc dicere:vt.d.§.alieno.in p̓nc.cum glo.tñ ad istaꝫ rõ
nem rñdebat Inno.in.d.c.cuꝫ ĩ iure.ꝛ in.d.§.alieno.ꝙ licꝫ iu
dex possit supplere.vbi pcessus redderetˀ nullus.tñ in casu isto
processus nõ esset ex toto nullus:qꝛ ꝙ̃uis esset nullus quo ad p̃
iudicium dñi.valeret quo ad p̃iudiciũ procuratoris falsi:vt no.
glo.in fi.in.l.si expressim in ver.p̃scrip.de appel.ꝛ istam opi.pu
to veriorẽ in casibus in qbus pcessus ꝛ snia valeret ꝯ̃ procura/
toreꝫ:qꝛ in illis cessat rõ dicte glo.in alijs secus.Qui aũt sint illi
casus in qbus valeat vel nõ in p̃iudiciũ procuratoris dicaꝫ sup
glo.fi.ꝛ ita concordo opi.¶Item vbicũqꝫ ante lit.ꝯtest. pdu
ctum esset instrm mãdati ꝛ data copia parti que nihil opposuit
nam tunc etiã si ante lit.ꝯtest.postea velit opponere procurato
rem nõ habere mandatũ incũbat opponẽti onus probãdi: nec
habebit necesse amplius procurator instrm mãdati producere
dũmodo appeat in actis ꝙ mandatũ fuerit productũ [b]etiam si
nõ fuerit registratũ mandatũ in actiõe ita voluit sing.Inno. ꝛ
clarius Hosti.in.d.c.qñ ꝯ̃ de proba.arg.d.§.rati.§.fina.j̃.ar/
bitrium tutele.ibi nemo ita simplex ꝙ ꝯ̃ se aliquid scribi patia/
tur ꝛc̃.ꝛ no.doct.in.d.c.cum in iure.ꝛ Ang.in.§. ꝛ hoc insup
in autẽ.vt sponsalicia largitas.ꝛ ita põt intelligi id qḋ dicit bar.
hic dum dicit idem si mandatũ fuerit approbatũ argu.l.fi.j̃.de
fide instru.¶In ea.ibi retro nullũ.hec est ipsa veritas ꝛ rõneꝫ
huiꝰ subdit glo.j̃.prime in ver.vel melius.¶In ea.ibi qḋ non
placet ꝛc̃.ꝛ bene qꝛ hec exceptio tu nõ habes mandatũ dicitur
procuratoria.d.§.alieno.ergo ẽ pemptoria.§.appellantˀ insti.
de exceptio.¶In eadem ibi repellor ꝛc̃.hoc cõiter reprehẽditˀ
qꝛ iudiciũ gestum cũ falso procuratore est nulluꝫ.d.l.
cũ cause.§.i.ꝛ hic.Sed ꝯsensus meꝰ non põt valida/
re iudiciũ nullum qñ est nullũ.alia rõne quã rõne de
fectus ꝯsensus mei.l.si expressim.put declarat ibi dy.
ꝛ Bar.in.ij.col.ff.de appel.sed a ꝯsensu meo nõ pen
det facere ꝙ falsus procurator sit verus sed a ꝯsensu
dñi.l.i.ff.eo.ideo cõiter tenetˀ ꝙ ista lex procedat etiã
in sciente.ꝙ̃uis Fran.tigri.ꝛ Fulg.teneãt ꝯ̃rium rõni
bus qbus facile responderi possit.ideo cã breuitatis
nõ recito:quo ad vnum tñ effectũ talis scia noceret vt
hic p bar.cum quo transeunt alij.¶In ea. ibi repel/
litur ꝛc̃.hoc est sine dubio verũ.¶In ea.ibi si ambi/
go p̓nc.ꝛc̃.ꝙ̃uis bar.videatˀ cum glo.simpliciter tran
sire.tñ omnes ꝯ̃rium tenent ꝛ bene qꝛ si qñ sciui non
p̃iudicat sciẽtia vt dixi ꝙ̃to minus qñ dubito pptera
qñ ignoro fatetˀ glo.ꝙ possum opponere post lit. ꝯte
sta.ergo eodẽ modo qñ dubito:qꝛ dubius ꝛ ignorãs
equipantˀ.l.fi.j̃.de ꝯdi.indebi.ꝛ in.l.fi.ver.sinaũt ne
scimus.ꝛ ibi hoc in terminis nostris firmat Cy.ꝛ bal.
j̃.de fur.¶In ea.ibi alij ꝛc̃.voluit sentire gl. ꝙ regu
lariter hec exceptio põt tm̃ ante lit.ꝯtesta.opponi fal
lit qñ a p̓ncipio opposui exceptionẽ ꝯ̃ procuratoreꝫ q
mandato carebat postea litem ꝯtestatus fui cum pro
testatione ꝙ exceptio opposita esset mihi salua. ꝛ ita
intelligit Bart.tñ ipse ꝛ oẽs hanc glo. reprehẽdnnt.
tũ qꝛ diuinat ad istum tex.tum qꝛ si exceptio debebat
tm̃ posse opponi ꝛ tractari ante lit.ꝯtest.sicut alie dila
torie ergo illa protestatio facta in ꝯ̃riuꝫ nõ valebit qꝛ
protestatio ꝯ̃ctus nõ releuat vt no.glo.i.in.l.alimẽta
j̃.de neg.ge.ꝛ videmus post bar.in.l.edita.in penul.
col.dum tractatˀ de cl̃a . saluo iure addendi ꝛc̃.s̃. de
eden.vtrum aũt si procurator egit ꝯ̃ te:qꝛ dubiũ erat
de mandato admisisti eũ cum protestatiõe ꝙ si appa
reret eum nõ esse procuratorẽ oĩa haberentˀ pro ĩfect.
dic ꝙ valebit protestatio.vt est text.no.in.d.§.alieno
in p̓nc.cum glo.ꝛ operabitˀ tunc protestatio ꝙ lꝫ illa
nõ facta dño potuisset habere rata ea q̃ per falsum p
curatorẽ gesta fuerunt.l.lꝫ.ff.de iudi.tñ pper dictaꝫ
protestationẽ hoc facere nõ poterit ſm Bar. in.d.§.
alieno.ad finẽ.qḋ dicit Imo.ibi in practica esse sing.
¶Iuxta p̃dicta querit hic bar.quid si opposita fuit
exceptio carẽtie mandati.ꝛ qꝛ dubiũ erat de manda/
to admissus fuit pcurator cũ cautione rati.an postea
poterit amplius opponi hec exceptio tu nõ es procu
rator.concludit ꝙ nõ per.d.§.alieno in fi.nisi incõti/
nẽti probaret hoc opponẽs.pro quo Cy.ꝛ Ray.hoc
hoc idem tenentes allegant in ꝯ̃rium.l.si is a quo in
p̓nc.ff.vt in pos.leg.ꝛ idem tꝫ Saly.ꝛ Fulgosi. hic ꝛ
Imol.in dicto.§.alieno.ꝛ do.Abb.in.c.qñ cõtra in
vltima charta.sed Ange.hic dicit ꝙ nõ putat admit
ti posse istam pbationẽ per.d.§.alieno in p̓ncipio qḋ
est singulare scḋm eum.Imol.in dicto.c. cum in iure
simpliciter dicit posse probari ꝯ̃rium per opponentẽ.
ꝛ nõ facit differentiã.an incõtinẽti:an ex interuallo ni
hil tamen allegat.ita ẽt vult bal.hic:qꝛ pbando illuꝫ
nõ habere mandatũ nõ est amplius dubiũ de manda
to ꝛ nihil operatur cautio rati.ꝛ dicit hoc esse nota.
Mihi videtur substentabilẽ esse opinionẽ Ange. p
tex.in dicto.§.alieno in fine.nõ cauillando. Non ob
stat.l. si is a quo. qꝛ hic iste sponte recepit p̃stationeꝫ
cautiõis rati.ideo nõ debet audiri si postea vellet eiꝰ
effectum infringere.esset enĩ sibi contrarius.ergo ꝛc̃.
l.prima.j̃.de fur.l.post mortem de adoptio.que ratõ
cessat in dicta.l.si is a quo.vnde si ĩ casu nostro iudex
pronũciaret admittendũ esse procuratorẽ cum cautio
ne rati.ꝛ iste cui fuit oblata cautio rati voluissꝫ eam re
cipere vel fuit recepta a iudice vel tabellione.iuxta.l.
scḋam ꝛ tertiam.cum simi.ff.rem pupil.sal.fore.ꝛ iste
nõ acceptata cautione diceret se incõtinẽti velle pba/
re exceptionem suam scꝫ ꝙ procurator caret manda/
to deberet audiri.per dictã.l.si is a quo.ꝛ istam puto

a¶Exhibitio
nẽ.adḋ ꝙ illã
gl.seqtˀ ẽt.d.
bñdi . capra.
ibi ẽt lu. ro.
ꝯsi.lxvii.vbi
multa alle.p
opi. illiꝰ glo.
b¶Produ-
ctũ.an sufficit
at ꝙ mãdatũ
procuratoris
sit pductũ vi
de anch. ꝯsi.
xl.ꝛ an ĩtima
tio psone p-
curatoris no
ceat dño viḋ
Io.ḋ ãna.cõ
sili.xciij.ꝛ an
sufficiat pdu
cere mãdatũ
absqꝫ eo ꝙ iu
dici altr ꝯstet
viḋ aret.ꝯsi.
lxviij.

a ¶ Dño. vide p io. ð an. ɔsil. lxxxxiij. anch. ɔsil. xl. ꝛ an a tali lti matōe possit appellari per ang. ɔsil. cxl.
b ¶ Uno nūmo vide An cha. consilio vlti. ꝙ quidē ɔsiliū est sub scriptū a multis clarissimis doctoribus.
c ¶ Spālem. de hoc late p lu. ro. ɔsi. cc. ccxlvj. ꝛ. ccc. ccxvij. vbi late pōitan marit⁹ ꝙ noluit eē in iudicio tāꝗ̄ ɔiūcta psona sꝫ tanꝗ̄ dñs mādatū cū nō hēret faciat corruere iudicium.

fuisse intentionē Cy. ꝛ sequaciū licꝫ nō bene declarēt ¶ Querit etiā circa hoc Bar. quid si iudex iter ꝓcuratorē actoris. ꝛ reum ꝓnūciauit illū esse verum ꝓcuratorē: an pronūciatio noceat dño [a] asserenti illū non fuisse procuratorē suum. ꝛ ɔcludit ipse post Cy. ꝙ nō arg. l. cuꝫ nō iusto. ff. de collu. deteg. ꝛ. C. res iter ali. ac. per totū. ꝛ idem tꝫ Inno. ꝛ alij. in. c. super lrīs. de rescrip. ꝛ spec. in tit. de sindico. §. i. ver. quid si iudex vbi videas lꝫ ipsemet sentiat ɔ̄rium in titu. de except. §. nunc videndū ver. in sūma. ꝛ no. bene. ꝛ per Bal. in. l. falsus in. ix. col. ī. de furt. vbi limitat hoc nisi dñs sciuisset de mandato disputari ꝛ tacuisset. ꝛ est singulare dictum Inno. in. c. ex parte de rescrip. de cuius dicti veritate diffuse scripsi in repeti. l. sepe. in. ij. glo. magna de re iudi. vbi approbaui dictū Inno. cum pluribus limitatiōibus. ¶ Reliqua quo ad p̄dicta vide p Bar. hic ꝛ in. d. §. rati. vbi reassumit ea que posuit h̄. ¶ In glo. ibi. §. ꝙ si debita ꝛc. verba hic per ista iura non ob. §. in oībus cum si. q꞉ respōde p̄mo ſm Cy. ꝙ ibi sñia fuit valida. sed in casu nostro erat nulla respectu soluentis vt hic vel aliter vt hic per eū. vel dic ꝙ per ɔditionē indebiti non pōt repeti solutum post sñiam vt in ɔ̄rijs vt in casu nostro nō repetit̄ per ɔdi. indebiti. sed ex stipulatiōe rati quasi cā non sit secuta ꝑpter quā solutum est: q꞉ dñs ratuꝫ nō habuit. l. si ꝓcuratori falsi. ff. de ɔdi. ob cau. ꝛ sic ista actio succedit loco ɔditionis ob cām. ¶ In ea. ibi. §. si vxorem el. ij. ꝛ certe ibi post rem iudicatā nō repetit̄ tanꝗ̄ indebite solutuꝫ. sed tanꝗ̄ donatū in casu ꝓhibito per omissionē exceptionis factam in fraudē. l. arg. l. j. §. si fide iussit. ff. si quid in fraudem patroni. ¶ In ea. in fi. adde glo. in. d. l. si expressim. ꝛ dic ꝙ aut loquimur ī falso ꝓcuratore rei ꝛ valet ꝓcessus ꝛ sñia quo ad sui p̄iudicium. nam ɔ̄ eum fit executio sñie. l. plautius. ff. eo. qđ intellige verū si ꝓcurator sciebat se nō esse veruꝫ ꝓcuratorem. secus vbi aliquo ꝓbabili errore putauit se procuratorē esse: vt probat̄ in. d. l. plautius. in verbo scire tm̄. cum glo. ꝛ no. Bar. per ver. puto in. l. si pupillo. §. si. circa medium. ff. de oper. no. nūcia. vbi ad hoc allegat. l. iiij. in p̄nc. de re iudi. ꝛ idem tꝫ Jo. an. in additio. spec. in tit. de execu. sñie. §. sequit̄ sup ver. sed pone ꝛc. qđ est no. Aut loquimur in falso ꝓcuratore actoris: ꝛ tunc ꝓcessus ꝛ sñia nō valent. nullam enī hꝫ processus vel sñia executionē ɔ̄ procuratorē. est verum ꝙ si dñs ratuꝫ nō hꝫ agetur ɔ̄ procuratorē nō ex sñia sed ex cautione rati ad interesse si de rato ꝓmissum fuit dicta. l. si sine. vel si de rato promissuꝫ fuit tenetur ad interesse eo ipso ꝙ ad instantiā rei non dicit se habuisse mandatū: vt dicit Bar. hic per. l. i. ī. creditorem euic. pig. nō debere.

m **Aritus.** Maritus pōt agere ꝓ vxore etiā sine mandato dūmodo caueat de rato in quacūꝗ̄ cā vxoris nisi habeat ab ea mandatū de agendo in quadā cā: quia tunc in alijs censet̄ prohibit⁹ agere. adeo ꝙ in eis agere nō poterit etiā si caueret de rato. h. d. scđm intellectum glo. ¶ In tex. ibi facultatē ꝛc. hoc ideo est scđm Cy. q꞉ affinis pōt agere sine mandato. l. sed ꝛ he. in p̄nc. ff. eo. ꝛ licꝫ maritus ꝛ vxor nō sint affines tm̄ sunt p̄ncipium ꝛ cā affinitatis. l. nō facile. §. qui affines. ff. de gradi. ꝛ. l. nō ideo. ꝛ ibi no. ī. de heredi. instit. ꝛ ex hoc arguit Cy. hic ꝙ idem est de p̄ncipio seu cā alicuius rei ꝙ est de ipsa re causata. ꝛ hoc inducit ad qōnē an emptio ꝛ locatio possit fieri in vno nūmo [b] nam tales ɔ̄ctus requirūt pecuniā numeratā. l. i. ff. de ɔ̄hen. emp. ꝛ. l. si quis ɔduxerit. ff. loca. ꝛ vnus nō est numerus sed p̄ncipiuꝫ numeri. de qua qōne dic vt habetur per gl. Bar. ꝛ alios in. l. si quis ante de acqui. posses. ꝛ per Bar. ꝛ Bal. in. l. vsufructu. ff. solu. mat. ꝛ Bar. post Cy. in. d. l. nō ideo. per bal. in rubꝫ. ī. de iure emphi. ꝛ in. l. si vsufructus. ff. de iure do. ꝛ in. d. l. si quis conduxerit. in reporta. antiquis. ꝛ Ange. in. §. q꞉ ꝟo el. i. in auten. de nō alie. ꝛ dixi als in dicta. l. si quis ante. quidā aūt dicebant ꝙ rō huius. l. erat q꞉ vir ꝛ vxor sunt ɔiuncti ꝛ coniūct⁹ pōt agere sine mandato. d. l. sed ꝛ he. hoc īpugnat hic Cy. q꞉ si essent coniūcti nō posset inter eos esse matrimoniū. sed dici pōt ꝙ īmo sunt coniūcti: vt est tex. in. l. fi. §. cum aūt cū īfinito. ī. de fur. ꝛ ibi no. Bal. in fi. ꝛ sequit̄ hoc Jac. bu. Fran. tig. ꝛ Saly. hic ꝛ no. glo. in. l. qntus la. i. §. fina. in ver. suas. de auro ꝛ arg. leg. ꝛ no. Bar. in. l. cui eoꝝ. §. affinitatis. ff. de postu. dū dicit ꝙ oēs persone ibi enumerate sunt ɔiuncte. ꝛ tm̄ in. l. j. eo. ti. in fine cum qua ɔtinuat̄. d. l. cuꝫ eoꝝ. enumerat̄ vxor ꝛ expresse no. Bal. in. d. l. i. §. fi. de postu. non tm̄ dicunt̄ vir ꝛ vxor esse ꝓpinqui vel ꝓximi vt est tex. no. i. l. i. vbi no. Bar. ī. vnde vir ꝛ vxor ꝛ in. l. cum alienā. ī. de leg. ¶ No. ex ver. sinaūt scđm intellectū glo. ꝙ mulier concedēs marito mandatū in vna cā videt̄ eum ꝓhibere agere tanꝗ̄ maritū in alijs. sed ɔ̄rium tenuit hic Pe. Cy. Fran. tigri. ꝛ Saly. q꞉ casus omissus remanet in dispositione iuris cōmunis. l. si extraneus. ff. de ɔdi. ob cau. ¶ Scđo q꞉ inducta ad agendū nō debent inducere diminutionē. l. si mancipia. de fide instru. ¶ Tertio q꞉ scđm Saly. nō videt̄ rōni cōsonum ꝙ mulier videat̄ ꝓhibere maritū in alijs attento ꝙ si maritus agere pōt in alijs non pōt esse nisi cōmoduꝫ vxori: q꞉ sñia ferenda cuꝫ marito nō posset nisi vxori prodesse nō nocere: nisi ipsa ratā hēret. l. i. cum si. ī. qui. res iudi. nō nocet. No ob. iste q꞉ ſm Pe. ꝛ Cy. intelligit̄ ꝙ maritus in alijs causis nō poterit agere tāꝗ̄ ꝓcurator. sed tanꝗ̄ maritus nō prohibet̄. Preterea scđm Saly. tex. iste vtitur ver. dꝫ. ꝛ hoc est fatendū ꝙ marit⁹ nō dꝫ idest nō tenet̄ agere in alijs causis. Alij ꝟo omnes tenēt contrariū. q꞉ lꝫ ꝓuisio hominis nō faciat cessare ꝓuisioneꝫ. l. d. l. si extraneus. ꝛ no. glo. iij. l. ij. de iure emp. tm̄ bene facit cessare extraordinariā seu spālem [c]. l. fi. ī. de pac. ɔuen. ergo ista prouisio vxoris mandantis bene facit cessare extraordinariā prouisionē l. dicentis. ꝙ lꝫ regulariter nō possit quis agere sine mandato. tm̄ fallit in coniūctis ꝛ affinib⁹. Sed Saly. respōdebat ad. d. l. fina. ꝙ ibi cessat ꝓuisio. i. respectu eiusdem rei pro qua diligentia facta est ab hoīe nō respectu aliaꝝ reruꝫ. ergo nihil facit ad ꝓpositum nostrū: tm̄ verior videt̄ esse cōis opi. tum q꞉ ītellect⁹ Pe. ꝛ Cy. esset indubitabilis contra. l. qđ labeo de carbo. edi. tū ꝓpter istam dictionē sinaūt. que dꝫ aduersari p̄cedentibus ī iure ꝛ in facto vt no. glo. in. l. hoc amplius. §. de his. de dā. infect. ꝛ per hoc apparet ꝙ hec dictio dꝫ. hic posita īportat nō solum necessitatē sed etiam potentiā: vt etiā habet̄ in. l. creditores ꝛ ibi no. glo. ꝛ latius Bar. in repet. in p̄nc. ī. de pigno. No ob. allega. in ɔ̄riū ꝗ̄tū ad primuꝫ arg. ꝛ potest responderi vt hic p Bar. vel ꝙ contrariū p̄cedit in prouisiōe iuris ordinaria: secus in extraordinaria: vt probat̄ hic melius ꝗ̄ in dicta. l. fi. ꝓpter responsionē Saly. Ad scđm arg. responde ꝙ mandatū nō inducit diminutionē in cā in qua dꝫ inducere augmentū. ¶ Tertiū aūt argumentū non procedit ꝓpter istum tex. scđm hunc intellectum qui videtur probabilior ex supradictis. Limita tamen vt hic per Bal. ꝛ ista faciunt an habens mandatū ad cām totaliter prosequendā si nō vult tanꝗ̄ procurator cām circa merita prosequi sed tanꝗ̄ quilibet sine mandato vult allegare causas absentie vel infirmitatis dñi ꝓut permittit̄: vt dixi in. l. exigendi ɔ̄. eod. possit istud facere ꝛ videtur ꝙ nō per istum tex. in fine scđm intellectū glo. Contrariū tenuit Pe. in. l. seruuꝫ. §. publice. ff. e. ꝛ refert vt sequit̄ Imo. in. l. penul. §. ad crimen. in. xxvi. colum. de publi. iudi. ꝛ respondet̄ ad istum tex. ꝙ in qōne p̄dicta magnum p̄iudicium generaret̄ absenti. si ɔ̄ eum absentē p̄cederetur ad condēnationē que ratio cessat in casu huius. l. ꝛ est no. hoc pro limitatione huius legis scđm Imol. ꝛ ita etiam refert tenere dominos de rota sua conclusiōe. cccxiiij. qui pro hoc dicunt esse tex. in. c. veniens de accusatio. Sed dic ꝙ istud voluit etiam Cy. ꝛ Ray. hic pro hoc allego responsionem. ɔ̄. relatā videlicet ꝙ specialis prouisio hominis nō facit cessare ordinariam prouisionē. l. ꝛ ꝙ quis possit allegare causas absentie pro alio sine mandato est prouisio ordinaria in omnibus permissa vt dixi in dicta. l. exigendi. ꝛ quādo permittēs in vno videatur prohibere in alio: vt hic in tex. vide circa hoc no. per Bal. in. l. ij. ɔ̄. de diuer. rescrip. ꝛ in. l. i. in fi. ff. de adulte. ꝛ glo. nota. in. l. cum pretor in p̄nc. ff. de iudicijs. ꝛ quod notat bar. in. l. legata

inutiliter in pri.ff.de leg.i.¶In glo.in ver.obseruatiõe ibi in parafrenalibus vel dotalibus ⁊c.⁊ sic in istis snīa lata ꝯ maritū videtur ꝙ preiudicet vxori si snīa lata contra procuratorē preiudicat dño.circa qđ vide oīa no.per Bar.⁊ alios in.l.de die.§.ij.ff.qui satisda.cog.per Cy.⁊ bal.in.l.doce.ꝯ.de rei ven.⁊ Ray.⁊ Jmo.in.l.ticio centū.§.fi.de ꝯditio.⁊ demō.⁊ dixi late in.l.sepe.ff.de re iudi.⁊ puto qđ est sup glo.in versi.de ꝓprietate.⁊ tangit incidēter Cy.⁊ etiam Bar.hic an per traditionē instrumentorū videat̄ collatum mandatū de quo dic vt dixi in.l.i.§.eodem.Alexan.

p Rocuratoribus.

Lite cū ꝓcuratore ꝯtestata dñs nō pōt sine causa litem in se transferre.h.d.¶In tex.ibi nō habent facultatē.potest tñ dñs adesse liti quā ꝓcurator exercet ne procurator colludat.c.ij.⁊ ibi glo.fi.ponens ꝙ hoc casu possit facere domin⁹ ⁊.l.plauti⁹.⁊ ibi vide barto.ff.eodem. ¶Item potest dñs presente ⁊ non contradicente procuratore etiam actus concurrētes exercere in causa.c.si quem.vbi omnino vide extra eodē.in.vj.⁊ plene notat bar.in.l.mutari.⁊ in.l.post litem.ff.eo.⁊ fortius dixit bar.in.d.l.mutari.ꝙ etiā absente ꝓcuratore poterit dñs illos actus exercere p̄sente aduersario per rationē quam ibi vide per eū.⁊ cum eo transit Ange.in dicta.l.post litem.presente aūt procuratore ⁊ contradicēte ne faciat illos actus quos ipse ꝓcurator vult facere nō possꝫ domin⁹ illos facere:qꝛ hoc nihil aliud esset ꝙ̄ in effectu auferre sibi officium procuratiōis quod quidē fieri nō potest:vt hic scđm pau.de castro.qui ponit istud vltimū hic.⁊ est de mente docto.in dicto.c.ij.post glo.sed si procurator nollet eos actus exercere fm voluntatē dñi:tunc scđm Ray.hic bene poterit dñs illos actus exercere etiam contradicēte procuratore:qꝛ alias nihil in effectu operarētur iura que voluerūt dominū adesse posse cause ꝙ̄ per procuratorē agitatur dicta.l.plautius.⁊ istud magis placꝫ ꝙ̄ id quod dixit hic Jaco.bu.⁊ Saly.dicentes simpliciter per d.l.plauti⁹.ꝙ dñs potest aliquos actus exrecere i causa in qua procurator erat domin⁹ litis.nam intellige scđum ꝙ ex p̄dictis colligitur ex quibus declarant̄ in aliquibus verba bar.in dicta l.mutari.vbi videas ⁊ vide etiam quē no.barto.⁊ alij in.l.qui mutuam.§.nō ideo.ff.mandati.⁊ que.ꝯ.dicentur. ¶Jtē per istum tex.decidit hic no.barto.⁊ omnes ꝙ si iudiciū est agitatum cum ꝓcuratore demū citat̄ dominus[a] ad aliquē actum.⁊ ipse nō compareat ꝙ actus valeat:vt hic per eos ⁊ per barto.in.l.furioso.ff.de re iudi.⁊ in.l.i.ꝯ.de sentē.⁊ in dicta.l.mutari.⁊ in.l.penul.ꝯ.si aduer.rem iudica.per Bal.in.l.si quando.in vj.q.ꝯ.de testibus.⁊ in dicta.l.prima.⁊ per Joan.and.⁊ alios in.c.in nomine dñi de testibus.Si autem domin⁹ citatus comparuit concludit barto.in dictis locis ꝙ actus tenebit procuratore nō contradicente.⁊ sequūtur Moderniores ⁊ Anto.de butrio in dicto.c.in nomine dñi.¶Item etiam tenuit Bar.in l.si ꝓcuratori p̄sentis.ff.de verbo.obliga.⁊ ꝓbatur in dicto c.si quē cum glo.in versic.siue post.⁊ qꝛ dñs p̄ncipalis est vtiliter dñs instantie quam pōt ꝓsequi si vult:vt declarat Barto.in dicta.l.mutari.¶Predicta tñ limita nisi ꝓcurator eēt absens vel infirmus:qꝛ tunc indistincte poterit citari dñs ⁊ eo etiaꝫ nō cōparente valebit actus:ita nota.colligitur ex tex.in dicto.c.si quem.qđ est bene nota.scđm Domi.ibi.¶Jtem nota textum hic in ver.capitale.qꝛ scđm Alber.de rosa.hic vt refert Fulg.videtur esse tex.contra glo.in.c.ij.extra eodem.in.vj.que dixit ꝙ nō requirit̄ ꝙ inimicitia sit capitalis ad hoc vt per ea possit reuocari ꝓcurator tamen ꝓ opinio.dicte glo.videt̄ esse tex.in.l.vel exilio.ff.eodem.⁊ in dicto.c.ij.vnde scđm Fulgo.vera videtur opinio illius glose tenentis ꝙ cōmittit̄ iudicis arbitrio .⁊ oportet dicere ꝙ iste tex.ampliatur per illa alia iura.tex.tamen in.l.filiusfami.§.fina.ff.eodem.aperte videtur velle ꝙ in casu ꝯrio scꝫ quando ꝓcurator post lit.contesta.vellet se eximere ab officio ꝓcurationis ꝓpter inimicitiā[b] inter ipsum ⁊ dominū qđ debꝫ esse capitalis.ideo conclusio dicte glo.nō videtur sine dubio.¶Ultimo no.in verbo negocia quod hic probatur procuratorem constitutum ad negocia videri esse constitutum ad lites.⁊ est expressum in.c.qui generaliter.eodem.in sexto.⁊ probatur in.l.nam ⁊ nocere.ff.de pac.⁊ in.l.sed si vnius.§.ꝓcuratorꝫ.⁊ vtrobiqꝫ per Bar.ff.de iniurijs.Alexan.

q Uicunqꝫ.

Persone hic enumerate nō possunt ꝑ se litigare.sed per ꝓcuratoreꝫ ⁊ si ꝯfecerint snīa pro eis lata nō hꝫ effectum ⁊ iudex qui eas admisit penā hic statutam patit̄:⁊ hoc hodie rescriptū est vsqꝫ ad ꝑsonas illustres inclusiue.h.d.cum auten.hic posita Sed ꝯ istam.l.videtur tex.in.l.ij.ff.de in ius voc.vbi magistratus tales conueniri nō possunt durante magistratu ⁊ ꝓpter hoc Cy.Ray.⁊ Fulgosi.intelligunt istum tex.in verbo fuerint in his qui in p̄teritū habuerunt magistratū nō de presenti.Sed certe si ita intelligatur videt̄ ꝙ rō huius.l.que redditur per gl.⁊ doctores in auten.hic posita.⁊ ponit tex.in corpore vnde sumitur nō esset vera.ideo forte tutius esset dicere ꝙ iste tex.intelligatur in existētibus in officio qñ cōueniuntur in casibus in quib⁹ durante officio possunt cōueniri:[c] vt qñ ne actio pereat tempe conueniunt̄ vsqꝫ ad lit.contesta.vt notant glo.⁊ docto.in.l.nec magistratus.ff.de iniurijs.per.l.senatus.ff.de offic.presid. ¶Item ad hanc.l.vide nota.per glo.⁊ docto.in.c.pastoralis.de iudicijs.vbi habes plures casus in quibus quis cogitur cōparere per ꝓcuratorē.¶Ultimo habes ex hac auten.iuncta gl.ꝙ hec dictio vsqꝫ[d] stat inclusiue.de quo hic aliquid per Jaco.butri.⁊ Saly.hic per Cy.in.l.a calligato.ꝯ.de nuptijs.per Barto.late in.l.patronus.§.i.de leg.iij.⁊ in.l.meminisse.de officio ꝓconsul.per Bal.in.l.post duos.§.de aduo.diuer.iudi.⁊ in auten.hoc amplius.in vlti.colum.de fideiusso.⁊ not.in.c.cum dilecti.de dolo ⁊ contuma.per Joan.andr.in.c.scđo de obligatis ad ratiocinia per Pau.de liaza.in cōmento.c.cum dilectus in p̄n.de fi.instru.per Jmo.in.l.filiusfa.in p̄n.de leg.i.⁊ in l.i.de ꝯditio.insti.Alexan.

i N pecuniariis.

Citatus in causis pecuniarijs potest per procuratorē comparere lꝫ hoc in citatorio nō contineatur nisi fuerit citatus vt ꝑsonaliter cōpareat:quod facere potest iudex ex iusta causa nō aliter.hoc dicit.¶Nota ꝙ omnes cause habent regulariter hanc naturā vt si quis simpliciter citatus fuerit intelligat̄ tacite inclusa potestas comparendi per procuratorē:vt hic ⁊ in.c.fina.de dilatio.⁊ in.c.cuꝫ dilecti.⁊ in.c.j.de iuramē.calum.⁊ ex hoc notabiliter infert Jaco.butri.⁊ cum eo transit simpliciter Bal.ꝙ si statuto cauetur ꝙ ad hoc vt quis possit bāniri debeat citari ꝙ compareat ipse vel alius pro eo ⁊ iudex simpliciter citauit bāniendum ꝙ compareret valebit nihilominus bānum : quia cum tacite insit ꝙ compareat per se vel per alium vt hic expressio que tacite inest nihil operatur:⁊ istud dictuꝫ tanꝙ̄ bene nō sequitur Pet.de ancha.in repetitio.c.canonum statuta.de constitutio.in verbo sed pone dicit statutum ꝙ si quis debꝫ ⁊c.⁊ sic habes notare ꝙ sufficit formā statuti seruare per equipollens.facit quod in simili dixit Ja.butri.in auten.si omnes circa.iij.colum.ꝯ.si vt se ab heredib⁹ absti.vbi voluit ꝙ statutum requirens citationem alicuius verificabitur ille qui fuit presens in iudicio lꝫ nō citatus:qꝛ presentia equipollet citationi.l.etiam si per te.§.si de hereditate.ff.de minorib⁹ ⁊ fuit dictum in rubrica:vel in.l.prima.de in ius voc. Interdum tamen fallit ꝙ nō sufficit seruari statutum per equipollens:vt per Bal.⁊ alios in.l.prima.ff.de liber.⁊ posth.⁊ in.l.cessante.ꝯ.quomō ⁊ quando iudic vt habetur in dictis locis.¶Secundo nota quod ex causa iudex potest in citatione exprimere ꝙ citatus teneatur comparere ⁊ cause hic enumerātur in glo.⁊ in.l.si actor.cum ibi nota.ff.eodem.⁊ in.c.j.⁊ ibi gl.⁊ doctores de iudicijs.in.vj.⁊ in.c.fi.de maio.⁊ obedien.⁊ no.in.c.querelā.extra eodem.⁊ an teneat̄ iudex exprimere istas causas in citatione.Joan.mona.⁊ Joan.and.in.d.c.i.nota.concludunt ꝙ sic.⁊ idem

a¶Citat̄ dñs ꝯ hoc ꝑ alex.ꝯsil.clxxxv.iiij.ij.libro.
b¶Jnimicitiam.adđ ꝙ eodem mō fideiussor ꝓp supuenientē inimicitiaꝫ pōt petere vt eximatur a fideiussiōe ⁊ alia ꝙ̄ infringunt̄ ꝓp supuenientē inimicitiā vide ꝑ lu.ro.ꝯsi.cccclviiij ⁊ an pace fcā reintegrētur ibi vide.
c¶Cōueniri.ꝙ est ēt rōne delicti ꝯmissi i offō vt voluit ludo.ro.ꝯsili.ccccxv.
d¶Usqꝫ.de hac dictōe ꝑ Oldr.ꝯsilio.lxviiij.

a. vide bar. et doctores hic vbi ꝙ sit … fit bene emendatum ad

a ¶ Ex p̄missa. dic q̄ in citatiõe dz exprimi cā 't' ð illa p iudicē ē cognoscenduꝫ qn̄ cessāte cā citat' citari n̄ potuisset ita voluit ro. cõsilio. ccviij.
b ¶ Personalr. qn̄ quis teneat̄ p̄sonaliter cõpareŕ vide p calde. cõsi. iij. ð pc.
c ¶ Familia. an appellatione domus veniāt illi de familia vel agnatiõe vide ancb. cõsi. clj.

Bal. in. l. i. ff. eo. vbi videas. & hic etiā p Guil. d suza. & Cy. idē tenentes. p quo vide no. per glo. & doct. in simili in. l. ij. ff. si quis in ius voc. vbi habet̄ q̄ aut qs citatur p die feriata in casibus in qbus tali tempe p̄cedi pōt & dz exprimi cā [a] in citatione: vt ēt no. Inno. in. c. p̄terea de dilatio. ¶ In gl. pe. ibi melius sit &c. not. ex glo. q̄ si dñs melius veritatē nouit q̄ procurator pōt cogi p̄sonaliter cõparere ad respondendū q̄ est verū etiam si p̄curator haberet specificū mandatū ad sic respondendū: q2 per aspectū dñi melius p̄pendere pōt iudex ṽitatē inspiciēdo quo vultu & qua trepidatione loquat̄. l. de minore. §. tormēta. ff. de minoribus. & p hoc Bar. hic rep̄hēdit Jac. bu. qui ɔ̄riū tenebat. idem ēt posuit Bar. in. l. seruū. §. publice. ad fi. ff. eo. & in. l. ij. §. defendi. ff. ex qui. cau. in pos. eatur & Cy. in. l. reos. C. de accusa. & Jmo. in. l. qui bona. §. si alieno. ff. de dā. infect. & in. c. j. de iudi. in. vj. & cū eo ibi transit do. Domi. Sed Barto. in. d. §. si alieno. & Ange. hic dicit p̄dictaꝫ opi. tm̄ p̄cedere in criminalibus in qbus iudex ex indicijs pōt inquirere veritateꝫ & etiā torquere. d. §. tormenta. sed in ciuilibus p̄cederet opi. Jac. bu. q2 ex quo p̄curator hꝫ specificū mandatū. dñs vr̄ per organū respondere. l. qui aūt. §. fi. ff. de cõsti. pecu. & idem tenuit Jo. and. in. c. fi. de iuramen. calum. & dominus Abb. in. c. in p̄tractandis & Ange. in. d. l. si actor. vbi ita dicit in palacijs seruari. Saly. vo in. d. l. reo. in fi. & Jmo. in. l. pe. §. ad crimē in fi. de publi. iudi. dicunt q̄ nō solum in ciuilibus. sꝫ etiā in criminalib' iudex nō posset ex cā predicta compellere dñm ad cõparendū p̄sonaliter adeo q̄ cōtra eum cõparentē per p̄curatoreꝫ specifice instructū p̄cedi possit tanq̄ ɔ̄ contumacē: q2 al's elusoriū esset beneficium cõparendi per p̄curatorē sibi a lege ɔcessuꝫ cum iudex posset illud sibi auferre. allegādo dñm melius esse instructū ɔ̄ regulā indultum de reg. iu. in. vj. facit. l. i. ff. de ferijs. in ver. neqꝫ eni. & respondent ad §. tormenta. q̄ ibi nō compebat p procuratorē habētem specificū mandatū vel q̄ loquit̄ in causis in qb' nō potest quis p procuratorē cõparere: vt in. d. §. ad crimen. & sic Jmo. ibi ɔ̄dicit opi. quā tenuit ipsemet i d. §. alieno. & in. d. c. j. vbi voluit q̄ nō solum in criminalibus. sed etiā in ciuilibus possit ex cā predicta dñs cogi cõparere p̄sonaliter: q2 etiā dz iudex in ciuilibus laborare ad veritatē eruendā. l. vbicūqꝫ. ff. de interro. actio. xx. q. vlti. iudicantē. & ita dicit tenere Bar. hic & in. d. §. defendi. Pau. de castr. hic simplr intelligit opi. Bar. hic in criminalib' & cum eo transit. ¶ Puto q̄ in ciuilibus verior sit opi. Bar. in. d. §. qui alieno cum ɔcor. q2 in ciuilibus ex indicijs sꝫ ex aspectu nō potest moueri ad torturā p inuestigatiōe veritatis nisi ɔ̄ seruum in subsidiū. l. diuus. ff. de questio. In criminalibus aūt possunt opi. ɔcordari ex his que dixit Bal. & Pe. de anch. in. d. §. publice. & Pe. de anc. in. d. c. j. volentes q̄ aut apparent ɔ̄ p̄ncipalē indicia & possit cogi p̄sonaliter cõparere. c. i. de iudic. in. vj. & dicto. §. tormenta. & istud etiā sensit Bal. hic. sed subdit plus in. d. §. publice. q̄ hoc tm̄ erit verū in casib' in qbus posset locus esse torture al's eni ex indicijs nō posset ɔdēnari nisi veritas possit haberi per torturam l. absente. ff. de penis. l. sciant. C. de p̄batio. secus vbi nō possꝫ locus esse torture. per. d. §. publice. ibi equū est &c. & p rōnem Saly. ¶ Et per ista decidit̄ questio de qua quotidie in practica est ɔ̄tētio. s. an iudex possit cogere principalē vt p̄sonaliter [b] cõpareat ad rn̄dēdum: vt. s. de quo vide per Spec. in ti. depositi. §. fi. ver. in sūma. no. per glo. in. c. p̄sentiuꝫ. in verbo abbate de testi. in. vj. per Jo. and. in. c. fi. de iura. calū. per Jmo. & Domi. in. c. i. de iudi. in. vj. p Jmo. in. c. in p̄tractādis. de iura. calū. & in. d. §. si alieno. & in. c. querelam extra eo. & in. d. §. ad crimen in fi. & vide Bal. in vlti. col. de sen. C. & ibi subdit q̄ lꝫ infamis possit ēē p̄curator vt dixit in. l. reum. §. eo. tn̄ quando p̄curator est infamis poterit indistincte cogi dñs tanq̄ legalior ad respōdendū p̄sonaliter per no. hic in gl. & in. d. l. si actor: qd̄ est no. ¶ Dicit etiā alibi bal. q̄ p̄pter infamiā quis cogit̄ p̄sonaliter cõparere: vt per eum in autē. qui semel in. ij. col. C. quō & qn̄ iudex. ¶ Et ista faciunt ad qõneꝫ no. de qua vide per Dy. & Bar. in. l. fina. ff. de appel. & Bal. in. l. dñs. C. de appel. ¶ Ultimo iuxta predicta querūt hic Cy. & alij vtrum hec. l. locum habeat in fi. in p̄curatore in rem suā scꝫ q̄ constituēs eum possit ex causis hic not. in. l. cogi p̄sonaliter rn̄dere. de quo vide per bar. & alios in. l. si actor. ff. eo. & in. l. solutionē. ff. de solu. & in. l. facta. §. si heres. & ibi late per Jmo. ff. ad trebel. per Jo. an. post spec. in tit. de cessione. §. j. ver. sed nūquid & in tit. de defensiōe. §. i. in fi. p bal. & Ang. in. l. si cum emptor. ff. de pac. per Ant. de bu. in. c. q̄uis in. ij. vel. iij. col. de iura. calum. ¶ Et predictis adde alium casū in quo quis pōt cogi p̄sonaliter cõparere qn̄ quis citaret̄ tanq̄ coniūctus ad p̄standuꝫ ɔ̄sensum actui celebrando per mulier eꝫ vel minorē quando ex forma statuti talis consensus requireret̄ scd̄m bal. nota. in. l. i. C. qui admitti. vbi ad hoc inducit. l. ij. C. de his qui veniam etatis.

¶ Rubrica. Ne liceat potentioribus.

Iuxe. Recipiēs patrociniū potētioris ad terrorē aduersarij dz puniri in iactura cause: & patrociniū p̄stās venit puniēdus arbitrio rectoris p̄uincie qui in p̄dictis est iudex ēt ɔ̄ potentiores magistratus q̄uis tales iurisditiōi rectoris p̄uincie regulariter non subessent. h. d. [d] ¶ No. qd̄ dixi in sūmario & limita nisi ille qui assūpsit patrocinium potentioris litigaret cū pariter potētiore: q2 tunc nō vr̄ fecisse vt metū inferat. sed vt metū excludat. arg. l. cum pater. §. ticio de leg. ij. scd̄m Pau. de ca. hic qd̄ no. facit. l. nō solum. §. de viro. ff. de ritu nup. & melius probat̄ in. c. ex parte de feudis. inducendo vt dicam. C. l. p̄xima. & ad hoc bene facit qd̄ no. baldus in. l. proxima in fi. ¶ In glo. in versi. potentior ibi ratione officij adde glo. & doct. in. c. fi. de alie. iudi. mu. lꝫ glo. ɔ̄riuꝫ senserit & male in. l. pe. ff. de alie. iudi. mu. cau. fa. quā ibi rep̄hēdit Bar. & de hoc etiā vide per spec. in titu. de cessio. act. §. i. in i. col. vbi ɔcordat cum glo. hic limita tn̄ vt per bald. C. l. p̄xima in. i. colum. ¶ In glo. in versi. opibus no. ex glo. iuncto tex. q̄ vbi nomen dom' nō potest ɔuenire edificio accipit̄ pro illis de familia [c] scd̄m Saly. qui etiā p hoc allegat. l. i. §. si vir. ff. ad sillania. meli' allegassꝫ. d. l. in p̄n. scd̄m expositionē bar. ibi & l. cū vnus in ver. domo. cum glo. ff. de ali. & ciba. leg. facit. l. p̄nūciatio in ver. domo. ff. de verbo. signi. ¶ Et ex hoc infert bart. hic q̄ si quis procurat habere patrociniū familiaris alicuius potētioris incurrit hanc penā. ad idem allegat. l. i. C. si rect. p̄uin. & hoc etiam sequit̄ hic Ang. & Saly. sed Fulg. tꝫ contrariū. & cuꝫ eo transit Pau. de ca. q2 tex. in. d. l. i. C. si rect. prouin. videt̄ potius probare ɔ̄rium. q2 tunc familiares faciunt locū illi titu. qn̄ rector dedit operaꝫ. ¶ Item q2 non est eadem ratio in familiaribus quia facilius audiuntur potentes q̄ eoruꝫ familiares. puto opinionem Barto. veram per istum tex. in versic. domorum qui recipit expositionem quam dixi ad idem text. in. l. penul. ff. de testibus. in verbo domo. pro hoc facit: quia id quod fit a familiaribus presumitur fieri cum conscientia domini. c. constitutis de testibus. ita inquit Barto. in. l. de pupillo. §. si quis ipsi. in. x. qõne. ff. de operis noui nūcia. & in. l. i. §. item labeo. ff. qd̄ vi aut clam. ¶ In glo. in ver. litigatores. ibi reus &c. sentit glo. q̄ iste titulus habeat locum in actore recipiente patrociniū potentioris & nō in reo: & expressius no. glo. in rubrica. C. titu. proximo & glo. in. l. penul. in fine. ff. de alie. iudi. mu. Sed Cynus Bar. & Ang. hic contrariū tenent & melius per hanc. l. indistincte loquentē. & per id qd̄ habetur hic in rubri. in ver. litigatoribus. ¶ Glo. fina. hic tetigit aliqua in materia cessionis de quibus vide plene per Barto. & alios in. l. per diuersas. C. mandati. per Specu. in titulo de cessio. actionis. per doctores in. c. fina. de aliena. iudic. mu. per baldum & Salyce. C. l. proxima per baldum in. l. iubemus. §. in supradictis. C. ad trebellianuꝫ. & in l. eius. C. de compensatio. & in. l. deo nobis. in. ij. colum. de epis. & clericis. Alexan.

a **I cuiuscūqz.** Cedens actionē suam po tentiori rōne officij perdit actionem [a] illā ꝛ cessio nō hꝫ effectum. h. d. ¶ Fallit vbi cessio fieret potentiori ꝯ eque potentiorē ſm Bal. ꝛ Saly. hic qꝛ rōne equalis potētie nihil videt̄ factum in fraudē. l. ar. l. ſed ꝛ milites. post pn. ff. de excu. tuto. ꝛ. l. nō solū. §. de vno. ff. de ritu nup. ad idez allego tex. in. c. ex parte. de feu. ex quo tex. colligunt ibi doct. ꝙ ecclesia ius ſibi cōpetens potest cedere in potentiorē vt qñ feudū alienatū per vasallū recuperare nō pōt ꝓpter potentiā tenentis. Ad idē faciunt que dixi. s̄. l. ꝓxima. ex his infero ꝙ ſpec. nō videt̄ bene dixisse in tit. de cessio. ac. §. ſi. ver. quid ſi aliquis plebeius. vbi dixit ꝙ ſi plebei⁹ cedit actionem potētiori quā habebat ꝯ eque potentē perdit actionez: qꝛ potētior dꝫ attendi respectu cedētis. ꝛ nō eius ꝯ quem decidit. ꝛ ita dicit tenuisse Odof. ꝛ nil aliō allegat. naz ꝯrium colligit̄ ex ſupradictis. Imo. i. c. ex parte de ali. iu. mu. dicit ꝙ dictū ſpec. nō est ſine dubio p̄ ea que ibi no. glo. ꝛ Ioā. and. Sed certe vt dixi Spec. nō videt̄ bene loqui. nam pene de qbus in hoc titu. iponunt̄ ꝓpter tutorē quem pōt inferre potētior vt. s̄. l. ꝓxima ꝛ ibi no. que rō cessat in casu ꝓposito. ¶ Ultimo vide ad hanc l. id qđ no. gl. ſi. in. l. iurisgentiū. §. ꝑtor. ff. de pact. ꝛ qđ ibi bal. ꝛ Ange. vbi habet̄ ꝙ etiā cessionarius in casu huius. l. non possit agere tanꝗ̄ ſimplex procurator intentādo exercitiū directaruꝫ noīe cedentis ſcđm ea que viſa fuerūt in. l. ſtipendia. s̄. de ꝓcura. ꝛ ex illa glo. infert Ang. ibi qđ est no. vide ibi.

¶ De his qui potentioꝝ noīe titu. ꝑdijs affigunt. Rubrica.

a **Animaduertimus.** Qui titulos ſeu insignia potentioꝝ predijs ſuis affigunt: vel eoꝝ noīa in lite pretendāt ſuo iure ꝑuantur ꝛ in metallū damnātur ꝛ potētior ſi ꝯsenſerit infamat̄. h. d. ¶ In ex. ibi ſolēniter per istū tex. a ꝯrio ſenſu decidit no. Bal. i. l. edita ī pe. col. in repeti. paduana de eden. ꝙ qñ libellus est ineptus ſeu nō ſolēnis nulla exceptio [b] est penalis ꝛ ſi reus tunc mentiat̄ negando ſe poſſidere ſeu dicendo ſe poſſidere pro alio cum poſſidet ꝓ ſe ſiue aliter calūniet̄ nō punitur qđ dicit eſſe no. ad multa ſtatuta iponentia penā excipienti certo modo. ꝛ hoc nota pro limitatiōe. l. ſi. ff. de rei ven. cum ſi. iuribus penā neganti iponentibus. ¶ In tex. ibi ꝯdictorijs libellis ex isto tex. colligit̄ ꝙ ſicut libellus actoris facit fidem ꝯ ipſuz l. cum precū. de liber. cā. l. ij. j̄. de inſti. ꝛ ſubſti. ꝛ idem erit in ſcriptura exceptionū. adde Bar. in. l. certū. §. ſi quis abſentem. de ꝯfeſ. vbi dicit hoc eſſe verum etiā ſi producat̄ parte abſente qđ eſt no. dic vt ibi ꝛ p̄ do. Ant. in. c. ſi. de ꝯfeſ. ¶ In tex. ibi nec repetende actionis ꝛc. per istū tex. dixit Bar. ꝙ pena huius. l. hꝫ locum nō ſolum inreo. ſed etiā in actore iprimente insignia potentioꝝ in rebus ad quas agere vellet fingendo rez potētioris eſſe ſeu ſi noīe potētioris in litez abutat̄. contrariū tꝫ hic Fulg. per istum tex. in verbo in ius vocātur ꝛ in verbo pulſatus. ꝛ in ver. poſſeſſionis. ꝛ hoc no. glo. in rubri. nō obſtat tex. in verſic. actionis. qꝛ tex. vult ſcđm eum ꝙ nō ſolū iſti habent neceſſe trāsferre poſſeſſionē in aduerſariū ſed oē ius perdat. ꝛ iſta ēt videt̄ velle Pau. de caſtro hic lꝫ alleget nihil: tamen ſatis videt̄ ſuſtentabilis opinio bar. per istum tex. in ver. repetende. qui videtur ſupioribus adherere. ꝛ pro hoc pōt adduci: qꝛ ibi eſt eadez actio in actore que ē in reo ꝛ iura correctoria in vno extendūtur ad alium: vt no. glo. ad. l. ꝑemptoriuz. al's eſt in. l. ſeq. in verbo decē dierum. ff. de iudi. ꝛ glo. in auten. qui ſemel in verbo. xxx. dierum. j̄. qūo ꝛ qñ iudex. facit. l. fina. j̄. de indic. vidui. tollen. Unde cum in caſu noſtro nō poſſit negari quin ſit eadez rō taz in actore ꝗ̄ in reo ſequitur ꝙ idem ius eſſe debet. ¶ Ultimo nota iſtum tex. pro declaratione. l. ij. j̄. vbi in rem actio. quia dicens ſe poſſidere nomine potentioris cum poſſideret ſuo noīe patitur iſtas penas.

¶ Rubrica Ut nemo priuatus.

¶ In glo rubrice vel dic meli⁹ ꝙ in titulo ſupiori locutus eſt iperator qñ quis affigit insignia ſeu titulos ad euadendū litem hic aūt nulla erat lis. ſed vt magis timeretur fecit iponi arma iperatoris in ſuis domib⁹ ſcđum Angel. ꝛ pau. de ca. ꝛ ēt loquit̄ qñ ad iniuriā alicuius reb⁹ ſuis tales titulos ipoſuit ꝛ ad intelligentiā ꝛ verā doctrinam iſtoꝝ tituloꝝ vide glo. magiſtrā in autē. de mā. ꝑn. in. §. titulos. in ver. titulos.

r **Egie.** Qui titulū ꝑncipis rei ſue iponit illā ꝑdit ꝛ iuris publici eaꝫ facit. h. d. Et duas hꝫ lecturas vt colligit̄ ex glo. ꝛ ſup ea dicam. ¶ In glo. ij. ibi vel in ei⁹ ꝛc. quaſi videatur ſignuꝫ magne temeritatis nomen ꝓpriū in rebus ſuis ponere cum ꝑncipi reſeruatū ſit vt hic. ꝛ in. l. iij. j̄. de bo. vacā. lib. x. Alia autem ſigna iponere poteſt quis rebus ſuis vel a ſe poſſeſſis nō tamen vexillum [c] vel vela. ita dixit glo. cōiter approbata in. l. ſi. j̄. titulo ꝓximo. ꝛ ſequit̄ eam bar. in tractatu ſuo de inſigni. ꝛ armis. ꝛ Anto. de bu. in. c. dilecta de exceſſi. ꝑla. In quibus locis tractant plenā materiā horuꝫ inſignioꝝ. ꝛ aliquid per Bal. i. l. i. j̄. de re. alie. ꝛ in. l. i. j̄. que res ven. nō poſ. ꝛ ſcđm docto. legū huius titu. de ꝯſuetudine nō ſeruātur. ꝛ lꝫ iſte intellectus ſcđm glo. cōmuniter approbet̄. tamen dicit Fulgo. nō placere: qꝛ abſurdū videtur ꝙ quis rebus ſuis talia inſignia ponere nō poſſit. Sꝫ dic ꝙ ſigna iponere poteſt vt ꝓxime dixi. titulum vo nō: vt hic tamen poſtꝗ̄ de cōſuetudine nō ſeruatur non expedit vlterius inſiſtere. ¶ In eadem glo. in ſi. facit hec glo. ſcđm Iac. but. ꝛ Saly. ad qōnez ſtatuto cauetur ſi quis portauerit bladum extra territoriū puniatur. ꝛ nihilominus animal ſuper quo bladū deportatur publicet̄ ꝙ ſi animal fuit alteri⁹ ignorantis tale delictū nō publicetur de quo tex. in. l. cotem. §. domin⁹. ꝛ ibi hoc no. Bar. ff. de publi. ꝛ glo. in ſimili in. l. iubemus. per qđ Bar. ibi hoc no. ff. de naui. nō excu. libro. xj. ꝛ Bal. in. l. cum ꝓponas. j̄. de nauti. feno. ꝛ Imol. in. l. meuius. §. duob⁹. de leg. ij. Subdit tamen elegāter Iaco. bu. hic ꝙ ille qui portat tenebit̄ fiſco ad extimationē animalis ar. huius glo. ꝛ arg. l. quicūqꝫ. ver. quid ſi ad ꝑdicta. j̄. ſeruis fugit. facit ſcđum Salyce. in. l. i. in fine. j̄. de falſa moneta.

n **E quis uela.** Imponens titulum vel vela regia rebus ab alio iuſte vel iniuſte poſſeſſis: ſi plebeus eſt vltimo ſupplicio punitur. ſi autez eſt nobilis deportatur: licet etiam vnicuiqꝫ iſta frangere ꝛ tollere de quo nō poterit acuſari: ꝛ iudex recipiens accuſationē punitur pena hic ſtatuta. hoc dicit. ¶ In tex tu ibi ſine exceptione iudicis ꝛc. facit iſte text. ſcđum Ange. quod iudex poſſit dare licentiā parti propria auctoritate [d] ingrediendi. ꝛ ſic ꝙ quis poſſit eſſe nuncius in re ſua. Ad idem tex. j̄. titulo ꝓximo. in. l. ꝑma. ꝛ ibi no. Barto. ꝛ ibi late Bar. in. l. iuſte. ff. de acqr. poſſeſſio. cum ꝯcordantijs ꝛ additio. quas al's ibi ſcripſi. ¶ In tex. ibi plebeius ex hac littera colligitur ꝙ omnis ille eſt plebeus qui nō eſt in dignitate poſitus ꝛ probat̄ in. l. iij. §. tutores. cum glo. ff. de ſuſpec. tut. iuncta. l. j. in ſi. eo. titu. ꝛ iſta iura ad hoc allegat bar. in repetitione. l. i. al's. ij. j̄. de dignita. lib. xij. dic vt ibi plene. ¶ Item ex iſto tex. habes diligenter notare ꝙ clericatus excludit quem a plebatu. ¶ In tex. ibi vel accuſatione no. ꝙ vbi nō eſt delictum punibile nō debet recipi accuſatio nec ſcribi in actis. ꝛ ſic videtur ꝙ iſta exceptio dico ꝙ delictum de quo me accuſas eſt ipunibile impedit litis igreſſum ꝛ proceſſuz ad vlteriora. ꝛ hoc notat Barto. in. l. ſi ſeruus. per illum textuz s̄. de his qui ad eccle. confug. pro hoc etiam vide nota. per Baldum in. l. decurionū. s̄. de infami. ꝛ in. l. ꝑma. §. offilius. ff. ne quis eum qui in ius voc. ꝛ quod notat Bar. in. l. nam ꝛ poſtea in ꝑncipio. ff. de iureiuran. ꝛ in. l. j. §. j. al's eſt in principio. ff. ad trebellianū.

a ¶ Perdit actionē. bal. conſuluit in partibus mōtis ferrrati ꝓ quadam mulier̄ q̄ ceſſerat iura ſua cuidā cāzellario. d. mōtis ferratiꝙ actionē non ꝑderet eius ꝯſi. cccxiij.

b ¶ Nulla eſt exceptō. adđ ro. ꝯſil. cccccviiij. ꝛ alibi dicit ꝙ cū inſtr̄m ē nullū qlibet ei⁹ cl'a ē nulla ei⁹ ꝯſilio. xlij. ꝛ alibi ꝙ libell⁹ ineptꝰ ſi iterrūpit ꝑſcriptionē ei⁹ ꝯſi. ccccxij. ꝛ ibi ꝙ ꝑ citationē illegitimā nō ꝑpetuat̄ iuriſditio.

c ¶ Uexillum ꝑt tñ hñs merū ipium in loco ibi erigere furchas lꝫ merū ꝛ mixtū iperiū cū oī nuda iuriſdictiōe ad alium ꝑtineat. ꝛ q s ꝑt cogi ad vēdendū locū vbi erigant̄ furce q̄ ꝯcernūt ꝛ publicā ꝛ ꝑuatā vtilitatē ſm old. ꝯſil. cxlj.

d ¶ Auctoritate. dicit. d. iaſ. pōderanduꝫ ſ bar. q vr̄ velle ꝙ ſcolaris poſſit ꝓpria auctoritate iſignia doctorat⁹ accipe. cū hꝫ licētiā tñ ſi ſir mat pedeſ. ſꝫ tu ſirma ex. j̄ dicendis ſed pone ꝙ quis ſic fecerit ꝙ iſignia doctorat⁹ uel militiſ accepit an ꝑſcribat̄ tali vſui inſigniorū deſſerren doꝝ vide per ro. ſing. ſuis ſol. xiiij.

a ¶ Impunibilia. adde vt p alex. ɔsil. j. li. iij. ⁊ ɔsilio. xxiiij. lib. j.
b ¶ Frustratori⁹. addo q posui i. l. i. §. vt q desunt aduo. ptius.
c ¶ Est liquidatria q regrũtur vt debitor debitoris mei exigi possit vid p ro. ɔsi. cclxxxij. ⁊ ɔsi. ccxxiij. ⁊ ibi vide qd operet statutũ q debitor debitoris capi possit.
d ¶ Cũ Bar. idẽ facit do iaſ. ⁊ do. ant. d alex. p qb⁹ facit q ɔcludit lu. ro. ɔsi. lij. ⁊ i hac materia ẽt ɔsuluit do. alex. ſ. nõ possum mandare me morie mee.

¶ Et ex hoc infert Bal. hic q lz ex forma statuti syndicus ville teneat sub pena denũciare maleficia nõ tenebit talia maleficia ĩpunibilia [a] denũciare. ſz de hoc dic vt p Bar. ɔ̃rium tenentẽ in. l. fi. §. diuus. ff. de publica. ⁊ in. l. accusationẽ in fi. ff. ad turpil. ⁊ in. l. iij. §. si maritus. ff. ad silla. ⁊ cum eo ɔcordat Bal. i. l. data opera. in. vj. col. j. qui accusa. ⁊ Saly. i. l. ea quidẽ. j. de accuſ. ⁊ Pe. de anch. in cle. p̃senti de censi. ¶ Limitat tñ Ang. hic nisi notorie ɔstaret delictuz nõ esse punibile vt si notoriũ erat illum qui fuit occisus fuisse bãnituz q ex forma statuti poterat ĩpune occidi. ita dicit p banc. l. ⁊ hoc casu posset saluari opi. Bald. h qd est no. ¶ Item no. q iudex reijcere dz libellũ qui non ꝓcedit ne frustratorius [b] sit ⁊ no. in. l. i. ff. de offi. asse. ⁊ facit ad ea que dicta fuerũt post gl. in. l. vbi pactum de transac. ⁊ in. l. i. vt q desunt aduo. plus subdit bal. in repe. l. edita in pe. col. in repeti. paduana. q iudex hoc facere põt etiã parte nõ citata. allegat istum text. ¶ In gl. in ver. vlti. ibi. l. p̃sbyteri glo. voluit opponere q ibi graui⁹ puniẽ clericus ⁊ in dignitate ɔstitutus q̃ plebeius. hic aũt dicit ɔ̃riuz. solue q ibi loquit in delicto qd cedit in ɔtumeliã dignitatis. ⁊ iõ graui⁹ punitur. l. quedã delicta. ⁊ ibi Bar. ff. de penis. secus i aliis delictis. vel ſm Ray. ⁊ Saly. hic dic q ibi deliquit p̃textu dignitatis vt ibi in verbo q nihil metuant. ⁊ iõ grauius punit. ¶ In gl. in ver. liberate. ibi. §. si vero al's est. §. q aũt. ⁊ in autẽ. sed hodie. j. de dona. inter vir. ¶ Ultimo inducit Bar. banc. l. ad qõnem qñ dicatur accusat⁹ esse receptus iter reos iuxta. l. bis q re⁹ de publi. iudi. de quo vide ibi plene per eũ. ⁊ p Bal. post antiquos in. l. i. in. xvj. col. j. qui accuſ. ⁊ in. l. neganda circa pe. col. eo. ti. ⁊ in repe. l. cũ mulier. in. xvj oppo. ⁊ ibi p Imo. ff. sol. ma. ⁊ in. l. q̃uis. j. si pendẽ. appel. mors inter. ⁊ ibi dicit tex. hoc esse meliorẽ de iure scdm Oldr. ⁊ ꝓ intellectu huius ti. vide glo. j. ꝓxi. rubri. ⁊ que ibi dicentur in. l. j.

¶ Rubrica vt nemini liceat sine iudicis auctoritate signa rebus ĩponere quas alius tenet.

s **Epe.** Lite pendente nemo põt ĩponere signũ suũ rei quam petit. h. d. cũ. l. seq. ¶ Et dñaz iter istũ titu. ⁊ p̃cedentẽ. vide in gl. hui⁹ rubri. p gl. in. l. fi. hui⁹ ti. vel ſm pau. de ca. dic q titu. p̃cedens loquit qñ insignia vel arma p̃ncipis vl' vexillũ apponit qs reb⁹ a se possessis ad terrorẽ alterius vel reb⁹ possessis p aliũ ad iniuriã illius. Iste vo titulus loquit qñ quis signũ suũ seu arma sua apponit in re possessa per alium rõne iuris qd apponens p̃tendit in ea re.

¶ Rubrica. Ne fiscus vel respublica.

r **Eipublice.** Sub p̃textu pecunie fisco dbite nõ dz fiscus patrociniũ p̃stare. h. d. bar. aũt al'r istaz. l. itelligit ⁊ sũmat eã sic. actio litigiosa vel dubia nõ põt insolutũ fisco dari sponte recipiẽti. h. d. ¶ Nec ob. ſm eum. l. iij. j. qñ fiſ. vel pua. q: fatet Bar. q fiſ. in subsidiũ põt petere sñiam latã ɔ̃ debitorẽ suũ exeq ɔ̃ debitorẽ debitoris sui accipiendo nomẽ debitoris in solutũ: ſz actionez ɔ̃ eũ insolutũ sponte recipe nõ põt vt hic itellige tñ q ẽt in subsidiũ executiõis petere nõ posset ɔ̃ debitorẽ debitoris nisi qñ actio cõpetens debitori fisci ɔ̃ debitorẽ suum est liquida [c] al's secus. d. l. iij. ⁊ plene no. in. l. ij. eo. titu. ¶ Fulg. hic fatet illd qd dicit hic Bar. de actiõe litigiosa p ea que no. gl. fi. in l. i. §. ne liceat po. de actione dubia dicit iure nõ ꝓbari: ⁊ putat esse ɔ̃ regulam. l. i. in fi. j. de noua. Ego puto opi. Bar. ꝓcedere per. l. ij. §. ne liceat po.

c **Um allegas.** Respublica nõ dz pacisci de quota litis. h. d. Uel scdm Bar. actionẽ litigiosaz vel dubiã ex cã donationis respublica suscipere nõ potest. h. d. ¶ Et ex hoc infert not. Bar. q si duo fratres habent vnum castrũ ⁊ vnus expellat aliũ ⁊ expulsus cedat alicui ciuitati ius suũ ꝓ aliqua q̃titate nõ valz dicit tñ Fulg. hic q lz dictũ Bar. videat esse verũ per. l. fi. §. ne liceat poten. tñ non ꝓbatur p hanc. l. q: tex. hic loquit in pacto de quota lit. quod est improbatũ inter quoscũqz: vt hic in glo. ⁊ bene Pau. de castro hic transit simpl'r cum Bar. [d] ⁊ dicit vidisse de facto Florentie. leges sequentes nihil habent. ⁊ potes sũmare vt hic per Bar.

¶ Rubrica. De negocijs gestis.

c **Um tutores.** Expense facte pietate materna vel affectione domestica nõ repetunt: q: aio repetẽdi facte nõ videnẽ. h. d. ¶ In eadẽ ibi suspectos faceres. i. detegeres scdm glo. ex qua expositiõe dicit Bar. cuz quo transeũt alij q si iudex dixerit ticiũ ꝓximiorez agnatum tuũ do tibi in tutorẽ non viciabit tutoris datio: q: lz iudex nõ det tutorem legitimũ: ſz lex vt. l. legitimos in p̃nc. ff. de legit. tuto. tñ verba iudicis dicentia do ⁊c. accipiũtur ꝓ declaro talem esse tutorẽ a. l. tibi datum. ⁊ adde in simili Bar. in. l. i. al's. ij. in p̃nc. ff. si serui. ven. ⁊ in. l. i. §. quibus. ff. qd cuiuſ. vniuer. ⁊ in. l. insulã. per illũ tex. ff. de p̃scrip. ver. ⁊ Inno. ⁊ Hostiẽ. in. c. petitio. de ꝓcura. ⁊ Bal. in. l. ij. j. de ɔfir. tu. ⁊ in l. id qd paupibus in p̃nc. de epiſ. ⁊ cler. ⁊ in. l. testiũ. in p̃mis verbis seu post p̃ma verba. j. de testi. ⁊ in. l. si cum ante post Cy. j. dona. ante nuptias. in quibus etiã locis dicunt dationem tutoris vel curatoris nõ viciari ꝓpter ĩportunitatẽ verbox. ¶ Itez no. q mater nõ repetit expensas factas in remouendo tutorez qd est verum vt hic: sed si ꝓtestata fuit q faciebat aio repetẽdi repetet cum ad petendũ remoueri nõ teneat mr̃: vt hic in glo. ergo ꝓtestatio iuuare dz. d. l. nẽsennius. ff. eo. ⁊. l. vt si quis. §. interdũ. ⁊. §. pleriqz. ff. de relig. ⁊ hoc cõiter tenẽt doc. hic: simpliciter tñ Cy. ⁊ Ray. hic ⁊ in. l. alimenta. j. eo. dicunt hoc esse verum nisi ĩpẽsa sit modica quo casu ꝓtestatio nihil operabitur. sicut ⁊ in alimentis. allegant. l. si quis a liberis. §. si mater. ff. de liber. agno. attento q expensa facta circa tutores remouẽdos vel dandos. vr̃ etiã facta rõne p̃sone seu cã ꝓuidendi p̃sone pupilli sicut expensa alimẽtox: vt pz ex isto tex. iũcta. d. l. alimenta. in p̃n. facit insti. qui dari tu. poſ. §. certe. Sed p̃mã opi. puto indistincte verã cuz nõ teneat mr̃ petere remoueri tutorẽ vt dixi. Non ob. d. §. si mr̃. q: ibi nõ loquit qñ facta fuit ꝓtestatio: sed qñ dubitat de animo matris: vt ibi in glo. in verbo affectu materno. ꝓ opinione tamen Cy. videtur esse gloſ. quã ipse nõ allega. in dicta. l. nẽsennius. in ver. ɔueniret. ⁊ cum illa transit ibi Guil. de cu. alij mentionem nõ faciunt nec videtur iure ꝓbari ⁊ Pau. de castro in dicta. l. alimenta. referens opinionẽ Cy. dicit q sibi videt illam opi. nõ ꝓcedere per no. per glo. in dicto. §. si mater. nisi ĩpensa esset adeo modica q inanis esset repetitio ſm eum. ¶ Item no. q expẽsam factã in petẽdis tutoribus mater nõ repetit. qd est verũ in dubio. ita loquit iste tex. Si aũt protestaret q fecit animo repetendi: tunc scdm Cy. Ja. hic ⁊ in. d. l. alimenta. ⁊ Ang. hic ⁊. j. l. ꝓxima. nõ posset adhuc repetere cuz talis petitio tutoris fiat de necessitate causatiua. ⁊ ad vtilitatẽ matris scz ne successionẽ perdat. l. sciant. hic allegata i glo. ergo dz mater petere tutorẽ suis sũptibus. l. suo victu. ff. de oper. liber. ergo nõ dz posse repetere sicut dicimus in alimentis de necessitate p̃stitis: vt no. glo. in dicta. l. alimenta. ⁊ in. d. l. nẽsennius. Sed Bar. j. l. ꝓxima. ⁊ in dicta. l. nẽsennius. ⁊ Bal. ⁊ Saly. ⁊ Fulgo. ⁊ Pau. de caſt. hic intelligunt hoc esse verũ in expensa tñ que fieret in p̃sona matris: vt puta si mater necesse habuit ire ad ciuitatẽ vt tutorẽ petat tũc ĩpensaz itineris mater tenet suo sũptu facere ar. d. l. suo victu. ⁊ ideo nõ repeteret ⁊ p ɔñs ꝓtestatio in ɔ̃rium facta nihil dz opari per no. per gl. i. d. l. alimenta. cum si. Sed si loquimur de ĩpensa que fit in scripturis vel aduocatis. vel ĩpensa que fit pupillo cã ducendi euz ad

ciuitatem nō tenet ad hanc ip̄ensa3 mater ſm predictos docto
res ad hoc ꝓbantes p ſimile de vſufructuario ⁊c. vt hic plenī9
p Bar. vnde ſi talē impensa3 fecit ſine ꝓteſtatione ſeruabit di/
ſtinctio que tradit in alimentis ſm ꝙ videbim9 in. d. l. alimen/
ta. ⁊ in dubio nō repetet tales ipenſas quas facturus fuiſſ3 pu/
pillus: q2 p̄ſumit facere pietatis intuitu ſeu affectione materna
p iſtum tex. ⁊. d. l. alimēta. niſi ipenſa eſſet nimis magna: vt hic
in gl. ⁊ no. in gl. i. d. l. alimēta. vt no. bar. poſt ātiquos in. d. §.
ſi mater. Sed ſi ꝓteſtat mater ꝙ facit aīo repetendi tūc repetet
p. d. l. nēſenni9. nec ad hoc vltimū obſt. d. l. ſuo victu: q2 rn̄det
Ray. de ſali. ⁊ Bar. de ſali. ꝙ ibi libertus tenebat oīno ad illas
opas: iō d3 p̄ſtare ſuo ſūptu. Sed hic mr̄ nō tenebat oīno pete
re tutorē dari nec ad illud cogi poterat: l3 ſit ve℞ ſi fili9 deceſſiſ
ſet in pupillari etate nō petito tutore mr̄ pderet ſucceſſionē pu
pilli. d. l. ſciant: ⁊ ſic tenebat mr̄ ſub ꝯditiōe ſi fili9 decederet in
pupillari etate ⁊ mr̄ vellet ei ſuccedere ⁊ hanc neceſſitatē peten
di nō eſt veriſīle matrē ꝯſideraſſe in ipenſa quā fecit ar. l. iul. ff.
qui ⁊ a qbus. ⁊. l. ſcripto. ff. vñ liberi. Sed aduerte q2 inſpecta
hac rn̄ſione ſequeret ꝙ ēt ipenſa3 quā fecit mr̄ in alimētis ſuis
ꝓprijs in itinere ꝑ eundo ad ciuitatē ad petendū tutorē debēt
poſſe repetere: cui9 ꝯ̄rium dicit bar. ⁊ alij vt. s̄. retuli. Saly. hic
hoc forte ꝯſiderans dicit ꝙ eaſde3 ipenſas fere mr̄ ſibi factura
fuiſſet in domo. vñ illud modicū plus qd̄ expendit in itinere nō
d3 attendi arg. l. vtrū de dona. iter vi℞. Sed certe i. l. vtrū. non
īteruenit ꝓteſtatio de repetēdo. put in. q. nr̄a q̄ ꝓteſtatio iuuat
ēt in modicis: vt dictū eſt. s̄. vñ de iure veri9 videret ꝙ iſtas ma
iores expenſas q̄s mr̄ fecit vt ad ciuitatē iret pluſꝙ̄ factura fuiſ
ſet domi repetere poſſit. qd̄ ēt nō negat saly. qñ eēnt longe ma/
iores. ¶ Ultio no. ꝙ vtilr geſtū non ꝑducit actionē neg. neg.
in caſibus hui9. l. alios caſus vide ⁊ glo. in. l. ſi patrono. j. eo.

c **Contra.** Pupillus ex geſtione nō tenet niſi q̄
tenus locupletior eſt effect9 ⁊ in illo ēt
nō tenet ſi alius gratis erat facturus. h. d. ¶ No. i ſi.
put hr̄ in tex. mr̄ teneat ⁊c. ꝙ l3 ille cui9 nō interē pōt exceptio
ne repelli a iudicio. l. ille a quo. §. ſi de teſtō. ff. ad trebe. ⁊. l. po
ſthum9. §. ſi quis ex his. de inoffi. teſtō. tñ fallit ſi ille cui9 nō in
terē cōpareret ad fauorē pupilli. quo cāu cōpet ēt mulier. l. rēa3
alienā. s̄. de ꝓcu. ⁊ dicit bar. ſe alibi nō legiſſe. ⁊ idē no. bar. i. l.
ticia. in ſi. ſo. ma. ⁊ ang. ⁊ Jmo. in. l. ſi pluſorio in p̄n. de ap. ⁊ in
l. femine de reg. iur. vbi dicit h̄ eſſe ſingulare. bal. ꝟo i. l. a duo
§. ſi ſup in addi. ff. de re iudi. dic ꝙ ipē itelligit iſtū tex. velle ꝙ
pupillus hoc opponat ⁊ ꝓbet. ⁊ ſic nō ꝓbat iſte tex. do. bar. ⁊
iſte intellect9 poſſet ſtare ſi in lr̄a hr̄ materterā. tñ q2 in tex. cōi/
ter hr̄ matertera. iō ſto cum Bar. cū quo tranſeunt hic reliqui.
¶ Alr̄ ēt poſſet eē intellect9 iſtius tex. ſm pau. de ca. in. d. l. ticia
v3 ꝙ hic itererat matertere rōne ꝯuentiōis ſanguis cū pupillo.
¶ Alius eſt ēt intellect9 quē hic vide p bar. ⁊ dixi in. l. exigendi
¶ Jn gl. i. curator eras. ⁊ ſic iſte eſt curator q potuit dari pupil
lo ēt tutorē nō habenti. l. curatorē. ⁊. l. curator. cū glo. ff. de tut.
⁊ cur. da. ab his ⁊ habuit neceſſe petere dari tutorē cui9 auctori/
tate forte erat neceſſaria in adeunda hereditate q̄ curatoris au
ctoritate adiri nō pōt. l. cū vna. §. fi. ff. de appe. ⁊ rela. ſed iſtud
eſt diuinare. Preterea iſte itellect9 nō eſt verus ſm fulg. q2 cura
tor ⁊ ali9 adminiſtrator neceſſari9 obligat pupillū inſolidū. l. iij.
§. ſufficit de ꝯ̄rio iudicio tutele. ¶ Tenet ergo cōiter ſequēs in
tellectus ꝙ exponat neceſſitatis. i. vtilitatis ꝑ quo facit iſta lr̄a
in verbo vtilitate. ¶ Jn glo. ij. ibi videris donaſſe ⁊c. ex hoc in/
fert ꝙ a matertera pup. nō poteris repetere. ſ3 Pe. cū quo trā
ſit Cy. dicit ꝙ iura alleg. in gl. nō ꝓbant. iō tenent ꝙ poteris a
matertera repetere. nihil tñ allegāt. Ful. t3 ꝙ repeti ñ poſſit: vt
ſentit gl. q2 nō videt qua actiōe debeas poſſe repetere: q2 nō fu
it negociū ſpectans ad materterā aliquo de modis ex qb9 actō
neg. ge. oriri poſſit: put no. i. l. ſi pecuniā. j. e. ⁊ pleni9 i. l. ſi pu
pil. §. idē ait in. ꝟ ipſo geſtu. ff. e. ¶ Querūt docto. hic qd ſi tu
ignorabas materterā pup. gratis facturā an poteris a pupillo
repetere. Pe. cy. ray. ⁊ pau. de caſt. h̄ tenēt ꝙ ſic q2 ignorans ⁊
ſua ignorātia dānu3 pati nō d3. l. gnālis. j. de tab. li. x. ⁊ q2 igno
rans nō vr̄ donare. l. nec ignorans. j. de dona. ꝯ̄riū t3 fulg. hic:
q2 ad h̄ vt tu dicaris gerere vtilr ſi ſufficit qd̄ tu putes te gerere
vtiliter. l. ſ3 an vltro. §. fi. ff. e. ⁊ q2 fuit iſte in culpa nō interpellā
do agnatos ꝓrios an facere vellent ipenſa3 ⁊ petere tutorē da
ri agnato. tñ in geſtore neceſſario patet ꝙ poſſet ſal/
uari opi. Pe. ar. l. iij. §. ſufficit. ff. d ꝯ̄rio iudi. tu. ⁊ ar.
no. p gl. i. l. ꝓcurator. q. ꝑ euictiōe. ff. d ꝓcu. ⁊ iſtā opi.
ꝯ̄ pet. in geſtore volūtario t3 ēt Ja. bu. q2 p iſtā. l. ſuc/
currit pupillo. eo q2 nō eſt locupletior. nō ex eo q2 ge
rēs negocia fuerit i dolo ſciēs aliū gratis factu℞. ⁊ cer
te ſaltē in pupillo vr̄ h̄ opi. ꝟior maxīe p iſtū tex. q nō
facit dr̄iam iter ſcia3 ⁊ ignorantiā. ⁊ ad. d. l. gnāli. cu3
ſi. facilis ē rn̄ſio q̄ colligit ex. d. l. ſ3 an vltro in fine.
¶ Jtē inq̄tu3 retuli. s̄. intellectū quē ponit pau. d ca.
i. d. l. ticia. aduerte q2 nō reperit ꝙ in cā pecuniaria ꝑ
intereſſe qd̄ reſultat ex ꝯiunctiōe ſanguis poſſit tanq̄
intereſſe habens cōparere ꝓprio noīe. ſ3 ſolū noīe cō
iuncti ⁊ cauere de rato. iuxta. l. pōpo. §. fi. ff. de ꝓcur.
⁊ ideo vr̄ verior intellect9 Bar. ⁊ alio℞ hic.

s **Jue pro fratre.** Pro eo ꝙ quis ſoluit
ſpōte ⁊ vtilr ꝑ alio cōpetit actio neg. ge. directa. ſ3 ſi
ſoluit ex neceſſitate cōionis ſeu cātiua ꝯpetit actio fa.
herc. vel cōi diui. h. d. ſm magis cōem itellectū. Et p
iſtū tex. reprehēdit vna opi. Ja. d are. vt h̄ refert cy. ⁊
bar. ⁊ lati9 bar. i. l. ij. §. ex his. cū ꝯcor. ⁊ addi. q̄s ibi d
di d. ꝟ. ob. ¶ Jn gl. i. ibi ⁊ ſine pignore ⁊c. p3 ēt ꝙ h̄
p̄ma ps d3 itelligi qñ cū pignore debitū fuerat ꝯ̄ctum
tñ p̄ncipal' intētio heredis fuit vt liberaret coheredē
a pte ſui debiti i quo actiōe pſonali creditori tenebat
S3 in ſcda pte lr̄e p coherede ſoluer nō volebat: ſ3 cū
pign9 liberare vellet habuit neceſſe ſoluere totū iuxta
l. q̄diu. j. d diſtra. pig. ſm ſaly. ⁊ ſic virt9 ꝯſiſtit in mō
libellandi ⁊ narrādi. ¶ Jn gl. i. ꝟ. potes ibi ꝯ̄ria ⁊c.
Que ſit iſta actio ꝯ̄ria ⁊ cui detur videbim9 in. l. cura/
toris. p9 gl. ⁊ doc. j. e. Jn gl. fi. in p̄n. hanc primā ſol.
approbat h̄ pe. cy. ⁊ ray. ꝑ quo fac. l. iij. §. hac actiōe
ff. e. ⁊. l. curatoris cū ibi no. j. e. vbi ēt ꝑ geſtiōe neceſ/
ſaria locū h3 actio neg. ge. vtilis. tñ ꝯ̄riu3 tenēt cōiter
reliq doc. p. l. heredes. §. nō tm̄ cū ſi. hic alle. in glo.
Nec ob. d. §. hac actiōe. ⁊. d. l. curatoris. q2 loquunt
i adminiſtrator neceſſario. i. in curatore ꝯ̄ quē eſt ñ ꝑ
uiſu3 de alia actiōe. iō in ſubſidiū dat iſta vtilis actio.
ſ3 in caſu nr̄o tractam9 de geſtione neceſſaria nō rōne
officij. ſ3 rōne ꝯ̄ct9 vel q̄ſi vel rōne euictiōis heredita/
tis cōis vel rōne ſocietatis aut alteri9 cōionis i qb9 ca
ſib9 maxīe in caſu hui9. l. poterat hēre locū h̄ actio fa.
her. ſi nunq̄ fuerat redditū iudiciū fa. her. iter hr̄des
vel ſi fuerat redditū hēbat locū actio cōi diui. ⁊ d iſta
intelligit cōiter iſte tex. in. ꝟ. eandē. vt in vlti. ſol. glo.
magis cōiter approbata. quicqd dixerit glo. in. d. §.
nō tantum. ⁊ male. ¶ Scda ſolutio glo. diuinat licet
in ſe vera ſit.

q **Ui pupille.** Gerens negocia pu
pille mandato tuto/
ris tenet pupille actione nego. ge. nō aūt a/
ctione ꝑ tutore. h. d. ¶ Jn tex. ibi pro tutore ⁊c. ⁊ ſic
nō tenebat actione ꝑ tutore que differt ab actiōe ne/
go. ge. maxime q2 ille cui actio ꝑ tutore h3 tacite hy/
pothecata bona adminiſtrantis. l. dabim9 cu3 glo. ff.
de p̄uileg. credi. no. glo. in. l. ꝑ officio. de admi. tuto.
que nō reperit in eo cui concedit actio neg. ge. ¶ Et
facit iſte tex. an actio tutele. ⁊ neg. ge. ꝯcurrere poſſit
de quo dic vt p glo. in. l. iij. §. hac actione. ⁊ ibi Bar.
ff. eodem. ¶ Et limitat hanc. l. Bar. hic nō ꝓcedere
vbi mandatū factum fuiſſet per tutorem nomine pu/
pilli: vt hic notabiliter per eum. ¶ Plus dixit Pau.
de caſtro. hic ꝙ etiam ſi tutor tanq̄ tutor ⁊ nō nomi/
ne pupilli mandaſſet vnam rem emi vel aliud negoci/
um particulare geri ꝙ nō haberet locum. l. iſta q2 mā
datum tutoris hoc caſu cenſetur mandatū pupilli. al
legat. l. iij. §. fina. ff. de tribu. ideo habebit locū tunc
actio mandati inter pupillū ⁊ geſtorem. Non obſtat
iſte tex. q2 h3 locu3 quando tutor mandat alicui vt ge
rat vniuerſaliter negocia pupilli. nam dicitur mādaſ/

se gestionē spectantē ad ipsū tutorē noīe ꝓprio. q: cura ⁊ sollicitudine dr̄ negociū hoc esse negociū ꝓpriū tutoris. iuxta no. in. l. si pupilli. §. idem ait. in ver. ipo gestu. ff. eo. Sed puto hanc limitationē nō ꝓcedere: q: ēt emere vnā rem vtilē vel necessariā ꝓ pupillo dr̄ hoc negociū spectare ad tutorē cura ⁊ sollicitudine sicut vniuersalis gestio. facit. l. si duo in fi. ff. de admi. tut. ⁊ solū est vis in rn̄dendo ad. d. l. iij. ad quā rn̄de ꝙ ibi illa est scīa tutoris que p̄iudicat pupillo sicut si est scīa pupilli. ⁊ ita est intētio illius lr̄e. nam regl'r tutoris factū p̄iudicat pupillo q̄uis nō sit factū pupilli. l. si ex legati. cum. §. seq. ff. de ver. obli. ⁊. l. iij. §. sufficit. cum alijs si. ff. de ꝯ. iudici. tute. nō aūt dr̄ in. d. l. iij. ꝙ mandatū tutoris sit mandatū pupilli. ¶ In gl. i. ibi tollerari posset ⁊c̄. certe quo ad primā ptem lr̄e tollerari posset transponendo lr̄am repugnaret. q: si pupilla mandasset dareť actio mandati pupille ⁊ nō neg. gestis. per ea que no. hic in glo.

o **Fficio.** Libertus obsequiū necessariū p̄stans p̄roni filijs h̄3 actionē nego. gest. h. d. ꝫm cōem intellectum doct. ⁊ pōt intelligi ⁊ exēplificari. l. ista in alimentis p̄stitis per libertū ad que teneť ꝫm ꝙ habeť in. l. si qs a liberis. §. solent. cū seq. de lib. agno. Item pōt intelligi in ip̄ensa facta in petēdis tutorib⁹. nā de necessitate teneť libert⁹ ad petendū tutorē3 al's a iudice puniť l. ij. in fi. ff. qui petant tuto. si aūt al'r circa res patroni vel filioꝝ ei⁹ expenderet repeteret. sicut mater repetit l. alimenta in fi. cū glo. ꝭ. eo. ⁊ videť per hanc lr̄am declarādo: vt. s̄. ꝙ expēse q̄ncunq3 facte in petētibus tutoribus per libertū nō repetanť etiā si ꝓtesteť ꝙ aīo repetendi facit. nam cū de necessitate tenereť oīno ad petendos tutores. ergo d3 petere suo sumptu. l. suo victu. ff. de oper. lib. l3 secus sit in matre ꝫm ꝙ fuit ꝯclusum in. l. i. s̄. eod. ⁊ rō dr̄ie est in matre: q: mr̄ nō tenetur oīno petere tutorē vt ibi declaraui. Secus in liberto. d. l. ij. ⁊ istud etiā videť tenere Saly. hic: lic3 dicat cogitandū esse. ⁊ per hoc p3 ꝙ nō bene dixerit gl. hic in fi. dū dixit nisi ꝓtesteť ⁊c̄. nam ꝓtestatio facta circa id ad qd̄ quis de necessitate teneť nō releuat: vt notat glo. in. d. l. alimēta. ⁊ in. l. nēsennius. ff. eo. ⁊ ideo illā glo. rep̄hēdit Pau. de ca. hic ⁊ bn̄. Jac. bu. transit simpl'r cum glo. reliqui mentionē nō faciunt.

c **Uratorem.** Si officiū iniūctum nō artat gerentē h̄3 locū actio neg. ge. directa ꝓ ipsa gestiōe. h. dicit. Secus si artaret: q: locū hab3 vtilis vt. d. l. curatoris. cum glo. ꝭ. eo. ¶ No. ꝙ curator in testō dari nō pōt. ⁊ rōne3 vide p Cy. ⁊ Bal. i. l. fi. ꝭ. de testa. tu. fallit vbi dareť curator p̄sonis qbus a. l. dať curator. l. ꝺ creatiōib⁹. s̄. ꝺ epis. au. vbi dari pōt i testō curator furioso q: furiosoꝝ ⁊ ꝓdigoꝝ cura deferť a. l. ꝓximioribus agnatis queādmodū ⁊ tutela. §. furiosi. insti. de cura. ⁊ ad h̄ vide bar. i. l. neq3. ff. de ꝯfir. tu. ⁊ idē qd̄ i furioso dicendū est, de mētecapto ⁊ nullū actū furiosi faciēte. nā ei ēt a. l. dať cura: vt ē tex. i autē. vt hi q obligatas. §. ⁊ h̄ dicim⁹. ⁊ nō est alibi ꝫm bal. i. l. s3 ⁊ milites. §. iā3 āt. ff. de excu. tu. ⁊ idē no. Bal. i. l. amicissimos. §. luť⁹. e. ti. l3 bar. i. l. furiosi. ꝭ. ꝺ nup. p illū tex. ponēte3 dr̄ia3 iter furiosū3 ⁊ mentecaptū dixerit ꝯriū3 idē sensit bar. i. l. cui eoꝝ. §. fi. referēdo se ad illū tex. cū. l. se. ff. de postu. mot⁹ p gl. in. l. de creatiōib⁹ i ꝟbo lex ⁊c̄. q̄ dixit ꝙ excepto furioso ⁊ ꝓdigo nō danť alijs a. l. curatores. s3 a iudice. S3 dic ꝙ gl. illa sub furioso itellexit cōp̄hēdere dementē seu mentecaptū: vt dic bal. i. l. ij. ꝭ. de cu. fu. p bar. i. d. §. ⁊ hoc dicim⁹. ꝺ quo tex. nō fuit recordatus bar. ideo p̄ma opi. videť vera.

s **I ab eo.** Pro ea pte p qua creditor debitori succedit ꝯfunditur obligatio ꝓ alijs ꝟo ptibus cōpetit actio ꝯ heredes. h. d. ¶ Et de mātisum fuit i. l. debitori. q̄ al's incipit debitori. s̄. de pact. Alexander.

a **Duersus.** Actio p̄sonalis ñ tolliť lōgo tp̄e h. d. ¶ In tex. ibi ciuil'r ⁊c̄. h̄ vr̄ ꝓbari ꝙ ista actio sit ciuil' ⁊ nō p̄toria. Et h̄ t3 Ja. de are. pe. cy. ⁊ ray. h̄ p. l. in cōmodato. §. sic̄. ff. cō. s3 gl. ⁊ bar. i. l. iij. in p̄n. ff. e. t3 ꝯriū ⁊ rn̄dent ad. §. sicut. vt p gl. i. d. l. iij. ⁊ idē t3 dy. i. §. s3 iste insti. ꝺ act. ⁊ ad istū. §. pōt rn̄deri ꝙ itelligať ciuil'r. i. curial'r. facit. l. si cui. ff. ꝺ p̄ui. vel ciuil'r accipe ꝓut accipiť i. l. fi. ff. ꝺ fur. mihi pl3 ꝯcordia quā pōit ang. i. d. l. iij. ⁊ ēt posuit ful. h̄ l3 ꝺ ang. mētionē nō faciat. s. ꝙ dicať ciuil' iuentiōe. ita loquunť iura alle. ꝓ ista pte. ⁊ p̄toria dicať approbatiōe. d. l. iij in p̄n. nā ēt interdū edictū p̄toris fcm̄ ē sup actiōe inuēta a iure ciuili vt p3 i petitiōe hereditatis: vt. l. i. i p̄nc. ff. si ps here. pe. ⁊ tñ peti. here. nō fuit inuēta a p̄tore. s3 a senatorib⁹. ⁊ sic a iure ciuili. l. fi. in p̄n. cū ibi no. ꝭ. de pe. here. .l. si pecuniā.

s **I pecuniā.** In negocio qd̄ est nr̄m ratihabitiōe oriť actio neg. ge. ratihabitiōe secuta. h. d. ¶ In gl. fi. ibi mādato cōparari ⁊c̄. imo dr̄ ibi i sp̄ē ꝙ nasciť actio mādati ex ratihabitiōe. ¶ In ea. ibi ꝫm Jo. h̄ approbať magis cōiter a doc. h̄. ⁊ p dy. i. c. rati. ꝺ re. iu. i vj. ⁊ ꝓ ista sol. facit q: tex. i. d. l. sp in p̄n. ad qd̄ ꝯtinuať finis loquiť i p̄nte: vt ibi declarat gl. i p̄n. ꝓcedit tñ h̄ solu. q̄n gerereť aliqd qd̄ nō eēt fauorabile p̄nti. nā tūc p̄ns ñ vr̄ mādare. l. si remunerādi. §. si passus. ⁊. l. q patiť. ff. mā. vñ tūc ratihabitio postea subseqēs de q̄ loqť ista gl. nō eēt illa q̄ hēret vi mādati. s3 ipsa p̄ntia. vt dictis. ll. ꝫm Ric. ⁊ bar. de sali. ⁊ h̄ pl3: l3 al'r h̄ dixerit cy. ¶ In ea. ibi postea idignato ⁊c̄. h̄ sol. ē ꝟa in se ⁊ ꝓbať in. c. l3 ꝺ ꝓcu. i. vj. ⁊ itellige ꝫm illū tex. nisi dn̄s mutasset volūtatē ⁊ reuocasset mādatū añq̄ ꝓcurator p⁹ refutationē acceptar3 ista tñ so. diuinat iō p̄cedens melior. ¶ In ea. ibi alij ⁊c̄. h̄ diuinat nec ē veꝛ ꝙ sit sp̄āle i fideiussore de iudicio sisti magis q̄ i alijs fideiussorib⁹ ⁊ satisdatōib⁹ p̄torijs vt p3 ex no. p bar. i. d. l. ⁊ si p⁹ tres in p̄n. p̄terea sp̄ālia sūt euitāda. l. qd̄ ꝟo. ff. ꝺ leg. vñ si quo ad vnū ē sp̄āle i fideiussore de iudicio sisti nō seqť. ergo d3 eē ēt quo ad alia. ¶ In ea. ibi vl' dic ⁊c̄. h̄ so. nō adaptať ad ꝯriū. q: i. d. l. sp dr̄ specifice ꝙ cōparať mādato quo ad ꝓducēdā actionē mādati. vñ teneas p̄mā sol. quo ad. d. l. sp. ¶ Quo ad alia aūt iura simpl'r dicētia ꝙ ratihabitio mādato cōparať vt. l. fi. cū si. mādato. ꝭ. ad mace. ista so. ē ꝟa q: eqparať quo ad p̄iudicandū ratificāti. l. fūdus. §. i. ff. ꝺ pig. ⁊. l. mr̄. ꝭ. ꝺ rei vē. ⁊ d. l. fi. nō tñ quo ad h̄ ratificatio ꝓducat actionē mādati. vt h̄ iūctis no. p gl. i. ⁊ i. l. q pupille. s̄. e. ¶ In ea. ibi rn̄deo ex ratihabitiōe ⁊c̄. ⁊ sic vult gl. ꝙ i oīb⁹ casibus i qb⁹ negociū ad nos spectat ratihabitiōe actio neg. ge. nō oriať ex negocio añ gesto noīe meo. s3 ex ratihabitōe mea. ⁊ idē t3 gl. i. d. l. mr̄. in. ꝟ. ꝯsensistis. ⁊ i. l. si pupilli. §. idē ait. ff. e. ⁊ dy. i. d. c. rati. ꝯriū3 tenent cōiter reliqui oēs p. l. iij. §. h̄ actio. ff. e. vbi idistincte dr̄ ꝙ oriť ex neg. ge. Itē q: ratihabitio fingit ꝙ negociū qd̄ ñ fuerat meū videať fuisse meū. d. §. idē ait. ergo sic ex ꝟo negocio meo a te gesto oriť actio ne. ge. ita ex gestiōe negocij ꝙ fingiť fuisse meū q: fictio idē opať ꝙ ꝟitas. l. si fili⁹. ff. si cer. pe. ⁊. l. ite3 q̄rit. §. q ipleto. ff. loc. ⁊ p alias plurimas rōnes q̄s h̄ ponūt doct. maxie Ray. ⁊ sūt vtilia ista ad qōne3 de q̄ hic vide p bar. ¶ Si āt q̄riť q̄n oriať actio neg. ge. in cāu i quo negociū spectat ad nos ratihabitiōe ⁊. cōis est ꝯclu. ꝙ tp̄e ratihabitiōis vt h̄ ⁊ p rōnes q̄s hic vide p bal. nō ob. l. dispēsatorē in fi. ff. so. ma. q: rn̄deo exponēdo tex. ꝓut ibi i glo. in. ꝟ. sublata. ¶ In alijs āt generib⁹ negocioꝝ oriť actio incōtinēti tp̄e gestiōis. l. si is q negocia. i p̄n. ff. man. ⁊. l. nā ⁊ serui⁹. §. i. ⁊ ibi gl. ff. e. ¶ In ea. ibi ꝓ socio dic meli⁹ vt p gl. in. l. tandiu. vbi lati⁹ cy. bal. ⁊ saly. ꝭ. ꝓ soc. ¶ In ea. in fi. gl. i. d. §. idē ait. bn̄ declarat p̄terq̄ i genere negocij qd̄ ad nos spectat ratihabitiōe nā illud ꝓp̄ie est q̄n ex illa gestiōe nō sentio vtilitatē nisi q̄ten⁹ veli si noīe meo exegisti mihi pecuniam debitā vel remisisti rē noīe meo vel rē meā noīe meo vēdisti. nō. n. teneor hoc casu ratū hēre si nolo. Secus i alijs generibus negocioꝝ vt aliqd vtil'r vl' necessario ip̄ēdas in rē meā vel soluas debitori noīe meo ⁊ sic ꝺ singul'; q: cogor ratū h̄re. l. pōpo. la. i. ⁊ ibi gl. in. ꝟ. hēri ꝫm verā opi. ff. eo. ⁊ siue ratū habeā siue nō dať tñ actio nego. ge. d. l. pōpo. ⁊. d. l. hec actio. ⁊ alijs ēt modis dr̄ negociū ad nos spectare: vt p bar. in. d. l. si pupilli. §. item queriť. ⁊ in. l. mandasti. ff. eo. ⁊ in. l. q̄uis solu. matri.

6 **I seruum alienum.** Qui curat seruum alterius nō inutilem domino hꝫ actionē nego. gest. h. d.

8 **Alimenta.** Quod mater expendit in alimētando filiū ab eo nō repetit: qꝛ videtur expendisse pietate materna ꝛ nō aīo repetendi secus in eo qḋ expendit circa res filij. h. d. ¶ In glo. i. in verbo feceris ibi nō repetit. s. a filio. sed a patre repetere pōt: qꝛ onus alendi spectabat ad patrē. l. si quis a liberis. §. si vel parens. ff. de liber. agno. ꝛ sic mater gessit eius negociū vtiliter. ꝓ quo est tex. in. l. nēsennius in ver. obijsse. al's obisse. ꝛ ibi not. ff. eo. nisi expensa fuisset modica: qꝛ tunc non repeteret ēt a patre scḋm Pe. ꝛ Cynū. ꝛ hic per. d. l. si quis a liberis. §. mater. cum glo. ¶ Itē fallit in ea mr̄e vel alia ꝑsona que aliquē alit tanq̄ filiū suū cum postea appareat esse alterius. nam a vero pr̄e repetere nō poterit alimenta: vt sing. decidit Bar. in. l. i. §. cōpetit per illum tex. ff. si mater ven. no. dic vt ibi. ¶ In ea. ibi intra triēniū nam intra triēnium mater alere filiū tenet. ꝛ inuito patre illum apud se alere ꝛ retinere pōt. l. i. cum glo. in ver. iustissima cā. ff. de liber. exhi. ꝛ ꝓbatur in. c. fi. de ꝯuersione infideliū. ¶ Fallit in aliquibus casibꝰ in quibus mater nō tenet alere filium intra triēnium quos vide p Azo. in sūma. C. de patria ptāte in fi. per bal. hic in. l. nec filium. j. de patria ptāte. ꝛ in. l. sed ꝛ si. §. i. ff. de libe. exhiben. ꝛ p Bar. in tractatu suo alimentoꝝ ante mediū. ꝛ aliquid p eundē in. d. §. si mater. in fi. ꝛ p Ang. in. d. l. nēsennius. per Ant. de bu. in. c. cū haberet. de eo qui duxit in matrimonium quam pol. per adul. Sunt ꝛ alij casus in qbus mater tenet alere filium ꝛ sic nō repeteret alimenta ei prestita etiaꝫ cū ꝓtestatione: vt in filio vulgo cōcepto. d. l. si quis a liberis. §. i. Item mater vel iudea vel heretica tenet alere filium christianū sicut ꝛ dotare. l. mater. cum glo. ꝛ ibi Cy. j. de iure do. ¶ Item tenet vbi pater esset inops: vt notat in. d. §. si mater. ꝛ. d. l. nēsennius. ¶ Item si factū fuit diuortiū culpa mulieris. qꝛ dꝫ filiꝰ ali apud patrē expensis matris ſm glo. hic que alleg. tex. in. §. illō quoqꝫ. in autē. vt liceat matri ꝛ auie. ¶ Sed certe in matre hoc ibi nō dr̄ in tex. lꝫ Guarneriꝰ hoc addiderit in autē. si pater. j. diuortio facto apud quē libe. mo. vel edu. de. ꝛ gl. ibi istud ideꝫ tꝫ. cum glo. cōiter transeūt doct. hic excepto Saly. qui tꝫ ꝯ̄rium qm̄ regulariter onus alendi nō spectat ad matrē nisi in casibus in qbus hoc reperit exp̄ssum. d. l. nēsennius. ꝛ istud forte in pūcto iuris esset verius. Scias tm̄ q̄ in casibus oībus in qbus mr̄ vel alius tenet alere aliquē liberaret faciendo eum recipi in hospitali si sine dedecore ibi stare pōt vel si ꝓcuraret ei aliquam p̄bendam tex. est nota. in. l. i. §. sed scimus. j. de lati. liber. tollen. quem ad hoc ibi ponderat Bal. dicēs ad hoc esse mirabilem. ¶ In eadem ibi. l. in rebus. §. possunt ꝛc. docto. vident cōiter cum hac glo. transire: tm̄ in ꝯ̄rium facit scḋm Saly. qꝛ ista lex dꝫ intelligi scḋm leges hic allegatas in glo. sequit q̄ pietas materna nihil hꝫ operari qḋ est contra istam. l. quare dixit ipse q̄ vbi extraneus nō repeteret scḋm illas leges multominus mater repetet. vbi vo extraneus repeteret tunc pietas materna de qua constaret repetitionē impedit: vt hic ꝛ vbi de ea pietate dubitat tunc ad coniecturas hic enumeratas in glo. reccurrit. sed certe hoc nō videt soluere contrariū si in dubio seruat ideꝫ in matre qḋ in alio quare potes dicere q̄ tex. in. l. vtrum. ff. de dona. iter vi. ꝛ vxo. loquit in personis inter quas p̄sumitur affectio. l. j. ff. eo. ti. vnde nō est absurdū si idem seruat hic ꝛ ibi tex. vo in dcō §. possunt nō obstar in aliquo qꝛ ibi tm̄ dicit q̄ modicā impensam cōmodatarius subire tenet vel dic q̄ in. d. l. vtruꝫ. in dubio nō presumit aīus nō repetendi: vt ibi no. in glo. nisi ꝓbetur q̄ ipensa erat modica inspecta qualitate personaꝝ: vt qꝛ ꝑsona īpendens diues esset. Sed in matre in dubio p̄sumit animꝰ non repetendi vt hic nisi ꝓbaretur q̄ impensa erat magna inspecta qualitate personaꝝ iuxta no. p Bar. in. l. admonēdi in antepe. col. cum si. ff. de iureiuran. dum alleg. ad hoc. l. sed ꝛ si suscepe rit. §. i. ff. de iudi. ¶ Dicebat etiā hic Cy. q̄ ipensaꝫ modicam mater nō repetit a filio etiā si ꝓtestata fuit de repetendo. qḋ reprobaui in. l. i. s̄. eodem. ¶ In glo. fi. ibi vel dic ꝛc. hec vera. ꝓpter aduersatiuā aūt que dꝫ p̄cedentibus aduersari in iure ꝛ in facto. vt no. in. l. hoc amplius. §. de his. cum si. ff. de dā. infect. qḋ intellige nisi impensa facta in rebus filij esset modica inspecta qualitate personaꝝ: qꝛ tūc p̄sumetur facta animo nō repetendi. per dictam. l. vtruꝫ scḋm Pe. Cy. Ja. bu. ꝛ Fulg. ꝛ Pau. de cast. hic. ꝛ Bal. in dicta. l. nēsennius. in fine. Sed tunc videt obstare: quia sequeretur q̄ nulla esset differentia inter impensas factas in persona ꝛ factas in rebus contra istum tex. in versic. si autem. Sed potes respondere q̄ impensa facta in ꝑsona in dubio presumitur animo nō repetendi. vt in principio huius legis. Secus in facta in rebus vt in secunda parte huius legis cum glo. ꝛ no. glo. in dicta l. vtrum. nisi ꝓbetur q̄ inspecta qualitate personaruꝫ impensa sit modica per dictam. l. vtrum que no. quia a doctoribus nō declarantur. ¶ In eadem ibi. l. que pater ꝛc. la secunda. ꝛ per illum tex. videtur q̄ si mater vel alius ascēdens aliquid dedit descendenti ꝓ arte vel disciplina adipiscenda videtur dare animo donandi: pro hoc facit qꝛ talia videntur data pro alimētis. l. stichus liber. ꝛ ibi no. de legatis tertio. ergo nō possunt repeti vt hic in p̄ncipio quod est no. ꝛ ita notant doctores maxime Pau. de castro. in. l. que doti ff. solu. matri. ꝛ ibi etiam tangit Barto. in. l. si mater emat ꝓ filio ꝛ tradit ei videatur donare. dic vt ibi. ꝛ in materia huius legis vide etiam not. per Barto. in auten. res que. j. cōmunia de lega. Et quid in alimētis prestitis a filio patri. ꝛ in alia impensa facta per filium ad vtilitatem patris ꝛ etiam quid in fratre expēdente ꝓ fratre dicam. j. l. proxima. ¶ Postremo querit hic Cynus pater in testamento filium heredem instituit vniuersalē. filiam vero tantū in re certa pro dote instituit. Et mortuo patre mater filiam de suo aluit ꝛ postea alimenta repetit a dicto herede fratre filie an possit ꝛ post plura dicit se consuluisse q̄ sic qꝛ sicut mater potuisset repetere alimenta a patre filie si viuo patre filiaꝫ aluisset: vt dixi supra. ita debet posse ab herede ad quem transit onus alendi dicta. l. si quis a liberis. §. item rescriptum. ꝛ idem tenet Ray. qui pro hoc allegat tex. in. l. qui filium. ff. vbi pupil. edu. de. ꝛ ita etiam simpliciter tꝫ Bal. hic per dictā. l. qui filium Sed ꝯ̄rium videt tenere Bar. in. d. §. item rescriptuꝫ ꝑ illū tex. in ver. sua egestate. inducendo vt ibi per eū Ful. hic recitās opi. Cy. dicit q̄ putat opi. eius verā qm̄ onus alendi spectat ad fratrē tanq̄ ad heredē patris. ꝛ ita loquit. d. l. si filiū. sed si fr̄ abstinuisset se ab hereditate patris: tunc lꝫ fr̄ iure sanguinis teneat alere fratrē ꝛ sororē: vt no. gl. ꝛ doc. in. d. l. si quis a liberis. §. i. in ver. iuste. ꝛ i. l. i. j. de alen. lib. tm̄ dicit se tūc dubitare an opi. Cy. ꝓcedat qꝛ onus alendi magis spectare vr̄ ad matrē q̄ ad fratrē alleg. ar. d. l. si qs a liberis. §. i. Pau. de ca. hic dicit simpliciter sibi placere decisionē Cy. ¶ Jo. an. vo in addi. spec. in rub. de statu mo. in fi. rubr. simplr̄ dicit idē q̄ bar. qꝛ debebit alimētari p̄mo a parētibꝰ si extant q̄ a fratre herede patris. allegat id qḋ legit ꝛ no. in. d. l. si quis a liberis. §. i. ꝓ quo facit qꝛ vt ibi dicit text. onus alendi regulatur ex equitate ꝛ charitate sanguinis: sed magis equū ꝛ charitati sanguinis ꝯsonū esse vr̄ q̄ mater p̄us alat. cū matri p̄us debeat hereditas q̄ fratri. vñ mater hꝫ querelā inofficiosi testamenti. frater vo non nisi turpi ꝑsona īstituta. l. fratris. j. de inoffi. testa. l. i. ꝛ. l. nam ꝛ si parētibus. ff. eo. ti. Et ad. §. itē rescriptū rn̄deo vt ibi per Bar. ꝛ sic in. l. qui filiū intelligit mr̄e nō extante que alere possit. ꝛ istud est tenendum.

6 **I filius.** Si filius soluit debitū paternū viuente pr̄e nō repetit si ꝯstat q̄ aīo donandi soluerit. al's secus qꝛ videtur soluisse animo repetendi. hoc dicit scḋꝫ magis cōem intellectū. ¶ In gl. in p̄ncipio male loquit qꝛ etiā si de castrensi peculio soluisset filiꝰ nō repeteret qꝛ tex. hic loquit qm̄ aīo donandi fecit: vt hic in. vo. si donandi. gl. aūt bn̄ dixisset si nō aīo donandi soluissꝫ ¶ In eadem ibi de ꝓfectitio glo. non bene loquit qꝛ

eum ꝓfecticium spectat ad patrē pleno iure.l.filie §.j.de colla.nō potuit filius de illo soluere aīo donādi patri.¶In ea.ibi repetit patre mortuo ꝛc.hoc nō ē verū in terminis huiꝰ.l.cū soluerit filius animo donādi.sȝ vbi nō constaret aīo donandi.tunc est videndū an repetere possit:ꝛ claꝝ ꝙ sic si apparet ꝙ animo repetendi soluit.idem si sumus in dubio per istū tex.in fi.ꝛ in animo donandi a ꝯrio sensu vt.l.heredes.§.si filius.ff.fami.herc.qḋ limitat hic Pe.Cy.Jac.butr.Ray.Bal.ꝛ Saly.nisi impensa esset modica ꝑ.l.vtꝝ de dona.inter vi.ꝛ vxo.Et qḋ no.glo.fi.in.l.sed ꝛ si de tua.j.de dona.inter vi.ꝛ per ea que no.fuerunt in l.i.ꝛ in.l.alimenta.s̃.eo.ꝛ ita teneas ꝙuis Bar.qui ē sibi ꝯrius in.l.ij.in ṗnc.in versic.iij.quero quid in dubio ꝛc.ff.de donati.tenuerit ꝙ filius in dubio videaꝛ soluere aīo donandi.allegat istum tex.Sed Jmo.ibi ꝛ Ro.in.l.qui dotis.ff.solu.ma.reprehendūt dictam opi.ꝛ sequunꝛ cōmunē opi.doct.hic.saluant tamen opi.Bar.in.d.l.ij.in impēsa modica vel īpensa facta in ꝑsona patris.puta in alimētis.in quibus casibꝰ presumitur animus donandi:vt hic per Cy.ꝛ per no.i.l.alimenta.s̃.eo.¶In casibus aūt in quibus pōt filiꝰ repetere.an possit patre viuente repetere.dic vt hic ꝑ Bar.quid aūt in impensa facta a fratre in ꝑsona vel rebus fratris an ꝑsumatur facta animo repetendi.dic vt no.per Bal.in.l.filie.in.iij.col.j.fa.her.ꝛ ꝑ Guil.ꝛ Bal.in.l.nēsennius.ff.eo.allega.tex.cum glo.in.l.ex duobus.§.ticium.ff.eo.cui adde quod dicetur i.l.si negocium.j.eo.

q

Quod in uxorem.

Expensa facta ī curanda vxore nō repetiꝛ.secus in expensa funeris eiusdem quando dos apud maritū non remanet.h.d.¶In tex.ibi īpendere etiā si ad socerū dos reuertatur vt differat a casu sequēti.¶Nota ꝙ in dubio impensa facta in curanda vxore [a] videꝛ facta affectione maritali ꝛ sic animo nō repetendi qḋ intelligiꝛ esse verum nisi maritus ꝓtestatus sit de repetendo.qꝛ tunc repetereꝛ arg.l.nēsennius.ff.eo.nisi in casibꝰ in quibus maritus tenebaꝛ ad tales impensas: qꝛ tunc clarum est ꝙ talis ꝓtestatio nō releuaret per not. per glo.in.l.alimenta.s̃.eo.eadeȝ eni solutio nō dȝ parere liberationē ꝛ repetitionē.l.cum his.§.j.de ꝯditio.indebi.vnde aūt hoc sit ꝙ maritus teneaꝛ ad tales īpensas.dic vt hic per Cy.Bar.ꝛ alios ꝛ per oēs in.l.si cum dotē.§.finaūt in seuissimo.ff.sol.ma.per Bar.in tractatu de alimentis.per spec.in titu.qui filij sint legit.§.i.ver.sed nūc de vxore alimentanda.ꝑ Jnno.in.c.iter nostras de dona.inter vi.ꝛ per gl.in.c.significasti.de diuoꝛ.aliqd per Bal.post Cy.in.l.ꝑ oneribus.j.de iure do.ꝛ in.l.i.j.de leg.per Bal.in.l.fi.in vlti.colum.j.de sen.que sine certa quāti.vbi etiā querit an maritus teneaꝛ reddere dotē mulieri nō existēti in seruitio viri culpa ipsiꝰ viri.de quo etiā ꝑ eundeȝ in rubꝛi.j.de ꝑuileg.do.in.j.col.ꝛ per Jo.and.in addi.spec.in titu.de dona.inter vi.§.nūc in addi.incipi.dixit Odo ꝛ inter cetera concludit hic Cy.virum nō teneri alere vxorē si dos viro ꝓmissa fuit.ꝛ postea sibi nō tradatur per mulierē vel per aliū qui ꝑ ea promiserat per id qḋ no.in autē.de nō eligendo scḋo nuben.§.pe.in versi.onera.ꝛ no.Bal.in.l.fi.j.ad velle.vbi de hoc ē tex.ꝛ per Bal.in.l.si donaturus.§.j.ff.de ꝯdi.ob causam.ꝛ in.l.de diuisione.ff.solu.matri.ꝛ in.l.fi.in penul.col.j.de sen.que sine cer.quāti.¶Tangūt etiā doct.in dictis locis an econtra vxoꝛ teneaꝛ alere virum de quo etiā hic per Bal.ꝛ melius ꝑ Barto.ꝛ bal.in dicto.§.finaūt.ꝛ per Barto.in dicto tractatu.¶Ponit etiā bal.hic aliqua ampliando.l.si a ꝺ hostibus.§.fi.ff.solu.matri.cui adde nota.per eundem in autē.dos data.de dona.ante nupt.ꝛ in.l.i.§.sȝ scimus.j.de lati.liber.tol.ꝛ Py.in.d.l.si ab hostibus.

[a] ¶Curanda vxore.adde lud.ro.ꝯsilio ccccxvj.ꝛ latius vide i.l.diuortio in apostillis.

¶Tangunt etiā hic doct.an potestas teneaꝛ prestare officialibus īpensam necessariā ꝑ medicinis.de quo dic vt dixi post docto.in.d.§.finaūt.ꝛ per Bar.in.l.legatis.ff.de ali.leg.ꝛ in dicto tractatu alimentoꝝ ꝛ ꝑ Bal.hic ꝛ in.l.in rebus.§.possunt in reportati.antiquis.ff.cōmodati.¶Item quid in patre expēdente ꝑ alimentis filie maritate:an repetat a marito.dic vt per Cy.hic concludentē ꝙ sic in casu quo illud onus spectabat ad viruȝ arg.d.l.nēsennius.ꝛ idem tȝ hic Ray.ꝛ Bal.¶Ultimo tene menti notabilē limitationem quā sub dubio forte ad istum tex.dedit Jmo.in.l.insulā.§.vsuras.in vlti.col.ff.solu.matri.ꝛ Ro.in.l.si vo.§.de viro in.xliiij.fallentia.ff.eo.titulo.dicentes ꝙ ista lex que loquitur in īpensa alimentoꝝ facta in vxorem infirmaȝ nō procederet in vxore sana.vnde si mulier promisisset dotem ꝛ esset in mora ꝑstandi dotem ꝛ interea maritus eaȝ aleret cum nō tenereꝛ:vt.s̃.dixi allegando glo.in dicto.§.penul.posset dicta alimenta repetere etiā nulla ꝑcedente ꝓtestatione sed ipsemet Jmo.in.l.diuortio in ṗncipio.iiij.colum.in versic.item aduerte solu.matri.sentit istam legē habere locum in vxore sana.tamen ṗma opinio videꝛ verioꝛ in casu ꝓposito scȝ ꝙ mulier erat in mora dandi dotem:vt videtur ꝓbari in.c.salubꝛiter de vsur.ꝛ ex nota.per Bar.in dicto.§.vsuras.¶In alio āt casu muliere existente sana.ꝛ in obsequio viri non potest dici ꝙ maritus possit alimēta repetere:qꝛ maritus tunc alere teneꝛ ꝙuis indotatā:vt notat Jnno.in.d.c.per vestras.ꝛ Cy.ꝛ Bal.in dicta.l.ꝑ oneribus:qꝛ personā suaȝ dotis loco dedisse videꝛ scḋm Jnno.qui alleg.tex.in auten.qui.mo.natu.effici.legit.§.penul.ver.quid eni agat.nec tunc refert an mulier habeat alia bona vel patrē vnde alimenta consequi possit:qꝛ illa distinctio an habeat patrē vel alia bona ꝛc.fit quando mulier esset infirma adeo ꝙ nō posset esse in obsequio viri ꝛ nulla subesset dos vel insufficiens:vt colligitur ex doctrina Cy.Bar.Ray.Saly.ꝛ Pau.de ca.hic ꝙuis Fulg.hic dicat ꝙ eadem distinctio dȝ fieri etiā quando mulier est sana ꝛ in obsequio viri per eadem iura que allegāt Bar.ꝛ alij hic.Sed prioꝛ opi.magis placet ꝑ no.per Jnno.in dicto.c.per vestras:vt.s̃.retuli.Nec obstat.l.quod si nulla.ff.de religio.Ex qua videtur se fundare Fulg.qꝛ loquitur quando mulier nō erat in obsequio viri tempe impense.imo erat mortua.

s

Si mandatum.

Mandatum tertij nō impedit hanc actioneȝ oriri inter gerentē ꝛ eum cuiꝰ negocia gesta sunt.sed inter mandantē ꝛ mandatariū parit actionē mādati:hoc dicit ¶In glo.ibi sed nos contra ꝛc.cōmuniter tenetur ꝛ bene per iura allegata in glo.ꝛ per.l.si pupilli.§.ticij.ꝛ.l.liberto.§.i.ꝛ.l.que vtiliter.§.fina.ff.e.ꝛ per hanc.l.in ver.solus.ꝛ.l.hoc iudicium versic.diuersum.ff.cōmuni diui.¶Et sic conclude ꝙ nō requiritur ꝙ contēplatione illius ad quē negocium spectat gestum fuerit negocium ad hoc vt oriatur actio negocioꝝ gestoꝝ ¶Quod fallit primo in negocio quod est nostrum ratihabitione:qꝛ si gessi negocium tale noīe ticij:puta emi taleȝ rem nomine ticij lȝ seius illud ratum habeat nō orietur inter seium ꝛ me actio neg.gesto.qꝛ illud qḋ nō est nomine tuo gestum nō pōt a te ratuȝ haberi dicta.l.si pupilli.§.sed si ego.l.si seruus.ꝛ ibi ff.de precario.l.ij.in fi.ff.de calū.qḋ intellige vt plene per bar.in.l.pōponius la.j.in vltima colum.ff.eo.ꝛ per glo.in dicto.§.si ticij.ꝛ aliquid dicetur super glo.sequenti.¶Secundo fallit in negocio quod a te spectat tantum cura ꝛ sollicitudine:vt si contēplatione pupilli administraui bona eius cum tu esses tutoꝛ vel procuratoꝛ suus.nā inter te ꝛ me oritur actio nego.ge.qꝛ non cōtemplatione tutoris vel procuratoris gessi dicta.l.si pupilli.in ṗncipio.ꝛ etiam post principium.ꝛ ibi Bart.ꝛ in.l.mandasti.ff.eodem.ꝛ notat etiam Cynus ꝛ Ray.hic licet secꝰ si econtra scilicet quando cōtemplatione tutoris vel procuratoris gessi negocia domini.nam oritur etiam inter dominū ꝛ gerētem actio negocioꝝ gestoꝝ.l.cum pupillus.s̃.eodem.ꝛ.l.si pupilli.in principio ꝛ in dicta.l.liberto.in.§.primo.ꝛ ibi notatur.¶Tertio fallit in negocio quod ad me spectat ratione mādati mei seu voluntatis mee:vt si mandaui ticio ꝙ mihi seruum emeret.ꝛ tu contemplatione ticij ne mihi teneretur actione mādati emisti illum seruum.nam nō oritur mihi actio nego.gest.textus est notab.in dicta.l.mandasti scḋm barto.vt ibi videas.

¶ Quarto fallit quando negocium poterat aliquo alio modo q̃ cura ꝛ solicitudine spectare ad eũ cuius contemplatiõe negocia gessit q2 contra verũ dñm nõ dabitur actio negociorũ gestorũ.casum ꝛ exẽplum habes in.d.l.si pupilli.§.sed si ego.ꝟ. ꝙ si amicitia:vt declarat Bar.hic nã tũc nõ tenetur actiõe negociorũ gestorũ verus dñs nisi quatenus locupletior est effectus vt ibi in ver.eodẽ loco ꝛ ibi no.¶ Quinto fallit ẽm Cy.ꝛ ray. ibi nõ habui animũ obligandi aliquẽ:ut q2 gerens putauit negociũ esse suũ propriũ.nam sibi nõ daꝛ actio nego.gest.d.ꝟsi. diuersum.ꝛ.l.si in area.ff.de ꝯdi.inde.qđ vltimuʒ itelligit bar. hic esse verum preterq̃ in possessore hereditatis q se putans gerere negociũ ꝓprium expendit vtiliter in re hereditaria poterit habere actionẽ nego.gest.allegant.l.si pene.§.i.ꝛ.l.repetitio. cum ibi no.ff.de cõdi.inde. Sed certe ista exceptio bal.ꝛ bar. est contra tex.in.d.l.si in area.qui ꝓpꝛie loquitur in possessore rei hẽditarie.Nõ ob.d.l.si plene.q2 ibi nõ dicit ꝙ datur actio neg.gest.sed ꝯdi.inde.qñ quis noĩe proprio soluit debitũ alterius.ꝛ de illo casu nõ fiet differentia inter possessoreʒ hẽditatis ꝛ alium:vt.d.l.repetitio.cum ibi no.ꝛ no.glo.in.d.l.si pupilli §.ideʒ ait.ꝟ.ipso gestu.Nec ob.si dicaꝛ ꝙ pro opi.bar.est tex. in.l.si hẽditas.§.i.ꝛ in.l.ꝙ si possessor.cuʒ ibi no.ff.de petitio. heredi.ꝛ in.l.si possessor.in pn.cum glo.ff.de religio.q2 respõ de ꝙ ibi loqtur in negocio qđ ad uerum heredẽ spectabat ipso gestu quo casu verũ est ꝙ heres teneꝛ actione nego.gesto.quãuis gerẽs animũ nõ habuerit aliquẽ sibi obligãdi:vt ibi.ꝛ illud habet locũ in quocunq3 nõ solum in possessore hẽditatis.l.si. ff.eo.ꝛ patebit identitate rationis assignãde.Secus in negocio qđ est nostruʒ re ipsa:vt q2 impẽdisti in rem meã vtiliter putans gerere negociuʒ tuuʒ nã tunc ẽt si talis gestor esset possessor hereditatis in qua gessit nõ dareꝛ actio negocioꝝ gestoruʒ d.l.si in area.ꝛ est rõ differẽtie:q2 qñ spectat ad alium ipso gestu: ideo obligaꝛ ille ad quẽ negocium vere spectat q2 ipse de necessitate illud facere tenebaꝛ.d.l.hereditas.§.i.ꝛ ibi no.sed in negocio qđ ad eũ spectabat re ipsa nõ tenebatur ad illud faciendum.ꝛ ideo tex.in.d.l.si in area.tñ h3 locum in opere qđ de nouo volũtarie fieret.secus in necessaria refectione:q2 qcunq3 repeteret:ut no.ibi glo.p.l.domum.ꝛ ibi no.C.de rei ven. ꝛ no.glo.in.d.l.si pupilli.§.idẽ ait.in ver.ipso gestu.ꝛ istud tenuit Ja.bu.ꝛ Ful.hic ꝛ est de mẽte glo.hic ꝛ Bar.in.d.§.idẽ ait recte intuẽti.l3 aũt ei qui putat gerere negociũ suũ ꝛ sic non habuit animũ oligandi alium nõ detur actio neg.gest.ꝯtraria d.l.si in area.vt dixi.s.tñ dño cuius vere negociũ erat bene dabitur actio.l.si.ff.eo.ꝛ.l.mater.cum ibi no.p Bar.ĩ.de rei vẽ. ẽm Ful.hic ꝛ est rõ q2 quantuʒ ad actioneʒ querendaʒ gerenti inspicitur eius animus.q̃tum vero ad obligationẽ ꝛ actionem passiuaʒ gerẽtis:idest dandaʒ cõtra gerenteʒ nõ curatur de animo eius.vnde etiã si gerantur negocia alicuius ignorantis acquritur sibi ignorãti actio.l.ij.ff.e.S3 certe in negocio qđ spectat ad aliqueʒ re ipsa prout loqtur tex.in.d.l.si in area.nõ inuenio ꝙ detur actio neg.ge.ei cuius negocia gesta sunt quãdo gerẽs nõ habuit animum obligãdi aliquem.nec isto casu loqtur.d.l. nec.l.si.ff.eo.bene forte dareꝛ actio in factum:vt.l.si mãdauero.§.si curator.in fi.ff.eo.¶ Et per illũ tex.limitat hic Cy.d. l.si in area volẽs ꝙ i cãu quo iure retẽtiõis potuiss3 sibi ꝯsulere ille q nõ habuit animũ aliquẽ obligãdi.tunc saltez ei consuleretur per actionẽ in factum per.d.l.si curator.in fi.inducendo ut hic p eum qđ no.pro limitatione.d.l.si in area.¶ Qualiter aũt probeꝛ ꝙ negociũ gesseriʒ cõtemplatione tua.vide hic per Bar.ꝛ melius p eundeʒ.in.d.l.si pupilli.§.iteʒ queritur.ꝛ ibi no.subdit ꝙ in casib9 in qbus gerenti acquiriꝛ actio nego.ge. cõtra illuʒ cuius ꝯtemplatiõe nõ gessit non competit actio nisi quatenus ille locupletior effectus est.p.d.§. sed si ego.ver.eo loco.qđ nõ est alibi.ẽm Ang.in.d.§.item q̃ritur qđ est vtile in modo practicandi istã actionẽ vt ibi per Bar.¶ In glo.in ꝟ. mulieri.ibi.§.si curator.in fi.ꝛ dic ꝙ loqtur de actione que datur absentibus cõtra presentes mãdãtes.ꝛ l3 hic mulieri absenti detur actio nego.gesto.cõtra maritum mãdantem:vt no.gl. fi.hic tamẽ hoc est verum in negocio qđ ad nos spectat ratihabitione.q2 quod nomine ꝓpꝛio non est gestum ratum habere nõ possuʒ: tamen in subsidiũ dari põt actio in factũ.ita loquiꝛ ille.§.bene facit qđ no.bar.in.d.l.pompõ.in.vlti.col.

s **I paterno.** Ui tricus in priuignuʒ expendẽs paterno affectu nõ repetit.secus si gestoꝛio noĩe.hoc.d.¶ No.ꝙ victricus priuignum alere nõ teneꝛ.¶ Iteʒ no.ꝙ priuigne possũt ali apud victricuʒ.de quo vide in.l.i.ĩ.vbi pupillus edu.de.¶ In glo.i.in.fi.põt ẽt intelligi iste tex.ẽm doc.ꝙ ẽt in fi. loquatur de eadem impẽsa de qua in pnci.¶ In gl. in ver.repetitus.ibi tu dic ꝛc̃.hoc communiter teneteꝛ scilicet ꝙ in dubio presumiꝛ impensaʒ esse factaʒ animo repetẽdi.nisi priuigna esset in seruitio victrici vt optime probatur in.d.l.s3 si vir.ꝛ hic in ꝟbo ꝛ paterno.simile vidistis in.l.si filius.in ver.si donãdi.ꝛ ibi no.doc.s̃.e.l3 Ful.hic tenuerit ꝯtrarium per istũ tex.nam ẽm eum iste tex.esset de indubitabili.s3 dic ꝙ erat de dubitabili q2 dubitabaꝛ an victricus teneretur priuignũ alere cum nõ esset specifice decisum: põt ergo in dubio repetere victricus a priuigno qđ est verum quando onus alendi spectabat ad ipsum priuignum secus si ad matrem suam q2 tunc victric9 nõ repeteret a priuigno.per.l.ij.in.fi.s̃.eodẽ.sed ab vxore vt hic per.Cy.p.l.nensenius.ff.eodem.ꝛ fuit visum in.l.alimẽta.¶ In ea.ibi.l.sed si vir lana.facit.l.in rebus.§.pe.ff.cõmodati.ꝛ.l.itẽ si serui.§.q̃s impensas.ff.de edil.edic.¶ Sunt ꝛ alie ꝯiecture ex quibus colligiꝛ animus donãdi.de quibus per glo. no.in.l.si ego.ff.ad velle.per glo.ꝛ Bar.in.l.vxori §.fi.de le.iij.ꝛ glo.in.l.si vero nõ remunerãdi.§.idẽ papinianus.ff.mãdati.ꝛ per omnes in.l.cũ quid.ff. si cer.peta.ꝛ per Bal.in.l.ij.ĩ.de iure dot.ꝛ in.l.i.ĩ. ad velle.ꝛ per Barto.ꝛ alios in.l.que dotis.ff.soluto matrimonio.Allexander.

s **I negocium.** Soluens tributa pro alio etiam si sit frater per hanc actionem repetere potest.hoc dicit.¶ In glo.i.ibi vel rogãte.hec prima communiter tenetur.secunda nõ est bona: quia contrarium fuit no.per glo.ꝛ doc.in.l.si pecuniam. ff.eodẽ tertia violat litteram.¶ Querit hic bal.ꝛ faly.vendidi tibi rem ꝛ tradidi non tamen est posita in estimo tuo.sed in meo q2 estimum nõ mutabatur nisi de decẽnio in decẽnium.interea solui collectas: an possum a te repetere?cõcludunt ꝙ sic quia omnes collecte spectant ad recipientẽ fructus.l.si pendentes.§.si qd.ff.de vsufr.l.omnes.ĩ.sine censu vel reliquijs.l.neq3.ff.de impensis.Adde Bal.in.l.cũ proponas.ĩ.pro socio.ꝛ in.l.ea ꝯditione.ĩ.de resci. ven.ꝛ Bal.in.d.l.omnes.in prin.ꝛ in.l.i.§.quibus in.iij.col.ff.quod cuiusque vniuer.ꝛ in.l.fructus.in fi.ff.de ac.emp.ꝛ ibi probatur in tex.ꝙ etiã ante traditionem rei vendite onus collectaruʒ spectat ad emptorem.q2 a tempore venditionis sibi fructus debẽtur iurta.l.iul.§.si fructibus.ff.de ac.emp.ꝙ dicit bal.esse menti tenẽdum in.d.l.fructus.¶ Ultimo q̃ritur an illũ qđ dicit hic ꝛ in.l.si pro fratre.ff.e.ꝙ impensa facta pro fratre nõ videꝛ facta aĩo donãdi.ꝓcedat in ĩpensa modica pau.de ca.hic dixit ꝙ l3 iter patrẽ ꝛ matrẽ ꝛ filium ꝓsumatur animus donãdi vt visuʒ fuit in.l.alimẽta.per.l.vtruʒ.ff.de dona.inter. vi.ꝛ facit ẽm eum.l.publia.in pn.ff.depositi.ꝛ que no.bar.in.l.que dotis.circa mediũ.sol.ma.tñ nõ sic est inter fratres.per istum tex.indistincte loquenteʒ. Sed ꝯrium tenuit ro.sub dubio forte.in.l.que dotis ar.d.l.vtruʒ.ꝛ pro ipso allego tex.cũ gl.in.l.ex duobus.§.titiũ.ff.eo.que glo.iuncto tex.vult ꝙ lex vtrũ habeat locũ etiã in trãsuersalibus.nã sicut in.d.l.alimenta.in fi.indistincte loqtur.ꝛ ẽm doc.distinguiꝛ per.d.l.vtruʒ.ita nõ d3 esse absurduʒ hãc.l.distingui p illã ꝛ adde q̃ dixi in.l.si filius.in fi.s̃.e.

c **Uratoris.** Contra heredes gestoris necessarij com

cum ꝓfecticium spectat ad patrẽ pleno iure.l.filie lꝫ.ĩ.de colla.nõ potuit filius de illo soluere aĩo donãdi patri.¶ In ea.ibi repetit patre mortuo ⁊c.hoc nõ ẽ verũ in terminis hui⁹.l.cũ soluerit filius animo donãdi.sꝫ vbi nõ constaret aĩo donandi.tunc est videndũ an repetere possit:⁊ claꝝ ꝙ sic si apparet ꝙ animo repetendi soluit.idem si sumus in dubio per istũ tex.in fi.⁊ in animo donandi a ɔ̃rio sensu vt.l.heredes.§.si filius.ff.fami.herc.qḋ limitat hic Pe.Cy.Jac.butr.Ray.Bal.⁊ Saly.nisi impensa esset modica ꝑ.l.vtꝝ de dona.inter vi.⁊ vxo.Et qḋ no.glo.fi.in.l.sed ⁊ si de tua.ĩ.de dona.inter vi.⁊ per ea que no.fuerunt in l.i.⁊ in.l.alimenta.s̃.eo.⁊ ita teneas q̃uis Bar.qui ẽ sibi ɔ̃rius in.l.ij.in pnc.in versic.iij.quero quid in dubio ⁊c.ff.de donati.tenuerit ꝙ filius in dubio videaꝛ soluere aĩo donandi.allegat istum tex.Sed Jmo.ibi ⁊ Ro.in.l.qui dotis.ff.solu.ma.reprehendũt dictam opi.⁊ sequunꝛ cõmunẽ opi.doct.hic.saluant tamen opi.Bar.in.d.l.ij.in impẽsa modica vel ĩpensa facta in ꝑsona patris.puta in alimẽtis.in quibus casib⁹ presumitur animus donandi:vt hic per Cy.⁊ per no.i.l.alimenta.s̃.eo.¶ In casibus aũt in quibus põt fili⁹ repetere.an possit patre viuente repetere.dic vt hic ꝑ Bar.quid aũt in impensa facta a fratre in ꝑsona vel rebus fratris an ꝑ̃sumatur facta animo repetendi.dic vt no.per Bal.in.l.filie.in.iij.col.ĩ.fa.her.⁊ ꝑ Guil.⁊ Bal.in.l.nẽsennius.ff.eo.allega.tex.cum glo.in.l.ex duobus.§.ticium.ff.eo.cui adde quod dicetur ĩ.l.si negocium.ĩ.eo.

q **Uod in vxorem.** Expensa facta ĩ curanda vxore nõ repetiꝛ.secus in expensa funeris eiusdem quando dos apud maritũ non remanet.h.d.¶ Jn tex.ibi ĩpendere etiã si ad socerũ dos reuertatur vt differat a casu sequẽti.¶ Nota ꝙ in dubio impensa facta in curanda vxore [a] videꝛ facta affectione maritali ⁊ sic animo nõ repetendi qḋ intelligiꝛ esse verum nisi maritus ꝓtestatus sit de repetendo.q: tunc repetereꝛ arg.l.nẽsennius.ff.eo.nisi in casib⁹ in quibus maritus tenebaꝛ ad tales impensas:q: tunc clarum est ꝙ talis ꝓtestatio nõ releuaret per not.per glo.in.l.alimenta.s̃.eo.eadeꝫ enĩ solutio nõ dꝫ parere liberationẽ ⁊ repetitionẽ.l.cum his.§.j.de ɔ̃ditio.indebi.vnde aũt hoc sit ꝙ maritus teneaꝛ ad tales ĩpensas.dic vt hic per Cy.Bar.⁊ alios ⁊ per oẽs in.l.si cum dotẽ.§.finaũt in seuissimo.ff.sol.ma.per Bar.in tractatu de alimentis.per spec.in titu.qui filij sint legit.§.i.ver.sed nũc de vxore alimentanda.ꝑ Jnno.in.c.iter nostras de dona.inter vi.⁊ per gl.in.c.significasti.de diuor.aliq̃d per Bal.post Cy.in.l.ꝓ oneribus.ĩ.de iure do.⁊ in.l.i.ĩ.de leg.per Bal.in.l.fi.in vlti.colum.ĩ.de sen.que sine certa quãti.vbi etiã querit an maritus teneaꝛ reddere dotẽ mulieri nõ existẽti in seruitio viri culpa ipsi⁹viri.de quo etiã ꝑ eundeꝫ in rubri.ĩ.de p̃uileg.do.in.j.col.⁊ per Jo.and.in addi.spec.in titu.de dona.inter vi.§.nũc in addi.incipi.dixit Odo ⁊ inter cetera concludit hic Cy.virum nõ teneri alere vxorẽ si dos viro ꝓmissa fuit.⁊ postea sibi ñ tradatur per mulierẽ vel per aliũ qui ꝓ ea promiserat per id qḋ no.in autẽ.de nõ eligendo scḋo nuben.§.pe.in versi.onera.⁊ no.Bal.in.l.fi.ĩ.ad velle.vbi de hoc ẽ tex.⁊ per Bal.in.l.si donaturus.§.j.ff.de ɔ̃di.ob causam.⁊ in.l.de diuisione.ff.solu.matri.⁊ in.l.fi.in penul.col.ĩ.de sen.que sine cer.quãti.¶ Tangũt etiã doct.in dictis locis an econtra vxor teneaꝛ alere virum de quo etiã hic per Bal.⁊ melius ꝑ Barto.⁊ bal.in dicto.§.finaũt.⁊ per Barto.in dicto tractatu.¶ Ponit etiã bal.hic aliqua ampliando.l.si ab hostibus.§.fi.ff.solu.matri.cui adde nota.per eundem in autẽ.dos data.de dona.ante nupt.⁊ in.l.i.§.sꝫ scimus.ĩ.de lati.liber.tol.⁊ Py.in.d.l.si ab hostibus.

a ¶ Curanda vxore.adde lud.ro.ɔ̃silio ccccc xvj.⁊ latius vide i.l.diuortio in apostillis.

¶ Tangunt etiã hic doct.an potestas teneaꝛ prestare officialibus ĩpensam necessariã ꝓ medicinis.de quo dic vt dixi post doctõ.in.d.§.finaũt.⁊ per Bar.in.l.legatis.ff.de ali.leg.⁊ in dicto tractatu alimentoꝝ.⁊ ꝑ Bal.hic ⁊ in.l.in rebus.§.possunt in reportati.antiquis.ff.cõmodati.¶ Jtem quid in patre expẽdente ꝓ alimentis filie maritate:an repetat a marito.dic vt per Cy.hic concludentẽ ꝙ sic in casu quo illud onus spectabat ad viruꝫ arg.d.l.nẽsennius.⁊ idem tꝫ hic Ray.⁊ Bal.¶ Ultimo tenẽ menti notabilẽ limitationem quã sub dubio forte ad istum tex.dedit Jmo.in.l.insulã.§.vsuras.in vlti.col.ff.solu.matri.⁊ Ro.in.l.si vo.§.de viro in.xliij.fallentia.ff.eo.titulo.dicentes ꝙ ista lex que loquitur in ĩpensa alimentoꝝ facta in vxorem infirmaꝫ nõ procederet in vxore sana.vnde si mulier promisisset dotem ⁊ esset in mora p̃standi dotem ⁊ interea maritus eaꝫ aleret cum nõ teneref:vt.s̃.dixi allegando glo.in dicto.§.penul.posset dicta alimenta repetere etiã nulla p̃cedente ꝓtestatione sed ipsemet Jmo.in.l.diuortio in pncipio.iiij.colum.in versic.item aduerte solu.matri.sentit istam legẽ habere locum in vxore sana.tamen pma opinio videꝛ verior in casu ꝓposito scꝫ ꝙ mulier erat in mora dandi dotem:vt videtur ꝓbari in.c.salubriter de vsur.⁊ ex nota.per Bar.in dicto.§.vsuras.¶ Jn alio ãt casu muliere existente sana.⁊ in obsequio viri non potest dici ꝙ maritus possit alimẽta repetere:q: maritus tunc alere teneꝛ q̃uis indotatã:vt notat Jnno.in.d.c.per vestras.⁊ Cy.⁊ Bal.in dicta.l.ꝓ oneribus:q: personã suaꝫ dotis loco dedisse videꝛ scḋm Jnno.qui alleg.tex.in autẽ.qui.mo.natu.effici.legit.§.penul.ver.quid enĩ agat.nec tunc refert an mulier habeat alia bona vel patrẽ vnde alimenta consequi possit:q: illa distinctio an habeat patrẽ vel alia bona ⁊c.fit quando mulier esset infirma adeo ꝙ nõ posset esse in obsequio viri ⁊ nulla subesset dos vel insufficiens:vt colligitur ex doctrina Cy.Bar.Ray.Saly.⁊ Pau.de ca.hic q̃uis Fulg.hic dicat ꝙ eadem distinctio dꝫ fieri etiã quando mulier est sana ⁊ in obsequio viri per eadem iura que allegãt Bar.⁊ alij hic.Sed prior opi.magis placet ꝑ no.per Jnno.in dicto.c.per vestras:vt.s̃.retuli.Nec obstat.l.quod si nulla.ff.de religio.Ex qua videtur se fundare Fulg.q: loquitur quando mulier nõ erat in obsequio viri tempe impense.imo erat mortua.

s **J mandatum.** Mandatum tertij nõ impedit hanc actioneꝫ oriri inter gerentẽ ⁊ eum cui⁹ negocia gesta sunt.sed inter mandantẽ ⁊ mandatariũ parit actionẽ mãdati:hoc dicit.¶ Jn glo.ibi sed nos contra ⁊c.cõmuniter tenetur ⁊ bene per iura allegata in glo.⁊ per.l.si pupilli.§.ticij.⁊.l.liberto.§.i.⁊.l.que vtiliter.§.fina.ff.e.⁊ per hanc.l.in ver.solus.⁊.l.hoc iudicium versic.diuersum.ff.cõmuni diui.¶ Et sic conclude ꝙ nõ requiritur ꝙ contẽplatione illius ad quẽ negocium spectat gestum fuerit negocium ad hoc vt oriatur actio negocioꝝ gestoꝝ.¶ Quod fallit primo in negocio quod est nostrum ratihabitione:q: si gessi negocium tale noĩe ticij:puta emi taleꝫ rem nomine ticij lꝫ seius illud ratum habeat nõ orietur inter seium ⁊ me actio neg.gesto.q: illud qḋ nõ est nomine tuo gestum nõ põt a te ratuꝫ haberi dicta.l.si pupilli.§.sed si ego.l.si seruus.⁊ ibi ff.de precario.l.ij.in fi.ff.de calũ.qḋ intellige vt plene per bar.in.l.põponius la.j.in vltima colum.ff.eo.⁊ per glo.in dicto.§.si ticij.⁊ aliquid dicetur super glo.sequenti.¶ Secundo fallit in negocio quod a te spectat tantum cura ⁊ sollicitudine:vt si contẽplatione pupilli administraui bona eius cum tu esses tutor vel procurator suus.nã inter te ⁊ me oritur actio nego.ge.q: non cõtemplatione tutoris vel procuratoris gessi dicta.l.si pupilli.in pncipio.⁊ etiam post principium.⁊ ibi Bart.⁊ in.l.mandasti.ff.eodem.⁊ notat etiam Cynus ⁊ Ray.hic licet sec⁹ si econtra scilicet quando cõtemplatione tutoris vel procuratoris gessi negocia domini.nam oritur etiam inter dominũ ⁊ gerẽtem actio negocioꝝ gestoꝝ.l.cum pupillus.s̃.eodem.⁊.l.si pupilli.in principio ⁊ in dicta.l.liberto.in.§.primo.⁊ ibi notatur.¶ Tertio fallit in negocio quod ad me spectat ratione mãdati mei seu voluntatis mee:vt si mandaui ticio ꝙ mihi seruum emeret.⁊ tu contemplatione ticij ne mihi teneretur actione mãdati emisti illum seruum.nam nõ oritur mihi actio nego.gest.textus est notab.in dicta.l.mandasti scḋm barto.vt ibi videas.

¶ Quarto fallit quando negocium poterat aliquo alio modo q̄ cura et solicitudine spectare ad eū cuius contemplatiōe negocia gessit q: contra verū dn̄m nō dabitur actio negociorū gestorū.casum et exēplum habes in.d.l.si pupilli.§.sed si ego.ṽ. q̄ si amicitia:vt declarat Bar.hic nā tūc nō tenetur actiōe negociorū gestorū verus dn̄s nisi quaten⁹ locupletior est effect⁹ vt ibi in ver.eodē loco et ibi no. ¶ Quinto fallit ſm Cy.et ray. ibi nō habui animū obligandi aliquē:ut q: gerens putauit negociū esse suū ꝓpriū.nam sibi nō daṫ actio nego.gest.d.ṽsi.diuersum.et.l.si in area.ff.de ꝯdi.inde.qđ vltimū ītelligit bar. hic esse verum preterq̄ in possessore hereditatis q se putans gerere negociū ꝓprium expendit vtiliter in re hereditaria poterit habere actionē nego.gest.allegant.l.si pene.§.i.et.l.repetitio.cum ibi no.ff.de cōdi.inde. Sed certe ista exceptio bal.et bar. est contra tex.in.d.l.si in area.qui ꝓprie loquitur in possessore rei hr̄ditarie. Nō ob.d.l.si plene.q: ibi nō diciṫ q̄ datur actio neg.gest.sed ꝯdi.inde.qn̄ quis noīe proprio soluit debitū alterius.et de illo casu nō fiet differentia inter possessorē hr̄ditatis et alium:vt.d.l.repetitio.cum ibi no.et no.glo.in.d.l.si pupilli §.idē ait.ṽ.ipso gestu. Nec ob.si dicaṫ q̄ pro opi.bar.est tex. in.l.si hr̄ditas.§.i.et in.l.q̄ si possessor.cū ibi no.ff.de petitio.heredi.et in.l.si possessor.in pn̄.cum glo.ff.de religio.q: respōde q̄ ibi loqtur in negocio qđ ad uerum heredē spectabat ipso gestu quo casu verū est q̄ heres teneṫ actione nego.gesto.quāuis gerēs animū nō habuerit aliquē sibi obligādi:vt ibi.et illud habet locū in quocunq; nō solum in possessore hr̄ditatis.l.si.ff.eo.et patebit idemptitate rationis assignāde.Secus in negocio qđ est nostrū re ipsa:vt q: impēdisti in rem meā vtiliter putans gerere negociū tuū nā tunc ēt si talis gestor esset possessor hereditatis in qua gessit nō dareṫ actio negociorū gestorū d.l.si in area.et est rō differētie:q: qn̄ spectat ad alium ipso gestu : ideo obligaṫ ille ad quē negocium vere spectat q: ipse de necessitate illud facere tenebaṫ.d.l.hereditas.§.i.et ibi no.sed in negocio qđ ad eū spectabat re ipsa nō tenebatur ad illud faciendum.et ideo tex.in.d.l.si in area.tn̄ hȝ locum in opere qđ de nouo volūtarie fieret.secus in necessaria refectione:q: qcunq; repeteret:ut no.ibi glo.p.l.domum.et ibi no.C.de rei ven. et no.glo.in.d.l.si pupilli.§.idē ait.in ver.ipso gestu.et istud tenuit Ja.bu.et Ful.hic et est de mēte glo.hic et Bar.in.d.§.idē ait recte intuenti.lȝ aūt ei qui putat gerere negociū suū et sic non habuit animū oligandi alium nō detur actio neg.gest.ꝯtraria d.l.si in area.vt dixi.s̄.tn̄ dn̄o cuius vere negociū erat bene dabitur actio.l.fi.ff.eo.et.l.mater.cum ibi no.p Bar.j̄.de rei vē. ſm Ful.hic et est rō q: quantū ad actionē querendā gerenti inspicitur eius animus.q̄tum vero ad obligationē et actionem passiuā gerētis:idest dandā cōtra gerentē nō curatur de animo eius.vnde etiā si gerantur negocia alicuius ignorantis acquritur sibi ignorāti actio.l.ij.ff.e. Sȝ certe in negocio qđ spectat ad aliquē re ipsa prout loqtur tex.in.d.l.si in area.nō inuenio q̄ detur actio neg.ge.ei cuius negocia gesta sunt quādo gerēs nō habuit animum obligādi aliquem.nec isto casu loqtur.d.l. nec.l.fi.ff.eo.bene forte dareṫ actio in factum:vt.l.si mādauero.§.si curator.in fi.ff.eo. ¶ Et per illū tex.limitat hic Cy.d. l.si in area volēs q̄ ī cāu quo iure retētiōis potuiss̄ sibi ꝯsulere ille q nō habuit animū aliquē obligādi.tunc saltē ei consuleretur per actionē in factum per.d.l.si curator.in fi.inducendo ut hic p eum qđ no.pro limitatione.d.l.si in area. ¶ Qualiter aūt probeṫ q̄ negociū gesseris cōtemplatione tua.vide hic per Bar.et melius p eundē.in.d.l.si pupilli.§.itē queritur.et ibi no.subdit q̄ in casib⁹ in qbus gerenti acquiriṫ actio nego.ge. cōtra illū cuius ꝯtemplatiōe nō gessit non competit actio nisi quatenus ille locupletior effectus est.p.d.§. sed si ego.ver.eo loco.qđ nō est alibi.ſm Ang.in.d.§.item q̄ritur qđ est vtile in modo practicandi istā actionē vt ibi per Bar. ¶ In glo.in ṽ. mulieri.ibi.§.si curator.in fi.et dic q̄ loqtur de actione que datur absentibus cōtra presentes mādātes.et lȝ hic mulieri absenti detur actio nego.gesto.cōtra maritum mādantem:vt no.gl. fi.hic tamē hoc est verum in negocio qđ ad nos spectat ratibabitione.q: quod nomine ꝓprio non est gestum ratum habere nō possū: tamen in subsidiū dari pōt actio in factū.ita loquiṫ ille.§.bene facit qđ no.bar.in.d.l.pompo.in.vlti.col.

s **I paterno.** Ut tricus in priuignū expendēs paterno affectu nō repetit.secus si gestoris noīe.hoc.d. ¶ No.q̄ victricus priuignum alere nō teneṫ. ¶ Itē no.q̄ priuigne possunt ali apud victricū.de quo vide in.l.i.j̄.vbi pupillus edu.de. ¶ In glo.i.in.fi.pōt ēt intelligi iste tex.ſm doc.q̄ ēt in fi. loquatur de eadem impēsa de qua in pn̄ci. ¶ In gl. in ver.repetitus.ibi tu dic etc.hoc communiter teneteṫ scilicet q̄ in dubio presumiṫ impensā esse factā animo repetēdi.nisi priuigna esset in seruitio victrici vt optime probatur in.d.l.sȝ si vir.et hic in ṽbo paterno.simile vidistis in.l.si filius.in ver.si donādi.et ibi no.doc.s̄.e.lȝ Ful.hic tenuerit ꝯtrarium per istū tex.nam ſm eum iste tex.esset de indubitabili.sȝ dic q̄ erat de dubitabili q: dubitabaṫ an victricus teneretur priuignū alere cum nō esset specifice decisum: pōt ergo in dubio repetere victricus a priuigno qđ est verum quando onus alendi spectabat ad ipsum priuignum secus si ad matrem suam q: tunc victric⁹ nō repeteret a priuigno.per.l.ij.in.fi.s̄.eodē.sed ab vxore vt hic per. Cy.p.l.nensenius.ff.eodem.et fuit visum in.l.alimēta. ¶ In ea.ibi.l.sed si vir lana. facit.l.in rebus.§.pe.ff.cōmodati.et.l.itē si serui.§.qs impensas.ff.de edil.edic. ¶ Sunt et alie ꝯiecture ex quibus colligiṫ animus donādi.de quibus per glo. no.in.l.si ego.ff.ad velle.per glo.et Bar. in.l.vxori §.fi.de le.iij.et glo.in.l.si vero nō remunerādi.§.idē papinianus.ff.mādati.et per omnes in.l.cū quid.ff. si cer.peta.et per Bal.in.l.ij.j̄.de iure dot.et in.l.i.j̄. ad velle.et per Barto.et alios in.l.que dotis.ff.soluto matrimonio.Alexander.

s **I negocium.** Soluens tributa pro alio etiam si sit frater per hanc actionem repetere potest.hoc dicit. ¶ In glo.i.ibi vel rogāte.hec prima communiter tenetur.secunda nō est bona: qa contrarium fuit no.per glo.et doc.in.l.si pecuniam. ff.eodē tertia violat litteram. ¶ Querit hic bal.et saly.vendidi tibi rem et tradidi non tamen est posita in estimo tuo.sed in meo q: estimum nō mutabatur nisi de decēnio in decēnium.interea solui collectas: an possum a te repetere?cōcludunt q̄ sic quia omnes collecte spectant ad recipientē fructus.l.si pendentes.§.si qd.ff.de vsufr.l.omnes.j̄.sine censu vel reliquijs.l.neq;.ff.de impensis.Adde Bal.in.l.cū proponas.j̄.pro socio.et in.l.ea ꝯditione.j̄.de resci. ven.et Bal.in.d.l.omnes.in prin.et in.l.i.§.quibus in.iij.col.ff.quod cuiusque vniuer.et in.l.fructus.in fi.ff.de ac.emp.et ibi probatur in tex.q̄ etiā ante traditionem rei vendite onus collectarū spectat ad emptorem.q: a tempore venditionis sibi fructus debētur iuxta.l.iul.§.si fructibus.ff.de ac.emp.q̄ dicit bal.esse menti tenēdum in.d.l.fructus. ¶ Ultimo q̄ritur an illđ qđ diciṫ hic et in.l.si pro fratre.ff.e.q̄ impensa facta pro fratre nō videṫ facta aīo donādi.ꝓcedat in ipēsa modica pau.de ca.hic dixit q̄ lȝ iter patrē et matrē et filium ꝓsumatur animus donādi vt visū fuit in.l.alimēta.per.l.vtrū.ff.de dona.inter. vi.et facit ſm eum.l.publia.in pn̄.ff.depositi.et que no.bar.in.l.que dotis.circa mediū.sol.ma.tn̄ nō sic est inter fratres.per istum tex.indistincte loquentē: Sed ꝯrium tenuit ro.sub dubio forte.in.l.que dotis ar.d.l.vtrū.et pro ipso allego tex.cū gl.in.l.ex duobus.§.titiū.ff.eo.que glo.iuncto tex.vult q̄ lex vtrū habeat locū etiā in trāsuersalibus.nā sicut in.d.l.alimenta.in fi.indistincte loqtur. et ſm doc.distinguiṫ per.d.l.vtrū.ita nō dȝ esse absurdū hāc.l.distinguere p illā et adde q̄ dixi in.l.si filius.in fi.s̄.e.

c **Curatoris.** Contra heredes gestoris necessarij com

bbb

petit hec actio vtilis in qua venit dolus ⁊ lata culpa defuncti nõ leuis:lꝫ officiuꝫ ad ipsos heredes nõ trãseat.hoc dicit.¶No.vnum qd̃ videt̃ mirandum ꝙ actio que cõtra defunctum ꝯpetit rõne doli late culpe uel leuis nõ põt itentari ꝯtra heredeꝫ pro leui culpa defuncti.sed pro lata tm̃ ⁊ tamẽ actio q̃ ꝯtra defũctum ꝯpetit est illa que ad hr̃deꝫ trãsit ⁊ sic leuis culpa defuncti in quasi ꝯctibus necessario gestis ex ꝑsona successoris purgatur[a].¶Scd̃o no.ꝙ officia industrialia sũt ad hr̃deꝫ trãsitoria:ut hic ⁊.l.cuius.ff.de cura.furiosi ⁊.l.añpe.ff.de tutel.facit.l.vnica.§.ne aũt.C.de cadu.tollen.¶In gl.i.ibi scd̃o gestori ⁊c̃.ut insti.de obli.que ex quasi ꝯctu.circa pn.l.si mandatũ.s̃.e.⁊ in quibus ꝯctibus uel quasi actio diuidatur in directã vel ꝯriaꝫ vide glo.magistraꝫ in.l.cõsensu.in pn.ff.d̃ ac.⁊ obli.⁊ plenius ꝑ bar.hic post Ja.bu.cuꝫ quo in oĩbus trãseunt ceteri hic:quorũ dictis adde qd̃ no.bal.in.c.i.in ti.qd p̃cedet̃ debeat an inuestitura an fidelitas.dixit ꝙ actio ꝯria ad differẽtiã directe nõ hꝫ locuꝫ nisi in casibus expressis in iure.⁊ est glo.quã dicit nõ esse alibi in.l.oĩo.ff.de impensis ⁊ ꝑ illaꝫ gl.etiã dicit bal.in.l.edita.in.xxviij.col.in repe.paduana.s̃.de eden.ꝙ actiões ꝯrie nõ reperiunt̃ nisi in reciprocis obligationibus:vñ in ꝯctibus q̃ nõ sunt vltro citroqꝫ obligatorij:vt est donatio ⁊ similes nõ cadit actio ꝯria.⁊ ista etiã ponit bal.in.l.si iudex.ff.de his q sunt sui.bar.etiã in.d.l.oĩno.dicit ibi esse tex.sing.ꝙ pro impẽsis nõ modicis factis a marito in rebus dotalibus dat̃ marito actio de dote ꝯria ad instar actiõe neg.gest.⁊ hoc ẽt statis colligit̃ ex doctrina tradita ꝑ eum hic dũ loqtur de actione pignoratícia neg.gest.⁊ ideꝫ dicit imo.post bal.⁊ ang.in.l.i.ff.d̃ so.alle.gl.ſm eũ ad hoc sing.in.d.l.oĩno.in.v.opi.ibi recitata in gl.¶In ea.ibi ex mẽte tm̃ ideꝫ no.glo.in.l.si qs id qd̃ in ꝟsi.snĩa.de iur.om.iudi.⁊ in.l.actio.ff.eo.⁊ hec opi.glo.cõiter reprehendit̃ ꝑ doc.q̃ imo hꝫ locũ mens legis qñ competit directa actio:vt pꝫ in.l.i.j̃.vti possidetis iuncta.l.i.in pn.ff.vti possidetis.⁊ ibi no.Bar.nam ꝟba edicti.in.d.l.i.ff.vti possidetis.loquebãt̃ de possessiõe edium tm̃ qa mens edicti hꝫ locum ẽt in possessione fundi ꝯpetit eodẽ in fundo:vt.d.l.i.j̃.uti possidetis ⁊ Ibi Cy.Itẽ q̃ illud dicit̃ esse in ꝟbis legis qd̃ est in mente.l.iij.in pn.⁊ ibi no.ff.d̃ legi.tu.l.noĩs ⁊ rei §.ꝟbuꝫ.ff.de ꝟbo.sig.Ad idẽ.l.pretor.§.i.cũ glo.in ꝟbo expressum.ff.de no.ope.nun.ubi pro cauto ⁊ expresse habet̃ illud qd̃ est ex mẽte ⁊ ibi de hac materia vide aliqd per imol.Non ob.iste tex.in ver.vtili.qa in casu hic expresso nõ cõcurrit mẽs ⁊ eadeꝫ rõ edicti pretoris.nã pretor prouidit ꝙ actio nego.ge.daret̃ gerenti negocia sponte pꝫ in.l.iij.in pn.in ꝟsi.negocia alterius.ff.e.nã si gestor de necessitate gereret diceret̃ gerere negocium propriũ spectans ad ipsuꝫ cura ⁊ sollicitudine.⁊ no.i.l.si pupil.§.idẽ ait.ff.e.⁊ rõ siue mens pretoris fuit inducere homines ad gerẽdum negocia aliena ne perirent ⁊ eo casu prouidit gestori de ꝯria actione.l.ij.⁊.iij.ff.e.⁊.l.ex maleficijs.§.i.ff.de act.⁊ ob.⁊ insti.in loco supra allegato.hoc auteꝫ locũ habere nõ põt in illo q tenet̃ gerere ut est curator q̃ nõ inducitur ad gerendũ ꝓpter edictuꝫ pretoris:sed ex eo ꝙ tenet̃ gerere idem inducit̃ ad gerendũ de necessitate causatiua ne teneat̃ ad interesse:ideo de tali nõ loquitur nec sentit p̃tor vnde nõ datur ei directa.tamẽ q̃ verũ est eum gessesse vtiliter negocia que ad aliuꝫ reipsa vel ipso gestu spectare possunt.⁊ sic in hoc est aliqua similitudo:lꝫ sit ꝑ oĩa idem ꝑtitas ratiõis que est in spontaneo gestore propter quã similitudineꝫ iurisconsulti extenderunt edictum pretoris.Ideo hoc casu nõ datur hec actio vtilis necessario gestori:q̃ de alia prouisum nõ erat sed si de alia ꝓuisum esset cessaret actio negociorum gestorum.l.iij.⁊ ibi dixi.s̃.eodeꝫ.¶Licet auteꝫ sit veruꝫ ꝙ vbi saltem habet locum mens legis orit̃ directa secus si solum hꝫ locum similitudo rationis:tamen est dubium an vbi habet locum eadem ratio ꝑ omnia tũc competat directa an vero vtilis Bar.hic tenuit ꝙ vtilis per.l.penul.ff.si quadru.pauper.fecis.dicatur iũcta.l.i.in prin.eo.ti.Ad ideꝫ etiã glo.⁊ ibi expressius Cy.⁊ Bar.in.l.i.j̃.de interdictis.⁊ Bar.⁊ ang.in.l.actio ff.eo.Sed cõtrarium tenuit h̃ Bal.⁊ Saly.⁊ sentit etiã pau.de ca.hic q̃ ratio legis est mens legis:vt no.Dy.in.c.fi.de regu.iur.in.vj.allegat.l.adigere.§.q̃uis.de iure patro.melior ẽ tex.in.l.mulier viri alias est.l.cum mulier viri.quem ad hoc ibi ponderat Bar.ff.so.ma.ergo si oritur directa vbi habet locuꝫ mens legis seqtur ꝙ idem erit vbi habet locum eadem ratio ⁊ idem tenuit Bal.in.l.si qs seruo.j̃.d̃ furtis alleg.l.illud.ff.ad l.aquil.nam ubi est eadem ratio eadem dꝫ esse dispositio vt ibi pro hoc etiaꝫ vltra quedã allegata ꝑ bal.adduco id quod no.glo.in.c.i.in verbo italie.de tempo.ordi.in.vj.que dicit ꝙ qñ est per omnia eadeꝫ ratio ⁊ omnimoda similitudo ibi nõ dicit̃ fieri extensio.⁊ sic vbi prohibita esset extensio nõ intelligeretur de causa habente eandem rationeꝫ uel omnimodaꝫ similitudinem rationis[b] ⁊ in hoc illa glo.reptatur singularis ſm pet.de ancha.hic ⁊ no.bal.in.l.illud.post primaꝫ col.de sacrosan.eccle.⁊ aliquid per eundem in.d.l.i.de interdictis.Ad idem bũ facit tex.quem semper pro notabili allegat Bal.in.l.in his solis.j̃.de reuo.dona.vbi probatur ꝙ illud habet̃ pro cauto et expresso in quo habet locuꝫ eadeꝫ ratio.Nõ obstat glo.in.l.i.j̃.de interdic.q̃ dicendum est ꝙ illa glo.nõ bene dixit:q̃ imo debet habere locuꝫ actio directa ut etiam ibi tenuit Bal.nam illa glo.adhesit opi.quam posuit glo.hic ⁊ in locis.s̃.allegatis.vnde sicut ista cõmuniter reprehenditur.ita dꝫ intelligi de illa.Non obstat.l.pe.q̃ ad illam respondet bal.in.d.l.si quis seruo ꝙ ibi nõ cõcurrebat idemptitas ratiõis.sed similitudo.¶In ea.ibi gestor spõtaneus hꝫ directaꝫ.s.cõtrariaꝫ.⁊ duꝫ gl.dicit vtileꝫ subaudi scilicet contrariaꝫ.naꝫ contraria actio que datur gestori etiã diuidit̃ in utilem ⁊ directam:ut probat̃ in.l.fi.j̃.eo.¶In ea.ibi sic enim in rei vendi.⁊c̃.ut plene no.per glo.in rubrica.ff.de rei ven.¶In ea.ibi quãdoqꝫ datur directa directo ut quando ex parte actoris ⁊ rei cõcurrunt omnia extrema habilia ad directam vt quando quis sponte gerit negocia domini uel que alicuius mortui fuerunt in quibus casibus habent locũ verba ⁊ mens pretoris tam ex parte dñi q̃ ex parte gestoris.¶In ea.ibi vtilis vtiliter ⁊c̃.ut quãdo ex parte gestoris ⁊ ex parte domini nõ habent locum uerba nec mens pretoris ut quãdo qs nõ sponte nec necessario gessit in cãu in quo fecit extensionẽ vlpianus scilicet administrãdo iacente hereditate fructus perceptos post morteꝫ defuncti.d.§.sed ⁊ si quid.¶In ea.ibi quandoqꝫ directa utiliter ⁊c̃.ut quando ex parte actoris concurrebant extrema habilia ad directã:ut qa agebat dominus cuius negocia duꝫ ipse viueret administrata fuerunt quo casu habent locum verba pretoris ex parte domini.sed ex parte rei non concurrebant extrema habila ad directam:vt quia conueniebatur curator qui ex necessitate gessit de quo nõ prouidebat edictum pretoris:ut dixi.¶In ea.ibi quandoqꝫ vtilis directo ⁊c̃.ut quãdo ex parte agentis non concurrebant extrema habilia ad directam:ut q̃ curator agebat pro sua necessaria gestione:sed ex parte rei erant extrema habilia:vt quia gesta fuerunt bona viuentis.Et ex istis etiam declarãtur sequẽtia verba glo.⁊ etiam glo.sequens.tamẽ ista doctrina gl.reprehenditur magis cõmuniter ꝑ doc.hic ⁊ in.d.rubrica quia ubi tam ex parte actoris q̃ ex parte rei concurrunt extrema habilia ad directam tunc datur directa:vbi aũt ex parte actoris uel rei deficit vnum extremum non reperitur ꝙ competat directa utiliter:ut.d.glo.sed simpliciter actio vtilis.l.nec vllam.§.si qs sciens.ff.de pe.here.⁊.l.electio.§.i.ff.de noxa.Et contra gl.pondero esse hic tex.in ver.vtili.nam si uera esset doctrina glo.debuisset tex.hic dicere dari directam utiliter:ut patet ex expositionibus quas dedi supra.Nec obstat ꝙ glo.in uerbo vtili exponat.l.utiliter quia est uiolare tex.nec.l.aliqua ꝓbatur doctrina hic tradita per glo.⁊ lꝫ Jacob.bu.Bald.Salyce.hic ⁊ Ange.in dicta rubrica uideantur transire cum glo.tamen non puto vlterius insistendum.tuꝫ quia nõ respondẽt ad predicta.

[a] ¶Purgat̃ no.hic ſm.d.ant.d̃ alex.casuꝫ singularẽ i quo facili⁹ trãsmittit̃ i herẽdẽ actio descendẽs ex dolo q̃ꝫ illa qꝫ ꝯpetebat ꝯ defũctum sine dolo lꝫ regulr̃ sit ꝯriũ ut in.l.i.ne ex ꝯlic.de fun.iũcta.l.fi.ff.de nau.feno.

[b] ¶Rationis idẽ dic̃ barb.ꝯsi.xiij.⁊.d.ant.d̃ alex.h̃ q dicit posse ꝯcordari opinio.h̃ mõ ꝙ aut tꝑe quo fuit ꝯdita lex eadẽ rõ urgebat i alio cãu ad quẽ extẽdit̃ ⁊ h̃.l.lator potuit cogitar̃ ⁊ tc̃ det̃ directa ⁊ tũc procedat opi.bal.aut tꝑe quo fuit ꝯdita.l.legislator si potuit cogitar̃ lꝫ sit oĩmoda similitudo ⁊ tũc ꝓcedat opi.ꝯria q̃ si nõ potuit cogitar̃ nõ p̃t dici ꝙ ueniat ex mẽte.sed ex idẽtitate rõnis ad h̃ all̃.bar.i.l.iij.§.fi.cũ.l.seq.ff.d̃ legi.tu.ubi ita dic̃ ꝙ ipe ꝯclarat ⁊ i.l.fiij.ff.ad.l.põpo.de pa.ad ꝯria rñdet ut rñdet bal.in d.l.si qs ſuo

tum etiam quia in hoc non versatur utilitas. ¶ Scias tamē q̄ vtilis actio nego.gest.que datur ex extensione necessario gesto ri seu datur extra casus prouisos ab edicto pretoris est eiusdem effectus cuius est directa.l.actio.ff.eo.¶ Differt tamē ista species utilis actionis de qua hic ab aliis speciebus utilium actionum: vt hic per Bar.z plene per eundez.in.l.i.in penul.colū. ff.de act.z oblig.z ibi uide per eum in.ij.col. ponentē omnes species utilium actionum.z de materia uide late per doc.in.l. i.j.de ac.z ob.¶ In gl.in v̄bo culpaz.ibi sed sua.sic heres igitur ſm glo.pro sua mala administratione tenebitur non solum pro dolo z lata culpa.ſ; etiā pro leui.l; ex suppositione necessitatis gerat:ut q: putauit se teneri administrare cū non teneret q: officiuz nō transit ad euz.¶ Nec ad hoc ob.tex.in.l.cū ostēdimus.in fi.prin.j.de fideiuſ.tuto.q: ſm Cy.bar.z alios.ideo nō tenetur heres pro leui culpa ab eo cōmissa.eo q̄ cōmisit culpam leuem circa administrationē ad eum necessario spectantez vz in his que imꝑfecta reliquerat curator defunctus. nam illa tenet ipse heres perficere:vt.l.i.e.ti.secus in aliis.¶ In ea.ibi qui sponte gerit zc̄.z sic hoc casu quo competit directa ꝯtra heredem spōte gerentē tenebit heres etiā pro leui culpa defuncti Et etiā tenet gl.in.l.iii.§.hec actio.ff.e.z in.l.actio.e.ti.z hoc cōiter tenet per regulā positaz in.§.hec actio que nō reperitur fallere nisi in hr̄de necessarii gestoris ut hic qcquid dixerit glo. in.l.z depositi.ff.de acti.z obli.¶ In ea.ibi inter directā z vtilem zc̄.ergo sicut quando agit ꝯtra heredez voluntarii gestoris datur actio directa etiaz pro leui culpa defuncti prout.s̄.dixit glo.ita deberet dari utilis hic ꝑ leui culpa defuncti q n ces sarius gestor erat.sed solue q̄ qn̄ actio vtilis locuz habet eūdez hz effectuz quē habet directa.d.l.actio.ſ; in casu huius.l.pro leui culpa defuncti nō hz locū vtilis.z ita no.in.d.l.actio.¶ Ex tra glo.si oppo.q̄ heres defuncti nō deberet teneri nisi quatenus ad ipsum heredez ꝑuenit.l.si plures.§.fi.cuz si.ff.de dolo r̄ndeo q̄ illud nō procedit qn̄ dolus nō purgatur per actionez ex contractu vel quasi.l.ex cōtractu z.l.depositi. vbi videas ꝑ bar.in.l.depositi.§.datur.ff.depositi.

o **Negocium.** Hec actio ē bonefidei siue sponte siue ex necessitate geratur. Ideo ueniūt in ea vsure ex mora. hoc dicit.¶ Et etiā sine mora in casibus quos hic vide ꝑ glo. ¶ In glo.i.ibi accepisti sub vsuris dicit Pau.de ca.hic l; hodie vsure sint ꝓhibite ut per totuz titulū extra de vsuris.z plene no.in auc̄.ad hec.j.de vsu.tū hoc non obstāte si ꝓcurator vel negociorum gestor receperit pecuniā sub vsu.cū hoc expediret dn̄o repetet eas si de proprio soluit:q: non debet officiū sibi esse damnosuz.l.vlti.ff.ex qbus cau.maio.l.si quis ex signatoribus.ff.quēadmoduz testa.aperi.Sed tu dic q̄ de hoc est longa disputatio.q: uidet q̄ ꝓcur.uel neg. gest.potuisset se exceptione tueri aduersus petens vsuras que sint ꝓhibite z si nō opposuit exceptionez fuit in culpa[a].l.si fideiussor.§.quedaz.ff. mandati.vnde de hac.q.distingue vt ꝑ doc.plene in.c.ij. z ibi per glo.extra de fideiuſ.z uide ꝑ Inno.z alios.i.c.i.de vsu.aliquid per Bal.in.l.ij.j.de vsu.z in.l.i.in.i ij.uel.v.col.s̄.de sūma trinita.facit qđ no.gl.in.l.si mādato.§.si fideiussor.ff.mādati.z plene per Io.an.in regula dānum.in mercu.¶ In ea. ibi z eras solitus fenerare.hoc aūt hodie cessaret qa probibite sunt vsure.qđ si nō possent peti per istuz gestorem q eas pro se petit.z de lucro tractat ſm Pau.de ca.h.Addo glo.l. at qui natura.§.pe.ff.eo.z Bal.in.l.diuus.ff.si cui plus q̄ per.l.fal.z ex ibi no.dictis ꝑ eum patet q̄ posset tm̄ peti q̄ntum ꝑcipere potuisset si pecuniam dedisset,put dare cōsuetus erat mercatoribus ad honestam[b] ꝑtem lucri ut ibi ꝑ eum z aliqđ per eundez in.l.tutor qui repertoriū.§.pe.z fi.ff.de admi.tu.per Bal.i.l. mater.j.de vsu.z fruc.leg.z.l.i.in.fi.j.de cōdi.inde.¶ In ea. ibi ex mora.hoc hodie est correctum nisi vsura peteretur tanq̄ interesse vt si ex mora dāni dānificatus esset gestor per no.in.l. socium qui in eo.ff.pro socio.z in.l.ij.j.de vsu.z plene per glo. z doc.in.c.conquestus.de vsur.

a **Uno.** Uendens cōem rez cum alio tanq̄ cōmunez tenet socio restituere partem ꝓcii per actionez nego.gest.h.d.¶ Et de materia huius.l.dic vt in.l.inter.z in.l.familie.alle.in glo.z qđ no. Bar.in.l.si fundum per fideicōmissum.de le.i.vbi ꝑ hanc.l.dixit q̄ si qs dicat uendo tibi hanc domuz titii.videtur uendere nomine titii z sic titius etiā re nō perempta nec prescripta pōt habere ratū z agere ad precium z dicit Imol.in.d.l. si fundum. q̄ istud est sin.verbum z q̄ forte alibi clarius nō reperitur. S; certe idem uidetur velle Bar.in.d.l.in familie. per illum tex.in.d.l.mater.ꝑ hanc.l.

t **Utori.** Officium tutoris z curatoris differt ab officio gestorū q: illorū officiuz necessariuz est z necessitate cessante finit.off.ciuz vero gestorū est uoluntariuz z propria uolūtate finitur. Item illi actiones intentant gestor v̄o nō:vterqz tamē etiā de leui culpa tenetur.h.d.¶ No.differētias inter predictos.de qbus in sūmario. Ex quo habes q̄ nō ꝓcedit ar.de eo qđ de necessitate fit ad id qđ fit volūtarie:ut h.z.l. si fideiussor.§.si necessaria.ff.qui satisda.cogā.¶ Scđo no.ex tex.ibi amici labore iuncto tex.ibi nec agendi zc̄.q̄ amicus pro amico sine mandato agere nō pōt cōtrariuz tenet Guil.de cu.in.l.nō solū.§. q alieno ff.de ꝓcura.Sed Ful.hic dicit q̄ opi.guil.intelligit in amico magna amicitia coniūcto.l.late.§. amicos ff.de ver.signi.hic autē loquitur de amico leui noticia coniuncto. Tu dic vt dixi in.l.exigendi.s̄.de procura.¶ In glo.in ver.muneris ibi:nisi adulto.hoc ē uerum in curatore ad negocia:ut in iuribus allega. in glo.Sed curator specialis ad lites daretur adulto ēt inuito.quādo adultus esset reus.Sed quando esset actor ut legitur z no.in.l. q habet.§.si pupillo in uersi.idem cassius.ff.de tuto.z l; curator qui dat adulto regulariter dari possit inuitus:ut hic.z.l.fi. in ꝑn.j.de admi.tu.tamē fallit in curatore ad lites[c] ſm Bal.hic alle.tex.in.d.§.si pupillus.z idez ibi tenet Ia.de are.ꝑ illum tex.in ver. presentem. nā ſm eum frustra tex.dixisset presentez curatorē dari oportere si inuitus dari possit.iuxta.l.illud.cum seq.ff.de tuto.z cu.da.ab his. Idez tenuit hic saly.alleg.no. per Dy.in.d.l.illud.Sed certe Dy.z Bar.ibi non dicunt hoc in tali curatore.unde aduerte q: cōtrariū tenuit Bald.in.d.§.si pupillus.referens ita uideri velle Cyn.ibi quia iura dicunt indistincte curatores compellendos nisi legitimam excusationem habeāt dicta.l.fi.in ꝑn.z insti.de satisda.tu.§.pe. Ad idez alle.l.nullus.la.ij.j.de cur.li.x.z.l.munerum.§. defensores.ff.de mu.z hono. Istam opinio.etiā sequitur Io.fabri.in.§.item inuiti insti. de cura.per.d.l. fi.in prin.que indistincte loquitur.nō tamē facit mētionem de tex.in.d.§.si pupillus. Sed tu dic q̄ cy. in.d.l.qui habet in prin.in lec.mea vbi tangit istum articulum tenet primam opi.per.d.§.si pupillus.in verbo presentez.z q: nō reperitur q̄ talis curator detur inuitus:sed solum in aliis curatoribus qui generaliter dantur adultis z istud puto verius. Nec iura allegata in cōtrarium loquūtur in curatore dato priuate ꝑsone ad lites.¶ In glo.in ver.propria voluntas.cōiter tenetur prima opi. quam etiā tenuit glo. scilicet q̄ si accessit omnia gesturus nō possit admini strationez derelinquere.z sic non liberatur quedam gerendo.per.d.l.pompo.la.ij.cuz.l.seque.¶ Scđo quia videtur tex.in.l.nam z seruius.§.si viuo. in v̄. noua tamen.zc̄.ff.e. nam ibi mors domini est iusta cā q̄ negociorum gestor possit mutare propositum sicut est iusta causa finiendi mandatum.j.mandati. z in.d.§.si viuo.ergo a contrario sensu si viueret teneretur gestor etiam noua inchoare. ¶ Tertio qa iste quasi cōtractus omnia gerendi videtur unus q̄si contractus a prin.celebratus cum gestore.d.l.pōponius.cum.l.seq.ergo non debet gestor mutando propositum ab eo posse resil re.l.sicut.j.de acti.z ob.Nec obstat iste tex.in ꝓnci.in v̄.si cui vel in pau

a ¶ In culpa adde z limita vt ꝑ d.abb. ꝯsi.lx.i.lib.
b ¶ Honestaz de hoc vid ꝑ lud.ro.eius consilio.
c ¶ Ad lites. adde eūdem alex.ꝯsi.cxx. ij.i.lib.z vid ꝑ eundē ꝯsi. lxxvi.ij.lib.

cis qui innuit q; sicut volũtas propria facit gestionẽ ita propria volũtas facit officiuz eius: q: istud est verum in eo q accessit quedam gesturus. nam vltra illa gerere non tenetur. ꝛ sic voluntas. s. quã habuit ab initio est illa q̃ imponit finem officio gestoris. ita intelligitur iste tex. Nec ob. tex. in. l. si pupilli. §. videamus. ff. eo. vbi ita demũ tenetur gestor q omnia non gessit. si alius diligens fuisset omnia gesturus q propter imixtionez gestoris voluit ad gerenduz accedere subaudi hoc sciente gestore vt ibi declarãt Guil. Bar. ꝛ bal. q: rñde q; ille tex. itelligitur in eo qui accessit quedam tm̃ gesturus ſm intellectuz doc. per p̃dicta. Non ob. tex. in. l. i. §. fi. ff. de eo q pro tut. per quez tex. Saly. ꝛ fulg. hic tenebãt ꝯtrarium cõi opi. quia loquit in eo qui putãs se tutorem. ꝛ sic de necessitate teneri ad oĩa gerenda administrationẽ assumpsit vt etiam no. glo. in. d. §. videamus. in ṽsi. verius. Nec etiã ob. iste tex. in ṽsi. nec agendi. per quẽ se fũdabat Saly. nam dicebat q; dictio nec est implicatiua casus ꝯtrarij ad expressuz: vt. l. nec apud cum ibi no. lz ipse nihil alle. j. de here. insti. ꝛ sic implicat hic q; etiam si gestor habuisset potestatem agendi nõ teneret q̃uis ad id etiã gesturus accesserit. ꝛ rõ est q, satis est si cui vel in paucis ꝛc. q: rñdeo q; hec dictio nec agendi implicat alia similia que sine mãdato nõ possunt fieri a gestore. ꝛ sic nõ implicat casum ꝯrium sed similem: vt etiã habetur in. l. nec auus. cum. gl. j. de emã. lib. Quedaz alia argumenta faciliora adducit hic Saly. ꝯtra cõem opi. que omitto. quia fere nil vrgent. Aliqua in materia vide per bar. hic ꝛ plenius in. d. §. videamus. ¶ In glo. in ṽsi. ſm tene vltimã expositionez que planior est. ¶ In glo. in ṽsi. potuerit. cõiter tenet q; ille qui accessit gesturus omnia tenetur etiã a se exigere p ea que dicta sũt super glo. in ṽ. volũtas. Si autez accessit quedã tm̃ gesturus. tũc nõ tenet exigere a seipso illud qd ex alia cã q̃ ex gestione debebat per ea que etiã dicta fuerũt super dicta glo. ꝛ probatur etiã argu. l. si remunerãdi. §. apõ iulianum. ꝛ ibi glo. in ver. mandati. ff. mandati. nisi alius fuisset omnia gesturus. d. §. videamus. cum se. qui ita intelligitur vt dixi. s̃. debituz autez creatuz ex ipsa gestione tenet a se exigere ét quãdo quedam gestur⁹ accessit vt hac gl. i fi. ꝛ h iõ q: istõ est ꝯnexum cũ administra. ideo cõnexa semper gerenda ꝛ expediẽda sunt. ar. §. si viuo. ꝛ arg. l. tres tutores. ff. d̃ administratio. tuto. ꝛ no. Bar. hic. ¶ Intelligitur autem q; debeat a se exigere. i. q; describat se p debitore in libro gestionis. ita putat sali. hic esse intelligendum. Sed ego putarez q; si dominus vel procurator eius est presens teneat gestor ei soluere ꝛ pecuniam offerre: alias teneretur ad vsuras seu interesse. sicut si eẽt in mora[a]. ꝛ istud videt innuere tex. in. d. l. si pupilli. §. fi. ¶ In glo. in ver. non potest. ibi sine mandato agunt. ꝛc. Non tm̃ intelligas q; tales coniuncte per sone possunt exigere. i. solutionẽ recipere s; tm̃ agere ꝛ peteret debitorẽ ꝯdẽnari ad soluẽdũ dño q: ꝯiũcte psone solui ñ põt l. ij. vt le. no. cau. l. nõ solum. ff. solu. ma. qd intellige p ut al's ibi dixi. Alexãder.

s **I cogniti.** Seruus qui alteri⁹ negocia male gessit nõ probibet a domino manumitti nec ex ante gesto post manumissionem conueniri potest. h. d. ¶ In glo. in ver. cõnexa. ibi. l. eum actum. dic q; effectus liber ꝯueniri põt vt ostendat rationẽ totius administrationis ad finem discernendi ea que gesta fuerunt in seruitute ab his que gesta sunt in libertate. dicta. l. at q natura. §. sceuola. ꝛ hoc per totũ tit. j. an seruus ex suo facto: sed si agatur ex eo q; dicat ipsum effectum liberum ꝛ perseuerantem in administratione annexa a seipso non exegisse illud ad quod tenebatur naturaliter pro mala administratione facta in seruitute cum haberet de sua vnde a seipso exigere posset tunc potest ex hoc capite conueniri dicta. l. eum actum. cum. l. seq. ſm verum intellectum.

n **Egocium.** Negociorum gestor de casu fortuito nõ tenetur. h. d.

n **Egociis gestis.** Pro negociorum gestione dat actio personalis nõ hypothecaria q̃ est in rem. h. d.

s **I quis.** Prohibitio dñi tollit negociorum gestorũ actionem in his que post p̃hibitionem geruntur secus in his que p̃us gesta fuerunt. h. d. ¶ No. q; protestatio non trahitur retro qd facit ad qõnez de qua hic vide per Bar. ¶ Scdo no. ſm Bal. q; in gerente sine mandato nõ curamus an res sit integra vel nõ. nam statim post prohibitionem debet indistincte discedere a gestione etiã re nõ intega. secus esset vbi precessisset mãdatum alleg. in ar. l. si pecuniam. in princi. ff. de condi. ob cãm. Sed pau. de ca. dicit hoc esse verum. s. q; gestor ẽt re non integra potest prohiberi nisi ex hoc remaneret gestor in dãno[b]. ar. l. vtrum. cũ. l. sequen. ff. de cõsti. pecu. d. l. si mandasset. ff. mandati. ꝛ. l. si quis prohibuerit. ff. de publi. ¶ Tertio no. q; protestatio põt etiaz fieri sine scriptis. qd est verum ſm Bar. hic nisi p̃testatio succederet loco libelli ꝛ actiõis intentande. p. l. vt perfectius. de annali exceptiõe: quia tunc reqritur scriptura vt ibi. sed si loco exceptionis succederet potest fieri sine scriptura. l. scire oportet. §. oportet. in ver. testandi. ff. de excu. tuto. preterq̃ in protestatione que succedit loco exceptionis non nu. pecu. p auc̃. hanc autẽ querelam. j. de nõ ñu. pe. vt ibi per Cy. ꝛ ita recitando patet q; iste vltimus casus nõ comprehenditur sub primo casu. lz Bal. ꝛ saly. hic cõtrarium dixerint. ꝛ nõ bene. vz q; protestatio in casu. d. auc̃. hanc autẽ. succedebat loco libelli. Sz dic q; bar. loquit de libello actoris dum alle. l. ut perfectius. quo casu nõ loquitur tex. in. d. auc̃. hanc autẽ vt ipsemet declarat. in. l. non solum. §. morte. in. viij. col. ff. de ope. no. nũ. ¶ Et de materia vltra predicta vide per glo. in. c. cupientes. §. q; si per. xx. in ṽ. proposita de elec. in. vj. ꝛ per Joã. an. in regula in generali. in mercu. in. xv. col. ꝛ qd no. Bar. in. l. i. in. i. questione. ff. d̃ excep. ꝛ Cy. ꝛ Bar. in. l. d̃ pupillo. §. meminisse. in fi. ff. de oper. no. nũ. ꝛ per imo. qui sequitur doctrinam Cyn. dicentis q; protestatio non requirit scripturam. nisi in casibus a iure expressis inter quos casus enumero casum in auc̃. presbyteros. la vltima. de epis. ꝛ cle. ſm Bal. ibi quẽ vide ꝛ aliqd per Bal. post gl. i. l. si intra. j. de nõ nu. pecu. ꝛ in. l. nec causas. j. de app. ꝛ vnuz ṽbuz posuit ro. in. d. §. morte. in addi. nouis dicens q; protestatio[c] ex qua causatur preiudicium irreparabile requirit scripturam. ꝛ dicit esse casum sing. in auc̃. si quis ei. j. de adult. vel dic prout dicit Cyn. q; non requiritur scriptura nisi in casibus expressis inter quos est casus specialiter positus in dicta auc̃. si quis. ¶ In glo. fi. ibi an de equitate ꝛc. dic q; non: vt patet ex sequentibus vt patet etiam ex hac. l. dum dicit q; quibusdam videbatur vtilem actionem dari que datur propter equitatem qui suadet equum esse actionem dari. l. quotiẽs. ff. de prescrip. verbis. ꝛ tamẽ imperator h cõtrarium decidit. ¶ In ea. ibi si pro te ꝛc. ille est bonus tex. pro ista opinio. concluditur q; stante prohibitione non potest agi aliquo modo actione nego. ge. ꝛ idem tenet glo. in. d. l. vtrum. ꝛ in. d. l. si stichum. in fi. ff. de noua. lz glo. ibi senserit contrarium. in. l. soluendo. iuncto tex. ff. eo. Sed salua illam referendo eam ad soluentem pro ignorante nõ pro inuito. ꝛ lz glo. hic respõdeat ad. l. cuz in testamẽto. ff. de ṽbo. signi. responde vt ibi per glo. ꝛ plenius p glo. in. l. qui alieno. §. libertos. ff. eo. Et similiter q̃uis glo. non respondeat ad. d. l. nam natura. dic q; tolleratur locupletatio hic propter culpam gestoris cõtra prohibitionez gerentis. Adde tamẽ in casu questionis hic formate per glo. q; si emptor. i. gestor nõ potuit eam rem habere pro. x. ꝛ ideo emit pro. xx. q; aut emit eam proprio nomine ꝛ non tenet dare mandati etiaz pro. xx. quia mandatum non cõprehendebat casum quando haberi non possit pro. x. l. diligenter. in princi. ff. mandati. aut emit nomine mandantis. ꝛ tunc si expresse habeat ratam vel tacite. puta petendo dari sibi illam rem quam sciebat suo nomine emptã pro. xx. ꝛ tunc propter ratihabitionem poterit petere

[a] ¶ In mora de hoc vide late per. d. fran. de are. consi. cl.

[b] ¶ In dãno Sz an nego. gestor. qñ uelit possit remittere ꝛ q̃ sit rõ q; teneatur in ꝯcessu certiorare dñum. vide ro. singula. suis. fo. vj.

[c] ¶ Protestatio. de mã vide p eũdez ꝯsi. cxxx. iiij. li. ꝛ ꝯsi. lxxiij.

illam rem. nam dicitur negocium suum esse gestuȝ spectans ad eum ratihabitione iuxta ea que dicta fuerũt in. l. si pecuniam. ff. eo. ⁊ ita itelligitur ex no. per Cy. ⁊ plenius p sali. hic. ¶ In ea. ibi. §. idem labeo. ⁊ sic regula huius. l. fallit in casu illius. §. propter publicam vtilitatem que versatur in illa impensa ne corpora remaneant insepulta. l. neratius. in princi. eo. ti. ¶ Item ea. ratione fallit in eo qui soluit pro redemptione persone alicuius contra prohibitionem eius qa non minus interest reipu. homines viuentes conseruari ꝙ mortuos tumulari. arg. l. cuȝ ratio. ante fi. ff. de bo. dãna. ſm Bal. ⁊ saly. hic ⁊ fuit dictũ Jo. an. in c. cum clericus. de foro compe. in. vij. in nouella. bene facit ꝙ singulariter no. Bar. in. l. stichus. in princi. de pecu. lega. Iteȝ fallit eadem ratione in medico impediente, p sanando infirmũ contra prohibitionem euis: vt est glo. valde no. lxxxiij. distin. in summa alias est in. c. i. ⁊ no. spec. in ti. de salarijs. §. fi. versi. sȝ quid si infirmus. ¶ Iteȝ fallit in mutuãte filio alicuius vtiliter studenti. nam mutuum tale vtiliter versum in causam studij potest repeti a patre[a] etiam si pater prohibuerit mutuanti ne mutuaret: vt est glo. no. in. l. sed ⁊ iul'. §. quod dicitur. ff. ad macedo. bene facit quod no. ij. hic dũ dicit vel de in rem vso. ¶ Itẽ fallit ſm Pe. ⁊ Cyn. hic nisi impensa fuisset valde necessaria: vt quia expendi soluendo tributuȝ pro te: te, phibente. ⁊ ita solui ne domus tua auctoritate statuti euerteretur propter non solutionem tributi. nam interest reipu. ne quis re sua male vtatur ⁊ etiam ne vrbs deformetur. insti. de his qui sunt sui. iuncta. l. pretor. §. hoc interdictũ prohibitorium. ff. de oper. no. nun. tamen puto procedere posse opinio. Cyn. propter illud interesse reipu. ne vrbs deformetur etiam quia vbi iura in aliquo casu fauent propter piam vel publicam vel aliam fauorabilem causam fit extensio de similibus ad similia etiaȝ in exorbitantibus[b] a iure cõi: vt no. glo. in. l. illud. in ver. alle. ff. de sacrosan. eccle. ⁊ in. l. si constante. in princi. ⁊ ibi per Bar. in. viij. q. prime partis. ff. so. ma. ⁊ sic per. d. §. ideȝ labeo. ex idẽtitate rationis sustineri potest opi. Cyn. ¶ Fallit etiam in casu quãdo ex necessitate causatiua impediens fecit impensam vtilem contra prohibitionem vt declarat Cyn. post Pe. quem vide. ⁊ cuȝ eo transeo lȝ ray. hic simpliciter teneat contra per regulam huius. l.

¶ De his que vi metus ve causa gesta sunt.

Ersecutionem. Periculũ interit[9] spectat ad furem et metum inferentem. hoc dicit. ¶ In tex. ibi persecutionem eorum. Nota ꝙ in obligatione reȝ restitui potest agi re perempta ad ipsum corpus. de quo dic vt per bar. hic ⁊ plenius Bar. in. l. stipulationes non diuiduntur. in. vi. q. ff. de ver. ob. cum addi. quas ibi dedi. ⁊ magis cõiter tenetur opini. Bar. ¶ No. ꝙ fur. ⁊ inferens metum semp censentur in mora restituendi: ideo tenentur de periculo interitus sicut ⁊ morosus. l. quod te. ff. si cer. peta. ¶ In glo. i. ibi ꝙ dicit vi. s. compulsiua ⁊c. ⁊ sic faciat ad titulum. nam si intelligeretur de vi ablatiua non faceret ad titulum: quia pro illa nõ datur actio quod metus causa. sed actio vi bonorum raptoruȝ vnde verbum ablata positum in tex. refertur tñ ad dictionem furto vel stat improprie seu large quãtum ad vim compulsiuaȝ ex quo habes notare ꝙ verbum ablata potest importare aliud ꝙ rapinam. ⁊ est aptum comprehendere aliam vim ꝙ ablatiuã nam comprehendit compulsiuam in qua adest voluntas illius cui vis infertur. nam voluntas dicitur lȝ coacta. l. si mulier. §. penulti. ff. eo. ¶ In ea. ibi scõa actione vi bono. rap. sed quare pro vi impulsiua est introductũ possessorium vnde vi in rebus immobilibus. secus autem in vi ablatiua rerum mobilium. pe. Cyn. ⁊ ray. hic in rubrica dicunt. ideo est qa pro rebus mobilibus ablatis satis erat prouisum per actionem vi bono. rap. que non competebat pro rebus imobilibus. Adde tamẽ ꝙ lȝ interdictum possessorium non competat pro recuperanda possessione rei mobilis: tamẽ alia plura remedia competunt de quibus per glo. ⁊ doc. in. l. ⁊ ideo. §. neratius. ff. de condi. fur. ⁊ plene per Bar. in. l. rem que nobis cum ꝯcor. ff. de acqui. pos. ¶ In glo. in ver. intercideri nt ibi. §. ꝙ si homo. nam si lata prima sen tentia contra metuȝ inferentem cõdemnatum ad seruum restituendum. ⁊ qa non restituit iterum agatur ad quadruplũ in quo inest simpluȝ. i. ipse seruus. iuxta. l. si cum exceptione. §. hec actio. ⁊. §. sed si qs. ff. e. ti. ⁊ facta condemnatione ad quadruplum. seruus intra tempus qð datur cõdemnatis ad soluendũ periat: perit periculo actoris: quia nõ consequitur nisi triplum postꝙ seruus intra tempus dilationis legalis perijt. ⁊ sic interim nõ censetur fuisse in mora: qa illa censetur purgata per dilationem legalem. nec mirum si hoc casu periculum non spectat ad reum: cuȝ satis in alio grauetur. s. triplo: ⁊ hec vera nisi seruus eodem modo fuisset periturus penes actorem. dic vt no. in. d. l. qð te. ⁊ alias dixi p... ne in. l. nemo rem suã §. si post. ff. de vbo. obli.

Um te. Spontanea solutio metum in promittendo adhibitum purgat ⁊ sic actionem qð metus causa tollit. h. d. ¶ In glo. in ver. potest ibi qa sublata. hec est vera ⁊ ratio optima ab oĩbus approbata ¶ In ea. ibi odiosa est hec exceptio. hec ratio cõiter reprehenditur: qꝛ immo exceptio qð metus causa et exceptio doli dicit esse fauorabilis qꝛ datur ſm naturalem eqtatem ne quis ex dolo suo lucrum cõsequatur cum iactura alterius. l. i. ff. de doli excep. ⁊. l. i. in prin. ff. de dolo. vnde videt fauorabilis ex parte metum vel dolum passi qui repetit. ⁊ sic non ob. d. l. qui exceptionem. q̃ loquitur de exceptiõne odiosa macedoniani. que inducta ẽ cõtra naturaleȝ equitatem. l. qa naturalis. ff. ad macedo. nam illa exceptio prouidet filiofami. vt cũ aliena iactura lucrum consequat non mirum si odiosa est. Ad pdicta facit. l. qui se debere. in versi. repetiturum. ff. de conditio. ob causaȝ. vbi tutus exceptione doli repetit qcquid dixerit ibi glo. ⁊ idem etiã tenent doc. maxime moderni. in. l. si quis cũ aliter. ff. de vbo. ob. vbi de hoc plenius dixi ⁊ ad ibi dicta me remitto. ¶ In ea. ibi. l. qui hominẽ §. si. hec nõ est bona ratio: qꝛ potius talis solutio pecunie deberet inducere repetitioneȝ ꝙ liberationem prout etiã habetur in. d. l. q hominem. §. si. sed verũ est ꝙ ideo h nõ inducit repetitionem: qꝛ hic intelligitur quãdo soluit sciens se nõ teneri. secus si ignorãs qa repeteret per, conditionem indebiti. d. l. qui hominem. ⁊. l. cum is. §. i. ff. de condi. inde. iuncta. l. i. in fi. eo. ti. ⁊ videbitur. j. circa fi. glo. ¶ In ea. ibi nõ habuisse ⁊c. ⁊ sic volebat Irnerius cuius opi. hic sequitur glo. ꝙ in dubio solũ facta presumat facta sine metu. ⁊ cum animo purgandi seu remittendi metuȝ adhibitum tempore promissionis. qð est verum quãdo scienter fuit solutum. arg. l. si qs delegauerit. ff. de noua. secus si per errorem: qꝛ errans nõ consentit. l. si per erroreȝ. ff. de iur. om. iudi. ¶ Item secus quando incontinenti post promissionem fieret solutio: vt j. dicaȝ. ¶ In ea. ibi ꝙ possit probari ⁊ sic conclude vna cum glo. ꝙ iste tex. procedit nõ solum si sumus in dubio an tempore promissionis interuenerit metus: sed etiã si constaret de metu: qa purgatur met[9] per solutioneȝ sponte factam: vt hic ⁊. d. l. si ob turpem. in prin. ⁊ ista est melior ratio ꝙ illa que subditur in glo. que dicit ꝙ ex eo qð certum erat vim non esse adhibitam in soluendo presumitur ꝙ nec etiã in promittẽdo. ¶ In ea. ibi ꝙ nõ placet ⁊c. Pe. Cy. ⁊ ray. tenent cõtrarium: quia videtur metus inesse solutioni ex breuitate tpis. l. si ventri. §. fi. ⁊ qð ibi no. ff. de priui. credi. c. officij. ⁊ ibi no. de elec. facit. l. lecta. ver. dicebam. ff. si cer. peta. ⁊ istud videtur esse verum ſm doc. cõiter tamen glo. hic formando. q. presupponit ꝙ constabat solutionem esse factaȝ spõte. quo casu solutio gl. esset bona. nec tunc obstaret. d. §. feio. quia ibi scõs actus trahit necessariaȝ ꝯsiam a primo. sed secus hic. Item non obstat. d. l. si muli

a ¶ A patre. idem dic in mutuãte monacho ſcdm abb. cõsilio. lxxxiiij.

b ¶ In exorbitantib[9]. qñ sit exorbitãtib[9] fit extẽsio vide p ro. ꝯsil. cxxvij. ⁊ ccc xxxvij.

a Terrore tyranni. adde pe. de ancha. consi. ccc. et consi. cclxxvij.
b Scismatis. ibi dicit q si electio pape fuit meticulosa et coronatio spontanea q hic actus purgat metum precedentem et ecõ.
c Aderant tormenta late vide p Cepo. consi. xlij. et aliquid per ancha. consi. cccc.
d Implere facit q volu it ro. consi. ccclxviij. q solués metu excõicatõis dicif potius vigore illius soluere q ut approbet contractum.
e Sine causa. vide p ful. consi. clxxvij.

er la. ij. quia ibi in scõo actu erat eadem ratio imbecillitatis que erat in primo. nec etiam obstaret dicta .l. ab hostibus. quia ibi in illo modico tempore ita erat impedimentum sicut in anteriori tempore absentie. hic aũt presupponitur contrarium. opinio aũt cyn. et sequacium procedit in re dubia. vbi aũt ex interuallo fieret solutio presumitur cessare metum: vt h et dicta l. si ob turpem in pnci. nisi eadem causa metus que instabat tempore promissionis: instaret etiam tempore solutionis. Exemplum in terrore tyranni[a] qui instaret vtroq tempore. c. i. extra. e. ar. l. fulcinius. §. qd sit latitare. ff. ex qui. cau. in pos. ea. et dclarat Bar. hic et in. d. l. ob turpem. et Inno. et allij in. d. c. i. et c. cã matrimonij. de offi. deleg. et Bal. et ang. in. d. l. qui aliena. §. fi. ff. de acq. here. et Bal. in. l. i. alias. ij. in fi. j. de condi. ob turpem causam. et in suo cõsilio scismatis[b] qd ponit in rubrica. j. si quis aliquem testa. prohi. Et ista faciũt multum vtiliter sm Jaco. bu. Bal. et Ang. hic ad qõne quomõ psumatur confessionẽ factã post torturã eẽ factã spõte vl metu tormẽtorum. Nã debet distingui an facta fuit incontinenti aut ex interuallo. et aut fuit facta vltima cõfessione in loco vbi aderant tormenta[c] vel non quod est bene no. Adde Bar. idem volentem in. l. i. §. diuus seruius. el. ij. de quest. per Cyn. in. l. fi. j. de qõni. per Joã. an. in. c. cum in comtemplatione. de re. iur. in antiquis. et per Pau. de liaza. in cõmento. c. grauis. de depo. per Bal. in. l. vnica. in. v. et. viij. col. de confes. et in. c. i. §. iniuria. de pa. iur. fir. et aliquid per eumdem in. l. i. j. quorum appel. et per ang. et imo. in. d. l. qui in aliena §. fi. vbi dicunt q sufficiens interuallum intelligitur iudicis arbitrio postq̃ non reperitur determinatum a lege ar. l. i. ff. de iur. õlib. iuncta. l. i. §. postmodum. j. de custo. reo. idem vult Bar. in. d. §. diuus. qd est no. in practica. In ea. ibi si aduersus venditionem l. i. certe ibi non interuenit turpis causa propter quã l. ciuili remittat iuramentum secus si in iuramento in quo interuenit turpitudo siue metus. l. iurisgentium. §. et generaliter. ff. de pac. et in auc. sacramenta. in vsi. sponte. et ibi no. Bar. in fi. j. si aduer. vendi. In ea ibi. c. ad aures. voluit allegare, c. debitores de iureiur. et c. ad aures. extra eo. Et ex hoc collige q vbicunq põt subesse alia causa q̃ approbationis promissionis persone nõ presumitur approbatio. nã hic presumitur potius q soluerit causa euitandi periurij q̃ causa approbandi promissionem meticulosam. pro hoc optime facit. l. si per vim. j. eo. vbi probatur q ille qui vendidit per metum lz postea recipiat precium non presumitur approbare primum cõtractum sm Barto. ibi. sed presumitur recipere precium vt sit sibi magis cautum. Sed contra istam glo. facit nam qui per metũ soluere iurauit non potest euitare periurium aliter q̃ soluẽdo: quia potest petere se absolui a iuramento. c. i. de iureiur. et no. glo. et imo. in c. ad aures. et in. c. abbas. extra eo. ergo si soluo videor sponte soluere. pau. de ca. hic dicit q ad hoc obiectum non respondent doc. sed sm eum potest respõderi q non potest imputari ei cur a superiore nõ petierit se absolui: qa a iure duplex via sibi concedebatur vz q peteret se absolui vel q solueret et postea repeteret vnde potest eligere qd voluit pro quo facit lz non alleget id quod voluit Bar. in. l. gerit. j. de acq. here. vbi dixit q quotiens quis potest gerere actum dupliciter intelligitur gessisse eo modo quo sibi vtilis est allegat in ar. l. merito. ff. pro socio. adde q Host. in. c. ad audientiam. extra eo. et respondet ad dictum obiectum dicens q non est imputandum soluenti si voluit potius implere[d] iuramentum q̃ petere se absolui. quia ita debuit potius facere: vt no. Inno. in d. c. ad aures. et non est imputandum ei si voluit euitare sinistram opinio. vulgi quam quis interdum in-

currit veniendo contra iuramentum etiam post absolutionem et sic cõiter tenetur opinio huius glo. lz contra istam gl. sit alia glo. in. d. c. ad eudientiam. in ver. resignasse. per illum tex. de qua glo. legiste mentionem non faciunt tamen illam reprehendit Host. quem alij sequuntur ibi Et sm predicta intellige gl. in. l. isti quidem. §. pe. ff. eo. Plus tenuit pe. et cyn. hic in. q. huius glo. q idem est de iure ciuili qd est de iure canonico. licz Ray. et Bal. cõtradicant. tamẽ in hoc nõ insisto q post h debet stari tali iuramento de iure canonico. et cum agatur de peccato seu de periurio in hac materia seruandum est ius canonicum in vtroq foro per no. in. c. possessor. de reg. iur. in. vj. et in. c. fi. de prescri. per legistas. in. l. priuilegia. de sacrosan. eccle. Et predicta induxit bar. no. ad qõnem statuti dicentis q contra instrumentum non potest opponi exceptio doli vel metus qn debitor capiatur. nam lz quis soluat debitum descriptum in instrumento non videtur per hoc probare instrumentum factum per metum. qa presumetur ipsum soluisse eo q cogebatur a statuto. Item ne capiatur. non aũt animo probandi instrumẽtum et idem tenet Bar. et ange. hic qui reputant hoc esse no. dignũ. Et ex hoc dicto colligit bal. h q lz statutum tollat exceptionem habentem in se equitatem. tamen soluens potest repetere non qa tutus exceptione: sed qa tutus naturali equitate. ita dicit ipse reputãs hoc esse menti tenendum. Saly. hic dicit q in hoc dicto barto. putat cogitandum qa cui denegatur exceptio tanto fortius actio. l. nec intentio. s. de transactio. Nec obstat sm eũ id quod habet in. c. debitores. de iureiur. et qd no. glo. dum allegat. c. ad aures. qa respondẽt q sicut tex. in. d. c. debitores. expresse cogit iurantem vt soluat vsuras ita expresse prouidet q possit illas solutas repetere: sed hic statutum non concedit soluenti repetitionem: sed teneo opinio. bar. et aliorum. et potes respondere ad. l. nec intentio. q ibi eadem. l. denegans exceptionem denegat etiã expresse actionem in casu in quo ex nulla turpi causa competebat exceptio. alias secus per. d. c. debitores. vt etiam no. bar. in. d. l. si ob turpem. vel dic q lz statutum deneget exceptionem doli vel metus non videtur denegare conditionem sine causa. sicut dicimus in eo qui est condemnatus ad debitum qd antea solutum et satisfactum erat. nam lz post sententiam denegetur ei exceptio cum res iudicata q̃q̃ sit contra ius litigatoris mereatur executionem. l. i. §. item cum contra sacras. ff. que sen. sine appel. et faciat sententia indebitum reputari debitum. l. i. j. de condi. inde. tamen si iterum post sententiã condemnatus soluat poterit pecuniam que primo loco soluta fuerat repetere per conditionem sine causa[e]: vt probatur ex no. per glo. no. in. l. iul. verum in prima glo. et ibi bar. in. vj. col. ff. de condi. inde. vbi si mulier soluat pretextu transactionis valide repetitur quando apparet q sine iusta causa remanet apud eum qui recepit. et ideo in proposito infert singulariter bar. in dicta. l. iul. in. vj. col. q si statutum dicat q instrumentum non possit opponi nisi exceptio solutionis que probari debeat per aliud instrumentũ et nõ per testes. pone modo q solui. et q nõ possum probare solutionem per instrumentum coactus fui iterum soluere. certe facta scõa solutione repetam qd primo solui per conditionem sine causa. Et sic statutum denegans exceptionem non intelligitur denegare actionem. i. conditionem sine causa que oritur ex solutione facta occasione reiectiõis illius exceptionis: vt no. bal. in. l. i. in. pe. colũ. j. quãdo prouo. et in. l. sub pretextu. j. de re iudi. et ang. et pau. de ca. in. l. si sine in pn. alias in. §. si procurator. ff. rem ra. ha. et pau. de ca. in. l. si fullo. ff. de condi. sine causa. et in. l. imperatores. et ibi alias dixi. ff. de re iudi. vel fz bar. in. l. i. §. et parui. ff. qd vi aut clã. dic verum eẽ q denegata exceptiõe vr dnegata actio qñ illõ qd vis deducere per viam actionis potuisset deduci in primo iudicio in quo tua exceptio reiecta est alias secus per. d. c. debitores. Sed hic nõ poterat deduci metus in primo iudicio propter dictum statutum ergo etc. In ea. ibi nec supina. hoc communiter reprehenditur qa immo si in casu huius. l. soluisset per errorem facti vel iuris posset repetere per conditionem indebiti non per actiones qd metus causa. attento q in solutione non interuenit metus vt ibi per bar. In glo. i. vsi. properasse. in fi. dic q in. d. l. i. finis compatiebatur cum princi. hic aũt contrariabatur. Extra glo. inquantum bar. hic et. d. l. si ob turpem. in prin. limitat

regulam que habet ꝙ spoliatus ante omnia est restituendus: vt hic per cuʒ. Adde tex. l. prime. vbi no. bar. ⁊ bal. ⁊ Jmo. in l. naturaliter. §. nihil cõe in pn. ff. de acqui. pos. ⁊ ibi alias istã cuʒ multis aliis fallentiis recitaui. Iteʒ adde qḋ h dicit ꝙ si actus pncipalis fuit meticulosus. accessorius autẽ fuit spõtaneus ꝙ purgat metus ⁊c. sʒ qd ecõtra. exemplum papa est electus sponte ab eisdem postea est coronatus p metum dic ꝙ allegatio metus in coronatione adhibiti non auditur eo quia in actu pncipali interuenit purus ꝯsensus. ita singulariter dicit bal. in. l. cũ te. per illum tex. j. de pig. fm vnũ intellectũ quem ibi ponit ipse. ¶ Quid autem si metus interuenit in electiõe demum coronatio fuit facta sponte. dic vt per bar. in consilio scismatis quod ponit super Rubricã. C. si qs aliquem testa. probi. circa decimãquartaʒ col. vbi tenet ꝙ purgat metus p hanc. l.

u **J vel metu.** Uendens vel eius hrs fundum p metũ venditũ repetit vtili actiõe in rem a quolibet possessore si preciuʒ offerat ⁊ possidens longo tpe nõ pscripsit. h. d. ¶ No. ꝙ traditione facta p metum nõ transfertur plenũ dominiuʒ patet qr tradenti dat vtilis rei vendicatio. ¶ Secũdo no. ꝙ ius recipiendi pcium seu ius retentiõis rei trãsit in singulareʒ successoreʒ qḋ facit ad materiaʒ de qua per bar. in. l. si tertius. §. si qs pus ff. de aqua plu. arcen. ⁊ in. c. qr. v. ⁊ ibi p doc. de iud. ¶ Tertio no. ꝙ per petitionẽ vel exceptionẽ precii factaʒ a venditore nõ purgatur metus vẽditori illatus. de quo plenius videt. j. l. pxima. ¶ Jn glo. in vbo reddito in pn. ibi ei qui dedit. ⁊ sic sentit glo. ꝙ inuito isto secũdo emptore poterit iste heres precium reddere pmo emptori. ⁊ nihil dare secundo. ⁊ hoc tenet hic ange. ⁊ Fulgo. quia iste heres est debitor primi emptoris ⁊ ab eo precium habuit nisi secũdus emptor habuisset iura cessa a pmo: vt hic per Bar. sed Saly. h tenet ꝯtrariũ volens ꝙ etiã sine cessione preferat secũdus emptor qr ius excipiendi etiã trãsit sine cessione in singulareʒ successoreʒ. l. si. ff. de exceptiõe rei iudi. ⁊ l. si a te. §. iul. ⁊ l. si. ff. d excep. rei iudi. ⁊ plene per bar. in. d. §. si qs pus ⁊ ideo postquã scḋs emptor denũciasset ista heredi ne solueret pmo emptori sʒ sibi non posset soluere pmo emptori. ar. l. iii. j. de noua. ⁊ iḋ non sine ministerio tex. h dicit ꝙ fuit solutũ scḋo emptori: sed certe hic tex. nõ dicit hoc immo potius totum cõtrariũ in versi. reddito. nã reddere proprie est retro tibi dare qḋ a te accepi. l. verbuʒ reddendi. ff. de vbo. si. ⁊ sic teneo cum bar. Non ob. ꝙ ius excipiendi trãsit in singulareʒ successorem: qr nõ per hoc sequit ꝙ preciuʒ primi emptoris debeat solui secũdo prout etiã. j. dicet. ¶ Jn ea. ibi sed ibi abundat maxime in pma solutione. ¶ Jn ea. ibi. l. si cum militaribus. pe. ⁊ cy. ⁊ ray. hic cõtrariuʒ tenẽt volentes ꝙ volente secundo emptore teneat iste heres offerre totũ preciuʒ quod soluit primus emptor qr secundus successit in ius primi. l. dolia §. i. de cõtrahen. empti. Bar. vero cũ quo transit Ange. Saly. ⁊ Fulg. cõcludit ꝙ nisi per pmum emptorem cessa sunt iura nõ possit secundus oppõere ꝙ rem restituere nõ debet nisi sibi soluatur totũ preciuʒ datuʒ a primo sed soluʒ possit opponere de precio a se soluto per. d. l. si cũ militaribus. nã ipe nõ habet mãdatum a primo emptore recipiente preciũ per ipsuʒ primuʒ emptorem solutuʒ. ergo ipse secundo reddi nõ põt. l. qui hominẽ §. si nullo. ff. de solu. Sed opponit ex psona primi emptoris ꝙ ipse nõ tenet rem restituere. nisi pmo emptori soluat illḋ maius precimum datum a primo emptore. ⁊ tunc potest qr ius excipiendi trãsit in singularem successoreʒ: vt. s. dixi. Et idem dixit bar. si simpliciter opponat exceptio vt hic p eum latius qui in effectu videt probare opi. huius glo. ius aũt agẽdi nõ transiret in singularem successorẽ sine cessione. ita loqtur. l. in creditore. ff. de euic. quã hic alle. bar. ⁊ nõ bene ad ppositum: qr tractamus de iure excipiendi. bal. h simpliciter trãsit cuʒ opi. Cy. cuʒ eo ẽt ꝯcordat pau. de ca. hic q ẽt subdit ꝙ tñ illḋ plus precii qḋ dedit pmus emptor erit sibi ab isto scḋo emptore exigente restituẽduʒ: vt sic oĩa restituant in pstinũ statuʒ vt dicit glo. h in pn. Sed nõ discedo ab opi. bar. ⁊ sequaciũ: qr lʒ iura dicant ꝙ ius excipiẽdi transit in singularẽ successoreʒ. nõ tñ dicũt ꝙ secundus emptor sine mãdato possit ꝯsequi sibi dari preciũ primi emptoris. nec ob. respõsio quam dabat Cy. in. l. si cũ milita ribus. dum dicebat ꝙ illḋ ideo ibi est qr lʒ ibi totuʒ nõ soluatur vltio emptori tñ creditori remãebat ius exigẽdi a dbitor illḋ ꝙ plꝰ sibi creditori debat: qr dico ꝙ idẽ erit i casu nro: qr primus emptor p ꝯditioneʒ sine cã repetere poterit aduersus istum heredẽ. iuxta. l. i. ff. de cõdi. sine cã. Et ex predictis infert bar. ⁊ Saly. hic ꝙ illud ꝙ dictuʒ est in scḋo emptore qui minus preciuʒ soluerat q̃ pmus dicendum eẽt in eo qui nihil soluisset: vt qr esset donatarius: nã nõ poterit oppõere ꝙ ipsi donatario sit pciuʒ restituendũ. nã etiã ius excipiendi trãsit in singulareʒ successorem ex causa lucratiua. l. si tibi. §. pactũ. in fi. ff. de pac. bal. vero simpliciter dicit ꝙ preciũ erit dõatario restituẽduʒ alˢ offerendũ qr ius excipiẽdi transit ⁊c. Et cũ eo trãsit simpliciter pau. de ca. h pro ista opi. Ful. alle. tex. in. l. q solutũ. §. i. ff. de le. ii. vbi preciũ retrodandũ emptori qñ rescindit vẽditio fundi debet legatario cui emptor funduʒ illũ legauerat q̃ ꝙ regulariter re legata euicta nõ teneatur heres legatario de euictione. l. si a substituto in fi. ⁊ plene in. l. si domus. §. de euictione. ff. de leg. i. ⁊ p hoc religt cogitandũ substinẽdo opi. bar. posset rñderi ad. l. qui solidũ. ꝙ ibi nõ dicit ꝙ legatarius possit ꝯtra rescindẽtẽ ꝯtractuʒ excipe ꝙ pciũ sibi legatario rstituẽdũ sit imo potiꝰ ibi dr ꝯriũ. s. ꝙ heredibꝰ ẽptoris est reddendũ. tñ ibi est tex. ꝯ vnũ bene notanduʒ qḋ inaduertenter dixit pau. de ca. h volens ꝙ donatarius habens cãʒ a primo emptore possit excipiendo ꝯsequi ꝙ preciuʒ datum p primuʒ emptoreʒ sibi donatario restituat fm opi. bal. d qua dixi. s. tamen donatarius tenebit istud reddere pmo emptori. nã in hoc dixit ipse cõtra tex. in. l. q solidũ. ¶ Ex his etiã infertur ꝙ si iste vltimus possessor nõ traheret titulũ a pmo emptore an poterit opponere ꝙ preciuʒ restituat pmo emptori p Cyn. ⁊ bal. hic q dicũt ꝙ nõ qa postq̃ nõ est ipse singularis successor emptoris nõ põt in eum trãsire ius excipiendi. qr res inter alios acta ⁊c. Sed Saly. putat cogitãdum pp istum tex. in ver. reddito. naʒ tales ablatiui absoluti resoluũtur in cõditiõeʒ. l. a testatore. ff. de ꝯdi. ⁊ demon. l. euictis agris. ff. d vsur. ergo nisi impleat ista ꝯditio nõ procedit libellus nec ꝯpetit actio. Teneo pmã opi. qm imo pcedit libellus etiã si pus nõ offerat restitutio pcii. l. i. in v. marie. ⁊ qḋ ibi gl. ⁊ clariꝰ bal. ibi. j. d rescin. vẽ. Est verũ ꝙ pt oppõi exceptio. vt h ⁊ in simili in. l. iul. §. offerri. ff. de acti. emp. Sed istud ius excipiendi nõ trãsit ad istũ q nõ est singularis successor vt dixi. Preterea iste tex. in v. reddito. loquit in eo qui erat singularis successor pmi emptoris. Nõ ob. si dicat ꝙ actor ꝯsequtur rem ⁊ pcium cũ aliena iactura hʒ Saly. qr respõdeo ꝙ imo nõ retinebit preciuʒ qr poterit repeti per ꝯditionẽ sine causa a pmo emptore vt dixi. ¶ Jn gl. in v. minutus. ibi nõ ad psonaleʒ ⁊c. hec pma cõmuniter nõ tenetur ⁊ bene qr si posset emptor post longum tempus ꝯueniri personali actione qḋ metus cã non esset munitus. cuius ꝯtrariuʒ hic innuit tex. Nec ad hoc ob. ꝙ tex. loquitur de eo qui est munitus. s. aduersus actiõeʒ realem. qr rñdeo ꝙ imo loqtur etiã de actione psonali. vt patet in ver. quoqʒ. q̃ dictio implicat etiã de actione psonali: vt hic p gl. in v. quoqʒ. vñ secũda solutio cõiter tenet. ⁊ est bene no. nam ex ea habes ꝙ actioni psonali in rem scripte pscribitur spacio longi temporis. qḋ sane intelligas lʒ doc. nõ declarent p possidentẽ cũ titulo ⁊ bõa fide vt hic. alias eẽt ꝯ. l. hrditatis. j. d pe. her. vbi petitio hrditatis q̃ ẽ in rẽ scripta non tollitur pscriptione longi temporis. nam ideo qr petitio hereditatis non datur regulariter cõtra titulo possidẽtẽ. l. rgulr. ff. d peti. her. vñ i cãu i quo regrit dari ꝯ titulo possidẽtẽ tollit spacio lõgi tẽporis l. fina. i fi. j. d edic. di. ⁊ ibi no. Sʒ dubitat hic Saly. quid si promisi tibi per metuʒ dare quo casu promittenti datur actio quod metus causa: vt liberetur. l. si

a ℭ Fructus suos. ad ad quos fruct⁹ ꝛ quomõ teneaꝛ bonefidei possessor ang. ꝯsi. cxxxiii. ꝛ ꝯsi. lx. ꝛ dicit ro. singula. suis ꝙ fructuũ appellatiõe venit palea q̃liter aũt teneatur ad fruct⁹ ille q̃ teneꝛ illos restitueꝛ minoꝛ uĩd ꝑ eũdez ꝯsi. cc ccliiii. ꝛ ad quẽ ptineãt fruct⁹ uẽditionis fcẽ sub ꝯditõe pẽdẽte ꝯditiõe cũ i euẽtũ ꝯditionis ẽptor ꝑdit pciũ et lucrũ cedit uẽditori uĩd tex. singularem in. l. iiij. §. ꝙ ait. ff. de lege ꝯmis. ꝑ quẽ dicit roma. singulari. suis se lucratuz. l. florenos.

b ℭ Nõ hẽat locum. adde oldra. ꝯsili. viiij. ꝛ ibi uide ꝺ ĩtellectu d. auc. cui⁹ cõsiliũ reportauit Joã. an. ĩ dicta addi.

c ℭ Singulari. uĩd ꝙ uoluit ro. ꝯsili. cccxi. ꝑ ĩgulã ꝙ licꝫ ius agẽdi nõ trãseat in singulare successorez tñ ius excipiẽdi sic.

d ℭ Dotis ad de cal. ꝯsi. vl. ℏ ti. ꝛ ibi qd in matrionio carnali uł spirituali ꝯsi. i.

e ℭ Approbare ꝺ ℏ uĩd. d. fran. de are. ꝯsi. xiiij.

vnus. §. sed ꝛ si quis. ff. eo. que nullam habet hoc casu comitantiam cum actione reali. nec etiaz videtur tunc in rem scripta ƀm eum dicentem ꝙ tunc forte requirentur. xxx. anni ad prescriptionem nisi actionem ipsam ꝙ metus causa. potius in aptitudine ꝛ potentia consideremus ꝙ̃ in actu ita residet ipse. puto verum esse ꝙ etiam isto casu videaꝛ scripta in rem adeo ꝙ indistincte hec actio contra quemcũqꝫ cessionariũ competeret ꝛ pro hoc bene facit. l. apud celsuz. §. penul. ff. de doli excep. tamẽ non tolleretur prescriptio longi temporis sed longissimi: quia hic deficit bona fides cum titulo ꝛ possessione que requiriꝛ ad prescriptionem longi temporis etiam in actionibus scriptis in re ut patet per ea que dixi circa. l. hereditatis. ꝛ sic in hoc teneo cum Saly. s. ꝙ prescriptio longi temporis non sufficiat. nõ tamen per rationem suam ꝛ hoc recte intuenti tenent doc. hic inquantum reprehendunt decisionez quam posuit glo. ĩ. l. proxima. dum allegat. l. fi. ĩ. de his q̃ a nõ domino. ꝛ maxime de iure canonico per. c. fi. ꝺ prescrip. ℭ In ea. ibi. §. si qs seruum ꝛc. ex hoc infert no. Bar. ꝙ lꝫ bonefidei possessor faciat fructos suos[a]. l. qui scit. §. in aleno. ff. de vsu. nihilominus seruus dominiuz fructuuz acquirat officio iudicis eos ꝛ extãtes restituere tenetur. l. certũ in fi. ĩ. de rei vendi. ꝛ plene no. in. l. ex diuerso. in principio. ff. de rei vendi. ꝛ etiam pro consumptis teneꝛ quatenus locupletior effectus est secundum opinio. quam tenuit bar. in. l. ex diuerso. lꝫ gl. ibi ꝛ magis cõmuniter doc. aliter teneãt. ℭ Põe ergo ꝙ hõefidei possessor dictos fructus extantes quos ꝑcipiendo fecit suos possedit per trienniuz. an poterit cogi ipsos restituere. concludit ipse ꝙ nõ quia sicut si non fuisset dominus dictorum fructuum vsucepisset eos triẽnio. ita si est dominus debet prescribere eodem tempore contra aduocationem fructuum quã facere potuisset aduersarius per hic no. in gl. ꝛ est tex. cum gl. in. l. sequitur. §. fructus. ff. de vsucapio. ꝛ idem no. Bal. in. l. i. in. ij. colũ. ĩ. de vsufruc. lega. ꝛ in. l. ancille. in. v. colũ. ꝛ ibi Cyn. ĩ. de furtis. ꝛ in. l. eos in principio. ĩ. de vsur. ꝛ per anto. de bu. in. c. grauis. extra de resti. spo. ex quo etiam habes ꝙ lꝫ officio iudicis regulariter nõ prescribatur nisi spacio. xxx. annorum l. sicut. in ver. persecutione. cum glo. ĩ. de prescrip. xxx. anno. tamen fallit in casu isto quod est diligenter no. ℭ In ea. ibi nõ prescribuntur. s. spacio longi temporis. sed spacio. xxx. anno. bene prescribuntur res furtiue ƀm azo. in summa. vt refert bar. in. l. sequitur. §. si fundũ in fi. ff. de vsucapi. ꝛ ang. in. l. vitia. ĩ. de acquir. pos. ꝛ Jaco. de rauẽ. ꝛ Jmo. in. d. l. sequitur. §. penul. ꝛ in. l. nõ videtur. ff. de acquiren. pos. ꝛ est glo. lꝫ ipsi nõ allegent. in. d. §. furtiue. ꝛ in. d. l. sicut in gl. fi. ℭ In ea. ibi in auc̃. vt spõsalitia largitas ꝛc. doc. omnes hic transeunt cum glo. excepto Bal. qui conatur sustinere ꝙ auc̃. malefidei. ĩ. ꝺ prescrip. longi temporis. non habeat locum[b] in casu isto. cum non tractetur hic de prescriptione dominij quia emptor ℏ dominium acquisiuit ex contractu. sed tractatur de prescribenda cõfirmatione dominij. quo casu non loquitur dicta auc̃. quod esset no. pro limitatione illius auc̃. facit ꝙ no. cy. in. d. auc̃. in. iiij. questione. et ibi ange. et Jmola in. l. furtum. §. furti. ff. de vsuca. ꝛ Spe. ꝛ Joã. an. in ti. de prescrip. §. i. ver. qd si debitor. ꝛ in ver. sed nunquid hodie. Sed in proposito non audeo recedere ab opi. glo. que est cõis. attento ꝙ hic videtur tractari de prescriptione vtilis dominij ꝙ remanserat penes venditorem. ℭ In ea. ibi. l. fi. doctores communiter hic tenent contrarium per. l. item si res. in prin. cum gl. ff. de alie. iudi. mu. causa fac. ꝛ ad dictam. l. fi. responde vt hic per bar. ꝛ in. l. ij. vi bono. rapto. licꝫ Saly. teneat hic contrarium per. d. l. fi. Sed tamen quia satis leuiter moueꝛ ideo non recito. Et pro communi opinione facit quia ius excipiendi superueniens successori singulari[c] non prodest actori: vt. l. si a te. §. iul. cum sequen. ff. de excep. rei iudi. ℭ In ea. ibi nunquid finitur anno. dic ꝙ vbi lesus quis est puta prescriptione. ꝛ propter etatem minorem vel absentiam reipublice causa conceditur ei facultas impetrandi restitutionem in integ. olim ĩ. annũ hodie. ĩ. q̃driẽniũ. l. fi. ĩ. ꝺ tẽpo. in ite. re. Jstõ appellaꝛ officium rescindens quod in casu nostro non est necessarium: quia pretor mortuus absque alia restitutione actum metu gestum nullo tempore ratum habet ꝛ vtilem actionem absqꝫ alia restitutione concedit que actio ante prescriptionem erat directa. l. si mulier. §. i. ꝛ. §. fi. ff. eo. quedam est actio que dicitur rescisoria. idest vtilis actio post restitutionem in integrum competens que ante prescriptionem vt dixi erat directa. l. ab hostibus la vltima. ĩ. de capti. Et competit ista vtilis post restitutionem in integrum impetratam in casu quo impetratio est necessaria. ꝛ tali casu finitur dicta actio vtilis anno: vt. l. fi. secũdum veruz intellectum. ĩ. ex qui. cau. maio. ꝛ ibi Barto. sed in casu nostro est perpetua eo quia non oritur ex aliqua restitutione impetrãda. ꝛ sic habes intellectum glo. ℭ In eadẽ in fi. pro intellectu huius gl. vide omnino Bar. in dicta. l. eleganter in prin. in. iij. colũ. ꝛ inquãtum concludit glo. ꝙ actus metu initus valeat ipso iure: vt hic. ꝛ dicta. l. metum. §. sed cum pretor. fallit tamen in contractu dotis[d] ꝛ matrimonij dicte. l. similiter. §. si dos ꝛ ibi facit. l. titia. in principio. ff. de verborũ obligatione. Item fallit in compromisso ꝛ in porrogatione iurisditionis. l. si qui ex consensu. de epis. audien. l. ij. in principio. ff. de iudi. ƀm Rubricaꝫ ꝛ barto. de Saly. in. l. interpositas. s̃. de trãsactio. ℭ Quid in sententia lata per metum vide bonas gl. quas alle. bal. in. l. decernimus. de sacrosanctis ecclesijs. ꝛ in. l. i. ĩ. de sen. ex periculo reci. ꝛ in. l. fi. ĩ. de pena iudi. in. l. fi. §. i. ĩ. communia de lega. et ibi ponit quid de arbitramento electione et protestatione per eundem. in. l. fi. §. i. in. ij. colũ. ĩ. de bo. que libe. ꝛ in. l. sub pretextu. ĩ. de herdi. act. ꝛ ibi tangit an auctorita. interpositio propter metum reddatur ipso iure nulla. ℭ Ultimo inquantũ allegaui. s̃. dicta. l. qui solidum. §. i. adde ꝙ probabiliter possꝫ sustineri ꝙ lꝫ in successore singulari ex causa onerosa possit ꝑcedi opinio barto. attento ꝙ totum preciuz primi emptoris nõ debet peruenire ad secũdum tamen secus videtur in successore singulari ex causa lucratiua. per. d. l. qui solidum. ꝛ hoc maxime causa circuitus euitandi. arg. l. dominus testamento. ff. de condi. indebi.

s **I per uim.** Actio qꝺ metus causa intra annũ datur ad quadrupluꝫ si res nõ restituaꝛ. post annũ vero ad simpluꝫ si alia actio nõ competit. h. d. ℭ No. ibi reddito a nobis pcio. ꝙ vẽditor per metũ coactus vendere nõ videtur approbare[e] cõtractum. lꝫ recipiat precium. qꝺ intelligit bar. ang. Saly. ꝛ pau. de ca. si ex interuallo recipiat. qꝛ subesse potest alia coniectura ꝙ̃ approbandi. nam põt intelligi venditorem recepisse precium vt sic sibi magis esset cautum. ꝛ ita etiaꝫ tenet bar. in. l. pe. ff. de condi. ob tur. cãm. ꝛ Saly. s̃. l. ꝑxima. ꝛ hoc cõiter tenetur per ea que dicta fuerunt post gl. in. l. ij. s̃. e. lꝫ bal. hic cõtrariuꝫ dicat. ꝛ nõ bene. ℭ In glo. i. pau. de ca. hic dicit ꝙ in casibus in quibus datur hec actio directa ex edicto ꝑtoris quoniã adsunt verba ꝛ mens edicti. tũc est penalis ad quadruplũ: vt qñ interuenit metus vel cruciatus corporis. Si vero per alium metum qui produceret officium iudicis vel actionem vtilem ƀm ꝙ plene fuit visum. in. l. interpositas. in glo. s̃. de transactione. tunc putat ꝙ non esset penalis ad quadrupluꝫ. ꝛ ita putat fuisse de mente huius textus. ꝛ hoc ab alio expressius scriptum non reperio. ℭ Dicit etiam circa hoc Salycetus in. l. cum te. ĩ. eodem ꝙ in casibus in quibus propter metum non habet locum actio in factũ vt in casibus positis in. l. fi. §. i. cum seq. ff. e. agitur tñ ad simplum. qꝛ illi casus nõ fuerũt prouisi a pretore. ꝛ ꝑ hoc dicit ponderãda esse ṽba glo. in. l. cum te. ℭ Tamen puto firmiter ꝙ pena quadrupli habeat locũ in casibus in quib⁹ iuriscon. expſſe extẽdit edictuꝫ ꝑtoris si interuenit metus mortis vel cruciatus sui corporis. exemplũ in. l. isti qdeꝫ. §. pe. ꝛ fi. ꝛ. l. si ego. ff. eo. nam cũ edicto ꝑtoris ꝯtineatur pena quadrupli. l. i. cũ. §. i. ꝛ ibi bar. ff. e. verba edicti ꝑtoris posita in. l. cũ

net in fi.ff.eo.extenduntur per iuriscon.ergo inducitur idem de extenso quod de ipso ad quod fit extensio.l.iij.§. hec verba.in fi.de nego.gest. ¶ In glo.in verbo restituatur.pro intellectu huius glo.vide plene no.in.l.si cum exceptione.§.si autem actio.ff.eo. ¶ In glo.fi.ibi accepto tuli &c.dic q3 immo hoc casu competit alia.s.antiqua actio vtilis que ante acceptilationem erat directa.l.metum.§.volenti.scdm verum intellectum quem ibi ponit glo.magna.ff.eodem. ¶ In eadem ibi scdm iura vetera declara vt per glo.in.l.si cum.§.post annum. in ver.esse causa debet.ff.eodem. ¶ In ea.ibi si aliunde actio non sit &c.& sic vult gl.q3 actio quod metus causa post annum concurrere possit cum alia.que oritur ex eodem fonte seu ex eodem edicto.secus si ex diuerso.Sed barto.dicit hic contrarium per dictam.l.si cum.in.§.cum qui.tamen docto.sequuntur gl.hic quam etiam sequitur bar.in dicto.§.post annum.non ob.d.§.cum qui.quia responde q3 vel ibi actio de dolo oritur in casu isto ex eodem fonte: vt ibi etiam no.glo.vel dato q3 esset ex diuerso:tamen concurrere potest actio quod metus causa.cum alia que sit pretoria seu extraordinaria: put est actio de dolo: & patet ex no.hic in principio huius glo. ¶ Extra glo.scias q3 ista pena quadrupli est pena contumacie non restituentis.non autem est pena metus: vnde videmus q3 etiam ille ad quem res peruenit incurrit hanc penam non restituendo:licet ipse metum non intulerit.d.l.si cum.§.in hac.& ibi bar.

n **On interest.** Actio quod metus causa competit siue quis sit coactus vendere siue minori precio vendere:nec refert an vendatur metum inferenti vel alij.hoc dicit. ¶ Et sic facit iste tex.in vltima parte summarij contra no.per glo.in.l.ij.in fi.j.si quis ali.testa.prohi.dic vt ibi per docto. ¶ In glo.i.ibi vt minori venderet &c.& hoc casu aget vt precium iustum suppleatur.l.si res estimata.§.i.ff.de iure do.& sensit glo.fi.hic et no.in.l.siquidem.j.de predijs minorum.Sed quid si res valebat.x.tantum:& dominus nolebat eam dare nisi pro.xv.an si coactus fuit dare pro.x.supplebitur precium iniustum.s.vsque ad xv.dic q3 sic:quia non cogebatur vendere pro minori si volebat:licet precium esset iniustum.vnde magis iniustum fuit eum compellere inuitum secundum pau.de cast.hic.dic tamen q3 posset ab illo pluri liberari emptor si rem ipsam emptam restituere malit p.d.l.si res.§.i.& per no.in.d.l.siquidem. ¶ Quid si venditor erat venditurus[a]:sed alteri q3 cogenti:an possit rescindere contractum dato q3 vendiderit metum inferenti pro eodem precio pro quo venditurus erat alteri.conclude q3 sic:quia interest vni magis vendere quam alteri.l.si cui fundum.ff.de lega.ij.& est de mente glo.hic in ver.maiore.dum dicit.item maius &c. ¶ In ea.in fi.non tamen intelligas q3 sciens teneatur de interitu nisi sit interpellatus secundum pe.cy.& pau.de cas.hic quia licet metum inferens semper censeatur esse in mora:& ideo teneatur de interitu.l.i.s.eodem.tamen per hoc non reperitur in eo qui metum non intulit:licet sciens sit:ideo sola scientia non facit periculum interitus ad eum pertinere.allegat in argumentum.l.si homo.ff.de rei ven.Ray.tamen transit cum glo.per dictum.§.aliquando.a contrario sensu.tamen tutior videtur opi.cy.alias enim equeretur q3 ille qui scit se teneri ad dandum seruum alteri teneretur de interitu ante interpellationem contra.l.si ex legati.cum l.sequenti.ff.de verb.ob. ¶ Extra glo.quero an in casu huius l.possit agi etiam contra metum inferentem omisso emptore: dic q3 sic per.l.si cum.§.pedius.alias est.l.que incipit arbitrium.ff.eo.in prin.

a **D inuidiam.** Ex sola dignitate contrahentis presumitur violentia.h.d. Et ad ea que hic no.bar.vide que dixi plene in.l.interpositas.s.de transac.& vnum adde quod posuit Ange.hic.

s **I donationis.** Quilibet contractus celebratus isto metu siue sit hincinde obligatorius siue ex altera tantum parte rescinditur.h.d. ¶ No.q3 donatio dicitur contractus quamuis sit ex vna parte tantum obligatorius.& facit ad statutum disponens de contractibus debere solui gabellam scdm bal.licet contrarium tenuit bar.in.l.labeo.§.contractum.ff.de verb.sig.volens per illum tex.cum glo.q3 statuta cum sint stricti iuris & proprie intelligenda si loquantur de contractu non habeant locum in contractibus ex vna parte tantum obligatorijs: quia dicuntur improprie contractus vt ibi. Et idem proprie in statuto gabelle tenuit bal.in.d.l.contractus.in.i.col.vbi videas.j.de fide instru.& ex hoc etiam dicit Imol.in.l.v.in prin.ff.de verbo.ob.q3 statutum faciens mentionem de contractu non comprehendit stipulationem que est vltro citroque obligatoria quamuis large appelletur contractus.l.i.§.i.ff.de pac.& idem no.glo.magistra specifice.& ibi bal.in.iiij.col.in.l.ij.j.de iure emphi. ¶ Tangit etiam hic bal.an tale statutum comprehendat transactionem de quo vide que dixi post bal.in.l.siue apud.s.de transac.& ad predicta faciunt que no.bar.in.l.apud iul.§.fi.ff.ex qui.cau.in pos.ea.& vide etiam bar.in.l.q3 seruus.ff.de stipula.seruo.vbi incidenter videtur sentire q3 statutum disponens de gabella contractuum comprehendat donationem:licet non comprehendat habentem pro derelicto.tamen tene menti quod supra dixi.

c **Um te.** Venditio facta vt cautio frumenti sibi reddatur vel ne ad ciuilia munera vocetur per actionem quod metus causa non retractatur.hoc dicit. ¶ In glo.fina.ibi primo casu huius.l.repetitur &c.subaudi.si vendidi tibi domum vt redderes mihi instrumentum cautionis frumenti tibi ante promissi.& sic ista causa redditionis instrumenti fuit expressa:& tunc si non redidisti repeto fundum:quia non est secuta causa vt in iuribus allegatis in glo.sed si redidisti instrumentum:tunc distinguo:quia si tenebaris gratis reddere:& ego vendidi fundum vt dictum instrumentum redderes:certe quia gratis facere tenebaris possum retractare venditionem tanquam factam ob turpem causam ideo actum repeto per actionem quod metus causa.sed si gratis non tenebaris nullo modo repeto. ¶ In secunda autem parte legis quando vendidi fundum ne nominarer &c.& ita non fui nominatus ad munera publica iuxta.l.nominationes.cum ibi no.j.de appella.an repetam per conditionem ob turpem causam dic vt in glo.

m **Etum.** Ex solis minis non probatur metus nisi fuerit deuentum ad actum.hoc dicit. ¶ In glo.in verbo iactationibus.ibi sit potens &c.pro hoc est tex.in.l.fi.in.§.si iusto metu.in ver.petens aduersarius minabatur[b].ff.eo.& quando mine causant iustum metum.vide plene per docto.hic.& per Specu.& Io.an.in.ti.de presump.§.i.in ver.sed pone minatus est per cy.& bal.in.l.i.si quis impera.maledixe.per illum tex.& bar.in.l.famosi.in fi.per illum tex.ff.ad.l.iulia.maie.& in.l.hoc autem.in prin.per illum tex.ff.si cui plus quam per.l.falci.per cy.Bal.& Imo.in.l.fi.ff.de hered.insti. ¶ Et dicit ibi cy.circa hoc q3 debet attendi qualitas persone minantis an sit malefactor uel non:vt primo casu inducatur iustus metus.ar.d.l.i.&.l.is cui.§.hisdem.ff.de accusa.q3 notanter limitat bal.in.d.l.fi.esse verum si erat consuetus malefactor in eodem genere mali in quo minatus est.s.occidendo vel vulnerando.secus si in alio genere mali:quia ex diuersis non recta fit illatio.ff.de calu.l.fi.l.spadonem.§.q iura.ff.de excusa.tuto.cum si.hic alle.per eum.& istud dictum semper alle.pro no.ad limitationem regule.Sed malus semper presumitur malus.Et ista faciunt ad questionem an si quis minatus est q3 occidet ticium & postea ticius inueniatur occisus dicatur esse indicium sufficiens ad torturam contra illum qui minatus est:de quo uide per Specu.& io.and.in loco supra allegato.per bal.& Imol.per dictam.l.fi.de here.insti.per Anto.de but.in.c.tertio loco.de proba.per bal.in.l.fi.in pe.col.ff.de questioni.dum dicit quod de homicidio presumitur contra illum qui erat inimicus occisi:& ex minis capitalibus inducitur inimicitia capitalis.vt est glo.no.in.l.licet.ff.de arbi.

a ¶ Venditurus: sed quid si erat venditurus licet res valebat.x.& fuit coactus vendere pro quatuor:an possit petere agere ad rescisionem contractus.d.anto.de alex.hoc putat q3 sic per hunc tex.in principio statum reuolueretur & ibi minimo precio distrahere.

b ¶ Minabatur de hoc p. pe.de anch.consi.ccc.per ang.consi.ccxv per alex.consi.xvj.iij.li.per fulg.consilio.cxcj.

a ¶ Vendicare. Adde lud.ro. ɔsi.ccccclxxxii. ij. vbi tȝ ɔcludendo q illa q nō sūt trāsmissibilia nō sunt cessibilia et ibi vide an stante statuto qd ɔsors pferat in venditione rei ɔsortis an tale ius possit cedi.
b ¶ Officiali. ad pbādū metū ex pte officialiū qs metus requirat vide p alexā. ɔsi.cxlij.

¶ Facit vltimo ad aliaȝ qōnem quam vide hic per Jaco.bu.et baldum in.l.prima in secunda vel tertia colū.j.de seruis fugitiuis.et in.l.hec verba.ff.de infa.et in.l.data.in.xxxiij.colun.C.qui accusare.et per Angelum in.l.prima in princi.ff.de eo per queȝ factum erit.vbi concludit q si probetur quod mandatarius cui mandaui vt ticium occideret minatus fuit antea q ticiuȝ occideret ex hoc solo dicatur esse probatuȝ q mandatarius dicatur esse als facturus: et sic exoneretur mandans iuxta plene no. per bartolum in.l.non solum.§.si mandato.ff.de iniurijs.et quomodo probetur metus vide que dixi in dicta.l. interpositas.

a **Accusationis.** Timor accusationis institute vel instituende non facit hanc actionē cōpetere ad rescindendū ɔctuȝ.hoc dicit. ¶ In gl.i.ibi repetit.nō itelligas q repetat p actionē q metus causa.quia esset contra hanc.l. sed repetitur per conditionem sine causa.aut per conditioneȝ ob turpem causam secundum q colligitur ex distinctione glo.et ad hāc glo.vide no.per bar.in.l.athletas.§.fi.et in.l.furti.§.pactus.et q ibi bal.ff.de infa.et q no.in.l.serui.in fi.j.de adul.et cy.in.l. transigere.in ix.q.et ibi Saly.in penultima questione.et quod ibi dixi supra de transac.et bal.in.l.secunda.j. de aboli. ¶ In eadem ibi repetitur.datum et exceptio obijcit etc.non intelligas copulatiue vtrunqȝ fieri posse: nisi adiecta clausula rato manente pacto.l.cum proponas.supra de transac.et hanc glo.etiam ponderat B barto.ad materiam dicte.l.trāsigere.vide que ibi dixi vbi de ea mentionē feci. ¶ In ea.ibi metus instabat etc. hec non est bona: quia etiam posset dici hic metum instare quoniam etiam dicitur metus instare ex futuro periculo.l.i.als secunda.§.metus.ff.eodē vnde tene sequentem solutionem quam tenent communiter omnes exceptis pe.et cy.vel dic q in.l.contraria constabat q priuatus volebat mortem inferre hic autem non constabat iudicem ita velle: et ita est de mente Ray.hic. ¶ In ea.ibi non precipiente. ȝ permittente etc.hāc glo.subtiliter inducit guil. vt refert bal.et Saly.hic quod si promisi bannito nō offendere eum quem bannus permittebatur ex forma statuti impune offendi: an valeat dicta renunciatio: quia statutum non precipit sed permittit.sed de hac questione dic vt per bartolum et alios in.l. prima.§. non autem.ff.de dolo.cum concordan.quas anno preterito decidi in.l.qui seruum.ff.de verborum obliga.et ad ea que ibi conclusi me remitto. ¶ Ultimo inquantum bal.hic tractat an si statutum permittat offenso propria auctoritate se vendicare possit offensus se per alium vendicare.Adde bartolum in.l.nō solum.§.si mandato.in secunda questione.ff. de iniur.et per bal. in.l.gracchus.per illum tex.j.de adulte.et in.c.i.§.si quis vero.de pace iura. firmā.et in.l. ad officium.in fine.j.cōmuni diuidun.et.l.vt vim.ff. de iusti.et iure.et in repetitione.l.i.j. vnde vi.per petrum de ancha et in repetitione.c.canonum statuta. de consti.ad fineȝ in ver.sed subiūgi.etc.per pau.de ca.in.l.si cuȝ dotem.§.transgrediamur.solu.matri. per Roma.in.l.iij.§.si maritus.ff.ad syl.et in.l.i.§. fi.in addi.nouis.de oper.noui nunc.et videtur vera conclusio quam ponit bal.in dicto.§.si quis vero.

a **Si per impressioneȝ.** Venditio facta officiali[b] deputato ad iusticiam administrandaȝ rescinditur ɔditione ex hac l.si facta fuit per impressionem siue sit facta vēditio sibi siue alteri supposito ab eo nec precium ei redditur.hoc dicit. ¶ In tex.ibi per impressioneȝ etc. qualiter fuit facta venditio.vide extra per barto.hic cuȝ quo alij transeunt et signanter per barto.in tractatu de tyrannide.in.vij.questione.et per Bartolum similiter in.l. decernimus.in vltima colū.supra de sacrosan.eccle.et ibi dicit q contrahens cum tyranno si enormiter ledatur presumitur in dubio per impressionem fuisse coactus.allegat in simili notata p Inno.et Joan.and.in.c.pia.de exceptio.in.vi. ¶ In glo.in ver.retineantur.ibi.l.non licet etc.vt quādo emit officialis rei publice rem subiectam sue administrationi: puta rem reipublice.ita loquitur illa lex: vt no.glo. et plenius Barto. quem omnino vide in.l.aufertur.§.quod a preside.ff.de iure fis.vbi autem emit officialis rem non subiectam sue administrationi: tunc si emit per impressionem habet locum pena huius.l.que venit applicanda parti.de pena vero applicanda fisco habet in dicto.§.quod a preside.in tex.si autem sine impressione: et tunc aut caret iurisditiōe: et potest emere.l.ad inuidiam.s.e. si autem spectat ad eum ius dicere tunc an et quādo valeat cōtractus et quando pena imponatur: dic vt in.l.i.s.de contractibus iudicum.et plene per barto.in.l. principalibus. cum.l. sequen.ff.si certum peta.et ibi bonus tex.cum glo. in.d.§. qd a preside.et per cy.et bal.in.l.quisquis.j.si certum pe.et p bal. in.l.fi.j.de rescin.vēdi. ¶ Ultimo querit pau.de cas.hic qd si ɔctus nō fiebat ad ɔmodū iudicis: ȝ tertij p ipssionē tn̄ iudicis an hēat locū ista lex: et putat q nō: qr nō debet extēdi vltra terminos in quibus loquitur: sed habebit locum.l.sequēs.vt cōtractus possit rescindi: nō tamen emens perdet precium.l.iij. s.eodem.et facit ad hanc questionem.l.nō interest.s.eo.titu.

v **Venditiones.** Quilibet cōtractus metu potētis celebratus venit rescindēdus.hoc dicit. Et nihil aliud scribitur: quia lex ista est facilis et continuatur cum.l. precedenti.

De dolo malo. Rubrica.

a **Si fideiussor.** Si creditor pignora sibi obligata velit iure creditoris vendere fideiussor non debet p se emere als tenetur de fide rupta: quia cēsetur habere mandatum soluendi: et sic liberandi pign⁹ vnde si emat tenetur rem debitori reddere restituta sibi sorte cum vsuris.hoc dicit. ¶ In glo.in verbo vsurarum .ibi cum etiam fructus reddat.ad hoc bene facit l.iulianus.§.ex vēdito.cum ibi no.ff.de actio.empti.et quod no.per glo.in.l.curabit.j.de actio.emp. ¶ In glo.in ver. dominiū.in fi.hec gl. nō posset procedere nisi vbi creditor venderet nō seruatis denunciationibus et alijs de quibus in.l.fi.j.de iure do.impe.et in.l.iiij.cum ibi no.ff.de pigno.actio. ¶ In glo.in ver.cōsultus restituet.ibi venditio.i.emptio.nam fideiussor videtur debitori fidem dedisse de soluendo debito: et per consequens de liberando pignus.l.indebitam.ff.de condi.indebi. et de hoc est presumptio iuris: et de iure secundū glosam et sic si emit reȝ tenetur eam emere ad commodum debitoris cum pro ea liberanda soluere teneatur: et similiter creditor ipsam fideiussori illam petenti dare tenetur.l.secunda alleg.in glo. non autem intelligas glo.velle quod sit presumptio iuris et de iure quod fideiussor emat non vt extraneus sed ex necessitate mādati ad commodum debitoris adeo quod non admittatur probatio in contrarium: quia si ita esset nunquam posset allegari et probari quod fideiussor fidem fregisset contra istum textuȝ.et isto modo intelligendo cessat dubitatio Saly.hic propter quam satis se inuoluit. ¶ In eadem ibi.§.qui duos.dic quod vera est regula que ponitur i dicto.§.qui duos.et in dicta.l. ¶ Itē fallit in casu huius.l.in quo fideiussor propter dictam fidem susceptam non potest emere vt extraneus emit a creditore solēniter vendente rem pignoratam nec potest debitor vel aliter rem auocare ab emptore offerendo ei precium.l. si cessante.et quasi per totum.infra de distracti.pigno.et.l.ij.j. si antiquior creditor. ¶ Item fallit in casu.d.§.quattuor.vbi etiam ille q emit a creditore rem pignoratam tenetur illam reddere fratribus suis qui obligarunt eam si offerant ei precium: et sic non potuit ibi emere vt extraneus.nam si ita esset q vt extraneus emere potuisset nō teneretur eam reddere dicta.l. si cessante.

⁊ istud est ibi ratione coniunctionis sanguinis ⁊ cõmunionis quã habebãt ibi fratres in re illa. Iniuriã enim^a quodãmodo facere videbatur ibi fratribus emendo rem illam cõmunẽ no mine ꝓprio ad cõmodũ ꝓpriũ vt fratres a iure suo excluderet ¶ In glo. fi. prima solutio cõmuniter tenetur.

o **E dolo.** Actio de dolo cũ alia regulariter ꝯcurrit. h. d. ¶ In glo. in ꝟ. nulla ibi ꝯditio certi. ad h̃ facit. l. certi ꝯditio. in p̃n. ff. si cer. pe. ⁊ l. iij. §. sed si stichus. cũ glo. in ver. cõditionẽ. ff. de ꝯdi. ob cau. ⁊ idẽ in cõditione sine cã que generalis est: vt inquit glo. per. l. i. ff. de ꝯdi. sine cã. ¶ In ea. ibi arbitraria: ⁊ q̃ sint iste arbitrarie: dic vt habet̃ in. §. preterea quasdã. ⁊ ibi gl. institu. de act. ⁊ plene p bar. in. l. hoc edicto. in p̃nci. ff. de publica. ⁊ Cy. in. l. i. ĵ. vbi ꝯue. qui cer. loco dare pro. ⁊ ibi aliqd p bar. ¶ In ea. ibi. l. metũ. in p̃n. certe ibi nõ dicit̃ ꝙ cõcurrat actio ꝙ metus cã cũ interdicto vñ vi. imo ꝯtrarium firmat gl. in. d. l. metũ. ⁊ doc. ibi sequunt̃ ⁊ bene. nã actio ꝙ met^9 cã dat̃ ꝓ vi cõpulsiua. Interdictũ ꝟo vnde vi dat̃ ꝓ vi expulsiua: vt plene fuit no. in. l. i. §. eo. que violentie sunt ꝯtrarie: ergo non possunt ꝯcurrere: ⁊ ita putandũ est sensisse glo. ĵ. ꝓxime. dum dicit. sed cõtra est: ⁊ ibi etiã glo. videtur velle ꝙ interdictum vnde vi nõ ꝯcurrat cũ actione de dolo: lʒ Bar. hic intellexerit istã glo. velle contrariũ. tenet ipse ꝙ ꝯcurrãt quasi interdictũ vnde vi se habeat vt species ad actionẽ de dolo cũ vis nõ possit esse sine dolo: ergo debet cõcurrere sicut ꝓ metu concurret actio ꝙ metus cã cũ actione de dolo: vt in. §. eũ qui. allegato in glo. ⁊ idẽ tenet ang. hic. ⁊ Bar. in. l. i. §. ait pretor. ff. eodeʒ. Sed glo. ⁊ cõiter omnes docto. ibi. ⁊ hic ẽt ipsemet bar. in. l. fi. ff. eo. tenet cõtrarium in interdicto vnde vi. per. §. ait ꝑtor. ¶ Nõ ob. ꝙ se habeat vt species: q: respõde vt p bar. in. d. l. fi. nã requiritur aliud. s. ꝑtoria ⁊ restitutoria vt cõcurrant cum actiõe de dolo vt est actio ꝙ metus cã. al's sequeretur ꝙ actio furti ⁊ ꝯditio furtiua que possent censeri species quo ad actionem de dolo: quia nõ potest furtũ sine dolo cõcurrere cũ actione de dolo cõtra. l. eleganter. §. itẽ labeo. ⁊ l. itẽ labeo. ⁊ l. arbitrio. §. de eo. ff. eo. sed iterdictũ vñ vi nõ est remediũ ꝑtoriũ restitutoꝝum introductũ a pretore in defectũ iuris ciuilis ergo ⁊c. ¶ Utrũ aũt actio de dolo possit ꝯcurrere cuʒ excep. dic vt p bar. in. d. l. fi. post glo. in. d. §. ait pretor. ⁊ p cy. hic. ¶ Iteʒ vtrum cõcurrere possit cũ ꝯditione indebiti: dic vt no. p glo. ⁊ doc. in. l. si legatarius. ff. eo. ¶ Et vtrũ cõcurrat in interdicto ꝙ vi aut clam. ⁊ actione iniuriarũ: dic vt hic in glo. cũ qua trãseunt oẽs. ⁊ declara vt hic per bar. Alexander de imol.

n **On possunt.** De vtili tempore deducit̃ tp̃s absentie. h. dicit. ¶ In glo. ij. ibi. l. fi. lʒ glo. se inuoluat: dic ꝙ tex. h̃ loquit̃ de tempore vtili in quo nõ currit tempus abñtie causa reipublice: sed. l. fi. loquit̃ in tẽpore continuo in quo cõputat̃ tempus talis absentie: quia nulla alia est differẽtia inter tẽpus continuũ ⁊ vtile. tamẽ ꝓpter dictam absentiã etiã quando tẽpus cõcurrit cõceditur restitutio in integrũ dato ꝙ absens potuisset per ꝓcuratorẽ cãm agere qm̃ iura ita indistincte volunt vt per totũ. ff. ex qui. cau. ma. ⁊ in. l. i. ĵ. de resti. mili. ⁊ ibi hoc tenẽt bar. ⁊ reliqui quicquid dixerit glo. ⁊ per glosam ⁊ Bartolum in. l. fi. ff. de in integ. resti. vbi plene.

c **Um propõas.** Ex cõtractu innoiato facio vt des. vbi ex facto ꝑstito nihil adest aduersario cuius cõtẽplatione factũ prestat̃: vel si adest ꝙ non ꝯsistit in cõmodo pecuniario nõ datur actio prescri. ver. sed actio de dolo vt impleat̃ conuẽta. h. d. ꝺm intellectũ glo. quẽ sequit̃ Ray. Jac. bu. ⁊ ẽt bal. sed ꝺm intellectuʒ pe. cy. bar. ⁊ ange. hoc intendit. Siin cõtractu facio vt des nõ seruat̃ fides faciẽti ⁊ factũ de se nõ est repetibile dat̃ actio de dolo ad id qđ interest eius illud factuʒ nõ ꝑstitisse: sed si est repetibile datur cõditio ob cau. ad repetẽdũ: vel ei daret̃ rei vẽdicatio si dominiũ nõ erat trãslatũ. h. d. ¶ In glo. i. dic glo. eẽ verã de iure ciuili. secus de iure canonico: vt in. c. i. ⁊ ij. ⁊ de cõiugio seruoꝝum. ¶ In glo. in ꝟ. eadẽ habet̃ ex hac glo. no. ꝙ vbi datio fit ad finẽ implẽdi factuʒ ꝓmissum inspicitur finis: ⁊ sic de datione iudicat̃ tanq̃ de facto qm̃ datio fit ꝓpter factũ implendũ. similiter idẽ dʒ esse econtra. Ex quo decidit bar. no. hic ꝙ si ex forma statuti pena adiecta prestationi facti põt exigi. secus tñ est in pena apposita datõi q̃titatis, put ẽ ẽt de iure cõi. iux plene no. in. l. iulian^9. §. idẽ papi. ⁊ i. l. luci^9. ff. ꝺ acti. emp. ⁊ si qdã ꝓmiserũt pere sentẽtie arbitri sub certa pena: ⁊ sentẽtia cõtineat dationẽ quantitatis ꝙ ista pena videbit̃ adiecta dationi quia parere sentẽtie arbitri est pp illud dare qđ venit in eo. ⁊ p hoc allegat tex. in. l. v. §. fi. ff. de verbo. obli. vbi de illa ꝓmissiõe ꝓmitto parere sentẽtie arbitri iudicatur idẽ qđ de ꝓmissione dandi. ⁊ idẽ tenet bar. in. l. naturalis. ⁊ l. ꝙ si faciã. vbi est similis glo. ff. de prescrip. ꝟb. ⁊ cũ eo transit Fulg. ⁊ pau. de ca. ibi ⁊ hic. Sed cõtrarium tenuit bal. ⁊ Saly. ⁊ alij quos recitaui i. d. §. fi. ⁊ eorũ opi. ibi sum secutus per nõnullas rõnes quas hic cã breuitatis nõ repeto. Nec obstat tex. in. d. §. fi. q: Saly. hic respõdet ꝙ ille tex. facit in oppositũ. q: extensio fit ad similia: ⁊ nullũ simile est idẽ. l. ꝙ nerua. ff. depo. vel dic ꝙ ibi nõ negat̃ ꝙ parere sñie arbitri nõ sit qd facti: vnde probat̃ ibi ꝙ vbi est in obligatione factũ diuiduũ ꝙ possit explicari datione committit̃ stipulatio penalis cõtra omnes heredes ex ꝯfactione vnius sicut in obligationib^9 dãdi: vt ibi. secus si factũ est tale ꝙ nõ possit p aliũ eque explicari sicut datio quia nõ cõmittet̃ pena cõtra oẽs per contrauẽtionem vnius: vt. l. iiij. §. cato. eo. ti. ⁊ ista sunt de mẽte bar. in. d. §. cato. in. ij. q. circa prin. ⁊ sequũtur alij ibi. ⁊ no. ẽt Imo. in dicto. §. fi. ⁊ ibi dixi. vel ꝺm aliũ intellectũ põt rñderi ꝙ vbi factũ diuiduum est in obligatione, put est parere sñie cõtinenti datione vel aliud factũ diuiduũ si tale factũ tẽdit ad litis decisionẽ cõmittit̃ stipulatio penalis insolidũ ꝯ omnes vt est tex. ibi: ⁊ sic in hoc eqparant̃ obligationibus dandi: vt no. barto. in. d. §. cato. ad fi. ⁊ Ray. ⁊ Imo. in. d. §. fi. item nõ ob. tex. iste: q: potest responderi ꝙ hec ꝟba ꝯtus fuerũt inita per modũ ꝯstituẽdi cõtractũ facio vt des: vt q: conueni ancillã manumittere vt mihi mãcipium dares. demũ dedi tibi ancillã vt eã manumitteres. ⁊ sic per te adimpleui fcm̃ nõ mix. si iste cõtract^9 iudicat̃ facio ut des. vel sic ꝺʒ intellectũ pe. cy. ⁊ bar. ꝙ hic nõ refert an hic fuerit datio vel fcm̃: ⁊ sic an ego manumiserim vel a p̃ncipio cõuenerim tibi dare ancillã manumittendã: sed solum cõsiderat̃ an illud qđ ego ꝑstiti sit repetibile vel nõ: q: si nõ ẽ repetibile tunc dat̃ actio q̃ subrogatur loco ꝯditiõis ob cau. vt hic p bar. tñ precedens solutio tutior est. Preterea alique rõnes habẽt locuʒ in decisione qđ. s̃. formate ex quibus fundatur opi. quã tenui que ostendũt ꝙ dato ꝙ opi. hui^9 gl. esset vera: tamẽ nõ infringitur decisio. q. s̃. retenta: vt pʒ ex rõnibus quas rettuli in. d. §. fi. ang. aũt hic in hac qõne cõtingit aliter. s. attendendã eẽ formaʒ agendi ad penaʒ prout etiam ipse latius dixit in. d. §. cato. sed ei^9 opi. reꝑhendit̃ p Imo. in. d. §. fi. qa l. nõ ꝓbat̃. ¶ In glo. in ꝟ. tradidisti. ibi lʒ in faciendo fuerit ꝯuentũ ⁊c. ⁊ sic sentit glo. ꝙ cõtractus do vt facias vel facio vt des inducat̃ ex modo ineundi contractum: quia si ꝯtractus fuit inuitus p hec ꝟba conuenio de dando tibi librum vt manumittas stichum contractus ex vtraqʒ parte censetur esse do ut facias. tamen istud est falsum: quia talis contractus ex parte dantis dicitur esse do vt facias. ex parte facientis seu facere debentis dicitur esse facio ut des vt per Barto. hic: ⁊ est magis communis hec opi. quam secutus sum in. l. cum mota. s̃. de transac. vnde respondeo ad dictam. l. cum mota. prout no. p glo. in. l. naturalis. §. ꝙ si faciam. in secunda solu. ff. de ꝑscrip. ꝟb. s. ꝙ ibi aderat aliqd aduersario ex fcõ sibi prestito. secus si nihil aderat ei ⁊ prestanti aderat: q: tũc dat̃ actio de dolo. d. §. ꝙ si faciã. Exẽplũ si conueni de itinerando vsqʒ ad certum locũ: vt tu

a ¶ Iniuriam enim. facit ꝙ voluit bar. in l. fi. C. de metallarijs. li. xj. ꝙ si colonus vult vendere fruct^9 ꝙ illos dño vendere poti^9 tenet̃ q̃ʒ alij, p eodẽ ꝑcio ⁊ facit tex tus in. l. fi. §. finaũt in tpe statuto. ĵ. ꝺ iure dñij ipetrãdo. vbi creditor effect^9 dominus rei pignorate vult illã vẽdere tenet̃ poti^9 ꝑori dño vẽder q̃ʒ alij. ⁊ facit textus i. l. si emptiõe. ff. ꝺ minori. vbi minor ꝑferri dʒ i emptõe rei q̃ fuit maiorũ suoꝝ ⁊ ꝙ voluit an cha. ꝯs. cc.xxiij ꝙ emphiteosis reuersa ad dñm pp finitã generationẽ tenet̃ dñs poti^9 ꝯcedere illis de agnatiõe q̃ʒ alijs.

ftichũ mihi dares. nã si ex tali itineratione tibi nihil adest daf mihi actio de dolo ad obseruantiã ꝓmisso rũ: vt in. d. §. ꝙ si faciã. ⁊ hoc ſm intellectũ glo. q̃ intelligit semp hãc. l. loq de actione de dolo q̃ in contractu facio vt des daf ad similitudinẽ actionis prescrip. verb. q̃ daf in aliis ꝯtibus inomiatis ad obseruantiã ꝓmissoꝝ seu q̃tum interest obseruata fuisse ꝓmissa. d. l. naturalis. §. i. Sed pe. cy. ⁊ bar. reprehendũt hũc intellectũ: q: si daf actio ꝓscrip. ver. ad obseruantiã ꝓmissorum in ꝯtu facio vt des qñ aliquid adest ei cui factũ ꝓstaf. d. l. cuꝫ mota. §. solẽt. in ꝑn. de ꝓscrip. ṽb. ⁊ no. glo. ħ in ver. actionẽ. ergo in cãu huius. l. si agereſ ad obseruantiã ꝓmissoꝝ dareſ facienti actio ꝓscrip. ṽb. q: aliqd adest ei cui factũ prestitũ est. nã in terminis hui⁹. l. ille cui tradita fuit ancilla manumittẽda ⁊ eã iuxͣ votũ suũ manumisit effect⁹ ẽ locupletior: eo ꝙ volũtati sue satisfacereꝫ mãumisit ⁊ iuspatronatus cõsecutus ẽ: vt no. glo. in. d. l. naturalis. §. i. que allegat bonũ tex. in. d. l. ticius. al's lucius. la ꝑma. iuncta. l. seq. in fi. ⁊ ibi bar. ff. de acti. empti. vbi pꝫ ꝙ iste cui euinciſ iuspatronat⁹ liberti manumissi cũ cã satisfaciẽdi solũ volũtati sue põt ꝯ venditorẽ agere de euictiõe. ꝑterea pia sũt adesse tibi vel alteri de volũtate tua. l. solutã. de sol. ergo si libertatẽ dedi ancille ut tue volũtati satisfacerẽ seqtur ꝙ i terminis huius. l. diciſ tibi adesse: ergo debeo agere posse actione ꝓscrip. ṽb. ad mãcipiũ seu q̃tum mea interest me obseruasse promissa. idẽ ad extimationeꝫ mãcipii ꝓmissi: q̃propter dicebãt pe. cy. ⁊ bar. hic. ⁊ Cy. ⁊ Saly. in. l. ex placito. i. v. q. ĩ. õ rex ꝑmu. ꝙ ħ intelligiſ de actione de dolo. que daſ loco cõditiõis ob cãm ad repetẽdũ. nã q: factũ prestitũ est irrepetibile ⁊ sic dari nõ põt ꝯditio ob cãm: tñ q: tu me decepisti cũ fueris cã ꝙ manumitterem ancillã ⁊ nõ obseruas ꝓmissa: iõ hic daſ actio de dolo: ⁊ ꝙ hic queraſ de remedio repetẽdi nõ de remedio agendi ad obseruantiã ꝓmissoꝝ pꝫ ex fi. huius. l. ⁊ cũ isto intellectu cõcordat Richo. de mata. vt refet ⁊ seqſ bal. i d. l. ex placito. in. xxi. q. Et idẽ tenet ange. ibi ⁊ hic. Sed bal. hic ⁊ ẽt Saly. in. vi. oppo. tenẽt intellectũ ⁊ opi. glo. ⁊ respondẽt ad argumẽta supra dicta ꝙ lꝫ in casu hui⁹. l. dicaſ ex facto adesse ei cui⁹ ꝯtemplatione factũ ꝓstaſ: tñ nõ adest quo ad cõmodũ pecuniariũ vel extimabile. l. plane. la. ii. §. fi. cũ. l. se. ff. de lega. i. ⁊ iõ nõ dareſ hec actio ad obseruantiã ꝓmissoꝝ. sed daſ actio de dolo: vt hic: sed ista rñsio non valet: q: est ꝯ. d. l. ticius. cũ duab⁹ sequentibus. ⁊ ibi bar. vbi iuspatronatus est qd extimabile qñ qs illõ est ꝯsecutus vt sue volũtati satisfaceret ⁊ maxime in odiũ illius q est in dolo prout in terminis. l. nr̃e. sec⁹ qñ quis est consecutus iuspatronatus manumittẽdi vt satisfaceret alterius volũtati. d. l. plane. ⁊. d. l. naturalis. in fi. Pau. de cast. hic fateſ ꝙ tex. iste hic intelligiſ de actione de dolo. que datur ad repetendũ vt colligitur hic in fi. ⁊ dicit ꝙ in contractu facio vt des nõ reperitur nisi vna actio de dolo que semper datur ad repetendum duobus copulatiue concurrẽtibus: scil cet ꝙ factum prestituꝫ sit irrepetibile ⁊ ꝙ ex facto prestito nihil adsit ei cui prestitum est. ita intelligit istũ tex. ⁊ dictũ. §. ꝙ si faciam. ⁊ sic concludit ꝙ in hoc cõtractu facio vt des nulla reperitur actio de dolo que subrogetur loco actionis prescript. ver. ad obseruantiam promissorum seu ad quantum interest aduersarium obseruasse promissa: sed soluꝫ reperitur actio de dolo que datur loco cõditionis ob causam repetendum quantum interest agentem ad impleuisse idest manumisisse ancillam: ⁊ sic ad precium ancille. ⁊ pro hoc adducit q: si diceremus dari actionem de dolo ad obseruantiam promissoruꝫ nulla subesset ratio propter quam potius deberet dari actio de dolo q̃ actio prescrip. ṽb. ⁊ sic in hoc tenet contra intellectum glo. hic. ⁊ contra intellectum glo. ⁊ docto. in dicto. §. quod si faciam. vbi indistincte volunt dari vnam actionem de dolo ad obseruantiam promissorum in contractu facio vt des. per illum textum. ⁊ alia est actio de dolo que datur loco conditionis ob causam vt in terminis huius. l. ſm intellectuꝫ Bar. In alio vero passu tenet Pau. hic cum bal. contra Bartolum. nam vult Pau. ꝙ in terminis huius. l. nõ possit agi actione prescrip. ver. ad obseruantiam promissorum quia ex prestatione facti non aderat aliqd extimabile. ⁊ existis dicit hanc. l. esse mirabilius declaratam quam per aliquem. et idem dicit ipse in dicto. §. quod si faciam. sed in omnibus discedendum est ab eo. primo inquantum vult ꝙ nõ sit reperire actionem de dolo in cõtractu facio vt des que datur ad obseruantiam promissorum. nam contrarium patet quia si in aliis contractibus nominatis duo sunt prodita remedia. vnũ ad obseruantiam promissorum. aliud ad repetitionem soluti. d. l. naturalis. post principium. nulla subest ratio quare ita non sit in casu isto: immo tantomagis cuꝫ ista actio semper presupponat aduersarium esse in dolo. Nec ob. dũ dicit ꝙ nulla subesset ratio quare magis deberet dari actio de dolo q̃ prescri. ver. q: ia dic quod imo quando ex prestatiõe facti nihil adest aduersario subest ratio quare magis dari debeat actio de dolo q̃ prescrip. verb. vt no. glo. ⁊ docto. in dicto. §. quod si faciam. ⁊ Cy. in dicta. l. ex placito. ⁊ de ista actiõe de dolo que datur loco actionis prescrip. verb. ad obseruantiam loquitur iste tex. in dicto. §. quod si faciã. ℂ Inquãtum ipse tenet opi. Bal. contra Barto. etiam male dicit per dictam. l. ticius. Ex quo patet quod etiam inquantum vult quod dicta duo copulatiue requirantur vt detur actio de dolo ad repetendum male dicit. ⁊ est contra istum tex. nam hic in prestatione facti aliquid aderat vt supra probaui. ⁊ tamẽ datur de dolo actio ad repetenduꝫ. ℂ Fulgo. autem hic ⁊ in. d. §. quod si faciam. fuit in noua opi. volens quod ille tex. intelligatur in actione de dolo que datur ad obseruantiam promissorum: vt etiam intellexit glo. ⁊ cum illa actione concurrat actio prescrip. verb. mouetur per. l. iurisgentium. circa principium. versi. ⁊ ideo puto. ff. de pac. ⁊ per dictam. l. naturalis. §. quod si dedi. ⁊. l. solẽt. de prescrip. verb. iuncto dicto. §. quod si faciam. vbi in cõtractu facio vt des habet locum tã actio prescrip. ver. q̃ actio de dolo: ⁊ respondet ad. d. §. quod si faciam. in ver. nulla ciuilis ꝙ dꝫ intelligi nulla. s. specialis ⁊ nominata. sed cum alia generali prout est actio prescriptis verbis bene ꝯcurrit. iuxta no. in l. ii. õ. eodẽ. ℂ Pau. de ca. hic reprehendit istam opi. ⁊ respõdet ad. d. l. iurisgentium. ꝙ est verũ ꝙ in facio vt des si tu dedisti mihi ⁊ sic contractũ approbasti ⁊ per consequẽs nõ curasti ꝙ ex ꝑte mea veniret prestandũ factũ exquo tibi nihil adesset ⁊ contingat mihi postea per alium euinci rem quam mihi dedisti possum ego agere contra te actione ꝓscrip. ṽ. dato ẽt ꝙ ex facto a me ꝓstito nihil tibi adesset vt ibi sec⁹ si cõtractuꝫ nõ approbasti vt q: nunq̃ dedisti: q: tũc cõpeteret tñ de dolo. vel tu responde ꝙ ibi dans non fuit in dolo quia impleuit q̃tum in eo possibile fuit: ideo cõtra eum nõ potest facienti dari actio de dolo vt ibi. ⁊ no. glo. in. l. quotiẽs. de prescrip. ver. ⁊ in. d. l. iurisgentium. tamẽ potest dici ꝙ ex prestatione facti l. libertatis aderat: vt hic per bar. ⁊ dixi. õ. Nõ ob. ẽt tex. i. d. §. ꝙ si dedi. q fortius stringit: ⁊ lꝫ ad illũ nõ respõdeat pau. de ca. põt rñderi ꝙ põt itelligi ille tex. ꝙ loquitur de actione de dolo q̃ dabaſ ad repetendũ: vt hic: ⁊ nõ ob. in aliquo. Si aũt itelligaſ de actiõe de dolo q̃ datur loco actio. ꝓscrip. ṽb. ad obseruantiã ꝓmissoꝝ: ⁊ tũc attento ꝙ ibi factũ prestitũ fuit ꝓstatio libertatis ꝓ qua ſm opi. bar. hic quã tenui. õ. datur actio ꝓscrip. ṽ. videſ ꝙ tũc debeat exponi ille tex. ꝓut exponitur ꝑ glo. in ṽ. de dolo. ⁊ tũc nõ obstabit. Nec ob. l. solẽt. q: ibi nõ diciſ ꝙ ꝯcurrãt actio ꝓscrip. ṽ. ⁊ actio õ dolo. ℂ Quare aũt in fi. deſ actio de dolo ⁊ nõ in ꝑncipio multũ laborant glo. ⁊ doc. ⁊ ad ibi no. ꝑ eos me remitto propter breuitatem Nõ ob. ꝙ actio de dolo possit ꝯcurrere cũ actione generali: q: rñdet pau. de ca. ħ ꝙ actio ꝓscrip. ṽ. q̃ datur in cõtractib⁹ innominatis diciſ ordinaria ⁊ specialis: lꝫ interdum actio prescrip. ṽ. sit generalis. s. quando daſ vbi deficit nomẽ ꝯtract⁹: ⁊ equũ sit actionẽ dari. iuxta no. plene ꝑ gl. i. l. i. ff. de ꝓscrip.

alleg. r[illegible] barth doctrine et constitue[illegible] de dolo [illegible] Soluit [illegible] obiectiones [illegible] doctrina bar et alleg. Soluit [illegible] alleg. q: notabili [illegible]

ver. ⁊ ista est veritas. Adde tamē predictis ꝙ pro opi. quam tenet bar. hic videt̄ esse tex. in. l. iij. §. ꝙ si stichus. ff. dē condi. ob cau. vbi tex. ſm verū intellectū loquitur in cōtractu facio ut des. ⁊ ex parte faciētis veniebat prestatio libertatis: ⁊ tamē ibi dat̄ actio ꝑscrip. ṽb. ad obseruantiam promissoꝝ ſm ꝙ ibi intelligit glo. ⁊ docto. in ver. conditionem. ¶ In glo. penul. in fi. vide que dixi in. l. traditionibus. s̄. de pac. ¶ In glo. fi. in fi. adde. l. ij. ⁊. l. si status. ⁊. l. cū status cū si. j̄. de ordi. cogni.

s **I superstite.** Transactio facta pacto nudo tollit actionē ope exceptionis: sed si facta fuit per acceptila. tollit ipso iure. Quod si pater fuit in dolo transigendo datur filie cōtra eum actio in factum loco actionis de dolo. h. d. ¶ Et ista lex in effectu continet illud idem quod lex sub pretextu instrumēti post reperti. s̄. de transac. preterquā ꝙ ibi loquitur in extraneis ꝑsonis. ¶ No. ꝙ pater est legitimus tutor seu administrator filij emācipati ⁊ pro tali administratione tutele tenetur reddere rationem filio. vt hic: ⁊. l. lz. j̄. ad. l. falci. ⁊. l. aurelius. §. ticius testamēto. ff. de libe. lega. secus quādo pater ratione vsufructus est legitimus administrator bonorum filij existentis in patria potestate quia nō tenetur reddere rationem. l. cū oportet. §. nō autem. j̄. de bonis q̄ lib. nisi pater esset in dolo. l. imperator. ⁊ ibi glo. in ver. filio. ff. ad trebe. ⁊ no. glo. in. l. si quis priore. in fi. j̄. de secū. nup. ⁊ per bar. in. l. vsufructu. j̄. de vsuf. ⁊ per bal. in. l. filie. in vltima col. j̄. famil. hercis. ⁊ de rōne differētie inter predicta vide per Bal. in. l. orphanotrophos. s̄. de episco. ⁊ cle. ¶ Item no. ex tex. ibi immodice ⁊c̄. ſm ful. ꝙ hic videtur probari ꝙ rōne etiam modice lesionis presumitur dolus: quod facit ſm eum ad no. in. l. societatē. §. arbitrorum. circa. vj. colū. ff. pro socio. vbi dicit ꝙ arbitrator ledēs in nimis magna quantitate presumitur in dolo: quia magnus excessus facit presumi dolū[a]. allegat. l. omnes. §. lucius. ff. que ī frau. credi. ⁊ no. sing. bar. in. l. fi. ff. de preto. stipu. vbi dixit ꝙ siqs plus debito arbitret̄ presumit̄ esse in dolo: ⁊ per bal. in. l. iij. j̄. de do. promis. ⁊ in. c. i. §. itē sacrā. in. iiij. col. de pac. iura. fir. ⁊ in. l. i. in. viij. col. j̄. de his que pene no. ⁊ in rubrica. j̄. de pena iudi. ⁊ anto. de but. in. c. finē. circa vlti. col. de dolo ⁊ cōtuma. ⁊ ꝑ oēs in. c. qͥtauallis. de iureiu. Sed aduerte qꝛ istud no. nō colligitur ex isto tex. immo est ꝯtra tex. in. d. l. dolus. j̄. de rescindē. vendi. facit. l. ij. eo. ti. nam nō fuit intentio littere hic velle ꝙ ex īmodica lesione ꝯ̄hentis presumat̄ dolus: sꝫ ꝙ pro īmodica lesione nō ꝯpeteret ista actio que cōstaret ꝯ̄ prēz ī dolo fuisse: vt pꝫ ex gl. in ver. īmodice. ⁊ ex iuribus allegatis in ea. ⁊ dicā sup ea. No ob. quod no. bar. in. d. §. si arbitroruꝫ. cū si. qꝛ iste tex. ⁊. d. l. dolus. in ꝯtrahētibus quibus licitū est inter se decipere dūmō aliter de dolo nō appareat. l. in cāela. ij. §. pe. ff. de mino. sed hoc nō est licitū arbitratori saltem in magna quātitate. d. §. arbitrorū. cum tribus legibus sequētibus. ¶ Ultimo no. ꝙ actio de dolo nō datur filio cōtra patrem. ¶ An autem det̄ contra eum qui de sacro fonte leuauit vel cōtra sacerdotem parochialē vel vasallo contra dn̄m. vide bal. in. c. i. §. penul. de prohib. feu. alie. per fede. ¶ In glo. in ver. per exceptionē. ibi replicabis tamen in factū ⁊c̄. vt. l. licꝫ. ff. de obse. ⁊. l. apud. §. aduersus. ff. de doli excep. ¶ In glo. in ver. immodice ibi iudicis arbitrio. hec secunda placet Sal. qꝛ tex. in. d. l. si oleū. in fi. dicit ꝙ opꝫ ꝙ dānū duos aureos excedat. nā dictio vsqꝫ ibi posita stat inclusiue: vt ibi no. ⁊ ideo excessus ille remanet indeterminatus: ideo dꝫ stari iudicis arbitrio. ar. l. i. ff. de iure delib. vnde arbitrabit̄ iudex īspecta rei qualitate persone. nam iniquū videt̄ ꝑ lesione duoꝝ aureorū in tanto negocio prout est administratio tutele dari actionem de dolo. Sed dubiū facit quia etiā ꝑ modica lesiōe debeat dari actio in factum que nō est famosa: vt aperte vult glo. in. l. si oleum. in fi. cum. l. sequen. vnde per hāc. l. videtur limitari illa glo. vt nō habeat locū quādo descēdens ageret cōtra ascēdētē rōne doli. Reperio tamen ꝙ solus Ray. hic sentiēs hoc obiectū ad istū tex. in ṽ. immodice. subaudit maxime per no. per glo. in. l. si oleum. cū. l. seq. ⁊ in. l. nō debet. eo. ti. fatetur ꝙ h̄ glo. sentit contratium hic ⁊ male ſm eū: ⁊ lꝫ istud sit aliqualiter violare tex. tamē hꝫ ista opi. meliorē rōnem. ¶ In glo. fi. ibi in factū noīe iniurie. Idem no. glo. melior in. d. l. nō debꝫ vel dic ꝙ speciale est in atroci iniuria vt in dictis legibus allegatis in gl. ſm fulg. ⁊ sentiunt etiā antiqui ꝑ ea que infra dicam. ¶ In ea. in fi. sed dic ꝙ tale interdictū infamat infamia facti: ⁊ sic cōtra patrē dari nō debet. l. honori. ff. de obsequijs. vnde dic ꝙ pro vi facta sine armis datur actio in factum. secus auteꝫ pro vi facta cū armis qꝛ ꝓpter atrocitatem delicti dabitur interdictum vnde vi. ⁊ habet̄ in. d. §. hoc interdictum. ⁊ not. in. d. l. neqꝫ. ⁊ istud tenent Pe. Cy. ⁊ cōmuniter reliqui.

a ¶ Dolū. addē lud. ro. ꝯsilio lxviij. ful. ꝯsi. clx.

b ¶ Probandi. adde fulg. ꝯsi. xxv.

d **Olum.** Dolus nō presumitur nisi per indicia vrgētia probetur. hoc dicit. ¶ Et de modo probandi[b] dolum vide aliquid per glo. hic: ⁊ per glosaꝫ no. ī. l. apud celsum. in principio. quam ibi no. Barto. ff. de doli exceptio. ⁊ per glo. in. l. duobus. j̄. de rescindē. vendi. quam approbat bal. in. l. si voluntate. eodeꝫ titu. per bar. in tractatu de teste. in ver. dolo. cuꝫ se. ⁊ per bal. in. l. solum. in. v. col. de testi. per cy. ⁊ bal. in. l. si constante. §. si maritus. ff. solu. matrimo. ⁊ q̄ plene no. bar. in. l. post contractum. ff. de dona. ⁊ ēt aliquid per bar. hic tractantem quando presumatur dolus: dic vt hic per eum cum quo transeunt alij: et ex doctrina sua habes solutionem ad contrarium formatum per glo. de. l. dolo. cuꝫ simi. ⁊ dictis bar. addit pau. de cast. hic vnum: videlicet: ꝙ siquis pro firmo illud affirmauerit de quo nō erat certus presumitur dolose affirmasse si postea reperiatur illud nō esse verum: quia nō debet esse facilis ad temerariam assertionem. allegat. l. siquis affirmauerit. de actio. emptio. in prin. iuncta. l. iulianus. §. i. al's est ver. sed quid si ignorauit. ff. de actio. emp. quod est nota. si est veꝝ: ⁊ intellige vt proxime dicam. ¶ Adde aliud notabile ꝙ mendax in dubio nō presumitur eē ī dolo nisi mēdacium redundet ad vtilitatem suam. tex. est in. l. eleganter. §. si. cū. l. sequen. ff. eo. ⁊ est casus bene no. ſm bar. ibi. ⁊ ex hoc limitatur. precedēs dictum pau. de cast. nō videtur verum nec probatur ī d. l. iulia. immo cōtrarium ibi expresse firmat glo. in ver. indicationem. quam ibi sequitur bar. ⁊ communiter omnes. ⁊ respondet ibi glo. ad. d. l. siqs. ¶ Et que sit differentia inter dolum manifestum seu dolū presumptum qui appellatur culpa latior. vide plene per bar. in repetitione. l. quod nerua. circa. v. col. ff. deposi. ꝑ bal. in. l. pignus. infra de pigno. actio. ⁊ per Anto. de bu. in. c. secundo de consti. ¶ In glo. fi. in fine. Nota ſm Bal. ⁊ Saly. ex glo. quod si qs inuitat aliquem ad prandium ⁊ inebriat eum postea secum contrahit presumitur ille ductus dolo inebriātis ad contrahendum ⁊ dicit Ro. in. l. prima in ꝓn. ff. de verbo. obliga. istam glo. velle ꝙ contractus celebratus ab ebrio valꝫ: lꝫ ob. exceptio doli. certe ista gl. hic h̄ nō dicit ita large prout ipse accipit: sꝫ soluꝫ loquitur glo. quādo apparet ꝙ ille qui contraxit secum inebriauit eum. tn̄ ſm ro. glo. xxij. q. iiij. vnusqsqꝫ. dicit simpliciter contractum ebrij non valere[c]: et istud sequitur ibi Roma. per aliquas rationes quas per te videas. sed pro hoc allego tex. xv. questione prima sane. dum tex. dicit quod ebrij nesciunt quid loquantur: ⁊ per consequens equiparantur furiosis vel infantibus qui ꝯtrahere nequeūt. l. i. §. furiosus. ff. de actio. ⁊ oblig. ¶ Utrum aūt ebrius delinquēs teneat̄. vide per bartolum in. l. delinquunt. ff. de penis.

c ¶ Nō valet̄. ful. ꝯsi. lxx. in fi. vult ꝙ ꝯct[9] ei[9]q potatiōibus ⁊ ebrietatib[9] ⁊ adulationib[9] īduct[9] est ad vēdenduꝫ minori precio q̄ꝫ res valeat ipo iure declaret̄ nullus.

s **I maior.** Repudiatio hereditatis facta per dolum alterius ad quem deuoluta fuit hereditas non redditur propterea nulla. sed contra illum per actionem de dolo succurritur ad interesse. hoc dicit. ¶ No. ꝙ dixi in sūmario. ⁊ idē dicas eē in aditiōe h̄rditatis cui dol[9] alteri[9] cāꝫ dedit. l. fi. ff. eodē.

tur nulla talis alienatio sine decreto: vt no. Jac. de are. et bar. in. l. si ex legati. ff. de vb. ob. et Host. et alii in c. cōstitutus. de i inte. resti. qui iura indistincte dicūt talē alienationē rei minoris sine decreto factam esse nullā. l. non solum. et l. minorum. j. de pdiis mino. et istud est tenendū: lz glo. pe. in d. §. constitutus cōtrarium voluerit. ¶ Item no. q prodigus et adultus curatorem nō habens equiparantur. Ex quo infertur q sicut minor potest restitui in integrum, ppter lesionem datam q in contractu interuenit curator et ēt decretū iudicis. l. ii. j. si tutor vel cur. iuncta. l. si quidem. j. de prediis mino. Ita ēt poterit pdigus cui bonis interdictū esset[a]: et hoc tenuit bald. hic reprobata opi. odof. p no. p glo. in. l. ii. in v. agnati. j. de cur. fur. q vult q priuilegia ɔcessa minoribus extendantur ad furiosos et pdigos: et licz illa glo. iūcto tex. loquatur i furioso: tñ cōiter p illā gl. dr idē eē in pdigo: et ita illā glo. ad hoc p sing. alle. bal. in. c. i. de bñficio fratris. et imo. in. l. iperatores. ff. de re iudi. et ēt bar. facit istam extensionē. et no. bal. in. l. fi. in pn. j. in qbus causis i integ. rest. et. l. iubemus nulli. in. ii. col. de sac. san. ec. p q̄ eqparatione ē tex. in. l. iiii. in pnc. ff. de puile. cre. et. l. q neqz. et ibi no. Bal. ff. de rebus eo. et p Imo. in. l. si vo. §. de viro. ff. so. ma. dum tractat de extensione in exorbitantibus et q pdigus et furiosus possunt petere restitutionem in integrū sicut minores firmat bar. in. l. marcellus. post mediū. ff. de fideiusso. vbi pōderat de hoc esse ibi glo. et ēt no. bar. in. l. i. ff. de bo. pos. furio. et ifan. de la. et in. l. si infanti. post cy. j. de iure deli. et Jo. an. in addi. specu. sup rubri. de pscrip. et ibi ēt disputat an pscriptio. xxx. an. q̄ nō currit pupillo sed adulto. l. sicut. j. de psctip. xxx. an. currat pdigo et finaliter cōcludit q nō: qr pdigus magis eqparatur pupillo q̄ adulto. allegat hic no. p glo. et. l. fulcinius. §. adeo. ff. qnibus ex cau. in pos. ea. q reputo bene nota. ¶ In glo. in vb. pupillarē etatē. ibi nō valet etc. adde. l. obligari. in pn. de auc. tuto. et. l. iusiurā. q ex cōuentione. §. i. de iureiur. ¶ In glo. in ver. res. ibi hodie etc. nā olim reqrebatur decretū iudicis in rebus mobilibus que seruādo seruari possunt: vt. d. l. lex q̄ tutores. ¶ In glo. in ver. absimilis. ibi vt se nō obliget etc. et in hoc gl. male dicit q pdigus nō obligatur ēt naturaliter vt pbatur ēt in. l. is cui bonis. in pn. ff. de fideius. sed adultus curatorē habens obligatur naturaliter etiā si nō interueniat curator attento q ēt pupillus sine tutore naturaliter obligatur. l. i. in fi. ff. de noua. et ita in terminis nostris residet ibi bar. circa finē. vbi facit mentionē de his que no. hic cy. et per bal. in. l. potuit. in. iiii. q. j. de iure deli. eqparantur ergo q̄tum ad ciuilē obligationē nō q̄tuz ad naturalē pdigus et adultus curatorez habēs. ¶ In ea. ibi curatorē habēs similis est ppillo. fallit in casibus no. p gl. magistrā et p bar. in. l. i. §. fuit q̄sitū. ff. ad treb. ¶ In. e. ibi adultus testatur etc. et sic adultus habēs curatorē potest testari. rationē vide p bar. in. d. §. fuit quesitū. et p cy. et ray. hic. et etiā pōt donare cā mortis[b]: bm Balduz hic sub dubio forte bene facit lz nihil alleget. l. cū hic status. §. si miles. ff. de dona. inter vir. et. l. marcellus. in pn. ff. de dona. cau. mor. et an talis adultus faciēs testamentū possit in testamento executoribus dare licētiā vēdendi prediū sine decreto iudicis. vide bal. distinguentē. j. quādo decreto opus nō est. vbi dicit q iste passus nō tāgitur alibi. ¶ Et qd si adultus fuit dolo iductus ad testandū an succedētibus ab intestato in quorum pIudiciū fuerit factū testamētū succurri possit aliquo remedio. vide singu. p bal. in. l. si frater. j. q testa. facere pos. ¶ In ea. ibi nō pdigus etc. et circa hoc vide no. verbū. quod ponit bar. hic. et in. l. q habet. in pn. ff. de tute. et cū eo trāseūt omnes. differt ēt prodigus ab adulto: qr adultus habēs rem cōmunē cū alio potest puocari ad diuisionem. l. si pupillorum. ff. de rebus eorum. Secus in pdigo. l. ex castrēsi. in fine pncipii. ff. de castrēsi pec. et nō est alibi bm bal. in l. iubemus nulli. in fi. pme col. de sacrosan. ec. et ibi ēt ponit qd in furioso. ¶ In eadem ibi. §. fuit questitū. ratio est qr in restitutione hereditatis nō requiritur auctoritas curatoris: vt ibi no. glo. ex qua habes notabilem limitationem ad hanc. l. cuz glo. videlicet q adultus habēs curatorē nō equiparatur pupillo in his in quibus non est necessarium officium curatoris. Ad idem facit. l. in copulādis. j. de nup. plenius per bar. i. d. §. fuit questitū. ¶ Itē nō equiparatur pupillo adultus curatorem habens quando iurat in contractu. nam tunc validatur

contractus etiam sine curatore factus. vt in auc. sacramēta puberum. j. si aduer. vendi. secus in pupillo: vt in ver. puberuz. et secus in prodigo iurante: vt plene p bar. in. l. is cui bonis. in vltima questiōe. de verb. obli. de quo dic vt als ibi dixi. ¶ In eadem in fi. contrariū tenet glo. in. l. fi. j. si propter pub. pēsi. per illum textū et cum illa etiam concordare videtur gl. in. l. fi. j. de fideiusso. tuto. et conclude q aut loquimur in actu in quo requirebatur auctoritas iudicis et etiam tutoris vel curatoris et tunc defectus tutoris vel curatoris nō pōt p iudicē suppleri. d. l. fi. j. si propter publicas pensi. et ibi glo. facit. §. si pretor. hic allegatus in glo. et in hoc oēs conueniunt: sed in contrarium facit. l. bonorū. j. qui admitti. nam ibi non solum requirebatur auctoritas tutoris in bono. pos. agnoscēda: vt ibi. sed ēt iudex reqrebatur. l. i. §. decretalis. de succes. edic. et. l. fi. j. q admit. bal. hic rñdet q ibi fallit in actibus q principaliter ordinantur ad acquisitionē nō ad alienationē: ideo fortius ibi operatur decretū: lz illi acquisitioni quedā obligatio incidat: sed cōtra hanc respōsionē facit tex. insti. de auc. tuto. in pn. iūcto. §. neqz. Saly. hic aliter respondet ad. l. bonorū. s. que ibi loquitur quādo iure cōi reqrebatur decretum iudicis. sed materia nostra tractat d decreto iudicis quod reqratur in aliquo actu iure singulari puta ratione minoris etatis: et ista magis plz qr potentius operatur illud qd gerit de iure cōi q̄ de iure spāli. l. eius militis. §. militia missus. ff. de testa. mili. et in in auc. de nō alie. §. qr vero verisimile. Aut loquimur in actibus i quibus sufficiebat auctoritas tutoris vel curatoris. et tunc secundnm pet. Cynum Ray. Ja. bu. Bar. Rychar. et bar. de saly. et pau. de ca. i actibus necessariis: vt in actu recipiēde solutiōis quantitatis debite iudex supplere pōt defectū tutoris vel curatoris indistincte. allegant. l. ait pretor. §. permittitur. ff. de minori. Sed certe ille tex. nō probat hoc nisi quādo adultus careret curatore: quo casu licet iudex supplere posset iuxta. l. si infanti. in fi. j. de iure deli. tamē quādo habet tutorem vel curatorem qui presens sit nulla subest ratio quare eius defectū supplere debeat. d. l. si ifanti. a cōtrario sensu: et hoc tenet Fulgo. hic. et ita etiam videtur esse de mēte bal. in ɔclusione sua. ¶ In actibus aūt volūtariis distinguit Bar. Ang. et pau. de ca. hic q aut tutor absens est et pōt supplere iudex sicut si tutor et curator nullus eēt. ar. l. si lōgius. i pn. ff. d iudi. et. l. fi. vbi pupil. edu. de. aut pñs est: et tūc distinguit inter tutorem et curatorem. nā casu primo bm eos pōt iudex supplere: qr posset dare curatorem adulto habēti aliū curatorez l. ventri. de tutori. et curatori. da. ab his. ideo potest officium illius alterius curatoris sibiipsi assumere. secus in tutore. qr habenti tutorem regulariter tutor dari nō posset. l. lz. cū si. j. ex qui. cau. tuto. habēti tutor vel curator dari pos. Sed Saly. et Ful. hic reprehendūt hanc distinctionem per quam fit differentia inter tutorem et curatorem et eorum opi. mihi placet quia non est verum q curator possit dari habēti curatorē nisi cā cognita et sic ex cā. l. curatorē. j. qui dari tuto. et no. in. d. l. vētri. similiter hñti tutorē pōt ex cā iudex dare curatorē. l. curator. cuz ibi no. ff. de tuto. et curato. da. ab his. vnde illud quod tenet Bar. in tutore dicendū est ēt pcedere in curatore. Adde tñ q in iudiciis iudex nō pōt supplere defectū tutoris vel curatoris p id qd dixi. s. in pnci. allegādo. l. acta. et de hac materia ēt aliqd vide p bal. in. l. neqz in. iii. q. s. de pcur. et in. d. l. bonorum. i pn. l. ii. q. ¶ Et adde dū dixi. s. pdigū magis eqparari pupillo q̄ adulto: vt et tenuit Jo. an. in. d. rub. q illud est verum preterq̄ i delictis: vt declarat bal. in. l. potuit. i. iiii. q. j. de iure deli. et pz ex no. per bar. in. d. l. is cui bonis. dū alle. no. in. l. si qs in tantā. j. vnde vi.

a ¶ Interdictū eē. sz qd si ante interdictū ɔtrxisset an poterit petere resti. in integ. cius curator dico de notorio prodigo. ludo. ro. sing. suis dicit videri gl. i. l. pri p filio. ff. d mi no. sz dicit q nō facit vñ dicit ipe q si allegat iustā cāz debeat restitui als sec. pdigus furioso non eqparatur vt voluit ful. ɔsili. lxxx.

b ¶ Cā mortis vid q voluit lu. ro. ɔsi. cxcix. et ibi vid an sicut statutuz pōt habilitare pupilluz doli capacē ad testandū eodez mō possit habilitare furiosum.

+ Causa mortis vide [illegible] Jaso. in te. [illegible]

a ¶ Occultū. adde alex.ↄ̃si. xxiiij.ij.li. sed qd si malefici um sit tale qd̄ hēat tractum successiuū vt adulteriū3 an tp̄s sex mēsiū ēt currat. vid̄ ancha.ↄ̃si.iiij.

¶ In glo.fi.ibi cū sequit̄ traditio ⁊c̄. ¶ No.ex glo. ꝙ illa repudiatio trahit secū executionē ⁊ sic non ex pectat post se aliam traditionem pro executione sed statim a repudiante abdicat potestatem adeundi: ⁊ ideo sufficit aduersus repudiantem exceptio sicut di cimus in liberatiōe.l.i.§.si debitor.ff.vt in pos.leg. Et de veritate huius glo.⁊ eorum que no.hic Bar. scripsi plene in.l.sub pretextu.la prima.§.de transa. ibi tenui opi.bar.

o **Primum.** Hec actio debet ho die infra biennium moueri ⁊ terminari:al's ipso iure tollitur: ⁊ istud tempus absenti ⁊ etiam ignorāti currit. h.d. ¶ In tex.ibi didicisse.facit ẜm bal. hic iste tex.ꝙ si statutū dicat ꝙ de maleficijs nō possit cognosci post sex menses intelligi debet siue maleficium erat mani festū siue occultum[a]: q2 nō a die scientie sed a die de licti cōnumerat̄ tempus vt hic. Idē tenet hic Saly. qui signanter subdit ꝙ si statutum prohibet vltra di ctos.vj.menses cognosci ꝙ lis īcohata infra dictos sex menses debebit īfra idē tēpus terminari al's vltra dictos sex mēses cognosceret̄ ꝙ repugnaret statuto vt hic: ꝙ bene no.⁊ adde ꝙ de prima qōne disputa uit bar.⁊ indecisam reliquit in.l.fi.ff.si qs testamen to liber esse ius.fu.Ang.ibi tenet opi.quā tenet bal. hic.quia prescriptio currit ignorāti.l.si patrē.§.i.ff. queadmo.serui.ami.⁊.l.fi.in fi.j̄.de prescrip.lon.tē po.idem tenet bal.in.l.eū qui popularibus.ad fi.ff. de iureiurā. ¶ Uerum esttamen ꝙ vbi veniret impo nenda pena iudici nō inquirēti de maleficio infra di ctum tempus nō currit tēpus nisi a die scie ne igno ranti videat̄ pena imposita.tex.est no.in.l.i.⁊ ibi il lum ad hoc ponderat bar.j̄.de desertor.al's de exe cu.⁊ exacto.li.xij.⁊.l.annus.⁊ ibi bar.ff.de calū.⁊ l.semper.§.hoc interdictū.in ver.annus.⁊ hoc ibi no.Bar.ff.ꝙ vi aut clam.⁊ no.bar.in.d.l.fi.ff.si qs testamēto lib.⁊ bar.in.l.i.§.occisor.ff.ad sil.⁊ in.l. diuus.la.ij.in vlti.col.ff.de custo.reo.⁊ per bal.in.l. i.per illū tex.j̄.de priua.car.⁊ in.l.i.j̄.de falsa mone ta.⁊ in.l.i.j̄.de his q latro.in quibus locis bal.circa predicta aliqua not.addit.⁊ ang.in.l.si cū exceptio ne.§.in hac.ff.quod metus cā.⁊ in.l.genero.per il lū tex.ff.de infami.sed aduerte q2 bar.in.d.§.in po pularib᷒.in fi.videt̄ simpliciter tenere ꝙ tp̄s ꝑfixum a statuto ad cognoscendū de crimine nō currat nisi a die sciētie dato ꝙ nō tractet̄ de pena imposita vel nō imposita a statuto iudici nō cognoscenti seu inq renti infra tempus mouet̄ per.d.l.semper.§.hoc in terdictū.in ver.annus.⁊ idem tenet ange.in auc̄.de sanctis.epi.§.rapuerit.per illū tex.⁊ ang.in.l. gene ro.per.d.l.ann᷒.⁊ per.l.qnquaginta.⁊ ibi bar.j̄.de excus.tuto.⁊ idē tenet pe.de ancha.in repetitiōe.c. canonū statuta.in ꝟ.sed alibi querit bar.de ↄ̄sti.sed primā opi.puto veriorē: q2 regulariter omnes ꝑscri ptiones habēt tēpus ↄ̄tinuū:nisi ↄ̄trariū3 specialiter reperiatur statutū.vt no.gl.in rubrica de diuer.⁊ tē po.prescrip.⁊ ibi bar.⁊ glo.in.l.i.ad fi.eo.ti. per.l. nunꝗ.§.in vsucapionibus.ff.de vsuca.⁊ ibi bar.⁊ ꝑ pulchra ꝟba declarat bar.in.l.ꝗdiu.j̄.qui admit.⁊ ēt istā parte3 tenuit bal.in.d.l.genero.⁊ ro.in.d.§. occisorum.nisi ẜm eos tale statutū conditu3 esset ab episcopo comite vel marchione ⁊ nō a populo: quo casu statutū tanꝗ factū a magistratibus habet vim iuris ꝑtorij: vt declarat bar.in.d.l.stipulationū alie. in prin.cum cōcor.ff.de ver.ob.ideo tēpus prefixu3 a iure pretorio semper intelligitur esse vtile nō ↄ̄tinu um:vt est glo.nota.insti.de perpe.⁊ temp. actio.in ver.annum.⁊ no.bar.in dicta rubrica ideo nō currit ignoranti.ita loquitur tex.in.d.l.annus.⁊ in dicta.l. semper.cū simi. Tēpora ꝟo ↄ̄tinua currunt impedi to tam ꝓpter ignorantiam ꝙ ꝓpter absentiā ⁊ simi lia.vt hic.⁊.d.l.fi.de prescrip.lon.temp.cū si. ¶ Alias limita tiones ad istam conclusionē potes colligere ex no.per bal.in d.l.genero.⁊ per bal.in.c.fi.de ꝓhi.feu.ali.⁊ ideo ꝓ nunc re sideo:l3 passus habeat aliā materia3 in qua posset quis se late extendere. ¶ Et an dato ꝙ dictū tēpus currat ignorāti posset peti restitutio in integrū.vide Ang.in.d.l.fi.ff.si qs testa.lib. esse ius.fue.vbi notabiliter cōcludit ꝙ sic no.p.l.auxiliū.in ꝑn ci.ff.de mino. ¶ Circa predicta etiam vltimo adde ꝙ post di ctum tempus a statuto prefixum possit iudex ad condemna tionem procedere contra delinquente3 si delinquēs cōfiteatur delictum:vt multum singu.decidit bal.recte intuenti in.l.pro perandum in fine principij.j̄.de iudi.per rationem quam ibi vide per eum. ¶ In glo.dic vt dictum fuit in.l.nō possunt.§. eo. ¶ In glo.fi.in fi.dic ꝙ quedam est prescriptio que incipit currere ex tempore mortis illi᷒ q vsq3 in tēpus mortis fuit adi tus:vt liber.iuxta.l.ij.cū ibi no.j̄.ne de statu defunc.⁊ illa nō perpetuatur per litis cōtestatione3 factam intra quinquēniu3 a die mortis:sed debet finiri iudicium infra dictum tempus:⁊ de hac loquitur.d.l.ij.§.fi.ne de sta.defunct. Quedam est ꝑ scriptio que currit a tempore late sententie pro libertate:quia quis volēs dicere ꝙ sentētia lata fuit per collusionem nō audi tur post quinquennium a tempore sentētie:⁊ ista prescriptio perpetuatur cōtestatione:vt dicto.§.quinquennium. allega to in glo.

¶ De in integrum resti.mino. Rubrica.

i **Illud inspiciendū.** Minor lesus ī re nūciando querele inofficiosi testamēti tacite vl̄ expresse restituitur in integrum.hoc dicit. ¶ In tex.ibi nec ꝟ ꝑiudicio.s.quo ad effectum. ¶ In glo.pe.ibi vel.iij.hic magis cōmuniter tenetur ꝑcedēs etia3 potest sustineri prima tamē ab oībus reprehenditur quia cō uenit littere:l3 sit in se vera vt hic per barto.⁊ ẜm hāc scdam ⁊ tertiam solutionem colligitur ex tex.ꝙ permittēs labi tempus intra quod agere potest dicit̄ tacite renūciare iuri suo. Adde l.pe.ff.rem ra.ha.per quem tex.ita voluit glo.in.l. si ego. ad fi.de nego.ge.⁊ istud facit an in prescriptione dicat̄ adesse cō sensus illius cōtra quem prescribit̄.de quo per bar.in.l.fi.cir ca pe.col.j̄.in qbus cau.in integ.resti.nō est necessaria.⁊ in.l. fi.ff.rē ra.ha.cū cōcor.quas dedi in.l.traditionibus. vbi per Saly.§.de pac. In ea.in fi.istud est cōtra hāc.l.i.fi. ¶ In gl. fi.ex hac glo.colligit̄ ꝙ minor renūciās querele potest petere resti.in integrū absq3 eo ꝙ aliter probet de lesione ⁊ sic nō ha bet necesse probare hereditatem nō esse locupletem eoipso ꝙ iuri renūciat leditur.ita expresse per hāc.l.cōcludit hic bal.ꝙ est no.⁊ cum eo trāsit pau.de ca.ꝟ.⁊ i.l.si intra.⁊.l.si iudex. ff.de mino.ẜm eū.ꝙ no.ꝓ declaratiōe ⁊ limitatiōe.l.nā ⁊ po stea.§.si minor.ff.de iureiu. ¶ Extra glo.querit hic cy.an pu pillus vel adultus pacem facere possit de morte patris absq3 spe restitutionis in ītegrū:de quo dic vt hic per eū ⁊ per Bal. hic.⁊ in.l.pactū curatoris.§.de pac.⁊ ibi dixi. Alexander.

e **Si tempore.** Libertorū numerus nō supplet etatem quantu3 ad excludendum a restitutione in ītegr.hoc dicit.

s **Si curatorem.** Cōtractus celebrat᷒ ab adulto curatorem hn̄te sine illi᷒ auctoritate nō valet ipso iure:iō nō ē necessaria restitutio in integ.sed cū auctoritate illius valet me ro iure:tn̄ si lesus est restitutionē petere potest.ꝟ dicit lex ista melior de corpore iuris in suo casu. ¶ No.ꝙ adultus curato re carēs ꝙ ꝓ maiore habet̄ quo ad hoc vt valeāt gesta ab eo: ꝙ tamē fallit in iudicijs ꝙ snīa lata cōtra adultum indefensū curatore carentem est nulla sicut si curatorem haberet qui nō fuisset ī iudicio.ita no.gl.in.l.cū ⁊ minores.j̄.si aduersus re3 iudi.⁊ l3 gl.ibi dicat ꝙ tn̄ nulla est lex q̄ dicat hoc.attamē do cto.ibi dicūt ꝙ de ꝟ est tex.in.l.acta.in fi.ff.de re iudi.ꝺ quo dicet̄ in.l.cū ⁊ minores. ¶ Scđo fallit in actibus in quibus est necessariū decretum iudicis vt in alienatione rerum que ser uā do seruari possunt.na3 facta ab adulto curatore carēte reddi

a ¶ Etatẽ.de h͡ ꝑ bar.ɔſi.xliij incipiẽte ſer ſimon .ꝑ bal. ɔſil.cxxij. iiij. li.pau.d͛ caſt. ɔſi.cxl.bal.cõ ſi.cxliiij.i. li.⁊ an ſnia lata ſu ꝑ etate faciat ius q̄ ad oẽs. vide ꝑ ancha. ɔſi.cccvij.

b ¶ Intellect⁹ ſaly.tu confir ma q: regula ẽ ꝙ ꝓbatis hiſ q̄ reqrunt̃ ad natiuitatẽ ac tus vel alteri⁹ remedij ẽ fun data itẽtio ac toris vñ ñ h3 ipſe ꝓbare ꝙ actio ſua non ẽ ſublata pre ſcriptione im mo ſi aduerſa ri⁹ ꝑtẽdit eſſe ſublatã ꝑſcri ptionẽ d3 pro bare oĩa reqſi ta ad ꝑſcripti onẽ ɔplẽdam eẽ d͛curſa iur̃ l. cũ notiſſimi l.ſicut.l. oẽs. d͛ ꝑſcrip. lon. tẽpo.l.celſus ff.d͛ vſuca .ſic in caſu iſto q: ſatis ẽ ꝓbare minorẽ etatẽ ⁊ leſionẽ ex q. buſ ɔpetit mi hi reſtitutio q ergo vult di cer̃ tꝑa d͛cur ſa ꝓbet.⁊ hãc dicit do .ant. d͛ alex. eẽ vita tẽ a doc.male d͛claratã.

c ¶ De pñti dñum. vide alex.ɔſi.cxxx- vj.ij.lib.

d ¶ Proba- bit.ad d͛ alex. ɔſi.lxxxj.⁊ vi de in. l. i.ff.ſi cer. pet.

s **J minorem.** Qui petit reſtitutionem in integrũ ratione minoris etatis neceſſe hab3 etatem probare quam ille allegat. Aduerſarius vero qui vult ipſu3 excludere neceſſe habet probare ꝙ tempus petende reſtitutionis in integrum ſit finitu3 hoc dicit. ¶ No.prout colligit̃ ex ſũmario ꝙ quilibet allegãs etatem[a] debet illã probare ſi etas eſt fundamentũ intentionis ſue: vt hic. ⁊.l.cũ te.j̃.de ꝓba. Sed contra hoc fortiter facit quia fundamentũ intẽtionis actoris in caſu huius.l.eſt ꝓbare nõ ſolũ ꝙ eſſet minor tꝑe cõtractus: ſed etiã ꝙ tẽpore quo petit̃ reſtitutio ſit.j̃.xxix.annis etatis ſue.l.ſi.j̃.de tẽp. in integrũ reſti.pe.videtur ergo ꝙ onus probandi vtrũq3 ſibi incũbat: cuius cõtrarium dicit̃ hic. Sol⁹ Saly.hiſtã difficultatẽ tetigit ⁊ ſoluẽdo dicit ꝙ iſte tex.debet intelligi quãdo ex probatione quam fecit actor qui probauit ſe fuiſſe minore3 tempore contractus inferebatur nũc eum eſſe minorem. xxix.annis. vt ſi probauit ꝙ tempore contractus erat annorum xx.dũtaxat.⁊ ꝙ contractus fuit factus de tali anno: adeo ꝙ cõnumerando tempus apparet tunc eũ nõ exceſſiſſe annos.xxix.ſi ergo reus allegat cõtrarium illud ꝓbare debet vt hic. Secus ergo ſi actor ſimpliciter ꝓbaſſet ſe fuiſſe minorẽ tempore contractus ſed non quante etatis per predicta: ⁊ ex hoc multu3 declaratur ⁊ limitat̃ iſta.l.⁊ mihi placet iſte intellectus l3 glo.magna videat̃ ſentire ɔtrarium in pn.dũ dicit ſecundo ꝙ hoc probato hodie preſumit̃ eſſe.j̃.tempus reſtitutionis ⁊c̃.⁊ etiã in fi.dũ dicit ſi conſtat aliquãdo fuiſſe minorẽ vt ſuper ea dicã.nam ratio glo. nõ videt̃ bona per id qđ dicet̃ in ea.glo.in ver.ſ3 cũ aliquãdo fuit minor ⁊c̃. Et de modo ꝓbandi etate3 ⁊ cui incũbat vide late bar.in repetitiõe.l. de etate. ff.de mino.⁊ ꝑ Jo.an.in regula infantibus.in mercu.per bar.⁊ ang.in.d.l.cũ te.⁊ per bald.⁊ plenius Saly.hic.⁊ per bal.in R̃ica.j̃.de proba.in fi.⁊ in.l. neq3 natales.eo.ti.⁊ i.l.ñ ſolã.i vlt.col.⁊ in.l. teſtiũ in vlti.col.j̃.de teſti.⁊ in rubri.j̃.de fide inſtrũ.in.iiij. col.⁊ in.l.ij.de tempo.appel. ¶ Et adde ꝙ ꝓ opi. Saly.quã.s̃.tenui eſt tex.in.c.cõſtitutus.de reſt.in integ.vbi ꝓbat̃ ꝙ fundamentũ intentionis actoris de quo in petitione ſua mentionẽ facere debet ẽ ipa minor etas tempore contractus ⁊ leſio ac etiam ꝙ tẽpore petite reſtitutionis ſit.j̃.xxix.annos.⁊ iſta etia3 no.ibi Antonius de but.Sed Jmol.ibi.⁊ in.c.i.e. titu.tenet contrarium volens ꝙ iſta probatio ⁊ allegatio ꝙ ſit.j̃.xxix.annos non ſit fundamentũ intẽtionis actoris nec habeat neceſſe illud allegare: immo incumbat aduerſario ⁊ actor tm̃ habeat probare leſionem ⁊ minorem etatem tempore contractus ⁊ de hoc dicit eſſe tex. hic.⁊ ꝙ ita eſt de mente Jac. bu.⁊ bar.hic.⁊ reſpondet ad.d.c.cõſtitutus. ꝙ hic debet intelligi ꝙ actor ex abundãti allegat ſe eſſe.j̃. xxix.annum.vel ideo habuit neceſſe actor ibi allegare q: forte in libello fecerat mẽtionẽ ꝙ ipſe iam effectus erat maior: tamẽ omnes iſte videntur diuinationes: iõ ex ſupradictis magis placet mihi intellectus Saly.[b] ¶ In gl.magna ibi tractu temporis ⁊c̃. no. ergo in his que tractu temporis mutantur qui olim fuit talis nõ preſumitur nunc eſſe talis: vt in hac.l.in ꝑmo reſpõſo.⁊.l.cũ te.j̃.de probatio.⁊.l. ſpadonẽ. §.qui abſolutus.ff.de excuſa.tut.⁊ de materia vide per bar.in.l.ſi cui.§.hiſdem.ff.de accu.⁊ in.l.in cõfirmãdo.ff.de cõfirma.tuto.⁊ in.l. ſi prius. in.iij.q. ⁊.v.q.vltime partis.ff.de no.ope.nũcia.⁊ tangitur latius ꝑ bal.quã per aliquẽ in.l.ex perſona. poſt nicho.de mata.j̃.de ꝓba.⁊ in.l.ij.ad fi.j̃. quãdo prouo.⁊.l.nõ ignorabat.j̃.ad exhibẽ. ¶ In eadem ibi §.differentia ⁊c̃.vbi faciliter ⁊ ſolo animo perditur poſſeſſio.vnde l3 appareat ꝙ ego ante poſſedi.tamẽ ſi nego me nũc poſſidere nõ preſumitur me poſſidere cũ ſolo animo perdatur poſſeſſio.l.iij.§.in admittẽda.cũ ibi no.ff.de acquir.poſ. ¶ In eadem ibi tempore litis conteſta.⁊c̃.d.l.nõ ignorabat.ſm vnã lec.⁊ de materia plene in.d.l.ſiue poſſide. ⁊ in.d.l.nõ ignorabat.⁊ ꝑ Spe.⁊ Jo.an.i ti.de actio.⁊ petitio.§.ſequit̃.ṽſi.ſed nunquid.⁊ ver.ſ3 quid agitur.⁊ in titu. de probatio.§.i.verſi.ſed queritur.⁊ ꝑ Jo.an.in ti. de petiti. ⁊ poſ.§.i.ṽſicu.quid ſi peto.per Bar.in.l.celſus.in pen.col. ff.de vſuca.⁊ late per anto.de but.in.c.cũ ad ſedẽ.de reſtitu. ſpo. ¶ In ea.ibi.item indebita ⁊c̃.glo.male dicit vt hic ꝑ cy. ¶ In ea.ibi.j̃.de probatio.l.ſiue.requirit̃ tamẽ ꝙ ille qui fuit olim dominus alleget in libello ſe de preſenti dominum[c]: nec ſufficeret ꝙ ſimpliciter allegaret ſe fuiſſe dominũ etia3 ſi reus hoc confiteretur: vt eſt glo.reputata ſingularis in.l.certu3.in prin.in ṽ.confeſſus.⁊ ibi per barto.ff.de confeſſio.⁊ ꝑ bald. poſt cy.in.l. edita.in repetitione paduana.⁊ in.xvij.colũ.s̃. de edẽ.⁊ per cano.in.c.ij.de libel.ob.⁊ ꝑ bal.in.l.i.in. xxiiij. colũ.j̃.de ɔfeſ.⁊ ibi conatur illam glo.reprehendere: tamẽ cõmuniter approbatur intelligẽdo eam vt dixi.nã l3 aliquid de iure preſumatur: tamẽ oportet illud allegari.l.ſi adulteriũ cũ inceſtu.§.idem pollioni.ff.de adulte. ¶ In ea. ibi.l. agros. dic ꝙ ibi eſt ſpeciale in odium illius qui ꝑmittit agros deuenire deſertos: ⁊ fauore illius qui eos redegit ad culturã adeo ꝙ de fructibus poſſunt ſolui tributa. ¶ In ea.ibi probatiõe ⁊c̃.intellige ex probatione limitati temporis adeo ꝙ inferat̃ ꝙ tẽpore cõtractus fuit minor ⁊ etiam tũc tẽpore quo petitur reſtitutio vt dixi ſuper tex. Si eni3 intelligeret̃ glo. ſimpliciter prout ſonat ſequeret̃ ꝙ ad poſitione3 actoris ponẽtis ꝙ ipſe alĩs fuit.v.annoꝝ.⁊ reus reſpondẽdo cõfiteret̃ cu3 negare nõ poſſit preſumet̃ actorẽ non eſſe minorem ⁊ ſic nunq̄ oneraret̃ onere probãdi minorẽ etatem contra hãc.l.⁊.l.cum te.

m **Jnoribus.** Minor leſus reſtituitur ẽt ſi nõ dolo aduerſarij ſit leſuſ ſed ſui facilitate.itẽ reſtitutio in integ.poteſt implorari durãte minori etate nõ poſt.

s **J intra etatem.** Judicium reſtitutionis in integrum incohatum nõ extinguit̃ morte rei: ſed cõtinuatur cõtra heredẽ eius.hoc dicit. ¶ In glo.i.ibi nõ poteſt ⁊c̃.concordat glo.in.l.ſi iudex.ff.eo.fallit tamen ſi minor cum iuramẽto renũciaſſet reſtitutioni in integrũ: q: valeret renũciatio ꝑ auc̃.ſacramẽta.j̃.ſi aduerſus vẽditionem.

d **E tutela.** Minori qui aſſerit ſe maiore3 vt induceret aduerſarium ad trãſigẽdum nõ denegat̃ reſtitutio ſi aduerſarius ſciuit vel ſcire preſumat̃ eum fuiſſe minorem: ⁊ ſic eum mentiri ſm primũ intellectum glo. ¶ In tex.ibi ſanguinis proximitas.facit iſte tex.ſm Bar.ꝙ ſi teſtis depoſuit aliquẽ eſſe certe etatis ⁊ interrogat⁹ de cã ſciẽtie reſpondeat ſe ſcire quia ẽ patruus vel coniunctus ſuus probat ⁊ dicitur reddere ſufficiẽtẽ cauſam dicti ſui.faciũt iura allegata hic in glo.in ṽ.ignorare. Quod intellige ſane ſm bald.quando conſtaret teſtẽ eẽ longe maioris etatis q̄ illũ de cuius etate deponit adeo ꝙ ꝑ ſenſum corporis de etate illius cert⁹ eẽ potuerit prout loquit̃ iſta lex q̄ preſupponit ipſum fuiſſe tutorẽ: ⁊ declarat hic plenius bal.cũ quo tranſeũt Saly.⁊ Pau.de ca.in.l.i.ff.ſi cer.pe.⁊ bene l3 ipſemet bal.in.l.teſtium.in vltima col.j̃.de teſtibus.⁊ Salyc.in.l.ſi minorẽ.s̃.eo.teneant ſimpliciter idẽ quod bar. hic: ⁊ no.ẽt bar.in.l.de etate.in.ij.q.ff.de mino.⁊ ſimiliter ſi teſtis circa aliud factum coniũcti ſui teſtificatur ⁊ interrogat⁹ de cauſa ſcientie dixerit ſe ſcire probabit[d]: vt plene no. bar.in d.l.i.ſi cer.pe.⁊ in ſuo tractatu de teſte.⁊ ſequitur bal.in.l.i. in.vij.col.de ſeruis fugi.⁊ in auc̃.quas actiones.in fi.de ſacroſan.ec.⁊ Ange.in.§.hic nobis.in auc̃.de here.⁊ fal.⁊ Anto. de bu.in.c.litteris.de ꝓba.ꝑ illum tex. Sed cõtrarium tenet Bal.in.l.data opera in.xiij.col.j̃.qui accuſare.⁊ in repetitione.l.ij.in vltima charta.j̃.de reſcin.vend.quia probatio vt ſit plena debet eſſe concludens de neceſſitate.c.in preſentia de proba.ſed concorda opi.vt colligitur ex no.diſtinctione bal. in.l.cõuenticulam.de epi.⁊ cle.pro qua diſtin. bene facit no. per eundem in.l.quoniam ſororem.per illũ tex.j̃.de iur.delt.

⁊ in.l.i.in fi.per ibi no.per gl.j.de col.detegē.⁊ in.l.ticius.§.i. p illū tex.de li.⁊ po.¶ In gl.in ver.pbare ibi.l.cū donationis. Bar.hic ipugnat istā rūsionē.nā dicit ipse q illa prima sol. vr ɔcludere q lz quis regulariter nō possit allegare turpitudinem suā:tñ fallit qñ allat ɔ eum q turpitudinē participauit.sed hoc reprehēdit ipse p.d.l.trāsactiōe.in ver. magis secūdū verū intellectū gl.ideo tz sequentē solutionem ⁊ cum eo transit ange. Sed aduerte q: dici potest q hic minor nō fundabat principalem intentionem suam ⁊ libellum ex aliqua turpitudine sua.allegabat enim se minorem ⁊ restituendū ⁊ si ille excipiebat q liberauerat eum tanquā maior ⁊ q pbauerat se maiorez tunc replicabit adultus:quia probatio fuit falso facta per euz auunculo sciente q pbatiōes erant false:vnde erit tex.hic q qñ actor tractat de dāno vitādo potest in replicatiōe allegare turpitudinē contra eū qui sciens fuit ⁊ sic sibi non infertur dolus.d.l.cū donationis.seu contra eū qui dolum participauit[a].Ad idez ē tex. in.l.viro.secundū intellectū gl.ff.so.ma.⁊ ita est de mente Ja. bu.Bal.Fulgo.⁊ Pau.de ca.hic approbantiū istam solutionem.⁊ ita etiam istū tex.ad hoc allegauit Bar.in.l.iusiurandū quod ex cōuentiōe.§.fi.ff.de iureiur.secus si tractaret actor de lucro quia cōtra reū participantē non posset replicare de dolo. l.apud celsuz.§.marcellus.⁊ ibi plene per bar.ff.de doli exce. Si aūt non per nomen replicationis sed per nomen pricipalis petitionis se fundaret actor ex dolo suo:tūc indistincte nō audit ēt si aduersari⁹ participasset.d.l.transactione.secūdum barto. in.d.l.iusiurandū.⁊ ad hanc solutionē vide Bar.in. l. minor xxv.annis ex aspectu.ff.de mino.vbi idem tenet[b].¶ In ea.ibi vel tūc credit.hec vera tñ diuinat.ideo tene quod proxime dixi Ex ista sol.iuncto tex.in ver.falso.habes no.q verbū falso potest intelligi re ipsa absqz consilio seu proposito.qd̄ est no. pro testibus ⁊ etiā pro illis q aliter dicūt:tu falsum dicis.nā non infert q iste ex certa scientia ⁊ dolose loquat ⁊ ex illis verbis nō infertur iniuria.cum omne verbum non sit in se falsum ſm Saly. ⁊ vt est tex.lz ipse nō alleget in auc.de fide instr.in prin. ¶ Itē ex hac glo.no.ſm Bal.q responsio facta per verbū credo potest corrigi:nec dicet periurus si diuersis temporib⁹ per verbū credit respōdit diuersa. Tñ subdit bal.se putare q sit periur⁹ nisi alleget cām quare non credat aliter q̄ prius[c]:quia ex pma responsione erat acqsitū ius aduersario.allegat no.per gl.magistram in.l.ij.§.quod obseruari.j.de iura.calū.Idē tenet hic Salyce.q etiam intelligit q debeat iste probare illam causaz ex qua tenet contrariū.⁊ ita intelligit istam glo.Idem etiam dicit Pau.de cast.⁊ etiam Ro.in.l.qui bona.§.siquis stipulatur⁹. ff.de dam.infec.pro quo etiam allegant no.per Specu.in ti.de positionib⁹.§.fi.versi.item si ponens.facit quod no.gl.in.c.fi. in versi.ex cā.de iureiuran.in.vj.ita tz do.Dominicus in.c.i.de confes.in.vj.referens ita consuluisse Gas.de cal.consi.iiij.in rubrica de cōfes.⁊ allegat.l.ij.ff.qs ordo in bono.pos.serue.⁊ qd̄ no.spe.in ti.deposi.§.vj.ver.i.sed bal.in.l.i.in vltima colū. j. de confes.dixit q q heri dixit se vnum credere ⁊ hodie dicit se aliter credere non est periurus.allegat.d.l.q bona.§.si quis stipulaturus.⁊ idem per illū tex.dicit Cy.in.xj.col.in.d.§. q obseruari.⁊ idem dicit Arch.⁊ Jo.an.in.d.c.fi.de iureiuran.i vj. vbi dicūt:q si per verbum credo varijs modis respondetur diuersis temporibus non incurritur periuriū:q: hodie potest credere vnū ⁊ cras aliud.allegat.l.de etate.§.fi.ff.de iterroga. acti.⁊ hodie possū habere de aliquo bonā conscientiā ⁊ cras malam ex alio superuenienti.allegant.c.ex insinuatiōe de simo.⁊. c.vt circa.§.alioqn.de elec.in.vj.⁊.c.fraternitatis.in fi.de frigidis.⁊ sic nō reqrūt q fiat pbatio cause supueniētis.⁊ puto q sufficiat cū iuramento affirmare cām superuenisse quo ad euitādum crimen periurij:q: in his q̄ pendent ab animo prout ē credulitas stat solo iuramento.c.pastoralis.de excep.c.si nemo ɔ sen.excōmuni.facit qd̄ no.gl.in.l.si cui.§.hisdē.ff.de accusa.⁊ in.§.alie.insti.de acti.⁊ in periurium non incidit qs sine proposito ⁊ dolo.c.q̄to.de iureiurā.¶ Quantū aūt ad auferendum ius acquisitū parti ex prima responsione sto cū bal.hic:quia allegās errorez probare dz.iuxta.l.error.⁊.l.post diuisionē.ɔ.de iuris ⁊ fac.igno.Ad predicta ēt facit quod no. dixit bal.in.c. i.§.notandū.de notis feu.vbi dixit q testis qui dixit heri non credo.potest respōdere hodie se credere.⁊ q heri dixit nescio. potest dicere hodie se scire.nec erit falsus:quia possibili veritate in esse posita nulla sequit necessario falsitas:⁊ dicit q fuit de facto in ciuitate astēsi. p quo bene facit ista glo.licet ipse non alleget. ¶ In ea. ibi hic nō.hec diuinat iō tene precedētē.¶ In ea. ibi vel dic.ij.⁊c̄.hic ponitur.ij.lectura huius glo. q̄ etiam approbatur.¶ In ead.ibi si statutum esset i finibus.⁊ sic tenet glo.q pactum liberatoriū interpositum super actione bonefidei sit nullum ipso iure:quando dolus dedit causam.de quo dic vt dixi. ɔ.de transactio.l.sub prextu.la.i.⁊ sentit glo. q cū liberatio facta per acceptilationem trahat secuz executionem:quia ipso iure tollit omnem obligationez ⁊ perimit actionem ipso iure cūm habet vim solutionis ⁊ sic traditōis ei⁹ qd̄ dēbet.l.si ex plurib⁹.j.ɔ exceptio.⁊ instit.qbus mo.tol.ob.§.primo.ideo si nūc interuenit dolus habet locum actio de dolo sicut quando interuenit in contratu bonefidei:puta emptionis:⁊ traditio secuta est per quam liberat⁹ fuit venditor ab actione exempto:qua tenebatur ad tradendum.l.si fundum.⁊ ibi glo.fi.ff.de contrahen. emp.prout etiam fuit no.per gl.in.l.penulti.ɔ.titulo.i.sed quando interuenit solum pactum liberatorium ab actione bonefidei:aliud non trahit secum executionem:quia non tollit ciuilem obligationem nec perimit actionem lz producat exceptionem.l. si vnus.§.pactus.⁊ ibi plene per glo.magnam in versicu.versatur.ff.de pac. ideo creditori datur actio sua antiqua cum pactum sit nullum ipso iure quando non deuentum est ad executionem:nec est opus tunc agere actione de dolo.Sed aduerte ſm Bal. Saly.⁊ pau.de ca.hic q hoc dici non potest quando talis interuenerat dolus qui potest reddere actū nullum.q: dolus reddit actum bonefidei nullū tūc demum vnde dolus fuit causa illius actus vel contractus:⁊ sic dedit actui causam.l.eleganter in pn. ⁊ ibi no.ff.de dolo.sed hic iste dolus sola fuit causa q minor assereret se maiorem:ergo non debet reddere actum nullum:vt.d.l.eleganter.§.non solum. ¶ No.ex hac gl.vltra doc.q licet actio de dolo cesset vbi locum habere potest restitutio in integruz. l. diuus.de in integr.resti.⁊ no.hic glo. tamen secus est in replicatione doli concessa a iure cōmuni:quia illa non excluditur q̄uis possit esse cōsultum per restitutionem in integrum.vel dic q hic non erat necessaria restitutio postq̄ pactum liberatorium erat nullum ipso iure.vt dixi in.l.in cause la.ij.in prin.ff. de mino.⁊.l.iij.⁊ ibi gl.in ver.non oportet.ɔ. eod. ¶ Itē ex hac gl.habes vltra doc.no.q licet restitutio in integrum non cessat vbi non potest esse consultum per viam exceptionis:vt est glo.in.d.l.in cause in glo.ij.in fi.que est ad hoc singularis ſm imol.in. l.diuus.in.viij.col.ff.de re iudi.tamen secus est vbi potest esse consultum per replicationem vt hic i gl. Et adde ad istam partem glo.q si auunculus iste non fuisset in dolo quādo liberatio fuit facta pacto nudo:tunc posset minor agere antiqua actione ⁊ si auunculus excipiat de pacto non poterit minor replicare de lesione nisi primo impetret restitutionem in integrū.l.necnon.§.exemplo ⁊ ibi no.ff. ex qui. cau.maio.l.nam ⁊ postea.§.si minor.cum glo.ff. ɔ iureiuran.⁊ visum fuit in.l.si ex falsis.ɔ.de transac. ¶ In ea.ibi iudicis auctoritate.vult in effectu gl.q iste textus non procederet quando ille liberās fuisset pupillus ⁊ sine auctoritate alterius tutoris.aut etiam iudicis liberasset:quoniam liberatio esset ipso iure nulla:ideo non esset necessaria restitutio etiam si liberatio facta fuerit per acceptilationē prout fuit ɔ.distinctū per gl.¶ Ultimo adde predictis q etiā posset substineri quo ad euitandū periuriū opi.bal. ⁊ saly.hic.ɔ.relatā:quia cum mutatio animi non p̄

a ¶ Dolū pticipauit.an audiat minor q dixit se maiorē uide pau. de ca.ɔsi.cxlj pe.de anc.cōsi.ccxxvij.ro. cōsi.xij.ange. cōsi.clx.

b ¶ Idem tz. adde q idē sequit.d.ant.ɔ alex.q dicit se hūisse a dño suo.d.alexandro de imol.

c ¶ Aliter q̄z pri⁹.adde ange.cōsi.cclxxiiij.⁊ an testis ɔ credulitate pbet vide p eundē ɔsi.iiij. p fran.de are. ɔsi.lxiiij.xliiij ⁊.cliiij.

sũmatur.l.cum tacitum cum vul.ff.de proba.nõ dz stari solo iuramento asserentis animũ seu credulitatem mutasse: quia istud quod dicitur q in dependẽtibus ab animo stat solo iuramento: vt in iuribus.s̃ allegatis limitatur nisi presumptio sit cõtra iurantẽ[a] vt singulariter no.bar.in.l.inter omnes.§.recte.ff. de fur.⁊ cano.in.c.ij.de consti.ar.l.i.j̃.de sic.⁊.l. si non conuicij.j̃.de iniur.

m **Inoribus.** In omissis ex certa scientia vł sine mio: restituitur.h.d.ista lex.

m **Non videtur.** Minor lesus ñ sui facilitate: q: facit id quod diligens paterfa.faceret.nec etiam lesus dolo aduersarij sed casu fortuito non vr circunscript⁹.ideo non restituit in integrũ.h.d. ẽm exempla de qbus in glo.magna.in prin. Et ex hac lec.infert hic barto.q in libello restitutionis in integrũ agens narrare debet q est minor ⁊ lesus sui facilitate: eo q diligens paterfa.non ita fecisset. nam si in libello simpliciter narraret se minorem ⁊ lesum libellus non concluderet q agens deberet restitui: vt hic ⁊ in.§.item non restituit.cum si.alleg.in glo. idem tenet bal.hic qui limitat nisi in libello libellãs assereret se esse circũscriptum.q: illud verbuz circunscriptum est verbum ciuile includens lesionez sui facilitate vel dolo aduersarij vt est tex.hic maxime secundum vltimã expositionẽ gl.pro hoc etiã allego tex.in.l.q si minor.§.i.cum ibi no.ff.de mino.⁊.l. nam ⁊ postea.§.si minor.ff.de iureiur.⁊ subdit bal. hic q quando in libello actor dicit se circunscriptũ libellus cõcludit ad restitutionẽ in integrum vt dixi tamen q: est generalis cum possit cõcludere in duabus causis.s.facilitatis vel doli.ideo si petat reus libellum declarari erit declarandus.l.fi.cũ ibi no. j̃. de anna.excep.⁊ no.in.l.i.in pn.ff.de eden. Saly. hic finaliter fatet q si in libello actor simpliciter narrat se lesum potest peti declarari libellum velut generalem sed si non fuit petitum non vitiaret processus.⁊ ex probatis in causa comparebit an pro actore sit ferenda sententia vt q: probauit se lesum sui facilitate vel dolo aduersarij.nam tũc obtinebit alias ñ allegat no.in.d.l.fi.⁊ in.§.alie.in glo.mag.insti.de actio. Pau.de ca.etiam concludit q si nihil fuit oppositum contra libellum procedit iudicium ⁊ inspicientur probationes ex quibus intelliget declaratũ esse libellũ.ar.l.ij.j̃.de iudi. Sed si reus voluit a pnci.anteq̃ fierent ꝓbationes opponere de ineptitudine libelli fatet q potest opponere ⁊ etiam iudex ex suo officio potest illũ libellum tanquã ineptũ reijcere per.l.i.cũ ibi no.ff.de offõ asses.iunctis his que ibi no.bar.⁊ si opposita tali exceptione iudex ꝓcederet ad diffinitiuã nõ valeret.per no.per gl. reputatam singu.insti.de obli.ti.generali in pn.in ṽ. ij. in fi.que vult q sñia lata super inepto libello sit nulla.⁊ no.bal.in.l.actoris.de rebus credi.⁊ Anto. de bu.in.c.examinata de iudi. Bal.in.l.verũ.§.sciẽdũ.ff.de mino.per istum tex.cum seq.tenet idem q bar.hic ⁊ subdit reprobãdo vnã opi.quã sentit ibi glo.q nõ sufficit minorem simpliciter probare se lesum q: probatio dz de necessitate concludere.l.neqz natales.j̃.de proba.c.in p̃sentia.de proba.⁊ de mẽte Bar.in.d.§.sciendũ.⁊.l.minor aũt magistratus. eo.ti.vbi ẽt dicit q nõ requirit q specificet in libello in quo fuit cõmissus ille dol⁹ aduersarij vel facilitas minoris: vt ibi per eũ.⁊ per bal.ibidẽ. Sz Spe. in ti.de resti.ĩ integruz.§.qualiter.ver.sed nũqd minor petens ⁊c̃.dicit q satis est in libello narrare de lesiõe simpliciter nõ facta mẽtiõe de dolo vel facilitate p.l.minorib⁹ in integ.s̃.e.refert tñ Vbertũ d̃ bobio tenuisse c̃riũ per.l.ij.j̃.si sepius in iteg.resti.

postu.⁊ q: ĩ integr̃ resti.cõcedit cũ cause cognitiõe.l.oẽs.ff.e. Ant.de bu.i.c.i.⁊in.c.ꝯstitut⁹.ex eo.sequit simplr opi.bar.sz imol.dicit q cõis opi.vr ee c̃ bartolũ ex nota.p Spe.in loco p̃ allegato per.d.l.minoribus.⁊ per.l.nam ⁊ postea.§.si minor ⁊ plus sentit ipse p dicta iura q sufficiat simpliciter ꝓbari lesiõez q: presumptiue ꝯcludit libellus ⁊ probatio de lesione sui facilitate ⁊ satis est q libellus presumptiue concludat.l.oẽs.§. luti⁹ ⁊ ibi bar.ff.que in frau.cred.l.dolum.cum ibi no.s̃.de dolo.p hoc facit ẽm eũ in.d.c.ꝯstitutus q: qñ quis in ꝯctu asserit se tutorem vł illum actũ facere tutorio noĩe: vt no.in.l.sciẽdũ.§. tutores cũ simi.ff.qui satisd.cog.⁊ plene p bar.in.l.i.§.nũciatio. ff.de ope.no.nun.ita ⁊ minor eoipso q asserit se minorẽ ⁊ lesuz vr satis dicere q ex facilitate sue etatis fuit lesus.⁊ pro ista opi. optime facit qd̃ no.voluit Imo.i.c.fi.de lib.obla.⁊ bar.in.l.i.i principio.ff.de edẽ.vbi signanter dicunt q satis est exprimere in libello cãm dato q nõ exprimant sue q̃litates.vnde dicũt q si peto centum a monasterio que sibi mutuaui nõ habeo necesse dicere in libello q fuit ꝯuersum mutuũ in vtilitatẽ mõasterij q: dicendo mutuũ intelligit q bene valeat adeo q actionẽ ĩtẽtatã producat.⁊ sic pz q sit versum in vtilitatẽ ecclesie.iuxta.c. i.cũ ibi nota.de deposito in auc.hoc ius.cũ ibi no.de sa.san.eccle.ita ergo ⁊ in ꝓposito põt dici si ꝓcedit libellus gñalis sine expressione cause vt q: simpliciter dico minorẽ ⁊ restituendũ ñ expressa cã.s.q: suz lesus vt.d.l.fi.⁊ ibi no.j̃.de anna.exceptio. ⁊.c.abbate de reg.iur.in.vj.⁊ no.in.d.l.i.de eden.quanto magis dz procedere si exprimo cãm gñalem.s.q: sum lesus.arg.l. i.in prin.j̃.de rei vxo.actio.⁊ quod no.bar.in.l.i.in fi.prin.ff.d̃ eden.fateor q qñ istum libellũ vel aliũ libellũ gñalem reus nõ peteret declarari: sed opponat procedendũ non esse in cã eo q: obscurus est libellus tũc iudex nõ dz dicere libellum declarãdũ ex quo nõ petit sed dz libellũ reijcere.ita singulariter dixit Specula.in ti.de libel.ꝯcep.§.fin.ṽ.cãs.probatur in.c.fi.de libel. obla.⁊ ibi no.Ant.de bu.⁊ istud est q voluit sentire pau.d̃ ca. hic vt retuli supra.lz non ita bene declararet qd̃ tene mẽti vt tu sis cautus nõ petere q libellus gñalis declaret. sed opponere q nõ est sup eo ꝓcedendũ[b]. Inquantũ aũt Imo.dicit q satis est simpliciter probare lesionem non approbo.⁊ c̃rium tenet post glo.in.d.§.sciendũ.q: probatio dubia ⁊ nõ cõcludẽs interpretatur c̃ producentem.d.c.in presentia.libellus autẽ hũ interpretatur pro libellante.l.si quis intentione. de iudi. Nec ob.tex.in.d.l.minoribus.⁊ in.d.§.si minor.quia illa iura supplentur per.d.§.sciendum.cum sequen.vel per hanc.l.cum simi.vel dic q in.d.§.si minor probauit se circũscriptum quod importat dolum aduersarij vel facilitatem minoris. Predictis etiam adde id qd̃ singulariter voluit Anto.de bu.in.c.constitutus de religio.domi.videlicet q sufficit q minor petat rem quã vendidit sibi restitui quanuis nõ petat se restitui in integrũ aduersus contractum.⁊ sic non petat rescindi contrariã: ⁊ tunc ꝓcedet libellus q: petendo consequens.i.restitutionez rei videt tacite petere antecedens.i.restitutionẽ in integrũ aduersus cõtractum per id quod no.ibi ĩ gl.facit.l.illud de acquirẽ. here. Potest etiaz exemplificari ista.l.i eo qui absqz casu fortuito sensit damnum tñ vsus est iure cõi. Unde non restituit vt qñ fecit illud ad quod de iure cõi vel mũicipali tenebatur vt si statutum dicat q omnes cause inter coniunctos compromittantur. nam statutum ꝯprehendit minorẽ.l.sine herede.§.lutius. als est.l.tutorem.§.luti⁹.ff.de admi.tut.no.gl.in.l.ij.j̃.que sit lõ. consue. Certe licet compromittendo minor dicat ledi.l.si mior xxv.an.filio.§.i.ff.de mino.tamen non restituit q: vtit iure cõi quod ligat omnes in illo loco.ita loquit Bal.Saly.⁊ pau. de ca.hic quod est no. Idem etiam tenet Ange.in.l.plures in pñci.ff.de pac.vbi vult q tutor possit facere dictum compromissũ tanq̃ necessarium ⁊ sic potest remittere id quod deberet pupillo qñ remissio est necessaria vt ibi dr in prin.⁊ istud puto verum lz Bar.in ꝯsilio incipiente queritur an statutũ de compromisso ⁊ in consilio incipiente nunquid tutor tutorio nomine.cũ quo transit Pe.de an.in repetitione.c.canonum statuta. de cõsti. in versi.circa istos minores consuluit ⁊c̃.teneat contrarium per aliquas rões vt mihi vr satis debiles ⁊ maxime q: minor ledit compromittendo cum non possit appellare a sñia arbitri.d.l.si minor.§.i.⁊ ideo dicunt q statutum debet intelligi de habili

a Cõtra iurantẽ.optime facit q voluit ro.ꝯs.cclxxxj. vbi dicit q illud q dr q ignorãtia ꝓbat iuramẽto q illd̃ ẽ verz si ꝯcurrãt alia adminicula.

b Procedẽdũ.old.cõs.cviij.i fine tz q cãm restitutiõis debet allegar ĩ libello q: nõ ẽ bõa ꝯseq̃ntia ego sum minor ergo lesus q: potuit uti iure minoris.vñ dicit ipe cũ libell⁹ sit silogismus legitimz nõ ꝓcedit nisi ꝯphẽdat id ĩ quo fundat intẽtio petitoris. maxime ĩ integrũ restitutiõe.⁊ sic in alijs sentit q procederet libellus p̃sumptiue ꝯcludẽs ⁊ q mior debeat ꝯcluder ĩ libello se lesuz ⁊ sui facilitate voluit io.de anania cõsi.xlviij.

ad cōpromittēdū. l. vt gradatim. §. sed si lege. de mune. et honori. put plenius p bar. in dictis cōsilijs videre potes. Sed tu p superius dicta teneas primā opi. et ex dictis supra pz responsum ad. d. l. si minor. nam ibi de iure cōi quis non cogebatur ad cōpromittendū. secus propter statutum ergo minor non dz restitui vt hic. preterea a sñia arbitri de necessitate electi bene pōt appellari secundū magis cōem sñiam. l. fi. et ibi no. bar. j. de iudi. et. c. ab arbitris. ō offi. deleg. in. vj. al's dixi plene in Rubrica seu in. l. ff. solu. matri. et ita pro parte ista alias consului et obtinui i ciuitate Parme. ¶ Glo. magna hic refert quedā obscura verba que in voce declaraui. et qz nullam vel modicā hñt vtilitatē non scribam. ¶ Extra querit hic Cy. et ray. cui incumbat onus pbandi lesionē. vide per bar. in. l. i. j. si aduer. credi. et in. l. prediorum post glo. et ibi etiam per bal. j. de pdijs minorum. Alexā.

¶ De filiofamilias minore Rubrica.

f **Filiusfamilias.** Minor fideiubēs etiam pro parte restituitur in itegrū nisi successerit. h. d. ¶ In gl. i. ibi iure minoris cōtraxit. nam ibi minor se obligauit ideo non dz restitui aduersus suam obligatiōem. cum tantum ibi obligauerit dñm cuius procurator erat et si concedere ibi restitutio in integrū procuratori aduersus cōtractum non posset concedi quin prodesset dño qui erat maior sz hic poterat cōcedi restitutio fideiussori absqz eo q prodesset principali. l. antepe. ff. de mino. et hic adde bonam gl. in. l. iij. §. sed vtrū. in. ṽ. restitui poterit eo. ti. ¶ In gl. in ver. non successit ibi primo quia nō ē lesus etc. nam attento q filius posset conueniri ex persona patris tanquā heres quo casu nullā haberet restitutionem aduersus obligationem patris. ideo cum possit tanquā heres patris cogi ad soluendū irreuocabiliter non dicer lesus in sua obligatione inspecto effectu. intellige tñ semper nisi hereditatem patris que soluendo non eēt adiuisset cum beneficio inuentarij: vt declarat Bar. in. l. generaliter. ff. de fideiu. et dictum fuit in. l. debitori. s. de pac. ¶ In ea. ibi non lesus declara vt proxime dixi in precedēti. ¶ In ea. in fi. intentio plac. erat q cōcedere restitutio filio si pro modica pte erat heres cū remaneat lesio qz forte percepit ex hereditate minus q̄ sit illud in quo tenet. tñ glo. tz contrariū per istū tex. indistincte loquentē intellgas tamen q non pōt restitui. s. aduersus obligationem suā quātum est pro rata quote pro qua est institutus heres. s. pro residuo nulla subest ratio quare non possit cum non possit extingui obligatio nisi pro rata pro q̄ successit. l. si vxor cum si. j. de bo. aucto. iudi. pos. nec iure hereditario possit cōueīri nisi pro hereditaria portione.

f **Si frater tuus.** Filiusfamilias minor restituit aduersus mutuū nisi iussus patris interuenerit vel iuuetur p macedonianum. h. d. ¶ No. q tutus exceptione macedoniani nō pōt recurrer ad restitutionem in itegrū. et sic videtur hic tex. apertus contra glo. in. l. in cause. la. ij. in prin. ff. de mino. et cōtra gl. in fi. j. t. i. que vult q lz competere possit exceptio nō tamen p hoc cessat restitutio in integrum. ¶ Et pro opi. ista cōtra illas gl. vr esse tex. in simi. in. l. ij. §. ait pretor. ff. de mino. ad idē tex. in. d. l. in. cause. in ver. actio. pro hoc etiam bene facit gl. in. d. l. de tutela. s. de in integ. resti. vbi tutus auxilio replicatiōis excluditur a restitutiōe in integrū et tamē replicatio nihil aliud est q̄ exceptio. l. ij. ff. de excep. et ista. opi. vr verior quā et tenet hic Ray. quādo per exceptionē eque bene esset consultum sicut p restitutionem. Istaz opi. etiaz per istuz tex. sequit Pau. de ca. hic et bal. in. d. l. in cause. Cy. autez hoc nō decidit nec et saly. aliquid dare firmat. Bar. autez in. d. l. in cause. simpliciter transit cum glo. quam etiaz vt singularem sequit Imol. vt retuli in. d. l. de tutela. ¶ Itez no. q in mutuo facto filiofa. iussu patris denegat filio restitutio[a] in itegrum: vt hic. et. d. §. sed vtrū. ṽ. p inde. et rōnem specialitatis in mutuo vide ibi per glo. in ver. excepto. et per Cy. hic. ¶ In glo. i. ibi quod nō placet etc. qz glo. est intricata et male declarata. sic conclude q aut pater conueīt proprio nomine ex cōtractu filij ex quo tenet de peculio vel quod iussu. vel de in rem verso. et nō restituitur: vt. d. §. sed vtrum. aut filius conuenitur in casu in quo pater nō tenetur de peculio nisi lata cōtra filium sñia: vt puta ex delicto filij. l. quotiens. cū se. ff. de noxa. et tunc pater ante sñiam pōt etiam pro filio inuito petere restitutionem in integrum que proderit ipsi patri quia si filius fuisset cōdemnatus potuisset pater ō peculio conueniri et hic est casus in. d. l. patri. in pn. secūdum primā lecturā cōiter approbatam. et ratio differentie est p istū casum et precedentē quia difficilius infrigitur oblatio iam committenda. ar. l. patre furioso cū si. ff. de his qui sūt sui vel ali. iur. ¶ Aut cōuenitur pater vt legitimus defensor vel adminstrator et sic cōuenitur nomine filij et per consequens insolidum sicut tenet filius non autem conuenitur pater de peculio vel qō iussu. et tunc glo. tenet q inuito filio patri non detur restitutio in integrum. et puto verum et intelligas q nec inuito nec volēte filio isto casu daretur restitutio patri ad commodum patris: quia alias sequeretur q si conuenitur postea pater suo nomie de peculio pro eadem causa q sibi patri prodesset restitutio cōtra. d. §. sed vtrum. et istud videtur verum. licet glo. in. l. patri in. ij. lec. teneat contrarium. docto. hic cōiter transeunt cum ista glo. licet predicta nō declarāt ¶ In glo. in ver. nec contra senatusconsultum facit l. verum. §. item non restituitur. ff. de mino. et potest etiam respondere ad. d. l. de pupillo. q aut querit de beneficio macedoniano et illud cessat dummodo pecunia accepta fuerit mutuo in causam necessariā quicquid postea factum sit de pecunia: vt ibi in fi. Aut querimus de beneficio restitutionis in integrū et illud non cessat si postea pecunia perdita ē vt hic in fi. secus si casu fortuito sit amissa quoniam si mutuum fuit solenniter factum et ex causa necessaria nō restituetur. d. §. item non restituitur. et ad hoc vide Cy. et bar. in. l. fi. in pe. et vlt. q. s. ti. i.

¶ De fideiussoribus minorum Rubrica.

Postquam. Restitutio concessa minori nō pdest fideiussori ideo si fideiussor soluat vel ad soluendum condemnatus sit repetere potest a minore nisi mior aduersus fideiussorem restitutionem petat. h. d. ¶ Et rationem huius. l. vide in cause. la prima. in prin. l. de minor. Et limita hanc. l. primo nisi fideiussor succederet minori pro quo fideiussit. qz tunc ex persona minoris petere poterit restitutionem in integrum aduersus fideiussorem: vt est tex. i. l. stichum. §. qō vulgo. secunduz vnam lecturam. ff de solu. et non est alibi secundum By. et doc. ibi de cuius intellectu vide plene p bar. et alios. ¶ Et plus dicit valde singulariter Bar. et Imo. ibi istaz. l. limitari nisi qñ fideiussor conueniretur a creditore et minor qui est debitor principalis compareat ad fideiussoris defensionem. et ex propria persona excipiendo dicat peto fideiussorem restitui in integrū quod quidem facere poterit tanquam defensor necessarius et ad proprium commodum fideiussor erat habiturus regressuz ō eū. allegat. l. idemqz. §. gñaliter. ff. mandati. Sed raph. cu. ibi et Pau. de ca. tenent ōrium qz hec non est vera defensio spectans ad minorem nec sua interest cum nullo casu habiturus sit regressum fideiussor contra minorem cum minor aduersus fideiussorem restitui possit vt hic. et hoc est q tunc non considerauit bar. cuius opi. male potest ōfensari. reliqua que pertinent ad intellectū dicti. § quod vulgo. omitto quia longo sermone opus eēt. ¶ Ultimo no. q si minor vendit rem quanuis promittat seu teneatur non molestare emptorem nec rē euicere alias teneatur ad duplum nomine euictiōis si duplum promisit vel de iure cōi in aliquibus casi

a ¶ Restitutio. adde lud. ro. singulari. suis. vbi dicit qō nescit vñ hoc q cū filius sit magis pui legiatus i mutuo qz i alijs cōtctib' et sibi denegat restitutio cū satis sit q iussus patris priuet eū bñficio macedoniani. et q i priuato examie vnus scholaris fuit interrogatus et q ipe nec vnus ali' doctor sciuit responde re per la dio gratia.

refferet et sequitur dicta ... casso in le. si ... curatores ... iudicio ... potens

a ¶ Fisco. ad de alex. cõsi. cxlviij. q̃nto libro.
b ¶ Tãq̃ mixtũ. an appellatiõe simplicium veniat casus mixtus vide ang. cõsi. cxcviij. et cõsi. cclvj. p ludo. ro. cõsi. ccxiiij. vbi põit q̃ stãte statuto q̃ instrumẽta habeãt executionẽ paratã et vigore istri ob biti creditor possit capi. q̃ si istrm caret noĩe cesareo vel aliqua alia solẽnitate q̃ vigore illius instri debitor nõ poterit capi lz cõfessus fuerit debitũ put i istro cõtinetur. et sic iũcta mixtura cõfessiõis cũ instrumẽto statutũ nõ ob.
c ¶ Mixtuz dicit dñs iason cauẽdum q̃ destrueret tex. cano. cuz si videat qualiter possit dici mixtum iudicium cũ solũ agit ad remotionẽ nec nihil vẽit applicãdũ pti.
d ¶ Petitio sortis. sec° ẽ i solutiõe q̃ recipiẽdo sortẽ pĩudicat i accessorijs. l. fi. ff. de eo q̃ cer. loco iũcta di stin. bar. i. l. ij ff. si qs cau. sepius tñ calculata rõ super sorte nõ pĩudicat quo ad vsuras nisi sit iter cõiũctos ita tz ro. cõsi. cxliij.

bus de quibus in. l. emptori. §. i. ff. de euic. tamen si contraueniat de iure speciali. i. per restitutionem in integrum. fideiussor eius tenebitur vt hic. si autẽ veniret contra de iure cõi vt q̃ intentaret remediũ. l. de rescin. ven. quod quidem nõ conceditur speciali persone an tunc fideiussor teneatur bar. hic dubitat tamen doc. cõiter tenent q̃ sic per tex. ĩ. l. proxi. in fi. et in. l. exceptiones que psone. §. rei de excep. ¶ In glo. ij. ibi. consuetudo voluit allegare. l. si pignore. §. fi. ff. de pig. actio. ¶ In ea. ibi precium amisit &c. ad quod restituendum tenebitur minor venditor. et ad omne interesse emptori. l. super empti. et. l. seq. de euic. ĩ. nisi restituatur in integrum. ¶ In ea. in fi. ibi l. et si is. dic melius vt ibi p gl. et doc. i tertia solutiõe.

¶ De iudicijs Rubrica.

¶ In glo. rubrice potes vltra continuationẽ gl. aliter continuare vt hic per Cy. et Bar. in rubrica. s. de pac. ¶ Extra glo. queritur quid est iudicium. et põt diffiniri q̃ est actus legitimus trium personarum in iudicio contendentium. s. iudicis actoris et rei. c. forus §. in causa. de ver. sig. secundum Jo. mo. in rubrica extra eo. in. vj. et fuit de mente Azo. hic in summa. et idez Barto. in rubrica. ff. eo. tamẽ hec diffinitio nõ vr bona q̃ cum suo diffinito nõ cõuertit. l. i. §. dolo. ff. de dolo. et q̃ nõ cõuertat pz quia plerunq̃ iudiciũ dr licet non interueniat nisi iudex et reus vt in iudicio inquisitionis vt in. c. qualiter et q̃n. de accusa. et plene no. in. l. ij. §. publico. ff. de adulte. Unde secũdum do. Car. et imo. in rubrica extra eo. potest sic diffiniri. iudicium est inuestigatio quam secundum iuris ordinem per varios modos ad eliciendam veritatez et ad elicitã custodiendaz facit iudex. et isto modo accipitur in hac rubrica. et q̃ omnis diffinitio periculosa est: vt. l. omnis diffinitio. ff. de re. iur. et in hoc ẽt non consistit magna vtilitas ideo pertranseo.
¶ Multas alias significationes põt habere hec dictio iudicium: vt per glo. in. §. preterea: et. §. iudiciũ insti. qui. non est permis. fa. testa. et per glo. et imo. in rubrica. §. de publi. iudi. et per gl. in. c. iudicijs. de regu. iur. in. vj. et ibi plenius per io. an. in mercu. et io. mo. i rubrica ex. e. i. vj. p archy. lv. dis. pcepta. p bo sti. i sũma. de iudi. in pn. p cano. i rubrica. ex. e. i ãtiqs p Alb. de ro. i suo dictiõario i. v. iudiciũ. et accipiẽdo iudicium prout accipitur hic pro instantia seu ordinatione cause. l. properandum. §. i. et fere per totam illam. l. ĩ. eo. et no. glo. in. d. §. preterea. prout supra diffinitium est esset videndum quotuplex sit iudiciũ q̃ hic in rubrica dicitur de iudicijs et non de iudicio et dic q̃ est multiplex. quoddam criminale: vt q̃n pena etiam pecuniaria pro delicto venit applicanda fisco[a]. secus si pena ẽt ex delicto veniret applicanda parti vt est vera doctrina glo. in. l. pretor. in prin. ff. de sepul. vio. q̃ ad hoc singu. est ẽm imo. in Rubrica. §. de pub. iudi. Adde tamen similem in. l. j. et ibi hoc ponderat Saly. C. de sepul. vio. et aliam in. l. aut dãnũ. in pri. ff. de pe. Quoddã vo dr iudicium mixtũ vt habes meliorẽ tex. de iure hoc exẽplificantẽ in. c. tue. de procu. ẽm intellectũ ant. de bu. ibi iõ dr iudiciũ mixtũ q̃ ex illo iudicio accusatus cõseque bat cõmodũ pecuniariũ. s. lucrũ dotis pp adulteriũ de quo vxorez accusabat. iuxta. l. cõsensu. ĩ. de repu. et in hoc hz instar ciuilis iudicij. Itẽ hz istar criminalis q̃ petebat imponi pena separationis thori. Ex quo intellectu infero vnũ qõ ẽ no. et quotidianũ q̃ vbi pro delicto veniret de iure cõi iponẽda pena p parte applicãda fisco et pro parte parti tale iudiciũ diceret mixtum. et ideo si statutũ odiosum exorbitãs faceret mentionẽ de iudicio ciuili vel criminali non comprehenderet tale iudicium tanq̃ mixtum[b] quia

statutum exorbitans vel odiosum loquens in simplicibus non comprehendit mixtũ. l. vim passam. § . prescriptõe. ff. de adul. et no. in specie bar. in. l. certi cõditio. §. q̃m. ff. si cer. pe. et ang. i l. si ita scriptũ de lib. et post. qõ no. q̃ in proposito nõ inuenies hoc spãliter scriptum. vel ẽm imo. in. d. c. tue. non dicit ibi iudiciuz mixtũ pp illud lucrũ dotis q̃ ibi nõ dr q̃ ad tale lucrũ agere; sz iõ ẽm eũ dicitur mixtum q̃ pena ibi separationis thori cõcernit publicam vtilitatẽ sicut relique pene criminales. l. licitatio. §. qõ licite. ff. de publi. Nec etiam dr procedere ad instar ciuilis cause eo q̃ nõ cõcernit cõmodũ pecuniariũ. Ex quo intellectu infero q̃ vbicunq̃ pro crimine agit cõ tutorem vt tanquã suspectus remoueat seu cõ prelatũ vt pariter remoueatur pro crimine tale iudicium dicitur esse mixtum[c]. Equiparantur eni ista iudicio de quo tractatur in. d. c. tue. vt expresse no. Bar. in. l. si solũ. §. fi. per illũ tex. ff. de pcu. qõ no. pro statuto vt dixi. ¶ Itẽ quoddam iudicium dr esse ordinarium quoddã extraordinarium vt habes exemplũ p gl. ordinariã in. c. q̃m cõ. in ver. extraordiario iudicio. de pba. et in. c. dilecta. de sen. excõi. in. vj. et tex. cum gl. in. l. si filius. ff. si cer. pe. ¶ Item est quoddã iudicium summarium et quoddã plenariũ: vt in. c. sepe. de ver. sig. et in. cle. dispẽdiosam. de iudicijs. ¶ Itẽ ẽ quoddã iudicium incidens quoddam principale. Item quoddam vniuersale quoddam generale. de quibus plene per Spe. in ti. de iudicijs. §. i. et. ij.

Iudicio cepto. Per lit. ptes. factã super sorte ac etiã in parte vsurarũ quo ad reliquas vsuras iam discursas vel etiam discurrendas nõ pĩudicatur. h. d. ẽm vtranq̃ lectu. que ponitur in gl. in ver. vsurarum. ¶ No. ẽm lec. pmam positam i prin. d. glo. q̃ petitio sortis non preiudicat quo ad impediendum cursuz vsurarũ pẽdente iudicio. ¶ Secũdo no. q̃ petitio sortis[d] de per se non impedit quin nouo et separato iudicio possint peti vsure. Quod tamẽ sane intellige vbi finitum erat iam pmum iudicium per sententiam condemnatoriam. nam anq̃ finitum esset non posset accumulari secunduz iudiciũ in quo intẽtaretur actio ex stipulatu ad vsuras vel ad aliud accessorium: vt l. fundi. ff. de exceptio. et nõ est alibi ẽm Bald. in repetitione paduana. in. l. edita. in. xix. col. s. de eden. et per Bal. in. l. ex diuerso. §. i. in pri. ff. de rei ven. et est ratio q̃ vbi possibile est sup primo iudicio ferri sñiam absolutoriã que habeat parere exceptionez rei iudi. in secundo tunc semper cumulatio impedit. d. l. fundi. et. l. fundũ. eo. ti. et fuit visum post Bar. in. d. l. edita. ¶ Ex quo inferebat signanter sol° Ray. hic q̃ istud procederet q̃n reus in primo iudicio sortis negasset obligatonẽ contractaz. sed si confessus fuisset obligationem sortis precessisse sz diceret sortem nunc soluisse vel sibi factum esse pactuz de non petendo sortem secus foret. nã tũc bñ posset cumulari petitio vsurarũ pro eo tempore pro quo nõ appareret negatum sortẽ fuisse apud reum. q̃ absolutoria ferenda super iudicio sortis non pareret exceptionem rei iudicate super secundo iudicio cui nõ contradiceret suscepta confessiõe debitoris: quod est no. pro limitatione. d. l. fundi. et. l. fundus. et etiaz vr esse de mente Gui. de cu. hic. ¶ Secundo limita dictã cõclusionez et. d. l. fundi nisi pars cõ dictam cumulationem nihil opposuisset per ea q̃ no. bar. in. l. edita. in ver. qro qd si non sit oppositũ. ¶ Tertio limita ẽm Pe. Cy. et Ray. hic nisi cumulatio fieret cõditionaliter. vt q̃ diceret peto vsuras a te si ex primo iudicio apparebit te sortem debere. allegat. l. conductores. cum glo. ĩ. loca. Et glo. in. c. raynaldus in glo. que incipit sed nunquid de testa. Dicit tamen hic Saly. q̃ illud procedit forte quãdo ageretur conditione ex lege: vt. d. l. conductores. cum glo. secus si ex cõtractu vt in casu nostro. sed dic q̃ illa cumulatio conditionalis habet locum etiam quando agitur ex contractu: vt no. glo. mag. in. l. i. in princi. ff. de act. emp. et in. l. ij. §. item si in facto. in gl. i. ff. de verbo. obli. nec reddi potest bona ratio diuersitatis. ¶ Quarto limita vt per glo. pen. in. d. l. fundi. et ibi clarius per Bar. et ex predictis patet q̃ intelligendo hanc. l. q̃ vsure debeant peti post finito iudicio sortis. tunc habes hic tex. q̃ extincto principali non extinguitur accessorium pro quo competebat actio puta certi conditio ex stipulatione vsurarum. ad idem. l. si marito. §. fi. ff. so. ma. et. l. iij. §. si rem in glo. mag. ff. de lega. iij. secus si deberetur accessorium officio iudicis mercenario proue

vsure non promisse in cõtractibus bonefidei.l.i.§.i.de vsu. nã lata sñia super principali tñ extinguitur accessorium.l.iiij.ĵ.de posi.l.qui per collusionẽ.in fi.de act.emp.vbi autem accessorium peti posset offõ iudicis nobili:puta per restitutionem in integrum.tunc extincto pñcipali etiam per sñiam non extinguit accessorium vt est tex.no.in.l.fi.§.fi. cum gl.⁊ ibi bar.ff.de cõdi.inde.℄ Jtẽ si fuerit appellatũ a sñia lata sup pñcipali omis so offõ iudicis mercẽnario.nã iudex appellatõis poterit sup ip so accessorio pronũciare.c.i.ẽm intellectum hosti.de calum. facit.l.per hanc.ĵ.de tempo.appel.⁊.l.i.in fi.ff.ad turpil.℄ Jdẽ si pñcipale lite pendente fuit extinctum morte nõ per sñiã.nã tunc accessorium qđ veniebat officio iudicis mercẽnario nõ extinguet vt est tex.cum gl.in.l.vtiq3.ff.de rei vendi.que3 ad hoc p fin.allegat Jmo.in.d.l.athletas.§.fi.de aqua plu.arcẽ.℄ Jtẽ vbi per sñiam latam super pñcipali iudex seruasset sibi condẽnationem super accessorio quod veniebat officio iudicis mercenario.nam non periret accessorium.l.terminato.cum glo.⁊ ibi clarius Bar.ĵ.de fruc.⁊ lit.expen.p in terminis nostris no. spe. ⁊ Jo.an.in.ti.de allega.⁊ dispu.§.satis.ver.quid si de fructibus ⁊ per Ang.⁊ Jmo.in.l.paulus.la prima vbi de hoc alias dixi. ff.de re iudi.que omnia tene menti pro limitatione huius.l. ⁊. d.l.iiij.cum si .vide aliam limitationẽ per bal.in.d.l.iiij.℄ Jn glo.i.dic q tex.allegatus in glo.probat q lis dicitur incohoata per litis conte.⁊ hoc est clarum vt ibi.⁊.l.apertissimi.ĵ.e.⁊.l.i. ĵ.de plus pet.⁊ dixi in.l.causas.s.de transact.sed iudiciũ dicit incipere a citatione insti.de pena temere liti.§.fi.⁊ visũ fuit i rubrica.s.de in ius voc.tamẽ quo ad terminos.l.nostre saluo gl. q ratio dubitandi in hac.l.erat q per lit.cont.inducitur nouatio.vt in seq.glo.vnde per hoc videbat cessare cursus vsurarũ. l.nouatione.⁊.l.emptor.ff.de nouat.cuius contrarium hic dr secundum veram lec.nec ob.tex.in.d.l.nouatione.q illa lex p cedit in nouatione voluntaria que fit per stipulatione3 sed per litis conte.quam facit actor necessario vt suum consequatur nõ d3 effici deterior conditio sua.l.non solet.⁊.l.aliam.allegata in glo.se.℄ Jn glo.ij.in.fi.hec.ij.lec.q intelligat de vsuris iam decursis tempore principij litis est indubitabilis.Jte3 inquãtũ hec lectura innuit q lit.contes.inducat nouationem quo ad impediendũ cursum vsurarũ futurarũ non est bona per.d.l.non solẽt.⁊.d.l.aliam.ideo tene primã lecturam positam in prin. huius glo.q loquatur in vsuris que tempore lit.çte.nõdu3 sũt decurse.℄ Jn glo.in ver.deductũ.in prin.sentit hec glo.q nõ possit agere ad vsuras de furto:tamen alibi glo.communiter t3 contrarium dic vt per Bar.⁊ ibi plene dixi in.l.vbi autẽ.§. pe. ff.de ver.ob.℄ Jn ea.ibi sed io.in hoc cõmuniter tenet q vsure decurse pendente iudicio nõ possunt deduci officio iudicis mercẽnario in sñiam ferendam super principali.sed fit op9 separato iudicio.⁊ hanc opi.sequũtur omnes hic communiter.excepto Gui.de cu.qui tenebat opi.glo.tamen secundu3 doc.opi. io.est verior per tex.tum etia3 quia ibi ad aliquid quod occurrit pendente iudicio daf oblatio ⁊ actio tũc in eodem iudicio ñ potest illud deduci offõ iudicis mercẽnario.d.l.atheius.i fi.de aqua plu.ar.⁊.l.si quis nullũ.§.fi.de dam.infec.in fi.a contrario sensu.nec ob.§.item sciendum.allegatus in glo.quia respõde q ibi pro illis fructibus perceptis pendente iudicio nõ çpetebat actio sed veniebat officio iudicis mercenario.d.l.iiij.dpo si.⁊ declarat Bal.in.l.i.in fi.ĵ.de vsu.⁊ fruc.leg.reprobata gl. magna in.§.actionũ.insti.de actio.vel secundum bar.⁊ Ang. hic post antiquos dic q in.d.§.item sciendum.in.d.l.non solum allegata in glo.actionum.veniebat ex natura actionis proposite.nam de natura rei vendicationis est q res restituatur in eo casu in quo erat tpe lit.conte.l.post acceptum.ff.de rei ven. ⁊ similiter in casu.§.item sciendum.erat de natura illius actionis q venirent fruct9 officio iudicis mercẽnario:vt ibi.⁊.d. l. iiij.sed hic non veniebant vsure ex natura principalis actionis quia debebatur sors:⁊ sic non officio iudicis mercenario sed solum ex stipulatione vsurarũ.l.quanuis.ĵ.de vsu.⁊.l.i.cũ ibi no. ĵ.de condi.ind.⁊ cum bar.concordat Pe.Cy.Ray.Ja.bu.⁊ Fulgo.hic ⁊ procederet ista responsio bar. intelligendo istum tex.in sorte debita ex çtractu stricti iuris q de natura actõis stricti iuris non veniunt vsure tẽpore litis contest.l.quotiẽs.ĵ.d cõdi.ob tur.cau.⁊.d.l.i.⁊ ibi no.gl.in.l.in hac.de tritica.⁊ bar. in.l.iij.§.in hac.ff.cõmo.sed procederet in actione bone fidei de cuius natura est q veniant vsure a tẽpore more vt dixi.ideo secundum bal.⁊ saly.melior est rõ q officium iudicis mercenarium non presupponat obligationẽ.d.l.qui per collusionem.in fi.ergo cum hic essent per stipulationem promisse vsure ⁊ sic oriatur obligatio ⁊ actio ex stipulatione debet cessare officiũ iudicis mercennariũ.differt ergo sententia bal.⁊ Saly.a sententia aliorum quinimo secundum sententiam bal.idẽ erit in contractibus bonefidei ⁊ stricti iuris.secundũ opi.aliorum secus. tñ mihi magis placet opi.bar.⁊ sequatiũ de quorum mente est q aliud sit in contractibus bone fidei. ⁊ vt expresse declarat Jo.glosator ⁊ bene per superi9 dicta.nec mihi placet rõ saly.⁊ bal.se fundãtiu3 per d.l.qui per collusionem.q ratio eorum est contra. d.l.non solum.nam ibi competeret actio.l. aquilie. que presupponit obligationem que oritur ex dãno dato.l.ex maleficijs.in prin.de act.⁊ obli.⁊ tamẽ habet ẽt locum officium iudicis mercẽnariu3:q de natura principalis actionis idest rei vendicationis veniebat illud damnum vt probaui.s.ad idem quod no.glo.in.l.ex diuerso.in prin.⁊ bar.in fi.eiusdem. l.ff.de rei ven.vbi pro fructibus concurrit conditio sine causa ⁊ officiũ iudicis mercẽnariũ.nõ ob.l.q p collusionem.q fateor q vbi h3 locum officiũ iudicis mercẽnariũ ibi presupponit cessare obligationẽ vt ibi secus vbi h3 locũ ẽt actio:puta.l.aqlie q çcurrit actio orta ex obligatiõe cũ offõ iudicis mercenario:vt.d.l.nõ solũ.Et aduerte quia bar.h allegãdo d.l.si qs missum.§.fi.sentit q in casu illi9.l. non h3 locũ officiũ iudicis mercenariũ p dãno dato lite pẽdẽte.⁊ pbaf ibi a çrio sensu.⁊ ẽt tenuit ibi ia.de are. oldra.⁊ imo.s3 glo.ibi t3 çriu3 quã seqf ibi bar. ange.pau.de ca.⁊ ro.ibi q dato q iure actionis iducte a pretore possit peti dãnũ çtingẽs lite pẽdẽte.tñ ẽt posset peti offõ iudicis mercenario ⁊ hoc dicũt eẽ in pretorijs actionibus de quarũ natura est q venit ẽt damnũ cõtingẽs post lit.cõte.pro hoc dicit ro.eẽ casu3 i.l.si tertius.§.offm.ff.de aqua plu.arcẽ.⁊ ita teneo.Nec huic vltimo dicto ob.d.l.arbitrio.§. fi. q rñdeo vt p Bar.in.d.l.si qs missum.℄ Jn gl.fi. ibi scire debemus.dic vt melius habetur in.l.vbi autẽ.§.qui sortẽ.⁊ ibi per bar.e.ti.℄ Jn ea.ibi.l. aliã dic vt late p bar.ibi ⁊ p ang.hic maxime in repetitione.℄ Jn ea.ibi.l.solutionẽ.intellige volente creditore alias eo inuito nõ posset fieri h nouatio.l.si mandato meo ver.itẽ si.ff.mãdati.℄ Jn ea.ibi.l.nemo ⁊c.§.i.intellige tñ nisi reus haberet iustã cãm litigãdi q nõ tenef ius suum indiscussum relinquere.l.illud.ff.de peti.here.⁊ no.in.l.itẽ si verberatũ.§.fi.ff de rei vendi.℄ Jn ea.ibi.l.ne in arbitris idẽ t3 glo. in.l.nullũ.§.fi.de re iudi.s3 çriũ tenuit gl.pior in.l. nã ⁊ postea.§.fi.ff.de iureiu.⁊ pbaf in.l.s3 ⁊ si possessori.in fi.prin.ibi actionẽ in fi.eo.ti.⁊ istud cõiter tenetur.Nõ ob.l.in arbitris q fateor q ẽt oritur vtilis actio i rem ex sñia iudicis lata in reali sicut ex sententia arbitri:vt ibi coniũcta.l.i.ff.de arbi.pro hoc facit tex.in.d.l.s3 ⁊ si possessori.§.fi.in ver.vtilis cũ glo.⁊.l.si duo.§.iulianus eo.ti.vbi locũ h3 in iuramento.ergo idem in sñia que illi equiparatur.l. p9 rẽ.ff.de re iudi.l.actori.ĵ.de reb9 credi.⁊ ita tenuit imo.in.d.l.miles.licet predicta nõ alleget.⁊ ẽt ẽ de mente huius glo.s.q ex sententia iudicis lata in reali oriatur vtilis in rẽ ita etiam tenet Fran.tigri. hic licet barto.hic ⁊ Ange.in.d.l.miles.velint contrarium dum dicunt q ex sñia arbitri oriaf actio vtilis in rem ⁊ non ex sententia iudicis ⁊ nihil tamen p h allegant.Quare autem detur vtilis in rem non directa.dic q si agens fundat dominium suũ ex presumptione sententie h3 locum vtilis in rem.d.l.sed ⁊ si

℄ Sup accessorio.iquã tũ.d.iasõ hic dicit q iudex q taxauit expẽsas põt taxatiõe3 reuocare ad q idẽ t3 lud.cõsi.cclviij.i pn.itel ligendo tñ q eadẽ die reuocet nõ post si i totũ expirat offm quo ad principale vt idẽ voluit cõsi.ccclxij.emẽdare tñ iudex iterlocutoriã suam nõ põt vt dic anch. cõsi.clxxxij.

a ¶ Prosecutio. adde q voluit lud. roma. consi. cclxxj.
b ¶ Incidentis. adde ioan. de anania cons. xlviij. ro. cons. cccxxxiij.
c ¶ In arbitratorez lud. ro. consi. clxxiij tz q possit compromitti z ibi alle. pe. de ancha. i. d. consi. tn latius z p plura fundamenta consi. ccxcvj tenet q non possit compromitti z q arbitrator non possit cognoscere de vsuris tz ioan. de anania. consi. l. adb. consi. lxiiij.

possessori. §. fi. z ibi bar. sed si fundaret dominium suum ex vo dominio z de illo vellet vere probare posset agere directa actione i rem quia nihil repugnaret vt ibi per bar. ¶ In ea. ibi ver. quoqz pro hoc vide Cy. Bar. z bal. in. l. fi. j. de vsu. rei iudi. z no. in. l. eiudem ter. eo. ti. z in. l. i. j. si plures vna sen. z adde quod. j. proxime dicam. ¶ In ea. ibi sine cause cognitione. facit hec glo. q in executione sententie non requiratur citatio que requiritur vbi adhibetur cause cognitio. l. in cause. la prima. §. causa cognita. ff. de mino. Sz de hoc dic vt de hoc plene dixi post bar. in. l. a duo. §. si post venditionem. ff. de re iudi. ¶ In ea. ibi in fi. Cy. z Ang. hic in repetitione reprehendunt glo. quia immo poterit post sniam quilibet conueniri in solidum antiqua actione cum non sit sublata vt proxime dictum est post glo. z no. z in. d. l. i. j. si plures vna snia. qd sane intellige sz qd no. declarat ibi Ja. bu. vz nisi reus iterum conuentus antiqua actione opponeret exceptionem rei iudicate z offerret se paratum soluere quia tunc soluens potest se tueri tali exceptione quoniam condenatus soluens perinde habetur ac si per sententiam fuisset absolutus. l. si quis cuz totum versi. plane. z ibi no. bar. ff. de excep. rei iudi. z vna causa debet sufficere ad vnam cam terminandam z finiendam: quando transit in rez iudicatam. l. singularis. eo. ti. quod no. pro intellectu eorum que superius dixit glo. dum dixit q vet. actio durat z adde Bal. idem sentientem in. l. si depositam. j. depositi.

l **Licet.** Sententia generalis lata sup petitione generali restrigitur ope replicationis ad prosecuta tantum. h. d. ¶ Limita tamen nisi scieter actor sine iusta cam omisisset prosecutionem alicuius articuli seu capituli quia perinde esset quantum ad illud capitulum acsi super eo persecutio facta esset z sic sententia ad illd traheret. l. de rebus in fi. ff. de arbi. qui tex. etiam ad hoc est sing. secundum omnes hic. z no. bar. in. l. z eandem. §. actiones. circa. iij. colu. ff. de excep. rei iudi. z pro intellectu. d. l. de rebus in fi. vide. l. ij. cum ibi no. eo. ti. z quod no. ange. in. l. scire debem. in pri. ff. de ver. ob. z Bal. in. l. edita in repetitione paduana in. ix. col. ver. vi. oppo. z in. xxix. col. ver. nunc veniamus ad cumulationem necessariaz zc. s. de ede. ¶ Secundo limita hanc. l. procedere quando prosecutio non est facta in totum nec in parte super illa specie vel capitulo pro quo actor nunc post sententiam vult agere. nam potest vt hic secus si in aliqua parte illius capituli fuisset facta prosecutio lz non fuerat facta super toto. nam vltimus non poterit in aliquo conueniri vel agere iure coi nisi tanq minor peteret restitutionem in integrum vt est tex. no. dign. in. l. si minoris. z ibi ad illud ponderat bal. post gl. ff. de admi. tu. facit qd dica. j. prima fallentia. z quo modo accipiatur in proposito vnuz capitulum vide oino cy. in. l. si cum tibi. j. eo. ¶ Tertio fallit quo ad conexa illius super qua est facta psecutio[a]. na perinde in conexis obstabit snia absolutoria ac si sup his et fuisset facta psecutio vt est tex. sin. in. d. l. si cum tibi hm oes i aliis modis limita vt colligitur ex pulchre no. per bar. hic. ¶ In gl. i. ibi vel dic hec va. ¶ In gl. in. v. vtile ibi. l. sub pretextu la. ij. dic q ibi libellus prosecutio. z trasactio fuit generalis. Hic aut prosecutio fuit specialis. vel dic q aliud est in transactione q in snia z rationem ibi assignaui.

q **Quotiens.** Iudex q de ca status principaliter cognoscere non posset: tn pt incidenter. h dicit. ¶ Nota q id qd non lz directo cocedit in consequentia alterius permissi de quo articulo brocardico dic vt hic p Cy. cum quo simplr trasit saly. z fuit doctria bar. z Dy. in. l. i. in. prin. ff. de auc. tu. z illud qd dr hic in iudice hz locum in arbitro: vt est tex. no. in. l. cum pponas. hm vnum intellectum glo. de rebus credit. qd dicit Ange. hic esse sin. no. Ad de similem tex. in. l. fi. j. vbi z apud quem in integ. resti. i fi. pri. in verbo compromissarios. z. c. pen. de in integ. resti. ¶ Ite no. q qui est iudex cae principalis est iudex cae incidentis[b]. z silr qui est iudex cae pparantis ide dz esse iudex cae pparate. l. ordinarij. in. v. ab eode iudice. j. de rei vendi. z. l. minor in fi. pncipij. ff. de euic. Ex quo inferr q si qs dicturus 3ctu simulatu vel vsurariu petit absolutione a iurameto cora epo. z absolutus est de simulatione z vsuris aut alia simili causa habebit necesse agere coram eode episcopo secundum bal. in. d. l. ordinarij. in. i. col. quod est bene notandu secundum eum. Ad ide facit quod no. An. de bu. in. c. cu sit generale. in. iiij. col. de foro compe. quod singulariter limitat Pau. de ca. in cosilio. lxviij. quod icipit iuxta nomina visis z ponderatis omnibus. de quib. s. zc. vbi si per partem esset remissu z relaxatu iuramentu ipsi petenti absolutione iuxta. c. i. cu si. de sponsa. quia cum iuramentu remissuz non sit amplius iuramentum absolutio iudicis non cadit in eo. z esset potius absolutio facti q iuris. vnde non extenderet iurisditionem eius. allegat in ar. id quod no. in. l. si pr. j. ne de stat. defun. z in. c. i. si plures de of. dele. in. vi. q oia tene meti ppetuo q quotidiana. ¶ In gl. fi. ibi q sufficit ad libertate. q snia lata sup pncipali. i. sup hereditate restituenda actor pcesset pcedere nisi actor sit liber cu seru. nihil propriu habere possit nec et possit i iudicio ee: vt. l. seru. j. e. z h pbar et in. l. ij. i gl. ¶ In ea. ibi. l. ofensio libertatis zc. q snia lata 3 actore sup hereditate no icludit o necessitate q actor sit seru. ad h. l. pe. cu ibi no. ff. de his q sunt sui vel alie. iur. z de hoc vide plene post gl. per bar. in. l. i. de ordi. iud. ¶ Extra glo. inducit iste tex. per barto. ad questione an si cora iudice seculari incidat questio vsurarum vel matrimonij possit iudex secularis de tali incidenti cognoscere. dic vt hic p eu cuius opi. est magis cois cum eam sequantur plures z magne auctoritatis doc. quos recitaui in. l. ticia. ff. so. ma. z ibi ad hoc dedi aliquas notabiles limitatioes. z ideo hic no repeto vno excepto. s. q dato q de dicta causa vsuraria taq spirituali no possit copromitti in laycu arbitru p. c. cotingit. ex de arbi. z in specie no. Ant. de bu. z expressius imo. in. c. inotuit e. ti. tn i arbitratorem[c] poterit ppromitti vt per plura pcludit Pe. de anc. in cosi. lxxxiiij. qd icipit i christi noie. ista questio facit dubiu. c. ptingit i cosi. xxxi. z est de mete bal. in. c. i. de ptro. uesti. z p. d. c. cotingit. vr q no pcedat vnu q eleganter dixit bal. in. l. i. in. ix. col. in ver. lz nuqd arbitri copromissarij zc. j. de pfes. vbi querit an arbitri possint taliter qualiter o matrimonio incideter deducto in petitione hereditatis cognoscere z arguit pmo q no q arbitria sut redacta ad instar iudicior. l. i. ff. de arbi. ergo si iudex secularis no posset. c. tua. de ordi. cogni. z no. bar. h ita nec arbiter. 3riu dic se credere salua veritate q no taq iudices sz taq priuate psone pbationes illas incipiut z sic no derogant iurisditioni ecclesiastice: vt ibi p eu z dicit hoc ee nouum sup quo religt cogitandu. na 3 eu fortiter facit tex. in. d. c. ptigit. iuctis no. p do. i. d. c. inotuit. reliq dixi in. d. l. ticia.

s **Si cum tibi.** Sentetia lata super certa specie iudicij generalis nocet in omnib. eius accessorijs vel dependentibus licet sup eis no fuerit disceptatu. hoc dicit hm verum intellectum z vide que dixi in. l. lz. s. eodem.

a **Iudice.** Delegatus ab alio q a principe delegare non potest. d. h. ¶ No. q delegatus principis subdelegare pot qd est uerum secundum ia. bu. hic quo ad cas que sunt de sui natura delegabiles prout sut cause meri z mixti imperij. l. placet. j. de pena iudi. l. i. in prin. cu ibi no. ff. de offi. ei. cui man. est iurisdi. q non debet plus posse delegatus principis q ordinarius cui equiparatur vt hic iucta. l. more. ff. de iurisdi. om. iudi. Sed aduerte q 3rium hic tenuit glo. in. l. i. j. qui pro sua iurisdi. quam sequitur ibi Bar. Bal. z Ange. per illum tex. in fi. vbi nulla facta distinctione causaruz potest delegatus pricipis subdelegare. ¶ Ide etiam tenuit Gui. de cu. z bar. in. d. l. i. ff. de offi. eius cui ma. q satis est q ca ipsa per delegatione pncipis ceperit esse delegabilis ut hic semp maneat postea delegabilis. arg. l. pr. §. quum

decim. de le.iij.z idē tz ang.in consilio.cxcvj.qđ incipit cā accusationis zc.tñ Ja.de ra. Pe.Cy.Ray.Old.Mar.sil.Saly.z Fulgo.in.d.l.i.j.qui pro sua iurisditione.z Jo.an.in addi.spe.in ti.de iudice delegato.§.fin.ver.item qđ est delegat⁹ zc.tenet primā opi.q: si habens ordinariam potestatem a.l.nō pt tales causas delegare.d.l.placet.ergo idem in delegato a principe q est lex aīata:vt in aūt.de cōsulib⁹ in fi.z responde ad tex.in.d.l.i.j.qui pro sua iurisditione.q dz intelligi de causis delegatoribus.satis est enim q vnum specialiter conceditur a lege delegato principis.s.q ipse delegare possit causas delegabiles quod alius delegatus facere non potest.nec fuit intentio littere in dicta.l.i.aliquid speciale inducere ī delegato pricipis.Et ad §.quindeci responde secundū Ja.bu.z Saly.q phibitio nō erat facta indefinite quo ad res sed quo ad personas:q: psona erat ibi prohibita alienare non mirum si postea facta alienatōe semel in casu permisso alia persona dictam partem rei alienare potest q: alienans vltimus quantum ad illam partē nō erat prohibitus:sed in questione nostra indistincte prohibita erat delegatio causaꝝ meri imperij.Et pro ista opi.facit q: minus ꝯcedi tur delegato principis quantū ad subdelegandū quam conceditur ordinario volēti delegare:vt est tex.in auc.ad hec hic posita cum ibi no.Et istam opi.vr sequi bal.in.l.i.in fi.§.ne liceat poten.z de iure forte est verior quāuis Jmo.in.c.venerabilis.z in.c.fi.de offi.deleg.sequatur simpliciter opi.bar.hic.¶ Jtē fallit in delegato principis cuius esset electa industria z hoc apparet ex verbis delegatiōis.vel ex equalitate facti delegati q: subdelegare nō poterit.vt ē tex.melior de iure i.c.fi.vbi hoc plene declarat per glo.z doc.de offi.dele.Et similiter ibi habet q delegatus principis pōt subdelegare actū iurisditionalem nō aūt actum nudi ministerij.z q sint tales actus nudi ministerij habet in.l.i.in glo.j.e.ti.z ita teneas quanuis Ange.in auc.ad h j.e.dixerit q delegatus principis poterit subdelegare ēt si fuerit eius industria electa z de hoc dicit esse tex.singu.secundum eū in.d.cle.i.Et ideo dicit vidisse de facto dubitari.an si in litteris delegatorijs papa dixerit in quo tuam conscientiam oneramus.possit iudex subdelegare.z cōcludit q sic per.d.cle.i.vbi hoc non pbat.immo est contra textū in.d.c.fi.¶ Et inter cetera dicit Jmo.in.d.c.fi.q per illa verba tuam conscientiam oneramus putat eē electam industriam persone per no.in.c.statutum.§.assessorem de rescript.in.vj.quod no.q: talia verba quotidie apponūtur in lr̄is pape delegatorijs.¶ Jtē no.q delegatus ab alio q̄ a pncipe non potest subdelegare z rationem dicā cū gl.fallit in delegato proconsulis:vt hic in gl.z est ratio secūdum Bar.post gl.in.l.legatus.allegata in glo.q: est delegat⁹ in cōscientia legis.spālem eni ti.fecit.l.de legato pconsulis z d nullo alio vt in rubrica.ff.de offi.proconsu.z lega.z etiaz q: maioris est auctoritatis talis legatus q̄ alij.cum non possit reuocari inconsulto principe.l.solent.§.i.de offi.procon.secus in alijs delegatis.l.iudiciū soluitur.ff.de iudi.Aliā rationē hic vide p Bal.z Ange.in.l.cum pretor.§.i.ff.de iudi.z do.Abb.in.c.cum Bertoldus.d re iudi.qui ex hoc inferunt q idem erit in d legato cardinalium legatorum:q: cardinales legati equiparantur procōsulibus.c.ij.z ibi plene no.de offi.dele.in.vj.z hoc pcedit tenendo dictaz opi.q spāle sit in legato proconsulis put magis cōiter tenetur lz glo.variet in.d.l.legatus.¶ Jtem fallit in delegato ad vniuersitatem causarum:vt hic in gl.per.l.i.i fi.bm verum intellectum qui melius cōueīt littere.ff.quis.z a quo appel.z ita communiter tenetur quicquid dixerit Pe.hic z pbatur q: talis legatus ad vniuersitatem causarū habetur pro ordinario:vt no.glo.in.c.cum cām.in ver.delegatus a principe in fi.de appel.z glo.in.l.fi.j.eo.z est de mente gl.in.l.pomponius alias incipit vnus.ff.de re iudi.z ponit bal.in.l.si vt ppo nis la prima.j.de re iudica.¶ Quis autē dicat delegatus ad vniuersitatem causarum vide glo.mag.in prin.in dicta.l.i.ff.qs z a quo appel.z quod ibi bar.i fi.z late per Gui.de cu.hic z per bar.z Saly.hic z per Cy.z bal.in.l.solent.ff.de iurisd.om.iud.z licet ista sit communis conclusio q delegatus ad vniuersitatem causarum possit etiam subdelegare:vt etiam tenuit glo.in.c.super questionum.§.si vero.de offi.dele.tñ glo.ij.in.d.l.solent.tenuit contrarium z male vt ibi per barto.¶ Recipit tamen hec conclusio limitationem vnam notabilem quia veruz

est q potest subdelegare vnam causam.secus aūt si totam vniuersitatem causarum subdelegare vellet quia hoc non posset secundum hosti.in summa de offi.dele.§.quis possit.vt refert Ant.de.bu.in.d.§.si vero.qđ est menti tenendum,secundum Jmol.ibi pro hoc facit quia etiam ordinarius habet potestatem delegandi iuxta.l.more.ff.de iuris.om.iudi.nā potest omnem iurisditionem a se abdicare inconsulto pricipe.l.penul.z ibi no.ff.de offi.psidis.¶ Jtē fallit regula huius.l.quando delegans primus delegasset cum potestate subdelegandi:quia hoc facere potest:vt tenuit Cy.Ray.Gui.de cu.bal.Saly.Fulgo.hic z firmat glo.per plures rationes in.c.is cui.in gl.fina.de offi.dele.in.vj.z barto.in dicta.l.more.z moder.vt do.Abbas in dicto.c.cum Bertoldus.licet aliqui quos refert Jo.an.in dicto.c.is cui.in nouella teneant contrarium inter quos est Specu.in titu.de iudi.dele.§.ij.versi.sed nunquid subdelegatus.z pe.de bel.hic tamen magis communis opi.approbat opi.glo.in dicto.c.is cui.quā opi.etiam sensit glo.in dicta.l.solent.z ibi sequitur barto.nihilominus in puncto iuris videtur verior opi.spe.quam late confirmant do.Cardi.in dicto.c.i.in.xij.q.de offi.dele.z Jmo.in.c.super questionum.§.porro z.§.se.eo.ti.maxime per istam rationem vz q ea que conceduntur a.l.specialiter seu in priuilegium iudicibus ordinarijs non possunt per eos transferri in alios.l.i.in prin.secundum communem intellectum de officio eius cui zc.sed potestas delegandi specialiter conceditur a lege.d.l.more.z hic ergo talem potestatem non possunt demandare.z per hoc posset faciliter responderi ad omnia argumenta que adducuntur in contrarium:quia illa militant in his que mero iure communi conceduntur non autem specialiter seu in priuilegium.Et tenendo communem opi.limita illam procedere in ordinario delegante.secus in delegato principis subdelegante quia non potest subdelegato dare potestatem alteri subdelegandi.vt est gl.in dicto.§.porro in versi.transfert totam.quam ad hoc pro singulari allegat dominus Abbas in dicto.c.cum Bertoldus.z dicit q istud ab alio non ponderatur nec tangitur.Sed dic q immo idem tenuit Archi.in.c.quanuis.de offi.delega.in.vj.z Jo.an.in dicto.c.is cui.in nouella.vbi dicunt q nulli subdelegato potest dari talis potestas ne alias contingat istam subdelegationem ire in infinitum.infinitas enim est vitanda.l.fideicommissa.§.si quis.x.de le.iij.z.l.fin.C.de sa.san.ecclesijs.z ita soluatur glo.in dicto.§.porro.z magis placet iste intellectus ad illam glo.q̄ ille quem posuit dominus Abbas in dicto.c.cum Bertoldus vbi dicit q illa glo.procederet quando delegatus subdelegans cum dicta potestate aliquid sibiipsi reseruasset alias secus vt ibi per eum.¶ Jtē fallit regula huius.l.in delegato ad vnam causam volente vnum articulum tantum illius cause subdelegare.Sed contrariuz tenuit Pe.Cy.Ray.Gui.de cu.z saly.hic.z specu.in titu.de iudice delegato §.primo versicu.sed nunquid subdelegatus.z Cy.z Bal.in dicta.l.solent.z Jo.an.z communiter cano.in dicto.c.super questionum in versicu.nos autem.z in dicto.c.cum Bertoldus.quia si non potest totam causam delegare.ergo nec partem.argu.l.que de tota.in prin.ff.de rei ven.z pro hoc est tex.in dicto.c.cum causam quem ad hoc allegat specu.z melius probatur q̄ alibi in dicto.c.super questionum.versi.nos autem.in versi.iudex quicunqz zc.secundum imo.ibi.nā tex.ibi presupponit q delegatus ab inferiore a principe ad vnam cām pōt vnum articulum non iurisditionalē.s.nudi facti seu nude executionis delegare.¶ Dū aūt tex.loquit de dele

a ¶ Ulterius adde ꝙ idem tenet. d. ant. de alexā. ⁊. d. iason hic an iquātū dicit ꝙ indubio iudex d3 deferre appellatiōi ⁊ alle. spec. in ti. d appel. §. nunc dicam⁹ vñ. p̄rio adde ꝙ voluit ãch. cōsi. cxxxv. ⁊ an i dubio iudex debeat pnūciar appellationem desertam vide lud. ro. cōsi. cccccj.

b ¶ Judiciū Sed qd i oblato vel religioso vid fede. cōsi. cclxxxvij vbi pōit pulchrum casū.

gatione actus iurisditionalis non facit mentionem nisi de legato pape ⁊ non repetit verbum quicunq3 iudex ⁊ sic excepto actu nudi ministerij non potest alium actum subdelegare. ¶ Nudi autem ministerij dicuntur vt si iudex deleget examinationem testiū iuratorum iam coram eo parte citata. discussis etia3 ⁊ approbatis prius capitulis super quibus erant testes recipiendi: vt no. innocen. ⁊ io. an. in dicto. c. cum Bertoldus ⁊ istam opi. etiam sequitur glo. in. d. cle. i. in fin. Nec ob. tex. in. d. cle. i. quia loquitur in delegato pape. Nec ob. id quod dictum est de delegato ad vniuersitatem causarum: quia illud in eo est qui habet instar ordinarij cu3 presit territorio castri cuius cause vniuersaliter commisse sunt. nimiru3 si subdelegare potest sicut ordinarius per. d. l. more ¶ Utrum autem ordinarius possit committere examinationem testium. dic vt in auc. apud eloquentissimum de fide instru. ¶ Item fallit regula huius. l. in delegato coram quo lis fuit contestata. quia potest post litem contesta. subdelegare vt sensit glo. in dicta. l. legatus. ⁊. l. ⁊ quia. ff. de iurisdi. om. iudi. ⁊ in dicto. c. cum Bertoldus. sed glo. verior tenuit cōtrariu3 in dicto. c. cum causam. ⁊ in. c. i. de procura. in. vj. ⁊ esset contra regulam huius. l. ⁊ hoc esse verū probatur in. dicto. c. cum causam ponderādo alternatiuam vel: ibi positam. ⁊ attento ꝙ testes qui per iudicem delegatum ibi recipiebantur recipiuntur regulariter lite iam contestata. vt extra vt lite non contest. per totum. Nec ob. ratio quia mouebatur glo. contrarium tenens quia responde vt per barto. ⁊ omnes in dicta. l. more. ⁊ hic ⁊ in. d. l. i. ff. quis ⁊ a quo appel. ⁊ ista est conclusio communis. ¶ In gl. in versi. munere ex glo. collige rationem qua delegatus regulariter subdelegare non possit ⁊ ista3 gl. in. ij. expositiōe allegat io. an. in. d. c. is cui in nouella dicens per hanc glo. ꝙ ratio quare subdelegare non potest est quia delegatus post delegationem factam de necessitate habet iudicare vt hic no. Sed dic ꝙ magis vniuersalis ratio ē quia ille potest aliū iudicem delegare qui suo munere iudicandi fungit: vt. dicta. l. more. sed delegatus fungitur alieno munere iudicandi. d. l. ⁊ q: ⁊. l. si pretor. ff. de offi. eius cui mā. est iurisdi. Et hoc est ꝙ voluit hic dicere tex. cum hac glo. in prin. ⁊ ita tenet pe. cy. ⁊ bal. hic ⁊ moder. in. d. c. cum Bertoldus.

Alexander de imola.

a **D hec.** Ordinarius iudex cause principalis potest ipsam delegare reseruata sibi sententia: sed tūc oportet ꝙ coram eo lis contestet probationes producantur ⁊ per eu3 cunctis in fi. examinatis sentētia per eunde3 proferatur ⁊ delegatus ab eo reliqua expediet. Judex vero cause appellationis ⁊ etiam delegatus habens de iure potestatem omnia subdelegandi prout est delegatus principis non potest alteri delegare reseruata sibi snīa ⁊ cōtrafaciens punit. ¶ In tex. ibi publicis occupationibus. potest intelligi iste tex. in causis excedentibus summam. ccc. aureorum que non possunt delegari ab ordinario nisi propter impedimentum publice occupationis vt probat in. l. placet. secundum verum intellectum j. de peda. iudi. nam si vult ordinari⁹ in totum delegare nil sibi reseruando potest propter ipedimentū predictum absq3 eo ꝙ aliqua audiat de causa vt ibi Aut vult sibi reseruare sententiam. ⁊ tunc habet locum auc. ista quia debet ter audire vt hic. ⁊ ita exemplificat istum tex. Jaco. butri. hic ⁊ sequitur Bal. eum referens licet imperfecte. ¶ Not. ꝙ lis habet tres partes principium medium ⁊ finem. principiu3 est litis contestatio. Medium est circa conclusionem cāe. finis ē circa tp̄s snīe ferende. ⁊ ita istū tex. allegat bar. i. l. i. ff. de fur. ¶ Et p hoc decidit questionem notabilem quā ibi vide per eū ⁊ aliquid per eū in. l. iij. in fi. de temp. appel. ⁊ p bal. in Rica. ff. de rex. diui. in antepe. col. vbi querūt si statutu3 dicat ꝙ potestas teneat aliquid facere in prin. sui officij quomodo intelligatur principiū. ⁊ concludunt ꝙ intelligit de mense primo: vt ibi per eos. ¶ Item no. ꝙ delegatus a prīcipe de qua loquitur hic tex. circa finem. vt p3 in corpore. ⁊ hic in gl. minus potest ꝙ ordinarius. ⁊ licet alibi iura dicant ꝙ delegatus principis est maior in illa cā quā ordinari⁹. c. pastoralis §. i. de offi. ordi. c. sane. de offi. deleg. tamen debet intelligi quātum ad hoc vt aliquis ordinarius non possit se de illa causa intromittere. c. studuisti. de offi. dele. non autē ꝙ maiore3 habeat potestatem delegatus principis in illa cā ꝙ habeāt ordinarij in causis suis vt hic. ⁊ facit ad ea que dicta fuerūt super. l. prima in prin. vbi allegaui istū tex. ⁊ hoc no. pro intellectu. d. §. pastoralis. cū si. ¶ In glo. in ver. audiat. vera ⁊ communis est cōclusio ꝙ iudex ordinarius cāe appellationis si velit totam causam delegare nihil sibi reseruando potest ⁊ totum expedietur per delegatum sicut ⁊ posset ordinarius cause principalis per regulā. d. l. more. ⁊ est de mente gl. hic ⁊ in corpore. ⁊ no. glo. in. l. eos. in prin. in versicu. conueniat. j. de appel. Sed si iudex appellationis vult sibi reseruare sententiam ⁊ reliqua committere non potest de iure ciuili. vt hic. tamen Angel. hic dicit ꝙ immo iudex appellationis potest causam appellationis delegare reseruata sibi sententia quando est impeditus. ⁊ ita dicit tenere glo. no. in corpore. sed dic ꝙ glo. ibi in vltima opi. tenet contrariu3. ⁊ illam sequitur ibi Jaco. de bel. ⁊ bene per illum tex. Ratio autem differentie inter iudicem appellationis ⁊ cause principalis secundum quod sentit Guil. de cu. ⁊ salyce. hic est quia in causa appellationis tractatur de maiori preiudicio. nam sententia in causa appellationis tendit magis ad peremptionem ⁊ decisionem negocij ꝙ sententia cause principalis. attento ꝙ a sententia in causa appellationis potest contingere ꝙ vlterius non poterit appellari. vel semel tantū. iuxta id quod habetur in. l. i. ne lice. in vna eademq3 causa. iij. prouocare. aliam ratione3 hic vide per Cy. ⁊ aliam per Jacobum de bel. in corpore. Sed iure canonico quilibet qui habet potestatem in totum delegandi poterit vnam partem tantum sibi reseruare ⁊ reliqua delegare. nec erit necesse ꝙ coram delegante lis contestetur. c. super questionum. §. intentionis allegato in glo. ¶ Extra glo. adde ꝙ secundum Pe. Cy. ⁊ alios iste tex. non intelligitur in iudice q causam volebat expedire per delegatum. sed in eo qui volebat expedire per suos consiliarios quod exponitur non pro delegatis sed pro accessoribus. l. consiliarios. cum glo. s. de offi. asesso. nam isti consiliarij nullam habent ordinariam iurisditione3 a lege. sed tantum habent consulere: vt no. glo. ⁊ barto. in. l. i. in glo. fi. ff. de offi. asses. ⁊ barto. in. l. precipimus. §. i. j. de appellatio. facit. l. metum. la grande. §. sed ꝙ pretor. in versi. me assidente. ff. quod metus causa. nam in casu isto quando ordinarius iudex cause principalis puta impeditus propter publicas occupationes vult causam expediri per cōsiliarios reseruata sibi sententia hoc fieri potest secundum formam hic tradita3 ⁊ iste intellectus colligitur etiam ex tex. ⁊ rubrica: vnde hec auten. sumitur. tamen intellectus glo. secundum que3 sūmaui hāc litteram: potest etiam procedere secundum Jaco. butri. Fran. tigri. Ange. ⁊ Fulgo. hic. scilicet ꝙ loquatur in delegatis nedum in consiliarijs. tum propter idemptitatem rationis. tum quia tex. in. d. §. illud. circa prin. vñ h auc. sumit eqparat istos delegatos ⁊ ꝯsiliarios. ¶ Ultio tractat h Cy. ⁊ Ray. an delegatus possit hēre ꝯsiliarios. nā tex. hic in ver. vna cū ꝯsiliarijs. p̄suponit ꝙ sic. in ꝯtrariū vr tex. in auc. de iudi. §. i. dic vt hic per eos. ⁊ hoc est decisum in. c. statutum. §. assessorē. de rescriptis in. vj.

b **Eruus.** Cum seruis iudiciū[b] non consistit. h. d. ¶ Et potest ista lex itelligi secundum Ja. bu. etiam qñ seruus comparet tanquā procurator. etiam si ante litē contes. nō opponatur ⁊ in hoc ista lex fm hunc intellectum redditur singularis secundum Ange. dic vt per bar. in. l. l3. s. de procura.

c **Um debitoris.** Contra seruū detentatorē rei hypothecate nō pōt fūdari iudiciū ex psona domini sui dfūcti

sed herede vel alio non defendēte causam acto: per officiū iudicis in possessionē mittetur. hoc dicit. ¶ No. secundū Gui. de cu. et Bal. q contra hereditatem iacentē procedi pōt ad missionem in possessionem ex primo decreto. adde. l. si bona. et ibi no. bar. j. de bo. auc. iudi. pos. et in. l. iiij. §. pretor. ver. totiens. ff. de dam. infec. non autem potest perueniri ad scōȝ decretū: nisi prius daretur curato: hereditati iacenti. l. si diu. ff. ex q. cau. in pos. ea. et no. bar. in. l. si quis instituatur. in fi. per illū tex. ff. de hered. insti. et per bar. i Rubrica. j. de succes. edicto. et in vltia col. de milite vasallo qui contumax est. et in. l. fi. in princi. j. de testa. manu. quicquid dixerit ange. et Imo. i. l. ad diem. ff. de ver. ob. et in. l. si seruus hereditarius la. ij. ff. de stipu. seruo. et in. d. §. pretor. vbi simpliciter videntur velle q processus factus hereditate iacente nō valeat. sȝ dic imo valet quo ad primū decretū: vt dixi etiam si nullus sit datus curato:. ¶ Item no. q ad missionem in possessionem deuenitur officio iudicis. Sed an tale officium dicatur nobile vel mercenariū. vide subtiliter p Bar. in. l. iubere in vlti. col. ff. de iurisdi. om. iu. et p bal. in auc. ei q in. viij. col. j. de bo. au. iud. pos. et p imo. i. l. si finita. §. si plures i. xvij. col. de dam. infec. ¶ In glo. ij. ibi. l. creditores in fi. et sic p illā l. sent. t glo. q pignus cōuentionale possit concurrere cū pignore pto:io in eadem re idest cum pigno:e qd constituitur p missionem in possessione factā aucto:itate iudicis. iuxta. l. non est mirū. ff. de pig. ac. pro hoc ē tex. in. l. fundus quē de annuis le. Et istud est vtile quia in venditione pigno:is cōuentionalis tātum requiritur magna solēnitas. vt. l. fi. C. de iure dominij ipe. que non reperitur tradita in pigno:e p:eto:io seu iudiciali secūdum Ja. de are. et Cy. et Franci. tigri. hic fa. l. o:do. et. l. fi. j. de executione rei iudicate.

p **Placuit.** Equitas p:efertur rigo:i. hoc dicit. Et de materia vide plene per docto. post glo. in. c. fi. de transac. per Specu. in ti. de legato §. dispensatio. v. notandum. cū seq. et per oēs in. l. i. s. de legi. et aliquid per Cy. hic. ¶ Et eo:um dictis adde ad limitationeȝ huius. l. q ista. l. fallit vbi equitas scripta est cōtraria rigo:i scripto. et rigo: positus sit in. l. que sit posterio: eqtati scripte. nam rigo: pfertur tanquā co:rigens equitatem vt est glo. no. i. c. extirpāde. quā ad hoc ibi ponderant doc. de prebē. Et qd sit eqtas et quid rigo:. vide spe. i loco p:eal. et per bar. in. l. i. in fi. s. de legi. et aliquid per eundē. in. l. bona fides. ff. depo. et plenius p bal. post ia. de bel. in. c. i. §. ad hec. de pa. iur. fir. et aliqd per eūdem. in. l. si quis seruo. j. de fur. et in. l. in ementis. in. ij. questione de contrahen. emp. et facit ad questioneȝ statuto cauetur q in curia mercato:um iudicetur de equitate[a] omissis solennitatib[b] iuris quid istud impo:tet. de quo dic vt sing. per bar. i. l. si fideiusso:. §. quedam. et. l. quintus. ff. mandati. p bal. in. l. fi. §. p ea. j. mandati. et per saly. qui conco:dat cum his que no. bart. et bal. in dictis locis. Alexander.

i **Iudices.** In causis regulariter reqrit plene cause cognitio et plenaria p:obatio p:o veritate habenda. hoc dicit. vel secundum barto. In causis in quibus sententia parit plenum p:eiudicium reqritur plena cāe cognitio. et per consequens plenaria p:obatio. h. d. ¶ No. qd dixi i vltio sūmario ex quo infertur q vbi sentētia non affert plenum p:eiudicium. tunc non requiritur plena cognitio cause et per consequens plenaria p:obatio exemplum patet in. l. si quis a liberis. §. si parens. iuncto. §. meminisse de libe. agno. cum conco:dan. hic alle. in glo. et qualis p:obatio tunc requiratur in summarijs iudicijs. et an sufficiat iuramētum. et an tunc requiratur o:do iudiciarius. scilicet libellus et litis contestatio. et quot modis causa dicatur summaria. vide plenius q alibi per barto. in extrauaganti ad rep:imendū. in ver. sūmarie. et p eūdē. i. l. i. in fi. de p:eto. stipu. et. d. l. si quis a liberis. §. si quis ex his. et in. l. si cōstāte in p:ima questiōe p:ime partis so. ma. et. l. iiij. §. hoc autem. i. vij. q. de dam. infec. et in. l. si is a quo in prin. post glo. ff. vt in pos. lega. et in. l. j. per illum text. cū gl. j. quo. appella. per Specu. in titu. de offi. iudi. §. postremo in ver. si plane. et no. i cle. sepe. de v. sig. et per bal. l. ne quicquam. §. de plano. post bar. ibi. ff. d of. pconsul. et in. l. i. j. vt in pos. leg. et in. l. iij. §. sciendū. ff. ad exhiben. et post Ja. bu. hic et barto. ¶ Illud tamen semper menti teneas q in oī causa quantuncūqȝ summaria in qua non requiruntur plene p:obatiōes et plena cāe cognitio. tamen sē per requiritur q plene constet de mandato[b] comparentis. et q plene constet ipsum habere legitimaȝ personam[a] ad cōparendum: vt sing. no. bart. et Saly. in. l. ij. in fi. j. de edicto diui. per id quod no. gl. pe. i fin. vide per bal. in. l. iij. §. ibidem. ff. ad exhiben.

¶ Item no. ex tex. in versi. discutere q antequam perueniatur ad sententiam requiritur discussio veritatis. Ex quo infert Ange. hic q si iudex non visis actis p:onunciauit sententia eius dicitur iniqua: et iō hac ratione iuste ab ea appellatur. et p:esumitur iudicem non vidisse p:ocessum secundum eum si inter p:oductionem acto:um et sententiam fuit tam modicum interuallum q iudex non potuisset acta percunctari. et q isto casu iuste a tali sententia appelletur tenuit Innocen. secundū eū i. c. cum bertoldus. de re iudi. ad de q immo secundum barto. in. l. p:olatam. in fin. j. de senten. talis sententia dicitur nulla tanquam lata sine cause cognitione[c] et deliberatione que requiritur antequam iudex ferat sententiam. l. ex stipulatione. j. de sen. l. ij. in prin. et. j. de sen. ex periculo reci. et hic et no. in dicta. l. p:olatam. et d hoc dixi in. l. ij. vbi videas. s. de eden. ¶ In gl. fina. ibi sufficienter etc. l. eum quem temere. §. i. ff. de iudi. vbi habetur q super iure non super facto iudex referre potest causam ad superio:em. et si glosa tua hic aliter dicit male dicit. immo nec etiam super iur posset fieri relatio quādo ius esset clarum. licet iudex fingeret se dubitare: vt est tex. no. in. l. ij. in fi. s. de legi. et de materia quando possit fieri relatio. vide per glo. et doc. in. l. i. j. de relatio. et in. c. intimasti vbi omnino vide cano. extra de appellatio. et per Cy. et bald. in. d. l. ij. et ibi in materia aliqua elegantia tradunt et aliquid per Imo. i l. i. §. i. ff. de appella. vbi rep:ehendit glo. in. l. diuus in verbo cōsules. in fi. ff. de offi. p:esi. per. d. l. eū queȝ §. i. in ratione sui quam glo. rep:ehendit Ange. in dicta. l. eum quem. §. i. vbi est similis glo. ¶ Extra gl. querunt hic Cy. et Ray. an iudex dilationes legales abbreuiare possit de quo alias dixi in. l. ij. ff. de re iudica. ¶ Item querunt an post terminum[d] p:efixū a iudice ad p:obandum possunt fieri p:obationes. de quo alias dixi in. l. si insulam. ff. de verbo. obliga. et per bart. in. l. mancipio:um. cum conco:dan. ff. de opinione legata.

i **Iubemus.** Dicenti se allegare velle dantur tres dilationes successiue quibus elapsis iudex debet p:oferre sententiam legi et cōsuetudini confo:mem. hoc dicit. ¶ Nota secundum Jacobum butri. et bald. q licet dilatio statuta vni ex litigato:ibus intelligitur esse communis vtriqȝ. l. pendente. C. de tempo. in integrum restitu. tamen fallit nisi ille qui allegare vellet dilationem statutam aduersario esse communem prius renunciasset omnibus p:obationibus et allegationibus faciendis vt hic. ¶ Secundo not. q mensis legalis intelligitur esse. xxx. dierum de quo aliquid per Ange. hic. qui in effectu sequitur opinio. Joan. andr. quam etiam secutus est Barto. in. l. cum bissextus. ff. de verbo:uȝ significatio. et per Bal. et moder. in. l. de diuisione. vbi alias dixi. ff. solu. matrimo. ideo hic omitto.

¶ Tertio no. q iudex potest p:efigere terminuȝ ad allegationes in iure faciendas. tamen secunduȝ barto. et Bal. etiam post terminum audiretur volens allegare. quia per renunciationem vel lapsum termini non potest quis sibi p:eiudicare quo ad hoc vt ll. allegate locum non habeant. argumentum. l. nemo potest de leg. i. et. l. o:namento:um. ff. de aur.

a ¶ Eqtate. operatur vt possint rijceri excep. discussionis ḃm ludo. ro. cōsi. cclxvij.

b ¶ De mandato. adde an cha. cōsi. xxxv et alibi cōsi. clxvj. dicit q lȝ i sumarijs sufficiat qlis qr petitio tñ ds eē apta et concludere sicut libellus. et qsi cā dicatur sūmaria vide p alex. cōsi. l. ij. li. et cōsi. xlij. iiij. li.

c ¶ Cognitione. adde alex. cōsi. xviij. i. li. anch. cōsi. clxxviij. et cōsi. cclxvj. et cōsi. lxxxij. fulg. cōsi. clxv. pau. d ca. cōsi. clxxxviij.

d ¶ Post terminū. iqut tū. d. iason ḃ pº pau. d cas. dicit valde no. i pratica q qñ fiunt interrogato:ia circa merita cāe q ps ñ tenetur respōdere dic q lud. ro. cōsi. ccclxxiij. voluit q iudex ēt añ litē ɔte. ad istātiā ptis possit iterrogare reuȝ an scriptura pducta sit manu eius scripta vt illam recognoscat.

e ¶ Mensis. adde eūdē cōsi. xlij. iij. li.

a ¶ Allegationes in iure. s3. an de illis d3 dari copia iudici lu.ro.singularib⁹ suis fo.x. ⁊ ad materiā hui⁹. l. vide late p eū dē roma. ml'ta pulchra ei⁹ cōsi.clxxvj. l3 i rei veritate sint allegationes.

b ¶ Publicā vtilitatē ad de eūdē cōsi. lxiij.iij.li.

c ¶ Judicis officio. adde q̄ idem t3 lu.do.ro.cōsi.cc. ccxcvj.

⁊ arg.leg.nam etiam si nulla lex allegaretur deb3 iudex in iure supplere in Rubro ⁊ nigr.§.vt que desunt.⁊ ibi no. ¶ Unde prefigere terminum ad allegandum in iure vel renunciare allegationibus operabitur duo.primum si vlterius non expectetur ad allegandum nil iudici imputetur. ¶ Secundo operatur q̄ allegationes postea producēde non erunt registrande in actis nec trāsmittētur in actis ad superiorem vel consultorem ad quē causa referetur secundum Bal.hic.⁊ in.l.si.circa medium.ff.de ferijs. ⁊ secundū hoc debet intelligi dictum Inno.in.c. pastoralis de causa pos.dum dixit q̄ post conclusum in causa nihil iuris vel facti allegari pōt.⁊ sic vult bal. q̄ allegationes iuris producte in termino registrenť in actis.non tamē intelligas q̄ sicut omnia acta debent edi tanquam communia aduersario.l.i.§. edēda.ff.de eden.ita etiam copia allegationum d3 edi aduersario: quia illa que producuntur ad instructionem solius iudicis prout sunt allegationes⁹ in iure ⁊ interrogatoria facienda testibus non sunt edenda aduersario: vt no. Inno.in.c.per tuas.de testi. cum concordā.quas allegaui.in.l.ij.§.de eden. ¶ Dum tamen dictum est q̄ post terminum vel renunciationem admittitur volens allegare iura.limita nisi vellet allegare aliquam constitutionem extrauagantem q̄ illa est producenda in terminis ⁊ probanda quēadmodum ⁊ consuetudo nō notoria.nec de illa supplere debet Judex qui de ea probabilem dicitur habere ignorantiam.c.pastoralis.de fide instru.cū cō. cor.quas allegaui.in.l.i.in prin.§.vt que desunt aduo. ¶ Ultimo no.ex fine prout habetur i littera moribus ⁊ legibus consonantem ⁊c̄.secundum bald. ⁊ Saly.q̄ sicut iudex supplere debet de legib⁹.ita supplere debet id quod est de consuetudine.de quo dic vt dixi in.d.l.i.§.vt que desunt aduo.post bald.vbi hoc esset verum in consuetudine notoria,put ibi no. Bal.etiam in fi. ¶ In gl.i.ibi secūdū quosdam.idē tenet gl.magna in.§.quia vero multi.in auc̄.de e tes. ⁊ in auc̄.at qui semel in gl.pen.de proba.⁊ in auc̄. vt sine probi.matres debitrices ⁊ creditrices.§.fin. ⁊ ibi etiam mouetur ex eo q̄ talis renunciatio est cōtra publicam vtilitatem.⁊ pro ista opi.gl.in dictis locis se fundat per tex.i.d.§.quia vero.in ver.concluserunt exponendo vt ibi per glo.in ver. renunciauerint. Et secundum gl.hic istud procedit non solum in renunciatione testibus producendis facta.sed et in renunciatione producendorum instrumētorū.⁊ istā opi.sequitur Pe.hic.sed glo. in corpore vnde ista auc̄.sumitur.dicit istam opi.esse veram in testib⁹ sed non in istrumētis. Ja.de are. Cy.⁊ Jac.bu.hic simpliciter dicunt renunciationē valere per.d.c.de testibus.⁊.c.cum venissent.extra de testi.⁊ per.l.si qs iusiurandū.j.de rebus credi.vbi quis renūciauit iureiurando.quod est species probationis. ⁊ tamen ad illud non potest postea redire. ¶ Conclude primo q̄ inter testes ⁊ instrumenta non videtur differētia per.l.in exercendis.j.de fide instru.⁊ statim probabitur. ¶ Secundo ɔclude q̄ si ista renunciatio testibus fit i iudicio val3.ita loquitur textus in.d.c.de testi.⁊ in dicto.c.cum venissent.secundum Gui. de cu.barto.⁊ Ange.hic.⁊ idem in instrumentis.c. cū dilectus.de fide instru.facit.l.iij.j.de fide instrumē. ⁊ ad vtrunq3 dictum facit iste tex.in ver. allegationibus.quod importat aliud q̄ allegationes iuris: vt iā dicam.sed tunc quomodo respondebitur ad dictu3 §.quia vero Ja.de are Cy.⁊ bald.hic respondent q̄ ibi verbum excluserint.non debet exponi pro verbo renunciauerint.sed vltimam seu tertiam productionem regulariter permissam facient vt hic per eos Sed tu melius responde vt per bar.in.d.auc̄.at q semel.in ver.circa secundum.scilicet q̄ licet renunciatio teneat tamen non extenditur ad testes quos tempore renūciationis ignorauit posse producere.ita loquitur tex.in dicto. §.quia vero.vt patet ibi in verbo sed propter quod non valuit ⁊c̄.⁊ idem dicit Ange.in.§.quia vero.⁊ Imo.in.l. custodias. §.i.ff.de publi.iudi. vbi notanter subdit hoc esse verū.nisi apparet de mēte renūciātis fuisse renūciatū omnib⁹ testib⁹ quos sciret seu ignoraret posse producere facit.l.iure militari.de testa. mili.⁊ quod no.barto.in.l.sub pretextu.la.ij.j.de transa.quod no.pro limitatione dicti.§.quia vero. ¶ Aut renunciatio testibus producendis fit extra iudicium.⁊ hic est passus dubi⁹. nā secundum Guil.de cu.ray.barto.⁊ ange.hic non valet.⁊ ita intelligunt glo.in.d.auc̄.vt sine prohibitione ma.debit.⁊ credi. que nō est alibi secundum Ange.hic ⁊ bal.qui istam opi.refert sed nihil firmat. ¶ Que autem possit esse ratio differentie inter renunciationem iudicialem ⁊ extraiudicialem.dic secūdū ray. hic quia iuri de futuro renunciari non potest extra iudicium .l. si ita sit scriptum.§.si sub conditione.ff.de leg.ij.Sed in iudicio sic.l.i.⁊ ibi glo.ff.de cura. bo. dan. l. in plurium.cum glo. ff.de acquiren.heredita.⁊ sic intelligere oportet istam opi.quādo facultas probandi per testes cui renunciabatur extra iudicium non competebat tempore renunciationis vt sic antequam soluerem dixi q̄ solutionem nolebam posse probare per testes. sed certe ista nō fuit intētio glo.in dicta.auc̄.vt sine prohibitione.primo quia ista gl.⁊ etiam barto.⁊ sequaces hic loquuntur in pacto nedum in simplici renunciatione.sed certum est q̄ per pactum potest renunciari iuri de futuro.l.i.⁊ ibi no.§.de pact. preterea ratio illius glo.est quia renunciatio videtur esse contra publicam vtilitatem: vt ibi dicit glo.sed ista ratio impedit valere tam contractum q̄ renunciationem.l.ius publicū.ff.de pac. ⁊.c.si diligenti.de foro competenti.⁊ cum illa gl.in.d.auc̄. vt sine probi.transit simpliciter ia.de bel.ange.ibi ⁊ canō. in dicto.c.si diligenti ⁊ Angel.⁊ Pau.de castro.in.l.pactum inter heredem.ff.de pac.vbi dicunt gl.illam singu.⁊ idem t3 Pau. de ca.i.l.fi.d preto.stipu.spe.ṽo i ti.d instru.edi.§.fi.ṽ.l3 pōe q̄ i istrumēto.querēs an i istrumēto debiti possit debitor paciści q̄ nō possit ,pbare solutiōē3 nisi p istrumētū.refert opi.glo. i.d.auc̄.vt sine ,pbi.s.q̄ nō valeat ɔuētio.⁊ dicit spec.q̄ hoc tenet Hostien.in summa de renūci.§.q̄ possunt.ṽsi.sed quid de pacto.⁊ ita etiā dic tenere Azo.Ja.⁊ Bal.quia est cōtra publicam vtilitatē b pro quo facit fm Jo.an.tex.in.l.i.in prin.in ver. necessarius.ff.de testi.demū refert ipse Spe.q̄ Uber.de bobio tenuit ɔrium. ¶ Ultimo q̄ tertia est opi.quorundā tenentium q̄ cōuentio ipediat nouos testes produci.nisi qualitas testium puta legalissimorum suadeat q̄ admittātur.alle.in argumen. l.diui.ff.de lib.causa.⁊.l.fi.ff.de act.⁊ obliga.facit.l.si quis ex argentarijs.post prin.ff.de eden.⁊ dicit q̄ hoc est satis equum ⁊ dicit etiam Jo.an.ibi in addi.q̄ ita etiam sentit Albertus galeoti.⁊ dicit Anto.de bu.in.c.ij.in fi.de proba.q̄ istud satis potest esse verum de equitate canonica ne cōtingat contra iustitiā alterū cum aliena iactura locupletari.⁊ ex hoc multum limitať gl.in.d.auc̄.vt sine probi.Et subdit singul'r Spe.in.d.§.fin. ver.sed quid si debitor.q̄ si debitor iurauit se nō ,pbatu⁊ solutionē nisi per istrumentū incisū qd quāuis tale iuramentū ſuandū sit.c.si vero.de iurein.tū cōsiliū est q̄ ,pcuret testes recipi iudicis officio c.pro quo dicto ibi Jo.an.alle.in argu.c.ad nostrā el.ij.de iureiur.⁊ sequitur hoc dictum Imo.in.d.c.ij.d proba. dicens hoc esse bū no.pro extensione dicti.c.ad nostram cum loquatur in iuramento tamen prestito super vsuris ⁊ istud dictū refert etiam Lapus.in.d.c.quamuis de pactis.in.vj.quod est bene no.pro limitatione.d.gl. ¶ Bal.etiā in.d.l.custodias.§. i.querens an possit in cā pecuniaria renunciari productionib⁹ testium vel instrorū ponit tres opi.prima est q̄ sic.p regula3.l. penul.§.de pac.secunda q̄ possit renunciari in iudicio non ex vt no.guil.⁊ Bar.tertia q̄ n̄ valeat: q: v̄r renunciare defensioni que ē de iure naturali.i cle.pastoralis.de re iudi.qd fieri non potest.l.ius agnationis.ff.de pac.⁊ nihil approbat.Sed certe vt ēt dicit Imo.i.d.l.custodias.ista vltima opi.est ɔ tex.in.c.d testibus.cum si. ¶ Jo.de ligna.in.c.ij.de ,pba.tenebat valere pactū q̄ nō possit ,pbari solutio nisi p instrumētū.p.d.l.pe.§. de pac.⁊ q: ptes pñt agere vt in actu requirať scriptura.l.ɔct⁹ ⁊ ibi no.de fide instru.⁊ istam opi.sequitur imo.i.d.l. custodias

Nec ob. ſm eũ ꝙ iſtud pactum ſit ꝯ vtilitatem pu. q: vlla. l. nõ ꝓbatur. licet iura dicant ꝙ teſt um vſus eſt freques ⁊ neceſſariꝰ l. i. ff de teſtibus. ⁊ ꝙ probatio non eſt anguſtãda. l. qm̃. ſ. de he reticis. non tamen per hoc ſequit̃ ꝙ iſtud ſit publice vtilitatis. adeo ꝙ per pactum renunciari non poſſit. nam in ſimili tex. in l. i. in prin. ff. de appel. dicit ꝙ appellandi vſus eſt freques ⁊ ne ceſſarius. ⁊ tamen intelligit̃ niſi ꝑ pactũ iuri appellandi renun cie͂t. l. fi. ad fi. j. de tempo. appel. item ſi eſſet ꝯ publi. vtilitatem non deberet poſſe renunciari teſtibus. etiam in iudicio. cuius ꝯ rium e͂t ꝓbatum eſt. ſ. vnde concludendũ eſt valere pactum ꝑ alle. ſ. pro iſta opi. ⁊ preſertim cũ ꝑ teſtiũ facilitate͂ multa verita ti ꝯria geranť: vt dicit tex. in. l. teſtiũ. in ꝑn. ff. de teſtibus. renun ciatio vero ſimplex extiudicialis non valeret qñ renunciareť fa cultati probandi per teſtes que adhuc non cõpetebat: q: ius ꝺ futuro ſimplici renunciatione tali tolli non põt vt dictum eſt. Nec predictis ob. tex. in. l. fi. j. ſi cer. pe. in ver. cõmuni vtilitati per que͂ tex. ibi dicit no Bal. ꝙ ſolennitas probatoria eſt indu cta ꝑꝑ publica͂ vtilitatem. ideo ꝑtes non pñt illi renunciare ſm eum: q: dico ꝙ vbi. l. dat pro forma ꝙ probatio tantummodo poſſit fieri per ſcriptura͂ tot teſtibꝰ roborata͂. tunc loquiť tex. d. l. fi. ⁊ id quod no. Bal. ſ. ꝙ non valeret cõuentio vel renuncia tio illi ꝯrio: ſed iſtud non erit in qõne noſtra. ¶ Saly. hic tenet opi. quaꝫ tenuit ⁊ ſubdit ꝙ ſi fieret pactũ ꝙ ſolutio debiti nul la ſpecie ꝓbationis probari poſſit nõ valeret: q: inuitaret credi torem ad deliquendũ ideſt ad negandũ. ar. l. ſi vnus. §. illõ. ff. de pac. ⁊ dicereť hec conuentio ꝯ publica͂ vtilitatem ⁊ ꝯ bonos mores ſm euꝫ nil allegante͂. Sed tu dic ꝙ ꝯrium vr̃ vitas ꝑ ea que late no. Dy. ⁊ Bar. in. l. fi. ff. de preto. ſtipu. vbi ꝑ plura cõ cludunt valere cõue͂tione͂ ꝑ qua͂ debitor ꝓmiſit ſtare dicto cre ditorisᵃ. Aliis modis põt limitari dicta concluſio vt colligit̃ ex dictis Spe. ſ. relatis. ¶ Subdebat etia͂ hic no. ray. ꝙ ſi qs ſim pliciter renunciauit allegationibus in iudicio non intelligit̃ re nũciaſſe probationibꝰ fact: ſed allegationibus iuris ꝑ iſtuꝫ tex. quod eſt no. tñ in ꝯrium videť tex. in. l. conſentaneum. j. quõ ⁊ qñ iudex. ⁊ ibi no. Bar. in vltima col. vbi dicit ꝙ appellatiõe allegationum veniunt petitiones ⁊ poſitiones ⁊ omnes allega tiones. ⁊ ſic veniunt alie allegatiões ꝙ̃ iuris. ⁊ expreſſius habeť in corpore vnde hec auc̃. ſumitur cum glo. in ver. allegationes. ⁊ ideo Spe. in titu. de renunciatione ⁊ concluſione. §. i. verſi. ⁊ no. dicit ꝙ quando partes renũciant allegationibus intelligit̃ eſſe concluſum in cauſa. quia intelligit̃ etia͂ renunciatum proba tionibus. alle. c. qm̃ ꝯ. cum ibi no. de proba. refert tñ ſignanter io. an. in additiõe ſuper dicto v̊b. no. ꝙ Guid. de ſuza. in. d. l. ſi qs in conſcribendo. ſ. de epiſco. ⁊ cleri. dicebat ꝙ qñ vna tan tũ pars renunciat allegationibus intelligitur de allegationibꝰ iuris: tñ allegat in ar. l. quod ſine. j. de bo. que lib. ⁊ ad hoc ad ducit quaſdam alias rõnes vt mihi videtur ſatis leues. tame͂ cũ eo tranſit ſimpliciter io. an. dicens. dictum Spe. in dicto verſi. ⁊ no. intelligit̃ quando vtraqꝫ pars renunciat allegationibꝰ. ⁊ ſic videtur concordare cum opi. ray. hic que tamen opi. potius auctoritatibus ꝙ̃. ll. munita videť licet pro eis multũ faciat gl. iſta. ¶ Iuxta predicta etiam tetigit hic bal. an quando valꝫ re nunciatio facta teſtibus producendis extendatur non ſoluꝫ ad teſtes producendos in cauſa principali. ſed etiam in cauſa ap pel. ⁊ dicit ꝙ ſic. per. c. fraternitatis de teſtibus. ⁊ ideꝫ tenet an ge. hic. Sed dic ꝙ incontrariũ eſt cõis opi. ⁊ verior: vt probat Bar. in auc̃. at qui ſemel. j. de prob. ⁊ innocen. ⁊ alii in. d. c. cuꝫ veniſſent. ⁊ Spec. in ti. de renun. ⁊ concluſi. §. i. ver. ſed hoc e͂t ſcias. cum quo ſimpliciter tranſit anto. de but. in. c. paſtoralis. in. iii. col. de ca͂ poſ. ⁊ in. c. cum dilectus. in fi. de fide inſtrum̃. ⁊ Bal. in. l. per hanc. in prima col. de tempo. appel. ⁊ per ange. i d. §. quia vero. dic vt in predictis habeť. ¶ Et predicta proce dunt in ciuilibus cauſis ſeu pecuniariis. ¶ In aliis autem vtꝝ quis poſſit renunciare probationibꝰ ⁊ defenſionibꝰ. vide gl. ſin gu. tenentem ꝙ non in. l. pactum in herede͂. ff. de pactis. ⁊ ibi late per Ange. poſt alios. ⁊ ꝑ bar. Bal. Ange. ⁊ imo. in dicta. l. cuſtodias. ⁊ per Bal. in. l. fi. ff. de feriis. ⁊. l. cum reis. j. de pe͂is. ⁊. l. ſi accuſatoribus. j. de accuſa. ⁊ aliquid etiam per bal. ⁊ ſaly. hic qui ſimpliciter ſequũtur gl. in dicta. l. pactum. ⁊ plenius ꝑ Ange. hic qui ponit diſtinctione͂ qua͂ etiam ipſe poſuit in dicta l. pactum. ⁊ per bal. in. l. i. in. xvi. col. j. de confeſ. ⁊ ibi etiam po nit quid ſi cum iuramento renunciauit ⁊ per bal. in l. penul. ad fi. ſ. de pactis. ⁊ in. l. i. in. xvi. colũ. j. qui accuſa. ⁊ in additionibus quas fecit ſuper ſexto de cretalium. in rubrica. de reſti. in integ. vbi ſequit̃ gl. in dicta. l. pactum. quam dicit non eſſe alibi. ⁊ ꝑ an ge. in. l. i. ff. de furibus balnea. ⁊ aliquid ro. in rubri ca. de arbi. poſt medium. ¶ Vltimo eſſet vide͂dũ an ſit differe͂tia inter renunciationem probationibus ⁊ allegationibus factam ⁊ concluſionem in cauſa ꝺ ꝗ vide per gl. ⁊ doc. in dicto. c. cum dilectus. ⁊ per ino cen. ⁊ omnes in dicto. c. paſtoralis ⁊ per Archy. i. c. ii. de reſt. in integ. in vi. ⁊ in. c. iudicantem. iiii. q. vlti. ⁊ per Spe. in titu. de inſtru. edi. §. nunc dicamus. in prin. ⁊ per Spec. ⁊ plenius per io. an. in titu. de re nun. ⁊ concluſione. §. i. verſi. ⁊ no. ⁊ per Bal. in. l. nec cauſas. j. de appell. ⁊ in dicta. l. ſi accuſationibꝰ in quibus locis dicunt multa que longum eſſet refer re. tamen dic ꝙ quo ad effectum non eſt differentia. vt per gl. in dicto. §. quia vero multi. in verſi. conclu ſerint cum gl. ⁊ no. gl. in dicto. c. cum dilectus. ⁊ di cit circa hoc ſing. anto. de bu. in. c. licet ca͂m. in. iii. col. de proba. ꝙ quando ſtatutus eſt terminus ad ꝓ bandum. ⁊ probatum habendum per omne genus probationuꝫ quod putat ꝙ lapſus illius termini ha beat vim concluſionis in cauſa quo ad probationes facti per no. per doc. in. c. pia. de excep. in. vi. in mul tis tamen caſibus admittũtur probationes poſt con cluſũ in cauſa ſeu poſt renunciatione͂ vltra eos ꝗ col liguntur ex ſuperius dictis tamen ne longior ſim omitto.

n **Ulli prorſus.** Cauſe conti nentia non de bet diuidi. ⁊ ideo non poteſt ſuper cauſa poſſeſſionis vnus iudex. ⁊ ſuper cauſa proprietatis alius iudex impetrari ⁊ contrafacie͂s punitur. h. d. ¶ Et ad euidentiam premitte ꝙ cauſa poſſeſſionis ⁊ proprietatis dicuntur cauſe ſe adinuicem contine͂ tes. attento ꝙ concernunt eandem rem. puta fun dum de cuius poſſeſſione ⁊ proprietate diſputatur. ⁊ cognitio in vna cauſa confert ad cognitionem al terius iſto caſu eorum dicuntur contine͂tes. nam rei vendicatio datur contra poſſidentem. l. i. j. de alie. iud. mu. cauſa facta. vnde ſi coram iudice cauſa poſ ſeſſionis tractetur cauſa proprietatis. i. rei vendica tionis iam ſibi conſtabit vt iudici ex act. cauſe. an re us conuentus rei uendicationis poſſideat. ⁊ ſic faci lius cognoſcet idem iudex in iudicio ꝓprietatis. iſta fuit ratio reddita per gl. in. c. i. de cauſa poſ. ¶ Aliiſ autem modis dicũť ca͂e adiuice͂ contine͂tes ꝓut col ligit̃ ex gl. ii. h. ⁊ ex. l. i. ⁊. ii. ff. de q. rebꝰ ad eun. iud. ea. l. ſi pariter. i v̊. eũde͂ iudice͂. ff. de lib. ca͂ ⁊ pleniꝰ per Ja. de bel. ⁊ bal. hic. poſt bart. ¶ No. ex tex. ibi audie͂tia prebeatur ꝙ iſta exceptio continentia non debet diuidi litis ingreſſum impedir. ⁊ ſic litem con teſtari ſm auge. hic de iſtis exceptionibus impedien tibus litis igreſſũ dixi. in. l. fris. ſ. de tra͂ſac. ¶ Not. ꝙ dupliciter cauſe contine͂tia diuidi non debetᵇ vt hic: ⁊ in iuribus. ſ. alle. in prin. quod eſt verum ſi op ponatur exceptio. Secus ſi nõ opponatur: quia va leret proceſſus coram vtroqꝫ iudice factus ſm bald. hic qui alle. no. per Inno. in. c. cum. M. de conſti. vbi Inno. pro hoc alle. l. is a quo. ff. de rei uendi. ⁊ l. penul. ff. de peti. heredi. ⁊ idem dicit Ant. de bu. in. c. i. de ca͂ poſ. ubi ad hoc alle. glo. iſtam hic dum dicit ſi opponas ⁊c̃. que hoc non dicit cum glo. nõ loquatur de opponente exceptionem in iudicio. ſed dicit ſi opponas. i. ſi arguas. ut ex ea patet. neꝫq ali am glo. in hac. l. inuenio hoc dicentem. ¶ Quãdo aũt debeat iſta exceptio oppõi. tetigit hic Jaco. de bel. dice͂s poſſe opponi poſt litis conteſ. q: hec. l. ꝓ hibet ⁊ reſiſtit penam imponendo. ergo quicquid

a ¶ Creditoris. de hoc ꝑ eundem cõſi. cii. vbi an teſtator poſſit diſponere ꝙ heredes debeant ſtare dicto debitoris ſui.

b ¶ Diuidi ſi debꝫ qualiter hoc intelligi dꝫ uide ꝑ fra͂. de are. conſi. xix

nis habet instantiam: quia cum ventiletur per contradictiones partium in ea iuretur de calumnia s\<sup\>m regulas generales sequit̃ q̃ habet instantiam hoc dicit probari per tex. in. d. l. i. in versi. instantiam ⁊ tamen tex. ibi loquitur quando lis contes. Ex quo infert ipse q̃ quilibet articulus cause propriam habet instantiam dummodo ibi sit contradictio. respectu vero totius cause vt possit ad diffinitiuam perueniri non dicitur instantia nisi p⁹ litis conte. vt hic. ⁊ per hoc concludit q̃ si ex forma statuti istã tia finiretur pacto duorum mensium habebit locum etiam ĩ cã executionis. in qua fuit contradictio. ⁊ etiam iuramentum de calum. Sed Pe. de ancha. in. d. l. i. tenet opi. i. simpliciter scilicʒ q̃ nõ currat instantia in causa executionis. dicẽs se ita obtinuisse de facto ⁊ ita fuisse cousultum per Bal. Et pro ista opi. facit id quod no. ipsemet Bal. in. l. consentaneum. in fi. j. quõ ⁊ quã do iud. vbi dixit q̃ non putat q̃ primum decretuʒ pereat lapsu trienni⁹. quia executio non habet instantiam triennalem q̃m dicit q̃ ista. l. requirit litem ante esse contes. ⁊ q̃ intra triennium non sit sententiatum ad hoc vt pereat instantia. ℂ Bal. v̄o in l. ij. j. de execu. rei iudi. quẽ sequitur ro. in Rubrica. ff. de arbi. post medium. dicit q̃ aut ex causa executionis fuit productus libellus. ⁊ lis cõtes. cũ ita nõ fuit de necessitate in causa executionis: vt. l minor. xxv. annis cui fideicõmissum. in ver. ad istar petitionis. ff. de mino. ⁊ late no. Bar. in. l. inter. cum concor. ff. de re iudi. ⁊ tunc non currit instantia. ⁊ ita procedit opi. Bart. Sʒ verior videt̃ opi. q̃ in isto vltimo casu etiam currat instantia die quo inceptum est tractari de meritis cause executionis sicut in alijs causis in q̃bus lis non contestatur vt dictum est supra: ⁊ ꝑ hoc facit quia cum ista instantia fuerit a iure limitata ob publicam vtilitatem: vt no. hic in gl. debet ista. l. extendi tanquã fauorabilis\<sup\>a\</sup\> ex identitate rõnis. vt colligitur ex no. ꝑ gl. in. l. si cõstante. in prin. ⁊ ibi Bar. in. ix. q̃one prime partis. ff. so. ma. cuʒ concor. ibi all'. ꝑ eum ⁊ probatur per no. per gl. in. l. si a primo. in prin. põderãdo vt ibi Ang. ⁊ imo. ff. de lib. ⁊ postbu. ⁊ ꝓbatur in. l. ij. §. exercitũ. in fi. ff. de infa. ⁊ ibi hoc clare colligit bar. vbi probatur hoc esse verum etiam in. l. penali. ⁊ in casu nostro non solum vendicat sibi locum identitas sed etiã maioritas rationis quia si in causis ordinarijs non debet instantia durar̃ vltra triennium quanto magis in summarijs. l. penultima. j. de naufra. libro sexto. ⁊ causa executionis dicitur summaria. l. a diuo. §. si super. ff. de re iudi. Et ex hoc tex. etiam infertur q̃ in his que emergunt ante litem contes. non est dare peremptionẽ instantie triennalis. vnde dicit Bal. in. l. ⁊ post edictum. §. circunducto. ff. e. q̃ si super legitimatione personarum ante litis contes. etiam si sit litigatum per deceʒ annos ñ p̃iret instantia illius legitimationis. ⁊ ita dic̃ velle Guil. de cu. hic q̃ secundum Bal. ẽ no. dignuʒ ⁊ quotidianũ\<sup\>b\</sup\>. pro quo facit quia super exceptionibus non est inductum q̃ dicatur lis contestari. sed soluʒ super negocio principali. al's sequeretur q̃ tot essent ferende sẽtentie quot essent proposite exceptiones. vt dicunt docto. in. c. prudentia. §. sexta. de offi. dele. reprobantes gl. ibi. facit quod no. glo. ⁊ bar. in. l. i. j. de litis contes. ⁊ Ange. i. d. §. circunducto. dicit ibi esse tex. in v̄. instantia. q̃ quilibet actus iudicij dicitur habere suam instantiam. nam citatio habet suam instantiaʒ scilicet quousq̃ʒ durat terminus datus ad comparendum seu quousq̃ʒ fuerit comparitum dummodo compareatur in termino. ⁊ idem ĩ alio actu iudiciali. nã quousq̃ʒ ille actus est expeditus dicitur durare sua instantia. ⁊ ita dʒ ĩtelligi. d. l. i. ⁊ ibi bal. s. d iura. calum. sed instantia que perimitur triennio non habʒ locum nisi a tempore litis cõtestate. vt hic ⁊ illud quod dicitur in hac. l. in iudice habet etiam locum coram arbitro. quia cause coram eo habent limitatam instantiam triennalem\<sup\>c\</sup\> ⁊ tempore litis conte. vt no glo. in. l. sed ⁊ si compromissum in quadaʒ addi. ff. de arbi. ⁊ per bar. in. l. si de meis. §. fi. eo. ti. ⁊ plene dixi in l. si quis arbitratu. ff. de verbo. obliga. ℂ Item no. ex tex. in v̄. hoc ⁊ enim. q̃ iudex potest statuere terminos vno contextu ad producendum positiones ad articulandum probandum. ⁊ ꝓbatum habendum ad instrumenta producendum ⁊ excipiendum replicandum ⁊ similia. ne currat terminus iudici. j. quem instantia debet perire secundum bal. ⁊ Saly. hic. adde pro hoc tex. in. c. licet causam. circa prin. de probati. ⁊ in. c. ij. de testi. cogen. ⁊ no. bar. in. l. ij. in fi. ff. de re iudi. vbi ⁊ hoc limitatur per

Spe. in. ti. de dila. §. i. ver. deliberatorie. per gl. i. cle sepe. in versi. post dationem. de verb. sig. per dominum Anto. in. c. ij. de dil. ⁊ in. c. significante. de appel. per bal. in. l. siue pars. j. de dila. ℂ Itẽ facit iste tex. ad id quod signanter dixit bar. in. l. seius ⁊ augerius. ff. ad. l. fal. vbi dixit q̃ iudex ex officio suo non petente parte potest procedere ad sententiam quando iudex instantiam perire videret. allegat. l. vbi pactum. secunduʒ vnã lec. s. de trãsac. ⁊ ibi dixi. Non tamen incurrit iudex penam sibi impositam a statuto disponẽte q̃ iudex sub pena teneat̃ cãs terminar̃ j. certũ tp̃s: q̃r dʒ intelligi parte petẽte\<sup\>d\</sup\>. ⁊ ita no. voluit Anto. de bu. in. c. pe. extra. e. per. l. iiij. §. ꝟ aũt. de dam. infec. ⁊ hic alle. no. ꝑ gl. in. c. fi. de rescrip. ⁊ per gl. in. §. finaũt reus. j. ea. l. ⁊ ita intelligas id q̃d dixit bal. in. l. i. §. sciendum. ff. de magis. conue. vbi per illũ tex. dixit iudicẽ teneri q̃ cãs debuit ⁊ potuit expedire ⁊ non expediuit. sed successorib⁹ reseruauit ⁊ dicit melius non probari alibi q̃ ĩ illo tex. ⁊ circa illud dictũ bar. in. d. l. sei⁹ ⁊ augerius. vide q̃ dixi. i. d. l. i. s. vt que desunt aduo. par. iud. etiã dũ alle. bal. concordãtẽ opi. in. l. ij. j. de execu. rei iudi. Adde eũ dẽ bal. idẽ dicentẽ in. l. i. §. i. ad fi. ff. si quis ius dicẽ. non obtẽp. ℂ Ultio facit etiã iste tex. ad id q̃d decidit bal. i. l. i. j. de dilati. vbi videas. ℂ In glo. i ver. super videt̃ i fi. vult ergo gl. q̃ idẽ sit fiscus: ⁊ respublica romanoꝝ. ⁊ idẽ tenet gl. in. l. nõ ẽ nouũ. ff. de bo. pos. ⁊ i rubrica. j. de iure fisci. li. x. dũ dixit q̃ fisc⁹ succedit loco reipu. romanorũ. ⁊ lʒ q̃dã iura q̃ plene alle. bar. in dicta Rubrica. videat̃ velle ꝯtrariũ tñ opi. hui⁹ gl. põt seruari accipiẽdo rempu. romanoꝝ ꝓ toto vl'i ipso: vt plene per bar. i. d. rubrica vel aliter salua vt per Ja. bu. hic ⁊ bar. i. l. i. j. de pena iudi. qui mal. iudi. in p̃n. ⁊ ẽt ꝑ bal. ibi in fi. ⁊ per bal. i. l. fi. in i. q. j. de heredi. vel acti. ven. ℂ In gl. i ver. triennij. ibi his legib⁹. Adde ẽt nõ. fallẽtiã quã posuit bart. i l. i. per illũ tex. de glãde legenda. ℂ In ea. ibi hʒ alios isti colligebãt hoc ex tex. in. d. auc. q. semel. i ver. aliud. ⁊ male. vt ibi ꝑ gl. vñ verũ est q̃ ille tex. loq̃t̃ d̃ tẽpore ãni trium mensiũ: nec per hoc ꝯdicit huic. l. q̃r ibi loq̃t̃ de tp̃e vsq̃ʒ ad q̃d dʒ expectari actor absẽs sed non de tempore diffiniendi causam. nam poterit etiam postea vltra illud iudex intra triennium causã terminare. vt hic. ℂ In ea. ibi heremodiciuʒ. expõe vt per glo. j. ea. l. §. finautem re⁹. in v̄. heremodiciũ ⁊ de his que tractat gl. videbitur plenius. in. §. primo. ℂ In ea. ibi rñdeo nõ. ⁊ idem tenet glo. in. §. sʒ ⁊ iudex alle. ĩ gl. ⁊ cõiter sequũtur doc. facit. l. ius publicum. ff. de pac. Nec ob. d. §. sed si iudex. q̃r s\<sup\>m saly. hic rñde q̃ ibi loquitur de tempore non excedente metam triennalem prefixo a delegante quod tempus prorogari potest vsq̃ʒ ad trienniũ. ⁊ sic vsq̃ʒ ad regularem cursum s\<sup\>m Saly. vnde s\<sup\>m eum infertur q̃ idem erit in tp̃e minori prefixo a statuto. vel dic q̃ ibi loquitur in tempore prefixo iurisditioni. vt si delegans dicat delego tibi hanc causam cognoscendam ⁊ terminandam hinc ad. x. annos. ⁊ pone q̃ contingat prope finem decennij litem fuisse contestatam. ⁊ sic tunc incipit currere instantia. certe litigatores poterunt iurisditionem in illa cã prorogare vltra decennium illud vt ibi. tamen iudex tenebitur cãm terminare. j. terminum computandum a die litis conte. ℂ Utrum autẽ sit verum illud q̃d proxime dixi s\<sup\>m Saly. q̃ tempus minus triẽnio prefixũ a statuto ad causas decidendas possit prorogari. dic q̃ bal. i tit. de pac. constan. in ver. in causis. motus per illũ tex. dicentem q̃ Fredericus romanoꝝ imperator statuit q̃ in ciuitatib⁹ ibi enũeratis instantia cãe appellationis finiatur duobus mensibus nisi partium consensus cõtrarium disposuerit ⁊ infert q̃ tempora in causa appellationis a statuto prefixa prorogari possunt

a ℂ Cã q̃̄ fauorabilis. ad de lud. ro. cõsilio. cv. ⁊ hoc fundamẽto se pissime vtit̃ d. iason i lecturis suis.
b ℂ Quottidianũ. addõ q̃ hoc seq̃t̃ lud. ro. singulari. suis. so. vij.
c ℂ Triẽnalẽ vid abb. cõs. xxxix.
d ℂ Petente. facit q̃ voluit ãg. cõs. cc x. ⁊. cxl. q̃ stãte statuto q̃ iudex teneat̃ cãm cõmittere. j. certũ terminum q̃ dʒ ĩtelligi si fuerit petitũ ⁊ an iudex ĩcurrat penã si. j. terminũ nõ terminet cãm. ⁊ an possit moram purgare ⁊ an si soluat penam possit cãm terminare post tẽpus sibi p̃fixuʒ vide lud. ro. cõ si. cccxxvij.

sequitur ex tali actu prohibito est nullum.l. non du bium.§.de legi.et per hoc rñdet ad regulam positã in.l.penulti.in fi.j.de excepti.dicens q ille.ll.loquũ tur in exceptione dilatoria cui.l.nõ resisteret:licet ei non assisteret quod est multum no.pro limitatione il lius regule.et videtur esse satis sustẽtabile:licet Ful go.hic dicat q ista opi.videtur scrupulosa.quia ista est exceptio declinatoria que non debet deuiare ab alijs declinatorijs.¶Secundo vltra predicta li mita regulam huius.l.procedere vbi actor et reus es sent eiusdem fori.secus si diuersi.et cã vna scilicet pos sessorij intentaretur ab vno.et illa finita causa petito rij ab alio non seruabitur.¶Alia regula.s.q quili bet eorum sequatur forum rei:et sic coram diuersis iudicibus tractabuntur dicte cause continentes vt ẽ tex.no.i.c.fi.et ibi no.de iudi.ßm verum intellectum doc.et no.Jmo.in.l.exitus.ff. de acqui. pos. potest etiam habere ille tex.alium intellectum ex quo etiã limitatur alr regula huius.l.vt ibi p do.Ant.¶Jtẽ no.puniri illum qui impetrauit diuersos iudices[a] su per causis continentibus.Ex quo infert Saly.q pe na huius.l.non haberet locum in eo qui adiret di uersos iudices ordinarios super causis continẽtib[9] attento q ista.l.est penalis et punit tantum impetrã tes iudices delegatos[b].ergo nõ est extẽdẽda.c.i. pe nis.de re.iur.in.vj.et.l.cum quidam.de libe.et post hu.tamen prima pars huius.l.s.q cãe continẽtes ñ diuidantur.vnde haberet locum in iudicibus ordia rijs cum prima pars huius.l. generaliter loquatur. ¶Jn glo.i.in pn.hec.i.lec.est vera in se.tamen nõ conuenit littere que loquitur quando vn[9] et idem am bos iudices impetrauit.et ex hoc ĩfert Saly. sub du bio forte q pẽa de qua hic in littera non haberet lo cum i exemplo posito h.in.i.lec.quia est penalis.l. ergo non est extẽdẽda vt dixi.¶Jn ea.ibi.q seruã dus est ordo.nã quando agitur interdicto retinen de quia non constat quis possideat.ideo de ordine est q prius expediatur iudicium possessorium q in tentetur rei vendicatio.vt cognoscatur cui et contra quem detur rei vendicatio.que datur non possiden ti contra possidentem.l.i.§.ß alie.iudicij mu. causa fa.et ita loquitur.d.l.ordinarij. et ista .ij.lectura est vera et communiter approbatur.¶Jn ea.ibi vt hic etc.melius probatur.in.l.cum fundum.§.fi.ff. de vi et vi ar.¶Jn ea.ibi vel dic q similiter etc.hoc non ẽ verum.q interdictum retinende et rei vendicatio nõ pñt sil tractari per eundem actorem regulariter tũ p pter rationem ordinis vt dixi:tũ pter rationem ? rietatis q agens retinẽdo dicit se possessorẽ. et agẽs rei vendicatione dicit aduersarium esse possessorem et se non possidere.l.i.§.i.ff.vti possidetis.iuncta .l. i.de ali.iud.mu.cã.fac.et.c.examinata de iudi.et con trarius debet repelli.l.i.j.de fur.et q non possunt si mul cognosci.pbatur in.l.si de vi.et ibi no.ff.e.et ple ne no.per Bar.in.l.naturaliter.§.nihil cõe.ff.de ac qui.pos. in . ij.et.in.iij.combinatione.¶Jn ea . ibi vel dic tertio etc.h lec.etiam est vera et magis cõiter approbata per docto.hic excepto Pe.Cy.et Ray. hic et Jmo.in.c.i.de causa pos.qui reprehẽdũt hãc lec.eo q finito primo iudicio debet posse scda causa intentari coram alio iudice per auc.et consequenter. in fi.alle.in gl.tñ verior videtur opi.gl.per istam .l. indistincte loquentem.et ad tex.in auc.et consequen ter.responde vt hic per Bar.et do.Ant. in.d.c.i.de causa pos.et in.c.i.de sequestra.pos.et ibi dicit hoc es se verũ quando ordinarius esset iudex vtriusqz cãe al's dicit se non videre quare finita prima cã artetur ad agitandum ßam causam corã primo iudice qui ñ esset iudex ordinarius vtriusqz cause:cuz nec natura cause conuentionis nec reconuentionis hoc casu vi deatur ĩpedire adire aliũ iudicẽ:et ita confuse et sine l.loquit et voluit se fundare.in.d. auc.et consequenter.sed dic q ista sua limitatio est cõtra hanc.l.ßm istã.iij.lect.cũ loquatur iste tex.etiam in iudice delegato.Ad idem videtur tex.in.c.dis pendia.cum glo.in ver.questionibus.de rescrip.in.vj.pro hoc etiam facit tex.in.l.ij.§.ad eundem iudicem.cum gl.ß .eo.qui tex.etiam loquitur quando causa.ij.intentabatur finita prima. vt patet.in ver.rei iudicate et istud videtur mihi sine dubio ver qñ ab eodem actore intentatur vtraqz causa. prout loquitur iste tex.cum alijs supra alle.Sed si actor vnam cãm intentasset et illa expedita ille qui reus in prima intentasset scdãm.tunc eẽt maius dubium an procederet limitatio domini Antonij in.d. c.i.et puto eum intellexisse suam limitationem in casu isto:tamẽ adhuc non videtur hoc casu procedere per.d.l.ordinarij.i ?. eodem iudicio.que indistincte loquitur.et per.d.c.i.de cã pos. et.c.i.de seque.pos.que sine distinctione dicunt causã pos.et p prietatis non posse coram diuersis iudicibus tractari.et quia ra tio quam posui in euidẽtialibus hz locũ in casu isto.¶Jn ea. ibi.i fi.dic q gl.i.d.l.iij.j.si a ñ competẽ.iudi. format.q.eß.s. an cõmissa cã ppetatis vni iudici possit ille cognoscere de cau sa pos.et dicit q nõ nisi incidenter.vt ibi p glo.sentit hic q idem erit eß.et ita teneas.sed glo.i.c.i.de seqstr.pos.vr itelligere istõ eẽ verum quando in delegatione cause possessorij fuit adiecta dictio taxatiua tantũ.tñ i hoc illa gl.reprobat per Cy. in. d.l. iij.et p doc.i.d.c.i.et p do.de rota.sua ?clusione.ccclxxx.incipiẽ te.itẽ si ?mittit auditori cã.et bñ p no.p gl.i.d.l.iij.limita tñ vt p do.Ant.in.d.c.i.¶Jn gl.ij.i pn.ad hoc.l.i.et.ij.ff.de q .re. ad eũ.iud.ea.¶Extra glo.fa.iste tex.an si coram vno iudice plus debito petitum fuerit possit ab alio iudice peti pena que imponitur petenti plus debito in quo me remitto ad no. per cañ.et maxime per.do.ant.in.c.i.de plus peti.¶Jtem facit an ĩ delictis mandatarius et mandans possit coram diuersis iudici b[9]accusari.an ?o debeãt ad eũdẽ iudicẽ remitti.de quo vide p Bal.in.l.non ideo minus.ad fi.j.de accu.et in.c . i.de contro. feu.apud pares terminã.et vnum verbũ per eundem in.l.i.ff.ß qui.re.ad eun.iu.ea.¶Jtẽ fac.an si plures ß vno beneficio cõ tendunt debeant ad eundem iudicẽ remitti.de quo vide spe.et Jo.an.in ti.de act.et peti.§.sup actiõibus.ver.quid si plures. ¶Ultimo querit hic Pe.et Cy . que sit pena illius q vnã et eã dem causã traxerit coram diuersis iudicib[9]:quia ista.l.non log tur hoc casu.sed loquitur de pluribus causis continentib[9].et re spondent ipsi quod est pena amissionis cause alle.l.i.in fi.j.de asserti.tollen.Adde glo.fi.in.c.dilecti.de purgatio.cano.et.i.c. placuit.ix.q.i.et idem sentit glo.in.c.fi.in ver.super vno nego cio.de rescriptis.Jtẽ tenet Guil.de cu.in.l.nemo post gl.j.de iur.om.iudi.et Ange.in.l.cũ procurator.§.domin[9].ff.de ope. no.nun.et.l.q̃uis.ff.de damno infecto.Contrarium tenuit gl. Jnno.et cõiter doc.in.c.ex tenore.de rescrip.et ray.Bal.et sali. hic et in.d.l.i.j.de asser.tol.et etiam Ful.hic et Anto.de bu.i.c. i.in fi.de sequestra. pos.et Jmol.in.d.§.dñs.et in.d.l.q̃uis.et in.d.c.fi.vbi volũt quod sit speciale[d] i causa libertatis q amit tatur causa put loquitur.in.d.l.de assert.tol.que.l.tanq̃ pena lis non est extendenda.c.in penis.de reg.iur.in.vi.

p Roperandum.

Ciuiles cause debent a tempore litis cõtel. j.trienniũ terminari.al's perit instãtia exceptis causis fiscalibus et publicarũ functionum.h.d.vsqz ad.§.et si quidẽ. ¶Jn tex.ibi post litis cõte.Nota q instantia incipit currere a die litis ?test.vt hic.et.j.§.proximo.¶Jn causis autem in qui bus lis non cõtes.Cy.Bal.et Saly.hic et Bar.j.§.pximo. di cũt q ĩcipit currere a die qua ĩceptũ fuit tractari de meritis cau se.q illud habet vim litis contes.vt probatur.in.l.nullã.in ?. cãm agitatam.ponderando prout ibi fuit dictum.ß.de procu. et etiam fuit dictum post doc.in.l.nihil.e.ti.cum concor.ibi al le.¶Jn ?rium facit quod no.bar.in.l.litibus.in vltima colũ. de agri.et censi.li.xi.vbi dixit q instantia currit a die litis cõte. vt hic vnde ßm eum in casibus in quibus lis non contestatur ñ habet locum ista.l.et per hoc dicit se de facto respondisse q cũ executiones instrumentorum et sñiarum fiant absqz cõtestatiõe q nõ currit eius instantia[e] et cum eo cõcordat Bal.in repetitio ne.l.tale pactũ.§.q pcurauit.ff.de pac.in.xi.col.i fi.Sed ipse met Bal.in.l.ij.ß.de iura.calum.dicit q immo causa executio

a ¶Diuersos iudices dicit ro.consi. clx. q dispõ.c.pa storalis ß re scrip.non hz locũ cũ diuer si iudices im petrãt i diuer sis cãis et vid cõsi.ccclxx.ß impetrati. di uersorum iudi cũ sup eadem causa.

b ¶Ad dele gatos.facit q voluit frã.de are.cõsi.cvij.

c ¶Jncidẽter adde lud. ro. cõsi.cc.xliij.et melius ad p positũ cõsi.cc cxxx.vbi ẽt al le.d.de rota. q decisio i me is est. ccc.xcvj i nouis de cã pos.et ppe.

d ¶Speciale idẽ tz.d.iason hic cui i quan tũ i. vj.limita tiõe dicit co gitãdũ an in executiuis qs possit sil et se mel diuersos iudices impe trare p execu tione sicut pt vti via mis. i pos.et pigno rũ adde vidẽ dũ lud.ro.cõ c.xxxiij.

e ¶ Jnstãtia. de hoc late p lud.ro.consi. clxxiiij.alexã. cõsi.l.ij.li.

a ¶ Prefixo a statuto. an h tempus possit prorogari d consensu ptis & iudicis abb. consi. xvj. tz q n etiam. j. triennium. cu succedat dispo statuti i locuz iuris cois.

b ¶ Prorogari. vide abba. consi. lxiiij. ij. li. alex. psi. lxv. iij. li. per Raph. fulg. consili. clxxj. & clxviij.

c ¶ Suspendere. de h p ancha. consi. cclxxxvij. p ludo. ro. psi. clxxiiij p fulgo. consi. clxviij. & clxxj & ibi vide an heat locu i instantia cause pricipalis.

per litigantes per illum tex. & hoc quando tempus erat breue. quia presumitur appositum fauore litigantium. & etiam fauore sententie prius late vt sic elapso illo tempore deserta maneat appellatio. & firma sit pma sententia iuxta. l. fi. §. illud. j. de tepo. ap. & idem dicit in tempore statuto super reductione ad arbitrium boni viri eadem rone & illud qd ipse dixit fauore sententie dicit etiam esse extendedum ad instrumenta guarantigie que sententie equperatur ex forma statuti. Sed instantia cause principalis non est ita quia nulla precessit sententia. cuius fauore tempus videatur esse limitatum. & ita dicit ibi Bal. procedere istuz tex. cum glo. & sic Bal. tenet contra Saly. in istatia cause principalis. & cum Bal. concordat Jmo. licet de ipso mentionem non facit. in. l. iiij. in prin. ff. d dano isec. qz bm eum instantia prefixa a statuto qquis breuior est subrogata loco instantie prefixe a iure communi ne lites diutius protellentur. & sic pp publicam vtilitatem. ergo debet sapere eius naturam. l. si eum §. i. ff. si quis ca. c. ecclesia. el. ij. vt lite pen. & ista videtur etia expresse fuisse opi. Jo. an. in addi. Spec. i ti. de appel. §. nunc breuiter super ver. illud. cum seq. vbi etiam refert Bar. fill. & richar. malubre. ita tenuisse. & plus ibi voluit q et tempus prefixum a statuto in cause appellationu no possit prorogari. & sic in hoc cdicit opi. bal. in. d. ver. in causis. Sed quantum ad causas appellationis. j. dicetur. ¶ In tepore vero breuiori prefixo a statuto in causa principali punt dicte opi. cocordari. q aut querit an fieri possit prorogatio vsqz ad tempus triennij. infra quod durat instantia iure coi. & istud fieri possit vltra non. qz si hoc vlterius permitteretur seqretur q possit prorogari vsqz i infinitum. & ista cocordia pbatur: quia publica vtilitas fuit causa hui. l. vt hic in gl. qm an hac. l. lites erat imortales. quia nulla erat prefixa instantia. Sed si post hac. l. fiat statutum abbreuians tempus instantie non videtur in statuto illo subesse eadem ro q suberat in prouisione huius. l. qz tepore statuti cditi lites no poterant esse imortales pp hac l. dato q statutum no fuisset conditum: ergo vr in statuto cessare ro huius. l. & p cosequens cum pactuz prorogationis c statutu non sit c publica vtilitate vr seruandum. l. qd si nolit. §. si quis ita. ff. d edi. edic. qsi videat tempus illud fuisse appositu fauore litigantium. d. §. si quis ita. & non fauore publico. vt pbatu est ¶ Utrum aut instantia cause appellatiois possit prorogari per partes bar. & bal. hic videntur tenere q sic per tex. in auc. si tamen. j. de tempo. appella. & per cle. quandiu. d appella. Idem tenuit bar. in. l. fi. §. fi. per illu tex. j. de tepo. ap. & bal. in auc. ei qui. e. ti. per. d. l. qd si nolit. §. si quis ita. & bal. idem. in. d. ti. de pac. costan. in ver. in causis. p illu tex. criu tenuit Cy. in. d. auc. ei qui. per tex. in. c. oblate. de app. & arg. l. si quis ita. iucta. l. in pupillari. de vulg. & pup. rnde ad. d. l. fi. de tepo. ap. q ibi dz itelligi de obseruantia appellationis cui plurima fatalia danf. vt in l. ij. eo. ti. vt sic quis possit renunciare per pactum ne tot fatalia sibi denf qz si alicui licet in totum renunciare appellationi multofortius tpa fatalia coartare & taxare vt ibi. Sed progare non pot cum prorogado publica vtilitas ledaf: sed cohartando fit totum criu bm Cy. & respondet ad. §. si quis ita q loquitur de tempore dato a. l. supplende defectum puisionis hominis. sed nos loquimur in tempore prefixo a. l. simpliciter. & ita etiam tenuit Oldra. Cy. & Bal. in. l. centurio. ff. de vulga. & pupilla. & ibi etiam dicit idem Bal. in termino pximo a statuto in causis appellationum. & sic tenet ibi contrarium eius quod tenuit ipsemet. in. d. versicu. in causis Bar. in. d. auc. si tamen. dicit quod per solam conuentionem no pt prorogari per id quod hic no. sed per compromissum sic per illum tex. ¶ Bald. in. d. l. fi. §. fi. de tem. appel. colligit ex illo tex. q tempora cause appellationum possunt augeri & minui per partes. dicit tamen quod in causa appellatiois valebit pactum q vsqz ad trienniu no sit perempta instantia non vltra per hanc. l. cum glo. & ita intelligit illum tex. Sed Jmo. i l. seius & augerius. dicit quod de iure canonico etiam per conuentionem partium potest prorogari per. d. cle. quandiu. Teneo opi. Jo. an. i additi. Spec. super. d. ver. illud. vbi secutus Bar. fil. & richar. malubre. tenent q non possit prorogari per l. nemo. in ver. nec sub pretextu quodam altero. j. de temp. ap. per als plures rationes quas ibi vide per eum. Concludut tn q licet non possit prorogari. puta duplicari tempus prosequede ap. tamen possunt partes per compromissum vel per conuetiones tempus suspendere[c]. i. q interim non currat tempus appel. prosequende. & sic q interim non tractetur causa appel. coram iudice. & ita loquitur textus in. d. auc. si tamen. & in. d. cle. quamdiu. & istam opinionem sequitur dominus Abbas in. c. ex ratione. de appella. respondens ad dictam. l. fi. de tempo. appella. vt respondi. s. referendo opi. contra opi. Cy. hoc etiam sequitur ro. in. l. ij. ff. de re iudi. bm istam conclusione pot intelligi tex. in dicto ti. de pac. constan. in versi. in causis. qui tex. no vtitur verbo prorogare. sed solu dicit q instantia cause appellationis possit prorogari per iura allegata. per Bar. & hoc ex eo quia maioris est preiudicij lapsus instantie in causa appellationis q lapsus instantie cause principalis. quia in causa appellationis per lapsum temporis extinguitur oe ius cu maneat pria sententia firma. l. fi. j. de temp. appella. Secus in instantia cause pncipalis. vt hac. l. §. fi. Ex quo inferebat q in casu. l. fi. s. de dolo. & l. fi. s. de tempo. in integ. restitu. peten. vbi per lapsum tepois perit omne ius poterit tale tempus prorogari quod reputat bene no. Sed dic q iura hic allegata per bar. non pbat prorogationem fieri posse prout dictum est. s. Utrum autez sit verum q tempus de quo. in dicta. l. fi. de tempo. in integ. restitu. pe. & in dicta. l. fi. de dolo possit prorogari. dic q cum ibi loqtur de tempore prefixo actioni intentande. ista questio pendet ab alia qua querit vtrum prescriptiones actionum pacto tolli seu imutari possint de qua vide per oes in. l. i. ff. de vsucap. & in l. nemo potest. vbi als dixi. ff. de le. i. & per Ange. & ibi oino videas in auc. vt de cetero comminatioes. ¶ Et ex predictis colligitur alia conclusio. quia suspensio instantie que fit per copromissum in ca appellationis vt dicta auc. si tamen. non habet locum in instantia cause principalis. quia ista est minoris preiudicij. & ita videtur tenere Bar. hic & Specu. & Joan. an. in ti. de iudi. deleg. §. restat. ver. sed nunquid de tepore. & Anto. de bu. in. c. penul. extra. eo. & Jmo. in. d. c. de causis. vbi dicit q bar. in dicta auc. si tn. videtur tenere contrarium & non bene per illam ratione: vz quia reperitur solum hoc permissuz in causa appellationis in qua cursus instantie maioris est preiudicij vt dixi & idem tenet hic Saly. Bal. autem hic tenere vr opi. quam tenet Bar. in. d. auc. si tamen. & mouetur quia non debet currere ei tempus qui semper litiget. allegat in argumen. l. c maiores. j. de inoffi. testamen. & l. intra vtile. ff. de mino. Sed Saly. hic respondet ad illa iura q loquuntur in tempore per cui lapsum perit ius & actio. Sed in instantia cause principalis secus vt dixi. Et predicta intelligas in causa prosequende appellationis. secus autem in tempore dato ad appelladu. quia istud no potest per aliquem consensum partium prorogari vel suspedi: vt singu. no. Bald. in. dicta auc. ei qui. & in auc. hodie. de appellatio. & Pau. de liaza. in. dicta clemen. quandiu. nam tempus prosequendi appellationem statuitur vtriqz parti. vt in dicta autenti. ei qui. nimirum si consensus partium in suspendendo operatur sed tempus decem dierum in appellando statuit tantum appellanti & istud sequitur etiam Pau. de castro. in. l. secunda. ff. de re iudi. Idem tenet ibi ro. subdens q tale tempus ad appellandum poterit consensu partium minui per dictam. l. fin. §. fina. j. de tempo. appellatio. & ad intellectum dicte clementi. quandiu. & dicte autenti. si tamen vide vltra predicta no. per Barto. in. l. eos. § apostolos. j. de appellatio. in vltima colum. ¶ Utrum autem sit dare remedium q instantia cause principalis possit prorogari. vide Barto. hic. & in dicta. l. seius & augerius. & in lege si quis pro eo. in secundo

membro.ff.de fideiuſ.q.tādē ſubdit hic nullū eſſe alium modū niſi ꝙ de nouo remouetur inſtantia vnico momento repetēdo omnia acta per no.per gl.in.l.que omnia.in prin.ff.de procu ra.per Bald.in.l.mutari.eo.titu.vt quia actor dicat reo libellū quem alˀs tibi obtuli reoffero.ꝛ reˀdicat. ꝛ ego rñdeo ꝓut a lˀs reſpondi.ꝛ ſic ō ſingulis.Et iſtud etiā ſequitur Jmo.in dicto c.de cauſis.vbi tamen ſubdit.ꝙ iſtud non eſſet prorogare inſtantiam:quia iam finita erat ſed eſſet reuocare nouam inſtantiam que inciperet a reiteratione conteſtationis litis per hanc. l.Jdem tenuit hic Fulgo.ſubdens ꝙ in hac reiteratione requiretur conſenſus iudicis ſicut in alijs actibus iudicialibus iuxta c.forus de verbo.ſignificatio.dicit etiam circa hanc practicaꝫ Anto.de bu.in.c.penulti.extra eodem ꝙ cum in aliquibˀ actibus iudicialibus exigaturˀ formalitas non ſufficeret generaliter recenſere acta ad hoc.ꝙ videantur omnia reiterata:vt argu.c. clericus.de iureiuran.loquitur tamen ipſe ſub dubio forte. Sꝫ ſubſtinendo opinionem barto.poteſt reſponderi ad illum tex. ꝙ ille in ſecundo actu non iurauit iterum ſed nolebat primum iuramentum extendere vires ad deducta in ſecundo actu.Sed in caſu noſtro fiebat expreſſa reiteratio actorum licet per relationem ad aliud que debet idem operari.ac ſi de nouo de verbo ad verbum facta fuiſſent acta argumen.l.vbi autem non apparet.§.ij.ff.de verbo.obliga.ꝛ.l.certum.ff.ſi certū peta.℄ Utrū autem inſtantia poſſit abbreuiari in cauſa principali ꝛ in cauſa appellationis.Ro.tenuit ꝙ ſic in dicta.l.ij.de re iudi.quia hoc caſu pactum eſt conſonum publice vtilitati.non autem ꝯ publicam vtilitatem.ꝛ pro hoc eſt tex.in.d.l.fi.ꝭ.de tēpo.ap.ſm̄ itellectum.ſ̄.relatum.ꝛ licet ipſe non dicat iſtud eſt expreſſe de mente Cy.in.d.auc.ei qui.in fi.ꝛ in dicta.l.centurio.ꝛ ibi Bald.ꝛ Jmo.in dicto.c.de cauſis.vbi eadem ratione tenet Jmo.ꝙ tēpus prefixum iuriſditioni poſſit conſenſu partium minui. cum etiam poſſit prorogari.dicto.§.ſed ſi iudex.℄ Jn ea.ibi reſpōdeo non tenet ꝛc.concludit glo.ꝙ ſententia lata poſt tempus prefixum inſtantie non tenet[a] ꝛ rationem vide hic per Bar. diſtinguentem inter tempus appoſitum iudici tm̄ ꝛ tempus prefixum inſtantie.quia quando eſt prefixum iudici tantum valet ſententia lata poſt tempus.l.i.ad fi.ſ̄.vt oēs cauſe tam ciuiles ꝙ̄ criminales.vt hic latius per eum.cū quo cōiter transeūt oēs de quo vide ēt per doc.in.l.ſcire oportet.§.conſequens.per illū tex.de excu.tu.ꝛ per Jo.an.in dicto.§.nunc breuiter. ſuper ꝟ.lꝫ.ꝛ p Bal.in.c.i.ſi de inueſti.inter do.ꝛ vaſal.lis oriaᷣ.ꝛ in l.fi.ꝭ.vt intra certum tempus.ꝛ in.l.obſeruare.§.ꝓficiſci.i.iij. qōne.cū ſeq.ff.de of.ꝓconſul.cū cōcordā.ibi allegādis.℄ Sꝫ dubiū eſt an tēpus videaᷣ prefigi iudici.an ꝟo iſtātia i quo io. an.in addi.Spe.in ti.de iudi. delega.§.reſtat.ꝟ.qd ſi ſtatuto tenet ꝙ in dubio videatur prefixum inſtantie odio litium ne fiant immortales.alle.in argumen.l.quidam extimauerunt.ff.ſi cer.pe.ꝛ hoc dicit eſſe de mente glo.hic in ver.triennij.duꝫ gl. allegando.l.generali.de decurio.videtur intelligere ꝙ ibi tempus intelligatur eſſe prefixum inſtantie.ꝛ iſtud etiā ſeqᷣ Jmo i dicto.c.de cauſis.vbi dicit hoc menti tenendum .Bal.vero i l.fi.ꝭ.vt infra certum tempus dat doctrinā ad hoc cognoſcendū.dicēs ꝙ aut tempus dat doctrinam ad hoc cognoſcenduꝫ aut tempus apponitur a.l.ſeu a ſtatuto loquente in rem.ꝛ ꝑ̄ſumitur tempus prefixum inſtantie.ideo ſententia poſtea lata nō tenet vt hic cum glo.Aut ſtatutum loquitur in perſonam iudicis ꝛ videtur tempus appoſituꝫ iudici.ꝛ iſtud etiā videᷣ fuiſſe de mente Jaco.bu.Saly.ꝛ fulg.hic ꝛ pro primo membro allegat hic Saly.tex.in argu.l.peto.§.fratre.de lega.ij.pro ſcōo membro alle.l.pater.§.xv.de leg.iij.ꝛ iſtud etiam videᷣ tenere Bal.in.d.§.proficiſci.in tertia queſtione.℄ Hoc tamen limitat ſingulariter Saly.hic niſi ſtatutum diceret ꝙ iudex terminet cauſam infra duos menſes a die citationis incohandos.nā tunc licet ſtatutum loquatur iudici tamen illud tempus itelligitur prefixum inſtantie ꝛ ſententia lata non valeret quia ius cōe nō poteſt hoc caſu ſupplere dictam inſtantiam cum incipit a citatione non mirū ſi nō pōt ſuppleri a iure cōi.cum inſtantia iuris cōis incipit a conteſtatione litis.vnde a forma tradita hoc caſu a ſtatuto non poteſt recedi.allegat in argumentū dictum §.conſequens.ꝛ ita dicit vidiſſe practicari.Tamen in puncto iuris ñ vrᷣ iſtud dictū eē verū ꝑ doctrinā Bal.ꝛ aliorꝫ ꝓprie recitatam.nec ob.rō Saly.quia hoc caſu inſtātia quātū ad validitatem actorum incohabit a die litis conteſtate vt hic.ꝛ verum eſt ꝙ propter ſtatutum artās iudicem ad terminaudum.ꝭ.duos menſes iudex faciet litem ſuam ꝛ tenebitur ad intereſſe ſi.ꝭ. tempus non terminauerit.Nec obſtat.§.cōſequēs.qꝛ ibi loquitur in termino prefixo parti vt hic per bar.ꝛ doc. ꝛ ideo non ſine cauſa hic Bal.dum dicit ꝙ ſi ſtatuto caueatur ꝙ cauſe terminētur infra duos mēſes a die citationis nō valebit ſnīa poſtea lata.formauit q̄ſtionem in re non in perſona iudicis.℄ Jtem iuxta predicta dubitatur.pone ſtatutum prefigit tempus duorum menſium inſtātie an ſentētia lata poſt illos duos menſes intra triēnium.ꝛ ſic intra iſtantiam iuris communis valeat.Spe.in.d.§.reſtat.ꝟ.quid ſi ſtatuto.tenet ꝙ ſic.quia non videᷣ derogatum inſtātie iuris cōmunis per ſtatutum.allegat in argumētū l.j.§.dixerit.ff.de publica.facit.l.quotiens.ff.de actionibus ꝛ obli.ꝛ Jo.an.in addi.ſpecu.poſt multa videᷣ concludere ꝙ ſi ſtatutum imponat iudici penam ſi cauſa non expediat īfra tēpus ſtatuti. tūc in dubio videtur ſtatutum venire addendo ꝛ non corrigendo ius commune.ꝛ ita procedit opi.ſpec.Si vero tempus eſt ſimpliciter prefixuꝫ a ſtatuto ad terminandas cauſas.tunc finitur ex toto inſtantia per lapſum illius temporis vnde ſententia poſtea lata ñ valebit quia ſtatutum videtur voluiſſe ſubrogare illud tempus loco inſtantie prefixe a iure communi. alˀs ſtatutum nihil operaretur quod non eſt dicendum.argumentum.l.ſi quando.in prin.de le.i. bene facit quod no.Bar.in.l.iiij.§.pretor.verſi. quid ſi ſtatutum.ff.de dam.infec.ꝛ cum hac concluſione tranſit Jmo.in.d.c.de cauſis.℄ Bald.hic dicit ꝙ Cy.ꝛ magis communiter doc.tenent ꝙ ſententia lata poſt tempus prefixum inſtantie a ſtatuto nō valeat ponit etiam aliquas alˀs opiniones:ꝛ nihil firmat Sed ipſemet Bal.in.d.§.proficiſci.in quarta queſtione per bonas rationes firmat ſententiam nō valere.℄ Teneo igitur opinionem Joannis an. que videtur concordare cum opinione magis cōmuni addita vna limitatione que colligitur ex dicto eiˀ vt ſupra retuli.℄ Scias tamen ꝙ licet diffinitiue non poſſit poſt tempus inſtantie pronunciari.tamen bene ferri poteſt abſolutoria obſeruatiōe iudicij. vt.l. fi.ꝭ.vt īfra certum tempus que.l.eſt ad hoc ſingularis ſm̄ Ange.hic.ꝛ not.Bar.ꝭ.ea.l.§.illo. Subdit Angelus h.ꝙ iſtud fallit in caſu ſingulari.l.penul. de naufra.libro.xj.vbi ſm̄ eum.l.vult ꝙ ipſo iure reus ſit abſolutus obſeruatione iudicij per lapſum illius temporis.ꝛ ſic non oportet iudicem ferre taleꝫ abſolutoriam.℄ Jn eadem.ibi.§.ſinautem vtraqꝫ Si autem ſtaret per vnam partem[b]. puta per reum quominus cauſa ſit terminata infra trienniū.an pereat actori inſtantia.vide per doctores in.l.petende ſ̄.de tempo.in integr.reſtitu.pe.ꝛ in.l.fina.vbi per Cy.ꝛ Bald.ꝭ.de adul.ꝛ per Cy.ꝛ Baldum in.l.i. ad fi.ꝭ.qui accuſare.ꝛ per Joan.an.in dicto.§.nūc breuiter.ſuper verſi.licet Bald.in.l.ſi cum ipſe. ff. de excuſ.tut.ꝛ in auc.clericus.ſ̄.de epiſco.ꝛ cleric.ꝛ per doctores.in.c.penulti.extra eo.per Jnnocenti. in dicto.c.de cauſis.ꝛ quod no.bal.in dicta.l. ſi iō ꝭ.de his qui.vt indig.ꝛ in.l.i.ꝭ.de dilatio.℄ Extra glo.poſſet dubitari vtrum ſicut in cauſa accuſationis inſtantia durat biennio vt hic in princip.ideꝫ ſit quando proceditur per modum iquiſitiōis.de quo vide per Guilielmum de cuneo.ꝛ Bald.hic:ꝛ bal. in.l.fina.ꝭ.vt infra certum tempus. ꝛ veritas videᷣ eſſe ꝙ ſic per iſtum tex.indiſtincte loquentem de cauſis criminalibus:ꝛ quia inquiſitio ſuccedit loco accuſationis.c.qualiter.de accuſa.Alexan.ō imola. in ris vtriuſqꝫ doc.

[a] ℄ Nō tꝫ.an ſnīa lata poſt tp̄s prefixum iſtātie teneat ꝛ an tempus itelligaᷣ appoſitū iudici ut de ꝑ ro. cōſi. cccxxvij.ſ̄. alle.ꝛ vide ēt ꝑ abbatē conſi. xlvj.ꝛ.lxiiij.ij li.ꝑ alex. cōſi. lxxxij.ꝛ ibi qd ſi iudex ꝓnunciat ſupˀ eſſe ō inſtācia ꝯſenſu ptiū ꝑ pau. de ca.ꝯſ.ccc. xxvj. in prio ipreſſis.

[b] ℄ Per vnam ptē ō hoc ꝑ lud.ro.cōſ. ccxviiij.ꝛ ꝯſi. clxxiiij . ſepiˀ ſ̄.alle.ꝑ alex. ꝯſi.xlij.iij. li.

Et si quidem. Propter actoris absẽtiã lite ꝯtestata nõ ꝓrogatur diffinitio cause vltra triennium. ⁊ si de causa non liquet absoluitur reus ab obseruatione iudicij. ⁊ actor absens condemnabitur in expensis legitimis sacramento rei taxandis. Si autem de cã liquet infertur sententia in fauorem illius quẽ cõstat iustitiam habere expensis factis a presente de sententia lata pro absente deducendis. nec a diffinitiua lata ꝑ presente licebit absenti appellař. h. d. vsq; ad. §. sin autem reus. ℭ No. ex ꝑn. ꝙ quando proceditur cõtra absentem non potest procedi nisi ad instantiam ⁊ petitionem presentis vt hic. ⁊ in auc. qui semel i ꝟ. reo postulante. ȷ̃. quomodo. ⁊ quando iudex. ℭ Et ex hoc infertur ad plura de quibus fuit dictum. in. l. pria. š. vt que desunt aduo. ⁊ ibi feci mentionem de verbis Bal. h. ℭ Ex hoc ẽt patet ꝙ vtraq; parte absente non possit procedi ad diffinitiuam[a] cũ nemo sit qui petat vt etiam no. gl. hic in versi. licentia. ⁊ glo. in prin. huius. l. in ver. triennij. fallit tamẽ ĩ causis fiscalibus. vt. l. ij. §. senatus. ff. de iure fisci. quẽ casum Bar. ibi ad hoc dicit esse mirabilẽ. ℭ Secũdo no. ꝙ ille qui facit aduersarium citari citato non comparente debet eius contumaciam accusare ad hoc vt ꝑ contumace habeatur[b]. ⁊ dicit fulgosius h ꝙ iste tex. ad hoc est melior de iure ſm doctores. ⁊ ita istuz textum allegat Bar. in. l. consentaneuz. ad fi. ȷ̃. quomodo ⁊ quã. iudex ⁊ in. l. si finita. §. iul. in quarta col. de damno infec. In quibus locis dicit ꝙ etiam requiritur ꝙ accusans contumaciam a iudice licentiatus recedat. in quibus locis vide per eum ⁊ per eundem in. l. qui ante kalendas. ff. de verb. obliga. cum ꝯcordan. ⁊ additio. q̃s al's ibi dixi. ℭ Tertio no. ꝙ iudex debet acta conspicere. ⁊ sic facit ꝙ sententia lata non visis actis sit nulla: d quo dic vt plene dixi pꝰ Bar. in. l. ij. š. de eden. ⁊ his dictis adde ꝙ Franciscus tigrini in princip. huius. l. tenet ꝙ sententia vz lz dici possit iniqua. ⁊ dicit esse casum in. c. cum ad sedem. de restitu. spolio. ⁊ respondet ad. l. hoc autem §. j. ff. ex qui. cau. in pos. eatur. quod verum est ꝙ debet liquere iudici id quod in actis est ⁊ ad hoc vt iusticiam facere possit. non tamen per hoc sentẽtia redditur nulla. Sed certe tex. in. d. c. cum ad sedem. h non probat quia ibi non dicitur ꝙ iudex acta non viderit. Sed ꝙ sententiam tulit contra ea que apparebant ex actis quia condemnauit reum contra quem probatum non erat ⁊ ideo retractatur sententia tanquã iniqua. ℭ Quarto no. ibi ab obseruatione ⁊c. iuncto ver. precedenti. ibi si per tres. ꝙ ad sententiã interlocutoriam qua absoluitur reus ab obseruatione iudicij requiritur citatio peremptoria. ⁊ ita etiã tenet Inno. in. c. consuluit. de of. dele. ⁊ Barto. i. l. consentaneum. licet istum tex. non alleget. ȷ̃. quomodo ⁊ quando iudex. vbi etiam tangit quid in alijs ĩterloquutorijs. ℭ Limita tamen hoc singulariter vt per bar. in auc. qui semel. circa medium. ȷ̃. quomõ ⁊ quando iudex. ⁊ cum eo transit Anto. de butr. in. c. causam. de dolo ⁊ contumacia. ℭ Quinto no. in ꝟ. euacuabitur. ꝙ acta que tendunt ad ordinationem iudicij prout sunt satisdationes que prestantur a ꝑn. iudicij pereunt perempta instantia de qua materia fuit plene dictum in. l. ij. supra de edendo. ℭ In gl. in ver. licentia. ibi ſm Placentinuz hanc tenet bar. idem videtur velle Pe. ⁊ Cy. per istuz tex. ⁊ per. §. huius auten. hic allegatum in glo. nisi primo renunciatum fuisset per partes omnibus allegationibus. quia tunc si presentes essent non possent vlterius aliquid proponere. iuxta auc. iubemus. š. eo. ita nec si absentes sint ne melioris conditionis sit absens contumax ꝙ presens. argumen. l. non soluz. ff. de noxa. ⁊. l. seruus. ff. quod vi aut clam. ⁊ idem tenet h Saly. subdit tamen h bar. ꝙ hodie actore absente non est necesse expectare vsq; ad finem triennij vt perueniatur ad absolutoriã ab obseruatione iudicij: vt in auc. quod fieri. ȷ̃. de dilati. Bal. dicit se credere ꝙ ex contumacia actoris assignato sibi termino ad procedendum si actor est contumax in procedendo iudex poterit absoluere reum ab obseruatione iudicij etiam de iuř veteri. allegat. l. ticia. ff. de accusa. ⁊. l. diffamari. ȷ̃. de ige. ⁊ manumissis. ⁊. l. si eadem. ȷ̃. qui accusare. ⁊ quod no. gl. i. ȷ̃. vt nemo ĩuitus: ⁊ per hoc dicit tolli rationem facientem pro placentino de qua ratione fit hic in gl. mentio dum dicit ꝙ olim ⁊c. quia ĩmo fieri poterat de iure veteri. per. d. l. ticia. cum si. Subdit etiam ꝙ si liquet de causa per probationes hincinde factas per pſentes. licet actor se absentet non propterea est sententia retardanda. quia frustratoria expectatio fieri non debet arg. l. quãuis indubitati. ȷ̃. de adulte. sed vbi non liquet nisi ex vna parte tantum tunc credit expectandum esse. ita intelligit istum text. ⁊ dictum. §. huius. Innocen. quem sequitur Jo. an. ⁊ do. Anto. in. d. c. consuluit. de offi. dele. dicit ꝙ eoipso ꝙ actor est contumax potest reus petere se statim absolui ab obseruatione iudicij[c]. ⁊ dicit ꝙ ad hoc nõ obstat iste tex. quia hic intelligitur qñ reus non curat absolui ab instantia seu ab obseruatione iudicij sed vult de iure suo probare ⁊ testes inducere. Sed Jo. an. ibi dicit ꝙ istud dictum fuit originale verbuz inno. vt ibi refert gl. ⁊ ꝙ glo. hic tenent contrarium. ⁊ bene per istum tex. ſm Imo. quia ẽx casum positum in hac. l. remanet ius antiquum ſm qd actore absente non poterat procedi ad diffinitiuam. vt dicta. l. ⁊ post edictum. ⁊ ita videtur hic Saly. in alio proposito intelligere. d. l. ticia. cum si. vel melius responde ꝙ iudex non potest dictum terminum prefigere nisi ex iusta cã[d] vt no. glo. i. l. j. ȷ̃. vt nemo inuitus. ⁊ firmat Bar. in. d. l. ticia. ĩ vltima col. facit. l. ij. ff. de re iudi. ⁊ non reperitur ꝙ sola absentia sit cã iusta prefigẽdi dictum terminum. al's indistincte potuisset procedi ad absolutoriam diffinitiue seu habentem vim diffinitiue actore se absẽtante etiam de iure ffor. š. d. l. ⁊ post edictum cum ibi no. Itẽ non obstat dum dicit Bal. ꝙ frustra non debet fieri expectatio quia responde ꝙ non erit frustra cum vsq; ad sententiaz seu vsq; ad conclusum in causa possint fieri allegationes ⁊ probationes. c. cum dilectus. de fide instru. l. peremptorias. ȷ̃. sen. rescĩ. non posse. Preterea est contra istum tex. ⁊. d. §. huius. qui indistincte loquuntur etiam quando causa esset instructa. Teneo igitur opi. Bar. cum limitatione supra data. lz Jac. bu. hic simpliciter transeat cum distinctiõe Jo. an. approbata p gl. ℭ In gl. in versi. x. in fi. gl. reprehendit per Bar. quẽ alij magis communiter sequuntur ⁊ bene vt hic per eum lz Cy. ⁊ Jac. bu. hic simpliciter transeunt cum gl. ℭ In glo. in ver. inuenta. ibi si citatus scilicet ad domuz licet non sit inuentus[e] personaliter. ⁊ h secunda est solu. vera. quia prima diuinat. Et ex hac solutione iuncto tex. in fi. no. ꝙ etiam citatus ad domum dicitur esse vere contumax. nam solus verus contumax est ille qui prohibet appellare. d. l. ⁊ post edictum. §. fina. ⁊ ibi no. vnde intellige ꝙ citatio facta ad domum deuenit ad eius noticiam. al's non diceretur verus contumax. l. ex consensu. §. fi. ff. de appellati. ⁊ forte dicetur infra ꝓximo. §. ℭ In gl. i ver. termio. ibi vtraq; pte. hec est diuinatio. ideo ſm Pe. Cy. Bart. ⁊ alios hic. dic ꝙ si actor se absentauit nondum datis dilationibus ad probanduz dicitur de causa non liquere. adeo ꝙ diffinitiue non potest absolui reus scilicet ab obseruatione iudicij. Secꝰ si datis iam dilationibus ad probandum nam tunc licet actor nihil probauerit absoluetur reus diffinitiue. d. l. qui accusare. ⁊ ita etiã no. canno. maxime Anto. de bu. in. c. prout. de dolo ⁊ contumacia. dicebat tamen circa hoc singulariter bar. in. l. si de meis. §. fi. ff. de arbi. ⁊ plenius in. l. admonendi. in. iiij. col. de iureiuran. ꝙ istud fallit vbi instantie est prefixus terminus a partibus seu de consensu partium vt si partes eligunt arbitros qui habeant causã terminare infra mensem vel si de voluntate partium delegatur causa cum hoc ꝙ habeat terminare infra mensem. nam ille mẽsis habet vim termini[f] dati ad probandum. ⁊ ideo actore non probante reus absoluetur diffinitiue ⁊ hoc dicit esse de mente glo. in. l. si de meis. §. fina. in uerb. liquere. ⁊ ita dicit velle Jnno. in. c. super eo. la secunda de appellatio. ⁊ idem vult Spec. in ti. de sen. prolat. §. nunc videnduz versi. illud. Fulg. in. d. l.

a ℭ Diffinitiuam adde inquantũ. d. iason hic põit fallentiaz ſm ange. s. nõ habere locum ĩ cã appellationis deuolute ad papã ang. idem dicentẽ cõsi. clxxxvj. ⁊ ibi ẽt dicit ꝙ ẽt nõ hz locũ i cã electionis nec qñ ꝓcedit ex mero offõ. Itẽ i q̃stũ dicit nõ habere locũ qñ iudex videt ĩstãtiã cãe pire adde io. d ana nia cõ. xciij.

b ℭ Habeař. adde ꝑ anch. cõsi. xcvj. vbi põit ꝙ stante statuto ꝙ nõ cõpareñ. ȷ̃. terminuz habeatur ꝑ cõtũace ⁊ exbãnito quo ad missionẽ i poss. si citatus nõ cõparuit nec actor eius cõtumaciã accusauit ꝙ nõ habebitur ꝑ cõtumace ⁊ exbannito latiꝰ ibi vide q. d. iason h allegãdo bal. i. l. si tutor. ȷ̃. d iter dic. ma. aliud videtur velle ffi d ꝑdicto cõsi. mẽtionẽ nõ facit.

c ℭ Obseruatione iudicij. vide. d. de rota decis. lxix i nouis de dolo ⁊ cõtu.

d ℭ Ex cã. adde eũdẽ alex. cõsi. cxviij. ij. lib.

e ℭ Nõ iuentus. inquãtũ d. iason h ponit an credař nũcio ꝙ inuenerit citatum ⁊ ꝙ dixerit se velle cõparere vid late roma. cõsi. cccc xcvj. pau. de ca. cõsi. clxxv.

f ℭ Vim termini seqř roma. singulari. suis fo. xj. ⁊ facit ꝙ idẽ voluit cõsi. clxxvj. s. ꝙ termino ꝑfixo cõuẽtione partiũ vel statuto ad audiendũ sententiaz ꝙ alia citatiõe non sit opus. nec similiter cum sit statutꝰ ad

producēdūz instrumenta alia requisitio non ē necessaria.

admonēdi.tenet cōtrarium dicēs q ista limitatio iure nō probatur τ q in cōtrarium facit regula posita ī l.i.ff.de arbi.τ q Inno.in.d.c.super eo.hoc non dicit si bene inspiciatur τ q ipe de facto nō potuit obtinere q seruaretur opi.Bar.Paul.de castro in.d.l. admonendi.dicit q ista questio fuit de facto papie. τ q Bal.ibi consuluit pro opi.Bar.τ q omnes alij cōsuluerunt cōtrarium τ q Bal.nō potuit obtinere τ fuit illa questio.de qua fecit mētionem Bal.in dcā auc.ei qui.vbi voluit q talis terminus habeat viz termini peremptorij ad audiendu sententiam in fine dicti termini de quo vltimo dixi in.l.qui ante calēdas ō verbo.obliga.Et finaliter cōcludit Pau.de cast.tenendum esse opi.Bar.propter dictas auctoritates. τ q Inno.voluit istud in.d.c.super eo.ut etiā patet ex verbis Specu.referētis eum in.d.versi.illud. Fatetur tamē Pau.de cast.q nō videtur bene colligi ex glo.in dicta.l.si de meis.sed certe imo videtur posse ibi colligi cum ibi nō appareat datam fuisse dilationē ad probādum.τ tamen gl.ibi sentit q nō factis probationibus poterat diffinitiue absolui.τ hoc intelligit Pau.de cast.procedere si appareat corā arbitro uel iudice litem fuisse cōtestatam. quia lite non cōtestata nō potest perueniri ad diffinitiua regulariter.l.fi.§.illud.j.de temp.appel.Itē hoc intelligit ipe nisi petita fuisset dilatio ad probādum coram iudice uel arbitro.τ fuerit denegata cum probationes nō debeant esse sine termino.allegat no.in.l.in crimine.ff.de adulte.idem ſm eu nō posset diffinitiue absolui.sed certe in.d.l.in crimine habetur contrarium vt ibi per Bar.plene τ per eundē in.l.fi.ff.de ferijs τ plene per docto.in.c.licet causam.cum concordantijs.de probatio.Et si dicatur q iudex denegando dilationem ad probandu videt declarare nolle admittere probatiōes.dic q sibi imputet pars si a tali denegatione nō appellauit cum possit appellare vel saltem recurrere ad superionem per via querele:ut ī auc.vt differ.iudi.circa principiū.τ in proposito no. Bal.in.l.ij.in.xi.questione de epis.audi.τ ita teneo opinio.Bar.reiecta hac vltima limitatiōe.τ cū bar. etiam transit Roma.in.dicta.l.admonēdi.vbi tamē subdit q non est vis an in casu predicto feratur sententia absolutoria ab obseruatione iudicij.an feratur absolutoria diffinitiua cū intelligatur lata ex causa que apparet in actis:quia nō est probatū quo cāu potest actor iteru agere super negocio principali sicut quādo absolutus esset reus ab obseruatione iudicij.allegat no.per glo.in.l.iuli.verū debitore.ff.de condi. indebi.sed male dicit.quia imo iterum nō potest agere quādo reus est absolutus propter probatiōes nō factas.l.sub specie.j.de re iudi.l.imperatores.eo.ti. l.argentarius.§.cum autē.ff.de eden.Nec cōtradicit glo.in.d.l.iulia.quia illa glo.solum vult q licz absolutus fuerit reus eo q actor nō probauerit tamē si reus soluet nō repetet.q durabit absolutio nālis post talem absolutoria.vt ibi in tex.cu glo.τ creditor cōuentus conditione indebiti nō obstante absolutoria probare poterit debitū nō probatum primo.secus dicit ibi glo.si fuisset absolutus reus ob alia causa: vt quia iudex dicit absoluo reū:quia nunq fuit debitor vt ibi per glo.Potest etiā τ alio modo intelligi iste tex.ſm Mar.fille.τ Saly.hic scilicet q actor hic pbauit semiplene.τ sic veniebat sibi deferēdū sacramētū in defectū semiplene probatōis.iuxta.l.i bōe fidei.j.de re.credi.tamē nō potuit deferri propter eius absentiā τ quia reus nō potest condēnari cum nō sit plene pbatum.ideo absoluitur non diffinitiue propter semiplenā probatione actoris sed ab obseruatiōe iudicij τ idem tenet etia hic Ray.τ Francis.tigri.ad h pōderantes tex.hic in versi.nihil sufficiēs τc.qui innuit aliquid fuisse approbatū sed insufficiēter quod ē no.

pro limitatiōe.d.l.qui accusare cū si.¶ In glo.ī vs. iudicij.ibi de litigio.§.fi.vnde supra est auc.qui semel.j.quomō τ quādo iudex.¶ In ea.ibi.vitium litigiosi.de omnibus fere questionibus de quibus hic in glo.fuit dictum in.l.ij.s.de edē.¶ In ea.ibi.ſm Bul.hanc opi.approbant hic Pe.τ Cy.per tex.j. ea.l.§.cum autem.Idē tenet Francis.tigri.hic p rationes hic allegatas in glo.τ hoc etiam sequitur Saly.per istum tex.in vsi.nulli.vbi apparet q fuit pnūciatum diffinitiue pro reo τ tamen hic nō apparet q ante absentiam actoris date fuerint dilationes ad pbandum.τ ista opinio videtur hodie approbata per l.auten.qui semel.τ istam opinione puto tutiore. licet Jaco.but.simpliciter transeat cum opinio. Joan.¶ In glo.in versi.euacuabitur.ibi ſm quosdam τc.fundantes se ex isto tex.in fine.τ non bene ut ibi per glo.τ aliqbus.tamen male loquitur glo.vt hic p Bar.cum quo magis cōmuniter cōcordāt alij.¶ In ea.ī fi.glo.se voluit referre ad no.per glo.auc.qui semel[a].in versi. locum habet.que vult q illa autē. que loquitur in actore nō habeat locum in reo.pro hoc facit quia maior est cōtumacia actoris nō prosequētis litem quam ipe inchoauit q sit cōtumacia rei prouocati cū natura reorum sit fugere.l.inter stipulāte §.i.ff.de verbo.obli.τ hic in vsi.parte fugiente.τ q fauorabiliores sunt rei τc.Et ista opi.sequitur Cy. Ray.Jaco.bu.τ Ange.τ ex hoc habes etiam notar q iura corrigētia in vno correlatiuorū nō extendunt ad reliquu quādo nō est eadē ratio[b] in vtroq.alias autē sic.l.fi.τ ibi no.docto.j.de indic.vidui.tollen. τ per Bar.in.l.fi.ff.de excep.τ per cano.in.c.i.de loca.τ in cle.i.de hereti.¶ In glo.in versi.excipiendū τ cū glo.simpliciter transit Jaco.bu.τ Cy.hic allegāt in arg.l.rescriptū.ff.de his qui.vt indig. Pau.de lia a.in.c.fi.τc.vi.colū.de dolo τ cōtu.refert opinio.de quibus hic in glo.τ nihil firmat. Sed Saly. hic dicit q pro opi.Pla.videtur tex.in.c.calūniam de penis.τ ideo dicit q de quātitate principali ōbet fieri deductio expensarū factarum per eū alias sequeretur q si reus succūberet in pncipali.τ propter iustā cām litigandi absoluereē ab expēsis factis per actorē iuxta no.j.proxi.§.q reus suas expēsas ōducere nō posset cōtra istum tex.Jo.an.in addi.Spe.in ti.de expēsis.§.nunc de expēsis.super versi.q autē ibi dixi τc.tenet opi.Jo.τ respōdet ad.d.c.calūnia.q debet exponi tex.ibi in ver.in expēsis.scilicet oībus: qa indefinita equipollet vniuersali.l.si pluribus.in pn. de le.ij.τ hoc modo exponēdo ille tex.nō obstat.vel aliter respōde vt ibi per eu.Gui.de cu.hic etiam tenet opi.Joā.quādo hincinde fūt facte expēse tā ab actore q a reo adeo q reus veniret cōdēnandus in tanta quātitate expēsaru. quanta fuit quātitas expēsaru factaru per ipm reum τ quas ipe ōducere vult alias autē de cōdēnatione principali fieret deductio expēsaru rei.τ ita intelligitur iste tex.τ hoc modo intelligēdo cessabit argu.Saly.τ cu hac opi.Guil.cōcordat Fulg.hic τ est satis de mēte Jo.an.in loco pxime allegato.Anto.de bu.in.d.c.calūniam.etiā approbat opi.Jo.reprobando opi.Pla.vt equalitas huet iter snīas que fert pro actore:τ illa q fert p reo ar.l.fi.j.de fruc.τ lit.expē.τ.l.nō d actori.ff.de re gu.iur.nam reo absente absoluto nō poterit actor pſens deducere expensas de principali condemnatiōe quia nulla fuit facta condēnatio in pncipali. Sz si intelligamus q deductio fiat de expēsis nulla erit inequalitas inter actorem τ reu τ ista opi.videtur tenēda cu declaratione data per Guil.de cu.vt retuli s.Subdit etiā solus Guil.de cu.hic q reus in casu huius.§.fi.in tātum deducit expēsas quas fecit post tempus cōtumacie actoris.τ ita intelligit istū tex. ne alias pena excedat delictu.argu.d.l.rescriptu.τ.l.

a ¶ Qui semel.sed an ō iuramēto dicta autē. locum habeat ro.singular. suis fo.xi.dicit q anto.ō bu.in.c.cām de dolo τ cōtu.tenet q si τ dicit h esse mirabile. tñ dicit ipe nō puto verum sed pro nūc transeamus cū ipo.

b ¶ Eadē ratio.de hoc late per.d.fely.in pemio decretaliu.

ex facto.§.longius iul.ff.de vul.& pupil.& l.sancim° j.de penis qd est bene notādum.Subdit etiā Guil. de cu.hic quod ubi condēnatio pncipalis in casu huius.§.fieret in pecunia tunc procederēt ea que dicta sūt.s.proxime sustinendo opi.Jo.Sed vbi fieret cōdēnatio in aliqua specie & nō posset fieri cōpensatio expēsarum rei cū expēsis actoris:vt quia maiores eēnt expēse rei:tunc nō poterunt etiā deduci de condēnatione pncipali quia nō recipiunt adinuicē functionem genus & species.l.si cōuenerit.in pnci.la.ij. cum si.ff. de pign.actio.& ideo dicit q hoc casu debebit actor cōdēnari in illis maioribus expēsis factis per reum ne ius rei pereat. ar.l.cū hereditas.ff.ad trebel. Sz fulgo.dicit esse cōtra istū tex.qui permittit dictam deductionē.& sic cōcedit exceptionē reo. & per consequēs bene posset iudex concedere hoc casu retentionē nō autem permittit iste tex.condēnari actorem reo.& sic nō cōcedit reo actionem.Sed ad hoc respōdet gui. dicēs q potest euenire casus in quo nō possit consuli reo per exceptionem seu retentionē:ut si actor petebat declarari se liberū.nam hic nulla retentiōe potest sibi consulere in expensis.

Sin autem reus. Reus se absentans lite contestata legitime citatus si contra eum liquet de causa cōdēnatur diffinitiue & mittetur sentētia executioni i rebus suis nec reuersus auditur appellās nec possessionē recuperabit etiam si cautionem prestare paratus sit & absentia litigatoris.i.actoris vel rei repletur dei presentia: & ideo si liquet de causa fertur diffinitiua iuxta finē triēnij & verus cōtumax nō auditur appellans & vbi vterq se absentauit nō pronūciat diffinitiue sed absolutiue ab obseruatiōe iudicij & tunc neutra pars condēnatur alteri in expensis.h.d. vsq ad §.si autem alterutra. ¶ In tex.absuerit.intellige lite iam contesta.quia contra reum lite nō conte. non potest ad diffinitiuā procedi regulariter.l.fi.§. illud j.de appel. ¶ In tex.ibi. promere cōdēnationem &c. & etiam si inuenerit eum absoluēdum debet absoluere sicut in actore dicitur.s.proximo.§.sm Cy. & oēs h. ¶ In tex.ibi maiorem &c.nota sm vnam expositionem q delegatus nō exequitur suam sententiam. de quo vide que plene dixi in.l.a diuo.in pn.ff. de re iudi. ¶ In tex.ibi.solam pretēdenti.i.cōparenti pro tuendo iure illius qui cōdēnatus fuit. ¶ In tex. ibi terribiles.iūcto tex.in vsi.presentia.dicit Ange. h istum tex.esse singulariter no.quia probat q queadmodū testes debent produci parte psente vel citata.l. si qn j.de testi.ita etiam instrumenta debēt pduci pte psente[a] vel citata.adde tex.in.l.iudices.quem ad hoc ibi reputat nota.Bal.j.de fide instru.& no.Barto.in.l. item illa.in.i.colū.vbi hoc singu.limitat.ff. de cōsti. pecu.Et pulchre per Bar.in.d.l. si quando in fine. ¶ In glo.in versi.absentem.ibi. als ab obseruatione iudicij.doct.hic cōiter sequūtur glo. excepto Saly. dicente q imo videtur quando actor est presens & reus absens debeat reus absolui diffinitiue lz actor nō liquidauerit cām nec habuerit dilationem ad probandum.l.qui accusare.s.de eden.quia iputet sibi actor q hoc non fecit cum presens fuerit.Nec ob.§. precedens.quia actor ibi absens & contumax:vnde nō potest reus sibi imputare cur non liquidauerit cū ex illa cōtumacia actoris reus sentiat cōmodum.l. cum i fundo.§.quod si mulier.ff.de iure do. relinquit tamen cogitandum.verior videtur opi.glo. q illud quod statuitur actore absente per .§. precedentem statuit hic in reo vt equalitas seruetur.l. fi. de fruc.& lit. expen.cum simili. nec videtur bona respōsio Saly. q reus ex absentia actoris nō sequitur lucrum. attento q post absolutionem ab obseruatione iudicij pōt iterum vexari super negocio principali vt hic in fi. ¶ In eadem ibi.l.consentaneum.in fi.& ibi hoc tenetur p illam.l.& no.Spe.in ti.de primo & ij.decreto .§. iux ver.i.& Bar.in.l.finita.§.iuli.in.ij.col.in versi. quero dixi q regulariter.ff.de dam.infe.& Cy.in.l.cum proponas.j.de bo.auc.iudi.pos. licet Angel. in.d. §.iuli.contradixerit volēs q vbi potest perueniri ad diffinitiuā nō procedatur ad missionem in possessionem ex primo decreto.quia satis consultum est actori.sed Jmol.ibi reprehendit eum & bene per pdicta. ¶ In glo.in vsi.audiatur ibi omnium fit missio olim &c.hoc reprehendit hic Cy.Bar.& etiam Bal.quia licet olim missio que fiebat in actione personali ante sentētiam ratione contumacie fieret in omnia bōa vt reus tedio affectus veniret responsurus.l.i.ff.ex quibus cau.in pos.ea.tamen secus erat in missionem que fiebat pro executione sentētie iam late.quia fiebat tātum pro mensura quātitatis in qua facta erat condēnatio nō in omnia bona patet in.d.l.a diuo pio.§. i venditiōe.vbi primo capiuntur mobilia.& istud etiam sequitur Bal. in auc. ei qui.in.iij.col.j. de bo.auc. iudi.pos.& in.l.etiam.in prin.j.de executione rei iudi.vbi pro hoc dicit esse glo.solēnem in.l.presenti.in versi. admodum.s.de his qui ad eccle. confugiunt & idem no.Bar.in.d.l.a diuo.§.si super.in.ij.col. & per Ange.in.§.si vero.in auc.de exhi.reis & ita tenēdum est.licet Saly.hic dicat q potest saluari ista gl. scilicet q fiat missio pro executiōe[b] sententie in omnia bona mobilia.& ita intelligatur tex.dicto.§. in vēditione.nō autem pro mensura quantitatis debite sed hic videtur velle q ea bona in quorum possessione facta est missio debeant vendi vt satisfiat sententie. & per consequēs sic nunquam fit vēditio nisi pro mēsura debiti:vt.l.fulcinius.§.i.i versi.vēdi.ff.ex quibus cau.in pos.ea.ita nec debet fieri isto casu missio i plus cum vt dixi tex.i dicto.§.i vēditiōe.dicat vēdēda eē ea bona i quorum possessiōem facta est missio. ¶ In ea.ibi perpetuo auditur.dic q licet quādo fit missio i possessiōem i actiōe personali ratiōe cōtumacie āte lit.cōtesta.audiatur postea vsq ad.xxx.ānos re° volēs recuperare possessiōem reficiēdo expēsas litis & p stare satisdatiōem iuxta formam autē.ei qui iurat. & in proposito no.ibi gl.i versi.fideiussorem.& plene bar. i dicto.§.iuli.i.viij.colū.cum cōcordā.tamē vbi talis missio i possessiōem fieret pro executione sentētie nō auditur reus volēs recuperare possessiōem.licet offerat expēsas litis & satisdaiōem.tex.est hic sm docto. & probat bar.hic per.l.si pecunie.§.fi.ff.ut in posses. lega.qui tex.nō est alibi sm bar.i proposito nostro i l.cōsentaneum i pe.colū.j.quomodo & quādo iudex ergo debet soluere id i quo cōdemnatus est reus.als nō auditur ad recuperādum possessionem.per.d.l. si pecunie.quam.l.singulariter limita vt per Angelū & Moder.i.l.si finita.§.item videamus.ff.de dam.i fec. ¶ In ea.ibi creditori adiudicatur.no.ex glo. qd post sm decretum nō auditur reus volēs rem recuperare.p quo est bonus tex.i dicta.l.si finita.§. postea & ibi no.Ange.& Jmol.vbi reprehēdūt Barto.ptrarium tenētem i dicto.§.iul.i.vi.colū.vbi Barto.voluit q audiretur vsq ad biēnium per.l.fi.j. de iure do.imp.& ista fuit etiam opinio Jac.de are.cū qua transit Bal. in.l.ij.vel.iij.ff. si ex noxa. cau. aga. tamē doc.cōmuniter hic trāseūt cum hac glo. & contra bar.tenuit ipemet Bal.in.l.fi.ad fi.j.de bo.auc. iu. di.pos.& hic.& Jaco.bu.in.l.ij.post glo.j.vbi in rem actio.& ita est de mente glo.in.c.quoniam.§.fi.& ibi plene per do.Anto.vt lit.non contesta.& ita etiam tenet Angel.& Jmol.in.l.debitoribus.de re iudi. nec obstat.d.l.fi.quia non habet locum in pignore pretorio vel iudiciali:sed creditore procedente ad vēditionem pignoris conuētionalis. ¶ In ea.ibi.l.psentaneū &c.in versi.petitorem.& in his omnibus gl. he

[a] ¶ Parte psente.nisi statut° esset terminus ad pducendū qa licet pars nō sit psens valet pductio vt dicit ro. cōsil. clxxvi.

[b] ¶ Executione.in quātum do.Jason h ponit quādo iudex teneat exequi sniās ad litteras alterius iudicis.adde q voluit ro.cōsilio.qnquagessimo.

ne loquit. & de materia plene per Bar. dicta. l. cōsentaneuz post glo. ibi per Ange. & imol. in. l. a quo fundus. ff. de dam. infec. & l. iij. §. finali. de acqui. pos. p cano. plene in dicto. c. quoniaz. §. in aliis. & §. finali. ¶ In glo. in verbo conditionez. in fi. cōmuniter reprehendit glo. ut hic per Bar. & alios. & ego. dixi plene in. l. furioso post Bar. & in. l. de vno quoqz. vbi aliqd per Angel. & imo. ff. de re iudi. ¶ Extra gl. quia cy. hic Ray. & Saly. tractant quis dicatur verus contumax qui prohibeatur de iure appellare. & licet varie fuerint opi. & hincinde varie multa sunt scripta. tamē potest dari prima conclusio q ille est verus cōtumax qui fuit citatus personaliter vel ad domum dūmodo ad eius noticiā venerit citatio & in termino cōparere potuit vt est tex. in. l. ex consensu. §. fi. ff. de appella. & ille est melior tex. qui sit i iure sm Bar. & Ang. ibi. ad idez tex. s. ea. l. §. & si quidem in versiculo minime. iūcta cum glo. quaz ibi ponderaui. & in. l. i. §. fi. cū glo. ff. quādo appel. sit. ¶ Secūda potest esse conclusio que colligitur ex notatis per Guil. de cu. & Ray. q si citatio post citatiōem fuerit ab aliquo puta ab vxore vel vicino relatum q ipe fuit citatus pro tali die. & tamē nō compareat in termino nō dicetur verus cōtumax adeo q nō prohibetur appellare. quia citat⁹ potest hoc casu suaz cōtumaciam velare: et quia dicere potest q nō credidit vxori. allegat in ar. l. ij. ff. quod fal. tu. auc. & quia quo ad penam nō ita afficit sciētia velata sicut directa. l. fine metu. in pnci. j. de adulte. & respondet ad. l. item veniūt. §. petitam. ff. de peti. heredi. q ibi loquitur quo ad lucrum nō acquirēduz nos autē quo ad dānum vitandum. & istud etiam voluit Bal. in. l. fi. ff. de resti. in iteg. vt refert Cy. tenuisse ita in additione & voluit expressius Baldus in. l. ea que. j. quomodo & quando iudex. vbi voluit q si aliter quam per dictam relationez alicuius esset certioratus de citatione: vt quia esset certioratus ex edicto publice proposito tūc diceretur verus contumax quāuis non fuerit personaliter citatus: vt. d. l. ex consensu. & in hac. ij. conclusiōe cōsistit potissima clauis i hac materia. tamē Jmol. in dicta. l. ex ɔsensu faciens mētionē de. d. Bal. in dicta. l. fina. dicit q licet Bal. ibi sequutus Cy. velit q ille qui est verus contumax existenter & fictus apparenter prout est ille qui nō inuētus est citatus ad domum. & postea citatio ad eius noticiaz deuenit nō possit appellare. tamē sm Jmol. Bar. in dicta. l. fi. tenet q imo per iudicem ad quē reijcit appellatio sua. & hāc opi. simpliciter approbat Jmol. licet dicat per Cy. h q teneat illaz opi. quā sequitur Bal. in. d. l. fi. Sed certe videtur q quādo citatio deuenit ad noticiam citati solummodo per relationez vxoris vel vicini & nō per edictum vel publicā famā vel aliam solennem certiorationem. isto casu debeat procedere appellatio nec videtur verus contumax existenter quasi nō sit vere & solēniter certiorat⁹ & ita etiam de mente Guil. de cu. & aliorum hic p supra allegata. licet Jmol. contrarium sentiat in dicta l. ex consensu. ¶ Tertia conclusio est q requiritur q trina citatio. i. peremptoria peruenerit ad veram noticiaz citati. nec sufficit q vna ex tribus citationib⁹ requisitis perueniat ad eius noticiam: vt probatur i dicta. l. ex consensu. §. fi. in versi. peremptorium. & probat plenius Bar. in dicta. l. fi. in fi. ff. de in inte. resti. sequitur Saly. hic & Jmol. i. d. l. ex cōsensu. ¶ Quarta conclusio est q licet ille qui in iudicio dixit se nolle comparere dicatur verus cōtumax[a]. c. venerabilibus §. secus de senten. excōmu. in. vi. tamē secus est in eo qui extra iudicium illud dixit. & est glo. melior de corpore iuris in dicto. §. secus. quod intellige tamen vt per Bar. in dicta. l. ex consensu. cuius opi. magis cōmuniter approbatur & late per Jmol. ibi & per bart. in dicta. l. fina. post glo. i. & per gl. in. c. illicita. xxiiij. q. iij. per Specu. & Jo. an. in ti. de cōtu. §. i. per bal. in. l. tres. j. quomodo & quādo iudex. & in. l. deberi. j. de fideicōmissa. lib. cū quibusdā aliis concordan. quas inuenies in dictis locis. ¶ Quinta cōclusio est q ille q curauit ne citatio ad eū pueniret habet pro vero cōtumace & eqparat illi qui citatiōe recepta cōparere contempsit. vt in cle. i. & in pposito nostro firmat ibi Pe. de ancha. vt lite pēdēte. facit tex. in cle. cūm. de elec. & in. c. quoniā. §. i. vt lit. nō cōtesta. & l. i. §. sed & Aristo. cum ibi nota. per barto. ff. q vi aut clā & in specie firmat bal. in. d. l. ea que & nota. glo. in le. contumacia. in pn. ff. de re iudi. que dictā eqparationē facit. ¶ Sexta cōclusio q citat⁹ sub generali citatione facta ad sonum campane vel tube nō dicitur verus contumax etiam si cognouerit se citatuz qr magis ligat & timenda est citatio personalis q̄ ista generalis: vt in clemētina grauis. cum glo. antepe. de sen. excōi. ita in specie decidit Pe. de ancha. ibi nec memini alibi me legisse quod est bene notabile pro limitatione prime cōclusionis. ¶ Septima cōclusio q citatus a lege nō est verus contumax. hz Spec. in titu. de citatione. §. i. ad finem. & idem sequitur ibi bal. in addi. quasi dicatur fictus seu presumptus fictione seu presumptione legis. & de tali citatione legali. vid exēplum in. c. i. de elect. in. vi. Sed cōtrarium tenuit cy. hic & glo. in. cle. i. in glo. magna ad finez de dolo et cōtuma. quā sequitur ibi Pau. de liaza. & do. Car. eo quia quilibet presumitur scire iura. l. leges. s. de legi. ergo psumit habuisse noticiā citatiōis. Sz ɔriū tenuit Land. in. d. cle. i. & bar. h & i. d. l. fi. d in iteg. re. & Ange. in. l. & post edictū. §. fi. ff. eo. & latius Jmol. post Ange. in. d. l. ex consensu. & ista opi. videtur verior. probatur quia dato p lex presumat eum habuisse noticiam citationis. eo quia tenetur scire iura tamē nō sequitur. ergo est verus contumax & prohibet appellare patet qr videmus q citatus ad domuz potest appellare quādo nō constat eum habuisse veraz sciētiam citationis. l. ab eo. j. quomodo & quādo iudex l. i. §. fi. cuz glo. ff. quādo appella. sit. iunctis no. in. l. i. §. item cuz ex edicto. ff. que sen. sine appel. rescin. & hoc sequūtur oēs. & tamē citatio ad domū operatur in dubio q presumatur citationē venisse ad noticiaz citati: vt est tex. no. in. l. scire oportet. §. qui autez. in versi. cognouit. iuncto versi. domuz. ff. de excu. tu. et hic illum tex. ponderat Jaco. de are. & bal. & no. glo. in. l. penul. j. de peri. tu. Et q in dubio contumax admittatur ad appellādum quia indubio nō censetur esse verus contumax nisi appareat q deuenerit ad noticiam citati tenuit bal. hic & etiā. s. §. proximo. & pe. de ancha. & do. car. in. d. cle. i. & est de mente bar. i. l. ex ɔsensu. §. fi. per illuz tex. & sic nō puto veraz eē opinio. glo. in. d. cle. i. quo ad citationez legalez. lz imo. in. l. ex cōsensu. trāseat cum illa. ¶ Octaua conclusio q verus contumax solum in non cōparēdo ad sniaz si tamē nō fuit cōtumax in reliquo processu audit appellans⁹ vt singulariter tenuit Fulgo. hic & in. l. & iō ff. de euic. & Raphael cu. in. d. l. ex cōsensu. §. fin. ar. l. q̄uis indubitati. j. de adul. Sed cōtrarium tenuit ex pluribus in repetitione. l. sepe. ff. de re iudi. in gl. magna duz posui sm requisitum ad hoc q snia inter alios acta aliis preiudicet. & fatetur fulgo. hic q sua opi. in practica nō seruatur. ¶ Nona cōclusio est q si vero cōtumaci per statutum assignetur aliquis terminus ad purgādum moraz q. j. illū terminuz poterit appellare sm bal. i. l. ij. si pen. appel. mors interuene. per illum tex. sm illuz itellectum quem ibi ipemet ponit & hoc dicit valde no. Et ibi etiaz ex hoc infert qd ver⁹ cōtumax expectat⁹ de benignitate post terminum si comparet in illo spacio expectatiōis potest appellare. ¶ Decima cōclusio q verus cōtumax in nō iurādo de calūnia nō prohibetur appellare: vt ē gl.

[Marginal notes, left:]
a ¶ Uerus cōtumax. de h per ang. cōsil. xvi. & consilio. clxxxvi.
b ¶ Notabile. de hoc vide q voluerūt. d. de rota decis. suis in nouis de dolo & cōtu. i vltimis duabus decis. & an citatus per edictum sit ficte cōtumax vide p eosde decis. lviiij. eo. ti. & ccclxiiij. e. etiam ti.

[Marginal notes, right:]
c ¶ Tenetur scire. d. bene dictus capra in. d. cle. i. dicit q si habuit notitiā electiōis q possit dici uerus contumax. al le. d. de rota decis. xlvij. & ccclxiij. & cc clxxxiij. incipiēte fuit dubitatum. de quo tu vide q voluit ancha. cōsilio. xcvj. & d. de rota decis. xlviiij. incipiente si ferat snia. eo. ti. de dolo & cōtu.
d ¶ Appellās vide q voluit oldr. ɔsil. xij. sed. cōsil. clxij.

a ¶ Appellari adde do. de rota decis. suis de app. in nouis de cis. clxxxvij.

b ¶ Promissi se. de hoc p alexan. cōsil. xxxvij. ij. lib.

c ¶ Condēnari. sed quid si sit statutū q accusator deficiens in probādo cōdemnetur i expensis z si iudex omiserit habeatur pro cōdēnato. mō iudex absoluit primo postea statim condennat. an iste erit absolut⁹ uel cōdēnat⁹ pe. de anch. cōsi. clxxij. concludit q sit absolut⁹.

no. in. l. i. j. quorū appel. de quo dic. vt ibi per Bal. idem in vero contumace in nō agendo. j. terminū sibi prefixū ad agendū ita inquit Bal. i. d. l. diffamari. j. de inge. manu. allegat no. per glo. in. l. ticia. ff. d accusa. z hoc dicit esse bene notandū. pro hoc facit tex. in. d. c. venerabilibus. §. secus. cū sequē. vbi verus cōtumax in nō probando in termino sibi prefixo potest appellare facit. l. creditor. §. iussus. ff. de app. ¶ Undecima cōclusio q si ppter verā cōtumaciam fertur sentētia condēnatoria expēsarum iuxta. l. sancimus. j. eo. q tunc poterit appellari[a] bz Cy. ibi in pe. q. z idem tenet ibi bal. ad fi. qd intellige vt ibi per eos scilicet si fuerit verus contumax tempore ꝯdemnationis. z vide etiā circa hoc Bal. in. l. terminato in. iij. col. j. de fruc. z lit. expē. z in auc. generaliter. in. vj. colū. de epis. z cler. ¶ Duodecima cōclusio q ꝯtumax cōparēs iudice adhuc sedēte pro tribunali audit appellās. l. diuus. ff. de resti. in inte. de quo tamē dic vt ibi per glo. z doc. per Spec. z Jo. an. in ti. de contu. §. i. z per Bal. i auc. hodie. j. d appel. z in. l. i. j. quorum appella. z in. d. l. ea que z per Ange. z Jmol. in d. l. ex consensu. z ibi ēt tangit Jmol. quid si incontinēti postq̄ iudex lata sentētia discesserat a tribunali comparuit verus ꝯtumax. an audietur appellans ac si comparuisset iudice sedente pro tribunali. z cōcludit q sic ex idemptitate rationis. z quia ea que incōtinenti fiunt zc. pro hoc etiam allegat no. in simili p glo. in. l. pōponius. §. rati. ff. de procu. de qua glo. fecit mētionē in. l. ita demū. s. de pcur. Tractat imo. in. d. l. ex consensu. an licet verus contumax nō possit appellare possit tamē supplicari principi q causa reuideatur. z dicit q ista questio fuit de facto in curia regis aragonie. z finaliter concludit q nō allegat nota. glo. in. l. fi. s. vt lit. pen. de quo plenius per eum ibi. ¶ Tertiadecima conclusio q vera ꝯtumacia ad hoc vt excludat ab appellādo oportet q sit propria contumacia domini. secus si sit cōtumacia procuratoris. ar. l. i. §. si procura. z ibi no. Bar. z alij. ff. si quis ius di. z plenius per bar. in. l. i. §. fi. j. qn appel. sit. et in. l. fi. ff. de in inte. resti. z no. cano. in. c. i. vt lit. nō cōtesta. z ideo dicit no. bar. in extrauagan. ad reprimē. in verbo citatum. in fi. q lz sint citati z inuenti administratores vniuersitatis. z sindico nō ꝯparēte: tn̄ ex hoc vniuersitas nō constituitur in vera contumacia allegat no. per glo. in. l. nō potest dolo carere. ff. d regu. iur. reliqua in materia dic ut per glo. in. d. clemē. i. z per bar. in. d. l. fi. de resti. in inte. z per Jmo. i. dicta. l. ex consensu.

Sinautem. Uictus victori debet in expēsis condēnari sacramento victoris taxādis alr̄s iudex de suo resarcire debet. h. d. vsq ad. §. sinautem vtraq. ¶ In gl. i. in fi. dic q immo illud quod est statutū actore absente seruatur ēt reo absente quo ad cōdēnationē expēsarū. c. calūniā de pe. ¶ In glo. in verbo victori. ibi. §. etiā. z sic cōcludit glo. q iusta causa litigandi excusat ab expēsis vt probatur. in. d. §. etiam. z in. d. §. oz. fallit tn̄ nisi expense essent promisse[b]: q ab illis iusta causa litigādi nō excusat: ut no. glo. in. d. §. oportet. quā Saly. hic dicit ad hoc esse sin. z illā sequitur ibi Angel. z Jac. bu. in. l. i. in pn̄. de ali. iu. mu. cā fa. z Bal. in. l. eos. in. §. cautione. j. de ap. z. l. nō solum z ibi Ang. ff. de rei vē. z Anto. in. c. fi. in ver. venio ad tertiū de do. z cōtu. z ideo est vtile in cōtractibus stipulari refectiōē expēsarū quas i lite in futurū fieri cōtingeret z ita practicaf pro hoc z facit id quod no. gl. in. l. iii. §. si rem. de leg. iij. itelligēdo eā prout alle. pe. de anba. in. d. c. finem litibus. vbi per illā gl. dicit q vbi expense veniunt iure actionis nunq̄ iusta cā litigādi excusat ab eis z ita illā glo. etiam allegat bar. in suo consilio incipiēte Andriozolus. sed certe illa glo. nō videtur hoc probare recte intueti. Sed solum vult illa glo. q in casu posito in dicto. §. si rem. heres non possit absolui ab expensis. qm̄ per legatū relictū i testamēto creditori nō potest heres pretēdere iustā causam litigandi. z ita etiam videf bar. intelligere in. d. §. si rem. pro hoc facit id qd dicam. j. circa statutum disponēs q victus victori zc. Limita tn̄ illud qd dixit glo. in. d. §. oportet habere locum in promissione expēsarum facta volūtarie. secus si necessario exemplū in promissione expensarū. de qua loquitur tex. i auc. generaliter. de epis. z cle. vt probaf in illo tex. iuncta glo. in vsi. iniuste. z ita illā glo. ponderat ibi ad hoc Bal. pro notabili. z no. etiā bal. in dicto. §. cautione Dicit etiā circa hoc sing. Saly. hic q si iudex in iudicio absolueret victum ab expēsis factis in lite nō ppter hoc prohiberef victor peterf expēsas sibi promissas volūtarie in ꝯtractu: q iudex videf absoluisse ab expensis officio iudicis mercenario veniētibus pro h tamē nil allegat vn̄ putarem attendēdā esse formā petitionis. q si expense promisse eēnt petite tanq̄ pmisse tūc nō procederet dictū Saly. quia refertur sententia ad libellū. l. vt fundus. cū vulga. ff. cōi diui: s vbi expēse promisse nō sunt petite. tunc verum sit dictū Saly. q iudex potest pronūciare super nō petitis quādo solū veniūt officio iudicis mercenarij. l. ediles la prima. §. itē sciendum de edil. edic. iūcta. l. iiij. §. hoc autē. de dam. infec. Item limita glo. h nō habere locū vbi statutū disponeret q victus victori debeat in expensis cōdēnari[c]. quoniā tūc iusta causa litigādi nō excusat ab expēsis. ita dicit Ange. in auc. de exhibē. reis in pn̄. ad hoc ponderās glo. ibi in v. cām quā dicit esse singulariter notandā. z idem no. Ange. in. d. l. nō solum. pro quo facit q statutum debet interpretari vt aliquid addat iuri cōmuni. ar. l. si quādo. in prin. de lega. i. z expresse no. Bar. in. l. iiij. §. pretor. in. v. quero quid si statuto zc. ff. de dam. infec. z. l. ij. ff. de vsucap. Sed q in isto casu, iusta causa excuset ab expēsis tenuit Bal. in. l. terminato. ad fi. d fruc. z litis expē. z in dicto. §. cautiōe. in penul. colū. vbi pro hoc allegat no. per glo. in. §. tripli. isti. d act. bene facit quod no. glo. in. d. auc. generaliter. in vsi. iniuste. z quia statutū debet interpretari bm̄ ius commune ne quis indebite damnum patiatur. z ista opi. videtur verior: z ego: nō ob. q statutū dz aliqd operari vltra ius cōmune: q respōdeo q illud verum est preterq̄ vbi si statutū interpretaretur vltra ius cōmune aliquis dānum iniuste pateretur. quia tunc interptaretur bm̄ ius cōmune etiam si statutum nil adderet iuri cōmuni bm̄ talē interpretationem. ita colligif ex no. per glo. in. l. fi. §. i computatōe. i fi. glo. magne. j. de iure delibe. z ibi bar. i fi. exp̄ssius pau. d castro ibi ita formaliter volēs z Jmol. z roma. in. d. §. pretor. Preterea dictum statutum operatur vltra ius commune. quia cōditione ex statuto. z sic iure actiōis poterūt peti dicte expēse per victorem dato q iudex in sentētia nullam de expēsis factis mentiōēm fecerit: vt probat bar. i. d. l. iij. §. si rem. per ibi no. per glo. z bar. i dicta. l. nō solum. ibi no. per glo. z cano. i. c. ex parte. de prescrip. z i. c. i. de sequestra. pos. licet de iure cōmuni peti nō potuissent post sentētiam. d. l. terminato. Dicit etiam hic Saly. post Frā. accur. q iusta ignorātia seu iusta causa litigādi nō excusat ab expēsis[d] que veniūt ratione ꝯtumacie. iuxta. l. sancim⁹. j. eo. quia tales expēse veniūt iure actiōis i factum. l. i. §. penul. z ibi no. ff. si quis ius di. Item q cōtumacia nō potest icludi i ista causa litigādi. z sic verba iudicis ad hoc trahi nō possent. l. apud antiquos. i fi. j. de fur. Adde Spec. idē tenētem i ti. de expēsis. in §. sinautē. vsi. hoc autē. vbi pro hoc allegat tex. i autē. qui semel. j. quomodo z quādo iudex. z. c. cū dilectus. de dolo z cōtu. vbi expense ratiōe cōtumacie

d ¶ Ab expensis. adde q licet iusta causa litigandi excuset ab expensis tamē nō excusat a fructibus beneficij vt dicit do. d rota decis. sui de dolo z cō tuma.

veniũt indiſtincte. Quādo aũt dicatur quis habere
iuſtam cauſam litigādi vt excuſetur ab expēſis. dic ꝙ
ille qui habet pro ſe opi. doc. dicitur habere iuſtā cau
ſam litigandi. quia doctor habet poteſtatē interpre/
tandi iura ⁊ auctoritates doc. ſunt ꝓbabiles. c. i. cuz
ibi no. de poſtu. prela. ⁊ l. i. ĵ. de profeſ. qui ĩ vrbe cõ/
ſtan. li. xij. ita dixit pe. de ancha. in cle. ne romani. in
prin. poſt antiquos. de elec. ⁊ ideo ſi quis litigās ha/
beret pro ſe conſilia aliquoruz[a] doc. excuſaretur ab
expenſis. quia habet quis iuſtam cauſaz credendi ea
l. in bonoruz. ⁊ ibi no. Bar. in fi. ff. de bon. poſ. ti. ge
ne. Intellige tñ ⁊ limita ut per bar. ibi ⁊ plenius per
bal. in. l. iure. in. ij. q. ĵ. qui admit. ⁊ ibi vult bal. ꝙ nõ
ſufficiat ꝯſiliuz vnius periti. ſed requirũtur duo ſi ha
beri poſſunt[b]: ut in. §. ꝙ autē. in auc. de nõ alie. ⁊ per
bar. in ꝓemio ff. in fi. ꝑnci. ⁊ in. l. i. §. fi. cuz cõcor.
quas dedi. ff. de vbo. ob. quod eſt perpetuo no. Itē
vbi opi. aliquoruz doctoꝝ ſcribētiuz eſſent ꝓ vna par
te: naz illa pars dicetur habere iuſtaz cauſaz litigādi
vt no. Io. an. in. c. ut debitus. de app. pro quo vide
no. per glo. ibi in vſi. rationabili. ⁊ idem no. Spec. ĩ
ti. de expen. §. nunc videndũ. i. i. col. ⁊ Io. and. ĩ. c.
i. de poſtu. prela. ĩ ꝑnci. in nouella. ⁊ per Bal. ĩ auc.
generaliter. i. vi. col. de epiſ. ⁊ cle. ⁊ Imo. in. l. qui an
te Kalēdas. de verb. obli. quod itellige niſi cõmunis
opi. eſſet incõtrariũ ſm Anto. de but. in. d. c. finez ꝓ
quo bene faciunt ratiões quas vide per Bar. i. l. fin.
ĵ. de pena iudi. Itez habet iuſtam cām litigādi ille q
habet ſemiplenā probatiõez pro ſe ſm Io. an. Anto.
de bu. ⁊ Pe. de ancha. ĩ. d. c. finem allegāt id quod
habet. ĩ. c. mulieri. de iureiurādo. ⁊ idē voluit Bal. ĩ
l. qui nõ probaſſe. in ꝑn. ĵ. de calũ. ⁊ i. l. i. ſ. de aduo.
diuer. iudi. ⁊ ibi hoc no. limitat ubi videas. Itez ubi
aliter de bona fide litigātis cõſtat: vt quia forte ſuc/
cũbens nõ erat litigioſa perſona de qua nõ erat veri
ſimile ꝙ iniuſte peteret[c]. ita ſingulariter dicit io. an.
poſt Hoſt. i. d. c. finē. ⁊ ſeqtur ibi Anto. de bu. ⁊ pe.
de ancha. in. c. ij. de ope. no. nun. Dicitur etiaz habe
re iuſtaz cauſaz litigādi ille qui probauit per teſtes q
poſtea fuerint reprobati rõne perſone. vt qr fuerũt re
probati ꝙ fuerũt ifames. ita ſing. voluit bal. ĩ. d. auc.
gñaliter. ĩ. v. col. qr ſꝫ eum talis nõ dr temerarius liti
gator. allegat id qđ no. Spec. in ti. de calũ. ĩ fi. ubi ꝓ
hoc Specu. allegat in ar. tex. ĩ. l. qui cuz maior. §. fin.
ff. de bo. lib. qđ eſt no. dignuz ſm Bal. ⁊ idem voluit
bal. ĩ. d. l. i. de aduo. diuer. iudi. Subdit tñ bal. in. d.
auc. generaliter. ĩ. vi. colũ. hoc eſſe verum niſi aliqua
eſſet ſuſpitio cõtra perſonam que primos teſtes ꝓdu
xiſſet quia talis ſuſpitio elideret preſumptiõez pro eo
faciētez. argu. notatorũ. in. l. iubemus. ĵ. de probati.
l. nõ omnes. §. a barbaris. ff. de re mili. Limitat etiā
predicta Bal. ĩ auc. generaliter ĩ. v. colũ. niſi proba/
tio ſemiplene facta habebatur pro nulla. alle. l. fin. ĵ.
de edic. diui. ⁊ ſic nõ releuabit ab expēſis. Subdit ēt
ibi ſing. bal. ꝙ ſi ꝑs ꝓbabit plene ⁊ ĩ defectũ ſemple
ne probatõis iurauit ꝙ tũc aduerſarius ſuccũbēs nõ
cõdemnabitur ĩ expēſis. arg. l. euz qui. in ꝑnci. de iu/
reiurā. Dicit etiaz bal. in. l. generaliter. §. i. ĵ. de reb[9]
credi. ⁊ in. l. edita. in. vij. col. in repetitiõe paduana
ſ. de eden. ⁊ in. d. l. i. đ aduo. diuer. iudi. ⁊ i. d. auc.
generaliter ĩ. v. colũ. ꝙ quādo dicatur eſſe iuſta cā li/
tigādi cõmittitur iudicantis arbitrio. vt probatur in
d. §. oportet dũmodo iudex qui nõ cõdēnat victum
victori ĩ expēſis exprimat in ſuā cauſaz propter quaz
nõ cõdēnat: vt dicetur. ĵ. ea. l. §. illo. Et eſt iuſta cau
ſa litigādi ſi ille qui ſuccubuit habebat teſtes qui ia/
ctabāt ſe ſcire veritatez ⁊ in fauorez illius qui poſtea
cepit litez. naz ſi teſtes receſſerũt ⁊ propter hoc ſuccu
buit nõ cõdēnabitur in expenſis ſm Io. an. in. c. i. in
fi. de elec. in. vi. in nouella. quod eſt no. ſꝫ Bal. l. nõ
ignorat. ĵ. de fruc. ⁊ lit. expen. In dubio autem vict[9]

nõ preſumitur habere iuſtaz cauſaz litigādi. ideo in
dubio cõdēnabitur in expenſis: vt probatur hic ſm
Bal. ⁊ Saly. Adde glo. ĩ. d. auc. generaliter. in vſi.
iniuſta. ⁊ per Ioā. an. ĩ. c. i. de elec. in. vi. Et quid ſi ĩ
vna exceptione opponēs ſuccumbit. an quo ad expē
ſas ſuper hoc factas debeat attendi an habeat iuſtaz
cauſaz ſuper tota lite an vero ſuper iſto articulo tñ.
dic ut per bal. ĩ. d. auc. generaliter. ĩ. v. col. ¶ Extra
glo. querit hic bar. an iuramentuz calũnie excuſet ab
expēſis. ⁊ cõcludit ꝙ nõ quādo ex actis appareat ꝙ
nõ habet iuſtaz cauſaz litigādi. ⁊ ſic ꝙ temerarie pro
cedit ad litez: vt hic plenius per euz. ⁊ iſta opi. eſt ma
gis cõmunis ⁊ firmat Pe. Cy. ⁊ bar. ĩ. d. auc. gene/
raliter. ⁊ bar. ⁊ imol. ĩ. l. qui ſolidũ. §. etiā de lega. i. ⁊
bar. ĩ. l. euz quē temere. ff. eo. ⁊ ĩ. l. i. vſi. venio ad ⁊c.
vſi. queri. ad turpil. ⁊ Io. an. ĩ. c. calũniaz. de penis.
⁊ ĩ. d. c. finē litibus. ⁊ hoc ibi ſequitur Pe. de anch.
⁊ idē tenet Guil. de cu. ĩ. l. iij. ff. de iureiurā. ⁊ Ange.
ĩ. d. §. oportet. ⁊ bal. in auc. ſed hodie nulla. de epiſ.
⁊ cleri. ⁊ in auc. generaliter poſt Oldra. qui pro hoc
allegat optimũ tex. inſti. de pena teme. litig. §. hec āt
oĩa. ⁊ iſta eſt magis cõmunis opi. per plures ratiões
quas vide in dictis locis. lꝫ ꝯtrariũ tenuerit glo. re/
putata ſingu. de iure noſtro. ĩ. d. §. oportet. ⁊ glo. et
imo. ĩ. d. c. finē. ⁊ gl. ij. q. i. ĩ primis. ⁊ Ia. bu. ĩ. d. l. eũ
quē temere. d. auc. gñalr. ⁊ in. l. iulia. §. i. de act. ēp. ⁊
ſpe. in fi. de expē. l. nũc de expēſis. vſi. hoc āt. ⁊ plu/
res alij quos refert bar. in cõſilio incipiēte Andriozo
lus. ⁊ ita etiam videtur velle bal. in. d. l. nõ ignorat.
⁊ iſtaz opi. ſequit ipſemet Bar. ĩ. d. cõſilio. volens ꝙ
ſi aliter ꝙ̃ ſñiaz latā ꝯtra victũ nõ apparet ꝙ vict[9] nõ
habuit iuſtaz cām litigādi tale iuramētum excuſat ab
expēſis per. l. i. in ꝑn. ff. ſi mulier vē. no. vbi iuramētũ
excuſat a calũnia que non videt differre a temeritate
ſm euz. ⁊ pro hac opinio. plura alia adducit. ⁊ ſꝫ iſtā
ſuā diſtinctionez itelligit tex. ĩ. d. §. hoc autez. Sed h
dic ꝙ licet iuramētũ excuſet a calũnia. ⁊ ſic a dolo nõ
tñ reperit ꝙ excuſet a temeritate ⁊ ſic a culpa ꝓpter
ꝙ̃ temeritatez veniũt expenſe in. d. l. eũ quē temere.
⁊ differt temeritas a calũnia: vt probat ĩ. l. i. v. queri
aũt. ff. ad turpil. ⁊. d. c. calũniā. ⁊ declarat Bar. hic ⁊
iđ ſto cũ ꝑma opi. ⁊ licet bar. hic dicat ꝙ iuramētum
calũnie nõ excuſet ab expēſis quādo apparet de eui/
denti calũnia ⁊ nõ aliter. ⁊ ſic nõ apparet quid in du
bio. tñ bar. in dictis alijs locis ꝯcludit ſimpliciter ꝙ
iuramētuz nõ excuſat a temeritate[d]. ⁊ in dubio lata ſē
tentia ꝯ victuz apparet preſũptiue de temeritate: qr
preſumit ĩ dubio ꝓpter ſñiaz lataz ꝯ victũ ꝙ nõ habu
it iuſtaz cāz: vt probatur hic iũcto. d. §. etiā. ⁊ dixi. ſ.
pro hoc bene facit. l. naz ⁊ poſtea. §. ſi dānet. ff. de iu
reiurā. ſꝫ vnũ itellectuz vbi per ſñiaz latā ꝯ iuramētũ
tollit preſumptio reſultās ex iuramēto. ⁊ iſtud ſequi/
tur Anto. de bu. ⁊ Pe. de anch. ĩ. d. c. finez. ⁊ eſt de
mente alioꝝ qui tenēt primā opi. ¶ Iuxta hoc ponit
hic etiā bar. qđ ſi pro ꝑte tēporis quis habuit iuſtaz
cām litigādi pro ꝑte nõ. an excuſet ab aliqbus expē/
ſis. ⁊ dic vt hic per eũ ⁊ plenius per eundē ĩ. l. i. circa
. iiij. vel. v. col. ff. ad turpil. ⁊ ĩ. l. q ĩ alterius. de re. iu.
⁊ ĩ. l. đſtitiſſe. ff. e. ⁊ ĩ. l. ſi qs iſiciat[9]. ff. depo. ⁊ ĩ. l. ſi rē
alienā. §. fi. ff. đ pig. act. ¶ Iuxta p̃dicta q̃rit hic bal.
⁊ ſaly. qđ ſi ꝓ ꝑte obtinuit ꝓ ꝑte ſuccubuerit ĩ eadē
cā ⁊ ĩ eadē ſñia: dicũt ꝙ ia. đ are. tꝫ ꝙ alter alteri[9][e] ꝓ
ſua rata cõdēnabit in expenſis qr vterqꝫ ē victor ⁊ vi
ctus ſꝫ Saly. per id quod no. gl. in. l. generaliter. §.
hi de p̃ſentibus. ĵ. de reb. cre. Sed voluit allegar gl.
ĩ. d. l. generaliter. §. ſin autez iudex in vſi. preiudicij.
que ſentit ꝙ neuter dānetur ſed inuicez fiat cõpenſa/
tio ꝙ tñ in effectu videt in idez reſidere. dicit tñ Sa
ly. ꝙ vbi actor plus debito petijt. ⁊ ſic ĩ parte obtinu
it ⁊ in ꝑte ſuccubuit ꝙ victus nõ deberet in aliquib[9]
expenſis cõdēnari. ſꝫ actor ſic pro ea rata pro q̃ plus

a ¶ Aliquoꝝ doc. adde pe. de anch. cõſi. ccxi. in fine.

b ¶ Si haberi poſſũt. adde roma. conſilio. xxij. franciſ. de are. cõſilio. cl.

c ¶ Iniuſte peteret. an religioſus litigans excuſet a preſumpta calumnia uid are. cõſi. xiiij.

d ¶ Temeritate. adđ abb. ꝯſilio. lxxviij.

e ¶ Alter alteri[9]. vid āge. cõſil. cxxvi.

debito petijt: q: propter plus debito petitū licuit reo negare totum: ut no. in. c. psentium. i vsi. sigillatim. d testi. in. vi. nā nō tenetur reus debiti partē offerr̄ τ nō est in culpa si nō offert eam cū sciat actorem nō posse cogi illam recipere. l. tutor. §. lutius. ff. de vsuris. τ p hac parte dicit q videt̄ tex. τ gl. i. l. i. §. dispēdio. j. d plus peti. τ remittit se ad ibi no. p se. τ ibi cōcludit q aut actor petijt plus dbito. τ reus petijt eū puniri pēa plus petētis. τ sic eū priuari iure suo secundū formā illius. l. τ tūc actor cōdēnatur in expēsis ex quo in totū succūbit. τ ita loqtur illa glo. aut nō sumus in cāu i quo veniebat imponēda pena plus petētis: vt quia cessat dolus. τ tunc dicit q istud pēdet ab illo articulo. an liceat reo totū negare eo q plus debito petitū est: de quo remittit ad dicta p se i. l. ij. §. qd obseruari. s. de iura. calū. vbi refert ipe opi. de qbus p bart. i. l. i. §. si stipulāti. ff. de vbo. obli. τ nihil clare firmat dic q vera videtur opi. quā ponit hic Saly. pro qua est tex. in. l. qui solidū. in pnc. in ver. si partē a ptrario sensu. ff. de lega. ij. τ ibi bar. dicit no. q ille tex. facit q si petat̄ aliquid a me plus debito habui iustam cām litigādi nisi dicas te paratū recipe partē. τ sic i expēsis litis nō cōdēnabor. τ sic in hoc ille tex. est singu. sm Jmol. ibi dicētē q ibi pbat̄ q si actor offert se paratū recipe ptē dbitā: tūc nō habet reus iustā cām litigādi super illa parte. secus si actor nō offerat se paratum recipere partē debitam: q: tunc reus nō tenet̄ offerre illā τ sic super toto habebit iustā cām litigandi nec dicet̄ esse i mora: vt pbatur i. l. i fideicōmissi. i pn. ff. de vsuris q tex. est ad hoc melior d iure sz imol. i. d. l. q solidū. Subdit ēt imo. ibi qd ista procedunt i reo. An aūt ecōtra i actore idē sit. s. quod si actor in parte habeat iustā cām litigādi excuset̄ ab expensis in totū. τ dicit qd bar. in. d. cōsi. Andriozolus videt̄ sensisse quod sic. τ istud putat Jmol. eē verū quādo p dimidia eius qd petijt fouet iustā cāz τ pro alia dimidia nō. q: tūc hincinde fiet cōpēsatio. ar. no. in. d. l. generaliter. §. finautē. secus si pro vna tertia tm̄ fouret iustam cām. q: pro illa poterit fieri cōpēsatio τ p alia tertia cōdēnabitur in expēsis sm eū. intellige tm̄ hoc esse verū nisi p illa tertia pro qua actor fouet iustam cām reus etiā haberet iustā cāz litigandi vt qn̄ actor plus debito petit τ nō offert se paratum recipere ptē debitā: q: tūc pro ista tertia pte nō obtinebit actor cōdēnatiōem expēsarū. τ sic nō erit locus cōpēsationi per. l. qui solidum. τ. l. in fideicōmissi. vt dixi s. τ certe Bar. i. d. cōsilio nō videt̄ tangere dictā qstionem. ¶ Reliqua circa hoc qn̄ ps pro pte vicit p parte nō quomodo habeat̄ ratio expēsarū. vide per Spe. in ti. de expē. §. pe. in fi. τ per Jnno. τ alios in c. finē p bar. in auc. sed nouo iure. j. e. per bal. i auc. generaliter. i. vi. col. de epi. τ cle. τ. d. §. cautionē. τ ibi vide an si qs ante diffinitiuā vincit in vno capitulo τ aduersarius in expēsis illius capituli fuit condēnatus τ postea ille qui obtinuerit in illo icidēti succūbat in diffinitiua quomodo haberi dbeat ratio expēsarū τ totius litis. τ no. etiā bar. i. l. si pignore. i pn. ff. de pig. act. τ. l. dāni. §. cū parietē. i fi. ff. de dam. i fec. τ per bal. i. d. l. nō ignorat. ¶ Querit etiā h bar. an succūbēs in causa ap. debeat idistincte cōdēnari i expēsis[a] τ dicit quod sic si succūbat ex pmis actis. ut hic p eū τ per eū in. l. tutores. §. curatores. ff. de administr. tu. τ in. l. generaliter. §. i. τ ibi late Saly. j. de reb. credi. τ ibi etiā tractatur quid si ille q obtinuit i pncipali succūbat in cā appellatiōis. τ de materia p glo. τ oēs in. d. c. finem. τ per glo. in. c. ignorātia. de regu. iur. in. vi. p glo. τ clarius p doc. in. l. fi. ff. de re iudi. p Spe. i ti. de expēsis. §. nūc videndū. p archi. in. c. cordi. de appel. in. vi. p dños de ro. decis. cclxv. alīs. cclxv. icipiē. itē lz snīa. τ p bal. i. l. fi. j. qn̄ prouo. nō est neces. τ p Bal. τ Ang. hic. τ per doct. in. c. ut dbitus. τ in. c. sepe de appel. p Bal. in. d. §. cautione τ ibi iter cetera dicit q in dubio appellante presumit̄ temeritas: q: psumptio ē pro pmo iudice qui iudicauit. argu. c. in psentia. de renūc. τ in. l. herēnius. §. i. cū ibi no. de euic. τ lz multi varia dicant: tm̄ ceteris pfectior videt̄ i hoc articulo doctrina do. Anto. in. d. c. finē. ¶ Querūt ēt hic Bal. τ Ang. τ Saly. an rgula huius. §. que hz q victus victori pdēnet̄ in expensis habeat locū ēt i snīa iterlocutoria. τ dicūt q Spe. tenet q sic in ti. de expen. §. quid si tm̄. vsi. nunquid deficiens. adde q Bar. idem i effectu tenuit i. d. l. nō ignorat. τ dicit q ibi ēt est tex. τ no. ēt Ja. bu. in. d. l. sancim⁹. j. eo. τ ibi etiā Bar. dic vt ibi per eū cū quo ēt pcor. Anto. de bu. i. d. c. finē. Limita tm̄ h sing. nō habet̄ locū in iterlocutoria lata sup mero articulo iuris q: cū iudex incōtinēti possit illū articulū terminar̄ nō debet vict⁹ in expēsis cōdēnari. ita voluit no. Cy. i. l. polla. j. de his q. vt indig. τ Bal. in. l. fi. j. qn̄ prouo. τ q incōtinēti possit sup articulo iuris pronūciar̄ τ sic absq expensis allegat Cy. i arg. tex. i. l. post legatū. §. i. de his quib. ut idig. melius facit tex. i. c. sepe. de appel. Et an in expēsis in qbus iudex sup aliquo articulo iterloquēdo condēnat dbeat habere cōsideratiōnē an victus habeat iustā cām litigandi vl nō sicut in diffinitiua. ang. hic dixit q nō allegat no. p Jnno. in. d. c. finē dic ut ibi p Bal. ¶ Querit ēt h Saly. si iudex nō condēnauit victū in expēsis prout debebat τ pp hoc hz resarcire parti lese expensas. an iudex possit repetere a victo. τ tandē reliquit cogitādū. dic ut dixi in. l. si quis dolo. §. i. post Ang. ff. d re iudi. qbus adde quod Ray. hic tenuit q sic sequut⁹ simpliciter Spe. in ti. de expēsis. §. postremo. ¶ Jtē querit hic bal. an iudex habeat condēnare in expensis si nō sint petite[a] τ cōcludit q potest si vult per. l. ediles. §. itē sciēdū. ff. de edil. edic. sed nō tenet̄ nisi petant̄ per. l. iiij. §. hoc aūt. ff. de dā. infec. τ ibi h idē tz Dy. post Bar. hoc etiā seqtur Ang. τ Ray. hic et Bal. in. d. l. nō qcqd. ff. eodē. τ bal. in. l. fi. post bar. j. quando prouo. τ Pe. de ancha. in dicto. c. finem Sed Cy. hic tz q iudex nō pōt supplere nisi sint petite. τ dicit q tex. i. d. §. item sciēdum. nō dicit q nō reqratur petitio. vn̄ debet itelligi petitiōe interueniēte. facit sm eū. l. procurator. s. de edē. τ idem tz fulgo. hic bal. hic dicit q dato q opi. Cy. esset vera tm̄ sufficeret petitio implicita puta peto pro me snīaz ferri. argu. l. fi. j. de anna. excep. tm̄ glo. reputata sing. i c. finem. dixit q expēse facte ante litē cōtestatā oīno sint petēde. τ ideo dato q opi. Dy. τ Bar. esset vera tm̄ sm illā glo. limitat̄ nō procedere in expēsis factis ante litē[b] pteste. τ istud vr̄ tenere bar. in. d. §. hoc āt in ver. qstitione. τ Spec. in ti. de offi. iudi. §. deseruit v. post litē. cū seq. p. d. §. itē sciendū. τ idē tz Anto. de but. in. d. c. finē. Cy. τ Bal. i. l. sancimus. j. eodē tenēt q etiā expēse facte ante litē cōtesta. spectent ad officiū iudicis ēt si nō petant̄ per illū tex. τ respōdēt ad dictū. §. itē sciēdē q ibi est vbuz nō valde. qd presupponit q ēt que occurrūt ante litē cōtesta. spectāt ad officiū iudicis lz nō tm̄ qtum ea que occurrūt p⁹ litē contesta. Jmo. in. l. fi. ff. de re iudi. dicit q lz glo. sing. in. d. c. finē. teneat q in expēsis factis ante litē contestatā iudex nō possit se intromittere nisi sint petite tm̄ sm eum illud est cōtra istu tex. qui indistincte loqtur. τ sic dz itelligi tā in expēsis factis aīi litē cōtestatā q post τ dicit q istud ēt tz Joā. an. i. d. c. auditis. de procu. τ Cy. in. d. l. sancimus. in. ix. q. τ respōdent ad. d. §. itē sciēdum. q ibi loqt̄ i accessorijs que pūt deberi iure actionis vt sūt fructus τ partus iuxta nota. i. l. ex diuerso. §. i. ff. de rei vē. nos loquimur in expēsis que veniūt officio iudicis mercenario. l. termi nato. j. d fruc. τ lit. expē. τ ideo dicit q i expēsis que debentur iure contumacie cū ille debent̄ iure actiōis

a ¶ Petite. vide ancb. cōsilio. clxxxij.

b ¶ Ante litē vide cal. cōsil. vlti. de dolo τ cōtu.

l.i.§.penul.et fina.cum ibi no.ff.si quis ius di.ille nõ venient nisi petite sint et lz ipse non dicat ista fuit opinio Guido.de suza.hic quem refert et sequitur Jo.an.in addi.Spe.in ti.de expen.§.finauté super.v.l.nam dicebant per istum tex.q iudex peccat si in expensis factis ante lité ɔtestatam non condemnat ét si non sint petite.Idem tenet etiam Jmo.in.d.c.auditis.Sed aduerte qz iste tex.non probat hoc quia iste tex.intelligitur qñ petite fuerũt expense.patet qz tex.punit iudicé q nõ ɔdẽnauit in expẽsis: sed ita est q ẽm cõem opinioné nõ tenet cõdẽnare nisi qñ fuerint petite ut dictũ est.s.vñ vera mihi vr opi.glo.in d.c.finé.et bar.i.d.§.hoc aũt maxime p dictũ.§.itez sciẽdũ.in fi.cũ glo.nõ cauillãdo. Nõ ob.tex.i v.nõ valde.qz expone ut ibi p glo.et nõ obstabit:nec etiaz obstat rñsio data p Jmo.ad illũ tex.qz est ɔ illã litterã in vsi.oĩum rerũ.et sic nõ solũ loquit in fructibus: sz ét in oibus.et ista é opi.Saly.hic lz de predictis mẽtioné nõ faciat.et dicit q est tex.peregrinus in auc.d execu.i pn.vbi ante lit.ɔtest.l.dat modũ iudici ad puidẽdũ circa expẽsas que fiunt ante lit.cõte.et ét pte nõ istante.De expẽsis vero factis post lit.cõtest.teneo opi.bar.que videt magis cõis lz Saly.hic teneat q iudex oino teneat cõdẽnare i expẽsis factis post lit.cõte.postq sibi liqueret ex actis.et sic iudex debet supplere lz ñ petat.allegat no.i.l.i.s.vt q desũt aduocatis.et ibi latius p eũ se fũdãtez etiã p istũ tex.et cũ eo ɔcordat Ang.in.l.paulus la.i.ff.de re iu.et ibi Jmo.dicit q ista opi.in pũcto iuris videt verior per istũ tex.et q ista videt velle Spe.et Jo.an.in ti.de dispu.et alleg.§.satis.ver.qd si d fructibus.dicit tamé Jmo.q forte i practica suaretur opi.Dy.et Bar.propter eorũ auctoritates nõ recedo a cõi opi.quã tz gl.fi.i.c.fi.d rescrip.et iste tex.dz itelligi sz rgulã positã i d.§.hoc aũt.nec ob.q iudex suppleat circa ea q constãt ex actis qz est verũ si vult nõ aũt reperit q teneatur parte nõ petẽte:vt no.Spe.in ti.de offi.iudi.§.i pedit vsi.cũ cõcor.quas allegaui in .d.l.i.s.vt q desũt aduo.Et qd in fructibus an iudex possit cõdẽnare si nõ petant vide Jnno.in.c.grauis.d resti.spo.et aliqd per bal.hic et bar.et p bal.in.l.ij.j.de peti.here.et late bal.i.l.i.j.de fruc.et lit.expen.et in.l.cũ propria.j.fi qs alte.vel sibi.et i.l.si marito.§.fi.so.matr. Et adde q circa pmã.q.dũ Saly.hic alle.tex.i auté.d execu.i pn.pro illa opi.q iudex possit cõdẽnare in expẽsis factis ante lit.cõte.lz nõ fuerint petite.et in ea opi.residet ipe.et lz ego tenẽdo.s.cõtrariũ nõ rñderi ad illũ tex.tñ faciliter potest rñderi q ibi nõ dicit q ad cõdẽnationé expẽsarũ factã ante lit.conte.pcedat iudex si tales expẽse petite nõ fuerint. Item circa argumẽtũ de iura.calũ.de quo dixi.s.adde saly.in.l.qui crimé.i fi.j.qui accusa.qui tenet opi.quã tenui dicẽs q totus mũdus etiã ita seruat idé tz Ange.et Fulg.hic ité dũ tenui q iusta cã litigandi nõ excusat ab expẽsis cõtumacie.adde glo.idé tenẽtez in d.c.finé.Ité adde vnũ aliũ casuz in quo nõ hz locuz regula ista.s.q vict victori cõdẽnet i expẽsis: qué vide in.§.oportet.et ibi glo.i v.lite omni.in auc.de defen.ciui.Ité dũ dixi q glo.in.l.iij.§.si rez nõ probat id ad qd allegat p pe.de anch.i.d.c.finé.adde q nihilominus dictũ pe.de anch.videt verum per id qd no.gl.i.d.§.oportet.dũ dicit expẽsas pmissas deberi ét si victus hẽat iustã cãm litigãdi.nã eadem rõne idé est vbi debẽtur aliter quã iure actiõis.et hoc etiaz tenuit hic bal.qd limito pterq vbi debent cõditione ex statuto disponẽte q victus victori.pro ea q dixi.s.sustinẽdo opi.bal.i.d.l.terminato. ¶ Item p forma snie qñ qs pro pte vincit et pro pte succũbit quomodo dbeat ɔcipi snia i expẽsis.vide sing.Bar.i.l.si legatario.§.fi.ff.d fideicõ.lib.et p bal.i.l.terminato.p allega.p roma.i.l.i.ff.d re iudi. ¶ Ultio adõ inquã tũ gl.i.hic dicit nõ p ɔtumaciã et.male dicit: qz iste tex.itelligit ubi qs erat abñs p ɔtumaciã.als nõ valeret snia.plata:ut no.gl.i.l.ea q.j.quo et qñ iudex.et no.bar.i.d.§.finaũt reus.s.ea.l.ñ ob.d.§.finautez ex gestis allegatis i gl.qz ibi loqt qñ ɔtumax obtinuit. h aũt dz itelligi qñ succubuit ẽm Cy.

Si auté utraqz. Judex negligens cãz.j.triẽnium terminare si sit d maioribus punit in libris.x.auri.si d minoribus punit i trib fisco applicãdis et ab offõ remouet.Ité eo mortuo vel als mutato itra triẽniũ si ad lité terminãdã superat minus ãno supplet ãnus aliter nõ.h.d.vsqz ad.§.illo. ¶ Jn gl.ibi sz restituit.cum hac gl.trãsit simplr bar.et bal.h.sz ɔriũ tenuit glo.in §.h quoqz.h alle.i gl.ij.i auc.de ap.et itra q tẽpora §.i.col.x.et vtrobiqz seqt Ja.d belui.idé tz Pe.cy.Ray.Ja.bu.Saly.et Fulg.h p tex.j.e.l.§.fi.vbi nõ ɔcedit minoribus restitutio nisi in subsidiũ quãto minus dz ɔcedi maioribus.Istã opi.ét seqt gl.i auc.itez si appellatiõe.quã seqt bar.bal.et cõiter alij.j.d tẽp.appel.Nõ ob.tex.i.d.§.hoc quoqz.qz ibi loqt i istãtia cãe appel.cuius lapsus é maioris piudicij cũ ɔfirmetur pma snia per desertioné.l.fi.§.illo.j.de tẽp.app.sz p lapsuz istãtie cãe pncipalis non pimit negocium pncipale:ut.j.e.l.i fi.Nec ob.ét tex.i.l.sz et si p ptoré h allegata i gl.qz ibi logtur i cursu tpis pfixi actioni.exẽplũ vt i casu.l.fi.s.d dolo.et sic talis cursus erat maioris piudicij q cursus istãtie pncipalis. Limitat tñ pdicta no.Roma.i.l.si vo.§.d viro i.xlv.fallẽtia ff.so.ma.nõ habere locũ vbi iudex cãe pncipalis non terminasset itra istãtiã:eo qz fuit ipeditus ppter multitudiné causarũ.nã tũc bñ poterit peti restitutio.allegat i ar.l.senat.i pn.ff.de offi.psi.et tũc põt eé ratio qz restitutio petit i subsidiũ.i.qz agi nõ põt ɔ iudicez cũ p p ipedimẽtuz sit excusatus.nimirũ si pars restituitur.facit.l.fi.i pn.ff.de eo per qué fac.et.j.e.l.§.fin. ¶ Quid aũt in tẽpore cãe appellationis an currat si stat p iudicé quo minus cã expediat.gl.in.d.§.hoc quoqz.tenuit q sic.dicit tñ q cõcederet restitutio in itegrũ.et idé tenet gl.in.d.auc.item si appellatiõe.et hoc segtur ibi bar.et glo.i.l.arbitrio.§.dolo.et ibi clarius bar.ff.d dolo.Cõtrariũ tenuit glo.i.d.l.sed si p pretoré.in pn.s.q ipo iure nõ currat.et idez tenet gl.in.d.auc.de appella.et intra que tẽpora.§.i.et segtur Jaco.de bel.in.d.§.hoc quoqz.et ibi probat in tex.in vsi.nullũ preiudiciũ.et probat in auc.itez si appellatione.et in auc.sed lis.in vsi.absqz dãno more.j.d tẽpo.ap.et.c.ex insinuatiõe.de appel.et hoc etiã tenz glo.et archi.ij.q.vi.anteriorũ.et glo.et docto.magis communiter in.c.ex ratione.de appel.et Jac.de rauen.Pe.Cy.Jaco.butri.Bal.et Saly.i dicta auc.item si appellatione.Jdem sentit glo.in.l.fin.in vsi.diu.de re iudica.et ibi hanc opinio.approbat Jmo.bene facit.l.ij.§.dies.et quod ibi bar.post glo.q ibi hoc sentit.ff.quãdo appellãdũ sit.et ista opinio videtur verior.nam si propter negligẽtiam iudicis nulluz preiudicium pati debeat appellãs:vt dicit tex.i auc.item si appellatiõe.ergo nõ debet esse necessaria rstitutio qz pateret preiudiciũ vexationis litis et expẽsarũ in petitione restitutionis in itegrum facit.l.minoribus ff.d mino.et.l.fi.in fi.s.quibus ex causis in integ.resti.et qz dubius est euẽtus litis in restitutiõe.l.qd dbetur.in fi.ff.de pe.et ista fuit ratio Jaco.de bel.i.d.§.h quoqz.et Anto.d bu.i.c.ex ratiõe.nõ ob.d.l.sed et si per pretoré.in pnci.quia respondeo vt ibi in.l.nec ob.tex.i auc.d his q igre.ad appel.§.ij.vbi tex.dicit q si p negligẽtiã iudicis cã appellatiõis ñ fuit terminata dabit appellãti nouũ tps vnius ãni ad psequẽdã appellationé.ergo pmũ tps currit sz supplet p sequẽté annũ: qz responde ẽm do.Anto.in.d.c.ex ratione q ille tex.corrigit p tex.in.d.§.hoc quoqz.vel rñde

fm do. Abb. i. d. c. ex ratione. et Roma. i. l. ij. ff. de re iudi. quod euitãdo correctionẽ iuriũ dici põt q aut nulla negligẽtia fuit i pncipe: et tps nullo mõ currit. vt i. d. auc. sed lis. aut i iudice iferiore. et tũc habebit appellãs alium ãnum: vt i dicta auc. de his qui igre. ad appel. et hoc modo nullus patietur preiudiciũ, p ut dicit tex. i. d. §. hoc quoqz. Ut autem appareat qd per iudicẽ stetit et nõ per partẽ debet apparere q ps fuerit ,prestata seu q pars isteterit vt causa expedireť fm Bal. hic allegat i argu. l. quibus diebus i pnci. cũ si. ff. de cõdi. et demõstra. Adde bar. i. d. §. dies. et qd ipe no. i. l. ticia seio. §. vsuras. de le. ij. et i. l. mora i pn. ff. de vsu. et bal. i auc. itẽ si appellatiõe. et vid bonã gl. i c. cupiẽtes. §. q si per. xx. i. vsi. propositã. de elec. in vj. que vult q vbi aliqs tenetur actum expedire i termino nõ excusať nisi protestetur q per ipm nõ stat. et per illã glo. dicit ibi Jmo. se semel obtinuisse i vna cã appellatiõis i qua appellãs nõ potuit habere copiam iudicis et permisit sibi labi tẽpus sine protestatõe[a]. vt sing. no. glo. i. c. i. et c. plerũqz. de rescrip. facit q no. Anto. de bu. i. c. pe. extra eo. cuius dictũ retuli i pn. huius. l. ¶ Quid ãt si stetit per partes vel per tertiũ quo minus cã expediatur an currat[b] istantia vel concedatur restitutio. vide per glo. et doc. i. d. l. arbitrio §. dolo. et i. d. auc. item si appellatiõe. et in corpore cum cõcor. allega. i pn. huius. l. ¶ Jn glo. i vsi. repleatur ibi solue vt ibi. vera videť esse solutio q ibi loqtur in tempore prefixo iudici delegato hic ordinario. vl hz Pe. Cy. Ray. et Fulg. hic solue q licet successor ibi habet eãdem dilatiõem: tamẽ itelligiť dũmodo infra istãtiam triẽnalem causam diffiniat: quod verum est si ãnus de triẽnio remãsit alias supplebitur per hãc. l. vt leges legibus concordẽtur tamẽ precedẽs solutio placet magis q: nõ violat istum tex. prout ista. ¶ Jn ea. ibi. quod nõ placet. et bene quia satis ẽ q vltimus iudex qui successit circa finẽ triẽnij habeat suũ ãnum integrum sicut est itẽtio huius. §. ¶ Jn ea. i fi. gl. obscu re loquitur sed voluit dicere q i iudice cuius iurisditio est semestris cũ vẽtum fuit ad successorem illi[9] cui supererat de triẽnio minus ãno hic successor hz ab hac. l. ãnum. sed nõ potest cãm ifra illum ãnum expedire: quia citi[9] mutabiť et alius subrogatur et ille sbrogatus debet etiam habere ãnum ex hac. l. et sic res trãsibit in ifinitum. Et propter hoc glo. dixit tempus nõ ifirmari hz Cy. dicas q cũ vẽtum est ad successorem illius cui de triẽnio suberat minus ãno hic successor et omnes alij qui deiceps post eum erunt habent vnum ãnũ solũ ratiõe ifinitatis euitãde: quia satis est semel suppletiõem esse factam. facit. l. fideicommissa §. si quis. x. de le. iij. ita etiã videtur esse de mẽte bar. bal. et Saly. hic tamẽ nõ habebit locum hoc casu pena hic imposita cũ reperiatur iposita solum iudici habenti ãnum fm Bal. et Saly. facit. l. cum quidam. ff. de lib. et posthu. ¶ Ultimo querit hic Cy. et Bal. an iferior a pricipe possit cõmittere cãm decidẽdam ifra duos mẽses. et sic minorare istãtiã. vid hic per eos. et doctores. i. c. de causis. de offi. delega. quod propter tẽporis angustiã pretermitto.

a ¶ Protestatione. adde anto. de bu. cõsilio. xxvij.
b ¶ Currat instãtia. vide ludo. roma. consilio. ccxviij.

Jllo proculdubio.

Si facto uel negligẽtia aduocati cã ifra triẽnium nõ terminetur aduocatus i duabus libris auri punitur et fertur absolutoria ab obseruatiõe iudicij propter lapsum istãtie causa expressa i sententia. et si propter salarium nõ solutum lis retardatur clientulus iudicis arbitrio soluere cõpellitur. h. d. vsqz ad. §. hoc autem. ¶ Nota q i sentẽtia reqritur expressio cause. de quo vide per Jac. bu. i. l. ij. §. ignominie. ff. de infa. vbi tradit hãc doctrinam dicẽs q aut iudex vult aggrauare condẽnatum vltra quam esset effectus sentẽtie simpliciter late et debet causam exprimere: vt i. d. §. ignominie. et. l. fi. cum ibi no. ff. de suspe. tuto. et. l. si legatario. §. fi. ff. de fideicõ. lib. aut vult reseruari ius et exonerare eum cõtra quẽ fertur sẽtẽtia et debet causam exprimere que tali effectu cõueniat. allegat istũ tex. et. §. senatus. hic allegatũ i gl. aut vult neutrũ facere. et tũc est cõsilium q iudex exprimat causam vt sic sentẽtia lata ex vna causa nõ pareat exceptiõem rei iudicate i alia iuxta. l. si mater. §. eadẽ cum si. de excep. rei iudi. de substãtia autem sententie ad eius validitatẽ nõ est q exprimatur[c] causa. c. sicut de re iudi. et ab hac doctrina nõ discrepat Bar. i. d. §. ignominie. Spec. i ti. de sen. prola. §. qliter. v. verũ. ponit multos casus i quibus in sentẽtia reqriť expressio cause. et iter ceteros dicit q quando quis absoluitur ab istantia et per patronos cause vel alium steterit quo minus potuerit ifra instantiam cause diffiniri debet exprimi causa. i. cui[9] culpa steterit vt hic. Et idem dicit vbicũqz iudex a iure cõmuni recidit. l. sciendum. ff. de appella. reci. et ideo ifert q vbi victus nõ cõdẽnatur in expẽsis iuxta regulam positam. in. §. sin autem alterutra. de ea. l. debet exprimi causa: ut in §. oportet in auc. de iudicibus et in. l. calũniam. de penis. et idem dicit Jo. an. et alij in. c finem. de do. et cõtuma. et Bal. in auc. generaliter. i. v. col. de epi. et cler. Specu. i titu. de expẽ. §. postremo. circa prin. et bal. i. l. preses. ,j. quomodo et quãdo iudex. et i auc. sed nouo. ,j. eo. et dicit q de hoc est tex. et no. Jo. an. d. c. sicut. vbi etiam sequitur dicta per Spec. i. d. v. verum in omnibus fallẽtijs ibi positis. ¶ Plures etiam casus i quibus requiritur cause expressio in sententia ponit bal. i. d. l. preses. et aliam fallẽtiam ponit etiã gl. i. d. c. sicut. et bal. in. l. generaliter. §. i. de re. credi. et ex illo casu quẽ retuli. s. allegãdo. l. sciẽdũ. verificať vnũ qd posuit hic Ang. dicẽs q si qs petit sibi cõcedi a iudice quartam productiõnẽ testium que est cõcedẽda fm formã auc. at qui semel. ,j. de proba. et iudex eam deneget simpliciter nõ expressa cã q eoipso talis snia reddiť iniqua et per appellatiõnẽ reddiť: allegat no. per Jnn. i. c. significauerũt. de testi. Ex h ẽt verificatur illud qd dixit Ang. i. l. vtiqz. ff. de rei uẽ. q vbicũqz snia ferť cõtra intẽtiõnẽ actoris vel rei fundatam semp dz iseri causa al's snia videť semp prima fronte iniusta. et pro hoc põderat ibi esse glo. mag. in fi. Ex hoc etiã verificať illud quod dicit hic Saly. volẽs q vbi iudex ex causa augere uel minuere vult penã a. l. taxatã dz exprimere. Sed do. Abb. in. d. c. sicut dicit q veritas est q i omnibus illis fallẽtijs que danť p Spe. et alios ad regulã que hz q nõ requiriť in snia expressio cãe nõ est vex dicere: q si de essentia snie exprimať cã bene ẽ verum q expssio cãe operať aliquẽ effectum plus q si nõ esset expressa: ut patet i. d. l. hoc enim cum glo. fatetur tamen q vbi ex generalitate sẽtentie possent elici diuerse cause habẽtes diuersos effectus iudex debet exprimere cãm sicut dicimus quãdo ex libello generali plures possũt oriri actiones diuerse tenetur actor exprimere actiõem: vt no. in. l. i. in pn. ff. e. et in. c. dilecti. de iudi. tũ si iudex nõ exprimit cãm valet snia et si ex ispectione actorum nõ apparet de causa fiet iterpretatio in partem minorem: ut no. in. d. l. h enim. et ideo dicit q in casu hui[9]. §. ualeret sed solum hic requiritur expssio cãe ad fi. vt ex tali snia patroni negligẽtes afficiantur pena hic statuta vl vt actor siue reus negligẽs teneať ad expẽsas. et istud ẽt ẽ de mente Ja. de rauẽ. et Cy. hic. et expressius hic saly. tenet subdẽs q etiã. l. voluit q hic expmereť causa vt sic patroni ex tali snia paterentur damnum expẽsarum sic tutores et curatores. ,j. e. l. §. fi. seu vt appareret q instãtia nõ eẽt perẽpta culpa iudicis cõ quẽ lex psumebat: vt i pn. huius. l. nõ tũ propter hoc redderet snia nulla si cã nõ eẽt expssa. et eodẽ mõ vbi iudex discederet a iur cõi lz si expmat cãm vt si auget vl minuit penã ordinariã nihilomin[9] snia valebit: ut pbat bar. i

c ¶ Expmat causa. pe. de ancha. cõsilio. ccix. dicit factu[9] est iudex qui cãm in sententia expmit.

l.quid ergo.i.§.pena grauior.in.i.colū.ff.de infa.et Ange.hic ꝛ eodem modo intelligo id quod no.bal. i.l.i.ī.de fideicō.lib.vbi dixit ꝙ vbicūqꝫ fertur sentētia que fundatur in cōtumacia debet iudex exprimere cām.allegat dictā.l.si legatario.§.fi.ꝛ ibi hoc no. Jac.de are. Ex quo īfert Bal.ꝙ in sñia bāni que fertur ratione cōtumacie qđ debet fieri mētio de contumacia ꝛ dicit esse mēti tenēdū.ꝛ ita dicit etiam bal. i l.pe.i fi.ī.de consti. pecu.per.d.§.senatus. nō tamē ītelligas ꝙ sñia aliter lata sit nulla.sed requiritur causa ꝗ̄tum ad hoc ꝙ ex sñia surgat quidam effectus cōtra cōtumacem qui nō insurgeret contra presentem. exemplū pꝫ in.d.l.si legatario.§.fi.ꝛ de materia vide etiam aliquid per bal.h ꝛ i.d.§.ignomine. ¶ In glo.in ver.sñia.ibi absolutas.hec cōmuniter tenetur vt per bar.cum quo transeūt alij post eum.ꝛ etiā barto.i.l.nouerit.ī.vt intra certum tempus. nam per lapsus temporis ipo iure perit istantia.ꝛ ideo ipo iure sūt absolute partes ab istantia.vt probatur i.d.l. fi. ī.vt ifra certum tempus.i versi.minime lite vlterius durāte.ꝛ.ī.proxi.§.i.versi.ceciderint.vnde soluꝫ debet fieri declinatoria.ꝛ licet iudex post lapsum istantie hoc facere possit.tamē secus est i arbitro qui non potest pronūciare istantiam esse peremptaꝫ si ifra tēpus ifra quod ex forma statuti arbitri tenebātur causaꝫ expedire nō pronūciarūt vt sing.no.Bal.i.c. sancimus quo tempore miles.quod sane ītelligo quando per lapsuꝫ illius temporis finitum esset compromissum.ꝛ sic omnis potestas arbitri. Sed si compromissū nō esset extictum licet istātia triēnalis esset extincta cuꝫ illa etiaꝫ pereat coraꝫ arbitro vt dixi i pn.huius.l.nō video quin arbiter possit etiaꝫ absoluere ab istantia sicut ꝛ iudex.ar.l.i.de arbi.ꝛ istud est de mēte bar.i.l.iter pares.ff.de re iudi.ꝛ circa hoc vide aliam.q.quam ponit bar.i.l.dieꝫ.i pn.de arbi.ꝛ i.l.generali.ī.de decu.li.x. ¶ In glo.i versi.pstādum. ad de.l.i.in pnci.vbi hoc melius.ff.ad filla.

Sin uero causam. Tutores curatores vl procuratores minoruꝫ per quos factum extiterit quo minus causa ifra triēnium terminata fuerit omne damnum restituere tenētur ꝛ eis nō existētibus soluendo minor restituitur i itegrum.h.d. ¶ Nota ꝙ tempora iudicialia currūt minoribus ꝛ istud facit ꝙ tempus appellatiōis currit minorib⁹: vt in auc. đ appel.ꝛ intra que tempora.§.i.de quo vide plene per glo.ꝛ docto.in.l.fi.si aduer.rem iudi.ꝛ illud idem quod dicitur hic in minore extendi debet ad ecclesiam ꝭm Saly.hic ar.c.i.de resti.in iteg.Adđ ꝙ ideꝫ tenuit pau. de liaza.in cle.i.de resti.in iteg.ꝛ do.car.ibi.in.x.q.ꝛ Hosti.in summa.de resti.in iteg.aduersus. Iteꝫ no. ꝙ perēpta istātia manet ius actori saluū đ nouo agēdi qđ est verū in ciuilibus secus in criminalibus:vt probatur in.d.l.absolutionē ꝭm bal.ibi.ī.de adulte.ꝛ.l. si his.ꝛ.l.fi.ꝛ ibi glo.cuꝫ ibi no.ff.ad turpil. ¶ No. ibi res eorum ꝛc. ꝙ hic melius probatur ꝗ̄ alibi ꝭm bal.ꝙ bona curatoris ad lites sūt obligata sicut bōa curatoris ad negocia.iuxta.l.pro offi.ī.de admi.tut. Secus videtur in bonis actoris seu procuratoris: qa hic tex.dum facit mentionem de rebus nō repetit psonam procuratoris vel actoris.de quo tu vide bar. in.l.actor.ff.rem ra.haberi.

r **Rem non nouam.** Judices ordīarij vl delegati ꝛ arbitri cōmissarij post iuramentum quod debent prestare qđ omnia ꝭm veritatem ꝛ legum obseruationem decident sacra euangelia coram se tenere debent vt considerent ꝙ illis ꝯtēptis non magis iudicabūt ꝗ̄ iudicabūt: ꝛ aduocati debēt corporaliter iurare ꝙ cū oī eorum virtute ꝛ studio patrocinium prestabunt clientulis suis circa id quod verum ꝛ iustum putauerint. ꝛ si causa eis mala fuerit visa causam deserent quā deserta non est clienti licitum recipere alios aduocatos ꝛ ex consciētia possunt qdā remanere ꝛ qdā deserere ꝛ qui melius fecerunt apparebit ex sentētia.hoc dicit.

b **Odie.** Propter eius breuitatem non summatur hec autentica.

¶ Explicit lectura excellentissimi vtriusqꝫ iuris monarche dñi Alexādri de imola super prima parte Codicis.

Venetijs per Baptistam
de tortis. M.cccccj.
die.xi.Julij.

Registrum.

aaa	eee	iii
Prima alba rubrica de edēdo in ꝟ.cōscripsit de rebus credi.	Fran.tigri.hic rente in fi.de offi. respōsio mihi pau.i.l.antiqtas	Et in.l.i.in fi. ad cōpromittēdū vsure non promisse decim de le.iij.
bbb	fff	kkk
Facit nota.cōtra in ꝟsi.exordiū tex.in.l.i.§.ꝙ ait glo.ꝭm omnes	Ibi verū est dicere concel' preben. certū est.h.d. ti.sed certe vt	Admonendi tenet ne loquitur.ꝛ de veniunt idistincte
ccc	ggg	
Postea reuocat d.l.ex duobus or tenuit etiaꝫ adde quod no.	Doctorum hic sed tamen perdet Ex his infertur finita per sñiam	Finis.
ddd	hhh	
Accep.ergo đbeo hic Fran.tigri. ꝛ dare alteri ꝙ si actio extīcta	Quarto fallit rum etiam quia illam rē.nā dicit regulam que habet	

Alexander de imola su
per secũda Codicis
cum apostilis no
uiter editis

¶ Qui admitti ad bo.pos.possunt. Rubrica.

A glo.rubrice. ibi ꝑpter quod ⁊c. hoc plenius ꝓsequitur gl.in.d.l.iij.§. bonorum. Et lz bar .in.l.i.ꝟ.eo.⁊ cōmuniter doc.transeant simpliciter cum expositione glo. tamen ipsemet bar.in.d.l.iij.in.ꝑn.inquit nō esse necessariā expositionē huius gl.dum dicit.i.ꝑpter qd ⁊c.vt ibi per eū. Et licet de facili defensari posset glo.⁊ impugnari doctrina bar.tamen quia hoc facere nullaꝫ vtilitatē ꝯtinet non scribā. ¶ In ea.ibi quo ad differentiā bo.pos.here.peti.⁊c.s.q̄ daꝛ ei qui agnouit bo.pos.de iure ꝑtorio ad ꝯsequēduꝫ bona hēditaria ꝯ possessoreꝫ ad instar petitiōis hēditatis que cōpetit heredi qui adiuit hereditatē de iure ciuili.l.i.⁊.ij.de bo.pos.here.peti. ¶ Circa quā bo.pos.est videnduꝫ vtruꝫ attento q̄ hodie sufficit simpliciter in iudicio agnoscere bo.pos.l.fi.ꝟ.eo. An ille cui delata est bo.pos.de iure pretorio possit in iudicio agere bonoruꝫ posses.here.peti.absq̄ eo q̄ aliter expresse agnouerit prius bo.pos.in iudicio.qd repio tactum dūtaxat per io.fa.in.§.fi.insti.eo.vbi agitur primo q̄ sic. quia cū cognitio bo.poss. hodie dependeat ex sola declaratione animi:vt in.d.§.fi.⁊ per rationem facti ⁊ per conclusioneꝫ que fit in libello agendo bonoꝝ posses.here.peti.apparet q̄ eam agnoscit: sequiꝛ q̄ nō est necessaria alia cognitio:tamen subdit hoc nō eē tutum dicere.quia iura presupponunt q̄ agnitio debet fieri coram iudice.d.l.fi. sicut illa que gratia ordinande litis datur iuxta.l. papinianus.§.i. cum ibi notatis.ff.de inoffi. testamen. dicit tamen teneri posse q̄ in eodem libello possit agnoscere et agere bo.pos.hēdita.peti.ꝑ no.ꝑ gl.in.l.qui de inofficioso.ff.de inoff.testa.in ꝟ.exercere.in fi. Et ad ista bn̄ faciunt no. ꝑ iac.bu.in.l.fi.ꝟ.eo.ibi tamen videꝛ velle q̄ in eodem libello non possint predicta explicari per illam.l.fi.Sed puto q̄ satis sit producere libelluꝫ in bo.pos.here.peti.absq̄ eo q̄ alia ꝓcedat agnitio bo.pos.quia qui vult consequens videꝛ velle añs .l.ad rem mobilem ⁊.l.ad legatum.ff.de procu.l.illud de acq.here.⁊ glo.in.c.constitutus.in ver. iusta ratione.de religi.do.que no.probat q̄ vbi quis petit rem sibi restitui.⁊ ad restitutionem illius rei obtinendaꝫ erat necesse primo rescindi contractuꝫ cuius occasione reus rem tenebat satis videtur actor peteṅdo restitutionem rei petere ꝑmo contractus recisionem que erat preambula. Et ideo secundum ant.de bu.ibi si minor tanq̄ lesus in contractu venditionis petat rem quam vendidit ⁊ tradidit sibi restitui.satis videtur petere per restitutionem in integrum rescindi contractum.qd est no.vt ibi latius per eum. ¶ Ad idē qd no.bar.in.l.ex diuerso.ff.de rei vendi.§.i.vbi dixit q̄ eo ipso q̄ agens petitione hereditatis.vel rei ven.agit ad restitutionem rei:videtur petere q̄ iudex ꝓnunciet ipm esse heredē vel dñm[a] gaistud est añs.⁊ istud idem comprobatur ex his q̄ dicit bal.no.in addi.spe.in ti.de sen.in.xvj.col. ⁊ ant.de bu.in.c.examinata.de iudi.in.ix.col.ꝟ. sꝫ est dubium. Et cum eo transit ibi Jo de imol. vbi concludunt q̄ si in conclusione libelli dico quare peto dictū ticiuꝫ cogi ad dāduꝫ mihi dicta.x.q̄uis in libello ꝑus nō petierim ipsum ꝯdemnari ad dandum .x. q̄ cogi eum.q: prius dꝫ ꝯdemnari.q̄ cogi.vt.l.i.de execu.rei iudi.⁊.l.si cū nulla.ff.de re iudi. Videor ꝑmo petisse eum ꝯdemnari ⁊ postea cogi.ar.d.l.illud .⁊ l.⁊ si nō cognitio.ff.de iu.om.iudi.qcqd dixerit bar. in.d.l.si cū nulla.vbi de hoc latius dixit.ꝑ hac opi. videꝛ etiā bonus tex.in.l.cū qdā.⁊ quod ibi no.gl. ⁊ bar.ff.de bo.pos. vbi si ille cui delata erat ab intestato bo.pos.instituat in iudicio accusationem testamenti falso fabricati.videtur agnoscere bo.pos.⁊ bene faciunt pro ista parte ea que ponit fulg .in.d.l.fi.ꝟ.e.vbi refert se in questiōe facti dixisse . Et bal.in.l.i.in.q.i.ꝟ.e. Et quod notat bal. in auc. dos data.in fi.ꝯ.de do.ante nup. ¶ Non ob: q̄ iura que presupponunt agnitionem debere fieri coram iudice.q: respondeo q̄ dicitur tunc agnita eo ipso q̄ in iudicio ꝓducitur dictus libellus:vt probaui:sed vbi non esset agnita saltem tacite producendo libellum[b] vt dixi fateor q̄ iura requirunt eā agnosci.alias aūt excluderetur per lapsuꝫ tpis. ¶ Nō ob.id qd habetur in.d.l.papinianus.§.i.q: ibi nō sufficiebat simplex agnitio bo.pos.cā litis ordinande:sed requirebatur etiā precedere factum pretoris : vt ibi no. ¶ An autem hodie ad illam bo.poss.cā litis ordinande sufficiat simplex agnitio.videatis per bal.in.l.fi.ꝟ.eo . nimirum ergo si illo tpe erat necessaria impetratio illius bo.pos.anteq̄ agereꝛ querela. ¶ In ea.ibi quo ad dñiam hēditatis ⁊c.subaudi que hereditatis successio tā ex testō quā ab intestato inuēta fuit de iure ciuili idē per.l.xij.tabu.fa.l.ꝟbis legis ⁊.l.lege obuenire.de ꝟ.sig.insti. de here.q̄ ab itesta.in ꝑn. Et lꝫ gl. in.l.nihil aliō.ff.ꝯ ꝟ.si.⁊ in.d.§.bonoꝝ.ꝯcordēt cū ista glo.tamen reprehendiꝛ per bar.in.d.l.iij.ff.eo. ⁊ recte q: est contra tex.in.l.i.⁊ in rubrica.ff.vt ex le. ⁊ se.consul .bo.pos.de.vbi bono.possessio defertur ex lege ciuili. Bal.hic in .ix.q.nō faciens mētionem de bar.videꝛ tenere cum glo.dicens q̄ si bo.pos.ꝓcederet a lege ciuili tempus petendi eam esset perpetuum:vt insti.de perpe.⁊ tempo.ac.in prin.⁊ tamen est annale vel centū dierū.l.i.§.si intra.⁊ .§. largius ff.de suc.edic.vt hic latius per eum: sed non recedo ab opi.bar.q: nō est absurdum si interdū inueniunꝛ remedia a iure ciuili itroducta nō esse ꝑpetua:vt no. glo.in.d.ti.de perpe.⁊ tempo.ac.in prin.in ver.constitutus. ¶ Nec dicatur q̄ in casu.d.l.i.ff.vt ex legibus ⁊ senat.consult.illa bo.pos.dicatur esse pretoria approbatiōe.s.pretoris.vel ex eo q: ꝑtor de ea est locutus.q: dico q̄ per hoc nō desinit eē de iure ciuili: vt.l.i.in prin.cū glo.ff.si ꝑs heredi.peta. ¶ Ad ſm qd sentit glo.vꝫ q̄ ista bo.pos.dicatur de iure pretorio vt differat ab hereditate que est de iure ciuili.rñde vt per bar.in.d.l.iij.in princi.ff.eo. ¶ Item facit ista gl.ad.q.videlicet q̄ si quis in iudicio dixit adeo vel agnosco hereditatem talis mihi delataꝫ:an propter hoc videatur agnoscere bo.posses.de quo vide fulgo.in.l.fi.ꝟ.e.vbi dicit de facto se respōdisse q̄ sic vt ꝑ illā.l.in fi.ꝟ.e.vbi q̄liscunq̄ testatio ⁊c.de quo ibi forte diceꝛ. ¶ In ea.ibi insti.e.§.fi.⁊c.ibi tangiꝛ an hodie bo.pos.sint necessarie de quo dicam in .l. certam.ꝟ.vnde legi. Et circa hoc tangit hic bal.an bonoꝝ possessiones in aliquo sint vtiles vltra remedia iuris ciuilis.⁊ pōit hic melius quaꝫ alibi. Et ponit hic plures vtilitates resultantes ex eis.aliqd etiaꝫ per eundem in.l.qui aliena.in ꝑn.ff.de acqui.here. ⁊ in.l.lꝫ de iure delib. per pau.de ca.in.l.q̄diu.ꝟ.e. ⁊ in.d.l.certū. Ubi reassumit dicta per bal .hic ⁊ ea multum cōmendat dicens q̄ nemo melius in hoc locutus est de qbus ēt tetigit aliqd rap.⁊ lo.ōro.in .l. q̄diu.la.i.ff.de acq.here.aliqua ēt euidentialia possemus ꝑmittere:sed q: satis dictum fuit in voce non repetam in scriptis. Sequitur tex.

b **Bonorum.** Bonorum possessio delata filio quā pre ignorante infra tempus debitum petere neglexit perditur : quia etiam ignorante parte eam petere poterat licet patri anteq̄ ratum haberet non acquiratur.hoc dicit. ¶ Legitur principaliter duobus modis ſm glo.i. Uno modo q̄ loquatur in bo.

a ¶ Vel dñm. Adde dicta hec ap̄liari ꝑ ea q̄ voluit pau.ꝯ ca.ꝯs. ccxcij.in nouis ubi ꝯsuluit q̄ stante statuto q̄ iudex teneaꝛ ꝓnunciare bn̄ uel male ꝓnūciatū uel bn̄ ⁊ male appellatū q̄ sufficiat si dicat sententiā fore nullā similꝛ si cōsulit an sententia sit executiōi mittēda q: eoipso q̄ dicit ipaꝫ fore nullā tacite vr̄ diceꝛ ipaꝫ nō mereri executionē allt.d.bar. i.l.ex diuerso

b ¶ Producēdo libellū. adde q̄ uoluit are.ꝯsi.ccxxvij.⁊ q̄ dicūt nou.in.l.i.ff. de in ius vo. ⁊.ꝯ.e. ti.ubi dicunt q̄ eo ipso q̄ iudex comittit executori ad istāciā filij ut patrē ei9 citet vr̄ ei ꝯcedere ueniā ⁊ idem lꝫ frā.d are. ꝯsi. cxviij. ꝯ tū ꝑdicta facit tex.in.l.si qs hac.l.§. iudicū.ff.de ope. lib.ubi opaꝝ petitio non opaꝛ eaꝝ indictionem ⁊ tex.in.l. puberē.ꝟ.ꝯ iur. dli.ubi petitio boꝝ pos. nō opaꝛ aditiōeꝫ hēditatis ⁊ q̄ n̄ sufficiat libelli oblatio absq̄ agnitione uoluit anch. ꝯsi. cxliij.in repetitiōe.d. laso.ꝯ reprobādo barba. q̄ dicit ꝯ colligi q̄ ꝑsōa i quocūq̄ iudicio dꝫ ꝓus legitimari apparēte ꝯdicto re addē fulg. ꝯsi. ccxx. in q̄tū ēt pōit ex dictis eius deꝫ barba.an fit ꝑsumēdū q̄ bonoꝝ possessio fit agnita ꝯgruo tēpore.⁊ ꝯ ipsꝫ barba. tꝫ q̄ sic q: ꝑ decreto iudicis ꝑsumiꝛ addē q̄ idē tꝫ frā.d are.ꝯsil. xxx vj.lꝫ.d.iason dicat q̄ aliter sentit ꝯsi.lxviij.tn̄ ibi loq̄tur in decreto sindici uniuersitatis immo ibi ēt vr̄ tenere q̄ pro decreto iudicis iurispiti ꝑsumaꝛ ⁊ uide in.l. sciendū.ff.ꝯ vbo. ob.in apostilla.⁊ q̄ sufficiat q̄ qs agat bo . pos. hēdi.pe.absq̄ eo q̄ aliter agnoscat faciūt no.ꝑ frā. de are .ꝯsi.cl vj.i. vij.col.

pos.ab intestato. Alio mō in bo.pos.ex testamēto: sȝ quo ad iuris effectū nulla est dr̄ia. ¶ No.pmo q̄ si filius in potestate istituit heres ab aliquo vel sit defuncto ab itestato pximiori gradu dr̄ successio ipi filio delata nō patri. ꝛ quō accipiat hoc ṽbuȝ delata: vide in.l.delata.ff.de ṽb.sig.in.l.qs heres. in pn. cū ibi no.ff.de acqr.here. ꝛ singulariter p bar.in.l. is q putat.in.lec.noua.e.ti. ꝛ p bal.in.l.potuit i.vij. q.ij.de iure delib. ꝛ singulr̄ p io.de imol.post bar.i is pōt.ff.ō acq.here. ¶ Scdō no.q̄ fili⁹ in petenda bo.pos.integrā psonā hȝ: lȝ secus in hr̄ditate de iure ciuili adeūda.l.si qs mihi bona.§.iussuȝ.ff.de acq. here. ꝛ que sit rō differētie dicet cū gl.fi. nō tū intelligas q̄ q̄uis filius habeat integram psonaȝ ad bo. pos.petēdā q̄ ea petita p solū filiū acqsita sit sibi isto iure bonoꝝ possessio. q: qcqd isto iure acqrebat fili⁹ acqrebat pr̄i.l.si fili⁹.ō.peti.hr̄.l.placet.ō acq. here. Vn̄ petitio bo.pos.facta p filiū non hȝ effectum nisi pr̄e ratificāte.l.fi.in ver.nō antea acqrere .ff.qs or.in bo.pos.serue. Et si dicat mirū eēt q̄ petio bo. pos.nō habeat effectū añq̄ sit ratificata per patrē: tū imo saltem videat debere hr̄e effectū quo ad obligāduȝ filiū ad onera hr̄ditaria.qm̄ filiusfa.ēt de iure ffoꝝ.poterat se obligare sine patre ex quacūqȝ cā.l. tam ex ɔtractibus.ff.de iudi.l.filiusfa.de actio. ꝛ obli.rn̄deas vt colligit ex notatis p bar.in.d.l.q in aliena.in pn.vbi vult q̄ nō obligat filius per agnitiōem hereditatis seu bo pos.q: talis agnitio videt equiparari voto cū pendeat ex mera volūtate. ꝛ filiusfa. voto nō obligatur[a].l.si quis rem.§.voto .ff.de polli. ꝛ doc.in.c.scripture.de voto. ¶ Tn̄ istaȝ rōem impugnat pau.de ca.in.l.mutuȝ .ff.de acq.here.q: nō est bona cōparatio de voto ad agnitionē hr̄ditatis vel bo.pos.q: in vota sufficit sola deliberatio in mēte retenta p quā obligat deo.xvij.q.i.§.si ergo. ꝛ notant doc.in.c.iij.de voto.secus in agnitiōe hereditatis vl̄ pos.bo.l.fi.j.eo.iunctis no.p glo.in.d.l. mutum in prin.per bar.plene notabiliter in.l.gerit.e.ti. ¶ Et aliā dr̄iam inter votū ꝛ aditionē hr̄ditatis posuit io. de imol.in.l.seruo inuito.in pn.ff.ad trebel. ꝛ iō pōt reddi alia ratio quā posuit raph.imol. ꝛ pa.de ca.in d.l.q in aliena.in pn.videlicet q̄ regula posita in.d. l.tam ex cōtractibus.cum simi.nō habet locū in hereditate.q: cuȝ hȝ ista tpa filius sibi nō poterat aliqd acqrere nō fuit cōueniēs q̄ filius obligaret tāto oneri ex quo nō poterat sibi acqrere cōmoda hr̄ditatis ar.l.ſm naturā.ff.de re.iuris.nā propter magnitudinem talis oneris videmus esse specialiter inductū q̄ requirat speciale mandatū. ꝛ etiā nō admittat cautio rati: vt.d.§.iussuȝ. ꝛ l.qui ita.§.i. ꝛ ibi glo.in.ṽ. fragilitate.ff.ad trebel. ꝛ no.per bar.in.l.filiusfa .ff. de dona. ¶ Tertio no.q̄ per filiū pr̄i ignoranti non acqritur bo.pos.p hr̄ditate adipiscēda.secus videt in alijs acqsitionibus afferentibus merū cōmodum q: patri nedū ignorāti: sȝ etiaȝ inuito acqrit filius sicut seruus dn̄o.l.etiā inuitis.ff.de acq.re.do.l.seru⁹ vetante.ff.de ṽb.ob.sed acqsitio hereditatis hȝ mixturā oneris.l.si hr̄ditatē.ff.mā.l.more.ff.de acq. here.iō no acquirit dn̄o vel patri ignorāti vel inuito: vt hic. ꝛ l.qui in aliena.in pn.pallegata. ꝛ d.l.seuo inuito.in pn. ꝛ ibi doc.tradunt ꝛ maxime Jo.de imol. ¶ Quarto.no.q̄ bo.pos.petita per filiū pt ratificari p patreȝ. ꝛ sibi patri tm̄ acqrit.nō eni putes.q: ista dictio etiā posita in tex.implicet q̄ filio etiā acquirat q: nō posset esse isto iure vt dixi. ꝛ ista dictio ēt nō implicat psonaȝ filij sȝ implicat factū quasi dicat tex.q̄ neduȝ peti pōt bo.pos.pr̄e ignorāte: sed ēt est allatura comodū pr̄i cū ratificabit,uel aliter expone vt hic p bal.in.xviij.oppo.al's.xviij. ꝛ pleni⁹ saly.hic in .x. oppo.post cy.hic in.iij.oppo. ¶ Quinto no.q̄ scia ꝛ negligentia filij in petenda bo.pos.pIudicat etiam

a ¶ Voto nō obligat.de iure tñ canonico hoc nō est uez ꝛ que sit rō quare filiusfa.ex uoto obliget ō iure canonico uiō p ro.sin-gula.suis fo. xiiij.

b ¶ Jura antiqua.adō ro. ɔsi.cxx.ꝛ.cc-ccxlv.

c ¶ Dic q̄ nō adō raph.comēsem ɔsili. lxxiij.i.ij.col. icipiēte dn̄s thome⁹ canonic⁹ lucan⁹.

patri: vt hic. ꝛ l.fi.ff.si qs or.in bo.pos.serue. ꝛ lȝ hodie sit inductū q̄ si filius expresse repudiat nō pIudicat pr̄i.imo tūc pater ex sua ppa psōa adire pt.l.fi. in pn.j.de bo.q̄ lib.tñ magis cōiter tenet p doc.hic q̄ illa.l.locū hȝ in repudiatione filij expressa.secus in tacita que resultat ex dispositione legali pp negligētiam filij ꝛ lapsuȝ temporis p hāc legeȝ q̄ ſm eos remanet incorrecta.fortius enim operat exclusio legis causata ex negligētia ꝛ cursu temporis q̄ expssa dispositio vel exclusio hominis patet.in.l.aduersus.cū bi notatis. ō.de vsuris iūcta.l.preses.ō.de trāsac. ꝛ iūn.c.de quarta.de pscri.iūcto.c.ij. de dona. ꝛ l.lȝ si inter me.in pn.cuȝ ibi no.ff.de serui.vr.pdio. ꝛ ista opi.est tenenda.naȝ si bene ɔsideret tex.ad.d.l.fi. i prin.de bo.que lib.loquit qñ apparebat inter patrē ꝛ filiū ɔtradictio.patet ibi duȝ tex.dicit pr̄ adire filiū fa.integre etatis cōpellat ꝛ ille reclamādū existimet ꝛc.p hoc ēt facit.q: lȝ sumere argumētuȝ ex lege correcta.c.auctoritate.de cōces.pben.lib.vj. ꝛ ibi no. ꝛ no.glo.i.magna.in fi.in.l.i.in pn.ff.de cōiun. cum emā.libe.sȝ tex.in.l.si is qui heres.§.neqȝ filius.ff.ō acq.here.dicens q̄ filius repudiando nō pōt pIudicare pr̄i intelligebat de repudiatiōe expressa nō tacita p.d.l.fi.ff.qs or. in bo. pos.tex.in.d.l.fi.ō bo.q̄ lib.loquēs de repudiatiōe dȝ intelligi de repudiatione expressa. ¶ Preterea iura noua ēt correctoria recipiunt limitationē ꝛ distinctionē p iura antiqua[b]: vt est gl.notabilis in.l.sciēduȝ.in pn.in glo.i. ꝛ ibi bar. ff.qui satisda.co.dn̄ glo.ibi allegat auc.offerat ergo d.l.fi.de bo.que li.dȝ limitari ꝛ distingui ſm iura antiqua.hoc est secūdū istā legeȝ. Hāc opi.ēt sequit ꝛ comprobat bar.in.l.seruus.§.fi.ff.e. ꝛ in.d.§. neqȝ filius.ō.allegato. ibi tamen limitat sub dubio forte hoc eē verū: nisi filius maliciose pateret labi tēpus. q: satis diceret repudiare ar.l.recusari.ff. de acq.here. Et hoc sequit io.de imol.in.l.si paterfa.ff.de here.insti. ꝛ lodo.ro.in.d.§.neqȝ filius ꝛ etiā raph.cū.ibi q̄ est diligēter notandū p limitatione huius.l. ꝛ d.l.fi.ff.si qs ordo. ¶ Vtrū aūt ecōtra si pr̄ sciat bo. pos.esse delatā filio ꝛ filius ignoret fiat pIudiciū filio p lapsum tpis pp sciaȝ pr̄is.dic q̄ nō[c] per.l.iij.ff.qs or. ꝛ l.i.ff.de bo.pos.infan. ꝛ fur.dela. ¶ Sed est dubium an ipsa scia pr̄is pIudicet ipsi patri. ꝛ ful. ꝛ lodo.ro.hic allegāt glo. hȝ eos singu.in.l.seru⁹.§.fi. ff.e.q̄ pIudicat ipsi patri.hoc ɔfirmari pōt vltra eos q: si scia solius filij pIudicat etiam patri vt hic. ꝛ l.fi. ff.qs or.in bo.pos.multo magis scia patris dȝ sibi pIudicare. ꝛ istust ēt videt tenet bar.in.d.l.seruus .§. fi.inspecto isto tempore.s.ante.d.l.cū nō solū.j. de bo.que li. Et pro hoc allegat no.p glo.in.d.l.is q heres.§.fi. Sȝ dic q̄ veritas vr̄ eē in ɔtrariū.s.q̄ indistincte nō preiudicet pr̄i ut tenuit iac.ō are.bar.bal.ange. ꝛ cōiter oēs.in.d.l.is qui heres.§.fi.vbi reprehēdunt glo.ibideȝ. Et istō ēt tenet cy.hoc ꝛ saly.in.d. l.cū nō solū in pn.in quibus locis concludunt oēs q̄ repudiatio fcā per solū pr̄eȝ repudianteȝ hr̄ditatē delataȝ filio non preiudicat ipsi pr̄i.p.d.l. is q heres §.fi.iuncta regula nō prestet ipedimētuȝ ꝛc.ex de regu.iur.lib.vj. ꝛ ēt per regulam positā in.l.is pt.ff.de acq.here. ꝛ in.l.nolle.e.ti.tanto magis hoc est verū hodie cū nō sit delata hereditas pr̄i nisi post repudiationē filij: vt no.bar.in.d.l.seruus.p.d.l. cū non solū in pn. ꝛ hoc pcedit q̄tuȝ est respectu plene ppri etatis.sȝ q̄tuȝ est respectu vsufructus.hū vr̄ q̄ repudiatio expssa patris noceret ipsi patri sic nocet qñ ɔdicit filio: vt.d.l.cū nō soluȝ.in prin. ꝛ no.cyn.hic ꝛ ita itelligi dȝ illud qō dicit bar. ꝛ ang.in.d.§.neqȝ filius.duȝ dixit q̄ hodie pater solus poterat ad suum pIudicium repudiare ēt ante filiū. ¶ Pau.de ca.in pdicto arti.simplr̄ dicit q̄ scia patris nō ipedit qn filius possit postea petere ad comoduȝ patris q: ēt si

lij interest hoc fieri propter spem successionis quam habet in bonis paternis: alle.no.per cy.hic in .i.q. Sz vt dixi verius vr ꝙ etiā si filius nollet petere: possit pr̄ ꝓ se petere.iuxta.d.l.cū nō solum.in pn̄. Nec ob.tex.in.d.l.seruus.§.fi.qꝛ rn̄det vt ibi ꝑ glo.fi.circa prin.quā approbāt hic cy.ꝛ bar.vel secūduz pau. de ca.hic pōt intelligi tex.in.d.l.seruus.qn̄ filius ēt sciebat quo casu dies cedit nō solū quo ad cōmoduz sed ēt quo ad incōmodū eius cui veniebat acqrendum. ¶ Nō ob.ꝙ si scīa filij nocet patri multo magis dz nocere pr̄i scīa ipius pr̄is.qꝛ rn̄deo ꝙ attenditur magis scīa filij.quia ei delata est bo.pos.nō pr̄i. vn̄ videmus ꝙ lz scīa filij noceat pr̄i vt hic.tn̄ ecōtra scīa pr̄is nō nocet filio.d.l.iij.ꝛ dixi.s̄.ꝛ sic n̄ ꝓcedūt a pari scīa pr̄is ꝛ scīa filij. ¶ Juxta p̄dicta cadit notabilis dubitatio.pōe ꝙ fili⁹ in terminis hui⁹.l. nō petijt bo.pos.infra tempus debitū vel ante agnitionez mortuus est.ꝛ pater superfuit absens cā rei publice vel alio iusto impedimēto detentus nō potuit filius iubere adire vel agnoscere bo.pos.vel facere sibi statui terminū ad agnoscēdū adeo ꝙ post terminū haberetur ꝓ repudiante.iuxta plene notata in.l.ꝙdiu la vlti.ff.de acq.here.ꝛ sic aperief via pr̄i agnoscere iuxta.d.l.cū nō solū.an fiet p̄iudiciū quominus possit saltem mediāte restitutiōe in integrū cōsequi bo. pos.seu hereditatē.vide no.in.l.cuz qdam.de acq. here.in pn̄.ꝛ ibi in specie ꝑ rap.ꝛ ro.ꝛ notabis h̄ ad limitationē huius.l.cū materia. ¶ Ultimo circa tex. in ꝙtū lr̄a dicit admittif trāsacto tpe ꝛc̄.subaudi ipso iure secūduz saly.h̄ ꝛ recte per.l.i.ꝛ ibi gl.in vb̄i. accrescere.j.ti.i.nā si ibi nō deficeret ipo iure portio nō petentis infra tp̄s:sed soluz deficeret ope exceptionis nō eēt locus iuri accrescēdi.l.si duo patroni. in pn̄.cum glo.in.vb̄.iurasse.ff. de iureiurā.ꝛ sic habes ꝙ ꝑ lapsuz temporis qs excludif etiā ipso iure a iure querēdo:sz a iure quesito excluderef ope exceptiōis l.i.ꝛ ibi gl.in vbo efficacē.j.si aduersus credi. ꝛ no. glo.in.l.cū notissimi.in pn̄.j.de p̄scrip.xxx.an.in vb̄. ꝓrogari. ¶ Jn glo.ibi vn̄ legi.subaudi.ꝛ ēt bo.pos. vn̄ cogna.dari pt̄ filio i successiōe mr̄is ab itestato.l. i.§.pe.ff.vn̄ cognati nā ad iuicē cognati sūt.l. hac pte.in pn̄.e.ti.n̄ aūt daref vn̄ liberi bo.pos.vt no.i rub.ff.ꝛ.C.vn̄ li. ¶ An āt in alijs bo.pos.possit hec lex exēplificari:examinat h̄ late cy.in.iij.q.ꝛ qꝛ valde longus est putaui vtilius eē obmittere. ¶ Jn glo.in vb̄.ignorāte in prin.qꝛ gl.intricate loquif. dic ꝙ glo. voluit sic opponere.dr̄ hic in tex.ꝙ patre ignorante filius pōt petere bo.pos.ꝛ si nō petat infra tēpus ꝑditur. Cōtra.nā bo.pos.dz i iudicio peti.l.fi.j.e.sed filiusfa.in iudicio sine ꝯsensu patris eē nō pōt.l.cuz nō solū.§.necessitatem.j.de bo.ꝗ lib.ergo ignorāte pr̄e peti non pōt bo.pos. ¶ Ex quo sequif aliō ꝙ si nō pōt peti nō dz posse perdi.qꝛ nō valenti agere nō currit tp̄s uel prescriptio.l.i.in fi.j. de anna .excep. ¶ Glo.in.i.so.rn̄dit ut habes in ea.quaz so. reprobat glo.ꝛ merito.qꝛ tex.hic presupponit ꝙ ignorante pr̄e pōt peti cui⁹ cōtrarium ostendit oppo.s̄. formata.ꝛ ꝙtum ad hoc prima sol.nō enernat arg. Sz solum respondet ad vltimam partez arg.dum fuit allegata.l.i.de anna.excep. ¶ Secūda so.glo.etiā nō tollit ar.qꝛ nō negat nec negare pōt ꝙ pr̄e ignorāte possit peti bo pos.sed per istum tex.ꝛ sic laborat eodem morbo quo ꝓcedēs.est tn̄ hec so.gl.bene notabilis in ꝙtuz voluit ꝙ si pater fuit certioratus de bo. pos. petita per filium.ꝛ ratum nō habeat non currebat tempus iure isto filio.ꝛ ideo filius postea quandocunqz esset effect⁹ sui iuris potuisset agnoscere bo. pos.qa contradictio solius pr̄is nō habet vim efficacem repudiationis quo ad filiuz.d.l.is qui heres.§. fi.ꝛ istam glo.sequitur hic bal.in.vij.q. ꝛ ipsaz ponderat etiam saly.in.xiij.oppo.ꝛ in.iij.q. Sed fulg.tenet cōtra per.d.l.fi.ff.qs oꝛ.in bo.pos.serue.vb̄.p̄teritis ꝛc̄.sed veriorē puto primā opi. per rationez.d.l. is qui heres.§.fi. Nec ꝯtrariū dicitur quo ad filium in.d.l.fi.item ibi nō dicitur ꝙ pr̄ ante centū dies noluerit ratū habere fateor ꝙ hodie incōtinenti currit tempus filio.qꝛ scōm cōem opi.neduz ꝯdicente pr̄e sed etiā ignorāte fili⁹ potest agnoscere bo.pos.vt infra dicef. ¶ Tertia so.etiā nō valet secūduz iac.bu. ꝛ saly.qꝛ si admittif filius ad acqrendaz pr̄e ignorāte.vt hic.quāto magis deberet admitti ad acqsitam ꝯseruandaz.ar.l.pr̄e furioso.ibi nā furiosus ꝛc̄.ff.de his q sunt sui ꝛc̄.ꝛ.l.i.j.si per vim vel alio mō.sz ista so.bn̄ est bona ꝙtū ad aliud ꝯriuz formatū in gl.d. l.filius.s̄.de pac.vbi factū filij non p̄iudicat pr̄i hic aūt sic.nam illō est veruz in acqsitis:sed hic loquif in acquirēdis. ¶ Quarta so.glo.est vera scilz ꝙ requiritur consensus patris qn̄ agitur ordinarie vt in ꝯtrarijs: sz vbi implorat iudicis officiū extraordinarie.ꝛ nō in figura iudicis tūc secus.ꝛ ita etiaz repetit glo. ista in fi.qō est notandum ꝓ limitatiōe.§.necessitate ꝛ.l.i.j.de anna.excep.ꝛ in hoc ista glo.est sing .ƀm ang.ꝛ ro.hic intellige hoc esse verū anteꝙ in hoc iudicio cōpareat ꝛ admittaf aliqs contradictor. iuxta no.in.l.iij.§.si cā.ff.eo. ¶ Nā cōparente ꝛ admisso ꝯdictore ꝓcedetur tūc in figura iudicij qō requirit ꝑsonas tres.s.actoreȝ iudiceȝ ꝛ reuz. iō tūc requireref cōsensus pr̄is scōm bal.hic in.ij.ꝛ.iij.ꝛ.iiij.ꝛ.xxi.oppo.ꝛ ēt per saly.hic ꝛ per bal.in.l. nec qcꝙ.§.de plano.in vltima colū.ff.de offi.ꝓcōsul.ꝛ saly.in.l.i.de bo.pos.ƀm tab.de quo ēt tetigit aliqd hic cyn.in.ij. oppo.ꝛ de hac gl.vide ēt ꝑ spe.ꝛ io.an.in ti.de actore.§.i.vb̄.sed qd si ꝯuenitur.ubi ꝑ istaz glo .dicūt ꝙ quādo filius in cā aduētitij pecul ij in quo pr̄ nihil iuris haberet est cōuent⁹ꝛ cōtumax poterit fieri missio in posses.pecul ij ēt absqz eo ꝙ pater ꝯsenserit vel fuerit reqsitus:qꝛ lz ordinariuz iudiciū in quo lis contesteſ nō ualeret sine ꝯsensu patris bn̄ ualeret tn̄ extra ordinariuz.i.missio in possessionē facta in cōtumacia ar.huius glo.ꝛ hec decisio spe.posset fortificari etiā ex alijs que plene notanf i.d.§.necessitatez. ¶ Et facit etiā ista glo.an filius in iudicio possit isinuari facere donationē uel alium actū sine cōsensu patris de quo ꝑ bal.hic in.xxi.oppo.ꝛ i.l.minoribus.s̄.de dona.aū nup.ꝛ in.d.§.necessitatez.i pe.col. ¶ Jn ea. ibi duobus modis vltimis ꝛc̄.dic imo tm̄ penul.sol. adaptaf.ad.d.l.filius. ¶ Et anꝙ veniā ad glo.seq. quero circa hic no.in glo.pone ꝙ si filiusfa.sciuit delataz eē bo.pos.sed patrē certiorare nō potuit. ꝯstat ꝙ ƀm tpa huius legis.ꝛ ffoꝝ. tp̄s nō currebat vt in glo.sed hodie sic.qꝛ ēt ignorāte pr̄e currit tp̄s filio ut ꝑ glo.hic ꝛ in gl.seq . An igif hoc casu quo filius patrē certiorare nō potuit excluso filio ꝑ lapsuz tp̄is pr̄ poterit agnoscere bo.pos.ex ꝑsona sua.iuxta.d.l. cū nō solū.vel iubere filiū agnoscere ad cōmodū patris.nā vr̄ ꝙ ista lex nō faciat ad hoc. qꝛ ƀm tpa huius legis nō erat iductū ꝙ filio excluso pater posset ex ꝑsōa sua agnoscef. Gl.i.l.ij.i fi.j.de repu.bo.po. sentit ꝙ pater nō sit exclusus.ꝛ fulgo.ibi ad illā glo. ponderat ꝛ dicit ꝙ lz glo.i hac.l.videanf sentire hodie ēt ꝯriuz.de iure tn̄ debent itelligi gl.huius legis ꝙ hodie ēt si pr̄em certiorare nō potuit currat tp̄s filio ad incōmodum filij.sed si gl.in.d.l.ij.itelligaf ꝙ nō currat quo ad exclusiōem pr̄is.ꝛ tūc dubitat: an pater possit cogere filiū ut agnoscat bo.pos.ad icomodū soli⁹ patris an vo pr̄ ex ꝓpa ꝑsona sua possit agnoscere.iuxta.d.l.cū nō solū.que tn̄ nō vr̄ loqui i casu isto qn̄ filius negligit sup quo relīqt cogitādū.ꝛ dicit ꝙ doc.in hoc nō videnf aduertisse sz melius vr̄ ꝙ pr̄ in casu p̄dicto excludaf vt est de mente huius glo.ꝛ se.qꝛ sicut olī qn̄ nō currebat tp̄s nisi fili⁹ posset certiorare patrē excludebaf pater ex negligentia

[a] ¶ Cōsensu patris an fili⁹ possit eē in iudicio sine ꝯsensu pr̄is uide ꝑ bal.ꝯsi.liiij.ro.singula.fuis so.xiij.

filij qui p otuit certiorari: vt hic z.d.l.fi.ff.quis or.in bo.pos.ser. Ita hodie quando non pt certiorari debet negligentia filij eadem ratione nocere patri cum tempus hodie currat etiaz si nō posset certiorarꝭ p̄rez ſm cōem opi.z dicam in glo.sequē.cum hodie plus iuris etiam habeat filius q̄ olim. z istud tenet saly. hic in.ij.q.ꝟ.iij.dixi zc. Et pau.de ca.hic z est ō mēte bar.in.d.l.seruus.§.fi.ff.e.nec ob.glo.in.d.l.ij.z loqtur secundum ius antiquū. ¶ In glo.in ꝟbo ratam ibi.l.si filius glo.sentit q si filius post q̄ petierit bo.pos.z possederit lōgo tpe.s.x.annoꝝ.s.bona hereditaria sibi delata patre sciente z patiente pater videaꝭ ratam habere agnitionē bo.pos.factam per filium. Nec obstat si dicatur q ratihabitio debet fieri infra tempus infra qd actus qui ratificaꝭ geri debuit l.bonorum.ff.rem ra.ha.z.l.fi.ff.qs ordo. quia respondent doc.ad hoc q ista pos.longi temporis cuz patientia patris non operatur proprie ratihabitionē sed facit presumi voluntatē patris a principio intercessisse per.d.l.si filius.z.d.l.qui in aliena. ꝟsi.sed si nō adierit.z hoc ibi firmat bar.z bal.z ēt hoc tenent cy.bar.ang.saly.fulg.z roma.hic.sʒ bal.hic sequitur iac.baldui.qui tenet ɔtrariū.quia allegata per glo. loquūtur in presumendo precessisse iussuz ad adeundam hereditatem z facultas adeundi ibi durabat p totum illud lōgum tempus quia durat.xxx.an.l.licet cum ibi no.j.de iure delib.sed in casu nostro secus. quia ante finez.x.annoꝝ reperiꝭ esse lapsum tempus anni vel centum dierum postq̄ non potest amplius ratificare per.l.fi.ff.quis or.z cū tūc ius bo.pos.non respiciat amplius patrem iam exclusum: sed aliū.nō pōt induci fictio pcedentis consensus. vel ratihabitio in preiudicium alterius.l.si indebituz.§.fi. cū gl. z ibi bar.ff.rem ra.habe.z.l.si patrez.§.fi.ff. quemad mo dū sui.amit.iuncta.l.seruuz filij.§.i.ō lega.i. facit.l.potior in pn.ff.qui po.in pig.ha.z pau. ō ca. hoc allegando gl.in.d.l.si indebitum. dicit q opi. glo.hic videꝭ dubia sibi. Ego sustinendo opi.cōem dico q glo.in.d.l.si indebitum: cum alijs allegatio. loquuntur in ratiba.z fictione que sup certo fingit. scʒ valet qz erraui ratificationē interuenisse a principio consensus quam constat a pncipio non interuenisse. Unde ista fictio nō dʒ fieri in preiudicium iuris q̄siti alteri sed.q.nostra loqtur in p̄sumptiōe que est super dubio vt dixit gl.no.in.l.i.§.accedit.in ꝟ.p̄sumatur.C.de rei vxo.ac.vt in terminis nr̄is dicit bar. in.d.l.si fili⁹.z pbaꝭ.in.d.l.qui in aliēa i ꝟ.credēd⁹ q verbum denotat presumptionē in casu dubio.l.i. §.finautez z ibi no.ang.z moder.ff.de here.insti.c. in litteris.z.c.penul.de presump. Unde si presumiꝭ a principio interuenisse consensum propter longam patientiam.sicut in.d.l.si filius presumitur ab initio interuenisse iussum qui debet precedere.sequitur ergo q cum in dubio ita presumatur non potest dici bo.pos.vnq̄ alteri fuisse delatam. z ista opi.videtur etiā hodie eē minus dubia cū hodie petitio bo.pos. facta a solo filio habeat effectum p.l.fi.in pn.de bo. que lib. Uñ tunc nō hʒ locum.d.l.bonorū cū si.que locū hʒ quādo petitio fuit inanis: vt hic per iac.bu.z fran.tig.z bar.q̄ no.p limitatōe.d.l.bonoꝝ. Et al's limitatōes ad illā legē vide p ang.i.d.l.si is q.p em. z ibi per Jo.de imo.in.xvij.col.ff.de vsuca.z p bal. in.l.labeo.ff.de iureiurā.z ang.z pau.de ca.in.d.l. bonorū. ¶ In ea.ibi ergo eo ignorante zc. qz tex.h clare dicit q ignorāte p̄re pōt peti p filium bo.pos. iō intellige gl.velle q lʒ isto tpe z tpe ffoꝝ.bo.pos. petita p filiuz p̄re ignorāte nō haberet effectuz ante ratificationez p̄ris.d.l.fi.ff.qs or.tamen hodie ante ratificationē hʒ effectum.z lʒ doc.h cōiter transeant cū glo.inquantū glo.vult q hodie ēt ignorante p̄re solus filius pōt efficaciter adire z bo.pos. agnoscere tamen ange.h contrarium tenuit.ga.d.l.fi.§. fināt p̄re recusante.j.de bo.q̄ li.venit ad correctionē iuris antiqui volētis indistincte iussum patris debere precedere.z corrigit solum in vno casu.s. qñ pater recusat.cū ergo pater ignorat.z nō requiritur an velit cōtrauenire nō inueniꝭ correctum ius antiquū.ergo remanet imutatū.l.precipimus.j.de appel.nec ex idē ptitate vel maioritate rationis dʒ induci correctio p d.l.precipimus.z patet ex no.in auc.quas actiones C.de sacrosan.eccle. Preterea ſm eū non cessat oīs rō ppter quā ius antiquū voluit q deberet interuenire iussus patris.nam inter alias ratiōes propter q̄s hoc requirebatur poterat reddi ista ratio videlicet q integrabaꝭ per iussum patris persona filij qui ad alium actum aditionis non erat integra persona: sed nō reperitur integra persona filij qñ p̄r ignorat ergo zc.z ſm ange.nō est vera ratio huius glo.s. si potest agnosci p̄re inuito.ergo eo ignorante. qz multa fieri possunt nobis inuitis q̄ nō possunt nobis ignorantibus.patet in.l.si in ters.ff.de arbi.z.l.duo ex tribus cū si.ff.de re iud.z patet in iudicijs qz sñia lata in īuitum valet: sed nō cōtra ignorantez nō vocatū.l.ea q̄ j.quomodo z qñ iu.nō discedo a cōi opi. quā ēt tenet glo.in.l.fi.ff.quis ordo.z bar.in.d.§.iussuz dy.z ange.in.d.l.filio herede.ff.de leg.i.z bar.in.l.fi. in pn.j.de bo.q̄ li.per rationē glo.fundatā in.d.l. qui pōt inuitis.nā illa regula iuris antiqui seruari dʒ etiā in correctorijs qz appellaꝭ extensio passiua ut bar. declarat in.l.ij.ff.de leg.i.z in.l.si quis seruo.s.ō fur. p no.per glo.ibi ad fi.z in.l.quod vero.ff. de legi. Preterea hodie cessat ratio ppter q̄ oliʒ requirebatur iussus p̄ris.s.qz patri totū acquirebaꝭ z nihil filio z pater obligabaꝭ onerib⁹ hr̄ditarijs.ita hr̄ in.d.l.q in aliena.in pn. Sʒ cū hodie filio acquiraꝭ diciꝭ h̄re integrā psonā.d.l.cū nō solum z patet ex multis rationibus quas ponit bar.in.d.§.necessitatez.z sic correcta ratione leg.intelligitur q lex sit correcta. ut pbatur ex no.per glo.reputatam singularem in.l.i.in pn.in.ꝟ.prudentia.z ibi bar.ff.de le.tu. ¶ Nec etiā ob.d.l.duo ex tribus.qz ibi si illo absente z ignorāte illi duo iudicare potuissent.exclusissent eū a suo officio iudicandi. Itē potuisset ibi fieri piudicium alicui ex litigatoribus qm̄ ille tertius abſēs si fuisset vocatus z certioratus potuisset illos duos trahere in suam sententiam iustiorē: vt.d.l.si in tres.sed in casu nostro lʒ filius ignorante patre adeat nihil diminuit de iure patris cui salu⁹ manet vsufructus si aditionē ratificauit. Et iō nō imerito pau.de ca.in.d.l.fi.C.ō de bo.q̄ li.dixit q ang.hic somniat[b]. Et vide ēt bar. in.d.l.qui pōt inuitis.z qd no.glo.fi.in.l.heredi cū posthumo.ff.de acqui.heredi.z per ra.in.d.l.qui in aliena.in pn.vbi per dictas rationes alle.p ang. hic pungit contra rationem gl.tñ dicit q qz opi.glo.est cōis nō est recedendum ab ea.z aduerte inquantuz glo.hic.z doc.cōiter sentiunt q dispoſi.l.fi.de bo.q̄ lib.hodie inouat aliquid circa hereditatē adeundā vel repudiandam per filiū hʒ etiā locū circa bo.pos. agnoscēdaz uel repudiandam p filiū.qz dicit saly. h nō uideri verū qz dispositio illius legis que correctoria est loqtur in aditione hereditatis: z sicut in beneficio iuris ciuilis: sʒ bonoꝝ pos.est bñficium iuris pretorij quo casu dʒ seruari dispositio iuris pretorij. z nō ciuilis.z dicit hoc nō eē tactū ab aliquo z cogitādū reliquit. Puto q dispositio illius legis habeat locū ēt in bo.pos.de iure ptorio vt sentit gl.z doc. hic et pbatur in.d.l.fi.§.penul.ad fi.vbi dum dicit alijs causis quas supra enūmerauimus similibusq3 zc.vbi dicta in.l.illa in hereditatis aditione et legato extenduꝭ ad casus similes scilicet ad bo. pos. de iure pretorio et similis agnitioni hr̄ditatis de iure ciuili.l.ij.ff.e.l.i.z.ij.ff.de bo.pos. h̄r.pe.et i.l.i.

a ¶ Sʒ p̄sumi an diuturnitas tpis faciat p̄sumi solēnitatē.d.iaso. hic alti⁹ exordiēdo tʒ q diuturnitas tēporis faciat p̄sumi solēnitateʒ reqsitā taʒ a iurꝭ q̄ a statuto īteruenisse saluo in aliqbus cāib⁹ ut hic p eū cui ēt adō iquātum dicit q capella p̄sumiꝭ cōstructa ɔsēsu epi q uoluit fede.ō senis. ɔsi.cxxx. z an patiētia decēnij faciat p̄sumi uolūtateʒ uiō raph.cu. ɔsi.lxxiij. z q uoluit ro.ɔsi. ccccxvij.q sic dcennio p̄sumtur diuisio inter f̄res q uixerunt sepatim ita z dcenio p̄sumiꝭ integrata societas si uicissī oīa cōicentur z facit tex.singu.iuncta gl. in ꝟbo usuras i.l.vir usuras.ff.de dona.iter uirū z vxo. per quē cōcludit ro.ɔsi. cccc. xvij.q si marit⁹ toto tpe matrimōij n̄ petijt usuras dotis q vr̄ illas remisisse.

b ¶ Somniat.dic q opi. ang. tʒ raph. cu.ɔsi.cvj. hʒ d.iaso.q ɔsilium est hʒ mea lxxiij.z cū eorū opi. trāsit dicēs illā uerissimā.p quatu adō q idē tʒ ang.ɔsi.lxxxi. Sʒ lʒ eoꝝ auctitas sit magna tñ a cōi snia nō vr̄ recedēdū q̄ seqꝭ lu.ro.ɔsil. ccccxij. fulg. ɔsi.lxxv. uoluit pe.ō āch.cōsi.cclij. circa pncipiū. Nec uideꝭ obstare q̄ scripsit raph.cu.d.ɔsil. qz in filio nō firmat pedes in p̄re aūt sup quo ipe ɔsuluit dicit eē idubitatū ut ignorāte filio possit hr̄ditatē in qua fili⁹ est institut⁹ adirꝭ rōib⁹ de qb⁹ ibi p eū nec similis vr̄ obstare q dic.d.iaso. q p̄r est legitimus admīstrator z frustratoriū h eēt si filius p̄re ignorāte posset hr̄ditatē adire. ga īmo si erit frustra qz pōt p̄r ratificare aditionē.ptereā si uideꝭ bōa argumētatio de statuto disponēte mulierez si posse ɔhere sine ɔsensu cōsanguineoruʒ ut si mlier possit illis reqsitis n̄ ɔsentientib⁹ ſi tñ ipis ignorātib⁹.qz lʒ mulier ɔsāguineis reqsitis z recusātībus uideaꝭ ɔhere ipis iuitis: tñ qz iudex de cā recusationis ɔsensus cognoscit an sit iusta.vr̄ talis cāe cognitio subrogata loco ɔsensus ɔsāguineorū ut si mulier n̄ pt nisi ɔsāguineis ul' iudice loco ipoꝝ de cā ɔdictōis cognoscētis ɔherꝭ multo minus illis ignorātib⁹ z q mlīer extāte dcō statuto n̄ possit ɔherꝭ nisi pus iudex ō cā ɔdictionis cognouerit uoluit bar.i.d.§ si eo āt tpe lu ro.ɔsi. xxvi. abb.ɔsi.lv. pterea diuersa est rō q mlier nō possit ɔhere ɔsanguineis ignorātib⁹ a rōe q filius possit adire p̄re ignorāte.unde ex diuersis n̄ infertur hec collatiōis cā: me correctiōi cuiuslibʒ meli⁹ sententientis subijciens.

prin. iuncto. §. bonorum cum ibi no. per bar. ff. ad treb. bene fatendum est q lz filius repudiat bo. pos. de iure pretorio propter hoc nõ admittitur hodie pater ad hereditatem. si filius postea vellet adire de iure ciuili. qr repudians bo. pos. de iure pretorio nõ impeditur adire hereditatez de iure ciuili. i. suũ. j. de iure de lib. verũ est tñ q si filius simpliciter repudiaret vr exclusus ab omni iure: vt est glo. no. in. l. i. §. sed si videndũ. ff. de suc. edi. & qua vide per bal. in. l. i. j. tit. proximo. ¶ In glo. fi. ibi ex quocunqz capite. Nã debes scire q quãtũ ad propositum ptor fecit tria capitula bo. pos. τ bo. possessio ex pmo capite datur liberis in hereditate patris que appellaf bo. pos. vnde liberi. a qua si filius fuit exclusus: qr infra annũ nõ petijt defertur sibi bo. po. ex scdo capite que appellatur vnde legitimi que agnatis cõceditur eo quia a lege ciuili admittebãtur exclusis cognatis: vt p totum titulũ. vnde legi. τ. l. i. in pn. ff. vnde cogna. τ sic agnati dicuntur legitimi successores: qa a lege ciuili vocati erant vnde cum filius dicatur agnatus patri. l. filius. ff. de suis τ legi. iõ defertur sibi bo. pos. vnde legitimi. τ si eam non petierit infra annũ defertur sibi bo. pos. ex tertio capite. i. vnde cognati. qr filius etiam patri cognatus est qr quilibet agnatus est cognatus nõ econtra. l. inter agnatos. ff. vnde legi. τ ita intelligitur. §. lz videndum. alle. τ gl. τ facit ad illud qd sing. dicit bal. in rubri. extra de prescrip. in. v. col. s. q lz filius etiã suus heres nõ possit vsucapere vel prescribere ti. pro herede: vt. l. nihil. C. de here. l. ij. §. filium. ff. eo. ti. tñ fallit si filius veniat ex capite agnatorum. τ ita possideat. τ dicit non esse tactum ab alio. facit quod singulariter no. idez bal. in. l. lz in quarta. q. in fi. j. de iure deli. τ in. l. si emancipati in. iij. col. j. de colla. τ dixi post bal. in. d. rubrica. τ qd dicam in. d. l. si emancipati. ¶ In ea. ibi. §. in arrogato no. ex glo. q hodie in profecticijs nihil est inouatũ: ideo si filius est institutus cõtemplatione[a] patris regritur etiã hodie q precedat iussus patris in adeundo. τ istaz glo. sequitur bar. τ doc. hic: sed cy. τ bar. in. d. l. fi. §. similiqz mõ. j. de bo. que li. tenent cõtrarium dicentes q immo hodie si pater cõdiceret filio volenti adire hereditatẽ profecticiam poterit filius solus adire τ acquirere filio per illũ. §. similiqz mõ. inducẽdo vt ibi per eos idem tenet pau. de ca. in. d. l. fi. in. pn. Sed io. de imol. in. d. §. iussuz. τ ro. in. l. is qui heres. §. fi. e. ti. faciunt mentionẽ de ista cõtrarietate bar. τ reprobant illam opi. quã ponit bar. in. d. §. similiqz mõ. τ tenẽt opi. quã tenet bar. hic τ in. d. §. iussum. τ in. d. §. fi. quia in correctorijs non dz fieri extensio ex idemptitate rõnis vt dictũ est. τ sic puto veriorẽ esse opi. glo. nostre h quam etiã tenuit glo. in. d. l. fi. ff. qs or. τ in. d. §. iussum. τ in. d. l. is q heres. §. fi. τ in. l. ij. de repu. bo. pos. τ pro hoc facit qd no. iac. de raue. cy. ray. bal. τ saly. in. d. l. fi. in pn. de bo. q lib. vbi cõcludunt q in hereditate relicta filio cõtemplatione patris si filius recuset adire nõ põt ex persona propria pater adire lz hodie in aduenticijs posset vnde sm eos solũ remanet pri in. d. casu. s. in hrditate pfecticia ptãs cogendi filiũ iussu suo adire sicut oli poterat. l. cũ aliquis. j. de iure. deli. τ. l. i. post pn. ff. si qs omis. ca. testa. τ no. bar. in. d. l. i. §. iussũ. ¶ Nec pdictis ob. tex. in. d. §. similiqz mõ iducendo vt ibi p bar. qr ille tex. loquif in castrẽsibus. vnde ex idẽptitate rõis nõ dz fieri extensio ad pfecticia. qr induceref correctio iuris antiqui. τ istã opi. etiã sequif ful. in d. §. similiqz mõ. vbi reprehendit opi. quã tenet bar. ibi. Idez etiã tenet pau. de ca. in. d. §. iussuz. lz dixerit cõ in. d. l. cũ nõ solum in prin. Põt ẽt rñderi ad. d. §. similiqz mõ. q ibi in castrẽsibus lex fauet pri cui preiudicauerat fauore militie vt in eo pater nihil iuris haberet cõ regulas iuris cõis q rõ cessat in pfecticia. ¶ In ea. in fi. bar. τ cõiter doc. transeunt cũ hac rõne differentie: sed vide plenius per eũ in. d. l. q in aliena. in pn. τ in d. l. suo inuito. in pn. vbi aliter loqtur facicẽdo eqparatiõez de aditione hrditatis ad votum q equiparatio nõ pcedit: vt. s. dixi. τ ppterea reprehendif p imol. in. d. l. suo inuito. τ ibi ponit ipse aliã rõez dñie q fuit originaliter bal. in. d. l. q in aliena. τ qr magis subtilis est q vtilis: iõ nõ scribã sup hoc. τ satis sustineri põt opi. glo. hic defendendo eã vt hic p bar. τ de hoc vide etiã aliqd per eum in. d. l. iij. §. acquirere. ff. eo.

8 **I bonorum.** Bonorũ pos. que deferf transuersalibus ifra centũ dies dz peti. h. d. ¶ In tex. ibi sciuisti. qd in dubio presumif sm fran. tigri. hic. qr cõiunctus presumif scire facta cõiuncti[b]. l. octaui. ff. vñ cog. l. de tutela. s. de in ĩte. resti. mi. nisi ex cõiecturis aliud appareret sz eũ τ idez ray. in. l. cũ antiquioribus. j. de iure deli. τ bar. in. l. is põt. in. vi. colun. ff. de acqrẽ. here. vbi tradidit practicã pbandi ignorãtiam. ad qd etiã vide notata p bal. ang. τ imol. in. l. titius. §. i. ff. de lib. τ post hu. p illũ tex. τ ang. in. l. tres fratres. in pma col. ff. de pac. τ hoc pcedit in bo. pos. ab intesta. sed aliud est ex testõ qr cõiunctus nõ psumif hre noticiã testi cõditi a cõiuncto. l. qm sororẽ sm bal. ibi. j. de iure deli. Nec isto casu loqf tex. in. d. l. octaui cũ si. τ voluit bar. in l. q duos. in pnc. ff. de re. dubi. ver. qro dixi q oz τc. τ est de mẽte eiusdez bar. in. d. l. is põt maxime i pe. col. ver. qnto dicit τc. dũ vult q cõsanguineos debẽt iterrogari alij. bene facit qd no. bal. in. l. i. ad fi. j. de collu. deteg. lz in hoc ray. in. d. l. cũ antiqorib. aliter sentiat. Sz plus placet pcedens opi. per predicta. lz tex. in. d. l. qm sororẽ nõ multũ stringat qr vt dicebat ray. nõ dr ibi q presumaf ignorare: sed narrat id qd de facto cõtigit. s. qr ignorauit: vt dixi in. d. l. titius. §. i. ¶ Et ex eo q h dicif tps nõ curref nisi scieti rsultat vna vtilitas ex bo. pos. q nõ resultat ex aditiõe hrditatis de iure ciuili: vt late pseqf bal. in rubrica. s. eo. in. vi. q. τ in. l. lz. j. de iure deli. τ pau. de ca. in. l. certũ j. vñ legi. Et in. l. qdiu. j. e. ti. τ in. l. si filius q i ptãte ff. de lib. τ post. τ ful. in. l. fi. j. e. τ raph. cu. τ ro. in. l. qdiu. la. i. j. de acq. here. Et circa hãc sciaz a q incipit currere tps. vide ẽt qd habef in. l. qdiu. et quod ibi dicetur. j. eo. ¶ In glo. i. ibi habet annus τc. An hoc sit verũ in bo. pos. que non tribuit ius vt est bonorũ possessio carbõiana. dic q sic vt. l. iij. als. iiij. §. hoc ãt. τ. §. fi. ff. de car. edic. qd intellige vt ibi τ no. glo. in. l. fi. j. de car. edic. et idẽ erit in bo. pos. que datur ventris nomine de q. s. et. ff. de ven. in pos. mit. τ in bo. pos. cã litis ordinande de qua in. l. papinianus. §. i. ff. de inoffi. test. qr ille tales bo. pos. introducte sunt fauore liberorũ. vnde qũuis ius nõ tribuant tñ anno durare debẽt per ea q hic notaf ita inqt bal. in. l. certũ. vsi. quo ad quartũ. j. vñ legiti. qd est notãduz. et vide etiam eum ibi in pe. col. et p ioan. fabri. in. §. fi. institu. eo.

a ¶ Cõtemplatiõe. qñ filius dicaf istitut[9] cõtemplatione pris vide raph. comẽ. cõsi. s. alle. lxxiij. τ ibi an debeat pcedef iussus patris.

b ¶ Facta cõiũcti vid in. l. i. ff. si cer. pe. vbi ponitur.

c ¶ Nõ trãsmitterẽt vide ful. cõsi. lxxiiij. icipiẽte ifans qdã uide τ in. d. l. si ifanti i apostilis.

i **Infantis.** Bonorũ possessio per tutorez nomine ifantis agnita ẽt pfecte acqritur. τ ideo ad eius hereditatẽ trãsmittif. h. d. ¶ In glo. i. ibi. s. p tutorẽ dicit imo τ p quẽcunqz aliũ fuerit agnita bo. pos. nomine ifantis corã iudice volẽte et sciente acqsita erit bo. pos. incõtinẽti ifanti nulla expectata eius ratihabitione: vt. est tex. notabilis. in. l. pe. et ibi. no. ff. eo. qd remediũ nõ reperif in acqrenda hrditate de iure ciuili noĩe pupilli vel ifantis vr absentis. sm bal. no. in rubrica. i. vi. q. s. eo. τ p pau. de ca. in. l. fi. j. vñ legi. qd est notandũ p pupillo vel ifante q essent i piculo mortis τ tutorẽ nõ haberẽt τ sic eẽt piculũ q si statim decederẽt hrditate nõ adita nõ trãsmitterent[c]. iuxta. l. si ifanti. j. d iure deli. Et idẽ vult ang. τ pau. de ca. in. l. fi. j. vñ legi. lz saly. hic iaduertenter locut[9] dixerit q reqrif ratihabitiõez iteruenire ifra tps bo. pos. petẽde. l. bonorum. ff. rẽ ra. ha. Sz dic q illa loqf in maiore. ¶ In glo. ij. ibi. l. antistius. dic q ibi non erat hrditas furioso delata imediate qr istitutus erat filius vr seruus furiosi quo casu hrditas bene potest efficaciter et irreuocabiliter acqri furioso si suus uel filius adeat cũ auctoritate curatoris furiosi. Sz qñ delata est hereditas imediate furioso tũc habet locum l. fi. s. de cu. furi. hic allegata i glo. τ ita etiaz itelligit saly. ful. τ ro. hic. ad qd vide notata p glo. in. l. fi. §. tali. s. de cu. fur. ¶ In ea. in fi. hec opi. glo. cõiter tenef. τ non ob. iura pmo allegata. qr non loquitur in herehereditate infanti delata sed furioso. ¶ Que autẽ

inter eos sit rō diuersitatis vide p bar. in.l.i. in fi.ff. de bo.pos.infan.ꝛ furi.dela.ꝛ cy.bar. ꝛ alios in .l.si infanti.allegata in glo.in qbus locis tractat bar. ea que tractat bal.hic.ꝛ in oībus teneo opi.bar.cū qua vr̄ ꝯcordare bal.ꝛ ful.hic lȝ ipse bal.in.d.l.si infanti in.vij.oppo.ꝛ ēt saly.ibi ꝛ ange.ꝛ ro. hic: rōibus vt mihi vr̄ satis fragibilib⁹ i aliqb⁹ discrepēt a bar. Dicer̄ ēt fortasse in.d.l.si īfanti.ꝛ de hac gl.vide p bal.ēt in .l. apō hostes.in.ij.col.j̄.de suis ꝛ legi.vbi alleg.eā.

e **Mancipata.** Bonorū pos. etiā liberis cō/petēs si nō fuerit petita nō transmittit̄ ad heredes.h.d. ¶ In tex.ibi īfra annū.si intelligas ꝙ lapsus eēt annus tpe quo decessit iste casus eēt indubitabilis. Nā tunc nō ꝑpter mortem impedirer̄ trāsmissio ad heredes sed ꝑpter lapsum tēporis vn̄ pōt intelligi ꝙ nondū lapsus erat annus ex toto qn̄ decessit.ꝛ ad id qð dicitur hic de tempore anni.adde q̄ dicta fuerunt in.l.ij.s̄.eo. ¶ In.gl.ij.ibi.l.illud ꝛc. rō illius fallentie fuit q: pendente dubio an nasceret̄ posthumus preterit⁹ cui nato cōpetit bo.pos.contra tabu.non poterat interim peti p heredē scriptum bo.pos. secundū tabu.l.eqssimū in p̄n.ꝛ.§.i.ff.de bo.pos.ƀ tab.ꝛ.l.ventre.ꝛ ibi plene no.ff.de acqui. here.vbi etiā haber̄ ꝙ tali casu ꝙ filius institutus ēt si fuisset in ptāte nō posset aliquo mō adire ꝛ lȝ talis fili⁹ īstitut⁹ potuisset interī petere bo.pos.cōtra tabu. ob preteritionem posthumi.l.si post mortem.§.hi q ff.de bo.pos.contra tabu.tamen quia voluit deferre honorem testamento ꝛ expectare an nasceretur posthumus viuus vel non vt sic eo non nato acciperet institutus bo.pos.secundū tabu.ideo lex sibi prouidit vt si ipse institutus interim decederet transmittitur bo.pos.nō agnita ad hr̄des. ¶ In ea.ibi.l.i.iac.de raue.pe.cy.ray.iac.bu.ꝛ bar.hic ꝛ cy.in.d.l.i.ō his qui ante aper.tabu.tenent ꝙ bo.pos.non agnita in hereditate ascendentium transmittatur ad liberos illius cui delata erat bo.pos.sicut transmittit̄ facultas adeundi de iure ciuili per.d.l.i.quia eadē est ratio vtroqȝ casu: iō debet esse idem ius.l.illud cuȝ vul.ff. ad.l.aql.pro hoc allegat hic ful. q istā partē tenet ꝙ illa.l.i.loqtur in hereditate cui⁹ appellatiōe vider̄ etiā comprehendi bo.pos.l.fi.j̄.eo.l. hereditatis.la ij.ff.de ver.sig. Idē tenet pau.de ca.hic q: cū sit iunctū ius petendi bo.pos.cū iure adeundi dȝ secū trāsmitti.ar.l.qui patri.ff.de acq.here.vbi ius substitutionis iunctū cū iure accrescēdi trāsmittit̄ secū lȝ al's ius substitutiōis sepatū nō trāsmitteret̄.hec tn̄ vltia rō nō vȝ quo ad istā glo.cū tex.q̄ loqtur in filia emācipata cui denegabat̄ isto tpe successio de iure ciuili vt in.§.emācipati.insti.de here.q̄ ab intesta.defe. Cōtrariū tenet saly.hic q: ꝑtor q hoc bn̄ficiū bo.pos.inuenit noluit bo.pos.nō agnitā transmitti.l.iij.§.acgrere.ff.eo.nec ius ciuile hoc disponit idem tenet ro. q: rō illius.l.i.que est ne nepotes fraudentur hereditate suorum ascendentiū cessat hoc casu.q: nō possunt fraudari cum possint venir̄ adeundo de iure ciuili p illam legem: ꝛ ideo cuȝ cessat illa ratio scripta in illa l.nō dȝ fieri extensio ad bo.pos.que ꝑprie venit appellatione hereditatis: vt notatur in.d.l.hr̄ditatis. Pro ista opi.potest adduci qð no.cyn.in.l.q se.j̄. vn̄ libe.vbi sub dubio forte dixi ꝙ lȝ super hereditate adeūda trāsmittar̄ annus deliberādi ad hr̄des.l. cū antiqoribus.j̄.de iure deli.nō tn̄ trāsmittit̄ in bo. pos.in qua op⁹ est facto.i.agnitiōe iudiciali.l.fi.j̄.e. ꝛ pro hoc allegat in argumētū hāc legē.ꝛ.d.§. acquirere.ꝛ cū eo ꝯcordat saly.in.l.i.in p̄n.s̄.de testa.militis.ꝛ pau.de ca.in.d.l.cū antiquioribus.tamē ipmet cy.in.d.l.cum antiquioribus.ꝛ etiam fulgo.ibi: ꝛ in l.lȝ.eo.ti.tenent ꝙ imo illa lex cum antiquioribus. habet locū in bo.pos.q: eadē est ratio que est in hereditate. Pro ista opinio.salyce.videtur facere tex.in.l.i.§. ibidem.ꝛ ꝙ ibi bar.ff.de coll.bo.ꝛ.l.ij.§.expectandi.ff.de bo. pos.ƀm tab.vbi patet ꝙ bo.pos.ꝯ tabu.nō agnita q̄ cōpetebat filio in ptāte nō trāsmittit̄ ad heredes suos in hereditate pr̄is ꝛ tamen constat ꝙ hereditas paterna delata filio in potestate transmittitur etiā nō adita ad heredes ex potentia suitatis ƀ cōes conclusiones.l.si fratris.j̄.de iure delibe. ꝛ plene in.d.l. ventre ergo apparet ꝙ in transmissione hereditatis non adite non procedit argumentū de hereditate ad bo.pos.ꝛ per consequēs videtur facilius ꝙ transmittatur hereditas q̄ bo.pos.ꝛ potest esse ratio illa quā sensit bal.hic: q: bo.pos.acquiritur per modū facti extrinseci cum exigat aditionē pretoris: ꝛ ea q̄ facti sūt nō trāsmittunt̄.arg.l.i.§.sceuola.ff.si qs ī ser.lib. esse iussue.ꝛ.l.cū heredes.in prin.ff.de acq.pos. ꝙ clarius intelliger̄ ex infra dicendis. ¶ Et ex his patet hunc articulū esse dubiū tamen puto cōem opi. esse veram .s.ꝙ.l.i.de his qui ante apta.locum hēat.ꝛ in bo.pos.non obstantibus.s̄.allega. Et ista opi.fortificabitur ex responsionibus ad argumēta: nam primo nō ob.rō saly.q: quāuis bo.pos.sit regulariter de iure pretorio ꝛ ꝓuisio.d.l.i.sit de iure ciuili: tamen videmus ꝙ ꝓuisiones inducte de iure ciuili extendunt̄ ex idemptitate rōnis ad bo.pos. patet in prouisione senatusconsulti trebel.que est de iure ciuili: ꝛ tamē extenditur ad bo.pos.quāuis loqueretur in herede.l.i. .§.bonorū.ff.ad trebel.ꝛ ibi bar.patet etiā in petitione hereditatis que fuit inuenta de iure ciuili.l.fi.in prin.C. de peti. here.ꝛ tamē extendit̄ ad bo.pos.cui datur vtilis petitio hereditatis.l.ij.cū glo.i.ff.de bo.pos.here.peti. Non obstat arg.ro. pmo quia saltem in casibus in quibus esset vtilis aut necessaria bo.pos.cessaret ar.ei⁹. Pretera vt dixi illa ꝓuisio .l.i. loquit̄ in hr̄ditate: ꝛ ē īducta ne liberi excludāt̄ ab hr̄ditate ascēdētiū. dȝ etiā extendi ad bo.pos.vt probatur in.d.§.bonorum.cū si. Pro quo etiam facit quia prouisio iuris cōmunis in casu verō extenditur ad casum fictum illi parificatum [a]: quādo in vtroqȝ est eadē ratio.c.cū dilectus.ꝛ.c.ad audientiā.ꝛ ibi doc. ꝛ de cle.nō resi.ꝛ no.io.an.in.c.fi.de cōsue.in.vi.ꝛ ꝓbatur in.l.gallus.§.ꝛ quid si tantū.ff.de lib.ꝛ post.ꝛ ibi doc.maxime bal. ꝛ Imo.lȝ secus sit cū casus fictus nō esset vo equiparatus: ꝛ ita ꝓcedit id qð no.bar.in.l.iij.§.hec verba.cū ibi notatis in glo. ff.de neg.ge.sed agnitio bo.pos.eqparata est aditioni hereditatis vt.l.ij.ff.eo.ergo ꝓuisio loquens in hereditate agnoscenda dȝ extendi ad bo.pos.q̄ saltē ficte venit appellatione hr̄ditatis.vt est dictum. facit quod no.glo.fin.in.d.l.i.in v. liberos j̄.ō his qui ante ap.tabu [b].que tenuit ꝙ dispositio illius.l.ꝓuidens in hr̄ditate delata ex testō extēdat̄ ad hr̄ditatē delatam ab ītestato q̄tūcūqȝ ēt alia via possȝ eē ꝯsultū liberis ne fraudarent̄ hr̄ditate ascēdētiū q̄tuncūqȝ hr̄ditas nō adita ad eos nō trāsmissa fuisset: q: potuissent venire ab ītestato p successorium edictū.p ea q̄ videbimus.j̄.de succes.edic.facit etiā ꝓ.d.opi. tex.in.d.l.vnica.in vbo successiōe. ¶ Nō ob.ēt tex.in.d.§.ibi deȝ.ad ƀ aduerte q: est subtile.ꝛ in ꝓposito nō tāgūt doc.quia aut nos loqmur in trāsmissiōe hr̄ditatis de iure ciuili ex potentia suitatis: ꝛ tūc q: illa trāsmissio fit eo q: in ꝯtinēti fili⁹ in ptāte mortuo patre absqȝ alia aditiōe censer̄ iā esse hr̄s ipso iure acsi adiuisset īspecta dispositōe iuris ciuilis.l.i.§.q sunt in ptāte.ff. si qs omis.cau.te.ꝛ.l.si filius q pr̄i.ff.de vul.ꝛ pu.iō nō mirū si de facili talis trāsmissio fit.hoc aūt dici nō pōt in trāsmissiōe bo.pos.q: lex ex potētia suitatis nō facit eum ipso iure bo.pos. cum in bo.pos.acqrenda reqratur iudicialis agnitio.l.fi.j̄.eo. ¶ Aut nos loquimur de trāsmissione q fit nō ex potentia suitatis: ꝛ tunc cū ibi transmittens nō fuerit nec censear̄ fuisse heres trāsmittit hr̄ditatē tāq̄ nō vere nec ficte aditā.ꝛ eo mō pt trāsmitti bo.po. Nō ob.etiā id qð no.cy.i.d.l.q se pr̄is. q: rn̄deo ꝙ nō firmat: imo ꝯriū firmabit in.d.l.cū antiqorib⁹.quē.s̄.retuli: quinimo dato ꝙ verior eēt opi.quā ponit cy.i.d.l.q se patris.tn̄ illō ꝓcederet ex eo q: cū.l.cū antiqoribus.loqtur in q̄cūqȝ hr̄ditate ꝓ qua adeūda trāsmittit̄ ius deliberandi infra annū: vt ibi ꝓuisio illius legis nō vider̄ posse ꝯueniri iuri succedendi p bo.pos.cum ius petendi bo.pos.vt plurimū nō durat p annū.l.ij.cum ibi notatis.s̄.eo. ¶ Defensata ergo cōi opi. restat videre an ꝓcedat q̄dam notabilis limitatio quā circa ƀ dedit Bal.ƀ ex sua inuentione dicens ꝙ ista cōclusio ꝓcederet

a ¶ Illi parificato.adō lu.ro. ꝯsi. clxvj. pau.de ca.ꝯ s. cclxvij .in. ij. impssis.

b ¶ Ante ap.tabu.uiō late ang.ad materiā hui⁹.l.i cō si.lxxxiij.ꝛ inquātū.d.iaso. hic ponit an bn̄ficiū restitutiōis in itegrū trāsmittatur, uiō frā.de are.ꝯsili .clxj. ro.singula.suis fo.iij. ꝛ inquātū pōit an portio statutaria trāsmittar̄ uide fran. de are.ꝯsi.clvix.

in trāsmissiōe fauorabili:sec⁹ in odiosa:vt in bo.pos.ꝯ tabu.qꝛ talis bo.pos.nō dꝫ dilatari:sꝫ coartari:qꝛ publice īterest testā ꝯseruari.alle.no.in.l.gall⁹.§.ꝙ is.in ṽ.vtilitate.ď lib.ꝛ post. cū bal.trāsit ful.ħ pp auctoritatē bal.ꝛ qꝛ ſm eū nemo ꝯdicit sibiipſi.Nec ob.ſm ful.ſi dicāt ꝙ q̄rela iofficiosi testamēti q̄ i/pugnat testm̄ trāsmittit̄ ad liberos ēt ſi nō ſit parata.l.ſiqs fi/liū.ꝛ.l.ſcim⁹.§.fi.C.de inoffi.te.qꝛ i odiosis illud qđ est statu tū ꝯ regulas iuris cōis nō est trahēdum ad alios cāus.l.ꝙ ve ro.ff.de le.bñ facit.l.ij.cū glo.de pa.q fi.distra.ꝛ.l.cū qdā.ff. de li.ꝛ postħ.Accedit ꝙ trāsmissio īducta p.d.l.i.de his qui añ ap.ta.nō loq̄t̄ in remedio dato ꝯ testm̄.Sꝫ ꝯ istā limitatio nē facit qꝛ trāsmittit̄ ius dicēdi testm̄ nullū ď iure ciuili ad libe ros ex bñficio.d.l.i.ĵ.de his q añ ap.tab.quā legē ex idēptita te rōnis ad istud remediū extēdit bal.in.l.filio p̄terito.ff.de in iusto testō.ꝛ ibi refert ꝛ seq̄t̄ io.de imo.ibi in pe.char.lꝫ in lec. mea bal.ħ nō dicat:ꝛ cū p ius dicēdi nullū venit̄ ꝯ volūtatē testōris.Sꝫ sustinēdo opi.bal.pōt rñderi ꝙ ius dicēdi testm̄ nullū hꝫ locū qñ testm̄ est ipo iure nullū:vt ſi fili⁹ a p̄re vel ēt a m̄re hodie ſit p̄terit⁹ vel exh̄rdatus ſine exp̄ſſione cāe.§.aliud iūcto.§.ſinaūt hoc obſuata.in auc̄.vt cū de ap.co.ꝛ in auc̄.ex cā.ꝛ ibi plene no.de lib.ꝛ post.ꝛ plene p bar.i.l.i.ff.de testā. ꝛ in.d.l.filio p̄terito.vñ tūc in effectu ille dicit̄ trāsmittere ius adeūdi h̄rditatē ab itestato cū facultate petēdi h̄rditatē ꝛ al/legādi testm̄ nullū:ꝛ hoc casu ꝓcedat opi.bal.in.d.l.filio p̄te rito.p id qđ no.glo.i.d.l.i.i ṽ.liberos.ſꝫ i casib⁹ i qb⁹ testm̄ ñ eēt ipo iure nullū:vt qñ fili⁹ emācipat⁹ hodie eēt preterit⁹ cum cāe exp̄ſſiōe:vt no.gl.ꝛ doc.i.d.auc̄.ex cā:qꝛ tūc eēt op⁹ ꝯta bulare testm̄,ꝓcedat opi.bal.ħ.Et p̄dicta no.qꝛ vt puto nō re peries hūc articulū melius declaratū.

Alexander de imola.

q Uādiu.

Ei q cert⁹ nō est an ex testō vel ab i testato bo.po.deferat̄ vel exquo ca pite ſuccedere debeat nō currit tp̄s petēde bo.po. h.d. ¶ No.ꝙ ſicut ignorāti delatā ſibi eē h̄rditatē nō currit tp̄s.l.ij.ꝯ.eo.ita nec dubitāti.nā dubi⁹ ꝛ ignorans eqparant̄ l.ii.in p̄n.ff.qs or.i bo.pos.ꝛ.l.fi.ꝯ.ď p̄di.ide. Limitari tñ p̄t ista lex p ea q̄ dixit bal.i.l.manifestiſſimi.ꝯ.ď fur.vbi ē ſilis tex. in ṽ.ſinaūt neſciēs.ſ.niſi de facili iste dubitās potuiſſet certio rari:qꝛ tūc p inde ē acſi eēt cert⁹.allegat no.p gl.in.l.loc⁹.ff.ď acq.pos.p q̄ allego tex.i.l.regula.§.ſed facti.ff.de iur.ꝛ fac. igno. ¶ In tex.ibi exquo capite.no.ꝙ ſicut ille q vult h̄rdita tē adire ď iure ciuili dꝫ eē cert⁹ ex q̄ cā ſibi deferat̄ h̄rditas al̄s adire nō p̄t.l.ſi is ad quē.ff.de acq.he.ita ꝛ ſi vult petere bo. pos.Et istō facit ad id ď quo dubitauit bal.i rub.ꝯ.e.i.iij.col. ꝛ i.l.fi.i fi.ĵ.e.vbi q̄rit an teneat̄ ille q vult agnoſcere bo.pos. exp̄mere debēt corā iudice exquo capite agnoſcat:ꝛ i dictis lo cis variat bal.Nā in rubri.tꝫ ꝙ ſic:ſꝫ i.d.l.fi.tꝫ ꝙ ñ:niſi iudex eū de ħ iterroget.iux̄ no.i.l.ſolā.ꝯ.de testi.pau.de caſ.ħ facit mētionē de ṽbis bal.i.d.l.fi.ꝛ dicit ꝙ ſibi v̄r ꝙ ēt ſi iudex iter rogauerit eū tñ nō tenebit̄ exp̄mere.attēto ꝙ iudex hodie nō hꝫ aliqd diſcernere:ſꝫ ſimplex agnitio ſufficit.d.l.fi.ſꝫ olīꝫ tp̄e quo hēbat decernere debebat ħ exp̄mi p hāc le.Poſſꝫ ēt vltra eū rñderi ad istū tex.ꝙ ħ ignorabat̄ qs eēt ꝓximior:vt qꝛ fra/ ter defuncti volēs petere bo.pos.vñ leg.dubitabat an extarēt libi:ꝛ ſic an aliꝫ cōpeteret bo.po.ex p̄mo capite.ſ.vñ li.merito nō pōt frater agnoſcere:qꝛ ignorat ſibi cōpetere bo.po.l.i bo noꝝ.ff.e.l.cū qdā.§.i.ff.de acq.he.Et no.glo.i.l.is pōt.e.ti. ꝛ ſi diceret̄ ꝙ p p̄ma opi.approbata p bal.i.d.rub.v̄r tex.i.l. ſi.ff.de lib.ꝛ posthu.vbi fili⁹ emācipat⁹ cui ꝯpetebat bo.po.ex capite vñ lib.itētauit bo.pos.ꝯ ta.testi.i quo fuerat exh̄rdat⁹ ꝛ ali⁹ fili⁹ i p̄tāte fuerat p̄terit⁹:ꝛ v̄r ibi ꝙ nihil egit:ꝛ ſic ñ opa tur p inde acſi agnouiſſet bo.pos.vñ lib.ꝛ ſic v̄r ꝙ tenebatur exp̄mere exquo capite al̄s ſi nō tenebat̄ v̄r ꝙ exp̄ſſio iepte fcā nō debuiſſet ipedire vel obſtare.l.vnica.post p̄n.C.ď rei vxo. ac.ꝛ inno.ſingul̄r i.c.examiata.de iudi.ꝛ bar.ꝛ aliꝫ i.l.i.ad fi. p̄n.ff.ď edē.ꝛ ibi dixi.ꝛ ꝙ no.bar.i ex̄ua.ad r̄p̄mē.i ṽ. figura cū ſi.qꝛ potes rñdere ꝙ ibi loq̄t̄ ď iure antiquo quo regrebat̄ decretū iudicis:vt est dcm̄.ſec⁹ ē hodie,p q̄ rñſione bñ faciunt no.p bar.post glo.in.l.i.in fi.ĵ.de bo.pos.ſm tab. ¶ Nō ob. ēt rō quā inducebat bal.in.d.rub.duꝫ dicit ꝙ illud qđ dꝫ fieri corā iudice dꝫ ꝙ fiat taliter ꝙ iudex intelligat.l.coram cū vul

garib⁹.ff.de ṽb.ſi.Quia pōt rñderi ꝙ lꝫ aliqd i ge nere exp̄mat̄ corā iudice d̄r ſatis p eū itelligi exquo i genere pōt itelligere.vñ videm⁹ ꝙ ꝓcedit libellus generalis,ꝓductus corā iudice.l.fi.C.de anna.exce ptio.c.fi.de li.ob.ꝛ p illa iura v̄r ꝙ ṽior ſit illa opi. q̄ hꝫ ꝙ nō ſit neceſſe exprimere exquo capite[b]:ꝛ pro bat̄ in.d.l.fi.ĵ.e.in ṽbo q̄liſcūqꝫ[c] testatio.bñ facit.l. cū qdam.ff.de bo.pos.ꝛ.l.i.in ṽ.poſſeſſionē agno/ uiſti.ĵ.vñ legi.ꝛ qđ ibi no.bal.ꝛ ita p illuꝫ tex.tꝫ ibi exp̄ſſe ro.ita ēt tꝫ ipſe in rub.ꝯ.eo.ꝛ raph.cu.in.d.l. fi.ff.de lib.ꝛ postħ.facit.c.dilecti.de iudi.ꝛ ꝙ no. bar.in.d.l.i.ĵ.ti.iſ. ¶ Nō ob.ēt illō qđ no.i.d.l.ſolā qꝛ alia ē rō in teſte qui debet reddere rōnem dicti ſui p alteꝝ ex ſenſibus corporeis.l.q testō.§.fi.ꝛ ibi bar to.ff.de teſt.ꝛ.l.teſtiuꝫ.ꝯ.de teſt.ex q̄ rōne iudex hꝫ ſe fundare i iudicādo:ſed i caſu noſtro iudex nō ha bet aliquid iudicare vel diſcernere.ꝛ ad hoc etiaꝫ vi de ſing.verbū bal.in.l.qm̄ iudices.ĵ.de ap. ¶ In/ ſuper tractat ħ bal.q̄liter ꝛ quando tēpus a lege vel ſtatuto p̄fixū currat ignoranti[d].ꝛ cum eo tranſit ſim pliciter ſaly.ħ:eoꝝ tñ doctrina nō videt̄ eſſe p̄fecta maxime dum dicunt ꝙ vbi requiritur negligētia nō currit tempus ignorāti.nam videt̄ cōtra.l.ſi partem ff.quēadmo.ſer.amit.ꝛ ꝯ.l.ſi.in fi.de p̄ſcrip.lōg.tē. aut ēt lōgiſſimi tēporis tp̄s currit ignorāti.ꝛ tñ talis preſcriptio eſt inducta in odiū negligentis.l.fi.cum glo.in ṽ.ex vna parte.ꝛ ibi bar.ĵ.de edic.diui adri. tol.ideo ꝑcipi poteſt doctrina bal.ex his q̄ ipſe no. in.c.fi.de ꝓhi.feu.alie.p lothariū.ꝛ p eundē i.l.ge/ nero.ꝛ ꝙ ibi bar.ff.de his q no.infa.ꝛ p Bal.i ſua diſputatione incipiente.Statuto cauetur ꝙ fenera/ tor ꝛc̄.in p̄ma col.de qua materia vide etiam p bar. ꝛ ange.in.l.fi.ff.ſi quis teſta.li.eſſe iuſ.fue.ꝛ in.l.an/ nus.p illum tex.ff.de calū.ꝛ in.l.quinquaginta.per illum tex.ꝯ.de excu.tuto.ꝛ in.l.i.per illum tex.C.de ſtrato.li.xij.p Bar.ꝛ alios in.l.i.§.occiſoꝝ.ff.ad ſil.ꝛ in.l.diuus.la.iſ.circa vlti.colū.ff.de cuſto.reo. ꝛ in.l.ſemper.§.hoc interdictum.ff.ꝙ vi aut clam. per Joan.an.in.c.cum ſeruoꝝ.de ſer.nō ordi.p Bal.ꝛ Saly.in.l.fi.ꝯ.de dolo.per illum tex.vbi de hoc al̄s tetigi per Bal.in addi.ſpec.in ti.de inſtru. edi.in pe.col.ꝛ in.l.id qđ pauperib⁹.in.iiij.col.C.ď epiſco.ꝛ cleri.ꝛ in.l.ſi ideo.de his qui.vt indig.ꝛ in auc̄.cui relictum.in.ij.colū.ĵ.de indi.vidui.to.ꝛ in l.vnica.in princi.ĵ.de cadu.col.ꝛ in.l.captatorias. ĵ.de teſ.mili.ꝛ aliquid per eum in.l.proxi.in fi.ꝛ in l.prima.in.ix.q.ĵ.de inſti.ꝛ ſubſti.ꝛ in.l.eum qui.§. in popularibus.ꝛ ibi etiam Bar.ff.de iureiur.in fi. ꝛ Bal.in.l.i.ĵ.de priua.car.ꝛ in.l.i.ĵ.de his qui la/ tro.ꝛ in.l.i.ĵ.de fal.mo.per ang.in.l.ſi cum excep. §.in hac.ff.quod met⁹ cauſa.ꝛ in.§.ſi quis rapuerit contra me.in auc̄.de ſan.epiſ. ¶ Et facit hꝫ Bal.ħ ꝙ tp̄s a ſtatuto prefixum ad ponenda inſtrumenta in memoralibus nō currat ignoranti:vt hic per eū.ꝛ idem tenet ipſe in.l.item veniunt.§.cuꝫ ante.de pe ti.here.ꝛ in.l.quinquaginta.preallegata.per illum tex.referens ita conſuluiſſe Bar.ꝛ idem no.Bal.in c.lꝫ.de ſup.negli.prela.ꝛ in.l.penultima.ꝯ.de peri. tuto.ꝛ in dicta.l.genero.ꝛ pe.de ancha.in repeti.c. canonū ſtatuta de cōſti.ṽ.alibi.querit Bar.ꝛc̄.ꝛ ita tenendū quāuis paulus de caſtro inaduertenter in l.facta.§.ſi quis bonoꝝ.ff.ad treb.in lectu.bono nien̄.dixerit tempus currrere ignoranti:licet poſſit reſtitui in integrum.

Alexander de imola.

i Uris.

In lucris ignorātia iuris mu lieri ñ ꝓdeſt.h.d. ¶ Et dic idem in quaſi lucro:vt eſt glo.no.in.l.iij. ꝛ ibi habēs exemplum.ꝯ.de iuris ꝛ facti ignorā.de qua vide plenius per docto.ibi maxime per Cynum ꝛ Bal.ꝛ aliqd per cy.ia.bu.ꝛ Bal.ħ.ꝛ hꝫ pau.ď ca.

a ¶ Eqparan tur.adde io.ď anania.ꝯſil.lx. xij.ꝛ paria ſūt firmiter crede re ꝛ vhemēter ter opinari vt dicit ludo.ro. ꝯſi.cclxxxv.

b ¶ Ex quo ca pite.addō ꝙ vo luit ro.cōſilio cclxxxv.

c ¶ Qualiſcun qꝫ.d.iaſo.dicit ꝙ tale ṽbū re cipit reſtrictio nē.ſ.qualiſcū qꝫ teſtatio ido nea vt hic lati⁹ p eū cui adde ꝙ voluit oldr. ꝯſi.viij.ꝛ ꝯſil. cxxiiij.

d ¶ Ignorāti. adde anch.cō ſilio.iiij.

a ¶ A lucro. h adde q pulchre voluit lud. ro. ɔsi.cxxv. & ibi et vide q iuris ignorantia non pdest in dānis vitandis.

b ¶ Guerras. vr posse dici q si existentibus guerris possit bri saluus ɔdu ctus a pncipe q ille nō hēant excusare p ea q volūt.d.de ro. decis. suis de dolo & ɔtu. vbi volūt q ppter guerras qs nō excusetur a ɔsōa li cōparitiōe si a dnis belli pt bri saluuscon ductus.

hic illa glo.ē ad hoc singularis.tu adde similē in.l. si duo.in vbo si potuit.ff.de acq.here.iūcto tex.qui loqtur in hereditate ascēdentiū.& illam glo.ad hoc ibi pōderat io.de imo.& dicit eā esse valde notabilē q: sicut iuris ignorātia nō pdest in lucro.ita his que habēt originē a lucro q̄uis dānū inferāt:vt est here ditas in qua si est dānum aliqd:tñ dicitur trahere ori ginem a lucro^a.l.inter stipulantem.§.si rē.& ibi per dy.& Ang.ff.de vbo.ob.l.si hereditatē.ff.mā.q est no.p limitatiōe.l.iuris.la.ij.cū si.ff.de iur.& fac. ig. ¶ In glo.ij.ibi ɔsulere pitiores &c.intellige quē po tuisse cōsulere pitiores nedū si periti erāt in eodem loco in quo erat & ipse:sed ēt si erāt in loco ibi vicino ergo ſm bal.saly.& moder. h rustici queadmodum vadūt ad nemus p lignis & mulieres ad ciuitatē pro indulgentijs ita debēt ire ad ciuitatē p ɔsilijs:q: nō est in eis multū difficile attēta socij vicinitate. alleg. tex.in.l.iiij.§.si tā vicinū.ff.de dā.infec.p quo ro.h adducit tex.i.l.diu^o.ff.d tu.& cu.da.ab his.& q no. p bal.i.l.ɔtinu^o.§.itē q isulā.i fi.ff.d v.ob.addēdo ant.de bu.idē tenentē i.c.ij.de ɔsti.& idem tenet ibi imo.vbi facit mentionē de bal.hoc idem tenet ro.in d.l.si duo.vbi dicit q istud dictū bal.dz limitari nisi iste q habet cōsulere pitiores longe distaret a ciuita te vel ppter guerras^b accedere nō possit: q: dictum bal.pcedit vbi facilius eēt accessus:& p hoc ponde rat eē glo.in.l.si duo.i ver.scire potuit.palle.quā ad hoc reputat notabilē.Et illa glo.allegat bonuz tex. ad hoc.& istud ēt sonant vba bal.h:& Anto.de bu. in.d.c.ij.bñ faciūt no.p Jo.an.in.c.statutū.i pn.de rescrip.i.vj.& p lapū allegatiōe.cxxij. ¶ Et ſm pdi cta limita & itellige no.p bar.in.d.l.i bonoꝝ.ff. c.& l.ideqz.ff.p so.& i.l.si seruū.i fi.pn.ff.de vb.ob.& i l.si ab hostib^o.§.fi.ff.sol.ma.ad quē ēt vide no. per do.abba.i.c.ppsuisti.de pba. Tetigit ēt bar.i.d.l. i bonoꝝ.an si ille q ɔsuluit pitiores habuit malū cō silium excusetur & tenet q sic:vt ibi p eū. q bal. putat esse verū dūmodo consiliū habuerit saltem a duob^o p quo ful.h ponderat:q: iura hic alle.i glo.loquun tur in numero plurali.ad idem tex.i dicto.c. statutū iuxta pn.de rescrip.i.vj.ita etiam tenet Raph.i. d.l. si duo.vbi dicit q debet consulere plures & pruden tiores.l.vtiqz.§.culpa.& ibi no.Ange.ff.de rei ven. tamē tex.i.l.regula.§.sed iuris.ff.de iur.& fac.igno. loquitur in singu.& ideo ro.hic & bñ concordat opi. q aut plures erant i loco:& pcedit opi.bal.aut vnus tm:& tūc sec^o p tex.notabilem.i.§.qd aūt. in auc. de nō alie.p bar.i.pemio ffoꝝ.i fi.pn.& i.l.i.i pn .ff. de ven.isspicien.& l.fi.ad fi.ff.de ficca.& in.l.i.§. fi. i.i. col.vbi ēt ita itelligit illum tex.ff.de vbo.obli.& no. bal.in.l.iudices.C.de sen.& in.l.directas.C.d testa. manumis.& in.c.cām matrimonij.de pba.& Ange.i auc.vt prepo.no.ipe.in pn.Et itellige q excusatur qs si cōsuluit bonū doctorem.secus si maluz ſm ful. p.l.q si nolit.§.si mancipiū.cū glo.de edi.edic.i v. medicū.& dixi.s.pxime.Et ad ea q no.bar.i. d. l.i bonoꝝ.ad fi.dū dicit q doctor nō excusatur si credi dit alij doctori male ɔsulēti.vide no.p eundem i.l.si ɔuenerit & ibi expressius Ang.ff.de re iudi.cū cōcor dā.& addi.quas ibi dedi.dicit tamen ad limitationē predictorum sing.Ange.q non excusatur ab expen sis ille qui credit aduocatis suis:quia non dicitur iu ste credere eis q sunt suspecti.l.fi.ff.de testi.qd ē be ne notandū si est veꝝ:sed illud videtur veꝝ quādo pe titū esset cōsilium ab eis sup eo qd pēderet ab eo in quo iam prestitissent patrociniū.als secus p no.i.d. l.fi.dicit ēt sing.Ang.in.l.plagij.C.ad.l.fal.de pla. q ille q consuluit doctorē q nō erat de pitioribus:& ab eo habuit malum cōsilium:& secutus est illud ex cusatur a dolo.iuxta no.sed nō excusabitur a temeri tate seu culpa.iuxta pdicta qd tene menti.Et an illd

quod dicitur hic in glo.pcedat in rustico.facit dubiū:q:.l.pe.J. eo.indistincte videtur excusare rusticū non facta distinctione an potuerit ɔsulere pitiores:dic vt ibi dicā. ¶ Ultimo tene mēti ɔclusionē quam tenuit bal.hic volens q in his que ɔcernunt formā actus vel rigorē iudicioꝝ nō excusatur rusticus vel alius ppter iuris ignorantiam.vñ si p errorē iuris rusticus vel alius fecit testamentū nō seruata debita solēnitate testamentuz erit nullum.alle.l.fi.J.de testa.Et illud quod in simili no. glo .in l.ambiguitatem.eodē ti.Et ideo si rusticus ductus errore ad uocati nō produxit instrumentum vel testes infra terminuz si bi prefixum. non succurritur ei:vt hic per bald. & istud sequi tur Saly.in.l.pe.J.eo.& ful.& pau.de ca.& ro.hic.& pe.de an cha.in.c.canonum statuta.de consti.v.sed hic quero statuto cauetur &c.Et in simili no.idem bal.in.l.fi.in pn.in.iij.q.J.de iur.deli.vbi notāter voluit q si mulier vel rusticus infra tem pus conficiēdi inuentariū nō conficit illud vel minus solēniter cōficit etiam si nō potuit cōsulere peritiores:vel si errore con sultoris processit nō succurritur ei.& etiam voluit bar.in consilio incipiente. Maritus fecit heredem vxorem &c.vbi pro hoc al legat tex.in auc.de here.& fal.§.pe.i ver.i omni persona.& be ne facit glo.in.l.iuris.la.ij.ff.de iur.& fac.igno.& glo.xxviij.di stin.§.i.als est i.c.ignorantia.que vult q etiam vbi tractatur de dāno euitando:quo casu ignorantia iuris regulariter excu sat.tamē nunq̄ excusabit si sumus circa ea que sunt id ucta ad rigorem iuris cōseruādum. hoc etiaz voluit notāter bar.i.l.i. circa mediū.s.de iur.& fac.igno.vbi reprehēdit glo.ibi i ver. armate.que glo.iuncto tex.volebat q rusticus nō opponens exceptionem ifra tempus excusatur si nō potuit p eritiores cō sulere.tamē bar.& alij ibi reprehendūt illam glo. per illā legē vbi est speciale in milite cui ppter publicā vtilitatē fauetur.ar. l.milites.s.loca.dicit tñ bar.in.d.l.i.& expressius saly.& fran. de rāpo.ibi q si rusticus habuit iustā cām ignorantie:vt quia ſm Saly.& fran.de rāpo.nō potuit cōsulere pitiores:tūc etiā in casu illius legis & pari rōne in alijs etiam tendentibus ad ri gorem iuris cōseruādū succurritur ei per restitutionē in integ.ex clausula generali si qua mihi iusta cā &c.de qua i.l.i.i fi.& in.l. sed si p ptorē.§.hec aūt clausula.ff.ex q.cau.ma.& ita ēt vult pe.de anch.in ɔsilio.ccclxxv.incipiēte In xpi noīe. visa diligē ter gsa &c.& est diligēter notandū p limitatiōe eoꝝ q no. bal. hic cū cōcor.s.alle.secus si po tuit cōsulere pitiores & nō con suluit vel alia pbabili ignorātia ductus nō fuit:q: tūc nō resti tuitur.ita vr intelligi id qd no.bar.in.l.i.§.nūciatio.in vl.col.ff. noui ope.nū.& guil.de cunio.& ang.in.l.vbi.i pn.ff.de eden. als iste decisiones essent adinuente contrarie:& ista conclusio hz maximā eqtatē:id mihi plz.Ad qd ēt vide pulchrā decisio nē pau.de ca.i.l.clodi^o.i fi.ff.de acq.he.sup q dicit se ɔsuluisse & nō eē tactā ab alijs:sz tñ decidit ex pdictis:lz ipe nō alle get.Et ples casus i qbus rustico pp ignorantiā nō succurritur: posui āno pterito saltē remissiue i.l.si qs id qd.ff.de iuris.om. iudi.ad limitationem iuriū q pp rusticitatē subueniunt:& di cit ful.& ro.h circa istud qd rustico nō pcit nisi i casib^o expssis a lege.facit lz nō allegat.l.fi.s.d iur.& fa.ig.& no.p gl.ij.q.iiij §.fi.& expsse firmat an.d bu.i.c.ij.d ɔsti.& io.d imo.ibi i vl.co. p.d.l.fi.bñ fac q no.bar.i.l.i.circa med.s.d iur.& fac.igno. ¶ Quid āt si qs p errorē iuris rpudiauit bo.po.q: ñ potuit cō sulere aduocatū:an valeat repudiatio.vid tex.i.l.i.J.d rpu.bo. pos.& ibi videtur pbari q valeat:& vide ibi per modernos & q ibi dicetur.

b **Bonorum.** Tutor sol^o pōt agnoscere bo. po.pupillo delatā nō ecōtra potest solus pupillus agnoscere sine tutore nisi iu dex ex certa scientia defectum tutoris suppleat.h.d. ¶ Nota q dixi in sūmario:& limita pmo nō habere locū in pupillo fi liosa.q excesserit infantiā.nā ipe sol^o pōt repudiare & agnosce re bo.po.pre ɔdicēte.tex.ē i.l.fi.§.finaūt i scda etate.J.d bo. q lib.q est mirabile ſm bal.ibi:& ratio esse pōt:q: filio exñti in ptāte patris nō potest dari tutor vel curator:ita sentit ibi glo. Scdo limita nisi p statutū esset dispositum q solus pupillus hoc possit:vt pbat tex.in.l.more.ff.de acq. here.vbi apparet q de consuetudine fuit hoc introductū q solus pupillus non posset ergo per legē pōt derogari illi consuetudini.l.pe.in pu

c.i.ſ.e.ita inducit Ang.in.d.l.more.ꝛ ſimilem inductionem facit bal.in.l.ij.in pn.ff.de vulg.ꝛ pupil.p illum tex.etiam ange.in.l.captatorias.p illū tex.ff.de here.insti. Et intelligit ro. in.l.more.hoc eſſe veꝝ in ipubere maiori infante q intellectuʒ habeat:alſ eſſet defectus iuris naturalis ſup quo diſpēſari nō poſſet:vt hic p bal.ad qđ vide ſing.no.p bar.in.l.ſi q̄ramus. ff.de teſta.ꝛ no.bal.in.l.barbarius.in.xvj.col.de offi.preto.ꝛ anto.de bu.in cōmēto.c.ꝯſultatiōibus.in.xij.col.de iurepa.ꝛ Pau.de ca.in.l.qdā cōſulebant.de re iudi. Et videt hoc eſſe veꝝ ſi tale ſtatutū fuit ꝯditū a pncipe vel a populo non recognoſcente ſuperiorē.alſ aūt p ſtatutū populi ſuperiorē recognoſcentis nō poſſet cōcedi pupillo administratio bonorum ſuorum[a] vel venia etatis:vt p bar.in.l.iij.in pn.ff. de mino.p illū tex.in.l.omnes populi.in.iij.q.pncipali.ff.de iuſ.ꝛ iur.ꝛ in.l.nō ambigitur.ff.de le. ¶ Tertio limita qn̄ pupillus tutore caret ac ēt copia iudicis nō adeſſet.nā tūc videt ꝙ ſolus pupillus hereditateʒ adire poterit:vt dicit ro.in.l.de pupillo. in prin.ff.de op.no.nū.in addi.nouiſ.p id qđ no.glo.ſingu.ibi ſm eū in vbo eius.ꝛ dicit hoc a nemine fore ponderatū:ſʒ aduerte ꝙ bar.ꝛ cōiter alij ibi reprehendūt illā glo.vt ibi p eos: ꝛ ſic dictū iſtud nō vr iure.pbari. ¶ Quarto eſt ēt cāus in quo pupillus ſine tutore efficit heres:vt qn̄ pupillus ſolus impleuit ꝯditionē ſub qua a patre in cuius ptāte erat:fuerat inſtitutus.nā incōtinenti efficit heres:vt eſt tex.no.in.l. conditionibus pupillus.ff.de cōdi.ꝛ demon. Adde aliū caſum in.l.ſi p epiſtolā.ff.de acq.here.qn̄ pupillus nō eſſet inſtitutus ſed ſeruus eius.nā ſolus tutor ſine pupillo poterit iubere illū ſeruuʒ adire:vt ibi nō violando tex.ꝛ ita intelligit ibi Jo.de imo.ro. ꝛ Pau.de ca.lʒ glo.ibi quā ſequit bar.reſtringat illuʒ tex.ad infantem aditio. quā poſt poſui in.l.potuit.p̄realle. ¶ Secundo no.ꝙ iudex ſupplet defectū tutoris ꝙ intellige ſi tutorē nō haberet.l.ſi infanti.in fi.ſ.de iure delibe.ꝛ ita intelligit iſtum tex.Bar.in.l.ſi curatorē.s̄.de in inte.reſti.cuʒ addi. quas ibi dedi.ꝛ intellige ꝙ queādmodū ſupplet hic iudex defectū tutoris in agnitione bo.poſ.ita ēt ſupplebit in aditione hereditatis de iure ciuili:vt.pbat in.d.l.ſi infanti.in fi.referēdo finē illius legis ad p̄cedētia:put referri debet arg.l.talis ſcriptura. ff.de leg.i. Et ita ēt tenuit hic cy.ꝛ ideʒ tʒ bal.ꝛ Saly.in.l. potuit.ſ.de iure deliberā.ꝛ glo.clare in.§.neqʒ.in gl.ij. inſti. de aucto.tuto. Contrarium tamē tenet Pau.de ca.hic ꝙ aditio hereditatis de ſui natura nō requirit preſentiaʒ iudicis iō ſi interuenit nihil operat.allegat in arg.l.ſiue apud acta.s̄.de trāſac.ꝛ ita dicit tenere Bal.hic.ſed fallit Pau.de ca. qꝛ bal.h nō dicit:ꝛ in alio caſu loquit. Bal.tamē cū opi. Pau.de caſt. concordat Ange.in.l.fi.ſ.vnde leg.ꝛ in.l.reſtituta.§.fi.ff.ad treb.vbi dicit ꝙ nec aditio hereditatis de iure ciuili:ꝛ pari rōne nec reſtitutio h̄ditatis fidei cōmiſſarie q̄ ſilr eſt de iure ciuili pōt expediri in pſona ſolius pupilli ēt cū auctoritate iudicis ſupplentis defectū tutoris:qꝛ ſemp dari dʒ tutor.l. ipuberi.ff. de tuto.ꝛ cur.da.ab his.Sed certe iſta opi.nō eſt vera[b] per p̄dicta:ꝛ ēt eā reprehendit Joan.de imo.in.d.l.reſtituta. per dictam.l.ſi infanti.ꝛ tenet etiam dy.ꝛ bart.in.d.l. impuberi. poſt glo.ibi. ¶ Ultimo no.ꝙ quando iudex diſpenſari oportet ꝙ ipſum facere ex certa ſcīa:ꝛ ſic appareat ꝙ notum habeat defectum. An aūt ex eo ꝙ ſolus princeps ex certa ſcientia vel etiam inferior faciat aliquē actum vel .pmouet ad aliquem actū ſi promotus non erat abilis videatur diſpenſare non precedente aliqua cauſe cognitione. vide per Joā. an.in c.ij.poſt glo.de ſciſmaticis.per ang.ꝛ plēius Jmo. poſt bar. in.l.quidā conſulebant de re iudi.cum concor. ꝛ additionib[9] quas ibi dedi. ¶ Jn glo.in ver.noſcere.ibi.l.potuit.ꝛc. Jdeʒ tenet glo.in.l.ſed nec ipſi.ff.ad trebel.cōtrarium tenuit gl.fi. in.d.l.potuit.ꝛ gl.ꝛ bar.in.l.pupillus.ff.de acqui.here.ꝛ gl. in.d.l.impuberi. Et iſtud cōiter tenetur per iſtum tex. qui indiſtincte loquitur:ꝛ per.l.tutor.ꝛ.l.pupillo.ff.eo.ꝛ p.l.ſeruuſ in ver.impubes.eo.ti.vbi equiparatur caſus ibi patrem acquirere infanti bo.poſ.ꝛ utorē acqrere pupillo.ſʒ ꝯſtat p̄rem ſolū acqrere ifanti.a.l.ſi infanti.ꝛ.l.i.ff.ð bo.poſ.ifan.vel fu. ergo etiaʒ ſolus tutor pupillo. Nec ob.d.l.potuit:qꝛ illa.p̄cedit in adi.here.rōnem dr̄ie inter aditionē h̄ditatis.ꝛ bo. poſ.pmo ponit bal.ꝛ Saly.hic dicentes ꝙ aditio bo.poſ.habet fomentum a preſentia iudicis.ſecus in aditione hereditatis:ſed iſtam ipugnat ful.ꝛ ro.h:qꝛ ſequeretur ꝙ ſolus tutor corā iudice poſſet adire hereditatem ꝙ nō videt eſſe veꝝ p.l.potuit.que indiſtincte loquit:ꝛ p ꝯñs poteſt intelligi ēt in aditione facta coraʒ iudice vt ipſemet bal.fatet h.ꝛ ideo poteſt dici ſm Pau. de ca.ꝛ lʒ ipſe nō dicat fuit rō reddita p Ange.h:vʒ ꝙ hereditatis aditio cōſiſtit in mera voluntate.l.gerit.ff.de acq.here.iō ſi heres habet voluntatē vt qꝛ eſt maior infante:regritur volūtas eius:ꝛ iſta eſt ratio.d.l.potuit.ſʒ in bo.poſ.requiritur factū.ſ.agnitio iudicialis:ideo illud melius poteſt explicari per alium q̄ illud qđ pendet ab animo ꝛ voluntate mera:vt no.p glo.in.l.ſicuti.ff.de arbi.ꝛ plenius p bar to.in.l.paulus.alſ incipit p.pcuratorē.ff.de acq.here.vel dic ſm ro.ꝙ aditio hereditatis eſt actus magis ſolēnis q̄ agnitio bo.poſ.qꝛ per aditionē tribuūtur ſemp iura directa:nō autē ſic per bo. poſ.p.l.ij. cū ibi no.ff.eo.ꝛ hac rōne in ſimili vtit bar.in.l.i.s̄. eo.ſʒ h rō nō plʒ:qꝛ reſtitutio h̄ditatis pſideicōmiſſum nō eſt act[9] magis ſolēnis q̄ ſit agnitio bo. poſ. cū nō tribuat niſi iura vtilia.l.pe.in fi.ſ.ad treb.ꝛ tñ nō pōt fieri ſoli tutori ſed pupillo.l.ſʒ nec ipſi.ff. ad treb. Aliam rōnem reddit Jo.de imo.in.d.l.reſtituta.§.fi.ſ.ꝙ bo.poſ.eſt de iure pretorio:ꝛ ius p̄toriū eqtatē cōſiderat quā pretor ſemp ante oculos habere dʒ.l.ꝙ ſi ephesi.ff.de eo qđ cer.lo.aditio hereditatis eſt de iure ciuili ꝙ magis ſeqtur rigorē:ꝛ lʒ ipe nō dicat iſta fuit rō fran.tigri.in.d.l. potuit. que rō ēt nō vr ſufficiēs:qꝛ ēt bo.poſ.eſt aliquando de iure ciuili:vt dixi in rubri.s̄.eo.iō tene ſcđam velut min[9] periculoſam. ¶ Jnſup dicit bal.h ꝙ iſta glo.in pn. vr ſentire ꝙ iſta lex poſſit.p̄cedere in iſante:ꝛ p ꝯñs ꝙ iudex poſſit ſupplere defectū tutoris in infante ſicut in pupillo.adeo ꝙ ſibi acquiratur bo.poſ. Contrarium tenet ipſe:qꝛ in infante eſt defectus naturalis: qꝛ ſenſum non habet.l.mulier.ff.de verbo. obliga. ꝛ contra defectum iuris naturalis non diſpenſatur: vt no.in ſimili Jnno.in.c.ſciſcitatus.de reſcrip.cuʒ concor.quas allegaui.s̄.in ſcđa fal.Saly.hic.p iſta opi.allegat.d.l.ſi infanti.vbi in infante carente patre ꝛ tutore tex.videtur ibi relinquere ꝙ nō ſit dare aliquod remedium adeundi ſed in pupillo ſic.tñ ſaly.reliquit cogitandū. Fulgo.hic dicebat ſibi videri veram opi.glo.quia Bal.non probat dictum ſuum ſm eum. Ro.in.l.pupillus.ff. de acquiren.heredi. videtur tranſire cum bal.h:lʒ eius lect.videatur corrupta:ſed ipſemet ro.h tenet contrariuʒ:quia iudex etiam non petenti poteſt concedere bo.poſ.l.ſeru[9]. in pn.ff.eodem.ꝛ acquiritur tunc impuberi etiaʒ nō per ratihabitionem.l.pe.eodem titu.ergo nō dʒ viciari agnitio bo.poſ.ex eo ꝙ infante petēte ꝯceſſerit iudex.ar.l.i.v.qd eni ſi duo.ff.ꝙ fal.tu.auc.ꝛ.p iſta opi.quā ſentit ēt iſta glo.placet mihi in bo.poſ. ſed in aditiōe hereditatis puto opi.bal. .p̄cedere: quia aditio hereditatis nō poteſt fieri p alium in quo nō videat repn̄tari pſona heredis.d.l.paulus.ꝛ iō dicimus ꝙ.d.l.pe.ff.eo.nō extēdit ad aditionē h̄ditatis de iure ciuili:vt no.ipſemet bal.in rubri.s̄. eo.i vj.q.ꝛ dixi in.l.infan.s̄.eo.vñ iſto caſu militant rōnes bal.hic:vel in aditiōe h̄ditatis pōt diſtingui ſicut diſtinguit i illo.ar.quo q̄rit:an ſi iſans aliquem actū faciat cū auctē tutoris valeat ſicut ſi ipe tutor ſolus feciſſet:i quo gl.variāt. Nā gl.i.l.pupil[9].ff.ð acq.he.ꝛ i.d.l.potuit.quā ibi ſequūt doc.ꝛ gl.i.l.i.in pn.l.gl.fi.ff.ð v.ob.tʒ ꝙ ſic:ꝛ vr cāus i.l.ſuo inuito §.ſi pupillo.ff.ad treb. Cōtrariū tenuit gl.in.l.donatarꝫ.ꝛ ibi ang.C.de acq.poſ.ꝛ p bar.i.l.adipiſcimur.ff.ð acq.poſ.ꝛ bal.i.l.ipuberib[9].ff.de acq.he. ꝛ ang.in.d.§.ſi pupillo.ꝛ ꝯcordāt opi.ꝙ aut iſans fari pōt aliqlē intellectū hʒ:ꝛ tunc.p̄cedit pma opi.

a ¶ Bonoruʒ ſuoꝝ. Adde ludo.ro.ꝯſili.xcviij.ꝛ inq̄ſtuʒ d.iaſon h i pn. ponit an ſolus tutor poſſit repudiar h̄ditatē.adde ro.ꝯſi.cxlviij.

b ¶ Nō ē uera idē tʒ ange. de are.in.§.neqʒ. inſti.ð auc. tu.

c ¶ Diſpēſare uide ludo. ro. ꝯſi.ccxvj.ꝛ.cccvij.old.late a ꝯſil.cccxxv.vſqʒ in finem.

a Patri. vi de ro.ɔsi. cccc xv.anch.ɔsilio cvj. old. ɔsilio xxvj.
b Impropa ri.adde q voluit ro.ɔsil.cc. xlv.ꝛ vide que posui.s.in.l.i.

p.l.q̄uis.§.infans.ff.de acq.pos.ꝛ p.d.§.si pupillo.ꝛ p .d.l.pupillus.sec⁹ si fari non pōt vel nullū intellectū hꝫ.d.l.pupillus.ꝛ ibi clarius Jo.de imo.firmat:ꝛ ita loqr̄ bar.in.d.§.adipiscimur.facit.l.in negocijs.ff.de re.iur.ita distinguit̄ h̄. In gl.ꝛ ibi hꝫ ɔsciam hāc gl.alle.bal.i.l.fi.j̄.de pe.iudi.ad h̄ vꝫ q iudex pōt seq ɔsciam suā q̄ nemini nocet.facit.l.fu⁹ in p̄n.ff.eo.An.Saly.ꝛ ful.h̄ itelligūt istā gl.qn̄ iudex iudicat s̄m ɔsciam suā iformatā a iure ꝛ ab actis qm̄ aliter nō pt iudex hꝫ ɔsciaꝫ suā iudicare.l.illicitas §.veritas.ff.d̄ of.pc.p bar.i.l.i i fi.C.vt q̄ des. aduo. cuꝫ cōcor.q̄s ibi dedi ꝛ ad h̄ ēt vid̄ no.p bar.i.l. iiij. §.hoc aūt.ff.de dā.ifec.in.iiij.ꝛ.v.op.ꝛ i.i.q. Ex glo.tractat bal.h̄ an fili⁹ possit dōare cā mor.pri cuꝫ ɔsensu ipsi⁹ pr̄is de quo vide p glo.ꝛ doc. in .l.i.ff.d̄ auc.tut.p io.an.in addi.spec.in ti.de instru. edi. §. porro.in additiōe incipiente. Petrus de cernitis.p bar.in.l.frater a fratre.in fi.ff.de ɔdi.inde.p bal.in l.si vxorē.in p̄n.j̄.de ɔdi.inser.p bal.ꝛ saly.in.l.i.j̄. vn̄ vir ꝛ vxor.p bal.in.l.si furiosi.in fi.C. de nup.ꝛ i l.si vn̄.§.i.s̄.de inof.test.ꝛ p ang.ꝛ imo.i.l.i.§.q̄situ.ꝛ ibi al's dixi.ff. ad treb.p imo.in.l.i edib⁹.§.q fili⁹.ff.de dona.p roma.in.l.ij.in p̄n.eo.ti. p fulg.ꝛ pau.de ca.post cy.in.l.seniū.j̄.q test.fa.pos.p pau. de ca.in.l.q in ptāte.ff.de testa.ꝛ in similibus.p ange.in.§.iconom⁹.in auc̄.de alie.ꝛ emphi.p do.ab. in.c.cū in veteri.de elec.

u **Ecunqꝫ.** Rusticitas ignorantia facti: ꝛ alia iusta rō ipediūt currere tp̄s p̄fixuꝫ ad bo.pos. agnoscendā.h.d.s̄m p̄mā lec.vel s̄m aliā nō viciat̄ petitio bo.pos.lꝫ fuerit petita iudice nō sedēte.p tribunali:vel fuerit defect⁹ vbor.h.d. In tex.ibi cōsuetudinis.s.q̄ fuerit forte an̄ legē istā.ppter quā cōsuetudinē tp̄s currebat. In gl.ibi succurrit̄ rusticitati.hec glo.iūcto tex.vr̄ velle q in tpe petēde bo. pos.succurrat̄ rustico siue potuit ɔsulere peritiores siue nō.ꝛ istud tenuit fulg.ꝛ ro.in.l.iuris.s̄. eo. Sꝫ bal.saly.ꝛ pau.de ca.ibi:ꝛ ipsemet ful.h̄ videnr̄ simpliciter ɔ̄riū tenere p illā legē cū sua glo. Saly.ēt h̄ dicit q glo. pōt h̄ itelligi cū illa distinctōe:an potuerit ɔsulere peritiores vel nō. Vel s̄m eū dici pōt q interdū rusticus scit sibi deferri bo.pos.lꝫ ignorat ifra q̄tū tp̄s peti dēat d̄ iure:ꝛ tūc hꝫ locū dicta distictio Interdū p errorē iuris nescit sibi deferri bo. pos. vt qꝫ putat emancipatum nullo iure vocari:ꝛ tunc idistincte subueniat̄ ei:vt hic:q vltimuꝫ nō plꝫ:qꝫ esset ponere diuersitatē casuū ꝛ nō diuersitateꝫ rōnis:vn̄ puto veriorē eē opi.bal.i.d.l.iuris.qꝫ videm⁹ q mulieri nō succurrit̄ i casu isto pp ignorātiā iuris si potuit ɔsulere peritiores.l.iij.s̄.de iur.ꝛ fac.igno.ꝛ.d. l.iuris.cū glo.ergo idē dꝫ eē in rustico:qꝫ q̄tū ad iuris ignorātiā eqparari videnr̄ mulier ꝛ rustic⁹ : vt.l. ij.in fi.ff.de iur.fis.l.i.in fi.ff.d̄ edē. Et ita ēt vult anto.d̄ bu.ꝛ io.de imo.in.c.ij.de ɔsti.ꝛ ē de mēte cy.in l.fi.in scd̄o no.per illū tex.j̄.de testa.bn̄ facit qd̄ no. bar.in.l.i.s̄.de iur.ꝛ fac.igno.ꝛ bal.in.l.fi.in p̄n.in iij.q.j̄.de iur.deli. In ea.ibi.vt.j̄.l.,pxi.h̄ scd̄a le. nō vr̄ tenēda:qꝫ s̄m ea tpe hui⁹legis essent correcta iura antiq̄ hic allega.q̄ reqrebāt sessionē.p tribunali ꝛ tn̄ istud nō fuit correctuꝫ tpe hui⁹legis:ſꝫ p.l.fi.j̄. e.q̄ nō reqrit peti a iudice.p tribunali sedente:ſꝫ simpliciter corā eo agnosci:nec requirit̄ q sedeat attēto q nō est cāe cognitio necessaria nec decretū.p.l.iiij. §.i.cū ibi no.ff.de iter.ac.vn̄ lex ista nō potuit diuiare de.l.fi.j̄.eo.que nōdū facta erat. Itē s̄m hanc lec.ista vba.ppter rusticitatē vel ignorantiā vel abn̄tiā ꝛc.eēnt supflua in tex. Et p hoc vltimū infert̄ q etiam tertia lec.glo.nō.pcedit:qꝫ eodem morbo laborat:ꝛ ita etiā reprehēdit hāc gl. ful.hic:ꝛ addit q̄ in fi.huius legis dixi ꝛ in.d.l.iuris.

v **Uerborum.** Sicut exclusa ē vborum inaniū solēnitas p ti.de formulis.ꝛ p.l.p̄cedentē.ita excludit̄ q nō sit necessaria petitio bo.pos.dcernēde a iudice:ſꝫ sufficiat simplex agnitio corā quocūqꝫ iudice facta ifra tp̄a a iure veteri p̄fixa q̄ tp̄a currūt scd̄o stati cū excludit̄ p̄mus ꝛ agnitio scd̄i ifra tp̄s p̄mi nōdū exclusi nō nocet p̄mo nec sibiip̄i.h.d.hꝫ oēs le. In tex.ibi duūuiros.i.magistratus municipales.l.iiij.§.si forte.ꝛ ibi no.ff.de dā.infec.ꝛ.l.fi.s̄.de iudi.pōt ēt itelligi q erāt duo viri q solū habebāt admistrationē ciuitatis:ita exponit bar.post antiquos i.l.i.in p̄n.ff.siqs ius di.p quo vide gl. ꝛ cy.in.l.i.j̄.de emāci.lib. sic pꝫ q agnitio bo.po.fieri pt coram eo qui nō hꝫ mex ꝛ mixtū iperiū qualē nō hn̄t magistratus municipales seu duū viri.l.magistratib⁹.ff.de iuris.om.iudi.l.ea q̄.§.magistratib⁹.ff.ad muni.ꝛ id̄ gl.i.l.i i v.dare pt. ff.d̄ iu.om.iu.dic̄ q p istā legē correcta sūt iura ātiq̄ hꝫ q̄ id erat expediendū p iudices hn̄tes mixtū imperiū:de quo dic: vt p bar.ꝛ alios ibi:ꝛ in.l.iij.§.si cā.in p̄n.ff.eo. In tex.ibi qualiscūqꝫ testatio amplectēde hr̄ditatis p istū tex. dicit ful. q siqs coram iudice dixit se adire hereditatem cuꝫ non possit venire nisi de iure pretorio q ex illis vbis inducit̄ agnitio bo. pos.ꝛ ita dicit de facto respondisse.facit.l.hereditatis.la.ij.ff. de verbo.signi.ꝛ hoc puto vex in casu suo.s.quando nō poterat venire de iure ciuili.nam etiam vba iproprīari pn̄t vt act⁹ valeat.l.insulam.de prescrip.vb.l.sed ꝛ si possessori.§.item si iurauero.ff.de iureiur.sed vbi talis potuisset adire hereditatē de iure ciuili dicā q p illa vba nō vr̄ agnoscere bo.pos.ꝛ tanq̄ diuersa ponunt̄:vt pꝫ in.l.eqssimū.§.si duo.ff. de bo. pos. s̄m tab.ꝛ in.l.si infanti.in fi.j̄.de iure deli.ꝛ in dubio vba debēt accipi.pprie.l.i.§.si.ff.si ager vec.vel emphi.pe.ꝛ ibi not. l.i.§.si is qui nauem.ff.de exerci.ꝛ.l.fi.s̄.de his q ve.eta.ipe. ꝛ ad ista vide notata per bal.in.l.i.per illum tex.j̄.vnde leg.ꝛ in.l.i.in.i.q.s̄.eo. In tex.ibi statutis p̄sco iure ꝛc̄.i. agnito bono.pos.fieri debet infra tempora hactenus a iure limitata. Nota q sufficit simplex agnitio bono.pos. nec expectatur aliud decretū iudicis qd̄ est verum in bo.pos.contra tabu. qa per solā eius agnitionē rescindetur testamentū s̄m glo.in.l.fi. §.nos ita.in v.antiqua.s̄.de cura.fu.ꝛ nō est alibi s̄m bal.in l.i.ff.de iur.om.iudi.ꝛ Ang.hic ꝛ Jmol.in.l.filio preterito. i xlij.col.ff.de iniusf.testa.tamē Ang.ꝛ Jmo.in.l.ita tamen.§. quotiens.in fi.ff.ad treb.dicunt q quo ad effectum idem sentit alia glo.generaliter locuta in.l.i.de bo.pos.here.peti.quā ibi pōderat Ang. Idē tenet ang.in.l.i.j̄.quor bo.ꝛ in.§.cā. vbi reprehēdit̄ opi. Jac.bu.ɔ̄riū tenētis. De hoc etiā vide p bal.in.l.fi.in pe.col.j̄.vn̄ legi.vbi ponit rōnem q̄re aliud est i querela inofficiosi testamēti que incōtinenti nō rescindit testm̄ anteq̄ sit sup ea pronūciatū:ꝛ aliqd p bar.in.l.illud.in p̄n.ff. de bo.pos.ɔ̄ tab.dicit ēt bal.in.l.i i fi.ff.si de mo.po.fu.ap. q ista opi.pcedit quādo preteritus vellet simpliciter agnoscere bo.pos.contra tab.sed si p̄teritus cōperet ꝛ peteret sibi decerni causa cognita bo.pos.tunc non esset ruptū testamentuꝫ anteq̄ sibi esset decreta bon.pos.qꝫ patet sibi via quam elegit l.si mulier.in fi.q metus causa.ꝛ ita bal.saluat opi.spe.in ti.d̄ lib.cōcep.§.nūc dicēdū.v.xxx.vbi spe.tenebat ɔ̄ opi.glo. in d.l.fi.qd̄ est notandū.p limitatione illius glo.de qua vide ēt aliquid p bal.insti.eo.§.fi.ꝛ insti.de here.q̄ ab intes. defe.in p̄n. Utrum autem ista lex habeat locū in bono.pos.facti q̄ nō tribuit ius:vt in bono.pos.carbo.ꝛ ventris nomine:dic vt ibi p bal.q in illis nō sufficit simplex agnitio:ꝛ cum eo transit Pau.de ca.hic:ꝛ idē tenet franci.tigri.h̄ in.l.i.s̄.e.ꝛ sic reqrit̄ decretū.iuxta.l.i.§.si ita.ff.de vē.in pos.mit.ꝛ idē no.bal. i.l.fi.i vbo quo ad tertiū.ff.vn̄ legi.ſꝫ bn̄ hꝫ locū ista lex i bono.pos.causa litis ordi.s̄m bal.hic post mar.de fa.vt hic p eū Sed in hoc vltimo ɔsidera q si accipit̄ bo.pos.causa litis ordināde s̄m q accipit cy.in.l.ij.s̄.de inof.test.post antiquos. ꝛ in.l.fi.j̄.vn̄ legi.pcederet opi.bal.qꝫ s̄m cy.in tali bo. pos. reqrit̄ act⁹facti:vt p cy.in dictis locis.sed si accipim⁹istā bon. pos.hꝫ q accipit glo.ꝛ bar.in.l.papinian⁹.§.i.ff.d̄ inof.tes.cū in ea reqrat̄ act⁹facti expediēdi a iudice non video quō possit pcedere opi.bal.hic cū eadē sit rō i ista bo.pos.q̄ ē in bono. po.carboniana:ꝛ vētris noie:ꝛ istā ptē q i tali bo.pos.cā litis

agnoscēde requirit̄ ēt hodie decretū.tenet Ange.in.l.i.in fi.ij.col.ff.de iurisf.om.iu.⁊ p hoc dicit q nō poterit expediri nisi corā magistratu hñte mixtū iperiū. Utrū aūt pcedat opi.gl.l.d.l.papi.§.i.videbit̄ i.d.l.fi.j.vñ legi.dicit ēt iuxta p̄dcā Ful.hic q lz in bo.pos.carboniana ⁊ vetris noīe q̄tū ad auferendā bo.pos.reqrat̄ decretū:tñ q̄tū ad agnoscēdas eas per bo.pos.q̄rū agnitiōi ē ēt p̄fixus terminus:vt dixi in.l.ij.§.eo.vr̄ sufficere sola agnitio absq3 decreto p hāc legē generaliter loquentē.dic q istud ēt vr̄ de mēte bal.in.l.fi.vñ legi.i ỽ.quo ad tertiū ⁊c.dū vult q quocūq3 claudat̄ vel deducat̄ i iudicio ipsa bo.pos.ppetuat̄ tps ad pe.bo.pos.adeo q tanq̄ agnita nō expirabit vlteri⁹ āno.alle.l.cū qdā.ff.e.Insup circa p̄dicta dicebat hic odof.vt refert bal.hic q ista lex nullo mō hēret locū qñ aliqs ɔ̄dictor se opponeret:q: tūc nō sufficit agnoscere bonoꝝ pos.sz dz iudex cognoscere ⁊ cū cāe cognitiōe ɔcedere bo.pos.vel denegare.ar.l.si is a quo.i pn.ff.vt in pos.leg.Sz bal.ħ ɔ̄riū tz:q: ista lex generaliter loq̄t̄:ergo generaliter dz itelligi.l.de pcio.in pn.ff.de publi.⁊ q: p istā agnitionē nullū p̄iudiciū iferr̄ aduersario cū postea itentabit̄ iterdictū quorū bonoꝝ vel peti.here.citatis illis de quorū p̄iudicio tractabit̄ habebit agnoscēs necesse pbare q sibi ỽe ē delata hereditas vel bo.pos.l.i.j.quoꝝ bonoꝝ. Adde q fran.tigri.i.l.i.§.e.tenebat opi.odof.⁊ alle.simpl'r no.i.d.§.si cā.sed opi. Bar.vr̄ verior p p̄dicta.nā vt ēt colligit̄ ex no.p bal.i.l.i.i.iiij.oppo.§.eo.ɔtradictoꝛ nō dz admitti nisi in certo cāu quē ibi vide p eū.⁊ p eūdē i rubrica.§.eo.i.iij.q.⁊ Saly.idē tenet in.l.i.j.ti.ij.olim aūt fuisset bñ audiēdus ɔ̄dictor:q: erat decretū de necessitate interponendū a iudice:⁊ illud ipediri poterat p tertiū ɔ̄dictorē añq̄ decerneret̄ bo.pos.vt no.p bar.in.d.l.si causa.sed hodie cū nō petat̄ aliqd decerni:⁊ agnitio incontinēti trahit effectū suū:acsi decretū iterpositū eēt.d.l.fi.§.nos itaq3 nihil agendū:supest q ipediri possit p ɔ̄dictorē. ¶ In gl.pe.ibi stati icipit.subaudi a die a quo de renūciatione p̄mi certior factus ē:vt.§.l.pxima.⁊ p istū tex.ƀm hāc lec.p̄maz decidit ħ notabiliter bal.q si iudex dixit tibi actoꝛi statuo dilationē decē dieꝝ ad pbandū intētionē tuā:⁊ tibi reo alioꝝ decem post seqūtiū ad pbandū exceptionē tuā:⁊ actoꝛ renūciet suo termino incōtinēti q statī cedit terminus⁹reo.p hoc facit q finita cā dilationis cēset̄ finita dilatio.l.a filio.§.glūna.ff.ad treb.⁊ p hoc pau.de ca.ħ:⁊ i.l.siqs heres ita.de acq.here.dicit se de facto ɔsuluisse q stāte statuto q qs debeat appellare ifra.x.dies.⁊ post.x.dies habeat.xl.dies.ad psequendū:⁊ cōtingat appellatū fuisse in p̄ma die q statim incipiet currere tēpus.xl.dieꝝ.p istū tex.cū glo.⁊ p ea q̄ hic no.bal. Dicit tñ q multi ɔsuluerunt ɔtrarium adherentes verbis statuti dicentis post.x.dies ⁊c.sed rñdet ipse q statutū habuit respectū ad id qđ fieri solet q appellās vsq3 ad vltimū diē appellat:⁊ aliter itelligēdo nihil iterim fieret q eēt inutile vtriq3 litigāti. Et adde q p ista opi.bene facit tex.in.l.is cuius.§.ex senatu.iūcta l.si maritus.§.si negauerit.ff.de adul.vbi hoc exp̄ssius pbat̄ q̄ hic.tñ p opi.eoꝝ q cōsuluerūt cōtrariū facit id qđ no.bar.in.l.si ita stipulatus essem abs te.ff.de ỽbo.ob.⁊ i.l.i.senatu.§.fi.ad turpil.⁊ bal.in.l.liberti.in.vij.col.de oper.liber.⁊ do.An.in.c.fi.de iudi.vbi simpliciter pōderat ỽba dicti statuti put isti faciebāt.tñ responsio pz ex eo q cessante cā dilatōis ⁊c. Ful.recitat dcm̄ bal.hic:⁊ limitat illud nisi reus pretēderet interesse p p loci distantiaz:q: nō dz eē in ptāte aduersarij auferre reo cōmoditatē dilationis sue.facit lz ipse nō alleget.l.si p⁹ mortem.§.fi.⁊ q ibi. Barto.de contra tab. Ro.dicit q p istū tex.ƀm hāc lec.decidit bal.in ɔclusionib⁹ iuris q si p semestri fuit electus primus ptās:⁊ eodez instanti p scđo semestri fuit electus secūdus q deficiēte p̄mo ēt añ lapsum tpis p̄moꝝ sex mēsiū incipit currerere terminus scđo⁹. Sed in casu isto ɔ̄riuz putarē eē verius.p no.p bar.in.d.l.si ita stipulatus essem abs te.cuz concoꝛ.allegatis.§.p ibi tradita apparet de ratione diuersitatis inter casum hui⁹legis ⁊ casum dicte.q.⁊ vide ēt que circa predicta dicā in fine huius legis. ¶ In ea.ibi nihil ei p̄iudicat.⁊ sic tēpus nō incipit ei currere nisi a die quo excludit̄ p̄mus.⁊ sic facit ƀm bal.ħ q sicut nō valet illud qđ fit post terminū ita nō valet id qđ fit añ:⁊ sic videt̄ ƀm pau.d ca. q si iudex assignaret terminū.x.dieꝝ ad pbandū incohandū in calēdis mensis sequentis q probationes que fieret ante calēdas nō valeret.hoc tñ putat nō eē verū:q: pbationes possent fieri etiam nulla dilatione data.allee no.p bar.in.l.fi.de fer.⁊ habet̄ in.l.in crimine.ff.dc adul. Et d materia quādo possit fieri ante terminū vide p glo.in cle.ij.de appel.in ỽ.infra dictū terminū.⁊ p bal.in.l.eos.§.apostolos.circa mediuz.C.d ap.facit.l.cum filius.§.fi.ff.de ỽbo.ob. ¶ Ultimo ro.hic dicit q est hic tex.in fi.ƀm vnam lectu.glo.q agnitio bo.pos.facta ante terminū ⁊ tempus cōgruum opatur effectū suum tpe ɔgruo:nec est necessaria alia agnitio:⁊ dicit q in hoc iste tex.ē peregrin⁹ ⁊ singularis ⁊ ab alio nō pōderat⁹. Sed dic q saly.hic ad hoc pōderat istū tex.in.q.i.querēs qđ si plures diuersis tpibus impetrauerūt canonicatū p̄muz vacatuꝝ in certa ecclesia quē infra mensem duxerūt acceptandū⁹:⁊ postea vacāte canonicatu ille q erat scđs in ipetratione acceptauit infra p̄mum mensem datū ei qui primus erat in tēpoꝛe:⁊ p̄mus postea tēpoꝛe debito nō acceptauit an reqrat̄ noua acceptatio infra scđm mensem.an vero sufficiat prima.⁊ dicit q Jo.an.in addi.specu.in rubꝛi.de conces.preben.in pn.tenet q nō sufficiat prima.ar.l.si filius.ħ alle.in glo.cū alijs ibi allegatis p eum.in ɔtrariū dicit Saly.tex.esse hic in fi.⁊ in.l.filio.§.cōtra tab.ff.de inoffi.test.cū glo.in ỽbo ptulit.que allegauit bona iura:⁊ maxime istū tex.p quo ēt vltra euz allego glo.in rubꝛi.j.de succes.edic.ibi dū glo.dicit.itē etiā intra tpa p̄mi.⁊ illa ēt ibi ad hoc no.Saly.⁊ de.d.q.quā format Joā.an.⁊ Saly.vide in cle.i.de ɔces.pben.maxime p do.car.ibi.⁊ q no.glo.in.c.fi.i gl.pe.de ɔsue.in.vi. ¶ Item inq̄tum retuli.§.decisionem pau.de cast.hic.⁊ in.d.l.siquis heres ita.circa statutū loquēs de termino appellādi ⁊ psequendi.adde q cōtra eum facit:q: etiam post appellationē durante adhuc termino.x.dierū potest variare:⁊ appellationē mutare ⁊ emēdare:vt i.l.siqs libellos.cū gl.quā ibi reputat singularē ang.C.d ap.⁊ sic nō p̄t dici q stati fcā appellatione sit finita cā dilationis.

a ¶ Cedit terminus⁹ scđo cū dē ale.cōsilio cxxvij.

b ¶ Scđo adde q voluit ancha.de execut oꝛib⁹ vltimaꝝ voluntatū ɔs.cccxcvj.

c ¶ Añ terminū.an terminus possit p̄ueniri.vide old.ɔs.lx.⁊ ibi an iudex possit terminū iuris abbꝛeuiare.

d ¶ Accetandū.de hoc p oldra.a qno lo.an.hñit ɔsilio cxxx.vj.⁊ seq.

¶ Quando non peten.partes. Rica.

Quotiens. Quādo plurib⁹ ē debita bo.pos.⁊ alter acceptat.alter ỽo tpis lapsu vr̄ repudiatione excludit̄ portio exclusi accrescit ei q acceptauit:si ille qui de iure ptoꝛio a portiōe sua erat exclusus nō poterat de iure ciuili succedere:⁊ sic p aliā viā portionē illā consegt̄.h.d. ¶ In tex.ibi legitima successiōe.i.dlata a l.xij.tab.vel a senatuscōsulto vel ab alia pte iuris ciuilis q̄ ptes enumerant̄ in.l.ius aūt ciuile.in pn.ff.de iust.⁊ iu.nō cōprehēdēdo inter has ptes ius ptoriū.⁊ ita accipit̄ in.l.ij.§.fi.cū.ll.se.ff.vñ leg. ¶ In tex.ibi edicti.s.ptoꝛis.quo deferebāt̄ bo.pos.qs edictales appellabam⁹. Notabilia ex dicēdis in gl.pcipient̄:⁊ aliq̄ ex tex.colligere potes:vt hēs ħ p bal. ¶ In gl.i.ħ gl.difficil'r reputat̄.⁊ bar.⁊ añ eū ia.bu.p itroductiōe ⁊ itelligētia hui⁹ gl.formāt vnā oppositionē que vr̄ aliquantulum impertinens ad lect.glo.excepta tertia lec.nec ēt ipsi rñdent formal'r ad oppositionē.nā opponūt q isti ablētiui absoluti positi i tex.ibi cessante ltia successiōe debēt resolui i ɔditiōe.l.a testatoꝛe.ff.d ɔdi.⁊ de.ergo a ɔ̄rio sensu hic innuit q vbi ē successio ltia nō ē loc⁹ iuri accrescēdi ɔ.l.si ex plib⁹.ff.d suis ⁊ legi.vbi iter legitimos succedentes ⁊ vocatos de iure ciuili est locus iuri accrescendi siue a successione ab intestato.vt ibi.⁊ in.l.prima.§.si nemo.ff.ad tertul.siue ex testamento.l.vnica.§.si ita.C.de cadu.tol.q̄ successio ex testō dr̄ esse legitima.i.iure ciuili inuenta a lege.xij.tab.l.obuenire.ff.de ỽbo.sig.Ja.bu.⁊ bar.dicūt pter hoc

a ¶ Et ecōtra. vide q voluit oldra. cōsilio cxliii.
b ¶ Ancedēti. addē q voluit oldra. cōsilio cxxxvj.
c ¶ Immiscue rūt. adde ful. cōsi. lv. meli⁹ p cuma. cōsilio cxiiij.
d ¶ Triginta annoꝝ. addē lu do. ro. cōsilio cxxv. vbi rep hēdit illos q dñt hāc eē fa cultatē adeun di ⁊ ibi ēt vi de an def' re stitutio cō talē pscrip.
e ¶ Immiscen di. vide ang. cōsi. ccxlj. cclxj ⁊ lxxxiiij.

q ista. l. in. glo. legit q̄ttuoꝛ mōis ⁊c. vt hēs i ea ⁊ ip
ſi lʒ nō aliter rñdeāt ad oppo. ṗṗrie formatā. dic qđ
tex. hic noluit dicere q inter legitimos ſucceſſores nō
ſit locus iuri accreſcēdi: ſed voluit dicere q ſi exclu/
ſus a bñficio bo. poſ. q eſt de iure ṗtorio pōt venire
ad hereditatē tanq̄ legitim⁹ ſucceſſoꝛ. i. q2 ſit vocat⁹
a iure ciuili portio ſua nō accreſcet aliis attēto q ex
toto deficit: ideo non poteſt accreſcere. l. ſi duo pa/
troni. in pn. cū glo. i ṽ. duraſſet. ff. de iureiu. Ingre/
diēdo ergo primā lec. vult glo. q iſte tex. intelligat i
hrditate delata ex linea materna: nō aūt ex paterna
q2 in paterna filius excluſus a bo. poſ. vñ lib. adhuc
tanq̄ legitimus ſucceſſoꝛ. i. agnatus pōt admitti ex
capite vnde legitimi q cōpetit his q ſūt uocati de iu
re ciuili: ⁊ p h gl. alle. §. ſed vidēdū: ⁊ ſic portio non
videt ex toto defecta. tñ glo. in ṽ. ita tñ. videt iſtam
ṗmā glo. ipugnare dicēs q illud qđ hr in. d. §. ſʒ vi/
dendū. ṗcederet niſi eſſet alius de liberis q eſſet in
pari gradu cū excluſo: vt no. in. d. §. ſed videndum
ṗut erat in caſu iſtius. l. Et ṗpter hoc iac. bu. ange.
⁊ Saly. reprehendūt dictā ṗmā lec. Sed ḃm fulgo.
⁊ pau. de ca. dic q ab iſta ṗma ipugnatiōe pōt defē/
di iſta ṗma lec. ſ. q hec lex nō pōt intelligi in heredi
tate paterna: ſed in delata ex linea materna q nō ob
ſtat reſpōſio data ad. d. §. ſed vidēdū. qm̄ poſito q
filius q p lapſum anni eſt excluſus a bo. poſ. vnde li
be. nō poſſit extātib⁹ aliis liberis agnatis venire per
bo. poſ. vnde leg. q̄ eſt de iure ṗtorio. Tamē ita bñ
poteſt venire de iure ciuili ad eandē hereditatē a q̄
nō excluduntur anno: vt. j. tāgit glo. in. ij. lec. ⁊ ſimi
liter etiā ſi eſſet excluſus filius a bo. poſ. vñ liberi. eo
q2 renūciauit bo. poſ. que tñ nō accreſcit alteri: q2 po
terit adire de iure ciuili cui iuri vel aditioni nō repu/
diauit. l. ſuū. j. de iu. deli. ⁊. l. nec is. §. i. ⁊ ibi no. glo.
⁊ doc. de acq. here. Dico tamē q q̄tum ad hoc poſ
ſent ſaluari illi q impugnāt iſtā ṗmā lec. ſʒ ſi nos itel
ligamus q velit dicere q iſta lex pōt ṗcedere in he/
reditate etiā paterna delata de iure pretorio tm̄: pu/
ta illis pſonis q̄ erant incognite de iure ciuili: vt i. ij.
lec. q2 tūc ceſſat ar. adductū p fulg. ⁊ pau. de caſtro.
¶ Subſequēter glo. in ṽ. ⁊ q dicit ⁊c. voluit ſentire
aliā oppoſitionē cōtra ṗmā lec. ⁊ opponit q immo
iſta lex nō poſſit ṗcedere in hrditate linee materne:
q2 ad eā videt habere locū legitima ſucceſſio: q2 fili
us p ſenatuſconſul. orficianū vocat ad hrditatē ma
tris: ⁊ ſic de iure ciuili ſicut in hrditate patris: ⁊ pro/
pterea dat ei vnde legitimi. glo. tñ obſcure videt re
ſpōdere q hic fili⁹ ṗmo erat excluſus a facultate ſuc
cedēdi ex ſenatuſcōſulto orficia. ⁊ a bo. poſ. vnde le/
gitimi. p renunciationē: ſed iſtā reſponſionē ſub du
bio forte impugnat Bar. hic obſcure tamen q2 ſi re
nūciauit ṗus iuri adeundi de iure ciuili videt eſſe ex
cluſus a iure agnoſcēdi bo. poſ. de iure ṗtorio: ergo
nō pt dici q ṗus fuerit excluſus de iure ciuili: ⁊ q po
ſtea omittēdo petere bo. poſ. vnde cognati infra tē/
pus debitū fuerit excluſus ab ipſa bo. poſ. quā pete
re potuiſſet: vt dicit tex. hic. Ad ṗbandū aūt q renū
ciās iuri adeūdi de iure ciuili videt ēt renūciare iuri
agnoſcēdi bo. poſ. de iure pretorio. alle. bar. hic in
argu. l. puberē. j. de iure delib. vbi ille q pōt eſſe he/
res de iure ṗtorio ⁊ de iure ciuili ſi agnoſcat vno iure
puta de iure pretorio videtur etiam acquirere de
alio iure: ſcilicet de iure ciuili ḃm intellectum barto.
ibi: idē tñ in hoc bar. nō bene mouet: q2 ille q renū/
ciat vni iuri: puta iuri agnoſcēdi de iure pretorio nō
videt renūciare iuri adeūdi de iure ciuili: ⁊ ecōtra ea
dē rōne: vt. d. l. ſuū. ⁊ no. bar. in. l. nec is. §. i. ⁊ ibi ēt
glo. ſ. alle. Et an intellectus ſuus ṗcedat ad. l. pube
rē dicet ibi. tñ iſta glo. alia rōne nō videt bene reſpō
dere ad ↄtrariū vltimo formatuʒ ſ'gl. intelligit q p
repudiationē filius erat excluſus a capite veniēdi de

iure ciuili ad hereditatem maternam ſequitur q eodeʒ modo
deberet poſſe intelligi iſta lex in hereditate paterna qñ fili⁹ re/
nunciaſſet iuri adeūdi de iure ciuili. Unde cy. ⁊ Ray. ⁊ cōiter
alii dicūt q in hereditate materna iſta ṗma lec. nō pōt ſuſtine
ri. vñ vt euitet dicta vltima oppo. glo. dici oʒ q iſte tex. ḃm pri
mā lec. nō pōt intelligi in hereditate materna in qua habet lo
cū legittma ſucceſſio orficiani: ſed bñ habet locū iſta ṗma lec.
i liberis ſuccedētibus aliis de linea materna: puta auo mater/
no vel auie materne de qua ſucceſſione nō loquebat orficianū
nec iſto tpe a lege ciuili vocabant tales: ſed ſolū de iure preto
rio. l. nepotib⁹. cū ibi no. j. vñ cognati. Et h vltimū ſenſit ēt
bar. hic: ⁊ h mō defenſat h ṗma lec. lʒ oēs cognati vocēt de
iure ciuili ſicut agnati i. §. nullā. in auc. d hr. ab iteſta. Et te/
ne mēti id qđ dicit Saly. h circa hāc ṗmā lec. ſ. q repudians
bo. poſ. vñ agnati vr ēt repudiare bo. poſ. vñ lti: q2 ṗus defer
tur bo. poſ. vnde leg. q̄ vñ cogna. l. i. ff. quis q2. ergo renūciā/
do ↄñti videt renūciaſſe antecedēti⁹ neceſſario. l. illud. ff. de
acq. here. melius ad ṗpoſitum allegaſſet tex. in. l. nec is. §. i.
eo. ti. ¶ In eadē ibi vel pone ſcdo. ⁊ glo. vſqʒ in ṽ. ſi aūt eēnt
⁊c. bene loquit ⁊ intelligit iſtum tex. Secundo modo in filiis
emancipatis ſuccedentibus patri qui non ſunt legitimi ſucceſ
ſores. i. a iure ciuili vocati. ⁊ iſtā lec. approbant hic Cy. ⁊ com
muniter alii ſaluis his q̄ ſtatim dicam. ¶ In eadē ibi ſi aūt eſ
ſent ⁊c. glo. hic vſqʒ ad ṽ. vel dic tertio. continuādo ſecūdam
lec. vult q iſtud nō poteſt exemplificari in filiis in poteſtate: ⁊
ſentit aperte q inter ſuos heredes quoꝛum aliqui abſtineant
ab hereditate patris non ſit locus iuri accreſcendi. Sed Iac.
bu. ⁊ bar. ⁊ ro. hic reprehēdunt iſtam glo. dicētes q immo lex
iſta poteſt exemplificari in filiis in poteſtate: ſi ponamus eos
renunciaſſe iuri adeundi de iure ciuili: cui debēt poſſe renūcia/
re propter beneficium abſtinendi. l. i. ⁊ ſi. cum ſimi. j. de repu.
her. Et ideo p talem renunciationem accreſcet aliis qui ſunt
ſui heredes ⁊ hereditati ſe immiſcuerunt^c. alle. l. i. §. ſi nemo.
ff. ad tertu. qui tex. nō probat quod inter ſuos ſit locus iuri ac/
creſcēdi: quia non loquitur in ſuis ſed in filiis ſuccedētib⁹ ma/
tri: vt loquitur totus ille titu. attamē melius probat in. l. cum
hereditate. ff. de acquirē. heredi. Et dictum ius accreſcēdi di/
citur eē de iure ciuili: vt probatur in dicta. l. cum hereditatem
inducēdo vt hic p bal. in. vj. colū. ⁊ hoc comprobatur p ratio
nes quas ponit bar. in. l. qui ſe patris. C. vñ libe. dum tractat
an in ſuis ſit locus ſucceſſorio edicto. ¶ Item ex hac glo. col/
lige q exiſtētia ſui heredis nō pſcribitur. vñ lʒ ſuus hrs ſta/
ret vltra. xxx. annos q ſe nō immiſcuiſſet hereditati. tamē pro
pter hoc non pdit facultatem ſe immiſcendi: quia incontinēti
moꝛtuo patre cenſetur eſſe heres. l. i. §. qui in poteſtate. cum ſi
mi. ff. ſi quis om. ca. te. Et ita videt velle bal. hic circa. vj. col.
⁊ ēt ang. h. fateoꝛ tñ q ſi ſtaret p. xxx. ānos q aduerſus poſſeſ
ſores nō intētaret petitionē hereditatis eſſet excluſus ab ea in
tētanda: quia tanto tempoꝛe tollitur illa actio ſicut ⁊ alia per/
ſonalis. l. hereditatis. ⁊ ibi no. ſ. de peti. here. Illi autē q nō
ſunt ſui heredes bñ excluduntur a iure adeūdi ſpacio. xxx. an
noꝝ^d ḃm cōem opi. de quo p glo. in. l. cum antiquioꝛibus. ⁊ i
l. lʒ. ⁊ ibi videbim⁹. j. de iur. delib. ⁊ p glo. ⁊ doc. in. l. iij. ff. de
acq. her. ⁊ p bar. in. l. i. ff. de ↄdi. ex le. p bar. ⁊ alios in. l. filio
ṗterito. circa pe. colū. ff. de iniuſto teſ. ⁊ p ea q̄ no. bar. in. d. l.
filio ṗterito. limitat ⁊ declarat id quod dixi. ſ. vʒ q illud qđ
dicit glo. ⁊ exṗſſius bal. hic. ſ. q exiſtētia ſuitatis nō pſcribitur
ſpacio. xxx. annoꝝ. ṗcedit niſi filius in ptāte eſſet ṗteritus. naʒ
ſi velit venire cōtra teſtm̄ ⁊ ſteterit p. xxx. ānos anteq̄ diceret
teſtm̄ nullum: ⁊ ſe immiſceret in hrditate nō eēt ampli⁹ audiē
dus: q2 tāto tpe pſcribit facultati dicēdi teſtm̄ nullū vt p bar.
in. d. l. filio ṗterito. Uel dic ⁊ meli⁹ q glo. hic dū dixit q ṗpe/
tuo admittunt ⁊c. intelligit. ſ. vſqʒ ad. xxx. ānos: ut loqt tex. in/
ſti. de ṗpe. ⁊ tēp. ac. hic allegatus in gl. ⁊ ſic vr q ēt in ſuo he/
rede ius imiſcēdi ſe hrditati tollat ſpacio. xxx. annoꝝ. ⁊ ita lo
quit gl. iūcto tex. in. d. l. lʒ. ⁊ ita expꝛeſſius firmāt hoc ibi bal.
ang. ⁊ pau. de ca. in. d. l. filio pꝛeterito. ⁊ in. l. ſi quis ſuus. ff. d
iur. deli. lʒ fulgo. aliter voluerit in. d. l. licet. Et ſubdit pau. de
ca. in. d. l. filio pꝛeterito. ⁊ quatenus iſta glo. videretur ↄtradi
cere illi glo. que ē in. d. l. lʒ. verioꝛ ē illa glo. q̄ iſta: ſed vt dixi
pōt ſaluari iſta intelligēdo q intelligat durare iſtud ius vſqʒ

ad.xxx.annos.ꝑ hoc facit: qꝛ attēto bñficio abstinēdi īducto a ptore est dare mediū īter mortē ꝛ aditionē in suo herede: vt late ꝑbat ꝛ ꝯcludit bar.in.l.fi.ff.de ꝯdi.isti. Tñ vnū ꝯtra predicta facit: qꝛ bñficiū abstinēdi nihil operaꝶ nisi in hꝭ in qb⁹ est fauor filio ꝙ opereꝶ.in alijs ꝟo nō habeꝶ in ꝯsideratione l.si fili⁹ q patri.ꝛ ibi no.bar.de vul.ꝛ pupil.ergo videꝶ ꝙ habeaꝶ ꝑ hr̄de incōtinēti.d.§.qui sunt.ꝛ no.bar.in.d.l.fi.q̄tuꝫ ad hoc: vt nō excludaꝶ p.xxx.annos a facultate imiscēdi: cum habere talē ptātem sine dubio sit sibi fauor.cogitabitis ꝙ dictū de iure mihi videꝶ ꝟius.¶ In ea.ibi.idē tñ ꝛ si non cessaret ꝛc̄.i.ēt īteruenietes ad successionē legitimā.i.de iure ciuili quoꝝ vn⁹ acceptat alter repudiat ē locus iuri accrescēdi.d.l.si ex plurib⁹.ꝛ.d.§.si nemo.ꝛ sic in hac tertia lec.bñ cadit oppo.quā formauit Ja.bu.ꝛ bar.hic in ꝓn.vt in pma pte huius glo.dixi. Et ad illā oppo.rñdeꝶ.put hic ī glo ꝛ q̄uis ista lec. in se sit ꝟa.tñ nō est putādū hāc fuisse mentē īperatoris tradētis ħ regulā: vt hic p bar. Saly. hic ponebat exēplū qđ ꝯtingit de facto decedere aliquē relictis liberis natis ex sorore seu alia ꝑsona de linea trāsuersali feminea q ꝭm hec tpa nō vocabantur nisi de iure ꝑtorio.iuxta.l.ij.s.vñ legi.ꝛ insti.de leg.agna. succes.in ꝓn.sed istud exēplū mihi nō placet: qꝛ ista lex vꝛ loq in liberis illi⁹ de cui⁹ successiōe agiꝶ.vñ explicaꝶ ꝙ casus accidit de facto in nepotib⁹ aui materni vel auie materne: vt dixi ī fi.pme lec.¶ Quarta lec.est ꝟa ꝛ plana: ꝛ ex ea no.ꝙ poꝛ gradus sequētē excludit ēt si poꝛ ex iure accrescēdi nitaꝶ: ꝛ sic no. ꝙ ius accrescēdi excludit successoriū edictum. Addo tex.optimū in.l.meminimus.post mediū ī ꝟ.successionis vs.ꝛ ibi no. bal.s.de legi.here.limita tñ vt p bal.hi.viij.col.ī ꝟ.quo ad secūdā.q.ꝛc̄.s.nō habere locū in casu auc̄.ꝑterea.C.vnde vir ꝛ vxor.vt hic p eū ī.d.auc̄.ꝑterea.¶ In ea.ibi pone in fi.ꝛc̄.ꝭꝫ hāc q̄rtā lec.sꝫ ꝭꝫ aliā totus tex.plene loqtur. Ro.hic dicit dari posse qntam lec.quā dicit esse ēt ceteris notabiliorē: ꝛ ꝭm eā hoc intēdit. Portio defecta q̄ ampli⁹ acqri nō pōt p bñficiuꝫ iuris ꝑtorij accrescit portiōi adite: dūmō portio defecta acqri non possit successione legitima.i.remedio iuris ciuilis.h.d. Certe ista lec.colligiꝶ ex lec.supiorib⁹: ꝛ ēt clare poniꝶ p Sal. ħ in.ij.q. Et ꝭm hāc lec.dicit ro.hic ꝙ ħ est tex.cōtra bal. hic in.vij.col.dicentē ꝙ portio q̄ nō pōt amplius acqri de iure ꝑtorio: lꝫ possit de iure ciuili acqri accrescit reuocabiliter portioni acqsite nō aūt irreuocabilr.ar.l.si īpubes.§.fi.ff.de carbo. edic.qꝛ ius ciuile nō suspēdit edictū ꝑtoris: ꝛ ꝭm bal.iste cui ꝺ iure ꝑtorio accrescit administrabat iteꝝ oīa: ꝛ erat in possessiōe oīuꝫ bonoꝝ: ꝛ si postea ille q a bñficio iuris ꝑtorij fuit exclusus adibit ꝺ iuꝛ ciuili irritabiꝶ illa acqsitio fcā p ius accrescēdi vt hic plenius p bal.nā ꝭm ro.istud est ꝯ istū tex.attēto maxime ꝙ portio que ex toto nō deficit nō accrescit: vt dixi.s. Nec ob: ꝭm eū.d.l.si īpubes.qꝛ ibi nihil dꝛ ꝺ iure accrescēdi: nec ꝺ aliq̄ ꝯiūctione ꝟbali vel reali ex qua ꝓuenit ius accrescēdi.l.re cōiuncti.cū materia.de leg.iij.dic ꝙ q̄uis passus non sit sine dubio: tñ satis vꝛ faceꝶ ꝑ opi.bal.ī.d.l.si īpubes.nā ibi filius in ptāte erat ꝑteritus: ꝛ p lapsū anni fuit exclusus a bñficio iuris ꝑtorij bo.pos.ꝯtra tab.non tñ erat exclusus a bñficio iuris ciuilis.s.a iure dicēdi nullū testm̄ de iure ciuili.put hec oīa ibi declaranꝶ in glo.ꝛ tñ qꝛ exclusus fuit a iure veniēdi de iure ꝑtorio daꝶ ex quodā successorio edicto heredi scripto bo. pos. ꝭm tab.de iure ꝑtorio q̄ nō dareꝶ si nō fuisset filius exclusus a bñficio iuris ꝑtorij.i.a bonoꝝ pos.ꝯtra tab.l.equissimū.in ꝓnci.ꝛ.§.expectādi.ff.de secū.tab.ꝛ ꝑpter hoc in casu.d.l.si impubes.ille q habet bo.pos.ꝯtra tab.diciꝶ hr̄e bo.pos.reuocabiliter: ꝛ interim est tanq̄ administrato: ꝛ filio ꝑterito postea se plene ꝑbante filiū ꝛ dicēte testm̄ nullū irritabiꝶ illa bo.pos. ꝭm tab.vt ibi sentit glo.fi.ꝛ declarat bal.in.l.certū.in antep. col.in ꝟ.est sextus casus ꝛc̄.s.vñ leg.ꝛ ibi ēt Saly.ꝛ bal.in.l. posthumo.in.i.col.s.de bo.pos.cōtra tab.ꝛ in.l.i.s.de su. et legi.vbi dicit ad hoc eē tex.sing.in.d.l.si impubes.multomagis deberet habere locū ius accrescēdi qđ est fortius q̄ successoriū edictū: vt dixi in.iiij.lec. Et ꝭm predicta intelligiꝶ limitata ꝛ declaratā ista lex: qꝛ vex. est ꝙ cessante ex toto successione legitima accrescit irreuocabiliter portio defecta: vt hic.sꝫ si nō cessat ex toto successio legitima sed ille q exclusus est a iure ꝑtorio posset adhuc venire de iure ciuili si vellet: ꝛ tūc ꝭm dictā opi.bal.hic accrescit reuocabiliter tm̄: nō aūt irreuocabiliter. Ita intelligiꝶ iste tex.a ꝯtrario sensu.ꝑ.d. l.si impubes Saly.tñ hic in.l.ij.ꝛ etiā in.ij.q.nō apparet an accrescat reuocabiliter vel irreuocabiliter. Si qs aūt effugere vellet argumētūꝫ de.d.l.si impubes.§.fi.hr̄et necesse rñdere ꝙ ibi daꝶ bo.pos.heredi scripto qꝛ erat dubium: an ille filius impubes preterit⁹ eēt fili⁹ legitim⁹: ꝛ sic an ei delata eēt via veniēdi de iure ciuili.secus qñ certū esset: ꝛ hūc itellectum posuit Jo.de imo.in.d.l.filio ꝑterito.in.xli.col. Sꝫ mihi nō satisfacit: qꝛ sicut illa dubietas nō facit ꝙ detur hr̄di scripto bo.pos.ꝭꝫ tab.añq̄ sit elapsū tēpus petēde bo.pos.ꝯ tab.vt ibi.ita nō deberet opari ꝙ dareꝶ donec pt veniꝛ de iure ciuili.¶ Et de itellectu d.l.si īpubes.ēt diceꝶ.in.l.posthumo.s.de bo.pos. ꝯ tab.ꝛ no.bar.in.d.l.filio ꝑterito: sꝫ itellectus bar. ad illū tex.est cōiter reprobat⁹: vt dicā.in.d.l. posthu.¶ In gl.fi.in ꝓn.ad hāc gl.se remittit bar.in.l. re ꝯiuncti.in fi.pe.colū.ꝛ cōiter approbaꝶ doctrina hui⁹ glo.¶ In ea.ibi.l.si solus.dicit tñ ꝙ ibi nō loqtur de eo qđ sit ꝺlatū ꝺ iuꝛ accrescēdi ex dispositiōe legis sꝫ de eo qđ erat delatū īpimet ex dispositiōe hominis.i.ex īstitutiōe.¶ In ea.ibi: rñdeo sic ꝛc̄.dic ꝙ īmo interdū nō accrescit inuitis: vt in cāu.l.si minor de acq.here.ꝛ in casu sing.in.d.l.cū hr̄ditas.ꝛ vide gl.in.l.vnica.§.is ita.in ꝟbo absurdū.s.ꝺ cadu.tol. ꝛ similiter in legato nō accrescit inuito.d.l.vnica.§. vbi aūt. Et istō ar.no.ꝑ bar.in.l.re ꝯiūcti.de leg.iij. in ꝟ.q̄rto ꝓncipaliter querꝶ.ꝛ Saly.hic in qnta.q. ꝛ aliqd ꝑ ro.in ꝓn.ꝛ ēt ī.xvij.q.vbi tāgit an ī feudis[a] accrescat inuitis: ꝛ dicit ꝙ nō ꝛ moueꝶ ro.ꝙ in hr̄ditatib⁹ accrescit īuito ne testator ꝯcederet ꝑ pte testat⁹ ꝛ ꝑ pte ītestat⁹ vt.l.cōmunis hu⁹ ab extero.ff.ꝺ acq. here.iuxta.l.ius nostrū.de regu.iuris. q̄ ratio cessat in fundo. Sꝫ certe hec rō fragilis est tñ qa inspecta dicta rōe seq̄reꝶ ꝙ ab intestato nō accresceret portio hr̄ditatis īuito: ꝛ tñ īdistincte iura dicūt accresceꝛ īuito.l.q ex duob⁹.§.fi.ꝺ acq.here. Preterea rō sua est ꝯ tex.in.l.fūdus ille.C.de ꝯhē.emp.nā ibi loqꝶ in ꝯctu: ꝛ tamen accrescit emptori etiam inuito: patet quia illud ius accrescendi fuit inductum venditoris gratia: quia sua intereat ꝙ accresceret: vt ibi nota. et per barto.in.l.si mihi ꝛ titio in ꝓncipio de verbo.obli. Unde si dicas ꝙ in feudo nō habet locum ius accrescendi: vt plene per Bal. hic: ꝛ in auc̄. si quis de sacrosan.ec.ꝛ in.c.i.§.decedenti.in ti.q feu.da.pos. ꝛ dixi in.d.l.si mihi ꝛ titio. Tamen si quis casus reperiatur in quo haberet locuꝫ ius accrescendi in feudis: ꝛ tūc considera: quia aut interest domini concedentis ꝙ locum habeat: ꝛ tunc accrescit inuito. per dictā.l.fundus ille.cum ibi notatis. secus si domini nō interest: qꝛ vassalus ꝛ qlibet posset suo ꝯmodo renūciare ꝛ sibi inuito nō accrescet: sicut in legatario dixi.¶ Extra glo.posuit hic bal.in materia iuris accrescēdi nō nullas.q.ꝛ ꝑmo an filio īstituto in legitima accrescat[b] residuū eo inuito.ꝛ cōcludit ꝙ sic: nisi datus esset substitutus in residuo: qꝛ tūc pt retinere legitimā ꝛ residuū refutaꝛ: ꝑ.l.si libert⁹ ꝑ̄sono.ꝟ.qđ ergo ꝺ bo.li. Adde ꝙ colligiꝶ hāc esse cōem opi.ex notatis ꝑ bar.in.l.qꝛ poterat.ff. ad treb. ꝛ per bar. in.l.gerit.circa mediū.ꝛ etiā in.l.ꝑ hr̄de.§.seruos.ꝛ aliqbus lec.ff.de acq.here.ꝛ in.l.i.in.iiij.q.in ꝓn. in ꝟ.itē q̄ro an aliquo ꝛc̄.ff.ꝺ vul.ꝛ pupil.ꝛ ꝑ Cy.bal. ꝛ alios in.l.hr̄s.s.de impu.ꝛ alijs substi.ꝛ ꝑ Bal.in l.iij.ff.de acqui.here.ꝛ in.l.sancimus in principio in ꝟ.q.s.de inof.te.ꝛ in.l.papinianus.§.q̄rta.ff.de inof.te.ꝛ per Pau.de ca.in.l.i.ff.de acq.here.ꝛ ibi ꝑ ro.qui ibi ꝛ hic tenet contra cōem opi.ꝑ suas rōnes valde debiles: ideo non recito.de hoc vide etiam ꝑ doc.abb.in.c.rainutius.ad fi.ꝺ testa.vbi vltra alios dicit nota.ꝙ etiam filius succedens ab intestato nō

a ¶ In feudis an ius acrescēdi locū habeat in feudis vide ro.ꝯs.cccxv.

b ¶ Acrescat vide pau.de ca.ꝯs.cliij.

pōt dicere ſe velle habere legitimā tñ ⁊ hereditatem repudiare: q: nō pōt ꝑ parte agnoſcere ⁊ ꝑ parte nō allegat in arg.l.i.§.ſi ex fūdo.ff. ð here.inſti.in hoc vltimo tenui alias cōtrariuꝫ.in.d.l.q: poterat. q: in ſucceſſione ab inteſ.ceſſant rōes pp q̄s mouent̄ doc. in dictis locis: ⁊ circa hoc aliqd addendū erit: reſeruo dicēdū in.d.l.heres. ℭ Querit ēt hic cy.⁊ bal.an in ꝯtibus ac feudo vel emphyteoſi ſit locus iuri accreſcēdi: de quo dixi in.d.l.ſi mihi ⁊ titio. ℭ Querit etiā ħ bal.de aliquibus.q.q̄s tractat dy.bal.ange.⁊ Jmol.in.l.plane.§.ſi duobus.de le.i.remitto ad ea que al's ibi dixi ⁊ ſcripſi.

ℭ De bo.poſ.ſcōm tabu. Rica.

Pendente. Pendente lite ſuper iuribꝰ teſtamēti: ⁊ ꝑ ꝯñs ſtante dubio an habeat locum bo.poſ.ſcōm ta.non pōt peti bo.poſ.ab īteſtato. ℭ No. ꝙ pendēte appellatiōe nihil dꝫ inouari[a]: ēt ſi appellatū ſit ab actu geſto ꝑ iudicē circa ea q̄ ſunt iuriſditiōis volūtarie ſꝫ bal. hic ꝑ iſtuꝫ tex. Et iſta materia recipit multas limitatiōes q̄s impertinēs eēt hic referre iō vide glo. magiſtrā.ij.q.vj.c.appellatiōe.ꝑ ſpe.i ti.ð ap.§.pe. in ꝑn.vbi pōit.xvj.fallētias circa iſtā regulā.aliquas etiā cumulauit bal.in.l.ſi qs filio exhꝫdaro.§.hi aūt ff.de iniuſ.te.⁊ in.c.ſi.in.i.col.quo tꝑe miles.⁊ in.l.iij.j.de ap.⁊ in.l.furti.in ꝑn.ff.ð his q no.iſa. aliq̄s etiā ponūt doc.in.c.bōe.de ap.⁊ aliq̄s per bar.in.l.poſtq̄.§.iperator ꝑ illū tex.ff.vt leg.no.ca.⁊ i.l.generalr.i ꝑn.⁊.§.fi.ꝑ illū tex.ꝯ.ð re.cre. ℭ Scōdo no. ſm cy.bal.⁊ ro.ꝙ lꝫ nō poſſit appellari a ſnīa lata ſuper poſſeſſorio facti.l.i.j.ſi de momē.poſ.tamē ſecus eſt in ſnīa lata ſup poſſeſſorio[b] iuris: ſꝫ dic ꝙ iſtud nō colligit̄ eſt iſto tex.q: hic nō dicit̄ ꝙ fuerit appellatū a ſnīa ſup bo.poſ. Sꝫ ſolū a ſnīa lata ſup falſitate: ⁊ ita pōderat iſtuꝫ tex.ꝯ cyn.bal.in.l.poſt ſnīam.j.de ſententijs. Et ꝑpterea ipemet bal.in.l.i.in vlti.col.faciendo mentionē de ꝟbis cyn.hic inquit ſe nō dicere ꝙ a bonoꝝ poſſeſſiōe dcretali oli vl' hodie ab agnitione poſſit appellari: ſꝫ bñ fatetur ꝙ eſt qō: an bo.poſ.fuerit recte agnita nec ne: ⁊ iudex in ꝯdictorio iudicio ſup hoc ꝑnunciat poterit appellari per hāc legē. Certe qñ bo.poſ.eſſet decretalis ꝯtradictore interueniēte puto ſine dubio ꝙ poſſit appellari: qa refertur ꝑiudicium ꝯtradictori: vt colligitur ex notatis per glo.in.l.iij.§.bonorū.ff.de bo.poſ.dum gl. ibi dicit ꝙ res īter alios acta ⁊c̄.ergo dꝫ poſſe appellari ꝑ regulam poſitaꝫ in.l.⁊ in maioribus.j.de appella. ꝑ hoc etiaꝫ pōt induci iſte tex.ſm vnum intellectum quem poſuit hic bal.in ꝑma qōne vꝫ intelligendo ꝙ hic heres ſcriptus petebat ſibi decerni bo.poſ.ſꝫ ta. ⁊ ille qui ſucceſſurus erat ab inteſtato contradicebat allegando falſitatem teſtamenti: ⁊ iudex pronunciauit bo.poſ.non eſſe decernendam heredi ſcripto: ꝑpter qō vr̄ tacite pronunciaſſe teſtamentum eſſe falſum ℭ Ubi autē fuiſſet conceſſa decretalis bo.poſ. nullo cōtradictore interueniēte nō videtur ꝙ audiatur appellans: quia nō eſt grauatus.l.i.§.i.ff.de ap.reci.l.a ſententia.in ꝑncipio.ff.de ap.⁊ iſtud videtur voluiſſe bal.in.l.i.ꝯ.qui admit.in vltima col. in ver. ſed nunquid a tali decreto. vbi allegat iſtum tex. ⁊ iſto caſu ſaluabitur opi.bal.in.l.i.j.ſi de momē.poſ. fuerit ap.⁊ iſtud etiam innuunt verba bal. hic ante ꝑmam oppo. Quod aūt hoc vltimo caſu non inferatur alteri preiudicium patet ex notatis in dicto.§. bonorum.⁊ ita puto tenēdum quāuis ſaly.ħ ⁊ in.d.l.i.ſi de mo.poſ.tranſeat cum cy.hic. ℭ Jn gl.fi.circa fi.quāuis glo.hic: ⁊ magis cōiter doc.intelligant ꝙ.l.cum falſum.nō habeat locum in bonorum poſſeſſio.decernēda: ꝑut ēt tenuit dy.⁊ pau.ð ca.in.d.l.cū falſuꝫ.tñ ꝯtrariuꝫ tenuit glo.in.l.cū qdaꝫ.in ꝟ. certus.ꝑ iſtū tex.ff.de bono.poſ.⁊ ita tenet Jaco.de are.cy.⁊ Saly.hic. Puto ꝙ aut querimus vtrū quantū ad interrūpēdū ne tempus petende bono.poſ.currat: poſſit ⁊ debeat peti bo.poſ.pendēte lite ſup falſo: ⁊ tūc habet locū vltima opi.vt eſt tex.in.l.cū qdaꝫ.ꝑallegata.facit.l.octaui.§.i.ff.vnde cognati. Aut querimꝰ vtrū q̄tum ad interponendū decretū iudicis ſup bono.poſ.pendentia litis ſup falſo habeat obligari: ⁊ tūc ꝑcedat opi.ꝑma ꝑ rōnem huius glo.⁊ circa hoc vide bal. hic in.iij.oppo. ℭ Et no.hāc glo.in q̄tum facit mentioneꝫ de ꝯſcientia: q: eā reputat notabilē bal.in Rica.C.de exer.in.v.col.ad hoc vꝫ ꝙ lꝫ vbi lex vel ſtatutū exigit ꝙ interueniat conſciētia alicuius in certo actu ſufficiat illi notificare abſqꝫ eo qō expectet̄ ꝯſenſus illius.c.cū in veteri.de elec.tñ fallit qñ regritur cōſcientia illius q habet ius dicere: q: tūc dꝫ expectari ꝯſenſus illius.de quo ēt vide ꝑ ang.in.§.ēphiteoſim.in fi.in auc̄. de alie.⁊ emphi.⁊ in.§.nō aliter.in auc̄.quō oportet epiſco.⁊ in.l.ſi qs mihi bona.§.iuſſum.ff.de acq.here.⁊ ꝑ archi.xviij.q.ij.qdam.dicit etiam ꝑ hāc glo.bal.in.l.fi.in ꝑnci.j.de pe iudi.ꝙ iudex debet ſequi ꝯſciam ſuam nō ꝑtis. ℭ Extra glo.q̄rit hic cy.qd ſi ꝑximior q ſuccederet ab inteſtato fuit in teſtō inſtitutus ⁊ teſtm̄ fuit falſū: ⁊ ipſe appellauit ⁊ appellatiōe pēdēte vult ab inteſtato adire vel bo.poſ.petere: an poſſit.arguit ꝑmo ꝙ nō ꝑ iſtū tex.⁊ ꝑ.l.i pluriū.ff.ð acq.here.poſtea cōcludit ꝙ ſic: q: poterat repudiare ex teſtō: ⁊ adire ab inteſtato l.illud.ff.de acq.here. Ful.hic dicit ꝙ intelligit iſtud dictū eē qñ arguebat̄ ipſum heredē fieri feciſſe teſtm̄ falſum. nam tūc ipſe eſt certus: ideo ipſe adire pōt.d.l.cū falſum.al's aūt q: interim incertū eſt an deferat̄ hereditas ex teſtō vel ab inteſtato iō nō pōt adiri nec repudiari ex teſtō: vnde interim moriēs nō trāſmitteret ſꝫ eū.idem videt̄ tenere ro.ꝑ.l.in repudiāda.ff.de aq.here.⁊ expreſſius ꝑbat̄ in.l.nec is.in ꝑn.⁊ ꝙ ibi no.eo.ti.facit.l.ſi is ad quē.eo.ti. Sꝫ tñ Ful.⁊ pau.de ca.hic dicūt ꝙ interiꝫ decedēs nō trāſmitteret[c] male dicūt: ⁊ ꝯtra tex.in.l.ſi ex modica.poſt ꝑn.ff.de bo.libe.facit.l.illud.§.fi.cū.l.ſeq.ff.de ꝯtra ta.⁊ no.Saly.hic.⁊ in.l.iij.j.de repu.here. ℭ Jteꝫ pōt dubitari an hec bo.poſ.ſm ta.de q̄ in hoc ti.hꝫ locū in teſtamēto imꝑfecto facto inter liberos ⁊ corā duobus teſtibus: vel inter alios ab inteſtato venientes corā.v.teſtibus.iuxta.l.hac ꝯſultiſſima.§.ex iꝑfecto.⁊ fi.j.de teſta.de quo vide bal. dubitantē in.l.certū.j.vnde legitimi.ad fi.de quo forte ibi dicet̄. Et tangit̄ ibi ꝑ ro.⁊ vide ꝙ dicā.j.l.ꝑxi. ℭ Jtē ad limitationeꝫ huius.l.vide.l.ij.j.de edic.diui.declaratam vt ꝑ glo.⁊ doc.in.l.heres inſtitutus.in glo.fi.ff.de acq.here.⁊ in.d.l.cū falſum. ℭ Ultimo tene mēti q̄ tangit bal.hic dū tractat qualiter teſtis deponere debeat: vt ꝯcludēter negatiuā ꝑbet.cui ad de bo.glo.in auc̄.de heredi.⁊ fal.§.ſi vo abſunt.in ꝟ.vidiſſe ⁊ ibi ꝑ Ang.⁊ ꝑ glo.⁊ doc.i.l.i.§.ij.de iti.actuqꝫ ꝑua.⁊ bar. aliqd in.l.i.§.ſi qs neget.ff.quēadmo.teſta.ap.⁊ in ꝯſilio ſuo incipiēte Clariſſime dñe. Et ꝑ cy.Jaco.but.⁊ bal.in.l.actor. C.de probationibus.⁊ per Baldum Angeluꝫ ⁊ Jmo.in.l.ſi bine.ff.de iniuſ.te.⁊ in.l.pōpo.§.rei ꝑ duellionē.ff.de acqui.here.ꝑ bal.in.l.cū hi.§.i.ff.de tranſac.⁊ in repetitione.l.ij.in vltima charta.ꝯ.de reſcinden.ven.ꝑ docto.in.c.bone.el.i.de elec.⁊ in.c.tertio loco.de proba.

Bonorum. Ubi teſtamentū in ſcriptis cōditū eſt habet locū directa bonoꝝ poſſeſſio ſm tab. Si aūt teſtm̄ fuit cōditū ſine ſcriptis ꝑ nūcupationem tūc habet locū bo.poſ.ſm nūcupationem ſeu bono.poſ.ſm tab.vtilis.hoc dicit tex.cū glo.fina. ℭ Jn tex.ibi bene ſcriptis ⁊c̄.declara vt habet̄ in.l.hac cōſultiſſima: in ꝑn.iuncto.§.ꝑ nūcupationē.⁊ ꝙ ibi no.j.de teſta. ⁊ q̄ plene habent̄ per bar.in.l.ij.in ꝑn.ff.quēadmo.teſta.ap. ℭ Jn tex.ibi iure ciuili.nam modus teſtādi in ſcriptis cum ſignis ſeu ſigillis.vij.teſtiū fuit originaliter inuentus a iure pretorio.modus aūt teſtādi ſine ſcriptis bñ fuit inuētus a iure ciuili a quo poſtea bene ē etiā approbatus ⁊ auctus modus teſtādi in ſcriptis inuētus a pretore: vt colligit̄ inſti.ð teſta.poſt ꝑn. ℭ Jn tex.ibi ſm nūcupationem bo.poſ.⁊c̄.no.ꝙ diſpoſitio legis loquētis in vno caſu expreſſe trahit̄ ex mente legis ⁊ ſimilitudine rationis ad caſum ſimilem expreſſum: quanuis in ipſo caſu ſimul ceſſent verba legis de caſu exꝑſſo loquentis

[a] ℭ Jnnouari.adō vidē dn̄ oldr.ꝯſi.ccvj.⁊ ibi qñ reuocent̄ innouata lite pen.de quo ēt ꝑ.d.de ro.vt lit.pen.

[b] ℭ Poſſeſſorio limita niſi iudex detulerit appellatiōi iterpoſite ꝑ eum ꝯ quē lata eſt ſnīa in poſſeſſorio ſꝫ alex.ꝯſili.ccxxiij.ꝟo.lib.

[c] ℭ Trāſmitteret vid an.cb.ꝯſi.cciiij.⁊.cclviij.

⁊ iō remediū q̄ cōpetebat directum in casu expresso cōpetit vti
le in casu ad quē fit extensio:vt hic in glo.fi.⁊.l.curatoris.⁊ ibi
latissime no.p glo.⁊ doc.s̄.de neg.gest.dic vt ibi.⁊ in.l.actio.ff.
de neg.gest.vbi habes an sit dr̄ia inter vtile ⁊ directū. Et ista fa
ciunt q̄ ex testō iperfecto īter liberos cōpetat vtilis bo.pos.ſm
ta.qd̄ adde ad ea q̄ dixi.s̄.l.pxi.circa fi. ¶ In glo.ij.ibi nam si
bo.pos.⁊c̄.glo.rn̄dendo opi.mar.⁊ rn̄dendo ad ar.ei⁹.vult di
cere q̄ lz possit eē inter ptes qd̄ tm̄ de solennitate testi ⁊ non de
volūtate testatoris:vt in casu qn̄ heres fatetur testatorē ita dis/
posuisse:sz negat īteruenisse solēnitatē:vt in cāu.§.fi.ī fi. allega
ti in glo.tn̄ testes producti ad probandum solennitatem nume
ri testium non possunt de ea deponere nisi etiam de voluntate
testatoris deponant.voluntas est sibi subiectum seu substantia
testi solēnitatis nō potest dici qualitas vel accidens testi:sz nō
pōt quis cognoscere q̄litatem in subiecto nisi cognoscat subam
seu subiectū.l.eius q.ad fi.ibi possidendi animū haberent.ff.si
cer.pe.l.si seruū mihi.§.i.ff.de ac.emp.n̄ pōt enī qs cognosce/
re stichum esse albū nisi ipsum stichū cognoscat.Sz ad volūta/
tem pbandā non sufficiunt duo testes:vt.l.fi.j.de fideius.⁊.d.
l.hac ꝯsultissima.put ēt fatetur mar.ergo nec sufficiūt ad pbā
dum solēnitatem ī volūtate īteruenisse.hn̄t ēt necesse testes dice
re q̄ ticius fecit testm̄ coram septē testibus in quo seiū instituit
hrdē. Naz nisi de hoc vltio deponerēt nō sufficeret q̄uis de eo
nō sit qd̄ īter ptes:nō sufficit enī q̄ viderit ibi testes cōuocatos
causa testamenti nisi dicat q̄ viderit testamentū fieri corā eis: ⁊
hoc nō potuit itelligere testis nisi audierit quid fecerit testator
vnde oz q̄ testis hoc exprimat:vt ꝯcludenter deponat ⁊ appa/
reat eum intellexisse q̄ fuerit testm̄:⁊ presertim si interrogat̄ de
hoc a iudice.sed gl.nō bene respōdet ad argumenta mar.nam
si testis dicat q̄ recordatur q̄ testator fecit testm̄ coram septē te
stibus:lz nō recordet̄ quē instituerit heredē:attamē testis iste p
bat testm̄ᵃ esse factum cū solēnitate septē testium:nec est opus
q̄ pbet quem instituerit heredē.q̄ aduersarius hoc fatetur ⁊ ī
dubio presumit̄ vnū tm̄ testm̄ factum.vt probat̄ in.l.omnium
cum glo.in.v.ꝯprobat̄.j.de testa.⁊ in.l.fi.inducēdo vt p bal.
ibi in fi.s̄.d re.cre.tn̄ substinendo opi.gl.dic vex esse q̄ nō pre
sumit̄ plitas testamentox nisi ex variatione assertionis partium
hoc deprehēdat̄ put erat in questione nr̄a:q̄ aduersarius fate
bat̄ testm̄ nō solēne esse conditū in quo seius erat īstitut⁹. Ego
vo p testes meos asserebā ⁊ pbabā d testō solēni.⁊ sic appz q̄
d alio testō intelligo q̄ de eo qd̄ fatebat̄ aduersari⁹:⁊ sic depre
hēdit̄ plitas testamētox.c.cum ioannes.de fi.instru.ideo oz q̄
testes mei deponāt ēt de volūtate testatoris:quo casu requirun
tur septē testes:nisi ex coartatōe loci ⁊ tpis appareat q̄ illi duo
testes loquerentur de eodem testō de quo affirmabat aduersa/
rius:vel nisi aduersarius ꝯfiteret̄ q̄ semel tm̄ testatus ē ille te/
stator:vt hr̄ in.d.c.cū ioannes.quibus casibus fatendū esset p
cedere opi.mar.ſm ia.bu.bal.⁊ alios cōiter hic.⁊ no.idē bar.
in.l.hr̄s palam.in princi.ff.de testa. Nā cum isto casu constet d
voluntate cessat suspicio falsitatis ob quam legem voluit requi
ri pbationē septem testiū.d.l.fi.j.de fideicō.al's aūt vbi nō cō/
staret q̄ de eodē testō loquerent̄ testes ⁊ aduersari⁹: pcederet
opi.glo.⁊ scdm̄ istam declarationez intelligo opinio.spe.in tit.
de instru.edi.§.compendiose ver.sed quid si vnus ex testibus.
vbi approbat opi.mar.quam dicit de consuetudine seruari.ad
qd̄ etiaz vide qd̄ no.Bar.in.l.i.§.si qs neget.ad fi.ff.quemad.
te.ap.⁊ in.l.ij.s̄.de error.aduo.⁊ per gl.ij.q.i.§.qn̄ autez.⁊ in
glo.i. ¶ Et p predicta insert bal.hic q̄ si in testō contineť q̄ te
stator filie reliqt.x.poterit per duos tm̄ testes pbari q̄ reliquit
iure institutionis: q̄ non est dubiū nisi de solennitate.⁊ ad plu
ra de quibus hic p eū:vide que dicentur post doc.in.l.errore.j
de testa.vbi tractabitur an error notarij in testō pbari possit p
duos testes. ¶ Et istud etiam facit q̄ si per septem testes fuerit
pbatum de voluntate testatoris:sed tales testes non deposue/
runt de solennitate:puta q̄ testes fuerunt rogati a testatore vt
requiritur.l.heredes palā.§.in testamētis.s̄.allegata.⁊.l. hac
consultissima.in pn̄.j.de testa.vt q̄ dicti septem testes examina
ti super voluntate testatoris non fuerunt iterrogati de dicta so/
lennitate rogitus sufficiat de tali solēnitate pbare per duos te/
stes.⁊ hoc dicit bal.in.l.heredes palam.in pn̄.habuisse de fa/
cto:tn̄ ibi adducit i ꝯriū.s.q̄ nō sufficit pbare solēnitatē p duos

testes:q̄ facilius probat̄ voluntas q̄ solēnitas.l.fi.
ff.de rebus eo.⁊.l.in testō.ff.de fideicō.libe.ergo si
duo testes non sufficiunt ad pbandā voluntatez nō
debent etiam sufficere ad pbandam solennitatem:
⁊ ita residet.⁊ cum eo etiam transit pe.de anc.in.c.
cum esses.de tes.tn̄ Jo.de imo.in.d.c.cum esses.
in.xiiij.col.tz contrarium ⁊ melius:dicens cōez opi.
esse q̄ qn̄ aperte constet de voluntate sufficit de solē
nitate pbare per duos testes:vt ē declaratum.s̄. Et
non ob.d.l.fi.q̄ ibi tractatur de probanda tali veri
tate ad cuius subsistentiā non requirebantur septē
testes sed sufficiebant duo.s.ad pbandum q̄ defū/
ctus voluerit certum predium alienare per tutores:
vt ibi.hic antem de probanda tali voluntate ad cu/
ius essentiam ⁊ validitatem requirebant̄ septem te/
stes:puta circa heredis institutionem. ¶ Non ob.
d.l.in testō.q̄ ibi ē specialis casus in quo minus so/
lennis volūtas valet fauore libertatis:ideo sufficit p
bari etiam sine solēni numero:⁊ ipsemet bal.hic se/
quitur cōem opi. ¶ In ea.ibi:quare non sufficiunt
⁊c̄.i.nō sufficiūt duo vel tres testes:q̄ apparet esse
necesse pbari de volūtate pbando de solēnitate:vt
dixi.⁊ hoc est etiam qd̄ voluit dicere glo.j.dum dicit
⁊ q̄ est de voluntate ⁊c̄.quā declara vt h̄ per Bar.
¶ In ea.ibi:sed retardatur aditio ⁊c̄.Bal.hic quē
alij scribentes post eum.vt Fulg.Pau.de ca.⁊ ro.
hic sequūtur.reprehendit glo.q̄ probatio dubia ni
hil operat̄.c.in pn̄tia.de proba.⁊ per alias rationes
quas vide hic p eum. Istā glo.reprehēdit etiā ante
bal.fran.tigri.qui respōdet ad.l.precedētē quā hic
allegat glo.vz q̄ ibi ob pendentiā appellatiōis sub
erat probabilis dubietas q̄ poterat ꝯtingere q̄ iu/
dex appellationis pronunciaret testm̄ eē falsum.Sz
h̄ ex quo non est pbatum sufficienter talis pbatio
non releuat.Saly.tn̄ h̄ saluat glo.approbatam per
Bar.q̄ dicit q̄ intentio glo.fuit dicere q̄ donec lis
penderet ob litis pendentiam impediretur aditio
ab intestato.s̄.l.proxi.non autē finita lite.⁊ de hac
glo.vide etiam per bal.in.l.penulti.in princi.j.de
senten.que si.cer.quan.⁊ aliquid per imol.in.d.c.
cum esses.in.xiiij.col.⁊ ibi tenet idem qd̄ glo.h̄.⁊ ad
de q̄ si duo testes deponerent testamentum fuisse ta
li modo factum coram septem testibus etiam si sit
questio de voluntate testantis talis probatio q̄uis
dicatur semiplena ſm opi.Barto.in.l.admonendi.
in.x.colū.ff.de iureiuran.de quo per anto.de bu/
tri.in.c.fina.de iureiuran.⁊ Salyce.in.l.ī bōefidei
in.xij.col.C.de re.cre.⁊ aliquid p fulgo.h̄.tamē po
test esse dubium talis probatio.adeo q̄ in eius defe
ctum possit deferri iuramentum in defectuz semiple
ne probationis vt excludatur successurus ab intesta
to.de quo vide no.per bal.h̄ ⁊ in.c.i.§.item si vasal
lus.de contro.inuesti.⁊ in.d.l.in bonefidei.in.iiij.
colum.⁊ ibi etiam saly.in.xij.colū.s̄.de re.cre.⁊ ali
quid ēt per fulgo.transeuntem cum bal.hic. ¶ Ex
tra glo.adde casum in quo per duos testes poterit
probari testamentum etiam si sit questio de volun/
tate:nam si instrumentum testamenti autenticum fa
ctum coram septem testibus perdatur: probato ca
su amissiōis ⁊ tenore testamenti per duos testes:erit
probatum testamentum.ita singulariter in simili
probatur in.l.testium.s̄.de tes.quod ē no.ſm Bal.
ibi in.ij.colum.⁊ sequitur etiam ro.hic.⁊ dicit ra/
pha.cu.in.d.l.heredes palam.in princi.hoc dictuz
esse menti tenendum.quanuis secundum eum non
videatur forti auctoritate corroboratum.Salyce.in
dicta.l.testium.in vltimo notabili dicit idem quod
bal.ibi:⁊ bene facit quod ibi no.Cy.in.vj.notabili
Ange.tamen intellexit hoc esse verum si saltem per
duos testes qui fuerunt presentes testamento:pro/
batur qualiter fuerit confectum testamentum per

ᵃ ¶ Probat testm̄.de hoc vide p ange.cōsi.xlix.⁊ an solēnitas testi pbet̄ p duos testes.⁊ an cō iecturata vo luntas defun cti uid p old.cōsi.ccxcvij.incipiente.d.scella circa fi nez.⁊ ibi an mlier hoc ca su sit idonea testis.

a¶ Pluralitas.vide p eũdem alex. cõsi.xcvij.
b¶ Absurd⁹ itellect⁹.ꝺ dictiõib⁹ taxatiuis vide pau.de ca.cõsi.cxxvj. oldra.consi.ccxxvj. ro.ↄsi.xciiij. Jo.de anania cõsi.xxxiij.
c¶ Institutionis.adeo ꝙ si fili⁹ sit sbstitutus vulgariter ⁊ pupillariter hr̃di scripto ꝺr̃ p̃teritus.l.ex fcõ.§.luti⁹ ꝺ vulg.⁊ pupi.⁊ ita tȝ ro.cõsi.cccccxvj.vt ẽt r̃fert.d.iason de quo tu uide oldr.cõsi.clxxj.
¶ Recõualescit.adde ꝙ nõ mõ reconualescit p̃m⁹ gradus sȝ ẽt substitutio vt est tex.i.l.si a p̃mo.ff.de li.⁊ posthu.quẽ tex.ad hoc allegãt singularẽ ang.⁊ imola ibi.

dictã.l.testium.in fi.cum ibi notatis:tamen dictum
Bal.posset saluari si testes probantes amissionem
ipsius testamenti ⁊ eius tenorem essent valde periti
quia non sufficeret q̃uis non fuerint presentes testa
mento:per id quod habetur in.c.cum olim el.p̃io
de priuile.⁊ no.Bal.in auc̃.si quis in aliquo.circa
medium.s̈.de eden.⁊ ibi.Cy.⁊ Barto.in.l.sicut.
C.de fide instru.⁊ in.l.ij.§.diuus.ff.de iure fisci.
¶ Ultimo tene menti inquantum Bal.hic no.con
cludit ꝙ si septeȝ testes testificantur super probatio
ne testamẽti:⁊ qlibet dicit se fuisse presentem tali te
stamento:⁊ ꝙ non recordatur qui vel quod fuerint
alij presentes:tamen testes isti dicuntur contestes:⁊
probant vt hic per eum ⁊ Pau.de cast.hic reputat
hoc singulare.bene faciunt notata per Barto.in.l.
i.§.si quis negat.circa medium.ff.quemad.tes.ap.
⁊ ita teneas licet ro.hic suis debilibus ratiõibus ve
lit contrarium.⁊ dic ꝙ cum opi.Bal.etiam concor
dat inno.in.c.qualiter.el grande.de accu.⁊ Spec.
in titu.de inquisi.§.nunc tractemus.in versicu.su
per approbatione autem infamie ⁊c̃.⁊ Jmol.in.c.
cum oporteat.de accu.Ex quo habes notare ꝙ in
dubio testes presumuntur contestes:⁊ de eodem ac
tu deponere.vt etiam no.Bal.in.l.de quibus.in an
tepenulti.col.ff.de legi.⁊ do.Abba.in.c.cum ioan
nes.circa.iij.colum.de fide instrumen.⁊ huius est
ratio:quia pluralitas[a] in dubio non presumitur.d.
l.omnium.⁊.d.l.fina.⁊ probatur in.c.in presentia.
versi.verum.⁊ ibi ponderat do.Ant.de proba.no.
Barto.in.l.si in rem.ff.de rei ven.per illum tex.⁊ est
de mente glo.magne.in.l.eum qui.§.in populari
bus.ff.de iureiur.cuȝ similibus.Alexander.

¶ De bonorum possessione contra tabulas Rrica.

l Iberi. Rupto testamento p
bono.pos.contra tabu
las adhuc debentur legata relicta li
beris ⁊ parentibus seu alijs coniun
ctis personis in edicto pretoris exp̃s
sis.¶ In tex.ibi:solis.no.iuncta gl.
in versi.liberis.ꝙ dictio solis quantũqȝ sit dictio ta
xatiua ⁊ exclusiua.l.aduersus.s̈.si aduer.rem iu di.
⁊ in.l.his solis.ff.de condi.inde.attamen non cen
setur excludere personas que per alias leges etiam
veteres sunt incluse.⁊ sic per talem dictionem non
inducitur correctio iuris antiqui nisi aliter de mente
constet.⁊ istud etiam voluit Bar.in.l.iij.§.ticio.ff.
de adimen.lega.Ubi ponit notabilem decisionem
in duobus statutis:in quorum vltimo sit similis di
ctio que si acciperetur taxatiue induceret correctio
nem precedentis statuti.⁊ tamen decidit ꝙ non cor
rigit primum statutum:⁊ illam decisionem sequitur
ioan.de imol.in.l.si vero.§.de viro.in.vj.col.ff.so
luto matrimonio.¶ Ad predicta etiam adde tex.
in.l.cum notissimi.in princi.cum glo.in verbo.so
lam.j̃.de prescrip.xxx.an.per quam glo.l.dicit ibi
Ange.ꝙ dictio solus non excludit illa propter quo
rum exclusionẽ resultaret absurdus intellect⁹[b].⁊ q̃
dicta sunt de dictione solus.videmus etiam habere
locũ in alijs taxatiuis dictionibus vt.l.ob es.cum
glo.s̈.de predi.mino.l.serui nomine.cum gl.in ver
bo tm̃ possidet.ff.de vsuc.⁊ per Bar.in.l.si constã
te.in prin.in.ix.q.prime partis.ff.solu.ma.⁊ de di
ctione solus vide aliqua p Bar.hic.¶ No.ꝙ lȝ als
qñ testm̃ nõ subsistit non debeant legata.l.eã quã.
j̃.de fideicõ.l.si nemo.ff.ꝺ testa.tu.tñ fallit in casu
isto:⁊ rõ est q̃ pretor videns ꝙ p bo.pos.ↄ̃ ta.quaȝ
ↄcessit filio emancipato preterito pro expugnatione
testamenti ꝙ non poterat expugnare ꝺ iure ciuili.§
emãcipati.insti.de here.que ab intesta.l.sed cũ p̃o
no.§.i.ff.ꝺ bo.pos.fecerat p̃iudiciũ legatarijs:q expugnato te
stõ nõ pñt petere legata ex testõ:mot⁹ eqtate voluit conseruari
legata personis cum quibus testator coniunctus erat charitate
naturali:per h̃ apparet ꝙ ista lex est intelligenda in filio emãci
pato preterito:q̃ si eẽt filius in ptãte p̃teritus attento ꝙ testm̃
est ipso iure nullũ absqȝ bñficio iuris pretorij:vt videbimus.j̃.l
proxima.⁊ sic legata ipso iure deficiebant alia via q̃ ex prouisio
ne iuris pretorij.ideo tũc legata ẽt ↄiunctis p̃sonis nõ cõseruã
tur.l.is qui in ptãte.in p̃n.ff.de.lega.prestan.¶ In gl.i.ibi.ff.
e.l.i.supple.in ti.ff.de lega.prestan.limitaꝛ tñ lex nr̃a.⁊ illa.l.i.
de lega.presta.cũ si.nõ habere locũ in p̃libus casibus:quos vi
de in.l.iij.℣.hoc aũt solum.⁊ versi.itẽ si qs.in.℣.si.cum le.se.⁊
in.l.filium.§.omnib⁹.⁊ in.l.ij.si p dote.§.nõ oĩa ⁊ in.l.is qui
in prin.⁊.§.i.cum ibi plene no.per Bar.ff.de lega.prestã.⁊ ẽt
in casu.l.pe.j̃.de fideicõ.hic allega.in glo.⁊.etiã intelligiꝛ ista
lex.cum si.semper cũ limitatione posita in.l.saluius.de lega.p̃
stã.Et dubitat ibi bar.an illa lex sit hodie correcta p auc̃.ex cã.
de lib.prete.⁊ non decidit.Sed bal.⁊ ange.h̃ ⁊ bal.in.d.auc̃.
ex cã in.xiij.col.i.℣.tertio oppo.⁊c̃.tenẽt ꝙ sit correcta:q̃ tex.
in.d.auc̃.ex cã.vult valere testm̃ quo ad legata.ac si fili⁹ nõ eẽt
preterit⁹:⁊ sic hodie in totũ valeret.nõ tñ putes ꝙ per.d.auc̃.
ex cã reddatur ex toto correcta vel superuacua hec lex ⁊ tot⁹ ti.
de lega.prestan.q̃ remanebũt incorrecta iura antiqua in casib⁹
in quibus cessat dispõ illius auc̃.vt qñ filius esset ignoranter p̃
terit⁹ vel etiã nepos scdm opi.gl.in.l.i.j̃.de posthu.here.insti.
quam sequũtur doc.plures in.d.auc̃.ex cã.Item remãebit vti
lis prouisio illius tituli de lega.prestan.quo ad institutionẽ he
redis factam de liberis ⁊ parentibus que conseruatur eis p illũ
ti.vt.l.filiũ.§.sed si portio.de lega.prestan.de qua conseruãda
nõ prouidebat auc̃.ex cã.ad fi.ſm ful.hic.sed ego aliter dicaȝ
in.d.auc̃.ex cã:ad fi.⁊ de materia ⁊ de intellectu illius tituli de
lega.prestan.⁊ maxime illius difficillime.l.si duo eo.ti.vide per
Barto.in.l.filio preterito.in prin.de iniuſ.teſ.Et ibi plenius p
Jmol.super.ij.glo.⁊ per Bar.in.l.qui aũt.§.hoc edictũ.ff.si
quis om.ca.tes.⁊ per Jmol.in.l.ventre.post Ange.ff.de acq.
here.⁊ in.l.i.ff.de iniuſ.teſ.

p Osthumo. Natiuitate posthũi preteriti
testamentum rumpitur ipso iu
re:⁊ nihilominus intentari põt bo.pos.ↄ̃ ta.que si
petita fuerit cessare facit bo.po.ſm ta.¶ No.ꝙ ille dr̃ preteri
tus q neqȝ institutus est neqȝ exheredatus.⁊ ideo ei datur bo.
pos.ↄ̃ ta.que liberis preteritis concediꝛ.l.si.cum si.j̃.de libe.p̃
te.vnde ẽt si de filio aliqua mentio facta eẽt in testõ:nõ tñ eum
instituendo vel exheredãdo diceretꝛ preteritus.⁊ hr̃et bo.pos.
ↄ̃ ta.vt pȝ in.l.ij.ff.de leg.iij.⁊ in.l.ij.j̃.ad fideicõ.intm̃ ꝙ etiaȝ
si aliquid sibi relictũ esset ab alio tit.q̃ iure institutionis tanq̃
preteritus ↄ̃ tabularet.l.itatũ.§.qui rogatus.ff.ad trebel.l.si fi
lius.ff.de iniuſ.teſ.attento ꝙ presertim hodie filio relinqui dȝ
iure institutiõis[c].§.aliud quod.in auc̃.vt cum de appe.co.⁊ ꝺ
hoc ẽt videbiꝛ in.l.iij.vbi per doc.⁊ gl.in auc̃.non lȝ.⁊ in auc̃.
ex cã.de libe.prete.¶ Scdo no.ꝙ filio instituto non videꝛ cõ
petere bo.pos.ↄ̃ ta.hoc tñ limitandũ est put in gl.⁊ super ea di
cetur.¶ Nota tertio ꝙ añ natiuitatẽ posthumi preteriti testm̃
non rumpiꝛ.⁊ iõ si nasceretꝛ abortiu⁹ testm̃ subsisteret.l.vxoris
abortu.j̃.de post.heredi.insti.qnimo ẽt si nascaꝛ viuus ⁊ testa
tore viuo decedat reconualescit testm̃ de iure pretorio:vt dicit
ille sing.tex.i.l.posthumus.ff.de iniuſ.teſ.⁊ videbim⁹ in.l.vxo
ris abortu.s̈.p̃xime allega.¶ Itẽ itelligas ꝙ natiuitate post
humi preteriti rũpiꝛ testm̃ ipso iure:⁊ sic de iure ciuili qñ agna
sciꝛ posthum⁹.i.q̃ est in tali statu ꝙ si testator viueret hic filius
esset in eius ptãte.⁊ per consequẽs esset etiam sibi agnatus.se
cus si non nasceretꝛ in eius ptãte.exemplum in nepote cõcepto
post emancipationem patris sui premortui.Nam si hic nepos
esset preteritus in testõ aui ⁊ nascatur postea nepos certe eius
natiuitate nõ rumpiꝛ testm̃:q̃ dr̃ nasci non agnasci.l.ij.§.si qs
ex liberis.ff.ad ter.Et ideo iura vt plurimũ que loquũtur ꝺ ru
ptura testamenti vtuntur ver.agnatione posthũi.l.i.j̃.de post.
here.insti.l.i.j̃.de condi.inde.cum si.¶ Quarto no.ꝙ non cõ
currit bo.pos.ſm ta.cum bo.pos.contra ta.fallit in casibus de
quibus videbimus cũ gl.¶ In gl.i.ibi.l.post mortem.i fi.po
test ergo filius institutus petere bo.pos.ↄ̃ ta.p p preteritionem

filij.ꝛ istud poterit ꝑdesse ipsi filio istituto: vt puta si erat istitutus in minori portione ꝙ eet illa quã ꝯsecuturus erat ab intestato: ꝛ in residuo fuisset institutꝰ extraneus: nam contratabulãdo ꝯsequitur ab intestato virilẽ portionẽ cũ filio ꝑterito: si aũt adiuisset ex testõ ñ ꝯsecutus fuisset nisi partẽ sibi relictam: vt habetur in.l.nõ putauit.§.fi.ꝛ in.l.si ex duobus in pri.ff.e.Itẽ hoc poterit in alio ꝑdesse ipsi filio istituto: qꝛ vbi si adiuisset ex testõ tenebaꝛ pstare legato oibus.nũc ꝯtratabulante nõ tenebiꝛ prestate nisi ꝑsonis exceptuatis scdm distinctionem traditã in.l.si duo ꝛ in.l.is q in ptãte.ff.de leg.prestã.q iura et hodie nõ sũt indistincta: ꝑ auc.ex cã.vt pꝫ ex his q.s.dixi in.l.pri.¶Sꝫ dubiu est vtrũ sit necesse ꝙ preteritꝰ saltẽ icipiat petere bo.pos.ꝯ ta.ad hoc vt acqraꝛ edictũ filio istituto: adeo ꝙ ꝯtratabulare possit.in quo gl.si.i.l.si post mortẽ.s.allegata in.§.fi. sentit ꝙ non ẽm bar.ibi sed ꝯriũ voluit gl.i.l.iij.§.si qs ex liberis heres in.ṽ.ꝯmittat edictũ.eo.ti.q itelligit illã.l.si post mortẽ.qd bo.pos.ꝯ ta.fuit petita per filiũ preteritũ.lꝫ nõ sit ꝑsecuta.hoc idẽ vꝛ velle glo.in.l.ij.Sed cõtra in glo.i.ff.de vul.ꝛ pupil.ꝛ in.§.eadeꝫ.isti.de here.q ab intesta.ꝛ istud dicit Bar.in.d.l.si post mortem.§.fi.magis sibi placere ꝑ.l.filio preterito.ff.de inius.tes.ꝛ idem tꝫ Jo.fa.isti.de exhere.lib.in pñn.ꝛ Saly.in.l.si pater.in pe.col.j.de insti.ꝛ substi.ꝛ in.d.l.vxoris abortu.ad fi.lꝫ certe opi.prima verior ẽ quã tenuit azo.dy.ꝛ ray.vt refert bar. in dicta.l.si post mortẽ.ꝛ vꝛ casus in.l.illud.§.fi.ff.eo.ꝛ in.l.nonnunꝙ.de lega.prestan.ꝛ idem tenuit bal.in.l.si defunctus j.de suis ꝛ legi.ꝛ.l.fi.ꝑ illũ tex.ff.de libe.ꝛ posthu.ꝛ rapha.cu. in repe.l.si filius qui in ptãte.in.ix.col.de libe.ꝛ posthu.ꝛ Jo.de imo.i.d.l.filio preterito.ꝛ in.l.ij.§.si cõtra.ꝛ ibi et rapha.ff.de vulg.ꝛ pupil.lꝫ glo.i.cõtrarium sentiat.pro hoc et facit tex. in.l.i.ad fi.ff.si tab.test.nul.extã.vbi si filius emancipatus est exheredatus: ꝛ filius in potestate ẽ preteritus: qꝛ ob preteritionem testamentum est ipso iure nullum aperitur via exheredato succedendi ab intestato ob preteritionẽ filij in potestate absqꝫ eo ꝙ preterit dicat nullũ vel contratabularet. Istud etiam confirmabitur ex his que proxime dicam tenendo ꝙ preteritus et si vellet approbare testamentum nõ posset preiudicare fratribus institutis contratabulare volentibus.ad idem tex.j.l.si duo.de leg.pstan.vbi ex eo solo ꝙ filius in potestate preteritꝰ est dꝛ cõmissum esse edictum illi emancipato instituto.¶Non ob.dicta .l.filio preterito.qꝛ ipsemet Bar.in.d.l.si post mortem fatetur responderi posse ꝙ illa lex intelligitur ꝙ filio preterito non contratabulante ꝛ abstinente ab hereditate preiudicatur filijs institutis vt teneaꝛ prestare legata.vt ibi.ꝛ no.glo.in dicta.l.si pꝰ mortẽ.in fi.non ãt impediꝛ institutus ꝯtratabulare vt ꝯsequaꝛ virilem hereditatis: lꝫ preteritus non ꝯtabulet.d.l.nõ putauit. §.fi.ꝛ ita intelligit.d.l.si post mortẽ.in fi.vbi et pro ista opi. est tex.nõ cauillãdo.¶Nec predictis ob.l.ij.§.si sit cõsanguinea. ff.ad tertul.qꝛ respõde vt dicaꝫ in se.q.¶Nec et ob.l.papinianus.in pñn.ff.de inof.te.ꝑ quã legẽ spe.in ti.d testa.§.i.ṽ. pone lecta ꝛc.vꝛ tenere scdam opi.qꝛ respondeo ꝙ ibi querela nõ cõpetebat patri nomie patris sed filij: sed ista bo.pos.cõtra tã. competit ipsi instituto nomine suo.pꝫ in.d.l.illud.§.fi.ꝛ hec videtur melior responsio ꝙ illa quã dedit Bal.in.d.l.papinianꝰ dum dicit ꝙ ibi loquiꝛ in remedio iuris ciuilis: nã illã rñsionem ipugnat bar.in.d.l.si post mortẽ.§.fi.Ange.in.d.l.papinianꝰ in pñ.vꝛ tenere et opi.quã.s.tenui.limitauit tñ Ange.singulariter in.l.ventre.ff.de acq.here.vbi dicit ꝙ lꝫ lex ẽm eum singulariter in.l.si duo.velit ꝙ si filius in ptãte iã natus sit preteritꝰ ꝛ emancipatus sit institutus: possit emancipatus ꝯtratabulare bñficio preteriti: tamen illud videtur verum esse si filius preteritus approbauit testm̃ vel illud cõtratabulauit.secus si illud dixit nullum: qꝛ tunc non est i potestate emancipati volentis intẽtare contra ta.insuflare in ipsum testamentũ spirituꝫ vite adeo ꝙ possit contratabulari ꝛ rumpi testamẽtum: ita dicit ꝙ innuit tex.in.d.l.si duo.lꝫ secus sit secundum eum quando emãcipatus esset preteritus ꝛ filius in potestate esset institutus: qꝛ testamentum tunc non est ab initio omni iure nullum: vt.j.diceꝛ.nã tunc procedit conclusio.s.firmata: per dictã.l.si post mortem: que conclusio et procederet vbi posthumus esset preteritus: ꝛ emancipatus esset institutus: qꝛ indistincte põt emancipatus ꝯtabulare Sꝫ io.de imo.in.d.l.vẽtre reprehẽdit dictam limitationem ꝛ recte: qꝛ tex.in.d.l.si duo.nõ probat ea: ꝛ qꝛ ange.assignat nullam concludentem rõnẽ diuersitatis inter posthumũ preteritũ ꝛ iã natum.ac et qꝛ non est necesse ꝙ testm̃ sit validũ vt possit contratabulari: vt.j.dicã ꝑterea ẽ violare tex.i.l.si post mortem.§.fi.¶Subsequẽter queriꝛ de difficili.q.an ꝑteritus possit expresse approbare testm̃: adeo ꝙ per suam approbationem ipediaꝛ filius institutus contratabulare testm̃.Bal.h dicit ꝙ non: ꝑ.l.post mortem.ad fi.vbi pꝫ ꝙ a lege instituto aperiꝛ edictũ: ꝛ ita refert tenere Cy.h.ꝛ istud idẽ tꝫ Ja.de bel.i corpore.vt cum de ap.co.§.siue igitur.vbi ꝑ illum tex. cum sequenti dicebat ꝙ siue preteritus contratabulet: siue non omnino testamentũ rumpiꝛ: ꝛ possunt instituti venire ab intestato equis portionibꝰ. ꝛ istã opi.refert Bar.in dicta.l.filio.in versi.ij.¶Oppo. in autentica vt cum de appel.cog.sed Bar.ibi rephendit istaꝫ opi.volens ꝙ imo preterito approbante remanebit testm̃ firmum per.d.l.filio.ꝑ quã limitatur ꝛ declaraꝛ.d.§.siue igiꝛ.idẽ tꝫ ipsemet bar.in. d.l.si post mortẽ.vbi fortius dixit vꝫ ꝙ nisi preteritus cõtratabulet filiꝰ institutus nõ admittiꝛ ad ipugnandum.Saly.in.d.l.vxoris abortu.tenet et opi. bar.ꝑ.d.l.nõnunꝙ.ꝛ ꝑ hoc et adducit.l.ij.§.si sit consanguinea.ff.ad tertul.vbi si qs ad successioneꝫ vocatur alterius occasione: illo cuiꝰ occasione vocatur non vtente iure suo habeꝛ ꝑinde ac si non fuisset vocatus.ꝛ ad.d.l.si post mortem.ad fi.rñdet ꝙ dꝫ intelligi preterito petente ꝯ ta.alꝭ aũt institutus petere posset contra tabu.sed erit sine effectu: vt ibi in glo.¶Alia opinio fuit fran.de rampo.in repetitione.d.l.filio.ꝙ preteritus possit in preiudicium filij instituti approbare anteꝙ ipse institutus acceptauerit bñficium contratabulãdi vel dicendi testm̃ nullũ Sed post acceptationem nõ.q opi.iure nõ ꝓbaꝛ.ꝛ diuinat ad.d.l.si post mortẽ cũ cõcor.ꝛ et reprobat eam imo.in.d.l.filio.vñ verior videꝛ opi.ꝙ filius ꝑteritus non possit approbare in preiudiciũ[a] filij instituti qui eet in minori pte virili: adeo ꝙ non impediretur filius cõtratabulare ꝛ ab intestato cõsequi vírileꝫ.d.l.nõ putauit.§.fi.Nec ob.d.l.nõnunꝙ: ꝛ.d. l.filio: qꝛ verũ ẽ ꝙ põt approbare ꝙtum ad hoc vt institutꝰ teneaꝛ prestare legata.que legitimã sibi debitam non minuat.vt ibi.sed nõ põt approbare ad ipediendũ quominus virilem ptem ab intestato cõseqꝛ.¶Scdo rñdet Ang.ad.d.l.filio preterito.ꝙ ibi filij instituti approbauerant testm̃.ita dicit ipse in.d.l.papinianꝰ.in pñ.ff.de ioffi.tes.¶Uel tertio põt respõderi ad.l.filio.ꝙ ibi fratres erãt instituti qbus apta via erat rumpẽdi.iõ non pñt rũpere testm̃ approbante filio preterito.qꝛ ibi fratres instituti fuerãt i toto vel in maiori parte ꝙ eent successuri.pꝫ qꝛ ibi dꝛ ꝙ preteritus aduocabat partẽ a fratribus.nã si ipsi nõ fuissent instituti in maiori pte ꝙ eent successuri ab intestato: preteritus non aduocasset ab eis: sed ab extraneo instituto.iõ cũ in casu illius legis nõ intersit fratrũ institutoreꝫ rumpere testm̃.ꝑt indisticte preteritus approbare.Et istaꝫ secũdã rñsionem dat io.de imo.in.d.l.filio preterto.ꝛ istam opi.tetigit Bar.in.d.l.si post mortem lꝫ eã non approbet. sed ipsemet Bar.in.l.petende.s.de in integ.resti. peti.vꝛ istã opi.approbare ꝑ.d.l.si pꝰ mortẽ.ad fi. pro q opi.bñ facit tex.in.d.ver.finautẽ hec obseruata.Et istã opi.seqꝛ etiã Pau.de ca.hic.ꝛ in.d.l.filia.ꝛ et rapha.ibi.Nec ob.tex.in.d.§.si sit ꝯsanguinea: qꝛ respõsio colligiꝛ ex his que tradit Bar.in.d l.si post mortẽ.dũ dicit ꝙ iterdũ nõ a lege ipso iure. lꝫ ex facto tuo cõpetit mihi bñficiũ.et tũc hebeo illõ beneficiũ tñ te vtente: vt ibi et ꝑ eum.ꝛ ita loquitur tex.in.d.§.si sit consanguinea.interdũ ipso iure a lege mihi cõpetit bñficiũ ex ꝑsona alterius.ꝛ tũc et

[a] ¶Preiudiciu.cõis ẽ cõclusio lꝫ qd i iure dicendi testamentum nullũ.vid lu ro.cõsi.xxiiij. tenentem ꝯ spec.i hoc articulo.

a ❡ Puto verū.d.iason ħ diċ ꝙ.d.alex.cōsi.ccxxxj. seqtur opi.lud.ro.ꝛ ang.quā ēt ipē seqꝛ tribus medijs ut hic late ꝑ eum ꝙ̄ȝ si uis cōproba ꝑ ea que uoluit oldra.cōsi.xl. ꝛ an preteritio matris habeatur pro exheredatiōe uide ꝑ eūdem old. cōsi.cxlviiij.

eo nō vtente ꝛ iuito illud beneficiū cōsequoꝛ ꝯ alios ꝛ iste est casus noster per.d.l.si post'mortē:ꝛ.d.l. illud.§.fi.vel diċ ꝙ iō in.d.§.si sit cōsanguinea expectat mr̄ ꝙ ꝯsanguinea veniat secū ad hereditatē. qꝛ nō veniente consanguinea q̄ erat agnata ꝛ excludebat eo tpe patrē defuncte ꝑsone fuisset mr̄ exclusa a patre defuncte ꝑsone.qꝛ pr̄ eo tpe preferebaꝛ matri d.l.ij.§.obijciꝛ ad ter.sed in casu nostro nullus erat q preferereꝛ in bo.pos.ꝯ ta.filio instituto volenti ꝯtabulare adeo ꝙ hēat necesse ꝯ eū vocaꝛ filiū ꝑteritū vt ꝯtabulet. Unum dicebat frā.de ra.i.d.l. filio. ꝛ seqꝛ ibi Jmo.ꝙ licet preteritus quo ad confirmationem legatoꝝ in preiudiciū filij instituti possit approbare testm̄ vt dixi.tn̄ non posset approbare quo ad ꝯfirmationē legatoꝝ in preiudiciū filij exheredati volenti succedere ex nullitate testamenti ob preteritionē filij in ptāte per.d.l.i.ad fi.ff.si tabu.te.nul.exta.qꝛ.d.l.nōnunꝙ̄ ꝛ.d.l.filio.nō loquūtur nisi ꝙ̄tum ad confirmationē legatoꝝ in preiudiciū instituti non aūt exheredati.ꝛ pro hoc adduco qꝛ in preiudicium filij instituti dꝫ posse quo ad legata approbare: quia cum approbante filio preterito testamentū heres scriptus posset adire ex testamento. si omittat ex testō ꝛ velit hr̄e ab intestato dꝫ teneri ad legata ex edicto pretoris posito.ff.si quis om.ca.tes.per totū.Sed pone ꝙ extraneus ꝛ testatoꝛ tm̄ vnicum filium habens preterijt an poterit indistincte filius approbare testm̄ Jmol.in.d.l.filio.tenuit ꝙ sic qꝛ de nulli⁹ alterius preiudicio tractaꝛ vlteri⁹ ex quo ipse solus successurus fuisset ab intestato.Sed aduerte qꝛ imo vꝛ tractari de preiudicio alterius ex dicta approbatione:quia cū i iure dicendi nullū ꝛ in bo.pos.ꝯ tabu.sit locus successorio edicto secūdū cōeȝ opi.in.l.iij.ff.de bo.libe.ꝛ no.Bar.in rubri.de suc.edi.ergo talis approbatio non dꝫ posse quo ad sequentes in gradu tollere ius dicendi nullū seu rumpendi testm̄.bñ facit qđ no.Bar.in.l.qui superstitis ad fi.ff.de acqui.here.tn̄ veriorem puto opi. primā quam tenuit etiā Ja.de are.vt refert ꝛ sequiꝛ Bal. in.d.l.filio.ꝛ in.l.in suis.in.ix.oppo.in repe. ff. de lib.ꝛ posthu.ꝛ est magna ampliatio ad.l.filio.ꝛ dicit Pau.de ca.in.d.l.filio.ꝙ hoc idē sentit glo.in. d.l.posthumus.in ver.data.ff.de iniuſ.tes.dum ad illud tex.subaudit maxime.ꝛ illam ēt ad hoc pōderat Pau.de ca.ibi.❡Nō ob.d.opp.quia respōde ꝙ eo tpe quo filius approbauit testm̄:non erat adhuc acquisitum ius rumpendi alicui sequēti in gradu:sed ipsi filio tm̄ qui potuit tāquā prioꝛ in gradu approbare testm̄ per.d.l. filio.ꝛ ideo sequentes in gradu sero veniunt cū inueniāt testm̄ confirmatum facit ad hoc.l.si qs filium.in fi.s̄.de inof.testa.ꝛ ex his habes declaratum intellectū.d.l.si post morteȝ in fi.quā tamen singulariter limita nisi filius institutus eēt grauatus restituere hereditatē per fideicō. filio preterito.qꝛ tūc filius īstitutus nō posset inuito ꝑterito ꝯtabulare ne fiat preiudiciū fidecōmissarijs ita ꝓbat tex.in.l.ita tamen.§.qui rogatus.ff.ad trebel.prout habetur in tex.filiussa.ꝛc̄.secundū Ang. ꝛ imo.ibi.ꝓ hoc facit regula quā tradit Bar.in.d. l.petende.ꝛ i.d.l.si post mortē.dum dicit ꝙ nō possum vti contra te ꝓuilegio qđ habeo ex ꝑsona tua ꝯ dicente te per.l.amicissimos.in fi.de excu.tu.Et ad intellectum ꝛ veritatē huius limitationis considera an legatum vel fideicōmissum relicto filio preterito conseruetur ex edicto:de quo in ti.ff.ꝺ lega.prestā. ad qđ vide tex.in.l.filiū.§.oibus.cum ibi no.e. ti. vbi diciꝛ ꝙ nō conseruaꝛ si preteritus cōtratabulet. vnde ex.d.§.ꝙ rogatus.habes maximā ampliationem ad.d.§.omnibus.ꝛ ꝙ ēt perdit si patiantur filium institutum tibi rogatū restituere ꝑ fideicōmissum contratabulare.quod no.❡In.glo.in ver.nominati.ibi.l.ꝛ si pepercerit.s.in.§.fi.Et aduerte:quia ille tex. videtur fortiter contradicere.d.l.non putauit.§.a primo gradu.ver.ꝛ si post mortē:de quo vide per bar.in.d.§.a primo. ꝛ per Ang.in.l.nam ꝛ si sub conditione.ff.de iniuſ.rup.ꝛ ꝑ Jo. de imo.in.l.si fili⁹ qui.ff.de lib.ꝛ posthu.ꝛ dixi in.d.l.si pepercerit.❡In ea.ibi.qm̄ ꝓ exheredatione habetur. quare preteritio matris pro exheredatione habetur.poniꝛ per bar.in.d.l.in suis.ꝛ ibi dixi.Jnquantū gl.dicit ꝙ preteritus a matre:non hꝫ bo.pos.cōtra ta.refert Ro.hic ꝙ ang.s̄.l.proxima dicebat ꝙ imo hodie habebit locū bo.pos.ꝯ tabu.qꝛ hodie preteritio matris non habeꝛ ꝓ exheredatione.imo a pari procedunt preteritio matris ꝛ patris per.§.aliud quoqȝ.iuncto.§.finautem hec obseruata.in auc̄.vt cum de ap.cog.ꝛ qđ no.gl.in.§.exheredatos.in auc̄.de here.ꝛ fal.qđ intelligit ro.verū si peteritio fuit sine expressione cause.qm̄ tunc nō habeꝛ sine expressione cause. sed testamentum esset ipso iure nullum per.d.§.aliud.ꝛ qđ ibi no.ꝛ per ꝯsequens ꝭm eū nō posset dari querela:sed ꝯtabul.sicut datur filio preterito a patre.sed si esset preteritus a matre cum expressione cause legitime vꝫ testm̄ ꝛ succedit loco exheredationis.ꝛ sic habet querelam merito nō potest habere contra tabu.vt.l.non putauit.in ꝓn.ff.e.ꝛ ad hanc distīctionē allegat no.per glo.singu.in.d.§.exheredatos.Certe Ange.in lectura mea nō dicit hoc.s̄.l.proxima.sed hoc bene dicit i.l.i.j̄.de car. edic.vbi proprie loquiꝛ quādo est facta preteritio sine causa a matre.sed nō puto verū[a] ꝙ in dicto casu preteritio a matre etiā sine causa deꝛ bo.po.cōtra ta.quia solū reperiꝛ imutatū ꝙ testamentū sit ipso iure nullū.vt in.d.l.aliud.iuncto.§. finautē hec obseruata.ergo iura antiq̄ in alijs remanent incorrecta.l.precipimus.j̄.de appel.ꝛ nulla lex est que dicat dari ei bo.pos.cōtra tabu.nec istud etiaȝ dicit glo.in.d.§.exhr̄datos.ꝛ lꝫ eodē iure quo daꝛ ius dicendi nullum deꝛ bo.pos.contra tabu.dicit bar. in.d.l.si post mortē.§.fi.ꝛ.l.i.iuxta prin.ff.eo.ti.tn̄ ille tex.loqtur de liberis in successione paterna.nō enim pretoꝛ ibi potuit intelligere de liberis i successione materna:per.l.illud.§.ad testamenta.eo.ti.hoc etiam videꝛ velle bal.aperte.in.l.fi.in.iiij. col.j̄.vnde leg.dum dicit ꝙ licet hodie exequata sit linea paterna ꝛ materna quo ad remedia iuris ciuilis:tamen non sequiꝛ. ergo exequata ē quo ad remedia iuris ꝑtorij.vnde dicit ꝙ bo. pos.vnde libe.hodie non dabitur in hereditate materna: quia non datur illis quibus non datur contra tabu.ꝛ ita tenuit glo. in rubrica.j̄.vnde lib.licet ro.ibi contra.vt ibi dicaȝ.Et ad ibi dicta vide barto.in.d.auten.ex causa in.ij.q.ꝛ ibi bal.in.iij. q. vbi etiam hoc volunt.ꝛ barto.ꝛ alij in.d.l.filio.ꝛ bald.clare in l.sicut certi.j̄.de testa.mil.ꝛ per eundē in.l.in suis.in lectura.ꝛ in.l.ij.C.de inoffi.tes.ꝛ Ange.in.d.§.siue igiꝛ.in ꝓn.hoc ēt vꝛ velle fulgo.in.l.i.in ꝓn.s̄.q admi.dum reprehendit vnū exemplū ibi traditū ꝑ Cy.in bo.pos.vnde libe.❡In gl.in.ꝟ.petita videndum est qūo ad veritatem eorum que hic tanguntur i glo.an testamentū in quo filius in potestate sit preteritus sit ipso iure nullum tam de iure ciuili ꝙ̄ pretorio. Secundo erit videndum posito ꝙ sit nullum omni iure quomodo potest contratabulari ex quo est ipso iure nullum.Circa primum glo. hic tenuit ꝙ sit nullum de iure ciuili sed validum de iure pretorio. ꝛ ita tenet glo.in.l.si ita scriptum.§.fin.ff.de libe.ꝛ posthu. ꝛ in.l.quod vulgo.ꝛ in.l.non putauit.§.si quis mancipatum.ff. eo.ꝛ institu.de bonorum pos.§.sunt autem.ꝛ fundamentū huius prime opi.esse videbatur ꝙ bonorum pos.contra tabu.datur ad rescindendum.l.vt liberis.in ver.rescisso.j̄.de colla.ꝛ in. l.fi.in ver.stare nō patiaꝛ.j̄.de libe.prete.l.i.in ꝓn.de lega. prestan.Sed si diceremus testm̄ esse omni iure nullum:non posset rescindi ꝑ contra ta.qꝛ quod nulluȝ est rescindi non potest.l. nam ꝛ si.allegata in glo.ꝛ qꝛ tabule nulle non dicunꝛ tabule.l. ij.§.i.ff.quēad.testa.ape.ergo non potest dici bo.pos. contra ta.Secundo pro ista opi.ē tex.in.l.equissimuȝ.in prin.ꝛ i.§.expectandi.ff.de bo.pos.ꝭm tabu.Si preteritus morte vel tempore fuit exclusus a bo.pos.contra tabu.ergo sequitur ꝙ testamentuȝ est aliquod:quoniam aliter non potuisset peti bo. pos. secundum tabu.l.i.§.exegit.ꝛ.l. bi demum.de secun. tabu. nec dici potest ꝙ in.d.l.equissimum. testamentuȝ fuit approbatum a filio.qm̄ ille tex.loquitur etiam quando preteritus fuit exclusus morte.ꝛ istam opi.sequiꝛ rapha.cu.in repe.l.si filius q

in ptāte: de libe. et posthu. qui pro hoc quarto adducit tex. in d.l. equissimū. §. si sub cōditione. vbi filius institutus sub condi tione casuali. et sic minus legitime institutus: iuxta. l. si pater. j. de insti. et substi. pōt cōditione pendēte petere bo. pos. sm ta. ergo testm̄ est aliqḋ. Et respōdebat ipe ad. l. i. §. fi. ff. si ta. te. nul. extra. p quā se fundant tenentes ꝯrium. qꝫ rn̄det q ideo ibi emā cipato exhr̄dato daī bo. pos. vnde libe. ab intestato: qꝫ ispecto iure ciuili testm̄ erat nullū quāuis esset aliquod de iure pretorio que responsio tn̄ non vr̄ bona p. l. q̄ diu. §. qui admit. qꝫ quousqꝫ nō cōstat peti nō posse bo. po. sm ta. et sic testm̄ esse nullū de iure pretorio n̄ pōt peti bo. po. ab itestato. istā opi. tenebat ro. hic q pro hoc quinto adducebat q bo. pos. ꝯ ta. dr̄ ex testō. §. sunt aūt bonoꝝ. insti. de bo. po. ergo presuppōit locū eē succes sioni ex testō. Pro hoc etiā et sexto alle. l. qḋ vulgo. ff. e. vbi ad h q locū habeat ꝯ ta. oꝫ testm̄ esse tale q tpe mortis testatoris potuerit saltē peti bo. po. sm ta. de iure pretorio. et addit quedā alia que sunt ar. rapha. i. d. l. si filius. et rettuli. §. Subdit tn̄ ro. q hec prima opi. fallit vno casu. s. qn̄ filius in ptāte est preterit⁹ et emācipat⁹ filius est exheredat⁹. nā tūc testm̄ ē ipso iure nullū oī iure. iō exheredatus hꝫ ab itestato vn̄ libe. quā sibi concedit pretor ex equitate. ita rn̄det ad. l. i. ad fi. ff. si ta. testa. nul. extra. et rō illi⁹ eqtatis fuit. qꝫ aliter nō poterat subuenīri ibi emācipa to. nā bo. pos. contra ta. habere nō poterat: qꝫ nō daī exhere dato. d. l. si post mortē. §. pe. nec querelam hebere poterat. qꝫ illa nō hꝫ locū nisi post aditā hereditatē. l. posthumus. §. si cō ditiōi. ff. de inoffi. te. et n̄ poterat adiri qꝫ testm̄ erat nullū de iur̄ ciuili subaudi nec etiāꝫ ibi poterat peti bo. po. sm ta. per here dē scriptū: qꝫ nōdum erat exclusus filius in ptāte a bo. pos. cō tra ta. d. l. equissimū. in pn̄. lꝫ ista non vr̄ tuta responsio ad. d. l. i. ad fi. nā videmus q alibi istud tolleraī. §. in. l. filiū. ff. eo. vbi filius in ptāte ē exheredatus et emācipatus preteritus et extne⁹ scriptus. et certū est q ibi fili⁹ exheredatus nō hꝫ querelā dōec heres nolit adire: nec aliter pōt cōsequi hereditatē donec emā cipatus nollet ꝯtabulare: et tn̄ interim filius ī ptāte exheredat⁹ nō hꝫ vn̄ lib. nā satis sibi exheredato eē debuisset q tps in intē tanda querela sibi nō currat postq̄ agere nō vꝫ ante aditā hr̄ ditatē. d. l. si qs filium. in fi. vnde ob hoc non debuisset induci q in casu. d. l. i. filius exhr̄datus haberet bo. pos. ab intestato si testm̄ regulariter debeat esse validū de iure pretorio: vn̄ sequi tur q ibi pbatur q testm̄ erat oīno nullū, put. j. plenius pbaī. Secūda fuit opi. glo. in. d. l. filio. et in. d. l. is qui ī ptāte. in pn̄. et in. d. l. si duo. in pn̄. ff. de leg. prestā. et in. l. scimus. in prin. §. ꝺ iniuf. te. qḋ testm̄ ē nullū ēt de iure ciuili. ita demū si filius dicat illud nullū. et istā sequiī dy. in. l. gallus. in distictiōe sua magna ff. de libe. et posthu. Et hoc faciūt in simili rōnes allegate in di ctis glo. et vr̄ tex. in. d. l. filio. Tertia fuit opi. glo. in. l. i. in fi. ff. si ta. te. nul. extra. et i. l. ij. ff. de exce. rei iud. q testm̄ ex toto sit ip so iure nullū. et sic tā de iure pretorio q̄ ciuili nō teneat ēt a pnci pio. et pro ista opi. videī tex. insti. de exhere. lib. in pn̄. et in. l. i. ī h. nulli⁹ momenti. et in. l. q vxorē. in ver. cōtinuo. ff. de iniusto te. et in. l. bona. §. fi. ff. de cap. et in. l. antepe. et in. l. fi. ff. de lib. et posthu. et in. d. l. i. ad fi. ff. si ta. te. nul. extra. Ad idē qꝫ maior est defectus preteritionis q̄ sit defectus nūeri testiū. pꝫ in. l. hac cō sultissima. §. ex iperfecto. et in. §. si qs aūt. j. de testa. vbi in casi bus illis sustētatur testm̄: lꝫ nō interuenerint septē testes. nō tū sustineī si iteruenerit defectus preteritionis. d. l. si filius qui in ptāte. cū ibi not. et. d. l. filio. Et idē pbaī in. l. si cū certi. et in. l. fe. j. de testa. mil. vbi preteritio filij ignorātis facta a milite red dit testm̄ nullū et tn̄ defect⁹ septē testiūt nō vitiaret. l. i. et. l. luci⁹ et ibi no. ff. de testa. mi. ergo si testm̄ in quo deficiūt septē testes est nullū etiam de iure pretorio. l. ij. §. ti. i. quāto magis ex defe ctu pteritiōis. Et p ista opi. fortiter facit tex. i. d. l. si fili⁹ q ī ptā te. vbi si filius ē pteritus in ho testō et viuo testatore decedat per istud secundū testm̄ nō tollit primū. ergo si istud testm̄ esset nul lum ita si preterit⁹ diceret nullū prout dicebāt gl. recitate in ha opi. sequiī q cū ibi filius nō dixerit nullū nec dicere potuit: qꝫ predecessit. obuisset scōm testm̄ tollere primū. ita pro ista opi. vi deī tex. in. l. ij. et in. l. pe. de post. here. insti. in versicu. natus illi. co decedit et c. et sic non potuit ibi dicere nullū. et tn̄ testm̄ rūpiī Nec ob. q bo. po. ꝯ ta. datur ad rescidēdū. et illud qḋ nullū est rescindi nō pōt⁹. qꝫ respōsio patebit ex dicēdis in scōo arti. prin cipali. Nec ob. q tabule que sunt nulle nō dicentur tabule. quia respondet q saltem large dicuntur ta bule: lꝫ nō legitime facte. l. si quis legatū. in prin. ff. de fal. l. i. de iniuf. testa. et ita videmus sn̄iam nullam dici sn̄iam et ab ea appellari et illā infirmari dicūt iu ra: q̄uis appellatio sit remedium extinctiuū. vt de clarabo in proxime sequenti arti. et ibi etiam rn̄debo ad. l. qḋ vulgo. ff. eo. Nō ob. tex. in. d. l. eqssimuꝫ qui fortiter stringit. qꝫ pōt respōderi primo q intel ligitur ille tex. qn̄ emācipatus erat pteritus quo ca su sine dubio testm̄ est aliqḋ. l. si ex duobus. in pn̄. et l. filiū. et ibi gl. in ver. ꝯ emancipatū. ff. e. Et pro isto intellectu facit qḋ no. glo. in. d. l. equissimum. §. si sub cōditione. in ver. si nauis ex asia venerit. q simili ter restingit illum tex. ad emancipatū. Vel respon de q p extinctionem bo. pos. ꝯ ta. testm̄ reuiuiscit. ꝺ iure pretorio. sicut al's plurib⁹ casibus reuiuiscit. vt etiam dixi sup tex. Ad quod etiā vide nota. p Bal. in. l. i. j. de su. et leg. Item nō ob. tex. in. d. §. si sub cōditiōe. qꝫ pōt respōderi q loquiī in emancipato vt ibi in glo. vel verius q ibi institutus sub cōditio ne casuali petendo bo. pos. sm tabulas approbat te stamentum: et sic recōualescit. vel dic q ibi fili⁹ insti tutus sub illa cōditiōe nō censetur oīno preteritus paret per. l. iij. §. si sub ea. ff. e. ti. vbi emancipato in stituto sub tali cōditione non datur bo. pos. ꝯtra ta. et tamen illa bene datur preterito. pcedens tamen magis placet. Quarta fuit opi. Bar. i. l. si duob⁹ §. si prius. ff. e. et in. l. si duo ad fi. ff. de leg. prestā. q si in testō in quo filius est pterit⁹ scripti sūt veniētes ab intestato testm̄ de iure ciuili sit nullū. ita demū si filius dicat nullū: per. d. §. si prius et. d. l. si duo cum glo. in ver. nō accepit. hec tn̄ opi. cōmuniter damna tur. per. d. l. filio vbi erāt instituti fratres illius prete riti. et tn̄ a pricipio testm̄ erat nullū nisi filius appro bet testm̄ abstinendo ab hereditate: aq̄ abstinere in telligitur refutando hereditatē: ita accipiūt iura in. l. si seruum. §. fi. ff. de acqui. here. et in rubri. et per to tū. j. de repu. here. idē probatur in. l. posthumus in prin. iuncto versi. item et circa. ff. de iniuf. tes. vbi fi fi lio preterito instituti sunt venientes ab intestato te stamentū est nullū. et solum reconualescit iure preto rio si filius viuo testatore decedat. Nec ob. d. §. si prius: qꝫ magis cōiter intelligitur in filio emancipa to preterito sm Bar. et alios in. d. l. si fili⁹ qui in ptā te. quinimo dato q non intelligeretur in filio in ptā te: tamen non obstat adhuc vt patebit ex intellectu quē sm Bal. ad illū tex. dabo. j. dum querā an testa mentū recōualescit de iure ciuili. Nō ob. d. l. si duo ad fi. qꝫ ibi nō poterat adiri hereditas de iure ciuili p filiū emācipatū hꝫ vex itellectū. p. d. l. filio. nec ēt poterat peti bo. po. hꝫ ta. nisi excluso filio ī ptāte pte rito a bo. po. contra ta. ut dicā super gl. fi. et ipsemet Bar. hic ad fi. expresse uult q in casu. d. l. si duo. n̄ ualebat testm̄ de iure ciuili. Quīta fuit opi. saly. in . d. l. uxoris. q aut loquimur in preteritiōe posthumi aut iam nati. primo casu agnatiōe eius rumpitur solū de iure ciuili non de iure pretorio. allegat tex. cum gl. hic: alias enim non posset testm̄ cōtratabulari: ut iam dictum est in prima opi. p hoc adducit: qꝫ si posthu mus non agnouit bo. pos. contra tabu. infra annum pōt peti sm tab. ut hic a contrario sensu. ergo testm̄ ualet. Rō aūt quare in posthumo ualet de iure preto rio nisi rumpatur per contra tabu. de iure autem ciui li est nullum. resultat sm eum ex diuersitate iurium an tiquoꝝ. nam sm tempus legis. xij. tab. posthumi pte riti nō rumpebant eo qꝫ nullo tempore in ptāte fue rāt. et hi soli qui in potestate fuerāt a lege. xij. tab. uo cabanī. unde testm̄ illud ualebat omni iure. qꝫ n̄ erat annullatū ipso iure a lege ciuili vel pretoria per pre teritionē posthumi. tn̄ pretor eis vires suas porrexit

Rescindi nō pōt. iō dixit ang. cōsi. xxxvj. q libellus ī quo qs petit testm̄ rescidi et postea petitur declarari nullum ieptissime cōcludit.

a ¶ Nullum ꝺ hoc ꝑ ang. cōsi.ij.ꝛ.xciiij ꝛ.cxxxvj.per ro.ꝯs.xxxiiij ꝛ ibi an ex testō in quo legitimatꝰ ē ꝑteritꝰ.ꝑ fulg.cōsi.i.ꝛ.lxix:ale. cōsi.xxvj.i.li. ꝛ.cxlij.ꝛ.clxij. ij.li.pau.ꝺ ca. ꝯs.liiij.ꝛ.xcvj

b ¶ Preteriri vide ꝙ voluit ang.ꝯs.cc xxiij.i fi.

c ¶ Conditione.vide ang. cōsi.liiij.fulg. cōsi.xxj.

d ¶ Caducuȝ vide alex. cōsi.clviij.ij.li.

vt possent ꝯtabulare testm̄.ꝛ si infra annum non ꝯtabulant remāet scriptus heres in suo robore. Postea fuit prouisum vt posthūi haberent̄ quasi in ptāte nati fuissent.l.fi.ff.de col.bo.l.antiqui.ff. si pars here.pe. Ex quo resultabat in cōsequentiā ꝙ natiuitate posthumi rūperet̄ testm̄ lȝ nō per legē.xij. tab. ꝛ sic remanet ꝙ de iure ciuili tm̄ fuit sublatū robur talis testamenti. ¶ Scđo casu qñ preteritꝰ ē iam natus cōcludit ꝙ iuris subtilitate testm̄ est nullum tn̄ reconualescit preterito non dicēte nullum vel nō faciēdo actū per quē vr̄ testm̄ dicere nullū pro hoc dicit esse tex.in.d.l.filio.ꝛ ꝫm istā distinctionē saluat opi. glo.varie loquentium:de quibus.s. Non aperit tn̄ aliter saly.an testm̄ sit de iure pretorio vel ciuili nullum. Et dicit responderi ad iura dicentia testm̄ esse nullum vel esse nullius momenti.s.in effectu filio volenti dicere nullum. Et ad hāc opi.mouetur etiaȝ ipse: qꝛ ꝙ filius debeat institui vel exheredari fuit iductum in fauorē filij.iō.l.filio non vtēte suo fauore ꝑcessit vltra ad disponēdū ꝙ testm̄ cēseat̄ valer̄. Ista opi.nō placet mihi qꝛ inq̄tū facit dr̄iaȝ iter posthumū:ꝛ iam natum non vr̄ bene dictū.qꝛ imo posthumus vr̄ vocatus fuisse a lege.xij.tabu.ꝑut ꝑbat tex. in.l.in testō.ꝟ.de suis.ꝛ legi.ꝛ probat̄ insti.de here. que ab intesta.in prin.iuncto.§.posthumi.e.ti. Itē dicit ꝯ tex.in.d.l.posthumus.ff.de iniuſ.te.vbi posthumo preterito nato rumpitur omni iure testm̄.pȝ qꝛ solum decedente posthumo in vita testantis recōualescet de iure pretorio:vt ibi ꝛ etiam non bene dicit Saly.in filio iam nato.qꝛ dicit contra tex.in.l.si filiꝰ q.ꝛ ꝯ alia iura alleg.in.iij.opi. ꝛ ꝯtra.l.i.ad fi. ff.si ta.te.nul.exta.lȝ ipse diuinando respondeat ad illum tex.qđ debet intelligi qñ preteritus dixit testm̄ nullum. Uel ꝫm eum potest responderi ꝙ ibi pendente illo dubio.an filius preteritꝰ vellet dicere nullum pōt exheredatus petere bo.pos.vnde lib. que responsio non vr̄ procedere qꝛ si testm̄ interiȝ est aliquod vt ipse dicit.non deberet posse petere bo.pos. vnde libe.l.quandiu.de acq.he. Nec ob.d.l.filio. in qua ipse facit suum fundamentuȝ.qꝛ illa intelligitur in filio refutante hereditatē.ꝛ sic approbante testamentum:vt.s.dixi.alias eēt cōtra.d.l.si filius in ptāte.cum fi. ¶ Ultima fuit opi.Fulg.hic dicentis multa ꝟba.ꝛ in fi.concludit ꝙ testm̄ sit nulluȝ oī iure.l.i.in fi.si ta.tes.nul.exta. Et q̄uis sit nullū etiam iure pretorio vȝ si filius elegerit contra ta.qꝛ bo.po. contra ta.datur ex testamento.d.§.finaūt.ꝛ isto mō concordant oēs opi. Nec dicatur ꝙ ista sunt contraria.s.esse nullū:ꝛ eē aliqđ.qꝛ respondet ꝙ istud stare potest:qꝛ ꝑcedit ex diuersis principijs.qñ filio ꝺfertur electio.vel ꝙ dicat testamētum nullum: ꝛ remanebit ipso iure nulluȝ.vel si potius vult dicat aliquod ꝛ petat cōtra ta. Simile videmus in legatario speciei.nā si eligat hypothecaria videt̄ in eum nunquam fuisse translatum dn̄iū.qꝛ res sua non pōt sibi eē hypothecata.l.neqȝ pig.ff.de re iudi. Sed si eligat agere rei vēdicatione vr̄ in eum translatū fuisse dn̄ium:iuxta.§.sed nostra.insti.de lega.ꝛ in ꝑposito declarat Bal.in.l.fi.C.de sa.san.ec.ꝛ Imo.post alios in.l.i.ff.de leg.i. Et simile videmus ēt ꝫm euȝ in.l.in rebus.s.de iure do.cum ibi no. Et ista opi. videt̄ etiam de mente ange.h.ꝛ in.l.i.de iniuſ.te. ꝛ in.l.si ita.§.fi.ff.de libe.ꝛ posthu.tn̄ eam reprehendit Imo.in.l.proxime alle.ꝛ etiam Rapha.cu.in.d l.si filius qui in repe.qꝛ videmus bo.pos.cōtra tab. dari posse etiam qñ testm̄ expresse non potuisset approbari a preterito nedū per electionem factā de intentanda bo.pos.contra tabu.exemplū si heres institutus post mortē testatoris ante aditā hereditatem decessisset vel expresse repudiasset:vt.l.non putauit §.si a primo.ꝛ.l.filium.C.de contra ta.ad alia pȝ re

sponsio ex iam dictis.ex quibus remanet defensata communis opi.ꝙ testm̄ sit omni iure nullum etiam absqȝ eo ꝙ filius dicat nullum[a] Hoc tn̄ primo limita nisi filius ꝯsensisset se ꝑteriri[b]: qꝛ tūc testm̄ erit validū ꝫm ea q̄ no.per glo.ꝛ Bar.in.l.si qñ.§.fi. s.de inof.te.de quo dic vt ibi.ꝛ in.l.non putauit.§.si quis sua. ¶ Scđo limita vbi nō eēt oīno preteritus.vt si filius eēt institutus sub ꝯditione[c] casuali:qꝛ tūc vr̄ testm̄ ita demū nullū si dicatur nullū.ita fuit de mente glo.in.l.si pr̄.in fi.C.de insti.ꝛ subſti. Sed illud nō vr̄ vex̄ per tex.in.d.l.si pater in ver.nō videt̄ iure testatus.ꝛ per ꝯñs itestatus dr̄:insti.de here.que ab intes. defe.in prin.ꝛ in.l.i.ff.de iniuſ.test.bene vex̄ est ꝙ in cāu. d.l. si pater.si filius sub illa cōditione institutus approbat testm̄ recōualescit ēt de iure ciuili postq̄ talis approbatio sit ad cōmodum ipsius approbātis.ꝛ ita saluatur gl.in.d.l.si pater ꝫ bal. ꝛ doc.ibi.vbi aūt fuisset approbatum testamentuȝ ad comodū alterius instituti ꝛ non ad comodū ipsius approbātis:tūc recōualesceret testm̄ de iure pretorio tm̄ ꝫ opi.Bar.ꝛ aliox̄.ꝺ quo ꝟ.dicetur. ¶ Nunc est videndum de scđo principali arti.s.posito ꝙ testm̄ sit omni iure nullū ipso iure q̄ō possit ꝯtabulari.cū bo.pos.cōtra ta.detur ad rescindendū.l.vt liberis.ꝟ.de col. in quo per Cy.ꝛ Bal.hic.ꝛ Bal.in.l.i.ꝟ.de su.ꝛ legi.ꝛ Fran. de ramp.quē refert Imol.i.d.l.si filius.qui dicebāt ꝙ subest spes ꝛ potentia cōualescendi testamētū per approbationē filij ꝛ ꝑꝑ talem spem ꝛ potentiam dabatur ad eam rumpendā bo.pos. contra ta.vt hic refert Bar. Sed istam opi.impugnat Barto. qꝛ spes nō pōt rumpi donec sit deducta ad actum:per.l. quotiens.ff.de noua. Sed ꝯtra Bar.videtur tex.in.l.si posthumꝰ in ꝑn.ꝛ.in.l.si a primo.ꝛ ibi no.Bar.ff.de liber.ꝛ pos.vbi rumpitur gradus substitutionis q̄uis substitutio nōdū venisset ad actum vt in simili videmus ꝙ a sn̄ia lata sub cōditione pōt appellari conditione pēdente ꝑꝑ spem conditionis future.l.i.§. biduū.ff.qñ ap.sit ꝛ pro hoc ēt inducebat ang.hic tex.in.l. in illa stipulatione si kalēdis.ff.de ver.ob.vbi patet ꝙ spes tolli pōt. Et subdit Ange.ꝙ nō tollitur illud circa qđ versatur ꝛ respicit spes nisi ipsa spes sit deducta ad actuȝ.ꝛ ita loquit̄ tex.allegatꝰ per bar.tn̄ alia ratio videtur ꝙ opi.Bar.ꝛ sequatiū non procedat.qꝛ si vera eēt ratio eox̄ sequeret̄ ꝙ hec bo.pos.nō deberet appellari contra ta.sed ꝯ spem tab.preterea non dȝ plus operari ipsa dubia spes q̄ si eēt deducta ad actū.l.iulianus verum debitorē.ff.de condi.inde.l.i.§.totiens.ff.de ven.in posmit. Sed si spes eēt deducta ad actum approbatiōis nō posset testm̄ ꝯ ta.per ipsum approbātem.ergo nec etiā si ꝯsideremus ipsaȝ spē nō deberet posse ꝯtabulari.ꝑterea qñ filiꝰ ꝯtabulare icipit incontinēti cessat spes approbatiōis.ergo nō deberet posse ꝯtabula.ꝛ iō rō Pe.cōiter reꝑhendit̄ ꝑ moder.h.ꝛ ꝑ imol. ꝛ Rapha.in.d.l.si filius.ideo Bar.hic.ꝛ in.d.l.filio preterito circa pe.col.scđo loco dicebat ꝙ ideo cōtratabulari pōt testm̄ qꝛ filius contratabulando approbat testm̄ tanq̄ factum ꝛ improbat tanq̄ sic factū ꝛ tanq̄ nō bn̄ factum.vt in simili habet̄ in.l.iij.§.falsus.ff.rem ra.ha.ꝛ in.l.pomponius.la.i.in glo.ij. circa fi.ff.de nego.ges.ꝛ sic testm̄ approbatū reconualescit saltem de iure pretorio:vt.d.l.filio preterito.merito pōt rescindi per contra ta. Sed istud etiam reprobat bal.hic debili ratione tn̄ dicens ꝙ esset sibi contrarius filius.ꝛ rn̄det ad. d. §.falsus. vt hic ꝑ eum.sed ꝙ approbatio ꝛ improbatio ibi erat circa diuersa facta.qꝛ ibi vr̄ approbari factum ꝑcuratoꝛis vt improbet̄ factum iudicis:cum inspectis verbis bar.filius non est sibi contrarius.attamen vera non videt̄ opi.Bar.qꝛ si vera eēt sequeretur ꝙ si vnus filius in ptāte est preteritus ꝛ alij sunt instituti non posset institutus ꝯtabulare testm̄ sine filio preterito. quia sola preteritio illius filij non ꝯtabulantis est per se sufficiens ad faciendū ꝙ testm̄ sit ipso iure nullū.ꝛ tn̄ videmus ꝙ institutꝰ pōt sine ꝑterito contratabulare.l.illud.§.fi.ff.eo.ꝛ dictum fuit sup glo.i. Preterea videmus ꝙ etiam testm̄ interdum pōt contratabulari in casu in quo ēt filius preteritus non posset illud expresse approbare. Exemplū qñ testm̄ est effectum caducūꝰ[d] ob mortem heredis decedētis post mortē testatoris hereditate nō adita.vel qñ hereditas est repudiata ab herede.quo casu non dicit amplius esse testm̄.insti.de here.que ab intes.in prin.ꝛ tn̄ pōt contratabulari in dictis casibus.l.non potauit.§.a primo.ꝛ.l. filium.ff.eo.ergo conualidatio testamenti resultans ex appro

batione cāta ab intentatione bo.pos.contra tab.non est cā ob quā debeat posse cōtratabulari testm̄. ¶ Item nō debet ꝯsiderari approbatio que fit vt eodē instanti improbet̄.ar.l.q sic.ff. de solu.ꝛ istā vltimā ratione cōtra Bar.assignat do.Ant.in.c. cū dilectus.de arbi.ꝛ tex.i.d.l.filio p̄terito.volēs ꝙ testm̄ recōualescat per approbationē.nō loquit̄ de ista que fit ab eo.qꝛ nō approbaret simpliciter ſ; approbaret vt iprobaret. Et iō doc. cōiter hic.ꝛ in.d.l.filio.ꝛ in.d.l.si fili⁹ q.ꝛ Ange.i.d.§.falsus. ꝛ in.d.l.i.ff.de inius.tes.ꝛ.in.l.si ita.§.fi.ff.de li.ꝛ posthu.ꝛ ēt Jo.de imo.in.l.ventre.circa.vi.colū.de acqui.here.rephendit opi.Bar.ꝛ pp hoc Ang.hic.ꝛ in.d.l.ventre.ꝛ in.d.l.si ita.§. fi.ꝛ in.d.l.i.ff.de inius.tes.ꝛ in.d.§.falsus.reddebat tertiā rōnē.s.ꝙ iō pōt cōtratabulari testm̄.qꝛ eoipso ꝙ filius eligit intētare bo.pos.cōtra tab.pretor mortu⁹ insufflat spm̄ vite in ipm testm̄.Sed istā opi.rephendit Jmol.in.d.l.i.ꝛ in.d.l.si ita.§. fi.vt.s̄.dixi reprehendēdo opi.Ful.i p̄cedenti arti. Et ad predicta alij posuerūt varias opi.s.ꝙ testm̄ ē validum de iure p̄torio vel est nullū.ita demū si dicatur nullū:q̄s opi.reprobaui.s̄. Unde Pau.d̄ ca.hic dicit ꝙ veritas nō fuit visa a doc.vsq; ad sua tpa.ꝛ p hoc doc.decipiūt̄ i eo.ꝙ p̄supponūt bo.pos.cōtra tabu.dari ad rescindendū.qꝛ imo datur ad declarandū testm̄ nullum de iure pretorio queadmodū de iure ciuili datur ad petendū declarari testm̄ nullū:ius dicendi nullum ſm practicam quā dat Bar.in.d.l.filio.in antepe.colū.bene veru; est ꝙ vbi testm̄ esset validum:vt qñ filius emācipatus esset preteritus tūc datur ad rescindendū. Et ita ꝓcedunt iura dicentia ꝙ p cōtra tabu.testm̄ rescindit̄.istud idē voluit aperte Jmol.in.d.l.si filius qui.ꝛ etiā Pau.de ca.ibi.vbi dicūt hoc declarari p tex.i.l. ꝙ vulgo.ff.eo.vbi ꝓbat ꝙ ad hoc vt possit testm̄ ꝯtratabulari sufficit ꝙ nō attento nec ꝯsiderato vitio p̄teritionis testamentū tp̄e mortis testantis fuerit tale ꝙ ex eo potuerit adiri hereditas de iure ciuili.vel saltim peti bo.pos.ſm ta.de iure p̄torio.ꝛ dicit Jmol.ꝙ ista fuerūt de mente glo.in.d.l.qd̄ vulgo.in scd̄a sol. quā glo.ibi dat ad legem nr̄am ꝛ illā glo.ad hoc reputat sing. ꝛ ita ēt dicit ipse in.d.l.ventre.istā opi.refert Rapha.cu.in.d. l.si filius.i repe.tñ eā rephendit.qm̄ nō recte diceretur bo.pos. cōtra tab.si tab.sūt nul.ob vitiū preteritiōis:p.d.l.ij.§.i.ff.quē ad.tes.ape.Sed ad illud respōdi.s̄.iō videt̄ hāc opi.ꝓcedere posse.ꝓ qua adduco:qꝛ in simili videmus ꝙ appellatio est remediū rescissiuū ꝛ inductū ad extinguendū.l.i.in fi.cū si.ff.ad turp.ꝛ tñ videmus ꝙ a sñia nulla pōt appellari.ꝛ si appellatio inuenit sñiam nullā operabit̄ ꝙ sñia declaret̄ nulla vel infirmetur quatenus de facto lata fuit sñia.hec habent̄ in.l.si expssim. de appel.ꝛ in.l.quedā mulier.ff.fa.her.ꝛ in.l.i.cū glo.in versi. infirmabitur.ff.de fer.Si aūt appellatio inuenit sñiam esse aliquā tunc extinguit.d.l.i.in fi.ad turp. ¶ Juxta predicta est videndū vtrū si filius in ptāte taceat anno ꝙ nō petat bo pos.cōtra tab.videat̄ ex toto approbare testm̄ taliter ꝙ nō posset amplius ēt de iure ciuili dicere testm̄ nullū ꝛ adire hr̄ditatē.i quo Bal.in.d.l.filio.ꝛ in.d.l.vxoris fuit i singulari opi.ꝙ i totū sit filius exclusus per illum sing.tex.l.si impubes.§.fi.cū glo.ff.de car.edic.idūcendo vt p eū in dictis locis ſ; Bal.Ange.Pau. de ca.ꝛ Roma.hic.ꝛ Bal.Ang.Fran.de rampo.ꝛ Jmol.i.d. l.filio.ꝛ Ang.Saly.ꝛ Ful.i.d.l.vxoris.Bal.i.l.i.j.d̄ su.ꝛ leg. ꝛ i.l.certū.j.vñ legi. Et Rapha.cu.i repe.d.l.si filius.tenēt cōtrarium ꝛ melius.qꝛ p̄mo ē ↄ tex.in.l.si impubes.§.fi.s̄.alleg. Nā illi quē ꝯstat esse exclusum ab hereditate quātūcūq; aliqualiter ostēderet se esse filiū defuncti denegatur bo.pos.carboniana.l.i.§.i.ꝛ.l.ij.e.ti.ergo si i casu.d.l.si impubes.p lapsum anni esset exclusus impubes a iure dicendi ad hereditatē d̄ iure ciuili debuisset sibi denegari bo.pos.carboniana. Ueritas ergo ē ꝙ ibi filius nō fuit exclusus ab omni iure.ꝛ iō ille heres cui ꝯcedit̄ bo.pos.ſ; tab.nō ꝯsequit̄ irreuocabiliter hr̄ditatē.ſ; erit tā q̄ administrator iterim quousq; filius veniet d̄ iure ciuili.ꝛ hoc sensit glo.magna dū dicit interim ꝛc̄.ꝛ ēt glo.fi.ꝛ dixi in.l.i.s̄. qñ nō pe.par.ꝓ ista opi.ēt facit qꝛ exclusus ab vno iure.s.p̄torio nō itelligitur exclusus ab alio.l.suū.j̄.de iure delib.ꝛ.l.nec is.§.i.ff.de acq.here. Pro ista opi.ēt Saly.i.d.l.vxoris.dicit tē casum i.l.ij.§.si sub ꝯditione.i fi.de bo.pos.ſm ta.vbi tex. dicit ꝙ tuitio quā ibi facit p̄tor in emācipato nō est necessaria i filio i ptāte. Ex quo hēs ꝙ tp̄us datū filijs a pretore ad petendum bo.pos.nō excludit filiū in ptāte a iure dicendi nullum de iure ciuili ſm Saly. Absurdum enim videtur dicere ꝙ ius dicendi nullū qd̄ est de iure ciuili finiatur anno cum remedia iuris ciuilis perpetua[a] sint.insti.de perpe.ꝛ temp.ac.in prin.l.licet cū ibi no.j̄.de iur.delib. ¶ Nec predictis ob.in quantum induxit tex.in.d.l.si impubes.contra Bar.si diceretur ꝙ iam datur bo.pos.carbo.q̄uis esset exclusus a iure dicendi nullum.qꝛ poterat petere resti.in inte.aduersus suam exclusionē causatam lapsu temporis.qꝛ potest responderi ꝙ istud non ob.qꝛ restitutio in integrum ꝛ alia que sunt de iure speciali anteq̄ sint ipetrata nō sunt in cōsideratione:vt est tex. no.in.l.iiij.§.i.ff.de fideicō.lib.ꝛ no.Bar.in.l.fi.in ij.col.j̄.de sen.passis.facit.l.exceptiones que persone.in fi.ff.de excep.ꝛ ꝓ hoc in terminis est glo.no. in.l.equissimum.in prin.in glo.iij.ff.de bo.pos.ſm tab.quam Bar.dicit esse menti tenenda;. Dubitat etiam satis Jmol.in.d.l.filio quō in casu.d.l.si impubes.in fi.decurrere potuerit tēpus impuberi ad petendam bo.pos.contra tab.vel vñ liberi.cum impuberi nō videatur tempus currere.l.i.circa prin.ff. de bo.pos.infan.vel fu.delata.l.seru⁹.§.fi.ꝛ ibi gl. ꝛ Bar.ff.de bo.pos.tādē cōcludit Jmol.ꝙ attēto ꝙ ita cōmuniter tenetur ꝙ impuberi nō currit tempus videt̄ sibi ꝙ glo.ꝛ Bar.in.d.l.si impubes.tenentes ꝙ currat dicant male.ꝛ sic itelligit ipse ꝙ ibi fuit concessa heredi scripto bo.po.ſm ta.nō qꝛ ipubes preteritus esset exclusus a bo.pos.cōtra ta.ſ; eo qꝛ nemo opposuit.facit qd̄ no.in.l.iij.§.si cā.ff.de bo.pos.l; post cōcessam bo.pos.ſm tabu.impubes opponeret.tñ qꝛ nō constabat plene ipuberem esse filium defuncti reseruat̄.q.tota in tempus pubertatis:ꝛ ita etiā tenet Fran.de ramp.in.d.l.filio.ꝛ Rapha.cu.in repe.d.l.si filius.ꝛ ēt ro.H.s.ꝙ tp̄us non currat ipuberi.vel ſm Jmol.pōt dici ꝙ pupillo saltē ꝓximo pubertati currat tp̄s postq̄ lex ꝯcessit sibi cū aucte tutoris facultatē adeundi hereditatē.l.potuit.j̄.de iu.delib. Et ꝓ hac opi.ꝙ currat tp̄s alle. l.ideoq;.ff.de carbo.edic.ꝛ iura allegata in ꝯtrariū intelliguntur in ifante.hodie aūt cōstat ꝙ tempus nō currit pupillo.l.fi.C.in qui.cau.i inte.resti.ꝛ no. Bar.in.d.l.seruus. ¶ Juxta predicta est videndu; de alia difficili.q.videlicet an qñ filius in ptāte p̄teritus approbat testm̄ recōualescat de iure ciuili:an vero de iure p̄torio.effectus est magnus.qꝛ si recōualescat tñ de iure p̄torio scriptus hn̄s debebit petere ſm tab.infra annū in iudicio.ſ; si recōualescat de iure ciuili poterit adire ꝑpetuo.ꝛ in hoc arti.glo.fuerūt varie:vt Bar.refert.in.d.l.filio.circa vlti.col.ꝛ ipse secus ātiquos quos ipē refert t; ꝙ recōualescat tñ de eqtate p̄toria.ꝛ suū fundamētū ē qꝛ si de iure ciuili recōualesceret tolleret.p̄cedēs testm̄.nā regula est qd̄ p scdm̄ testm̄ ex quo contingere possit aliquo casu adiri hereditatē de iure ciuili tollitur precedēs l.pater filio.ff.de her.insti.l.cum i ho cum glo.i.ff. de inius.tes.secus si tm̄ possit adiri de iure p̄torio:vt no.i.d.l.cū in scd̄o.ſm magis cōem opi.S; constat ꝙ p testm̄ in quo filius ē preteritus nō tollit̄ p̄cedēs d.l.si filius q i ptāte.ergo ꝛc̄. Pro ista opi.facit qꝛ videmus ꝙ in similibus casibus qñ testm̄ in quo filius est p̄teritus recōualescit dicit̄ recōualescere tm̄ de iure p̄torio.l.posthumus.in p̄n.in ver.ide; ꝛ circa.ff.de inius.tes. Tertio qꝛ si secus diceremus seq̄ret̄ ꝙ iuriscōsultus.in.d.l.filio.sibi ip̄i cōtradiceret. Nam tex.ibi vult ꝙ tale testm̄ approbatū inspectis regulis iuris ciuilis est nullū.ergo nō debet itelligi ꝙ tex.ibi volēs testm̄ recōualescere de bono ꝛ equo intelligat̄ de equitate ciuili. Plura alia argumenta sunt ꝓ ista opi.per doc.in locis vbi tāgitur iste arti. tñ qꝛ reliqua sunt valde leuia omitto. Et istam p̄mā

[a] ¶ Perpetua. vide. d. Ant. de bu. cōsil .xxvi.

opi.tenuit Ja.de ra.Cy.ꝛ Bar.ꝛ Bal.i.d.l.filio.ꝛ Bal.in.l.si pater.in.x.xi.ꝛ.xii.oppo.ꝛ ibi tñ hoc i- telligit eē vez qñ extranei istituti essent.secus si eēnt instituti venientes ab intestato:de quo statim dicef. Ange.in.d.l.filio.intelligit istam opi.esse veram in tacita approbatione.secus in expressa.sed reprehenditur vt ibi per Jmol.ꝛ recte quia iure nō probatur ꝛ inter tacitum ꝛ expressum nō debet fieri differentia vt in iuribus.Subdebat ibi Ange.ꝗ indistincte de equitate ciuili recōualescit tale testm̄ qñ factuz fuit corā pncipe.ꝛ dicit de hoc esse tex.sing.i.l.omniū cum glo.pe.ꝫ.de testa.ꝛ ibi voluit Bal.in.l.certuz. in antepe.col.in ver.ꝛ no.ꝫ.vnde legi.ꝛ idē dicebat Ange.in alio casu videlicet quando filius non esset omnino preteritus sed institutus sub ꝯditiōe casuali.Nam tunc per approbationem recōualescit etiaz de iure ciuili.ita intelligit ipse glo.fi.in.l.si pater.ꝫ. de insti.ꝛ substi.ꝛ dixi.s̄.Pau.de ca.in.d.l.cum in scōo.ꝛ hic tenet opi.Bar.quā dicit esse cōem.qꝛ filio approbanti vtilius est qđ recōualescat de iure p̄torio tm̄.qꝛ citius excludi poterit heres scriptus nō petendo bo.pos.ꝫ.tpus ꝛ hereditas reuertetur ad ipsum filium que ratio nihil infert in ꝓposito presertim ꝗ si filius semel approbauit testm̄ ꝛ ab hereditate abstinuit nō presumaf mutare voluntatē.Jstam opi.Fran.de rampo.in.d.l.filio.ꝛ Rapha.cu.i.d.l.si filius.in repe.ꝛ ro.hic Bal.vero hic.ꝛ in.d.l.si pater.ꝛ.l.hac cōsultissima.§.ex imperfecto.ꝫ.de testa.dicit ꝗ si in testamento sunt instituti veniētes ab intestato qui pñt succedere etiam ex testamento imperfecto:iuxta.l.ij.ff.de iniuſ.teſ.testm̄ per approbatiōnē reconualescit de equitate ciuili.alle.tex.in.l.si duobus.§.si prius.ff.eo.quem voluit sic inducere. Nam ibi secundū testm̄ in quo filius est preteritus ꝛ instituti sunt venientes ab intestato tollit primū secundū istud nō potest cōtingere nisi ex eo qꝛ casus euenire poterat ꝗ istud scōꝫ testamentū poterat cōualescere.ꝛ ex eo adiri hereditas de iure ciuili.nō āt de iure pretorio tm̄.per.d.l.cum in secundo cuz gl. i.Et per hoc infert Bal.hic idem esse si in secundo testō essent instituti pauperes christi.vt hic per euz. Et cuz hac opi.Bal.transit Saly.in.d.l.vxoris ab ortu.tñ contra istā iductionē quā facit Bal.in.d.§. si prius.facit qꝛ ſm Jmol.i.d.l.cum in scōo.ꝛ in.d.l.si filiꝰ q in ptāte.ꝗ tuncūqꝫ actualis recōualescētia scōi testamēti possit tollere primū testamentū:tñ nisi ista recōualescētia ꝛ approbatio testamēti actualis superuenerit nō debet per scōm tolli primum.sicut in simili dicimus ꝗ posthumꝰ nō rumpit testm̄ donec nascatur:vt hic.ꝛ.d.l.vxoris.ꝛ sic licet sit possibile eum nascia.tñ nō attendif illa spes quo ad rūm pendū testamentū.Et idē videf velle Pau.de ca. i.d.l.si filius.dū vult ꝗ qñ testm̄ validū est i substātia.tūc ꝓcedit dicta regula posita i.d.l.pr̄ filio.cuz similibus.Sed qñ testamentū nō est validū in substantia:vt qñ filius in potestate est p̄teritus tūc non videtur attendenda illa possibilitas recōualescendi per approbationem.ꝛ ꝓ ipso facit licet non alleget tex.in.§.penul.in ver.iure perfecto ꝛ ordinate ꝛc.i- stitu.quibus mo.testa.infirmā.ꝛ in dicta.l.hac consultissima.§.si quis autem.in versi.iure fuerit ꝛc.nā testamentum in quo filius est preteritus dicitur non iure factum.l.si quis legatum in prin.ꝛ ibi no.ff.ad leg.cor.de fal.non est tamen sine dubio illud quod dicunt Jmol.ꝛ Pau.de cast.nam Bar.in dicta.l. si filius qui in potestate.ꝛ in.d.l.filio.post Dy.dum tractat istum articulum sentit aperte contrarium.s. ꝗ attendatur ista possibilitas reconualescendi.patet dum ipse inducit dictā.l.si filius qui in potestate.Et posset responderi ad iura proxime allegata ꝗ nō loquūtur de testamento imperfecto ratione preteritionis sed ratione alterius solēnitatis.quo casu in tali testamento non cadit spes neqꝫ possibilitas approbationis:vt no. glo.in.l.non dubium.ꝫ.de testa.Tamen alia ratōe dico ꝗ tex. in.d.§.si prius.nō cōcludit pro opi.Bal.patet primo qꝛ videf ꝗ itelligi debeat i filio emācipato p̄terito vt ꝓbat Bar.in dicta.l.si filius.¶Secundo quia posito ꝗ intelligeretur in filio in potestate.tamen non probatur opi.Bal.quod ostendo.naꝫ quantum ad tollendum primum testamentum idem operatur quod secundum testamentum reconualescat de iure pretorio si talis reconualescentia superuenisset viuo testatore.sicut operaretur reconualescentia de iure ciuili superueniens post mortem testatoris.prout probatur in dicta.l.cum in secundo.in fi.secūdum opi.Jo glo.iuncta.l.facta.§.si in danda.ff.ad trebel.Et probat Bar.viua ratione in dicta.l.cum in secundo.ergo cum in casu.d.§.si prius attento ꝗ ibi erant instituti venientes ab i- testato potuisset reconualescere illius secundum testamentum viuo testatoreb de iure pretorio.s.si preteritus viuo testatore decessisset est casus singularis in dicta.l.posthumus.versi.idem ꝛ circa.ergo non infert de necessitate ille tex.ꝗ illa possibilis recōualescentia sit de iure ciuili:licet bene videatur inferre ꝗ ibi erat possibilis reconualescentia de iure pretorio.ꝛ istum intellectum notetis quia secundum eum potest sustineri ꝗ tex.i.d. §.prius.intelligatur in filio in potestate tenendo ꝗ quantum ad tollendum primum testamentuꝫ idem operetur possibilitas reconualescendi circa secundum testamentum quod operetur actualis reconualescentia:prout est de mente Dy.ꝛ Bar.in dicta.l.filio:vt.s̄.dixi:licet verius esse putem ꝗ non sufficiat illa possibilis reconualescentia per.d.§.pe.insti.qui.mo.testa.infir.ꝛ.d.§.si quis autē.iūcta.d.l.si quis legatum.Et ꝓ ꝯclusione in hoc articulo dico.ꝗ ex his que subiungam statim in proximo sequēti articulo apparebit ꝓbabiliter teneri posse ꝗ recōualescat de iure ciuili.¶Restat ergo maiꝰ dubiū vtꝝ qñ nō sūt istituti vēientes ab itestato ipm testm̄ ꝑ approbationē recōualescat de iure ciuili.Jn quo Bal.qcqd ipe dixerit i aliis locis.s̄. alleg.conaf sustinere ꝗ sic ꝑ plures rōnes qˢ vide ꝑ tex.nō tñ clare decidit.Et simlr̄ ipe in.l.certū.i.x.col.ꝫ.vnde legi.ꝛ vr̄ i puncto iuris ꝗ recōualescat de equitate ciuili ꝑ rōnes Bal.hic. ꝛ Ange.ita tenētes i repe.l.q se patris.in fi.ꝫ.vñ liberi.ꝛ.ꝑ.d. l.filio q ex.cū ꝯtineat respōsuꝫ iuriscōsulti vr̄ eē dispositio iuris ciuilis.l.ius aūt ciuile.ff.de iusti.ꝛ iur.ꝛ i.§.responsa prudentū insti.de iure natura.p̄terea si qñ filius cōsentit a pnci.p̄teriti testamentū valet de iure ciuili:vt dictū ē.s̄.no.i.l.si qñ.ad fi.C.d ioffi.testa.Ergo eadē ratiōe si postea filius approbet mortuo testatore:tñ potērius ius habet in successione quā haberet tpe vite testātis:attento ꝗ illa solēnitas institutiōis vel exheredationis fuit iducta i fauorē filij.ꝛ istam opi.firmat Bal.in repe.l.in suis.i.xvi.col.ꝑ.d.l.filio.ꝛ ꝑ no.ꝑ glo.in.d.l.pater.ꝛ rñde ad d.l.si filius q in potestate.qđ vez est ꝗ nō recōualescit de equitate ciuili qñ p̄cessit aliud testm̄:qꝛ nō est equū qđ dicamus testamētū posse ꝑ approbationē secutā mortuo testatore afferre p̄iudiciū scripto heredi i pmo testō:attento ꝗ primū testamentū in pūcto mortis testatoris tanꝗ omni iure validū fuit ꝯfirmatū.Et ita ēt respōdet Sal.i.d.l.vxoris.vbi cōfirmādo istā opi. dicit hoc certe ꝓbari i.d.l.filio.ꝛ ſm eū nō dicaf ꝗ ibi erāt scripti veniētes ab itestato:qꝛ tex.ibi nō ꝯsiderat fauorē veniētuꝫ ab itestato.pꝫ qꝛ ibi legata debenf extraneis que nō deberenf: nā potuisset eē fauorabilius hr̄dibus scriptis ꝗ testm̄ cōualidatū si fuisset:qꝛ patrē locupletiorē habere potuissent.i.sine onere legatoꝝ.Jo.de imo.i.d.l.filio p̄terito.dicit hāc opi.eē sustentabilē satis:tñ fatef ꝗ ꝯtraria opi.ē cōmunis:ꝛ aliter nō alleg. Et tenēdo istā partē respōdeo.ad.l.posthumus.ꝗ tenēdo ꝗ ibi recōualescit tm̄ de iure p̄torio testm̄.respōderi pōt ꝗ ibi nō interuenit ꝯsensus ꝛ approbatio filij iniuriati ex p̄teritione:hic sic.ꝛ istā opi.sentit bal.i.d.l.si suis.¶Scōo respōde ꝗ regulariter in exorbitātibꝰ de iure cōmuni nō dꝫ fieri extēsio de vno casu ad aliuꝫ ex idēptitare rationis.l.si.s̄.de interdic.matrimonio.l.si vero.§.de viro.ff.sol.ma.c.q̄ a iure.ꝛ ibi no.de re.iur. in.vi.Jtē tex.in.d.l.posthumus qualificat effectus illius conualescentie.s.quo ad bo.pos.petēdā:ſꝫ tex.in.d.l.filio.loquif simpliciter.Nō ob.ꝗ tex.i.d.l.filio.videaf sibi ꝯtrariari:qꝛ respondef ꝗ i vltima pte loquif de eqtate:sed i p̄cedenti loqꝰ

a ¶Nasci.sꝫ an idem si nascaf sexto mēse vide ꝑ Ful. cōsil.lxix.ꝛ an idēꝫ operetur possibilis recōualescentia ꝗ actualis vide Alex.cōsil. xxxvi.ꝛ ꝗ voluit ancha.cōsil.cclv.

b ¶Viuo testatore.vide Ange.ꝯsil.li.

tur de rigore iuris ⁊ sic sibi nō 9riat:facit.l.placuit.C. de iudi. ⁊ vltra rñsionē datā p Bal.ad dictā.l.si filiꝰ q in ptāte. pōt re spōderi q̄ possibilitas recōualescētie secūdi testamēti ēt de iure ciuili nō dʒ sufficere ad tollendū p̄mū testm̄ solēne: vt pbaui p.d.§.pe.insti.qbus mo.test.infir.in ṽ.iure factum.⁊ i.d.§. si qs aūt.℃ Circa p̄dicta ēt tene mēti singularē decisionē Bal.i l.si cū vel in vtero.ff.ō testa.mili.vbi voluit q̄ si testator filiū p̄terit ignoranter vt qa nesciebat eū hr̄e tale testamētū nō recōualescit aliquo mō:dato q̄ filius illud approbet:q: nō adest volūtas testantis de cuiꝰ dicti ṽitate dicā in.l.sicut certi.e.ti.vbi ēt p Ang.⁊ Pau.de ca. Et inducūtur p̄dicta p Bar.h ad q. ō vsurario q̄ testamētum 9didit nō p̄stita cautiōe s̄m formā traditā in.c.quāq̄.de vsur.in.vj.an recōualescat testamētū si e x postfacto fuerit p̄stita.de quo articulo vide p bar.⁊ oēs post eū in.d. l.filio p̄terito.in fi.⁊ bar.in.l.i.i.ij.col.ff.de regula catonia.per bal.in.l.vniuersa.C.de precibus ip̄era.of.⁊ hic ⁊ i.l.fi.i.ij.col. C.si a nō cōpe.iudi.⁊ in.l.ex libera.ff.de suis ⁊ legi.⁊ i.l.pignori.ff.de here.insti.⁊ in.l.legitima.ad fi.ff.ō pac.⁊ in.l.i.§.si filius.post Cy.ibi.ff.de le.iij.in.l.pe.in.v.vel.vj.col.ō exec.rei iudi.⁊ i repe.l.i.in.x.col.C.de sacrosan.ec.⁊ i.l.si arrogator.ff.ō adop.⁊ in.l.gallus.§.ēt.in.ij.col.ff.de lib.⁊ posthu.⁊ in.l.iiij. ff.ō le.⁊ in.l.humanitatis.in vltima col.ff.ō ipu.⁊ aliis substi.⁊ i l.si hereditas.ff.de ma.test.p Ang.in sua disputatione incipiente.Astensis miles.⁊ i.l.qui soluēdo nō erat duos appolonios. ⁊ ibi p Jo.de imol.ff.de here.insti.p eundē in.d.l.gallus.§.ille casus.in.iij.col.Sed pleniꝰ p eum in.d.l.filio p̄terito.i fi.per Pau.de ca.in.l.si filius.ff.ō testa.p oēs.in.d.c.quāq̄. ⁊ i cle. i.de sepul.post glo.p Anto.de bu.i sua disputatione incipiente Bononiensis quidam vsurariꝰ.⁊ i.c.placet.ō cōuer.cōiug. per Pe.de ancha.⁊ Jo.de imo.in dicto.c.ij.de testa.p Pe.ō ancha.in.c.si eo tēpore.de rescrip.in.vj.p Lauren.de Rodol. in repe.c.cōsuluit.ō vsuris.in secūda pte.q.xcix.cū sequēti.℃ In gl.fi.gl.i omnibus recte loquiꝛ ex qua habes 9clusionē q̄ bo. pos.cōtra ta.que 9petit p̄terito ipedit hr̄dē scriptū petere bo. pos.s̄m tab.sed nō impedit adire hereditatē de iure ciuili ex testamēto.nam queadmodū pretor nō pōt facere quē eē heredē: ita nec illum qui de iure ciuili est heres pōt p̄tor facere desinere eē heredē §.quos autē.insti.de bo.pos.l.⁊ si fine.§. sed q̄ papinianꝰ.ff.de mino.⁊ declarat glo.in.l.in substitutione.ō vulg. ⁊ pup.ita nec etiā pōt pretor p suam bo.pos.9 ta.impedire heredem scriptum effici hr̄dē adeūdo de iure ciuili. Tū cōtra istā legem ⁊ ea que hic notanꝛ in glo.fortiter ob.tex.in.l.si duo. in fi.ff.de leg.p̄stā.in ṽ.pinde vbi videꝛ q̄ filius emācipatꝰ institutus agnoscere potuit hr̄ditatē ex testamēto in quo filius i potestate erat preteritꝰ cui cōpetebat 9 tab.⁊ tamē ibi non est dicendū q̄ institutus venire potuerit de iure ciuili ex testamēto.quia erat omni iure nullum:quāuis ēt i eo scripti eēnt veniētes ab intestato vt fuit 9clusum.s̄.reprobando.iiij.opi.quā tenuit bar. in.d.l.si duo.⁊ in.d.§.si prius ⁊ ipsemet bar.hic qui est sibi cōtrariꝰ fateꝛ q̄ in casu illius.l.si duo.nō poterat adiri hereditas de iure ciuili.successit ergo scriptꝰ p bo.pos.s̄m tab. vñ bar. hic ⁊ ibi limitat istā legē:⁊ similes nisi institutus sit i pari gradu cū p̄terito:quia tūc pōt cōcurrere bo.pos.s̄m tab.cū bo.pos.9 ta. Et istud ēt tenet hic Saly.⁊ ēt ro.hic ⁊ Ang.in.l.ventre.ff. de acq.here.ʒ Jo.de imo.i.l.i.ō iniuſ.testa.⁊ pleniꝰ.i.d.l.vētre.i vij.col.dic.t q̄ ista opinio bar.ē cōtra tex.in.l.illud.§.fi.ff. eo. vbi emācipatus erat institutus ⁊ posthumꝰ preteritus:⁊ sic erāt in pari gradu:⁊ tñ institutus nō pōt petere bo.pos. s̄m ta.quousqʒ ē spes q̄ nascaꝛ posthumus p̄teritus.⁊ 9 ta. ⁊ dicit bar.in d.l.eqssimum.in prin.⁊ in.d.l.illud.§.fi.rñdet ad.d.§.fi.q̄ illud ibi operatur spes natiuitatis posthumi p̄teriti.secꝰ in iā nato:vt ibi latius p eū cū quo pertrāsit Ludo.ro.hic. ⁊ ēt Ang. i.d.l.vētre.dicēs q̄ fortior est ruptura testamēti surgēs ex natiuitate posthumi quā nullitas testamēti q̄ surgit ex p̄teritiōe iam nati:vt patet i.l.iij.§.fi.ff.ō libe.⁊ posth.⁊ ibi no. ⁊ dicit Ang. hec eē subtilia ⁊ de apicibꝰ iuris:tñ Jmo.i.d.l.i.⁊ in.d.l.vētre. reprehendit istas rñsiones datas ad.l.illud.⁊ recte : nam dicit q̄ plus non debet operari pendentia natiuitatis posthumi quā operetur ipsa natiuitas.l.aliquando.§.finali.ff.ad velleia.⁊ dicit.l.iulianus verum debitorem. Si ergo non impediretur cōcurrere contra tabu. tamen secundum tabu. nato posthumo.

dicta.l.si duo. s̄m opinio. Barto.ergo multo minus dʒ impediri pendente natiuitate posthumi:presertim q: tunc testamētū est aliquod anteq̄ posthumus nascaꝛ:vt dixi sup tex. Nec ob. q̄ fortius rūpit posthumus q̄ iaʒ natꝰ:q: verū est respectu graduū habētiū dependētiā a p̄mo gradu q rumpiꝛ:vt no. in.d.l.iij.§.fi.alias aūt parificatur p̄teritio posthumi.⁊ preteritio iā nati.l.iij.§.i.ṽ.nā diuꝰ.ff.ō iniuſ. testa. Insuper reprehendit Jmol.rñsionē quā dat Bar.ad.d.l.illud.⁊ moueꝛ Jmo.p aliā rōnem dicens q̄ nō minus debemus presumere q̄ iā natꝰ p̄teritus debeat contratabulare:q: est presumptio legis cum nō presumaꝛ iactare suū.l.cū de idebito. ō pba.q̄ debeamus presumere q̄ posthumus nascatur. Et circa hec aliqua alia adducit ad impugnandā solutionē Bar.quā etiā Pau.de ca.hic dicit eē vnā trufam. Unde dicit Jo.de imo.in.d.l.i. ff.de i iuſ.test.⁊.d.l.ventre.q̄ ad.d.l.si duo.vrᷓ ṽior solu. Pe.⁊ Cy.hic qui dicunt q̄ si scriptus non venit p s̄m tab.sed ex portione reseruata 9iunctis personis quibus per edictum positum in ti.de leg.prestā.cōseruatur portio institutionis quando testamētuʒ cōtratabulatur. l.filium.§.sed si portio.ff.de leg.prestan.⁊ licet Bar.in.d.l.si duo.reprehendat istuʒ intellectum:quia coniuncte persone quibus conseruatur portio per edictum de leg.prestan. non tenētur prestare legata nisi cōiunctis p̄sonis.l.filium.§. fi. ff.de leg.prestan.sed i.d.l. si duo. dicitur q̄ prestat omnibꝰ ergo ⁊c. Tamē Jmo.substinēdo opi. Pe. respondet.ad.d.l.filiū q̄ interdum ille cui reseruaꝛ portio est de liberis qui possunt contratabulare : ⁊ tunc ex quo non contratabulant cum possint:ʒ potius agnoscant voluntatem defuncti videntur velle frui plena voluntate defuncti: ideo legata prestant omnibus.ita loquitur.d.l.si duo.interdum ille cui reseruatur portio est de liberis qui non possunt contratabulare: vt sunt descendentes per lineam femineam.d.l.illud.§.ad testamenta.⁊ tunc prestantur legata solum coniūctis p̄sonis:⁊ ita itelligatur tex. in.d.l.filiuʒ.ad fi.⁊ hanc so.dicit ipse colligi ex no. in simili per glo.in.l.si is qui in potestate.§.ʒ si scriptus.in ver.certis personis.de leg.prestan.⁊ est singu.limitatio ad.d.l.filium. Tamen aduerte q: illa glo.cōmuniter dānatur.⁊ dicit contra tex.in.l.is q. ṽ.sed si scriptus.⁊ satis violat tex.in.d.l.filium. §. fi.iuncto.d.§.sed si portio vnde si volumus tenere istud q̄ dicit Jo.de imo.pro defensione solutionis date p Pe.⁊ Cy.oportet nos dicere q̄ istud pbeꝛ p.d.l.si duo.per quam ita limitatur tex.in.d.l.filiū. §.fi.non autē probetur per ea que habenꝛ.i. d.l.is qui in potestate. Raph.cu.in repe.l. si filius qui in potestate.in.v.oppo.ff.de libe.⁊ post.sed circa hoc difficillimū contrariuʒ satis inuoluit:⁊ dicit q̄ si bñ inspiciatur solu. Pe.⁊ Cy.nō differt in effectu a solu.data p Bar.⁊ sic vtrāqʒ tenet dicēs q̄ illa bonorum pos.s̄m tabu.de q̄ intelligitur tex.i.d.l.si duo. ver.proinde.est de iure bo.pos.cōtra tab.non mirū si cōcurrit:tñ ipse nō euacuat 9riuʒ de dicta.l.illud. §.fi.⁊ meo iudicio nihil bōi dicit. ℃ Insuper fulg. hic cum quo cōcordat roma.reprehendit etiā dcāʒ sol.datā per Pe.⁊ Cy.ad.d.l.si duo.alia rōne. q: qñ filiꝰ in ptāte p̄teritꝰ 9tab.tūc ex sua bo.pos.9 ta. nō 9seruātur legata 9iūctis p̄sonis ex edicto posito in ti.de le.p̄stan.vt.l.is q i potestate.i pn. ō leg.prestā.ʒ substinēdo so. Pe.⁊ Cy.ad istō possʒ rñderi vt,prie dcm̄ fuit q̄ ñ hʒ locū qñ relictū erat ei q als possʒ 9ta. nā tc̄ nulla fit iiuria filio i ptāte:si 9seruet portio virilis alteri filio.iux.l.saluiꝰ.e.ti.cū eādē ēt hiturꝰ eēt si voluissʒ 9ta. seu si ab itestato successissʒ ⁊ h notabiꝛ iduciꝛ p.d.l.si duo.p q̄ limitaꝛ id q̄ hr̄ i.d.l.is q i ptāte.i pn.ful.h ēt p.d.l.illō.§.fi.re

ptehendit sol.datam p Bar.ad.d.l.si duo.vñ ipse dat aliam solu.s.q in.d.l.si duo nõ cõcurrebat bo.pos.cõtra tab.z ẽm tab.sed intelligat q ibi filius in potestate non accepit bo.pos.cõtra tab. sed fuit p suo iure cõtentus succedere ab intestato ð iure ciuili.vñ emancipatus põt p alia parte petere bo. pos. ẽm tab.s3 hec sol.nõ videt aliquo mõ bona: q: tex. in.d.l.si duo.in prin.iam dixerat filium in ptãte cõtra tabu.vnde si in.v.pinde.intelligeret q eo cãu neq3 filius in ptãte neq3 emãcipatus accepisset bo. pos.cõtra tab.dixisset pinde si non acceperunt: z tñ dixit pinde si non accepit. Preterea qñ filius i potestate preteritus dicit testm̃ nullũ z succedit intestato de iure ciuili nõ põt dici q alius filius emancipatus institutus habeat p dimidia bo.pos. ẽm tab. ex testamento que tunc irreuocabiliter peteretur.nam quando testamẽtum deficit ppter preteritionẽ filij i potestate deficit in totum z non pro parte.l.si parte duos.in pñ.z ibi notat glo.ff.de fideicõmis.liber. z notat glo.in.l.pe.in ver.ruptũ.ff.de iniusto testa. z in.l.antiqui.in gl.pe.ff.si pars here.pe.z in.l.circa ff.de inof.test.z sic nõ põt isto casu testator decedere p pte testat⁹ z p pte itestat⁹: q: ẽ dfect⁹ solẽnitatis.sec⁹ qñ ñ ẽ dfect⁹ solẽnitatis: vt.l.cu3 pfono.i pñ. z.d.l.circa.ergo nõ põt dici q i.d.l.si duo.fili⁹ i potestate succedat ab intestato: z emancipatus ex testamẽto. Item i.d.l.si duo.nihil dicit de aditione ab intestato facta per filium in ptãte. Minus ẽt placet solu.data p Pau.de ca.hic.z in.d.l.si filius q in potestate.dũ dicitur q ibi nõ ocurrat bo.pos. ẽm tab. z cõtra tab.q: d3 intelligi q ibi filius i potestate fuit exclusus a bo.pos.cõtra tab.tpe vel aliter.nã hoc non videt stare posse p tex.ibi qui dicit q ptor tuet filium emancipatum in parte: s3 ẽm intellectu3 pau. de ca.debuisset p bo.pos.ẽm tab.tueri in totum pp exclusionẽ alterius filij bo.pos.cõtra tab.d.l. equissimũ.iuxta pñ. Fulg.hic q dicit q ẽt dominus suus dabat aliam rñsionem q ibi intelligeret q emancipatus succedebat ab intestato per vnde liberi: s3 nõ est bona: tñ per tex.in.d.l.i.§.i.j.si ta.tes.nul.exta. vbi cessat bonorum pos.vnde libe.donec potest esse locus bono.pos.otra tab.tamẽ etiã per.d.l. si duo. vbi plene fruatur voluntate. z sic innuit q succedit ex testamento non ab intestato: z sic p min⁹ periculosa solutione teneo so. Pe.z Cy.

Licet ex causis.

Etiam patronus q ex necessitate manumisit si fuit a libero preteritus habet bonoz pos. ɔ tab. per quã auocat ab herede scripto legitimã portionẽ tm̃ a qua excluditur per operaz z munerũ exactionẽ.h.d.cũ.l.se. ¶ In gl.i.ad fi.adde q idẽ est i bo.pos.q̃ dat otra testm̃ filij emãcipati q est i illa que dat pfono.l.patronus.ff.si quis a parẽ.fue.ma. Et vltra ista3 dña3 que est inter liberos z pfonũ quo ad bo.pos.ɔ tab. vide aliã dñam.s.q bono.pos.q̃ dat patrono nunq̃ cõpetit nisi adita hereditate. secus in ea q̃ datur liberis.l.etiam.§.vt pfonus.ff.de bo.lib.l. illud.in pñ.ff.de cõtra tab.qd tamẽ intellige ẽm q notabiliter limitat z declarat in.l.si cũ pfono.i pñ.in gl. ij. ff.de bo.pos. Et q̃ sit rõ differẽtie vide p Bar.i. d. l.illud.z p Ange.in.l.filio.in.§.ɔ tabu.ff. ð inoffi. testa. ¶ Tertiã differentiã colligit Pau. de ca.hic q: in bo.pos.ɔ tab.que dat liberis dicit disputari de viribus testi: q: deficit testamentum in solẽnitate institutionis vel exheredationis: z sic per ipsam bo.pos.contra tabu.impugnatur testamẽtum: sed in illa q̃ datur pfono nõ dicitur disputari de viribus testamẽti: sed de iur ipsi⁹ pfoni q fraudatur legitima.nã ius nõ mandat pfonũ institui vel exheredari sicut mandat filiũ institui: sed solum mandat pfono relinqui legitimã: qd fieri põt ẽt iure legati.secus i legitima que debet liberis.l.inter cetera.de libe.z post.z istã dña3 dicit colligi ex.d. l.filio.§.cõtra tabulas.equiparando otra tab.que dat patri illi que dat pfono.put facit iuriscõsultus.in.l.i.in pñ.ff. si quis a parẽ.fue.ma. S3 aduerte: q: istud nõ videt bñ dictũ: quoniam inspecta ista ratione sequeret q querela intentata p filium exheredatum nõ diceret tractari de virib⁹ testamẽti: q: est seruata solẽnitas reqsita a lege: z sic solũ videt tractari de iure ipsius filij: q: est fraudat⁹ legitima: si iniuste est exheredat⁹. hoc autẽ ẽ contra tex.dicti.§.cõtra ta.z ibi glo.in v.nõ iure testamẽti. vbi patet q in querela dicit tractari de virib⁹ testamẽti: z ideo Bar.in .d.l.illud.aliter declarat: quare in cõtra tab.dicat tractari ð iure patris z filij: sed in querela dicat tractari de iure testamẽti: et dicit totũ e3 ad illud qd dixit do. Pau.s.q i cõtra tab.nõ dr ð iure testi: q: incõtinenti post morte annullat testm̃ p ɔ tabulas que incontinenti põt intentari etiã añ aditam hrditatẽ: z sic antequã testm̃ sit cõfirmatũ per aditionẽ.secus in querela.l.papi. §.si conditionũ.ff.de inoffi.testa.z plenius p Bar.in.d. l. illud. sed hec doctrina ẽt nõ videt tuta: q: bonoz pos.cõtra ta.q̃ datur patri nõ põt intentari: nisi post aditam hrditatẽ queadmodũ z querela: sicut dicimus in bono.pos.cõtra tab.que dat patrono cũ equipareñt: vt iam dictum ẽ.z tamẽ in bo.pos.contra tabu.que datur patri nõ dicitur tractari de virib⁹ testamẽti: s3 de iure patris z filij.z dicto.§.cõtra tab.ergo Bar.nõ est recte locutus vnde dici põt q tex.in.d.§.cõtra ta.queritur de iure patris z filij: z non de iure testamẽti: sed i querela de iure testamẽti: q: l3 qrela intentetur post aditã hereditatẽ.l.papi.§.si cõditioni.ff.de inoffi.testa.tamẽ reducit rẽ ad cãm intestati: q: cũ sit remedium iuris ciuilis põt facere desinere eẽ heredẽ: iuxta notata.in.l.in substitutione.ff.de vulg.z pu. Sed bo.pos. contra tab.cũ sit remedium iuris pretorij non reducit rẽ ad cã3 intestati.l.filie.la.i.j.de col.vñ si ipsa intẽtatur post aditã hereditate3 nõ põt illũ qui adiuit facere desinere eẽ hrde3: q: pretor hoc facere nõ põt: vt.l.vt liberis.in pñ.cũ ibi no.j.de col.lic3 quo ad effectum faciat eum desinere esse heredem.l.filium.ff.dɔ tab.z similiter vbi bo.pos.ɔ ta.intentat añ aditã hrditatẽ etiã nõ reducit rem ad cãm intestati: q: interea nõ impedit heres script⁹ adire: vt per glo.in.l.fi.s̃.ti.i.tamẽ bñ põt ɔtingere q hrs script⁹ timore bo.pos.ɔ tab.nõ adibit: z propter istud nõ adire res reducitur ad cãm intestati.insti.de her.que ab inte..in pñ.z hec vera qñ testamẽtum esset aliqd.vbi autẽ eẽt ipso iure nullum: vt qñ filius in ptãte esset preteritus ẽm cõmunẽ opi.tunc nõ est q̃rendũ: an per bo.pos.cõtra tab.reducat res ad cãm intestati: q: defectus preteritionis est ille q ostendit rem eẽ ipso iure i cã intestati.l.i.ad fi.ff.si ta.tes.nul.exta. ¶ Est z quarta dña q: si filius instituit in minori portione quã legitima habebat oli3 q̃relam.l.cum queritur.cũ similibus.s̃.de inoffi.testa.sed pfon⁹ habebat cõtra tab.l.siue.§.ex duob⁹.ff.de iurepa.l3 hodie habeat pfonus solũ cõditionẽ ex lege ad petendũ supplemẽtum legitime: vt in.§. sed nostra.alleg.in gl.sicut z hodie similiter h3 filius.l.oĩmodo.s̃.de inoffi.test. ¶ Itẽ est dña in alio: quia filius d3 habere iure institutionis vt excludat a cõtra ta.§. alioquo q3 capitulũ. in auc.vt cũ de ap.cog.sec⁹ in pfono ẽt hodie d.l.siue.§.excedit.ff.de iurepa.cũ ibi no. Et dubitat ibi Bar. qd in pře de quo p Bal.hic.z p Bar.z alios i auc.nouissima. C.de ioffi.te.z p Bal.in auc.ex causa.in ver.tertio op.z vř rc. j.de libe.prete.z in.d.l.omnimodo.z p Ange.in.l.z si parentibus.ff.de inoffi.test.p Jo.de imol.in.c.raynucius.de testa.z in.l.i.§.si ex fundo.ff.de heredi.insti.z cõmunis opinio est cõtra Bar. ¶ Itẽ illud qd dicit hic in gl.q liberti excludunt pfonum limita nõ hẽre locũ in libertis ecclesie: vt notat.in.c. ð famulis.extra de ser.nõ or. ¶ Itẽ iuxta id quod hic dicit in gloquero an pfon⁹ ab intestato excludat omnes agnatos z cognatos liberti decedentis sine liberis. Jo.fa.insti.de bo.pos.§.cũq3 antea.dicit q bñ fecisset impator hoc declarare: tãdem concludit per.l.liberto sine liberis.ff.de bo.libe. ¶ Super.l.ij.glo.fi.

ibi exactis rc. hec vera: nã sola impositio litterarũ vel operarũ nõ priuat patronũ iure contratabulandi: vt probat. in. l. sicut. ff. de iure pa. ¶ Itẽ exactio sola bñ operatur priuatione a iure contratabulandi: vt hic. non autem ab omni iure patronatus: quia alias nõ esset differentia inter patronum exigentem mercedem operarum cuius contrarium voluit tex. in. §. is. alle. in glosa.

¶ Unde liberi rubrica.

¶ In gl. rubrice ad fi. Ro. tamen hic dicit q hodie filius habet bo. pos. vnde liberi in hereditate matris: cum et hodie habet contra ta. sicut ipse tenuit in. l. fi. s. ti. ij. sed dic q nõ bene dixit vt ibi dixi. Et adde bal. qui etiam tenet istud quod dico. in. l. fi. in. iiij. col. in ver. sequitur videre an bo. pos. vñ lib. rc. j. ti. i. ubi concludit q etiam hodie filio in bonis mris nõ datur bo. pos. vnde libe. vt etiam fuit de mente gl. hic: r gl. insti. de bo. pos. §. sunt autẽ. i verbo liberi. ¶ Et iuxta gl. põt queri quid si filius i iudicio dicit q in hereditate matris agnoscit vel petit bo. pos. vnde lib. an videatur recte agnouisse: an vero vitietur: bal. autem in. d. l. fi. in. iiij. col. j. ti. ij. tz q procedat r bene: vt ibi per eum. pro quo facit conclusio que habet q licet exprimat inepta actio in libello: non vitiat libellus postquã de iure nõ erat necessario exprimẽda: vt concludit bar. i. l. i. in fi. prin. ff. de edẽ. cũ concor. q̃s ibi dedi: sed nomẽ bo. pos. non est exprimendũ: vt dixi i. l. quã diu. s. qui admit. ergo rc. ¶ Quero an si qs hz filiũ r ex eo nepotem r vtrunqz in potestate sua. iuxta. l. naz ciuiũ. ff. de his q sunt sui vel alieni iuris: r filius hñs bona aduenticia decedat superstite dicto auo r nepote: possit nepos succedere per bo. pos. vnde liberi. in bonis patris sui in cuius potestate nõ erat. Cy. i l. i. in. iij. q. s. qui admi. dixit. q sic: quia hodie filiusfa. in aduẽticijs hz heredẽ. l. fi. j. cõmunia de succes. l. qõ scitis. §. i. r. l. qcũ qz. j. de bo. que libe. r in auc. de here. que ab intes. §. i. r ita dicebat posse hodie exemplificari. d. l. i. s. qui admit. ad bo. pos. vñ libe. delatã dicto nepoti in potestate aui. Sed fulg. ibi dicit se putare contrariũ in casu predicto: q: ibi bo. pos. vñ libe. dat suis heredibus: aut illis qui propter emancipationẽ subsecutã nõ sũt sui. insti. de bo. pos. §. sunt aũt. v. r cũ de testamentis. r. l. sz cum patrono. §. i. ff. de bo. pos. r in. §. emancipati. insti. de here. que ab intesta. r hisdẽ personis dat bono. pos. contra tabu. §. recte. alle. hic in gl. sed puto q cy. verũ dicat. per. l. si retentus de bo. pos. contra ta. r. l. si quis ex his. §. i. v. nã si. ff. eodẽ. vbi nepoti existenti in potestate aui datur in bonis patris sui emãcipati bo. pos. vnde libe. r bo. pos. contra tabu. viuente auo: r tñ ille nepos nunq̃ fuit suus patri suo: nec etiã fuisset suus ei: quãuis nunq̃ fuisset pater suus emancipatus. §. sui. insti. de here. q̃ li. r dif. iuncta. d. l. nã ciuiũ. r tex. in. d. l. si retẽtus. r in. d. l. si qs. solũ ponderat emancipationẽ filij: q: alias filius tpe fforũz. non poterat habere heredẽ ab intestato. r omnia querebat patri: r et si fuisset miles non habebat heredem ab intestato. l. ij. de castren. pecul. r testamentum eius non poterat contratabulari. l. si a milite. §. fi. cum. l. se. de test. militis. ¶ Non obstat. §. sui aũt q: pretor istũ ponit loco suorũ. d. l. si retẽtus.

8 Iavus. Bonorum possessio vnde liberi filios agnoscentes pro rata facit heredes r donec est locus successioni descendentium nullus alius potest succedere r quousqz speratur causa testati cessat causa intestati. hoc dicit. cuz. l. sequenti. ¶ Nota secundũ Bal. q succedentes de iure pretorio largo mõ possũt dici heredes qõ ſm eum facit pro sustentatione libelli. in quo bonorum possessor diceret se esse heredem: qnimmo fortius dixit Bal. in. l. i. §. bonorũ. p illum tex. ab trebel. ff. qõ statutum faciens mentionẽ de herede verificat i bo. posses. de quo dic vt dixi ibi. r p Bal. in repe. c. si pater. in. xviij. col. ver. qro nunqd appellatione heredis rc. de testa. libro. vj. Alexander.

9 Si se patris. Si nepos hereditatem prĩs repudiat: auitam hrdi tatẽ q̃ patri delata est cõseq nõ põt de iure ciuili: sz p bo. pos. vnde liberi de iure pretorio. h. d. ¶ In tex. ibi: patris scilz qui decessit repudiata hereditate patris sui secundum vnũ intellectũ: vel decessit deliberans: an adiret vel repudiaret ſm aliũ itellectũ de quo dicet cũ gl. i. ¶ In tex. ibi: nõ põt. s. d iure ciuili tanquã suus vel vocatus ex dispositione legis. xij. ta. q: iter suos heredes non erat locus successorio edicto de iure ciuili ex dispositione legis. xij tab. l. i. §. sciendũ. ff. de suis r legi. r. l. scripto. ff. vnde lib. r ideo excluso eo qui tenebat primum gradum: r erat suus heres deferebatur hereditas fisco qui deferetur ei vbi excluso primo cessat successorium edictuz. l. fi. ff. de successo. edic. sed de iure pretorio bene habz locum regulariter successorium edictum inter omnes: vt per to. ti. r. ff. r. C. de succes. edic. r ideo tex. h ad mittit nepotem de iure pretorio: de hoc dicet i glo. vbi tanget vtrum hodie inter suos habebat locum successorium edictũ. ¶ In tex. ibi emãcipatus rc. qñ nepos erat emancipatus non erat dubium q de iure ciuili tanquã incognitus non poterat succedere: r ideo dicit tex. maxime. ¶ Nota q in suis non habet locum successorium edictum de iure ciuili. ¶ Secundo no. casum in quo necessaria est bo. pos. ſm h tempora: hec r reliqua notabilia que colligi possent ex summario venient dicenda cum gl. ¶ In gl. i. in prin. no. q hec verba nego me heredem non important repudiationem: r ideo glo. subaudit scilicet re pudiando: r in hoc est singulariter notanda h glo. ſm Ange. hic qui hoc limitat: nisi post terminum datum ad deliberate respondendum prolata fuissent hec verba. ne dicatur obscure respondisse: r aduersarium incertum reliquisse. l. de etate. §. nihil. ff. de iterroga. ac. r ita etiam dicit limitandam esse. l. filij. alle. in glo. pro hoc melius facit tex. in. l. sed si alio. v. plane. ff. ad trebel. r ibi hoc notat Bar. r allegat in ar. tex. in. l. omnes qui. r ibi bar. ff. ad trebel. r plenius declarat bar. in. l. si quis suus. ff. de iure deli. Pau. de ca. in. d. l. si quis suus. dicit etiam idem qõ Ang. hic: r subdit hic r ibi pau. de ca. q ista verba etiam i ducerent repudiationẽ concursu trium mensium post sequentium. l. fi. §. similiqz modo. j. de iure deli. cuz glo. in verbo mensium: dum glo. ibi dicit perpetuo adire posse. r ibi bar. in prĩ. illius legis. r i hoc differunt ſm Pau. de ca. hec verba ad illius verba nolo esse heres: quia per illa non inducitur repudiatio nisi per lapsum anni: vt. d. l. filij. sed an bene dicat patebit ex infra dicendis: ex quibus declarabuntur supradicta: r cum hac gl. transit etiam Iaco. bu. r Saly. hic r Bal. in. l. potuit. in. vj. q. j. d iur deli. ¶ Secũdo nota ex hac glo. q per hec verba: nõ sum hrs: non adeo: r similia: non inducitur repudiatio nisi p lapsum anni. per. d. l. filij: r istud tenuit hic Ang. in lec. non dico in repetitione: r idem videt sentire gl. hic si dixisset nolo adire prout loquitur tex. in. d. l. si lij. alle. in glo. Limitat Ang. tamen hic: nisi hec verba fuissent expressa post terminum datum ad deliberandum per ea que dicta sunt supra: r ita etiam tenet Pau. de castro hic: in dicta. l. si quis suus: r et Saly. r roma. hic: facit q dicam. j. referendo opini. Imol. Subdit etiam Ange. in. d. l. si quis suus: r h verba nolo adire inducunt repudiationem per lapsum anni in hereditate materna in. d. l. filij. sed in hereditate extranei solus cursus trium mensium idem induceret per dictũ. §. similiqz modo. cum glo. r ita etiam Ang. in. l. facta. §. si i dãda. ad trebel. r istud etiam tenet roma. hic licet de Ange. mentionem nõ faciat: r sic pondera q Ange. in. d. l. si quis suus. r dominus Pau. de castro hic ſm quod retuli. s. videntur sibi contrariari: quia Ange. uult q. l. filij materr. r tex. in dicto. §. similiqz modo. non differant in effectu quo ad formam verborum inducẽtium repudiationẽ. sed Pau. de ca. vult contrariũ: r pro eo faciunt notata p Bar. in. d. l. si quis suus. r in. l. fi. in prici. r in. §. sin aũt aliquis. j. de iur. delib. vbi dicit esse differentiam an quis loquatur per hec vba dico vel credo mihi nõ expedire istã hrditatẽ: seu volo repudiare

a ¶ Necessario. vide l. l. vinum. ff. si cer. pe. i apostilis.

b ¶ Ad deliberãdũ. facit q dicit ro. cõsi. cccl xxviij. de cõfessio. facta post terminũ datũ ad deliberãdũ.

q: tunc habet locum tex. in. d. §. similiq3 modo. cu3 glo. et tex. i. d. l. s3 si alio. vel loquat p h verba nolo ee hrs seu nolo adire q: tuc h3 locu. d. l. filij. q: pmo casu verba ponut aliqua voluntatem: sed in secudo gradu verba sunt abnegatiua voluntatis deficientis q: si dico nolo ee heres no dico q habeo animu repudiandi: sed potius differendi s3 bar. p hoc facit q: affirmatiue vtor verbo volo: vt q: dico volo no ee heres importat repudiatione: q: pono volutate ad ee. secus si negatiua preposita est verbo nolo. similem distinctione facit gl. in. l. ij. §. qd obseruari. in gl. mag. s. de iur. calu. et ita in istis terminis tradidit saly. i. l. accusatione. j. qui accu. no pos. tagit cy. in. l. ij. s. de iuris et facti ig. et dictam dfiam inter predicta ponit et bar. i. d. l. filij. l3 per alia verba loquat: et certe verba esse videtur q tex. in. §. similiq3 modo non extendatur ad eum qui dixit nolo adire: vt patebit ex conclusione qua faciam super articulo principali q talis est ¶ Utrum per hec verba nolo adire inducatur repudiatio in quo prima glo. sentit q no: idem voluit glo. in. d. l. ij. et ibi bar. s. de iuris et fac. igno. et bar. i l. fi. j. de repu. here. et in. d. l. si quis suus. et Rycar. d saly. et bar. de saly. h et in. d. l. accusatione. et ange. et pau. de ca. et ro. hic. et ange. in. d. §. si i dada. p qua opi. videt tex. in. l. nunq. ff. de colla. bo. in v. s3 benignior est diuersa snia marie et c. et sic implicat ibi dictio maxime q idem sit si tractaret de hereditate extranei. Secundo ad ide tex. in. l. celsus. §. fi. cu. l. se. ff. de arbi. vt illa verba noluit accipere no iducut repudiatione. Tertio tex. in. l. ticius. la. i. circa. pn. ff. de actio. emp. Quarto tex. in. l. q: poterat. et ibi bar. iuncta. l. ita tamen. §. si patronus. ff. ad trebelli. vbi patet q post illa verba nolo adire potest heres volutate mutata spote adire et quarta detrahere: qd facere no posset si itelligeret repudiasse. l. sicut. j. d repu. here. Quito p hoc facit doctria gl. i. d. §. qd obseruari. Sexto q: hec verba de necessitate no importat repudiationem: q sic non sequit nolo esse hrs ergo repudio: q: pot esse q delibero. l. cum antiquiorib9 de iure delibe. infra. Septimo q: illa verba dico mihi no expedire p hereditate: ita demu inducut repudiatione si precessit tepus ad deliberandu vel transiuit cursus triu mensiu: vt. s. probatum est: ergo hec verba nolo adire eadem rone statim no debet iducere repudiatione. Octauo q: hisdem regulis determinatur actus repudiadi quibus et actus adeudi. isti. de here. qua et dif. §. fi. et e doctria bar. in. l. gerit. d acqui. here. du tractat de verbo volo. Sed si dixi volo adire no inducitur regulariter aditio: vt no. bar. i d. l. gerit. p no. p gl. in. l. serui electione. de le. i. i pn. et no. ange. in. l. facta. §. si in danda. ff. ad treb. et. d. ant. in. c. ex litteris. el. i. de sponsa. et vltra rones pdictas subnecto opi. et coclusiones doc. Nam bal. hic dicit q per hec verba inducit repudiatio comutabilis vsq3 ad annu per. d. l. filij. sed incomutabilis ante annum nullo modo inducitur per illa3. l. et ista gl. idem etiam in effectu tenet ang. hic in repudiatione ¶ Ang. tame loquitur hic in hereditate materna: et no declarat an idem sit i hereditate extranei et dic q si fuisset repudiatio facta per verba expressa et clara: puta repudio: tunc no audiret infra annum volens reuocare repudiatione et si ali9 no adiuisset: et p d. l. ij. s. de iur. et fac. igno. non violando tex. prout violant glo. ibi et pleriq3 doc. intelligentes q ibi an9 erat elapsus vel quod sequens in gradu adiuerat: talis enim intellectus non est tenendus sm ange. non ex eo q non sit verus in se: sed q diuinat. Si autem dicit nolo adire potest penitere infra annum si hrditas p alium no sit apprehesa: vt. d. l. filij. bal. aut hic clare apit q illud qd dr i. d. l. filij. h3 locu et i hrditate exnei. Quid aut teneat ang. in. d. l. si qs su9. retuli s. Saly. h et in. d. l. accusatione. coclud it q aut negatiua e posita p9 volutate: vt uolo no adire vel no ee hrs: et iportat repudiatione irreuocabile per notata. i. d. §. qd obseruari. et pbat i l. i pluriu. i fi. ff. de acq. her. vbi per illa vba volo neutra hereditate ad me ptinere inducitur repudiatio. Aut negatio est ppo sita: vt nolo vel no volo adire: et tunc non induci t repudiatio ante annu p dca3. l. nonuq. cu silib9. Fallit pmo si dixisse3 nolo amplius adire: q: incotineti inducit repudiatio. p notata p gl. in. l. postq liti. et ibi etia notat sal. s. de pac. Secundo fallit si pius fuerat statutus terminus ad deliberadu vt dixi. Tertio fallit si verba fuissent plata i tepore futuro: vt q: dixi non adibo. l. vn9. ff. qui. ex cau. in pos. ea. l. i. ff. de cu. bo. da. facit. l. marit9. §. si negauerat. ff. d adul. Rom. hic coclud it q aut loquimur i filio. et pcedat dicta opi. bal. per. l. filij. Ant in extraneo: et tunc a principio inducitur repudiatio per tex. quem dicit esse singularem ad hoc ex sua inuentione in dicta. l. ticius. sed etiam cum allegat saly. et subdit ro. q isto casu ante tres menses ista repudiatio erit comutabilis: sed post erit incommutabilis p. d. §. similiq3 modo. Et licet ipse non dicat ista fuit opi. ang. in. d. l. si quis suus. et in. l. facta. §. si in danda. ff. ad trebel. q fuit reprobata. s. et subdit ro. in omnibus casibus in qbus appareant illa verba esse deliberate prolata: qui casus ponuntur per bar. in d. l. gerit. inducitur statim repudiatio reuocabilis dicta. l. si alio cum simili. ¶ Alia principalis fuit opinio contraria predictis q per illa verba indistincte inducatur repudiatio incontinenti qua opi. sentit glo. in. l. fi. j. de repu. here. Et hoc sequitur pe. et cy. in lege. ij. de iuris et facti ignoran. et cu eis videtur transire bal. et fulg. ibi et firmat iaco. de are. et cy. ray. et ful. hic et bar. in d. l. filij. principaliter p tex. in. d. l. filij. §. i. ibi dum dicit tex. antequam consanguineus adierit et c. ergo si sequens poterat adire etiam ante annum elapsum sequitur q filius erat exclusus. l. i. §. quibus. ff. de suc. edic. sed ad illum tex. respondet saly. q illa sunt verba enunciatiua iurisconsulti que non inducut dispu tationem. l. ex his cum. si. j. de testa. mili. Adde q melius pbatur. in. c. si papa. de priuile. in. vj. per quem tex. hoc in terminis voluit federi. de senis in consilio. suo. xxxviij. incipiete. Uiso pu cto et c. et do. ant. et ioan. de imol. in. c. cum apostolica. de his q fiunt a prela. et ro. in. l. iiij. §. cato. in. vj. col. de uerbo. ob. tame hec responsio non videtur mihi bona. quia illud quod dicit saly. procederet in verbis narratiuis non facientibus seu inferentibus ad rem de qua principaliter agitur: ita loquitur tex. i. d. c. si papa. alias autem secus ut in cle. i. et ibi glo. antepe. de proba. et expresse no. io. de imo. i. d. c. cum apostolica. sed illa verba antequa consanguineus adierit inferunt ad propositum: q: uult iurisconsultus q nisi res sit integra non potest reuocare et mutare uoluntatem filius. facit lex fi. j. de repudi. her. unde Joan. de imol. in. d. l. gerit. aliter respondet. ad. d. l. filij: scilicet q forte ibi debet intelligi q illa uerba fuerunt deliberate prolata ideo repudiationem inducut sm doctrina bar. in. d. l. gerit. et si dicatur q si deliberate locutus est non deberet usq3 ad annum posse reuocare. respondebitur q illud specialiter ibi inducitur i hrditate materna: ut ibi p bar. tame hec responsio diuinatione no caret: cu ibi de aliqua deliberatione no appareat: et subdit et saly. q si ille tex. aliter induceretur: uidelicet q cum ibi dicat q usq3 ad annu tm pot adire: ergo seqt q prio repudiauerat q si no repudiasset posset adire usq3 ad. xxx. anos. respodet ipse q ambiguitas uerbor ad utrulibet se habetiu operat ut post anu iducat repudiatio: sicut in fili habetur in. d. §. similiq3 modo. sed hec no est boa responsio: quia nisi eet uera renuciatio no posset seqns admitti. l. iiij. ff. de acqui. herere. l. ij. §. si mater. el. i. ff. ad treb. cuius contrarium uoluit tex. in. l. filij. i v. antequa. Nec ad hoc obstat. l. ij. C. de iur. et fac. igno. quia per hoc apparet ueram et necessariam esse resposione et subauditione ibi tradita in gl. ¶ Scdo pro opi. bar. in. d. l. si filij. uidetur tex. in. l. i. §. si nemo. i v. uoler. ff. ad tertul. ¶ Tertio tex. in. l. i. §. semel. et. §. qbus. ff. de suc. edic. sed ad ista respondet saly. q fueru t vba legis loquentis in casu certo: s3 certe etia in oib9 iuribus allegatis pro opi. contraria: et maxie i. d. §. similiq3 mo et in dicta. l. omnes qui. cum simi. fuerunt uerba. l. et tamen inferunt doc. idem esse in uerbis hominis: quia lex etiam uti consueuit uerbis accomodatis ad materiam. ¶ Quarto ad idem

adduco.l.nolle.cū gl.ff.de acqui.here. ¶ Quinto ad idē tex. in.l.si is qui.in prin.ff.de inof.testa. ¶ Sexto tex. i. l. proinde §.i.ff.si cer.pe. ¶ Septimo tex.in.l.si quis ita heres istituatur si legitimus.ff.de here.isti.i qb⁹ locis appareat q verbū nolo i portat repudiationē prout etiam pbaf in.d.l.tici⁹.prout infra inducā.sed aduerte q iste opi.videt posse aliter cōcordari: qz aut qs dixit se nolle adire seu nolle eē hrdē:aut dixit non velle adire seu nō eē hrdē.p̄io casu iducit repudiatio.secundo casu nō.h̄ dr̄ia pbaf p.l.iā dubitari.ff.de here.isti.z ibi hoc fuit de mēte bar.vbi dixit no.q 9riū ad velle ē nolle:non autem ei⁹ 9rium est nō velle vt hēs hic:qz nō velle est mediū iter velle:z nolle:vt pbaf i.d.l.filij mr̄.z p notata hic in.l.qui se p̄ris.z pbaf i sili s̄m eū i.l.i.§.sciētiā.z quod ibi notaf.ff.de tribu.idē etiaz no.vincen.io.an.z oēs i.c.prudētiā.§.sexta.de of.dele.z i.c.si nē i p̄n.ō̄do.z contu.vbi dicūt q verbū nolit denotat exp̄ssū cōtēptum.sed verbū nō velit.denotat simplicē carentiā volūtatis q̄si nolit mō:sz velit deliberare:z allegāt plura z maxie no.i.d. §.sciaz z hic:z iō dicūt aliud ē dicere dormiētē nolle legere:z h̄ est falsa.aliud ē dicere dormiētem non velle legere:z hec vera. hanc dr̄iaz i terminis nostris firmat expresse gl.i.i.d.l.ticius. z p ista opi.adduco gl.pe.i.l.ex cōsensu.§.fi.ff.ō app.q̄ dicit qō ille dr̄ ver⁹ cōtumax qui dixit se nolle cōparere:nā videbaf 9riū dicēdū s̄m bal.i.l.ea q̄.C.qūo z quando iu.qz pōt mutare qs volūtatē.z nō seqt nūc nolo:ergo ēt i futurū ita perseuerabo z contumax ero.allegat i ar.d.l.filij.sed rn̄det q illō ifinitū .s.cōparere.positū post verbū nolo iportat ac si dixisset finaliter nō cōparebo.in futurū.n.tēdit oratio s̄m eū.facit qō no.gl .i.l. v. §.stipulatio.i gl.ij.ff.de vb.obli.z istā opi.fortificabo i rn̄siōe ad argumēta. Nō ob.d.l.nūq̄.qz ibi loqt i eo q dixit nolo cōferre:nā p hoc nō vr̄ dicere repudio hrditatez:vel nolo adire. nos aūt loqmur in eo qui dixit nolo adire:vel rn̄de q ibi iducitur repudiatio:z ē spāle in hrditate ascēdētiū vt talē repudiationē pōt descēdēs reuocare vsqz ad ānū:quēadmodū dr̄ i. d.l. filij. Nec ob.dictio maxie.qz idē iplicat eē in hereditate aui vel alioꝝ ascēdētiū vt ibi per gl.z bar. Nec ob.tex.in.d.l. celsus. qz difficilius inducitur repudiatio iuris iā quesiti.de quo ibi tractaf q̄ inducaf repudiatio iuris q̄rēdi de quo tractamus. Jus eni adeūdi no dr̄ i bōis nostris an̄ aditā hereditatē.l.precia rerum.ff.ad.l.fal.q tex.ad hoc est sing.s̄m bal.in.l.ij.C.de iur.z fac.igno.z hec rn̄sio pbaf per.l.fi.cū si.de acqui.pos.vbi facilius preiudicaf in iure acqrendo q̄ quesito:z expressius pbaf ex his que dixi post saly.in.l.i.ō.qui admi.vel z secundo respōde prout dicā in sequenti responsione. Jtem nō.ob.d.l.ticius. quia vt ibi dixit gl.i.accipitur ibi verbuz noluisset pro nō voluisset.nam vt dicit io.an.z alij.in.d.§.sexta verbū nolo.iterdū accipitur pro non volo.z eō quinimmo s̄m fulg.in.d.l. tici⁹. ista lex pbat q ibi per illa verba fuit renunciatum legato.alias eni si nō fuisset renunciatum iuriscōsul.ibi nō preposuisset illos seruos eē effectos libertos heredis prout facit iuriscon. ibi. Neqz ob.illō qō subdit tex.circa p̄ncipiū illi⁹legis i vbo nec liberasset qz iuriscōsul.vbi voluit dicere q erat dubiū:an vltra renūciatio nē legati fuerit opus q legatarius per pactū liberaret hrdē per pactū de nō petēdo vel actione ex testamēto:z presupponit iuriscōsul.q illud nō fuit necesse. Nec ob.tex.in.d.l.poterat.ō.allega.qz ibi nihil de repudiatione dicitur:vt etiā ibi p bar. Nec ob.tex.dicti.§.si patronus.qz ibi nō dixit nolo adire:sz dicebat suspectā esse hrditatē:q̄ verba sonant in dubiū vel suspitionem p q̄ verba nō inducif repudiatio vt ibi z.d.l.sz si alio.z firmat bar.d.l.filij. ¶ Secūdo respōde dato q eēt iducta repudiatio est speciale in patrono ne perdat quartā suā:qz est quasi es alienum:vt ibi fingit glo.in verbo mutatā.s̄m imol.ibi.z i.d.l .qz poterat.dūmodo patronus mutet volūtatem anteq̄ sit coact⁹ adire:nā postq̄ coactus adiuisset nō posset mutare volūtatē.l. si eius.§.fi.eo.ti. Et ita pcedit id quod no.gl.in.d.§.si patronus scōm Jo.de imo. Nō ob.gl.in.d.§.qō obseruari.qz fateor q̄n dixit nō volo adire:vt dixi.ō.nā illa gl.loqt in filij casu. Nō ob.sextum argumentū:qz cōtrariū pbatur per iura allegata p ista opi. Non ob.d.l.si alio.cum si.qz ibi verba erant dubia vt dixit bar.i.d.l.filij. Nō ob.vltimū argumentū:qz rn̄deo q aut fuerunt verba plata hoc modo volo esse heres:z tūc argumētū faceret p mea opi.qz p illa vba vz volo esse heres induceref aditio:vt notat bar.in.d.l.gerit.p.d.l.iā dubitari. Aut fuerunt prolata h̄ mō volo adire: z tūc tenēdo opi.quā tenet saly.i.d.l.accusationē.z ro.i.d.l. gerit.s.qō p hec verba uolo adire inducaf aditio que pendet a nuda volūtate:sicut iducif per illa verba volo esse heres.p quo optie facit q voluit ipsemet bar.in.d.l.si quis su⁹.vbi voluit nō eē differentiā inter hec verba nolo eē heres z nolo adire:z sic si bn̄ inspiciaf videtur contrariari his que ipsemet dicit i d.l.gerit.z sic tenendo illud quod ipse dicit in. d.l. si quis suus.tale argumentum faceret pro opi.mea. sed tenendo opi.bar.in.d.l.gerit.tenentis q non inducatur aditio:p notata per gl.in.l.serui electione. in prin.de le.i.tunc respondeo q verū est q sicut nuda voluntate pōt adiri ita etiā nuda voluntate repudiari:vt in.d.§.fi.insti.de here.qua.z dif.sed nō seqtur per hec verba nolo adire nō inducif actus adeūdi.ergo per verbum volo adire non excludif qs ab hereditate:z rō differentie esse pōt.qz q̄n dico volo adire apparet q ista verba expectant post se actum petitionis:vt per glo.in.d.l.serui electione.sed per ista verba nolo adire postq̄ importāt q non intendo deuenire ad actum adeundi per iura z rationes. ō.allegatas frustra expectatur alius actus repudiationis. ¶ Preterea nō pcedit illa regula q si p verba affirmatiua inducitur aditio:ergo p negatiua inducif repudiatio:vt pbat bal.in.d.l.potuit . in.vj. q.de iure delib.vbi pbat q si dico ego sum heres inducitur aditio p.l.si filius.cū ibi notatis p bar.ff.de tutel.z expressius no.bar.in.d.l.gerit.dū tractat de verbis enūciatiuis.z tamen si dico nō sum heres nō inducitur repudiatio:vt hic in glo.vel si dico adeo nūc bene inducif aditio.secus si dico nō adeo nūc: qz nō iducitur r̄pudiatio.posset ēt rn̄deri ad ea q̄ dixit rapha.in.d.l.gerit.vbi dixit qō in dubio ille q dicit volo adire videf deliberate hoc dicere.alle.l.clodius.e.ti.sz ita ē qō vbi verba ista volo vel nolo pferunf deliberate inducant actionē vel repudiationē. vt no.bar.in.d.l.gerit.z dixi supra ergo zc. Tn̄ nō pono pro cōstanti q in dubio presumatur deliberate dictū nō dato p̄us termino:p id qō hētur in.d.l. sz si alio.vnde alie respōsiones magis placēt. Jtem nō obstat qō no.gl.h̄:qz pōt rn̄deri q nō loquif in vbis directo 9rijs volūtati:sz i vbis suspensiuis: vt nō sum heres uel nō adeo q̄ mediū tenēt inter adire z repudiare. ¶ Jn eadem.ibi:si ergo ponas zc.hic ponit in quibus casibus potest procedere lex ista: z concludit q procedit quando tam filius q̄ nepos erant emancipati. Jdem quando soluz nepos:quia nepos emancipatus tanq̄ incognitus de iure ciuili venire nō potest nisi de iure pretorio:z isti sunt duo casus:sed quando uterqz erat in potestate aui dicit gl.q tunc ēt procedit hec lex:quia in suis heredib⁹ non erat locus hoc tpe successorio edicto de iure ciuili de capite in caput:nec de gradu in gradum: ut per glo.in rubrica.j.de succes.edic.z dixi super tex. nec etiam inter aguatos erat loc⁹ successorio edicto ante.§.placebat.allega.in glo.vt patet in.l.post cōsanguineos.in prin.de suis z legiti.tamē attento q hodie de iure ciuili est locus succes.edic.per dictum §.placebat.ideo s̄m glo.uidetur q ista lex hodie nō procedat:quia excluso filio poterit uenire nepos de iure ciuili per successorium edictum:z istud etiam tenuit gl.in dicta rubrica. Tamen iaco.de rauen.pe.marti.sillima.Cy.z Jaco.butri.hic tenent contrarium:scilicet q immo non sit locus successorio edic. de iure ciuili excluso filio in potestate ab hereditate.z sic hodie habebit locum ista lex: z erit hic unus casus in quo hodie necessaria est bonorum posses.z fundamentum eorum est:quia de iure ciuili filius i potestate suus ē z necessarius heres isolidū:

a ¶ Successorio edicto. vid q voluit frā.de are.cō.si.suo.plix.

⁊ licet abstineat ab hereditate patris p̄ beneficiū abstinendi de iure pretorio: tamen potest pretor facere ꝙ ille qui inspecto iure ciuili fuit heres possit abstinendo desinere esse heres: vt fuit declaratum. in. l. i. ḡ. de bonoꝝ pos. ꝯ libe. vñ videmus ꝙ filius postq̄ꝫ abstinuit adhuc remanet heres nudo noīe. l. ⁊ si ex modica. §. si filius. ff. ō bo. pos. l. ij. §. sed ⁊ si sint sui ff. ad tertul. l. i. §. qui sūt in potestate. ff. si qs omis. cau. test. vnde si diceremus excluso p abstensionē filio n epotem posse per succes. edic. effici heredem de iure ciuili sequeretur ꝙ duo essent eodem iure heredes insolidum ꝙ nō videtur esse posse. l. hereditatē §. pater. ff. de castren. pe. l. quod contra. §. vni duo. ff. de regu. iur. Sed istam rationem ⁊ similes impugnat bar. hic pluribus medijs: vt hic per eum substinentē opi. glo. ⁊ idē no. ipse in. l. i. §. post suos. ff. de suis ⁊ legit. ⁊ in. l. ex cōtractu. ff. de re iudi. ⁊ in. l. i. in antepe. col. in ꝟ. itē dubitaꝛ qd si adiuit ⁊c. ff. ō vul. ⁊ pupil. ⁊ i rubri. j. t. ij. ⁊ doc. ꝯ qui fuerūt post bart. sequuntur istam opi. quā etiam est hic secutus fran. tig. ⁊ lꝫ bar. i. d. §. post suos. referat ꝙ ray. tenebat contra opinionem glose: tñ ray. hic tenet cū glosa: ⁊ adducit rationes quas postea posuit barto. hic: ⁊ dicit ray. ꝙ ita obtinuit bononie ꝯ iac. bu. ⁊ inter cetera adducit: q: filius repudians non videtur fuisse in reꝝ natura. l. ij. §. si mr̄. el. i. ff. ad tertu. l. siue. §. si. ō iure patro. ⁊ no. in. l. pater filium. ff. de inoffi. testa. ergo filius nihil ob. nepoti qn possit succedere. ¶ Secundo adducit tex. quē dicit esse suū in. l. ij. §. sed si sint. prealle. ad tertu. vbi suus heres abstinuit: ⁊ tamen postea succedit mater defuncti per senatusconsul. de iure ciuili. Adducit etiā quedā alia que sunt leuia: ⁊ subdit ꝙ licet in. d. §. sed si sint. nō videatur prima facie pbari ꝙ sequēs possit succedere ex eadē parte iuris ciuilis: q: vocabaꝛ filius suus q abstinuit se. s. ex lege. xij. tab. Sed solum videaꝛ ibi probari ꝙ pōt sequens vocari ex alia parte iuris ciuilis: puta p senatuscōsul. tamen respōdet ipse ꝙ imo hoc pbat tex. ille in ratione ibi reddita dum tex. ibi dicit ne nudū nomen heredis sui noceat. bal. in repe. l. i. §. in suis. in. xj. oppo. simpliciter videtur tenere ꝙ nō habet locum succes. edic. i suis ⁊ p hanc. l. ipsemet bal. in. l. vna. de his qui ante aper. tab. sustinet opi. glo. nostre: ⁊ ipsemet i. l. defunctis. j. de leg. here. ⁊ in. l. si quis posthumos. §. si filium. ff. de lib. ⁊ post. aliter loquitur sed ad heredem ē opi. quā ipse posuit h̄ cū quo concordat ang. hic ⁊ magis cōiter alij: ⁊ erit cōclusio ꝙ aut q̄ris an iter suos sit locus suc. edi. de iure ciuili: adeo ꝙ nepos excluso filio possit venire tanq̄ꝫ suus. ⁊ dicendum est ꝙ non: quia illi soluꝫ sūt sui q tempore mortis defuncti tenebant primū locū. §. sui. allega. in glo. ⁊ istud sentit gl. i. in. d. §. post suos ⁊ sic nō transmitteret iste nepos hereditatem nō aditā ad quoscūqꝫ ex potentia suitatis: quinimmo nec etiā tanq̄ꝫ de liberis vel agnatis veīre poterit nepos vt non suus ex dispositione le. xij. ta. q̄ vocabat ex p̄mo capite suos si extabant: nec erat tractandū illo tēpore qs postea vocaretur si sui nollent postea eē heredes: quia ipsi erāt sui vel necessarij h̄des: nec tūc habebāt b̄n̄ficiū abstinēdi ꝙ post fuit introductū a pretore. si vero tēpore mortis nō extabat aliquis ex suis: tunc vocabaꝛ agnatus proximus. hec habētur insti. de here. que ab intes. in prin. ⁊ isti. de legit. ag. suc. i prin. sed ita est ꝙ p̄supponimus ꝙ tēpore mortis aui extabat filius in potestate qui erat suus: ergo p. l. xij. ta. nō pōt dici nepotē hoc casu fuisse ꝯtrariū ⁊ sic male dixit gl. hic circa fi. ⁊ ray. volentes ꝙ iste nepos succedere posset tanq̄ꝫ suus per successorium edic. iure ciuili. Et ex his ē patet r̄n̄sio ad rōes ray. quia inspecta le. xij. ta. nō erat tractandū tpe illi⁹. l. de repudiatione cū filius esset suus ⁊ necessarius vt

dixi: ergo nepos ex le. xij. ta. venire nō pōt. Item non potest nepos esse suus nisi pater eius desierit esse suus viuo auo q postea sine testamento decessit. d. §. sui. ⁊ §. ita demū. insti. de here. q̄ ab intes. Item si vere essent rationes ray. sequeretur ꝙ etiā oliꝫ debuisset esse locus suc. edic. inter suos. p. d. §. sed si sint sui. si pcederet iudiciū qd facit ipse de illo tex. hoc aūt est falsum per l. i. §. sciendum de suis ⁊ legit. Nec predictis ob. tex. in. d. l. ⁊ si ex modica. §. si filius vbi patet ꝙ excluso filio liberti per accessionem q vocabaꝛ ad successionē patris ex dispositiōe le. xij. ta. tanq̄ꝫ suus nihilominus vocaꝛ ēt patronus q etiam succedit ex dispositione le. xij. tabu. insti. de legi. patronoꝝ tutela. in prin. ergo duo p̄nt ex eadē parte iuris ciuilis vocari q̄uis primus q abstinuit esset heres: sꝫ ad illū tex. dicit pau. de ca. hic responderi p ful. ꝙ patronus bene vocaꝛ ex le. xij. ta. qñ nō extat fili⁹ liberti: sed filio extante ⁊ abstinente non reperiꝛ ꝙ vocaretur ex le. xij. ta. sed ex. l. papinia. de qua fit mentio in. §. postea: cū se. insti. de suc. lib. Et cōprobaꝛ ex his que dixi q: tempore le. xij. tabu. non erat inuentū beneficiū abstinēdi: ideo illa lex non pṽidebat quis succederet filio abstinente. Preterea patronus ibi non vocabaꝛ suus. Aut queras vtꝝ p alias leges iuris ciuilis nepos possit vocari tanq̄ꝫ agnatus excluso filio: ⁊ dicendū ē ꝙ sic per. d. l. defunctis. ⁊ per dictū. §. placebit. ⁊ hodie p tex. in auc̄. de here. que ab intesta. §. i. ⁊ expressius. in. §. seqns. vbi apparet ꝙ quotiens est aliquis de descendentib⁹: nulli alij admittunꝛ: ergo si extaret filius ⁊ nepos qñocunqꝫ filius fuerit exclusus admittitur nepos: ⁊ si diceres ꝙ. l. defunctis. fuit ante legem istam: quia illa fuit lex dyocletiani imperatoris: sed ista. l. nostra fuit constantini: qui fuit posterior: ergo ista corrigit illā. Responde primo ꝙ saltem per alia iura ⁊ maxime per. d. §. sequēs. non potest negari quin sit locus successorio edicto. vel secundo dici potest ꝙ lex hec non corrigit. l. defunctis: quia lex ista dicēs ꝙ habeat venire nepos per bonoꝝ pos. voluit dicere ꝙ nō poterat tanquā ex capite liberoꝝ venire de iure ciuili. per lex xij. ta. volentē suos: ⁊ sic liberos succedere. pp̄ter quā le. xij. ta. emendatā principaliter fuerunt inuenta remedia iuris pretorij isti. de bono. pos. in prin. ⁊ in. §. emancipati insti. de here. que ab intesta. sed tanq̄ꝫ agnatus bene potuisset venire per. d. l. defunctis. ¶ Uel aliter ⁊ melius pōt responderi ꝙ ante istaꝫ legem erat prouisum per. d. l. defunctis. ꝙ excluso vel abstinente suo herede positi in sequenti capite vt agnati transuersales possent de iure ciuili succedere per illam legē que erat ꝯria iuris antiqui positi. in. d. l. post cōsanguineos. in prin. vnde ex idētitate vel maioritate rationis non debet extendi ad agnatos descendentes: ⁊ sic de gradu ad gradum puta ad nepotes: p no. per glo. ⁊ doc. in auc̄. quas actiones. de sacrosan. eccle. ⁊ habetur in. l. precipimus. j. de appel. ⁊ propterea. §. placebat largius correxit in omnibus agnatis: ⁊ non potest negari. ꝙ. d. l. defunctis. non violando tex. probat ꝙ duo possunt eē insolidum h̄des de iur̄ ciuili. s. vnus nudo noīe alius effectu. ⁊ ad hoc alle. per bar. hic licet bal. in. d. l. defunctis. conet respondere ad illam legem. sed sua responsio videtur contra illū tex. in verbis suis. ⁊ sic nepos hereditatem aui non aditam non possit transmittere nisi ad liberos suos: iuxta. l. i. j. de his qui añ aper. tab. ⁊ licet fulg. hic plura verba parum vtilia effundat ad ostendēdum ꝙ iure ciuili inter suos nō habet locum successorium edictum ⁊c. tñ finaliter fatetur ꝙ hodie p. d. §. consequens bene hꝫ locū. Erit tñ dare singularē casū in quo nepos ex successorio edicto excluso filio sucederet de iure ciuili ⁊ tanq̄ꝫ suus ex capite liberoꝝ: q colligiꝛ ex no. p bal. h̄ i añpe. col. ⁊ exp̄ssius pau. de ca. hic: vt si statutū dicat ꝙ filius possit repudiaꝛ hereditatē p̄ris: nā tūc repudiāte filio nepos succedit tanq̄ꝫ suus: q: sibi ñ obstat filius postq̄ꝫ est derogatū p statutū ipi le. xij. tab. q̄ faciebat filiū eē suū ⁊ necessariū h̄dē: ⁊ mō p repudiationē factaꝫ virtute statuti qd est ius ciuile in loco. l. omnes populi. ff. de iusti. ⁊ iure desinet fili⁹ eē h̄s ēt noīe de iure ciuili. Nā statutū aliquid opari dꝫ: vt p bar. i. l. ij. ff. ō vsuc. ⁊ i. l. iiij. §. pretor. cuꝫ si. ff. de dā. infec. vñ opabiꝛ vt ēt tollat nomē h̄dis radicatū in psonā filij. al's nihil operareꝛ cū ēt al's de iure cōi possit abstineꝛ ex b̄n̄ficio iuris pretorij: tñ non desinebat esse heres noīe. d. §. ⁊ si sint sui. ⁊ sic nepos decedens trāsmitteret hereditatē aui ñ aditaꝫ ad quoscūqꝫ virtute suitatis. Si fili⁹ aūt nō deueniret ad

actum repudi. ꝛ ꝯcederet trāsmitteret ipse hr̄ditatē ad quoscū qꝫ: quia licet suitas propter statutum sit apta extingui scilicꝫ si filius repudiat: tamen anteꝗ̄ deueniat ad actum non tollitur quo ad transmissionem. simile videmus in datione coheredis extranei que ꝗ̄uis consueuerit extinguere existentiam suitatis. l. apud iul. §. idem iulianus. ff. ad trebelli. tamen non impedit effectum transmissionis filio decedente anteꝗ̄ repudiet. l. si fratris. ī. de iure delib. ista fuit intentio bal. hic ꝭm pau. de castro hic qui reputat hoc singulare: ꝛ ponit etiam ipsemet pau. de castro sed non ita plene i. l. ventre. ff. de acqui. here. Sꝫ ipsemet pau. in. d. l. si fratris arguit in quantum bal. dicit ꝗ̄ si filius nō repudiauit transmittit ex potentia suitatis. Nam in contrariuꝫ facit secundum eum quoniam cum statutum det filio licentiam repudiandi videtur operari: vt non efficiatur suus ꝛ necessariꝰ sed reputatur ad instar extranei vel emancipati. alias nihil operaret statutum cum de iure communi filius a pretore habeat beneficium abstinendi: ꝛ ideo reliquit cogitandum. Sꝫ substineo bal. ꝛ respondeo ad argumentum ꝗ̄ immo statutuꝫ aliqd operatur: quia facit ꝗ̄ filius habet beneficium abstinēdi de iur̄ municipali quod est ius ciuile in loco: vt infra dicam: ꝛ abstinēdo non remanebit heres nudo nomine: vt fuit dictum: ꝛ per consequens non confirmarentur libertates ꝛ tabule pupillares ꝗ̄ alias confirmantur per nudum nomen heredis. l. cū quasi. §. sed ꝛ si quis. ff. de fideicommis. liber. l. filius qui se. ff. de acqui. heredi. Item operatur statutum ꝗ̄ nepos potest succedere vt suus filio repudiante: vt iam dictum est. non autē debet operari statutum ꝗ̄ filius non transmittat: quia cum illa licentia repudiandi fuerat introducta a statuto in fauorem filij non debꝫ in eius odium redundare. l. quod fauore. ꝭ. de legi. Et simile videmus in beneficio abstinendi inducto a iure pretorio ne filius inuitus alligaretur oneribus hereditarijs: quia non operatur quo ad ea per que afferreretur preiudicium filio: sed solum quo ad fauores: vt est tex. notabil. in. l. si filiꝰ qui patri. ꝛ ibi notat bar. ff. de vul. ꝛ pupil. ꝛ statutum debet interpretari secūdū ius commune. l. si serui nostri. C. de noxali. ¶ In vno tamen nō puto ꝗ̄ pau. de cast. circa predicta bene loquatur iquantū ipse intelligit ꝗ̄ bal. h velit ꝗ̄ stante dicto statuto nepos efficiat suꝰ heres si filius repudiet: qꝛ certe. l. ij. istud non dicit: sed bene dicit ꝗ̄ succedet nepos de iure ciuili: ꝛ ꝗ̄ nepos tunc non sit suus patet quia requirebatur ꝗ̄ tempore mortis aui filius desijsset eē in potestate ꝛ suus heres. §. sui. insti. de here. qua. ꝛ dif. sed filiꝰ tempore mortis aui non desierat esse suus ex quo nondum repudiauerat: vt bal. hic aperte dicit quem etiam in eo sequitur pau. de ca. h: ꝛ pro ista opi. vide que no. bar. in. l. gallꝰ. §. ꝛ qd si tm̄. ff. de lib. ꝛ post. circa medium. in ver. ad declarationem presentis dubij ꝛc. ¶ Et quia dixit hic pau. de ca. de filio emancipato: vtrum emancipatus transmittat hereditatem non aditam recurre ad barto. ꝛ alios in. d. l. ventre. Nec placet etiā rō vna quā inducebat bal. ꝛ saly. hic ad ostendendum ꝗ̄ in suis sit locus successorio edicto. quia dicunt ꝗ̄ beneficium abstinendi quod est nedum de iure pretorio: sed etiam ciuili vt h per eū ꝛ latius per bal. in. l. i. ī. de his qui ante aper. tab. ꝛ in. l. i. i. iij. q. ꝭ. quando non peten. partes. ꝛ in. l. si per. ī. de his qui a nō domino: vbi dicit ꝗ̄ de hoc est tex. singularis ab eo solo pōderatus. in. l. fi. §. si vero postꝗ̄ versi. ex presentis legis auctoritate. ī. de iure delibe. ꝛ latius per saly. i. l. apud hostes. ī. de suis ꝛ legi. vbi dicit ꝗ̄ ex hoc resultat vtilitas ꝗ̄ si erit de iure ciuili ē perpetuum: alias annale: vt insti. de perpe. ꝛ temp. ac. in prin. Nam communis opi. ꝛ vera est in contrarium. s. ꝗ̄ beneficium abstinendi est de iure pretorio tantuꝫ: vt in. §. sed ꝛ his permittit. insti. de here. qua. ꝛ dif. ꝛ idem firmat gl. hic in verbo suus. ꝛ est de mente bar. hic dum refert verba iac. bu. ꝛ cum glo. transeunt antiqui omnes ꝛ tamen istam opi. contra bal. ꝛ saly. defēdit late Jo. de imo. in. d. l. ventre. ꝛ ro. in. l. necessarijs. eo. tit. quia iura alle. per saly. in. l. i. cum multis si. ꝭ. si vt se ab hered. ab. sunt relatiua iuris pretorij: vt etiam dicit pau. de cast. in. d. l. ꝭ. si vt se ab hered. ab. Non ob. tex. in. d. §. si vo postꝗ̄. qꝛ respondet imol. ꝛ ro. ꝗ̄ ibi solum inducitur auctoritate illius legis beneficium abstinendi in vno casu. s. quando crederet hereditatem esse damnosam: ꝛ infra tres menses vult eam dimittere vt in eadem. l. i. §. i. vel dic ꝗ̄ illud verbum. s. auctoritate ꝛc. refertur ad illud quod dixit de adeunda hereditate cū beneficio inuentarij: ꝛ non ad illud quod dixit de facultate discedēdi ab hr̄ditate: qꝛ de eo erat ꝓuisū p ꝑtorem. facit ad hoc. l. sed ꝛ si per ꝑtorē. §. demum. ff. ex q. cau. ma. ꝛ dato ꝗ̄ sit de iure pretorio tm̄: tñ dicit imol. ꝛ ro. ꝗ̄ erit ꝑpetuuꝫ: qꝛ dicit ꝗ̄ ꝓducit ius excipiendi quod de sui natura est perpetuum: vbi alias ius agēdi esset annale. l. licet. cum ibi nota. ī. de excep. Et istam opi. ꝗ̄ sit de iure pretorio approbo alia ratione: quia si esset de iure ciuile cum ius ciuile possit facere quem desinere esse heredem ex toto. etiam quo ad nudum nomen. iuxta nota. in. l. in substitutione. de vul. ꝛ pupil. Sequeret ꝗ̄ filio in potestate abstinendi ab hereditate existentia suitatis seu nudum nomen heredis nihil operaretur contra. d. l. cum quasi. §. sed ꝛ si quis. ꝛ. d. l. filius. ꝛ huic opi. videtur adherere ipsemet bal. in. c. i. an agna. vel filius. in vsibus feu. dum vult ꝗ̄ ibi sit specialis ꝛ singularis casus in quo filius de iure ciuili habet beneficium. s. quando in hereditate est annexū feudū: vt ibi per eum per illum tex. idem etiam vr̄ tenere ange. in repe. hic dū dicit ꝗ̄ prīa facie videref ꝗ̄ i vno casu bn̄ficiū abstinēdi eēt d iure ciuili. s. i casu. l. cū antiquorib. ī. de iure delib. nā cū per illā legē sit cōcessū etiā filijs in potestate ius deliberandi sequitur ꝗ̄ etiam est ei concessuꝫ ius repudiandi: ꝛ si hoc est verum secundum eum esset magni effectus: quia si filius infra tempus deliberandi decedit nō trāsmittet ad hr̄des suos hereditatem ex potentia suitatis. sed solum ius deliberādi: ꝛ ideo nisi heres eius adierit infra tempus deliberādi erit priuatus hereditate: nam si hꝫ bn̄ficiū abstinendi de iure ciuili filius nō remanet ipse suus: qꝛ cū repudiare possit de iure ciuili desinit oīo eē hr̄s: qꝛ sicut ius ciuile fecit eū hr̄deꝫ necessariū: ita ius ciuile pōt facere eū volūtariū ꝛ desiner̄ eē heredē. i auc. de here. ꝛ fal. ꝛ. §. exhr̄datos. i v. fieri hr̄des. ꝛ i. §. si qs aūt nō iplēs. i v. auferri. Si aūt filius decederet post ānū deliberādi hereditate nō adita trāsmittit illā ex potētia suitatis ad quoscūqꝫ: qꝛ post annū illū: suitas vires suas reassumit: qꝛ tūc cessat dispō illius legis ꝛ similiter reuiuiscent omnes alij effectus suitatis qui in tra annum illum dicebantur cessare. Dicit tamen ꝗ̄ licet ista opi. sit pulchra in chatedra tamen ꝭm euꝫ tucius est tenere contrarium. s. ꝗ̄ filius etiam hodie sit suus sicut olim: ꝛ licet habeat ius deliberandi concessuꝫ a lege: tamen intelligitur habere vt possit abstinere. s. ex beneficio sibi concesso ab edicto pretoris vt olim poterat: ꝛ ita ēt tꝫ ro. hic. ꝓ quo ad de qꝛ gl. i. d. l. cū antiquioribus in verbo suam. Et ibi etiā bar. ꝛ bal. firmant ꝗ̄ suus transmittat hereditatem ex potentia suitatis ꝑpetuo: vt ibi ēt per gl. in verbo beneficio. bar. tñ singulariter in. l. ex militari. §. si. ff. de testamen. mili. dicit ꝗ̄ si filius in potestate cui delata erat hereditas patris decedat ante illā aditaꝫ: ꝛ stante termino sibi ad deliberandum non transmittit illā ad quoscunqꝫ ex potentia suitatis. sed tunc est par conditio filij ꝛ extranei. ꝑ. d. l. cum antiquioribus. contra quem tamen facit. d. l. si. conclusio posita per ang. hic dicam fortasse in. d. l. cū antiqoribus. ꝛ ponit ro. in. d. l. ventre. ꝛ lꝫ ro. hic vt dixi quantum ad intellectū. d. l. cum antiquioribus. teneat cū ang. tamē quo ad. q. illam an beneficium abstinendi hodie sit de iure ciuili tenet qd̄ sit de iure ciuili per. d. §. sui vero postꝗ̄ ꝛ non bn̄ fateor: ꝗ̄ vbi statutum disponeret quod filius possit repudiare hereditatem patris filius dicetur habere beneficium abstinēdi de iure ciuili vt est de mēte bal. hic in antepenul. col. ꝛ retuli. ꝭ. Nec ob. si dicaf ꝗ̄ ꝗ̄uis plures. ll. referant filium posse abstinere tñ bn̄ficiū abstinēdi p illas leges non iducit̄ esse de iure ciuili: q̄re secꝰ i dicto statuto. Ad hoc rn̄det pau. de ca. hic ꝗ̄ aliud est dicere filium posse abstinere: quia tunc referunt ius pretoriū non autem inducunt de nouo aut disponunt. secus quando statutum dicit ꝗ̄ filius possit abstinere: quia statutum disponēdo loquitur: ꝛ sic beneficium abstinendi auctoritate statuti inducitur ita etiam intellige notata per eundem pau. in. l. prīa. §. primo. ꝭ. si vt se ab here. absti. ¶ In eadem ibi si poneres filium emancipatum ꝛc. Jaco. de rauen. quem simpliciter refert hic Cy. arguit contra glo. ꝗ̄ immo videtur ꝗ̄ lex nostra in hoc casu procedere possit scilicet quando filius erat emancipatus: ꝛ nepos in potestate: quia filius emancipatus venit ad dimidiaꝫ per edictum pretoris positum in titu. ff. de coniug. cum emancipa. lib. ¶ Si ergo nepos post mortem patris sui emancipati

vult habere tantum hereditatem aui: ꝛ sic per ius accrescendi habere partem patris sui exclusi: opoꝛtet ꝙ veniat per bo.pos/ ses.de iure pꝛetoꝛio sicut vocabatur de iure pꝛetoꝛio pater suus qui si venit nepos de iure ciuili non accresceret sibi ipo iure poꝛ tio patris: immo esset opus petitione noua inter succedentes iure diuerso.l.sed cum patrono.in pꝛincipi.ff.de bo.posses. Fa tetur tamen hoc esse falsum: ꝛ quamuis non respondeat ad ar.ful.respondet ꝙ ex quo inspecto iure ciuili nepos vocabaṫ i totum: ꝛ ita demū auferebatur ei pars de iure pꝛetoꝛio si pater emancipatus ad illaꝫ venire volebat ideo patre repudiāte per ide est ac si nūꝗ pr̄ fuisset in medio.l.ij.§.si mater hereditatē ff.ad ter. ¶ Uel secundo rn̄de: ꝙ dato ꝙ non accresceret ipo iure: tamen nihil ob. quin etiā partē repudiatā petere possit ne pos de iure ciuili: qꝛ argumentum nō negat hoc. ꝛ sic pꝫ ꝙ isto casu non pꝛocederet ista lex. ¶ In ea. ibi: sꝫ i eo ꝛc̄. gl. vult. ostē dere ꝙ istud verbū negat est positū sine ministerio: qꝛ si pater agnouit hereditatem aui: nepos repudiando patris heredita/ tē non potest facere qn habeat vtranqꝫ: qꝛ hereditas patris: ꝛ aui ob aditionem patris fuit commixta. ꝛ nō potest vna ab alio separari.l.sed si plures.§.filio.de vulg. ꝛ pupil. vnde adeundo vnā quāuis repudiet aliā habebit vtranqꝫ sicut si vtrāqꝫ agno uisset.l.ij.cū gl.ff.ď acq.here. ꝛ declarat bar.i.l.i.eo.ti.ergo nō refert an nepos repudiet hr̄ditatē pr̄is sui vel n̄: ꝛ sil'r si pr̄ ne/ potis repudiauit hereditatē aui dꝫ nepos posse āplecti auitam ꝛ paternā sil'r si vult: ꝛ etiā vnā āplecti ꝛ aliaꝫ repudiare postꝙ sūt diuerse hereditates nō cōmixte: ꝛ no.in.l.quidā elogio.ĵ.ď iure delib.glo.rn̄det ꝙ istud v̄bū negat: nō fuit appositū vt ď notareṫ qn̄ posset separari hereditas paterna ab auita: sed fuit appositū ad denotādū ꝙ vbi nepos nō negaret se heredē pr̄is posset cōtingere casus ꝙ ipse nepos posset hr̄e hereditatē aui de iure ciuili.s.qn̄ pr̄ adiuisset.istud autē nō pōt contingere qn̄ pr̄ repudiauit: sed solūꝫ qn̄ adiuit: quia tunc nepos adeundo hereditatem patris hr̄e posset vtranqꝫ de iure ciuili: utputa si ipse nepos tpe moꝛtis patris sui fuisset in eius potestate: ꝛ sic es set suus heres patri suo vel etiā fuisset emancipatꝰ: ꝛ fuisset insti tutus a patre suo: ꝛ ꝗuis hic intellectus glo.sit in se verus tn̄ n̄ pcedit quo ad terminos nostre legis ſm quos non pōt ista lex itelligi qn̄ pr̄ nepotis adijsset hereditatē aui: quia tūc nepos re pudiādo hereditatē pr̄is nō posset ēt de iure pꝛetoꝛio habere solā hereditatē auitā illi cōmixtam: vt.d.§.filio.cuius contrari um vult littera nostra. vn̄ si intelligamus istā legē in casu i quo pater nepotis repudiasset hereditatē aui oꝫ diceṙ ꝙ v̄bū neget non denotat iuris ministerium sed facti accidētiam: ꝛ sic ex ver bo neget nō potest sumi argumentū a cōtrario sensu. qꝛ dato ꝙ nepos agnouisset hereditatē patris non posset venire ad here ditatem aui de iure ciuili secundū tempoꝛa huius legis per ra tiones positas in pꝛin. ꝛ in fi. huius gl. sed solum de iure pꝛeto rio. potest tn̄ secundū docto. alio modo intelligi ꝛ explicari ista lex. ꝛ verbū neget denotabit iuris ministeriuꝫ vt si intelligamꝰ ꝙ pr̄ nepotis n̄ repudiata nec adita hr̄ditate aui: sꝫ deliberans quo casu si iste nepos vellet agnoscere hereditatem aui per ius deliberandi venire posset de iure ciuili.l.cum antiquioꝛibꝰ.C.ď iure delib. vel etiam per transmissionem factam in eum a patre trāsmittente hereditatem aui ex potentia suitatis si pater nepo tis fuit suus auo.i.in potestate.l.si fratris.ĵ.de iure deli.cū si. ꝛ hoc pꝛocedat si nepos n̄ repudiat hereditatē pr̄is sui. Si āt ne pos repudiasset hereditatem patris: vt dicit iste tex. secūdū cō munem intellectū: ꝛ tūc nō posset venire nisi p bo.pos. vt h: qn imo ēt excludereṫ a bo.pos. si ille q vellet esse heres patris vel let etiā adire hereditatē aui sibi transmissam per ius deliberādi vel ex potentia suitatis.d.l.si fratris. secūdū ia.de ra. Cy. bar. ꝛ cōiter omnes excepto bal. hic qui dicebat ꝙ cōmunis opi. q̄ hꝫ ꝙ hereditas nō adita trāsmittiṫ ad quoscunqꝫ ex potētia sui tatis debet limitari non habere locum in casu huius legis.s.qn̄ nepos repudiaret hereditatem patris sui: ꝛ vellet hereditatem aui non aditam per filium: quia iste nepos pꝛefertur ei qui eēt heres patris ipsius nepotis: ꝛ sic secundum eum transmittitur hoc casu in nepotem duplici ratione.s.suitatis ꝛ sanguinis. al/ legat.l.i.ĵ.de his qui an̄ aper.tab. que nihil facit. quia ibi trās/ missio nō fit nisi ad eum qui est heres transmittentis: Et ideo saly.fulg.pau.de cast. ꝛ roma. hic repꝛehendunt bal. quia ne//

pos repudiando hereditatem patris videtur repudiare here/ ditatem aui que erat illi commixta ob suitatem que operatur vt etiam patri ignoꝛanti acquiratur hereditas aui.l.hereditatem. §.i.ff.de castren.pecul. hoc tamen me non moueret: quia dato ꝙ sint commixte repudiando vnam cum reseruatione alterius non teneret repudiatio in aliqua.l.si solus.ff.de acquiren.here di.not.bar.in.l.i. ꝛ.ij.post glo.eod.titu. Ideo mouetur ꝛ secū do: quia heres patris repꝛesentat personam defuncti.i.patris: vt in auc̄.de iureiuran.a mo.pꝛest.in pꝛin.ergo sicut pr̄ exclu// debat nepotem: ita heres patris. ꝛ facit tex.in auc̄.de nupt.§. soluto.versi.si quis enim.cum versi.sequen. Et licet isti non di cant tamen ipsemet bal.se coꝛrexit in.l.ij.in pꝛima col.ĵ.ad oꝛfi ci. Addo tamen ꝙ pꝛo opinio.quam tenet bald. hic est glo. quam reputo singularem.in.l.si quis filium.§.i.iuncto tex.ff.ď acqui.here. sed illa repꝛehenditur per barto. ꝛ omnes ibi: ideo transeo cū communi opinio. ¶ Subdit etiam circa hoc bald. aliud dictum subtile volens ꝙ si in casu pꝛoxime dicto scilicet quando pater deliberat circa hereditatem aui: ꝛ interim conti gat eum decedere sine herede: ꝛ sic nemo extet ꝙ ius transmis sionis hereditatis auite pꝛetendat nec illam repudiando sepa ret ab hereditate patris secundum eum: tunc nepos poterit pe tere bo.posses. vnde libe. in hereditate aui: quia in bo. posses. ē nullus alius qui venire possit de iure pꝛetoꝛio. quia bo. posses. pꝛo hereditate non adita non transmittitur.l. emancipata. §. qui admit. etiam ex potentia suitatis vt dixi ibi. ꝛ sic non inuēit in hereditate patris ius agnoscendi bo.posses. hereditate aui: ergo quo ad bo.posses. petendam deber admitti nepos per suc cessoꝛium edictum: quod habet locum inter omnes quibus de lata est bo.posses. per totum ti.ff.de succes.edic. ꝛ sic non soluꝫ poterit nepos venire per bo.posses. ad hereditatem aui quan/ do sequens post nepotem repudiantem hereditateꝫ patris am plectitur patris hereditatem ꝛ repudiat auitam ad eum trans/ missam per ius deliberandi vel ex potentia suitatis: vt dicit bar. post antiquos. verum etiam quando pater nepotis decessisset sine vllo herede ſm bal. cum quo uidetur concoꝛdare Ange. h in repe. circa medium. Sed pau.de ca. faciens mentionem de hoc dicto bal. dicit hoc sibi non placere: quia sicut nepos non posset ex persona patris hereditatem aui agnoscere postꝙ ipse nepos non est heres patris: ita nec posset ex persona patris re/ pudiare hereditatem aui: ꝛ sic eam separare ab hereditate pa/ tris.l.is potest.de acqui.here. Sicut ergo hereditas filij que non reperit adeuntem deuoluitur ad fiscum ꝛ bona incipiunt esse vacantia.l.vacantia.C.de bo.vacan.li.x. ita hereditas aui que cum illa reperitur iuncta bo.suitatem.d.l.hereditatem.§. i. licet reuocabiliter dicta.l.si quis filius.§.i. ꝛ sic si fiscꝰ vult eaꝫ adire poterit: si autem fiscus repudiaret tunc deuoluitur ad ne poteꝫ ita residet ipse. ¶ Aduerte quia potest sustineri opinio bal. quia interim anteꝙ fiscus vel alius adeat ꝛ repudiet possꝫ nepos agnoscere bo.posses. in hereditate aui: ꝛ bona retinere quousqꝫ alius adeat de iure ciuili postꝙ alius de iure pꝛetoꝛio venire non potest: hoc pꝛobatur in.l.si impubes.§.fina.ff.de car.edic. inducendo vt dixi post bal.s.in.l.i. quando non pe. par. ꝛ foꝛtificatur istud ex his que notat bal. ibi i.vij.col. Pre terea quando fiscus vult succedere n̄ dicitur ille decessisse sine herede.l.habere licere.ff.de euic. ꝛ no.gl.in.l.facto.§.fina.ad trebel. vnde bal. ꝛ ang. intellexerunt quando etiam fiscus vole bat succedere. Posset etiam iste tex. ſm fulgo. hic intelligi ꝙ repudiauit hereditatem aui: ꝛ verbum neget positum in tex. i poꝛtabat ꝙ si nepos abstinet ab hereditate patris non pōt venire nisi de iure pꝛetoꝛio vt hic: sed si vult eē heres patris po terit venire aliquo casu ad hereditatem aui de iure ciuili scilicet si vellet ex persona patris ꝛ tanquā eius heres reuocare absten sionem patris: iuxta.l.fina.ĵ.de repu.here. quia sicut pater po tuit ita ꝛ ipse: tamen contrarium tenet ange. in dicta.l. ventre. ꝛ eum sequitur ibi Imol. in.xviij. colum. volens ꝙ ille qui absti/ nuit possit reuocare abstensionem si est suus heres ſm foꝛmam dicte.l.fina. tamen heres eius hoc nō poterit: quia sequeretur ꝙ hereditas a qua quis abstinuit transmitteretur in effectu. quod est contra tex.in.l.pꝛima versi. non recusauit.ĵ.de his q ante aper.tab. pꝛout intelligit illum tex. ibi barto. in summa/ rio: ꝛ etiam bal. ibi in notabilibus. ꝛ istud etiam tenet ro.i.d.l.

ventre.sed ipsemet Ro.hic tz dictam opi.Fulgo.lz de eo nõ faciat mentionẽ.τ dicit q̄ p hoc est tex.cum glo.in verbo pcipua in.d.l.cũ antiquioribꝰ.vbi certe hoc nõ dicit.p hoc etiam allegat.l.iulia.als incipit si pupillus.de acquir.heredi. que nõ dicit.p hoc etiã allegat:q2 beneficiũ restitu.in integ.ꝯcedit heredi aduersus factũ defuncti.l.i.§.nõ solũ de resti.in integ.Et istud fateor in restitutiõe que ꝯcedit rõne minoris etatis.Et respondet ad.d.l.i.q̄ ibi loquit de repu.eius ad quẽ transmissio facta est.certe videt verior opi.Ang.q2 q̄ transmittat suus heres hereditatẽ nõ aditam est inuẽtuz fauore ipsiꝰ transmittẽtis q2 eius interest vt successorẽ habeat.l.τ q2.ff.de interrog.actio. vnde si vera esset opi.Fulg.transmitteret in effectu suus heres hereditatẽ quam repudiauit.hic aũt censet sibi esse dãnosuz ex eo q̄ fit ꝯ voluntatẽ suam:nã tunc suitas nõ operat transmissionem:ita dixit Barto. in.l.si filius qui patri.in vlti.col.ff.de vulga.τ pup.arg.l.i.ff.de vsu τ habi.cum si.τ ita etiã est de mente Bar.in.d.l.ventre.duz reprehẽdit quartã regulã.τ allegat dictam.l.i.C.de his qui ante aper.tab.¶ In ea.ibi si emancipatus vel nõ τc.si intelligis q̄ hic loquat q̄n filius esset emancipatus τ nepos in potestate male diceret:q2 iste casus non põt adaptari ad istam.l.vt glo.dixit.s.ver.si poneres τc.alia in hac gl. sunt.s.declarata.Solum est ꝯclusiue videndũ an hodie procedit ista lex in aliquo ex casibꝰ de quibus in gl.in quo breuissime dic q̄ aut filiꝰ aut nepos sunt in ptãte:τ tunc an ꝓcedat ista.l. hodie pendet ab illa qõne an ex successorio edicto possit hodie nepos succedere de iure ciuili.Et q2 fuit ꝯclusuz q̄ sic:ideo sequitur q̄ hec lex hodie nõ ꝓcedit:τ per eandẽ rõnez nõ ꝓcederet hodie q̄n filius esset in ptãte τ filius emancipatꝰ: attento q̄ hodie sublata est dr̃ia emancipatiõis τ patrie ptãtis.l. meminimus.τ in auten.cessante.j.de legit.here.τ in auten.in successione.j.de suis τ legit.Ubi aũt filius τ nepos essent emancipati: τ tunc etiã non ꝓcedit hec lex hodie q2 emancipati hodie succedunt de iure ciuili sicut sui vt in iuribꝰ.s.alleg.vbi aũt filius essz emancipatꝰ τ nepos in ptãte:τ gl.hic dicebat q̄ ad istuz casuz nõ poterat adaptari hec lex:τ etiã hodie isto casu locũ non haberet lex ista.Naz verũ est q̄ filius q̄q̄ emancipatꝰ admittetur ante nepotẽ cũ sublata sit dr̃ia emancipatiõis excluso filio p repudiationẽ põt venire nepos per successoriũ edictũ de iure ciuili sicut si esset in ptãte cum nõ differat emancipatꝰ a suo: vt ẽ dictum.bene facit qd̃ no.in.d.l.gallus.§.τ quid si tñ.supius alleg.¶ In glo.ij.ibi nego oĩno τc.lz alie glo. quas hic referunt doct.aliter dixerint:tñ istã opi.quam hic tz gl.magna cõiter approbant doc.sc3 q̄ nepos ꝯceptus post emancipationẽ filij nõ sit agnatus auo:sed p emancipationẽ fuit sublata agnatio iter patrẽ τ filium.l.tutele.ff.de capi.dimi.l.capitis.ff.de suis τ leg. ergo non põt nepos fieri agnatus auo per mediũ filij qui nõ ẽ agnatus arg.l.fi.in fine.s.de natu.libe.τ.l.traditio.ff. de agr. rex do.τ meliꝰ in.l.qui in adoptionẽ.ff.de adop.τ no.in.l.quẽ filius.ff.eo.τ ꝓbatur ista opi.etiã per.l.fratres.cũ ibi no.C. de inoffi.testa.τ ideo fuit oportuna ꝓuisio Anastasij vocantis fratrez emancipatũ ad legitimã tutelã fratris:q2 per le.duodecim ta.legitima tutela τ legitima successio deferebat agnatis.l.i.j. de legi.tu.τ ideo si per emancipationẽ nõ cessaret agnatio non fuisset necessaria dicta ꝓuisio Anastasij.τ siliter nõ fuisset necessaria ꝓuisio inducta per.d.l.meminimꝰ.τ ꝓ hoc etiã Bar. hic inducit tex.insti.de fidu.tu.in ver.quo defuncto.ꝓ cuius inductione vide Bar.in.l.iij.§.fi.cuz.l.seq.que est.iiij.in ordine ẽm librum meũ.ff.de legi.tuto.τ Cy.in.l.frater.s.de legit.tu. nec ad hoc ob.tex.in.§.fi.insti.de legit.agna.succes.q2 non sequit lex ciuilis hodie defert legitimã successionẽ patri in bonis filij emancipati:ergo durat agnatio nam etiaz videmꝰ q̄ hodie lex ciuilis defert successionẽ agnatis queadmodũ cognatis:vt i.§. nulla.in auten.de here.que ab intesta.τ tñ oẽs cognati nõ sunt agnati.Ange.tñ hic in repeti.fuit in alia opi.sc3 q̄ emancipatꝰ perdat agnationẽ:q2 patit capitis diminutionẽ; sed emancipatus nõ perdat iura agnatiõis:q2 ipse nõ patit capitis diminutionẽ.l.fina.j.de eman.liber.τ.d.§.fi.τ ibi sentit hoc glo.i. iũcta cum glo.iij.ita etiã dicit posse intelligi als gl.huic ꝯrias allegatas per doct.Jo.fab.in.d.§.fina.ponit istam opi.q2 dubitat an sit vera.Ro.hic eam ipugnat:q2 ego suz agnatus illi qui est mihi:τ ꝯ allegat.d.l.qui in adoptionẽ.vbi hoc tñ non dr̃: tamen mihi nõ placet opi.Ang.q2 sequeret q̄ nepos conceptus post emãcipationẽ filij nõ perderet iura agnationis:q2 nõ est passus capitis diminutionẽ: cum nunq̄ fuerit ipse emancipatus:τ tñ q̄ etiã scd̃m opi. Ange.filius emancipatꝰ perdit agnationẽ est ipossibile eo q̄ nepos efficiat agnatus auo per mediã personam filij qui nõ sit agnatus.d.l.qui in adoptionez.ꝯ Ange.etiã facit:q2 extincto vno correlatiuoꝝ τc.l. fi. ff.de accep.vnde etiã quicq̄d dixerit hic Ray. teneo opi.gl.hic.dicebãt tñ Bal.Saly.Pau.de ca.τ Ro. hic post Jac.bu.q̄ largo modo põt filius emancipatus τ nepos ex eo dici agnatus:q2 coniũctus est p lineam masculinã:τ ꝓsertim cũ hodie nõ differat emancipatus a nõ emancipato:vt dictũ est.Et ideo dicunt q̄ in feudis ita succedũt emancipati sicut vere agnati foriꝰ etiã per hoc dicunt q̄ statutũ disponẽs q̄ inter agnatos cãe cõpromittat cõprehẽdit pdictos[a] cũ tale statutum dicat esse fauorabile τ itroductuz cã litiuz dirimendaꝝ.arg.l.fi.ff.fami.herc.qd̃ est notandũ ꝓut hic latius per eos.Subdit tñ hic Saly. q̄ in statutis forte esset standũ cõi vsui loquẽdi statuentiũ.Certe q̄ dicunt doct.in feudis admittendũ est etiã per alias rõnes quas vide p Bal.in autẽ.in successiõe.j. de suis τ legit.τ in.c.i.in.ij.col.in ti.an agnatus vel filiꝰ bene facit tex.in.c.i.§.τ si cliẽtulus de alie.feu.vbi cõsiderat i feudo an sit de descendẽtibꝰ virilis sexus nõ aũt attendit ibi patria ptãs.Et idem tenuit Nico.de neapo.τ Moderni post eum in.c.i.§.pe.in titu.qui feu.da.pos.τ Pau.de ca.i.l.si ab eo.j.de legit.here. τ in dicta autẽ.in successione.j.de suis τ legi. Sed illud qd̃ dicunt de statuto vr̃ esse dubiũ scd̃m Fulg. hic q2 statutũ accipi dz in significatione ꝓpria. allegat in arg.l.i.§.si is qui nauẽ.ff.de exerci.τ plene per Bar. in.l.oẽs populi.in.vj.q.pncipali de iusti. τ iure.Adde q̄ in istam vltimã opi.inclinat ipsemet Bal.i.d.l. meminimꝰ.vbi vult q̄ statutũ loquens in agnatis nõ hz locũ in istis:q2 tales ꝓpter emancipationẽ nõ sunt agnati lz esse fingãtur:vt ꝓbatur in.d.l.meminimus. in ver.ad suoꝝ similitudinẽ:τ hic in glo.τ statutũ q̄n est correctoriũ iuris cõis si loquit in casu vo non extẽditur ad casum fictũ:vt.l.iij.§.hec verba. cuz ibi no. per Bar.ff.de neg.ge.τ no.Archi.τ alij in.c.fina.de ꝯsue.lib.vj.τ expressius Jmo.post alios in.l. gallus. §.quid si tñ.ff.de libe.τ post,τ in.l.i.§.ij.ff.ad.l.fal. q2 in correctorijs nõ fit extensio ex idẽptitate rõnis.l. pcipimus.ad fi.C.de appel.τ no.in autẽ.quas actiones.C.de sac.san.eccle.τ dictũ statutũ videt esse correctoriũ iuris cõis:q2 de iure cõi nemo ꝓmittere compellit:vt ꝓbat Bar.in.l.furti.§.qui iussu. cum ꝯcor. ff.de his qui no.infa.τ Bal.i.l.ex stipulatione.C. de sen.τ in.c.i.§.si quis furatus.de pace tenẽ.q̄uis tale statutũ dicat respicere publicã vtilitatẽ:vt ꝓbat Bar. in.i.q.C.circa pnc.Et q̄uis alias vbi tractat de fauore publice vtilitatis vel alterius cãe fauorabilis fiat extensio de vno casu ad aliũ ex idẽtitate rõnis q̄n sumus in exorbitantibꝰ:vt pz ex notatis p glo.τ doc. in l.si ꝯstante in pnc.sol.ma.tñ illud nõ reperit in correctorijs:vt pz p Bar.in.d.l.si ꝯstante in pn.i.viij.q.pme partis:τ plene per Jmol.in.l.si vo.§. de viro.ff. solu.ma.τ pz ex notatis in dicta autẽ.quas actões. tñ Ro.hic conat sustinere opi.quã ponit hic bal. maxie per.l.parẽtes cum si.ff.de in ius voc.vbi in dispositione fundata in rõne vel equitate nãli appellatiõe pr̃is vel filij venit nãlis tm̃:ita hic sufficit nãlis agnatio q̄ nõ tollit per capitis dimi.l.eas cãs.ff.de capi.dimi.l. ij.ff.eo.Sed hec vr̃ fragilis ratõ:q2 nos loquimur de agnatiõe que dr̃ esse nomẽ inuẽtuz a iure ciuili:iõ per actus ciuiles tollit.d.l.tutelas.s3.l.parẽtes:loquitur in noibus inuẽtis a iure nãe:vt declarat bar.in.l.fi.j. de ver.signi.vnde in his in q̄bus tractat de iure nãli vel quasi:fateor q̄ filius nãlis tm̃ dicit filius: τ pater

[a] ¶ Predictos.vide q̄ ꝯsuluit ro.sup quodã statuto florentino quo disponebat q̄ q̄dã reputaret extraneꝰ in oĩbus τ p oĩa quo ad quedam agnatũ.τ alio statuto cauebat q̄ cãe iter affines cõpromitterẽtur.τ euenit cã iter reputatũ extraneũ τ agnatũ querebat an deberz fieri cõpromissum ro.ꝯslio lxxxij.ꝯsuluit q̄ non.

naturalis tñ dicit̃ pater. d. l. parentes. Attñ puto aliter posse sustineri opi. Bal. hic q: dictũ statutum loquens tñ in agnatis nõ dicit̃ correctoriũ regule iuris sed limitatiuũ in agnatis: sed ita est φ iura limitatiua introducta ob aliquã fauorabilẽ cãm extendũtur: vt p3 ex notatis per glo. in. l. i. ver. liberos. ff. de his qui ante aper. tab. que illam lege3 exorbitantẽ a regula iuris cõis ⁊ limitantẽ regulã positã in. §. in nouissimo. C. de cadu. tol. ꝓpter fauorẽ liberoꝝ extendit ad successione3 ex testõ φuis illa. l. i. loquat̃ ab intestato. Ad idẽ qđ no. glo. ⁊ doct. in. d. l. si ɔstante in pn. cum suis cõcordãtijs. ¶ Confirmo p id qđ no. Bal. ⁊ Saly. i. l. ij. C. de in ius vo. qñ dicunt φ statutũ disponens φ extantib⁹ filijs excludant̃ femine: q: est inductũ in fauorem masculoꝝ extendet̃ ad nepotẽ qui ĩpropie: ⁊ large dicit̃ fili⁹: vt per Bar. i. l. liberoꝝ de ver. sig. cũ si. ⁊ remanet defensata opi. bal. hic quã etia3 vltra. s. allegata sequit̃ etiã Pau. de ca. in dicta autẽ. in successione. ⁊ aliquid per eundẽ in. l. i. C. cõia de succes. Et tene menti dictũ Bal. hic volentis φ tale statutũ dicitur fauorabile ⁊ extẽdendũ. ita etiã vult ipse in. l. affinitatis. C. cõia de succes. ⁊ Pe. de anch. in ɔsi. clxxix. qđ incipit. In christi noĩe apud me ⁊c. ⁊ Fulgo. in. l. iiij. §. ꝑto: cum seq. ff. de in ius voc. vbi dicit tale statutum esse fauorabile ⁊ extendendũ: q: fuit inductũ cã vitandi scãdala sicut videm⁹ qñ agit̃ de honestate cõseruanda fit extensio: vt no. glo. in. l. iiij. §. parẽtes. in ver. in infinitũ. quã ibi ita declarat Ang. idem etiã dicit Ro. in. l. i. ff. vnde vir ⁊ vxor. ⁊ sentit Saly. in. l. nõ ideo minus. ff. de here. insti. facit qđ no. Bar. in dicta ꝑma ɔstitutione. C. ad idem qđ no. in. l. qui exceptione3 in pn. ff. de ɔdi. ide. ⁊ in. l. i. ff. de arbi. ⁊ hoc puto tenendũ. l3 ipse Bal. videat̃ aliter velle in. l. i. ff. vnde vir ⁊ vxor ⁊ in. l. fi. ff. de ver. sig. ⁊ Jo. de imo. in. d. l. i. circa pe. col. ff. solu. ma. Sed eoꝝ decisio posset ꝓcedere qñ statutũ ꝓprie esset correctoriũ vt q: simpliciter vellet litigantes quoscũq3 cogi ad cõpromittendum: nã nõ esset extendẽdũ p ea q̃ dixi. s. ¶ In eadẽ ibi p masculinũ sexum ⁊c. Ad hanc rõne3 vide clari⁹ φ l3 nepos sit ɔiũctus per lineã masculinã: tñ non est agnatus: q: est ɔiunctus per mediũ filij emancipati q desierat esse agnatus: ergo ⁊c. d. l. traditio. ¶ In eadem ibi nõ est absurdũ ⁊c. hec opi. magis cõiter tenetur arg. l. nam ⁊ si parẽtib⁹ in pnc. ff. de inoffi. testa. ⁊ q: bo. pos. ɔ tab. datur patri. l. i. ff. si qs a parente fu. ma. ergo d3 ei dari bo. pos. vnde liberi. aut alia equipollens arg. l. i. §. recte. in verbo secuti. ff. si tab. testa. nul. exta. nõ enim vñ liberi est spãle nomen bo. pos. l3 est nomen ꝑmi capitis iter quatuor capita que fecit p̃tor. ⁊ que enumerant̃ in. d. l. i. in pn. ff. si tab. test. nul. exta. vñ tñ est dicere p vnde liberi. φtum est dicere ex ꝑmo capite: ⁊ illud caput denominatũ est vnde liberi: q: inspecto voto parentũ ꝑma cã est liberoꝝ. l. scripto in fi. ff. vñ liberi. tñ in successiõe descendentiũ sine liberis ita est ꝑmũ caput vñ parẽtes sicut e3 est vnde libe. vñ nihil aliud est dicere vñ liberi. vel vñ parẽtes. nisi venire ex ꝑmo capite: ⁊ per ɔñs nõ differũt vnde liberi. ⁊ vnde parẽtes. ⁊ ideo videm⁹ φ queãdmodũ veniẽtibus ex ꝑmo capite dabat̃ ann⁹. ita ⁊ parẽtibus l. i. §. largius. ff. de succes. edict. ¶ Non ob. arg. vltramontanoꝝ ɔ̃triu3 tenentiũ qñ dicebant φ si daret̃ patri bo. pos. vñ liberi. vl' vñ parentes. ad instar bo. pos. vnde liberi. pr̃ excluderet matrẽ: q: bo. pos. vnde liberi p̃fertur bo. pos. vnde ligitimi p quã succedit mater l. i. ff. quis or. in bo. pos. seruetur. iuncta. l. ij. in fi. cum l. seq. ff. vñ leg. Quia responde φ fatendũ est φ olim pater p̃ferebat̃ mr̃i. l. ij. §. obijcit̃. ff. ad tertul. ⁊ insti. de sena. ɔsul. tertulia. §. p̃ferunt̃. cum seq. hodie aũt dicẽdũ est φ pater l3 veniat p bo. pos. vñ liberi. vel vnde parentes. nõ excluderet matrẽ: q: de iure ciuili hodie mr̃ ɔcurrit cum pr̃e: vt in autẽ. defuncto. ff. ad tertul. nec ius pretoriũ hoc ĩprobat: ⁊ l3 bo. pos. vñ legitimi excludatur per bo. pos. vnde liberi. tñ illud est verũ in bo. pos. vnde liberi. que dat̃ liberis. secus ĩ ea que dat̃ patri: q: illa hodie nõ excluderet bo. pos. vnde legitimi p quã veniret mater. vnde s3 Ray. per dictã autẽ. defuncto. vel aliter rñde: vt p bal. hic ⁊ in l. certũ. ff. vnde legitimi. ⁊ l3 Fulg. hic conet̃ sustinere opi. vltramontanoꝝ nõ curro tñ referre: q: recti intuenti ex p̃dictis colligitur rñsio ad dicta sua. ⁊ istis adde glo. insti. de bo. pos. in. §. ⁊ cum de testi. in ṽbo vnde liberi. ⁊ ibi de hoc ⁊ per Jo. fa. qui siliter transiuit cum opi. vltramontanoꝝ.

¶ Sequitur Rubrica vnde cognati ⁊ vnde legitimi.

Onsobrinorum. Cognati p lineam transuersalẽ vt sunt ɔsobrini siue p lineã descendentiũ vt sunt nepotes ex filia succedunt cognatis tã transuersalibus φ descendẽtibus de iure p̃torio p bo. pos. vnde cognati. h. d. cũ duabus seq. ¶ Isti. n. nõ poterant venire de iure ciuili isto tempe. insti. de cogna. suc. in pnc. hodie aũt sic: q: est sublata dr̃ia agnatiõis ⁊ cognatiõis §. nullã in autẽ. de hered. que ab intesta. ¶ Circa. l. i. ex tex. ibi bo. pos. agnoscit̃. Nota ẽm Bal. φ sufficit coram iudice dicere agnosco pos. hereditatis Martini ɔsobrini mei defuncti: l3 nõ dicã agnosco bo. pos. ¶ Adde tñ φ quidã tenebãt ɔ̃triu3 quos reprehẽdit Cy. in. l. fi. in. i. q. ff. eo. ti. ⁊ Jo. fab. insti. de bo. pos. in rubri. ⁊ Nico. de neapo. in. l. iiij. §. hereditas. ff. de bo. pos. ⁊ expressius ac pleni⁹ in. l. i. in. i. q. s. qui admit. ⁊ p hoc etiã tex. in. l. fi. in verbo amplectẽde hereditatis. s. qui admit. ⁊ facit ad ea que dixi in. l. quãdiu eo. ti. ¶ In glo. i. dic φ poss3 tex. iste intelligi de fratrib⁹ patruelibus: qui etiã vocant̃ cõsobrini large: vt in. §. quarto gradu insti. de gradibus. ⁊ ideo tũc succederet per bo. pos. vñ legi. al's eni in hoc ti. nõ est repire. l. que loquat̃ in bo. pos. vnde legi. ¶ In glo. i ṽbo postφ. sed an istud dñiũ rerũ singulariũ qđ est apud bo. pos. de iure p̃torio dicet̃ directũ ⁊ siliter rei vendicatio q̃ ei datur erit directa an ṽo vtilis. Pe. ⁊ Cy. hic dicunt φ est directa: allegant no. in. l. ij. ff. de bo. pos. here. pe. l3 ẽm eos glo. ɔ̃triumvelit in. l. i. ⁊ ij. ff. de bo. pos. istud idem tenuit Bar. in. l. ex affe. ff. ad trebel. vbi sequit̃ opi. Pet. ⁊ Cy. ⁊ sic φuis ius ipsu3 vniuersale hereditatis sit vtile apud bo. pos. q: pretor non põt quẽ facere directo heredẽ. §. quos aũt insti. de bo. pos. ⁊ ideo dicit tex. in. l. ij. ff. de bo. posses. vice heredis haberi bonoꝝ possessorẽ: tñ in iuribus ⁊ reb⁹ singularibus ipsi⁹ hereditatis h3 directũ dñium ⁊ directas actiões. Et istud prestat notabile argumentũ ẽm Bal. hic φ l3 rex in vniuersali regno apulie sibi ɔcessum in feudũ ab ecclesia habeat tñ vtile dñium: sicut h3 vasallus in feudo. c. i. ⁊ ibi no. de inuestitura de re aliena fac. ⁊ plene no. in. c. i. in ꝑnci. in glo. magna de capit. corra. ⁊ singul'r per Bal. in. l. i. in vlti. col. C. si plures vna sen. ⁊ in. l. i. in. xviij. col. ff. de ɔfes. tñ singularia seu ꝑticularia feuda que ɔcederet ipse rex in regno dicerent̃ eẽ directi dñij ipsius regis. ⁊ bñ faciunt verba bar. in. d. l. ex affe. ⁊ hoc idẽ voluit bal. in pn. ffoꝝ. in. iiij. col. ¶ Et ex hoc infert̃ vtilitas: q: in istis singularibus feudis rex tenebit possessionẽ ciuilem quã nõ retineret si nõ haberet directũ dñium: vt p3 ex no. per glo. ⁊ doct. i. l. i. in glo. fi. ff. vti pos. aliqd per glo. in. l. iij. §. ex ɔ̃trio. ⁊ ibi Bar. in vlt. col. ff. de acqui. pos. Fulg. hic t3 φ iura ꝑticularia que h3 bo. posses. de iure p̃torio dicant̃ vtilia nõ directa postφ nõ sunt acquisita per ius ciuile: ⁊ nõ approbat ipse opi. glo. in. d. l. ij. ff. de bo. pos. here. peti. ⁊ p hoc i simili allegat. §. alie. in ver. vt ecce insti. de actio. Sed Ro. hic dicit φ nõ putat id qđ dicit Bal. de feudo esse verũ: q: si dñium directũ feudi est apud ecclesiã que ɔcessit feudu3 regi ⁊ in regẽ tanφ in vasallũ ⁊ sic vtile: sequit̃ φ non põt aliqđ directum dñiu3 rei ꝑticularis esse apud regem: q: duo nõ possunt habere directũ dñium insolidũ. l. si vt certo. §. si duobus. ff. cõmodati. ⁊ intellige hoc verũ in casu ꝓposito in quo ecclesia romana h3 dñium nedũ vniuersale: sed etiã ciuitatum ⁊ castroꝝ ꝑticulariũ: ne obstet illud qđ not. Bar. in extrauaganti ad repri. in verbo totius orbis. ⁊ in. l. i. §. per hanc lultimo cũ. l. seq. per illũ tex. ff. de rei ven. ⁊ bar. in pn. ffoꝝ. ⁊ ang. in. l. si heredis seruus. ff. de leg. i. Non rñdet tñ Ro. ad fundamenta bal. sed dic φ rñsio colligit̃ ex no. per Dy. ⁊ bar. i. l. ij. ff.

de bo. pos. vbi ꝓbant ꝙ qñ directū dñium: nec re nec spe ē apd aliū ꝙ̄ apd bo. pos. tūc i ipsuȝ bo. pos. trāsferr̄ dñiuȝ directū reꝝ ꝑticulariū ⁊ etiā directe actōes ꝑticulares. Et ad hoc adducūt inter cetera: q: ex edicto ꝑtoris pōt induci trāslatio dñij directi per. l. ꝑtoris in ꝑn. ⁊. l. si finita. §. iulia. ff. de dā. infec. ⁊ ꝑ Bar. plenꝰ in. d. l. ij. vbi subdit ꝙ vbi directum dñiuȝ re vel spe esset apud aliū heredē tunc in bo. pos. nō transferr̄ nisi vtile dñiuȝ rerum ꝑticulariū: ⁊ actiōes vtiles ꝑticulares: ⁊ ita intelligit̄ gl. ibi vt ꝓbat ipse. ⁊ ex hoc pȝ bal. hic nō bñ dixisse: q: cum dñiuȝ directū re sit apud ecclesiā sequit̄ ꝙ nō pōt esse etiā apud regem in rebus ꝑticularibꝰ per ipsuȝ ꝯcessis in feudū: ⁊ silr̄ pȝ ꝙ fulgo. nō bñ dixit: q: ꝑto: pōt facere ꝙ dñiuȝ directū transeat: qñ nō hȝ illud dñium residere apud aliū: vt. d. l. ꝑtoris. Et nō obstat tex. in. d. §. alie. q: ibi dñium ꝓ quo dat̄ directa rei vendicatio nunꝙ̄ fuit apud illū qui acquisiuit rē a nō dño. nec fuit apd auctorē suū: sed in casu nostro dñium directū seu actio directa fuit apud defunctū a quo cām hȝ successo: suus: vnde ex ꝑsona successoris nō dȝ imutari arg. l. ij. §. ex his. ff. de ver. obli. ⁊ ideo dicit Jo. de imo. in. d. l. ex asse. ꝙ Bar. in. d. l. ij. meliꝰ loquit̄ ꝙ̄ loquat̄ in. d. l. ex asse. Subdit tñ ibi Jmo. ꝙ inꝗ̄tuȝ bar. i. d. l. ij. dicit ꝙ si dñium directū ſperat̄ posse acquiri ꝑ aliū qui possit succedere de iure ciuili ꝙ tūc nunꝙ̄ vr̄ acquiri dñium directum bo. pos. Nam ſm Jmo. in hoc est aduertendū. q: semp vr̄ subesse spes ꝙ alteri possit acquiri de iure ciuili sc; fisco qui vltimo admittat̄. iuxta. l. i. j. vñ vir ⁊ vxo:. ⁊. l. si vacantia. j. de bo. vac. lib. x. ideo in hoc relinquit cogitandū: an ꝓcedit illud qd̄ dicit Bar. circa dictā spē puto itentionē Bar. fuisse ꝙ donec subest spes etiā ꝙ fiscus venire possit. tunc nunꝙ̄ acquirit̄ bo. pos. dominiū directū per rōneȝ suam: sed solū fisco oībus alijs repudiantibꝰ vel exclusis. ⁊ cū Bar. in. d. l. ij. transit Lud. ro. i. l. si qs mihi bona. §. ſȝ quid si. de acqui. here. ¶ Ultimo tene menti decisionē Cy. hic volētis ꝙ in fideicōmissariū vniuersalē facta restitutiōe transeat dñium vtile nō directū. idē fuit de mente bar. in. l. quis vi. §. differētia. ff. de acqui. pos. dū tractat quotuplex sit dñium: ⁊ Cy. hic ad hoc allegat no. in. l. ex asse. ff. ad trebe. ꝓ hoc bñ facit glo. i. l. i. ⁊. ij. ꝯiunctis his que ibi no. Bar. ff. de bo. pos. ⁊ hoc vr̄ tenendū: lȝ Pau. de ca. in. l. i. in ꝑn. ff. ad tre. in lect. bonoñ. dicat ꝙ istud nō reperit tactū ab aliquo: ⁊ qd̄ putat ꝙ ꝗ̄uis transeāt actiones vtiles in fideicōmissariū. §. restituta insti. de fideicō. here. Tñ transit dñiuȝ directū: q: faciliꝰ abdicat̄ dñium directū ab herede ꝙ̄ actiōes q̄ sunt insepabiles. l. quis ergo cāu. de peculio. iuncta. l. fi. j. de leg. i. vbi dñiuȝ transferr̄ ad tpus. secus in actiōe. l. nemo pōt de leg. i. Sed rñde ꝙ d. l. fi. nō loquit̄ in habēte ius directuȝ vniuersale apud quē remanēt iura directa lȝ transferat ius in aliū: q: testo: non pōt facere ꝙ transferat̄ ius vniuersale in alium directo. l. verbis. ff. de vulg. ⁊ pup. l. ei qui soluēdo. ff. de here. insti. ſȝ loquit̄ in. d. l. fi. in testatore adimente post tp̄s ius ꝑticulare: qd̄ facere pōt ipso iure vt ibi. ꝓ opi. quā tenui. etiā facit q: videmꝰ ꝙ si cedo tibi rei venditiōe: dñium qd̄ inde querit̄ dr̄ vtile: vt per Bar. ⁊ doc. in. l. fi. C. de here. vel ac. ven. ⁊ in. l. si culpa. ff. de rei vē. ⁊ clarꝰ Bal. in. l. i. in. viij. q. C. de ac. ⁊ ob. ⁊ in. l. ꝑ diuersas in. xi. q. C. man. ⁊ Saly. in. l. traditionibus. in. vj. col. C. de pact.

n **On hoc.** Ad ꝓbandū quē esse heredē defuncti nō sufficit ꝓbare ꝙ possideat bona hereditaria ipsius defuncti. h. d. ¶ Jn tex. ibi amisit ⁊c. hoc verbū tacite icludit antecedens necessariū: q: ad hoc vt ꝓbetur ticiū esse heredē defuncti nō sufficit ꝓbare ꝙ possideat eiꝰ bona. sed ꝙ eius hereditatē admisit. s. ꝙ ei delata fuerit talis hereditas. alias eni admittere seu adire non pōt: vt plene no. in. l. is pōt. de acquir. here. vbi tradunt̄ ea q̄ sunt necessaria vt quis dicat̄ efficacīter adire. Si aūt nō ꝓbaret nisi ꝙ solū tanꝙ̄ heres possedit. dicit Bar. hic ꝙ hoc opatur: vt posset coueniri ⁊ agere ſm formā. l. fi. s. de peti. here. sed fulg. hic fatet̄ eū posse ꝯueniri: vt dicit. d. l. fi. Sed negat esse veꝝ ꝙ possit agere q: ibi hoc nō dr̄ ⁊ nō est equū ad fauorē suū stari dicto arg. l. de etate. §. i. ff. de interro. ac. ſȝ saluarē Bar. ꝑ. l. si in bonefidei. in ꝑn. ⁊ ibi no. ff. de peti. here. ⁊ ſm illam legē intelligas Bar. hic ¶ No. ꝙ ex acquirēdo dñio nō sufficit animꝰ acquirēde possessionis: nisi sit animꝰ acquirēdi dñij: ita istum tex. allegat Bal. in. l. pe. in ꝑnc. j. si a nō cōpe. iudi. ¶ Jtem no. ꝙ lȝ aliquando ex possessione qs ꝑsumat̄ dñs de quo ꝑ glo. ⁊ plenius ꝑ Bar. i. l. pe. ff. de ꝯdi. insti. ⁊ in. l. sicuti. §. si querat̄ si seruitꝰ ven. tñ illud est verū si hoc allegetur. ⁊ ita istū tex. allegat Bal. in. l. ēt in. iij. col. j. de execu. rei iudi. ⁊ est de mente Bar. in. l. reȝ alienā in. ij. col. ff. de pig. act. facit. l. si adulteꝝ cum incestu. §. ideȝ pollioni. ff. de adult. ⁊ qd̄ no. gl. in cle. appellanti. de app. ¶ Jtē no. ꝙ dictū testis ⁊ quelibet ꝓbatio dȝ de necessitate ꝯcludere: ⁊ ad hoc semp allegat̄ ista lex in. c. in ꝑñtia de ꝓba. sufficit tñ ꝙ ꝯcludat ꝑsumptiue sc; ꝑsumptione inducta a lege puta si testis dicat scio ꝙ ticiꝰ est talis ꝯditionis: q: suȝ ꝯiūctus suus. Coniūctus eñ ꝑsumitur scire qualitatē ꝯiūcti. l. octaui. ff. vñ cogna. l. tutela. s. de i inte. resti. ita declarat Bar. in. l. i. ff. de mino. in suo tractatu. de teste. ⁊ Bal. i. l. i. s. de fui. fug. in. vij. col. ⁊ in. l. ꝯuēticula. C. de epis. ⁊ cle. ⁊ in autē. quas actiōes ad fi. C. de sac. san. eccl. Ant. de bu. i. c. lr̄is. de ꝑsump. faciunt plene no. in. l. siue possidetis. in gl. magna. s. de ꝓba. ⁊ q̄ singlr̄ no. Bar. in. l. nō solum. §. ſȝ vt ꝓbari. in. i. ⁊. ij. col. ff. de ope. no. nūc. Accedit ꝙ dixit glo. valde no. in. l. neqȝ natales. C. de ꝓbatio. q̄ vult ꝙ vbi ꝓbaui vnū: video: reliquū ꝓbare ꝙ cum ꝑmo frequēter esse ꝯsueuit ꝗ̄uis nō semp vnū cū reliquo esse ꝯsueuerit. ⁊ sic ꝗ̄uis in casu illo ꝓbatio de necessitate nō ꝯcludat: tñ dr̄ sufficiens ꝓbatio: q: lex ꝑsumit̄ ꝓ eo qd̄ cōiter vel frequēter accidit. Ad qd̄ bñ facit glo. in. l. cum dotē ⁊ ibi ꝑ Bal. s. de iure do. Ex quo infert Jac. bu. ⁊ Bal. in. d. l. natales ⁊ in. l. data opa. C. qui accus. in. xix. col. ad modum ꝓbandi quā esse meretricē: ⁊ ad plura vtilia de qbus ibi ꝑ eos ⁊ ꝑ eundē Bal. in. l. fi. ff. de here. instit. ¶ Ex hoc infert̄ ad vnum qd̄ singlr̄ dicit Saly. hic vȝ ꝙ si defunctus plures possessiōes hēbat ⁊ ꝓximio: ab intestato nullā illaꝝ apprehendit: ſȝ vnā vel duas ex rebus mobilibꝰ accepit: q: ex hoc nō presumit̄ habuisse animuȝ adeūdi: q: vt plurimū ⁊ frequēter habentes animuȝ adeundi meliora attingūt: ⁊ ita dicit ꝓbari ex hac. l. cū gl. ⁊ ꝓ hoc dicit notabilr̄ limitari. l. i. j. de repu. here. cum si. volētibꝰ ꝙ possidens rē hereditariā in dubio ꝑsumat̄ adire: sed certe nō vr̄ mihi ꝙ nec in textu nec in gl. hic dicat̄ istud: q: nō apparet hic ꝙ aliquas res mobiles aut leuis ꝑcij possederit ⁊ notabiliores res neglexerit. imo hic hȝ gl. tanꝙ̄ predo possedit: bñ fateo: ꝙ vbi ꝓbaret̄ ꝙ frequēter ꝯtingere solebat ꝙ adeuntes hereditatē nō negligebāt tanto tpe apprehēdere res notabiles, put iste neglexit: ſȝ ꝙ a ꝑncipio apprehēdebant illas tūc dicerē posse ꝓcedere dictuȝ Saly. nō ꝑ istā legē q̄ hoc casu nō loquit̄: ſȝ ꝑ not. in d. l. neqȝ natales. cum si. Et de mā plene ꝑ Bar. i. l. gerit. ff. de acq. here. ⁊ ꝑ Bal. in. l. potuit. j. de iure de libe. ⁊ hic qd̄ hr̄ in. l. qm̄. ⁊ ibi doct. C. de natu. libe. ⁊ qd̄ no. Jo. an. in addi. spe. in ti. de locato. §. nūc aliq̄ ver. centesimo qnquasimooctauo. ⁊ in. l. i. i. ij. ⁊. vij. q. s. qui admit. ⁊ in. l. gnālr̄. §. in his. s. de scdis nup. ¶ Quesiuit hic bal. vtrū patrē nō restituēs dotē vxori sue ꝑsumat̄ ex hoc eiꝰ hereditatē adisse ꝓ filijs suis infantibus [a] ꝓ qbus adire pōt. d. l. si infanti. de iur de libe. ⁊ eadē est. q. si ipsi filij heredes pr̄is nō restituerent ꝗ̄titatē dotis mr̄is sue defuncte: an videant̄ adire hereditatē mr̄is: ⁊ idē in quocūqȝ debitore obligato ad diē cui delata fuit hereditas credito:is sui: ⁊ in termino nō soluit an videat̄ adiuisse in quo bar. i sua disputatiōe incipiēte. Debito: in diē ⁊c. ⁊ in. d. l. gerit. tenuit ꝙ sic. Primo ꝑ. l. recusare eo. ti. ſm intellectū Ja. de are. vbi ꝑ negligentiā ꝑmittendo deperit̄ bona hereditatis vr̄ heres repudiare: ergo eadē rōe ꝑ negligentiā pōt induci aditio arg. §. fi. insti. de here. qua. ⁊ dif. Sȝ hec ꝑma rō non vr̄ ꝯcludens: ⁊ cāus videnr̄ diuersi. nā in casu. d. l. recusare. ſm exēpluȝ Ja. de are. ⁊ bar. ibi nō vr̄ ꝑ negligentiā induci repudiatio: q: hr̄s negligēdo ꝯuatiōnē reꝝ q̄s depire videt

[a] ¶ Jn ſtib[o]. de hoc ꝑ paul. de ca. ꝯsi. ccxxvij. i. i. ipressis ⁊ ꝑ eūdē ꝯsil. cccxc. ⁊ an debito: heres institurꝰ videat̄ adire ex eo ꝙ nō soluit vide ꝑ eundē alex. ꝯsil. xx. iij. li. ⁊ vide anc. ꝯsi. cccxxv. qñ fr̄ ꝑsumat̄ adiuisse hereditatē fr̄is. de quo ēt ꝑ pau. de cast. ꝯsil. iiij.

videtur hēre animū delinquēdi.l.ij.in fi.j.de infa.ex/
po.ſ3 in caſu nr̃o pōt ↄtingere ꝙ fili⁹ non reſtituit pe/
cuniā dotalē:eo ꝙ tunc nō h3.¶Scḋo inducit Bar/
l.fi.§.ſinaūt aliqs.j.de iure delibe.inducēdo vt ibi p
eum:⁊ iſtud arg.ēt non vr̃ ↄcludere:q: ibi hoc iō eſt:
q: in ↄtumaciā nō rñdentis ⁊ ei⁹ odiū fit interpreta/
tio ꝑut grauı⁹ eſt nō rñdenti.l.de etate.§.qui tacuit.
ff.de iterrog.acti.vñ ibi ex ↄtumatia ſeu negligētia in
rñdendo vr̃ adire:q: ita expediebat aduerſarijs ſuis.
i.creditoꝛib⁹ ad quoꝝ inſtantiā ꝑfixus ei fuerat termi
nus ad deliberandū.¶Preterea ſi iſtud arg.Bart.
militaret in ꝓpoſito nr̃o ſequeret̄ ꝙ p dictā negligen
tiam iduceret̄ aditio ēt ſi fili⁹ affereret ſe nō adiuiſſe:
ꝑut eſt in caſu.d.§.ſinaūt aliqs.cui⁹ ↄriu3 in cāu nr̃o
ↄcludit ipſemet Bar.volens ꝙ ita demū videat̄ adi/
uiſſe ſi ipſe fili⁹ qui dotē retinuit vel heres eius aſſerit
aditā fuiſſe hereditatē per dictā retentionē:vt ibi per
eū:⁊ p eundē in eadē.l.gerit.in ver.circa tertiū.v3 q̄/
liter iſta volūtas:⁊ in ver.pone debitoꝛ in diē.¶Ter
tio monet̄ ꝙ moꝛa ſeu ↄtumacia eſt delictū:iuxta no.
in.l.ſi fili⁹ qui in gl.ij.ff.de iterrog.act.ſ3 niſi videret̄
filiū adiuiſſe hereditatē mr̃is incideret fili⁹ in moꝛā p
lapſu3 anni:iuxta.l.vnicā.§.exactio.de rei vxo.act.iū
cta.l.magnā.j.de ↄhen.vel cō.ſtip.ergo in dubio fie
ri d3 interp̄tatio ꝙ fili⁹non cōmiſerit moꝛā ſeu culpa3
aut aliqd illicitū.l.merito.ff.ꝓ ſocio.⁊ p ↄñs ꝙ adi/
uerit:ſ3 iſta rō non pl3 Pau.de ca.i.l.cū antiqoꝛib⁹.
j.de iure delib.q: nō eſt in moꝛa.l3 nō videat̄ adire ſi
nō appareat ali⁹ heres cui d3 ſoluere.l.pecunie fene/
bꝛis.in fi.ff.de vſu.⁊ l3 ipſe nō dicat.tñ ipſemet Bar.
in dicta ſua diſputatiōe allat ꝓ parte negatiua.d.l.pe
cunie fenebꝛis.⁊ poſtea in ſolutōe qōnis nō rñdet ad
illam legē:⁊ ita ēt per legē illa3 Ang.in ↄſi.in oꝛdine
meo.cccxiij.incipiēte.In dei noīe ↄſultatio p̄dicta in
duo mēbꝛa ⁊c.t3 ↄ opi.Bar.ſ3 ab ipugnatōe iſta poſ
ſumus defendere rōnes bar.q:ꝑut dixit ipſemet pau.
de ca.in.l.ad diē.ff.de ver.obli.ꝓcedit illud qḋ hr̄ in
d.l.pecunie.qñ debitoꝛ fecit debitum ſuū offerendo
coꝛā aliqbus.⁊ ꝓteſtando ꝙ p eu3 nō ſtat quominus
ſoluat:allegat.l.ſi.ff.de leg.cōmiſ.⁊ eſt de mēte Bar.
in.l.item illa in.ij.col.ff.de ↄſti.pec.⁊ Bar.⁊ alij no/
tabiliter in.l.ſi reus patus.ff.de ꝓcur.⁊ in.l.ſeruū.§.
nūc videamus.ff.de ver.obli.⁊ Inno.i.c.ſignificāte
de pig.Nec etiā ob.ↄ rōne3 Bar.ſi adduceret̄ ꝙ ite
rim nō pōt p lapſu3 anni videri in moꝛa fili⁹cū ſperat̄
nouari obligationē illā dotis per aditionē filij:ergo i
terim nō eſt in moꝛa.l.pecunie.ff.ſi cer.pet.⁊ in ſimili
no.Bar.i.l.in neceſſarijs de acq.here.q:rñdendo ꝙ
ſi dicerem⁹ ipſu3 filiū cui delata eſt hereditas mr̃is fu
iſſe excluſu3 ab hereditate per nō aditionē facta3 ītra
tp̄s debitū ſeu viuente ipſo cenſeret̄ a p̄ncipio ipſam
hereditatē nunꝙ̄ fuiſſe delata3 ex quo adire potuit ⁊
noluit.l.ꝑinde.ff.ſi cer.pe.l.ſeruū filij.§.i.ff.de leg.i.
⁊ p ↄñs cenſeret̄ fuiſſe in moꝛa:ꝓ quo facit:q: ſequēs
in gradu adeundo poſtea hereditatē vr̃ a tp̄e moꝛtis
illi⁹mulieris fuiſſe heres.l.heres qñq3.ff.de acq.her̄.
⁊ p ↄñs p3 ex poſtfacto filium videri fuiſſe in moꝛa ex
quo adire potuit ⁊ nunꝙ̄ adiuit:ſecus vbi nō fuiſſ3 in
ptāte ſua adire:⁊ ſic nouare obligationē:⁊ tunc loq̄t̄
l.pecunie.vt p3 etiā ibi in glo.i.ibi poſtea.⁊ ſimilē di/
ſtinctionē an fuerit in ptāte ſua vel nō:facit iuriſcōſul
tus in.l.qui balneū.§.i.in p̄nc.⁊ in.l.potioꝛ.ff.q po.
in pig.ha.Quarto ꝓ iſta opi.adducit Bar.l.ſi pecu
liū.§.ſicut.ff.de pec.leg.inducēdo vt ibi p eū:ſ3 bal.
in locis.j.allegandis rñdet ad illū tex.ꝙ ibi ſi dñs ñ
ſoluens vr̃ adimere ſeu diminuere ſeruo peculiū ē me
rus fauoꝛ ipſi⁹ ſoluētis:ſ3 in qōe nr̃a adire hereditatē
nō eſt merus fauoꝛ cū dānu3 pati poſſit.l.hereditatē.
ff.man.inſti.de auct.tu.in.§.neq3.ſed iſta rñſio nō vr̄
obſtare ↄcluſioni quā facit Bar.qui ↄcludit ꝙ per di
ctam retētionē dotis nō inducit̄ aditio:l3 ipſe retinēs

ſeu hēres aſſerat nō intelligi eſſe aditā hereditatē:ſicut in ſimili
no.gl.⁊ doct.in.l.ſiue poſſidetis in verbo ↄſtitui.ſ.ḋ.ꝓba.⁊ ſic
quo ad p̄iudiciu3 filij nō hr̄ ꝓ aditione:ſi ipſe vel heres ei⁹ ne/
gat aditionē.¶Unde Bal.in locis allegandis īfra dat ſcḋam
rñſione3 ꝙ ibi īteruenit aliqs act⁹.ſ.legati peculij ſeruo: q act⁹
interp̄tat̄ vt nō videat̄ dñm voluiſſe legare ↄ ſe:ſed in.q.nr̃a
nulla fuit diſpoſitio ſed ſilentiū:qḋ nō pōt interp̄tari certo mō
q: eſt differens ad vtraq3 partē.Preterea dici pōt ꝙ attēto ꝙ
Bar.in.d.diſputatiōe dicit induci aditionē p lapſu3 anni ⁊ in/
curſu3 moꝛe:certe ex.d.§.ſicut nō apit̄ per quātā negligentia3
hoc inducat̄.⁊ ſic illa lex nō vr̃ ↄcludere ꝓ opi.bar.qui in.d.
diſputatiōe aliquas rōnes adducit:tñ leues.vñ bal.hic.⁊ in.l.
i.§.qui admit.in.viij.q.⁊ in.§.certi.inſti.de here.q̄lita.⁊ in.l.ſi
certis annis.ſ.de pact.⁊ in.l.in his.§.ſi ꝑuus.ff.ſol.ma.⁊ in.l.
dos a patre.ſ.ſol.ma.⁊ in.d.l.cū antiquioꝛib⁹.⁊ ibi Saly.⁊ ſa
ly.in.l.ſi fili⁹.ſ.de pet.here.⁊ in.l.ij.j.de legi.here.⁊ Ange.in
dicto ↄſilio tenent ↄ bar.ꝑmo per.d.l.cū antiquioꝛib⁹ in verſi.
aliqd geſſerit.vbi aliqd nō gerere nō inducit aditionē:ſ3 vt di/
cit ibi Pau.de ca.ille tex.nō ob.q: p̄ſupponit nl̄ factū fuiſſe ex
quo fuerit adita hereditas:ſ3 nō negat ꝙ per nō factū quis nō
poſſit videri adire.Scḋo mouet̄ bal.q: derelinquere nō vr̃ eſſe
adire.l.ſi extrane⁹ in p̄n.ff.de acq.here.ergo nō bene dicit bar.
ꝙ ꝓpter incurſu3 moꝛe qs videat̄ adire:ſ3 ad hoc rñdet Imo.
in.d.l.recuſare hoc eſſe verū:qñ ↄſtat aliqd eſſe derelictū.d.l.
ſi extraneus.ſed vbi ſum⁹ in dubio tunc poti⁹ vr̃ qs velle adire
ꝙ̄ dereliquere.d.l.merito.⁊ eſt caſus nr̄.Tertio adducit bald.
iſtam legē vbi poſſidēdo nō inducit̄ aditio:ſed rñde ꝙ imo in
ducit̄ aditio.l.i.j.de repu.here.⁊ ad iſtū tex.rñde ꝙ per hoc ñ
apparebat delatam eſſe hereditatē poſſidenti:vt dixi ſuper tex.
Quarto adducit̄.l.ſi filius.ſ.de peti.here.vbi requirit̄ tacitur
nitas ⁊ paciētia vt iducat̄ aditio:ſed rñde ꝙ ibi nō p̄ſupponit̄
poſſidēs eſſet debitoꝛ ⁊ incurſur⁹ moꝛā.Quinto adducit bal.l.
ſi p̄teritus.ff.de ↄ tabu.vbi ſi fili⁹p̄teritus cui a p̄re eſt relicta li
beratio debiti in teſtō opponat de ipſa liberatiōe ↄ heredē agē
tem ad debitū vr̃ filius agnoſcere debitū ⁊ appꝛobare teſtm̄: ſe
cus ſi nō opponat ſed taceat q̄uis nō ſoluat:ſ3 rñde ꝙ dato ꝙ
fili⁹ nō ſolueret:tñ non icurrebat in moꝛā q̄uis nō appꝛobaret
teſtm̄:q: filio ↄpetebat bo.poſ.ↄ tab.de qua poterat ↄ agentē
ad debitū opponere p quā oppoſitionē apparebat heredi nō
cōpetere ius agendi ad debitū ⁊ hereditatē rupto teſtō ꝑtinet̄
ad filiū:⁊ hoc eſt ꝙ dicit tex.in.d.l.ſi p̄teritus in ꝟbo ſi heredē
¶Ultimo adducit̄ q: ſequeret̄ ꝙ per patientiā ⁊ taciturnitatē
quis vr̃ ſe obligare oneribꝰ hereditarijs ꝙ nō eſt dicēdū: q: ta
cens nō vr̃ ↄſentire ad ſui incōmodū.l.qui vas.§.vetare.ff.de
fur.Sed rñde vt dixi infringēdo p̄mā rñſione3 datā per Bal.
ad.§.ſicut.Et ſic p3 ex p̄dictis nō obſtare argumēta adducta
ↄ Bar.⁊ defenſari poſſe opi.Bar.maxime p dictā tertia3 rōne3
⁊ cum Bar.tranſit Imo.⁊ Pau.de ca.in.l.gerit.de acq.here.
⁊ Pau.de ca.in.d.l.cū antiquioꝛib⁹.Ro.in.d.l.gerit.nihil fir
mat dicens ꝙ tunc qḋ pendebat de facto ferrarie.

C Ertum. Linea cognatoꝝ nō pōt ſuccedere
niſi de iure p̄toꝛio per bo.poſ. qua3
nemo iuitus agnoſcere cōpellit̄.h.d.¶In glo.ma
gna ibi:vſq3 ad.x.agnatis ⁊.vj.cognatis ⁊c.fallit in caſu que3
ponit hic Bal.ſ.in caſu.l.ſi quis inceſti.ſ.de inceſ.nup.⁊ in ca
ſu.l.ij.ff.de veteranoꝝ ⁊ mili.ſuc.⁊ i caſu poſito in.§.multis in
ſtit.de ſuc.lib.¶Item fallit in feudis in qbus agnati trāſuerſa
les ſuccedere poterant nō admittunt̄ vltra ſeptimū gradū.c.i.
§.hoc aūt ſciendū in ti.qui feu.da.poſ.⁊ i.c.i.§.hoc quoq3 de
ſuc.feu.de quo dic:vt per doct.in.c.ſatis bene de ꝓhi.feu.alie.
per Lothariū in.c.i.de feudo marchie.⁊ ſiliter per Bal.in au
ten.defuncto.circa.j.col.j.ad tertu.¶In eadē ibi ⁊ quibuſdā
ꝑſonis de ſeptē ſc3 deſcendētib⁹ ex ſobꝛino ⁊ ſobꝛina:quare aūt
magis in illis q̄ in alijs:vide rōne3 poſitā per glo.in.d.§.fi.⁊
aliam ponit ibi Jo.fab.v3 ꝙ frequenti⁹ ↄtingit viuere iſtos eo
dem tp̄e:⁊ vnū ex his decedere ⁊ alterū ex his ſuccedere.ſ3 nō
ita ↄtingit tractari de hereditate aſcendentiū cognatoꝝ exiſtē/
tiu3 in.vij.vt eſt mr̄ tritaui:q: eo tp̄e quo ipſa decedit ñ repiet̄
aliquem viuere deſcendētium qui ſibi ↄiūgat̄ in.vij.hodie aū/
tem:q: ſunt exequati agnati ⁊ cognati ſuccedunt vſq3 ad.x.vt
firmat glo.in.§.ſi ꝟo neq3 fratres:in autē.de heredi.ab inteſt.

⁊ in auten.in successione.ĩ.de suis ⁊ leg.⁊ in.d.§.fi.qđ est verū ſm Saly.singulariter hic si velint cognati adire de iure ciuili. sed si vellent petere bo.pos.de iure p̄torio nō putat ꝙ vltra septimū gradū admittant̄:⁊ sibi iputent si veterē viam elegerit arg.l.fi.§.finaūt aliquis.ĩ.de iure delib.ꝙ nō inuenio scriptuȝ ab alio.Sed nō puto verū p̄mo per tex.in autē.de here. ab intesta.in.§.nullā ibi dū dicit dicas in quacūqȝ successione : ⁊ ibi dum dicit in oībus successionib⁹ agnatoꝝ ⁊ cognatoꝝ dr̄iaȝ vacare p̄cipimus ⁊c.Sed si in successiōe que fit de iure p̄torio nō posset admitti agnat⁹ vltra septimū gradū nō esset in oī successione sublata dr̄ia agnationis ⁊ cognatiōis.¶Scđo si ꝟa esset opi.Saly.ꝙ nō esset hodie derogatū iuri succedēdi de iure pretorio inter agnatos ⁊ cognatos sequereref incōueniēs ꝙ agnati remotiores in gradu semꝑ excludere possent ꝓximiores accipiendo bo.pos.de iure p̄torio.⁊ sic fere elusoria esset ꝓuisio posita in.d.§.nullā. Et ꝓ hoc etiā tertio facit:q: cū hodie cognati vsqȝ ad.x.gradū vocent̄ de iure ciuili p.d.§.nullam.ergo hȝ bo.pos.vnde legi.sicut agnati.l.ij.in fi.cum.l.seq.ff.vnde leg. ergo debēt pariter admitti etiā de iure p̄torio. ⁊ hanc opi. vr̄ sentire Bar.hic in p̄nc.⁊ exp̄ssius Bal.hic in.vij.col.in.ꝟ.quo ad scđam qōneȝ.¶Et iuxta hoc est ēt bn̄ ponderandū vnum ꝙ dixit Bal.hic.in.iiij.col.volens ꝙ lȝ hodie pariter admittātur agnati ⁊ cognati:tn̄ nō intelligunt̄ duo capita esse trāsfusa in vnū:vnde exclusus bo.po.vnde agnati:poterit sibiip̄si succedere per bo.pos.vnde cognati.iuxta.l.i.§.ſȝ videndū.ff.đ successedic.q: expedit nobis plures hēre vias.arg.l. si domus.ff. de serui.vrb.p̄dio.ſm eum dicentē se ita credere. ⁊ hoc putareȝ esse veꝝ:qn̄ esset exclusus renūciatiōe:q: renūciauit bo.pos.vn̄ agnati.sed si esset exclusus tempe videret̄ magis dubiū cuȝ hodie pariter ⁊ eodē tempe deferat̄ vtriqȝ capiti successio:vnde si quis hȝ bo.pos.septimā extraordinariā.⁊ bo.pos.vn̄ legi.ꝓ eadem successione quis dicet ꝙ elapsis centū dieb⁹ habeat alios centū dies ꝓ alia ex dictis bo.pos.⁊ facit.l.eos in p̄n.š.de vsu. ⁊ ꝯ Bal.vr̄ expressa decisio Cy.in rub.ĩ.ti.i.in p̄nc.vbi tenuit ambo capita scȝ agna. ⁊ cogna. hodie esse transfusa in vnum per.§.reliquū.in auten.de hered.ab intesta.vbi tn̄ non vr̄ hoc sufficiēter ꝓbari.ideo sustinēdo opi.Bald.posses dicere ꝙ eodem tempe veniunt:⁊ piter agnati ⁊ cognati scȝ per bo.po. vnde legi.que eis hodie deferr̄ vt dixi sed si vellent venire ex capite vnde cognati qūocunqȝ sint exclusi a p̄ma nihil ob.quin etiā ꝑ illud caput venire possint cuȝ sit caput posteri⁹.l.i.ff. quis ordo.⁊ sic hodie nō est correctū illud qđ traditur in.d.§.ſȝ vidēduȝ.per iura aūt que emanarūt ad fauorē eoꝝ qui venirent ex capite cognatoꝝ.facit.l.quotiēs.ff.de acti.⁊ obli. ⁊ istud etiaȝ bene facit qđ no.Bal.in.l.lȝ in vlti.col.ĩ.de iure delibe. ¶In ea.ibi:datur hereditas ⁊c.melius dixisset glo.datur bo. pos.q: ad hoc vt septima bo.pos.detur requirit̄ ꝙ a.l.ciuili nō sit vocatus ad hereditatē adeundā de iure ciuili:⁊ lex noua ciuilis expresse differat bo.pos.vt.l.i.ff.vt ex legibus.⁊.d.§.septima. nā si vocatus esſ ad hereditatē adeundā de iure ciuili:tunc hēret bo.pos.vnde leg.si vocatus nō esset de capite liberoꝝ.l.ij. in fine ⁊.l.seq.ff.eo.scđm Cy.sed hoc pleni⁹ infra declarabit̄ : ⁊ ex ibi dicendis apparebit glo.istam posse saluari:attento ꝙ gl.dicit ex nouis legib⁹tex.aūt in.d.l.i.denegat istam bo.pos.ei qui vocaret̄ ad hereditatē ex.l.xij.tab.que est antiqua.tn̄ intellige glo.hic qn̄ lex noua deferret etiā bo.pos.sp̄aliter vt in p̄alleg.l. i.laborant tn̄ plurimū doct.vt refert Cy.hic in tradēdis exemplis in q̄bus habeat locum bo.pos.vij.in quo etiā glo.fuerunt sibi ꝯrie in.d.l.i.⁊ in.d.§.septima.Tn̄ Pe.⁊ Cy. vident̄ resi dere ꝙ bona sint exempla in duob⁹ casibus positis hic in gl.s. in casu.l.posthum⁹.⁊ in casu.§.non tn̄ alleg.in glo.vt ēt sensit gl.i.d.l.i.q: in dictis duob⁹ casibus bo.pos.deferr̄ a lege ciuili Et si dicat̄ ꝙ ibi ꝯpetit bo.pos.ſm tab.q̄ est ordinaria:ergo cessare dȝ septima q̄ est extraordinaria vt.d.§.septima iuncta.l. in cāela.ij.in p̄nc.ff.de mino.R̄ūdet Cy.ꝙ imo in dictis casibus bo.pos.ſm tab.pōt dici extraordinaria q: nō deferr̄ ꝑ ordinarium edictum p̄toris:ſȝ per leges iuriscōsultoꝝ disponentiū in casibus in q̄bus cōualidat̄ testm̄ ꝯ regulas iuris cōis.⁊ lȝ Bal.h̄ in vlti.col.dicat ꝙ nō credit hoc esse verū:tn̄ nihil efficax alleg. ꝯ Cy.iō sto cū Cy.⁊ lȝ Joā.fab.in.d.§.septima. arguit ꝯ istā opi.dicens ꝙ text.in.d.l.posthum⁹.cum si.dicat dari bo. pos. ſm tab.que est ꝑ se sepata a septima bo.pos. vt instit. de bonoꝝ pos.§.sunt aūt.Tn̄ responde ꝙ hoc nō vr̄ obstare:q: ad hoc vt aliquo casu def̄ septima : est necesse ꝙ lex ciuilis expresse inducat in illo casu dari bo. pos.ab intestato vel ex testō:vt.d.§.septima.vnde ꝗ̄ uis.d.l.posthumus.inducat dari bo.pos.ſm tabu. ⁊ sic ex testō nō sequit̄ :ergo nō potest ibi habeŕ locū septima extraordinaria:attento ꝙ illo casu bo.pos. ſm tab.nō ꝓcedit ab ordinario edicto p̄torio:q: īspectis ordinarijs regulis iuris cōis testm̄ ibi esset ruptū:⁊ sic nō debuisset dari bo.pos.ſm tab.que req̄rit testamēti validitatē.l.i.§.i.⁊.§.exigit.⁊.l.hi demū.ff.de bono. pos.ſm tab.⁊ ideo ipsemet Jo.fab.in.d.§. septima. in fine.fateŕ hec exempla ꝓcedere.⁊ꝓ hoc ponderat tex.in.d.l.i.ff.vt ex legi.senatuscō. ibi dū dicit nunꝗ̄ bo.pos.que ex alia parte edicti agnita est p̄mo per p̄torem mortuū pollicita īpedit istam:q: ista ꝯcurrit cū illis scȝ qn̄ ꝑ leges nouas deferr̄ bonoꝝ pos.⁊ sic pōt ꝯcurrere cum bo.pos.scđm tab.d.l.posthumus.⁊ ita etiam vr̄ intelligere Fulg.hic.¶Intelligo tn̄ ꝙ talis bonoꝝ pos.ſm tab.concurrit cum.vij.extraordinaria in casu.d.l.posthum⁹.⁊ in.l.filibus scȝ qn̄ bo.pos. hȝ tabu.in certo sp̄ali casu est inducta a iurisconsulto:secus si ante esset inducta ab ordinario edicto p̄toris ꝑ p̄dicta.naȝ eodē modo quo inducit̄ bo.pos.vij. ex testamento nihil repugnat ꝙ eodē casu habeat locum bono.pos.scđm tabu.⁊ extensiōe iurisconsultoꝝ sicut visum fuit in.l.ij.š.de bonoꝝ pos.scđm tab. ¶Item aliud dari pōt exēpluȝ in quo habere non pōt bono. pos.vij.ab intestato.⁊ ex testō scȝ in casu in quo per.l. corneliā.quis vocat̄ ad successionē cum in eodē casu lex deferat bonoꝝ pos.sp̄aliter.l.nec nos.C.de capti. ⁊.l.iij.§.sed ⁊ ei⁹.ff.de bonoꝝ pos.ſm glo. ĩ d.l.i.ff. vt ex legib⁹.Sed istud exēplum īpugnāt Ja.baldui. Jac.de ra.⁊ Cy.vt hic plene per eos maxime q: regritur ꝙ ille cui deferr̄ hec.vij.nō sit a lege ciuili vocatus ad hereditatē adeundā de iure ciuili.d.l.i.sed in casu nostro heres vocatus ē ad hereditatē in tali casu de iure ciuili.l.lege cornelia.ff.de testa. Attamen dic ꝙ sustineri potest istud exemplū scđȝ Jo.fab. in.d.§. septima.q: ad hoc vt deferat̄ bonoꝝ pos.septima.sufficit ꝙ lex noua ciuilis deferat sp̄aliter bono.pos. ⁊ ꝙ nō sit vocatus per le.xij.tab.ad hereditatē adeundā Sed in ꝓposito heres nō est vocatus ꝑ le.xij. tab. ſȝ per.l.corneliā.l.si is.de quoꝝ.ĩ.de legi.here.⁊.l.fili⁹ ff.ad.l.fal.ergo nihil ob.quin cōpetere possit.vij.Et istud etiā sequit̄ Rofre.vt refert hic Cy.⁊ ista opi.est satis sustentabilis:ꝓ qua est glo.fi.in.l.i.⁊ videt̄ꝓbari in.l.iij.ver.nō etiam.ff.eo.al's enī non haberemus exēpla de hac bonoꝝ pos.vij.ab intestato.⁊ istud exemplum approbat etiā glo.in.d.§.septima. quā simpliciter sequit̄ hic Fulg.¶Glo.etiaȝ in.d.§.septima ponit alium exēpluȝ de posthumo alieno :quod exēplum reprehendit̄ per docto.ibi:q: in tali casu deferr̄ bonoꝝ pos.nō a lege ciuili sed a pretore:vt institu.de bonoꝝ pos.circa p̄ncipiuȝ. Posuit etiam glo.in.d.l. i.aliud exēplum scȝ in casu.l.sed cum patrono in p̄nc. ff.de bonoꝝ po.⁊ illud approbat Jo.fab.in dicto.§. septima.⁊ etiam Roma.hic.sed Bart. in dicta.l. sed cuȝ patrono.illud reprobat:sed certe tenēdo opinio. ꝗ̄ tenuit glo.fina.in dicta.l.i.ff.vt ex legi.scȝ ꝙ a lege ciuili deferatur hereditas:attamen posset habere locum bonoꝝ pos.septima.ꝓut.š.dixi. tunc videretur sustineri posse istud exēplum.Nec obstat ratio Bar. dicentis ꝙ si competit bonoꝝ pos.vnde legi.nō competit septima extraordinaria:q: responde ꝙ illi cui cōpetit vnde legi.nō competit septima extraordinaria. q: vnde leg.competit ei qui a lege ciuili vocatus erat ad hereditatē tm̄.non ad bonoꝝ pos.per legē ciuilē. Sed illi cui cōpetit septima.bene potest cōpetere vn̄ legi.tanꝗ̄ gn̄alis.ista ꝓbantur in.l.iij.ff.eodē ⁊ not.

Cynus hic ⁊ Bal.⁊ Saly.in rubꝛi. eodē. Item hec
bonoꝝ pof.dr̃ extraoꝛdinaria folū ex eo:qꝛ pōt habe
re locū tam ex teftō ꝙ̄ ab inteftato:vt dicit glo. qd̄ nō
eft in aliis.Nec dicas ꝙ in cafu.d.l.fed cum patrono
vocatus effet patron⁹ ad totam hereditatē per le.xii.
tab.⁊ fic ceffare debeat feptima.qꝛ refponde hoc non
effe veꝝ in cafu illo:vt pꝫ ex his que dixi in.l.qui fe pa
tris.s̃.ti.i.refpondēdo ad.l.⁊ fi ex modica.§.fi filius
ff.de bo.libe.Et colligit̃ ex tex.inftitu.de fucce.lib.in
ꝑnc.iunctis no.per glo.ii.in.d.l.fꝫ cum patrono ma
xime dum gl.hic allegat.d.l.⁊ fi ex modica.¶ In ali
is aūt exemplis fequere opi.glo.in.d.§.feptima.ꝑter
ꝙ̄ in vno . ⁊ eam fequit̃ Jo.fabꝛi.ibi dum glo.dixit ꝙ
vocatus per fenatufcō.oꝛfi.tertul.hꝫ bonoꝝ pof. vii.
Nam hoc eft falfum:qꝛ illa fenatufcōfulta nō defere
bant fpāliter bonoꝝ pof.ergo ⁊c̃.d.l.i.ꝭm Cy. hic q
in hoc repꝛehēdit Rof.tenentē ↄ̃riū.nec etiā plꝫ id
qd̄ fenfit hic Bal.in vlti.col.fcꝫ ꝙ ex teftō imperfecto
a ¶ A demente.de hoc per alex.ei⁹ ↄfi.cxlij. ⁊.cxj.ij. li.
condito īter liberos:iuxta.l.hac ↄfultiffima.§.ex im
ꝑfecto.j̃.de tefta.detur bo.pof.vii.qꝛ vt etiā dicit ro.
hic illa.l.hac ↄfultiffima. nō defert fpāl'r bo.pof. vñ ī
cafu dabitur bo.pof.fcđm ta.vtilis:vt dixi.s̃.in.l.ii. d
bo.pof.ꝭm tab.Et eadem rōne nō videt̃ ꝓcedere id
qd̄ dicit Bal.hic circa.iiii.colū.volens fratri venienti
ad hereditatē fratris cum patre dari bo. pof.vii. non
aūt fpālem bo.pof.vnde legi.tñ qꝛ fcđm eum fi daret̃
vñ legi.excluderet̃ a patre qui venit ex ꝑmo capite vñ
liberi.iuxta nota.in.d.l.qui fe patris.⁊ fic excluderet
fratrē defuncti ↄ̃ tex.in autē.defuncto.j̃.ad tertul.Sꝫ
ad hoc argumentū rñde vt dixi in.d.l. qui fe patris.
ad fi.⁊ ideo ēt Ro.hic nō appꝛobat hoc dictū Bal.
nō tamē rñdet ad eius argumentū.¶ In ea.ibi:grã
agnofcende litis ⁊c̃.qualis fit ifta bonoꝝ pof.declara
tur per glo.in.d.l.papinian⁹.§.i.Sed illam opi.dā
nat Jac.de ra.Pe.⁊ Cy.hic in.l.ii.s̃.de inoffi. teft.
nam fcđm eū fi dicam⁹ ꝙ ifta bo.pof. fit ↄceffio figni
per qd̄ emancipatus vel ali⁹ a iure ciuili incognit⁹ vo
lens admitti ad querelā inofficiofi teftamenti cogno
fcatur a p̃toꝛe.⁊ hoc nō eft bene dictū : qꝛ femꝑ p̃toꝛ
cognouit emancipatū.§.emancipati.infti. de hered.
que ab intefta.ita ꝙ nō erat opus figno. Aut dicim⁹
ꝙ eft cōceffio figni dati a p̃toꝛe per qd̄ cognofcat̃ a iu
re ciuili:quo introducta eft q̃rela ⁊ tunc ꝭm eos etiaꝫ
hoc nō eft bñ dictuꝫ:qꝛ ius ciuile qd̄ emancipatos nō
cognofcit eft īuifibile ⁊ incoꝛꝑale:qūo ergo ifta figna
cognofcet:⁊ ꝑꝑea volūt ꝙ ifta bo.pof.fit bo.pof.vñ
li. quā fili⁹ emācipatus aut alius īcognit⁹ a iure ciuili
anteꝙ̄ querelā intētet dꝫ cognofcere fub ↄditiōe fi ob
tinebit in q̃rela.⁊ hoc fuit inductū ne poftea rupto te
ftamento per q̃relaꝫ poffit abftineri ab hereditate vt
lati⁹ ꝓfequunt̃ ipfi.Attamen qꝛ ifta vr̃ quedā diuina
tio:⁊ ēt attento ꝙ p̃toꝛ ↄcedit fua remedia filiis emā
cipatis:vt fuccedant eo mō ⁊ oꝛdine quo filii in ptāte
fuccedunt de iure ciuili.l.i.poft ꝑnc.ff.de bo.pof.con
tra tab.⁊.d.§.emancipati.ergo cū filii in ptāte veniē
tes recta via ad querelā poffint querelato ⁊ rupto te
ftamento abftinere ab hereditate.l. quēadmodū cuꝫ
ibi no.ff.de inoffi.tefta.ita ergo dicendū vr̃ in dubio
effe in emancipato filio veniente ad querelā median
te bñficio p̃toꝛis fcꝫ bo.pof.cā litis agnofcende. ⁊ fic
poffet querelato teftō ab hereditate abftinere poftꝙ̄
nō inuenit̃ aliter expꝛeffuꝫ.Nec ob.dum ipfi repꝛehē
dunt opi.dicentiū ꝙ ifta bo.pof.eft ↄceffio figni per
qd̄ cognofcit̃ a iure ciuili:nam hoc īpugnant ifti dicē
tes ius ciuile effe inuifibile ⁊c̃.qꝛ ad hoc rñde ꝙ eft fi
gnum datū vt agnofcat̃ a iure ciuili emancipatus.i. a
miniftro iuris ciuilis hoc eft a iudice:⁊ fic fuftinebitur
dicta opi.quā tenuit Ray.⁊ Jac.bu.in.d.l.ii.⁊ Bar.
in.d.l.papinian⁹.⁊ cuꝫ ifta opi.vr̃ etiā tranfire Bal.
hic in.vii.col.⁊ iftud eft neceffe fcire:qꝛ hodie hec bo
noꝝ pof.eft neceffaria ficut ⁊ olim fcđum Guil.de cu.

Ray.⁊ Bal.in.d.l.ii.⁊ ita eft de mente Bar.⁊ antiquoꝝ hic ⁊
expꝛeffe firmat Bal.hic in pe.⁊ vlti.col.⁊ Jo.fab.in.§.fi. īftit.
de bo.pof.qꝛ lꝫ hodie fit fublata dr̃ia emācipatiōis ⁊ patrie po
teftatis.l.meminim⁹.cum vul.j̃.de leg.here.tñ illud eft veꝝ ab
inteftato.ita enī loquunt̃ iura de hoc tractantia.fꝫ ↄdito teftō
nō:vt fenfit glo.hic dū loquit̃ de bo.pof.ↄ̃ tab.⁊ expꝛeffi⁹ glo.
in.l.fi emancipati.j̃.de colla.⁊ in autē.ex cā de libe.ꝑte.⁊ iftud
eft bñ ↄfiderandū:qꝛ nifi fili⁹ emancipat⁹ vl' alii qbus dat̃ bo.
pof.cā litis agnofcende quos enumerat glo.in.d.l. papinian⁹
petant iftā bo.pof.infra annū eēnt exclufi a q̃rela q̃ habeat tp̃s
quinquēnii.l.fi filiū in fi.s̃.de inoffi.tefta.faciunt q̃ dixi in.l.ii.
s̃.qui admit.⁊ hoc expꝛeffe firmat hic Bal.in.viii.⁊ pe.colū. ⁊
puto veꝝ.lꝫ Jo.fab.in.d.§.fi.in difcurfu dixerit ꝙ ifta bo.pof.
pōt agnofci infra qnquēniuꝫ ficut querela.nihil tñ allegat. ⁊ iō
nō placet qꝛ bo.po.etiā inuēta a iure ciuili nedū a iure pꝛetoꝛio
nō tranfcendit annū:vt dixi poft Bal.in rubꝛi.s̃.qui admi.Eft
verū ꝙ Saly.hic dubitat:an vera fit opi.ꝙ ifta bo.pof. hodie
fit neceffaria:⁊ relinquit cogitandū ꝓpter aliqua fatis debilia:
ideo nō difcedo a cōi opi.quā etiā tenuit Jac.bu.in.l.qui fe pa
tris in fi.s̃.ti.i.¶ Non obmitto ēt ꝙ Fulg.hic circa iftam bo.
pof.cā litis agnofcende fuit in opi.ꝙ dicat̃ effe illa bo.pof.que
vere cōpeteret illi exheredato fi ꝟo res effet in cā inteftati. vñ fi
lio emancipato exheredato cōpeteret bo.pof.vnde libe.cā litis
oꝛdinande.i.querele inofficiofi tefta.qꝛ qñ teftm̃ refcindit̃ per
querelā fingitur teftm̃ factum effe a demente[a].l.hoc coloꝛe ⁊.l.
ticia.ff.de inoffi.tefta.vñ ficut fi factū effet teftm̃ a vero demēte
cōpeteret ꝟa ⁊ ꝓpꝛia bo.pof.vnde libe. ab inteftato.filio emā
cipato.ita ēt in cafu ficto cōpeteret.hoc fuadet nobis ꝭm eum:
qꝛ de ifta bo.pof.cā litis agnofcende nō habem⁹ titulū fpālem
ꝓut habem⁹ de aliis bo.pof.que funt ꝑ fe feꝑate.tñ ifta dr̃ia q̃
eft inter iftam bo.pof.quā ipfe dicit effe vñ liberi.⁊ illaꝫ quā gl.
noftra ⁊ docto. appellant cā litis oꝛdināde nō eft dr̃ia in effe
ctu:fed in noīe ideo de eo paꝝ curandū.⁊ adhuc magis plꝫ in
tellectus glo.qꝛ fit minoꝛ violentia regulis iuris cōis fcđm quaf
bo.pof.vnde liberi.nō intentatur nifi quando res eft redacta
ad caufam inteftati.l.i.ff.fi tabu.tefta.nul.exta.¶ In eadē ibi
l.pofthumus ⁊c̃.adde gl.in.l.j.ff.de petitio.heredi.⁊ dic ꝙ in
ꝑncipio.d.l.pofthumus iuncto verficu.idem ⁊ circa. funt tres
fingulares cafus in qbus hodie eft neceffaria bonoꝝ pof.fcđm
tabu.fcđm magis cōmunē opinionē.⁊ vltra eos cafus qui hic
ponūtur in glo.vide aliquos per Bar.hic.Et alium cafuꝫ ha
bes in.l.pater inftituto.in fine.ff.de capti.fcđm Jaco.de are.⁊
Bar.ibi ⁊ Ray.hic ⁊ Bar.in.l.fi pater captus.ff.de vulg.⁊ pu
pil.⁊ fenfit glo.in.l.lex coꝛnelia in ver.ex ea le.eo.titu.⁊ ibi hoc
magis cōmuniter fequūtur doct.excepto Ray.⁊ Ange.qui in
telligunt ꝙ imo etiam de iure ciuili poffit adiri hereditas in ca
fu illo:fed pꝛimā opinionē videtur magis cōuenire littere in di
cta.l.pater.Aliam habes in.l.ii.§.interdum verfic. ergo.ff. de
vulg.⁊ pupil.fcđm Fulgo.hic.Sed dic hoc effe verū tenendo
opinionē vltramontanoꝝ quā refert Bar.in dicto.§. interduꝫ
fcđm Bar.ibi.⁊ in.l.ex ↄ̃ctu de re iudi.repꝛobat opinionē eoꝝ
⁊ bene ⁊ oftendit ꝙ in cafu.d.§.interdum.poteft adiri heredi
tas nedum de iure p̃toꝛio fed etiaꝫ de iure ciuili per.l.i.§. fi qs
adita.ff.ad tertulia.Alium cafuꝫ habes fcꝫ quando filius ꝑte
ritus tacuiffet anno:vel aliter exclufus effet a bonoꝝ pof.cōtra
tab.qꝛ tunc heres fcriptus hꝫ neceffe petere fcđm tabu.l.fi īpu
bes in fine.ff.de carb.edict.⁊.l.fi duo in fine de lega.p̃ftan. de
quoꝝ iurium intellectu dixit in.l.pofthumo.s̃. de ↄ̃ tabul. Eft
tamen magis dubiū an in cafu.d.l.fi duo.in fine bo. pof. fcđm
tabu.fuerit neceffaria filio emancipato inftituto qñ filius in po
teftate effet exclufus a bo.pof.cōtra tab.intelligendo ꝓut facit
glo.ibi fcꝫ qñ filius emancipatus ibi veniret per bo.pof. fcđum
tab.Nam vr̃ ꝙ nō fit neceffaria:qꝛ hodie filius emancipat⁹ fuc
cedere pōt ab inteftato de iure ciuili ficut ⁊ fili⁹ in ptāte ⁊ tefta
mentum in quo fili⁹ in ptāte eft p̃teritus eft nullū de iure ciuili:
vt tenui in.d.l.pofthumo.⁊ ficut filius in ptāte patris hꝫ ius di
cendi nulluꝫ in cafu.d.l.fi duo.per.l.fi.j̃.de lib.p̃te. ita ⁊ filius
emancipatus videt̃ ꝙ beneficio filii in poteftate pꝛeteriti habe
at etiam ius dicendi nullum:vt firmat Bar.in.l. fi poft moꝛteꝫ
§.fina.per illum tex.ff.de bonoꝝ pof.ↄ̃ tab.⁊ fequūtur alii i.l.
fina.ff.de iniufto teftō:ergo ī cafu.d.l.fi duo.nō hēbat neceffe

filius emancipatus venire ꝑ bo.poſ.ſcḋm tab.ex teſtō:q: poterat venire ab inteſtato:ſed ſi volebat ſeq voluntatē defuncti bene habuit neceſſe petere ſm ta. ¶ Aliū caſum habes.ſ.qn̄ quis renunciaſſet iuri ſuccedendi de iure ciuili.nā nō pōt niſi de iure pretorio cui non intelligit̄ eſſe renunciatū ar.l.ſuū.ſ.de iure delibe.ꝛ no.Bal.hic in antepe.col.in ver.nouus caſus:ꝛ in rubrica.ſ.qui admit.in.vij.q. ¶ Itē eſt alius caſus.ſ.ſi hereditas delata eſt pupillo carente tutore.nā ſi de facili non pōt haberi tutor:pōt pupillus agnoſcere bo.poſ.corā iudice ſupplente defectū tutoris.l.bonoꝝ.ſ.qui admit.ꝛ tn̄ de iure ciuili nō repit̄ ꝙ ſolus pupillus ſine tutore adire poſſit.l.potuit.cū ſi.ſ.de iure delibe. Ita voluit Ang.hic.Sed ang.ita abſolute loquēdo nō bene dixit.q: imo pōt iudex ita ſupplere defectū tutoris pupillo adeunte hereditatē corā iudice:ſicut ꝛ qn̄ agnouit bono. poſ.Caſus eſt in.l.ſi infanti.in fi.ſ.de iure delib. vt plene dixi i d.l.bonorū.vn̄ verum eſt ꝙ ſi eēt delata hereditas īpuberi poſſent amici vel cōiuncti ſui petere bo.poſſ.pro eo corā iudice.ꝛ tunc iudice volente acquireretur īpuberi ēt ſine ratihabitione: vt ꝓbatur in.l.penul.ꝛ ibi hoc no.Bar.ff.de bo.poſ.ꝛ in.l.infantis.ꝛ ibi dixi.ſ.qui admit.ꝛ ſic ſi iterī decederet īfans poſt petitam bo.poſ.tranſmitteret tanꝙ acquiſitā. Sed in hereditate adeunda de iure ciuili nō repit̄ iſte modus acquirēdi hereditatē anteꝙ ratū habeat ita voluit elegāter bal.ī rub.ſ. qui admit.in.vi.q.vbi ēt ponit plures caſus in quibus eſt vtilis bono.poſ.pluſꝙ aditio hereditatis vt ꝑ eū ibi:ꝛ in.l.qui aliena i prin.ff.de acqui.here.ꝛ aliqd dixi in.l.ij.ſ.qui admit. ¶ Alius eſt caſus videlicet ſi pupillo exiſtenti in partibus valde remotis a tutore deferat̄ hereditas:ꝛ tutor eius nō pōt ad eū accedere. Nā tunc ſolus tutor ꝑ pupillo ēt maiore infante poterit agnoſcere bo.poſ.ſed nō adire de iure ciuili:vt no.glo.in.d.l.potuit.ꝛ dictū fuit in.d.l.bonorū. ¶ Alius caſus eſt in.l.qui liberis ſ.teſtamenta.in prin.ff.de bo.poſ.ſm ta.ꝑ quā declarat̄ text. in.ſ.nō tn̄.allega.in gl.nā in caſu.d.ſ.nō tn̄.reconualeſcit teſtamentū de iure pretorio.Ita demū ſi teſtator poſtꝙ iterū effectus eſt ſui iuris corā quinq; teſtibus approbauit primū teſtamentū:vt.d.l.qui liberis.tn̄ ī vno caſu recōualeſcit teſtamentū abſq; alia approbatione.ſ.qn̄ facta eſſet ſubſtitutio filio īpuberi a patre ſuo.Et poſtea filius datus eſt in arrogatione: demū deceſſit arrogator:deinde deceſſit īpubes:nam recōualeſcit ſubſtitutio de iure ꝑtorio abſq; alia approbatione filij īpuberis cuius cenſet̄ eſſe illud teſtamentū:vt eſt tex.no.in.l.ſi arrogator. in ꝑnc.cum glo.ꝛ ibi clari⁹ Bar.ff.de adoptio. ¶ Alius eſt caſus in quo ſine noua declaratiōe vel approbatiōe ſi teſtator iterum effectus eſt ſui iuris recōualeſcit de iure ꝑtorio ſc; qn̄ inſtituti eſſent venientes ab inteſtato.d.l.poſthum⁹ ver.idem ꝛ circa.ꝛ ibi videatis. ¶ Alius eſt caſus quo eſt neceſſaria bonorum poſ.ſcḋm tabu.ſc; in caſu.d.ſ.teſtō.verſi.nō ſecus. qn̄ teſtator ſcḋm teſtamentū incidit vt primū teneret. ¶ Alius eſt caſus ſc; in caſu.l.ij.ver.plane ſi omiſſa.ff.de vulg.ꝛ pupil.ſc; qn̄ heres inſtitutus adiuit ab inteſtato ꝛ omiſit ex teſtamento : quo caſu ſubſtitutio pupillaris in teſtamento ↄtenta ↄſeruat̄ de iure ꝑtorio ex edicto ꝑtoris poſito in tit.ff.ſi quis omiſ.cau.teſta. vnde tunc h; neceſſe venire per bonoꝝ poſ.ſcḋm tab. ¶ Alius caſus eſt in.l.etiā.ſ.libertus.ff.de bo.libe.ſcḋum Fulg. hic dicentem ꝙ ille caſus cōprehendit̄ ſub.d.l.poſthum⁹ verſi.idem ꝛ circa in ꝑnc.nam in.d.l.libertus fili⁹ erat ꝑteritus ꝛ patron⁹ inſtitutus qui erat ſucceſſurus ab inteſtato.vl̄ dic ꝙ ibi pōt adiri hereditas de iure ciuili:q: per illa verba ſi filius me viuo morieт̄: vr̄ fili⁹ inſtitutus:vt ꝓbat Bar.in.l.gallus.in ꝑnc.ff.de libe. ꝛ poſthu.de quo tn̄ dicendū:vt ibi per doct. ¶ In ea.ibi cōtra tab. aūt ꝛc.ꝛ ſic p; ꝙ filio emancipato hodie eſt neceſſaria bo.poſ. contra tab. ſicut olim q: ↄdito teſtō nō eſt ſublata dr̄ia emancipationis:vt dixi ꝛ iſtam glo.intellige qn̄ emancipatus eſſet ꝑteritus cum cauſe expſſione.al's aūt teſtamentū eſſet ipſo iure nullum:ꝛ ſic nō eſt neceſſaria ↄ tab.ſm glo.valde no.in.ſ.exheredatos.in autē.de here.ꝛ fal.ꝛ ita intelligit̄ glo.in.l.ſi fili⁹.ff.de mino.ſm Jo.an.in addi.ſpec.in titul.de inſtru.edit.ſ.vt aūt. in addi.que īcipit ſecus ꝛ Bar.plene in dicta autē.ex cā. vbi dicetur.Et ea que dico in filio emancipato ꝑterito: dicas ēt in patre ꝑterito a filio emancipato cui patri ſīliter ↄpetit neceſſario ↄ tab. ſicut filio iuxta.l.i.in fi.ff.ſi quis a par. fue.ma. ꝛ ꝑ Bar. in dicta auc. ex cauſa.cū ↄcor.ibi tradendis.Et circa hoc etiā adde ꝙ ꝗuis filio in ꝑtāte non ſit neceſſaria bonoꝝ poſ.ↄ tabu.tn̄ in vno caſu poterit ſibi eſſe vtilis:vt qn̄ filius in ꝑtāte eſt inſtitut⁹ ꝛ emancipatus eſt ꝑteritus ꝛ multa legata ſunt relicta in teſtō.Nam ſi filius in ꝑtāte bn̄ficio preteriti velit ↄtabulare nō tenebitur ꝑſtare legata niſi ↄiunctis ꝑſonis.Si aūt adiuiſſet ex teſtō habuiſſet neceſſe ꝑſtare oībus ſcḋm qḋ habetur in.l.filium in ꝑn.ff.de leg.ꝑſtan.iūcta.l. ex duobus.al's incipit ſi ex duobus.ff.de bonoꝝ poſ.ↄ tab. ꝛ hoc de mente Cy.hic.ꝛ hoc hodie etiā ſeruit nobis q: ille titu.de leg.ꝑſtan.nō eſt hodie indiſtincte correctus per.d.auten.ex cā.vt dixi in.l.i.ſ.de bono.po.ↄ tab.eſt etiā neceſſaria bo.poſ.ↄ tab.patrono ꝛ olim ꝛ hodie.q: in ea nihil reperit̄ īmutatū vt ēt dicit Nic.de mat.ꝛ Bal.hic in vlti.col.ꝛ eſt ſatis de mēte glo. hic. ¶ In eadē ibi vnde liberi.Cy.tenebat ꝙ bo.poſ.vn̄ liberi.eſſet hodie neceſſaria in caſu.l. qui ſe patris. ſ; ibi fuit reprobatū.Item dicebat hic Cy.ꝙ eſt neceſſaria vnde liberi.qn̄ intentata bo.poſ.ↄ tabu.res nō reducitur ad cām inteſtati:vt qn̄ heres inſtitut⁹ adiuit hereditatē.vt declaraui in.l.i.ſ.de bo.poſ.ↄ tab. liber.Nam tunc cū heres ſcript⁹ remaneat heres ꝛ ꝑtor nō poteſt facere deſinere eū eſſe heredē.ideo ab inteſtato de iure ciuili nō poteſt ſuccedere etiā hodie filius emācipatus qui intētauit bo.poſ.ↄ tab. ideo habebit neceſſe venire per bo.poſ.vnde liberi. ſicut habuit neceſſe venire per ↄ tab.Sed Fulg. hic iſtud reprehendit:q: ſi h; locum bo.poſ.ↄ tab.ceſſat bonoꝝ poſ.vnde liberi.l.i.ſ.ita aūt.ff.ſi tab.teſta.nul. exta. ſemel enī fuit effectus heres de iure pretorio per bo. poſ.cōtra tab.ſcḋm eum.Adde ꝙ idem tenuit Joā. de imol.latius in.l.ſi filius qui.ff.de ↄ tab. vbi per ↄ tabu.pretor ↄſtituit eum loco heredis. ¶ Ad idē adducit tex.i.l.j.ſ.quoꝝ bonoꝝ.vbi ad hoc vt poſſit intentari interdictū quoꝝ bonoꝝ.qḋ datur heredi ē neceſſe ꝙ intētetur niſi ↄ tab.per preteritū.Item ꝙ al's ſequeret̄ ꝙ bonoꝝ poſ.ↄ tabu.nō tribueret ius in ꝓprietate:ꝛ tn̄ enumerat̄ inter bonoꝝ poſ. tribuentes ius:vt hic in glo.ꝛ iſtam opi.dic eſſe de mente Bart. in.l.iij.ſ.ſi cā.ff.de bonoꝝ poſ.ꝛ in.d.l.i.ſ.quoꝝ bonoꝝ. ¶ In eadem ibi vnde legi.nec olim ꝛc. Saly. hoc dicit ꝙ imo fuit olim neceſſaria ꝓ illis agnatis q nō tenebant primū gradū tēpe mortis illius de cui⁹ hereditate tractat̄:q: olim de iure ciuili per le.xij. tab. nō vocabat̄ niſi ꝓximus agnatus:ꝛ eo excluſo nō poterat venire ſequens per ſucceſ.edictum de iure ciuili l.poſt ↄſanguineos in ꝑnc.ff.de ſuis ꝛ leg.ideo oportebat ſequētes agnatos venire per bonoꝝ poſ. vnde legi.ſed dic ꝙ glo.bene loquit̄:q: bonoꝝ poſ. vnde legit.nō defertur cognatis ſub noīe agnatoꝝ.ſed ſub nomine legitimoꝝ ſucceſſoꝝ.idest vocatoꝝ a lege ciuili ad hereditatē patet in rub:ꝛ in.l.ij.in fine cu;.l. ſequenti.ff.eodem.ꝛ.l.i.in ꝑnc.ff.ſi tab.teſta.nul.ex tab.vnde excluſo primo agnato nō deferebatur bo. po.vnde legi.ſequenti agnato:q: nō erat ille vocat⁹ a lege ciuili ad hereditatē:ꝛ ideo ille qui erat prior in gradu inter omnes ſequētes agnatos vel cognatos vocabat̄ a pretore per vnde cognati tanꝙ de numero cognatoꝝ:vt ꝓbatur in.ſ.placebat inſti. de legi. agna.ſuc.nam omnis agnatus eſt cognatus.l.iuriſcōſultus circa principiū.ff.de gradi.l; non ecōtra:vt ibi ꝛ in.l.inter agnatos.ff.eodem.ꝛ hoc in ꝓpoſito noſtro notat Barto.in.l.i.in fine ꝛ ibi etiam Ange.eſſet etiam ſcḋm Cy.neceſſaria hec hodie bonoꝝ poſ. vnde legi.generalis que datur in caſu in quo eſt neceſſaria bonoꝝ poſ.ſeptima.vt in caſu dicte.l.poſthumus ꝛ dicto.ſ.nō tamen.nam in illis caſibus opus eſt intentare vel bonoꝝ poſ.vij.vel vnde legit. generalem que ſecum concurrit.l.iij.ff.eodem.ꝛ an in caſu dicte l.poſthumus.ꝛ.d.ſ.nō tn̄ .poſſet heres ſcript⁹ agno

scere successionē per bonorum possess. secundum tab. vt. s. dixi. De alijs dic vt hic per Bar. et Bal. qui et ponūt vnū alium casum in quo est necessaria bo.pos. vt qn statutum deferēs successionē esset conditū ab aliquo rectore seu magistratu: quo casu statutū eius cēset esse ius pretoriū. l. ius aūt ciuile. ff. de iusti. et iure. ideo nō posset ille cui delata esset talis successio adire de iure ciuili sed solū agnoscere bonorum pos. de iure pretorio: vt et no. Barto. in. l. ij. ff. de bonorum pos. titulo generali. et Bal. in rubr. s. qui admit. in. vj. q. et hic. l. iiij. vel in. v. col. Et quō cognoscat an statutum taliū rectorum sit ius pretoriū vel ius ciuile tangitur in varijs locis: consueui dicere in. l. stipulationū alie. in prīci. vbi Bar. et alij tangunt. ff. de verbo. oblig.

¶ Sequitur rubrica de successorio edicto.

¶ In glo. Dice ibi intra tpus pmi et c. sentit hec glo. q ad instantiā creditorum iudex pōt abbreuiare tps pfixum successoribus ab edicto q vr cō tex. i. d. §. sane. in ver. pcipitandi nō sunt. Jac. bu. cū quo trāseūt Ang. saly. Fulg. pau. de ca. h et ang. et pau. d ca. i. l. si cura toris. j. de iure delibe. p illū tex. et pau. de ca. in. l. i. §. i. ff. de iure delibe. et in. l. fi. §. finaūt hoc. j. de iure delibe. post Cy. ibi et in. §. sed qr. quidā dicunt verum esse q successori nō potest abbreuiari tps quin habeat tēpus integrū ad cognoscendū vel repudiandū. Tamē bñ potest abbreuiari qtum ad hoc vt successore infra tpus a iudice pfixum nō rñdente an velit agnoscere vel repudiare aperit via creditoribus vt eis iudicialiter satisfieri possit: seu vt possit dari curator hereditati iacenti qui habeat puidere creditoribus: seu secum in iudicio esse ad liquidationē eius qō petitur: et ita scdm eos intelligit. l. si quis instituat heres in diem. ff. d heredi. insti. et p hac opi. videt esse glo. magna in. l. quādiu la vltima. ff. de acqui. hered. ibi dum glo. dicit dic arbitrio iudicis et c. et per illam ibi ita tz Ange. et pau. de ca. idem tz Ange. in. l. si seruus. per illum tex. ff. de bo. auct. iudi. pos. Bal. aūt hic nō videtur se firmare. Sed Bar. in. d. l. si quis heres instituat. et Bar. in. l. si diu. ff. ex qui. cau. in pos. eatur. et in. d. l. qdiu tenēt q nullo modo iudex posset abbreuiare per. l. i. in fine cum. l. seq. ff. de iure delibe. et ibi etiam vide Barto. et hoc est qō voluit dicere tex. in. d. l. quis ita heres instituatur in verbo imitet edictum scz positum in. d. l. i. in fi. cum. l. seq. et in. l. i. §. largius. ff. eo. Jo. de imola in. d. l. qdiu. etiā sequitur opi. Bar. quo ad oēs effectus per. d. l. i. cum. l. seq. ff. de iure delibe. Nisi iudex ex cā abbreuiare vellet: qr iudici pmittitur tpus legale ex cā abbreuiare. l. ij. cum ibi no. plene per Bart. ff. de re iudica. l. ad pemptoriū. iūcta. l. nōnunq. ff. de iudicijs. Bene verū est q vltra tpus taxatū ab edicto pretoris cōmittitur iudicis arbitrio an velit longius tēpus statuere ad adeundū et repudiandū. ita pbatur in. l. i. in fi. cum. l. seq. et ita intelligat glo. in. d. l. qdiu scdm Jmo. ibi. Ro. in. d. l. quādiu. dicit q in herede extraneo potest pcedere opi. Barto. scz q iudex nō possit abbreuiare illud tps centū dierū qtum ad hoc vt postea intelligat statim heredē adiuisse vel nō oīno repudiasse: scdm qō dicit glo. fi. in. d. l. qdiu. Sed qtum ad hoc vt possit ad instantiā creditorum statui breuior terminus ad hunc effectū tm vz vt ex elapso possit dari curator hereditati seu bona hereditatis detrahi ad fauorem creditorum et excludat ab hereditate cū effectu excepto nudo nomie heredis. putat hoc fieri posse: et istam esse iustam cām abbreuiandi scz pter petitionē creditorum. allegat no. per Bal. hic et in. d. l. si seruus. cum ibi no. ff. de bo. aucto. iud. pos. Sed in liberis qbus Bar. dicit dari annū ad dliberandū: vt per eum in. d. l. si quis heres instituat. putat Roma. Bar. male dicere: qr non potest hodie iudex statuere nisi terminū nouem mensiū ad deliberandū. l. fi. §. sed qr. j. de iure deliber. Sed mihi nō placet illud qō ipse dicit. pmo in qtū vult q petitio creditorum sit iusta cā abbreuiandi qtum ad hoc vt excludat ab hereditate cum effectu excepto nudo noie heredis qr est cō. d. l. i. in fine. cum. l. seq. Nam ille titulus. ff. de iure deliberan. loquit qn creditores instabant q iudex mandaret heredi: vt adiret vel repudiaret: et heres petebat tpus ad deliberandum: et tñ nō potest abbreuiari vt ibi iūcta. l. aristo. in pnc. et ibi no. eo. tit. bene facit tex. in. d. l. si quis instituat et imitet edictū. ¶ Non obstat. d. l. si seruus. qr scdm verū intellectum quē etiā ponit ibi glo. lapsus tempis ibi nō excludit a iure adeundi. dūmodo postea impleat conditionē: vt pz qr ibi consequit libertatem quā nō posset consequi nisi adiret. l. si hereditas. C. de testa. manu. et ideo si p lapsum termini videret defecta conditio seu repudiata hereditas nō posset postea adire. l. sicut. j. de repu. heredi. opatur ergo lapsus temporis ibi q cōditio censeatur defecta quo ad hoc vt vlterius quo ad distrahenda bona hereditaria pro satisfaciendo creditoribus non sit necesse vlterius expectari heredem: quasi pp lapsum tēporis censeat contumax et pro latitante habeat: et ita dz intelligi id qō no. Bart. in. l. si qs. suus. ff. de iur. delib. et in. d. l. si seruus. et in. d. l. si quis instituatur. dum dixit q per lapsum dicti tpis conditio intelligitur defecta. Et ita est de mente ang. et clarius Jo. de imo. in. d. l. si qs instituatur. vnde in casu. d. l. si seruus. si postea volet heres implere conditionem et adire erit heres: nedum nomine sed effectu: quo ad ea que non reperientur distracta. Unde que sit iusta causa abbreuiandi habes ex nota. per Bar. in. d. l. ij. ff. d re iudi. et Bar. ibi expresse dicit q istud tempus adeundi causa cognita potest abbreuiari. ¶ Item non placet illud quod ro. dicit per. d. §. sed qr. quoniā vt dicit Pau. de ca. expresse in. d. §. sed qr. ille tex. intelligitur in extraneo herede cui etiam si pluries concedatur tempus ad deliberandum non dz concedi tale tempus quod computatis omnibus terminis excedat nouem menses. secus in liberis: qr eis conceditur annus: vt notat bar. in. d. l. si quis instituatur. scdm Pau. de ca. Et istam opi. sequor per predicta. et sic teneo q ex causa posset abbreuiari etiam quo ad hoc vt post tempus intelligatur adiuisse vel repudiasse scdm no. in. d. l. quādiu. Jnquātum vero ad effectum dandi curatorē bonis: sto cum Jac. bu. et sequatium per id quod legitur et no. in. l. i. ff. de cura. bon. dan. et per. d. l. si seruus. et qr tunc heres non videtur precipitari. dicebat tamē Pau. de ca. hic in fin. q videtur hodie dicendum non debere statui terminum heredi etiam extraneo minorem anno [a] quātum ad hoc vt post annum videatur adiuisse vel repudiasse: qr hodie quilibet hz annum per. l. cum antiquioribus. j. de iure delib. Sed responde q aut nullum tempus ad deliberandum petitum est: et tunc hz heres annum qtum ad effectum trāsmissionis hereditatis non adite. d. l. cum antiquioribus. aut petitum est tempus: et tunc habz locum tex. in. d. §. sed qr. iuncta. l. i. in fi. cum. l. se. ff. de iur. delib. prout declaraui. s. et ita no. Bar. in. l. fin. §. et hec quidam. j. de iure deli. vnde si vult succedere de iure pretorio non potest habere vltra tempus infra quod hz necesse agnoscere bo. possessi. iuxta. l. ij. cum ibi no. s. qui admit. Si autem potest et vult adire de iure ciuili: tunc olim extranei habere debebant centum dies. hodie est in ptāte iudicis vsqz ad nouem menses. d. §. sz qr ¶ Utrum aūt post terminum predictum prefixum a iudice ad deliberandum videatur adire vel repudiare. dic vt no. per glo. fi. in. d. l. qdiu. et aliquid per Bal. h: sed si ita est vt conclusum est supra qō non possit regulariter abbreuiari tēpus ad adeundum vel ad agnoscendum bo. pos. quomodo ergo istud successorium edictū possit dici esse inductum in fauorē creditorum cum habeāt necesse expectare creditores: donec oēs successores sint exclusi tempore. Pau. de cast. hic circa hoc multū se iuoluit et dicit q fauor creditorum est. qr interest eorum ne bona vadant ad fiscum: seu ad alios successores. allegat no. per Bar. in. l. si cōstāte. §. fi. ff. so. ma. dic melius q est inductū in fauorem creditorum istud successoriū edictū: qm excluso primo successore non erat de iure ciuili locus successorio edicto. l. post consanguineos. in pnci. ff. d su. et legit. et hereditas deferebatur fisco: et bona interdū longo tpe vacabant anteq fiscus adiret: et creditores non habebant interea quē conuenirent: pter quod adinuenit pretor

[a] ¶ Minorem anno. in hoc articulo vide Lud. ro. cōsil. cccclxxxxiij.

q exclusso primo posset venire sequens de iure pretorio qui hz modicum tempus ad agnoscendam bo. pos. vel repudiandã: hoc est qđ innuit iurisconsultus in. l. i. in prin. ff. eod. ¶ Item ex ista gl. no. scdm saly. q agnitio bo. pos. facta per scdm infra tpa primi valet vt pbatur in. l. fi. ibi dixi. §. qui admit. Dicit tamen Pau. de ca. hic q ista glo. volens q intra tempora primi interrogetur sequens: vel sibi terminus assignetur non videtur vera: qr quousqz non est sibi delata hereditas: non dz sibi terminus assignari. allegat. l. fi. §. qui admit. & d. l. q̃diu. in fi. ¶ Sz adverte q alij doctores videntur cum glo. transire: & glo. non dicit q possit statui terminus ad adeundum vel repudiandum sed possit interrogari an intendat agnoscere bo. pos. vel repudiare & ista interrogatio videtur fieri posse p. l. i. ff. de cura. bo. dan. vbi heres qui conditione pendente non pot adire. l. is qui heres. in prin. de acqui. here. tamen potest interrogari an intendat repudiare ante conditionis euentum vel non. & si bo. pos. agnosceret haberet effectũ tpore debito. d. l. fi. Et si diceret in iudicio se repudiare valeret repudiatio. qr iuri de futuro potest i iudicio renunciari. d. l. i. ff. de cura. bo. dan. & ibi glo. & in. l. si plurium. ff. de acqui. here. & hoc erit vtile: qr non oportebit postea expectare totum tempus qđ alias habuisset iste sequens. Vel dic q glo. hic intelligitur q interrogabitur sequens infra tempora primi. s. habito respectu ad tempus prefixum ab edicto pretoris: sed attento q iudex abbreuiauerat tale tempus: ideo erat decursum quãdo interrogabatur secundus: & ita hãc glo. videtur intelligere Bal. hic. ¶ In ea. ibi notate q in suis dicit: vt dictum fuit in. l. qui se patris. ¶ In ea. ibi. §. placebat. declara istum tex. vt dixi in. l. fi. circa fi. §. tit. pximo. vbi declaraui an de iure pretorio agnati excluso primo vocentur p successoriũ edictum tanq̃ agnati p bo. po. vnde legit. an vero tanq̃ cognati. ¶ Extra glo. consueuit dubitari an in querela in contra tabu. & in iure dicendi nullum sit locus successorio edicto: [a] de quo tamen parum hic scribitur per doc. sed plenius per eos in. l. si qs posthumos. §. i. ff. de lib. & post. & ibi dixi & magis cõis conclusio est q sic: vt de querela probatur in. l. si is qui in prin. ff. de inoffi. testa. & in bo. pos. ɔtra tab. pbatur in. l. ij. in prin. ff. de bo. lib. de quo etiam per Bar. in. l. in suis. ff. de lib. & post. & ibi plenius Bal. in repe. in. iij. charta. Et per omnes in. l. si quis filiũ C. de inoff. testa. & in. l. pater filium. ff. eo. ti. per Bar. in. l. i. §. si pater in ptãte. ff. de con. cũ eman. libe. & Bal. in. l. qui se patris in. ij. col. §. vnde libe. & in. l. si quis filio exheredato. in pñc. & in. l. posthumoꝝ. ff. de inoffic. testa. Alexan.

8 **I mater.** Si pmus nõ agnouit bonoꝝ pos. admittitur sequens per successorium edictum. h. d. ¶ In glo. in verbo patrui magni ibi ĩpropriꝫ &c. hoc sequitur Pe. Cy. & Ray. hic & adde glo. similez instit. de gradi. §. quarto gradu in ver. auũculos. quasi potius debeat dici auũculus meus qñ coniũgitur mihi per matrẽ: vt patruus matris mee arg. l. iuriscõsultus. §. auũculus. ff. de gradi. ¶ Et iuxta hoc dubitat hic Jac. bu. quid in eo qui erat patruus patris mei: & sic est mihi patruus magnus: an pprie dicatur mihi patruus: & dicit q nõ: inferens q statutũ disponens extante patruo excludatur mater defuncti nõ habebit locum in patruo magno [b] qr scdm eum illa dictio magno ĩpropietatez denotet que nõ attenditur in statutis. Bal. aũt hic cum quo ɔcordat Ang. Saly. Fulg. & Pau. de ca. hic dicit q patruus magnus est pprie patruus: tñ fatetur q in dicto statuto exorbitanti & correctorio iuris cõmunis nõ cõprehẽdetur patruus magnus. adducit plures rõnes quas hic vide maxime per Bal. addo Bal. hoc tenẽtem in. l. iubemus. §. fi. per illũ tex. j. ad trebel. & idem cõsuluit Bal. in ɔsilio incipi. In christi noĩe si mater nõ extat &c. & idem Bal. in. l. oẽs ppli in. xij. col. ff. de iusti. & iure. vbi simplr transit cũ doctrina Jac. bu. hic. Idem tz Pe. de anch. in repeti. c. canonum statuta de ɔstitu. in ver. qd dices de patruo. & idẽ Bal. in. l. hac edictali. sup ver. quã obseruationẽ. §. de secũ. nup. vbi dicunt q statutũ faciens mentionẽ de nouerca nõ cõprehendit nouercã magnã. Idem Bal. in. l. qđ vo. ff. de legib. ibi tñ subdit vnum no. ad limitationẽ pdictoꝝ. sꝫ q si statutũ dicat q ñ succedat matertera vl' patruus: vr etiã excludere materterã magnam vel patruũ magnũ: qr verba statuti oĩno nõ repugnant huic casui. Et maior rõ est in excludenda matertera magna q̃ in simplici matertera. vnde maior ratio nõ ĩcludit minorez. l. cum pacto. ff. de ser. expor. Istud etiã approbat hic Ro. lz nõ faciat mentionẽ de auctoritate bal. in. d. l. qđ vo. ad hoc faciunt no. per Jo. an. in addi. spec. in titu. de succes. ab intesta. in rca. & p Bart. in l. ij. §. sed videndũ. ff. ad tertul. & per Bal. in. l. illam cum ɔcor. j. de colla. ¶ Ad pdicta etiã faciunt no. p Bar. in. l. lucius. §. quesitũ. ff. de leg. iij. & per Bal. in c. i. de feu. march. & in. l. vxor. j. qui accus. & in. d. l. iubemus. §. fi. & in. c. que in ecclesiaꝝ in. xiiij. col. de cõstitu. vbi etiã allegat no. per Jac. bu. hic: & per Pet. de anch. in. d. c. canonũ. post medium in ver. dicto d filijs & nepotibus. & per Ang. in. l. i. ff. de inoffi. testa. & in autẽ. matri. C. qñ mulier tu. offic. Et per Jmo. in l. si dotali. ff. solu. matri. vbi concludũt q statutũ faciens mentionẽ de fratre intelligitur de fratre simplici: & nõ de fratre patruele: per. l. iuriscõsult. §. scdo gradu. &. §. quarto gradu. ff. de gradi. qđ tñ limita notabiliter vt per Jo. and. in addi. spec. in dicta rubri. i. i. col. & per Bal. in. l. scimus. in fine pnc. §. de inoffic. testa. Sed cõtra pdicta facit id qđ no. Bar. & Bald. in l. cui eorum. §. affinitas. ff. de postu. vbi per illũ textũ tenent q dispositio correctoria posita in dicta auten. matri & auie. que loquitur de auia extendatur ad pauiam & ita etiã tz Bar. in. l. si sub conditione in versi. quero quid in pauia. ff. de testa. tutel. & in. l. gallus. §. instituens. ff. de liber. & posthu. & cum eo transit ibi Joã. de imol. & Raph. cuma. ¶ Sed potest responderi q Bar. nõ bene dixerit vt firmat Ang. in dicta autẽ. matri. & in. l. femine. ff. de regu. iuris. & Ang. & Pau. de ca. in. l. gallus. §. idem credendũ. & Ang. in ea. l. gallus. §. instituens. qr in correctorijs nõ dz fieri extensio l. pcipimus ad finẽ cum vulg. j. de appellatio. Et ad §. affinitatis. potes respondere vt per Bal. hic in fi. vel dato q opinio Bart. esset vera potes respondere scdm Jmol. in. d. §. instituens. q dispositio loquens in vna persona puta in auia vel in nuru extenditur ad eã q nõ differt ab ea nisi p dictionẽ p: & sic extẽditur ad pauiã vel pnurũ q dr esse auia & nurus: & h bm rõem iuris antiq positã in. d. §. affinitatis. & illa extensio pcedens ab illa rõa iuris antiq appellatur extẽsio passiua q hz locũ ẽt i correctorijs: vt p gl. & bar. i. l. si qs huo. §. d fur. &c. ¶ Utrũ ãt dispõ. l. vl' statuti loquẽtis d nepote extẽdatur ad pnepotẽ dixi i. d. §. instituẽs. ¶ In gl. fi. ibi ñ erãt alij agnati &c. bar. & ang. istã gl. rephẽdũt: qr ẽt si extitisset alij agnati. tñ iste q erat pximior cognatus debuissz vocari p bo. pos. vñ cog. & suc. edicto: nedũ hodierno iure quo sublata ẽ dria agnatiõis & cognatõis. §. nullã. i autẽ. d her. ab itest. sz ẽt olĩ: qr excluso pmo agnato nõ vocabantur sequẽtes agnati p bo. pos. vñ leg. p succes. edictũ. sz vocabatur pximior siue sit cognatus siue agnatus: vt declaraui i. l. fi. §. ti. px. ¶ In ea. ibi sz põt dici &c. dic melius q imo censetur bo. pos. delata furioso adeo q eius curator pt eã cognoscere. l. fi. §. finaũt ex alia. &. §. tali. §. de cur. fu. & cũ furiosa effecta fuerit sane mẽtis si repudiabit vel ĩfra tps d bitũ ñ ratificabit agnationẽ factã a curatore excludetur & habebit locũ successoriũ edictũ. ita ĩtelligitur hic: & pbatur in. d. §. tali. §. de cura. fu. sz nõ censetur delata q̃tũ ad hoc vt curator eam repudiare possit. §. furiosi. alleg. in gl. Vel etiã q̃tuz ad hoc vt currat tps agnoscẽdi: nam nõ currit. l. i. ff. de bo. pos. fu. vel infan. dela.

8 **I auie frater.** Si pmus ñ agnouit bo. pos. vel agnouit: sz nõ vt debuit sequẽs admittitur per successoriũ edictũ: secus si agnouit vt dbuit. h. d. ¶ In tex. ibi ex testamento adijt hereditatez &c. secus si de iure pretorio agnouisset bonoꝝ pos. scdm tab. qr quãuis testm̃ esset falsum illa bo. pos. agnita cõuerteretur in bonoꝝ pos. que competebat ab intestato. qr vna bonoꝝ pos. potest ɔuerti in aliaz. l. ij. §. si sub ɔditiõe

[b] ¶ Successorio edicto. vide Fran. de are. ɔsi. xlviij. ¶ Magno. adde Pau. d ca. ɔsi. cclxxiiij. in. i. impressis. Lod. ro. ɔsi. cccc xi.

[a] ¶ Vocari. an stãte statuto q extãtibus agnatis defuncti mater excludatur an ẽt excludetur si extant cognati vide Alex. cõsili. lxx. i. lib.

ff. de bonoꝝ pos. ſm tabu. ⁊ ita intelligit̃ tex. hic in fi. ſed aditio hereditatis de iure ciuili que nõ requirit ſolẽnitatem agnitionis iudicialis nõ poteſt conuerti in bonoꝝ poſ. que illam ſolẽnitatẽ requirit iuxta. l. fi. §. qui admit. ⁊ ita loquit̃ tex. hic in pñc. ſm Jac. de are. Sed iſtuʒ intellectũ reprehẽdunt hic Cy. Bar. ⁊ Ange. q: ꝙ vna bonoꝝ poſ. conuertat̃ in aliã hoc eſt ſpãliter ꝯceſſum liberis. d. §. ſi ſub ꝯditione. ⁊ ibi gl. Sʒ iſta rõ nõ eſt bona: q: etiã in quibuſcũqʒ ſucceſſoribus ab inteſtato vna bonoꝝ poſ. cõuerti poteſt in aliã. l. ſi ſub ꝯditione. ff. de bonoꝝ poſ. ſm tab. ſed hic fr̃ auie erat ſucceſſurus ab inteſtato nepotib⁹ ergo ⁊c. Tũ ꝑ aliam rõneʒ veꝝ eſt ꝙ nõ ꝓcedit intellect⁹ Ja. de are. vt etiã dicunt Bal. Fulgo. Pau. de ca. ⁊ Ro. hic: q: iura que dicũt ꝙ agnitio vnius bonoꝝ poſ. põt ꝯuerti in aliam loquunt̃ qñ vere delata erat bo. poſ. agnita: vnde illud qḋ eſt aliquid põt mutari in aliud ex cã ſuperueniẽti. l. iij. §. qui fideicõmiſſariã. ff. de here. inſti. Sed illud qḋ nihil ẽ nõ poteſt ita mutari in aliqḋ: ita loquit̃ iſte tex. vnde aditio nulla a pñc. non põt ꝯuerti in aliquã. l. ſi is ad quẽ in fi. ff. de acqui. here. ⁊ in ꝓpoſito noſtro voluit ẽt hoc Bar. in agnitiõe bo. poſ. nulla: vt ipſe no. in. l. iij. §. ſi ſub ea. ff. de contra tabu. ¶ Item ex eodẽ tex. no. argu. ſm Marti. de fano. ⁊ Nico. de mat. ⁊ Bal. ꝙ qui petit hereditatẽ dʒ dicere an ex teſtõ vel ab ĩteſtato ſit heres: ſed de hoc dic melius vt ꝑ Bar. in. l. ſi defenſor. §. illum per iſtũ tex. optimũ. ff. de interro. act. ⁊ in. l. ij. ff. de peti. here. ꝑ ſpe. in ti. de actore. §. i. ver. iteʒ qui ſe dicit ⁊ Guid. de ſuz. in. l. i. ff. de eden. ⁊ in. l. edita. C. de eden. ⁊ ibi etiaʒ ꝑ Bal. in. xx. col. dum format libellũ in petitiõe hereditatis ꝑ Bal. i. l. gallus. §. i. in pe. col. ff. de lib. ⁊ poſt. ꝑ Hoſti. ⁊ Jo. and. ⁊ alios in. c. ij. de lib. obl. ꝑ Bal. in. d. l. ſi is ad quẽ. per illũ tex. ⁊ ibi etiã Pau. de ca. qui dicit habuiſſe de facto an reus ꝯuẽtus petitiõe hereditatis poſſit ĩterrogari an poſſideat titulo ꝓ herede an ex teſtõ vel ab inteſtato: ⁊ tʒ ꝙ non: q: actor hʒ fundatã intentionẽ eo ipſo ꝙ reus rñdet ſe poſſidere titu. ꝓ herede pʒ ex no. in. l. qui ĩterrogatus. ff. de petitio. here. ¶ Ultimo no. ꝙ ꝑia ſunt nõ agnoſcere vel agnoſcere via incõpetenti vt hic. ⁊ in. l. filius emancipatus. ff. de colla. do. ¶ In gl. i. ibi nepotẽ ex alio fratre. No. ꝙ filius fratris appellat̃ nepos [a] ⁊ filis glo. eſt in. l. poſt emancipationẽ de leg. iij. in glo. ij. ⁊ gl. i. iũcto tex. in. l. cũ quis decedens. §. codicillis. ff. ḋ leg. iij. ⁊ in. l. auũculo. ff. de dona. cã mor. ꝑ quo Bal. hic allegat tex. in. l. illã. C. de colla. ⁊. l. pe. C. de dona. que ſub mõ. ⁊. l. ⁊ ideo. §. fi. cum. l. ſeq. ff. de in rẽ verſo. ⁊ l. ſi inſtituta. §. pe. ff. de inoffi. teſt. Sed certe illa iura nõ ꝓbant: q: ille appellat̃ nepos reſpectu aui non reſpectu patrui: vt etiã dicit Bar. in. d. l. inſtituta. ⁊ Jo. an. in. c. fundamenta. de elect. l. vj. in nouella. Tũ ꝓ opi. gl. ſunt multi tex. de iure cano. ſ. i. c. tua nos. ⁊ in c. qḋ ſemp de ꝯſan. ⁊ affi. ⁊ in. c. nõ ſine: ⁊ ibi ꝑ doct. de arbi. c. per tuas. in fi. de ꝓbatio. c. dilecto in pñ. de ꝓben. c. felicis. §. ceteꝝ. de penis. in. c. i. de ſciſma. eo. lib. ⁊ eſt text. in. c. i. §. ſimiliter in ti. qui. mo. feu. amit. in vſi. feu. ⁊ ibi dicit Jac. de bel. per illũ tex. obtineri bonõnie ꝙ ſi quis eſt ꝓuilegiat⁹ ꝓ ſe ⁊ nepotib⁹ ꝙ cõprehendat̃ etiã nepos ex fratre. Bal. ibi dicit ꝙ ſi qs excipit fundũ in emphiteoſim ꝓ ſe ⁊ nepotib⁹ intelligeret̃ de nepotib⁹ ex filio ſi eos habeat arg. l. tale. §. fi. ff. de pact. ſi aũt nõ hʒ niſi nepotes ex fratre: de illis intelligetur arg. l. heredib⁹. §. fi. ff. ad trebel. ⁊ cũ Bal. trãſit ẽt Jo. de imo. in. d. c. nõ ſine. Sed ipſemet Bal. in l. ſi dotali. ff. ſolu. ma. dicit ꝙ ſi quis recipit in emphiteoſim ꝓ ſe filijs ⁊ nepotib⁹ non cõprehendet̃ nepos ex fratre. ita dicit ꝯſuluiſſe Dy. in ꝯſilio icipiente. In chriſti noĩe diligẽter ⁊c. q: ille vr̃ dici nepos qui deſcẽdit ex filio. l. iuriſcõſultus. §. ſcḋo gradu. ff. de gradi. bene facit tex. in autẽ. de nõ alie. §. emphiteoſi. Jo. ḋ

imo. in. d. l. ſi dotali allegat ꝯ Bal. tex. in. d. §. ſimiliter. cuʒ his q̃ ibi no. Ja. de bel. Et dicit Imo. ꝙ veritas eſt ꝙ cõprehendet̃ filius fratris ⁊ ꝙ ita ſe hʒ cõis vſus loquendi cui ſtandũ eſt. l. liberoꝝ. §. qḋ tamen caſſius. ff. de leg. iij. Pau. de caſt. in. d. l. ſi dotali. ꝯcludit ꝙ aut verbũ nepotibus coniũgit̃ cum ver. filijs vt ſi quis recipit in emphiteoſim ꝓ ſe filijs ⁊ nepotib⁹ intelligit̃ de nepotib⁹ ex filijs: q: ꝑcedentia declarant ſequẽtia argu. l. ſi ſeruus pluriũ. §. fi. de leg. i. Si aũt ꝓferat̃ de per ſe: ⁊ tunc aut ꝓfertur a lege vel ſtatuto: ⁊ vr̃ intelligi debere ſm ꝓpriã ſignificationẽ: ⁊ ſic de deſcendẽtib⁹ ex filijs. Si aũt ꝓferatur ab hoĩe ⁊ tunc ſi ſubiecta mã non ꝯuenit niſi deſcendẽtib⁹ vt in feudis tunc idẽ: al's aũt intelliget̃ late ſcḋm cõem vſuʒ loquendi: ſi mã nõ eſt odioſa ⁊ reſtringibilis ſm eũ ⁊ aliud nõ allegat Fede. de ſenis in ꝯſi. xxxviij. incipiẽ. Uiſo pũcto ꝑdicto ⁊ motiuis. ẽt dicit ꝙ nepos ꝓprie eſt ex filio nõ ex fr̃e per. d. §. ſcḋo gradu. ⁊. l. liberoꝝ de ver. ſigni. ⁊ ideo dicit ꝙ in ſtatuto excludẽte ſororẽ extante nepote nõ cõprehendit̃ nepos ex fratre. Et reſpondet ad. d. c. tua nos. cum ſi. q: illa iura iproprie loquunt̃: ⁊ qḋ ſunt verba narratiua ꝑtis que nõ ꝯſtituũt ius arg. c. ſi papa. de ꝑui. in. vj. ſed iuriſcõſult⁹ in. d. §. ſcḋo gradu in fi. ponit verba aſſertiua ⁊ ius ꝯſtituentia. ⁊ cum opi. Fede. trãſit ſimpliciter Imol. in. d. c. nõ ſine. in vlti. col. idem voluit Ang. hic in quibuſdã lecturis. Cy. in dicta. l. ſi inſtituta. quem ibi ſequit̃ Bald. dicit ꝙ ſtatutũ penale loquẽs de nepotib⁹ non cõprehendit nepotẽ ex fratre ⁊ ita ꝯſuluit Dy. vt ẽt refert Bal. hic qui meli⁹ locutus ẽ hic in iſto argu. q̃ alibi: vñ ꝯcludit Bal. hic in iſta mã ꝙ aut fit mentio de nepotib⁹ vna cũ filijs ⁊ intelligit̃ de nepote ex filio: aut fit mentio de fratrib⁹ ⁊ nepotibus ⁊ intelligit̃ de nepotibus ex fratrib⁹. bñ facit lʒ ipſe nõ allegat tex. in. c. ij. de feu. mar. aut de ꝑ ſe fit mentio de nepote ⁊ intelligit̃ de nepote ex filio: q: ita ſe hʒ ꝓpria ſignificatio: vt hic plene per eũ: qḋ vltimũ intellige niſi cõis vſus loquendi aliter ſe hẽat ſm Ant. de bu. in. d. c. tua nos. ⁊ latius Bal. in. l. vxor. C. qui accuſ. Et fortificat̃ opi. Bal. hic ex ſupius dictis: ⁊ cum ꝯcluſiõe Bal. hic tranſit ẽt Pau. ḋ ca. hic. Et idem ẽt tʒ Saly. hic vno addito ꝙ ſtatutũ nõ penale loquens ſimplr̃ de nepote tm̃ intelligit̃ de nepote ex fratre: ſi nõ extat nepos ex filio allegat in arg. l. ſi ſerui veſtri. C. de noxa. vbi ꝓbatur ꝙ ſtatutũ interpretat̃ ſcḋm ius cõe. Sed mihi magis plʒ ꝙ veniat tm̃ nepos ex filio cum in ſtatutis tanq̃ ſtricti iuris nõ deberet recedi a ꝓpria ſignificatione: vt late per Bar. in l. omnes populi. in. vj. q. pñc. ff. de iuſtic. ⁊ iure. Poſſet ſaluari dictũ Saly. quando in ſtatuto eſſet expreſſa rõ: vel haberetur ꝓ expreſſa: vt q: eſſet vnica. iuxta nota. per glo. ⁊ ibi clarius Bal. in. l. q̃uis. C. de fideicõmiſ. ⁊ Bald. in. l. maximũ vicium in. iiij. colum. C. de liber. ꝑte. ⁊ Joan. de imo. in. l. ſi. in. iiij. colum. poſt Bal. ibi. ff. de heredi. inſtitu. ⁊ Ray. ⁊ Pau. de ca. in. l. ſi vero §. de viro. ff. ſolu. matr. iũctis nota. per glo. ⁊ Pau. de liaza. in cle. i. de elect. per Bal. in auten. quas actiones in. ij. col. in. iij. qõne. C. de ſacr. ſan. eccle. cum ſi. ⁊ de hac materia etiã vide ꝑ Jo. and. in. c. fundamẽta. ⁊ per Pe. de anch. in repeti. d. c. canonum ſtatuta in ver. circa nepotes quero ⁊c. refert verba bal. ⁊ dictũ ꝯſilium Fede. ⁊ plus nõ dicit. Aliqḋ de hoc etiã tetigit Bal. in repeti. c. ſi pater in. ix. col. de teſtam̃. in. vj. vbi querit an appellatiõe nepotis cõtineat̃ filius fratris. ⁊ dicit ꝙ ſic. allegat idem qḋ habetur hic: ⁊ in. d. l. ſi inſtituta. Ang. hic dicit ꝙ filius fratris eſt nepos iproprie: ⁊ refert illḋ ꝯſiliuʒ Dy. q tʒ quod. ſ. dixi. ¶ In glo. fina. ibi niſi ignoraſſet ius ⁊c. de hoc an iuris error impediat renũciationeʒ reſultatam ex electiõe iuris incõpetentis: [b] dic vt plene per Barto. in. l. clodius. ff. de acqui. here. ⁊ ex ibi traditis intelligas ꝙ hec glo. ex toto nõ bene loquitur. de hac glo. etiã vide per Jaco. bu. ⁊ Saly. in. l. i. C. de collatio. ¶ In eadem ibi item no. ⁊c. hec prima cõputatio nõ eſt bona: q: omittitur proauia que eſt caput: vnde omnes iſti deſcenderunt: ⁊ caput ipſius agnationis ſemper debet computari: vt dicit glo. hic in fine. ⁊ ſi in iſta prima computatione cõnumeraretur ꝓauia ſequeretur ꝙ iſte filius fratris auie eſſet in. vi. quod eſt contra tex. ¶ In eadem ibi computãdus nõ eſt ⁊c. q: ſi cõputando nõ vadimus ad ſtipitem vnde omnes nominati hic in littera ꝓceſſerunt: vt fieri dʒ vt ꝓprie dixi. Item q: nõ querit̃ an ⁊ qualiter vnus ex illis nepotibus ſuccedat alteri: ideo nõ ẽ attẽdendũ in quo gradu eẽnt ad inuicẽ illi duo nepotes quos

a ¶ Nepos. de hoc late ꝑ ꝑ. d. iaſ. ponẽtẽ qnqʒ opi. cui adde alex. ꝯſi. xlviij. i. li. cui ẽt inq̃tuʒ dicit ꝙ verba ſtatutoꝝ dẽnt ĩtelligi ſʒ cõẽ vſuʒ loquẽdi adde Ro. ꝯſi. iiij. ⁊ ꝯſi. xxrij

b ¶ Incõpetentis. de hoc vide ꝑ Lud. ro. ꝯſil. cxxv.

constat ad inuicē esse in scdo gradu: qz erant fratres institu. de gradi.§.scdo gradu.¶ In ea.ibi de nepote fratris rc.glo.voluit sentire scdm istam opi.q iste qui vult admitti p successoriū edictū erat nepos fratris auie.i.nat° ex filio ipsi° fratris auie: q opi.nō est bona: qz essz in .vi.vt pz ex cōputatione quā facit hic glo.in fi.¶ In ea.in fi.glo.facit rectā cōputationē: qz cōputatio graduū de iure nostro est ad instar scalaꝝ scz p gradus tam ascendēdo q descendēdo.d.l.iurisconsult°.§.gradus.vñ tu r frater tuus estis in scdo gradu inuicē: qz si vis inuenire graduz opz q ascendes ad stipitē a quo ambo pcessistis: r sic opz q p mo ad patrē ascendas: r sic habes vnum gradū. demū opz q ascendas ad fratrē tuum r ecce ali° gradus: r sic estis in scdo. similiter si vis videre in quo gradu sunt ticius fili° lucij: r sempronius filius Sey qui lucius r seyus erant fratres nati ex meuio opz ascendere ad luciū patrē suum: r sic habes vnuz graduz: r postea ad stipitem a quo oēs pcesserunt scz ad meuiū: r habes scdm: r postea descende p aliam lineā siue scalam ad seiū: r habes tertiū. r postea ad semproniū: r habes quartū: r sic sunt in quarto filij duoꝝ fratrum: r sic de singulis. Unde apparet q q libet psona facit gradū de iure nostro. de iure aūt canonico est verū q in ascendētibus r descendētib° etiā nō discrepant canoniste a iure nostro: r qlibet psona facit gradū: sed quo ad transuersales est dria inter ius ciuile r canonicū: qz de iure canonico due psone faciunt vnū gradum: r non cōputant ipsi stipitē nec pcedunt ipsi ascendēdo r descendēdo vt dixi: sed poti° p saltū de vna linea siue scala saltant in aliā per transuersuz. vñ duo fratres de iure canonico sunt in pmo. r filij duoꝝ fratrum sunt in scdo. xxxv.di.c.ad sedez. r sic eoꝝ cōputatio graduū de iure canonico est ipropria qz nō pcedunt de gradu in gradū ascendēdo r descendēdo: r ad instar scalaꝝ: vt dixi fieri de iure nostro. Et de hac cōputatione vide bonā glo.in.c.fi.de psang. r affi. r per glo.in.d.l.iuriscōsultus.in glo.magna in ver.item liberti r institu.de gradi.§.hacten° in ver.gradum r plene in arbore psang.per Jo.an.¶ Quid aūt si statutū dicat q coniūcti vsqz ad certū gradum rc. An intelligat de cōputatione scdm cōputationē iuris ciuilis [a] an canonici: vide per Jac.bu.r Bal. hic pcludētes attendi ius ciuile p plures rōnes: r idez late psuluit bar.in psilio incip. Querit vtrū gradus.qz cōputatio graduuz fm ius canonicū est ipropria vt dixi.hoc etiā sequit Bar.in.d. l.iuriscōsultus.§.i.in aliqbus lect. Et idem tz Saly.hic dicens q rōnes hic allegate p Bal.inferunt q idem sit etiā in terris ecclesie: sed Ro.in hoc vltimo tz priuum per no.in.c.ij.ver.ciuilis de arbitris in.vj.r in.c.ij.de reg.iuris.in.vj.vbi hr q in terris subditis ecclesie seruari dz ius canonicū qñ pdicit iuri ciuili. tz substinendo opi. Saly.responde q de iure canonico requiritur tm esse recessuz quo ad matrimonia a cōputatione graduuz facta de iure ciuili que est ppria vt dixi: r per pñs attendenda excepto q in mrimonijs.d.c.ad sedē. Subdit etiā no.Saly.q si ecclesia pcessit in emphiteosim vel feudū cum pacto q ēphiteota nō possit alienare in extraneū: nec in cōiunctū vltra quartum gradū intelligeē fm ius ciuile: qz ecclesia vti dz iuri cōi. allegat.c.i.de alie.feu. Limitat tm pdicta singlr Jo.an. in addi. spec.in titu.de succes.ab intesta.§.i.in addi.magna ver. r qz de gradi.nisi statutū loquens de gradib° essz pditū in mā mrimoniali: vel nisi statutū esset cōditū in foro episcopi in mā indifferenti: qz tunc attendit ius canonicū in dubio: vt ibi per eum: illud tm quod ipse dicit de statuto cōdito in foro episcopi in mā indifferenti nō videt esse sine dubio per superius dicta. de hac materia etiā vide per Pet.de ancha.in.d.c.canonum.in.viij. charta.vbi simpliciter transit cum Bal.hic r vide etiā no. per Bal.in.l.nōdum.s.de furtis. Alexan.de imo.

¶ De carboniano edicto. Rubrica.

Si tibi. Si filio ipuberi moueē qō status r hereditatis: dz ex carboniano edicto differri qō in tpus pubertatis: r ipubes prestita cautione si nō possidet pstituit possessor bo.hereditatis: vel si possidet eius possessio pfirmatur si vō nō satisdat erunt vna cū eo in pos.illi qui p dicunt.h.d.¶ In glo.i.in pnc.no.ex pma lectura q remediū introductū ad bo.pos.adipiscēdā potest cōpetere illi qui possidet vt confirmeē in possessione: vt hic r in.l.iij.§.missum.r ibi Bart.ff.eodem.faciunt ad ea de qbus hic per Cy.Bar.r alios.r addo gl.i.similē in.l.pupillo §.qui opus.ff.de no.op.nūc. Et illā ibi ad hoc ponderat Bar.r ad hoc Bar.ibi allegat plura similia.r p Bar.in.l.i.§.satisdatum.r per illum tex.ff.quoꝝ leg.r in.l.fi.j.de edict.diui adria.tol.in ver.item querit glo.quid de fideicōmissario vniuersali rc.r ibi latius per Bal.in.vj.r.vij.oppo.r quicqd ibi dicat bal. Cōmunis est opi.q potest peti pfirmatio possessionis indistincte.p quo oino vide no.per Bar.in.d.§.qui opus.r aliquid per Bal.in.c.fi.de phi.feu. alie.per Loth.vbi etiā per hanc.l.cum hic notatis.dicit videri esse dare quartū [b] possessoriuz scz confirmāde. Alia sunt vel adipiscende: vel retinēde vel recuperande.in titu.de interdi.§.sequens.Sed satis dici pōt hoc cōprehendi sub possessorio retinende. Et hoc etiā vide per Roma.hic cui° verba in pluribus nō placent maxime dum dicit q ille qui turbatur in possessione non potest petere pfirmari in pos.ex quo hz remedium ordinarium per interdictū vti pos.qz scdm eum ordinarium facit cessare extraordinarium.l.in puinciali.§.si ego.ff.de oper.noui nūc.r per hoc dicit q hec pma lectura est falsa.qz bonoꝝ pos.carbo. extraordinaria dz cessare per remedium ordinariū qd habet turbatus in pos.sua arg.l.cū sine.ff.eo.r dicit q hec pma lectura est vera per.d.§.missuz.¶ Nec obstat ar. Roma. qz imo vbi locum habere potest ordinarium nō cessat bonoꝝ pos.carb.extraordinaria.l.iij.§. penul.ff. eo. nam plenius est istud extraordinarium: qz in bo.pos. carbo.sufficiunt pbationes sūmarie.l.iij.§. cause.ff. eo.sed si voluisset ordinarie peti sibi decerni bo. pos. vnde liberi.r declarari hereditatē ad se spectare: vt efficeretur dñs: r heres potuissz hoc facere: sed haberz necesse plene pbare.d.l.iij.§.due.r.l.i.s.de ordi.iudi.vnde qñ extraordinariū est plenius: nō cessat propterea ordinarium.vt no.glo. in.l.fi. cum similibus. s.si aduer.rem iudi.bñ facit.l.i.§.pōponi°.versi.nisi forte.ff.eo.iuncta.l.cum siue. Preterea pstat q fili° si voluisset plene pbare potuisset agere peti. heredi. ordinaria.l.i.C.de ordi.iud.r etiā petere bono.pos. vnde liberi.l.iij.§.penul.ff.eo.r tm permittiē sibi venire per hoc remediū bo.pos.carbo. r cum hac opi. etiam concordat in.d.l.fi.in.vj.oppo.j.de edic. diui adria. Et ista faciunt ad qōnem vtilē r quotidianam vtrum si aliquis hz tenutam que est nulla: r dñs petit eam reuocari: an ille possit petere eam cōfirmari r de nouo dari [c] de quo vide per Bar.in.l.iij.§. si sub ea. ff.de p tabu.r in repe.l.creditores.in.v.q. pncipa.j. de pigno.r in.d.§.satisdatū.r per Jaco.but.in.l. fi. j.de edi.diui adri.tol.r ibi per Bal.in.vij.opp. r ibi etiā per Saly.r aliqd per Bal.hic per Ange.Jmol. Pau.de ca.r Ro.in.l.si finita in pnc.ff.de dā.infec. per Pet.de anch.in psilio.cclxxxj.incipiē. In christi noie videtur pma facie rc. Et lz sint varie opiniones tamen videtur dicendū q sic.p quo facit iste textus r.d.§.missuz.cum alijs.s.alleg.vnde videm° q snia nulla pōt per iudicē confirmari: vt no.glo.r doct.i.l. i.in ver.obtinebit.C.qñ puo.r Inno.r alij in.c.i.de pfir.vti.vel inutil. Et istaz opi.tz hic Jac.bu.r Saly. in.d.l.fi.r Bar.in.d.l.creditores.r Ang.r Jmol. r Pau.de ca.in.d.l.si finita.¶ Nec ob.ea ex qbus vr Bar.priuz tenuisse in.d.§.si sub ea.r Bal.hic.r i.d. l.fi.qz nō loquunē qñ interueniret nouum factū iudicis pfirmantis seu de nouo dantis.vel dic aut queris an possit de nouo pfirmari vt valeat tanq de nouo data: r an pcedat opinio quā tenui. Nam qñ processit actus ex toto nullus confirmare est de nouo dare.l.legata inutiliter.ff.de leg.i.r in.l.adoptio.ff.de adop. no.Barto.in.l.more.ff.de iurisdictio. om. iudicum. ¶ Aut queris vtrū possit pfirmari, adeo q ex pterito

a ¶ Juris ciuilis.vid pau. d ca.psi.cclxvj.i.i.ipressis.

b ¶ Quartuz vide Bal.psi. liij.v.libro.

c ¶ Nouo dari.vid anc.psilio.cclxc.Lod. ro.psil.clviij. Bal.psil.lxv. iij.lib.p Bal. i addi.ad spe. i ti.d testa.per Jo.an.e.ti.§. sequiē.v. q si missus vbi ponit an ille qui occupauit rez hereditariā p pria auctoritate possit peteē pfirmationē.

videantur fuiſſe valida a pͥncipio ⁊ dicendū eſt ꝙ nō ⁊ ita ꝓcedat opinio Barto. in dicto. §. ſi ſub ea. pro iſta opinio. facit: qꝛ videmꝰ ꝙ poſ. pōt mutari de nulla in aliquā ꝓpter iuſtificationē ſupuenientē: vt plene no. in. l. iij. §. illud. in. ℣. mutare ꝑ gl. ⁊ doc. ff. de acq. poſ. ⁊ in. l. cum nemo. ĩ. de acgrē. poſ. ita ergo erit hic ſupueniente ſolēnitate auctoꝛitate iudiciali q̄ a principio deficit: facit. l. ſi. ff. qđ cū eo. Et adde q̄ dixi ĩ. d. l. ſi finita in pͥnc. limita tm̄ ad ꝯcluſionez p̄dictā: niſi prima poſ. fuiſſet violenta: qꝛ non pōt a ſupioꝛe ꝯfirmari ⁊ validari. l. auctoꝛitatē: ⁊ ibi no. Bar. ĩ. vñ vi. ⁊ not. glo. ĩ. l. i. ĩ. de fundis ⁊ ſalt. rei dñi. lib. xj. not. Bal. ⁊ Saly. hic. ¶ In eadē ibi: vel ſm ⁊c̄. no. caſuz in quo actoꝛ etiā inuito reo poſt ꝓductuz libellū pōt ſuſpendere initiū intentatū: puta petitoꝛium ⁊ agere poſſeſſorio [a] ſimile in. c. paſtoꝛalis. de cā poſ. ⁊ ꝓpꝛie. quod no. ꝑ limitatiōe autē. qui ſemel. ĩ. qũo ⁊ qñ iu. Alias limitatiōes ad illaz autē. vide ꝑ Bar. in. l. ſi pͥus ĩ. vj. opi. tertie partis. ff. de ope. no. nũci. ⁊ ibi clariꝰ ꝑ Jo. de imo. ⁊ Bar. in. l. ij. in. vj. col. ff. de p̄to. ſtip. ⁊ ꝑ ſpecu. in ti. de petitoꝛio ⁊ poſ. §. i. ℣. pōt etiā agi petitoꝛie. ⁊ ꝑ Bar. in. l. ſi qs ſtipulatꝰ ſit ad ſtichum. ⁊ ibi ēt ꝑ Jo. de imo. de ver. obli. Et ꝑ Bal. in. l. ij. in ſi. ĩ. de fal. cā. adiec. le. ⁊ ꝑ Jo. de imo. ſingulꝛ in. c. ij. đ ꝓcu.

[a] ¶ Poſſeſſorio. de hoc ꝑ do. đ ro. deciſ. ſuis. de cā poſ. ⁊ ꝓpꝛie. ⁊ de oꝛdi. cog.

¶ In eadē ibi p̄toꝛio ⁊c̄. p̄cedens ſol. appꝛobaꝛ ꝑ. l. iij. §. due. ff. eo. ⁊ etiā hec ſcđa appꝛobaꝛ ſic declarando: vz ꝙ qñ pupillus agit petitoꝛio: ſi ei apponaꝛ qō̄ ſtatus. ⁊ tm̄ hoc nō obſtante velit ꝓſequi illud iudiciū illud facere pōt: vt. l. ꝯ̄ria. Si aūt ſuſpenſo petitoꝛio vellet differre qōnē ſtatus: ⁊ petere bo. poſ. carb. hoc facere poſſet ſicut facere pōt pupillus qñ ꝯueniꝛ. l. iij. §. parui. ff. eo. nō violando tex. quicqđ ibi ſenſerit gl. ⁊ ita declarat Bar. in. l. iij. §. miſſuz. ⁊ in. l. ſi. ff. eodē. Mihi tm̄ magis plꝫ ꝙ intelligaꝛ ꝙ agebat pupillus petitoꝛio ⁊ verbū vendicat ac ēt verbū reſtitutionē poſtulari. referanꝛ ad pupillū: ⁊ tunc lr̄a eſt plana: ⁊ verbum reꝝ poſitū in text. oſtendit ꝙ petebaꝛ reſtitutio reꝝ nō poſ. ⁊ ſic nō agebaꝛ poſſeſſoꝛio. l. ſi duo. §. ſi. vti poſ. l. ſi aliquā. ⁊ ibi no. Bar. in ſi. pe. col. ff. de acquir. poſ. vñ hic oppoſita pupillo qōne ſtatus maluit ſuſpendi petitoꝛiū ⁊ petere bo. poſ. carb. ¶ Sed in. l. ꝯ̄ria voluit ꝓſequi petitoꝛiū: ⁊ per p̄dicta nō plꝫ minꝰ intellectꝰ quē dat ad iſtā legem Ful. hic volens ꝙ hic noīe pupilli anteq̄ꝫ petijſſet ſibi decerni poſ. bo. petebatur pupillū mitti in poſ. reꝝ hereditatis: ⁊ iperatoꝛ rñdet ꝙ p̄mature petiꝛ: qꝛ pꝛius dꝫ accipere bo. poſ. carbo. ⁊ p̄ſtare ſatiſdationē ſi vult mitti in totalē poſ. Nam huic itellectui ob. qꝛ tex. loquiꝛ qñ pupillus petebat reſtitutionē reꝝ: nō aūt ſe mitti in poſſeſſionem vt dixi. Alia etiā colligiꝛ ſolutio ad. d. l. i. ſ̄. de oꝛd. iudi. ex ibi no. in gl. ꝙ ibi petebaꝛ bo. poſ. carb. ⁊ ſūmarie cognoſci debebat de cā ſtatutus. ⁊ dū text. ibi dicit de hereditate ꝓnūciet: dꝫ exponi. i. de poſſeſſiōe. Tñ vt ibi dicit Bar. hoc violat aliqualꝛ tex. ideo tene illā quā. ſ̄. appꝛobaui. ¶ In glo. in. ℣. patris hic Ange. dicit ſe credere hoc eſſe hodie coꝛrectū: attento ꝙ hodie p̄teritio mr̄is nō hꝛ ꝓ exheredatiōe: qñ eſt facta ſine cā. ⁊ hodie cōpetit bo. poſ. ꝯ̄ tab. ⁊ ius dicendi nullum ꝑ. §. aliud quoqꝫ capitulū. ⁊. §. ſinaūt hec obſeruata ĩ autē. vt cū de app. cog. ⁊ iō dabiꝛ filio in bonis matris hodie bo. poſ. carb. ⁊ ita ēt dicit Ro. hic ꝑ no. ꝑ glo. ĩ. §. exheredatos in autē. de here. ⁊ fal. Sed in hoc ꝯ̄riuꝫ tenui in. l. poſthumo circa pͥn. ſ̄. de bo. poſ. ꝯ̄ tab. vbi feci mentionē de iſta opi. Angel. hic. ¶ In glo. in. ℣. ipleta. doct. hic dicunt ꝙ etiā hec ſcđa ſatiſdatio vꝛ ex equitate p̄ſtanda ꝙ vltra eos pōt ſic ꝓbari: qꝛ pupillus per bo. poſ. carbo. cenſeꝛ ſaltē vſuarius vt pꝫ in. l. de bo. §. nō ſolum. ⁊ in. l. ſꝫ ⁊ is. §. an aūt veſcendi. ff. eo. ſꝫ vſuariꝰ p̄ſtat illam ſatiſdationē de vtēdo arbitrio boni viri ſicut vſufructuariꝰ. l. huic. §. i. ff. vſufruc. quēadmodū caue. iuncta. l. i. eod. ti. ergo ⁊c̄.

[b] ¶ Affinitas an ſtatutū de compꝛomiſſis cōpꝛehēdat ſocerū ⁊ nuꝝ vidua vide pau. de ca. ꝯſi. lxxij in pͥmo ipꝛeſ.

¶ In eadem ibi. §. nullum glo. voluit allegare. §. hec autem in ver. opoꝛtebit in. d. l. iij. ⁊ intētio glo. eſt ꝙ in pͥncip. quando petit bo. poſ. carb. nō ſit neceſſe petere: vel pꝛius petiſſe bono. poſ. oꝛdinariā. puta vñ lib. ab inteſt. vel ꝯ̄ tab. ꝯdito teſtamēto d. l. ſi ipubes. §. ſi. ſed ſi pͥmo petijt carbonianā tm̄: ⁊ poſtea velit tanq̄ꝫ verus agere petitoꝛio: opꝫ ꝙ agnoſcat bo. poſ. oꝛdinarie: vt. in. d. §. hec aūt. ¶ In eadē ibi foꝛte a volentibꝰ ⁊c̄. hec ſolu. eſt ꝯ̄ tex. l. ꝯ̄rie in ver. exigit iūcta. l. fideicōmiſſa. §. ſi rē. ff. de leg. iij. iō tene ſequentē ſolu. quā declara vt plene per Bar. in. l. ꝯ̄ria. quicqđ dixerunt Ang. ⁊ Ro. qui videnꝛ dicere ꝯ̄. d. l. penul. ff. eo. ¶ Extra gl. quero an filius qui ſimpliciter adeptꝰ eſt bonoꝝ poſ. carb. in hereditate patris poſſit poſſidere feuda patri conceſſa vide Bal. concludentē ꝙ ſic in. c. i. in. vj. colū. in titu. an agnatus vel filius.

c **Carbonianum.** Bonoꝝ poſ. carb. cōceditur ſemiplene ꝓbanti ea que in hac lege cōtinenꝛ. h. d. ¶ No. que requirātur vt detur bonoꝝ poſ. carb. alia colligunꝛ ex. l. p̄cedenti. cum ibi no. ¶ Item no. in ver. alienis ꝙ tolleraꝛ vnum incōueniēs vt euiteꝛ aliud maius incōueniēs. nam pone dubitaꝛ an iſte pupillus ſit filiꝰ ⁊ legitimus ſucceſſoꝛ ſi ſibi denegarenꝛ alimenta poſſet fame perire: hoc reputaꝛ magis incōueniēs q̄ꝫ ꝙ alatur ex rebus interdū alienis ad idem. l. i. §. totiens ver. ſed ſi incertum. ff. de ventre in poſ. mit. ¶ In glo. in ver. deferꝛ ibi. §. miſſum ⁊c̄. alꝛs eſt. §. hec aūt. ⁊ vide ibi in. §. ſi. qñ incipiat currere iſtud tp̄us. ¶ Extra glo. querit Bal. hic an in caſu huiꝰ. l. poſſit fieri coꝛam iudice ſeculari. iſta ꝓbatio ꝙ iſte ſit natus ex legitimo matrimonio: ⁊ ꝯcludit ꝙ ſic: qꝛ ſūmarie ⁊ incidēter ſit talis ꝓbatio per hic alleg. per eum. Cui adde no. per eundē in. l. filium. ff. de his qui ſunt ſui vel alie. iur. ⁊ in autē. ei qui in. v. vel vj. colū. de bo. auc. iudi. poſ. ⁊ in. l. i. circa. viij. col. ĩ. de ꝯfeſſis. ⁊ in. l. iij. ſ̄. de iudi. ⁊ que no. per oēs in. l. ticia. ff. ſolu. matri. ⁊ per Cano. in. c. tuam de oꝛdi. cog. cum ꝯcoꝛ. de qbus in dictis locis: qꝛ nō eſt ꝓpꝛie materia noſtra.

¶ Unde vir ⁊ vxoꝛ. Rubꝛica.

m **Maritus.** Deficiētibus agnatis oībꝰ ⁊ cognatis vir ſuccedit vxoꝛi ⁊ eꝯ̄: qꝛ ex quarto capite edicti per bo. poſ. qua vnde vir ⁊ vxoꝛ appellatur. h. d. ¶ In tex. ibi ꝓ antiquo iure ſcꝫ inuēto a p̄toꝛe hoc introducēte in quarto capite ſui edicti. l. i. in pͥnc. ff. ſi tabu. teſta. nul. ex tab. ⁊ in. l. i. ff. quis oꝛdo. ⁊ ex hoc ſequiꝛ ꝙ cū nō repiaꝛ deferri iſtaz ſucceſſionē ex aliqua parte iuris ciuilis ꝙ vxoꝛ nō admitteretur ad ſucceſſionē viri ⁊ eꝯ̄: niſi infra centū dies. iuxta. l. i. §. qđ diximus. ff. de ſucceſ. edict. qđ eſt no. ſcđm Ray. in. l. i. ff. eo. ¶ Fallit tamen in caſu poſito hic in auten. preterea. ĩ. eod. qui defert ſucceſſionē ex ꝓmiſſione iuris ciuilis: ⁊ ſuper ea dicetur. ⁊ ideo bonoꝝ poſ. de qua hic eſt etiam hodie neceſſaria: vt no. in. l. fina. in fine. ſ̄. vnde legitimi. ¶ In tex. ibi ꝓpinquoꝛuꝫ. ex hoc tex. pꝛobatur ꝙ vir ⁊ vxoꝛ nō dicantur adinuicez ꝓpinqui: ⁊ tanto minus dicantur ꝓpinqui iſti qui ſunt affines per medium viri ⁊ vxoꝛis. quod eſt no. ſcđm Jaco. butri. Barto. ⁊ alios hic pꝛo ſtatutis requirētibus conſenſuꝫ ꝓpinquoꝛuꝫ vel conſanguineoꝛum. ¶ Addo tex. in. l. fina. in verſic. ſed etiam deficientibus. ĩ. de verbo. ſigni. vbi gener ⁊ nurus nō dicūtur de ꝓpinquis ſoceri: q̄ꝫuis iter eos affinitas [b] a mr̄imonio ſit cauſata. ⁊ illum tex. ad hoc ibi ponderat Barto. ⁊ alij poſt eum. ¶ Et in ꝯ̄ta hoc dicit Bal. hic ꝙ ſtatutum de cauſis cōpꝛomittendis inter ꝓpinquos ⁊ affines nō includit virum ⁊ vxoꝛē pꝛo opinione bene facit quod notat Barto. in. l. quod ſeruus. per id qđ ibi notat glo. penul. ff. de ꝯditio. ob cauſam. Sed contrariū tenet ipſemet Bal. in. l. affinitatis. ĩ. cōmunia de ſucceſ. qꝛ ſcđum eum ꝓpter vnumquodqꝫ tale. ⁊ illud multo magis argu. l. qđ conſtitutū. ff. de teſtamen. mil. cum ſilibus. Sed vir ⁊ vxoꝛ quāuis nō ſint pꝛopꝛie affines inuicez tamen ſunt cauſa ꝓpter quā alij efficiūtur affines: vt no. glo. in dicta. l. affinitatis. ⁊. l. nō facile. §. affines. ff. de gradibus. ꝓ iſta opinione facit qꝛ videmꝰ ꝙ affines poſſunt agere ſine mādato. l. ſed ⁊ he. in pͥncipio. ff. de ꝓcurato. ⁊ illud etiaꝫ conceditur marito qꝛ iudicatur de marito ⁊ vxoꝛe que ſunt cauſa affinitatis ꝓut iudicaꝛ de affinibꝰ. l.

maritus.⁊ ita declarat Cy.ibi de ꝓcura.⁊ no.gl.in.d.l.ꝫ ⁊ hec ¶ Puto concludendū ꝙ si statutū faciat mentionē de ꝓpinquis vel ꝯsanguineis:⁊ tunc hꝫ locū opi.Bal.hic ꝑ istum text. qꝛ vxor nō est ꝓpinqua:nec cā ꝓpinquitatis quo ad affines:qꝛ nō dicunꝰ ꝓpinqui:vt.d.l.fi.aut statutū etiā facit mentionē ꝺ affinibus:⁊ tunc verior sit opi.Bal.in.d.l.affinitatis per pallē. ⁊ ita etiā tꝫ Pau.de ca.hic lꝫ nō faciat mentionē de Bal.i.d. l.affinitatis.⁊ cum ista ꝯclusiōe transit ēt Fulg.in.d.l.affinitatis ⁊ Saly.in.l.nō ideo.ȷ̃.de here.insti.idē etiā tꝫ Ro.hic qꝛ tale statutū de cōpromissis est fauorabile ⁊ extendendū: vt ꝓbat Bal.lꝫ ipse nō alleget in.l.qui se patris in vlti.col.š. vñ liberi. cum ꝯcor.q̃s ibi allegaui. ¶ Predicta tñ sub dubio forte limitauit Pau.de ca.in.l.cuꝫ alienā.ȷ̃.de leg.⁊ in.d.l.fi.de.ꝟ.sig. ⁊ sensit hic Ang.nisi deficerēt ꝓpinqui:qꝛ tunc loco eoꝝ vr̃ ꝙ intelligaꝰ de affinibꝰ:ꝑ.d.l.fi.in ver.ꝫ etiā deficiētibꝰ.ȷ̃.de ver. sig.⁊ dicit Pau.de ca.in.d.l.cū alienā.videri ꝙ ēt tunc cōprehendaꝰ vir ⁊ vxor per eandē.l.fi.in eadē rōne.Sed neutrū puto veꝝ:qꝛ in.d.l.fi.dr̃ ꝙ appellatiōe familie in legato deficiētibus ꝓpinquis veniunt illi affines ibi enumerati:⁊ postea etiā liberti nō aūt loquiꝰ qñ erat facta mentio in dispositiōe de ꝓpinquis:al's sequereꝰ ꝙ venirent ēt liberti appellatiōe ꝓpinquoꝝ deficiētibꝰ p̃dictis.iuxta.d.l.fi.ꝯ istam legē bñ faciūt no.ꝑ eundē Bal.i.l.i.§.q̄bus in fi.ff.qꝺ cuiusqꝫ vni.no. ¶ Quid si statutū loquereꝰ de ꝯiūctis an cōprehēdanꝰ vir ⁊ vxor tex.vr̃ velle ꝙ sic in.l.fi.§.cuꝫ aūt.in versi.ꝯiūcta.š.de fur.⁊ ibi hoc firmat Saly.dicēs hoc eē no.ꝓ statuto.ad idē allaꝰ.l.si id qꝺ.§. si q̃s ff.de dōa.iter vir.⁊ vx.Et idē vr̃ velle Bal.⁊ Ang.i.l.i.§.fi.ff. de postu.dū dicunt ꝙ oēs ꝑsone ibi enumerate in tex. sunt coniūcte ꝑsone:⁊ ibi enumeraꝰ vxor.Et idē vr̃ sentire Bar.i.l. cui eoꝝ.§.affinitatis.ff.eo.ti.⁊ gl.fi.i.l.q̄ntus la.i.ff.de aur.⁊ arg. ⁊ ita ēt tꝫ Jac.bu.⁊ Fran.tig.i.d.l.maritꝰ.⁊ aliq̄d ꝑ Bal.i.d. l.fi.š.de fur.⁊ tñ vxor nō venit appellatiōe ꝓximoꝝ:vt ꝓbatur in.l.cū alienā.⁊ ibi hoc no.Saly.ȷ̃.de leg.sicut nec appellatione ꝓpinquoꝝ:vt hic lꝫ ipsemet Saly.in.d.l.fi.de fur.aliter senserit ⁊ nō bene.Ro.hic simplr̃ dicebat ꝙ largo sūpto vocabulo vxor venit appellatiōe ꝓpiquoꝝ per.d.l.fi.de fur.Sꝫ stricto sūpto vocabulo nō vt hic:⁊ fuit de mente Ang.hic in q̄busdaꝫ lect.Qui plus sensit ꝙ in statuto disponēte ꝙ minor nō possit ꝯhere sine ꝯsensu ꝓpinquoꝝ cōprehēdunꝰ vir ⁊ vxor tanq̃ ꝓpinqui ꝑ.d.l.fi.§.cū aūt.š.de fur.lꝫ ꝼm eū nō veniant ceteri affines ꝫ Saly.in.d.l.fi.š.de fur.⁊ meliꝰ dicit ꝙ illa.l.loquiꝰ de ꝯiūctis:ꝫ in ꝓpinq̄s dꝫ attendi ista.l. ¶ Quid aūt si statutū loquiꝰ de attinētibꝰ Pau.de ca.hic vult idē esse de attinētibꝰ qꝺ de ꝓpinqus.Et iō dicit ꝙ tūc nō cōprehēdenꝰ vir ⁊ vxor:.⁊ ipe ēt in.d.l.fi.ȷ̃.de.ꝟ.sig.dicit ꝙ nō cōprehēdunꝰ affines.nihil tñ allegat.Ang.hic sentit ꝯriuꝫ dū dicit ꝙ appellatiōe ꝓpinquoꝝ nō veniunt attinētes ꝑ affinitatē:ꝫ solū agnati vel cognati ꝓ hꝫ qꝛ verbū attinere vr̃ gnāle sicut ꝑtinere.l.pe.cū gl.ff.de do.iter vi.⁊ vx.l.qꝺ attinet.ff.de reg.iu.iūcta.l.verbū illꝺ ꝑtinere.ff.ꝺ ꝟ.sig.⁊ istud mihi magis plꝫ:⁊ ita vr̃ esse de mēte hosti.i sūma de ꝯsan.⁊ affi.ꝟ.q̄liter ipsa in p̃n. ¶ Subdit ēt Bal.⁊ Saly.hꝫ no.ꝙ si statutū requirit ꝙ nō possit fieri ꝯctꝰ minoris sine ꝯsensu ꝓpinquoꝝ si nō hꝫ nisi vnū ꝓpinquuꝫ[a] sufficit ꝯsensus illiꝰ.l. nō est sine liberis de.ꝟ.sig.⁊ idē tꝫ Pau.de ca.hꝫ ⁊ in.l. si cum dotē.§.si pr̃i.ff.sol.ma.ꝑ.§.qꝺ aūt.in autē.de nō alie.ꝓ quo vide no.ꝑ eundē Bal.in.l.in ꝯiūctiōe.š.de nup.⁊ Pe. de anc. in repe.c.canonū statuta.de ꝯsti.in.ꝟ.transeo ad statuta.q̃ qñ qꝫ ꝓhibent ⁊c̃.no.Bar.in.l.stichū q̄ meꝰ erit.de leg.i.cuꝫ quo transit do.Abb.in.c.quotiēs de testi.Et in mā vide q̃ dixi post Bal.i.l.transactōeꝫ q̃.š.de transac.⁊ in.l.si cū dotē.§.si pr̃i.ff. sol.ma.vbi tractaꝰ q̄d si nō hꝫ aliq̄nē ꝓpinquū.vel hꝫ ꝫ sūt absentes de quo aliq̄d ꝑ Bal.Saly.⁊ moder.hꝫ.⁊ ꝑ Bal.⁊ Ang. in.l.turpia.§.i.ꝑ illū tex.ff.ꝺ leg.i.⁊ qꝺ no.Ang.i.l.i.§.⁊ q̄deꝫ ff.qꝺ cuiusqꝫ vniuer.⁊ Bal.i.l.cū heres.ff.de acq.here. ⁊ i.l.si furiosi.š.de nup.⁊ in.l.cū sniaꝫ.ad fi.ȷ̃.de sen.ꝑ Pau.de cast. in.l.cū antiq̄tas.ȷ̃.de test.ꝑ illū tex.⁊ Ro.hꝫ ⁊ i.l.si q̄s mihi bona.§.pe.ff.de acq.here. ¶ Circa p̃dicta ēt subiūgit Bal.⁊ Saly.hꝫ ꝙ si statutū disponat ꝙ vxor nō possit testari sine ꝯsensu viri:⁊ vxor vellet instituere viꝝ ꝙ nihilominꝰ poterit vir ꝯsentire vt hic vide ꝑ eos:sed ꝯriuꝫ tenuit hꝫ Ro.⁊ lꝫ ipse nō dicat videꝰ istā opi.approbare Bar.in.l.i.i p̃n.ff.de auct.tu.⁊ Pau.ꝺ ca. expressiꝰ in.l.seniū.ȷ̃.q̄ te.fa.po.de quo hꝫ nō tāgo:qꝛ ē extrauagās ⁊ remitto ad ea q̃ no.Bal.in.l. si qñ.§. i.š.de inoffi.testa.⁊ Ang.⁊ Jo.de imo.in.l.i.§.quesituꝫ.ff.ad trebel.⁊ ꝑ Ang.i.§.iconomꝰ in autē.ꝺ alie. ⁊ emphi. ⁊ ꝑ Abb.in.c.cū in veteri.de elect.cuꝫ alijs ꝯcor.quas allegaui vobis in.l.bonoꝝ in fi.post Bal. ibi.š.qui admit.⁊ ꝯsueui dicere i.d.§.quesitū.Et an dictum statutū valeat vide Pau.de cas.in.l. ex facto in p̃n.ff.de vulg.⁊ pup. ¶ In glo.i.ꝑ hanc glo.vr̃ ꝙ Bal.hic nō bene loquaꝰ inq̃tuꝫ ipse ꝯcludit ꝙ si nō extat vir sed socer succedat ipse socer nurui decedenti sine ꝓpinquis per vtilē bo.pos.vnde vir ⁊ vxor. ⁊ ita dicit intelligi gl.insti.de nup.§.affinitatis in ver. mariti in ꝟbo postea.nam hoc nō vr̃ veꝝ ꝼm Paul. de ca.⁊ Ro.hic qꝛ req̄riꝰ ꝙ mr̃imoniuꝫ duret[b] tp̃e mortis mulieris ad hoc vt ꝑsona eiꝰ sit locus successiōi de qua loquiꝰ iste tex.vt hic in gl.⁊.l.i.ff.eo. ⁊ sic morte viri vr̃ fuisse sublata affinitas quo ad socerū vt nō succedat nurui:bñ faciunt no.ꝑ gl.i.l.ꝫ hoc ita.ff. de re iudi.Et istā vltimā opi.vr̃ etiā ipsemet Bal. tenuisse in.l.fi.in.v.col.š.vñ legi.in.ꝟ.itē queriꝰ an sit inueni re ⁊c̃.lꝫ ipsemet Bal.i.d.l.affinitatis. relinquat cogitandū:⁊ ꝙ ista lex nō habeat locū in socero tenuit ēt Fulg.hꝫ ꝑ.d.l.affinitatis:qꝛ nō reperiꝰ ꝙ appellatiōe viri ⁊ vxoris ꝯtineaꝰ socer ⁊ nurus.⁊ dicunt ꝙ glo.in d.§.affinitatis.loquiꝰ de viro ⁊ vxore. Sed Jo. fab. ibi dicit ꝙ illa glo.sentit ꝙ cognati vxoris excludūt fiscum:sicut ⁊ ipsa vxor.Sed ꝼm eū istud nō ꝓbatur iure:⁊ dicit ipse ꝙ doct.hic reprobāt illā glo. ⁊ ita dicit se tenuisse suꝑ hanc.l.teneo itaqꝫ ꝯ Bal.tā per alleg. ꝑ Fulg.q̃ per istā glo.q̃ loquiꝰ in casu diuerso. ¶ In glo.in verbo n̄ālis in fi.⁊c̃.idē no.glo.i.l.i.ff.eo. ⁊ hꝫ sequiꝰ Jac.bu.⁊ Bal.hic:ꝫ ꝯrium vr̃ finaliter tenere gl.in.d.l.i.ȷ̃.si liberalita.impia.lib.x.⁊ istud sequiꝰ hꝫ ꝑ Cy.Ray.Saly.⁊ Fulg.⁊ Ro.hic ⁊ Ray. in.l.i.ff. eo.⁊ Jo.de pla.in.d.l.i.ȷ̃.si liber.iperia.qꝺ vr̃ verius per tex.in.d.l.si liberalis ⁊c̃.in ver.sine herede. Naꝫ vxor succedēs de iure p̃torio per hanc.l. dr̃ in effectu heres per.l.i.⁊ ibi dixi.š.vñ liberi.Et ꝓ hoc facit:qꝛ maior est societas q̃ est iter viꝝ ⁊ vx.q̃ illa q̃ est iter socios:pꝫ ex.l.diuersus.ȷ̃.de cri.expila.hr̃di. ¶ In gl. fi.ibi vxor aūt ꝑ illos nō excludiꝰ ⁊c̃.ꝯriuꝫ no. gl.i.l. i.ff.eo.tñ Bar.hic approbat opi.quā ponit hic gl. ꝑ l.si q̄s p̃sbyter de epis.⁊ cle.⁊ ꝓbaꝰ in.l.iij.in.ꝟsi.vel quolibꝫ successore.ȷ̃.de here.decu.ergo vxor q̃ est successor dꝫ eos excludere.⁊ istā opi.sequiꝰ etiā gl.i.l.ij. eo.ti.⁊ Pe.Cy.Ray.Bald.⁊ alij hic ꝓ quo ēt facit rō posita i.d.l.aduersus.ꝼm qꝺ ꝓxime dixi. ¶ Extra gl.quesiuit hic Bal.an ista lex locū hēat in sponsa. ⁊ dic vt per eū hic:cū quo transeūt Saly.Fulg.Pau. de ca.⁊ Ro.hic de quo etiā vide ꝑ Bal.in.l.fi.i.v. ⁊ vlti.col.š.vnde legitimi. ¶ Item querit hic Bal. an vir occidens vxorem succedat[c] ei : concludit ꝙ nō ꝑ l.si ab hostibus.§.fi.⁊ qꝺ ibi not.ff.solu.matri. secus in eo qui occidisset illum cui iure sanguinis erat successurus:qꝛ bene succedit ei:sed postea per fiscuꝫ potest sibi auferri tanq̃ ab indigno:per.l.cum rō.§.fi.⁊ ibi no.ff.de bo.dam.⁊ in.l.his consequēter.§.i. cuꝫ glo. ff.famil.herciscun.l.lucius.cum similibus.ff. de iure fisci.⁊ cum Bal.transit simpliciter Pau. de castro ⁊ Roma.hic:sed Salyce.hic dicit ꝙ imo etiam ideꝫ videtur esse in eo qui occidit vxorem suam scꝫ ꝙ succedat ei:sed auferri potest postea per fiscum.ita dicit expresse probari in dicta.l.his consequenter.§. primo. sed tu responde quod ibi loquitur in eo qui occidit vxorem testatoris qui eum instituerat : non autem loquitur de occidente vxorem propriam : vnde contra Bal.hic est decisio Barto.in.l.fina.in vltima colum . in versic. quātum tempus.ff.de his quibus vt indignis . ⁊ licet doctores post Barto. in.d.l. si ab hostibus.§. fi.reprobent distictionē traditā ꝑ Bart.

[a] ¶ Unū ꝓpiquū.adde eūdē Bal. ꝯsili. lxxvij.ij.lib. ⁊ facit ꝙ voluit idē Bal. ꝯsil. clxxij.eo.li. ꝙ stante statuto ꝙ mulier non possit testari sine ꝯsensu ꝓpiquoꝝ ꝙ si vnꝰ ex ꝓpinq̄s fuerit institutꝰ ꝙ si vitiaꝰ testm̄ ⁊ q̄d si sit statutū ꝙ vxor nō possit testari sine ꝯsensu viri ⁊ vir sit absēs vide ꝑ eūdem ꝯsili. cccxliiij. iiij.lib.

[b] ¶ Duret.in q̃ꝫtū do. Jas. hic infert ad statutū mutie disponēte ꝙ si mulier trāseat ad secundū mr̃imoniuꝫ ⁊ hēat liberos ex vtroqꝫ mr̃imonio ꝙ teneatur relinq̄re filijs vtriusqꝫ mr̃imonij dotē ꝙ tale statutū hꝫ locū i vidua.adde pro hac opi. faceꝰ ꝙ voluit pau. ꝺ ca.ꝯsil.cxxj. vbi ꝯcludit ꝙ vidua luxuriose viuens ita ꝑdit dotē sic̄ si eēt i mr̃imonio. ꝙ tñ sol. ma.dos āpliꝰ nō dicatur tꝫ Anch.ꝯsil.cxlviij.

[c] ¶ Succedat Bal.ꝯsi. ccxxiiij.i.li. tꝫ ꝙ si vir ocidat vxorē a qua institutꝰ fuerat ꝙ p̃uaꝰ succes.⁊ hr̃ditas applicaꝰ legitimis heredibꝰ mulieris ⁊ vide i d.l.si ab hostibus ⁊ ꝑ Mathe. not.lxxij.

in dicta.l.fi.per.l.indignū.ff.de his qui.vt indi.⁊ di/cta.l.his ꝯñter.§.i.cum ibi no.⁊ in.d.l.cum rō.§.fi. vbi eodē modo venit applicanda fisco hereditas q̄ ex dispositione hoīs.i.ex testō deferebaꝛ occidenti.sicut illa q̄ deferebaꝛ ex dispōne legis. Tū magis cōis con clusio doct.in.d.l.si ab hostib⁹.§.fi.etiā vꝛ esse ꝯ deci sionē Bal.hic. Nam ang.⁊ Jo.de imo.⁊ Rapha. in d.l.si ab hostibus.dicunt ꝙ aliud in hereditate q̄ sim pliciter deferꝛ:vnde occisori acquiriꝛ:licꝫ fiscus possit ei vt indigno auferre. Aliud est i lucro dotis q̄ ex pa/cto dꝫ obuenire marito:q꞉ illa deferꝛ sub conditiōe si maritus culpā non cōmiserit.l.lucius.ff.solu.ma.⁊.l. ꝯsensu.§.fi.s̄.de repu.⁊ si ita intelligaꝛ istud qđ bar. in.d.l.si ab hostibus.§.fi.pōt sustineri: vt pleni⁹ per p̄fatos doct.in.d.l.si ab hostibus. Ex quib⁹ vꝛ ꝙ con clusio Bal.hic nō ꝓcedat. Reliqua quo ad hoc viđ p Bart.in.l.fi.circa mediū.ff.si quis aliquē testa.⁊ p Bald.in.l.hereditas.ad fi.j̄.de his qbus vt indig.⁊ in.l.eaꝫ quā.in.iiij.col.j̄.de fideicōmis.⁊ p oēs in.d. l.si ab hostib⁹.§.fi.⁊ ibi dixi. ¶ Successiue intelligas istam.l.nō habere locū in feudis.c.i.an marit⁹ succe/dat vxori in būfi.⁊ aliqđ dicā in autē.preterea in fi.j̄. eo. ¶ Item intelligas istā.l.nō habere locū in ꝯcubi na ẜm Ang.in.§.ꝯsideremus in autē.de triē.⁊ semis. vt sentit ibi glo.ẜm eum in ver.siue.q̄ glo. est ad hoc sing.ẜm Ro.hic. Sed dic ꝙ hoc ꝓbatur i.l.i. in ver. iniustū est mr̄imoniū.ff.eo. ¶ Et quid si iter virum ⁊ vxorē facta esset sepatio thori ex mala gratia:an habe at locū lex ista.vide no.p Cy.hic ꝯcludentē ꝙ nō q̄si sit subrogatū hoc loco diuortij. Et in ꝓposito vide ēt que singulꝛ no.Bal.in.l.i.§.sed ⁊ scimus.j̄. de lati. liber.tol.⁊ in.l.qđ in vxo.post Cy.s̄.de neg.gestis. ⁊ Bal.in autē.dos data circa.ij.col.s̄.de dona. añ nu/ptias. Nam p ea que no.bal.in dictis locis vꝛ inferri ꝙ si maritus de facto sine iusta cā expellit vxorē priua tur lucro dotis sibi deferendo ex pacto vel statuto: p d.§.sed ⁊ scimus.iuncta.d.l.si ab hostib⁹.§.fi. ⁊ idō si intelligerem⁹ ꝙ illđ qđ dꝛ in.d.l.si ab hostib⁹.§.fi.ha beret locū:nō soluꝫ in lucro dotis verū etiā in heredi tate:vt voluit Bal.hic sequereꝛ ꝙ deberet expellens excludi ab hereditate:tū q꞉ in hoc ꝯrium tenui.s̄.pro xime ideo vꝛ ꝙ adhuc vigeat ista successio per.d.l.i. ff.eo.hoc etiā vꝛ tenere Pau.de ca.hic. Istud etiā ē de mente Ful.hic in discursu dicens ꝙ etiā si de facto fuerit factū diuortiū:non hꝫ locū.l.ista allegat.l.i.C. eo.⁊ ista videnꝛ vera:q̄uis Pau.de ca.hic nō faciēs mentionē de p̄dictis simpliciter dicat ꝙ si maritus ex/pellit vxorē de facto:attēto ꝙ de iure canonico nō po test fieri diuortiū habebit locuꝫ lex ista:q̄uis de facto sit secutū diuortium:⁊ nihil allegat.

a ¶ Paruaꝫ dotē.hic vltra do.iason. po/nēteꝫ ꝙ paꝝ ⁊ nihil q̄ñ non differut adde alex.ꝯsil.ciiij. primo libro.

b ¶ Cōtractu dotis. de hoc p ange.ꝯsilio. lviij.⁊ inq̄tū do.iason pōit hic materiā.l. hac edictali. s̄.de his nup. vide ibi i apo/stilis ad Bar.

Preterea. Ubi matrimoniū fuit si ne dote ⁊ ꝯiunx p̄mori/ens est locuples.⁊ sup̄stes laborans inopia: lꝫ extent filij defuncte p̄sone taꝫ ex eodē matrimonio q̄ ex alio:cōiunx sup̄stes succedit in quarta pte: si li/beri nō sunt vltra tres.alias succedit i virili cū liberis ⁊ legatū sibi factū a defuncto cōputat in ipsaꝫ quartā h.d. ¶ No.casum in quo cōiūx succedit cōiugi de iu/re ciuili scꝫ ex ꝓuisioue introducta nouiter a iustinia/no. Et sic cū nihil hic dicaꝛ de bo.pos.poterit iste suc cessor ꝑpetuo adire:ꝙ est no.dignū ẜm Bald.hic:⁊ istud etiā sequiꝛ Saly.⁊ Pau.de ca.hic ⁊ pleni⁹bal. in.l.fi.in.vi.col.s̄.vnde legit. Non nego tū quin etiā in cāu isto possit succedere de iure p̄torio per bo.pos. vnde legi.p.l.ij.⁊.l.seq.ff.vū legi.sed in casu.l.i.s̄.e. poterit tm̄ succedere p bo.pos.vnde vir ⁊ vxor.vt ibi dixi. ¶ In tex.ibi absqꝫ dote:ideo dixi absqꝫ dote q꞉ si matrimoniū etiā cū dote ⁊ p̄decedat maritus:vxor hꝫ suam dotē ex qua nubere pōt ⁊ si p̄decedat vxor:⁊ extent filij ipsi succedunt mr̄i in dote.⁊ vsufruct⁹ de/benꝛ p̄ri:iuxta.l.i.⁊ p totū.j̄.de bo.mater.⁊ sic ex ipo

vsufructu viuere poterit. Ex quo inferꝛ ꝙ si dos vel ei⁹ vsufru/ctus mortua muliere nō p̄ueniret ad maritū aliquo mō:vt q꞉ ñ extarent filij ex illo mr̄imonio:tunc maritus hēbit quartā partē etiā si mr̄imoniū sit cū dote:vt ꝓbat gl.reputa.sing.in.l.lꝫ i gl. i.iuncto tex.s̄.de iur.do.⁊ ibi hoc no. Cy.bal.⁊ saly.⁊ idē tenꝫ bal.⁊ saly.⁊ cōiter mod.hic ⁊ pau.de ca.in.l.ij.in p̄n.ff.so.ma. In vno tū differunt p̄fati doct.q꞉ cy.bal.⁊ saly.in.d.l.lꝫ. p illā glo.iūcto tex.intelligūt ꝙ in casu p̄dicto tota dos acquiraꝛ ma rito:⁊ nō alia bona bal.aūt ⁊ alij post eū intelligūt ꝙ saltē i q̄r ta dotis succedat marit⁹: ego puto veri⁹esse ꝙ succedat in q̄rta dotis ⁊ aliorꝫ bonorꝫ:q꞉ q̄ñ neqꝫ dos neqꝫ aliqđ ei⁹ cōmoduꝫ p̄uenit ad maritū p̄mortua muliere nihil refert quo ad marituꝫ sup̄stitē:an mr̄imoniū fuerit cū dote:an sine dote. sicut ergo si mulier habuisset bona ista i p̄rimonio suo:⁊ nihil dedisset in do tē succederet marit⁹ in q̄rta.ita dꝫ succedere in casu isto in quo est eadē rō.⁊ ad hoc būfacit gl.i.hic posita:vt p eaꝫ dicā. Nec ob.d.l.lꝫ.q꞉ intelligiꝛ in casu i quo vigore pacti dos dꝫ remane re apud virū vel rōne adulterij cōmissi p mulierē:nō aūt in cāu hui⁹ auten.q̄ neqꝫ directo neqꝫ a ꝯrio sensu hoc approbare vꝛ. ¶ Ex his ēt verificaꝛ alia ꝯclusio Bal.volentis ꝙ si mr̄imoniū sit cū dote parua:[a] ⁊ mulier nihil aliud hēat q̄ illā paruā doteꝫ ex qua viuere nō possit ⁊ maritus p̄decedens erat diues ꝙ mu lier hēbit quartā:q꞉ in hoc casu ēt hꝫ locū rō huius auten.q̄ fū data est in ipsa inopia:ne cōiunx infelix mēdicare cogaꝛ.vt ꝓ bat bal.hic p plures rōnes:⁊ dicit saly.hoc aptius ꝓbari in.§. q̄ñ vo hic alle.in gl.s̄.in ver.si vo quasdā cū glo.in vbo hēat a ꝯrio sensu.⁊ idē sequiꝛ pau.de ca.⁊ ro.hic ⁊ ro.in.l.diuortio. in p̄n.ff.so.ma. Ad p̄dicta ēt vide que no.Bal.in.l.eā quaꝫ in ix.col.ver.ꝯsueuit queri ⁊c.j̄.de fideicō.vbi dicit ꝙ si quis in vl timo vite spiritu:vt legitimaret filios ex cōcubina ꝯceptos ꝯxit matrimoniū:⁊ cōfectū fuit tunc instr̄m dotis requisitū ꝓ tali le gitimatiōe facienda de iure ciuili.iuxta.§.fi.insti.de nup.ꝙ q̄/uis factū fuerit instr̄m dotis:tū in tali casu hēbit locū dispositio hui⁹ auten.q꞉ talis ꝯctus dotis fact⁹ vltimo vite spiritu nō hꝫ.p ꝯctu dotis [b] cum vtilitatis effectu.alleg.l.iulian⁹.ff.de iure do. ¶ Puto tū hoc casu esse attendendū.an mulier hēat seu hēre possit illud qđ in dotali instr̄o ꝯtineꝛ ⁊ sit sufficiens ad alimēta q꞉ vꝛ ꝙ tunc cessabit dispō hui⁹ autē.p supradicta que oīno te/ne mēti ꝓ limitatione hui⁹autē. ¶ In tex.ibi legatū ⁊c.no. ꝙ legatū cōpensaꝛ in id qđ erat debitū ex dispōne legis: qđ facit ad q̄ōneꝫ de qua diceꝛ infra post glo.vbi etiā limitabo istū tex. ¶ Et ex isto tex.vꝛ ꝓbari ꝙ dispositio hui⁹auten. locū habeat ēt ꝯdito testō.⁊ ita vꝛ finaliter residere bal.hic per istū tex.lꝫ di cat ꝙ possit rūderi ꝙ hic loquaꝛ de legato relicto in codicillis. ⁊ ꝙ dispō hui⁹autē.ꝓcedat ꝯdito testō.tenuit etiā Saly.hic p istū tex.in ver.succedat.qđ est cōe ad successorē: tam ex testō q̄ ab intestato. ¶ Pro ista opi.dicit ēt esse tex.in.d.§.q̄ñ vo.cir ca fi.illi⁹ ti.ibi dum dicit:nisi vir aut legatū ei aut aliquā parteꝫ institutiōis ⁊c. ¶ Ex eo enī ꝙ dicit de pte institutiōis ⁊c.pꝫ ꝙ loquiꝛ ꝯdito testō:q꞉ hereditas in codicillis nō pōt dari iure in stitutōis:⁊ sic directo iure.l.hereditas.j̄.de codicillis. Sed cer te ad tex.in.d.§.q̄ñ.pōt rūderi ꝙ nihil facit:q꞉ text.in illa pte lr̄e loquiꝛ:q̄ñ vxor sup̄stes dotē nō dederat.⁊ tū non erat iop̄s naꝫ tūc dicit tex.ꝙ nihil pōt mulier auferre filijs de hereditate defuncti:nisi defunct⁹ aliqđ legasset vel pteꝫ institutiōis reliqs set vxori:⁊ sic nō loquiꝛ in casu inopie i quo loquiꝛ iste tex. An/ge.hic in quibusdā lect.vt refert fulg.dicit se credere ꝙ ista au ten.hēat locū soluꝫ ab intestato.nā ista autē.venit additiue ad l.C.q̄ loqbaꝛ ab itestato ergo.l.iterpretans dꝫ itelligi i casu in quo loquitur.l.iterpretata.vt in autē.de filijs ante dota. instra natis ad fi. Et ẜm Ang.nō ob.tex.hic in fi.q꞉ dꝫ intelligi de le gato relicto in codicillis. Tū fulg.pau.de ca.⁊ Ro.hic.⁊ Ro. in.d.l.diuortio.tenent p̄mā opi.per istū tex.gnāliter loquēteꝫ ⁊ ꝓ hoc alle. Ro.gl.in autē.de here.⁊ fal.in.§. si vo expressim in ver.heredē. Et nō ob.argumentū ꝓxime adductū in ꝯrium q꞉ pōt rūderi fatendū esse ꝙ ista autē.dꝫ adaptari vt cōprehen dat casuꝫ in quo loquiꝛ.l.C.vt in .d. auten.de filijs añ dota. in stru.natis:sed nihil repugnat quin ista auten.gnāliter loquens possit gnāliter intelligi ⁊ cōprehendere etiaꝫ alios casus postq̄ gnāliter loquaꝛ arg.l.i.§.⁊ generaliter de leg.prestan.⁊.l.p̄cio de publi.⁊ nota.in auten.ex testō.j̄.de collatio.dicebat tū hic

singulariter Saly. ꝙ si testator coniugi suprstiti aliqd legauit qđ erat min⁹ quarta: ⁊ ꝓhibuit eã plus petere ꝙ nõ poterit petere supplementũ: q: hec quarta debet ei ꝯtingẽter ⁊ ñ necessario ideo solũ preter voluntatẽ testatoris: non ꝯ voluntatẽ debꝫ posse venire. ⁊ ꝓ hoc adducit ꝙ ista ꝓuisio emanauit ne infelix coniunx inopia mendicare cogat in iniuriã ⁊ opprobriũ defuncti. Sed volenti nõ fit iniuria. l. i. §. vsqꝫ adeo. ff. đ iniurijs. l. cũ donatiõis. š. de transla. Bal. circa primã col. aliqd pungit: ⁊ videtur inclinare ꝙ possit petere ꝯiunx etiã ꝯ voluntatẽ. ¶ Idem tenẽt Pau. de ca. ⁊ Ro. hic ⁊ hoc expresse vult glo. in. d. §. fin ꝟo expressim. Istud etiã si bene inspiciat vr̃ velle Jaco. de are. Bar. ⁊ alij post eos in. l. cum doté. §. si pr̃. ff. solu. ma. dũ dicũt ꝙ si quis est debitor volũtarius: ⁊ tunc legando aliqd ei cui⁹ est debitor: nõ vr̃ relinquere aĩo recõpensandi. l. creditorẽ. cum si. ff. de leg. ij. Aut est debitor ex cã necessaria: ⁊ tunc vr̃ relictũ aĩo rcõpẽsandi: vt. d. §. si pater. ⁊ hic. ⁊ sic si ꝟa esset opi. Saly. sequeret ꝙ in casu hui⁹ autẽ. legatũ non deberet cõpensari i quartam per. d. l. creditorẽ. qđ esset ꝯ istum tex. in glo. i. in ṗnc. ꝓbatur ex hic notatis in gl. ⁊ expressius ex dicto. §. qm̃ ꝟo. ꝙ si matrimoniũ erat cum dote ꝯctum cũ maritus nõ ꝯstituerat donatiõné ꝓpter nuptias vxori: ⁊ vxor locuplex ṗdecedat supstite marito inope habebit locũ dispositio hui⁹ autẽ. qđ facit ad fortificationẽ eorum que dixi super tex. in versic. absqꝫ dote. ¶ In glo. in ver. locuplex. in fi. hec vera vt late ꝓsequit bar. in. l. si cõstante in. ij. q. ṗme partis. ff. solu. ma. vbi in mã allegat multas glo: ⁊ de hoc qũo discernat quẽ esse pauperẽ [a] vel nõ: vide per Ja. bu. bal. ⁊ ang. in. l. si ꝟo. §. qui ꝓ reo. ff. q satis. cog. ⁊ ꝑ Ja. bu. in. l. actor. š. de ꝓba. ⁊ ꝑ Ja. bu. ⁊ bal. in autẽ. qđ locũ. ĩ. de col. ꝑ Hosti. ⁊ alios in. c. odoardus. de sol. ꝑ bal. in. l. pauptas ff. de execu. tut. ⁊ in. l. si qs ad declinandã in. iij. col. per illũ tex. š. de epi. ⁊ cle. ⁊ in. l. vbi in. x. col. post gl. š. de iure do. ⁊ per gl. š. no. i. §. fin ꝟo absunt in ver. substantiã in autẽ. de here. ⁊ fal. ⁊ per Angelum in. §. illud in autẽ. de equa. do. ⁊ ꝙ no. bal. in. l. si ꝓ ea. in ṗn. š. man. aliqd etiã ꝑ Archi. viij. dis. quo iure. vbi ponit dr̃iam inter pauperẽ ⁊ inopẽ: vbi dixit ꝙ paup est q parũ hꝫ: inops est qui nihil hꝫ: ⁊ ita etiã dicit pau. de ca. in. l. id qđ paupibus. š. de epis. ⁊ cle. Sed istud qđ facit de inopia est ꝯ istum tex. ⁊ glo. ⁊ ꝯ. l. si creditores. ff. de pui. credi. vbi etiã qui paup est appellat inops: ꝯ eũ etiã vr̃ tex. in. l. si ab arbitro. §. fina. ff. qui satis. cog. in ver. magna inopia. nã supuacuo diceret tex. ibi inopia magna si simplex inopia est qñ quis nihil hꝫ. dixi vobis anno p̃terito in. l. si fideiussor. §. fi. ff. qui satis. cog. vel in. d. l. si ab arbitro. ¶ In gl. fi. ibi rñdeo idẽ obseruandũ ⁊c. glo. cõiter tenet: nã si filij ñ excludunt cõiugẽ multomin⁹ ascẽdentes excludunt cõiugẽ: tñ in ꝯriuꝫ facit: q: in correctorijs nõ dꝫ fieri extensio ex idẽptitate vel maioritate rõnis ꝺm magis cõmunẽ opi. vt ꝓbatur ex no. ꝑ glo. ⁊ doct. in autẽ. quas actiões š. de sac. san. eccle. ⁊ in. l. tam is. §. i. ff. de dona. cã mor. Sꝫ ad hoc rñde ꝙ ista nõ est extensio. q: tex. i. d. §. qm̃ ꝟo. vnde hec autẽ. sumit: dicit cõiugẽ superstitẽ succedere in quarta siue plures siue minus filij fuerint: ⁊ istud verbũ min⁹ cõprehendit etiã casuꝫ qñ nulli eẽnt filij qui est casus nr̃. l. illud. §. min⁹. ff. de tribu. ⁊ istam rñsioneꝫ dedit Jmo. in. l. nemo põt. ff. de leg. i. Vel scđo tu rñde ꝙ ista autẽ. nõ est correctoria: sꝫ limitatiua iuris antiqui in hoc tm̃ casu spãli ⁊ fauorabili: vt succurrat inopie. ⁊ iura aliter limitatiua extendunt ex idẽptitate rõnis ad casus siles vt no. in. l. que ꝓpter necessitatẽ de reg. iur. ⁊ in. l. si ꝯstante in ṗn. ff. sol. ma. cum alijs ibi alleg. ꝑ Bar. in. ix. q. prime partis. ¶ In eadẽ glo. ibi: sꝫ placet ꝯ ⁊c. hec opi. cõiter tenet scꝫ ꝙ extantibus tm̃ transuersalib⁹ mulier nõ hẽat nisi quartã per istuꝫ tex. ⁊ expressius ꝓbat in. d. §. qm̃ ꝟo in ver. minus. inducendo vt dixi: nam vltra ꝙ̃ in quartã nõ dꝫ posse succedere: q: obstarꝫ ei dispositio. l. i. in ver. ꝓpinquor. š. eo. Et ad istaꝫ glo. adde aliã in. §. q: ꝟo ⁊ scđo in ver. talib⁹. ⁊ ibi ꝑ Jac. de bel. in autẽ. vt liceat mr̃i ⁊ auie. ¶ Et qđ si ti casu in quo extarent liberi seu parentes: aut transuersales vna cũ ꝯiuge ⁊ cõtingat illos repudiare portiões suas: an accrescãt cõiugi: vide plene per bald. ⁊ Ro. in. l. vna. in. ij. q. š. qñ non pe. par. post Ja. de bel. in. §. q: ꝟo legẽ in autẽ. vt liceat mr̃i ⁊ auie. ⁊ ꝑ Fulg. hic qui vr̃ tenere idẽ qđ Bal. ¶ Sed iuxta ṗdicta q̃ro de qõne no. in mã: ⁊ quã nõ tradũt doctores hic pone maritus locuplex ṗdecessit ⁊ matrimoniũ est sine dote: vxor ꝟo supstes nihil ꝓpriũ hꝫ in bonis: sed patrẽ hꝫ satis diuitẽ: an succedat i quartam ꝺm formã hui⁹ autẽ. Raph. cu. [b] in. l. in suis. ff. de libe. ⁊ post. dicit ꝙ vidit consultũ ꝑ quendã ꝙ sic: sꝫ ipse putat ꝯriũ per illũ tex. ⁊ etiã q: absurdũ essꝫ dicere ꝙ fili⁹ vel filia regis viuente rege diceret inops. Pro ista opi. addo ꝙ no. glo. ij. in. l. ij. C. q eta. li. x. quã reputat sing. bal. i multis locis dicens ꝑ eã ꝙ extimũ patris censet esse extimũ filij ⁊ ꝙ illud qđ pater possidet vr̃ filius possidere: vt ꝑ eum. in. l. fi. in fi. ĩ. de ĩpub. ⁊ alijs substi. in. l. ij. ĩ. de legit. here. in. l. dixim⁹. §. i. ff. de execu. tu. ⁊ in. l. sciendũ in ṗnc. cũ ꝯcor. quas allegauit ibi. ff. qui satis. cog. Sed in ꝯriuꝫ facit illđ qđ no. bar. ꝑ⁹ gui. đ cu. i. d. l. sciẽdũ i ṗnc. i pe. q. sꝫ rñde ꝙ ibi loquit quo ad ea q̃ filius nõ poterat exigere a patre viuente. secus in casu nr̃o in quo poterat filius succurrere sue inopie cogendo patrẽ: vt sibi alimenta subministret iuxta. l. si qs a liberis. §. fi. l. vel si parẽs. ff. de lib. agno. ⁊ poti⁹ debemus dicere ꝙ inopie filie debeat succurri per patrẽ: ⁊ i bonis patris quã in bonis mariti ṗdefuncti per ea q̃ tradit no. Dy. ⁊ bar. in l. nõ queadmodũ. ff. de lib. agno. ¶ Extra glo. iducitur iste tex. ꝑ doct. hic ad qõneꝫ. stante statuto ꝙ maritus lucret dimidiã dotis vxoris ṗdecedentis in mr̃imonio sine liberis. vxor aliqd leget viro vtrũ legatuꝫ cõputet [c] in dictã dimidiaꝫ quã qõneꝫ disputauit Feder. de scalis in qõne sua incipiẽte. Questio talis ẽ statutuꝫ est in ciuitate ꝙ mortua vxor sine liberis ⁊c. vbi tenuit ꝙ nõ per rõnes quas refert bal. hic ⁊ in. l. ticia §. qui in vita. ff. de leg. ij. ⁊ in. l. si vxor. ĩ. de bo. auct. iudi. pos. in qbus locis bal. transit cũ eo. ⁊ ideꝫ tenuit Nico. de mata. vt refert bal. hic ita etiã tꝫ Ray. in. l. si cũ dotẽ. §. si pater in vltimis additionib⁹. ff. so. matr. ⁊ ibi etiã Raph. cu. ⁊ bal. in. l. si donaturus. §. i. de cõdi. ob cãm. ⁊ rõnes eor̃ videnť satis fragiles: quibus rñdent doct. ⁊ maxime Jmol. in. d. §. si pr̃. vbi imol. defendit opi. ꝯriam que est cõis: ⁊ eam tenuit Jac. de are. Bar. ⁊ moder. in. d. §. si pater. ⁊ Bal. in. l. qm̃ in ṗoribus. C. de inoffi. testa. ⁊ Fran. tigri. ricar. de sali. bar. de sali. fulg. pau. de ca. ⁊ Ro. hic ⁊ Jmo. in. c. officij de testa. ⁊ bñ: ⁊ rõ ṗncipalis est q: legatũ compẽsatur in eo ꝙ aliunde debebat legatario ex dispositõne legis. d. §. si pater. ⁊. l. siue. §. i. ff. de iure pa. l. etiã §. si debita. ff. de bo. lib. ⁊ hic cum silib⁹. Sed non cõpensatur in obligationẽ acquisitã facto hoĩs ad illam obligationẽ ordinato. vt. l. creditorẽ de lega. ij. l. i. §. sciendũ. š. de rei vxo. acti. ¶ Nec mirũ si fiat talis distinctio: q: videmus ꝙ magis fauet creditori in obligatione quã ex sua ꝓuisione imediate acquisiuit ꝙ̃ in obligatione aliũde ꝓueniẽte sine facto suo: vt probat glo. in. §. ex conditionali institu. de verbo. oblig. ⁊ aliquid per gl. in. l. si vxorẽ. in fine. ĩ. de ꝯditio. inser. vnde dicimus ꝙ lex suum non tuum tibi denegat auxilium. vt notat glo. prima. l. ṗma. š. si aduer. venditio. ¶ Nec obstat si diceretur ꝓut dicebat bald. hic ꝙ iura allegata pro cõi opinio. loquuntur quando debitum assumpsit originem a causa lucratiua sicut in ipso legato. Sed in questione nostra commodum delatum a statuto non censetur lucratiuum sed onerosum. ⁊ probatur in lege si donaturus. in fine. cum glo. in versiculo dũtaxat. de conditione ob causaꝫ. iuxta. l. secundam. §. cum vero. ff. de donatio. inducendo. vt per glosam in dicta. l. si donaturus. in verbo potest. quia respondeo quod quãtumcunqꝫ tu deberes mihi aliquid ex aliqua obligatione lucratiua causata immediate a voluntario facto hominis: ⁊ postea mihi aliquid legares certe fateri oportet ꝙ legatum non cõpensabitur. casus est in. l. lucius ticius. in ṗncipio. ff. de legatis primo. ¶ Et idem erit si illa obligatio esset causata ex causa onerosa a facto voluntario hominis: vt est casus in dicta lege creditorem.

a ¶ Pauperẽ vide ibi in. l. si cõstãte. in apostilis.

b ¶ Rapha. cuma. vide ꝑ eundẽ cõsil. cxli. in prin.

c ¶ Cõputet. vide fr̃ã đ are. cõsi. xciij. ⁊ ibi an sit distiguẽdũ an leget ꝙ̃titas vel spẽs ⁊ ẽt an legatuꝫ cõputet cũ eo ꝙ testator dꝫ i foro conscie. ⁊ vide in. §. si pater. in apostillis.

ergo quãtum ad cõpensationẽ inducendã vel nõ inducendã nõ differt: an debitum sit ex cã lucratiua vel onerosa: sed solũ an pcedat imediate ꝛ facto a puisione hoĩs: an vero ex dispositiõe legis: nõ enim ipedit cõcursus duarũ causarũ in 3triuz in diuersis reb? aut qũtitatibus. d. l. luti?. ꝛ. l. fundũ cornelianũ. ff. de noua. ꝛ. l. plane. §. sed si nõ corpus. ff. de leg. i. nec obstat si dicatur q in legibus pallegatis p ista scda opi. obligatio trahebat originẽ a pncipio necessario. sed in qõne nostra trahit originẽ a pncipio voluntario: scz a mrimonio ꝛ a 3ctu dotis voluntarie celebrato: qz hoc argumentũ tollit per istaz autẽ. ꝛ etiã per. l. de die. §. tutor. ver. itez de restituẽda iuncta. l. si fideiussor. §. si necessaria. ff. qui satis. cog. vbi satisdatio dr esse necessaria: ꝛ inducta ex dispositiõe legis qũuis pricipiuz traxerit a 3ctu vel actu voluntario vt ibi dũ loquit de vsufructuario. Et dato q forte posset rñderi ad istam autẽ. q hic ideo cõpensat legatũ in quartã: qz eatenus cessat inopia quaten? est legatũ. ꝛ dispositio huius auten. cõcessit istam quartã: vt 3suleret inopie: vt hic p Bal. tñ ad alia supra allegata nõ videt posse sufficiẽter rñderi. ideo tene cõem opi. ¶ Utrum aũt retenta ista cõi opi. debeat distingui: an dos 3sisteret in quãtitate ꝛ siliter legatũ in quãtitate: ꝛ tunc fiat cõpensatio. secus si vnũ in quãtitate ꝛ aliud in specie: qz tunc nõ pcedat compẽsatio. l. si 3uenerit. ff. de pigno. act. ꝛ plene no. i. l. fi. s. de cõpensa. Jo. de imol. in. d. §. si pater. per illũ tex. ꝛ per istũ indistincte loquentẽ tenuit q attẽdatur ista distinctio in psumenda compẽsatõne a lege ex tacita mente legantis. sed solũ illa distinctio attẽditur qñ agit de cõpensatiõe facienda ex dispositiõe legis in iudicio altera parte inuita. d. l. si cõuenerit: ꝛ istud etiã tz Ro. hic. Sed aduerte qz lz ipsi nõ dicant tñ Oldr. bar. bal. ꝛ pau. de ca. i. l. huiusmõi §. cũ pater. ff. de lega. i. ꝛ bal. in. d. l. qm in prioribus. ꝛ in. d. l. si vxor. ꝛ i. l. filia. ij. de leg. ꝛ ibi etiã saly. ꝛ bal. in. l. nẽsennius. ff. de neg. ge. tenẽt 3triũ scz q ita demuz psumatur anim? compẽsandi si vtrũqz sit in quãtitate alias nõ ita dicit Barto. de necessitate intelligi oportere tex. in. l. si pater p filia. ff. de colla. do. tamẽ mihi magis placet pma opi. per istũ tex. cum si. prout etiã tz Jmo. in. l. cũ pater. §. pater filie. de lega. ij. Et in dicto. §. cuz pater. vbi rñdet ad. d. l. si pater p filia qz ideo ibi nõ inducit cõpensatio: qz dos erat debita genero cui fuerat pmissa: nõ aũt erat debita filie. l. si p te. C. de dotis pmis. legatũ vero erat relictum nõ genero sed filie. Sed in qõne nostra legatũ erat relictũ eidem cui debebat portio ex statuto: vel dic posito q etiã possit per filiã cogi ad dotandũ: tñ qñ ante legatum pmiserat dotẽ genero legando postea filie nõ videtur legare animo cõpensandi: vt ibi vel scdm bar. in. d. l. si pater p filia. intelligit q ibi legauit aliud nõ dotis cõtemplatione. ¶ Non omitto etiã q ang. hic ꝛ in. d. §. si pater ꝛ in 3silio. cccxij. incipiẽte. Quedaz dña margarita ꝛc. dicebat q opi. Ja. de are. ꝛ bar. tenẽtium q legatũ presumit relictum anĩo cõpensandi cum lucro statuti pcedit qñ maritus nõ recepisset dotem sed pmissionẽ tñ ab vxore: qz tunc pprie legat debitor creditori. Si vero erat dos soluta marito: tũc mulier legans nõ est debitrix sz creditrix in reliqua dimidia: ideo tũc nõ est tractandũ de cõpensatiõe nec tũc sum? in terminis hui? tex. cum si. Tñ Jmo. in. d. §. si pater. ꝛ Ro. hic reprehẽdunt opi. Ang. qz pp̃ter statutũ acquirit marito excepto in dimidia. ꝛ sic mulier seu ei? heredes obligãtur ad nõ petendũ a viro illam dimidiã sicut in simili dicim? in eo qui p pactũ tenet nõ petere. nam dr obligat? ad nõ petẽduz. l. si vnus. §. pactus. ꝛ ibi glo. in ver. ipso iure. ff. de pac. ꝛ. l. meuia. §. fundus. in ver. nõ teneri. ꝛ ibi Bar. ff. sol. ma. ꝛ sic est verũ dicere q debitor legat creditori. Jdẽ tz h Fulg. per istũ tex. nam dicit ipse q hic ille qui legauit

nõ erat debitor. tamen in veritate iste tex. parum videtur facere contra Ang. qz hic legatum conferebatur in tempus quo debebatur quarta coniugi superstiti penes quẽ quarta nõ erat. secus in qõne pposita. vnde p opi. Ang. videt facere id qd no. glo. ꝛ doc. in. l. filie. ij. de lega. ꝛ bar. in. d. l. huiusmõi. §. si pater. vbi pbant q si pater dedit dotẽ filie. ꝛ postea legat filie aliqd: lz pteneatur dotem nõ petere. tñ legatum nõ videtur factũ animo cõpensandi cũ dote. Sed potes ad hoc respõdere q gl. ꝛ doc. in. d. l. filia loquũtur quando pater dedit dotem vt se liberaret ab obligatiõe dotandi: ꝛ ob illã cãm dos specifice erat apud filiam seu ei? maritũ. nõ mirũ si postea legando nõ vr habere animuz cõpensandi in cãm cui iam specifice satisfecerat. Sed i cãu nro dos nõ fuerat ab vxore data viro specifice ob istã cãm. s. vt eam haberet p lucro statuti. nec ex dicta causa erat apud maritum dos: sed fuerat data dos vt matrimoniũ 3heretur ꝛ onera matrimonij supportarent: vnde debet attendi cã pncipalis propter quã dos data est arg. l. si is qui nec cãm. in pn. ff. si cer. pe. ꝛ. l. rogasti in pn. eo. ti. ¶ Item adde pdictis q istud qd dr hic in tex. cuz si. scz q legatũ cõpensat in debitũ ex cã necessaria seu ex dispositiõe legis fallit in casu. c. officij. ꝛ. c. requisisti ver. sec? aũt de test. scz qñ debitum necessariũ nõ debebat a testatore: sz a tertio: etiã si debeat occasione alicui? facti a testatore. nam debetur quarta canonica epo ab ecclesijs quibus sũt facta relicta per testatorẽ non aũt debet ab ipso testatore: ꝛ ideo si testor legat epo non cõputat legatũ in illã quartã canonicã quã debẽt alie ecclesie epo de relictis ab eodẽ testore factis ipsis ecclesijs: ꝛ ita declarat ibi Ant. de bu. limitãdo istum tex. cuz si. ¶ Utrũ aũt legata q sunt relicta psbytero parochiali cõpensent i quartam pochialẽ quã ipse habere dz de alijs relictis factis ab eodẽ testatore alteri ecclesie in qua voluit sepeliri,[a] vide plene p Federi. de se. in 3si. iij. ꝛ late per Ant. de bu. in. d. c. officij. cũ pluribus 3cor. ibi allegatis per eũ: ꝛ aliquid p Saly. hic. Et vera vr 3clusio q sic: qz talis quarta debet a testatore. c. cum sup de sepul. remitto me tñ ad notata pleni? per doct. in. d. c. officij. ꝛ in dicta mã cõpensationis: vide oĩno bal. in. d. l. si vxor. ¶ Utruz aũt dispositio huius auten. habeat locũ in feudis Ro. dicit hic se 3suluisse cõtra plures q nõ. ꝛ dicit esse tex. rotundũ in. c. i. in ver. qũuis de inuesti. de re. alie. facta. facit qd dictum fuit. s. in. l. pxima. Alexan. imol.

[a] ¶ Sepeliri. de hoc p eũdẽ alex. 3si. cxcvj ij. li. p ro. 3sil. cccccxiij.

De repu. bo. pos. Rubrica.

Mancipatus. In repudianda bonorũ pos. nõ requiritur pñtia aduocati. h. d. Et facit ista lex: qz si i repudiatione interuenerit iuris error: vt qz non potuit consulere aduocatum nõ vitietur repudiatio q tenet Pau. de castro hic per istum tex. Et nõ obstat scdm eum id quod habet in. l. vt bonorũ. ff. de bonorum possessio. qz ibi loquitur in tacita repudiatione ex cursu temporis. ꝛ magis delinquit qui facit q̃ qui nõ facit scdm eum allegat notata in. l. secunda. in fine ad sillania. Fulgosi. etiam hic dicit q ista lex facit q repudiatio facta per iuris ignorantiam nõ valeat: tamen nõ firmat. Dicatis qũuis ipsi nõ dicant q Barto. ꝛ magis cõmuniter doctores in. l. clodius. ff. de acquiren. heredi. tenẽt contrarium q imo vitietur repudiatio expressa ꝛ tacita p errorem iuris qui impedit consensuz sicut error facti. l. secunda in pncipio. ꝛ ibi nota. ff. de iudicijs. l. si per errorẽ. cum gl. fina. ff. de iurisdictio. om. iudi. ꝛ sicut talis defectus impediret aditionem. l. si is ad quem. ff. de acquiren. heredi. ita debet impedire repudiationem. Et ad legem bonoruz. que videtur obstare quo ad repudiationem tacitam. Responde vt per Barto. dicta. l. clodius. Non obstat predictis ista lex: quia respondeo q hic nõ dicitur q errauerit in iure. sed dici potest quod allegabat se errasse in iure: ꝛ ad hoc probandum solum inducebat q tunc aduocatus fuerat absens. Certe bene non sufficit: sed requiritur q aliter probetur error iuris iuxta notata per Bartolũ in. l. non fatetur ad finem. ff. de confessis. ꝛ per doctores in. c. fina. de 3fessis. cum concordantijs. ¶ Et predictis adde notata per glo. in. l. ij. in glo. fina. ꝛ quod ibi dixi. s. de successo. edicto. Alexan. de imola.

Filio. Non sumatur propter breuitatem. ¶ In gl. i. in pn. sensit glo. q ista lex loquitur secundum tempora. l. i. j. de bo. ma. s. postq fuit inductu q hreditas materne linee acquireret filio quo ad proprietate et patri quo ad vsufructum. et sic q ista lex fuerit edita post. d. l. i. quasi velit glo. q si loquamur secundum tpa sm que totum acquirebatur patri solus pater posset repudiare bo. pos. tamen hoc est falsum p. l. is qui heres. §. neqz filius. et ibi plene no. ff. de acqui. here. et probatur etiam in hac lege que fuit edita a dyocleciano q fuit ante constantinum auctore dicte. l. i. ¶ In. c. i. ibi occasione patris etc. et sentit glo. q in hereditate profecticia possit solus pr repudiare et filium excludere. contrarium communiter tenetur: vt firmat glo. iuncto tex. in. d. §. neqz filius. et hoc sequuntur ibi bar. et oes: et probatur maxime p illum tex. et istum indistincte loquetes. et idem tenet saly. hic et in. l. i. s. q admit. et in. l. fi. in pn. j. de bo. q lib. et dixi. in. d. l. i. sup glo. fi. s. q admit. Posset tn gl. saluari i hac pte itelligedo q gl. velit q qūis hodie si pr solus repudiat hereditatem aduenticiam delatam filio p hoc non impediatur solus filius adire p. l. fi. j. de bo. q lib. tn secus est qn hereditas est profecticia: q si pater repudiat no poterit solus filius adire. et sic erit hec glo. pro ea opi. qua tenui in. d. l. i. sup glo. fi. s. qui admit. c bar. in. d. l. fi. §. similiqz mo. j. de bo. que lib. ¶ Utrum aut repudiatio solius patris in hereditate profecticia piudicet ipsi patri quo minus ipse possit postea vna cum filio adire. dic vt per bar. et alios post glo. in. d. l. is qui hers. §. fi. et saly. in. d. l. fi. in pn. et tetigi in. d. l. i. super tex. s. qui admit. vbi alia quedam ad materiam huius legis dicta fuerunt. ¶ Et iuxta hec no. querit hic saly. qd si filiusfa. agnouit bo. pos. d iure pretorio an pater poterit adire de iure ciuili filio contradicente et reliquit simpliciter cogitandu. Sed respondeo q no primo q filius agnoscedo bo. pos. videtur se gessisse pro herede de iure ciuili. l. puberē. sm intellectu que ibi approbat bar. j. de iure deli. Secudo quia duo no possunt ee heredes insolidu in effectu l. qd contra. §. vni duo. ff. de regu. iur. l. hereditatem. §. pater. ff. de castren. pecu. ¶ In eadem ibi: secus in seruo etc. in hoc an solus dns possit repudiare bo. pos. delata seruo. gl. videtur communiter tenere q sic: et hoc et tenet bar. in. d. §. neqz filius. et idem bar. in. l. legatu suo. ff. de leg. i. Sed saly. hic no faciens mentionem de bar. et aliis tenet contrariu: q in agnoscenda bo. pos. delata seruo requiritur voluntas serui. l. seruo inuito. in pn. ff. ad trebel. ergo etia in ea repudianda. l. is pot. ff. de acq. here. et rndit ad. l. i. §. p seruum. allegata in glo. q dz intelligi q ibi dominus repudiat. s. per suum cui mandat vt repudiat: et hoc vbi per seruum no erat petita vel agnita bo. pos. sed si per seruum erat petita vel agnita. iuxta. l. seruus in prin. ff. de bo. pos. tunc bene solus dominus posset repudiare: quia tunc dicitur delata domino: et ita etiam pot intelligi. d. §. per seruum. Item respodet ad. l. legatu suo. q aliud est in legato qd recta via ipso iure transit in legatariu absqz agnitioe. l. a titio. ff. de fur. ideo sicut dns poterat querere legatu sine alio consensu serui. l. si post. §. fi. ff. qn dies lega. ce. l. que legata. ff. de reg. iur. ita potest repudiare. et ista dicit esse notanda quia inaudita. Tamen q responsio data per saly. ad. d. §. p suum. videtur aliqualiter violare illu tex. et no posset stare q hereditas defertur p lege. l. iij. ff. vn legi. no aut repitur q deferatur dno p seruu: vt diceret tex. in. d. §. p seruu. intelligendo vt facit saly. Item hereditas no pot repudiari p aliu sicut nec adiri. l. ij. et ibi hoc no. bar. ff. de offi. pcu. ces. no. bar. in. l. recusare. in prin. ff. ad trebel. et ange. et Io. de imol. in. l. apd iul. §. vtru. eo. ti. ergo no pot dici q ibi dns bo. pos. sibi delata repudiet p seruu cui hoc madauit. et lz bo. pos. possit agnosci per pcuratore ex eo: q no pendet ab aio cum in ea requiratur agnitio iudicialis. l. iij. §. acqrere. ff. de bo. pos. tn aliud dz esse in repudiatioe in q sufficit animus sicut in repudiatioe hreditatis vel aditoe. p. l. paulus. alias icipit p pcuratore cu ibi no. ff. d acq. here. Et si diceretur q tex. in. d. §. p seruu itelligatur bo. pos. delata seruo quia pot repudiari per seruum cu madato dni: istud fuisset idubitabile. Ideo no puto recededu a coi opi. que hz q dns possit repudiare[b] bonoz possessionem delata suo et etia hereditatem p illu tex. q est eadem ro vt tenuit dy. bal. et Io. de iml. et ro. in. d. §. neqz filius. Et cy. in. l. remittente. j. de iure dli. et in. l. deo nobis. de epi. et cle. et bal. in. l. i. in xvij. col. s. q admit. et ant. d bu. et do. abb. i. c. in psentia. de pba. et sentit bar. in. l. tutor. ff. de bo. pos. lz ipsemet bar. raph. et pau. de ca. in. d. §. neqz filius. fecerint differetia iter hreditate adeuda et bo. pos. agnoscedam voles q lz solus dns possit repudiare bo. po. tn no pot repudiare hreditatem q in aditioe hereditatis reqritur consensus serui. l. iij. j. de hrdi. insti. ergo ide in repudiada. d. l. is pot. nam hec sua ro no videtur bona: q etia in agnoscenda bo. pos. requiritur consensus serui. d. l. seruo iuito in pn. et tn secus in repudiado d. §. p seruum et c bar. vt tex. in. l. q aut. §. si qs seruu ff. q in frau. cre. et glo. ij. et in. l. fi. in pnci. ff. de vul. et pu. lz Imo. ibi dubitauerit. fateor q vbi seruus vult repudiare reqritur iussus dni sicut in adeuda: ita loqtur. l. seruus dotalis. ff. so. ma. qua rap. cu. alleg. pro opi. bar. ibi. solu restat rndere ad. l. is pot. cui rnde q regula ibi posita hz locu i eo q suo iure pt adire non in eo cui est qrenda hreditas per aliu vt ibi no. et probatur. in. l. tutor. cum glo. ff. de bo. pos. ¶ In ea. ibi quis ordo. Nec glo. videtur sentire q si filius non potuit certiorare patrem no piudicet hodie pri in bo. pos. no agnita infra tps anni vel centu dieru p filium et sm ful. hic ista est notabilis dubitatio. de qua dixi vobis in dicta. l. i. s. qui admit. super glo. in versicu. ignorante ad fi.

¶ De collationibus.

¶ Sup hanc rubrica bal. nonnulla scribit que tanguntur p bar. et alios in. l. si emacipatis. j. eodem. vbi etia tangut qd sit collatio dic vt ibi p eos. et p glo. in rubrica de col. bo. et per bar. in. l. pr. ff. de col. do. et aliqd p iac. bu. in. l. i. huius ti. vbi tagit quot modis accipiatur collatio: vt etia tangitur per bal. et saly. in. d. l. si emancipati. et plenius p albericu de rosatis in suo dictionario in verbo collatores.

Mancipatos. Cu succedit emacipatus filius patri vna cu filio in ptate ex testo patris tunc no confert emacipatus bona sua et q a patre sibi donata fuerut. h. d. ¶ Et ro est q collatio fuit ab edicto pretoris iducta principaliter duplici respectu pmo rone iniurie q videbatur fieri p pretorem filio in potestate deferentem bo. pos. c tabu. vel vn liberi filio emancipato q de iure ciuili erat incognitus: et sic per emancipatione auferebatur beneficio pretoris aliq portio hereditatis q in totum obuetura fuisset filio in potestate: et sic emacipatus consequebatur partem hereditatis: et et habebat pro se ppria bona q post emancipatione acquisierat. filius autem in ptate tpe quo fuit introducta collatio ab edicto pretoris nihil sibi propriu acquirere potuerat imo oia acqsierat patri suo: et sic erant illa in hereditate pris et in consequetiam filius emacipatus de talibus acqsitis per filium in potestate habebat pte p rata pro qua succedebat in hereditate id visum fuit equu pretori q emancipatus venire volens ad successione deberet coferre cum filio in potestate bona q ipse emacipatus acqsierat: et que pri acqsiturus fuisset si emancipatus no fuisset et id castrensia: vel quasi que patri acquisitur no fuisset no confert. l. i. §. nec castrense. ff. de col. bo. vn videmus q qn emacipatus succededo no ifert iniuria seu damnu filio in ptate: tuc no tenetur conferre. casum et exemplum habes in. d. l. i. §. pr filium. inspecto ergo isto primo respectu dz in casu huius legis cessare collatio quia nec pretor nec emancipatus succedens ex testo facit iniuria aut danu filio in ptate: sed illud danum facit sibi testator in cuius potestate erat excepta legitima instituendo extraneum: vn hoc casu filius emacipatus succedens ex testo dicitur habere successi

¶ Adde ius q posui. s. in l. i. C. q admit ti. qbus adde q voluit ang. in consi. cxxxiij.

b ¶ Repudiare inqt do. dns iaso. hic dicit q pulcru eet scire an suus possit solus repudiare hrditate in piudiciu dni vide ang. consi. xcj. vbi ponit de monacho quez dicit comparandum seruo.

onē istā nō a ptore: sʒ a iure ciuili queadmodū ⁊ qui/
libet extraneus institutus. l. lege obuenire. ff. de ꝟ. signi.
¶ Secūdo respectu fuit īducta collatio ab edicto p
toris. s. rōe eq̄litatis seruāde: ⁊ iō lʒ īter filios ī ptāte
nō esset tūc expediens īducere collationē: qꝛ ipsi ni/
hil sibiipsis acquirebant. tū qꝛ filia in ptāte dotata a
pr̄e acqrebat sibi doteʒ tanq̄ suū patrimoniū. l. pō/
ponius filiadelphus. ff. fa. her. ⁊. l. frater. ff. de colla.
dotis maxime mortuo pr̄e: quia oīs actio ð dote tūc
ɔsolidaꝫ in filiaʒ. l. vnica. §. videamus. s̄. de rei vxo.
ac. iō si filia volebat ab intestato succedere cuʒ fratri
bus fuit visum equū pretori q̄ ipsa deberet dotē suaʒ
cōferre: ⁊ propter hoc factus est ti. ff. de colla. dotis
⁊ iste respectus nō attinet ad. l. nostram. ¶ In glo.
i. pro glo. est tex. in. l. filie dotem. j̄. eo. ¶ In glo. in
verbo obtinētes. ibi errore ⁊c. Idem dicit fulg. sub
dubio forte si ex certa scientia adiuissent ab intestato
allegat. l. si filius q māsit. ff. si quis omis. cā te. dic q̄
qū institutus succedit aliter q̄ ex testamēto ita demū
confert si ppter hoc augeꝫ portio sibi relicta in testa
mento alias nō: vt pbaꝫ in. l. si filia fuerit. ff. de col.
do. ⁊ iō cū in casu. l. filius. allega. in gl. portio filie si/
bi relicta in testō nō augereꝫ succedendo ab intesta/
to nō tenebiꝫ ipsaʒ dotē ɔferre: lʒ ex certa scientia suc
cederet ab īestato. secus si augereꝫ. Et pp hoc nō ē
necesse insistere circa id qð dicebat iac. bu. ⁊ saly. hic
dicentes q̄ contra istā glo. videꝫ esse alia glo. in. l. si
suie. in glo. fi. s̄. de suc. edic. que videꝫ velle q̄ q eli/
git viā īcōpetenteʒ etiaʒ si hoc fecerit p errorē sibi
p̄iudicet ī via ɔpetēti dūmō fuerit error iuris. ¶ Sʒ
ipsi rn̄dent q̄ illa glo. procedit qū errorē nō reuoca/
uit: sʒ ista pcedit: qū errorē reuocauit que ꝟba mihi
nō placent. ⁊ in. l. fili⁹ allegata in gl. nihil dꝛ de reuo
catione erroris. quinimo ēt si adiuisset ab īestato ex
certa scientia que plus debet preiudicare q̄ error iu/
ris nō tenereꝫ ɔferre: vt. s̄. fuit ostensum. ¶ Ex quo
apparet q̄ ēt si nō reuocasset erroreʒ nō tenereꝫ ɔfer
re. ¶ In glo. fi. ibi mutat casuʒ ⁊c. hec solutio cōmu
nis est ⁊ ꝟa: vt mihi videꝫ: lʒ ful. hic dicat q̄ imo ibi
nō dicaꝫ casus ⁊ sic ītelligiꝫ qū testamētuʒ erat cōdi
tū: sʒ dʒ intelligi ꝺm eū q̄ ibi testamētū fuit recissuʒ p
querelam: quo casu est locus collationi. l. vt liberis.
j̄. eo. ¶ Sed mihi nō placet qꝛ in. l. si nō mortis alle.
in glo. necessario cessabat querela que tanq̄ subsidi
aria cessat vbi habet locū remediū petēdi supplemē/
tum legitime. l. omnimō. in pnci. s̄. de inoffi. testa. ⁊
in. §. tam autem. insti. eo. ti.

e **X testamento.** In casibus in qbus olī
erat facienda collatio inter succedentes
ab intestato: facienda est etiā hodie si succedaꝫ ex te
stamento nisi testator phibuerit. h. d. ¶ Nota q̄ ēt
ex testamēto habet locū collatio. lʒ secus esset olim.
Et que fuerit ratio iuris antiqui ⁊ noui vltra ea que
dixi. s̄. l. proxima. vide bar. in. l. si emancipati. circa
medium ⁊ in. l. pater. in. ij. qōe. in fi. ff. de col. dotis.
¶ In tex. ibi si parens expressiʒ ⁊c. Et sic a cōtrario
sensu si parens expresse nō prohibuit callationē in te
stamēto habebit locū collatio: ⁊ ita corrigiꝫ lex anti/
qua. ¶ Ex quo habes notare ꝺm ro. hic q̄ ēt sumiꝫ
in. l. noua argumētū a ɔrio sensu ēt ad effectū īducē/
di leguʒ correctioneʒ: qð intellige verum qū alias illa
lex noua nihil operareꝫ [a]: vt pbatur hic: ⁊ in hoc fun
daꝫ decisio. q. no. quā ponit bal. in. l. conuenticulaʒ
circa p̄maʒ col. C. de epi. ⁊ cle. ⁊ bal. ⁊ ange. ⁊ clari⁹
Imol. in. l. cum dotem in pnci. ff. so. ma. ⁊ p hoc ibi
ro. dicit esse glo. sing. in. l. nulla. nisi iuncto tex. C. de
epi. ⁊ cle. que glo. ita intelligit tex. in auc. diaconissa
eo. ti. nā illa auc. nō corrigit nisi a ɔrio sensu: qꝛ alias
nihil operareꝫ ille tex. ¶ Hāc doctrinā etiā expresse
tradidit bal. in. l. obseruare. §. pficisci. in. iij. q. ad fi.

a ¶ Opareꝫ adð ācha. ɔsi. ccxxiiij.

ff. de offi. pcō. vbi āt lex noua siue statutū posset aliqd operari
aliter q̄ p argumētū a ɔrio sensu: tūc nō sumi dʒ tale argumētū
ad īducendū. ll. correctionē: vt no. gl. ij. in. c. vnico. ð eta. ⁊ q̄li.
in. vj. ⁊ in. c. significasti. in glo. fi. de foro ɔpe. ⁊ in cle. i. in ꝟbo
obseruare. de sen. ex. ad hoc. l. nemo. cum ibi notatis. C. de iur.
om. iud. ⁊ no. bar. in. l. oēs populi. in. vj. q. pncipali. in ꝟ. iuxta
predicta quero vtrū statutū extendaꝫ ⁊c. ⁊ bal. in. l. ij. in pn. p
illū tex. j̄. de ɔdi. inser. facit q̄ no. glo. in. c. cupientes. §. qð si p
ex. in ꝟbo petere de elec. in. vj. ⁊ pro hoc fulg. in. l. vt liberis. j̄.
eo. dicit esse ibi glo. in glo. fi. ibi duʒ glo. dicit: nec leo hic vetat
⁊c. ⁊ ibi dicit fulg. q̄ qū rō leg. noue inducit ɔtrariū sensuʒ: tūc
p contrarium sensum induciꝫ correctio: allegat. d. l. nulla. iun/
cta. d. auc. diaconissa. de quibus oībus dixi plenius in. l. i. sup
glo. in verbo fortissimuʒ. ff. de offi. eius cui man. est iuris. tamē
quo ad istum tex. dici pōt q̄ non probet id ad qð ponderatur
per ro. hic primo: quia tex. in corpore clare: ⁊ per directa verba
corrigit ius antiquū. Item quia videtur etiā expresse colligi ex
tex. hic dum dicit ita demuʒ ⁊c. que sunt ꝟba exceptiua a regu
la ɔtraria. l. ita demū. s̄. de arbi. ⁊. l. ita demum. ff. de arbi. ⁊ sic
firmant regulam esse in cōtrarium in casibus nō exceptis. §. vt
aūt. in auc. de nō alie. ⁊. l. quesitum. §. denique. ff. de fun. istru.
⁊ no. in. l. his. ff. de legibus. ¶ In glo. magna ibi inter viuos
⁊c. subaudi ⁊ nō obstat casus: sed simpliciter vt gl. recte loqua
tur. ¶ In eadeʒ ibi. l. si quando. §. fi. ⁊c. expressius probatur
in. d. l. pe. ad fi. j̄. eo. satis etiam probatur in. d. l. si quando. qꝛ
quādo aliquid donaꝫ filio hoc acto q̄ cōputetur in legitimam
ɔstat q̄ dʒ in ea computari: vt ibi: ergo ⁊ cōferri. d. l. pe. in pn.
¶ In eadem ibi. l. si donatione ⁊c. certe hoc casu quādo do/
natur: vt habeat in peculiuʒ pfecticium nō capit proprie colla/
tio in tali casu: quia cū collatio sit rei ppri e in cōmune latio. l.
i. in prin. ff. de collati. bo. ⁊ res concessa filio in peculiuʒ pfecti/
cium nō exeat patrimonium patris: sed est cōmunis omniuʒ fi/
liorū succedentiū: ideo in tali re dʒ fieri diuisio ⁊ nō collatio. l.
filie lʒ. j̄. eo. ⁊. l. certum. s̄. fami. her. Idem quando tradiꝫ sim/
pliciter filio vt filio: quia videtur concedi in peculium. l. fi. ff. de
pe. lega. l. quod fructuarius. ff. de acqren. do. ⁊ no. bar. in. d. l.
si donatione. ⁊ ibi veniet dicenduʒ. ⁊ hoc sentit glo. hic que p
hoc remanet declarata in hac parte. ¶ In eadem ibi non ɔfer
ret etiam iubente patre hoc intellige verū si ipse emancipatus
nō vult succedere: sʒ si vult succedere tenetur conferre rem sibi
donatam tempore emancipationis vel post indistincte: etiam
si sit donatio simplex secundum magis cōmunem opi. vt pba/
tur in. l. vt liberis. ad fi. j̄. eo. ⁊ etiaʒ probatur in. l. i. s̄. eo. Nam
ideo ibi non tenebatur conferre emancipatus rem sibi dona/
tam: quia illo tempore succedendo ex testamento cessabat col/
latio: ergo innuit tex. ibi q̄ si successissent ab intestato debuissʒ
conferri. ¶ Sed contra istam opi. fortissime facit tex. in. l. illud
j̄. eo. que lex loqui videtur etiam in donatione facta a mr̄e q̄ nō
habet filiū in ptāte ⁊ tū ibi dicit q̄ illa dōatio simplex non co/
fertur quādo tractatur de successione hereditatis materne nisi
hoc fuerit expresse dictū in donatione vel nisi subesset ratio eq̄
litatis seruande: vt ibi dicitur: ⁊ quemadmodū a principio pōt
efficaciter dōare pater filio emācipato. l. ij. s̄. de inoffi. do. ita ⁊
mater potest efficaciter donare filio. l. si constante. s̄. de do. in/
ter vi. ⁊ vxo. ergo idē videꝫ esse in donatiōe facta a matre. ⁊ in
ea que fit a patre filio emancipato. ¶ Preterea tex. in. d. l. illð
loquatur indistincte in patre donante filio non facta distinctio
ne inter emancipatuʒ ⁊ nō emancipatuʒ: nec attenditur ibi pa/
tria po. quia vt dixi parificantur ibi pater ⁊ mater donantes.
¶ Istud est difficile contrariū in quo glo. ⁊ doc. in. d. l. vt libe
ris. multum se inuoluunt: ⁊ nullam bonaʒ solu. dare videntur
⁊ melior sol. que dari possit videtur esse illa quam posuit bar.
in. l. i. §. nec castrense. in pe. vel vlti. col. ff. de col. bo. nam dicit
q̄ aliud est in filio emancipato ⁊ aliud est in eo qui nunq̄ fuit
nec esse potuit in potestate put est filius quo ad matrem. Ra/
tio est quia de iure antiquo nō reperiebatur q̄ tales succeden/
tes matri deberent inuicē ɔferre: vnde satisfecit legi: si eos gra
uauit conferre data ob causam. s. dotem ⁊ similia. ⁊ etiam dona
tionem simplicem in duobus casibus. s. quando consultabat
inequalitas vel quando hoc fuerat expressuʒ q̄ conferretur ita
loquitur dicta. l. illð. sed si filius emancipatus de iure antiquo

cōferebat oīa. ideo indistincte grauat̄ ad ɔferēdū simplicē do/nationē. d. l. ut libe. ꝛ hoc teneo saluis his ꝙ dicā ibi ad qḋ etiā vide bal. hic. in. iij. q. ℂ In eadē ibi. ꝛ ꝑ eis ꝛc̄. ista ratio ꝛ se/quens dꝫ poni ante precedentē. ꝟ. incipiētē. si ꝟo in emācipatis ꝛc̄. ℂ In eadē ibi: qḋ nō est relictū ꝛc̄. qꝛ nullū simile est idē l. qḋ nerua. ff. depositi. imo in pluribus differūt donatio ꝗ cō/firmat̄ morte ꝛ relictū seu legatū. patet in. l. si maritus. la. ij. cuꝫ glo. s̄. de do. inter vir. ꝛ vxo. patet etiam quia in tali donatione requiritur insinuatio iudicialis que non requiritur in relicto. l. donationes quas parentes. eo. ti. ꝛ differunt etiaꝫ in alijs de q/bus hic vide ꝑ bal. tn̄ opi. cōtraria quā tenuit azo pōt ad hoc defendi qꝛ donatio simplex facta filio in potestate soluꝫ valeat ꝑpter confirmationē secutaꝫ ex morte donantis. d. l. donatio/nes ergo in hoc equiparant̄ relicto quantum ad cōferendum quia illa que acquirunt̄ post mortem illius de cuius hereditate tractatur nō debent cōferri. l. si donatione. ꝛ. l. ea demū. j. e. ꝛ l. i. §. si ab ipso. ꝛ. §. si impubes. ff. de col. bo. ergo hec donatio nō dꝫ cōferri. sicut nec conferuntur legata que post mortē acq/runtur. d. l. i. §. si ab ipso. ff. de colla. bo. ꝛ. l. filiam cū fratribus ꝛ. l. filie lꝫ. j. e. ꝛ. l. si qua. s̄. famil. her. ℂ In eadeꝫ in fi. conclu/de in hoc articulo ꝙ aut querimus de donatiōe facta filio emā/cipato: ꝛ illa est cōferenda ſm ꝙ est. s̄. dictū. ℂ Fallit in dona. causa mortis. l. pe. cū glo. ff. de colla. bo. nā emancipatus taleꝫ donationem nō confert. qꝛ ea que acquiruntur post morteꝫ illi/us de cuius successione tractatur nō conferuntur. d. §. si ab ip/so cū cōcor. s̄. alleg. Aut querimus de donatione facta filio in ptāte: ꝛ tūc aut fuit cōfirmata patre viuente: vt quia pr̄ postea emancipauit filium ꝛ donatiōeꝫ nō reuocauit: ꝛ tunc idem iu/dicatur acsi tempore emancipationis donasset. l. donatiōes. §. pater. ff. de dona. ꝛ per consequēs confertur sicut in emācipa/to dictum est. Ex quo infertur idem esse in omnibus casibus in qbus donatio simplex facta filio in ptāte valet in ꝑncipio de q/bus casibus plene no. in. l. ij. s̄. de inoffi. dona. ꝛ ꝑ bar. in. l. cū oꝫ. §. finaūt res. j. de bo. ꝗ lib. ꝛ in. l. si pater. ff. de dona. ꝛ ali/qd ꝑ bal. in. c. i. §. item sacramēta [a]. de pace iura. fir. ꝛ in. l. fi. j. ꝑ dona. preterꝙ in donatione facta filio ꝑpter eius benemeri/ta. qꝛ tunc donat̄ sibi vt extraneo. ꝛ valet dōatio: vt in auc̄. vn/de si parens. ſm vnā lec. s̄. de inoffi. testa. ꝛ videbimus in. l. si donationē. post glo. j. eo. ꝛ quia censetur tale acquisituꝫ eē ad/uenticiū qꝛ est acqsituꝫ ex operis filij. l. cum oportet post princi/pium. j. de bo. que lib. ideo nō debet conferre quia aduenticia nō cōferuntur. l. fi. j. eo. ℂ Aut donatio fuit facta nō ꝑpter me/rita quo casu regulariter nō valet a ꝑncipio. sed ɔfirmat̄ morte ꝛ in hoc sunt opi. de quibus hic in glo. Tn̄ magis cōiter cōclu/ditur ꝙ nō debeat ɔferri qꝛ acquiritur post mortem ꝛ ꝑ conse/quens nō debet conferri: vt. s̄. est probatuꝫ. ℂ Secūdo ꝑ hoc videtur eē casus in. l. filie. s̄. fami. her. ℂ Tertio quia est casus propter quem nō videtur esse opus disputatiōe. in. d. l. illud. nisi in casibus ibi expressis. ℂ Soluꝫ restat rn̄dere ad argumē/ta facientia in contrariū: ꝛ primo ad istum tex. in ver. alioruꝫ da/torum ꝛc̄. qꝛ responde primo ꝙ dꝫ intelligi datox. s. ob cāꝫ: qꝛ lex noua determinat̄ ꝛ distinguit̄ ꝑ veteres leges ne īducatur correctio: vt ꝑ gl. in. l. sciendū. in ꝑn. ff. qui satisda. cog. ꝛ no. glo. hic. Tamen hec ꝑma rn̄sio videt̄ rep̄hēdi per imol. in. l. si vero. §. de viro in. iij. colū. ff. so. ma. dicentem ꝙ aut constat ꝙ lex noua venit ad corrigēdū: ꝛ tūc si generaliter loquat̄ genera/liter corrigit: nec distinguit̄ per. ll. veteres allegat tex. cum gl. in c. cōtra christianos. de here. in. vj. ꝛ glo. in auc̄. ex causa. iūcto tex. j. de lib. prete. ꝛ istum tex. cum glo. ſm opi. ioā. ꝛ argumē/to. l. de precio hic allega. in glo. aut ſm eū nō constat ꝙ lex no/ua ueniat ad corrigenduꝫ in materia de qua queritur: ꝛ tunc lꝫ in alia materia corrigat recipiet determinationem a lege veteri ꝛ ita ſm eum loqtur tex. in auc̄. offerat cum glo. C. de lit. cōte/sta. iūncta. d. l. sciendum. in ꝑn. cuꝫ glo. ℂ Tamen puto posse defendi ab hac impugnatione dictam responsionem: qꝛ lꝫ cō/stat ꝙ hec auc̄. veniat ad corrigendū legem codicis. in quantū lex codicis volebat ꝙ cōdito testamēto nō esset locus collatio/nis: tamen nō constat ꝙ hec auc̄. veniat ad corrigendum ius an/tiquum circa res de qbus debebat fieri collatio. ℂ Uel ad istū tex. secūdo responde ꝙ istud verbum aliorum ꝛc̄. debet referri ad similia: vt no. glo. in. l. si fugitiui. s̄. ꝑe seruis fugitiuis ꝛ sic

debet intelligi de datis ob causaꝫ prout est dos. non autē de donatione simplici. Quod fortificatur quia genus neutraliter positum post aliquas suas species non est extendenduꝫ ad species prioribus in qualita/te dissimiles. l. fi. §. cū dulcia. ff. de vino tritico ꝛ oleo leg. Sed istud verbuꝫ datorū est huiusmodi: ergo de/bet referri ad data ob causam prout est dos: vel ali/ter responde vt hic per Cyn. ꝛ Bal. ℂ Non obstat vltimum argumentum hic formatum in glo. quia re/sponde ꝙ aliud est in dote que est donatio ob cau/sam necessariā quia talis conseruatur. Nos autem lo/quimur in donatiōe sponte facta. Et rationē differē/tie vide ꝑ bar. in. l. i. §. nec castrense. circa pe. col. ff. eo. ꝛ per cy. in. l. filie lꝫ in. i. qōe. j. eo. nec ad hanc re/sponsioneꝫ ob. tex. in. d. l. illud. que loquitur in dote data a m̄re que non cogitur dotare filiaꝫ. l. matre. s̄. de iure do. quia respōde ad illam legem prout dixi super glo. ℂ Secūdo responde ad dictum argumē/tum vltimum glo. ꝙ illa que nullo modo acquirun/tur filio nisi post mortem non cōferuntur vt dixi. Sꝫ dos acquiritur ante mortem patris ꝛ exijt patrimo/nium eius: vt in glo. ℂ Tertio responde ꝙ ille qui potest adimere: ꝛ moriendo non adimit videtur in vltima voluntate concedere. l. cum hic status. post ꝑin. in verb. confirmatum. ꝛ ibi glo. ff. de do. inter vi. ꝛ vxo. ꝛ. l. conficiuntur. in ꝑnci. ff. de iu. codi. ergo pater moriendo: ꝛ nō reuocando donationeꝫ videt̄ tacite per vltimam voluntateꝫ relinquere: sed relicta non conferuntur vt est dictum ergo ꝛc̄. que ratio ces/sat in dote quia pater dotem quam dedit filie nō po/test adimere: vt in auc̄. sed quāuis. s̄. de rei vxo. ac. ꝛ l. si socius pro filia. ff. pro socio. ℂ Item nō ob. si di/ceret̄ donatio simplex: que cōfirmatur morte cōputa/tur filio in legitimam ſm magis cōmunem opinio. l. filium quem. ſm lec. azo. s̄. fa. herci. ꝛ probatur in. l. etiaꝫ. §. si debita. in verbo sed ꝛ mortis. ff. de bo. lib. Et firmat bar. in. l. quartam. in pe. col. ff. ad. l. fal. er/go dꝫ cōferri. d. l. illud. in prin. quia respondet ꝙ re/gula illa posita in. d. l. illud. in ꝑn. nō habet locum in his que acquiruntur post mortē: seu in his que ha/bent vim relicti patet quia relicta computantur in le/gitima. §. si debita. ꝛ. l. siue. §. excludit̄. ff. ꝺ iurepa. ꝛ tamen nō conferuntur. ꝛ istam opi. ꝙ talis dona/tio non conferatur firmat glo. in. l. que pater filio. ff. fa. her. ꝛ magis communiter doc. hoc approbāt lꝫ glo. hic se non firmet: ꝛ ita est tenendum: lꝫ ray. hic multum audacter dicat ꝙ si haberet consulere ipse consuleret pro opi. Joan. s. ꝙ donatio simplex facta filio in ptotestate non conferatur per tex. in corpore vnde ista auc̄. sumitur. s. in. §. illud quoqꝫ. in auc̄. de trien. ꝛ semis. in verbo alio modo datas. ꝛ in verbo oblitus datorum: ꝛ in verbo quod iam dictum est. Item ꝑpter rationem que colligitur ex illo tex. in ꝟ/bo exinde equalitatem ꝛc̄. ꝛ sic innuit ꝙ rōne equa/litatis seruande debet hodie quodlibet datuꝫ indi/stincte conferri: ꝛ istam opi. Jo. sequitur etiā Jaco. de bel. in. d. §. illud. ubi refert formaliter disputatio/nem Dy. magistri sui. ꝛ dicit ipse ꝙ dy. in dicta dis/putatiōe obscure decidit. ꝛ ꝙ sibi vr̄ ꝙ dy. approbet opi. azo. in emācipato[b] sed in filio ī potestate[c] appro/bet opi. Jo. Dicit tn̄ iac. de bel. ꝙ aliq aliter repor/tarunt decisionem Dy. tādē. Jac. de bel. concludit ꝙ in filio in potestate sit vera opi. Joā. ꝑ. l. si dona/tione. ij. rn̄so. j. eo. non respondet tamen ad contra/ria. ℂ Unde dic ꝙ cōiter doc. referunt dyn. tenuisse opi. azo. in filio in potestate ꝛ bene per ꝑdicta. Nec obstant allegata per Ray. quia respondet prout fuit respōsum ad istum tex. Item rn̄de ad. §. illud. in ꝟ/bo exinde equalitatis. ꝛc̄. ꝙ imo ibi ē tex. ꝑ opi. azo. qḋ patet ex eo qḋ tex. ibi dicit ſm ꝙ oliꝫ dispositū est ꝛc̄. ꝛ sic tex. vult ꝙ hodie condito testamento ha/

a ℂ Itē sacramēta. d. iaso. hic dicit ꝙ mirat̄ ꝙ doc. nō aduertūt in h qꝛ dicūt ꝙ casū. l. cū multa j. de bo. ꝗ. lib. vbi est tex. ꝙ donata ꝑ īperatorē censentur castrēsia ꝗ nō ɔferūt̄. ꝛ si dicis in. §. itē sacramēta dicit ꝺ donatōe regis nō īpatoris dicit ipse ꝙ qlibꝫ rex nō recognoscens supiorē asimilat̄ impatori in regno suo ut tꝫ old. ɔs. cclv. ſꝫ ipsuꝫ ſꝫ ē. cccxxj

b ℂ In emācipato. de hoc ꝑ old. ɔs. cxxviij. icipiente thema tale est durādus. frā. ꝺ are. ɔs. xvij. abb. ɔs. cxlvj.

c ℂ In ptāte adō old. ɔsili. clj. icipiēte si qs uerba donationis.

beat locū collatio ſm qd olim ab inteſtato diſpoſitū erat: ſed olim donatio ſimplex cōferebatur: vt proba ui ergo ꝛc. ¶ Ad. l. ſi donatione. rñde ꝙ ille tex. ſm cōmunē intellectū: vt iura iuribus concordent intelligit qñ aliqd fuit donatū in peculiū ꝛ ſic nō eſt ꝓpa donatio vt dixi ſup gl. reliqua vide p bar. i. d. §. nec caſtrēſe. ꝛ p Jo. an. in addi. ſpe. in ti. de dona. §. i. in addi. incipiente. Et ſcias. ibi ēt tenet cōmunem opi. ꝛ p bal. in. l. qm nouella. in ꝑn. ꝛ in. l. omnimō. §. imputari. ſ. de inoffi. teſta. ꝛ in. d. l. filie ꝛ in. d. l. ſi donatiōe. ¶ Et hic ab extra tangit Bal. de pluribꝰ quorū magnā partē tangā in. d. l. ſi donatiōe. ꝛ in. l. illō ꝭ. eo. Alexander de imol.

s **J pater.** Dos promiſſa p pr̄em ꝛ nō ſoluta cōfertur per filiā faciendo fratres coheredes ſuos liberari[a] a marito ſuo, p portionibus eoꝝ. h. d. ¶ Limita tñ hanc. l. cū ſi. nō ꝓcedere in caſu notabili quē habes in. l. ex parte. §. i. ff. famil. her. ¶ In glo. ſi. facit hec glo. iuncto tex. ad. q. ꝙ ſi fideiuſſeris pro me de euictione ꝛ ego ſub pena promiſi tibi eximere te ab illa obligatione ad oēʒ tuam requiſitionē ꝛ creditor a me interpellatus vt te liberez cum offeraʒ ei aliuʒ fideiuſſorē idoneuʒ nō vult te liberare qd facere debeam ne incidā in penaʒ: nam cōcluditur per iſtuʒ tex. cū gl. ꝙ debeo tibi offerre idonee cauere ꝙ te obſeruabo indēneʒ ꝛ defendā te aduerſus creditoreʒ: ꝛ h̄ tñ operatur quantū ſi feciſſem te liberari. ¶ Et hoc tenent bal. ſaly. pau. de ca. ꝛ ro. hic facit. l. ʒ fine dānū. §. fi. ff. de pac. ¶ Adde bal. idē tenēteʒ in. l. ij. ꝭ. de ſen. que ſine certa quā. ꝛ in. l. qui aūt. §. i. ff. de cōſti. pec. in reporta. antiquis. ꝛ in. l. ſi mādato meo in eiſdeʒ reporta. ꝛ ibi eſt bonus tex. in. §. i. illius legis. ff. man. Et idē tenet Cy. ꝛ bal. in. l. labeo. §. fi. ff. de arbi. p illū tex. ꝛ ſubdit bal. in. d. l. q aūt. §. i. ꝙ ſi debitū erat purū ꝛ liquidū teneor incōtinēti ſoluere creditori: vt te liberet. allegat. l. ſi vt certo. §. iteʒ labeo. ff. cōmo. ꝛ de hoc ēt vide p bal. in. l. ſi ꝓ ea. in. ix. q. ꝛ ibi ēt Saly. in. vj. q. C. mā. ꝛ dicit hic roma. ꝙ deciſio bal. hic ꝓcedit ēt ſi interueniſſet iuramētum: qa difficultas excuſat a piurio[b]. c. breui. de iureiurā. ſicut ꝛ excuſat a mora ſm ꝙ plene no. in. l. qd te. ꝛ ibi vide bar. ff. ſi cer. pe. cū ꝯcor.

p **Actum.** Pactū ꝙ filia dote ꝯtenta pr̄i ab iteſtato n̄ ſuccedat n̄ vʒ: ꝛ idō h̄ n̄ obſtāte ſuccedet dūmō dotē ꝯferat. h. d. ¶ No. ꝙ ſi vʒ pcm̄ d̄ n̄ ſuccedēdo: ꝛ q̄ ſit rō vid̄ p bar. ꝛ alios in. l. ſtiplo h̄ mō. ff. de ꝟ. ob. vbi dixi rōeʒ eē: qꝛ lex dubitauit ne ꝓ modico gs ſmitteret multa: alia ēt vide maxīe p ſaly. in. l. pactū qd dotali. ſ. de pac. ꝛ vnā aliā reddit tex. in. l. ſi qñ. §. illud in fi. ſ. de inoffi. teſta. de quo ēt vide p bal. hic in. xix. q. ¶ Tetigit ēt Bar. ꝛ ſaly. in locis. ſ. allegatis que ſit rō quaꝛ nō valet ēt pactū de ſuccedēdo vt. d. l. pcm̄. vera rō eſt: qꝛ aufert liberā teſtādi factionē ꝛ eſt ꝯ bonos mores: vt. d. l. ſtipulatio. ꝛ. l. ex eo. ꝭ. de inuti. ſtip. ꝛ. d. l. pactū. ¶ Alias rōnes ēt reddit ſaly. in. d. l. pactū. ſed nō ſunt multū vrgentes: ꝛ de hac materia tractaui in. d. l. ſtipulatio. vbi poſui an pactū de ſuccedendo firmeꝛ iuramento: vel ſalteʒ ſit piurus ille q ꝯ tale pactū veniret: ꝛ ibi ēt tractaui: an pactū de nō ſuccedēdo de quo loquiꝛ lex noſtra firmeꝛ idiſtincte iuramēto[c]: iuxta. c. ꝗuis de pac. in. vj. Ad qd capitulū dedi plures limitationes. ꝛ ſimiliter regula que habet. ꝙ nō valet pactum de ſuccedēdo pōt pluribus modis limitari ꝓut ſcripſi in. d. l. pactū vbi ꝛ ꝓbaui quaſdā opi. circa hoc poſitas p ro. hic ¶ In glo. i. ibi. l. nō dubiū ꝛc. Tamen de iure canonico qd dʒ attendi in materia iuramēti excluderetur iurans a ſucceſſione: vt eſt caſus. in. d. c. ꝗuis. ¶ In eadeʒ ibi imperiale ꝛc. glo. voluit allegare tex. in. c.

a ¶ Liberari ꝛ ſic ſufficit implere ſcm̄ eo mō quo fieri pōt ꝓquo facit ꝙ uoluit ro. late ꝯſi. cccexxxiij.
b ¶ A piurio ſplia ut p old. ꝯſ. xciij.
c ¶ Iuramento. add pau. d̄ ca. ꝯſ. clxxvij. anch. ꝯſ. xxvij. abb. ꝯſ. cxvj. ij. li. frā. de are. ꝯſili. xvij. ubi alle. d. de rota ad ampliationē māe. ui de p eū ibi.
d ¶ Idē tʒ de hoc p eundeʒ alex. ꝯſi. xxv. ꝑmo. lib.

i. de filijs natis ex matrimonio ad morganicam contracto. ꝛ. c. filij nati ſi de feu. fuerit cōtrouerſia inter do. ꝛ agna. per que iura probatur ꝙ lʒ de iure non valeat pactū de non ſuccedendo tamen validatur conſuetudine in locis in quibus vigeret conſuetudo tale pactum valere. quod eſt notanduʒ ſecunduʒ doc. hic ꝛ maxime ſm bal. ꝛ Ang. ꝛ pau. d̄ ca. hic poſt bar. ¶ Utrū autem idem ſit in pacto de ſuccedendo. ſ. ꝙ poſſit validari cōſuetudine vel ſtatuto hoc dictāte bal. fuit ſibi cōtrarius. naʒ in l. cū archimedorā. ꝭ. vt in poſ. lega. tenuit ꝙ ſic. ſʒ in. l. ij. in. iij. col. ꝭ. que ſit long. cōſu. tenuit ꝙ nō. ꝛ iſtaʒ opi. comprobaui in d. l. pactū. ꝛ in. d. l. fi. ſ. de pac. quia cuʒ ſit cōtra bonos mores vt dixi tale ſtatutuʒ vel conſuetudo nō tenet. iiij. diſtinc. §. erit. ꝛ plene probat Bar. in. l. omnes populi. in. iij. q. principali de iuſti. ꝛ iure. dum tractat an illud quod nō poteſt fieri per pactū poſſit fieri per ſtatutum. ¶ Facit etiam tex. in. d. c. i. de filijs natis ex matrimonio. ſecundum pau. de ca. hic ad. q. ꝙ ſi aliquis habens filios legitimos ꝛ naturales facit legitimare aliū filiuʒ ſuum ſpurium cum inſertione clauſule ꝙ nō poſſit ſuccedere niſi in eo quod ſibi placuerit relinqueꝛ ꝙ talis legitimatio ita fieri poſſit. ꝛ dicit ſe cum pluribus ita conſuluiſſe contra quoſdam alios qui cōſuluerunt legitimationem non valere eo quia legitimatio nō pōt fieri pro parte: ſed quo ad oīa. alias eſſet quoddam monſtruʒ: quia eſſet pro parte legitimus ꝛ ꝓ parte nō ꝯ ea que no. per glo. in. c. cum inhibitio in ꝟbo parentes de clā. deſpon. Tamē Pau. de ca. dicit ꝙ legitimatio valet ꝛ ꝙ ita reperitur fuiſſe cōſultum per Ray. de forli. in ciuitate piſarum: ꝛ dicit ꝙ nō obſtat argumētum quia fatendum eſt ꝙ iſta non erit propria legitimatio ſed diſpenſatio que poteſt fieri vt quo ad quedaʒ habeatur pro legitimo: lʒ non ſit. arg. l. cum ex oratione. ff. de excu. tu. ¶ Adde ꝙ melius allegaſſet ipſe tex. in. l. ij. cum glo. ſ. de iure au. ānu. facit qd no. Joā. an. in addi. ſpe. in ti. de ſucceſ. ab inteſ. §. fi. in additiōe que incipit. vbi dixit ro fre. Et iſtam opi. etiā ſequitur ant. de bu. in. c. per venerabileʒ. in. xxx. col. in ꝟ. ſed eſt dubium an pater ꝛc. qui fi. ſint legiti. allegat tex. in. d. c. i. ꝛ dicit ꝙ ita tenuit bar. in. l. queſituʒ. in recollectis antiquis. ff. de adop. ꝛ facit ad ea que no. bar. in. l. i. §. ſi lij. ꝛ ibi alias tetigi. ff. ad trebel. ¶ Roma. in. l. qui ſuperſtiti. ff. de acqui. here. ꝛ hoc ſimpliciter refert dictum bar. in. d. l. queſituʒ. in antiqua lec. ꝛ cuʒ eo trāſit ar. l. legem. ſ. de pac. ¶ Ange. in. l. ſi ab eo. ꝭ. de legi. here. etiā tenet iſtā opi. arg. d. l. ſi ab eo. pro hoc etiā adducit qꝛ videmus ꝙ legitimatio q̄ per oblationē curie nō facit illū eſſe legitimum niſi quo ad patrem: vt in §. filiū in auc. qui. mo. na. effi. ſui. Idem tenetꝰ Pau. de ca. in d. l. ſi ab eo. ꝛ in ꝑrica. ſ. de iure au. anu. cū qua legit totū illuʒ titulū. ¶ In eadē ibi. l. tranſactione. facit. l. iij. §. pe. ff. de iureiurā. ꝛ iſta opi. cōiter tenetur de iure cōi niſi cōſuetudo in ꝯriuʒ ſe haberet vt eſt dictū. Et facit h̄ glo. ad ea q̄ diceꝛ. ꝭ. poſt gl. ¶ In ea. ibi. l. nam ꝛ ſi. illa lex potius facit contrarium. ¶ In eadē ibi. §. fi. lʒ Jac. bu. approbet iſtam veram ſolu. tñ nō videtur tuta attendēdo ꝙ hodie nō requiriꝛ pactū ad hoc vt patri conſeruetur ſucceſſio filij queʒ emancipat: vt legitur ꝛ no. in. d. §. fi. ¶ Preterea tex. in. d. §. fina. loquitur in pacto de conſeruanda ſucceſſione debita qd valet vt ibi. nos autem loquimur in pacto de nō ſuccedendo quod eſt improbatuʒ vt hic. ¶ In eadem ibi quia delinquit. iſtud nō videtur veruʒ ꝙ pater delinquit vel turpiter faciat recipiendo pecuniam vt emancipet filium: ut probatur in. l. vtrum. ff. de verbo. obli. per quam. l. Jo. de imol. ibi reprobat iſtam glo. facit tex. in. §. hoc quoqʒ inſtitu. per quas perſo. ¶ Sed ſaluando iſtam ſolutionem dic verū eſſe ꝙ nō dr̄ turpiter accipere adeo ꝙ non poſſit pecuniā licite retinere ꝛ agere ad pecuniam ꝓ emācipādo ꝓmiſſam: ita loquitur tex. in. d. l. vtrum. tamen iſtam receptionem pecunie lex odio habet adeo ꝙ propter hoc pater poteſt repelli iuncto pacto ſuo a ſucceſſione quam acquirere vellet per bonoꝝ poſſeſ. contra tab. ſicut dicimus in domino qui per pecuniam manumittit ſeruum: nam licite pecuniam retinet tamen propter hoc excluditur a bo. poſ. contra tabu. liberti. l. etiam. §. ſi quis numos. ff. de bo. lib. eodeʒ modo debet excludi pater a bo. poſ. contra tabu. l. i. in prin. ff. ſi quis a pa. fue. ma. ꝛ iſta eſt bona ſolu. ad dictū. §. ſi parens. i. reſponſo. vel extra glo. reſponde ſecunduʒ bar. in. d. §. ſi parens. ꝛ in. l. fina. ſ. de pac. ꝙ in dicto

§.si parens.pater acceperat tantuȝ quantum sibi pro legitima debebať:ideo repellitur a bo.poſ.ↄtra tab.sicut esset in filio q accepisset tantum q̄tum esset legitima:quia repelleretur ab ipu gnatiõe testamēti.l.si quando.§.i.ꝛ ibi glo.istam so.posuit.ſ. de inoffi.testa.sed ab ītestato nõ repelleret vt hic:ꝛ ista vltima solutio est bona ad.d.§.si parens.i.r̄nso. ℭ Ex istis duobus vltimis solutionibus habes duas limitatiões ad legē n̄ram.ꝛ aliam habuisti.ſ.s.q̄n consuetudo vel statutū validaret pactū ℭ Extra glo.in materia huius legis non omittenda est ardua questio:videlicet quid si filia renūciauit hr̄ditati paterne cū iuramento quo casu valet renūciatio:vt dixi.An talis renūciatio nepotibus ex filia noceat de qua.q.tetigit bal.hic in.ij.ꝛ.xviij. q.ꝛ etiā ful.ꝛ Pau.de ca.hic ꝛ oldr.in consilio.xl. incipiente Breuiter videtur.ꝛ Bar.ꝛ imol.ꝛ pau.de ca.ꝛ roma.in.l.q su persti.de acqui.her.ꝛ Bal.in.l.fi.in.vj.col.ſ.de pac.ꝛ saly.h ꝛ in.l.pactū q dotali.eo.ti.ꝛ aliqd per Bar.in.l.liberorum.in ix.col.in verbo.quero pone q aliqs decessit relicto nepote ꝛc. ff.de vb.sig.queȝ etiaȝ refert ꝛ sequitur pe.de ancha.in.cle.i.d baptis.ꝛ doc.sunt multum varij.vnde diuide articulū in duos casus principales.p̄mus quādo filia que renūciauit decessit viuo patre suo. secundus q̄n decessit mortuo patre. Primo casu dic q nepotes non excluduntur indistincte:q: exclusio matris q decessit in vita illius de cuius hr̄ditate tractať nõ nocet nepotibus.l.si ex patronis.§.fi.ff.de bo.lib.l.si quis filio exheredato.circa p̄n.ff.de iniusto testa.ꝛ iuramētuȝ m̄ris nõ debuit nocere filijs.l.iij.§.pe.ff.de iureiurā.ꝛ hic in glo.pro hoc facit q: renūciatio facta per matrem videť habere tacitā conditiõeȝ si successio ei deferatur.ꝛ ideo si illa tacita cõditio nõ euenit renūciatio habeť pro nõ facta.sicut dicimus in stipulatione pure facta animo nouādi obligationē conditionalem q: stipulatio habet tacitā conditionē.s.si eueniat cõditio obligationis nouande.ꝛ iõ si illa conditio deficiat stipulatio habeť pro non facta.l.quotiēs ad fi.ff.de noua.ꝛ ista est cõmunis opi.doc.in dictis locis excepto saly.in.d.l.p̄cm.qui dicebat istud esse veruȝ nisi q̄n nepos haberet necesse venire ex p̄sona matris: vt q: cõcurreret cū patruis suis qui sunt priores in gradu.iuxta.§.cum filius isti.de here.que ab intes.ꝛ in auc.post fr̄es.ĩ.de legi.Nā tūc queādmodū filia fuit exclusa.ita erit nepos ex ea:vt no. in §.solutio.v.si vero filiorū.in auc.de nup.Sed ad istā rationeȝ respondet Bar.in.d.l.qui superstitis.ꝛ in.d.l. liberorum.ꝛ in d.l.i.§. si filijs.ff.de coniu.cuȝ emā.liber.ꝛ in.l.ij.C. de libe. prete.vt ibi per eum. Et etiā Imol.in.d.l.qui sup̄stitis.expresse impugnat opi.saly.p ratiõeȝ.ſ.dictam.s. q illa renunciatio habet tacitam cõditioneȝ si filio deferatur successio. Roma. in d.l.qui superstitis.limitat istud primum membruȝ nisi filia accepisset dotem asserens se sua portione fore contentam: nā tūc excludenť nepotes non tantū vi repudiationis:ſȝ q: mater sua habuit partē quā ipsi vlterius habere non possunt:ꝛ nihil allegat nisi q: dicit Bal.ita tenere hic.Sed certe bal.hic in.ij.q.in fi.tenet cõtrariuȝ.s.quando filia decessit viuo patre:ꝛ cuȝ bal. transit pau.de ca.in.d.l.qui superstitis.q: primo adducit pro opi.cõtraria:q: si filia dotem habuit que in legitima computatur.l.quoniaȝ nouella.ſ.de inoffi.testa.videť perinde esse acsi totam portioneȝ habuisset quā ab ītestato de iure habitura fuisset per no.p bar.in.l.i.§.filium in.q.iiij.ff.de contra tab.Sed si ita esset nepotes ex ea nõ possent plus petere q: nõ debēt bis idem cõsequi.l.bonafides.de re.iur.Nā id quod mater consecuta fuit transiuit ad eos.ꝛ sic cū eadem cā.Subdit postea ipse q opi.bal.hic videť verior:q: ↄsecutio dotis vel alterius portionis in vita patris si non interueniret renūciatio cū iuramēto non excluderet filiam quominus si filia superuixeret patri succederet ab intestato vel contra testamentū si esset preterita ↄferendo doteȝ:vt.ĩ.l.proxima.ꝛ in simili probatur in.l. si vo.§. sed si seruo.ff.de bo.lib.illud ergo q potest excludere filiaȝ est renūciatio cū iuramēto.Sed nepotes ex ea non renunciarunt ꝛ nūc veniunt ex propria persona postquam mater eoꝝ decessit viuo patre suo:ergo nihil est q eos impediat secundum euȝ dicenteȝ se habuisse istū casum de facto. ℭ Preterea illa renūciatio habeť p nõ facta postq̄ nõ euenit illa tacita ↄditio vt est dictū:ꝛ ita puto tenendū q̄uis oldra. in consilio preallegato de quo alij doc.mentionē nõ faciunt videatur velle contrariū ar.l.ex qua persona.ff.de re.iur.ꝛ.l.pomponius.§. cum quas.ff.de acqui.poſ.sed nõ ob.quia nõ est verum q dicti nepotes nõ dicantur venire ex persona matris:vt est dictum. ℭ Secundo casu principali.s. q̄n decessit post morteȝ dic: q aut nepotes veniūt tāquam heredes matris ad hereditateȝ aui ꝛ excludūtur:quia istud ius succedendi auo non inueniunt in hereditate matris excluse p renūciationem.ꝛ hoc est q voluit dicere glo.fi.in.d.c.q̄uis.Aut nõ veniunt tanquā heredes matris:ꝛ tunc dic aut extant alij fratres ipsius mulieris:ꝛ tūc posito q dici possit portionem filie per aliquē peti posse debemus dicere q ad illam dicti fratres admittuntur per ius accrescendi: q: portio q̄ d̄ficit in p̄sõa filie excluse accrescit ↄiūctis seu pariter vocatis.l.i.ſ.q̄n nõ pe.par.q ius accrescendi est potentius successorio edicto.ꝛ sic impeditur venire per successoriuȝ edictum nepos qui est sequens in gradu.d.l.i.ſm vltimā lec.glo. approbatā ꝛ.l.meminimus.post medium.ibi si ex secundo gradu ꝛc.ĩ.de le.here.ꝛ ibi ponderat Bald. in fi.et.l. cum emancipatus.§. qui duos.ff. de contra tabu. Aut non sunt fratres dicte mulieris sed sunt alij remotiores in gradu qui non possunt venire per ius accrescendi:ꝛ tunc admittuntur nepotes p successoriū edictum q̄n est exclusa filia per repudiationē vel p mortē vel aliter.l.si is qui.in p̄n.ff.de inoffi.testa. et l.fi.ſ.de succes.edic.ꝛ in.l.i.§.qbus.ff.de suc.edic. ℭ Et an in hoc vltimo casu nepotes impediank venire per successoriuȝ edictuȝ si filia aliquid recepit p dote ꝛ pro integra portione sue successionis.bal. hic tenuit q sic.q: filia tunc obstat nepotibus non vi repudiationis sed vi successionis.nam cuȝ ipsa videať successisse nõ est tractandū q nepotes veniant per successoriuȝ edictuȝ:ꝛ allegat nota.per bar.in.l.i.§. filiū in.iiij.q.q intelligit bal.verū q̄n filia accepit aliqd pro satisfactione sue patris.secus si accepit vt nullo modo succederet ꝛ repudiaret .ar.l.fuit questiõis ff.de acqui.here.ꝛ hic latius per eū.sed Jo.de imol. in.d.l.qui superstiti.tenet cõtra bal.ꝛ vltra q etiā si filia recepit aliquid pro parte sua ꝛ vocat se contētaȝ ꝛ renunciet q non nocebit dictis nepotibus: quia dicit se non videre quare tunc nepotes non possunt venire ab intesta.si veniant ex persona sua ex quo filia est exclusa a successione ab intestato. licet habuerit aliquid quia illud nõ habet tanquam heres nec per hoc dicitur succedere defuncto.ꝛ ideo ex quo est exclusa debet hereditas venire ad sequentes in gradu ex successorio edicto.iuxta.l.placebat.institu. d legi. ag.succes.ꝛ dicto.§.quibus. sed veriorem puto opini.Bal.que optime p̄batur ex nota.per bar.in.d.§. filium ꝛ per.l.duobus.inducendo vt ibi per Bar.ff. de leg.i.vbi Bal.hoc videtur decidere. Et Bal.in l.i.in.vj.q.ſ.quādo nõ pe.par.bene facit quod no. Bal.ꝛ alij post eum in.l.huiusmodi.§.si titio.el.i.ff. de leg.i.per illum tex.ꝛ Bal.ꝛ Ang.in.l. papinian⁹ §.vnde si quis.ff.de ioffi.test.pro hoc facit quia filia habet illud loco successionis hereditarie cui successioni renunciat propter illam portionem quam habuit :ergo sicut propter parteȝ successionis quā habuisset filia ab intestato excludentur nepotes ita excludi debent si filia habuit aliquid quod sit loco successionis subrogatum.arg.l.si nõ mortis.in p̄nci.ff.de inoffi.testa.Et subrogatum sapere debet naturam ei⁹ in cuius locum subrogatur.vt in iuribus vulgaribus Et predicta procedunt quando filia excluderetur renunciatione.si autem excluderetur per statutum extantibus masculis an tunc procedant predicta:vide Bar.in.d.l.liberorum.in.x.col.ꝛ Jac.bu.in disputatione incipiente.Quidam nomine ꝛc.ꝛ pe.de ancha.in. cle.i.de baptis.vbi transit cuȝ bar.ꝛ per bal. ꝛ imo.in.l.si vo.§.de viro.ad fi.ff.solu.ma.cum cõ.

a ℭ Nepotib⁹ de h p pau. d ca.ↄsil.cccxj. qd aūt si filia renūciauit patri ꝛ fr̄ibus ꝛ fr̄es moriank absq̄ liberis an filie noceat renūciatio ui de bal.ↄs.ccc lxvix.ii.lib.

cor. ibi allegatis per eos. ¶ Tangit etiam hic Jac. bu. et Bal. in .vi. oppo. qd si pater dedit filio tm̄ quā tum erat legitima ĩspectis facultatibus q̃s tūc pr̄ habebat et filius sine iuramēto vocauit se ɔtentū portione sua. An si pr̄ postea augeat facultates suas et in testamēto nihil amplius relinquat filio possit filius impugnare testamētum seu petere supplemētū[a]: de quo etiā vide per Ange. imol. et roma. in .d. l. stipulatio. vbi sequunt̃ opi. Jac. bu. et per Bal. in .l. q̄uis .j. de fideicommis. et in .l. successione .j. de reuo. his que in fran. credi. et in .l. fi. §. i. in .iij. col. .j. de vsu. rei iu. et in l. ij. .j. de adop. et in auc. res que .in ṽ. q̃ro statuto caueẽ .j. ɔmunia de le. et placet mihi opi. Ja. bu. lȝ bal. hic teneat contrarium per .l. si quando. §. i. C. de inoffi. testa. Ad quā respōde: vt p Jo. de imol. in .l. stipulatio hoc modo concepta et eodē mō rñde ad .d. l. si quando. §. fi. p quem ter. Pau. de ca. ibi tenet contra Jac. bu. ¶ Tangit etiam bal. hic quid si soror renūciauit vni ex fratribus hereditatem patris an acquiritur ipsi tantum[b]. an vero omnibus fratribus de quo me remitto ad ea que dixi post Bal. in .l. si actione. .s. de pac. ¶ Tetigit etiam[c] cy. hic vtrum filius pecuniā quam habuit a patre pro studio et cōsum psit in malos vsus cōferre teneat̃: de quo dicet̃ post Bar. in auc. quod locū .j. eodem.

[a] ¶ Supplemētū. vid lu. ro. singu. suis ubi alle. dcōs tex. i. l. ēt. §. vltimo et .l. si patronū ex ɔbita §. fi. ff. de bo. lib.
[b] ¶ Ipsi tātū uide fran. de are. ɔs. lxxxxiij
[c] ¶ Tetigit. ēt inq̃ztuȝ .d. iaso. hic dicit ꝙ p pcm̄ iuri ꝑmo genitur̃ renūciari pōt uid p old. ɔs. xciiij. et seq.
[d] ¶ Cōtra ange. add frā. d are. ɔs. clx. alexā. ɔs. lxviij. ij lib. ludo. ro. ɔsi. xiij.

f **Filie dotem.** Filia in ptāte cōfert fratri suo in potestate nō solum dotem profecticiam sȝ etiam aduenticiam: sed fratri qui nō esset in potestate nō confert nisi profecticiam. hoc dicit. ¶ Not. ꝙ dos aduenticia puta a mr̄e data vel ab auo materno vel ab alio nō habente mulierem in potestate cōfert̃ cum filijs in potestate quādo tractatur de successiōe in hereditate paterna. hoc tm̄ hodie est correctū qa aduenticia nullo modo ɔferunt̃ .l. fi. .j. eo. Quod intellige verum nisi quando tractat̃ de successione in hereditate matris vel aui materni qui talem dotem aduenticiam dedisset: quia tūc deberet talis dos conferri cum alijs successoribus nō aūt deberet conferri qñ tractaret̃ de successione in hereditate patris q nō dotasset. tex. est hodie ita inducēs et innouās in .l. vt liberis. in ṽ. cuius hereditate agitur .j. eo. et no. glo. in auc. qd locum. in ṽ. mater .j. eo. ¶ Secundo no. qd dos aduenticia etiam hoc tempore acquiritur filie tantum et nō patri: et ita erat etiam de iure ffor. vt est casus in .l. gayus. ff. so. ma. Dos autem ꝓfecticia pleno iure filie non acquiritur: sed est cōmunis actio patris et filie. l. ij. §. ꝙ si patris. ff. so. ma. et videbim⁹ in .d. auc. ꝙ locuȝ. ¶ Ultimo no. ꝙ suus nō confert emācipato aduenticia sed profecticia: et istud addit ista lex ad iura ffor. quāuis emancipati omnia etiam aduenticia conferent filijs in potestate. l. i. in prin. et fere per totum. ff. eo. ¶ Addit etiā aliud ista lex .s. ꝙ filia teneatur conferre fratribus in ptāte dotē aduenticiam de quo non fuerat ꝓuisum. in ti. ff. de col. do. ¶ Uidetur etiā addere aliud et corrigere: quia de iure ffor. videtur ꝙ filia in potestate non tenebatur cōferre dotem emancipatis: vt videtur ꝓbari in .l. i. §. fi. in ṽ. conferri nō solet. ff. de col. bo. aliud enī non habebat eo tempore ille qui erat in potestate qd conferri posset aut cōferri soleret nisi dotem: et tamē dicitur ibi ꝙ emācipato nō fiebat talis collatio: et ita videtur sentire glo. in .d. l. vt liberis in gl. fi. ibi: nec sui emancipatis quam ibi intelligit Pau. de ca. s. ꝙ loquatur de iure ffor. et sic ante istam legem. ad qd ēt vide quod no. bar. in .l. filius emancipatus. in prin. ff. de col. do. ¶ In glo. i. ibi .l. pater. et est ratio quia ibi successores succedebāt iure diuerso vnus ex testamento alius ab ītestato: quo casu cessat collatio. l. filium. §. videamus. ff. de ɔta. et ibi gl. in ṽ. ɔpellit̃. hoc tm̄ hodie corrigitur: vt probat Bar. in dicta .l. pater in pe. q. dicam in .l. si emancipati. sup gl. fi. .j. eo. in vno tamen casu inter succedentes iure diuerso est locus collationi quē habes in .l. si fili⁹. q̄ ē ad hoc sin. ẜm bar. ibi. ff. d col. bono. ¶ In glo. ij. dic ꝙ secūda solutio est vera et planior. ¶ Utrū autem per bo. pos. contra tab. reducatur res ad casum intestati dicitur regulariter ꝙ nō si heres scriptus adeat hereditatē. l. illud in pn. et ibi no. ff. de cōtra tab. Sed si nō adeat tūc bo. pos. contra tab. causatiue reducit rem ad causam intestati: quia ꝑpter timorem bo. pos. cōtra tab. heres scriptus recusat adire. et ita loquitur .l. vt liberis. allegata in gl. et ista plenius declaraui in .l. i. .s. de bo. pos. ɔtra ta. liberti. qbus adde que dicā in .d. l. vt liberis et ista inducunt̃ p Ang. hic in aliquibus lecturis ad .q. statuto ciuitatis caueẽ ꝙ filia nō succedat ab intestato extantibus masculis: et ɔtingit filiā esse preteritam a patre in testamento et fratres suos esse institutos heredes vniuersales. nā ẜm ang. cauta debet esse filia ꝙ expectet hereditatē adiri p heredes scriptos. et postea intentet bo. pos. cōtra ta. per quam non reducetur res ad causam intestati: vt est dictū: et sic poterit tūc filia succedere q̄ꝛ statutum solum excludit eam ab intestato. Sed fulgo. et pau. de ca. hic reprehendūt ang. q̄ꝛ illi datur bo. pos. contra tabu. vel aliud remedium ad impugnandū testamentum cui deberet̃ successio ab intestato. l. i. post p̃n. et §. filium. et .l. illud. §. i. ff. de ɔ ta. et .l. posthum⁹. §. si qs ex his. ff. de ioffi. testa. et est optimus tex. lȝ doc. nō allegēt insti. de here. q̄ ab ītesta. §. itē adoptiuos: sȝ huic filie nō debet̃ successio ab ītestato. ergo et c. Itē alias sequeret̃ ꝙ melioris eēt cōditionis filia q̄ veniret ɔtra voluntatem defuncti quā illa que veniret preter voluntatem contra id quod habetur in .l. fi. circa medium. .j. de lib. p̄te. ¶ Adde ꝙ cōmunis opi. est cōtra ang.[d] vt etiā tenuit Bar. in .l. fi. in vltima col. ff. ad tertul. et in ɔsilio incipiente. Quidam nomine do. Jac. et late bal. in .l. maximū. in vltima .q. .j. de li. p̄te. et per Bal. et ang. in .d. §. si qs ex his. et p bal. in repeti. l. pater filium in .vi. col. ff. de inoffi. test. lȝ ibi se nō firmet: ita etiam ɔcluditur per Bal. ang. imo. et pau. de ca. in .l. gallus. §. et qd si tantū. ff. de lib. et pos. et per Ang. in .d. l. gallus. §. in oībus in prin. et in suo ɔsilio. cxxxiij. incipiēte. In .q. vertente inter ser benedictum et c. p alber. de rosa. in secūda parte stat. q. ciiij. icipiente: Ex eodem et c. p raph. cu. in repe. l. si filius q. in. xviij. col. ff. de lib. et post. p Roma. in .d. l. ut liberis. qcquid dixerit bal. in .l. si emācipati. in .iiij. col. .j. eo. quē secutus est pau. de ca. in .l. certū .s. vnde legi. et minus bene: et iō ipsemet pau. hic et in auc. ex cā. et d. l. fi. .j. de li. prete. et in pluribus suis ɔsilijs: et potissime in suo ɔsilio. cccxxxv. incipiente. Super puncto quo queritur an testamentū secutus est comunem opi. que tanto fortius procederet vbi illa filia eēt in ptāte quo casu posito ꝙ preteriri nō posset vt vult ang. hic tamē etiā si tūc intentet̃ bo. pos. contra. tab. semper verum est dicere ꝙ res est in causa intestati retenta cōmuni opi. que habet ꝙ testamentū sit omni iure nullū ipso iure. nec cōtratabulando reconualescit vt conclusum fuit in .l. ij. .s. de cōtra tab. et in proposito nostro ponit clare Bal. in .l. certū. in pe. col. .s. vnde legi. pro hac opi. etiā facit .l. papinianus. §. si quis nō mortis. ff. de inoffi. te. cum ibi no. per Ang. in ṽ. vltimo allegatur et c. est bene dubium: an stante dicto statuto si ɔtingat ꝙ dicti masculi sint in testamēto exclusi et extranei sint legitime et efficaciter īstituti et filia sit p̄terita: an ī eo cāu possit saluari opi. Ang. hic: et vr̄ ꝙ sic: q̄ꝛ paria sunt dictos masculos nō extare: vel extare et nō succedere. l. si ex modica. §. si filius. ff. de bo. liber. isti. d legi. agna. suc. §. sȝ nr̄a. et in casu p̄dicto cessat mēs statuti q̄ fuit fauer dictis agnatis masculis. et h̄ tenuit Ang. et imo. in .d. §. et qd si tantū. et ro. in .d. l. vt liberis. Sed in cōtrariū videt̃ eē decisio Bar. in .l. i. §. si pater in ptāte. in ṽ. ex hoc ɔcludo et c. ff. de ɔiugen. cum emā. lib. et firmat pau. de ca. in .d. ɔsilio. et pro hoc faciūt rōnes que .s. fuerunt allegate ɔtra opi. Ange. hic. Ex qbus colligit̃ rñsio ad .d. §. sed nostra. quem etiam allegat bar. in .d. §. si pater. et hoc puto tenendū qñ filia in potestate eēt preterita: q̄ꝛ testamentum est ipso iure nullū et res reducitur ad causam intestati: et idem quādo filia emācipata esset preterita sine expressione cause: quia similiter testamētū est nullum: vt per gl. in .§. exheredatos. in auc. de here. et fal. et p bar. in .l. filio p̄terito. de iniusto testō. cum si. vel si h̄ditas esset repudiata p heredes scriptos. Sed si filia emancipata esset pre-

rita cum expressione cause: ꝛ hereditas esset adita: qꝛ tūc nō reducit̄ res ad causam intestati ꝑ cōtra tab. ꝛ testamentum valet vt hic: ꝛ no. in. d. l. illō in ꝑn. iunctis no. in. d. §. exheredatos procedere opi. ang. ꝛ Jo. de imol. in. d. §. ꝛ qd si tantū. s. ꝙ filia posset cōtratabu. quia cessant verba ꝛ mens statuti. Nec tamen obstant notata ꝑ Bar. in. d. §. ꝛ qd si tantū: quia ibi erat institutus filius emancipatus cuiꝰ cōtemplatione excludebat̄ nepos ex eo in potestate retentus. sed hic nō erant istituti agnati. Nō obstaret etiam id qd̄ habet̄ in. d. l. i. in. fi. ff. de assigna. libe. ꝛ ꝙ no. bar. in. d. §. si pater. qꝛ ibi cessabat ratio ista. s. ꝙ lex excludens se restringeret ad causaꝫ itestati. ꝛ propter cōtra ta. res nō esset in causa intestati: ꝛ bar. etiam loquit̄ quādo statutū simpliciter excludebat matrē: ꝛ in casu quo loquit̄ Bar. si mr̄ admitteret̄ reducebat̄ res ad causam itestati per querelam vel hodie per ius dicendi nullum: ꝛ hec pro nūc breuiter sufficiant. ꝛ de hoc etiā tetigi in. d. §. ꝛ qd si tm̄. ꝛ qꝛ de hoc articulo oportune scripsi in. d. §. ꝛ qd si tm̄. ideo retenta dicta ꝯclusione latius hic nō reassumpsi. ¶ Jn glo. fi. videbat̄ ꝙ si emācipatus nō ꝯfert emācipato: vt. d. l. si emācipati. multominꝰ ꝯferre debeat suus emācipato. tñ ꝯ̄rium est verū scd̄m vltimam solutionē glo. q̄ est vera per istuꝫ tex. ꝛ rōnes diuersitatis videbūtur in. d. l. si emancipati. ꝛ dum glo. dicit ꝙ fuit additum a cōpositoribus noui iuris vult dicere ꝙ ꝑ. l. vt liberis. j̄. eo. fuit nouiter inductum ꝙ quo ad succedentes ex linea materna habeat locū collatio: vnde intelligendo hic ꝙ deferatur nepotibus ex filia oportet intelligere ꝙ fuit additū a cōpositoribus noui iuris: qꝛ ista lex q̄ fuit edita a gordiano fuit ante. l. vt liberis. q̄ fuit cōdita a leone: tamen fugienda est ista vaticinatio. Secunda est solutio que innuit ꝙ inter emācipatos habeat locū collatio dotis: ꝛ ꝑpterea tolleretis hic ꝙ filia in potestate ꝯferat dotes emācipatis nō procedit ꝫm tꝑa huius legis per. d. l. si emācipati. sed hodie sic: qꝛ emācipati ad inuicem cōferunt profecticia. dicta. l. vt liberis. in fi. ꝛ igit̄ teneatis vltimam solu. ¶ Quare autem sit ꝙ emācipati ad inuiceꝫ nō conferant: ſꝫ filia in potestate cōferat emācipato. pōt responderi ꝙ emācipati nō conferunt ad inuicem: qꝛ vnus non infert iniuriam alteri succedendo per ea que dixi in. l. i. s̄. e. Filia vero ideo cōfert emācipato quia emancipatus confert dicte filie in potestate cui facit iniuriam succedendo ex beneficio pretoris cōtra regulas iuris ciuilis iō equum est rōne qualitatis seruande quod etiam ipsa sibi conferat per ea que dixi in. l. i. s̄. e.

d **Otis.** Dos data confertur constante matrimonio minus accipiendo de portione hereditatis. hoc dicit.

q **Uod locum.** Hec auc̄. limitat legē dicentem ꝙ filia iputat totaꝫ dotē in portione sue hereditatis: ꝛ ꝙ dos remanet exigēda suo piculo vt habeat locū in duobus casibꝰ. ꝑmus qñ maritus est idoneus ꝛ soluēdo tempore collationis faciēde secundus quādo nō erat idoneus tamen filie poterat imputari culpa quare doteꝫ nō exigit a viro vergēte ad inopiā si fuit in facultate mulieris exigere doteꝫ. ꝛ hoc vsqꝫ ibi ꝙ ei lꝫ: ibi auteꝫ ponit casus in qbus fuit in sua ptāte exigere. primus est si filia erit sui iuris ꝛ legitime etatis. Si auteꝫ erat in potestate patris adhuc in tribus casibus exigere potest. primus si pater ꝯsensit filie vt exigeret. secūdus quādo nō consensit tamē dos erat aduenticia: puta data a mr̄e nō a pr̄e. tertius quādo dos erat data a pr̄e ꝛ erat magna. nā filia potest exigere etiam inuito patre ꝛ hoc sit loco summarij. ¶ Nota hic melius q̄ alibi casus in qbus filia sine patre possit dotem exigere: ꝛ vltra ꝑdictos casus adde ꝫm pe. ꝛ Cyn. bal. ꝛ alios aliū casum. s. qñ pater esset absens. ar. l. si longius. §. i. ff. de iudi. ꝛ no. Bar. in. l. si ꝯstāte. in ꝑin. in. iij. q. secunde partis ꝑncipalis. ff. so. ma. quod intellige vt ibi per eum: sed dic ꝙ est casus expressus in. l. filiussa. §. sed etiā filia. ff. de ꝓcura. ꝛ ibi etiam additur alius casus. s. quādo pater esset turpis persona seu suspecta. facit. l. si doteꝫ. §. eo autem. ff. so. ma. ¶ Alium casum addit Franci. tigri. Bal. salice. ful. Pau. de ca. ꝛ roma. hic. s. quando pater nō haberet iustā causam cōtradicendi filie agenti. ar. l. dotem. ff. solu. ma. Sed istud vltimum nō videtur verum: qꝛ quamuis quando pater vult agere actione de dote sufficiat filiam tacite consentire patri seu filiam presenteꝫ nō cōtradicere. aut non habere iustā cām ꝯtradicendi. l. ij. §. voluntate. ff. so. ma. ꝛ. d. l. si doteꝫ. Tamē econtra quando filia vult agere requirit̄ expressus consensus[a] patris: vt est glo. reputata sing. in. l. si cū doteꝫ. §. i. in glo. i. eo. ti. ꝛ istō ibi sequitur Jac. de are. Dy. bal. ang. imo. ꝛ Pau. de ca. pro quo allegant istū tex. in ver. consensit. idē tenet Ray. hic ꝛ ēt Dy. Bar. ꝛ raph. in. l. nō solū. ff. solu. ma. ꝛ Nicho. de neapol. in. l. ij. §. i. eo. ti. ꝛ adducunt rationem differentie: quia patri a lege defertur exercitium actionis de dote: vt probat gl. magna in dicta. l. nō soluꝫ sed filie non competit a lege exercitium actionis de dote. vt per glo. in. d. l. nō solum nisi de volūtate patris: vt hic iuncta. l. fi. §. vbi auteꝫ j̄. de bo. que liber. ꝛ pro ista opi. videtur. tex. in corpore vnde ista autentica sumitur: ibi dum dicit. si autem hoc qdē: qd si illa testata est ꝛ ille nouit neqꝫ cōsensit neqꝫ licentiam dedit ꝛc̄. iuncto. d. §. voluntate pro hoc facit tex. in. c. fi. in fi. in versi. assensu. de iudi. in. vj. per quem ibi dicit Joā. and. in nouella. nota. ꝙ quādo filius agit in iudicio requiritur ꝯsensus patris. ideo nō sufficeret presentia cuꝫ taciturnitate. c. is qui tacet. de regu. iu. in. vj. ꝫm eū. vel potest concordando ꝑdicta dicere: ꝙ aut pr̄ est ꝑsens ꝛ nō cōtradicit ꝛ tūc nō sufficit: licet sit secus ꝯ̄ illa filia tacente: qñ pr̄ agit. d. §. volūtate. ꝛ ita ꝓcedant vltimo allegata. Aut pr̄ expsse cōtradicit ꝛ iniustaꝫ cāꝫ ꝯ̄dicēdi allegat: ꝛ tūc ꝓcedat opi. Bal. ꝛ sequatiū hic: ꝛ istō est tutius: nā in vltīo casu ex quo ꝯstat de iniusta cā ꝯ̄dicēdi nō habet̄ pro ꝯ̄dictione: sed potius pro consensu[b]. bene facit. l. filiusfamili. §. sed etiam filia. in fi. ibi: vel suspecte vite ꝛc̄. Sed circa hoc dubitat fulg. quare hic sit differētia inter doteꝫ paruam ꝛ magnam postq̄ si non habet pater iustaꝫ causam cōtradicendi: etiam in dote parua habetur pater pro consentiente. Respondet ꝙ itelligit̄ tex. hic ꝙ si filia noluit parere patri iniuste contradicenti excusabitur in dote parua: quia iussus patris excusat in leuioribus. allegat not. in. l. liber homo. ꝛ. l. i. ꝛ. ij. ff. ad. l. aql. vel dic ꝙ si dos est magna nō distinguitur an pater habet iustaꝫ causam contradicendi vel non: nec requiritur ꝙ perquiratur consensus patris: secus in parua vt hic: ꝛ istud videtur magis littere conuenire. Jstō tamen ꝙ dicitur hic in dote parua. s. ꝙ patre cōtradicente filia nō potest agere limita singulariter secūdum Bar. in. d. l. si ꝯstante. in. i. q. tertie ptis. nisi patrimoniū patris ita esset paruū ꝙ si dos illa perdat̄ nō posset denuo dotari. allegat id qd̄ no. glo. in. l. ij. versi. certum. in ꝑ̄i. sui iuris. eo. ti. j̄. solu. ma. ¶ Extra predictos casus filia nō potest agere sine consensu patris. l. ij. §. quod si in patris. ff. sol. ma. ꝛ iō tunc filia nō tenetur cōferre dotem eo modo quo dicit̄. in l. codicil. sed integram portionem hr̄ditatis habere debet ꝛ cauere tenetur de conferendo illud quod de dote exigi poterit quādo vir non est idoneus: ita loquitur iste tex. ¶ Jtem no. ex tex. in ver. etatis. ꝙ minor. xxv. annis nō pōt agere ad dotem[c] in iudicio: ꝛ ita etiam no. Bar. in. d. l. si constante. vij. q. iij. partis. sed in cōtrarium videtur tex. in. c. fi. ꝛ ibi glo. iij. de iudicijs. in. vj. ꝛ ita per illuꝫ tex. tenet Jo. de imo. in. l. i. ff. solu. ma. lꝫ de isto tex. mentionē nō faciat. ꝛ ita etiam tenet roma. in. d. §. ꝙ si in patris. sed ro. in d. l. si constante. in ꝑn. ꝛ hic dicit ꝙ ista secunda opinio procedit de iure canonico: sed prima ꝓcedit de iure ciuili. Bal. hic in. viij. q. tenet ꝑmā opi. ꝛ rn̄det ad. d. c. fi. ꝙ dato ꝙ cā dotis sit connexa mr̄imonio qd̄ est spirituale. tamen cā dotis nō est eiusdem nature. que responsio nō bene adaptatur ad illū tex. q ꝯ expresse dicit idem esse in dependentibus ꝛ cōnexis a causis spiritualibus: ꝛ gl. ibi expsse exēplificat i dote Pau. de ca. hic ēt rn̄dēdo ad illuꝫ tex. dicit ꝙ aliud

a ¶ Expssus ꝯsensus. uide lu. ro. fin. suis fo. xiij. an aūt si superueniat ꝯsēsus r̄cōualescat iudiciū cū filiosa. uid anch. ꝯsi. ccc-xxxix.

b ¶ Pro cōsensu add gl. lxv. dy. c. sane queꝫ alle. i terminis ro. ꝯsi. ccclxvj.

c ¶ Ad dotē add ro. ꝯs. cc-cclxxxvj. d. de rota. dcisi. luis in nouis d iudi. ubi idē dicūt esse in decimis.

est qñ agit sup matrimonio ꝛ aliqñ qñ agit sup dote: q̄ rñsio adhuc est magis ꝯ illū tex. Fulg. hic tenet ꝙ in casib⁹ in qbus cā dotis accessorie venit ad cāz matrimonij ꝛ cū ea tractat aliquo cāu corā iudice ecclesiastico talis cā dotis tractat. c. de prudētia. de dona. inter vi. ꝛ vxo. tali casu ꝓcedat tex. in. d. c. fi. tū ro. hic indistincte tenet ꝯ ful. ꝛ dicit ꝙ de iure canonico minor pōt agere cāz dotis ꝛ intentatam de ꝑ se ꝑncipaliter. p. d. c. fi. q: dos semp est de dependentib⁹ a matrimonio. l. iij. ff. de iure do. Et istō puto verius ꝓ quo etiā vide Bal. in. l. i. ſ. de dot. ꝓmissi. vbi indistincte vult ꝙ tex. in. d. c. fi. habeat locū in dote. Item videmus ꝙ rōne depēdentie a matrimonio cā dotis etiaꝫ ꝑncipaliter itētata spectat ad foruꝫ ecclesie[a]. c. nuper de dona. iter vi. ꝛ vxo. ſm imol. hosti. ꝛ Jo. an. in. c. ꝯ prudētia ꝛ ꝑ legistas in. l. i. ff. so. ma. de quo remitto ad ea que dixi ibi. ¶ In glo. i. ibi ſ; forte. glo. hic nō firmat an filia sine ꝯsensu patris possit exigere dotez aduenticiā: sed gl. sequens in ver. mater. firmat ꝙ sic ꝛ istō sequit ray. Bal. bar. saly. ꝛ moder. hic idez tenuit glo. Dy. bar. bal. Ang. imo. ꝛ pau. de ca. in. d. §. ꝙ si in patris. ꝛ gl. ꝛ Jac. de bel. in corpore vñ ista auc. sumit. ꝛ glo. in. l. fi. §. necessitatē. j. de bo. q̄ lib. ꝛ Bal. in. l. fi. in fi. ꝑncipij. ſ. de iur. do. ꝛ dicit imol. ꝛ ro. in. l. gayus. ff. so. ma. ꝙ ista opi. ꝓbatur in. l. gayus. ſ; certe ille tex. nō dicit ꝙ filia possit eē in iudicio sine ꝯsensu patris. imo cōtrarium videt ꝓbari ꝑ regulaz. d. l. fi. §. necessitatē. ꝛ. §. vbi autē. ſ; tex. iste ꝓbet ꝙ quādo mater dotē dedit sola filia pōt agere. tū ista ꝟba nō sunt in corpore cui standū est vt etiā fatetur Nicho. de ma. quē refert bal. hic. Preterea iste tex. solū loqt i. vno casu. s. qñ exigeret dos ꝯstāte mrīmōio ꝑꝑ iopiā viri quo casu ñ fit ꝟa restitutio dotis cū dos exacta dēat adhuc ꝯseruir oneribꝰ mrīmōij. l. vbi adhuc. ſ. d iur. do. vñ cū nullū vsufructū ꝯsecutꝰ sit iste pr̄ nō mirū si ꝑsōa prīs hic ñ ꝯsideraf. ergo ñ ꝓbat h ꝙ idistīcte dos aduēticia i casu soluti mrīmonij possit ꝑ mulierē exigi sine patre: vt tenent glo. ꝛ doc. in. d. §. qd si in patris. ro. hic sequēdo cōez opi. dicit ꝙ bal. cōsuluit ꝓ cōmuni opi. eo quia in his in qbus patri nō querit vsufructus filius sine prē hꝫ legitimā ꝑsonaz ad agēduz. c. fi. de iudi. in. vj. ſ; in dote aduēticia nō querit prī vsufructus. ergo ꝛc. ꝛ dicit ro. ꝙ ſ; Bal. nō ꝓbet ꝙ patri nō querat vsufructus dotis aduēticie: tū ſm eū pōt ꝓbari per. §. fi. ꝟ. si tū ſ. cōia vtriusq; iudi. vbi ſm ipsuz ꝓbat ꝙ patri non debet vsufructus dotis ad eū reuerse: quāto magis ergo aduēticia: sed certe istō nō videt aliquo modo ꝓbari in. d. l. fi. imo puto ꝙ fructus dotis aduēticie spectat ad patrē: vt uidet tex. in. l. quecūq;. j. de bo. q̄ lib. vbi ꝓbat ꝙ lucrū dotis cōstitute mulieri ab extraneo quā lucrat mulier ex matrimonionio. iuxta. l. vnicā. § accedit. ſ. de rei vxo. ac. acquirit patri quo ad vsufructū. Itez stat regula ꝙ oia aduenticia acquiruntur patri quo ad vsufructuz. l. cū oportet. cū si. j. de bo. que lib. ergo idem in dote. satis tū dici pōt ꝙ ꝓ opi. cōi videtur eē tex. in. d. c. fi. in ꝑn. iūcto fi. vbi probatur ꝙ in spiritualibus ꝛ dependentibus ab eis filius hꝫ legitimā ꝑsonā ad agendū sine patre. ꝛ ibi hoc sentit gl. quarta. ꝛ vbi sunt opi. de iur ciuili standuz est iuri canonico. vt no. in. c. ſ; de fo. ꝯpe. ꝛ in. c. per venerabilē. q fi. sint legi. Posset tamen quis respōdet ad illū tex. per illud qd ibi dicit in tex. in ꝟsi. nō habeat. ꝛ qd ibi gl. ꝛ illud qd dicimus in dote aduenticia ꝓcedit etiā in dote profecticia quā pater stipulatus esset soli filie tradi: q: tūc ē eadē ratio que est in aduenticia ſm Bal. no. in. d. §. qd si in patris allegat in argumentū. l. pomponi⁹ filadelphus. ff. famili. hercis. bene facit. l. post dotem. ff. so. ma. ſm. vj. lectu. ibi positā per Dy. ꝛ ꝙ ibi no. Bar. post dictam extrā lec. in ꝟsi. itē oppo. ꝛ nūc introducit Dy. ꝛc. ꝛ

a ¶ Forū ecclesie. pe. d an cha. ꝯs. tex. tz ꝙ cū agit iter laicos ad ꝯstitutiōez dotis ꝙ cā dz agitari corā seculari ꝛ ibi dicit ꝙ nō uidit tex. nec dictū doctoꝝ q aliter dicant.

b ¶ Presumit semp. d. iaso. hic hanc iprobat uid ꝑ ipsum.

c ¶ Imputari uid raph. cōmensē ꝯsilio. ccxxvj.

in. l. si cum dotem. in princi. eo. titu. ¶ Quid autem in donatione propter nup. cōstituta ab extraneo vxori alicuius filiefami. cui donari voluit an soluto matrimonio quo casu donatio propter nup. redit ad viruz actio cōpetens ad dictam donationez propter nup. sit cōis patris ꝛ filij. an vero solius filij adeo ꝙ sine patre eā intentare possit. dic vt ꝑ Bal. post Cy. l. fi. in fi. ꝑn. ſ. de iure do. ¶ In glo. in versi. mater in fi. uide que dixi in. l. filie. ſ. eo. ¶ In gl. in versi. consentit. prima solutio non tenetur: q: legum correctio est euitanda. l. precipimus. cum vulgaribus. j. de appel. ideo tene secundaz cōmuniter approbataz. ſ; ludo. ro. hic dicat vltimam esse tenēdam: quia in aduenticijs in quibus patri nō queritur vsufructus pater non est legitimus administrator. l. sed mihi. §. si filio. ff. ꝯmo. ꝛ. d. c. fi. ſ; nō videtur bene dicere quia hic loquit in dote profecticia in qua exigitur consensus patris regulariter. Item tenui supra ꝙ acquirat vsufructus patri in dote aduenticia. ¶ Extra gl. iducit iste tex. ad. q. ſm bar. ꝛ bal. an si pater dedit filio pecuniā studij causa seu pro libris emēdis: ꝛ ipse cōsumpsit ludendo vel dilapidādo. an hec pecūia veniat in collatiōe adeo ꝙ sibi in partez iputetur: ꝛ cōcludit ꝙ sic q: ꝑdidit culpa sua sicut hic dicit in dote. ad idez. l. i. §. ꝯfert. ꝛ. l. iij. §. de illis. ff. eo. ꝛ ibi bona gl. que declarat de qua culpa debeat intelligi. ſ; Cy. in. l. pactū. ſ. eo. negat ꝙ talia veniant conferenda que sunt data causa studij ꝛ dignitatis acqrēde. l. si filia. §. neratius. ꝛ ibi no. ꝛ. l. q̄ pater filio. ff. fami. hercis. ꝛ ibi no. ꝛ in. l. i. §. nec castrēse ꝟsi. sed an id ff. e. ꝛ ibi de hoc vide ꝑ bar. de quo dicet in. l. si donatione. ad fi. j. e. Pau. de ca. idē dicit hic qd Cyn. ſ; de ipso mentionem nō faciat. Sed dic ꝙ questio docto. hic ꝓcedit: vel quādo essemus in his q̄ deberent cōferri si nō fuissent deperdita: vel quādo pecunia nō intelligebatur donata filio. nam iura ꝑxima allegata loquūtur quādo intelligebatur donata filio. qd nō presumit semper[b]: vt dicam in. l. si donatiōe. ꝛ isto modo saluatur decisio Bar. hic quāuis etiā fulg. hic conet eaꝫ impugnare dicens: ꝙ aut pater dedit istā pecuniā filio vt sibi filio imputaretur: ꝛ certum est ꝙ debet conferri. l. illud. j. eo. Aut dedit ei simpliciter vt emeret libros: ꝛ tunc nullo modo debet cōferri: quia siue dicamus ꝙ sit donatio simplex ꝛ nō debet conferri: iuxta ea que fuerūt cōclusa in auc. ex testa. ſ. eo. Aut pater dedit nō vt donaret: sed ut filius haberet in peculiū: ꝛ tunc nō est locus collatiōi ſ; diuisiōi. l. filie. j. e. ꝛ. l. certū. ſ. fami. hercis. ꝛ h quando bona extarent. si autez consumpta vel perempta sūt filij culpa dicit ꝙ nō meminit se legisse ꝙ debeat in partē iputari filio ſ; certe vr̄ ꝙ imo debeat iputari in ꝑtē ꝑ rōnez istius auc. nā si in reb⁹ ꝓꝑijs ut erat hic dos aduēticia tenet d culpa multo magis in reb⁹ peculiarib⁹ cū min⁹ debeat qs teneri d culpa ꝯmissa in reb⁹ ꝓꝑijs q̄ alienis. l. ēt. §. i. ꝛ ibi no. ff. so. ma. ꝑ ista opi. ēt facit. l. marcellus. §. res q̄. ff. ad tre. ꝛ expsse firmat bal. in auc. ꝯ rogat⁹. j. ad tre. ꝛ idē sentit Bal. in auc. ex testa. in pe. col. ſ. e. alle. l. cū duobus. §. i. ff. pro socio. pro quo facit q: iter patrē ꝛ filium oīt saltem naturalis obligatio. l. frater a fratre. ff. de cōdi. inde. q̄ sufficit ad compensandū. l. etiā. ff. de cōpensa. ergo ꝑ illa mala administratiōe filius tenet saltē naturaliter ꝛ ꝑ modum cōpensationis poterit imputari[c] in partez. ꝛ ita in proposito nr̄o cōcludit Bal. in. l. fi. in. viij. col. ſ. fami. her. ꝛ Bal. in tractactu de duob⁹ fratribus. ad ꝑdicta faciūt no. ꝑ Bal. in. l. scimus in ꝑn. in. vj. q. ſ. de ioffi. test. ꝛ in auc. si captiui. in fi. ſ. de episco. ꝛ cleri. ꝛ in. l. ij. §. i. ff. solu. ma. ꝛ in. l. i. §. ius naturale. ff. de iusti. ꝛ iur. ꝛ plene dixi in. d. auc. contra rogatus. ꝛ Ange. in. l. pater. ff. de euic. in quibus locis tangunt an si pater assignauit in vita partem suam filio ꝛ filius illaz lusit: an pater teneatur saltem eū alere: ꝛ an ea que lusit sibi debeat imputare in ꝑtem successionis. de quo ēt tetigi in. l. si cū dotē. §. i. ff. so. ma. vbi ēt tractaui post glo. ꝛ doc. vtruz si filia dotez datam a patre ꝑdidit debeat iterū dotari. d quo etiā per Bal. Saly. ꝛ Pau. de ca. hic ꝛ Bal. in. l. fi. in. iij. col. ſ. de do. promis. ꝛ in. l. ij. §. i. ff. so. ma. ꝛ ang. i. d. l. pr̄. Ad ꝑdcā vid ēt Bal. i. d. l. pcm. i. x. ꝛ. xi. q. vbi addit ꝙ eo casu quo ꝑꝑ pecūiā studij causa datā filius renūciasꝫ sine iuramēto successiōi prīs q̄uis pcm nō valeat quo ad excludendū eū a successiōe: ut. d. l. pcm. tū ꝑꝑ illō videbit eē actū ꝙ pecūie debeāt i ꝑtē iputari ꝛ ꝯferri. ar. l. cū quo. §. fi. ff. ad. l. fal. ꝛ cū bar. transit ibi Saly. ꝛ ēt pau. de ca. ibi

dem: qd reputat illud bene notandum.

e **A demum.** Emãcipatus cõferre tenet ea tm̃ bona q̃ habuit tempore mortis illi' de cui' hr̃ditate tractat ere alieno deducto. h. d. ¶ In glo. in ṽ. fuerũt. ibi, p filia sua ddẽrit i dotẽ. intellige vex si adhuc durabat mrĩmoniũ tpe collatiõis. l. si filiũ. ff. de colla. bo. vel solutũ erat morte viri quo casu pater dotẽ cõseruare tenet ,p filia: vt in auc. q̃uis. C. de rei vxo. act. sed si solutũ erat morte mulieris quo cãu ⁊ dos erat reuersa ad patrẽ tenebit conferre ar. l. i. §. si is qui bona. ff. eo. ⁊ ẽ hec distinctio de mẽte glo. i. l. dedit dotẽ. ff. eo. ⁊ no. Saly. hic: sz vr̃ saly. q qñ morte viri dos reuersa ẽ ad patrẽ teneat ɔferre ⁊ dz sibi caueri q si filia scdo nubet reddet. l. ij. §. sed si sub ɔditiõe. ff. e. ¶ In glo. fi. in fi. glo. sentit iũcto tex. q illud qd emãcipatus deberet sub ɔditiõe alteri ⁊ sic esset debitũ spe non teneat cõferre. hoc aũt ẽ cõtra tex. in. d. l. ij. §. sed si sub cõditione. ṽ. econtra. iõ dic vt ibi habet. ⁊ limita ẽt vt hic p Bal. ⁊ plenius colligit ex nota. per Bar. in. l. filius. in pn̄. de ṽbo. ob. ¶ Extra glo. Cy. ⁊ Bal. inducũt id qd habet in. d. §. id quoqz. hic allegato in glo. ad. q. quã h vide p eos. sed Ful. reprehendit decisionẽ eox dicẽs q mouent p iura q̃ loquunt in ɔtractib' ⁊ qd eox loquit in dispositione statuti. vnde contra eos allegat in simili. l. qui solidum. §. i. de leg. ij. Adde q cõtra eos ẽt facit qr dispositio legalis seu statuti regulatur fm leges loquẽtes de vltimis volũtatibus ⁊ nõ ɔtractibus: vt ,pbat glo. no. ĩ. de his qbus vt indig. in. l. i. in gl. ij. dũ allegat. l. ita stipulat'. fm Bar. ibi ⁊ colligit ex no. per Bar. ⁊ Imo. in. l. nõ solũ. §. morte. circa pe. col. ff. de ope. no. nũ. ⁊ Bar. in. l. i cognitiõe. ff. ad silla. ⁊ no. Bal. in ti. de pace cõstã. in ṽ. in criminalibus. ⁊ i. l. si post tres. i. iij. col. ff. siqs cau. lz Bal. ɔrium dixerit in. l. oẽs populi. in fi. de iusti. ⁊ iur. quẽ reprehẽdit ro. in. l. iiij. §. cato. ff. de ṽbo. ob. in vl. char. ⁊ in. l. i. i. iij. q. s̃. qñ nõ pe. par. de quo dubitauit Bar. ⁊ non decidit in. l. suus quoqz. §. sed si filio. ff. de heredi. institu. ⁊ in. l. i. ff. de in di. adiecto.

f **Iliam.** Filia que succedit ex testamẽto dotẽ nõ cõfert nisi testator exp̃sserit. h. d. ¶ In glo. i. ibi: hec nõ valet. ,p hoc ẽt facit qr cõdito testamẽto emãcipatus nõ cõfert regulariter sicut nec fili' in ptãte. l. is eo. ¶ In ea. ibi: quo ad dotis collationẽ ⁊c̃. vt pz i l. filie. ĩ. eo. ⁊ i. l. si filia fuerit. ff. de col. dotis. ¶ In ea. ibi: dic ergo ⁊c̃. hec videt cõmuniter approbari per doc. hic. ⁊ in. l. cõtraria. lz Fulg. hic dicat eã sapere diuinationem. ¶ In ea. ibi: ab extraneo ⁊c̃. ⁊ sic glo. in hac tertia solutione itelligit q filia data in adoptionẽ succedat ab intestato patri naturali: ⁊ tunc fratribus cofert: ⁊ cũ hac trãsit Pe. Cy. ⁊ Saly. Sed Ful. reprobat qr illo tẽpore filia data in adoptionem nõ succedebat patri naturali nisi tanq̃ cognata per vñ cognati: ⁊ sic ɔcludebat a quolibet agnato qui poterat venire p bo. pos. vñ legi. h ,pbat insti. de here. que ab intesta. defe. §. admonendi. ⁊ in. l. nõ putauit. §. in adoptionẽ. ff. de cõtra tab. iuncta. l. i. ff. quis ordo in bono. pos. seruetur. tamẽ ista posset saluari quãdo alij agnati venirent per bo. pos. vnde cognati. exclusa ab alia bo. pos. vnde legi. morte vel repudiatione. l. i. §. sed videnduz. ff. de succes. edic. Dabat Fulgo. quartã solutionem q in. l. cõtraria filia fuerat istituta a patre naturali: ⁊ tñ cõdito testõ tenet cõferre fratribus: qr gratiã habuit vnã. s. q vocata est ad hereditatem patris in qua cẽsebatur quodãmodo extranea. iuxta d. §. admonẽdi: ideo grauat in alio. s. q etiam cõdito testamẽto cõferat quod nõ placet: quia tex. in. l. cõtraria dicit q confert sicut emãcipata: sed emancipata nõ confert condito testõ d. l. i. supra eodem. ergo ⁊c̃. Alexander de imo.

g **I soror.** Si diuisio facta est ⁊ collatio ẽ p errorẽ vl deceptionẽ omissa debz officio iudicis cõpelli ad cõferẽdum ille q conferre tenebat. h. d. ¶ In glo. in ṽ. restitui. ibi: itẽ ex eo. No. ex hac glo. iũcto tex. q vbi ṽba legis affirmatiue referunt ad iudicẽ tũc ex tali dispositione legis iducitur officiũ iudicis ⁊ nõ actio vt hic. ⁊. l. si res obligata. in fi. ⁊ ibi glo. in fi. de leg. i. de quo dic vt plene per Bar. i. l. vnica. circa mediũ. ff. õ cõdi. ex lege. ⁊ per Bal. in rubri. s̃. de cõdi. ex lege. in auc. dos data. ad fi. s̃. de dona. añ nup. ⁊ in. l. fi. in. vj. q. ĩ. de edic. diui adria. tollen. ⁊ in. l. fi. §. preterea. in. ij. col. s̃. de iure do. ⁊ per Saly. in. l. i. supra de cõditio. ex le. Et quo iure seu remedio petat collatio vltra hic no. vide per glo. et docto. in. l. pretor. in principio. i ver. remaneat. ff. eo. in. fi. ¶ In eadem ibi secũdum azo. ista opi. q̃tum ad legem istam procedit sine scruplo. ¶ In eadem ibi: vel dic ⁊c̃. quia glo. obscure loquitur dic q intẽtio glo. est quod quãuis directe possit soror hic cogi ad collationem implorãdo officium iudicis vt cõferre cogatur. tamẽ etiam idirecte cogi posset hoc modo videlz q frater poterit tanquaz heres vendicare partem que sorori in diuisione fuit assignata ⁊ si soror excipiat q iure diuisionis ad eaz spectat replicabit frater q ipsa nõ cõtulit dotẽ ⁊ quod nõ ɔferenti actio dz ɔnegari. l. posthumo. ĩ. e. ⁊ appellatõe actionis large assumẽdo cõprehẽditur omne remedium per quod cõsuli posset. vt. ĩ. alleganter alleg. in glo. ⁊ per cõsequens comprehenditur etiã exceptio vt expresse habetur in. l. prima. §. ait pretor. ff. de dolo. ⁊ sic sorori nõ conferẽti denegari debet exceptio diuisionis. ⁊ si diceretur quod istud hic nõ videtur posse procedere: scilicz quod frater potuerat agere rei vendica. quia cum per diuisionem translatum esset dominium in sororem. l. si fratres. s̃. communia vtriusqz iudi. ⁊. l. i. eo. ti. ergo frater nõ potuit agere rei vendi. que dat domino. l. in rem. in pncipio. ff. de rei vẽ. Potest responderi quod duz gl. hic dicit potuerit vendicare ⁊c̃. nõ itellexit per rei vẽdicationem: sed cõdi. indebiti hoc casu: vt probatur in. l. si is qui hereditatem. ⁊ ibi Barto. ⁊. l. si quis cum a fideicommissario. ⁊. l. que exceptionem. §. si pars. ff. de conditio. indebi. Nam etiam vendicare dicitur qui agit actione personali. l. per diuersas. ⁊ ibi glo. in versi. sua. s̃. man. ⁊. l. si pecu. post principiũ. ⁊ ibi gl. in ṽ. vẽdicatio. ff. de pecu. leg. ¶ In glo. fi. ibi: si dolus ⁊c̃. nõ interuenisset vt in ver. fefellerit. ⁊ etiaz dato q dolus nõ interuenisset: tamen poterit frater implorando iudicis officium petere q soror cogatur sibi ad cõferendum ⁊ nõ diceretur venire cõtra sentẽtiam diuersoriam arbitri vel iudicis vt hic per Bart. bene faciunt nota. in. l. i. s̃. de iur. ⁊ fac. igno. nisi coram iudice uel arbitro diuidẽte fuisset disputatum de collatione facienda ⁊ illa fuisset reiecta. l. q in diẽ. §. i. ff. de ɔpensa. l. si aũt. §. fi. ff. de ne. ge.

a **Patre.** Filia recipiẽs legata siue in codicillis si nullaz partem hereditatis petat dotem cõferre non tenetur. h. d. secũdum vnum sensum littere: lz aliter summetur per Bartolum ⁊ minus recte: dum dicit ea que in vltima voluntate relinquuntur in collationem non veniunt. Nam istud non dicitur hic: sed in. l. filie. ⁊ in. l. filiam. infra eodem. ¶ In glo. i. ibi: ⁊ vt filia ⁊ cetera. quia rupto testamento per contra tabulas non conseruabantur legata omnibus : sed specialiter liberis. l. prima in principio. ff. de leg. prestan. ⁊ quia filia in casu hic posito in glo. non succedebat in hereditate non tenebatur conferre dotem nec legatum . l. si pater pro filia. cum glosa. ⁊. l. finali. ff. de collatione do. ⁊ hic. ⁊. l. ex causa. supra famil. herciscunde. ¶ In eadem ibi: maluerit ⁊c̃. dicit fulgo. quod glo. debet dicere noluerit: quia si intentasset contratabulas augeretur portio sua: ⁊ debuisset conferre: vt. l. filia. allegata in glo. Sed puto quod glo. bene stet: quia dato quod filia maluerit intentare contrabulas: tamen contenta fuit non consequi plus per contratabulas quam esset sibi in testamento relictum: ideo non confert: ⁊ hoc est quod habetur in dicta lege si filia. ⁊ ita intellexit glo. hic. Alexander de imo.

p **Osthumo.** Emancipatus confert nõ solũ iã nato

a ℭ.§.offerri. dicit pe.de an cha.psi.ccxxxij q emptor non pôt agere nisi pus realr et cu effectu oblato pcio et q n suf ficit vbalis ob latio et q ita ali as de fcô obti nuit.

b ℭ Ex officio suo facit q di cit ro. psi.xlij. q stâte statuto q insttm nul la possit oppôi exceptio et q ni hil possit fieri insttm p mo du actiôis vel officij iudicis. q tn poterit opponi excep tio nullitatis resultâtis ex te nore insttî et si illa nô pôt op poni q iudex pôt supplere.

sed etiam posthumo postquam natus fuerit et non côferêti deneganf actiôes.h.d. ℭ In glo.i.ibi vn li be.et c.vt.l.i.§.fi.ff.si tabu.test.nul.extra.pôt ét intel ligi q petijt emâcipatus bono.pos.c tabu.b3 oldra. et Bal.et tûc obstat bm Ange.q si emancipatus pe tat bo.pos.côtra tabu.res nô dicif deducta ad câm intestati quo ad côtratabulanté.l.filie.s.e. Posthu mus vero preteritus succedebat ab intestato:vt hic dicitur:ergo nô debebat esse inter eos locus collatio ni:quia succedebât iure diuerso inter quos nô hab3 locû collatio.l.pater filiû.cû.l.seqûe.ff.de col.do.ta mê dicit responderi posse q erit locus collationi qn petita fuit bono.pos.côtra tab.et heres scriptus non adiuerat:quia tûc ex toto res reducif ad câm intesta ti.l.vt liberis.in pn.cum ibi no.j.eo.vel aliter respô det q quando posthumus est preteritus siue heres script adeat:siue nô indistincte nato posthumo di citur testator intestatus decedere:q nô fuit seruata solénitas reqsite a lege.xij.tab.qua cautu3 erat suos heredes esse instituêdos aut exheredâdos.instit.de here.que ab intes.deferunf.in pn.in v.si.ruptû.et ibi glo.et in.l.inter cetera.ff.de libe.et posthu.et dictum fuit in.l.posthumo.s.de côtrab.vel pôt rnderi q in ter succedétes iure diuerso nô est locus collationi.ta men fallit qn quilibet si vellet posset venire per ctra tabu.l3 côtingat q vnus velit alter non.l.antepe.ff. eo.Sed ita est q hic tâ filius emâcipatus q posthu mus posset venire p côtratab.l.posthumo cû vulg. s.de côtrata.ergo inter eos collationi locus erit.ful go.ét hic multû dubitat:an dictus intellectus Old. et Bal.hic stare possit:q bm eu3 nô videf q posthu mus potuerit ab intestato succedere saltem de iure p torio p bono.pos.vnde liberi.et filius emâcipatus p côtra tab.et ita etiam dicit Fulgo.in.l.ij.in fi.s.de c tabu.Sed male loqui videf per tex.in.l.seruum.in pn.ff.de côtratabu.et ibi bar.in v.c.j.si tabule test. et c.vbi respôdet ad côtrarium.

Alexander de imola.

f **Filie licet.** Qui tenetur confer re si partem heredita tis petat collationé offerre deb3.als a pe titione remouef et peculiû profecticiû filio côcessum nô côferf:sed tanq res cômunis seu hereditaria di uidaf.Castrêsia vo et legata nô pferunf nec diuidû tur:sed pcipua sunt.h.d. ℭ In tex.ibi.vnde psulte. Nota q vbi exceptio ex câ intrinseca inest actioni in tentate debeat euacuari p ipsum agente3 ét neîe op ponente q et ita é d méte bal.dicêtis p istû tex.et qn on est intrinsecû ipsi actiôi tenef agés offerre ét neîe opponête.Et dicitur intrinsecû quod ex eadem cau sa venit ex qua venit actio.Nam onus côferendi do tem,pcedit ex eo q filia vult successioné et ex eadem successione procedit ius agendi ad hereditatem .se cus secundû bal.si onus esset extrinsecû.s.non ex ea dem causa:vnde videmus q debitum ex vna causa nô compensatur cum credito ex alia causa nisi oppo natur:vt plene no.in.l.si constat.s.de compen.et ex hoc infert Fulgo.hic q si emptor agit actione ex em pto contra venditorem vt res sibi tradaf:et nô dicit emptor in libello se obtulisse vel offerre precium ven ditori et reus taceat actor nô poterit obtinere p.l.iu lianus.§.offerri.ff.de actio.emp.et per id quod no. hic bal.Sed ista reprehêdit hic Ro.pmo quia tex. iste nô probat.nam l3 lex ista dicat denegari actioné nô conferenti:tamen intelligitur ope exceptiôis op ponende.l.i.in v.petitio que.et ibi glo.ff.ad mace. et.l.i.in principio.iuncto.§.sublata.cum sequenti.et ibi per barto.ff.ad trebel.Et q non habeat necesse agens offerre collationem nisi opponatur.dicit pro bari in.l.si soror.s.eodem.et ad istum tex.respondet q hic non dicit collationem necessitate fieri debere.

Adde q bal.in.l.i.in.i.col.j.ne liceat tertio,puocare.alle.d. l.si soror.ad id ad qd allegaf p Ro.hic et vr verissimû eé q vê ditore nô opponête de pcio nô soluto d3 emptor obtinere:et ita intelligif.d.§.offerri[a]:vt expresse firmat bar.in.l.si duo pa troni.§.si qs iurauerit.ff.de iureiur.et bal.in.l.ij.j.de his que sub mo.et in.l.si traditio.in.iij.q.C.de ac.emp.et in.l.i.in vlti. col.j.de vsu.et fruc.lega.et nup in.l.iurisgentiû.in pn.ff.de pa ctis.et probatur in dicta.l.iurisgentium.in principio.q ex cô tractibus nominatis oritur actio,pter solum côsensum interue nienté in pctibus:q psensus perficiunf absq3 eo q agés iple at,p parte sua nisi opponaf exceptio.sec i pctib innoiatis:vt ibi:et in.l.placito.s.de rer pmu.Et istâ opi.q iudex debeat pnûciare,p emptore videf post multa firmare Rapha.cu.in l.eû q ita.§.q ita.el.i.ff.de vbo.ob.fateor tn q si iudex videt nô esse solutû preciû vêditori suppléti pro reo etiam nô oppo nête potest ex suo officio [b]mâdare emptori agenti q soluat p cium:l3 ad illud non sit actû in iudicio:vt est tex.bene notan dus in.l.si pater.in fi.s.de actio.emp.bm bal.ibi:q hoc repu tat méti tenendû q uis Saly.et Ful.ibi intelligât illud,pcede re solum quâdo a venditore fuit per viam exceptionis petitû per.l.iiij.§.hoc autem iudiciû.ff.de dâ.infec.tamen teneo cû bal.in.d.l.si pater.per nota.per bar.in.d.§.qui ita.ad fi.et l3 in dicta exceptione precij nô soluti:q procedit ex pventiôe facta tempore côtractus:putare3 esse verû id quod dixi.tamé in ista exceptione collationis nô puto iudicé supplere cum nô ex côuentione,pcederet:ut p bar.in.d.§.qui ita.cû suis pcor. Et de veritate eo que ibi dicit bar.remitto me ad ea que ibi dixi post alios.retento ergo eo qd no.bar.in.d.§.q ita.et bal. in.d.l.si pater.quâdo iudici côstat preciû nô esse solutû:l3 vê ditor nô petat q uis nô debeat repellere actorem et absoluere reû:q illa conuétio precij nô inest côtractui ad hûc effectû.tn bene poterit iudex in snîa dicere condemno venditorem ad tradendum rem emptori emptore precium soluente et non ali ter:queadmodu3 dicit barto.in dicto.§.q ita.cum concor.q quando actor petit reum condemnari ad dandum sibi.x.pu re.et constat iudici illa.x.fuisse promissa ad diem.etia3 si reus de die nil opposuerit:debet iudex côdemnare ad dandum.x. ad diem.et ita in proposito etiam videtur velle Rapha.in.d. §.qui ita.l3 nô allegat.d.§.si pater.vbi hoc probatur bm bal. ℭ In tex.ibi castrense inducitur ad.q.per Cyn.de libris da tis filio de quo dicam.j.l.proxima. ℭ In tex.ibi:relictu3.no. q legata nô côferuntur etiam si legatarius velit succedere le ganti:vt hic.et.l.filiam.j.eodem. ℭ In tex.ibi:in eadem cau sa durantes.Fulgo.hic dicit q iste tex.probat opinioné qua3 ipse tenuit in auc.qd locum.s.eo.s.q si perierunt bona côces sa filio in peculium non debet sibi imputari in partem et for te si sua culpa pierût b3 eû s3 certe d culpa nihil dr:vt ibi dixi.

g **I donatione.** Quesita post mortem patris nô conferunf et côcessa in peculiu3 profecticium filio diuidunf iter filios succedétes patri.h.d. ℭ In glo.in v.côstitute.dic q.l. vt liberis.j.eo.non bn facit ad propositum:quia illa loquitur in vera dona.hec i côces.in peculium vnde si fuissent emâcipa te res côcesse absq3 trâslatione dominij sicut hic.dicendum es set q nô esset precipua eius sicut etiam non est hic.vbi autem fuisset facta donatio causa transferédi dominium est dfia iter filiû i ptâte et filiu3 emancipatû:quia vnus confert alius nô:vt videmus conclusum in auc.ex testamento.supra eode3.iô aût tex.hic dixit potius de filio in potestate:quia in eo uidebatur magis dubiû quia semp videf certius q emâcipatus côferat q filius in potestate:vt dictû fuit in.l.i.s.eo.et adde qd no.in l.fi.et q dicâ super ea ad fi. ℭ In gl.fi.ibi:vbi debét esse due dictiones sepate.ad hoc mô erût due solutiôes.ad.d.l.filie. pma q ibi fuit dôatio facta simpliciter filie a pre pferendo su premû iudiciû in ea.i.q si pater donationé nô reuocat i mor te videf per supremam volûtatem côfirmare illam donationé l.cum hic status.post prin.et ibi glo.in v.côfirmatû.ff.de do na.inter vi.et vxo.l.côficiûtur.ff.de iure codil.et ideo dicimus q talis donatio côfirmata morte h3 vi3 relicti:vt videm no.i auc.ex testa.s.eodé.et,ppterea nô confert vt ibi fuit conclusû Scôa fuit solutio q i.d.l.filie.dôatio fuit fcâ filie vt ex nec .i.

tāq̄ benemerite pp p̄cedētia merita. hic aūt nō fuit ꝓprie donatio sed cōcessio in peculiū. i. ad vsum filie seu sub eius administratione. ꝛ q̄ hic ponaꝛ duplex solutio tractans de duplici specie donationis colligiꝛ ex glo. infra dū dicit in aliis ꝛc̄. ꝛ sic loquiꝛ in plurali. tm̄ Bar. hic dū arguit de tex. in auc̄. vn̄ si parens. intellexisse videꝛ q̄ hic velut sit vna dictio tm̄. ꝛ sic loquatur glo. tm̄ de donatiōe facta filie vt extranee ꝓpter merita cōferēdo in eā supremū iudiciū. i. non reuocādo vt dixi. naz isto tempore talis donatio facta ꝓpter merita nō valebat a principio: sed morte confirmabaꝛ: sed hodie a p̄ncipio valet: q꞉ hodie aduēticia acquirūtur filio ꝛ inter patrē ꝛ filiū in aduēticijs hodie oriꝛ naturalis ꝛ ciuilis obligatio: ideo a p̄ncipio valz vt ꝓbaꝛ in auc̄. vn̄ si parēs. ꝰm vnū intellectū gl. ibi. s̄. de inoffi. testa. vt plenius Bar. ibi vterqz modus legēdi quo ad istam glo. stare pōt. ¶ In eadē ibi: precesserūt merita. collige ex gl. no. q̄ si p̄cesserūt merita filij: lz pater donādo filio nō exp̄mat se donare ꝓpter merita: tamē videꝛ donare ꝓpter merita. i. ꝛ p̄ cōsequēs valet hodie donatio a p̄ncipio irreuocabiliter: ꝛ in hoc cū ista glo. trāseūt oēs. facit. l. si vero nō remunerādi. §. in de papi. ff. man. ꝛ. l. nec adiecit. ff. pro socio. ꝛ q̄ post glo. no. Bar. in. l. cuz quid. ff. si cer. peta. ꝛ hoc expresse tenet Bar. in l. si tibi decem. §. si pacto. ff. de pac. post glo. tamen in contrarium videtur facere tex. in. l. tutor. §. qui tutoribꝰ. ff. de excusa. tuto. sed responde q̄ ibi pater nō videꝛ instituere filium vt remuneret eū pro onere tutele fratris sibi iniūcto in testamento q꞉ pater tenebatur iure p̄meuo instituere heredē illū filium tutorez ī nō minus q̄ aliū filiū pupillū: sed in casu nostro nō tenebaꝛ p̄r iure p̄meuo remūerare filiū seu sibi donare nisi quādo merita p̄cesserūt: ꝛ lz Bal. in. d. auc̄. ex testamēto. in. iij. col. videaꝛ velle q̄ ī dubio pater intelligaꝛ donare filio propter effectum naturalem potius q̄ ꝓpter merita. tamē oportet illud intelligere quando nō apparebāt merita: aliter illud dictū nō p̄cederet: lz Ro. hic simpliciter teneat cū Bal. cōtra istaz glo. per. d. §. que tutoribus. sz verior videtur opi. cōtraria per istaz glo. ꝛ per alia supra dicta. ꝛ etiā per tex. in. l. si rufinus. ſ. de testa. mili. vbi si miles minor. xx. annis relinquat libertatē seruo suo simpliciter valet relictum si suberat causa propter quaz potuisset ipsum inter viuos manumittere: q꞉ videꝛ ob illā causaz reliquisse libertatem: lz nō expresserit. ꝛ ita illū tex. pro decisione huius questionis pōderat ibi Pau. de ca. q̄uis posset r̄nderi q̄ ibi nō ↄcurrebat causa affectiōis naturalis. ad hoc etiā vide q̄ no. Nicho. de neapo. ꝛ Bal. in. d. §. que tutoribus. et Bal. in. d. auc̄. vnde si parens. ꝛ Pau. de ca. in cōsilio. ciij. incipiēte. Dominus vbertus. aliter incipit. In Christi nomine circa bonorum ꝛc̄. ꝛ ex dictis per eum in dicto cōsilio colligiꝛ vna limitatio ad proxime dicta: videlz quādo pater in instrumēto donationis expressisset se donare propter merita filij de quibus simpliciter seu in genere mentionē fecit ꝛ etiā expressisset se facere ꝓpter affectionem sanguinis: quia secundū eū nō valebit ista donatio a prin. q꞉ videbitur facta filio vt filio non extraneo: q꞉ debet magis attendi causa naturalis q̄ accidentalis. alleg. l. qui habet. in p̄n. ff. de tutel. ꝛ. d. §. q̄ tutoribus. ꝛ l. aurelius. §. ticius. ff. de libe. lega. quam allegauit ēt Bald. in. d. auc̄. ex testō. ꝛ isto casu posset saluari opi. bal. in. d. auc̄. ex testa. ꝛ est valde no. limitatio ad istam glo. in cōtrarium tamen facit id qd̄ sing. no. Inno. in. c. presentia. de renūci. vbi voluit q̄ si in sn̄ia exp̄matur vna causa falsa in iure ꝛ alia vera substinebitur sentētia ex causa vera: vt sic actus potiꝰ valeat q̄ pereat. ar. c. abbate. de uer. sig. ꝛ. l. quotiēs in stipulationibus. ff. de verbo. oblig. quod dictum dixit Jo. de imol. in. l. si plagij. ff. de verbo. obliga. esse cōmuniter incognitum legistis ꝛ de eius ueritate dixi in. l. qui rome. §. fi. d̄ ver. obli. facit etiā quod no. Joan. de imol. in. l. quod dicitur de verbo. obliga. in. ix. col. dum tangit an pater videatur stipulari filio vt bene merito uel ut filio: tamen trāseo cum. d. limitatione. pro qua facit q꞉ quando due sunt cause quarum vna prodest ꝛ alia nocet inspicimus illam que nocet. l. iij. §. fi. ꝛ ibi per bar. ꝛ ī. l. qui posthumos. ff. ad silla. per Bar. ꝛ in. l. vir vxori. ff. pro dōato. Non ob. d. l. quotiens. quia ibi non apparet q̄ contrahentes senserint de causa que vitiabat. ¶ Idē potest responderi p̄. d. l. qui habet. ¶ Juxta predicta queritur ad hoc ut ualeat dicta donatio propter merita qualia debeant esse merita. an equiualentiaᵃ donatiōi Bar. in. l. frater a fratre. in vltima col. de condi. indebi. ꝛ in. l. si quis pro eo. §. i. in fi. ff. de fideius. ꝛ in. d. aūt. vnde si parens. ꝛ etiam Bal. ibi. ꝛ hic. ꝛ Guil. de cu. Bal. ꝛ saly. in. l. illud. s̄. de sacro san. eccle. ꝛ io. an. ī addi. spe. ī ti. de re. eccle. nō alie. in Rica. ꝛ imo. plenius in. l. aquilinus. ff. de do. tenent q̄ sic vt ibi per eos. facit. l. qd̄ si uir. ff. de dona. inter uirum. sed Bal. no. in. d. auc̄. ex testa. i. iij. col. dicit q̄ sufficeret si merita non sunt infra dimidiam quantitatis donate. l. ij. de rescindenda venditione. quod non puto verum: quia in eo quod quantitas donata excedat merita non uidetur esse quid aduēticium: quia nō adequat operas seu merita filij. ꝛ ideo ultra merita nō valebit irreuocabiliter donatio. pro quo facit tex. iu. c. relatū. el. ij. in uer. iuxta seruitij meritum. de testa. nisi appareret consuetū eē q̄ ēt extraneus in tantum remuneraret meritū illud. In talibus enī cōsuetudo attēdēda est. c. ceterum. de dona. ꝛ nō itelligas de meritis coequalibus: ad que filius teneꝛ p̄ri: quia illa nō exigunt remunerationem cum de necessitate prestētur. l. filia. ſ. de patria potestate. ꝛ per Bal. h̄ ꝛ in preallegata auc̄. ex testa. ꝛ saly. in. d. l. filie. ¶ In eadem ibi: nō esset dōatio. s. a principio valida. nā si apparz q̄ pater uoluit dōare bn̄ erit dōatio que morte p̄ris cōfirmaꝛ. l. dōatiōes. allegata in glo. sed a principio nō vz. l. si pater. hic allega. ꝛ sic itelligas glo. ¶ In ea. ibi: si forte hec gl. pro ualde no. semp allegaꝛ q̄ nō sufficit patrem ī donatione exprimere q̄ dōat ꝓpter merita filij: q꞉ propter hoc nō ualet a pñcipio efficaciter talis donatio nisi probeꝛ de meritis: ꝛ ab oībus approbatur ista gl. hāc tamē p̄io limitat Bal. hic nisi pater dōans ita iurasset per tex. ī auc̄. qd̄ optime. s̄. de proba. que parum facit: quia ibi solū habetur quod si testator ticium dixit nō esse debitorez suū possūt heredes probare cōtrarium nisi testator ita iurasset. ꝛ sic nō fiebat ibi fraus legi. sed solum fiebat damnum testatori ꝛ heredibus. vnde istud dictū nō putarē verꝫ: q꞉ cōtrariuz videtur decidere pe. ꝛ Cy. in. l. i. ī fi. s̄. de sacro san. eccle. ꝛ Bar. in. l. cum quis decedēs. §. ticia. de leg. iij. ꝛ Bal. in. l. i. in. v. col. s̄. de inoffi. dona. ꝛ etiaz bar. in. l. aurelius. §. fi. de lib. leg. ꝛ saly. in. l. hac edictali. ī p̄i. in. vij. q. s̄. de secū. nup. ubi uolūt q̄ si maritus in testamēto cōfitetur se debere vxori centūᵇ que iurat ab ea recepisse. q̄ talis cōfessio iurata seruari non debet: quoniam tale iuramētum prestitum super eo quod est de preterito nō est seruādum: quia est in fraudem legis que presumit dictam cōfessionem esse factam vxori in animo donādi in fraudem legis prohibētis maritum donare vxori constāte matrimonio. mouētur per. l. qui testamētum. ff. de probat. ꝛ in. d. §. ticia. ꝛ est de mente io. an. in addi. spec. de do. īter virum ꝛ uxorem. ī rubrica. ꝛ bal. ī. c. cum cōtingat. de iureiur. maxime ī uersicu. undecima cōclusio ꝛc̄. in antepe. col. q̄uis Ange. tenuerit ↄ̄rium in. l. penul. §. mulier. ff. so. ma. allegat no. p̄ bar. ī. l. si quis p̄ eo. ī. x. mēbro. Sed respōde ad illud quod ibi no. bar. q̄ nō facit ad propositum: quia nos tractamus de iuramento prestito sup confessione que respicit illud qd̄ est de preterito ut fiat fraus legi: ꝛ hoc casu iurans circa id quod est de p̄terito contra ueritatem est illico periurus. sz illud qd̄ no. Bar. in. d. l. si qs p̄ eo. militat in iuramēto īterposito sup exp̄ssa dōatiōe: ꝛ sic nō respiciebat aliqd de p̄terito in fraudē legis: sz futurꝫ. s. q̄ nō veniret ↄ̄. quo casu qn̄ iuramētū de futuro seruari pōt seruandum est quando est sine interitu salutis eterne: ut. c. si uero. cum uulg. de iureiur. ꝛ iurādo nō est p̄iurus: ꝛ ita Jo. de imo. in repeti. c. cum contingat. in. x. mēbro. de iureiur. concordat decisionem Bar.

ᵃ ¶ Equalētia de hoc p̄ oldr. ↄ̄silio. ccxxvj. ꝛ qn̄ valcat donatio inter patrē ꝛ filiū. vide per frā. de are. ↄ̄si. xvij. ꝛ qualr p̄benꝛ merita p̄ ro. ↄ̄si. xcv. per alex. ↄ̄silio. lv.

ᵇ ¶ Centū. vid̄ p̄ eūdē ↄ̄si. xxvj. ij. li.

ᶜ ¶ Juramēto. de h̄ p̄ eundem ↄ̄s. viij. ꝛ. clvij. ij. li. ꝛ are. ↄ̄sil. xvij. s̄. allegatq̄

+ traseo cum d. limitatione [illegible]
tenet [illegible]
[illegible]
30 [illegible]

a Cōtra scrīm suū.an qs possit ꝯuenire ꝯ scrīm suū ēt iuratum scrīm.l.ipediēte.vide are.ꝯsi.cxiiij.
b Probet. de hoc qsi vba enūciatiua ꝓbēt. vid in.l.ex his.ꝟ.de testa. mili.vbi posui.

in.l.siquis pro eo.⁊ in.d.§.ticia. Pro ista opi. etiā cōtra Bal.facit ꝙ no.glo.in.l.emptorē.ꝟ fi.C.plus valere ꝙ agit.que dixit ꝙ iuramentum interpositū super actu simulato non validat actum de quo per Bal.ibi.⁊ in.l.i.ꝯ.de oper.libe.⁊ in rubri.ff.de iure iuran.⁊ per Bal.⁊ Ange.in.l.fi.ff.qui satisda. cog. per cano.in.d.c.cum contigat.⁊ Jmol.in.l. nemo potest.de lega.i.⁊ Ang.in.l.i.ꝯ.de dot.cau.non nume.⁊ pro ista opi.bene facit tex.in.l.fi.ꝯ.de non nume.pecu.vbi iuramentū nō excludet causam presūptam in ipsa confessione a lege.facit etiam.l.nō dubium.ꝯ.de legi. Utrum autem donatio expresse facta a patre filio simpliciter sine aliqua fraudulenta expressione meritorum validetur iuramēto de nō contraueniendo. Bal.hic prout.ꝯ.retuli videt tenere ꝙ sic: saltem a rationis maioritate: ⁊ expressius firmauit ipe in.l.fi.ꝟ.pro dona.ad fi.⁊ in repe.sua.l.ij.in.xviij.charta.ff.de iureiurā.sed Pau.in consilio.ꝯ.allegato.nō faciens mentionē de dictis auctoritatibus consuluit contrarium: quia sicut siqs donaret sibimetipsi cum iuramēto nō valeret donatio.c.fi.in fi.de insti.⁊ ar.l.ij.ff.de stipu.seruo.⁊.l.vrāni⁹.ꝟ.sed cū duo.de fideius.ita nō debet valere quādo pater donat filio: qꝛ profecticia acquisita per filium sunt hodie patris sicut ⁊ oliꝫ: quia in profecticijs nihil reperitur innouatum. Jtem quia iuramentū patris nō potest facere filium de incapace capacem sicut ⁊ si cum iuramēto donaretur seruo vel alteri incapaci.tamē verior videtur opi. Bal.qꝛ ex iuramento prestito inter patrem ⁊ filium indistincte oritur efficax obligatio si iuramentum aliquid turpe nō cōtineat: vt probatur in.c.cum iuramēto.⁊ ibi no.docto.de homi.facit tex.in.c.ꝙuis.de pac.l.vi. Secūdo probatur qꝛ ex cōtractu donationis ⁊ alijs contractibus celebratis inter patrem ⁊ filium in potestate oritur naturalis obligatio: vt.l.frater a fratre.ff.ꝯ condi.inde.⁊ ibi in ꝓposito nostro.s. in donatione tenet hoc Barto.in vlti.q.lꝫ Bal.in.l.ij.in.i. colū.ꝯ.de inoffi.dona.de hoc dubitauerit.sꝫ ita est ꝙ iuramentum appositū super oblligatione naturali facit obligationem esse efficacē: vt ꝓbat Bar.in.d.l.siqs pro eo.in.vi.mēbro.⁊ doc.in.d.c.cū contingat.⁊ in.c.cū venissent.de insti. Ultimo ꝓ hoc facit quia iuramētū de iure naturali seu diuino est.c.⁊ si Christus.de iureiur.xxij.q.vi.c.auctoritatē. cū glo .ergo in eo non attenditur patria potestas que est de iure ciuili.l.itē in potestate.ff.de his qui sunt sui vel alie. iur.ad quā.q.vide etiā no.per Bal.in.d.c. cum cōtingat.in vlti.col.vbi aliquid tangit sed non decidit Ex his remanent resolute rationes Pau.de cas.q̄ omnia no.qꝛ vtilia ⁊ in raris locis tradita. Jtem ⁊ secūdo limitat ista glo.singulariter ꝰm Bal.in.l.fi.ff.de exerci.vt ponit ibi Bal.i.l.antiqua.s.ꝙ ista glo.procedat quando merita nō fuerunt specificata: sed in genere facta est mentio meritoꝝ.secus ergo si in specie.allegat.l.aquilius.cū glo.in ꝟsi.morā.ff.de dona.vbi videt probari ꝙ specialis mentio meritoꝝ videtur sufficere ad ꝓbanduꝫ merita: adeo ꝙ in illa donatione facta ob asserta merita nō requireretur insinuatio. Et respondet Bal.ad.l.q testamentū.ff.de proba.⁊ ad.l.cum quis.§.ticia. de le.iij.ꝙ ibi loquitur inter ꝓhibitos iter quos ꝓhibita est etiam concessio ⁊ etiam istam opi.tenuit Bal.in l.illud.in.iiij.q.ꝯ.de sacrosan.eccle.istud etiam tenere videt Pau.de cas.in cosilio.ꝯ.allegato. lꝫ nō faciat mentionem de auctoritate Bal.sed solum dicit ꝙ requiritur specifica mētio meritoꝝ ⁊ ꝙ nō sufficit generalis: alle.no.ꝟ ⁊ i.d.§.illō.sꝫ hāc limitationem nō puto veram: ⁊ cōt rariū expresse tenuit guil.⁊ Cy.in.d.l.fina. de exerci.vbi dicunt non sufficere ēt si specificet cā: puta qꝛ me redemisti ab hostib⁹

ꝑ.d.l.q testamētū.⁊ ꝑ.d.§.ticia.⁊ ꝑ l.fi.ff.ꝯ exerci.ad q̄ iura nō est sufficienter responsum per Bal.⁊ istam opinionem sequtur ipsemet Bal.in.l.si tibi.ff.si cer.peta.per ea q̄ hic no . Et rūdet ad.l.aquili⁹.ꝙ ibi loquit qū ꝯ meritis apparebat. Jstō etiam tenet Guil.de cu.in.d.l.illud.lꝫ nō ita clare: ꝓut in.d.l.fi.hoc etiam si bene ispiciat videtur finaliter tenere Bal.ꝟ dū format.q.quādo pater expressit speciē ⁊ qualitatē meritorū ⁊ tamē postea videt residere cū opi.quā tenet glo.hic ꝑ.d.l.si forte.cū ibi no.per bar.⁊ idē no. Saly.ꝟ q rūdet ad.d.l.aglius.ꝙ ibi loqtur in cōfessione que fuit facta iter nō ꝓhibitos: que tū responsio nō est bona quādo donatio regreret insinuationē si nō ꝓcessissent merita: iō respōde meli⁹: vt dixi.ꝯ. Et cū respōsione superius data per Bal.in.d.l.si tibi.cōcordāt etiam verba Bal.in.l.⁊ si mortis.ad finē.ꝟ.ad.l.fal.dum intelligit.l.aquilius.quādo de meritis cōstabat: ⁊ ita ēt intelligit Pau.de cas.in.l.affinitionis.de dona.⁊ in.d.l.aglius .et ita ēt vr̄ tenere Jo.de imo.ibi ⁊ in proposito.vide Bal.in.l.iij.ꝟ q bo.ce.pos.dū copulatiue loquēdo dicit ꝙ si dōat ꝓpter merita si merita sunt vera ⁊ specificata nō reqritur insinuatio alleg.d.l.aglius.⁊ istud ē tenendū.al's eni de facili fieret fraus legi: ⁊ in ꝓposito vide ēt no.ꝑ Bal.in.d.auc⁹vū si parēs.⁊ ꝯ materia ēt aliqd tetigit Bar.in.l.ꝑ diuersas.in.ij.col.ꝯ.manda.⁊ Oldra.in ꝯsilio.v.⁊ per Saly.in.l.filie.ꝯ.famil .herci.⁊ ibi inter cetera sub dubio forte dicit istā glo .posse limitari: vt nō ꝓcedat ꝙtum ad ipsum patrem reuocare volentem: qꝛ propter suam cōfessionem meritoꝝ ipediet venire ꝯ factū suū⁹.allegat.d.l.aglius.q̄ nō ꝓbat: ideo cōtrariū teneo: qꝛ vbi donatio vel actus nō tenet lege impediēte: tūc pōt qs venire ꝯ factū suū.l.quēadmodū.C.de agri.⁊ cēsi.li.xi.⁊.l.iubemus.§.sane.el.i.ꝯ.de sacrosan.ec.⁊ hoc firmat Jmol.in.d.l. aglius. vbi voluit ꝙ ille q donauit mille nō facta insinuatione: asserēs se donare ꝓpter merita: si de illis non ꝓbat pōt ꝯuenire.iuxta l.sancimus.C.de dona.ꝑ quo vide no.ꝑ Bar.in.l.post mortem.ff.de dona. Jtē ꝑ istā glo.⁊.l.si forte.decidit Bar.⁊ Fulgo.no.hic ꝙ si dedi tibi pecuniā mutuo: ⁊ qꝛ eras filiusfa.qui nō poteras obligari ex forma scripti nisi fuisses mercator: ideo volui quod in instrumēto diceretur quod tu ut mercator istaꝫ pecuniam recipiebas: certe talis assertio nō sufficit nisi probetur[b]: quia illa verba enunciatiua prolata a partibus non probant circa ea que non pendent a libera potestate partium.d.l.si forte.quod est notabi.dignum.adde qnod idem in terminis consuluit Dy.in consilio incipiēte. Jure municipali.⁊ bene faciunt nota.per Bartolum in auc̄.siquis in aliquo. ad finem.cū suis concordan.ꝯ.de eden. Limitat tamen hoc Dy.in dicto consilio nisi talis filiusfami.dolo asseuerasset se eē mercatorem vt mutuantem hoc ignorantem deciperet. allegat.l.i.C.ad macedonia.⁊.l.feminis.C.ad velleia.⁊ est bonus tex.in.l.si alterius.C.si minor se maiorem dixerit.ita etiam voluit Jaco.de belui.in sua disputatione incipiente. Lex perusina.⁊ Joā.an.in addi.Specu.in ti.de sen.prolatio.§.vt autēꝫ.in addi.prima magna.vbi hoc tamen intelligūt esse verum quādo cōtractus ex dispositione legis vel statuti non esset nullus sed obstaret exceptio.vbi autem esset nullus omnino tunc ꝓpter dolum nō valebit cōtractus: sed dolosus tenebitur actione de dolo.l.quid enim.iuncta.l.precedenti.ff.de dolo. Naꝫ ibi competit actio de dolo que est subsidiaria: ⁊ sic nō competit actio ex contractu.cessante autem dolo tenent id quod barto.hic ad quod etiam vide Pau.de castro in consilio. clxxij. Jn eadem ibi in primo ⁊c̄.si habes in ꝓncipio tūc glo.male stat.nam.l.si forte.allegata in glo.nō habet.§.vnde debet dicere in primo.⁊ dic: scilicet quādo cōcessit in peculiū. Jn eadem ibi: in alijs ⁊c̄.de quibus sentiat glo.dixi supra. Jn eadem ibi: nec postea confirmatur ⁊c̄. Angel.hic dicit istam glo.esse singu.ponderādam ad vnum quod nō pōderāt alij ꝰm eum: qꝛ ꝓbat ꝙ si pater donat hodie filio ut bn̄merito: ⁊ nō appareāt merita ꝓcessisse ꝙ donatio nō ꝯfirmabit morte.rō: qꝛ presumit simulata ⁊ in fraude legis facta ⁊ ex ꝯtractu simulato nō trāsit possessio.allegat tex.no.in.l.emptor. cuꝫ ibi no.per Bar.ff.de aq̄ plu.arcē. Sed donatio facta filio nō cōfirmat morte nisi iteruēiat traditio uel aliqd loco traditōis sicut dicim⁹i donatōe iter vi.⁊ uxo.q̄ isti eqparat.l.papinianus.ff.

de do.inter vi.⁊ vxo.iūcta.l.antepe.§.e.ti.Sed hic nō videt̃ interueniſſe traditio cū ſit ſimulata:⁊ ſic ꝓ nō facta:ꝑ h̃ ēt ad ducit:q: qñ donat̃ extraneo ſi donatio a ꝑncipio nō valet nō ꝯfirmat̃ morte donātis:ita dꝫ eſſe hoc caſu:q: videt̃ donari vt extraneo:vt in glo.Idē tenet Ro.ꝑ tex.ſingu.in.l.cū hic ſtatus.§.ſiqs ſponſam.ad fi.ff.de do.inter vi.⁊ vxo.vbi ille qui donauit mulieri tanq̃ vxo.cū nō eſſet nō valet abinitio ⁊ non ꝯfirmat̃ morte:ita h̃ donatio facta vt benemerito ei q nō ē nō dꝫ poſſe ꝯfirmari ⁊ illū tex.reputat ſingu.Bal.in.l.eā quā.in viij.col.ꝭ.de fideicōmiſ.Sed dic ꝙ ꝯriū tꝫ h̃ Nicho.de mata.quē hic ſimpliciter refert Bal.in pe.vel vl.col.Ita ēt tenet h̃ Ful.q lꝫ nō faciat de ange.mentionē:tamē dicit ꝙ talis donatio cū expꝛſſione meritoꝝ de qbus non appareat operat̃ ꝙ pr̃ declarare videt̃ ꝙ nō intēdit ꝯcedere in peculiū:ſed donare.arg.l.ꝑ ſeruū.§.ij.de acq.re.do.iō ꝯfirmabit̃ morte ſm eum. Cōtra Ang.eſt ēt expꝛſſa deciſio Pe.⁊ Cy.in.l.i.in fi.§.de ſacroſan.ec.⁊ bar.in.d.l.§.ticia.vbi volūt ꝙ quādo marit᷒ cōfitet̃ ſe debere vxori centū ꝙ talis ꝯfeſſio in fraudē legis facta intelligat̃ fieri animo donādi ⁊ nō īpedit̃ morte cōfirmari interueniente traditione:vel vbi interueniat aliquid loco traditionis:⁊ ꝓ iſta opi.bene facit tex.i.l.qḋ de ſuo.cū glo.§.de do.cau.nō nū.⁊ ꝙ no.bar.in.l.diuortio.ff.de ṽbo.obl. ¶ Itē ꝯ Ang.ē gl.in termīs in.l.ij.§.filiū.i ṽ.ꝓ hr̃de.ff.ꝓ hr̃de.⁊ gl.in.l.i.§.ſi pater.in ṽ.nulla.quā ibi ſeqtur bar.ff.ꝓ donato.lꝫ Ange.ibi allegādo glo.q̃ eſt hic teneat ibi illud idē qḋ ipſe tꝫ hic. ¶ Nō ob.rō Ang.q: reſpōdeo ꝙ poſito ꝙ verū eēt ꝙ ex cōtractu ſimulato nō trāſferat̃ qñ in ṽitate agebat̃ ꝙ contractus ſimulatus eſſet ex toto nullus.ſecus ſi expꝛeſſe inter ꝑtes vel tacite agebat̃ aliter:puta ꝙ ꝯctus vēditionis eēt donatio nā tūc traditio habebit effectū.l.nuda.cū gl.ff.de ꝯhē.emp.⁊ no.bar.i.d.l.emptoꝛ.ſed ita eſt in ꝓpoſito ꝙ nō agebat̃ ꝙ donatio eſſet in toto nulla:ſed ſolū ſimulabat̃ in cauſa donandi:q: vbi in ṽitate erat donatio ſimplex partes fingebāt ꝙ eſſet remuneratoꝛia:vnde valere debebat tanq̃ dōatio ſimplex vt ꝑ totū titulū.ſupꝛa plus valere qḋ agi.⁊ vtile ꝑ inutile non viciat̃ ⁊c̃.vel aliter poſſet rñderi vt ꝑ bal.in.l.emptoꝛeꝫ.in fi.§.plus val.qḋ ag.⁊ in.c.i.§.callidis.de ꝓhi.feu.alie.ꝑ Fede.⁊ bar.in.l.quēadmodū.ꝑalle.nec ēt iſta glo.dicit id ad qḋ pōderat Ang. ¶ Nō ob.ꝙ donatio facta extraneo ſi ē nulla nō ꝯfirmat̃ morte:⁊ rñde ꝙ iſta donatio intelligit̃ facta vt extraneo rebus ſic ſe habētibus pꝛout in donatione ꝯtinebat̃.ſ.ſi merita pꝛeceſſiſſent.Sed ſi merita nō ꝑcedebant ⁊ pater hoc ſciebat apparet ꝙ pater adiecit illā qualitatē meritorū:vt efficatioꝛē donationē redderet quā filio faciebat vt filio ṽitate inſpecta:vñ nō debēt operari ꝯriū effectū.l.ſi emācipa.ff.fūdo inſtru.cū ſi. ¶ Nō ob.d.§.ſiqs ſpōſam.q: ibi donās errauit:putans illā eē vxoꝛē ſuā.vñ ſi nō erat vxoꝛ ceſſabat finalis cauſa donatiōis:iō viciat̃ ex toto donatio.vt ibi dicit̃ in glo.ꝑ.l.ſi pater.ꝭ.de heredi.inſti.ſed in caſu noſtro ꝑſumit̃ ſcia in facto ꝓpꝛio.l.q̃q̃.ad velleia.c.ab excōicato.de reſcrip.Vñ ſi ꝓbaret̃ ꝙ pater erraſſet in cā meritoꝝ poſſet ꝓcedere opi.Ang.vt expꝛſſe dicit Raph.in.d.§.ſed ſi pater.lꝫ nihil allegat:ſed pꝛobat̃ ꝑ.d.§.ſiqs ſpōſam.ſed ſi nō errauit tūc ēt Rapha.tenet opi.quā ſupꝛa tenui.ꝓ hoc allega.q: illa q̃litas meritoꝝ videtur adiecta ad abundātioꝛē cautelā qñ de meritis nō appareret:⁊ iō nō dꝫ viciari.l.q mutua.ff.māda. Cōfirmant̃ ꝑdicta ꝑ id qḋ no.bar.h̃ inquātū notabiliter dixit ꝙ ſi filio pater dixit donare ꝓpter merita ⁊ nō ꝓbent̃ merita cēſet̃ donatio ſimplex. ¶ In ea.ibi dicā ergo ⁊c̃.collige ſm Ang.in qbuſdā lectu.ex hac glo.ꝙ ſi pater dixit filio emācipato dono tibi iſtaꝫ rem ī peculiū illa additio nihil operat̃ ⁊ remanet donatio ſimplex ⁊ cōfert̃.d.l.vt liberis.in fi.nā nomen peculij nō cadit in eo qui eſt ſui iuris.l.fi.in fi.allegata in glo.Adde ꝙ ꝓ hoc bene facit:q: vt dixit bal.in.l.cū viꝝ.ꝭ.de fideicōmiſ.lꝫ mater dixerit filio do tibi in peculiū:tñ eſt ṽa donatio.dicit eē tex.ſingularē in.l.ſpecies.§.donationes.de donationi. ¶ In eadē ibi.l.ſi pr̃.illa lex in ꝑn.ob.q: ibi cōfirmat̃ donatio morte ⁊ remanet apud filiū quatenus nō eſt inofficioſa.h̃ aūt ſecus:ſed reſpōde ꝙ hic fuit ꝯceſſū in peculiū. ¶ Itē ob.illa lex in fi.volēs ꝙ donatio facta emācipato:q̃ten᷒ nō eſt inofficioſa remaneat apud emancipatū.⁊ ſic nō cōfert cōtra ea q̃ hic notant̃

in glo.⁊ ꝯtra.d.l.vt liberis.rñde ꝙ in.d.l.ſi pater.emācipatus nō veniebat ad ſucceſſionē cū alijs.ſed ſolū ius donationis ꝑtendebat. ¶ Extra glo.q̃runt Fran.tig.⁊ bar.h̃:qd ſi pater nō dixit dono filio:ſꝫ emit rem noīe filij:an videat̃ in dubio donare.⁊ dicūt ꝙ nō niſi reꝫ illā quā emit nomine filij tradat filio:vt ꝓbat̃ in.l.i.in ꝑn.ꝭ.de pe.caſ.mili.li.xij.⁊.l.ij.§.ſiqs alteri vel ſibi.⁊ in.l.ſi filij.§.de donati.inter vir.⁊ vxo.⁊ ibi bar.⁊ ita intelligit.l.filie.ſm intellectū Ri car.malūb.⁊ quē ipſi ſequūtur:⁊ idē tenuit bal.i auc̃.ex teſta.i.v.co.§.eo.⁊ bar.in.l.i.§.nec caſtrenſe.ff.eo.⁊ eſt magis cōis ītellectus ad.d.l.filie.tñ ſm bal.⁊ Saly.in.d.l.filie.videtur quādo pater emit nomine filij vt in terminis illius.l.q̃uis ei nunq̃ tradiderit:dato ꝙ nō videat̃ donaſſe īter viuos tñ ſi nō reuocat neqꝫ pnīam oſtendat:videtur voluiſſe pater ꝙ filius poſt moꝛtē ſuam illā rē habeat:et ſic eo caſu nō dicit̃ donatio:ſed quaſi legatū vt ibi in glo.⁊ ad hoc tex.in.d.l.filie.eſt ſingu.ſm Saly.hoc idem tenet Jo.de imo.in.l.cōtinuus.§.fi.ī.iiij.col.ff.de ṽbo.obli.cū vna modificatione:q: dicit h̃ eſſe verum ſi illa ꝑſona cuius noīe res ēpta fuit erat talis in qua cadebat iudiciū famil.herciſ.nā tunc iudex aditus iudicio famil.herciſ.dꝫ ſeruare voluntatē.l.ſi cogitatione.eo.ti.vñ tūc pꝛecipuā aſſignabit rem illi cuius noīe defunctus emit:lꝫ nō tradiderit ei.ita eſt ſm eū tex.ſing.in.d.l.filie.nō violādo tex.⁊ dicit hūc eē nouū intellectū ad illū tex.vbi aūt nō cōpeteret ei iudiciū famil.her.⁊ qñ emiſſet noīe vxoris q̃ nō eſſet inſtituta heres:tūc requireret̃ traditio l.papinia.ff.de dona.inter vi.⁊ vxo.⁊ no.in.d.l.ꝙ de ſuo.Quādo aūt pater nō emit noīe filij:ſed eas res tradidit ſimpliciter filio non ītelligit̃ donare:ſꝫ in peculiū ſeu gubernationē cōcedere.allegat in ar.l.ꝙ fructuari᷒.ff.de acq.re.do.⁊ in.l.fi.ff.de pecu.leg.Adde bonū tex.in.l.cū pater.§.pater pluribus ⁊ ibi glo.i.⁊ bar.ff.de leg.ij.Et ꝓ hoc q: vbi pōt capi alia ꝯiectura ceſſat ꝑſumptio donationis.l.cum de indebito.in ꝑn.ff.de ꝓba.⁊.l.ſi cum auruꝫ.ff.de ſolu.⁊ hoc vtile eſt:q: publicatis bonis patris non confiſcaret̃ tale ꝯceſſum in peculiū:vt eſt tex.ſing.in.l.iij.§.ſed vtrū.ṽ.nec eo ⁊c̃.ff.de mino.Qḋ aūt dictū eſt videri conceſſum eſſe in peculiū poteſt pꝛocedere in re ſimpliciter tradita filio in poteſtate.ſecus in filio emancipato:quia in eo nō cadit nomen peculij:ideo videbitur donatum eſſe filio ſm Ang.h̃ ⁊ bal.in.l.ij.in.ij.col.ꝭ.cōmunia de lega.⁊ in.d.l.filie.⁊ ibi Saly.§.famil.herciſ.⁊ bal.in.d.auc̃.ex teſta.in.vj.col.alle.l.ad euꝫ.§.aīa.ff.de dōa.bñ fac̃ tex.in.l.que pater filio.ff.famil.herciſ.hoc tamē limitat ⁊ declarat Nicho.de mata.⁊ bal.hic.niſi ex qualitate rei donate ⁊ quantitate patrimonij patris ⁊ numero liberoꝝ aliud eſſet coniecturandum.ar.l.vtrum.ff.de dona.inter vi.⁊ vxo.l.ſi filie.ff.de le.iij.⁊ hoc etiā tenet Ro.in.l.que dotis.ff.ſol.matri.vbi etiā vide aliqḋ per bar.in materia:⁊ ibi etiam ꝑ Imo.qui aliquid tangit de ītellectu.d.l.filie.⁊ adde id qḋ infra dicet̃:⁊ ꝙ no.bal.in dicta auc̃.ex teſta.circa.v.colū.dum allegat.d.l.filie.de lega.iij. ¶ Juxta predicta q̃rit Saly.h̃ in.l.fi.§.famil.herc.qd ſi pater dixit filio in ꝑtāte do tibi talē rē:nō aūt dixit trado:an aūt videat̃ cōcedere in peculiū ⁊ cōcludit ꝙ nō:ſꝫ vr̃ donare:q: dare īpoꝛtat trāſlatiōeꝫ dñij.§.ſic itaqꝫ.inſti.de acti.ita ēt eſt de mēte pau.de ca.i.d.l.filie.Adde ꝙ ꝓ eis vr̃ eē glo.iſti.de donatio.§.alie.in verbo manifeſtarunt.ſed contrarium tenuit baldus in.l.cum virum.ꝭ.de fideiuſſoꝛibus.⁊ expꝛeſſius Joannes de imo.in.l.a ticio.⁊ in.l.ſi fundum certo die.ff.de verboꝛum obliga.vbi imo.repꝛehendit Pe.qui ꝑ.d.§.ſic itaqꝫ.ideꝫ tenebat ꝙ Saly.nā ī ꝯriū adducit Imo.q: dare ⁊ ꝑmittere

a ¶ Traditōis vide pe.de ancha.ꝯſi.xxxj.incipiente in dei noīe ſubtiliter ⁊ copioſe.⁊ cōſili.cccviij.qd aūt ſi vir ꝯfitetur ſe habuiſſe dotē ⁊ deinde dicat illā ꝯfeſſionē ſuā ñ valer̃ an ꝑiudicet mulieri vide ꝑ lud.ro.ſingu.ſuis.xvij.⁊ vid̃ fran.de are.ꝯſilio.lxxiiij.⁊ vbi materia h̃ oꝛdinarie ponitur ibi vide.

a ¶ Fuisse donata. adde ꝙ ēt facit ꝙ voluit are. ꝯsi. xvij. in ꝑn. xj. col. vsi. ꝑterea iste ioānes nō lucrat fruct⁹. ⁊ dicit Ro. ꝯsi. ccccc. xvij. ꝙ diuturnitas tpis vnquā iducit donationē nisi trib⁹ casib⁹ ð qbus ibi ꝑ eum.
b ¶ Donati. ð hoc ꝑ alex. ꝯsi. cxlv.
c ¶ Grāmaticali. adde lud. ro. ꝯsi. cxlv.

ꝓcedūt a pari. l. si patronus. ff. de dona. ⁊ l. fi. j. ad
l. fal. sed ꝓmissio facta sine causa nō ē efficax: nec in-
telligit facta ex cā donatiōis in dubio ſm magis cō
munē opi. l. ij. §. circa. ff. de doli excep. ⁊ c. si cautio.
de fide instru. ⁊ plene no. Cy. ⁊ alij in. l. generaliter
C. de nō nu. pecu. ergo idē erit ī donatione simplici
ter facta. facit. l. nunꝙ nuda. ff. de acq. re. do. nec ob;
eū dicit ī. d. §. sic itaqȝ. ꝙ dare sine cā iportet trāsla-
tionē dnij. Nec ob glo. in. d. §. alie. q2 rōne subiecte
materie pȝ ꝙ illa gl. itelligit in eo ꝗ dicebat do ex cā
donatiōis. ita intelligit illā gl. imo. in. l. in edib⁹. §.
fi. ff. de dona. Quid de vbo ꝯcedo. vide ꝑ Ja. but.
⁊ Saly. h dicētes ꝙ nō iportat donationē. alle. no.
ꝑ glo. in fi. in. l. necessario. §. fi. ff. de pericu. ⁊ como.
rei vē. vbi hoc nō vr ꝓbari. sed in ꝯriū allego tex.
cū glo. ⁊ ibi hoc tenet bar. in. l. vxori. §. fi. ff. de leg.
iij. ⁊ tex. optimuȝ in. l. ꝓhibere. §. plane. ff. ꝙ vi aut
clā. ⁊ l. vxorē. §. in testa. de leg. iij. ⁊ ꝓbat i. l. cū. i ꝑn
ci. si bn̄ pōderet ſm Jo. de imo. post Bar. ff. de do
na. dū glo. ibi sentit ꝙ hodie in casu huius. l. induce
ret donatio inspecta dispositiōe. l. siqs argentuȝ. §.
pe. j. de dona. ita ēt tenet Guil. de cu. in. l. siqs ergo
casus. de pecu. ⁊ idē no. ꝑ Bal. in. d. l. cū vir. ð quo
ꝑ eundē i. c. ticius filios. si de feu. fue. cōtro. iter do.
⁊ agna. ⁊ ꝑ Ang. i. §. q2 vo. el. i. i auc. de nō alie. ali-
qd ēt ꝑ Bal. i. l. nō ambigit. in fi. ff. de legi. vbi alle-
gat bonā glo. i. c. i. i tit. de vsur. in. vj. ⁊ aliqd ꝑ bar.
in. l. vbi ita. ff. de do. cā mor. ⁊ ꝑ imol. in. l. cuȝ pr. §.
pater plurib⁹. ff. de leg. ij. ⁊ do. Abbas in. c. cū vene
rabilis. de excep. vbi dicit ꝙ importat donationem:
nisi ex circūstātijs cōtrarium appareat: vt q2 petenti
equū cōmodato respondit ꝯcedo tibi. allegat no. ꝑ
glo. magnā. in. l. cū qd. ff. si cer. pe. ⁊ de hoc etiā per
Pe. de ancha. ⁊ Jmo. in. c. pastoralis. in ꝑn. de do-
na. Subdit tn̄ no. Saly. hic ⁊ in. d. l. filie. ꝙ ēt in ca
sibus i qbus ꝑ simplicē donationē vel ꝯfessionē fa-
ctā filio nō iduceret donatio: tn̄ si filius ꝑ decēnium
possedit res illas ⁊ de fructibus fecit velle suū patre
sciēte ⁊ patiēte videbit res fuisse donata[a]. ar. l. si fili-
us. s. de peti. here. ⁊ l. cū de in rē vso. ff. de vsur. qđ
puto falsum. q2 vbi tractat de acqsitōe ꝓprietatis vl
iuris ꝙ sit magni p̄iudicij. tūc nō hn̄t locū illa iura:
vt ꝓbat Bar. ⁊ oēs in. d. l. cū de in rē vso. circa me-
diū. Cy. ⁊ alij in. l. si certis annis. vbi de hoc dixi. s.
de pac. Et predicta faciūt ad. q. an libri traditi a pa
tre filio studēti videant donati[b]: ⁊ an statim valeat
donatio irreuocabiliter: ⁊ an debeat cōferri de istis
oibus videas ꝑ Cy. Bar. ⁊ Ang. in. l. filie lȝ. s. eo.
ꝑ Nicho. de mata. Ray. ⁊ Bal. ⁊ modernos hic. ꝑ
Dy. ⁊ Bar. in. l. i. §. nec castrēse. ff. eo. ꝑ Bar. in. l.
si donationes. §. pater. ff. de dona. ꝑ Bar. Bal. An
ge. Saly. ⁊ Fulg. in. l. filie. ⁊ ibi glo. s. famil. herc.
ꝑ Bal. in. l. si fili⁹. eo. ti. ⁊ in. l. i. ff. solu. ma. ⁊ in auc.
ex testamē. in. vj. col. s. eo. ⁊ in. l. macedoniani. s. ad
macedo. ⁊ in. l. oimodo. §. iputari. s. de inoffi. test.
⁊ in ꝯtractu de duob⁹ fratribus. ⁊ Fulg. Pau. ð ca.
⁊ Ro. in. l. illud. j. eo. ⁊ ēt ꝑ Ang. in repetiti. si emā-
cipati. s. eo. ⁊ Pau. de ca. in ꝯsilio. clxxxij. ⁊ magis
cōis ⁊ ꝓbabilis opi. videt esse illa quā cū distinctiōe
posuit Bar. in. d. §. nec castrense. ⁊ cū eo cōcordat
Nicho. de mata. Bal. ⁊ Pau. de ca. h. Adde tn̄ ꝙ
circa ꝑmū membrū distinctionis tradite ꝑ bar. in. d.
§. nec castrēse. s. qn̄ libri fuerūt empti nomine filij: sȝ
nō traditi filio quo casu vult ꝙ nō sint p̄cipui ipsius
filij. istud pēdet ab itellectu. d. l. filie. s. fami. hercis.
⁊ tenēdo intellectū quē supra vltimo retuli qui vide
tur satis sustētabilis: posset dici ꝙ sint precipui ipi⁹
filij succedētis in hereditate cū fratribus: adeo ꝙ si-
bi ꝯpeteret actio fami. her. ¶ Itē adde ꝙ illđ qđ di
cit bar. i secūdo mēbro. s. qn̄ pater donauit filio exi-
stenti doctori vel aduocato libros nō tenet conferre
q2 est peculiū quasi castrense. puto esse bene dictū: lȝ Saly. in
d. l. filie. s. famil. hercis. teneat cōtrariū: q2 emācipatus nō di-
cit habere peculiū castrense. l. fi. s. de inoffi. test. ⁊ cōfert fratri
bus sibi a patre donata. l. vt liberis. in fi. j. eo. nā in hoc nō vr
Saly. bene dicere: q2 ēt emācipatus nō ꝯfert ea que si fuisset i
patria potestate essent castrēsis peculij vel q̄si. d. §. nec castrē-
se. cū glo. i. ⁊ ibi bar. in ꝑn. Preterea. d. l. vt liberis. nō videt
habere locū in his ꝗ donata sunt causa studij per. d. l. que pa
ter filio. ⁊ lȝ Saly. respōdeat ad illā legē ꝙ loquat quādo do
nabat ei qui erat adhuc in studio. nos aūt loqmur quādo do
nabat post studiū: tamen dico ꝙ ēt doctori possunt donari li
bri ꝗ dicent donati cā studij: vt loquit illa lex: q2 studiū ꝑ exer
citiū semꝑ recipit incrementū. facit. l. legatis. §. ornatricibus.
de leg. iij. ⁊ ꝑ. d. l. que pater. puto ēt nō bn̄ sentire Ful. h. ⁊ in
d. l. filie fami. her. vbi dixit ꝙ qn̄ donant filio emācipato scho
lari libri cā studij: ꝙ tenet cōferre cū fratrib⁹. ꝑ not. in auc. ex
testō. ⁊ per. d. l. vt liberis. nā hoc videt ꝯtra. d. l. ꝗ pater filio
⁊ si diceret ꝓut dicebat Guil. de cu. ⁊ ēt Saly. in. d. l. filie. fa-
mili. hercis. ꝙ. d. l. ꝗ pater filio. intelligit in expensis in studio
ꝯsumptis: vt in expēsis victus. istud esset nimis restringere illā
l. quā ipsemet Saly. in. d. l. filie. dū loqtur in doctore videt i-
telligere ēt in libris: ꝓut ēt intelligit Bar. in. d. §. nec castren-
se. in fi. i. col. ¶ Iteȝ circa aliud membrū. s. qn̄ filio in potesta
te scholari donant libri cā studij nō ꝑfecti tpe mortis patris.
tenuit Bar. ꝙ non cōferantur sicut nec alia simplex donatio.
Adde ꝙ in cōtrariuȝ fortiter facere videt: q2 ista nō est dona-
tio simplex: sed ob cām studij: ⁊ donatio ob cām ꝯfert. d. l. vt
liberis. ⁊ l. illud. j. eo. ⁊ ita ꝑ hāc rōnem tenebat Guil. in. d. l.
filie. famil. hercis. ⁊ propter hāc rōnem dubitauit in hoc arti.
Pau. de ca. i. d. l. illud. Sed rn̄de ꝙ huic donatiōi facte ob
cāȝ studij: quo ad hoc vt sit p̄cipua magis fauet ꝙ donatiōi
simplici: vt ꝓbat i. d. l. ꝗ pater filio. iūcta. d. l. vt liberis. ⁊ sen-
tit Bar. i. d. §. nec castrēse. Vel scđo rn̄de ꝙ dōatio ob cām ꝗ
ꝯfert acqrit filio vel filie i vita patris ⁊ est irreuocabilis: vt. l.
pōponi⁹. ff. famil. hercis. ⁊ i auc. sȝ q̄uis. C. ð rei vxo. ac. ⁊ no.
i. d. l. ij. s. de inoffi. dona. sed dōatio ꝗ fit filio i ptāte scholari
cā studij nō acquirit filio i vita pr̄is: q2 nō est capax. quasi ca-
strēsis peculij: vt declarat Bart. i. d. §. ornatricibus. ⁊ i. d. §.
nec castrēse. ⁊ Nicho. de mata. ⁊ bal. hic ad fi. ⁊ Joā. de imo.
in. l. i. i fi. ff. solu. ma. quicqd dixerit ibi bal. ⁊ Ang. cū ergo ve
niat querēda post mortē patris nō ꝯfert. l. ea demum. s. eodē
⁊ l. nec emācipati. j. eo. ⁊ hāc rōnem sentit bar. i. d. §. nec ca-
strēse. i pe. colū. posset ēt respōderi ꝙ dos ⁊ donatio propter
nuptias que sūt donationes ob causam cōstituūtur a patre ex
necessitate. l. fi. C. de do. promis. sȝ pater nō tenetur facere do
nationem causa studij filio: immo nec tenet facere studere fili
uȝ nisi i disciplina grāmaticali[c]: vt decidit bar. i. l. de bōis. §.
nō solum. ff. de carbo. edic. cuius decisio est magis cōmunis
de quo per glo. ⁊ doc. i. l. macedoniani. ⁊ i. l. sed ⁊ iul. §. ꝙ di
citur. i ver. solebat. ⁊ ibi per Guil. de cu. ff. ad macedo. ⁊ bar.
i. l. qdam cum filium i vltima colū. ⁊ ibi etiam per alios. ff. de
v. ob. ⁊ i. l. legatis. ff. de alimē. leg. ⁊ i. d. §. nec castrēse. i. iij. ⁊
vl. col. ⁊ Ang. i. l. i. i aliquibus lec. s. de carbo. edic. ⁊ Saly ce.
i. d. l. filie. fami. hercis. ⁊ Pau. de cast. i dicto cōsilio. clxxxij. ⁊
Ro. hic: sed ista vltima ratio nō est generalis: ideo tene prece
dētes respōsiones. ¶ Adde etiam ꝙ bar. omittit vnum casū
scilicet quādo pater nō emit libros nomine filij: sed nomine ꝑ
prio vel in domo habebat ⁊ ipsos simpliciter tradidit filio stu
dēti: an videatur donare ⁊ illud deciditur ex his que supra di
xi. naȝ regulariter traditio facta filio i potestate simpliciter nō
presumitur esse dōatio: vt est dictum. ¶ Quod autem limitāt
Oldr. bal. ⁊ Saly. i. d. l. filie. ⁊ bal. i auc. ex testamēto. i. v. col.
nisi impēsa eēt modica ispecta qualitate patrimonij: ⁊ qualita
te librorum: vt. d. l. vtrū. ⁊. d. l. filie. quā distinctiōeȝ omittit bar-
to. post Ja. de are. i. l. si pater. i ꝑn. ff. de dona. ⁊ bar. i suo tra
ctatu de duob⁹ fratrib⁹. i fi. ⁊ bal. i. d. l. i. ff. solu. matri. ¶ Iteȝ
limita nisi post factā dictā consignationem in peculium pater
emancipasset eum nō adimendo peculiuȝ: quia tūc itelligitur
donatum. dicta. l. donatiōes. §. pe. ⁊ ibi bar. ⁊ no. ful. ⁊ ro. h
⁊ Saly ce. i. d. l. vt liberis. bene facit. l. i. j. de pecu. eius qui li-
ber. meruit. quo casu vt tenui. s. nō ꝯfert. vt. d. l. ꝗ pater filio.

Addit et Ang. circa ista unū in. l. filie l3. s. eo. p qō ista limitant notabiliter. nā dicit q si pater tradidit simplr filio scholari libros ɔuenientes solū doctori illi libri itelligunt eē donati et q illa donatio morte ɔfirmat nihil allegat: et subdit postea q illud erat verū nisi filius erat inductus ad apicē doctorat. secus si miser et ignorās remāsit q: nō est verisimile patrē tali misero donare voluisse sicut dicimus in legato ob cām relicto q tacita volūtate videat esse adeptū si nō adimpleat cā. l. ij. cū si. j. de his q sub mō. et p isto dicto Ang. bene facit qō no bar. in d. §. nec castrēse. circa ulti. col. et nicho. de mata. et bal. hic dicūt q si pater tradat filio in castra eūti aliqd q ɔueniat peculio castrēsi: puta equū: intelligat ɔcessisse in peculiū castrense et erit pcipuū filij. allegat. l. i. j. de castren. pecu. mili. li. xij. iūcto. d. §. nec castrēse. Sū tū Ange. dicit q ɔfirmat morte: melius dixisset q si doctoratus fuisset añ mortē patris ɔfirmat ante mortē: vt pbat bar. in. d. §. nec castrense. in. i. col. si aūt nō fuit doctoratus añ mortē nō ɔfirmabit nisi cū doctor efficiet: et sic adimpleat cā sicut dictū est de legato relicto ob cām et in spē no. hoc multū Saly. in. d. l. filie. Adde et q pōt eē dubiū an illud qō dixi in donatione facta doctori pcedat ea q facta est licentiato: in quo bal. in. d. l. i. ff. solu. ma. tenuit q sic: tū nō est sine dubio. vñ vide no. per bal. in auc. habita. in. viij. col. s. ne filius p pa. et in. l. sed et pbari. ff. de excu. tut. et in. l. pe. ff. de testa. mil. et raph. in. l. mulier. §. nō est. ff. ad treb. et pe. de anch. Jo. de imo. et Dominicus in pemio. vj. libri. vbi tangūt an dispositio loquēs de doctore habeat locū in licētiato. Itē an in casibus in qbus filio cōferre tenet libros possit retinere eos et ɔferre estimationē. vide bal. tenentē q sic in. d. §. macedoniani. et Saly. in. l. filie. ff. famil. herc. et an sufficiat cōferre estimationē p valore habito respectu ad tēpus mortis patris. an vero p valore pecunie expēse p patrē in emptiōe librorum. dicam in. l. illud. j. eo. Quid de expēsa doctoratus: dic vt p bar. i. d. §. nec castrense. et p bal. in. d. auc. ex testō. in. viij. col. et in. l. si societatē vniversaz. in lec. antiqua. ff. p so. et in. l. ex parte. §. si filius. ff. famil. hercis. et in. l. fi. §. imputari. in. iij. col. et Ang. in dicta. l. illud. j. eodem. et in. l. si emancipati. s. eo.

Alexander de imo.

s **Si maritus.** Jus perēdi collationez nō trāsit ad heredes et nō conferēti denegant actiones per quas suā portionē hereditatis consequi posset. h. d.

n **Nec emancipati.** Quesita post mortē defūcti nō cōferunt. h. d. Fallit in casibus in qbus fingit acqsitū añ mortē. vnus est in. l. i. §. q ab hostibus. ff. eodē. alius est in eadē. l. §. si is qui bona. et istos ponit angelus hic. alius ponitur hic in glo.

f **Filiam cum.** Codicilli nō ipediunt collationē et relicta in eis non veniunt conferenda. h. d. Alexander de imo.

e **E liberis.** Quando ab intestato succedit dos et donatio pp nup. inter liberos cuiuscūqz gradus et cuiuscūqz sexus tā existēs in potestate illius de cuius hereditate agit quā nō existēs dz cōferri si tractat de successione illius q dotem aut donationē propter nuptias ɔstituit. Donatio aūt facta filio emancipato ab emācipante tpe emācipationis vel post cōfert eo mō quo per iura vetera cōferebant cetera bona emancipatorum. hoc dicit. et de hac. l. fit mētio in. l. qñ nouella. s. de inoffi. testa. vbi patet q ista lex fuit cōdita a leone iperatore. In tex. ibi añ nuptias donatio. in hoc lex ista est noua decisio: q: de donatiōe añ nuptias cōferenda nō erat prouisum p iura ffor. nec mirū qa talis donatio fuit introducta p. l. C. In tex. ibi dederit. sub audi et adhuc apud maritū sit dos vel apud filiā: sed si solutū esset matrimoniū et dos reuersa esset ad patrē alia soror vel frater haberet dotē vel dona. ppter nuptias: vel et qñ nullus alius extaret frater vel soror: sz extranei eēnt scripti hr̄des: an talis filia debeat dotē ad patrē reuersaz habere pcipuā: vel quō debeat fieri collatio habes casum in. l. fi. s. eo. vtriusqz iudi. et nō est alibi sm oēs ibi. In tex. ibi: vel pmisit quō hoc casu fiat collatio. habes in. l. ij. s. eo. In tex. ibi: cuius de hereditate p istū tex. iūcta. l. fi. j. e. imutat illō qō dic tex. i. l. filie dotez. s. eo. dic vt ibi dixi. In tex. ibi: pfecta. no. q in hac materia collationis illud dr pfecticium q est habitū ab eo de cuius hereditate agit q ē not. bz Saly. hic: et iō dos data ēt ab eo vl ea q vel q nō habebat filiam in ptāte tamen dicit pfecticia qñ tractat de hereditate illius a quo pfecta est: vt ēt no. hic Cy. qui pro hoc addit tex. in. l. pfecticia. §. fi. ff. de iure do. et in auc. de equalita. do. in fi. In glo. i. ibi et hoc cuz añ aditā hereditatem de hac materia: an per bo. pos. cōtra tab. reducat res ad cām intestati. vide hic p doc. et dixi in. l. i. s. de bo. pos. cōtra tab. et sentit glo. hic in pn. q quādo intentata est bono. pos. cōtra tab. nō posset postea adiri hereditas per heredē scriptū: adeo q res nō dicat esse in cā itestati. Et lz de hoc dubitet Ang. hic. tū vitas est in contrariū. s. q pōt adiri: et p ɔñs res nō erit in cā intestati: vt ēt tenet bal. Saly. Ful. Pau. de ca. et Ro. hic et Cy. in. l. filie dotē. s. eo. Quicqd dixerit bal. in. l. certū. in pe. col. s. vñ legi. vbi videt tenere ɔtrariū et nō bñ. et p hoc vide tex. in. l. is q. v. sed si scriptus. et. l. virilis. §. si adierit. ff. de leg. prestā. et pbat in. l. filiū. in pn. in v. repudiauerint. ff. de bo. pos. ɔ tab. iūcta l. is pōt. ff. de acq. here. pro hoc facit: q: illa petitio bo. pos. nō debet obstare alteri: vt plene no. in. l. iij. §. bonorum. et in. §. si cā. ff. de bo. pos. nā pōt ex post facto doceri q ille nō debz hereditatē ɔseq nec gaudere bñficio bo. pos. In ea. ibi. l. pater filiū. vltra ea q no. hic bar. vide q dixi in. l. filie dotē. s. eo. et illud qō ibi dixi tenet ēt hic Cy. In glo. in v. spōsos. hāc glo. dicit Ang. hic in qbusdaz lec. eē singulariter notandā: q: sm eū vult q qñ cōiuncti sponse donāt aliqd spōso intelligat donatū ɔtēplatiōe spōsi: et sit eius nō aūt spōse: nisi appareat q cōtēplatione spōse fuerit donatū: et idē dicit esse ecōtra si donatū est spōse a ɔiūctis spōsi: q: dz eē sponse nisi appareat q cōtēplatiōe spōsi donatū sit: et p hoc dicit eē tex. in. l. si seruus cōis. ff. de dona. iter vi. et vxo. de quo dicit q bar. in. l. sz si ples §. i arrogato. de vul. et pu. tz ɔtrū q nō fuit sm eū de illo tex. recordatus. et dicit q bar. p opi. sua nihil allegat. et cū Ang. ɔcor. Ro. hic q sibi appropriat. d. l. si seruus cōis. Sed dic q ista glo. nō habuit istū sensum: pz q: loqt in pre donantē pp nup. filio suo spōso: et sic nō fuit facta a ɔiūctis spōse vt colligit ex tex. iō dic q mēs glo. dū dixit dū mō ɔstet pp spōsaz eas eē factas etc. fuit q illud qō hic dr nō haberet semp locū in donatiōe simplici facta filio: q: illa nō semp ɔfert. l. illā. j. eo. vñ vt habeat locū ista lex in pma pte reqrit q appareat q filie fuerit facta donatio pp nup. et sic facta ob cām. i. propter sponsam. De. q. aūt pdicta ad quā Ang. et ro. inducūt istaz gl. me remitto ad no. p omnes i. d. §. arrogato. p bal. in. l. cū te. C. de dona. inter vi. et vx. et in. l. donare. ff. de dona. inter vi. dixi als in. d. §. i arrogato. In gl. fi. in pn. glo. pōt intelligi duobus modis. pmo q voluerit qrere qs est ille tenor pcedētium legum de quo hic in tex. Scdo modo potest intelligi q voluerit opponere de. l. illud. j. eo. vbi donatio facta a patre filio vel ēt a matre nō cōfertur nisi fuerit hoc expresse actum: vel nisi resultaret illa inequalitas de qua ibi dicitur. hic autem indistincte dicitur q donatum filio emancipato debet conferri. Glo. dat quattuor solu. pma q hic loquitur quando non fuit donatio propria sed i peculium sicut dicitur in. l. si donatione. s. eodem. in qua. l. ponit ille tenor de quo mentionē facit tex. hic: sed. l. illud. loqtur in donatione propria quam primam responsionem reprehendit glo. et bene. In eadem ibi secūcundum Jo. etc. quidam libri habent vnaz additionem in qua glo. reprobat istam opi. dicendo q. ll. allegate p Jo. erāt pcedentes ad hāc. l. editā p le

a Ademptū. facit q dñs cōcedēs aliquid scholari sub spe q si efficiatur doctor patrocinabit ei q si pp ignorātiā nō pōt procinari q poterit reuocare cōcessionē de qua q. et alijs similibus uide p ludoui. ro. ɔsilio cccccxvj.

b Licētiato. vide q voluit ludo. ro. cōsilio cccxxxiij.

c De. q. aūt. de hac. q. vide p ludo. ro. ɔsi. clxxj.

a ¶ Acquirit. adde abb. ꝯsil. cxvj. ij. li.
b ¶ In. l. illud adde ꝙ frā. de are. ꝯsi. xvij. ṡ. sepe alle. cōꝓbat triplici rōe veriorē eē opi. bald. in. l. data ꝗ3 in d. illud.

one3 imperatorem sed errant: quia fuerunt leges iustiniani q fuit post leonem. ¶ Itē. ll. allegate in gl. loquuntur quando fuit actum: vt computaretur in legitimam: nō autem fuit dictum ꝙ cōferretur: ⁊ si diceret ⁊ ꝙ eoipso ꝙ fuit dictū ꝙ cōputaret in legitimam videtur esse actum ꝙ cōferatur per regulā positam in. l. illud. in prin. ĵ. eo. Rn̄de ꝙ istud ē inductu3 per. d. l. illud que est lex sequens: sed iste tex. refert se ad ꝑcedentes leges: ergo ⁊c. ¶ Preterea leges allegate in glo. nō loquuntur in emancipato: et sic patet ꝙ respōsio secunda nō est bona. ¶ In ea. ibi tertij ⁊c. ponitur hic tertia rn̄sio: sc3 ꝙ ꝑ illas. ll. veteres distinguebat̃ hō mō. s. ꝙ donata emācipatis tp̄e emācipatōis vel post ꝯferunt̃. dōata ṽo an̄ emācipationē non ꝯferunt̃ per ipsos postea emācipatos ꝗ tertia rn̄sio ad ṽ. q̄situ reprehēdit̃ per glo. hic. dicit enim glo. q: leges veteres talem distinctionē facientes nō habemus: vnde cū nō inueniantur non est dicendū ꝙ tex. hic senserit de tali distinctione. Preterea illa distinctio esset falsa: quia nō est verū ꝙ donata ante emancipationē nō debeāt conferri per postea emācipatum: quoniam immo debeāt cōferri qa donatio facta filio in ptāte confirmatur per emancipationem: acsi tempore emancipationis esset facta l. donationes. §. pater. ff. de dona. ⁊. l. siue emācipatis. ĵ. de dona. ⁊ per ꝯn̄s debet conferri sicut si facta esset tūc emancipato. nō enim est eadem ratio que ē in donatione facta filio qui semper māsit in potestate que nō confirmatur nisi per mortem: ⁊ sic tanquā acquisitum post mortem nō cōfertur: vt dixi in auc. ex testamēto. ṡ. eo. ⁊ ita etiam tenet Barto. in. l. i. §. nec castrense. in pe. col. ff. eo. ⁊ Bal. in. l. quoniā nouella. in pn̄. ṡ. de inoffi. testa. Inquantū tamē gl. subdit respondēdo ad. l. illud. ꝙ ista lex in fi. loquit̃ in filio emancipato illa vero in suis ⁊c. meli⁹ dixisset gl. ꝙ. l. illud. loquit̃ in his qui nō sunt emācipati. nam illa lex etiam loquitur in his qui nō erāt sui: vt sunt filij succedentes matri: ⁊ quare aliud sit in donatione facta a matre filio que donatio nō cōfertur nisi in duobus casibus: vt ibi ⁊ aliud sit in donatione facta filio emācipato: rn̄de vt ꝑ bar. in. d. §. nec castrense in pe. col. ⁊ bal. i. d. auc. ex testamēto. in. iij. q. ṡ. e. ⁊ ibi dixi. ⁊ ista solutio ita declarata est ṽa solu. ad. d. l. illud. s. ꝙ illa loquit̃ in his q nō sunt emancipati: ista in emācipatis: ⁊ ita cōmuniter tenetur per doc. hic. ⁊ per Bar. in. l. i. §. nec castrense. ff. eo. ⁊ ꝑ Joan. in addi. spec. in ti. de dona. in addi. incipiente. ⁊ scias ⁊c. ad qō etiam vide q̄ dixi in. d. auc. ex testō. ṡ. e. Dū tamē glo. hic in tertia rn̄sione dicit quas nō habemus ⁊c. inducitur per ange. hic in quibusdā lecturis: ⁊ ꝑ ro. ad qōnem quā vide ꝑ bar. in. l. admonendi. circa tertiā colū. ⁊ in ṽ. ⁊ hoc facit ad questionem ⁊c. ff. de iureiur. ad quod etiam vide bal. in. d. c. i. §. fi. in ti. qualiter olim feu. po. alie. ⁊ in. l. inciuili. ff. de legi. ⁊ in. l. i. ṡ. de epis. ⁊ cle. ⁊ in. l. i. ṡ. ṽ. al's. §. in oībus. ĵ. de cadu. tol. ⁊ in. l. si donatio. ĵ. de dona. ⁊ in. l. ij. ṡ. de erro. aduo. ¶ Quarta rn̄sio ad ṽ. quesitum. ponit̃ in fi. glo. ṽ. vnde dic. que respōsio ad quesitum formaui in pn̄. gl. q̄ bene adaptatur: s3 nō adaptatur ad cōtrariu3. l. illud. Est ergo quarta responsio ⁊ vera ad quesitū ꝙ tex. hic velit ꝙ emancipati ista donata cōferant pro tenore precedentiū ll. s. eo modo quo conferunt alia bona sua: videlicet si extant tempore mortis: vt. l. ea demū. ṡ. eo. ⁊ quādo succedūt ab intestato ⁊ nō ex testamento. l. i. ṡ. e. ⁊ istud cōiter tenet̃: l3 Nicho. de matha. dederit quartam rn̄sionem referendo illa verba pro tenore precedentium. ll. ad verbū emancipatis ⁊ nō ad verbum collaturis: vt hic plenius refert Cy. ⁊ bal. s3 ista modicam vtilitatem continet: ideo a precedenti nō est recedendū. ¶ Subdebat insuper nicho. de mat. aliā

responsionē ad oppositū formatū de. l. illud. nam respondebat ꝙ illa lex loquit̃ in donatiōe simplici: sed ista loquit̃ in donatione ob causam. q: cū filius nō possit emācipari nisi cōsentiat. l. iubemus. ĵ. de eman. lib. ⁊ in auc. qui. mo. na. effi. sui. §. ⁊ generaliter. nō enim habuit lex ꝑ simplici donatiōe id qō ꝑ emancipatione dat̃: ⁊ rn̄det ad istū tex. in. ṽ. post emancipationem supplendo. s. incontinenti: vt plenius referunt hic cy. ⁊ bar. ⁊ istam opi. tenebat oldra. vt refert bal. in auc. ex testō. in. iiij. col. tamen contrarium cōiter tenet̃ ꝑ alios: q: donatio q̄ fit tp̄e emācipationis filio dicit̃ simplex ⁊ nō in premiū emācipationis: q: pater emācipando est ille q perdit ⁊ filius acq̄rit[a]: perdit enim pater ius patrie ptātis qō est inestimabile. l. si filiusfa. §. fm̄ vul. ff. de le. i. Pro hoc adduco tex. in. l. i. ĵ. de ingratis lib. vbi apparet ꝙ per emācipationē cōfert̃ bn̄ficium filio nō patri. vnde videm⁹ ꝙ si contra emancipationē pronūciat̃ fili⁹ tanꝗ̄ lesus pōt petere restitutionē in inte. l. ij. ṡ. si aduer. rem iudi. ⁊ ꝓpter emācipationem magis obligat̃ emancipatus patri ꝗ̄ filius in potestate. l. i. ṡ. de offi. preto. ⁊ ꝙ talis donatio dicat̃ esse ex simplici liberalitate ⁊ nō ex cā: est tex. in l. fi. in ṽ. liberalitatis. ĵ. de eman. lib. ⁊ dicit ibi bal. ꝙ de hoc nō est melior tex. in iure. ꝑterea cōtra opi. nicho. de mat. videtur eē ēt tex. in. l. i. ṡ. eo. vbi innuitur ꝙ donata filio emācipato cōferri debent filio in potestate: ⁊ tamē ibi non loquitur de donatione facta in premiū emancipationis seu tempore emācipationis: sed indistincte ad idē tex. in. d. l. ea demū. ⁊ etiam est bonus tex. in ver. post emancipationem. nō violando: ꝓut facit nicho. de mata. Dicebat tn̄ fulgo. ⁊ ro. ꝙ satis dici posset donatio ob cām: quādo donabat filio qui recusabat emancipari nisi sibi donaret̃: nō tamen pro hoc dicas ꝙ talis donatio ꝗ̄tuncunq3 ob cām debet conferri: quia illud quod dicit̃ donatio ob cām debet conferri: vt. l. i. in prin. cū si. est verum in donatione necessaria vt ꝙ donatur filie ꝓpter dotē: vel filio ꝓpter donationē an̄ nup. ad qō pater de iure cogi pōt. l. fi. ṡ. de do. ꝓmis. nā tūc pater nō vr̃ velle ꝙ sit ꝑcipuū filij: q: in necessitatibus nemo liberalis existit. ita dicit cy. in. l. filie licet. ṡ. eo. ⁊ bar. in. d. §. nec castrense. in an̄pe. col. que ratio cessat in eo quod donatur emancipato nō ꝓpter dictas causas. Cōfirmatur hoc q: videmus ꝙ donatio remuneratoria nō cōfertur: quia acq̄rit̃ ex facto ⁊ opera filij: ⁊ censetur qd aduenticiū qō nō cōfertur. l. fi. ĵ. eo. ⁊ dixi in. d. auc. ex testamento. ita videt̃ nō cōferendū id quod donauit pater filio qui aliter noluit cōsentire emācipationi nisi donaret̃: q: videt̃ acq̄situm aduenticiu3 ⁊ ex facto ⁊ opera sua. ⁊ hoc tenet pau. de ca. hic. ⁊ de hac materia an sit simplex donatio. tetigit bal. i. l. si deportatus. ĵ. de bo. proscrip. ⁊ in. d. auc. ex testamēto. ⁊ in. l. data. ĵ. de dona. vbi tenet ꝙ talis donatio simpliciter facta emancipato tanꝗ̄ propria donatio requirat insinuationē de quo plene per eum in. l. illud[b]. in. iiij. q. ṡ. de sacrosan. eccle. ⁊ in. l. ⁊ si mortis. ĵ. ad. l. fal. ⁊ in. l. si tibi. ff. si certū pe. ⁊ in. l. cū quis. ff. de condi. ob cām. ⁊ in. l. si ṽua. ff. de bo. ma. ⁊ ibi tangit qd si filius donat patri vt emancipetur requirat insinuationē. ⁊ vide etiam in materia ꝙ dicet̃. ĵ. eo. l. illud. vbi post bal. tangas an talis donatio cōputetur in legitimā. Et predicta sunt vtilia ꝑ statutis loquentibus de donatione: q: talia statuta intelliguntur de donatione simplici: vt per cy. ⁊ Ja. bu. hic: ⁊ probatur in. l. i. ⁊ hoc ꝓbat ibi bar. in fi. ṽbis. ff. de dona. ⁊ ibi vide per imo. ⁊ no. etiam per bar. in. l. filiusfa. in. ij. oppo. eo. ti. ⁊ per bal. in auc. eo decursu. ad fi. ṡ. de dona. an̄ nup. ¶ Dū tn̄ hic glo. subdit ꝙ hodie ꝑ auc. ex testō. emancipati nō conferūt nisi data a patre. dic ꝙ in illa auc. hoc nō videt̃ ꝓbari: tamē est verū ꝙ aduenticia nō conferunt̃. l. fi. ĵ. e. vt i. ꝓposito no. bar. in. l. emācipati. ṡ. eo. ¶ In eade ibi: cū emācipati nō cōferant ⁊c. vt in. l. si emācipati. in prin. ṡ. eo. ⁊ in. l. i. ff. eodē. ¶ In ea. ibi nec sui suis ⁊c. subaudi ꝑter dotē ꝑ totū ti. ff. de col. do. ⁊. l. filie dotē. ṡ. eo. ¶ In ea. ibi: cū nō habeāt contra tabu. hoc est falsum: quia etiam sui habent ꝯtra tabu. l. is qui in ptāte. ff. de leg. prestan. ⁊. l. fi. ĵ. de libe. prete. ¶ In ea. ibi nec sui emācipatis. istud impugnat hic Ange. in quibusdam lec. quia filia tenebat̃ conferre ēt olim fratribus emancipatis dotem. allegat. l. i. ff. de col. dotis. ⁊. l. filie dotem. ṡ. e. s3 pau. de ca. hic dicit ꝙ gl. potest ꝓcedere de iure ffor. q: videmus

q existentes in potestate non cōferebant emancipatis: vt pbaṫ i.l.i.§.fi.i ṽ.oferri nō solet.ff.e.ꝛ sic vꝛ q filia in ptāte nō tenebaṫ oferre dotē emācipato.alioꝫ.n.nō habebat eo tpe qȝ oferre posset ille q erat in ptāte nisi dotē:ꝛ tū ibi dꝛ q emācipatis non oferṫ:pro quo vide qȝ no.bar.i.l.fili⁹ emācipatus.in pn.ff. de col.do.tū ō iure codici.ē iductū ꝯriū p.l.filie dotē.ſ.e. ſȝ subſtinēdo gl.dic q lȝ iure ffoꝝ.p edictū ptoris nō eēt itroductū qȝ filia i ptāte oferret dotē emācipatis:vt loqṫ.d.l.i.ff. ō col. do. tū ħ bñ fuit iductū postea p ꝯstitutiōeꝫ diui pij: ō q̄ loqṫ.l.i. in pn.ff.de col.do.ꝛ pbaṫ i.l.pater filiū cū.l.ſe.eo.ti.p ar. a ſpāli. ꝛ ita voluit bar.ꝛ oēs i.l.ſi emācipati.ſ.e.℃ In eadē ibi:ꝛ emācipati oferūt emācipatis ſm Hug.iſta opi.cōiter teneṫ i profectitijs p iſtā legē:ꝛ ſic in ħ corrigiṫ.l.ſi emācipati.in pnc. q: illa lex ꝯſiderabat q emācipat⁹ ñ faciebat iniuriā emācipato i ſuccedēdo cū qlibet admittaṫ a ptoꝛe.lȝ icogniti eēnt ō iure ciuili: q: iſta lex ñ ꝯſiderat ħ ſed ſolū ē fundata i rōne eq̄litatis ſuande: vt ħ i tex.q̄ rō locū hȝ iter emācipatos:ſȝi aduētitijs ṽa ſit opi. azo.vt i.l.ſi.ſ.e.℃ Tenuerūt tū aliq q Hugo.opi.ſit ṽa in dote ꝛ donatiōe p p nuptias:vt in hac.l.i pn.ſȝ in donatōe ſimpli ci verioꝛ ſit opi.azo.p hāc.l.in fi.p tenorē pcedētiū.ll. iūcta.d. l.ſi emācipati.ꝛ ē ſatis ſuſtētabilis opi.quā tȝ Ang.i repetitiōe d.l.ſi emācipati.ꝛ Pau.ō ca.ꝛ Ro.ibi.ꝛ ēt Fulg.ꝛ Pau. de ca.ħ dicāt i.d.l.ſi emācipati ad fi.vbi ēt referā opi.quoꝝ dictā tenētiū q hodie poſt tpa qb⁹ iductū ē q filiuſ i aduēticijs acqrat proprietatē ſibiipi exiſtēti in patria ptāte: nō teneaṫ emācipat⁹ donatiōeꝫ ſimplicē oferre cū filio i ptāte.ꝛ ſic correcta ſit iſta lex. Cōmunis tū opi.ſe hȝ in ꝯriū:ut ibi dicā.℃ In eadem ibi:nec leo ħ vetat.ō hac glo.feci mētioneꝫ i auc.ex teſtamēto.in pn.ſ. eo.℃ Ultio adde q iſta lex aliud nouū iducit:q: ante iſtaꝫ legē non erat cautū q qñ tractabaṫ de ſucceſſione in hereditate linee materne eſſet locus collationi.

1 **Iberos.** Quocūqꝫ modo liberi ſui iuris efficianṫ ad collationē ut emācipati vocanṫ.hoc dicit.Alexāder de imo.

1 **Illam.** Nepotes ex filio qui ſuccedūt auo materno cū materteris ꝛ auūculis in illa portiōe in qua ſuccederet mater ſi viueret excepta tertia pte q̄ accreſcit auūculis ꝛ materteris. Itē nepotes ex filio vꝛ filia q ſuccedūt auie vna cū patruis auūculis amitis ꝛ materteris cum.d.diminutiōe tertie ptis:debēt adinuicē oferre tā dotē quā donationē pp nuptias datā ipſis patruis auūculis amitis ꝛ materteris p ipſos oferēdā nepotib⁹ aui:quā ēt dotē vel dōationē pp nuptias datā patri vel matri dictoꝝ nepotū oferendā p filios nepotes dictis patruis.h.d.℃ Et premitte q ſecūdū.l.xij.tab.vocabātur ad ſucceſſionē ſui hꝛdes.ꝛ illis non exiſtētib⁹ vocabantur agnati pximioꝛes: excluſis qbuſcūqꝫ cognatis etiam proximioꝛibus in gradu ipo agnato.inſti.de legi.ag. ſucceſ.in pncipio. ꝛ ideo excludebatur nepos ex filia a ſucceſſione aui.ꝛ nepos ex filio vel filia in ſucceſſiōe auie:q: nō erant ſui hꝛdes neqꝫ agnati.poſtea iperatoꝛes hoc i deſcēdētib⁹ corrigētes voluerūt q pdicti deſcēdētes quos dixi fuiſſe excluſos ſuccederēt cū diminutiōe tertie ptis:vt habeṫ in.§.itē vetuſtas.allega.i glo.ꝛ hodie ſuccedūt ſine aliq diminutiōe:vt in auc. hic poſita.℃ In tex.ibi:ſȝ ēt illud aſſerētib⁹.ex hac rñſione nepotū colligiṫ q patrui eoꝝ duo dicebāt.ſ.ſe nō teneri cōferre dictis nepotib⁹:q: nulla lex hoc diſponebat.ſcōo dicebāt q dicti nepotes tenebanṫ eis oferre ex ꝯſtitutiōe archadij ꝛ honorij: que q̄uis ſimplr videreṫ diſponere ō collatiōe faciēda auūculꝫ:tū videbaṫ a paritate rōnis extēdēda ad patruos ꝛ ſimiles. ℃ No. ibi eo q illa ꝯſtitutio.q erubeſcimus cū ſine lege loqmur:ut ħ. ꝛ in.§.ꝯſiderem⁹.in auc.de triē.ꝛ ſemiſ.℃ Scōo no.q qs nō teneṫ rē propriā cōmunicare ſeu oferre niſi in caſibus a lege expreſſis.ē enī in re ſua qlibet moderatoꝛ ꝛ arbiter.l.in re mādata ſ.mā.l.nec emere.ſ.de iure deli.℃ Tertio no.i ṽ.nepotib⁹.q lex noua corrigēs i vno caſu,put faciebat.l.archadij.q̄ cogebat nepotes dotē datā matri ꝛ donationē pp nuptias dataꝫ pri: q̄ ipſius nepotis,ppria effecta erat ad cōmunicandū cū auūculis cū qbus ſuccedebat auo:nō extēdiṫ ad aliū caſuꝫ ſimilē ex idēptitate ſeu paritate rōnis:,put ēt no.i auc.qs actiōes.C.de ſac. ſanc.eccle.ꝛ in.l.tā is.§.i.ff.de dona.cau.moꝛ. Et facit ad q̄ſtiones de qbus.ſ.diceṫ.℃ Et ex ħ ēt colligit Bar. ħ dicēs q leges loquētes i auūculoſ ñ extēdūṫ ad patruos auitaſ ꝛ mr̄teras nō pōit tū bar. ħ pro ꝯſtāti.ꝛ forte ñ poſuit bar.,p ꝯſtāti.q: iſta allegatio q̄ poniṫ ħ i tex.ē allegatio nepotis:nō iperatoꝛis:imo iperatoꝛ ꝯcidit poſtea ħ ꝯriū ꝛ ṽitas huius patebit ex dicēdis i q̄ſtiōibus.ſ.℃ In glo.i.ṽ.ꝯſtitutio:ibi tpe moꝛtis ei⁹ ꝛc. ꝛ in caſu.d.l.ſi marit⁹.potuit ibi filius trāſmittere ad poſthumū hꝛdem ſuū ius petēdi collationē q ſibi cōpetebat.l.ſ.in pn.ff.e.ſȝ ħ filius deceſſit viuo eo ō cuius hꝛditate nō tractaṫ.ideo nō potuit ex pſona ſua trāſmittere ius qȝ nondū habebat ut i regula nemo plus iuris ꝛc.℃ In ea.i fi.ṽitas ē q lex vt liberis. intelligiṫ de his q̄ oferūt dotes datas ipiſmet:ħ aūt de oferētibus dotē datā matri ſue que ꝯceſſit eo viuo de cui⁹ hꝛditate agiṫ.℃ In gl.i ṽ.moꝛtua pſona ibi.§. ſi ſit. Ray.dicit q gl.male allegat:q: ōbuit allegare l.i.§.ſi ſit.ō col.do.ſȝ dic q dictū gl.ēt bñ probaṫ in d.l.i.§.fi.i fi.ff.ō ꝯiungē.cū emā.libe.vbi nepos ſeu pnepos emācipat⁹ ofert cū fratre ſuo nō āt patruo. ℃ In ea.ibi:titulus ſit ablat⁹ ꝛc.ut plene no.p glo. ꝛ Bar.i.d.l.i.de ꝯiun.cū emā.libe.cuꝫ cōcoꝛ. Et ſic reſidet gl.q iſti nepotes aut pronepoteſ dotē aut donationē pp nuptias ſibi datā ab auo vel auia nedum oferūt iter ſe:nec ēt cū patruis cū qbus ſuccederent auo. Sȝ certe ratio pp quā fundaṫ gl.ſ.q: titulus de ꝯiū.ſit correct⁹:nō bñ facit ad propoſitū.pmo q: nō pp hoc ſeqṫ q ſit correctus tex.i.l.i.§.ſi ſit.ff.ō coll. do.ubi probaṫ pma opi.ħ recitata in gl. Scōo q: titulus de ꝯiū.loqṫ qñ nepotes ex filio emācipato exiſtētes i ptāte aui iungebanṫ cū pꝛe ſuo emācipato in ſucceſſiōe:eo q: nepotes erāt vocati i totū de iure ciuili:ꝛ fili⁹ emācipatus poꝛ in gradu erat vocat⁹ in totū de iure ptoꝛio.ꝛ cā huius ſedāde diſcordie ptoꝛ iduxit q emācipatus fili⁹ haberet dimidiā ꝛ nepotes aliā dimidiā:ſȝ in propoſito nr̄o nō iūgunṫ nepotes cū patrib⁹ ſuis q̄ erant pdefuncti.ꝛ ſi viuerēt patres ſui tūc nepotes nō ſuccederēt auo.ꝛ ſic nō tenenṫ nepotes nō oferre:q: ad collationē nō tenenṫ niſi ſuccedētes i portiōe hꝛditatis.l.ſi.ff.ō col.do.ꝛ.l.a patre ſ.eo.℃ Preterea ut dicebat iac.de ra.lȝ edictū ptoris poſitū in ti.de ꝯiū.ſic correctū nō ſeqṫ q oēs .ll. illius ti.aliud dicēres ſint correcte. Uñ in hoc gl. inepte adducit illā rōem.tū cy.ħ tȝ opi.gl.p aliā rōneꝫ q: iſti nepotes ſuccedūt oēs de iure ciuili cū patruis ergo nihil obſtat qn debeāt oferre cū patruis. ſȝ i.d.l. i.§.fi.de ꝯiun.cū emā.libe.emācipatus non ſuccedebat ō iure ciuili:ſȝ ō iure ptoꝛio pp q faciebat iniuriā fratri tñ.iō ſibi tñ ofert. ſed in.q. nr̄a oēs nepotes ſuccedūt ō iure ciuili:ꝛ ſic nullus facit iniuriā alteri: nō ſubeſt ergo ratio q̄re vnus ex eis magis oferre debeat fratrib⁹ q̄ patruis.vñ oībus ofereṫ ratiōe equalitatis ſuande.:ꝛ idē dicit Bal.ħ ratiōe eq̄litatis ſeruande:q: ſicut patrui oferūt nepotib⁹ vt hic:ita dȝ eē ecōtra.ſȝ ꝯriū tenuit glo.i.l.i.§.ſi ſit.ff.de colla.do. ſ.q nō teneanṫ oferre cū patruis ꝛ illā gl. ſimpliciter approbat ħ Ray. Tñ rō pp quā gl.ibi moueṫ nō ē bona:ut ibi p Bar.q aliter diſtiguit:ut ibi p euꝫ.ꝛ p eundē i.l.ſi emācipati.ſ.eo.cū quo trāſit Ang.Ful. Pau.ō ca.ꝛ Ro.ħ p.d.§.ſi ſit ō collatiōe do.ꝛ iſtō vꝛ tenēdū lȝ Salv.ħ nō facta mētiōe de opi.Barto. trāſeat ſimplr ꝛ ſine diſtictione cū opi.gl.i.d.§. ſi ſit vñ tenēdo opi.Bar.ſolū reſtat rñdere ad rōneꝫ eq̄litatis ſuande adductā i ꝯriū ad quā rñde q iſta inequalitaē i,ppoſito tolleraṫ:qñ nō ſit iniuria patruo ſȝ diſtinctionē traditā p Bar.nō enī ē iſtud abſurdū vt probaṫ i.l.i.§.ſi ſit filius i ptāte.q ē.§.pe.ff. ō cōiungē.cū emā.lib.ubi pȝ q ſi extabaṫ patru⁹ vn⁹ emācipat⁹ ali⁹ i ptāte ꝛ duo nepotes ex filio i ptāte pmoꝛtuo quoꝝ nepotū vnus erat in ptāte aui ꝛ alter emācipatus:certe ille patru⁹ emācipat⁹ teneṫ oferre illis duob⁹ nepotib⁹:ꝛ tū cōſtat q ille nepos emācipatus

nõ teneť cõferre ipi patruo:ſed tm̄ fratri ipius nepo
tis cui fecit iniuriā ſuccedēdo:vt.d.l.i.§.fi.in fi.ff.de
ꝯiugē.cū emā.lib.ꝛ ita eſt h̄.ꝛ rationē collige ex no.
ꝑ Bar.in locis.ſ̄.alle.¶ In ea.ī fi.dubitat glo.vtrū
nepotes ꝛ pronepotes dotē aut donationē ꝑꝑ nup.
ſibi datā nō dico ab auo ſʒ a patre debeat ꝑ eos con
ferri cū patruis materteris ꝛc̄.qñ tractať de ſucceſſio
ne aui:ꝛ teneas ꝓmaʒ opi.glo.ſ.ꝙ nō:quia nō d̄bet
cõferri niſi dos profecticia:hoc ē que profecta ē d̄ bo
nis illi⁹ de cuius hereditate agitur:vt.l.vt liberis.ſ̄.
eo.ꝛ.l.fi.j̄.eo.ꝛ ita cõmuniter teneť per doc.hic: ꝛ ꝑ
Bar.in.d.§.ſi ſit in fi.ff.de col.do.¶ Nec ad h̄ ob.
ſi dicatur qd̄ iſta lex ītelligiť qñ nepotes ex filia eman
cipata tanꝙ̄ heredes matris ſue aſſecuti ſūt ab here/
ditate materna:ꝛ ſic a matre doteʒ dataʒ ab auo ipſi
matri:ut h̄ in glo.fi.ꝛ tamē tenētur illā doteʒ cõferre
ut h̄ in tex.ꝛ nihilominus illaʒ dotē nō habēt nepo/
tes ab auo:ſed a matre eorūʒ.i.iure hr̄ditatis mater
ne.qꝛ reſpõdet ad h̄ Pau.de ca.quia ſatis eſt ꝙ ori
ginē traxit.dos a patrimonio aui:licet ad nepotes ꝑ
ueniat mediate.i.per mediū hr̄ditatis filie emācipa/
te:ꝛ dic qd̄ idē in effectu etiā declarauit Bar.ī.l.iiij.
in vlti.col.ff.ad.l.fal.¶ In glo.fi.ibi opi.mar.ſerua
tur.ſ.de cõſue.tñ de iure verior eſt opi.cõtra.de quo
dic vt plene per Bar.ꝛ alios in.l.poſt dotē.cū ꝯcor.
ff.ſo.ma.ꝛ ꝑꝑ iura ꝓbātia ꝙ dos d̄bet redire ad pa/
trem:etiam extantibus liberis ꝛ filia premortua hic ī
telligitur ꝙ hec filia a patre dotata fuit emācipata:
ꝛ ſic dos cēſeť eſſe filie.l.i.§.ſed videamus.ꝛ.§.acce
dit iuncto.§.ex̄neum.C.de rei vxo.ac.ꝛ ſic trāſit ad
liberos filie:vt eius hereditas:ita de neceſſitate ītelli
gitur h̄.¶ Extra glo.iſte tex.in ꝟ.nepotibus īducē/
do:ꝓut dixi in vltimo notabili.facit ſm̄ Bal.h̄ ad q̄
ſtionē ſtatuto caueť ꝙ extātibus agnatis maſculis d̄/
functi mater nō ſuccedat:pone ꝙ extāt agnati.ꝛ ali/
qui cognati qui ī gradu erāt magis ꝓximi ꝙ̄ agnati:
ꝛ ſic de iure cõi cognati erāt p̄ferēdi:an iſto caſu ꝑꝑ
ſtatutū excludenť cognati ꝛ videť ꝙ nō ꝑ iſtū tex.qꝛ
ſtatutū ſolū excludit matrē ꝛ ñ alios cognatos. ꝛ ma
ter h̄ caſu nō ob.ergo iſte caſus ē obmiſſus a ſtatuto.
ꝛ ſic dʒ remanere in diſpoſitiōe iuris cõis.l.comodiſ
ſime.de lib.ꝛ poſthu.l.ſi ꝟo.§.de viro.ff.ſolu.ma.ꝛ
ita tʒ Bal.h̄ etiaʒ ꝑ alias rõnes:q̄s h̄ vide.ꝛ reprehē
dit ipe Bar.quē dic̄ tenuiſſe ꝯ̄iū in .l.ij.§.vidēdū.ff.
ad tertul.ꝛ rñdet Bal.ad rõnes Bar.vt h̄ ꝑ eū.An
ge.h̄ refert opi.Bar.ꝛ Bald.cõcordādo ꝛ dicit aut
extat mater ꝛ ꝓcedat opi.Bar.qꝛ alias ſequereť ab/
ſurdū ꝙ venirēt remotiores ī gradu qui eēnt d̄ eodē
capite.ſ.cognatorū ꝛ excluderētur proximores.ſ.ma
ter.Sed matre nō extāte ꝓcedat opi.Bal.ratiōes di
cit Ange.colligi ex dictis eorū: ſʒ certe Bal.iſtd̄ vult
ſi bene īſpiciātur ꝟba eius circa fi.q.iſtā etiā diſtincti
onē approbat Pau.de ca.in.l.ſi defunctus. īfra de
ſuis ꝛ legi.licet de Ange.mētionē nō fatiat.nā quan
do extat mater nō pñt conq̄ri cognati:qꝛ etiā ſi agna
ti nō extarēt nō admitterenť cognati.Fulgo.h̄ dicit
ꝙ ſibi magis placet opi.Bar. ꝙ ē veruʒ quādo exta
bat mater ꝓut Ful.firmat q̄ſtionē.ſ.matre extante: ꝛ
rñdet ad iſtū tex.prout dixi in vltimo notabili: ꝛ alid̄
nō allegat.Bal.in.l.ſi defunct⁹ p̄allegata dicit ꝙ ibi
eſt melior tex.qui poſſit allegari pro opi.Bar. indu/
cēdo:ut ibi per euʒ.tñ Bal.ibi ſe nō firmat:nec etiaʒ
firmat in.l.ſi quis.vel ſi qua.j̄.ad tertul. Pau. d̄ ca.
hic facta mētione de dicta opi.Bar.in.d.§.videndū
ꝛ de opi.Bal.h̄ dicit ſe aliter diſtiguere:ꝛ ſuā diſtin
ctionē eſſe fundataʒ in ratiōe naturali:ꝛ a docto.non
ꝯſideratuʒ.Unde dicit ꝙ aut illa ꝑſona nō ſpecifica
ta a ſtatuto d̄ cuius ꝑſone excluſione tractať erat ꝯiū
cta defuncto ꝑ matrem tantū:ut qꝛ niſi fuiſſet mater
nō fuiſſet talis ꝑſona ꝯiuncta defuncto:puta in auia
materna:ꝛ fratre ꝛ ſorore ex latere matris tm̄:que ꝑ/

ſone excluderēt patruuʒ ꝛ reliquos remotiores de iure cõmuni.
iuxta auc̄.poſt fratres.la.i.C.de legi.heredi.ꝛ auc̄. d̄functo.j̄.
ad tertul.Nā tūc ſtatutū excludens matreʒ extante patruo vel
agnatis:excludit etiā oēs p̄dictas perſonas cõiunctas per ma/
treʒ:ꝛ hoc ſiue extat mater ſiue nō:quia excluſa radice excludū
tur omnes qui ab ea depēdēt.hoc dicit eſſe deciſuʒ alibi ꝑ doc.
in ſimili.q.dū dicūt ꝙ exiſtēte filio maſculo queādmodū tūc ſta
tutū excludit filiā feminā:ita ēt videť excludere nepotes maſcu
los ex filia:ſiue viuat filia ſiue nō:qꝛ excluſa filia videntur exclu
ſi oēs d̄ radice ſua:vt ꝑ Bar.plene ī.l.liberorū.in.ix.col.ꝟ.que
ro pone ꝙ qs deceſſit relicto filio maſculo cū ꝟſi.ſe.ff.de ꝟb.ſi.
ꝛ Cy.ī.l.i.C.q̄ ſit lõ.ꝛ Bal.ī.l.maximū vitiū.ī.i. col.j̄.d̄ li.p̄.g
ad h̄ alle.c.primū.§.h̄ autē.cū ſi.in titulo qui feu.da.poſſ. ꝛ in
hoc ꝓmo mēbro ſto cū eo.ꝛ iſtud etiā fuit de mēte Bald.hic in
ꝓn.dū allegat Cy.ī.d.l.i.que ſit lon.ꝯſue.ꝛ ad iſtū caſuʒ adap
tatur deciſio Bar.in.d.§.vidēduʒ.ꝛ in h̄ cū opi.Barto.ꝯcor.
Jo.an.in addi.Spe.in ti.de ſucceſ.ab inteſ.in R̄ica ī ſcd̄a ꝛ ter
tia col.ꝛ Bal.ī.l.qd̄ vero.ff.d̄ legi.Si ꝟo illa ꝑſona nō ſpecifica
ta a ſtatuto erat ꝯiūcta defuncto aliter quā ꝑ matrē:ꝛ tūc ſubdi
ſtiguit Pau.d̄ ca.ꝙ aut talis ꝑſona excludereť a matre in totū
de iure cõmuni:aut in ꝑte.ꝓmo caſu ponit exēpluʒ ſtatutū dicit
ꝙ extāte patruo mater excludať:pone ꝙ extat patruus ꝛ frater
defuncti ex latere patris tm̄:qui frater excludereť a matre ī totū
poſtꝙ̄ ipe nō erat frater vtriqʒ ꝯiunctus:ut in auc̄.d̄functo. ibi
doc.j̄.ad tertul.ꝛ iſto caſu ꝯcludit ꝙ aut nō extabat mater ī me
dio qꝛ mortua.ꝛ nō habebit locū ſtatutū:qꝛ iſte ē caſus omiſſus
a ſtatuto:aut extabat mater:ꝛ tūc patruus prefeť dicto fratri ꝑ
ea que no.Bar.in.d.§.ſed vidēdum.maxīe dū allegat.l.mulie
ri ꝛ ticio.ff.de ꝯdi.ꝛ demõ.ſʒ Pau.de ca.hic.Sʒ iſtud vltimū
nō puto verū.ſ.quādo mater extat.nā iſtud ē cõtra tex. in .l.ij.
§.ſi ſit agnatus.ff.ad tertul.nā quādo tractabať de ſuccedēdo
filio emācipato pater p̄ferebať matri.d.l.ij.§. obijciť.§. pater
inſti.e.ti.tñ agnatus vincit patrē in aliena familia exiſtentē qui
deſijt eē agnatus filio:ꝛ nihilominus ſi cõcurrat pater mater ꝛ
agnatus:prefertur mater:qꝛ agnatus ꝙ̄uis vincatur a matre in
totū ſi talis agnatus nō ſit frater vel ſoror cõſanguinea īſti.e.ti.
§.pe.tñ iſto caſu agnatus remouet matri obſtaculū patris:ꝛ ſo
la mater admittiť:vt.d.§.ſi ſit agnatus.ita dʒ eē h̄ ille frater q
remouet matri obſtaculū patrui ꝛ ſola mater dʒ ſuccedere. iſtd̄
etiā decidit Bar.in.l.i.§.filiū.ff.de bo.poſ.ꝯtra tab.in.ꝟſi. et
glo.iuncto ꝟ.ij.q̄ro ꝛc̄.ꝛ Bal.in.l.ſi qs filiū in.iiij.q.C.de īoſ.
teſta.¶ Nec ob.ratio quā adducit Bar.ī.d.§.vidēduʒ.ꝑ.d.l.
mulieri.qꝛ ipemet Bar.reprehēdit ibidē illā rõnem. bene faci/
unt que dicā in ſequēti mēbro.Et qꝛ iſte ē caſus omiſſus a ſtatu
to fateor ꝙ pe.d̄ anc.in ꝯſilio.cccxli.īcipiēte.Si ab agnato ꝛc̄.
videť tenere idē ꝙ Pau.de ca.tamē nō rñdet predictis ꝛ pro
opi.quā teneo ꝯſuluit Jo.de imo.vt adducā ī fi.hui⁹.l.¶ Sub
dit Pau.de ca.ꝓſequēdo ſcd̄ʒ caſuʒ ſue diſtinctiōis ꝙ vbi illa
ꝑſona a ſtatuto nō ſpecificata nō excludebať de iure cõmuni ꝑ
matrē in totū:ſʒ pro parte:vt qꝛ extabat patruus mater ꝛ frater
vtrinqʒ ꝯiūctus qui frater ꝑtiʒ ſuccedit cū matre:vt ī.d.auc̄.de
functo.ꝛ tñ ſm̄ eū ſtante ſtatuto ꝙ extāte patruo mater nō ſuc/
cedit:debet ꝯcludi ꝙ aut mater ē in medio ꝛ patru⁹ habebit ꝓ/
pter ſtatutū portionē que d̄ iure cõi ſpectaſſet ad matrē ꝛ frater
habebit ſuā ꝓpriaʒ:ſed ſi mater nō extaret:tūc frater haberet to
tū:quia eſſet caſus omiſſus a ſtatuto:ſed certe in hoc vltimo mē
bro etiā Pau.de ca.nō bene dicit:ſcʒ quādo mater extaret.nā
deciſio ſua ē ꝯtra tex.in.d.l.ij.§.ſi ſit ꝯſanguinea cū.§.ſeq. vbi
extabat pater in aliena familia qui nihilominus matrē exclude/
re debebat.d.§.obijciť.ꝛ tñ ſi cū matre extabat ſoror ꝯſangui/
nea que tanquā agnata excludebat patrē ſuccedēt pariter ma/
ter ꝛ ſoror ꝯſanguinea defuncte ꝑſone: ſicut ſucceſſiſſēt ſi pater
nō extaſſet.ita in.q.noſtra frater vtrinqʒ ꝯiūctus qui de iure cõi
excludebat patruū facit admitti patrē cū ipo fratre ꝛ excludere
patruū.ꝛ iſta fuit deciſio Bar.in.l.i.§.filiū.ff.de ꝯtra tab.in.ij.
q.ꝛ Bal.in.l.ſi qs filium.ad fi.ſ̄.de inoff.teſt.hoc etiā probať
per tex.in.l.fi.§.ſin autē.inducēdo vt ibi per Bald.j̄. ad tertu.
iſtud etiā tenet expreſſe Pe.de anc.in repeti.c.canonum iuxta
fi.in ꝟſi.inter conſilia que habeo ꝛc̄.de conſti.ubi dicit fuiſſe cõ
ſultum per collegium perуſinū ꝙ ſtante ſtatuto ꝙ extante pa/
truo mater nō ſuccedit. ꝛ ꝯtingit extare patruuʒ matreʒ ꝛ ſoro/

rez vtrinqz coniunctaz: tūc patruus nō succedet: sed mater cum
sorore: qz iste ē casus nō prouisus a statuto. Adducit tñ ipe ī cō
trariū: qz causa finalis statuti durabat etiā isto casu. s. cā agnati
onis seruāde que cōseruatur per patruū. ⁊ sic per masculos nō
per sororez seu per feminas. l. pronūciatio. cū si. de vbo. sig. er
go illa causa finalis deberet eē causa extēsionis statuti: sicut qñ
cessat causa finalis debet cessare statutum. l. generaliter. de epi.
⁊ cler. Pro h adducit qz exclusa vna psona debet intelligi ex
clusa sibi similis. ī qua ē eadē ratio excludēdi: vnde exclusa ma
tre a statuto videt exclusus auus maternus. ⁊ statutū excludēs
filias dicit excludere nepotes ex eis: vt no. Bar. ī. d. §. vidēduz
⁊ Cy. ī. d. l. i. Sz istis nō obstātib9 Pe. de anch. dicit recte fuis
se cōsultū per collegiū perusinū. Et respondet ꝙ ista argumen
ta de auo ⁊ nepote non obstāt: qz tales. s. auus ⁊ nepos succe
debāt loco exclusoꝝ. ⁊ erat qdam representatio in eisdez exclu
sis: sed nō sic in matre ⁊ sorore. q̄ diuerso iure veniūt ad heredi
tatē: nō vna in locū alterius. ⁊ dicit ꝙ hoc in simili voluit Bal.
h. Et ipemet Pe. de anch. in. d. c. canonū. in vsi. vlterius q̄ro
de alia. q. ⁊c̄. p9 mediū. refert verba Bal. h. ⁊ trāsit simpliciter
cū eo. ¶ Ad predictorū cōfirmationē[a] vide etiam Bal. in. l. q
cūqz. in. iiij. col. s. de ser. fugi. vbi concludit notāter ꝙ stāte sta
tuto ꝙ existēte patruo nō succedat auus paternus ⁊ contingat
extare auum maternuz ⁊ auiaz maternam patruus nō succedat
sed auus ⁊ auia. Reperio etiā ꝙ imo. in quodaz cōsilio incipiē
te. In casu premisso discutiendū ē quis succedat. ludoui. cōsul
uit in effectu illud idem ꝙ cōsuluit collegiuz perusinuz. in. q. s.
recitata. De materia vide per Ange. in consilio. cclxxxi. incipiē
te. Statuto bononiensi cauetur ꝙ ad successionē. vbi cōcludit
ꝙ stante statuto quod agnatus masculus excludat matrē dfun
cti ⁊ contingat concurrere patruuz matrez ⁊ sororem defuncti
ex latere patris tantuz. quod patruus obtinebit totuz. quia illa
soror que non erat vtrinqz coniuncta excludebat a matre de iu
re cōmuni. ergo nō erat in consideratione habenda soror: atten
to quod mater que potentius ius habet excludebatur a statu
to: ⁊ fundat etiā se quod intentio statuti fuit cōseruare agnati
ones que cōseruātur per masculos que ratio militaret in cāu no
stro. Sed mihi videt quod sua decisio sit expresse contra tex. in
d. §. si sit agnatus. ⁊ in statutis correctoriis nō debet fieri exten
sio ex idemptitate rationis: vt dixi super tex. Unde dicit Pau.
de ca. quod si statutuz inducat quod extante patruo mater non
succedat quod si extat frater ex latere patris ⁊ nō patruus. tunc
succedit mater. arg. huius tex. in vsi. nepotibus. ⁊ quia in corre
ctoriis ⁊c̄. Tamē contra hoc vltimuz dictū suum facit pulchra
opi. Ange. in cōsilio. cccxliiij. incipiente. In dei nomine totū di
ctuz statutū ⁊c̄. vbi consuluit ꝙ stante statuto quod in successio
ne fratris frater masculus excludat sororez ꝙ etiaz in successiōe
fratris patruelis: frater patruelis excludit sororez patruelē. alle
gat no. per Bar. in simili in. d. §. videndū. ⁊ mentē statuti: que
fuit in cōseruando agnationē. ⁊ tamen constat quod appellati
one fratris non venit frater patruelis: vt dixi in. l. ij. s. de succes.
edic. Tamē ꝙ Ange. in hoc vltimo de fratre recte consuluerit:
non tango pro nunc: esset enim opus multiloquio propter ea
que no. Bal. in. l. scimus. in pnci. in. vij. q. s. de inoffi. testa. Jo.
an. in. d. Rica de succes. ab intes. Et in materia vide Paul. de
ca. in consilio. cccxliiij. incipiente. Presens casus valde notabi
lis. ¶ Ultimo tangit hic Bal. an dos data ab auo materno fi
lie iputetur nepoti in legitima[b]: quando nepos mortua filia vi
uo auo vellet postea in hereditate aui petere supplemētum legi
time. concludit post Jaco. de bel. ꝙ non ⁊ fundamētalis ratio
sua est: quia nepos habet dotem tanquā heres matris. allegat
no. per Bar. in. l. si cum dotem. in pn. ff. solu. matr. ⁊ sic ex quo
non habet imediate ab auo non debet computari ī legitima. l.
scimus. §. repletionem. s. de inoffi. tes. ¶ Tamen dicit ꝙ de equi
tate distingui potest. ꝙ autem succedat nepos cuz aliis nepoti
bus qui sunt sibi pares in gradu: ⁊ tūc procedant predicta: sed
si succedat cum patruis seu auūculis: quia tūc oportet ꝙ succe
dat ex persona matris ne excludatur a patruis prioribus in gra
du: tūc sicut matri computaretur in legitima. l. quoniā nouella.
s. de inoffi. testa. ita etiam ⁊ nepoti. ne nepotes sint melioris cō
ditionis q̄ mater. argu. l. si viua. j. de bo. mat. ⁊ istam si. distin
ctionē sequitur Saly. in dicto. §. repletionem. ⁊ Joā. de imol. ī

l. post dotem. ff. soluto matrimonio. ⁊ in. l. in quartaz
ff. ad. l. fal. ¶ Sed aduerte quia Bal. hic in hoc vid
tur errasse inquantuz dicit ꝙ nepos habet dotem a
matre tanquam heres eius. ⁊ hoc presupponūt om
nia argumenta sua. Istud enim non est verum ꝙ fili
ussa. in dote profecticia habeat heredem: quia secun
dū cōmunem opi. mortua filia in matrimonio etiam
cum liberis dos profecticia de iure reuertitur ad pa
trez. l. dos a patre. cum ibi plene notatis. s. solu. ma
trimonio. prout dixi in gl. fi. ⁊ licet de consuetudine
secundum omnes remaneat apud liberos mulieris:
tamen non remanet apud eos tanquā quid heredi
tariuz matris a patre. ¶ Cōsuetudo ergo istam do
tem immediate aufert auo ⁊ dat eam liberis mortua
filia: ergo debet eis imputari in legitimā debitam in
bonis aui: quia non habent eam vt heredes matris
secūdum Bar. Ange. ⁊ Pau. de ca. ita concluden
tes in. d. l. in quartam. ⁊ Bar. in suo consilio incipiē
te. Gilibertus dedit dotem. ⁊ idem tenet Pau. d ca
stro. ⁊ Roma. hic. ⁊ recte. bene facit quod no. Bal. ī
l. pma in. ij. qōe de inoffi. do. quicquid dixerit Bal. ī
l. pe. j. de fal. cau. adiec. lega. ⁊ in. d. l. dos a patre. ⁊
in. l. senium. in vlti. colū. j. qui test. face. possunt. ⁊ in
auc̄. sed ⁊ si quis in vlti. col. s. de secū. nup. nisi auus
esset expresse vel tacite stipulatus dotē reddi soli filie
soluto matrimonio: quia tunc postq̄ dos ē pleno iur
filie nepos ex ea habebit dotez iure hereditario a ma
tre. ⁊ isto casu loquitur Bar. in dicta. l. si cuz dotez. l.
inter soceruz. §. cū inter secūdū Bar. ff. de pac. dota.
Cuius opi. sum solitus sequi in dicta. l. post dotez. li
cet quidā teneāt aliter ibi. ⁊ in dicta. l. si cum dotem.
Unde retēto ꝙ quādo pater esset stipulatus dotem
reddi filie dos vadat ad liberos filie vt ad heredes
filie: vt tenet Bar. ⁊ sequaces in. d. l. post dotē. ī. iiij.
q. ⁊ in. d. l. si cū dotem. tūc nepos si nō cōputabit di
ctam dotē in legitimā in qua non debet cōputari nisi
illud qd habet imediate ab auo dicto. §. repletionez
⁊ no. Bar. in. l. cū oportet. in pnc. j. de bo. que liber.
Nec ob. l. oimodo. in fi. s. de inoffi. tes. in verbo oc
casiōe: quia respōde vt hic per Bal. ⁊ isto casu pro
cedat opi. Jaco. de bel. ⁊ Bal. hic duz dicit ꝙ de iu
re nō cōputet nepoti in legitimā. ⁊ istud idē tenuit h
casu Bar. in. d. l. p9 dotē circa pe. ⁊ vlti. col. lz ipse d
h vltio dubitauerit ī. d. l. ī q̄rtā ad. l. fal. ⁊ cū ista opi.
cōcordat etiā Bal. in. d. l. qñ nouella. ⁊ Jaco. bu. in
l. scimus. in pnc. eo. ti. ⁊ ibi per Bal. ¶ Istud etiam
sequūtur cōmuniter moderni. ⁊ pe. de anch. in cōsi
lio. xlvij. incipiēte. Uisis diligēter vbis testamēti. ⁊ in
cōsilio. ccciij. incipiente. Diuinis Bar. de quo etiā p
eundē in cōsilio. cccxlviij. incipiēte. In themate ppo
sito ⁊ etiā per pau. de ca. in cōsilio. ccxlix. incipiente.
Uisis ⁊ ponderatis oibus. ⁊ ibi pau. tenet qd. s. fir
maui: lic et in alio pximo precedēti cōsilio velit ꝙ eti
am qñ nepos habet ab auo vigore cōsuetudinis nō
cōputetur in legitimā: quia exiuit patrimoniū aui vi
uo auo sine aliqua spe reuersionis ad auū: sicut dici
mus in eo ꝙ donatū ē filio emācipato: vt dicam. j. l.
proxi. ¶ Sed responde ꝙ in donatione simplici ⁊ fa
cta volūtarie emācipato pōt pcedere. nos aūt loqui
mur in cōcessione pcedēte a necessitate in qua nemo
liberalis existet. l. rem legataz. ff. de adimē. lega. quo
ar. vtitur in simili Cy. in. l. filie licet. s. eo. ⁊ Bar. ī. l.
i. §. nec castrense. in pe. colū. ff. e. als sequeretur si pa
ter dedit dotē pro filia. ⁊ stipulatur eaz reddi soli filie
⁊ eius heredibus in oēm euentum soluti matrimonii
cū tūc cesset spes reuersiōis ad patrem. d. l. post do
tem sm. vi. lec. Dy. ⁊ ibi Bar. in. iiij. q. ꝙ tūc nō com
putaretur in legitimā filie: quod nō videtur verū cuz
sit concessio ob causaz. d. l. qñ nouella. ¶ Preterea
tex. in. d. l. quoniā nouella. loquit etiā in dote data a
matre que intelligebatur perfecte esse filie. ⁊ ex toto

a ¶ Cōfirmationē. vide et lu. ro. cōsilio xxxij. ⁊ cōsilio ccccxi. ful. cōsilio. lxxviij.

b ¶ In legitima. de hac. q. vide in. l. post dotē. ff. solu. ma. ⁊ in. l. in quartā. ff. ad l. fal. in apostilis meis.

exuit dñiū bonoꝝ matris.l.i.§.accedit:iūcto.§.ex/ traneū.de rei vxo.ac. Et tñ cõputatur in legitimā de bitā filie i bonis matris:vt i.d.l.qm̄ nouella. ¶ Aliā respõsionē collige ex no.p Bar.in.l.i.§.si parēs.ff. si qs a paren.fu.ma.ꝛ referā.j.l.pxi. ¶ De h ēt ali/ qd per Ang.j.l.proxi.vbi simplr trāsit cū opi.Ja.d bel.ꝛ Bal.hic. ¶ Nec ē bona distinctio.s.aut succe/ dit nepos cū patruis aut cū nepotibus ꝛc.q: ēt quā/ do nepos succedit cū patruis nō dicit̄ succedere ex p sona matris sue.sed ex ꝓpria.nā cū mater sua decesse rit viuo auo:ꝛ sic nunꝙ̄ fuerat oblata matri successio nō pōt nepos ex psona matris successiōez nācisci. iō semp nepos dr̄ succedere ex psona ꝓpria:vt cõcludit Bar.i.l.i.§.si sit.ff.de col.do.ꝛ in.l.ij.C.d libe.pte. p illū tex.ꝛ Cy.i.l.i.ad fi.j.ad.l.iul.d adul.cū ꝯcor. q̄s allegaui i.l.pactū.s.e.ꝛ ita etiā Ful.ꝛ ro.h repre hēdit opi.Bal.quā etiā h Bal.nō dixit fundataꝫ eē in iure.Sed vr̄ dicere eā fundatā esse in quadā equi/ tate per quā dicebat opiniones ꝯcordari. ¶ Sꝫ Ful. h tradebat aliā cõcordiam dicēs aut nepos hꝫ do/ tem matris integrā.ꝛ tūc imputetur ei in legitimaꝫ si/ ue succedat auo cū alijs nepotibus siue cū auūculis: ꝛ hoc per generalitatē.d.l.quoniam nouella. ¶ Aut dos itegra nō peruenit ad nepotē:vt quia dlicto ma/ tris fuit publicata vel maritus ē nō soluendo:vel ma ter instituit dictum nepotē in legitimā tm̄:ꝛ sic nō ha bet nisi tertiaꝫ dicte dotis.ꝛ tūc nō iputetur in legiti/ mā:q: excludere hoc casu nepotē a legitima sibi dbi/ ta in bonis aui propter maternā dotē quā nō habet videtur impiuꝫ:q: ad successionez aui venit nepos iu re ꝓprio nō ex psona matris:vt dixi.sed verius videt̄ ꝙ in cāu in quo.s.tenui imputari in legitimā nepoti s.quādo habet imediate ab auo vigore dicte cõsuetu dinis eatenus quatenus ꝑuenit ad nepotē cõputet̄ i legitimā.ar.l.qui de tota.in ꝑn.ff.de rei vēdi.de quo ar.vide etiā aliquid per Fulg.in.l.qd scitis.ad fi.j.d bo.que lib.vbi tenet ꝙ nō imputet̄ nepoti in legiti/ mā.ꝛ ita dicit se cõsuluisse:ꝛ sic videt̄ sibiipsi cõtrari ari.ꝛ in hac.q.nō scribo latius:q: i superiori.q.opor tuit plura scribere que valde vtilia ꝛ quottidiana sūt. ¶ Et inquātū in ipa superiori.q.cõclusi cõtra paul. de ca.ꝛ Ang.allegando.d.§.si sit agnatus.adde ꝙ etiā in illo casu Jo.de imo.in cõsi.s.allegato cõsul/ uit ꝓ illa opi.quā tenui:ꝛ iter cetera ēt adducit q: vr̄ iste eē casus mixtus ꝛ i exorbitantib⁹ h simplicib⁹ nō cõprehēditur casus mixtus.alleg.l.vim passam.§.ꝑ/ scriptionē.ff.de adulterijs.ꝛ no.per Bar.in.l.ij.i ꝑn cip.ff.de vb.ob.ꝛ ita al's ꝫm ꝑdicta cõsului. Alexan der de imol.

a ¶ In legitimā. de hoc p.d.Fran.de arc.cõsi.xvij. s.alle.alex.cõ silio .lij.ij.li...

i **Illud.** Que cõdito testamēto in le gitimā imputātur debēt etiā cõferri quādo abitestato succedit̄ nō ecō tra. Illa que ab intestato cõferunt̄ debēt in legitimaꝫ iputari facto testamēto nisi hoc reperiat̄ expresse cau tuꝫ.ꝛ donatio simplex facta descēdenti ab ascēdente nō cõfert̄ nisi fuerit expresse dictū vel nisi frater vl' so ror petēs collationē habeat dotē vel donationē pro/ pter nuptias:quā illi cõferre tenetur.h.d. ¶ Et ex sū mario collige notabilia.ꝛ vide que in materia dixi in auc.ex testamēto.s.eo. ¶ In glo.in vbo lucrum:ibi dic ergo lucrū ꝛc.glo.hic declarat seu modificat pri/ mā solutionē.ꝛ licet inuolute loquat̄ intētio glo.ē ꝙ si pater expēdit cētū:vt acqreret aliquā fructuosā mi litiā filio.puta feudū vel alias militias d qbus fit mē tio in.l.fi.j.de pigno.ꝛ plene p Bar.in.l.i.§. nec ca strēse.ff.eo.ꝛ p alios in.l.oimodo.§.fi.allegata i gl. ꝛ ibi habes in tex.ꝛ i glo.ꝙ nō dꝫ fili⁹ tota cētū con/ ferre. Ita itelligit̄ tex.in.d.§.an id.sed solū ꝙ̄tū esti maret̄ valere illa militia tēpore mortis patris in quo valore cõferēdo nō debet coaceruari opera seu indu stria filij necessarie in vsu dicte militie.sed solū ꝙ̄tum

valet dicta militia sine tali opa:ꝛ ita itelligit̄ iste tex. Fallit i mili tia empta a pr̄e filio silētiario ꝑncipis q: ēt si ei⁹ occasiōe veniret aliqd qrēdū hr̄di dicti filij.illa oimō ē ꝑcipua filij:vt i.d.l.oimō i fi.ꝛ i.l.fin.j.de silētiarijs .li.xij. ¶ Scdo pōt r̄spōderi ad tex.i d.§.sed an id.ꝙ tex.ibi velit ꝙ pecunia expēsa pro acqrēda mi litia seu dignitate filij nō cõfert̄:neqꝫ in legitimā iputat̄ in totū vel in partē quādo militia talis erat que nō trāsibat ad heredes neqꝫ vēdi pōt:vt in dignitate doctoratus.nā talis expēsa cedat in totū ad cõmodū filij:vt dicto.§.sed an id.ꝛ ibi no.ꝛ probat̄ in.d.l.omnimodo.§.fi.ꝛ ibi no.ꝛ vtraqꝫ solutio va ē. ¶ Et fa cit h ad.q.de fratribus volētibus fratrē libros cõferre sibi em/ ptos a patre in casibus in qbus sūt cõferendi:an debeat frater in collationē ponere quātuꝫ empti fuerunt libri a patre.ꝛ dicen dū est ꝙ nō:sed solū ꝙ̄tum valent tempore mortis patris p istū tex.ꝫm Ful.Pau.de ca.ꝛ Ro.hic. ¶ Sed quid si valor libro/ rum creuisset vltra ꝑciuꝫ:quo empti fuerūt:tūc cõcludūt ꝙ aut creuit ex industria filij:ꝛ illud censet̄ aduētitium ꝛ nō cõfert̄: vt .j.l.proxi. Aut sine industria filij.ꝛ tūc Fulgo.dubitat.naꝫ pri/ mo adducit q: videt̄ filiū teneri cõferre soluꝫ qd impensuꝫ est a patre.ar.l.in fundo.i vsi.solū qd impensuꝫ est.ff.de rei vendi. ¶ Sed incõtrariū adducūt ꝙ sicut diminutio cedit ad dānum fratrū.ita ꝛ augmētuꝫ deberet cedere ad eorū cõmodum. arg. l.ꝫm naturaꝫ.ff.de reg.iur.ꝛ in.l.fi.§.sed cū in scda.s.de furtis ꝛ finaliter subdit ꝙ iter fratres de lucro tractātes ꝛ in pari cau/ sa existētesbenignior videtur ꝑma opi. ¶ Sed Ro.h tenet istā scdam opi.quā etiā tenere videt̄ Pau.de ca.h per istū tex.idi/ stincte loquētēꝫ. Et lꝫ nō respōdeāt ad.d.l.in fundo.pōt r̄nde ri ꝙ illa lex si bene inspiciatur non ob.nam satis esse voluit ꝙ bonefidei possessor edificās in re aliena dānū nō patiat̄:nō aūt voluit ꝙ locupletet̄.l.sed si lege.§.cõsuluit.ff.de peti.heredi. Ita ergo debet esse in casu nr̄o.s. ꝙ contētus esse debet libro/ rū possessor si damnū nō patiat̄.i.ꝙ n̄ estimētur plus ꝙ̄ tūc va/ leant. ¶ Vel dic ꝙ illa lex loqtur in casu diuerso.s.in bonefidei possessor̄ edificante in alieno:hic aūt in pr̄e ex certa sciētia emē/ te libros ꝛ tradēte filio cū onere cõferēdi in quo debet attendi lex nr̄a.nam vbi agitur de cõcernētibus successionē attēditur tē pus mortis.l.cū queritur.s.de inoffi.test.ꝛ.l.ea demū.s.eo.ꝛ hic. ¶ Reliqua pertinētia ad materiā collationis ipoꝝ libroꝝ dixi in.l.si donatione.s.eo. ¶ In glo.in verbo hec autē.ibi do natio simplex ꝛc.no.ex glo.cū qua simpliciter transit h Bar.ꝙ donatio simplex nō cõputatur in legitimā.dic aut loqmur d do natiōe facta filio in ꝑtāte que regulariter reqritur ꝯfirmari mor te.l.antepe.s.de dona.inter vi.ꝛ sic valet in vim supremi iudi/ cij seu r̄licti: vt habuistis in auc.ex testamēto.ꝛ in.l.si donatōe. Et isto casu cõputatur in legitimā:vt tenet Barto.ꝛ cõmuniter alij in.l.in quartaꝫ ad legē fal.ꝛ Bal.in repetitione.c.si pater.i vltima charta de testa.in.vi.per.l.etiaꝫ.§.si dbita.vsi.sꝫ ꝛ mor/ tis.cū seq.ff.de bo.libe.ꝛ.l.filiū hꝫ lec.azo.s.fami.her. Pro h facit quia legata cõputant̄ in legitimā:vt h no.in glo.j. ergo et talis donatio que habet vim relicti:vt dixi. ¶ Nec ob. si dicere tur si cõputat̄ in legitimā talis donatio.ergo deberet regulari/ ter cõferri ꝯtra istū tex.propter qd argumentuꝫ satis dubitauit Saly.h ꝛ Cy.in.l.si quādo.§.fi.s.de inoffi.tes. ¶ Et lꝫ ista sit cõmunis opi.tamē Ang.h in qbusdaꝫ lec.tenet cõtrariū.volēs ꝙ donatio facta filio in potestate que morte patris cõfirmat̄ nō cõputatur in legitimā:q: nihil assignatuꝫ filio vt sit ꝓprium eius cõputatur in legitimā:nisi specialiter sit lege cautuꝫ:etiam si esset tale ꝙ veniret cõferēdū:vt probatur h. Ad hoc etiā alle gat istam glo.ꝛ similiter Pau.de ca.in dicta.l.in quartaꝫ.ꝛ in l.si quādo.§.fi.s.de inoffi.tes.dicit ꝙ istud semper sibi fuit du/ biuꝫ.quia per.d.l.si quādo.§.fi.ꝛ per.l.si nō mortis.in ꝑnc.ff. de inoffi.tes.videtur probari generaliter ꝙ donatio facta filio: tunc cõputetur in quartaꝫ quādo hoc fuit actuꝫ seu expressum a donāte.allegat hanc.l.cuꝫ hic notatis.ꝛ dicit ꝙ hoc sentit Ja. bu.h. ¶ Nec ob.ꝫm euꝫ ꝙ talis res donata reperiatur in patri monio donātis tempore mortis eius:quia respōdet ꝙ statim in eo momento quo moritur separatur a patrimonio suo propter titulum precedentē:nō sic in legato vel donatione causa mortis que habet vim legati. ¶ Tamē his non obstātibus teneo opi. precedentem que est cõmunis:ꝛ quaꝫ tenet etiam Cy.in.d.l.si quādo.§.fi.ꝛ Ang.ꝛ Jo.de imo.in.d.l.in quartā. ¶ Nec ob.

qd no. h in glo. ⁊ id qd dicit in.d.l.si quádo.§.fi.⁊ in.d.l.si nõ mortis:q: procedunt quádo donatio a pncipio valuit:quo casu non ꝯputatur in legitimá: vt statim dicam.secus quádo mortis ꝯfirmationẽ reqrit:ut dixi.s.maxime per.d.§.si debita vbi patet q donatio causa mortis ꝯputat in quartá.⁊ tamẽ illa exit de patrimonio donantis tẽpore mortis sicut ista:q: licet legata non acquirantur nisi adita hereditate.iuxta.l.eam quá.j.de fideicõmis. Tamẽ donatio causa mortis non reqrit aditionẽ hereditatis ẜm magis cõmunẽ opi.vt est gl. repu.singu.in.l.post legatũ.§.pe.ff.de his qui.vt indi.⁊ no.Bar.in.l. qui rome.§. flauius.ff.de vbo.obl.⁊ in.l.sed si mortis.i pnc.de lega.pstan. ⁊ Bal.Ang.⁊ Jmol.in.l.ij.ff.de leg.i.⁊ plene Jmo.i.l.fi.ff. d de dona.causa mor.cũ concor.lz Bar. dubitauerit i.l.i mortis eo.ti.⁊ Ja.bu.h i lec.sentit illud ad quod allegat per Paul. de ca. ¶ Si aũt essemus in casibus in qbus donatio facta filio i potestate valuisset a pncipio efficaciter:vt puta quádo donat sibi propter merita: vt fuit notatũ in.d.l.si donatione.s.eo.⁊ i similibus casibus de qbus solet notari.i.l.ij.s.de ioff.do.⁊ tũc computatur i legitimam si hoc fuit expresse actuz inter eos tempore donationis.d.§.si debita.v.sed si non mortis.ẜm Bar. ⁊ alios i.d.l.i quartam.⁊ de hoc articulo vide etiam Cy.Ang. ⁊ Saly.i.d.l.si quádo i fi. ¶ Et per hoc vltimũ videtur q donatio facta emácipato tẽpore emácipationis vel post: quia illa a pncipio valet.d.l.ij.non debet i legitimá iputari nisi fuerit dictum.ad hoc facit.d.l.si quádo.§.fi. ⁊ ibi hoc tenet Bar. ⁊ in d.l.i quartam.⁊ i.d.§.nec castrense.circa vltimam col. ⁊ Cy.i l.scimus.i pn.in.iij.q.⁊ ibi etiam Bal.in.ij.notabili. ⁊ etiam in viiij.notabili.s.de ioff.testa.⁊ Bar.i.l.peto.i pn.ff.de leg.ij.et probatur per istum tex.volentem q etiam ea que conferenda sunt non computantur i legitimam nisi lege cautuz sit. ¶ Sed Nico.de mata.⁊ Oldr.vt refert Bal.h.⁊ i.l.ut liberis.s.eo.limitant istud vltimum nisi expresse dictum esset.dono tibi in pmium emancipationis quasi illa sit donatio ob causam:⁊ tacite videatur esse actum q cõputetur i partem suam.Nam talis donatio hoc casu bene confertur:qa i legitimam iputatur. ita itelligunt.d.l.vt liberis.⁊ pro ista opi.videtur esse tex.i.l.i.§.si parens.ff.si qs a paren.fu.ma.Sz contrariuz tenet Bar.i.d.l.peto.⁊ i.d.l.quartaz.⁊ ipemet Bal.i.d.c.si pater. i vltima char. Et Saly.h ⁊ ro.i.d.l.vt liberis.⁊ melius.q: opi.Ni.de ma.nõ videt iure pbari.⁊ talis donatio dicitur simplex:vt dixi.i.d.l.vt liberis. ¶ Nõ ob.tex.in.d.§.si parẽs:q: respõde ut per glo.in l.pactum in vltima so.s.eo.⁊ quod ibi dixi.limita tamẽ predicta procedere:q: expresse fuit dictum q donabatur.secus si simpliciter fuit datum emácipato:quia tũc imputatur in legitimaz licet hoc nõ fuerit dictum ẜm Bar.in.d.§.si parẽs.qui ad hoc allegat.l.cum quo.de pecul.§.fi.ff.ad.l.fal.⁊ ẽ singularis limitatio ad pdicta ẜm Jmo.in.l.titio cẽtum.§.titio genero. de cõdi.⁊ demon.⁊ seqtur Pau.de ca.in.d.l.in quartaz.⁊ in.d.l.si quádo.§.fi. Caue tamẽ q: tex.in.d.l.cum quo.de pecu.§.fin. nõ probat hoc ẜm intellectuz glo.⁊ in.d.l.si quádo.§.fi.in vsi. cõputet ẜm pmaz solutionẽ quam ibi approbat Saly. vel scõm scdam quá ibi approbat Ray. ¶ Secũdo modo singulariter limitatur ex notatis p Jmo.in.d.l.cũ quo.§.fi.s.q procedat cõmunis opi.quádo qtitas data nõ ascẽdebat vsqz ad legitimaz ná nõ videt data:ut in legitimá imputetur nisi hoc fuerit expssum.d.l.si quádo.§.fi.secus si qtitas erat vsqz ad integram legitimá.d.l.cũ quo.§.fi. ¶ Jn eadẽ.l.ibi quoniá nouella. Cy.⁊ Bar.hic dicũt q in.d.l.quoniá nouella.probatur cõtrarium.s. q cõfert ⁊ in legitimá imputatur.sed ẜm modernos vt Pau. de ca.⁊ Ro.hic.dic q glo.voluit sentire q donatio propter nuptias cõferebatur p.l.vt liberis.q fuit facta a leone ante.l. quoniá nouella. Unde si fuisset verum q illud qd cõfertur cõputet i legitimá nõ fuisset necessaria prouisio.d.l.quoniá nouella.que lex ideo facta fuit: qa oĩa que conferebantur nõ imputantur in legitimam:nisi esset expressum:⁊ propterea in.d.l.quoniam imperator disponit q imputaretur. Et itellige q glo.voluit se referre ad tempus quod erat ante.d.l.quoniam nouella.ná post illam legem constat q donatio propter nuptias computatur in legitimam.⁊ etiam tempore huius legis.q: ista lex fuit facta p⁹ d.l.quoniam nouella.nam vtraqz fuit edita a Justiniano.⁊ ẜm istam intellige verba Cy.⁊ Bar.h. ¶ Et vltra glo.patet p alia exempla q ea que cõferunt nõ imputantr in legitimaz nisi sit expressuz.nam aduẽticia ꝯferebantur p filiam in potestate ⁊ per filios emácipatos.l.filie dotem.s.e.⁊.l.i.in principio.ff.eo.⁊ tamẽ cõstat q solũ profecticia in legitimam imputantur.l.scimuus.§.repletionem.s.eo.de inoffi.do. ¶ Jn eadem glo.ibi: nõ puto ⁊c.⁊ bene per istum tex.in verbo simplicem tantũmodo in verbo solam simplicem. ¶ Circa ista adde q si filio emancipato aliquid fuit donatum q quidem cõstat conferri debere .d.l.vt liberis.in fin. ⁊ filio i potestate fuit donatũ etiá simpliciter q tunc ẜm Fulg.⁊ Pau.de ca.filius in potestate tenebitur donationẽ simplicẽ conferre ratione equalitatis seruande per hanc.l.qdiu.als regulariter conferre eaz nõ teneretur ẜm q dictuz fuit in auc.ex testõ. ¶ Extra glo.querit h Ang.si donatarius simplex nõ vult conferre:nec petit a sorore dotez habentem q dotez conferat:an soror possit donatariũ inuituz coget ad cõferendũ:⁊ tenet q sic:quia als remaneret inequalitas cui voluit lex ista prouidere.⁊ idẽ tenet h Ro. ¶ Cõtrarium dicit Pau. de ca.se ꝯsuluisse per.l.fi. ff.de colla.do.in ratione sui.ná filia tenetur conferre dotem si vult vniuersaliter succedere cũ fratribus: sz si vult retinere dotez certum est q nõ potest cõpelli si ipa nõ vult succedere.tamẽ opi.Ange.videt multum iuuari per istuz tex.indistincte loquẽtez. ¶ Nec obstat.d.l.fi.quia illud erat clare decisuz q nõ succedens in hereditate nõ tenebatur ꝯferre.l.a patre s.eo. ¶ Ultimo Bar.hic dicit q illud qd lucrat filius cum pecunia patris nõ videt profecticiũ nisi pro dimidia vt h per eum.⁊ plenius per ipm. in .d.§.sz nec castrense.⁊ in.l.si tibi.§. si pactuz.ff.de pac.⁊ in l.cum oportet.in pn.C.de bo.que lib. ⁊ in tractatu de duobus fratribus.⁊ in cõsilio incipiente Cruciarellis.als incipit Bugarellus. Sed dic perfectius: vt per Jaco.bu.⁊ Bal.in.d.l.cũ oportet.⁊ p Bal. in.l.oĩmodo .§.fi.s.de inoffi.testa.⁊ in auc.ex testamento.in.vii.col.s.eo.⁊ ibi per Ro.⁊ Bal.⁊ Saly. in.l.certum.s.fami.hercis.⁊ per Bal.in.c.i.de benefi.fra.i vsi. feu.⁊ in.l.i.in.xi.q.s.pro socio. ⁊ p Ange.in consilio.lxxxiij.icipiẽte. Pater habẽs plures filios.⁊ in cõsi.cx.icipiente. Uannucius.⁊ ex no.i.d. locis maxĩe p Ang.in dictis cõsilijs.⁊ p Fulg.decidit idẽ eẽ qñ ex idustria vnius filij maior fructus pcipit ex fundo paterno vel ex alijs rebus patris.

e ¶ **nemini.** Aduenticia hodie nõ cõferunt .h.d.

Et intelligitur etiam ista lex in filijs emácipatis ẜm cõmunem intellectũ:q: aduẽticia non tenent conferre:cum lex ista indistincte loquatur.ac ẽt quia tex.hic arguit de castrensibus bonis ad ista aduenticia:sed ita est q emácipatus nõ cõfert castrensia.l.i.§.nec castrense.ff.eo.qui.§.habent locum in emácipato:vt ibi no.ergo ⁊ idem erit in istis aduẽticijs:probatur etiaz q: hodie cessat ratio propter quá fuit inductum oliz q talia bona ipsi deberẽt cõferre ná ideo erat:q: si ipsi remásissent in potestate acquisiuissent oĩa patri sicut fecerunt alij qui in potestate patris remanserunt.⁊ sic oĩa acquisita per filios emácipatos reperirentur in hereditate patris sicut erant aduẽticia acquisita per filios in potestate:vt dictũ fuit in.l.i.s.eo.⁊ per Bar. in.l.si emácipati.s.eo. Cũ hodie sit inductũ q filij in ptáte nõ querant aduẽticia patri quo ad proprietatẽ sed solum quo ad vsũfructum.l.cuz oportet in pn.j.de bo.que lib. iõ nõ tenentur emácipati cõferre.⁊ ita tenent Cy.Bar.⁊ alij.in.d.l.si emancipati. Ex qua vltia ratione infert notabilter Ray.h q tenbuntur tamẽ conferre vsumfructum aduẽticiorum:quia illum acquisiuissent patri si in potestate mansissent.qd est notádium.⁊ hoc etiaz voluit Cy.in.d.l.si emancipati.in.iiij.q.⁊ idez

a Refūdē-dū. de hac. q. vide p lu. ro. cōsi. cxlv. pe. de anc. consi. cxlviij.
b Probādi. vide eūdē alex. cōsil. xxv iiij. ij. lib. vbi ponit cui icū bit onus pbādi ꝙ aliqs de cesserit sine li beris an sub-stituto vel di-cēti ꝙ cum li beris.

Fulg. ibi: & Bar. in. l. pater. in vlti. colū. ff. de colla. dot. p hoc facit iste tex. i fi. a 2rio sensu. & vid qd no. Bal. in auc. ex testā. in. ix. & xiiij. ca. seu. q. & aliquid p Frā. tig. s. l. proxi. & ibi videt velle ꝙ emācipati cōferant de fructibus bonoꝝ suoꝝ aduēticioꝝ vsqz ad estimationē fructuū aduēticiorū acquisitorū per filios in potestate quibus ꝯferūt. ꝙ vltimū nō placet: quia in collatiōe facienda ab emācipato nō cōsideraf quātum acquisiuerit filius in potestate. sed solū cōsideratur qd acquirere potuit. als aūt. l. ita demū. induxisset filiū emācipatuz cōferre fratri in ptāte si frater in potestate acquisiuisset ex industria sua. Unde teneas illud qd supra dictū est simpliciter bm alios. hoc tamē intellige si tales fructus extāt. secus si essent cōsumpti sine dolo & fraude bm Pau. de ca. per. l. ea demuz cum ibi no. s. eo. Ultimo querit hic Bal. duo fratres post mortez patris simul vixerunt & vnus ex eis. p cōmuni victu de fructibus aduenticiorū & laborū suorum plus exposuit ꝙ alius. an postea si volunt vlterius in cōi viuere possit ille qui plus expēdit repetere aliquid si nō apparet ꝙ aīo repetendi plus posuerit & dicit ꝙ nō: qꝛ fructus illi censentur cōicati iure societatis cōueniēdi allegat tex. in. c. ij. de fri. d nouo beneficio inuest. & cū Bal. transit hic simpliciter Ful. & Ro. qui reputāt hoc mēti tenēdum. Pau. de ca. hic refert quod Ang. hic dicit ꝙ tex. i. d. c. ij. parū facit. & Ang. cōcludit dictū Bal. eē verū si fructus eēnt pauci: qꝛ presumitur esse donatio. secus si magni: & frater qui plus posuit nō esset multū diues. & ita tenet pau. de ca. allegat no. per glo. in. l. si filij. j. de dona. inter virū. Ad idē tex. in. l. ex duobus. §. ticiū. de neg. ges. dūz ibi glo. allegat. l. vtrū. Ange. tamē in. d. l. ex duobus simpliciter trāsit cū decisiōe Bal. hic. & sic videt ꝙ ita se habeat cōis opi. tamē putarez cōcludēdum per ea que tradit Bar. in suo cōsi. incipiente. Quidā habēs bōa cōmunia. Aut iste qui repetit dicit sibi cōpetere ius agendi ex eo: qꝛ frater suus aduersuz quez agit habebat maiorē familiā ꝙ ipe & ꝙ ppterea obuit subire maiorē ptem impēse & nō debet audiri: qꝛ p illaz tacitaz societatē videt esse actū in dubio ꝙ vnusqsqz eoꝝ ferat ptez virilez. l. si nō fuerit. ff. pro socio. iunctis notatis per Bar. in. l. ticiū & meuiū. §. altero ff. de admi. tuto. & per Bal. in. c. i. d benefi. fra. cū fi. Aut r̄petit: qꝛ dic se expēdisse vltra dimidiā quā subire tenebatur: & tūc putarem ꝙ posset repetere: quia i societate pticulari si vnus plus expēdit ꝙ alius potest repetere. l. socius quod in eo. §. fi. cuz. l. se. & l. si vnus §. si quid vnus. ff. pro socio. licet secus sit in societate omniū bonorū: vt probatur in. l. si filius pro filia. cū glo. i. ff. pro socio. vbi nō attenditur ꝙ vnus habuerit filiam alter nō & declarat bal. in. l. si patruus i antepenul. q. s. cōia vtriusqz iudi. Et sic videtur in puncto iuris debere limitari id qd habetur in. d. c. ij. & id qd no. bal. hic. Uel posset responderi ad. d. c. ij. ꝙ illud procedebat a cōsuetudine: vt ibi refert bal. post antiquos. Preterea cōstitutiones feudales nō seruiunt in decisione aliaruz causarū nō feudaliū quando tales cōstitutiōes sunt cōtra regulas vel rōnes traditas a iure cōmuni: vt no. bar. in. l. vt iureiuran. §. si liberi. ff. de ope. liber. & bal. in auc. si quas ruinas. de sacrosan. eccle. facit. l. ius singulare. ff. d legibus. Et licet Pau. d ca. referat ꝙ Ange. h teneat opi. Bal. cū distinctiōe supra relata: tamē Ang. in vna lec. simpliciter tenet dictum bal. hic in alia vero distinguit. [illegible] tenet idē qd bal. quādo fratres cōmixtiz vtebā[illegible]orū patrimonio glibet videtur cōicasse cum fratre: vnde id qd cōsumptū est nō est refundendū[a]. allegat no. per glo. in. l. i. s. pro socio que parū facit: sz si nō vtebantur patrimonio pmiscue & cōmuniter: et tūc bene dicit attendi debere an quātitas sit parua: vel nō. argu. l. cū de indebito. ff. de probatio. & eoruz que notant in. l. cum quid. ff. si certū peta. & sic mens Ange. videtur esse ꝙ quādo vnus tm̄ expendit in familia alterius & non econtra: distinguatur an quātitas esset parua uel non. & sic iste nō esset casus tactus per bal. hic. Et pro distinctione facta per Ange. vide etiam bal. in. l. filie. in prima colum. ff. fami. hercis. Alexander de imo.

s **I emancipati.** Emācipatus emācipato nō confert: sed filio in potestate cōfert quādo ab intestato succeditur: et pater in codicillis cōtrariū nō disposuerit. h. d. bm expositionē traditaz in glo. iij. in prin. Nota ꝙ emācipati nō cōferūt emācipatis: vt h. & l. lege. §. portiones. ff. eodē. hodie tamē cōferūt profecticia inuicez. & hoc fuit inductuz p. l. vt liberis. j. eo. saltē illa que fuerunt ei data ob cām: vt ibi fuit tactuz. & dicetur. j. ad fi. nō aūt cōferūt aduenticia per istaz legē. & p. l. fi. j. e. & vide q ibi dixi. Secūdo nota ꝙ semp in dubio filius presumitur esse in potestate patris nisi cōtrariū probetur: vt hic in verbo pbatuz. & l. si filius. ff. de proba. & istud est vtile pro cautela & practica: quā vide per Ange. & imo. in. l. sed si de sua. de acqui. here. & limita vt per glo. fi. in. l. ticia. ff. sol. matri. & ibi per bal. d quo etiā vide no. per Specu. in ti. de actione. §. i. vsi. sed qd si post quā cū vsi. se. per bar. in. l. is potest. ff. de acqui. here. in. v. col. in. vsi. expeditis his veniamus ad questiones per Fede. de senis in cōsilio. xv. incipiente. Agit qdam & Jo. an. in regula ifamibus. in mercu. & Ange. in. l. post mortē. ff. de adop. Tertio potes ex isto tex. notat bz Roma. ꝙ allegāti quē decessisse intestatū incūbit onus probādi[b]. & licet quādoqz dicat aliquid pbari eo ipso ꝙ nō pbatur cōtrarium: vt notat in. l. super seruis. j. qui mili. nō pos. li. xij. & l. ij. j. qui testamen. face. possūt tamen illud pcedit quādo presumptio esset pro allegāte. sed in casu nostro dicitur esse secus. & ꝙ oportebit actualiter probari alias ista lex esset imposita verbis & nō rebus. de hoc vide per bar. in d. l. is potest circa vlti. col. i. v. v. dicit &c. vbi videt velle ꝙ sufficit allegare quē decessisse sine testamēto. & qui vult dicere cōtrariuz probet per notata in simili in. l. cum de lege. ff. de probati. licet bar. corrupte alleget. l. cū probatio. In glo. i. ibi: vt. d. l. filie. in hoc male dixit glo. volens ꝙ per allegatā. l. filie. & per. l. i. §. penul. de cōiungē. cū emā. liber. ꝙ emācipati inter se profecticia conferāt. nā hoc est cōtra tex. istū. & d. §. portiōes. & d. l. ij. §. si tres. ff. eo. que iura indistincte phibent emācipatos inuicem cōferre. & etiā istud tenere videtur glo. magna sequēs circa prin. Nec ob. d. l. filie quia ideo ibi suus cōfert emācipato pfecticia: qꝛ emācipatus sibi oīa cōfert: vt hic in fi. & ff. eo. fere p totū. & per h etiā patet ꝙ pma respōsio data per glo. ad. §. penul. nō est bona. relique due responsiōes & magis cōiter reprehenduntur per doc. ibi: & h: ꝙ ꝙ Cy. & Ray. & etiam Saly. hic simpliciter transeant cū vltima responsione glo. & nō bene: vt p Bar. in. d. §. penul. & aliosi hic. ideo responde vt per bar. & bal. hic. In eadem in fi. hec glo. inspecto iure. C. nihil habet vtilitatis: qꝛ isto iure condito testamēto nō erat locus collationi vt hic. Sed hoc inspecto iure auc. ista glo. est singularis bm Ful. hic & continet vtilitatem videlicet ꝙ hodie testamēto condito licet sit locus collationi: tamē si extranei ex testamēto succedant cū filijs nō cōferunt inuicē. Adde glo. similē in auc. de trien. & semis. §. illud in vsi. oīno in fi. & gl. in. d. l. fi. i ver. omnimodo & istud nō est mirū: quia inter alios ꝙ inter descendētes ascēdētibus nō est locus collationi quia nō reperitur lege cautuz. & nemo cōferre tenetur nisi sit lege cautuz. l. illā. & quod ibi dixi sup tex. j. e. & iō iter trāsuersales vl ascēdētes succedētes nō est loc collatiōi. l. i. cū glo. fi. j. de leg. here. & expressius no. Cy. hic in penul. q. & etiam bal. hic cuz quo transeūt Fulgo. Pau. de ca. & Ro. & idem no. bar. in. l. pater in vltima colū. de colla. dot. et bal. in Rica. s. eo. ad fi. & l. quoniā nouella. in prima colū. s. d inoffi. testa. Est verum ꝙ Ange. in. l. vt liberis. in fi. j. eo. qsiuit ꝙ si pater & mater facto diuortio de iure veniāt ad hereditatem filij ab intestato. an cōferre debeant dotez vel donationem propter nup. profectaz a substantia filij. & dicit ꝙ hoc nō reperitur tactuz. & ꝙ credit ꝙ sic: qꝛ cuz successiones parentū & descendētium sint ex equitate: tam ex testamento ꝙ etiaz contra testamētuz: vt in auc. de here. que ab intesta. defer. §. aliud. iuncto. §. & hoc quidem ordinauim[us]. ergo sicut descendentes inter se cōfer-

runt cũ succedũnt asendenti idem ꝛ econtra. Sed meliorez pu to opi. Friam quã in effectu tenent predicti doctores ꝛ maxime Cy. ꝛ Bal. hic ꝛ bal. in. d. l. qñ nouella. ¶ Nec ob. ratio alle/ gata p Ang. q: cum ista materia collationis sit exaorbitãs a iu/ re cõi: q: rem ꝓpriaz qs cõicare regulariter non tenet. d. l. illam ꝛ ibi dixi. ergo non dz fieri extensio ad aliũ casuz. l. si vero. §. de viro. cũ vulga. ff. so. ma. ꝛ maxime cum non sit omnino eadem ratio: q: non videt oĩno a pari procedere successio ascendenti/ um ꝛ descendentium. l. nam ꝛ si parentibus. in pn. ff. de inoffi. testa. vñ videmus q lz coram duobus testibus possit ascendẽs relinquere hereditatẽ descendenti. l. hac consultissima. §. ex im perfecto. j. de testa. non tamen econtra p. d. l. hac consultissima §. si qs autem. secundum Bal. ibi. Et idem tenet Bal. ꝛ Saly. in. l. fi. š. fami. hercis. ꝛ specu. in ti. de instru. edic. §. ꝯpendiose ver. qd si filius. quem refert Bal. in. l. si qua illustris. j. ad orfi. facit qd no. Bar. in. l. siue. §. excludit. cum si. ff. de iure patro. Et ẽt in correlatiuis dispositio facta in vno nõ extendit ad reli/ quum qñ non est eadem rõ. l. cũ curatorẽ. cũ ibi no. š. de inter. matri. ¶ Et iuxta predicta dicit singulariter Bal. hic q si om/ nes liberi sũt exclusi a succedẽdo ex capite liberorũ ꝛ veniant ex secũdo capite scilicet per vnde agnati: uel ex tertio scilicet p vn de cognati. iuxta. l. i. §. sz ꝛ videndũ. ff. de succes. edic. ꝛ fuit de claratum. in. l. i. š. qui admit. nõ habebit locum collatio que ces sat in succedẽtibus ex illo capite. iuxta no. in. l. i. j. de leg. here. quod est notãdũ secũdum eum. ¶ Fulg. hic dicit q q̃uis istõ dictuz sit singulare tamen est periculosuz. Primo per. l. vt libe/ ris in pnci. in ṽsi. quocunqz iure intestate successionis. Sed cer te tex. ille nihil facit: ut mihi videtur. patet ex declaratione ver/ borum ibi sequẽtium dum tex. dicit. i. aut ꝛc. Secundo addu/ cit Fulgo. contra Bal. quia cuz liberi ueniãt ex capite cognato rum. tamen nõ tractãtur ut liberi: sed ut extranei. allegat. l. i. §. largius. ff. de succes. edic. per quem tex. etiam Ro. hic tenet contra Bal. sed debuerũt allegare meliorem tex. in. l. fisco he/ redi. §. si filius. ff. quis ordo ꝛc. ¶ Sed posset responderi q ibi loquitur quo ad id quod indifferenter est fauor omnium libero rum: scilicet q habeant longius tempus ad cognoscẽdum: sed non uidetur eadem ratio in casu nostro: quia que fiat collatio non est indifferenter fauor omnium liberorum: sed solum eoꝝ quibus confertur ꝛ damnum aliorum conferentium. Item illa prouisio anni erat largior ꝛ plenior q̃ ista: quia competebat eti am ascendentibus. d. §. largius. vnde pro opi. Bal. potes ad/ ducere ea que dixi in. l. i. š. qui admit. Per predicta etiam dicit Bal. hic aliud singulare q si habeo filium quez instituo in legi timã ꝛ nepotes ex eo instituo hẽdes vniuersales q inter dictos nepotes cessabit collatio: quia nõ veniunt vt liberi: sed vt extra nei. nã cũ illi i successiõe intestati nulluz ius habeant succedẽdi quia pater eos precedit. sequitur q causa testati est a iure peni/ tus separata. ꝛ ideo sicut eis nõ debetur legitima ita multomi/ nus debetur collatio que non hz locum nisi inter eos quibus le gitima debetur: vt patet ex omnibus iuribus de collatione lo/ quentibus. Saly. refert istud dictuz tanq̃ valde notabile ꝛ sim pliciter dicit q reliquit cogitãduz. Pau. de ca. h transit simpli citer cuz Bal. ꝛ multum cõmendat hãc decisiõez. Fulgo. dicit hoc durũ videri quia auus ꝑaternus naturali affectu mouetur ad eos instituendos vt nepotes non vt extraneos. ideo tanq̃ li beri ad collationez cogendi sunt. argu. l. qui in aliena. §. inter/ duz. ff. de acqui. heredi. Certe ille tex. ẽ valde notabilis: ꝛ ibi ꝓ batur q lz quo ad h vt qs dicat su' heres taliter q p̃ferat aliis ꝛ eius ꝑteritio reddat testamẽtũ nullũ necesse sit q ali' i ptãte nõ p̃cedat ꝛ q sit in ptãte tpe mortis. §. sui. isti. õ here. q̃li. ꝛ diffe. ꝛ. l. si qs posthumos. §. filiũ. de libe. ꝛ posthu. tñ si qs vocet ex testamẽto ad hereditatẽ ab ascẽdẽte i cuius sit ptãte sufficit vt dicat suus heres q sit in ptãte testãtis tpe mortis: lz ali' eũ p̃ce/ dat ꝛ hẽditatẽ nõ agnitã tanq̃ suus trãsmittat. ꝛ i h ille tex. nõ reperit alibi hz imo. i. c. raynuti'. de testamẽtis. tñ habetis aliũ in. l. fili' patroni. ff. de bo. liber. nõ tñ p hoc dicit ille tex. q ipsi nepoti quẽ fili' p̃cedebat debeat legitima: q: legitima debet il/ lis descẽdentib' qui futuri eẽnt heredes si ascẽdens intestat' de cessisset. l. parẽtibus. de inoffi. testa. Preterea ibi filius erat ex heredatus qui q̃si mortuus cẽset. l. i. §. si pater emãcipatus. ff. de ꝯiũg. cũ emã. lib. cũ ergo oĩa iura que cogũt succedẽtes ꝯfer

re solũ loquãtur õ his qbus legitima debet: vt patet ex. d. l. i. cũ glo. fi. j. de legi. heredi. ergo vr posse susti neri dictũ Bal. attẽto q tex. in auc. ex testamento. š. e. solũ inouat q collatio habeat locũ ẽt cõdito testa/ mẽto subiũgendo q cetera iura de collatiõe loquen/ tia firma remaneãt. ꝛ sic vr q etiã ꝯdito testamẽto re grat q successores sint de psonis qbus legitima dbe tur. Et ex hac decisiõe ifert aliud notabile vz q si ex forma statuti filia femina repellit a successiõe itestati ꝛ ꝯtingat eã vocari ex testamẽto nõ habebit cũ ea lo/ cũ collatio: q: ei nõ debeat legitia que est. iiij. seu. iij. ei' q debet ab itestato. l. papinianus. §. qñ aũt quar ta. š. de inoffi. testa. ꝛ. d. l. parẽtibus. Pro h etiã vid Bal. i. l. maximũ. in vlti. col. j. de liberis p̃teritis. vbi expsse dicit q tali filie etiã cõdito testamẽto nõ debe tur legitima. bñ facit q no. Bar. in. l. fi. i ṽbo quero quid si ista femina ꝛc. ff. ad tertul. ¶ In glo. ij. ibi p cõtra tab. subaudi ꝛ etiã quãdo aliter q̃ p ꝯtra. tab. succedebat ab itestato. l. i. in pn. ꝛ. §. pe. ff. de colla. do. ꝛ. l. filiũ. §. videam'. ṽ. neqz ex illa. ff. õ ꝯtra tab. ¶ In gl. fi. ibi. l. filiũ. §. videam'. duo casus ibi ponũ tur in qbus emãcipatus nõ cõfert suo. Prim' quan/ do succedũt iure diuerso. s. emãcipatus p ꝯtra tab. ꝛ filius in ptãte de iure ciuili ab intestato: vel ẽt vt puto per bo. pos. vnde liberi q etiã sibi cõpetebat qñ hẽs script' extraneus hẽditatẽ repudiauit p illã. l. cũ tunc res sit omnino i cã itestati. ꝛ ita ẽ de mẽte Bar. i. d. l. filiũ. in pn. dũ opponit õ. l. i. §. i. ff. si tabu. test. nul. exta. Secundus casus est q ponit in. d. §. videamus ṽ. ꝛ h sit cõsequẽs. qui casus ẽ õ se satis clarus. Que aũt sit ratio q̃re iter veniẽtes iure diuerso nõ sit loc' collatiõi. Bar. i. d. l. pater i. i. col. ff. de colla. do. po/ suit duas rõnes q fuerũt Ja. bu. in. l. fi. j. eo. lz Bar. nõ referat: ꝛ pma ẽ clara ꝛ eã seqtur Bal. in rubri. š. eo. Scdã ratio quã etiã reasumpsit Bar. h in. ij. col. nõ videt posse ꝓcedere: q: si bene cõsideret illa ratio ne ispecta nõ deberet habere locũ collatio ẽt in vltio casu huius legis: ꝛ nõ reperio ꝓbari q emãcipatus p̃teritus per bo. pos. cõtra tab. vocet insolidũ ad he/ reditatẽ in casu. d. §. videam': vt dixit Bar. imo tex. ibi innuit cõtrariũ in casu illo. s. quãdo heres script' repudiauit. ꝓut loqtur ille tex. bene facit. l. i. ṽsi. vo/ cãti. ff. de bo. pos. cõtra tabu. Fateor q quando hẽs script' adiuit: q emãcipat' p̃teritus vocaret p ꝯ tab. ad totũ: vt est tex. in. d. l. filiũ. post pnc. Et circa hoc dicit Jac. bu. i. d. l. fi. q vex est q hodie quãdo emã cipatus ꝛ suus succedũt iure diuerso: emãcipatus vo catur per contra tab. nõ in totũ: sed pro parte. ꝛ in h dicit esse correcta iura antiqua: ꝛ ꝓpterea vult q ho/ die inter succedẽtes iure diuerso in casu. d. §. videa/ mus habeat locũ collatio: ꝛ nihil pro hoc allegat. et satis miror de istis verbis: ꝛ in hoc ipe est solus ꝛ nul lũ reperio de eo faciẽtem mẽtionẽ. Cogitabã tamẽ posse saluari dictã rationẽ Bar. hoc mõ: q: i casu. d. l. filiũ fuit exhẽdat' fili' i ptãte ꝛ extneus fuit istitut' ꝛ emãcipat' fuit p̃terit' q accepit bo. pos. ꝯ tab. anteq̃ hẽs istitutus repudiaret: ꝛ sic anteq̃ dficeret exhere datio que nõ deficit nisi quãdo ꝯstat nõ adiri heredi tatẽ ex testamẽto vt ibi nõ poterat dici vocari de iure pretorio ad hẽditatẽ nisi emancipatũ preteritũ. s. eo tpe quo emancipatus petijt bo. pos. cõtra tab. cũ nõ dũ repudiasset heres institutus ꝛ sic exheredat' non dũ poterat dici vocari ab intestato. Posset tamẽ pla nior ratio assignari quare in casu. d. §. videamus. nõ sit collatio. s. q: ibi emãcipatus preteritus incipiens cõtratabulare nõ afficit iniuria filiũ exheredatũ: imo facit sibi vtilitatẽ: quia ꝓpter bo. pos. cõtra tab. inten tatam extraneus institutus videns hereditatẽ ꝓpter hoc deuolui ad emãcipatũ repudiauit: ꝛ sic exhẽda tio remãsit inanis. ¶ Circa predicta restat vna dubi tatio. s. an in casu in quo succedatur iure diuerso: vt

a ¶ Probã. di. vide eũdẽ alex. ꝯsi. xxix. ij. li. vbi põit cui incumbit on' ꝓbãdi q aliqs decesse rit sine liberis an substituto vel dicẽti q cum liberis.

q: testamētū tm̄ ꝑ parte sit rescissū sit verū ꝙ hodie cessat collatio: vt in casu.l.pater filiū cū.l.se.ff.de colla.do.⁊ Cy.h in.iiij.oppo.⁊ Cy.etiā i.l.vt liberis i ij.oppo.ꝭ.eo.⁊ iac.bu.i.l.fi.ꝭ.e.⁊ Bar.in.d.l. pater i vlti.col.⁊ Pau.d ca.i.d.l.vt liberis.⁊ Ro.h tenuit ꝙ hodie nō cesset collatio p auc.ex testamēto.ꝯ.e.iūctis notatis in.d.l.pater cū.l.seq.ꝫ Fulg.h ⁊ ipemet Ro.i.d.l.vt liberis licꝫ de Bar.⁊ p̄fatis auctoritatibus nō faciāt mētionē tenēt ꝯriū q: dispositio facta de simplicibus nō cōprehēdit casuꝫ mixtū.l.ij.in pn. cū ibi no.ff.de vb.ob.l.vi passaꝫ.§.p̄scriptiōe.ff. de adulte.ergo iura disponētia ꝙ siue testator decesserit testat⁹ siue itestatus hēat locū collatio.nō habeāt locū qn̄ testator decessit ptim testatus ⁊ ptiꝫ itestat⁹ vt i casu.d.l.pater filiū.Vnde similr videm⁹ ꝙ oli qn̄ mixtim succedebāt.s.vnus p ꝯ tab.ali⁹ ab intestato cessabat collatio.d.§.videam⁹.⁊ tn̄ aliud erat quando oēs veniebāt per ꝯ tab.vel oēs ab intestato.l.filie dotē.ꝯ.e.¶Sꝫ Ro.h respōdet ad.d.§.p̄scriptōe ꝙ solū in simplicibus ꝯprehēdit casus mixtus qn̄ equitas vel benignitas hoc suadet.l.si ita scriptū.ff.d lib. ⁊ posthu.put in casu nr̄o ꝑpter equalitatē suadā inter liberos.ar.d.l.vt libis.¶Nec ob.d.§.videam⁹ q: sm tēpora edicti ptoris ꝯsiderabatur an ille cōtra quē petebat collatio faceret iniuriaꝫ vel nō.l.i.in pn. ⁊.§.pater.ff.de colla.bo.vn̄ cum in casu.d.§.cum videamus: nō faceret iniuriā emancipatus vt proxime dixi.adeo nō tenebat ibi ꝯferre.¶Utrū āt posito ꝙ d.l.pater filiū nō corrigeret per.d.auc.ex testamēto saltē corrigatur p.d.l.ut liberis.dic ut ibi p glo.⁊ docto.⁊ magis cōiter tenet ꝙ nō.⁊ in tali correctiōe pt saluari opi.Ro.ne cōtradicat his q̄ ipemet tenet h: ē veruꝫ ꝙ glo.⁊ Ang.in.d.l.vt liberis.voluerūt cōtrariuꝫ.s.ꝙ per illam legē corrigatur.d.l.pater filium.⁊ nō bene: vt ibi per alios.¶In eadē ibi vel dic ꝙ nō ꝯferūt h vera vt dixi sup glo.i.qd itellige put dixi sup tex.¶In eadē ibi: vt ex filia nepotes ⁊c.h est verum ante.l.ut liberis.sed per illā.l.est iductum ꝙ conferāt ꝑfecticia ab eo de cuius hereditate agit: puta dotem vel donationē ꝑpter nup.an aūt cōferant donationē simplicē habes in.l.illud.ꝭ.eo.⁊ de hoc etiam plenius vide per Bar.in.d.l.pater.¶In eadem ibi emācipati suis oīa cōferūt ⁊c.dic exceptis aduēticijs hodie per.l.fi.ꝭ.eo.Cōferūt tamē fructus aduēticiorum vt dixi ibi.¶In eadē ibi: sed ꝑfecticia excepta donatione simplici vt dictū fuit in auc.ex testamento ⁊ excepta militia tali que vēdi nō posset.nec ad heredem transmitti: vt dictuꝫ fuit in.d.l.illud. ⁊ similiter sui cōferunt suis omnia profecticia excepta donatiōe simplici aduēticia etiaꝫ nō cōferunt per.d.l.fi.¶In eadē ibi: quo ad succedētes tene mēti glo.ꝙ lꝫ sit sblata differētia emācipationis ⁊ patrie potestatis: tamē illud est verū tantuꝫ quo ad succedēduꝫ: vt loquitur.l.meminimus.ꝭ.de legi.here.⁊.d.§.nullā.⁊ etiā intellige quo ad succedenduꝫ ab intestato: sed cōdito testamēto durat differētia: vt no.glo.⁊ plenī⁹ doc. in auc.ex causa in prīma glo.magna de libe. prete. ⁊ glo.in.l.gallus.§. ⁊ qd si tātum.ff.de libe. ⁊ postb. cū cōcor.de qbus ibi p Bar.⁊ alios: per quod est videnduꝫ notata per Bar.in.l.ij.in pn.circa.ij.col.ff.d vulga.⁊ pupil.⁊ per gui.de cu.Ray.⁊ Bal.i.l.ij.ꝯ. de inoffi.testa.per Cy.singulariter in.l.qui se patris circa penul.vel antepenul.col.ꝯ.vnde libe.⁊ ibi Saly.in.xiiij.colū.⁊ Cy.in.l.fi.vnde legi.circa fin.⁊ per Barto.in.l.filio preterito.ff.de iniusto testamēto ⁊ i l.i.ꝭ.de iure delib.per Bal.post alios in.l.ij.ꝯ.d iur. ⁊ fac.igno.⁊ plenius per Bal.in auc.in successione i pn.ꝭ.d suis ⁊ leg.i.l.fi.ꝭ.de ꝓpudi.hr̄.i.l.si fratris.ꝭ. de iure delib.⁊ ibi tangit.an hodie emācipatus trāsmittat hereditateꝫ nō aditā ad quoscūqꝫ sicut suus: ⁊ dicit ꝙ nō: vt etiā tenet Ange.⁊ Pau.de ca.hic.ec

est cōmunis opinio vt inquit Ange.in.l.illud.ff.si pars hereditatis petatur ⁊ firmāt cōmuniter doc.in dicta.l.ventre. lꝫ Bar. ibi reliquerit cogitādum.⁊ ita etiaꝫ tenet Bal.in.d.auc. in successiōe.⁊ Ange.in.dict.§.⁊ quid si tm̄.vbi plene ponitur d ista materia.⁊ ita etiā tenet Pau.de castro ibi ⁊ Fulgo. ⁊ Pau.d ca.in.d.auc.ex causa.⁊ Joā.de imo.in.l.iā dubitari.de here.institu.⁊ in.l.cū quidaꝫ.§.suuꝫ.ff.de acqui.here.quia suitas ē fundata in patria potestate.§.sui.institu. de hered.quali.⁊ diffe.⁊ lꝫ quo ad succedēdū ab intestato emācipati sint redacti ad instar suorū.dicta.l.meminimus.tamen nō reperitur ꝙ sint redacti ad instar suorum quo ad trāsmittenduꝫ ⁊ ita etiā respondet Ang.in.l.sicut certi in qbusdam lec.ꝭ.de testamē.mili.Tamen quatenus attinet ad propositū nostrū non est necessaria dispositio an per.d.§.nullā.sit sublata differentia emācipatiōis quo ad cōferendum: quia posito ꝙ nō esset sublata per illū.§.tamē est sublata per.l.vt liberis.per quā apparet ꝙ emācipati conferūt profecticia inuicē ⁊ ēt ꝯferūt cū filijs i ptāte sic⁊ filij i ptāte ꝯferūt inuiceꝫ.Aduēticia vero nullus cōfert vt iaꝫ dixi.Solū remanet differētia quo ad donationē simpliceꝫ: quia emācipatus eaꝫ confert.d.l.vt liberis.i fi.secus in filio in ptāte vt fuit ꝯclusū i auc.ex testamēto.ꝯ.eo.Sed istud resultat ex eo: q: fili⁹ in potestate nō est capax acqsitiōis donatiōis paterne a pn.lꝫ ꝯfirmatur per mortē ⁊ hꝫ vim relicti: ⁊ sic filius acqrit eā post mortem p̄ris.ideo nō ꝯfert sicut nec cōferunt relicta aut acqsita p⁹mortem.l.filie.⁊.l.se.ꝭ.e.Sed donatio que fit emācipato vꝫ a pn.l.ij.ꝯ.de inoffi.do.iō cōfertur: q: ē profecticia.⁊ nō acqrit p⁹mortēꝫ.Vna sup est difficultas videlicet an sicut emācipatus donatiōnē ꝑfecticiā simplicē cōfert suo ita ꝯferat emācipato: in quo Ang.h in repe.vt refert ⁊ seqtur Ro.h tenet ꝙ nō: lꝫ in cōtrariū sit cōis opi.sm eū.⁊ fundat se per.l.vt liberis.i fi. i v.pro tenore pcedētiū legū ⁊c.ergo seqtur ꝙ dꝫ cōferre suo nō emancipato sm ꝙ distinguit lex ista que precedit illā. ⁊ ita ēt tenet hic Ange.in repe.⁊ Ro.h ⁊ Fulg.i.d.l.vt liberis.⁊ Fran.tig.in.l. illud.ꝭ.eo.⁊ Pau.de ca. h ⁊ in.d.l.vt liberis.dic ꝙ de h sunt opi.quas refert glo.in.d.l.vt liberis.§.fi.in ver. consequunt ⁊ in ver.item no.⁊c.⁊ magis cōiter ꝓbatur opi.hugo.s.ꝙ conferat emancipato donationē: ⁊ hoc in donatione simplici expresse tꝫ Ang.in.d.l.vt liberis.in quibusdam lec.per illā.l. ⁊ ita ēt Saly.ibi. Et Bar.hic circa scdaꝫ col.in ver. superuenit postea dominus imperator leo ⁊c.⁊ etiaꝫ in.ij.q.Cy.etiā ⁊ alij cōiter hic indistincte dicunt ꝙ emancipati conferunt emancipatis ꝑfecticia: per illā.l.pro hoc facit: q: si conferunt inuicem donatiōnem ꝑpter nup.ꝑfecticiam quare nō debent cōferre donationem simplicem que incontinēti acquiritur ⁊ nō post mortem. Dico post mortem nō acquiritur ne argueretur de filio in potestate qui cōfert dona.ꝑpter nup.ꝑfecticiaꝫ per.d.l.vt liberis. ⁊ tamē nō confert donationem simplicem: q: eaꝫ acquirit post vt dixi.¶Non ob.tex.ibi: pro tenore ⁊c.q: sm glo.⁊ doct.ille tex.refert se ad.l.ea demū.⁊ ad.l.i.ꝯ.eo.vt dixi in.d.l.vt liberis Disputādo tn̄ vtraqꝫ opi.eēt satis substērabilis.Ad rōeꝫ quaꝫ supra adduxi de dote ⁊ dona.ꝑpter nup.posset respōderi ꝙ illa ꝯfert: q: ex necessitate dat a patre. qm̄ mens patris vr̄ eē ꝙ ꝯferat: q: in necessitatibus nemo liberalis existit.l.rē legatā.ff.d adimē.leg.Que rō cessat in alia donatiōe simplici: ⁊ his verbis i simili vtit Cy.in.l.filie lꝫ.ꝭ.eo.⁊ Bar.in.d.§.nec castrēse circa penul.col.Vel ēt posset rn̄deri ꝙ postq̄ ante tp̄s.d.l.vt liberis.emācipati nō cōferebāt aliqd ad inuicē vt h satis visū fuit legislatori. in.d.l. vt liberis. induxit ꝙ ꝯferrent dotē seu donationē ꝑpter nup.⁊ hoc argumēto in simili vtit Bar. in.d.§. nec castrēse.circa fi.penul.col.dū respōdet ad.d.l.illud.ꝭ.eo. ⁊ respōdēdo ad.d.l.illō.vr̄ Bar.istā opi.sentire ibi dū dicit: lꝫ d iure antiquo emācipatus cōferebat oīa: ideo idistincte grauat ꝯferre donationē simplicē.Nā emācipatus nō ꝯferebat oli emācipato oīa: ⁊ tātomagis pōt ꝓcedere ista opi.in his q̄ pater aīt emācipationē donasset filio: q: lꝫ p emācipationē subsequētem recōualescat donatio.l.donatiōes.§.pater.ff.d do.l.siue emancipatus.C.de dona.tn̄ nō vr̄ ꝙ talis donatarius teneat cōferre dictā donationē fratri suo emācipato: q: hoc nō iuenit lege cautū.ar.l.illā.ꝭ.eo.Scdo lex ista solū loqtur d collatiōe donatiōis facte tp̄e emācipatiōis vel post.⁊ ita in donatiōe fcā ante emancipationē: lꝫ Ang.hic in quibusdaꝫ lec.non dico in repeti.in do

natione facta tpe emãcipationis vel post teneat ꝙ ꝯferaẜ fratri emãcipato.per.d.l.vt.l.liberis in fi.que ẜm eũ al's nobis seruiret de ueto nisi ĩtelligeretur ꝙ ĩduceret talẽ donationẽ factam emãcipato ꝯferri fratri emãcipato cũ antea eẽt cautũ ꝙ fratribꝰ i ptãte ꝯferret emãcipatus nedũ ꝓfecticia sed ẽt oĩa aduẽticia. ¶Sed ad istã rõnem põt respõderi ꝙ impator nõ seruit nobis de vẽto in.d.l.vt liberis.i fi.q꞉ cũ ibi in pñ.illiꝰ legis ðterminaſset dotẽ ꝛ donationẽ ꝓpter nup.eẽ cõferẽdã per emancipatum emãcipato ꝯ regulã huiꝰ legis:dubitabaẜ an idẽ eẽt in donatione simplici.ꝛ respõdeẜ ibi ꝙ in ea dꝫ attendi dispositio legũ ꝑcedẽtiũ:ꝛ sic dꝫ attẽdi hec lex.Ro.etiã hic conaẜ substinere ꝙ emãcipatus nõ ꝯferat dona.simplicem p.d.l.illud.ĩ.eo. ꝛ dic ꝙ ita ꝯsuleret si casus occurreret.Et moueẜ ita debilibꝰ rõibus ꝙ supuacuũ puto referre:ꝛ nemine discrepãte tenẽt oẽs ꝯriũ excepto Frã.tig.i.l.illud.ĩ.eo.licet Ro.de eo mẽtionẽ nõ faciat ꝛ moueẜ q꞉ cũ hodie quo ad ꝓprietatẽ filiꝰ i ptãte possit sibi ĩpi acqrere sicut emãcipatꝰ p.l.cũ oportet.ĩ.de bo.q̃ lib.nõ iniuria tur filiꝰ in ptãte a filio emãcipato nõ ꝯferẽte ꝛ succedẽte.¶Sꝫ põt respõderi ꝙ collatio inducta in ꝓfecticiis p.d.l.vt liberis.nõ fundaẜ in iniuria resultãte ex causa ꝑdicta:sed ex fundata in eq̃litate.pꝫ q꞉ tã filia i ptãte ꝙ̃ ẽt sui iuris erat capax acq̃sitiõis dotis ẽt pleno iure.l.si cũ dotẽ i pñ.ꝛ.l.pꝰ dotẽ ẜꝫ.vi.lec.ff.sol.ma.ꝛ tamẽ tã filia in ptãte ꝙ̃ emãcipata cõferebat dictã dotẽ. ¶Preterea ꝙ̃tum ad proprietatẽ acqrendã rei donate a pꝛe nõ est verũ:q꞉ ita possit acqrere filius in ptãte patris existẽs sicut emancipata.l.ij.ſ.de inoffi.dona.ergo nõ est bona ratio reddita p Frã.tig.¶In eadẽ ibi:hodie ex testamẽto ꝛc.iuxta hoc q̃rit Fulg.ꝛ post eũ Ro.pater q dotẽ dederat filie istituit filiam in vncia .ꝛ filiũ in reliquis.xi.vnciis an dotẽ filia ꝯferat. ¶Arguit Fulg.pmo ꝙ nõ ex quo pater filio plus reliquit p.l.ex pte ẟ.instituto.ff.fami.hercis.Sꝫ ꝯtrariũ dicit sentire gl.ibi ex quo pater nõ fecit ptes pro diuiso:sꝫ pro indiuiso.Cõcludũt ꝙ aut pater dixit istituo filiã in vncia.q꞉ sibi dotem reliqui ꝛ tũc videatur patrẽ voluisse ꝙ sit precipua filie:vt ẽ de mente gl.in.d.ẟ.instituto.ꝛ probatur ar.l.emptor.ẟ.fi.ff.de rei ven.ꝛ.l.qui volebat.cũ ibi no.p Bar.ff.de here.insti.Aut pater simpliciter in vncia filiã instituit:ꝛ tũc filia tenebiẜ cõferre dotẽ dando.xi.partes dotis filio ꝛ sibi imputet filia que poterat totã dotẽ retinere ꝛ ab hereditate abstinere.l.i.ff.de colla.do. ꝛ facit in simili.l.ij.ẟ.si tres.ff.eo.¶Reliqua in materia collationis vide p Barto.in.d.l.pater.per Ja.bu.in.l.fin.ĩ.e. ꝛ Bal.in.l.qm̃ nouella in pñ.ſ.de inoffi.testa.

¶De testamento militis.Rũca.

Pater tuus. Institutus a milite specifice i paganicis nõ hꝫ ius accrescẽdia in castrẽsibus nec ecõuerso:siue in illis aliqs fuerit istitutꝰ ꝛ repudiauerit:siue nullus fuerit istitutus:vñ ptinẽt ad veniẽtes ab itestato cũ miles posset ðcedere pro pte testatꝰ ꝛ pro pte itestatꝰ.h.d.cũ.l.se.¶In gl.i.ibi:vel dic meliꝰ ꝛc.i.clarius hꝫ doc.q꞉ hec scða solutio ðclarat pmã:ꝛ hãc solutionẽ approbãt p Cy.Ja.bu.ꝛ cõiter doc.Nã miles istituẽdo vnũ in vno pr̃imonio.s.paganico.aliũ in castrẽ sis ðclarauit se velle vti ꝑuilegio militari.Nã fecit distinctionẽ patrimoniorũ que in pagano nõ cadit qui tm̃ vnũ patrimonium hꝫ.l.iurisperitꝰ.ẟ.cũ oriũdus.ff.de excu.tuto.Sed qñ testator istituit vnum in vna vncia ꝛ aliũ in alia:uel vnũ i vno fũdo aliũ in alio.ista dispositio etiã cadit in pagano : iõ in dubio ꝑsumiẜ testatorẽ ꝛ militẽ voluisse testari iure cõi.ꝛ sic in totũ ðcedere testatus.ꝛ per cõsequẽs tunc habet locũ ius accrescẽdi ꝙ de vtroqꝫ patrimonio videẜ testatus:ita itelligitur.l.ꝙ̃ ꝙ̃.ĩ.eo.ꝛ.l.si certarũ.in pñ.ff.eo.facit.l.i.ẟ.si ex fundo.ff.de heredi.insti.ꝛ ẜm istã declarationẽ apparet ꝙ ista lex ꝛ sequẽs nõ cõtradicũt:sed cõcordãt.Adde tñ quod dicetur in glo.se.ex quibus apparebit magis de veritate ꝑdictorũ.¶In eadẽ ibi.l.cũ pretor.ꝛ melius in.l.maritus.ſ.de procu.tamẽ hec ratio per se nõ videẜ bona q꞉ ẽ contra.l.ꝙ̃ ꝙ̃.ĩ.eo.ꝛ.l.si certarũ.in pñ.ff.eo.secũdum intellectũ queꝫ ad illa iura tradit glo.sequẽs magis cõmuniter approbata.ideo dic melius vt proxime dixi. ¶In eadem ibi alii dicũt ꝛc.glo.dando aliam solutionẽ ad dictam legem sequentẽ vult ꝙ si testator instituit i castrensibus vnũ de aliis nihil dixit:tunc verũ sit ꝙ nõ habeat locum ius accrescendi ita intelligatur lex sequẽs.sed in casu huius.l.quia de vtroqꝫ patrimonio disposuit requiritur ꝙ debeat liquido probari testatorem nõ voluisse habere locũ ius accrescẽdi:sed i h̃ glo.cõiter reprehẽditur.ꝛ glo.sequẽs in fin.etiã hoc reprehendit ꝛ bene:ut probatur.ĩ.proxime in ṽ.isqꝫ adiit ꝛc.a cõtrario sensu:vbi apparet ꝙ etiã si i vtroqꝫ patrimonio fuerunt diuersi heredes instituti vno nõ adeunte mater succedit in illis bonis ab intestato ꝛ nõ probato aliter de volũtate testãtis:ꝛ ad que infra dicentur.Teneas ergo pmã ꝛ scðam solu.ex qua habes notare iũcto tex.ẜm Ange.ꝙ vbi exigiẜ liq̃da probatio sufficit ꝓbatio p ꝑsumptionẽ iurisn: ꝓ quo etiã allegat.l.licet imperator.cũ si.de lega.i.bñ facit glo.fi.in.l.si tutor peritus.ſ.de peri.tu.que dixitꝰ ꝙ ꝑsumptiones iuris sũt liquidissime probatiões: quã glo.dixit ad hoc eẽ singularẽ ꝛ meliorẽ ð iure Jo.de imo.in.l.quesitũ.ff.de re iudi.ꝛ in.l.in tẽpus.ẟ.i.ꝛ i l.si ita quis heres institutꝰ fuerit excepto.ff.de here.insti.¶Et iuxta hoc dubitat h̃ Ro.an talis probatio per ꝑsumptiões seu ꝯiecturas iuris sit ṽa ꝛ ꝓpria ꝓbatio:ꝛ allegat tex.ꝙ nõ in.l.i.in ṽ.nõ proprie.ff.si tabu.testa.nul.extã.quẽ dicit nõ esse alibi.dicit tñ ꝙ posset respõderi ꝙ ille tex.loqtur de ꝯiectura:non de ꝑsumptiõe iuris.Vel dici etiã posset ꝙ exponẽdo ꝛ intelligẽdo illũ tex.vt facit ibi glo.in ṽbo cõiectura nõ probaret hoc tñ pro eo allego tex.optimũ.ꝛ ibi h̃ voluit Bar.i.l.lucius ꝛ ibi etiã per imo.ff.de condi.ꝛ dmon.ꝛ pro hoc adducit imo.ibi q꞉ videmus eẽ diuersos titulos.ex̃ de proba.ꝛ de ꝑsump.tãꝙ̃ ista sint diuersa . que vltia rõ videẜ satis fragilis: q꞉ sequereẜ ꝙ cũ habeamus etiã separatos titulos de proba.ð testi.ꝛ de fi.istru.ꝙ testes ꝛ istrumẽta nõ dicerenẜ ꝓpe probationes cõtra.l.emancipatione cũ si.C.de fide instru.¶Ad predicta etiã vide Bar.in.l.i.in princi.C.de fide instru.ꝛ iur.hal.fisca.li.x.vbi dixit ꝙ q habet iuris ꝑsumptionẽ pro se nõ ðꝫ probare.Facit etiã ad ꝑdicta qð no.Bal.i.l.i bonefidei.in penul.col.ſ.de rebus cre.duꝫ allegat.d.l.lucius.cũ quo etiam trãsit Saly.in.d.l.in bonefidei.licet Bal.in.l.admonẽdi.in penul.colũ.ff.de iureiurã.ꝛ i.l.id quod pauperibus.in.xi.q.de episcop.ꝛ cleri. aliter loquatur. Et in dictis locis inuenies an quãdo per modũ cõditionis fit mentio de ꝓbatione sufficiat probatio p presumptiones an vero requiratur ꝓbatio vera aliter facta ꝛ an tunc sufficiat iuramentum in defectum semiplene probationis:de quo etiam per ro.in.d.l.admonendi.ver.xix.¶In glo.ij.in prin.pro declaratione tex.ꝛ glo.dic ꝙ tex.hic in ṽ.nã volũtas ꝛc.respondit tacite obiectioni que fieri posset.s.ꝙ quis nõ poterit ðcedere pro pte testatus ꝛ pro pte itestatꝰ l.ius nr̃ꝫ.ff.de re.iur.nã respõdet iperator ꝙ queadmodũ lex potuisset disponere ꝙ i certo cãu qs ðcederet pro pte testatus:ita põt miles q hoc videẜ voluisse ex diuisiõe patrimoniorũ adhibita in testãdo vt dixi.nam voluntas militis pro lege seruaẜ.nõ tamẽ voluntas veterani.l.idem est ꝛ si.allegata in glo. Et si quis sit veteranus habes in.l.sꝫ ꝛ milites.ẟ.veteranus.ff.de excusa.tuto.ꝛ no.in.l.filius.ẟ.veterani.in glo.ff.de procurato.ꝛ in.l.ad veterani.ff.ad.l.falci.¶In eadem ibi:sed tanꝙ̃ ab intestato.collige ex gl.ẜm Bal.ꝙ prohibitus a iure accrescẽdi nõ videẜ prohibitus a iure succedẽdi ab intestato.ꝛ cum glo.transit Bal.Saly.Ful.ꝛ Ro.hic cũ limitatiõe quã vide hic per Bal.Sꝫ Cy.hic dubitat dictũ glo.procedeẜ si ponamus ꝙ miles ꝓhibuerit istũ in bonis istis succedere p istũ tex.ꝛ dicit ꝙ tex.in.d.l.filiꝰ.ẟ.i.ñ.ꝓbat dictũ glo.forsitan voluit ipẽ sentire ꝙ ibi titiꝰ nõ erat

a ¶Ius accrescẽdi.limitaut p lu.ro.cõsi.lxxxi.
b ¶Presũptionẽ iuris.vide eũdẽ cõsilio.cccviij.ꝛ cõsi.ccxviij.p alex.ꝯsi.xxiiij.liij.ꝛ.lxv.ij.li.fulg.cõsi.xiij.ꝛ dicit Bal.i l.ꝑsbyteri.ſ.de epis.ꝛ cle.ꝙ probatio ꝑsũptiua vicitur p certã et seqtur Frã.ð are.cõsilio.xxviij.

ab itestato legitim⁹ successor: sed patronus ibi debe- bat ab itestato pcedere.iuxta.§.sed nra institu.d suc. lib. Sed certe tex.i.d.l.si filius.§.i.innuit q si ibi nō extasset patronus hereditas ab itestato obuenisset il- li istituto.ideo puto opi.glo.eē verā pro qua et ad- duco q licet testator testādo eo mō quo hic dicit vi- deat pbiber voluisse ius accrescēdi: tñ nō videt phi buisse ius succedēdi ab itestato.nā ius accrescēdi fit etiā tacita substitutiōe facta a testatore.l.si titio ꝛ me uio.§.iulianus.de leg.ij. Sed exclusus a iure venien di ex testamēto nō intelligit exclusus ab intestato.l. nec is.§.heres.ff.de acqui.here. ¶ In eadē ibi vel vnum ex vncia aliū ex castrēsibus glo.debuisset dicer aliū ex duabus vncijs: put loqtur.d.l.q q. ideo gl. est corrupta ɓm Jaco.bu.ꝛ Fulg.tñ Bal.ꝛ Ang.sal uāt glo.prout iacet: q istituendo vnū ex vna vncia vi det instituisse in dimidia vncia paganicorū.ꝛ in dimi dia castrēsiū: ꝛ sic etiā in castrēsibus ē cōiunctus cū instituto in castrēsibus.ad hoc allegat tex.nota.in.l. si dño stichus.de lega.i.ꝛ per hoc patet solutio ad il lud qd in cōtrariū adducebat Bal.s.q imo videbat istitutū in vncia nō eē institutū in aliqua parte castrē siū: q cū alius specialiter sit istitutus in castrēsib⁹ ali⁹ institutus in vna vncia in genere nō debet itelligi illa vncia de castrēsibus aliquo modo q per speciē dero gatur generi nō ecōtra.l.vxorē.§.felicissimo de leg. iij.ꝛ.l.quotiēs.s.fami.hers.nā licet Bal.ad illud ar gumētū nō respondeat pōt responderi q generi p speciē derogat quādo genus ē tale qd sub se plura cō prebēdit etiā quo ad effectū exactōis.d.§.felicissimo secus quādo quo ad effectū exactiōis vnū tm conti- neat: licet quo ad vim verbor plura contineat: ut est tex.no.in.d.l.si domino.ꝛ ibi no.doc. maxime Bal. ꝛ Jo.de imo.ꝛ ita se habet exēplum.q.nre: quia licꝫ relicta sit vna vncia in genere.ex.xij.tamē cū exactio- nis effectu nō debet nisi vna vncia sicut dicit in .d.l. si domino.ex legato serui in genere adoptionū lega- tarij non veniebat exigēdus tamē nisi vnicus seruus vel dic q cōtrariū procedit quādo spēs in totū com prebēdebat sub genere qd hic nō est. Si ergo institu tus in vncia cēsetur institutus i dimidia vncia castrē- siū seqtur q ē ꝯiūctio inter eū ꝛ institutū in religs ca strēsibus ꝛ per cōsequēs si istitutus i reliquis castrēsi bus repudiat debet accresc re instituto in vncia tāq cōiunctio sit circa idē patrimoniū.secus quādo non sūt in eodē patrimonio coniūcti prout logtur lex nra ¶ In eadē ibi: si autem miles ꝛc.cōclusio glo.est q si miles vnū in patrimonio castrēsi instituit ꝛ neminē in alio vel econtra: tūc non sit locus iuri accrescendi: ſꝫ succedūt veniētes ab intestato : ut hic in.l.ij. Sed Saly.h dicit q licet hec cōmunis opinio sit a qua in ꝯsulēdo nō auderē recedere: tamē dicit q lex sequēs non probat: q ibi fuit adiecta dictio taxatiua tm.iste tex.etiā nō facit ad ppositū nec.l. si certarū .§.i. nec l.si filius.§.i.logtur etiā quādo vnus i vno patrimo nio fuit institutus.alius in alio.vnde tūc facilior ē p- sumptio pbibitionis iuri accrescendi: propterea dicit posse distingui. Quod aūt in testamēto militari inter uenit solēnitas reqsita de iure cōmuni: ꝛ tūc videtur voluisse vti iure cōmuni.ꝛ sic locus erit iuri accrescen di sicut in pagano in quo seruat ius cōe cū non pos- sit decedere p pte testatus ꝛc.l.i.§. si ex fūdo.ff.d be rebib⁹ istitu.ꝛ hoc nisi eēt adiecta dictio taxatiua tm: vt.j.l. pxima. Aut solēnitas iuris nō iteruenerit: ſꝫ tā tū militaris.ꝛ pcedat opi.glo.nisi de cōtraria ei⁹ vo- luntate appareat.ꝛ hoc mō dicit ipe q multa iura cō cordant.ꝛ marie.d.l.si miles ex fundo.ꝛ.l. si certar in pnc.ff.eo. Ex qbus vltimis vbis colligit q Saly. voluit q etiā quādo testator instituit vnū vel duos in vno fundo vel duob⁹.ꝛ nemiē in residuo q i totū ptimoniū qd accrescat talib⁹ i institutis: dꝫ attēdi dcā

sua distinctio.nā in talibus casibus loquitur dicta.l.si miles. et l.si certarū. Cuius cōtrariū tenet glo.hic in versi. si autem. in vna re vnum ꝛc.que indistincte dicit q quando miles istituit i una re vel duabus totū accrescit.ꝛ glo.in hoc hic ꝛ vbiqꝫ ma- gis cōmuniter approbatur.tamē Jmo.i.d.§.si ex fundo. facit mentionē de ista distinctione Saly.ꝛ quantū ad intellectū.d. l.si certarum.ꝛ.d.l.si miles reprobat eam.quia tex.in.d.l.si mi les indistincte loqtur.ꝛ quia licet miles adhibuerit solēnitatem iuris cōmunis.tamē nō videtur se astringere ad illā: vt.l.iij.ff. eo.ꝛ ideo concludit ipe q si miles instituit vnum vel duos in vno fundo vel duobus videtur in dubio voluisse decedere inte status pro residuo.per.d.l.si miles.ꝛ ita sentit gl.relata ad istū tex.in.d.§.si ex fundo.licet glo.hic.ꝛ in.d.l.si miles.violet illū tex.intelligendo.d.l.si miles.quādo probaretur testatorem vo luisse decedere intestatus. Et respondet Jmo.ad.d.l. si certa- rum.in pnci.q ibi loquitur quādo miles vniuersū patrimoniū suū distribuit in particulares institutiones numirum si tunc tra- batur ad vniuersū.ar.l.quid ergo.cū glo. de lega.i.ꝛ eius qd no.glo.in.l.quotiens.s.fami.hercis.ꝛ respōdet ad.d.l.q q.q ibi miles instituit vnum in vncia.aliū in duabus: quia poterat ibi esse dubiū an intelligeretur dixisse de vncijs minutis que cō prebendūtur sub asse.l.seruum.§.hereditas de heredi.insti. et tunc remaneret intestatus in nouem. Poterat etiā intelligi te statorē volisse diuidere hereditatem in tres partes seu in tres vncias grossas.ꝛ istud in dubio intelligitur voluisse. ꝛ sic miles in dubio videatur vsus iure cōmuni: vt nō decedat pro parte in testatus ꝛc.postq verba ꝛ mens patiuntur: quia testator pōt di uidere hereditatem in quot vncias vel partes vult.l. iterdū.§. pater.ff.de heredi.insti. Sed secus ē quando in vno fundo vel duob⁹ istituit: quia tūc verba nō patiūtur q videatur vti voluis se iure cōmuni vel⁹ in vniuerso illum instituere. ideo videt vo- luisse vti iure speciali.d.l.si miles.ꝛ idē tenuit Jmo.i.l.cogi.§. si miles.ad trebel. Fulg.hic etiā tenet istā opi.pro quo adducit q procedit argumētū de re ad tēpus.l.miles ita.i pn. vsi.ꝛ qd diximus.ff.eo.sed si miles instituit ad tempus pro reliquo tem pore videtur velle intestatus decedere.d.l.miles ita in pnci. er- go idem si instituat in vna re.istam opi.tenet etiam Ro. h quia licet nō faciat mētionem de Jmo.ꝛ Fulg.tamē dicit idē q ip si dicūt.pro hoc etiam ipe adducit illud quod dicim⁹ q miles instituēdo vnum in vno patrimonio ꝛ neminē i reliquo videtur velle pro reliquo itestatus decedere.d.l.proxi. Pro ista opi.fa cit ratio.d.l.maritus.pro hoc etiā allego tex.iūcta glo.i.l.que nō militabat.ff.de heredi.isti.quam ad hoc ibi pōderat Jo.de imo.dicēs illum tex.esse cōtra opi.Saly.hic. Sed fortiter in cō trariū facit tex.i.l.cogi.§.sed si miles.dum tex.dicit ex certa re miles heredem istituere potest actionesqꝫ ei dabūtur ꝛc.nam si ibi nō accresceret totum istituto i re certa nō darētur ei actiones hereditarie.l.quotiēs.j.de heredi.isti. Jmo.ibi sentit hoc con trarium ideo exponit illum tex.i vsi.ex certa re scilicet vniuersa- li.s.i patrimonio paganico ɓm eum.sed certe hoc est violare il- lum tex.ideo sustinēdo illam vltimam opi.potest respōderi ad d.§.si miles.q tex.ibi vult dicere q miles pōt facere q quis sit heres ex testamēto i vna re tm ꝛ tribuere ius hereditariū vni rei tm ꝛ ad illā rē quasi ad eum spectet iure hereditario cōpetāt actiones quod nō habet locum i pagano: quia si ab eo i vna re ē istitutus vnus ꝛ nullus alius sit istitutus nō potest ius heredi tariū esse in illa re: sed in toto per ius accrescēdi.d.§.si ex fūdo ꝛ ita illū tex.declarat Jaco.de are.i.d.§.sed si miles. Ang.i.l. sed si plures.§.ab substitutos.de vulga.ꝛ pupilla.posuit aliam opi.q aut quis instituitur in re certa vel quātitate.ꝛ tunc in re liquo videatur decedere itestatus.d.l.si miles. Aut istituitur in quota.ꝛ tūc secus.ꝛ puto q voluit allegare.d.l.q q.ꝛ istā opi. aliqualiter sentit glo.i.d.l.si miles. Sed ista opi.ita simpliciter itellecta nō habet i se rationē diuersitatis.ideo teneo pximā p- cedētem opi.ꝛ tenēdo istā opi.comprobatur opi.huius glo.i- quātum voluit q si miles istituit vnū in castrensibus ꝛ neminē i reliquo: veniūt ad reliquū succedētes ab itestato.lꝫ Saly. du- bitauerit: vt.s.retuli. ¶ Itē tenēdo istam opi.stabit ꝯclusio q quādo miles dixit istituo ticium i vncia.ꝛ seium in castrensibus institutus in vncia habebit dimidiam vnciam castrensium et dimidiam in paganicis: ꝛ in reliquis paganicis decedit inte-

statuo: quod etiã tenuit imo.in dicto.§.si ex fundo. circa.xxij. colũ.quia dicẽdo instituo in vna vncia appareret quod noluit eã habere totã.d.l.maritus: quia illa dictio vna intelligit de vna ex pluribus.allegat notata per glo.in clemẽ.i.in ṽsi.incerta de prebendis.vnde tũc intelligeretur de vna ex.xij.d.§. hereditas.secus quãdo vnum instituit in vna vncia ꝛ aliũ in duabus: quia tunc videtur voluisse diuidere hereditatẽ suã ĩ tres partes vt dictũ est.s.per.d.l.ꝗꝗ. ℂExtra glo.quero super legẽ ꝓmã.miles habet paganica omnia in italia.castrẽsia ṽo omnia habet in gallia ꝛ dicit ĩstituo ticium in bonis italicis ꝛ seium in bonis gallicis nõ aũt dixit in castrẽbus vel paganicis: an habebit locũ ista lex cũ seq.s.quãdo testator videatur prohiberi voluisse ius accrescẽdi inter eos. Bal.hic dicit quod nõ: q꞉ ex verbis testatoris nõ apparet distinctio formalis patrimonioꝝ: ſ꞉ sola distinctio rerũ ꝛ plus nõ dicit. Saly.aũt tenet cõtrariũ: q꞉ nõ refert qd ex equipollẽtibus fiat.l.si mater.cũ si.ĩ.de insti.et substi. Pau.de ca.dicit ꝙ cõtra Bal.facit: quia rei demonstrate frustra alia dicitur demõstratio.l.i.ad fi.ff.de dot.preleg. tñ dicit ꝙ ẽ tenẽda decisio Bal.ob eius auctoritatẽ. Et pro opi. bal.adduco: q꞉ ĩ proposito debet ĩ dubio videri militẽ voluisse vti iure cõmuni cũ verba ꝛ mẽs nõ repugnãt.l.ꝗꝗ.ꝛ.l.intestato.ĩ.eo.ꝛ ꝑ hoc apparet respõsio ad allegata in cõtrariũ. Nã potuit eẽ ꝙ testator motus fuit ad instituendũ seiũ in bonis gallicis: nõ ex eo quia eẽnt castrẽsia: sed ex eo quia seio erãt magis accõmodata illa bona: vt q꞉ in gallia habitabat.s.l.ij.ĩ gl. in versi.possedit ibi: quia accessoria ꝛc. hoc cõiter reprehendit quia sunt due separate hereditates quasi duoꝝ hominum.d.l. si certarũ.§.i. ꝛ sic cẽsentur due eque principales.ideo in omnibus dic ut.s.l.proxima super glo.magna cum his que ibi dixi. ℂIn glo.i.ṽ.extraneũ ibi: cõmilitonẽ ꝛc. cõtrariũ tenuit glo. magna ĩ.l.ꝑcedẽti.ad fi.ꝛ illa cõiter tenet. Alexã.de imo.

n **Unquam.** Institutio heredum a milite facta quotas secundum illum trabitur ad omnia bona.h.d. ℂNota ꝙ in dubio disponẽs videtur velle disponere ſm ius cõmune.ꝛ nõ ſm ius speciale seu priuilegiatũ vt hic.ꝛ in.l.ex testamento.la.i.ĩ.eo.ꝛ.c. cũ dilecta.de rescriptis.facit.l.si quãdo.in ꝓnci.s. de inoffi.te. Nã dicimus ꝙ ꝓnceps in dubio nõ presumitur vti plenitudine potestatis: sed iure cõmuni ꝛ ordinario ſm Inno.i.c.innotuit de electio.quẽ ad hoc allegat Ang.in.l.bene a zenone.ĩ.ꝺ quadrien.prescrip.ꝛ bal.in.l.si testamentum.ĩ.de testa. ꝛ ibi etiam Pau.de ca.ꝛ alibi no.Inno.ꝛ Jo.an.in.c.dudum. de decimis[a].ꝙ cõfirmatio pape que poterat referri ad actum qui erat validus: ꝛ etiã poterat referri ad actũ qui erat nullus refertur ĩ dubio ad actũ validũ vt sic ꝯfirmatõ poti⁹ ꝯfirmet validũ ꝗ valet nullũ: ꝛ sic nõ opet dispẽsationẽ ꝯ ius cõe: ꝛ ħ dictũ ꝺ facili nõ inuenies alibi ſ꞉ do.ant. ꝺ bu.in.d.c.dudũ.de illo dicto ẽt facit mẽtionẽ Bal.in.l.bonoꝝ qui admit.vbi dixit ꝙ quãdo factũ superioris posset referri ad ius cõe nunꝗ presumit dispensatũ nec inutile cõfirmatũ.ꝛ ita dicit tenere Jo.an.in.d.c.dudũ Illud dictũ etiã refert Bal.in.c.i.in.x.col.in ti.per quos fiat inuesti.ꝛ limitat duobus modis vt ibi per eũ. Et pro decisiõe predicta bene facit tex.no.in.l.ex facto.in ꝓn.ꝛ ad hoc illũ põderat ibi Rapha.ff.de vulg.ꝛ pupil.no.etiã Pau.de ca.in.l. ꝓnceps.ff.de legi. Ex his infert ad id quod notabiliter dixit bal. in.c.i.§.itẽ sacramẽta.in pe.vel antepe.colũ. de pa.iur.fir.vbi dixit ꝙ rex ꝑ otest donare filio suo in ꝑtãte ab auctoritate regis arg.l.pe.s.de dona.inter vir.ꝛ vxo.tamẽ dicit quod si rex vult ꝙ donatio sua valeat regia auctoritate exprimere debet se facere regia auctoritate.allegat tex.in.l.bonorũ.tamẽ tex.ibi nõ requirit ꝙ exprimat.sed solũ ꝙ ex certa sciẽtia faciat. vnꝺ hoc pẽdet ab alio dubio: vtrũ certa sciẽtia debet exprimi: de quo vide que infra dicẽtur: vbi tamẽ ꝓnceps in dispositiõe sua apponeret clausulã nõ obstãte.l.faciente in ꝯtrariũ: tũc videtur vti plenitudine potestatis ſm Bal.in.l.si testamẽtũ.ĩ.de testa. ꝛ no. do.Anto.ꝛ Jo.de imo.in.c.que in ecclesiarũ.de consti.nam inferiori nõ est ꝯcessum vti clausula nõ obstãte lege seu legi derogare.l.formã.s.de offi.pre.ꝑto.no.glo.in.c.si.in.ṽ.figura cũ si.de here.in.vi.ꝛ per doc.in.c.si.de offi.archipresby.ꝛ ꝑ bal. in.l.rescripta.s.de preci.impera.offe.faciũt no.per glo.in.l.si. s.si cõtra ius.ꝛ idem vbi princeps faceret ex certa sciẽtia: vt no. glo.magna in.c.ad hoc ad si.de rescriptis.ꝛ ibi dñs Abbas.ꝛ no.bar.in cõsilio incipiente. Ciuitate Camerini.ꝛ sentit glo.ij.in.l.eos in ꝓnc.ĩ.de appella.ꝛ ibi hoc expressius voluit Bal.qui dicit hoc esse verũ quãdo hec clausula ex qua sciẽtia est exꝑssa in litteris vt no.per glo.si.in clemẽ.ij.de rescrip.ꝛ in.c.statutũ in.ṽ.litterarũ.eo.ti.li.vi.de quo dic vt etiã ibi ꝑ docto.per Joã.an.in.c. nõnulli.de rescriptis. Et consueui dicere in.l.quidam consulebant.ff.de re iudic. vbi per Jo.de imo.ꝛ bal.quẽ oĩno vide in.l.si.ĩ.de senten.rescin.nõ pos.vbi tractat an debeat exprimi certa sciẽtia.ꝛ etiã an eqparetur clausula non obstante. ꝛ clausula ex certa sciẽtia.de quo etiã dixi in.l.iij.§.si is pro quo.ff.quod quisq꞉ iuris.ꝛ ħ omitto quia est longũ. ℂIuxta predicta etiã dicit Pau.de ca. in cõsilio.cclxxx.incipiente. In facto presenti nõ intendo.quod illud qꝺ dicitur ꝓncipẽ in dubio nõ videri vti plenitudine potestatis eẽt verũ quãdo actus posset valere de potestate ordinaria: vel quãdo ꝓnceps errãdo in facto putabat valere de potestate ordinaria.secus si actus nõ potest valere ꝺ potestate ordinaria ipo sciẽte.allegat in argumẽtũ.l.iij.ff.e.ꝛ.l. si qñ ff.de le.i.ꝛ.l.in testa.la.i.ĩ.eo.iũcta.l.cẽturio.de vulga.ꝛ pupil.ꝛ ita etiã dicit ipe in.l.ex impfecto.ĩ.ꝺ testa.ꝛ ibi sentit gl. in ṽ.lex iperij.l꞉ Fulg.ibi aliter dicat ꝛ reqrit vt dixi ꝙ ꝓnceps faciat hoc casu ex certa sciẽtia.l.qdam ꝯsulebãt.ꝛ ibi plene no.doc.ff.ꝺ re iudi.ꝛ no.glo.in.l.vniuersis.s.de pci.ipe.off.cũ concor.quas no.doc.in.d.l.qdam cõsulebãt.bene facit qꝺ notat bal.i.l. nullus.ĩ.ad.l.iul.ma. dum dicit ꝙ sola ꝯsciẽtia ꝓncipis supplet defectũ oĩs solẽnitatis ꝑ illã legẽ.ꝛ no.Inno.i.c.i.ꝺ lit.ꝯtes. ℂItẽ no. ſ꞉ ro. ħ ꝛ in aliqbus lec.ponit ĩ.l.ĩ testamẽto.ĩ.eo.rõnẽ ꝗre militibus remissa est solẽnitas iuris cõis in testãdo s.rõne simplicitatis ꝛ ignorãtie quã iuste pretẽdere potest miles.l.fi. circa ꝓn.ĩ.de iure delibe. Et ideo ĩfert ipe ꝙ l꞉ doctor aut aduocatus dicat militare.s. de aduo.diuer.iudi.l.aduocati.tñ nõ poterit testari sine iuris solẽnitate[c]: q꞉ in eo nõ tolleret iuris ignorãtia.l.ij.§.huius aũt sulpiti⁹.ff.ꝺ orig.iur. Ad qꝺ vide no.ꝑ Cy.in.l.i.in.v.q.s.de iur.ꝛ fac.igno.ꝛ ibi ẽt ꝑ Saly. An aũt quo ad alia ꝑuilegia nõ ꝯcernẽtia solẽnitatẽ puta ꝙ maiori vel extraneo possit fieri directa substitutio post aditã hꝺitatẽ sit ꝑuilegiatus doctor sicut miles dixi alias ĩ repetitiõe.l.cẽturio.ĩ ꝓn.ꝺ vulga.ꝛ pupil.vbi etiã tractaui an preferat doctor militi. ℂItẽ no.ſm bal.i ṽ.etiã iure cõi. ꝙ testamẽtum põt valere iure cõi ꝛ iure militari.ꝛ est sing. ſm Ro. hic: sed Fulg.dicit ꝛ melius ꝙ hoc possit ꝑcedere si accipias ius militare ꝑ specie cõprehẽsa sub iure cõmuni sed si accipias pro specie opposita sec⁹: ꝛ vult dicere si testamẽtũ habet solẽnitatem iuris cõmunis consequenter habet solẽnitatẽ iuris militaris.ꝛ non ecõtra. ℂIn glo.i.in quibus autẽ sit priuilegiatus miles in testãdo: vide plene per Bar.in.l.neq꞉.ĩ ꝓn. ff.eo.ꝛ per Bal.in.l.miles.ꝛ ibi Ang. ꝛ Saly.ĩ.eo. In glo.si.dic vt ibi ĩ.l.i.s.eo.

o **Si rufinus.** Priuilegium militis nõ tollit legẽ ei⁹ fauore inductã ob imbecillitatẽ consilij. h.d. ℂNota ꝙ illud qꝺ potest.fieri in iudicio ex causa siue cũ cause cognitione: potest etiã fieri in testamẽto si causa postea comprobetur: ꝛ sic presumit testatorem esse motũ ob illã causã: licet eam nõ expresserit: ꝛ sic facit ꝙ si ꝑcesserũt merita filij cui pater simpliciter donat videatur donasse ob merita ſm Pau. ꝺ ca. ħ de quo dictũ fuit ĩ.l.si donatione.s.ti.i. ꝛ ibi allegaui istũ tex.ꝛ dixi ꝙ iste tex.parũ facit q꞉ nõ ſberat ħ naturalis affectio ꝑcedẽs a filiatiõe seu a ꝯiunctiõe sanguinis sicut suberat qñ pr̃ doãt filio. ℂItẽ no. ꝙ ꝑuilegiũ nõ debet taliter interpretari ꝙ exclu-

a ℂDecimis. addꝺ ꝙ hoc dictũ seqt fran. de are.ꝯsi.xv. vbi late vide de clã ex certa sciẽtia ꝛ clausula nõ obstãte de qbus ẽt ꝑ alex.cõsi.ci. ꝑmo li.ꝑ lud. ro. cõsi.cccxx vij.ꝛ .cccxviij.per alex.cõsilio.lxij.

b ℂIn ꝑtãte. adde ꝙ voluit oldr.cõsi .ccviij.ꝙ donatio regis nõ eget isinuatione. ꝛ ꝙ idẽ voluit cõsil. xciiij. ꝙ iuramẽtũ regis de nõ alienãdo bona regni non tollit ꝑtãtẽ qn possit donare vxori ꝛ filijs.

c ℂIuris solẽnitate.inquantũ.d.Jason ħ dicit ꝙ sibi ñ placet ꝙ voluit bal. ĩ quodã suo cõsilio dum voluit ꝙ cardinales ĩ testando gaudeãt priuilegio militum adde pro opi. bal.facere qꝺ voluit lu. ro. consil.cccxc. viij.

dat aliud ꝑuilegiū ipius ꝑuilegiati. ⁊ iō ſm Bal. hic ſi ſcholares ex forma ſtatuti debeāt tractari ꝓ ciuibus ītelligitur quo ad fauorē nō quo ad detrimenta: vt ēt no. Bar. in. l. iij. §. ſi emācipatus ꝑ illū tex. ff. de cō tra ta. ⁊ idē tenet ēt i qbuſdā lec. Ang. ⁊ Ful. ħ. pau. de ca. hic dicit qđ iſte tex. allegatur q̄ ſi ſtatuto cauet̄ q̄ ſcholares habeant̄ pro ciuibus in priuilegium eorū debet itelligi i his i qbus ciues eēnt melioris conditionis q̄ forenſes ſed in his in quibus forenſes eſſent melioris conditiōis: puta in oneribus ad que nō forenſes ſed ciues grauantur: non habentur pro ciuibus ne ſtatutū factum in eorum ꝑuilegium redūdet i odiū. ſ3 ſi ħ nō eēt factū i ꝑuilegiū puta aliqs recept⁹ ē ad ciuilitatē ad ei⁹ petitionē nō ꝓprio motu recipiētiū: certe cenſet̄ recept⁹ ad oīa tam ad fauores q̄ ad onera[a]. l. i. ff. ad municip. ad qđ dicit videndum eſſe qđ no. bar. i. d. §. ſi emācipatus. ⁊ in. l. ſi maritus. §. lege. ff. de adul. Adde q̄ Bal. in. l. ea lege. i. vi. col. ċ. de cōdi. ob cām. ⁊ Bal. in auc. habita. i. ij. colū. ċ. ne filius pro patre. ⁊ i ꝓemio ffor. §. ſi. i. vi. q. ⁊ Ange. in. l. ſi a milite. §. i. per illū tex. ⁊ i. l. diuus. ꝑ illum tex. ff. eo. ⁊ Ang. ⁊ Jo. de imo. in. l. talē. §. i. per illū tex. ff. de here. inſti. ſimplr̄ trāſeūt cū doctrina Bar. i d. §. ſi emācipatus. facit. l. ij. in. ꝟ. minime defraudata. ċ. ꝺ ꝯſti. pec. vbi ꝑ ꝑuilegiū nnouū n̄ tollit̄ ātiquū ⁊ illū tex. ibi ad ħ ēt ponderat Bal. bn̄ faciūt ēt no. ꝑ bal. ⁊ i. l. ciues. ꝭ. ꝺ ap. ⁊. c. i. ꝺ noua. for. fideli. ⁊ i auc. oīno in. ꝟ. ſ3 hic dubitat̄. ċ. ne vxor ꝑ marito. bn̄ facit etiā tex. in. l. alexādrinus. ⁊ quod ibi notāter voluit Bar. ꝭ. de decu. li. x. Bal. tn̄ ſingulariter in. l. qđ fauore. in. vij. oppo. ċ. de legi. dixit q̄ ſi alicui ē ꝯceſſu3 ꝑuilegiū ciuilitatis i fauorē ſuu3 certe ammō tenebit̄ ad datia ⁊ collectas tanq̄ ciuis: q2 iſtō proprie loquēdo nō ē odiū. ſ3 ē de natura rei ꝯceſſe. i. ciuilitatis cui eſt hoc onus annexū. Mouetur ex. l. cu3 ex oratione i ſi. ff. de excu. tu. iducēdo vt ibi per eū. ⁊ ita videt̄ ēt tenere Bal. in. d. l. cū ex oratione. De iſto vltimo dicto facit mētionē pau. de ca. i. l. ſi duo. ff. ꝺ acq. here. vbi dicit ꝑ illā. l. ſi duo. in. ꝟ. ſi eni3 ſcit ⁊c. q̄ ille q acceptit vnū videtur ſe obligare oībus legib⁹ loquētib⁹ de illo ſm Bal. ibi. Ex quo iſert Pau. de ca. q̄ ſi aliqs acceptat ciuilitatē in aliquo loco cēſet̄ ſe obligaſſe oībus onerib⁹ ciuiū: etiā ſi illa ignoret ⁊ ſibi imputet quare nō ꝑquiſiuit: poſito etia3 q̄ ciuilitas ſit ſibi cōceſſa de grā ſpāli ⁊ ob eius tm̄ fauorē. ⁊ ita videt̄ velle Pe. ⁊ Bal. in. d. l. qđ fauore ħ3 eū. Qui ſubdit q̄ nō ob. no. per Bar. in. d. §. ſi emācipatus: q2 fatēdū ē q̄ ſi an̄ ciuilitatē adeptā habeāt tāq̄ forēſes aliqđ ꝑuilegiu3 qđ ciuib⁹ nō ꝯpetat vt ſi in ciuitate ordinatū erat q̄ ciues n̄ poſſēt eligi ad lecturā: ſ3 tm̄ forēſis ⁊ aliqs doctor forēſiſ ē rcept⁹ i ciuē certe n̄ ꝑdit iſtō bn̄ficiū: ita loqt̄ dictū Bar. S3 q̄ nō teneret̄ ad onera ħ nō habeat ex bn̄ficio forēſiū: ſ3 ex hoc q2 n̄ erat ſubditus. l. reſcripto. §. ſi. cū ibi no. ff. de mune. ⁊. hono. ⁊ ideo ſi poſtea efficitur ſubditus tenebit̄ ad onera ꝑ d. l. ſi duo. qđ ītelligeret̄ vr̄ Pau. de ca. ħ quādo iſta ciuilitas fuit acqſita alicui ſpecialiter ad ei⁹ petitionē prout limitat ratio. d. l. ſi duo. ſecus ſi ex forma ſtatuti erat acqſita ciuilitas oībus ſcholaribus per hāc legē: vt ſupra retuli. Pro hoc bene facit id qđ no. gui. de ſuza. i. d. l. qđ fauore. vbi dixit q̄ ſi ex forma ſtatuti bononie ꝯceſſū ē a cōitate i ꝑuilegiū q̄ oēs ſcholares ītelligāt̄ eē ciues forēſis ſcholaris nō poterit ibi tāq̄ ciuis ꝯueniri ꝓ debito alibi cōtracto: q2 q̄ ſit ciuis ħ ē ratiōe ꝑuilegij ſcholarib⁹ ꝯceſſi. ergo nō d3 redūdare in eius odiū vel leſionem. d. l. qđ fauore. ⁊. l. nulla. ff. eo. ti. Tn̄ verior vr̄ opi. Bal. ſimplr̄ in. d. l. qđ fauore. ⁊ Pau. de ca. i. d. l. ſi duo. cū qua ēt videtur ꝯcordare ro. i. l. adoptiuū. §. patronū. ff. de i ius vocā. ꝑ. d. l. cū ex oratiōe. ꝑ quā limitat̄ ⁊ declaratur id qđ no. Bar. i. d. §. ſi emācipatus. ⁊ ad iſtū tex. rn̄ſio p3 per ea que dixi ſupra reſpondēdo ad no. per Bar. i. d. §. ſi emācipatus. Pau. de ca. in. l. nulla. ff. de legi. alio modo limitat deciſionē Bal. in. d. l. qđ fauore: ut illa procedat qn̄ ſtatutū ꝯcedens ꝑuilegiū ciuitatis facit ſcholares eſſe ciues: q2 non poſſūt quo ad qdā eſſe ciues. ⁊ quo ad qdā nō. ar. l. ſi pariter. ff. de lib. cau. ⁊ eiuſ quod no. in. c. cū inhibitio. ꝑ glo. ꝺ clan. deſpon. S3 ſi ſtatutū nō diceret q̄ ſint ciues ſed q̄ tractent̄ vt ciues: tūc procedat deciſio Bar. in dicto. §. emancipatus: q2 tūc cenſetur quedam diſpenſatio que pōt fieri quo ad qdam ⁊ quo ad qdam nō. bene facit l3 ipſe nō alleget. l. ij. cu3 glo. ċ. de iure aureo. ānu. ſed hoc mihi nō placet: q2 nō ē differētia an ſtatutū dicat ſit ciuis an dicat habeat̄ ꝓ ciue: ſi neutro caſu ſtatutū diſponat q̄ quo ad qdā tm̄ ſit ciuis vel habeat̄ pro ciue ut late ꝓbat bar. i. l. ſi is q. ꝓ ēptore. ff. de vſucap. in. iij. q. ꝓn. ad ſi. Dixit etiā iuxta ꝓdicta Ange. in. l. ij. §. furioſus per illū tex. ff. de iurecodi. q̄ ſi quis in oībus ⁊ per oīa eſt aſſumptus in ciuē bononie habebit actiue ⁊ paſſiue oīa que habet ver⁹ ciuis. ⁊ ideo roma. in. d. l. adoptiuū. §. patronū. l3 non faciat mētionē de Ang. dicit q̄ doctrina Bar. in. d. §. ſi emācipatus. limitat̄ niſi expſſum eēt q̄ qs eēt ciuis in oībus ⁊ per oīa alle. d. §. furioſus. ¶ Ite3 ex iſto tex. habetis notare q̄ ſi in vna perſona ꝯcurrat vnū priuilegiū ꝓhibens ⁊ aliud ꝑmittēs: ꝓualet ꝓhibens. qđ ē notabile ſm Bal. hic: ⁊ idē ꝓbatur in. l. iij. in ꝓn. ꝟſi. ſ3 ſi patronū. ff. de ſuſpec. tu. iuncta. l. i. §. ſequēs. eo. ti. vbi probat̄ q̄ ſi ſūt due regule vna prohibitiua alia ꝑmiſſiua ſemꝑ ꝓualet prohibitiua. et ad hoc illū tex. ponderat pro notabili Dy. Ja. ꝺ are. ⁊ Bal. in d. l. iij. in ꝓn. iducēdo vt ibi per eos: qđ tene mēti pro ſtatutis. ¶ In gl. ſi. ibi. l. ſi a milite. meli⁹ ꝓbat̄ i. l. ergo. al's icipit illō. §. itē ſi minor. ff. de fideicōmiſ. liber. tn̄ illa loqt̄ i pagano quē nō ē dubiū nō poſſe relinquere directā libertatē ēt qn̄ ꝯcurrit cauſa iuſta. ſ3 ſolū poteſt reliquere fideicōmiſſariā vt ibi: ⁊ ħ in ꝟ. ꝓſtari. Sed in milite tex. ħ in ꝟbo iuſtam libertatē ꝯpetet̄ ſonat de directa libertate ⁊ hoc in eius ꝑuilegiū ſm Fulg. attamē iungēdo. d. l. ſi a milite. §. i. cū. d. §. item ſi minor. videtur probari opi. glo. que eſt magis cōiter approbata.

e **X testamento.** Ex teſtamento militis qn̄ v3 iure militari quilibet capere poteſt niſi ſit ſpecialiter prohibit⁹. h. d. ¶ Ualet autem iure militari quādo deceſſit in militia vel poſt ifra annum: ut ħ in glo.

i **N testamento.** Subſtitutio reciproca ſiue breuiloqua facta pſonis iparibus ꝯtinet vulgares ſubſtitutiōes tātū que poterāt fieri cuilibet eor: ſ3 pupillarē ſubſtitutionē que non poterat fieri niſi tantum alteri eorum non continet: nec etiam continet ſubſtitutionem militarem: quāuis illa potuiſſet fieri ex priuilegio militum cuilibet eorū: quia in dubio ꝓſumit̄ miles velle vti iure cōmuni ⁊ non priuilegio: ⁊ hoc niſi aliter ꝺ voluntate militis probetur. hoc dicit. ¶ Nota quod dixi in ſūmario. ¶ Item nota q̄ vbi vna determinatio refertur ad duo determinabilia debet intelligi q̄ determinet eo modo quo poteſt ambo equaliter determinare: vt hic ⁊. l. iam hoc iure. ff. de vulga. ⁊ pupil. ⁊. l. q̄uis. ꝭ. de ipube. ⁊. l. ſi legatarius. §. cum ita de lega. iij. ⁊ facit ad qōnem quam ibi vide per Barto. ⁊ ad aliam quam vide per Bal. in. l. iij. circa vltimam colū. in ꝓma. q. ꝭ. de bo. que liber. Et tamē limita hoc niſi vnum ex illis determinabilibus ex ſpeciali iure contineat maiorem fauorem in ſe. tex. eſt in. l. ſi ita ſcriptum. ff. de ma. teſ. ⁊ ibi illum tex. ponderabat Benedictus de plumbino in. l. ſi ſeru⁹ liber. ff. de ſtatuliber. Plus dicit Imol. in. l. gaius. in. iij. col. ff. ſolu. ma. q̄ illō notabile qđ colligitur ex iſto tex. procedit quando ſubeſſet eadem ratio determinandi pariter in vtroq3. Secus ſi diuerſa ratio ſubeſſet. et dicit q̄ pro hoc facit quod no. Bal. in. l. ſi cum dotem. in ꝓnc. eo. ti. ⁊ hec ſua falla. videtur contra tex. iſtum. ⁊ ſi. quia alia ſub erat ratio hic in pupilla q̄ in fratre: quia pupille ꝯueniebat pupillaris ſubſtitutio: ⁊ tamē equalis ſit determinatio in vtroq3. Tamē ſuſtinendo dictā falla. allego pro ea tex. ſm vnam lecturam glo. reputatam ſingu. ⁊ cōiter approbatam in. l. gallus. §. i. ff. de lib. ⁊ poſthu. vbi teſtator dixit ticium filiū meū ⁊ etia3 nepote3 ex filio predicto heredes inſtituo. videt̄ tm̄ filius ꝓmo loco iſtitut⁹. ⁊ poſt eum nepos ordine ſucceſſiuo. nō āt pariter: q2

[a] ¶ Onera. ui de lu. ro. cōſi. lxij. ⁊ i. l. i. ff. de le. i. in apoſtilis.

affectio sanguinis ꝛ necessitatis artabat testatorē ad instituēdū pmo filiū ꝛ in defectū eius nepotē. hoc idē voluit Ange. limitādo pdicta in auc. de here. ꝛ fal. §. hinc nobis. p id qd ibi in simili no. glo. in ꝟbo psidiū. ¶ Ad arg. qd fecit in cōtrariū pōt respōderi. aut subest causa necessitatis que me artat in vno ꝛ nō i alio ꝛ tunc procedit ista fallē. vt. d. l. gallus. §. i. Aut non subest cā necessitatis sed pēdens a voluntate: ꝛ tūc secus vt h qd bene notabis: qꝛ h modo nō reperies declaratū ab alijs. ¶ Itē addo ꝙ dicto notabili qd collegi ex isto tex. nō ob. si dicaꝶ ꝙ vnum et idez ꝟbuz relatum ad diuersas personas vel res pōt intelligi diuersimode. s. respectu vnius proprie. ꝛ respectu alterius improprie. l. ij. in pnci. cum glo. ff. de offi. procō. ꝛ no. in. l. cum mulier ff. so. ma. qꝛ responde ꝙ illud ideo est: qꝛ ibi nō erat dare casum in quo posset vniformiter operari in vtroqꝫ. nā in vno nō poterat itelligi nisi ppꝛie. ꝛ in alio mō nō poterat itelligi nisi improprie sꝫ hic erat dare casuz in quo poterat vniformiter operari in psona vtriusqꝫ. qꝛ cuilibet eorum poterat fieri vulgaris nō pupillaris. ideo intelligitur de vulgari. ¶ Itē no. ex ꝟbo intestate tex. fm Ange. ꝙ pupillus dicitur decedere intestatus. qd ē verū improprie fm euz. proprie enim dicitur intestabilis. l. i. in pn. ff. de suis ꝛ legi. ¶ Et inducit Ange. ad. q. statuti de qua p Bar. in dicta. l. i. de qua. q. h nō dicaz: quia ista lex ē nimis onerata sed forsan dicam post Cy. in. l. ij. ꝯ. ti. i. vł post Fulgo. i. l. gnāliter i pnci. ff. d insti. ꝛ substi. ¶ Itē no. ꝙ disponēs in dubio videtur velle vti iure cōi circa qd vide q̄ dixi in. l. ꝙꝙ. §. ti. i. ¶ In glo. i. i fi. dic vt plenius no. in. l. ij. in pn. p glo. iij. ꝛ ibi plenius p doc to. ff. de vulga. ꝛ pupil. ¶ In glo. in. ꝟsi. hrdibus ibi: nisi mater ꝛc. dic ꝙ imo ēt si mater eēt i medio posset miles directo substituere hrdi post aditaz hrditatem ꝛ excludere matrē: vt. pbatur in hac lege: ꝛ ita cōiter tenēt doc. Nam nō ē dubium ꝙ vbi apparet militem voluisse post aditam hrditatē pupillariter substituere potuit illā directam substitutionē expressaz facere ꝛ excludere matrē que excluditur p expssam pupillarē ēt factam a pagano. l. papinianus. §. sꝫ nec impuberis. ff. d inoffi. te. c. si pater. ad fi. d testa. in. vi. ¶ Idē si appareat militē voluisse pᵒ pubertatē substituere directo: quia pōt ēt ad excludēdam matrez p hanc legem. ꝛ p. l. cēturio. ff. d vulga. ꝛ pupil. fꝫ doc. quos referam infra super glo. fi. ¶ Uerum ē ꝙ vbi essemᵒ in dubio tūc existētia matris facit substitutionē obliquari ꝛ trahi ad fideicōmissum vbi alias voluisset iure directo. p. l. pcibus. ꝯ. de impu. ꝛ alijs substi. d hoc plenius diceꝶ in glo. ¶ Adde tamē ꝙ imo. in. d. l. cēturio. in ꝟsi. in eadem glo. ibi. l. precibus. dicit ꝙ non reperitur iure cautum ꝙ miles filio pᵒ pubertatē ꝛ aditaz hrditatem possit substituere directo matre existēte in medio in preiudicium matris vt eam priuet successione seu legitima ipsi matri debita. imo potius reperitur oppositum per. d. l. pcibus. priuilegium enim dꝫ rstringi vt minus ledat tertiuz. l. si quādo. in pn. s. d inoffi. te. l. impuberi. ff. d admi. tu. Nimiruz si satis habuit lex ꝙ substitutio valeat iure directo infra pupillarem etatē ꝛ postea valeat iure fideicōmissi priuilegium militūz: nō autem euanescat post pubertatē prout euanuisset in pagano: iuxta notata per glo. in. d. l. centurio. ¶ Et ex hoc infert ipe ꝙ si miles substituit filio a pncipio puberi matre existēte in medio nō valeret iure directo ne mater priuetur legitima. vnde nō poterit valere nisi iure fideicōmissi. licet gl. fi. in. d. l. precibus. cōmuniterᵃ approbata teneat cōtrariū. ꝛ dicit ipe ꝙ ista est sua cōsideratio noua. ꝛ de iure vera. ꝛ licet ipe nō dicat istud idem tenuit mar. sil. in repetitiōe. d. l. precibus. ꝛ hoc est de mēte glo. hic relate ad tex. lꝫ ipsi nō faciāt mētionē de hac gl. ¶ Hāc tamē opi. nō sum secutᵒ in. d. l. cēturio. i qua tenui opi. cōez pro qua facit tex. hic in fi. vbi apparet ꝙ substitutus excludit matrē vigore priuilegij cōcessi militibus de substituēdo directo post aditam hereditatez si substitutus pbet testatorez militez directaz substitutiones ex priuilegio militum facere voluisse. ꝛ tamen h mater erat in medio: ꝛ per hoc etiā iter alias rationes quas adduco i. d. l. cēturio adduxi. l. cū filius. ꝟsi. qualez. ff. eo. vbi filiusfami. miles pōt cōtra ius cōmune ex priuilegio militis substituere directo filio suo quē in potestate nō habebat per quā substitutus excluderet auus a successione in bonis nepotis obuentis a patre: ergo ꝛ eadē ratione debet posse excludi mater que similiter ē ascēdens. ¶ Nec ob. si diceretur ꝙ tex. in. d. l. si filius. loquitur qn̄ pater faciebat substitutionem impuberi. ꝛ sic fauore filij impuberis vt testatus decedat hoc tolleratur: qꝛ respondeo ꝙ ibi talis substitutio militaris non erat testm̄ filij: qꝛ p eā nō succediꝶ filio sꝫ testatori. l. miles ēt. ff. eo. no. Bar. i. l. marcellus. §. qdaz liberis. ff. ad trebel. ꝟ. quero an id qd deuenit ad aliquē ex substitutione cōpendiosa ꝛc. ꝛ nō potuit ibi facere pupillarē: qꝛ nō habebat eū in potestate: ꝛ sic nō pōt dici ꝙ tolleret ibi ꝙ faciat illā militarē impuberi: qꝛ ei potuisset facere pupillarē. qnimo nō poterat facere ibi pupillarē: ꝛ sic meliᵘ vꝫ pbare istā opi. ille tex. ꝙ iste qui pōt intelligi in pupillari substitutiōe quo ad filiā fm doc. vt patebit ex ifra dicēdis. ¶ Ex his seqtur ꝙ in casu. d. l. pcibᵘ. dꝫ itelligi ꝙ substitutio facta fuit per ꝟbum cōe. secᵘs si p ꝟba directa appareat militē voluisse substituere directo: qꝛ cū hoc facere potuisset etiā in pīudiciū matris: vt dixi sequereꝶ ꝙ ibi substitutio nō traheretꝶ ad fideicōmissū: vt pleniᵘ scripsi i. d. l. cēturio. ¶ In gl. fi. q̄ valde intricata ē ibi tacita substitutio ꝯ matrē nō admittiꝶ. glo. assignat rationē quare nō pbata p substitutū volūtate militis nō pōt substitutus succedere ex pupillari: ꝛ dicit ꝙ tacita substitutio nō admittiꝶ ꝯ matrē. d. l. pcibus. ꝛ sic sentit gl. relata ad tex. ꝛ p iura que allegat ꝙ i ista substitutione reciproca cōprehēdiꝶ pupillaris tacita: sꝫ ꝙ illa tacita nō hꝫ effectū ꝯ matrē. ꝛ in h gl. nō bene dicit: qꝛ substitutio pupillaris nō cōprehēdiꝶ in reciproca nisi qn̄ sit facta psonis paribᵘ: ꝛ tūc talis pupillaris matrē excludit: qꝛ nō dꝛ tacita oīo: vt. pbatur in. l. lucius ꝛ ibi no. ff. d vulga. ꝛ pupil. Sꝫ qn̄ fit disparibus psonis nō ꝯprehēdit aliquā pupillarē: vt pbaꝶ in. l. iam hoc iure. i ꝟ. in vulgarē tantūmō casuz. ff. de vulg. et pupil. ¶ Nō ob. d. l. pcibᵘ. alle. in glo. ubi tacita pupillaris ꝯprehēdiꝶ in ipsa substitutione ꝛ nō excludit matrē: qꝛ rn̄deo ꝙ ibi loqtur qn̄ nō erat facta substitutio reciproca sed vulgaris expressa q̄ bene ꝯtinet tacitā pupillarē que matrē nō excludit. vnde dic ꝙ hic nō erat i dubio tacita substitutio pupillaris cōprehēsa: sꝫ erat sola substitutio vulgaris ꝯprehēdēda i reciproca facta psonis paribᵘ. Est verꝫ ꝙ vbi. pbatur testatorem ex aliqbus cōiecturis tacite voluisse dictam reciprocā substitutionē cōprehēdere pupillarem vel militarē substitutionē ꝯ matrem ꝙ tali casu ēt si substitutio sit facta p ꝟbuz cōe vos inuicē substituo substitutus excluderet matrē: ꝛ hoc ē ꝙ subdit glo. duz dicit si mō pbareꝶ voluisse p aliqua ꝛc. ¶ Ex gbᵘ ꝟo ꝯiecturis hoc colligi possit: vide gl. fi. in. d. l. pcibus ad fi. que ponit vnā cōiecturā: vt qn̄ substitutus fuisset alius filius testatoris de qua ꝯiectura ꝛ alijs pluribus: vide p Bar. ꝛ alios i. l. ij. i penul. vel vlti. col. in ꝟbo qro ex gbus presumatur. ff. de vulg. ꝛ pupil. ꝛ p alios i. d. l. pcibus. ¶ Idē si. pbatur testatorē hoc expresse voluisse. pbādo ꝙ testator fuisset vsus istis verbis. Si luciᵘ dcesserit sempronius heres esto. itellige ꝙ glo. recessit ab exēplo huius legis que loqtur in filio: ꝛ vt faciat ad. ppositū ꝛ loquaꝶ in substitutiōe reciproca opoꝛtet audire ꝙ testator fecit substitutionē reciprocā p hec verba instituo luciū puberem filium meū ꝛ semproniū exneū hrdes meos. ꝛ qn̄cūqꝫ alter eoꝝ dcesserit alter sit heres. ꝛ sic testator ē vsus ꝟbo sit heres: quod ē verbum directum. l. ꝟbis ciuilibus cū gl. i. ff. d vulg. ꝛ pupil. nō āt ē vsus ꝟbo substituo qd ē ꝟbū. cōe. l. generalr. §. i. ꝯ. de isti. ꝛ substi. ꝛ no. glo. i. d. l. pcibus. in glo. magna. iō tūc testator vꝛ in oēz casuz faceꝶ voluisse substitutionē directā i vtroqꝫ istituto. Sꝫ istō n̄ poterat testator facere nisi ex pulegio isti. d pup. sub. §. exneo. ergo dictis ꝟbis directis bn̄ appꝫ ꝙ testator expsse voluit vti pulegio militari ꝛ i vtroqꝫ faceꝶ substitutionē directā. put poterat: vt h ꝛ. d. l. miles ita. pᵒ pncipiū. ff. e. vbi miles postꝙ vnᵘ hrs fuit semel directo pt faceꝶ dsineꝶ eū eē hrdē ꝛ fa

ᵃ ¶ Cōmuniter approbata. adde q̄ ibi i apostilis posita inuenies.

a ¶ Iure militaris. vide Pau. de ca. consil.ccliiij. alex.consi.xij. ij.li. ⁊ facit ꝙ voluit fran. de are.consi.clvi.

cere aliũ directo hr̃de3.⁊ ad hoc illũ tex.alle.glo.hic ⁊ intellige ꝙ i casu ꝑxime dicto testator itelligit vo luisse facere in vtraq3 psona substitutionẽ directã mi litarẽ nõ autẽ in psona ipuberis pupillarẽ ⁊ in extra neo militarẽ: quia resultaret ineq̃litas.nã q̃uis vtra q3 substitutio sit directa.s.pupillaris ⁊ militaris tamẽ sũt inequales: q: per militarẽ succedit tm̃ in bonis q̃ fuerant testatoris.l.miles etiã.⁊.l.miles ita.§.ex he redato.ff.e.⁊ in.l.cẽturio.ꝓalle.Sed p pupillarẽ suc cedit in q̃buscũq3 bonis pupilli.l.sed ⁊ si plures.§. ad substitutos.ff.d vulg.⁊ pupil.ergo d3 accipi testa torẽ voluisse illã tm̃ substitutionẽ directã facere q̃ vtri q3 erat equalis.⁊ p ꝯsequẽs militarẽ tm̃ sicut videm⁹ hic ⁊ i.l.iã hoc iur: vbi l3 vulgaris ⁊ pupillaris ambe sint directe.tñ q: p pupillarẽ succeditur pupillo i om nibus bonis.⁊ p vulgarẽ succedit in bonis testato ris ipsi testatori.insti.de pupil.subst.circa p̃ncipiũ.ĩõ substitutio itelligit facta in casu qui poterat vtriq3 cõ uenir.⁊ sic facta vulgaris tm̃ substitutio etiã si fcã eẽt per ṽba directa.vt ẽ tex.no.in.l.q̃uis.j.de impube. ⁊ istud fuit de mẽte Ange.⁊ Pau.de ca.h q hoc ex ꝑssius firmat hic.Nõ põt dici tamẽ ꝙ sit sine magno dubio: q: multi sũt qui videtur h tenere cõtrariũ.s.ꝙ imo videat voluisse valere substitutionẽ i psona filie iure pupillaris substitutõis.⁊ in psona fratris iure di recte militaris per hãc.l.⁊ hoc vr̃ tenere Bal.h in.i. q.⁊ ẽt Saly.h circa.vi.col. ¶ Idem ẽt videt tenere Fulg.h p̃ro q̃bus facit: q:ꝓcedit argumẽtu3 de pso nis ad tp̃s vel ecõtra.l.q plures liberos. in p̃n.ff. de vul.⁊ pu.S3 si miles faciat substitutionẽ cõp̃hẽdẽtẽ plura tp̃a põt valere ista tp̃a pupillaris etatis iur pu pillaris ⁊ postea iure milita.d.l.cẽturio.quasi videa tur eẽ magna ꝯformitas: ergo idẽ dicẽdũ in pluribus psonis. ¶ Cũ hac opi.etiã ꝯcordat roma. h volens per istũ tex.ꝙ vbi apparet testatorẽ voluisse facer fra tri suo substitutionẽ directã eo ip̃o itelligat voluisse i psona pupille facere substitutionẽ pupillarẽ.⁊ eas s stitutiones reputat equales: q: directe sũt.⁊ ita d3 ꝓ bari per istũ tex.in ṽ.iuris q̃dã ratio ⁊c̃.attẽto ꝙ iste tex.loq vr̃ de hr̃ditate ⁊ successione pupillari: q: loq tur de successiõe filie.⁊ ex hoc dicit apparere de priui legio militis in casu huius legis: q: eo ip̃o ꝙ probat ꝙ miles qui reciproce substituit duob⁹ iparibus vo luit substituere maiori directo post aditã hereditate3 itelligit voluisse substituere filie ipuberi pupillariter. secus eẽt in pagano.q: licet ꝓbaretur ꝙ paganus q substituit reciproce duobus imparib⁹ voluerit in pso na maioris facere substitutionẽ fideicõmissaria3 post aditã hereditatẽ cũ ei diretã facere nõ possit nõ per hoc itelligit voluisse filio ipuberi facere pupillarẽ s stitutionẽ ꝓpter maximã disparitatẽ que ẽ iter pupil larẽ ⁊ fideicõmissariã.⁊ per hũc dicit eẽ verũ itellectũ hui⁹ legis vsq3 ad tp̃a sua ab alio non imaginatum. ¶ Iste tamẽ itellectus mihi nõ placet: q: si probatur ꝙ testator voluit substituere directo post aditã here ditatẽ fratri suo: ⁊ nõ probat aliter ꝙ voluerit substi tuere directo filie debet substitutio filie vel remanere tanq̃ casus omissus in dispositiõe iuris cõis quo cãu in ea habebat locũ vulgaris tm̃ vt h: vel verius ꝓpter equalitate3 seruãdã ratione reciproce substitutionis debet videri ꝙ miles videat voluisse etia3 sibi facere substitutionẽ militare3 propter disparitatẽ que ẽ iter militarẽ ⁊ pupillarẽ. ¶ Nec ob.d.l.cẽturio.q: in ma teria ista nõ procedit argumẽtũ de tp̃e ad personas: vt ibi dicit Io.de imo.circa.xvi.col. ⁊ probatur i.d. l.p̃cibus.⁊ in.c.i.de testa.in.vi.iũcto.d.c. Raynuti us.vbi q̃n substitutio cõpendiosa cõtinẽs plura tẽpo ra facta ẽ filio impuberi nõ valet omni tẽpore iure fi deicõmissi.imo infra pupillarem etatẽ iure pupillaris postea iure fideicõmissi: vt no.glo.in.§.qua rõe.insti. de pupil.sbsti.⁊ ẽ magis cõmunis opi.q̃ teneo i.d.l.

cẽturio.vnde in pũcto iuris putare3 veriorẽ esse opi.quã dixi su pra.s.ꝙ in vtroq3 valeat iure militaris a causa equalitatis suadẽ Nec obstat iste tex.dũ videt loq de successione filie ⁊ sic de pu pillari.quia videt Pau.de ca.h respondere ꝙ etiam per mili tare3 succeditur filie in bonis que per hereditatis aditionem ef fecte erant ipsius filie.vel melius potes dicere ꝙ mater hic bene agebat de successione filie cui volebat succedere ab itestato.S3 debet intelligi ꝙ frater testatoris ex substitutiõe nõ petebat nisi id in quo successerat filia patri.Vel intellige ꝙ h tractat d suc cessione filie ex pupillari substitutione quãdo apparet testatorẽ sensisse ꝙ pupille succederet ex pupillari. ¶ Põderabis tamẽ verba Cy.⁊ Bar.hic circa vltimã.q.glo.quia vident sonare ṽ ba eorũ licet nõ multu3 clare ꝙ quãdo apparet testatorẽ vtriq3 voluisse facere substitutionẽ directam erit directa militaris i fra tre testatoris hic ⁊ pupillaris in filia ꝙ mihi nullo modo placet quãdo sub eade3 determinatione fuit substitutio facta vtriq3 p p̃dicta.⁊ potest responderi ad id qd notat Bar. in.d.l. vltima ꝙ loqtur quando apparebat ꝙ volebat substituere solu3 vsq3 ad tempora pupillaris etatis.quo casu videtur voluisse ꝙ in fi lia valeat iure pupillaris substitutionis.Vel Barto.non loqui tur quando vtriq3 sub eadem determinatione facta esset substi tutio.⁊ redeundo ad glo.dum dicit ꝙ per hec verba si luci⁹ ⁊c̃. intellige quando substitutio fuit inuice3 facta sub eadem deter minatione prout dixi: videlicet quãdocunq3 alter vestrum de cesserit alter sit heres.Sed sit facta est3 sub diuersa determinati one: vt quia dixisset lucium impubere3 ⁊ sempronium institu o. ⁊ si lutius decesserit sempronius heres esto: ⁊ si sempronius de cesserit lutius heres esto: tunc glo.non habuisset bonã conside rationem du3 vult ꝙ ob verba directa testator videt voluisse fa cere substitutionẽ directã: qa imo etiã si tũc testator fecisset sub stitutionẽ per verbum cõmune substituo: ⁊ luti⁹ adita heredita te impubes decederet succederet sempronius ex pupillari.l.ia3 hoc iure ṽsi.si autẽ ꝓm veram opi.quam ibi ponit glo.in verbo intelligatur.ad fi.⁊ ibi no.Bar.⁊ alij ⁊ videbimus in.l. quãuis j.de impuber.⁊ alijs sub.vbi per docto.⁊ in ista reciproca sub stitutione facta separatim: quia est etiam iuncta cu3 compendio sa propter illa verba si decesserit comprehenderetur pupillaris expressa excludens matre3 si impubes decedat in etate pupilla ri: vt probatur in dicta.l.precibus.⁊ in.c.i.de testamen.in.vi.⁊ not. glo.in dicta.l.lutius.in ṽsi.non ad matre3. etiam quãdo talis substitutio est facta per verbum commune secundũ magis commune3 opi.⁊ vera3 quã tenui post multos in dicta.l. centu rio.per iura proxime alleg. ¶ Et no.ex hac gl. du3 dicit ꝙ per hec verba si lutius dcesserit ⁊c̃.quia non dixit ꝙ testator dixerit si lutius decesserit post aditam hereditatem ⁊c̃. ⁊ nihilominus vult glo.relata ad textum ꝙ ista substitutio non videtur esse tã tum vulgaris que expirat per aditionem hereditatis.l.post adi tam.cum si.j.de impub.Sed etiam pupillaris sit vel militaris que valet etiam in secundum casum.i.in casum adite heredita tis per eum cui facta ẽ substitutio.⁊ in hoc hec glo.est bene no tabilis secũdu3 Fulgo. ⁊ puto hoc esse verissimu3.Nam quan do facta fuit dicta substitutio separatim ⁊ sub diuersa determi natione comprehendit pupillarem in persona impuberis post aditam hereditatem.d.l.iam hoc iure versi.si autem cum glo. quando autem fuit facta sub eadem determinatione ambob⁹: quia tunc non potest comprehendere pupillarem ratione ine qualitatis vt probaui: debet comprehendere militare3 post adi tam hereditatem.licet in substitutione sit solum facta mentio d morte: licet non expresserit testator ꝙ substitueret p⁹ adita3 he reditatem: vt ẽ tex.in dicta.l.cẽturio.⁊ ibi notatur. ¶ In eade3 ibi: quando sunt expresse sentit glo. hic allegando.l. lucius. ꝙ substitutiones comprehense in breuiloqua non dicantur tacite ⁊ ex hoc resultat ꝙ pupillaris comprehensa in ea vt quãdo ẽ fa cta duobus filijs ipuberibus excludit matrem: vt in.d.l.lucius. sicut expressa pupillaris excludit matre3: vt.s̃.dixi.⁊ istd cõmu niter tenet.s.ꝙ iste substitutiões cõp̃hẽsẽ i breuiloqua sint ex p̃sse ṽbis gñalibus sed nõ specialibus.⁊ eo respectu q: nõ sunt exp̃sse specialibus verbis possũt dici tacite: vt plene per Bar. ⁊ alios i.d.l.luti⁹.p⁹ gl.i.d.l.p̃cib⁹ ⁊.i.d.l.iã hoc iure.⁊ p Bal. i repeti.d.c.si pr̃.vbi transit cu3 Bar. Et idẽ tenẽt cano. in.d.c. Raynucius.⁊ ad ista3 cõclusionẽ adaptãtur verba huius glo.

vos dixit quodammodo expresse &c.licet hic Fulgo. teneat contra cōem opi.rōnibus vt mihi vr paruū vrgētibus:iō nō refero:& p cōi.opi.facere vr q: sicut videmus q substitutio pupillaris cōprehēsa in cōpēdiosa dr exp̄ssa saltē vbis generalib⁹:& iō excludit matrē.d.l.pcibus.&.c.i.de testa.i.vi.ita & eadē rōne vr dicēdū i pupillari & vulgari cōprehēsa sub reciproca.¶ Intellige tñ dcaz cōez opi.pcedere qñ fcā eēt sbstitutio rciproca p h vba vos hrdes istituo & iuicē sbstituo.sec⁹ si p vba vos hrdes istituo & si qs vestrū hrs ñ erit vos inuicē sbstituo:q: tal substitutio ē spālr vulgaris exp̄ssa reciproce facta.iō tūc pupillaris q̄ in ea cōprehēdit ē oīno tacita & nō excluderet matrē.ita singulariter voluit Barto.i.d.l.luti⁹.circa vltimā col.i v.pone q istituo duos impuberes & dico &c.& sequūt aliū ibi.& Jo.de imol.i.d.c. Raynucius. vbi hoc reputat no.dignū.¶ In ea.ibi. Sz i quo. gl.h inordinate loqr:iō dclara & ordina eā vt p Bar.h & aliqd p eū i.d.l.luti⁹.v.iij.pncipaliter qro.¶ In ea.ibi.l.sceuola.iepta ē hec allegatio fm Bal.vel fz Ja.bu.illa lex pōt iduci p viā alterius pncipalis oppositiōis.s.q i casu hui⁹legis substitutio deberet esse fideicōmissaria & nō directa & soluit q ibi iō ē:q: facta fuit i codicillis.¶ In eadē ibi nisi mr eēt &c.gl.vult q si probet militē in terminis hui⁹legis voluisse substituere p⁹aditā hrditatē: tunc ex puilegio militū valebit substitutio iur directo.sec⁹in pagano q: nō pōt directo substituere post aditā hrditatē alio mō q̄ pupillariter:ut i.d.§.extneo. Et subdit gl.q ēt in milite si mr filie esset i medio miles nō haberet puilegiū:q̄si velit gl.q substitutio valebit tpe pupillaris etatis iur pupillaris substitutiōis: sed post pubertatē & aditā hereditatē a filia substitutio trahet ad fideicōmissū p.d.l.pcibus.Qd ē vez fm Bart.hic si substitutio facta fuit p vbum cōe.secus si facta fuit p vba directa:q: facta ipuberi valebit ēt p⁹pubertatē iur directo militaris.lz mater extet.d.l.cēturio.lz Bar.hic & ibi ita teneat: Tñ tex.in.d.l.centurio.nō aperit q mater ibi extabat.& sic nō videt probare opin. Bar.& expresse glo.ibi relata ad tex.vult q illa lex nō procederet si mater extaret per.d.l.precibus.& hoc etiā tenet gl.magna in.d.l.pcibus cū qua videt simpliciter trāsire ipemet Bar.& iō in hoc varie fuerūt opi.quas late refero in.d.l.cēturio.vbi finaliter sustineo opi.Bart. ibi pro qua bene faciūt ea que dixi sup glo.pcedenti.& iste passus veniret potius tractādus in.d.l.precibus.q̄ hic.¶ Pilleus aūt vt refert hic gl. volebat q semper siue mater sit i medio siue nō: si miles voluisset substitutionē valere post aditā hrditatem semp sit fideicōmissaria p.d.l.pcibus & ita intelligat ipe.d.l.cēturio.¶ Sed Bar.post glo.hic reprehēdit hoc q:.d.l.cēturio.intelligitur de directa:ut probatur p illū tex.in v.fructib⁹.iducēdo vt hic & ibi plenius per eū. Sed licet itellectus quē ipe dat ad.d.l.cēturio.in v.fructibus.sit indubitabilis propter opi.Ange.& multorū in.d.l.centurio. & in d.l.precibus.q: reprehendūt intellectum Bar.& intelligūt illū tex.q loquatur in fructibus inuentis in hereditate tempor mortis testatoris vel perceptis hereditate iacente ut ibi plene examinaui:vbi in hoc teneo contra Barto. Tamē q̄tum ad propositum nostrum falsa est opi. Pill.per istum tex.& similes vbi apparet eē cōcessum militibus in puilegium q possint post aditam hereditatē substituere.ergo debet intelligi de directa substitutione:quia fideicōmissariā etiaz paganus potest facere:ut per totum titu.ff.&.C.ad trebel.& hoc modo tex.in.d.l.cēturio i vsi. puilegio.facit pro ista opi.& plenissime dicebat pilleus intelligendo q in casu huius legis substitutio eēt fideicōmissaria. naz cōtrarium patet hic quia hic tractatur de succedēdo impuberi filie:sed per fideicōmissum nō succedit filie:sed testatori.l.coheredi.§.cum filie.de vulga.& pupil.¶ Uel dato q hic tractatur de succedēdo testatori mediāte persona filie tractatur de succedēdo ei vigore priuilegij vt hic.& per cōsequens vigore substitutionis directe valētis post aditā hereditatē.¶ Nec ad hoc ob. dicta.l.pcibus:quia ut dixi ibi fuit facta substitutio per vbum cōmune.hic per verba directa fm quod probatur per fratrē militis.Item ibi decessit filius vel filia post pupillarem etatē : vnō satis habet ibi lex q vsq: ad pubertatem valuerit iure directo: hoc est q vult dicere glo.hic.¶ In ea.ibi:tātū esset fideicommissaria. Bal.dicit q glo.hic sentit q si probatur q paganus voluit facere substitutionē directā post aditam hereditatē q trahetur ad fideicōmissum.sed ipe hoc reprehēdit:quia licet inter dum substitutio directa obliquetur vel ad fideicommissum trahatur:tamen nunquā reperitur q probatio directa obliquetur.i.si testes probant q testator substituit directo non potest dici q probetur per fideicōmissuz substitui. Certe hec ratio Bald. videtur dbilis vt dicit hic Saly.qui tenet contra euz q non obliquatur probatio sed substitutio ex mente testantis: quia si nō valz quod ago vt ago valet eo modo quo valere potest dicta.l.sceuola. Unde concludit Saly. q si probetur q paganus voluit directo etiam post aditam hereditatem substituere ambobus imparib⁹ non valebit iure directo post aditam hereditatem in persona alicuius:quia non presumitur fuisse de intentione sua ratione equalitatis seruande quādo sub eadem determinatione facta est substitutio reciproca. argumē.huius le.cum simili.¶ Nec obstat.d.l.iam hoc iure.§.si autem.quia ibi loquitur quando separatim fuit facta cuilibet substitutio.& subdit Saly. q cum non possit valere iure directo trahetur ad fideicommissum in persona vtriusq: per illam rationem: quia si non valet quod ago vt ago &c.Sto cum Saly.in eo quod dicit non valere iure directo:sed in eo quod dicit valer in persona vtriusq: iur fideicōmmissi.dico quod illud videtur verum si teneamus opi. glo.magis communiter approbate in.l.verbis ciuilibus.de vulga.& pupilla.que tenuit q ubi a principio substitutio directe facta non potuit valere iure directo trahitur ad fideicōmissum.Sed si teneamus opinio.contrariam scilicet q non trahatur ad fideicommissū vt voluit glo. in dicto.§.fi.insti.de pupil.sub. in verbo fideicommissum in fi.dum glo. in quadam additione dicit.Sed contra est &c. quam sequit Joan.and.in dicto.c.si pater.in nouella.& Ange. in dicta.l.precibus in penul.colū.& Joā.de imo.in dicta l.centurio.& Rapha.in dicta.l.vbis.& ibi hoc tenui per illam legem.& per.l.si seruus legatus.§.si seruus alienus.ff.de lega.pmo.& per notata in.l.seruo.j.de testa.ma.& per illa que plenius allegaui in dicta.l.cēturio.& tunc dicerez q in persona eius cui non potuisset aliquo modo substitutio directa fieri vitietur in totum.Sed in persona eius cui potuisset fieri substitutio pupillaris dicam valere iure directo postq̄ vba tendebāt ad substitutionez directam. Nec tunc ob. ratio equalitatis seruande postq̄ in persona alterius nullo modo potest valere:tunc enim fit interpretatio causa equalitatis seruande quando in persona vtriusq: poterat aliquo modo valere:vt hic cum si.Sed quando in persona vnius tm̄ pōtest valere:debet fieri interpretatio:vt in persona illius valeat ne vtile per inutile vicietur.l.sancimus.cum vulgaribus.C.de donatio.¶ In ea.ibi:nullum est priuilegium quando mater &c.dic q imo esset priuilegiū : quia si appareret q testator voluisset post aditam hereditatem valere substitutionez iure directo q̄uis mater esset i medio valeret iur directo ad exclusionē matris p hanc legem.& sufficit fm Barto.q miles fecerit substitutionem per verba directa ad hoc vt videatur voluisse substitutionem valere iure directo:& matrem excludere per dictā.l.centurio.& fuit dictuz supra in hac glo. & etiam in.l.precedenti.¶ Addit etiam Bal. hic in secunda & tertia colū.q miles etiam in alio habebit priuilegium scilicet quo ad probandum istam voluntatem suaz de quo dicitur h in fi.littere q sufficit probatio per duos testes:secus in pagano vt hic per eū: pro quo vide Barto.hoc declarantē in.l.secunda in versi.quero & reuoco in dubium quot testes requirātur &c.ff.de vulga.& pupil.¶ In ea. in fi.in hac.q. ad quantum tempus valebit substitutio de qua in casu huius legis glo.nō respōdet vt magis cōiter habetur in glo.dic vt hic p Bar.cū ifrascriptis additionibus.¶ Nā adde q vbi apparet militē in cāu hui⁹

a ¶ Mixtura vide Ang.cō silio.cccvi. et cli.
b ¶ Gemina tis.vide Lu ro.cōsi.lxv. ⁊ qd de verbis enūciatiuis fa uore dotis ui de alex. cōsil. cxlvi.pau. de ca.cōsi.lxxxij. ⁊ an vba enū ciatiua fauoꝛ pie cāe ꝓbet. vide abb.ꝯsi. xi.⁊ qd ð ver bis enūciati uis q̄ regran tur ad valoꝛē actus q gerit vide p mat. no.lxxx.Alex. ꝯsilio.cxxxvi. ⁊ an vba enū ciatiua in in strō qbus dr ego heres ta lis an ꝓbēt ip sum hr̄ dē vi de mathe.no. xxxv.⁊ quid ð vbis enūciati uis q̄ possunt se hr̄i ad factū ꝓpriū ⁊ factū alienum.vide fran.de are. cōsi.xxiij. vbi qn̄ credatur enūciatiuis ð bis pape ð ge stis corā se. ⁊ an vba enūci atiua notarij circa solēnita tem ꝓbent vi de per eundē cōsilio.xxxiij. ⁊ generaliter qn̄ vba enūci atiua ꝓbēt vi de alex. cōsil. lxxxij.lj.li.lu. ro.cōsi.clxxx. ⁊.clvij.

legis voluisse substituere ābobus pᵒaditā hr̄ditatē ē dubiū vtrū substitutio duret in psona frīs testatoris vl tra pupillarē etatē filie.nā cy.h̄ post iac.de are.⁊ pe. tenuit q̄ i frē durabit semp p regulam.l.miles. circa p̄n.ff.eo.Sz in filia nō excederet tps pupillaris etatis alleg.i ar.l.pe.ad fi.j̄.de neces.ser.here.isti. q̄ paruz facit nisi probaref q̄ testatoꝛ voluerit sb̄stituere filie vltra pupillarē etatē ɓm cy.ſz iac.bu.nic.de ma. bal. saly.fil.⁊ ro.h̄ tenēt q̄ imo nō durabit in psona frīs vltra tps pupillaris etatis filie:sicut nō durat vltra in psona filie.moueſ ex rōne equalitatis ꝑuāde.ar.huiᵒ legis.⁊.d.l.lutiᵒ. ¶ Sed i hoc puto aduertēdū q̄ si appareat testatorē fecisse substitutionē reciprocā sub eadē determinatōe vboꝝ ⁊ voluerit substitutionē eē directā post aditā here.in dubio dz videri factam eē substitutionē q̄ ābobus pariformiter ꝯuenit p hāc le gē.⁊.d.l.q̄uis.⁊ sic dz eē militaris in psona vtriusq̄ ergo nō finieſ in psona ipuberis adueniēte puberta te cū fuerit facta sine determinatiōe tpis.sicut expresse bar.hic dicit q̄ qn̄ fuit facta sb̄stitutio sine ðtermina tiōe tpis ꝯprehēdet ēt tps post pupillarē etatē per.l. cēturio.nā tūc trāsit in cōpēdiosā substitutionē reci procā.⁊ istō vr̄ eē ð mēte Ang.h̄.Sz si apparet testa torem restrixisse substitutiōez ipuberis vsq̄ ad pupil larē etatē tūc forte ꝓcedere pōt opi.ia.bu.bal. ⁊ alio rū.quoꝝ opi.ð necessitate videſ i casu isto itelligēde: tenēdo id qd tenui supra ⁊ sic tūc volunt q̄ expirabit substitutio in frē qn̄ expirauit i filia ꝯ eos. Tn̄ multū faciūt rōnes q̄s ponit bar.i.l.lutius i v.qro hēo plu res filios.ff.de vul.⁊ pul. ¶ Itē adde in q̄tum bar. hic i fi.⁊ expssius in.l.cēturio.in.iij.q.p̄n.in p̄n. ⁊ ēt bal.hic tenet q̄ si facta fuit a milite substitutio ipube ri.s.qn̄cūq̄ decederet filia q̄ tūc siue sit facta talis sb̄ stitutio p vba directa siue ēt p cōia matre nō existēte in medio valebit semp iure directo. ⁊ idē tz frā.tigri. hic ⁊ mar.fil.⁊ guil.de cu.i.d.l.pcibᵒ. ¶ Sz certe.l. cēturio.loqꝛ qn̄ apparebat testatorē voluisse directo substituere:q̄ vsus fuit vbis directis:ſz si esset vsus v. bo cōi. tūc dicēdū idē in milite qd i pagano qui post pupillarē etatē nō pōt substituere directo:ſz eiᵒ substi tutio facta p vbū cōe trahiſ ad fideicōmissū.d.c.ray nutius.iūcto.d.c.pr̄.nā miles i dubio vr̄ vti iure cōi. s.aľs qn̄ vba nō repugnāt:ut hic.⁊ istā opi.te nuit ia co.de are.cy.saly.⁊ pau.de ca.i.d.l.pcibus.⁊ ang.⁊ expssius saly.hic.⁊ pau.ð ca.i.l.cēturio.⁊ ibi sū secu tus istā opi.⁊ sic pz ɓm p̄dictos doc.q̄ in casu.d.l.p̄ cibus.nō refert an mater eēt i medio vel nō.q̄ qn̄ est facta p vbum cōe etiā a milite trahiſ ad fideicō.post pupillarē etatē idistīcte. ¶ Vltio hic q̄rit pau.de ca. ð.q. quā dixit habuisse ð facto bononie. ⁊ in ea ꝯsul uisse:vz q̄ si facta est duobᵒ iparibus substitutio reci proca mixta cū cōpēdiosa:vt q̄ testatoꝛ dixit vos iui cē substituo si alter vestrū p̄decederet:demū ꝯtigat q̄ ipubes moritur ⁊ substitutᵒ vult habere oīa bona pupilli ex pupillari substitutiōe. ⁊ excludere veniētes ab intestato.q̄rebaſ an posset.⁊ dicit q̄ habuit sup h̄ lōgā ꝯtētionē cū dn̄o io.de imo.⁊ dn̄s io.dicebat qd nō ꝯphēdebaſ pupillaris ob disparitatē psonarū p hāc legē cū si.⁊ fateſ q̄ bal.hic i aliqbus vbis videſ hoc sentire. ¶ Sz hoc nō obstāte pau.ð ca.tz ꝯtrium q̄ ista iura loquūtur i substitutiōe reciproca sine mi xtura[a] cōpēdiose:nā reciproca simplex n̄ ꝯtinet fidei cōmissariā:ut ꝓbat bar.lz ipe eū nō alleget i.d.l.luti us.in pe.q.Sz in p̄dicta.q.ob cōpēdiosā cōprehē daſ fideicōmissaria.d.l.pcibus.⁊.d.c.raynucius.Si ergo dicta substitutio in psona pupilli ꝯtinet ēt fidei cōmissariā:q̄ dr̄ grauamē.⁊ iō videmᵒ filio nō posse substitui i legitia p fideicōmissū:ſz pupillariter sic: q̄ fideicōmissū ē grauamē.pupillaris ē fauoꝛ.l. qn̄ i po ribus.iūcta.l.ex tribᵒ.⁊ ibi no.⁊ ēt gl.i.d.l.qn̄ i pori bus.s̄.de inof.te.quāto magis ꝯtinebaſ pupillaris

que ē fauoꝛ.Sz i terminis huiᵒ legis cū si.cessaſ ista ꝯiectura:q̄ nō ꝯprehēdebaſ fideicō.ſz vulgaris que nō dr̄ eē grauamē. vn̄ filio pōt idistīcte fieri vulgaris.l.si posthumus.§.qd vulgo.ff.ð lib.⁊ posthu.⁊ qd no. bar.i.l.q̄ poterat.ff.ad trebel.nō negat tn̄ pau.ð ca.qn̄.q.sit dubia. ¶ Puto certe saniorē fuisse opini. do.io.q̄ i.q.ꝓposita iō ꝯtinebaſ fideicōmissaria.q̄ illa bn̄ po terat ꝯuenire vtriq̄:vn̄ n̄ propterea seqꝛ. ergo dz ꝯphēdi pupil laris in psona vnius.attento q̄ pupillaris nō poterat cōuenire vtriq̄z.⁊ sic in pupillari cessat rō q̄ militat i ducēdo fideicōmis sariā.⁊ istā opi.tz bal.h̄ in.iij.q.circa fi. ¶ Itē sentit gl. magna hic dū dicit si lucius decesserit ⁊c.vbi glo.vr̄ sentire q̄ idē sit qn̄ ꝯpendiosa ē admixta sicut si nō esset:⁊ ipemet pau.de ca.i hac l.vsus fi.pōderat q̄ glo.istud sentit:tn̄ dicit ipe se persistere in opi.p̄ma quā etiā ipemet tenuit in.l.ij.j̄.ð imp.⁊ aliis sub.Sed ꝯria opi.ē verior:vt dixi pro qua etiā habeo in terminis ꝯsilium Richar.⁊ Saly.qd incipit.In dei noīe qdaz testator habens. vbi ꝯsuluit q̄ si testatoꝛ habuit duos filios ipuberes ⁊ vnuz pu berē quos oēs hr̄des istituit.⁊ postea dixit:⁊ si q̄s eorū in pu pillari etate vel postea qn̄cūq̄ ðcederet sine liberis substituo su perstites q̄ i psona nullius ꝯprehēdeſ pupillaris causa equali tatis ꝑuande.quā decisionē nota. ¶ Plures alias q̄ōnes i ma teria reciproca posuit hic Bal.Ang.Saly.⁊ Ro.q̄s pp proliri tatē nō tāgo:ſz eas tetigit Bar.i.d.l.lutiᵒ.vbi alias dixi i.d.l. iā hoc iure.⁊ cano.⁊ maxīe imo.in.d.c.Raynucius.⁊ per Bal. i.d.c.si pater.q̄ oīa no.ꝑpetuo.Alexāder de imo.

e **Ex his.** Verba enūciatiua p̄ncipaľr pp aliud ⁊ nō pp se emissa nō iducunt dispositionē i testō pagani:ſz i testō militis sic ꝯcurrēte fauo re libertatis nisi probeſ erroꝛ.h.d. ¶ Et istud qd dixi ꝯcurrēte fauore libertatis pōderat hic Ang.⁊ Bar.i.l.ex hac scriptura. i v.venio ad tertiū ⁊c.ff.de do.vbi plene videas de hac mate ria de quo etiā vide gl.magnā ad fi.⁊ ibi p docto.i.l.i.j̄.de fal. cau.adiec.lega.⁊ p cano.i.c.fi.vbi plene de h̄ p do.Ant.ð suc cess.ab ites.⁊ i.c.si papa. ð p̄uil.in.vj.⁊ in cle.i.de proba.p Cy. ⁊ Saly.i.l.vba.⁊ ibi forte aliqd tāgeſ.j̄.de testa.⁊ per Bal. h̄ ⁊ i.d.l.pe.j̄.ð iure deli. ¶ Et qd de vbis enūciatiuis gemina tis[b]:vide singulariter Bar.⁊ Ang.in.l.cū scimus.C. de agri.⁊ cēsi.li.xi.q̄s seqtur pau.de ca.i.d.l.ex hac scrip.⁊ ro.in.l. gerit de acq.here.⁊ do.Abb.i.c.si cautio.in fi.de fi.instru.⁊ in repe. c.p tuas.in.ix.col.de arbi. ¶ Quid aūt si q̄s suuz suū nomina uit filiū:an efficiaſ liber.vide tex.no.i.d.l.i.§.similiq̄ mō el.ij. j̄.de lati.liber.tol. ¶ Quid si suum dederit tutorē filiis.vide in l.si hr̄ditas.§.fi.ff.de testa.manu.⁊.l.qdam iuxta p̄n.j̄. de ne cess.ser.here.isti.vbi fauoꝛ testamēti ⁊ publice vtilitatis efficitur liber. ¶ Quid in vbis adulatoriis.an iducant dispositionē fa uore libertatis.tex.⁊ exēpluz habes q̄ sic in.l.paulus.§.paulus ⁊ ibi no.Bar.ff.de fideicō.liber.⁊ ibi vid vnū no.dignū quod ibi per illū tex.ponit Ang.dicens q̄ si oratoꝛ iperatoris habuit in mandatis referre gratias cōitati ð beneficiis ipensis impiali maiestati:poterit absq̄ alio mādato ꝯcedere cōmunitati exem ptionē.qd nō puto veꝝ.q̄ ibi tex.loqtur in casu speciali fauore libertatis a iugo seruitutis persone.vnde nō debet extēdi. arg. insti.de dona.§.fi.⁊.l.generaliter.§.si seruo.ff. de fideicō. lib. ¶ In glo.ij.in fi.dic melius q̄ licet ibi vitieſ substitutio ad quā testatoꝛ vocauerat seruū cum libertate:tamē sustinetur datio li bertatis ex eo quia censebatur repetita in alio legato facto eidē seruo:vt no.per glo.in.l.contraria.⁊ sic ibi dispositiue data fu it libertas:nō mirum si valet.hic soluz fuit enunciata. Alexan der de imola.

c **Erti iuris.** Propter breuitatem nō sū matur. ¶ In glo.ibi:secᵒ i p̄ uato.l.hr̄ditas ⁊c. Limitat tn̄ hoc Ange.hic.nā q̄ rit pone testatoꝛ istituit vxorē ad vitā.⁊ aliud nō disponit. ⁊ ad iecit tamē inde clausulā codicillarē in testō:an pp istam clausu lā codicillarez vxoꝛ videſ grauata de restituēdo post morte suā per fideicōmissū illis qui testatori ab intestato successuri fuissent ⁊ dicit q̄ sic. allegat ea que habenſ in.l.ex testō.cū si.j̄.ð fidei cō. ¶ Certe istud dictū aut corrupte habeſ:aut non videſ be ne dictum:q̄ propter clausulā codicillarem videnſ grauati ve nientes ab intestato:ut per fideicōmissū restituant illis qbᵒ erat relictū ex testamēto.⁊ hoc in casu quo iure testamēti non posset

admitti illi quibus relictum erat.l.ex ea.ad fi.τ ibi no.ff.ð test. τ.l.q: aūt.post pri.cum glo.in ṽbo facta fuerūt.ff.si quis omiss. cā testa.τ no.plene p Bar.in.l.i.in pri.ff.de iure codicil.Ang. autē dicit totum ecōtra τ iure non pbaf. Preterea ṽba clausu le codicillaris sonāt:vt illa tūc operef qñ testm̄ nō pōt valere iu re testamēti:sed isto casu pōt valere iure testamenti. τ vide que dicentur in materia post Bal.in.l.extraneum.ſ.de heredi.insti tuen.Alexander.

a **Icut.** Preteritio militis facta ð filio quē se scit habere,p exheredatione habetur fauore militis τ validitate sui testi.sec⁹ si filiū se habere igno rat q: tūc testm̄ erit nullum sicut testm̄ pagani. Presumunf au tē sciuisse eoipso q filium nomināſ ei legauerit.h.d.cū.l.sequē. ¶ In tex.ibi minime valēt testō ꝛc. Nā isto casu lex fingit testa torem ignorantem se hēre filiū nō voluisse testari.l.militis.§.mi les in supremis.in ṽbo ob improuisum.ff.e.facit.l.si vnq̄.ſ. de reuo.dona.τ.l.cū acutissimi.ſ.de fideicō.i fi.τ expsse no. Bar. in.l.cum quis.in.iiij.col.s.ð iuris τ fac.igno.vbi ad hoc alleg. istam legē.¶ Et ex hoc infert bal.vnuz in.l.sequēti.qð dicit eē nouū τ mirabile τ no.dignū:q lʒ hic filius cuius testōr noticiā nō habuerit approbauerit testm̄ in quo erat preterit⁹:tñ p h nō validaf testm̄:τ sic isto casu nō habebit locū.l.filio preterito. ð iniusto testa.q: nō reperitur hoc casu adesse volūtatē testantis sine qua nō potest heres scriptus hereditatē habere.l.si pr̄.ſ.ð here.insti.l.si.ff.eo.ti. Pau. de ca.hic approbat istud dictū.et loquitur simpliciter i quocūqʒ testōre.τ sic tā i pagano quā i mi lite:q: vtroqʒ casu est eadeʒ rō:vt ēt pʒ ex notatis p bar.in. d.l. cum qs.Dicit tñ Pau.de ca.hoc dictū limitari vt,pcedat:qñ i stituisset ex̄neum nō sperās filios.ar.d.l.vnq̄.τ.l.tale pactum. §.fi.cum ibi no.ff.ð pac.secus aūt si instituisset aliū filiū:q: veri similiter eundem instituisset etiā si sciuisset habere aliū filiū queʒ ignorabat.¶ Sed Ange.hic indistincte tʒ ɔ bal.[a] p tex.i.d.§. miles.in supremis.τ p tex.in.l.filiusfa.miles.in ṽbo rūpitur.ff. e.vbi pʒ q natiuitate posthumi ignorāter preteriti a milite rum pitur testm̄.ergo testm̄ erit aliqd:q: alias nō rumperetur.l. naʒ τ si sub cōditione.§.post defectū.ff.de iniusto test.si erat aliqd ergo habebat voluntatē defuncti.Sed fragili rōne mouef An ge.q: fateor q testm̄ erat aliqð ante natiuitatē posthumi.q: vs qʒ ad illud temp⁹aderat voluntas testātis:iō dicif rumpi:q: va luit.potuit enim nasci abortiuus:quo casu nō est putandū testa torē voluisse testm̄ nō habere effectū etiā si sciuisset.l. vxoris ab ortu.ſ.de posthu.here.insti.¶ Ad pdicta facit illa ɔclusio quā firmat bar.τ pleriqʒ alij i auc.ex cā.cuʒ si.ſ.de libe.prete. vbi tʒ q rupto testō ex cā preteritionis posthumi ignoranter preteriti nō cōseruentur p illā auc.legata q: legatarij nō hn̄t volūtatem defuncti. Considero tñ q ɔ dictā limitationē datā p bal.ad.d. l.filio preterito.multum facere videaf.qa dictuʒ testm̄ censetur habere voluntatem testatoris:q: videf consonū mēti testatoris q vbi filius nollet eē heres pr̄is.τ cōsentire q heres script⁹ha beret hereditatē:pater eodē mō testat⁹fuisset.paria enim sūt fi lium non succedere vel nō extare.l.τ si ex modica.§. si fili⁹.ff.ð bo.lib.l.ij.§.sʒ si sint sui.ff.ad tertul.¶ Et an illud qð dicif in hac.l.τ sequenti in milite habeat locum in pia cā.s.q testm̄ fa ctuʒ ad pias cās nō infringatur:lʒ filius sit pterit⁹[b]:vide p bar. τ alios in.l.i.in.ij.q.quinte.q.pncipalis.s.de sacro sanc.ec.τ p cano.in.c.cū esses.ð testa.vbi allegat istā legem.¶ Facit etiam ista lex:an testator instituendo filios in genere videaf instituere filium quē habere ignorauit:vide p Cy.in.l.si pr̄.ſ.de here.in sti.per bar.τ in.l.si quis ita.§.pe.per illū tex.ff. de testa.tute. τ no.glo.in.l.ticius.i pri.in ṽbo oportere.τ ibi p moder.ff.de li be.τ post.τ qð notāt doc.in.l.qui filiab⁹.in pri.ff.de le.i.τ.l.cū mater.iuncta gl.i.ff.de inof.testa.Et magis cōis opi.ē q nō:sʒ opi.ɔria ē multū sustentabilis dixi i.d.l.ticius.¶ In gl.in ṽbo minime:ibi ipso iure vult dicere glo.q nō ē necesse q fili⁹dicat testm̄ nullū ad hoc vt reddatur nullum ex capite preteritionis de quo dictum fuit in.l.posthumo.s.de cōtrata.¶ In glo.i ṽ. si fit.dic q cōiter cōcludif q hodie si emācipatus fuerit prete rit⁹sine expressione legitime cause testm̄ sit nullū.secus si cū ex pressione cāe:q: tūc habet necesse intentare bo.pos.ɔtrata. ad rumpendum:vt p glo.no.in auc.de heredi.τ fal.§. exhereda tos.τ p bar.τ alios i.d.auc.ex cā.Dicit tñ singulariter Ang. h

vt refert Pau.de ca.τ eum sequitur q p gl.i.d.§. exheredatos.pcedit in preteritiōe emācipati quem pr̄ sciebat se hēre:τ sic erat pteritio inofficiosa.nam tunc testm̄ erit nullū si fuit preteritus sine cā:vt dixi τ no.p glo.in.l.si fili⁹.ff.de mino.sed i preteritione emancipati quem pr̄ ignorabat habere,pcederet in distincte gl.que est hic volēs q tūc habʒ necesse ve nire p cōtrata.τ sic elapso āno erit exclusus a facul tate impugnādi:qð est diligēter notādū ſm Pau. de ca.¶ Sed aduerte q: hoc nō videf verū:nā glo. τ doc.tenētes q si emācipatus sit preterit⁹ sine cāe expressione nullum sit testm̄.fundant se p tex. in.§. aliud.in auc.vt cum de ap.cog.vbi tam in patre q̄ in matre testantib⁹inductum ē,p forma q debeant filios instituere.vel si exheredant aut si pretereant exprimant cām:qua forma nō seruata testm̄ ē nullū vt p glo.i.in.d.auc.ex cā.cū si. ¶ Cū ergo dictum Ang.non probef lege nec etiam,pbetur p istā glo. q: ista glo.loquif secūdum tempora.C. pʒ p legem quā allegat.sed nemo dubitat q ſm ista tēpora pre teritio emancipati nō reddebat testm̄ ipso iure nul lum:sed solum habebat filius bo.pos.ɔtra.§.eman cipatos.insti.de exhere.libe.sʒ hodie fuit inducta nullitas.p.d.§.aliud.Sed si diceremus veram esse opi.Ange.sequeretur absurdū q emancipatus pre terit⁹quem pr̄ hr̄e ignorabat: τ quem verisimiliter non preterijsset si de eo sciam habuisset esset deterio ris cōditionis q̄ filius scienter preterit⁹quem pr̄:vt ita dixerim videf exheredasse.hoc aūt esset ɔ istā le gem q̄ vult q melioris sit cōditionis filius ignoran ter preteritus.¶ Item si verum esset dictum Ang. sequeretur q eadem rōne idem dicendū esset i pre teritione filij i ptāte quē pater se habere ignorabat: τ sic non iniuriose preterijt.Nā esset dicēdū q testa mentum non esset nullū:qð est contra.l.vxorem. ff. de ma.tes.τ contra hanc legem cuʒ si.que in hoc re periuntur minime correcte:τ etiam contra.d.§.alið idistincte loquentē:in nulla tñ ex meis lecturis An ge.inuenio istud dictuʒ relatū p Pau.de ca.¶ In glo.que est super lege sequenti in verbo exhereda uit ibi.l.omnimodo ꝛc.verū est iuf.C.sed hodie re quiritur q in aliquo sit institutus[c]:vt. d.§. aliud.τ vide qð no.glo.in.l.iij.§.sed vtrum.ff. de mino. in ṽbo.pr̄imoniuʒ.sicut etiaʒ requirebatur iure ffor. quod haberet ti.institutionis ſm magis cōem opi. l.inter cetera.τ ibi notare ɔsueui.ff.ð lib. τ posthu. ¶ In eadem.i fi.magis cōis ɔclusio est q licet ista lex reperiatur incorrecta quantum ad hoc vʒ q pre teritio a milite scienter facta habetur,p exheredatio ne:tamen bene ē inductum hodie q testm̄ nō valet nisi sit expressa legitima cā in preteritione vel in ex heredatione.per.d.§.aliud.iuncto.§. τ hec quidē parentum.in ṽbo eadem.eo.ti.vbi patet q ea que dicta sunt in patre in.d.§.aliud.habent ēt locum in filio testante:vt loquitur ille tex.etiam de filio in po testate:vt patet in.d.§.τ hec qdem.ibi dum tex.di cit rebus in quibus habent testandi licentiam:τ sic habuit respectum ad filios in potestate q non pn̄t testari de oibus:sed tantum de castrensibus.nō au tem de aduenticijs etiam quorum vsufructus patri non queritur ſm magis cōem opi. per.l. pe.ſ.tit.i. Cum ergo in.d.§.τ hec quideʒ.loquatur in castrē sibus:sequitur q ibi disposita habeant locū in mili te testante.τ hoc modo inducendo patet q nō be ne dixit ro.hic dicens q non reperiebatur aliquid i nouatum in milite p illam auc.vt cum de app.cog. ¶ Et ad ista vide etiam no.per Imol. in.d.l. filio preterito.in.xxvij.col.in.ṽ.sed hic occurrit dubiuʒ.

c **Aptatorias.** Seipsam sum mat. In tex. ibi captatorias.i.deceptorias vt sentit gl.

[a] ¶ Contra bal. Adde q idē tenet do. Fran.de are. vt hic p eum τ ad materiā vide ludo.ro. cōsi.cxxij.

[b] ¶ Preteritus.vide bal. consi.cxlviij. iij.lib.Jo. de anania cōsilio xxviij.allegā tē ancha.con si.cxxxvij.qui ambo tenent q testm̄ ad pi as cās nō sub iaceat dispo sitionib⁹iuris ciuilis.

[c] ¶ Institut⁹ an militare te stamētū τ pa ternū equarē tur i oib⁹vid ro.cōsi.clxv. cōferet ēt ad ea q̄ dicit hic do. Jason an statutū i vno ex parificatis extēdaf ad re liquum.

l.in.l.captatorias.ff.de heredi.insti.q: si testator con fisus de ticio dicat instituo eos quos voluerit ticius: poterit contingere q nollet declarare: & sic testator deceptus remaneret intestatus. nõ mirum ergo si in militis testõ seruatur ista prohibitio que est fauorabilis militib9 ergo quis sit iducta a lege ciuili habebit locum in testamentis eorum.l.si rufinus.§.eo.& ratio hui9 phibitionis colligit ex lege illa istitutio. in pn.ff.de here.insti.& ibi p Ang.& per eundez. in l.si quis sempronium.& in.l.captatorias.e.tit. Et sicut phibita est heredis institutio vel legatũ captatorie factum.l.captatorie.ff.de leg.i.sic etiam phibita est ademptio captatoria sm Bal.& Saly.hic p.l.legata inutiliter.ad si.de adimen.le. ¶ Fallit tñ regula huius legis vbi per statutum pmitteretur dispositio captatoria: nam p statutum ẽt posset iduci hoc: vt pbatur in.d.l.captatoria.in §.senatus reprobauit.& sic fuit iueta ista phibitio de iure ciuili.ita õrio iure videtur posse tolli i regula iuris.nihil tam naturale.tñ dicit Ang.& Jmol.in.l.captatorias.& similiter vtitur Bal.in.l.moribus.in pn.p illum tex.ff.de vulg.& pupil.in.l.more.ff.de acq.here. ¶ Nec mirum q: videmus q etiam ius ciuile & canonicuz approbat in aliquibus casibus dispositiones captatorias: vt infra dicetur. ¶ Item fallit in libertate relicta.l.fideicõmissaria.ff.õ side cõ.liber.allegat. i gl. ¶ Circa cuius legis dubium intellectuz aduerte: q: ibi clare deciditur q valet relictum libertatis collatum in ipsiusmet voluntate serui legatarij. & in hoc nullum est speciale in libertate.l.si ita legatũ.§.illi. ff.de leg.i. ¶ Secũdus est casus etiam ibi clare decisus.s.q valet relictum rõne libertatis collatũ i voluntate tertij qui non erat heres.& in hoc est speciale fauore libertatis: q: aliud legatuz nõ valeret.l.nõ nũq.ff.de condi.& demõ.& plene no.i.l.i. ff. de le. ij. ¶ Est tertius casus dubius.s.an libertatis legatum possit conferri in voluntatem heredis quo cãu tex.i.d.l.fideicõmissaria.in pn.videtur velle q sic. sed in vbo q si ita & cetera. videtur velle otrarium. ¶ Glosa.i.ibi approbat q non valeat relictũ p.d. §.q si ita.& rñdet ad pn.illius legis q ibi soluz dicit q põt dari vel relinqui libertas sub conditiõe si voluerit heres. Sed an valeat nõ õciditur ibi: sz deciditur in §.q si ita. ¶ Certe glo.non bñ rñdet ad illã legem in pn.vbi deciditur q valet ex sequẽti aduersatiua: patet dum tex.dicit quis nihil aliud in testamento possit valere &c. Tamẽ Bar.in repetitiõe l.i.in.iij.q.questionis principalis ppe vltimã char. de sacrosan.ec.& Bar.in.l.lucius.la.i.ff.de fideicõ mis.& Jmol.in.l.i.ff.de le.ij.& in.l.captatorie.& i.l. captatorias.& in.l.illa institutio.preallegatis.& i. c. cum tibi.de testa.& ro.hoc tenet esse veruz q relictũ libertatis non possit conferri in voluntatez heredis per.d.ver.qõ si ita.& licet tex.in pn.illius legis dixerit valere: tñ postea inuestigando pleni9 veritatẽ posuit tres casus vbi decidit tex.finaliter q quãtuz ad istum casum non valeat nisi talis libertas eẽt relicta pro anima si heres noluerit: q: tunc valebit sz bar. in repeti.d.l.i.per id quod infra dicetur in dispositione ad pias cãs.& sic pondero q Bar.i.d.l. i.nõ videtur equiparare indistincte legatum simplex libertatis: & legatũ ad pias causas.tñ ipsemet Bart. videtur alibi velle cõtrarium: & istud videtur verius vt infra dicetur. ¶ Bal.hic cum quo transit Saly. ponit aliuim intellectũ ad.d.l.fideicõmissaria.i quo finaliter videtur residere vz q valeat legatum libertatis relictum simpliciter sub cõditione si heres voluerit: vt in illa lege.in pn.secus si testator dixerit si heres liberare voluerit: vt in ver.qõ si ita.& dicit ita tenuisse And.de pis.& idẽ tenuit Ja.de arc.& Ang. in.d.l.fideicõmissaria.sed Jmol.in.d.l.illa institutio.& Benedi.õ plumbi.i.d.l.fideicõmissaria. hoc

a ¶ Libertatis dictio. Ad de Ludo. ro. consi.ccxxv. vbi cõcludit q valet legatum rei aliene ignoranter factũ ecclesie.& an dispositio captatoria ad pias cãs valeat vid p alex. cõsi. iiij.j. li. & q dicat dispositio captatoria vid per ang.psi.ccxx. incipiente inter cetera barto.cõsilio qnto & sequenti bal.cõsi clxix. i.lib. & consi. cxlviij.ij. lib. & cõsi.j.iiij.li. Raph.comẽ. cõsilio .cxvij.

reprehendunt q: est diuinare ad illum tex. & appellatione voluntatis in dubio intelligitur de libera.l.cum quidam ita.in pn.de le.ij. ¶ Benedictus de plũbino.in.d.l.fideicõmissaria.dat nouum intellectum q aut cõmitti i volũtatem heredis psentis et annuentis cõmissioni acceptando cõmissionẽ: & valet quasi per acceptationem videatur acceptasse vt bonus vir: quo casu sine dubio valet omne legatum.l.si sic.in prin.de leg.i.& sic intelligitur tex.in.d.l.fideicõmissaria.in prin.ibi dum dicit fidei tue. q: verba prolata in secunda persona denotant presentiam hrdis. Aut committitur in voluntatem heredis absentis & tunc secus: vt in.d.ver.quod si ita.sed iste intellectus non placet: quia nõ videtur verum q licet commissio sit facta presenti p vba secunde persone: & non contradicat sic commissio facta tãq bono viro quando cõmittitur per verbum voluntatis: vt probatur i.d. l.cum quidam & ita in ver.volens.& dictam differentiam etiam impugnat glo.in.d.ver.quod si ita. Alium intellectum posuit Ange.in.d.l.illa institutio, q tex.in ver.q si ita.non referatur ad legatum libertatis: ne cõtradicat ei quod dixerat in pnc. sed referatur ad alia legata de quibus dixerat in versi.quemad.sed istum intellectum reprehendit Jo.de imo.in.d.l.illa institutio. & bene per tex.in ver.qõ si ita.in verbo.quin libertas debeatur: & sic patet q loquitur in libertate.vnde licet intellectus illius legis sit valde dubius: tamen magis placet intellectus Bar.& sequa.qui intellectus etiam in effectu cõcordat cum intellectu.d. glo.i.in illa.l.licet glo.non bene respondeat ad pncipium illius legis. Sed responde vt dixi referendo opi.Barto. ¶ Ratio autem quare non valet quando confertur in voluntatem heredis.secus si in voluntatem tertij erit: quia verisimile est q heres de cuius preiudicio agitur nunq diceret se velle.ar.l. a ticio.§. fi.cum si.ff.de verbo.ob. ¶ Item fallit in dispositione ad pias causas sm Bart.& Bal.in.d.l.captatorie.& in.l.i. de lega. ij.& Bar.in.d.l.i.de sacrosan.ec.& in.l.teopompus.ff. de dote prele.& in.l.quidam.& in.l.vtrum.de re.du.& bal.in repeti.c. si pater.in materia compendiose.de testa.in.vj.& in.d.l.illa institutio.per.c.cum tibi.de testa.licet bal.& Saly.hic videantur tenere contrarium: quia dicunt q tex.in.d.c.cuz tibi.intelligitur nõ de voluntate dispositoria collata in aliuz: sed de volũtate dispositoria collata in dispositionem tertij: quia comm ttendo in genere vltimam voluntatem suam in dispositione tertij: videt disponere & facere ticium heredem vt distribuat omnia i pias cãs vt est ibi tex.sing.sz magis communẽ intellectum quem approbant cano.ibi: & ita etiam intellexit illum tex. Bal.in.l.executorem.in.ij.col.j.de execu.rei iudi.& in.l.& in epistola.j.de fideicõ.& in.l.i.C.de sacrosan.eccle.in pma lectu.illius legis i.x.q. pme partis principalis: vbi reprehendit Bar.ibi. ¶ Ang.in.d. l.fideicommissaria.& in.d.l.illa institutio.tenet q de iure ciuili dispositio captatoria ad pias causas non valet: quia solum excipitur legatum libertatis.d.l.in fideicommissaria.i verbo. quis nihil.sed secus est de iure cano.per.d.c.cum tibi.& subdit ipse i l.illa institutio.quod in terris ecclesie seruabitur in vtroq foro ius canonicum & in terris imperij seruabitur ius canonicum in foro ecclesiastico tantum per notata in.c.ij.de regu.iur. in.vj. ita etiam vult Bal.institu.de testa.§.sed hec quidem.in princ. ¶ Sed Jo.de imol.in.d.l.illa institutio.faciens mentionem õ dicta opi.quam ibi Ange.ponit: reprehendit hoc dicens q in dispositionibus ad pias causas debet seruari i omni foro ius cano.ita legitur & notatur in.c.cum esses.& in.c.relatuz.el primo. de testa.in.c.significantibus.de offi. delega. & per notata per bar.in.l.cunctos populos.in.v.q.õ sum.tri. ¶ Sed melius allegasset notata per bar.in repeti.l.i.de sacrosan.eccle.in vlti.q. ¶ Ange.hic transit cum bal.hic: sed ipsemet Ange. in.d.l.captatorias.in discursu transit simpliciter cum opi.bar.per. d. c. cum tibi. ¶ Jmo.in.d.l.captatorie.& in.l.captatorias.tenet q valet ad pias causas quando committitur in voluntatem tertij: secus si in voluntatem heredis per id quod habetur in. d.l. fideicommissaria.secundum intellectum quam tenui. nam libertas equiparat pie cause seu dicitur pia causa ipsa libertatis datio9: vt no.bar.licz iste non alleget in.l.proxima.ad fi.ff.de his que in testa.delentur.& in.l.si vnus.j.de testa.& in.l. ticio vsufructus.§.i.ff.de condi.& demon.& est bon9 tex.i.l.i.§.fi.i verbo ratione pietatis.j.de cõi seruo manu.& notat bar.in.l.si iure.de testa.manu.& in.l.ij.& in.l.pe.j.de fideicom.liber.& in.l.

l.§.i.ad fi.ff.de cadu.tol.bene facit quod notat specu.in tit.de instru.edi.§.nunc vero aliqua.v.et scias.el secūdo.ergo illō qđ dicitur in libertate per.d.l.fideicōmissaria.deb3 habere locū in pia causa.fatetur Jmol.ꝙ tex.in.d.c.cum tibi.nō probat opi. Bar.per ea que dicta sunt supra.❡Roma.hic dicit in legatis idem quod Jmol.p.d.l.fideicōmissaria.s3 in heredis institutione dicit illam institutionem nō valere per.d.l.captatorias. cum si.quia in hoc nō reperitur exceptuata pia causa. Puto veriorem esse opi.Bart.et sequatium.quia in relictis ad pias causas non attendimus prouisiones iuris ciuilis.sed seruatur ius naturale seu diuinū vel ius cano.vt in.d.c.cu3 esset.et in.d.c. relatū. et plene probat Bar.in.d.l.i.in vlt.q.❡Sed prohibitio ista fuit inducta a iure ciuili preallegata.l.captatorias.et dixi supra ergo cum non reperiatur per ius canonicu3 aut naturale aut diuinum prohibita dispositio captatoria ad pias causas valebit talis dispositio.❡Nec ad hoc obstat si dicatur ꝙ etiam in milite est dispensatum cōtra ius cōe:vt.l.milites.ff.e.et tñ talis ꝓhibitio habet locum in eo vt hic:quia respondeo ꝙ dispositio militis est subiecta legibus ciuilib⁹ de eo specialiter tractantibus.l. ex testamēto.§.e.sec⁹ in dispositione ad pias cās.vt ꝓbat Bar. in.d.l.i.in vlti.q.❡Preterea ideo in milite locū habet hec ꝓhibitio:quia est ibi fauorabilis:vt declaraui supra:sed si diceremus relictum ad pias causas comprehendi sub illa prohibitiōe non esset fauor:sed odium pie cause.❡Et ex p̄dictis videtur inferri tenendo istā opi.ꝙ cum relictum libertatis dicatur esse pium.et vt dixi in piis causis non debet attendi dispositio iuris ciuilis ꝙ valebit legatum libertatis collatum in voluntatem heredis non obstante tex.in.d.l.fideicōmissaria. nisi qñ apparet ꝙ libertas esset relicta ex alia causa ꝙ̄ pia.quo casu seruaret id qđ habetur in.d.l.fideicommissaria.licet hanc consideratione3 in proposito ita scriptam non inueniam:et ad hanc.q.vide que infra proxime dica3.❡Et ista faciunt ad.q.quā ponunt hic Cy. Ray.et Bar.querentes vtrum si testator dixerit reliquo centu3 distribuenda inter pauperes christi quos elegerit custos fratrū minorum:vel dixit instituo heredes pauperes christi quos elegerit talis[a]:an valeat.et videtur primo secūdum eos ꝙ non: qa est dispositio captatoria.Tamē concludunt ꝙ valet q: non cōfertur in voluntatem custodis substantia relicti.s.an debeatur,p.ut conferebatur in casu huius legis cum si. Sed confertur sola electio personarum.pro hoc allegant.d.l.fideicōmissaria.§.fi. et.l.vtrum.§.i.de rebus du.et idem tenet Dy.et bar. in.d.l. captatorias.et in.l.illa institutio.et in.l.captatorie.prealle. et Joā. an.in addi.spe.in.§.nunc vero aliqua.super v. sed pauperes. pondera verba Cy.et bar.hic in ista.q.quia cu3 loquātur in dispositione ad pias causas videntur velle ꝙ vbi substātia dispositionis esset collata in voluntate alterius non valeret vt si dixissem instituo pauperes christi si tal s voluerit. Cuius contrariu3 tenuit bar.in locis supra allegatis cum quo transiuit vnde ipsemet bar.in.d.l.captatorias.et in.d.l.captatorie.dicit ꝙ questio Cy.debebat formari in dispositione facta ad non pias causas: et similiter Joan.de imol.in.d.l.captatorias.dicit ꝙ opi.Cy.h loquens in pia causa non est vera quia ipse loquitur quando fuit collatum in voluntatem tertij qui non erat heres.quo casu valet talis dispositio ad pias causas dicta lege fideicommissaria. ❡Teneo quod dixit bar.in.d.l.captatorie.et in.d.l.captatorias.per ea que dixi supra.et ad intellectum.d.c.cum tibi.bñ notabis singularia verba bar.in repetitione.d.l.i.de sacrosan. ec. dum facit differentiam an aliquid relinquat ad arbitrium tertij. et non dicatur ad quid faciendum nec cui dari debeat ꝙ intelligitur relictum ad pias causas quando talis dispositio fuit facta per verba importantia arbitrium boni viri:per.d.c.cum tibi. s3 si facta esset per verba importantia liberam voluntatē tunc non itelligitur ad pias causas:et non valebit tanquā captatoria dispositio:quod est bene notandum.❡Quero etiam iuxta proxime dicta testator dixit instituo illos quos elegerit ticius an valeat videtur ꝙ sic:quia non substantia dispositionis:sed electio personarum est collata in voluntatem tertij:quod fieri potest p d.l.vtrum.cum si.in contrarium est tex.in.d.l.illa institutio vbi licet testator non dixerit istituo tales heredes si ticius voluerit. sed dixit instituo illos quos ticius voluerit. et sic non institutionem sed personarum declarationem posuit in voluntate3 tertij. tamen non valet.et hec vltima pars est vera.❡Ad.l.vtrum.cū si.responde per bar.in.d.l.illa institutio.ad fi.s.ꝙ si ibi erant certe persone de quib⁹ erat facienda electio:et si ille neglexisset eligere vocarent omnes.d.l.cum quidam ita.secus quando v̄ba nō sunt relata ad aliquod certum genus personarū:q: tunc illo negligente eligere:nullus est vocat⁹ ad magnam incertitudinem vt ibi per eum. Et si dixero instituo pauperes quos elegerit ticius oīno valere debet:q: est relata ad certum genus ꝑsonaꝝ: vt vltra predicta ꝓbat bar.in.d.l.illa institutio. ❡Quid si in testō volo solui omnibus debentibus a me aliqd recipere.et d̄ hoc volo stari dicto fratris mei[b]: an valeat hec dispositio quasi sit captatoria.dic vt p bar. in.l.theopompus.de dote prelega.qua3 sequuntur Jmol.in.d.c.cū tibi.et in.d.l.captatorias.et Pau. de ca.in dicta.l.illa institutio.et per bar. in consilio incipiente.Quidam habens bona cōmunia. et per Ang.in consilio.ccxxij.incipiente.Inter cetera continentur.vbi pulchra ponit in materia captatorie.et quod no.bal.h in.iiij.q.et spe.in.d.§. nūc vero aliqua.in ver.quid si testator.Et qđ si dixi volo ꝙ heres meus det illud quod est scriptum in quadam cedula quā dimisi apud talem guardianum:an dispositio sit nulla quasi captatoria.vide p bar.in.l.si ita scripsero.ff.de condi.et demon.que3 sequitur imo. in.d.c.cum tibi.et in.d.l.illa institutio.per Pau.d̄ ca.in.l.vbi autē.§.q.id qđ:d̄ v̄bo.obli. Et no.bal. hic in.v.q.et per omnes:maxime p Saly.in.l.fi.ff.d̄ fideicom.aliquid per bar.in.l.quem heredi.ff.d̄ re. du.per Nico.de neapo.in.l.his uerbis.in pn. d̄ le. iij.per bal.et Ange.in.l.asse toto.ff. d̄ heredi. insti. ❡Quid si testator dixit velle ꝙ testamētum suu3 ordinetur ad sensum sapiētis[c]:an sit captatoria dispositio uel institutio.uide per glo.et omnes in.d.l.illa institutio.et ibi plene ponunt doc.qđ declarare vel addere possit sapiens virtute dictorum verboru3: d̄ quo vide multas remissiones quas dedi in.l.ex ea. ff.de v̄bo.ob.et in.l qcquid astringende.eo.ti. vbi Ange.singulariter dicit ꝙ illa verba ad sensum sapientis etc.nihil operantur in actibus qui de sui substantia scripturam requirunt.❡Ultimo inquātum glo.dicit ꝙ possum instituere te si ticius ascenderit capitolium.per.l.nonnunꝙ̄.ff.de condi.et demon. licet secus si dicam si ticius voluerit.et vide rōne3 diuersitatis p Cy.et bal.in.l.i ementis.C. de ꝯtrahē. emp.p Ang.et Jmol.in.l.centesimis.§.fi.ff.de verbo.ob.et Ang.in.d.consilio.et bar.in.l.si quis sempronium.ff.de heredi.insti.et per rōnē qua3 ibi reddidit bar.dicit sing.Ang.in.d.l.centesimis.§.fi.ꝙ si instituo te sub conditione si ticius declarauerit se velle valebit:licet secus si dixerim si ticius voluerit. ❡Sed Jo.de imo.in.d.l.centesimis.§.fi. videtur tenere contrarium:quia hec verba non vident quo ad effectum differre.et pro hoc facit:quia hec verba si volueris videntur intelligi.i.si declaraueris te velle.d.l.si ita legatum.§.illi si vellet.et si contra id qđ habetur in.d.l.nōnūꝙ̄ opponatur de lege ille aūt. ff.de here.insti.responde vt per bar.in.d.l. ille autem.Alexander.

i A testamento.

Legata et fideicommissa a milite relicta non defalcantur[d] si vires p̄rimonij non excedūt:sed si excedūt diminunt q̄ten⁹ excedūt.h.d. ❡In gl.i.v.fideicōmissis ibi.§.pe.ibi non dicitur ꝙ de fideicōmisso vniuersali non detrahatur trebellianica in testamēto militis sed solum dicitur ꝙ de legatis non detrahitur falcidia:et nullus videtur melior tex.ista.l.nostra ad ꝓbandu3 ꝙ fideicommisso vniuersali nō detrahatur trebellianica:q: tex. loquitur de fideicōmissis indi-

a ❡Elegerit talis.et an tūc possit cogi ad declarandum voluntate3 suam et summā pecunie relicte vid̄ ancħ. cōsi. ccccxx. vij.

b ❡Fratris mei. Adde vltra consilium ancħ.d̄. prie Raph.cu. cōsi.cxvij.alexā. cō. xcvj.abb. cōsi.cxj. pau. de ca.cōsi.cxcij. Jo.an.i addi.ad spe.i ti. de instru.edi. §.nūc aliqua. v.sed an pauperes.

c ❡Sapiētis vide i.l.ex ea. i apostillis.de v̄bo.ob.et in quātū.d.Jason alleg.Jo. an.ad statutū ꝙ vir nō possit legare vxori vltra certā summā ꝙ nō pōt facere ipsam exequētē adde ꝙ voluit ancħa.cōsi. xxiiij. et vide alexan.ꝯsi. xcviij.

d ❡Non defalcant.d.Jason hic dicit ꝙ ideo heres militis nō tenebit vltra vires hereditatis q: qui in vno grauat i alio releuari debet.

stincte.et licet iste tex.vtat verbo falcidia.tn applicatione falcidie cprehendit trebellianica que defalcatur de fideicomisso vniuersali.l.cum filio.in vbo falcidie.ff.de leg.i.l.iubemus.C.ad trebel.et hec e cois opi.de qua per glo.et doc.in.l.in testo.C.ad.l.fal. et hanc opi.comunem approbat Jmo.per aliquas rones in.l.marcellus.in.vij.col.ff.ad trebel.vbi fatet q nullus tex.reperitur qui hoc dicat expsse. Utrum autem hodie istud sit correctum.et sic possit in testamento militis detrahi falcidia. et etiam trebel. vide per Bar.et alios in.l.i.§.i.in fi.ff.ad trebel.cu concor.et addi.quas ibi dedi.

v ¶ Militibus. Reseruatio testameti facta militi danato de crimine capitali non extenditur nisi ad castrensia:et ab intestato succedit fiscus in paganicis.h.d. ¶ Jn tex.ibi danatis.intellige de crimine propter quod veniret imponeda pena mortis vel amissionis libertatis aut saltem ciuitatis:alias autem etiam paganus no efficeret itestabilis.l.eius qui.ff.de testame. ¶ Jn tex.ibi:testameta facere et reseruatio factionis testameti facta p iudicem in damnatione huius militis prodesset nedum ad testandum in futurum vt hic:sed etiam ad substinendum testametum ante factum si miles illud valere vult:vt e tex.no.in.§.irritum.ver.qua rone.allega.in glo.ista.et intellige vt p bar.ibi:et in.§.qua rone.in eadem lege. ¶ Et facit q si cardinali vel episcopo est concessa a Papa licentia testandi de redditibus beneficiorum extenditur etiam ad testm ante conditum[a]:et ita decidit Pau.de ca.et i.l.hec conditio filie mee.§.si sic.ff.de condi.et demon. ¶ Jn glo.magna ibi:de fide rupta non licet. et si vult gl. q militi damnato de fide rupta proditori no possit reseruari testameti factio per.l.ex militari.ff.e. et isto inducitur per Cy.hic ad.q. de notario qui comisit falsum in officio q non possit per iudicem eum danantem reseruari[b] ius conficiendi instrumenta. qui iurat legaliter exercere officium.c.ad audientiam.de prescrip.et forma iuramenti traditur per Hostien.et alios in.c.sicut te.ne cle.vel mo.et per spec.in ti. de instru.edi.§.restat.ver.sub qua forma. igitur videt damnatus per iura hic allegata in glo. Dicit tamen Cy.et bar.hic q etiam si sit damnatus de falso poterit ex causa sibi fieri reseruatio per.l.diuus. cu gl. ff.de iniur.et ibi de hac questioe vide aliquid p Dy. Bar.et Ang.et idem etiam tenent Ray.et Bart.i.l. si quis in pn.testamenti.§.miles.de leg.iij. et ang.i l.et si seuerior p ea que ibi no.s.de his qui no. infa. Sed oldra.et Bal.in.l.ex militari.de testa.mili.simpliciter dicunt per illum tex.q notario qui in officio falsum comisit no potest in snia reseruari ius conficiendi instrumenta.et idem dicit Ange.in.l. quid ergo.§.pe.in vlti.col.ff.de ifami.et Bal.Ang. Fulg. et Pau.de ca.hic non dicunt.an sine ca vel cu ca. sed q fieri no possit idistincte. Et roma. hic expresse voluit per dictam.l.ex militari.q non possit reseruari etiam cum ca et ita etiam in aliquibus lectu. videtur tenere Ang.hic. Jpsemet Ang.etiam in.d.l. ex militari.dicit q aut notarius commisit falsitatem in officio.et tunc qr de fide rupta damnatur no pot fieri reseruatio per illum tex.et p.l.si aliquid.C.de susceptо.et archa.lib.x. ¶ Aut aliam falsitatem comisit extra officium:et tunc distinguatur:aut cu ca aut sine causa prout nota.hic Cy.et prout nota. in.d.l. diuus. ¶ Sed certe Cy.Ray.Bar.et Ang.in locis primo allegatis volunt q si notarius commisit falsum in officio tabellionatus possit sibi ex causa fieri reseruatio:vt etiam expresse tenet Bar.in.d.l.ex militari.in prin.et Joan.de imol.in.l.quotiens.§.sz si eum pmum.in fi.ff.de here.isti.bene facit qd notat Bar.in consilio incipiente. Queritur et in dubium reuocat vtrum Franciscus etc.ad fi.et licet ipsi non respondeant ad dictam.l. ex militari.pot responderi q militi damnato tam ex alio crimie q de fide rupta pot fieri reseruatio etiam sine alia causa : et hoc ratioe preterite militaris discipline. ¶ Unde videmus q pagano damnato non potest fieri hec reseruatio:vt sentit gl.i. in. d. l.militari.et expressius notat Ang.in.d.§.irritum. per illuz tex. arguendo a specialitate militis:et tangitur per Bal.in ti.de pace costan.in.v.criminalibus.et tamen negari non possit q talis reseruatio fieri ex causa possit in pagano per dicta.l.diuus.cuz ibi notatis. ¶ Omnis enim pena ex ca minui pot vt plene notatur i.d.l.quid ergo.§.pena grauior.et ibi notatur que sunt cause iuste.ergo illa reseruatio que est diminutio pene potuit ex ca fieri etiam pagano.sicut ergo tex.in.d.l.si quis. in principio testamenti.§.miles.simpliciter loquens intelligitur de reseruatione que fit sine causa.ita etiam pari ratione intelligitur tex.in.d. l.ex militari. ¶ Tetigit etiaz hic incidenter Bal.an notarius.p delicto condemnatus ex quo efficitur infamis possit coficere instrumenta de quo vide plenius p Bar.in.l.eadem.ff.ad.l.iul. repetun.per Ang.in.l.si quis.§.i.cum cocor.quas ibi dedi. ff. de eden. Alexander.

f ¶ Ja fratre. Jn testamento militis non requiritur solenitas iuris cois. hoc dicit. Alexander de tartagnis de imola.

m ¶ Jlitis. Milites in expeditione degentes priuilegium habent vt testari valeat quo modo volunt et quomodo possunt:et ideo q in vagina vel clipeo vel in puluere cum gladio scripserint habetur p testamento soleni.h.d. Et declara vt per glo.magnam hic.et in l.i.ff.e. ¶ Jn tex.ibi:vite sortem. Nota sm Ang.q priuilegiuz quod habent milites in actu preliandi existetes vt possint testari nullis rogatis testibus vendicat sibi locum solum quado miles in prelio decedit:vt hic et in.l.lucius.i prin.ff.eo.secus si no decesserit in prelio licet letaliter vulneratus fuerit si tanto tempore postea vixerit q habuerit facultatem de nouo codendi testamentum:vt sonant ista iura.facit secundum euz.l. tractabatur. ff.eo.et idem no.hic ro.licet de Ang.mentionez non faciat. Et adde tex.in.l.fi.et ibi no. Ray.ff.e.et.l.i.post prin.ff.de bo. pos. ex testa.mili. ¶ Subdit etiam Ange.hic in quibusdaz lectu. q miles satis dicetur decessisse in prelio si statim q tractus e a prelio decessit:allegat id quod habetur in.l.i.§.ex incendio.ff.de incendi.rui.et naufra.et idem dicit hic Ro.qui etiaz ad hoc allegat.l.bello.ff.de excu.tu. ¶ Jtem no.iuncta gl.magna. q ille cui concessum est priuilegiuz vt non teneatur seruare iuris solennitatem:non per hoc potest omittere ea que sunt iuris diuini vel gentium quo introductum erat q in ore duorum vel triu staret omne verbum.c.nouit.de iudi. Et ideo in testameto militis in quo est remissa solenitas iuris:vt.s.debeant adesse salte duos testes:vt hic i glo. Et istud facit secundum bar.hic. et i.l. i.ff.eo.et plenius.in.l.filius.ff.de dona. q si statutum disponit in certis causis q potestas habeat arbitrium procedendi nulla iuris solenitate seruata:poterit procedere die feriata in honore dei.quia ista est solenitas inducta a iure ciuili.allegat.l. prouinciarum.et quod ibi per eum.s.de ferijs.tamen non poterit condemnare nisi facta probatione saltem per duos testes[c]. et istud etiam tenet bal.et Ang.hic:et bal.in.l.i.ff.eo.et Pe.de ancha. in cle.sepe.de ver.signi.et ro.in rubrica.de arbi.in.xvij.q. ¶ Sz contrarium tenet Jmol.et ipsemet Ro.in.l.filius.per id qd habetur in cle.sepe.de verbo.signi.vbi p illa verba procedat summarie sine figura etc.no intelligitur derogatum ferijs in honorem dei:et est ratio sm bar.in extrauaganti ad reprimendum.in vbo figura:quia secundum rationem naturalez vel diuina que appellatur etiam naturalis.c.j.prima disti.seruari debent et coli festiuitates in honorem dei:vnde et in veteri testameto precepit dominus sabbata venerari.et pro hoc facit quia secundum bar. in.d.ver.figura.et in ver.videbitur. q equiparari videntur ista duo vz procedere posse sine figura iudicij:et procedere posse sine aliqua iuris solenitate:quia vtroqz casu videtur derogatum solenitatibus iuris positiui. ¶ Nec predictis ob.d.l.prouinciarum.quia respondetur q dato q ferie sint inducte de iure diuino:vt est dictum tamen ius ciuile qui non possit ex toto tolle

[a] ¶ Antea conditum.d.Jason hic dicit sibi no placere qr a pricipio no valuit hoc testm sicut in §.irritu. et et cu dubitatur an papa possit tale dispesatione facere sz dato q possit cu dispensatio sit odiosa dz restrigi non ampliari c.i.de fi. pres by.nec in eis licita sit extesio ad casum hntem maiorem ronez. et p hac roe.ad de oldra.consi.ccxv.

[b] ¶ Reseruari.vide pau.de ca.c.si.ccviij.

[c] ¶ Per duos testes.vide que posui.in d.l.si filius.i apostillis ad Bar.vbi oia iuenies ad ea que hic dicit do.Jason de arbitrio concesso ptati.

re ius diuinum: nihilominus bene pōt illud distīguere & limitare q̄d non habeat locum in certo casu: vt plene no. in. l. fi. §. si cō tra ius vel vtilita. publicam. & in. c. que in ecclesiarū. de consti. vnde potuit disponere q̄ cōtra insignes latrones procedi possit in talibus ferijs. d. l. prouinciarum. & bene facit q̄d no. Bal. post glo. in. l. quadraginta. eo. ti. ¶ Sed in dubio per v̄ba generalia non videtur lex vel statutum velle discedere a iure. diuino: vt pbatur. §. l. proxima. iuncta. l. diuus. ff. eodem. & in. dicta cle. sepe. & ita puto in puncto iuris. ¶ Dicit etiā Bart. in dictis locis q̄ vigore dicti arbitrij: poterit recipere testes etiam non iuratos: q: solēnitas iuris in teste fuit inducta de iure ciuili. l. iurisiurandi. §. de testibus. pro quo facit: q: non reperitur q̄ de iure ffo᷑ū testis deberet iurare: & ideo per hoc & quedā alia Jo. an. ī regula non est sine. in mercuria. probat q̄ iuramentum in teste non est de substantia: sed solum fuit inductum in fauorem partis. Bal. & Ange. hic. & Bal. in. l. presbyteri. §. de epis. & cleri. tenet ꝯ Bar. s. q̄ non poterit credi testibus non iuratis: q: nō deponūt in forma testium. nec faciunt plenam aut semiplenam. pbationem. allegat. l. solam. in prin. cum glo §. de testibus. ergo cum non constet de facto ipso per tales testes non est locus arbitrio. arg. l. diuus. ¶ Sed ista ratio videtur debilis: q: pōt dici q̄ verū est q̄ non deponunt tanquā testes & non faciunt aliquam probationem. s. inspecto iure ciuili. secus autem inspecto iure naturali vel diuino per ea que dixi. ¶ Quinimmo testes ēt non iurati de iure presumptionē inducunt vt per gl. no. in. c. cū olim essemus. in ver. quorundam fratrū. de priui. & dicit Bal. in c. i. §. si duo. de pace tenenda. q̄ in. d. §. si duo. est glo. singularis que pbat q̄ īformatio pōt sumi a teste non iurato: & secūdū eum talis testis facit preualere probationem eius qui eum pduxerit si alie probationes vtriusq; partis essent vndiq; pares: q̄d est notandū. ¶ Jo. de imol. & Roma. in. d. l. si filius. etiā tenēt contra Bar. per id quod habetur in cle. sepe. ver. non sic tamē vbi per illa verba sine figura &c. non videt̄ sublata solēnitas iuramēti. & expresse Bar. in. d. ver. sine figura. dicit hoc expresse in iuramento testium: & equiparantur illa duo sine figurā & sine iuris solēnitate: vt est dictum. Pro hoc etiam adducit q̄ de iure naturali vel diuino esse videtur q̄ prestari debeat iuramentum[a] ob incredulitatem tollendam. c. & si christus. de iureiurā. Et dicit Ro. q̄ hāc opi. seqtur lapus in allega. suis allegatiōe. xxvj. alias est. xxviij. vbi tamē hoc non dicit: vnde puto veriorē esse opi. Bar. quam sequit̄ ipse Pe. de Anch. in cle. sepe. & ipsemet Ro. in dicta rubrica. de arbi. post. xvij. col. ¶ Nec obstant allegata in contrarium: quia licet iuramētum fuit inductum de iure diuino: tamen q̄ testis deberet iurare fuit inductum solum per dictā. l. iurisiurandi. vt probat plene Jo. an. in mercuri. vbi. §. vbi dicit etiam q̄ q: consensu partium pōt tolli & remitti tale iuramentum. c. tuis. de testibus. & no. glo. in. l. i. ff. de ferijs. sequitur q̄ non est de substantia: q: tolli non posset de consensu partium: vt plene no. in. c. de causis. de offi. deleg. ¶ Nō obstat q̄d habetur in dicta cle. sepe. quia pōt respōderi: vel q̄ ibi non loqtur de iuramento testis. vel dato q̄ etiam comprehenderet iuramentum testis: vt no. Bar. in dicto verbo figura. tamen per ista verba sine figura &c. non est derogatum omnibus solēnitatib[9] ī ductis de iure ciuili seu positiuo. patet quia requiritur q̄ in cāu illo sententia feratur in scriptis: vt in illa cle. sepe. vbi etiam alia ponuntur que non sunt de iure naturali vel diuino: s; in casu nostro erat omnibus solennitatibus iuris derogatum indistincte. ¶ Utrum autē vigore dicti arbitrij poterit ferre sententiam vltra tempus instantie: vide Bar. in. l. si in lege. in prin. ff. loca. & expssius Bal. & Ang. in. l. i. ff. de iure delib. & in. l. obseruare. §. proficisci. in. xj. q. ff. de offi. proconsul. & Ang. hic in. l. i. ff. eo. & Pe. de anch. in repe. c. canonum statuta. de ꝯsti. in ver. ad predicta facit questio statuti. & Pau. de ca. i. l. qui rome. §. calimachus. de verb. ob. & in. d. l. filiussa. ff. de dona. ¶ Et de istius arbitrij virtute vide etiam plene per Bar. ī dicto verbo videbitur & per do. an. in. d. c. i. de consti. vbi per imol. & p Bar. in. l. si fideiussor. §. quedam. & in. l. quintus. ff. māda. & per lapum. in dicta allegatione. xxviij. & p Bal. in. l. si pro ea. §. māda. & in. c. i. de offi. ordi. & in. d. l. solum. ad fi. & in. d. l. si quis maior. & in. l. vbi pactum. C. de transac. & in. l. prolatam. in. ij. col. j. de sentē. & in repe. l. neganda. j. qui accu. & etiam Ang. in. l. si a milite. §. edictum. ff. eo. per Alber. de gandi. in tractatu malefi. dū tractat d̄ tormētis. in rubri. seu. c. īcipi. Jtem quero vtrum potestas qui habet arbitrium: & vigor̄ arbitrij potestas tenetur de dolo tantū non de culpa. tex. est no. in. l. si in venditione. §. i. ver. de tempore. & ibi hoc no. Bar. ff. de bo. aucto. iudi. possi. & not. Bald. in rubri. C. de pe. iudi. qui male iudi. Alexander.

Criniarios. Notarij & apparitores militum non gaudent priuilegio militari licet in matricula militum descripti sint. h. d. ¶ Jn tex. ibi: scriniarios vt sunt notarij & cancellarij. Apparitores autem accipi possunt pro alijs officialibus qui eis inseruiūt: vt sonat h̄ tex. & alibi etiam tubatores enumerātur inter istos: vt in rubrica. & l. i. & iij. & ibi no. C. d̄ appa. prefec. preto. lib. xij. ¶ Et inducitur hec lex per Bal. hic in ar. q̄ notarius vniuersitatis scholarium non habet priuilegia scholariū: de quibus in auc. habita. §. ne fi. pro pa. & idem dicit Ange. hic in bidello vniuersitatis scholarium nisi secundum eum bidellus vel notarius esset scholaris. argu. eorum q̄ notantur hic in glo. in fi. & ar. l. fi. ff. eo. & ita etiā tenet Pau. de ca. Sed adde quia videtur q̄ imo bidelli habeant priuilegia de quibus in. d. auc. habita. s. quo ad forum. ¶ Jtem ne possint per represalias grauari. primum probatur in proemio ffo᷑um. §. fi. iuncto. §. precedenti. & ibi hoc expresse firmat. Bal. Secūdū probatur in dicta auc. habita. i ver. studiorum causa. & in ver. nuncij. & ibi hoc tenet expresse Bal. in. vij. col. qui etiam. p hoc allegat tex. ī d. proemio ffo᷑um. Jdem etiam tenet Bar. in tractatu represaliarū. in. vj. q. vij. q. principalis per iura preallegata. faciunt notata per gl. ij. in. c. i. de locato. & istud videtur verius. ¶ Non ob. iste tex. q: non sequitur bidellus vel notarius habet vnū priuilegium: ergo habet omnia priuilegia eorū quib[9] inseruit. Nam videmus q̄ non nulla priuilegia cōcessa militibus tam celestis q̄ temporalis milite extenduntur ad seruitores[b] eorū. l. ij. §. de epis. & cle. & l. inter eos. §. i. secundum vnā lec. ff. ex qui. cau. ma. & l. non aliter. §. i. ff. de iudi. & no. glo. in. l. restituende. in ver. pro voto. §. de aduoc. di. iudi. & no. Cy. & Bal. in. l. i. §. de vxo. militum. cum si. non tamen habent dicti seruitores priuilegium concessum in testando militibus vt hic. in his eniā que sunt cōtra ius commune prout sunt priuilegia non fit extēsio de vno casu ad reliquum. l. ius singulare. ff. d̄ legi. ¶ Jtē no. q̄ licet quis sit descriptus in matricula tamen si non est legitime scriptus seu non exercet ea que exercere deberet taliter matriculati non gaudent[c] priuilegio: vt hic & in. l. qui sub pretextu. §. de sacrosan. ec. & facit pro scholare & mercatore matriculatis non dantibus operam studio seu mercature q̄ priuilegio non gaudeant: de quo vide plene per Bar. in dicta. l. qui sub pretextu. & in. l. per illū tex. j. de collegiatis. lib. xj. & in. l. semper. §. negociatio. vbi omnino vide. ff. de iur. immuni. & que not. bar. post gl. in rubri. j. de lustralis aur. col. que est p̄ma rubri. lib. xj. & in. l. medicos. C. de profes. & me. lib. x. & per bal. in prin. ff. in. ij. col. & in dicta auc. habita. in. viij. col. & no. in. l. i. per glo. & doc. j. de tironi. lib. xij. ¶ Jn dubio tamē presumitur pro matricula quia probat illum esse de numero eorum qui ibi debent matriculari. l. matriculam. in ver. diuali probatione. & ibi ad hoc illū tex. ponderat bar. j. de pn. agen. in rebus. lib. xij. & l. petitionem. & ibi hoc notat bar. §. de aduo. diuer. iudi. nota. bal. & Saly. h̄ & per bal. in. l. ij. j. de sen. & iterlo. vbi inquit q̄ si q̄s est descript[9] in matricula notario᷑ū presumitur no-

a ¶ Iuramētum. vide ludo. ro. singu. suis. fo. xiij. & cōsi. xx. & q̄ iuramētū sit de iure diuio h̄r genes. cū labā iurauit iacob.

b ¶ Ad seruitores. Adde Oldra. ꝯsi. xj.

c ¶ Non gaudēt. Addē bar. cōsi. icipiēte. q̄ritur an matriculat[9] & an matricula. p bat quē eē ei[9] pfessiōis & an ꝯstituat eū in quasi pos. vid̄ p Ange. cōsi. cxl. & consi. cc lxxxvij.

tarius alias non.allegat no.per gl.in.l.eos.§.de of-
fi.ma.mili.⁊ idem dicit Bal.in.l.barbarius. in.xij.
col.ff.de offi.preto.per.l.antepe.ff.eo.faciūt nota.
per eundem in.l.non ignorat.i.viij.col.j.qui accu.
¶ Sed Jo.an.in addi.Spe.in ti.de instru. edi.§.
restat.super ver.⁊ scias.sequut[9] matri. sille. tenet q
matricula non probat quem esse notarium.per istuz
tex.⁊ per.l.herennius:prout in littera habetur.ff.de
decurio.⁊ ibi nota.¶ Pro hoc etiaz adducit quia
matricula non asserit tempore descriptionis illuz fie
ri notarium:sed asserit euz de preterito factum esse.
ergo non probat illum actum in preteritum.allegat
ar.l.prediis.§.ticio.ff.de lega.iij. meli[9] facit quod
habetur in auc.si quis in aliquo.§.de eden.¶ Sed
Roma.i.l.i illa.ix.col.de verbo. obli. reprehendit
opi.Jo.an.per.d.l.matriculam. Et respondet ad
d.l.herennius.q ista iura non dicunt q ob matri-
triculam non pbetur quē esse tabellionem. Sed di-
cunt q matricula non facit quem tabellionez ⁊ ista
simul stant q sola matricula non facit quem tabel-
lionem.⁊ tamen pbet quem iam esse factuz tabellio
nem sicut sola confessio extraiudicialis per quaz qs
confitetur contractum vel obligationem non indu-
cit contractum vel obligationem:sed pbat contra-
ctum vel obligationem precessisse.l.publia.§. fi. ff.
depositi. Istud etiam tenet hic Ro.tamen subdit
q in consuleudo non auderet recedere ab opi. Jo.
an.Saly.hic dicit q matricula in dubio probat alle
gat.d.l.petitionem.⁊.l.i.§.de aduo.diuer. iudi.qr
confert ipsi descripto in matricula quasi possessionē
officij.allegat.l.si solēnibus.§.de fide instru.que pa-
rum facit. Et respondet ad istum tex.⁊ ad.d.l. he-
rennius.q loquuntur in casu certo.s. quando con-
stabat eos non esse milites vel decuriones.dominus
Anto.de bu.in.c.i.in.ij.colū.de fide instru.aliqua-
liter cōfuse locutus concludit q si quis postq crea
tus fuit tabellio describitur in matricula:tunc per so
lam matriculam non probetur quia notarius matri
culam conficiens non attestatur de creatione seu nō
dicitur sufficiēter attestari:allegat iura allegata per
Jo.an.in dicta additione.sed si fieret matricula de
creatione que tunc agebatur: tūc matricula probat
si est scriptura publica:⁊ subdit q dato q non pro-
bet:tamen si probetur descriptionem esse factam p-
sente notario ac presente ⁊ tacente vel patiente illo
a quo pendet potestas creandi notarium constitue
tur ille in quasi possessione notariatus: ⁊ ita dicit se
intelligere nota.per Joan.an.in loco preallegato ⁊
cum hoc etiam concordat Jo.de imo.in.d.c. i.que
opi.mihi videtur de iure satis substentabilis ⁊ vera:
maxime p illam rōnem que fundatur in dicta auc.si
quis aliquo.⁊ per ea que not. Bar. in.l. sciendum.
ver.vt igitur tibi liqueat ⁊c.ff.de verbo.ob.¶ Nec
ob.l.matricula.in verbo diuali probatione.quia ille
tex.non loquitur de probatione facienda per matri
culam:sed dicit q ad hoc vt agens in rebus gaude
at militari priuilegio deuotissime schole debet habe
re approbationem principis secundum formam.l.
probatorias.j.de diuer.offi.lib.xij.⁊ ita illum tex.in
telligit ibi glo.parua ⁊ plenius ibi And.de barulo.
¶ Nec ob.l.petitionem. cum concor.quia si bene i
spiciantur non dicunt q propter solam matriculam
fiat probatio:immo presupponunt illa iura q crea-
tio precesserat.¶ Vel intellige dicta iura secundum
distinctionem Anto.de bu.§.relatam.⁊ de materia
vide aliquid per Bal.⁊ Ange.in.l.ex eo. ff. eo. vbi
tangūt an p cessationē tanti temporis a studio scho
laris perdat priuilegium matricule:de quo etiam p
Bal.in auc.habita.in.ix.col.⁊ est tex.not.in.l.fi.§.
de aduo.diuer.iudi.vbi habetur per quanti tempo
ris absentiā ad offm̄ notariat[9] pdat iura collegij. et

a¶ Pestis. an tps guerr̄ ⁊ pestis parifi cent vide do cto.i.c.ppter sterilitatez ex tra de locato.

per Barto.in.l.per hanc.eo.ti.de quibus etiam vide p Bart.
in cōsilio incipi. Uniuersitatis nostre statuto.vbi dicit q si scho
laris matriculatus per quinquennium stetit absens a studio pri
uatur priuilegio matricule:per.l.fi.j.de primice.lib.xij.⁊. l. iij.
C.de domes.⁊ protec.eodem lib.tamen si postea redeat ⁊ ma-
triculari velit non debet iterum soluere expensam matriculandi
postq semel soluit.alleg.l.pe.C.de consul.lib.xij. in fi. legis. ⁊
idem est de mente Bal.⁊ Pau.de ca.in.l.filio quem pater. ff.
de libe.⁊ posthu.per illum text.⁊ vide etiam q in materia not.
Bar.in.l.naturalem.§.apium.per illum tex.ff.de acqui.re.do-
mi. Et quid si quis fuit cancellatus de matricula iniuste:an per
dat interim priuilegium:vide Bal.h ⁊ plenius per Joan.an.
loco prealleg.⁊ si quis est cancellat[9] de matricula:quia vult trā
sire ad alium numerum militum seu de vno capitaneo ad aliuz:
tamen interim gaudet priuilegio militum:vt est tex.no.in.l.i.in
fi.ff.de bo.pos.ex testamento militis.licet alias ille qui descript[9]
non est in matricula non gaudet priuilegio.d.l.ex eo.⁊ no.i. l.
eos.§.allegata.¶ In glo.fi.facit hec glo.in prima sol.vna cuz
iuribus allegatis in ea q testm̄ factum coram duobus testibus
tempore pestis[a] quo tempore difficillimum est testes habere:va
let quia eo tempore est prelium inter deum ⁊ hominem:vt dicit
Bar.in.l.i.ff.de bo.pos.ex test.mili.de quo vide per Ang.i.l.
conficiuntur.§.codicilli.per illum tex.ff.de iure codi. vbi etiaz
tangit quid de testamento eorum qui in peregrinatiōe decedūt
in loco vbi vltra duos testes habere non poterunt:per Ang.in
§.quod autem per illum tex.in auc.de non alie.⁊ per Bald. ⁊
alios in.l.fina.per illum tex.j.de testa.⁊ ibi forte dicetur.¶ Fit
enim equiperatio de tempore guerre ad tempus pestis. ⁊ not.
Bar.in.l.naturaliter.circa pe.col.de vsuca.⁊ doc.in.c.ex trans
missa.extra de prescriptio.quod no.¶ Querit hic Pau.de ca.
quid in ciue alicuius ciuitatis stipendiario ⁊ se exercente in ge-
stis armorum ad seruitium communitatis sue non tamē est mi-
les:an gaudeat priuilegijs militum quo ad bona que habet in
ciuitate.intellexit forsan ipse de immunitate concessa militib[9] ex
forma statuti. De iure autem an sint immunes:habes in.l.fi.§.
patrimoniorum autem.ff.de mune.⁊ ho.⁊ in.l.ij. cum fi. ff. de
priui.vetera. Et dicit ipse primo videri q non:quia non iurant
eo modo quo milites iurare tenentur:vt nota.in.l.pe.ff.qui.ex
cau.maio.⁊ quia recipiunt stipendia sicut alij extranei. Tamen
dicit se putare contrarium:sicut oliz in ciuibus romanis qui re-
cipiebant stipendia:vt in ti.j.de erro.mili.anno.li.xij.¶ Non
ob.q non iurant quia illa obseruantia nō est in vsu. vel sufficit
q capitaneus eorum iuret.dic verum esse q gaudēt priuilegio
militum ar.iurium hic allegatorum in glo.fi. Et hoc tenuit Ja.
de ra. Cy.⁊ Saly.in.l.i.§.de iur.⁊ fac.igno.⁊ Joan.an.in ad-
ditio.Spe.in ti.de procu.§.i.super.v.itez q est miles.⁊ Guil.
de cu.in.l.pe.§.alleg.⁊ ibi aliquid per bal.⁊ Pau.de ca.in.l.
licet.§.de pac.solēnitas enim ⁊ ordo qui olim seruabatur in as
sumptione militie desijt esse in vsu.tamē effectus remanet secū
dum eos.ar.l.ordo.ff.de publi.iudi.⁊ in.l.decreto.§.de infa.⁊
l.actio.ff.de neg.gest.⁊ de hoc dixi plenius in repe.l.centurio.
super tex.ff.de vulg.⁊ pupil.

n **E quidam.** Miles non militans non gaudet puilegio militis.h.
dicit. Et facit sm bal.quod miles seu fratres gaudē-
tes non gaudeant priuilegio clericorum.ideo tenentur ad col-
lectas.ar.l.cura.§.fi.⁊ q ibi notatur.ff.de mune. ⁊ ho. vide p
bar.in.l.semper.§.quibusdam.ff.de iure immu.⁊ per bal.in.l.
placet.§.de sacrosan.ec.⁊ in auc.nisi rogati.circa vlti.col.j.ad
trebel.⁊ per docto.in cle.cum ex eo.de sen.excom.cum concor.
de quibus ibi ⁊ in.c.ij.vbi per Anto.de bu.de foro compe.⁊ p
Pe.de anch.in repe.c.ea que.in.xv.q.de regu.iur.in.vj.⁊ ple
ne per Ange.in consilio.clxxxvij.incipiente. In dei nomine vi
sa narratione ⁊c. Alexan.

l **Icet.** Pupillus licet sit tribunus seu capitane
us militum non potest testari.h.d.¶ Et
qualiter hic pupillus potuerit hanc dignitatem asse-
qui.vide per Cy.⁊ bal.hic ibi dū dicunt q a pncipe hec digni-
tas fuit sibi collata.i.quā als assequi non potuisset.vt hic plene
per eos.ad quod etiam vide not.per bar.in.l. quidam consule
bat.in.ij.oppo.⁊ in vlti.col.ff.de re iudi.⁊ que no.bal.in.l.fi.j.

sen. rescin. non posse. ¶ Tractat etiam hic Cy. an minor habeat vocem in capitulo[a] vel collegio: de quo vide plene in. c. ex eo. de elec. in. vj. et in cle. ij. de eta. et quali. et aliquid per Bar. in. l. spurij. §. minor. ff. de decurio. et in. l. lucius. §. pe. ad munici. et in. l. de pupillo. in pn. ff. de ope. no. nu. et per Bal. in. l. exigendi. s. de procu. et hic. ¶ Et an pupillus possit creari tabellio saltem cum conditione quod solum exerceat officium post pupillarem etatem per curatores: vide notata per Bar. in. l. impuberem. in pn. ff. de fal. ¶ Allegatur etiam ista lex per Jo. an. in addi. spe. in ti. de tutore. in rubrica ad. q. si pupillus est rex an debeat nedum tempore pupillaris etatis regnum gubernari per tutores: sed etiam post pupillarem etatem per curatores: et per Oldra. in consilio[b]. ad quod etiam vide notata per Bar. in. l. quidam consulebant. in vlt. col. ff. de re iudi. et que habentur in. c. grandi. de sup. neg. prela. lib. vj. et ibi de hoc per dominicum. Per istum tex. etiam dicit Bal. in. l. i. j. de confes. in. xxiij. col. in ver. quero que sint exempla etc. quod est impossibile pupillum posse testari etiam ex principis priuilegio. ¶ Sed aduerte quia iste tex. in principio facit in contrarium dum dicit quod antiquis legibus permittebatur pupillum tribunum testari. Accedat illud quod hic dicit Ang. volens hic probari quod de iure naturali non prohibetur pupillum doli capacem testari: sed non doli capax bene prohibeatur. allegat in ar. l. cum pretor. §. i. et sequen. ff. de iudi. et ideo in doli capace videtur principem posse dispensare: sicut per leges antiquas fiebat: vt hic. Et ad hoc vide nota. per Bar. in. l. si queramus. ff. de testa. vbi videtur per statutum fieri posse quod pupillus proximus pubertati seu doli capax possit testari[c]: quia in hoc est prohibitio inducta a iure ciuili. Secus dicit in pupillo doli non capace: quia in eo non cadit id quod est de substantia testamenti. i. testatio mentis. iuxta. l. i. ff. de testa. ¶ Pro hoc facit: quia cum talis defectus sit iuris naturalis non pot suppleri per dispensationem: vt no. Inn. in. c. sciscitatus. de rescrip. et Bal. in. l. barbarius. in. xv. colum. de offi. preto. et in. l. bonorum. in. ij. q. s. qui admit. et Ant. de bu. in comento. c. consultationibus. circa. xij. col. de iure pa. facit. §. sed naturalia. insti. de iure naturali. et cum dicta opi. Bart. videtur concordare Pe. de ancha. in. c. ij. de testa. licet male referat verba Bar. ita etiam tenet Raph. in. d. l. si queramus. Sed Ang. ibi quem sequitur Jo. de imo. in. d. c. ij. tenet quod per statutum non possit hoc induci etiam in pupillo doli capace per legem istam in ver. nullo modo[d]. nam hec verba videntur prohibere fieri dispensationem: vt est glo. no. in cle. ij. in verbo concedatur. de eta. et quali. ¶ Pro hoc bene facit licet ipsi non allegent id quod habetur in auc. omnes peregrini. j. communia de succes. inducendo vt per Bar. in. l. omnes populi. in. iij. q. principali. de iusti. et iure. Tamen concordando opi. dic quod opi. Bar. procederet in statuto facto a principe vel populo non recognoscente superiorem. quia posset derogare huic legi. iuxta. l. principes. ff. de legi. et. l. i. cum glo. in verbo rescripti. s. de na. li. et quod no. bar. in. l. relegati. ff. de penis. Sed in recognoscente superiorem procedat opi. Ang. per no. per bar. in. d. l. omnes populi. ¶ Ad quam questionem etiam vide nota. per bal. in. c. cum vigesimum. de offi. deleg. et per Alber. in prima parte statutorum. q. clxxxj. per Ang. et Ro. in. l. more. ff. de acqui. here. ¶ Ad aliam questionem etiam allegat legem istam Bal. in. l. si frater. j. ti. i. vbi videas. ¶ Item facit iste tex. circa fi. secundum Saly. quod statutum disponens quod minor non possit contrahere vel testari sine consensu vnius ex propinquis debet intelligi de primiore in successione. Adde tex. in. l. fi. j. de verbo. sig. et illum ad hoc ibi ponderat bal. et Saly. et idem no. Jaco. bu. et Saly. in. l. i. s. vnde vir et vxor. et Saly. in. l. si vidue. s. de nup. et Pau. de ca. in. l. si cum dotem. §. si patri. ff. sol. ma. et per Ange. in consi. clvij. incipi. Domina catherina. et in consi. lxvij. incipiente. Item statuimus. facit. l. ij. §. hereditas. cum si. ff. de suis et legi. Alexander.

¶ Qui testamenta facere possunt. Rubrica.

q

Uaquam. Habens cum alio bona communia non prohibetur de parte sua testari. h. d. ¶ No. quod commune est: meum est. s. quo ad dispositionem partis mee: de quo articulo vide hic per Cy. et latius per Ang. hic et per bar. in l. serui electione. §. labeo. de leg. i. et facit ad multas. q. de quibus ibi dixi. Et inter alia facit ad. q. secundum bal. hic et dicit statutum quod si quis vulnerauerit aliquem in domo ipsius percussi puniatur pena manus: an si quis vulnerauerit ticium in domo que erat communis ticij: et alterius habeat locum pena statuti. et concludit ipse post plura quod sic. ar. d. l. serui electione. §. cum fundus. et per. l. illud. ff. de ritu nup. et ibi videtur probari quod res communis dicitur esse mea etiam proprie. Quod tamen non intelligas quo ad dispositionem totius[e]: per ea que habentur in toto ti. s. de com. rerum alie. Et subdit bal. quod ibi domus fuisset communis ticij: et vulnerantis non haberet locum statutum. ar. l. sed et milites. post prin. in ver. cum equalitas. ff. de excu. tu. facit. l. non solum. §. de vno. ff. de ritu nup. et ita etiam tenet bal. in. d. l. illud. in repor. antiquis. et Floria. de bononia. et in. l. sabinus. ff. commu. diui. et Roma. hic dicit quod idem tenet Alber. de rosa. in tractatu statutorum: et vult allegare in prima parte. q. clxxxij. incipi. Item quero an statutum habeat locum etc. vbi dixit quod etiam in statutis illud quod commune est dicitur esse meum: quia etiam proprie dicitur esse meum: allegat. d. l. illud. per quam etiam ita dicit Nicol. de neap. in. d. l. serui electione. in fi. et etiam Pau. de ca. in consilio. ccclj. incipiente. In christi nomine in hoc passu duo sunt. vbi dixit quod licet glo. in. l. id quod nostrum. ff. de reg. iur. allegata per bar. in. d. §. labeo. dixerit quod id quod commune est non dicatur esse meum proprie et vere intelligi debet quo ad dispositionem totius sed quo ad dispositionem partis mee sic: allegat. d. l. illud. et quod no. bal. hic in. q. huius statuti penalis. Tamen ro. hic tenet contra bal. quod immo etiam quando est communis cum alio quando cum vulnerante non habebit locum statutum: per. l. pupillus. §. fi. ff. de verbo. sig. iuncto. c. in penis. de regu. iur. in. vj. Et per rationes quas primo loco ponit bal. hic. et per tex. in. c. cum in illis. in fi. de preben. in vj. Tamen verior videtur opi. bal. quam etiam sequitur Ange. hic in quibusdam lectu. Et idem tenet hic Pau. de ca. et in. d. l. serui elec. §. i. de leg. i. in lectu. bononiensi. quando ille offendens habitabat in domo illa cum offenso. nam tunc statutum locum non habet: secus si non habitabat et bene: quia statutum considerat domum pro habitatione. l. lex cornelia. in pn. iuncto. §. domum. ff. de iniurijs. et quo ad personam verum est dicere istum offensum ibi insolidum habitare. Item ratio statuti predicti videtur fuisse: quia habitatio sua debet vnicuique tutissimum esse refugium. l. plerique. ff. de in ius vo. et cum dictum statutum videatur habere vnicam rationem pot extendi ad casum habentem eandem rationem sicut si non esset expressa: iuxta not. per glo. et bal. in. l. quamuis. j. de fideico. et per bal. in. l. fi. j. de liber. prete. et. l. fi. et ibi Jo. de imo. ff. de here. insti. et Rapha. et Pau. de ca. in. l. si vero. §. de viro. ff. solu. ma. iunctis no. per glo. et doc. in cle. i. de ele. Et per hec apparet responsio ad allegata in contrarium. Ad que etiam patet responsio per no. per gl. fi. in. d. c. cum in illis. et per glo. in. d. l. pupillus. Et pro predicta opi. etiam bene facit. l. i. §. domini. el. ij. et quod ibi no. bal. et Ang. ff. ad silla. vbi per illum tex. dicunt quod statutum imponens certam penam offendenti aliquem in domo offensi: habebit locum in offendente filium vel vxorem in domo patris vel mariti. et ipsemet Ro. in. d. §. domini reassumpsit. q. quam format bal. hic et transit simpliciter cum bal. ¶ Querit etiam bal. hic quid si legat fundum quis confinando totum: tamen spectabat ad eum pro dimidia tantum: an videatur ei totum legare: quia totum confinauit dic vt per eum hic et in. l. cum alienam. j. de lega. dixi. in. d. §. cum fundum. ¶ Querit etiam hic Bal. et Ang. an ille qui vendit rem videatur vendere totam[f]: an vero partem

[a] ¶ In capitulo an minor vocem habeat et an possit prestare solus vide se de. consi. lxxvj.

[b] ¶ In consilio. quod quidem est xiiij. a quo io. an. habuit.

[c] ¶ Testari. Adde roma. consilio. lxxx.

[d] ¶ Nullo modo. an ista dictio prohibeat dispensatio nem sicut dictio nullatenus vide imol. in c. ij. de testa. et de dictione nullatenus vltra ea que ponit. d. Jason in. l. serui arios. vide alex. consilio. lxxviij.

[e] ¶ Totius. vide in. l. serui electione in apostillis.

[f] ¶ Totam. vide in. d. l. si domus. vbi posui et an quis reddendo instrumentum crediti videatur donare.

tñ qui spectabat ad eũ. dic vt per eos: ꝛ ꝑ eosdẽ in l. si dom⁹. §. fi. cũ cõcoꝛ. q̃s ibi dedi. ff. de lega. i. vbi etiam tetigi quid in donatione ꝛ locãte. ℭ De aliis q̃õnibus tactis ꝑ Bal. hic maxime. i fi. vide ꝑ bar. ꝛ Pau. de ca. in. l. hec distinctio. §. cum funduꝫ. ff. loca. ꝛ Bal. ꝛ Ange. in. l. duo. ff. de acq. he. ꝛ Bal. in. c. i. §. si quis de manso. in ti. de cõtro. inues. ꝛ i. d. l. sabinus. ꝛ ibi etiam floꝛia. ꝛ Bal. in. l. nemo. ꝯ. lo ca. ꝛ singulariter ꝑ Saly. in. l. iubemus. la. ij. i ꝑnci. ꝯ. de sa. san. eccle. Alexander.

s Si is qui. Licet testatoꝛ seipsuꝫ interficiat testamẽtuꝫ eius nõ irritatur si tempoꝛe quo testat⁹ ẽ erat sane mentis nisi se interfecerit metu future pe ne alicuius delicti ꝑ eum cõmissi. h. d. ℭ In tex. ibi furoꝛis rabie. No. ꝙ licet testatoꝛ post conditum te stamẽtũ efficiatur furiosus nõ destruitur testm̃. vt h̃ ꝛ in. l. i. §. si quis ante. ff. de bo. pos. secũdum tabu. ℭ Nota ex fi. ꝙ ille qui ob cõsciam delicti ãte ꝯmis si se occidit habetur ꝓ confesso ꝛ damnato. patet qꝛ testm̃ eius redditur nullum: sicut si ꝓ illo delicto dã natus fuisset vt h̃. iuncta. l. eius qui. ff. de testa. bene facit. l. fi. post ꝑn. in verbo velut cõfesso. ff. de bo. eo ruꝫ qui sibi moꝛ. consci. ℭ Et ex hoc habes notare ƀm Bal. ꝙ licet alias ficta confessio alicuius nõ no ceat heredi suo. l. eius qui delatoꝛeꝫ. in ꝑn. ꝛ ibi no. Bar. ff. de iure fis. qui tex. est ad hoc singularis ƀm Bal. in. l. ij. in vlti. col. ꝯ. de eden. ꝛ etiam ƀm imol. in. l. qui a latronib⁹. §. i. ff. de testa. ℭ Tamen fallit vbi talis cõfessio resultaret ex eo ꝙ q̃s se occidat: vt hic. ꝛ in. l. fi. quod est singulariter notandũ ƺ Ful. hic. ℭ Fallit etiaꝫ in casu. l. imperatoꝛes ꝛ quod ibi no. glo. ff. de bo. eoꝛum. ꝛ ibi etiam vide Bar. in. l. ij. illius ti. vbi enumerat etiam alios casus: ꝛ vide ẽt alias fallentias per Bal. in. c. vassallus feudum q̃õ in ti. si de feu. fue. controuer. inter domi. ꝛ agna. ꝛ ꝑ bal. in. l. i. in. vj. col. ꝯ. ne ex delic. defunc. ꝛ ꝑ Bal. i l. q a latronibus. §. i. ꝓalleg. ℭ Et an in terminis huius. l. requiratur sñia vltra predicta. vide plenius per barto. in. d. l. fi. ꝛ aliquid ꝑ Cy. hic ꝛ ꝑ Saly. in l. i. ꝯ. de bo. eoꝛum q sibi moꝛ. cõsci. ℭ In glo. ij. ibi vel hic erant ꝛc. veritas est ƀm doc. hic ꝙ aut nõdũ erat accusatus vel deꝓhensus in crimine qñ se oc cidit ꝛ tunc in dubio non incũbit onus heredib⁹. ꝓ bandi ꝙ ob cõscientiam criminis se non occiderit. sed incumbit fisco onus ꝓbandi ꝙ ob cõscientiaꝫ criminis se occiderit. d. l. fi. §. fi. Aut erat accusatus vel deꝓhensus: ꝛ tunc incumbit onus ꝓbãdi he redibus vt hic. ℭ Et secũdũ hoc habes hic tex. ƀm Ange. ꝛ Pau. de ca. ꝙ vbi quis habetur ꝓ cõfes so ꝛ damnato a lege: nihilominus põt probari con trarium: ꝛ sic reuocari ficta confessio[a] q̃eadmoduꝫ etiam vera: quod est bene notãdũ secũdũ eos. Ad do Jo. an. idem tenentem in addi. Spe. in ti. de po sitionibus. §. ix. ver. verũ. ꝛ dominus an. in. c. fi. ad fi. de cõfes. ꝛ plene ꝑ Jmol. in. l. fi. §. iussus. ff. de ap pella. ꝛ ꝑ Bal. in. l. ita demum. ꝯ. de ꝓcura. ꝛ i. l. iubemus. §. sane. in. ij. col. ꝯ. de sa. san. ecc. ꝛ plen⁹ per eundem in. l. erroꝛ. ad fi. ꝯ. de iuris ꝛ fac. igno. ꝛ ibi dicit vnũ q̃õ videtur ꝓbari per istum tex. iũctis ꝓdictis. s. ꝙ vbi lex habet quem ꝓ confesso ꝛ nõ requiratur sñia: qꝛ lex illum damnat. tunc contra ta lem confessionẽ ꝓbari non põt: allegat. l. q̃m. vbi h̃ non ꝓbatur. ff. de infa. nam qñ accusatus de crimi ne se occidit nõ requiritur sñia: vt per Bart. in. d. l. fi. ꝛ tñ potest ꝓbari contrarium ꝑ istum tex. ꝛ no. ẽt Bar. in. d. l. fi. ℭ Qualiter aũt ꝓbabũt heredes ꝙ accusatus se non occidit ob conscientiam criminis. vide plene ꝑ Cy. hic ꝛ per Bar. in. d. l. fi. Et de ma teria etiam plene per Saly. in. d. l. i. ꝯ. bo. eo. qui. ℭ Et attende qꝛ ꝓfati doc. loquendo de confessio

a ℭ Ficta cõfessio. an ꝯ fictã ꝯfessioneꝫ possit ꝓbari uide fran. ꝯ are. ꝯs. xlviij. cepo. ꝯsi. xxj.

b ℭ Flagranti. ꝙ qñ qs dicat deprehensus i flagrãti crie vide cepo. cõsilio. xj.

ne ficta impꝛoꝑie ꝛ male loquũtur: qꝛ contra fictioneꝫ que qui dem dicitur esse super certo non admittitur ꝓbatio in cõtrariuꝫ vt per glo. in. l. siue possidetis. ꝯ. ꝯ ꝓba. ꝛ. l. fi. in ꝑn. ff. q̃õ me. cã. ꝛ in. c. is qui. de spon. iunctis notatis per gl. i. l. i. §. accedit. in ver. ꝓsumatur. ꝯ. de rei vxo. act. Unde debuerunt dicere de cõfessiõe ꝓsumpta que ꝓsumptio est in casu dubij. vt no. i. d. §. accedit. ℭ In ea. ibi aduersus eum contestaret̃ non publica retur. sentit glo. cum qua videtur trãsire Bal. ꝙ si quis delictũ cõmisit ꝛ postea anteq̃ esset accusatus vel deꝓhensus de crĩe se occidit non publicantur eius bona. Sed istud cõiter repꝛehẽ ditur: quia imo publicant̃ si fiscus ꝓbat ꝙ se occidit nõ aliquo doloꝛe sed ob criminis conscientiam. per istuꝫ tex. indistincte lo quentem: ꝛ per. l. si quis filio. §. q̃õ si quis. ff. de iniuſ. testa. ꝛ ꝑ §. si maritus. alleg. in glo. in quibus legib⁹ nõ distiguitur: an an te accusationem se occiderit vel non. ℭ Non ob. d. l. fi. ff. ꝯ bo. eoꝛum. vbi videtur fieri illa distinctio: qꝛ illa lex intelligitur i ca su huius dubij: qꝛ si sumus in dubio: an se occiderit ob conscien tiam criminis: an per alium doloꝛem: Tunc distiguitur aut erat accusatus de crimine aut non pꝛimo casu ꝓsumitur ꝙ ob con scientiam criminis: secundo nõ vt dixi. ꝯ. Et dũ glo. dicit deꝓ hendere ꝛc. intellige ƀm Pau. de ca. ꝙ non requiritur ꝙ lis sit contest. contra euꝫ: sed satis est ꝙ accusatio vel inquisitio fuerit foꝛmata contra eum. ꝛ iste fuerit citatus ad se excusandũ ab in quisitione: quia dicitur deꝓhensus ex quo crimen deuenit ad lucem. l. ij. ꝛ ibi no. ĩ. de custo. reo. l. i. cũ gl. ꝯ. vbi sena. vel cla. ℭ Hic melius ꝙ deꝓhensus intelligitur hoc cãu quãdo in fla granti[b] crimine compertus est: vt. d. l. fi. in prin. in ver. deꝓhẽ si. cum glo. que allegat. l. palã. §. que in adulterio. ff. de ritu nu ptia. ꝛ probatur in. d. §. que in adulterio. iuncto. §. fi. in dicta. l. palam. ꝛ sic casus deꝓhensionis est casus separatus a casu in stitute accusatiõis seu postulatiõis. de quo in. d. l. fi. i ꝑn. ℭ In eadem ibi: nõ publicant̃. hãc gl. reputat sing. Bal. i. l. iij. p⁹ me dium. ĩ. si pen. app. moꝛ. interue. ꝙ bona non ꝯfiscantur qñ q̃s damnatur ex crimine nõ enumerato inter publica crimina. de q bus. in. l. i. ff. de pub. iudi. ꝛ idem dicit in ti. de pa. cõstãti. i ver. criminalib⁹. vbi per glo. hanc dixit ꝙ damnatus ad moꝛtem de furto: ꝛ sic de crimine priuato non patit̃ penã publicationis bo noꝛum. nã ƀm eum etiam ꝓ furto poterit quis pena moꝛtis pu niri. allegat. l. pe. de condi. ob cãm. facit. l. capitalium. §. famo sos. cũ ibi no. ff. de penis. ꝛ ibi no. in auc. sed nouo iure. ꝯ. ꝯ ser. fugiti. ℭ Et ideo dicit singulariter Bal. hic in fi. ꝙ si q̃s condẽ natus est ad moꝛtẽ non ex foꝛma iuris cõis: ƺ ex dispositiõe sta tuti: tunc nõ publicabũtur bona: qꝛ omnia statuta sũt leges pꝛi uatoꝛum iudicioꝛuꝫ: ꝛ ideo hoc casu nõ hꝫ locũ dispositio auc. bona damnatoꝛum. ĩ. de bo. dam. Sꝫ succedent tali damnato oẽs succedẽtes ab intestato in ĩfinitũ ƀm distinctionẽ iuris cõis: ꝙ est nota. dignũ ƀm euꝫ: ꝛ istud etiã sequit̃ Ange. ꝛ Saly. hic ƺ Pau. de ca. hic dicit ꝙ lꝫ istõ dictum sit valde singulare. tñ si bi nõ v̾r veꝛ: qꝛ ẽt de iure cõi ante dictã auc. bona dãnatoꝝ. dã nat⁹ ex quocũqꝫ crĩe ad moꝛtẽ patiebat̃ penã ꝯfiscatiõis bono rum: si non extabant liberi siue crimen esset publicũ seu ꝑuatuꝫ vt ꝓbat̃ in. l. fi. circa ꝑn. ĩ. de bo. dã. ꝛ sic nihil refert ꝙ crimẽ de scendẽs ex statuto sit ꝑuatũ: qꝛ si nõ esset illa auc. bona dãnato rũ ꝯfiscarẽtur bona: opoꝛtet ergo ꝙ veniant succedẽtes ab ite stato ꝑ illam auc. ꝛ ƀm eius foꝛmã ꝛ hoc est ꝯ pane acgrẽdo ƀm eũ. Sꝫ ipsemet Pau. de ca. in. d. l. ei⁹ q. §. i. seq̃t̃ istõ dictũ bal. hic ꝛ dicit ꝙ ex hoc dicto colligit̃ ꝙ lꝫ qñ q̃s ꝓ delicto ẽ capt⁹ et ex foꝛma statutoꝝ est ꝯdẽnat⁹ ad moꝛtẽ ꝯstito ꝯ delicto: vt si sta tutum dicat ꝙ ꝓ ꝑmo furto re⁹ ꝯdẽnetur ad moꝛtẽ ꝙ ẽ ꝯtra ius cõe: vt. d. auc. sed nouo iure. Certe talis taliter condẽnatus ꝑ dit factionẽ testamẽti: qꝛ quilibet damnat⁹ ad moꝛtem effici̾ ser uus pene. l. qui vltimo. ff. de penis. iõ ei⁹ testamẽtũ postea v̾l an tea factum nõ valet. d. l. eius q. ad fi. ꝛ plene no. in. l. i. §. exigit. ff. de bo. pos. ƀm tab. tñ tũc nõ habebit locũ auc. bona damna toꝛum: sed omnes agnati vsqꝫ ad. x. graduꝫ succedent ab itesta to ꝛ reputat hoc dictum valde notabile. istam opi. tenuit etiam ipsemet Bald. in. l. data opera. in. xxiiij. col. ĩ. qui accu. de hoc etiam per eundem. in. l. iij. circa vltimam colum. ĩ. si pen. app. vbi dicit ꝙ illi qui extra oꝛdinem hodie damnantur extra foꝛ mam statutoꝛum ciuitatis non efficiuntur serui pene. ꝛ possunt relinquere heredem ex testamento et ab intestato: et cessabit in

eis dispositio auc̄.bona dānatoꝝ.⁊ ita dicit sentire Spec.ī ti.ō sen.ꝓlat.§.species.ver.qd de istis.¶ Et de hoc ēt ꝑ Bal.i.l.i.in antepe.col.ī.de here.insti.vbi dicit ꝙ lꝫ ille q̄ ſm formā iuris cōis est ꝯdēnatus de crimine capitali patiaṯ penā publicatiōis bonoꝝ.l.iij.ī.si pen.app.mo.inter.tm̄ sec⁹ est si de crimine capitali fuit bannit⁹ ī ꝑsona ex forma statuti dicentis ꝙ si accusat⁹ vel inq̄situs de aliquo crimīe fuerit ꝯtumax habeatur ꝓ cōfesso ⁊ ponatur in banno. Nam postꝙ̄ statutū nihil dicit ī publicatiōe bonoꝝ: nec nos debem⁹ illō supplere.ar.l.si seruū.§.nō dixit p̄toꝛ.ff.de acqr.here.⁊ istud est de mente Cy.in.d.l.i.ad fi.ff.de hꝰ.insti.⁊ ibi ēt ꝑ Saly.ī pe.q.⁊ istud idē ō bānito reassumit Bal.in.c.i.in p̄n.de pace tenenda.⁊ ī.l.fi.ī vlt.col.ī.si a nō compe.iudi.⁊ in.l.gallus.§.⁊ qd si tm̄.in.vj.col.ff.ō lib.⁊ posthu.⁊ in.d.l.eius q.vbi ēt vide per Imol.⁊ ideꝫ etiam dicit Pe.de an. ī repe.c.canonū statuta.de ꝯsti.ī ꝟ.quero vlterius si aliq̄s.⁊ etiā aliquid ꝑ Ang.in.l.si q̄s filio.§.irritum ⁊.§.ei⁹ de iniuſ.teſ.⁊ per Ang.late in sua disputatiōe īcipiēte. Duo ad inuicem.vbi declarat quomodo ī ꝓposito debeat intelligi glo.in.d.§.relegati.insti.q.mo.ius pa.sol.dum glo.dixit interduꝫ bona dānatoꝝ publicari de iure vel de cōsuetudine.⁊ de hoc etiā per Imol.in.l.q a latronibus.§.i.⁊ in.l.eius.ff.de testa.⁊ Io.an.in addi.Spe.in ti.de instru.edic.§.cōpendiose.ī additiōe incipiente. Glo.ibi ⁊c̄.⁊ in additione incipiente. Per hāc legē ⁊c̄. Et ibi tenet ꝙ imo si quis est bānitus ex tali crimine ex quo ō iure cōmuni debuisset deportari seu dānari ꝓ tali pena quā ō iure sequi tacite ꝯsueuit publicatio bonoꝝ: iuxta.l.ij.ī.ō bo.ꝓscrip.intelligerenṯ bona ista ēt hoc casu tacite confiscata: allegat in ar.l.si eū.§.q iniuriarū.ff.si quis cautio.⁊ in.l.preses.in verbo ex crimine erit extimādū.ff.de penis. ¶ Cōcludo ꝙ aut nos loq̄mur ī his q ponuntur in bāno ꝓpter cōtumaciā ex forma statuti.⁊ sic ꝓcedaṯ ꝯtra eos extra ordinē iuris cōis.⁊ tunc vera sit opi.bal.⁊ seq̄n.s.ꝙ nō publicentur bōa.⁊ per cōseq̄ns nō habeat locum tex.in auc̄.bona dānatorum: ⁊ succedent omnes veniētes ab itestato de iure cōmuni per rōnes.s̄.ꝓ ista p̄te allegatas. ¶ Nec obstat ratio in contrarium allegata ꝑ Io.an.quia potest negari ꝙ statutuꝫ voluerit istam penaꝫ bānito prefixam a statuto subrogari loco pene iuris cōmunis: q: pena iuris cōmunis imponebatur nō ex ꝓsumptiōe vel cōtumacia.sed ex probationibus ex quib⁹ de delicto plene cōstabat l.absentē.ff.de penis.⁊ de iure cōmuni contumaces non habētur ꝓ cōfessis aut dānatis.l.diuus.la.ij.in ver.sic ⁊ diuus.ff.de custo.re.⁊ quod alibi melius nō reperitur ſꝫ By.⁊ Bar.ibi nō est ergo rationabile dicere huic cōtumaci imponi oēs penas q̄ de iure cōmuni veniebant imponende cum nō constet de crimine. Preterea militat dicta ratio.s.quo ad publicatiōeꝫ bonorū.iste est casus omissus a statuto ergo debet haberi pro omisso vt dictis iuribus ꝓ hoc etiā facit q: tale bannū ex ordine iuris cōmunis latū appellatur sentētia īterlocutoria: vt colligiṯ ex notatis ꝑ glo. in.l.i.s̄.de mo. multa.iuncta. l.qd ergo.§.q̄ntū ff.de his q no.infa.⁊ no.ꝑ bal.in.c.dn̄o guerrā.in p̄n.in titu.hic finitur le.corradi.⁊ in auc̄.item nulla.cū si.s̄.de epiſ.⁊ cle.⁊ sic in hoc casu nō videnṯ verificari iura dicentia ꝙ bona eorum q dānati sunt capitali pena publicentur: q: interlocutoria non videtur dici ꝯdēnatio.l.i.§.biduū.cū glo.in ꝟsi.sn̄ie.ff.q̄n ap.sit. Aut nos loquimur nō de bānitis rōne ꝯtumacie sed ō dānatis ex plenis ꝓbationibus ad penā capitalē ex forma statutoꝝ ꝯ ius cōmune.vt q̄n ꝓ p̄rio furto statutū īponeret penā mortis tūc putarem ꝓcedere opi.quā ponit Pau.de ca.hic per illaꝫ l.fi.ī.de bo.dam.que ponit regulam generalē in quolibꝫ dānato ad penā capitalē q̄ trahi deberent ad statuta disponētia quē dānari pena capitali ꝓ certo delicto.naꝫ quādo lex per modū regule aliq̄d generaliter disponit illud seruaṯ etiam in casibus itroductis a statuto vl'a lege noua.l.i.§.lex falcidia.cū ibi no.ꝑ Bar.ff.ad leg.fal.⁊ plene per eum in.l.omnes p̄p̄li in.vi.q.principali.de iuſ.⁊ iur.⁊ in.l.ij.ff.de lega.i.cum si. ¶ Restat respondere ad id qō no.glo.hic.⁊ ad tex.quem allegat videlicet ad.l.fi.post prin.ff.de bo.eorum.vbi dicitur ꝙ ꝓ priuato delicto nō dꝫ īponi pena cōfiscatōis: q: responde ꝙ loquitur q̄n ꝓ furto veniebat imponēda pena extraordinaria: iuxta.l.fi.ff.ō fur. seu pena fustigatiōis: vt no.glo.in.d.l.fi.ī ꝟ.fuisset.ff.de bōis eorum.⁊ fustigatio non dicitur pena capitalis.l.ij.ad fi.ff.de pu.iudi.⁊ expresse no.Bal.⁊ antiqui in.l.transigere in.vi.colum.s̄.de transac. Et pondera tex.in.d.l.fi.circa prin.q: dicit modici furti.⁊ in materia etiam vide que singulariter no.Ange.in.l.si quis mihi bona §.si q̄s plane.ff.de acqui.here.vbi dicit per id quod no.glo.quod si quis fuerit damnatus quod debeat ꝓijci de fenestris vel necari veneno vel sagittari aut alia pena mortis nō permissa a iure affici: iuxta.l.aut damna.§.i.ff.de penis non efficitur intestabilis nec seruus pene. ¶ Et dum Bal.hic dicit qō omnia statuta sunt leges priuatoruꝫ iudiciorum.vide in hoc q̄ no.Bar.in.l.i.in pe.q.ff.de pub.iudi. Et intellige ſꝫ ibi tradita ⁊ etiam duꝫ.s̄.retulit Bal.in.d.l.iij.dicentem ꝙ bāniti ſm formam statutorum nō possunt testari: intellige vt per Bar.⁊ alios in.d.l.eius qui.⁊ ꝑ Bal.in.l.fi.ī.si a nō compe.iudi. ¶ Extra glo.dicūt hic incidenter Ja.de are. Pe. Cy.⁊ Ange.ꝙ iudices qui ob delictum preteritum faciunt suspendere ōlinquentes mortuos qui se occiderunt malefaciunt: quia crimen morte est extinctum regulariter.l.defuncto.ff.de pub.iudi.cum si. Et ideꝫ tenet Bal.in.l.i.in.ij.colū.s̄.ne ex delic.defun.⁊ Ange.in.l.qui a latronibus.§.si q̄s.⁊ in.l.fi.per illum tex.ī.si reus vel accu.mor.fu.⁊ in.d.l.defuncto.⁊ ibi dicitur ꝙ iudices qui hoc faciūt tenentur actione iniuriarum: quia iniuria etiā cadaueri inferri potest.l.i.§.quotiens.ff.de iniurijs Bal.hic dicit istud committi iudicis arbitrio: quia istud est corpus pene: allegat no.per glo.ī cle.i.in ver.penitentie.de pe.⁊ remiſ. ¶ Fulg.hic refert istud dictum Bal.⁊ dicit ꝙ nihil iuenit in.d.cle.i.ad propositum. ¶ Ro.hic tenet ꝙ opi.Bal.hic ꝓcederet in famoso latrone: per id quod no.glo.sing.in.l.ij.ff.arbo.fur.cesa.dum dicit latrones mortuos bestijs subijci ⁊ ad hoc allegat etiam ipse quedā alia que fuerunt allegationes Jo.de imo.in.d.l.defuncto.vbi hoc idem tenet: ⁊ ita etiam tenet ro.in.l.si vero.§.de viro.ff.solu.matrimo.in.xvi.fallentia. ¶ Ultimo pondera verba Cy.hic in vlti.q.⁊ etiam Ray.qui vidētur sentire ꝙ hodie ista lex.ad fi.sit correcta.⁊ ꝙ hodie ille qui se occidit ob cōscientiam criminis non perdit factioneꝫ testamenti: per.d.auc̄.bona damnatorū.iuncto.§.oportet.el.ij.in auc̄.de man.p̄n.vbi nihil dicitur de hoc quo ad factionem testamenti. Et ideo Ang. Ful.⁊ Pau.de ca.hic tenent contrariuꝫ ⁊ melius: quia damnati de crimine capitali ēt hodie efficiūtur itestabiles licet bōa eorum hodie nō publicenṯ: vt no.glo.⁊ doc.in.d.l.eius qui.§.i.per illum tex.qui quantum ad factionem testamenti nō reperitur correctus: vt etiam no.Bal.in.l.iij.ī.si pen.ap.ergo cum iste se occidens habeatur pro confesso ⁊ damnato vt dixi sup̄ tex.est itestabilis: vt in hac lege que quantum ad hoc nō reperitur correcta: licet quo ad publicationem bonorum sit immutatum hodie ꝑ auc̄.bona damnatorum.⁊ no.Bar.in.l.fi.ff.de bo.eo.qui sibi mor.consci.

8 **Enium.** Senectus aut corporis īfirmitas factionem testamenti non impediunt in homine sane mentis: sed patria potestas bene impedit.hoc dicit. ¶ In tex.ibi: sinceritate mentis.an de hoc stetur dicto tabellionis qui in prin.testamenti dicit ticius sane mentis[a] ⁊c̄. Cy.ħ videtur dicere ꝙ sic.de quo per Bal.⁊ Imol.post By.in.l.ij.ff.de testa.per Bal.in §.item nec furiosi.insti.eo.⁊ in.l.i.in.x.colum.ī.de confeſ.per Ange.in.l.quidam in suo.ff.de condi.insti.per Saly.in.l.furiosum.ī.eo. ¶ Quid autem si diceret notarius contrarium: quia diceret talis sanus corpore licet mente languens sic testat⁹ ⁊c̄.an videatur ꝑ errorē dixisse: vide per Bal.in.l.imper.ff.de statu homi. ¶ In tex.ibi: in potestate.ꝑ hanc legeꝫ ⁊.l.pe.ī.eo.concludunt cōmuniter doc.ꝙ filia ī po-

a ¶ Sane mētis.adde Lu.ro.ꝯsi.cclxxv ubi tꝫ ꝙ nec crediṯ testatori dicēti se sanū mēte cū ex ꝟbis alijs ei⁹ appareat contrarium.

testate non possit de dote testari ꝗuis etiam de iure ffoꝝ. ipsa haberet heredem si decedebat ab intestato cum liberis. l. auus. in versi. retinet. ff. de iur. do. ⁊ sic plene per Bar. in. l. post dotem. ff. sol. matri. ⁊ sic in dote filia habebat ab intestato plus ꝗ filiusfa. haberet i castrensi peculio. l. ij. cuz ibi no. ff. de castren. pecu. ⁊ ita tz Bal. Saly. ⁊ Ang. hic ⁊ Bal. i. l. ij. i pe. colũ. s̃. de here. vel acti. vendi. ⁊ i auc̃. sed ⁊ si quis. in. viij. colũ. s̃. de secũ. nup. ⁊ in. l. pe. ad fi. de fal. ca. adiec. leg. j̃. ⁊ Pau. de cast. in. l. qui in potestate. ff. de testa. ¶ Est tamen ardua dubitatio: an ad pias causas filiusfa. testari possit: in quo Bal. Ang. ⁊ Saly. hic simpliciter tenent ꝙ sic cum consensu[a] patris: per. c. licet ad fi. de sepul. in. vj. ⁊ qnod ibi not. glo. ⁊ idez tenet Fede. de senis in consilio. cxciiij. incipien. Habuistis ⁊ in consilio. cclxviij. incipien. Quoniaz veritas ⁊c̃. qui ibi in fi. subdit. quod non auderet cõsulere pro ista opi. quanuis sit equa: eo quia Jo. an. tenuit contrarium in. c. si pater. de testa. in. vj. in nouella, per regulam huius legis. ¶ Bar. in. l. qui i potestate. ff. de testa. tenuit ꝙ testamentum ad pias causas fieri possit per filium cum consensu patris in aduentitijs in quibus patri non quereretur vsusfructus quia testamentum ad pias causas potest pendere ex alieno arbitrio. c. cum tibi. de testa. ⁊ dixi in. l. captatorias. s̃. ti. i. ⁊ sic cessat ratio ob quaz prohibetur filiusfa. testari. s. ꝙ vltima voluntas nõ debet pendere ⁊c̃. Et hec ratio sua concludit ꝙ etiam de his in quibus quereretur vsusfructus patri potest testari cum consensu suo ⁊ cuz dicta opi. Bar. simpliciter transit Pau. de ca. h̃ sz ipsemet bar. i repe. l. i. s̃. de sa. san. eccle. in. iij. q. prime partis aliter dicit nam ꝯcludit ꝙ in aduenticijs in quibus patri non quereretur vsufructus poterit testari etiam sine patris consensu ꝑ d. l. i. de sa. san. ecclesi. in versicu. liber sit stilus. Sed in his in quibus patri acquireretur vsusfructus potest testari cum consensu patris. capi. licet. Nam isto casu requiritur consensus patris: quia tractatur de preiudicio suo. ¶ Fulgo. hic ⁊ in. l. i. s̃. de sa. san. eccle. ad fi. dicit ꝙ nullo modo possit testari filiusfa. ad pias causas: quia non reperitur hoc iure cautum. Et respondet ad text. d. c. licet ꝙ ille tex. non probat nisi a contrario sensu. ⁊ sumi non debet argumentum a contrario sensu vbi resultat legum correctio: vt not. glo. in. c. i. in ver. promittimus de eta. ⁊ quali. li. vj. ⁊ in. l. vt liberis. ad fi. glo. magne. j̃. de col. pro hoc facit quia tex. in. d. c. licet. in versi. iudicare non loquit̃ de testamento. vnde poterit intelligi de relicto ꝑ donatio. causa mortis: vt iura iuribus concordentur arg. l. i. s̃. de inoffi. do. ⁊ sic ille tex. concordat cum. l. taz is. §. i. ff. de do. causa mor. ⁊ ita sentit Jo. de imo. in. d. c. licet. in nouella. dum dicit id ꝙ ibi dicit glo. d̃ vltima voluntate. non debet intelligi de testamento per ea que ipsemet not. in. d. c. si pater. ¶ Ro. hic ⁊ i l. pe. j̃. eo. tenet ꝙ in omnibus aduenticijs intelligit̃ filio permissum testari ad pias causas si cõsensus patris interueniat ⁊ non aliter: vt in. d. c. licet. in versi. pro anima. Nam si ille tex. intelligeretur de do. causa mortis superuacuum esset illud verbum pro anima: quia etiam pro alia causa potest donare causa mortis cum consensu patris per. d. l. taz is. ⁊ pro ista opi. adducit: quia in dubijs sensibus legum semper accipienda est illa interpretatio que faueat pie cause. arg. l. cum inter. j̃. de fideicõ. lib. ⁊ vbi tractatur de fauore anime etiam in correctorijs verba large accipiuntur: vt colligitur ex no. per Bar. post gl. in auc̃. de sacra. pube. s̃. si aduersus venditionem. ⁊ no. do. Anto. in c. fi. de consue. ⁊ dicit ꝙ per tex. in. d. c. licet. in versi. preter consensum. probatur ꝙ indistincte requiritur consensus patris: vt etiam tenuit Bal. in repe. l. i. s̃. de sa. san. eccle. ¶ Ange. i. d. l. q i potestate simplr̃ tz ꝙ possit testari cum consensu patris per. d. c. licet. iuncto. c. cuz tibi. ⁊ idem etiaz tenuit Bal. in. l. i. §. si filius. de leg. iij. vbi etiã dicit ꝙ filius poterit testari ad pias causas cuz consensu patris de rebus patris. ¶ Jmo. in. d. l. qui in potestate dicit ꝙ de iure verior videtur opi. ꝙ non possit testari aliquo modo: quia tex. in. d. c. licet. non probat nisi a contrario sensu: vt dixi ⁊ pro hoc adducit: quia licet cesset in testamento ad pias causas vna ex rationibus per quas filiusfa. impeditur testari. s. quia non debet pendere ex alieno arbitrio. tamen adhuc firma remanet alia. s. quia testamentum est publicum iuris: ⁊ sic non potest concedi talis potestas testandi a patre: sed soluz potest cõcedi a. l. l. iij. ff. de testa. ⁊ hic in glo. ⁊ sufficit quod vna ratio firma maneat. §. affinitatis. insti. de nup. ⁊ no. in. l. liberorum. §. notanter. ff. de infa. vel si voluntas sumeret argumentuz a contrario sensu in. c. licet. tunc accipiatur verbum iudicare pro donatiõe causa mortis. ⁊ duz tex. ibi dicit pro anima subaudietur maxime: ⁊ ita dicit ipse tenere Jo. an. in. d. c. si pater. licet aliter ſm eum sentiat glo. in. d. c. licet. ⁊ istam opi. tenet etiam ipse in. d. l. tam is §. i. ⁊ ibi respondet ad illam auctoritatem dicentem. que spiritu dei aguntur non sunt sub lege: vt habetur. xix. q. ij. due sunt itelligitur sub lege peccati: sed bene sunt sub lege positiua que preciperet honesta. Unde tenetur ab obseruantiam mandatorum ecclesie: vt patet ex notatis per glo. in cle. ad nostram. in. §. iij. de here. que in hoc notanter est locuta. ¶ Aliter eniz posset responderi ad illud vt per Jo. de imo. in. l. q filio. §. i. ff. de here. insti. ¶ Pe. de ancha. in. d. c. licet dicit ꝙ opi. Joã. an. est magis tuta. ⁊ ꝙ ita de facto iterrogatus voluit respõdere ipsemet Pe. de anch. in. c. ij. de testa. etiam simpliciter approbat opi. Jo. an. ¶ Jmo. in. d. c. licet transit cum opi. que habet ꝙ possit testari cum consensu patris. Et idez tenet ibi Domi. de sangemi. quia illud verbum iudicare ibi positum in tex. est generale ⁊ aptum ad quãlibet vltimam voluntatẽ. Nam cũ scribat papa ꝙ de iure filiusfa. non poterat testari vel codicillari cum consensu patris per hanc legem: iuncta. l. ij. de lega. i. Unde si papa intellexisset concedere donationem causa mortis illud expssisset. arg. c. ad audientiam. de deci. ⁊ istam opi. tenuit etiã Jo. cal. in consil. x. sub rubri. de testa. vbi consuluit ꝙ tex. in. d. c. lz habeat locum etiam in legato. ¶ Ro. in repe. auc̃. similiter. j̃. ad leg. fal. sequitur per omnia opi. Bar. in. d. l. i. de sa. san. ec. quam etiam simpliciter sequitur Jmol. in. c. ij. de testa. Puto veram esse opi. que habet ꝙ indistincte in omnibus aduẽticijs filius possit testari ad pias causas. ⁊ hoc si interuenerit ꝯsensus patris ⁊ non aliter: quia hoc certe probari videtur in. d. c. licet. in versicu. preter assensum. ⁊ etiam in verbo. nisi peculium castrense. nam exceptio declarat regulam ⁊ dictum precedens. l. nam quod liquide. §. fi. ff. de penu lega. qui tex. est singularis ſm Jmo. i. l. filio ꝑterito. in. xix. col. ff. de iniust. testa. vnde cum in exceptiõe posita ibi in ver. nisi ⁊c̃. ponatur casus in quo fili[9] poterat nedum donare causa mortis: sed etiã testari sine ꝯsensu patris. ergo dictũ precedens intelligit̃ nedũ de casu in quo fili[9] posset donare cã mortis cum consensu patris: sed etiã de casu i quo poterat testari de ꝯsensu patris. ¶ Ad idẽ qꝛ exceptio firmat regulã in casibus nõ exceptis. l. q̃situ. §. deniqz. ff. de fundo instru. no. glo. in. l. in his. ff. de leg. iij. ¶ Tertio ⁊ forti[9] nã potest sumi argumentũ a cõtrario sensu etiaz in correctorijs qñ al̃s dispositio noua nihil noui induceret: vt dixi in auc̃. ex testamento. s̃. de col. Sz certũ est qd̃ ille tex. ibi dũ dicit ꝓ anima tamen ꝑter ipsius assensum ⁊c̃. nihil noui iduceret: nec aliqd operaret̃ nisi inde sumeret̃ argumentum a ꝯtrario sensu. ergo ⁊c̃. ¶ Quarto ꝓ hac opi. facit: qꝛ in dispositiõe ad pias causas nõ dz attendi dispositio seu ꝓhibitio iuris ciuilis sz iuris naturalis aut diuini aut cãonici: vt plene no. bar. in. d. repe. l. i. ad fi. ⁊ dixi i. l. captatorias. s̃. ti. i. sz ita ẽ ꝙ nõ reperit̃ ista ꝓhibitio nisi d̃ iure ciuili ergo illa nõ dz attendi: ⁊ per cõsequens nõ est etiam attendendũ: vtrũ ꝑ argumentũ a ꝯtrario sensu sumptũ ex. d. c. lz. inducit̃ correctio iuris ciuilis. ¶ Et ꝑ hoc etiã patet non obstare illud qd̃ dicebatur: videlicet ꝙ militabat adhuc vna rõ ꝓhibitiua. s. qd̃ testamẽti factio est publici iuris: ⁊ sic nõ potest cõferri ptãs testandi a patre: sz a lege qꝛ dico ꝙ ista ptãs testandi tribuit̃ a lege canonica. s. ꝑ. d. c. lz. ⁊ ab alijs iuribus volentib[9] i pia causa nõ attendi ꝓhibitionẽ iuris ciuilis. Nõ ob. etiã quod

[a] ¶ Cõsensu pr̃is. vid̃ pau. de ca. ꝯsil. ccj. cal. ꝯsil. pe. de tes. et quo ad itellectum. d. Jaso. hic datũ ad. c. lz de sepul. vr̃ ꝙ intellect[9] suus nõ possit ꝓcedere. s. ꝙ debeat itelligi de donatiõe cã mortis. qꝛ verbuz iudicar̃ nil aliud iportat ꝗ̃ in vltima volũtate relinq̃re vñ cũ dõatio cã mortis plus sumat d̃ natura ꝯ̃ctus ꝗ̃ de vltima volũtate ñ p̃t itelligi ꝙ iudicare capiat̃ ꝓ donatione cã mor. nec dubitatiõis rõ fuit vt dicit. d. Jaso. si p̃ot eligere sepulturaz ergo ẽt videt̃ ꝙ possit ꝓ aĩa dõare cã mortis. qꝛ electio sepulture confertur in tempus quo solutus est a pr̃ia ptãte: sz vera rõ dubitandi fuit ut mihi videtur: qꝛ videbatur ꝙ sicut fili[9] p̃ot eliger̃ sepulturã libere sine patris assensu ⁊ sic cadaueri ⁊ cineri sue ꝓuidere ꝙ ẽt ⁊ multo forti[9] possz aĩe sue ꝯsulere sine pr̃is assensu: ⁊ tamen ꝯ̃rium decidit̃ ⁊ ita vr̃ fuisse mens illi[9] tex. notando v̊ba ibi sibi eligere sepulturam ⁊ alia. pro aĩa tñ sua q̃ corpus ⁊ aĩam cõplectuntur cogita. ⁊ ꝙ v̊bum iudicare ꝓ vltima voluntate capiat̃ i. d. c. licet. uoluit ibi Joã. mo. ⁊ ꝙ nullam ultimam uoluntatez possit filiusfa. facere ꝑter pr̃is assensuz uoluit pe. de anch. cõsi. cccviij.

verbum iudicare debeat restringi ad donationem causa mortis supplendo ibi dictionem maxime etc. quia illud est violare text. ¶ Non ob. tex. in d. l. i. in ver. liber sit stilus. per quem Bar. vult quod in his in quibus patri non queritur vsusfructus non requiratur consensus patris: quia potest respōderi primo quod ille tex. vt etiam fatetur Bar. locum habet solum in eo qui testatur in mortis articulo: vt ibi in verbo decedens. ¶ Secundo quod ille tex. intelligitur de personis habilibus ad condendum testamentum validum sm opi. glo. ibi in versi. iudicia que magis cōmuniter approbatur per doc. ibi licet ibi bar. aliter velit. ¶ Tertio responde quod clare est decisum in d. c. licet. quod preterquam in castrensibus requiritur cōsensus patris que dispositio iuris canonici attendi debet in pia causa vt dixi: et non potest fieri differentia inter aduenticia in quibus patri queritur vsusfructus: et illa in quibus non queritur vsusfructus: et quia si requiratur consensus patris in his in quibus queritur vsusfructus patri eadē ratiōe in aliis. ¶ Nec ob. ad hoc si dicatur quod quā queritur vsusfructus requirit consensus patris: quia tractat in preiudicio eius propter vsūfructum: quia dico hoc non esse. nam licet pater haberet vsūfructum: tamen mortuo filio ab itestato extinguebatur vsusfructus patris: quia filius habiturus erat ab itestato heredē. puta descendētes ex filia qui nō remanebant in ptāte aui: et tamen tales descendētes excludebant ex toto auum ab intestato. in auc. de here. ab intesta. §. i. ¶ Nec ob. etiam si diceretur quod licet alias filio agenti sit necessarius consensus patris. l. fi. §. necessitatem. j. de bo. que lib. tamen secus est in aduenticiis in quibus nō acquireret vsusfructus patri: vt ibi per bar. per tex. in c. si. de iudi. l. vi. et in auc. vt licet matri et auie. in prin. quia respondeo quod si ista ratio in proposito nostro deberet attendi iferretur quod etiam ad nō pias causas posset testari in talibus sine consensu patris. Cuius contrarium cōiter tenetur per. l. pe. j. eo. et ibi dicet. ¶ Et in materia ēt uide bal. in l. i. no. i repe. de sa. san. ec. ubi etiam tenet quod de re patris posset testari ad pias causas et idē etiā tenet Imol. in d. c. ij. de testa. ¶ Et retenta cōclusione quod possit testari ad pias causas. pone quod filius fecit aliqua relicta ad pias causas et aliqua ad nō pias: an ille cui relictum est ad pias causas habebit totū per ius accrescendi: uide per bal. hic cum quo transit Saly. et Pau. de cast. et bal. in repe. d. l. i. in ix. colū. et quod ibi no. bar. dum tractat an ad pias causas posset quis decedere pro parte testatus et pro parte intestatus: et aliquid per Imol. in d. l. tam is. §. i. ¶ In glo. fi. ad fi. hec regula non est tutior: de quo uide per Cy. bar. et alios hic et per bar. in d. l. qui in potestate. et in d. l. tam is. §. i. et in l. iij. ff. de testa. Et circa hic not. per glo. remanet vna dubitatio. Quid si filius fecit testamentum de consensu patris et adiecit quod si non valeret iure testamenti valere debeat iure codicillorum aut iure cuiuslibet alterius vltime uoluntatis utrum tra batur illa dispositio ad donationem causa mortis[a] si illi quibus relinquebatur presentes essent: quia alias non posset esse donatio causa mortis: iuxta. l. inter mortis. ff. de dona. causa mor. ¶ Et in hoc articulo varie sunt opi. de quibus uide Cy. Ray. Bal. Ange. et Saly. hic per Spec. et Jo. an. in titu. de instru. edic. §. compendiose. uersi. quid si filius per Fede. de senis in dicto cōsilio. cclxxxviij. icipiente: ut. s. per bal. in l. eam quam circa. vj. colū. j. de fideicom. et in l. labeo. ff. de pac. in repe. l. i. in x. col. in uersi. quinto quero. s. de sa. san. eccle. et insti. eo. i prin. et per Ange. Imol. et Pau. de cast. post Dy. in d. l. qui in potestate. per Ang. in cōsilio. clxxxvi. incipiēte. Berta hūs etc. per Ful. i. l. si quis imperatorē. j. eo. per Imo. et ro. i. d. l. tā is. §. i. et magis vera opi. esse videt quod postquam facta ē numeratio specierum vltime volūtatis. s. testamēti et codicillorum illa verba generaliter. s. cuiuslibet alterius vltime volūtatis operantur idem ac si specificata esset mentio de donatione cā mortis. c. qui ad agendum de procu. i. vj. et per id quod no. glo. magna in l. iiij. §. quesitum. ff. si quis cau. dū allegat. §. preterea. maxime cum referri nō possit ad aliam speciē vltime volūtatis cū nulla alia sit vltra testamētum et codicillos: ergo perinde est acsi singulariter de ipsa donatione facta eēt mētio. l. ij. ff. de lib. et post. et l. fundus qui locatus. ff. de fundo instruc. saltem cū largo sumpto vocabulo etiam donatio cā mortis vltima voluntas dicit. l. fi. cū si. j. de dona. ca. mortis. cum et legatū etiā donatio dicatur. l. legatū. la. i. ff. de leg. ij. et sic datur quod requirat specialē fieri mentionē de dona. cā mortis. l. si iussa. ff. de dona. videntur dicta verba sufficere. Et dicit Ang. hic notabiliter quod vbi in testamento predicto interuenisset iuramentum patris et filij: tunc oīo valeret ēt in vim donationis causa mortis: quia circa id in quo interuenit consensus iuramentum habet vim specifici consensus: vt est tex. no. in l. cum pater. §. filius matrem. ff. de leg. ij. Et declarat etiam illum tex. Bal. et Saly. in l. i. s. comoda. ¶ Ubi autem clausula esset adiecta per hec verba: et si nō valeret iure testamenti valeat iure alterius vltime voluntatis: tunc veritas esse videtur quod non intelligeretur de dona. cā mortis. quia illa verba intelliguntur de vltima voluntate simili ipsi testamēto. l. si fugitiui. cum glo. sua notabili. i ver. qualibet. s. de ser. fug. et l. fi. §. cui dulcia ff. de vi. tri. et oleo leg. Et per consequēs intelligetur de codicillis qui maiorem habent similitudinem cum testamento quam habebat donatio cā mortis qui in sui ordinatione accidit contractui: iuxta no. per glo. in l. ij. ff. de do. prelega. et per doc. in l. ij. ff. de. leg. i. ¶ Uide etiam circa predictā. q. id quod no. Cy. et Jo. de imo. in l. miles. in prin. et in l. vt heredibus. ff. de le. ij. ¶ Utrum aūt possit pater consentire filio donanti cā mortis sibi aut alteri[b] filio suo: vide aliquid per Cy. Ful. et Pau. de ca. hic. et plenius per Ange. et Imo. in l. i. §. quesitum. cum seq. ff. ad trebel. cū concor. et addi. quas ibi dedi. ¶ Utrum aūt licentia donandi cā mortis per patrem concessa filio possit reuocari[c] per patrem vide per Cy. in l. nec fratris. j. de dona. causa mor. per Bal. hic. et per Jo. an. in addi. spe. in ti. de instru. edi. §. porro. circa prin. et Bar. in l. ij. in prin. i. iiij. q. de donati. et per Bal. in repe. d. l. i. in viij. col. in versi. circa hoc. Item an talis donatio confirmetur morte filij aut morte patris: vide per Bar. in l. qui precio ad fi. ff. de dona. cau. mor. post glo. in d. l. nec fratris. et quod no. Bal. et Ful. hic. ¶ Ultimo in materia huius legis vid quid dicā i. l. pe. et fi. j. e. vbi enumerabo aliquos casus quibus filiussa. possit testari. ¶ Et possit hic ēt tractari vtrū per statutū possit induci quod filiussa. possit testari vide per Bar. in l. si queramus. ff. de testa. et per bal. in auc. ingressi. in prin. de sa. san. ec. et in l. cunctos populos. in xiij. col. de sum. tri. et fi. ca. per Pe. de an. in repe. c. canonum statuta in versi. procedo vlterius quando statutū etc. de cōsti. et per Pe. de an. et Imol. i. c. ij. de testa. et per Alb. de rosa. i prima parte statutorum. q. clxxxi.

g **Si frater.** Pupillus nō pōt testari sed ille qui excessit pupillarem etatē pōt: licet malicia nō suppleat vel licet nōdū sit etatis. xxv. ānorum. h. d. secundum glo. et doc. ¶ Et idem dicit in donatione cā mortis[d] quod in testamēto: vt est tex. no. i. l. i. post prin. ff. de tu. et ra. distra. et nō est alibi sm Jo. de imo. in l. ij. ff. de leg. i. et ibi Bar. et alij. in l. tam is. in prin. ff. de do. cā. mor. vbi glo. dicit quod ille qui nō pōt testari nō pōt donare cā mortis excepto filiofa. bene facit. l. discretis. j. eo. et facit ad illud quod ibi dicet. Et quid si adultus dolo inductus fuerit ad testandum et relinquendum extraneis: an succedentes ab intestato habeant remedium contra scriptos heredes. vide hic per Bal. et post eum Fulg. hic qui approbat illam opi. quam refert Bal. hic. s. quod heredes scripti teneantur actione de dolo vel crimine stelliōnatus. pro quo alle. l. lucius. §. sempronia cū gl. ff. de leg. ij. Et adde Ang. idē volētē i. l. nō ē. n. per illū tex. ff. de iof. testo. bñ facit. l. i. et ij. j. si quis aliquē testa. prohi. et optime id quod no. Cy. quod idē vr velle i. l. quicquid s. arbi. tute. ¶ Subdit hic Ful. quod inquantū Bar. in predicta. q. iij. l. i. §. quesitum. ff. ad trebel. ad fi. sentit quod nō cōpetat remediū succedentibus ab intestato. Certe secundum ful. bar. ibi hoc nō dicit. quia licet bar. ibi velit quod minor i testādo nō habet restitutiōem i integrū aduersus testm: quia pōt sibi cōsulere iure cōi. s. reuocādo testm: tamen nō dicit bar. quod si iteruenit dolus nō possint venientes ab itesta-

[a] ¶ Cā mortis. adde quod idē cōsuluit Ro. cōsil. lxxv. quod si donans dicat dono tibi cā mortis omnia et singula bōa nec pleno iur. quod ita poterit detrahi falcidia de hac donatiōe sicut de vltima voluntate quia dicit illi egpari quo ad sui essentiā et validitatem et dicit probari ex tex. no. i. l. i. ff. de tu. et ratio. distra.

[b] ¶ Alteri filio. vide Oldrā. cōsil. xxvi.

[c] ¶ Remoueri. vide anch. cōsil. lxxv. et ibi an si pater filio donanti cā mortis permi sit rem tradere an mortuo filio possit penitere et an teneat vltraque facere possit.

[d] ¶ Cā mortis. vide Ludo. ro. consil. xcix.

to agere de dolo. ¶ Quid si pupillus ꝯdidit vltimā voluntatē ⁊ postea effectus ē pubes an recōualescat hoc decidit ex his que habent̄ i.l.i.§.si filius.ꝺ leg. iij. vbi distinguit̄ inter testm̄ ⁊ codicillos. ¶ Item an p statutū possit induci ꝙ pupillus ꝓxime pubertati possit testari: dixi i.l.fi.ꝭ.ti.i. ¶ Et an pupillus doli capax possit testari ad pias causas. vide aliquid per Bal. h̄ tenentē ꝙ nō: vt plenius per Bar. i.l.i.in.ij.q. pᷓme ptis.ꝭ.de sa.san.eccle. ⁊ Pe. ⁊ an. ⁊ Imo. in d.c.ij.ꝺ testa. Et per hoc apparet decisio eius ꝙ ponit Pau. de cast. hic dum querit: an si in pupillo malicia suppleat etatē possit testari: ⁊ dicit ꝙ nō qꝛ sicut qn̄ est pubes pōt testari nō attenta malicia vt h̄ in fi. ita ecōtra. Et ita dicit ipse in.l. qua etate.ff.eo.p illū tex. ⁊ vide Bal. h̄ expresse istud volentem. ⁊ Pe. de ancha. ⁊ Imol. in.c.ij. de testa. ¶ In reliquis legibus nil scribo qm̄ sūt clare. vsqꝫ ad.l. hac consultissima.

b **Hac consultissima.** Ceci vtroqꝫ lumine ex accidenti vel a natura possūt suas vltimas volūtates p nūcupationē cōdere: seruatis tamen solēnitatibus in hac lege cōprehensis. h. d. ¶ Et diuide vt hic per Cy. ex cuius diuisiōe bene declarat̄ lr̄a. ¶ In tex. ibi pᷓmū ad se ꝯuocatos No. ꝫ Bal. ⁊ Saly. qꝺ pᷓmo debent vocari testes. ⁊ hoc prestat argumentū ꝭm eos ꝙ nomina testiuꝫ in pᷓnci. instrumenti imponenda sūt: tn̄ subdit ꝙ non est vis. nam etiam in fi. pn̄t poni: vt patet ex subscriptiōibus testium. ⁊ sufficit ꝭm Saly. ꝙ seruet̄ ꝯsuetudo loci. facit.l.ij.ꝭ. queadmo. testa. ape. ⁊.c. cū dilectus. de fi. instru. de hac qōne etiā vide per Bal. in ti. de pace cōstan. in ꝟsi. pacta. ⁊ melius in ver. die lune. xi. existēte ianuario ⁊c̄. vbi dicit ꝙ si testes in actu illo debeāt ꝺ iure se subscribere: debet in fi. scripture hoc fieri ꝓut sonat verbum subscriptio. ⁊ ad hoc allegat̄ tex. huius legis in ꝟ. etiā. in fi. subscriptio. ⁊ hoc idē voluit gl. in.l. iurisgentiū.§. qꝺ fere. i ꝟsi. nouissima. ⁊ ibi Bal. ff. de pac. Sed si nō requirebatur subscriptio nō refert an in pᷓn. an in fi. notentur ꝭm Bal. in.d. ꝟsi. die lune. Pro quo bene facit.l. preposteri.ꝭ.ti.i. ⁊ ibi illuꝫ tex. ad hoc ponderat Bal. ad fi. ⁊ ꝙ possint scribi nomina testiū in fine ꝓbatur i auc̄. de instru. cau. ⁊ fi.§. sed ⁊ si instrumenta. ⁊ ibi hoc expresse no. glo. in ver. adiciatur. de quo etiam vide per Bal. in.l. nō aliter enim ad fi. ff. de adop. ⁊ Ange. in.l. hac cōsultima. in pᷓnci.ꝭ. titu.i. ¶ In tex. ibi: sine scriptis. No. ꝙ cecus[a] nō pōt in scriptis testari ⁊ hoc fuit inductū qꝛ per formā h̄ traditam magis prouidet̄ insidijs ⁊ falsitatibus: de quibus maior est suspitio quādo carēs lumine testatur: vt h̄ ad fi. ¶ In tex. ibi: ⁊ indicia. ⁊ sic vltra expressionē nominis ꝓprij ⁊ dignitatis heredis debet alia demonstratio addi: puta per expressionem agnominis vel cognominis: ⁊ similiter quando heres eēt persona carnes dignitate oporteret p alia indicia personam eius demonstrare. vnde Bar. in.l. demonstratio. in pᷓncipio. in vij.q. de condi. ⁊ demōstra. ⁊ in.l. libellorum. in principio in ver. circa personā ff. de accu. dicit ꝙ ad demonstrandū personā perfecte debet exprimi nomē proprium cum alijs duabus demonstratiōibus: vt petrus martini de perusio. allegat istum tex. ⁊ similem in demonstratiōe fundi.l. forma i prin. ff. de censibus: ⁊ plenius per Bar. in.d.l. demonstratio. vbi notabiliter loquitur. Subdit tamē ipse in dictis locis ꝙ pōt esse vna sola demonstratio tn̄ clara ꝙ illa per se sufficeret vt gallopressus. qꝺ est nomen singulare: vt hic in glo. ⁊ ꝓbatur in.l.i. ⁊ ibi hoc notant omnes de libe. ⁊ posthu. bene facit.l.i. ad fi. de do. prelega. ⁊.l. cum seruo.§.fi.ff. de contraben. emp. ¶ Ex quo ifert Bar. ibi. ⁊ in.d.l. libellorum. in versi. quero dixi. ⁊ in.d.l. demonstratio. in vij.q. ⁊ Ang. hic. ⁊ Bal. in.l. certū.ff. si certum pe.

a ¶ Cecus. ꝺ testō ceci vide p Pau. ꝺ cast. ꝯsil. ccc. xxxvj. i scḋo i ꝯsiis p Fulg. ꝯsil. lxx. quid aūt de exoculato vide per Spec. in ti. ꝺ testa. versicu. quid de exoculato.

b ¶ Lectam. hoc in.l. iubemus.ꝭ. titu.i.

⁊ in.l. si quis in fundi. de lega.i. ⁊ Imol. i.l. cum pater.§.fi. de lega.ij. ad questiōes quas vide per eos. ⁊ ita limitatur id quod habetur. in.d.l. forma. ⁊ hic. ¶ Alio modo etiam limita vt notabiliter per Bar. in.l. si in rem.ff. de rei vendi. per illum tex. ⁊ per Bar. in.l. si quis seruum.§. si inter. in fi.ff. de leg.ij. ⁊ sequitur An. de bu. in.c.ij. de lib. obla. Dicūt ēt circa predicta Bal. ⁊ moderni in.d.l.i. de lib. ⁊ posthu. ⁊ Pe. ⁊ anch. in repe.c. canonum statuta. de consti. in ver. quero etiā si statuto cauetur. ꝙ lꝫ demonstratio per nomē singulare sit plena vt dixi tamen fallit vbi statutum requireret in alio actu expressionē nominis ꝓprij: ⁊ etiam nominis patris ⁊ aui vel similia ⁊ si statutū hoc requireret pro forma: vt quia statutum disponeret ꝙ alias actus sit nullus. nam tunc non sufficeret exprimere singulare nomen cōtrahentis: quia illa demonstratio videtur requisita a statuto pro solēnitate: nō autem ad probationem vel demonstrationē tn̄: vt in simili no. glo. magna in fi. in.l. ad testium.§. conditionem.ff. de testa. ⁊ melius facit ad id ꝙ notabiliter no. bal. in.l. statutis.ꝭ. de sen. ex peri. reci. in versi. quero quid adijcit ⁊c̄. per illum tex. ⁊ ibi clarius Saly. in prin. ⁊ qꝺ no. glo. in cle.i. in verbo inhibentes. de iurepa. ⁊ qꝺ no. bar. in.d.l.i. de lib. ⁊ posth. nihil enim omitti pōt de his que sūt requisita ꝓ solēnitate vel forma.l. cum hi.§. si pretor.ff. de transac. ⁊.c. is qui el primo ⁊ c. procurator de ele. i vi. ꝙ dcm̄ declara ⁊ amplia vt in.d.l.i. ⁊ p Ange. ⁊ Imol. in.l. quotiens.§. sed si nomen.ff. de here. insti. ¶ Ro. etiam hic refert dcm̄ bal. in.d.l.i. ⁊ dicit ꝙ ꝓ eo facit id qꝺ no. glo. in cle. appellanti. in verbo al's. de appel. ¶ In tex. ibi: subscriptus ⁊c̄. hic aliud habes speciale in testamento ceci: quia in alijs testamētis nuncupatiuis nō requiritur subscriptio testium: quia illa lex solum requirit ꝙ testes audiant.l. hac consultissima.§. per nuncupationē.ꝭ.ti.i. ⁊.l. heredes palam. i pᷓn. ⁊ qꝺ ibi notat̄.ff. eo. ⁊ vbi notarius est rogatus de actu non requirit̄ regulariter subscriptio testiū: sed satis est qꝺ nomina testium inscribant̄ a notario.l.i donationibus. ⁊ ibi glo. ⁊ bal.ꝭ. de dona. ⁊ glo. in auc̄. de here. ⁊ fal.§. si vero absunt. in ꝟ. ad hoc ⁊ probatur in.c.ij. de fi. istru. nisi in casibus in qbus subscriptio expresse requirit̄ a lege ⁊ ita intelligitur qꝺ no. glo. in.l. generaliter.ꝭ. de tabu. li.x. ⁊ in.d.§. qꝺ fere. ⁊ in.c. quoniam contra in glo. in verbo duos. de ꝓba. de quo vide omnino notabiliter p bal. i.l.i.ꝭ. ad velle. ⁊ aliquid per eum in.d.§. quod fere. ⁊ per Io. an. in addi. spe. in ti. de istru. edic.§. breuiter. i additiōe icipiēte. Dicit accursius ⁊c̄. ⁊ p doc. in.c. cū ioānes de fide instru. ¶ In tex. ibi at cū humana. hic imperator ponit aliā faciliorē formam testandi. nā cū.ꝭ. eēt dictum quod cecus dꝫ eodē tempore seu vno cōtextu voce ꝓpria corā testibus exprimere totā voluntatē suā: ⁊ eodē tempore ꝓ quo ꝓfertur debebat scribi p notarium ⁊ ista erat difficilis obseruantia: qꝛ interdū testatores mortis cogitatione turbati nō habēt pfecte memoriā omniū. ⁊ ita nō possunt in eodem instanti pfecte suā vltimā voluntatem cōdere. iō pmittit ipator ꝙ possit pᷓmo testator exprimere tabulario omnē voluntatē suā i vno vel i pluribus diebus: ⁊ eā scribi facere. ⁊ postea ꝯuocatis testibus eā legat tabularius: ⁊ testator tūc affirmet illā esse vltimā volūtatē suā. ⁊ hoc intellige verū quando cōstaret ꝙ testator cōmiserat notario vt ita scriberet. ꝫ si nō cōstaret: an sufficiat lectam[b] esse scripturā corā testibus ⁊ testatorē ēt non cecum dicere ꝙ ista est voluntas sua. ¶ De hoc est magna questio: de qua p Io. an. i addi. Spe. in ti. de testa.§.i pᷓmis super verbo. quid si is. de quo dicam post glo. in.l. iubemus.ꝭ.ti.i. ⁊ dicit Ang. hic ꝙ iste tex. in ꝟ. at cū humana. dꝫ intelligi quādo testator erat in mortis articulo cōstitutus. Sed vbi esset sanus vel in modica ifirmitate detentus habebit locum priuilegiū huius legis: ⁊ dicit ꝙ iste intellectus nō fuit cogitatus a maioribus nostris. Dic tu ꝙ imo ꝫ mentē glo. i ver. at cū ⁊c̄. ⁊ ꝭm mentē doc. iste ver. intelligitur in sano. ⁊ vult dicere tex. ꝙ testator condendo vltimā voluntatē suā quā vult seruari post mortē suā hꝫ cogitationē ꝺ morte ⁊c̄. ⁊ istō expresse vult Saly. hic ⁊ ex hoc tex. infert bal. Ful. pau. de ca. ⁊ ro. hic ꝙ ille q ē in articulo mortis nō dꝫ examinari in testem cum nō presumatur habere perfectā memoriā que est necessaria in teste.l. qdā tabularū. ad fi.ff. de furtis. ¶ Cōcludūt tamē ꝙ ē arbitrio iudicis q debet videre an vacillet in memoria. facit.l.iij.§. diuus.ff. de testi. de hoc etiā vide per bal. in ti. de pace cōstan. in ver. vasalli

el.i.vbi dicit q talis potest esse testis: quia potest facere testamentum.l.pamphilo.§.propositum.ff.de lega.iij.l.quoniam indignum.j.de testa.ergo potest esse testis.l.cum lex.ff.de testa.τ dicit Bal.quod tunc interrogatoria debent abbreuiari. Bar.etiam in.l.admonendi.in.xi.colū.in versi.quid si dictum testis deficit.ff.de iureiurā.quem sequitur do. Anto.in.c.fi.de iureiuran. ¶ Et Ro.in.l.si vero.§.de viro.in.iiij.fallentia.ff.solu.matrimo.dicit quod si quis fecit per notarium examinari in testem aliquem in articulo mortis constitutum etiam sine cōmissione iudicis ob temporis angustiam dictum talis testis facit aliquam presumptiōem: vt ibi per eum. Et facit ad predicta que no.Bar.in.l.iij.§.i.ff.ad silla.τ Bal.in auc.si dicatur.in iij.colū.ō.de testi. ¶ In tex.ibi elogium ipse suum profiteatur τc.facit iste tex.q si tabellio legit sententiam τ iudex postea dicat: τ ego ita pronuncio valet perinde ac si ipse iudex totam sententiam legisset ḃm Jaco.butri.dicentem ita seruari de consuetudine. ¶ Bal.hic cum quo transit Ful.dicit istud non esse verum nisi in maioribus magistratibus qui possunt per alios sententiam legere: sed alij inferiores non vt habetur in.l.ij.j.de sen.ex peri.reci.τ in.l.certi.ō.de iudi.τ idem tenet Saly.in.d.l.ij.vbi reprehendit Pe.τ Cy.qui in simili dicebant idem qd Jaco.butri.hic.τ similiter contra Pe.τ Cy.in.d.l.ij.tenet ibi Ray.τ Ful.τ etiam Guil.de cu.in.l.fi.eo.titu. Et Guil.de cu.τ Ray.in.l.i.ff.de offi.asses.dum volunt q nō sufficiat q iudex qui est de inferioribus non dicatur legere sententiam τ eam per se ferre si notario p̄senti dicat: legas τ pferas nomine meo sententiam: quia al's sequeretur q non esset differentia inter minores magistratus τ maiores.contra.d.l.ij.licet Pe.τ Cy.in.d.l.ij.dixerunt contrarium argu.si procuratori presentis.de verb.obliga. ¶ Ipsemet Saly.hic dicit q satis est quod quilibet iudex proferat verbum condemno τ absoluo.prout etiaʒ hic voluit Bal.Sed non sufficeret ḃm Saly.si generaliter diceret τ ita facio.nihil tamen allegat: τ contra eum videtur sentire glo.ij.recte intuenti in.d.c.fi.scilicet q regulariter non sufficiat expressio solius verbi condemno vel absoluo. ¶ Nicho.de ma.τ Bal.in.l.iubemus.j.titu.i.videntur simpliciter teneri opi.Ja.bu.τ ita etiam videtur velle Bal.in.l.i.in vltima colū.j.de sen.ex peri.reci.τ aliquid per eum in.l.statutis.eo.titu. ¶ Jo.an.in.d.c.fi.in nouella.dicit q de consuetudine seruatur q sufficiat iudicem dicere.τ ita condemno: vel ita absoluo[a]. ¶ Tamen dominus dominicus ibi dicit q de iure hoc videtur nō sufficere per tex.in.d.c.fi.in ver.de scripti recitatione.τ sic voluit tex.q prolatio sit recitatoria scripture. Mihi satis sustentabilis videtur opi.Jaco.butri.pro quo bene faciunt plures rationes quas posuit Bar.in.l.si ita prescripsero.ff.de condi.τ demon.vbi probat q licet nomen heredis τ alia que disponuntur in testamento nuncupatiuo debeant exprimi a testatore taliter q per testes audiantur τ intelligātur.d.l.heredes palam.in principi.sufficit tamen expressio implicita etiam per relationem ad aliud: vt si testator dicat: volo pro meo testamento obseruari τ adimpleri ea que continentur in cedula quam dimisi apud talem: vt probatur in.l.institutio talis.ff.de condi.insti.τ in.l.asse toto.ff.de here.insti.τ in.d.l.si ita scripsero.cum si.τ similiter dicimus q licet quando appelletur ab interlocutoria debet sigillatim exprimi causa grauaminis.tamen sufficit illam exprimere implicite[b] per relationem ad certam partem actorum: vt elegāter no.Bal.in.l.minoribus.j.de his qui.vt indi.τ Ange.in.l.vbi aūt.§.qui illud.ff.de verb.ob.cum si.ar.l.certuʒ.ff.si certū pe.τ.l.nominatim.de condi.τ demon. Et per hoc pʒ responsio ad.d.c.fi. ¶ Nō ob.d.l.ij.quia illa loquitur quādo iudex vellet recitare per alium τ ipse nihil diceret post lectam sententiaʒ. Et ideo illud quod dicit ibi Cy.de iudice dicente notario proferas sententiam nomine meo est aliquantulū diuersuʒ casu nostro: q: ibi loquit̃ soluʒ de cōmissione que fit ante sniam. ¶ In tex.ibi: hic fieri nāqʒ.hic imperator vult q lʒ p̄dicta forma testandi sit necessaria ī ceco.tamē pōt ex volūtate seruari a quocūqʒ. ¶ In gl.ij.pmā solutionē approbat Fra.Ac.Cy.Ray.Bar.Ful.τ Pau.de ca.ḃ τ p hoc facit: q: legū correctio est euitāda l.precipimus.j.de appel.τ quia hec lex est specialis quo ad solennitatem τ quo ad personam testatoris: ergo debet preferri in casu suo generali regule posite i.d.l.i testamētis.l.sanctio legū cū vul.ff.ō pēis.τ faciūt q̄.j.dicā.τ istō placʒ lʒ Sal.ḃ dicat q si.l.i testamētis.fuit posterior p̱ut i dubio p̄sumi dʒ ex ordie ɔpillatōis: vt i p̄emio.C.ỽ.fi.dicidʒ q.l.in testamētis corrigit istam.quia ratio illius decisiōis habet etiam locū in casu isto. Nam hec sua ratio videtur fragilis quia nō procedit quando ambe leges non sunt in eodem titu.sed in diuersis titu.vt no.glo.in.d.p̄emio.C.in ver.primo loco attento q ista lex.τ.d.l.in testamentis.fuit condita a iustiniano. ¶ Bene putarem q per istā legem nō intelligit̃ derogatum legibus dicētibus q omissio leuis solēnitatis nō vitiat per id qd habet̃ in.l.fi.post prin.iunctis his que ibi no.Bar.τ doc.j.de iure delib.dū dicūt q omissio signi crucis reqsiti ibi a lege nō vitiat: quia ē leuis solēnitas: quia eius omissio nō pōt afferre preiudiciū.l.i.§.fi.cū ibi notatis.p Bar.de ven.īspi.τ per Bar.in.l.ij.§.prius.ff.de vulg.τ pupil.ita puto in casu huius legis.τ vide que dicent̃ in fi.huius legis. ¶ In glo.super verbo.indicia.ibi quid.n.τc.vide que dixi super tex.τ annectunt Bal.τ Ang.τ Ful.super hac glo.questionem. Quid si in sententia reperitur condēnatus Petrus ioānis de perusio talis parochie: τ probatum est duos reperiri eiusdē nominis cum omnibus dictis demonstratiōibus: an sententia sit nulla: etiam posito q post sententiā ipse condēnatus fateatur se esse illud idem corpus ō quo fit mentio in sentētia: de qua questione vide p Bar.τ alios in.l.inter stipulantem.§.i.ad.fi.ff.de verbo.ob.τ in.l.i.j.si vnus ex pluribus.τ in.d.l.demōstratio.in vi.q.τ.l.diuus.la.ij.circa.ij.colū.ff.de custo.reo.τ per Bal.τ alios in.l.si quis seruum.§.si inter de leg.ij.τ in.c.i.de feu.si.cul.nō amit.τ in.l.voluntatis.j.de fideicō.τ per Ange.τ Jmo.in.l.ij.τ ibi dixi.ff.de lib.τ posthu.τ q no.Ang.τ Jo.de imo.i.l.his verbis.§.si.ff.de here.insti. ¶ In glo.in verbo codicillis.Ray.Ja.bu.Bal.Ang.Ful.τ Ro.ḃ approbāt pmā solutiōem.p quo facit tex.hic in ỽ.in eūdem modum.Sed Saly.τ Pau.de cast.tenent secundam solutionem per istum tex.in versi.codicillis habeat̃ congrua τc.τ per.d.l.fi.§.fi.in ver.in omni j.de codicillis. Nam qui omne dicit nihil excludit.l.iulianus.in p̄n.ff.de lega.iij.c.solite de maio.τ obe.Sed primam opinionem puto veriorē per istum tex.τ per ea que dixi super glo.ij. ¶ Nec ob.iste tex.ī ỽ.congrua q: tex.habuit respectum ad heredis institutionē q̄ nō est congruēs ī codicillis.l.ij.j.de codicil. ¶ Nō ob.d.l.fi.q: ille tex.recipit restrictionē per istā legē τ per alias speciāce disponentes ī certis casib⁹. nam nemo dicit q in codicillis inter liberos requirātur qnqʒ[c] testes: per.l.fi.ō.fa.hercis.τ.l.hac cōsultissima.§.ex imperfecto.j.ti.i.τ expresse no.glo.in.d.l.fi.de codicillis.τ pari rōne nō habebit locū illa lex ī codicillis militis p.l.milites cū ibi no.in ti.i.in glo.ī ver.viij.cōclude q in casu huius legis dum loquit̃ ō octauo teste qui nō erat tabellio sed scriptor: veruʒ ē q cōnumerat̃ in numero testium.s.quo ad probandum in iudicio: quia testamentuʒ nō erat scriptū manu publica.τ sic scriptura per se nō faciebat fideʒ: qū igitur adducitur ad probandū tanq̄ testis pōt tebellio esse testis vt hic.τ in.l.domitius.ff.eo. ¶ Sed si nos querimus an vbi requiratur certus numerus testium in aliquo actu.τ contingat q de illo actu notarius sit rogatus τ cōfirmat publicum instrumentum an computetur in numero[d] testium.τ certe notarius nō computabitur in numero testium requisitorum p solēnitate instrumenti: vt probatur in.§.sed si instrumenta. in auc. de instru.cau. τ fide.vbi apparet q requiratur tabellio τ testes. ¶ Sed si diceremus quod tabellio numerari possit inter testes: sufficeret tabellio τ vnus alius singularis testis: cum regulariter duo testes in actu sufficiant: vt lege vbi

a ¶ Absoluo. adde Ang.cōsil.cclix.an aūt snia possit pbari p testes do.de rota de cisio.suis de re iud.in antiquis tenent q sic.

b ¶ Implicite.an sigillatim debeant exprimi grauamina in appellatiōe ab iterlocutoria vide do.de rota ō appel.in antiquis τ ibi an subijciēs clausulam generalē ab omnib⁹ grauaminib⁹ possit alia grauamina q̄s expressa psequi.dicūt tñ idem do.decis.ccclx.in nouis ō appella.q appellare nō dicitur iscriptis q ab vno grauamine appellauit ī scriptis.si alia vice idē grauamen inferat̃ τ appellans dicat appello p ut in cedula q̄s volo hic haberi pro inserta.

c ¶ Quinqʒ testes.adde q voluit Ange.cōsil.ccxxxiij.

d ¶ In numero.de hoc late per ancha.cōsil.cccxxxiij.τ ibi qñ qs pōt fungi duplici officio.

+ de bar. in l. si ita scripsero ff de con. et de mo. [illegible] j. de [illegible] in l. [illegible] de nicola in l. posthumus [illegible]

numerus. ff. de testi. ꝛ sic quantū ad hoc vt īstrumentum reddatur publicum ꝛ solēne requiritur vltra tabellionem requisitus numer⁹ testium. Et de materia legitur ꝛ no. in. §. opoꝛtet. el. ij. alleg. in glo. ꝛ ibi per glo. ꝛ Jaco. de bel. ꝛ per glo. ꝛ Ange. in. d. §. sed si instrumenta per Joā. an. in titu. de instru. edi. in rubrica circa. vij. col. ꝛ per Bal. in ti. de pace constan. in versi. sicut. ꝛ in rubrica. s. de fide instru. in. iij. col. ꝛ in auc. sed nouo iure. in. iij. col. s. si cer. peta. ꝛ in. l. fi. j. de fideicō. vbi allegat spec. ꝛ per alios in. l. dominicus. ff. de testa. ¶ Extra glo. est dubium: an hec lex locum habeat in testamento ceci condito inter liberos in quo Bal. Ang. Saly. ꝛ Pau. de cast. hic tenuit ꝙ nō sꝫ sufficit obseruari dispositionez positam in. d. §. ex imperfecto. tanꝙ dispositio illa sit magis specialis per rationes quas hic vide per Bal. ꝛ quia tunc in testamento condito inter liberos non videt̄ ita subesse suspicio falsitatis que fuit causa huius legis. ꝛ ita videtur tenendum: licet Ful. hic dicat ꝙ in puncto iuris videtur verioꝛ opi. contraria: quoniam ſm eum tex. in. §. ex imperfecto. loquitur in testamēto in scriptis: quia tex. ibi ponit exceptionem a princi. illius. l. loquentis in testamēto in scriptis: sed ista lex loquitur in testamento nuncupatiuo: ergo ista est magis specialis in casu suo quem non potest adaptari. §. ex imperfecto. ꝛ ita etiaꝫ dicit Ro. hic quāuis dicat ꝙ opi. Bal. est equioꝛ. ꝛ quod illa sequenda est pꝛopter auctoꝛitatem Bal. qui ſm eum nō habet cōtradictoꝛem. ꝛ quia in dubijs sequenda est opi. que magis fauet testamento. l. si pars. ff. de inoffi. testa. ꝛ c. fi. de re iudi. Et licet ipse non dicat potest responderi ad dictam rationem ad ductam contra Bal. ꝙ imo illud quod dicitur in. §. ex imperfecto habeat locū in quacunqꝫ vltima volūtate. vt. l. fi. s. fami. herc. Et expꝛesse glo. i. in. §. ex imperfecto intelligit illum tex. etiam in testamento sine scriptis. ¶ Et ad confirmationem rationuꝫ quas in pꝛoposito adducit bal. hic vide Bar. in extrauagan. ad repꝛimendum. i ꝟ. nō obstante. ꝛ Bal. in. l. i. in. iij. q. de offi. consul. ꝛ ꝑ Bal. ꝛ Jmol. in. l. gallus. §. ille casus. de lib. ꝛ posthu. ꝛ in. l. ticie textoꝛes. de leg. i. ꝛ in. l. pe. in vi. colū. j. de execu. re. iudi. ꝛ in. l. vnica. §. ille autē. in pe. col. j. de cadu. tollen. ¶ Dicit etiam Ang. hic ꝛ nō inuenio tactum ab alio ꝙ solēnitas huius legis nō requireretur in his que per cecum ad pias causas relicta essent pijs ꝛ venerabili⁹ locis in quibus cessat solēnitas falsitatis. Secus ſm eum si fieret ꝑuatis ꝑsonis pauperib⁹ q̄ ꝓpter egestatē multotiens solent ad delicta declinare: ꝛ nihil allegat. ¶ Putarem ꝙ indistincte ad pias causas nō haberet locum ista lex: q꜡ ꝓhibitio iuris ciuilis nō attēditur in testamentis ad pias causas. c. cū esses. ꝛ. c. relatuꝫ. de testa. ꝛ plene ꝑ Bar. i repe. l. i. ad fi. de sa. san. ec. ꝛ dictū fuit in. l. captatoꝛias. s. ti. i. Sed cecus nō est ꝓhibitus iure cōmuni testari per legem naturalem vel diuinaꝫ. vnde dicit Bar. in. l. si queramus. ff. de testa. ꝛ expꝛessius Pe. de ancha. ꝛ imo. in. c. q꜡ īgredientib⁹. de testa. ꝙ per statutuꝫ posset derogari solēnitati huius legis que est īductus de iure positiuo[a]. ¶ Et ex his apparet nō pꝛocedere illud quod dicit Ange. in. l. iubem⁹ in quibusdaꝫ lec. j. ti. i. vbi voluit ꝙ licet ad pias cās possit quis nutu heres institui: per no. in. c. cum tibi. de testa. tamen fallit in ceco per hanc legem. ꝛ adde que dicam in. d. l. iubemus. ꝛ in. d. l. discretis. j. eo. ꝑ §. quinimo. cum glo. insti. de testa. mil. ¶ Dicit etiaꝫ in materia huius legis notabiliter Bal. Jmo. ꝛ Rapha. in. d. l. si queramus. ꝛ Pe. de ꝛ anch. ꝛ Jmo. i d. c. quia ingredientibus. ꝙ statutum disponens ꝙ in testamentis sufficiant quinqꝫ testes: nō habebit locum in testamento ceci: quia statutū dꝫ per ius cōmune distingui. l. ij. s. de noxa. ¶ Ultimo dixit h Ric.

a ¶ Positiuo. ad ꝙ voluit Ang. ꝯsi. s. pri. allega.

b ¶ Postea furiosus. de hoc articulo vide ꝑ barba. ꝯs. lx. vbi multa exempla refert ꝛ vide eū dē Alex. cōsil. xlij. ancha. cōsil. lxxij.

malū. Cy. Bar. ꝛ Ful. ꝙ lꝫ in testamento ceci nō possit fieri institutio heredis tam ante legata ꝙ̄ post. §. ante heredis. insti. de leg. l. pꝛeposteri. j. ti. i. tamen per hanc legeꝫ in testamento ceci intelligitur esse derogatum dispositiōi earū legū generaliter loquentium. ꝓ quo faciunt que dixi super glo. ij. ¶ Sed Bal. cū quo transit Pau. de cast. ꝛ Ro. hic tenent contrariuꝫ. maxime quia omissio leuis solēnitatis nō vitiat: vt dixi. s. ¶ Dic ꝙ vtra qꝫ opi. videtur vera q꜡ dato ꝙ per istam legem intelligitur esse derogatum dispositioni illarū legum. ꝛ ita loquitur pꝛima opi. tamen nō intelligitur derogatuꝫ legibus dicentibus ꝙ omissio leuis solēnitatis nō vitiat: vt pꝛobaui super glo. ij. per. l. fi. i ꝑn. cum ibi no. per doc. j. de iur. delib. iuncta. l. i. ad fi. de ven. īspi. ¶ Nec ad hoc ob. intellectus quem tradit Fulgo. hic ꝛ vbiqꝫ ad. d. l. i. ad fi. de ven. inspi. volens ꝙ illa lex velit ꝙ omissio leuis solēnitatis causa ob rusticitatem non noceat: ꝛ sic secus in non rustico. nam cōmuniter tenetur contrarium vꝫ ꝙ omissio non leuis solēnitatis ob rusticitatem non noceat. sed si est leuis idem erit in non rustico. ꝛ ita illum tex. declarat ibi Cy. dicens ita sentire glo. penul. ibi. ꝛ ita etiam dixi in. l. iurisgentium. §. ꝙ fere. ff. de pac. vbi etiam per Ful. ¶ Practicam autem seruandam in confectione huius testamenti condendi a ceco: vide ꝑ Spec. in ti. de instru. edic. §. id aūt. Alexan.

f **Uriosum.** Furiosus habēs dilucida interualla pōt in illis iteruallis cōdere testamentū dūmodo anteꝙ̄ furoꝛ superuenerit ceperit testari ꝛ finierit. Sed si añꝙ̄ cōpleret superueniat furoꝛ ꝙ ante factum est ꝓ nihilo habetur: iō cessante furoꝛe nō poterit complere: sed habebit necesse de nouo incipere. hoc dicit. ¶ Querit h Bal. an in dubio si non apparet quo tempore fecerit testamentum habens dilucida interualla: an pꝛesumatur fecisse tempoꝛe furoꝛis vel sane mentis. ꝛ cōcludit secutus Oldra. ꝙ aut tempus confectionis erat vicinum tempoꝛi furoꝛis pꝛecedentis aut erat remotum. Pꝛimo casu pꝛesumitur fuisse i furoꝛe si dispositio testamenti non erat conueniēs homini sane mentis: secus si conueniens erat homini sane mentis. argu. l. penul. ff. de condi. insti. ꝛ. l. ticia. ad fi. ff. de inoffi. testa. cum si. Secundo vero casu pꝛesumeretur factuꝫ tempoꝛe sane mentis: maxime si ꝓbatum est ꝙ inter tempus furoꝛis ꝛ tempus testamenti fuit qualitas furoꝛis contraria. ꝛ ad hoc nihil allegat. ¶ Ange. autem hic cum quo videtur concoꝛdare Ful. ꝛ pau. de ca. ꝛ Ro. dicit ꝙ nō dꝫ attendi: an ex īteruallo an incōtinenti si apparet ꝙ verba testamenti ex toto cōueniebant homini sane mentis: q꜡ tūc ꝑsumitur fuisse pꝛudens: si autem non conueniebant homini sane mētis ꝑsumitur fuisse i furoꝛe per iura. s. allegata. ¶ Bar. aūt de hoc locutus est aliter in. l. i. ad fi. ff. de bo. pos. furio. ꝛ infan. dela. ¶ Et quia alias vidi in dubium reuocari qualis esset mens sua. Et in hoc articulo ēt sepius consului: ideo dic quod itentio Bar. est ibi qō si pꝛobat̄ certo momento: puta tali die ticiū fuisse furiosuꝫ aut surdū: nō per hoc sequitur: ergo in posterū fuit furiosus aut surdus: quia illud vitium potuit ꝯtingere ob aliquod accidēs. l. nutu. in ꝑn. ꝛ ibi no. Bar. ff. de leg. iij. vnde dicit Bar. ꝙ opoꝛtet pꝛobari illum fuisse aliquo tēpoꝛe vel certis mensibus furiosuꝫ ad hoc vt postea ꝑsumatur furiosus. allegat. l. i. ff. de cura. furi. iuncta. l. ꝓcia. §. rerum. ad fi. ff. ad. l. fal. vbi ad pꝛobandū ꝙ talis res: puta mēsura frumenti valuit isto anno. x. non sufficit ꝓbare ꝙ vno tantum die huius anni fuit vendita pꝛo. x. ¶ De materia ēt tetigit glo. in. c. indicas. iij. q. ix. que iuncto tex. vult quod qui semel fuit furiosus ꝑsumitur postea[b] furiosus: nisi contrariuꝫ ꝓbetur: ꝛ idē tenet glo. in. c. fi. in verbo competere. de succes. ab intesta. ꝛ illā glo. sequit̄ ibi Jmol. Jo. an. Ant. de bu. ꝛ Abb. ꝛ ēt Sal. hic. ꝛ Jmol. i. c. dudū. in. vij. col. de ꝑsump. ꝛ doc. in. c. inter canonicos. de elec. ꝛ pau. de liaza. post antiquos in cle. i. de homi. ¶ Et pe. de an. in cōsil. v. incipi. Jn chꝛisti nomine ꝓ parte nobilis viri ꝛc. ꝓpꝛie loquit̄ in habente dilucida interualla ꝓ quo facit q꜡ passiones huiusmodi ꝛ motus tales pꝛesumuntur durare nisi contrariū ꝓbetur: vt est glo. notabilis in. c. inter canonicos. in verbo recusat⁹. de elec. quā ibi sequit̄ Jo. an. Ant. de bu. ꝛ Jmo. vbi maxime i passiōe furoꝛis que nō cōsueuit de facili recedere ſm do. Car. ꝛ Jmol. ibi alle. no. per glo. in. d. c. indicas. ꝛ. d. c. fi. fac. l. si cui. §. hisdē. ff. de ac. ꝛ. l. nō oēs. §. a bar

baris. ff. de re mil. z regula. semel malus. li. vj. z istud etiaz tenet Pe. de an. in cle. i. quē ibi sequit̄ do. Cardi. vbi fortius dicunt φ si pbatū est aliquo tempore quē fuisse furiosuz. z ex aduerso pbatū est ipm fuisse sane mētis nō sufficit ad hoc validandum actū postea gestū a tali nisi pbet̄ fuisse sane mētis tempore act⁹ gesti. z ita dicit Pe. de anch. se obtinuisse. allegat in fili no. per Dy. in. d. regula semel malus. z dicit etiā do. Cardi. in. d. cle. i. se ita cōsuluisse: per id qđ no. glo. singu. in. d. c. fi. De hoc arg. ēt per Bar. in tractatu de teste. in articulo incipiente. Opposita prudentie. vbi concludit an habens dilucida interualla p̄su matur fecisse actuz tempore furoris deiudicabitur ex ipso actu. Quid enim si matrem vel alium coniunctuz offendit. certe hic actus ostendit φ tūc erat in furore: sed si actum fecit quē quilibet diligēs fecisset: tū c censebit̄ sane mentis fuisse z subdit bar. φ si tūc multa verba iordinate proferebat iter que aliqua fatua inseruit: z aliqua nō fatua: presumet̄ i toto illo actu fuisse fatuū allegat. d. l. pe. z pbatur in hac. l. vbi requiritur φ totus actus fuerit pfect⁹ sine furore. z ēt istud vltimū voluit bal. h. ¶ His accedit qđ refert bal. i. c. i. in p̄n. in ti. per quos fi. inuesti. vbi refert valerium dicentē φ a senatoribus testamentū cuiusdaz furiosi fuit approbatū: eo q: recte in testō disposuerat. ¶ De quo articulo vide ēt per spec. in ti. de proba. §. pbare. ver. pone qui dam erat furiosus. vbi refert opi. multoꝝ z nihil videt̄ clare firmare. ¶ Jo. an. ibi in addi. se remittit ad no. per glo. in. d. c. fi. De hoc etiā p Do. de san. ge. i. c. i. §. si vero. de cle. egro. li. vj. vbi q̄rit quid si habens dilucida interualla delictum commisit: an presumat̄ fuisse sane mentis. z refert φ glo. i. d. c. fi. tz φ ille qui allegat illū tūc fuisse sane mentis hz illud pbare. secus si nū quā fuisset demens: quia tunc allegans dementiā habebit illaz probare. l. nec codicillos. z ibi no. de codicil. ¶ Jmol. in. l. q i testamento. §. nec furiosus. ff. eo. z in. l. i. §. fi. ff. de v. ob. i hac materia breuiter ꝯcludit φ aut fuerat actus gestus ex iteruallo longo post tp̄s quo pbat̄ ipm fuisse in furore: z tunc incumbit onus pbandi ei q allegat φ actus fuerit factus i furore. aut nō intercessit longuz interuallum z presumit̄ fuisse in furore tempore actus gesti. allegat ea que habētur in. l. si uentri. §. i bōis. ff. de pui. credi. z in. c. officij. de elec. Et ista ēt fuit opi. Bal. in insti. eo. §. itē furiosi. ar. l. pleriqz. ff. de ritu nup. z videt̄ i proposito forte dicendum φ si quis teneret opi. suā φ longū interuallū i telligeret̄ esse post annū z nō ante: quia āno presumit̄ morbus durare nisi cōtrariū pbet̄. xxxiij. di. c. cōiter. quē tex. allegat do. Car. in. c. cum inter. lz ipse ibi teneat φ lz i alio morbo istud tol lerari possit. tamen in morbo seu passione furoris tenet φ semel furiosus p̄sumit̄ indistincte semper furiosus: per no. in. d. c. fi. z posset dici φ quando dicatur esse longū interuallū quantū ad hoc stet̄ dicto peritorū. i. medicoꝝ. ar. l. semel. C. de re mili. lib. xij. c. significasti. el. ij. de homi. z istud magis placet φ̄ illō qđ dicit Bal. in. d. §. itez furiosi. vbi dixit φ in dubio presumit̄ furor durare vsqz ad triēniuz: vt. l. si ita pater. ff. de ritu nup. vbi hoc pbari nō videt̄. Pau. de ca. in. d. §. ne furiosus. dicit φ si pbo φ ticius anteφ̄ testamentū conderet erat furiosus presumit̄ φ etiam tempore testamēti esset furiosus. quia presumit̄ pseuerasse in furore: sicut presumit̄ qs pseuerare in eadem voluntate. l. lucius la. i. ad fi. cū si. de lega. ij. nisi pbaretur φ haberet dilucida interualla: q: testamentuz presumitur potius factum in dilucido interuallo φ̄ tempore furoris. allegat in ar. l. in aduersa ff. de testa. z istam legē que parum aut nihil facit forte voluit inducere hoc modo: quia in dubio fieri dz interpretatio vt potius actus valeat. l. quotiens in stipu. cū vulga. ff. de v. ob. ¶ Puto in tanta varietate opi. posse concordari. φ aut pbet̄ quem se mel fuisse furiosum ante testamentum vel aliū actū: z nō apparet an post tempus furoris ante testamentuz fuerit sane mentis z tunc distinguit̄ ꝭm φ distinguit Bar. in. d. l. ij. §. φ aut pbat̄ de momentaneo furore: z nō sufficit ad infringendū testamētū vel alium actum. Secus si pbatur φ certo continuato tempore seu certis mensib⁹ fuit furiosus. z i hoc scđo casu loquitur glo. i d. c. fi. cū cōcor. ¶ Ubi tamen forma testamēti vel actus argueret dementiā. tūc ille casus videtur clarus φ presumatur fuisse in furore per iaz dicta. Aut apparet φ post tempus furoris fuit in sana mente añ testamētū z iste casus ē magis dubi⁹. ¶ Tamen putarē tūc recurrendū ad distinctionez Ang. z sequa. hic

f. φ attenditur qualitas actus vt ipsi dicunt. Sed vbi ex qualitate actus non posset perfecte deprehendi dementia vel prudentia: puta rem φ onus pbādi incumberet ei qui allegaret vel furorez vel sanaz mentē. l. ei qui. ff. de proba. Attento φ vna presumptio elidit aliā. l. cum de indebito. in p̄n. ff. de pba. l. diuus. ff. de in inte. resti. z istam opi. refert Spe. in loco. s̄. allegato. nec in cōtrariū reperio aliquid notari per Dy. in. d. c. semel. qcqd dixerit Pe. de an. in. d. cle. i. cuius verba retuli. s̄. ¶ Dubitat etiam hic Bal. an si qs sane mentis hominem occidit postea furiosus effectus est: an poterit tempore furoris condēnari ad mortez z puniri: z cōcludit φ nō. Contrarium tenet Ro. hic in puncto iuris: per. l. i. in prin. ff. de penis. Sed bal. i. l. humanitatis. i. xij. col. in versi. tertio queritur si furiosus. j. de impu. z alijs substi. z in. c. i. an ille qui interfecit fratrē domini sui. tenet illam opi. quam ipse tenuit hic Jmol. in l. ex facto. in prin. in vltima car. ff. de vulga. z pupil. Jn hoc articulo dicit plura z reliquit indecisum. sz ipsemet in. c. Raynutius. in materia exemplaris substitutiōis de testa. concludit φ processus nō potest fieri cōtra furiosum nec condēnari: quia loco absentis habetur. l. ij. §. furiosus. ff. de iure codi. z cōtra absentem ad talem sententiam pcedi nō possz. l. absentē. ff. de penis. nec pcedi cum curatore furiosi: q: vbi talis pena venit imponenda nō admittitur pcurator: nec consequenter curator illius qui nullum intellectum habet allegat. l. pe. §. ad crimen. cū materia. ff. de pub. iudi. ¶ Sed si esset damnatus ante furorem z postea superueniat furor: an possit decapitari. z dicit Jmol. in. c. Raynutius. videri sibi φ superior sit ꝯsulēd⁹ cui⁹ arbitrio hoc cōmittit̄. l. diuus §. si v. ff. de offi. presi. tamen ille tex. nō videt̄ aliqd dicere de eo qui dānatus erat ante furorē: z postea superuenit furor tempore executionis faciende: ideo videtur tutius φ non deberet decapitari ante φ̄ rediret ad sanam mentem: q: vt dicit Bal. in. d. l. humanitatis. in. viij. col. in v. quarta differentia zc. mortuus z furiosus a pari procedunt. alleg. l. bonoꝝ. ff. rē ra. ha. ergo si corp⁹ mortuū nō pōt regulariter suspēdi vel decapitari: vt dixi post Cy. i. l. ij. s̄. eo. ita nec furiosus. ¶ Pro h̄ facit tex. i rōe sui i. d. l. diu⁹. vbi dicit φ satis suo furore punit̄. z p hoc pz nō obstare. l. i. de pe. q̄ nō pt habere locū i eo q ē i star mortui. z vide qđ no. bar. i. d. l. ex fcō. in vltimo dicto. Tāgit ēt hic bal. z moderni post eū de mō pbādi quē furiosuz p testes vel aliter: de quo vide qđ no. glo. xvij. q. ij. ꝯsald⁹. z. xciij. di. legim⁹. z. xlvj. di. c. j. Et gl. i. l. si cū dotē. §. si marit⁹. ff. so. ma. z ibi p Bal. ang. z Jo. de imo. p Bar. i. d. l. i. ff. de bo. po. fur. z infan. dela. z i. l. is q. §. fi. ff. de tu. z cu. da. ab his. z in. l. nec codicillos. j. d codicil. i. l. mutū. z ibi ēt bal. ff. de aq. here. z Bar. in. l. si qdē. C. so. ma. z in tractatu suo de teste. i v. s̄. alleg. z bal. i. l. solā. s̄. d testi. z i rub. j. si ex falsis istru. z i. l. diu⁹. p illū tex. ff. de offi. p̄si. z multū plene p eū i. d. §. idē furiosi. p Jo. de imo. i. l. i. §. fi. ff. de v. ob. z Ro. i eadē. l. i. i p̄n. p Do. de san. ge. in. c. i. §. si vo p illū tex. de cle. egro. li. vi. z in. c. filij. de here. in. vi. ¶ Et an si i istrumento notari⁹ dicat. Ticius sane mētis zc. pbet̄ φ tūc nō erat furiosus. dixi in. l. seniuz. s̄. eo.

d **Iscretis.** Surdus z mutus a natura testari n̄ potest. si vo ex accidēti pōt dūmodo scribere sciat: z manu sua scripserit voluntatem suaz. Ille vero qui mutus non est: sed tantuz surdus a natura vel ex accidenti potest indistincte testari etiam si ne sciat scribere si suam intentionem verbis exprimere potest. Mutus autez qui surdus non est testari nō potest nisi scribere sciat z manu sua scripserit. b. d.

¶ No. q̄ prohibitus testari, ꝓhibetur etiã donare cã mortis de quo dixi in. l. si frater. s. eo. Et istud facit: an sicut vsurarius manifestus ꝓhibet testari ſm dispositionē. c. quãq̄. de vsur. in vi. ꝓhibeat ēt dõare[a] cã mortis: de quo vide ꝑ doc. ibi post glo. fi. ⁊ ꝑ Bal. in. l. executorē. in. iij. col. s. de execu. rei iudi. ꝑ Ange. in disputatiõe sua. Astensis miles. ꝑ Anto. de bu. in disputatiõe sua incipiēte Bononiensis quidã vsurarius in tertio dubio. ⁊ per Pe. de anch. in disputatiõe sua incipi. Usurarius manifestus q̄dam bona ⁊c. ⁊ Jo. calde. in disputatiõe icipiente. Canonica cõstitutiõe cauet̃ ꝑ lapum alle. q. cxxv. ꝑ Lau. de rodo. i repe. c. ꝯsuluit. de vsuris. q. cxxv. ꝑ Jmol. in. l. si ꝟo. §. d viro. ff. sol. ma. circa p̃n. vltime charte ⁊ in. l. tam isi p̃n. ⁊ ibi ēt per ro. ff. de do. cau. mor. ꝑ illuꝫ tex. cũ glo. ⁊ magis cõis opi. videt̃ esse q̄ sic. qđ tñ ꝓ nũc nõ discutio. Ad qđ vide ēt no. per Jo. d imol. ⁊ Rapha. in. l. ij. ff. de leg. i. ⁊ ꝑ Bal. in. l. hac cõsultissima. s. eo. in. iiij. col. in ver. itē dicit̃ hic q̄ in codicillis ⁊c. post Jaco. bu. ibi. ¶ Et similiter not. q̄ qui nõ põt testari nõ põt codicillari: vt h. ⁊. l. ij. ⁊ ibi plene per doc. de leg. i. ¶ Jtē no. q̄ mutus ⁊ surdus a natura nõ põt testari. fallit in milite: vt. l. iure militari. ff. de testa. mili. ⁊ in. §. qnĩmo. insti. de testa. mili. ⁊ ibi bona glo. ⁊ dicit Jo. fa. ibi q̄ mirũ est quõ talis miles facere possit testamētũ. cũ ignoret qd sit testamentũ ⁊ omne ideoma: nec quicq̄ intelligat nisi qđ ratio naturalis ministrat. Sꝫ respõdet q̄ forte dici põt q̄ ꝑ signa intelligat. vñ ſm eum hoc ꝓbari oportet. s. q̄ erat talis q intelligere poterat ꝑ signa. ⁊ q̄ talia signa facta fuerunt per que appareat eum voluisse testari. ⁊ de hoc ēt vide Bal. ⁊ Ang. in. d. l. iure militari. ita ēt intelligit Sal. hic. Cõprobo hoc scilicet q̄ tex. in. d. l. iure mili. intelligat̃ in milite muto ⁊ surdo a natura intellectũ tñ habente: q2 al's equiparat̃ pupillo. l. ſuo inuito. §. pe. ad fi. ad trebel. ⁊ ꝑ Bar. in. l. mutũ. ff. de acq. here. cũ ꝯcor. q pupillus ēt miles testari nõ põt. l. fi. s. ti. i. ¶ Et ex istis patet an ꝓcedat id qđ dixit Pau. de ca. hic ⁊ in. l. q in potestate. §. i. ff. eo. ⁊ ibi ēt Rapha. vbi ꝯcludũt q̄ mutus ⁊ surdus a natura nõ põt testari ēt ex dispēsatione p̃ncipis: q2 ſm eos p̃sumit̃ nihil itelligere ⁊ eē tãquã homo mortuus ꝑ istã. l. in p̃n. Sed certe istud ē cõtra. d. §. qnĩmo. cũ glo. vbi põt talis testari si est miles. ⁊ est de mente glo. fi. hic ⁊ tñ si nõ careret itellectu nõ possꝫ. l. fi. s. ti. i. iõ dic vt dixi. s. q̄ aut habꝫ intellectũ ⁊ põt secũ dispēsari. al's secus q2 equiparat̃ impuberi. bene faciunt q̄ dixi in. l. fi. s. ti. i. ¶ Per predicta ēt nõ puto bene locutũ eē Bal. in. l. i. in. ij. col. s. de sa. san. eccles. nõ in repe. vbi tenet q̄ mut⁹ ⁊ surdus a natura nõ p̃nt ad pias cãs testari: q2 equiparant̃ pupillo. d. l. seruo. ⁊ pupill⁹ nõ põt ad pias causas testari: vt in remissiõibus quas dedi in. l. frater. s. eo. nam istud dico ꝓcedere qñ nõ haberet intellectum. secus si haberet: q2 miles talis põt testari ⁊ tñ pupillus miles nõ põt testari vt dcm̃ est ⁊ sicut in testamēto militis est remissa ꝓhibitio iuris ciuilis. l. si a fratre. cum. l. se. s. ti. i. ita ēt ad pias causas, put dixi in. l. seniũ. s. e. ⁊ in. l. captatorias. s. ti. i. ¶ Sed aduerte quia pro opi. Bal. in. d. l. i. licet ipse non alleget plurimũ videt̃ facere tex. hic: q̄ ꝓhibꝫ talē posse libertatē relinquere: ⁊ tamē libertatem dare est qd piuni: vt per Bar. in. l. si vnus. cũ ꝯcor. s. ti. i. ¶ Sꝫ põt responderi q̄ ista ꝓhibitio de qua hic: est iuris ciuilis. hodie aũt ꝑ ius canonicũ est introductum q̄ in dispositione ad pias causas attendatur nõ ꝓhibitio iuris ciuilis: sed solũ iuris naturalis diuini aut cano. vt dixi in. d. l. captatorias ⁊ i. d. l. seniũ. ¶ Aliter etiã posset respõderi ex his q̄ dixi in. d. l. captatorias. ¶ Et an statutũ possit habilitar̃ mutũ ⁊ surdũ ad testandum: vide ꝑ Bar. in. l. si q̄ramus. ff. eo. cũ

[a] ¶ Donare Bal. quodaꝫ suo ꝯsi. clxvj. tenet q̄ dispositio capituli q̄q̄ d vsur. nõ habeat locũ i codicillis nec in donatiõe cã mor. ⁊ q̄ ita cõsuluit collegiuꝫ nostrũ Mediolanense i quo ego sum minimus inter alios.

[b] ¶ Sec⁹. tu dic q̄ ita i terminis ꝯsuluit Ange. cõsilio cclvij. incipiē te testator fecit suũ testm̃.

quo trãsit Pe. de ancha. ⁊ Jmol. in. c. ij. de testa. ¶ Jtē no. q̄ ille q ꝑdidit loquelam nõ põt testari nisi ꝓpria manu scribat. ⁊ iõ facit ſm Ang. hic ad qõneꝫ quã dicit fuisse in episcopo perusino q patri suo in vltimis ꝯstituto ⁊ loqui nõ valente dixit hec verba. Si vis pater q̄ sim tu⁹ heres stringe manũ meã cũ tua. ⁊ pater ita strinxit nã ꝑ hoc filius nõ erit heres vt hic. Pro quo facit ſm eũ q2 nutu nõ põt heres istitui: vt. l. iubem⁹. s. ti. i. ⁊ ibi ꝑ Bar. ⁊ alios. ⁊ istud tenuit Pe. de ancha. ⁊ Jmol. in. d. c. ij. vbi dicũt hoc eē verũ nisi ad pias causas: quo casu potest hereditas dari nutu: vt no. in. c. cũ tibi. de testa. ⁊ ita ēt tenuit Bal. in repe. l. i. in vlti. char. in ver. super verbo ⁊c. s. de sa. san. ec. ⁊ quia Bal. in. d. l. iubemus. plenius q̄ h tangit Ange. ⁊ q̄ ad pias cãs possit heres nutu institui. iõ aliter hic istud nõ tango. ¶ Et ex dicto Ange. hic qđ. s. retuli habes notare q̄ iter liberos nõ vꝫ h̃dis istitutio nutu fcã. ⁊ istõ expsse tꝫ Ang. i. l. i fraudē. §. i. ff. de testa. mili. ꝑ id qđ no. glo. in verbo nuda. vbi dicit q̄ miles nõ põt sine verbis heredē istituere q̄uis in milite sint sublate solēnitates iuris ciuilis. d. l. si a fratre. Et iõ infert Ang. in. d. l. in fraudem. ⁊ in. l. hac cõsultissima. §. ex ipfecto. i quibusdã lec. s. ti. i. qđ idem erit in patre testante inter liberos. ⁊ dicit hoc fuisse de facto in illo epõ pusino ꝓut ipse dicit hic. ⁊ dicit hoc esse bene notãdũ ꝓ limitatiõe. l. hac cõsultissima. §. ex impfecto. s. ti. i. Et istud ēt ē de mente Bal. in. d. repe. i pallegꝟsi. sup qnto. lꝫ nõ ita clare loquat̃. Et istud idem etiam tenet Bal. Ang. Ful. ⁊ Pau. de ca. in. d. l. iubem⁹. ⁊ expssius Bal. ⁊ Pau. de cast. in. l. ⁊ i epistola. s. de fideicõ. ꝑ id q̄ habet̃ i auc. qđ sine. i ꝟsi. nõ signis. s. ti. i. ¶ Et certe postq̄ ita doc. tenent nõ eēt tutũ ab h discedere. Tamē ñ videt̃ verũ q̄ nõ possit miles nutu testari: vt ꝓbat̃ i. d. §. qnĩmo: vt. s. dixi. ¶ Nõ ob. gl. in. d. l. in fraudē. quia illa posset ꝓcedere i eo militie q articulate loq posset. Unde ꝓ concordia dici posset aut nos loqmur in nõ valente loqui nec declarare aliter q̄ ꝑ nutũ ⁊ signa ⁊ pater nõ possit iter liberos sicut dicim⁹ i milite ꝑ ea q̄ no. i. d. §. ex impfecto. Aut poterat aliter declarare ⁊ tũc secus[b]. bñ facit id qđ habet̃ i fili in. c. tue. de spon. ⁊ ita loqt̃ id qđ habet̃ i. d. auc. qđ sine. Et tangunt ēt hic Bal. ⁊ Ang. an possit matrimonium cõtrahere. de quo vide plenius in. c. cum apud. ⁊ ibi per Jo. an. ⁊ alios. de spon. ¶ Et an possit donare inter viuos. vide glo. no. in. l. q id qđ. §. mutus. ff. de dona. ⁊ ꝑ Bal. in. d. l. iure militari. ⁊ cum glo. in. d. §. mutus. transit Ang. Pau. de cast. ⁊ Ro. hic volētes illud qđ hic dicitur in testõ ⁊ donatiõe causa mortis habere locũ etiam in donatiõe inter viuos: de quo etiam ꝑ Ro. in. l. i. in p̃n. ff. de ꝟ. obli. vbi reputat dictã gl. eē singularē. ¶ Jtē an possit delictuꝫ fateri ⁊ rõne ꝯfessiõis dãnari: vide ꝑ Bal. i. l. vnica. in. vij. col. s. de ꝯfes. ⁊ i. l. humanitatis. in. xiij. col. in ver. tertio querit̃. s. de impu. ⁊ aliis substi. ¶ Jteꝫ an possit iurare ⁊ testificari scripsi i. l. i. i p̃n. ff. de ꝟ. ob. ¶ Ultimo dicit h Bal. q̄ mutus audiens põt codicillari nutu. ꝑ. l. nutu. i p̃n. de le. iij. Et ita ēt tenet Jo. de imo. i. c. ij. de testa. Sꝫ Ful. hic ⁊ Pa. de ca. in. d. l. q i ptãte. §. i. hoc rephendũt: q2 est ꝯtra istuꝫ tex. vbi nõ põt codicillos facere nisi manu ꝓpria scribat. ita ēt tenet bar. in. d. l. nutu. Et ad illaꝫ. l. responde vt ibi per eum. ad quod etiam videt̃ no. ꝑ Jo. de imol. ⁊ Rapha. in. d. l. q in ptãte. §. i. ¶ Jtē illud qđ dicitur mutũ audientē posse testari sup intelligas si perfectum intellectũ hꝫ. al's aũt semper equiparatur pupillo. ideo nõ põt testari: vt. s. dixi.

n **Emo.** Filiusfa. nõ põt testari vel codicillari in aduenticiis: sed in castrensib⁹ vel quasi bñ põt. h. d. cum. l. seq. ¶ Jn tex. ibi: acqri nõ possunt iste tex. indistincte loquēs allegat̃ ꝓ cõi opi. q̄ hꝫ q̄ filiusfa. testari nõ põt: etiam de illis aduenticiis de quibus patri nõ querit̃ vsusfructus. Pro quo etiã facit tex. hic in ver. sine patris cõsensu possideri. nã quando filius acquisiuisset h̃ditatem vel aliquid relictum sibi ab aliquo factum patre nolēte illi acqsitioni cõsentire filio acqratur totum: ⁊ pater vsufructum nõ habebit: vt. l. fi. post p̃n. s. de bo. que libe. ⁊ tñ tex. hic vult q̄ tunc filius nõ possit testari de talibus bonis. Ad id bene facit tex. s. l. ꝓxima. in verbo tantũmodo. ⁊ similis est tex. in. l. fi. post p̃n. s. de inoffi. testa. ⁊ insti. de testa. mili. §. fi. insti. quibus nõ est ꝑmis. fa. testa. §. ij. ver. preter hos. vbi est bona littera. Pro hoc etiam facit q2 qua rõne filius nõ põt testari de sola ꝓprietate q̄

est sua q̄uis vsufructus esset patris vt probatur per hanc legē cum eadem rōne nō d3 posse testari de ꝓprietate ꝛ vsufructu q̄n pleno iure spectat ad filiū. ¶ Nec obstat ad hanc rōnē si dicat q̄ pater est legitimus administrator in illis aduenticijs in q̄bus habet vsufructū. l. i. ij. de bo. ma. ideo filius nō d3 posse de illis testari p se nec ēt cū cōsensu patris: q: vltima voluntas ab alieno arbitrio pendere nō d3: vt vidistis no. in. l. seniū. s̄. eo. Sed in aduenticijs in q̄bus patri non querit̄ vsufructus pater nō est legitimus administrator: vt in auc. vt lice. ma. ꝛ auie. in p̄n. ergo d3 posse de illis filius testari. q: r̄ndet̄ q̄d l3 pater sit legitimus administrator in illis in q̄bus ei querit̄ vsufructus t̄n quo ad actū testādi nō curamus an q̄s habeat administratorē uel non. l. ab aurelio. §. gaio. ff. de liberi. legat. ut ibi notatur. ¶ Itē nō ob. si dicat̄ q̄ in aduenticijs in quibus patri nō queritur vsufructus habeat integrā p̄sonā. c. fi. ad fi. de iudi. in. vj. ꝛ notat̄ maxime p doc. in. d. l. fi. §. necessitatē. ꝛ sic sine cōsensu patris d3 posse testari cū uideant̄ testari oēs rōnes ꝓpter quas filiusfa. ꝓhibetur testari: de quibus videbitis. in. d. l. seniū q̄s r̄nde q̄ l3 reperiat̄ integra persona filij quo ad agendū in iudicio ꝛ disponēdū inter viuos sine patre vt habet̄ in iuribus. s̄. allegatis t̄n nō reperit̄ integra persona filij quo ad actū testādi ergo in hoc manet firma regula hui⁹ legis cū si. que volunt q̄ filius nō habeat ītegram p̄sonā ad testandū etiam sup suis bonis exceptis castrensibus uel quasi. ꝛ de ista est cōis opi. quam tenent glo. ꝛ doc. magis cōiter in. l. i. §. in filij. ff. ad trebel. ꝛ in l. qui in p̄tāte. ff. eo. ꝛ in auc. vt lice. ma. ꝛ auie. in p̄n. ꝛ imol. in l. ij. §. titio. ff. de dona. ꝛ in. l. tam is. §. i. ff. de dona. cā mor. ꝛ i c. post translationē de renū. ꝛ per Ro. in repe. auc. similiter. j. ad leg. fal. in. xix. speciali. q̄d habet pia cā in vltimis voluntatibus. ¶ Nec ad hoc ob. tex. in. l. fi. §. filius āt. in v̄si. dumtaxat j. de bo. q̄ lib. q: r̄ndet̄ q̄ ibi dictio taxatiua fuit apposita ob castrensia vel q̄si. vel d3 illō v̄bū referri quo ad alienationē inter viuos ꝓpter id q̄d h̄r in. d. auc. vt li. ma. ꝛ auie. in p̄n. maxime ne inducat̄ legū correctio sumi nō d3 ex argumēto a c̄rio sensu: vt in. c. i. de eta. ꝛ quali. in. vj. ¶ Nō ob. tex. i. d. auc. ut lice. ma. ꝛ auie. in v̄si. quomō velint disponāt ꝛc. q: r̄nde q̄ ītelligitur p disponē iter duos viuos: vt ibi p glo. ꝛ oēs. Nā. l. noua generaliter loquēs recepit distinctionē ꝛ limitationē p leges antiquas aliter in certis casibus loquētes. l. s3 ꝛ posteriores. ff. de legi. ¶ Et no. glo. magna. in. l. sciendū. in p̄n. cū ꝯcor. ff. q̄ satisda. co. ꝛ hoc innuit v̄bū perfecte etatis positū in. d. auc. vt li. ma. ꝛ auie. in p̄nci. iuncta. l. qua etate. ff. eo. ꝛ. l. fi. C. de his q̄ ve. eta. impe. ꝛ sic nō pōt testari. ita puto q̄ nō possit donar̄ cā mortis sine ꝯsensu patris etiā in aduenticijs in q̄bus patri non acq̄rit̄ vsufructus. d. l. tā is. §. i. q: vt dicit Cy. h̄ ꝛ Bar. ꝛ post alios in. d. l. tam is. §. i. Rō ꝓpter quā filiusfa. nō pōt testari inter alias rōnes est ista: q: non habet integram personā ꝛ pater nō pōt integrare cū ꝯsensu suo: q: vltima volūtas nō debet pēdere ex alieno arbitrio: s3 bene pōt ītegrare quo ad donationē cā mortis qui in sui ordine magis accedit contractui q̄ ultime volūtati: ut no. in. l. ij. in. p̄n. ff. de do. ple. ꝛ volūt doc. q̄ etiā in donatiōe causa mortis filius nō habet integrā p̄sonā nisi p patrē cōsentientē ītegret̄: ut expresse voluit imol. in. d. l. i. §. que situm. cū seq̄. ff. ad trebel. ꝛ ista rō habet locum in donatiōe cā mortis etiā facta in aduēticijs in quibus non queritur patri vsufructus: q: quātum ad donationem causa mortis. nō reperitur integra a iure p̄sona filij. ꝓ qua opi. bene facit q: videm⁹ q̄ ad pias cās l3 filiusfa. possit testari. t̄n requirit̄ ꝯsensus patris etiam in aduenticijs in q̄bus patri non queritur vsufructus ut no. Bar. in. l. qui in p̄tāte. ff. eo. ꝛ istud plene sustinui in. d. l. seniū: ꝛ hoc puto nō b̄n dixisse ro. in. d. auc. similiter. vbi dicit q̄ filiusfa. sine ꝯsensu patris pōt donare cā mortis aduēticia in q̄bus patri nō querit̄ vsufruct⁹. Et ita dicit audiuisse ab imo. q̄ allegabat Dy. ita tenere in. l. filiusfa. in fi. ff. de dōa. ubi Dy. in lec. mea h̄ nō dicit. nec iuenio in le. imol. dicētē. Et l3 ro. in dicta sua opi. allegat tex. in. d. auc. ut li. ma. ꝛ auie. in p̄n. t̄n r̄nde q̄ ille tex. ītelligit̄ quo ad dispositionē iter uiuos vt dixi. nā ille tex. recipit limitationē per. d. l. tam is. §. i. ut per glo. in. d. auc. vt li. ma. ꝛ auie. ꝛ p rationē allegatā. s̄. ꝛ dictā opi. meam fortifico: q: ꝓhibitus testari ꝓhibet̄ etiā donare causa mortis l. i. circa. p̄n. ff. de tute. ꝛ ra. distra. ꝛ. s̄. l. pxi. Et no. glo. ꝛ doc. in. d. l. tam is in p̄n. vbi glo. ꝛ doc. dicūt q̄ hoc solū fallit in casu. d. l. tam is. §. i. ubi solū p̄mittit̄ donare cū ꝯsensu p̄ris. alias enī si diceremus filiū posse in talibus sine ꝯsensu patris cā mortis donare. sequeretur q̄ elusoria in effectu eēt dispositio legum dicētiū q̄ filiusfa. in talib⁹ testari nō posset: ꝛ sic leges essent imposite uerbis ꝛ nō rebus. cōtra. l. ij. in fi. j. cōia de lega. ꝛ colligit̄ in proposito ex notatis per glo. in. c. q̄ q̄ in glo. fi. de usur. in. vj. cum concor. allegat. s̄. l. ꝓxima in p̄n. in notabilibus. ꝛ istū passū nō reperio a doc. nostris bene discussū[a]. est uerum q̄ raph. cu. in. d. l. tam is. §. i. uidet̄ tenere q̄ valeat donatio predicta sine cōsensu patris q: cessat hodie ratio ꝓpter quā: per. d. l. tam is. §. i. requirebatur ꝯsensus patris Nam illud erat quia filius exceptis castrensibus uel quasi omnia querebat patri: sed cū hodie filius possit acquirere aduenticia quo ad ꝓprietatem ꝛ vsufructum in illis non requiritur consensus patris. Sed adhuc ob. alia que allegaui pro opini. quā tenui. Et vltra illa posset responderi ad illō q̄d dicit raph. posito q̄ illa eēt rō. d. l. tam is. §. i. tamen nō sequitur q̄ correcta rōne legis ītelligat̄ correcta legis dispositio si tenemus opi. Jo. an. q̄ ita tenuit in. c. post trāslationē. de renūc. ꝛ Ja. bu. in. d. l. ij. C. de cōdi. ob cau. ꝛ in. l. fi. ff. de condi. ob cau. ꝛ sensit glo. in. l. tam is. §. i. ad fi. Uerum quia plures alij tenent contrariū ut plene per Jo. de imo. in. l. si v̄o. §. de viro. ff. sol. ma. ꝛ in. d. l. ij. §. titio. ꝛ p Saly. in auc. ingressi. s̄. de sa. san. ec. ꝛ aliquid per Bald. in. l. i. ff. solu. ma. cum concor. de quibus in dictis locis. Jdeo dictā respōsionem nō pono pro constanti. ¶ Jn quantū tamē s̄m opinionem cōmunē fuit. s̄. ꝯclusum filium non posse testari in aduenticijs in quibus patri nō queritur vsufructus. limita primo non habere locū in aduenticijs quesitis ex donatiōe facta ab imperiali culmine: quia de his poterit testari quemadmodum et de castrensibus. l. cum multa. j. de bo. que lib. etiā si esset filiafa. ut ibi. ubi probat̄ q̄ filiafa. potest habere bona castrēsia seu ad instar castrensium. ꝛ non est alibi s̄m bal. ibi. ꝛ hanc fallentiā posuit ro. hic. ꝛ in. d. auc. similiter. ¶ Fallit scdo in filijs francigenarū q̄ s̄m leges q̄s s̄uant nō retinent filios in p̄tāte: ut no. glo. insti. de pa. po. in v̄si. ciuiū romanoꝝ q̄ in ꝓposito ꝓ sing. allegat bal. in. c. i. §. si duo f̄res al's est in c. ij. d̄. fra. d̄ no. b̄n. iues. ꝛ i. c. i. an marit⁹ suc. vxori in b̄n̄. ¶ Ultimo fallit in lucris dotis q̄ p̄r lucrat⁹ fuerat ꝛ eoꝝ ꝓprietatē p diderat per transitū ad secūda vota. Nam de talibus lucris q̄ applicātur filijs possunt ipsi testari: ut est tex. in. §. q̄m infirmas. in v̄. disponāt iuncto ver. siue etiā intestati decedāt in autētica de nuptijs facit. l. in q̄b⁹. s̄. de secū. nup. Et ad h̄ reperio pōderari p Ange. t̄m ista iura in auc. de nupti. §. ueniēt ꝛ ista adde ad ea q̄ diximus in. l. seniū. s̄. eo. ¶ Sup. l. fi. in glo. fi. magis cōmunis cōclusio est q̄ hodie testamentū filijfa. testantis de castrensibus possit ipugnari per querelā sicut filij possunt impugnare testamentum patris sui. ꝛ hoc maxime per tex. in auc. ut cū de app. co. §. ꝛ hoc q̄dē. cū seq̄. inducēdo ut induxi in. l. sicut certi. cū. l. seq. s̄. ti. ij. De q̄ materia ueniet pleni⁹ dicēdū in auc. ex cā. ubi plene p Bar. ꝛ alios. j. de liberis prete. Alex.

[a] ¶ Discussū. d. iaso. hic t3 ꝯ. d. alexā. rōnib⁹ de q̄bus hic p eū tu dic q̄ ro. ꝯs. ccccxviij. icipiēte oipotētis ꝛc. quo ad p̄mū t3 filiūfa. dōare posse causa mortis ea q̄rū usufruct⁹ p̄ri nō q̄rit̄ p̄rno nō accedente ꝯsensu: s3 testamētū facer̄ minime. ꝛ ibi r̄ndet ad regulā q̄ nō p̄t testari nō p̄t donar̄ cā mortis ꝛ ibi uid̄ an requirat̄ ꝯsensus auit⁹ vel p̄rnus. ꝛ q̄ filiusfa. nō possit aliq̄ vltimā volūtatē facere uoluit anch. ꝯs. ccclxxv. s3 b̄n donar̄ cā mortis q: magis accedit ꝯctui q̄ vltime voluntati.

De testamentis. Rūica.

Testes. Ualet testamentū ad quod testis seruus cōmuni opini. reputatus tunc liber fuit adhibitus. hoc dicit. ¶ Jn tex. ibi an serui ꝛc. Subaudi q̄ serui in testamento testes esse nō possunt. l. qui testamento. §. seruus. ff. eo. ꝛ. l. l. hac consultissima. in p̄nci. in. ver. ciui

a¶ Ex tali cā adō lud.ro.cō ſi.cclxxx.

bus ro.ꝭ.eo.¶ Nota ex eodem tex.ſecundū Bar.
foꝛmam excipiendi contra perſonam teſtis aut iu/
dicis quia non ſufficit ſi dico quod talis vel iudex
erat ſeruus vel infamis:ſed debeo excipere ⁊ ſimili/
ter articulare ꝙ erat ⁊ reputat⁹ ⁊ tentus cōiter ſuus
vel īfamis.⁊ ita ēt tenet Bar.in.l.ij.ꝭ.de ſen.⁊ in.l.
ad teſtium in ver.cōditionem.⁊ in.l.cuʒ lege .ff. eo.
¶ Sʒ ꝯtrariū tenet Bal.hic in.ij.q.q: ſufficit oppo/
nere ſpecifice exceptionē ꝙ erat īfamis ex tali cā⁹ abſ/
qʒ eo ꝙ dicatur ꝙ ꝓ tali reputabatur per tex.in.c.ꝑ
ſentium.§.teſtes de teſti.in.vj.⁊ preſumitur ꝙ ita re
putabatur ex quo ita erat niſi cōtrarium ꝓbetur ſm
eum.⁊ idem tenet Ful.hic q: ita opponens hʒ fun/
datā de iure cōmuni intentionē ſuā ex quo ꝓbaꝛ te/
ſtē eē ſeruū vel infamē:q: ſuus repelliꝛ a teſtimonio
l.quoniam liberi.allegata in glo.⁊ etiā infamis.l.iij.
§.iulia.ff. de teſt.c.preterea.de teſti.cogen.Itaqʒ ſi
aduerſarius vult iurare dʒ ipſe replicando ꝓbare ꝙ
cōi opi.reputabatur liber aut nō infamis.Et ita etiā
tenēt Pau.de ca.⁊ roma.h:⁊ etiaʒ Imol.Rapha.
⁊ Pau.de ca.in.d.l.ad teſtium.⁊ dicit ibi Ioā .de
imo.ꝙ ita tenebat franciſcus de rampo.hic. Et ad
iſtum tex.reſpōde ꝙ intētio huius littere eſt ꝙ ſi he/
redes ſcripti ꝓbant aut pꝛobare ſe offerunt ꝙ teſtes
tempoꝛe teſtamenti reputabanꝛ cōi opi .liberi: tunc
impertinens ⁊ fruſtatoꝛia eēt ꝓbatio veniētiū ab in
teſtato ſi velint ꝓbare ꝙ tīn teſtes erāt tempoꝛe teſta
menti ſerui:ſed ſi heredes ſcripti nō ꝓbaſſent de cōi
opi.tūc bene eſſet ſufficiens ꝓbatio venientiuʒ ab in/
teſtato vt dixi.¶ In tex.ibi in hac cauſa:puta in cau
ſa petitionis hꝛditatis mote per heredem ſcriptum
contra illos qui fuiſſent ſucceſſuri ab īteſtato. ¶ In
tex.ibi omniuʒ.certe impoſſibile eſſe videtur ꝙ om/
nes homines de mundo reputauerint iſtuʒ eſſe libe/
rum ideo intelligitur de oībus hominibus.ſ.q de h
ſcientiam veriſimiliter habere debuerūt.facit.l. cum
quidam.§.qō dicit.ff.de acq.here.⁊ ibi glo.dum di
cit q hoc ſcire poſſunt ⁊c̄.⁊.l.ſi.cum gl.i.ꝯ. ſine cen.
vel reli.⁊ in.l.inter omnes.cū gl.i.ff. qui ſatiſda.co.
⁊ plene notat Bar.in.l.de minoꝛe.§.ſi pluriū.in.ij.
q.ff.de queſtio.⁊ facit ad ea que dixi poſt bal .in.d.
l.inter oēs.Sed an ſufficiat ꝙ ꝓbeꝛ ꝙ a maioꝛi pte
erat teſtis reputatus liber.Spe.in ti.de teſte.§.i.v.
qd ſi tīn a maioꝛi pte .dicit ꝙ ſic.arg.l.quod maior.
ff.ad municip.cuʒ ſi.⁊ ita tenet Ange.in.d.l.ad teſti
um.Sed imo.ibi tenet ꝯtrarium .per iſtum tex.indi/
ſtincte loquentem:⁊ quia videtur poſſe imputari cul
pa teſtatoꝛi qui eligit eum in teſtem qui non reputa/
tur ab omnibus liber.Et reſpondet ad dictam.l. qō
maior.ꝙ ibi loquitur in his que geruntur per vniuer
ſitatem ad eoꝝ comodum vel pꝛeiudicium quo caſu
ſufficit maioꝛeʒ parteʒ conſentire:que rō ceſſat in ca/
ſu ꝓpoſito.¶ Puto pꝛimā opini.eſſe veram per id
qō no.glo.in.l.iij.§.eiuſdem in verſi.fama.ff. de te/
ſti.duʒ glo.dicit maioꝛem ptem ⁊c̄.⁊ Bar.in.d.l.de
minoꝛe.in.ij.q.in quibus locis habetur ꝙ lʒ fama ſit
cōis omnium opini.vt tradit plene Bar.in.d.l. mi/
noreʒ in.i.q. Tn̄ ſufficit ꝓbare formam eſſe īter ma
iorem parteʒ.⁊ ſic in iſtis ideʒ operatur maior pars
qō operantur omnes.⁊ iſta lex in fama ītelligitur: ꝓ/
ut no. Bar.in.d.l.ꝺ minoꝛe.in vlt.q.ṗn.duʒ allegat
iſtam legē ⁊ videtur excuſari teſtator ꝓpter famā.d.
l.cuʒ quidam.§.qō dicit ⁊ ibi no. Bar. vbi videꝛ ēt
teneri expꝛeſſe ꝙ in caſu huius legis ſufficiat maior
pars.⁊ ita etiam eſt de mente Anto. de bu.in.c. qō
per nouale.in.v.⁊ vlti.col.de ver.ſig.⁊ firmat etiam
expꝛeſſe Io.fa.in.§.ſed cum aliquis.inſti.eo. vbi ꝓ
hoc etiam in argumētuʒ allegat.l.iij,ff.ad mace.quā
etiam ad hoc allegat ray.hic qui tenet iſtam parteʒ:
⁊ dicit nō eſſe tactum ab alijs.⁊ dicit ꝙ nō ob.l.ſi ar/
biter.ff.de ꝓba.q: loquiꝛ in caſu ſpecialiſſimo .ſ. in

probatione memoꝛiā nō extare.ꝓ qua reſponſione etiam vide
Spe.in ti.de ꝓba.in.§.ꝓbare.v.illud aūt ſciendū.⁊ Ant. de
bu. in.d.c.qd per nouale.in vlti.col.¶ Ro.hic facit mentio/
nem de opi.Spe.⁊ tandeʒ dicit ꝙ aut erat mota.q. ſtatus ꝯte
ſtem.⁊ tūc nō ſufficeret ꝙ a maioꝛi pte eēt reputat⁹ liber ꝑ iſtū
tex.a ꝯrio ſenſu.Si auteʒ nō erat mota.q. ſtatus. tunc dicit ꝙ
ſi maior pars eſſet inducta melioꝛibus rōnibus ad reputanduʒ
illū eſſe ſuuʒ.tūc nō ſufficeret illū fuiſſe reputatū liberū a maio/
ri pte.aꝉs ſecus.ar.l.ob carmē.§.ſi.ff.ꝺ teſti.⁊ in ſimili no.bar.
in.d.l.de minoꝛe.in ver.quid ſi eſt ꝓbata fama cōtraria ⁊c̄.fa/
cit optime tex.lʒ non alleget .c.i.de his q̄ ſi.a ma.p.ca.¶ Itē
no.ꝙ error cōis habeꝛ ꝓ veritate.de quo diſtingue vt ꝑ Iac.
bu.⁊ Bar.in.l.barbarius allega. in glo.⁊ Iac.bu.h ⁊ aliquid
per Bal.h in.iiij.q.per Cyn.in.l.decernimus.ꝯ.de ſacroſan.
eccle.⁊ Bar.in.l.ij.ff.de ſup.leg.⁊ per Saly .in.l. ʒenodoꝛius
ꝯ.ad macedo.⁊ per Bal.quē oīo vide in.l.ij.ꝭ. de ſen. Et de
materia etiam habetur in.c.ad ꝓbandum de re iudi.¶ Et ex
hoc deciditur qd ſi cōmunis opi.erat ꝙ pater titij erat moꝛtu/
us vel ꝙ titius erat emancipatus a patre ⁊ ipſe teſtamentū fe/
cit:an in effectu valeat.decidit ſingu.Bal.in.d.l.ij.ad ſi.ꝙ nō
per rōnē quā vide.¶ Ex quo ſingulariter limitaꝛ lex iſta cū ſi.
q̄ ꝓbat ꝙ ꝓbata fama ⁊ opi.cōi quo ad hominis q̄litateʒ ꝓbā
dam diciꝛ eſſe ꝓbata veritas quo ad effectuʒ circa que reſpici/
unt ſolemnitateʒ actus:de quo etiā vide notata ꝑ Inno.in.c.
cū oporteat.de accu.⁊ in.c.ſicut.de ſimonia.⁊ qō no. Bar. in
d.l.de minoꝛe.in vlti.q.ṗncipali.dū allegat iſtā legē.¶ In gl.
i.ibi:vt valuit teſtamentuʒ.innuit ergo glo. ꝙ non inſpicieꝛ cō
ditio putatiua teſtium vt fingatur teſtamentum : quia non eſt
eadem ratio infirmādarū ⁊ cōſeruandaruʒ vltimaruʒ volunta/
tum.arg.l.vel negare.ff.quēad.teſta.ape.⁊ ideo ſi teſtes erant
liberi ⁊ cōi opi.reputabātur ſui valebit teſtm̄ quia p̄ualebit ve
ritas opinioni.ar.l.itē ſi cū putaui.in.§.ſi.ff.de neg.ge.⁊ in.l.
regula.§.qui ignoꝛauit.ff.de iuris ⁊ fac.igno.⁊ ita etiam tenet
Fulgo.hic qui dicit ꝙ nō ob.ſi diceret ꝙ īmo videꝛ teſtatoꝛeʒ
tūc nō voluiſſe teſtari ar.l.an īutilis ī ṗn.ff.ꝺ excep. Et rn̄de ꝙ
ibi act⁹ erat nullus ſʒ veritatē.⁊ ſʒ opi.ſʒ hic erat valid⁹ ſʒ veri
tatē iō v̄itas īſpiciꝛ.d.§.q ignoꝛāꝛ.Adde bal.⁊ Sali.idē tenē
tes in.l.ij.ꝭ.de ſen.bn̄ facit qō no.Ia.bu.⁊ bar.in.d.l. barba/
rius.dū tractant an cōis error habeaꝛ ꝓ veritate.⁊ hoc dū alle
gāt.l.qō nō rōne.ff. de legi.⁊ ēt duʒ allegāt.l.i.in ſi. cū ſeq.ff.
quando actio de pe.eſt annalis.¶ In glo.magna ibi : ſicut ſe
habet conſuetudo.ſ.quod inſtrumentum publica manu confe
ctum per notarium facit plenam pꝛobationeʒ teſtamenti:ut ple
ne per glo.⁊ doc.in.l.heredes palam.in pꝛin.ff.eo.⁊ in.l. ſi .ꝭ.
de fideiuſ.⁊ de iure etiā hec opi.eſt vera:vt pꝛobat Dy.⁊ bar.
in.d.l.heredes palam pꝛo quo glo.hic voluit allegare.l.in.do
nationibus.ꝭ.de dona.cum ſimi.tamē iſte nō eſt articulus no/
ſter ideo per doc.hic nō examinaꝛ.⁊ cum iſta parte glo.ꝯtinua
tur id quod dicitur in ſi .glo.hic. in verſi. ⁊ nuncupatiuum di/
cunt ⁊c̄.¶ In eadē glo.ibi quādo ſit in ſcriptis ⁊c̄.hec ſecūda
lec.videtur melius conuenire huic littere que in verbo ſignaba
tur:videtur loqui in teſtamento in ſcriptis:q: nuncupatiuū nō
requirit ſcripturam aut ſubſcriptionem. Et iſtam glo . declara
defendēdo vtrāqʒ le.ꝓut habes hic ꝑ bar. Cuius dictis adde
inquantum ipſe hic.⁊ plenius in.d.l. ad teſtium. repꝛehendit
opi.glo.volentis ꝙ vbi opus eſſet pꝛobare in iudicio per iſtos
teſtes ꝙ non eſſent idōei ſi pꝛobaretur ipſos fuiſſe ſeruos tem/
poꝛe teſtamenti vel etiam tempoꝛe quo pꝛoducuntur in iudi/
cio.dato ꝙ communi opinio . fuiſſent reputati liberi quia ſe/
cundum gl.in teſtibus examinandis in iudicio attenditur tem
pus quo pꝛoducuntur.l.iij.§.due.verſicu.finge et cetera.ff.de
carbo.edic.nam in hoc cōtra glo.tenet bar.ſecutus opi .aʒo.
in ſumma.inſti.eo. quā etiam appꝛobat Cy.quia verum eſt ꝙ
attenditur tempus quo producitur teſtis in iudicio ⁊ non tem
pus teſtamenti quando teſtis mutauit conditionem ſuaʒ ex cul
pa eius:vt quia poſt tempus teſtamenti effectus eſt infamis ob
ſuum delictum:vt.d.§.due.cum glo.ſecus quando ſine culpa
ſua: ut in caſu huius legis.ſ.quando detecta eſt ſeruitus : quia
tūc ēt poſt detectā ſuitutē poterit ꝓduci in iudicio:ut hic ⁊ ita
limitāt.d.l.qm̄ liberi.vbi dꝛ ꝙ ſeruus nō pōt teſtificari in iudi/
cio.nam intellige ſm eos niſi in tpe actus ad quē fuit adhibit⁹

fuisset cōiter reputatus liber. ¶ Fortius dicūt Dy.ia.de are. & bar.in.d.l.ad testium.cū quibus videtur transire bal.hic & pa. de ca.expsse.hic q̄ quādo aliquis adhibetur vt testis ad solēnitatem alicuius act⁹:vt in hac lege casus supueniēs quātūcūq3 ex suo delicto nō ipedit eum testificari p.d.l.ad testiū.in ꝟ.cōditionē q indistincte loquitur.& per istum tex. secus quādo nō fuit adhibitus ad solennitatez:ut est regulariter in oibus Sctibus ad quoꝝ substantiam & validitatem non requirūtur testes imo valet sine testibus & sufficit q̄ aduersarius fateatur contra ctū q: tūc testes solum,ꝓhibentur ad,ꝓbationē.nam in talibus bene inspicitur ꝯditio testis tēpoꝛe quo in iudicio ꝓducitur ad ꝓbandum.d.l.qm̄ liberi.& d.§.due. Et ꝓ ista opi.videt' optimus tex.in.c.i.an remoueri debeant testes q pares eē desierint in.ꝟsi.feu.iūcto.c.i.in ti.si inter do.& vasal.de inuesti. lis oria. & post hoc etiā facit qd̄ no.glo.in.c.vt officiū.in ver.ad p̄missa.de here.in.vi.& qd̄ no. Bar.in.l.i.§.si penes.ff.de tabul.exhi.& in.d.l.ad testiū.& in.l.si qs ex argentarijs.§.i.& ibi expssius Ang.& ibi dixi.ff.de edē.vbi habet' q̄ notarius q ex noua cā desijt esse notarius poterit pficere instrumēta de qbus antea fuit rogatus. Pro hoc ēt bene facit qd̄ no.glo.in.l.iij.§.lex iulia.ff.d testi.dū tractat an factus pubes possit testificari de his q̄ vidit in pupillari etate. Pro hoc ēt facit q̄ l3 testis ex delicto suo mutauerit ꝯditionē suā nō d3 ex hoc infringi facultas ꝓbādi vltimam voluntatem testatoris ne ei ex delicto testis inferat' p̄iudicium.l.nō debet alteri.de regu.iur.sed imo.ad.d.l.ad testium reprehēdit dictā opi.azonis.& etiā opi. Dy.per.d.l.quoniā liberi.& per.d.§.due.que iura indistincte loquūtur. Et respondet ad.d.l.ad testiū.q̄ ibi nihil d' de cōditione testis tempoꝛe iudicij:sed solū q̄ nō d3 inspici qualis erat ꝯditio testis tēpus moꝛtis testatoꝛis:sed tempoꝛe testamenti. Et sic intentio illius littere est q̄ nō inspiciat' ꝯditio testis medio tempoꝛe legis iter tempus testamēti:& tempus quo testis deponit in iudicio. vel intelligat' q̄ non reuocabatur in dubio voluntas testatoꝛis sed solum solemnitas:q: dicebatur q̄ tempoꝛe testamenti non fuerunt adhibiti testes idonei:vt etiam dicit hic glo. Et hanc vltimā responsionem tradit etiam ipse ad legem nostram. Cui etiā respondet q̄ hic solum dicitur q̄ erāt serui tempoꝛe testamēti.nihil aūt dicitur de tpe quo debebat deponere in iudicio Et respondet ad tex.in.d.c.i.q̄ ibi nō supuenit defectus respiciens ꝟuitutem vel infamiā:vel alium defectū q verisimiliter detrabat de fide testis.ideo ibi facilius admittitur testis.& l3 ipe non respondeat ad no.per glo.in.d.c.vt officium.cum si. potes respōdere:vt p bal.in.l.ij.in.fi.j.d sen. ¶ Pau.d ca.in.d.l.ad testium.tenet opi. Dy.qn̄ aduersarius confiteretur testamentū fuisse factū.secus si nō ꝯfitetur testamētu3 fuisse factu3: q: tūc non v' q̄ per tales testes inhabiles possit ꝓbari: q: non constat eos fuisse habiles tpe testamenti cum de testamēto nō ꝯstet:& ipsi sunt qui habent testamenta ꝓbare.ideo tunc procedit opinio huius gl. ¶ Ang.hic dicit q̄ ꝯtra opi.azo.est tex.in d.l.qm̄ liberi. Et ēt dicit q̄ ꝓ opi. Dy.est gl.sing.in auc.de instru.cau.& fide.§.qd̄ si tabellio.in ver.defūctis.vbi ꝟm eū habet' q̄ tabellio damnat⁹ de crimine famoso vel depoꝛtatus si reuocetur in dubiū:an instrumentu3 scriptum per eu3 ante ꝯdemnatione3 sit scriptum sua manu nō poterit sup hoc esse testis. Ita in,ꝓposito si dubitatur:an illud sit sigillum vel subscriptio testis nō d3 ipse testis mutata ꝯditione admitti.& ideo pōit ipse opi.quā dicit eē nouā per quā alie ꝯcoꝛdant':v3 q̄ in testamēto fauoꝛe testi nō obest mutatio ꝯditionis absq3 testis delicto: al's sic.& ita intelligat' opi.azo. ¶ Sed extra cā3 testamēti ꝯditio testis qūocūq3 mutata ipedit testem admitti ad testificādu3 & ita ꝟuat' glo.hic nō referendo eam ad tex.& ita ēt t3 Ange.in d.l.ad testiū.& l3 ipse nō dicat ista fuit opi. Joā.fa.in.§.l3 cu3 aliquis.in.iiij.col.insti.eo.per illum tex.in.ꝟ.subuenire ex sua liberalitate testō &c. Et ēt per istu3 tex.in.ꝟ.hac cā.quasi dicat nō aūt alia cā q̄ testamenti. Sed ipsemet Jo.fa.ibide3 in. vij. col.dicit q̄ ē speciale in testamento & in alijs in qbus,ꝓ solēnitate requirunt' testes in.d.c.i.an remoueri debet tes. qui pa. esse desi. Noluit enim lex q̄ itroductio solēnitatis esset cā destructionis actus in effectu:vbi ꝯcurrat iusta ignoꝛantia illius q testē minus idoneū adhibuit. Saly.h refert opi. Dyn.& azo.& nihil firmat Fulgo.hic vult q̄ opini.azo.sit contra.l.quoniam libe

ri.& in effectu stat cum opini.glo.quam etiam sequitur hic Jac.bu.& Ray.de hoc etia3 vide Bar.in.d.l.iij.§.due.ff.d car.edic.vbi transit cū opinio. azo. Bal.vero in dicta.l.ad testium. fuit in alia opinio. scilicet q̄ vbicunq3 appareret testem fuisse rogatum possit tunc deponere in iudicio non obstante defectu superueniente:allegat tex.cum glo.singu.in auc. de testi.§.& l3 in fi.in versi.supplicijs. Sed imo.& Pa. de ca.in.d.l.ad testium.& ro.hic istud repꝛehendūt Tum quia illud quod infert glo.in.d.§.& lic3. non pꝛobatur ex illo tex.qd̄ de se patet.& plenius h osten dit imol.vbi.s. Tum etiam quia illa glo.iuncto tex. loquitur in contractibus.& quantum ad illos qui rogauerant testes quo casu vident' appꝛobare psona3 eius:si tūc erat minus idoneus.l. si quis testibus.s. de testi.& ad hoc illa glo.est sing.ꝟm Ang.hic.& ita etiam illū ponderat Bal.in.l.parentes.s.de testib⁹ de cuius glo. veritate vide etiam oīo Ant. de bu.& Jo.de imo.in.c.ex litteris de transac.& cum illa glo. loquatur de eo qui non erat idoneus tempoꝛe contractus:sequit' q̄ non ꝓcedit in testamentis in quib⁹ solus testator rogat & adhibet testes.l.heredis.§. in testamētis.ff.eo.& tn̄ non obstante q̄ cogeretur requiritur q̄ sint idonei tempoꝛe testamenti.§.testes.isti. eo.& d.l.ad testiu3. ¶ Item quo ad defectu3 de nouo superuenientem de quo tractamus nō videtur q̄ testis possit dici appꝛobatus a rogāte.ar.d.l.de etate.§.ex cā.de interro.act.& sic videt' q̄.d.opi.bal.nō ꝓcedat q̄uis cū ea videatur concoꝛdare Saly.in.l. qm̄.s.de here. ¶ Aliam opi.posuit hic Bal.quam p te videas.& an ꝓcedat patebit ex.j.dicendis. Ro. transit hic cu3 opi.glo.nostre. Jmo.in.d.l. ad testiū ponit opi.quā dicit esse noua3.s.q̄ hic sit speciale in testamēto in scriptis: ꝓut loquit' iste tex.in ꝟ.signaretur:quo casu testes in iudicio possent deponere ēt si tempoꝛe quo deponunt nō sūt idonei apparenter & existenter:quia nō deponunt nisi de facto suo: qm̄ nō habent cognoscere nisi suas subscriptiōes & sigilla.l.cū ab initio & l.si qs quēadmodū testa.aperi. s3 certū ē q̄ ēt seru⁹ pōt de facto suo iterrogari.l. ꝟuos ff.de testib⁹.l.iterrogari.j.d q̄stio.& sic r̄stringit ista3 legem ad defectum ratione seruitutis.& l3 ipse nō dicat iste fuit intellectus Nicho.de matha.quē etiam hic in fi.refert Bal.& cu3 eo videtur transire. Secus autem ꝟm eos in testamento nūcupatiuo. qa testes habent deponere de voluntate testantis. ideo tunc vera sit opi.gl. Jstam opi.repꝛehendit hic roma.q: sequitur q̄ semper seruus posset esse testis in testamēto in scriptis cum de facto suo posset iterrogari.& tamen hoc est falsum vt dixi in principio. ¶ Jsta respōsio non videtur bona rōne fundari: quia dicti doc. loquūtur q̄ testamentū nō peccauit in solēnitate: q: testis tēpoꝛe testamenti reputabatur idoneus:vt hic. Sed ro.loquit' qn̄ defectus fuit in solennitate. Attamen nō puto dictā opi. Nicho.de ma.& sequatiū ꝓcedere q: l3 adaptet' ad istum tex.tn̄ nō videtur posse adaptari ad.l.ad testiū.q̄ loquitur in quocūq3 teste minus idoneo. Preterea nō est veru3 q̄ testis testamēto in scriptis debeat quo ad publicationē testamēti in iudicio deponere solū de subscriptione sua: sed ēt d3 deponere de subscriptiōe alioꝝ ꝯtestiu3ᵃ ꝟm Jac.bu.saly.& fulg.j.l.pri.al's enī3 oēs testes essent singulares:& sic nō ꝓbarēt.c.l3 de,ꝓba.l.ob carmē. §.fi.ff.de testi. Quinimo scdm Fulgo.in.l. pꝛoxima debent etiam deponere q̄ ipsi testes omnes fuerint rogati a testatoꝛe:& q̄ testatoꝛ dixit q̄ illō erat suū testamētu3:& q̄ testatoꝛ ēt se subscripsit:p.l. hac ꝯsultissima.in pn̄.j.e.al's enim foꝛma ibi tradita frustra esset posita.vex est ꝟ3 eū q̄ vbi nō tractaretur d publicatione:s3 de sola aptura testamēti sufficeret quēlibet testē suā subscriptiōe3 recognoscer'.d.l.cū ab ini-

ᵃ ¶ Alioꝝ cōtestium. de h p ang. ꝯsilio. cclxxiiij.

tio. Ex qbus patet istũ passuz reddi valde dubium. Tñ puto d iure verã eẽ opi. Dy. ꝛ sequa. p istũ tex. i ꝟ. vsqz adhuc. Nã tex. hic videt velle ꝙ si vsqz ad tẽpus quo fuit adhibitus testis ad actũ testãdi nõ fuit sibi mota qstio stat° nihil nocebit: lꝫ postea detegat seruit°: ꝛ dicere, put dicit gl. ꝙ hic aduersari° fatebat testẽ vl ꝙ hic erat ꝯfecta scriptura publica manu tabelliõis: ista est diuinatio: ꝛ restrictio ad istũ tex. ꝛ ad §. ꝯdẽnationẽ. p quẽ. §. ẽt, pbat opi. Dy. ¶ Nec obstat si dicat ꝙ ibi nõ fit mẽtio de ꝯditiõe testis tpe iudicij: ꝛ sic dꝫ ĩtelligi ꝙ tpe iudicij erat effectus idoneus: qꝛ pt rñderi ꝙ cũ ibi ꝑsumat ꝙ mutata fuit cõditio testis tpe mortis testatoris quo tpe erat effect° nõ idoneus: ꝛ nõ appareat de vlteriori mutatione ĩtelligitur testem tempore iudicij esse in eadem conditiõe puta infamie sicut erat tpe mortis: vt in regula semel malus. ꝛ ibi Dy. d regu. iur. in. vj. ꝛ. l. si cui. §. hisdẽ. ꝛ ibi Bar. ff. de accu. ꝛ notat Bal. late in. l. ex ꝑsona. ꝰ. de pba. ꝛ pro ista opi. bñ facit tex. in. d. c. i. an remo. debent testes maxime in rõne quã ibi tradidit tex. in fi. que ratio ẽ generalis: ꝛ opat ꝙ dcisio intelligat esse gñalis. vt in. l. regula. §. si qs. ꝛ ibi nota Bar. ff. de iur. ꝛ fac. igno. ꝛ per hoc patet nõ esse bene rñsum ad illuz tex. p imol. ¶ Nec etiã ob. predictis ꝯsideratio q̃ habet Pau. de ca. in. d. l. ad testiũ. dicens ꝙ si negat testm̃ fuisse factũ nõ põt p tales testes pbari: qꝛ nõ videt eos fuisse habiles tpe testamẽti. cũ de testõ nõ ꝯstet: ꝛ ipsi sunt q de testõ habent pbare. ¶ Nã ad ꝟ rñdeo ꝙ capitulabit p heredeꝫ scriptũ ꝙ titius de tali anno ꝛ mẽse fecit testamentuz talibus ꝑsentibus: ꝛ ꝙ illi testes erãt reputati cõi opi. liberi ꝛ idonei. nã ꝙ essent dicto tpe reputati idonei probabit p alios testes ꝛ p illã pbationẽ testes adhibiti in testõ remanebũt habilitati ad probandum testm̃: ꝛ sic habilitas testiũ nõ pbatur per eosmet: ſꝫ per alios. Unde nõ videt bene ꝯsiderasse ¶ Itẽ opi. Ang. hic ẽ ꝯ tex. in. d. c. i. ꝛ ita teneo in ꝟ articulo in quo ẽt vide Frãcis. tig. ꝟ q transit cũ opi. azo. ꝛ tenẽdo opi. dy. ꝛ sequatiũ quã rapha. cu. i. d. l. ad testiũ. secut° dixit ꝙ ĩfert ꝙ in testis ꝯditis iter liberos vel ad pias causas in qbus adhibentur testes ad pbanduz nõ ad solẽnitateꝫ si testis mutauit ꝯditionẽ nõ poterit admitti ad testificanduz. Rapha. in. d. l. ad testiũ: dicit ꝙ ista est noua cogitatio sua. Sed dic ꝙ bal. ꝟ posuit in. d. §. cum aliquis. ¶ Et predicta faciunt ad questionem ꝙ testis si tempore quo iurauit erat idoneus: tempore autem quo debet deponere est effectus infamis seu aliter nõ idoneus an repellat [a]: de quo vide p spe. in ti. de teste. §. i: ꝟsi. qd si testis erat. ad quẽ se remittit bar. in. d. l. ad testium ꝛ p Jo. an. in regula factũ legitime. in mercuri. ꝛ per Pau. de liaza. in cõmẽto. c. testimoniũ. de testi. ꝛ ibi etiã per Ant. de bu. in. ij. col. ꝛ tãgit bar. in. d. §. due vbi se remittit ad notata per se in. l. damni. §. sabini. de dam. infec. vbi hoc non examinat. ¶ Et etiam in materia huius legis vide aliquas qõnes quas vltra alios tãgit Joã. fab. in dicto. §. sed cũ aliquis. vbi inter cetera q̃rit qd si testis pro cõmuni opi. reputabatur liber: tñ testator bene sciebat eum esse seruum: an habebit locum hec lex: ꝛ concludit ꝙ nõ. quia preualebit scientia testatoris q sibi hoc ĩputare debet allegat in argu. d. l. qdaz. §. qd dicit. ꝛ. l. fi. ad fi. ff. qbus ad liber. procla. non lꝫ. qd nota. ¶ Querit hic etiaꝫ Jac. de raue. Cy. ꝛ Bar. an illõ qd hic dicitur in teste ꝟuo habeat locũ in alio inhabili: puta infame: vt sufficiat euꝫ cõmuni opi. fuisse reputatũ nõ infameꝫ. ꝛ dicunt ꝙ sic per gl. q̃ ad hoc reputat singularis in l. cũ lege. in fi. ff. eo. quã sequũtur cõmuniter doc. hic ꝛ Bal. in. l. i. in. iij. col. ꝰ. de secun. nup. ꝛ in. l. cassius ad fi. ff. de sena. ꝛ in. l. ij. in. i. col. ꝗ. de senten. ¶ Tñ ange. hic ꝯrium tenet: ꝛ cũ eo transit fulg. hic p istũ tex. in ꝟsi. in hac cã. ꝛ p. d. §. sed cũ aliqs. vbi solũ in hoc casu libertatis putatiue diui seuer° ꝛ antonin° ex liberalitate subuenerũt testamẽto p suũ rescriptũ. ergo seqt ꝙ testm̃ erat nullũ iure ciuili inspecto: ꝛ iõ, puisio facta in casu isto ad alios casus trabi nõ dꝫ. l. qd ꝟo. ff. de leg. ꝛ p hoc facit ꝟ ful. qꝛ nõ vr esse tanta ratio in alijs inhabilibus sicut in ꝟuis: qꝛ frequẽtius ꝯtingit ꝙ ꝟui reputant liberi. l. iusto. in pn. ff. de vsucap. Certe ille tex. dicit eõ. s. ꝙ frequẽter liberos emimus p seruis. Uñ sto cũ cõmuni sententia: qꝛ etiã in exorbitantibus ex idẽptitate ratiõis fit extensio ad aliũ casũ: vbi subest fauor publice vtilitatis vel alia fauorabilis causa: vt patet ex notatis p glo. in. l. si ꝯstante. in pn. ff. so. ma. ꝛ ibi per Bar. i. ix. q. pme partis pncipalis: ꝛ p Bar. post glo. in. d. l. ij. §. exercitiũ. ff. de infami. cũ si. ¶ Sed causa ꝯseruationis testamẽti ꝯcernit publicã vtilitatẽ. l. vel negare. ff. queãdmo. tes. ape. ꝛ notat gl. melior de iure in. l. gallus. §. qd si is in ꝟsi. vtilitateꝫ. ff. de lib. ꝛ post. Et qd in exorbitantib° fiat extẽsio in fauorẽ testamẽti cõseruãdi, pbatur ex notatis p gl. in. l. fi. a pn. in ꝟsi. vt natus. ff. de lib. ꝛ post. duꝫ allegat. l. posthumus. inducẽdo vt ibi per ang. ꝛ imol. ¶ Querit hic Bald. Ang. ꝛ Saly. vtruꝫ hec lex habeat locũ in tabellione putatiuo adeo ꝙ eius instrumẽta cõfecta inter ignorantes fidẽ faciant d quo vide p omnes in. l. barbarius: p illuꝫ tex. ff. de offi. preto. per Inno. ꝛ alios in. c. i. de fide instru. per spec. ꝛ Jo. an. in ti. de instru. edi. §. restat. ꝟsi. qd si is. ꝛ ver. ex premissis. el. ij. iuncto ver. sequẽti. ꝛ sup ꝟsi. ꝛ scias. in ti. de pba. §. i. ꝟsi. illud. cũ ver. seq. per guido. de suza. in. l. decernimus. ꝰ. de sacrosan. ec. ꝛ Ja. de are. in disputatiõe ĩcipiente. Quero ego pduco ꝯ te instrumẽtũ. p Jaco. de bel. in disputatiõe incipiẽte. Cauet aliquo iure ꝛc. quã ipse põit post. l. ij. ꝗ. quomodo ꝛ qñ iu. Et per hosti. in sũma de fide instru. §. qbus instrumẽtis. ver. qd ergo si p patrẽ. ꝛ p pau. de liaza. in. c. cũ dilectus. de fide instru. per Bar. in. l. actuarios. ꝗ. de numera. li. xij. p illũ tex. ꝛ in. l. herennius p illũ tex. ff. de decur. Et bal. ꝛ imol. ꝛ Pau. de ca. in. d. l. ad testiũ. p bal. in. l. ij. in vlt. col. ꝰ. de ꝟui. ꝛ aqua. ꝛ in. l. nõ igorat. ꝗ. q accu. nõ possunt. ꝛ in. l. ij. ꝗ. de sentẽ. p Jo. fa. in. d. §. ꝟ cũ aliqs. p ang. in auc. de tabel. §. pe. als si. p do. anto. in repe. c. ꝯsultationibus. in. xxiiij. col. de iurepa. Et qa articulus est difficilis nõ recito opi. sed magis cõis ꝯclusio ẽ illa quã tenet spe. ꝛ Jo. an. in. d. ver. qd si is. s. ꝙ nõ habeat locũ in tabellione p d. l. herẽnius. cum si. nisi interuenisset decretũ seu creatio superioris: quo casu lꝫ cuꝫ effectu nõ esset tabellio: vt qꝛ creatus tabellio erat seruus vel alio defectu incognito laborabat. nã tũc valebunt gesta ab eo p. d. l. barbarius. Ista autẽ lex cuꝫ si. nõ facit ad ppositũ: qꝛ loqtur in actu testificandi q est pmissus iure cõi: ꝛ in quo actu nõ reqrit creatio vel decretũ supioris. sec° in ꝟis in qbus reqrit decretũ ꝛ creatio supioris: put in officio tabellionatus ꝛ similib° p. d. l. herrẽnius: ꝛ iũcta. d. l. barbarius ꝟm doc. in dictis locis: qd nota p limitatione huius legis: ꝛ ita als plenius ꝯsului. ¶ Querit ẽt bar. hic an in terminis hui° legis reqrat ꝙ iste seruus esset in q̃si possessiõe libertatis: ꝛ tenet ꝙ nõ. Sꝫ pau. d ca. ꝟ tenet ꝯriũ qꝛ si erat mota q̃stio status seu ꝟuitutis. lꝫ cõiter rputaret liber nõ habebat p libero vt ꝟ in fi. multomagis si erat in q̃si possessiõe seruitutis dꝫ haberi p seruo qcqd in ꝯriũ reputaret p alios: qꝛ reputatio videret temeraria. ar. l. moueor. in fi. ꝰ. si ꝟu° expor. Sꝫ nõ recedo ab opi. bar. qꝛ potuit eẽ ꝙ ꝟu° i ciuitate ista cõi opi. reputabat liber ꝛ tñ nõ erat reputatio temeraria: vt qꝛ ꝟu° aufugerat aliũde a dño: ꝛ ñ dr eẽ i q̃si possessiõe libertatis nisi qñ bõa fide gerat se p libero vl diu ꝯcessit se p libero. l. qd aũt. in pn. l. liberos. §. fi. ff. de lib. ca. l. iij. §. si ꝟuus. ff. de acq. pos. l. eã quã. ꝗ. de libe. cã. Et in loco isto potuit pbabiliter veritas ignorari. c. fi. q mat. accu. pos. c. quosdã. de ꝑsumpti. ꝛ vide bal. hic in fi. ¶ Insup no. id qd bar. hic in fi. dicit circa modũ opponẽdi exceptionẽ infamie ꝯ testes: qꝛ nõ sufficit hoc in genere opponere: ꝛ adde notata p Bar. in. l. iij. §. lege iulia. ff. de testi. ꝛ in. l. i. in. iij. col. ff. de excepti. ꝛ Bal. in auten. si dicat. in fi. ꝰ. de testi. ꝛ in. l. edita. in repe. paduana. ꝰ. de eden. in. viij. col. in qntodecima oppo. ꝛc. qd no. Bal. hic in. ij. q. Alexander de imola.

P Ublicata. Scriptura testamenti publicata fidem facit etiã si originalis scriptura sit dep dita. h. d. ¶ Et premitte ꝙ qdã est

[a] ¶ Repellat quo tpe idoneitas in teste ꝯsiderari dbeat uid p ang. ꝯs. cccviij. alexan. ꝯs. lxxviij

b ¶ Cõsului. vide p eundẽ ꝯsi. cxxx. i. lib.

exemplatio vt qñ aliqs vult scripturã publicam exemplari per aliũ q per eum q eã ꝯfecit puta ratione vetustatis scripture vel ex aliis causis a iure pmissis. Et ista nõ est materia nr̃a: sed de ea tractaẽ in.c.fi.ð fide istru.⁊ in §.illð quoqꝫ auc.vt fra.filii.⁊ p doc.pᵒ glo.i auc.si qs i aliquo. ¶ Quedã ẽ publicatio: ⁊ ista aliqñ fit ð testõ nũcupatiuo: vt qñ nulla ẽ scriptura ꝯfecta: sꝫ so luꝫ corã testibus testm̃ est cõdituꝫ: ⁊ tũc ad instãtiaꝫ hr̃dis insti tuti: citatis illis de quoꝝ pͥudicio agiẽ examinãtur testes ad p petuã rei memoriã: post quoꝝ examinationẽ iudex pnunciat il las attestationes habere pro publicatis: ⁊ p illas pbari testm̃ talis: ⁊ ita põt intelligi ista lex ſm vnũ itellectuꝫ glo. ita etiã pt intelligi.l.gesta.ꝭ.de re iudi.ſm vnũ intellectum quẽ ibi ponit bar.post glo. ¶ Quandoqꝫ fit publicatio de testamento cõdi to in scriptis ſm formã.l.hac cõsultissima.in pͥn.ꝭ.eo. Naꝫ tũc si scriptura originalis erat manu pͥuata scripta: tũc ad istãtiã he redis scripti vel alterius cuius interest: citatis aliis de cuius pͥu dicio tractareẽ citanẽ testes vt recognoscant sigilla ⁊ subscripti ones suas. ⁊ alia deponãt ſm q incidenter retuli.l.prima.quo facto iudex p suã interlocutoriã publicabit scripturã testamẽti faciẽdo eã scribi in alia charta manu publica. ⁊ cum subscripti one notarii declarãdo ⁊ pnũciãdo illã scripturã imposterũ ple naꝫ fideꝫ testi facere. ⁊ ita fideꝫ faciat si originalis perdaẽ: ⁊ de ista publicatione pprie loquiẽ.l.nostra: vt patet in ꝟ. scriptum ¶ Posset ẽt dicta publicatio scribi in eadeꝫ charta in qua erat scriptũ originale testamentũ: vt hic in glo. ⁊ p Cy.hic. Ubi ãt de testamento in scriptis cõdito esset a pͥn.ꝯfecta scriptura ma nu publica faceret plenam fidem absqꝫ alia publicatione: vt est glo.reputata singularis in.l.ii.in pͥn. ¶ In gl.iii.ff.quẽadmo. test.ape.vtputa si postq̃ testator manu ppria scripsit testamen tum ⁊ testesᵒ subscripserũt ⁊ sigillarunt ſm formã.d.l.hac ꝯsul tissima in pͥn.ꝭ.eo.⁊ clauso ⁊ sigillato testamẽto notarius ab ex tra de mandato testatoris scripsit[a] qualiter in dicta charta erat scriptum testm̃ ticii put ipe titius palã asseruit corã ipso nota rio ⁊ testibus scriptis ⁊c. ¶ Et idẽ si de testamẽto nũcupatiuo fuisset a pͥn.scriptura manu publica: vt vidistis nota.ꝭ.l.proxi ma. ¶ Qñqꝫ nõ petiẽ testm̃ in scriptis conditũ publicari ad p petuã fidem vt dixi. Sed solũ petitur tale testm̃ aperiri vt here des vel legatarii illud inspicere possint ad hoc vt sciant an ve lint agnoscere vel repudiare. vel qꝫ circa relicta in testamẽto vo lunt trãsactionem facere q̃ fieri nõ põt nisi inspectis verbis te stamẽti.l.de his.ff.de transac.⁊.l.i.ff.quẽadmo.test.ape.⁊ tũc nõ regritur tanta solẽnitas qꝫ nõ facta recognitiõe subscriptio num p oẽs testes poterit coram idoneis viris de mãdato iudi cis aperiri testamentũ ſm distinctioneꝫ que traditur in.l.cũ ab initio cũ tribᵒ legibᵒ se.ff.quẽadmo.testa.ape.⁊.l.i.⁊.ii.ꝭ.e.ti. Nec tũc requireretẽ citatio succedentium ab intestato vel alio rum q in publicatiõe citandi essent: vt notãter firmat bar.⁊ an ge.in.l.i.in pͥnci.ff.quẽadmo.testa.ape.p id qð ibi no. glo.in ꝟsi.alieno noĩe.ð quo ibi vide plenius p imol.post Cy.⁊ bal. ¶ Et de materia dcẽ publicatiõis ⁊ aperture ⁊ q̃ in eis seruari debeãt vltra ea q̃ no.doc.hic ⁊ maxime bal.vide late p spec.in titu.de instru.edi.§.ostenso.ꝟsi.⁊ quoniã de publicatiõe ⁊c. vsqꝫ ad fi.§.⁊ in.§.vt aũt.ꝟsi.ad huius.⁊ q̃ no.bar.in.l.i.§. si qs neger.in.i.col.⁊ in.l.ii.ff.quẽad.testa.ape. ⁊ p doc.in.c.fi. de fide instru.⁊ p Bal.in.d.auc.si quis in aliquo .in.iiii.⁊.v. col. ¶ Nota ex tex.ibi: casu q pbaẽ intercedit ⁊c. ſm Ang. q ille q olim fuit possessor istrumẽti ꝓsumitur ẽt hodie illud possi dere: nisi cõtrariũ pbeẽ vt hic ⁊.l.si quis ex argentariis.§. pe nul.⁊ fi.ff.de eden.⁊.l.fi.ꝭ.de fide instru.lꝫ secus sit in possessi one aliarũ rerũ ſm eũ: qꝫ qui olim possedit nõ ꝓsumitur hodie possidere regulariter: vt plene per glo.in.l.siue possidetis.ꝭ. de pba.presertim si neget se hodie possidere vt ibi p Bar. ⁊ p Cy.in.l.nõ ignorabit.ꝭ.ad exhiben. Sed pau.de ca.hic dicit q istud pcedit hic in eo apð queꝫ illa scriptura eẽ debebat. Nã apud herẽdẽ dꝫ esse originale testamẽtuꝫ in scriptis ꝯditum.l. ii.cum ibi notatis.ff.de eden.ideo presumitur esse semper apð eum nisi ipse pbet cõtrarium saltem p iuramẽtuꝫ ſm eũ: ⁊ dicit ita velle Bal.hic. Et voluit Pau. de ca.hic colligere istud ex verbis Bal.hic in.iii.notabili. ¶ Sed in alia scriptura que nõ debet esse apud aliquẽ asserenteꝫ se illaꝫ nõ habere: tunc serua bis distinctionẽ traditã per Cy.⁊ Bal.in locis prime allegatis circa possessionẽ aliarum reꝝ ſm Pau.de ca. ¶ Tñ vr̃ verius q ille q semel habuit scripturã penes se si poterat cogi de iure ad eã exhibẽdam petẽti ꝓsumiẽ eã habere indistincte nisi saltẽ per iuramẽtum pbat se eã nõ habere: vt pbaẽ in.d.l.fi.⁊ ẽt in.l.fi. in fi.⁊ ibi Bar.ff.ð pͥuile.cre.⁊ no. Bar.in.l.hmõi.§. si ita ff.de leg.i.⁊ pleniᵒ bar.in.d.l.si qs ex argentariis.§. pe.⁊ spec.in ti.de instru.edi.§.postq̃.ꝟsi. vbi autẽ. ¶ Et an indistincte amissio scripturarum pbetur p soluꝫ iuramẽtuꝫ: vide per gl.ordi.in.cle.i.in ꝟ.cõ pellẽdos de vsuris.⁊ dixi late post Bar.in.d.§. pe. vbi vide in glo.i.ibi ordinario.põt etiã fieri corã de legato vt pbat spec.in.d.ꝟ.⁊ quoniã de publica. cũ ꝟ.se.vbi inter cetera allegat ad hoc tex.in.§.illð quo qꝫ.in auc.vt fratrũ filii.⁊ pbaẽ quia cũ istð expediaẽ etiã p magistratus municipales ſm Cy.per.l.magi stratus.ꝭ.de ma.munic.⁊ expͥssius in.§.nulla.in au tẽ.de defen.ciui.ergo põt delegari.l.i.in pͥn.cuꝫ ma teria.ff.de offi.eius cui mãda.est iurisdi. Et istud pu to verũ.lꝫ Fulg.hic relinquat cogitandũ nõ faciens mẽtionẽ de auctoritate spec.⁊ p ista opi.vr̃ tex.in.c. fi.in ꝟsi.de delegato.⁊ ibi p Joã.an.de fide instru. ¶ In eadẽ ibi: sicut scriptuꝫ est.ſ.in subscriptiõibus eoꝝ nõ aũt habent deponere de tenore testamẽti in scriptis cõditi: qꝫ ille põt esse secretus ⁊ etiã incogni tus testibᵒ.d.l.hac ꝯsultissima in pͥnci.ꝭ.eo.⁊ debent alia deponere testes put incidenter dixi.ꝭ.l. proxi. ¶ In eadeꝫ ibi: viuo testatore ⁊c. an possit fieri hec publicatio viuo testatore: dic vt p Cy. hic cum quo magis cõmuniter transeunt reliqui hic ⁊ Bar.in.l. ii.§.si dubiteẽ.in fine.p illuꝫ tex.ff.quẽadmo. testa. ape. ¶ In glo.in ꝟ.pbaẽ.sed an dictũ testamẽtum publicatũ faciat fideꝫ absqꝫ pductiõe originalis[b] scri pture: etiã dato q non probetur originale eẽ depdi tum.dic vt p Cy.⁊ bar.hic cũ quo magis cõiter tran seũt alii.ita ẽt tenet Cy.i.l. pcurator.in.iii.q.ð edẽ. ⁊ Bar.in.d.l.ii.in pͥn.ff.quẽadmo.testa.ape.qcqd dixerit hic Ang.tenẽs contrarium ar. huius legis a cõtrario sensu.per quã tenet q indistincte fit neces se probare deperditum esse originale ⁊ de hoc etiam vide per Bal.in rubrica.ꝭ.de fide istru.in.xi.col. in ꝟsi.pmo qro ⁊c. Et circa hoc aliq̃ scripsi in.d. auc. si quis in aliquo.vbi tractaui an illud pcedat q per hanc legẽ dicit Bal.in.d.rubri. ¶ Querit[c] etiam hic extra glo. Bal.an scriptus hr̃s qui nõ possidet here ditatẽ possit per viã pͥncipalis petitiõis petere istam publicationeꝫ testamẽti fieri ad eternaꝫ rei memoriã ⁊ fideꝫ: an vero debeat agere via ordinaria: puta pe titione hereditatis contra possessores ⁊ in iudicio post litem ꝯtestatam producere testes ⁊ facere fideꝫ testamẽti: in quo dic magis cõem esse ꝯclusionem q possit etiã pͥncipaliter petere istã publicatiõeꝫ: vt hic p eum.⁊ ita etiã tenet h Ange.de quo vide p bar.⁊ bal.in auc.si quis.ꝭ.de testi.⁊ per spec.in.d.§. ostẽ so.ꝟ.in quibus. ¶ Tangit etiã hic bal. Ang.⁊ saly. q̃ psone sint citãde in.d. publicatiõe.⁊ an sufficiat ci tare generaliter oẽs interesse ptendentes: de quo vi de que remissiue dixi in.d.auc.si quis in aliquo. vbi etiã tetigi an scriptura registri.i.in qua per notariuꝫ est registratus tenor alterius scripture apud acta fa ciat plenaꝫ fidem de illa alia scriptura: de quo hic ali quid p ang.⁊ plenius dixi ibi.

Alexander de imol.

[e] **Ex imperfecto.** Si testamẽ tum est im perfectum nõ valet etiaꝫ si princeps in eo sit institutus.hoc dicit. ¶ In tex.ibi nihil tamen ⁊c. lꝫ aũt deceat principes viuere legibus vt hic: tamen nõ necessitat[d]: vt.l. princeps legibus.ff. de legi.c. proposuit de cõces.preben.⁊ quando videntur velle vti plenitudine ptãtis supra leges dixi in.l. quãquã

a ¶ Scripsit de h vid per ful.ꝯsi.lvi. in cipiente testa tor.

b ¶ Origina lis.adð q qñ ꝯctᵒ est factus i.scriptis non staẽ exẽplo nisi pbeẽ origi nale depditũ ut tꝫ lud.ro. ꝯs.clxxiiii.

c ¶ Querit. adð eũdẽ bal. ꝯs.iii.li.ii.ubi in facto consu luit.

d ¶ Nõ neces sitat. adð q voluit old.ꝯs. cxxxi.

s̄. de testamento mili. & ibi feci mentionem de his que ponit Pau. de ca. hic. ¶ Et inducitur hec lex cum glo. ad qōem per Ang. hic in quibusdam lec. Ciuitas florentia dedit cuidam suo rectori omnem suam potestatem in quibusdam causis cum clausula q iuris nexibus non sit ligatus: non per hoc poterit venire contra decisa per statuta cōmunitatis: nec aliqd quod sit contra honestatem vel bonos mores facere Et hoc sequitur ro. per. l. forma. j̄. de off. c. prefec. p̄to. & dicit ita velle Bar. in pma consti. C. & in. l. ambitiosa. ff. de decre. ab or. fa. & bal. in. l. nulli. C. d̄ sen. Sed fulg. dicit q ista glo. facit in contrarium iūcta. l. princeps. ff. de legi. & potest responderi ad allegata per roma. q non loquuntur in eo in quem translata erat omnis potestas. Et vide Ange. in. l. milites. s̄. ti. ij. Tū veritas vr̄ q in generali ptāte nō veniat potestas retractādi facta p cōmunitatē: nisi ex cā: vt est tex. no. in. l. si hominē. ff. man. Alexāder de imola.

s **I in nomine.** Falsa demonstratio non vitiat si de corpore cōstat. hoc dicit. ¶ Hoc tū limita nō habet locū in errore noīs pprij ipsius testatoris. q2 indistincte vitiat tāq̄ supinus. l. fi. & h ibi nota. Bar. j̄. de here. isti. & idem dicit ibi Bal. in. ij. col. eē in errore noīs filij ipsius testatoris. de quo forte ibi plenius dicetur. ¶ Fallit etiam. l. ista in errore nominis appellatiui qui indistincte vitiat. l. si quis in fundi vocabulo. ff. de leg. i. ¶ Circa quod tamen essent plura dicenda q̄ alias ibi scripsi ideo nō repeto: & ibi etiam tetigi quid de errore confinium & errore sillabe. ¶ Qualiter autem dicat esse probatum q d̄ corpore constet adeo q error aut falsa demōstratio nō vitiet vide singulariter per Bar. in. l. demonstratio. in prin. in. vij. q. ff. de condi. & demon. & in. l. i. §. fi. p illum tex. ff. de do. prele. vbi concludit q si quis demonstret rem vel personam per duas demonstrationes cōuenientes illi rei vl̄ persone: dicit esse fundata intentio sua vt dicatur constare sensum fuisse de illo corpore: lz aliqua alia demonstratio fuerit adiecta q̄ reperiatur falsa allegat. l. hac consultissima supra tit. i. & l. forma in pn. s̄. d̄ cēsibus. & in. d. l. i. §. i. & hoc casu aduersarius qui vult dispositionem infringere respectu demonstrationis false habet necesse ostendere q de alio corpore fuit sensum: vt ibi plenius per eum. Sed in contrarium videtur tex. in. l. in testamēto. la. i. ff. de condi. & d̄mō. p quē ad hoc pōderat ibi Pau. de ca. & relinqd cogitandū. pro rñsione ang. etiam in. l. hac consultissima. s̄. ti. i. in quibusdam le. dicit q si est cōcordia in nomine patris & aui. sed est discordia in noīe proaui hoc solū inducit ambiguitatem: dicit d̄ h esse tex. sing. in. d. l. in testō. & sic videt tenere cōtra decisionē Bar. s̄. allegatā. lz de eo non faciat mētionem. ¶ Potes rñdere q illud qd̄ dicit in. d. l. in testō. procedit in casu illius legis. s. q propter illum errorem excusatur heres a pena imposita a testatore: vnde dicit bal. in. c. i. q̄liter do. a proprie. p̄ u ef. q in penis reqrit liqdissima pbatio dicit eē tex. sing. i. d. l. testō. Sz quo ad hoc vt alia dispositio testatoris nō penalis sortiat effectū pcedit doctri. bar. supra allegata quā ēt dico pcedere qū fuissent exp̄sse tres demōstrationes: & due cōuenirent illi rei: tertia vo nō. Sed si essent expresse q̄ttuor: & ōuenirent due nō tūc redderet res dubia & nō debent p̄ualere magis ille q̄ iste. facit id qd̄ legit & no. in. c. in nostra de testi. & l. iij. §. i. in ver. numerus. cū si. ff. de testi. qd̄ intelligo verū qū appareret q ille alie due demōstratiōes q̄ nō ōueniunt huic rei ōueniebāt alteri rei & ita videtur velle Pau. de ca. hic dum dicit pmo q satis est probare q due demonstrationes cōueniant tali rei ad hoc vt dicatur constare testatorem sensisse de illo corpore. licet plures demonstrationes es-

a ¶ Filij. adde lu. ro. ōsi. clxxviij. & in q̄stū d. iaso. hic dicit p3 Jo. an. i addi. spe. i ti. de rescrip. presen. q si v3 rescriptu ipetratū ō p̄sbyterū alicui ecclesie in quē erratū est de noīe lz de eccl̄ia cōstet vid̄ q voluit ro. cōsli. ccclxiiij.
b ¶ Filiatiōem quomō pbet filiatio vid̄ p eūdem alex. cōsilio. xxv. primo lib.
c ¶ Corrigi. qū notari9 possit errorē suū corrigere vid̄ p eūdē alexā. ōsi. lxx. i. lib. & dicit lu. ro. cōsi. ccclxxxv. q si notari9 omisit clām reuocatoriā pmi testi in. ij. testō q p uiuam uocē testium hec clā supleri pōt q2 p̄sumit obliuiōe omissa p notarium.

sent adiecte que reperiantur false: allegat id quod habet in. d. l. i. §. fi. ff. de do. pre. ¶ Et subdit q si testator demōstrauit rem per duas demonstrationes: & vna conueniebat huic rei alia nō q videtur testatorem sensisse de ista re si non appareret q illa alia demōstratio que nō cōuenit huic rei cōueniat alteri rei que appareat: secus si ōueniret alteri rei de qua appareret. allegat tex. notabilem in. l. penul. §. pater. ff. de le. iij. qd̄ est notā. & quotidianum. ¶ Alium modum ponit etiam Bar. in. d. l. si quis in fundi vocabulo. post glo. ad ostendendum q fuerit solum erratum in nomine: & nō in corpore. ¶ Et alium modū ponit etiam Bar. in. d. l. demōstratio. post. vij. q. dum allegat. §. penul. ff. de re. dubi. vbi est casus valde nota. ¶ Item adde q lz quilibz error regulariter nō habeat vitiare dūmodo de corpore ōstet: vt hic. & l. his verbis. §. fi. cum simi. ff. de here. insti. tamē fallit nisi eēt erratum in ōditione p̄sone designāte causam finalem p̄pter quā motus esset testator ad relinquēdum vt. j̄. l. pxi. & l. si pater. j̄. ti. i. & p Bar. in. l. demonstratio. circa. iij. & iiij. colū. in v̄. ut ergo ista &c. Alexander de imol.

n **Eqz possessio.** Asseueratio alterius nō facit filium eū qui nō est. & qd̄ relinqtur alicui ut filio: nō debet si apparat illū nō fuisse filiū. h. d. ¶ Et hoc vltimū etiā pcedit in filiatione ciuili: ut si qs relinquit aliqd titio tanquā filio suo adoptiuo: & uere nō erat filius adoptiu9. l. eā quā. j̄. de fideicōmis. & l. nec apud. j̄. ti. i. & vide que dixi. s̄. l. pxima. ¶ In glo. i. an assertio pr̄is uel matris circa filiationem [b] prosit vel noceat filijs. Vide plene per Bar. & doc. in. l. i. §. iulianus. al's est. §. idē per ōtrarium. ff. de liber. agnoscen. & in. l. filium. ff. de his qui sunt sui uel alie. iur. per Cy. & alios in. l. si vicinis. C. de nup. plenius p Cy. in. l. nō epistolis. & in. l. non nudis. ubi omnino uide. s̄. de proba. & ibi etiam per Bal. & per Jaco. bu. plene. in. l. i. al's est in. l. quidam. ff. de proba. & qd̄ notat glo. in. l. si posthumus. §. fina. in verbo. probetur. ff. de lib. & posthu. quā reputat singula. roma. hic ad hoc vid licet q filius erat in quasi possessione filiationis. licet pater postea dicat eum nō esse filium suum nō nocet filio qui natus erat in domo uicinis scientibus: & tractatur vt filius ab illo in cuius domo natus est & idem uidetur velle glo. in. l. finali. iuncto tex. ff. de probationibus. ¶ De materia vide p Bal. in. l. nō pōt. ff. de adop. & in. l. i. in. xxv. col. ver. quo ad hm articulum: & in. l. nō ignorat. in. i. col. j̄. qui accusa. & in. l. i. in lectura antiqua. ff. de pba. & bal. in. l. neqz natales. s̄. de proba. & aliquid p eundem hic. & p canoni. in. c. p tuas. de proba. ubi bonus tex. & per glo. & doc. in. c. michael. de fi. presb. plenius per doc. in. c. trāsmisse. qui fi. sint le. p pe. de ancha. in cle. si sūmus de sen. excō. vbi transit cū bar. in. d. §. iulianus. & aliquid p Bar. in. l. i. §. i. ff. de questio. ēt per pe. de ancha. in consilio. ccxv. incipiente. Prima facie videtur &c. Et cui incūbat onus probandi te esse filium legitimum titij vel illegitimum vide latius per Jo. an. in reg. infamibus d̄ reg. iu. in. vj. in mercu. ¶ Ultimo facit ista lex ad. q. quā vide per Jo. an. in addi. spe. in ti. de instru. edi. §. nunc autem videndum. ver. quid si imperator. & circa ea que no. hic in glo. fi. vide no. p bal. in. l. quotiens. in prin. ff. de here. insti. Alexander.

u **Erba.** Uerba enunciatiua testatoris nō idu cunt in dispositionem in preiudicium eoꝝ quos grauar nō poterat. h. d. ¶ Et de materia vide q̄ remissiue dixi in. l. ex his. s̄. ti. ij. & qa glo. fi. hic nō est recte locuta: ideo dic ut hic p Cy. cum quo transeunt alij.

e **Rrore.** Error scribentis veritati nō nocet. Et ideo si appareret de voluntate testatoris lz per errorem scribentis scripta nō fuerit habetur pro scripta. hoc dicit. ¶ Nota q error notarij non obest ut hic: & in. l. si librarius. ff. d̄ reg. iur. & plene tractat ibi bar. qualiter possit error ille corrigi [c] p ipsum notarium vel aliter de quo etiā p Bar. & alios. in. l. imperator. ff. de sta. homi. p bar. in cōsilio incipiente. Reperitur instrumētum &c. & in consilio incipiente. Ex facto proposito. vt ex eo patet q tria q̄runtur &c. qui Bar. & ange. in. l. fi. §. si essent. ff. de tabul. exhibē. & p spe. & Jo. an. in ti. de instru. edic. §. instrumentum. v̄si. sed nunqd cōfecto. & per Jo. an. in data sexti libri. & per bal. in. l. ambiguitates ad fi. j̄. eo. & in rubri. s̄. de fide instru. in. v. & in. xiij. colū.

τ in ti. de pace ɔstan. sup verbo pacto ⁊ alias est sup ꝟbo bi autem τ in. l. fi. in pe. τ vltima col. s. de eden. τ in. ij. ɔsti. C. super ver. arma. τ in. l. cũ ꝓponeret: τ ibi ẽt per imol. ff. de leg. ij. τ in l. i. §. finaũt. ff. de here. insti. τ Bal. in. l. ij. j. de fideicõmis. liber. aliqd per Ange. hic τ in. l. si qs ex argentarijs. §. ꝓhibet. τ in l. veluti. in p̃n. ff. de eden. τ plene p do. ant. in. c. ex litteris. de fide instru. τ in. c. iter dilectos. eo. ti. ¶ Unum teneas menti q̃ si per errorẽ vel p imperitiaʒ notarij aliqd de solennitatibꝰ fuisset omissuʒ: ut q: per imperitiam notarij nõ fuissent adhibiti nisi. vi. testes in testõ uel nõ fuisset appositũ nomẽ imꝑatoris aut similia solẽnia talis imperitia nocebit τ actus vitiabit ut no. gl. τ doc. in. d. l. ambiguitates. ad qd vid no. p bal. in. l. iuris ignorantia. in fi. τ q̃ dixi. s. qui admit. Et bm predicta itelligit τ declaratur glo. fi. in. l. fi. s. de fideius. ¶ Nota scdo bm primũ itellectuʒ quẽ sensit glo. q̃ verba q̃ sunt de substãtia possunt ex p̃cedentibus q̃ scripta sunt suppleri. τ subaudi etiã in actu celebrato in scriptis: τ de cuius substãtia erat scriptura vt hic: τ in. l. i. §. finaũt. ff. de here. insti. circa qd vide que dicã sup gl. ¶ Circa hoc tamẽ adde q̃ Ange. in. d. l. ambiguitates. in qbusdam lec. dixit q̃ si apparet q̃ testator nõ p erroreʒ sed ex mẽte solũmodo dixit titiꝰ hr̃s: τ omisit esto. nõ valebit istitutio allegat id qd no. gl. in. d. l. ambiguitates. in ver. mente. que glo. tamẽ vt mihi videt hoc nõ dicit: τ puto ɔ̃riuʒ dũmodo appareat q̃ disponẽs se preparauerat seu disposuerat ad testãdum. per. d. §. finaũt cũ glo. ij. τ. l. ꝟbum volo. j. de fideius. ¶ In glo. in ver. heres esto. ibi aut deest esto ⁊c. Glo. h r̃ndendo ad. d. l. i. in. §. finautem. vult in hac prima solutione q̃ hic fuit omissum verbũ heres vel verbũ esto. nõ auteʒ vtrunq;: q: tũc nõ valeret per. d. §. finautem. Sed certe ista p̃ma solutio est contra istum tex. in ꝟsi. desijt heres esto. τ sic vtrũq; uerbũ deficiebat. ¶ In eadem ibi dominus esto. ista secũda solutio aliqualiter diuinat τ nõ est differentia an dicatur dñs vel heres. l. itẽ mela. §. legis ff. ad. l. aquil. τ insti. de here. qli. τ diffe. §. fi. τ similiter sequẽs exemplum glo. satis laborat eodem morbo. Et qd ista secũda solutio nõ sit bona patet: q: tex. hic nõ loquit quãdo fuit defectus in testatore: sed qñ fuit defectus in scribente. ɔstat aũt q̃ i exemplis positis in glo. etiã si nullus fuisset error vel omissio in scribente: sed fuisset omissio in testatore valeret testamentuʒ: ut ꝓbatur in. d. §. finaũt presertim. in ꝟsi. diuus. ergo ista scda solutio nõ bene conuenit huic littere. Unde dic q̃ vera τ magis cõis solutio est que traditur p gl. in. d. §. fiaũt. s. q̃ hic testator totum expressit: q: dixit titius heres esto: sed scriptor p erroreʒ nõ scripsit nisi nomen propriũ. s. titius nã valet testamentum si ꝓbatur de errore scribentis. τ isto casu potest saluari opi. plac. relata hic per glo. Si aũt testator nõ expressisset totũ tunc p̃cederent oĩa que hic dicuntur in glo. q̃ in tali casu debẽt intelligi τ ita loquit tex. i. d. §. finaũt. ¶ Ex exemplis positis hic in gl. τ maxime ex vltimo exẽplo habes notare bm Saly. q̃ lʒ testator omiserit ꝟbum heres esto. tñ q: ex eo q̃ est scriptum apparet de intentione testatoris pro scripto habet etiã si testm̃ cõdebatur in scriptis: τ certe hoc ꝓbatur in. d. ꝟsi. diuus. Et aliud exempluʒ addit hic Ful. τ pau. de ca. s. qñ testator post legata facta dixisset in oĩbus autem alijs bonis meis τ actionibus que cõpetunt τ competent titius. τ omisit testator verbũ heres esto Nam q: satis ex illis uerbis cõprehendit id qd deficiebat: debet perfici scriptura impfecta. l. cũ pater. §. cũ impfecta. hic allega. in glo. Et bm istud exempluʒ itelligit hic pau. de ca. hanc legẽ. ¶ Sed nõ puto q̃ iste intellectus bñ conueniat huic legi q̃ loquit qñ per erroreʒ scribentis fuit omissum: nõ aũt omissio p̃cessit a testatore. nisi diceres q̃ hic testator erat ipsemet qui scribebat. attamẽ mihi placet magis intellectus superior p istũ tex. in ꝟsi. minus scriptũ nũcupatũ. τ sic videt loq tex. τ de nũcupante τ de scribente: quãq̃ vterq; intellectus possit sustineri. ¶ Sed circa predicta remanet vna dubitatio satis ardua: videlicet qd si testator testãdo in scriptis expressisset totũ. s. lutius heres esto tñ notarius scripsit tantũmõ lucius τ omisit hr̃s esto τ sic ex eo qd scriptũ est nõ põt intelligi voluntas testatoris: an si probetur per testes q̃ testator dixit lutius heres esto sufficiat Nam in testõ nuncupato clarum esset q̃ sic: q: scriptura ibi nõ est de substantia: sʒ in testõ in scriptis videtur q̃ nõ valeat quia scriptura est de substãtia: τ istõ tenet Bal. τ saly. hic p. l. fi. ff. de iur. codi. τ idẽ dicit Bal. in snĩa diffinitiua in qua rescribit scriptura iuxta. l. fi. j. d sen. ex peri. reci. q: aut ex his que scripta sunt in snĩa apparet de mẽte: τ tũc valebit p subauditõeʒ. Exemplũ si iudex premissa cõdemnatione uel absolutione super principali negocio dixit victum victori in expensis. nã subauditur ꝟbum cõdẽno sicut in testamẽto in scriptis subaudit verbuʒ esto. d. §. finaũt. bm Bal. τ pau. de ca. hic. τ ita tenebat Nicho. de mata. bm q̃ ibi referunt secus si ex his q̃ scripta sunt nõ p̃t ɔprehendi mens. ¶ Sʒ pe. τ Cy. hic tenẽt q̃ in his q̃ de substantia requirũt scripturam possit etiam p testes ꝓbari de errore notarij τ valebit testm̃ secundũ illud qd ꝓbatum erit p istum tex. τ est etiã de mẽte bar. hic p q̃ opi. allegat ẽt hic Cy. id qd no. Inno. in. c. qm̃ ɔtra. de ꝓba. Et p ista opi. ẽt videt secũdũ fulg. eẽ tex. in. l. quotiẽs. in princi. in ꝟ. sed si nõ in corpore. ff. de here. insti. ta tamẽ ful. nihil firmat. τ refert ipse q̃ ange. hic tenebat illã opi. quã tenet bal. τ Nicho. de ma. Adde q̃ ang. τ Jo. de imo. τ Pau. de ca. in. d. l. quotiens in p̃n. tenẽt id q̃ tenet hic Cy. licʒ de eo mentiõeʒ non faciãt: sʒ ipẽmet Ang. τ imol. vident tenet p̃mã opi. in. d. §. finaũt. cũ aliquali declaratione. nã volũt q̃ vbi in ptãte gerentis actum est cõficere illum in scriptis τ sine scriptis: τ tũc si dispositio fuit pfecte exp̃ssa p ipm disponentem: lʒ ipse notarius errauerit error nõ nocebit p id qd habet h itex. nisi disponẽs se arctauerit: ut q: noluerit aliter valere actũ nisi in scriptis: quia tunc omnino scriptura est de substãtia actus. l. cõtractus. τ qd ibi no. s. d fide istru. τ ideo dicunt q̃ vbi dispositio nõ potuit valere nisi ɔfecta scriptura ut in snĩa. tũc nõ tenebit snĩa licet p errorẽ notarij facta fuit omissio. Ro. hic adheret huic distictioni quã ponit Ang. in. d. §. finaũt. ꝓ qua ipse allegat l. fi. cum ibi no. per Bar. ff. de iure codi. ¶ Duo igitur sunt uidenda. Primum an in testõ in scriptis cõdito. τ in alijs in qbus scriptura est de substãtia sufficiat ꝓbari errorẽ notarij p testes vt actus valeat bm q̃ est ꝓbatũ. Secũduʒ an sicut in testõ in scriptis sufficit q̃ ex his que ꝓlata τ scripta sunt possit concipi mens disponẽtis: lʒ totaliter nõ fuerit facta expressio vt. d. §. finautẽ. etiã idẽ fit in sentẽtijs. ¶ Circa primuʒ puto opi. Cy. τ sequaciũ eẽ uerã p istuʒ tex. qui bm itellectũ q magis conuenit littere loquit qñ testator nihil omisit: sʒ scribẽs omisit p errorẽ illa ꝟba substantialia legis hr̃s esto. Et iste itellectus vt oĩo tenẽdus: τ ɔprehendi sub hac lege q̃ generaliter τ idistincte loqt: τ ita etiã ꝓbatur in. d. l. quotiẽs. τ in. l. cum ꝓponebat. in glo. ij. ff. de lega. ij. Pro hoc faciunt oĩa iura q̃ dicũt errorẽ tabelliõis nõ vitiare. ¶ Istã opi. etiã tenet Ang. in. l. ambiguitatẽ. j. eo. τ cum eo videt ibi trãsire Pau. de ca. bñ facit qd singnãt nota. Bar. in. l. fi. in. ij. col. j. de fideicõ. τ tex. in. c. auditis. τ qd ibi p illuʒ no. ant. de bu. de resti. in integrũ. Nõ ob. d. l. fi. ff. de iure codi. q: r̃ndet ibi Ange. q̃ ibi nõ fuit omissũ p errorẽ scribẽtis: sʒ ex eo fuit omissuʒ: quia testator nõ dixit q̃ in illis tabulis titius scriberet heres secus si hoc dixisset: τ notarius p errorẽ omisisset: q: probato errore haberet pro scripto bm Ang. ibi q ad hoc allegat. d. l. quotiẽs. τ ista responsio est etiã de mẽte glo. hic τ vbiq;. ¶ Et de hoc articulo etiã vide aliqd p Jaco. bu. in. l. iurisgen. §. qsfere. ff. de pactis. τ p Bal. in. l. iperator. in ver. sʒ nũquid in ɔ̃ctu in scriptis. ff. de statu ho. ¶ Circa scdm aũt articulũ vltra predicta dic q̃ Bar. in. d. §. finautem. per illũ tex. tenet q̃ subintelligat in testõ verbũ heres esto. τ ita etiã tenet Raph. cu. τ pau. de ca. ibi ita etiã tenet Nicho. d ma. bal. τ pau. de ca. hic. Sʒ ɔ̃riũ tenuit bal. τ Ange. in. d. §. finaũt: q: nõ valet snĩa q̃ nõ ɔtinet verbũ cõdemno vel absoluo. l. p̃ses. j. de sen. τ interlo. omni. iudi. Et nõ ob. d. §. finaũt.

quia loquit̃ in voluntate q̃ est fauorabilis.l.in testis. ff.de reg.iur.sed.q. nostra loq̃ in actu sentẽtie ⁊ in actu odiose cõdemnatiõis.ergo nõ est eadẽ rõ. arg. l.arrianus.ff.de act.⁊ ob.p quo etiã Ang.i.d.§.fin autez.allegat tex.in auc.si quando.ꝯ.de consti.pec. vbi in ꝯctibus qui sunt stricti iuris sicut snia in qua quasi cõtrahit̃:vt no.per glo.in.l.ij.§.fi.ff.de preto. stipu. oratio truncata ex pte eius qui futurus est obligari non recipit supplementum. Et istam opi.tenet etiam bar.in.d.§.preses.cum aliquali declaratione quã vide p eum:⁊ dicit Jmo.in.d.§. finaũt. q̃ opi. Bar.in.d.l.preses.forte suaret̃ in practica tanq̃ magis cõis.lz ꝟm eum pma opi.videat̃ etiã posse defensari de iure:vt ibi per eũ:⁊ per eundez imol. plenius in.l.iudex. postquã.in.iij.col.ff.de re iudi.vbi adducit aliquas rõnes p vtraqz opi.⁊ nullã opi.clare eligit. Ro.ꝟo in.l.i.ff.de re iudi. approbat opi. Bar. in.d.l.preses. passus est dubius nã p opi.Bar.in.d. l.i.§.finaũt.facit:q: verba snie ⁊ verba testatoris pariter iterpretant̃.l.nõ est mirũ.in pn.ff.de pig. ac. q̃ tex.ita allegat.Bar.in.l.centesimis.§.i.circa pe.colũ.ff.de ver.obli.Sed ad istõ põt rñderi q̃ istud est verũ vbi esset eadẽ rõ in vtroqz:sed in ꝓposito est diuersa ratio:vt patet ex notatis p Bar.in.d.l. preses ideo ex diuersis nõ recta fit illatio.l.inter stipulantez §.sacraz.ver.sed hec dissimilia.cuz si.ff.de ver. obli. Tñ putarez teneri posse opi. Bar.in.d.l.i.§.finautem.p qua imol.in.d.l.postq̃ adducit rõnem istam videlicet cõdemnatio expensarum dicitur esse iterlocutoria:vt p gl.⁊ doc.in.l.qõ iussit.ff.de re iudi.⁊ late cõprobat hoc imol.post ange.in.l.paulus.la.i.ĩ. eo.vbi p plura ostendit q̃ ꝯdemnatio expensarum est interlocutoria etiã qñ fertur simul cuz diffinitiua. Et ideo si est iterlocutoria nõ reqrit scripturã:vt no. glo.in.l.ij.ff.de app.⁊ per. Bar.in.l.ij.in fi.ĩ.ꝯ sen. ex peri.reci.cũ si.sed ista ratio in ea opi.nõ valet.q:lz sententia expẽsaruz tanq̃ iterlocutoria nõ reqrat scripturã.tamẽ nõ per hoc negat̃ qn requirat verbũ cõdemno.put qlibet snia: ⁊ sic non cessat ratio ꝓpter quã mouetur Bar.in.l.preses.vnde melius dici põt sustinendo opi.Bar.in.d.l.i.q̃ lz in.q.ꝓposita snia nõ contineat verbũ comdẽno.tñ satis est:q: ex eqpolentib⁹ constet de mente iudicis q̃ ꝯdemnare voluerit.l.in summa.in pn.ff. de re iudi. Unde videmus q̃ in sententijs magis attendimus mentem quam verba vt sententia valeat:vt est gl.no.in.l.⁊ puto.cũ l.sequen.ver.cõicari.ff.fami.her.ergo vr̃ q̃ sicut negari nõ potest q̃ i testõ fit subauditio in casu.d.§.fin autem.eo quia in expressione facta dicitur cõstare de mente.ita eodem modo colligit̃ mens iudicantis in actu snie q̃uis verba non fuerint ex toto pfecta. Et ideo si in snia iudex dixit reũ a petitis absoluo: ⁊ victum victori in expensis earũ taxatione mihi reseruata:subintelliget̃ verbuz condẽno:quia ut apparet de mente iudicis ꝓpter illã reseruationẽ taxatiõis: sicut si non reseruasset taxationẽ:q: verba possent dici ambigua:q: illa verba victuz victori in expensis possent ita subaudiri ista verba videlicet nõ condemno sz absoluo:sicut verbuz ꝯdemno: ⁊ ꝟm hoc potes reducere dictas opi.ad cõcordiam. ¶ Ultimo queritur per quot testes [a] ꝓbari poterit q̃ testator hic expresserit illa verba heres esto omissa a notario p errorẽ. Pe. ⁊ Cy.h̃ tenent q̃ sufficit ꝓbare per duos: per.l. vbi numerus.ff.de testi.Sz Ray.Saly.Ful.⁊ Pau.de ca.hic tenẽt q̃ reqrantur septẽ:q: nõ põt eẽ q̃stio de isto errore qn sit de substãtia ipsius testamenti:⁊ pro ista opi.est glo.reputata sing.in.d.l.cũ ꝓponebat̃. Qõ i intellige ut per Bar.ibi ꝯ quo uide etiã p Bal. hic.⁊ p bal.in. c.si qs feudũ.in ti. si de inuesti. inter do.⁊ vas.lis oria.⁊ in.l.fi.in.v.col.ĩ. de fideicõ.vbi dicit q̃ qñ lex reqrat taxatũ numerũ testiũ in actu fa-

a ¶ Quot testes. vide p eundem ꝯsi. cxl. pmo.lib.

ciendo nedũ factũ p pauciores ꝓbari nõ poterit:sz nec ẽt error facti.⁊ de hoc dicit eẽ glo.sing.in.d.l.cũ ꝓponebat̃.ita ẽt videtur velle bal.ang.⁊ imol.in.d.l.quotiens.in pn.vbi ꝯcludit distinguẽdo:vt p Bar.in.d.l.cũ ꝓponebat̃.de quo ẽt vide per Bald.in.l.ij.in.ꝟ.sicu.ex his.⁊ in ver.pone in instrõ.ꝯ.de bo. pos.ꝟm tabu.⁊ in.l.pe.in.i.col.ĩ.de sen. q̃ sine cer.quã.⁊ in.l. fi.in pe.colum.ꝯ.de eden.pro quo etiam uide omnino Bar. post glo.in uerbo posse.in.l.heredes palam.§.si quid post.ff. eo.⁊ Ang.in.l.ambiguitates.in qbusdam lec.ĩ.eo.vbi addit q̃ qñ esset erratum per notarium nõ in substãtia dispositionis: sed circa solennitatẽ q̃ sufficeret probare errorem per duos testes.allegat no.per glo.in.d.§.si quid post.ad quod etiaz vide hic bal. Alexander.

c **Usus maioris.** Propter necessitatem dispositio iuris iterdũ suspendit̃:nõ autẽ in totũ tollit̃.h.d. ¶ Et põt exemplificari si postq̃ testator ceperat testari vni ex testibus supuenit morb⁹ caduc⁹ pp qõ alij testes ꝯterriti fecerũt eũ ide ammoueri q̃ si testator p longũ spaciũ expectauit donec ille testis supuenerit:⁊ interea de imptinẽtibus ad actũ testãdi locutus est cũ illis alijs testibus postea redeũte illo alio teste ꝯpleuit testm̃.nã lz testm̃ debeat eodẽ ꝯtextu fieri.l.hr̃des palaz.§. .i.ff.e.tam̃ iteruallũ isto casu nõ uitiat:q: vr̃ factũ ex quadam neccessitate:⁊ iste casus ponit̃ in.l.cũ antiqtas.in ꝟ.morb⁹ comitial.⁊ qõ ibi glo.ĩ.eo. Nõ aũt poterit pfici testm̃ corã sex testibus q remãserũt ne in totũ derogeṫ solẽnitati testãdi h̃ est qõ vult dicere tex.hic ⁊ ista vr̃ eẽ mens littere:⁊ doc.lz gl. hic in ꝟ. reliqua.aliter sentiãt.Sed qd si iste morbus caducus supraueniſset testatori postq̃ ceperat facer̃ testm̃:⁊ postea cessante morbo ꝯpleuit an ualeat.dicit ful.in.l.furiosuz.ꝯ.ti.i.q̃ pma facie qs diceret qõ sic p istũ tex. ¶ Contrariuz decidit ipse p.d.l.furiosuz.in ꝟ.aduersa valitudine.in ꝟsi.nullo tali morbo.q: ẽ actus ꝯrius testõ. ¶ Putarẽ distĩgẽdũ.aut ille morb⁹ aufert mẽtem ⁊ itellectũ:⁊ vera sit opi.ful.p.d.l.furiosuz.al's secus p.d. l.cuz antiqtas. Pro hoc facit itellectus quẽ dat hic Saly. ad istũ tex.nã itelligit q̃ tex.hic loquat̃ de casu eueniẽte in psonaz testatoris:ut q: uomitũ fecit ꝓpter qõ testes recesserũt de camera:⁊ postea reuersi sunt. ¶ Faciat ẽt iste tex.q̃ morbo pestifero laborãs possit de ciuitate expelli ne alios corrũpat: qõ expresse tenuit guil.de cu.⁊ Bal.in.l.nullus.ꝯ.de sum.tri.⁊ fide cato. per iura que ibi allegat. ¶ Jtem facit an tempore pestis teneat testamentum conditum coram imperfecto numero testium.dicam in.l.fi.ĩ.eo.

s **J non speciali.** Testes adhibiti ad testm̃ debent eẽ in psentia testatoris ⁊ vno ⁊ eodẽ ꝯtextu fungi officio testiuz nisi ex ꝓuilegio patrie ꝯcesso aliõ permitteret̃:⁊ nõ valeret rescriptũ pp qõ nõ rescindit̃ testm̃ iure factũ:⁊ nõ uitiat̃ testm̃ lz per aliũ fuerit subtractũ.hoc dicit cũ duabus.l.sequẽ. ¶ Jn tex.ibi si nõ spãli.facit tex.ad.q.an p statutũ vel ꝯsuetudinem possit induci q̃ testm̃ possit fieri corã duobus testib⁹.de quo vide p Bal.⁊ alios post eũ hic: ⁊ plenius p bar.in.l. ꝯctos populos.in ꝟ.iij.querit̃.ꝯ.de sum.tri.⁊ fide ca.p spe.⁊ Jo.an.in ti.de instru.edi.§.ꝯpendiose.ꝟ.sed nũqd.de cõsue.cũ ꝟ.seq. per bar.bal.⁊ alios in.l.fi.ĩ.eo.per albe.de ro.in prima parte statutorum.q.xlvj.incipiente. Jtem quomodo aliqs mercator ¶ Et magis cõis opi.esse vr̃ q̃ sic p istuz tex.⁊ per.l.ij.ĩ.quẽadmo.tes.ape.⁊ qa videmus hoc cõcedi in testõ a milite ꝯdito vl' inter liberos:iuxta ea que legunt̃ ⁊ no.in.l.milites.ꝯ.ti.ij.⁊.l. hac cõsultissima.§.ex impfecto.⁊ in auc.qõ sine ĩ.eo. ¶ Tñ p opi.ꝯtraria multũ facit tex.in.l.fi.ĩ.eo.vbi reprobat̃ ꝯsuetudo que videt̃ diminuere solẽnitatez numeri testium preterq̃ in locis rusticanis in qbus etiã reprobat̃ ꝯsuetudo p quaz adhiberentur testes pauciores quinqz in testamentis:⁊ vbi lex reprobat ꝯsuetudinẽ indefinite etiã videt̃ reprobare ꝯsuetudinez futurã.ar.l.si hui⁹.ff.de ser.vrb.predi.⁊ colligit̃ ex no. p Bar.⁊ alios in.l.si mihi ⁊ tibi.§.fi.de lega.i.⁊ no. Cy.in.l.ij.ĩ.que sit lon.con.in.v.q.principali:⁊ ibi etiam Bal.⁊ Jo.an.in.c. certificati.de sepul.⁊ Ant.de bu.in.c.fi.de consue.⁊ doc.in cle.statutum.de elec.cuz simi.⁊ est magis cõmunis opi.⁊ vbi consuetudo futura est reprobata nõ valet consuetudo ꝯria in auten.

nauigia.§.de fur.τ.l.eos.§.de vsur.no.Bar.τ alij in.l.de q bus.ff.de leg. Preterea tex.in.d.l.fi.j.e.dicit min⁹ aűt nullo mõ pcedimus p q̃ vba vř.phiberi oĩs ɔ̃ria dispẽsatio:adeo q nõ vř valere statutũ in ɔ̃riũ factũ ab inferiore a principe:vt di xi in.l.fi.§.de testa.mili. Et de hac.q.ẽt vide p Bal.in.l.fi.in iij.col.j.de fideicõmis.τ in auc.defuncto.in fi.j.ad tertul. τ p do.Anto.τ Jmo.in.c ii.τ ibi plenius p do.Abb.ex̃ de.pba. τ p Bal.Ang.τ Jmo.in.l.testi.ff.eo.τ ibi oĩno vide Ange. vbi ẽt tãgit an p statutũ vel ɔsuetudinẽ induci possit q valeat testm̃ corã vno teste vel valeat testamentum corã testibus testatorem nõ videntibus.de quo vltimo ẽt vide aliquid per Bal.τ Saly.hic:τ ad hoc faciũt no.p Hosti.Anto.de bu.τ alios in.c.i.de appel.vbi per illũ tex.volunt q per consuetudi nem nõ posset induci q credatur solis testibus de credulitate τ nõ de visu deponentibus. Ad hoc etiaʒ faciũt no.p Bal.in l.solã.ad fi.§.de testi. Et de supradicta questione formata hic p Bal.s.an valeat statutũ vel cõsuetudo q corã duobus te stibus possit testari.vide ẽt per Pe.de ancha.in repeti.c.i.de consti.in ver.quid ergo si consuetudo.τ Fulg.in.l.testandi.p illũ tex.j.eo. ¶ Juxta hoc ẽt querit hic Bal.vtrum si per pri uilegium vel statutum concessum est certe patrie q valet testa mẽtum ibi factum corã imperfecto numero testium habeat locum in forensibus ibi testantibus:de quo vide plenius per Bar.in.d.l.cunctos populos.τ per omnes in.l.fi.j.eo.τ per oldra.in cõsilio.ccxlviij.icipiẽte. Preposita cõsuetudine τc. τ p Albe.in.q.§.allegata.τ q̃ no.Bal.in auc.τ omnino.i.vj. col.§.ne vxo.p marito. ¶ Jn q̃ materia etiã vide in simili sin gularẽ qõnem quã ponit bar.in.l.q̃ latrontbus.in fi.princi pij.ff.eo.vbi querit an legatus ciuiũ romanoꝝ existens apud barbaros hostes romanoꝝ possit testari secundũ cõsuetudinẽ illoꝝ barbaroꝝ:de qua qõne vide p Baldũ in.l.ius ciuile.ff. de iusti.τ iur.τ in.l.ij.ff.queãdmo.tes.ape.τ per Ang.in.l.de die.in principio.ff.qui satisda.cogantur. ¶ Et de h in dictis locis etiam traditur:an dictum statutum vel consuetudo tra hatur ad bona alibi sita.τ tãgit Bar.in.d.l.cũctos populos in.vij.q.cum cõcordã.§.alleg.τ qð no.Bal.in.l.hac.j.d do na. Et an illud quod dictum est.§.circa dictã consuetudinem secundum communem opinionem procedat nõ solum in con suetudine vnius populi:sed etiam in cõsuetudine vnius pro geniei. Et Jo.an.in.d.§.compẽdiose.in addi.incipiẽte. Jn terposuit.tenet q sic:τ nõ reperiř alibi hec decisio bm Ange. τ Jmo.in.d l.iij.sed Rapha.ibi τ Ange.in.l.fi.j.e.tenẽt ɔ̃ri um:q2 puatus nõ hꝫ talẽ ptãtẽ.d.l.testamẽti.τ.d.l. testãdi.j. eo.nisi bm Ang.in.d.l.fi.talis,pgenies hẽret imperiũ:τ sic po testatẽ statuẽdi:sicut ibi diciř in ɔsuetudine rusticoꝝ. ¶ Vlti mo ex tex.i v.cõspectu.habes notare q nõ valeret testm̃ corã testibus testatorẽ nõ vidẽtibus ad idẽ.l.si vnus.j.eo. Et ex h Cy.in.l.testiũ.in.iiij.q.de testi. Cy.τ magis cõiter doc.h con cludunt q si esset cortina vel paries iter testes τ testatorẽ non valeret testamentũ ẽt si testes cõsueuerũt habere notã vocem testantis.τ in hoc cõiter reprobař glo.q̃ ɔ̃riũ voluit in.l.ij. §. idẽ labeo.el.ij.v.meminerit. al's ẽ in vbo audiuerit.§.de sc̃ plu.ar. Saluař tñ illa glo.in actib⁹ iter viuos:vt ibi p Bart.τ plenius ibi vide p Jmo.τ p bal.in.l.ɔuẽticula.i pe.col.d epi. τ cle.τ p Jnno.τ Jo.an.in.c.pterea.de testi.τ illa glo.ita sal uata reputař a doc.singularis τ vnica:τ lꝫ Jo.an.i.d.§.idez labeo.dicat videri q ẽt i actu iter viuos illa glo.nõ sit va p.l. testiũ.in v.psto fuerint τc.§.de testi.vbi ẽt testes i actib⁹ inter viuos debẽt eẽ pñtes.tñ rñdc q satis dř eẽ pñs ille q audit τ itelligit.l.i.in pn.ff.de v.ob.l.diẽ.§.corã.ff.de arbi.al's seq̃re tur q i his q̃ pcipiunř auditu cec⁹ nõ posset eẽ testis ɔ̃ ea que traduntř i locis allegandis.j.prime.vbi de h dicã. ¶ Fallit tñ ɔclusio predicta in testibus deponẽtibus ad sepationẽ thori: q2 nõ faciũt plenã fidẽ sine alijs adminiculis:vt est gl.reputa ta singularis in.d.c.pterea.τ ibi no.doc. ¶ De materia ẽt vi de p Matthe.de mat.i suis no.dictis i no.cxxiij. vbi dicit q quis in testõ,pcedat cõis opi.per istũ tex.q loqř i testõ.tñ pu tat q i codicillis τ i donatiõe cã mortis essꝫ idẽ qð l actib⁹ iter viuos cũ nõ reperiať tex.q ɔ̃riũ dicat nisi in testõ. Et ista faci unt an cec⁹ possit eẽ testis.de quo vide p glo.i.§.fin vo absũt in vbo vidisse:τ ibi Ang.in auc.de here.τ fal.τ p gl.iij.q.ix.c.

testes.τ per Spe.in ti.de teste.§.i.v.sed nũqd cecus τ aliquid per Bal.hic.τ pleni⁹ hic p Ang.τ p Cy. i.d.l.testiũ τ p bal.ibi aliqd in.iiij.col. Et p archi. i.d.c.h vř.xxij.q.v.τ p do.Anto.i.c.cũ cãm.in. viij. col.de testi.τ dũ gl.hic dicit nõ obstãte τc.vide ple ne de materia in.l.fi.§.si ɔ̃ ius.τ circa ea q̃ dixi d cor tina τ pariete existente inter testem τ disponẽtem.ad de no.de hoc etiam p cano. i.c.ij.de cõsuetudine.et p archi.in.d.c.hoc videtur.τ per Specu.in tit. de teste.§.i.v.quid ergo si viro. per domi.Abba.in.c. cum causam.de testib⁹. Et aliquid per Fulgo.in.l.si vnus.j.eodem.

Alexander de imola.

s **Si vnus.** Defectus solẽnitatis fa cit totũ testm̃ deficeř.ra sura vo vř iterlineatura aut cãcellatio nõ dř defectus solẽnitatis:iõ nõ facit testm̃ totũ defice re:τ si q̃rař an deficere faciat ptẽ illã que cãcellata re periř distinguiř an fuerit cãcellata a testatore ex pro posito:τ tũc facit deficere.secus si p iaduertẽtiaʒ vel ab alio extraneo.h.d.cuꝫ suppletionib⁹ oportunis. ¶ Jn tex.ibi corã τc.facit ad ea q̃ dcã sũt in.l.si nõ speciali.§.eo. ¶ No.ex pncipio q septẽ testes requi rűř i ɔfectiõe testamẽti. Fallit tñ in testõ ɔdito corã pncipe:quo casu sufficiũt duo.l.oĩum.cũ gl.in ver. testibus.j.eodem. ¶ Jtem fallit i testamẽto cõdito iter liberos vel inter alios succedẽtes ab intestato.l. hac ɔsultissima.§.ex imperfecto.τ.§.si quis autem. j.eodem. ¶ Jtem fallit i testamento ad pias cãs.c. cum esses:de testa. ¶ Jtem fallit in omnibus testa mẽtis cõditis in terris ecclesie de quo tñ ẽ longa cõ trouersia inter scribẽtes:ideo dic vt per doc. in pre alle.c.cũ esses.cũ suis cõcor. ¶ Et quid i testamẽto ceci habuisti in .l.hac consultissima.§.titu.i. Est ẽt dare casum i qua sufficiat,pbare testm̃ p duos testes nam licet regulariter testm̃ debeat,pbari p septeʒ te stes sicut septẽ testes sunt necessarij ad cõfectionem testamẽti.l.fi.de fideicõmis.τ plene no.in.l.ij.§. de bo.pos.bm tab.tñ si scriptura testamẽti facta fuit co ram.vij.testibus.τ ẽ depdita sufficiet,pbare p duos testes casus amissionis illi⁹ scripture τ ptinentia scri pture ad hoc vt dicař,pbatũ plene de testõ:vt,pbař in simili p tex.i.l.testiũ.in fi.cũ gl.§.de testi.q ẽ mẽ ti tenẽdũ.bm bal.ibi i.ij.col.de quo dic vt dixi in.l. ij.§.i.de bon.pos.bm tabu. ¶ Jteʒ no.ex tex.ibi eo dem loco τc.q signatio testiũ dꝫ fieri in eodem loco quasi diuersitas loci arguat discõtinuationẽ actus: qð tñ itellige i casu necessitatis aliõ iduceret hꝫ fulg. ar.l.cassius.§.e.τ.l.cũ antiquitas.j.eo. ¶ Sed licꝫ Fulgo.ita colligat ex isto tex.tñ hoc nõ videř h,pba ri:q2 solũ vult iste tex.q testator τ testes debẽt esse si mul i eodem loco. ¶ Jtẽ no.ex tex.in v.alieno anu lo.q sigillari põt cũ alieno sigillo.dicit tñ Saly.hic q putat q i subscriptiõe debeat facere mẽtionẽ q si gillet alieno sigillo:p hoc tñ nihil allegat. ¶ Sꝫ dic q istud voluit Bar.Ang.τ reliq i.l.ad testium.§.si ab ipso.ff.eo.vbi est similis tex.p hoc allegãt no.p Spe.i ti.de,pba.§.videndũ.v.τ no.cuꝫ cõcor.ibi al legatis p Spe.τ moueř Spe.p tex.i.c.significauit. τ ibi p doc.de ap.τ p.c.iter dilectos.de fide istru.τ no.p spe.i ti.de citatione.§.iam de citatione. versi. litteris.τ etiam gl.i.d.c.inter dilectos.i verbo dele re.τ bal.i nsti.eo.§.sed his omnibus.τ Ant.de but. in.c.ij.circa antepe.col.de fi.instru. al's enim si alie no sigillo tãq suo vtereř icideret i falsũ hꝫ Dy.vt re fert pau.de ca.in.d.§.si ab ipso.τ pro hoc alle.tex. in.l.lege cornelia.ff.ad.l.cor.de fal.sed melius alle gasset textum in.l.eos.in pncipio.τ in.l.falsi.in pnci pio.eodem titulo. ¶ De hoc quod possit alieno si gillo sigillari.uide glo.xix.in.d.c.memoria.τ plene per Jnno.τ alios in.c.ij.de fide istr.τ p Jo.fab.in

a ¶ Notã vo cẽ.vide p eun dẽ ɔsi.lxxxxj.τ c.i.li.τ ɔsi.xliij τ.xxiij.ij.li.fra ci.de are. ɔsil. cliij.τ dicit lu do.ro.sing.iu. is q testis de auditu nõ ad mittiř nisi d eo qð audiuit añ litẽ motam.

a ¶ Plena fides. qñ sigillo fit dãda fides ⁊ qñ pbet vid. p. d. d. ro. decis. suis nouis. ⁊ antiqs de pba. et p oldra. ɔsilio cclvij.
b ¶ Rasuraꝝ. adde ludo. ro. ɔsilio. cccxliij. vbi qñ rasura viciet rescriptum.
c ¶ Consulte. adde q voluit old. ɔsi. cxliij.
d ¶ In margine. de h p pau. de ca. ɔsil. xxv. p ancha. ɔsilio ccccxxii. vbi vide q i fi. ɔsilij voluit.

§. possũt. insti. eo. ⁊ ibi aliter loqtur in hac materia quã loquitur Saly. hic. ⁊ Bar. ⁊ alij in. d. §. ab ipso. Nã dicit ipse ⁊ Saly. probabiliter q in testamento ideo potest quis sigillare sigillo alieno: quia talibus sigillis nõ adhibetur plena fides[a]: sed solum apponuntur ad fidem: vt testes ipsa recognoscant: ⁊ ipsis cognitis attestentur. l. cũ ab initio. cum tribus sequen. ff. quẽamo. test. ape. ⁊ vidistis in. l. i. ⁊ plenius in. l. ij. s. eo. ¶ Sed in alijs actibus in quibus fides adhibetur sigillo tanq̃ autẽtico tunc est veruꝫ q qs nõ põt sigillare sigillo alieno: vt in iuribus supra allega. ⁊ maxime in. d. c. inter dilectos. ƀm eum nisi sigillans haberet proprium sigillũ: ⁊ mentionem faceret q sigillauit sigillo alieno: sicut enim potest ex cã quis suã subscriptionem facere per alium. l. fi. §. sin autem dubius. j. de iure delibe. c. cũ inter vos. de re iudi. ita ẽt põt sigillare mediãte alieno sigillo: sed in testamentis indistincte vr̃ q possit alieno sigillo sigillare ẽt si de h mẽtionẽ nõ faciat p rõnẽ supradictam ⁊ ita est de mẽte Jo. fa. in. d. §. possunt. ¶ Utrũ aũt qs licite possit vti signis vel insignis alienis in ballis vel in armis vel in alijs rebus: dic vt no. per Bar. in suo tractatu de insignijs: armis: ⁊ que Bal. in. l. i. s. q̃ res ven. non pos. ⁊ in sua disputatione incipiente. Accusatus de vi turbatiua in. iij. col. ⁊ p Ant. de bu. in. c. dilecta. de excess. prela. vbi p oĩa cõcordat cum Bar. lꝫ de ipso mentionẽ nõ faciat. Et similiter faciat an notarius possit omittere in instrumentis suum solitum signum: ⁊ apponere aliud de quo dic vt per Guil. de cu. in. l. cõparatiões. ⁊ ibi p bal. in vlti. col. s. de fide instru. p Archi. xij. q. ij. cũ redemptor. ⁊ p Jo. fab. i. d. §. pñt. ⁊ p bal. i pñ. C. i. ij. col. ⁊ p ang. i auc. d istr. cau. ⁊ fi. i pñ. ¶ Itẽ no. q cãcellatio vel interlineatura seu subscriptio non viciat instrumentuꝫ sed bene reddit instrumentum suspectũ: ⁊ iõ recurritur ad veritatis examen. In quo dic q aut nõ est cãcellatio i parte substãtiali seu i capitulo de quo erat questio: ⁊ tũc ẽt in possessorio iudicio nõ nocet cãcellatio. l. fi. cũ glo. in ꝟ. viciatũ. j. de edic. diui adri. to. quã gl. ibi sequitur Bar. ⁊ cõmuniter omnes: ⁊ etiã Bal. hic: lꝫ ipemet Bar. hic videatur velle q in possessorio indistincte, ppter cancellationẽ semp reijciat testm̃ ⁊ male vt ẽt dicit Fulgo. hic reprehendẽs bar. per dictã glo. Aut cancellatio est in parte substãtiali puta circa institutionẽ heredis d q̃ dubitabat vel circa diẽ. aut alia q̃ sunt de solẽnitate vel substãtia scripture: ⁊ tũc distingue: q: aut nos loquimur i possessorio de quo tractat tex. in. d. l. fi. cũ fi. ⁊ tũc repellit illa scriptura: nec, pceditur ad inquisitionem veritatis per. d. l. fin. in ꝟ. viciatum. Aut nos loquimur in petitorio: puta in ordinario ⁊ plenario iudicio petitionis hereditatis. ⁊ tũc, pcedit ad inquisitionem veritatis vt hic. Et de hac materia quãdo reddatur suspectum vel inualidum instrumentum propter cãcellationem rasuram[b] vel interlineaturam: ⁊ quid operetur talis suspitio: vide ea in. c. ex litteris. de fide instru. ⁊ in dicto. c. inter dilectos. ⁊ in. c. fi. de cri. fal. ⁊ in. c. cũ olim. el. ij. de priuil. ⁊ bonã glo. in. c. venerabilis. de reli. domi. per Spe. in ti. de rescr. psentatione. §. i. ꝟ. item excipitur cõtra rescriptum. q est cãcellatum ⁊ in titulo de instru. edi. §. restat. in pñ. ⁊ Inno. in. c. i. in vl. col. de fi. istru. ⁊ in. c. iter dilectos Et p Anto. de bu. in. d. c. i. in. vl. col. p Jaco. butri. in auc. siquis in aliquo. ad fi. s. de eden. per Bar. in l. i. §. fi. ff. de bono. possessione ƀm tab. ⁊ in dicta. l. fi. in. i. vel. ij. col. j. de edic. diui adri. tol. ⁊ in. l. ij. §. i. ff. queadmodũ tes. ape. ⁊ per Bal. in. l. si veritas. in pñ. ⁊ in. l. fi. in. ij. colũ. j. de fideicommis. ⁊ in. l. i. j. vt in posses. lega. per Baldum ⁊ Imolã aliquid in. l. i. ff. de his que in test. delen. per bal. in. l. i. s. de fide instru. ⁊ ibi dicit q si instrumentuꝫ meum reperitur penes aduersariũ: ⁊ dum ipse cogit ad edendum illud reperitur in eo aliq̃ rasura in loco substãtiali nõ per hoc derogabit fidei instrumẽti in his que ex instrõ cõcipi possũt: q: nõ psumitur factũ ab eo ad quẽ pertinet instrumentũ nec eius mãdato ita dicit tenere Jo. an. in. c. accepimus. de fi. istru. q dicit bal. esse mẽti tenendũ. Sed vide originaliter Jo. an. vbi aliter loquit quã refert Bal. ¶ De materia ẽt vide oĩno p Joã. an. in addi. Spe. in ti. de instru. edi. §. ostẽso. in addi. incipiẽte. Dixit Rolãdinus ⁊c. vbi plura in materia ponit: ⁊ infra aliquaꝫ mentionẽ faciã de dictis ei[o]: ⁊ ibi ẽt ponit de pena notarij autẽticãtis instrumentũ cãcellatũ. ¶ In tex. ibi ab altero ⁊c. q in dubio presumit qñ estm̃ penes ipsũ reperit ⁊ nõ penes testatorẽ. ar. l. si chyrographũ. cũ ibi no. ff. de pba. ⁊ eoꝝ q̃ no. i. l. postq̃. ff. de pac. ƀm Pe. Cy. Ray. bald. Ang. ⁊ Salyce. Si aũt reperitur cancellatũ apud testatorem: ⁊ tũc dicit bal. in. l. i. ff. de his q̃ in test. delẽ. q psumit deletũ a testatore. facit ƀm eũ. l. labeo. cũ. l. se. iũcta glo. ff. de pac. ⁊ istud ẽt voluit Ang. hic. ⁊ idẽ tꝫ Raph. cuma. ⁊ Pau. de ca. in. d. l. i. Et ita ẽt videtur esse de mẽte Jo. an. in fi. in. d. c. accepimus. ⁊ hoc casu qñ presumit cãcellatũ a testatore psumet cãcellatuꝫ ɔsulte pterq̃ fauore legati libertatis. p. l. proxi. §. fi. cũ ibi no. ff. de his q̃ in testa. del. ƀm bar. ibi ⁊ hic. Sꝫ Jo. de imo. in. d. l. pxi. dicit q si qrit a quo psumat cãcellatio facta dicendũ est q aut testm̃ in scriptis ɔditũ reperit clausũ ⁊ sigillatũ ⁊ psumit ɔsulte deletũ a testatore. argu. no. per glo. in. c. litteris. de fide instru. Aut nõ reperitur clausum: ⁊ tũc apud quencũqꝫ reperiat vr̃ i dubio q psumatur a tastatore eẽ deletũ cõsulte[c] p. d. l. pxime §. fi. iducẽdo p ar. ex speciali nisi reperiret apud aliquã domesticam psonã testatoris: q: tũc psumeret p ipsã psonã subtractũ ⁊ cãcellatũ. alle. l. vnicã. §. ille ẽt. j. de la. lib. tol. q vltimũ itelligo qñ illa cãcellatio tẽdebat ad fauorẽ ipsius domestice psone p. d. §. ille. Et, p ista sua opi. allegat Joã. de imo. no. p Barto. ⁊ alios in. d. l. labeo. ⁊ in. l. fullo. §. qui tabulas. ff. de furtis. vbi doc. magis cõiter cõcludũt q si instrumentũ debiti cãcellatũ reperitur siue apud debitorem siue apud creditorẽ vel aliũ presumit idistincte debitũ esse solutũ ⁊ sic presumit eẽ cãcellatũ de volũtate testatoris: p. d. l. si chyrographũ. ⁊ p. d. §. q tabulas. cũ si. que idistincte loquunt: nisi reperiret apud domesticã psonã per. d. §. ille. vt dixi: lꝫ Ang. hic dixerit q aliud est in istrumẽto debiti cãcellato: ⁊ aliud ẽ in testamẽto: sed nõ reddit rationeꝫ diuersitatis: ⁊ ideo sustẽtabilis videt opi. Jo. de imo. ad quã etiã bñ potest adaptari opi. bar. hic: ⁊ in d. l. pxime. in fi. Ful. hic ẽt dicit q opi. Cy. ⁊ Ray. videt sibi dubia p no. p doct. i. d. l. labeo. qcqd dixerit gl. i. d. l. postq̃. Et q: regula ẽ q cãcellatio reddit scripturã suspectã: ⁊ sic infringit eius, pbationẽ nisi aliud de veritate ɔstet vt hic: ⁊. d. c. cũ venerabilis. cũ si. de quo ẽt vide p pau. de ca. i ɔsilio. cccxj. incipiẽte. Dubiũ facit. vbi etiam videtur tenere illud quod vltimo loco tenui. Dicit etiã iuxta hoc incidẽter bar. hic q legatum ad pias cãs ⁊ legatũ libertatis a pari, pcedũt de quo dic vt dixi in. l. captatorias. s. de testa. mili. ¶ In glo. fi. ibi testator nõ valet emẽdare ⁊c. s. nõ valet illud quod emẽdatum est sed illud quod est suprascriptum vel additum de voluntate testatoris bñ valet ƀm Jac. bu. ⁊ Saly. hic: ⁊ ita ẽ de mẽte leguꝫ allegataꝝ in glo. ¶ Extra glo. dicit hic bar. q ad tollẽdũ dubiũ a quo, pcesserit cãcellatio ⁊ rasura: ⁊ an ɔsulte vel incõsulte cõis practica introduxit q ille qui scripsit testm̃ vel istrumẽtũ addat hec ꝟba videlicet illud qd̃ supra cãcellatũ vel interlineatuꝫ ẽ in tali loco feci ego manu propria: ⁊ colligitur h practica ex. l. i. ff. de his que i testamẽto delent. ⁊ ibi etiam h nobar. ⁊ idẽ no. bar. in. d. l. fi. i. ij. col. de edic. di. adri. tol. ⁊ plenius bar. quẽ omnino vide in. l. diuus. §. item senatus. ff. ad l. cor. d fal. ⁊ Archi. xxxv. q. ix. §. q: ergo. al's. §. his ita rñdet. Et Anto. de but. ⁊ do. Abbas. in. c. ex litteris. de fide instru. q itelligit hic bal. ⁊ Ange. eẽ veꝝ si talia ꝟba sint de corpore istrumẽti vel subscriptiõis: sed si eẽnt extrauagãtia i margine[d] tũc nihil operãtur: quia nõ habẽt diem ⁊ cõsulem ⁊ signũ notarij: vt requirit in instrumẽtis: vt in auc. vt ppo. no. imperai pñ. ⁊ in. §. oportet. in auc. de instru. cau. ⁊ fi. Et istud idẽ colligitur ex no. per Jo. an. in. d. §. ostenso. in additiõe icipiẽte. Dixit Rolãdinus ⁊c. vbi secutus Mar. filli. vult q si in mar

gine rogationis notarij mortui reperiꝰ scriptū manu eiusdē h mō vz cassum ꝛ cancellatū de volūtate partiū ꝙ his ꝟbis non attentis debet instrumentū autēticari ꝛ dari petēti: q: illa ad/ditio in margine carens diē ꝛc. fidem nō facit: ꝛ ita ēt videtur velle Bal. in. l. nostram. i. ꝛ. ij. col. ꝭ. e. vbi videas: ꝛ idē Bal. i l. ea que. ꝭ. comi. vel epi. vbi dicit ꝙ si notarius post cōpletam scripturā ꝛ publicatā dicat cassaui q: ꝑ errorē scripsi nō vicia/bitur prima scriptura cassata: q: ẜm eū nō obstat. l. i. ff. de his que in test. delē. q: loqꝰ in testatore q potest factū suū corrigere. tabellio aūt nō pōt errorē suū corrigere: vt plene ꝓbat bar. in. l. si librarius. ff. de re. iur. ꝛ doc. in. l. impator. ff. de sta. ho. ꝛ ibi vide Bar. in fi. qui in ꝓposito nostro vr̄ velle idē ꝙ bal. i d. l. ea q̄. Sed ipsemet Bal. in rubrica de fide istru. in. xv. col. ꝛ in. l. labeo. §. i. ff. de pac. reprehendit opi. quā ipsemet tenuit hic. nam dicit ꝙ si manu eiusdem notarij reperiunꝰ in mar/gine eē scripta h verba cācellatū qa ꝑ errorē scripsi ꝛc. ꝙ ista posita i margine fidez faciūt: ꝛ dicit tenere bar. in. l. in fraudē §. sicut. ff. de testa. mi. Nec obstat q: illa additio nō habeat diem ꝛc. q: immo intelligitur habere diem ꝑncipalis scripture. ar. l. si qs ex argentarijs. §. si initiū. ff. de eden. ꝛ istud etiaz voluit Bal. in suo cōsilio incipiente. In libro sentētiarū vbi dicit hoc esse verū qñ appareret additionē esse manu eiusdē notarij. al's ꝓcederet opi. mar. silli. quā refert ꝛ sequiꝰ Bald. hic. ꝛ Jo. an. in. §. ostenso. Pau. de ca. hic nō facit mentionē de di/cta cōtrarietate: sed bene facit mentionem de decisione Bal. hic: ꝛ de decisione Jo. an. in. d. §. ostenso. ꝛ ꝑ illā dicit fuisse d facto obtentū ꝙ si reperiaꝰ testamentū scriptū in ꝓtocollo notarij: ꝛ in margine sint addite alique apostille cōtinentes aliq̄ circūferentia ad testm̄ ꝛ in fine nulla erat facta mentio per notarium de illis additionibus. Nam fuit obtentū ꝙ instrumentum. i. testamentū deberet sumi a notario ẜm qđ apparebat veteri scriptura reiectis suprascriptionibus ꝛ apostil. quare non dicunꝰ habere diem ꝛ alia solēnia: vt dicit Jo. an. in loco pre/allegato. dicit etiam Pau. de ca. hic ꝙ dictū Bal. hic volētis ꝙ si in margine notarius fecit mētionē qualiter illud qđ cācel/latum vel interlineatum erat fuerat factū manu sua ꝙ talia verba posita in margine nihil operanꝰ: ꝙ ꝗuis istud dictum bal. sit singulare: tamē putat ꝙ forte i practica nō seruareꝰ. Aduerte q: illud qđ no. Bar. in. d. l. in fraudem. nō videtur obstare opi. Jo. ꝛ sequatiū. Nā Bar. ibi dicit ꝙ si notarius cācellauerit instrumentū postea scripsit notarius ꝙ illud instrumentum ꝑ errorem cancellauerat. nam ex hoc ipsum principale instrumentum tanquam non cancellatū valebit ꝑ illum tex. ꝛ sic Bar. ibi nō loquitur qñ notarius corrigeret aliud qđ ꝑus tāq̄ rogatus a ꝑtibus vel a testatore scripsisset. nā ibi notariꝰ correxit suā cācellationē quā cācellationē nō fecerat rogatu testatoris vl' ꝑtiuz. sed ipēmet cācellauerat. Jo. an. ꝟo loqꝰ qñ notarius fuisset rogatꝰ de instrō ꝛ postea i margine scripsit cācella/tū de volūtate ꝑtiū. ꝛ sic cācellauit illud qđ ꝑmo tanq̄ rogatꝰ a ꝑtibꝰ scripserat. Itē Bar. nō dicit ꝙ illa ꝟba eēnt apposita in margine sine die ꝛ solēnitate. Quare puto veriorē eē opi. Bal. hic: ꝛ Jo. an. per rationes eoꝝ. Et cū eis ꝯcordat Ang. in cōsilio. cclxxiiij. incipiēte. Ticius vt heres ꝛc. ꝛ Ant. de bu. ꝛ Jo. de imo. in. c. i. ad fi. de fide instru. Nec ob. d. §. si ini/tiū. q: ille tex. ꝓcedit in scripturis hn̄tibus ordinatā ꝯtiam. secus in alijs puta in quaternis disligatis: vel similibus in qbꝰ pōt scribi ad placitū non obseruato ordine tpis ẜm doc. ibi. ꝛ maxime Bal. que rō hz locuz in his que in margine scribunꝰ: q: ibi pōt scribi qñcūqz nō ꜱuato ordine temporis: ꝛ ista tene mēti: q: nō posset eē magis quottidiana. Et sup his ēt vide cōsiliū pau. de ca. ꜱ. allegatū. ꝛ Pe. de ancha. in ꝯsilio. ccxxx. incipiente. Prius de vi ꝓbationis. Et ꝙ notabiliter voluit bal. in. l. si preses. ꝟ. q̄ro nūquid acta ꝛc. ꝭ. quo. ꝛ quā. iud. Adde ēt predictis illud quod no. Jo. an. in addi. spe. in ti. de instru. edi. in. §. postremo. al's est in. §. se. in additiōe q̄ icipit huic dicto ꝛc. vbi no. dicit ꝙ si instrm̄ nō erat falsum in eo capitulo in quo erat vis ꝯōnis: sz in alio ꝙ nihilominꝰ sciēter vtēs tali instrō in illa cā incidit in falsū. alle. in ar. l. si qs legatū. i ꝑn. iūcta l. diuꝰ. la. ij. ff. de fal. vt ibi pleniꝰ ꝑ eū q̄ no. ad ea q̄ h no. i gl.

t **Estandi causa.** Nemo pōt[a] facere quominꝰ leges i suo testamento locū habeant. h. d. In tex. ibi nō iurisditionis. i. iuris cōmunis. patet ex. l. iij. ff. eo. In glo. ij. in fi. respōdet no. in. l. nemo potest.

n **On codicillum.** Qui heredem instituit vel filium exhrdat censetur voluisse testari ꝛ nō codicillari: ꝛ ideo si talis dispositio nō valet vt testamētū: nō valebit etiaz vt codicilli. h. d. No. ꝙ presumptio ꝛ coniectura que surgit ex solēnitate succūbit presumptioni q̄ sumitur ex ipsa re in substātia. nā numerus quinqz testium adhibitus facit vt videaꝰ voluisse codicillari: tamē succumbit cō/trarie ꝑsumptioni que ex tenore voluntatis ꝯtinētis institutionē hr̄dis surgit: qđ est no. dignuz ẜm Ful. Item no. ꝙ si non valet actus eo modo quo ago nō valet ēt eo modo quo valere potuisset. ꝛ est mate teria brocardica. de qua per Cy. h. ꝛ ꝑ Bar. in. l. i. §. si qs ita. ff. de ꝟbo. obli.[b] cū concor. dic vt ibi: ꝛ rñdet ibi Barto. ad ꝯrium hic formatum in glo. in fi. Quero quid si testator coram septem testibus fecit institutionē hr̄dū instituēdo oēs filios suos heredes ꝛ dixit illā dispositionē velle valere iure codicillorum: an valebit vt testamentū: ꝛ fuit qđ disputata ꝑ Dynum. vt refert Jo. an. in addi. Spe. in ti. de instru. edi. §. compendiose. in addi. incipiente ad intellectū ꝛc. Et ꝯcludit ꝙ valebit vt testm̄: ꝛ iter cetera alle. istā. l. Pro quo facit. l. testamentum. ꝭ. eodē. ꝛ quod ibi no. Bal. ꝛ Saly. ibi per illū tex. ꝛ dicunt ꝙ si testator dispositionē testamenti appellauit codicillū nihilominus erit testm̄[c]. Et ibi aliqd de hac qōne ꝑ Pau. d ca. vbi refert ꝙ Jo. an. i. d. additōe tenuit esse in electiōe heredis venire vt ex testō: vel vt ex codicillis: sed non bene refert eū: q: Jo. an. tenet illud qđ dixi. Pro quo bene facit id qđ no. bal. in. l. fi. in vlti. col. in ꝟ. ēt quero. ꝭ. de codicillis. ꝛ i. l. querebaꝰ. ff. de testa. mili. ꝛ istā etiam sequitur pau. de ca. in. l. sceuola. in lectōe bononiēsi. ff. ad trebel. Sed contrarium tenuit Bal. in. l. filij. ad fi. ꜱ. famil. hercis. ꝛ Pau. de ca. in. l. nemo potest. de leg. i. per illū tex. ꝛ in. l. fi. cum glo. in verbo valere. ꝭ. de codicil. Sed potes opi. concordare ex dictis Joā. an. in d. additione dum respondet ad. l. fi. ꝭ. de codicill'. s. ꝙ aut instituti erant illi qui erāt successuri ab intestato: ꝛ tūc procedit ꝑma opi. quia nō potest tūc dispositio sortiri effectum iure fideicōmis. cū nullus sit qui habeat eis restituere. Aut alij erant instituti: ꝛ tūc ꝓcedat secunda opi. ꝛ de ista questione etiam vide ꝑ Ang. in. l. illud. §. tractari. ff. de iure codill'. Et facit ad hunc articulum illa dubitatio qua queritur: an pater possit in codicillis directo instituere heredem de quo dicā i. l. hac cōsultissima. §. si qs. aūt. ꝭ. eodē.

q **Uoniam indignum.** Hodie in institutione heredis nō requitur solēnitas ꝟboꝝ: sed sufficiūt q̄libet ꝟba volūtatē testatoris exꝑmētia siue iperatiui modi siue idicatiui modi: aut directa aut obliqua[d]. h. d. Et pro itellectu huiꝰ. l. ꝑmitte ꝙ tribꝰ modis accipiunꝰ verba directa ꝛ obliqua seu inflexa: vt declarat Bar. in l. ij. ꝭ. cōmunia de lega. vbi videas: ꝛ q̄tuz ad hāc. l. accipiunꝰ ꝟba directa qñ nomē heredis positū est i nomiatiuo casu: ut ticius hr̄s esto. nā talis institutio dr̄ fcā ꝑ ꝟba directa impatiui modi. secꝰ si dixisset ticiū hr̄dē facio vel similia: q: nō sunt ꝟba directa nec impatiui: sed sunt inflexa. Et oīa ista exempla sunt posita h in tex. In tex. ibi vel uolo ꝛc. colligit barto. ex h tex. ꝙ ꝟbū volo ē directū: nec putes ꝙ itellexerit Bar. ꝙ sit ꝟbū directū eo mō quo accipiunꝰ ꝟba directa: h'est: q: ꝟba directa accipiunꝰ qñ ꝑsona hr̄dis ē specificata i noiatiuo casu: vt h ꝑ ꝟba i gl. inflexis. Sed accipit h ꝟbū Bar. directū alio mō. s. ꝑ

a Nemo pō. in ꝯtum. d. iason h ponit de ptāte testatoris vt latiꝰ ꝑ eū adde ꝙ testōr ex cā pōt ꝓhibeꝛ hr̄di ne se imisceat administratiōi bonoꝝ ad tps vt voluit spe. i ti. d istru. edi. §. nunc ꝟo aliqua. circa fi. ꝛ seqꝰ anch. cōsil. xlvi. itē adđ ꝙ queādmodū ꝟba enūciatiua geminata dispositionē inducūt in vltimis volūtatibus eodē mō i statutis vt voluit ro. ꝯs. lxv. ꝛ sicut in vltimis voluntatibus valor monete inspici dz tpe ꝯditi testi ita ꝛ tpe ꝯditi statuti ẜm eundē ꝯsi. cxxiij.

b Uerbo. obli. adde videndū ibi in apostillis.

c Testm̄. adde eundē ꝯsil. xlj.

d Obliqua. adde ꝙ voluit ro. ꝯsi. clxxix.

a ¶ Balbucientē.adde pau.de ca.cōsi.ccclxvj. alex.cōsi.xij.i.li. lud.ro.cōsi.ccxvj.et lz cōstituti in articulo mortis possint testari tñ filiusfa.nō agat pñti existēti in articulo mortis ut dicit are.cōsil. clxi.et inglitum d.iason h dicit q pr̃ pōt hr̃di tatē filio delatā in mortis articulo adir̃ amplia ut per ancha.cōsi.ccliij. b ¶ Alteri⁹.vide p eundē cōsilio.cxxiij.

vbo importanti q quis capiat manu propria vt differat a vbo obliquo seu iflexo q sonat q qs accipiat de manu alterius: vt ipse no.in.d.l.ij.et isto modo accipiunt vba obliqua directa i materia substitutionū: et bar.h potuit moueri q sicut vbū īstituo et verbū hr̃s erit dr̄ directū q̄si sonat q accipiat manu propria: et nō aliena: vt.l.vbis ciuilib⁹.cū glo.ff.de vul.et pu.et no.glo.et doc.in.l.pcibus.j.de ipu.et ali. sub. Eodē mō vbū volo te esse hr̄dem dz esse directū: qa oīa ista vba eqparant: vt h: et sonāt q manu sua capiat et nō alteri⁹. Tñ de vbo volo meli⁹ locut⁹ est alibi Bar.in.d.l.vbis ciuilib⁹.et in.l.cēturio.circa pe. col.e.ti.et Bal.in repe.c.si pater.in.xvj.col.de testa. in.vj.dic vt ibi p eos. ¶ In tex.ibi seminecis etc̄.no. sing.ƀm Ang.et ex tex.iuncta glo.q testari pōt semimortu⁹ sicut est ille q linguā hz grossam et balbucientez[a]: q: in extremis laborat: dū tñ sanam mentē hēat et alibi expressius nō reperit ƀm eū.facit ƀm Bald.l. pāphilo.§.ppositū.de legatis.iij.cum alijs hic allegatis p eū.de hoc et p Ange.et Imo.in.l.in diuersa ff.eo.vbi dicit q si ppter infirmitatē qs hz linguā in grossatā ita q nō sit itelligibilis testari nō pōt: q: ipse est mortuo similis p.l.iubemus.et ibi Bar.j.eo.secus si est intelligibilis: vt hic.et idē no.ang.i.l.i.fraudē.§.i.ff.de testa.mili. ¶ Ultimo no.q nō refert siue testm̄ scribat i chartis de papiro siue i mēbranis vel i alia materia de quo vide aliqd p Ang.et Saly. h: et plene p Anto.de but.in.c.i.j.de fi.instr.cū concor.qs ibi dedi i.d.l.fiqs ex agētarijs.§.si initū.ff. de eden.

n **On dubium.** Dignitas instituti vel legatarij nō viciat institutionē vel legatum: et approbatio heredis approbātis testamentū non solēne facit ipsum ad prestationes compelli.hoc dicit. ¶ In glo.i verbo agnouerit ibi vel permittēdo etc̄. hec vera et conueniēs littere: vt hic per Bar.dū autē glo.dicit sciens etc̄.intellige esse idem si errasset in iure: q: debitum ex minus solēni voluntate est debitū naturalr̄ ƀm magis cōem opi.vt no.glo.et doc.in l.i.ff.de cōdi.inde. Et ignorātia iuris nō releuat euz q naturalr̄ obligatus est.l.cū qs.s.de iur.et fac.ign. ¶ In ea.ibi cū testm̄.Cy.et Ray.h simplr̄ trāseunt cū glo.cū qua et vr̄ transire Barto.et sine dubio dictū glo.pcederet si ista simplex approbatio facta fuit p errorē facti: et ita loquūtur iura allegata p glo.et si pbasset scienter est magis dubiū: tñ adhuc de mēte pdictorū doctorū hoc vr̄ esse q gl.pcedat: et ita videt Bal.velle h: et Bal.in rub.j.res inter alios acta in vl.col.vbi alle.hāc glo.p notabili. Sz ɔ̄riū tz Saly.h.s.q noceat tūc talis approbatio sciēter facta p no.p glo.in.l.ij.in v.pstiterat.j.de fideiusso.glo.ibi dicit q̄litercūqz agnouerūt.et idē sentit gl.in.d.l.cuz testm̄.cū glo.magna.in vna opi.ibi recitata.p h facit ille tex.a ɔ̄rio sensu. Idē vr̄ sentire gl.i.l.si vitas. in vbo dedisti.j.de fideicō.vel ƀm Saly.dici pōt q glo.hic pcedat qn̄ ad nullius instantiā talis simplex approbatio facta est: secus si ad instantiā alicuius legatarij q: tūc respectu illi⁹ approbatio preiudicabit et ita pcedat glo.in.d.l.ij.cū si.Ang.in.d.l.ij.cōcordat opi.s.q ista approbatio simplex parit exceptionē legatario si possideat. Itē parit ɔditionez ex.d.l. ij.si nō possideat: et ita intelligunt glo.vltimo allegate.nō aūt parit actionē ex testō. Et ita intelligat gl. h: sz si fieret p stipulationē parit actionē ex stipulatu l.fideicō.ff.de ɔdi.ide. Sz Ang.h dicit tenendā eē opi.glo.h: q: simplex approbatio nō cadit in pactū sed in nudā pollicitationē seu dictum: ergo nō obligat.l.sciēdū.§.ocm̄.ff.de edi.edic.fatet tñ q si res esset apud legatariū et hr̃s petere vellet repelleret exceptione doli pp ratihabitionez.dolo.n.facit eo qd

petit, veniendo contra factum suum.l.post mortem.cū si.ff.de adop. Pau.de ca.in.d.l.ij.approbat opi.glo.h: q: nō est in ptāte heredū renūciare publice solēnitati testandi.arg.l.testādi.§.eo.Ful.hic dicit q aut ista approbatio facta fuit pn̄tib⁹ his quorum interest: et valeat approbatio q: viz pacti hz.ar.l. pcm̄.i.pn.ff.de pac.et no.bar.i.l.i.circa mediū.s. de pac.ergo cū relicta in minus solēni volūtate sint naturalr̄ debita: vt dixi sequitur q pactū nudū sup eo qd naturaliter videbatur pducit actionē tanq̄ cōstitutum: vt insti.de actio.§.de cōstituta.et l.i.§.debitum.ff.de cōsti.pecu. Et sic poterūt peti legata per actionem de cōstituta: sed si illi nō essent presentes qm̄ tūc nō esset pactio videret tutior sn̄ia huius glo.p.d.l.si fideicōmissum.et.d.l.si.j.ad.l.falc.que requirunt cautionem seu stipulationem intercessisse: et sic finaliter puto tenendā esse glo.hic cū limitatione Saly.et Ful.nisi legatarij fuissent presentes approbationi etc̄. ¶ Nec in ɔ̄rium facit rō allegata in ɔ̄rium h p Ange.dum dicit dari exceptionē doli: quare respondeo q nō competit exceptio doli ei q presens nō erat: vt no.gl.in.l.idez in duobus.in vbo plerūqz.ff.de pac.et plene no.Bar.in.l.nō solū.§.si liberationis verba.ff.de lib.leg.nō placet et rō quaz tradit Pau.de ca.in.d.l.ij.q: nolo q approbatio hr̃dis reddat testm̄ solēne: adeo q agatur ex testō. Sed dic q agetur ex approbatiōe tāq̄ ex ɔstituto: vt dictū est: sicut videmus ex stipulatiōe agi qn̄ heres promisit soluere legata inutiliter relicta et ƀm predicta intelligit tex.i.d.l.cū testm̄.a cōtrario sensu: vt etiam ibi est de mēte Bar.dū alle.d.l.tale pactū. Et ƀm predcā et saluari potest opi.Nicho.de mata.tenētis h q si ex certa scientia heres dixerit approbo testm̄ sibi preiudicat: vt hic refert Bald.nam hoc procedat si legarij pn̄tes fuerint. ¶ In eadem ibi: rn̄deo nō etc̄. Adde glo.in.l.ij.in vbo prestiterant j.de fideicō.que ad hoc allegat iura. Pro quo etiam facit.l. lucius.§.testator.ƀm vnam lectu.quā ibi ponit Bar.ff.de le. ij.et melius probat i.l.i.j.de fideicō.vbi i legato ānuo qd dicitur ɔtinere plura legata.s.p quolibet āno vnū.l.si i singulos. ff.de annu.leg.si soluit p pmo āno nō tenet pro reliquis soluere: nisi triēnio soluisset: q: tūc est spāle fauore alimētorū q in posteruz teneatur: vt ibi: et ista est cōis opinio. ¶ Sed in ɔ̄riū q immo soluēdo legatū vnū ex iutili voluntate possit cogi ad solutionem alterius[b]: videtur probari i.l.in testamēto.in fi.ff. de fideicom.libe. Saly ce.hic refert q quidam respondēt q si heres soluit vni legatū nō tenet soluere alijs. Ita procedebat glo.hic: sed bene tenet eidez legatario soluere aliud legatum postq̄ vnum eidē soluit: et ita pcedat.d.l.in testō.quam responsionē ipse rephendit p.l.creditor.s.de vsur. Sed melius probat in.d.l.i.j.de fideicō.inducendo vt induxi. Unde ipse aliter rn̄det ad.d.l.in testō.q vbi fuit legata libertas seruo: et eidem et fuit relictū aliud legatū pecuniarium q non potuerat valere nisi valuisset legatū libertatis: et effectū habuisset.l.seruus.j.de lega.ideo talia legata habentur loco vni⁹: rōne cōnexitatis: et prestita libertate dz aliud legatū prestari q heres videtur agnouisse prestādo legatū libertatis tanq̄ antecedēs necessariū ad legatuz pecuniarium: et est singularis limitatio. ad hoc no.Ludo.roma.in repeti.auc.similiter.j.ad.l.falci. i.xviij.speciali q ibi enumerauerat inter specialia que habet pia causa circa vltimas volūtates.rn̄dendo ad.d.l.in testō.dicit q hr̃s soluens vnum legatū piū relictū in testō minus solēni cogit soluere aliud legatū veniēs in ɔsequentiā: ita dicit et tex.singu.in.d.l.in testō.p que limitatur ista glo. tamen mihi magis placet verba Saly.hic q̄.s.retuli. Posset et rn̄deri ad d.l.in testō.put colligitur ex ibi notatis p glo.in prima solutione.et p docto.post glo.in.l.ea quam.j.de fideicō.dū alle. d.l.i testō.et p Bal.no.i.l.si iure.post gl.ibi.j.de manu.testa. ¶ Ultimo qrit hic Nicho.de ma.quē simpliciter refert Bal. q si mihi nō solēni volūtate ānuū legatū relictū est: sz nō alimēta: et hr̃s soluit sciēter p aliqd tp̄s an pīudicet sibi p futuro et dic vt h p eū pterq̄ i eo mēbro in quo dicit q si relictū ē ad vnā certā cām: puta ad habitationē.vel p soluēdo doctrinam magistris q tūc indistincte sibi pīudicat pp vnā radicē. ar.l. fi.j.de du.reis. Et rn̄det ad.d.l.i.j.de fideicō.in v.nō min⁹ triēnio.q ibi nō ɔstabat hr̃dē ex certa scīa agnouisse.nā i hoc mēbro male dicit q: dicit ɔtra.d.l.i.que ƀm verā et communē

lectu.doc.loquitur in scienter soluente: vt probat bar .in .l.ij. eodé ti.z alij iñ.d.l.i.z ita etiá tз hic Saly.

t **Estamentum.** Superflua nō viciant sed omissio necessario rum omnem dispositioné viciat.h.d. ¶ In tex .ibi diuersis nominib⁹ zc.z q: testator dixit hoc esse vltimuз testm̃ meū z vltima volūtas mea elogium. Et no. istum tex. ad questionem quā posui in.l.nō codicillum.§.eo. ¶ No. q appellatione ɔctus nō venit testm̃ qd facit ad statuta de ɔctib⁹ loquétia: vt hic p Bal. z p eundeз in.l.i.j̃.de leg.suff.ca.tol. ¶ In glo.fi.in fi.rñde ad ɔria aut é supfluitas^a viciosa z nō viciat vt h.aut é supfluitas viciosa q̃ é ɔtra formā vel naturā rei: z tūc viciat vt in ɔriјs. ¶ Ex gl.iducit iste tex.p bal.z p moder.ad qōné q si dixero ticiū ɔstituo asinū^b meū ad agédas z ɔstituédas cās meas q valet ɔstitutio: acsi dixisset cōstituo ticiū ,pcuratoré meū.adde Hosti.in.c.petitio.de,pcu.z bal.in. d.l.id qd pauperibus.in.i.col.de episc.z cle.z in.l.neqз.in vl.col.C. de,pcu. ¶ In ɔrium facit q: error in nomine appellatiuo viciat.l.iiij.ff.de lega.i.dic vt de hoc articulo dixi in dicta.l.iiij.

t **Estamenta.** Publicatio testaméti fieri dз corā magistro census in vrbe: z si fieret corā alio iudice tanq̃ corā incompetenti facta nō valeret^c.h.d. ¶ In tex.ibi publicari zc.dicit Pau.de ca.hic q ipse intelligit istā.l.nō loqui de publicatione de qua loqtur.l.ij.§.e.q̃ loqtur de publicatiōe que fieri dз parte citata: q: ibi agit de examinatiōe testiū tendéte in p̃iudiciū venientiū ab itestato. Sed loqtur ista.l.de quadā alia publicatione q̃ erat in vsu: vt,pducat scriptura testi.j̃.certuз tp̃s corā magistro cēsus in vrbe vel corā alijs magistratib⁹ in alijs locis z redigat in libro cōmunis.vt uidemus in donationib⁹ q̃ dbét isinuari.z dicit q ista isinuatio fuit inducta ad obuiandū fraudibus: q: post morté testatoris poterat fieri vnū testm̃ falsū: vñ lex statuit nō valere nisi sit insinuatū ifra certū tp̃s ut ét in multis locis sunt statuta: vt no.bar.i.l.vniuersa.§.de p̃ci.ipera.off.z i tali isinuatiōe testi nō exaiant testes nec ps citat: z illa scriptura testi q̃ insinuat é publica. Sз publicatio de qua loqt.d.l.ij.fit scriptura nō publica: vt postea fidé faciat: vel qñ nulla scriptura facta é. Nā tūc fit publicatio d dictis testiū vt ibi vidistis ẜm eū. Sed certe puto q ipse errauerit i terminis huius.l.q: publicatio de qua loqtur iste tex.é eadeз de qua loqtur.l.ij.z hoc ét voluit Ful.hic q sup gl.fi.all.l.ɔsulta.z dicit q glo.bñ loqt nisi occasionalr cōtingat pp publicationé nō legitime factā testiū nō posse ampli⁹ ,pbari nec publicari: vt q: testes mortui sunt: z sic isto tex.iūcta gl.fi .q̃ dicit q p solū defectū huius publicationis testm̃ nō reddit irritū: apparet q nō,pcedit itellectus Pau.de ca.z ipsemet Ful.i.d.l. ɔsulta.dic no.q isinuari publicari z apiri ,p eodé pōit: vt colligit ex.d.l.ɔsulta.iūcta ista.l.ad idé tex.in.l.i bac.j̃.d dona. Et q ista.l.intelligat de publicatione de qua loqtur.d.l.ij.ad imponédā fidé scripture q̃ fidé nō faciebat é glo.in.l.sancim⁹ §.de diuer.rescrip.z gl.i.d.l.ij.dū alle.l.istā.ita ét é de méte Bar.j̃.ad.l.,primā.dū alle.d.l.ij. Nec reperitur a iure taxatū aliquod tp̃s insinuādi testm̃: qcqd dixerit Pau.de ca. Qualiter aūt de donatiōe accipiat insinuatio: z quō fiat.vide.l.donatio siue.z ibi no.Bar.j̃.de dona.z p Bar.in.l.modestin⁹. ff.de dona.z p spe.plenius z Joā.an .in ti. de instru. edi.§. porro.v.donatio. Et p Oldra.in ɔsi.cclиij.incipiéte. Factuз tale é differétia é zc.z p Bal.in.l.i bac.j̃.de dona.z i.l.iij.in fi.§.de diuer.rescrip.z i auc.si oés.§.si vt se ab here.ab.z per Jo.de imo.i.c.cū ɔtingat.in añpe.charta.ex de iureiur.bene facit ad no.p Bar.j̃.l.,pxia.z ibi forte aliqd dicet. ¶ No.qd isinuatio facta corā cōpeténti iudice nō valet: z sic vr̃ q nō pñt ptes alterius iudicis iurisditioné,progare^e hic: in v̄si.,pmittat vlla trāslatio: z ex hoc colligit ar.cy.Bal.z ceteri q illā demū iurisditioné possit qs,progare in iudicé quā ille iudex hз in suos subditos z nō aliā. Vñ in iudicé maleficiorz nō posset p forenses fieri,progatio causarz ciuiliū. Verz q: ista lex tractat materiā testatorz: z nō p̃ncipaliter materiā,progatiōis iurisditionis q̃ diffusa est: ideo d hoc me remitto ad no .p Bar.z alios post glo.i.l.i.ff.de iurisdi.omni.iudi.z ibi plenius per alios post glo.in.l.i.ff.de iudi.z in.l.inter ɔueniétes.ff.ad muni.z

ibi glo.p Cy.z alios in.l.si q ex ɔsensu.§.de epi.audi.p Ang.in.l.z q:.ff.de iurisdi.om.iudi. plene p cano.in.c.p.z.g.de offi.dele.z ibi Jmol .in.xxxiiij. col.refert v̄ba Cy.h.z subdit q Cy.in.l.i.§.de iurisdi.om.iudi.dicit p p̃dicta q si ex forma statuti iudices mercantie non habét iurisditioné nisi de cāis mercātilibus^c nō poterit,progari iurisditio eoruз: vt cognoscant de alijs causis ciuilib⁹ nō mercātilibus p istam.l.cū similib⁹. q reputat Jmo.esse no.dignum z mihi placet: lз Pau.de ca.hic nō faciens mentionem de cy.dicat cōtrarium q: dicit q iste tex.nō probat: q: hic nō dicit q iurisditio magistri census non possit,progari ad alias causas. Sed q alias de consensu partiū nō poterit se de publicatione intromittere. Vñ fatet ipse q de vno gradu iurisditionis ad aliū ñ poterit fieri,progatio: vt d causis simplicis iurisditionis ad causas meri imperij.alle.no.p Inno. in.c.de cāis.de offi.dele. Sed de vno gradu ad eūdem sic. Ad hoc inducit.d.l.i.§.de iurisdi.om.iud. vbi q̃uis,pcurator cesaris sit solū iudex inter fiscum z priuatū.tñ pōt,progari ei⁹ iurisditio quo ad alias personas q̃ nō sūt de eius originali iurisditione. Sз teneo opi.Cy.q̃ optime videtur hic probari in verbo vlla translatio.per que verba probatur q iurisditio aliorum iudicū hñtium iurisditioné i alijs cāis z nō in cāis ptinétibus ad publicationé testi nō pōt,progari p subditos vl nō subditos quo ad cās publicationis testi. Nō ob.d.l.i.q: lз ibi dicatur q nō subditi possint,progare iurisditionem alterius iudicis l.i.ff.de iudi.tñ nō dicit ibi q possint ,progare quo ad cās de qbus ille iudex inter suos subditos nō potuisset cognoscere: vt est casus noster. ¶ Item limita istā.l.no.vt p Ange.in repe.l.si vacantia. in.viij. col.C.de bo.va.li.x.vbi dicit q statuto ciuitatis pusij cautum erat q iudex porte sancti Petri sit iudex sup insinuationibus testamétorz z donationū: z cōtingit q tempore mortalitatis vacabat officiuз dicti iudicis an poterit insinuari coram alio iudice: z dicit prima facie videri q nō per istam.l.z.d.l .consulta. Et quia statutū tribuendo iurisditionem vni videtur alij denegare.ar.l.cū pretor.in p̃nci.ff.de iudi.z l.maritus.de,pcura.tñ dicit de facto obtinuisse contrarium p.l.vbi absunt.ff.de tu.z cu.da.ab his .z p d.l.si vacātia.ẜm intellectū quē ponit ibi Bar.in p̃ma oppo.z sic limitat istā.l.,pcedere nisi absens eét iste magister cēsus vel aliter eius officiū vacaret. Et p̃dicta ponit Ang.h z in.d.l.si vacātia.an si lex vel statutū tribuit iurisditionem in specie vni: vt quia dicat q talis sit iudex in causis damnorum datorum. Utrum potestas qui est iudex generalis in ciuitate poterit se intromittere^f de causis dānorum datoruз de quo etiam vide per Ange.plene in.l.cum pretor in p̃n.ff.de iudi.z in.l.illud.j̃.de cano.larg.titu.li. x.aliquid p Bar.in.l.studétibus.p illū tex.§. de offi.p̃fec.vrb.p Bal.in.l.vnica.§.vbi aūt.j̃. de cadu. tol.in.l.i.in.i.z.iij.q.ff.de officio ɔsul.z in auc.habita.in.xi.col.§.ne fi.,p pa.z p eundé in.l.fi.z ibi aliqd p Ang.z Saly.§.de iur.om.iu.z p Jmo. in.l.ticie textores.ff.de le.i.z p Pau.de cast.h qui idé dicit q Bar.in.d.l.studentibus.z plenius p eundeз in.l.cognitio.in p̃n.ff.de offi.eius cui mā.est iuris.z in.l.si qs cū,pcuratorio.§.fi.ff.de,pcu. z aliqd ét p Ang.i.l.ɔsulta.in aliqb⁹ lec.j̃. e.faciūt no.p Bal.z Jmol.in.l.gallus.§.ille casus.ad finem. de liberis z posthumis. ¶ Ultimo querit hic Bal. de statuto ciuitatis cauetur q legata nō valeant nisi insinuent corā capitaneo citatis citādis.occurrit q cleric⁹ fuit istitutus in testō in quo fuerunt legata relicta laicis q petūt insinuationé legatorz z fecerunt citari dcm̃ heredem clericum coram dicto iudice laico: an valeat z ɔcludit q sic: z cū eo trāsit pau.d ca.q dic se de

a ¶ Supsluitas.inq̃tū .d. iason h ponit q cautele abūdātes z clē nō solute reddūt ɔ̃ ctū suspectū vt h lati⁹ p cū add ancha.consilio cccxlvj.

b ¶ Asinū.adde eundé ɔsil. xlvj.iij.li.

c ¶ Non valeret.intellige nisi subsistéte iusta cā q: tūc valeret p ea q̃ voluit ro.ɔsi.ccc. cxxxij.

d ¶ Prorogare. inq̃tū do. iason h p⁹ bal. ponit q acta ñ pñt scribi p aliū q̃ deputatū notariū.adde ro.ɔsi.ccxxj.

e ¶ Nō mercātilib⁹.dic q tñ de ɔnexis mercātilib⁹ cognoscere poterunt p ea q̃ voluit are.ɔsi.xxix. vltra mediū z h adde ro. ɔsilio ccxlij.

f ¶ Intromittere.d h p fra. de are.ɔsil.cij. vbi pōit q stāte statuto q officiales sint v̄l iudices in cāis pupillorz z uiduarz q p hoc nō vr̃ adépta iurisditio iudicis ordinarij. latius tñ vide p lud.ro.ɔsilio cccccui. vbi p decē fundaméta supradictaз ɔclusionem cōprobat.

a ¶ Faciat. ad de eūdē ꝯsilio clv. ij. li.
b ¶ Reuocari de hoc arti. vide p lud. ro. cō si. cxvj. vbi ponit an electio facta p priores aretij ꝛ ꝯfirmata p florētinos poterit reuocari per ipsos pores absqꝫ licētia florētinorū ꝛ p eundē ꝯsi. lxv. ꝛ in q̄stū. d. iason hic ponit an ꝓlat⁹ possit reuocarē ꝓcuratorē cōstitutū a se ꝛ a capitulo. adde fede. ꝯsi. c. ꝛ. cc xiij. ꝛ in q̄stuꝫ ponit ꝺ cla de creti adō lud. ro. ꝯsi. cccxxx.

facto ita cōsuluisse: lꝫ tunc nō vidisset istud dictum ꝛ ꝙ multi timuerūt consulere: ꝛ ꝙ ipse nescit istam decisionem alibi. Adde Saly. idem ibi tenentem in. l. consulta. ꝑ. e. Et idem videtur velle Ange. in repe. l. i. §. hec stipulatio. ff. si cui plusq̄ per. l. falc. in ꝟ. ꝭm hoc restat videri an possint reqri sacerdos ꝛc. Ubi cōcludit ꝙ in inuentario heredis cōficiendo potest citari clericus legatarius. Aut creditor coram iudice laico p rōnes quas ibi vide. An aūt in insinuatiōe donatiōis reqraꝭ de iure cōi citatio. Pau. de ca. h̄ i discursu dicit ꝙ nō. Adde bar. i. l. i bac. ꝑ. de dona. ꝛ Bal. in. l. illud. in. ij. vel. iij. col. ꝰ. de sacrosan. ec. ꝛ in. l. i. i pn. ꝰ. de lit. ꝯtes. ꝛ in. l. fi. §. illud. in pn. ꝑ. de tēpo. ap. ꝛ in auc̄. eodē decursu. ꝰ. de do. añ. nup.

o Omnium. Testm̄ factū corā ꝓnci pe seu ꝓncipi ꝑ oblataꝭ ꝓces insinuatū valet tanq̄ solēnissimū ēt sine solēnitate testiuꝫ: lꝫ ꝓnceps ad supplicationem nil rescripserit: dūtamē illud testm̄ sit vltimuꝫ: ꝛ hr̄s script⁹ in eo pōt nedū bonoꝝ possessionē ex eo agnoscere: sed ēt hr̄ditatē adire ꝛ oīa facere q̄ scriptis heredib⁹ cōpetūt: dūmō testator habuerit factionē testamēti ꝛ null⁹ ali⁹ defect⁹ interuenerit q̄ numeri testium: reqriꝭ tñ ꝙ ꝑ duos testes ꝓbeꝭ ꝙ ꝓncipi fuerit insinuatū testm̄ si de hoc dubiteꝭ. h. d. Et diuide vt h̄ ꝑ Bar. ¶ In tex. ibi mera fide ꝛc. istū tex. intellige velle ꝭm Fulg. ꝙ lꝫ nō possit fieri q̄ō solennitatis hoc casu: tñ poterit fieri questio veritatis: vt si forte dicatur aliquid esse falso vel errore scriptū in supplicatione ꝓncipi oblata. ¶ In tex. ibi cuiuscunqꝫ iudicis. s. maioris. dū aūt tex. subdit nunicipū dici coraꝫ iudice inferiore: ꝓut est magistratus municipuꝫ seu municipalis. iuxta. l. ea que. la. i. ff. ad muni. Et dum dicit tex. aut aurib⁹ ꝓuatoꝝ dic. i. testm̄ factum extra iudicium coram septem testibus priuatis personis. ¶ Ad vltimum vide hic quod no. hic Nico. de mata. ꝛ Bal. ¶ In tex. ibi ꝙ nr̄is scrineis ꝛc. ¶ Nota ꝙ ꝓnceps presumitur habere omnia iura in scrineo pectoris. ꝛ hoc propter peritos viros quos ꝓnceps penes se habere dꝫ. Ad idē tex. in. c. i. de cōsti. li. vj. in. c. sepe. de appella. facit. l. penul. ꝑ. de his qbus vt indig. q̄nqꝫ tñ imperator errat i iure. l. iij. §. fi. ꝛ ibi glo. ff. de sup. lega. ꝛ per glo. in. c. preterea. xxiij. distinctione. dic vt ibi ꝑ glo. ꝛ per bal. in. l. ꝓscriptione in. vj. col. ꝰ. si cōtra ius. ¶ In tex. ibi rñderit. no. ꝭm Bar. ꝙ q̄n actus insinuaꝭ coram iudice nō requiriꝭ ꝙ iudex suum decretuꝫ interponat vel aliqd faciat[a] ꝛ adde Bar. in. l. modestinus. ff. de dona. ꝛ Bal. in. l. iij. ꝰ. de diuer. re. cum ꝯcor. quas dedi. ꝰ. l. proxi. de quo etiam per Baldum in. l. illud. circa. ij. vel. iij. colū. ꝰ. de sacrosan. ecclesijs. ¶ In tex. ibi: ne post ꝛc. Nota quod testamentum factum de consensu principis potest reuocari per testatorem. ¶ Et ideo facit ꝭꝫ Bar. ꝙ statuta populi i ducatu spoletano que confirmata fuerunt per rectorem ducatus possint ꝑ populū reuocari sine consensu dicti rectoris: de quo remittit ad pleni⁹ no. per se in. l. oēs populi. in. iij. q. principali. in ꝟ. ꝛ circa secundum. ꝛ in ver. se. ff. de iusti. ꝛ iure. Bal. hic dicit ꝙ non putat hoc verum: qa eadem solennitas debet interuenire in destructione que in constructione interuenit. allegat in argu. l. vt proponis. la. ij. ꝰ. de nup. Sed meli⁹ allegasset tex. i auc̄. econtra si filij. ꝰ. de repu. ꝛ in auc̄. de defen. ciui. §. nō habente. ꝛ ita ēt tenet Roma. in. l. more. ff. de iurisd. om. iudi. Sed ad istud argumentum patet responsio ex distinctione tradita per Bar. i dicta. l. omnes populi. q: hoc est veꝝ q̄n in cōfectione statutorum de necessitate requirebatur confirmatio superioris: alias secus vt ibi per eum. Unde transeo cuꝫ opinione Bar. cū q̄ etiā in effectu trāsit Saly. Ful. ꝛ Pau. de ca. h̄: ꝛ Pe. de ancha. i repe. c. canonū

statuta. de ꝯsti. in ꝟ. Sed h̄ incidenter quero vtrum in reuocādo ꝛc. Ubi facit mentionē de verbis Bal. hic. ꝛ tamē dicit ꝙ opinio Bar. est verior: pro qua opinione pōt allegari optim⁹ tex. in dicto. c. dilecto. de preben. ibi dum tex. dicit clausula ꝓhibitionis adiecta ꝛc. a cōtrario sensu: ꝛ ibi ad hoc ponderat istum tex. do. Abbas dicens ibi probari ꝙ statuta collegij cōfirmata per superiorem possunt reuocari per solum collegiuꝫ ꝛ idem probatur in. c. cum accessissent. ꝛ in. c. se. de consti. nisi superior adiecisset clausulam illi cōfirmationi: scilicꝫ ꝙ si quid cōtrafieret non valeret: vt in. d. c. dilecto. Ange. hic dicit ꝙ in preiudicium superioris nō possunt reuocari[b] sine ꝯsensu superioris: sed in preiudicium reuocantium sic: vt hic per eum. ar. tex. in. d. auc̄. ecōtra si filij. de quo articulo ēt vide ꝑ Bar. in. l. ex placito. in. iij. col. ꝰ. de re. permu. ꝛ ꝑ bal. Ang. ꝛ Imol. in l. ex facto. in ꝓn. circa. ij. col. ff. de vulg. ꝛ pupil. ¶ In glo. i ꝟ. ꝓcibus ibi porrectaꝝ ꝓncipi. vt ipse interueniat ꝛc. s. ad cōfectionē testi ꝙ intendebat testator cōficere coram ꝓncipe. tamē tex. hic sonat ꝙ tenor testamēti erat specificatus in supplicatione quam sufficit lectam esse coram principe absqꝫ alia confectione testamenti: ꝛ in conclusione precum petebaꝭ ꝙ istud testamētum haberet plenū robur: ꝛ ita videꝭ intelligere istum tex. ꝛ doc. maxime Ful. ¶ In glo. in ꝟbo publicauit lꝫ vtraqꝫ solutio vel expositio sit in se vera. tamē magis communiter tenetur prima. s. ꝙ hic loqtur q̄n testamentū fuit a ꝓncipio conditū coram iudice: quo casu ē dubiū an requiraꝭ numerus septem testiū. Bar. hic dicit ꝙ sufficiunt duo: ꝛ idē tenet bal. in l. pacta nouissima. in ꝓn. ꝰ. de pactis. ꝑ istum tex. idem videꝭ tenere bal. hic: sed Nicho. de mata. ꝛ Ange. tenent ꝙ immo reqranꝭ septē testes: ꝛ hoc q: agiꝭ de maximo ꝓiudicio ne cōmittaꝭ falsum: ꝛ ita limitabiꝭ in. l. donationibus. ꝑ. de dona. vt illa lex nō habeat locū i testō ꝯdito apud acta. Richardus malūb. vt refert ꝛ seq videꝭ Cy. hic tenet ꝙ idē sit in testō fcō apud acta qō est in testō facto corā ꝓncipe ꝑ istū tex. i ꝟ. sicut. vbi lati⁹ ꝑ eū. Saly. hic dicit ꝙ aut factū ē testm̄ coram iudice ex acta ꝛ reqrunꝭ septē testes: ꝛ scriptura testi nō habeꝭ ꝓ publica. ꝛ auc̄. nisi a publica ꝑsona sit scriptum: ut est factū testamentū in actu ipsi⁹ publici officialis: ꝛ tūc q: acta sunt a publicis personis: ꝛ sic tabellionibus ad h̄ deputatis. Et sufficiunt tres testes ꝛ iudex ad hoc vt testū habeaꝭ ꝓ solēni ꝛ scriptura habebiꝭ ꝓ publica: ꝛ sic nō reqreꝭ alia publicatio testi. alle. l. sancimus. ꝑ. eo. q tex. ꝓbat ꝯrū. Nā ꝓbat ille tex. ꝙ acta hn̄t vim trium testium vel plurium: ꝛ ita illum tex. allegat hic Cy. ¶ Preterea illa lex loqtur in casu valde diuerso. s. in quo cōcurrebat lapsus decēnij cū ꝓbatōe actoꝝ. Ful. ꝛ Pau. de ca. hic videnꝭ tenere ꝙ valeat testm̄ apud acta sine testibus: quia acta in iudicio nō reqrunt testes. d. l. in donationibus. ꝛ not. glo. i. l. fi. ꝑ. de re iudi. q: ꝓsumiꝭ in iudicio adesse multitudo ꝑsonaꝝ. de h̄ ēt vide ꝑ bal. in rub. ꝰ. ꝺ fide istru. in. iij. col. vbi dicit ꝙ i tali testō reqrunꝭ testes: sꝫ nō dicit quot. Passus est dubius: tñ dici pōt ꝙ nō reqrunꝭ septē: vt patet ex isto tex. ibi dū dicit actus cuiuscūqꝫ iudicis aut auribus priuatoꝝ ꝛc. Nā videꝭ tex. velle ꝙ q̄n fit apud acta nō fiebat corā auribus priuatoꝝ. i. septem testium. ¶ Utrum autē requirunꝭ duo testes an vero acta probēt sine testibus: istud videꝭ pendere ab illo dubio articulo quo quæriꝭ an acta iudicij requirant testes: de quo variant gl. ꝛ doc. in. d. l. in donationib⁹. ꝛ glo. in auc̄. de here. ꝛ fal. §. sin ꝟo absunt. in ꝟ. quantū ad hoc. ꝛ glo. in. d. l. fi. ꝛ glo. ꝛ doc. in. c. q̄m cōtra. de. ꝓba. ꝛ Spe. i ti. de instru. edic. §. restat. ꝟ. sed cū litteris. ꝛ bal. in. d. rub. in. iij. col. ꝛ in l. sancimus. ꝑ. eo. ꝛ in. l. i. §. i. ff. de edē. in lec. antiqua. ꝛ Ang. in. l. post mortē. ff. de adop. tamē posito ꝙ acta iudicij nō reqrerent testes per. d. l. in donationibus. illud videtur esse uerū in his que de sui natura sunt explicanda in iudicio: ita loquiꝭ d. l. in donationibus: ꝛ sic videtur ꝙ si fiat i iudicio apō acta testm̄ vel alius actus q de sui natura nō est explicandus apud acta iudicij remaneamus in regula que habet ꝙ actus notarij debēt habere testes: vt in. §. oportet aūt. i auc̄. de testib⁹. ꝛ ita vult bal. in. d. rubri. ꝛ in. d. l. sancimus. ꝛ saltē hoc debet habere locū in testamētis in quibus maiorē voluerūt adhiberi solēnitatem q̄ in alijs propter magnitudinem preiudicij. ¶ In glo. in ver. comprobantur. Nota ꝙ testamentū in dubio pre

sumitur ultimum esse & nõ presumit pluralitas nisi aliter pbe/
tur. Addo in. l. fi. inducẽdo vt ibi p Bal. in fi. §. de reb. cred.
¶ In glo. fi. ibi: sed quidã dicũt hãc opi. magis cõmuniter se
quuntur docto. s. q nulli testes requirũtur ad solẽnitatẽ testi:
sed solũ requirit q pbetur oblatio precũ: vt hic in pn. & fi. suf/
ficit ergo quomodocũqz de tali oblatione probetur per testes
vel aliter: & habebit testm p publicato: adeo q faciet plenã fi
dem dũmodo scriptura manu publica facta fuerit de oblatõe
precũ: & eaꝝ tenore: puta p scrinearios pncipis: & illa valebit
lz pdat originalis scriptura: vt hic in glo. nã si p publicato hr
illud qd est factũ apud acta iudicis. l. gesta. ĩ. de re iu. q̃to ma
gis qñ e fcm corã pncipe q supra oẽs iudices est: & ita ẽt vr te/
nere finalr glo. h. s. q habeat p publicato. ¶ In ea. ibi: h nõ
est bona: vt ibi no. &c. glo. voluit se referre ad primã rñsionez
datã p glo. in v. publicauit. q intellexit tex. in v. publicauit. q
nõ loquat de publicatiõe sed de cõfectione testi: & sic glo. vult
approbare allegationem eorum que dicebant p istã. l. in vsi.
sicut &c. & pbari q testm illõ habeat p publicato. nõ aũt vult
negare dictũ pncipale in se esse veꝝ: imo affirmat glo. q testm
hr p publicato. vt pz ex his q subdit glo. q si aliter intelliget
esset sibiipsi cõtraria tñ tene id qd prime dixi qcqd glo. h ino:
dinate dixerit. ¶ In eadẽ ibi. §. & cũ gl. videt in hoc male di/
cere per. §. in nouissimo. ĩ. de cadu. tollẽ. lz doc. hic nõ dicãt:
lz si talis &c. tene mẽti gl. q magis cõmuniter tenet p istũ tex.
nã vult glo. q in oĩbus casib' in qb' ex testõ põt peti tm bon.
possessio possit nihilominus de iure ciuili adiri hrditas si illud
testm fuit pncipi insinuatũ: & in hoc iste tex. cũ glo. est singula
ris fm Ang. h: & in. l. filio pterito. ff. d iniusto testõ. cũ quo trã
sit Imol. in. xlij. col. & ita se habet magis cõis opinio: lz cy. h
post Rychardũ malũ. subtiliter põderat istũ tex. & oñdit tex.
hoc nõ pbare. nã fm eos iste tex. vult dicere q lz hoc cãu quo
dispẽsatiue valet testm videret solũ cõpetere bono. possessio d
iure ptorio: sicut fit in alijs casib' in qbus testm dispẽsatiue va
let: vt in. d. l. posthumus. alle. in glo. Tñ tex. hic puidet q ẽt
possit adiri hoc casu hereditas de iure ciuili: & puidet hic solũ
qñ defect' e circa numerũ testiũ: vt hic in fi. ergo sec' e vbi ali'
est defectus: vt in casib' legũ allegataꝝ in glo. vel fm Ful. vult
dicere iste tex. q lz ad hoc vt bono. possessio fm tab. possit cõ/
petere ex testõ requirat q interuenerit signa septẽ testiũ. l. ij. de
bo. pos. fm tab. tñ rñdet q ẽt in casu potest cõpetere bo. pos.
qz vbi testm valere põt de iure ciuili: & ex eo adiri hrditas de
iure ciuili põt ex eo peti vtilis bo. pos. fm tab. vt in. d. l. ij. vt ẽ
qñ testm fuit factũ p nũcupationẽ. insti. eo. iuxta pn. v. postea
vo. Ita debet esse in casu isto in quo de iure ciuili valet testm
factũ corã principe: & exigi põt & adiri hereditas: tamẽ retẽta
cõmuni opinione q̃uis glo. pcederet in testõ insinuato impe
ratori: nõ pcedet in testõ facto apud acta iudicis fz Pau. de
ca. hic. Sed ad bal. in. l. certũ. in añpe. col. d. vñ legi. tene q
immo habeat locũ in testõ facto apud acta. allega. istã. l. apõ
romanos in. d. l. certũ. vbi dicit q lz dcm Bal. pcedit in testõ
insinuato pncipi: tñ secus est in testõ facto apud acta quoniaz
in v. nec sup &c. Unde cũ sit talis casus exorbitãs nõ debet ex
tẽdi. l. ius singulare. &. l. q vero. ff. de legi. mouet ẽt p alias rõ
nes satis fragiles: tñ in hoc sto cũ eo: & cũ Pau. de cas. ¶ Ex
tra glo. p istũ tex. dicit Specu. in dubio forte in titu. de instru.
edi. §. restat. v. sed cũ litteris epoꝝ. q instrumentũ factũ a no
tario coram populo in publico parlamẽto nõ requirit testes: qd
est notandũ. Sed an iste tex. pbet patet ex pmissis. ¶ Itez p
istã. l. dicit notabiliter Bal. in. l. sancimus. i. ij. col. ĩ. de dona.
q bar. cõsuluit q testm factũ p quẽdã dominũ de vrsinis[a] in
suo castro in qd habebat merũ imperiũ: & omnimodã iurisdi
tionẽ valeret: acsi fuisset apud acta cõfectũ & insinuatuz: vt ibi
plenius p eũ vbi ẽt dicit q p istã. l. fuit inductũ q in bullis pa
pe & epoꝝ nõ apponant testes: qz tot pceres corã eis semper
esse psumit q nihil occulte fieri põt corã ipsis: vt hic in pn. cũ
glo. in v. inter tot. ¶ Per istã. l. dicit signãter Bal. in. l. sanci
mus. in vl. col. in eo qd si testm pmũ habebat clausulã deroga
tiã ad sequẽtia testamẽti pdẽda valebit sequẽs testm ĩsinuatuz
apud acta q̃q in eo nõ fiat mẽtio de clausula derogatoria ap
posita i pmo de quo vid ebim'. Dicit ẽt p hãc. l. Inno. in. c. i.
de lit. pte. q corã pncipe pcedit libell' cõtinẽs merã narratio/
nẽ sine cõclusione: qz pñtia principis supplet solẽni/
tates per istũ tex. & refert Ange. hic istud dictum ad
idẽ qd no. bal. in. l. nullus. ĩ. ad. l. iul. maie. & in. l. fi.
d. de leg. & in. c. fi. d no. for. fide. & Spe. i ti. de setẽ.
§. iusta. v. nõ valz ẽt si ẽ lata. & Jo. an. i. c. de cãis. d
re iudi. q pnũc aliter non examino ne longior sim.

[a] ¶ De vrsinis an dispositio hui'. l. hẽat locũ in ipo pncipe testãte vide eundẽ alex. psilio.

Alexander de imola.

n **Omnium.** Testamentũ primũ validum nõ rũpitur p aliud sequens non solenne: licet in ipso sequenti fuerit scriptus heres princeps vel alius vir magne potentie. h. d. ¶ Scdz ĩtellectũ gl. Frã. tig. & Bal. veꝝ: qz fm istũ intellectũ ista lex nihil noui ĩ duceret cũ hoc iam satis fuisset puisum in. l. ex imp/ fecto. d. e. & in. l. cũ hrdes. d. ti. i. Jo fm aliũ intelle/ ctum quem approbãt omnes alij doc. hoc intendit Testm in scriptis solẽniter pditũ nõ tollit p seqns ẽt solẽne si ne scriptis pditũ in quo pnceps vel alius potens diceretur institutus. h. d. Et est ratio quia suspicat lex q testes de facili dicũt falsum vt cõpla/ ceãt principi vel alteri domino potenti vel q timeãt dicere veꝝ: ideo lex prohibet testificari quasi presu mat testes falsum dicere: & ita intelligitur fm doct. tex. i v. falsi. ¶ In tex. ibi vel legibus. ad successio nẽ vocatus p istũ tex. dicit Ful. & Pau. de cas. hic q scõs intellect' supra recitatus hz locũ nedũ si pri/ mum testamentum in scriptis processit: sed etiam si nullũ precedebat: & extabant successores ab intesta to: qz imperator vel alius potens non poterit ad ex cludẽdum successores ab intestato per testes proba re se fuisse institutum qd est singulariter notandum. ¶ Et pro hoc facit secundũ eos: qz si in preiudiciũ extranei instituti in primo testamento non potest im pator p testes probare fuisse se postea institutũ: mul tominus debet posse in preiudicium venientium ab intestato qui se nõ fundãt ex testamento probato p septẽ testes: prout facit heres extraneus institutus: sed se fundant in dispositiõe iuris cõmunis. Tamẽ Bal. & Saly. hic in discursu verborũ exppresse senti unt cõtrariũ: & cõtra opi. Ful. & Pau. de ca. facit qz fm opi. eorum sequeret q tex. in. l. nõ dubiũ. in pn. d. eo. esset restringẽdus ad casum qñ ĩperator eẽt in stitutus ĩ testõ de quo esset cõfecta solẽnis scriptura vel auc. quod videtur violare illum tex. generaliter loquentem: & p pñs comprehendentẽ etiam casum qñ coram testibus imperator sine scriptura esset in/ stitut': & facit etiam ad hoc. l. heredes. Unde forte nõ pcederet opinio Ful. & Pau. de ca. Et ad istuz tex. in v. vel legibus. posset responderi vt hic p bal. qui duobus modis respondet: vt hic per eum cum quo transit Saly.

h **Hac consultissima.** Testamtũ ĩ scriptis fieri dz fm formã hac. l. traditã. h. d. vsqz ad. §. ex ĩperfecto. Et de ista materia te standi in scriptis vide practicam formaliter traditaz plene p Spe. in ti. de instru. edic. §. vt aũt. v. testm. cum se. ver. Et per Azo. in summa huius titu. & per Jo. fab. plene in. §. possint. ad fi. insti. eo. Et aliqd per glo. in. l. i. §. si linum. ff. de bo. pos. fm ta. ¶ In glo. in vbo rogatos. Adde alios casus in qbus nõ requiruntur septẽ testes: de quibus dictum fuit in. l. si vnus. d. eo. ¶ In glo. in vbo subscriptiones. tene tertiam solutionem. ¶ Extra glosam tãgit hic Cy/ nus & alij: an testes in dubio presumantur rogati: de quo vide plenius per bartolum circa hoc plures questiones formantem in. l. sciendum. ff. de ver/ borum obligatio. cum concordatijs & additi. quas ibi dedi. ¶ Dubitauit etiaz hic Salycetus an illud quod hic dicitur in testibus quod debent esse ro/ gati in testamento in scriptis habeat locum in testa

a ¶ Cōuocatione. idē dicunt ceteri noui inter quos. d. iason cui inq̄rtū dicit q in testō inter liberos: nec i testm̄ ad pias cās testes debeꝛ eē rogatos necessario adde q dr̄ia ē inter pdictos casus q: pmo casu oino filij sunt successuri p̄ri. iō rogatus nō ē necessario; ẜz scdo casu nō est sic iō testes dēnt eē rogati ẜm ro. ꝯsi. cccvi. ⁊ an testes dēant eē rogati a notario vel testatore vide p ang. ꝯsil. cclxxiiij. ⁊ ibi vide qd̄ si aliq testes dicāt se fuisse rogatos aliq a notario aliq vero a testatoꝛe ⁊ ad pdicta vide ēt alex. ꝯsilio. clxxix.

b ¶ Inter liberos. de hoc p alex. ꝯsi. lxxvj. iij. li. p Jo. de ana. ꝯsi. xxvij. ⁊ ibi bologni. refert de vbo ad vbū verba de qb' hic ⁊ vide bal. ꝯsi. ccc xcvj. iiij. lib. ⁊ vide q voluit lud. ro. ꝯsi. clxxviij. icipiē. āplissime doctoꝛ pau. d ca. ꝯsi. ccj. ⁊ cccl iij. i. i. ipressis ⁊ ꝯsi. xciij. i. ij ipressis Abb. ꝯsilio. xcviij. ⁊ cv. Alex. ꝯsi. xlvj. ij. li. ⁊ ꝯs. cxxiij. i. li. pau. d ca. ꝯsi. clxxxviij. Ful. ꝯsilio. xvij. ⁊ cōsilio. xvij. ⁊ cōsilio. lvij.

mento nuncupatiuo: ⁊ dicit se nō reperire expressuz q debeāt esse rogati sed cōuocati sic. allegat. l. in testamētis. j. eo. ⁊ l. hac ꝯsultissima. s. ti. i. Sed dic q iura dicētia de cōuocatione testiuz ꝓbare dicunꝛ ēt de rogitu. l. diuus. cū glo. in ꝟ. cōuentis. ff. de testa. mili. ⁊ glo. in. l. nullū. ff. de repudijs. ⁊ institu. eo. §. fi. in ꝟ. adhibitis. ⁊ Bart. in. d. l. sciēdum. in penultima col. in ver. quid si dicit adhibitis ⁊c. licz Bald. aliter dicat in dicta. l. diuus. Et q in testamento nūcupatiuo debent testes rogari. probaꝛ in dicto. §. fi. instit. eo. cum glo. ⁊ bene facit. l. fi. §. fi. j. de codicillis. ⁊ auc. rogati. s. de testi. ⁊ in. §. nūcupationē. j. ea. l. in vbo. vt supra dictuz est. iuncto isto tex. ⁊ roma. firmat in repeti. auc. similiter. j. ad. l. falci. in. xj. spāli vltimarum voluntatum: lz ẜm eū aliqui allegēt in ꝯtrarium glo. sing. iij. q. ix. in. §. de his. in glo. magna que tamen ẜm euz solū dicit q in ꝯtractibus testes debent esse rogati quādo sunt ꝯtractus in scriptis: ⁊ nō aliter. sed illa glo. ẜm eum nō dicit ita esse distinguendum in testamentis. A quo autem testes opoꝛteat esse rogatos. s. an a testatoꝛe: an sufficit rogari a tabellione vel ab alio. vide per Cy. in. l. heredes palam. §. fi. ff. eo. ⁊ ibi per Pau. de ca. ⁊ glo. i. in. d. auc. rogati. ⁊ ibi Saly. ⁊ qō no. Bar. i. d. l. sciēdum in vltima col. ꝟ. qd si dicit notarius vel testes ⁊c. Bal. in. l. parentes. in. i. vel. ij. col. s. de testib'. ⁊ Jo. fab. in. §. s. institu. eo. ⁊ p Bal. in. §. sed hoc q dem. eo. ti. ¶ Et ad materiam huius. l. vide qō dicā in. d. §. per nūcupationē.

Alexander de imo.

c **De imperfecto.** Testamentum imperfectum ratione solēnitatis valet inter liberos tm̄. h. d. ¶ In glo. i. ibi vel nō. Utrum autē iste tex. procedat saltem hodie in testamēto nūcupatiuo de quo nulla ꝯfecta sit scriptura. vide p Saly. ⁊ Fulgo. in auc. q sine. j. eo. vbi tenēt q nō: de quo ibi diceꝛ post glo. ¶ In glo. in vbo liberos. ibi esse codicillū ⁊c: ⁊ sic si est codicillus nō cōtradicit iste tex. illi l. qui a patre. q: dato q ibi testm̄ imperfectum valeret vt codicillus: tamen datio tutoꝛis facta in codicillis testamēto nō cōfirmatis non valeret nisi tutoꝛ cōfirmeꝛ a iudice. l. i. al's. ij. ff. de ꝯfirma. tuto. ⁊ l. iij. ff. de testa. tute. ⁊ sic nulla esset repugnātia inter istū tex. ⁊ d. l. qui a patre. sed hec prima solu. glo. ē vna trufa ẜm Bar. ⁊ sic vult Bar. q istud testamētuz valeat hic vt testamentū. facit. l. ij. j. de codicillis. tm̄ ꝓ ista pma solutione glo. s. q istud testamentū nō valeat vt testamētum sed vt codicilli ab intestato. facit plene tex. in. l. fi. s. fami. hercis. Sed ꝓ opinione barto. q imo valeat vt testm̄ dicit Fulg. hic esse hodie tex. in autē. de testa. imperfec. in pnc. Pro hoc allego glo. in. l. filij. s. famil. hercis. quā ad hoc ꝓ singulari allegat Jo. de imo. in. l. si filius q in potestate. in. ij. col. ff. de libe. ⁊ posthu. ⁊ illud expresse firmat Bal. ⁊ Saly. in. d. l. vbi hoc comprobant per aliq̄s rōnes quas ibi vide per eos. Idem videꝛ tenere cy. in. l. quotiens. s. famil. hercis. ⁊ Ang. in auc. q sine. j. eodem. ⁊ Ang. in. l. filio preterito. ff. de iniusto testamēto: ꝓ istum tex. Et idem tenet ibi Jo. de imol. in añpe. char. ⁊ etiam Ang. in. d. locis. ⁊ in. d. l. fi. q lz per illam. l. esset inductū q valeret volūtas ab intestato. tamē p istnm tex. est inductū vt valeat iure testamēti vel aliter: vt no. p Cy. i. d. l. quotiēs. vbi no. limitat predicta esse vera quādo testatoꝛ est vsus verbo instituo. secus si dixisset assigno vel similia verba in. d. l. fi. vel rn̄de ad. d. l. fi. ꝓut colligiꝛ ex notatis per glo. in. d. l. filij. in verbo intestato. ⁊ ibi expressius p Bal. videlicet q loquaꝛ illa lex quādo non apparebat patrē voluisse testari: vt quia nō faciebat institutiones heredum: sed legata vel alias dispositiones conueniētes codicillis. lz autē habeat effectū testamēti: tamē nō videtur q debeat proprie dici testamentū: vt per Bar. in repetitione. l. i. s. de sacrosan. eccle. in vltima col. in ꝟ. iiij. quero ⁊c. pro qua facit tex. in ea. l. §. si quis autē. in ꝟsi. quasi. ¶ In eadē ibi corrigi ⁊c. hec nō est vera: q: iste tex. vult valere testamētum quo ad liberos tm̄. sed. l. qui a patre. ꝓcedit in tutoꝛe qui nō erat de liberis: vnde quo ad ipsum tutorem non valet testamentū imperfectū. ne dicamus q priuilegium cōcessum per istū tex. liberis. intelligitur esse cōcessum cum preiudicio tertij. i. tutoꝛis datio si valeret operaretur ipsum inuitū cogi ad munus tutele q nō est dicēdum. arg. l. impuberi. in pn̄. ff. de administra. tu. ⁊ istā opi. tenuit glo. magna in. l. i. s. de testa. tute. In quo dic vt hic plenius p Bal. ⁊ de hoc aliquid p Barto. in. d. l. impuberi. per illum tex. ¶ In ea. ibi ꝓ codicillis ⁊c. hec diuinat: ita teneas alias solutiones que ponūtur h. ⁊ in. l. cōtraria. ¶ Extra glo. querit hic Bar. an iste tex. habeat locū in testamēto imperfecto rōne volūtatis: ⁊ cōcludit q nō secutus glo. not. in. l. si is qui. ff. eodē. cui adde aliam glo. paruam. in. l. fi. in ꝟ. completū. s. famil. hercis. Et de hoc per Guil. de cu. Bal. ⁊ Saly. ibi. ⁊ istud facit ad questionem. Si testatoꝛ scripsit in cedula totā volūtatem suam in qua filios instituit: puta in disparibus poꝛtionibus et legata extraneis reliquit testamentū in capsa reposuit ⁊ legi nō fecit: an valeat saltem inter liberos. ⁊ in. d. l. si is qui. decidit q sic: q: diciꝛ pfectū ratione volūtatis: sed imperfectū ratione solēnitatis: quia nō fuit publicatū ⁊ lectū: ꝓut reqritur. l. fideicōmis. §. i. cū ibi no. ff. de leg. iij. ⁊ ita ēt tenet Bar. i. d. l. fideicōmis. §. i. vbi ēt voluit plus: ꝓut. j. dicam. Saly. tenet hic cōtrarium. s. q non valeat: q: in qōne ꝓposita diciꝛ ēt esse defectus volūtatis. alle. tex. in. l. hac cōsultissima. in ver. profiteatur agnoscere. s. ti. i. ⁊ d. l. fideicōmis. §. i. ita ēt videꝛ tenere Bald. in. l. fi. j. de fideicōmis. in penul. col. ꝟ. qd de scriptura manu testatoꝛis. teneo opi. Bar. quādo testamētum est scriptū manu propria testatoris: q: de hoc est tex. in auc. q sine. j. eo. ⁊ ibi hoc expresse i terminis firmat Bal. cū quo trāsit Pau. de ca. ibi: ⁊ in. d. l. si is qui. Sed vbi nō est scriptum manu testatoꝛis ẜm formam traditam in. d. auc. q sine. est magis dubiū. nam Bar. in. d. l. fideicōmis. sub dubio foꝛte adhuc tenuit q valeret. q: nō diciꝛ imperfectum rōne volūtatis vt ibi p eū. Sed cōtrarium tenet expresse Bal. in. d. auc. q sine. per illum tex. q: ibi est speciale in testamento scripto manu propria testatoꝛis: ergo secus est i alia scriptura impfecta: vt ibi aperte sonat lr̄a. bene facit tex. l. fi. iūcta auc. si modo. s. famil. her. Et istā opi. sequiꝛ Pau. de cast. in. d. l. si is qui. ⁊ i. d. auc. q sine. ¶ Saluari tm̄ posset opi. Bar. quādo saltem per duos testes probareꝛ illam fuisse voluntatē testatoꝛis per illū tex. iunctis his que. j. dicā. ¶ Et ita foꝛtasse intellexit Barto. in preallegata. l. fideicōmis. §. i. vt sonāt iura allegata per eum: de qua materia ēt vide plene per Pe. de ancha. ⁊ Imo. in. c. ij. de testamētis. ⁊ p Imo. in. d. l. si is qui. in quibus locis Imola ponit longam distinctionem que hz magnam equitatē. Et saluis his q̄ dixi. s. eam sequoꝛ. ¶ De qua materia ēt vide p Oldra. in cōsilio. cxix. incipiente Ticius cōdidit testm̄ vbi in aliqbus cōtradicit decisiōi posite p Imo. in locis. s. allegatis. ¶ Nam vult Oldra. q si testatoꝛ fecit scribi volūtatem suā: ⁊ ordinauit: cū vocareꝛ notarius: ⁊ testes qui de illa volūtate essent rogati: ⁊ anteq̄ veniret decessit testator nō valebit ẜm eū illa dispositio ēt ad pias causas q̄uis ꝓbetur p testes testatorē ita ordinasse: q: illud non fuit testamentū: sed preordinatio ad testamentū. alle. in arg. l. ij. in pn̄. ff. de sentē. ex peri. re. ⁊ d. l. fideicōmis. ⁊ d. l. si is qui. Et vba oldra. reassumpsit Jo. an. in addi. Specu. in ti. de instru. edi. §. compendiose. sup ꝟ. qd si prius. circa fi. ibi tamen non facit mentionē de Oldra. sed dicit fuisse qōnem de facto ⁊ nō ponit casum in dispositione ad pias causas: tamen formaliter ponit rationes Oldra. Attamē magis placet decisio quā ponit Imo. in dictis locis. ¶ Et ex no. p Imo. ⁊ ibi p Barto. in locis. s. allegatis: apparet q in qōne proposita non fuit defectus volūtatis sed solēnitatis: ⁊ in materia ⁊. q. predicta etiaz vide Pe. de ancha. ⁊ Jo. de imo. in. c. cum esses. in. viij. q. de testa. ⁊ q no. do. Abbas in. c. cū. ꝓ tabellio. in. iij. col. vel. iiij. de fide instru. ⁊ q̄ no. Bar. in. l. in testō. ff. de fideicom. liber.

⁊ Bal.in repe.l.i.in vlti.charta.ver.sup.vſ.q.ſ.de sac.san.ec. ⁊ in.l.si iuris.ꝭ.de ma.test.⁊ Ang.in.l.si certis in.viij.col.in repeti.ſ.de pact.⁊ Pau.de ca.in ꝯsi.ccclx.qḋ incipit.Super eo qḋ querit.⁊ per Ro.in repe.auté.siliter in.xviij.ſpāli.circa vltimas voluntates.ꝭ.ad.l.fal.vbi tractant an idem sit in diſpōne ad pias cās qḋ est in diſpōne inter liberos.¶ Querit etiam hic Bar.quot testes requiranꝰ ad ꝓbatōnē huiꝰ testamenti:⁊ cōcludit ꝙ duo:vt no.glo.in.d.l.fi.ſ.fami.herc.⁊ ꝑ glo.in.d.auten.qḋ sine.⁊ in corꝑe vnde illa sumitꝰ.ſ.in auten.de testa.iper.§.i.⁊ per glo.in.§.⁊ qḋ sepe in auté.de trié.⁊ semiſ.nec requiritꝰ ꝙ testes sint rogati:vt est glo.valde nota.in.l.fi.ꝭ.de codicillis ⁊ no.Bal.Saly.⁊ Fulg.in dicta auté.qḋ sine.⁊ Ange.in dicta auté.de testamen.iper.in pncipio. ¶ Queritꝰ etiā hic ꝑ Bal.⁊ Ang.an iste tex.habeat locū in filijs nālibus aut spurijs.ḋ quo vide in ti.de instru.edic.§.cōpendiose.ver.quid si fi nālis ⁊ ꝑ Bal.in.l.si qua illustris[a].ꝭ.ad orfi.⁊ in.l.qui ex testō.§.mulier ff.eo.⁊ ibi etiā per Imo.⁊ Bal.Saly.⁊ Pau.de ca.i.l.fi.ſ.fami.herc.per Bal.in.l.parétes.ff.de in insvoc.⁊ in.l.humanitatis.ſ.de nāli.libe.per Ang.in.l.si filiū.ff.de his qui sunt sui vel alie.iuris.in.l.filio ꝑterito.⁊ ibi etiā per Imo.in antepe.charta ff.de iniusto test.⁊ per Imo.in.l.ex facto.§.si quis rogatus. in vlti.charta.ff.ad trebel.Et lꝫ passus sit diſputabilis.tñ ꝓ nunc plꝫ ꝙ habeat locum iste tex.solum in filijs legitimis ⁊ nālibus: q; vbi in lege fit mentio de filio intelligitꝰ de tali.d.l.filium diffinimus.Et hoc vꝫ ꝓcedere in testamento patris.sed in testō matris videtꝰ ꝙ iste tex.locum habeat etiā in filijs nō legitimis: q; quo ad matré in succedendo habentꝰ ꝓ legitimis nisi mater esset illustris vel filius esset natus ex dānato coitu ⁊ accusabili.l.si suspecta.§.i.cum ibi notatis per glo.ff.de inoffic.testa.¶ Reliqua ꝓpter breuitaté in hoc articulo omitto ⁊ per te videas i dictis locis.De quo etiā aliquid vide per Bal.⁊ Saly.in.l.si qñ in fine pnc.ſ.de inoffic.testa.Ubi querit quid si concessuꝫ erat a pncipe alicui vt possit instituere filium spuriū.Utruꝫ possit eū instituere corā duobus testibꝰ.¶ Quero vtrum eꝫ possint ascédētes a descendētibus in testamēto iperfecto institui corā duobus testibus:concluditꝰ cōiter ꝙ nō vt per Spec.in.d.§.cōpendiose ver.quid si filius.⁊ ꝑ Bal.in.d.l.si qua illustris.⁊ ꝑ bal. ⁊ Saly.in.d.l.fi.ſ.fa.herc.⁊ Bal.ꝭ.ea.l.§. si quis aūt.Ubi dicit ꝙ in ascendētibꝰ instituendis requiritꝰ solēnitas posita in.d.§.si quis aūt.vbi probatꝰ scōm eum.¶ Quero nunqd testm̄ factum nutu valeat inter liberos.vide ꝑ Ange.i.l.in fraudé.§.i.de testa.mili.vbi tꝫ ꝙ nō [b] per id qḋ ibi no.in milite de quo dixi in.l.discretis.ſ.titu.i.¶ Quero an iste tex.habeat locū in testamento ceci.dic vt fuit visuꝫ post bal.in.l.hac ꝯsultissima.ſ.ti.i. ¶ Quero quid si pater in testō imꝑfecto filio pupillariter [c] substituit an valeat illa substitutio pupillaris.maxime si alius filius fuit ei substitutꝰ ⁊ dubiū facit q; substitutio pupillaris dꝛ testm̄ filij.§.igitur.institu.de pupil.substi.qui filiꝰ fratrem suū vel aliū nō posset in testamēto iperfecto sibi heredem facere.de hac qḋne vide per Bar.in.l.ij.in pnci.in ver.sexto dixi ꝙ requiritꝰ ⁊c. cum ver.seq.ff.de vulg.⁊ pupil.cū quo transit Imo.in.c.raynutius.de testamen.⁊ per Saly.in.l.si testō.ꝭ.de ipub.⁊ alijs substit.qḋ pro nūc aliter nō examino.¶ Item quero vtrū iste tex.habeat locū si testamentū erat imperfectū rōne preteritiōis.dic ꝙ ista est materia.d.l.preterito.⁊.d.l.si duobꝰ.§.si prius.ff.de contra tab.⁊ per bar.⁊ alios in.l.si filius qui in ptāte.ff. de lib.⁊ posthu.dic vt ibi.¶ Quero etiā quid si pater testatꝰ est inter filios ⁊ filias que dotate erant:⁊ ex forma statuti nō succedebāt ab intestato.An quo ad eas habebit locū iste tex. Fulg.ꝭ.e.l.i.§.per nūcupationeꝫ. dicit se putare ꝙ sic q; dato ꝙ sint exclusē ab intestato non sunt exclusē condito testō si habent voluntaté patris.alleg.in simili id qḋ habetꝰ in.l.nō putauit.§.in adoptōnem.ff.de cōtra tab.¶ Refert tñ ipse ibi ꝙ Bal.tꝫ ꝯrium sed nō reperio Bal.hoc dicere.Uidetꝰ tamen ꝯ Fulg.facere tex.cū glo.in.l.fi.in ver.pares.ſ.fami.herc.Sed responde ꝙ ibi loqtur scōm tempa illius.l.scōm que ex testō imꝑfecto solum vocabantur sui vel emancipati.⁊ talis filia ꝓpter dictū statutū desijt esse sua:vt no.Bar.in.l.i.§.sciendū.per illū tex.de suis ⁊ leg. ⁊ Bal.in.l.fi.ad fi.ꝭ.de lib.ꝑte.sed per istuꝫ tex.facta est ampliatio ad oēs liberos etiā nō suos nec emancipatos.¶ Nec etiam obstat id qḋ no.Bal.in.d.l.si qñ in fine pnc.ſ.de inoffic.testa. q; Bal.ibi loquitꝰ in eo qui de iure cōi vel municipali nō poterat succedere ex testō:sed ꝓuilegio tm̄.⁊ i hac rōne fundata est decisio sua. ¶ Quero ét an iste tex.locum habeat si aliud solēne testm̄ ꝓcessit:⁊ Bal.in ea.l.§.si quis aūt videtꝰ sentire ꝙ sic duꝫ opponit de illo.§.ad istuꝫ tex.ꝓ hoc facit tex.in.l.ij.ff. de iniusto testō.⁊.l.eius militis.§.militia missus in fi.ff.de testa.mili.nam q̄tuꝫ ad liberos satis dicitꝰ illud testm̄ esse ꝑfectum hoc etiā videtꝰ velle Ange.in auté.de testa.imperfe.§.i.⁊ Pau.de ca.in auten.hoc inter liberos.ꝭ.eo.⁊ in ꝯsilio.ccclxij.lꝫ Fulg.in.d.§.si quis aūt videatur velle ꝯrium per.d.§.si quis aūt. ⁊ lꝫ ipse nō dicat hoc voluit Oldra.in ꝯsilio.cxix.incipié.Ticius cōdidit ⁊c.per.d.§.si quis aūt.iūcto tex.tñ per ꝓus allegata placet mihi magis ꝓcedens opi. ⁊ nō obstat.§.si quis aūt.q; responde ꝙ ibi nō loquitꝰ in liberis. vt hic vt ibi etiā dicit Bal.⁊ no.expresse glo.in.d.l.filij.in verbo intestato.ſ.fami.herc.Et Bal.insti.eod.§.sed hec quidē.de quo etiā vide no.per Pe.de anc.⁊ Joā.de imo.in.d.c.cum esses.in.viij.q.⁊ que dicā in d.§.si quis aūt circa vlti.colū.¶ Item adde ꝙ testm̄ conditū inter liberos semp censetꝰ habere clausulāꝰ ꝙ valeat omni meliori mō quo valere pōt:vt é casus notabilis in.l.coherdi.§.cum filie.in ver.nō valuit in fi.ff.de vulg.⁊ pupil.quā ad hoc multū no.Jo.de imo.ibi ⁊ in.c.raynutiꝰ de testa.in.xxviij.col.post Ant. de bu.ibi. ad ideꝫ est alia glo.in.d.l.filij in ver.intestato ibi dum dicit glo.lꝫ ⁊ nihilominus ⁊c. iūcto tex. ⁊ ad hoc illum tex.cū glo.dicit Fulg.ibi ꝙ alibi nō reperitꝰ ⁊ ita limitatꝰ regula.l.nō codicillū.ſ.eo.⁊.l.i.cum ibi notatis.ff.de iure codicil.Sed gl.in.d.§.cum filie videtur mihi ꝙ hoc clarius dicat.¶ Tangunt etiā aliqua Bal.⁊ Saly.de quibus dicaꝫ in.d.§.si quis aūt. Alexander.

a ¶ Si qua illustris.Lu.roma.ꝯsi.clxxviij.sequitꝰ opi. Bal. in.d.l.si qua illustris.

b ¶ Qḋ non. ide Ange.ꝯsi.cclvij.tꝫ ꝙ nō in valēte log.

c ¶ Pupillariter.de hoc ꝑ Paul.ḋ cast.ꝯsi.ccliij.in.i.impressis.

Quod sine. Hodie testamentū in scriptis minus solēne inter liberos conditū ita demū valet si ex forma hic scripta seruatꝰ:⁊ tunc in eo legata ⁊ fideicōmiſsa ac libertates quibuscūqꝫ relinqui possunt.hoc.d. ¶ Et in hoc vltimo dicto corrigitꝰ.§. ex imperfecto. ¶ Et ad euidentiā pmitte ꝙ olim si repiebatꝰ scriptura continēs vltimā volūtatem factā a patre inter liberos.siue etiam esset scripta manu patris siue alterius erat seruāda iter liberos q̄uis nō esset solénis ⁊ careret testibus:vt.l.fi.in verbo quocūqꝫ scripture.ſ. fa. herc.⁊ si negabatꝰ scriptū fuisse a patre vel ab alio de volūtate sua erat hoc ꝓbandū per duos testes:vt ibi per gl.in ver.iudicijs.Postea fuit inductū per auté. si modo.ibi positā ꝙ nō valeat talis scriptura in vim vltime voluntatis nisi sit scripta a patre vel liberis ipsius patris.Postea vo fuit inductū per istam auten. ꝙ si tota scriptura est de manu patris nō requiritꝰ alia subscriptio.dūmodo cōtineat ea de quibꝰ hic. vbi át nō esset scripta a patre sed ab alio:tunc requiritꝰ subscriptio patris vel liberoꝝ per dictā auten.si mō.que in hoc reperitꝰ correcta.¶ In glo.i.ibi martinꝰ vero. cōis opinio esse videtꝰ ꝙ.§.ex iperfecto nō corrigatur per istam auten.in testamēto nūcupatiuo. Sed sufficiat illud corām duobus testibus fuisse factū seu per duos testes fuisse probatū per illum.§. dum dicit imperfecto.⁊ lꝫ Saly.⁊ Fulg.hic.⁊ Saly. in.l.fi.ſ. fa. hercíſ.⁊ Fulg.in.d.§.ex iperfecto.⁊.ꝭ.ea.l.§.per nūcupationē.⁊ in auten.si modo.ſ.fami.hercíſ.conentꝰ impugnare cōmuneꝫ opi.tenēdo ꝙ.§. ex imperfecto nō loquatur in testamēto nūcupatiuo.⁊ ꝙ testamentum nūcupatiuum nō valeat corām nō solēni numero testiuꝫ etiā inter liberos.vt hic per eos qui pncipaliter mouētur ꝙ iperator vsqꝫ ad.§.nūcupationeꝫ.videtur voluisse loqui in testamento in scriptis ⁊ maioris est auctoritatis actus factꝰ quā sine scriptis. patꝫ in.l.nolumus.ſ.eo.⁊ in.l.gnāliter.ſ.de nō nu.pecu.

b ¶ Clausulaȝ codicillaré. ad de q cláusulam codicillarem sup plet ardoȝ amoris liciti bȝ ro. ȝsil. cxxix.

¶ Item qȝ alias sequeret absurdum scȝ q si testatoȝ inter liberos fecisset testamentū in scriptis cuȝ subscriptione quatuoȝ testium nō valeret: nisi esset scriptum manu testatoris vel subscriptū ab eo scōm formā hui9 auten. ꝛ dicte auté. si mō. que in hoc corrigūt. d. §. ex iperfecto. ꝛ tñ si esset vera cōis opinio: si esset factum nūcupatiue coraȝ duobus testibus valeret. ¶ Et ad hoc vltimū ceteris ꝑtermissis que sunt leuia potes respondere substinēdo cōem opinionē approbatā etiaȝ per glo. i. in. d. §. ex iperfecto. q ex maioritate rōnis nō inducatur legū correctio ꝑut magis cōiter teneꝫ per nota. in auten. quas actiones. s. de sac. san. eccle. ꝛ plene per Imol. in. l. si vero. §. de viro. ff. sol. matri. ¶ Utruȝ aūt in casu huius auté. requirant testes. dic vt ibi legitur ꝛ no. in corpe vnde ista auté. sumit scȝ in §. i. in auté. de testa. iper. ꝛ aliqd per Bal. ꝛ Fulg. hic nam videt q quo ad liberos nō requirant testes sed si negetur scripturā esse manu testatoris scriptam probetur. vt no. glo. in dicta auté. in ver. diuisionē. sȝ quo ad alios requirunt testes vt in. d. §. i. ꝛ sufficiūt duo: vt hic dicit Bal. ꝛ ad istam auté. cum ibi no. per bal. vide que dixi in. d. §. ex iperfecto. ¶ Ultimo querit h Bar. ꝛ Bal. an valeat instrumentū scriptuȝ p ciferas ꝛ signa. ꝛ nō per lrās extense. de quo dic vt p eos hic ꝛ in. l. quotiés. post pncipiū als est. §. i. ff. de hered. insti. ꝛ per spec. in tit. de instru. edi. §. postremo. als est ix. §. instrumentū ver. item opponit q instrumentuȝ est scriptum p nota. cum ver. seq. ꝛ cum ɔcor. ibi allegatis. ꝛ per Bal. in. l. verbū nolo. j. de fideicō. ꝛ per Ang. in. l. lucius. in pnc. ff. de testa. mili. per do. Ant. in. c. i. in. vij. col. de fide instr. per Fulg. in ea. l. §. fi. ꝛ per Ro. in repeti. auten. si liter. j. ad. l. falci. in. xvij. spāli circa vltimas volūtates.

b **Hoc inter liberos.** Testamentū factum inter liberos nō reuocatur per aliud testamentū: nisi scōm testamentū sit solēne a ꝛ testatoȝ in scōo declaret se nolle illud prius testamentū valere. h. d. ¶ Et ad materiā huius auté. cum ibi nota. per Bal. vide que no. doct. in. l. sancimus. j. eo. ꝛ ibi forte tangetur. ¶ In glo. i. ibi ꝑpter pcedentem solēnitatem Saly. hic dicit istam nō esse bonā rōnem: qȝ ea inspecta sequeret q si cuȝ solēnitate posita in auten. quod siue. testatoȝ condidisset testm̄ inter extraneos q illud testamentū non reuocaret per scōm sine expssa derogatione. quod ē falsuȝ vt per glo. in corpe vnde ista auten. sumit in ver. perfecta. ꝛ hic per doct. vnde dicit Saly. q glo. debuit dicere q istud ꝑcessit nō ꝑpter solēnitateȝ pcedentis testamenti: sed ꝑpter fauorem liberoꝝ in quoꝝ fauorem erat conditū primū testamentū: ꝛ ista faciunt ad id quod tractat hic Angel. querens an dispositio huius auten. locū habeat i testamento nūcupatiuo. i. facto pmo loco inter liberos: an vero solū habeat locum in testamento scripto manu testatoris scōm formā traditā in dicta auté. qō siue. ꝛ dicit Ang. q ipse ē in opiniōe contraria oīum tenentiū q habeat locum etiā in nūcupatiuo. Nam ipse tȝ contrariū per istaȝ dictionē hoc: que respicit testamentū conditū scōm formā dicte auten. qō siue. ꝛ ita sonat tex. in corpe scȝ in. §. ꝛ si quid in ver. hoc scema. iuncto. §. pcedenti cui continuat: ꝛ sic in alio testamento stabimus iuri antiquo: vt per sequens tollatur pcedens absqȝ alia derogatione. Iuxta id qō habetur. j. ea. l. §. posteriore. insti. qui. mo. testa. infir. qȝ qō nō corrigitur stare nō ꝓhibetur. l. sancimus. j. eo. Pau. de ca. hic dicit in hoc q oēs doctores tenent ɔ̄rium eius qō dicit Ang. s. q hic attendit fauoȝ liberoruȝ institutoꝝ in pmo testamento. nō aūt sola scriptura patris. Et istud videt sonare verba Saly. vt retuli. s. in idem etiā recidunt verba Cy. Ray. Bal. Saly. ꝛ Fulg. duȝ tenent q si neutrū testm̄ scriptū est manu testatoris sed tabellionis corā septeȝ testibus solēniter q nihilominus habebit locū in dispositiōe huius auté. vt hic p eos ꝛ ꝑpter eoꝝ auctoritates opȝ acquiescere. Alexan.

p **Ex nuncupationem.** Testamentum nūcupatiuum fieri dȝ coram septem testib9 ad hoc cōuocatis ꝛ testatoris voluntaté audiétibus. h. d. ¶ Et formā talis testamenti vide formaliter traditā per spec. in titu. de instru. edi. §. vt aūt. ¶ Quid si testatoȝ fecit in testō seruari formaȝ testādi in scriptis. sed nō perfecte fuit seruata. tñ rogati testes septē audiuerunt totam voluntatē testatoris: an sufficiat per illos septē testes ꝓbari voluntatē testatoris: ꝛ valere possit testamentū illud tanq̄ nūcupatiuū. dic vt hic no. per Cy. concludentē q sic nisi aliud ex cōiecturis appareat. nō est eni ptandū testatoreȝ voluisse se restringere ad vnam viā testandi. ꝛ sic eligere viaȝ p quā suum iudiciū impugnet arg. l. iij. ff. de testa. mili. Attēto q forma testandi in scriptis ꝛ forma testandi nūcupatiue nō sunt contrarie ꝛ repugnantes sed separate ꝛ diuerse qō est notandū ꝛ sequit hoc etiā Pau. de ca. hic adde. l. i. cum ibi notatis per Bar. ff. de iure codicil. ꝛ no. Ange. ꝛ Jo. de imo. i. l. i. §. finaūt ff. de here. insti. ¶ Fulg. hic refert dictam dicisionē Cy. hic sm eum infideliter. ideo de eo mentionē nō facio.

s **Si quis autem.** Primū testamentum perfectū ꝛ solēne non tollitur per secundū imperfectū nisi tribus ɔcurrentibus scȝ q in pmo testamento solēni fuerunt instituti extranei: ꝛ quod in scōo nō solēni fuerunt instituti venientes ab intestato: ꝛ q saltem in scōo interfuerunt quinqȝ testes quibus ɔcurrentibus adhuc secundū testm̄ non valet vt testamentū: sed vt volūtas intestati. h. d. ¶ No. casum in quo causa intestati tollit ꝛ vicit causaȝ testati. regulariter aūt est contrariū vt. l. anteq̄. j. cōia de succes. ꝛ. l. quādiu potest ex testamento. ff. de acquir. heredi. ¶ In tex. ibi sed quasi voluntaté intestati hic ꝛ in ver. sequenti adduntur duo ad ius antiquū posituȝ in. l. ij. ff. de iniusto testamento. quoꝝ primū est q istud scōm testamentū nō valet tanq̄ testamentū. sed quasi voluntas intestati. Secundū est q in tali testamento scōo imperfecto requirunt ad minus quinqȝ testes ꝛ in hoc iste tex. nō reperit alibi quātū ad ista duo. ¶ In gl. in ver. sancimus. ibi a cōpositorib9 ꝛc. vel dic q dato q istud esset a leg. veteri introductū: tamen declaratur ius antiquū per istuȝ tex. addenté duo vt dixi supra tex. ¶ In eadeȝ ibi: ꝛ ideo tollit primū ꝛc. tex. in. d. l. cum quidā dicit totum contrariū eius qō dicit glo. vt pȝ ibi dum tex. dicit neqȝ superius ruptum esset: id solue melius vt per Bar. in. d. l. cum quidā. qui intelligit illum tex. scōm. l. hereditas hic allega. per glo. vt ibi per eum. ¶ In eadem in fi. ista solutio diuinat ad. d. l. clodius. ideo responde q opinio Papiniani scōm quā tex. ibi dicit ita fuisse iudicatuȝ nō est vera. sed vera est opinio Pauli iurisconsulti ibi relicta in tex. ꝛ scōm illam nō contradicit huic littere. vel ibi nō queritur an per scōm nō solēne tollatur primū solēne. sed an heres institutus in vtroqȝ testamēto: si per erroreȝ iuris adeat ex nō solenni videt repudiare ex solēni. ¶ In glo. in ver. dispositiōes no. ex glo. q testes nō debent recipi per notariū. sed per iudicem. Adde no. per glo. in. l. iubemus. j. de liber. cau. ꝛ tex. in. l. solaȝ scōm primā expositionē glo. s. de testi. ꝛ glo. in. l. current. ff. de testibus. ¶ Quod limita primo nisi testis nō potuissȝ examinari per iudicē: vt qȝ erat testis in partib9 valde longinquis a iudicio vel erat in articulo mortis adeo q si pars que volebat testeȝ examinari facere iuisset ad iudiceȝ testis statim perisset ꝛ eius testimonium haberi nō potuisset. Nam tunc si fuit examinat9 per notarium valebit dictum eius ad ꝑsumptioneȝ aliqualē inducendam: vt signanter probat Bar. in. l. admonendi in. xj. colum. in ver. quid si dictū testis ꝛc. ff. de iureiuran. ꝛ sequit hoc Ant. de butrio. in. c. fi. de iureiuran. ꝛ Roma. in. l. si vero. §. de viro. in. lv. fallen. ff. solu. matri. ¶ Secundo limitatur scōm Bal. hic nisi iudex hāc examinationē testium cōmisisset ipsi notario b qȝ hoc fieri potest alle. l. iudices. s. de fide instru. ꝛ. l. scire oportȝ §. oportet el. ij. cum glo. in verbo vna. ff. de excusa. tuto. ꝛ que no. in clemen. i. de offic. dele. Sed caue qȝ istud videtur contra nota. per glo. in auten. apud eloquentissimū. s. de fide instru. que dicit q examinatio testium nō potest cōmitti non habenti

a ¶ Solenne. vide p eundeȝ alex. ɔsl. cv. iiij li. ꝛ adō q voluit ro. ɔsi. clxix. ꝛ. cclxxxv alex. ɔsil. ciiij. ꝛ. cxlvj. ij. lib. ro. ɔsil. cccvj. pau. de ca. ɔsi. ccclxij.
b ¶ Notario dicit Lud. ro. sing. suis soli. xj. q in criminalibus iudex nō pōt committere examinationem testiū.

iurisditionem per tex.in auc.vt defuncti seu fu.§.illud ⁊ hoc se
quit Bar.in.d.auc.apud eloquentissimũ.vbi dicit hoc esse ve/
rum de iure ciuili nisi cõmitteretur de ꝯsensu partium notario:
q: tunc valeret.nam videmus ẜm eum quod valet examinatio
testiuꝫ facta ab arbitris electis a partibus.l.fi.§̃.de testi.⁊ tamẽ
arbitri non habent iurisditioneꝫ que priuatoꝝ consensu tribui
non põt.l.priuatoꝝ.§̃.de iurisdi.om.iudi.Dicit tamẽ Bal.in
auc.sed iudex.quã legit cum.l.nec honore.§̃.de epis.⁊ cleri.ꝙ
in.d.auc.sed iudex ponitur vnus casus spãlis in quo ď iure no
stro põt cõmitti examinatio testis notario.s.qñ mittitur notari⁹
a iudice vt examinet episcopũ.regulariter aũt ẜꝫ Bal.ibi est cõ
trarium.alleg.hic no.Glo.tamẽ.in.d.auc.sed iudex.intellexit
illum tex.quãdo iudex erat impeditus accedere ad episcopuꝫ
alias non potuisset cõmittere per.d.§.illud.vel sc̃dm Guil. de
cu.ibi dic ꝙ etiam si iudex nõ erat impeditus potest cõmittere
notario ĩ illo casu.q: iudex hꝫ iustaꝫ causam [a] mittendi notariũ
ne iudex eundo inferat dedecus officio suo ar.l. iubemus.e.ti.
Sed Sal.in.d.auc.sed iudex.dicit ꝙ illa.l. iubemus loquitur
in subditis ad quos non dꝫ accedere iudex.sed dicit ipse ꝙ qc/
quid sit est notandũ ex.d.autẽ.sed iudex.ꝙ iudex ex cã potest
notario cõmittere examinationẽ testiuꝫ:⁊ ꝙ hodie in ꝯsuetudi
nẽ regularẽ deductuꝫ est hoc ꝓpter multitudinẽ agẽdoꝝ:⁊ ita
etiam voluit ipse in.d.auc.apud eloquentissimũ.s.ꝙ dicta com
missio in dubio presumitur facta ex cã:videlicet ꝓpter multitu/
dinem negocioꝝ:⁊ ita intelligit ⁊ saluat ipse glo.in.d.§. opor/
tet.Jo.de imo.in.l.si quis ex signatoribus.ff.quẽadmoduꝫ te
sta.ape.etiam dicit ꝙ ex cã potest iudex cõmittere notario exa/
minationẽ testis.Et ideo dicit ipse ꝙ ad egregiaꝫ personã exa/
minandã iudex dꝫ mittere notariũ ad domũ qui ei deferat iura
mentum:⁊ examinet ipsuꝫ.⁊ ad hoc ponderat ipse glo.fin.ibi.
¶ Bar.ĩ.d.l.iudices.dicit ꝙ ex causa põt cõmitti notario per
no.in.d.cle.i.⁊ tangit etiam ibi Bal.an sola examinatio testiũ
possit indistincte ꝯmitti notario sine iuramẽto si iudex per seip
sum deferat testibus iuramentũ:de quo etiaꝫ per Inno.⁊ alios
in.c.cũ bertoldus de re iud.⁊ per doc.in.c.super questionũ.§.
verum.de offi.dele.⁊ in.c.si quis.de testi.⁊ quod no.Bal.in.l.
a iudice.§̃.de iudi.Ang.in.d.l.iudices.tꝫ illud qď Bart.in.d.
auc.apud eloquentissimũ.Et subdit ꝙ de iure canonico bñ po
test cõmitti notario etiã sine consensu partium receptio testium
per ea que no.in.d.cle.i.⁊ per no.per Inno.in.c.quoniã con/
tra.de ꝓba.in prin.⁊ ita est de mente Bar.in.d.auc.apud elo
quentissimũ duꝫ allegat no.per Inno.in.d.c.quoniam ꝯtra.lꝫ
Bar.quasi cõiter corruptus habeatur in hoc. ¶ De hoc arti
culo etiã vide per Specu.in tit.de teste.§.nũc tractandum. in
prin.in ver.item ad officium.⁊ per do.Abb.in.c.cum causam
que inter.in vltima char.de testi.⁊ certe videtur expresse ꝓbari
in.c.ij.de iud.in.vi.ꝙ in causa ciuili iudex ordinarius possit cõ
mittere notario examinationem testiũ cuꝫ delatione iuramenti.
sed nõ in causa criminali vt ibi nota.⁊ istud ꝓcederet de iur̃ ca
nonico cum hac limitatione videlicet ꝙ cõmissio facta fiat no/
tario:vt nudo ministro:vt q: examinatis articulis.an sint perti
nentes ⁊ admittẽdi:⁊ examinatis interrogatorijs an sint super
flua:⁊ approbatis personis testium per iudicem fiat per ipsum
iudicem cõmissio notario super receptione testium: non autem
posset ipsi notario cõmitti ꝙ ipse examinaret articulos ⁊ inter/
rogatoria:⁊ compelleret testes testificari ⁊ similia:q: si ipse hꝫ
tanꝙ̃ notarius actoꝝ sua manu scribere acta non posset esse no
tarius ⁊ iudex in eodem actu.d.c.quoniã cõtra.⁊ no.bar.in.l.
iubemus.§.sane.el.i.ad fi.§̃.de sacr.san.ec.cum ꝯcor.⁊ ita no.
limitat do.Abb.in.c.qm̃ contra in.xviij.col.Sed de iure ciuili
satis substentabilis videtur opi.Barto.⁊ sequa.§̃.recitata.s.ꝙ
notario cõmitti non possit nisi ex causa per supra dicta.An aũt
predicta ꝓcedant in delegato.s.ꝙ ipse possit subdelegare nota
rio vel alteri examinationẽ testium [b] ista est ꝓprie materia de q̃
in.d.cle.i.⁊ in.d.c.cuꝫ bertoldus.dic vt ibi no.predictis etiam
adde Bal.in.c.i.§.item sacramenta.in ti.de pa.iura.fir.⁊ me/
lius in ti.de pace constan.in ver.ẜm mores ⁊ leges illius ciuita
tis.⁊ ibi videtur in discursu dicere ꝙ tabellio etiã de consensu
partium sine cõmissione iudicis nõ potest recipere iuramentuꝫ
testis:q: nõ reperitur ꝙ tabellio possit recipere talia iuramenta
allegat istam glo.hoc tamen non puto veruꝫ q: partes possunt
in totum remittere iuramentuꝫ testis.c.tuis de testi.⁊
no.glo.in.l.i.in ver.sententia valebit.ff.de ferijs quã
tomagis possunt consentire ꝙ minus solẽniter iuret.
ar.l.i.circa prin.§̃.de rei vxo.ac. ¶ Utrum aũt instru
menta ⁊ alia iura possint ꝓduci apud notariuꝫ actoꝝ
sine presentia iudicis dixi saltem remissiue in.l.ij.§̃.de
eden.post Bal.ibi.⁊ in.l.si finita.§.iulianus.de dã.
infec.in.x.char.parua. ¶ Extra glo.decidit hic bar.
per istũ tex. illď an ĩ codicillis testõr possit filio pupil
lariter substituere venientes ab intestato ⁊ reuocare
substitutionẽ pupillarem quã prius fecerat in testõ in
quo extraneos substituerat:vt hic per eum.Ed idem
tenet ipse in.l.ij.ff.de iniusᷓ.tes.⁊ in.l.militis codicil/
lis.in prin.per illuꝫ tex.ff.de testa.mili.⁊ cuꝫ Bartol.
transit simpliciter Pau.de ca.hic.Fulgo.autem hic
dicit ꝙ Bal.⁊ Ang.hac ea.l.§.ex imperfecto.tenent
contra Bar.q: cũ sit spãle in milite ꝙ in codicillis he
reditatem dare possit. [c] vt.d.l.militis codicillis.in ꝓn
ci.sequitur ꝙ in alijs ius cõe est in contrariũ.l.ius sin
gulare.ff.de legi.iuncta.l.ij.j̃.de codicill̃.Tamẽ Ful
go.hic dicit ꝙ ipse iudicaret pro opi.Bar.sequendo
voluntatẽ testatoris:⁊ mouetur qď lꝫ illi dicanẗ codi/
cilli respectu voluntatis paterne ⁊ principalis testa/
menti.tamẽ respectu pupillaris substõnis possunt di/
ci pupillare testamentũ ꝙ potest seorsum fieri a testa/
mento paterno quãdo testamentũ paternum preces/
sit ipsaꝫ substõneꝫ pupillarem.l.si quis cum.§.i.ff.de
vul.⁊ pup.Fran.tigr.hic per omnia dicit idẽ ꝙ bar.
¶ Cum opi.Bart.etiam transit Rap.cu.in.l.i.⁊.ij.
ff.de iniusto tes.quando substitutio est facta per ver/
ba directa.Sed Bal.⁊ Saly.in.l.filij.§̃.fami.her.te
nent contra Bar.per.l.sceuola.ff.ad treb.⁊ per ali/
quas rationes quas ibi vide.⁊ dicit ibi Saly. ꝙ ꝯtra
Bar.est tex.in.d.l.filij.in ver.intestato.cum glos.vbi
apparet ꝙ pater quando decedit cuꝫ codicillis inter
liberos dicitur decedere ab intestato:⁊ per consequẽs
hereditas directo dari non potest in codicillis eo mo
do quo in ipsis codicillis dispositum est.nã si directo
capere possent hereditatẽ scripti in codicillis non di/
ceretur hereditas esse in causa ĩtestati.Isto modo pu
to voluisse Saly.inducere illum tex.sed ꝙ ista indu/
ctio non ꝓcedat patebit ex his que infra dicaꝫ in alia
q.hic formata per Bal.Ipsemet Saly.in.d.aucten.
quod sine.§̃.e.tenet ꝙ si illa dispositio vltima fuit fa
cta coraꝫ quinqꝫ testibus ⁊ nõ fuit dictum ꝙ essent co
dicilli:tunc procedat opi.Bar.per istũ tex.sed si fuit
dictum ꝙ essent codicilli tunc contra Bar.per ea que
no.Bal.in.d.§.ex imperfecto.dubitat tamen Saly.
in.d.auctẽ.quod sine.⁊ Bal.in.d.§. ex imperfecto.
vtrum dicta substitutio facta in primo testamento tol
latur per dictos codicillos:dato ꝙ substitutio facta ĩ
codicillis non valeat ꝓut ipsi tenent.Et dicunt vide
ri ꝙ sic.ar.istius text.tamen relinquunt sub dubio. ⁊
maxime Saly.qui dicit se cogitandum relinquere: q:
tex.non loquitur in codicillis.Ang.in.d.l.militis co/
dicillis.circa questionem Bar.tenet contra eum.alle
gat tex.in.l.ex parte.§.i.ff.fami.her.vbi diuisio om/
nium bonoꝝ facta a patre non facit eum decedere te
statum:sed ab intestato per quẽ tex.ita concludit an/
gel.in.d.§.ex imperfecto.Idem tenet ipse in.l.mili/
tes.§̃.de testa.mili.vbi refert ita tenere odofre.in au
ten.nouissima.§̃.de inoffi.testa.⁊ dicit Ang.ꝙ ita est
de mente glo.recte intuenti in.§.aliud in glo.i.in au
ten.vt cũ de appel.cog.que glo.vt mihi videtur hoc
non dicit.Sed hoc bene vult Jac.de bel.in.i.oppo.
Mouetur etiam Ang.per.l.fi.§̃.fami.her.vbi talis
voluntas non solẽnis valet ⁊ successio intestati. Istď
etiam tenet Ang.in.d.l.fi.§̃.fa.her.per illam.l.⁊ per
d.l.filij.cum glo.in ver.intestato.dum glo.ibi dicit re
feras ad casum cum fecit codicillos ⁊c̃.⁊ per.l.fin.j̃.
de codi.vbi si pater dixit velle valere iure testamẽti:⁊

a ¶ Iustã cãꝫ. dicit ro.singu lari. suis fol. xxij.ꝙ si iudex videt ꝙ tute si põt examinar̃ testẽ in loco ꝙ dꝫ in alio loco examinare.

b ¶ Testium. vide cepo.cõ- silio.lxv.⁊ qd sit faciẽdũ qñ examinanẗ te stes extra iuris ditionẽ iudi- cis vide Frã. de are. cõsilio lxxij.

c ¶ Dare pos sit.vide lu.ro. cõsi. clxxviiij. §̃.sepius alle- gato.

codicillorum. et filius eligat viam codicillorum dicit succedere ab intestato. alle. etiam not. per glo. in auc. de testa. imperfect. §. q: vero. in ver. diuisione. Idem et tz Bal. et Ang. in. l. institutio talis. ff. de condi. insti. per illum tex. qui tamen meo iudicio non probat idem bal. insti. eo. in prin. hoc etiam tz Ang. et Imo. in. l. i. et. ij. ff. de iniust. test. q: non omnia que concessa sunt militi extenduntur ad patrem. nam non reperitur q pater possit decedere cum duobus testamentis: et pro parte testatus et pro parte intestatus. et sic de singulis que conceduntur militi: vnde lz miles possit in codicillis directo dare hereditatem. non sequitur ergo potest pater. Et ideo aliud est in milite. q: non tenetur scire iura. l. fi. in prin. ff. de iur. delib. que ratio cessat in patre non milite. et per istam vltimam rationem. ita etiam tenuit bal. in repetitione. l. i. s. de sa. san. ec. circa vltimam chartam. ¶ Istam opi. etiam videtur sequi Bal. in. l. non codicillum. in pe. q. s. eo. et expressius Bal. in. l. humanitatis. in. xvi. col. in ver. nunquid ista etc. cum ver. se. j. de impu. et al. substi. vbi etiam dicit q in codicillis non pot directo dari hereditas liberis: q: tex. in. §. ex imperfecto. loquitur de testo imperfecto non de codicillis. bene facit lz ipse non alleget tex. in. l. diui. in prin. ff. de iure codicil. et contra Bar. facit q: iste tex. et in. l. ij. ff. de iniust. testa. semper videtur loqui quando testator secundo loco non fecisset codicillos sed testamentum: vt hic in ver. priore testo etc. Et sic presupponit tex. q sequens voluntas fuit testamentum: q: alias non recte dixisset priore testamento. ergo cum regula sit q in codicillis non possit dari nec adimi directo hereditas. l. ij. j. de codicillis non valebit dicta substitutio pupillaris vt directa: et tenendo istam opinionem posset responderi ad rationem Fulg. q tex. in. d. l. si quis eum. §. i. loquitur quando testator fecit pupillare testamentum non codicillos: vt ibi in tex. nec reperitur q codicilli in quibus continetur pupillaris substitutio dicantur testamentum pupilli adeo q valeat illa substitutio iure directo. Et vltra predicta etiam Jo. an. in addi. Spec. in ti. de instru. edic. §. compendiose. in addi. incipiente Ad intellectum. videtur tenere contra opi. Bar. tamen q: opi. Bar. est magis amica voluntati testantis posset sua opi. substineri in dubio: q: cum coram quinque testibus possit testator in testo seu vltima voluntate in genere relinquere directo hereditatem venientibus ab intestato vt hic: ergo faciendo coram quinque testibus directam substitutionem vel dispositionem ad fauorem venientium ab intestato valebit tanq testm seu tanquam vltima voluntas in genere non tanq codicilli proprie. quamuis testator illam dispositionem appellauerit codicillos. attento q fecit substonem directam que non conuenit codicillis. Istud probatur in. l. testamentum. cum his que ibi no. Bald. s. eo. vbi per illum tex. dixit ibi Bal. et Saly. q lz testator testamentum appellet codicillos non per hoc desinit esse testamentum. bene facit l. non codicillum. s. eo. verba enim impropriantur vt deseruiatur intentioni. l. insulam. ff. de prescrip. ver. l. lz si possessori. §. item si iurauero. ff. de iureiur. Et ad iura ffor. allegata in contrarium potest responderi q procedunt sm illa tempora sm que non erat inductum q tales venientes ab intestato possent in talibus codicillis seu non solemni voluntate coram quinque testibus vocari directo. pot et rnderi ad. d. l. filij et. l. fi. s. fa. her. put intelligit Cy. in. l. quotiens. eo. ti. et bal. in. d. l. filij. q ibi loquitur quando non dixit heres esto: sed fecit dispositionem conuenientem codicillis vel etiam potest dici q lz illa voluntas valeat tanq voluntas ab intestato non tamen sequitur quin possit dari directo hereditas coram quinque testibus in dispone valente vt ab intestato vt hic: et patebit ex his que. j. pxi. dicam circa aliam q. hic formatam per bal. Precedes tn rnsio magis plz ¶ Non ob. ad. d. l. fi. j. de codi. q: ibi testator dixit q volebat illam dispositionem valere iure testi et codicillorum et testamentum poterat valere iure testi. vnde vt illa verba codicillorum aliquid operentur videtur testatorem voluisse dare electionem heredi posse venire iure directo vel petere a venientibus ab intestato vt restituat sibi per fideicomissum que ro cessat in qone proposita ¶ Utrum aut retenta opi. Bal. et sequatur in casu predicto illa substitutio pupillaris facta in codicillis dato q non valet iure directo saltem trahatur ad fideicomissum: et per cons substitutus in testamento videatur grauatus de restituendo substituto in codicillis. vide per Angel. et Imo. in. d. l. i. et. ij. ff. de iniust. testa. vbi concludit Imol. q sic per. l. sceuola. ff. ad treb. et ita videtur tenere Dy. in. l. cum quis. §. sela. ff. de le. iij. et istud etiam tz Ful. h in fi. per. d. l. sceuola. et ita et tz Ang. in. l. nostram. j. eo. et isto magis placet q illud qd ponit Bal. in. d. §. ex imperfecto. dum dubitat an substo facta in testo tollatur p codicillos. et in materia huius sing. §. vide Bar. in. l. si duobus. §. si prius. ff. de contra tab. et ibi inter alia tractat an iste tex. intelligatur solum de tenentibus primum locum in successione ab intestato. et concludit q sic. satis tamen esse videtur vt dicit Fulg. et Pau. de cast. hic q teneant primum locum in successione ab intestato de iure ciuili. dato q de iure pretorio alius qui non esset institutus eos excluderet. vt probatur in. d. §. si prius. qui intelligitur in filio emancipato preterito sm verum et magis coem intellectum quem posuit Bar. in. l. si filius qui in ptate. ff. de lib. et post. et tamen apparet in. d. §. si prius. qd illud testm imperfectum valet: q: erant instituti venientes ab intestato de iure ciuili. primiores post filium emacipatum q erat incognitus de iure ciuili. vnde dicitur ibi q tale testamentum pot contratabulari. ergo erat validum adeo q ex eo potuisset adiri hereditas de iure ciuili. alias enim non potuisset cotratabulari. l. quod vulgo. eo. ti. et hoc potestis confirmare hac ratione. q: lz in. d. §. si prius. filius emacipatus esset de succedentibus ab intestato de iure pretorio. et non esset institutus in scdo testo. tamen hoc non impedit valere sm testamentum: q: erat consultum emacipato per bo. pos. contra ta. vt ibi: vel pot dici q succedentes de iure pretorio ab intestato non dicuntur habere tacitam voluntatem defuncti sicut habent succedetes de iure ciuili sm glo. singu. in. l. i. §. vel maxime. ff. de col. bo. tamen de illa glo. non facio fundamentum: q: eam probat Bar. ibi. ¶ Tractat etiam ibi Bar. an iste tex. habeat locum in testo vltimo imperfecto rone preteritionis: et communis conclusio est q non. si filius in ptate fuit preteritus. de quo plene dicendum: vt per glo. et omnes in. d. l. si filius et ibi scripsi. ¶ Tractat etiam Bar. in. d. §. si prius. an ista vltima voluntas non solenis valeat tanq testm. et videtur ibi sentire bar. in vltima responsione q ista vltima voluntas non solenis omnino seruetur. ¶ Sed Bal. hic cum quo simpliciter transit Saly. tenet q bene seruetur quo ad legata relicta. Sed heredis institutio scripta in dicta vltima voluntate non soleni non hebit effectum sm q in illa scriptura continetur imo debebit adiri hereditas ab intestato: et non ex illa vltima voluntate. et sic sentit Bal. q omnes venientes ab intestato equis portionibus admittentur ab intestato: non autem pro portionibus in quibus scripti essent. et hoc dicunt velle text. in ver. intestati. vt hic latius p eos. et istud est magni effectus. Fulg. hic tz contra Bal. maxime p. d. §. si post vbi talis vltima voluntas imperfecta in qua sunt instituti venientes ab intestato pot contratabulari si filius non erat in ea institutus nec exheredatus: ergo illa vltima voluntas non solum tollit primum: sed etiam remanet de se valida. adeo q ex ea posset adiri hereditas. d. l. quod vulgo. et istud puto verum. Nec ob. iste tex. in verbo intestati. q: potest rnderi q dictio quasi tollit arg. pro ista opi. bene facit. l. filij. et. l. fin. s. fa. her. vbi dispositio hereditatis facta in codicillis vel in alia volutate non soleniter inter liberos equis valeat vt dispo intestati: tn etiam in hereditate seruatur sicut seruaretur testm. istud etiam videtur esse de mete bar. hic. et in. d. l. militis codicillis. cum concor. Bu voluit q testo: possit venientibus ab intestato dare directo hereditatem in codicillis sicut miles: et ista opi. mihi placet quamuis Rap. cu. in repe. d. l. si filius in antepe. char. videatur simplr transire cum bal. dicit et ibi sing. Rap. cu. qd putat istum tex. ita demum locum here si oes venietes ab intestato sunt instituti. secus si non oes per istum tex. q vtitur vbo indefinito. ibi dum dicit q ab intestato etc. que idefinita eqpollet vniuersali. l. si pluribus. in pn. de le. ij. c. solite. de ma. et obe. et q:

aliter non posset valere vt voluntas intestati saltē in totuz: ꝛ ita etiā in discursu dicit Fulg. hic circa pe. col. per istū tex. indefinite loquentē. ¶ Nec ob. l. ij. ff. de iniust. tes. vbi tex. loquitur in singulari de eo qui possit ab intestato succedere qꝛ pōt rn̄deri ꝙ ēt indefinita, plata in singulari equipollet vniuersali regulariter. l. si pluribus. in prin. cū ibi no. per Bar. ff. de leg. ij. ꝛ ꝯsidera dicta verba Raph. cu. qꝛ sonāt ꝙ ēt requirat ꝙ sint instituti eqs portionibus sicut sunt successuri ab intestato: sed hoc vltimum verbū nō puto ver: qꝛ tex. hoc nō dicit. ꝛ dictio quasi tollit ar. suū. bene facit. d. l. fina. ¶ Ultimo scias ꝙ Pau. de ca. in consili. cclxij. incipiente. In xp̄i noīe dubium facit in suprascripto puncto ꝛc̄. signanter ꝯsuluit ꝙ dum iste tex. presupponit ꝙ in primo testō fuerūt instituti extranei dꝫ subaudiri maxīe: qꝛ idez esset si in eodē instituti fuissent venientes ab intestato: qꝛ ēt postea in posteriori volūtate fuerunt instituti corā quinqꝫ testibus qꝛ lꝫ primū testm̄ habeat duo ꝯsideranda. s. solēnitatem ꝛ etiaz fauorabilem instōnem. tamē bm̄ hꝫ etiam alia duo. s. fauorabilez instōnem ꝛ etiam aliud. s. qꝛ est posterius: qd̄ vltimū ponderatur plurimū in testamētis. l. si mihi ꝛ tibi. §. i legatis. ff. d le. i. qd̄ est multū notandū pro ampliatione huius. §. ꝛ ꝑpterea cōsuluit ipse ꝙ primū testm̄ ad pias cās factū corā septē testibus tollatur per sequens ad pias causas factum corā duobus. ꝑ quo vltimo facit lꝫ ipse nō alleget: quia testm̄ imperfectū factum a milite coram duobus testibus tollit primū factū ab eodē coraz septē. l. ij. ff. de iniusto testō: qꝛ illud factum corā duobus hr̄ ꝑ solēni. Et pro ista opi. facit ēt quod no. Ang. in. §. i. in auc. de testamentis impfect. ꝛ qd̄ scripsi. s. ea. l. §. ex impfecto ad finez vbi videas. ¶ Sed Rap. cu. in. d. l. si filius in antepe. char. tꝫ ꝯtra dictā ampliationē datā ad istum. §. ¶ Querit eni ipse qd si in scd̄o testō impfecto sunt instituti oēs veniētes ab itestato. in primo aūt testō solēni erant instituti aliqui ex venientibus ab intestato: sed nō oēs: an hēbit locū iste tex. ꝛ dicit ꝙ glo. fi. i. d. l. si filius. in prima solu. iuncto tex. voluit singulariter ꝙ nō duz glo. dixit ex venientibus ab intestato quasi sufficiat aliquē ex venientibus ab intestato fuisse institutum in primo. vt tūc non rūpatur primū: ꝛ ita residet ibi Rap. Si ergo quādo aliqui ex venientibus ab intestato sunt instituti in primo testō nō hꝫ locum iste tex. ꝗto magis si oēs essent instituti. ꝛ istā opi. puto veriorē qꝛ pro ea est tex. hic a ꝯtrario sensu. Et qꝛ iste tex. ponit casum exorbitantē a regulis iur. cōis. ergo nō dꝫ extendi ad alium casum hic nō expressum. l. ius singulare. ꝛ. l. qd̄ vero. ff. de legi. ꝛ istam opi. reperio ꝙ expresse tꝫ hic Fran. tigr. per istum tex. bn̄ facit qd̄ no. Bar. in. l. militis codicillis. §. veteranus. ff. de test. mili. cuius dictū referā. in. l. sancimus. j. e. Uel dici posset ꝙ qn̄ etiam in primo testō instituti sunt venientes ab intestato tolleretur primū per bm̄ si scd̄m esset magis fauorabile venientibus ab intestato ꝙ̄ primū. vt in simi. not. bal. ꝛ alij in auc. hoc inter liberos. s. eo. tamē magis placet mihi precedens opi. per istuz tex. ꝛ per alia supra dicta. ¶ Item ad istum tex. vide que signāter no. Bart. in. d. l. militis codicillis. §. veteranus. ff. de testa. mili. de cuius dicto scripsi in. l. si ita. §. regula. ff. de libe. ꝛ post. Alex. de Imol.

d **Ictantibus.** ¶ In testamēto possunt relinqui legata taz dictatoribꝰ testamenti ꝙ̄ testibus eiusdem testamenti. h. d. ¶ Et qualiter ꝑcedat hoc. s. ꝙ legatarius possit esse testis ad ꝑbandum testamentū: vide plene per doc. post glo. in. l. qui testamēto. in prin. alle. in glo. ꝛ per spe. ꝛ Io. an. in ti. de instru. edi. §. postremo. alias est in. §. instrm̄. ver. quid de legatario. Et per Io. an. in. c. insuper. de testi. per Cy. ꝛ bal. in. l. omnibus. post glo. s. de testi. ꝑ Bal. Ang. ꝛ Saly. hic per Ang. in. l. ab executore. §. alio. ff. de app. per Imo. in. l. a sn̄ia. §. si heres. eod. ti. ꝛ cōis opi. esse videtur ꝙ legatarius pro herede ꝛ pro alijs possit indistincte esse testis per istā. l. cuz simi. sed nō pro seipso in causa sua per. d. l. oībus. ¶ Et inducitur ista. l. per Bal. ang. cy. ꝛ Saly. hic ad. q. s. ꝙ vnus fideiussor possit esse testis [a] ꝑ alio ꝯfideiussore ad ꝑbādū ꝙ nō fuerunt principales sed fideiussores vt hic per eos. De quo etiam vide per Bal. in. l. fi. §. i. in. ij. columnum. j. de vsur. rei iudi. ꝛ per Bar. in. l. si quis. ff. de rebus dubijs. cum concor. ibi allega. ꝛ collige ex no. per prefatos doc. bꝫ an ille qui in veritate ꝑ alio se obligat si ꝑmittat tanꝙ̄ ꝑncipalr habeat beneficiuz excussionis [b] sicut fideiussor. d quo vide per glo. reputatā singularem. in auc. de fideius. in prin. in verbo fideiussorem per Cy. Ray. ꝛ Salyc. in auc. presente. j. de fideius. per spe. in tit. de renūcia. ꝛ conclu. §. i. v̄. sed si fideiussor. ꝑ Guil. de cu. ang. ꝛ Pau. de ca. in. l. sed ꝛ iulia. §. i. alias est. §. item si filius. ff. ad macedo. per Bal. in. l. pe. in. v. col. j. de execu. rei iudi. ꝛ do. Abb. in. d. c. ij. de fideius. ¶ Inducitur etiam per Bal. hic ad. q. An ad ꝑbandū ticium esse vsurariū possit inducere illos [c] qui deponunt se mutuo recepisse sub vsuris ab ipso ticio. de quo etiaz vide ꝑ Fede. de senis in ꝯsi. lxiiij. incip. ꝑdie ꝛc̄. ꝛ per Angel. in sua disputatione. Astensis miles. ꝛ per do. lauren. de rodul. in sua solēni repe. c. cōsuluit. de vsu. q. cxvij. in secunda parte illius operis vbi facit mentōnem de verbis Bal. hic ꝛ no. in simili Io. an. in regula sine possessione. in mercu. Alex.

c **Onsulta diualia.** ¶ Pro insinuatione seu publicatiōe testi nil solui dꝫ magistro census. si hereditas summā centum aureor non excedit ꝛ talis insinuatio fieri dꝫ corā magistro census ꝛ facta corā alio iudice ecclesiastico vel seculari nō valet ipso iure tanꝙ̄ facta coraz incōpetenti: tamē ꝑ hoc non preiudicatur vltime voluntati quin de nouo insinuari possit corā competēti. h. d. ¶ Et d materia dic vt dixi. s. eo. i. l. testamenta. ꝛ ponit hic Bal. aliquas no. q. quarum decisio approbatur ab alijs hic. ꝛ ad primam ꝛ scd̄am. q. vide etiā no. per Bal. extra de iudi. in rub. circa. iiij. col. bene facit no. per doc. in. c. tuaz. de or. cog. ꝛ per Ang. ꝛ Imo. in. l. iiij. §. condēnatū. de re iudi. cum si. ¶ Et de ista decisiōe Bal. facit mētionez lau. de rodu. in repe. c. consuluit. de vsu. in. q. cxxiiij. ꝛ tꝫ contra Bal. inquātum Bal. dicit ꝙ cōstitutio epi nō ligaret laicos. Nam in cōtrariuz facit bm̄ lau. ꝙ eṗs [d] hꝫ ptātez statuēdi in sua diocesi. c. vt animarum. de ꝯsti. lib. vi. c. ij. cuz ibi no. de maio. ꝛ obe. ¶ Sed saluabis opi. Bal. in constitutione epi que esset contra ius cōe: qꝛ nō valet in cle. ij. in pri. ꝛ ibi no. de elec. c. qd̄ super his de ma. ꝛ obe. l. formā. s. d offi. prefe. preto. ꝛ no. Hosti. ꝛ Io. an. in. c. fi. de offi. Archipresby. ꝛ Io. an. in. c. fi. de app. in. vi. cū concor. ꝛ ad vltimam. q. quam ponit Bal. hic cum quo transit simpliciter Saly. hic adde no. per Bar. in. l. fin. §. similiqꝫ modo. per illum tex. s. de iure do.

a **Ambiguitates.** ¶ Uerborum ambiguitas vl ordis peruersio si a tabellionis errore ꝑcedat nō vitiant. h. d. ¶ Et de errore tabellionis tetigit aliqd Bal. hic. de quo vide quod plenius dixi i. l. errore. s. eo. ¶ In glo. in verbo ex mente. ibi. §. ꝑus dic ꝙ ibi fuit error testatoris. hic notarij. ¶ In ea. in fi. vide qd̄ per hanc glo. no. decidit Bal. in. l. iuris. in fi. s. qui admit. ꝛ que dixi in. d. l. errore. ¶ Item per istam glo. decidunt hic Cy. Bal. Ange. ꝛ Saly. ꝙ si ex forma statuti bāna debent exemplari per tabellionem in libro cōmunis alias non valet: ꝛ contingat ꝙ per errorem tabellionis bannum fuit omissum exemplari vitiabitur [e] bannuz postquā exemplatio erat de substantia. Addo Bal. idem tenentē in. l. fi. in fi. ꝑn. de temp. appel. j. ꝛ in. l. imperator. ad fi. ff. de sta. homi. ꝛ Ang. ꝛ Imo. in. l. i. §. sinautem. ff. de here. isti. Nec obst. ea que dicta fuerunt in. l. errore. s. eodem. quia ibi dicta procedunt quando ille qui disponebat seu conficiebat actum: puta testator coram testibus expressit voluntatem suam: ꝛ de ea rogauit notarium vt scriberet. Nam si omisit scribere per errorez ꝗuis scriptura esset de substantia: tamen valeret testamentum: sed questio nostra procedit in actu in quo conueniebat rogitus seu expressio disponētis: vt in exemplatione banni. ꝛ ita colligitur ex verbis Angel. hic.

a ¶ Esse testis de h ꝑ ang. cōsilio. cccxcv. et an substitutus possit eē testis ꝑ herede ꝑ eūdē cōsil. cclxxiiij. ꝛ cedēs ꝑ cessionario. et an ꝑsoneta ui de ꝑ lu. ro. cōsilio. ccclxxij. ꝛ an ꝑcurator ī cā ī qua ꝑcurauit vide ful. cōsi. clxxiiij. ꝑ alex. cōsi. cxxvij. ꝛ ꝙ dr̄ ꝙ testis idoneꝰ nō est is ad quez spectat cōmodū vel icōmodū honor vel vituperū limita ut ꝑ lu. ro. cōsi. ccccxx.

b ¶ Excussiōis dic ꝙ bn̄ficiū excussiōis non habꝫ cāpsor q ꝑ aliquo ꝑmisit ita ro. cōsi. cxlxxx. ꝛ an habeat bn̄ficium excussiōis fideius. q renūciauit tali bn̄ficio cū sibi promissa sit indēnitas vide per eundē cōsilio ccxi. ꝛ ccxli.

c ¶ Illos. vid cal. cōsi. vi. de testi. Fulg. cōsilio. cxxxvij.

d ¶ Episcopꝰ adde vt ꝑ cal. cōsilio. xxij. et xiij. ꝛ sequēti de consti.

e ¶ Uiciabit. adde lu. ro. cōsilio. ccciij. et ibi qd si appositū sit tp̄s sed in modico interuallo fuerit exemplata.

¶ In glo.fi.ibi seruus esse non dz.s.tabellio.secus i alio scriptore testi.q: potest esse seruus.l.seruus.ff.e.

p **Reposteri.** ¶ Tráspositio verbo non vitiat contractum neq3 vltimá voluntate3.h.d. ¶ Et de materia an peruersio ordinis vitiet vide per Bar. in.l.ij.§.prius.ff.de vul.& pup.cum cócor.& additio. quas ibi dedi.& Bar.ibi rñdet ad ɔtraria hic assignata.in pe.gl.dic vt ibi. ¶ In gl.ij.in fi.subaudi:q: tex. gl.hic loquitur quádo preposteratő erat ex eo q: verba sonabant q exactio fieret priusquá veniret dies obligationis vel ɔditio:vt si dixi si matrimoniű mecű.j. annum contraxeris:& tunc dare tibi.x.dotis noie promitto.§.ite3 si quis ita.insti.de inuti.stipu.& hoc non conuenit exemplo hic tradito p Jo.an.vt refert glo. nec etiam est bonű exemplum illud de quo loquitur tex.in.d.l.si mulier.q: illa lex.non fuit ɔstitutio leőis imperatoris ad quá se refert illa lex.sed fuit dyocletiani. ¶ Bonum ergo exemplum est illud quod dedi dum allegaui.§.item si quis ita.insti.de inuti. stipula.Alexander.de imol.

i **N testamentis.** ¶ Valet testamentum nuncupatiuum:l3 testator non exprimat coram testibus illa formalia verba.s.ipsos testes esse vocatos.eo q: ipse vult sine scriptis testari.h.d.

s **Ancimus.** ¶ Testm̃ perfectű solo cursu tpis nő tolliť sed per sequens perfectű testm̃ vel per sola3 contrariá voluntaté in actis vel coram trib⁹ testibus ɔ̈claratá cű transcursu decénij ex tpe facti prioris testamenti.h.d. ¶ No.q l3 reperiatur testm̃ fuisse conditum ab alio puta tunc paupere qui demű vixit per lőgissima tempora:& dúes effectus est:tamé non mutauit testm̃ & decesserit:certe non per hoc euanescit [a] testamentum.qő est verum etiam si testm̃ illud factum fuisset tempore quo testator erat in periculo mortis adeo q de vita desperabat.nam l3 donatio cá mortis facta ab eo qui ,pter aliquod periculű de vita desperabat intelligatur reuocata cessante periculo.l.nő omnis.in prin.ff.si cer.pe.& per glo.& p Barr.in.l.iij.ff. de dona.cá mor.tamé secus est in heredis instőne & testő:vt ,pbatur in.l.fi.& ibi ad hoc illű tex.ponderat Bal.j.de posth.here.insti.Et Cy.in.l.fi.j.ɔ̈ do.ca. mor.& Bal.in.d.l.nő omnis.in princ.vbi dicit illud quod dixi in heredis instőne ,pcedere etia3 in legatis intellige tamé saluis his que no.Bart.in.l.alűne.§. fi.per illű tex.ff.de adi.lega.& in.l.pőt.per illum tex. ff.de here.insti. ¶ Utrum aűt idem sit in mádato.vt si mandaui tibi q ticiű occidas.& post longű iteruallum occidisti.an tenear ex mandato an vero presumatur reuocatum mandatű:dic vt per Bar.in.l. nő solu3.§.si mandato.in ver.quero si man daui vt delinqueres &c.ff.de iniur.& Bal.in.l.i.in.iij.col.ɔ̈. de ser.fugi.& in.l.si litteras.C.man.& per ro.in.l.qui in alie.§.si is qui.ff.de acqui.here.& aliquid per gl.magna3. in.§.ope.insti.de ob.que ex de.naſ. ¶ Et dicit bal.hic in quibusdá lec.q si ego absentat⁹ cá reipublice vel mercature constitui ,pcuratorem finitű est mádatum me reuerso.arg.l.qui mutuam.§.nő ideo.ff. man.cum ibi no.de quo vide per doc.in.l.si quem.ɔ̈ procur.in.vi. ¶ Item no.q per ɓm testm̃ tollitur primu3:l3 de primo nulla sit facta mentio in scőo. quod tamé fallit vbi in primo esset aliqua clausula derogatoria ad sequens [b] testm̃ q tunc requiritur q in scőo fiat spális ɔ̈rogatio & mentő de priori testő:vt.l.si qs in prin.testi.h3 cőes conclusiones.de quibus ibi late per Bar.de le.iij.& per alios i.l.si mihi & tibi.§.in legatis.ff.ɔ̈ le.i.cű ɔcor.& addi.qs ibi dedi:& in.l.ij.de lib.& po.ad qő vltimű Bal.ħ dedit quattuor elegantes fallentias: vt hic per eum cű quo transeunt alij:&

a ¶ Euáescit. de hoc p eűdé cősi.xxx.iij. li. pau.de ca.cősilio.cccxvj.in pmo ipressis.
b ¶ Ad seqns adde q & si testator in pmo testő dicat q vult illud preualere oi alio testő nisi in sequéti scriptu3 sit psalmus miserere manu sua q tamé si faciat secűdű testamétű & dicat q vult q illud ɔ̈ualeat cuicunq3 testő a quouis notario facto q stabiť secűdo ɓm bal. cősilio. clxxviij. iiij.li.& vid ale xá.cősi.xliij.& cősi.vij.iiij.li.
c ¶ Juramentű.de hoc per oldra.consilio xxvi.& xliij.& alijs duobus consilijs.

circa fallentiam quá ipse ponit quando in secundo testamento interuenit iuramentum.adde q pro eo facit id qő signáter no. Jo.an.in regula quod semel.in fi.in mercu.& bar.in.l. omnes populi.,in.iij.q.prin.ver.fi.dum expsse volunt q iuramentum [c] in fi.appositum in testamento hēat vi3 clausule derogatorie ad sequentia:ergo pari ratione si apponatur iuramentu3 in sequéti testamento debet habere vim derogationis precedens testamentum. & ad hoc allegauit in argumen.singu.tex.in.l.cu3 pater.§.filius matrem.de leg.ij. vbi iuramentum habet vi3 clausule codicillaris.seu q act⁹ valeat meliori modo quo valere potest. ¶ Dubitabilis est etiam multű alia fallentia tradita hic p Bal.sc3 quando secundum testamentum fuisset factum coram principe vel apud acta per istam legem.& per.l.omnium.ɔ̈.eodem.nam certe iste tex.videtur facere contra eum:quia hic nő plus operatur conficere apud acta quam coram tribus testib⁹ & tamen si secunda voluntas reuocatoria prime fieret coram septé testibus nő tolleretur prima habens clausula3 derogatoriá nisi de eo esset facta mentio:vt.d.l.si quis.in princip. Nec obstat ratio hic posita per Ful.qui ,p opi.Bal.allegat q non est verisimile q testator velit fallere principe3 vel publicas psonas q: hoc non videtur mihi q velit decipere illas personas cum non tractetur de interesse eorum.& q̃uis quilibet disponens in dubio videatur velle q actus qué facit sortiatur effectű.l.meuius circa pn̄.ff.de le.ij.tű fallit q precedit actus habens clam derogatoriam.si de ea non fiat mentio in sequenti actu:per.d. l.si quis.vnde non puto in puncto iuris q dictum Bal.sit verū l3 transeat cum eo Fulgo.& Pau.de ca.hic qui reputát ista dicta Bal.sing. ¶ Ultimo no.q illud quod fit apud acta equipollet ei quod fit corá tribus testibus:& in hoc forte in omnib⁹ que in hac.l.cőtinentur.ista lex reputať valde singularis:& an isto casu apud acta requirantur saltem duo testes.Bald.hic tenet q sic:circa quod vide que dixi post Bal.in.l.omniű.ɔ̈.eo. ¶ In glo.i.ibi.§.qui filias.ille.§.concordatur cum isto tex.q: prima diuisio ibi non reformatur vel immutatur nisi in his rebus que in secunda diuisione deuenerunt & sic male signať iste tex.pro contrario scőm Cy.& alios in glo.in verbo ipso iure ibi & in eis dixerat &c.hec prima solutio diuinat. ¶ In ea.ibi.s.exceptionis.hec scőa solutio violat istű tex.vñ merito reprehédiť per glo. ¶ In ea.ibi tu dic &c.ista solutio presupponit q tex.in d.§.testamento.in ver.iuribus exceptionis.non referatur ad ,p̃mű casu3 sed ad remotum:qő est ɔ̈ mente3 illius lr̃e maxime q: relatio fieri d3 ad omnia ,p̃cedentia.ar.l.talis scriptura.in fi. cű mã de.l.i. Preterea ista solutio psupponit q ille tex.loquať qñ heres script⁹a testőre arrogato possidebat & ɔueniebatur & sic hēbat exceptioné:& tñ hoc vr̃ ɔ̈ illű tex.in ℣. scriptus heres possessioné petat. Preterea dű gl.in hac solu.dicit q testm̃ nő recőualescit ipso iur:sed ope exceptiőis:qñ testator fuit arrogatus & postea sui iuris factus declarauit testm̃ velle valere.na3 ħ est falsum.vt ét hic dicit Saly.q: imo reconualescit ipso iure de eqtate pretoria:adeo q ,pdest nedű ad exceptioné:s3 ét ad bonoꝝ possessioné petendá:& ad agendű:vt.§.non tñ.insti.qui. mo.testa.infir. ¶ In ea.ibi vl loquiť hec ℣a & cőiter approbata l3 vltima solu.approbeť simplr̃ p Ja.bu.hic tñ nő ē vera ħ Ang.& recte:q: ad hoc vt p ɓm testm̃ tollať primű non est necesse q ɓm duret seu effectű hēat:sed satis est q testm̃ perfectű & absolutű fuerit.& q contingere potuerit casus q ex ipso scőo potuerit adiri hr̃ditas:l3 casus nő ɔtigerit.l.pr̃ filio.in pn̄.ff.ɔ̈ heredi.insti.l.cű in scőo.ff.de iniusto testa. ¶ Dubitauit tñ hic Nico.de mata.& Bal.an vltimo casu posito in.d.§.testő.psit pmű testm̃ nedű quo ad exceptioné si script⁹in pmo testő possideret:sed etia3 quo ad actioné si nő possideret.& tenét q sic p istű tex.in.℣.nő sec⁹.vbi vr̃ secűdus eqpari pmo casui.sed in pmo casu testm̃,pdest quo ad agendű & quo ad cognoscendum bo.pos.de iure ɔ̃torio tm̃:vt dixi.ɔ̈.ergo idé erit in ħo casu vt ħ pleni⁹p eos cű qb⁹tráseűt ful.& pau.de ca.ħ. ¶ S3 gl.Ray.& bar.in.d.§.testő.in ℣bo ɔstitui.& Ang.& saly.ħ tenét ɔ̈riű p illű tex.in ℣.iurib⁹ exceptiőis.p qué tex.appet q ibi iuriscősult⁹ itédit ośdere q testm̃ nő valeret:& q solű ,pducit effectű exceptiőis.& p ɔ̃ñs q nő eqpanť quo ad oia illi duo cãus. Pro ħ facit q ét alibi videm⁹ q vltia volűtas testőris ,pdest quoad exceptioné & nő quo ad actioné:vt.l.militis codicillis.§.vetera

nus.ꝛ ibi declarat Bar.ff.de testa.mili.ꝛ per hoc tollit vna rõ quã hic adducebat Bal.pro opi.sua.extra glo.tractat hic bal. quid si testator corã septẽ testib⁹ rogatus dixit ꝙ reuocabat testamentũ antea cõditũ.an p hoc tollat primũ testm̃ de qua mã tractat Bar.i.l.si iure.ff.de le.iij.ꝛ lꝫ Bal.hic videtur velle cõtradicere decisioni bar.tñ si bene inspiciat ↄclusio Bal.non discrepat a ↄclusione bar.veritas est igitur ꝙ per dicta verba nõ tollitur primũ testm̃ nisi secuto cursu decẽnij: vt est tex.hic in §. non minus tribus.ꝛ in.§.ex eo.insti.qui.mo.test.infir.ꝛ notat glos.magna in.l.heredes.§.si quid post.ff.eo. quicquid dicat Imol.in.l.si ita.§.regula.ff.de lib.ꝛ post.vbi etiã ꝺ hoc scripsi ꝛ ista est cõis opi.ꝛ hoc puto verũ quo ad heredis institutionẽ secus aũt quo ad legata: qꝛ illa ope exceptionis tollunt quocũqꝫ appareat de contraria voluntate etiã declarata in minus solẽni voluntate: vt habet in.l.fideicõmissuꝫ.cũ ibi no.ĩ.de fideicom.ꝛ no.Bar.in.d.l.si iure.in prin.cũ cõcor. ¶Si aũt testor dixisset ꝙ volebat intestatus[a] decedere.ꝛ tunc ƀm Bar.in.d.l. si iure.tollitur primũ testm̃: qꝛ videt venientes ab intestato instituere: vt per eũ cum quo transeũt simpliciter Pet.de ancha.ꝛ Imo.in.c.cum esses.de test.ꝛ Raph.cu.in repe.l.si filius qui. in.xxvij.col.ff.de lib.ꝛ post.ꝛ Pau.de ca.in auc.hoc inter.š. eo.bene facit qđ no.Bar.in.l.i.§.fi.ff.de his que in testa.delẽ. ꝛ ita etiam vr tenere Bal.hic in repe.l.i.in vlt.col.de sac.sanc. eccl.ꝛ ibi tangit an hoc pcedat in dispositione ad pias cãs.de quo dic vt per eum: ꝛ p do.car.ꝛ Imo.in.c.relatũ.el.i.de testa. ꝛ ista est cõis opi. ¶Tamẽ in hoc ꝯtrium tenuit Fulg.ꝛ Pau. de ca.hic.ꝛ Pau.de ca.in.d.§.si qd post.volentes ꝙ per illa verba nõ tollatur primũ testm̃: quo ad heredis institutioneꝫ p d.§.veteranus.ꝛ dicit Paul.de ca.h ꝙ si quis rñderet ad illũ tex.ꝙ ibi illa vba fuerũt ꝓlata corã ipfecto nũero testiũ essꝫ diuinare ad illuꝫ tex.sed nõ recedo a cõi opi.pro qua allego tex. in.l.i.§.si heres.ff.si tab.test.nul.exta.ƀm vnam lec.que magis conuenit lre. Nec ob.d.§.veteranus qꝛ rñdet Imo.in.d.§.regula.ꝙ oꝫ intelligere ꝙ ibi fuit imperfectus numerus testiuꝫ.ꝛ ita etiã illum tex.videt intelligere Bar.in.d.§.veteranus.ꝛ ibi dicit Bar.ꝙ si in primo testõ erãt instituti extranei sufficeret ꝙ coraꝫ.v.testibus postea dixisset testator verba ibi posita in tex. volo intestatus decedere.alle.l.hac consultissima.§.si quis aũt š.eo.tamẽ de hoc vltimo dicto dubitat raph.cu.in repe.d.l. si filius aũt.eo qꝛ tex.in.d.§.si qs aũt loquit qñ expresse testator instituit heredes veniẽtes ab intestato.ꝛ sic ille tex.exorbitans non dꝫ extendi ad alios casus.ꝛ ita etiã videt velle Fulg.in.d. §.si quis aũt.per.d.§.veteranus.ꝛ per hãc.l.tamẽ ego in.d.l. si ita.§.regula.substineo opi.bar.in.d.§.veteranus.qꝛ tex.i.d. §.si quis aũt.ꝙuis sit exorbitans: tñ est fauorabilis prouisio inducta fauore venientiuꝫ ab intestato ꝛ vltime voluntatis.ideo extendenda per no.in.l.si constante in pnc.ff.so.ma.ꝛ per no. in.l.si a primo maxime per Ang.ꝛ Jo.de imo.ff.de libe.ꝛ po. ¶Nec ob.d.§.veteranus.qꝛ ibi nõ apparet ꝙ in.d.§.veteranus.essent instituti extranei sicut erant in.d.§. si quis aũt.nec ibi aperit ꝙ essent quinqꝫ testes. Non ob.ista lex.qꝛ hic non dixit se velle decedere intestatũ. ¶Circa predicta etiam adde in quãtum Bar.in.d.l.si iure. dicit ꝙ qñ testator dixit se velle intestatum decedere non ↄfirmatur ruptura prioris testi: nisi per aditionẽ venientiũ ab intestato.vt ibi per eũ.nam istud reprehendit Pau.de ca.hic.ꝛ etiaꝫ ꝯ Bar.in effectu tenuit Bal.ꝛ Imol.in.l.sed si in ↄditione.§.fi.ff.de here.insti.ꝛ Raph.i.d. §.si filius.qꝛ quo ad reuocandũ testm̃ nõ requirit ꝙ actualiter adeatur hereditas per illos qui sunt vocati ex posteriori voluntate ſꝫ sufficit potentia: vt.d.l.pater filio. Et eadem ratione nõ bene dicit Bar.in.l.si iure.ad fi.in quãtum dicit ꝙ si in secũdo testamento institutio heredis fuit nulla: ꝛ fuit adiecta clausula cessans ꝛ irritãs omne aliud testamentuꝫ etiã si fuit adiecta clã codicillaris.ꝙ ita demum tollitur primũ testamentum si adita fuit hereditas per venientes ab intestato.nam hoc est bene dictum per rõnem ꝓxime allegatã: vt no.Bal.ꝛ Imol. in.d.l.ſꝫ si in conditione.§.fi. Et de materia etiam vide no.per Bar.in l.i.in.xv.q.ff.de iur.codici.ꝛ per Bal.in.l.i.ĩ.de fideicom.lib. Et predicta adde ad ea que dicta fuerunt in.d.l.hac consultissima.§.si quis aũt.ꝛ maxime id quod no.Bar.in.d.§.veteranus.vbi videtur approbare illã opi.quam retuli in.d.§.si quis autem.in fi.tenere Frau.tig.ꝛ Raph.cu.ꝯ consiliuꝫ Pau.de ca.Alex.de Imol.

c ¶**Um antiquitas.** In testamẽtis ꝛ quibuslibet vltimis voluntatibus ordinandis non dꝫ interuenire actus vllus extraneus nisi ex necessitate testatori vel testibus imĩnente: ꝛ si necessitas breui tempore possit transire expectandus est ipse testis: alias est loco eius alius subrogandus.ꝛ testm̃ quod testator manu ꝓpria scripserit ꝛ in aliqua parte testamẽti se aliud scripsisse significauit valet: lꝫ aliter se testator nõ scripserit.h.d. ¶In tex.ibi quedam vltima dispositio.ex hoc collige ƀm Ang.in quibusdã lectu. ꝙ etiam actus donationis cã mortis dꝫ codeꝫ ↄtextu fieri sicut ꝛ testm̃ cum enumeretur inter vltimas volũtates.l.fi.ĩ.de dona.cau.mor.ꝛ hoc maxime probat iste tex.qꝛ hic erat facta spãlis mentio de alijs vltimis voluntatibus.s.de testamento ꝛ codicillis. ¶Itẽ no. argumentũ ꝙ illud dicit incontinẽti fieri quod fit anteꝙ fiat disgressio ad extraneos voluntarios actus.qđ facit ad materiã quãdo pactum dicat esse appositum incõtinenti iuxta ꝯctum adeo ꝙ ꝓducat actionẽ: vel quãdo quis dicatur ꝑcutere incõtinenti ad defensionem Cy.ꝛ Bal.hic de quibus me remitto ad ea que consueuerunt tractari in.l.in bonefidei.š.de pactis.ꝛ in.l.i.ĩ.vnde vi.ꝛ in.l.i.§.i.ff.de ver.obl.cuꝫ concor. ¶Item facit iste tex.ꝙ si post inchoatum testamentum ante perfectionẽ testamẽti fecerit testor aliquem cõtractum inter viuos: puta venditionẽ vitietur testamentũ: qꝛ ↄtractus est act⁹ extraneus voluntari⁹ a testõ.l.verba gesserunt.ff.de ver.sig. Et istud ẽt apte ꝓbari vr in.l.heredes palã.§.fi.ff.eo. ¶Sed ꝯtrium videtur velle glo.ibi per.§.assignare.ff.de assigna. lib. ꝛ ita per illã glo.tꝫ h simpliciter Cy.ꝛ etiã Bar.i.d. l.heredes.post Dy. Idem tꝫ hic Bal.qꝛ actus extraneus momentaneus sicut est ꝯctus donatiõis vel vẽditionis nõ vitiat[b] queadmodum nõ vitiat stipulatõnem.l.que extrinsecus.ff.de verb.ob.ita etiam tꝫ hic Saly. Et Ang.in.l.hac ↄsultissima in prin.š.e.videtur idem tenere: ibi enim concludit ꝙ venditõ donatio ꝛ similes ꝯctus qñ nõ requirunt longũ interuallũ non vitiãt testm̃.allegat in simi.tex.in.l.duos.§.duo ff.de duo.reis.secus si ꝯctus longum haberent interuallũ: vt dicit esse qñ fiunt stipulationes: ꝛ ita dicit se ↄsuluisse de facto.idẽ tenere videt etiaꝫ Pe.de anc. ꝛ Imo.in rub.extra de testis.vbi silr ↄcludunt ꝙ si ꝯctus nõ requirunt magnũ interuallũ valeãt p no.i.d. l.heredes.als secus p istã.l.Sꝫ bal.imo.ꝛ pau.ꝺ ca. i.d.l.heredes.§.fi.ↄcludunt ꝙ si ꝯct⁹ est ꝑtinẽs quoquo mõ ad testm̃ valebit testm̃ ꝛ ꝯct⁹.ꝛ ita ĩtelligitur gl.ibi als nõ valebit testm̃ p illũ tex.facit tex. in.d.§. duo.cũ ibi no. Et iõ iferũt ꝙ si testor dicat lego ticio dimidiã fundi corneliani ꝛ aliã dimidiam sibi vendo pro.x.si ticius est presens ꝛ acceptãs valebit vtrunqꝫ ꝛ similiter dicunt ꝙ si testator dixerit in testõ si nõ valebit hec dispõ mea iure testi valeat vt donatio: certe non vitiabitur testm̃.poterit tñ ƀꝫ eos in tali cã donatio illa reuocari sicut ꝛ testm̃: ne illa clausula auferat liberam facultatẽ testandi.argu.l.stipulatio hoc modo.ff.ꝺ ver.ob.ꝛ sic intelligunt ꝙ in dictis exemplis ꝯctus dicatur ꝑtinens ad testamentũ ꝛ iõ nõ vitiabit testm̃: vt ꝓbat in.d.l.heredes.§.fin. ¶Et subdit ibi imo.ꝙ quidã sunt actus q participãt de vltia volũtate sicũt assignatio liberti ꝛ donatio cã mortis: ꝛ isti tales act⁹ nõ hẽnt vitiar testm̃ p.d.l.assignar. Nã assignatio liberti põt fieri iter viuos ꝛ in vltia volũtate.l.i.§. assignare.eo.ti.facit.l.assignare.ꝛ qđ ibi no.ff.ꝺ ver. sig. Ro.i.d.l.stipulatio.in.i.char.sequẽdo lapuꝫ in allega.lxxxi.etiã videt idẽ ↄcludere.nã tꝫ ꝙ si ꝯct⁹ celebrat sup eo qđ ꝑtinet ad testm̃.ꝛ oĩa valẽt.l.ex sna in ver.ꝑmisisse.ff.ꝺ testa.tu.adde.l.nõ est mir.in §.

a ¶Intestat⁹ de h p eundẽ Alex.ↄsi.cxiij. ij.li.ꝛ ↄsi.xxx. iij.li.

b ¶Nõ viciat.adde oldr. ↄsi.cxiiij.ꝛ ibi vide qd opet ↄstitutũ i tali donatiõe fcã i testõ.p lapum alleg.lxxxi.

testō pignus. de pigno. acti. secus si est impertinens. ¶ Et ista conclusio videt̄ de iure vera. nā si videmus q̄ actus extraneus a 𝔷ctu vitiat ipsum 𝔷ctū in cuius medio interuenit actus ille. l. 𝔠tinuus in prin. de 𝔳. obli. q̄to magis est dicendū idē in testō. cū tex. hic actū testandi appellet subtilissimū ad absoluendū ꝛ perficiēdu𝔷: ꝛ lex voluit q̄ nō imisceat̄ alius actus vt tāto melius de deliberatione mētis testōris appeat. Nec ob. d. l. que extrinsecus. q2 fateor q̄ actus breuis itermedius nullū iuris effectū iportans non vitiat vt ibi ꝫm pe. ꝛ Jmol. in. l. i. §. si qs simplr. eo. ti. ꝛ Ang. in. d. l. i. §. i. nec placet q̄ dr̄ia fiat inter actū breuem ꝛ actū longū qn̄ iportat iuris effectū. q2 vtroq3 casu vitiat: vt pbat̄ in. d. l. duo. in verbo modicus actus cum glo. in verbo 𝔷rius. Et ꝫm predicta intellige glos. hic in verbo superflua. ꝛ ita teneo: dicit tn̄ Fulg. hic q̄ l3 narratio breuis 𝔠sistens in solis verbis nō vitiet testm̄ l3 sit extranea ab actu testandi: per id qd̄ no. glo. in verbo superflua. ꝛ bene pbatur in. d. l. que extrinsecus. in 𝔳. arma virūq3 cano. Tn̄ dicit q̄ secus esse putaret i narratione lōge historie antiquo𝔯 vel sili. ¶ Et idē dicit Angel. hic in quibusdam lectu. in ludo schachorum p istu𝔷 tex. in 𝔳. minime necessaria. De materia hac vide etiā aliquid per Bal. ꝛ Ang. in. l. iij. in princ. ff. de lib. ꝛ posth. ꝛ qd̄ no. Bart. in. l. cū quis decedens. §. codicillis de le. iij. Et si bene inspiciatur gl. in. d. l. heredes. §. fi. nō dicit q̄ 𝔷ctus intermedius nō vitiat testm̄. Sed dicit q̄ 𝔷ctus valet. tn̄ cōiter allegatur q̄ dicatur testm̄ vitiari. ¶ Item no. q̄ qui in breui reuersurus est expectandus est: vt hic. ꝛ in. l. si longius. in prin. ff. de iudi. Et ideo facit ꝫm Cy. ꝛ Angel. q̄ l3 in casibus in quibus est aliqs impeditus insistere in cā iam per eum incepta nō excusatur nisi mittat pcuratorem. l. eundē. §. fi. cū glo. ff. de lega. tn̄ istud est verum si longo tpe duraturū est impedimentū. secus si modico q2 d3 expectari. Sed de hoc dic vt plenius p Cy. in. l. i. š. de testa. mili. ꝛ p Bart. in. l. i. ad. fi. ff. de diuer. ꝛ tempo. prescri. ꝛ Bal. in. l. ab eo. ꝛ in. l. pe. j. quō ꝛ qn̄ iudex. ꝛ p bar. in. l. ij. §. fi. quis in iudicio. ff. si quis cau. cum 𝔠cor. quas ibi dedi. ¶ Et similiter facit iste tex. ꝫm Pau. de ca. hic q̄ si i 𝔷ctu mulieris requritur presentia duo𝔯 𝔭ximo𝔯 consanguineo𝔯: ꝛ 𝔭ximiores sint absentes debent expectari si modico tpe sunt absuturi: ꝛ periculum nō sit i mora vt hic. ar. d. l. si longius. de quo vide p Bal. in. l. coniunctiōe. š. de nup. ꝛ in. l. i. in vlt. col. š. qui admi. ꝛ in. l. cum sententia. ad fi. j. de sen. ꝛ. l. i. §. qbus ad fi. ff. qd̄ cuiusq3 vni. no. ꝛ in. l. transactionē q. ꝛ ibi dixi. š. de transac. ¶ Item facit ad id qd̄ no. Jnno. i. c. prudentiā. ð officio dele. v3 q̄ si cā cōmittitur tribus cū clausula q̄ si oēs interesse nō possent duo ex ipsis pcedere valeāt: ꝛ cōtingat vnum ex eis esse absentē alij duo pcedere non possunt nisi longa futura eēt absentia ꝫm Ang. hic. ꝛ i. d. l. si lōgius. ¶ Ultio no. ex. §. cum aūt. ꝫm bal. ꝛ expssius Pau. de ca. q̄ si qs ſbscripsit manu sua cedulam l3 nō scripserit facit fidem 𝔷 eū. Adde q̄ idem tenuit bar. sub dubio forte in. l. cū tabernā. §. idē que sit. ff. de pig. allegat tex. non pbantem in. l. ad testiū §. i. ff. eo. Et cū Bar. transit ibi Ang. ꝛ Sal. per illu𝔷 tex. in verbo signate nō sint. cu𝔷 Bar. trāsit ēt simplr Ant. de bu. in. c. ij. in. iij. col. de fide instru. Et ide𝔷 t3 Bal. in prin. ffo𝔯. in. x. q. in vlt. col. vbi ad hoc allegat istū tex. ꝛ ecōtra scriptura scripta p aliu𝔷 ꝛ subscripta per ticiū operatur ac si esset in totū scripta per ticium: vt no. bar. in. l. emptor. §. lucius. per illū tex. cum glo. in ver. habebit̄. ff. de pac. bn̄ facit. l. fideiussor. §. pater. ff. de pig. ꝛ no. Ang. in. l. si ita stipulatus. §. grisogonus de ver. ob. cū addi. quas ibi dedi. ꝛ per bal. in auc. contra qui 𝔭priā. in. ij. col. C. de nō nu. pecu. vbi ad hoc allegat istū tex. ꝛ ibi ēt per Sal. ꝛ aliquid etiā per ang. hic in qbusda3 lec. Dicit tn̄ Pau. ð ca. hic q̄ l3 instrm̄ sit scriptu𝔷 manu tabellionis: tn̄ requirit̄ subscriptio sua: q2 tex. ita reqrit. in. d. auc. ð tabel. in pn. Adde gl. i. l. generalr. C. ð tabel. li. x. ꝛ gl. i. §. s3 si instra. in auc. de instr. cau. ꝛ fi. ꝛ no. Cy. ꝛ Bal. in. l. 𝔷ctus. š. de fi. instr. ꝛ spe. in ti. de instr. edi. §. postremo alis est. §. instr3. 𝔳. itē q̄ nō est a tabellione. ꝛ Ant. de bu. in. c. i. in 𝔳. iuj. ꝛc. de fi. instr. ꝛ bal. i. l. ad testiū. §. si qs. ff. eo. bn̄ facit. l. ij. C. de 𝔠uen. fi. debito. li. x. quā in 𝔭posito allegat bal. in. l. ij. in. iij. col. C. qn̄ fis. vel priua. Putarē ēt quādo scriptura priuata est scripta manu ticij: 𝔠quis nō reqrat subscriptionē tn̄ reqritur q̄ in ea 𝔠tineatur q̄ manu ticij scripta est vt pbat̄ in isto tex. p quē se fundant doc. in gl. in 𝔳. sciscitasti. ibi q̄ ipsi sciant ꝛc. ꝛ hoc ve𝔯 in testō in scriptis vt. d. l. hac cōsultissima. s3 in nūcupatiuo seruandū eēt illō qd̄ pmo loco dcm̄ est in hac gl. ¶ In gl. i 𝔳bo i medio. ibi. s. postq̄ recesserūt ꝛc. gl. presupponit q̄ subscriptiōes testiū qui remāserunt fieri pn̄t postq̄ aliq de numero septē testiū recesserūt. ꝛ in hoc a doc. dānatur: q2 testes debēt se subscribere simul: vt. l. hac 𝔠sultissima. ver. in oibus. in verbo simul. š. eo. vnde dic medio tpe. s. an̄ mortu𝔷 supuenientē postq̄ tn̄ inceptū fuit testm̄: ꝛ anteq̄ aliqui recederent ꝛ subrogati venirēt: vt hic p Cy. Bal. ꝛ alios. ¶ Et glo. tene menti ppetuo id qd̄ no. h bal. volēs q̄ nisi testes dōponant de toto tenore testi nihil pbant[b] ꝛ sic si aliq minus non pbabunt ēt in eo in quo sunt 𝔠cordes: q2 nō vident̄ iterfuisse toti testō. ex quo totū nesciunt: ꝛ requirit̄ q̄ testes interfuerunt toti testō nisi necessitas ipediuerit sup quo tn̄ reliquit cogitādu𝔷. Pau. de ca. hic vr̄ approbare illud qd̄ no. hic bal. tn̄ nō bene refert verba bal. ¶ Puto q̄ dictū Bal. pcedat nisi ex dicto testis appeat q̄ ipse fuit pn̄s toti testō. l3 dicat se pcise non recordari de oībus: sed q̄ bn̄ recordat̄ de instiōne vel legato de qua vel quo est cōtrouersia: ꝛ q̄ recordat̄ q̄ testōr nihil in illo testō disposuit in 𝔷rium: nā tūc quo ad dictū legatū si testes ita 𝔠cordant pbabunt postq̄ recordant̄ de eo de quo est 𝔠trouersia ꝛ q̄ interfuerūt toti testō: ita colligit̄ ex his que singulariter no. Cy. ꝛ Bal. in. l. si presidi. in fi. š. de dona. ante nup. ꝛ bn̄ facit qd̄ no. Bal. ꝛ alij post eū in. l. si qs ita scripserit heredem. ff. de here. institu. ꝛ qd̄ notat Jnno. in. c. qualiter ꝛ quando. el grande de accu. ꝛ non obliuiscaris de ista decisione bal. hic q2 nescio alibi. Alexander.

i **Habemus.** In testō in scripto nomen cuiuslibet heredis instituti d3 esse scriptum manu testatoris aut eius voce nuncupatū cora3 testibus ꝛ ab istis testibus in suis subscriptionibus declaratum alioquin illius heredis institutio nulla est i cuius psona hec forma seruata nō fuit: q̄ i futuris tantū testis post hāc. l. locū h3. ꝛ notarius qui 𝔠trafecerit falsi pena punitur. h. d. ¶ No. q̄ non valens articulate loqui non pōt testari: ꝛ ad hoc adde que dixi in. l. qm̄ indignū. š. eo. ꝛ in. l. discretis. š. ti. i. ¶ Et ex hoc etia3 habes notare q̄ nutu nō pōt heres institui hic. in ver. si eni3. ꝛ in ver. o3. ꝛ istud est ve𝔯 quicquid senserit glo. in. §. q2 vero. in auc. vt sponsa. largi. in 𝔳. inscripserit vnde sumpta est auc. hic posita. ꝛ posses illā gl. saluare in testō in scriptis: q2 satis hodie est q̄ clare reperiat̄ manu cuiuscūq3 scriptum nomē heredis p auc. hic positā. siue testōr nutu ēt declarauerit. siue nō. arg. l. i. in pn. š. de rei vxo. act. ꝛ no. Ful. in. d. auc. ¶ Tn̄ dicta regula hic tradita fallit in testō facto ad pias causas [c] h3 glo. in. c. cū tibi. per illū tex. ꝫm vnū intellectū extra eo. ꝛ illā glo. ibi cōiter sequūtur doc. idem t3. Bal. in. l. i. in. ij. col. in lec. ordinaria illius l. nō dico in repe. š. de sa. san. ec. Ubi reputat ad hoc illa3 gl. eē sing. ide3 ēt t3 Bal. in repe. illius. l. in. xxvij. col. ꝛ in. d. l. discretis. ꝛ in. l. si post. š. de iu. ꝛ fac. igno. ꝛ bal. ꝛ Jmo. in. l. ij. ff. e. ꝛ Jmo. in. l. captatorias in ver. sed iuxta predicta. ff. ð here. insti. ꝛ Pe. de ancha. ꝛ Jmo. in. c. ij. de te. ꝛ ista est cōis opi. quanuis Bal. hic. ꝛ etiam ang. h in qbusdā lec. ꝛ bal. ꝛ Pau. de ca. i. l. ꝛ in epla. j. de fideicō. videant̄ inclinare in ptē 𝔷riā: qn̄ h nō repiat̄ iure exp̄ssu3. ¶ Tn̄ nō puto recedēdū eē a cōi opi. attento q̄ ista 𝔭hibitio testādi nutu nō repit̄ inuēta de iure gentiū vel diuino. qd̄ quidē attendit̄ in dispōe ad pias cās vt plene p bal. in repe. l. i. ad fi. š ð sa. san. ec. ꝛ dixi. i. l. captatorias. š. ti. ij. ꝛ p ista opi. ēt facit: q2 videmus q̄ a pncipe pōt ipetrari q̄ nutu possit testari. l. si mutus. ff. eo. Limitat tn̄ ang. h in qbusdā lec. istō non habere locū in testō ceci: q2 ad pias cās nō poterit nutu te

a ¶ Subscripsit. adde pau. de ca. consilio cccl. in pmo i pssis. ꝛ an subscriptio notarij cū scriptura facta est ab alio tātū opet̄ q̄tu3 si p ip3 tota scripta ē vide auc. consil. cc xliij. pau. de ca. cōsi. cc. xxx. ꝛ vide per alex. cōsi. cxci. ij. lib.
b ¶ Nihil pbant. de h per ang. cōsi. cclxxiiij. p lud. ro. cōsil. lxxx. per alex. cōsi. cccxviij. h allegantē p do. iason.
c ¶ Ad pias cās. adde cal. cōsi. xl. ð testa. vbi ēt pōit de legato ꝛ fideicōmis. q̄ valeant nutu scā.

ℵo ^

stari per.l.hac ꝯsultissima.§.qui testa.fa.pos.Sed nō puto verum:q2 dispō illius.l.' non hʒ locum in testō ad pias causas. ¶Utrū aūt inter liberos vel a milite valeat testm̄ factum nutu dixi.in.l.discretis.Legata aūt ⁊ fideicō.sine dubio reliqui possunt nutu.vt in iuribus hic allegatis in glo.ṽ.quidem.qđ tñ limitat Saly.in.d.l.⁊ in epl'a.non hr̄e locū si testō: poterat pri⁹ articulate loq.⁊ tunc existēs infirmus legat nutu.Nā in dubio vitiabitur:q2 presumit in dubio q articulate loqui nō possit ex quo infirmus nutu legat.⁊ sic mortuo similis erit:⁊ ita dicit tenere Ja.bu.per istam.l.quod ſm Saly.est no.dignum.Sʒ in lec.mea.Ja.bu.h nō dicit:nec hoc ēt ꝓbat iste tex.⁊ nullo mō puto hoc dictum esse verum.Nam dato q aliqs non sit mutus q̄uis ꝑpter morbuʒ nō possit loqui pōt nutu legare.l.nutu in prin.ver.nisi.⁊ ibi hoc declarat Bar.ff.de leg.iij.¶In tex.ibi sed ne aliqua ⁊c̄.vide qđ p istuʒ tex.no.Bal.hic cui adde bar. in.l.i.in pe.col.ff.si cer.pe.vbi etiā allegat istū tex.¶Iteʒ no. ex fi.q tabellio conficiens instr̄m de testō imperfecto seu carente solēnitatibus punitur de falso [a] ⁊ hic est casus in quo qs punitur de falso ꝑsumpto.Alium casuʒ vidimus i.l.nolum⁹.§.e. ¶Et itelligit iste tex.cōiter vt loquat̄ d̄ falso presumpto:vt dixi tñ ſm richar.mal.⁊ Bal.iste tex.videt̄ intelligendus in vero falso.Nam intelligūt ipsi q iste tex.ꝓcedat q2 nō interuenit solēnitas ⁊ notarius expressit eā interuenisse:vel qñ solēnitas interuenit ⁊ notarius ex certa scīa omisit eā scribere:q2 ita cōmittit falsum omittēdo scribere ver̄ sicut exprimēdo falsuʒ:vt in.c.i. de cri.fal.⁊.l.presbyteri.§.de epi.⁊ cle.Tñ cōis intellectus est magis amicus littere:⁊ qualiter intelligat̄ patebit ex.ī.dicēdis ¶Et circa hoc dicit Bar.no.in.l.si post.§.de iur.⁊ fac.igno. q testm̄ si non est cū solēnitatibus habet̄ ꝓ falso q̄tum ad puniendū tabellionē:vt hic nō quo ad alia:q2 hoc nō reperit̄ iur̄ cautum.¶Et ideo snīa lata pretextu falsoꝝ instroꝝum quādo cunqʒ pōt retractari absqʒ eo q appelletur.l.fi.ī.si ex fal.instr. ¶Tamē nō retractaret̄ snīa lata pretextu huiusmodi testi nō solēnis:vide ēt in ꝓposito no.distinctionē Bal.in.d.l.si post. qui inter cetera dicit q qñ tabellio scribit instr̄m de eo qđ est a lege sibi ꝓhibitū ex eo q de facili possit veritas mutari tenetur de falso.⁊ ponit exemplum qñ tabellio scribit heredis nomen q testator nō voce sed nutu declarauerat per hanc.l. ¶De h etiā vide aliqd per Bar.in.l.si librarius.circa me.ff.de reg.iu. ⁊ per Bal.in.l.si veritas.in pn̄.ī.de fideicō.⁊ in.l.fi.ī. de edi. diui.in ṽ.vi.op.dr̄ h q scriptura ⁊c̄.⁊ p Pe.de anc. in cōsilio cclxxviij.incip.In xp̄i noīe tria principal'r ⁊c̄.Et ibi dicit Pe. de anc.q si notarius omittat scribere instr̄m ſm ordinē ꝯsuetū non p hoc est suspectus de falso:q2 ista lex loquit̄ in solēnitate Bali omissa ſm eum.Predictis ēt adde bonū tex.in.l.nulli. ī.de numera.⁊ actuarijs li.xij.vbi apparet q cartularius in scripturis euictionum.i.licentiarum vehendi de quibus ibi dʒ seruare formā ibi traditā alias punit̄ de falso.⁊ dicit ibi Bar. per illū tex.q instr̄m carens solēnitate debita non caret suspitione falsi:⁊ ita etiā dicit Cy.h per illum tex.Sed certe ille tex.vr̄ loqui in illo casu spāli in quo illud est a lege expressuʒ vt etiam patebit ex.ī.dicendis.Adde ēt predictis Bar. in.l.oē.ī. de pe. bo.subla.lib.x.vbi per illū tex.dicit q notarius qui confecit instr̄m illicitum nō punitur pena falsi vt ibi.sed alia pena ibi expressa:nisi in casibus in qbus est expressum q puniat̄ pena falsi vt hic.bene facit tex.in.§.q2 vero verisimile.cū glo.in ṽ.proferre.⁊ in verbo dictauerit.in auc.de nō alie.⁊ no.per Jaco.de bu:⁊ Bal.in.l.iubemus.§.sane.el.i.§.de sa.san.eccl. De hoc etiam aliquid per Bal.in rub.§.de fide instru.in.x.col.in ver. dixi tertio ⁊c̄.⁊ i.l.sup chirographis.§.si cer.pe.⁊ ibi dicit q paria sunt instr̄m nō esse solēne vel esse falsum p hāc.l. qđ dicit eē verū quo ad vim ꝓbationis:q2 nec instr̄m non solēne nec istr̄m falsum ꝓbationem faciunt.nō aūt sunt paria quo ad vim punitionis q2 p p instr̄m nō solēne notarius nō punitur de falso nisi in casibus a iure expressis.allegat tex.cū gl.in.d.§.q2 vero leonis.Et istud etiā videt̄ tenere Saly.hic ⁊ ista vlti.cōclusio mihi placet.⁊ sic in casu huius.l.⁊ in casu.d.l.nulli.⁊ in alijs casibus tñ in qbus reperit̄ expressuʒ notarius conficiens instr̄m si ne solēnitatibus punitur de falso:siue ille solēnitates fuerint adhibite:⁊ siue amiserit notarius ex certa scientia siue non:q2 non pōt isto casu error allegari a notario:q2 h est ꝑsumptio iuris ⁊ de iure q fuerit in dolo vt h cū glo.fi.quicqd dixerit hic richar.mal.⁊ bal. ¶Extra aūt istos casus ꝑpter defectū solēnitatis nō punietur de falso.quod probo q2 falsum non cōmittit̄ sine dolo.l.nec exemplū.ī.de fal.⁊ dolus nō presumit̄ nisi ꝓbetur.l. quotiens.§.q dolo.ff.de ꝓba.⁊ in.l.dolū.§.de dolo. Et q in notario potius presumatur error q̄ dolus.notat singula. Bar.in.l.quotiens.§.i.ff.de heredi.institu.⁊ Bald. in.l.i.ff.de leg.⁊ Angel.in.l.iurisgen.§.qđ fere.ff.de pac.⁊ dicit expresse Jo.de imol.in.l.quotiens.in pn̄. de here.insti.qđ lʒ Bal.ibi generaliter loquendo dicat per hūc tex.q si notarius omittit solēnitatem est presumptio iuris:⁊ de iure ꝯtra eum de falso:tñ scđm Jmol.hoc videt̄ restringendum solū ad solēnitatem testi.secus in solēnitatibus alioꝝ actuū.arg.hui⁹.l.a contrario sensu ⁊ q2 in penis mitior fieri dʒ interpretatio.l.preses.ff.de penis.c.in penis. de reg.iur.in.vi. ¶Et idem tenere videt̄ h Fulg.qui dicit q extra casum huius.l.p p defectum solēnitatis nō videt̄ presumendū esse falsuʒ.sed potius imperitia vel error. allegat in.ar.l.post legatuʒ.§.i.ff.de his qui.vt indig.⁊ ita teneo quicquid dixerit h Ang.aliter locutus cui⁹ verba per te videre potes.¶In glo.in verbo in eius verba .solutio est q in.l.ꝯria fuit imperfectio volūtatis:q2 testator volebat alios instituere quos ñ potuit p p superuenientē mutitatē.Sed hic instituit omnes quos volebat ⁊ ꝑfecit testm̄:tñ circa nomē vni⁹ heredis nō fuit seruata solēnitas h requisita:puta q2 testes in sua subscriptione non fecerunt mentionem de illo herede ſm qđ hic requiritur:vel nomē illius heredis fuit scriptum in testō manu alterius q̄ testatoris q̄ q testator scribere potuisset:nam vitiatur instō quo ad illum heredē inspecta dispositione huius.l.q̄uis. ante hāc legem nō esset necesse in testō in scriptis q scriberetur nomē heredis manu testōris vel palam exprimeretur:sed poterat scribi manu alterius p.l.hac cōsultissima.in prin.§.eo.¶In gl.in ver. quēadmodū ad fi.Cy.Ray.Fran.tig.Bar.Ang.⁊ saly.h transeunt cū glo.quādo testator pōt articulate [b] loqui p.l. pamphilo.§.ꝓpositum.de leg.iij.⁊.l.nemo in pri.ff. de here.isti.⁊ ar.§.ꝑterea isti.d̄ inuti.stip. ⁊ paria sūt nuncupare nomē heredis vel scribere.l.heredes palaʒ.allegata in glo.ergo sicut potest quis scribere nomen heredis per aliuʒ:vt in auc.hic posita.ita debʒ posse nuncupare per aliū.⁊ hoc ēt fuit de mēte gl.in auc.hic posita.in verbo scribat.in fi.que ita dʒ intelligi.⁊ ita etiā tʒ Bar.in.l.heredes palā.in fi.pn̄.ff.eo. Et Jo.an.in addi.Spe.in ti.de testis.§.i.ṽ.quid si is.⁊ ang.in.l.in fraudē.§.i.ff.de testa.mili.⁊ Ant.de bu.⁊ Jmol.in.c.cū tibi.de testa.⁊ ro.in.l.i.§.si quis ita.ff.de ver.ob.⁊ ita se hʒ cōis opi.lʒ Bald.hic post Nicho.de mat.aliter loqui videatur.dicit tñ Jo.an. in.d.versi.quid si is.q contra istam glo.tenebat Alber. papien.eo q alias daretur materia fabricandi falsum: quia infirmus mortis cogitatione turbatus de facili applaudet omnibus:⁊ de oib⁹ de qbus interrogat̄ rñdet q sic.Et q2 talis modus testādi non vr̄ iure approbat⁹:imo poti⁹ iꝓbatus vt h.Jō tenebat q nō valeret tale testm̄ saluo nisi ꝯstaret q testōr ꝑmo expssissʒ volūtatē suā distīcte anteq̄ tabellio scriberʒ.Nā si postea testōr iterrogat⁹:an ita dispōat rñdeat sic valebit testm̄.d.§.ꝓpositū.⁊ dicit.d.Ant.d̄ bu.i.d.cū tibi.q Jo.an.approbat istā opi.albe. papi.ita etiam dicit Pau.de ca.in.l.hac ꝯsultissima.§. ti.i.vbi istā opi.sequit̄ in testatore valde grauato infirmitate:⁊ ita dicit se ꝯsuluisse.⁊ ita repit̄ in ꝯsilijs suis ꝯsi.ccclxiiij.incip.In xp̄i noīe viso puncto ⁊ allegatōnibus ⁊c̄.Sʒ imol.in.d.c.cū tibi.dicit q reuera Jo. an.tʒ opi.huius gl.que est cōis ſm eū.nō aūt approbat opi.alb.papi.⁊ ita teneo.lʒ ro.in.l.gerit.ff.de ac q.hr̄.referat io.an.tenet̄.d.opi.alb.⁊ cū eo trāseat.

a ¶De falso. vide eundem alex.ꝯsi.lxxiij. ⁊ an i notario ꝑsumat̄ poti⁹ error q̄ dolus vide p eū dem cōsi. lxx.

b ¶Articulate. inquātum oēs cōcludūt non valere testamētū ei⁹ q nō pōt articulate loq ob infirmitatē vt h p eos ⁊ p lud. ro.cōsi.cccvi. alexa.cōsi.xxiij.iij.li.dic tñ q si testator ī firmitate grauatus amisit loquellam ⁊ a notario interrogatus an uelit facere testamētum annuerit q sic ⁊ an uelit sororem relinquere heredē annuerit q sic.⁊ etiaʒ interrogatus an post mortem sororis velit q bona distribuerentur amore dei annuerit q sic.⁊ vltimo iterrogatus an velit q si nō valet iure testamēti valeat iur̄ codicillorū ⁊ an nuerit capite q sic.q veniētes ab intestato tenent̄ restituere ipi sorori hr̄ditatē et post mortē suam debēt bōa distribui inter paupes ita uoluit cal. cōsil. xl.§.px.alle.p que ampliat̄ materia huius l.vltra noui.

e ¶ **Eo nõ obseruato.**

Hodie testator nõ tenetur nũcupare nomẽ heredis qñ testatur in scriptis. ꝛ satis est ꝙ per se vel per quẽcunqꝫ aliũ scribat nomen heredis. h.d. ¶ In glo. in ver. scribatur. in fi. intellige hanc glo. vt declaraui in .l. precedenti. in ver. queadmodum ꝛ istã glo. reputat sing. Jo. de Imol. in .l. si vero. so. matr. in. v. fal. quam ponit circa extensionem que fit in correctoriis. vbi dicit ꝙ qñ duo sunt a iure veteri equiparata lex noua corrigens in vno eorum non extendit ad aliud ꝯm quod colligitur in auc. quas actiones. cũ gl. s. de sa. san. ec. ꝛ hoc ꝯm eum est verũ si volumus facere extensionẽ ad aliam vel alias ꝑsonas de quibus non loquit lex correctoria. ita loquit illa auc. cuꝫ gl. ¶ Sꝫ inter easdem ꝑsonas bene posset fieri extẽsio ꝺ idẽptitate vel maioritate rõnis ad alium casum. ad hoc dicit istam glo. esse sing. iuncta .l. iubemus. ver. queadmodum. s. eo. ¶ Tamẽ põt dici ꝙ ista gl. hic non ꝓbat q: hic nõ tractatur de aliqua extensione correctoria circa nuncupatiuũ testm̃: qñ ẽt ante istã auc. poterat in testõ nuncupatiuo testator noĩare heredeꝫ per alium vt pꝫ ex his que dixi post glos. in .l. iubemus. in ver. queadmodum. s. eo. ꝛ sic videt ꝙ inter easdeꝫ ꝑsonas non dꝫ fieri correctio: q: requirit ꝙ spãliter correctio exprimatur. l. precipimus in fi. j. de app.

n **Ostram.** Si testor testm̃ in scriptis iur fcm̃ inciderit vl signa remouerit ꝯsulto tunc nõ valebit testm̃ alias aũt remanebit validuꝫ. h.d. Et in materia vide que dicta fuerunt in .l. si vnus. s. eo. ¶ In glo. in ver. valere. in prin. glo. ꝯ tꝫ ꝙ per istã incisioneꝫ tollat testamentũ ꝑ ope exceptionis: sed in .l. iij. §. nõ solum. in ꝟ. nuda. ff. de adimen. lega. tꝫ ꝙ tollatur ipso iure. Barto. ibi sequit opi. glo. nostre. ¶ Sed glos. maxime. ij. in .l. i. ff. de his que in testa. aliter distinguit ꝛ melius dic vt per Bar. ibi. in §. fi. vbi bene loquit ꝛ etiaꝫ ibi per alios. ¶ De hoc etiã vide per Bar. lꝫ non ita ꝑfecte in §. testõ ꝯ alleg. in glo. ¶ Addit tamen circa hoc solus Ang. hic ꝙ in milite militante spãle est ꝙ ꝑ cancellationẽ testamenti factã ab eo tollatur testamẽtum ipso iure. l. in fraudẽ. §. i. ff. de testa. mil. secus dicit in veterano vel misso. j. annũ militie. allega. l. eius militis. §. i. e. ti. ¶ Limitat tamẽ Ang. hic in quibusdam lec. illud qꝺ ipse dicit per. d. l. in fraudẽ. s. nisi testamentũ esset ꝯditum iure cõi. q: non tolleretur nisi ope exceptionis per .l. militis codicillis. §. veteranus eo. ti. ¶ Dicit etiã Ang. ꝙ testm̃ conditum inter liberos cũ solẽnitate de qua in auc. qꝺ sine. s. eo. nõ tolleretur ipso iure nec ope exceptionis per hãc incisioneꝫ seu cancellationẽ. alle. tex. in auc. hoc iter liberos. s. eo. ¶ Pau. de cast. in hoc vltimo tꝫ ꝯrium: q: tex. in auc. hoc inter. loquitur in cancellatione facta verbis. nos aũt loquimur in cancellatõe facti que plus operatur ꝙ cancellatio facta verbis: vt ꝓbatur hic iũcta l. sancimus. s. eo. Sed certe Pau. de ca. fragili ratione mouet contra Ang. nam fateor ꝙ plus operatur cancellatio facti ꝙ operent illa verba nolo testm̃ valere. Sed si testator ꝯm testm̃ faciat plus operat scꝫ testm̃ ad tollendũ primũ ꝙ operetur sola cancellatio primi testamenti: q: per ꝯm testm̃ tollitur primũ ipso iure. d. l. sancimus. lꝫ per cãcellationẽ tollitur ope exceptionis regulr. d. l. i. ꝛ ibi no. ꝛ tñ videmus ꝙ ꝓmũ testm̃ conditũ inter liberos non tollit per ꝯm testm̃ solẽne: nisi exꝑsse derogeẽ ꝓmo: vt in. d. auc. ꝯ iter. ꝙto minus dꝫ tolli per simplicẽ cancellationẽ que minus operat ꝙ ꝯfectõ scdi testamẽti. ꝛ ꝓ hac opi. ẽ tex. i. d. auc. hoc inter. in ver. ꝛ aliam disponat voluntatẽ ꝛc. quod tene menti pro limitatione huius. l. ¶ Posset tamẽ saluari vno casu opi. Pau. de ca. s. qñ testor cãcellasset testamentum: eo q: volebat intestatus decedere per ea que no. ꝑ Bar. in .l. si iure. de le. iij. ꝛ in .l. i. §. fi. ff. de his que in testa. delen. ꝛ dixi in .l. sancimus. s. eo. iunctis no. ꝑ Bal. in. d. auc. ꝯ iter in pe. q. ¶ In ea. ibi: item quibus ꝛc. gl. hic ꝛ in .l. ꝑxime. ꝛ i .l. fi. ff. de his q̃ in testa. delẽ. ꝛ in .l. hereditas. ff. de his qui. vt indig. tꝫ ꝙ in dubio per incisioneꝫ testamẽti hereditas applicetur fisco. q: vr testorem heredes reputasse indignos. ¶ Contrarium tꝫ dy. quẽ sequitur hic Cy. ꝛ Bar. q: nemo ꝑsumit indignus. l. cũ quidaꝫ ita. ꝛ. l. cũ pater. §. rogo ff. de le. iij. Et iõ tꝫ ꝙ in dubio vadat hereditas ad venientem ab itestato. facit. l. i. §. si heres. ff. si tab. testa. nul. ext. ꝛ tenẽdo istaꝫ opi. que est magis cõis. rñde ad. l. ꝑxie. ꝙ decisio dy. ꝓcedit si testator totũ testamentũ cancellauit: seu icidit ea que ꝯcernebant totũ testamentũ: puta sigilla que sunt ad solẽnitateꝫ totius testi: sꝫ in .l. ꝑxie. nõ cancellauit testm̃ totũ: sed tm̃ noĩa hrdũ. quo casu colligit ꝙ testor voluerit legata ꝑstari. legata aũt non debent ab itestato id est hrditate nõ adita ex testõ. l. eam quã. j. de fideicõ. Sꝫ bñ debent qñ ꝑ fiscũ hrditas auferet herdib^9 tanꝙ idignis. l. cũ fisco cũ ꝯcor. alle. in glos. Nã lꝫ hrdes scripti sint indigni nõ repellunt ab hrditate adeũda ꝙuis fisc^9 ab eis postea auferat. l. ex fcõ. §. iuli^9 longinus. ff. de vul. ꝛ pu. nec refert an ipi hrdes idigni adeãt vl nõ: ꝙtũ ad ꝯ vt fisc^9 capere ꝛ legata ꝑstare possit: ꝺ quo pleñ no. ꝑ gl. ꝛ doc. i .l. recusare. §. si fisco. ff. ad treb. ꝛ ꝑ bar. i .l. seqẽs. ff. ad sill. ꝛ iõ hac rõe vt legata ꝑstent vr voluisse testor ꝙ hrditas vadat ad fiscũ: nec plꝫ ista rñsio quã dedit pau. ꝺ ca. ꝯ ꝛ i. d. l. ꝑxie. ꝛ ad illã. l. s. ꝙ illa cãcellatõ noĩuꝫ hrdũ hẽat quo ad legata viꝫ cle codicillaris ar. l. cãcellauerat. e. ti. ꝛ. l. tribun^9. §. i. ff. ꝺ tes. mi. q̃ iura ꝯ nõ ꝓbãt: ꝛ ꝯ eũ fac: q: ñ põt act^9 habere viꝫ cle codicillaris qñ i actu nõ interueniũt saltẽ qnqꝫ testes. l. fi. j. de codici. Põt ẽt hꝫ dy. rñderi ad. d. l. ꝑxie. ꝙ si itelligat qñ ꝓbat ꝙ hrdes fuissent idigni: tñ aliqualr diuinat. vnde ꝓma magis plꝫ: ꝛ eodeꝫ mõ põt rñderi ad. d. l. cũ quidã. ꝛ. l. cũ i tabulis. §. fi. ff. de his q. vt idi. s. ꝙ ibi testm̃ nõ fuit totũ cãcellatũ. ¶ Reliqua i ꝯ articulo supplere potes ex his q̃ no. bal. ꝯ. ꝛ meli^9 ꝑ eundẽ i. d. l. hrditas cuius dicta fuerũt ex ꝟbis Jo. an.[a] i addi. spe. i ti. ꝺ istr. edi. §. ꝯpẽdiose. ꝟ. qd si ꝑus. vbi solẽniter loqt dic vt ibi. ꝛ ibi ẽt rñdet ad l. fi. ff. de his que in testa. delen. vbi tex. reqrere videt ꝙ appeat testõrẽ cãcellãtẽ testm̃ hoc fecisse: eo ꝙ nolebat succedere venientes ab intestato: ꝛ sic nõ vr ꝙ als ipsi succedãt nisi testor hoc dixerit. Nã rñdet Jo. an. ꝙ iõ ibi ẽ: q: nõ dicebat testm̃ incisuꝫ ex quo adhuc vna scriptura testi remanebat itegra ꝛ originalis l. i. §. si qs in duob^9. ff. de bo. pos. ꝯm tab. ¶ Reliqua in mã vide ꝑ doc. in dictis locis. ꝛ ꝑ saly. ꝯ. ꝛ ꝑ imol. i. d. l. ꝑxie. Dicebat ẽt notabilr ang. ꝯ ꝑ. d. l. fi. ꝙ si testor cãcellauit testm̃ nũcupatiuũ sibi testori datũ a notario in instro publico: cuius ꝓthocollũ erat apud notariũ ꝙ tũc hẽbit locũ dispõ. d. l. fi. ex idẽptitate rõnis: ꝛ sic testm̃ nõ tolleret nisi testor dixerit velle succedere veniẽtes ab itestato: vel aliter exꝑssisꝫ hrdes scriptos esse indignos. Sed pau. de ca. ꝯ tꝫ ꝯ ang. vꝫ ꝙ imo ꝑ cãcellationẽ predictã tollat per ea q̃ no. bar. in. d. l. fi. in vltimis ꝟbis ꝛ bar. in .l. labeo. ad fi. ff. de pac. ꝛ rñdet ad. l. fin. ꝙ illa lex ꝓcedit qñ testor fecisset fieri duo instra cũ vellet se absentare ꝛ vnũ secum portare. nã tunc si cancellat vnũ nõ vr hoc facere aĩo mutandi voluntatẽ sed tanꝙ sibi superfluũ cãcellare. Certe hec responsio ad illã legẽ nihil ẽ: nec tollit ar. ang. cui^9 opi. mihi placꝫ per illã legem. Et ad dictũ bar. pꝫ rñsio ex verbis eiusdẽ bart. nam Bar. loquit qñ debitori dat creditor vnũ instrm̃ debiti cancellatuꝫ. quo casu sibi videt velle aliqd tribuere. s. liberationeꝫ. l. si chirographũ. cũ si. ff. ꝺ ꝓba. ꝛ iõ ex tali actu satis apparebat de mente. ꝛ ad hoc Bar. in. d. l. fi. mouet ꝑ. d. l. fi. ad fi. in vltimo rñso. vbi tex. loquit qñ appebat de mẽte. Sꝫ i. q. nña testor nihil cũ alio egit sed simplr testm̃ cãcellauit. Nã per hoc nõ vr mutasse volũtatẽ ex quo scit aliõ instrꝫ testi extare ꝛ semp vr ꝙ potẽti^9 opat act^9 gestus cũ alio: ꝙ sine alio vt late ꝑ bar. i .l. gerit ff. de acq. her. in ꝟ. circa tertiũ ꝓncipale. ꝛ ita non vr velle decedere intestatus qñ cancellauit vnũ instrꝫ testi ꝛ supest aliõ: sicut qñ nullũ aliud superest. ¶ In glo. in ver. ad hereditatem. glo. imperfecte loquitur. iõ dic ꝙ aut sine voluntate testatoris sigilla fuerunt incisa viuo testatore ꝛ nõ põt peti bo. pos. vt. d. §. si semel. lꝫ possit adiri hereditas de iur ciuili vt hic. aut mortuo testatore fuerunt incisa. ꝛ tunc etiam bo. pos. peti potest: vt in pal

a ¶ Uerbis Jo. an. tu addi oldra. a quo Jo. an. habuit ei^9 ꝯsi. cxliiij. ꝛ an si testator facit primũ testm̃ ꝛ illud reuocat faciendo ꝯm possit notari ꝓmuꝫ lacerare vide lod. ro. singu. suis fo. vij.

legato.§.si semel.¶Aut testm̄ sine volūtate testatoris fuit cancellatū vivo testatore ⁊ non pōt peti bo.pos.vt in.d.§.si semel sed bene potest adiri hereditas de iure civili:vt in.l.i.⁊ ibi nota.ff.de his que in testa.delen. Aut cācellatum fuit post mortē testatoris:⁊ tunc aut poterūt legi noīa heredū ⁊ peti potest etiam bonoꝝ pos.secus si nō poterant legi nisi ante cancellatōēʒ tabule testī fuissent in iudicium ꝑducte.⁊ hec ꝓbanť in.l.i.ff.si tab.testa.nul.extra.

e ¶ Tab antiquis. ¶Rusticani in locis in qb⁹ est raritas lrāꝝ testari possunt ſm eoꝝ ꝯsuetudinem: dum tamē septē litterati se subscribentes adhibeanť si haberi pñt:aut nō litterati si alij hēri nō possunt aut si nec septē hēri possunt saltē quinqʒ adhibeantur qui mutua vice subscribant. hoc dicit.

¶In tex.ibi:in illis vero locis.iuncto ꝟ.rusticanis ꝯcedimus. hic ꝓbari videť ꝙ civis volens in rure testari non hʒ privilegiū testandi coram quinqʒ testibus q̄uis septeʒ adhiberi nō potuerint:⁊ istud etiaʒ videtur ꝓbari in.l.cōficiuntur.§. codicilli.ff. de iure codicil.vbi ꝓbatur ꝙ lʒ quis tpe quo facit testm̄ nō possit haberi copia ꝑfecti numeri testiū non poterit valide testari. Fallit ergo solum in personis hic expressis.s. in rusticis in rure degentibus alias ille tex.esset correctus si diceremus ꝙ cives ⁊ alij possent testari coram imperfecto numero testium:quādo septem testes haberi nō possunt.⁊ ita tʒ Bar.⁊ Fulg.hic:⁊ bar. in.d.§.codicilli.⁊ est de mente Jac.de bel.in auc.qui.mo.na.effi.sui.§.i.⁊ videť esse ipa veritas:tamē Bal.⁊ Saly.post pe.⁊ Cy.tenēt cōtrarium:[a] qꝛ rō finalis huius legis vř esse fundata in inopia testium.moventur etiā ad istum tex.in ver. ad dei humanitatē.quasi tex.videať habuisse respectū ad iuſ diviniū q̄ ratio non vrget eum:qꝛ responderi potest ꝙ habuit respectum ad ius diviniūʒ quo ad disponendū circa rusticos:vt hic in tex. non circa alios: vt.d. §. codicilli. vel etiam dici potest ꝙ hic tex.non se principaliter fundat in iure divino:quo ad numeruʒ testiū:qꝛ inspecto iure divino satis fuisset adhibere duos testes qꝛ de iure divino in ore duoꝝ vel trium stat omne verbuʒ.c.novit de iud.¶Et ex his vř ꝙ non ꝓcedant quedā que īferebāt ex isto tex.Nicho.de matha.Bal.⁊ Sal.dicentes ꝙ testamentum factū in carcere tyrāni corā qnqʒ testibus cū pluriuʒ copia hrī non possit metu tyranni valeat:⁊ idē ſʒ bal.erit si non pñt haberi plures testes pp mortalitatē vel alium repētinum casuʒ ⁊ dicit Raph.in.d.§.codicilli.ꝙ hec opi.videtur equior: ⁊ vř cū illa transire:sed in hoc ꝯ̄riū tenuit ang.ī.d.§.codicilli ꝑ illū tex.bene probantem.⁊ ita est de mente bar.in.l.i.ff.de bo.pos.ex test.mili.⁊ contra Bal.etiam tʒ Ful.⁊ Pau.de ca.hic qꝛ ad h̄ vt hec lex locū hēat reqriť īter cetera ꝙ testator sit rusticanus ¶Quinimo ēt ſm opi.glo.i.ver.ita tamen. requiriť ꝙ in loco precesserit ꝯsuetudo.l.cōtraria in ꝯfectiōe testamēti.¶Et istā opi.etiā tenuit pau.de ca.in.l.casus.s̄.eo.per illū tex.⁊ lo.ro.ī repe.auc.similiter.j̄.ad.l.fal.in.xxxiiij.spāli vltimarū voluntatū:quā opi.ēt sequor ꝑ predicta.¶Non ob.id qd̄ no.Ang.in repe.l.si vacantia.j̄.de bo.vacā.li.x.in.x.col.vbi per illā.l.⁊ ꝑ l.vbi absunt.ff.de tut.⁊ cura.da.ab his voluit ꝙ si statutuʒ disponat ꝙ nō valeant testamēta scripta per tabellionē q nō sit descript⁹ in matricula:⁊ contingat ꝙ tpe pestis alius notari⁹ non script⁹ in matricula fuit adhibit⁹ ad faciēdū testm̄:eo qꝛ notari⁹ m̄ricu latus hēri nō potuit valebit testm̄.nā pmo vř ꝙ istud dictum non sit verum qꝛ in actu testandi vř esse contra.d.§.codicilli. ¶Nec ob.iura allegata per Ang.qꝛ ibi erat expresse pvisuʒ ꝙ deficiente illo publico officiali in casu illo posset recurri ad aliū qui loco eius representabať in defectum illius:sed hic nulla fcā est subrogatio a lege vel statuto. Preterea in casu Ang.testator subrogauit vnum loco alterius sed in.q.nostra secus. ¶ Non ob.etiam si diceref ꝙ existentes in actu bellādi tpe guerre possunt testari corā īperfecto numero testiū ad istar militū.d.l.i.ff. de bo.po.ex tes.mili.⁊.l.si.ff.de test.mi.⁊ tps guerre ⁊ tempus mortalitatis equiperanť:vt no.bar.in.l.nāliter.in pe.col.ff.de vsuca.⁊ cano.in.c.ex trāsmissa.de prescri.quasi tpe pestis dicať esse prelium inter deū ⁊ homines:qꝛ respondeo ꝙ in casu.d.l. fina.de testa.mili.cum simi.illud est ibi concessum in privilegium preliantibus qui dant operam vtilitati reipublice que ratio cessat in eo qui est in civitate tempore pestis. Sed in casu queʒ ponit Bartol.in .d.l. naturaliter. erat eadem ratio in suspendendo cursum prescriptionis tpe pestis ⁊ tē pore guerre cum vtroqʒ tpe iura non redderenť. Et iō fortasse dici pōt ꝙ illi qui ī civitate tpe pestis remāsissent ad administrandū rēpublicā gauderēt privilegio.qꝛ tūc hʒ locū rō.d.l.fi.iunctis no.per Bar.i.d. l.naturaliter.⁊ hoc casu pōt salvari decisio Bal.[b] hic ¶Dicit etiam sing.circa predictā ang.in auc.de nō alie.§.quod aūt.ꝙ si quis vadit romā ꝑ indulgentijs ⁊ in itinere īfirmatus sit in quodā castro.⁊ ibi facit testm̄ corā duobus testibus cū plures ibi nō essent valebit testm̄:qꝛ si milites in expeditōe degentes possunt corā duobus testibus testari tanto magis idē eē dʒ in peregrinatōne ad salutē aīe ⁊ ad servitiū dei:cū deus sit superior principe republica.vt in auctē.qūo oportet epi.in prin.⁊ qꝛ anima cunctis rebus preferenda est:vt.s̄.de sa.san.ecc.l.sancimus.la.ij.fortius voluit Ang.in auc.oēs peregrini.j̄.cōia de suc.per illuʒ tex.in versi. liberam hēant ptātem ꝙ tales peregrini indistincte possunt testari corā duobus testibus sicut milites qui habēt liberam ptāteʒ testandi.⁊ sic nō distiguit ipse ibi an potuerit habere plures testes vł nō ⁊ cū ista vltima decisione Ang.tʒ sic simpliciter pau. de ca.in.l.nutritoribus.j̄.cōia de suc.⁊ adde que dixi in.l.scrinearios.s̄.de testa.mili.¶Item per istū tex. dicit Bal.in.c.i.extra de elec.ꝙ quinqʒ hoīes requiruntur vt sit villa quod facit ad statutum disponens ꝙ villa teneatur ad restitutionē damnoꝝ datoruʒ qꝛ non hʒ locū si ibi nō sint quiqʒ hoīes.s.patresfamilie ⁊ idē dicit in castro.qd̄ est notādū.tamē iste tex.si bene inspiciať hoc nō videtur ꝓbare.¶Unde recurre ad no.per Bar.in.l.pretor.la.ij.in pri.ff. vi bo.rap. ⁊ per Ang.post Bar.in.l.sicut.§.in decurionib⁹. ff. qd̄ cuiusqʒ vni.no.¶Item facit iste tex.an per cōsuetudinē vel statutū induci possit ꝙ valeat testm̄ factuʒ in civitate coram imperfecto [c] numero testiū d̄ quo dixi in.l.si non spāli.s̄.eo.¶Ultimo no.ꝙ lex generaľ tollit ꝯsuetudines spāles precedentes:⁊ pari rōne dʒ tollere spālia statuta precedētia.qd̄ intellige veꝝ si superior condēs illam generalē legem erat certioratus de illa spāli ꝯsuetudine vel statuto:vt in.c.i.de ꝯsti.in vi.⁊ de hoc plene traditur per bar.in.l.de quibus.in iij.col.ff.de leg.⁊ in.l.iij.§.divus adrianus per illum tex.ff.de spul.vio.⁊ in extrauagan.ad reprimenduʒ. in versi. nō obstantibus.⁊ aliqd hic per Cyn. ¶In glo.in ver.ita tū hanc glo.reprehendit Bar.in.d.§. codicilli.⁊ recte.⁊ idem Ang.Saly.⁊ Pau.de cast. hic:lʒ Fulg.simplicitet trāseat cū glos.quā etiam approbat Bal.in.d.§.codicilli.¶In gl.in ver.scriptura.cōiter teneť ꝙ etiā in testō nuncupativo ꝓcedat h̄ lex:etiā si de tali testō nulla facta est scriptura:⁊ qꝛ ꝓcedit ar.de testō facto in scriptis ad testm̄ nuncupativū vel eʒ.l.iubemus.ꝟ.queādmodū.s̄.eo.⁊ de hoc etiā vide ꝑ Bar.⁊ alios in.l.pe.ff.eo.⁊ in.d.§.codicilli.ad fi.⁊ ibi Bar.examinat materiā huius.l.⁊ etiā tractat ibi qui dicanť rustici.de quo vide aliqñd per Cy.Ray.Saly.Ang.⁊ Fulg.hic.⁊ Ja.de bel.in.d. §.i.in auc.q.mo.na.effi.sui.⁊ in sua disputatōne.rex ꝯcessit.quā ponit in.d.ti.q.mo.na.effi.sui.¶In gl. in ꝟ.subscriptionē.ad fi.rñde ꝙ ēt ī testō regulariter nō pōt vn⁹ subscribere ꝑ altero.l.pe.ff.e.Fallit h̄ ī rusticis ꝯcurrēte necessitate seu īopia ꝑsonaꝝ litterataꝝ. ¶Ex gl.facit h̄ lex an castꝝ possit īducere ꝯsuetudinē absqʒ ꝯfirmatōe supioris.de quo vid̄ ꝑ bal.ī.l.i.circa pn.C.q̄ sit lōga ꝯsuetudo.vbi allat istū tex.⁊ ꝑ eūdē ī.l.d̄ qb⁹.ī pn.ff.d̄ le.⁊ bar.ī.l.oēs ppli.i.ij. col.ff. d̄ iust.⁊ iu.⁊ spe.ī ti.d̄ istr.edi.§.ꝯpēdiose.ꝟ.ſʒ nūqd dicem⁹.⁊ bal.ī auc.d̄functo.ī fi.j̄.ad tertu.¶Ultio q̄rit h̄ pau.d̄ ca.quid sit si ñ septē:ſʒ sex tm̄ hrī potuerit ⁊ testm̄ fuit ꝯditū cū qnqʒ ꝑ rusticū ⁊ dič ꝙ bar.h̄ in suo sūmario sēnit ꝙ ñ vʒ. ꝯ̄rium tʒ ipe ꝑ istū tex.ibi dū

[a] ¶Cōtrariū. vide ange. de are.insti.de te sta.in pn.⁊ ibi ēt per Cristo. porcum.

[b] ¶ Decisio bal.adde vidēdū eūdeʒ alex. cōsi. ccxij.hic alle.p.d. iaso. cui inquātum adducit ꝑ opinio.bal.ꝙ pp necessitatē relaxať de solēnitatib⁹ reqsitis a iure.add̄ ꝙ voluit lud. ro.cōsi.ccccxxiiij.⁊ an valeat testm̄ fcm̄ in rure ab alio q̄ rustico cuʒ qnqʒ testibus vide bal. cōsi. cxxxiij.iiij.lib.

[c] ¶Corā īperfecto.adde ange. consi.ccxxiij. bal. cōsil. cccxxi.iiij. li.

dicit si autem in illo loco minime inventi fuerint septem testes 7c. 7 dicit hoc in aliis nõ esse factũ. ¶ Puto q̃ verũ dicat 7 potuit moveri imperator: q2 nõ reperitur q̃ in ultimis voluntatibus requirantur sex testes: sed septe3 vel quinq3. l. hac consultissima. in pñ. 7 in. §. si quis aũt. §. eo. 7. l. fi. in fi. j. de codicil.

De heredibus insti. Rica.

Qui deportatur.

¶ Institutõ q depor tati habet̃ p non scripta: q2 deportatus ẽ incapax aditionis hr̃ditatis. h. d.
¶ In tex. ibi capere nõ possunt pter q̃ in testõ militis. l. neq3. §. i. allegata i gl.
¶ Item capere pñt deportati quo ad alimẽta. l. iij. ff. de his que p non scriptis hab. 7. l. legatũ. 7 ibi no. ff. de capi. di. ¶ Item fallit in relicto facto sibi ad pias cãs. de quo vt p bal. i. l. i. xv. col. in repe. §. õ sa. san. ec. ¶ In glo. in ver. nõ possunt. ibi que sunt iuris civilis perdunt 7c., put est acq̃sitio hereditatis ex testõ vel ab intestato. l. lege obuenire. ff. de ver. sig. 7 not. i l. i. ff. de acqui. re. do. 7 in. l. ex hoc iure. ff. de iusti. 7 iure. 7 per Bar. in rub. ff. de acq. here. 7 in. l. interdum in. iij. col. de pdi. ide. ¶ In ea. ibi. p mortuis habent̃ Fallit tñ in casu notabili. l. interdicit. ff. de cõdi. 7 de. ¶ In ea. ibi. ff. de se. pas. melius allegasset glo. tex. in glo. i. §. de re. pub. 7 in. l. res. §. de do. iter vi. 7 vxo. iũcta. l. fi. de cap. dimi. ¶ Et inq̃tum gl. dicit matrimoniũ esse de iure nãli: vide pleni9 not. in. l. i. §. ius naturale. 7 in. l. ius civile. ff. de iusti. 7 iur. ¶ In ea. glosa. ad fi. hec est vera solutio ad. d. l. si cognatis. pro qua facit id quod dicit ibi tex. in arroga. 7c. 7 per emancipatione3 tollitur adoptio. l. adoptare. §. i. ff. õ adop. ¶ In glo. fi. dic contrarium tenuit glos. in. §. legari. insti. de leg. vbi deportatus numeratur inter eos qui nullo modo capaces sunt hereditatis. Et illa opi. cõiter approbatur per doc. maxime p istã. l. dicentẽ hereditatẽ esse in ea. cã in qua esset si deportati scripti non fuissent. Nam per nõ scriptum nõ aplicat̃ fisco. l. unica. §. in. i. j. de cadu. tol. 7 deportat9 pdit ea que sunt iuris civilis. l. quidã. ff. õ penis. put est acq̃sitio hr̃ditatis: vt dixi. §. Confirmat̃ q2 spãle est vt ex testamento militis capere possit deportatus: vt dixi super tex. ergo regulariter est incapax. ¶ Item pro ista opi. est optimus tex. in. l. edicto. in pñ. 7. §. i. ff. de bo. po. vbi ille qui civitatẽ amisit, put est ille cui aqua 7 ignis interdicitur qui in hoc est similis deportato. insti. de capi. dimi. §. minor. non põt bono. pos. ex testõ petere. ¶ Sed si deberet applicari hereditas fisco nõ ipediret̃ tal' istitut9 hereditatẽ acq̃rere. q̃uis postea fiscus sibi auferre posset. l. ex facto. §. iulius longinus. ff. de vul. 7 pup. 7 pro hac opi. adducit etia3 hic Bar. post antiquos. l. in metallum. ff. de his que p non scrip. 7 q2 deportatus hẽtur p mortuo 7c. vt hic per eũ: 7 istã opi. videt̃ sequi glo. insti. eo. §. fi. 7 in. l. si qs mihi bona. §. si qs plane. ff. de acqui. here. de quo etiã vide p doc. 7 maxime Bal. in. l. ea3 quã. in. vij. col. j. de fideicõ. 7 Bal. in. l. etiã. j. ad. l. fal. vbi ẽt fortificat istã opi. Sed õtrium t3 hic Guil. de cu. Ray. 7 Ja. de bu. 7 istã opi. etiam sentit glo. in. d. l. eam quã. in glo. fi. ibi dũ dicit. nec eni eum lex accipere sed capere, phibet: 7 dicit Jmo. in. l. si servus eius. ff. de acq̃r. here. 7 in. c. ij. ad fi. de testa. istam opi. esse de iure sustentabilem: 7 principalia fundamenta huius opi. sunt in pmis iste tex. in ver. capere. nõ eni3 dicit accipere nõ possunt. 7 sic lex illa, phibet solum efficacẽ retentionẽ ad cõmodum ipsius deportati: iuxta. l. aliud est capere de verbo. sig. 7 rñde q̃ tex. hic in fi. se declarat dum dicit si scripti nõ fuissent. Preterea dato q̃ iste tex. non, phiberet deportatum accipere: tñ eũ phibent alia iura 7 rationes. §. allegate. ¶ Scõ3 principale fundamentũ hui9 opi. est tex. in. l. claudius. ff. de his qui. vt indig. iuncta. l. si quis viduam. ff. de q̃õnibus. Nam vt p3 in. d. l. si quis viduã3 de iure ffor. pena adulterij erat deportatio. 7 tamẽ si adulter instituebatur fiscus auferebat ei. vt. d. l. claudius: s3 rñde q̃ ibi mulier adultera istituta ibi nõ fuerat dãnata seu deportata vt ibi i tex. ¶ Preterea non reperit̃ iure cautum q̃ illo tempore ffor. pro simplici adulterio imponeret̃ pena deportationis: 7 tex. in. l. si quis viduã. intelligitur qñ duplex crimẽ fuerat cõmissum. s. adulterij 7 incestus. 7 q̃ pena simplicis adulterij nõ esset deportatio de iure ffor. p3 ex. d. l. claudius. vbi vir dãnatus de adulterio poterat testari. 7 quãdo deportatus testari nõ potest. l. eius qui insula3. ff. de testa. Auferetur ergo hereditas mulieri adultere in casu. d. l. claudius. q2 hereditas sibi relicta fuerat ab adultero cũ quo illegitimũ matrimonium ptraxerat. 7 ita etiam loquitur ultima ps. d. l. claudius. in muliere adultera que instituerat adulterũ qui fuerat de adulterio dãnatus. Tertio ptra cões opi. adducit̃ tex. qui multũ stringit in. l. si deportati in pñ. ff. de le. iij. vbi legatum relictũ servo deportati acquirit̃ fisco. 7 tamẽ capacitas vel incapacitas servi considerat̃ ex capacitate vel incapacitate domini. l. si mihi 7 tibi. §. regula. ff. de lega. i. l. debitor. §. servo. ff. de le. ij. 7. l. nõ minus. ff. eo. ¶ Fran. tig. 7 Bar. hic rñdent q̃ aliud est quãdo relinquit̃ deportato: 7 aliud ẽ qñ relinquitur servo eius. 7 isto secũdo casu nõ consideramus capacitatem servi ex psona dñi. s. quãdo dñs est in totu3 incapax vt est deportatus. Sed qñ dñs in quibusdam esset capax 7 in quibusdam non h3 locum regula posita in. d. §. regula. cum si. ¶ Exemplum in spurio qui l3 capere non possit a patre suo: vt in auc. ex complexu. §. de incest. nup. tamen non est, phibit9 capere ab alio: vt inquit gl. in auc. qui. mo. na. effi. sui. §. fi. in ver. participium. pbat̃ in. l. si is qui ex bonis. 7 ibi Bar. ff. de vulg. 7 pu. 7 sic spurius qñq3 capit 7 qñq3 non. 7 ita etia3 rñdet bar. in. d. l. si deportati. 7 Ang. in. d. §. regula. tamẽ hec respõsio videtur aliqualiter violare tex. in. d. §. regula. 7 in. d. l. nõ minus cum si. que indistincte loquuntur. ¶ Et dicit ful. hic q̃ cõtra responsionẽ Bar. facit illud ar. vulgatu3 quod idem iuris est de pte quo ad partem qd̃ est de toto quo ad totũ. arg. l. qui sic. in prin. ff. de vsuca. 7. l. que de tota. ff. de rei ven. tamẽ sustinendo istam responsionem Bar. vt iura iuribus cõcordentur põt dici q̃ quando in totum dominus est incapax. put est deportat9 nõ est cõsiderãda persona domini q2 habet̃ pro mortuo. l. i. §. pe. ff. de cõtra tab. sed qñ in totum non est incapax non habetur p mortuo. ideo tolerabilius persona eius psiderari potest. ¶ Et pro tali differentia. s. an sit in totũ incapax an non bene facit. l. cogi. §. hi q. ff. ad treb. cum glo. Aliam responsione3 ad. d. l. si deportati. tradidit Bar. in. d. l. si servus ei9. v3 q̃ aut servo relinquitur ptemplatione domini vl' etiã instituitur simpliciter. quo casu videtur institutus contemplatione domini. l. cum aliqs. j. de iur. delib. Et tunc h3 locum regula posita in. d. l. nõ minus cũ si. q2 considerabitur in persona servi capacitas domini. aut instituit̃ seru9 aut legat̃ servo ptẽplatiõe ipsius servi. 7 tũc non considerat̃ persona dñi s3 servi. 7 iõ si tpe quo cedit dies relicti seru9 reperit̃ liber vel in dñio alicui9 capacis acq̃reret sibimet effecto libero vel novo domino capaci. Si aute3 servus remansit i dominio ipsius deportati tempore quo cedit dies relicti. 7 tũc acquireret̃ relictum fisco postq̃ non potest acquiri dportato. 7 i hoc casu intelligit ipse habere locũ tex. i. l. si deportati. ¶ Est ver q̃ hec respõsio videtur aliqualiter restringere tex. in. d. §. regula. cum si. s. q̃ non pcedat ille tex. quando servus contemplatione ipsiusmet servi esset ad relictu3 vocatus seu institut9. 7 etiã videt̃ restringere tex. in. d. l. si deportati. intelligẽdo q̃ ibi legatum fuerat relictum contemplatione ipsius servi. tñ Saly. hic substinuit istã responsionẽ bar. q2 videt̃ q̃ non violat neq3 restringit tex. in. d. l. si deportati. v3 q̃ in dubio legatum relictũ servo videatur relictum contemplatione dñi. tamen fallit in eo casu quo diceremus videri relictũ ptemplatione domini vitiaret legatum 7 qñ legaretur servo deportati: quo casu videt̃ relictũ ptemplatione servi vt actus valeat. arg. l. quotiens. de rebu. 7 hanc dicit Saly. esse suam novã psiderationem quã multum cõmendat 7 p eam dicit singulariter limitari. d. l. cum aliquis. l3 hec verba Saly. faciliter mederi possunt: vt per teipsu3

considerare potes: tamen breuitatis cã super ea non insistam. ¶ Respondet Saly. aliter ad. d. l. si deportati. q pōt intelligi q ibi legatum fuit relictum seruo anteq̄ dñs eius fuisset deportatus: qđ est ꝯtra illum tex. dum dicit deportati seruo. q: qualitas iuncta verbo intelligitur ḃm tempus verbi. l. in delictis. §. si extraneus. ff. de noxa. ¶ Preterea per suam responsionez non tollitur ar. q: si dominus postea est deportatus. ⁊ sic effectus incapax tempore quo cedit dies legati legatū tanq̄ caducum nō debebit acquiri fisco. l. vnica. §. ꝓ seruo. ĵ. de cadu. tol. ¶ Unde alia fuit responsio Bal. vz q ideo aliud est in relicto seruo deportati q̄ in relicto ipsi deportato q cū seruus deportati nō possit in hoc considerari ḃm qualitatem dñi: q: nulla est: consideratur ipse ex seipso ḃm ius naturale ḃm qđ omnes erãt liberi l. manumissiones. ff. de iusti. ⁊ iur. ¶ Et ad dictã responsionez vide eundē in. l. etiaz. ĵ. ad. l. fal. sed hec responsio nō est bona ḃm Ro. in. d. l. si seruus eius. q: si debemus ꝯsiderare ius naturale: potuisset seruus ꝯsiderari ex persona deportati: q: ius naturale est apud deportatū. l. iij. in ver. sic alimentorū. ff. de his que pro nō scrip. haben. ⁊. d. l. quidam. ff. de penis. ¶ Item ḃz Fulg. hic cōtra Bal. facit. q: certū est q seruus nō est ciuis romanus. insti. de liber. §. libertinoꝝ. ergo si deportatus qui nō ē ciuis roma. non pōt capere ex testō: quãtominus dz posse seruꝰ qui nō est ciuis neq; liber. Pau. de ca. hic. ⁊ in. d. §. regula. in lec. bononiensi. respondet ad. d. l. si deportati. q aliud est ī seruo deportati. Et rō ē q: tali s seruꝰ lz sit ipsiꝰ deportati donec deportatus viuit: tñ sperat̄ effici fisc post mortē deportati: q: deportatꝰ in acq̄sitis nō hz heredē post deportationem: vt. l. deportati. ĵ. de bo. ꝓscrip. ⁊ rōne istiꝰ illa q̄ relinquũtur tali seruo acq̄rũt̄ fisco q̄si videat̄ iste seruꝰ eē cōis ipsiꝰ deportati quousq; viuit ⁊ fisci rōe spei quã hz de acq̄rēdo pꝰ mortē. Et ita ē q illđ qđ relinquit̄ cōi seruo duoꝝ si non pōt vni ex eis acquiri acquiritur alteri. l. verum. §. si seruo. ff. ꝓ soc. ⁊ approbat Pau. de ca. responsionem quã tradit Bar. hic ad regulaz positã in. d. §. regula. Certe responsio Pau. de ca. que est fundata in. d. l. verū §. si seruo. nō videtur ꝓcedere: q: ille tex. nō loquitur quando vnus in seruo habebat solaz spem: ⁊ dato q illa spes quam hz fiscus esset in ꝯsideratione: tamē non dēret legatū interiz acq̄ri fisco: sed potius esse in suspenso: vt ꝓbatur in simili. l. si tibi homo. §. cuz seruus. de le. i. Fulg. hic dicit q quidã iuuenis repetens istam legē rñdebat ad. d. l. si deportati. q iō aliud est ī seruo deportati: q: deportatus fingitur mortuus quo ad ea q̄ sunt iur. ciuilis. l. i. ad fi. ff. de ꝯtra tab. Sed si iste deportatus fuisset mortuus: tunc seruus eius esset fisci. vt. d. l. ij. de bo. ꝓscrip. ⁊ ꝑ consequens si seruꝰ fingitur esse fisci: merito acquiritur fisco. Et dicit Fulg. q hec opi. placebat dño suo in extraordinarijs. ⁊ dicit Fulg. q hec solutio non est tuta: q: non est verū q si deportatus esset mortuus bona eius illico essent fisci. l. i. §. an bōa. cū glo. ff. de iure fis. ¶ Item q: hec fictio q habeat̄ ꝓ mortuo ꝓcedit quãtum ad hoc vt deportatus nō acquirat: nō aūt q̄tum ad hoc vt transferat ad aliū. s. ad fiscū ne due fictiones concurrant circa idem. iuxta. l. i. cū ibi no. s̄. de do. ꝓmis. ⁊ no. in. l. cū post. §. gener. ff. de iur. do. ¶ Tamen ad hanc rōnem possz rñderi. q īmo due fictiones cōcurrere possunt qñ vna venit in cōsequentiaz alterius. l. singularia. ff. si cer. pe. Et plene tradidit Bar. in. l. si is qui ꝓ emptore. ff. de vsuc. in illa. q. in qua tractat an plures fictiones concurrãt circa idez nihilominus mihi non placet rñsio dicti scholaris: q: illud qđ habet̄ in. d. l. ij. ꝓcedit tñ in morte naturali nō ciuili: vt ibi pz ⁊ in. l. si mandauero. §. is cuius. ff. man. ¶ Fulg. hic rñdet ad. d. l. si deportati. ⁊ dicit q aut nos loquimur in hereditate: ⁊ ꝓcedit cōis opi. q: deportatus est oīo incapax: q: ī institutiōe heredis requirit̄ q hrēs sit capax tribus temporibꝰ. l. si alienum. §. in extraneis. ff. eodem. Et ideo si vno tpe nō erat idoneus: seu capax instō habet̄ pro non scripta ⁊ remanebit apud substitutos: vel ipsis nō extantibus remanebit apud veniētes ab intestato: ⁊ ita ꝓcedit iste tex. cū simi. ¶ Aut loquimur in legato: ⁊ tūc sufficit q legatariꝰ sit capax tpe quo cedit dies legati. d. l. interuenit. ff. de le. pstan. ⁊ no. glo. ⁊ doc. ĵ. l. iij. §. qñ aūt. ff. de iur. fi. merito legatū relictū deportato: vel eius seruo nō est ꝓscriptū sed caducū vl' quasi caducū ⁊ caduca: vel quasi nō ibãt ad fiscū ante iustiniani tpa. s. tēpore. l. papi. l. i. §. ꝓ scđo. ⁊ in. §. in nouissimo. ĵ. de cadu. tol. Et ita ante tempora iustiniani loquitur tex. in. d. l. si deportati. que lex hodie est correcta: cū hodie sit iductum q nō vadant ad fiscū: ⁊ vide gl. in. d. l. i. in ꝓn. in ver. fiat. ĵ. de cadu. tol. ¶ Sed hec solutio etiaz nō placet. tum q: legum correctio est euitanda. l. precipimus. ĵ. de ap. tum etiã q: de iure ffoꝝ. q fuit ante. l. papi. caduca vel quasi caduca nō ibant ad fiscum: sz remanebãt apud heredes scriptos. l. si ab eo. ff. đ vsu. lega. ⁊. l. pater. in prin. alias incipit celsus. ff. đ le. ij. ⁊ l. iij. ff. de his que ꝓ nō scrip. hab. iō inter al's solu. ad d. l. si deportati. puto satis substentabilem esse illam quã ponit Bar. hic. ⁊ in. d. l. si seruus eius. ¶ Quarto principaliter contra cōem opi. adducitur q: testõr instituendo deportatum heredem videt̄ venietes ab intestato reputasse indignos. Et iō dato q deportatus esset oīo incapax. fiscus auferret venientibus ab intestato cū non habeant voluntatē defuncti. ar. l. cum quidam. ff. de his qui. vt indi. Sed responde q hoc est falsum. primo per. d. l. iij. ff. de his que ꝓ non scri. hab. vbi nō aufert aliquo modo fiscus q̄uis sit institutus dãnatus in metallū qui est incapax. ¶ Secundo q: nullus presumit̄ indignus vt dixi. in. l. nostram. s̄. ti. i. ⁊ illa decisio ibi posita facit ꝓ ista cōi opi. ¶ Tertio rñdeo ꝑ istū tex. ḃ dū dicit ac si scripti nō fuissent sz si dꝑortati nō fuissēt instituti nō auferret̄ venientibꝰ ab intestato ergo ⁊c. ⁊ ad. d. l. cū quidã. rñdeo vt ibi per Bar. Nec etiaz cōtra cōem opi. facit. l. hereditas alleg. in glo. que glo. allegãdo illam legē sensit illud qđ in hoc quarto ⁊ vltimo ar. dictuz est: q: respondeo q ibi testator expresse reputauit illum esse indignuz ¶ Et ex predictis pz non obstare ea fortiora ar. que contra cōem opi. adduci possent. Aliqua alia que cōtra cōem opi. adduci possent omitto q: leuiora sunt. ¶ Possent aliqua alia adduci pro cōi opi. que ponũtur hic per doc. ⁊ in. d. l. si seruus. ideo per te videas. ¶ Tangit etiã circa predicta Pe. de anc. ⁊ Imo. in d. c. ij. de testa. quid in heretico instituto an sit idē in deportato. de quo dic vt ibi per Imo. ⁊ aliqd etiaz ꝑ Ray. ⁊ Ang. hic tangunt. an hereditas ab extraneo relicta filio alicuius heretici applicet̄ fisco seu sit oīno incapax sicut dr̄ in filio eiꝰ q cōmisit crimen lese maiestatis: iuxta. l. quisquis. ĵ. ad. l. iul. maie. dic vt ibi per eos. ¶ Extra glo. tranctant doc. hic vtrū ea que dcã sunt in deportatis militent in bannitis[a] nostri temporis in glo. reputata singularis in. §. relegati insti. qui. mo. ius pa. po. soluitur. distinguit q si bona eius bãniti confiscantur equiparabitur deportato alias non sed illa glo. cōmuniter magis reprehenditur per doc. hic ⁊ in locis allega. quia etiam in sententia relegationis possunt bona confiscari: vt in aucten. de incest. nup. §. i. ⁊. l. relegati. ⁊. l. relegatorum. §. ad tempus. ⁊ quod ibi Bartol. ff. de interdic. ⁊ releg. ⁊ per alias plurimas rationes quas vide per Cynum ⁊ alios hic. ⁊ late per Barto. in sua disputatione incipiente. Lucane ciuitatis statuto. Ubi concludit q si ex forma statuti tales banniti non possent impune offendi non equiparabuntur deportatis ⁊ aliquo modo non amittent iura ciuitatis sue q̄tum ad acquirēdum. nec amittent iura ciuium romanorum. Sed si possent impune offendi ex forma statuti: tunc perdēt ciuitatem suam ⁊ priuilegia sue ciuitatis seu statutoꝝ ciuitatis per. l. amissione. §. qui deficiunt. ff. de cap. dimi. Non autem amittent ea que sunt iuris cōis ciuiū romanorum. sicut enim deportatus qui deportari dz auctoritate imperatoris: iuxta. l. i. §. deportatus. ff. đ leg. iij. ⁊. l. ij. §. i. de penis. non perdit nisi ea iura que sunt imperij romani seu ciuium romanorum: non autem ea que sunt iurisgentium. d. l. quidam. ff. đ penis quãuis imperator habeat potestatez tollendi ea que sunt iurisgentiū cōdendo legem generalem: vt ꝓbat bar. in. l. fi. s̄. si ꝯ ius. ⁊ in ꝓemio ffoꝝ. circa. ij. col. ita

[a] ¶ In bãnitis. adde alex. ꝯsili. lxxv. bal. ꝯsi. xxiiij. ij. li. pau. đ ca. ꝯsil. xxxij. ī ꝑmo in ꝑsilis ⁊ ibi vide an bona q̄ obuenerūt bãnito post publicatōnē bonorum sunt fisci vel sua ⁊ qđ đ legitima.

etiam debet esse in bannito a rectore ciuitatis virtute statuti vt perdat iura z beneficia inducta per statuta illius ciuitatis: non aūt iura cōia perdat q̄uis ciuitas illa haberet ptātem tollendi iura cōia per statutum: iuxta.l.omnes populi.ff.de iusti.z iu.z no.istā formā argumenti.q: ita arguendo tollitur responsio. adde ea que no.Jmo.in.l.ex facto.§.ex facto.ff.ad trebe. vbi in hoc tenebat contra Bar.Nam volebat Jmo. q̄ quo ad ea que sunt ītra territoriū illius ciuitatis a qua est exbānitus pderet ēt iura cōia. Et dicit q̄ ita tz Saly.h: sed certe Saly.hic tz opi.Bar.que est cōis. verū est q̄ Saly.hic dicit al's se tenuisse ɔ̄riūm. vnde Jmol. melius allegasset opi.Ray.hic qui tz illā opi. q̄ perdat iura cōia quo ad ea que sunt in territorio il lius ciuitatis: vt etiā tenuit ipsemet Jmo.in.l. gallus §.ille casus. ff.de lib.z post.z Pau.de ca.hic: licz de ray.mentionē non faciat.z dicit Pau.de ca.ita con suluisse: sed per arg.qd.s.feci pz responsio ad funda menta Jmo.Unde ipsemet Jmol.post Pe.de anc. in.c.ij.de test.melius ɔ̄siderans tenuit opi.Bar.que est cōis.pro qua etiā est bonus tex.quē ad hoc Bar. ibi ponderat in.l.certa forma.j.d iur.fis.li.x.z p bar. z alios h.limitat tamē hoc singulariter Bal.in.l.iij. in vlt.col.j.si pen.ap.mors interue.nisi statutū dicat q̄ bāniti sint extra ptectionem cōis: q: intelligit tam quo ad iura cōia quā quo ad municipalia. allegat in ar.l.i.§.qd aūt.ff.de aleato.Et no.Cyn.in.l.i.s.de na.libe.z.Bal.in auc.habita.in.v.col.s.ne filius p pa.Et ideo tenetur quo ad successiōes bonoz existē tiū in statuentiū territorio in quo vires hz tale statu tum q̄ bānitus nō ɔ̄sequeretur eas successiones que etiaz iure cōi deferunt: qd perpetuo tene menti.z isto cāu saluant opi.Pau.de ca.hic z sequa.Tamē ɔ̄tra predicta facere videtur: q: si statutū dicit q̄ possit im pune offendi satis videtur bānituz ponere extra pro tectionez cōis: q: non solū poterit offendi in persona sed etiā in rebus vt no.glo.in.c.i.de mil.vas.qui con mar.est.quā ad hoc sequit etiā Bar.in.d.l.vt vim.in ij.col.ff.de iust.z iur.z Ang.z Jmo.in.l.in suis.arg. illius tex.ff.de lib.z post.Et ideo dicit Bar.in extra uagan.qui sint rebel.in ver.rebellādo.q̄ bona taliū efficiunt occupantiū sicut bona eoz qui transfugerūt z qui simlr vt hostes possunt occidi.l.transfugā.ff.d acqui.re.do.iuncta.l.iij.§.trāsfugas.ff.de sicca. Sz substinēdo supradicta pōt ad hoc respōderi q̄ lz bo na ipsoz efficiant occupantiū vel possunt offendi ēt in rebus.nō sequit ergo sunt priuati acquisitiōe here ditatis obueniētis de iure cōi: q: poterit acquirere do miniū adeundo hereditatē: z si ab alio non occupa bitur vel sibi dānum nō inferretur erit sua per aditio nem.l.cū heredes.in pn.ff.de acq.pos.Et q: ista mā longa z repetibilis est.ideo ero cōtentus remissione. ¶ Unde de hac materia vide per spe.z Jo.an.in.ti. de instr.edic.§.cōpendiose.in v.quid de bānito.z in ti.de actore.§.i.ver.item q̄ est bānitus.z in ti. de ar bitro. §.differt.ver.qd de bānito.z per Jo.an.in ad di.Spec.in ti.de accusatione.in.iij.parte in.§.sequit in addi.icipiente.Odofredus.z per dy.in.l.si quera mus.ff.de testa.z per Jac.de bel.in disputatiōe sua īcipiente.Sempronius z ticius inimici capitales.quā ponit post.l.ij.j.vt infra cer.temp.p Cy.z oēs hic p Ja.bu.in auc.item quicūqz.de epi.z cle.z aliqd per glo.z bal.in.c.dño guerrā.in prin.in ti.h finitur lex. z p bar.z bal.in.d.§.qui deficiūt.per bar.in extraua gan.qui sunt rebelles.in v.rebellando.z per Bar.z alios in.d.l.ex facto.§.ex facto.per Guil.de cu.bar. z Bal.in.l.si qua pena.ff.de his qui sunt sui vel alie. iur.per Bar.Bal.z Jmol.in.l.eius qui.§.i.ff.de te sta.per Bal.in.d.l.gallus.§.z quid si tm̄.z p ang. z Jmo.in.d.§.ille casus.per ang.in sua disputatiōe in cipiente.Bononiēsis.in.iij.q.z per Ang.pleni^9 cete ris in sua disputatione incipiente.Duo ad inuicem litigātes cō promiserunt zc.z p ang.in.d.l.si cū dotez.§.si patri.ff.so.ma. per Bal.in.l.seruū quoqz.§.publice.ff.de pcu.in.iiij.col.z in d.l.ij.j.si pen.ap.in repe.l.i.in.xi.z.xvi.col.s.de sa.san. eccle. z.l.corruptione.s.de vsufruc.z in.l.fi.in vlt.col j.si a non ɔ̄p. iud.z in.l.i.ad fi.s.d monopo.z in.l.etiā.j.ad.l.fal.z in.d.§. relegati.vbi tenet cōem opi.z Bal.in auc.z oio.in.vi.colū.C. ne vxo.pro ma.z plene p Albe.de ro.in.iiij.parte statu.q.xiij. incipiente.Jtem quero de.q.antiqua.¶ Et pungit vltimo in cidenter Bart.an fiscus auferat hereditatē obuenientē de iure cōi dicto bānito tanq̄ indigno: z dicit q̄ sic: nihil tamē allegat ¶ Sed Bal.hic contra in pe.col.q: statutum hoc nō dicit sed potes seruare z intelligere opi.bar.bm ea que pxie dixi: q: quā do dicit q̄ possunt impune offendi possunt depredari z bona efficiuntur fisci occupantis: aut alterius qui primo occuparet: vt dixi proxime.

P **Ater tuus.** ¶ Appellatione residui totuz cōtinetur quādo nō reperitur pars ī cuius defectū possit verbū illud verificari.h.d. ¶ Et idem dic^a si in terminis huius legis testator nō esset vsus verbo residuū: sed simpliciter verbo parte: q: etiam appellatio ne partis pōt venire totuz.l.vxori.in pn.z ibi no.ff.de leg.iij.z no.bar.in.l.plures.ff.de dam.infec.z vide in sili no.p bar.i.l. si seruus legatus.§.si scriptum.de le.i.¶ Quid aūt si testōr di xisset instituo ticium in duodecim vnciis hereditatis: z sic asse. postea dixisset semproniū instituo in residuo.dic q̄ nihil debe bitur sempronio.l.itē quoqz sabinus.z.l.q nō militabat.§.fin. cuz duabus.ll.se.ff.eo.z ibi etiā habes tex.concordantē cū ista lege.z p hanc legez tradidit hic Bar.cautelā z practicā: vt sub stituatur filio spurio: vt habes per eū hic.z plenius per eum in consilio incipiente.Oducius doguualdo.z in.l.gallus.§.q̄ si is ff.de lib.z post.¶ Et per istam.l.colligit etiā Ang.hic cautelā instituendi spuriūz^b vel alium non capacem vt testator dicat q̄ instituit eum in eo qd capere pōt.¶ Et detur sibi substituti vul garis eius amicus: vel grauetur de restituendo amico sibi red dituro vel homini nunq̄ petituro restitutionē fideicōmissi vt re gi aragonū.allegat.l.cogi.§.hi qui soliduz.ff.ad treb.vide tū ibi no.per glo.z per glo.magnā.l.eam quā.j.de fideicom.Ex qua colliges: an indistincte pcedat dictū ang.iūcto.§.fi.in au ctenti. qui.mo.na.effi.z.c.cum haberet.de eo qui dux.in ma. quam poll.z adde q̄ istud idez tenuit Ang.in.l.in tempus.ff. de heredi.insti.sed Jmo.ibi tz cōtrariuz in eo qd dicit q̄ Ang. de rege aragonuz vel simili vel similiter non petituro: q: esset fa cere fraudem legi contra.l.fraus z.l.cōtra.ff.de lib.Et ita etiā tenuit Bal.in.l.hac edictali.§.omni circunscriptione. per illū tex.z bene.s.de secundis nup.z scripsi alias in.d.§.hi qui soli dum.Et ad ista vide nota.per Bar.in.l.fina.cum concordan. circa primā colū.ff.de his qui.vt indignis.¶ Querit Bald.in l.fina.§.primo.j.de vsu.rei iudi.Quid si sempronius erat obli gatus in triginta creditori cui dedit ticium z seium fideiussores ticius fideiussit pro.x.seius vero dixit q̄ fideiubebat pro resi duo z inuenitur ticium non esse soluendo in aliquo vtrum sei tenebitur q̄ sic per istam.l.contrariuz decidit ipse: z ita dicit te nere Guil.de cu.z Gui.pro hoc allegat plura: z maxime quia quando fideiussores inter se diuiserunt a prin.obliga.obligato vnius non cedit ad dānum alterius.l.inter fideiussores.cū glo. fi.z in.l.inter eos.in princ.ff.de fideiusso.z ita dicit Guil.q̄ ad istum tex.poss respondēri ne decedat pro parte testatus z pro parte intestatus: vt.l.prima.§.si ex fundo.ff.eo.z.l.ius nostrū ff.de regul.iuris.¶ Quid autem de istis verbis prolatis a cre ditore dicendo vz recipio ista decez pro residuo^c seu pro resto. an ostendat totum debitum esse satisfactum.dic q̄ sic secundū Ray.Angel.z Jmol.in.l.si ex pluribus.in princi.per id quod nota.glo.in ver.reliquum.ff.de solu.z idem not.Bald.z Sa ly.in.l.si quidem in fi.s.de transactio.z Bald.in.l.ab anasta sio.ad finem.s.manda.quod nota. Et ad istam legem vide Bal.in.l.si pater.in fi.j.eo.ti.

C **Um proponas.** ¶ Substitut^9 vulgariter seruo testōris z alterius quē testōr tanq̄ pprium liberū instituerat ad mittitur vel repellit bm q̄ de mēte testōris fuisse pbabitur.h.d.

a ¶ Jdē dic. a adde idē dicē cū de vbo su pfluū vt dicit Raph.cu.cō. silio.cv.
b ¶ Spuriū. vide Bal.cō. silio.cxxxj. iij. lib.ro.ɔ̄si.cv. do.Cepo.vo. cautela.lxiiij.
c ¶ Pro resi duo.vide bar tho.cepo. vo in cautelis su is cautela.cl xxvij.

¶No. ſm Bart. q̄ ſubſtitutio vulgaris habet duos caſus.ſ. ſi heres non erit: q: noluerit vel etiam q: nō potuerit: vt hic ⁊ me lius in.l.ſi paterfa.ff.e. ¶Fallit vbi ſi diceremus ſubſtitutionē vulgarē factam per hec verba ſi heres nō erit comprehendere caſum ſi heres eſſe non poterit reſultaret abſurdum ⁊ incōueni ens: puta q̄ teſtator videretur preferre extraneos proprijs de ſcendentibus: q: tunc nō comprehendet niſi caſuȝ ſi heres eſſe noluerit. vt in caſu.l.ſi mater.§.i.cum glo.magna in fi.quā ita ſubtiliter intelligit ⁊ ſaluat Bar.ibi.ff.de vulg.⁊ pup.⁊ quomo do intelligatur caſus impotentie cōprehenſus in vulgari ſubſti tutione: vide per Barto.hic ⁊ in.l.iij.§.fi.ff.de libe.⁊ poſthu. ¶Et quid ſi facta fuit ſubſtō in vnum caſuȝ tantum puta ticiū ſubſtituo ſeio ſi ſeius heres eſſe nō poterit: an cōprehendat ca ſuȝ ſi ſeius eſſe noluerit: vide per Bal.hic.⁊ per Bar.in.l.i.cir ca.iij.col.ff.de vulg.⁊ pupil.cum ꝯcor. Et adde quas ibi dedi. ¶Item no. q̄ illa verba ſubſtitutiōis vulgaris ꝓlata a teſtato re nō errante intelliguntur ſi heres non erit vel alium heredem non fecerit: vt hic ⁊ in.d.l.ſi pater. ¶Et iſtud inducitur h̄ per Bar.ad.q.ſi teſtator inſtituit filiū alicuius heredem: ⁊ ſibi ſub ſtitutum vulgarem dedit ⁊ filius poſtea repudiauit: an admit tetur pater iuxta.l.ſi.poſt prin.ꝫ.de bo.que lib.an vero admit tetur ſubſtitutus.⁊ cōcludit q̄ ſubſtitutus excludetur. q: filius repudiando facit patrem heredē per.d.l.ſi.ergo ceſſat ſubſtitu tio vulgaris.⁊ idem in eo qui venit per ius deliberandi ſibi trāſ miſſum iuxta.l.cū antiquioribus.ꝫ.de iure delib. Nam excludit ſubſtitutū de quo plenius per Bar.in.d.l.i.in.iiij.q. princi.de vulg.⁊ pupi.⁊ de iſtis me remitto ad ea que ibi ſcripſi.⁊ in.i.q. cōis opi.eſt q̄ pr̄ excludat ſubſtitutū ṗterq̄ in aliquibꝰ caſibus traditis per Bal.hic ⁊ in.l.ſi.in ṗnc.ꝫ.de bo.que libe. ⁊ an ſili ter excludat coheredē vide per Bal.no.in.l.iij.ꝫ.ad officia.per Jo.de imo.in.l.ſi paterfami.ſ̄.allega.⁊ per Ro.in.l.is qui he res.§.fi.de acqui.here.⁊ ſiliter in.ij.q.cōis opi.eſt q̄ excludaṫ ſubſtitutus. Et vltra allegata per doct.videatis gl. que hoc no tabiliter ſentit in.l.quādiu la.i.in glo.i.iuncto tex.ff.de acquir. here.⁊ illā ad hoc ponderat Bal.ibi: ⁊ ibi etiā hoc tȝ Pau.de ca. ¶Item no. q̄ hereditas nō poteſt queri dn̄o per ſeruū in ſtitutum niſi ſeruus iuſſu dn̄i adeat.⁊ iuxta hoc querit Bar.hic an ideȝ ſit i monacho [a] de quo plenius per eū in.d.l.i.⁊ de hoc ſcripſi ibi.⁊ in.l.i.§.item acquirimꝰ.ff.de acqui.poſ. ¶Iteȝ no ta q̄ ſeruo repudiante eſt locus ſubſtitutiōi vulga.⁊ ſic videtur hic ꝓbari q̄ cōtra dn̄i voluntatē poſſit ſeruus repudiare in pre iudiciū dn̄i ſcōm Saly.hic q. dicit q̄ hoc videṫ eſſe contra regu lam.l.nolle.⁊.l.is poteſt.ff. de acquirē.here. Nam ſolū ſeruus ſine iuſſu dn̄i adire nō poteſt.l.qui i aliena. in ṗn.⁊ in.l.ſi quis mihi bona.§.iuſſum.ff.de acqui.here.ergo ſolus ſeruus nō dȝ poſſe repudiare.d.l.is pōt.⁊ ꝓ iſta opi. dicit q̄ videṫ quaſi ca ſus in.l.ſeruus dotalis.in ṗnc.ff.ſolu.ma.⁊ in.l.i.§.i.ff. ſi quis omiſ.cā teſta.Sed ſcōm eū poſſet rn̄deri ad illa iura q̄ illa non ꝓcedunt qn̄ datus eſt ſeruo ſubſtitutus qui ex teſtatoris volun tate ſtatim vocaṫ cum ſeruus nō vult adire vt hic.ſed Imol. in d.l.ſi paterſami.in.iiij.col.⁊ etiā Pau.de ca. hic videṫ melius intellexiſſe.nam dicūt q̄ ſolus ſeruus repudiare nō poteſt vt ſa tis ꝓbatur per iura.ſ̄.allega.Sed ſtatuitur ad inſtantiā ſubſti tuti per iudicem dilatio ad adeūdū hereditatē: ⁊ illo termino elapſo ſi non curauerit dominus hereditateȝ cum effectu adi re per ſeruuȝ habebiṫ pro repudiata.⁊ ſubſtitutus admittetur per.l.q̄diu la vlti.cum gloſ.magna.ff.de acqui.here.⁊ ita pra cticabitur iſte tex.⁊ hoc magis placet.⁊ ad ꝓbandum q̄ ſolus ſeruus non poſſit repudiare poteſt etiā adduci text.in.l. is qui heres.§.fi.ff.de acqui.here.vbi filiuſfamilias inſtitutus poteſt etiam de iure ffor.repudiare in preiudiciū patris: ⁊ tamē plus iuris habebat filius in tali hereditate q̄ habeat ſeruus inſtitu tus.vt no.glo.⁊ doc.ibi.⁊ in.l.legatuȝ.ff.de lega.i.⁊ iſtud etiā voluit Bar.in.l.tutor.in fi.ff.de bo.poſ.vbi equiparādo mōa chū ſeruo dicit q̄ monachus ſine abbate hereditateȝ ſibi dela tam repudiare non pōt. Ita ēt eſt de mente bar.in.l.q in aliēa in ṗn.⁊ in.d.l.is qui heres.§.fi. de acquir.here.maxie dū alle. l.iulianꝰ.ff.de leg.i.Sup glo.alia nō ſcribo vltra ea q̄ dicāt do cto.hic.⁊ Bar.in.d.l.ſi pater.⁊ ibi plenius.Imo.

a **I pater tuus.** Inſtitutio facta de ali quo tanq̄ de filio vl' fra tre cum nō ſit habetur pro non facta: ⁊ hereditas eſt in cauſa inteſtati.hoc dicit cum lege nec apud.ꝫ. eo dem.que ſimul cum iſta lege legitur propter coniun ctionē materie.⁊ adde.l.cum hic ſtatus.§.final.ff.de donatio. inter vi.vbi probaṫ idem eſſe ſi quis dona uit alicui tanq̄ vxori cum nō eſſet.nam donatio nullo modo valebit.⁊ illam legeȝ ad hoc pro ſingulari alle gat Bal.in.l.eam quā.cirа.viij.col.ꝫ.de fideicō. Ad idem tex.in.l.ſi ex voluntate.ſ̄.de donati. inter vir.⁊ vxorē.ex quibus iuribus apparet id qđ dicitur in vl tima voluntate habere locū in contractu: vt no. Bal. in hac.l.nec apud.quicquid dixerit ibi Cy.⁊ Ang.⁊ facit iſta lex an ſi lego ticio tanq̄ ſacerdoti debeat ꝓ bare ſe eſſe ſacerdotē vt habeat legatū in quo Bal.in d.l.eam quā.in.ij.col.alias eſt in vlti.col.in ver.extra q̄ri legatuȝ fuit relictū ⁊c̄.vbi tȝ q̄ ſic ſi illa qualitas fuit adiecta per modū finalis cāe. moueṫ q: ſi legaṫ alicui tanq̄ filio adoptatiuo: dȝ ꝓbari adoptio per il lam.l.eaȝ quā.que ꝯcordat cū iſta.l.nec apud. ¶In glo.i.in ṗnc.per hanc glo.in tex.allegatā in eadeȝ vi detur decidi qđ quā format Bal.in.c.ꝑ tuas.in vlti. col.de ꝓbatio.vbi queriṫ quid ſi pater inſtituit ticiū tanq̄ filium verū ⁊ legitimū ex vxore: poſtea mutauit teſtm̄ ⁊ inſtituit in modica re nō nominādo ipſuȝ vt fi lium.ſed tanq̄ nutritū [b] in domo: an poſſit tanq̄ ṗte ritus rūpere teſtm̄. Arguit ipſe ꝓ ⁊ ꝯ: ⁊ adducit ratio nes ſatis leues.⁊ in fi.dicit q̄ nō vult decidere. q: qđ pendebat.⁊ q̄ erat dubia ⁊ multū ardua.ſȝ certe h̄ ꝺ cidiſ q̄ inſtō vȝ ⁊ hoc vr̄ verū qn̄ inſtituiſſet eū i q̄tita te magna: q: multominus cum inſtituiſſet eū eſſe filiū ſuuȝ.ſed qn̄ inſtituiſſet euȝ in re minima eſt magis du biū. Tamē glo.in ṽ.hereditateȝ.in.d.§.ſi quis filiū allegata in gl.iuncto illo tex. Et ibi Bar.videtur vel le idem eſſe.tn̄ in ꝯtrariuȝ facit.l.iij.cū ibi no.C.de in offi.te. ¶Item facit iſte tex.⁊ glo. ad aliā.q.quā vi de hic notabiliter. per do. Cy. [c] ¶In gl.in verbo in ſtitutus.ibi: q̄ preſumitur ⁊c̄.hoc intelligo verū quā do exprimitur talis qualitas ꝯiunctiōis q̄ vere nullo maius [d] vel equale vinculuȝ remanet q̄ ſit vinculū ex preſſum per teſtatorē per errorem.alias ſecus ꝓ quo optime facit tex.in.l.non ideo.ꝫ.eo. ¶Vltimo facit hec.l.nec apud.ſm Fulg. q̄ lȝ aliqui fraternitateȝ iu rataȝ contrahant q̄ hec fraternitas nō eſt naturalis nec ciuiliſ. Et ideo talis fraternitas: nō prebet eis ſuc ceſſiones niſi ſit factū pactū inter milites de ſuccedē do.l.lȝ.ſ̄.de pac.quinimo ſȝ eū attēptari pōt q̄ ſi al ter ex predictis inſtitueret alterū vt fratrē inſtō nō va leret per hāc.l.qđ intelligo verū ſi inſtituēs credebat illū eſſe fratrē.alias ſecus ꝑ.l.nemo.§.i.cū ibi not.ff. eo.⁊ ibi ponit glo.quid in dubio. ¶Iſtis etiā adde ea que ſcribit notabiliter Imol.in.l.ille aūt.ff.eo.vbi dicit q̄ modernis tēporibus aliqui armigeri faciūt ſe fratres iuratos q: iurāt ⁊ ꝓmittunt ſub certa pena ſe tractare tāq̄ fr̄es qđ vr̄ fieri poſſe ⁊ q̄ aliqs ꝓmittat filiū alteriuſ tractare vt filiū ſuū ſub certa pena.l.qdā cuȝ filiū.de ver.ob.⁊ ponit etiā Imol.in.d.l.ille aūt. an inter eos valeat conuentio de ſuccedendo. ꝺ quo dixi in.d.l.lȝ. ¶Et dicit ēt Imol. q̄ ſi talis frater iu ratus qui ſub pena ꝓmiſit tractare aliū vt fratreȝ in ſtituit turpē perſonā excluſo fratre iurato q̄ pena cō mitteṫ per.l.fratres.ſ̄.de inof.teſ.iuncta.d.l. quidaȝ cū filiū.⁊ per iſta declaranṫ ⁊ limitanṫ verba fulg.hic Glo.hic formāt duas oppoſitiones qbus nō rn̄dent Vna eſt de.§.iniuria alia eſt de.l.cuȝ aūt.§.fina. Ad primā reſpōde q̄ error ibi nō fecit ceſſare dolū ⁊ deli ctū merito dȝ puniri. ſȝ hic error facit ceſſare menteȝ que erat neceſſaria i iſtōne. ¶Ad ſecundā rn̄de q̄ lȝ illud qđ nō poteſt capere quis ex teſtō debeat rema nere apud veniētes ab inteſtato: vt hic.tn̄ in caſu.l.ꝯ rie.ideo nō remanebat apud veniētes ab īteſtato: q: venditor nō poterat capere mediante ꝑſona ēptoris.

a ¶In mona cho. vide ibi in apoſtillis i l.i.ff.de acqr. poſſeſ.
b ¶Nutritū de hac.q. viđ Bal.ꝯſi.cxv iiij.iij.lib.vbi refert opinio. Fran.ꝺ alber gotis.
c ¶Dominū Cy.adđ ꝓ eo facere q̄ vo luit Ro.ꝯſil. cccc xxxviij.
d ¶Nullo maius.ꝯſulu it Ang.ꝯſi.xc iij. q̄ ſi auus emancipat ne potes ex filio in ṗtāte deīn eos adoptet ⁊ iſtituat noian do eos filios ſuos legitios q̄ inſtitutio ſi valet ſi eman cipatio fuit nulla niſi auꝰ in vita dixiſ ſet diligo eos pr̄no affectu ⁊ vt filios le gitimos.

n **On ideo.** Non vitiaẽ institutio si vxoꝛ appellaẽ affinis .h. dicit. ¶ Et ad ea que not. hic Bart. vide ꝙ scripsi in.l.si quis ante.ff.ð acqui.pos.ꝛ facit iste text. cum glo. ꝙ si ex forma statuti cāe debeant cōpromitti inter affines debebunt etiā cōpromitti inter virũ ꝛ vxorem q sunt cā affinitatis.ꝛ de ipsis iudicaẽ tāꝙ de affinibus ꝛ ꝯiũctis: vt ꝓbatur in.l.marit⁹.š. de ꝓcura. inducēdo vt ibi per Cy.ꝛ istud tenet hic Saly. ꝛ fuit opi. Bal.in.l.affinitatis.ĵ.cōia de succes. quā sequiẽ Pau.de ca.ꝛ Ro.i.l.i.š.vnde vir ꝛ vxoꝛ.lꝫ Bal. ibi videaẽ tenere contrariũ dixi ibi.

o **I compensandi.** Institutio facta de parte hereditatis aīo cōpēsandi totũ debitum cōpensationē debiti excludit.h.d. ¶ Quod ē verũ etiā si illa pars hereditatis adita valebat minus ꝙ esset quātitas debita: ꝛ sibi iputet heres postꝙ simpliciter hereditatē agnouit: vt est de mente glo.ff. de leg.ij.i.l.creditoꝛē ibi dum glo.dicit de rei ṽo extimatione nō est opus querere.intelligit tñ Pau. de cast. hoc ꝓcedere si testatoꝛ adiecit ꝙ nil vltra petere posset creditoꝛ.Secus si simpliciter dixisset ꝙ relinquat aīo cōpensandi.qꝛ intelligi poterat vsqꝫ ad concurrētem quātitatē scōm eā:tñ hoc videtur ꝯ gl.in.d.l. creditorem iuncto tex.cuꝫ qua glo.vr̃ ibi transire Dy. ꝛ Bar.sed Jo.de imo.ibi illā reprehendit per.l. ciuitatibus.§.fi.de leg.i.cum glo.vbi patꝫ ꝙ si legaẽ alicui fundus qui valet centũ sub ꝯditione si dederit heredi centũ valet legatum:tñ ex quo nō valet plus nō poterit grauari aliquid dare alteri vltra dicta centum [a] ēt si acceptauerit legatũ.vt etiā ibi no.Dy. Nec obst.l. iperatoꝛ.§.si centũ.ff.de leg.ij.quā alleg.glo. in.d.l. creditoꝛeꝫ.qꝛ respōsio colligiẽ ex no.per Dy.in.d.§. fi.ꝛ per Jo.de imo.in.d.l.creditoꝛē scꝫ ꝙ ille tex. loqtur qñ quis grauaẽ dare rem ꝓpriaꝫ cuius ꝓ̄sumitur habere notam extimationē: vt.l.quisqꝫ.C.de rescin. ven.que rō cessat qñ res aliena obuenit ei cui relinquitur aīo cōpensandi. Pau.in.d.l.creditoꝛē in lectura bonoñ.nō tꝫ illud idem qð ipse tenuit hic scꝫ ꝙ in dubio solum cōpenseẽ ꝓ rata:lꝫ dictũ fuerit ꝙ relinquaẽ aīo compensandi.alleg.l.pe.§.i.ff.de alimē.leg. Ita etiā tꝫ ipse in.l.cum ab vno de leg.ij.in lectu.bonoñ. ꝓ quo etiā vr̃ tex.cũ glo.in.l.ticia cum testō.§.qui in vita eo.ti.intelligēdo illũ tex.ꝓut ibi intelligit glo.in ver.sic eni.ꝛ in ver.petitiōe que intelligit illũ text. qñ creditoꝛ acceptauerit legatũ:sed in ꝯ̄triuꝫ vr̃ tex.in.d. l.cũ ab vno.ibi aut iudicio mariti.ꝛ ita per illũ textuꝫ Pau.de ca.ibi in lectura padua.tꝫ opi.traditā ꝑ gl. in.d.l.creditoꝛē.ꝓ qua etiā allegat ipe.c.officij.extra de testa.ꝛ rñdet ad.d.l.pe.ꝛ ad.§.qui i vita.ꝙ ibi testatoꝛ nō dixit ꝙ aīo cōpensandi relinqueret:sꝫ ꝙ illa iura loquunẽ qñ ex dispositiōe legis ꝓ̄sumebaẽ anīo cōpensandi relictũ:qꝛ tunc intelligiẽ ꝓ rata que rñsio est ꝯ.d.l.pe.ꝛ ꝯ.d.§.qui in vita.in ver.dotis nomīe. vbi apparet ꝙ aīo cōpensandi fuit relictũ.ꝛ alias nō ꝓ̄sumereẽ ibi relictũ aīo cōpensandi.l.i.§.sciendũ.C. de rei vxo.act.ꝛ ad.l.creditoꝛē. ¶ Unde veriorē puto opi.ꝙ etiā qñ dictum est ꝙ animo cōpensandi. tñ intelligaẽ ꝓ rata per.d.l.pe.ꝛ.d.§.qui in vita.ꝛ.d.l. ciuitatibus.nisi verba sint pinguioꝛa scꝫ ꝙ nihil vltra peti possit. Et ita loquiẽ tex.in.d.c.officij. Nō obstat tex.in.d.l.cũ ab vno.qꝛ intellige ꝙ tex.ibi vult ꝙ nōdꝫ legatarius vtrũqꝫ habere in totũ. Et ita habeo ibi apostillā antiquoꝝ. Non obst.glo.in.d.creditoꝛē.qꝛ rñdet ibi Nico de nea.ꝙ illa ꝓcedit in casu illi⁹ legis scꝫ qñ debitoꝛ legauit creditoꝛi res quas sibi dederat in pignus animo cōpensandi cum debito.qꝛ si creditoꝛ agnoscat legatũ nihil vltra petere pōt: qꝛ ꝓ̄sumiẽ ꝙ habeat notas extimationes taliũ reꝝ quas habuerat in pignus.alleg.in arg.d.l.quisqꝫ.Sed hec ratio cessat hic in hereditate de nouo obueniēte.l.qui nō duꝫ cũ glo. š.de here.vel ac. ven. Et no. Bar.in autē.sed cũ testatoꝛ.ĵ.ad l.falc. ¶ In glo.fi.ad finē responde ꝙ tex.in.d.§.cũ fideicom missuꝫ scōm secundā lecturā glo.magis cōiter approbatā ꝯcoꝛdat cum ista.l.vt etiā ibi dicit Bar.Sed tenendo primā lectu. glo.ꝯdiceret.ideo responde ꝙ ibi non fit cōpensatio debiti in falcidiam.qꝛ testatoꝛ nō poterat illam cōpensationeꝫ inducere in dānum liberoꝝ primi gradus: vt ibi no.sed in dānum alioꝝ sic: vt.l.si debitoꝛ eo.ti.

a ¶ Ultra centũ.adde vidēdũ eundē ꝯsi. cclxiiij.ꝛ vide ēt ad materiā Ludo.ro.ꝯsi. cccclxij.

b ¶ Frnitatũ vide Pau. ð ca. ꝯsi. clxxxj. in.i.impressis Abb.ꝯsi.xxxj. i.lib. Ro. ꝯsi. cccclxxvij.baldus ꝯsili.ccc- xxiiij.iiij.lib.

c **Ollegium.** Collegium nō approbatũ non pōt institui.h.d. ¶ Materiaꝫ huius.l.vide traditā per Bar.in.l.cũ senatus.ff.de rebus dub.ꝛ per Bar.i.l.fi.ff.de col.illici. ¶ Et ibi bene tractat que sint collegia licita ꝛ approbata: de qua etiā per Bar. in auten.habita in.xviij.col.š.ne filius ꝓ patre. Et aliquid per bal. ꝛ alios in.l.si quis a filio.§.fi.ꝛ in.l.si heres.§.vicijs.ff.de leg. i.cuꝫ ꝯcoꝛ.quas in.d.loco inuenies.ꝛ tene menti illud qð dicit Bar.in.d.l.fi.in.ij.colum.s.ꝙ collegiũ istaꝝ fraternitatuꝫ [b] dicitur personaꝝ nō ecclesiasticaꝝ: vnde dicit Pau.de ca. hic se ꝯsuluisse ꝙ ligant statutis laycoꝝ. Et no. Bar.in.d.l.cuꝫ senatus.cui adde Bal.in.l.si quis ad declinandā in.xvj.colũ.š. de epis.ꝛ cle.ꝛ in.l.id qð pauperib⁹ in.xxj.q.eod.ti.ꝛ in.l.illud in fi.j.col.ꝛ in auten.hocius de sac.san.ec.Ang.in.l.i.in versi.de tertio.ĵ.de fide instru.ꝛ iur.haste fis.lib.x.in repe. ꝑ Joan. de imo.in.c.officij.de testa.ꝛ Pau.de ca.in ꝯsilio.clxxix.

e **Xtraneum.** Potest quis heres institui cũ ipsemet heres institutus moriẽtur.h.d.Scōm primā lecturā glo.scōm quā non debꝫ esse in text.dictio quis.ꝛ expone tex.ibi cum morieẽ expone scꝫ ipse extraneus heres institutus.ꝛ ista prima lectura declarabiẽ ex his que dicam in tertia lect.ꝛ etiam super glo. ¶ Sed ſm aliam lecturam glo.hoc intendit: potest quis institui cum testatoꝛ moꝛietur.hoc dicit. ¶ Et alia verba nullum effectũ operātur. Nam nō reddunt institutionē conditionalē vel in diem ; quia testamentũ non potest habere effectum nisi moꝛtuo testatoꝛe. l.i.§.cum igitur.ĵ.de cadu.tollen.ꝛ.l.i.ff.de heredi. vel actio. vendi. ¶ Legitur tertio modo extra gl.ꝛ scōm hanc tertiā lec. hoc intendit: pōt quis institui cum tertius morieẽ.h.d. ¶ Et tunc bene stat in littera dictio quis ꝛ talis dispositio reddit dispositionē conditionalē qꝛ nō est certũ conditionalē esse extituram viuo herede.l.heres meus.in ꝑn.ff.de ꝯdi.ꝛ demon.facit l.dies incertus eo.ti. ¶ Nam pōt cōtingere hoc casu ꝙ ille tertius nō morieẽ viuo herede.ꝛ sic defecerat ꝯditio institutiōis q̄ dꝫ ipleri viuo herede ꝯditionaliter instituto. ¶ Sed qñ dico institu o te cũ morieris cessat hec rō: qꝛ certuꝫ est oīno te moritũꝝ ꝛ certum est istam conditionē euenturā te viuo: qꝛ viuens morietur.l.qui duos.§.i.ff.de man.testa.soluꝫ ergo superest suspectio tempis moꝛtis que est certa. Et ideo tunc reijcitur tale tempus.l.hereditas.allegata in glo.ꝛ ad istam tertiā lecturam possunt adaptari verba glo.in ver.alij dicunt ꝛc.vt pꝫ ex tex. allegato in glo.s.ex.l.fi.ad finem.ff.de ꝯditio.insti.ꝛ.l. si ita.§. fi. ff.de libe.ꝛ posthu.vbi si fuerit institutus heres per verba instituo ticiũ post moꝛteꝫ filij mei quē exheredaui: certe testamentũ nō valet: qꝛ exheredatio nō potest ꝯfirmari per aditionē viuo filio.ꝛ hoc ideo est solũ qꝛ heres fuit institutus cũ terti⁹ moreretur.i.filius testatoꝛis quo cāu institutio redditur ꝯditionalis: ꝛ opꝫ moꝛtē filij expectari.ꝛ hec tertia lectura videẽ melioꝛ ceteris quātuꝫ ad tex.qꝛ scōm istam lecturā est differentia inter extraneum ꝛ filium institutuꝫ ꝓut voluit denotare tex.hic in ver.extraneum.qꝛ filius non pōt isto tempe institui per hec verba instituo filium cuꝫ ticius moꝛietur: qꝛ cum talia verba faciant dispositionē conditionalē.d.l.fi.ad finē.scōm vnā lecturā ꝛ probaẽ in.l.quodcũqꝫ.§.penul.de ver.oblig.iuncta.l.quibus diebus. §.quidā ticio.ff.de ꝯditio.ꝛ demon.ꝛ talis non fit potestatiua sequitur ꝙ filius sub ea non pōt institui scōm ea tempa: vt.l. si pater.ĵ.titu.i.sed scōm aliā lecturā istud verũ extraneuꝫ positũ in tex.nō impoꝛtaret iuris ministeriũ: nec denotaret drĩam inter extraneũ ꝛ filium vt constet ex inspectione secunde lecture ꝛ ēt ex inspectione prime.nam si scōm primā lecturaꝫ tempus de medio tollitur.idem erit in filio quod in extraneo. ¶ Sed aduerte qꝛ lꝫ scōum Pau.de ca.istud verbum extraneum non deno-

taret aliqd iuris ministerium secundum primam lecturam. Tamen secundum Fulgo. dici pōt ꝙ immo denotat: quia erat maior ratio dubitandi in extraneo q̄ꝫ i filio. ideo tex. dicit extraneū ēt quia filius. vnde videbatur ꝙ posset institui per hec verba cū ipse filius morietur: quia saltem cuʒ est in articulo mortis est adimpleta conditio. d. l. qui duos. ⁊ ex potentia suitatis purificata conditione efficitur incōtinenti heres absqʒ alia aditione. iuxta. l. i. §. qui in ptāte. ff. si quis omissa causa testa. ⁊ dicta. l. fin. ¶ Sed maior videbaṫ dubitandi ratio in extraneo: quia si nō purificatur ꝯditio nisi quando ipse extraneus institutus est ī articulo mortis videbaṫ ꝙ talis institutio in extraneo non valeret q: in articulo mortis non potest quis adire hereditatem: vt no. glo. in. l. fi. ff. quādo dies leg. cedat. Et ideo ad tollenduʒ istud obiectuʒ est inductū: vt istud tp̄s de medio tollatur: vt hic in gl. Et ideo secundum tertiam lectu. dictio implicatiua etiam posita in tex. nō debet iungi cum illa dictione precedenti. scilicet extraneum: sed debet iungi cuʒ sequentibus verbis ne implicet ꝙ filius possit institui sub dicta ꝯditione. Sed secundum al's lec. pōt illa dictio etiam cōiungi tam cum illa dictione extraneuʒ q̄ꝫ cū sequentibus. ¶ Juxta predicta restat dubiuʒ circa tertiā lec. qd si testator dixit instituo te heredeʒ si ticius morietur. Bar. ⁊ quasi cōmuniter docto. post eum tenent ꝙ sit cōditionaliter institutio acsi dixisset cum ticius morietur ꝑ dictā. l. quodcūqʒ. iū cto. d. §. quidam ticio. ⁊ reprobat opi. pet. qui tenebat contrarium per. §. qui sub cōditione. allegatū in glo. Ubi conditio q̄ omnino extitura est nō reddit dispositionem conditionaleʒ. Sʒ ad illum tex. respondet Fran. tigri. hic ⁊ etiam Bar. ꝙ ibi loqtur in cōtractibus in quibus semper importat eundem effectuʒ cōditio que omnino est extitura. Naʒ siue cōditio eueniat viuo stipulatore siue mortuo semper trāsit ad hr̄des stipulatoris effectus illius obligatiōis conditionalis. §. ex ꝯditionali. insti. de verbo. ob. sʒ nos loquimur in vltimis voluntatibus in quib⁹ nō importat eundeʒ effectum conditio que est omnino extitura: q: licet ꝯditio sit oīno extitura: tn̄ attendimus an cōditio eueniat viuo eo cui relictū factū eēt: ⁊ tūc relictū tāq̄ꝫ purificatū bn̄ trāsmitteret postea ad heredes. secus si mortuo eo eueniret cōditio: q: nō trāsmitteret. l. vnica. §. si aliqd sub cōditiōe. ĵ. de cadu. tol. Uel melius respōde ad. §. q sub ꝯditiōe. ꝙ tex. ille itelligiṫ sub cōditiōe que nullo modo suspendebat: vt q: erat certa an ⁊ quādo: vt promitto centuʒ tibi si cras erit dies: vel si celuʒ digito nō tetigeris: vt ibi no. glo. i. ad fi. Et illud exemplum est verū reprobatis aliis exemplis ibi positis ī glo. vt ibi ꝓbat bar. Sed nos loqmur in cōditiōe mortis q̄ est certa: an sit incerta ⁊ quando. Et iō suspendit ⁊ cōditionē facit: vt in. d. §. qdā ticio ⁊ ita etiam tenet Bar. i. l. ita stipulatus. in. ver. iiij. principaliter q̄ro. ff. d̄ ver. ob. vbi facit mētionē d̄ opi. pe. hic. ⁊ vide ēt q̄ no. Bar. ibi. in. ij. q. p̄ncipali. ī ver. q̄ro iuxta hoc ⁊c̄. ⁊ i. d. l. quodcūqʒ. §. nō solū. ¶ In glo. ibi: lʒ ī legato. q̄ aūt sit ratio ꝙ dies adiecta legato nō reiiciṫ. sec⁹ autē in die adiecta heredis īstōni colligiṫ ex no. per Bar. ⁊ alios in. d. l. hereditas. vbi plene tractaṫ materia ei⁹ ꝙ hic poniṫ in prin. per glo. ¶ In eadē ibi ī libertate sic relicta q̄ pro nulla habeṫ ⁊c̄. si habes in gl. ꝓ nulla ꝓ ut ego habeo: ⁊ tūc glo. bn̄ loqṫ q: legatum libertatis vel vsusfructus collatū in tp̄us mortis legatarij nō valet: vt in legib⁹ al legatis in gl. secus in alio legato. ¶ Sed si habes in glo. ꝓ puro habeṫ ⁊c̄. tūc glo. male diceret ⁊ contra iura allegata in ea. ¶ In eadem ibi alij cū moreret. hic nō poniṫ noua lec. sed cōtinuatio ⁊ declaratio p̄cedentis. ⁊ dictum gl. probaṫ per. d. l. si duos. §. i. ¶ Extra gl. querit hic Bal. ⁊ Saly. qd si testator dixit instituo mihi ticium vsqʒ ad. x. annos cum hoc ꝙ non possit eē heres vlterius an valeat īstitutio: ⁊ cōcludūt ꝙ valeat ⁊ ꝓhibitio vitiaṫ. ar. l. si qs ita heres institutus fuerit excepto fundo ff. eo. ⁊ ꝑ h̄ rep̄hendūt Bar. q cōtrariū tenuit in. d. l. hereditas ff. eo. ⁊ cū Bal. transiuit Pau. de cast. [a] in. l. certi. s̄. de testa. mili. de quo plene ꝑ Jmo. post alios i. d. l. hr̄ditas. Et decisio huius q̄stionis pendet ab alia dubia. q. qua q̄ritur an testator possit ꝓhibere ius accrescēdi de qua forte dicā post Saly. in. l. quotiens. ĵ. eo. ¶ Querit etiā hic Bal. quid si testator instituit seiū vsqʒ ad pasca ⁊ semproniū post pasca nūquid valebit ⁊ quō. ⁊ ꝯcludit ꝙ adueniente pascate seius qui fuit directo heres nō potest desinere directo heres esse. ⁊ sic hereditas directo non pōt trāsire in alium ex dispositiōe testatoris nisi testator esset miles. l. in testamento. la. i. s̄. de testa. mili. ⁊ l. lucius. ff. de vulg. ⁊ pupil. l. v̄bis. eo. ti. ⁊ iō dicit ꝙ ītelligitur seium esse grauatum de restituendo sempronio post pasca per fideicōmissum: vt seruēṫ voluntas defuncti eo mō quo pōt postq̄ꝫ directo seruari nō pōt ar. l. sceuola. ff. ad treb. ⁊ l. ex facto. in p̄n. ff. eo. ⁊ hoc tʒ contra Bar. in. l. hereditas. vbi Bar. tenuit ꝙ omne tp̄s subducatur de medio ī ꝑsona vtriusqʒ: ꝑ. d. l. hereditas. ⁊ sic esset ꝑinde ac si qlibet esset pure institutus. Nam hec opi. Bar. nō placet bal. q: ꝑ eā non seruaṫ defuncti volūtas q̄ p̄ ceteris seruāda est. l. iij. ĵ. de lib. prete. l. cum questio. ĵ. de lega. ¶ Saly. hic dicit sibi magis placere opi. bar. tanq̄ꝫ iuri conformē: ⁊ subdit ꝙ per eam equalius seruatur volūtas defuncti si bene inspiciatur bal. in. l. miles ita. ī p̄n. ff. de testa. mili. ⁊ bal. Ang. ⁊ Jmo. in. l. filius a patre. ī p̄n. ff. de libe. ⁊ posthu. ⁊ Pau. de cast. in. d. l. certi. tenent in effectu illam opi. quam ponit bal. hic. ⁊. s̄. retuli eā. ⁊ dicit Pau. de ca. illud probari ꝑ. d. l. verbis. bn̄dict⁹ de plōbino ī. l. libertas. ff. de ma. testa. tenet opi. bar. ꝓ q̄ dicit esse glo. in. d. l. miles ita in p̄n. ī ver. hr̄ditas ibi dū glo. dicit secus in pagano ⁊c̄. ⁊ istam opi. bar. puto veriorē q: fundamentum bar. ⁊ sequatium non videtur ꝓcedere. quoniā talis dispositio testatoris facta per verba directa in testamento nō pōt trahi ad fideicōmissum etiaʒ vt deseruiatur voluntati testantis. ¶ Naʒ videmus ꝙ substitutio compendiosa fcā per verba directo in testamento pagani filio impuberi: vt q: testator dixerit quandocūqʒ filius meus decesserit sine liberis sempronius sit heres: tamē si filius adita hereditate post pupillarem etatem decedat sine liberis expirat in totum substitutio: nec verba illa trahuntur ad fideicōmissum: vt no. glo. magna in. l. cēturio ff. de vulg. ⁊ pu. ⁊ glo. magna in. §. qua rōne. insti. de pu. substi. ⁊ glo. in. l. p̄cibus. ĵ. ti. ij. ⁊ glo. in. c. si pr̄. d̄ testa. in. vi. Et glo. in. c. Raynutius in ver. substitut⁹. de testa. in ātiquis. que opi. glo. videṫ magis cōmuniter esse approbata per doc. in dictis locis ⁊ illam tanq̄ꝫ in puncto iuris veriorem sum secutus in repe. d. l. centurio. Et ꝓbaṫ maxime q: videm⁹ ꝙ libertas que taʒ fauorabilis est lʒ relinqui posset per fideicōmissuʒ seruo alieno: tamē directo relinqui nō pōt: in tm̄ ꝙ si directo relicta fuerit nullius ē momēti: ⁊ sic nō trahiṫ ad fideicōmissum. l. si seruus legatus. §. si seruus. ff. d̄ leg. i. ⁊ no. glo. in. l. seruo. ĵ. de testa. manumis. ⁊ similiter videm⁹ ꝙ si hr̄ditas data fuerit directo ī testamēto īualido nō trahiṫ ad fideicōmissuʒ dato ꝙ illud testamētū potuit valere iure codicilloꝝ. ⁊ sic trahi ad fideicommissum nisi testator expresserat ꝙ si non valebat iure testamenti volebat valere iure codicillorum. l. illud. §. tractari. ff. de iure codicillorum. ⁊ in fi. ĵ. de codicil. ⁊ per alia que adduxi. ī. d. l. centurio. ⁊ ibi respondeo in. d. l. ex facto. ī p̄n. ꝙ ibi dispositio nō fuit facta ꝑ verba directa. sʒ obliqua: q: verba sonabant ꝙ qui caperet de māu alterius. ⁊ ita declarat bar. in. d. l. centurio. circa penul. col. dū allegat dictā l. ex facto. ⁊ ibi ēt respōde ad. d. l. sceuola. ꝓut etiaʒ ꝑ Jmol. ibi. ⁊ in. l. i. §. si quis ita. ff. de verbo. oblig. Et ista opinio est etiam de mente glo. in. d. l. verbis glo. sentit ꝙ exceptis istis duobus casibus positis in. d. l. sceuola. ⁊ i. d. l. ex facto. dispositio facta per verba directa trahatur ad fideicōmissuʒ ēt si aliter nō pōt saluari volūtas testatoris. ¶ Et ꝓ opiniōe bar. ēt facit q: vbi pōt fieri interp̄tatio ꝙ dispositio testatoris valeat iure directo. ⁊ qd valeat iure fideicōmissi semper potius fit iterpretatio vt valeat iure directo: vt est bonus tex. in. d. c. si pater. sʒ ita est ꝙ tenendo opinionē bar. dispositio testatoris habet effectum iure directo ergo potius accipienda est hec iterpretatio p̄sertiʒ cū neutro casu possit ad vngē seruari voluntas defuncti

[a] ¶ Pau. de cast. tu adū ꝙ idē Pau. de cast. ꝯsil. ccij. ī p̄mo īp̄ssis īcipiente ī xp̄i nomine ⁊c̄. fu ꝑ hoc puncto de quo noui hic mentionē nō faciūt. dicit ꝙ Bal. in hoc fuit diminutus q: non declarauit an dicta v̄ba vitientur in totū an ñ latius ibi vid̄ vbi cōsuluit ꝙ si testator instituit aliquē in vita sua tantuʒ. ꝙ post eius mortē venient venientes ab intestato ꝑ doctrinaʒ Bal. hic.

¶ Instituebat. de hac. q. vide p Ludoro. cōsil. lxxj. vbi refert nō nullas opi. p Alex. ꝯsil. cxj. ij. lib.

de cuius mente fuit ꝙ etiaʒ sempronius esset heres di
recto cum per verba directa eum vocauerit. arg. l. la/
beo. ff. de suppel. leg. Fateor ꝙ opi. Bal. est egor. Et
tenendo opinionē Bar. ꝑut tenui. responde ad. d. l.
verbis ibi dum dicit vt adiectus heres quādoqʒ non
erit ⁊c̄. ꝑut ibi respōdet bar. in secūda oppo. ¶ Que
ro qd si monasterium instituatur post morteʒ ticij an
statim heres erit: an vero debeat expectari tempꝰ mor
tis ticij bar. in. d. l. hereditas. cōcludit ꝙ debet expe/
ctari tempus mortis q: pōt monasteriuʒ capite minui
vel extingui ante mortē ticij. ar. l. hereditariū. ff. ad. l.
fal. ergo debet expectari mors ticij vt hic secundū ter
tiam lec. s̄. recitatam cū ꝯcordantijs. ¶ Sed Bal. ⁊
Saly. hic tenent contrarium: quia nō est verisimile ꝙ
monasteriū extinguaꝛ seu capite minuaꝛ. facit. l. inter
stipulantē. §. sacram. de verbo. ob. ⁊ dato ꝙ extingue
reꝛ monasteriū tamē relictū nō expiraret. imo conuer
tereꝛ in aliuʒ pium vsum. allegat. l. legatum ciuita. de
vsu. leg. ⁊ tex. in cle. q: cōtingit. de reli. domi. bene fa
cit. licet nō allegent tex. xij. q. ij. c. liberti. el. ij. Ubi di/
cit tex. liberti ecclesie: q: nūꝙ̄ moritur eorū patrona.
¶ Istam opinionem ēt tenet Bal. ⁊ Ange. in. d. l. he
reditas. ⁊ idem videꝛ tenere Bal. in. l. post mortem
circa penul. col. j̄. de fideicōmis. ⁊ Pau. de ca. in. d. l.
hereditatem in lec. Paduana. sed Imol. in. d. l. he/
reditas. substinet opi. Bar. per id qō habeꝛ. in. l. pa/
ter. §. tusculanus. de leg. ij. vbi qñ simpliciter relinq/
tur aliqd collegio seu templo. si tempore quo cedit
dies legati extinctum erat collegium nō debetur lega
tū. ⁊ dato ꝙ illud qō ibi dicitur in textu nō ꝑcederet
vbi esset relictum templo constructo religionis cā: q:
tunc presumiꝛ ob religiōis causam esse relictuʒ: vt ibi
ꝑbat Bar. quo casu ꝭm Bar. destructo tali templo le
gatū nō periret imo debet cōuerti in aliā piaʒ causaʒ
per. d. l. legatū. tamē ꝭm Imo. ad hoc videtur ꝙ isto
casu dʒ expectari tp̄us mortis: vt sic videatur an reli/
ctuʒ debeat tūc applicari templo nō extincto: an vero
debeat cōuerti in alium piū vsuʒ monasterio extincto
⁊ sic nō videꝛ ꝙ ante mortē ticij templum habere de
beat hereditatem. ¶ Nō ob. ꝙ nō debeat expectari
aduersa fortuna seu extinctio templi. ar. d. §. sacra. q:
respondet Imol. ꝙ per hoc nō sequiꝛ nō sit expectā/
dum tēpus ꝙ adijcit testator. ex quo posset euenire
casus ꝙ monasterium nō extaret tempore mortis ticij
facit. l. heres meus. in prin. in ratione sui. ff. de condi.
⁊ demon. ¶ Sed certe videtur ꝙ Imol. nō bene su/
stineat opi. Bar. cōtra quē etiā tenebāt antiqui. vt re
fert Bar. in. d. l. hereditas. ⁊ cōtra Imol. videꝛ esse
tex. hic scd̄m primam lecturam cōmuniter approbatā
scd̄m quam apparet ꝙ si testator instituit te heredem
cuʒ morieris valet institutio: ⁊ reijcitur tempus ꝙ̄uis
possit cōtingere casus ꝙ añ tempus mortis tue esses
capite minutus vel aliter effectus incapax: ⁊ sic tibi
acquiri nō posset. ⁊ per consequens patet ꝙ ꝙ̄tuʒ ad
remouenduʒ tempus de medio nō est considerandū
ꝙ posset contingere ꝙ mōasterium institutum capite
minuetur vel aliter capere non poterit. ⁊ presertim in
templo cōstructo religionis causa in quo vt dictum ē
legatum nullo modo pōt effici caducum. in quo casu
nō puto ꝑcedere opi. Bar. ⁊ ī hac questiōe etiaʒ vide
Bar. in. l. id qō pauperibus. in. xiiij. q. s̄. de episco. ⁊
cle. ⁊ Bal. ⁊ Ange. in. l. ij. ff. si pars here. pe. ⁊ Pe. d̄
ancha. ⁊ Imol. in. c. fi. in vlti. charta. de pigno. in qui
bus locis etiam inuenies. an predicta decisio ꝑcedit
quādo in genere pauperes christi essent instituti post
mortem ticij. in quo Imol. in. d. c. fi. reprehendendo
Pe. de anch. ibi tenet ꝙ pauperes christi statim non
habebūt hereditatem: sed debebit expectari tempus
mortis ticij: quia intelliguntꝛ vocati illi pauperes q ex/
pectabunt mortē ticij ⁊ nō alij. alleg. l. cum pater. §. a
filia. cuʒ ibi no. p Bar. ff. de leg. ij. ⁊ per Bar. in. d. l.

post mortem. qō ꝑ nunc aliter nō examino. ¶ Ultimo q̄ro qd
si testator reliquit vxori vsūfructum omnium bonorū adijciens
ꝙ post morteʒ vxoris ticium heredeʒ vniuersalem instituebatᵃ.
An vxor poterit habere vsūfructum in vita. videtur ꝙ nō: quia
legatum vsufructus nō debetur seu dies eius nō cedit ante adi/
tam hereditatē. l. i. §. in nouissimo. j̄. de cadu. tol. ⁊ hereditas
nō potest adiri p ticiū nisi post morteʒ vxoris: ergo vsusfructus
videꝛ in effectu relictus vxori post mortē ipsius vxoris: ⁊ p ꝯñs
valere nō dʒ. l. ticio cum moreretur. ff. de vsufruc. ¶ Contrariū
tenet Bal. ⁊ Saly. hic quia secundum Bal. saltem de facto dʒ
posse vxori vtifrui ex mente testantis: ⁊ postea adita hereditate
retro fingetur iuridice factū. ar. l. mulier. §. pe. ff. de con. insti. vt
hoc plenius per eū. ⁊ istā opi. etiam tenet bal. ⁊ Pau. de cast.
in. l. filius a patre. in prin. ff. de libe. ⁊ posthu. bal. Ange. ⁊ Ra/
pha. in. d. l. hereditas per aliam rationem quaʒ ibi vide. ⁊ bal.
in. l. seruus. §. si ticius. ff. de vulga. ⁊ pupil. ⁊ in. d. l. id qō pau/
peribus. in. xiiij. q. ⁊ Ang. in. l. gallus. §. i. ff. de libe. ⁊ posthu.
⁊ Ange. in. l. miles ita. in prin. ff. de testa. mili. ⁊ ibi etiam vide
bal. ⁊ dicit Ange. ꝙ debetur vsusfructus: quia heres institutus
sub ꝯditione morte vxoris potest incontinēti petere bono. pos.
secundū tabulas per quā secundum eum confirmabitur relictū
vsusfructus. iuxta. l. ij. §. si sub cōditione. ff. de bono. pos. secun
dum tabu. ⁊ si quis heres instituaꝛ in dieʒ. ff. eo. ⁊ de hoc ibi vi
de aliquid per bal. ⁊ Imol. circa fi. sed istam rationem reprehē
dit Pau. de ca. in suo consi. ccclxxxix. incipiente. In christi no/
mine. visis dubijs ⁊c̄. quia in tali casu bono. pos. petita p here/
dem scriptum sub cōditione nō facit eum heredem. sed solū ha
betur tanꝙ̄ heres quo ad ministrationem bonoꝝ ⁊ comodum
creditorum: vt. d. l. si quis heres instituatur: sed vt cōfirmentur
legata requiriꝛ ꝙ institutus ī effectu sit heres vel sit adita here
ditasꝛ. l. si nemo. ff. de testa. tute. ¶ Tamē pau. de ca. per aliam
rationem tenet istam opi. s. hoc ꝙ testator casu vꝛ voluisse ꝙ re
lictum vsufruc. habeat vires hereditate nō adita. ⁊ secundū eū
videmus etiam ꝙ testator potest tacite disponere ꝙ legata de/
beantur hereditate non adita: vt quando testator prohibet de
trahi falcidiam: vt probat bar. in. l. nemo potest. in. i. colum. ff.
de leg. i. ⁊ in. l. i. in. prin. ff. si quis omis. cau. testa. ⁊ in. l. eaʒ quā
in. iij. col. j̄. de fideicōmis. Et potest dare legatario facultatē ap
prehendēdi legatū ꝑpria auctoritate. l. ticia cuʒ testamēto. §. i.
⁊ ibi no. ff. de lega. ij. Sed cōtrariam opinionē videlicet ꝙ non
valeat relictus vsusfructus videꝛ tenere Io. an. in addi. spe. in
ti. de pigno. §. ij. super ver. porro vsusfructuarius. ⁊ pe. de an. ⁊
Imo. ī. c. fi. de pig. ⁊ Imol. ī. d. l. filiꝰ a pr̄e. ⁊ ī. d. l. hr̄ditas. vbi
refert ita sentire Dy. ī ꝯsil. ix. qō īcipit. Questio talis ē. qdā cō/
didit ⁊c̄. ⁊ idē tenet Bñdictus de plumbino in. l. q dotis. §. i. d̄
manu. testa. per rationē quā primo loco allegaui: ⁊ q: disposi/
tio testatoris cōtineret perplexitatem que vitiat dispositionem.
l. si ticius. ff. de condi. insti. ⁊ ꝑ ista opi. bene facit tex. cum gl. ī
l. qui filio. in p̄n. ff. eo. p illum tex. cū glo. ¶ Confunditur ratio
bal. hic ⁊ ratio pau. de cast. in dicto consilio. per illaʒ glo. in. d.
l. qui filio. ¶ Ange. ibi sequitur istam opinionem. nec ob. tex. ī
d. §. mulier: quia respondet Imol. in. d. l. hereditas. ꝙ ille qui
faciebat actum de facto. s. heres consequebatur per illud fa/
ctum tale ius ob quod cōfirmabatur ipsum factum preambulū
scilicet māumissio: sed in casu nostro licet vxor de facto accipiat
vsūfructuʒ nō cōsequitur ius. ex quo debeat cōfirmari acceptio
vsusfructus. ⁊ sic ille textus nō videtur facere ad propositum.
¶ Nō ob. ratio pau. de ca. dum allegat no. per bar. in. d. l. ne/
mo potest. cum simi. quia dicit Imol. in. l. qui filio. §. i. ff. eo. ꝙ
ille casus est exorbitans a regulis iuris cōmunis. s. quando te/
stator prohiberet falcidiam. vnde secundum eum nō videꝛ ex/
tendendus ad alios casus. l. ius singulare. ff. de le. vt etiam pro
batur in. d. l. qui filio. in prin. cum glo. ¶ Quinimo dicit etiam
Imol. in. d. l. q filio. §. i. ꝙ dictuʒ bar. in. d. l. nemo pōt. non vi
detur verum cum non probatur lege: vt ibi per eum. ⁊ contra
bar. tenuit etiam bal. in. l. i. circa. iij. colum. j̄. si quis omis. caus.
test. ⁊ in. d. l. eam quam. circa. v. col. de quo etiam per Roma. ī
repe. auc̄. similiter. j̄. ad. l. fal. in. xxi. speciali circa vltimas volū
tates. ⁊ aliqd p Io. an. in addi. spe. in ti. de instru. edic. §. nūc
vero aliqua. in pe. colū. ⁊ dixi in. d. l. nemo potest. vbi tenui il/
lam opinionē ꝙ testator non possit simpliciter disponere ꝙ le/

gata debeant hereditate nō adita: vt etiaʒ tenet Oldra. in cō/silio. cviij. incipiente. Ticius ꝛc. ¶ Et Jo. an. i loco ꝓxime allegato p. d. l. nemo pōt. in. d. l. eaʒ quā. j. de fideicōmis. ꝛ per no. p glo. in. d. l. q filio. ꝛ sic teneo ꝙ vsufructus nō debeat. ¶ Qō tamen limitat Jo. an. in. d. ti. de pigno. nisi post mortem vxoris testatoꝛ filium instituisset: quia illud tempus mortis reijcitur de institutiōe filij: quatenus est eius legitima. l. quoniā in prioribꝰ. s. de inoffi. testamen. ꝛ sic statim poterit adire. ¶ Scōo limitat dictam conclusionem Bñdictus de plumbino in. d. l. qui duos §. i. nisi testatoꝛ i relicto vsufructus dixisset relinquo vxorē meā dominam ꝛ vsufructuariaʒ: quia tunc videtur eam instituisse in vsufructu. quia verbū dominaʒ denotat heredes. insti. de here. qua. ꝛ dif. ad finem. l. his verbis. i pn. ff. eo. Et ideo cum heres institutus in re certa possit ꝓpria auctoritate accipere id quod sibi relictum est ꝛ per suam aditionem confirmetur testamentū ꝫm opinionē Bar. in. l. ex facto proponebatur. ff. eo. ꝛ dicaʒ in l. quotiens. j. eodem. ergo nihil impediet hoc casu vsūfructum deberi. Bene facit quod singulariter no. Jo. an. i addi. Spec. i ti. q si. sint legiti. §. i. in additione incipiente. sʒ cū ꝫm ꝛ Ange. in. l. rerum amotarū. ff. rerum amota. ¶ Plura alia in hoc articulo adiūgi possent: sed ista videntur esse magis substantialia reliqua videbis tacta per doc. in locis. s. allegatis: ꝛ maxime p Jmo. in. d. l. filius a patre. ꝛ per euʒ in alijs locis. s. allegatis ꝛ cū eo transeo quatenus nō repugnat his que. s. dixi. aliquid vide etiā per Pau. de cast. in. l. i. §. si ex fundo. ff. eo.

n **Eqʒ per se.** Qui per se capere nō pōt ēt per alium capere nō poterit: ꝛ ignotus pōt heres institui: ꝛ ciuitates possūt capere relicta vniuersalia ꝛ particularia. hoc dicit cū duobꝰ. ll. sequen. ¶ Jn glo. ibi q: emptoꝛ erat capax ꝛc. scilicet tempore aditiōis hereditatis. s. quo tempore ipe erat dominus serui. nō aūt venditoꝛ. ꝛ ideo non attenditur capacitas vel incapacitas venditiōis. bñ facit. l. si seruus eius. alle. in glo.

q **Uotiens.** Jnstitutus i re certa vel iussus esse cōtentus re certa ꝓ sua institutiōe habet loco legatarij quo ad hoc vt in actionibus hereditarijs vti nō posset. h. d. ¶ Jn tex. ibi contenti esse ꝛc. pōt intelligi duobus modis pmo ꝙ nulla facta institutiōe de ticio testatoꝛ dixit instituo ticium in fundo ꝛ iubeo eū esse cōtentuʒ fundo pro sua institutione. Secūdo modo ꝙ ticius fuit institutus pmo in quota: puta in tertia hereditatis: ꝛ postea subiunxit testatoꝛ ꝙ pro illa institutione tertie partis iubebat ticiuʒ esse contentum tali fundo: per que verba videtur grauatus vt retento fundo restituat tertiā hereditatis per fideicommissum coheredi. l. peto. in princi. ff. de lega. ij. ꝛ ticius fundum retinēs nō tenebitur ad aliqua onera hrditaria: scilicet post destitutionem hereditatis. istitu. de fideicōmis. here. §. si quis vna re. cū sequen. ꝛ sic in effectu quo ad hoc habetur loco legatarij. Sed ante restitutionem hereditatis bene posset cōueniri a creditoribus hereditarijs vt plene no. in. l. i. §. fi. in glo. fi. ff. ad trebel. ꝛ ideo primus intellectus melius adaptatur ad istuʒ textum. ꝛ iō illum approbat Saly. hic in. viij. q. cuʒ quo transit Jo. de imo. in repe. l. i. §. si ex fundo. in antepe. col. ff. eodem. ꝛ ita teneo ꝙ uis Fulg. ꝛ Pau. de cast. hic approbent etiam ꝫm intellectum. per. d. §. si quis vna. ¶ Jn tex. ibi ex certa parte ꝛc. probat ista ꝫm Saly. hic in penul. colū. ꝙ si vnus est institutus in re certa ꝛ alius vel alij in dimidia hereditatis ꝛ nullus alius est institutus ꝙ nihil accrescit instituto in re certa: quia habetur isto casu loco legatarij: vt ꝓbatur hic nō subaudiendo aliquid ad istum tex. ꝛ sic patet ꝙ portio accrescet portioni nō autem rei vel persone facit. l. si totaʒ. ff. de acquiren. here. ꝛ. l. si ex pluribus. ff. de suis ꝛ legiti. ꝛ ita limitatur tex. in. l. i. §. si ex fundo. ff. e. ꝫm Jmo. ibi in repe. in. xv. colū. ꝛ ita est mente Guil. de cu. ꝛ Cy. hic. ¶ Jtē nota ꝙ institutus in re certa habetur loco legatarij: de quo dicā cum glo. ¶ Ultimo nota ex fine ꝙ occasione actionum que per creditores hereditarios instituūtur contra heredes vniuersales nō diminuitur institutio in re certa: quod intellige si vires hereditarie sufficiūt: als secus: vt. l. vniuersa. j. de lega. que. l. hodie procedit si heres confecit inuentarium: als autem tenetur vltra vires: vt in auc. sed cuʒ testatoꝛ. i. ad. l. fal. ¶ Jn glo. prima ibi: aut nouissima ꝛc. subaudi. cū glo. ibi in verbo titulo co. iuncto

tex. in auc. vt cuʒ de appel. cog. §. aliud. ꝛ. §. ꝛ hoc q dem versi. ceterum. vbi apparet ꝙ nō sufficit hodie filio relinquere titulo legati: Sed oportet quod relinquatur saltem aliqua res iure institutionis. als testamentum non valet ergo differunt legatarius: ꝛ institutus in re certa: ꝛ licet glo. hic nō respondeat. tamē glo. in. l. si quis prioꝛe. ff. ad treb. quam reputat sing. Ang. B. ꝛ Ang. ꝛ Jmol. in. d. l. si quis prioꝛe. respondent ꝙ institutus in re certa habetur loco legatarij: vt hic preterꝙ quo ad excludendum a querela vt in contratrio. Sed melius dixisset quo ad excludenduʒ a iure dicendi nullum quia si filio non relinquitur ti. institutionis habet ius dicendi testamentum nulluʒ: quia testamentum est nullum ꝛ filius censetur preteritus: vt. d. §. aliud. Tamen glo. dum dicit de querela potuit habere respectum quando filius esset institutꝰ in re certa: ꝛ a reliq parte exheredatus. Uel glo. accipit querelam largo modo pro omni impugnatione. vel ꝙ habuerit respectuʒ ad iura vetera ante. l. omnino. s. de inoffi. testa. secundum que tempoꝛa si filio re linquebatur seu legabatur minus quarta habebat q relam. l. cum queritur. ꝛ. l. omnino. s. de inoffi. testa. ¶ Tamen quicquid fuerit de mente glo. reprehenditur cōmuniter per doc. opi. glo. predicte inquantum voluit ꝙ solum quo ad exclusionem querele habeat loco heredis filius institutus in re certa: quia immo ēt quo ad ius acrescendi[a] ꝛ alios effectus habetur pro herede. alias enim frustra induxisset lex ꝙ filio deberet relinqui titulo institutionis: si filius non debuisset magis comodum percipere ex institutione ꝙ ex legato: ꝛ non est putandum iura esse imposita verbis ꝛ non rebus. l. ij. ad fi. j. com. dele. ¶ Et ideo concludit Bar. hic ꝛ in. d. l. ex facto. ꝙ quo ad quedam habetur loco heredis: quo ad quedam loco legatarij. ꝛ ideo dicit ꝙ institutio in re certa est tertia species: vt hic per eum. ꝛ cum eo in hoc transit Ang. ꝛ Saly. hic ꝛ Bal. in. d. l. ex facto. ꝛ in repe. c. si pater. in. v. colū. ꝛ melius. in. x. col. d testa. in. vi. quod videt esse intelligendū quādo quis fuit institutus in re certa ꝛ alius est datus sibi coheres vniuersalis seu institutus i quota hereditatis qui nōdum adiuit nec repudiauit: vt patebit ex infra dicēdis. ¶ Unde pro plenioꝛi doctrina dic ꝙ aut instituto in re certa nullus alius est datꝰ coheres. ꝛ tunc claruʒ est ꝙ habet loco heredis quo ad omnia: vt. d. §. si ex fundo. Si autem esset sibi datus coheres. ꝛ tūc aut est datus coheres alterius gradus non eiusdem: vt quia in primo gradu institutus est filius heres: ꝛ ei datus est substitutus pupillaris ticius qui diceretur esse coheres alterius gradus. i. secūdi gradus: quia quilibet substitutus dicitur conditionaliter institutus. l. cohrdi. §. coheres. ff. de vulga. ꝛ pupil. ꝛ. l. in ratione. §. quod vulgo. ꝛ. §. si filio. ff. ad l. fal. ꝛ tunc eueniente conditione pupillaris substitutionis habebitur pro herede quo ad omnia. ꝙuis dictus coheres eius alterius gradus fuisset institutus i vniuerso. tex. est in. d. l. coheredi. §. fi. ꝛ non ē alibi secunduʒ docto. ibi: ꝛ reputat Bal. ibi hoc esse subtile. Aut erat datus coheres in eo gradu. s. primo loco institutoꝛum. ꝛ tunc si sibi ē datus coheres paris potentie. i. similiter institutus in re certa ꝛ nullus alius esset in hereditate institutus: ꝛ tunc ambo censentur esse heredes vel ēt quo ad omnia. l. si alterius. ꝛ. l. quotiens. §. si duo. ꝛ. l. ex facto proponebatur. ff. eo. secundum Jmol. in. d. l. ex facto. sed non bene: quia imo ꝙtum ad ipsas institutiones rerum certarum habentur loco legatarioꝛum quo ad dtractionē falcidie. d. l. ex facto. ꝛ. l. quotiens. s. fami. herci. Nam falcidia solum reperitur detrahi de legatis nō d heredis institutione: quia imo ē ipse heres qui detrahit falcidiam de legatis. Aut habuit coheredeʒ vniuersaliter institutum: ꝛ tūc si ille coheres adiuit habetur loco lega

a ¶ Acrescendi. vide Lu. ro. ꝯsil. lxxxi. Fede. d senis ꝯsi. cxxxi. ang. ꝯsi. cxliij. bal. ꝯsil. lxxxiij. ḡn to lib. p Ful. ꝯsil. lxxxviij. ꝛ ꝯsil. cij.

tarij institutus i re certa vt hic preterq̄ quo ad querelam seu ius dicendi nullum: et ita saluabitur glo. in. d. l. si quis priore etc. et etiam preterq̄ quo ad accipiendum illam rem propria auctoritate. iuxta. l. cum heredes. in prin. ff. de acqui. pos. et sic licet legatarius non possit propria auctoritate accipere rem legatam. l. i. i prin. ff. quorum lega. secus erat in herede instituto. in re certa secundum Bar. notabiliter in. d. l. ex facto. Nam cum testator possit dare licentiam legatario apprehendendi propria auctoritate. l. ticia cum testamē to. §. i. de leg. ij. videtur dedisse huic instituto illam licentiam cum per verba mere dicta sibi reliqrit. et sic per verba sonantia q̄ a se ipo capiat sicut quādo simpliciter heres instituitur scdm Jmol. in. §. si ex fundo et Bal. in repe. d. c. si pater. in. xij. col. et Pau. de ca. hic. et Jmo. in. d. l. ex facto. licet Bal. ibi teneat contrarium debili ratione: quam etiā reprehendit Jmo. ibi. et in. d. §. si ex fundo in repe. et in. c. Raynutius. sup glo. de testa. Aut coheres vniuersalis repudiauit et tunc secundum opinionem magis cōmunē per oia habetur loco heredis: quia sibi accrescit totum acsi a principio nullus fuisset datus coheres per. d. §. si ex fundo. i rōne sui. et ita tenent hic Odofre. Cy. Guil. de cuni. Fran. tigri. Ange. Saly. Pau. de cast. hic. et Bar. Bal. et Jmo. in. d. l. ex facto. et Jo. an. in addi. Spe. in. ti. de testa. §. i. ad fi. circa principium vltime additionis. et Ang. in. d. l. ex facto. et Ang. et Jmo. in d. §. si ex fundo: quia paria sunt coheredem a principio non fuisse institutam vel esse institutuȝ et repudiare. l. ij. §. sed si sunt sui. ff. ad tertul. l. vnica. §. pe. qui i cipit cum autem. ȷ̄. de cadu. tol. et paria sunt aliquem a principio nō extitisse vel extitisse et postea desijsse. l. si quis sub cōditione. ff. de testa. tu. et. l. si quis in senatorio. et. l. eos qui. ff. de ritu nup. sed ita est q̄ quādo nullus est datus coheres totum habebit institutus in re certa: ergo idem erit in casu isto quando repudiauit. pro hoc etiam facit quia ratio. d. §. si ex fundo ob quam crescit instituto in re certa ē ne testator decedat pro parte testatus et pro parte intestatus: vt hic i glo. magna. Et no. glo. in. l. seruus communis ab extero ff. de acqui. here. et istamet ratio militat in casu nostro ergo idem iuris esse debet. l. illud. ff. ad. l. aquil. quāq̄ Ray. Fran. de rāpo. Ja. bu. Nicho. de ma. et Fulgo. h̄ tenent contrarium: et etiam Bal. post Marti. sil. hic tȝ q̄ qn̄ extneus esset scriptus in re certa nō hȝ locum ius accrescendi: licet coheres vniuersalis repudiet: secus dicit si filius vel alius cui legitima debeaē esset institutus in re certa: quia bene haberet locum ius accrescendi. et Bal. etiam in. l. quotiens. §. si duo ff. eo. adducit duo contra opinionem cōmunem. Uerum quia isti tenentes contra cōmunem opinionem videntur nō multum vrgentibus argumentis moueri non discedo a cōmuni opinione. ¶ Et ad argumēta contraria responde: vt per Ang. et Jmol. in. d. §. si ex fundo. et. d. cōmunem opinionem sequitur etiam Bar. in. l. quotiens. §. si duo versi. quero testator. ff. eo. et Bal. in repe. d. c. si pater. in. xiiij. col. et Jmol. in c. Raynutius super secunda glo. de testa. vbi refutat omnia que dixerat in. d. §. si ex fundo: licet Bal. in repe. l. in suis. circa vltimam chartaȝ. de libe. et posthu. dubitet an hec cōmunis opinio sit vera. vbi autem coheres vniuersalis nō adiuisset neqȝ repudiasset sed d liberaret tūc institutus in re certa habebitur loco heredis quo ad exclusionem querele et quo ad accipiendum propria auctoritate per ea que dixi. s̄. Quo aūt ad alia an habeatur loco heredis pendet ex futuro euentu: quia si adit coheres vniuersalis habebitur heres in re certa loco legatarij: sicut dictum est quando coheres adiuit. Si autem repudiauit tunc heres in re certa censebitur fuisse heres vniuersalis si adeat: et in simili videmus attendi debere futurum et ƀm illū

iudicari. l. sed et si quis. §. interdum. ff. de vsufr. et. l. si sic. §. fi. de leg. i. et hoc verum si institutus in re certa viuebat tempore quo coheres vniuersalis repudiauit. sed si erat mortuꝰ tunc ē dubium an quo ad transmissionem censcendum sit q̄ fuerit loco heredis: et conclude q̄ si institutus in re certa decessit anteq̄ ipsemet adiret non transmittit illam rem ad heredes: quia illa institutio rei certe perit postq̄ nullus ex testamento illo adiuit hereditatem. l. eam quam. ȷ̄. de fideicōmis. nisi essemus in casibus in quibus hereditate et testamento non adita legata debentur de quibus casibus nota. in. d. l. eam quam. Si vero anteq̄ heres in re certa decederet agnouerat ipse suam institutionem rei certe: et tunc ē dubium. an transmiserit ius accrescendi ex illa institutione. et etiam an transmiserit rem illam efficaciter quasi p illam suam agnationem sit confirmatum testamentuȝ et omnia contenta in eo. iuxta. l. si nemo. ff. de testa. tute. Et in hoc Bar. hic ad fi. in. d. l. ex facto sentit q̄ sic: et idem in effectu tenet hic Saly. in. iiij. q. et do. Ant. in. d. c. Raynutius. bene facit. l. si ex pluribus. in ver. et licet decesserint. ff. de suis et legi. et sufficit aditio vnius ex heredibus ad hoc vt confirmetur totum testamentum. l. testamento manumissus. §. i. et. l. si nemo. ff. de testa. tu. cum similibus. et no. Bar. in. d. l. ex facto sed Ang. et Jmol. in d. §. si ex fundo. et Jmol. in. d. c. Raynutius. et in. d. l. qui patri ff. de acqui. here. tenent contrarium quia anteq̄ repudiaret institutus vniuersalis nō fuit delata hereditas instituto in re certa: quia habebatur loco legatarij per istuȝ tex. et per consequēs non potuit istam hereditatem transmittere. et sic cum nullus sit qui possit vniuersalem heredis institutionem agnoscere testamentum remanet destitutum. Nec ob. dicta. l. si ex pluribus. q: respondēt ipsi q̄ ibi ille qui decessit fuerat heres ante mortem: sed iste quando decessit nondum fuerat heres: quia habebatur tunc loco legatarij vt hic: et tempore quo decessit res dicebatur esse in suspenso: quia pendebat a futuro euentu. s. an heres vniuersalis repudiaret vel adiret: sicut in simili habetur in. l. proinde. ff. si certum pe. et in. d. l. sed et si quis. et per consequens cum non sit certum q̄ testamentum in omnem euentum sit habiturum effectum sequitur q̄ non debet dici confirmatum esse tale testamentum per talem aditionem instituti in re certa cum possit contingere q̄ institutus in re certa decedat et coheres vniuersalis postea repudiabat. et sic patet q̄ ratio assignata per Bar. i l. ex facto. dum dicit testamentum confirmari non ē bona. et dicit Ange. in. d. §. si ex fundo. et in. d. l. ex facto. q̄ istud quod p xime dictum ē procedit etiam si institutus in re certa esset filius in potestate testatoris: et sic suus et necessarius. nam nō transmittet ex potentia suitatis dictum ius hereditarium: quia sibi delatum non erat. et dicit Jmol. in. d. §. si ex fundo. in repe. xi. colū. q̄ ista decisio forte nō reperitur alibi. sed pōt sustineri opi. bar. quia presupposita cōmuni opi. quaȝ tenui. s̄. q̄ coherede vniuersali repudiante acquiritur totum instituto in re certa: videt dici posse instituto in re certa delatam esse hereditatem vniuersalem sub tacita conditione si heres vniuersalis repudiabit. q tacita conditio inest a lege postq̄ vt dixi habet locum ius accrescendi secundum cōmunem opi. et tales tacite conditiones nō suspendunt quo ad transmissionem. l. conditiones que extrinsecus. et. l. aliquando. ff. de condi. et demon. et per consequens habebit locum quod habetur in. d. l. si ex pluribus vbi etiā trāsmittitur ius accrescendi per institutum q̄uis decedat tempore quo nondum aperta erat via iuri accrescendi. i. nondum coheres repudiasset. et istis addo Bal. in. l. āntepenul. in vlti. colum. ȷ̄. de iure delibe. vbi tenet contra illam decisionem Ange. in. d. §. si ex fundo. quam dixi supra non reperiri alibi. ¶ Et ex predictis videtur remanere firma conclusio Bar. q̄ per aditiones talis instituti in re certa confirmabitur testamentuȝ: vt etiam tenuit do. Ant. in. d. c. Raynucius. ¶ Et ex his etiaȝ infertur ad illud quod pōit Saly. hic quid si coheres vniuersalis repudiasset: et postea institutus in re certa nulla agnitione facta decessisset: an transmitteret. et dicit in extraneo q̄ non nisi fuisset infra tempus deliberandi per. l. cuȝ antiquioribus. ȷ̄. de iure delibe. sed in filio qui erat in potestate testatoris dicit q̄ transmittet vt suus qui perinde ē acsi fuisset a principio institutus in vniuerso vt patet ex supradictis ideo transmittet totum ex potentia suitatis. iuxta. l. si fratris. cum simi. de iur. deliberan. et istud dictuȝ

videtur verissimum.licet Imol.in.d.c.Raynutius.z in.d.§.si ex fundo.in.xiij.col.ipugnet Saly.sed ipse debuit habere lectu ram Saly.corruptaz.qr ipa refert q Saly.loquitur quando de liberante herede vniuersalitatis instituto decedit institutus i re certa anteq suam institutionez rei certe agnosceret z contingat postea q heres vniuersalis repudiet.Nam dicit Imol.q insti/tutus in re certa non transmittit ius deliberandi:quia illa trans missio habet locum quando quis sciens hereditatem sibi esse d latam decedit:vt.d.l.cum antiquioribus.Sed iste institutus in re certa nō erat huiusmodi sed certe vt dixi Saly.loquitur quā/do erat delata institutio in re certa scienti repudiationem here/dis vniuersalis que precesserat.¶Et predicta faciunt ad qōnē an institut⁹ in re certa habeat beneficiū.l.fi.j.de edi.diui adri. tol.in quo Bar.in.l.ex facto sub dubio forte.z in.d.l.fi.de edi. di.tenet q sic.z idez tenet Cy.in.d.l.si quis priore.z in.d.l.fi. in verbo ex parte.sed glo.tenuit cōtrariū in.d.l.fi.z istud tenet Ange.z Saly.hic z Ang.z Imol.in.d.§.si ex fundo.z Imo. in.d.l.ex facto in duobus locis.z in.d.c.Raynutius.super se/cunda glo.z Ange.z Fulg.in.d.l.fi.nisi secundum eos quan/do coheres vniuersalis repudiasset.naz tunc institutus in re cer ta bene habebit illud beneficium:quia per omnia habetur pro herede per ea que dicta sunt.sed quando heres vniuersalis nō repudiauit nō pōt institutus in re certa habere dictum benefici um:qr non est heres interiz in tota hereditate nec in parte here ditatis:vt requiritur tex.ē in.d.l.fi.in verbo ex parte.z ibi glo. ¶Et appellatione partis videtur intelligi de quota facit.l.no men filiarum.§.portionis.ff.de verbo.sig.z hec opinio esset ve ra sine dubio si teneremus opinionē q nō cōfirmetur testamē/tū per aditionez talis instituti.de quo dictū est supra.¶Pau. de ca.in.d.l.fi.tenet opi.Bar.nisi coheres vniuersalis iam adi uisset:quia tunc est cum effectu redacta institutio illa in re certa ad instar legati per supra dicta.z istud idez vult Bar.in.d.l.fi. z est de mente Bal.in.d.l.ex facto.z in.d.l.fi.in.i.qōne.tamē nō recedo ab opinione proxime precedenti.Ex his etiam deci/ditur an per auc.ex causa.j.de libe.prete.conseruetur institutio in re certa.z cōmuniter approbat opinio Bar.in.d.l.ex facto. de quo etiam per Bar.z Bal.in.d.auc.ex causa.z p Ang.i cor pore vnde illa sumitur.¶Vide etiaz in materia huius.l.quod no.Bal.in.l.non codicilluz.ad fi.s.de testa.vbi querit an i co dicillis possit quis heres institui in re certa z tenet q sic.Vide etiam in materia tex.nota.dignum in.l.pater filiuz.§.fi.in ver. ex causa fideicōmissi.de lega.iij.z ibi bar.vbi probatur q illud qd dicitur q institutus in re certa habetur quo ad aliqua loco heredis:vt dictum est procedit quando verba institutiōis sunt relata ad eum.sed si nō sunt relata ad eum sed ad aliuz vt quia testator in testamento dicat:instituo ticium heredem vniuersa/lem z postea dicat pater ticij:velis habere seium coheredem in fundo.certe quo ad aliquid seius nō habebitur loco heredis sz fideicommissarij particularis vt ibi.Unde si dict⁹ seius fuisset filius testatoris nō haberet pro instituto.z sic testamentuz esset nullum.z hoc est bene notandū secundum Bar.ibi:pro limita tione huius materie.Faciunt ēt predicta ad questionē.quid si i ɔtractu statuto vel vltima voluntate vel alia dispositiōe fiat mē tio simpliciter de heredibus alicuius an cōprehendatur heres institutus in re certa vt si quis recipit fundū in emphitheosim p se z heredibus suis.De qua materia vide per Spec.in tit.de testa.ver.pone.z p Bal.in.l.liberti.versi.sed quid si quidā ex/traneus.cum ver.se.s.de ope.lib.z p Ang.z Pau.de cast.i.l. quidam.§.nihil.ff.de eden.per illum tex.z vide que ibi dixi per Bal.Ang.z Imo.in.l.gallus.§.etiā si parēte.ff.de lib.z post. per Bal.in.l.i.i.xix.q.de reruz diui.per Saly.in.l.ij.in.xx.q.s. de iure emphi.per Bal.z Imol.in.d.l.ex facto.z p Imol.i.c. potuit.in versi.septimo tangit zc.de locato.z quod no.Bal.j. l.proxi.in.v.q.in quibus locis doc.disputant an sit vera cōclu/sio quā ponit Bar.in.l.vt iureiurā.§.si liberi.ff.de ope.lib.vbi tangit istum passuz.Et approbo conclusionē quā ponit Imol. in.d.l.ex facto.z in.d.c.potuit.que videt magis cōmunis.imo per eam cōcordantur alie opiniones.Circa qd vide que dixi in d.§.nihil.¶Ultimo queri possit quid si testator instituit ticiuz in fundo z iussit eū plus nō petere aut habere posse.z neminez aliū instituit an testator possit phibere ius accrescendi per illa verba:z talis prohibitio faciat deficere testamentum z succedant venientes ab intestato in quo Bar.in.l. quotiens.§.si duo.ff.eo.p illum tex.z per alia plura tenuit q sic.¶Contrariū tenet Cy.s.q testator nō possit prohibere ius accrescendi.z iō vitiabit phibi/tio:z ticius in totū succedet ex testamento.mouet p plura z maxime per.l.si ita qs heres institutus fuerit excepto fundo.ff.eo.z ibi de hoc per eum z per Bal. ibidem:z per Bal.z Saly.z roma.in.l.i.s.quando nō pet.partes.z Bal.in repe.d.l.in suis circa vltimā chartā.z in.d.c.si pater.circa.xiiij.col.z in.l.si qs ita heres instituat nō legitimus.ff.eo.z p Saly.hic i.vi. q.p Fede.de senis in cōsil.cxxxi.z per Bar.in cōsilio incipiente.Matheolus gratioli.z in.l.si quis priore in fi.per illum tex.z ibi etiā Ang.z alij.ff.ad treb.per Ang.in consil.cxliiij.per Ange.in.l.i.s.de testa.mili. z in.l.pe.ff.de iniusto testa.z in.l.si plures.§.si ex asse ff.de vulg.z pupil.z per Ang.z Pau.de cast.in.l.si posthumus in prin.ff.de lib.z posthu.per Pe.de an cha.z Imol.plene in.d.c.Raynutius.z in repe.d.l. si ex fundo.vbi plenius tangit quaz alius.z cū eo.trā seo z rūdet ad rōnem Bar.z aliorum:vt ibi per euz: cuius verba trāslatauit roma.in.d.l.i.s.quando non pe.partes.vbi dicit idē qd Imol.licet de eo mentionē non faciat.Tangit etiā de hoc Jo.de imo.in.l.here/ditas ex die.ff.eo.z.c.i.de testa.¶Querit etiam hic Bal.an testator dicat q reliquit decez filio pro sua le gitima vel p sua parte videat relinquere iure institu/tionis:z sic valeat testm̄ de quo dixi.in.l.naz qd.§.nō omnes cū.l.sequen.ff.ad trebel.z ad ea que ibi dixi me remitto.

c **Um in libris.** Institutio que nō po/test saluari sm propriū directū significatuz verboruz saluat sm impropriū z indirectū si fieri pōt. alr̄s reddit nulla potiusq sustineat pretextu erroris te statoris si est talis error qui ostendit fatuitatem.h.d. ¶Nota q nemo presumit errare in noie pprio:quia talis error habet p fatuo[a].z iō tali casu error nomi/nis vitiat:z ita limitatur.l.si in nomine.s.de testa.de quo vide p doc.hic z maxime Bal.i prima opi.z ali/quid tetigi.in.d.l.si in nomine.z hoc ēt tenet Mich. de neap.in.l.iiij.ff.de legi.z cōmuniter tenetur:licet Rapha.ibi dicat se dubitare eo q iste tex.nō loquitur quando testator vere errat in nomine suo.tamē mihi placet cōmunis opinio per istum tex.in verbo stult⁹. z dicit hic idem esse in errore nominis pprij filij ipsi⁹ testatoris ex rōne huius.l.z sequit ro.in.d.l.si in no/mine.qd intellige nisi filius esset patre absente natus z nutritus.arg.l.ticius.§.lucius.z qd ibi no.Bal.ff. de libe.z posthu.¶No.q qui heredis[b] est heres dr̄ esse primi testatoris heres:z hoc facit ad sustentatio/nē libelli.in quo ticius agit tanq heres sempronij ex testō cū in veritate ticius nō successit imediate sepro/nio:sz mediāte psona lutij instituti a sempronio:vt p Cy.z Bar.h z Bar.in.l.paterfa.ff.de vulg.z pupil. vbi ē similis tex.z in.l.ij.z.iij.z ibi glo.no.ff.de peri. here.z ibi p Bar.z in.l.i.ff.de cas.pecu.z p Bar.i.l. z an eandē.§.actiones.ff.de excep.rei iudi.ad fi.z p Imol.in.l.iij.§.ex pluribus.ff.de acq.pos.in notabi/libus.z in.l.iij.ff.de vulg.z pupil.z plenius p Bal. hic.z in.xvij.q.ēt in sequentibus qōnibus.z ē bonus tex.in.l.si qs filiū.§.fi.z ad hoc ēt no.Bar.z alij.ff. de acq.here.z in pposito vide ēt no.Bar.in.l.si de/fensor.§.illud.ff.de iterroga.actio.vbi ponit an z qn quis agit tāq heres[c] sempronij cogat exprimere z de clarare ad instantiā rei an ipse filius sit hr̄s sempronij imediate an mediante psona alterius hr̄dis.Et ibi d hoc habem⁹ bonū tex.de hoc ēt per doc.in.c.ij.de li/bel.obla.z lz cōtra Bar.hic z cōmunē opi.Fulg.hic dicat facere tex.in.l.amite.j.cōmunia de succe.z ita

[a] ¶Fatuo.ad de Lu.roma. ɔsil.clxxix.vbi dicit q error noīs pr̄is te/statoris vitiat testm̄ cū pfer tur ab ipo te/statore.

[b] ¶Heredis heres.vide.l. gallus.§.si a parente.ff.de libe.z posthu. Oldra.cōsil. xxj.Ang.ɔsil. clxxv.Pe. de ancha.cō/sil.cxxij.

[c] ¶Hr̄s sem/pronij.vid an ge.ɔsi.cclxvj.

dicit ēt Rapha. cuma. in. d. l. pater. Sed responde q̄ ibi agēs nō erat hr̄s hr̄dis vel ibi dicebat se esse imediate hr̄dē: ⁊ sic nō obstat. ⁊ ista īducunt̄ p Bal. hic in. xxij. q. si testator mandauit sub pena hr̄di q̄ faciat monumētū ⁊ decessit hr̄s hr̄ditate nō adita. tn̄ p ius deliberandi trāsmisit illā hr̄ditatē ad hr̄dē suū: iuxta l. cū antiquoribus. j. de iure delibe. an iste secundus heres q hr̄ditatē ad eū trāsmissam adiuit incidat ī dictā penā si illud monumētū nō fecit. ⁊ ɔcludit q̄ nō alle. l. mulcta. ī p̄n. ff. de cōdi. ⁊ demon. qd̄ reputat ipe notabile dictū. ¶ Sz aduerte q̄ Bar. in suo ɔsi. incipiē. Andreas martini ɔdidit testamētū ī quo Godofre. ⁊c. aliter dicit dubitat eniz ibi qd si testator filios istituit hr̄des ⁊ legata pluribus psonis reliqt ⁊ dixit q̄ mandabat p suos ifrascriptos hr̄des dicta legata solui debere infra biēniū q̄ si fcā nō esset voluit hr̄ditatē suā deuenire ad tale hospitale. ⁊ ɔtingit q̄ infra biēnium decesserunt ipsi filij hr̄des qbus mater ab intestato successit ⁊ ipsa infra biēniū nō adimpleuit legata. querebat̄ an hospitale posset ei auferre hr̄ditatem ⁊ dicit q̄ nō. ⁊ inter cetera alle. d. l. mulcta. Ubi ī penis ⁊ mulctis q̄ relinquunt̄ in testamento nō recedit̄ a psona quantū ad cōmissionē pene[a]. Et p hoc alia plura adducit ⁊ dicit hoc esse verū qn̄ nominatiz iniūctum est illud penale grauamē hr̄di: vt q̄ heredi iniūctum est sub nomine ppriō. secus si nō nominatiz. allega. l. i. §. fi. cū ibi no. ff. de leg. iij. ⁊ l. celsus. al's incipit pr̄. §. qd̄ alicuius. ⁊ ibi no. ff. de leg. ij. ⁊ in. q. Bar. fuit iniunctū nominatiz: q: habitus fuit respectus tm̄ ad psonas filiorū qui scripti erant hr̄des in testō. ⁊ q̄ ad eos tantū habuerit respectū testator colligitur ṡm Bar. per illa v̄ba suos ifrascriptos hr̄des ⁊c. q̄ vltimū bn̄ probat̄ per Bar. in. l. qui liberis. §. hec v̄ba. ī vlti. q. ff. de vulga. ⁊ pupil. ⁊ Jo. de imol. in. d. l. si qs filiū. §. fi. Ro. in p̄allegata. l. si qs filium. §. fi. dicit in q̄ōne p̄dicta q̄ tex. ī. d. l. mulcta. p quē se fūdat bal. nihil fac̄. ⁊ iō ipsemet dic̄ q̄ hr̄s hr̄dis icidat ī penā: q: videmus q̄ pēa legalis transit ad heredē heredis alleg. l. videam[9]. ff. qd̄ me. cā. Nō recedo a distinctione Bar. ī. d. ɔsil. que videt̄ ipsa veritas: ⁊ dicta distinctio bn̄ pbat̄ ex his q̄ no. bar. ī. l. luci[9]. ff. d̄ le. iij. ¶ Et de ista materia: an appellatiōe hr̄dis vēiat hr̄s hr̄dis me remitto ad plene no. p Bar. ⁊ alios ī. l. gall[9]. §. ēt si a parēte. ad fi. ff. de libe. ⁊ posth. ⁊ in. d. l. lucius. §. i. ⁊ aliqd per eundē in. l. filiusfa. §. diui. ff. de leg. i. ⁊ p Bal. hic in q̄rta op. cū quattuor seq̄ntibus. ⁊ in. xxj. ⁊ in. xxij. ⁊ in. xxiij. q. ⁊ p Cy. ⁊ Bal. in. l. in ānalibus. j. de leg. per Ange. Bal. ⁊ Jmol. in. d. §. hec verba. vbi est bonus tex. ⁊ plene per Ange. in cōsil. clxxxv. incipiente. Charissime frater ⁊c. ⁊ per Oldra. ī ɔsil. xxi. incipiente. Thema tale est. testator habet fratrem. ⁊ per Pe. de ancha. in ɔsil. cxxij. incipiente. Jn christi nomine. p ⁊ ɔtra subtiliter. ⁊c. ¶ Jn tex. ibi: si nō plocius heres fuit ⁊ sic in casu p illa v̄ba sempronius plocij heres esto intelligit̄ facta vulgaris substitutio plocio q̄ substitutio isto casu dicit̄ esse partiz tacita ⁊ partim expssa: q: verba q̄ referunt̄ ad illū q substituit̄ sūt expressa. sz nō illa q̄ intelligunt̄ relata ad eū cui facta est substitutio. vt declarat Bar. in. l. i. in. iij. q. princi. ad fi. ff. de vulga. ⁊ pupilla. de quo ēt vide p Bal. hic in. x. q. ⁊ aliqd per Saly. hic. Sed magistralius v̄r loqui Bar. in. ij. q. ⁊ ibi ponit ēt intellectuz ad. l. ticius. hic alle. in glo. ⁊ iuxta p̄dicta dicit glo. singularis ī. l. v̄bis. ff. de vulg. ⁊ pupil. vt referūt doc. hic ⁊ maxime Ang. q̄ ista substitutio. de qua h̄ appellat̄ substitutio dubia. ⁊ hoc iō q: intentio testatoris h̄ nō erat certa ita an voluerit substituere plotio vulgariter. ⁊ sic directo an p fideicōmissum vel quomō. Et iō imperator interpretat̄ istam esse vulgarē ⁊ sic directā. ⁊ hoc quia fuit facta p verba directa heres esto. bene facit tex. in rōne sui. d. c. si pater. de testi. in v̄. i. vbi in dubio sub

a ¶ Cōmissio nez pene. ad. de Ludo. roma. ɔsl. ccccix.

stitutio interpretat̄ directa ⁊ nō obliqua si v̄ba patiunt̄. ⁊ in simili ēt videm[9] q̄ si testator ticio instituto faciat simpl'r substitutionē p illud verbū substituo semproniū talis substitutio in dubio iterpretat̄ q̄ sit directa substitutio vulgaris tantū: vt ē aperta littera in. l. iā hoc iure. in verbo vulgarem tantūmodo. ff. de vulg. ⁊ pupilla. substituti. De quo vltimo tamē dic vt plenius per Bar. in. l. centurio. eo. ti. in. q. qua q̄rit̄ an cōpendiosa fcā p verbū cōmune cōtineat vulgarē. ⁊ p Cy. in. l. precibus ad fi. j. ti. ij. ⁊ per Bar. in. l. gallus. §. i. p illum tex. secundū vnaz lec. ff. de libe. ⁊ post. ⁊ Bar. in. l. lucius. in pe. q. ff. de vulg. ⁊ pupil. ⁊ bar. in. l. humanitatis. in. xv. col. j. de impu. ⁊ alijs substi. ī v̄. ij. querit̄. ¶ Ex hoc tex. colligit hic Bar. q̄ substitutio pupillaris facta extraneo valet vt vulgaris. vnde hec substitutio facta per hec verba sempronius plocij heres esto adheret ɔceptioni verborū pupillaris substitutionis potius q̄ vulgaris: q: substitutus pupillaris vocatur ad successionē pupilli cui fit substitutio. Sed vulgaris substitutus nō vocatur ad successionē illius cui fit substitutio. sed ad successionē testatoris. insti. de pupillari substi. circa prin. ⁊ verba de qbus hic sonabant: vt intelligeretur vocatus substitutus ad succedendū illi cui facta erat substitutio tantū: q: in casu huius. l. nō poterat valere vt pupillaris: q: fcā erat exr̄neo. Nec ob. tex. ī. §. exr̄neo. insti. de pupil. substi. q: fateor. q̄ exr̄neo ṅ pōt fieri pupillaris seu alia directa q̄ hēat effectū p[9] aditā hr̄ditatē ab istituto: vt ibi s; bn̄ p̄t valere vt vulgaris q̄ h; effectū si ille cui fit substitutio nō adeat. l. post aditā j. ti. ij. ⁊ ibi ēt plenius vult bar. in. l. i. ī fi. p̄n. ī vlt. q. ff. de vulg. ⁊ pupil. cū ɔcor. ⁊ addi. q̄s ibi dedi. ⁊ ī. l. v̄bis eo. ti. ⁊ l; Pau. de cast. hic nō fcā mentiōe de doc. dicat q̄ si pupillo exr̄neo fcā est pupillaris substitutio p hec v̄ba si heres erit ⁊ ī pupillari etate decesserit tici[9] heres esto nō valeat vt vulgaris: q: vitiata expssa idest pupillari vitiari d; tacita. i. vulgaris. l. iij. §. q h; d̄ seruitu. rust. p̄dio. ⁊ dicit q̄ tex. nihil faciat an hec talia v̄ba nō fuerint prolata ī istōne q̄ v̄ba sic expssa vident̄ repugnare vulgari: s; nō recedo ab opi. bar. q̄ ē cōmunis. ⁊ ad argumētū. d. Pau. respōdeo vt per bar. in. l. fideiussor. ī p̄n. ff. de leg. i. ⁊ in. d. l. i. de vulg. ⁊ pupil. in q̄ōne q̄ querit ibi bar. An testamentū possit sumere vires a tacita vulga. ⁊ nō v̄r Pau. bn̄ respōdere ad istum tex. si bn̄ cōsideret̄ inductio quā de isto facit bar. ⁊ doc. ⁊ multo magis displicet id qd̄ no. Pau. de ca. ī. d. l. iā hoc iure de vulg. ⁊ pupil. vbi p. d. §. q h;. t; simpliciter q̄ substitutio pupillaris fcā exr̄neo nō valeat ī vim vulgaris qd̄ ēt ē ɔtra tex. in. l. ij. v̄. sed si exr̄neū. ff. de vulga. ⁊ pupil. iducēdo subtiliter vt facit bar. ibi in. ij. col. in v̄. q̄ro quo tempore ⁊c. ⁊ no. bal. ī. l. fi. ī pe. col. j. ti. i. ⁊ ī. l. humanitatis. ī pe. col. ī v̄. ij. q̄rit̄. ⁊c. j. d̄ impu. ⁊ alijs substi. ⁊ bar. ī ɔsilio icipiēte. Nardus ⁊c. nisi eēt fcā exr̄neo maiori. xxiiij. an. ⁊ fcā eēt p hec v̄ba si ī pupillari etate decesserit: q: substitutio totaliter vitiat̄: q: ɔfert̄ in tp̄us ī quo ē impossibile valere. arg. l. ticio cū moreret̄. ff. de vsuf. ṡm Guil. de cu. ī. l. p̄cib[9]. j. de impub. ⁊ al'. sub. in materia vulgaris substitutiōis in vlti. q. et simili no. bar. ī dictis v̄bis. ¶ Utrū aūt dcā substitutio pupillaris simpl'r fcā exr̄neo cōtineat fideicōmissariā post aditā hr̄ditatē bar. h̄ ī p̄ma col. p istū tex. dicit q̄ nō. certe iste tex. nō v̄r hoc bn̄ pbare. s; hoc bn̄ voluit glo. in. d. l. v̄bis. et ibi sequit̄ bal. et Pau. de ca. Dicit tn̄ bal. q̄ ista. l. hoc nō pbat Ange. hic ēt v̄r seq opinionē. d. glo. bn̄ facit tex. in. d. l. iā hoc iure in v̄bo. ī vulgarē tm̄modo ⁊c. ¶ Jn tex. ibi nullius eē momēti. adde tertiū casum ī quo ista dispositio valebit ṡ; Ang. et Pau. de cast. hic videlicet si testator plociū filiū suū pupillū istituerat vel exheredauerat et postea dicat semproni[9] plocij heres esto. nā p illa v̄ba v̄r pupillo substitutionē pupillarē fecisse q̄ pupillaris pōt fieri tā pupillo istituto quā exheredato. l. i. §. pe. ff. de vulg. et pupil. succedit̄ directo ipsi pupillo p pupillarē vt v̄ba ista sonant: vt. s̄. dixi. ¶ Et Guil. de cu. hic idē dicit si hic filius pupillaris fuerat hr̄s plocij. Nā pater v̄r pupillariter substituere in hr̄ditate plocij ⁊ substitutus habebit oīa bōa pupilli. l. coheredi. §. fi. de vulg. ⁊ pu. Et q: istud censet̄ testm̄ pupilli q successit plocio valebit: vt hic. ¶ Jtē no. q̄ p ista sempronius plocij heres esto. nō dicit̄ testator plociū heredē instituere: nisi aliud de istitutiōe appareat. Nec ob. q̄ ille q vult cōsequens v̄r velle antecedens p qd̄ ad illud pueniri pōt. l. ad rē mobilē. ⁊. l. ad legatū ff. de pcur. ⁊. l. illud. ff. de acq̄ren. heredi. ergo hic deberet vo

luisse instituere plociū cū aliter nō possit valere ꝓuisio fcā sempronio: qꝛ rūdet Saly. ꝙ ꝯtrariū procedit qñ cōsequēs erat de se validū: quia tūc pōt includereª antecedens. secus vbi erat de se inualidū vt hic. vel hoc iō est: qꝛ antecedens requirebat specificationē ⁊ expressionē. iō nullus est hr̄s nisi quē testator expressit. l. iubem⁹. §. ti. i. ꝯm Saly. Uel dic vt per Bal. h in vj. oppo. ⁊ fortasse melius. ¶ Adde tñ ꝙ vbi testator neminē instituisset ⁊ filio dedisset simpliciter substitutū filius per substitutionē talē habebitur ꝓ instituto: ⁊ sic tunc nō haberet locū istud notabile qđ colligitur ex isto tex. vt probaꝛ in. l. coheredi. §. fi. ꝯm secundam lecturā quā ibi sustinet Bar. ff. de vulga. ⁊ pupilla. sed an hec limitatio ꝓcedat dic vt per doc. ibi in dicta. l. gallus. in pn̄cipio. ⁊ magis cōmunis opinio est ꝯtra Bar. vt dixi in. d. l. gallus. pro quo facit tex. iste. ¶ Itē p tex. istum dicit Bal. in pncipio ffor. in. xij. q. ꝙ si scribens mutauit sibi nomē nō valet epistola seu scriptura. Reliqua vide hic p Cy. ⁊ Bal. ⁊ illud inter cetera no. ꝙ ponit Bal. hic in. xxiij. q. vbi dicit p hanc. l. notabiliter ꝓbari ꝙ tacita substitutio excludit ius accrescendi: vt dicit glo. ex isto tex. in versi. parte in re. ꝓ quo adde glo. fi. iuncto tex. in. l. fi. j. titu. i. ⁊ illā ibi ad hoc reputat notabilē Bal. circa ij. col. ⁊ ēt no. illud qđ Saly. hic voluit dicens ꝙ si iste plocius fuisset ab intestato successurus testatori adhuc valeret tali casu testm̄ p. l. si quis heres ita istituaꝛ si legitim⁹. ff. eo. ⁊ sic sempronius intelligeꝛ vocatus sub cōditiōe si plocius ab intestato successurus nolit adire. Et hūc casuꝫ adde alijs casibus supra relatis in quibus dixi testm̄ de quo loquitur ista. l. valere.

¶ De institutiōib⁹ ⁊ substitutiōib⁹ sub ꝯditiōe factis. Rrica.

Um autem. Conditio mixta dependens ex fcō tertij ⁊ instituti dꝫ impleri vel ex fcō illius tertij īpediri ad hoc vt īstitutus possit adire. h. d. ¶ Et ad euidētiā huius. l. ⁊ toti⁹ tituli nō ꝑmitto alia ꝙ ea q̄ notanꝛ per glo. in rub. ff. de ꝯdi. ⁊ demon. ⁊ p Bar. in. l. i. eo. ti. ¶ In glo. i. ibi solutio hic erat alias redditurus ⁊c̄. licet hec solutio diuinet ad tex. tñ ꝯm Ang. est notabilis. ⁊ in se vera: ⁊ similē glo. habes in. l. q sub cōditiōe. §. quotiens. ff. de cōdi. insti. ⁊ pro ea facit qđ habetur in. l. in cōditiōib⁹ primū locū. in pn̄. ⁊ in. l. cū tale. §. legato falsam. ⁊ idē no. glo. in. §. quotiens. hic alleg. in glo. ff. de cōdi. ⁊ demon. ⁊ similiter sequēs solutio ꝙuis in se diuinet: tñ per eā nō limitaꝛ ista. l. scilicet ꝙ si ista mulier a pncipio interpellata a filio antilli de nubēdo recusauit ⁊ sic fuit in mora nubēdi nō habebit ipsam hr̄ditatē: lꝫ ipsa mutato ꝓposito postea velit nubere ei: ⁊ filius antilli nollet. nā tunc nō habebitur ꝯditio ꝓ impleta bñ facit. l. pe. §. i. ff. de cōdi. ⁊ demō. est ergo vera solutio illa q̄. j. ponitꝛ. s. ꝙ ibi cōditio deficit per casum. hic aūt facto alterius. ¶ In eadē ibi §. quotiens. Limita tñ illū tex. ⁊ similes nisi testator mandasset cōditionē impleri vere ⁊ nō p fictionē iuris: quia tūc licet p casum deficit cōditio potestatiuā nō debebitur legatū. ita no. bal. in. l. si pater. in. iij. q. j. eo. alleg. in ar. l. in his. ⁊. l. iulia. ait in ꝟ. quasi dederit. ff. de cōdi. ⁊ demō. facit tex. in. d. l. in cōditiōib⁹. in pn̄. ¶ Et tāgit ēt Bal. i. d. l. si pater. in. iij. q. ꝙ qdē si ille cui relictū est sub cōditione potestatiua fuit impeditus ad tempus implere ꝓpter infirmitatem an incōtinēti habeaꝛ ꝓ impleta. ⁊ dicit ꝙ non. sed cessante infirmitate dꝫ impleri: vt ibi per eum. ¶ In eadē ibi. l. inde neratius ⁊c̄. in ver. idē iul. el. i. Sꝫ dubiū est q̄re tex. ibi dicat aliud esse qñ viuo testatore occisus est seru⁹ attento ꝙ videreꝛ etiā tunc cōditiōeꝫ haberi ꝓ impleta p id qđ habeꝛ in. d. §. quotiēs. vbi habeꝛ ꝓ impleta qñ seruus viuo testatore mortu⁹ est: ergo qñ seruus manumittendus fuit ab alio viuo testatore occisus cū tūc nō cōpetat actio legis acquil. ꝯtra occisorem quo ad ꝓciū hereditatis relicte sub cōditione manumissionis: vt in. d. ꝟ. idē iulia. deberet haberi cōditio ꝓ impleta sicut qñ naturaliter mortuus est seruus viuo testatore quo casu cessat actio legis acqlie: vel qñ mortuo testatore occisus est ab eo q soluendo nō est: vel occisus est iuste qbus casibus: qꝛ cum effectu nō hꝫ locū actio legis aqlie: vt hic in glo. iunctis his q̄ no. hic doc. in. l. si ticius. hic alleg. in glo. Cy. hic relinquit sup hoc cogitandū. ⁊ alij hic nō tangunt. Imol. in. l. in testamento la. ij. de condi. ⁊ demō. respōdet ꝙ lꝫ glo. in. d. ꝟ. idē iul. videaꝛ intelligere ꝙ cōditio ibi nō habeꝛ ꝓ impleta quādo seruus viuo testatore est occisus a tertio. tñ ille tex. hoc nō dicit. sꝫ solū negat actionē le. aqle cōpetere ꝓ ꝓcio hereditatis ꝯtra occisorē. ideo videtur dicendū ꝙ cōditio tūc habeaꝛ ꝓ impleta ac si seruus fuisset naturaliter mortuus: vel si seru⁹ fuisset occisus ab eo q soluendo nō esset vel iuste fuisset occisus: cuꝫ sit eadē ratio: ergo dꝫ eē eadē iuris dispositio. l. illud ff. ad. l. acqui. ⁊ hoc ēt tenet Ang. hic in quibusdā lecturis. ⁊ istud satis placet ꝙuis glo. in. d. §. quotiēs ēt huic opinioni repugnet. ¶ In eadē ibi. l. si ticius. solue ꝙ ibi tertius sine delicto impediuit cōditionē implere. ⁊ sic qa ꝯtra tertiū agi nō pōt ꝯditio ꝓ impleta habetur. ¶ Ex quo iſert hic notabiliter Bal. ꝙ si testator instituit heredē sub cōditiōe si edificauerit ecclesiam in domibus suis. ⁊ episcopus nō vult dare licentiam[b] edificandi heredis debebitur instituto de q̄ q̄ōne vide ēt per Bal. in. l. deberi. j. de fideicō. lib. ⁊ qđ ibi no. Bal. in. l. i. i. q. j. de his que pene no. limita tñ istud qđ dictū est per. d. l. si ticius. s. ꝙ si fcō tertij impeditus est cōditionē implere cōditio habeꝛ ꝓ impleta nisi illud factū tertij nō directo sed per quandā cōsequentiam tenderet ad impediendū ꝯditionē impleri: qꝛ nō habebitur ꝓ impleta. l. iij. §. si qs seruū ⁊. l. nō omne. ff. de statulibe. qđ plenius declara vt p Bar. ⁊ Imol. in. d. l. in testamēto. cuius ꝟba reputat Bal. hic in. iij. q. notanda. ¶ In eadē ibi. l. si fundū §. iul. ⁊ est ratio differentie inter modū ⁊ ꝯditionē: qꝛ modus ante implementū nō impedit nasci obligationē ⁊ actionē pro legato. l. ij. ⁊ ibi no. j. de his que sub mō. secus in cōditiōe vt ibi. ⁊. l. legata q̄ sub cōdi. ff. de cōdi. ⁊ demon. vñ facilius impediꝛ nasci obligatio ꝙ tollaꝛ iā nata. ar. l. patre furioso. ff. de his q sūt sui vel alie. iur. ⁊ cū. d. l. si fundum. vr̄ cōcordare. l. pater. §. tusculanus. de leg. iij. Sed cōtra istam solutionē fortiter videꝛ facere tex. in. l. ticio centū. §. ticio genero. ff. cōdi. ⁊ demō. in ꝟbo āte nuptias vero. vbi ꝓbari videꝛ ꝙ legatū relictū sub modo. i. vt mr̄imoniū cōtrahaꝛ nō debeꝛ si morte impediꝛ i quo bar. vbiqꝫ respōdet ꝙ ibi legatū dotis nō erat sub modo sed itelligiꝛ esse cōditionale: vt ibi plene ꝓseqꝛ ipse. ⁊ cū eo trāsit Imol. in. d. l. si fundū. ¶ Sꝫ Fulg. hic dicit ꝙ respōsio est ꝯtra tex. i. d. §. ticio genero. i ꝟ. sed cū ante nuptias. vbi tex. dicit ꝙ tale legatū ē purū. ⁊ iō dicit ipse sequēdo do. suū Christophorū de castelliono ꝙ ita deficit legatū ⁊ si p casuꝫ nō impleaꝛ modus: sicut si nō impleaꝛ cōditio: et tenebat Pe. hic. nō ob. tex. in d. l. si fundū. qꝛ respōdet ꝙ ille tex. nō loqꝛ de legato sub mō: sꝫ d legato puro: lꝫ postea i alijs partib⁹ testamēti legatari⁹ fuerat grauat⁹ p fideicōmissuꝫ de manumittēdo. vñ verū ē ꝙ ibi fideicōmissuꝫ deficit: sꝫ legatū qđ erat purū debet remanere apud legatariū: vt d. §. tusculanus. ¶ Sed hic opi. sua videꝛ cōtra tex. in. l. lucius. §. qsqs. el. i. de leg. ij. ⁊ lꝫ ipe videaꝛ rūdere ad illum tex. ꝙ ibi loquiꝛ qñ modus nō cōtinebat causaꝫ finalē sꝫ impulsiuā: quo casu fateꝛ verā eē opi. glo. hic. tñ hec respōsio ad illū tex. nō vr̄ tuta: qꝛ vbi cūqꝫ modus pōt cōtinere utilitatē alteri⁹ ꝙ ipsius legatarij. tūc ille modus nō p̄sumiꝛ esse cā impulsiua: vt. d. l. ticio centū in pn̄. ⁊ plene no. Bar. in. l. ij. §. fi. ff. de dona. sed i casu. d. §. qbus modus iunctus pamphilo de exercenda taberna cū lutio cōcernebat etiā cōmodū lutij. ergo nō ꝓsumiꝛ eē cā ipulsiua: ⁊ iō pōt sustineri idistincte opi. glo. q̄ est cōmunis. ¶ Pro q̄ opi. etiā facit tex. in. l. nō tantū. §. si alienū. ff. de fideicōmis. lib. ⁊ ad. §. ticio genero. in ꝟ. sꝫ cū āte nuptias respōde ut ibi p Bar. Saly. in. l. i. j. de his q̄ sub mō de hoc tangit lꝫ nō attingit difficultates. ¶ In eadē ibi fauore alimētorū dic plenius p Bar. ⁊ alios in. l. illius libertis. ff. de ꝯditio. ⁊ demō. ⁊ i. l. i. j. de lega. s.

a ¶ Includere. antecedēs inquantuꝫ. d. Jaso. h dicit ꝙ repit Lu. roma. in. l. illō dicere ꝙ qui vult ꝯseqnēs videtur velle antecedens nisi antecedens sit maius suo cōsequenti. vide qđ voluit idem Ludo. cōsil. ccxliij.

b ¶ Dare licētiā. vide Lu. ro. cōsil. cccc. ix. Fede. cōsil. clxv.

a vide illa[...] hic [...] la 2ª [...] questiōes q̄ hic [...] [...]

q aut legatū alimentoꝝ est nō ad fauorē legatarioꝝ sed alterius puta filioꝝ testatoris: tūc si deficiat cōditio p casum ꝯtingentē in psonis filioꝝ legatū nō debet. l. seio. in pn. ff. de ānuis legatis: sed si ē relictū ad fauorē legatarioꝝ & tūc secus. & i dubio fauore alimētoꝝ presumit esse relictū fauore legatarioꝝ: vt. d. l. illis libertis. & d. l. ānua. in pn. ¶ In eadē ibi. l. vt ex fratribus &c. illa. l. obstare videt in duob⁹. pmo q2 ille cui nupsit mulier hz dodrantē. alius vero nisi q̄drantem hz lz p eū steterit quominus matrimoniū ꝯtraheret vn̄ videbat q imo p parte istius cōditio etiaz haberet pro impleta. ¶ Sed rn̄de q illud est ex eo: q2 repugnat ibi voluntas testatoris q haberet cōditio p ipleta: q2 testator permittēdo q mulier possit nubere vni videt pmittere q mulier possit ꝯdicere alteri: & sic per illā legem limitat lex ista vt nō habeat cōditio p ipleta. licet per euz nō steterit qn̄ repugnat voluntas testatoris. & in hoc dicit Ang. hic q illa lex est singularis: & alio mō etiam limitat ista lex. s. nisi natura cōditionis esset apta nata importare q ille posset re impedire ꝯditionē impleri. ¶ Exemplū si ticio legat sub cōditione si vicerit seiū iaculando: q2 si seius superauit legatariū & sic ipediuit eū implere ꝯditōez qūis nō steterit p legatariū: & sic ipediuit eū iplere ꝯditionē quomin⁹ ipleret: nō tn̄ debet legatū glo. ē notabilis. i. l. i executiōe. §. fi. ff. d v. ob. quā Ang. reputat h sing. & idē no. Bal. & Saly. hic si tn̄ seius nollet iaculare bn̄ haberet ꝯditio p ipleta: vt no. glo. in. l. si gratuitā. al's i. l. si rē. §. fi. ff. de prescript. ver. & no. Bar. in. d. l. i executiōe. ¶ Secūdo mō obstat tex. in. d. l. si neuter. s. i q̄tū ibi dicit q si mulier neutri voluerit nubere admittuntur ambo ad ptes equales & nō ad dodrantē admittit aliqs put admitteret si cōditio fuisset ipleta: sed rn̄de q institutio de qua ibi censet esse pura quo ad ambos institutos. Sz diuisio portionuz videt facta sub cōditione si alter nuberet: vt declarat tex. in. l. q fratribus. eo. ti. vnde si neuter matrimoniū cōtrahit. & p neutrū stetit institutio remanet pura. hic aūt ab initio institutio fuit cōditionalis. ¶ In eadez ibi: idē est in illa cōditione &c. ad hoc vide Bar. in. l. si. cū glo. j. de ꝯdi. inser. & Bar. in. l. in testamento. s̄. alle. ¶ Extra glo. adde q gl. omisit casuz. qd si legatū relictū est sub cōditione casuali vel mixta ēt pendēte a facto legatarij & a fortuna. an tūc si deficiat cōditio per casum & nō stet per legatariū debeat legatū. & dicendum est q nō: vt per glo. & omnes. in. d. l. in testamento. & etiam in rubrica. eo. ti. fallit in casu singulari. l. fi. j. de necessa. ser. here. institu. ꝼm Ange. hic. ¶ Querit hic Cy. quid si in casu hui⁹ legis filius antilli a principio recusauit matrimonium contrahere: postea mutato proposito dixit se velle matrimonium cōtrahere. Utrum si mulier nūc contrahere noluerit habebit h̄ditatē: & tenet q nō: quia vltima mora nocet. l. illud. ff. de peri. & como. rei ven. ¶ Cōtrariuz tz Bal. & Saly. hic q2 sufficit q mometō conditio censeatur impleta. l. si quis heredē. j. eo. & licet Bal. nō respondeat ad argumentū Cy. tamen responde vt p Bar. in. l. cum quidā. j. de cōdi. inser. vbi videt tenere istam opi. quā tenet Bal. hic. Fulg. hic nihil clare firmat. tamē p opi. Bal. allegat bonū tex. in. l. pater seuerinā. §. fi. a cōtrario sensu de condi. & demon. l. si heres cui fideicōmis. ff. ad. l. fal. ¶ Subdit tn̄ Fulgo. q defendēdo opi. Cy. posset dici q iste tex. nedū requirat filiū antilli nolle cōtrahere matrimoniū: sed etiam q per suā cōtradictionē sit ipeditū matrimoniū: & sic q pseuerauerit in cōtradicendo adeo q ampli⁹ illud matrimoniū contrahi nō possit. ¶ Sed certe licet ista sua consideratio possit adaptari ad istū tex. tamē nō pōt adaptari ad. d. l. in testamēto. vbi tex. simpliciter reqrit q noluerit: vn̄ verior vr̄ opi. Bal. cum qua etiā videt hic transire Pau. de ca. & p ista opi. bene facit

a ¶ Ad non. Sed qd si est mortuus fili⁹ antilli an req̄sitionez. vide Ludo. roma. ꝯsi. ccclxxxvj.

tex. in. d. l. cum quidā in verbo nisi &c. Imol. in. d. l. in testamēto etiam tenet opi. Bal. quā dicit pcedere si mulier cui sub cōditione nubendi erat relictum legatum illud legatuz esset consecuta: sed si nō esset cōsecuta poterit heres cōuentus pro legato excipere contra eam q tenetur conditionem implere: quia nunc paratus est filius antilli nubere: qm̄ in dispositione conditionali facta in testamēto est locus purgationi more quo ad exceptionem inducendaz. l. i. ff. de penu lega. No. Bar. in. l. hec condi. si in capitolium. ff. de condi. & demon. not. etiam Cy. & Imol. in. l. mutiane. eo. ti. & hec etiam fuit limitatio Bar. in. l. cui fundus. per illum tex. singularem in fi. secundum vnum intellectum. ff. de condi. & demon. & Bar. in. d. l. cum quidam. & Cy. & Jo. de imo. in. d. l. mutiane. & Bal. in. l. acceptam. in. vj. q. s̄. de vsuris. ¶ In contrarium tamen videtur tex. in. d. l. si heres cui. & illum ad hoc ibi ponderat Jo. de imo. ibi & nō respōdet. ¶ Sed potes respondere intelligendo prout ibi intelligit glo. in versi. non detur. & non obstabat: & ita intelligunt etiam ibi doc. & dicit Pau. de cast. ibi q ita intelligitur etiam per Ja. de are. ibi & cum eo ipse transit. ¶ Subdunt doc. in dictis locis q hec limitatio non procederet in eo cui sub conditione relicta esset libertas q̄ primum nō stetit per eum quo minus conditio impleretur libertas fuit sortita effectum irreuocabilez allegant d. l. cuz quidam. & ad istam. q. vide Cy. in. l. si plures. in vltima questione. & ibi etiam Bal. in vlti. col. j. de condi. inser. ¶ Itez querunt h Jaco. de are. Pe. & Cy. pone casum econtra in hac lege: vt quia testator instituit filiam tuam si filius antilli nubat secū. modo filius antilli non vult nubere. an sit impleta conditio & dicunt q non[a]. allegant in argumentum. l. labeo scribit si mihi bibliothecam. al's incipit si mihi. ff. de contrahen. emp. & puto q volunt ponderare tex. ibi. in ver. & per me stetit &c. quasi a contrario sensu aliud sit si ibi stetisset per campanos. Et ad istam legem respondet q h loquitur quando confertur conditio in factum instituti quod pendebat ex alieno facto. sed in. q. proposita fuit collata conditio in factuz alterius persone quod factum respicit personam instituti. Ange. h in quibusdam lec. transit simpliciter cum Cy. & etiam Rapha. cu. in. d. l. in testamento. Fulg. h dixit q pro ista opi. facit. l. cum ab eo. ff. de contrahen. emp. ¶ Subdit tamen q contrarium voluit glo. in. d. l. inde neratius. §. idem iulianus. in ver. retrorsum: & dicit q potest responderi ad iura allegata in contrarium: non tamen ipse respondet. Imo. in. d. l. in testamento transit cum prima opi. & allegat etiam dictam. l. cum ab eo. nam secundum eum ex quo principaliter est apposita conditio in persona filij antilli debet eē in ptāte eius: an velit nubere vel nō p. d. l. cū ab eo. & ibi gl. & lz magna sit istoꝝ auctas: tn̄ p opi. d. gl. facit. tex. i. d. l. i testō vbi testator dixit si stich⁹ & pāphila mr̄imoniū coierint lego eis decē. & ꝯtingat q stich⁹ nolit nubere. tn̄ dicit ibi q legatū d̄bet pāphile. Ecce q nō tm̄ v̄ba fuerūt relata ad pāphilā legatariā sz ēt ad stichū: q2 respectu ptis legate ipi pamphile loco extranei erat & tn̄ sufficit q nō stet p pāphilā: qd sec⁹ videret eē si v̄ba eēt opi. pdictoꝝ. Nā nō deberet sufficere q sola pamphila eēt parata nubere postq̄ testator habuit respectū simul ad duos sicut qn̄ videm⁹ q testator reliqt legatū sub duab⁹ ꝯditiōib⁹ nō sufficit vnā adimpleri. l. si h̄di plures. de ꝯdi. isti. Nō ob. d. l. cū ab eo. q2 si nos q̄rim⁹ vtrū sufficiat q nō stet p illū q comodū pcepturꝰ ē ex iplemēto ꝯditiōis quomin⁹ ꝯditio ipleat. Et dico q sufficit q̄tum ad hoc vt comodū sibi acquiratur si ex hoc ille p quē stetit nō obligat: & ē satis equū postq̄ nō stetit p illū cui dz acquiri. q2 facit qcqd pōt vt sibi queratur. Aut nos querim⁹ an hoc sufficiat q̄tū ad hoc vt ipse alteri obligetur: & dico q non ita loquit. in. d. l. cum ab eo. & d. l. labeo. ¶ Concludo tamen q tuti⁹ sit tenere opi. Cy. & ad. d. l. i testō. respōde q illa v̄ba pluralis numeri resoluūt i duas singularitates. s. si stich⁹ coierit mr̄imoniū cū pāphila lego sticho. & ita ecōtra. l. falsa. §. fi. e. ti. ¶ Et qrit ēt Jac. de raue. & Cy. vtrum illud qd dicit h habeat locū i ꝯtractib⁹. Uerbi gratia dixit ticius pmitto tibi mulieri decē si nupseris Joāni. mō mulier vult nubē: Joānes recusat. an perinde est acsi eēt adimpleta conditio. & dicunt q nō: q2 dos nō pōt esse sine matrimonio. l. iij. ff. de iur. do. al's ꝼm eum seqretur q si pmitto ticio centum pro dote berte si secū mr̄imoniū ꝯheret. & staret p bertā & nō p ticiū: q tici⁹ dotē hēat ꝯ. d. l. iij.

ꝛ idē tenet Ang. h in qbusdā lec. ꝛ etiam Fulg. h q.ꝑ h allegat l. si sponsalibus. in prin. eo. tit. ¶ Sed Jmol. tenet contrarium in dicta. l. in testamento: quia dicit ꝙ opi. istorum videtur cōtra tex. in dicta. l. iure ciuili. ff. de condi. ꝛ demon. vbi etiaꝫ in cōtractu videtur hoc habere locum. ꝛ dicit ꝙ non obstat ratio Cyn. quia in ista questione non fuit facta mentio de dote prout loquitur tex. in. d. l. si sponsalibus: sed simpliciter promittūtur deceꝫ. que ipsa mulier possit habere etiam si non sequeretur matrimonium Rapha. cu. in. d. l. in testamento. transit cum Cy. ꝛ dicit ꝙ fallit in casu. d. l. iure ciuili. s. quādo stat per ꝓmissorē. ¶ Teneo igitur opi. Cy.[a] quia non procedit hoc casu argumentuꝫ ꝺ vltimis voluntatibus ad contractus quando stat per tertiū: vt patet ex no. p Dy. Ray. ꝛ Jmol. in. l. seruuꝫ filij. §. euꝫ qui chyrographum. de leg. i. ꝛ per Ange. in. l. si a substituto. §. si. eo. ti. dum dicunt ꝙ in dubio presumitur maior ratio fauoris in vltimis voluntatibus per. l. in testamentis. ff. de regu. iu. ꝛ ideo nō procedit arg. de vltimis voluntatibus ad contractus sicut non procedit argumētum de maiori ad minus: vt no. in. c. cū ex iniūctis. de elec. ¶ Et inquantum in principio glo. dixi ꝙ si hec mulier fuit interpellata ꝛ constituta in mora nubendi per filium antilli cui ipsa nubere noluit: ꝙ licet ipsa mutauerit propositum ꝛ velit nubere filio antilli ꝛ ipse nunc recuset ꝙ non habebit locū lex ista: vt est de mente glo. quam esse veram in se doc. dicūt h. ꝛ maxime Fulgo. ꝛ Pau. de ca. ¶ Nam aduerte quia in legato istud videtur clare procedere: quia conditio debet impleri in legatis ꝙ͂ primum fieri potest. l. hec conditio si in centuplum. ff. ꝺ condi. ꝛ demon. sed in hereditate in qua loquitur ista lex est in potestate implere debentis velle conditionem tarde implere. l. si quis instituatur. ꝛ ibi glo. in ꝟbo prefinit tempus. ff. de here. institu. ꝛ notat Bar. in. d. l. hec conditio ꝛ Cy. hic in ꝑma questione. ꝛ ideo tunc non procederent supradicta: nisi presupponeremus ꝙ tempus a iudice fuisset prefixum mulieri ad conditionē implendaꝫ: vt. d. l. si quis instituatur. ¶ Querit etiā Bal. hic quid si testator reliquit ecclesie centum pro sepultura sua et non potuit[b] ibi sepeliri quia erat excommunicatꝰ: an deberet relictum: dic vt hic per eum. ꝛ per Bar. post Dy. in. l. miles. §. si. ff. de adulte. ꝛ aliquid hic per Saly. ꝛ Pau. de ca. q transeunt cum Bal. hic. ꝛ per Bald. in. l. i. ꝫ. de his que pe. nomine. ad fi. per Joan. Calde. in disputatione sua incipiente. Rector ecclesie. vbi etiam transit cuꝫ opi. Dy. ꝛ Bar. ꝛ multa ponit ibi i materia huius legis per Joan. de Jmol. in dicta. l. in testamento. ¶ Et plenius per eundem in. c. filius. de testamētis. Et ibi per Be. de ancha. Alexander de imola.

c **Conditioni.** Ubi conditio non est turpis: debet heres institutus parere alis substitutus admittitur ꝛ institutus a successiōe repellitur. h. d. ¶ Jn tex. ibi extraordinario auxilio ꝛc. videt pro bare iste tex. ꝛ glo. ꝙ vbi conditio non est vere ipleta sed habetur pro impleta. ꝙ tunc non competat actio ex testamēto: sed extraordinarium remedium quod alibi appellatur officiuꝫ iudicis. l. si cui legatum. ꝛ ibi not. ff. de condi. ꝛ demon. ¶ Tamen magis communis opi. est quod habeat locum actio ex testamēto. in casibus in quibus iure communi seu regulariter conditiones habentur ꝑ impletis quo ad quecūqꝫ legata per. l. si peculium. §. is cui seruis. ff. de statulib. facit tex. in. l. cuꝫ populus. in verbo iure communi. ff. de condi. ꝛ demō. Nec tūc ob. iste tex. quia auxilium extraordinarium appellatur hic ius inductum ex equitate seu subuentio inducta ex equitate contra regularem ordinem ꝛ naturam conditionum que prius debent impleri ꝙ͂ aliquid peti possit. ꝛ si non impleantur deficit dispositio. iuxta. l. legata. hic allegata in glo. sed in casibꝰ in quibus ex aliquo speciali fauore: puta fauore libertatis esset inductum ꝙ conditio legati haberetur pro impleta[c] contra regulas iuris communis tunc nō haberet locum actio ex testamento sed officiuꝫ iudicis seu cōditio ex lege: vt in. d. §. is cui. ibi dum tex. dicit ex constituto potius iure ꝙ͂ ex testamento ꝛc. ſm Bar. in. l. in testamento. la. ij. ff. de condi. ꝛ demon. ꝛ Bal. ꝛ Pau. de ca. ſ. l. proxima. ꝛ Ange. ꝫ. l. proxi. ꝛ tunc posset saluari expositio ad istum tex. q accipit extraordinarium auxilium pro officio iudicis. magis tñ placet precedens expositio: qꝛ iste tex. nō loquitur in legato. sed in hereditate adeunda: pro quo non est opus implorare officium iudicis vt etiam hic dicit Bal. per. l. fina. ſ. qui admit. ꝛ. l. pro herede. in principio. ff. de acquiren. heredita. Sed Jmol. in dicta lege in testamento. dicit sibi videri quod etiam hoc vltimo casu habeat locum actio ex testamento per. l. stichum. §. stichus ticie. in verbo ex testamento. ff. de statulibe. Et respondet ad tex. in. d. §. is cui. dū tex. dicit potius ꝙ͂ ex testamento ꝛc. s. iure communi ispecto qꝺ in alijs legatis seruatur nō tñ negat ille tex. quin etiam ex testamento fit liber. Preterea ibi etiam illud comparatiuum scilicet si potius presupponit etiā suum positiuum: vt. l. vbi autem. in prin. ff. de ver. ob. ¶ Sustinēdo cōem opi. potes dicere ꝙ communis opi. probatur in. d. §. is cui. in ver. potius. Nam cū tex. ibi ostendat ꝙ tale legatum potius debeatur ex constituto iure ꝙ͂ ex testamento dꝫ ista validitas attribui iuri constituto. i. iuri singulari. seu priuilegiato. ꝛ tale ius constitutum tanꝙ͂ preualens testamento dꝫ attendi: ꝛ sibi attribui validitas legati. arg. l. queritur. ff. ꝺ statu ho. Preterea glo. in. d. §. is cui. non accipit dictioneꝫ potius comparatiue. Et tenēdo opi. cōmunem rñde ad. §. si stichus. in verbo ex testō. ꝙ ille tex. determinatur ꝛ declaratur per. d. §. is cui. Ubi dicitur ꝙ potius tamen debet ex constituto iure ꝛc. vel ibi accipitur ex testamento. i. ꝓpter testamentum: vt. l. i. §. ex incendio. ff. de ru. incen. ꝛ nau. ꝛ predicta ꝓcedunt in legatis: sed in heredis istitutione conditionali: dic aut de iure ciuili cōditio habetur pro impleta: ꝛ sine dubio pōt adiri hereditas de iure ciuili: si autē de iure pretorio habetur ꝓ impleta: tunc potest tm̄ bonoruꝫ possessio peti de iure pretorio. l. facta. §. si in danda. ff. ad treb. ¶ Jn tex. ibi que in libello ꝛc. no. ꝙ verba narratiua libelli habent vim efficacis confessionis[d] ꝛ plene ꝓbationis contra libellantem vt hic. ꝛ. l. cum precium. ꝫ. ꝺ libe. cā. ꝛ est veruꝫ etiam si pars aduersa erat abſñs vt no. declarat bar. in. l. certum. §. si quis absenteꝫ. ff. de confes. ꝛ in. l. ij. §. si. ff. de iure fisci. ꝛ bal. in. l. i. in penul. col. ꝫ. de ꝯfes. ꝛ per canonistas. in. c. fi. de confessis. dicit tamen Jmol. in. c. si cautio. ante medium. de fide instru. ꝙ bar. in. l. nuda. in. ij. col. ff. ꝺ donatio. sentit istud vltimum esse verū si libellus sit scriptus manu libellātis: sed si sit scriptus manu alterius puta notarij non probabit parte absente per d. §. si quis absente. ¶ Sed hoc reprehenditur per Jmol. per. d. l. precium. que indistincte loquitur. et quia satis est quod libellus etiam scriptus manu alterius offeratur iudici vt detur parti ad hoc vt probet cōtra offerentem libellum sicut in epistola. l. publia. §. fina. ff. deposi. ¶ Et in veritate mihi non videtur quod Bar. si bene inspiciatur in. d. l. nuda. i libello dicat illud ad quod allegatur per Jmo. Et si illud diceret ꝛ esset verum esset singulare verbuꝫ. Et an talis confessio pretextu talis erroris possit reuocari et corrigi vide Barto. in dicta. l. ij. §. fina. ꝛ Bald. in dicta. l. error. in. vj. colum. ſ. de iur. ꝛ fac. ignoran. ꝛ in. l. si magnum. ꝫ. qui accusa. ꝛ quē dixi. in. l. edita. ſ. de edendo. ¶ Ultimo tene menti qꝺ dicit Bar. scilicet quod si relinquo aliquid monasterio sub conditione si receperit filiam meam in monacham quod talis conditio reijcitur ꝛ legatum remanet purum. reputat enim Barto. illam conditionem turpem quia inuitare monasterium ad recipiēdum aliquem sub spe lucri in monachum est symonia. c. ne satis. de symo. ꝛ conditiones turpes debēt reijci. l. reprehendenda. ꝫ. eo. ꝛ hoc in glo. ¶ Sed aduerte quia ipsemet Barto. tenuit contrarium. in l. ticio centum. §. primo. ff. de condi. ꝛ demonstra. s. ꝙ monasterium non debeat habere relictum: quia tale relictum est nullum. Nam ſm eum non est verꝫ ꝙ illa ꝯditio si mōasteriū acceperit talē i monachā

a ¶ Opi. Cy. de hoc ꝑ fra. de arc. cons. cxxj.

b ¶ Nō potuit. vide ꝙ voluit Fede. de senis ꝯsil. o. x. vbi ponit an fres qbus relictū est pro sepultura debeant hrē legatum si sine eorum culpa testator nō fuit ibi sepultus.

c ¶ Pro impleta. Sꝫ qd si dicatur ꝙ vere cōditionem adipleat vide ro. sing. suis fo. vj.

d ¶ Cōfessionis. amplia vt ꝑ ludo. ro. cōsilin. lix. ꝛ. ccxxxv. qd autē i supplicatiōe porrecta ꝓnci pi vide fede. ꝯsil. xix. abb. ꝯsi. cxlv.

sit turpis. imo cõtinet qd honestũ vnde quotiescũ/q3 conditio est honesta: sed ad illam inuitari est tur pe spe lucri et inhonestum tunc legatum vel institu/tio est nulla. l. ille autem. et qd ibi nota. ff. de here. in sti. s3 ita in p̄posito nostro: vt. d. c. ne satis. ergo &c. ¶ Et iõ s̄m eũ cautela est q reliquatur monasterio pro alimẽtis illius monachande. nã tunc dispositio facta pro tali causa bene valet si redditus monaste/rij non essent sufficientes[a] p notata p gl. i. d. c. ne sa/tis. et hec opi. videt de iure vera: et magis cõmunis: de quo etiam vide aliqd per Bar. in. l. vxorẽ. §. he/res. de leg. iij. et. l. ticia. i si. prin. et quod ibi p Jmol. de vbo:obli. et p Bal. s̃. l. proxima. in prin. et ibi et Ange. et Pau. de ca. et p Bal. in. l. vnica. in. xij. col. j. de his que pe. no. et in. l. fi. in vltima col. C. de spõ sa. et in. l. si quẽq̃. s̃. de episco. et cle. et p Bal. Ang. et Jmol. in. d. l. ille autem. p Jmo. in. d. l. ticio cẽtũ. et aliquid per Bar. in consilio incipiente. Domina numata pauli &c. et ibi etiam tangit. an valeat ista in stitutio. Jnstituo bertam si monasterium ingrediet quasi videatur viduitatem inducere: et ɔditio debe/at reijci. De quo aliqd per Bal. s̃. l. proxi. in p̄nci. et ibi Ang. et p Bal. in auc. cui relictum. in p̄ma col. j. de indic. vidui. tol. et per Pau. de cast. in. d. l. ticio centum. §. i. et vide etiam quod no. bar. in. l. fi. in fi. ff. de condi. insti.

a ¶ Sufficiẽtes. vid q voluit cal. ɔsi. cõ filijs suis vbi ponit an licite possit mõasterium retinere id q sibi offertur sup altari a p̄re cũ filia ingreditur monasterium.

J mater. Institutio collata in vnu3 casum extendit ad aliũ sibi similem. h. d. Vel sic. Nõ re/fert quid ex equipollentib[9] fiat. h. d. ¶ Et ad mate riam vide Ang. et Jmol. in. l. mulier. in p̄n. ff. ad tre bel. et de materia etiã per Bar. i. l. gallus. §. et qd si tm̄. ff. de libe. et posthu. et posset induci ad plura de quib[9] ibi. et maxime ad. q. notabile3. ¶ Pone testa/to: filijs istitutis vxori legauit mille fruẽda toto tp̄e vite sue si in viduitate honeste vixerit: et disposuit q post mortẽ vxoris ticius haberet illa mille. vxor nu/psit: et sic legatum expirauit. Queritur an interim vi uẽte vxore illa mille debeãt eẽ penes hr̄des: an vero penes ticium[b]. Joan. an. in addi. Specu. in ti. de se cundis nup. i rubrica post Ricar. malũ. concludit p ticio: q: testator credebat vxorem nõ nubere. ideo d casu mortis locutus fuit sicut in. d. l. mulier. in p̄nci. mater non credebat filios emancipari per p̄rem ip/so viuente. et ideo mater reliquit filijs cũ sui iuris es/sent post mortem patris. et tamen tale relictu3 debe/tur cum sui iuris sunt p emãcipationem: de quo vid plenius per eum et cum eo transit Pau. de ca. hic et in. l. si qs heres ita. ff. de acqui. heredi. et traditur p Bar. in aliquibus lec. in auc. hoc locum. s̃. si secun. nup. mu. ¶ Jn glo. fi. ibi. l. fi. responde. q isti casus erãt omnino equipollentes quo ad intentionem te statricis que prouidere voluit q emolumentum he reditatis non quererer patri ex persona filiorũ rõne patrie potestatis. sed in. d. l. fi. ille casus impetratio nis etatis a principe et casus qñ quis naturaliter ẽ p fecte etatis non sunt equipollentes: vt p̄batur in. l. pe. eo. ti. et similiter nõ obstat. l. sancimus. h alle. qa illi casus nullo modo sũt equipollẽtes. Alex. d imo.

b ¶ Ticium. de hoc p Ludo. ro. singu. suis fo. xiij.

J pater. Filius i potestate non potest heres institui a patre sub conditione que in eius potesta te non sit: vt est casualis vel etiam mixta que pẽdet ex facto instituti et a casu fortuito et si aliter fiat non valet testm̄. et hereditas ab itestato põt adiri: nisi fi/lius fuerit in defectum illius conditionis exhereda/tus. h. d. ¶ Et põt diuidi in tres partes. l3 gl. in ṽ. cum aũt. sentiat q diuidatur in duas. primo premit tit vnum dictum generale. secũdo decidit sp̄ale3. q. facti contingentem. tertio ponit illationem q̃dam. scda ibi aũt. tertia ibi: et ideo &c. ¶ Nota ex p̄n. q fi lius in potestate põt institui sub cõditione que ab eius potesta/te pẽdet etiã si i ei[9] defectum non sit exheredatus. non habetur eni pro pure istituto. vt no. gl. in. l. suus quoq3. i p̄n. ff. de here. insti. et hoc est verũ siue conditio sit talis que possit impleri vlti mo vite spiritu siue nõ. p̄bat in. l. fi. ff. de condi. isti. et i. d. l. su[9] quoq3. §. fi. et in. l. si libertus. sub conditõe. §. existimo. ff. de bo. lib. ibi enim dicit tex. filiũ posse institui sub ɔditione si testamẽ/tum fecerit absq3 eo q in defectũ illius ɔditionis exheredetur: et constet talem conditione3 non posse ipleri vltimo vite spiritu vt de se patet. et p̄batur in. l. iubemus. in ṽsi. si enim talis &c. et p no. i glo. fi. in. l. fi. ff. qñ dies le. ce. et tex. i. d. §. existimo. ẽ melior tex. qui ad hoc possit inueniri clare exprimens q non reqrat q in defectum conditiõis exheredet. ɔs tñ tale3 ɔditionẽ p̄tatiua3 sub qua filius instituitur esse facile3. q declara vt habet in. d. l. suus. §. puto. et in. d. l. fi. et ibi vide Bar. maxime ad fi. et ibi ple nius p Ang. et aliquid etiam p Bal. hic. ¶ Scdo no. q fili[9] nõ põt institui sub ɔditione q ab eius p̄tate nõ pendet: et si istitua/tur nullum est testm̄: vt p̄bat hic in ver. iure testatus nõ vr̄. et ex pressius. in. l. lucius. ff. de condi. et demon. et in. d. l. suus quoq3. in p̄n. ¶ Jn cõtrarium tñ vr̄ tex. in. l. si qs hr̄dem. j. e. sed rñde scd̃m q ibi respondet Cy. q ille tex. d3 intelligi in filio emãcipa to. nam emancipatus põt istitui sub ɔditione nõ potestatiua. l. iij. §. si sub ea. ff. de cõtrata. et not. hic in glo. fi. Vel rñde q ibi intelligitur q filia fuit in defectum ɔditiõis exhr̄data vt iura iu ribus ɔcordentur. Pau. de ca. in. d. l. si quis heredem. dicit q Bal. ibi dat aliam rñsionem ad illam legem. s. q ibi loquit i fi/lia instituta sub cõditione si nupserit. que ẽ fauorabilis filie: vñ põt institui filia sub tali conditione. etiam si in eius defectu3 nõ sit exheredata quasi nõ cõtineat grauamen: et talis conditio eti am hodie non reijcitur de legitima per id qd habet in. l. fili[9] ma trem. s̃. de inoffi. testa. et dicit Pau. de cast. q Bal. refert se ita consuluisse. sed ipse in hoc reprehendit Bal. p notata p Bar. i l. ticio centum. §. ticio genero. ff. de condi. et demõ. in vlti. colũ. vbi Bar. vult q talis ɔditio reijciat de legitima tãq̃ sit onerosa cõditio. certe non inuenit Bal. dicere illud qd refert do. Pau. imo Bal. hic i. iij. et. iiij. colũ. cũ se. et in. l. qm̄ in p̄orib[9]. et ibi Sa ly. s̃. de iof. te. et Ang. in ɔsilio. cxvij. j. allegãdo vr̄ tenere ɔtra rium. Jstud tñ q hic dicitur de exheredatione est correctũ ho/die: q: requiritur q exp̄mat in exhr̄datõe vna ex. xiiij. causis tra ditis in. §. causas. in auc. vt cũ de ap. cog. s̄m Cy. in vltima. q. et Bal. hic in. q. vj. et Saly. hic in nona oppo. l3 Pau. de ca. sim/pliciter dicat q in casu hui[9] legis nõ vr̄ q hodie sit necessaria ex pressio cause in exheredatione: q: h3 recompẽsationẽ oneris. s. q: est institutus sub cõditione. s3 teneas id qd prefati doc. dicũt p iura nouissima que istã limitationẽ nõ patiũtur. al's esset pata via fraudendi legẽ. ¶ Nota tertio q quãdo instituitur fili[9] sub cõditione nõ p̄tatiua d3 in defectũ ɔditionis exheredari vt vale at testm̄. qd itelligas eẽ verũ qñ dat[9] fuit filio coheres vel substi/tutus: cui[9] aditione possit exhr̄datio cõfirmari. al's eni nõ v3 ex/heredatio: qm̄ cõstat ad ɔfirmationẽ exhr̄datiõis viuo filio nõ posse adiri hereditatem ex testamento. l. si ita. §. fi. et ibi no. ff. d lib. et post. et. l. filiũ. §. s3 cum exheredatio. ff. d ɔta. et h et ponit Bal. hic. in. vij. q. et l3 ipse nõ alleget de hoc est tex. melior cete/ris in. l. filius a patre. ff. de libe. et posth. et Bart. ibi expresse ita itelligit istã legẽ. et ita itelligit h Cy. Ratio aũt q̃re fili[9] in p̄tate põt istitui sub ɔditione p̄tatiua. si in ei[9] defectũ sit exheredat[9] ẽ: q: i nullo casu reperit fili[9] se p̄teritũ: et sic cessat rõ assignata p gl. hic in. ṽ. videt. ¶ S3 circa hoc insurgit subtilis et difficilis dubi/tatio: qd si filius fuit istitut[9] sub cõditiõe nõ p̄tatiua: et i ei[9] defe ctũ ẽ exheredatus et decesserit cautiõe pẽdente: an euanescat te stamẽtũ: et nisi habeat ṽitas hui[9] passus: nõ põt pfecte itelligi h lex et similes. Fulg. h t3 q euanescat testm̄ et q fili[9] ab itestato itelliget fict[9] hr̄s p̄ris. allegat tex. in. d. l. fili[9] a p̄re. i p̄n. et rõ ẽ h3 eum: q: vltimo vite momẽto dum fili[9] morit. certũ icipit fieri cõ ditionẽ instõnis iplere nõ posse quo ad effectũ instõnis sicut di cimus i. l. si fili[9] heres. e. ti. ṽ. q si nemo. vbi fili[9] moriẽs fuit hr̄s ab itestato: q: certũ sit instõnẽ de ipso fcãm nõ posse hr̄e locu3: vñ reperit sola ɔditiõalis exheredatio: que nõ sufficit ad validi tatẽ testamẽti. l. iij. §. pure allega. in gl. iõ deficit testm̄: et p̄ri suo heres efficitur ab intestato. s̄m Fulg. q i hoc ponit plura verba superflua: et dicit q ex hoc isertur vnu3 singulare. s. q si fili[9] isti/

tutus sub cõditione nõ potestatiua. & i eius defectũ exheredatus habeat coheredẽ: talis coheres viuẽte filio nõ poterit adire hereditatẽ pẽdente cõditiõe institutiõis filij: cũ eni dubitat de viribus testamẽti: vt pz ex proxime dictis coheres istitut⁹ pure nõ potest adire. sz necesse est expectare euentum cõditionis: & hoc est quod dixit tex. in. l. suus quoqz. post pñ. in vbo. & ideo. pau. de ca. hic etiam tenet istã opi. s. q si fili⁹ pendente dicta cõditione decedit testamẽtũ euanescat: & dicit eẽ tex. i. d. l. fili⁹ a pr̃e nõ violando tex. nam quicunqz sequit eventus. s. siue existat conditio siue deficiat post mortẽ filij nõ poterit dici retro fuisse exheredatũ: qz p mortẽ deficit extremũ fictõis retrotractiue. bñ facit lz ipse nõ allegat. l. huic scripture. i pma rñca. ff. ad. l. agliam. in. ducendo vt p Bar. in. l. si is q. p emptore. ff. de vsu. i. q. q tractat de fictione translatiua dicit Pau. de ca. q h fuit opi. doc. papie. put audiuit in voce ab eis. lz secũdum eum appropriet sibi Fulgo. Hanc opi. sequitur etiam Pau. de ca. in. d. l. fili⁹ a pr̃e. & dicit ipse q ita tenebat dominus Christoforus de castel. & p istaz opi. multum limitant oĩa iura mundi que dicũt valere testamẽtum. si fili⁹ institutus sub conditiõe nõ potestatiua. si sit in eius defectum exheredatus. Sed ego i. d. l. filius a pr̃e. tenui cõriuz. & cõis opi. glo. & doc. in. d. l. fili⁹ a pr̃e. vr̃ approbare istam opinaz volunt ibi glo. & doc. q iõ in casu illius. l. in prin. destituitur testm̃ per mortẽ filij instituti sub cõditione nõ potestatiua: & i ei⁹ defectum exheredati qz nullus datus erat ibi coheres. cui⁹ aditione possit confirmari exheredatio, put requiritur: vt. s. dixi. et sic nolunt q vbi datus esset coheres valeret testamẽtum i terminis illius legis: licet fili⁹ pendente cõditione decederet: vt ibi pz & istõ esse vex. pbatur nam sm Fulg. & sequacium testamẽtũ destituitur in vltimo vite spiritu & filius dicit ab itestato succedere patri. ita dicit tex. in. d. l. fili⁹ a pr̃e. per quez ipsi fundant: sz istõ est falsum quando dat⁹ est coheres cuius aditione possit confirmari exheredatio: qz cum cõditio casualis possit euenire vel deficere in vltimo vite spiritu nõ possit dici testamẽtum destitui viuo filio & ipsum ab intestato succedere: qz vbi conditio sub qua filius in potestate est institut⁹ põt euenire vltimo vite spiritu nõ destituitur testamẽtum filio viuo: vt. l. fi. ad fi. ff. de cõdi. insti. & de isto argumento ppendet Pau. de cas. in. d. l. fili⁹. cui conat rñdere sustinendo suum itellectum ad illam. l. fili⁹. & ideo hoc casu destituitur testamentum in vltimo vite spiritu filij: & fili⁹ succedit ab intestato ne alias remaneat filius dstitutus omni remedio: quia nec hereditatem ex testamẽto potest transmittere: cũ conditio institutionis nõ extiterit eo viuo: nec querelaz rõne exheredatiõis: qz nec etiam extitit contraria cõditio sub qua fuit exheredatus: & lz dicta cõditio possit existere vel deficere in vltimo vite spiritu: tñ fauore filij reputat nõ posse existere. & sic videtur deficere cũ incipit mori. nec ideo censet existere cõditio exheredationis: qz nihil, pderat ad transmittendũ q̃relam in casu. d. l. fili⁹ a pr̃e: qz querela nõ preparata nõ transmittebat. l. posthumus. §. fi. cũ. l. seq. ff. de ioffi. test. Dicit etiã ipse q hec sua cõsideratio, pbatur in simili in. d. l. si fili⁹ heres. in v. q si nemo. vbi pendentia natiuitatis posthumi preteriti que ipedit filiuz istitutum adire. l. ventre. ff. de acq. here. opat q dicat cõstare in vltimo vite spiritu filij instituti ipsum nõ posse adire vt sic ipse filius institutus sit heres ab intestato patri. & tñ poterat nasci posthumus in vltimo mortis articulo filij: & etiam spes nascendi deficere in vltimo mortis articulo. attamẽ psumitur ibi hoc nõ euenire ne filius qui in oẽm euẽtũ erat habiturus hereditatez i totũ vel in partem nihil transmitteret decedẽdo. ¶ Et rñdet ad. d. l. fi. de cõditio. insti. q loquitur in istituto sub cõditione prãtiua vnde est tunc qd imputet filio si nõ iplet eam. sed nõ puto hoc stare posse: & idõreẽ eẽ puto opi. cõmunẽ & tolero dcãs respõsiones Pau. de ca. nam cum dicta cõditio casualis possit euenire in vltimo vite spiritu fili⁹ incontinenti p euentũ cõditiõis efficeretur heres per existentiã suitatis & trãsmitteret hr̃ditatẽ nõ aditã tanq̃ suus. l. si frater. j. de iur. deli. quia pendentia conditionis erat illa que suspendebat existentiam suitatis. & ideo cũ cõditio impletur remanet suus & necessarius heres. l. cõditionib⁹ pupillis. ff. de cõdi. & demõ. ergo nõ est verũ q sit destitutus fili⁹ omni auxilio. & q testm̃ sit destitutũ. Itẽ est diuinare q in. d. l. fili⁹ a pr̃e. in pñ. filius habuerit coheredẽ vt ipsi dicunt. & cõtrariuz sonat tex. in. d. l. fili⁹ a pr̃e. in verbo herede aũt. in illa aduersatiua ibi posita. Itẽ sm h non esset dr̃ia inter cõditionẽ q̃ potest vltimo vite spiritu ipleri: & illã q̃ nõ põt cõtra oĩa iura: & maxime cõ. l. fi. in rõne sui. ff. de cõdi. insti. ¶ Nec ob. tex. in simili in. d. l. si fili⁹ heres sm cõsiderationem pau. de ca. qz dico q nõ ẽ ver⁹ itellectus: ille scilicet q ibi nõ potuerit adiri hereditas p filium istitutũ, pter pendẽtiaz posthumi pteriti: vt ibi, pbat Imol. & maxime, pbat p illã rõnez: qz in vltimo vite spiritu poterat nasci fili⁹ abortiuus: & sic testamẽtũ remansisset validũ. l. vxoris. j. de posth. here. insti. & sic nõ ẽ vex dicere q viuo filio istituto cõstet neminẽ ex illo testõ posse eẽ hr̃dẽ: qz imo ibi filius istitut⁹ i vltimo vite spiritu potuit eẽ hr̃s su⁹ & necessari⁹: & ẽt dato q ibi posthum⁹ preterit⁹ existẽs in vẽtre impediret filiũ istitutũ adire. tñ non ẽ verũ qd dicit Pau. de ca. scilz q, pter hoc fili⁹ istitut⁹ decẽdẽs añ natiuitatẽ posthumi nõ trãsmittebat hr̃ditatez. qnimo trãsmittebat: vt. d. l. vẽtre. & l. illud. §. fi. cũ l. se. ff. de cõtrata. & magis cõis & ver⁹ itellect⁹ ad. d. l. si fili⁹. habes i v. q si nemo &c. & ẽ q itelligat i filio istituto sub cõditõe prãtiua q̃ i vltio vite spiritu ñ poterat ipleri: & illa cõditio pẽdẽs ẽ illa q̃ facit ibi destitui testamẽtũ viuo filio nõ aũt pẽdentia posthumi. Solũ restat respõdere ad illud qd dicebat Pau. de ca. scilz q qcunqz seqtur euent⁹ scilz siue dficiat cõditio siue existat nõ põt dici fili⁹ fuisse retro institut⁹ vel exhr̃dat⁹ qz deficit extremũ &c. nã rñdeo q mortuo filio nõ curam⁹: an veniat vel deficiat cõditio institutionis vl exhr̃datiõis qz ius cõditionale nõ trãsmittitur. l. i. §. finaũt sub cõditiõe. j. de cadu. tol. & sic nullũ põt parere effectũ euẽtus cõditiõis. iõ frustra attẽditur talis euent⁹. l. si qs heres ita script⁹. ff. de acq. here. l. aliqñ. §. fi. ff. ad vell. & l. si qs ita scripsit ticius. ff. de here. isti. i rõne. & sic nõ ẽ necessaria traditio retro que bñ consideratur si eueniat cõditio i vita filij: vt no. bar. i. l. suus quoqz. i pñ. allegãdo. l. hr̃s qñ. ff. de acq. he. Preterea istõ arg. cõcernit tẽpus p⁹ mortẽ filij: quo tpe cõsiderato nõ est dicendũ q tũc destituit testm̃ ad cõmodũ filij seu hr̃dũ suox: qz sequeret q fili⁹ trãsmitteret i hr̃des suos plus iuris q̃ ipse habuit cõ regulã iuris. nemo plus iuris. nec dicat q si fili⁹ decedit pẽdẽte cõditiõe instõnis & exhr̃datiõis nõ dr̃ iuenire se istitutũ vel exheredatũ. ergo testm̃ dstituit: qz dico q si ista rõ eẽt vra sequeret q ab initio testm̃ nõ teneret tanq̃ fili⁹ dicat preterit⁹ cõ istum tex. cũ si. & sic stat cõclusio q si fili⁹ habẽs cohr̃dez institut⁹ ẽ sub cõditione casuali. & i ei⁹ dfectũ exheredatus: lz decedat pendẽte cõditiõe testm̃ remanet validũ. sz si eẽt istitut⁹ sub cõditiõe mixta pẽdẽte a fortuna & a facto suo: vt i terminis hui⁹ legis: tũc qz talis cõditio nõ potest ipleri vltimo vite spiritu sequit q cũ deuenit ad vltimũ vite spiritũ cõditio instõnis dicit deficere: & sic dicit euenisse cõditio exhr̃dationis viuo filio. & p cõñs fili⁹ reperit se exheredatũ eẽ & nũq̃ pteritũ. & ideo hoc casu testm̃ valet & hec sunt de iuris apicib⁹. Reperitur ẽt in qbusdã lec. Ang. hic simpliciter dicere q si fili⁹ istitut⁹ sub cõditiõe de qua hic in tex. & in ei⁹ defectũ exheredatus decedat pẽdente cõditione erit su⁹ heres ab itestato pr̃i: qz dicta institutio cõditionalis & exheredatio nõ sustulit filio beneficium suitatis allegat. d. l. filius a patre. & dicit eẽ no. dignum. de quo dic vt ibi. ¶ In gl. i vbo nõ videtur ibi neqz institutus neqz exheredat⁹ &c. h habes rationem quare filius non potest institui sub conditione non potestatiua nisi in eius defectuz sit exheredatus: ne inueniret se pteritum deficiente cõditione: sed si est in eius defectum exheredatus nullo casu reperitur fili⁹ preterit⁹: & dicit Fulg. q si ista ratio ẽ vera sequitur q si filius ẽ institutus sub duabus cõditionib⁹ cõrijs nõ potestatiuis: vt instituo filiũ si nauis ex asia venerit siue ñ venerit valebit istõ: qz

neutro casu ĩuenit se pteritũ. sz subdit q dubitat istõ eẽ verũ qz talis instõ sm veritatẽ cõditiõalis ẽ: qz oz q altera dictarũ cõditionũ eueniat viuo instituto: alˀs nõ purificaẽ instõ. l. huiusmõi. ff. qñ di. le. ce. Si ergo talis ĩstitutio ẽ cõditionalis cõditiõe nõ ptatiua: vr q nõ valeat: vt hic. et p cõsequẽs nõ est bona rõ q hic assignatur ĩ gl. vñ dicit ipse q iura tollerant q filius exheredari possit ĩ defectũ cõditiõis sub q ẽ istitutˀ: qz põt subesse iusta rõ, ppter quã velit pr ĩ vnũ euentũ filiũ esse hrdẽ et ĩ aliũ euẽtum nõ. sz istituere filiũ sub duabˀ cõditiõibˀ cõtrarijs nõ hz rõnẽ: nã cur nõ istituit eũ simpliciter: et iõ nimirũ si tali casu istitutio filij nõ valet: cũ nõ hz rõnẽ: et ob pdicta dicit q vera rõ ob quam filiˀ nõ põt istitui sub cõditiõe nõ potestatiua ẽ: qz nõ ẽ satisfactũ legibˀ reqrentibˀ qd filiˀ oz institui vel exheredari. l. inter cetera. ff. de libe. et posth. et instõ cõditionalis nõ dr instõ sicut donatio cõditionalis nõ dr, pprie donatio. l. i. ff. de dona. Raph. cu. ĩ. d. l. suˀ quoqz. ĩ pn. vr ẽt idẽ teneẽ. Pau. de ca. h ẽt facit mẽtionẽ de verbis Fulg. tñ ipse simplr stat cũ rõne huiˀ legis. et dicit q putat nõ eẽ verũ q filiˀ istitui ñ possit sub duabˀ cõditionibˀ cõtrarijs: qz nullo tpe reperiet se pteritũ: et interim poterit peteẽ bonorũ possessionez sm tab. iuxta. l. i. §. si sub cõditiõe. ff. de bo. pos. sm tabu. et si iterim decedat pẽdẽte cõditõe trãsmitteret ad suos heredes. allegat. l. illud. §. fi. cũ. l. se. ff. de cõtra. q tex. nõ vr faceẽ ad, ppositũ: qz ibi nõ loqẽ ĩ instituto sub cõditiõe iducta seu adiecta a testõre. et iõ puto q dicta instõ nõ valeat tanq cõditionalis et nõ trãsmittat filiˀ. stãte regula q iura cõditiõalia ñ trãsmittunẽ l. i. §. finaũt aliqd. j. de cadu. tol. nã ĩ. d. l. illõ instõ fuit pura. bñ fateor q rõ h assignata ĩ glo. regulr ẽ vera. s. q vbi filiˀ ĩ aliquo cãu nõ ĩuenerit se pteritũ testm̃ vz secˀ vbi ĩ aliquo casu ĩueniret se pteritũ. Fallit h ĩ filio istituto sub dictis duabˀ cõtrarijs cõditiõibˀ: qz lz in nullo casu filiˀ ĩueniret se pteritũ tñ illa institutio tãquã cõditionalis nõ vz cũ rõne careat: vt. s. dcm̃ est. vel pt dici et meliˀ q qñ filiˀ ẽ istitutˀ sub dictis duabˀ cõtrarijs cõditionibˀ absqz aliqua exhrdatiõe nõ ẽ verũ q filiˀ ĩueniret se oĩ tpe istitutũ: qz qñ decedit pẽdẽte cõditiõe nõ dr se ĩuenire istitutũ. saltẽ, put institui oz vel exheredatũ ĩ defectũ cõditionis. Itẽ ẽ inductũ q filiˀ nõ pt exheredari vl legitima puari nisi p exheredationẽ vl qñ negligeret iplere cõditionẽ ptãtiuã sub q ẽ istitutˀ: vt. d. l. fi. de cõd. isti. iũcta. d. l. iter cetera. cũ si. et, p ista opi. quã teneo q istitutio filij facta sub duabˀ cõtrarijs cõditiõibˀ nõ valeat. facẽ qz tpe huius legis si filiˀ istituebaẽ sub cõditõe mortis tertij. talis substitutio erat nulla: vt h p Bar. dũ tractat de intellectu. l. scimˀ. §. cũ aũt. s. de iof. test. et tñ ibi qz certum erat tertiũ moriturũ: et sic cõditionẽ eẽ oĩo extiturã nõ poterat ibi filiˀ reperire se pteritũ. nisi ipse filiˀ decederet añ mortẽ illiˀ tertij. sic ĩ casu. d. l. huiusmõi. facit. l. heres meus. ĩ pn. ff. de cõdi. et demõ. et ad h ẽt vide que no. hic Cy. ĩ. vj. q. ¶ In gl. ĩ verbo. erit ibi tu dic etc. doc. magis cõiter sequũtur opi. gl. hic. et ĩ. d. §. nepotes. pro qua opi. adduci pñt aliq q vide per Bal. h in. vj. oppo. p hoc etiã facit: qz sicut pteritio nepotis iaz nati et tenẽtis pmũ locũ reddit testm̃ nullũ: vt in. §. aliud. ĩ auc. vt cũ de ap. cog. et isti. de exhere. lib. §. i. cũ se. ergo eodẽ mõ si ẽ istitutˀ sub cõditione nõ ptãtiua. cũ tũc reperiat se pteritũ ĩ defectũ cõditiõis: vt h ĩ gl. in verbo nõ vr. p ista opi. vr text. ĩ. l. posthumorũ. ĩ vers. sicut ipsuz, ppter. de ioffi. test. vbi vr tex. q eo mõ quo filiˀ istituẽdˀ ẽ: eo mõ oz istitui nepos. Secũda fuit opi. ĩ qua vr residere Bal. h q ẽt si nepos nõ teneat pmũ locũ tpe quo fuit istitutˀ sb cõditiõe nõ ptãtiua tñ postea si subitrat pmũ locũ viciaẽ testm̃ p. l. gallˀ. §. nũc de lege. ff. de lib. et posth. et d. l. posthumorũ. tñ hec opi. sua vr de directo cõtra tex. ĩ. d. §. nepotes. ĩ vers. redigant ad filij cõditõez nõ violando tex. Et tertia fuit opi. quã sensit gl. in. l. iij. §. si sub ea. ff. de cõtra. et in. l. i. §. sciendũ. ff. de suis et legi. q indistincte nepotes et alij dscendẽtes pˀ filiũ etiã pmortuo filio pñt institui sub oĩ conditione quã sequiẽ dominus Christoforus de castell. et Fulg. h et hec opi. vr pbari in. d. l. suˀ quoqz. ĩ pn. vbi dr q suˀ hrs põt ĩstitui sub omni cõditione excepto filio. sz nullˀ dicit esse suˀ heres nisi q tz pmũ locum in. §. sui. insti. de here. qli. et dif. et. d. §. nunc de lege. et p. d. l. suus. dicit Raph. cu. in. d. §. nepotes istaz opi. esse veriorem de iure. Secũdo, pbatur p eũdem tex. dũ excipit filium. nã exceptio oz eẽ de regula. l. quesitum. §. deniqz. ff. de fun. ĩstru. l. nam qd liqde. §. fi. de pe. leg. et no. Bar. in. l. i. ff. de re. iu. Cũ ergo exceptio sit facta de psona tenẽte pmũ locũ eẽntialiter et potentialiter seqẽ q oz ĩtelligi q regula sit de psonis tenẽtibˀ pmũ locũ eẽntialiter et potentialiter. Tertio, p ista opi. facit fortiter tex. in. d. §. nepotes. ĩ vers. et si redigant ad filij cõditionẽ etc. nõ violando tex. vt ibi violat gl. Alio mõ ẽt, pbat ille tex. ĩducẽdo sic. naz tex. ibi dicit q nepotes et ceteri liberti q ex lege velleia. instituti nõ rũpunt testm̃ sub omni cõditione institui possunt etc. Sed ita est q primum caput legis velleie. loquebatur quando instituebatur nepos filio iam pmortuo tempore testamenti. et sic loquebatur lex velleia. de nepote nascituro istituto: quẽ nõ pcedebat aliqs tempore testamẽti: vt est tex. in. d. §. nũc de lege. nec vlla diuersitatis rõ reddi põt inter instõnem nepotis iaz nati et nascituri quãdo tempore testamẽti nullus eũ precedebat in l. iij. in. vers. nam diuus. ff. de iniusto testõ. Si qs tñ vellet rñdere ad. d. §. nepotes sm secundã iductionem pdictam: posset rñdere q. §. nepotes loquaẽ de institutione illorũ nepotũ que fuerat nouiter inducta per. l. velleiã. que de nouo nõ induxit circa istitutionem nepotis nascituri qñ pater nepotis erat mortuus tpe testamẽti: quia illud etiaz ẽ inductum p le. xij. tabularũ: vt declarat Bar. in. d. §. nũc de lege. Quarto vr tex. ĩ. d. §. si sub ea. vbi filiˀ emancipatus põt institui sub quacũqz conditione. et si conditio deficiat hz cõtra tab. ita et nepos. et ĩtelligi debet de nepote tenente pmum locũ: qz alˀs nõ haberet cõtra. l. illud. §. e. ti. nec ĩtelligatur tex. in. d. §. si sub ea. in nepote emancipato. qz ilie casus fuerat euidenter decisus p id qd dictum fuerat in filio emãcipato. Quinto, p hoc est tex. ĩ. d. §. sciendum. ad fi. vbi tex. equiparat filiũ esse institutum sub cõditione ptãtiua et nepotem sub omni cõditione. et vult ibi tex. q sicut si filiˀ pendente conditione decedit venit seqũẽs suus heres demũ post mortẽ filij quo tpe testamẽtum destituiẽ: ita si nepos sit sub oĩ cõditione institutˀ. et p cõñs etiã casualiter decedat pẽdẽte cõditione destituitur testamẽtum solũ post mortẽ nepotis et succedit seqũẽs ab intestato puta pronepos. quod nõ cõtingeret si testamentum fuisset nulluz a principio exquo nepos tenebat pmũ gradũ. et sic exclusisset p nepotẽ et successisset nepos ab ĩtestato. Sexto qa iura que dicũt nepotez istitui posse sub omni cõditiõe. d. l. suˀ. et. d. §. nepotes. et. d. §. sciendum. cum si. nõ possunt ĩtelligi de nepote nõ tenẽte pmũ locum: qz cõstabat q ille poterat sub omni cõditiõe istitui cum etiam possit pteriri. d. l. gallus. §. in oibˀ. vñ vt lex ĩtelligaẽ de casu dubitabili vt intelligi oz. l. qd labeo. ff. de carbo. edic. oz intelligi de nepote tenẽte pmum locum. Nec mirum q aliõ sit ĩ filio: aliud in descendẽtibˀ. qz hoc in fili videmˀ. in. l. iubemˀ. ĩ pn. iuncto si. ad trebel. et no. glo. ĩ. d. §. nepotes. et h opi. vr mihi de iure verior p pdicta p que pz rñsio ad oĩa argumenta que adduci possent in cõtrariũ. Et in specie rñsio ad. d. §. aliud. q lex magis odio habuit ptereuntem omninõ q instituẽtem sub cõditione nõ ptãtiua. vt pz in. d. §. si sub ea. vbi lz omnino pteritˀ habeat cõtra tab. tamen secˀ ẽ in instituto sub cõditiõe q interim nõ habet. et qd aliud sit in oĩno pretereũte ponit ẽt Bal. h ĩ. vj. oppo. et exp̃ssius Imol. in. l. fi. ff. de cõdi. isti. et ibi ẽt dicit Imol. q pro ista opi. facit. qz licet olim filius deberet institui vel exheredari tamen nepos et alij descendentes iam nati non: et si non instituebantur vel exheredabantur habebant per ius accrescendi dimidiam eius quod habuissent ab intestato: et sic testamentum non rumpebatur. insti. de exhere. libe. circa princi. etiam si nepos tempore testamẽti tenebat pmũ locũ. vt ibi. et sm Imol. non reperitur bene iure cautũ q nepos natus tempore testamẽti deberet institui vel exheredari. etiam si tenebat pmum locuz. imo potius reperitur cõtrarium per illud ius antiquum. qd refert impator. in. d. ti. de exhere. libe. circa pn. quãuis in posthu-

mis vel quasi posthumis nepotibus bene reperiebaſ ꝙ de iure ffoꝝ. debebant institui. iuxta. d. l. posthumoꝝ. in quibus posthumis ēt ſm antiquā iuris prudentiam hoc idē erat: q2 nō erat differentia inter filios posthumos ꝛ nepotes posthumos: vt isti. ꝺ exhere. lib. §. posthumi. ꝛ ideo dicit Imol. ꝙ cū hodie ius antiquū sit correctum in nepotibus iā natis: ꝛ sit prouisuꝫ ī oib⁹ ꝙ eodē mō debeat institui vel exheredari nepos sicut filius: vt ibi ꝛ in. l. fi. ꝟ. de libe. prete. iō hodie poterit ꝓcedere cōmunis opi. ſm eum. Sꝫ istud vltimū nō videſ verū: q2 videſ Imol. dicere ꝯ tex. in. d. §. nepotes. vbi tex. referēdo se ad dispositionē legis velleia. oñdit ꝙ loquitur ēt de posthu. sed in posthumis ēt olim nō erat dr̄ia iter filiū ꝛ nepotē. s. quo ad institutionis substātiaꝫ. i. ad hoc vt deberet institui vel exheredari nepos sicut filius: ꝓut ipsemet fatetur: ꝛ tamē tex. in. d. §. nepotes. vult ꝙ quo ad institutionē ꝯditionalē. ꝛ sic quo ad qualitatē sit differētia inter filium: ꝛ nepotē quē nemo precedit. Posset dici ꝙ imo ēt ꝺ iure ffoꝝ. nepos iā nat⁹ tempore testamēti. si tenebat ꝓmū locuꝫ debebat istitui: q2 si hoc erat in nepote nascituro suo. vt. d. §. nūc de lege. eadem rōne idem intelligendū erat esse in iā nato. d. l. iij. ff. de iniuſ. tes. Itē inquātū ipse allegat. d. §. posthumi. isti. ꝺ exhere. lib. nō vr̄ ille tex. probare illud ad quod ipse allegat. q. in. d. §. posthumi. impator nō refert antiquū ius. ꝛ sic non dicit ibi ꝙ de iure antiquo erat differentia que erat inter filium ꝛ nepotem ꝛ eēt ita in posthumis sicut in iam natis. vñ seqtur ꝙ illa differentia que erat īter filiū ꝛ nepoteꝫ de iure antiquo: vt refert tex. isti. de exhere. libe. circa ꝑn. nō fuit de iure ffoꝝ. ſꝫ de q̄dam iuris prudētia quā nō habem⁹ alias eēt ꝯ dictuꝫ. §. nūc de lege. ꝛ. d. l. posthumoꝝ. vbi oportet nepotē suū nasciturū eē istitutuꝫ vel exheredatū. ꝛ inquātū ad hoc nō reperiſ ꝙ tex. aliqs faciat dr̄iam inter posthumos ꝛ iam natos. siue ꝺ iure ffoꝝ. siue de iure. C. licet quo ad formā exheredationis. s. an dēberet exheredari noiatim vel inter ceteros olī esset aliqua dr̄ia īter posthumos ꝛ iā natos: vt habeſ in. l. fi. ꝟ. de libe. prete. ꝛ sic videſ ꝙ ī pūcto iuris ēt hodie nō ꝓcedit opi. huius gl. Et solū restat rñdere ad d. l. posthumoꝝ. in ꝟ. sicut ipsuꝫ. nā rñde ꝙ illa dictio sicut denotat similitudinē quo ad substātiā instōnis nō aūt oīmodam similitudinem. i. quo ad qualitates. s. vt dēbeat istitui nepos sub cōditione ptātiua sicut filius: vt oñdūt iura. ꝭ. alle. sicut ī simili videmus ꝙ dictio sicut nō facit oīmodā similitudineꝫ: vt ī diuina scriptura. estote perfecti sicut pr̄ vester qui ī celis ē: vt no. gl. in. l. si cū venderet. §. fi. ff. de pig. ac. ꝛ in. l. custodiaꝫ. ff. de periculo. ꝛ cō. rei ven. ꝛ. l. cū exceptione. §. qō si homo. in ꝟ. interdcō. ff. quod met⁹ cā. ¶ In ea. ad fi. glo. relata ad tex. vult ꝙ hodie si fili⁹ est istitutus sub cōditione nō ptātiua habeſ ꝓ pure institu to vsqꝫ ad legitimā: ꝛ sic testm̄ valeat ꝙ no. p. l. qm̄ ī priorib⁹. ꝭ. ꝺ inoffi. testa. ꝛ iste ē difficilis ꝛ satis longus articulus. ī quo si omnū dicta referre ꝛ discuteſ vellē: satis cōmētarijs opus eēt: ideo magis cōclusiue loquēdo dico ꝙ olī fere oēs doc. vsqꝫ ad tēpora Bar. tenuerunt cōtra glo. ꝛ illā opi. ēt postea secutus ē Bal. in. d. l. qm̄ in priorib⁹. ꝛ Bal. ꝛ Ang. in. d. l. suus quoqꝫ. ī ꝑn. ꝛ Ang. Fran. de ramp. ꝛ Fulg. ħ ꝛ Ang. ī. d. l. filius a pr̄e. ī ꝑn. ꝛ in suo consilio. cvij. incipiente. Domina catherina quōdam blasij ꝛc. Sed Bar. hic. ꝛ in. d. l. su⁹ quoqꝫ. tenet opi. gl. quā ēt añ Bar. secut⁹ fuit Ricardus malū. ꝛ refert hic ꝯ p. d. l. qm̄ in priorib⁹. ꝛ p. l. sancimus. §. cū aūt. eo. ti. vt latius p Bar. in dictis locis. ꝛ idem tenet Saly. ī. d. l. qm̄ ī priorib⁹. ꝛ Pau. de ca. hic ꝛ in. d. l. suus quoqꝫ. q dicit ꝙ nullus dat bonā rñsioneꝫ ad. §. cum aūt. ꝛ qō totus mūdus seruat opi. Bar. ꝛ p eaꝫ substinenſ testamēta ꝛ prouidetur filijs. sed p ꝯriam opi. subuertunſ testamenta ꝛ in re dubia potius adherēdū est opi. que fauet testamēto: vt legitur ꝛ no. in. l. si pars. ff. de inoffi. test. ꝛ in. c. fi. de re iudi. ꝛ isti ī opi. ēt tenet Imo. in. d. l. suus quoqꝫ. ꝛ in. l. fi. ff. ꝺ condi. isti. vbi hūc articulū satis late explicat referēdo dicta multorum ꝛ respōdendo ad obiecta vt ibi p eū. Bal. hic ſm qō referunt Fulg. hic ꝛ Pau. de ca. loqtur intra dentes ꝛ nō patiſ se intelligi. ꝛ dicas ꝙ intentio Bal. est ꝙ in filio in ptāte falsa esset opi. glo. nisi ꝯditio eēt adiecta p ꝯditionē cū p. d. §. cum autē. In descēdentibus aūt q nō eēnt in potestate testantis dicit verā eē opi. glo. nā fili⁹ emācipatus pōt institui sub ꝯditione nō potestatiua: vt. d. §. si sub ea. ꝛ hic ī glo. fi. ꝛ idē ī alijs descēdētib⁹ qnunꝗ fuerunt ī ptāte testātis: vt. l. i. ꝛ. ij. ꝭ. eo. ¶ Videamus ergo breuiter q̄ opi. sit meliorib⁹ rōnib⁹ munita. Et in primis ꝙ opi. gl. nō sit vera vr̄ probari. in. l. ēt. §. si prōn⁹. ꝟ. qd ergo. ff. de bo. que liberis. vbi si prōnus instituerit sub cōditiōe que a potestate eius nō pendet dicitur ꝑterit⁹. ꝛ ideo habꝫ bonoꝝ possessionem ꝯta. ꝛ tamē sicut hodie de legitima filij detrahitur omne grauamē: vt. d. l. qm̄. ita de iure. ff. de legitima prōni detrahebaſ omne grauamē. l. cum prōnus. ff. de leg. ij. ꝛ etiā sicut hodie quādo diminuta est legitima filij agitur ad supplemētum non autem rumpiſ testamētum. l. oīmodo. ꝭ. de inoffi. tes. ita ꝺ iure. ff. in legitima patroni. l. fine. §. excluditur. ff. ꝺ iure pa. Sol. ista. l. ꝛ similes volentes ꝙ testamētuꝫ nō valeat in quo filius est institut⁹ sub ꝯditione non potestatiua nō reperiuntur correcte ꝛ fili⁹ habeſ pro ꝑterito quādo sub ꝯditiōe est exheredat⁹: vt hic cuꝫ glo. ij. dictum ē. ꝭ. ergo ad ꝓpositū nihil facit tex. in. d. l. quoniam. que loquitur quādo testamētū valebat. sed opus fuisset querela inofficiosi testamenti ad rescindēdum nisi supuenisset ꝓuisio illius legis. nam filio debebat relinqui quarta. alias si minus relinquebaſ habebat querelā. l. cum queritur eo. ti. l. papinianus. §. quoniam aūt quarta. ff. de inoffi. testa. ꝛ ideo si relinquebaſ quarta seu legitima cū aliquo onere ꝓpter illud onus nō dicebatur filius habere quartā liberā ꝛ integram: ꝛ ideo videbaſ cōpetere sibi querela. tn̄ supuenit. l. quoniam in priorib⁹. ꝛ cōsiderauit ꝙ sicut per. d. l. omnimodo. fuerat ꝓuisum ꝙ quādo filio relinquebatur aliqd minus legitima non haberet locum querela ꝓut olim habebat: sed petereſ supplemētum legitime. ita fuit visuꝫ equum ꝓuidere ꝙ quādo relinquebaſ quarta seu legitima cum onere aliquo vel cum aliqua cōditione cessaret q̄rela ꝛ de iure reijceretur illud grauamē de legitima. ꝛ ideo tex. in. d. l. quoniam. in ꝟ. ꝯditio dꝫ intelligi de cōditiōe potestatiua sub qua fili⁹ erat institutus: quo casu testamētum bene valebat: ꝛ poterat tractari de querela inofficiosi: vt si erat institut⁹ ī q̄rta sub ꝯditione dandi decē seio. secus quādo fuit istitutus sub ꝯditione casuali: q2 testamētuꝫ ē nullū: vt dixi sup tex. Tertio pro ista opi. facit quia institutus sub conditione non potestatiua censetur ꝑteritus vt iam dixi. Sed tex. in. d. l. omnimodo. in ver. si non preterierint. vult ꝙ incorrecta remaneāt iura de filijs preteritis loquentia: ergo remanent icorrecte. l. lucius. ff. de conditio. ꝛ demon. ꝛ hec. l. cuꝫ si. Nec ob. tex. in. d. §. cum autem. quia responderi potest ꝙ ille tex. loquitur post. l. omnimodo. quo tēpore non erat necessarius titulus institutionis: ꝛ sic nō attendebatur vitium preteritiōis: nec curabaſ quo titu. relinqueretur. Item loquitur in fideicommisso cui non reperitur data forma a lege quod non debeat relinqui sub conditione non potestatiua. vel itelligitur ille tex. secundum Ange. ꝛ Fulg. hic quādo filius fuerat ab hereditate exheredatus pure ꝛ post mortem heredis fuit sibi relictuꝫ fideicōmissuꝫ. ꝛ sic testamētum valebat ob exheredationē: ꝛ hoc colligiſ ex illo tex. secūdum eū qui refert se ad. d. l. oīmodo q vr̄ loqui in tali casu. Sed cōtrariaꝫ opi. quā tenet Bar. vr̄ mihi verio^a de iure: q2. d. l. qm̄ venit ad interpretationē. l. oīmodo. de qua fit mētio. in. d. l. qm̄. vnde cum. l. oīmō. loq̄tur ēt qñ filius habebaſ ꝓ ꝑterito: vt pꝫ in ꝟ. ioffíciosuꝫ. vel alio mō subuertendum. ꝛ sentit glo. ibi in ꝟ. alio modo subuertendū. dū dicit cōtra tab. que bo. pos. ꝯtrata. ēt pōt dici dari ad subuertendū testamētum quādo fili⁹ ī potestate ē preterit⁹ vel pro ꝑterito habitus. ꝛ sic testamētum est nullū: vt oñdi in. l. posthumo. de contra ta. ꝛ eodem modo quo datur cōtrata. filio emancipato daſ etiam filio in potestate. l. fi. ꝟ. de lib. ꝑte. §. eadē. insti. ꝺ here. q ab ites. ergo. d. l. quoniā veniēs

a ¶ Verior. Adde ꝙ ꝯtra opi. bar. ꝯsuluit Fulg. ꝯsi. xxj. incipiente quo ad ꝓmuꝫ de quo noui. hic mētioneꝫ si faciūt ꝛ ibi ēt an filio istituto sub ꝯditiōe si potestatiua def. ꝯta. ꝛ quo ad primū vide ēt en ge. ꝯs. lxxxiij. icipiente viui anus ꝺ mōte pulciano per d. ant. de bu. ꝯsi. lxvij. vbi tenet ēt opi. Ray.

ad interpretationē dicte. l. oīmō. dꝫ itelligi ꝫm illam legē ad cuiꝰ interpretationē venit: vt in auc. de fi. añ dota. istru. natis. ad fi. ⁊ ꝟbuꝫ inofficiosuꝫ seu ꝟbuꝫ q̄rela positum in. d. l. qm̄ in ꝑoribus. cōprehendit largo modo ꝯtra. seu testamētum in quo filiꝰ ē p̄tere/ritus: vt. l. pr̄ filiuꝫ. ꝫm vnā lec. gl. ⁊. l. filij. cū ibi no. s̄. famil. her. ⁊ no. gl. in. l. ij. s̄. de iof. test. ⁊ ꝙ illa. l. qm̄. loquatur etiā qñ nō poterat habere q̄relam in/officiosi. pꝫ in ꝟbo ꝯditio: q: aut intelligit̄ de condi tione nō potestatiua. ⁊ tunc ibi est casus ꝓ ista opi. Aut intelligit̄ de cōditione potestatiua: ⁊ tunc filio istituto sub ꝯditiōe ptātiua nō ꝯpetebat querela: q: tunc iure permittēte istituebat̄ filiꝰ sub tali ꝯditiōe. l. fi. ff. de cōdi. insti. voluit ergo solū tex. ibi dicere ꝙ ꝓuisio illius legis habeat locū tātū in illis ꝑsonis q bus pōt de iure conuenire q̄rela inofficiosi. puta in descēdentibus q de necessitate erāt istituēdi vel ex/heredādi: non aūt voluit dicere ꝙ in casu illo actua liter locum haberet q̄rela. ꝑterea posito ꝙ hec opi. nō ꝓbaretur p. l. qm̄ i ꝑoribꝰ saltē ꝓbaret̄ p. d. §. cū aūt. qui expresse loquit̄ in cōditione non ptātiua: vt hic per Bar. Nec obstat ꝑmū ar. q: rn̄de ꝙ lꝫ esset inductū ꝙ aliud grauamen reijceret̄ de legitima pa troni p. d. l. cum ꝑsonꝰ. tñ non erat iductum ꝙ reij ceret̄ cōditio vt pꝫ in. d. §. si ꝑsonꝰ. sꝫ in legitima fi/lij bene reperit̄ inductū hodie ꝙ etiā ꝯditio reijcia/tur: vt ꝓbat̄ p iura. s̄. allegata ⁊ magis debita ē legi tima filio q̄ꝫ ꝑsono. l. si qs legatum. §. si ꝑsonus. cū gl. ff. de fal. Nec ob. secundum ar. q: imo iura anti/qua reperiuntur incorecta p. d. l. qm̄. ⁊. d. §. cū au/tē. Et rn̄siones que dabātur ad. d. l. qm̄. sunt subla ta. s̄. Nō ob. tertiuꝫ ar. q: fateor ꝙ qñ filio nihil om nino relinquit̄. ⁊ sic est ex toto preteritꝰ nihil est ino/uatum. ita loquit̄. l. omnimō. ꝟ. si vo ꝑterierint. sed in casu nostro nō est oīno ꝑteritus: vt etiaꝫ fuit ꝓba tum in supioribus. p. d. §. si sub ea. ¶ Preterea da to ꝙ p. l. omnimodo. nihil eēt inouatum tñ fuit in/nouatum postea p. d. §. cum aūt. Nec ob. rn̄siones date ad. d. §. cū autem. q: dico ꝙ immo illo tpe viti um preteritionis cōsiderabat̄. vt. d. l. omnimō. ꝟ. si vo. ⁊ queadmodū ꝫm tpa ꝫm que filiꝰ debebat ha/bere titulū instōnis: si instituebat̄ sub ꝯditione non ptātiua: hēbat̄ ꝓ ꝑterito q̄si illa nō dicat̄ instō. ita ⁊ qñ fuit iductū ꝙ satis eēt relinquere filio titulo lega ti vel fideicōmissi. si legabat̄ sub cōditione nō ptāti ua debebat hēri ꝓ nō relicto. ⁊ filiꝰ habendus erat ꝓ ꝑterito. ⁊ tñ tex. in. d. §. cū aūt. vult dictā ꝯditioneꝫ reijci ō illo fideicōmisso. ergo pari rōne dꝫ reijci: vbi institutio facta esset sub ꝯditione nō ptātiua. attēto ēt ꝙ ille titulus legati vel fideicōmissi fuit p. l. oīmo do. subrogatus loco tituli istitutiōis oliꝫ reqsiti ⁊ sic debet sapere naturam eius i cuiꝰ locū subrogatur. l. si cū. §. qui iniuriarū. cū vulga. ff. si qs cau. ⁊ sic for/ma que erat tradita circa institutionē que non fieret sub cōditione nō ptātiua debebat ēt itelligi tradita in titu. legati subrogato. Item diuinationeꝫ cōtinet alia rn̄sio ꝫm quā dicebat̄ ꝙ in. d. §. cū aūt. filiꝰ erat exheredatus cū de hoc ibi nihil dicat̄. ⁊ ēt leges ad quas se refert ille tex. nō loquuntur precise i exhere/dato tm̄ nec erat exheredatio necessaria i casu illiꝰ. §. cū sufficeret tempore illo relictū esse titulo legati vel fideicōmissi prout ibi relictum fuerit. Nec placet mihi distinctio Bal. hic inquātum facit differentiaꝫ inter dictionem si ⁊ cum: q: talis differentia quo ad ꝓpositum nō ꝓbatur lege. ⁊ est contra. l. quodcun/qꝫ. §. pe. ff. de ꝟ. ob. nam qñ dictio si apponit̄ circa substātiam dispositiōis ⁊ respicit actum extrinsecum seu cōditionē extrinsecam nō differt a dictiōe cū: vt d. §. pe. ⁊ no. Bar. plene in. l. i. ff. de ꝯdi. ⁊ demō. ⁊ clarius Imo. post Ang. in. l. cētesimis. §. fi. ff. ō ꝟb. ob. Preterea cōtra Bal. videt̄ tex. in. d. l. quoniaꝫ

in priorib⁹. in ꝟbo. cōditio vel dilatio. ⁊ p illū tex. ibi Saly. rep bendit opi. Bal. Reliq̄ in materia viđ p Saly. ibi ⁊ p imol. vbi s̄. ⁊ de materia p eundē in. l. iā dubitari. ō he. insti. ⁊ p Bal. i re pe. l. in suis. in pe. col. ff. de liber. ⁊ posthu. ⁊ i dictis locis ēt iue nies ꝙ de institutione facta sub cōditione si filiꝰ voluerit esse he res: an reijciatur hodie sicut reijcitur alia cōditio ptātiua ꝫm cō munē opi. glo. ⁊ doc. in. d. l. suus quoqꝫ. in ꝑn. De materia etiā vide aliquid p Bar. ⁊ pleniꝰ per Bal. ⁊ alios in. l. si mater. i ꝑn ci. ff. ō vulg. ⁊ pu. vbi specifice ponūt an ista habeāt locū in insti tutione facta a matre de quo aliqd dicā circa fineꝫ huius legis. ¶ Et iuxta ꝯdicta querit hic Bar. qd si testator in ducentis an reis instituit posthumā que nascet̄ ex vxore sua: ⁊ que ingrediet̄/tur monasterium illa noluit ingredi: an testm̄ erit nullum ⁊ tꝫ ꝙ sic p. l. cōmodissime. ff. de lib. ⁊ posthu. ⁊ ibi p eūdem. Sꝫ Ful go. hic dicit se dubitare: q: relatiuū iunctū ꝟbo futuri tpis facit cōditionē. l. stichū q meꝰ erit. de leg. i. ⁊ conditio adducta i in/stōne filij dꝫ reijci: vt hic in glo. ⁊ dictū est. s̄. Et rn̄det ad. l. cō/modissime. ꝙ ibi loquit̄ in ꝯditione que est effecta anteq̄ꝫ nasca tur posthumꝰ. merito nō pōt dici ꝙ sit institutus sub ꝯditione ⁊ ꝙ illa ꝯditio reijciat̄. facit. l. cū sub ꝯditiōe. ff. de lib. ⁊ posthu. sꝫ nos loqmur i ꝯditione q̄ postq̄ꝫ filia ē nata suspēdit. Teneo cū Bar. q: dictū relatiuū iūctū ꝟbo ingrediet̄ monasteriū: licꝫ faci at ꝯditionē facit ēt demonstrationē. l. scribit. §. fi. ff. de aur. ⁊ ar gen. le. ⁊ no. p glo. ⁊ doc. in. d. l. stichum. merito ista que nō in/gredit̄ monasteriū est demonstrata ꝑsona a testatore in institu/tione. ⁊ sic militat rō Bar. fūdata. i. d. l. cōmodissime. ⁊ p hoc ēt habes rn̄sum ad id qđ dicit Pau. de ca. hic. ⁊ i. d. l. cōmodis sime. vbi tꝫ ꝯ Bar. q: ꝫm eū videt̄ istituta illa que nascet̄ sub cō ditiōe si monasteriū ingrediet̄ ⁊ q̄ꝫ ꝑmū nata est fuit certificata persona. ⁊ ō hoc ēt dixi. i. d. l. cōmodissime. puto tñ ꝙ testm̄ sta/tim cū nata est sit nullū: q: si nō ē istituta nisi filia nascitura que nubat. ergo q̄ꝫ primū nata est ꝓpter pendētiā ꝯditionis nō iue/niet se institutā vel exheredatā inspecta ratione Bar. fundata p d. l. cōmodissime. ergo est preterita. ⁊ p ꝯsequēs testm̄ nulluꝫ vt hic: cuius in ꝯrium sonāt verba Bar. maxime in. d. l. cōmodissi me. vbi nō videt̄ istā rōnem cōsiderasse. ¶ In gl. fi. ibi si modo p eū nō stetisset. hec opi. est fundata in opinione Bulgari rela/ta. s̄. per gl. in ꝟbo. erit ⁊ sicut illa opi. Bulgari fuit ibi damna/ta. ita p ꝯsequēs dānatur ista. ⁊ ad. l. fi. quā allegat Bul. rn̄de vt p Cy. in. viij. q. hic. s. ꝙ nō loquit̄ i instititutiōe que p ꝯditio nem adiectā reddat testamētum nullū: ꝓut i nr̄o ꝓposito. ⁊ iō glo. nr̄a recessit recte ab ista opi. ¶ In ea. ibi: in emācipato ⁊c. hec ꝑma rn̄sio nō ē bona: q: vt ēt dicit hic Ray. tex. in. d. §. sub ꝯditione hꝫ locū i filio i ptāte: vt sonat tex. ibi ad fi. vbi tex. vult ꝙ hn̄ sit veꝝ ꝙ in filio emancipato istituto sub ꝯditione nō po/testatiua illa bonoꝝ possessio ꝫm tabulas sit necessaria penden/te ꝯditione: q: filiꝰ emancipatus nō pōt dicere testm̄ nullū: lꝫ sit institutus sub ꝯditione nō ptātiua. secus in filio i ptāte: q: i nul lo nō ē necessaria bonoꝝ possessio ꝫ tabulas cū possit dicere te stamētū nullū: vt h. ⁊. d. l. luciꝰ. ⁊ ꝙ illud ꝙ dicit̄ in. d. §. sub cō ditione hēat locū in filio i ptāte ꝓbat̄ in. l. sub ꝯditiōe. ⁊ ibi gl. i ver. si is. ⁊ in gl. se. e. ti. ⁊ notāt ēt doc. post Bar. in. d. l. suꝰ quo/qꝫ. in ꝑn. ⁊ maxime Imo. ⁊ iō teneas qđ dicit̄ in. d. ꝟ. vel dic. ꝓ ut declarabo statim. ¶ In ea. ibi: vel dic ꝙ ēt ⁊c. dic ꝙ aut con ditio istitutiōis nō fuit impleta ⁊ oēs tenēt ꝙ nō posset adiri ex testō postq̄ꝫ nō ē purificata cōditio adiecta a testatore. facit. l. le gatis sub ꝯditiōe. ff. ō ꝯdi. ⁊ de. hn̄ posset pēdente ꝯditione pe ti bo. pos. ꝫm tab. de iure pretorio: vt. d. §. sub ꝯditōe. Aut ꝯdi/tio fuit ipleta: ⁊ tūc ꝫm bar. ⁊ in. d. l. suꝰ quoqꝫ. i ꝑn. filiꝰ appro/bādo testm̄ nō pōt ex illo adire hereditatem de iure ciuili: q: te/stamētū i quo filiꝰ i ptāte ē preteritꝰ si approbat̄ p ꝑteritū recon ualescit de iure ꝑtorio tm̄: p. l. filio ꝑterito. ff. ō iniusto testa. ꝫm glo. in. l. i. ff. de peti. here. ⁊ sic bar. reprehēdit istā glo. sꝫ Cy. Ja. bu. bal. Ang. Saly. ⁊ Pau. de ca. sequunt̄ hic opi. glo. hu ius q̄ in hoc est singularis ꝫm Ang. hic. ⁊ sic tenet ꝙ poterit ēt ex testō ō iure ciuili. Nec obstat. l. filio ꝑterito: q: dato ꝙ eēt ve/rū ꝙ i casu illiꝰ legis recōualesceret testm̄ de iure ꝑtorio tm̄. tñ il le tex. loqt̄ ꝙ filiꝰ ē oīno ꝑteritꝰ: sed in casu nr̄o nō est oīno pre/teritꝰ. ⁊ inter ista dr̄ia est: vt est dictum. s̄. istā opi. ēt tenuit bal. Ange. Imol. ⁊ Pau. de ca. i. d. l. suus quoqꝫ. in ꝑn. ⁊ ibi dicūt ꝙ glo. in ver. faceret. videtur sentire ꝙ nedū ipse filius pōt adi

re de iure ciuili ex testamēto tunc:sꝫ coheres ei⁹ qđ est singulariter notādū ſm Imol.ibi de quo ēt vide p Bal.h in.xxj.𝔷.xij. 𝔷 hic etiam p Saly.in.ij.q.vbi tangit an filius institutus sub conditione non potestatiua possit approbare testm̄ in p̄iudiciuꝫ alteri⁹ filij instituti pure qđ pendet ab illa.q.quā tetigi i.l.posthumo.in.j.vel.ij.charta:dū quesiui.an filius p̄teritus possit approbare testamentuꝫ in preiudicium fratrum institutoꝝ contra dicentium.Item cū ista opi.glo.transit etiam Ang.in.d.l.filio preterito.𝔷 hec opi.videtur magis cōis 𝔷 tenēda:𝔷 tanto clari⁹ procedit tenēdo opi.quam tenui in.d.l.posthumo.vbi conclusi ꝙ etiam in casu.d.l.filio preterito.testm̄ recōualescat de iure ciuili.dixi ēt ibi an verum sit ꝙ testamentum in quo filius in potestate est institutus sub cōditione nō potestatiua sit nullum ipso iure.𝔷 sic nō sit necesse ꝙ fili⁹ dicat nullū.𝔷 tenui ꝙ sic p istaꝫ legem:p quo ēt vltra ibi dicta bn̄ facit tex.in.d.l.lucius.ad qđ etiā vide Cy.hic.in.viij.q.𝔷 p glo.in.l.sub ꝯditione.in ṽ.tuendum.ff.de bo.pos.ſm tab.℄ In ea.ibi simile 𝔷c.s̄.de cōtrata.l.ij.𝔷c.glo.melius allegasset no.p glo.fi.in.d.l.filio preterito.cū fi.vbi glo.voluit testamentuꝫ in suo filius est p̄teritus eē nullum.ita demū si filius vellet dicere nullū:𝔷 qđ an sit verū dixi in d.l.posthumo.℄ Extra glo.adde ꝙ licet filius in potestate potest institui sub cōditione potestatiua fallit nisi sit turpis seu a iure reprobata cōditio:q𝔷 tunc testm̄ redditur nullū.l.fili⁹.ff.đ cōdi.insti.𝔷 istud hodie nō est correctū per.l.quoniā i prioribus.in ṽbo cōditio.ſm Bal.hic.in.ij.col.𝔷 seqtur Pau.de ca.i.l.conditiones.ff.de condi.insti.qđ ē notandum.Pro hoc facit q𝔷 ēt an̄.d.l.filius.turpes ꝯditiones reijciebanť:𝔷 tn̄ per.d.l.filius.fuit inductum ꝙ nō reijcerenť de institutiōe filij in potestate.℄ Item adde ꝙ lꝫ qn̄ filius institutus sub ꝯditione nō potestatiua testamētum sit nullum vt dixi:tamen fallit i filio posthumo sub ꝯditione tali instituto dūmodo an̄ ei⁹ natiuitatē ꝯditio euenerit.l.cum posthumus ꝯditio.alias incipit cū sub ꝯditione posthumi.ff.de libe.𝔷 posthu.𝔷 ita limitať hec lex quam ēt alio modo Ange.hic singulariter limitat dicens ꝙ qn̄ filius iā nat⁹ est institutus sub ꝯditione nō potestatiua si ꝯditio eueniat viuo testatore recōualescit testm̄.allegat in simili tex.in.l.posthum⁹.in p̄n.ff.de iniust.testa.℄ Contrariuꝫ tenet Pau.de ca.hic:q𝔷 l.posthumus.loqtur qn̄ a p̄ncipio testamētum fuit validuꝫ:licꝫ natiuitate posthumi fuerit inualidatum:vnde facili⁹ reconualescit:q𝔷 reuertiť ad suū p̄stinuꝫ statū.si posthum⁹ moriť viuo testatore.𝔷 sic cessat cā inualiditatis an̄ sic qn̄ testm̄ erat a p̄ncipio nullū vt qn̄ fili⁹ iam nat⁹ erat p̄terit⁹:quoniā tūc secundū veram opi.non recōualescit.lꝫ fili⁹ viuo testatore decedat.l.si fili⁹ q̄ i potestate.ff.de libe.𝔷 posthu.facit qđ no.glo.in.l.si testm̄.ff.đ tes.Putarem posse saluari opi.Ang.q𝔷 quando veniētes ab intestato sunt instituti:et lꝫ fili⁹ iam natus sit preterit⁹ 𝔷 sic a p̄ncipio testm̄ sit nullū:tn̄ recōualescit testm̄ si cessat effect⁹ solēnitatis.i.si filius preteritus viuo testatore decedat:vt ē tex.singularis ſm communē intellectū in.d.l.posthum⁹.in.ṽ.idem 𝔷 circa.i verbo iniustum.ergo cuꝫ in p̄posito presupponať filiū eē institutū.𝔷 sic ē institutus ille q ab intestato successurus erat si cessat defectus nullitatis viuo testatore:vt q𝔷 eueniat viuo testatore conditio debet testm̄ recōualescere.𝔷 pro ista opi.in simili:vide id qđ notat Ang.𝔷 Imol.in.l.si a prima.ff.de libe.𝔷 postb.vbi dant aliaꝫ āpliationē 𝔷 extensionē.ad.l.posthum⁹.℄ Ultimo adde ꝙ licet ſm ista tempora fili⁹ a m̄re possit institui sub conditione non potestatiua.l.ij.s̄.e.tn̄ dicit Ang.i.l.p̄xima.ꝙ istđ p̄cedit tātum isto tempore quo p̄teritio matris habebať pro exhereda tione.§.m̄r.insti.de exhe.libe.ideo testm̄ nō reddebať nullum sed debebat expugnari p querelam vt ibi:sꝫ hodie ē exequata linea paterna 𝔷 m̄rna:vt in.§.aliud quoqꝫ.in auc.vt cuꝫ de app.cog.𝔷 iō institutio facta sub conditiōe nō potestatiua redderet testm̄ matris nullū ipso iure:sicut in patre secūdum eū.℄ Sed aduerte q𝔷 tex.in.d.§.aliud.loqtur qn̄ filius nullo mō erat institutus 𝔷 sic erat omnino p̄teritus habito respectu ad titulum institutionis secūdum iura antiqua q̄ excepto filio i potestate permittunt alios filios 𝔷 oēs posse institui sub ꝯditione casuali:vel mixta loquūtur qn̄ filius fuerat institut⁹:licet sub ꝯditione;quo casu nō dicitur omnino p̄terit⁹.𝔷 inter ista ē differentia vt sepe dictum ē per.d.§.si sub ea.𝔷 ideo videtur ꝙ cum iura antiqua non reperiantur in hoc expresse correcta:remaneant in suo robore.Preterea tenendo opi.gl.𝔷 Bar.hic.s.ꝙ hodie reijciatur cōditio de institutione filij ēt si sit i potestate vt tenui supra sequiť ꝙ opi.Ang.nō p̄cedat.℄ Item contra opi.Ang.ē expresse decisio Bal.h q̄ tenuit ꝙ dato ꝙ in testamento patris non reijciať conditio de institutione filij in p̄tāte.tn̄ secus ē i testamēto matris:vt.s̄.retuli.𝔷 istđ exp̄sse tenet Bal.i l.si mater.in p̄n.ff.de vulg.𝔷 pup.l.𝔷 dicit esse suum nouum dictum:licet Bar.ibi videatur velle contrarium:𝔷 ſm Rapha.cu.ibi Bar.in.d.l.si mater.duꝫ dicit ꝙ ibi filius in terminis illius legis posset diceť testamētū nullū.vř ꝯrium tenere ei⁹ ꝙ ipsemet bar.tenet hic inquātū tenet opi.glo.p.d.l.qm̄ in prioribus.Bal.ēt in repetitiōe.l.in suis.circa pe.colū.ff.de libe.𝔷 posthu.vř in testamento m̄ris tenere illud qđ tenet Bar.in.d.l.si m̄r tamen ṽior videtur opi.Bal.i.d.l.si mater.quā ēt ibi seqtur Raph.𝔷 pau.de ca.ibi licꝫ Imol.ibi dubitet sed nō videť decidere.𝔷 Ang.ibi dicit ꝙ nō adheret opi.Bal.p ea que ipsemet Ange.dixit in.d.l.suus quoqꝫ.in p̄n.𝔷 cuꝫ opi.Bal.in.d.l.si mater cōcordat ēt Pau.đ ca.in l.i.s̄.e.𝔷 ita tenet qcqd dixerit Ang.ī.l.p̄xima.vbi videť teneť ꝯ opi.Bal.in.d.l.si mater.eo q𝔷 eqparantur linea p̄rna 𝔷 m̄rna hodie p.d.§.aliđ quoqꝫ capitulū.sꝫ rn̄de ꝙ ibi loqtur in p̄pria p̄teritione:sꝫ qn̄ filius a m̄re ē institutus sub cōditione censeť p̄terit⁹ per.d.l.quoniā in priorib⁹.Alexander.

r **Eprehendenda.** Conditio dirimēdi m̄rimoniū tāquā turpis reijciť de institutione 𝔷 remanet institutio pura.𝔷 si de fcō fuerit impleta ꝯditio nō cogiť in implemēto p̄sistere:imo lꝫ ab implemento recedat hereditatē habet sicut si nō impleuisset.h.d.Fallit ista lex vbi ista cōditio turpis vel similis eēt adiecta a p̄re i institutiōe filij vel filie i potestate:q𝔷 testm̄ reddeť nullū.l.fili⁹.ff.de ꝯdi.isti.etiaꝫ hodie vt dixi.s̄.l.p̄xima.℄ Nota ꝙ qs dꝫ honorē[a] lucro pecuniario preferre:vt h 𝔷 i.l.iulia.ff.si quis omis.cau.testa.Alex.de imola.

[a] ℄ Honorē.multa q̄ facere qs debet p̄pter honoreꝫ ꝯseruandum vide p oldra.ꝯsi.lxxxiiij.

g **Eneraliter.** Substitutio vel fideicōmissuꝫ relictū per testatorē sub ꝯditione si institutus seu grauat⁹ decesserit sine liberis vna cū plurib⁹ alijs conditiōibus alternatiue positis nō hꝫ effectū nisi oēs ꝯditiones existāt.𝔷 sic alternatiua poniť p̄ copulatiua.h.d.Et nō hꝫ ista lex nisi vnā legē exp̄sse ꝯcordāteꝫ.s.l.luci⁹.la vltima.ff.de heredi.isti.facit in simili.l.si is qui ducenta.§.itē si p̄r.ff.de reb⁹ du.vbi alternatiua posita inter personas qbus fcā erat substitutio.resoluitur in ꝯiūctam ex mēte testātis.hic autem 𝔷 in.d.l.luci⁹ alternatiua nō erat posita inter p̄sonas:sed īter conditiones.Ratio aūt huius legis.𝔷.d.l.luci⁹.ē ſm qđ ē de mēte Bar.𝔷 bal.hic:quoniā ex ista substitutiōe in qua ē alternatiue posita illa ꝯditio si dcesserit sine liberis.appet ꝙ testator voluit fauere liberis īstitutis 𝔷 eos voluit p̄ferre substitutis.d.l.luci⁹.i fi.𝔷 no.gl.i.l.filiussa.§.cū qs.đ le.i.vn̄ si ꝯtigat īstitutū dcedere cū liberis lꝫ sine testđ si alternatiua assumereť p̄pe liberi ei⁹ excluderenť p substitutū.qm̄ ad ṽitatē alternatiue sufficit vnicā ꝯditiōeꝫ euenisse.l.si h̄ŕdi plures.ff.e.𝔷 sic ṽificata fuit vna ꝯditio.q𝔷 decessit sine testđ:tn̄ q𝔷 h eēt ꝯ mētē dfuncti accipiť p copulatiua 𝔷 ēt ecōuerso si īstitutus dcederet sine liberis 𝔷 ꝯdidisset testm̄ adhuc dř dfecisse casuꝫ sbstōnis.lꝫ h casu fauor liberoꝝ cesset.nā postꝙ dcā substđ fauore liberoꝝ ītelligiť fcā h illis ꝯditōib⁹ copulatiue:n̄ dꝫ diuerso iure cēseri:vt.l.eum q edes.de vsu.vn̄ sicut quando decessit sine testamento 𝔷 cum liberis dř dfecisse casuꝫ substōnis:𝔷 ita ecōuerso.sec⁹ vbi nō ē apposita dcā ꝯditio si dcesserit sine liberis:vt.d.l.si h̄ŕdi.Sꝫ hāc

rationem impugnat hic Saly. q: dicit ꝙ iste tex. nō
considerat fauorē liberorū. patet q: tex. dicit ꝙ istō
habet locum in extraneis. ⁊ ideo dicit ꝙ ratio hui⁹
legis est: quia iste conditiōes fuerunt adiecte nega/
tiue: quo casu vna non impleta repugnat implemē
tum alterius implete. ideo resoluitur alternatiua in
copulatiuam. sed istud nihil est. ⁊ ē contra tex. in. l.
si qs ita stipulatus fuerit. x. aureos. in fi. de ver. ob.
vnde vera est ratio bar. ¶ Nec ob. ꝙ iste tex. habe/
at locum in extraneis institutis: q: Bar. hoc nō ne/
gat nec ꝑ hoc tollitur ratio bar. quo ad liberos isti
tuti. ¶ Addit Bar. aliam rōnem quā tamen dicit se
non ponere ꝓ constanti. s. ꝙ ratio est quare disiūcti
ua ponitur ꝓ cōiunctiua: q: disiunctiua iūgebaꝛ cū
dictione etiam sed istud reprehendit Ang. hic ⁊ re/
cte q: est contra. d. l. lucius. vbi non fuit adiecta di/
ctio etiam Odof. Ja. de raue. ⁊ Pe. dicebant ꝙ rō
erat: quia hic fuerunt adiecte plures cōditionēs. s.
tres. vnde si non acciperetur copulatiue oporteret
omnes conditiones deficere ad hoc vt instituto nō
auferreꝛ hereditas per substitutū. ⁊ hoc essꝫ iniquū:
q: nimis grauaretur heres si haberet curare ꝙ oēs
ille conditiones deficerent. sed istud nō placet: ⁊ vi
detur esse contra. d. l. lucius. vbi si bene inspiciatur
erant in effectu due tantum conditiones circa quas
curare habebat heres: ⁊ tamen resoluitur in coniun
ctam. Preterea imperator hic non se fundat in ista
oratione. sed in illa quam ponit Bar. ⁊ añ eum Ja
a ¶ Et oldra. Adde Fran. de are. cōsi. j. in. iiij. colū. in ꝑmo impsꝭ.
co. de are. Ray. ⁊ Jac. bu. hic. ⁊ Oldra[a]. in consilio
clxxxviiij. ¶ In glo. i. vult glo. ꝙ non sit differentia
inter istud verbum intestatus ⁊ verbuꝫ sine testamē
to. sed contrarium tenet Fulgo. hic ꝑ istum tex. ⁊ di
cit ꝙ ita tenebat dominus suus christoforus de ca/
stellione. ⁊ ideo dicit ꝙ licet statutum loquens de in
testato non comprehendat pupillū ⁊ furiosum qui
testari nequeunt. l. i. in ꝓn. ff. de suis ⁊ legi. lꝫ ibi ali/
ter dixerit Bar. tamē si statutuꝫ loquatur in decedē
te sine testamēto bñ cōprehenderet eos. nec miruꝫ
ſm ipsum: quia verbuꝫ intestatus refertur ad perso/
nam morientis proprie: aut is diciꝛ non testat⁹ q po
terat testari. l. eius est nolle. ff. de reg. iur. ⁊ l. is pōt.
ff. de acq. here. Pupillus auteꝫ testari nō pōt ideo
non cōprehenditur. At illa verba sine testamēto ac
tum ꝑsone mortue de cuius successiōe agitur nō re/
spiciunt. nam pupillus pōt decedere cū testō: vt qñ
pater sibi substitutionem pupillarem facit. l. ij. i ꝓn.
⁊ l. patris ⁊ filij. ff. de vulg. ⁊ pupil. ⁊ iō potest dece
dere sine testō non dico a se facto. ⁊ eadeꝫ rōne eēt
idem si ꝟba conciperētur per illud aduerbiū ab in/
testato decesserit. non enim actus testandi tūc refer/
tur ad personam ⁊ pupillus potest decedere testat⁹
vt dixi. Et dicit Fulg. ꝙ suꝑ hoc vidit consiliuꝫ ma
gni doc. dñi signorelli ō homodeis: ⁊ dicit ꝙ putat
hoc esse verum. Dic ꝙ ꝓ hmōi inuestigatione vidē/
da sunt duo. primum an statutuꝫ disponēs ꝙ in suc/
cessiōe filij intestati mater excludatur extātib⁹ agna/
tis masculis vsqꝫ ad certum gradum habeat locum
in pupillo seu alio ītestabili: ⁊ iste est multū longus
articulus. ⁊ ideo conabor eum tractare quam breui
us potero vt vobis visum est. Et secundo erit vidē/
b ¶ Pupill⁹ in hoc articulo vid Ludo. ro. cōsi. xxxij. ⁊ ꝯsi. iiij. abb. cōsi. lxxv. Fulgo. ꝯsi. xiij. ange. cōsi. ciiij. bal. ꝯsi. xxxiij. j. li. ⁊ ꝯsi. xiiij. ⁊ ꝯsi. liiij. j. li. ⁊ ꝯsi. lxxvij. et cccxiij. iij. lib.
dum an posito quod tūc non cōprehēdatur pupil/
lus quādo statutū loqueretur de decedēte ab intesta/
to an cōprehenderet cū diceret sine testō. ¶ Circa
primum due sunt ꝓncipales opiniones. Prima ē ꝙ
comprehendaꝛ pupillus[b] vt tenuit Bar. in. d. l. i. in
ꝓnci. q: tex. vult ꝙ tales intestabiles accipiantꝛ pro ī
testatis: ⁊ ita videtur eē cōmunis vsus loquēdi secū
dum Bar. ibi qui dicit ꝙ tex. ibi ꝓbat ꝙ ita accipiꝛ
cōmunis vsus loquendi. ⁊ istud etiā secutus ē Bar.
in consilio suo īcipiente. In. q. predicta plura vidē/
tur moueri dubia ⁊c. ⁊ in consilio incipiente. Statu
to vrbis veteris ⁊c. ⁊ in consilio incipiēte. Hec ē copia cuiusdaꝫ
statuti ⁊c. ⁊ in consilio incipiēte. Puella ⁊c. ⁊ in istis duob⁹ vl/
timis consilijs tangit hoc plenius ꝙ̄ alibi. ⁊ de isto cōsilio Bar.
facit mentionem Pe. de anch. in. c. cum tibi. de testa. vbi tran/
sit cum Bar. ⁊ idem Ang. in suo ꝯsilio. lxxxvij. incipiente. Pe
trus de vrbe veteri ⁊c. ⁊ Pau. de ca. in consilio. cclxxxiiij. īcipiē/
te. In christi nomine presupposito quodā statuto ⁊c. ⁊ Pe. de
anch. in consilio. clxx. incipiente. In christi nomine reuocatur
in dubium ⁊c. ⁊ Pau. de ca. in. l. ambigua. ff. de legi. ⁊ pro ista
opi. secundo vꝛ tex. in. l. in testō. la prima. §. ō testa. mili. vbi tex.
dicit pupillam decessisse intestatam. ⁊ istā opi. tenuit ibi Pau.
de ca. ⁊ roma. ¶ Tertio ꝙ de hoc est tex. in. d. l. i. in ꝓn. de suis
⁊ legi. īducendo aliter ꝙ̄ faciat Bar. ſm Pau. de ca. hic qui di
cit ꝙ ille tex. vult ꝙ pupillus habetur ꝓ intestato. ⁊ ꝙ iura que
loquuntur de intestatis habent locū in pupillo. ⁊ dicit Pau. ō
ca. ꝙ Bar. se fundat in cōi vsu loquēdi: ⁊ sic esset probādus ſm
Pau. de ca. vnde ipse dicit ꝙ non fundat se in vsu loquendi sꝫ
in iuris interpretatione. ⁊ ita etiam dicit ipse in. l. cum antiquori/
bus. j. de iur. delibe. ibi tamen dicit ꝙ vidit pluries consultuꝫ ꝯ
rium per plures doc. ¶ Quarto pro hoc vꝛ tex. in. l. ij. in ver. in
testati. j. ti. i. vbi etiam pupillus appellaꝛ intestat⁹. ⁊ ibi istā opi.
firmat Pau. de ca. ¶ Quinto ꝓ hoc vꝛ tex. in. l. credēdum. in
ver. intestatoruꝫ. ⁊ in ver. si intestatus. ff. qui pe. tu. ⁊ ibi ꝓbatur
ꝙ etiā quādo cōfertur ꝑ modum cōditionis sufficit ꝙ decedat
in pupillari etate. licet conditiones debeāt īpleri ī forma specifi/
ca. l. qui heredi. in ꝓn. ff. de condi. ⁊ demon. ¶ Sexto vꝛ tex. in
l. lucius. ff. de vulg. ⁊ pupil. ⁊ in. l. ij. §. impuberē. in ver. intesta
tum. ff. ad tertul. ⁊ in. l. pater filium. §. fi. in versi. puer intestat⁹.
ff. ad. l. fal. in quibus locis iura dicunt pupillum decedere inte/
statum. ¶ Septimo ꝓ ista opi. facit id ad qō adducit Ang. ī cō
silio. cij. incipiente. Statuto cōis burgij ⁊c. vbi consuluit ꝓ ista
opi. ⁊ inter cetera adducit ꝙ pupillus qñqꝫ moriꝛ testat⁹. alle/
gat. l. pris ⁊ filij. de vulg. ⁊ pupil. ⁊ l. papinianus. §. sed nec im
puberis. ff. de ioffi. testa. ergo in alijs casib⁹ dicitur intestat⁹. ⁊ ꝓ
hoc ibi adducit alia argumenta satis leuia. ¶ Octauo q: habi/
tus pōt considerari duobus modis ꝓmo stricte ſm naturā sui ī
diuidui: ⁊ isto modo pupillus nō diciꝛ intestatus seu ꝓuatus fa
ctione testamenti: q: pupillus non pōt testari: ⁊ ꝓuatio presup/
ponit habitū. l. decem cum vulga. de ꝟbo. obli. ⁊ ō isto mō loq
tur. d. l. i. j. de suis ⁊ legi. i. i. respōso. Secūdo modo pōt consi/
derari large ſm naturam speciei sub qua est illud indiuiduū exē
plum aliquis ē mutus a natiuitate. certe lꝫ in eo nunꝙ̄ fuerit ha
bitus loquēdi. tamen diciꝛ mutus: eo q: speciei humane ꝯgruit
habitus loquēdi. l. discretis. §. qui testa. fa. pos. idē in eo qui na
tus est sine oculis. nam recte diciꝛ cecus ⁊ ꝓuatus lumine eo re/
spectu: q: speciei humane cōgruit videre: vt in euangelio de ce/
co nato ⁊c. sed lapis nō diciꝛ cecus: q: speciei lapidum nō cōue
nit videre. ⁊ hoc respectu iurisconsultus in. d. l. i. de suis ⁊ legi.
dixit ꝙ pupilli ꝓ ītestatis accipiunꝛ: quasi dicat in eis cadit istō
ꝟbum intestatus respectu speciei humane cui cōpetit habit⁹ te/
standi. ⁊ hoc est quod vult imꝑator. isti. de heredi. que ab ītest.
defe. in ꝓn. vbi dicit ꝙ intestatus est qui oīo testm̄ nō fecit. No
ta ꝙ dicit oīo: quasi dicat siue q: voluit siue q: nō potuit: vt ibi
in glo. ⁊ probatur idem in. l. intestatus. ff. de ꝟbo. sig. nam ver/
ba legis debent intelligi ꝓut loquuntur generaliter de oī hoīe
non singulariter de isto vel de illo. ff. de legi. l. iura non singula
ris. ⁊ istud vltimum arg. firmauit Bar. in dictis duobus vltimis
consilijs. ¶ Nono ꝓ hoc facit. q: statutum seu lex noua recipit
extensionē passiuam a iure cōmuni seu a lege antiqua. vnde qñ
lex antiqua dicit ꝙ illud qō est statutuꝫ in seruo hꝫ locū in filio.
⁊ superueniat lex noua aliqd disponēs in ſuo extēditur ad filiū
ꝓpter dispositionem legis antique q̄ istam executionē facit: vt
colligitur ex glo. fi. in. l. si quis seruo. ⁊ ibi clarius Bar. §. ō fur.
iuncta. l. vt tm̄. §. de filio. ⁊ ibi oīno vide Bar. ff. ō ser. cor. sꝫ ita
ē ꝙ illa. l. i. de suis ⁊ legi. vult ꝙ illa que sunt statuta ī intestatis
habeāt locū in ītestabilib⁹. ergo statutū nouū loquēs de intesta
tis traheꝛ ad ītestabiles. ¶ Decimo ⁊ vltimo ꝓ hoc facit: q: rō
dicti statuti videtur fuisse agnationis ⁊ familiarum ꝯseruatio q̄
ꝯseruantur per masculos: vt insti. de legi. agna. suc. in. ꝓn. l. pro
nunciatio. cum se. ff. de ꝟbo. sig. quā rōneꝫ ponit Jo. an. in ad/
di. specu. in Rubrica de suc. ab intes. ⁊ per Bar. in. l. liberoruꝫ.

in.ix.col.cū fi.ff.de v.signi.sed ita est q in exorbitantibus vel etiã in correctorijs fit extẽsio ex identitate rõnis ad alios casus q possent sub casu expresso cõprehendi inspecta larga significatiõe vocabuli: vt no.glo.et Ang.in auc.vt hi q obli.post pn. in ver.ad curationẽ.et gl.et doc.in cle.i.in vbo eligat. de elec. bñ facit.l.filiũ labeo.ff.ad mace.cũ fi.et si nõ esset expressa rõ in lege vel statuto: vt no.Cy.in.l.i.in v.sz iuxta hoc qro &c.j. que sit longa cõsue.et plenius Anto.de bu.in.c.fi.de cõsue in.i. fallentia quã ponit circa materiã extẽsionis.vbi ad hoc allegat multa.ergo cũ eadẽ ratio habeat locũ i pupillo q in maiore statutũ loquẽs de intestato dz extendi ad itestabilẽ q large dr intestatus: vt.d.l.in testamẽto cũ alijs.s.alle. ¶ Cõtrariã opi.tenuit pe.ut refert bar.in.d.l.i.et hoc p illũ tex.in v.ppe itestatus nõ est.p quo et bene facit glo.in.d.l.cũ antiquioribus.in v.fuisse.et glo.isti.de here.q ab itesta.in pn.vbi pupillus iproprie dr intestatus.sz statuta q sunt cõ ius cõmune debẽt itelligi pprie et stricte.arg.§.filiussa.v.si eni meminissez.ff.de dõa.iucta.l.i.et ti.et.l.i.§.si is q nauez.ff.de exercito.et.l.cõstitutionibus. cũ ibi no.p Bar.ff.ad municipa.et expresse no.Bar.in.l.oẽs populi in.vj.q.pncipali.ff.de iusti.et iur.et.l.i.et.l.labeo.cũ fi.ff. de v.sig. ¶ Scdo p ista opi.bñ facit tex.l.i.in v.pro itestatis accipere debem9 &c.qz aliõ est quẽ esse talẽ.et aliõ haberi p tali.l. mercis.la.ij.cũ gl.ff.de vb.signi.et.l.si maritus.§.legis.ff.de adulterijs.et iuxta exorbitãtia a iur cõmuni seu correctoria iuris cõis disponẽtia de eo q est talis nõ vendicãt sibi locũ in eo qui hr p tali: ut ibi pbat.et in.l.fi.s.de iterdic.ma.et lz tex.in.d.l.i.de suis et legi.videat velle q habeãtur p intestatis: quo ad effectũ tñ hoc itelligit quo ad successionẽ iuris cõis de qua in illo ti.non quo ad successionẽ iductã aliũde.puta a statuto: vt pbat ex his q tradit Bar.in.d.§.legis.in fi.cũ cõcor. ¶ Tertio p ista opi. facit.l.itestato.ff.de legi.tut.vbi intestatus dici videt ille q tutorẽ testõ dare poterat.nõ aũt ille q testari n poterat.et iõ Cy. Pe.Ray.et nicho.de neapo.ibi tenẽt istã ptez p illã legẽ. et p d.l.i.de suis et legi.et ita et p illas duas leges Alberi.d rosa. in pma pte statutorũ in.xliiij.q.vbi refert ita fuisse determinatũ.et dicit q etiam Ray.refert ita fuisse determinatum.certe tamen tex.in.d.l.i testamẽto vr parũ stringere istaz opi.et tenuit gui. de cu.in.l.i.s.qñ impe.iter pu.et vi.et Cy.in.l.ij.s. q testa.fa. pos.et io.fa.insti.de here.q ab itest.in pn.Bal.et aliqd tetigit in.d.l.ij.s.q testa.fa.pos.sed nõ decidit ibi sed remittit ad dicenda p se.in.d.l.cũ antiquioribus.et ibi in.vj.q.pungit. et nihil clare decidit.sz ipe decidit in.c.i.in pn.de suc.feu.et ibi tenẽt q statutũ odiosuz loqns de itestato nõ cõprehendit pupillũ.secus si erat fauorabile: et p hoc adducit aliqs rões nõ tñ multuz vrgentes qs p te videas.et ibi et ponit an posito q cõis vsus loquẽdi vulgariũ se haberet q pupillus dicat intestatus: an vba statutoz cõditorũ a peritis debeãt itelligi bm talẽ vsum loquendi.de quo vltime dixi.ff.de v.ob.in.l.stipulatio ista.§.quoqz.et cũ illa distinctiõe.s.aut statutũ est odiosuz aut fauorabile.transit et Bal.in.d.l.in testõ de legi.tut.et ibi ponit qũo cognoscat an statutũ sit fauorabile.idẽ et ponit Bal.in.d.l.iiij.j.si pen. ap.mors interue.vbi dicit q in illo q est itestabilis cũ dicat proprie itestatus nõ habẽt locũ statuta stricti iuris qbus caueť contra naturalez rõnẽ q femina nõ succedebat ab itestato. allegat no.in.d.l.cũ antiquioribus.sz statuta naturali rõne munita bene haberent locũ in eo allegat.l.i.in tertio rñso.ff.de suis et legi. Ang.in.d.l.in testõ.s.de testa.mili.et in.l.ij.j.ti.i.et istã opi.in distincte cõtra Bar.referens q ita cõsuluit Bal.nisi pbaret de cõrio cõi vsu loquendi.et dicit q ita cõsuluit collegiũ perusinũ et rñdet ad.d.l.in testõ.cuz fi.vbi pupillus appellat intestat9: qz illud est verũ largo sumpto vocabulo et improprie.ut dixit tex. in.d.l.i.ita et dixit Nicho.de neapo.in.d.l.ij.§.impuberez.ff. ad tertul.Saly.in.d.l.cũ antiquioribus.dicit q opi.Bar.nõ pcederet in ciuitate bononie.qz ibi viget statutũ q vba statutoruz debẽt accipi bm pmũ significatũ.sz vbi tale statutũ nõ vigeret tũc relinqt cogitãdũ.Ful.ibi tenet cõ Bar.et dicit q in cõsilijs nunq est secutus Bar.ita et tenet ipse in.d.l.in testõ.Jo.de imol.in.d.l.cẽturio.circa.xx.col.dicit q sibi magis placet opi. ista cõ Bar.et q tñ vidit cõsiliũ Pe.de ancha.et Ant.de bu.cõsulentiũ p opi.Bar.lz aliq cõsuluerunt p opi.cõria et circa hoc imol.adducit aliqua que tñ p maiori parte cõprehendunt ex supradictis.Istã opi.clarius firmat imol.in.d.c.cuz tibi.ad fi.et ita cõsuluit ipse in quodã suo cõsilio incipiente.In casu pmisso primo discutiẽdũ est qs successerit ludouico &c.Bal.et cõsuluit p ista opi.in cõsilio incipiẽte.In xpi noie amen.si pr nõ extat &c.nisi bm eũ pbaret de cõi vsu loquẽdi: qd dicit esse difficile.et tali casu pcederet opi.Bar.et dicit q iurisconsultus in.d.l.i.nõ facit aliquã fidẽ de tali cõi vsu loquẽdi.et istõ cõsiliuz refert Pe.de ancha.in repe.c. canonum statuta.de cõsti.post mediũ.in v.qd dices de patruo et ibi dicit Pe.de anc.se pluries p hac pte cõsuluisse bononie.et q bar.est solus.In istam opi. et inclinat bal.in.l.si arrogator.in pe.col.ff.de adop.et nisi aliter se haberet cõis vsus loquẽdi.Pro ista pte et consuluit Ang.in cõsilio.xxvi.incipiẽte. In xpi noie statutũ excludẽs &c.et aliq alia argumẽta nõ tamẽ multuz vrgẽtia formari possent ex dictis doctoz in locis s.allegatis.Sed pp pliritatẽ omitto: et attentis tot varietatibus doctoz vr qsi temerariũ audere decidere.tñ ut satis apparet ex predictis ista secũda opi.est magis cõis et illã sequor.p qua vltra pdicta adduco nã tex.in.d.l.i.de suis et legi.dicit q itestabiles accipiunt p itestatis.sed ista vba accipere p tali seu loco talis denotat fictionẽ et impropietatẽ.l.i.cuz ibi no.j.de his q sub modo.et.l.interdũ.§.q tutellã.ff. de fur.l.iure ciuili.ff.de cõdi.et demõ.bñ facit qd no. in.d.l.mercis.et ita expsse dixit bar.in.d.l.si is q pro emptore.circa fi.iij.q.pncipalis.ff.de vsuris.et hoc satis denotat tex.in.d.l.i.in vbo pprie.sz ita est q statutũ loquẽs cõ ius cõe in casu vo nõ extendit ad casũ fictũ qñ illa fictio est inducta iure cõi et nõ a statuto. l.iij.§.hec vba.cũ glo.in v.hrdis.et ibi no.bar.ff.d neg.gest.bñ facit lex.fi.s.de his q ve.etatis.et.c.susceptũ.de rescrip.in.vj.et latius ceteris quo ad ppositũ nrm declarauit imo in.l.i.§.lex falcidia.ff.ad.l. falci.Cõfirmo qz in casibus in qbus fit extensio de vno casu ad aliũ illud pcedit qñ subest eadem rõ in vtroqz casu.l.illud.ad.l.aql.c.trãslato.de cõsti. secus vbi nõ subest eadẽ rõ.l.iter stipulantẽ.§.sacrã v.sed hec dissimilia.ff.de v.ob.nisi aliter lege ipsa cautum eẽt.Sz in casu dicti statuti diuersa rõ est in ipo pupillo uel in alio itestabili q fit in eo q põt testari: qz ille q põt testari si intestat9 decedit videt tacite relinquere hrditatem illis psonis qs sciebat ex forma statuti ad successionẽ suaz vocari ab intestato.l. conficiunt. et.l.si qs cum nullũ.in pn.ff.de iure codi.et ideo tũc talis decedens ab itestato extãtibus agnatis vsqz ad quartũ gradũ: et extãte matre vr nõ velle relinquere hrditatẽ matri sed agnatis: ex quo testm nõ cõcludit que rõ cessat in eo q nõ poterat testari quãtominus ergo in casu nro dz fieri extensio de proprie intestato ad intestabilẽ cũ nõ sit eadẽ rõ in vtroqz casu: et scimus q i statuto correctorio et in correctorijs nõ cõsueuit fieri extensio de vno casu ad aliũ.et qñ est eadem rõ uel maior iuxta no.in auc.qs actiões.s. de sacrosan.eccle.et istã vltimã cõsiderationez pondera: qz puto q nõ inuenies in tuis codicillis scriptã. Et ex suprascriptis collige rñsiones ad plura argumẽta cõtraria et maxime ad pmũ et tertiũ argumẽtũ. ¶ Nõ ob. bm quartũ quintũ et sextũ argumẽtum qz rñde quod dixi.s.referẽdo Ang.in.d.l.in testamẽto. et lz in.d. l.credendũ.v.si vero.vba essent cõditiõaliter plata. tñ qz fuerunt relata ad psonã pupilli intelligunt bm qlitatẽ psõe pupilli.l.plenũ.§.eqtij.ff.d vsu.et hab. ¶ Ad septimũ argumẽtum rñdeo q fateor pupillũ posse decedere cũ testamẽto vel sine testamẽto: ut dicam in seq: articulo nõ ãt poterit dcedere testatus uel intestatus. ¶ Ad octauuz argumẽtuz rñdet imol.in l.centurio.q nos loqmur de vbo intestatus. nõ aũt de vbo mutus vel cecus.vñ postq habemus expsse q intestabilis nõ pprie est intestatus. nõ possum9 in

hoc a lege discedere. ¶ Item pot negari q mutus dicat ille tm q est pruatus facultate loquendi sed dr mutus ille q quomodocuq3 loqui non pot et sicut et si a natiuitate vel quomodocuq3 sit mutus dicta .l. discretis. et ide dico in ceco. vel h3 imo. pot dici q ille q natus e sine oculis dr cecus illud e ex comuni vsu loquendi potius forte q ex ppa significatione. ¶ Non ob. tex. isti. de here. que ab intesta. defe. in vbo oino no fecit. exponedo siue q2 noluit siue q2 no potuit: q2 rndeo q illa expositio e fm pprietate: vt ibi expresse dicit gl. et no est bona inductio qua fecit Bar. de. d. l. i. de suis et legi. q2 dico q illa lex pbat 5 bar. vt patet maxie ex his q vltimo loco adduxi p ista opi. ¶ Ad nonu argumentu rndeo q in. d. l. i. no fit extesio passiua quo ad ea que post illa lege contra ius comune statuerent: q2 lex ibi no dicit q illa que statuunt in intestatis habeant locu in testabilibus. sed dicit q intestabiles p intestatis accipiunt: que verba denotant fictione: ut. s. ostedi. et io statutu no extendit ad illu casum fictum: vt iam dixi. ¶ Ad vltimu ar. respondeo q posito q forma argumeti pcederet tn no pcedit in casu nostro: q2 no est eadez ratio in intestabili que est in intestato: vt. s. approbaui. ¶ Nunc venio ad secudum articulu in quo vidistis opi. Ful. et aliorum doc. quos ipse refert tenentiu q pupillus et similes dicatur ab itestato decedere et et sine testo p quo vltra allegata p eos videt tex. in. l. sciat. j. de legi. here. et. l. omne. j. ad tertul. et ibi hoc tenet Pau. d ca. ad idez tex. in. l. q duos. et in. l. vel singulis. ff. de vulga. et pupil. p quo etia facit quia hereditas defertur solum aut ex testo. aut ab itestato. insti. p quas pso. §. fi. et. l. i. ff. de peti. here. in pn. put ibi habet verbu ab itestato: vt plures libri habent et ideo non sine ministerio rubrice dicut de heredi. que ab intes. defe. ut habetur i institu. et in lib. auc. non autem dixerunt rubrice de hereditatibus intestatoru: et hoc vt generaliter ostenderet et 9prehenderent et hereditates pupillorum et omniu taz testabiliu q intestabiliu. et istam opi. approbat Saly. et ful. in. d. l. cum antiquioribus et refert ibi Saly. verba pe. helie. hoc tenentis super quarto prisciani. Idem videtur tenere Jo. cal. in 9silio. vj. sub rubrica de consti. Contrariuz videt tenere glo. in. d. l. cuz antiquioribus. in vsi. fuisse iucto tex. ibi probatur qn succedit pupillo non dicitur pprie sibi succedi ab intestato nec ex testo. et q non sit dria iter hec vba intestatus et ab intestato: est de mente Cy. expresse in. l. ij. s. qui testa. fac. pos. et Bar. in. d. l. i. de suis et legi. et Bar. in 9silio incipiente hec e copia cuiusdaz statuti &c. et ang. in. d. l. in testameto. et Nicho. de neapo. in. d. l. itestato. et alber. in. q. s. alle. et Pe. de anc. in 9silio. clxix. et Ang. in. d. 9si. cij. et in. d. 9si. lxxxvij. et Bal. in. l. itestato. ff. de legi. tuto. et in. l. iij. in fi. j. si ap. pen. mors iter. et Jo. fab. institu. de heredi. q ab inte. in pn. nihil tamen ad hoc allegant. roma. etia in. d. l. in testamento de testa. mili. vult q no sit differentia inter illa verba intestatus et ab intestato. sed bene dicit q aliud est in his vbis sine testameto: quia pupillus pot decedere sine testo cum et possit decedere cum testo. d. l. patris et filij. cu simi. et pro hoc dicit esse tex. hic quia h poit ista tanq separata. s. intestatus et sine testameto. dicit etia Jo. de imol. in. d. l. centurio. q ista verba sine testameto conueniunt pupillo: q2 alio e esse intestatu et aliud decedere sine testo. allegat istam legem: cu inter ista ponatur disiunctiua aut q consueuit poni inter diuersa. argu. l. hec verba ille. ff. de v. si. quicquid hic dixerit glo. que videtur male ponderasse dictione aut: que pprie disiungit nedum verba sed et sensum: vt in. d. l. hec verba. et notat Bar. in. l. si is q ducenta. §. vtru in. vj. oppo. de re. du. et in. l. si is qui ita de auro et argen. lega. et fm istam iductioez tex. iste multuz facit p

a ¶ Alteri filio. add. lod. ro. 9s. ccclxx. icipiete in ppositaz 9sultatione et limita vt ibi p eu pdicta et 9clusione sequit are. 9si. clvj. uersic. ex his ifertur in. vj. colun. et extede vt' ibi per eu iquatu at. d. iaso. hic dicit dubitar d extesioe hui' l. fca p bal. i. l. cu accutissimi vt substitut' excludat ecclesiaz dic q clare pdcaz extesione refert et seqt pau. d castro. 9. ccclv. icipiete vr dicta. d. lisaz in pmo ipressis nec ob. 9sili. pe. d anc. xlv. p ipz allt. qa ibi alia 9currebat ut ibi p eu. et uide eu dez anc. 9s. xlij. i fi. et q voluit 9s. cccc. xxvij. icipiete q. s. 9sultu e p dubitatioe tn pdca. d. iaso. faciut scripta p ant. de bu. 9s. xxv.

ea opi. qua tenui in precedenti articulo. Mihi autem in hoc passu videt q prima opi. sit melius fundata p predicta et p cosequens illa sit teneda in puncto iuris. et psertiz si veru e prout dicit Saly. q gramatici ita teneat: cu iura nostra no repugnet et auctoribus gramatice et poetis: si iura no repugnat standu e. l. in tm. §. fi. cum si. de rebu. dubi. No ob. d. l. cu antiquioribus dum tex. dicit ibi ab intestato vel ex testo vel aliter &c. q2 illa verba aliter. referri debet ad verbu cognitu sit. s. aliter q p insinuatione testameti: ut ibi etia exponit Bar. et comuniter alij q2 no est veruz q hereditas aliter deferat q ex testameto vel ab intestato. vt in. §. instituta p quas psonas. No ob. q bar. et Ange. in. d. 9silijs et romanus no faciat differentia inter itestatuz et ab intestato: q2 rnde q no mirandu: q2 tenent in dictis locis q pupillus dicat ab intestato decedere et no bene. no miru ergo si et dicat q pupillus dicat ab itestato decedere et ponut hec duo p eode in effectu. ¶ In glo. in v. incertus. si vera esset ratio que ponit hic in glo. sequeret q alternatiua semper deberet in coniuncta resolui 5. d. l. si brdi plures. io dic q ratio hui' legis e illa qua dixi sup tex. vnde rephendit hec gl. p Jac. bu. h. et tex. h in ver. vt incert'. habuit vt puto alia 9sideratione q illa que est hic posita in glo. i. q alternatiua dispositio dr incerta. l. pretor. §. qd aut. ff. de iniur. l. vbi aut. §. qui illo. de v. obli. vel itelligit hic o icerto exitu volutatis testatoris q io erat icert': q2 hi similiter ipse voluit q liberi excluderet substitutu: sed ex vbis his non erat claru. imo vba sonabat in oppositu: io disiunctiua resoluit in 9iucta: vt mes vrisimilis et psumpta saluet et certior sit. ¶ Ex gl. allegat iste tex. i vbo fructu paterno defraudari 5 id qd no. glo. reputata singularis in. l. lucius. la vltima in glo. fi. ff. de here. insti. scdz fulg. hic: s3 in veritate no vrget. et de isto articulo scripsi in. l. ex facto. ff. ad trebel. et 5. d. gl. etia allegat qdaz tex. j. §. primo. ibi. sed ad filios &c. Alexander de imol.

Cum autem. Substitutio facta per fideicommissum generale vel particulare liberis nedum legitimis et naturalibus: sed etiam naturalibus tm post mortem eorum intelligit facta si ipsi liberi sine legitimis descedentibus decesserut. h. d. ¶ Et pcedit hic. §. et si vnus ex liberis testatoris grauat' e post morte sua restituere alteri filio[a] testatoris: vt sentit gl. in. l. i. j. de dona. ca. mor. qua ad hoc reputat sing. Joa. de imo. et ro. in. d. l. si cui de dona. cau. mor. na. l. cu accutissimi. j. de fideico. q 9cordat cu ista logt qn filius e grauatus restituere exneo. Adde q l3 ipsi no allegat p hoc e casus in. l. cu auus. ff. de 9di. et demo. ad que tex. et non aduertut Bal. et Saly. i. d. l. cu accutissimi. vbi h dubiu format et p medicata suffragia decidunt illo qd dixi. s. no alle. tex. in. d. l. cu auus. pbat et ex no. p gl. et doc. in. d. l. i. de dona. ca. mor. q iste tex. h3 locu et in donatione ca. mortis. p quo et facit iste tex. hic ad fi. q dicit ista decisione pcedere et i legatis et fideicomissis particularibus et legata: donatioes dicutur. l. legatu. ff. de le. ij. Et eade vr esse ro in donatioe ca. mortis q est in legatis. et illo qd dr hic in fine de legato pticulari no reperit alibi h3 Bal. in. d. l. cu accutissimi. Et ad limitatione vel declaratione huius tex. vide bar. in. l. q filiu. §. sabin'. ff. ad trebel. p illu tex. q no est alibi fm Ang. Aliaz limitatione et declaratione ad istu tex. habes p gl. ij. in. d. l. cu accutissimi. et alia habes hic p glo. iij. Quo ad reliq q in materia hui' §. dici pnt me remitto ad ea que scribut doc. maxime imo. in. l. ex facto. §. si qs rogat'. ff. ad trebellianu. cu 9cor. et additionibus qs ibi dedi. et ibi plene tagit an naturalis excludat substitutu et magis coiter tenet opi. azo. hic flata p gl. cui. q. accedit alia dubia qstio. ¶ Quid si aliqs est istitut' et si decesserit sine filijs legitimis et naturalib' est sibi datus substitut'. ptingit eu decedere cu filio legitimato an excludat substitut'. Jo. cal. in 9silijs suis sup titulo. q filij sint legitimi in 9silio pmo tenuit q no. et ide tenuit Bal. in. l. lucius. la. ij. et ibi aliqd p imol. ff. de hr. isti. et ide Bal. in. l. si ita qs. §. is cui'. et ibi et aliqd p imo. et Pau. d ca. maxie in lec. bono. ff. de le. ij. ide Bal. in. l. si qs posthumus. in pn. ff. d lib. et posthu. et seqt Saly. hic et Jo. de imol. in. l. ex facto. in pn. de vulga. et pu. et in. d. §. si qs rogat'. in fi. et Pe. de anc. in 9silio ccccvj. incipiete. In xpi noie. circa pmu dubiu. et Pau. de ca. in. d. l. cu accutissimi. Cotraiu tenet Jac. de are. que seqt Joa. an. in additio. spe. in ti. de succes. ab intesta. §. fi. et Alberi. de rosa. hic

Bar. in ꝯsilio incipiēte. Uiso instrō locationis ⁊ Bal. in. l. gallus. §. si eius. ff. de lib. ⁊ posth. ⁊ Ang. in disputatiōe. Nobilis gdez genere. ⁊ Ant. de bu. in. c. ꝑ venerabilē. post mediū in ꝟ. alius aūt effectus ⁊c̄. q si. sint legi. ⁊ Pe. de ancha. in repetitione. c. canonū statuta. de cōsti. post mediū. ꝟ. qd si statutū loquit̄ de filijs. ⁊ in ꝯsi. ccxv. qd incipit. In xp̄i noīe vr̄ p̄ma facie. ⁊ in ꝯsilio. cclxxix. ⁊ Pau. de ca. in. d. §. si qs rogat⁹. ⁊ suo cōsilio. ccxviij. īcipiente. In xp̄i noīe sup ꝑūcto isto plura subtiliter ⁊c̄. ⁊ in ꝯsilio. ccxxiij. īcipiente. In xp̄i noīe videndū ⁊c̄. ⁊ dicit imol. in. d. §. si qs rogatus. ⁊ in. d. l. ex facto. in p̄n. ꝙ hec est cōis opinio: ⁊ ꝓbat̄ maxīe in auc̄. qui. mo. natu. effi. sui. in. §. ⁊ q̄m varie ⁊c̄. ⁊ in. §. relig. ⁊ in. §. illō. ⁊ in. §. adoptionis. ⁊ in. §. liceat. ī auc̄. q mo. natu. effi. legi. cū simi. vbi iura volūt ꝙ nihil differant legitimati a legitimis[a]. Et ꝙ ea q̄ sunt ꝯcessa legitimis ꝯcedāt̄ legitimatis: limitāt tn̄ p̄dicta doc. in dictis locis nisi testator dixerit sine filijs legitime natis: q: tūc nō ꝯprehenderet̄ legitimat⁹: q: nō dr̄ legitime natus. facit ꝙ legit̄ ⁊ no. in. c. innotuit. de elec. limitat ēt ang. ⁊ Ant. de bu. in. dictis locis nisi testator esset nobilis vel in dignitate ꝯstitutus: vt ꝑ eos. de q̄ materia ēt vid aliqd ꝑ Ant. d bu. ⁊ imo. in. d. c. innotuit. ⁊ bal. in. l. i. j̄. de dona. cā mor. ⁊ ī. c. ī p̄sentia. in an̄pe. col. de ꝓba. ⁊ imol. ⁊ dominicus de sancto geminiano in. c. grādi. de supplē. neg. p̄la. in. vj. ⁊ ꝑ Pau. de ca. in. l. fi. s̄. de his q ve. eta. impe. ⁊ q: est multū lōg⁹ articulus: ⁊ sup eo isto āno satis late ꝯsulendo scripsi seq̄uēdo cōez opi. ⁊ rn̄dendo ad oīa obiecta: id ꝑꝑ ꝓlixitatē omitto ⁊ volentibus ꝯsiliū illō dabo. Notetis ēt id ꝙ dicit Jaco. bu. ⁊ post eū Saly. hic ꝑ istū tex. in ꝟ. pater efficiat̄ nā dicūt ꝑ istū tex. ꝓbari ꝙ vnū relatiuoꝝ dat itelliger̄ aliō. ⁊ id inferūt ꝙ statutū dicēs ꝙ si qs rapuerit filiū nō suū decapitet̄: nō habebit locū in eo q rapuit vnū carentē p̄re. addo Bal. ī. l. cū accutissimi. p̄allega. in ꝟ. ⁊ no. ꝙ istō statutū ⁊c̄. vbi ad hoc allego no. ꝑ glo. in. l. eius qui in ꝓuincia. in ver. defuncti. ⁊ ꝙ ibi Bar. circa p̄n. ff. si cer. peta. ⁊ lꝫ dcm̄ in se sit verū tn̄ iste tex. parum facit ⁊ male probat. Alexander de imola.

6 **J quis heredez.** Sufficit ꝯditiōez casualē vel mixtā semel īpletaz fuisse ēt testatore viuente: lꝫ implementū nō durauerit. h. d.. ¶ In tex. ibi filiaz. subaudi ꝓut declaraui in. l. si pater. in tex. vallibus. s̄. eo. vbi de hac. l. mētionē feci. ¶ In glo. ibi sicut in dādo ⁊c̄. intelligas hoc veꝝ: q̄n est ꝯditio potestatiua in faciendo q̄ sit reiterabilis. secus si nō sit reiterabilis puta si manumiseris seruū tuū: q: tūc nō refert an viuo testatore an mortuo fuerit ad inpleta. l. que sub cōditione. §. quotiēs in. ꝟ. mortuo. ff. de cōdi. insti. bene facit. l. iaꝫ facta cuꝫ glo. in ꝟ. permiscuas. ⁊ ibi hoc expresse no. Bar. ff. de ꝯdi. ⁊ demon. ⁊ qd no. Bar. in. l. iij. in p̄n. ff. de adi. lega. ⁊ imol. in. l. ij. ff. de ꝯdi. ⁊ demō. ¶ In ea. ibi. §. solu. vt hic ꝑ Cy. ⁊ Jac. bu. ⁊ dici pōt ꝙ ibi factū erat immediata cā agendi d in rē verso. id nō habet̄ ꝓ facto si nō durauerit: sed hic factū nō erat immediata cā agēdi sꝫ cōditiōe implendi testm̄. similis distinctio colligit̄ ex. l. ꝯditionibus pupillus. in p̄n. ⁊ ibi declarat Bar. in ꝟsi. vltio istō ⁊c̄. ff. de cōdi. ⁊ demō. Uel solue ſm ful. hic ꝙ isti casus sūt diuersi nō aduersi. ¶ Extra glo. q: hic dicit̄ ꝙ sufficit cōditionē eē semel impletā lꝫ nō duret ⁊ ꝯcōrdat. l. cū vxori. j̄. q̄n dies leg. ce. Ideo īducit̄ ꝑ bar. hic ad. q. si mulieri relictuꝫ fuit sub ꝯditiōe: si tale monasteriū ingressa fuerit: ⁊ ingrediat̄ mōasteriū ⁊ postea exeat an debeat habere relictū. ⁊ vr̄ ꝙ sic ꝑ istaꝫ legeꝫ tn̄ Bar. arguit in cōtrariū. de. l. rep̄hendēda. s̄. eo. vbi relictū fuit sub cōditōe si diuerteret a marito certe si diuertit ⁊ postea redit ad maritū vr̄ ibi tex. velle ꝙ n̄ ꝑdat legatū: q: ꝯditio erat turpis: ⁊ sic innuit ille tex. ꝙ sec⁹ eēt si ꝯditio illa nō eēt turpis ⁊ id Bar. relinquit. q. indecisaꝫ. Bal. ⁊ Saly. hic tenent ꝙ ꝑdat relictū: q: sua culpa deficit ꝯditio seu eius ꝑseuerantia. ꝑ d. l. rep̄hendenda. ⁊ ar. l. meuia. ff. de ma. test. ⁊. l. q sub pretextu. s̄. de sacrosan. eccle. ⁊ ad istū tex. rn̄det maxime Saly. ꝙ dꝫ itelligi q̄n mulier diuertit sine culpa sua: sed ꝑ culpā mariti. ange. ēt hic tenet ꝙ p̄uet̄ legato si sine iusta cā exeat. secus si ex iusta cā puta vt trāsiret ad artiorē regulā iuxa. c. lꝫ de reg. Idē vr̄ velle Ang. in ꝯsilio. clvix. icipiente. Conradus. ⁊ approbauit Ang. hic in quibusdaꝫ lec. responsionē. s̄. datam ad istū tex. scilicet ꝙ h̄ itelligat̄ q̄n mulier ex culpa mariti ⁊ ex iusta cā diuertit alias secus. fulg. hic videt̄ tenere ꝙ quotienscunqꝫ ista exeat monasteriū in quo effecta erat mōacha per ꝓfessionē: q: aliter nō dicit̄ ꝓprie ingressa monasteriū. facit lꝫ ipē n̄ allegat. c. ad apostolicā d regula. ⁊ no. bar. in auc̄. si q̄ mulier. s̄. de sacrosan. eccle. in vlti. col. in ver. venio ad aliā gl. nihilominus nō perdat legatum: quia cum legatum acquisitū fuerit monasterio in cuius p̄tāte mulier esse reperit̄ tempore purificate conditionis. l. si vxorem. j̄. de condi. inser. nō est cōueniens ꝙ per egressum auferatur legatum quesitum monasterio. allegat in argu. §. sed hoc in presenti. in autē. de san. epi. bene facit. l. inter antiquam. s̄. de vsufru. per quam legem ita etiam tenet Pau. de ca. hic volens ꝙ si etiaꝫ mulier exeat: ⁊ ad aliam regulā transeat. tamen legatuꝫ remanet apud primū monasteriū ꝑ illam legem ⁊ nō debeatur secūdo monasterio[b]. Ad quod vltimū vide plura no. per doc. in. c. qd a te. de cleri. cōiu. ⁊ respondet fulg. ad. d. l. reprehendenda ꝙ ille tex. nō dicit cōtrariū: sed solū tex. ibi arguit a maiori q̄si dicat ibi tex. si nō diuertisses habuisses relictū quanto magis habebis si diuertisti: lꝫ ad maritū redeas vel rn̄det ꝙ vbi appareret ꝙ adimpleuisset ꝯditionem animo nō perseuerandi: ut si in terminis huius legis mulier contraxisset matrimonium vt consequeretur legatum: animo tamen diuertendi a marito tunc legatum nō deberetur. argu. l. debitor. ff. de pignori. ⁊ in hoc casu posset procedere inductio quam faciunt doc. secūdū Bal. ⁊ Saly. de. l. reprehēdenda. ⁊ dicit Pau. de ca. ꝙ si incontinenti diuertit mulier a marito presumit̄ ꝯtraxisse matrimoniū animo diuertendi. arg. l. si ventri. §. fi. ff. de priuile. credi. ⁊ per ꝯsequens legatuꝫ nō debetur nisi iusta cā diuertendi supuenisset: ⁊ cum opi. fulg. ⁊ Pau. de ca. videt̄ per omnia ꝯcordare imo. in. l. in substitutiōe. ff. d vulga. ⁊ pupil. vbi per eum post ang. ibi ⁊ videtur bene loqui ideo cum ista opinio. transeo. ⁊ Jo. de imo. ibi dat aliam rn̄sionem ad. d. l. reprehendenda. Tangit etiam ibi ang. ⁊ imo. qd si testator legat mulieri si efficiat̄ vidua. an si semel effecta est vidua ⁊ iterum nubat perdat legatum[c]: vide ibi ⁊ aliqd per bal. in. l. fi. in secūdo notabili. j̄. de indic. vidui. tol. ꝑ illū tex. no. ⁊ ibi ēt ꝑ pau. de ca. et ꝑ Bal. in. l. titius in p̄n. ff. de excu. tu. et per ang. late in cōsi. xxxiiij. icipiente Constantinus herculani ⁊c̄. et ibi ang. iter cetera dicit ꝙ ipse intelligit istā legē in muliere q̄ absqꝫ sui culpa diuertit. si p̄supponamus ꝙ testator disposuerit ꝙ mulier dberet nubere certe ꝑsone cui testator ꝓuidere voluit sicut ipsi legatarie. alias si certam ꝑsonam cui nuberet non expressit testator sufficit nupsisse: lꝫ nupta non duret etiā sui culpa ut hic q̄n testator legatarie prouidere voluit. et idem dicit de ea que monasteriū intrauit: quia aut testator sensit de certo monasterio: et sui culpa exiuit ⁊ perdit legatum. aut de nullo certo monasterio: et tunc non perdit legatum etiam si mulier sui culpa exeat: vt. s̄. dictum est secunduꝫ eū nisi aliō ex cōiecturis appareat. et sic vr̄ Ange. in. d. ꝯsilio tenere ꝯ id qd no. Bal. et exp̄ssius saly. hic q voluit ꝙ ista lex intelligat̄ q̄n mulier diuertit sine culpa sua. et tn̄ hic testator nō exp̄ssit certā ꝑsonā cui nubere deberet: vnde illa distinctio Ang. forte nō est vera. et etiā illō qd ipse dicit de exeunte de mōasterio q̄n testator nō sensit de certo. nō ꝓcedit ꝑ ea que. s̄. dixi. nō enī dꝫ monachus facto suo p̄iudicare monasterio in iam acq̄sitis. l. seruus. s̄. de pac. iūctis no. per Inno. ī. c. cum oliꝫ. de priuile. Inducit̄ etiā ista lex per Cyn. et alios ad. q. d qua vide ꝑ bar. in. l. si fideiussor. §. meminisse cū cōcor. de lega. i. Alex.

J testamentum. Institutio facta sub cōditione vel modo vel demonstrati/

a ¶ A legitimis vid in. l. ex fcō in apostillis meis vbi meli⁹ examinat̄ mā.

b ¶ Mōasterio add ꝙ nec a p̄mo monasterio pt h̄re dotē q̄ꝫ ddit p̄mo sꝫ bn̄ pt petere ad sustētatōez uite ne sit onerosa scd̄o mōasterio ꝑꝫ ant. de bu. ꝯsi. lxxvj. dic tn̄ cal. ꝯsi. ix. d regula. ꝙ datū tēpore igressus mōasterij hꝫ tacitā ꝯditionē si igressus duret ⁊ ꝙ data ꝑ igredienteꝫ mōasteriū ꝓbationis cā recuperant̄ ꝑ ipꝫ egredientē ⁊ ꝙ marit⁹ intrans religioneꝫ r̄cuperat oia cū ab uxore repetit̄ et ibi ꝯcludit ꝙ pr̄ recuperat dotē datā filie impuberi morieti an̄ ꝓfessione ⁊ predicta faciunt ad corroborationē eorū q̄ adducit h̄. d. iaso. ꝓ opi. bar. ꝙ aliō sit intrare aliud ꝓfiteri.

c ¶ Perdat legatū. d hoc vide anto. de bu. ꝯsi. xxxi. ⁊ limita vt ibi ꝑ eū ꝑ bal. cōsili. ccxxiij. ij. lib. ⁊ cōsi. cccxvij. iiij. lib. vbi an legatū si uidua remāserit requirat ꝑpetuam viduitateꝫ ⁊ an sufficiat primuꝫ implentum absqꝫ ꝑseuerātia vid ꝙ uoluit ant. de bu. ꝯsi. xx. oldra. cōsilio clxij. ⁊ ꝯsi. xxi ⁊. cxli. pau. de ca. cōsi. clxxij. ⁊. clxxix. ⁊ in quātū. d. iaso. hic pōit d casu transmisso pau. de ca. de legato facto filie si uidua erit. si fuit vidua ⁊ postea nupsit vid eūdem pau. consili. ccxlvj. et in quatuꝫ ponit an sufficiat ꝙ delegatio sit fcā exi

steti in digni tate tpe dele gationis lz po stea declinat ui de q posui in apostillis ad Jo.de imol.i cle.⁊ si pnci palis d rescri ptis.

a¶ Declarabo vid q vo luit pe.d ach. ps.cxxvj. ⁊ d dictione fm d qua.§.in pn. fit metio vid q voluit pau lus d.ca. psi. ccccxxij.oldr. ps.cxxi.⁊ i qs tuz.d.iaso. h dicit sibi non placere deci sionem ange.⁊ pau.d ca.duz voluit q uale at pcessio fca alicui put an cessores sui soliti erant te neri ⁊ si tenor antiquaz co cessionu n ap pareat q in pensioe reqri tur expssio et certificatio ip sius vid q uo luit bal.ps.cc cxl.iij.li.icipi ente Quidaz ciuis florentin vbi pōit q si fiat aliq ordi natio ⁊ dicatur fm formam iu ris cois ⁊ sta tutor si p ius coe nec p sta tuta aliqd iue niat dispositu qualr debeat fieri.

one inferius exprimendis a testatore nō vitiatur.licz
postea nō exprimatur.Si vo exprimatur conditio et in fi.
testamenti reddit institutionem conditionalem sicut si a pnci
pio fuisset apposita.h.d. ¶ In gl.ibi in.l.ij.vbi simi
liter in alio casu damnatur opi.marcelli. tn illa solutio
nō pcedit:q iurisconsultus in.d.§.tantundem.transit
simpliciter cu marcello:⁊ correctio est euitanda.Secu
da vero solutio potest sustineri eo modo quo hic de
clarat bar.⁊ plenius Ang.hic.Nec huic solutioni ob.
tex.in v.morte preuentus.q responde q nō fuit mor
te preuentus quominus perfecerit testamentum: sed
testamentuz pfecit quis morte preuentus fuerit ante
quam in alia scriptura declarasset fines ⁊ formam cer
taminis.vt h in v.aliaz fm Ang.⁊ fulg.⁊ bene admit
to aliam rnsionem datam p Pau.de ca.hic dicentem q
tex.hic ad finem.in ver.morte preuentus loqtur qn
omisit apponere demonstrationes rei legate: secus
qn omisit exprimere conditiones que concernunt substan
tiaz rei legate quas exprimere fuit pollicitus:⁊ ita p
cedit drium q hoc nō placet pter istum tex. in v.
certaminis formam iunctis iuribus dicentibus q imp
fectio ratione voluntatis reddit testm nulluz.l.si is.⁊
l.ex ea.ff.d testa.l.furiosuz.§.q testa.face.pos. ¶ In
eadem.ibi hrs eius secundu conditionem ⁊c. si habes in
glo.fm.⁊c.⁊ tunc glo.videtur facere differentiam in
ter verbum esto ⁊ verbuz eris que distictio nō proba
tur lege.⁊ est contra tex.in.l.qm indignum.§.de test.
Si aut habes in glo.heres eris sub conditione.⁊c.i.
si conditionem infra inscripsero ⁊ tunc colligit hic bar.
ex hac glo.q lz dictio si faciat conditionem.l.si mihi
⁊ titio.in pn.cu simi.ff.quando dies leg.ce. tn secus
est in dictione fm.vt hic ⁊ in.c.abbate. de verbo .si.
de quo dic vt plenius per Bar.in extrauaganti ad re
primendum.in verbo put.⁊ aliqd per eum in.l. euz
qui.§.iulianus.de consti.pecu.⁊ ibi etiam Bal. ⁊ p
Cy.in.l.fin.j.de contraben.⁊ comit.stipu.⁊ aliquid
p Bal.hic ⁊ fm istam solutionem habes q quando te
stator dicit instituo si conditiones infra ascripsero ⁊ te
stator conditiones nō ascribat deficit institutio :vt.d.
§.tantundem.nam defectus conditionis facit defi
cere dispositionem vt fere per totum istum titulu.et
ergo debet deficere ista institutio:quia nō fuit adim
pleta conditio denotata per illa verba si conditiones
infra ascripsero.⁊ istud tenet hic Bar. ⁊ expressius
Ang.⁊ Pau.d ca.hic.Sed in contrariu videtur tex.
in.l.ij.in prin.ff.de here.insti.vbi testator plures insti
tuit sub hac conditione si partes infra ascripsero.dici
tur ibi q si testator partes nō ascripserit habentur p
institutis equis portionibus pure ac si simpliciter
fuissent instituti. Pau.de ca.hic rndet ad illaz legem
q ibi testator duo considerauit.s.institutionem ⁊ par
tium distributionez:vnde si ibi deficit secundum re
manet institutio sine partibus.hic aut testator nō co
siderauit nisi vnum.i.institutionem pro hoc vide bar.
qui in effectu idem videtur velle in.l. stichum q me
us erit.ff.de leg.i.Nam relatiuum iuncto verbo fu
turi temporis idem operatur qd dispositio cu expres
sione conditionis:vt.d.l.stichum.⁊ tamen in.d.l.ij.
videbatur dici contrariuz:nam ibi habetur q si dico in
stituo vos ex partibus quas ascripsero nullis ascriptis
partibus institutio remanet pura. respondet Bar .in
.d.l.stichu.q in.d.l.ij.institutio fuit pura:sz distribu
tio partiu ad quam tm referebatur relatiuu erat conditio
nalis:nō miru ergo si in nullis ptibus ascriptis institu
tutio remanet pura.⁊ deficit partiu distributio. ergo
cu paria sint dispositionem fieri p conditionez vel p rela
tiuuz iunctuz vbo futuri tpis sequitur q.d.l.ij. intelligitur
qn testator dixit instituo vos ex ptibus si partes infra
ascripsero.⁊ sic conditio fuit adiecta distributioni ptiu
nō aut simplici institutioni qsi voluerit dicere testator si
partes nō exprimaz instituo sine partibus.⁊ pro hac

opi.facit quia in.d.l.ij.parificari videtur illa institutio qn fuit
facta p relatiuu vbo futuri temporis iunctu.⁊ qn fuit facta p
conditionem si.⁊ sic vtroqz casu dz intelligi qn conditio fuit adie
cta distributioni partium:vt sonat ille tex.iungendo pmuz rnsuz
cu secundo. Pro ista opi.glo.hic et facit:q in simili videmus
q lz falsa ca nō vitiet legatu:tn fallit qn exprimitur per modu co
ditionis.l.demonstratio falsa.§.qd aut.ff.de cdi.⁊ demo.⁊ lz
istud mihi magis placeat p sustinenda hac gl.approbata a doc.
⁊ et fatetur imo .i.d.l.ij.q qdam tenent istam opi.lz ipse nō faciat men
tionez de ista glo.nec de opi. Bar.hic tn magis cois intellect9
doc.in.d.l.ij.est in contrariuz:q intelligunt q id ibi defectus co
ditionis nō facit deficere relictuz q pendebat a ptate testato
ris in supplementuz illius conditionis quis nō impleat vr eu peni
tuisse q dispositionem conditionalem fecerit.p quo est gl.in.l.si qs
ita heredez scripserit.ff.de here.insti.⁊ istam opi.tenet et imo.in
l.cu pater.§.fi.ff.de le.ij.volens q in terminis huius legis lz dis
positio eet conditionalis.tn q implemetuz huius conditionis .i.
ascribere cditoes pendebat a ptate testatoris nō deficit institutio
lz cditioes nō ascribantur. Pau.de ca.et in.d.l.ij.expresse tz co
tra istam glo.nō ex illa rone:q pendeat implementu conditionis
a ptate testatoris:q illa ratio sibi nō plz.q fm illaz rones seque
retur q si testator dixit instituo te si ascendaz capitoliu ⁊ testator
nō vult ascendere q substitutio remaneret pura qd ipe putat fal
sissimu esse:sz reprehendit istam glo.ex eo q ista institutio instituo
sub conditione si conditionem infra ascripsero ptinet conditionem concernen
tem potius qlitatem q substantiaz institutionis:q institutio pt fieri
absqz eo q ascribatur conditio.⁊ ideo cu conditio institutionis nō co
cernat substantiaz sz qlitatez nō vitiat institutionem:lz conditio defi
ciat.⁊ istam dicit ee ronez.d.l.ij.quam ronez dicit doc.nō considerasse
se.nam in casu pdicto fuit adiecta conditio nō substantie institutio
nis:sz illi qlitati importate p illud vbuz sub conditione qsi sense
rit testator q si conditionem nō ascripserit instituebat sine cditoe
sicut qn dixit instituo ex partibus si partes ascripsero:secus qn
dixit instituo si conditionez infra ascripsero q tuc conditio nō pōt
referri nisi ad substantiam institutois:quo casu pcedit gl.hic. Tn
sustinendo glo.istaz cuz qua hic videntur transire doc.pōt rnde
ri ad allegata in contrariuz.⁊ pmo ad.d.l.ij.⁊ ad.d.l.si qs ita
scripsero.cu glo.fi. q ibi conditio intelligebatur adiecta distributi
oni partiu non substantie institutionis ⁊ pbari vr in.l.vter ex fra
tribus.cu.l.se.⁊ ibi no.ff.de cdi.insti.⁊ huic itellectui et adhe
ret Raph.in.d.l.ij.vbi cō itellectuz bar.ad.d.l.ij.adducit.l.cu
tale.§.falsaz conditionem.ibi q si post testamentuz testator pecuniam
exoluat ⁊c.ff.de cdi.⁊ demo.Non ob.etiam huic glo.illd qd di
cit Pau.de ca.in.d.l.ij.q ista glo.loquitur qn institutio fuit fa
cta p hec vba:instituo titium si conditiones infra scripsero ⁊ sic
conditio fuit adiecta substantie institutionis :nō aut fuit adiecta
qlitati: dicendo instituo titiu sub conditione si cditioes infra ascri
psero.⁊ sup istis considera:q sunt subtilia ⁊ necessaria p intelle
ctu.d.l.ij.⁊.d.l.stichuz.⁊ huius lig. ¶ In ea.ibi sed pure hec
so.nō est bona qa secundum eam potius seruaretur scriptura q
volutas testatoris:qd fieri nō dz.l.quoties.post prin.ff. de he
re.insti.solue aliter vt per Bar.in.d.§.tatumdem. q so.amplius
vt ibi p Jo.de imo.s. qd vbi testator ante actu testandi dixit q
volebat instituere titium sub conditione non tamen dixit sub
qua conditione.⁊ postea simpliciter instituit ante longum iterual
lum nō valebit institutio.nam pro pure instituto nō habebitur :q
pure voluit instituere.nec p instituto sub conditione: q nō constat
de qua conditioe senserit id rone erroris ⁊ incertitudinis vitiatur:
vt in.d.§.tantundem.⁊ similiter e in.l.ita stipulatus.in pn.ff.de
vbo.ob.sed testator hic nō dixit ante institutionem qre in institu
tione adijceret conditionez tempore istitutionis.imo hic qn facie
bat institutionem dixit q postea adijceret conditionem ⁊ po
stea non adiecit ualet institutio vt pura:quia videtur penituis
se vt hic.⁊ cum ista solutione videtur concordare Fulgo. ⁊ pau.
ca.hic. ¶ Quero iuxta hanc legem quid si promittis mihi reci
pienti pro eo quem declarabo[a] postea non declaro an possum
agere ego vel heres meus acsi a pncipio stipulatus fuissez.bal.
in dicta.l.i.in fi.princi.ff.de pac. hanc questionez format ⁊ de
cidit q sic ad quod inducit.l.iij.j.de contraben.⁊ comit.stip.
q dicit ad hoc ee notan. Pro h facit hec lex arguendo de vlti
mis volutatibus ad pctus: qd fieri potest. Alexander de imo.

Cum quidam. Tacita pupillaris non admittitur contra mrez dũ viuit: sꝫ si mater ante mortez ĩpuberis exit de medio admittit substitut9. h. d. ẜm cõem opi. glo. & doc. ẜm quaz euenit in hac lege casus tacite pupillaris substitutiõis ꝯprehen se in vulgari facta p illa ṽba si posthumus non nascet. Bar. tñ dicit q iste intellectus nõ ꝯuenit huic lr̃e p quattuor rõnes q̃s hic vide p eũ. & iõ dicit q intellectus huius legis est q hic euenit casus substitutõis vulgaris. nõ i casu expṽssõ a testatore sꝫ euenit in alio casu tacite ꝯprehenso sub alio expresso. q posthum9 natus est & anteq̃ adiret decessit in pupillari etate: & sic euenit casus vulgaris substitutiõis q institutus nõ fuit heres. nã substitutio vulgaris facta in vnuz casuz, put fuit hic ꝯprehendit tacite aliũ casuz p quẽ ipse ĩstitutus nõ sit heres. l. gallus. §. & qd si tñ. ff. de li. & posth. & plene tradit Bar. in. l. i. in. ij. q. p̃ncipali. ff. de vul. & pu. cũ ꝯcor. vñ si isto tacito cãu q euenit mater fuit data coheres filio excludit substitutũ vulgarez. & ẜm hãc lec. hoc itendit. Uulgaris expressa in vnũ casuz porrigit ad aliũ nõ expssũ nisi sit in medio mater que fuit coheres data ĩstituto. h. dicit. ¶ Et ẜm istuz intellectuz hec lex reddit singularis secundũ Bar. in. d. l. i. in. iiij. q. p̃ncipali. ver. v. quero qd de vulgari partim expressa. vbi repetit istuz intellectũ: sꝫ doc. cõiter ibi & hic cum q̃bus transit imol. in. c. raynutius. in materia vulgaris de testamẽtis reprehendũt istuz intellectum. nam secũdũ Bal. hic cum mater tanq̃ coheres haberet venire p ius accrescendi si filius suus nõ fuit heres. nã aliter q̃ p ius accrescendi videretur q venire nõ posset ne testator decedat, p pte testatus & pro pte intestatus: sꝫ in terminis huius legis est falsum q mater debeat posse venire p ius accrescendi: q substitutio excludit venientẽ p ius accrescẽdi: vt. l. ij. §. si duo. ff. de bo. pos. sꝫ tab. l. pe. ff. de iniusto testõ. ẽt si talis substitutio sit tacita: vt subtiliter, pbat tex. no. lꝫ Bal. eũ hic nõ alleget in. l. si. in ṽsi. parteue. s̃. de here. insti. quẽ ad hoc pro notabili ponderat Bal. in. xxxiiij. q. Sꝫ ad istõ rñdet Bar. q istõ verũ ẽ regulariter: sꝫ fallit qñ mater est data coheres vt hic. alia rõne mouet Bal. & Pau. de ca. hic cõtra Bar. q ẜm intellectũ Bar. intelligendo istum tex. de tacita vulgari nõ erit hic curãduz an filius decessisset in pupillari etate hereditate nõ adita. sed solũ erat ꝯsiderandum q ipse nõ fuit heres. vñ idez iuris fuisset si ipse filius qũocũqꝫ non fuit heres vel decedendo vel repudiãdo hr̃ditate nõ adita: ẽt post pupillarez etatez. sed imperator hic põderat q filius hic decessit in pupillari etate. ergo ostẽdit voluisse hic tractare de substitutiõe pupillari in q̃ est necesse q filius in pupillari etate decesserit. Nec est curãdũ ad hoc vt pupillaris substitutio locũ hẽat q pupillus fuerit heres vel nõ sed sufficit q impubes decedat etiã si nõ fuit heres: vt pbat p Bar. in. d. l. i. in ṽ. quartus effectus &c. p. l. iuli. de acq. here. & no. Bar. in. d. l. ij. in ṽ. iiij. querit q̃bus ṽbis &c. ff. de vulg. & pu. & hec ratio stringit satis: licꝫ ipsi nõ ita declarent. Alia rõne nõ procedit iste ĩtellectus bar. q secundum suum intellectuz si filius nõ fuit heres mater haberet venire p ius accrescẽdi ut dixi: ergo lꝫ mater decessisset ante impuberẽ debuisset trãsmittere illud ius accrescẽdi ad heredez suuz. l. si ex pluribus. ff. de suis & legi. cuius ꝯtrariuz dicit hic in fi. & põderat Ang. hic istam opi. contra Bar. hoc ẽt approbo rõne satis efficaci vt mihi videt. nam iste pupillus decedendo hereditate nõ adita transmitteret ex potẽtia suitatis hereditatẽ ad quoscũqꝫ suos heredes: nõ obstãte q pupillus haberet coheredez extraneũ: quia datio coheredis extranei nõ tollit effectum suitatis quo ad impediendu transmissionez hereditatis nõ adite ẜm cõem opi. vt probatur in. l. si fratris. j. de iure deli. & ibi Bar. plene. & in. l. si filius q patri. ff. de vulg. & pupil. & sic etiã si mater nõ fuisset in medio pupillus transmisisset istaz hereditatẽ nõ aditã ad quoscunqꝫ suos successores. & p ꝯsequens nõ posset admitti substitutus ex vulgari. q ius transmissionis hereditatis nõ adite substitutuz vulgarem excludit: q lꝫ institutus non fuerit heres per se: tamen ex persona sua facit aliuz heredem p transmissiones ẜm cões cõclusiones: vt pbant Bar. & alij. in. l. cum pponas. s̃. ti. primo. & in. d. l. i. in ṽ. item dubitatur qd si institutus decessit &c. tex. autem hic dicit q nõ extante matre substitutus admittitur ergo non põt intelligi de substituto veniẽte ex vulgari: nec dicatur q isto casu nõ poterit habere locũ transmissio ex potentia suitatis: eo quia per donationẽ substituti vulgaris sublata esset existentia suitatis. l. si filius heres. & ibi plene per doc. ff. de libe. & posthu. quia respondeo q illud ẽ verũ nisi quando verba substitutionis vulgaris sunt expressa tñ in cãu impotẽtie. i. in casu quo filius nõ p̃t eẽ heres. put fuit in casu huius legis. vt patet hic in ṽ. si nõ posthumus natus &c. quia tũc nõ tollitur suitas: ut p Bar. in. l. gallus. §. & qd si tñ. ff. de li. & posthu. circa medium ver. sed contra dato &c. & Bal. in. d. l. cũ ppo nas. & imo. in. d. l. si filius hr̃s. & . l. si paterfa. ff. de here. insti. Preterea ꝯ intellectũ Bar. est tex. hic in ṽ. eius p quẽ apparet q tractabat hic de hr̃ditate pupilli cui succedit p pupillarez & nõ de vulgari p quẽ succedit testatori. isti. de pupil. substi. circa prin. Ad idẽ tex. h̃ in ṽbo luctuosaz. inducẽdo ut h̃ per Bal. ¶ Non ob. ratiões allega. p bar. & pmo nõ ob. pma rõ q lꝫ p. d. l. p̃cib9. q̃ fuit diocletiani fuerit inductũ ante istam legez que est iustiniani q tacita pupillaris non excluderet matrem. tamen plura inducit hec lex que nõ erãt clare decisa per. l. p̃cibus. vt hic p Bar. & inter alia inducit hec lex vnuz singulare ẜm Bal. & ang. q neduz substitutio vulgaris facta per illa verba geneneralia si heres nõ erit continet tacitã pupillarem: sed ẽt si facta sit vulgaris tm̃ in vnum casum puta in casu impotẽtie seu in casu nõ nascendi vt hic comprehendit etiaꝫ tacitam pupillarẽ in casu in quo nascat & in etate pupillaris decedit cui pupillari substitutioni satis videbant repugnare verba vulgaris substitutionis facte per uerba de quibus hic in tex. & in hoc hec lex nõ ẽ alibi ẜꝫ eos. & ita ẽt lꝫ ipsi nõ dicant põderauit hanc legem bar. & hoc in. d. l. i. in tertio effectu substitutõis vulgaris. ¶ Nõ ob. ratio secũda bar. s. q tex. hic non dicat q hereditatẽ adiuerat pupillus anteq̃ decederet: q respondeo q nec etiaꝫ dicitur hic in tex. q repudiauerit. vñ lꝫ nõ adiuerit h̃ non impedit habere locum pupillarem substitutionem per. d. l. iulianus. & dixi. s̃. & dato q non adiuisset transmisisset & per ꝯsequens indistincte debuisset excludi substitutus veniens ex vulgari ut iam dixi. ¶ Tertia ratio Bar. ẽ multum fragilis & nõ ꝯcludit & tollitur ratio sua p verbum eius positũ in tex. & per alia q̃ adduxi, p cõi opi. ¶ Ad vltimã rationez Bar. duz dicit q tex. hic in fi. in ṽ. substitutionez loqtur in singulari & sic de vnica tm̃ & nõ de duabus ut hic per euz. rñde q hic impator in fine ꝯsiderauit ꝯceptiones ṽboꝝ testatoris ẜm quã nõ erat nisi vna substitutio. s. vulgaris: lꝫ ẜm iuris interpretationẽ ꝯprehendet ẽt pupillaris. vel hic imperator locutus ẽ in singulari habito respectu q in genere vna erat substitutio ꝯprehendens ẽt sub se duas species substitutionũ. s. vulgarẽ & pupillarẽ. ¶ In gl. fi. ibi. l. p̃cibus &c. h̃ est cõis opi. & sequẽda. fulg. tñ tenebat q mater nõ excludit substitutũ venientẽ ex tacita pupillari. l. iam hoc iure. ff. de vulga. & pupil. & . l. q̃uis. j. eo. sed nõ reperitur lex q̃ dicat q mater p̃ferat tali substituto p̃terq̃ in casu huius legis. s. qñ mater est data coheres in testõ. Et rñdet ad. l. precibus. ibi dum tex. dicit ad te. s. matrem eius oĩno ptinet successio &c. q illud responsum intelligit in filio maiore vel q nõ erat in potestate cui facta fuerat vulgaris: & sic non poterat cõ ꝯprehendi tacita pupillaris. nõ mirũ ergo si substitutus nõ potuit excludere matrẽ cũ expirauerit vulgaris p aditionẽ instituti: & dicit ipse q contra cõmunẽ opi. ẽ tex. hic qui alias fuisset factus de indubitabili si verum fuisset q tacita pupillaris nõ excluderet matrem etiã qñ non esset mater coheres instituta. p ista opi. etiã fulgo. in. l. ij. j. tit. primo. ponderat ibi esse tex. naz ẜm eũ si in casu. d. l. ij. substitutio fuisset facta soli filio ĩpuberi porrigeretur ad pupillarem & excluderetur mater vt sentit ille tex. ergo ibi matris iteruẽ

tus nõ est ille q impedit substitutionẽ pupillarẽ sed sola ĩparitas psonaꝝ. Pro ista opini. ẽt fortiter facit tex. in. l. q̃uis. ĩ. eo. vbi extabat mater ꝛ filius ĩpubes ꝛ tñ ibi presupponit ꝙ si substitutio vulgaris fuisset facta sola ĩpuberi potuisset admitti substitutus ex pupillari nõ obstãte matre. sed a cõi opi. nõ discedo maxime p illã legeꝫ precibus. ꝛ velle intelligere illã legẽ quod dum loquitur de vulgari intelligatur ꝙ filius erat maior. dum autem loquitur de pupillo intelligatur de alio pupillo. est violare illum tex. qui loquitur de vnico eodẽqꝫ filio: ꝛ hoc etiã comprobat per. d. l. precibus. in ℣. oĩno. nã si nõ intelligeret ibi ꝙ ille esset filius pupillus: ꝛ q: in pupillari etate decessisset non spectasset oĩno successio ad matrẽ. q: ipse potuisset testari ꝛ aliũ instituere heredeꝫ. nã dictio omnino idem importat qđ indistincte seu omni casu. l. si cum exceptione. §. q̃tenus. cũ glo. in ℣bo oĩno. ff. qđ me. cau. l. vbi aũt. §. fi. ꝛ quod ibi glo. ff. de ver. ob. l. i. cũ glo. ĩ. qño ꝛ qñ iu. ꝛ in. c. ex parte. el. i. de offi. deleg. ꝛ adde q̃ dicã i. l. pcibus. in no. ¶ Nõ ob. ꝙ hec lex eẽt de indubitabili. q: ad hoc colligũt plures respõsiones ex no. p Bal. hic. ꝛ dixi. s̃. Et vt dicit ange. in d. l. i. de vulga. ꝛ pupil. nõ fuit hec lex supflua: q: hic poterat esse dubiũ an tacita pupillaris excludat matrem qñ fuerat mater ĩstituta ꝑ pte q̃si testator tunc videret voluisse eã esse ꝯtentã parte quam sibi dedit. quo nõ obstante impator hic decidit ꝙ nõ excludat ¶ Nõ ob. l. ij. ĩ. ti. i. q: loquitur de substitutione reciproca seu breuiloq facta imparibus quo casu si comprehendisset pupillarẽ in psonã impuberis. bñ fatẽduꝫ eẽt ꝙ illa talis pupillaris exclusisset matrẽ. q: dr̃ pupillaris nõ tacita sed expressa ℣bis generalibus. s. p illa verba generalia vos inuicem sustituo q̃ possũt intelligi tam vulgariter ꝙ pupillariter. l. lutius. ꝛ ibi no. de vulga. ꝛ pupil. ꝛ h̄ in gl. ꝛ de isto casu dubitatur in. l. ij. ĩ. ti. primo. sed nos loqmur de tacita puillari comprehensa in vulgari que pupillaris est omnino tacita. quia nõ poterat dici cõprehensa in illis ℣bis. si filius meus heres nõ erit titium substituo: qa illa verba si filius meus heres nõ erit. non adaptantur ad comprehendendum casuꝫ si filius heres erit: ꝛ in pupillari etate decesserit. lꝫ iura velint ea comprehendi ex mente testatoris: vel dic ꝙ in. d. l. ij. erat dubiuꝫ. nõ vtruꝫ per pupillareꝫ excluderet mater. sꝫ an i illa substitutõe ꝯprehenderet pupillaris. ꝛ decidit ibi ꝙ nõ ob disparitatẽ: sed quãdo fit vulgaris expssa. bene ꝯprehẽdit tacita pupillaris lꝫ mater sit ĩ medio. sed effectũ nõ hꝫ ꝯtra matrẽ volenteꝫ succedere impuberi: vt probatur in. l. nostra ꝛ plenius declarat Bar. in. l. cẽturio. de vul. ꝛ pu. in. i. vel. ij. col. ¶ Nõ ob. etiã. d. l. quãuis. q: responde ꝙ ibi non dicit ꝙ helia vxor testatoris eẽt mater Firmani. poterat. n. esse nouerca. ꝛ sic tex. ille nõ concludit. vel dic ꝙ ibi duplex respectus excludit substitutũ. s. existentia matris: ꝛ disparitas qñ euenit casus pupillaris substitutionis. ¶ Uel tertio dic ꝙ ille tex. vult ꝙ nedũ ibi tacita pupillaris nõ habeat effectũ cõtra matrẽ. put in l. precibus. sed etiã vult ꝙ ob disparitatẽ personarũ quibus facta fuit substitutio vulgaris nullatenus cõprehenderet tacita pupillaris ꝛ hoc est quod inducit illa lex. sola autẽ existentia matris qñ facta esset substitutio vulgaris impuberi nõ impediret cõprehẽdi substitutionẽ pupillareꝫ tacitaꝫ quãuis nõ haberet effectũ cõtra matrẽ vt hic. Est ẽt aduertendũ ꝙ in cãu dicte. l. quãuis mater erat coheres data quo casu omnes fatentur ꝙ si comprehenderet tacita pupillaris nõ excluditur mater vt hic. igitur nõ põt dici ꝙ in casu illius legis tacita pupillaris excludat matrẽ. ¶ In eodeꝫ in fi. habes ex glo. notare ꝙ tacita vulgaris excludat matrẽ ꝛ p talẽ vulgarẽ tacitã ꝯprehensaꝫ in expressa pupillari nõ succedit pupillo in bonis pupilli de quo dic vt plenius per Bar. in. d. l. i. in. iiij. q. in ℣. quero an tacita vulgaris ꝯprehensa in pupillari expressa. ꝛc. ꝛ p Bal. in l. sepe. in. vij. col. ĩ. de iure deli. ꝛ in. l. eã quã. circa vltimã chartaꝫ. ĩ. de fideicõmissa. in ℣. sed nũqd illa ꝛc. hic per eundẽ qui ponit hic ẽt aliquas. q. quas plenius ꝓsequit Bar. in. d. l. i. ꝛ ij. ff. de vul. ꝛ pupil. Alexander.

¶ De impuberum ꝛ alijs substitutionibus. Rica.

¶ Super rubrica ista possent premitti aliqua ad cognitionem substitutionũ de qbus vide p glo. in. §. qua ratione. isti. de pupil. substitu. ꝛ glo. in. c. raynutius. in versi. absqꝫ liberis d testa. ꝛ in. c. si pater. in ℣. absqꝫ deductione. e. ti. li. vi. de quo vide ẽt aliqd per glosaꝫ in Rubrica. ff. eo. ꝛ p Bal. hic ꝛ inter cetera dicit ꝙ substitutio fideicõmissaria lꝫ appellet substitutio. l. generaliter. §. cũ aũt. ꝛ quod ibi glo. in verbo substituit. s̃. ti. i. tñ illud est impropꝛie: q: substitutio dicitur secunda institutio. l. i. ff. eo. sed fideicõmissaria institutio nõ est scđa ĩstitutio sꝫ est quoddaꝫ fideicõmissuꝫ. Et idẽ dicit sali. hic ꝛ iđ tex. in Rubrica. s̃. ti. i. põit disiunctiuã inter ℣bũ institutionibus ꝛ verbũ substitutionibus ꝛ verbuꝫ restitutionibus. per verbũ restitutionibus denotatur fideicõmissum. ꝛ disiunctiua poni debꝫ inter diuersa. l. hec ℣ba ille. ff. de ℣bo. signi. Et pro hoc dicit Pau. de castr. hic ꝙ si statutũ faceret mentionẽ de substitutione nõ intelligeretur de fideicõmissaria: q: verba statuti debent propꝛie accipi. vt dixi in dicta. l. generaliter. in princi. nisi rõ subiecte materie aliud suaderet q: verba impropꝛiantur ꝛ intelligunt ſm subiectã materiã. l. si vno. in prin. ff. loca. l. insulaꝫ. ff. de prescrip. ℣. c. cõstitutus. de religio. domi. Adde ꝙ pro opi. Bal. ꝛ Saly. bñ facit gl. in Rubrica. ff. eo. que dixit quinqꝫ eẽ species substitutionũ inter quas nõ ponit fideicõmissariã: lꝫ postea de ea mẽtionẽ faciat. tñ his nõ obstãtibus puto aliter dicẽduꝫ: videlicet ꝙ aut queritur an fideicõmissari⁹ dicat propꝛie hr̃s substitut⁹. ꝛ dico ꝙ nõ: q: nõ est propꝛie heres secũdo institutus. ita logt l. i. ff. eo. ꝛ probatur in. l. postulante. §. i. in verbo loco heredis ꝛ in verbo quodammõ. ff. ad tre. ꝛ in. l. si filius. §. i. ff. ꝙ cũ eo. aut querit an fideicõmissarius dicatur substitutus seu an fideicõmissaria substitutio dicatur substitutio. ꝛ dico ꝙ sic: q: etiã in legatis fit substitutio ꝛ tñ nõ est scđa heredis ĩstitutio. l. vt heredibus. de leg. ij. l. titius ꝛ seius. cũ duabus. ll. seq. ff. de hr̃di. insti. p hoc facit q: dicimus ꝙ ℣buꝫ substituo est ℣bum cõmune. s. ad directã. ꝛ fideicõmissariã substitutionẽ. l. iã hoc iure. ff. e. inducẽdo vt ibi p Bal. ꝛ alios post eũ ꝛ no. glo. in. l. pcibus. ĩ. eo. Nõ ob. id ꝙ habet ĩ rubrica. s̃. ti. i. q: rñde p id ꝙ habet in rubrica. s̃. de seruitu. ꝛ aqua. cũ glo. Alexander de imola.

c Um heres. Partes adiecte in istitutione repetite cẽsent in substitutiõe. h. d. Et de materia huius. l. vide p bar. bal. ꝛ doc. in. l. turpia. §. fi. ff. de leg. i. vbi inter cetera alle. ꝙ no. gl. in. l. ita liber. §. fi. ff. de statuli. ꝛ glo. in. l. nõnũquã. hic alleg. in gl. ꝛ oĩno vide in materia casuꝫ singulareꝫ. ff. eo. l. coheredi. §. qui discret⁹. ꝛ tex. no. in. l. luti⁹. §. pater. ad tre. ꝛ ibi habes ꝙ ptes adiecte in institutiõe vulgari intelligũt repetite in substitutiõe fideicõmissaria: vide ẽt tex. singularẽ ꝛ ibi glo. in. l. q plures la. i. ff. eo. ꝛ ibi habes in cãu hui⁹. l. ꝙ substituti ita demũ venir possunt ex substitutiõe ad partẽ repudiataꝫ p coheredẽ si ipsi substituti ptes suaꝝ substitutionũ agnouerũt. habes ẽt ibi ꝛ in. l. seqnti ꝙ ĩ dubio vocati vident p noĩa appellatiua. nõ ꝑ ꝓpria de hoc ẽt per Bar. in. l. aĩpe. ff. de duob⁹ reis vbi aliq̃ alia ponit in hac materia ꝛ p Saly. in. l. fi. in pe. col. ĩ. e. post Cy. ꝛ ẽt hic. Et illđ ꝙ dr̃ in gl. hic in noĩbus appellatiuis ꝓcedit ẽt si eẽnt noĩa appellatiua nõ denotãtia hr̃ditatẽ. vt ꝓbat in. d. l. luti⁹. §. meuia. qđ reputat ibi Barto. singulare. ꝛ ideꝫ ꝓbat in. l. si hr̃des nominatim. in ℣bo enumerati. ff. de leg. i. ꝛ ibi põderat bar. ꝛ p illũ tex. dixit forti⁹ Rapha. in. d. l. turpia. §. fi. ꝙ si dixisset testator titios substituo vel titios grauo: pinde eẽt acsi eẽnt vocati per nomina appellatiua: q: nõ est facta enumeratio. ꝛ ad h̄ reputat illum tex. eẽ singularẽ in. l. q cũ plures. ff. eo. ¶ Et vltio adde ꝙ ista distinctio iter noĩa appellatiua ꝛ ꝓpria nõ ita ꝓcedit in legatarijs sicut in hr̃dibus. vnde lꝫ qñ grauant heredes distin/

guatur. vt. s. in. d. l. turpia. tñ secus est in legatariis: q2 et si per noia appellatiua grauenť intelligant grauati viriliter nisi onus esset intrinsecũ. i. de re legata. l. vnica. §. s3 vt manifesteť. cũ gl. in ṽbo virili. j. de cadu. tol. et non reperitur alibi scđ3 Pau. de castro. Alexander de imol.

b **Ereditatem.** Substitutio breuiloq3 seu reciproca facta psonis imparib⁹ nõ ptinet pupillarẽ in psona impuberis s3 in psona omniũ ptinet vulgarem tm̃ que poterit oibus fieri. h. d. ¶ In tex. ibi itestati. de h tex. mẽtionez feci in. l. generaliter. in pñ. s. ti. i. vbi videas qđ no. ¶ In tex. ibi pubertatis. tex. vult đnõiare tpa pupillaris etatis vsq3 ad pubertatẽ. patet ex lr̃a que q̃rit de substitutõe pupillari p quã succediť pupillo: vt isti. de pupil. substi. circa pñ. ¶ No. q̄ qñ eadẽ ratio referť ad duas uel plures psonas: d3 taliter intelligi q̄ eundẽ effectu3 eq̃liter opereť in oibus illis psonis: vt hic et in. l. q̄uis. j. e. et in. l. iã hoc iure. de vulga. et pu. qđ limita vt dixi in. l. in testõ. s. de testa. mili. vbi est similis tex. et vide et qđ dixi đ hoc tex. in. l. fi. sup glo. fi. s. ti. pxio. ¶ No. ex isto tex. ibi in vnũ casũ dũtaxat etc. et exp̄ssius in. d. l. iã hoc iure. in ṽ. in vulgarẽ tãtũmõ casu3 substitutio breuiloq̃ que fit p hec ṽba vos inuicẽ substituo. si ẽ facta psonis qbus oibus nõ poterat fieri pupillaris ɔprehẽdit vna3 substitutionẽ tm̃. s. vulgarẽ [a]. et p ɔñs nõ ɔprehẽdit fideicõmissariã post aditã h̃rditatez. q̄uis illa oibus peritis fieri potuisset et istđ tenet Bar. et cõiter doc. hic. Dy. et Bar. in. l. q plures. la. i. ff. eo. vbi rñdent ad illũ tex. q videbať facere in ɔ̃riũ. alias cõcor. vt. j. pxime subiũga3. Fallit tñ hoc nisi cũ substitutiõe breuiloqua esset iũcta substitutio ɔpendiosa ut qñ adijciť aliqđ ṽbu3 impoztãs tractũ tpis: ut qñ testator dixit qñcunq3 alter vestrũ decesserit vos inuicẽ substituo. nã tũc pp ṽbũ ɔpendiosam ɔprehẽdeť post aditã h̃rditatẽ fideicõmissaria substitutio q̃ in ɔpendiosa cõtineť. l. p̃cibus. in. fi. j. e. c. raynu. de testa. et h voluit Bar. in. l. luti⁹. in. iij. q. et melius in pe. vel añpe. q. ff. e. et in l. si arrogator. in repeti. in vltia col. ff. de adopt. et p Bar. in. l. cẽturio. ff. eo. in. q. qua q̃rit an ɔpendiosa substitutio contineat vulgarẽ iũctis bis q̃ ibi tãgit in ṽ. se. et p Cy. et gui. de cu. in. d. l. p̃cibus in materia reciproce. et et p ray. et Nicho. de neapo. et Bal. in. l. iã hoc iure. §. fi. idẽ Bal. in. l. in testõ. in. iij. q. s. de testa. mili. vbi etiã tãgit an breuiloqua facta psonis imparib⁹ cõtineat pupillarẽ in psona ipuberis. qñ cũ breuiloqua est ɔiũcta ɔpendiosa: de quo ibi plenius dixi. et Pau. de ca. hic circa illã. q. repetit ea q̃ ibi dixit: cui⁹ opi. ibi rep̃hendi. et p ea q̃. s. dicta sunt. Jmol. in. d. c. raynutius. in materia exemplaris reprobat id qđ dixit Bal. in. l. humanitatis. in. xv. col. ver. ij. q̃riť si testator etc. j. eo. vbi t3 Bal. q̄ si testator dicat filiũ meũ h̃rdez instituo et ei titiũ substituo. q̄ ista substitutio ɔp̄hẽdat nedũ vulgarez si fili⁹ repudiat s3 et fideicõmissariã si fili⁹ adeat q2 ṽbũ substituo est cõmune. et sic est aptum ɔprehendere fideicõmissariã vt. d. l. gñaliter. §. cũ ãt. et qđ ibi no. glo. in ṽ. substituit. nã ẽm imo. et r̃cte nõ vr̃ q̄ bal. b̃ñ dicat: q2 sicut qñ facta ẽ simplex substitutio reciproca p illa ṽba vos iuicẽ substituo. ɔprehẽdiť tm̃ vulgaris et nõ fideicõmissaria: vt hic. et. d. l. iã hoc iure. ita eadẽ rõne d3 eẽ in casu p̃dicto: et dico q̄ hoc expresse tenet Bar. in. l. centurio. in questione. s. allegata.

b **Eres instituta.** Hec ṽba si heres nõ erit apposita in substitutiõe vulgari itelliguns. s. ex testõ. Ideo si istitutus repudiat ex testõ facit locũ substituto. nec põt istitut⁹ succedeť ab intestato. si qd tñ sibi debebať a defũcto illđ totũ a substituto petere p̃t. h. d. ¶ No. q̄ causa testati p̄feť cause itestati. fallit in casu singul̃ri. l. si qs heres ita istituať si legitimus. ff. de here. insti. ¶ Querit hic cy. et ray. vtrũ hec filia q̃ repudiauit hereditatẽ a substituto possit petere d ari legitimã [b] sibi. de quo vide p bar. in. l. i. i. iiij. q. p̃ncipali. in ṽ. Jtẽ q̃ro an i aliquo ɔcurrat istitutus et substitut⁹. ff. eo. et. in. l. gerit. in. iij. q. p̃ncipali in ṽ. ad scđ3 etc. et in. l. p herede post pñ. in aliqbus lec. ff. de acq. here. et in. l. q2 poterat. ff. ad trebel. et vera et cõmunis opi. vr̃ eẽ illa quã tenet Bar. in. d. l. locis. de quo et p bal. in. l. i. s. qñ nõ pe. partes. et ibi p roma. et p Bal. in. l. scimus. in pñ. s. de ioffi. testa. in. v. q. et in. l. papinian⁹. §. quartã. ff. de ioffi. testa. et in. l. quãdiu. la. i. ff. de acq. here. p Ang. in. l. si pater. s. ti. i. et in. d. l. papinianus. §. si ɔditioni. et in ɔsilio. lxxxi. incipiente. In xp̄i noie subtiliter etc. et p Saly. et pau. đ ca. in l. quoniã p̃oribus. s. de inoffi. testa. et Pe. de anc. in ɔsilio. ccc. icipiente. In xp̄i noie ex sola vulgari. per Abba. modernũ in. c. raynuti⁹. ad fi. de testa. p pau. de ca. et roma. in. l. i. ff. đ acq. here. et p pau. đ ca. in cõsilio. ccliij. icipiẽte. In xp̄i noie visis actis. ¶ Querit et hic bal. qd si fili⁹ dixit repudio h̃rditatez salua mihi legitia: an vitieť repudiatio in casu in quo si poterat habere legitimã repudiãdo h̃rditatẽ et dicit q̄ sic et idẽ tenẽt moderni p no. p gl. et doc. i. l. ij. ff. đ acq. here. Adđ et istis ea q̃ scripsi. in. d. l. q2 poterat. vltio ad hãc. l. vide glo. et Bar. in. l. suum. j. đ iure deliberandi. Alexander de imol.

q **Vãuis.** Vulgaris expressa facta simul filio impuberi et alteri cui nõ poterat fieri pupillaris substitutio: nõ ptinet tacitã pupillarẽ in psona ipuberis ob euitãda3 ineq̃litatẽ. h. d. ¶ Et vide đ hac. l. ut dixi. i. l. fi. s. ti. i. sup gl. fi. et ista. l. differt a. l. ij. s. eo. q2 hic loqť de vulgari. et ibi đ reciproca. ¶ In gl. hici ṽbo đcesserit. in fi. adde q̄ hic in tex. et habẽť duo casus in q̄bus in vulgari nõ ɔprehẽdiť tacita pupillaris. vnus est qñ apparet q̄ de mẽte testãtis fuit q̄ nõ ɔprehenderet. et ad hãc uolũtatẽ probãda3 cũ tendat probatio ad đclarationẽ volũtatis testatoris sufficerẽt duo testes ẽ3 Bal. et saly. bñ facit. l. heredes palã. in. §. si qd post cũ gl. i ṽ. posse. ff. đ testa. et no. bar. in. l. ij. in ṽ. q̃ro et reuoco i dubiũ q̄ etc. ff. eo. et bal. i. l. p̃cib⁹. in. iij. ul. iiij. col. j. e. vbi et p ang. et Saly. et per Bar. in. l. ex testamẽto. circa. ij. col. vel. iij. s. de testa. mili. et erit sufficiẽs ɔiectura volũtatis testatoris si testator dixit substituo vulgariter tm̃. nã tũc nõ ɔprehẽdereť pupillaris ẽm Fulgo. hic propter dictionẽ taxatiuã et dica3. j. l. pxima. et ibi addã aliu3 casum. Alius est casus hic in quo nõ ɔprehendiť pupillaris. s. qñ vulgaris est facta duobus iparibus. qđ qualiter itelligať dicã cum glo. fi. Alius casus est in quo substitut⁹ vulgaris nõ põt venire ex tacita pupillari. s. quãdo mater est in medio de quo fuit visu3 in. l. fi. s. ti. primo. ¶ In glo. fi. ibi: s3 fallit regula hoc casu etc. s3 dic ẽm pe. et cy. q̄ immo nõ fallit q2 l3 sit verũ q̄ qñ uni filio soli facit testator substitutionẽ vulgarez: cõprehenditur tacita pupillaris si ip̄e erat pupillus ut hic in pñ. tñ si instituat unũ filiũ ipuberem seu extraneũ h̃rdes l3 sub duabus enumerationibus separati3 substituat ambobus vulgariter uideť substituere filio ipuberi i casu tm̃ in quo exñeo substituit: idest vulgariter tm̃ rõne equalitatis seruande. q2 nõ refert an fiat cuilibet substitutio separati et singulariter: an p pluralẽ locutionẽ fiat simul ambobus. q2 pluralis locutio resoluitur in singularẽ ut. d. l. falsa. §. fi. ff. de ɔdi. et dem õ. alle. in glo. Sed ray. Jac. bu. Bal. ang. saly. et cõiter doc. hic tenẽt ɔtrariũ sequẽtes opi. glo. idez etia3 tenuit gl. in. l. iã hoc iur in ṽ. itelligans ad fi. iũcto tex. ff. eo. et dicit ray. hic q̄ de hoc est tex. in. d. l. iã h iure ibi. dum tex. dicit ita eni in altero utraq3 substitutio itelligiť etc. et hoc tenet Bar. ibi et cõiter doc. p alias rõnes q̃s ibi uide p bar. et idẽ t3 ang. saly. et fulgo. in d. l. in testõ. et hoc inuit tex. in. d. l. iã hoc iure. §. s3 si aliter. ibi. dũ dicit hoc cõi verbo eos iuicẽ substituo etc. a ɔ̃rio sensu. et sic cõis ɔclusio est q̄ si separati est facta substitutio vulgaris duob⁹ disparib⁹ in psona ipuberũ ɔp̄hẽdeť tacita pupillaris. ¶ Nõ ob. qđ habeť i. d. l. falsa. §. fi. q2 rñderi p̃t ut p Bar. ibi cũ quo trãsit saly. in. d. l. in testõ. et eadẽ rñsionez vr̃ ponere Jac. bu. hic et bar. in. l. si seruus. §. si pluriũ. in pñ. p illũ tex. ff. si qs cau. vel ẽ3 Bal. et saly. hic rñde q̄ illud q̄ diciť in. d. l. falsa, pcedit nisi mẽs loquẽtis presumať in ɔ̃riũ rõne equalitatis seruãde iter illas qb⁹ facta est simul substitutio p pluralẽ locutionẽ. et lic3

[a] ¶ Vulgarẽ đ hoc p ang. ɔ. cciiij. et. ciij p pau. de ca. ɔs. cclij. et. ccclv. p raph. comẽ ɔs. xvj. lu. ro. ɔsi. cxxi. p alex. ɔsilio. xvij. iij. li.

[b] ¶ Legitimã. adđ eũdẽ alex. ɔsilio. cc. lxxxvij.

Bal. et Saly. nõ dicãt: ista fuit ratio posita p gl. fi. in l. h articulo. ff. de herdi. insti. ad qd' et vide Bal. in l. penul. in .i. notabili. et in pe. col. j. e. et in l. i. j. d' pdi. in ser. et p bar. in l. scire debem⁹. in pma oppo. ff. de h. ob. vel rñde fm ful. et Pau. de ca. q pluralis locutio resoluit i plures singularitates talis tñ pditõis et natur qlis erãt sub illa plurali locutiõe. s3 ita e qd sub plurali locutiõe substitutio vulgariter facta nõ pprebendebat pupillare vt hic: ergo et resoluta in singularitate nõ pprebẽdit[a]. et pdicta pcedũt fm vnũ itellectũ glo. hic q remanet declaratus ex pdictis: b3 tñ hec glo. aliũ itellectũ iũcto tex. fm Bar. q h reputat hũc intellectũ esse singularẽ: v3 q ista glo. et tex. iste velit q substitutio vulgaris facta p hec vba si mihi filius et vxor hrdes nõ erũt publius heres esto. importat q nõ põt habere locũ substitutio vulgaris nisi copulatiue ambo nõ sint hrdes. secus si vnus tm nõ sit heres: q: p ius accrescẽdi preferr coheres substituto. et istũ intellectũ expresse sensit glo. fi. iũcto tex. in d. l. hoc articulo. et dicit ibi bar. q istd est pp illã copulatiuã et: que reqrit pcursu3 vtriusq3. l. si here. plures. ff. de pdi. insti. fater tñ Bar. in d. l. hoc articulo q iste tex. hoc nõ aperit. et q glo. hic istu3 intellectũ habuerit colligir ex eo qd glo. allegat. l. cũ qdã. Nec mirũ si ita est in substitutiõe vulgari: q: nõ vider testator voluisset p substitutionẽ vulgarẽ phibere ius accrescẽdi. qd habet locũ iter duos heredes vno repudiante. et hoc qñ est facta duob⁹ copulatiue vt dixi. et id videmus q aliõ est in substitutiõe fideicõmissaria facta duobus post morte3 eox: q: q pmũ decesserit vnus adita hrditate h3 locũ in psona illius substitutio fideicõmissaria. l. lutius. §. gaio. ad trebellia. q: tũc post aditã hrditate3 nõ est tractãdu3 d' iure accrescẽdi. et an ista sint ita indistincte vba plenius explicat Bar. in l. hrdes mei. §. cũ ita. ff. ad trebel. et in l. pe. j. eo. vbi veniet declarandũ. S3 tenẽdo istũ itellectũ qũo respondebitis ad. l. fal. §. fi. vide Bar. in l. pe. j. eo. vbi rñdet: et an bene respondeat videbimus pmus tñ intellectus datus ad istã gl. est magis d' mẽte glo. et pueniũt littere. Alexãder de imol.

[a] Nõ comprehẽdit. uid' s. in psilijs p xime alle. maxime rafa. comen.

P Ost aditam. Per aditiõem hrditatis extinguir vulgaris substitutio. h. d. ¶ In tex. ibi ipuberis et c. hoc dixi pp̄ter substitutiões pupillares que nõ expirãt p aditionẽ sed p pubertatẽ. l. i pupillari. ff. e. ¶ No. q institut⁹ et substitutus vulgares simul pcurrere nõ possunt: vt hic. et in l. cum testõ. in prin. de here. insti. Fallit in tribus casibus quos vid' p Bar. in l. i. in .iij. q. pncipali. in vsi. Ité quero an aliquo casu concurrat et c. ff. eo. Addit alium casum Pau. de ca. in l. quoniã. in poribus. s. de inoffi. testa. §. quãdo filius esset institutus sub pditione potestatiua et ei datus esset simpliciter substitutus vulgaris. nã habebit filius pure legitimã stati de qua reijcit conditio hodie p. d. l. quoniã in poribus. et si postea nõ iplebit pditionẽ potestatiuã substitutus habebit reliquũ p. d. l. quoniã in poribus. sed istud nõ puto vex: q: sicut filius est pure istitutus et datus est ei substitutus vulgaris. nõ põt retinere legitimã et reliquũ repudiare: vt no. Cy. et alij. in l. heres. s. e. cu3 pcor. qs ibi dedi. ita nec d3 posse qñ e istitut⁹ sub pditiõe potestatiua q nõ vult iplere q: nolẽdo ipler vidtur nolle eẽ hrs quo cãu perdit legitimã: vt no. bar. in l. q: poterat. ff. ad trebellia. vbi hoc vider velle dũ allegat. l. iã dubitari. Alias est etiã casus quando qs institutus esset in pte pure et in pte sub conditione in qua secũda pte habeat substitutũ vulgarẽ. nã si deficiat pditio: institutus habebit pmã partẽ et substitutus secũdam. l. si te solam. ff. de here. institu. et in l. cum heres. §. fi. ff. de acq. here. Fortius dixit ra. cu. i l. si plures. ff. de pdi. insti. et in l. q diu. ff. d' acq. here. la. i. q si titius est in tertia pte istitutus sub cõditiõe si nauis ex asia venerit. et in eadẽ tertia pte idẽ titius istituar sub alia pditiõe puta si ipator venerit in italiã et si nõ uenerit i italiã fuit meui⁹ substitut⁹. et ptingat q veniat nauis ex asia. et sic pma pditio veniat. s3 dficiat scda q: ipator nõ venit. pcurrẽt istitut⁹ et substitut⁹ i dcã tertia pte cũ volũtate testatoris qlib3 habeat et nihil repugnet. ¶ In gl. i. ibi. l. ex trib⁹. dic. et l. vbis. ff. eo. Fallit in milite q post aditã hrditate3 pt substituere directo. l. cẽturio. ff. e. l. in testõ. et ibi fuit dcm d' tes. mili. ¶ In gl. fi. ibi ex vi legis et hec vba. ¶ In ea. ibi. §. ergo et c. s. b3 itellectũ quẽ ibi scdo põit gl. tñ ille itellectus nõ puenit illi lre: vbi p bar. nihilomin⁹ opi. gl. est va maxie p. l. ex pctu. ff. de re iudi. et ibi plene p bar. et late disputat gl. i. d. §. s3 qd papinian⁹. h allegato p gl. et p bar. ff. e. et in l. i. in añpe. col. in v. itẽ dubitar qd si adiuit hrs et c. et ibi et vide bar. in pxima. q. sequẽti. ubi tractat: an existẽtia suitatis ipediat substitutiõe3 vulgarẽ. ubi meli⁹ loqr q faciãt bal. et saly. hic. et p cy. in l. pcib⁹. j. e. in v. q. in materia vulgaris. Itẽ q: s. l. pxia. posui aliquos casus in qb⁹ vulgaris substitutio fcã ipuberi nõ ptinet tacitã pupillarẽ. et iter ceteros casus posui illu3 qñ testator dixit substituo vulgariter tm. adde q idẽ t3 saly. in l. pcib⁹. j. e. in nota. p illũ tex. in v. tãtũmõ. q tex. ad h nihil facere vr: q: illa sũt vba ipatoris nõ testatoris. tum et q: ibi ex alio appet de mẽte ob specificatiõe3 pmi et scdi casus: ut ibi patet in tex. meli⁹ ergo pbar in. l. iã h iure in vbo in vulgarẽ tantũmõ casũ. ff. e. b3 pau. de ca. in pn. illi⁹. l. et h q de natura dictionis taxatiue ẽ excludere ceteros casus: vt. l. rões. cũ gl. s. d' pba. in vbo qtitatẽ. et in l. iij. §. cũ titio. ff. de adimẽ. lega. l. si qdes3. s. d' ttãsactio. Aliũ casu3 et adde positũ p bal. in d. l. pcib⁹ in. v. col. s. qñ statutũ diceret q testamẽta huarent ad lrãm sine vlla iterptatione sine exneo itellectu. ut ibi p eũ: s3 imol. in repetitõe. c. raynuti⁹ d' testa. i materia pupillaris. t3 prriũ p no. p bar. in l. oẽs populi. ad. fi. vj. q. pn. cũ pcor. ff. d' iusti. et iur. vbi bar. pcludit q tale statutũ nõ vr reijcere nisi friuolas iterpretatiões nõ aũt illas q sũt a iure approbate. s3 a iure ea approbata hec iterpretatio q in vulgari ex mẽte testãtis pphẽdar tacita pupillaris. ergo et c. s3 sustinẽdo opi. Bal. dic. q illa vba statuti dictãtis q huenr ad lra3 tollũt argumẽtũ: q: illa ipoztãt q nulla possit fieri extẽsio cũ lra dicar illa q oculo corporali legi pt nõ q in tellectũ pphẽdi pt. l. i. in pn. ff. d' his q in testõ delẽ. p quã rõnẽ ita formaliter voluit Bal. i. l. ij. i. ij. col. s. de pa. q fi. distra. et ita tenui in d. l. ia3 h iure. ¶ Ultio iducir hec lex ad. q. si duo fuerunt electi ptãtes huius ciuitatis vn⁹ pmo ali⁹ scdo in subsidiũ seu in defectũ pmi. et pmus acceptauit postea uenire nõ potuit casu ipedit⁹: an scds debeat admitti virtute sue electiõis: distingue vt dixi p cy. et alios post eũ et p Bar. in l. cũ sub hac. ff. de pdi. et demõ. et l. q diu. la vltia circa mediũ. ff. de acq. here. aliqd et p dy. et p bal. i. l. tutorib⁹. ff. d' testamẽtaria tute. p ang. et Jo. de imo. in l. qdã testõ pculũ. ff. eo. Et pleni⁹ p Jo. d' imo. in d. l. cũ sub hac. p pe. de anc. et Jo. de imol. in c. tue de pben.

T Estamento. Inter institutos q ad iuicẽ sunt substituti h3 locũ etia3 ius accrescẽdi. h. d. ¶ In. tex. ibi accrescit. tex. h non loqr nisi de iure accrescẽdi. certũ est tñ q et põt uenire coheres ex iure substitutiõis: ut. l. si quis heres institutus. in pn. allegata in glo. et qliter pcedat uidebitis. j. ¶ In gl. ibi. si in suã parte3. et sic t3 glo. q in casu hui⁹ legis si vnus ex illis hrdibus adiuit portionẽ suã et ali⁹ repudiet: portio repudiata accrescit et inuito coheredi q adiuerat vt hic. nisi ille q adiuit nolit portionẽ suã aditã retinere s3 refutare: q: tũc portio coheredis repudiãtis nõ accrescit ei iuito: et h p illa3 singularẽ. l. cũ hrditatẽ. alle. in gl. s3 bar. cũ quo trãseũt Ang. saly. et moderni hic rephẽdũt istã gl. q: l3 dictũ gl. pcedat ubi cũ iure accrescẽdi nõ eẽt iũctũ ius substitutiõis. tñ qñ iunctũ est secũ ius substitutiõis nõ h3 locũ tex. in d. l. cũ hrditate3. imo idistincte accrescit iuito. et p h alle. l. si tu. ex pte. ff. de acq. hrditate. tñ melius pbari vr hic. et in d. l. si qs hrs istitutus. i pn. de acq. here. q iura idistincte volunt q accrescit iuito: s3 in d. l. si tu ex pte tex. ibi h nõ dicit nec loqtur qñ ille q est substitutus pmus adiuit pte suã put loqtur tex. in d. l. cũ hereditatẽ. et hec singularis limitatio est ad. d. l. cũ hrditate3. quã limitationẽ posuit ange. ibidẽ. et sibi h appropriat. et cũ eo trãsit ibi simpliciter imol. Ad h et facit qd notat

Bar. in. l. quidã eulogio. ff. de iure delibe. Et rõ differentie es/se põt: q: qñ sunt tñ ꝯiuncti sine substitutione: tunc ad portio nẽ repudiatã vocaꝭ heres ex dispositione legali: sed si sũt inui cẽ substituti: tunc vocaꝭ ad portionem repudiatam ex disposi/tiõe hoĩs. i. testatoris substituẽtis. mitius tñ agiꝭ cũ. l. ꝙ cũ ho mine. l. celsus. et ibi no. in pñ. ff. de arbi. Itẽ maior vr̃ esse error in eo q a pncipio adiuit partẽ suã nõ cogitãdo ꝙ alio repudi ante erat expsse ꝓuisum a testatore: et ꝙ ad ipsũ q adiuit deue niret portio repudiata: ꝙ sit in eo q nõ erat expsse substitutus. ¶ Et q: fortiora sunt duo vincula. i. ꝯiũctionis et substitutiõis ꝙ vnũ tm̃. s. ꝯiũctionis. vt ĩ auc. itaqꝫ. ff. cõia de succes. et lꝫ ista sit cõis opi. tñ aduerte ꝙuis doc. hic nõ dicãt ꝙ ipemet Bar. voluit ꝯ in. l. fi. circa mediũ. ff. de acq. here. vbi sub dubio for te dicit ꝙ lꝫ sit verũ ꝙ institutꝰ q adiuit hr̃ditatẽ testatoris nõ possit recusare hr̃ditatẽ ĩpuberis sibi postea obuenientẽ ex sb̃/stitutiõe pupillari. d. l. qdã eulogio tamẽ si nolit retinere hr̃di tatẽ testatoris pmo aditã põsset recusare hereditatẽ pupilli de latã ex substitutiõe pupillari p. d. l. cũ hr̃ditatẽ. et ẽ singularis limitatio ad. d. l. qdã eulogio. cũ si. Jo. de imo. et Pau. de ca. in. d. l. fi. fateñ bar. esse sibiipsi ꝯriũ: et iõ rephendũt illã opi. quã Bar. ponit in. d. l. fi. et illã ẽt rephẽdit Frã. de rã. i. d. l. q dã eulogio. et Ang. et Jmo. in. d. l. cũ hereditatẽ. bñ facit tex. in. d. l. qdã eulogio. et in. l. q patri. ff. de acq. here. et ibi tꝫ hoc Ang. et Jo. de imo. idem tenet Pau. de ca. in. d. l. qdã eulo/gio. ¶ Jn ea. ibi in fi. gl. hic ꝭm intellectũ bar. et doc. sentit ꝙ lꝫ in casu huiꝰ legis coheres q adiuit partẽ suã possit venire ex iure accrescẽdi: et ex iure substõnis ad ptẽ repudiatã: vt dixi su per tex. tñ si vult renũciare vni: puta iuri accrescẽdi poterit h facere et venire solũ ex iure substõnis et illud expssius voluit gl. in. l. nec is. §. heres. ff. de acqr. heredi. sed ꝯrium tenet glo. in d. l. si quis heres. in prin. bart. ibi et hic videꝭ concordare opi. ꝙ aut ille cui deferꝭ ius veniendi ex substitutione agnouit pri mo partẽ suã et tũc inuitus habebit partẽ repudiatã tam ex iu re accrescẽdi ꝙ ex iure substitutionis: vt. d. l. si qs heres. et hic: aut pmo repudiauit partẽ suã seu illam nõ adiuit: et tũc ex sola substitutione poterit habere partẽ coheredis repudiantis. et hẽbit tũc ex iure accrescẽdi ptẽ suaꝫ ꝑpriã quã ipse substitutꝰ p mo repudiauerat: vt. d. l. si tu ex parte. circa fi. et istud tenẽt cõ muniter doc. in. d. l. si qs heres. Addit tamẽ Pau. de cas. hic circa pmum membrũ dicte distictionis ꝙ illo casu qñ pmo adi ui partẽ meã: ergo cui deferebaꝭ ius substitutionis debet sub/distingui. ꝙ aut portionẽ repudiantis heredis eram habiturꝰ per ius accrescẽdi ego solus sicut p substitutionẽ: q: non era/mus nisi duo ĩstituti: et tũc ꝓcedit cõis opi. s. ꝙ habeo p ius ac crescẽdi: vt q: eramus tres coheredes et ego solus substitutus fui vni eorũ: quo casu si volo habere ex substitutione habebo totũ ego solus: sed si nõ volo habere ex substitutione sed ex iu re accrescendi: tunc accrescit mihi coheredi ꝑ rata: vt in exem/plo posito p glo. in. d. l. si quis heres. et sic potero repudiare: tunc ex iure substitutionis et venire p ius accrescẽdi: q: tũc sub stitutio no est ita cõiuncta cum iure accrescẽdi sicut est qñ oẽs heredes essent inuicẽ substituti: nõ mirũ ergo si hoc casu sub/tutio nõ trahit a iure accrescẽdi. q: inuito deferaꝭ ius substitu tionis sicut deferꝭ meꝫ ius accrescendi: lꝫ gl. in. d. l. si quis he/res. in hoc nõ videaꝭ approbare istã opi. Si autem vellem isto casu admitti solum ex iure substitutionis et nõ ex iure accrescẽ/di. s. quãdo tres eramus coheredes: et ego solus erã substitu/tus vni: certe ego possem venire solus tm̃ ex iure substitutionis ꝙ prefertur iuri accrescendi. l. ii. §. si duo. ff. de bo. pos. ꝭm ta. et istaꝫ dicit pau. de ca. in. d. l. si quis heres. esse veritatẽ in hoc passu ꝭm eũ per doc. male declaratã: et ista disputatio an habe at ex iure accrescẽdi: an ex iure substitutionis potest esse vtilis: q: qñ habet per ius accrescendi teneꝭ indistincte ad onera le/gatorũ que iniũcta erant heredi repudianti. l. vnica. §. is ita. ff. de cadu. tol. sed substitutus non teneꝭ indistincte ad onera si capit iure substitutionis: vt plene legitur et no. in. l. licet impe/rator. ff. de lega. i. et operatur ẽt effectũ istũ posse venire p ius accrescendi et omittere ius substitutionis: q: si tres essent cohe redes et duo tm̃ essent inuicẽ substituti et substitutus venire vel let ex iure accrescendi tantum: si hoc potest non habebit nisi partẽ hereditatis repudiate. secus si veniret ex iure substitutio nis: q: totam illã partẽ haberet et teneretur in totuꝫ ad onus eris alieni et similiũ. ¶ Circa predicta etiã posset dubitari inqũtum presupponit Bar. et doc. ꝙ si institutus q fuit etiam substitutus repudiauit pmo partẽ suã: nihilominus põt venire ex substõne p. d. l. si tu ex parte. circa fi. nã hoc videreꝭ esse cõtra. l. q plures. la. i. cũ gl. ff. eo. et ꝯ ea que dixi in. l. i. §. e. Sꝫ respõde vt p Bar. in. d. l. qui plures. dum opponit de. l. si tu ex parte. Item adde predictis quod di/cta. l. cũ hereditatẽ. cõmuniter intelligitur p glo. i. et doc. ibi ꝙ procedant siue coheres qui repudiauit esset suus et necessariꝰ siue extraneus: quia vtroqꝫ ca su videtur esse eadem ratio. Fulgo. tamen hic cona/tur tenere contrarium quod tamen hic aliter nõ exa mino postquam nõ est principalis materia legis no stre. ¶ Utrum autem quando aliqui coheredes sũt inuicem substituti ius substitutionis vulgaris trans mittatur ad heredes decedentis sicut transmitti/tur ius accrescendi. iuxta. l. si ex pluribus. ff. de su/is et legi. vide in. l. sed si plures. in pñ. et in. l. que plu res. la. i. ff. eo. et est materia de qua in. l. qui patri. ff. de acquirenda hereditate. et etiam tangit de hoc ali qd Bal. hic. et cõis opinio est quod nõ p dicta iura.

8 **I testamento.** Per substi/tutioneꝫ pupillarem succeditur pupillo ex testamẽto et venientes ab intestato repelluñ. h. d. ¶ Et possꝫ ẽt hic tractari materia substitutiõis: sed de ea me re/mitto ad no. p Bar. et alios in. l. ij. in pñ. ff. e. de ma teria vulgaris tractat Bar. in. l. i. eo. titu. de materia reciproce in. l. lucius. ff. e. et per alios in. l. in testamẽ to. §. de testamento mili. De materia compendiose videbimꝰ. ff. l. pxi. De materia exẽplaris in. l. hũani tatis. ff. e. De fideicõmissaria tractaꝭ ĩ toto ti. ad tre.

P **Recibus.** Substitutus vulga riter p aditionẽ he redis instituti excluditur: nec admittitur ex tacita pupillari si mater pupilli erat in medio. ille vero q fuit expsse pupillariter sb̃stitutꝰ p aditionem hr̃ditatis nõ excludiꝭ: sed matre exclusa admittitur ad hereditatem pupilli in pupillari etate deceden/tis. Idem si sit compẽdiose substitutus et pupillus decessit in pupillari etate. Si vero decessit post: nõ ad mittiꝭ sb̃stitutꝰ ex pupillari ad hr̃ditatẽ pupilli: sꝫ ex fideicõmissaria ad bona tm̃ testatoris sibi restituen/da p mr̃eꝫ q fuit hr̃s ab ĩtestato filij. h. d. ¶ Jn tex. ibi nã nõ ẽ icerti etc. no. ꝙ h ꝓbaꝭ pupillarẽ tacitã q cõprehẽdiꝭ in expssa vulgari nõ excludere mr̃eꝫ de quo dic vt dixi in. l. fi. §. ti. pxi. et ibi recitaui opi. ful. tenẽtis ꝯ cõem opi. et non bñ rñdẽtis ad istũ tex. Et mõ ꝯsidero ꝙ disputãdo qs posset rñdere ad istum tex. ꝙ hic nõ dr̃ ꝙ filius h casu decesserit in pupilla/ri etate: ergo nõ ꝓbat cõcludẽter iste tex. ꝙ tacita pu pillaris nõ excludat mr̃eꝫ: q: nõ mirũ est hoc si substi tutꝰ nõ põt excludere matrẽ ex tacita pupillari cũ ex pirauit euenẽte pubertate. l. pupillari. ff. eo. Et sic vr̃ ꝙ deficiat pncipale fundamẽtũ eorũ q tenẽt ꝯ cõ/munẽ opi. p istã. l. attamẽ sustinẽdo cõeꝫ opi. potes dicere ꝙ hic imo apparet filium decessisse in pupil/lari etate: vt ostendit tex. hic in versi. omnino ad te eius pertinet successio. nã si nõ decessisset ĩ pupillari etate nõ eẽt verũ dicere ꝙ ad mr̃eꝫ oĩno. i. ĩdistincte siue oĩ casu ptinet successio: q: potuisset filiꝰ testari: et testatorẽ relinqre aliũ ꝙ matrẽ. nã dictio oĩno est di/ctio pcisa et iportat idẽ qd ĩdistincte et oĩ casu. l. si cuꝫ exceptiõe. §. qtenꝰ. et ibi gl. i vero. oĩno. ff. ꝙ me. cã. et i c. ex pte. el. i. ff. de off. dele. et i. l. vbi ãt nõ appet. §. fi. et ibi gl. dũ dicit pcise etc. ff. de vero. ob. et. l. i. ff. quõ et qñ iu. et ibi oĩmõ iportat idẽ qd sp. vt ibi appet ex gl. i. ¶ Jn tex. ibi tm̃mõ etc. intelligẽdo ꝙ istud verbũ fue rit verbũ testatoris ꝓbaꝭ h ꝭm Saly. ꝙ quando dixit

a ¶ Excludit. vide raph. cu- ma. ꝯsi. xvj. ful go. ꝯsil. xxxiij. alex. ꝯsi. xii. iij. li. et lati⁹ vide i ꝯsilijs infra et allegandis.
b ¶ Excludere tur. vide eūdez ꝯsi. xij. §. p̄ie a ale. suoꝝ ꝯsili orum lib. iij.
c ¶ Unā etatē adde eūdē ale. ꝯsi. xlvij. et clxx xviij. ij. li. et ꝯsi. xvij. iij. li. pau. de ca. ꝯsi. ccliiij.

substituo filio meo ipuberi vulgariter tm̄. nō cōprehendit in vulgari pupillaris tacita: et lz dictū sit in se verū: vt dixi in. l. q̄uis. et in. l. fe. §. eo. et tn̄ iste tex. nō videt hoc pbare. vt ibi dixi. ex vltimo ibi dicto apparet q lz hic substitutus nō possit venire ex tacita pupillari nō sequit: ergo nō cōprehendebat tacita pupillaris: q: dato q fuisset comprehēsa: attamē non habuisset effectū contra matrē ƀm cōem opi. vt dixi. ¶ Et si verū esset q iste tex. pbaret q ppter dictiōes tm̄modo prolatā a testatore nō cōprehēderet i vulgari pupillaris tacita: tūc certū eēt q p istū tex. non fundaret cōis opi. q̄ hz q tacita pupillaris nō excludit matrē: tamē in ꝟitate tex. iste nō vr̄ ꝯcludēter pbare q hic operet exclusionē tacite pupillaris: vt dixi indistincte. ¶ In tex. ibi quos pr̄ et c. pbat q expssa pupillaris excludit[a] matrē in totū a successione pupillari: vt hic. et. l. papinianus. §. sed nec impuberis. ff. de inoffi. te. ¶ Et lz inter docto. antiquos fuerint circa hoc varie disceptationes de qbus p bar. in. l. ij. ff. eo. in tertio effectu substitutionis pupillaris cuz cōcor. quas ibi dedi. tn̄ hodie est clare decisum hoc esse verum per. c. si pater. ad fi. de testa. in. vj. et sicut mater excludit p expssam pupillarē ita excludit per pupillarē cōprehensam in cōpendiosa: vt hic pbat. Ex quo apparet q pupillaris cōprehēsa in cōpēdiosa dr̄ expssa ꝟbis generalib⁹ sicut cōprehēsa pupillaris in breuiloqua: vt dictū fuit sup glo. in. l. fi. §. ti. i. Si enim esset tacita omnino nō excluderet matrē vt in hac. l. ƀm cōem opi. de quo ēt vt hic in glo. ¶ Itē nota ex fine q per fideicōmissariā substitutionē succedit testatori nō aūt illi cui facta est substitutio i bonis eius vt hic: et. l. coheredi. §. cū filie. ff. eo. ¶ Itē nota q cōpendiosa facta a milite filio ipuberi valet iure pupillaris substitutionis si filius decedit in pupillari etate postea trahitur ad fideicommissum de quo dicam cum glo. Reciproca vero substitutio non trahit ad fideicommissum: vt dixi in. l. ij. §. eo. dic vt ibi q non. ¶ In glo. in versi. omnino. ibi nō admittit et c. Caute dicit glo. nō admittit. non aūt dixit q nō cōprehēdit: q: et qn̄ mater est in medio sub vulgari expressa cōprehēdit tacita pupillaris: sed nō hz effectuz ꝯtra matrē si mater velit succedere pupillo. Si aūt mater nolit succedere admittit substitut⁹ exclusis aliis veniētib⁹ ab intestato: vt late p Barto. et alios in. l. cēturio. circa. i. vel. ij. col. ff. eo. maxime p l. fi. §. ti. i. et bene licet aliqui in hoc ꝯtrarium teneāt quoꝝ opi. reprobaui in repeti. d. l. centurio. sup gl. iij. in ꝟsi. in eadē ibi licet aliter cōtineret et c. et quia i dicta. l. cēturio tractat de materia huius legis quaz ibi posui: ideo ea que ibi scripsi nō scribā hic: q: esset nimis plixuz. ¶ In eadē ibi probatio in ꝯriūm et c. quot aūt mōis pbari posset de mēte testātis fuisse q p tacitā pupillarē excluderet[b] mater examinat late Bar. in. l. ij. ff. eo. versus fi. pn̄. et p Bal. et Ang. hic et in. l. fi. §. ti. i. et aliqd p Bal. in. l. q̄uis. §. eo. et in d. l. centurio. in vltima col. et in. l. in testamēto. §. de testa. mili. et ēt p Saly. in. d. l. quāuis. et p Imo. i. c. raynutius. de testamētis. in materia pupillaris. qb⁹ addit Ang. hic vnā ꝯiecturam valde notabilem inter ceteras. videlicet si testator substituisset vulgariter pauperes xp̄i vel ecclesiam: et sic ad pias cās. nā et tūc tacita pupillaris excluderet matrē: q: verisimile est q testator plus dilexit animā suā q̄ vxorē: qm̄ prima charitas incipit a seipso. l. preses. et ibi not. §. de serui. et est menti tenendū: et sequitur pau. de cas. hic. et ista opi. Ang. pōt pcedere si teneamus id qd tenet glo. fi. huius legis ad fi. que voluit q si alius filius testatoris est substitut⁹ vulgariter filio impuberi testatoris quod talis substitutus ex tacita pupillari excludat matrē: qa ē verisimile testatorez voluisse preferre alium filium suum vxori. Sed tenendo contra dictam glo. prout tenent aliqui: vt super eā dicam. quia in tacita pupillari non tractatur de successione testatoris sed pupilli nō pcederet dictū Ang. eadem ratione. patebit ergo veritas ex his que dicent sup. d. glo. fi. et ƀm ea que ibi distinguā distingue etiā in hac. q. ¶ In glo. in ꝟbo casuz ibi desinat et c. i. decedat. nā q semel fuit heres nō pōt desinere eē heres. l. ei q soluendo. ff. de here. insti. et. l. et si sine. §. sz q papinianus. ff. de mino. ¶ In ea. ibi filius meus erit heres et c. dic q immo nō sunt de substantia ista verba in conceptione pupillaris substitutionis: sed satis ē q dicat testator: si filius me⁹ in pupillari etate decesserit: ticius sit heres. l. si testō. §. e. l. ij. §. sed si qs. ff. eo. et patet q: exheredato fieri potest talis substitutio. l. i. §. pe. ff. eo. p hoc etiā facit q licet fili⁹ sit institutus et nō sit heres. tamen succedi sibi potest ex pupillari substitutione dūmō decedat impubes. l. iulia. ff. de acqui. here. et ibi declarat bar. ista ita tenens. ff. eo. l. ij. in. iiij. q. principali. et in. l. i. circa quartū effectū substitutionis vulgaris. e. ti. In hoc tamē circa vnū est diligenter considerandum: q: dicit Bal. hic circa. xviij. col. in ꝟ. vnū ēt aduerte. et notabis et c. q quādo testator dicit si filius meus heres erit et in pupillari etate decesserit ticius sit heres: talis substitutio est pupillaris pprie expresse: et i forma sui cōtinet vulgarem omnino tacitam: iuxta. l. iā hoc iure. ff. eo. sz si testator simpliciter dicat si filius meus in pupillari etate decesserit ticius sit heres: tūc ista erit compēdiosa limitata ad pupillarem etatē: q: compēdiosa limitari potest ad certā etatem vt. d. l. cēturio. et tunc in ea cōprehēdet vulgaris nō tacita sed expressa. s. verbis generalibus: q: compēdiosa sine dubio continet vulgarē nedū pupillarem: vt declarat Bar. in. d. l. cēturio. in ꝟ. quero vtrū substitutio cōpendiosa facta per verbum cōe contineat vulgarē et c. Et substitutiones que cōprehēduntur sub cōpendiosa dicunt expresse: vt hic in glo. fi. et dixi sup tex. Et ex hoc. s. q sit compendiosa resultat vnus effect⁹ notabilis quē vide p Bar. hic in ꝟ. §. alle. et cū Bal. transit simpliciter Pau. de ca. hic referēs se cū aliquib⁹ ita ꝯsuluisse pp auctoritatē Bal. cū quo ēt trāsit dn̄s Cardinalis florētinus i d. c. raynutius. Addo q ex hoc resultat alius maxim⁹ effectus nā si eēt pprie pupillaris expssa. et p ꝯn̄s vulgaris cōprehensa in ea esset tacita. talis vulgaris tacita nō excludit matrē testatoris: vt elegāter decidit Bar. in. l. i. ff. eo. in quarto effectu. i ꝟ. vlterius vtrū tacita vulgaris locū habeat quādo mater et c. Sed si talis substitutio esset compēdiosa cōt neret vulgarē et pupillarē expressas: que sine dubio excludunt matrē et oēs vt hic cū fi. sed certe si bn̄ cōsiderent ꝟba bar. in. d. l. ij. in. iiij. q. ipse vr̄ tenere ꝯriū eius q dixit Bal. q: bar. vr̄ velle q illa etiā sit pprie pupillaris quādo testator simpliciter dixit si in pupillari etate decesserit et c. et hoc pbat p plura iura. et cū Bar. concordat Jac. bu. hic. et Bal. in repeti. c. si pater. in materia pupillaris. de testa. in. vj. et Saly. in. d. l. si testō. hoc clarius voluit Ang. in. l. verbis. ff. eodem. vbi expresse dicit q illa substitutio facta per hec verba si in pupillari etate decesserit nullo mō est cōpendiosa: q: nō cōtinet nisi vnā etatem[c] tm̄. s. pupillarem. nihil tamē allegat: sed p eo facit q: ideo dicitur cōpendiosa: q: sub cōpēdio ꝟboꝝ cōtinet plura tp̄a: vt dicit Bar. i d. l. cēturio. in. ij. q. ergo qn̄ nō pōt ꝯtinere nisi tp̄s pupillaris etatis nō debet dici cōpēdiosa: et istud ēt expsse tenet Ang. in ꝯsilio. xl. incipiente. Reperit et c. et p ista opi. videt mihi tex. ħ dum dicit fi. j. xiiij. annos et c. iuncto ꝟ. si vero. nam hic apparet q substitutio fuit facta per hec ꝟba si intra. xiiij. annos decesserit. et tamē tex. hic appellat istā pupillarē expssam separatam cōpendiosa. hoc ēt sentit glo. hic in ꝟbo certā. in vltimis ꝟbis iuncto tex. ita ēt videt velle Martinus syll. hic in rep etitione. et q̄uis putē dictā substitutionē esse pupillarē: tamen teneo q quando est facta sine illis verbis. s. si heres erit: tunc vulgaris cōprehēsa sub ea nō dr̄ oīno tacita: imo expssa ꝟbis ḡnalibus q: venit sub illis ꝟbis. s. si in pupillari etate decesserit ticiū substituo. nā pōt eē q̄ ꝯcedit pupill⁹ viuo testōre durāte etate pupillari: et sic ali⁹ pupill⁹ nō poterit esse heres patris et ꝯsequēter eueniet casus vulgaris substōnis. iuxta. l. iij. §. de here. isti. l. ab oibus. §. cū qdā. ff. de le. i. et ħ expsse firmat io. de imo. i. d. c. raynuti⁹. i materia pupillari duz tractat: an sub pupillari cōprehēdat vulgaris: nō facit tn̄ ibi mētionē ꝺ dicta

decisione Bal.hic ad qd' et benefaciũt no.ꝑ Bar.in.d.l.centurio. dũ tractat an ↄpẽdiosa cõpbẽdat vulgarẽ.⁊ ꝙ no.bar. in.l.luci⁹.ff.e.in añpe.q.incipiẽte. Pone istituo duos ĩpuberes ⁊c. ¶ Quid si testator dixit substituo ticiũ tali filio meo pupillo dicit Bal.h in pe.col.in v.itẽ no.⁊c.ꝙ nõ est pupillaris q: illa dictio pupillo est addita demõstratiue: sec⁹ dicit si testator dixit substituo filio meo si decesserit pupillus q: tũc erit pupillaris vt hic.facit qd no.Bar.i.d.cẽturio.i v.q̄ro circa pdicta dixi ꝙ si ista substitutio fiat cũ tpis diffinitiõe ⁊c. ¶ Sz aduerte q: intrepide puto ꝙ et qñ testator dixit substituo ticiũ tali filio meo pupillo sit pupillaris p.d.l.iã hoc iure. v.ꝙ ius ff.e.vbi si pr duos hñs filios ĩpuberes eos istituit: ⁊ postea dicat ⁊ vnũ alteri substituo cõprehẽdit vulgaris ⁊ pupillaris et exp̄ssa: vt ibi iũcta.l.luci⁹.cũ gl.i v.nõ ad mrẽz.e.ti. ¶ Quid aũt si testator dixisset si fili⁹ me⁹ hrs erit.⁊ filius repudiauit vel abstinuit ⁊ postea decesserit in pupillari etate: an habeat locũ substitutio pupillaris.no.Bar.i.d.l.ij.i.iiij.q. cũ se.⁊ tenuit ꝙ sic: vt ibi p eũ.⁊ idẽ tenuit Guil.de cunio in repe.huius.l. ⁊ Ang.in.d.l.ij.§.fi.ff.eo.⁊ Saly.in.d.l.si testõ.vbi repbendit Ja.bu.q hic tz ↄ̃riũ: ⁊ qd si testator dixit si fili⁹ meus in pupillari etate decesserit: ticius hrs esto mihi: vel bona mea veniant ad ticiũ: ⁊ nõ dixit testator ꝙ substitut⁹ succederet pupillo vel i bõis pupilli: an hec erit pupillaris: vide tex.no.in.l.si ita. §.q filio.⁊ ibi vide oĩno Bar.ff.de bo.pos.sz tab.⁊ p Ang.⁊ pleni⁹ p Pau.de ca.in.l.i.i pn.ff.eo. ¶ In ea.ibi rogo vt hereditas ad ticiũ pueniat ⁊c.in qbusdã libris sũt h vba in glo. q̄ ĩportãt ꝙ q: gl.s.pxime posuit exẽplũ de cõpẽdiosa fcã verbis directis.nũc aũt ponit exẽplũ qñ dicat facta p vba cõia.i. apta tã ad substitutionẽ directã q̄ ad fideicõmissariã: put est vbũ pueniat: qd ẽ vbũ cõe: vt plene p bar.in.d.l.cẽturio.circa pe.col.vbi et ponit plene q̄ sũt vba directa ⁊ q̄ obliqua ⁊ q̄ cõia. ¶ In glo.in vbo.fideicõmissi.in pn.glo.hic tractat an cõpendiosa facta a milite p vba directa valeat omni tpe iure directo: ⁊ dr in effectu ponere tres opi.tũ tertia opi.nõ ↄdicit pxime.sed potius addit.nã glo.pmo vult ꝙ valeat omni tpe iure directo si mr nõ ẽ i medio.si aũt extat mater tũc tpe pupillaris etatis valet iure pupillaris substitutiõis: ⁊ sic directa.postea vo trahit ad fideicõmissũ fauore matris.est enim in pluribus maior fauor matri ꝙ valeat iure fideicommissi q̄ iure directo: vt p glo.fi.hic. ¶ Secũda opi.ponit in v. Pyleus tñ dicit ⁊c.⁊ illa opi.scda est cõiter dãnata: q: est ↄ iura.s.allegata in hac glo.⁊ ↄ.d.l.cẽturio.cũ si. ¶ Tertia opi. ponit in vbo vbi ergo ⁊c.⁊ glo.ibi addit pme opi.ꝙ si.d.substitutio cõpẽdiosa facta fuit a milite puberi vz semp iure directo et si mater sit in medio.istũ articulũ satis plene assũpsi in.d.l. cẽturio.vt ibi teneo ꝙ cõpẽdiosa facta a milite p vba directa siue filio ĩpuberi siue puberi valet oĩ tpe iure directo et matre existẽte in medio.sec⁹ si sit facta p vba cõia quo casu valebit iure pupillaris tpe pupillaris etatis.postea vo trahit ad fideicõmissũ vt hic: put et ibi tenuit bart.⁊ alij plures de quo et aliqd dixi in d.l.in testõ.iõ hic omitto.Dũ aũt glo.hic dicit ꝙ si fuit vulgaris exp̄ssa ⁊c.glo.voluit opponere de isto tex.ad illud qd glo. pxie dixerat.nã dixerat gl.ꝙ tacita pupillaris cõpꝛehẽsa ĩ vulgari nõ excludebat matrẽ p.d.l.fi.s.ti.i.sed hic dr ꝙ pupillaris cõphensa in ↄpẽdiosa excludit matrẽ: ergo male.nã rñdet glo.ꝙ.d.l.fi.loqt de vulgari q̄ ↄtinet pupillarẽ oĩno tacitã.lz ista lex loqt de cõpẽdiosa q̄ cõphendit pupillarẽ expressam.s. vbis generalibus: vt hic in glo.fi.lz dicat tacita.s. vbis spãlibus: ⁊ hoc respectu ista glo.appellat eã tacitã.j.vt hic p bar. ¶ In ea.ibi duas tñ ⁊c.s. pupillarẽ ⁊ fideicõmissariã.sed dic ꝙ et ↄtinet vulgarẽ: vt incidẽter dixi: ⁊ sicut cõtinet pupillarẽ ita et posset cõpendiosa ↄtinere exẽplarẽ si fieret mentecapto q: illa est ad instar pupillaris: vt.j. l.pxima.⁊ hec patet p no. p bar.i.l.luci⁹.i.iij.q.ff.eo. ¶ In ea.ibi ⁊ fit directis vbis ⁊c. põt et fieri p vba cõia vt in hac glo.⁊ pz in.c.raynuti⁹. vbi fuit facta p vbũ succederet.qd est cõe vt p plura iura pbat bar. in.l.cẽturio.in vlti.col.ff.eo. ¶ In ea.ibi a pupillo tñ ⁊c.hoc est quo ad hoc vt cõpꝛehẽdat pupillaris substõ.als aũt nihil repugnat qn ↄpẽdiosa possit fieri puberi ⁊ ↄtinet tũc vulgarẽ ⁊ fideicõmissariã non aũt pupillarẽ. ¶ In ea.ibi postea nihil ⁊c.s.habebit substitutus: ⁊ sic tenet glo.ꝙ substõ cõpendiosa facta filio ĩpuberi a pagano per vba directa valz iure pupillaris substõnis si pupillus decedat in pupillari etate: si aũt postea decedat non valet iure directo: neqz iure fideicõmissi: ⁊ istã opi.secutus sum in d.l.cẽturio.p iura alleg.in glo.⁊ p.§.extraneo.isti. de pu.substi.⁊ p.l.si seruus legatus.§.si seruus alienus.ff.de leg.i.cũ ibi no.⁊ p alia q̄ ibi adduco rñdẽdo ad ↄ̃ria. ¶ In ea.ibi hanc reputo semp fideicõmissariã ⁊c.tenet glo.ꝙ cõpendiosa a pagano facta filio impuberi p vba cõia valet semp ⁊ omni tpe iure fideicõmissi[a]: sed ↄ̃riã opi.tenui in.d.l.cẽturio. secutus opi.gl.singularis in.§.q̄ rõne.insti.eo.s.ꝙ valeat iure pupillaris substitutionis si decedat in pupillari etate.si vero postea decedat valet iure fideicõmissi et si mr sit in medio: vt pbat maxime in.d.c. si pater.iũcto.c. raynutius.nã in.d.c.si pater ponitur vna rõ generalis ꝙ vbicũqz vba pñt cõuenire substitutiõi directe: ⁊ qualitas psone cui fit substitutio nõ repugnet: tũc semp interptat ꝙ substitutio cõpẽdiosa sit directa in pupillarẽ etatẽ: et si mater sit i medio ⁊ ibi post pupillarẽ etatez trahit ad fideicõmissũ. vt d.c.raynutius.⁊ ista opi.et pbat h.nã miles h i dubio vr voluisse iure cõi: vt.l.q̄ ꝙ.⁊.l.in testõ.s.de testa.mili.⁊ debet itelligi ꝙ h substitutio fuit facta per vbũ cõe: q: si fuisset facta cõpẽdiosa a milite h p verba directa appareret ꝙ miles voluisset substitutionẽ omni tpe eẽ directã ⁊ sic ꝙ voluisset vti priuilegio militũ: ⁊ p ↄsequens voluisset et post pupillarẽ etatẽ iure directo militaris in piudiciũ matris: q: ea mri miles piudicare põt p militarẽ substitutiõez: vt.s.i hac glo.in v.vbi ergo.⁊ pbat in.d.l.in testõ.⁊ ibi dixi. hic aũt dicit ꝙ post pubertatẽ valet iure fideicõmissi: ergo nõ fuit facta p vba directa.reliqua scripsi in d.l.cẽturio. ¶ In ea.ibi est alia quã cõpendiosa ⁊c. als in glo.habetur q̄ si cõpendiosa ⁊c. ⁊ ↄsiderauit glo.ꝙ hoc casu qñ ista substitutio est omni tpe fideicõmissaria nõ cõpꝛehẽdit sub illo cõpẽdio vboꝝ nisi vnicã substitutionẽ.s.fideicõmissariã: sed compendiosa pt cõpꝛehẽdere ⁊ pupillarẽ ⁊ militarẽ post pupillarẽ etatẽ si ẽ facta a milite.d.l.cẽturio. ¶ Aduerte tñ q: et isto casu quãdo a pagano facta ẽ p verbũ cõmune cõpꝛehẽdit nõ solũ fideicõmissariã sed etiã vulgarẽ: vt p bar.in.d.l.cẽturio.in ver.s. alle. ergo potest etiam isto casu dici compendiosa: q: sub compẽdio vboꝝ est apta cõpꝛehendere plures substitutiones ⁊ et plura tpa. ¶ In ea.ibi si vo ita substituit ⁊c.ↄcludit glo.ꝙ cõpẽdiosa facta filio ĩpuberi p illa vba si decesserit sine liberis ticius sit heres vel ticiuz substituo.itelligat semp valere iure fideicõmissi ⁊ infra pupillarẽ etatez q̄ si testator videat se retulisse ad tps quo fili⁹ liberos hẽre põt.s.post pupillarẽ etatez q̄ si nõ dicat decedere sine liberis q liberos hẽre nõ põt.ar.l.i.de suis ⁊ legi.vbi itestatus nõ dr decedere q testari nõ potuit: ergo respexit testator tps post pupillarẽ etatẽ tñ: quo tpe directo nõ pt substituere pagan⁹: sed in h glo.pessime dicit q: sine testõ dr decedere ille q testari nõ potuit: lz aliud sit in vbo itestatus: vt pbat in.l.generaliter.in pn.⁊ ibi dixi.s.ti. i.ergo eodẽ mõ dr decedere sine liberis: qui liberos habere nõ potuit. Itẽ ↄtra istã glo.ẽ tex.i.d.c.si pater.⁊ in.d.l.cẽturio.⁊ ibi hoc tenet bar.⁊ alij cũ concor.⁊ addi.quas ibi dedi super tex.⁊ ibi dictis adde ꝙ ↄ istam glo.tenet Bar.in consilio incipiente. Homo ⁊c ⁊ Bal.in repe.c.si pater in materia cõpẽdiose.⁊ ꝙ ista glo.nõ bene dicat patet: q: si vera esset ratio glo.considerantis ꝙ testator videt habuisse tantũ respectum ad tempus finite[b] pupillaris etatis: sequeretur ꝙ solũ videret facta substõ post pupillarez etatẽ: ⁊ nulla vr facta substitutio ĩfra pupillarẽ etatẽ cuius contrariũ dixit glo.hic volẽs ꝙ omni tpe sit fideicõmissaria. Reperio tñ ꝙ oldra.in ↄsilio.xcix.ici

a ¶ Fideicõ. an substitutio cõpẽdiosa fcã ĩ puberi p vbuz cõe sit oĩ tpe fideicõmissaria vl obliquet p⁹ pupillarẽ etatẽ vide bal.ↄsilio ccl.incipiẽte in cõsulẽdo semp tenui cõez opi. iiij.li.⁊ ↄs.ccclxxvj.⁊ ↄsi.cxlij. iij.li.⁊ ibi qd si soror sit in medio ↄsi.cccclxix.ij.li.⁊ ibi nõ audet firmare pedes q: fr̃es testatoris ⁊ mr̃ erãt in medio. ange.ↄsi.xiij.⁊ ↄsi.cxxv. bart. ↄsi.liiij.⁊ ↄsilio xxij.rap.cõmẽ. ↄsil.ij.ful.ↄsil. xlij.pau.de ca. ↄsi.cexlvj.⁊.cx ⁊ ↄsi.ccc.oldr. ↄsi.cxxv.ludo. ro.ↄsi. clxxxv. alex.ↄs.xij.vbi latius vide li. ij.p ant. d bu. ↄsi. liiij.

b ¶ Finite pupillaris . vide bal.ↄsi. xlvj. ⁊ ccl.iij.li.⁊ ↄsi. ccj.in fi.ij.li.oldra.ↄsi.xcix.incipiẽte fcm̃ tale est qdã testator.bal.ↄs.cliij i.li.ancha.ↄsi. xxvj.

a ¶ Emphyteotico. vide eũ dẽ alex. ɔsi. cxij iiij. li. ⁊ an q̃ statuta sunt in emphyteosim habeãt locũ i feudo vide eũdẽ ɔsi. cvj. eo. li. ⁊ quo ad p̃mum vide frã. d are. ɔsi. liij.

b ¶ Singularẽ. addeq̃ illaȝ ad b alle. ludo. ro. ɔsi. clxxxv. ⁊ q legitia filij nõ vetat i fidei cõ. generali voluit pau. de ca. ɔsi. cxxxiij.

c ¶ Fruct⁹. de hoc p eũdẽ ɔsi lio. xliij. ij. lib.

piẽte factũ tale ẽ ⁊c. quidã testator habẽs vxorẽ ⁊c. approbat istã gl. p. l. fi. ⁊ l. credẽdũ. §. fi. vbo maritũ ff. qui pe. tu. cũ glo. in v. ex alieno. sed dic q illa sol. quã ibi ponit glo. respõdendo ad. l. omnẽ. nõ est bona p. d. c. si pr. ⁊ alia q̃ adducunt contra istã glo. Et ad cõtrariũ formatũ p illã glo. s. ad. l. omnẽ. respondẽ aliter vt p Bar. in. d. l. credẽdũ. ¶ In ea. ibi nec ante glo. cõsiderauit q cum substitutio facta sit sub vna vbozum conceptione debet fieri interpzetatio: vt valeat omni tẽpore vniformiter: ⁊ p cõsequẽs p fideicõmissum sicut dixerat glo. in superiori. q. qñ est facta cõpẽdiosa per verbũ cõe filio impuberi quãdo cũq; decederet q̃ consideratio nõ est bona: q: nõ est absurdũ q substitutio valeat intra pupillarẽ etatem vno modo ⁊ post pupillarẽ etatẽ alio modo: vt hic: ⁊. d. l. cẽturio. ⁊. d. c. si pater. iuncto. c. raynutius. in reliquis glo. bene loquitur. ¶ In glo. fi. ibi tamẽ q̃tum ad hoc ⁊c. hoc est verũ ẽm tẽpora huius legis. Sed hodie iure autenticorum secundum magis cõmunem opi. est inductum q etiam in testamento militis posset heres conficiens inuentariũ deducere falcidiam ⁊ trebellianicã p. §. pe. in auc. de here. ⁊ falci. ⁊ per Bar. ⁊ alios in. d. §. in filij. cũ concor. ⁊ dixi ibi ⁊ sic hodie bene resultaret iste effectus q heres filij possit deducere trebellianicã quando substitutio traherer ad fideicommissum. ¶ In ea. ibi iura sepulchrozum ⁊c. ⁊ sic iura sepulchroꝝ trãseunt in fideicommissarium: quia sunt quid religiosum. l. ij. §. sepulchrozum cũ si. ff. de religio. ⁊ per consequẽs nõ respiciũt cõmodũ pecuniariuȝ. l. in tm̃. §. sacre. ff. de re. di. ⁊ eadem ratione idem dicimus in iure patronatus ecclesie: vt notabiliter voluit bar. in. l. quia p inde. alle. in glo. ⁊ Bal. in. l. cum virũ. in vltima col. j. de fideicõ. ⁊ Imo. in. l. si patroni. in p̃n. ff. ad treb. vbi dicit hoc esse diligẽter no. q: a canonistis nõ tãgit: ⁊ vide Bar. in. l. si patroni. vbi tangit quid in iure feudali ⁊ emphiteotico[a]: ⁊ si. de quo etiaȝ p Bal. in. d. l. cũ virum. ¶ In ea. ibi item bona filij ⁊c. certe quantũ ad hoc nõ est differentia an post pupillarem etatem valeat substitutio iure directo militaris: an vo iure fideicõmissi: quia in vtroq; casu nõ habet substitutus nisi bona testatoris. l. coheredi. §. filie. ff. eo. ⁊ hic in fi. iũcta. l. miles. etiam his. ff. de testa. mili. ¶ In eadem. ibi non potuit grauari filius ⁊c. Nota glo. volentem q si miles p fideicõmissum substituit filio poterunt heredes filij de fideicõmisso deducere legitimam debitã filio. de hoc dubitat Bar. ẽm tẽpora huius: quia poterat miles priuare filium legitima ⁊ exheredare eũ ⁊ filius conqueri non poterat nec querelam inofficiosi intẽtabat. l. de inoffi. ⁊ l. fi. s. de inoffi. testa. lȝ hodie secus: vt no. i. l. aduersus. ff. de inofficio. testa. ⁊ videbimus in auc. ex causa. j. ti. ij. ⁊ cum bar. videtur transire Fulg. hic: quia l. quoniam in prioribus. per quam se fundat glo. locum habet in casibus in quibus poterat competere querela inofficiosi testamenti: vt ibi patet: sed ita est q licet miles legitimã filio nõ reliqueret nõ habebat locum querela: vt. d. l. de inofficioso. ergo ⁊c. sed ange. hic defendit glo. ⁊ dicit q licet miles possit expsse exheredare filium ⁊ priuare legitima: tamen substituẽdo sibi p fideicommissum nõ videtur in dubio eum voluisse priuare legitima: vnde in fideicõmisso restituendo nõ venit legitima: ⁊ in hoc ipse reputat istam glo. esse singulareȝ[b]. bene facit in simili tex. no. in. l. sequẽs qõ. de leg. ij. p eo etiam multũ facit: qa miles in dubio videtur velle actũ suum operari q̃tũ de iure cõi potest operari. l. quãq̃. s. de testamento mili. ⁊ istam opi. etiam sequitur pau. de ca. hic. Ideȝ etiam tenet Imol. in. d. l. centurio. circa. ij. col. ⁊ in d. c. raynutius. in materia compendiose. vbi vltra responsionem supra datam per Ange. ad argu. Bar.

respondet q multa impediũt faciẽda q̃ nõ ipediũt iã facta. l. patre furioso. ff. de his qui sunt sui vel alie. iur. c. quẽadmodũ de iureiur. ⁊ sic lȝ iura pmittũt militi disponere q legitima nõ pueniat ad filiũ exheredãdo eũ. tñ nõ p hoc sequit q postq̃ legitima puenerit ad filiũ heredẽ posset pater miles ipsum in ea grauare: nec iura hoc dicũt: imo vr̃ in hac. l. ẽm eum pbari opi. huius glo. inquantuȝ tex. vr̃ velle plus faueri matri q̃ qñ substitutio valet iure fideicõmissi. nã aliter paruã vtilitateȝ mr̃ haberet nisi posset detrahere legitimã filij. naȝ cõmodũ sepulchroꝝ põt eẽ fere nulli⁹ ɔsideratiõis. pone enĩ q nulla eẽnt sepulchra in hr̃ditate: ⁊ cũ hac videt cõiter trãsire doc. h in spẽ Bal. h in. xij. col. i v. ⁊ no. q aut ⁊c. ⁊ ipemet bar. i. l. cẽturio. circa. ij. col. dũ alle. d. l. cohr̃di. §. cũ filie. ¶ Nec ob. istud q̃ dicit Ful. circa. l. qm̃ in prioribus. q: rñde q imo illa lex hȝ locũ ẽt in casibus in qbus nulla poterat antea cõpetere q̃rela inofficiosi: vt patet ibi in vbo cõditio. nã si fili⁹ erat institutus sub ɔditiõe ptãtiua valebit testm̃: ⁊ nulla cõpetet querela. l. suus quoq;. cũ vulgarib⁹. ff. de here. insti. ⁊ tñ in hoc cãu vendicat sibi locũ tex. in. d. l. qm̃ in prioribus. q: reijcit illa ɔditio p illaȝ. ẽm cõem opi. vt no. glo. ⁊ doctores in. l. suus quoq;. de here. insti. in v. ɔstat. ad qõ ẽt vide q̃ dicta fuerũt in. l. si pater. s. ti. pzimo. ¶ Vult ẽt glo. hic vnũ aliud. s. q si substitutio post tẽpus pupillaris etatis valuisset iure directe militaris: tũc mater seu alij succedẽtes filio testatoris nõ possent deducere legitimã debitã filio in bonis testatoris: q: substitutus hẽret oĩa sine diminutione: ⁊ in hoc istã glo. reputat singularẽ Imol. i. d. l. cẽturio. ⁊ in. d. c. raynuti⁹. ⁊ ẽ cõiter glo. approbata a doctorib⁹ hic. ⁊ cũ ea trãsit bar. in. d. l. cẽturio. circa. ij. col. Sed eã pau. de ca. hic repҏhendit ⁊ vult ipse q p directã substitutionẽ militarẽ nõ possit filio substitui in legitima: q: talis militaris substitutio dr̃ grauamẽ filio: nõ aũt fauor seu puisio filij cũ p eã non succedat filio: sed testatori: vt. d. l. milites. ⁊ videtur q maius grauamẽ afferat talis substitutio q̃ substitutio fideicõmissaria q: p istã talẽ militarẽ directã fili⁹ desinit ipso iure esse heres. secus in fideicõmissaria: ⁊ iõ tenet ipe q̃uis euenerit casus directe substitutionis militaris: tamẽ filius ac successor su⁹ nõ desinit eẽ heres directo in legitima. Istã partẽ ẽt tenere vr̃ raph. cu. i. d. l. cẽturio. alle. §. phibem⁹. i auc. de triẽ. ⁊ semis. q tex. paꝝ facit. nõ puto recedẽdũ a cõi opi. p q̃ facit multũ iste tex. iducẽdo vt dixi ex eo q ista lex oñdit voluisse fauere matri seu successorib⁹ filij. magis enĩ valet substitutio iure fideicõmissi q̃ qñ valȝ iure directo post pupillarẽ etatẽ. posset ẽt dici ⁊ erit noua ɔsideratio q ẽm tpa hui⁹. l. pcedit opi. glo. p hãc. l. Et rõ est: q: miles post pupillarẽ etatẽ facit substitutionẽ militarẽ directã videt voluisse sustitutũ recta via habere omnem hereditatẽ: ⁊ iõ cũ possit filiũ priuare legitima: vt. d. l. de inofficioso. nõ mirꝝ si hoc casu substitutus totũ habeat: cũ ita videat voluisse testator faciẽdo directã substitutionẽ: sed cũ hodie sit correcta. d. l. de inofficioso. cũ si. vt dixi verꝝ erit q hodie nõ pcederet opi. huius glo. ⁊ p hoc facit q: si miles hodie nõ posset priuare filiũ legitima añq̃ legitima ad filiũ deueniat. tñ hodie cõpetat q̃rela. iuxta no. i. d. l. aduersus. quãtominus dȝ posse puare p simplicẽ substitutionẽ collatã in tp̃s quo iã ad filiũ legitima puenerat. d. l. patre furioso. Resultat ẽt alius effect⁹ qñ substitutio valet iure fideicõmissi q nõ resultat qñ valet iure directo: q: si nõ valet iure fideicõmissi fideicõmissari⁹ nõ restituit fruct⁹ interĩ pceptos iudicio testatoris. l. in fideicõmissaria. in p̃n. ⁊ l. si mulier. §. si heres. cũ se. ⁊ vtrobiq; no. ff. ad trebe. secus si valeret substitutio iure directo. p. d. l. cẽturio. ẽm bar. h circa. ij. col. ⁊ bal. hic. Sed ɔtriũ tȝ Ang. i. d. l. cẽturio. ⁊ qdaȝ alij quoꝝ opi. secutus sũ ibi. scripsi ibi sup tex. iõ hic nõ recito. Bene verꝝ est q lȝ heres rogatus restituere hereditatẽ p fideicõmissũ nõ teneat restituere fructus[c] pceptos negligẽtia non peẽtis: vt legi. ⁊ no. in. d. §. heres. ⁊ in. d. l. fideicõmissaria. tñ secus est qñ substitutio valet iure directo: q: cuȝ ipso iure dñis reꝝ hereditariaꝝ trãseãt in ipsũ substitutũ. iuxta. l. cũ hr̃des. in p̃n. ff. de acq. pos. fruct⁹ postea pcepti post aditã hr̃ditateȝ debẽt spectare ad eũ sicut dicim⁹ in fructib⁹ rei legate q spectãt ad legatariũ incõtinẽti post aditã hr̃ditatẽ: q: cũ efficaciter recta via post aditã hr̃ditatẽ trãseat dñiũ rei legate in legatariũ ita ẽt fructus pcepti post aditã hr̃ditatẽ spectãt ad eũ: lȝ res le

gata nō sit sibi tradita. ista habet̃ i. l. herennius. al's icipit fructus. ff. de vsur. ⁊ no. i. l. fi. j. de vsur. ⁊ fruc. lega. ad qđ ēt vide Bar. in. d. l. i fideicōmissaria. Ali⁹ ē effect⁹ ꝑm bar. q: si aliqđ naturaliter tm̄ debebat̃ m̄ri pupilli a testatore: ita ꝙ illud nō poterat peti sed retineri mater restitués hereditaté fideicōmissario illud debitū deducere ⁊ retinere pōt. l. stichum. §. aditio ꝟ. aliqñ. el. i. ⁊ ibi notatis p glo. in ꝟbo retinet. ff. de solu. ꝙ facere nō potuisset si substitutio valeret iure directo: q: substitutus nō habebit necesse capere de manu matris: sȝ ppria auctoritate cape pōt. Ful. ħ circa ħ dicit ꝙ ēt qñ substitutio valeret iure directo mr̄ ꝯuēta petitiōe hr̄ditatis si bona fide possidebat poterit añq̄ substituto bona tradat deducere debituȝ naturale tm̄. l. si qd possesso:. §. iust⁹. cū gl. in ꝟ. debebit. ff. de peti. her̃. ⁊ sic pȝ ꝙ drīa iter directā ⁊ fideicōmissariā q̄tū ad istū effectū hēbit locū solū qñ mr̄ succedēs filio nō possideret bōa fide hr̄ditaté testatoris. nam si nō possidebat vel si mala fide possidebat certū ē ꝙ ipa nō poterit deducere debitū naturale qñ substitutio vȝ iure directo p. d. l. si qd possesso:. §. sȝ ⁊ si ipi. resultāt nōnulli alij effectus quos ħ vide p Ang. ⁊ scripsi i. d. l. cēturio. sup glo. magna. in pn̄. ¶ In ea. ibi. l. in testō. illa lex nihil facit q: nō ꝯphēdebat̃ pupillaris ob disparitaté psonaꝝ l. ij. ⁊ l. q̄uis. s̃. eo. ¶ In ea. ibi: vel iō sic dicit̃ in breuiloq̄ ⁊c̃. ꝑm istū itellectū quē dat gl. ad. l. luci⁹. ff. e. seq̄ret̃ ꝙ illa lex nō ꝓbaret ꝙ pupillarī ꝯprehēsa in breuiloq̄ nō excluderet mr̄eȝ qñ ali⁹ eēt ſbstitut⁹ ⁊ nō fr̄ pupilli. tm̄ dic ꝙ cōiter tenet̃ ꝙ si ali⁹ eēt ſbstitut⁹ ⁊ nō fr̄ pupilli excluderet̃ mr̄: p quo fac q: pupillaris cōphensa i ꝯpēdiosa mr̄eȝ excludit: vt ħ: ⁊ in. d. c. si pr̄. ⁊ tm̄ negari nō pōt qn pupillaris cōphensa in breuiloq̄ facta p illa ꝟba vos inuicē substituo sit expssa ꝟbis generalib⁹: sicut ē expssa illa pupillaris q̄ cōprehēdit̃ in ꝯpēdiosa: vt pȝ ex ꝟbis ſbstitutiōis ⁊ colligit̃ ex his q̄ dixi i. l. fi. s̃. ti. pxi. ⁊ ita teneas qcqđ senserit gl. i. d. l. luci⁹. in ꝟ. ad mr̄em. limita tm̄ nisi substitutio reciproca eēt facta p ħ ꝟba tales istituo hr̄des ⁊ si qs eoꝝ hr̄s nō erit eos inuicē substituo: q: tūc substitutio ē expssa vulgaris ꝟbis spālib⁹ reciproce facta: ⁊ iō tūc in ea ꝯtinet̃ pupillaris oīno tacita. iuxta. l. iā hoc iure. ff. eo. ⁊ iō tūc mr̄ p talē pupillarē oīno tacitā nō excluderet̃. ita signāter voluit Bar. i. d. l. luci⁹. circa vltimā col. in ꝟ. pone ꝙ instituo duos ipuberes ⁊ dico ⁊c̃. ꝙ ē mēti tenendū ꝑm Imo. ibi: ⁊ in. c. raynutius. Dicūt ēt ħ cōiter doc. ⁊ Pe. ⁊ Cy. in. l. fi. s̃. ti. i. ⁊ Bar. ff. eo. i. l. ij. circa vl. col. p istā glo. ꝙ lȝ tacita pupillaris cōprehēsa i vulgari nō excludit matrē: vt ħ. ⁊ dixi sup tex. tm̄ fallit qñ substitutus pupillo eēt ali⁹ fili⁹ testatoris: q: ꝟisimile ē ꝙ testato: voluerit filiū suū vxori sue pferri. ar. l. cū accutissimi. j. de fideicō. cū si. tm̄ ꝯrīū tȝ ħ' Bal. in. iiij. col. in ꝟ. circa tertiū ⁊c̃. Et dicit ꝙ ħ glo. ⁊ gl. in. d. l. luci⁹. in ꝟ. ad mr̄em. nō loquit̃ in tacita pupillari ꝯprehēsa i vulgari sed in pupillari ꝯprehēsa in breuiloqua: vñ tȝ ipse ꝙ ēt si sit substitut⁹ frater pupilli tm̄ mater nō excludet̃ p tacitā pupillarē cōprehēsaȝ in vulgari per istā. l. circa pn̄. q̄ distinguit qs fuerit substitutus: ⁊ q: nō ē presumendum ꝙ lex vellet excludere matrē ab hr̄ditate filij q̄ est magis debita matri q̄ fratri. l. nā ⁊ si parētibus. ff. de inof. te. ⁊ pȝ q: ascēdētibus dat̃ q̄rela i officiosi: nō aūt fratri regulariter. l. i. ff. de inof. te. ⁊ l. fratres. s̃. de inof. te. ⁊ q: pr̄ in dubio ſbstituēdo filio ipuberi vr̄ facere ꝓ filio illud qđ ipe filius faceret si etatem hēret: sed mr̄eȝ suā nemo vnq̄ odio habuit sine cā: vñ sicut filius eā nō exhr̄daret: ita nec videm⁹ ꝙ eā lex exheredet: ⁊ istā opi. ēt tenuit Imo. in. l. ij. ff. eo. in pn̄. ⁊ in. c. raynuti⁹. in materia pupillaris. q̄si p easdē rōnes. ⁊ ꝓ ħ facit: q: l. cuȝ accutissimi cū si. loq̄t̃ qñ tractat̃ de fideicōmissaria substōne p quā succedit̃ testatori nō aūt filio. d. l. coheredi. §. cū filie. ⁊ ħ. nos āt tractam⁹ de hr̄ditate pupilli cui succedit̃ p pupillarē de q̄ pupillari querit̃: ⁊ eisdē rōnib⁹ dicit Imo. ꝙ mr̄ testatoris substituta vulgariter filio ipuberi testōris nō deberet excludere matrē pupilli ex tacita pupillari: pseꝛtim cū i successiōe itestati filij pferat̃ mr̄ auie: vt leg. ⁊ no. i auc̃. dfūcto. ad tertu. lȝ ħȝ cū bar. in. d. l. ij. ad fi. pn̄. videat̃ expsse tenere ꝯrīū ⁊ nō bñ. ang. i. d. l. in testō. s̃. de testa. mili. ⁊ ħ simplr̄ trāsit cū opi. gl. ⁊ cū opi. cōi quā ēt approbat P. in. de ca. ħ. ⁊ in. d. l. lucius simpliciter ibi dicit tamē ꝙ vidit aliquos cōsulētes adherere opi. bal. certe opi. glo. que se fundat per. d. l. lucius. nullo mō ibi videt̃ ꝓbari: tū q: tex. videtur ibi loq de pupillari cōphensa in reciproca que dicitur pupillaris expssa: vñ non mirū si matrē excludit vt iā dixi: tum etiā quia nō mirandū si ibi frater pupilli substitutus ex substitutiōe excludit matrem ab hereditate impuberis: quia illo tempore etiam ab intestato frater consanguineus in successione fratris excludebat matrem. l. i. post pn̄. ff. de iur. ⁊ fac. igno. ⁊ institu. ad tertul. §. preferunt̃ versicu. frater. sed hodie est inductum ꝙ frater ⁊ mater impuberis pariter succedant: vt. d. auc̃. defuncto vnde disputando puto ꝙ sustētabilis esset opi. bal. attento ꝙ opi. glo. non videtur aliqua concludente lege probari. Tamen pro concordia puto dici posse ꝙ aut filius impubes cui fuit datus frater substitut⁹ vulgaris adiuit hereditatem patris: ⁊ tunc vera sit communis opi. q: isto casu dicitur in effectu tractari de successione ⁊ de hereditate patris per mediā psonam impuberis: vt probat tex. in. d. l. si ita. §. q filio. in ꝟbo mihi. ff. de bono. pos. ꝑm tabu. ⁊. l. paterfa. ff. eo. nā heres heredis. i. impuberis dicit̃ pmi testatoris hr̄s. l. fi. s̃. de heredi. insti. ⁊ isto casu frater substitutus habebit ex substitutione nedū bona que fuerunt testatoris: sed etiaȝ bona alia impuberis postq̄ p aditionem pupilli omnia cōmixta fuerunt ⁊ effectū fuit vnum patrimonium inseparabile. l. sed si plures. §. filio. ff. eo. ⁊ sic ob cōmunionem consequit̃ qs plus q̄ alias cōsequeretur vel consecutus fuisset: vt in simili habetur in. l. si cōmunionem. in princi. quēadmodū ser. amit. ⁊ isto casu bene habebit locū ratio posita in. d. l. cuȝ accutissimi. postq̄ effectualiter tractamus de hereditate patris in qua verisimiliter est prēm voluisse filiū vxori preferre. vbi aūt filius impubes nō fuisset heres patris ⁊ in pupillari etate decessisset: quo casu substitutus regulariter potest venire ex tacita pupillari ad bona pupilli. l. iulia. ff. de acqui. here. ⁊ dixi sup glo. in ꝟ. casū. ⁊ tūc videt̃ ꝙ procedat opi. bal. ⁊ alioꝛū: q: cessant tūc rationes q̄ adducunt̃ ꝓ cōi opi. istam concordiā tamē nō reperio positam per alios: sed equio: est q̄ sit opi. cōis: ⁊ forte verio: quod nota. Alexander de imola.

a ¶ Cōtrariuȝ tenet hic. vide eundem alexā. ꝯsi. xlvij. ij. lib.

b **Humanitatis.** Parentibus vtriusq; sexus permittitur filijs mētecaptis saltem in legitima institutis substituere directo ad similitudinē pupillaris cum illi per se non possunt testari: sicut nec pupillus: ⁊ finitur substitutio cū puenerit ad sanam mentem. nō tamē debēt substituere extraneum si tales mentecapti haberent filios: sed alterū de filijs: vel si nō haberēt filios sed fratres alteꝝ de ipis h. d. ¶ In tex. ibi: nec alia. ples. ħ pōderat impato: ꝓpter id qđ seq̄t̃ in ꝟ. quos voluerit ⁊c̃. q: qñ testato: nullos alios habeat filios preter illos mentecaptos potest mētecaptis substitutū dare quēcunq;. sȝ si testato: alios filios habebat q erant sanementis: tūc debet substituere aliquem de numero eoꝛum secundum distinctionem positam hic in fi. ¶ In tex. ibi ꝑpetuo sic ⁊c̃. hoc iō dicit quia si haberet mētecaptus dilucida interualla non posset fieri substitutio: quia talis testari potest. l. furiosum. s̃. qui testa. face. non pos. ¶ In tex. ibi legitimam portioneȝ ei vel eis relictam ⁊c̃. per istū tex. dicit Bal. hic in. iiij. colū. ⁊ cū eo trāsit pau. de ca. ħ ꝙ si testato: dicat relinquo filio centū pro legitima vel pro parte sua: tūc verbuȝ relinquo trahitur ad institutionē. lȝ al's verbum relinquo ad certā rē pticularē relatū nō impoꝛtaret institutionē regulariter: vt. l. cogi. in pn̄. ꝟ. ⁊ generalr̄. ff. ad trebel. cū si. no. p Dy. ⁊ Barto. inducendo vt ibi per eos. ⁊ notat Bartolus in. l. his verbis. in principio. ff. de here. insti. et cum hac decisione bal. hic concoꝛdat barto. in auc̃. vnde si parēs. C. de inoffi. te. et ibi ēt bal. et bal. ēt i. l. quotiēs. s̃. d hr̄. insti.

a ¶ Cōis vē. de h articulo vide p eūdem alex. in apostil. in his verbis. ff. de hēdi. insti. p. d. car. 9silio xxx. vbi quid si dictū sit relinquo cētū p sua hādictiōe p eū dē alex. 9si. lxx. ij. li. p lud. ro. 9si. cccxviij. p ang. 9si. xlj. per bar. 9si. liij. cū duob⁹ sequen. b ¶ Similes. an sint similes exēplaris ⁊ pupillaris. vide eundē alex. 9si. cxxv. ⁊ ad itellectū hui⁹. l. vide pe. de ancb. 9silio. viij.

⁊ Bar. in consilio incipiente. Cōsultus super dicto puncto. ⁊ Pau. de ca. in consilio. cxcviij. incipiente In Christi noīe in casu pūti in q̄tū ad id ⁊c. ⁊ Rapha. in. l. his v̄bis. in pn. ⁊ idē tenet cardi. in. c. raynutius. de testa. ad hoc ēt facit qd no. Bar. in. l. fi. in vltimis v̄bis. ff. de pen. leg. lʒ ipemet Bar. idecisū reliqrit in. l. filiū. §. sʒ si portio. ff. d leg. pstā. ⁊ mouenē dicti doc. q: cū legitia debeaē iure institutiōis. in. §. aliud. in corpore vt cū de appel. cog. eoipso q testator dicit se relinqre p legitia vī q debeat itelligi oīa eē solēniter acta bm naturā ipsoꝝ v̄boꝝ. ar. l. sciendū. cū si. ff. de v̄b. ob. ⁊ paria sūt relinqre filio p legitima vel p falcidia: vt in. d. auc. vnde si parēs. cuʒ glo. ⁊. glo. in. l. q̄ nup. e. ti. vel relinqre sibi p pte sua q: itelligiē p legitia. l. scim⁹. i pn. i v̄bo p pte sua. ⁊ ibi no. bar. ⁊ Bal. s. de inof. te. ⁊ Bar. in. l. peto. in pn. p illū tex. ff. de leg. ij. roma. in. l. nā q. §. nō oīs. ff. ad treb. dicit se pluries cōsuluisse p ista 9clusione ⁊ decisione quā tʒ Bal. h: ⁊ Bar. i. d. auc. vn̄ si parēs. sʒ 9triū tʒ Saly. in. d. l. quotiēs. in fi. ⁊ in. d. auc. vn̄ si parēs. ⁊ Imo. in repe. l. i. §. si ex fūdo. ff. de here. insti. ⁊ in. d. l. his v̄bis circa pn. ⁊ in. d. c. raynutius. maxime p tex. i. d. §. aliud quoqʒ. vbi tex. loqtur in testatore q reliqt ptē debitā: ⁊ tñ tex. ibi p forma reqrit q expmaē titul⁹ istitutions. ⁊ nō sufficiat pteʒ debitā relinqre quoquo relicti titu. ⁊ p h Saly. allegat glo. i. l. papinian⁹. §. siqs mortis. iūcto tex. ff. de inoffi. te. q̄ paꝝ facit ⁊ rñdet ad istā. l. q loqtur h sʒ tpa. C. bm q̄ sufficiebat relinq quoquo relicti titulo. l. oīno. s. de inoffi. test. Itē dicūt q ista v̄ba fuerunt v̄ba ipatoris nō testatoris. Et ad arg. Bar. dū allegat. l. sciendū. rñdet q illud nō pcedit i casu nr̄o: q: lex formaliter reqrit q expmaē titul⁹ istitutiōis ⁊ nō sufficiat relinqre quoquo relicti titulo vt ē dcm̄. dicit tñ Saly. i. d. auc. vn̄ si parēs. q si nullus alius esset hr̄s institut⁹ in testō solēniter 9dito tūc forte haberetur filius p instituto. ar. notatoꝝ p glo. in. d. l. his v̄bis. in pn. ¶ Itē 9 opi. Bar. ⁊ seqtiū tenuit Mattheus de matthe. i suis not. dictis in notabili. clxvij. ⁊ rñdet ad arg. bar. q nō reperiē q ista generalia v̄ba relinquo p legitima habeāt a iure interptationē s. titulo istitutiōis. secus in casu. d. l. sciendum. ⁊ ita vidi al's 9siliū Jo. de imo. 9 Bar. 9sulētis. Et p ista vl. opi. adduco q: si veꝝ ē put magis cōiter teneē q si testator simplr̄ dicat relinquo cētū nō itelligaē relictū titulo institutiōis p. d. §. aliō. vt no. Bart. ⁊ oēs in. d. l. his v̄bis. i pn. ⁊ ita ē q quādo testator legat aut simplr̄ relinqt videaē relinqre p legitia. vn̄ videmus q oīa relicta cōputanē in legitimaʒ. l. siue. §. i. ff. de iurepa. ⁊. l. ēt. §. si debita. ff. de bo. liber. ⁊. d. l. oīnō. ⁊ no. Bar. i. d. l. i q̄rta. ff. ad. l. fal. nā testator vī semp relinqre aīo cōpensandi i debitū necessariū ⁊ sic in legitia iure nature debita: ⁊ pbaē in auc. pterea. s. vn̄ vir ⁊ vxor. lʒ ergo expmaē i testō q relinqt p legitia seu p pte debita expmit illud qd tacite ierat in simplici relicto: vn̄ talis expssio nil opari dʒ: vt. l. iij. cū si. ff. de le. i. ⁊ istud vī pcedere ēt si nullus alius esset hr̄s istitut⁹. q: v̄bū relinquo adiectū certe rei relicte filio nō trahiē ad institutionē ēt si nullus ali⁹ sit istitutus: vt p bar. ⁊ oēs in. d. l. his v̄bis. secus si sit adiectū vniuersitati bonoꝝ: vt ibi no. Si qs tñ vellet sustinere pmā opi. q̄ cōis vī⁹ posset rñderi ad dictū. §. aliud. q veꝝ ē q si relinqtur filio p pte sua titulo specifico legati fideicōmissi seu donatiōis causa mortis: vel simul nō sufficit: ita vult tex. ille sʒ vbi nō specificeē alius titulus: sed simplr̄ relinquaē p legitima seu p parte sua: tūc nō dicit ibi q nō videaē relictū iure institutiōis. Ang. aūt in. d. auc. vn̄ si parēs. distinguit aut testator relinqt certā q̄titatē vel rē pticularē p legitima: ⁊ tūc tenet 9 Bar. p. l. cogi. Aut reliqt simpliciter legitimā: ⁊ tūc q: sibi vī r̄licta quo ta videatur institutus. allegat nota. in dicta. l. his verbis. sed nō plʒ: q: legitia ē q̄rta bonoꝝ. d. l. papinianus. §. q̄rta. ff. de offi. test. ⁊ v̄bū relinquo relatū ad quotā bonoꝝ nō trahiē ad institutiōeʒ: vt no. Bar. in. l. cēturio. ff. eo. i v̄bo q̄ro vlterius qd si h substitutio p v̄bū cōe fiat in certa portiōe: ⁊ ibi Jo. de imo. ⁊ p eundē i. l. his v̄bis. ⁊ ad materiā istā vltra pdicta videatis no. p bal. in repetitiōe. c. si pr̄. in. iij. char. de testa. i. vj. ⁊ Bal. ⁊ Saly. in. l. fi. s. famil. herci. ⁊ i. l. si adulta. s. d here. ac. ⁊ Saly. i. l. qm̄ idignū. s. d testa. ¶ Quid āt si mētecapto filio relictū sit min⁹ legitia an possit ei substitui exēplariter. bar to. i. l. ex facto. i v̄. septimo reqriē ⁊c. ff. e. ⁊ Ang. Saly. ⁊ pau. de ca. h tenēt q sic: q: poterit petere supplementū legitime. d. l. oīnō. ⁊ sic p inde erit acsi eēt institut⁹ i tota ltia. Sʒ gl. i v̄bo ltia sentit 9triū. s. q ad min⁹ dʒ relinq legitia: ⁊ istud tenuit expsse ang. i. d. l. ex fcō. quē seqē Imo. ⁊ Raph. ibi. ⁊ Imo. i. c. raynuti⁹. p istū tex. q h formalr̄ reqrit: ⁊ p hoc adducit Imo. q: videm⁹ q si fili⁹ ē exhr̄datus valʒ testm̄: ⁊ tñ nō posset ei substitui exēplariter p istū tex. ergo eodē mō si ē istitut⁹ i min⁹ ltia lʒ testm̄ valeat nō seqē: ergo pōt istitui exēplariter maxie cū videaē illud supplemētū peti 9 volūtatē testatoris qui eoipso q aliqd reliqd vī voluisse q fili⁹ nō pl⁹ hēat. ar. l. marit⁹. s. de pcura. ⁊. c. nōne. d psum. ergo aliud ē relinqre: put vult iste tex. ⁊ aliud ē q possit petere supplementū legitime 9 volūtatē testatoris. l. siue. §. ex duob⁹. ⁊ q ibi no. Bar. ff. de iurepa. dicit tñ Imo. q opi. Bar. est magis cōis ⁊ egor. Adde ēt q Jo. fabri in. §. q̄ rōne. isti. e. tʒ istā scdam opi. 9 Bar. p istū tex. ⁊ rñdet ad. d. l. oīnō. q ibi loqē in eo q de iure testabaē sibiipsi. Nos aūt loqmur in eo q 9 ius cōe testabaē p alio. l. v̄bis ciuilibus. ff. e. ¶ No. q: ascēdētes pnt mētecaptis descendētibus substituere exēplariter. ecōtra vo descēdētes nō pnt ascēdētibus mētecaptis substituere: q: lex ista nō dicit vt firmat Bar. ⁊ alij in. d. l. ex facto. ⁊ Bal. h in. xij. col. i v̄. nono q̄riē. ⁊ imo. in. d. c. raynuti⁹. i materia exēplaris. q: cū debeāt substitui liberi ipius mētecapti seqreē q testator hēret substituere seipm qn̄ null⁹ ali⁹ fili⁹ eēt q ē ipossibile. alias rōes ibi vid p eos: ⁊ an illud qd dī h de mētecaptis hēat locū i furiosis. Ange. ⁊ Ful. h allegāt tex. q sic. in. l. fi. post pn. ⁊ ibi gl. i v̄. 9stituto. s. d curatore furiosi. ⁊ idē no. bal. i. d. l. ex fcō. vbi ēt q̄rit an hēat locū ista lex i pdigo ⁊ muto de quo ēt vide p Jo. an. ⁊ alios i. d. c. raynutius. ⁊ p Cy. h in. iiij. q. ⁊ bal. h in. iij. col. ⁊ i. xiiij col. in v̄. sexto q̄riē. i pe. col. v̄. v. q̄riē. ⁊ i vlti. col. vbi ēt tāgit qd in frenetico: ⁊ magis cōis 9clusio ē q hēat locū in eo muto ⁊ prodigo ⁊ furioso q testari nō pnt: lʒ Ang. in. d. l. ex fcō. aliter dixerit. Et q̄ sit dr̄ia iter mētecaptū ⁊ furiosū. vid p bal. i. l. si furiosi. Et ibi ē tex. s. de nup. ⁊ qd ibi no. bar. ⁊ bal. in. l. ij. s. de cura. furio. ⁊ p Ang. ⁊ Imo. in. d. l. ex fcō. ⁊ per bal. hic. i. iiij. col. ¶ In tex. ibi: fratres ⁊c. idē erit in sororib⁹: q: appellatione fratris venit soror. l. tres fratres. ff. de pac. l. luci⁹. §. q̄situʒ. ff. de leg. iij. ⁊ dicit Pau. de ca. h q de hoc fuit magna qō: q: cuidā mētecapto habēti sororē fuit facta substitutio ⁊ sibi fuit substitut⁹ extneus. nā dicebaē q illa erat substitutio exēplaris: ⁊ p illā excluderēē mater ēt a legitia filij p istū tex. dicētē q aduersus istā substitutioneʒ nulla cōpetat q̄rela sicut ēt excludiē mater p pupillarem. s. l. pxi. Ad cuius pupillaris exēplū inducta ē h substō. tñ dicit q ipe 9suluit q illa substō nō posset valere tāq exēplaris ex eo: q: soror nō fuerat substituta: tʒ ergo Pau. de ca. q mr̄ posset excludi p exēplareʒ. ⁊ h ēt tenuit bar. i. d. l. ex facto. ⁊ Jo fab. in. d. §. qua ratione. ⁊ Ang. hic in fi. ⁊ Imo. in. d. c. raynutius. Sed bal. hic in. x. colū. in v̄. sexta differentia. tenet 9trariū. ⁊ lʒ nihil hōi alleget: tñ p sua opi. facit: q: si frater dʒ substitui: vt hic: q̄tomagis ⁊ mr̄ cui magis debita ē hr̄ditas filij. Nec ob. q p pupillarē possit excludi mater: q: vt dicūt doc. oīs pupillaris fuit inuēta d rigore. Sʒ exēplaris fuit inuēta hūanitatis ⁊ pietatis intuitu: sed maxima ē ipietas excludere matrē a luctuosa hr̄ditate filij. l. fi. s. ti. pxi. que ipietas non 9sideraē in pupillari substitutiōe. tñ hoc nō obstāte nō recedo a cōi opi. per pdicta. Et q: in his in qbus nō reperitur esse differentiā inter pupillareʒ ⁊ exēplarem. debēt iste due substitutiones esse similes[b] p istū tex. in v̄. ad exēplum pupillaris: vt. d. §. qua ratione. Nec in hac substitutione attenditur ordo successionis ab intestato: quia si attēdereē

nedum vnus fratrum sed omnes deberēt substitui cuius contrarium dicit̄ h: τ illā opi. q̄ mater excludat̄ p exēplarē tenuit ipsemet Bal. in repeti. d. c. si pater. in materia exēplaris. de testa. in. vj. ¶ In glo. in ṽ. cesset. ibi vel filius ei nascat̄ τc̄. facit hoc q̄ si filius impubes malicia supplente etatē ɔ̄xit matrimoniū in pupillari etate prout in iure canonico introductū est eū facere posse. c. a nobis. τ. c. de illis. el. ij. de despō. ipu. τ cū habuerit filios in pupillari etate q̄ expiret pupillaris substitutio sibi facta: lʒ postea decedat in pupillari etate: τ hoc tʒ Bal. et Imol. τ Pau. de ca. in. d. l. ex facto. ī p̄n. p illū tex. τ lʒ ipsi nō dicāt istud ēt voluit Bar. in. l. i pupillari. in fi. ff. eo. τ p̄ h limitat̄ illa. l. in pupillari. idē ēt tenuit Bal. hic circa. x. col. in ṽbo q̄rta differētia. τ Fulg. hic. τ Bal. in. l. nec ei. ff. de adop. τ. s̄. l. prima. in p̄n. in. ij. oppo. τ ēt in pe. col. τ ēt ibi Guil. de cu. i xx. col. τ Jo. de imo. in. d. l. Raynutius. in materia pupillaris Et qd si filius natus ex mētecapto post substitutionē exēplarē factam q̄ filius postea viuēte adhuc mētecapto decessit: an reconualescat substitutio. putat hic Saly. dicendū eē s̄m no. in. l. ij. j. de posthu. heredi. insti. dic plenius vt p bal. hic in vlt. col. cū quo concordat Imo. in. d. c. raynucius. in materia exēplaris. lʒ de Bal. mentionē nō faciat. Quid aūt si filio mētecapto substituti sunt exēplariter descēdentes nascituri ex ipso mētecapto: an tūc ex natiuitate eoꝝ rumpet̄ substitutio: puto q̄ non q̄ cessat rō. d. l. ex facto. que fuit ne fieret p̄iudiciū ipsis nascituris. facit ad hoc ista. l. in ratione sui: dū dicit filios eē substituēdos mētecapto. i. p̄ri suo. ¶ In gl. ad fi. Rychar. malūb. Cy. Ray. Frā. tigri. τ Bar. tenēt ɔ̄ glo. hic per illū tex. qui indistincte permittit vnū posse substitui ex plurib⁹: τ quia illi nepotes q̄ nō sunt substituti nec sunt aliter instituti: nec exheredati nō debēt posse cōqueri de auo: q̄ auus nō tenebat̄ eos instituere: q̄m p̄cedebant̄ a p̄re eoꝝ mētecapto. τ ppterea au⁹ poterat alios descēdentes p̄terire. l. gallus. §. in omnib⁹. ff. de libe. τ posthu. Nec ēt de patre mētecapto cōqueri p̄nt: q̄ quātum ad ordinationē illud nō est testm̄ patris sʒ aui: que vltima ratio pbatur in. l. papinianus. §. sʒ nec ipuberis. ff. de ioff. tes. Pro ista opi. ēt facit tex hic in verbo nulla querela. τ istam ēt opi. tenet Ful. τ Pau. de ca. hic. τ Imol. in. d. l. ex facto. sed ipsemet Bart. in. d. l. ex facto. in ṽbo quero. dixit q̄ p̄r dʒ τc̄. tenet opi. huius glo. q̄ cū ista substitutio sit inducta ex humanitate nulla est humanitas q̄n nepotes sunt p̄teriti vel sine iusta cā exheredati. Et rn̄det q̄ tex. hic in ṽ. nulla querela. itelligit̄ q̄n oēs sunt substituti: vel q̄n exheredatio fuit facta cuʒ iusta cā. melius potuisset rn̄dere dicēdo q̄ iste tex. i ṽ. nulla querela. loq̄t̄ q̄n nulli extabāt descēdētes ex mētecapto: vt dixi. s̄. in p̄nc. declarādo tex. Itē rn̄de ad. d. §. sʒ nec ipuberis. q̄ ibi loq̄tur in substitutiōe pupillari. nos aūt i exēplari que fit ex humanitate τ pietate: que pietas cessat q̄n q̄s exheredat̄ sine iusta cā vel preteritur. Bal. hic in. iiij. col. in ṽ. venio ad. vj. notabile τc̄. videt̄ simpliciter trāsire cū glo. τ idē videt̄ velle tenere ang. hic. ¶ Idē tenet hic Saly. motus: q̄ si natiuitas filiorū mētecapti rūpit substitutionē ante factā: vt. d. l. ex capto. nec per substitutionē excludant̄ filij postea nati: ergo eadē rōe nō debet valere substitutio q̄n filij iam nati ipsius mentecapti per substitutionē excluderent̄ τ nihil haberēt. Itē q̄ b̄nficiuʒ huius substitutionis nō debet intelligi esse ɔ̄cessum cū dāno τ iniuria alterius: vt p̄ealle. l. ex facto. Item q̄ vt dicit ibi tex. ista substitutio est testm̄ filij mētecapti sicut substitutio pupillaris dicit̄ testm̄ pupilli: ergo cōstat q̄ filius in testō patris non pōt p̄teriri. Nec ob. §. sed nec ipuberib⁹. q̄ rn̄suʒ ē. s̄. Ad istū tex. rēspondet Saly. dū tex. dicit q̄ sufficit vnū substitui debet intelligi. s. in vniuerso. reliqui vero nō substituti debēt istitui seu substitui in re certa vel i sua legitima vl̄ exheredari vt dicit gl. τ istā opi. ēt tʒ Jo. fa. in. §. q̄ rōne. insti. eo. vbi simil̄r dicit q̄ illis descēdētib⁹ q̄ nō substituūt̄ dʒ relinq̄ ltīa: al's seq̄ret̄ q̄ ob morbū patris p̄uarent̄ legītia: q̄ ē absurdū. ¶ Nec ob. q̄ m̄r p̄uat̄ ltīa p exēplarē: vt dixi. s̄. q̄ legītia ē magis debita descēdētib⁹ q̄ ascēdētib⁹. l. scripto. ff. vn̄ liberi. Et ex h colligit̄ alia rn̄sio. ad. d. §. sed nec ipuberis. Et ex his apparet passū eē dubiū τ vtrāqʒ opi. ð facili esse sustētabilē: sʒ ista opi. gl. ē humanior. tn̄ si q̄s vellet sustinere ɔ̄riā opi. possʒ rn̄deri ad illud ar. Saly. q̄ð vr̄ difficilius duʒ ipse dicit q̄ natiuitas filioꝝ mētecapti infrigit substitutionē ergo τc̄. Nā ad hoc rn̄det Imo. in. d. l. ex facto. q̄ natiuitas filioꝝ supueniēs rūpit substitutionē vt ibi. s. q̄n nullus ex filijs mētecapti fuerit substitutus q̄ rn̄sio tn̄ multū restringit illaʒ l. ex fcō. τ aliq̄liter ēt diuinat. ¶ Scdo rn̄det q̄ i nepote nascituro h ē ideo q̄ nō ē ṽisimile q̄ auus voluisset eū excludere cū de eo nepote non cogitauerit q̄ rō cessat in nepote iā nato. Que rn̄sio simil̄r nō vr̄ tuta. finge. n. vxorē mētecapti fuisse p̄gnātē tp̄e sb̄stitutiōis τ testatorē hoc sciuisse τ sic cogitasset de posthūo nascituro: seq̄ret̄ q̄ ob natiuitatē hui⁹ posthumi nō rūperet̄ substitutio exēplaris q̄ esset ɔ̄. d. l. ex facto generaliter loq̄uētē. vn̄ q̄ opi. gl. ē humanior libētius cū ea trāsibo: q̄ opi. retēta apparet q̄ lʒ tex. id velit q̄ q̄n oēs descēdentes ipsius mētecapti eēnt furiosi: tūc null⁹ eoꝝ sit de necessitate substituēdus in totuʒ: tn̄ debem⁹ intelligere q̄ eis erit aliqd relinquendū p legitima sua in tp̄s mortis p̄ris eoꝝ: sicut diximus q̄n plures sūt descēdētes sane mētis: τ vn⁹ tm̄ ē substitut⁹ sil̄r dʒ alijs relinq̄ sua legitima. al's aūt si intelligerem⁹ q̄ q̄n oēs descēdentes ipsi⁹ mētecapti sunt furiosi nihil eēt eis relinquēdū: τ tūc faceret plurimū iste tex. p opi. Rychar. malūb. τ sequatiū ɔ̄tra opi. glo. ¶ Reliqua in materia istius substitutionis vide per Cy. hic: τ plenius p Bal. τ Saly. hic τ per Bal. in. d. c. si pater. per Jo. fab. in. d. §. qua rōne. post glo. τ p Joā. an. τ alios maxime Imo. in. d. c. Raynutius. τ p Bal. Ang. τ Imo. in. d. l. ex facto. cū cōcor. τ addi. quas ibi dedi me legente bononie.

Um quidam. Substitut⁹ pupillariter duob⁹ ipuberib⁹ cū exp̄ssiōe noīs collectiui. s. si ambo seu vterqʒ decesserit in pupillari etate nō admittit̄ si vnus p̄mo decesserit in pupillari etate altero superstite nisi etiam alter: τ sic vterqʒ in pupillari etate ðcedat. h. d. ¶ In tex. ibi sibi τc̄. pbat iste tex. s̄ʒ Saly. q̄ lʒ testator dicat si fili⁹ me⁹ i pupillari etate decesserit tici⁹ mihi esto h̄rs: q̄ p illud ṽbū mihi nō ipedit̄ istā substōnē valere vt pupillareʒ: et exp̄ssius pbat̄ lʒ ipe nō dicat in. l. si ista. §. q̄ filio. ff. de bono. pos. s̄m tab. τ dixi remissiue in. l. p̄cibus. super glo. in ver. casum. s̄. eo. titu. ¶ Iteʒ no. s̄m bar. q̄ vterqʒ ē nomē collectiuū: sed vter τ alter sunt nomina distributiua s̄m eū qui se remittit ad tradita p se in. l. hoc articulo. ff. de here. insti. Dic q̄ vterqʒ lʒ sit nomen collectiuum seu vniuersale: quia concursū requirit vtriusqʒ vt hic. tamen etiam dicitur distributiuum τ attribuit actum cuilibet insolidum. §. ne aūt cum glo. in ver. vtraqʒ parte. in auc̄. de iudi. τ idem in dictione quilibet. Nam si dico quilibet heredum meoꝝ det. x. ticio. opoꝛtet q̄ oēs dent. x. ticio. τ sic ē dictio collectiua τ etiam distributiua τ attribuit actū cuilibʒ insolidū vn̄ q̄libet h̄rdū dʒ p se dare simpl̄r x. l. si plurib⁹. in p̄n. de le. ij. cuʒ ibi no. τ p bar. in. d. l. hoc articulo. Dictio ṽo vter τ alter sūt mere distributiue τ nullo mō collectiue: adeo q̄ req̄runt ɔ̄cursū vtriusqʒ vel omniū. l. tici⁹ τ sei⁹. ff. de h̄rdi. insti. l. qui duos. in p̄n. ff. de reb. dub. τ in. l. si duos. in p̄n. cum si. ff. de leg. i. τ de materia vide p Bal. j. l. proxima. τ legi. et no. in. l. si apud. j. de appel. τ per gl. in. l. fi. §. sin aūt es. in ver. ex vtraqʒ. j. de bo. q̄ lib. τ ibi p Bal. τ in. l. cornelius. τ ibi no. doc. de here. insti. τ in. l. vter. de cōdi. insti. ¶ In tex. ibi cuʒ vterqʒ decesserit τc̄. Et in illo casu quo vterqʒ decessit an substitutus succedit vtriqʒ ex iure substitutionis: an vero vltimo tm̄ ex iure substōnis in cuius vltimi portione inuenit̄ hereditas p̄mi delata vltimo ab intestato distingue: vt habetur in. l. qui duos. ff. e. vbi dicitur q̄ aut decesserunt ambo simul: τ tunc substitutus hʒ portiōes amboꝝ ex substōne pupillari τ sic nullus ipubes dicet̄ itestat⁹ decessisse: sʒ si p̄uenerint

diuersis tēporibus: & tūc p̄mus dicitur decedere ab intestato: & per p̄ñs non succedit substitutus ex iure substitutionis pupillaris sibi facte: & illi primo decedenti frater suus succedit ab intestato: & ita intelligitur tex. hic dū dicit fratrem suum in eius portionem succedere. s. ab intestato: intellige tamen vt. j. dicam circa fi. ¶ Sed circa hoc facit dubiū q2 immo videt̃ q̄ frater superstes nō succedat dicto fratri impuberi ab intestato: imo videt̃ q̄ deberet frater sup̄stes succedere illi tanq̄ substitutus pupillaris: q2 cū in terminis huius. l. videatur q̄ iste extraneus sit substitut⁹ tm̄ vltimo morienti: vt probatur in. d. l. qui duos. ij. rñso. ff. eo. ergo vltimus dictorum fratrum debet intelligi substitutus primo decedēti: vt est tex. i. l. ticia seio. §. seia libertis. de lega. ij. & est singularis tex. ƀm bar to. ibi. sed responde q̄ ille tex. p̄cedit in substitutione fideicōmissaria: secus autem in directa substitutione pupillari de qua tractamus: q2 nō videtur vltimo decedens substitutus p̄mo vt. l. vel singulis. ff. eo. ibi dū dicit̃ q̄ vltimus succedit p̄mo ab intestato ƀm dispositionem iuris: nō aūt succedit ei ex substitutione seu dispositione testatoris ƀm dy. vt refert bar. in. d. §. seia. Saly. hic q. p̄ hoc. s. in directa substitutione allegat. l. pater filiā. §. fi. ij. rñso. & ibi p̄ Imol. ff. ad. l. fal. ¶ Uel meli⁹ dic q̄ in. d. §. seia. ibi fuit facta vltimo decedēti substitutio in toto fundo. hic aūt nō fuit facta substitutio in tota hereditate vltimo decedēti ƀm Bar. in. l. vel singulis. prealleg. & ibi p̄ alios: & aliquid p̄ Ful. & Pau. de ca. hic & p̄ eundē Pau. i cōsilio. cclij. & p̄ Ang. & modernos in. l. si pater impuberes. & in. d. l. qui duos. ff. eo. Et de itellectu. d. §. seia. vide etiam Bal. in. l. i. §. p̄ scōo. j. de cadu. tol. & in. l. ab eo. j. de fideicom. & dixi plenius in. d. l. pater filium. §. fi. ¶ Ultimo no. q̄ lȝ pluralis locutio resoluatur in plures singularitates. l. falsa. §. fi. d̄ ɔdi. & demō. & fuit dictū in. l. quāuis. s. e. tm̄ fallit nisi appareat aliud d̄ mēte testātis: & d̄r aliud apparere qñ vsus est noīe collectiuo vt hic. ¶ In glo. fi. ibi noīatim facta fuit. hec solutio magis cōiter tenet̃: et satis p̄bat̃ ex. d. l. pe. ibi dum apparet diuersos substitutos institutis datos fuisse. Et etiam declarat̃ ille tex. per. l. si posthumus. a primo. ꝟ. nā & cum duob⁹ ff. de libe. & posth. vbi ponit̃ idē casus. Et tamē ibi presupponit̃ separatim factas fuisse substitutiones. tm̄ Jaco. de ra. hic dicebat q̄ ista solutio diuinabat ad illā. l. pe. & p̄pterea tenebat scōam solutionē hic positā q̄ ab aliis cōiter dānatur: q2 virtus huiusmodi dictionis collectiue eundē effectū operari dȝ in ex̄neis sicut in filiis q̄tum ad hoc: vt in ex̄neis requiratur cōcursus vtriusq3: q2 ita est de natura nōis collectiui vt hic cū simi. tm̄ Ang. in. §. cum ita. hic allegato in glo. dicebat q̄ illa lex penul. loquit̃ in substitutione vulgari: sed ista lex loquit̃ in substitutione pupillari. Sȝ an ista solutio p̄cedat patebit ex his que dicam. j. in materia vulgaris. ¶ In eadē ibi ante cōditionis euentum &c. ista rō est bona ad ostendēdū q̄ in casu. §. cū ita filius. q. p̄mo decessit cū liberis: & q. fuerit substitutus p̄ fideicommissū reciproce fratri suo nō potuit trāsmittere ius substitutiōis ad hr̄des suos. tm̄ ista solutio nō tollit cōtrariū quo ad neptem substitutā de q̄ ibi tractatur: q2 illa viuebat. ¶ In eadem ibi deficit cōditio in p̄sona scōi morietis: recti⁹ dixisset glo. q̄ hic nondum euenit conditio in p̄sona secundi q. poterat adhuc viuere & decedere in pupillari etate: & etiā non decedere in pupillari etate. Et ista solutio est vera ex qua habes q̄ lȝ substitutio pupillaris seu fideicōmissaria fiat p̄ nomē collectiuū hēat effectū si in p̄sona vni⁹ tm̄ euenit casus substitutionis: vt in. d. §. cū ita. nisi ex p̄sona que ex presumpta mēte testantis excludit substitutū vt hic. nā mortuo primo in pupillari etate supererit frater eius q. ex p̄sumpta mente testātis excludere dȝ substitutū extraneū: vt hic ar. l. cū acutissimi. C. de fideicō. & est tex. notabilis in. l. si is q. ducenta. §. itē si pater. cū si. de reb. du. & ideo si in casu huius legis primus decessisset post pupillarē etatē: & sic in p̄sona primi decessisset ɔditio substitutionis & secūdus postea decessisset in pupillari etate admitteret̃ substitut⁹: q2 nō extaret circa successionē vltimi fratris p̄sona que ex p̄sumpta mente testatoris substitutū excluderet & ita probat̃ in. d. §. cuȝ ita. Et si diceret̃ q̄ imo ibi extabāt descendētes illius filii p̄mo descēdētis q. deberēt ex presumpta mēte excludere neptē substitutā. rñde q̄ illi descēdentes nō erāt priores nepte in gradu sed erāt in pari gradu cū ea. vt ibi plenius p̄ Bar. q. in hoc melius v̄r loqui q̄ Bal. hic in pe. col. qui rñdet q̄ iō ibi descendētes ex p̄mo descēdenti nō excludūt neptē substitutā q2 ibi nō tractat̃ de hereditate primi descēdentis sed vltimi. que rñsio de p̄ se nō est sufficiēs: q2 ēt in portione illius vltimi videbat̃ nō admitti neptem i totū: q2 extabāt alii pariter ɔiuncti. s. nepotes ex p̄mo. tm̄ ꝟitas est q̄ ibi preferet̃ nepos: q2 habebat paritatē gradus: & habebat plus. s. substitutionē. Dicit tm̄ signanter Nicho. de matha. & Bal. hic in vltima col. q̄ si in casu. d. §. cuȝ ita. si decessisset primus sine liberis ab intestato sup̄stite scōo q̄ lȝ tūc p̄ hāc legem nō deberet admitti substitutus. tm̄ nō ita esset si primus decessisset cōdito testō in quo instituisset ex̄neum heredem: q2 tunc admittitur substitut⁹ qm̄ ille q. successurus ē p̄mo decedēti nō ē p̄sona q̄ ex mēte p̄mi testatoris debeat excludere substitutū. p̄. d. §. cū ita. in rōne sui: q̄ ē singulariter notandū p̄ limitatione huius legis cū simi. & sequit̃ pau. de ca. hic & bn̄: lȝ ipsemet in. d. §. cū ita. teneat ɔ̄rium: q2 ƀm eum satis ē q̄ nōdū euenit ɔditio substitutionis. i. q2 vterq3 nō decessit sine liberis: q2 sufficit vnā ex plurib⁹ rōnibus subsistere cū quelibet sit sufficiēs: sed ad hoc patet respōsio p̄. d. §. cum ita. in fi. vbi patet q̄ ex mēte testatoris defectus talis conditiōis nō ē sufficiēs: et ipsemet Pau. de ca. in. l. lucius. §. gaio. ff. ad trebel. fatet̃ q̄ ista decisio Bal. h̄ ē vera si nō esset adiectū nomē collectiuū: sed teneo cū Bal. indistincte: & dicit Fulgo. & Pau. de ca. h̄ q̄ si in casu hui⁹. l. frater sup̄stes nō poterat succedere fratri premortuo ab intestato: q2 erāt fratres ex diuersis patribus & extabat mater p̄mi morietis q̄ in successione p̄fert̃ illi fratri nō vtrinq3 ɔiuncto: vt in auc. defuncto. in ꝟ. vtriq3 coniuncti. & exp̄ssius in corpe. j. ad treb. vt no. gl. ij. in. l. i. ff. d̄ iur. & fac. igno. admitteret̃ incōtinēti substitut⁹: q2 cessat rō hui⁹. l. q̄ est vt excludat̃ substitut⁹ qm̄ p̄ exclusionē substituti fauetur fratri sup̄stiti. Sed in casu p̄dicto p̄ exclusionē substituti nō fauet̃ frī sup̄stiti: ergo admittet̃ substitutus queȝ testator p̄tulit vxori q̄ ē no. dignū p̄ limitatione huius legis: & puto hoc eē verū lȝ ipsemet Pau. in. d. §. cū ita. teneat ɔ̄riuȝ q2 nō euenit cōditio in p̄sona vtriusq3 vt testator volebat: sȝ rñde vt prime dixi. Et p̄ ista remanet declaratū an qñ substō pupillaris vel fideicōmissaria fcā p̄ noīa collectiua hēat locū substitutio si in p̄sona vnius tm̄ ɔditio substōnis euenit. Nō omitto tm̄ q̄ licȝ ista videat̃ eē ꝟa & cōis ɔclusio quā dixi supra. tm̄ Jo. de imo. in. d. §. cū ita. in pe. col. v̄r velle q̄ substitutiō fideicōmissaria facta p̄ noīa collectiua habeat effectū ēt si cōditio eueniat in p̄sonā p̄mi tm̄: nisi p̄mus & scōs eēnt inuicē substituti tacite vel exp̄sse. & hoc dicit p̄bari in. d. §. cū ita. a ɔ̄rio sensu. Nā ibi fuerūt inuicē substituti: & iō req̄rit̃ q̄ ɔditio eueniat in p̄sōis vltimi decedētis: q2 si euenisset tm̄ in p̄sona p̄mi admittet̃ scōs q. erat sibi inuicē substitutus. secus ergo si nō eēnt inuicē substituti: q2 tūc satis esset q̄ ɔditio eueniret in p̄sona p̄mi: vt ibi a ɔ̄rio sensu. p̄ hoc ēt adducit q2 q̄libet institutor intelligit̃ grauatus p̄ fideicōmissū de parte sua tm̄: & nō de p̄te coheredis q̄ sibi relicta nō ē. ar. l. sed si sic. §. fi. de lega. iij. & l. pater filiā. §. fi. in fi. ff. ad. l. fal. ergo cū testator voluerit vtroq3 mortuo substitutū hr̄e totū nisi diceremus q̄ eueniēte ɔditione in persona p̄mi ōbeat̃ portio sua p̄ fideicōmissū substituto seq̄ret̃ q̄ ēt mortuo vltimo sine liberis & sic ipleta ɔditiōe in p̄sona vtriusq3 nō deberet̃ portio p̄mi substituto: q2 vltim⁹ nō itelligitur grauatus de restituēdo p̄ fideicōmissuȝ substituto illud qđ ad ipsū vltimū ex successione primi decedentis ab intestato puenit: ex quo illud nō habuit ex dispositione testatoris sȝ ex dispositione legis p̄ no. p̄ glo. & doc. in. l. eū qui nouissimus. ff. ad

tre. adde ꝙ ītellectus quē dat imo. ad. d. §. cū ita. s. ꝙ ibi dēbeat attēdi ꝙ īstituti fuerīt inuicē substituti fuit ītellectꝰ Oldra. ut refert h Saly. tñ Saly. trāsit simpl'r cū cōi opi. ⁊ bñ qꝛ nō dēbemꝰ recedere a significato ṽboꝝ collectiuoꝝ: nisi alter de mēte appareat. l. nō aliter. ff. de leg. iij. ⁊ iō etiā qñ nō sunt inuicē substituti nō dʒ sufficere ꝙ eueniat ꝯditio in ꝑsona ꝑmi tm̄. Et nō vr̄ posse dici ꝙ in. d. §. cū ita. ꝓbetur a ꝯrio sensu ꝙ si nō fuisset facta ibi substō reciꝓca sufficeret euenisse ꝯditiōeʒ substōis in ꝑsona ꝑmi: qm̄ ibi nō euenit ꝯditio in ꝑsona ꝑmi. Et pōt dici ꝙ in. d. §. cū ita. nō sine aliquo iuris effectu fit mētio ibi de illa substitutiōe inuicē facta īter liberos: qꝛ ꝑ hoc ibi iuriscōsultꝰ tradit nobis ꝙ relictū ꝯditiōale factū a pr̄e filio nō trāsmittit̄ ad liberos ipius filij decedētis pēdēte ꝯditiōe. lʒ glo. singularis tenuerit ꝯtrariū ⁊ male in. l. is cui sub ꝯditiōe. ff. d ac. ⁊ ob. Nō ob. ēt vltima ratio quā allegat Jmo. qꝛ videt̄ multū fragilis. nā nemo dicit ꝙ vltimus decedēs videat̄ grauatus a testatoꝛe restituer̄ ꝑ fideicōmissū ꝑtem ꝑmi decedētis obueniētē secūdo ab intestato. Sed bñ dicūt ⁊ fatētur oēs ꝙ qlibet intelligit̄ grauatus de ꝑte sua. sʒ pars ꝑmi nō dʒ restitui nisi post secutā mortē etiā scōi qꝛ tūc ēt verificatur significatus nominis collectiui. Et si secundus ꝯsecutꝰ fuisset ab intestato successionē pꝛimi restitueret ꝑteʒ ꝑmi sicut eā restitueret qlibet alius heres pꝛimi decedētis. non aūt restituet eā vigoꝛe fideicōmissi iniuncti ipi scōo a testatore. Nō omitto vltimā solutionē positā h in gl. que diuersificat casus: sed nō potest reddi bona ratio diuersitatis inter istos casus scilicet īter fideicōmissariā ⁊ pupillarē: ideo cōiter repꝛehēditur vt hic declarat Bal. pꝰ Bar. qꝛ virtus huiꝰ noīs collectiui vr̄ ꝙ vtrobiqʒ debeat idē operari. ¶ Nūc ē vidēduʒ qd si substitutio pupillaris vel fideicōmissaria facta ē non ꝑ nomē collectiuū. sʒ simplex ꝑ hec ṽba si filij mei i pupillari etate decesserint ticiū substituo. ⁊ ideʒ si fideicōmissaria facta fuit per similia ṽba: puta si hr̄des mei qui nō erāt filij impuberes decesserint ticiū substituo in quo Bar. ⁊ Ang. h ⁊ Bar. in. d. §. cū ita. in vtraqʒ substitutione videt̄ tenere ꝙ satis ē ꝙ in ꝑsona pꝛimi eueniat cōditio substitutionis ad h vt icontinēti possit admitti substitutus ī ꝑtem illius. ꝑ. l. lutius. §. gaio. ff. ad trebel. ⁊ l. fi. §. filiū. de leg. ij. Sed Bal. h tenet ꝯtra Bar. ꝑ. l. pater filiā. §. fi. ṽ. qd̄ si frater. ad. l. fal. vbi pʒ ꝙ in pupillari non sufficit ꝙ euenerit ꝯditio in ꝑsona ꝑmi. Jstud ēt tenuit glo. i. in. l. si pater ipuberes. ff. eo. quā h sequtur Saly. ⁊ Pau. d ca. ⁊ sic in pupillari substitutōe etiā cōpꝛehendūt isti opi. Bar. ⁊ iura allegata ꝑ bar. loquūt̄ i fideicōmissaria. ⁊ ista opi. i pupillari videt̄ vera quoniam subest ratio que ponitur in hac. l. qꝛ pater videt̄ voluisse īter filios reseruare ius legitime successionis ab ītestato. Nā faciēdo pupillarē substitutionē duobus filijs que substitutio ē fauoꝛ ipoꝝ filioꝝ cū per eā ꝯsulat̄ filijs: ut. l. ex tribus cū glo. s. de inof. te. testatoꝛ vr̄ voluisse filijs fauer̄. Sʒ si diceremus ꝙ ꝑ illā substitutōeʒ vno decedēte in pupillari etate substitutus succederet ⁊ excluderet aliū filiū supstitem sequeret̄ ꝙ illa sustitutio redūdaret in preiudiciū filij supstitis: qd̄ esset ꝯ mētē testātis. istā opi. ēt tʒ ful. h. ⁊ ꝑ hoc allegat. l. q duos. ff. eo. dū ibi dicit̄ ꝙ ꝑus decedēs dr̄ dcedēr̄ ab intestato. ⁊ sic substitutꝰ pupillaris nō admittitur. sed ad illū tex. rñdet bart. ꝙ ibi substitutio fuit facta ꝑ nomē collectiuū ambo est ergo intentio istoꝝ doc. ꝙ ī pupillari substitutione si primus decedat impubes supstite scōo nō admittit̄ substitutus. Secus aūt si ꝯditio substōnis euenisset tm̄ in persona secundi: vt qꝛ ꝑmo decedēs decessisset impubes ⁊ vltimo decedēs decessisset impubes. Nā tūc qꝛ nō extaret ꝑsona que ex mēte defuncti excluderet substitutū bene admitter̄ substitutus ꝑ rōnem positā. i. d. §. cū ita. ⁊ qꝛ in isto casu nō resultat ꝑiudiciū filioꝛū imo fauoꝛē. ⁊ istā opi. ēt seqtur imo. in. d. §. cū ita. nec ad hoc ob. vna rō quā Bar. adducit dū se fundat ꝑ. l. falsa. §. fi. de ꝯdi. ⁊ demō. qꝛ rñde ꝙ pluralis locutio non resoluit̄ in plures singulares hoc casu ob ꝯriā mētē testantis ꝓsūptaʒ: sicut in simili dixi in vltio notabili. Sed certe mihi videt̄ ꝙ si bene cōsiderētur ṽba Bar. in d. §. cū ita. dū opponit. d. l. q̄uis. s. eo. in fi. illiꝰ oppo. ⁊ ēt alle. d. §. itē si pr̄. sentit ipe illud idē qd̄ dicūt ꝓfati doc. ⁊ ea que dicta sūt in pupillari habebūt locū ēt in exēplari eadē rōne. Jn fideicōmissaria ṽo fatent̄ oēs verā eē opi. bar. ꝑ. d. §. gaio. qd̄ limita nisi testatoꝛ dixisset si hr̄des decesserit volo ꝙ oīa bōa mea deueniāt ad titiū. naʒ eo ꝙ dixit oīa bona apparet ꝙ nō voluit substitutū admitti nisi post mortē oīum: qꝛ añ non poterat hr̄e oīa. ita singulariter dicit bar. ⁊ bal. in. l. qdam testō. ⁊ ꝑ illū tex. ff. eo. hoc ēt voluit bal. hic. sʒ ꝯrium tʒ Ang. ⁊ expꝛessius Jmol. Raph. ⁊ Pau. de ca. i. d. l. qdaʒ testō. Et Ang. Raph. Jmo. ⁊ Pau. de ca. in. d. §. cū ita. ⁊ Pau. de ca. i. d. §. gaio. ⁊ Mathe. de mat. in suis notabilibus dcis in notabili. clxxvij. ꝑ tex. in d. §. cū ita in ṽsi. oēm hereditatē. ⁊ ꝑ. d. l. fi. §. filiū. ṽ. quicqd. Nō obstat. l. qdaʒ testō: qꝛ ibi loqtur in substitutiōe vulgari i q̄ testatoꝛ vr̄ voluisse ꝯseruare ius accrescēdi iter cohr̄des disponēdo ꝙ substitutio nō habeat effectū nisi in toto. sed nos loquimur i fideicōmissaria q̄ hʒ effectū post aditā hr̄ditatē quo tēpore cessat ius accrescēdi regulariter. l. i. §. fi. cū. l. se. ff. de vsufruc. accres. Posset rñderi ꝙ ibi h opat̄ dictō neqʒ: vt patebit ex his q̄ ifra dicā circa itellectū illiꝰ. l. scōo limita ꝭʒ Ful. h nisi ꝑmo decedente supesset ꝑsona q̄ excluderet substitutū ex tacita mēte testātis. Exēplū si mater dixit ꝙ si filij decederēt in pupillari etate substituebat eis ꝑ fideicōmissū titiū. Certe si ꝑmus moritur impubes nō vocabit̄ substitutꝰ. sed frater superstes ab ītestato. argu. l. si is q ducēta. §. itē si pr̄. ff. d reb. du. in. l. cū accutissimi. j. d fideicō. ⁊ ꝑ eandē rationē qua diximus ꝙ si facta ē substitutio ꝑ nomē collectiuū. s. si vterqʒ decesserit ꝙ admittit̄ substitutus si in ꝑsona secūdi tm̄ euenerit ꝯditio ꝑ ꝯiecturatā mētē testātis q̄ꝙ uis ꝓpꝛietas ṽboꝝ repugnet i. d. §. cū ita. iūcto isto tex. ergo eodem modo ex ꝯiectura surgēte ex. d. l. cū accutissimi. ⁊ d. §. iteʒ si pr̄. debet excludi substitutꝰ. ⁊ certe istud ēt voluit bar. in. d. §. cū ita. ⁊ bal. i. l. i. j. de ꝯdi. īser. vbi tractat istaʒ materiā. ⁊ idē tʒ Ang. ⁊ Jmo. in. l. si pr̄ impuberes. ꝑ ibi no. ꝑ glo. ff. eo. ⁊ in. d. l. pr̄ filiā. §. fi. sed ꝯriuʒ tʒ Pau. de ca. in. d. §. cū ita i lec. bono. ⁊ in. d. l. si pater ipuberes. ⁊ in. d. l. pater filiā. §. fi. ꝑ ibi no. per glo. ⁊ Pau. de ca. in consilio. ccliij. incipiēte. Si ꝯtingat ⁊c̄. ꝑ. d. §. gaio. qꝛ ē nimis restrigere illū tex. volēdo ītelligere ꝙ nō habeat locū nisi in ex̄neis. ⁊ dicit ꝙ ē de mēte bar. h ꝙ non ꝓcedat dicta limitatio: ⁊ ꝑ hoc adducit: qꝛ al's sequeret̄ ꝙ illud qd̄ dr̄ i. l. cū accutissimi. ꝓalle. hēret locū nedū si filiꝰ grauatꝰ post mortē suā restituer̄ ñ dcederet siñ libis sʒ ēt si ñ dcederet siñ fr̄enā nullo dictoꝝ casuū dberet admitti fideicōmissariꝰ substitutꝰ qd̄ non reperit̄ iure cautū. Et rñdet ad. d. §. item si pater. ꝙ loqtur in vulgari nos in fideicōmissaria: ⁊ rñdet ad istū tex. ꝙ loqtur in pupillari: secus in fideicōmissaria. ⁊ ita dicit velle Bal. h. vt ipe refert i. d. l. si pater: vel ꝙ h loqtur qñ fuit adiecta dictio collectiua. Sʒ teneo dictā fallētiaʒ eē verā: nec fieri vr̄ restrictio ad. d. §. gaio. qui non loqt̄ in descēdentibꝰ: nec ēt bōa vr̄ rñsio data ad. §. itē si pater attēto ꝙ ibi erat fcā substitutio duobus ꝑ disiūctiuā aut. ⁊ sic ex vi ṽborum debuisset substitutus ex̄neus admitti vno ex filijs repudiāte: cuius ꝯrium ibi dr̄ ex dicta ꝓsumpta mēte. Nec ēt vr̄ bona rñsio data ad istū tex. ꝙ h in pupillari: secus in fideicōmissaria: qꝛ in vtraqʒ ē eadē ratio: ut ēt vult bar. h. ⁊ plenius i. d. §. cū ita. vbi supplet dicta ꝑ se h. Nec vr̄ verū ꝙ bal. hic dicat illud qd̄ refert Pau. i. d. l. si pr̄ ⁊ expꝛesse bal. i. d. l. i. de ꝯdi. inser. decidit pꝛo ista fallētia. Non ob. ēt qd̄ h fuit dictio collectiua: qꝛ hec rñsio tollit̄ ꝑ. d. §. cū ita. Nō ob. illud quod ipe dicit circa intellectū. d. l. cuʒ accutissimi: qꝛ rspōdeo ꝙ illa lex ꝓcedit in substitutione facta vni filio post morteʒ nos q̄rimus de interꝓtatione substitutionis facte duobus filijs simul ⁊ coniūctiʒ: quo casu non reqritur ꝙ eueniat conditio substitutionis in ꝑsona vtriusqʒ: vnde ipemet Pau. in. d. §. gaio. dicit posse sustineri istā fallentiā quādo ille frater qui ex pꝛesumpta mēte defuncti vult excludere substitutū erat īstitutꝰ vna cuʒ illo cui facta ē substitutio: secus si non eēt institutus: sʒ forte exheredatus ꝭm eū pꝛo hoc alle. in simili id qd̄ habetur in. l. fi. s. ti. i. vbi mater institura simul cū filio magis excludit substitutuʒ q̄ꝙ si non eēt instituta. ⁊ sic pʒ ex ista limitatione recte intuenti ꝙ non erat differētia īter pupillarē ⁊ fideicōmissariā factaʒ ꝑsonis non extraneis. Modo ē videnduʒ quid in substitutione vulgari. in qua Barto. hic in dicto. §. cum ita. ⁊ Ange. Saly. ⁊ moder. h ⁊ Pau. de ca. in. d. §. cum ita. tenent simpliciter ꝙ si fcā fuit substitutio vulgaris etiā per nomina simplicia: puta si heredes mei heredes non erūt substituo sempꝛoniū nūquid admittatur substitutus nisi vtroqʒ herede repudiāte ꝑ. l. q̄uis ꝭʒ vnū intellectuʒ glo. s. eo. ⁊ hoc ibi tʒ etiā Ange. in qbusdaʒ lec. ⁊ vide que ibi dixi. ⁊ certe illa lex ⁊ glo. non videt̄ aliquo modo cō

cludenter probare ut ibi dixi. ⁊ vt etiam dicit Bar. in. d. l. hoc articulo. ff. de here. insti. Bal. h̄ fatet opi. Bar. eē verā qn̄ copulatiue ē facta sb̄stitutio. s. si tici⁹ ⁊ seius hr̄des nō erūt ⁊c. q2 de natura copule ē q̄ reqrat̄ ɔcursus vtriusq3. l. si hr̄di plures ō cō di. insti. ⁊ hoc ēt vr̄ velle bar. in. d. l. h̄ articulo. s3 si facta eēt sb̄stitutio sine copula: vt q2 dictū sit istituo ticiū ⁊ seiū q̄ si heredes nō erūt substituo ⁊c. tūc bal. dicit q̄ admittet̄ substitut⁹ ēt si primus tm̄ repudiet p. l. pe. ff. ō iniusto testa. quā lege3 ēt ita itelligūt Pe. ⁊ Cy. h̄. ⁊ de illius legis itellectu aliqd fuit. s̄. dcm̄. Limitat tm̄ h̄ vltimum bal. nisi aliquis ō liberis eēt i medio p hāc legē i rōne sui. ⁊. d. l. cū accutissimi. cū si. Ang. i. d. §. cum ita l3 multa dicat tm̄ nō vr̄ in effectu velle aliud q̄ illud qd̄ pōit Bal. h̄. Jmo. ibi multū se iuoluit ⁊ sibiipi ɔ̄dicit tm̄ finaliter vr̄ r̄ndere q̄ si fcā est substitutio vulgaris p copula3 neq3: ut q2 dicat si neq3 ticius neq3 seius adibit hr̄ditatē sb̄stituo semproniū: ⁊ tūc ɔcedat opi. bar. q2 v̄ba ita sonar̄ vident̄. facit qd̄ no. gl. magna in. l. qdam testō. ff. eo. ⁊ ēt tex. l3 nō alleget in. l. si is q ducēta. §. itē si pr̄. de reb. dub. ⁊. l. si qs ita stipulat⁹ fuerit decē aureos. ff. ō v̄b. ob. si aūt ē facta sb̄stitutio simpl'r vel ēt p copulā ⁊ positā i medio extremoꝝ: vt q2 dicat si hr̄des istituti nō erūt hr̄des: vl' dicat si tici⁹ ⁊ seius hr̄des nō erūt. ⁊ tūc aut substituit sup toto. ⁊ adhuc idē p. d. l. qdā testō. nam talis videt̄ fuisse mēs testantis ex quo super toto substituit vt ibi. aut ipe nō substituit super toto sed simpl'r: ⁊ tūc sec⁹ p. d. l. qdā testō a ɔ̄rio sensu. ⁊ ꝓ hoc facit: q2 istud nō iportāt v̄ba de suo ꝓprio significato. nā si dico si ticius ⁊ seius hr̄des nō erūt substituo semproniū. ⁊ ɔtigat ticiū repudiare veꝝ ē dicere q̄ tici⁹ ⁊ sei⁹ nō sūt hr̄des: ut ē tex. i. d. l. si is q ducēta. §. cu3 ita. ad fi. ibi ꝓmitto decē si stichum ⁊ dāmā nō sistā: ⁊ ɔtingat me vnū tm̄ sistere teneo: ad decē: ⁊ ad istū casu3 vltimū addit Jmo. limitationē quā ponit h̄ Bald. vt s̄. ꝓme retuli. l3 ipe ō Bal. mētionē nō faciat. ⁊ reprehēdit ibi Jmo. rōnem quā ponit h̄ Bar. diuersificādo substōem fideicōmissariā a vulgari: q2 f̄m Bar. in vulgari tractat̄ ō vno effectu: s3 in substitutiōe fideicōmissaria facta plurib⁹ tractat̄ de plurib⁹ fideicōmissis recipiēdis per mediā p̄sonā pluriū. na3 f̄m Jmo. sicut p vulgarē factā plurib⁹ tractat̄ de succedēdo in vna hr̄ditate ipi testatori. ita ēt p fideicōmissariā succedit̄ testatori i vna hr̄ditate. l. coheredi. §. cū filie. ff. de vulg. ⁊ pupil. ⁊ iō ēt Bal. h̄ reprehēdit dictā rōne3 differētie quā ponit Bar. h̄: ⁊ sic si nō pōt dari sufficiēs ratio differētie diuersitatis d3 idē eē in vulgari qd̄ in fideicōmissaria. Jo. de imo. i. d. l. qdā testō. ēt reprehēdit dictā opi. Bar. p illū tex. a ɔ̄rio sēsu p quē vult q̄ i sb̄stōe vulgari qn̄ nō ē facta expresse sup toto nō reqrat̄ q̄ eueniat ɔditio sb̄stōnis in p̄sona vtriusq3. S3 Pau. ō ca. ibi rn̄det ad illū tex. sustinēdo opi. bar. q̄ iō ille tex. se fūdat in eo: qd̄ testator distribuit totā hr̄ditatē in vltia substōe: q2 ibi precesserat alia substitutō facta p se cuilibet sb̄stitutoꝝ ō cui⁹ substitutiōis natura nō erat q̄ de necessitate cōcurreret repudiatio oīu3 institutoꝝ: ut. l. pe. de iniusto testō f̄m itellectū quē ponit glo. h̄: sec⁹ si nō ꝓcessisset dicta sb̄stō: q2 tūc illi vltimo sb̄stituti nō admitterent̄ ad portionē vacātē ēt si tota hr̄ditas iter eos nō fuisset distributa: ⁊ dicit q̄ illud nō tangit̄ per doc. l3 hoc mihi nō placet: q2 non b3 in se rōnem ɔcludente3. nā ille substōnes erāt diuerse: na3 nihil repugnat q̄ vna sit vnius nature: alia alterius postq̄ testator vsus fuit varijs ɔceptionibus v̄bu3 illud iportātibus. Si tm̄ ad illū tex. velles rn̄dere dicere posses rn̄dendo, put aliqual'r sentit Jmo. i d. §. cū ita. in. v. col. q̄ in. d. l. qda3 testamēto. ad fi. d3 de necessitate subaudiri: maxīe ⁊ h̄ eē veꝝ apparet: q2 ēt si testator ibi n̄ substituisset i tota hr̄ditate s3 simpliciter: tm̄ p p illa v̄ba si neq3 flori⁹ neq3 sophia hr̄des erūt substituo tales ⁊ oporteret q̄ ɔditio illi⁹ vltime substitutiōis vulgaris eueniret in p̄sona vtriusq3 ob naturā illius dictiōis neq3: vt supra dixi. vn̄ dum tex. ibi in fi. dicit id qd̄ apparet euidēter ⁊c. voluit dicere q̄ l3 qn̄ nō esset facta substitutio in tota hr̄ditate appareret q̄ illa v̄ba neq3 ⁊c. q̄ testator voluit vltimā sb̄stitutionē hr̄e effectū nisi qn̄ vterq3 r̄pudiet. tm̄ qn̄ substituit exp̄sse in tota hr̄ditate nedū dicit̄ apparer̄ sed euidēter apparere q̄ testator voluit sustitutum admitti nisi eueniret ɔditio substitutiōis in persona vtriusq3. ⁊ licz hec rn̄sio posset stare. tm̄ nō video q̄ p aliquā legē aut vrgēte3 rationē ꝓbet opi. Bar. vel alioꝝ tenētiu3 q̄ substitutio facta per illa verba si here des mei nō erūt heredes. vel per illa verba si ticius ⁊ seius heredes non erunt ticiū substituo reqratur q̄ eueniat cōditio in p̄sona vtriusq3. Et nō vr̄ q̄ possit bn̄ rn̄deri ad illā rationē pro qua adduxi. s̄. l. is q. §. cū ita. Nec ob. si p opi. Barto. adduceret̄ q̄ testator vr̄ magis dilexisse coheredē quē istituit q̄ sb̄stitutū quē non istituit. Nimiꝝ si dicere dbemus q̄ voluit coheredē p ius accrescēdi p̄ferri sb̄stituto: q2 rn̄de q̄ ē veꝝ qd̄ coheredē p̄dilexit in ptem quā sibi reliqt. nā in ea eū pretulit substituo: sed nos q̄rim⁹ de pte alterius repudiātis in qua vr̄ poti⁹ p̄ferre substitutū. d. l. pe. de iniuſ. teſ. ⁊. d. l. si is qui ducēta. §. cū ita. iducendo vt. s̄. pro hoc ēt facit: q2 cōditio sb̄stitutiōis predicte ē iplenda in ipsa re seu circa istā rem de qua fit dispositio. s. circa ipam hereditatē. iō d3 diuidi ⁊ itelligi hoc modo si tici⁹ ⁊ seius hr̄des non erūt: vt. l. stichū q meus erit. ⁊ ibi no. Bar. ff. de leg. i. ⁊. l. ij. ff. de ɔdi. insti. ⁊ ibi p3 q̄ etiā qn̄ tractatur de effectu acqsitionis vni⁹ hereditatis. ⁊ sic ō succedēdo vni testatori pluralitas resoluit̄ in singularitates. Esset tm̄ forsan durū obtinere in practica maxīe pp predictas auctoritates. Tn̄ tenēdo opi. Bar. limita eā nō habere locū in casu notabili posito. in. l. i. in pn̄. ⁊ ibi no. bar. ff. eo. ⁊ ibi aliqd p Jo. de imo. ponderantē illū tex. pro opi. quā supra tenui. De quo articulo vide aliqd p bal. in. l. i. de ɔdi. inser. Itē adde p̄dictis q̄ qn̄ fit substitutio pupillaris duobus filijs ipuberib⁹ p noīa collectiua si vterq3 ipubes decesserit q̄ p̄mo decedēti in pupillari etate: nō succedit substitutus. l. q duos. ff. eo. ⁊ dixi sup tex. tn̄ ē mirū q̄re si postea decedat scd̄s in pupillari etate nō admittit̄ substitutus tūc ex iure substitutionis. ēt ad partē p̄mi qd̄ negat tex. i. d. l. q duos. s3 ad hoc ibi rn̄det Pau. de cas. q̄ hoc ex tacita mēte defuncti q censet̄ voluisse ɔseruare iter fratres ius legitime successiōis. i. ab intestato. Ex quo ifert ipe q̄ si facta eēt substitutio fideicōmissaria duobus ex̄neis cū expressiōe noīs collectiui. puta si ambo decesserint sine liberis nō eēt verum q̄ itelligeret̄ facta substitutio vltimo morienti tm̄. q2 imo itelligit̄ facta premorienti. qn̄ inter eos nō sit ius legitie successiōis non pōt dici q̄ testator voluerit illud reseruare. vnde f̄m eū portio p̄mi dcedētis sine liberis stabit in suspenso penes heredes suos. ⁊ si postea alter decedat sine liberis sub titut⁹ habebit vtrāq3 partem substitutiōis: ⁊ dicit hoc eē subtile ⁊ a nemine esse declaratū. S3 aduerte q2 in q̄tum Pau. de ca. vult q̄ substitutio fideicōmissaria facta sit ex̄neis p noīa collectiua non admittit̄ substitutus incōtinenti cū primus tm̄ decessit sine liberis nō vr̄ aliquo modo bn̄ dicere. ⁊ cōis opi. ē ɔtra eum: vt expresse tenet bar. in. d. l. heredes mei. §. cu3 ita. ad fi. ⁊ ibi hoc sequūtur alij maxīe Jmo. q hoc aptissime firmat q2 etiā qn̄ facta ē substitutio fideicōmissaria per noīa collectiua ex̄neis sufficit q̄ eueniat ɔditio in p̄sona vni⁹ tm̄ dūmodo nō supersit alia p̄sona q̄ ex p̄sumpta mēte testantis excludat substitutū. d. §. cū ita. ⁊ i3 ēt clare Saly. hoc. sed in ꝓposito l3 supersit coheredes ex̄neus non dicit̄ superesse p̄sona q̄ ex p̄sumpta mēte testatoris substitutū excludat: q2 iste superstes n̄ succedit mortuo. ergo d3 admitti substitutus: ⁊ reddit rōnem tex. in. d. §. cū ita. q2 si testator voluit q̄ substitutus ambobus mortuis sine liberis hr̄et totū: eadē ratione voluit q̄ vno mortuo hr̄et ptē qn̄ non sup̄est alia p̄sona que substitutū excludat ex mēte testantis ⁊ istud eē verum ēt ꝓbatur per. d. l. lucius. §. gaio. cū similibus Nā l3 ibi non fuerit nomē collectiuū. tm̄ dixit testator gaio ⁊ ticio q̄ volebat q̄ post mortē eorū restituerent hr̄ditatem alteri: que verba virtualiter idem iportāt ac si dixisset post mortē gaij ⁊ ticij volo hereditate3 restitui tali puta sempronio quo casu: q2 oratio est facta cū copula affirmatiue de proprio significato verboꝝ iportat q̄ reqrat̄ vtrūq3. l. si heredi plures. ff. de ɔdi. ⁊ insti. ⁊ tm̄ ex mēte testatoris p rationē qua3 proxime reddidi mortuo primo d3 ps sua restitui fideicōmissario: vt. d. §. gaio. ergo idē erit eadē ratione qn̄ p noīa collectiua est facta substitutio. ⁊ istā vltimā ratione3 ponit Jmo. in. d. §. cū ita. q vltima ratio forte non est oīo vera: q2 non vr̄ q̄ illa pluralis locutio. s. post mortem eoꝝ ⁊c. debeat idē operari acsi copulatiue dictū eēt p⁹ mortem gaij ⁊ ticij: ⁊ satis vr̄ probari in. d. l. falsa. §. fi. attamē p illa supradicta approbo opi. Jmo. ⁊ sequatiū. Ubi aūt facta eēt substitutio fideicōmissaria liberis testatoris per nomen collectiuu3 tūc fateor q̄ p̄mo decedēte sine liberis nō admittit̄ substitutus etiam si liberi non essent adinuicē substituti: quia frater est p̄sona que ex presumpta mēte testātis excludit substitutu3: vt. s̄. te

nui. ¶ Querit etiaʒ Bal. h quid si in casu huius legis primus decessit pubes cū liberis. scōs decedit ipubes sup̄stitibus dictis liberis primi fratris ⁊ substituto: an substitutus excludet̄ p. d. l. liberos: ⁊ tʒ q̄ sic q: ex p̄sumpta mēte testantis excludūt substitutū. nā testator apponēdo nomē collectiuū in substōne voluit post mortē ipsi⁹ testatoris p̄ferri substituto nisi substitutus eēt de liberis. ar. l. iij. §. de ioffi. te. h pleni⁹ p eū cū quo transit Saly. sed Ful. tʒ q̄ ēt cū substitut⁹ ē ex̄neus nō excludat̄: q: in ista substitutiōe pupillari nō sbintelligit̄ illa ɔditio si decesserit sine liberis que solū subītelligit̄ i fideicōmissaria: vt i. d. l. cū acutissimi. tū teneo opi. bal. ⁊ Saly. que ēt videt̄ eē de mēte Bar. i d. §. cū ita circa itellectū illius. §. ⁊ bñ facit id qd̄ habet̄ in. d. §. itē si pr̄. ⁊ ad ar. Ful. rñde vt dixi. s. rñdēdo ad. d. l. cū acutissimi. Pau. de ca. h vr̄ trāsire cū bal. ⁊ Saly. p̄ter q̄ dū dicūt nisi substitutus eēt d liberis. ⁊ mouet̄ ipe p. l. cū auus. ff. d ɔdi. ⁊ de mon. Sʒ dic q̄ p bal. ⁊ Saly. vr̄ tex. i. d. §. cū ita. i ẜ. claudiā ne ptē. vbi neptis substituta excludebat alios nepotes ⁊ alios ex p̄mo filio. ⁊ dixi de hoc plenius in. d. §. cū ita. dū tractaui de pupillari. facit etiā ad aliā. q. quaʒ vide per Bar. i. d. §. gaio. ⁊ plenius per Gui. ⁊ Cy. ⁊ bal. h. ⁊ hec sufficiant in hac difficili ⁊ periculosa materia de qua vltra predicta vide p Jo. an. ⁊ alios in c. si pater. de testa. in. vi. per bal. in. l. i. ɔ. de cōdi. in ser. p Ang. in consilio. ccci. incipiē. Domina philippa. ⁊ Pe. de anc. in cōsilio. lxiiij. quod incipit. Subtiliter ad plenum. ⁊ in consil. ccclxxi. quod incipit. Quia Jsabetta ⁊c.

s **Si quis duobus.** Si cū pluribus istitutis tertius sbstituat̄ cū additiōe nois distributiui admittet̄ qlibet pro virili. Ubi aūt testator dixit tici⁹ cū filiis suis ⁊ semproni⁹ heredes sūt: ticiū vna cū filiis in semisse semproniū in aliū semisseʒ instituisse vr̄. h. d. ¶ Jn glo. ij. ḃm Saly. hoc nō bñ dicit p ea q̄ dixi. s. l. pxi. i p̄mo notabili. Si tñ bñ ɔsideres ẜba hui⁹ tex. vr̄ q̄ illa ẜba filio meo fuerit in isto casu necessaria ad ōñdēdū q̄ testator filio pupillariter substituebat: q: al's hoc nō videbatur posse cōp̄rebēdi ex ista ɔceptiōe ẜborū. ¶ Jn glo. in ẜbo i triētē ibi corrigi ⁊c. hec p̄ma solutio nō tenet̄: q: legū correctio ⁊c. Secūda solutio ē etiā ɔtra istū tex. q loqtur de successiōe ipuberis ⁊ ei⁹ bonis. Tertia solutio diuinat ad. l. ɔriaʒ: q: glo. h intelligit q̄ in. l. cōtraria illi substituti excepto illo tertio fuerūt instituti ɔiunctim. puta p nomē collectiuū vos quatuor heredes instituo. q̄ qdē est diuinare ad illā legē: bñ fateor q̄ in quātū glo. dicit q̄ h fuerūt instituti duo hr̄des nō ɔiunctiʒ ⁊ impubes p se sed fuerūt istituti qlibet seperatiʒ in tertia p̄te bñ dicit in hoc gl. pʒ q: al's nō hēret h tertiā qlibet illo⁊ duo⁊ hr̄dum: sʒ haberet quartā qlibet ipo⁊ duo⁊: q: qñ hr̄des istituti substituuntur impuberi ēt si substitutio fiat p distributiuū qsqs mihi heres ⁊c. p ut fuit h. tñ nō admittunt̄ substituti nisi p ptib⁹ p qbus fuerāt istituti. l. q liberis. §. fi. ⁊. l. sʒ si plures in p̄n. ff. eo. vnde si in cāu istius legis isti duo hr̄des fuissent ɔiunctim istituti ⁊ ipubes fuisset istitutus per se: nō eēt qlibet illo⁊ duo⁊ istitutus nisi in quarta. l. liber homo. §. ticius. alle. in glo. cū si. ⁊ sic quartā tm̄ habere ōbuissent. Dicebat h tñ Saly. q̄ ipe cogitauit dici posse vbi nullus ex̄neus est iunctus i substitutiōe cū ipis hr̄dib⁹ substitutis tūc sit verū q̄ hr̄des instituti itelligunt̄ substituti p portioni b⁹ p qb⁹ erāt istituti. vbi aūt ex̄neus sit adiectus: tūc oēs vocent̄ in virilem ⁊ nō pro portiōibus hr̄ditariis p illū tex. in ẜbo vnūquēqʒ in triēte vocari. Subdit tñ q̄ in ɔriū facit in simili. l. q cū plures. ff. eo. ⁊ plus nō dicit. Sed dic q̄ illa. l. q cū plures. nihil facit q: ibi exp̄sse testator in substōne dicit q̄ substituebat eos p ptibus pro qbus erāt instituti: sed meli⁹ ɔ illā ɔsiderationē Saly. facit. l. si pater. ad fi. ff. eo. tñ ipe posset rñdere q̄ ipe itelligit dictā suā ɔsiderationē qñ substitutio facta fuit per nomē distributiuū. nullatenus tñ approbo dicā ɔsiderationē Saly. que ē ɔ opi. cōem approbatā per Ja. de raue. hic Pe. ⁊ Cy. ⁊ Bar. ⁊ alios in. d. l. si pater. q: testator p illa ẜba qsqs mihi hr̄s erit ⁊c. vocauit ad substitutionē hr̄dis p nomē appellatiuū hr̄s. ergo idistincte debēt itelligi vocati p hereditariis portionib⁹. l. nōnū q̄. ff. ad treb. cū ɔcor. allega. p glo. ⁊ doc. in. l. i. ff. eo. Uiso ergo q̄ oēs solutiōes date h per glo. reprobātur. solue ut hic p Bar. ⁊ i. d. l. si pr̄ plene. ⁊ dic q̄ istud opat̄ distributiuū qd̄ ñ fuit adiectū i. d. l. ɔria. ¶ Jn eadē ibi sepatiʒ fuerūt in sbstitutio neʒ. gl. vidēs q̄. l. q cū plures. ɔdicit. d. l. si pr̄. rñdet q̄ in. l. q cū plures. hr̄des istituti fuerāt instituti sepatiʒ merito habebātur p plurib⁹ ⁊ nō p vno corpore sec⁹ i. l. si pr̄. q: ibi hr̄des excepto tertio sbstituto fuerūt istituti ɔiūctiʒ: merito ibi habebant̄ p vno tm̄. et ille terti⁹ habebat̄ p vno alio: qd̄ ē diuinare ad. d. l. si pr̄: vt. s. dixi. iō rñde meli⁹ p Bar. ⁊ alios i. d. l. q cū plures. ⁊ ibi p gl. q̄ in scōa solutiōe satis bene rñdet. ¶ Jn eadē ibi. ticij legatarij ⁊c. hec solutio nō ē bōa q: si ille tex. itelligeret̄ d hr̄dibus ticij legatarij deberēt tici⁹ ⁊ ei⁹ hr̄des simul iūgi ⁊ habere vnā p̄tē tm̄ i diuisaʒ sicut dr̄ h in fi. hui⁹ legis: qū relinquit̄ ticio et suis filiis: q: cū filius ⁊ pr̄ habeant̄ p eadeʒ p̄sona vt hic: ita testator ⁊ hr̄des habent̄ pro eadeʒ p̄sona: vt habet̄ i glo. sequētib⁹. ⁊ tñ i. d. l. si qs ticio. ticius hʒ vnā pteʒ ⁊ hr̄des hñt aliā. ergo ⁊c. Preterea si i. d. l. si qs ticio in p̄n. itelligeret̄ d hr̄dib⁹ legatarij: nō admitterent̄ ibi hr̄des ad dimidiā ⁊ ticius legatari⁹ ad aliā dimidiā: imo tici⁹ haberet totū dū viueret. ⁊ ordine successiuo viderent̄ vocati hr̄des ei⁹ post mortē ticij ad ipm legatū itegrū cū viuus hr̄deʒ nō hʒ. l. i. cū si. ff. de here. vel ac. ven. ⁊ ita tradit bar. i. d. l. gallus §. i. in ẜ. q̄ro qd si testator dixit. substituo talē ⁊ eius filios ⁊ hr̄des ⁊c. ff. de lib. ⁊ posthu. ⁊ iō rñde ad. d. l. si qs ticio, put supra rñdi ad. l. si pr̄. ⁊ d itellectu. d. l. si qs ticio. i. rñso. vide p Ang. in ɔsil. clxxxij. incipiēte. Charissime frater ⁊c. Jtē adde q̄ ē dare casum in quo illi q erūt noīati p nomē collectiuū habebūt qlibet eorū virilē queadmodū habebit ille q cū eis fuit singulariter vocatus. exēplū si qs reliqt ticio: ⁊ posthumo sempronij. Nā oēs posthumi nasciturī ex sempronio itelligunt̄ vocati. ⁊ qlibet eo⁊ tm̄ habebit q̄tum ticius: vt est tex. no. in. l. qdā. §. fi. cū. l. vtrū circa p̄n. ff. de reb. dub. ⁊ rōeʒ huius vide p bar. ibi q̄ no. p limitatiōe hui⁹ legis ad fi. ⁊. l. ticius fundi cū si. al. leg. in gl. ¶ Jn glo. fi. ibi. §. ticius. vbi apparet q̄ si dico ticius heres esto: seius ⁊ meuius hr̄des sunto. illi duo. s. seius ⁊ meuius pp ɔiunctionē seu copulam habent̄ pro vno tm̄ corpore: ⁊ tici⁹ p alio. ita h tici⁹ cū filiis dʒ haberi p vno corpore pp solā ɔiunctionē cū. ita cōiter tenet̄ per doc. h excepto Saly. cui placebat p̄ma solutio. eo q: ḃm eū iura allegata in glo. nō vidētur loq in casu isto qñ erat tertius sʒ iducēdo iura allegata in gl. vt induxi i. d. §. ticius. vr̄ q̄ gl. bñ reprobet p̄mā solutionē. ¶ Jn eadē ibi tu dic h cōiter tenetur ⁊ de intellectu. d. l. si qs ticio. ij. rñso. vide per Bar. ⁊ alios in. l. hmōi. §. si ticio. de le. i. ⁊ in. l. gallus §. i. de libe. ⁊ posthu. ⁊ p Bal. in. l. vnica. §. vbi aūt de cadu. tol. ⁊ tāgit etiaʒ Bar. in. d. l. gallus. §. i. aliqua circa itellectū huius legis. ¶ Jn eadē ibi vel refert ⁊c. hucusqʒ posite fuerūt p gl. solu. ad. d. l. si qs ticio. h aūt gl. itendit querere an qñ aliqui hr̄des vocant̄ cū tertio ad hr̄ditatē: an illud q̄ heredes capiunt diuidēt iter se pro hereditariis portionib⁹: an ẜo viriliter. de quo etiā incidēter tetigit glo. s. ɔprie ibi dū dicit. quā iter se ⁊c. ¶ Jn ea. ibi viriles ptes ⁊c. h p̄batur i. l. nōnū q̄. ff. ad trebel. ⁊ facit. d. l. liber hō §. ticius. ⁊ lʒ glo. videat̄ loq in istitutiōe hr̄dū facta p noīa p̄pria idē ē in sbstitutiōe: p no. p glo. in. l. i. s. e. vel ēt p̄nt ista ẜba eē sbstitutiōis directe. ¶ Jn eadē ibi cōiungunt̄: vt ibi fit de hr̄dibus ⁊c. Jntētio gl. ē q̄ isto scōo casu illi qui vocati fuerūt p nomē appellatiuū admittant̄ pro hr̄ditariis portionibus: ⁊ tertius separatī noīatus admittat̄ in virilē. ⁊ itellige q̄ glo. loqtur in casu. d. l. q cū plures. ff. eo. pʒ in gl. ubi dic vt est in ticio ⁊c. nā i cāu illi⁹ legis ⁊ isti⁹. l. terti⁹ hʒ virilem. sʒ i casu. d. l. si pr̄. tertius hʒ dimidiā. s. qñ nō est adiectū distributiuū: seu qñ testator in sbstitutiōe expresse nō dixit: substituo vos ex partib⁹ ex qbus vos i stitui. Naʒ si ita dixisset apparet exp̄sse q̄ eos nō habuit pro vno corpore: q: ɔiunctim eos nō substituit.

⁊ iõ tũc h₃ locũ. d. l. qui cũ plures: ut ibi p gl. ⁊ doct. ¶ Extra glo. q̃rit h Cy. ⁊ Ray. vtrũ hec lex in eo qd dicit de filiis sit hodie correcta cũ filius hodie sibi acq̃rat quo ad p̃prietatẽ. dic vt ibi per eos ⁊ aliqd p Saly. hic. ⁊ cõiter tenet q̃ nõ sit correcta. Jtẽ limitat hic Saly. hãc. l. ad fi. nõ habere locũ vbi testator dixisset ticius vna cũ filiis ⁊ sempronius heredes sunto. nam tũc ticius tertiã habebit ⁊ filii tertiã. ⁊ semproni⁹ tertiam p. d. l. si qs ticio. ii. respõso. ⁊ itelligẽdo q̃ ibi loquat de heredibus legatarii: nã tũc parẽ ꝯiunctionẽ cũ ticio videnť habere filii ticii ⁊ semproni⁹. ⁊ isto casu sempronius ⁊ filii cu₃ sint positi in eodẽ casu. s. ablatiui videnť eẽ simul ꝯiuncti. ⁊ isto mõ defendit ipse q̃. d. l. si qs ticio. ii. rñso. possit intelligi d̃ hr̃dibus legatarii. s₃ qñ testator dicit tici⁹ vna cũ filiis ⁊ sẽproni⁹ hr̃s esto: vt fuit h: nõ põt dici semproni⁹ cõiũct⁹ cum filiis ticii: sed tm̃ cũ ticio cũ differat cãu a filiis ticii: q̃ limitationẽ nõ puto verã: q: rõ in qua se fundat tex. ẽ q: p̃sona p̃ris ⁊ filii vr̃ eẽ vna ⁊ eadẽ: q̃ rõ h₃ locũ ẽt in casu dicte fallẽtie. Jtẽ i casu. d. l. si quis ticio. ii. rñso. nõ probat maxĩe prout ibi i tex. habeť put ego habeo. s. ticio ⁊ meuio cũ hr̃dibus. ⁊ sic illa dictio cũ heredib⁹ que ẽ casus ablatiui discordat ab aliis in casu. habeo ẽt ibi in tex. heredib⁹ meis ⁊c̃. ⁊ si ita habetur patet q̃ loq̃tur de heredib⁹ testatoris. Preterea. l. si quis ticio. nõ loquiť d̃ filiis s₃ heredib⁹ in qbus heredib⁹ ꝺm opi. ipiusmet Saly. ⁊ Fran. tigri. h nõ est eadẽ rõ que est in filiis: q: fili⁹ bene censeť esse eadẽ p̃sona cũ p̃re: sed heres l₃ repñtet p̃sona₃ defuncti idest q̃ h₃ a d̃functo cui⁹ est imediate heres: vt in auc. d̃ iureiur. a mor. p̃stã. §. i. tñ in eo qd sibi relinq̃r ab alio vt in casu. d. l. si quis ticio. nõ repñtat p̃sonã illius cuius ẽ heres. facit. l. iii. ff. de interdic. ⁊ rele. Preterea tex. in. d. l. si quis ticio. ii. rñso. nõ põt intelligi de heredib⁹ legatarii p sc̃dam rõnem quã adduxi circa vltimã oppositionẽ formatã in glo. in v̈bo in triẽte. precedẽtes tñ rõnes magis placẽt q̃ faciant iste due vltime. Ultimo inq̃tu₃ h dicit q̃ p̃sona patris ⁊ filii censeť vna ⁊c̃. facit ad. q. statuto caueť q̃ nullus habeat officiũ in ciuitate nisi habeat extimũ cẽtu₃ librar: an filius possit habere officiũ: l₃ nõ h₃ tale extimũ: si mõ p̃r suus tale extimũ h₃. Bal. ꝯsueuit allegare glo. singularẽ i. l. ii. ĩ. qui eta. li. x. q̃ libra etiã extimũ patris p̃dest filio etiã seorsu₃ habitãti a p̃re. ita dicit ip̃e formaliter in. l. pretor. §. s₃ si fili⁹ in lec. antiq̃. ff. de edẽ. de qua. q. vide aliqd p Bal. ⁊ Ange. h ad fi. ⁊ aliqd per Bal. i. l. ii. ad fi. s̃. de lib. ⁊ eor liber. ⁊ in. l. i. §. illud. ĩ. cõmunia de ma. ⁊ in. c. filius de capi. qui curi. ven. ⁊ in. l. nõ plures. s̃. de sacro sac. eccle. ⁊ in. l. sciendũ. in p̃n. ff. qui satisda. cog. ⁊ ibi vide Bar. in pen. q. ⁊ qd ibi dixi. ⁊ per Bal. in. l. diximus. §. si p̃r. cũ. l. seq. de excu. tu. ⁊ in. l. ii. ad fi. de legi. here. ⁊ in. l. etiã in penul. col. in. v̈. modo vidẽdũ ẽ ⁊c̃. ĩ. de exe. rei iudi. ⁊ Bal. in addi. spe. in ti. de censi. ad fi. ⁊ que not. Bar. in. l. cũ scimus. C. de agri. ⁊ censi. li. xi. in versi. in tex. ibi patres ⁊c̃. per illum tex. qui notatur ad materiã huius legis difficillime.

a ¶ Conscientie. adde q̃ uoluit ang. cõsi. clxxxi. v̈sus finem.

¶ De necessariis seruis heredi. istitu. Rubrica.

S I quis soluendo.

s Jlle qui nõ est soluẽdo põt vnũ ex seruis suis istituere: ⁊ eũ sibi necessariũ heredẽ ⁊ liberũ facere. Fallit nisi illũ ꝺuũ spãliter creditorib⁹ obligasset. h. d. hec l. i. Fallit ⁊ sc̃do vbi hoc fieret in fraudẽ fisci qui esset creditor huius testatoris qui soluendo non est: ut est glo. iũcto tex. in. l. si nõ lex. in p̃n. in v̈bo senatuscõsultũ. ff. d̃ here. isti. quã ibi ad hoc reputat notabile₃ Jo. de imo. p. l. alle. in eadẽ. An aũt sicut in casu huius legis seruus directo istitutus est necessarius heres dño. ita ẽt sit in seruo vocato p fideicõmissũ glo. ẽ in. d. l. si nõ lex. §. i. i gl. fi. in fi. q. t₃ q̃ sic: ⁊ nõ est alibi ꝺm Ange. qd itellige: vt ibi p eũ ⁊ per Jo. de imo. ibi post Bal. Unus ẽt est casus singularis in quo seruus institutus a dño nõ est necessarius heres licet sit istitutus ante libertatem quem casum habes in. l. antepe. ff. de heredi. institu. per quam legem limitatur iste titulus singularis ⁊ multe similes leges ꝺm Bar. ibi.

c **Um serui.** Jn institutiõe q̃ sciẽter enũciatiue dicit seruũ suũ eẽ libertum videť sibi libertatẽ reliquere fauore libertatis ⁊ institutiõis q̃ est caput ⁊ fundamẽtũ testi: secus igiť in legato. h. d.

i **S I tutor.** Tutor nõ potest seruũ pupilli sui facere sibi necessarium heredem: si tamen ip̃m instituit remanet seruus ⁊ iussu pupilli potest adire ⁊ sibi hereditatem acquirere. h. d.

c **Um quidam.** Licet seruus pupillo ꝺ institutus a gradu institutorũ adeũtiũ sit ꝯsecut⁹ directã libertatẽ: tñ postea ex substitutiõe pupillari efficiť pupillo heres necessarius. h. d.

c **Um quidam.** Si seruus fuerit heres institutus in totũ vel in p̃tem: vel tutor datus: erit heres ac tutor ⁊ vtroq₃ casu erit liber: l₃ de libertate nulla fuerit facta mẽtio in testõ. h. d. Prima pars vsq₃ ad. §. s₃ cũ veteris. Sc̃da v̈o pars h intendit simplex hr̃dis institutio facta de seruo in testõ nõ vitiat: lic₃ postea libertas relinquať in codicillis i qbus dari nõ põt hereditas: ⁊ h ideo q: p simplicẽ institutionẽ factã in testõ itelligiť relicta libertas. h. d. vsq₃ ad. §. illo. ¶ Et ibi est tertia p̃s que hoc intẽdit. Licet legatũ factũ ꝺuo proprio sine libertate nõ valeat de rigore iuris nec vlla actio pro illa cõpetat impius tamẽ ⁊ ingratus est heres qui illud soluere negat. h. d. vsq₃ ad. §. que iuris. ¶ Jbi ẽ vltima pars que h intendit. Si seruus a p̃mo gradu legatus est: ⁊ postea pupillariter substituať pẽdet legatũ ex euẽtu pupillaris ꝯditiõis: q: si ꝯditio eueniat erit liber ⁊ heres pupillo ⁊ legatũ deficiet. al's aũt valebit legatũ. h. d. ¶ No. ex p̃ncipio huius. l. q̃ hodie ꝺuus institutus heres videť institut⁹ cũ libertate. Quod intellige in seruo in totũ p̃p̃io testatoris secus in seruo cõmuni. vt. l. sed si in cõditiõe. §. si ꝺuum. cũ gl. ff. d̃ heredi. insti. ⁊ no. glo. in. l. iii. in verbo hereditas. s̃. de heredi. instituen. Secũdo fallit in emptore serui qui anteq̃ sibi tradareť seruus eũ instituit simpliciter. nam nõ consequiť ex tali institutione libertatẽ si testatori viuẽti traditus non fuit. l. qui filio §. fi. cũ. l. seq. ff. de here. isti. qui tex. nõ est corectus per hanc. l. ꝺm Ang. ibi ⁊ Jo. de imo. ibi reputat h mẽti tenẽdum pro limitatiõe huius. l. ⁊ l₃ glo. fi. ibi dum dicit ac si emptor p̃p̃ium ⁊c̃. sentiat cõtrariũ ⁊ eã seq̃ť ibi Raph. q reputat illũ tex. mirabile₃ tamẽ puto veriorẽ eẽ opiniõẽ Ange. q: iste tex. loq̃tur in seruo suo testatoris etiã si directa libertate ⁊ ante traditionẽ seru⁹ nõ est emptoris. l. si ager. ff. de rei vendi. ¶ Tertio fallit in seruo istituto simpliciter. cui relicta est libertas sub ꝯditiõe aut aliquo modo dispositũ est specialiter circa libertatem. nã tunc nullo casu cõsequeť libertatẽ ex institutione. l. iii. §. fi seruũ. ⁊ ibi glo. ⁊ doc. in. l. quotiẽs. §. fi. in verbo die euenięte. ⁊ in. l. que filio. §. i. ff. de here. isti. saluo semp casu posito i. l. fi. ĩ. eo. ¶ Quarto fallit in eo seruo cui p fideicõmissũ relīq̃tur hr̃ditas simpliciter. l. si res. §. i. cu₃ glo. ff. ad treb. ¶ Nota ex. §. sed cũ veteres. casu₃ in quo plus operať tacitũ q̃ expressũ. ⁊ ratio erat q: expressu₃ h erat vitiosum. ¶ No. ex. §. illo. casu₃ in quo aliqd ex vrbanitate debeť qd ex iuris necessitate nõ d̃beť. ⁊ quomõ possit cõcedi seruo heredis res legata ⁊ ad quid quãdo ꝺuus nõ cõsequiť libertatẽ. respõde per. l. iiii. in p̃n. ibi cõniuẽtibus oculis. ff. de manumis. ⁊c̃. ¶ Et q̃rit h Bal. an in foro cõsciẽtie[a] dicať peccare heres si nõ prestat seruo rem legata₃. ⁊ dicit q̃ nõ per rationẽ quã h vide p eum. ⁊ cũ eo transit Pau. de ca. ⁊ adde eũdẽ Bal. in auc. ingressi circa. viii. col. vbi reddit eandẽ rõnem. ⁊ pro ea allegat sanctũ Thomã. ¶ Et iducitur iste tex. per Ang. i. l. ꝺuus vxori. ff. de here. insti. ad q̃onem si monasteriu₃ istituatur heres cũ pacto q̃ fructus prestentur monacho filio testatoris q̃ l₃ de rigore illud onus nõ teneat. tamẽ de benignitate t₃. ⁊ ideo ad h hortãdus est Abb. ꝺm Ang. ibi ad qd vide per Bar. ⁊ alios

i.l.si alienū.in p̄n.eo.ti.τ i.l.lutius.§.tres hr̄des post gl.ff. ad treb.τ in autē.excipitur.j.ō bo.que lib.τ in sua disputatione incipiēte.Quidā donauit vel reliquit monasterio τc.τ Bal.in.l.i.in.v.oppositione.τ in.xij.colū.j.de his que pen.no. τ in auten.licet testator de episco.τ cleri.τ in.l.fin.in versi.posset queri.ō.de act.emp.

d **Ecisione.** Si seruo puta istituto a domino relinquatur libertas sub conditione que non existat.si quidē erit potestatiua n̄ erit heres nec liber.Si autez casualis vel mixta:τ per eum non stat quominus existat erit liber τ nō hr̄s si hereditas ē soluēdo sed si nō est soluendo erit heres τ liber.hoc dicit ista singularis lex quam allegaui vobis in.l.si pater.ō.de insti.τ substi.¶ In tex. ibi pure.s.hoc expresso.secus si simpliciter. q2 tūc non haberet locuz.l.ista:vt colligit̄ ex notatis p Bar.hic.

¶ De liberis preteritis. Rbica.

c **Um post.** Exheredatio ab oib᷒ gradibus facta expresse vel tacite facit valere gradus:qui alias rōne preteritiōis vitiarētur.τ in dubio intelligitur facta ab oib᷒ gradibus si est facta post oēs gradus nisi de 9ria rōne appareat.h.d. ¶ Nota q̄ clausula in fine posita refertur ad oīa precedentia.si nō subest rō quare magis ad vnuz q̄ȝ ad aliud referri debeat vt hic.τ in.l.talis scriptura.§.fin.ff.de le.i.τ ibi de hac materia plene per Bar.cū 9cor.τ addi.quas ibi vide ideo h̄ nō dicā.¶ In glo.iij.ibi.pbatio.In 9rium tenēt cōiter doc.τ hoc in.l.iij.§.filius.ff.ō lib.τ postb.τ ibi ita tz bar.in lec.nouissima per rōnes quas ibi vide per eos.sed tex.hic allegatus per gl.nihil facit.Dicebat tamē ful.hic q̄ sibi vr̄ gl.posse saluari in casu huius.l.s.qn̄ idem sunt instituti τ substituti.q2 dato q̄ pbaret̄ q̄ testator nō voluit exheredationē eē fcām ab vtroqz gradu: ȝ tm̄ a gradu:puta sbstitutoꝝ.tn̄ h̄ pbatio nullius esset effectus:q2 testm̄ incipit a substōne iuxta.d.l.iij.§.fi.τ cū ijdē sint istituti τ sbstituti nihil r̄fert an capiat̄ ex iur̄ istitutionis:an ex iur̄ sbstōis. sed qn̄ alij eēnt istituti τ alij sbstituti tūc pcederet opi.doc.ȝ dic q̄ opi.ful.nullo mō vr̄ obstare posse qn̄ ēt q2 idez sūt istituti τ substituti pt̄ eē magn᷒ τ diuersus effect᷒:an qs hēat hr̄ditatē ex iur̄ institutōis an ex iure substitutōis: vt q2 gradus substitutionis sit magis oneratus legatis q̄ȝ gradus istitutionis q̄ȝ ecōtra.iuxta.l.lȝ imp.de le.i.¶ In ea.ibi. τ tunc idē vt hic.τ vult glo.q̄ exheredatio facta per oēs gradus referatur i dubio ad oēs gradus per istā.l. circa fi.τ h̄ cōiter tenēt oēs:excepto ful.h̄ qui dicit q̄ si illi qui fuerāt substituti erāt illimet qui istituti fuerāt.τ tūc vera est opi.glo.al's nō per istū tex. a 9trario sensu.τ per hoc addūt:q2 pcedētia habent maiorem vim ad sequētia q̄ȝ ecōtra.l.qs.in glo.τ ibi Bar.ff. de leg.iij. τ no.in.l.filiū.ff.qn̄ di.le.ce.pro h̄ etiā 9sidera:q2 nec tex.h̄ in pma pte uel scōa.nec tex.i.d.l.iij.de lib.τ post.dicit q̄ exhr̄datio facta post gradus referat̄ ad oēs gradus pcedētes.fatet̄ tn̄ qō postq̄ȝ cōis opi.est in 9riuz illa sequēda ē:sed dic q̄ cōis opi.va ē.¶ Primo q2 eadē pōt eē rō qn̄ substituti sūt illi qui erāt instituti sicut τ sūt qn̄ alij sūt substituti:vt probaui.ō.ergo iste tex.pbat cōem opi.¶ Scōo q2 qn̄ exhr̄datio ē facta i medio pluriuz graduū:puta p᷒ duos vel tres gradus:τ ante aliquos alios gradus.certe talis exhr̄datio itelligit̄ facta ab oībus pcedētibus gradibus.d.l.iij.§.pe.ergo eadē rōne idē eē dz quādo ē facta in fine omniū graduū.¶ In ea.ibi a persona nō pōt τc. intellige qn̄ filius exhr̄dat̄ a psona:nō tn̄ facit testator mētionē de psona p nomē appellatiuū sed per propriū tm̄.nam si esset facta per nomem appellatiuuz.puta a tali herede exheredo filiū meum valeret exhr̄datio:ut pbatur in.l.si a pmo.in pnc. de lib.et posthu.τ h̄ tz Bal.τ Saly.h.τ nō refert an nomē appellatiuū pcedat.ppriū an nō:ut h̄ p eos:qō itellige eē verū si ille erat institutus in totū:τ sic representabat totū gradū.al's non valeret exhr̄datio.l.nō putauit.§.si ab vno.ff.de bo.pos.9 tab.τ ꝑm p dicta itellige qō dicit Imo.τ Pau.de ca.in.d.l.iij.§.fi.vbi dicūt q̄ exhr̄datio facta ab vna psona valet si illa psona representat gradū totū:q2 erat insolidū scriptus p.d.l.si a pmo.τ tāgit glo.in ꝟbo solo.in.d.l.iij.§.fi.quā ibi simpliciter sequtur Ang. τ eam intellige ꝑm pdicta. ¶ Ultimo ponit h̄ Cy. quot requirant̄ vt exhr̄datio cū effectu valeat: de quo vide p glo.in.d.l.iij.§.i.in ꝟbo hr̄dis.τ tene menti illud qō dicit h̄ Bal.quē seqt̄ Saly.q̄ non refert an nomē appellatiuū pcedat,ppriuz an sequat̄: q2 ex ꝟbis eoꝝ habes notabilē limitationē ad.l.si cōis ꝟuus ita.ff.de sti.ser.s.q̄ illa.l.pcedat qn̄ actus valebat siue pcederet nomē appellatiuū siue sequeret̄.sed vbi actus nō valeret ex ꝟtute noīs appellatiui:tunc dato q̄ appellatiuū sequat̄ valebit actus si pcessisset appellatiuū.τ idē voluit Bar.in.l.si vn᷒.§.fi.ff.de pac.τ i d.l.si cōmunis.τ Jo.de imo.i.l.qō dicitur in.ix.col. ff.de ꝟbo.ob.ar.l.quotiēs in stipulationibus eo. ti. τ no.etiam Ange.in.d.l.si vnus.§.fi.

e **I auus.** Nepos qui post mortez pr̄is incipit tenere pmuz locū in suitate si reperit̄ pteritus testm̄ rūpit.h.d.¶ In glo.in ꝟbo impedimēto in pn. hanc primā expositionē τ rn̄sionem approbant Cy. Pe. Bar.τ magis cōiter alij.¶ In eadē ibi:sed ex interptatione.h̄ scōa rn̄sio non est bona:quia etiā in ꝟbis legis vellei.cōprehēdit̄ casus.s.quādo nepos τ filius extabāt tēpore testamēti:vt probat̄ in.d.l.gallus.§.etiā si parēte.dum dicit ibi tex.τ hū ꝟba se habent si quis ex suis hr̄dibus suus hr̄s esse desierit τc.subaudi liberi seu descēdentes illius q̄ desinit eē suus non rūpant testm̄ si istituti sunt:vt colligit̄ h̄ suppletio ex §.videndū. In ea.l.cū ergo.in.d.ꝟ.τ bene ꝟba τc. ponātur ꝟba.l.velle.que sine dubio comprehendūt casum quādo filius τ nepos extabant tempore testamēti.τ postea viuo auo τ supstite nepote desijt filius eē suus heres morte vel aliter: ergo glo.male dicit. Nec ob.tex.in.d.§.q2 ēt si parente.in ꝟsi.interpretādū:quia per predicta apparet ōbere exponi.i.declarādum.nam etiaz interpretatio sumit̄ pro declaratione.l.i.§.qui operas.cū glo.ff.ad tertu.Et qui sūt casus qui cōprehendūtur in primo capite legis vellei.τ qui sunt illi qui comprehenduntur in secundo habes in glo.magistra.in.d.l.gallus.§.nūc de lege.in glo. prima q̄ est melior ceteris. ¶ In eadez i fi.h̄ vltia solutio non videtur tuta: quia olim non reperiebatur q̄ exheredatio nepotū deberet fieri noīatim sicut exheredatio filiorum cum iura ffoꝝum.requirētia q̄ exheredatio fiat nominatim loquantur in filios.ideo nō videt̄ ꝟisimile q̄ h̄.l.diuinauerit.de.l.noua que ē in l.proxima.¶ Potest etiam extra gl.aliter responderi prout est de mente Fulgo.τ Pau.de ca.h̄ q̄ lex velle.in secundo capite vetat rumpi testamētuz quādo nedum filius sed etiam nepos natus tempore testamenti fuit institutus.ita voluit tex.in.l. gallus.§.ille casus. in verbo posteriori capite.ergo cum h̄ nepos iam natus non fuit institutus nec exheredatus non verat lex vellei.testamentum posse rumpi. τ sic littera ista erat plana:τ non fiet violētia prout fieret ꝑm primam expositionem.¶ Extra glo.querit Bal. quid si statuto cauetur q̄ filia dotata non succedat patri dotanti quousqz seu donec superuixerit masculus.Contingit q̄ pater filium masculum instituit τ filiam quam dotauerat preterijt postea mortuo patre decessit filius sine liberis masculis filia preterita dicit tunc testamentū nullum.an possit τ cōcludit bal. q̄ sic postq̄ȝ mortuus est frater τ sic filia cōsequatur dimidiam quam habitura fuisset ab intestato: τ hoc operantur illa verba statuti.s.quādiu τc.iuxta.l.pater seuerinam.§.fina.ff.de conditio.τ demon. τ.l.i. cum ibi nota.j.de le.τ.l.ticius.ver.quoad.ff.de excu.tuto.cum simi.τ in hoc Bald. reprehendit ray. qui vna cum collegio senensi consulendo tenuit contrarium.s.q̄ nullo modo filia posset dicere testamentum nullum per aliquas rationes quas Bald.hic refert.τ omnes illas rationes procederent si essemus

a¶ Ab oibus an exheredatus iter gradus institu. τ substitutiōis itelligitur exheredatus ab oibus gradibus τ an exheredat᷒ sup existētia faciat deficere susistitutionē fideicōmissariā si sin filijs decesserit. τ an nati ex filio exheredato excludāt substitutū vide ro. cōsilio cccxxxviij.

¶ Quãdiu. de hoc ꝑ bar. consil. ccviij. ij. li. icipiente d. magrada ⁊ cõsilio. cclxxvij. ⁊ latius ꝑ pe. de ancha. cõsi. ccxxi. icipiente in dei noĩe hec questio vulgaris ẽ per abb. cõsilio. xcij. ij. li. ubi dicit ꝙ stãte statuto ꝙ superstite masculo femina ñ audiat agẽdo vel excipiẽdo ꝙ illo mortuo admittet et si statutum diceret masculo superstite non succedat vid ẽt bal. cõsi. xlviij. v. lib. fulg. cõsi. viij. ⁊ cõsilio lxxxviij.

in terminis iuris cõis: ħ ob. ṽba statuti dicentis quãdiu ⁊c. tolluntur ille rationes omnes: q̃ lex ⁊ statutum potest facere ꝙ ille qui semel fuit heres desinat esse heres: ⁊ ꝙ aliquis habeat hereditatem ex testamẽto certo tempore ⁊ postea successio redeat ad causam intestati: vt. ĩ. dicetur ⁊ istam opi. sequitur etiam Bar. in. l. fi. ff. ad ter. ⁊ in cõsiliis. ĩ. allegãdis: ⁊ bal. ⁊ Ang. in. d. l. gallus. §. quid si tantũ ad fi. ⁊ Bal. ⁊ Jmo. in. l. si quis posthumos. §. i. ff. de lib. ⁊ posth. ⁊ Ang. ⁊ imo. in. l. ei qui soluẽdo. ff. de here. insti. vbi etiã dicit Ange. ꝙ ita ꝯsuluit collegiũ bononie: licet ẽm eũ ꝯtriũ cõsuluerit collegiũ padue ⁊ nõ bñ. Jstã opi. etiaꝫ tenuit Bal. in. l. vxori. ĩ. quãdo di. le. ⁊ i. l. in qbus. ⁊ in auc. sed ⁊ si quis in. vi. colũ. ṡ. de secun. nup. ⁊ Ange. in. l. ⁊ si pautiores. ⁊ per istũ tex. ff. si ꝑ here. pe. ⁊ in auc. de here. ⁊ fal. §. si qs aũt. Saly. ħ simpliciter trãscribit ṽba bal. ħ ⁊ aliud nõ dicit. Ueritas ergo vr̃ ꝙ ante mortẽ fratris ista filia non possit dicere testamẽtũ nullũ: nec illud impugnare q̃ ille dñ mũ põt testamẽtũ impugnare qui ab intestato possit succedere: ⁊ ab alio nõ excluderet̃. l. si. quis filio exheredato. in ꝑnc. ff. de inius. te. l. i. §. filium. ⁊. l. illud. §. i. ff. de cõtra tabu. ⁊. l. posthumus. §. si quis ex his. ff. de inofficio. testamen. ⁊ plene per Barto. ⁊ alios in. d. §. ⁊ quid si tm̃. sed ista filia obstante statuto nõ potest ab intestato succedere viuente fratre ergo ⁊c. Post mortẽ autem fratris statutum videtur eaꝫ permittere succedere: quia prohibendo eam succedere vsq; ad certum tempus videtur permittere ꝙ post illud tempus succedat. l. imperator. ff. de post. ⁊ per cõsequens tunc poterit impugnare testamẽtuꝫ. Sed circa hoc stat aliud dubiũ fortius. s. vtruꝫ anteꝗ̃ filiꝰ decedat testametuꝫ sit efficaciter validum adeo ꝙ filius ex eo possit adire hereditateꝫ attento ꝙ speratur rumpi ⁊ cõtratabulare posse per filiaꝫ. ⁊ ideo videtur ꝙ tũc possit interim filius ex testamẽto adire qui quotiẽs pendet dubium ne testamẽtuꝫ rumpatur interim nõ põt adiri hereditas nõ ex eo. l. suus quoq;. ver. ⁊ ideo si coheredi. ff. de here. insti. ⁊. l. ventre. ⁊. l. cum qdam. §. quod dicit̃. ff. de acqui. here. ⁊. l. ij. §. expectãdi. ff. de bo. pos. ẽm tab. ⁊ hanc opi. tenuit Bar. ĩ l. fi. ff. ad tertul. ⁊ in suo cõsilio incipiente. Pater habens filium vel filiã. ⁊ in cõsilio incipiente. Dominꝰ Jaco. quondaꝫ vfreducij ⁊c. ⁊ in consilio incipiente. Jn nomine domini proponitur ꝙ pater ⁊c. Sꝫ bal. hic videtur tenere ꝯtriũ ⁊ dicit ꝙ ita consuluit Frãtigri. ⁊ collegiũ floren. ꝙ statutũ potest facere filium esse heredeꝫ ad tempus ⁊ postea eũ desinere esse heredẽ ip̃o iure: vt in auc. hoc amplius. ĩ. de fideicõ. et no. in. l. in substitutiõe. ff. de vul. ⁊ pupil. Jteꝫ potest statutũ facere dũ filius viueret sit heres patri ex testõ. ⁊ postea dñnat eẽ hr̃s extiguat̃ cã testati ⁊ filia. ⁊ tũc succedat ab intestato pr̃i ĩ portiõe sibi dbita ab itestato: sicut dicimꝰ in milite q põt ex ꝑmissu legis decedere testatus vsq; ad tẽpus ⁊ postea intestatus. l. miles ita. in ꝑn. ff. de testamẽ. mili. cũ ergo statutum predictum prohibẽdo filiã vsq; ad certũ tẽpus succedere videatur permisisse ꝙ post illud tempus succedat. l. imper. ⁊ per cõsequens rumpat testamẽtuꝫ. iuxta. d. l. illud. §. i. cũ ꝯcor. filius dũ viuit erit ex testamẽto heres: postea ṽo filia succedet ab itestato. ⁊ ad rationẽ allegatã pro opi. Bar. posset responderi ꝙ illud procedit vbi essemus in terminis iuris cõmunis. sed nos loquimur in casu prouiso a statuto de cuius mẽte ita videt̃ fuisse. cũ ista opi. Bal. trãsit hic simpliciter Saly. nullo addito. Pau. de de ca. etiã hic tenuit se ad dicta per Bal. istã opi. etiã tenuit hic Bal. met. in. l. si quis filiuꝫ. ṡ. de inof. tes. ⁊ in. c. i. §. i. in ti. episco. vel Abbatẽ in vsibus feu. ⁊ ang. in. d. §. si quis aũt. ⁊ io. de imo. in. d. l. ei qui soluendo. ⁊ Pau. de ca. in. d. l. si quis posthumos. Si quis tamẽ vellet substinere opi. Bar. diceret ꝙ nõ est responsum rationi allegate per Bar. naꝫ licet dicatur ꝙ ratio Bar. procedat vbi essemus in successione debita de iure cõmuni. sed nos loquimur in successione dbita ex forma statuti. vnde potuit statutuꝫ disponere ꝙ testamẽtũ valet efficaciter quousq; viueret filius ⁊ postea successio rediret ad casuꝫ intestati. d. l. miles. ita tamẽ ad istud respondet Bar. d. l. fi. ꝙ istud procederet quãdo statutũ aliquid disponeret circa testamẽtuꝫ. vt quia dicit ꝙ filia dotata nõ posset rũpere testamẽtuꝫ quousq; vixerat masculus. naꝫ tũc procederet opi. Bal. ⁊ sequatiuꝫ per. d. l. miles. sed quando statutũ non disponit aliquid circa testamentuꝫ: sed soluꝫ circa personam filie ꝙ non succedat quousq; extat masculus. tunc enim q̃ possibile est ꝙ filia erit preterita in testamẽto ⁊ aliquo casu poterat succedet̃. s. post morteꝫ filij. ⁊ sic rumperet testamẽtũ. ⁊ ideo interim testamentũ dicitur esse in pendẽti. ⁊ ex eo non debet posse adiri hereditas. sicut etiaꝫ quãdo posthumus vel filius existens apud hostes ẽ preteritus. l. pe. cuꝫ ibi no. ff. de lib. ⁊ posth. ⁊. d. l. ventre. cum aliis. ṡ. allegatis. ⁊ nõ inuenio ꝙ aliquis ad istaꝫ rationẽ respõdeat. ideo videtur sustentabilis opi. Bar. ¶ Ad predictaꝫ questionẽ facit qõ quam format Ang. in. d. §. ⁊ qd si tantum. dum querit si statuto cautũ est ꝙ extantibus agnatis filia non succedat ab intestato. vtrum si filia est preterita in testamento possit statim contratabulare testamentum. de qua questione puto remissiue dixisse in. l. filie dotẽ. ṡ. de col. ¶ Querit successiue bar. in. d. l. fi. ad tertul. iuxta ꝓdicta. vtrum si dicta filia decedat viuo dicto fratre suo transmittit ad liberos suos ius succedendi ex ꝑsona matris si postea decedit dictus frater institutus relictis suꝑstitibus dictis liberis sororis. ⁊ tenet ꝙ nõ: ut ibi per euꝫ. ⁊ ita etiaꝫ tenet Jmo. in. d. l. ei qui soluendo. sed Bal. hic cum quo simpliciter transit Saly. aliqualiter insurgit cõtra Bar. in. l. si a primo. ff. de lib. ⁊ posthu. Sed dic ꝙ ille tex. nõ ob. quia ibi nõ dicitur ꝙ filius decedẽs anteꝗ̃ institutus in ꝑmo gradu repudiaret transmiserit ad heredes suos ius dicẽdi nullum graduꝫ substitutionis a quo ip̃e filius erat preteritus. imo dico ꝙ in casu illo nõ succedẽt heredes filij: sed succedẽt ab intestato iure ꝓprio qui erant proximiores testatori tempore quo testamentum destituitur. hoc ẽ tempore quo institutꝰ heres in primo gradu repudiauit: vt ẽ tex. in. d. l. si quis posthumos. §. si filium. in fi. eo. ti. ⁊ expressius probatur in. l. si posthumus a ꝑn. ṽsi. itaq;. ff. de lib. ⁊ posthu. ibi dum tex. dicit ad legitimos pertinere: ⁊ gl. ibi in verbo legitimos scilicet testatoris: ⁊ ibi illum tex. reputat notabileꝫ Bal. ¶ Jdem probatur in. d. l. si posthumus a ꝑmo ṽsi. naꝫ ⁊ cuꝫ duobus. ibi duꝫ dicit posthumꝰ excludatur. quod exponit Dy. ⁊ Bar. s. per morteꝫ posthumi. dicebat tamẽ bar. in. d. l. fi. ꝙ liberi nati ex filia predicta possent ex propria eorum persona succedere si cõcepti fuerint viuo auo per. l. i. §. si quis proximorũ. ff. vnde cogna. quod reprehẽdit Bal. in. d. l. si quis filia. ⁊ Jmo. in. d. l. ei qui. quia nõ possent nepotes predicti rũpere testamentuꝫ ex quo tẽpore mortis aui precedebantur a filio ⁊ filia testatoris. d. l. si quis filio exheredato. in ꝑn. d. §. si qs filiuꝫ. Et sic postꝗ̃ filia decessit ante fratrẽ suũ nõ extat persona que tunc posset rumpere testamentũ. ⁊ in hoc sto cũ eis condito testamẽto. tamẽ adhuc nullo cõdito testamẽto puto ꝙ si ex filio supesset nepos excluderet nepotes ex filia per no. per bar. in. l. liberorũ. ff. de ṽbo. signi. circa. vij. col. in ṽsi. his premissis reducamus ⁊c. per Joã. an. in addi. Spe. in rubri. de succ. ab ĩ testa. ⁊ per Bal. in. l. scimus. ad fi. ꝑnc. C. de inof. tes. cũ cõcor. ¶ Querit etiam Bar. in. d. l. fi. vtrũ stante ꝙ dictus filius masculus decesserit sine liberis sup̃stite dicta sorore preterita in testamẽto patris ĩ quo erat adiecta clausula codicillaris. s. si non valeret vel valebit testamentum iure testamẽti valeat iure codicillorũ per quaꝫ clausulaꝫ videntur grauati ab intestato venientes vt restituant hereditateꝫ per fideicõmissũ heredi scripto in testamẽto: vt videbimus in auc. ex causa. ĩ. eo. teneatur. d. soror restituere hereditateꝫ per fideicõmissum heredibus dicti fratris ⁊ concludit ꝙ sic: vt ibi per eum quod no. Sed contrarium tenet Bal. ⁊ Saly. ħ ⁊ Bal. in. d. l. si quis filium. ⁊ Jmo. in. d. l. ei qui. quia testamentuꝫ toto tempore filij valuit efficaciter iure testamẽti ẽm opi. quã tenẽt Bal. ⁊ sequaces. vt. ṡ. retuli. ⁊ ideo viuo filio non fuit verificata conditio clausule codicillaris. Sꝫ fuit verificata post mortem filij: quia testamẽtum rũpitur ob prete

ritionē filie superuenientis. ergo filius succedēs anteq̄ sit verificata dicta cōditio nō potuit dictū fideicōmissū tanq̄ cōditionale transmittere. l. vnica. §. sin autē aliqd sub cōditione. ꝟ. ꝺ cadu. tol. ⁊ no. in. l. i. ꝟ. de his qui ante ap. tabu. teneo opi. Bar. quia testamētū nō valuit viuo filio adeo q̄ ex illo testamēto nō potuit adiri hr̄ditas viuo eo: vt. s̄. conclusi. ⁊ p̄ cōsequēs cū viuo filio sit verificata conditio clausule codicillaris: quia constat ex dicto testamēto hr̄ditatē adiri nō posse amplius. ⁊ p̄ consequēs testator dicit̄ decessisse intestatus. insti. de hr̄di. que ab intestat. defer. in p̄nci. ⁊ in. l. i. ff. de iniusto testa. ergo sequitur q̄ filius transmittit ius fideicōmissi ad hr̄des suos. Pēdet igitur vis huius. q. a virtute eorū que dicta sunt in. ij. q. ¶ Ultimo no. id qđ colligit Bar. ⁊ isto tex. s. q̄ nepos dicat̄ succedeṙ in locū p̄ris sui p̄cedētis: tū nō videt̄ succedeṙ ex p̄sona patris sed ex p̄pria vt hic. s. p̄ eū plenius cui adde. l. i. §. si fit. ⁊ ibi no Bar. circa p̄n. ff. de colla. dotis ⁊ no. Bar. in. l. i. §. si filius. ff. de p̄iū. cū emā. lib. Cy. in. l. i. ad fi. de adul.

s **Si quis filium.** Ad exhr̄dationem inducēdaꝫ sufficiunt que cūq; v̄ba p̄ que constat q̄ testator voluit filiū a sua hr̄ditate eē alienum. h. d. ¶ In glo. ij. ibi. §. eadē ⁊c. intelligo s̄m tex. quē allegat: quia si nulla est facta mētio de filio. s. instituendo eū vel exhr̄dādo dicit̄ p̄teritus: vt ibi. nam lꝫ facta eēt aliqua mētio de filio alio modo etiā sibi relinquēdo aliquid alio titulo q̄ institutiōis. tamē diceret̄ preteritus. l. ita tamē. §. qui rogatus. in verbo cōtra tab. ff. ad trebel. ⁊ ꝟ. l. proxima circa mediū. in v̄si. instōne p̄terijt. ⁊ in. §. aliud in auc̄. vt cū ꝺ appella. cog. ⁊ no. in. l. naꝫ ⁊ is. in p̄n. glo. magne. ff. de inoffi. testa. hoc est verū ꝺ iure ffoꝝ. s̄m cōmunes cōclusiones. ⁊ de iure nouissimo: vt in iuribus p̄allega. sed s̄m tempora. l. oīmodo. s̄. de inofficio. testa. sufficiebat filio quoquo relicti titulo relinquere: ut nō diceret̄ preteritus vt ibi ⁊ predicta procedūt accipiēdo p̄teritionē proprie. interduꝫ tamen accipitur large ⁊ improprie alio mō de quo vide per Bar. in auc̄. ex causa. in prima oppo. ⁊ in p̄ma q. ꝟ. eo. ¶ Et ibi tangit Bar. quid si testator dicat filiū pretereo ex eo quia talē causam ingratitudinis cōmisit: vt quia dicat qđ manus in ip̄m patrē iniecit. ⁊ sic expressit causam iustam exheredationis: iuxta. §. causas. in auc̄. vt cuꝫ de appella. cog. an dicetur preteritus vel exherdat⁹. de quo tangit etiaꝫ hic Cy. p⁹ antiquos: ⁊ dicēdū veniet in. d. auc̄. ex causa. ¶ In glo. in verbo interpretatio. No. tex. glo. q̄ verba de quibus hic in tex. videntur conuenire tam preteritioni q̄ exheredationi. tamē in dubio iudicatur q̄ habeat vim exhr̄dationis: vt sic testamētū valeat: vt hic facit. l. quotiēs. ff. de reb. dub. cum simi. Ful. tamē dicit sibi videri q̄ nō dicat verū q̄ ista verba cōueniāt ita p̄teritioni sicut exhr̄datiōi: quia cōtraria verba sonarēt instōneꝫ. l. his v̄bis in p̄nci. ff. de heredi. insti. ergo ista sonāt in exhr̄dationē cū contrarioꝝ eadē sit disciplina seu cognitio. l. i. ff. de his qui sunt sui vel alie. iuris. l. in fundo. ff. de rei vendi. Tamē ista ratio nō videtur q̄ concludenter infringat dictū glo. cuius glo. opi. videtur probari per istum tex. Naꝫ ratio dubitandi posita hic in tex. videtur fundata in eo quod dicit ista glo. vt etiam sonat tex. hic dum dicit verborum interpretatio ⁊c. Et fateor q̄ contraria verba sonarent hr̄dis institutionem: ergo ista debent sonare exheredationem vel preteritionem: que preteritio est etiam institutioni cōtraria. ⁊ eoipso q̄ testator aliū instituit insolidum ⁊ filium preterijt facit actuꝫ cōtrariuꝫ institutioni filij. l. maritus. s̄. de procura. l. cuꝫ pretor. in p̄nci. ff. de iudi. ⁊ largo modo dicit filiuꝫ exheredasse: vt probat Bar. in. d. auc̄. ex causa in p̄ma oppo. dum ad hoc allegat. l. sicut certi. s̄. de testa. mili. Adde aliā rationeꝫ dubitandi ad istaꝫ. l. quā ponit hic Bal. in fi. que mihi nō placet: quia non conuenit littere huic in verbo filius. ¶ In glo. fi. dū allegat. l. in sūma. dic q̄ illa concordant. dū autē allegat. l. si alij. dic q̄ illa intelligitur quādo nō plene probatur de voluntate defuncti. ⁊ de intellectu illius. l. vide Bal. in. l. voluntatis circa. i. colū. ꝟ. de fideicō. ¶ Ultimo limita regulaꝫ hui⁹. l. volentē q̄ voluntas testatoris semper seruanda est ⁊ preferenda verbis veruꝫ ē si verba scōꝝ propriaꝫ vel saltem impropriam significationē possunt conueniri mēti. alias secus. l. in ambiguo ff. de reb. dub. ⁊ quod ibi no. Bar. duꝫ respondet ad. l. non aliter. ¶ Secūdo intellige verū si voluntas testatoris transiuit ad dispositionē: quia nō sufficit q̄ testator velit nisi disponat tex. ⁊ exēpluꝫ habetis notabiliter in. l. quidaꝫ cuꝫ filium. ff. de here. insti. s̄m Bal. ibi. nam lꝫ ibi testator voluit hereditatē ad filiū venire: tū q: nō disponit nō pōt agi ex testō qđ ē bene notandū.

m **Primum uitium.** Hec lex ē obscura: quia refert plura vitia inducta p̄ mediam iuris prudentiā hoc est per iura que fuerūt post ius ffoꝝ. ante ius codicis que iura non habem⁹ ⁊ ita truncata hic referūtur in aliquibus partibus q̄ non potest per omnia clare intelligi qualis formaliter erat illa dispositio inducta per mediam iuris prudentiam hic correctam: ⁊ hoc intēdit. ¶ Femine exequantur masculis: ⁊ nepotes filijs ⁊ posthumis iam natis vt eodem modo sint instituendi omnes. ⁊ eodeꝫ modo debent exheredari. ⁊ si pretereantur eadē habent remedia rumpendi licet de medio iuris prudentia masculi essent melioris conditionis q̄ femine in pluribus. Primo quia licet ab intestato essent pares: si tamē fiebat testamētū plus erat relinquenduꝫ masculo q̄ femine pro sua legitima. Et si exheredabantur debent masculi exheredari nominatiꝫ. Femine auteꝫ poterunt exheredari inter ceteros. Si vero preteriebātur īstituto extraneo poterat masculus totuꝫ testamētum impugnare tam de iure ciuili q̄ per bono. pos. de iure pretorio. ⁊ totam hereditateꝫ consequi. Femina vero nō impugnabit testamētū: nisi p̄ dimidia per ius accrescēdi. ⁊ de illa dimidia cogi poterat etiaꝫ ad solutionē legatorum quousq; ad dodrantem illius dimidie. ⁊ sic remanebat sibi tantum vncia cū dimidia toti⁹ hereditatis que dicitur sexuns ⁊ erat deterioris conditionis q̄ si fuisset exheredata quo casu habuisset querelaꝫ in totuꝫ nisi sibi fuisset relicta quarta pars totius. Et similiter nascituri essent alterius conditionis q̄ iam nati in modo exheredationis. Sed hodie ideꝫ ius seruaretur in omnibus: et debent exheredari nominatiꝫ nepotes ⁊ posthumi sicut filij iam nati. h. d. ¶ In tex. ibi si ex testamento. exponit Saly. i. cōtra testamentuꝫ. quando filius vel filia erant preteriti ⁊ secundum istam expositionem: tunc in ver. ⁊ si preteritus poneretur exempluꝫ huius primi vitij. potest etiā intelligi tex. hic q̄ stet proprie: ⁊ tunc intentio littere est q̄ primum vitium erat q̄ in testamēto plus erit relinquenduꝫ filio q̄ filie: quātuꝫ autem plus esset relinquendū hoc non aperit tex. et q̄ secundus intellectus sit magis de mente littere patet per tex. ꝟ. eo. post mediuꝫ. in v̄si. sancimus ⁊ in. v̄. scriptura testatoruꝫ eas honorati ⁊c. ⁊ s̄m istuꝫ intellectum tex. in v̄si. ⁊ si preteritus. non ponit exempluꝫ huius primi vitij. sed ponit quartuꝫ vitiuꝫ. quintū autem ponitur in v̄si. cum etiaꝫ essent. sextuꝫ ponitur in v̄si. sed quia aliquid. ⁊ hoc senserunt plures glo. parue. duꝫ intelligunt q̄ imperator hic corrigat sex vitia ¶ In tex. ibi ⁊ inter nepotes exheredandos ⁊c. hic ponitur etiaꝫ tertium vitiuꝫ. Que autē differentia eēt inter ius ciuile ⁊ pretoriuꝫ in exheredandis nepotib⁹ tex. hic nō aperit. ⁊ ideo hoc ignoramus. ¶ Poterat forte esse differentia. quia s̄m vnuꝫ ius erant exheredandi nominatiꝫ ⁊ s̄m aliud inter ceteros: vt in simili patet ex precedentibus ⁊ sequētibus. ¶ In tex. ibi ex parte iuris accrescendi ⁊c. intellige de parte. s. dimidia quaꝫ consequebatur filia de iure ciuili p̄ ius accrescendi: vt declaratur in v̄si. cum etiā eēnt. ¶ In tex. ibi legatis supponentur. i. vsq; ad dodrantē sue dimidie: vt patet in v̄si. cum etiam. ¶ In tex. ibi hac iniquitate. loquitur de iniquitate posita in v̄si. ⁊ si p̄teritus. vbi patet q̄ filia preterita de iure ciuili nō admittebatur nisi ad dimidiaꝫ: de qua tenebatur soluere legata vsq; ad dodranteꝫ sue dimidie. ⁊ codeꝫ mō habebat si veniebat de iure p̄torio prout induxit An/

tonius magnus imperator per suaȝ constitutionẽ cor rigentẽ ius pretorum. Naȝ ex tali iniquitate dicit hic imperator ꝙ resultabat aliud vitium. s. ꝙ reperiebatur ꝙ filia preterita habebat minus ꝙ̃ filia exheredata. ⁊ deberet potius eẽ contra: cum testator videatur habuisse maiori odio exheredataȝ quã sub silẽtio preteritaȝ. ¶ In tex. ibi ꝙ si ſm nostre ⁊c. hic respondet tacite obiectioni si quis diceret pterita quãdo nõ habet nisi vnciã cuȝ dimidia solutis legatis debet posse petere supplemẽtuȝ legitĩe vsqȝ ad quartaȝ sicut ãte hanc. l. poterat filia exheredata cui minus quarta relictũ erat. l. omnimõ. s̃. de inoffi. test. naȝ respõdetur ꝙ illa. l. nõ habet locũ ĩ filio vel filia oĩno pteritis: vt ibi. ¶ No. ꝙ pariter debẽt succedere ab itestato masculi ⁊ femine: ⁊ qui aliter disponũt sunt accusatores nature. ⁊ sic facit ꝙ statuta disponẽtia ꝙ extantibus filiis masculis filie nõ succedunt dicantur odiosa[a] et restringẽda qd̃ est vtile scire ad multa. Et per istaȝ. l. ita decidit Bar. in. l. cunctos populos in. vi. q. s̃. de sum. trini. de quo vide per Bal. ⁊ Saly. ibi: ⁊ per cy. ⁊ bal. in. l. nõ fine. ĩ. de bo. que lib. ⁊ per Bal. ⁊ Saly. in. d. l. ij. s̃. de in ius vo. ⁊ per Bal. in. l. sancimus s̃. de nup. ⁊ in. l. lege. ĩ. de leg. heredi. ⁊ in. l. i. in vlt. colũ. s̃. de secũ. nup. ⁊ in. l. i. ĩ. de his qui ad lib. pue. nõ pos. ⁊ in. l. inter filios. s̃. fami. her. ⁊ in. l. certum. ĩ pnc. s̃. vnde legi. ⁊ in. l. si defunctus. ⁊ in. l. fi. ĩ. d̃ suis ⁊ legi. ⁊ per Pe. de ancha. in. c. canonum statuta de consti. maxime in ℣. his igitur quinqȝ mẽbris ⁊c. de quo dixi in. d. l. ij. s̃. de in ius vocan. ¶ Utrũ autem statutuȝ excludẽs matrẽ a successione filii: extantibus agnatis masculis dicatur odiosum. ⁊ sic restringẽdũ vide per Jo. andre. in ti. de suc. ab intest. in addi. specu. in Rica. ⁊ per Bal. in. d. l. i. in vlti. colũ. s̃. de secũ. nup. ⁊ per Ang. in consilio. lxvij. incipiẽ. Martinus ⁊c. ¶ Itẽ no. ꝙ inter filios ⁊ nepotes paria iura seruari debent ꝙ inducit Bal. hic ad plures. q. statutorũ excludẽtium filias ꝙ etiaȝ videantur excludere nepotes: ⁊ si statutũ excludat ab intestato filias dotatas extãtibus filiis masculis ⁊ cõtingat extare nepotẽ ex filio ⁊ nepotẽ ex filia. an neptis excludatur per nepotẽ de quibus. q. vide h̃ per eum. ⁊ eas omitto propter prolixitateȝ postꝙ̃ alii non tangunt. de quibus q. vide per Barto. in. l. liberoruȝ. ff. de ℣bo. signi. ⁊ in. l. ij. §. vidẽdum. maxime ad fi. ff. ad tertu. ⁊ p Cy. in. l. i. ĩ. que sit longa cõsuetu. per Jo. an. in. d. Rica de suc. ab intes. ⁊ per Bal. ⁊ Saly. in. d. l. ij. s̃. de ĩ ius voc. ⁊ quod ibi dixi. ⁊ per Bal. ⁊ imol. in. l. si vero. §. de viro. versus fi. ff. solu. matri. ⁊ in. l. gallus. §. instituens. ff. de liber. ⁊ posthu. per Bal. in. l. scimus ad fi. pnc. s̃. de inoffi. testa. ⁊ in. l. quod vero. ff. de leg. ⁊ quod no. Bal. in. l. iij. ĩ. de suis ⁊ legi. per Ang. in §. neqȝ ille. in auc. de trien. ⁊ se. ⁊ in. l. de quibus. ff. d̃ legi. ⁊ per Pe. de aucha. in clemẽ. i. de bap. vbi per omnia transit cum cõclusionibus Bar. in. d. l. liberoruȝ. ⁊ per Ang. in consilio. cccxliiij. quod incipit. In xpi nomine totuȝ. d. statutuȝ ⁊c. per Pau. de cas. in consilio. clxix. incipi. In xpi nomine. presens casus ⁊ in consilio. cccxxxiij. quod eodeȝ modo incipit. ⁊ aliquid per Saly. hic ⁊ in simili per eundeȝ in. l. ij. s̃. de suc. edic. ⁊ ibi dicit ꝙ statutuȝ excludẽs matrem extãtibus nepotibus debet intelligi de nepote ex filio nõ auteȝ de nepote ex filia: quia mẽs ⁊ ratio statuti fuit preferre illos per quos conseruatur agnatio: vt ibi p eum. ex quo infertur ꝙ si statutuȝ excluderet matrem extantibus successoribus masculis: ⁊ ꝯtingat aliqueȝ decedere superstite matre ⁊ superstite fratre ex latere matris ꝙ per talem fratreȝ masculuȝ non excludetur mater. Quod fortifica ex his que dixi in. d. l. ij. s̃. de in ius vocan. Et similiter nõ excludetur mater p auũ maternuȝ vel per alios masculos qui non essent de agnatione defuncti: sed de agnatione matris. ¶ In

a ¶ Odiosa. de hoc p io. de annania cõsi. lxxxviij. ⁊ cõsi. xxvij. ful. cõsil. lxij. ⁊ cõsi. lxxviij. ⁊ cõsi. lxxxv. pau. de ca. cõsi. cccxxxiiij.

b ¶ Secũdo genito, adde abbatẽ cõsil. lxxxviij. pau. de ca. cõsi. clviij. frã. d̃ are. cõsi. clxiij.

ducitur etiã iste tex. dum ponit istam paritatẽ inter filios ⁊ nepotes ſm Pau. de ca. hic ad. q. de nepote nato ex filio regis p mogenito premortuo ꝙ debeat preferri alteri filio regis secundogenito[b] stante consuetudine ꝙ primogenitus succedat: ⁊ ita videt̃ tenere Oldr. consilio. xciij. incipiẽ. Eleganter circa negocium. ⁊ Joã. and. in addi. spec. in Rica de feu. ⁊ Bal. in. l. liberti. s̃. de ope. liber. de quo etiaȝ videatis per Bal. alter diceneȝ in auc. post fratres. ĩ. de leg. here. ⁊ per Cy. Bal. ⁊ Saly. in. l. si viua. ĩ. de bo. mat. ⁊ per Bal. in. l. cum antiquioribus. ĩ. titu. ij. ⁊ in. l. iij. ĩ. de suis ⁊ leg. ⁊ in. l. ex hoc iure. in. vi. qõne. ff. d̃ iusti. ⁊ iure. ⁊ ĩ. c. i. de filiis natis ex matrimonio ad morganicam contracto. ⁊ in. l. tutela. ff. de leg. tu. per Pe. de ancha. in. c. lȝ de voto. ⁊ in consilio. lxxviij. incipiẽ. In xpi noĩe dicta facti narratio ⁊c. ra. cu. in. l. cuȝ ita. §. fin. ff. de lega. i. per Pau. de cas. in. l. is potest. ff. de acquir. hered. ⁊ in consilio. clviij. incipiẽ. In pñti causa per Joã. de imo. ⁊ Dominicũ de sanc. gemi. in. c. grandi. de supp. neg. prela. ¶ Itẽ no. ex ℣bo. sancimus ꝙ causa testati regulatur a causa intestati ꝙ facit ad qõneȝ quam ponit hic Bal. in ti. f. s. ꝙ si statutuȝ dicat ꝙ extantibus filiis masculis filia femina nõ succedat ab intestato. ⁊ pater condito testamẽto decessit relictis filiis masculis ⁊ filia preterita ꝙ filia nõ possit rũpere testamẽtuȝ. de quo dixi in. l. filie doteȝ. s̃. de colla. ¶ In glo. in verbo totius substantie. ibi. l. non putauit. voluit glo. ſm Cy. ⁊ Ray. alle. l. filium. §. fi. eo. titu. quia. l. nõ putauit alleg. per glo. nihil facit. ¶ In eadẽ nullis oĩno ⁊c. ut. l. pap. §. fi. ⁊. l. ticia. ff. de inof. testa. ergo videt̃ inducere ꝙ exhr̃datus sit melioris conditionis ꝙ̃ pteritus nõ sit vitium. Cuius cõtrarium dicit hic imperator. glo. nostra nõ respondet. Bar. hic videtur sentire ꝙ qȝ erat vitium. s. inducere ꝙ pteritus teneretur ad lega. exheredatus vero non. ideo fuerunt correcta iura antiqua p auc. ex causa. ĩ. eo. Fulg. hic videtur respõdere ꝙ exheredatus melioris sit conditionis ꝙ̃ preteritus anteꝙ̃ ipe exhr̃datus rumpat testamẽtuȝ efficaciter per querelam: quia habet necesse facere per sententiam rescindere testamẽtum mediante querela: ⁊ subiicit se periculo: quia si probatur ꝙ fuit ingratus pñi excluditur. l. oĩmodo. ⁊. l. si quis filiuȝ. s̃. d̃ inoffi. test. ⁊. l. nam ⁊ is. §. i. ff. eo. secus est in pterito: quia licȝ probaretur ꝙ fuerit ingratus tamẽ nõ excluderetur a successione ⁊ a iure dicẽdi nullum postꝙ̃ pater non satisfecit instituendo vel exheredando. iuxta. l. inter cetera. de libe. ⁊ posth. si postꝙ̃ exheredatus obtinuit in querela. nõ erit tunc iniquũ ꝙ propter labores expensas ⁊ periculum ꝙ sustinuit esset melioris conditionis quãtum ad h̃ vt nõ teneretur pstare legata. ¶ Iteȝ tex. hic cõsiderauit ꝙ quãtuȝ ad portionẽ debitaȝ a lege ipsi filie vitiuȝ est ꝙ melior sit cõditio exheredate ꝙ̃ preterite prout erat olim: quia quartaȝ oĩo deberet habere exhr̃data. sed pterita reducebatur ad vnciã cuȝ dimidia. sed allegata in contrariuȝ non loquũtur quo ad hoc. ¶ In ea. ad fi. hec vltima opi. est magis cõis ⁊ vera: maxime p l. filie. §. oĩbus. ff. de leg. pstan. ⁊ ibi per Bar. plenius per bar. ita tenẽtẽ in auc. ex causa. ĩ. eo. vbi refert opi. aliorуȝ. ⁊ idem ibi tenet Bal. in pe. col. vbi pro hoc adducit bonaȝ rõnem que etiam satis colligitur d̃ mẽte glo. ⁊ hoc idẽ ẽt tenuit Bal. i. l. pe. ĩ. de fideiuss. ⁊ Bar. in. l. filio pterito. ff. d̃ iniust. tes. in. ℣. qro quid veniat appellatione ceterorũ. Idẽ ẽt tenet Ang. Ful. h̃ ⁊ imo. in. d. l. filio pterito. circa mediũ. vbi rephendit opi. Frã. d̃ ram. q tenebat cõtrariũ post antiquos. d̃ quo etiã vide per Ange. in corpore vt cum de appella. cog. §. fi. ad fi. ⁊ ibi tenet cõtra bar. sed nihil boni allegat.

n ON licet. In exhr̃datione requirit̃ expssio cãe legitime q̃ ab hr̃de pbare dȝ al's exhr̃datio nõ valet. h. d. ¶ Et venit auc. h̃ correctiue ad iura codicis: qȝ illo tpe nõ reqrebat̃ expssio cause ad h̃ vt exhr̃datio facta valeret ⁊ testm̃ teneret. vñ videbamus ꝙ poterat exhr̃dari. s̃. l. proxima in fi. in quo nõ poterat cadere vera cã exhr̃dationis. ⁊ qcunqȝ alius poterat exheredari dummodo probaretur ingratus erga patrẽ quo ab hr̃de pbato excludebatur filius a qrela. l. si quis filium. ⁊. l. licȝ oĩmodo. s̃. d̃ inoffi. tes. lȝ ante alias leges filius hẽret necesse probare se gratum. al's excludebat̃ a qrela. l. liberti. eo. ti. l. nam ⁊ is. §. i. ff. eo. Item ante istã auc. nõ erãt limitate cãe p q̃s tm̃ filii possent exhr̃dari. sed sufficiebat quocunqȝ apparere d̃ ingratitudine. d. l. si qs filium

cuz si. Adde tñ ꝫm guil. ꝺ cu. hic ꝙ duo sũt casus in qbus ẽt sine exp̃ssione alicuius cãe ex illis. xiiij. cause ꝺ qbus fit mẽtio. in. §. cãs. in corpore. vt cũ de appel. co. valebit exhr̃datio. ꝑmuz casũ exẽplificat ipse. qñ mater cã puisionis filij exhr̃dat filiũ: vt qꝛ videt p̃rem eẽ ꝓdigũ vel dilapidatorẽ bonoꝝ. ar. l. pe. ff. ꝺ cu. fur. ꝛ in. l. multi nõ note. ff. ꝺ lib. ꝛ posth. Saly. hic tenet ꝺrĩũ: qꝛ hodie ista nõ est de causis numeratis in. §. cãs. ꝛ qꝛ mater põt aliter puidere filio si timet p patrẽ dilapidari: vt habet̃ i auc. excipit̃. ĩ. ꝺ bo. q̃ lib. ❡ Adꝺ ꝙ imo mater qñ vt puideret filio exhr̃dauit eũ ꝛ grauauit postea hr̃dez: vt cũ filius eẽt sui iuris vl̃ legitime etatis r̃stitueret hr̃ditatẽ cũ fructib⁹ filio: vt i casu. d. l. multi. ꝛ in casu. l. fili⁹ matrẽ. cũ ibi no. s̃. ꝺ inof. te. valebit exhr̃datio ꝛ ẽt cessabit q̃rela iofficiosi ꝙuis nõ sit exp̃ssa ꝛ ꝓbata aliqua cã exhr̃datiõis ꝺ enumeratis i. d. §. cãs. ita tz Bar. Ang. ꝛ Jmol. l. cũ ex filio. i pn̄. ff. de vul. ꝛ pu. ꝛ Ang. in. l. mulier. i pnci. ff. ad treb. ꝛ Bal. i. d. auc. ex cã. i. viij. col. i. ꝟ. iiij. opponit̃ ꝙ exhr̃datus ꝛc̃. ꝛ ꝓbat̃ in. d. l. filius m̃rez vbi lz al's hẽret locũ q̃rela quãdo mater nõ reliquebat filio quartã pure. tñ sec⁹ erat qñ relinq̃bat vt ei ꝯsuleret seu puideret vt ibi. Ad idẽ tex. i. l. si emãcipat⁹ fili⁹ la. ij. ff. de ꝯtra tab. ubi lz fili⁹ cui relinq̃t titu. fideicõmissi et nõ ĩstitutionis possit tanꝙ p̃teritus ꝯtratabulare. l. ita tñ. §. qui rogatus. ff. ad treb. tñ fallit vbi nõ fuit ĩstitut⁹ ob ei⁹ fauorem: ꝛ nõ est absurdũ iura nouissima ĩtelligi ꝛ ĩterp̃tari scđm leges veteres. l. sz ꝛ posteriores. ff. ꝺ legi. Et si bene inspiciat̃ tex. i. §. cãs loq̃t qñ exhr̃datio fiebat in odiũ filij nõ in fauorẽ. Scđs casus casus ẽ ꝫm guil. ħ si filius in testõ manu ꝓpria subscripsit suã exhr̃dationẽ: qꝛ nõ req̃rit̃ alia cã. l. nõ putauit. §. si qs sua manu. ff. de cõtrata. sz Saly. ħ tz ꝺrĩuz hodie p. d. §. cãs. Adde ꝙ no. Bar. i. l. si qñ. §. si. ff. ꝺ iof. te. p⁹ gl. vbi dicit ꝙ si p̃r exhr̃dauit filiũ volẽtem: ꝛ exp̃ssit cãz in exhr̃datione ħ mõ exhr̃do filiũ meum qꝛ voluit: valebit exhr̃datio: qꝛ hz cãz exp̃ssaz vt req̃rit lex. ꝛ lz talis cã nõ sit ꝺ cãis enumeratis. i. §. cãs. tñ ꝫm bar. ħ nõ ob. ꝙ. §. cãs. loq̃t̃ in exhr̃datiõe facta ꝺ filio inuito. aliud ãt ẽ in ea q̃ fit filio volẽte p. §. si qs sua manu. ❡ Plus dic̃ imo. in. d. l. filio p̃terito. i. xi. charta sub dubio forte: qꝛ vr̃ ꝙ ẽt qñ fili⁹ volens exhr̃datur valet exhr̃datio ẽt absq; eo ꝙ alia exp̃mat̃ cã volũtatis filij. p. d. §. si qs manu sua. q nõ repitur correctus. ꝛ qꝛ tex. in. §. cãs. loqtur ꝺ exhr̃datiõe ꝺ filio inuito: ut ibi pz, put ẽt fatet̃ bar. i. d. l. si qñ. ꝛ istã suã opi. fortifico p id ꝙ no. voluit pe. ꝛ cy. i. l. si p̃r. in vlt. q. s̃. ꝺ isti. ꝛ substi. vbi voluit ꝙ qñ filius ĩstitutus est sub ꝯditione p̃tãtiua. ꝛ est exhr̃datus in defectũ ꝯditiõis nõ req̃rat̃ exp̃ssio cãe: eo qꝛ scđm eos tex. vñ sumit̃ ħ auc. loquit̃ in cãis ob quas fili⁹ exhr̃datur inuitus. Sz qñ est ĩstitutus sub ꝯditiõe p̃tãtiua si filius nõ ĩpleret eã cũ possit dr̃ exhr̃dari volens. Jpse eni semet excludit nõ ĩplẽdo. ar. l. iam dubitari ꝺ hr̃. insti. ꝛ. l. facta. §. si in dãda. i pn̄. ff. ad treb. ❡ Dicit ẽt aliud singulare solus guil. ħ ꝙ vltra quattuordeciz cãs exp̃ssas i. d. §. cãs possit ẽt exhr̃dari filius ob aliã cãm in qua eadẽ ratio vel enormior eẽt alle. in simili tex. i. c. i. §. porro cũ se. vsq; ad. §. pe. in ti. q̃ fuerit ꝑma cã benefi. amit. ħ idẽ tz Nic. ꝺ neapo. i. d. §. porro. al's ẽ. s̃. §. ꝓdictis mõis. quẽ ibi refert ꝛ seq̃t̃ Jac. aluarotus. Referens ẽt dñm genitorẽ suũ ita tenuisse in auc. ex cã in repe. ĩ. eo. idem ẽt voluit Ang. i. l. lex cornelia. i pn̄. ff. de iniurijs p illũ tex. in. ꝟ. ꝓprior. vbi dicit ꝓbari ꝙ illõ ꝙ dicit lex in remotiorib⁹ in gradu seruat̃ multomagis in ꝓximioribus. vñ dicit ꝙ per ħ aliqui dicũt ꝙ filius põt exhr̃dari ex cãis durioribus ꝙ̃ sit vna ex istis quattuordeci. Facit ꝫm eũ. l. ob es. cũ ibi no. C. ꝺ ꝓdijs minorũ. ꝛ. l. cũ ita. §. in fideicõmisso. ff. ꝺ le. ij. ħ ẽt sensit Bal. i. l. solo. ĩ. ꝺ libe. cã. iũcto. d. §. porro. ❡ Ad idẽ facit glo. i. l. fi. ꝟbi. voluerit. ĩ. ꝺ reuo. do. iũcto tex. ibi i ꝟ. tm̃. quã seq̃t cy. ibi q̃ vult ꝙ lz tex. ibi velit ꝙ posset reuocar̃ donationẽ p aliquã ex illis tm̃ qnq; cãis ibi exp̃ssis tñ ex alia magna cã ĩgratitudinis poterit reuocare. ꝛ illã glo. reputat ibi Saly. sing. ❡ Tñ nõ puto ꝙ̃tũ ad ꝓpositũ nr̃m dictaz opi. gui. ꝛ sequatiũ in pũcto iuris ꝓcedere⁹ ꝑmo p tex. in. d. §. aliud i corpore: vt cũ de appel. cogn. vbi dicit vt p̃ter illas nulli liceat ex aliq̃ lege ĩgratitudinis causas exprimere nisi q̃ huius ꝯstitutionis serie ꝯtinent̃ ꝛc̃. ꝛ sic in exhr̃datiõe odiosa facta ꝺ filio inuito tex. ibi precise vr̃ velle ex nulla alia cã posse fieri exhr̃dationẽ. ꝛ pro hoc qꝛ iste tex. ꝛ tex. in corpore ẽ correctorius vt. s̃. dixi. ꝛ in correctorijs nõ fit extensio ex idẽptitate vel maioritate rõnis in auc. quas actiões. cũ glo. s̃. ꝺ sacrosanc. eccles. Et plene per modernos in. l. si vero. §. de viro. ff. soluto matri. ꝛ tex. in dicto. §. alio. loquitur in alio casu. ꝛ littera ibi ꝙ̃tum ad illum casum facit extensionem illam sed non quãtum ad nostrum casum. Jtem ibi non loquitur in materia correctoria: ꝛ ita etiam respondetur ad notata in dicta. l. si. cum alijs supra allega. ad quod bene faciunt no. per Barto. in. l. si constante. in princi. in. ix. qõne. i. partis. ff. soluto matrimo. Tamen consulendo ꝛ iudicando non esset tutum discedere ab opi. Guil. de cu. que videtur esse cõmunis ꝛ neminem inuenio sibi contradicere. ❡ Est ꝛ alius casus in quo valet exhedatio vl̃ preteritio sine cãe expressiõe: vt quãdo exheredatur vel preterit̃ ille qui nõ tenet ꝑmuz locum. ita no. dicit Bal. in repeti. l. pater filiũ i. xi. col. ff. ꝺ inof. test. ponit exẽpluz in terminis illius. l. in preteritone seu exhr̃datiõe patris. ꝛ dicit ꝙ istud nõ viderũt antiqui doctores. ꝛ idẽ ipse voluit in repetitiõe. l. in suis i xxij. col. ff. de lib. ꝛ posthu. ꝛ in. l. posthumorũ. ad fi. de iniusto testa. Lz ipsemet Bal. in. d. l. si quis filiuz in. iij. col. s̃. de inoffi. test. nõ videat̃ firmare pedes: ꝛ ratio hui⁹ dicti ẽ: qꝛ talis qui nõ tz ꝑmũ locũ nõ erat ꝺ necessitate ĩstituẽdus vl̃ exhr̃dãd⁹. l. gallus. §. in oĩbus. ff. de lib. ꝛ posth. ꝛ. l. si qs filio exhr̃dato i pn̄. ff. de iniusto testa. Et ex hoc dicto resultat ꝙ si filius emãcipatus exhr̃dauit filiũ: ꝛ etiã exhr̃dauit seu preterijt patrẽ cui⁹ preteritio hr̃ p exhr̃datiõe. i. d. l. p̃r filiũ: ꝛ ibi no. Bar. ꝛ mortuo testatore fili⁹ in iudicio q̃rele iofficiosi p sñiaz a q̃rela fuit exclusus: ꝛ pp hoc apta fuit via q̃relãdi p̃ri q tpe testi ꝛ tpe mortis tenuit ꝑmũ locũ cũ precederet̃ a filijs testatoris q semp tenẽt ꝑmũ locũ ꝛ excludũt ascẽdẽtes testatoris. l. si matrẽ. ĩ. ꝺ suis ꝛ legi. p̃r nõ poterit succedere ab ĩtestato nec dicere testm̃ nullũ hẽbit necesse intẽtare q̃relã inofficiosi tãꝙ rite exhr̃datus ꝙuis i sua preteritiõe vl̃ exhr̃datiõe nõ fuerit expressa causa. ❡ Jtẽ fallit in exheredatiõe fr̃is turpi ꝑsona ĩstituta: qꝛ ille tex. ꝛ tex. i corpore requirẽtes ꝙ exprimat̃ causa solũ loquitur in descẽdentibus exhr̃datis. ꝛ etiaz in ascẽdentibus exheredatis in quibus etiaz requirit̃ expressio cause: vt in. d. §. aliud iuncto. §. ꝛ hoc quidẽ ordinauimus in corpore: vt cũ de appellatio. cogno. hoc autẽ non requirit̃ in transuersalibus: ergo iura antiqua remaneant in hoc incorrecta. ꝛ ita debet intelligi glo. hic. Jstud tenet Guil. ꝛ Bar. in. l. fratres. s̃. de inofficio so testamento. Et ibi clarius Bal. in. v. qõne cum sequẽ. ꝛ ibi etiaz Saly. ꝛ Jmo. in dicta. l. filio preterito in. vij. charta. ff. de iniusto testa. licet Cy. ĩ. eo. in autẽ. ex causa. in secũda questiõe. in ꝟsi. tertio casu ꝛc̃. in discursu senserit contrarium ꝛ non bene. illud eniz quod non reperitur correctum quare stare probibetur. l. sancimus. cum vulga. ff. de testã. ꝛ an in casu in quo debet exprimi causa ingratitudinis in exheredatione sit necesse ꝙ testator exprimat locum ꝛ tempus cõmisse cause ingratitudinis. Bal. in suo cõsilio incipiẽte. Jn christi nomine proposito ꝙ lucarellus ꝛc̃. dixit ꝙ non: qꝛ non reperitur in iure expressum: sz bene debet ꝫm eum heres probare locum ꝛ tempus. allegat in argu. legẽ item exigit. ff. de dona. ꝛ qđ ibi no. per Barto. in. l. pretor edixit. in princi. de iniur. c. pia. de exce. in. vi. ꝛ. c. presentium. de testi. in. vi. ❡ Et vtrũ causa ingratitudinis cõmissa per filiũ purgetur si ingredie t̃ monasteriũ vide p glo. i auc. ꝺ monachis. in pn̄. ꝛ p Cy. ꝛ p Bal. i. l. deo nobis. C. de epis. ꝛ cle. ❡ Jtẽ an ẽt purget̃ p fauorẽ supueniẽtem adeo ꝙ nõ possit vlteri⁹ a patre exheredari. vid per Bar. ꝛ alios in repetitiõe. l. ex facto. ff. ꝺ vulga. ꝛ pu. Et põit Bar. ibi ꝛ i ꝟ. vij. req̃rit̃ ꝛc̃. ꝛ alia vtiliter nõ veniũt dicẽda super ista auc. p̃terꝙ circa illud qđ tangit hic glo. i. que videtur velle ꝙ ista auc. nõ hẽat locũ in preteritiõe paterna. sed in m̃rna tñ: q̃ p exhere

a ❡ Procedere. ꝛ ita tenet ro. cõsi. lxxv. vbi tz ꝙ mater spoliat̃ cadauer filij in sepulcro si priuetur eius successiõe licz sit grauis iniuria.

datione habeť:vt in.§.mater allegato in glo. ꝛ istaȝ opinioné etiá tenuit glo.in.d.§.aliud. Et idé tenet Jac.de ra.ꝛ Cy.in auč.ex causa.in ṽsi.tertio circa ꝑmissa.vbi dicūt ꝙ quādo exprimiť causa in preteritione:vt quia testator dicit filiū meū nō instituo seu nihil ei relinquo vel eū pretereo:quia taleȝ cām ingratitudinis mihi cōmisit.ista dicetur potius exhr̄datio ꝙ̄ preteritio scḋȝ eos per.l.iij.s̄.eo.ꝛ ita etiā tenebāt Pe.ꝛ Cy.in.l.iij.Sed Bar.ꝛ alij post eos magis cōiter in.d.auč.ex causa.ī.eo.in.i.ꝛ.ij.q.ꝛ in.d.l.filio preterito tenēt ꝙ hec auč.habeat locū etiā in preteritiōe paterna.ꝛ sic in ea requirať causa sicut in exheredatiōe:quia ꝓprie preteritio est illa que fit a patre.patet q: preteritio matris pro exheredatione habeť.ergo tex.hic loquens de ꝑteritione debet in dubio intelligi de propria.l.nō aliter.cum vulga.ff.de leg.iij.ꝑsertim cū etiā faciat mētionem specialeȝ tex.de exhr̄datione.¶Nec subest ratio quare magis debeat itelligi in ꝑteritiōe materna ꝙ̄ paterna.Nec obstat ꝙ quādo exꝑmitur causa in preteritione debeat potius censeri exheredatio per.d.l.iij.quia respōdetur ꝙ illud est falsuȝ:quia in.d.l.iij.non dixit filium pretereo.sed dixit volo ꝙ sit alienus a substātia mea ꝛ sic fuerūt verba exꝑsse priuatiua.vnde accipiendo preteritionē proprie prout est species differens ab exhr̄datiōe.ita potest preteriri cū causa sicut exheredari.vt probatur in.d.§.aliud.ꝛ hoc maxime nō violādo tex.ꝛ ita Bal.i.d.auč.ex causa.in quarta oppo.prime partis.ꝛ Bar.in.l.i.in fi.ꝑn.ff.si quis a patre fu.ma.ꝛ Bal.in auč.in successiōe.ī.de suis.ꝛ legi.ꝛ ꝙ tex.vnde hec auč.sumitur habeat locū etiā i ꝑteritione materna est expresse de mente glo.ij.in.d.auč.ex causa ibi dum glo.dicit sed est ibi euacuatio in.§.siue igitur.subaudi ergo per querelam seu per cōtra tabu.si fuit preteritus ꝛc̄.ꝛ sic glo.intelligit ꝙ tex.in d.§.siue igitur qui cōtinuatur cū.§.aliud.habeat locū in tali preterito cui datur cōtra tabu.que quidem nō datur preterito a matre:sed a patre.l.illud.§.ad testamēta.ff.de bo.pos.contra tab.¶Ex his concluditur ꝙ quādo filius suus est ꝑterit⁹ a patre sine causa expressa.vel est preteritus filius a matre sine exꝑssione cause testamētū est ip̄o iure nullū:quia nō ē seruata forma vt hic:defectus enim forme reddit actuȝ nullū.l.cum hi.§.pretor.ff.de transac.ꝛ.l.nō dubiū s̄.de legi.Aut preteritus est filius cū expressione cause legitime.ꝛ tunc aut ē preteritus a matre ꝛ testamētuȝ valet.ꝛ est opus querela ꝛ habeť pro exheredato vt dictum est.ꝛ filius obtinebit in querela:nisi probetur causa ab herede:vt no.in.d.auč.ex causa.in glo.ij.ꝛ ita tenetur cōiter.licet Roma.in.l.posthumo.s̄.de contra tabu.ꝛ in rubri.vnde liberi.secutus Ang.dixerit ꝙ hodie preteritio matris nō habebitur pro exheredatione.ꝛ ꝙ eadeȝ remedia competēt hodie filio preterito a patre.sed eū reprehēdi i dictis locis dic vt ibi dixi.vbi tetigi an ista eorum opi.procedere possit saltē quando filius est preteritus a matre sine expressione cause:vt tunc possit habere cōtra tabu.ꝑut ipi tenent.aut est preteritus a patre:ꝛ tūc aut erit filius in potestate.ꝛ dic ꝙ testamētuȝ est ip̄o iuř nullum sicut erat olim.l.i.ff.de iniuſ.test.nam iura nouissima in hac materia fuerunt inducta in fauorem filioruȝ:vt patet in.d.§.siue igitur.ꝛ in.§.seq.in corpore vt cū de appella.cog.vnde non debet redundare in odiuȝ.l.quod fauore.s̄.de legi.Sicut ergo olim ꝑpter preteritionē filij in potestate testamētum reddebatur nullū fauore filij.ita debet esse hodie licet causa sit expressa in preteritione.ꝛ ita tenet glo.singu.§.exheredatos.in auč.de here.ꝛ fal.bene fatēdum est ẜm Ange.hic.ꝛ Pau.de ca.in.d.auč.ex causa.ꝛ in l.iij.s̄.eo.ꝙ si causa expressa in preteritione probaretur:excluderetur filius a iure dicendi nullum sicut excluditur a querela qn̄.ꝓbať cā exꝑssa in exheredatiōe eadeȝ rōne attēto ꝙ tex.hic vult ꝙ licitum sit patri filiū ꝑterire qn̄ cā exꝑssa i preteritione probatur ab herede.vbi autē filius emācipatus esset preteritus a patre:ꝛ tunc aut sine expressione cause ꝛ testamētuȝ esset ip̄o iure nullū:vt est glo.reputata singu.in dicto §.exheredatos.ꝛ sentit glo.fin.in.l.si filius emācipatus.ff.de mi.ꝛ no.Bar.in.l.gallus.§.in omnibus.ff.de libe.ꝛ posthu.ꝛ Bar.ꝛ alij in.d.auč.ex causa.ꝛ in.d.l.filio.ꝛ hoc quia nō fuit seruata forma hic tradita.¶Limitat tamen Ange.in.l.sicut certū.in aliquibus lecturis.s̄.de testa.mili.ꝛ ibi refert ꝛ sequiť do.Pau.de ca.s.hoc esse quādo scienter esset preteritus filius emancipatus sine causa.secus si esset ꝑteritus ab ignorante talem filium habere:quod dictum ibi reprehendit:ideo hic non repetam.Si autem emancipatus esset preteritus cum cause exꝑssiōe:tunc quia testamentuȝ olim erat aliquid.l.filiuȝ in ꝑn.ꝛ ibi glo.in verbo emācipatuȝ.ff.de cōtra tab.ꝛ ita etiā erit hodie:quia cōdito testamēto nō est hodie sublata differentia emācipationis ꝛ patrie ꝑtātis:vt no.glo.in.l.si emancipati.s̄.de col.ꝛ in auč.ex cā in gl.ij.ꝛ sic habebit necesse hodie emācipatus in isto cāu rūperere testamētū ꝑ bo.pos.ꝯtra tab.sicut ꝛ olī ꝛ si heres.ꝓbabit cām īgratitudinis eē verā excludeť emācipatus a bo.pos.ꝯtra tab.sicut excludereť a querela quādo eēt exhr̄datus.ꝛ ex his apparet ꝙ hec auč.locū h̄ȝ in ꝑteritiōe paterna:vt ēt fuit de mēte glo.in.d.§.exheredatos.¶Iteȝ apparet ex his ꝙ ē differētia inter ꝑteritionē paternā vľ maternā:q: qn̄ ē ꝑteritus a matre cū expressiōe cāe testamētū valet.si aūt filius est ꝑteritus a patre cū exꝑssiōe cāe.ꝛ tūc aut erit filius emācipatus:ꝛ idē:q: aut testm̄ valet in ꝑtāte ꝛ testm̄ erit nullū.ꝛ hūc respectū potuit habere glo.i.ħ lȝ inepte ꝛ imꝑfecte fuerit locuta.¶Et lȝ ista sit cōis opi.tm̄ Ful.in.d.auč.ex cā.tenet ꝙ iste tex.nullo mō habeat locū in ꝑteritiōe paterna:ꝛ plura dbilia adducit exceptis.ī.scriptis.s.q: tex.in.d.§.siue igiť.dicit ꝙ si ꝓbabitur cā igratitudinis testamētū suā firmitatē habebit:ergo tex.ꝑsupponit ꝙ testamētū a ꝑncipio habuit validitatē ꝛ firmitateȝ.Sȝ ita ē quando filius ē ꝑteritus etiaȝ cū causa testamētū ē nulluȝ:vt iaȝ dictū ē.ergo ille tex.nō h̄ȝ locū i isto casu:ꝛ h̄ȝ ille tex.ꝯtinuationē ꝛ relationē ad dcm̄.§.aliḋ.ad idē pōderať ip̄e tex.i.d.§.siue igiť dū dicit.Si aūt ħ obseruata nō fuerit nullū exhr̄datis liberis gn̄ať ꝑiudiciū.¶No.ꝙ dic̄ exhr̄datis nō aūt dicit ꝑteritis:ꝛ sic cōprehēdit exhr̄datū a p̄re uel a matre vľ ēt ꝑteritos a matre q.ꝑ exhr̄datis habētur.¶Sȝ ad ꝑmū argumētum rn̄de ꝙ illḋ argumētū nō negat ꝙ ista auč.nō hēat locū i ꝑteritiōe paterna facta ḋ filio emācipato cū cā.Nā tunc testm̄ ē validū ēt a ꝑncipio:vt dixi.s̄.ꝛ sic cessat argumētū suū i emācipato vbi aūt eēt filius ꝑteritus in ꝑtāte cū cā:tūc tenēdo cōem opi.ꝙ h̄ȝ ꝙ testm̄ sit nullū.oportet respōdere ad tex.i.d.§.siue igitur ꝙ quādo probatur eē verā cām ꝑteritiōis testamētū cēseť remanere in sui firmitate:q: cū repellať filius a iure dicēdi nullū ob igratitudinē suā:vt dicit Ang.hoc testamētū pro firmo habetur nec ē absurdū ꝙ testamētū qḋ a ꝑncipio fuit.nullū ex postfacto recōualescat in effectu:vt patet in.l.posthumus.in ꝑnci.ff.de iniusto testa.ꝛ in.l.filio ꝑterito.eo.titu.in fi.tamē ista nō videť sufficiēs respōsio.ad.§.siue igitur.in ṽ.suā firmitatē habet ꝛc̄.ꝛ sic tex.ibi innuit ꝙ anteꝙ̄.ꝓbareť igratitudo testamētū firmitatē habebat.ꝛ pro certo satis periculosuȝ videť dictū Ang.et sequatiū dū tenēt ꝙ lȝ testamētū sit nullū qn̄ fili⁹i ꝑtāte ē ꝑteritus cū cā:tn̄ si hr̄s script⁹.ꝓbat cām ingratitudinis excludať ꝑteritus a iuř dicēdi nullū ꝛ hr̄s possit ex testamento nullo adire efficaciter cōtra oīa iura mūdi:vt.l.i.§.fi.cū si.ff.si tab.tes.nul.exta.cū nō habeamus tex.ꝓbantē opi.Ang.imo videať vrgenter.ꝓbari ꝯtrariū i.d.§.siue igiť.in ṽ.suā firmitatē.ꝛ iḋ videretur.ꝓbabiliter dici posse ꝙ quādo filius in ꝑtāte ē ꝑteritus cum cā vex ē ꝙ testamētū ē nullum:vt dixi:tn̄ nō videť vex:quia si heres ꝓbet cām ingratitudinis eē verā ꝙ excludať filius a iure dicēdi nullum.ꝛ ex testamēto possit adiri hr̄ditas qn̄ vř ꝙ iste tex.ꝛ tex.i corꝑe nō habeāt locū in ꝑtāte rōne filii i ꝑtāte:ut pȝ i.d.§.siue igiť.ꝛ sic nulla erit differētia an pretereatur filius in ꝑtāte cū cā vel sine:q: vtroqȝ casu testamētū erit eodē mō nullū ꝛ sic iste tex.ꝛ tex.in.d.§.siue igiť.cū se.habebit tātum locuȝ in preteritione materna.ꝛ in preteritione patris pretereuntis filiū emācipatuȝ:q: tūc sine causa erit nullum.si autē cū causa vale-

bit.ꝛ si probabitur cā excluditur filius ab impugnatione testamēti.istud expresse ē de mente Bar.in auc̃.ex causa.in scḋa questione ibi dū dicit ex predictis patet ꝙ glo.in.§.aliud.que videtur velle illū tex.intelligere solū in preteritione materna nō dicit verū: que habet etiā locuꝫ in preteritione paterna facta de filio emācipato ꝛc̃.istaꝫ opi.tenet Ja.de are.ut refert Cy. hic in prima questiōe qui refert ꝙ etiā Dy.in.d.l.gallus.in pn̄.in distinctione sua tenebat expresse ꝙ in filio in potestate nihil sit imutatū per istaꝫ auc̃.pro hoc facit quia cuꝫ tex.in.d.§.aliud. dū loqtur in preteritione matris loquitur de preteritione facta per nō habentē filiuꝫ in potestate.ꝛ etiaꝫ videtur intelligi iste tex.dum loqtur in preteritione respectu patris: vt intelligatur in patre ñ habēte filiū in ptāte: vt sic eq̄lis fiat relatio in persona vtriusqꝫ. arg.l.ꝙuis cū si.s̄.de impu.ꝛ aliis sub. ¶ Et hanc parteꝫ etiaꝫ tenet Jo.de imo.in.d.l.filio preterito maxime circa.xx.col. vbi dicit ꝙ ad hoc nō ob.tex.in.d.§.aliud quoqꝫ capituluꝫ.vbi videtur tex.innuere ꝙ testamētū teneat si causa inseratur: ꝛ probetur ꝙ ſm eum illa exceptio debet referri ad exheredatos vel habitos pro exheredatis vel emancipatos nō ad suos: vel si nis vt etiam referatur ad suos: tunc intellige ꝙ ſm eum sensus littere erat in illa exceptiōe ꝙ vbi causa legitima inseritur nō vitiaṫ testementū tunc ex defectu forme preteritiōis.ꝛ hoc velit ille tex. sed nō negatur ibi ꝙ ex alio capite testamētum possit reddi nullū per regulā iuris antiqui de qua in.l.inter cetera de libe.ꝛ posthu.ꝛ istud puto tucius in hoc passu dubio quē etiaꝫ tangit Saly.in auc̃.ex causa.ꝛ ibi r̄citat ꝛ p̄mo vnā opinionē.s.ꝙ testamētum sit nullū sed recōualescat si probatur causa preteritiōis filii in ptāte sicut recōualescit per approbationē preteriti approbantis testamētuꝫ: ut.d.l.filio. Postea subdit ipe ꝙ forte dicendū ē ꝛ nō male ſm eum ꝙ hodie ſm istam auc̃.sit inductuꝫ ꝙ testamentum sit validum quādo filius in potestate preteritus ē cum expressione cause: vt innuit tex.hic in ṽ.nisi.que dictio affirmat ꝛ ponit qñ ē posita post negationē: vt h̄ ꝛ i.l.actiōe. Et ibi bar. s̄.de trāsac.ꝛ dicit ꝙ tale testamētū validū nō poterit ipugnari per filiū isto casu: nisi per bo.pos.cōtra tab.que daṫ etiā filio in ptāte: vt in.l.maximū.s̄.eo.que cōsideratio nō placet: qꝛ vt dictū ē iura nouissima in hac materia sūt inducta in fauorē filiorū.ergo sicut olim testamētū erat nullū fauore filii: ita debet esse hodie: ut probaui. Itē iste tex.i ṽ.nisi.per quē se fundat Saly. ꝑmittit istā preteritionē.qñ probaṫ cā ingratitudinis.ergo ante eaꝫ probatā testamētū nō esset validuꝫ: sed in suspenso.ꝛ sic nō possit adiri h̄r̄ditas.l.suus quoqꝫ ṽ.ꝛ ideo si coheredē.ff.ḋ heredi.insti.ꝛ dixi in simili questōe in.l.ij.s̄.eo.hoc aūt esset cōtra tex.in.d.§.siue igiṫ.ibi dū dicit heredes verā eē mōstrauerit et presupponit ꝙ anteꝙ ꝓbetur igratitudo possit heres adire.al's nō diceret ꝓbari per h̄r̄deꝫ: ꝛ ita illū tex.iducit Bar.in.l.i.ff.ḋ tes. ¶ Itē si interea nō possit adiri h̄r̄ditas p h̄r̄deꝫ plura sequerenṫ absurda q̄ pōit Bal.ꝛ sic teneo ꝙ habeat locū tm̄ iste tex. i p̄teritiōe emācipati cū opi.nō ob.tex.i.d.ṽ.si n aūtē h̄ obseruata.dū dicit nullū exh̄r̄datis ꝛc̃.quē tex.inducebat Ful.ad ꝓbāduꝫ ꝙ nullo mō in p̄teritiōe habeāt locū iura nouissima: qꝫ r̄ndet Imo.in.d.l.filio i scḋa charta ꝙ vbi ṽbū exh̄r̄datis sumitur large: ut cōprehēdat et p̄teritionē sciēter a p̄re factā ut ꝓbat Bar.h̄ in p̄ma oppo.ꝛ sic declaraṫ ille tex.p p̄cedētes loquētes etiaꝫ de p̄teritiōe: ut.d.§.aliud.ꝛ sequētia declaranṫ p p̄cedentia.l.q filiab'.in pn̄.de le.i. ¶ Tertio r̄ndet imo.ꝙ ille tex.non loqtur quo ad formā p̄teritiōis ꝛ exh̄r̄datōis de q̄ tractamus h̄ ſꝫ loqṫ quo ad effectū ꝯseruatōis legatorū quo casu hꝫ opi.antiquorū legata nō ꝯseruanṫ qñ testm̄ nō vꝫ ex cā p̄teritiōis paterne: tū qꝛ ista vltia r̄sio ē dubia ob opiniōes q̄s videbim' i auc̃. ex cā.iō teneo p̄mā solutiōeꝫ. ¶ Aliā solutionē debilē dat saly. i auc̃.ex cā.q circa h̄ plura leuia adducit ad ꝓbādū ꝙ h̄ auc̃.hꝫ locū in oī p̄teritiōe paterna q̄ omitto tanꝙ nō multū necessaria ꝛ ista adde his q̄ dicenṫ i.d.auc̃. ex cā vbi doctores plures ista examināt.ſꝫ apti' cadebāt h̄: dicā et ibi ḋ hoc aliqd circa.vi.col. s̄.qd āt sit p̄terire gl.tāgit h̄ dixi in.l.iij. ¶ Querit h̄ Bal.an si testator expssit plures causas i exh̄r̄datiōe quaꝝ vna tm̄ ē ṽa ꝛ efficax an sufficiat.ꝛ dicit ꝙ sic.alle.in arg.l.seio.i fi.ḋ ap.ꝛ isti. ḋ excusa.tu.§.si plures.ſꝫ dicatis ꝙ ē casus expssus i.§.siue igiṫ ꝛ i.§.si tales.i auc̃.vt cū de ap.cog.ꝛ facit ad illud qḋ singulariter no.Inno.in.c.presentia.de renun.

e **X causa.** Propter breuitatē nō summaṫ.ſꝫ pōt diuidi in tres ptes. Primo vnū dictū ponit.scḋo illud limitat ꝛ restringit.tertio dubiū remouet. Secūda ibi ꝙtuꝫ. Tertia ibi cetera.ꝛ hec auc̃.venit correctiue ad iura.C.que volebāt ꝙ filia preterita legata p̄stat nō aūt exh̄r̄data: vt innuit tex.i.l.maximū vitiuꝫ s̄.eo.ꝛ expssius.i.l.cū duob'.s̄.ḋ iof.tes.l.i.s̄.ḋ bo. pos.ꝯtra ta. ¶ No.ꝙ vitiū p̄teritiōis reddit testamētū nullū ꝙ q̄liter ꝓcedat fuit examinatū i.l.posthumo.s̄.de ꝯtra tabu.ꝛ aliqualiter quo ad iura nouissima diximus i auc̃.nō lꝫ.s̄.eo. ¶ Scḋo nota ꝙ ob exheredationē testm̄ reddiṫ irrituꝫ qḋ qualiter ꝓcedat examinabiṫ in glo.ij. ¶ Tertio no.ꝙ lꝫ testamētū nō valeat in effectu: cū legata debenṫ regulariter tñ ē cōtrariū: vt.l.proxime.ff.de his que in testa.delenṫ ꝛ.l. eā quaꝫ.j.de fideicō.ꝛ ibi per glo.ꝛ doc.enumeranṫ plures alij casus speciales in q̄bus legata debētur ꝙuis testamētū nō habeat effectū. ¶ In glo.i. hec gl. ponit cōclusionē eius qḋ disputaṫ in glo.ij.ꝛ glo. intelligit tex.in verbo ex causa ꝙ loquaṫ de causa exprimēda in preteritiōe ꝛ exheredatione.quia testamētū ē irritū ip̄o iuṙ si ē omissa cā: sec' si cā legitia ē expssa quia tunc valet: vt plene no.in glo.ij. Tamē planius pōt intelligi ista littera intelligendo ex cā preteritionis.i.propter p̄teritionē ipam. ꝛ sic stabūt intransitiue illa verba.ex causa p̄teritiōis: quia stabunt ꝓ eodē ac si dixisset ꝓpter p̄teritionē vt in simili habetur i.l. i.cum glo.in ver.iure cōditionis.s̄. de cōdi. indebi. ¶ In glo.ij.ibi tu dic ſm Jo.hec opi. cōiter approbaṫ.s.ꝙ qñ filius exh̄r̄datus ē cū expressiōe cāe legitime testamētū valet: lꝫ adhuc causa non sit ab herede ꝓbata.ꝛ ideo tūc opus ē vt filius intētat querelā iofficiosi: vt.d.§.siue igiṫ.in ṽbo euacuato.ꝛ in.§. si tales.in ṽbo rescisso.ꝛ ꝙ tūc testamētū valeat: pꝫ ex eisdē.§.in q̄bus dr̄ ꝙ ꝓbata cā testm̄ in sui firmitate maneat ꝛ sic presupponit ꝙ testm̄ a p̄ncipio valuit. vbi autē cā legitima nō ē expressa testm̄ ē ip̄o iure nullum qꝛ t̄pe testamēti nō fuit seruata forma reqsita a lege. ergo actus dr̄ eē nullus vt i iurib' vulgarib'.ꝛ ꝓ hoc vide rōnes pleni' p Bar.adductas.ꝛ alios i.l.i.ff.ḋ testa.ꝛ p Bal.hic in.vij.col.ꝛ Saly.h̄ ꝛ Bal. i auc̃. nō lꝫ.s̄.eo.ꝛ in repetitiōe.l.in suis i.xx.col.ff.ḋ lib. ꝛ posthu. Tñ Ful.h̄ ꝛ imo.i.d.l.i.ff.ḋ test. fuit i noua opiniōe.s.ꝙ et qñ filius ē exh̄r̄dat' sine expssiōe cāe legitie nihilomin' valeat testamētū ꝛ op' sit illḋ p q̄relā rescidere: qꝛ ḋ iure antiquo ita erat.nō eni regrebant iura antiqua expressionem cause: vt notat glo. in.§. exheredatos in verbo noluit. in autentico de heredi.ꝛ falci. Et dixi in dicta autē.nō licet.ergo cū iura antiqua non reperiatur correcta debet seruari.l. sancimus.s̄.de testamen.ꝛ per repetitiones subauditiones aut tacitos intellectus non debet induci leguꝫ correctio: vt no.glo. singularis in capitulo cupiētes §.quod si per viginti.in versi.petere.de electio.i.vi. quinimmo tex.in dicto.§.siue igitur.in versi. euacuato.maxime iuncta glo.in dicto.§.si tales in versi. rescisso.videatur probare istam opinio. nam euacuari ꝛ rescindi non potest illud quod nullum est.l.nam ꝛ si sub conditione.versi. post defectum.ff.de iniusto testa.ꝛ per hoc non patet ꝙ non obstat si dicatur ꝙ testamentum debeat esse nullum: quia non sit seruata forma tradita in dicta auc̃.non licet. ꝛ per consequens actus ob non seruationem forme debet reddi nullus.l.non dubium supra de legi.l.cum hi.§.si pretor.ff.de transactio.quia respondetur ꝙ actus dicitur esse nullus: nisi lex vltra procedat prouidendo ḋ remedio rescissorio.nam tunc actus factus contra legē valet ꝛ oportet ꝙ rescindaṫ.l.nō itereſt.s̄.qḋ me. cau.ꝛ fere per totū titulū.ꝛ no.Bar.in.d.l.nō dubium.in ṽſi.oppo.de titulo de dolo ꝛc̃.cū ergo tex. in

d.§.fine igit.⁊ in.d.§.si tales itroducat rescindi de
bere testamētū seqtur ꝙ nō est nullū. Et pro hoc fa/
cit: quia illa ỽba euacuato ⁊ rescisso itelligūt sine du/
bio per q̄relā quādo filius fuit exheredatus cum ex/
pressione cause: qꝛ ambo isti casus ibi sub eadem dter
minatione ponunt.ideo debet itelligi ꝙ pariformi/
ter fiat decisio in vtroqȝ.ar.l.q̄uis cū similibus.s.de
impu.⁊ aliis substi.¶Nec ob.iste tex.in ỽ. irritū. qꝛ
importat idē ꝙ nullū.l.i.ff.de iniuſ.teſ.qꝛ responde
prout dicit glo.hic ꝙ istud ỽbū nō ē in corpe: ſȝ fuit
positū h̄ p Guarneriū nō habētē ptātē legis cōdē
de.⁊ ista opinio disputādo aliqualiter ē sustētabilis.
Tamē tenēdo opīo.cōmunē que in iudicādo sequē/
da est.dic ꝙ vbicūqȝ exheredatio est nō rite facta ha
bet pro preteritione.l.nō putauit.§.nō quis.ff.de cō
tra tab.⁊ ē gl.i.in.l.si posthumos.ff.d liber.⁊ posth.
quā doc.ibi. ⁊ maxime imo.reputat signāter notan/
dū.ergo cū dicta exheredatio fuerit nō rite facta fili⁹
habet pro preterito a patre.⁊ preterito nō datur q̄re
la:imo dat ius dicendi nullū si erat filius in ptāte: vt
d.l.i.de iniuſ.teſ.⁊.l.fi.huius tituli: ⁊ p ꝯsequēs pa
tet ꝙ illud ỽbum euacuato debet intelligi ipo iure,p
ut refert ad exheredationē factā sine causa. Inquā
tum ỽo refert ad exheredationē cū cā debet intelligi
per querelā.simile habetur in.l.ij.cū glo.ff.de offi.
procōsul.pro hoc etiā facit tex.in.c.presenti.de offic.
lega.in.vi.vbi apparet ꝙ ỽbū euacuato adaptatur
etiā ad casū in quo actus ipo iure reddit nullus.Et
hoc de necessitate apparet ꝙ respōsio que dabat ad
l.cū hi.§.si pretor.cū similibus.nō est concludens.⁊
sic cū militat illud argumētū subsistit cōmunis opi.
Et de hac materia etiā aliquid vide per Barto. i.l.
si posthumus a primo.§.fi.ff.de libe. ⁊ posthu. pre/
teritis.⁊ per Bal.in.l.omnimodo.in pn.s. de inof.
teſ.⁊ ibi saluat Bal.opi. Mar.in vno casu.s.quādo
dolo fuisset inductus testator ad exheredādū descē
dentē: quoniā tūc testamētū erit nullum.licet in ex/
heredatiōe causa fuerit expressa.⁊ dicit ꝙ ita potest
intelligi tex.no.in.§.in aliquo.in corpore vt cum de
appella.cog.vbi tex.nō requirit rescissionē fieri aut q̄
relam intentari.¶In eadē ibi nō ob.⁊c. hic format
glo.oppositionē ad illud quod incidēter dixerat .s.i
filio in potestate preterito dari ius dicendi nullū sed
emancipato solū competere bonorū poſ. contra ta/
bu.Nam contra hoc arguit glo.quia hodie est sub/
lata differētia emancipationis ⁊ patrie potestatis.re/
spondeas vt in glo.⁊ teneas secūdā solutionē qua
premissa potes sibi iungere primā.Et ex dicta secun/
da solutiōe habes ꝙ ꝯdito testamēto nō est sublata
differētia emācipatiōis ⁊c.de quo vide que dicta fue
runt post glo.in.l.si emācipato.s.de colla. ¶In ea
dē ibi sed predictū verbū ⁊c.s.irritū positū hic in
tex.⁊ sic glo.redit ad id quod supra in princ.hui⁹gl.
disputat.¶In eadē ibi: vñ dic ⁊c.gl.h̄ tractat q̄ re/
media cōpetant preteritis vel exheredatis ad impu/
gnandū testamētum de quo vide plenius per Bar.
hic in.ij.q.⁊ in.d.l.filio preterito.cui adde plura que
dixi in auc̄.nō licet.s.eo.¶In eadem ibi.s. de iof.
teſ.l.fi.glo.hic tenet ꝙ testamētum conditum de re/
bus castrensibus: vel quasi non possit querelari. ⁊
etiam glo.videtur sentire ꝙ nō possit cōtratabu.per
id quod habetur in.d.l.fi.quā alle.glo.⁊ idē tenet
glo.in.l.i.ff.de inof.teſ.⁊ alibi dicit glo.ꝙ potest ag
ad legitimā seu ad supplementū legitime per cond
tionem ex lege positam in.§.presbyteros aut diaco/
nos.in auc̄.de sanc.episco.⁊ ibi tenet glo.in versi. fe
rant.per illū tex.Idem dicit gl. in.l. de inofficioso.
s.de inof.test.Sed certe tex.in.d.§.presbyteros nō
probat: quia ibi simpliciter dicitur ꝙ legitimā ferāt.
⁊ sic potest intelligi ꝙ tex.voluit ꝙ legitiā debet eis
relinqui i testamēto: sed si testator exheredaret illos
qbus debetur ibi legitima: an detur eis querela vel quod reme/
diū.istud nō decidit alibi.gl.tenet ꝙ hodie possit tale testamē
tū querelari: ⁊ ipugnari sicut alia testamēta: vt tenet glo i Rica
ff.si qs a pa.fu.ma.⁊ in.l.aduersus.cū si.ff.de inof.teſ. ⁊ istam
opi.tenet Bar.magis cōiter doc.hic per tex.in.§.⁊ hoc qdem
de parētū.in auc̄.ut cū de ap.cog.ibi dū tex.dicit de rebus pro
priis in qbus habēt testādi licētiā.⁊ sic loqt de filio in ptāte te/
stāte nō de emācipato: qꝛ dixisset limitatiue in qbus hȝ testandi
licētiā ⁊c.cū emācipatus habeat ius testandi in oībus : ⁊ tamē
tex.ibi.⁊ in.§.si tales.in ỽ.rescisso.vult ꝙ eodē mō rescindatur
testamētū filiorū quādo ascēdentes sūt vel preteriti vel exh̄rda
ti: sicut ecōtra quādo descēdentes sūt preteriti vel exheredati.⁊
iō ꝯcludit Bar. h̄ ⁊ in.d.l.filio.ꝙ aut pater est p̄teritus vel ex/
heredatus sine cā a filio in ptāte testāte d castrēsibus vel quasi
⁊ testamētū nullū ē: qꝛ forma nō est ſuata.aut exheredat pater
cū cā.⁊ tūc habet q̄relā sicut ecōtra habȝ filius. aut p̄teritus est
cū cā.⁊ tūc testatū ē nullū.⁊ sic pater habet ius dicēdi nullum
sicut ecōtra quādo filius in ptāte ē preteritus a patre: vt dixi in
auc̄.nō licet.facit.l.nā ⁊ si parētibus.ff.de inof.teſ.¶Sed istō
vltimū dictū nō videt verū: qꝛ aut filius testat in castrēsibus:
vt qꝛ ē miles.⁊ tūc si p̄teriit patrē sciēter pater haberi debet p
exheredato.l.sicut certi.⁊.l.sequēti.s.de testa.mili.vnde aut cā
nō fuit expssa: ⁊ testamētū ē nullū ob defectū forme.aut fuit ex/
pressa cā ⁊ testamētū dȝ valere.⁊ opus ē querela sicut ecōtra qñ
pater exheredat filiū: vt i pn.hui⁹gl.Si aūt p̄teriit p̄rē ignorā
ter: vt qꝛ ignorabat habere patrē quē putabat eē mortuū.⁊ isto
casu nō cadit h̄ p̄terire hominē mortuū cū expſſiōe cāe. Sȝ da/
to ꝙ eū p̄teriisset cū cā: adhuc dico ꝙ testamētū nō erit nullum
vt patebit p rōnes proxie alle.aut filius nō erat miles: ſȝ erat de
numero eoꝝ qui habēt quasi castrēse peculiū qui ponunt i.d.
l.fi.⁊ adhuc dico ꝙ p̄r nō habet ius dicēdi nullū: qꝛ nō reperit
ꝙ p̄r olim illud haberet.imo aut filius emācipatus exhereda/
bat patrē seu pro exh̄rdato habebat.⁊ opus erat q̄rela.l.pater
filiū.s.d inof.teſ.aut erat p̄teritus ⁊ tūc habebat bo. poſ. ꝯ ta.
l.i.ff.si qs a pa.fu.ma.Si autē filius erat in ptāte ⁊ patrē nō in
stituit nō subiacebat testamētū eius alicui q̄rele: vt.d.l.fi. ergo
cū iure autētico nō reperiat ꝙ testamētū sit nullū vr̄ apte pba
ri ꝙ sit opus remedio rescissorio qñ p̄r ē p̄teritus cū cā nō dbet
habere ius dicēdi nullū: qnimo tex.i.d.§.si tales. in ỽ. rescisso
qñ p̄r ē p̄teritus vel exh̄rdatus cū cā: lȝ olim rescindi nō posset a
p̄re per q̄relā: vt dixi: nec ēt p ꝯtratabulas.l.si a milite.§.fi.ff.d
test.mili.⁊ ibi de hac materia p bar.⁊ ista opi.tȝ Imo.in.d.l.fi/
lio p̄terito.⁊ ēt Ful.h̄.Et ibi forti⁹dicit imo.sub dubio forte ꝙ
hodie vr̄ patrē nullo mō posse dicere testamētū nullū ēt si p̄teri
tus sit sine cā vl exh̄rdatus sine cā: qꝛ olim defect⁹ forme.i.nō in
stituere vel exh̄rdare patrē nō reddebat testm̄ nullū.Nā lȝ si p̄r
nō ſuabat formā i testō id est nō istituebat nec exh̄rdabat filiū
testm̄ eēt ipo iur nullū.l.iter cetera.ff.d lib. ⁊ posth.l.i. d iiusto
test.tñ secus erat i filio: qꝛ lȝ istā formā nō ſuaret: vt qꝛ neqȝ isti/
tueret neqȝ exh̄rdaret patrē nō reperiebat ꝯcedi p̄ri ius dicēdi
nullū.Sȝ solū dabat patri tāꝙ p̄terito bo.poſ.cōtra ta.si testm̄
nō erat ꝯditū in castrēsib⁹ vl quasi: vt.d.l.si qs a pa.fu. ma. si
autē erat in castrēsibus vl quasi: tūc nullo mō poterat ipugnari
vt dictū ē.eodē mō hodie nō dȝ posse ex defectu forme dicere
testm̄ nullū: qꝛ hoc nō reperitur inductum de iure nouissimo.s.
ꝙ testm̄ sit nullū.imo potius vr̄ satis apte dici ꝯtrariū in .d.§.
si tales.in ỽ.rescisso.iuncta.l.nā ⁊ si sub ꝯditione.in ỽ.p⁹ defe
ctū.ff.d iniuſ.teſ.⁊ dicit ꝙ ista ē opi.noua.⁊ istā opi.sensit etiā
Ful.h̄ tñ multū trūcate ⁊ ꝯfuse locutus ē.¶Et pro ista opi. pt
adduci rō quā supra allegaui: qꝛ qñ exh̄rdatio ē minus rite fa
cta habetur pro p̄teritiōe.ſȝ si pater ē preteritus nō habem⁹ de
iure antiquo vel nouissimo tex.dicētē ꝙ testm̄ sit nullum ſȝ solū
ꝙ cōpetat bo.poſ.ꝯtra ta.ergo pater nō poterit intētare ius di
cēdi nullū: ⁊ sic vr̄ i pūcto iuris sustētabilis hec opi. Tñ si velle
mus sustētare cōem opi.s.ꝙ qñ pater ē p̄teritus vl exheredatus
sine cā habeat hodie ius dicēdi nullum. oportet dicere ꝙ iura
nouissima recipiant interp̄tationem ⁊ distinctionem p leges an
tiquas.l.sed ⁊ posteriores.ff.d legi.no.glo.⁊ clarius ibi bar. in
l.sciēdum.in pn.ff.q sa.da.cog.ergo cū hodie iductū sit forma
liter ꝙ in p̄teritiōe ⁊ exh̄rdatione p̄ris debeat exprimi cā i testō
⁊ iura antiqua dicāt ꝙ vbi nō ſuatur forma tradita a lege actus

sit ipo iure nullus.l.cū hi.§.si pretor.ff.de trāsac. ergo tex.i.d.§.si tales.i ꝟ.rescisso.dꝫ itelligi ipo iure a lege quādo nō est seruata forma legis.i.nō est exp̄ssa cā. ¶ Quādo aūt est expressa itelligatur rescisso.i.p remedia rescissoria.facit in simili tex.in.d.l.iij.in glo.ij.ff.de offi.procōsul.ꝛ ista est cōis opi.vt patet ex notatis per doc.hꝰ ꝛ maxime per Cy.qui i p̄ma ꝛ scd̄a.q. tenet illō idēꝫ qd̄ tenebat Bar.in patre etiā preterito cū cā.s.ꝙ si pater ē p̄teritus cū cā a filio in ptāte testamētū sit nullū. Addit tū Cy. ꝙ si probaret̄ per heredē cām preteritōis eē veram tūc testamētum valebit sicut ecōtra ꝫm euꝫ quādo filius in ptāte est preteritus cū cā testamētuꝫ est nullū si causa nō probet̄: sed si cā probetur testamētuꝫ est validuꝫ: vt in.d.§.siue igit̄.sed ista opi. Cy. i q̄tum vult ꝙ si probet̄ cā testamētū sit validū vbi alias eēt nullū causa nō probata nō videt̄ vera: vt dixi i auc.nō licet.ꝛ istam auctoritatē Cy.adde his que dixi ibi.qbus etiā adde qd̄ Iacobu.hꝰ tenet ꝙ in filio i potestate p̄terito nihil sit imutatum p iura nouissima quo ad rūpēdū testamētum.ꝛ istam opi.ibi tenui. ¶ Iuxta p̄dicta tāgit etiam imo.i.d.l.filio preterito: qꝛ dictum est.s.ꝙ in filio milite testāte i castrensibus. Quid ecōtra i patre milite testāte i castrēsibus.an si pretereat sciēter filium vel eū exheredet testamētū hodie subiaceat q̄rele ꝛ dicit ꝙ cōis opi. sit ꝙ sic per.d.§.ꝛ hoc qdem cum sequēti.ꝛ tꝫ gl.i.l.si.s.de inof.test.ꝛ i ꝟica.ff.si qs a pa.fue.ma.cum cōcor.tamē dicit ꝙ i cōtrariū facit: qꝛ ille tex.qui corrigit iura antiqua.i.d.l.si.s.de inof.testa.cū si.loqtur solū i filio testāte.ideo nō debet fieri extensio ecōtra ad patrē militē testātēꝫ cū in correctorijs nō fiat extensio ex idēptitate vel maioritate rōnis.auc.quas actiones.s.de sacrosan.eccle.ꝛ ibi no.ꝛ in.l.tam is.§.i.ff.de dona.cau.mor. sed ad hoc pōt responderi ꝙ in correctorijs fit extensio ex idēptitate vł maioritate rōnis quādo sumus i correlatiuis: vt ē tex. i.l.fi.i p̄n.ꝟ.de idic.vidui.tol.ꝛ ibi no.Bar. ¶ Itē in correctorijs fit extēsio vbi aliter resultaret absurdū nisi extēsio fieret.ar.l.scire oportet.§.aliud.ff.de excu.tu. ita expresse no.imo.i.l.si ꝟo.§.de viro.ff.sol.ma.vbi ad hoc īter cetera adducit no. per glo.ij.in cle.si.de rescriptis. Sed absurdū esse videtur ꝙ patre preterito vel exheredato i testamēto filij testantis in castrēsibus daret̄ querela per.d.§.ꝛ hoc qdem cum seq.econtra vero non daretur filio cū magis debeatur hereditas parētum filijs q̄ ecōtra.ff.vnde liberi.l.scripto. ¶ Ubi auteꝫ miles preteriret ignoranter filium an tunc testamentum sit nullum: quia talis preterio vim nō habet exheredationis dixi post Bal. ꝛ Ange.in.l.sicut certi.s.de tes.mili. ¶ Expedita glo.per quā declaratur tex. iste in p̄ma pte est vidēdū pro declaratiōe scd̄e partis tex.duꝫ dicit q̄tum ad istitutionē an per istū tex.hodie cōseruet̄ substitutio in re certa vel nō: de quo dic ut per Bar.ꝛ alios hic.ꝛ in.l.filio p̄terito.ꝛ in.l.ex facto.ꝑponebat̄.ff.de here.isti.ꝛ per Ang. in auc. vt cum de appel.cog.§.fi.ꝛ per imo.in repetitione.l.i.§.si ex fundo.ff.d here.isti.in.viij.vel ix.col.ꝛ i.c.raynutius.de testa.ꝛ cōis opi.ē illa quā tenet bar.ꝛ licet bal.hic i vltima col. videatur velle p no.per.gl.i.l.liberis.ff.de doli excep.ꝙ nullo mō conseruetur institutio in re certa facta i persona filij qꝛ scd̄m eū nō sufficit filiū esse institutū nisi istituatur in testō.qꝛ oportet filiuꝫ habere iure istitutionis directe que fieri nō pōt i codicillis iuxta.l.ij.ꝟ.de codicillis.nō puto hoc eē veruꝫ. Nam posito ꝙ ratio bal.esset vera qd̄ nō affirmo.ꝛ pendet ab his que dixi post bal.in.l.hac cōsultissima.§.si quis aūt.s.de testamen.per istaꝫ auc.ꝯfirmant̄ etiam ea q̄ nō poterant relinqui nisi cōdito testō vt tutele: vt.d.§.siue igit̄ cū se.ꝛ tū tutela nō pt dari nisi i testō aut codicillis ꝯfirmatis testō.l.iij.cū ibi no.ff.de testamēta. tute.quo casu perinde est ac si i testō data eēt.l.asse toto.ff.de here.insti.ꝛ expresse vult bar.hꝰ in ꝟsi.quero dicitur hic ꝛc. quod cōseruātur etiā ea que nō poterūt relinqui nisi in testō: ergo cōseruabitur dicta istitutio filij i re certa. ¶ Itē etiā eēt videnduꝫ vtrū etiā substitutio pupillaris[a] cōseruetur p istā auc.de quo dixi post Bar.ꝛ alios i.l.i.§.fi.ff.de vulg.ꝛ pu. ¶ Quid aūt in fideicōmisso vniuersali specifice relicto in testō: an ꝯseruetur[b] per istam auc.adeo ꝙ filij succedentes ab intestato rupto testō teneantur fideicōmissuꝫ restituere fideicōmissario. cōis opi.est ꝙ sic vt per glo.ꝛ doc.in.l.ita tū.§.quotiens.ff.ad treb.ꝛ ita sentit glo.iuncto tex.in.l.eam quā.ꝟ.de fideicōmissa.in glo. i ver. traditur in quarto ibi posito.ꝛ per Bar.ꝛ alios hic.ꝛ per Bal. in.l.i.s.de inof.tes.ꝛ in.l.si cū vel in vtero.s.de tes.mili.ꝛ Ang.in.§.fi.in corpore ut cū de app.cog.per Pe.de anc.i cōsilio.clxxxiiij.icipiente. Ex themate p̄dicto elitio tria dubia ꝛc. Et iuxta hoc q̄rit bar.hic qd si ticius heres istitutus fuit grauatus de restituēdo hr̄ditatē per fideicōmissū seio.sub ꝯditione si ipe heres decederet sine liberis ꝛ ꝯtingat institutionem euacuari ex cā p̄teritiōis vel exheredatiōis ꝛ sic fideicōmissū sit restituēdū per ipm filiū p̄teritū succedēteꝫ ab itestato: an debeat attēdi vtrū istitutꝰ decedat siñ liberis.an ꝟo ipse filiꝰ p̄terituſ decedat sine liberis.ꝛ ꝯcludit ꝙ dꝫ attēdi an dcedat hr̄s scriptus siñ liberis qꝛ ꝯditio coheret p̄sone hr̄dis scripti: ergo eꝰ p̄sona debet attēdi siue habet hereditatem heres scriptus siue non.ꝛ mouetur maxime per.l.peculium.§.fin.ꝛ ibi etiam vide Barto.ff.de lega.ij. Adducit tamen in contrarium.l.si quis vsumfructuꝫ.ff.de vsufruc.le. ꝛ dicit ꝙ responsio ad illuꝫ tex.apparebit si bene aduertatur.nam responsio est ꝙ ibi mutata fuit persona: quia ibi vsufructus ex voluntate testantis fuit trāslatus in fideicōmissariū.ideo persona fideicommissarij attenditur.quia tunc vsufructus persone sue coherebat.sed in.q.nostra conditio semper cohesit persone ticij: ideo persona eius est attendenda. ꝛ adde Ange.in dicto.§.fi.in auc. vt cum de appellati.cog. ꝛ docto.hic etiam cōmuniter transeunt cum Barto. ꝛ aliam q̄onem huic coherentem vide per Barto. ꝛ alios in.l.qui filium.§.si quis seruum.ff.de heredi.insti. Prosequitur etiam Barto.hꝰ.ꝛ in dicta.l.filio preterito.que sint illa alia que conseruantur per istaꝫ auc.rupto testamēto ex causa preteritionis vel exheredationis.vide etiam per Bal.in.l.licet.s.de pacctis.ꝛ in.l.ij.in.iij.colū.ꝟ.que res iud.non no. Et q̄rit hꝰ incidenter Bar.ꝛ in dicta.l.filio.vtruꝫ illud qd̄ causa conditionis implende erat a legatario dandū heredi instituto dari debeat filio preterito succedenti ab intestato.ꝛ remittit se ad id quod colligitur in.l.is cui de conditio.indebi.ꝛ in.l.qui heredi.§.primo ff.de conditio.ꝛ demonstra.que iura loquūtur in casibus satis diuersis a casu nostro. Saly. simpliciter hic dicit ꝙ debet dari preterito a quo legatarius debet legatum recipere.ꝛ pro hoc dicit esse tex. apertū in.l.is qui in potestate.§.primo.ff.de lega. prestan. ꝛ istam opinionem etiam tenet Imo.in dicta.l.filio preterito.per.d.l.is qui in potestate.quam dicit esse singularem ꝛ non esse alibi.presertim inquātum ibi dicit idem esse de eo quod causa conditionis implende dari debeat extraneo.per illum tex. reprehendit opinionem Franci.de rampo.qui aliter distinguebat: vt ibi per eum. Tangit etiam Barto. hic an legatum relictum filio preterito conseruetur per istam auten.ꝛ de hoc fuit dictum in.l.maximum. post gl. ibi.s.eo. ¶ In glo.fina.in principio magis communis conclusio est ꝙ in casu huius auten. petantur legata actione ex testamento[c] maxime per tex. in dicto §.siue igitur cum sequen.in versi.tanq̄ non rescissuꝫ ꝛ per alias rationes de quibus plenius per Barto.ꝛ alios hic.ꝛ maxime per Bal.in.xiij.q.ꝛ per Bar.i dicta.l.filio preterito.ꝛ in dicta.l.p̄ma in.viij.q̄one.ff. de iure codic. Saly.tamen hic concordat opinio.s. ꝙ aut testamentum erat ipso iure nullum.ꝛ tunc petantur conditione ex lege.aut erat validum.sed restituendum. ꝛ tunc ratione ex testamento. nam secundum eum.tex.in dicto.§.siue igitur. solum loquitur in hoc secundo casu: vt patet ibi in verbo tanq̄ non rescissum. Sed per hec non recedo a communi opi. per rationes docto. Et non obstat consideratio Saly.quia dum tex.in corpore loquitur de rescissione accipitur diuersimode.i.ipso iure quando a principio testamentum fuit nulluꝫ: ꝛ etiā intelligit̄ de rescissiōe p remedia rescissoria quādo testamētū fuit validū vt

a ¶ Pupillaris.vide bal.cōsil.xciij.iij.li.ibi dicit ꝙ si substitutio fit istituto cōseruat̄ si aūt p̄terito nō ꝯseruatur lu.ro.cōsi.clxxx.dicit gl.est ord.i.c.si pr̄ q̄ꝫ se quit̄ dy.ꝛ vide eūdē cōsi.cccccxvi.āg.ꝯsi.lxxxviiij.

b Cōseruetur vide bal.cōsi.cviiij.vbi dicit eē tex.no.a ia.de are.in l.generaliter d fideicō.lib.§.ex testō ro.cōsi.clxxxi.an cha.ꝯsi.cxliij.ang.cōsilio.clxxiij.

c ¶ Ex testamēto.de hoc per ang.cōsi.clxxiij.

in superiorib⁹ sepe dixi. ꝛ hec disputatio est vtilis ad q. quã vide p Bar. h. ꝛ in. d. l. filio. ꝛ Bal. h in vlti. col. ¶ In ea. ibi sꝫ pone ꝛc. gl. q̃rit an qñ legata relicta sũt in testõ rupto ex cã p̃teritiõis vel exheredationis si in ea est adiecta clausula codicillaris petantur legata ẽt tũc directa actione ex testõ petunf p istã auté. qñ est adiecta clausula codicillaris. an ṽo petanf tanq̃ ex codicillis. ꝛ sic vtili actiõe ex testõ: prout petunf alia legata relicta in codicillis: vt no. glo. in. l. i. §. fieri velit. ff. de testa. ꝛ p glo. ꝛ doc. in. l. ij. i ṽbo p̃sonales. j̃. cõia de lega. ꝛ gl. hic plura inculcat inordidinate loquẽdo. ꝛ p̃mo videf glo. adducere rõnẽ q̃ nõ petunf p dispositionẽ hui⁹ auc̃. ex testõ. q: ista auté. solũ ꝯseruat legata qñ alio iure nõ poterãt valere rupto testõ quo ad hr̃dis institutiõeꝫ: sꝫ in. q. ꝓposita poterãt valere ex virtute clausule codicillarif. iuxta l. ex ea. §. fi. cũ ibi no. ff. d̃ testa. ꝛ. l. ex testõ cũ ibi no. j̃. de fideicõmif. ergo nõ hꝫ locũ dispositio hui⁹ auc̃. Tñ glo. tꝫ ꝯtriuꝫ: q: clausula codicillaris nõ operatur aliq̃d qñ testamẽtũ rũpif p q̃relã: q: rũpif ẽt ip̃a clausula per. l. ticia allegata ĩ glo. q: testamẽtũ illud cẽsef factũ a demẽte: ut ibi. sed ista ratio gl. nõ ẽ bona. Tũ q: hec auc̃. loq̃tur etiã qñ testm̃ erat nullũ. vel q: fili⁹ p̃teritus fuerat exheredatus sine cã. ꝛ sic nõ erat op⁹ q̃rela, put erat opus in. d. l. ticia. Tũ ẽt q: lex ticia cuꝫ rõne sua ẽ hodie correcta: vt plene ꝓbat bar. in. l. i. in viij. vel. ix. q. ff. de iure codicil. ¶ Tñ ꝯclusio glo. est in se ṽa. s. q̃ petanf actiõe ex testõ. tanq̃ ꝯseruata p istã auc̃. nõ auté ꝯseruanf per clausulã codicillarem: q: attẽto q̃ testamẽtũ illud valet quo ad legata seq̃f q̃ clausula codicillaris que fuit adiecta in cãu quo testamẽtum nõ valet non operaf aliq̃d quo ad legata: vt declarat h bar. ꝛ alij q̃ allegãt. l. stichus qui meus erit. ff. de le. i. ꝛ p Bal. i. l. ꝯtrouersia. ff. de trãsac. ꝛ ĩ l. fi. j̃. de codicil. ¶ In ea. ibi itẽ si hec ṽba ꝛc. tꝫ glo. q̃ qñ testm̃ ẽ nullũ. tũc clausula codicillaris operetur q̃ hr̃des succedẽtes ab itestato ĩtelligãtur grauati d̃ restituẽdo per fideicõmissũ hr̃ditatẽ hr̃dib⁹ scriptis in testõ. ꝛ istud ẽt firmat gl. in. d. l. ex ea. §. fin. ꝛ bñ p iura ibi alle. p gl. ꝛ doc. ꝛ ita cõiter tenef. Fallit tñ hꝫ glo. h. quãdo testamẽtũ rũpif ex cã preteritiõis. ꝛ p hoc glo. allegat. d. l. ticia. ꝛ in hoc qd̃ dicit glo. q̃ fallit quando rũpif ex cã preteritõis vel exheredatiõis ista gl. nõ repif alibi ẽm doc. tñ hec gl. magis cõiter dãnatur: q: l. ticia nõ loq̃f in ꝓpria p̃teritione: sed in exheredatiõe vel p̃teritione q̃. p exhr̃datione habef. p̃terea ẽt illa. l. ẽ correcta vt dixi. Et in testamẽto rupto ex causa p̃teritionis non repif q̃ clausula codicillaris non opef per suũ effectũ. imo est tex. exp̃ssus q̃ sic i. l. gñaliter. §. ex testõ. ff. de fideicõ. liber. ꝛ in. l. si patroni. §. fi. ẽm lec. scdãꝫ quã ibi sustinẽt doct. ff. ad trebel. ꝓbãt eni hoc illa iura attẽto q̃ clausula ibi posita in testõ. s. q̃ legata p̃starenf a veniẽtib⁹ ab itestato opatur idem q̃ codicillaris: ut no. in. l. ex testõ. j̃. de fideius. iũcto tex. i. l. q: aũt. circa p̃n. ff. si qs omis. cã testa. ꝛ no. Bar. in. d. l. i. in. v. q. de iure codicil. et ibi bar. r̃ndet ad aliq̃ua faciẽtia ꝯtra p̃dictã. l. ꝛ ita tenẽdũ ẽ cum sit magis cõmunis opi. de quo etiã plenius per Bal. ꝛ imo. i. d. l. ex ea. ꝛ aliq̃d p Dy. ꝛ bar. ĩ l. ij. ff. de le. iij. ꝛ per spec. ꝛ Io. an. in addi. spe. in ti. de instru. edi. §. cõpendiose ṽ. itẽ vide cuꝫ tribus ṽ. se. ꝛ p Bal. in repe. l. in suis. de lib. ꝛ posthu. i. xx. colũ. ꝛ in. l. fi. j̃. de codicil. ꝛ in. d. l. ticia. ꝛ aliq̃d p eum in. l. pe. j̃. de fideicõmif. ꝛ Ang. in. §. fi. ad fi. in auté. vt cũ de ap. co. in q̃bus locis tãgitur vtrũ taꝫ rupto testamẽto ex cã p̃teritionis q̃ rupto ex cã exhr̃dationis clausula codicillaris opef: ꝛ inuenies ẽt aliq̃ ĩ p̃dictis locis ꝯ cõeꝫ opi. tñ de facili tollunf ꝛ intellige p̃dicta de fideicõmisso r̃sultãte ex clausula codicillari p quã vt dixi vidẽtur grauati veniẽtes ab itestato de restituendo hr̃ditatẽ p fideicõmissũ heredi scripto. nõ aũt ĩtelligas de fideicõmisso vniuersali iũcto hr̃di grauato d̃ restituendo hereditatem per fideicõmissum alteri: quia illud fideicõmissuꝫ rupto testamẽto ex causa preteritionis vel exheredatiõis cõseruatur per istã auc̃. absq̃ aliqua clausula codicillari sicut dictum fuit supra. ¶ Item intellige q̃ ad hoc vt clausula codicillaris habeat effectuꝫ semp req̃ritur q̃ sint veniẽtes ab ĩtestato: vt est glo. reputata singularis in. l. qui filio. §. i. in ṽsi. ex codicillis. ff. de heredi. insti. ¶ Superest vna dubitatio vtrum p̃dc̃ã procedãt quãdo testator preterijsset posthumũ ignorãter. ꝛ adiecta esset dicta clausula codicillaris: an tũc nato posthumo de quo non cogitauit teneatur posthumus hereditatem per fideicõmissum restituere heredi scripto vigore dicte clausule in quo Bar. in dicta. l. i. i. vi. q. ff. de iure codicil. tenuit q̃ non per. l. si vnq̃. j̃. de reuo. dona. ꝛ per. l. sicut certi. ꝛ. d. l. si cũ vel in vtero d̃. de testa. mili. iuncta. l. iij. ff. de testamen. mi. inducendo vt ibi per eum. Et eadẽ ratione idem dicenduꝫ esset si quereretur: an illa clausula operaretur quo ad legata vt conseruentur per illaꝫ clausulam per quam regulariter cõseruantur. licet testamẽtum nõ valet: vt dicta. l. ex testamẽto cum ibi no. ꝛ. d. l. ex ea. §. i. cuꝫ glo. retenta opinione quã renuit Barto. in secũda oppo. scilicꝫ quãdo nulla est apposita clausula codicillaris rupto testamento ex causa preteritionis posthumi ignoranter preteriti non conseruẽtur legata ex dispositione huius auc̃. ꝛ ista opi. s. q̃ ĩ q̃one proposita nõ operetur clausula codicillaris fuit originalis opi. Nico. de ma. vt refert Bal. hic in. vij. q̃one. ¶ Sed aduerte q: magis cõmunis opi. esse videf in contrarium. vt tenuit Bal. in d. l. i. ff. de iure codi. quia videf indistincte q̃ iura velint per illam clausulam videri testatorem grauasse omnes succedentes ab intestato ꝛ qui nõdum nati ꝛ cogniti erant. l. si quis cum nullum. ꝛ. l. ab intestato. ff. de iure codi. Et dicit Bal. q̃ ad hoc ñ ob. l. qui graui. eo. titu. quia ibi fuit grauata certa persona nominatim. nõ aũt vniuersaliter prout fit per clausulam codicillarem generaliter appositam. Et respondet Bal. ad. d. l. si vnq̃ q̃ ibi donatio fuit inofficiosa. sed codicilli non possunt dici inofficiosi: eo quia preteritus oĩno habiturus est legitimã in qua grauari non potest. l. quoniã in prioribus. d̃. de inoffi. te. ꝛ istã opi. etiaꝫ tenet Bal. hic in. iiij. colũ. per. l. generaliter. §. ex testamento. ff. de fideicõ. lib. Et respondet ad. l. sicut certi. q̃ ibi distinguitur sciẽtia ab ignorãtia quo ad inducẽdaꝫ exheredatõeꝫ a toto: vel nõ inducendã. quo auté ad portionem legatorũ nõ: quia sufficere debet posthumo q̃ debeat posse habere legitimã licet teneatur ad legata. Et ista responsio videf cõtra tex. i. l. militis codicillis. §. si miles, in supremis. ff. de testa. mili. quem etiam alleg. Bal. hic vbi probatur q̃ ideꝫ in legatis ẽ quod in hereditate q̃tum ad casuꝫ. d. l. sicut certi. ꝛ licet Bal. conetur sustinere suaꝫ responsioneꝫ. tamẽ respõsio Bal. solum adaptatur ad casum quo queritur vtruꝫ operetur illa clausula quo ad restitutionẽ totius hereditatis. ꝛ eodem morbo laborat sua responsio ad. l. si vnq̃. tradita par Bal. in. d. l. si cum vel in vtero. licet aliqua dici possent pro sustinenda opi. Bal. attẽto q̃ etiaꝫ quãdo queritur quid dicta clausula operetur quo ad restitutionẽ totius hereditatis per fideicõmissum nõ venit excludendus filius per. l. quoniã. Sed in casu. d. l. sicut certi. per illam exheredationem reddebatur in totum filius exclusus. l. fi. d̃. de inoffi. te. Tamen planior videf responsio que. j̃. dabitur ad. l. sicut certi cum seq̃ẽ. Dat etiam hic Bal. aliam responsionem ad. d. l. si vnq̃. que respõsio non ẽ oĩno vera: vt patet ex no. per Bar. in. l. i. d̃. d̃ inoffi. don. ꝛ per Bal. in. d. l. si vnq̃. Ful. etiã h seq̃tur opi. bal. contra bar. Et dicit q̃ ista opi. non ẽ iniqua: attento q̃ fili⁹ nõ ẽ habiturus legitimã. ¶ Iteꝫ tenet Saly. in. l. i. ad fi. j̃. ti. i. Et hoc etiam videtur sensisse ipemet Bar. in. l. qui filiabus. in p̃n. in quadam addi. ff. de le. i. attẽto q̃ ista lex intelligif in testatore qui de posthumo nõ cogitauit. ꝛ ad hoc etiã ponderat imo. ibi illa ṽba bar. ꝛ ibi etiã de h ponit bal. sed nõ firmat pedes. ꝛ p ista opi. bñ facit vna ratio tradita p bal. h: nã testator apponẽdo clausulam codicillarẽ dixit si nõ valet neq̃ valebit iure testamenti ꝛc. ꝛ sic p verba t̃pis futuri, put req̃runf ad hoc vt reꝑhendaf casus quo corrũpif testm̃ p posthumũ ẽt si eẽt preteritus scienter hꝫ q̃ tradit bar. ꝛ oẽs hic. testator ergo vr̃ generaliter cogitasse de oĩ futura ruptura testi ꝛ ꝓspicere voluit ꝯ cãs rũpentes: ergo implicite cogitauit de posthumo q̃ inducit cãm

rumpēdi vnde sufficit īplicite vel in genere cogitasse ꝺ posthūo
l. qui iure. ff. de testa. mili. l. placet cū. l. se. ꝺ libe. ⁊ posthu. ⁊ istā
opi. ēt firmat Bal. ⁊ Saly. in. l. fi. ꝭ. de codicil. ⁊ ibi rn̄det ad. l.
sicut certi. ⁊ ad. l. si vnq̄. §. vt ibi disponens nō ꝓspexit ad casuꝫ
vltime volūtatis vel donatiōis rumpēde. h̄ ꝟo sic ob clausulam
codicillarē per quā videt̄ saltē in genere de posthumo cogitasse
vt dixi. Idem etiā tenet Imo. in. d. l. filio p̄terito. in. xiiij. col. p
d. l. si cū nullū. ⁊ q: videt̄ in genere cogitasse ⁊c̄. ut dixi. s̄. ⁊ dixi
ꝙ in hoc auderet cōsulere cōtra Bar. ⁊ ibi pluribus mōis respō
det ad legē sicut certi. ⁊ ad. d. l. si vnq̄. vt per te videre poteris.
⁊ iter cetera videt̄ rn̄dere ad. l. sic̄ certi. ꝙ ibi ob fauorē ꝯcessuꝫ
a lege persone militis validat̄ testm̄: qui fauor v̄r cessare quādo
ignoranter preterijt miles: cū tunc nō videat̄ esse fauor militis
qꝺ eius filius preter eius voluntatē excludat̄ vt ibi sed in. q. no
stra v̄r esse de mente testantis excludere filiū ⁊ grauare eum per
fideicōmissum deducta legitima: vt importat clausula codicilla
ris generaliter apposita p verba futuri temporis: vt est ostensū
s̄. ⁊ ista opi. v̄r fuisse satis de mente antiquoꝝ doc. Jac. de bel.
Dy. ⁊ alioꝝ quos refert bar. in. d. l. i. in. vi. q. ⁊ Spe. in. d. ver.
Item vide old. in ꝯsili. cxlix. incipiente. Super. i. q. ⁊c̄. q: abso
lute dicebāt ꝙ clausula codicillaris apposita p verba futuri tē
poris operatur repetitionē fideicōmissi vniuersalis ab intestato
rupto testamēto agnatiōe posthumi p̄teriti. nec distinguebant
īter p̄teritū sciēter vel ignoranter. Miror tn̄ ꝙ doc. nostri non
faciāt mentionē de cōsilio Bar. incipiente. Quidā noīe lapus
nānis. vbi latius reassūpsit istā. q. ⁊ tꝫ opi. quā tenuit in. d. l. i. ⁊
pro hoc etiā adducit in simili. l. ex facto. ī p̄n. ff. de vul. ⁊ pupil.
ubi dicit tex. nō eē ꝟisimile p̄ncipē aut testatorē cogitasse de illo
casu exclusiōis nasciturum. ¶ Ad idē etiā adducit. l. pe. ff. ꝺ iur̄
codicil. vbi ꝭm eū probat̄ ꝙ nō est ꝟisimile testatorē sua bona
alijs reliquisse si de filijs cogitasset. Et respōdet Bar. ad dictaꝫ
l. si qs cū nullū. cū si. ꝙ ibi testator in codicillis exp̄sse voluit le
gata deberi a quocūqꝫ q sibi esset futurus heres: vnde ibi dece
dēdo testator sine testō videt̄ tacite sibi posthumuꝫ relinquere
h̄rdeꝫ ab īestato: vt ibi dicit̄ in tex. l. cōficiunt̄. eo. titu. in p̄nci.
Nō mirum si videt̄ eū legatis relictis ī codicillis onerare. Sꝫ
in. q. nostra posthumus nō fuit institutus sꝫ preteritus. ⁊ sic nō
videt̄ eū fideicōmisso vel legato grauasse. ⁊ istā opi. seq̄tur etiā
īpemet Bal. in. l. si totas. s̄. de inoffi. dona. ⁊ ibi dicit se ita con
suluisse sequēdo opi. Bar. Sed certe hec r̄spōsio data per bar.
ad. d. l. si qs cū nullū. nō videt̄ sufficiēs: q: dico ꝙ in. q. nostra
lꝫ posthum⁹ sit p̄teritus in testamēto: tn̄ per illā clausulā codicil
larē videt̄ testator velle ab intestato relinquere heredē posthu
mū si cōtingit testamētū rūpi sicut quādo nullo testamēto con
dito fecisset in codicillis cū per clausulā codicillareꝫ videant̄ vo
cati veniētes ab īestato. vt. d. l. ex testō. ⁊. d. l. ex ea. ⁊ vtrobiqꝫ
no. iūcta. l. ab eo. C. ꝺ fideicō. lib. qn̄ simpl̄r facti sunt codicilli.
Et ideo nō videt̄ posse sustinere opi. bar. quaꝫ etiā al's consul
uit. Nec ob. tex. in. d. l. ex facto. qui loq̄tur in casu valde diuerso
⁊ ibi nullo mō apparebat testatorē in genere cogitasse de nasci
turo. sed hic sic. ¶ Nō ob. l. pe. de iure codicil. quia ibi legata
fuerūt nominatim relicta a filio iā nato. nō miruꝫ si nō debētur
ab alio. secus quādo apponitur clausula codicillaris per quam
generaliter videt̄ grauari q̄libet successurus ab īestato. ista pro
bātur in. l. i. §. fi. ⁊ ibi no. ff. de lega. iij. ⁊. d. l. si qs cum nullū. ⁊
no. Dy. ⁊ bar. in. l. cum pater. §. cū extimaret. ff. de legatis. ij. in
hac. q. etiā Ang. in. l. i. ff. de iure codi. simpliciter r̄fert opi. bar.
⁊ dicit ꝙ illa opi. procedit si testator nec in genere nec in specie
cogitauit de posthumo. secus si saltē in genere. ar. dicte. l. q̄ iur̄
militari. ⁊ fortasse voluit sentire Ange. ꝙ quādo testator nō fuis
set certus de posthumo sed dubitasset: tūc nō haberet locū opi
nio bar. quasi videat̄ in genere cogitasse de posthumo ex quo
de eo dubitauit: vt dicit Ang. h̄. in alia q̄ōne īpemet Ang. in. l.
idē erit dicēdū. ff. de testamen. mili. ī hoc articulo dicit ꝙ rupto
testō ex cā p̄teritiōis posthumi ignorāter preteriti nō ꝋatur ali
quid clausula codicillaris prout dicit Bar. ⁊ hoc intelligit An
ge. ibi esse verum: etiā si post testamētuꝫ viuo testatore posthu
mus nascatur. ⁊ testator superuixerat magno tēpore ⁊ nō mu
tauerit testator nisi corā quinqꝫ testibus diceret se velle in eadē
voluntate decedere quia tūc ex hac voluntate noua conualescit
clausula codicillaris. Et dicit ꝙ ista probantur in dicta. l. idem
erit dicendum. ⁊ istud idem sequitur Ang. in suo cō
silio. cvi. incipiente. Ista. q. principaliter habet duo
puncta. ⁊ melius in consilio. cccxvij. incipiente. Pe.
fecit testamētum ⁊c̄. ⁊ istud vltimū etiā voluit Bar.
in dicto suo cōsilio vbi dicit ꝙ nihil refert ꝙ superui
xerit tāto tēpore testator post natiuitatem posthumi
ꝙ potuisset mutare testamētuꝫ si voluisset ꝭm euꝫ: qa
ista allegatio tollit̄ in casu cōsultationis sue per. l. iij.
s̄. de inof. testa. vbi posito ꝙ talis ꝯiectura eēt atten
denda. tamē tūc assumitur quādo alij sunt filij institu
ti. secus qn̄ sunt extranei: vt ibi pꝫ ī fine. ꝑut erāt ī ca
su ꝯsultationis sue. ⁊ ꝓbatur etiā hoc ꝭm bar. per ra
tiōem q: dato ꝙ testator voluisset expresse ꝙ illud qꝺ
ꝯtinebatur in testamēto effectuꝫ haberet: tamen ista
voluntas ⁊ declaratio nō erat legitima: q: nō erat fa
cta coram solēni numero testiuꝫ. attento ꝙ precedēs
vltima volūtas fuerat rupta agnatione posthumi. et
pro hoc etiā potest allegari bonus tex. i. l. i. cum glo.
in verbo. litteris. ꝭ. de codicil. ⁊ ista opi. etiaꝫ probat̄
si bene inspiciatur in. l. tractabatur. ff. de testa. mili. ta
mē in hoc ꝯ̄riuꝫ tenuit Jaco. de bel. in disputatione
incipiente. Queritur quare pater vel mater ⁊c̄. quam
ponit post. l. iij. s̄. eo. vbi concludit ꝙ si testator post
humi nasciturū ignoranter preterijt adiecta clausula
codicillaris. distinguēduꝫ est aut culpa aliqua aut ne
gligentia potest testatori ascribi: vt quia per conditū
testamentuꝫ sciuit natum esse posthumū ⁊ mutare po
tuit testamētum ⁊ nō fecit: ⁊ tunc clausula codicilla
ris operat̄ effectuꝫ suū. alle. l. i. §. sciénduꝫ. ꝟ. sed ei⁹
⁊. l. si ita fuerit fideicōmissuꝫ. ff. de leg. iij. ⁊. d. l. gene
raliter. §. ex testō. ⁊. l. iiij. s̄. ꝺ inoffi. test. Si ꝟo culpa
testatori nō pōt imputari. tūc ꝯcludit ꝙ clausula co
dicillaris operabit̄ quo ad legata ⁊ fideicōmissa par
ticularia per. d. §. ex testamento. ⁊. d. l. si ita fuerit. et
l. si. ff. de heredi. insti. Sed quo ad fideicōmissū vni
uersale nō operat̄: quia nō est ꝟisimile ꝙ voluerit te
stator filiuꝫ habere tm̄ tertiaꝫ ⁊ extraneū habere to
tum residuum. argu. l. cū acutissima. ꝭ. ꝺ fideicom. ⁊
d. l. iij. Pau. de ca. in. l. i. ꝭ. titu. i. ⁊ in suo cōsilio. lix.
incipiente. Preclarus ⁊ egregius doc. ⁊ in ꝯsi. se. se
quit̄ per oīa opi. Bal. cōtra Bar. ⁊ subdit ꝙ etiā da
to ꝙ opi. bar. esset vera tn̄ nō procederet vbi testator
post natiuitatem posthumi superuixisset tm̄ ꝙ cōmo
de potuisset mutare testamētū ⁊ nō mutauit: q: vide
tur decedere velle cuꝫ prima voluntate per id quod d
no. glo. in. l. athlete. §. dat remissionē in ꝟsi. nisi post
ff. de excu. tuto. Sed īpemet Pau. de ca. in consilio
lviij. incipiēte. bartolameus de perusio dicit ꝙ opini.
bar. ī. d. l. i. v̄r sibi eq̄ssima quā tamē īpe limitat non
habere locum quo ad legata que verisimiliter in om
nem casuꝫ fecisset: vt puta legare pro anima: nam tūc
etiam si posthumus sit ignoranter preteritus debent̄
talia legata per clausulaꝫ codicillarē. ⁊ subdit ꝙ vbi
testator post natiuitateꝫ posthumi superuixisset tāto
tempore ꝙ potuisset cōmode mutare testamētū ⁊ il
lud non mutauit. ꝙ tunc clausula codicillaris habe
ret effectum: quia ex quo nō mutauit presumitur de
dere voluisse cum eodem testamēto ⁊ illam clausulaꝫ
codicillarem operari effectū suuꝫ. per id quod no. gl.
in. d. §. dat remissionē. ⁊ per. d. l. tractabatur. ⁊ p. d.
l. iij. ⁊ per id qꝺ no. bar. in. l. i. in pe. q. secūdi effectus
ff. de vul. ⁊ pu. Sed certe in dictis legibus nō proba
tur ꝙ postq̄ testamētū est ruptū reconualescat ex h̄
solo: quia testator ruptum testamētuꝫ nō mutauit. lꝫ
mutare potuerit nisi aliter testator solēniter declaret
volūtatē suā. put sup̄. ꝓbaui. ¶ De h̄ articulo[a] ēt tan
git aliq̄d pau. ꝺ ca. i. d. l. sicut certi. ⁊ refert opi. bar. ī
d. l. i. ⁊ subdit ꝙ pōt subesse p̄sumptio ꝙ voluerit te
stator legata p̄stari ēt qn̄ ignorāter p̄teritio fcā ē puta
si eēnt pua legata ad piā cāꝫ q̄ ꝯsueuerūt fieri ēt filio
existēte īstituto. si āt legata eēnt magna: tc̄ distiguit

a ¶ Articulo Oldra. consi. clviij. tenet ꝙ hec auc. non habeat locū ī preteritione posthu. ⁊ an legata debeā tur rupto te stamēto p̄teri tōe posthumi vide ang. con sil. lxxv. Bal. cōsi. ccccxl. p̄ mo li. bar. cō sil. cciiij. icip. cec⁹ ⁊ ꝯsi. ccx. incipi. oē illꝺ ꝙ al's cōsului ⁊ auditores meos docui. ⁊ p lu. ro. cōsi lio. cxxij. ⁊ cō silio. clxxxi.

q̄ aut istituerat ex̄neū heredē: ⁊ tūc legata nō debentur. ⁊ ita ꝓcedit dicta opi. Bar. p. d. l. si vnq̄. aut istituerat aliū filiū. ⁊ tūc legata debebunt: q: sicut voluit illū grauare. ita ⁊ aliū quē ignorabat habere. q̄ ɔsideratio i hoc dicto vltimo vr̄ ɔ̄. l. pe. ff. de iure codic. ⁊ pro dn̄a quā facit pau. d ca. an legata sint magna: an parua. adde no. p Bar. i. l. fi. ff. de here. isti. ⁊ i. d. l. demōstratio. §. i. in. iiij. q. ff. de ɔdi. ⁊ demō. ¶ Et qcq̄d isti dicāt ɔclude eē veraꝫ tanq̄ magis cōeꝫ opinio. Bal. ⁊ sequatiū ɔ̄ Bar. ēt si testator nō supuixisset magno tp̄e: ut ē ostēsuꝫ supra. ⁊ ɔ̄ Bart. ēt tꝫ Rapha. cu. i. l. i. ⁊ in. l. si qs cū nullū. in p̄n. p illū tex. ff. d iure codicil. ¶ Extra glo. est vidēdū an ista auc. habeat locū in p̄teritiōe paterna quātum ad ɔseruationē legatoꝝ ⁊ similiū in quo varie fuerūt opi. quas h̄ refert Bar. in p̄ma oppo. ⁊ magis cōis opi. est q̄ sic tū disputādo satis posset substineri opi. ɔ̄riuꝫ tenētiū quā post antiquos substinēt imo. in. d. l. filio p̄terito. ⁊ Benedictus de plū. in. l. vxorē. ff. de ma. tes. ⁊ etiaꝫ Fulg. h̄ pro qua opi. etiā ɔsuluit Oldra.[a] in cōsil. cxxxviij. icipiēte. Thema tale ē Burātes hn̄s filios ⁊c̄. fundamētū eoꝝ esse vr̄ ex tex. in. d. §. siue igiꝭ in v̄si. exheredatis vbi pꝫ q̄ tex. dū tractat de ɔseruatiōe legatoꝝ nō loq̄tur de p̄teritis: sed d exh̄rdatis. ¶ Ad ea q̄ pro cōi opi. adducunꝭ r̄ndet satis late imo. i. d. l. filio. substinendo cōem opi. potes dicere q̄ imo hꝫ locū in preteritiōe p̄rna. Nā sine dubio tex. iste. ⁊. d. §. siue igiꝭ i v̄si. sinaūt hec obseruata hꝫ locū qn̄ fuit exh̄rdatus a patre sine exp̄ssiōe cause: q: tunc legata ɔseruātur: vt h̄ in glo. i. ⁊ late ꝓbat Bar. hic in v̄. expediti sumus de ɔ̄trarijs circa v̄bum p̄teritionis ⁊c̄. Sed ita est q̄ illa exheredatio facta sine cā tanq̄ nō solēnis haberi debet pro p̄teritiōe paterna. l. nō putauit. §. queuis. ff. de ɔ̄ ta. ⁊ dixi. s̄. ergo tex. i. d. §. siue igiꝭ. hꝫ locū in p̄teritiōe paterna. ⁊ ad istud argumētū nō repio sufficiēter respōsuꝫ. Et ad tex. i. d. §. siue igiꝭ. in v̄bo exh̄rdatis. r̄nde vt p Bar. i. d. l. filio p̄terito. ¶ Juxta hoc est vidēduꝫ: an hec auc̄. habeat locū si descēdēs fuerit ignorāter preteritus ab ascēdente i quo Bar. h̄. ⁊ in. d. l. filio p̄terito. tenuit q̄ nō. et ita ēt tenuit ip̄e in ɔsilio. s̄. alle. ꝓxime: ⁊ seq̄tur hoc idē Bar. in repe. l. in suis. de lib. ⁊ posthu. in. xx. col. ⁊ in. l. ij. §. i. ff. de ɔdi. indebi. ⁊ Ang. h̄ cū aliquali distinctōe de qua. j̄. dicā. ⁊ istā opi. ēt seq̄tur Ang. in. l. i. s̄. de bo. pos. ɔ̄ tab. ⁊ in. l. militis codicillis. §. miles in supremis. ff. d testa. mili. ⁊ ibi dicit q̄ ista fuit orig. opi. Oldra. quaꝫ ēt ē secutus Nico. d mata. vt refert Bal. h̄ ⁊ in. l. fi. j̄. d codicil. ⁊ mouenꝭ isti p. d. l. sicut certi. ⁊ per. d. l. si vnq̄. ⁊ p. d. l. pe. ff. de iure codi. et ar. l. cū acutissimi. j̄. de fideicō. ꝓ hoc ēt adducit tex. in. d. §. siue igiꝭ. i. §. sinautē hec obseruata. in v̄si. falsis accusatiōibus. ⁊ in v̄. circūscriptiōem inducēdo: vt h̄ per Bar. plenius. Et ita ɔsuluit Pe. de anc. vt refert Jmo. i. d. l. filio preterito. ⁊ hoc ꝓcedit etiaꝫ in legatis relictis ad pias causas: q: nō ɔseruabūꝭ qn̄ filius fuit ignorāter p̄teritus: vt per eadem iura ɔcludit Bar. in repetitōe. l. i. s̄. de sacrosanc. eccle. in v̄si. ij. q̄ro an legata relicta ad pias causas vitienꝭ ex causa p̄teritiōis. ⁊ ɔ̄trariā opinionē tenet Bald. Saly. ⁊ Fulg. h̄. ⁊ Saly. in. l. i. j̄. ti. i. ⁊ Fran. de rāpo. h̄ in repetitiōe. d. l. filio p̄terito. Et ibi hoc tꝫ Jmo. vbi dicit q̄ istaꝫ ptem tenuit glo. singularis in. l. vxorē. ff. d manumis. testa. i glo. fi. iuncto tex. quaꝫ etiaꝫ ad hoc allegat Saly. Et rōnes p̄ncipales q̄ faciūt pro ista opi. videnꝭ eē iste. s. q̄ iste tex. loq̄tur indistincte. Ergo idistincte dꝫ intelligi. l. de p̄cio. ff. de publi. ⁊ specialius vr̄ hec opi. probari p. d. l. si qs cū nullū. in p̄n. ⁊ p. d. l. intestato. vbi legata relicta in codicillis debentur ēt si p⁹ codicillos ex isperato nascaꝭ posthum⁹. ¶ Iteꝫ q: rō huius auc̄. ē fauor ɔseruande voluntatis testatoris q̄ ratio habet locū in vtroqꝫ casu postq̄ testator absolute legata reliquit. pro ista opi. etiā facit q: tex. i p̄allegato §. siue igitur. ibi dū dicit ne aliquā circūscriptionē liberi patiantur ⁊c̄. assignat vnaꝫ rationē que ɔuenit etiaꝫ ignoranter p̄teritis: q: etiā circūscriptio eē dicit qn̄ quis reipa fraudaꝭ seu excludiꝭ sine ꝓposito excludētis. l. itē si precio. §. fi. cū glo. ff. loca. saltē largo sumpto vocabulo: vt ibi no. glo. ⁊ atēto q̄ tex. in. d. §. siue igiꝭ. dicit aliquā circūscriptiōeꝫ ⁊c̄. denotat ob illud v̄bum aliquā. qd̄ voluit cōp̄hēdere vtrāqꝫ circūscriptiōeꝫ. s. illaꝫ q̄ sciēter fieret cū ꝓposito fraudādi filiū. ⁊ illā q̄ fit re ipsa siñ aliquo ꝓposito excludēdi filiū sicut in simili dicimus q̄ lꝫ appellatiōe partis itelligaꝭ de dimidia. tn̄ fallit quādo in dispositiōe esset adiectū hoc v̄bū aliqua pars: q: tūc cōp̄hēdiꝭ quecūqꝫ pars vt ē glo. no. in cle. i. i v̄si. aut eoꝝ pte. de foro cōpe. ⁊ probatur i. l. gallus. §. in oībus. ff. de lib. ⁊ posth. ⁊ probat Bal. in. c. i. in §. i. in ti. de cōtrouer. inuesti. ⁊ in. l. i. in pen. col. s̄. de inoffi. do. ⁊ qd̄ tex. in. d. §. siue igitur. possit itelligi etiaꝫ de circūscriptiōe que fit tm̄ reipa: voluit Bar. hic in v̄si. oppono. de. l. ij. s̄. eo. ¶ Jtē pro ista opi. facit tex. in. §. hoc autē disponim⁹ in corpore: vt cū de appellatio. cog. ibi dum tex. dicit ad testamētorum iniuriaꝫ ⁊c̄. vbi iperator loquēdo in rem videtur prouidere aduersus iniuriaꝫ que reipsa illata eēt filio. nō aūt aduersus solam iniuriam que ex pposito infereꝭ a testatore: q: imperator locut⁹ fuisset in p̄sonaꝫ ⁊ dixisset ad testatoris iniuriā ⁊c̄. Sed clarū est q̄ filius ignorāter preteritus dicitur reipsa iniuriatus. ergo ⁊c̄. Et istaꝫ opi. etiaꝫ secutus ē Bal. in repe. l. i. circa vltimaꝫ chartā de sacrosanc. eccle. ⁊ ibi dicit hoc esse verū qn̄ testator per inaduertētiaꝫ vel ignorantiaꝫ preterijt filiū. alle. d. l. vxorē. ⁊. l. cum mater in p̄n. ff. d ioffi. testa. ⁊ q̄ ista auc̄. etiam hꝫ locū in posthumo de quo testator diuinare nō potuit: vt no. in. l. i. j̄. ti. i. cū si. Sed vbi apparet q̄ pp errorē fuisset inductus ad legādū non legaturus si sciuisset habere filiū tūc fateꝭ Bal. q̄ legata nō deberētur. ar. l. fi. ff. de here. insti. Et ad allegata pro p̄ma opi. r̄ndetur p̄mo ad. l. sicut certi. q̄ ibi tex. expresse distinguit īter sciētem ⁊ ignorātem. sed tex. noster indistincte loq̄tur. Et rō diuersitatis eē pōt: q: si ibi testamētū valuisset: qn̄ filius erat ignoranter preteritus remansisset ibi filius destitutus omni remedio: q: nō poterat illo tēpore q̄relari vel ɔ̄tabulari testm̄ militis vt dcm̄ fuit in glo. ij. sꝫ in casu huius auc̄. testamētū irritaꝭ quo ad heredis institutionē. ⁊ sic fili⁹ hꝫ hereditatem in qua ad minus erit legitima q̄ nō extenuaꝭ per legata: sed solū per es alienū ⁊ funeris impēsaꝫ. l. papi. §. iiij. ff. de inof. testa. ¶ Nō ob. tex. in. d. l. si vnq̄. q: ad illaꝫ pluribus mōis r̄ndet Bal. Saly. ⁊ Fulg. h̄. ⁊ imo. in. d. l. filio. quorū respōsitiones pro maiori parte reprobātur per Bar. in. l. i. s̄. de inoffi. dona. ¶ Unde tutior responsio esse videꝭ q̄ hic per conseruationē legatorū nō poterat preiudicari filio saltem in legitima: vt. d. §. iiij. ¶ Sed per donationeꝫ si diceremꝰ eaꝫ nō reuocari preiudicareꝭ filijs. q: legitimaꝫ non haberēt vel saltem minorē legitima haberent: q: esset diminuta per illaꝫ donationē: vel ibi loquitur in actu qui nō poterat ītractari per donationē. l. iij. e. ti. Sec⁹ in legatis que poterāt retractari ad placituꝫ testatoris ⁊ propterea quia mai⁹ periculū erat in ip̄a donatiōe irreuocabili. ideo lex plenius prouidet in cāu illo. q: vbi magis pericl'ꝫ ibi cautius ē agēdum. c. vbi periculum de elec. in. vi. ⁊ in. l. i. §. sed si quis. ff. de carb. edic. ⁊ illa lex exorbitans a regulis iuris cōmunis nō debet extendi ad aliū casuꝫ: p̄sertim quando nō est omnino eadeꝫ ratio. l. si vero. §. de viro ff. solu. mat. ⁊ maxie ne corrigatur id qd̄ habetur in. d. l. si quis cū nullum. vel s̄m Bal. in repetitiōe. l. i. de sacrosanc. eccle. in vltima charta: ⁊ in. d. l. si cuꝫ vel in vtero. s̄. de testamē. mili. ibi loquitur in donatione que equipollet institutiōi directe: q: donatarius sicut heres capit directo a testatore: vnde sicut dicta heredis institutio viciatur: ut h̄. ita etiaꝫ illa donatio. sed nos loq̄mur in legatis ⁊ fideicōmissis que quis capit de manu heredis sed certe solutio hec vltima nō videtur tuta: quia heredis institutio facta in re certa cōseruatur per auc̄. istaꝫ s̄m cōmunē opi. vt dictū fuit supra. ⁊ tamē istitutus in re certa capit de manu ꝓpria: vt per Bar. in. l. ex facto. ff. de heredi. insti. ¶ Jtem legatarius pōt capere manu propria si sibi licētia data ē in testamēto. l. ticia cuꝫ testamēto. §. i. ff. de leg. ij. Nō ob. l. pe. ff. de iuꝭ codicil. q: responde vt dixi supra in. q. de clausula codicillari. Nō ob. l. cū acutissimi. quia lex ibi loquiꝭ in fideicōmisso semp itelli

[a] ¶ Oldr. ad de eūdē cōsil. clxxi. incipiente thema tale est ticius ɔdidit testm̄ ang. cōsi. lxxvj. et clxxxiij.

gitur conditio si decesserit sine liberis. et hoc in re in qua aperte constabat quod testator predilexerat filium ceteris: quia illam rem filio reliquerat. ita etiam videtur intelligere nepotem ex filio in illa re magis quam extraneum ut ibi: sed hic non apparebat quod quo ad legata predilexisset filium etiam si de eo noticiam habuisset. unde secus est quod in omnem eventum consultum est filio quo ad hereditatem: quia vitiatur heredis institutio. Item illa lex que est exorbitans a regulis iuris communis: et que loquitur in re iam acquisita filio non debet extendi ad casum nostrum in quo tractamus de eo quod numquam fuerat acquisitum filio et facilius retinetur cum acquisitio iam de novo acquiratur. ar. l. patre furioso. ff. de his qui sunt sui vel alie. iur. et in. c. queadmodum. de iureiurando. et l. servus. C. de pactis iuncta. l. fi. de acquiren. pos. Non ob. tex. in. d. §. si ue igitur in verbo falsis accusationibus. quia respondet quod in eodem. §. alia ponitur ratio in versi. aliquam circumscriptionem etc. que conveniret quando filius esset etiam ignoranter preteritus ut probavi supra per illud verbum aliquam. et satis est quod militet una ex pluribus rationibus in lege positis. ut in. §. affinitatis. institu. de nup. et per glo. in. l. liberorum. §. notanter. cum vulgaribus. ff. de his qui nota. infa. et de hoc articu. etiam vide per Bal. in. d. l. filio preterito. ubi formaliter tenet opi. Bar. nisi legata essent facta ex quadam necessitate: puta pro male ablatis: quia illa prestabuntur etiam si filius fuisset ignoranter preteritus: quia verisimile est quod illa reliquisset etiam si scivisset se filium habere: quia prima charitas incipit a seipso. l. preses. C. de servi. et aqua. et aia cunctis rebus est preferenda. l. sancimus. la. i. C. de sacrosan. ecc. Et dicit hoc esse verum ubi testator nullum alium filium habuisset. sed si alium filium habuisset quem instituisset. tunc dicit quod legata omnia deberentur: quia postquam unum gravet verisimile est quod etiam alium gravasset si eum habere scivisset. ar. l. ticius. §. i. ff. de liberis et posthu. et hoc nisi nominatim legata reliquisset a filio instituto: quia tunc haberet locum tex. in. d. l. pe. ff. de iure codicil. et ad hoc etiam vide no. per Ang. in. l. i. ff. de iure codicil. et Bald. et Ange. in. l. ticius. in prin. et Bal. in. ij. §. ff. de condi. inde. de hoc articu. vide etiam Bal. in. d. l. si cum vel in utero. Et ibi videtur velle quod opi. Bar. procedat in fideicommisso universali iuncto herede scripto: quia illud non conservabitur rupto testamento ex causa preteritionis ignoranter facte: sicut nec conservatur heredis institutio ut hic. nam fideicommissarius redigitur ad instar heredis instituti: ut in. l. si filius. §. i. ff. quod cum eo. que ratio non videtur bona: quia videmus quod per istam auc. conservatur fideicommissum universale sicut legatum particulare secundum communem opinionem. ut dixi per omnes: ut dixi supra. et tamen non conservatur heredis institutio unde videtur quod per istam auc. illud quod deciditur in legatis habet locum in fideicommisso universali. Bal. etiam de hoc articulo tangit in. l. militis codicillis. §. miles. in supremis. ff. de testame. mili. et ibi refert opi. aliquorum et nihil firmat. ¶ Ang. ibi dicit quod Bal. tenuit opi. Bar. quam etiam ibi sequitur Ange. nisi essent legata pro male ablatis. ut dixi vel nisi testator in genere cogitasset de posthumo: quia illud operatur idem ac si scientiam habuisset: per dictam. l. qui iure militari. Ange. in. l. uxorem. ff. de ma. testa. fatetur opi. Bar. esse veram nisi in legatis que universaliter reliquisset etiam si scivisset se filium habere. quod dicit esse committendum iudicis arbitrio inspecta quantitate et equalitate relictorum et qualitate personarum quibus legata relicta sunt. Et ita etiam tenet Pau. de ca. hic licet de Ange. ibi mentionem non faciat. Ang. etiam hic tenet opi. Bar. hoc sit vera nisi testator esset in dubio: an filius suus viveret: vel an filius sibi nasciturus sit: et certitudinarie non applicaret ad hoc animum suum. Nam tunc habebit locum hec auc. quia ex quo erat in dubio debuit testator providere et non providendo facit iniuriam filio preterito et tanquam preteritus testamentum evertit: ut. d. l. gallus. per totam fere legem. et legata conservabuntur. et dicit quod hoc tenet gl. ordinaria. i. d. l. uxorem. iuncto tex. idem erit secundum eum si testator putasset ex se filium non habere nec habiturum esse tamen huius fuit intentionis quod etiam si haberet preteriret. allegat tex. singularem. i. d. l. qui iure mili. Et dicit idem si non huius erat intentionis: tamen esset verisimile quod fuisset relicturus illa que legavit etiam si scivisset se filium habere: ut si legavit pro restitutione usurarum: vel male ablatarum: quia prima charitas etc. Alias autem procedat opi. Bar. quia ista auc. conservat legata secundum voluntatem testatoris qui noluit inferre iniuriam filio preterito vel exheredato. sed in casu ignorantie non dicerentur conservari legata secundum voluntatem testatoris: immo contra voluntatem. Ex quo non erat ea verisimiliter relicturus: ut. d. l. pe. de iure codi. Et ita etiam tenet Pau. de ca. hoc addendo ea que dixi supra. prime dum retuli verba Ang. in. d. l. uxorem. Benedictus de plumbi. in. d. l. generaliter. §. ex testo. ff. de fideico. lib. transit cum opi. bar. et licet passus sit satis dubius et equior sit opi. bar. cum limitationibus Ang. tamen in alia opi. videtur verior maxime per. d. l. si quis cum nullum. et. l. ab intestato. et si responderetur prout respondet bar. in dicto consilio incipiente. Quidam nomine lapus. ut retuli supra poterit replicari quod in casu dictarum legum. et maxime in casu. d. l. ab intestato testator fecit codicillos continentes simpliciter legata non appositis aliquibus verbis ex quibus apparet eum in genere vel in specie cogitasse de posthumo. et tamen ibi habetur quod prestari debent legata a quolibet successore etiam postea nato. aut ergo vis dicere quod ibi videtur in genere cogitasse de posthumo simpliciter legando. et eadem ratione in casu nostro quo casu ista auc. locum haberet per dictam. l. qui iure militari. si autem dicis quod ibi in genere non cogitavit. et tamen legata ibi prestantur. ita etiam hodie debent prestari in casu nostro per istam auc. nec refert quod hic filius fuerat preteritus. ubi autem videtur tacite institutus: ut. l. conficiuntur. in prin. ff. de iure codicil. quia respondeo quod eodem modo hodie filio preterito debentur legata sicut olim debebantur legata relicta in codicillis in quibus nullus instituitur. Si enim nolebat testator prestari legata si quo casu testamentum rumperetur debebat nominatim relinquere legata ab herede scripto quo casu non esset prestanda per filium vel alium succedentem ab intestato: ut patet in dicta. l. penulti. ff. de iure codicillo. et superius dictum est. et vide etiam in materia aliquid per bal. in. d. l. i. in penul. et ultima col. C. de inoffi. dona. et per Ang. in. §. fi. in auc. ut cum de ap. cog. et ibi tenet opi. bar. nisi in his legatis que verisimiliter fuisset relicturus etiam si cogitasset de filio. ¶ Queritur etiam an ista auc. habeat locum si preteritus sit posthumus. et magis communis conclusio est quod sic[a]: ut plene per bar. et doc. hic. et in. d. l. filio. et per Saly. in. l. i. C. ti. i. post gl. ibi quia appellatione filiorum comprehenditur regulariter posthumus. l. etiam. et. l. nomine filiarum. in prin. ff. de verbo. signi. l. si quis filiabus. ff. de testa. tu. bene facit. l. ij. §. i. versi. nam divus. ff. de iniust. testa. pro hoc facit quia etiam si non omnes rationes posite in corpore unde ista auc. sumitur possunt adaptari ad posthumum: tamen saltem alique rationes que habent locum in preteritione filii iam nati qui est preteritus sine causa habet locum in posthumo et omnes etiam rationes habentes locum in preteritione infantis conveniunt etiam posthumo. facit. l. si quis in suo. §. legis. C. de inof. testa. et etiam ratio que colligitur ex dicto versi. aliquam circumscriptionem etc. in ducendo ut dixi supra locum habet in posthumo. Et licet bar. hic distinguat: an posthumus sit ignoranter preteritus an scienter. ¶ Tamen utrum sua distinctio sit vera pendet ex his que dicta sunt supra in precedenti questione reliqua in hoc articulo de preteritione posthumi vide per doc. in locis prime allegatis. ¶ Item queritur an hec auten. locum habeat. sive filius sit exheredatus cum causa vel sine: de quo dic ut hic per bar. et alios. in hoc fuerunt in effectu tres principales opinio. et magis communis opi. est quod indistincte locum habeat: ut hic per bar. et in. d. l. filio preterito. cui non multum expedit inherere. ¶ Quero utrum hec auc. locum habeat si frater per querelam inoffi. rescindat testamentum fratris turpi persona instituta: ut tunc legata conserventur. Ang. in. d. §. fi. in auc. ut cum de ap. cog. concludit quod non: quia tex. in corpore non loquitur nisi de preteritione nec exheredatione descendentium vel ascendentium: ergo in transversalibus remanent incorrecta iura antiqua volentia quod rescisso testa.

[a] ¶ Quod sic. Oldra. consilio clviij. tenet quod non de quo etiam per Ang. consilio lxxv. Bal. consilio cccc xl. i. lib. per Ludo. ro. consilio cxij.

mento quo ad hr̃des ĩstitutos legata nõ pstent. l.papinian⁹.§.ex cā.ff.ð inof.test.ꝛ.d.l. filio pteri/to.cū similib⁹.ꝛ ex idẽptitate vel maioritate rõnis ĩ correctorijs non fit extensio ad aliū casū iuxta no.ĩ auc.quas actiões.s̃.de sa.san.ec. Et idẽ tz.d. Frã. de rampo.ꝛ Jmol.i.d.l.filio.sz Bal.in.d.l.fres.in iij.q.s̃.de iof.te.tz ɔ̃riũ:qꝛ vbi ex legis dispositiõe pp odium instituti nõ hz effectũ hr̃dis ĩstitutio nõ p̃iudicaf legatis ꝛ fideicõmissis.alle.l.eā quā.j. de fideicõmis.hz vnã lec.ꝛ ibi no.gl.i v̾bo hr̃ditas. Et idẽ tz Saly.i.d.l.fratres.vbi.p h adducit plra q̄ tñ videnf satis leuia.ꝛ dicit Saly.ꝙ Pe.ꝛ Cy.vidẽ/tur istã ptez tenere.ꝛ puto ꝙ voluit itelligere ꝙ cy. ponat i hac auc.i.ij.q.in.v̾.iiij.cāu ꝛc.tñ si recte cõ/siderenf v̾ba Cy.dũ loqf de ɔ̃seruatiõe legatoꝝ ĩ itellexit de isto cāu.vñ puto p̄mã opi.eẽ v̾ioreᵃ. Nõ ob.ꝙ no.gl.ĩ.d.l.eā quā.qꝛ vt ibi dicit Bart.i.i.q. illa gl.dz itelligi qñ tale fuit delictũ hr̃dis pp qð ve/niebat sibi tanq̃ ab indigno auferẽda hr̃ditas p fi/scũ quo cāu verꝫ est ꝙ qꝛ testm̃ nõ destituif fiscus te/nef ad legata ꝛ fideicõmissa.l.marcell⁹.§.fi.ꝛ.l.re/cusare.§.si fisco.ff.ad trebel.ꝛ.l.cũ tabulis.§.fi.ff.ð his qbus vt indi. ℭ Jn alio aũt casu non reperif ꝙ vbi ob delictũ hr̃dis ĩstitutio vitiaf legata debeant valere nec dr̃ hoc in tex.d.l.eā quā.que in alio casu loquitur.s.qñ ob testatoris errorẽ circa ɔ̃iunctionez psone institute vitiabif instõ. Recipit aũt vltra pre/dicta auc.ista nõnullas limitatiões q̄ alibi ponunf p doc. Una est qꝛ p istam auc.nõ ɔ̃seruabunf lega/ta relicta sub falsa demõstratiõe quãuis alias nõ ru/pto testõ talia legata valerẽt:iuxta.l.si nõ ɔ̃signata. j.de fal.cā.qꝛ talia legata non debenf vbi ɔ̃seruanf legata de iure singulari ꝛ nõ cõi vt voluit gl.in.d.l. si nõ designata.dũ alleg.l.is q in ptãte.§.ei q.nam ibi reputat singularẽ Ange. Ex quo dicit ipse ibi ꝙ forte p istã auc.nõ cõseruabuntur legata relicta sub falsa demõstratione. Saly.ibi tz expresse ɔ̃riũ:lz ð Ang.nõ faciat mẽtionẽ.ꝛ istõ vr̃ veri⁹.qꝛ opi.Ang. nõ videtur ɔ̃cludẽter.pbari p.d.l.is qui i potestate. nã vxor ꝛ nurus nõ sunt de psonis numeratis qbus ɔ̃ferebanf olim legata p ti.de le.prestã. excepto qñ dos vere debita legaf eis:vt.l.virilis.§.si qd vxori. de lega.pstan.ꝛ p istã auc. ɔ̃seruanf legata sine vl/la limitatione ꝛ restrictione ẽt si sint relicta extrane/is.p hoc ẽt facit:qꝛ rõ p quã olĩ ɔ̃seruabanf lega/ta ɔ̃iunctis psonis erat:qꝛ testm̃ restringebaf tm̃ de iure ptorio in casu in quo loquif titulus.de le.pstã. s.qñ filius emancipatus erat pterit⁹:vñ ptor eqtate motus noluit inferre iniuriã illis coniunctis psonis ibi enumeratis:sz hodie ɔ̃seruanf legata p istã auc. alia rõne.s.cā ɔ̃seruande voluntatis testatoris q̄ rõ vr̃ eẽ vniuersalis ad oĩa legata.sz qñ ɔ̃seruabaf oliz ɔ̃iũctis psonis nõ mirꝝ si nõ multũ fauebaf vxori et nuri:qꝛ vxor ꝛ nurus.ppͥe nõ videnf ɔ̃iũcte psone. facit.l.cũ aliena.j.de lega.vel saltẽ nõ sunt multuz ɔ̃iuncte. Alio modo etiã limitat Ang.istã auc.in.l. gallus.§.ille casus.ff.ð libe.ꝛ posthu.vt nõ habeat locũ qñ statuto cautũ eẽt ꝙ testm̃ fieri posset corã qnqꝫ testib⁹ instituit filiũ ꝛ ei substituit nepotẽ bãni/tũ.naz si eueniat ꝙ filius istitut⁹ decedat viuo testa/tore ꝛ sup̄stite nepote bãnito.q.ppter bãnũ pdidit iura illi⁹ ciuitatis ꝛ bñficia statutoꝝ:iuxta no.p bar. in.l.i.s̃.de heredi.isti.ꝛ p ɔ̃ñs instõ facta ð nepote non valeat.ꝛ sic poterit nepos venire ab intestato. Nã ɓm Ang.nõ prestabit tunc legata p istã auc. qꝛ ista auc.locuz hz qñ qs est pterit⁹.nã tunc subuenif pterito.ppter iniuriã pteritionis. Et iõ.ppter talem substitutionẽ oneraf ad pstationez legatoꝝ q̄ ratio cessat in casu pdicto:ex quo nepos fuit istitutus lz ĩ rite. Sz in ɔ̃riũ adducit ibi Jo.de imol. qꝛ dictus nepos q nõ fuit istitutus vtiliter nec rite dz haberi.p

pterito:vt.d.§.ille casus.ꝛ.l.nõ putauit.§.nõ queuis.ff.ð ɔ̃ta. nã testator potuisset instituere seu substituere vtiliter nepotẽ te/stando ɓm formã traditã a iure cõi.s.corã septẽ testibus retentã opi. Bar.ꝛ sequatiũ in.d.l.i.de heredi.insti.vbi tz ꝙ bãnit⁹ nõ pdit bñficia iuris cõis.ꝛ pro hoc ẽt facit:qꝛ tex.in corpe vñ ista auc.sumif hz locũ qñ liberi sũt circunscripti re ipsa ẽt sine dolo vel.pposito testatoris:vt in superiorib⁹ dictũ fuit. Putarẽ tñ eẽ ɔ̃siderandũ ꝙ aut alius fuit vtiliter institut⁹ q circũscripto ꝛ nõ attento vitio pteritionis potuisset conseq hereditatez ex testõ si nõ fuisset vitium pteritionis.ꝛ tunc sit verum ꝙ nõ.pcedat opi. Ang.p predicta.sz vbi excepto dicto bãnito nullus alius fuisset institutus vtiliter q superuixisset mortuo testatore:tunc putarez verã opi.ang.nã tunc nõ haberet locũ dispositio hui⁹ auc.q̄ lo/qtur qñ.ppter vitiũ pteritionis rũpebatur testm̃ quo ad hr̃dis instõnẽ:sed i casu predicto istud nõ erat.ergo ꝛc. ℭ Et pdicta pcedunt presupponẽdo ꝙ predicta substitutio nepotis bãniti nõ valuerit.tñ si bñ consideref vr̃ ꝙ in casu pdicto valuerit di/cta substitutio:qꝛ inter liberos valet testm̃ de iure cõi corã duo/bus testib⁹.l.hac ɔ̃sultissima.§.ex impfecto.s̃.ð testa. Unde re/tenta opi. Bar.ꝛ sequatiũ tenentiũ ꝙ bãnit⁹ nõ amittat ea que sunt iuris cõis ð quo fuit visuz in.d.l.i.debuisset valere dcã sub/stitutio.ꝛ eo casu legata nõ deberenf extraneis:qꝛ tale statutuz valuit solũ quo ad liberos:vt.d.§.ex iperfecto.aliã singularem limitationẽ ad istã auc.posuit Bal.i.d.l.filio preterito.s.qñ te/stator filiũ i potestate pterijt q approbauit postea testm̃:tñ hr̃s ĩstitutus noluit postea adire an tũc legata debeanf.ꝛ dicit vide/ri ꝙ non p regulã.l.si nemo.ff.ð testa.tutel. Tñ finaliter ipse tz ɔ̃riũ qꝛ lz p talẽ approbationẽ reconualescat testm̃ nõ recõua/lescit de iure ciuili:sed soluz de iure ptorio p.d.l.filio.ergo post q̄ istitutus repudiauit bonoꝝ possessionẽ remanet testm̃ nulluz ex cā pteritionis de iure ciuili ꝛ p ɔ̃ñs legata debenf p istã auc. qð dictum nõ repif alibi ɓm Pau.ð ca.ibi. Sz Jo.de Jmo.ibi circa antepenul.chartã istud improbat:qꝛ ista auc. vr̃ subuenif legatis qñ testm̃ rumpif ex cā pteritiõis ꝛ p ɔ̃ñs subuenit si du/rat ruptũ cũ effectu.arg.l.si pro pr̃e.§.v̾so.ff.ð in rẽ v̾so.ergo si nõ durat ruptũ remanem⁹ i regula.d.l.si nemo. ꝛ ista opi.vr̃ ve/rior qꝛ cā.pxĩa ꝛ imediata p quã legata nõ debenf fuit repudia/tio:sed ita est ꝙ cā.pxĩe imediata attẽdẽda ẽ:vt.l.sociuz q i eo. §.fi.ff.p socio.ꝛ declarat Bar.i.l.sed ꝛ si plures.§.i arrogato. ff.de vulg.ꝛ pu.ꝛ ista opi.vr̃ verior ẽt tenẽdo ꝙ testm̃ p appro/bationẽ filij nõ recõualescat de iure ciuili.sed de iure ptorio tm̃: cui⁹ tñ ɔ̃riũ puto tenuisse i.l.posthumo.s̃.de ɔ̃ta. ℭ Item vr̃ hanc auc.limitari debere ɓm.l.saluius.ff.ð lega.pstan. ꝙ an sit verꝫ Bar.ibi indecisum relinqt. Sed Bal.hic i.xiij.col.i.v̾.iij. oppo.ꝛc.decidit ꝙ imo illa.l.corrigif p istã auc.ꝛ bñ vt hic per eũ.put ẽt puto dixisse i.l.i.post Bal.ꝛ Ang.s̃.de bo.pos.ɔ̃ta. Limitatur ẽt ista auc.p.l.filiũ.§.sed si portio.de le.pstã.s.ꝙ ẽt hodie rupto testõ ex cā pteritionis filij emancipati quota here/ditatis ascripta coniunctis psonis ɔ̃seruabif p illuz tex. ꝛ ita est de mẽte Fulg.in.l.i.s̃.de ɔ̃ta.quasi iste tex. non innouet aliqd quo ad instõnem hr̃dis instituti i vniuerso seu in quota heredi/tatis:qꝛ olim ẽt rumpebaf testm̃:quo ad hr̃dis instõnem sicut ẽt hodie.l.i.cũ infinitis similib⁹.j.ti.i. ℭ Dic pͥmo ꝙ istud nõ posset.pcedere qñ filius emãcipat⁹ eẽt pterit⁹ sine cā.naz tunc te/stamẽtum eẽt ipso iure nullũ:vt no.gl.singularis.in.d.§.exhe/redatos.in auc.de heredi.ꝛ fal.tex.aũt in.d.§.sz si portio.cum oĩbus legib⁹ illi⁹ ti.loqtur qñ testm̃ valebat:sz erat rescidenduz p bo.pos.ɔ̃ta.p filiũ emãcipatũ:cui⁹ pteritio ĩ reddebat testm̃ ipso iure nullũ.l.filius.ꝛ ibi no.ff.ð ɔ̃ta.vbi aũt fili⁹ emãcipat⁹ hodie eẽt pterit⁹ cũ cā posset eẽ maius dubiũ:tñ adhuc puto di/ctã limitationẽ Fulg.nõ.pcedere p tex.i.d.§.siue igif.v̾.finaũt h obseruata.ꝛ i.d.§.si tales.vbi text.vult ꝙ hodie rupto testõ ex cā pteritionis hr̃ditas eqs portiõib⁹ ab intestato deueniat ad liberos ꝛ successores ab itestato.ergo stare nõ põt id qð habef in.d.§.sz si portio. ℭ Ultimo q̄ro qd si testator fecit pͥmũ testa/mẽtũ validũ ꝛ scðm fecit inualidũ.ppter vitium pteritionis virꝫ h casu heredes scripti i pͥmo testõ valido debebũt pstare lega/ta relicta in secũdo. Bar.in.l.si iure.de leg.iij.tenet simpliciter ꝙ sic volẽs ꝙ isto casu habeat locũ dispositio hui⁹ auc.ꝛ cuz co simpliciter transit Pe.de anch.in.c.cũ esses.de testa. ꝛ idẽ vi/def tenere Saly.i.l.sancim⁹.in.ij.q.s̃.de testa. Sz ɔ̃riuz tenuit

ᵃ ℭ Verior ẽ. q̄ corroborat p ea q̄ voluit Pau. de ca. ɔ̃s.lxi. i pͥmo impssis ꝛ ibi dicit guil. de cu.tenef ꝙ fr cui relicta est legitia ꝛ plus põt agere de inoffo. ɔ̃ turpẽ psonaz cui minimuz erat scriptum in testamẽto.

Ange. in ꝯsilio. clxxxvj. incipiēte. Berta habens vir ⁊c. maxime ꝑ tex. i. d. §. siue igit̃. ꝟ. sinautē hec obſuata. ⁊ ꝑ. d. §. si tales. ĩ qbus iuribus apparet ꝙ ista auc̃. corrigit iura antiqua in casu ĩ quo rupto testō ex cā preteritionis vadit hereditas ad succedētes ab ĩtestato. ergo cū sumus ĩ correctorijs nō dʒ fieri extēsio ex idēptitate rōnis ad aliū casuʒ. l. precipimꝰ. in fi. cū vulgaribꝰ. ĵ. ꝺ appel. ⁊ dicit Ang. in. d. ꝯsilio qꝺ nō videt ad istō argu. posse rn̄deri. ⁊ lʒ ipse nō dicat istā opi. ēt tʒ Bal. ĩ. l. si filiꝰ qui ĩ ptāte. ĩ vltimo dicto. ff. de libe. ⁊ posthu. ⁊ Jo. de imo. in. d. c. cū esses. ĩ v. charta. ꝑ rōnē supra redditā ꝑ Ange. ⁊ istō vr̃ veriꝰ ad qꝺ etiam vide no. ꝑ Jo. de imo. post alios ĩ. l. fi. ff. ꝺ her. insti. ⁊ in. l. demonstratio. ff. de ꝯdi. ⁊ demō. ⁊ ꝑ Pe. ꝺ anch. in ꝯsilio. cxxxv.[a] incipiente. In xp̃i noīe exhibitis ⁊c. plus dicit Bal. ĩ. d. l. si filiꝰ q in ptāte. ⁊ cū eo videt̃ simpliciter trāsire Jo. de imo. ĩ. d. c. cū esses. ꝙ ēt hoc casu si in secūdo testō in quo filiꝰ ē preteritꝰ fuissʒ inserta clausula codicillaris nō deberent̃ legata relicta in secundo testō: qꝛ illa clausula opat̃ qn̄ successio vadit ad successores ab ĩtestato. allegat. l. luciꝰ. §. filiā. de le. ij. ⁊. l. ex testō. cū ibi no. ĵ. de fideicōmis. Sʒ ĩ hoc nō sto cū eis: nā dicit Bar. in. l. i. ĩ prima. q. ff. ꝺ iure codicil. ꝙ imo ꝙcunqʒ successurus ēt ex testō ĩtelligit̃ grauatꝰ p̄stare ea q̄ ꝯtinent̃ in vltima ista volūtate ĩ q̄ ē adiecta clausula codicillaris. ⁊ ad hoc ĩducit. d. l. si qs nullū. circa p̄n. ⁊ sic de directo Bar. tʒ ꝯ eos. nec ꝯ̃riū dicūt iura allegata ꝑ Bal. si bn̄ ĩspiciant̃. ⁊ ad istā qōnē ēt vide ꝑ Bal. ĵ. ꝺ codicil. l. fi. in vltima col. ĩ ver. sed pone ꝙ testōr ⁊c. cū quo ibi trāsit Saly. ⁊ idem Bal. in. l. ticia. ff. de inof. testa. ⁊ tene mēti illā vltimā limitationē ad istā auc̃. quā tradit Ange. in. d. ꝯsilio. ⁊ Bal. in d. l. si filiꝰ qui ĩ ptāte. qꝛ est multū notabilis ⁊ satis ĩcognita. Et in quātuʒ incidenter dixi sup gl. ij. ⁊ pleniꝰ ĩ auc̃. nō lʒ. nihil noui induci preteritionē filij in ptāte etiā qn̄ ē p̄teritꝰ cū cā q̄ ꝓbaret̃: adde qꝺ illā opi. ēt sequit̃ Jo. ĩ. d. l. filio p̄terito. ĩ. xx. col. dū tractat an ista auc̃. hēat locū ĩ posthumo. circa finē huiꝰ articuli.

C De posthu. heredi. insti. vel exhere. Rica.

C In glo. Rice adde tamē ꝙ ille vere ⁊ ꝓprie dicit̃ posthumꝰ q nascit̃ post mortē illiꝰ: de cuiꝰ hereditate agebat̃. alij ꝟo large ⁊ improprie posthumi dicunt̃: vt ē glo. no. ĩ. l. gallus. ĩ p̄n. ĩ. ꝟ. posthumos. ff. e. qꝺ est vtile ꝓ statutis facientibꝰ mētionē ꝺ posthumis ꝭm Bar. ibi. ⁊ idē sentit gl. in. §. posthumoꝝ. in ꝟ. agnoscendi. isti. de exhereda. libe. ⁊ gl. ĩ. l. si qs posthumos. §. fi. ĩ gl. que incipit rumpit̃. ff. ꝺ libe. ⁊ posthu. ⁊ Azo h̃ ĩ sūma huius tituli in p̄n. ⁊ no. Bar. in. l. iij. in p̄n. ff. ꝺ iniusto testa. Et ibi de h̃ est tex. in ꝟ. posthumos. Et alios q large dici pn̄t posthumi vltra hic in glo. enumeratos. vide ꝑ Bal. ⁊ imo. ĩ. l. filiꝰ a p̄re. §. i. ff. e. Et quid si in dispositiōe testatoris sit mētio de posthumis de quo ĩtelligat̃. vide tex. in. l. si qs ita. §. fi. ff. de testa. tutel. vbi ꝓbari videt̃ ꝙ ēt ad eū q ē ĩpꝛopꝛie posthumꝰ referri possit. ⁊ reputat ibi Bal. hoc esse not. pro his que hic denotantur in glo.
Alexander de Imola.

[f] **I post.** Per natiuitatem posthumi preteriti testamentum rumpitur ⁊ legata non debentur. hoc dicit. Et circa ea que tangit hic glo. dic vt dictum fuit in auc̃. ex causa. ꝯ̃. ti. i. vbi tangunt doc.

[v] **Xoris abortu.** Abortiuꝰ preteritꝰ nō rumpit testm̄. sʒ natꝰ viuus lʒ illico decesserit. h. d. Et materiaʒ huiꝰ legis cū his que hic tangunt̃ in gl. examinaui ĩ. l. posthumo. ꝯ̃. de cōtrata. Alexander de imola.

[q] **Uod certatum.** Posthumus natꝰ viuus. lʒ illico decedat rūpit testamētū si ipse ad nullū declinat monstꝝ vel ꝓdigiū. hoc dicit ista lex. Et facit ad. q. an occidēs mōstrum dicat̃ homicida adeo ꝙ teneat̃ pena. l. cornel. ꝺ sicca. ꝺ quo dic vt ꝑ Bal. Ang. ⁊ imo. ĩ. l. qꝺ dr̃. ff. e. ꝺ quo ibi dixi. Et iuxta hāc legē querit̃ qd si partus in testō p̄teritꝰ nascat̃ viuꝰ. tn̄ certuʒ sit ꝙ viuere nō pōt: vt qꝛ natꝰ fuit in sexto mēse nec tetigit de septimo. nā possibile est ꝙ nascat̃ cū anima. ⁊ ēt fortasse vocem emittat: tn̄ nō est possibile ꝙ viuat: iuxta illꝺ qꝺ hētur in. l. ĩ testō. §. fi. ff. de suis ⁊ legi. an rūpat testm̄. Pau. ꝺ ca. hic refert ꝙ vidit istā qōnem de facto: ⁊ dicit ꝙ qdam allegauit dictū Ang. hic ꝙ testm̄ rūperet̃: sʒ ipse dicit se nō reperire dictū Ang. h̃ ⁊ ꝙ putat cōtrarium veriꝰ per. l. septimo mēse. ff. de sta. ho. ⁊ sibi vr̃ ꝙ paria sint nō nasci viuum ⁊ viuere nō posse: vt qꝛ nō sit natꝰ ꝭm naturalem ⁊ legitimum cursum. Si aūt legitimo tēpore nascat̃ qꝺ esse pōt ĩ septimo ⁊ nono ⁊ dcimo mēse. l. fi. ĵ. e. ⁊ plene ꝑ Bar. ⁊ alios in. l. gallꝰ. in fi. p̄n. ff. ꝺ libe. ⁊ posthu. lʒ ꝓpter aliā cāʒ appareat ꝙ nō possit viuere rūpet testm̄: vt ex ista. l. colligit̃ ꝭm Pau. de ca. quod est no. Sʒ in ꝯ̃riuʒ facit scilicʒ ꝙ si ē natꝰ cū spiritu: lʒ nō tetigerit de septimo mēse: attamē rūpatur testm̄ per id qꝺ habet̃ in. l. qꝺ dicit̃. ff. e. in ꝟ. cuʒ spiritu. ⁊ nō videt̃ posse reddi ꝯcludēs rō diuersitatis inter casum qn̄ nascit̃ in septimo vl̃ nono mēse: ⁊ cōstat ex alia cā ꝙ modico tn̄ momēto viuere potest: ⁊ casum qn̄ nascit̃ in sexto mēse cū spiritu: ⁊ ꝓ h̃ facit qꝺ dicimꝰ ꝙ ēt filiꝰ sectus ꝺ vētre. ⁊ ꝑ ꝯn̄s ante partū ꝑfectum ⁊ enixum rūpit testm̄: vt. d. l. qꝺ dicitur ⁊ solū reperit̃ exceptꝰ ille q nascit̃ mortuꝰ: vt. l. q mortui. ff. de ꝟbo. sig. ⁊. ꝯ̃. l. ꝓxima. C Nec ob. tex. ĩ. d. l. septimo: qꝛ pōt rn̄deri ꝙ ille tex. vt ibi pʒ ex fine loqtur quo ad cognoscēdū: an filiꝰ sit natꝰ ex legitimo matrimonio: vt si mulier hodie ꝯ̃xit mr̃imonium. nam si infra spaciū sex mēsiū pariat filiū q viuat nō intelligeret̃ natꝰ ex iustis nuptijs: sed ĩtelliget̃ cōceptꝰ an̄ illud mr̃imoniū. ⁊ istā opi. tʒ Ang. ĩ. d. l. qꝺ dr̃ ꝑ illū tex. ĩ. ꝟ. nō ĩtegrū. nā dicit illū tex. posse exēplificari in eo q nō eēt adhuc in septimo mēse ⁊ nō haberet oīa mēbra formata. Tn̄ Raph. cu. ibi tʒ illud idē qꝺ tʒ Pau. de ca. hic ⁊ allegat. d. l. septimo mēse. ⁊ qꝛ vr̃ iudicādū de isto sicut ꝺ abortiuo q nō rūpit testm̄: vt. d. l. ij. ꝯ̃. e. ⁊ iō vr̃ posse substineri. d. opi. ꝙ testm̄ nō rūpatur[b]: vt ēt sensit Bal. ĩ. d. l. ij. ĩ p̄n. ꝯ̃. eo. C In gl. fi. ĩ fi. dic ꝙ sic ex bestia ꝯceptus partꝰ nō rūpit testm̄: nec ēt ꝓdest matri cui legatum erat si filiū pareret: qꝛ ipsa fuit ĩ culpa: aut nō est cōceptꝰ ex bestia tūc nō rūpit testm̄ vt h̃: tn̄ ꝓficiet matri: vt in. l. contraria.

[c] **Um quidam.** [c]Institutio fcā de posthumo nascituro post mortem trahit̃ ad posthumū natū in vita si testator putabat ipsum nasciturū demū post mortē: qꝛ ꝟisimile ē ꝙ si putasset eū nasci in vita eodē modo institui. hoc dicit ꝭm cōmunem intellectū docto. C No. ex tex. ibi vel ita dixerit ꝙ lʒ relatiuum iunctū ꝟbo futuri tp̄is regulariter reddat dispositionē cōditionalē: ut. l. stichū qui meꝰ erit. de leg. i. tn̄ illꝺ est uerꝝ qn̄ sciebat vel credebat id qꝺ adijciebat̃ ꝑ relatiuū se hr̃e posse ad esse: vel nō eē ut sic voluit facere ꝯditionē ut ibi: sʒ si credebat se hr̃e ad eē tm̄: tūc nō facit ꝯditionē sʒ cāʒ vt hic. nā hic ꝭm cōem ĩtellectū testator ĩfirmꝰ putauit se de illa infirmitate in breui ꝑiturū: ⁊ sic filiū eē nasciturū post mortē. iō ista ꝟba scilicet q nascet̃ post mortē ⁊c. ĩtelligunt̃ qꝛ ĩspecta opi. mea nascet̃ post mortē ⁊c. ⁊ qꝛ talis cā nō erat finalis. s. nasci pꝰ mortē: qꝛ ꝓpter mortē nō mouebat̃ ad ĩstituēdū. sʒ eo qa filiꝰ. iō defectꝰ talis cāe nō viciat nec inducit̃ ꝯditio vt hic pʒ. Reliqua quātū ad h̃ dici ꝯsueuerūt. ĩ. d. l. stichum. C Itē nota ꝙ ꝓuisio facta in vnū casuʒ extēdit̃ ad aliū casuʒ similē ex p̄sumpta mēte testātis: vt h̃. ⁊ in. l. ticiꝰ. §. i. ff. e. de q̄ materia dic vt plene ꝑ Bar. in. l. gallus. §. ⁊ qd si tm̄. cū ꝯcor. ff. e. C Nota ēt ꝙ lʒ dōatio cā mortis hʒ tacitā ꝯditionē si donans decesserit ex illa infirmitate in qua erat qn̄ donauit: vt no. gl. ⁊ Bar. in. l. iij. ff. de dona. cau. mor. Aliud ē in ĩstitutiōe hr̃dis facta ab eo q erat in ĩfirmitate ꝯstitutus: vt h̃ ꝓbat̃ ꝭm cōmunē intellectum ꝭm Bal. cui adde Cy. in. l. fi. ĵ. de dōa. cā mor. ⁊ qꝺ not. bar. in. l. alūne. §. fi. ff. ꝺ ali. leg. ⁊ in. l. pōt. ff. de

[a] C. cxxxv. aduerte ne decipiaris qꝛ pe. de ancha. ꝯsi. cxliij. tʒ opi. bar. Incipit p̄fatis noibꝰ gloriosis. ⁊ cōsiliū ꝙ h̃ allegat. d. alexā. ē Ang. cū subscriptiōe multoꝝ doc. in cōsilijs ancha. mihi. cciiij.

[b] C Nō rumpat̃. tu dic ꝙ Bal. ꝯsi. cxiij. iij. lib. tʒ ꝙ natꝰ octauo mēse rūpat testm̄ qa sufficit ꝙ momento viuat ⁊ ideʒ voluit ꝯsi. cccc. vij. in fi. ij. li.

[c] C Cū qdaʒ. hāc. l. pe. ꝺ ancha. ꝯsi. ccxx. dixit facere ad. q. ꝙ si testator leget vxori centū si nubat. ĵ. certū tp̄s putans se breui moriturū ⁊ testōr tātum supuiuat ꝙ mulier non possit. ĵ. tēpus p̄fixum nubere ꝙ tn̄ debebit hr̃e legatū qꝛ similiter legasset testōr si putasset se nō tā cito moriturum.

heredi.isti.⁊ Bal.in.l.nō oēs.ff.si cer.pe.⁊ dixi i.l. sancim⁹.s.de testa. ¶ In gl.magna teneas p̄mā solutionē.s.ꝙ hic fit extēsio ad illos q nati sunt in vita qꝛ testatoꝛ erat ĩfirmus ⁊ putabat ex illa infirmitate breui se moriturꝫ ⁊ filios sibi nō nasci: nisi post moꝛtē ꝑm magis cōez ĩtellectū doc.bñ facit.d.l.tici⁹.§.i. ¶ In eadē ibi ĩtra ꝓ citra.similē expositionē facit glo.ĩ.l.ij.s.de tēpo.in integ.resti.⁊ intentio glo.vr̄ eē ꝙ ṽba huius lr̄e ĩpoꝛtāt ꝑinde ac si testōꝛ dixisset si qs fili⁹ mihi nasceť añ decē mēses post moꝛtē vl̄ ꝓximos moꝛti mee. Nā sine dubio q nat⁹ē añ moꝛtez testatoꝛis dr̄ eē edit⁹ añ decē mēses p⁹ moꝛtē vel ꝓximos moꝛti testatoꝛis. Si.n.nat⁹ est añ moꝛtē testatoris ꝯñr ēt natus ē.⁊ ita vr̄ dicere ēt Fulg.hic q dicit ꝙ in.l.si intra.ff.ꝺ pac.accipiť hoc mō dictio ĩtra.s.ꝙ impoꝛtet ĩ effectu idē qđ añ.tñ iste ĩtellect⁹ nō placet:qꝛ dictio ĩtra de ꝓpꝛio significato vr̄ ĩpoꝛtať spaciū inter mediū.l.si ĩtra.s.de in integ.rest.⁊.l.i.ff.ꝺ excep.doli. Pōt ēt dici ꝙ glo.senserit ꝙ ṽba testatoꝛis ħ debēt interpꝛetari ꝙ voluerit p⁹ moꝛtē suam fieri ꝯputationē mensium.s.an nat⁹ fuerit filius ĩtra spaciū decē mēsium.i.an nat⁹ fuerit ex legitimo mr̄imonio:qꝛ post decē mēses nō pōt nasci legitim⁹ partus:vt ĩ auc.ꝺ resti.⁊ ea q̄ parit.§.ij.⁊ ibi no. Et tūc opoꝛtebit subaudiri ṽbū ꝯputandos.⁊ sic eēt violare lr̄am.iō tene p̄mā declaratā vt.s. ¶ In ea.ibi.§.sꝫ ⁊ si qs.declara vt hic ꝑ Cy.recte loquētē. ¶ Querit ħ Saly.qđ.si testatoꝛ ĩstituit vētrem vxoꝛis sue si masculū pariat. Et addidit ꝙ si ĩ pupillari etate decesserit substituit gaiuꝫ. Si ṽo ꝑeret filiā ei certū qđ reliqt moꝛtuo testōꝛe vxoꝛ p̄gnās moriť.⁊ ex secto[a] ventre puer masculus extract⁹ est q post aliquos mēses moriť:an substitut⁹ admittať ex pupillari. videbať dicēdū ꝙ nō:qꝛ ĩstitutio ⁊ substitutio fuit facta de filio quē mulier pareret.sꝫ mulier nō dr̄ ꝑpꝑisse.l.anniculus.la.i.§.fi.ff.ꝺ ṽb.sig. Cōtrariū ꝯcidit ipse secut⁹ Bal.in quodā suo ꝯsilio vt ipse refert:qꝛ extēsio ēt fit ad casum similē ex p̄sumpta mēte testātis vt ħ.ꝓ hoc ēt adducit.d.l.qđ dr̄.⁊ qđ mēs testatoris fuit solū facere drīam ĩter masculum ⁊ feminā.⁊ vbi apparet de mēte nō curam⁹ ṽba.l.cum virꝫ.ĩ.ꝺ fideicōmis.l.iij.s.ti.i.⁊ rñdet ad.d.l.anniculus.ꝙ ibi loqtur qñ dispositio erat facta nō ĩ fauoꝛē nascituri:sꝫ in fauoꝛem mulieris q̄ dr̄ decessisse añq̄ ꝯditionē ĩpleret.⁊ ad ħ ēt videatis no.ꝑ Bar.in.l.arētusa.in fi.ff.ꝺ sta.ho.⁊ ad istā qōnē vide no.q.quaꝫ ponit Bal.in.l.fi.in qnta colū.ĩ.ꝺ suis ⁊ legi.vbi disputat an si qs recipit rē in feudū ꝓ se ⁊ filijs suis nascituris ex legitimis nuptijs: an ꝯpꝛehendať fili⁹ sectus de ventre:⁊ tandeꝫ cōcludit ꝙ sic ꝑ dictā.l.qđ dr̄.⁊ arg.huius legis.⁊.d.l.tici⁹.§.i.⁊ dicit se ita cōsuluisse:⁊ istud foꝛtasse est consilium.de quo voluit facere mētionem Saly.hic.

a ¶ Ex secto. tu dic ꝙ bal. ꝯsuluit ei⁹ cōsi.cvij.iij.lib. vbi alle.multas rōnes et odof. ita tenere in.l.anniculus.

b ¶ Aditionē adde pau. de ca.ꝯsi.cclxxxxiij.ĩ secūdo ĩ p̄ssis mathe. no. suis. cccxxv.

c ¶ Bñ tolliť. addꝺ old. ꝯsi.clxxi.dicit ꝙ suitas opať ad robur eorū q̄ aditionē reqrūt tantū quātū aditio ĩ extraneo quando suus ē vtiliter ĩstitutus ⁊ vide ꝑ eundē ꝯsi.xx.per pau. ꝺ ca.ꝯsi. cccliij.alexan. consi.xx.

¶ De iure deliberandi. Rubꝛica.

I a patre. Ille q dūtaxat iure pꝛetoꝛio tm̄ pōt eē heres.lꝫ faciat extraiudiciū actus q nō pñt fieri citra nomē ⁊ ius heredis nō ĩplicať oneribus hr̄ditarijs.sec⁹ si poterat esse heres ꝺ iure ciuili.hoc dicit cuꝫ.l.seq. ¶ In gl.pꝛia ibi filia emācipata ⁊c̄.que nō pōt succedere de iure ciuili sed solū pꝛetoꝛio ꝑ bo.pos.q̄ requirit agnitionē iudicialem.l.fi.s.q admit.iūcto.§.emācipati.insti.de heredi.que ab intest.ex hoc apparet ꝙ ista.l.pꝛocedit solū in filia emācipata cui ꝺlata esset successio ab intestato:sec⁹ si ex testamēto potest succedere emācipat⁹ etiā de iure ciuili:⁊ sic adire hr̄ditateꝫ.l.ex duob⁹.al's incipit si ex duob⁹.in p̄n.ff.ꝺ bo.pos.

ꝯtra.repꝛobata glo.ꝯtrium dicēte.l.illꝺ.§.fi.eo.tit. ¶ In ea.ĩ fi.ṽa solutio ē ꝑm Dy.⁊ doc.ĩ.d.l.iulian⁹.§.fi.allegata ĩ gl.ꝙ ibi manumisit ꝑuum nō hereditariuꝫ:ħ aūt hereditariū.ē tñ singulariter notāda ista gl.ꝑm Ang.⁊ Pau.de ca.ad ħ ꝙ lꝫ fili⁹ possit suā abdicationē reuocare.l.fi.ĩ.ti.ꝓxi.⁊.l.si qs suus.ff.ꝺ iur̄ delibe.tñ nō ĩtelligiť reuocata ꝑ actū q fieri nō poterat circa nomē ⁊ ius hr̄dis.sꝫ reqriť expꝛessa reuocatio. Sꝫ ĩ hoc nō sto cuꝫ eis:qꝛ est ꝯ tex.in.l.ꝓ herede.§.papinianus.ff.ꝺ acq.here.⁊ ꝯ.l.i.ĩ.ti.i. Et ita ē de mēte doc.in.d.l.iulian⁹.§.fi. ¶ Ultimo circa.l.ij.hic positam facit dubium ꝙ soluere creditoꝛib⁹ hereditarijs inducat aditionē[b] cū sit actus qui fieri pōt citra ius ⁊ nomē heredis:qa quilibet poterit soluere creditoꝛi alieno.l.soluēdo.de neg.gest.l.solutionē.ff.ꝺ solutio. Rñdent ħ Fulg.⁊ Pau.ꝺ ca.ꝙ ratio hui⁹.l.est qꝛ quis potius p̄sumiť soluere suo noīe q̄ alieno.l.⁊ magis.ff.ꝺ solutio.⁊ lꝫ ipsi nō dicāt in ꝓposito ista fuit ratio reddita ꝑ Bal.in.l.potuit.in.x.q.ĩ.eo.

I fratris. Filius in ptāte stati moꝛtuo patre efficiť heres ipso iure ⁊ hereditatem transmittit ad heredes ēt si de immixtiōe aliter nō appareat:⁊ sic excludūtur alij veniētes ab intestato a successione pr̄is:secus si est emācipat⁹.h.d. ¶ Nota ꝙ fili⁹ in potestate incōtinenti est heres pr̄i.l.i.§.qui sūt in potestate.ff.si qs omissa cā. ¶ Secūdo ꝙ suus ex potētia suitatis trāsmittit hereditatem nō aditā ad quoscūqꝫ vt hic.⁊.l.apꝺ hostes.ĩ.de suis ⁊ legi.cum alijs plene allegatis ꝑ Bar.in.l.si infanti.ĩ.eo.⁊ in.l.ventre.ff.de acq.here.⁊ est magis cōmunis opi. Limita tñ vt ꝑ Bal.in.l.qui se pr̄is.in.iij.col.s.vnde lib.vbi voluit hoc non habere locū in cāu illius.l.s.quādo nepos repudiaret hereditatem pr̄is sui ⁊ vellet hereditatē aui intestati non aditam ꝑ filiū.qꝛ nepos p̄fereť ei q esset heres pr̄is sui cui⁹ ꝯtrium tenēt alij ibi.⁊ dixi ibi vbi Ang.in repe.etiam posuit aliā singularē limitationem:videlicet nisi suus heres añ aditam hereditatē decessisset.ĩ.tēpus datum ad deliberādū qꝛ solum trāsmittet ius deliberādi.ĩ.dictum temp⁹ datum ad deliberandū:quo elapso si ille ad quē fit talis transmissio non adiuerit:non poterit virtute alicui⁹ transmissionis hereditatis amplius effici heres. Sꝫ ꝯtrium tenui vbi remitto me ad ibi notata:vbi etiam tetigi qđ de alia limitatione tradita per Bar.in.l.ex militari.§.fi.in fi.ff.de testa.mili.vbi Bar.videtur ponere duas limitatiōes ad istā materiā.reliq̄ vide per Ang.⁊ Modernos in.d.l.vētre.⁊ que dicā post bar.in.l.si infanti.ĩ.e.quibus adde ꝙ nedū hereditas pr̄na nō adita transmittiť ex potentia suitatis ad quoscūqꝫ.verū etiam ⁊ hereditas fratris ĩpuberis cui impuberi ipse frater esset pupillariter substitutus:vt no.Bar.in.l.sed si plures.§.ad substitutos.per illum tex.ff.de vulg.⁊ pu. Et in.l.ij.in fi.ꝑncipij ĩ vltimo dicto.e.ti.de quo etiam ꝑ Ang.⁊ Imo.ĩ.l.iij.§.aperture.ff.ꝺ here.insti.ꝑ illum tex.⁊ ꝑ Ang.in.l.qm̄ soꝛoꝛē.ĩ.e.⁊ Saly.ĩ.l.si testamēto.s.de impu.⁊ ali.substi.circa qđ ēt vide qđ dicam ĩ.d.l.qm̄ soꝛoꝛem. ¶ Tertio no.in ṽbo siue ex pte ⁊c̄.ꝙ datio coheredis nō tollit existētiam suitatis:qđ ē verū quo ad effectū transmissionis hereditatis nō adite vt hic ⁊ in.l.i.§.ibidem ĩ ṽbo ex pte ꝑm verū intellectū ibi appꝛobatuꝫ ꝑ Bar.ff.ꝺ colla.bo. Et ideꝫ quo ad alios effectus ĩmediate nō veniētes ex testō.l.ij.§.fi.⁊ ibi no.Bar.ff.ꝓ herede.l.ꝓ hr̄de.§.papinianus.⁊ ibi no.Bar.ff.de acq.here. Sꝫ quo ad alios effect⁹ ĩmediate dependētes a testō bene tolliť[c] existētia suitatis.l.apud iulianū.§.idē iulianus.ff.ad trebel. Tñ Bal.hic voluit ꝙ ꝑ dationem coheredis tollať existētia suitatis:ēt quo ad effectū trāsmissiōis hereditatis nō adite sicut tolliť quo ad effectū de quo loqť tex.ĩ.d.§.idē iulian⁹.⁊ rñdeť ad istū tex.ꝙ ħ datio coheredis nō habuit effectū:qꝛ coheres nō adiuit:pꝫ qꝛ si adiuisset nō potuisset hr̄ditas deferri ad casuꝫ intestati:vt ħ dr̄:⁊ ita limitat id qđ dr̄ in.d.§.idē iul. Pau.de ca.hic in fi.vr̄ in hoc dicere ꝙ ista limitatio bal.nō ꝓcedat quo ad effectū trāsmissiōs:qꝛ siue datio coheredis habuerit effectū siue nō nūq̄ impediat trāmissionē:qꝛ ĩ hac trāsmissiōe nō tractatur de fauoꝛe testatoꝛis sed ipsi⁹ trāsmittentis. Sꝫ quo ad alios effectus pēdentes ĩmediate ex testō vr̄ tenere limitationē bal.s.ꝙ suitas nō tollať ꝑ dationē coheredis ĩutilem seu que nō habent effectū. Adde ꝙ ipsemet Pau.in.l.cuꝫ hereditatē.ff.de acq.here.tenet simplr̄ opi.bal.hic ⁊ eaꝫ ēt tenuit ipsemet bal.in repe.l.ĩ suis.in.xxxj.col.ff.ꝺ libe.⁊ posth.

p hoc bñ facit qđ ipsemet Bal. dixit in. l. ex duob⁹. §. fi. ꝛ ang. i l. sequēti. ff. de vulg. ꝛ pu. dum dicit ꝙ si datio coheredis rupta est per cōtrata. nō tollit̄ existētia suitatis: ꝛ dicit ibi Bal. hoc eē singularissimū v̄bum. Sed Jo. de imo. ibi illud reprehēdit qa etiā illo casu hꝫ locū rō, ꝑpter quā dicim⁹ ꝙ datio coheredis extranei tollit existentiam suitatis. s. qꝛ testōꝛ dādo talē cohr̄dē nō vr̄ ꝯfisus de ꝓuidentia legis volētis ꝙ p existētiam suitatis ꝯfirmētur tabule pupillares ꝛ similia: ideo p expressā ꝓuisionez hominis tollitur tacita ꝓuisio legis: vt. l. fi. C. de pac. ꝯuē. ꝛ. l. ꝛ hꝫ §. cū qs. ff. đ precar. Istaz rōnem reddit Dy. ꝛ seqtur Cy. in. l. p̄cibus. s. de impub. ꝛ alijs substi. Et Bar. in. l. si filius q patri. circa mediū. ff. de vulg. ꝛ pu. Bal. ēt in. l. qdam eulogio. j. e. v̄. sed oppono. ꝛ v̄. ꝙ si pupillus ꝛc. vr̄ tenere ꝯ̄riū eius qđ ipse tenuit hic. est verꝝ ꝙ ibi postea subdit hec v̄ba. Vel dic vt dixi i. l. si fr̄is. s. e. ꝛc. Raph. cu. in. d. l. si fili⁹ q patri. etiaz tenet ꝯ̄ Bal. hic p dictum. §. idē iulian⁹. Sꝫ certe ibi non appet ꝙ cohr̄s repudiauerit: lꝫ eni diceret hr̄ditatē esse suspectā. tñ nō p h̄ dr̄ repudiare: vt ꝓbat̄ i. l. ita tñ. §. si p̄ronus. ꝛ ibi Bar. ff. ad trebel. iuncta. l. sicut. j. ti. i. Teneo opi. Bar. que est magis cōis: ꝛ ꝯ̄ limitationē Bal. hic allego tex. in. l. sed si plures. §. filio. v̄. idē ē ff. de vulg. ꝛ pu. ꝯm verū ꝛ cōem itellectū ibi traditū p doc. ꝛ gl. vbi q̄uis coheres nō adiuerit. tñ existētia suitatis nō operat̄ cōfirmationē tabularū pupillariū. ꝛ lꝫ qdaz moderni ꝯ̄ opi. Bar. ꝛ cōem quedā dicāt. Ego plene rn̄deo ad illa. in. d. §. idē iulianus. ꝛ ad ea que ibi scripsi me remitto. vbi ēt dedi aliquas notabiles conclusiones ad dictā cōmunē ꝯclusionē. ¶ Quarto no. ꝙ emancipat⁹ nō transmittit hr̄ditatem nō aditā. Et istđ hodie non reperit̄ correctū: quāuis quo ad succedēdū ab intestato sit sublata dr̄ia emancipatiōis ꝛ p̄rie potestatis. l. meminim⁹. j. de legi. heredi. Et in. §. nullā. in auc. de here. ab intes. qꝛ nō ē sublata dr̄ia quo ad transmissionē causatam ex potētia suitatis. Et ita tenet Bal. hic ꝛ ē cōmunis opi. vt scripsi in. l. si emancipati. s. de colla. lꝫ Bar. sup hoc reliquerit cogitādū in. l. ventre. circa vltimā colū. ff. de acq. here. ¶ In gl. i. ibi hoc speciale in filijs. hoc cōmuniter tenet̄. lꝫ Saly. dicat ꝙ ēt. d. l. i. i fi. de iur. ꝛ fac. igno. loqtur in filijs. ꝛ ꝙ nō obstat iste tex. quia i lr̄a sunt h̄ verba. s. aperto testō. que v̄ba cōiter nō habētur in tex. ideo sto cuꝫ gl. Fulgo. ēt dicit ꝙ vr̄ ꝙ etiā extraneus heres institutus siue i totum siue in parte poterat ēt oli adire clausis tabulis. p. l. i. §. sufficit. ff. de bo. pos. ꝯm tab. ꝛ ꝙ illđ ius antiquū de quo fit mētio in. l. vnica. §. cū igit̄. ꝛ. §. in nouissimo de cadu. tol. erat quedā media iur. ꝓdentia iter ius codicis ꝛ ius ffoꝝ. tñ substinēdo opi. glo. per. d. l. i. in fi. ff. de iur. ꝛ fac. igno. pōt rn̄deri ad dictum. §. sufficit. ꝙ intelligat̄ ꝯm diffinitionē. d. l. i. de iur. ꝛ fac. igno. s. aut erat heres ex asse vel ꝓ parte. nec vr̄ verum ꝙ tex. in d. l. i. in fi. de iur. ꝛ fac. ign. loquat̄ in filijs. vt plene ꝓbat Bar. post gl. i. l. eius qui. in ꝑn. ff. si cer. peta. ¶ In gl. ij. vtraqꝫ opi. posita in glo. cōiter dānatur: vt hic p bar. ꝛ vera opi. ē ꝙ hic nō adiuit nec abstinuit: sꝫ ꝑpter existētiā suitatis censet̄ fuisse heres quo ad transmissionē vt dixi super tex. ¶ In glo. i v̄bo ante. ibi vel descendentibus ꝛc. hec gl. nō ꝓcedit habito respectu ad tēpora. l. vnice. j. de his qui añ aper. tab. vbi ꝓbat̄ ꝙ ēt emācipatus seu ille q nō est in potestate transmittit hereditatē ascēdentium ad descendentes: sꝫ añ illā. l. potuit saluari gl. ꝯm Fulci. q dicit ꝙ recti⁹ stant libri qui carent ista glo. Alexander.

f **Filio.** Hereditatē delatā filiosa. pr̄ pōt adire volēte[a] filio. h. d. ¶ Nota ꝙ suffic̄ patrē adire cū consensu filij. ꝛ sic licet debeat precedere iussus pr̄is. l. si qs mihi bona. §. iussum. ff. e. videt̄ in dubio precedere ꝛ vr̄ iste tex. decidere illud qđ ponit Bar. in. l. q i aliena. sup v̄. sꝫ si non adierit. ff. de acq. here. vbi voluit ꝙ si pr̄ vna cū filio fecit actum q nō poterat fieri citra nomē ꝛ ius heredis ipsi filio videt̄ legitime adita hr̄ditas delata ipsi filio absqꝫ eo ꝙ expectet̄ cursus longi temporis. de quo loquit̄ tex. in. d. ver. sꝫ si nō adierit. ꝛ. l. si filius. s. de peti. here. Et mouet̄ p no. i simili p gl. s. đ do. ꝓmis. i. l. ij. ꝛ seqtur Pau. de ca. hic dicens h̄ ꝓbari p istum tex. ita ēt p istā. l. dicit Rapha. cu. in. d. l. q i aliena. tñ Pau. de ca. dicit ibi se dubitare p. d. v̄. si nō adierit. nā ibi possidere bona hereditaria ñ poterat fieri circa ius ꝛ nomē heredis. ꝛ tamē regritur ibi diuturnitas temporis. Sꝫ rn̄de ꝙ ibi loquit̄ tex. qñ nō iteruenieba expr̄ssus ꝯsensus filij in actu: sed in qōne quā ponit ibi bar. interueniebat consensus filij a ꝓncipio: vt qꝛ cum consensu filij distrahebat̄ res hereditaria p pr̄ez. ꝛ ad hec no. p bar. vide p eūdē i. d. §. iussū.

p **Potuit.** Hereditatez delatā pupillo dꝫ pupillus adire cū auctoritate tutoris. ꝛ alter sine altero adire nō pōt. h. d. ¶ Limita regulā huius. l. plurib⁹ modis notabiliter: vt scripsi i. l. bonoꝝ. s. q admit. vbi plura tetigi i materia hui⁹. l. ꝛ eoꝝ que hic no. i gl. Et ibi dictis addō valde notabilē limitationē ad istā l. s. qñ non eēt institutus pupillus: sꝫ seruus ei⁹. Nā tūc solū tutoꝛ sine pupillo iubere pōt suuz adire hereditatē: vt ꝓbat̄ in. l. si p epistolā. ff. đ acq. here. nō violando tex. ꝛ istū itellectū sequit̄ ibi Jo. de imol. Raph. cu. Pau. de ca. ꝛ Ludo. ro. lꝫ gl. ibi, cū qua transit bar. restringat illū tex. ad tutorē qđ nō ē sine violentia istius littere. lꝫ aūt nō possit tutoꝛ sol⁹ sine pupillo adire. tñ si consensus vtriusqꝫ interuenit, poterit solus tutoꝛ sine pupillo dictā aditionez rescidi facere p restitutionem in integrū ꝓtextu lesionis: vt ꝓbat̄ in. l. ex ꝯ̄ctu. ff. de re iu. ꝛ ibi ad h̄ illū tex. not. Ray. Ang. ꝛ Jo. de imo. tetigit bal. hic plura que ꝑtinent ad materiā hui⁹. l. gerit. cū ibi no. p bar. ff. eo. quib⁹ adde que dixi in. l. nō boc. s. vnde cogna. ꝛ ibi per bal. ꝛ Saly. Alex.

s **Iauia.** Solo animo adit̄ hr̄ditas quē sufficit in vltima voluntate ostendere. h. d. ¶ No. ꝙ vn⁹ ꝛ idem act⁹ pōt eē actus vltime volūtatis ꝛ actus inter viuos. bñ facit ad nota. in. l. heredes palā. §. fi. ff. đ testa. ꝛ dictum fuit in. l. cuꝫ antiqtas. s. de testa. Et dicit bal. hic ꝙ lꝫ iste ꝑmus institut⁹ reuocaret testamētum suum nō itelligitur reuocata aditio hereditatis resultans ex dicto actu testandi qꝛ q̄ten⁹ resultat aditio est actus inter viuos. ad hoc. l. sicut. j. ti. i. An aūt ista lex ꝓcedat hodie post iductā dispositionē. l. vnice. j. de his qui ante apertas tab. dic vt p bal. hic post ātiquos q notabiliter loqtur ꝛ cū eo trāseunt alij. ¶ Querit hic Pau. de ca. qd si heres institut⁹ a testatore in hereditate nō reliquit alteri dictam hereditatez: sꝫ vnā rem illius hr̄ditatis: an videatur adire si sciebat se institutū ꝛ dicit ꝙ sic. si sciebat illā rem esse hr̄ditariā: secus si ignorabat. ꝛ sic i effectu est idē ꝑut in terminis huius. l. Alexan.

q **Voniam.** Hr̄ditas fratris nō adita trāsmittit̄[b] hoc dicit. ¶ Limita nisi in hereditate fratris impuberis delata fratri ex substitutiōe pupillari: qa illa transmittet̄ ad quoscūqꝫ ēt non adita vt dixi. in l. si fratris. s. e. ꝛ idem erit qñ testatoꝛ duos filios i puberes instituisset: ꝛ vltio decedēti substituisset aliquem pupillariter. Nā si decedat ꝑm⁹ impubes postea decedat ēt secundus impubes nō adita p eum hereditate dicti fratris sui impuberis trāsmittet ad heredem suū. i. ad substitutū pupillarem hr̄ditatez fratris sui nō aditaz ꝯm Ang. h̄ p. l. qui duos. ꝛ ibi hoc ēt voluit Ang. Jo. de imo. ꝛ Pau. de ca. ff. de vulg. ꝛ pu. ꝛ per. l. q duos. i ꝑn. ff. de re. du. ꝛ ita ipsi intelligunt dicta iura quasi ex tacita voluntate defuncti hr̄ditas ꝑmi decedētis ꝓueniat ad vltimū decedentem: vñ sicut qñ hr̄ditas defert̄ fratri ex substitutione pupillari transmittit̄ ēt non adita: vt ꝓxime dixi. ita ēt fit in casu isto qđ diligenter no. bar. in. d. l. qui duos. post antiquos aliter itelligebat dicta iura. cuius intellectus diuinatiōe nō caret. De hoc ēt videatis per Ang. in. l. ventre. ff. de acq. here. ꝛ ibi ēt per Jo. de imo. circa vltimā chartam ꝛ p Ang. ꝛ Jo. de imo. in. l. pātonius. e. ti. ¶ No. etiā ꝙ lꝫ coniūctus presumatur scire facta coniuncti. l. octaui. ff. vnde cogna. Et in. l. de tutela. cū ibi no. C. de i integrū resti. mi. tñ illud intelligitur quo ad ea q̄ cōcer-

a ¶ Volente filio. hic adde que posui i. l. j. s. q admitti

b ¶ Trāsmittitur. Adde Ange. ꝯsilio. cxxiij.

nunt iura sanguinis. ꝛ ꝓcessum nature. Unde ff nō presumit̃ scire testm̃ fratris vt hic ꝛ ita no. Bal. ꝛ ange. h. ¶ Sꝫ de hoc dixi vobis in. l. ij. §. q admit. dicatis vt ibi. Et videatis ēt no. p Ang. i. l. tres fres. per illuꝫ tex. ff. de pac. ꝛ q̃ scripsi. in. l. non hoc. circa pn. vn̄ cogna. §. ¶ In glo. ibi fallit i suis. meli⁹ dixisset glo. in descēdentib⁹: qꝛ ēt idem ē i descēdētibus q nō sunt sui: vt pꝫ in. l. vnica. allegata in glo.

l **Icet.** Ius adeūdi vel imiscendi se hereditati nō tollitur spacio longi temporis. h. d. ¶ An aūt tollatur spacio longissimi temporis. xxx. anno. gl. tꝫ ꝙ sic ꝛ ē cōis doc. opi. lꝫ Saly. hic contra. Sꝫ ꝓsupposito ꝙ posse adire sit ius. ruūt oīa fundamēta Saly. ꝙ aūt sit ius ꝓbatur in. l. si mater. §. ꝺ insti. ꝛ substi. sub cōdi. fac. ergo tollit̃ spacio. xxx. annoꝝ. l. sicut. in ꝟsi. ius. j. de prescrip. xxx. an. de quo articulo dic vt dixi in. l. vnica super gl. §. qn̄ nō pe. par. Utrū aūt istud tempus ꝓscriptionis currat heredi instituto sub cōditione potestatiua anꝙ̄ impleat ꝯditionē est notabilis articulus. de quo vide p Bal. in. l. eū q. j. si qs omis. causa testa. ꝛ p Ang. i. l. si seru⁹. de bo. auc. iudi. pos. ꝛ nō memini me legisse tactū alibi[a]. ¶ Querit hic Bal. an si filia erat instituta a mre ꝛ stetit per xxx. annos anteꝙ̄ adiret ꝛ sic fuit exclusa ex testō an hēbit alios. xxx[b]. annos ad adeūdū ab intestato ꝛ tꝫ ꝙ sic: ꝛ plus dicit ꝙ Bar. ꝯsuluit ꝙ filia ab intestato habebit. xxx. annos ad adeundū de iure ciuili ex capite liberoꝝ. ꝛ alios. xxx. annos ad adeūdū ex capite legitimoꝝ. ar. l. i. §. sed vidēdū. ff. ꝺ succes. edi. qꝛ sicut se hꝫ annus ibi de iure pretorio. ita se haberent. xxx. anni de iure ciuili. hoc idem voluit Ang. ꝛ Pau. de ca. hic ꝛ Raph. cu. ꝛ Pau. ꝺ ca. in. l. quādiu. la. i. ff. de acq. here. ꝛ est singulariter mēti tenēdū Saly. h approbat primū dictū. ꝙ exclusus ex testamēto nō impeditur venire ab intestato: sꝫ aliꝺ vltimū dictū dicit sibi esse dubiū: qꝛ hodie omnes successores sunt legitimi. ꝛ tn̄ iter eos tria sūt capita. s. ascendētium descēdētiū ꝛ trāsuersaliū: vt in auc. de here. ab intest. §. i. cū se. Et exclusus ex capite liberorū est exclusus ex capite legitimoꝝ. qa nec ex capite ascēdentium nec collateraliū venire pōt. bn̄ fatet̃ ꝙ dicta decisio Bal. ꝓcederet ꝓm iura ātiqua. Sed tn̄ sustineo opi. Bal. qꝛ filia vocatur de liberis p sena tuscōsultum orficianū. ꝛ sic de iure ciuili. l. i. in pnci. cū si. ff. ad tertul. ¶ Itē vocat̃ vt de numero cognatoꝝ hodie ēt de iure ciuili p nouissimā ꝯstitutioneꝫ Iustiniani positā in. §. nullā. in auc. ꝺ here. que ab intesta. Nō ob. rō allegata p Saly. qꝛ descēdētes exclusi a primo capite descēdētiū nō pn̄t venire ex sequenti capite ascēdētiū: qꝛ nō sūt de numero ꝛ ordine ascēdentiū. secus in casu nr̄o. ꝓ quo ēt facit singularis decisio Bal. in Rica extra de prescrip. in. v. col. qꝺ retuli in. l. i. sup gl. fi. §. q admitti. ¶ Ex pdictis etiam infert Bal. hic ꝙ si lapsus est pm⁹ annus filie in hereditate matris ad deliberādū quē hꝫ filia tanꝙ̄ de liberis ꝛ decedat in secūdo anno hereditate matris nō adita: habebit ꝓm annū ad deliberandum vt de numero legitimoꝝ itra quē hꝫ annū trāsmittet hereditatē ad quoscūqꝫ hr̄des adeūdā per eos infra reliquā partē illi⁹ secundi anni. iuxta. l. cuꝫ antiquiorib⁹. j. eo. ꝛ idem dicit in emācipato: qꝛ p⁹ pmū annū quē hꝫ vt vnus de capite liberoꝝ. si decedat in secūdo trāsmittet ius deliberādi: quasi agnatus qꝺ reputat no. dignissimum. ꝛ sic sentit Bal. ꝙ emācipat⁹ nō trāsmittit qn̄cūqꝫ hr̄ditatē pr̄is sicut suus. dixi in. l. si fratris. §. e. ꝛ in. l. si emancipati. §. ꝺ colla. ꝛ dū Bal. dixit ꝙ emancipat⁹ trāsmittit quasi agnat⁹. voluit dicere ꝙ emancipat⁹ lꝫ ꝺfinat eē ꝓpe agnat⁹ ꝓpter emācipationē. l. tutelas. ff. ꝺ capi. dimi. ꝛ no. in. l. q se pr̄is. i glo. ij. §. vn̄ libe. tamen large dicitur agnat⁹ cum sit ꝯiunct⁹ per lineā masculinā. vt plenius no. Bal. Saly. ꝛ Moderni i. d. l. q se pr̄is. ꝛ ibi dixi. ¶ Fulg. tamē hic in aliqb⁹ lec. dubitat de isto qꝺ dicit Bal. circa dictum secūdū annū deliberandi: qꝛ nō pōt dici in secūdo anno esse delatam hereditatē ex secundo capite: qꝛ adhuc durat pmū caput de iure ciuili quo durat facultas adeundi. xxx. ānis: vt h. nisi forte tasse ꝓm eum intelligat̃ quo ad remedia iuris pretorij. Rapha. cu. in. d. l. quādiu. facit mētionem de isto dicto Bal. ꝛ reprehendit illud dicens ꝙ nō pōt transmittere nisi ex illo capite in quo erat tēpore mortis: sꝫ certe hoc nō est dicere ꝯ Bal. qꝛ nec Bal. dicit ꝙ transmittat: nisi secundo anno a tpe mortis. ¶ Ad istaꝫ dubitationem facit an dispositio. d. l. cū antiquiorib⁹ habeat locum in successionibus iuris pretorij. Et Cy. in. l. qui se pr̄is. pre allegatis. relinquit sub dubio: sed ipsemet. in. d. l. cum antiquioribus tenet ꝙ sic: quaten⁹ pōt adaptari. dicā forte in. d. l. cū antiquioribus. ¶ Ultimo querūt hic Pe. Cy. Bal. ꝛ Ang. an cōtra hereditatē iacentē incipiat currere ꝓscriptio rex hereditariarū ab alio possessaꝝ: ꝛ tenent ꝙ nō. allegant no. in. l. ea q̃. in fi. §. ꝺ tēpo. i iteg. resti. Et cū hac opi. ēt transit simpliciter Pau. ꝺ ca. hic sed Fulg. hic in ꝯtrium allegat. l. sed si in ꝯditione. §. sꝫ si seruus alien⁹. ff. de here. insti. Sed rn̄de ꝓm Ang. ꝛ Ioan. de imo. ibi ꝙ loquitur in vsucapiōe q̃ ē mere fauorabilis: vt no. gl. in. l. si. in ꝟbo ex vna parte. cū gl. seqūti. j. ꝺ edic. diui adri. sec⁹ in alijs ꝓscriptiōib⁹ inductis odio negligētis petere. l. si seruus hereditarius. ibi no. Ange. ꝛ Ioan. de imo. ff. de diuer. ꝛ tēpo. prescrip. Alexander.

s **I curatoris.** Ille cui delata ē hereditas ad instantiā creditoꝝ interrogari potest an velit esse heres vl̄ nō. ꝛ si petat terminum ad deliberandū dꝫ sibi moderate statui p iudiceꝫ. h. d. ¶ No. ex hac. l. practicā eoꝝ q volunt cōuenire hr̄des si ignorant an adiuerint ꝛ an sint heredes: qꝛ facere debēt eos citari ꝛ īterrogari ꝓm ꝙ h tradit̃. ꝛ debet citari ille cui pma cā successionis defertur: ꝛ nō sufficeret citari in genere volētes eē heredes. l. i. §. denūciari. ff. de ven. inspi. de q̃ particula vide aliqd p bal. ꝛ Ang. hic ꝛ Bar. in. l. si diu. ff. qui. ex cau. in pos. ea. ꝛ i. l. si seruus. i fi. ff. de bo. aucto. iudi. pos. ꝛ in. l. i. ff. de cu. bo. dā. ꝛ in. l. si bona. j. de bo. auc. iudi. pos. ꝛ in. l. si qs īstituatur heres i diē. ff. de here. insti. quale autem debeat eē istꝺ temp⁹ statuēdū p iudicem ad deliberādū tetigit Ange. ꝛ Pau. de ca. hic. dixi post Bal. in rubrica. §. de succes. edic. Alexander.

f **I te bonis.** Inopia defuncti: vel iniuria illata a tertio nō excusat hr̄deꝫ qn teneatur credictorib⁹. h. d. ¶ Nōbilia habes in glo. ¶ Et inducit̃ p Bal. ad qōneꝫ de colonis ꝛ debitoribus expulsoꝝ[c] de ciuitate coactis soluere cōmunitati id qꝺ debebāt dictis expulsis an sint liberati ab expulsis. de quo videatis pleni⁹ p Bar. ꝛ alios in. l. creditor. i pn. ff. de solu. ꝛ p Bar. in tractatu de tyrannide. in. vij. q. ꝛ ꝙ no. Cy. ꝛ Bal. in. l. ij. §. ꝙ me. cā. ꝛ p Bal. in. l. falsum. ad fi. C. de fur. p Ang. ꝛ Io. de Imo. in. l. liber hō. in pn. ff. de here. insti. ꝛ Io. an. ꝛ alios i. c. significauit. ꝺ censi. p spe. i locis allegatis. p bar. hic: ꝛ p bar. i. d. l. creditor. ¶ Ultimo inquātū bar. dicit hanc. l. nō hēre locū de iure canonico p. c. i. ꝺ resti. spo. i. vj. dic ꝓm alios hic ꝛ meli⁹. ꝙ ille tex. nō ꝯdicit isti: qꝛ agēti ciuiliter bn̄ pt oppōi exceptio spoliationis facte ab actore vt ibi. sed facte a tertio de q̃ loquit̃ tex. noster istud ibi nō dicitur.

r **Enitente.** Pater hereditatem filio delataꝫ sine filij volūtate repudiare non potest. h. d. ¶ Dixi de materia huius. l. in. l. ij. §. de repu. bo. pos. ꝛ aliquid in. l. i. §. q admit. ꝛ ē materia. l. fi. i prin. j. de bonis que libe.

p **Uberem.** Agnoscens bonorum possessionem de iure pretorio consequit̃ in effectu illud qꝺ ꝯsequit̃ ille qui adit de iure ciuili. h. d. ꝓm vnum itellectū. gl. ¶ Uel sic ꝓm itellectū bar. qui agnoscit de iure p̄torio vr̄ adire de iure ciuili. h. d. ꝓm bar. subdenteꝫ hoc eē verum nisi pmo fuisset exclusus de iure ciuili. ¶ Videamus ergo qs sit verior intellectus. Et ꝓ intellectu glo. adducit pmo bal. qꝛ bonorū possessio habet iura vtilia. l. i. ꝛ. ij. cū gl. ff. ꝺ bo. pos. sed heres hꝫ directa que nō pn̄t simul stare cū vtilib⁹.

a ¶ Alibi. vide ꝙ voluit Ludo. roma. ꝯsi. lxxj.

b ¶ Alios. xxx adde bar. ꝯsi. cxxviij. icipiēte qdam hūit vxorē bal. ꝯsi. xij. ꝛ seq. iij. li. alex. ꝯsi. lxxviij. ij. li. ꝺ. iason allegat h pau. ꝺ ca. ꝯsi. cccxxxj. ꝛ. xxxij. tu q̄re. ꝛ vide ang. ꝯsi. cc xlj.

c ¶ Expulsorū. adde bal. ꝯs. cclxxxiij. ij. li. pe. ꝺ Ancha. ꝯsi. lxxiiij.

l.si heres institutus.in pñ.ff.ad trebel.¶Secūdo quia si agno scēs bonoꝝ possessionē intelligeret̄ adire ꝺ iure ciuili frustra haberet bono.pos.q: ex duab⁹ causis nō pōt qs effici heres ⁊ dn̄s l.iij.§.ex plurib⁹.ff.ꝺ acq.pos.Et istā opi.tenuit ēt gl.in.l.sed cū patrono.§.bonoꝝ.ff.ꝺ bo.pos.cū qua ibi transit Bar.ita ēt tenebat Oldra.Bal.Ang.⁊ Saly.hic ⁊ Bal.i rubrica.s̄.q admit.i.vij.col.⁊ i.l.i.i.x.oppo.e.ti.Et Ludo.ro.i.d.rubrica.s̄.q admit.ad fi.vbi ēt ꝓ quo adducit.l.bonoꝝ.e.ti.i fi.in ꝟ.ꝑtorio iure.a contrario sensu.ita ēt tenet Jo.fa.i.§.quos aūt.isti.ꝺ bo.pos.ꝑ tex.in.l.equissimū.§.si duo.ff.ꝺ bono.pos.ẜm tab.q parū stringere vr̄.Pau.de ca.in.l.certū.s̄.vnde legi.vr̄ cū hac opi.transire dū ipse simpliciter refert Bal.ita tenētem in.d.rubrica:ſ; fulgo.⁊ Pau.de ca.hic tenent opi.Bal.⁊ respondent ad allegata ꝑ Bal.hic ꝙ in dictum agnoscentē bonoꝝ possessionē transibunt solū iura directa:q: nō erāt necessaria vtilia.sicut habetur.in.d.l.si heres institut⁹.⁊ erit vtile ꝙ non sit solū heres:ſ; ēt bonoꝝ possessor q: tanꝗ̄ bonoꝝ possessor habebit directum īterdictum quoꝝ bonoꝝ.ſ; si fuisset tm̄ hr̄s habuisset solū vtile.l.i.ff.quoꝝ bonoꝝ ⁊ ibi no.⁊ no.in rubrica.e.ti.⁊ nō est inconueniens:vt quis efficiatur dn̄s ex diuersis causis diuerso iure sicut dn̄iu; isolidū pōt eē apud diuersas ꝑsonas diuerso iure ꝗ̄uis eodē iur̄ nō possit.iuxta.l.si vt certo.§.si duob⁹.ff.cōmo.⁊ l; ipse nō dicat ista fuit rō reddita ꝑ Bald.post antiquos in.l.si qs mihi bōa.§.sed si mādauit.ff.de acq.here.vbi ꝓ hoc allegat.l.diuortio.§.si fundū.in fi.cū ibi no.in glo.ff.solu.ma. Uel aliter pōt respōderi ꝙ dn̄ium nō pōt acqri ex pluribus causis diuerso tempore cōcurrentib⁹.Sec⁹ si in idē tp̄s cōcurrerēt.l.si creditoꝝ.§.marcellus.ff.de leg.i.Et no.gl.in.d.§.ex pluribus.⁊ ibi Bar.in.ij.col.i ꝟ.iiij.oppono ⁊c.Pro vtraq; opi.posset adduci tex.cū.d.§.sed qd si mandauit.nam ꝑmo videt̄ facere pro opi.gl.inquantum vult ꝙ post agnitā bonoꝝ possessionē possit agnoscēs postea de iure ciuili adire.⁊ ad hoc illum tex.no.Dy.Cy.Bal.⁊ Ang.ibi.⁊ reputat bal.ibi mirabile.dicēs ꝙ talia iura possunt diuerso respectu inuicē conuenire.ꝑ ea que habentur.in.d.§.si fundū.ergo per sola; agnitionē bonoꝝ possessionis non videbatur adiuisse.Sed ad istud arg.patet responsio ex ibi no.ꝑ gl.in ꝟ.petita;.Pōt etiā adduci ille tex.ꝓ opi.Bar.inquantum ille tex.vult ꝙ si pr̄ iussit filiu; agnoscere bonoꝝ possessionē:poterit virtute dicti iussus adire.Et istam opi.sequit̄ Ludo.roma.ibi.Sed ad illud pōt responderi.ꝙ illud ē ex eo q:satis est ꝙ mandatū in piguiori forma adimpleatur per id qȯ habet̄ in.§.sequē.ver.ꝙ si ꝑ parte.Jo.de imo.in d.§.sed quid si mādauit.tenet opi.gl.quia dicit ꝙ aut expresse constat de mente ꝙ solū voluit hr̄e successionem de iure pretorio.⁊ ab illo non est recedendū quia actus agentiū ⁊c.l.nō omnis.in prin.ff.si cer.pe.tm̄ si postea volet adire poterit ⁊ habebit iura pleniora.⁊ euacuabitur effect⁹ bonoꝝ possessionis cum sufficiant directa iura ꝑ.d.l.si heres istitutus.Si autem sum⁹ in dubio ⁊ adhuc idē.q: alias nihil operaret̄ agnitio bonoꝝ possessiōis si valeret aditio:quod non esset dicēdum.l.si qn̄.in pñ.ff.de le.i.Et si dicat̄ ꝙ immo aliqd opat̄ si operatur aditione; respondet ꝙ non operabitur vt voluit disponens.Et in dubio fieri d; īterpretatio vt actus valeat prout voluit disponens.allegat.l.quotiens.ff.de rebus du.melius facit.l.j.§.eū q.ff.de cōsti.pecu.¶Certe licet passus nō sit absq; dubio.tm̄ mihi magis placet opi.glo.quia disponēs videt̄ elegisse istam viam succedēdi de iure pretorio ⁊ illa sibi pateat.l.recusare.§.tici⁹.ff.ad trebel.l.si mulier.§.fi.ff.quod me.cā.Et ad istū tex.respondeatis vt in glo.⁊ ad predicta etiam videatis bal.in.c.i.i.vj.colū.i tit.an agnatus vel filius.⁊ bar.in.l.ij.§.si quis ex liberis.ff.ad tertul.vbi limitat predicta.

Cum. Qui perdidit possessione; bonoꝝ nō propterea a iure adeundi excluditur ꝺ iure ciuili.h.d.¶Nota ꝙ renunciatio facta vni iuri nō nocet in alio:⁊ istud inducitur per Guil.de cu.hic ⁊ aliqui libri habent super.l.precedenti ad questione;.An si quis dicat sententiam nullam ⁊ si qua est appellauit.postea renūciauit appellationi an videatur renunciare nullitati.⁊ concludit ꝙ si expresse renunciauit appellationi approbando sniam videt̄ renūciasse nullitati.arg.l.tale pactū.§.qui ꝓuocauit.ff.de pac.Sed si tacite renunciauit deferendo causa; appellatiōis ⁊ tūc sec⁹ [a]. ar.l.fi.j.ꝺ sentē.de quo vide ꝑ bar.in.l.si expressi;.circa antepe.col.ff.de appella.⁊ ibi per alios ⁊ per Jo.an.in ti.de senten.§.iuxta.i fi.exp̄ssius ꝑ bal.in l.i.de senten.ex pericu.reci.⁊ in.l.qui testō.ff.de excu.tu.⁊ i.c.sancimus.i ti.quo tem.miles.⁊ in.l.qui testō.ff.de excu.tu.⁊ i.d.§.q ꝓuocauit.i repe.i.xiij.q.⁊ in.l.i.j.quādo ꝓuo.⁊ in.l.i.i fi.prin.ff.ꝺ ferijs.per Saly.in.l.fi.§.fi.j.ꝺ tēpo.ap.¶In gl.i.ibi h; substitutum.hec glo.communiter dānatur a doc.ħ ⁊ per bar.in.l.nec is.§.i.ff.de acq.here.⁊ in.l.i.i vltima vel pe.col.ff.de vulg.⁊ pup.vt ibi per eos.saluari tamen pōt secndū bal.⁊ Saly.⁊ pau.ꝺ ca.ħ nisi renunciasset in specie bo.pos.expressa cā in genere.s.q: hr̄ditatem dicebat eē dānosam:q: dictum regulariter ẜm rōnem.l.cum pr̄.§.dulcissimis.ff.de leg.ij.⁊ no.glo.in.l.si is qui animo.ff.ꝺ acq.pos.facit.l.iij.§.si ticio.⁊ quod ibi bar.ff.ꝺ alimen.leg.⁊ ita etiam tenet ro.in dicta.l.nec is.§.j.¶S; pone ꝙ fuit renunciatio simpliciter facta hereditati an videatur renunciasse iuri succedendi tam de iure pretorio ꝗ̄ ciuili.Pe.⁊ Cy.ħ tenent ꝙ sic ⁊ ar.l.fi.in fi.s̄.de do.promis.Et pro hoc vide glo.no.i.l.i.§.sed videndum.ff.de succes.edi.Et expresse firmat bar.in.d.l.nec is.§.i.ar.l.puberem.s̄.e.ẜm intellectum bar.⁊ no.etiā Cy.in.l.accusationem.j.qui accusa.⁊ ibi bal.i.ij.col.⁊ bal.i rubrica.s̄.qui admit.i vj.q.facit.d.l.iij.§.si ticio.hoc etiā tenet Ang.ħ q dicit hoc esse verū isto casu quia ista iura simul ⁊ eodem tempore cōcurrebant.secus si successiue.Exēplum institutus repudiauit hereditate; simpliciter.Item filius repudiauit hereditatē simpliciter.Na; in primo casu institutus intelligitur repudiare ex testamēto ⁊ pōt ab intestato adire ⁊ secundo exēplo filius videtur repudiasse tanꝗ̄ filius ⁊ poterit venire tanꝗ̄ agnat⁹.allegat.l.in plurium.ff.de acq.he.ẜm eum.quod tm̄ est expresse contra gl.in.d.§.ſ; videndum.Nec ob.tex.in.d.l.in plurium.q: nō loqtur qn̄ renunciatio fuit facta in re; ⁊ indeterminate.bene faciunt que dixi.s̄.proxime ⁊ istud ēt expresse firmat Pau.de ca.in.l.ꝗ̄diu.la.i.ff.de acq.here.et in.d.l.nec is.§.j.licet de ange.mentionē hic nō faciat.¶Ultimo ꝓ limitatione hui⁹.l.vide bar.i.l.filio preterito.circa pe.colū.ff.de iniusto testa.Ubi videtur hanc.l.intelligere quādo nō extabat aliqs qui esset ex testamento successurus.Nam tunc veniens ab intesta.si renūciauit iuri succedendi de iure pretorio ab intestato nō excludit̄ iure succedēdi ab intestato de iure ciuili:vt hic.secus si erat aliqs qui venire poterat ex testamēto:puta heres scriptus ex testamēto.Nā tūc si filius preteritus expresse vel tacite renūciauit iuri veniendi per bonoꝝ possessionē cōtratab.intelligitur etiā exclusus a iure dicēdi nullum ꝑ.l.si impubes.§.fi.ff.de carbo.edic.qȯ est destruere.l.istam.Et magis cōmuniter tenetur ꝑ̄riu;:vt ēt tenet Saly.Fulg.⁊ Pau.de ca.hic.⁊ alij i varijs locis quos retuli in.l.posthumo.s̄.de bo.pos.contrata.dum tetigi de intellectu.d.l.si impubes ⁊ ibi respondi ad illum tex.qui in veritate videtur ꝓbare contrarium.

I sorori. Per aditione; hereditatis acqrit hr̄s dominium rerum hereditariarū etiā si possessionē non apphendat ⁊ eas vendicare potest aduersus possidentes.h.d.¶Not.in ꝟbo heres ⁊ in ꝟbo possidentes.ꝙ per aditionem hereditatis qs efficitur dominus rerum hereditariaru; sicut erat defunctus nō aūt possessor vt hic ⁊.l.cum heredes.in prin.ff.de acqui.pos.⁊.l.i.§.sceuola.ff.si qs test.lib.es.ius.fu.Fallit tamē vbi per statutum disponeretur ꝙ possessio defuncti intelligeret̄ cōtinuata in heredē[b]:vt cauetur statuto hui⁹ ciuitatis ẜm Pau.

a ¶Sec⁹.Ad de Ange.ꝯsi.cclxvj.

b ¶In heredē.adde hic ꝗ posui.i.l.cu; heredes.ff.ꝺ acq.posses.

de ca. hic q̄rentē an stante dicto statuto impediat heres vti remedijs adipiscende possessiōis vt remedio. l. fi. ⁊ de edic. diui adri. tol. ⁊ interdicto quorū bonorū. Et tenet q non. secut⁹ Cy. in. l. ea. l. §. de ɔdi. ob. cau. q: statutum est factū in fauorē hr̄dis nō debet redūdare in dānū. Et licet statutū faciat eū possessorem facti. Adducit simile de legatario q hʒ dominium de iure speciali fine traditione. Unde licet habeat rei vendicationē nō īpedit intentare actionē psonalē ex testamēto. §. ʒ nostra. isti. de leg. l. i. ⁊. cōmu. de leg. l. in libello. §. si qs seruū. ⁊ qd ibi bar. ff. de cap. licet secus sit vbi haberet dominium de iure cōmuni. §. sic itaqʒ. isti. de act. l. fi. ff. vsufru. quēadmo. caue. ¶ Addo q in terminis dicti statuti hoc firmat late bal. in rubrica extra. q causa pos. in penul. col. ⁊ in rubrica. de ɔsue. in. iij. col. ⁊ in. d. l. ea lege. in. vj. colū. bene facit qd ipse no. in auc. de functo. in. iij. col. ⁊. ad tertul. ⁊ aliqd p eundem ī. c. Item cū qs in. i. col. ō resti. spo.

n **Non est dubium.** Si tē pore adite hereditatis reperiat quis eē sui iuris: acquirit eam sibi licet tpe quo fuit delata esset ī patria potestate. hoc dicit. ¶ In glo. ibi in legato scilicet conditionali sec⁹ in puro quia acquireret ei ī cuius ptāte esset legatarius tempore mortis testatoris. l. que legata. allegata in glo. l. si cum dies. §. fi. ff. quando dies lega. ce. ¶ Et inducitur ista. l. per Pau. de ca. hic ad questionem si delata est hereditas monacho: ⁊ anteq̄ adeat effectus est episcop⁹ vel transiuit ad aliud⁹ monasteriū. postea adit an acquiratur primo monasterio vel cui. ⁊ ipse nihil firmat. Sed vltra eū videatis per bar. in. l. ij. §. fi. ff. ō bono. pos. ʒm tab. per Bal. in. l. j. in ver. quo ad decimum ⁊c. ō. qui admit. ad bono. pos. per Bal. Ange. ⁊ Jo. de imol. in. l. si quis mihi bona. §. si seru⁹. de acqui. heredi. ⁊ per doc. in. c. in potentia. de proba. ⁊ in cle. dudum. maxime per Jo. de imo. ibi ī fi. de sepul. ¶ Tangit etiam Pau. de ca. questionem hic de eo qui non erat monachus: sed frater minor ⁊ sic erat incapax tempore delate hereditatis. ⁊ anteq̄ alius sequens adiret fuit effect⁹ episcopus ⁊ poterat adire ⁊ auferre ius delatum sequen. ⁊ tenet q nō de quo videatis per Bal. in. l. deo nobis. ad fi. de episco. ⁊ cle. ⁊ p Bal. ⁊ Joā. de imo. in. l. si alienum. §. i extraneis. ff. de heredi. insti. cū concor. de quibus in dictis locis.

a ¶ Ad aliā. De his qōnibus vide p fe deri. ɔsi. xxvj. ⁊ sequenti.

n **Nec emere.** Nō eget summario pro limitatiōe huius. l. vide multos casus ī quibus cogitur ēt vendere[b]. de quibus vide aliquid per Gui. de cu. post glo. ⁊ per Bar. in. l. fi. ⁊. de fideicō. libe. ⁊ in. l. annona. ff. de extraor. cri. ⁊ in. l. i. §. cura. ff. ō offi. pre. vrb. ⁊ in. l. venditor. ff. commu. predio. §. si constat. ⁊ per Hostien. ⁊ alios in. c. i. de rerum permutatio. ⁊ per Bal. post Cy. in. l. i. de episcopa. audien. ⁊ tex. in. l. si pendentes. l. si quid cloacharij. ⁊ ibi per Bald. ⁊ Ange. ff. de vsufruc. ⁊. l. si quis sepulchrum. ff. de religio. ⁊ quod extendendo illum tex. voluit not. Joan. an. in addi. Specu. in titu. de executione senten. in Rubrica. ⁊ Ange. ⁊ Joan. de Imol. in. l. pompo. alias incipit si vni. in fi. ff. de re iudica. ⁊ per Bal. in. l. i. §. fina. ⁊. de communi ser. ma. ⁊ in. l. item si verberatū. §. i. ff. de rei vendica. ¶ In tex. ibi adire compellitur. An autem aditio metu facta sit ipso iure nulla. dic q sic si precessit, protestatio q non intendebat adire. l. qui in aliena. §. fina. de acquiren. heredita. alias autē valet. sed venit rescindēda. l. si mulier. §. penul. ff. quod metus causa. ¶ Querit hic Pau. de cast. an si fuisti institut⁹ mea ɔtēplatiōe possum te cogere ad adeūdū: ⁊

b ¶ Uedere. do. Jason hic enumerat aliquos casus q bus qs cogit vēdere. tu adde aliū quem ponit Ludo. ro. sing. suis. q nobil' pauper hʒ palatium q destruitur ⁊ non pōt illud reficere pp paupertatem q cogit vendere ad decorem vrbis vt alius diues ipsum reficiat.

si sponte adiuisti possis cogi mihi restituere: ⁊ finaliter decisiōnem habes per. l. quidam cum filiū. ff. de heredi. institu. ⁊ per not. per glo. in. l. Paulus. alias incipit per procuratorem. ff. ō acquiren. heredita.

c **Retionum.** Quolibet die potest hereditas adiri. h dicit. ¶ In glo. ibi: sed Azo. ⁊ Ugo. ⁊c. hec ỽa ⁊ plana lectura ⁊ cōmuniter approbata. Sequens vero lectura potest itelligi dupliciter ʒm Fulgo. primo modo: vt velit q testator possit statuere terminum ad adeundum vltra quem nō valebit aditio. ⁊ ita dicit intelligere Ange. ⁊ q pro hoc allegat no. per gl. in. l. si duo. ff. ex qui. cau. in pos. ea. Sed Fulgo. intelligit q glo. velit cōtrarium tamen concordat opi. Quia aut testator statuit terminum per modum conditionis: puta instituo ticium mihi heredē si adiuerit hereditatē. ⁊. x. dies a die mortis mee. ⁊ procedit opi. Ange. per. l. si qs heres. la. ij. ff. de acqui. heredi. Aut nō p modum conditionis prefixit terminū. ⁊ tunc procedit alius intellectus: q: ipso iure non potuit testator excludere heredem per lapsum temporis per. l. nemo potest. in fi. cum ibi no. ff. de leg. i. Adde q ang. hic communiter istud non tangit: sed bene hoc dicit. in. d. l. si quis heres. ⁊ ibi hoc tenet Raph. ⁊ Pau. de ca. indistincte. ⁊ respondet ibi Pau. ō ca. ad. d. l. nemo potest. q ibi loquitur quando testator post ius acquisitum legatario volebat actionem iam quesitam perimere tēpore: quod facere nō potest ipso iure: sed ope exceptionis. Sed in casu nostro tractatur de impediendo ius querendum qd facilius fieri pōt. l. fi. ⁊. ō acqui. pos. iuncta. l. seruus. ō. de pac. l. patre furioso. de his qui sunt sui vel alie. iur. ¶ Ultimo dicit Bal. q Bar. p istam. l. consuluit q per statutum poterant induci ferie in laudem arbitratorum. sicut hic refert imperator iure antiquo similiter fuisse inductum. facit q habet in. c. ij. de ferijs. vbi ex cōsuetudine possunt induci ferie etiam in honorem dei. vbi autem statutum nō puideret: tūc in sententia arbitrorum nō attenduntur ferie ēt ī honorem dei: vt per Specu. in ti. de arbi. §. fi. versi. sed nunqd amicabilis compositor: poterit ⁊c. ⁊ Bar. in. l. fi ō meis. §. fi. ff. de arbi. ⁊ Bal. in. l. fi. ō. de contrahē. emp. in. l. dies festos. p illum tex. ō. de fe. ⁊ in. l. i. ad fi. C. de arbi. ⁊ i. l. si vt pponas la. ⁊. ⁊. quomodo ⁊ quādo iudex. ⁊ in. l. i. ff. de fer. ⁊ doc. in. c. quintauallis. de iureiuran.

f **Si infanti.** Hereditatē infanti delatā ascēdens per lineam paternam siue in eius potestate sit siue non solus potest adire tā viuo infante ⁊ illius infantis noīe quam eo mortuo: ⁊ tunc suo proprio nomine tanq̄ ad ipsum trāsmissam. Si vero talem ascendentem non hʒ sed habet tutorem: tunc tutor pōt adire tutoris nomine viuente infante: sed eo mortuo hereditate nō adita nō transmittitur hereditas ⁊ perinde est ac si hereditas non fuisset delata infanti. ⁊ idem si tutorem non haberet. Delatā vero pupillo maiori: nec solus pater nec solus tutor adire potest: sed ipse pupillus cum illorum consensu. ⁊ si neutrum eorū habet tūc auctoritate iudicis. hoc dicit. ¶ No. q īfans dicitur qui. vij. annos non habet. ⁊ hoc ʒm legistas. sed secundum allusionē vocabuli vel grammaticos dicitur ille qui fari non potest. est ergo prima etas infantilis. Alia puerilis que durat vsqʒ ad pubertatem. l. pueri. cum glo. ff. de verbo. signi. licʒ q̄nqʒ aliter accipiuntur. l. i. §. pueritiam. ff. de postu. ⁊ in. ca. Paulus dicit. ij. q. vij. ¶ Tertia est adolescentia ⁊ durat vsqʒ. ad. xxv. annos. l. j. C. q pe. tu. ⁊ insti. de cura. in princi. iuncto. §. item inuiti ad adolescētes. co. ti. ¶ Quarta est iuuentus que durat vsqʒ ad senectutē. que est quinta etas: quandoqʒ dicimus eē in etate quinquaginta annorum quandoqʒ vltra. de quo dic vt legi. ⁊ not. in. l. non aliter. in fi. de leg. iij. ō quibus etatibus vide per Cy. hic ⁊ in. l. senium. ō. qui testa. face. pos. per glo. in. l. hereditatum. in gl. ij. ff. ad. l. falci. ⁊ glo. in proemio. vj. libri. ī verbo. pfectis. ⁊ q no. Bar. in. l. i. ⁊. de emen. propinq. ⁊ q no. glo. ⁊ Bal. in. l. fi. ⁊. de infan. expo. vbi habes quis dicatur puer paruulus. de quibus etatibus etiam tangit Bal. in repe. c. si pater. vij. colū. de testa. ¶ Secūdo no. q pater noīe infantis potest solus adire hereditatē de iure ciuili. ⁊ hoc ante istam. l. non erat clare expssū ī hereditate adeūda: lʒ in bonorum possessione sic. l. i. ff. de bo. pos. furi. ⁊ infan. dela. ⁊. l. seru⁹. §. ipubes. ff. ō bono. pos. ti. generali.

¶ Tertio no. q̄ īfans trāsmittit ad ascendētes masculos p lineam paternā hereditatē maternam vel aliā sibi delatā[a] ēt nō aditā. ⁊ h̄ noui inducit ista. l. ꝯ regulā traditā in. l. qm̄ vxorē. §. eo. Et. l. i. §. i nouissimo. de cadu. tol. sec⁹ aūt si excessit infantiā: vt p3 in. hac. l. Ex quo habetis notare q̄ l3 hr̄ditas ascendētis delata descendenti trāsmittat̄ ēt nō adita ad posteros ipsi⁹ descendentis. l. i. j̄. de his q̄ aī aper. ta. tū̄ nō trāsmittet̄ ad ascendentes: vt ꝓbatur hic: cū̄ hoc tn̄ specialiter cōcedat̄ in hereditate delata infanti. Idē ꝓbari videt̄ in. l. ij. §. si quis ex liberis. ff. ad tertul. ⁊. l. ij. j̄. ad orphicianū. glo. tū̄ tenuit cōtrarium in. d. l. i. j̄. de his q̄ aī aper. tab. per. l. apud hostes. j̄. de suis ⁊ legi. Et cū̄ ea quida3 transeunt. de quo dic vt ibi per Bar. ⁊ alios ⁊ per Bal. post alios in. d. l. ij. j̄. ad orphi. Et per Bal. j̄. l. pxi. ī vlti. col. ⁊ per oēs in. l. ventre. de acq. here. p Saly. in. d. l. apud hostes. Et an sicut per hanc. l. infans transmittit hr̄ditatem non aditam ad patrem ita ex extensione trāsmittat hodie ad matrē. Vide Cy. hic in pe. q. ⁊ Bal. in. l. i. ad fi. j̄. de his q̄ ante apertas ta. ⁊ Bal. ibi videt̄ tenere q̄ sic. ⁊ dicit ita notari h̄: s3 certe l3 Cy. hic dubitet tū̄ nullus hoc tenet. imo expsse Ray. h̄ tenet q̄ nō fiat h̄ extensio. ⁊ refert ita tenere petrū per. l. si vero. §. de viro. ff. so. ma. ¶ Quarto no. q̄ īfans trāsmittit ad ascendētē p lineā paternā dictam hereditatē tanq̄ aditam. ⁊ sic satis erit q̄ pater adeat hereditatē infantis absq3 eo q̄ aliter adeat hereditatē que delata fuerat infanti q̄ nunq̄ fuit adita. ⁊ ita intelligit Ang. hic ⁊ moderni: vt Pau. de ca. secus si ī alia hr̄ditate maiori: q: qñ trāsmittit̄ nō adita: oportet q̄ illa adeat̄ vel repudietur: q: trāsmittit̄ vt adeunda. l. si quis filiū. §. i. ff. de acq. here. Et ſm̄ p̄dicta intellige gl. hic ī v̄bo quesita. dū dicit si velit. nā verū est q̄ nō acquirit̄ patri inuito. tū̄ si nō repudiat acquiritur sibi absq3 alia speciali aditione. ¶ Quinto no. q̄ solus tutor ꝓ infante pōt adire ⁊ hoc ēt nō erat ita clare decisum. de quo dic. vt per glo. ⁊ doc. i. l. potuit. §. eo. ¶ Sexto no. singulariter ī v̄. ea vero. ſm̄ Bar. ⁊ alios casum ī quo ꝓ filio emācipato. s. infante pater h3 legitimā administrationē3: vñ solus pōt ꝓ eo adire hereditatē. regulariter aūt est cōtra: q: cū̄ pater nō hēat vsufructū̄ bonorū̄ filij emancipati. l. iij. j̄. de bonis maternis nō est ei⁹ legitim⁹ administrator: vt no. glo. in aūt. accipit̄. j̄. de bo. q̄ lib. ¶ Septimo no. ex fine. q̄ etiā quo ad adeundam hereditatem de iure ciuili iudex potest supplere defectū̄ tutoris dixi i. l. bonorū̄. §. q admit. vbi reprobaui opi. quorūdā tenentiū̄ cōtrariu3. ¶ In glo. in v̄bo quesita. ibi hodie tū̄ vr̄ heres ⁊c. cū̄ hac opi. glo. trāsit Bar. ⁊ Bal. hic. ⁊ Bar. in. l. ventre. ī vlti. col. de acq. here. s. q̄ pater habeat hereditatē īfantis vt heres. ⁊ illā debet adire qua adita nō habebit necesse adire hereditatem delatā īfanti que nō fuit adita per īfantem: q: illa transmittit̄ vt adita: vt dixi sup tex. Ex his infertur. An si decessit infans hereditate nō adita superstitibus patre matre ⁊ fratribus: an pater possit illam hereditatē delatā infanti capere solus an vero debeat diuidi cū̄ dicta matre ⁊ fratrib⁹ sicut reliqua bona hr̄ditatis īfantis. iuxta auc. d̄functo. ad tertul. Bar. h̄ relinqt cogitandū. sed Bal. hic t3 q̄ diuidi debeat: vt ēt t3 Bar. in. d. l. ventre. in vlti. col. ar. l. si post mortē. in fi. ff. de cōtra tab. ⁊. l. aristo. in fi. ff. que res pig. ob. pos. Et quia hodie sublata ē oīs dr̄ia agnationis ⁊ cognationis in. §. nulla. ī auc. de here. que ab intes. ⁊ sic mr̄ vr̄ ꝑuilegiata sicut pr̄. ꝯrium tenuit Nich. de ma. vt refert h̄ Bal. in quarta ⁊ quinta oppo. quia istud priuilegiū̄ succedendi ī hereditate nō adita est ꝯcessum patri. ideo nō d3 extendi ad alias personas. l. si vero. §. de viro. ff. sol. ma. l. i. ff. de cōsti. prin. ide3 tenuit hic Ange. p eandē rationē dicens q̄ q: ista fictio q̄ censeatur q̄sita ⁊ adita hr̄ditas delata infanti ē inducta fauore[b] patris nō d3 ad alias personas trahi. l. i. ff. de iur. imu. Pro hoc ēt Saly. h̄ pōderat istū̄ tex. ī v̄. ea v̄o. q̄ loqtur ī īfante sui iuris seu emācipato. cui⁹ pr̄ nō occupat bōa iure peculij. iuxta. l. fi. §. de inoffi. testa. ⁊ sine dubio h3 heredē ⁊ tū̄ prefert̄ pater ceteris vt h̄ ⁊ ꝓ hoc facit ista dictio quasi q̄ ē no. ī proprietatis: ⁊ sic nō est vere q̄sita infanti: s3 fingit̄ quesita quo ad vtilitatē pr̄is ⁊ in eius priuilegiū̄. ⁊ iō dicit q̄ si pr̄ repudiaret nō accresceret coheredib⁹: q: ī. d. hr̄ditate delata infanti nullū̄ h3 coheredē. s3 deuoluet̄ hr̄ditas ad alios ad quos itura fuisset si pr̄ hoc ꝑuilegium nō haberet: puta ad substitutū̄ datū̄ īfanti. vel ad eos q̄ post d̄functo ab īntestato successissent: tū̄ finaliter dicit eē cogitādū̄

Fulg. ēt h3 cāu3 p dubio ⁊ nihil eligit. Ang. ⁊ Imo. ī. d. l. vētre tenēt opi. q̄ ibi t3 bar. pau. de ca. h̄ t3 opi. Nich. d̄ ma. ꝯ Bar. ⁊ dic ita se ꝯsuluisse p istā. l. ī v̄. ea v̄o. Pro hoc ēt adducit: q: filius in ptāte ī bōis mr̄is de quib⁹ loqtur ista. l. hēbat heredē tpe theodosij: cui⁹ fuit ista. l. alle. l. fi. j̄. ad tertu. ⁊. l. fi. j̄. cōmunia de suc. ⁊ tū̄ hic dr̄ q̄ pr̄ veniat iure paterno ad istā hereditatē delatā infanti ⁊ nō vt hr̄s īfantis. ¶ Ex quo infert q̄ si īfans nō adita hr̄ditate sibi delata decessit supstite matre ⁊ auo paterno. q̄uis mr̄ sit insolidū̄ heres infantis ī alijs bōis ⁊ p̄ferat̄ auo pr̄no: vt. d. auc. defuncto. tū̄ ī dcā hr̄ditate delata filio īfanti p̄fertur auus patern⁹ p istā. l. ¶ S3 ꝯ istud qd̄ dicit Pau. de cast. h̄ facit pone q̄ īfans erat ī ptāte patris sui emacipati. ⁊ pr̄ dicti īfantis decessit dato ticio substituto pupillari dicto īfanti. ⁊ dicto īfanti fuerit delata aliq̄ alia hr̄ditas iure cognatiōis q̄ p īfantē nō fuit adita. si verū̄ eēt illud qd̄ dicit Pau. de ca. seq̄ret̄ q̄ substitutus pupillaris haberet alia bōa īfantis ex substitutiōe pupillari: ⁊ sic ex testō. dictā v̄o hr̄ditatē maternā delatā īfanti ⁊ nō aditā haberet au⁹ patern⁹ ⁊ sic decederet pupill⁹ ꝓ pte testat⁹ ⁊ ꝓ pte ītestatus ꝯ regulā ius nostrū̄. ff. de reg. iur. ¶ Nec ob. ēt. l. fi. j̄. cōia de succes. ⁊. l. fi. j̄. ad tertul. q: ille sūt leges iustiniani qui fuit post theodosiū̄. ⁊ similiter tex. ī. l. q̄cūq3. j̄. d̄ bo. q̄ lib. ē lex edita a leone q̄ fuit post iustinianū̄. ne ergo seq̄t̄ incōueniēs. puto q̄ pr̄ vel auus habet̄ vt hr̄s. vt t3 glo. ⁊ cōiter doc. tū̄ bñ vr̄ q̄ ascendēs p lineā pr̄nā debeat hr̄e totū̄ ⁊ secū̄ nō ꝯcurrat mr̄ ⁊ fratres p istā. l. in v̄. ea v̄o. simile cōtingeret vbi filio d̄lata eēt hr̄ditas matris q̄ decessisset ea nō adita. ⁊ īstituto filio ꝓ pte ⁊ extraneo ꝓ alia pte. Nā dict⁹ filius pm⁹ decedens trāsmittet hr̄ditatē maternā ad solū̄ filiū̄ suū̄ ⁊ nihil ad extraneum coheredē. p. l. i. j̄. de his q̄ aī aper. ta. ⁊ no. p bal. in. l. ij. ꝓpe. fi. j̄. ad or. fi. nō obstat id qd̄ habet̄ i. d. §. nulla. q: fateor ī successiōe q̄ iure cōi defert̄ vt q: iā sit acq̄sita infanti. ī ea eni3 par ē ꝯditio pr̄is ⁊ mr̄is ⁊ fratrū̄. s3 ī successiōe nō adita que iure cōi nō trāsmittit̄: sed solū̄ in ꝑuilegiū̄ pr̄i ꝯcessum vt hic iura nouissima recipiunt limitationē p vetera. l. s3 ⁊ posteriores. ff. de legi. ⁊ no. in. l. sciendū̄. ī pn̄. ff. q̄ satisda. cog. ⁊. l. ab eo C. de p̄di. mino. Et. d. cōclusio locū̄ habeat vbi hr̄ditas īfantis deferet̄ ascēdenti p lineā paternam. s3 vbi nullo mō debuisset talis ascēdēs succedere īfanti vt q: alius puta mr̄ p̄cederet ī gradu ipsu3 ascēdētē in lineā paternā puta auū̄: tūc hr̄ditas delata īfanti ⁊ p īfantē nō trāsmitteret̄ ad auū̄ paternū̄. sicut nō transmitteret̄ si vere fuisset adita p īfantē. ⁊ ita expsse vult Jo. de imo. ī dcā. l. ventre. ī. vi. regula quā ibi ponit. facit qd̄ no. Bal. hic ī. iiij. q. nō tū̄ dico q̄ tūc trāsmittat̄ ad mr̄em p ea q̄ dixi ī. iij. notabili. l3 Jo. de imo. ī d. vi. regula in discursu videat̄ velle q̄ mr̄ admittat̄. ¶ In eadē ibi l3 secus ī furioso. rōne diuersitatis iter infantē ⁊ furiosu3 vide p Bar. h̄ cū̄ quo ēt trāsit ang. ⁊ moderni h̄ al's rōnes vide p bal. ⁊ alios post eū̄ in l. īfantis. §. q admit. ⁊ p bar. ī. l. i. ff. de bo. pos. furio. ⁊ infan. delata. ¶ Ex qua rōne infert bar. h̄ no. q̄ pr̄ filij furiosi existētis in potestate cuius esset ipse legitimus administrator posset adire hereditatem ꝓ furioso quantum ad querendū̄ perfecte hereditatem ipsi furioso. sicut tutor infanti. nō aūt equipareret̄ furiosus filiusfa. in potestate patris existens ⁊ infans quātum ad hoc vt hereditas nō adita filio decedente in furore transmittet̄ ad patre3: ⁊ sic quo ad querendū̄ patri nō fiet ista equiperatio: q: hoc solū̄ reperitur in infante. vt hereditas sibi delata ⁊ per eum nō adita vel nō legitime adita transmittat̄ ad patrem vt hic: ⁊ quātū̄ ad acqrendū̄ furioso placet illud qd̄ dicit bar. per rōnem suā q̄cq̄d dixerit bal. hic ī. ix. oppo. q̄tū̄ ēt ad aq̄rēdū̄ pr̄i: puto q̄ bar. bñ dicat ⁊ cū̄ eo trāsit ful. ¶ In eadē ibi: potius est cōmodum solue melius: vt

a ¶ Delata3. dicit Lu. ro. singulari. suis q̄ stante statuto q̄ hereditas d̄lata trās mittat̄ q̄ v̄bū̄ delata debet ītelligi stricte .s. ꝑsone inhabili.

b ¶ Fauore patris. add̄ eū̄dem Ang. cōsil. lxxvi. vbi examinat hūc articulum de quo ēt p bal. ꝯsil. lxij. ij. lib.

a ℭ Restitutionē. de hoc articulo per Bal. ꝯsi. ccclxxxij. ij. lib. ⁊ ꝯsil. cclxvij. ⁊ ꝯsil. ccxcvij. ⁊ ꝯsi. xxi. i. lib. p Roma. cōsil. cccclxv. ibi tñ nō clare loqꝫ. i ꝯsil. lviij. tꝫ cōem opi. rñdendo ad tex. istum. ⁊ cōsil. ccccxlij. Per Ange. consil. cclij. ⁊. cclxxvj. Pau. de ca. ꝯsil. lxviij. Pe. de anc. cōsil. cclxxix. ⁊ ꝯsil. ccclxiij. Raph. cu. tñ ꝯsil. cxxix. tꝫ ꝯtrariū cōsil. incipiēte nobilis. d. sarai. ⁊ idē tꝫ Fulgo. ꝯsil. lxxxv. an autē furiosus ⁊ mente captꝰ trāsmittāt bñficium restitutiōis i integrū p Bal. cōsil. ccccxiij. i. lib. ⁊ de predicto articulo vide late p. d. Frā. de are. consil. clxi. vbi ⁊ ipe tenet contra cōeꝫ opi.

p bar. hic ⁊ i fi. §. i. ff. ð ṽb. ob. ⁊ p bal. ħ in. ix. oppo. ℭ In glo. in ṽbo hr̄ditates ibi vel dic ⁊c. tenere vꝫ glo. ꝙ suꝰ hr̄s nō trāsmittat hr̄ditatē paternā nō aditaꝫ ad quoscunqꝫ. vt ēt tenuit glo. in. l. si fratris. ꝟ. e. ⁊ istam opi. sequebatꝫ Ja. de belui. cū aliquibus modificatiōibus. ð qbus p Bar. i. d. l. ventre. ⁊ illā opi. ēt conatꝫ sustinere Saly. plene in. l. apud hostes. ꝟ. de suis ⁊ legi. sed illa nō videtꝫ obstare: qꝛ loqꝫ i suo q abstinuit. merito ꝓpter abstēsionē vel repudiationē cessat trāsmissio q̄ alias locū habere possit. l. i. ꝟ. de his q añ ap. tab. ⁊. ꝟ. l. ꝓxi. ⁊ no. Bar. in. l. ex militari. §. fi. ff. de testa. mili. adducit ēt. l. vnicā. §. in nouissimo. ꝟ. de cadu. tol. Sꝫ certe nō vꝫ ēt hoc ibi ꝓbare Bar. ⁊ bñ rñdet ad illū tex. Bar. hic fortius ꝓ opi. glo. facit tex. ꝟ. l. ꝓxi. in ꝑn. vbi vꝫ ꝙ solū trāsmittatꝫ hr̄ditas paterna ad posteros ergo nō ad oēs: ⁊ p illā. l. se fūdat Saly. ⁊ dicit Pau. ð ca. ꝟ. l. ꝓxi. ꝙ est difficile rñdere ad illū tex. ⁊ ad eū nō rñdet. dic ꝙ vex est ꝙ pma rñsio quā ibi ad illū tex. tradit Bar. nō videtꝫ bōa: qꝛ sequeretꝫ ꝙ dictio iplicatiua iplicaret ēt casuꝫ minus dubitabilē cuiꝰ ꝯriū ē natura iplicatiue. Nā vbi iplicaret ꝙ nō solū trāsmittit ad extneos ſꝫ ēt ad posteros melior ē ergo scđa rñsio quā ibi tradit Bar. Aliā dat ibi Fulg. ⁊ Raph. cu. in. d. l. ventre. ꝙ ibi illud verbūꝰ posteritatē accipitꝫ ꝓ oī hr̄de. ita dicit Fulgo. accipi i. l. xij. tab. ꝟ. de legi. hr̄dibꝰ. vbi ħ nō inuenio. ⁊ in ꝯriū est tex. i. l. qđ his ṽbis post ꝑn. de le. iij. ⁊. l. cū acutissimi ꝟ. de fideicō. ⁊ i. l. i. ff. de iure imu. Nō ēt videbatꝫ Ja. de bel. bñ respōdere ad multa iura q̄ ħ allegātꝫ p bar. dū ipe dicebat qđ illud ipedimētū erat cā trāsmissiōis nā qñ ipedimētū nō ē pp vitiū testamēti: lꝫ aliter qs iusto ipedimēto ipediatꝫ adire. tñ p ħ nō trāsmittit hereditatē: vt ꝓbatꝫ i. l. pātoniꝰ. ð acq. hr̄. ℭ Vñ verior vꝫ cōis opi. q̄ ē i ꝯriū p. d. l. si fratris. Cui Saly. male rñdet dū dicit ꝙ ibi adiuit: vt ħꝫ euꝫ pꝫ ibi: dū tex. ibi dic apto testō ⁊c. q̄ ṽba cōiter nō habētꝫ i tex. Et illa rñsio ñ pt stare vt ibi euidēter ꝓbatꝫ. bar. ꝓbat ēt i. l. i. §. ibidē. ⁊ ibi no. Bar. ff. de col. bo. ⁊ in. l. apud hostes. i ṽbo scia nō postulatꝫ. ꝟ. de suis ⁊ legi. ⁊ i. d. l. vētre. ṽ. ſꝫ si varia. ⁊. l. ij. §. si qs ex liberis. ħꝫ verū itellectū traditū ibi p Bar. post glo. ff. ad tertul. lꝫ tenētes ꝯriū videtꝫ illū iducere ꝓ se: ⁊ ēt ħ p Bal. q tñ tꝫ cōeꝫ opi. pterꝗ̄ i ifante i quo tꝫ opi. huiꝰ gl. p istā. l. gñalr loqntē. Sꝫ certe ēt i ifante verior vꝫ cōis opi. p. l. lucius. ff. ð iu. fisci. ⁊ qꝛ potiꝰ maior ē rō i ifante vt trāsmittat ꝗ̄ i alio cū ipe magis ipediatꝫ adire: ergo sibi magis dꝫ succurri vt trāsmittat. d. l. vētre. cū ibi not. ħ eē vex ēt ꝓbatꝫ p rōneꝫ quā alleg. ħ Bar. fundatā i. l. si filiꝰ q pñi. de vul. ⁊ pupil. Et ꝯ Bar. ħ tꝫ Ful. p. d. §. si qs ex liberis. nec dici pōt ꝙ ista. l. corrigit illā: qꝛ illa lex emanauit ad fauēdū ifanti. itē ꝯ bal. tꝫ expsse Jo. de imol. i. d. l. vētre. ⁊ ipemet bal. i. d. l. apud hostes. vbi se corexit. ⁊ nō ob. iste tex. qꝛ nō loqꝫ de hr̄ditate paterna. ſꝫ materna vel alteriꝰ ꝗ̄ patris ꝓut. ꝟ. locutꝰ ē. i ꝑn. ita ēt inuit tex. ħ in ṽ. parente ibi dū dicit siue viuo parēte. Et ad ħ nos ēt vrget rō vt iura iuribꝰ cōcordētꝫ. ℭ Posset ēt aliter rñderi vt ħ p bar. p tex. i ṽ. deuolutas ⁊c. lꝫ sua rñsio possꝫ moderari p. d. l. fi. iuxta ꝑn. i ṽ. fin aūt parētes. i ṽbo deuoluitꝫ. ꝟ. ð cur. fu. limitat tñ dictā cōeꝫ opi. vt dixi. i. d. l. si fratris. ⁊ in. l. q se patris. ꝟ. vñ lib. ℭ In glo. i ṽbo mortuo ibi. §. vbi aūt i vnū alꝛs. §. vbi āt puerilis. dic ꝙ illa iura nō faciūt ad hoc: qꝛ nō loquūtꝫ qñ filius decessit hr̄ditate nō adita. Unde meliꝰ ꝓbatꝫ i. l. ij. ꝟ. ad orfici. Et p bar. i. l. fi. in ꝑn. ꝟ. de bo. q lib. ℭ In glo. i. ṽ. inueniatꝫ. i fi. voluit se referre glo. ad no. p glo. ꝟ. i bac. l. i ṽ. hereditates. tñ diuersitas opi. de qbꝰ ibi ꝓcedit i filio i ptāte: hic loqꝫ i eo ifante q nō erat i ptāte. ⁊ sic nō potuit trāsmittere. ℭ Extra glo. tractat bar. hic an hr̄s minoris decedētis nō adita hr̄ditate possit petere restitutionēª in itegrū. Et tenet ꝙ sic cū modificatōe vt

hic p eū. sed bal. hic i. ij. q. saltē i hr̄de ifantis tꝫ cōtrariū p istū tex. dū dicit si minime ifanti hr̄ditas delata sit ⁊c. Et sic vꝫ iducere ꝑsumptionē iuris ⁊ de iure qđ itelligatꝫ omnino ac si delata nō fuisset hereditas ifanti decedenti hr̄ditate nō adita: ita ēt tꝫ Ange. hic ⁊ in. l. pantonꝰ. de acq. here. ⁊ fuit opi. Fran. tigri. ħ per istā. l. ⁊ ita ēt tenet Saly. ħ. ⁊ i. l. i. ꝟ. de restitu. mili. ℭ Sed ipe bal. i. l. vnica. §. i nouissimo. ꝟ. de cadu. tol. correxit ea q̄ hic dixit ⁊ vꝫ tenere opi. bar. etiā i infante. ⁊ illa vꝫ magis cōis. De quo ēt videatis p bar. bal. ⁊ Ang. i. l. nō solū. ff. de i ite. restitu. ⁊ bar. i. l. q duos. i ꝑn. p illū tex. ff. de rebꝰ du. ⁊ i suo ꝯsilio incipiente. Perusinꝰ. ⁊ bal. i. l. ij. ꝟ. ad orfi. ⁊. ꝟ. l. ꝓxi. in. vj. q. ⁊ ēt i vlti. colū. p Jo. an. i. c. in ꝑsentia. de ꝓba. p Jo. de imol. i. d. l. ventre. in vlti. char. ⁊ p oēs in. d. l. pātonius. Et p Jo. de imo. ⁊ Pau. de ca. i. l. q duos. ff. ð vulg. ⁊ pu. ⁊ p Pe. de anch. i cōsil. ccclv. ⁊ nō recedo a cōmuni opi. ℭ Nec ob. ista. l. iducendo vt supra qꝛ ē ꝯtra id sup quo ē iducta ꝑsumptio iuris ⁊ de iure ꝯceditꝫ restitutio i ite. ex clausula generali si q̄ mihi iusta cā: vt. l. si mr̄. i ꝑn. ⁊ ibi no. maxime p bar. ff. ð excep. rei iudi. vbi aduersus sñiam q̄ trāsiuit in rē iudicatā ꝯcedit dicta restitutio. ⁊ tñ ꝓ sñia q̄ in rē iudicatā transiuit est ꝑsumptio iuris ⁊ de iure: adeo ꝙ nō admittitꝫ ꝓbatio in ꝯtrariū. l. sub specie. C. de re iudi. l. imperatores. ff. eo. ti. ⁊ ꝙ ꝯ talē ꝑsumptionē ēt admittatꝫ restitutio p̄dicta no. ēt expsse Bar. i. l. iter stipulantē. §. i. i. i. col. ff. de ver bo. ob. Nō ob. ēt vnū qđ i qbusdā lec. dicit Pau. de ca. hic pp qđ dicit se semp dubitasse. nā ſm eū vꝫ ꝙ ista lesio sit causata in articulo mortis ⁊ anteꝗ̄ sit pfecte mortuꝰ: qꝛ ꝗ̄pmū ꝯuenit ad articulū mortis minor fuit exclusus ab adeūdo qꝛ i vltimo vite spiritu nō pōt adiri. l. ab oibus. §. cū qdā. ff. de le. i. l. fi. cū glo. ff. qñ dies leg. ce. ⁊ p ꝯñs eodē instāti iciperet cōpetere restitutiōis bñficiū minori. ⁊ illud deberet trāsmittere ad hr̄des ēt ð rigore iuris p. d. l. nō solū tñ i. d. l. pātonius. dicitꝫ ꝯriū ꝙ nō ð rigore ſꝫ ð eqtate. si ita ē cū illa eqtas nō reperiatꝫ scripta i minore. lꝫ reperiatꝫ in maiore absente cā reipublice vt ibi. nō videtꝫ ꝙ in minore debeamꝰ recedere a rigore iuris scripto. l. i. ꝟ. de legi. qđ ius scriptū ē vt si minor nō leditꝫ i eius vita nō icipiet sibi cōpetere bñficiū restitutiōis. ⁊ sic nō trāsmittit vt ēt dꝫ i. l. pantōius. ⁊ i. l. i. ꝟ. ð resti. mili. ⁊ reliqt cogitādū sup ista oppo. quā dicit eē subtilē. ⁊ quā ēt ipse isolutā reliqt in. d. l. pātonius. ſꝫ potes rñdere ꝙ ad ħ vt ð rigore trāsmitteretꝫ dictū bñficiū restitutiōis nō solū reqrebatꝫ ꝙ fuerit lesus i vita. ſꝫ ꝙ ēt i vita potuissꝫ in itegrū restitui: vt dicit tex. in. d. l. nō solū. vñ ð rigore nō videbatꝫ ꝙ ðbuerit trāsmitti dictū bñficiū: qꝛ dato ꝙ vlti. vite spiritu sit causata lesio: tñ nō seqꝫ ꝙ potuerit ēt sibi ꝯcedi actualr restitutio i eodē istanti. vel dic ꝙ i. l. pātonius. de rigore nō videbatꝫ ꝯcedēda restitutio: qꝛ lesio nō ꝓcessit ab absentia cā reipublice ſꝫ a cāu mortis iuncta absentia. Itē ibi loqꝫ de rigore nō loquitꝫ de absente cā reipublice ſꝫ ð alia absentia puta cā mercature. qꝛ pp quālibet absentiā i q̄ nō interuenit culpa hēret locū illa lex. vt ibi p bar. vñ videbatꝫ ð rigore nō eē cōcedendā restitutionē: tñ ibi ꝯriū dꝫ: ⁊ si talibus absentibꝰ ꝯceditꝫ ⁊ eox hr̄dibus ex ꝑsona absentiū multomagis hr̄dibꝰ minorū ex ꝑsona minorū: vt ꝓbatꝫ i. l. fi. ff. de in integ. res. ⁊. l. in cōtractibꝰ. i ꝑn. ⁊ qđ ibi bal. i iij. no. C. de nō nume. pecu. ⁊ qđ no. glo. i. l. necnō. §. qđ eis. in ṽ. ꝓhibeāt. ff. q. ex cau. ma. ℭ Itē dicta rō fundata i. d. l. ab oibus. §. cū qdā. facit ꝙ ad minores hr̄ditas omnino trāsmittatꝫ. ⁊ sic nō recedo ab opi. bar. ⁊ seqtiū: qꝛ vꝫ magis cōis. ⁊ ipsemet Pau. de ca. in lec. Paduana tꝫ cōem opi. simplr ⁊ rephendit opi. bal. dū tꝫ bal. ꝙ aliud sit in ifante. qꝛ dicit Pau. de cast. ꝙ istud nō hꝫ rōnem in se. qꝛ nō dꝫ ifans eē deterioris cōditiōis ⁊ dicit hāc eē cōmuneꝫ opi. ꝗ̄ asserit se vidisse seruari Florentie ⁊ Bononie. de intellectu autem dicte. l. q duos. vide q̄ dixi post Ange. in. l. quoniam. ꝟ. eo.

c **Um antiquioribus.** Sciēs hereditateꝫ sibi eē delatā ius deliberādi ⁊ adeūdi trāsmittit ad quoscūqꝫ hr̄des si decedat. ꝟ. ānū a die sciē: vt possit adire. ꝟ. residuū temporis. quo elapso excludentꝫ hr̄des a iure adeūdi. h. d. hec. l. singularis. ℭ No. ex ꝑn. ꝙ filiussa. trāsmittebat ēt ante hāc. l. hr̄ditatē pr̄naꝫ ad posteros. ⁊ sic inuit ꝙ nō trāsmitteretꝫ ad alios hr̄des: ð quo dic vt dixi. ꝟ. l. ꝓxi. vbi tenui cōem opi. q̄ hꝫ ꝙ transmittat ad quoscūqꝫ. pōt tñ ēt filio in ptāte esse vtilis

ista trāsmissio q̄ fit intra annū ex iure deliberādi per hanc.l.q: heres hui⁹ filij trāsmittētis nō hēbit necesse ꝓbare ꝙ trāsmittēs fuerit fili⁹ ī ptāte testatis.sicut hēret necesse ꝓbare ille q allegaret trāsmissionē ex potētia suitatis.s; sufficeret ꝙ ostēderet istū trāsmittētē fuisse istitutū ī testō:ꝛ sciuisse sibi fuisse delatā eē hereditatē ꝛ ðcessisse.ī.ānu;. ¶ Itē no. ꝙ filiusfa.hēbat ex legib⁹ iulij pauli bñficiū abstinēdi p; q: hēbat ius deliberādi an vellet adire vel se imiscere.ꝛ sic vr̄ ꝙ h; bñficiū abstinēdi ð iure ciuili ī fra annū istū. Et ita ēt firmū māet p hāc.l.an sit vex dixi.i.l.q se patris.s̄.vn̄ liberi. Et p h dicit Ang.h ꝙ cū ius ciuile ītra annū istū det sibi bñficiū abstinēdi.nō ē ītra illū annū su⁹ hr̄s. Et iō si decederet fili⁹ ītra illū annū nō ꝯfirmarent tabule pupillares:sicut nō ꝯfirmant qn̄ ē volūtari⁹ hr̄s.l.apud iul.§.idē iul.ff.ad tre. ¶ Ex h ēt īfert ꝙ si ðcedit fili⁹ īfra dictū annū nō trāsmittit vt su⁹ hr̄ditatē pr̄na; nō aditā ex potētia suitatis ad quoscūq;:s; solū trāsmittit ius deliberandi.adeo ꝙ nisi hr̄s filij adeat ītra rliquū tp̄s āni erit exclusus[a] ex toto ab adeūdo.ꝛ idē dic ī trāsmissiōe ð q̄ loqr̄.l.i.ī̄.ð bis q añ ap.ta. Pro h adducit q: si fili⁹ petijt deliberationē a iudice.ꝛ decedit nisi hr̄s ei⁹ ītra reliquū tp̄is dati p iudicē filio ad deliberādū iste adeat:erit exclusus vt dicit tenere glo.h.ꝛ forte voluit allegare glo.ī v̄.bñficio. Et h exp̄ssius voluit Bar.i.l.ex militari.§.fi.ff.de testa.mili.ꝛ Bal.h in.i.colū.l; Ang.ð eis mētionē nō faciat.ergo idē d; eē qn̄ nullū ē petitū tp̄us ad deliberādū:q: nō d; min⁹ opari deliberatio legalis ꝙ̄ iudicialis. Et iste sūt singulares ðcisiōes si vere sūt,S; adde ꝙ istā opi.ēt reassumpsit ipemet Ang.ī repe.d.l.q se patris.tn̄ ibi nō approbat eā:q: dicit veri⁹ videri ꝙ ēt hodie fili⁹ qn̄cūq; sit su⁹ sicut erat oli;.ꝛ l; hēat ius deliberādi sibi ꝯcessu; a lege tn̄ ītelligit̄ habere.s.vt posset abstinere ex bñficio sibi ꝯcesso a iur̄ ptorio:vt oli poterat. Et ita ēt t; Ro.i.d.l.q se pr̄is.ꝛ h ibi secut⁹ su;. Et ita ēt t; ipsemet Ang.i.d.l.si fili⁹ q patri.ð vul.ꝛ pu.ī fi.dicēs ꝙ ius ðliberādi ð quo loqr̄ ista.l.nō h; locū ī suis vt dicit tenere gl.h. Et iō s; eū ītra dictū annū nō cessat suitas.ita ēt t; ipe ī.l.si qs su⁹.ff.eo. Et ēt nō placet alia rōe id qō absolute dicit Ang.h volēs nō ꝯfirmari tabulas pupillares p existētiā suitatis si fili⁹ ðcedat ītra ānu; deliberādi. Nā cū iste ān⁹ n̄ īcipiat nisi a die scīe seqr̄ ꝙ eo ipō ꝙ mortu⁹ ē testator filio illico fuit su⁹ hr̄s añꝙ̄ sciuerit sibi ðlatā eē ex testō hr̄ditatē pr̄is:ꝛ sic stati; fuerūt ꝯfirmate tabule pupillares. Nō ob.p̄dictis id qō no.bar.i.d.l.ex militari.§.fi.q: r̄ndeo ꝙ bar.loqr̄ qn̄ statut⁹ ē termin⁹ a iudice ad adeūdū vl̄ r̄pudiādū merito elapso termino sibi vel hr̄di suo habet̄ aut ꝓ adeūte aut ꝓ repudiante s; qō habet̄ ī.l.ꝙ̄diu.la vlti.cū gl.ff.ð aq.hr̄.nō sic ē ī termino dato a lege ad deliberādū:q: al's seqret̄ ꝙ nūꝙ̄ hr̄s sciēs eē sibi ðlatā hr̄ditatē poss; adire qn̄cūq;.ī.xxx.an.ꝯ legē l;.ꝛ.l.si curatoris.s̄.eo.ꝛ no.h ī gl. ¶ Omitto qō Ro.i.l.vētre.ff.de acq.hr̄.relinqbat cogitādū an ðcisio bar.i.d.l.ex militari.sit vaꝛ ꝯ bar.adducebat q: l; fili⁹ petijsset terminū ad ðliberādū.potuisset illi renūciare ꝛ vēire recta via p facultatē adeūdi sibi ppetuo ꝯcessam.l.suū.s̄.e.iuncta.l.l;.ergo ēt hr̄s ei⁹ d; idē posse facere:q: ē eiusdē ꝯditiōis cui⁹ erat trāsmittēs.l.si qs filiū.§.i.ff.de acq.hr̄.s; responsio p; ex his q̄ ꝓxime dixi. ¶ In tex.ibi nec aliqd gesserit ꝛc̄.colligit bal.hic ꝙ nihil gerēdo nō pōt induci aditio hr̄ditatis.ꝛ iō facit ꝙ si pater nō restituit ītra annū dotē vxoris sue defuncte cui⁹ hereditas erat delata filio suo īfanti ꝓ quo poterat hr̄ditatē adire nō videat̄ adiuisse ꝓ īfante ꝛ si postea n̄ vltra īfantiā decedat fili⁹ nō trāsmittat ad patrē vel alios hr̄ditatē matris tāꝙ̄ nō sit adita:ð quo p bal.saly.ꝛ pau.de ca.ī.l.nō h.s̄.vn̄ cognati.ꝛ ibi dixi[b]. ¶ Ite; no. ꝙ regrūt̄ plura vt hēat locū trāsmissio q̄ fit ex isto iure delib.nā regrit̄ ꝙ hr̄ditas sit delata trāsmittenti. ¶ Itē ꝙ trāsmittens sciuerit sibi delatā. Itē ꝙ nō adiuerit nec repudiauerit. Itē ꝙ decedat īfra annū. ¶ In glo.ī verbo p̄cipua.ibi ad suos ꝛc̄.hoc pōt varie accipi.nā si ītelligis ad suos hr̄des ꝓ quocūq; hr̄de suo id ē nō alterius linee. Hic eēt glo.ꝓ cōi opi.quā tenui.s̄.l.pxi.sup glo.in verbo hr̄ditates.s.ꝙ filiusfa.trāsmittit hr̄ditatē patris nō aditā ad quoscūq;.s; si accipis suos:vt accipit̄ ī.§.sui isti.de here.qli.tūc ꝓbat̄ ꝯtrariū.tn̄.l.i.ī.de his q ante aper.tab.quā h alleg.glo.loqr̄ de oībus descendētibus ēt nō suis.ꝛ ita vr̄ intellexisse glo.hic allegādo illā.l.veritas tn̄ ē illa quā dixi.s̄.l.pxi. ¶ In glo.ī v̄.meruerit.veritas vr̄ ꝙ iste tex.habet locū ī deliberatione ꝯcessa a lege vel ab hoīe:vt h ī v̄.meruerit.iūctis sequētib⁹ v̄bis ibi vel h qdē nō fecerit.ꝛ ēt in v̄bo minime petita ꝛc̄. Ad qō vide qōne; notabiliter tactā p Bal.h ī.v.q.ꝛ q̄ no.Cy.ī.eo.ꝛ ī.l.fi.§.s; q: qdam.ꝛ Ful.ꝛ Pau.de ca.ī eadē.l.fi.ī fi.ꝛ ibi ē glo.fi.q̄ clare firmat illud qō supra ꝓxi.dixi.ꝛ adde q̄ dicā.i.d.§.fi.vbi tenebo ꝯ bal.h ī.d.v.q. ¶ In glo.ī v̄bo fuisse p̄mū exēplū glo.nō vr̄ bonū:q: pr̄ nō vr̄ hr̄s filijfa.ī castrensi peculio.sed bñ intelligit̄ hr̄s eē illis quib⁹ fili⁹ fuit hr̄s.l.i.ff.de cast.pecu.S; ista.l.loquit̄ ī heredib⁹ ī quib⁹ hr̄ditas delata ē vt h ī v̄.hr̄dē ꝛc̄. Unde Ang.h ī fi.dicit ꝙ h glo.ī h ē falsa.ꝛ ita ēt Fulg.h.eadē rōne vr̄ ꝙ s̄m exēplū glo.nō sit bonū:q: filio arrogato debet̄ q̄rta bonox ī.§.cū aūt.isti.de adop.ꝛ sic nō est hr̄s.l.si qs seruū.§.fi.cū.l.se.ff.de le.ij. Et ita ēt reprobāt istā gl.Bal.Saly.ꝛ moderni h q ēt ꝓ h ī simili alleg.no.p glo.magnā ī.l.cū a matre.C.ð rei vendi. ¶ Itē sentit ista glo.ꝙ tale lucrū q̄rte pr̄is bonox debite filio arrogato nō trāsmittat̄ ad hr̄dē nisi s̄m formā hui⁹.l.qō nō ē vex s̄m p̄fatos doc.p.l.i.§.si impuberi.ff.ð colla.bo.nā censet̄ q̄si es alienū.l.papi.§.si qs īpubes.ff.de iof.testa.ꝛ cū nō sit vniuersalis successio seu portio hereditatis d; transmitti ēt nō agnitū sicut legatū.l.vnica.§.cū igit̄.ī.de cadu.tol. Et p h īfert̄ ꝙ lucru; dotis ꝙ p statutū ðfert̄ marito vxore p̄cedēte trāsmittit̄ ad hr̄des mariti:ēt si marit⁹ nō agnouit:ꝛ ita volūt p̄fati.doc.h maxime Pau.ð ca.ꝛ Bal.in.l.si arrogator.circa.ij.colū.ff.de adop.post Cy.ibi.ꝛ no.ēt Bar.ibi ī quadā repetiōe q̄ sibi attribuit̄ ī scdo notabili.ꝛ ī oppo.h ēt voluit Bal.i.l.generalr̄.§.ī bis.s̄.de secū.nup.vbi ad h alleg.auc̄.hec res.e.ti.facit.l.quāꝙ̄.ī.ad.l.fal.ꝛ ꝙ no.Saly.in.l.scim⁹.ī p̄n.s̄.de ioffi.test.qcqd dixerit Ange.ī cōsil.lxix.incipiēte.In dei noīe Maria de bastardis.qō tene mēti q: quottidianū. ¶ Tertiū exēplū glo.pōt meli⁹ stare:ꝛ facit ad statutū loquēs ð itestato an habeat locū ī eo q decessit ī pupillari etate.De quo dixi ī.l.gn̄alr̄.ī p̄n.s̄.ð insti.ꝛ substi.poss; etiā aliter exponi iste tex.vltra glo.vt h.p Bar.cū quo ēt alij trāseūt. ¶ Dicit ēt Ful.h.ꝙ vltra ea q̄ dicunt̄ h ī glo.ē dare aliū casu; ī quo qs vr̄ succedere aliter ex testō ꝙ̄ ab ītestato:vt ī cāu posito ī auc̄.h āpli⁹.ī.de fideicō.dic vt ibi. ¶ In glo.ī v̄bo bñficio glo.h tractare ītendit duo vnū ē ꝙ̄to tp̄e duret facultas adeundi ꝛ imiscendi.aliud ē an ꝛ qn̄ hr̄ditas nō adita trāsmittat̄.ð p̄io dic vt ī.l.l; cū materia.s̄.e. ¶ In glo.fi.Bar.h dicit ꝙ s̄m quosdā p.d.l.fi.supplet̄ tp̄s hui⁹.l.ꝛ ita ēt ponit Bar.ī.d.l.fi.cū glo.ibi approbat p̄mā solutionē h approbatā ī gl.ꝛ s; Bar.ibidē illa ē magis amica littere.ꝛ certe illa opi.relata p Bar.s.ꝙ ista.l.suppleat̄ p illā nō vr̄ tenēda p istū tex.q apte dicit ꝙ hr̄s post ānu; sit exclusus.Ang.tn̄ ī.d.l.ventre.dicebat ꝙ illa l.fi.pōt ꝓcedere qn̄ tp̄s oli; petebat̄ a iudice.ista vo l.ꝓcedit qn̄ dat̄ a lege ꝛ iō dicit ꝙ ēt hodie si peteret̄ a iudice hñt ēt illos mēses q̄ttuor.ð qb⁹ ī.d.l.fi.vltra istū ānum.qō dicit eē notādū.S; do.Jo.ð imol.i.d.l.vētre.t; ꝯ Ang.ꝓ.d.l.fi.cū gl.sua q̄ pōit vex ītellectū. ¶ Cōfirmo q: ēt ista.l.ꝓcedit qn̄ tp̄us peteret̄ a iudice:vt visu; ē.s̄.ī glo.ī v̄bo meruerit. ¶ Ex glo.q̄rit Bar.an sufficiat scīa soli⁹ tutoris[c]:vt pupill⁹ decedēs trāsmittat ius deliberādi:ꝛ tenet ꝙ sic.q: censet̄ scīa pupilli.l.seqt̄.§.si pupilli.ff.de vsuc.ad idē tex.ī l.nō solū.§.si cū.ff.ð lib.cā.ꝛ in.l.iij.§.fi.cū.l.se.ff.ð tribu.idē t; ī.l.q duos.in p̄n.ff.ð reb⁹dub.ꝛ ēt Fran.tigri.h q refert ēt ita tenuisse Mar.fil.p.l.si ex legati cū.l.seq.ff.ð v̄.ob.ꝛ p alia iura supra alle.ꝛ r̄ndet ad l.si īfanti.s̄.eo.vt h p Bar.q eadē rōe dicit idē ī scīa patris. ¶ S; Bal.i.d.l.si infanti.in.iij.q.tenet ꝯtrariu; in tutore ꝛ patre infantis p illa;.l.ꝛ q: ista.l.loqr̄ in sciente ꝛ scīa nō cadit in infante. Et dicit Bal.ibi in q̄nta qōne h ēt ꝓcedere in tutore pupilli maioris

a ¶ Exclusus adde eundem Ange.consil. lxxxij.

b ¶ Ibi dixi. adde ꝙ ibi posui ꝛ an filius ad adeūdo hr̄ditatē patris videat̄ ēt adire hr̄ditatē fratris mortui viuente patre vide p Fulg.cō sil.lxvj.

c ¶ Tutoris. vide Bar.cō sil.clxxv.incipiente perusinus ꝛ consil. ccxxij.icipiē te.d.cecilia.

infante: q2 sol⁹ tuto2 talis pupilli nō pōt adire. l. potuit. s. eo. ⁊ nō ob. ƀm eū si dicat q scia tuto2is pdest pupillo i bono2 pos. l. ƀu⁹. §. ipubes. ⁊. §. fi. ff. de bo. pos. q2 ve2 ē si viuo pupillo deducat i agnitionē alr̄s nō transmittit. l. iij. §. acquirere. ff. de bono2ū posses. istam partē in tuto2e infantis ēt tenet Ange. in. d. l. si īfanti. p illū tex. i ver. neglexerit. iuncto tex. dū dicit ac si minime delata ⁊c. idē tꝫ ibi Saly. tā i tuto2e pupilli quā īfantis. ⁊ rn̄det ad iura alleg. p Bar. q scia tuto2is bn̄ nocet pupillo vt i illis iurib⁹. ſꝫ n̄ pdest pupillo nisi viuo pupillo agnoscat p. d. §. acqrere. ang. vo h distinguit. aut ītereſt pupillo qd̄ trāſmittat ius d̄ liberādi. ⁊ va ſit opi. bar. Aut nō ītereſt vt q2 pupill⁹ ē ſu⁹ hr̄s ⁊ pt trāſmittere ex potētia ſuitatis absq2 iſta trāſmiſſiōe. ⁊ tūc va ſit opi. bal. q2 talis trāſmiſſio tūc nō vr̄ eē i administratiōe p̄rmonij: qd̄ dicit eē ſingulariter notādū. Pau. d̄ ca. s. l. pxi. trāſit ſimplr̄ cū bar. cū quo ēt trāſit Fulg. h. mihi placet opi. bar. ⁊ ſeqtiū q2 nō vr̄ bn̄ reſpōſū ad rōnē aſſignatā p bar. dū dicit q ſcia tuto2is vr̄ ſcia pupilli: q2 ſi ſcia patris ⁊ tuto2is cenſet ſcientia pupilli: quo ad nocēdū pupillo vel infanti: vt in iurib⁹ p Bar. alleg. dico idē multomagis quo ad fauo2ē: vt pbat i. l. i. ff. d̄ bo. po. fur. vl̄ īfā. dla. iuncta. d. l. ſi ƀu⁹. §. fi. cū ibi no. Nō ob. d. l. iij. §. acqrere. q2 illa nō loqt de iſta trāſmiſſiōe īducta p hāc. l. i q̄ ſola ſn̄ia ſufficit absq2 agnitione. ¶ Nō ob. d. l. potuit. q2 illa. l. pcedit quo ad actū adeundi: ſꝫ quo ad actū d̄liberādi h pt p tuto2ē explicari. l. ait pto2. i pn̄. ff. e. ¶ Querit ēt bar. i. d. l. q duos. in pn̄. An ſufficiat ſol⁹ tuto2is ſcia ſi deceſſit an̄ pupillū q poſtea deceſſit ignorās ſibi delatā eſſe hr̄ditatē ɔcludit q nō p hac. l. q̄ vr̄ reqrere q tpe mo2tis ſit ſciēs ſꝫ bal. i. d. l. ſꝫ ſi īfanti. ⁊ ēt Saly. ibi tꝫ ɔ̄riū p plures rōes ibi redditas p Bal. pſupponēdo q va eēt opi. Bar. i pcedēti primo articulo. Et p h facit qd̄ no. glo. h i vbo ſciēs. q̄ ſentit q iſte ānus ē vtilis i ſui initio. poſtea vo ē ɔtinu⁹ ⁊ ſic ſatis ē ꝗ a pncipio ſciuerit. ⁊ quāuis poſtea nō duret act⁹: tn̄ retineri cēſet pp ſui initiū. ar. l. ſi is q aīo. ff. d̄ acq. poſ. ⁊ cū hac opi. ēt trāſit pau. d̄ ca. hic. ¶ Querit ēt bar. h. ⁊ i. d. l. q duos. an ſufficiat ſcientia tuto2is q nōdū fecerat iuētariū vel nō ſatiſdederat ⁊ tꝫ q ſic vt h p eū. ⁊ i. d. l. i. i pn̄. d̄ tute. ⁊ i. l. fi. p illū tex. s. d̄ tuto. ⁊ cura. q ſatis nō dede. ⁊ tenēdo opi. Bar. i ſupio2ib⁹ articulis. ſ. q ſcia ſolius tuto2is ſufficiat vr̄ ēt q Bar. i h bn̄ loqt. ⁊ alij i h nō ɔtradicunt. Et an ſufficiat ſcia tuto2is putatiui vel accuſati vel ſuſpecti vel ſe excuſantis vel curato2is pupilli. vide p ange. h ɔcludētē q nō cū modificatiōe de q̄ h p eum. ¶ Aliā qōnē ēt ponit Bar. i. l. q duos. i v. qro hr̄s pmus ſciuit ⁊c. ⁊ cū eo trāſeūt Bal. ⁊ Saly. h. ¶ Querit an iſta lex hēat locū i ſucceſſiōib⁹ d̄ iure pto2io itroductis Cy. i. l. q ſe patris. circa fi. ij. colū. ſentit q nō. relinqt tn̄ ſub dubio. ⁊ illā opinionē ſeqt Pau. d̄ ca. ibi. q2 regulariter dant centū dies ad petēdū bono2 poſſeſſionē exceptis liberis ⁊ parētib⁹ qb⁹ dat ānus. iuxta. l. i. §. largi⁹. ff. d̄ ſucceſ. edic. l. ij. s. q admit. ⁊ ſicut i illa ſucceſſiōe nō ɔgruit pviſio hui⁹. l. q̄ loqt de āno. nā ibi nō couenīūt vba legis. nec ēt pōt ɔuenire ei⁹ diſpoſitio i. l. iiij. §. totiēs. de dā. īfec. l. ita aūt. i pn̄. d̄ admi. tuto. c. de idēnitatib⁹. §. pe. de elec. i vj. ⁊ h ēt voluit Saly. i. l. i. i. col. s. d̄ reſti. mili. ¶ Sꝫ aduerte q2 Cy. h i. i. q. tꝫ ɔ̄riū pp idēptitatē rōnis. l. a ticio. ff. de v. ob. c. trāſlata. de cōſti. lꝫ an̄ iſtā. l. poſſeſſio bono2ū agnita nō trāſmitteret. d. §. acqrere. Ange. i repe. d. l. q ſe patris. tꝫ q i ſucceſſiōib⁹ iure pto2ij habētib⁹ ānuꝫ hꝫ locū iſta lex ex idēptitate rōnis. ſec⁹ i habētib⁹ cētū dies. Sꝫ Ro. ibi i. xix. col. dic̄ q ſi habētes annū trāſmittūt. dbent ēt trāſmittere cētū dies: vt. l. i. cū ibi notatis p bar. ff. d̄ grā. leg. tn̄ p. d. §. acqrere. vr̄ tenere q iſta. l. nō hēat locū in ſucceſſiōe d̄ iure pto2io. Sꝫ ille tex. nō ob. quē alleg. ēt Cy. h: q2 ibi loqt ante

a ¶ Delatam. adde h q voluit anch. cōſil. cclv.

b ¶ Nō vꝫ. adde q voluit Fulg. ɔſil. lxxiiij.

iuētā pviſionē hui⁹. l. vn̄ teneo opi. Cy. h p q̄ optīe facit id qd̄ no. gl. i. l. emācipata. cū his q̄ ibi dixi. s. q admit. ⁊ cū dcā opi. ēt trāſit Ful. i aliqb⁹ lecturis h ⁊ i. l. lꝫ. s. eo. Adde ēt i materia hui⁹. l. id qd̄ no. Bar. i. l. ventre. de acq. here. i. ij. col. vbi voluit q pximio2 agnat⁹ ɔcedēs pēdēte dubio an poſthum⁹ naſcat: lꝫ ſciat teſtato2ē eē defunctū nō trāſmittit ius deliberādi ad hr̄dē: q2 iterim ſibi nō ē delata hr̄ditas vt pbat i. d. l. ventre. ergo nō potuit ſcire hr̄ditatē ſibi delatā^a eē: q2 delata nō dr̄ eē hr̄ditas q̄ nō pōt adiri. l. delata. ff. d̄ v. ſi. ⁊ ita dicit ſe ɔſuluiſſe. ¶ Itē add̄ q erit dare caſuꝫ i quo fili⁹ poterat habere duplicē annū dliberādi ad trāſmittendā hr̄ditatē: vt ſingulariter no. Bal. i. d. l. lꝫ. s. e. vide q̄ ibi dixi. ¶ Ultio pōit Bal. qōnē h d̄ ɔſuetudie q̄ hꝫ q pmogenit⁹ ſuccedat i regno: an ei⁹ vigo2e admittat nepos nat⁹ ex pmogenito pmo2tuo. an vo patru⁹ ei⁹ ſcd̄ogenit⁹ dixi remiſſiue. in. l. maximū vitiū. s. d̄ lib. pte. Alex. de imol.

q Uidam eulogio. Inſtitut⁹ in diuerſis po2tionibus eiuſdē hr̄ditatis ⁊ ab eodē teſtato2e ſi vnā agnoſcit oēs agnoſcer videat. Itē q agnoſcit paternā cogit agnoſcere pupillarē. h. d. ¶ In gl. magna. i pn̄. formātur hic duo ɔ̄ria ſꝫ debuerūt diuidi. vnū ē de. l. ſi tu ex pte. ⁊ ad illud tendūt rn̄ſiōes date i gl. i v. ſinaūt ex teſtō vni⁹. aliō ē d̄. l. qſitū. ⁊ ad iſtō tendūt reſpōſiones poſite h circa pncipiū. ¶ Uideamus pmo circa ſolutionē datā. ad. d. l. ſi tu ex pte. q̄ reſpicit pmā ptē hui⁹ l. glo. rn̄det q i hac pte deferebant plures po2tiōes eodē gradu. ſ. īſtitutiōis. ſꝫ i. l. ɔ̄ria vna deferebat iure īſtitutiōis ⁊ alia iure ſubſtōnis: ⁊ ſic diuerſis gradib⁹ cū hac trāſit bar. h ⁊ magis cōiter ceteri. Sꝫ pau. d̄ ca. h eā impugnat p. l. ſi qs hr̄s īſtitut⁹. de acq. hr̄. vbi ēt ſi ex diuerſis gradib⁹ deferant ⁊ agnoſcat hr̄s ex īſtitutiōe hēbit enī aliā ptē ex ſubſtōne iuitus. iō dicit ipe diſtinguēdū eē q aut īcipit ab aditiōe vni⁹ ptis: ⁊ hꝫ locū iſta. l. aut īcipit a repudiatiōe ⁊ tūc bōa ē diſtinctio glo. q2 aut vtraq2 po2tio deferſ eodē gradu ⁊ repudiatio ē nulla. l. ſi ſol⁹. i pn̄. ff. d̄ acq. here. no. glo. i. l. ij. eo. ti. aut diuerſo gradu. ⁊ tūc aut erat d̄lata vtraq2 ⁊ tūc idē: q2 ē eadē rō. aut tn̄ ps repudiata erat dlata ⁊ tūc valet i illa ⁊ nō trahit ad aliā q̄ poſtea deferet. bn̄ facit l. is q hr̄s. in pn̄. e. ti. ⁊ ſi poſtea adhibit illā q̄ deferſ puta p repudiatiōnē cohr̄dis cui iſte erat ſubſtitut⁹: ⁊ tūc poterat illā agnoſcere ⁊ ea agnita hēbit p ius accreſcēdi pmā a ſeipſo repudiatā d. l. ſi tu ex pte. Et iſtud pōt eē magni effect⁹ ſcire an dcā repudiatio i pte valeat: vt qn̄ ɔtingeret q fuiſſent tres cohr̄des ƀm qd̄ dclarat gl. i. d. l. ſi tu ex pte. i v. ptē eſſes. ¶ Dicatis tn̄ pmo q Pau. d̄ ca. i dcā diſtinctiōe iaduertēter male dixiſſe vr̄ iquātū voluit q ſi ex diuerſo gradu erāt delate due po2tiōes repudiatio fcā i vna ſola nō valet^b. ¶ Cōtrariū tꝫ hic expſſe Bar. circa finē pme col. dū alleg. l. tuto2ē. j. de his qbus vt idig. Et no. limitat no. p gl. in. d. l. ij. vt hic p eū. ¶ Ad oppoſitionē vo fo2matā. de. l. ſi tu. ex pte. poteſtis breui⁹ reſpōdere: vt no. Bar. i d. l. ſi tu ex pte. ſ. q ſi adeo vnā partē habeo ēt aliā: vt h niſi illā pmo repudiaſſem valide. q2 illā nō habeo. ſ. eo iure quo mihi relicta ē: puta īſtitutiōis: vt. d. l. ſi tu ex pte. ſꝫ bn̄ habeo p ius accreſcēdi: quo cāu ɔcurrerēt i iure accreſcēdi cohr̄des mei: vt ibi i glo. ¶ Et circa iſtā materiā vide q̄ dixi poſt Bar. i. l. i. teſtō. s. de impub. ⁊ ali. ſub. vbi ēt aliq̄ dixi ad limitationē. l. cū hr̄ditatē. alleg. in glo. Et de materia late tāgit p Bar. i. l. i. ⁊ plen⁹ i l. fi. ff. de acq. hr̄. ¶ Nō venio ad oppoſitionē fo2matā de. l. qſitū. q̄ reſpicit ſcd̄aꝫ ptē pncipalē hui⁹. l. Ad quā rn̄det pmo gl. hic q ibi ē ſpāle i fratre īſtituto p pte ⁊ ſubſtituto fratri ſuo pupillo Bar. ⁊ doc. h nō approbāt iſtā ſolutionē tn̄ nō declarāt q̄re nō ſit bōa. ſꝫ declaretis h mō q2 illa. l. nō pōt itelligi i fratre pupilli īſtituto ⁊ ſubſtituto: ſꝫ i extneo q2 ſi fuiſſꝫ frater poſſet ibi ſeparare p̄rnā a pupillari qn̄ fuiſſet ex aſſe īſtitut⁹: q2 tūc haberet locū exiſtētiā ſuitatis q̄ ɔfirmat tabulas pupillares. l. ſi fili⁹ q patri. ff. de vul. ⁊ pu. ⁊. l. fili⁹ q ſe paterna. de acq. here. ⁊ tn̄ tex. in. d. l. qſitū vult q qn̄ ſubſtitutus fuit inſolidum inſtitutus nō poſſet ſeparare: ergo non pōt loq in fratre pupilli. Itē ɔ̄ dictaꝫ ſolutionē vr̄ eē tex. i. d. l. ſi fili⁹ q patri. i v. pſertiꝫ. q oñdit q nō ē differētia q̄tū ad pmittēdū ſeparatiōeꝫ an ſubſtitut⁹ ſit frater pupilli vl̄ extne⁹ dūmō tabule pupillares ſint ɔfirmate. Scd̄a ſo. ēt nō ē bōa q2 legū co2rectio ⁊c. Tertia ſol. gl. cōiter approbat Ful. tn̄ h vr̄ itelligere q rō pp quā i cāu. d. l. qſitū ſubſtitut⁹: q

abstinuit a pñna nõ pt hre pupillarẽ: q: repudiãdo paternã vr ipugnare iudiciũ defuncti. iõ vr idign⁹ ɔseq pmiũ ex illo testõ: vt ibi dr i tex. q itellect⁹ ab aliis dãnaf ꝛ recte. q: si h eẽt vex seq̃ref ẽt qñ substitut⁹ habuiss cohrdẽ q adiuiss dbere a cõmõ substitutiõis excludi. Cuius ɔriũ dr ibi. vñ iuriscõsult⁹ ibi nõ approbat illã rõnẽ ꝙ videaf iudiciũ testatoris ipugnasse. dũ tñ gl. dicit h. ita si pupill⁹ hꝫ cohrdẽ q adiuerit ꝛc. h itelligatis eẽ verũ si dat⁹ erat filio pupillo cohrs extne⁹ q nõ adiuit: q: tũc cessat extñtia suitatis ꝛ ɔñter tabule pupillares nõ poterunt ɔfirmari absq hrditate ex testõ pñno. l. apud iul. §. idẽ iul. ff. ad treb. sec⁹ si null⁹ dat⁹ erat cohrs su⁹: vel erat dat⁹ cohrs su⁹ q: p existẽtiã suitatis ɔfirmaf. d. l. ꝙ si fili⁹ q pri. ¶ In ea. glo. ibi lꝫ pupillus potuerit. s. p in ite. restitutionẽ reuocare imixtionẽ suã. d. l. si filius q pri. hm vnã lec. positã ibi i glo. i. ꝛ. l. iulia. alias icipit si pupill⁹. hꝫ vnã lec. ibi positã i glo. d acq. hr. ꝛ ita intelligit istã glo. Bar. h quã ppetuo tene mẽti: q: ita exponẽdo eã decidit vnũ qd ẽ valde notãdũ. s. ꝙ substitut⁹ pupillo se imiscẽti in hrditate pñna ñ poterit ex psona pupilli postea mortui i pupillari etate petere restõnẽ i itegꝛ aduersus dictã imixtionẽ: ꝛ h mõ separe pñnaꝫ a pupillari. qd ẽt tenuit glo. valde notabilis i. l. pñsa. ff. d pui. cre. i vbo suadũ. ibi dũ gl. dicit vl melr ꝛc. Et illã seqf ibi Bar. ꝛ Ang. ꝛ illã glo. approbat vt singularẽ ꝛ verã Jo. d imo. i. l. si. ff. d acq. hr. Nã substitut⁹ succedẽdo pupillo ex substitutione pupillari vr approbasse imixtionẽ factã a pupillo. iõ nõ põt ɔuenire nec petere restõnẽ i itegꝛ q sibi tãꝙ maiori ɔcedi ñ pt aduersus factũ suũ ppriũ. Cõtrariũ tenuit Bar. Jo. de imol. ꝛ Pau. de ca. i. l. lꝫ si plures. §. filio. ff. de vulg. ꝛ pu. ꝛ Bar. i. d. l. si. de acq. hr. ꝛ Jo. d imo. i. d. l. si fili⁹ q patri. i viij. col. p regulã positã i. l. nõ solũ. ff. de i ite. resti. Ful. h tãgit i hac. l. i duob⁹ locis ꝛ sibiipsi ɔriari vr. Põt ɔcludi ꝙ aut sum⁹ i cãu i quo absq aditiõe vel imixtiõe pupilli erat ɔfirmata substitutio pupillaris vt q: fili⁹ erat istitut⁹ absq cohrde extneo: ꝛ sic p existẽtiã suitatis erat ɔfirmata substitutio. ꝛ tũc nõ seqf d necessitate ꝙ substitut⁹ agnoscẽdo hrditatẽ pupilli ex substitutiõe pupilli videaf ɔfirmasse imixtionẽ factã a pupillo. merito tũc pcedat opi. bar. i. d. §. filio. sec⁹ si necessaria erat imixtio pupilli ad ɔfirmationẽ substitutiõis: vt q: dat⁹ erat filio cohrs extne⁹ vt dixi. s. Nã tũc pcedit alia opi. ¶ In eadẽ ibi nisi h substitut⁹ sit fr ipuberis ꝛc. ꝛ sic vult glo. ꝙ dato ꝙ pupill⁹ se nõ abstinuerit. imo se imiscuerit hrditati pñne possit substitut⁹ pupillaris si sit frater ipsi⁹ pupilli separare pñnaꝫ a pupillari. lꝫ i h cõiter dãnaf gl. p. d. l. lꝫ si plures. §. filio. Tñ Pau. d ca. h dicit ꝙ h gl. põt aliter itelligi. s. ꝙ velit ꝙ qñ fili⁹ pupill⁹ nõ se imiscuerit nec abstinuerit ꝛ q̃ratur an substitut⁹ possit agnoscere pupillarẽ sine pñna: dꝫ distinguĩ: aut substitut⁹ ẽ frater ipuberis aut ẽ extne⁹. pmo cãu possit. vt. d. l. si fili⁹ q patri. scdo cãu nõ. ꝛ rõ diuersitatis ẽ ꝙ frater ipuberis ẽt si nõ fuisset substitut⁹ potuisset ipuberi ab itestato succedere ꝛ hrditatẽ pñnã ex potẽtia suitatis trãsmissaꝫ ad ipꝫ fratrẽ p portiõe ipuberis repudiare. l. si qs filiũ. §. i. ff. de acq. hr. Nõ ergo dꝫ eẽ deterioris ɔditiõis ex eo ꝙ fuerit sustitut⁹ lꝫ extne⁹ substitut⁹ nõ eẽt successur⁹ ab itestato pupillo. vñ q: succedit ex dispositiõe defũcti nõ dꝫ hꝫ Pau. d ca. facere verecũdiã defũcto ꝙ accipiat pupillarẽ ꝛ repudiet pñnã. ꝛ istã d cit eẽ rõnẽ. d. l. si fili⁹ q pri. ꝛ illud qd statuif i fratre pupilli idẽ eẽt dicẽdũ hꝫ eũ i quo liber alio q successur⁹ eẽt ab itestato: ꝛ hãc ɔsiderationẽ ẽt habuit Ful. h tñ nõ puto verã: q: vr ɔ tex. i. d. l. si fili⁹ q pri in vbo psertiꝫ. nã illa dictio iplicat idẽ eẽ i eodẽ q nõ eẽt ab itestato successur⁹ pupillo: ꝛ ita vr ꝙ se habeat cõis opi. ¶ In eadẽ ibi: h etenĩ ꝛ si pupill⁹ abstiuit ipse tñ ꝛc. s. substitut⁹ frater pupilli gl. tñ male dicit. q: imo põt frater ipuberis abstinere ab hrditate pñis ꝙuis ẽt pupill⁹ abstinuerit: q: remãet existẽtia suitatis q cõfirmat tabulas pupillares. d. l. iul. ꝛ. d. l. si fili⁹ q pri. ꝛ ita cõiter teneſ. Et h dꝫ iũgi alia ps gl. i v. vbi ãt ex testõ. q tractat d hac eadẽ mã. Et dũ gl. ibi i fi. dic ꝙ ñ hꝫ p expedito casũ ibi positũ p quo. gl. alle. l. cũ q̃si. dicatis hꝫ oẽs ꝙ imo ẽ expedit⁹: q: ẽ casus expssus. i. l. fili⁹ q se pñna. d acq. hr. ¶ In eadẽ ibi: itẽ cũ vn⁹ ꝛc. h gl. firmat aliã ɔriũ d. l. cũ hrditatẽ. qd ɔcernit pmã ptẽ h⁹ l. ꝛ an. d. l. cũ hrditatẽ hẽret locũ i casu i quo loqf scda ps hui⁹ l. dixi i. l. i testõ. s. de ipub. ꝛ al'. sub. ¶ Extra gl. limita istã. l. in scda pte nõ hre locũ in substituto pupillari istituto tm̃ i re certa in testõ paterno: q: nõ hꝫ hrditatẽ testatoris ꝛ sic nõ sum⁹ i ter

minis hui⁹. l. vñ ꝙuis agnouerit istitutionẽ i re certa poterit repudiare pupillarẽ. ita tenuit Ang. i. l. q pri. ff. d acq. hr. ar. l. quotiẽs. s. d hr. isti. Itẽ nõ hẽret locũ i substitutiõe pupillari fcã filio exhrdato vt sentit gl. i. l. ꝙ supra q̃drãtẽ. ff. ad. l. fal. Sꝫ ɔriũ tẽuit Jo. d imol. ibi ꝛ i. d. l. q pri. Et refert ita tenuisse pceptorẽ suũ Fran. de ramp. h ꝛ d mẽte gl. magne h circa pncipiũ q i cãu i quo substitut⁹ pmo agnouit paternã nõ curat an pupill⁹ abstinuerit vel nõ: ꝛ sic nõ refert an pupill⁹ hẽat bona patris. p h adduco: q: ẽt isto casu militat rõ hui⁹. l. i scda pte: q̃stio fuit hꝫ bar. i. d. l. si. d acq. here. q: testator põt filio suo ipuberi facere necessarios hrdes illos q sũt sibi testatori necessarij. d. l. lꝫ si plures. §. quos possũ. lꝫ hrs substitut⁹ q adiuit hereditatẽ testatoris p aditionẽ ẽ effect⁹ necessari⁹ pñs heres. l. sicut. j. ti. i. ita si ẽ substitut⁹ pupillo dꝫ ei eẽ necessari⁹. ¶ Quero vtꝝ ista. l. i scda pte hẽat locũ i substituto vulgariter pupillo eueniẽte cãu tacite substitutiõis pupillaris. doc. nõ tãgũt vt igt Jo. d imo. i. d. l. q patri. vbi ipe relinqt cogitãdũ: tñ vitas nõ vr eẽ ꝙ sic p. d. l. q patri. i v. ipuberi substitut⁹. ꝛ sic lex ibi nõ reqrit nisi ꝙ fuerit substitut⁹ pupillo: ꝛ sic nõ ẽ necesse ꝙ fuerit expssa pupillaris d q loq vr ista lex: ꝛ istaꝫ opi. seqf ẽt ibi Roma. ¶ Quid ãt si iste substitut⁹ pupillariter d quo loqf ista lex adita hrditate testatoris decessisset añꝙ eueniret casus substitutiõis pupillaris postea dcessisset pupill⁹: an hrs substitut⁹ poterit separare pupillarẽ ꝛ illã repudiare: dic vt. d. l. q patri. vbi ẽ casus singularis: ꝛ ẽ. l. difficilis valde cui⁹ materiã h nõ examino. ¶ Quero an ista. l. hẽat locũ in scda pte qñ hrs coact⁹ adiuit ad istantiã fideicõmissarij: vide no. p Bar. i. l. ita tñ. §. q suspectã. i fi. ꝛ ibi plenius p Ang. ꝛ Jo. de imo. ff. ad trebel. Alex. de imol.

c **Um aliquis.** Si ille qui litigat sup libertate istituaf hrs tãꝙ suus illius cũ quo litigat ɔpellif p iudicẽ cãe sine piudicio litis adire hrditatẽ iussu illi⁹ ꝛ ei acqrere. si vo tãꝙ liber tũc expectaf finis litis ꝛ si pnũciabif su⁹ idẽ erit: si vo liber secus: q: poterit adire p se. h. d. ¶ No. q: ille q nõ ẽ su⁹ cogif adire hrditatẽ ad istãtiã illi⁹ q nõ erat dñs suus dũmodo ɔtẽplatõe sua itelligaf fuisse istitut⁹. h tñ putat Pau. d ca. eẽ vex si bõa fide suiebat illi cui⁹ ɔtẽplatiõe ẽ istitut⁹. l. aditio. ff. d acq. here. ꝛ sic erat i q̃si possessiõe suitutis. idẽ ẽt putat si ñ erat i q̃si possessiõe suitutis tñ erat i lite cũ eo cui⁹ ɔtẽplatiõe fuit istitut⁹. sec⁹ ãt puto i eo q vere erat liber ꝛ ñ erat i q̃si possessione suitutis: nec i lite cũ eo cui⁹ ɔtẽplatiõe ẽ istitut⁹: vt su⁹ su⁹ q: ñ poterit ad istãtiã illi⁹ ɔpelli adire ꝛ sibi acquirere p. l. qdã cũ filiũ. ff. d v. ob. ꝛ si adiret dicit ꝙ forte ɔpelleref illi restitueret sicut nec cogif i cãu. d. l. qdã cũ filiũ. nisi de mãdato illi⁹ istitutionẽ recepisset: vt ibi. nõ. n. vba testatoris istituẽtis illũ tãꝙ suũ debent sibi nocere vt vexef tãꝙ su⁹ ad adeũdũ cũ nulla rõ sit credẽdi eũ eẽ suũ. posset rñderi ad dictã. l. qdã cũ filiũ. ꝙ ibi testator i testõ nõ expssit ꝙ ɔtẽplatõe alicui⁹ illũ istitueret put vr expmere qñ dicit stichuꝫ ticij istituo vt h: vnde dicit Bal. ꝛ moderni post eũ ꝙ rõ dcẽ l. qdã cũ filiũ. ẽ ꝙ ñ sufficiat testatorẽ velle nisi i testõ dispõat expsse vel tacite vt ibi pbaf ꝛ dixi i. l. iij. s. de lib. pte. p h facit: q: iste istitut⁹ i terminis hui⁹. l. ordinata lite habebaf p libero. l. ordinata i pn. ff. d lib. cã ꝛ tñ cogif adire: tñ p opi. Pau. d ca. optie facit tex. in. l. cũ aũt. §. si. ff. de edi. edic. ꝙ ad h alle. ipse in. d. l. aditio vbi idẽ tꝫ ꝛ puto posse substineri. ¶ Itẽ no. ꝙ p actũ necessariũ qs nõ vr renũciare liti ãtea motę. sec⁹ i actu volũtario. l. si fili⁹ emãcipat⁹. ff. de mior: ꝛ iõ facit ꝙ si pẽdẽte lite: an qs sit hrs vel nõ: seu sit plat⁹ vel nõ fecit necessario actũ vt heres vel vt platus nõ fit iudiciũ quo ad causam principalem super eo pendentẽ: vnde infert Pau. de ca. h dicit ꝙ si bone fidei

a ¶ Meticulosa. de hoc ⁊ alijs qbus papa astringitur iuramēto vide p Barba. cōsil. i.

b ¶ Voluntate. ideo dicit Ange. consil. lxxix. ꝙ sñia lata ptibꝰ presentibꝰ nō citatis valet.

c ¶ Cōfiniuz. adde Bal. cōsil. ccclij. iij. lib. ⁊ ↄsil. ccclv. vbi dicit ꝙ littere scripte i marmore pbant si sūt de antiquo alle. iura hic alle. ⁊ xxxiiij. q. ij. c. sane. ⁊ vide Fran. de are. ↄsil. xlij. Alex. cōsil. xij.

d ¶ Probet. vide eūdē ↄsi. ccviij. ij. lib. Fran. de are. cōsil. xxxvj.

e ¶ Patris. vide Rapha. comē. ↄsil. lxxiij.

possessor hr̃ditatis pendēte lite sup petitōe hr̃ditatis exegerit debitū ad qđ ↄpetebat actio tpe peritura nō fit piudiciū dcē liti. alle. id qđ legit ⁊ no. i. l. si bone fi dei possessor. ff. đ pe. hr̃. ¶ Itē no. ꝙ coactio adhibita p supiorē habētē ius cogēdi nō reddit actū meticulosuz ⁊ sic nullū vel ānullādū p remedia itroducta ex puisiōe tituli qđ me. cā: vt h. ⁊ l. i. ff. si qs omis. cā tes. §. i. ⁊ iō dicit Pau. đ ca. ꝙ si electꝰ ad papatū iurauerit renūciare papatui ꝙ si postea cogat obseruar iuramētū ⁊ renūciare valebit renūciatio nec poterit rescindi tāꝗ̃ meticulosa[a]. alleg. glo. i. c. reqsiuit. de spōsa. ⁊ l. si. i si. i rōe sui. š. ad vell. ¶ Adde. l. vnīꝗ̃. §. si qs cōpulsus. ff. ad treb. l. iij. §. i. ff. de arbi l. si mulier. i pn. ff. qđ me. cā. ⁊ no. glo. i. l. q aliēa. §. si. ff. de acq. here. ¶ Itē no. ex ver. sinaūt. ꝙ si suꝰ istituat tāꝗ̃ liber intelligit istitutꝰ ↄtēplatiōe sua ppria. ⁊ iō nō ↄpellit ad istātiā q̃si possidētis iteriz adire vt hic. ⁊ i tali casu qn̄ istituit ↄtēplatōe ppa dato ꝙ ve eēt suꝰ ⁊ dn̄s suꝰ eēt icapax: tn̄ istitutio vz. ⁊ sic si āte aditā hr̃ditatē efficeret sui iuris acqreret sibiipsi hr̃ditatē. l. si suus eiꝰ. sm itellectū quē ibi seqt Bar. ff. đ acq. hr̃. secꝰ qn̄ nō itelligeret istitutꝰ ↄtēplatiōe ppa quo cāu pcedit regula i. l. nō minꝰ. ff. de here. isti. ¶ In glo. i. i pn. dic meliꝰ vt p Bar. h. ⁊ i. l. i. §. i. ff. si qs omni. ca. testa. vbi adhuc pleniꝰ. ¶ In glo. ij. va ⁊ cōis ↄclusio ē vt distinguat iter istrumēta fcā iter easdē psonas ⁊ illa fidē faciāt iter eas. l. optimā. alleg. i glo. ⁊ istrumēta fcā iter alios qm̄ quo ad alios ꝗ̃ iter eos iter quos fcā sūt fidē nō faciūt. qm̄ res iter alios acta ⁊c. ¶ Tn̄ iste tex. ex quo se fūdat gl. logt iter easdē psōas. ⁊ tn̄ iter eas nō pbat. Sz potes rn̄dere ꝙ h iō illud ē q: iste actus fuit coacte factꝰ iō nō facit piudiciū i alia cā ⁊ iter easdē psonas vt dixi sup tex. ⁊ dicit Pau. de ca. ꝙ ista istrumēta fcā iter easdē pbāt si illa demōstratio locoꝝ vel ↄfiniū fuit ita ibi descripta đ volūtate[b] ptiū. secꝰ si p se notariꝰ apposuissz. Dicit ēt h notabilr bal. ⁊ saly. ꝙ si eēnt istra ātiqua ↄfiniū[c]: q: tūc ēt si fcā sint inter easdē psonas vr ꝙ pbarēt cōez opi. hoīuz ita se hēre ⁊ sufficeret vt h p eos maxīe p Bal. ⁊ ē bonꝰ tex. i. c. cū cām. đ pba. ⁊ gl. i. c. cū oliz. i v. istrumētis. de cēsi. ⁊ i. c. si papa. đ pui. i. vj. ¶ Et qđ no. Inn. i. c. veniēs đ v. si. dū vult ꝙ fama i ātiqs plene pbetꝰ[d]. ⁊ no. Cy. ⁊ Bar. i. l. qdē. š. sol. ma. ⁊ ita saluat glo. i. l. atq natura. §. cū me absente. ff. đ neg. ge. sm Ange. i. l. ticiꝰ. ff. q. mo. pig. vel hypo. sol. Et. i. d. §. cū me absente. ⁊ no. Bal. š. i auc. qs actiōes ad si. đ sa. san. ec. ⁊ i. l. cū sup. š. đ rei ven. ⁊ i. l. ppetatis. š. đ pba. ⁊ i. l. i bone fidei. i vlti. col. š. đ reb. cre. Et Ang. i. l. qdā i suo. ff. de ↄdi. isti. ⁊ Ant. đ bu. ⁊ alij post eū i. c. veniens. el. i. de testi. ⁊ ibi tāgūt qn̄ dicat eē i ātiqs. ⁊ lz Ant. đ bu. ibi i. c. qd p nouale. đ v. si. dixit de tpe q̃ttuor ānoꝝ: tn̄ cōiter tenet de tpe centū ānoꝝ cū illud sit tps lōgeue vite hoīs. l. si. š. đ sa. san. ec. l. an vsufructꝰ. ff. de vsuf. ⁊ h vr̃ finalis opi. Inn. i. d. c. veniēs. đ v. si. ⁊ no. Spec. i ti. đ pba. §. i. v. valet ēt, ⁊ i ver. ⁊ no. Et Io. đ imo. in l. ij. §. idē labeo. ff. đ aq̃ plu. arcē. ⁊ i. d. c. veniēs. đ tes. vbi dixit ꝙ lz Ant. đ bu. alle. p se. ⁊ no. p cy. i. d. l. siqdē ⁊ p Inn. i. c. veniēs. de v. si. tn̄ nō firmat ista opi. ibi p Inn. nec ēt Cy. dicit illud. ad qđ ēt vide Bal. ⁊ Ang. i locis. š. alle. ⁊ lapū ⁊ Domi. de san. ge. in. c. i. de pscrip. i. vj. ⁊ de qōne đ q̃ h i gl. vide ēt p gl. ⁊ doc. i. d. l. optimā ⁊ p Arch. xvj. q. i. plures. ¶ Extra gl. iducit. l. ad qōnez an si relinqt aliqd filio alicuiꝰ si sit fcā mētio de pr̃e itelligat relictū ↄtēplatiōe patris. ⁊ Bar. dicit ꝙ si est fcā mētio patris[e] ⁊ nō patrie ptātis videt relictum contemplatione filij: ⁊ persona patris adiecta ad demōstrationē ⁊ sic tale relictū nō acqret patri hodie pleno iure ⁊ nō erit pfectitiū. l. si. i si. š. de vsufru. i v. plerūqz. q̃ dictio facit regulā. l. si plures. cū glo. ⁊ ibi pōderat Nicho. đ nea. ff. đ vulg. ⁊ pup. l. nō dubitamꝰ. ⁊ ibi Io. đ imo. pōderat. ff. đ ↄdi. ⁊ demō. l. iij. i v. plerūqz. ff. đ offi. psec. vigil. aut ē fcā mētio pr̃is ⁊ pr̃ie ptātis ⁊ tūc vr̃ ↄtēplatiōe pr̃is. l. filio als icipit si filio. ff. đ ↄdi. ⁊ demō. ⁊ h. Nā h i suo eoipō ꝙ dr̃ relinquo sticho seruo ticij dr̃ fcā mētio đ dominica ptāte. q: nō pōt eē suus ticij qn dicat eē i ptāte sua. nō ita si dico relinquo lutio filio ticij: q: pōt eē eiꝰ filiꝰ ⁊ nō erit in eius potestate. sed ↄtra pdicta facit. l. si. ⁊ qđ ibi no. ff. de dōa. cā mor. vbi si donatū fuit suo alteriꝰ nō vr̃ donatū cōtēplatiōe dn̄i sui. ⁊ sic vr̃ ēt facere ↄtra tex. istū. potes respōdere ꝙ ibi nō fuit nominatꝰ dn̄s serui vn̄ i dubio vr̃ dōatū ↄtēplatione sui ⁊ nō dn̄i: vt no. ēt glo. i. l. idē ē. ⁊ ibi doc. ⁊ maxīe Io. de imo. ff. here. isti. ⁊ no. Dy. ⁊ Bar. i. l. aditio. ff. de acq. here. ꝗ̃uis Saly. i. d. l. si. š. de vsufru. ⁊ i. l. i. i. viij. col. š. de here. isti. de pdictis n̄ faciēs mētionē dixerit ↄriū alle. istū tex. i v. sināt. vbi h nō pbat. Et đ pdcā ēt vlti. q. vide ēt pleniꝰ p Bar. ⁊ alios in d. l. si filio. la. ij. ff. de dona. cā mor. ⁊ i. d. l. si. de vsuf. Et qđ no. Bar. i. l. si tibi decē. §. si pactꝰ. ff. đ pac. Et p And. de iser. i. c. i. de alie. feu. pa. ⁊ i. c. i. i pn. de suc. feu. i qbus locis ēt tangit an si ↄcedit pr̃i feudū recipiēti pseqt filijs an videat ↄcessuz filijs cōtēplatiōe pr̃is ⁊ sic dicat pfecticiū. ¶ Itē iducit ista. l. p Cy. ⁊ Saly. ad qōnē de ensenijs dōatis ābassiatoribꝰ Mediolanensibus an spectēt ad eos an vo ad dn̄m suū đ quo videatis p gl. ⁊ doc. i. l. q ppo. §. pcu. vt i ceteris. ff. de pcu. p Bar. ⁊ oēs in l. si vo. §. i. ff. sol. ma. ⁊ i. l. sociū q meo. §. i. ff. p socio. p Nich. đ neap. Ang. ⁊ Io. de imo. i. l. sz si plures. §. i arrogato. ff. đ vulg. ⁊ pupil. p Bal. i. l. manifestissimi. §. sz cū i scđo. ⁊ ibi Cy. C. de fur. p Bal. i. l. i. extraneos. j. đ dōa. p Io. an. i. c. collatiōe. đ ap. i. vj. p Io. cal. ⁊ Ant. de bu. ⁊ Io. de imo. i. c. postulasti. đ ↄces. pbē. ¶ Itē iducit p quosdā vt refert ia. bu. hic ꝙ si istrm̄ dicat ticiꝰ filiꝰ quōdā semproniј ꝙ psūat ex h patrē eiꝰ eē mortuū. de quo dixi i. l. i. §. i. ff. de oper. no. nūcia. Alex. de imol.

s **Cimus.** Ex causis i hac. l. expssis ē iductū ꝙ certꝰ đ viribꝰ hr̃ditarijs pōt adire eā vel repudiare p libito volūtatis absqz alia solēnitate put sibi magis expedire videbit. dubiꝰ vo si velit caute agere vt nō teneat vltra vires hr̃ditarias dz ↄficere iuētariū sm formā h traditā. h. d. vsqz ad. §. ⁊ si psatā. Et pmitte ad euidētiā q̃dā vt h p Bal. i pn. ¶ In tex. ibi đ iprouisis: vt q: apparebat qn̄qz debitū ex iprouiso qđ qdē. j. tps datū ad deliberādū puideri nō potuit: ⁊ iō q̄uis hr̃s post đliberationē adiuissz exonerabat p secūdā ↄstitutionē h expssaz occasiōe dicti iprouisi debiti. ¶ No. ꝙ milites magis scire debēt arma ꝗ̃ leges. Et iuxta h reuocat i dubiū Bal. vtꝝ milites rustici ⁊ mulieres sint hodie circa bn̄ficiū iuentarij puilegiati i aliquo: đ quo h p eū ⁊ legit ⁊ no. j. ea. l. §. si. ⁊ i auc. đ here. ⁊ falci. §. si. Et qđ no. Bar. i ↄsil. icipiēte. Maritꝰ fecit hr̃dē vxorē. ⁊ q̃ signāter no. Bar. ⁊ Sal. i. l. i. š. đ iu. ⁊ fac. ign. ⁊ q̃ dixi i. l. iuris. š. q admit. ¶ No. i v. cū igit. ꝙ ille q spe certissima lucri adit hr̃ditatē n̄ gaudet bn̄ficio iuētarij: ⁊ ita tz Richa. malū. vt refert ⁊ seqt Cy. h exponendo tex. h dū dicit nullo idiget iuētario. s. vt sibi psit. ↄriū tz Bal. h q: bn̄ficia iuētarij sūt multa q̃ possūt hr̃e locū ēt hr̃ditate existēte soluēdo. nā nō pōt ↄueniri ifra tps datū ad ↄficiēdū iuētariū j. ea. l. §. donec. ⁊ detrahit falcidiā. i. §. sancimꝰ. i auc. de here. ⁊ fal. ⁊ alia đ qbus. j. §. pxi. ⁊ ita ēt tz Saly. h sicut ēt gaudet dcō bn̄ficio. lz a pnci certꝰ sit ꝙ hr̃ditas sit dānosa: vt in pn. huiꝰ. l. ibi ēt si onerosa qs iueniat. ⁊ spe. i ti. de istru. edic. §. si. v. ad h aūt. cū tribꝰ v. sequētibꝰ tz ꝙ ille q spe certissima adit simplr tenet isolidū creditoribꝰ ⁊ nullū comodū hz ex ↄfectōe nisi fortasse quo ad fal. p istū tex. iuncto. §. sinaūt aliqs h fecerit. j. ea. l. ang. i. l. i. §. h stipulatō. ff. si cui plusꝗ̃ p le. fal. i pposito dixit ꝙ si simplr expsse vel tacite hr̃s adit si n̄ ptestet đ ↄfectiōe iuētarij vel nō dicit ꝙ dubiꝰ sit de iuribꝰ hr̃ditatis nō pderit postea ↄficere iuētariū: q: vr̃ spe certissima ⁊ sine dubio adiuisse. mouet p istū tex. i v. cū igr̄. §. cū igr̄ i v. n̄ idiget. cū dcā expositiōe cy. ꝙ p istū tex. i v. sināt dubiꝰ. ↄ qđ vltimū i spē tz sal. ⁊ pau. đ ca. h ⁊ io. đ imo. i. d. §. h stipulatio. i si. q: n̄ seqt simplr adiuit: gº renūciauit bn̄ficio huiꝰ q̃ nō artat ad aliquā ptestationē. Itē q: simplr adiuerit nō seqt. ꝙ spe certissima lucri videat adiuisse. Nec iste tex. pbat id ad qđ alleg. p ang. nec i dubio vr̃ qs renūciare bn̄ficio suo. ar. l. iij. ff. đ tes. mi. ⁊. l. cū đ idebito. i pn. ff. đ pba. ⁊ pēa pbatōis huiꝰ bn̄ficij n̄ dz itelligi iposita: nisi vbi lex h ipmit in. §. cū igit. i auc. de nō eligen. secūdo nub. no. glo. xv. q. viij.

in sūma. τ gl. i. c. fi. de iure pa. tñ dicit Pau. de ca. h posse salua ri opi. Ang. i vno casu. s. qñ hr̃s i aditiõe hr̃ditatis dixisset sciẽs hr̃ditatẽ eẽ dānosam nihilomin⁹ adijt vel sciẽs eā eẽ lucrosā: tñ adijt: q: vr̃ renũciare cõfectiõi inuẽtarij nihil tñ alleg. τ ita ẽt ipse ↄsuluit in ↄsilio. ccxi. i xp̃i noĩe passus ō quo q̃rit tangit τc. q: p d. v̑ba. vr̃ ipe certissimā adiuisse. τ istam opi. ↄ̃ Ange. puto esse verā p ea q̃ allegata sũt supra: τ ita ẽt inueio tenere Jo. an. i ad di. Spec. i ti. de testa. i rub. i. ij. col. vbi refert ita ↄsuluisse Ja. ō are. p h facit q: potuit eẽ φ qñ adiuit hr̃ditatẽ nõ erat bñ certus φ subesset es alienũ τ postea ĩfra tp̃us ↄficiẽdi inuẽtariũ supuenit sibi noticia aliẽi eris. nā nõ d3 excludi a facultate ↄficiẽdi inuẽtariũ dato φ mihi ꝓtestat⁹ fuerit: q: cũ sciret adhuc supesse tp̃us ad ichoādũ τ ↄficiẽdũ inuẽtariũ casu quo eo vti vellet sciebat sibi ius suũ eẽ saluũ ↄseq̃nter nõ fuit sibi necessaria ꝓtestatio l. sicut. §. nõ vr̃. ff. q. mo. pig. vel hypo. soluit. τ ita Bal. ↄsuluit in ↄsilio icipiente. In xp̃i noĩe ꝓponit φ Jo. stephani. τ dicit Ro. i rub. de acq. hr̃. φ iste tex. nõ ꝓbat dictā decisionẽ Ange. quā ipe reputat mirabilẽ si v̑a ẽ τ sup ea religt cogitādũ. ita ẽt vide ↄ̃ Ang. ↄsilio Jo. de imol. icipiẽte. Jo. ↄ̃ vulgarinũ τc. vbi v̑o ipe certissima lucri appereat eum adiuisse vr̃ verā eẽ opi. Richa. ma. τ Cy. τ istũ tex. i v̑. idiget q videt exponẽd⁹ vt ipi faciunt irrita ẽt sonat tex. ibi dũ dicit cũ oib⁹ creditorib⁹ supposit⁹ ẽ τc. τ ita ẽt vr̃ eẽ de mẽte Bal. in. d. cõsilio. ¶ In tex. ibi mortis tpe. Ro. φ i inuẽtario solũ describi debent bõa q̃ erãt i hr̃ditate tpe mortis. τ iõ l3 augeat hr̃ditas nõ vr̃ de isto augmento φ debeat fieri descriptio i inuẽtario ẜm Ang. hic q h reputat singulariter notādũ. l3 ipsemet Ang. i. l. i. §. h stipulatio. ad. fi. ff. si cui pluſq̃ p le. fal. t3 φ imo fruct⁹ τ accessiões supueniẽtes añ aditā hr̃ditatẽ dẽbeāt poni i inuẽtario quo ad creditores τ ẽt quo ad legatarios qñ tales accessiões veniãt ↄputādẽ i falcidiā: q: augẽt hr̃ditatẽ. l. qδ de bõis. §. fruct⁹. ff. ad. l. fal. Puto veriorẽ eẽ primā opi. p p̃mũ tex. τ satis ẽ φ de alijs fructibus postea pceptis ostendat rõnẽ p codicẽ rõnũ vel aliter: vt in sili dicit Spe. in ti. de instru. edic. §. fi. i v̑. 3 nũqd i inuẽtario. τ ibi Bal. in vlti. col. An aũt si pfecto inuẽtario ad ei⁹ noticiā deuenit aliq̃ res q̃ nõ fuit descripta i inuẽtario teneat addere. vide p Guil. ō cu. h. τ pleni⁹ Bal. hic i v̑. itẽ põe φ hr̃s. τ Ang. i. d. §. h stipulatio. ad fi. in glo. i v̑bo arma ibi h nõ negat τc. h solutio magis cõiter tenet. Ex h habes φ milites ab ignorãtia iuris excusant i casib⁹ a iure exp̃ssis nõ ab alijs. l. i. cũ ibi no. l. fi. C. ō iur. τ fac. igno. τ l. regula. §. i. alleg. i glo. ẽ bñ vex φ i hmõi psonis. vt in minore τ rustico τ muliere facili⁹ p̃sumit iuris ignorãtia q̃ i alijs: vt gl. no. i auc. ō icest. nup. i pn. i v̑bo sciẽs. ¶ In glo. i v̑bo creditori b⁹ ibi vr̃ veri⁹ τc. h cõiter tenet. Ex q̃ no. φ l3 hr̃s ō iure codicis nõ ↄficiat inuẽtariũ nõ pdit falcidiā. fallit si petijsset tp̃s ad δliberādũ τ inuẽtariũ nõ ↄfecerit: vt. j̃. ea. l. §. pe. ¶ In gl. i v̑. mẽsiũ ex gl. hac iũcto tex. collıgit bar. h φ si hr̃s dixit credo hr̃ditatẽ eẽ respuendā iducit repudiatio cũ cursu triũ mẽsiũ. ita ẽt tenet Bar. τ frā. tig. j̃. ea. l. §. si ãt. τ bar. i. l. i. si qs su⁹ de iur. delib. vbi ad h reputat istũ tex. singularẽ cũ gl. τ no. ẽt bar. i. l. filij mr̃. §. i. ff. ad tertu. S3 bal. h vr̃ distinguere φ aut ista v̑ba fuerũt ꝓlata respectu substituti. τ tũc ꝓcedit opi. p̃dicta: aut fuerũt ꝓlata respectu creditorũ: τ tũc iducũt aditionẽ p no. p glo. i. l. q̃diu ĩstitut⁹. ff. ō acq. hr̃. Saly. h reprobat opi. bal. τ dicit φ distinctio bal. ꝓcedat qñ iudex statuit terminũ ad istãtiā creditoris vel substituti hr̃di ad adeũdũ. τ termin⁹ a iudice p̃fixus curris vel substituti hr̃di ad adeũdũ. τ termin⁹ a iudice p̃fixus currat a die p̃fixionis: l3 iste ẽ termin⁹ legalis q currit a die quo sciuit hr̃s sibi delatā eẽ hr̃ditatẽ: vt hic. τ p h ẽt ipugnat opi. bar. q: iste tex. nõ ꝓbat φ currat termin⁹ triũ mensiũ a die ꝓbatiõis dictor v̑bor: vt vr̃ eẽ mẽs bar. maxime i. d. l. filij mr̃. l3 Saly. illā quotā nõ alleget. S3 loqt iste tex. ō tpe triũ mẽsiũ decurrẽdo a die sciẽ δlatiõis. ꝓterea iste tex. exigit renũciationẽ fieri ab herede. vñ dicit Saly. φ h tex. põit ↄsiliũ. s. φ iste hr̃s q credit hr̃ditatẽ eẽ respuẽdā renũciet eā. j̃. tres mẽses. j̃. quos cognoscere potuit sine titubatiõe eā eẽ respuẽdā. τ nõ d3 hr̃ditatẽ i pẽdulo tenere. τ si renũciat erit alien⁹ ab hr̃ditate τ nõ idiget inuẽtario. Si aũt nõ renũciet erit i terminis iuris cõis: q: ppetuo adire poterit. S3 iste itellect⁹ Saly. mihi nõ placet: q: istud ↄsiliũ iustiniani fuisset impertissimũ. s. φ ille q ppetuo põt adire vel repudiare artaret se τ repudiaret. j̃. tres menses. τ sic ipator hic eluſorie τ iutiliter ac iperit e ↄsuluisset. vñ ne seq̃t φ ista puisio ipatoris hic dicẽtis φ hr̃s renũciet. j̃. tres mẽses h̃uiat de vẽto τ frustra o3 nos dicere φ saltẽ elapso isto termino triũ mẽsiũ legali de quo sciuit sibi δlatā eẽ hr̃ditatẽ coget renũciare sicut videm⁹ fieri in termino legali p̃fixo vt qs adeat: cogit elapso illo termĩo adire. l. scim⁹. §. fi. ↄ̃. ō iof. tes. τ ita teneo. Pau. ō cast. h t3 opi. Bar. τ dicit sibi nõ placere opi. Bal. quā dic̃ ꝓcedet qñ hr̃s nõ dixisset illa v̑ba. s. credo hr̃ditatẽ respuẽdā vbi ãt fuiss3 datũ hr̃di tp̃s ad δliberādũ τ hr̃s postea ꝓtulisset dcā v̑ba: tũc t3 Bar. i. d. l. filij mr̃. τ i. d. l. si qs su⁹ icõtinẽti iduceret repudiatio p. l. l3 si alio. §. i. τ. l. oẽs. τ vtrobiq3 no. bar. ff. ad treb. dicit tñ bal. h φ dcā iura h nõ ꝓbãt. tñ pt dici φ satis ꝓbet i dcā. l. l3 si alio: q: tex. ibi iũctis p̃cedẽtib⁹ innuit φ p⁹ dcā v̑ba ãpli⁹ nõ dicebat hr̃s δliberare. ¶ In glo. i v̑. delatā ibi. §. si v̑o postq̃. Certe si bñ ĩspiciat tex. ibi nõ dicit qñ icipiat currere tp̃us ↄficiẽdi inuẽtariũ: l3 facit mẽtionẽ ō aditione: q: si nõ adiuisset nõ poss3 hr̃s ↄueniri ĩsolidũ. Nec ẽt ẽ bõa rõ h tradita i glo. q: imo ẽt ãte istā l. poterat hr̃s ex asse adire hereditatẽ clausis tabulis. idẽ ẽt si erat hr̃s p pte si erat ō libertis. vt videm⁹ tex. i. l. iij. ↄ̃. eo. τ ibi no. vñ Rich. ma. h t3 ↄ̃ gl. p istũ tex. apte dicẽtẽ φ istud tp̃us currit a die quo sciuit sibi δlatā eẽ hr̃ditatẽ. τ hãc opi. vr̃ tenere gl. i auc̃. l3 cũ testator. i v̑. statutũ. j̃. ad. l. fal. τ Spec. τ Jo. an. i ti. de instru. edi. §. fi. i v̑bo i hui⁹. ita ẽt t3 Saly. hic: q: inuentariũ fieri pt circa aditionẽ hr̃ditatis: vt. j̃. e. l. §. finaũt h aliqs. Et q: rões q̃ mouerũt iustinianũ h fuerũt ne deferret aditio: vt p3 h τ i. d. §. finaũt h. S3 si v̑a eẽt opi. glo. h seq̃ret totũ ↄ̃riũ. τ p h posset rñderi ad. d. l. iij. §. si qs hr̃di. ff. ō statuli. q̃ allegat p opi. hui⁹ gl. q: ibi nõ poterat legatari⁹ dare hr̃di vt iussit testator nisi eẽt hr̃s. s. p aditionẽ: tñ opi. gl. h ẽ magis cõis. τ eā t3 Pe. Cy. τ Ray. Ja. bu. Ang. τ bal. i. l. filiũ quẽ habẽtẽ. i. vlti. col. ↄ̃. fa. her. τ Bar. τ Bñdict⁹ ō plũbi no. i. d. l. si qs hr̃di. p h ẽt facit p illũ tex. i. d. l. si i diẽ in pn. τ ibi no. Bar. ff. de ↄdi. τ demõ. Bal. ẽt p ista opi. alle. §. dõec. j̃. ea. l. l3 pax aut nihil facit. hãc opi. ẽt seq̃t bar. h cũ quodā tẽperamẽto. s. nisi maliciose[a] aut corpabiliter hr̃s differret adire. p. d. §. si hr̃di. in rõne sui. ita ẽt t3 Fulg. h. τ Ange. i. d. §. h stipulatio Pau. de cast. dicit φ ista opi. bar. poneret nos i magno dubio. τ φ cautũ ẽ ↄuare opi. Jo. an. Tñ satis ꝓbabilis vr̃ dcā opi. Bar. h τ ↄ̃ opi. Jo. an. τ seq̃tiũ. facit tex. hic dũ dicit signo crucis ãtea mãu hr̃dis ꝓposito. τ si tex. reqrit φ faciẽs inuẽtariũ sit iā hr̃s. l. p herede. §. i. i v̑. hr̃s eẽ. ff. ō acq. hr̃. ergo añ nõ currit tp̃s q̃ sit hr̃s. d. l. si diẽ. p quā suppleť iste text. i. d. §. sinaũt h i v̑bo. inuẽtariũ ↄscripserũt. cũ se. v̑bis. dũ dicit si nõ recusauerit: l3 adiri maluerit τc. τ sic innuit φ p⁹ fcm̃ inuẽtariũ adiuit: q: rñdeo φ illõ ꝓcedit i eo q dicebat se velle δliberare. τ ĩterea ↄficere inuentariũ. Nā nõ ꝓhibet ↄficere si vult añ aditā hr̃ditatẽ. tñ quo ad excludẽdũ eũ a ↄfectiõe inuẽtarij nõ iciperet currere tp̃s: nisi a die adite hr̃ditatis nisi fuisset in mora vt dictũ ẽ Nõ ob. φ rões mouẽtes ipatorẽ h fuerũt vt differret aditio. q: limitatio adita p Bar. h tollit argumentũ. passus tñ ẽ disputabilis. τ i puncto iuris opi. Richa. ma. τ seq̃tiũ ẽ satis substẽtabilis: vt colligi pt ex p̃missis. τ vid φ dicā i. d. §. finaũt h. τ p h ĩfert male dixisse Bal. i. l. facultas. j̃. de iure fisci. li. x. vbi dicit φ tp̃s ↄficiẽdi inuẽtariũ nõ currat durãte q̃õne sup hr̃ditate ad quā hr̃s agebat. allegat i argumẽtũ. l. si qs i graui. §. fi. cũ. l. se. ff. ad sill. Nā quācũq3 opi. teneam⁹ ex p̃dictis appet decisiõe3 Bal. nõ eẽ verā. τ nõ ꝓbari p iura allegata p eũ: nā ibi ipedimẽtũ bñ ipediebat adire. l3 i cāu nr̃o lis mota nõ ipediebat ↄfectionẽ inuẽtarij. forsassis posset saluari decisio bal. qñ ꝓbabilr̃ ignorabat tp̃s litis mote sup iur̃ hr̃ditatis. iux̃. l. q̃diu. ↄ̃. q admit. tene mẽti: q: decisio bal. si ẽ v̑a no. ẽ. ¶ In gl. i v̑bo sexagita τc. no. φ. xxx. dies veiũt appellatõe

[a] ¶ Maliciose. de hoc late per Lu. ro. cõsil. lxxiiij. vbi reffert varias opi. τ tādẽ cũ Bar. transit per Raph. comẽ. ↄsil. lxxiij. Abb. ↄsil. lxxiij. ij. lib.

a ℭ Mensis. adde eundem Alex. ꝯsil. xli. scđo lib.

b ℭ Partes. vide Pau. đ cast. ꝯsil. ccvi. ⁊ ccxij. ⁊ an sint citādi creditores ⁊ quot tabelliōes. vide Bal. ꝯsil. xxv. iiij. lib.

c ℭ Crucis. adde an signū crucis sit de substantia inuentarij Bal. ꝯsil. ccccxxxj. tenet ꝙ nō: q2 ēt iudei ⁊ saraceni gaudent beneficio inuentarij ⁊ signo crucis nō vtunt͛ abbas tñ cōsil. lxxiij. scđo lib. vult ꝙ signū crucis sit de substantia.

mensis[a]: dic tñ vt plenius p gl. i. c. ꝙ sit. de elec. i. vi. ⁊ Bar. in. l. cū bisextus. de ꝟ. si. ⁊ in. l. ij. ⁊ ibi ēt Ang. ĩ. de temp. appel. p Bal. in. c. i. in pn. in titu. quo tpe miles. ⁊ in auc. q semel. ĩ. quō ⁊ qñ iudex. in fi. ⁊ ibi glo. ⁊ p Bal. plene. in. l. eos. §. cautiōe. ĩ. de ap. ⁊ i. l. i. ff. si qs cau. ⁊ in. l. i. ĩ. de temp. ap. ⁊ in. l. de diuisiōe. ⁊ ibi ēt p Jo. de imol. ff. sol. ma. ⁊ p Ang. in auc. iubemus. C. de iudi. per Pau. de liaza. in cometo. c. nulla de cōces. pben. p oēs in. c. l3 de sup. neg. prela. ℭ In glo. in ver. ceterox. ibi triū testiū ⁊c. imo sufficiēt duo testes. l. vbi numerus. ff. de testi. Est vex ꝙ si creditores vel legatarij sūt absentes debent loco eox adhiberi tres testes. ⁊ ita itelligat͛ glo. p tex. alle. ĩ ea. ⁊ ita est de mente Bar. ⁊ Bal. hic ⁊ Ange. in. d. §. hec stipulatio. ⁊ hic l3 Saly. hic velit ꝙ sufficiant duo. ⁊ absentiū creditorū vl' legatariox loco sufficiat ꝙ addat͛ vn⁹ alius testis. s3 nō placet p. §. si ꝟo absunt allegatū in glo. ℭ Unum circa h no. qđ dicit Bal. ⁊ Pau. de cast. in. d. auc. sed cū testator. si est vex. nā dicit ꝙ l3 requirant͛ tres testes vltra alios duos: tñ h3 eū glo. in. §. si ꝟo absunt. in ꝟbo tabularijs. in auc. de her. ⁊ fal. dicit de cōsuetudine buari ꝙ adhibeant͛ tres notarij q se subscribant ⁊ isti sufficiant ēt si nulli alij testes sint: q2 notarij sunt sufficientiores testes ꝙ alij qđ dicit esse notandū. S3 certe illa glo. nō vr̄ ita dicere. nec eā ita intelligit Ja. de bel. in. §. hic nobis. in auc. de her. ⁊ fal. in. iij. q. sed itelligit ꝙ glo. ibi velit ꝙ si tres tabelliones fuerūt adhibiti valeat inuentariū multomagis: q2 abundās cautela nō nocet. l. testiū. š. de testi. l. heredes palā. §. i. ff. de testa. ⁊ ꝯ intellectū Pau. đ ca. facit. q2 notarius q d3 esse rogatus de inuētario testiū: vt no. in. l. hac ꝯsultissima. š. q testa. fa. pos. ⁊ nullibi reperit͛ ꝙ alij duo tabelliones equipolleant qnq3 testibus. ℭ In ea. ibi ⁊ creditox. h verbū nota: q2 de citatione creditorū nō reperit͛ tex. q faciat mentionē. tñ glo. magis cōiter approbat͛. ⁊ ide3 tenet glo. in. §. sancimus. in ꝟsi. fideicommissarius. in auc. de here. ⁊ fal. nam si requirat͛ citatio legatariox q tractāt de lucro: vt. d. §. sancim⁹. multomagis creditorū. An aūt sufficiat generalis citatio Rich. ma. Bar. Bal. Ang. ⁊ Saly. ⁊ Fulg. hic distinguunt. aut certi sūt creditores ⁊ legatarij ⁊ nō sunt citandi generaliter s3 incerti sic. ⁊ ita ēt vult Bal. in auc. s3 cū testator. in. iiij. colū. š. alleg. Et Ange. in. d. §. hec stipulatio. s3 Bar. in. l. si eo tpe. ĩ. de remis. pig. ⁊ ĩ ꝯsilio suo icipiente. Maritus fecit ⁊c. tenet indistincte sufficere distinctionem generalē p. d. l. si eo tpe. sed veriorē puto opi. pmā p l. i. §. denunciari. ff. de ven. inspi. bm quam d3 intelligi tex. vt expresse dicit Ang. in. d. l. si eo tempore. ℭ In glo. in ver. cognoscant circa hoc an testes debeāt cognoscere ptes[b]. Bar. aliter hic distinguit ⁊ distinctio sua vr̄ magis cōiter a ceteris approbari pterꝙ a Ful. hic dicente ꝙ ēt qñ pbatio ē faciēda p istrumentū tñ ad validitatē instrumenti reqritur ꝙ testes cognoscāt ne alias cōmittat͛ falsitas. alleg. §. si qs igit͛ vult caute deponere. ĩ ver. nouerunt. in auc. de instru. ca. ⁊ fi. Et l3 ille tex. loquat͛ ĩ scriptura priuata. tñ idē videt͛ eē in publica: vt in auc. in. §. l3 si instrumēta. in ꝟsi. sicut dictū est. ⁊ potuit moueri Saly. q2 tex. in. §. ⁊ l3. alle. p glo. ⁊ Bar. nō vr̄ pbare id ad qđ allegat͛. tñ q2 tex. hic ⁊ in. §. d3. el. ij. alleg. in glo specialiter exprimit in illis casibus testes debere cognoscere. videtur inuere aliquid esse spālitatis in illis casibus ⁊ esse in cōtrariū ius cōe. ⁊ ita pōt sustineri opi. Bar. Nō ob. d. §. si qs igit͛. q2 loqtur in priuata scriptura. ad cuius fidem requirebat͛ examinatio testiū. nec huic rñsioni ob. tex. ĩ d. §. si instrumenta: q2 vt ibi dicit glo. ĩ ver. dictu3 est. ille tex. refert se ad. §. l3 ⁊ si qs. ⁊ ad. §. se. ⁊ de ista materia vltra predicta videatis p glo. ⁊ doc. in. c. cū cām que inter archiepm. in ver. de causis. de testi. per Jo. an. in addi. Spec. in ti. de teste. §. i. in addi. incipiēte. Quod voluerint. ⁊ ibi p Spec. in ꝟsi. Itē ꝙ nō nouit. p Bal. i l. executores in. iiij. vel. v. col. ĩ. de excep. re. iu. in rub. š. de fi. instru. in. vi. col. ⁊ ibi ēt an notarius dbeat agnoscere ptes. ℭ Extra glo. qritur an omissio signi crucis[c] vitiet inuentariū: in quo Bar. Bal. Ang. ⁊ Pau. de cast. tenent ꝙ nō: q2 omissio leuis solēnitatis nō vitiat. l. i. §. fi. ff. de ven. inspi. idē tenet bar. i. l. ij. §. prius. ff. de vulg. ⁊ pupil. ⁊ bal. in pn. codi. cōtrariū t3 Ray. hic p tex. ĩ. §. pxi. in prin. iuncta glo. i. ⁊ p. §. sancimus. in versi. modū. in auc. de here. ⁊ fal. idē tenet Saly. h alleg. tex. cū glo. in auc. de testi. in prin. cū glo. in ꝟbo venerabilis. q nihil facit si bene inspiciatur: vt mihi vr̄ ita ēt tenet Fulg. hic q dicit ꝙ omissio leuis solēnitatis vitiat. nisi p rusticitatē vel p ꝯsuetudinē regiōis omittatur. ⁊ ita dicit pbari in. d. l. i. §. fi. ita etia3 ꝙ vitiet͛ pp hoc inuentariū ita t3 Ang. in. d. §. hec stipulatio. p istū tex. Ex ita ēt tenet Jo. de imo. ibi referens ita tenuisse dominū suū Fran. de rampo. h. ita ēt refert Jo. de imo. in. d. §. prius. ⁊ rūdet ad id qđ dr̄ de leui solēnitate qđ verū est nisi lex disponat in aliquo casu ꝯtrū put est h iuncto. §. pxi. cū glo. i. Hanc opi. ēt seqtur Jo. an. in addi. Spec. in. d. §. fi. in addi. incipiente. Nōqdam p ista parte facit q2 ꝯditio denotata a lege nunꝙ dicitur importare leuē solēnitatē ideo eius omissio semp vitiat. ita inqt bal. in auc. matri ⁊ auie. C. quādo mulier tu. of. fun. pōt alle. l. ꝓx. in pn. ff. de col. bo. ⁊ est de mēte Ang. ĩ. eo. l. i. in. §. si vero postꝙ. iunctus ibi no. p bar. s3 ĩ casu nostro videt͛ denotari hec solēnitas per modū conditionis: vt. ĩ. §. pxi. cū glo. i. ergo ⁊c. Tamen substinēdo pmā opi. dic ꝙ nō ob. id qđ habet͛. ĩ. §. pxi. cū glo. i. q2 illud d3 referri ad ea q nō sunt leuis solēnitatis cū spāliter ibi tex. nō faciat mentionē de signo crucis. vnde pp. d. l. i. in fi. de ven. inspi. vt iura iuribus ꝯcordentur nō intelligit͛ de leui solēnitate. ⁊ hāc responsionē tangit Jo. de imol. in. d. §. prius ⁊ ita ēt sit responsu3 ad id qđ no. bal. in. d. auc. ma. ⁊ auie. q2 pcedit qñ specifice per modu3 cōditionis esset facta mentio de leui solēnitate vel pōt dici ꝙ de signo crucis est facta mentio a lege per modū dispositiōis nō cōditionis vt hic. Non ob. ꝙ dicebat Ful. ꝙ rusticitate ⁊c. q2 respondeo ꝙ tex. in. d. §. fi. secūdum verū intellectum positum ibi cū glo. pe. ⁊ clarius per Cy. ibi vult ꝙ in his q nō sunt leuis solēnitatis succurratur rusticitati sicut succurritur oibus in his que sūt leuis solēnitatis si omittant͛. Unū ēt notabis qđ dixit hic Mar. Sill. ⁊ Cy. Ac. ⁊ Fulgo. ꝙ solu3 requirit͛ signū crucis per legem istam qñ heres nō pōt per se subscribere. ita dicunt velle istum tex. tamē de mente Bar. ⁊ bal. ⁊ Ang. hic dum tradunt formā inuentarij est ꝙ in quocūq3 ēt valente scribere requiritur istud signū crucis sicut i nō valente scribere. ⁊ ita etiā intelligit Spec. in. d. §. fi. ꝟ. in huius. ⁊ hoc etia3 expresse tenet Ray. hic. ⁊ istud magis placet cū nō sit ratio quare magis vno casu ꝙ alio debeat apponi signu3 crucis. facit. l. i. š. d lib. pte. ℭ Querit ēt Cy. Ray. ⁊ Saly. hic. an si plures sint heredes vnusquisq3 debeat facere inuentariū: cōcludunt ꝙ sic per istū tex. in ver. ex parte. nisi omnes vni cōmisissent. argu. l. si quis ex argentarijs. post prin. ff. de eden. ita ēt tenet Jo. an. in. d. §. fi. in addi. q incipit sic dicit. Querit etiā bal. Saly. ⁊ Pau. de cast. hic an ad solēnitatē huius inuentarij requirat͛ decretū iudicis ⁊ tenet ꝙ nō: q2 nō reperitur iure cautū. Nec ob. l. de creationibus. š. de epi. audi. p quā Mar. de fano tenebat cōtrariu3: q2 respondet Pau. de cast. ꝙ illa lex loquit͛ in inuentario curationis. sed de inuentario tutoris vel curatoris an exigat decretū. dic vt p bar. in. l. tutor qui repertoriū in prin. ff. de admi. tuto. in inuentario aūt heredis quo ad solēnitatē decreti vltra predicta vide per bar. in consilio incipiente. Martinus fecit ⁊c. per bal. in. l. i. ĩ. qui bo. ce. pos. ⁊ in. d. auc. s3 cū testator. ⁊ i. d. l. facultas. ⁊ cōmunis opi. ē ⁊ ꝙ nō: l3 Ang. dixerit cōtra ⁊ nō bene in. d. l. hec stipulatio. Alex. de imo.

Et si prefatam. Heres q solēniter cōfecit inuentariū vltra vires hereditarias nō tenet͛ ⁊ falcidia vtit͛ ⁊ satisfacere pōt legatarijs ⁊ creditoribus q prius venerint: l3 alij posteriores in tpe fuerint. reseruāt͛ tñ potiorib⁹ creditoribus iura sua ⁊ oportunis remedijs cōtra legatarios qbus prius satisfactū ē agere possunt. ⁊ etiā cōtra posteriores creditores. sed cōtra ipsu3 heredē vel eū q emit ab eo regressus nō dat͛. h. d. ℭ Nota ꝙ ꝯficiens inuentariū nō tenet͛ vltra vires hr̄ditatis creditorib⁹. ⁊ istud est nouiter indu-

ctum per hãc.l.anteq̃ nõ erat cognitũ hoc beneficiũ inuenta rij.l.qui dotis.ff.so.ma.l.si te.s.eo.Et hodie etiã nõ tenet le gatarijs insolidũ si inuẽtariũ cõfecit alias sic.ꝛ istõ est iductũ p §.si ṽo non fecerit.de here.ꝛ fal.Fallit tñ in multis casibus in qbus successores nõ tenent vltra vires etiã si hodie nõ ꝯfecerint inuentariũ.Unus est casus singularis positus p Bal.in.l.filiũ quẽ habẽtẽ in antepe.col.C.fami.her.qñ agentes ꝯ heredẽ in solidũ ꝯfiterent q̃ in hereditate nõ remãsit vltra id qđ asserit he res:qꝛ ꝯ oẽm ꝑsumptionẽ iuris ꝛ ð iure faciẽtẽ ꝯ heredẽ nõ ꝯfi ciẽtẽ iuẽtariũ q̃ occultauerit bõa:vt i.§.sancim⁹.in auc.ð hr̃.ꝛ fal.admittit ꝓbatio in ꝯriũ p ꝯfessionẽ partis:vt no.Cy.ꝛ bar. in auc.sed iã necesse.C.de dona.ante nup.ꝛ no.gl.in corꝑe vñ sumit illa auc.Alius est casus in herede eius q cessit bonis ẽm Bal.in.l.fi.ĩ.qui bon.ce.pos.qꝛ sicut defũctus nõ tenebat vl tra q̃ facere possit.l.is q de ces.bonorũ.ita heres ei⁹.ar.l.nõ so luʒ.ff.de in iteg.rest.ꝛ ita ẽt in herede cuiuscũqꝫ habẽtis ꝓuile giũ ne teneat vltra q̃ facere possit ẽm Ang.ꝛ imol.in.l.i.§.hec stipulatio.ff.si cui plusq̃ p.l.fal.sed ista limitatio[a] mihi vr̃ ꝯ.l. sciẽduʒ.ff.ð re iudi.ꝛ.l.maritũ.cũ.l.seq.ff.so.ma.ꝛ solũ vr̃ pos se saluari in casu no.p glo.in.d.l.sciẽduʒ.aliũ casuʒ põit Bal.ĩ l.fi.ff.de dolo.ꝛ aliũ in.l.volũtatis.ĩ.de fideius. plures alios[b] casus ponit ang.in.d.§.hec stipulatio.vbi tangit qd de execu tore tenẽte locũ hr̃dis:an teneat ꝯficere inuẽtariũ an alĩs obli get de suo:de quo viđ p spec.in.d.ti.de instru.edic.§.fi.ṽ. qd de executore.ꝛ in.§.nũc ṽo aliq̃.ṽsi.ʒ an teneat.cũ ṽ.se.p cy. in.l.id qđ pauperib⁹.de epis.ꝛ cle.ꝛ ibi Bal.ꝛ meli⁹ p Bal.in auc.ʒ cũ testator.in fi.ĩ.ad.l.fal.p Jo.ð imol.in.d.§. hec sti pulatio.circa.v.ꝛ.viij.col.Tãgit ẽt ang.in.d.§.hec stipulatio qd de successorib⁹ q tñ ꝓprie nõ sunt hr̃des:vt est mõasterium cui acqrũt bõa ingrediẽtis monasteriũ.ꝛ qd in patre qñ hʒ iu ra p̃ris vel qñ suis adijciũt cã libertatũ ꝯseruãdaꝝ.circa quos casus ẽt videatis p Bal.in.l.iubemus.in.vj.col.ĩ. ad trebel.ꝛ in auc.si q̃ mulier.in.ṽ.ij.ꝑncipaliter ꝛc. de sacrosan.eccle. ꝛ ibi Bar.circa.iiij.col.ꝛ aliqd in.l. si infanti in oppo.s.eo.ꝛ in auc.cã q̃ fit cũ mõacho ð epi.ꝛ cle.ꝛ ang.ĩ.e.l.i.§.si ṽo postq̃ aliquos ẽt casus posuit Bar.in.d.auc.ʒ cũ testõr.vbi tãgit qd in ecclia hr̃de vel clerico de quo dicã.in.§.fi.hui⁹ legis.ꝛ p eũ dẽ Bal.in repe.l.i.s.ð sa.san.ec.in.iij.ꝛ.iiij.q.q̃te ꝑtis ꝑncipa lis vbi ẽt qd si relinqt ad pias cãs an illð possit peti vltra vires hr̃ditarias aduersus hr̃deʒ nõ ꝯficiẽtẽ iuẽtariũ.De aliqb⁹ casi bus tetigit ẽt Jo.de imo.ꝛ alij in.c.quãq̃.de vsur.in.vj.ꝛ bal. in ꝑn.hui⁹.l.ꝛ de aliqb⁹ p do.car.ꝛ Jo.de imo.in.c.i. de solu. ꝛ p Ro.in rubꝛi.ð acq.here.post alios ibi cũ ꝯcor.maxĩe alle.ĩ dcis locis.¶ Itẽ no.q̃ iter cetera comoda q̃ sẽtit hr̃s ex ꝯfecti one iuẽtarij ẽ q̃ sibi nõ iputat si soluat ꝑmo veniẽtib⁹.ħ tñ sin gulariter limitat archi.xiiij.q.v.c.sane.nõ hr̃e locũ in hr̃de vsu rarij:qꝛ nõ poterit soluere legatarijs ꝑmo q̃ satisfecerit eis a q bus defũctus extorserat vsuras dato qđ fecerit iuẽtariũ ꝛ q̃ le gatarij ꝑmo venirẽt.mouet p id qđ hr̃ in.c.quãq̃.ð vsu.in.vj. ꝛ pau.de ca.ħ se remittit ad no.p archi.in.d.c.nõ sane.ꝛ certe ei⁹ opi.nõ vr̃ ꝓbari in.d.§.quãq̃.qnimo lappus ꝛ dominic⁹ ĩ d.c.q̃q̃.in.ꝑn.lʒ de archi.mẽtionẽ nõ faciãt videt velle ꝯriũ p istũ tex.ꝛ p no.p hostien.in sũma de testa.§.ad qd heres.ver. sed qd si nõ sufficit.nisi dolo faceret heres.p ea que no . hic in glo.ꝛ istð putarẽ verius.Quid in executore dato a testatore ad emendationẽ dãnoꝝ datoꝝ p testatorẽ an possit soluere ꝑmo veniẽtibus.dic vt p Jo.an.in addi.spe.in.d.§.nũc ṽo aliq̃ in addi.icipiente.Incipit q̃stio facit ꝛc.cũ quo trãsit pau. de ca. ħ lʒ nõ referat qõnẽ bene.¶ In gl.in ṽbo accomodare ibi .§. plene.solue q̃ in exigẽdo magis fauet creditorib⁹ vt ħ.ʒ in trã sigẽdo magis fauet illis qb⁹ ex vltima volũtate debẽt alimẽta q̃ illis qb⁹ debẽt ex ꝯctu iter uiuos ut ibi.¶ In ea.ibi.ʒ ibi qñ soluẽdo est ꝛc.ħ est bõa solutio p quã optime ꝓbat id qđ no. Cy.in.l.ij.ĩ.q po.in pig.hab.ꝛ bar.in.l.is cui.§.postq̃.ff.ut ĩ pos.le.s.qñ hr̃ditas est soluẽdo.dato q̃ hr̃s fecerit iuẽtariũ cre ditores nõ ꝑñt iqetare legatarios qb⁹ ꝑmo solutũ ẽ.ʒ dẽbet age re ꝯ hr̃dẽ.Nã tũc legata nõ dicũt indebite soluta.ꝛ ꝓbat ħ in ṽbo post emersuʒ ꝑrimoniũ.Dicit tñ pau.ð ca.illð se itelliget nisi creditorib⁹ eẽt hypothecata res q̃ eẽt data legatarijs:qꝛ te stator legãdo illã legatarijs potuit auferr creditorib⁹ ius hypo thece . Sed aduerte quia si hereditas est soluendo legatarij

poterũt repellere creditores q ꝑmo debẽt age ꝯ he redẽ actiõe ꝑsonali ꝛ nõ facta excussione ꝯ eũ nõ ꝑñt aget hypothecaria ꝯ tertios possessores:vt in auc.ħ si debitor.ĩ.de pig.¶ In gl.in ṽbo ꝯditiõe.ibi scõꝫ Irneriũ.No.ex gl.q̃ ꝯditio ex lege est subsidiaria: de quo vide p gl.in.l.quotiẽs.in ṽ.veteres.ff.de ac. ꝛ ob.Et p bal.s.ð ꝯdi.ex le.ĩ rubꝛi.in pe.col.¶ In eadẽ ibi in fine.qñ debitor possit soluere ꝑus vni cre ditori in preiudicium alterius.vide plene per Bar. in.l.pupillus hic allegata.ꝛ aliqd hic per alios.ꝛ ꝑ cipue odof.ꝛ fran.tigri.ꝛ Bal.hic in pe.col.ꝛ etiã in vltima ad fi.dum tãgit ħ qd si creditores sunt pares An si vni ꝑmo satisfactũ est integre alius habeat re gressum cõtra eum:ꝛ magis cõmuniter videtur ꝯclu di q̃ sic si vterqꝫ instabat vt sibi satisfieret.ꝛ sic vter qꝫ erat diligẽs.l.si nõ expediret.ṽ.qd ergo.ff.ð bo. auc.iud.pos.secus si ille cui satisfactũ est fuit diligẽs ali⁹ nõ:ut ibi.ꝛ.d.l.pupill⁹.¶ Quid aũt si vni lega tario ꝑmo ueniẽte satisfactũ ẽ an alius legatari⁹ hẽat regressus ꝓ rata ꝯ ꝑmũ.Pau.de ca.hic tʒ q̃ sic: qa nõ debebũt legata nisi ꝓ rata viriũ hr̃ditatis ẽt ho die si ꝯfectũ sit inuẽtariũ sicut erat ẽt olĩ nõ ꝯfecto in uentario.l.i.§.si is q q̃draginta.ff.ad treb.l.in q̃tita te.§.fi.l.si post missiõeʒ.ff.ad.l.fal.ꝛ iõ si vltra rataʒ solutũ est hʒ locũ ꝯditio idebiti.adde q̃ ꝓ hoc ẽ tex. in.l.ij.§.i.ff.ð ꝯdi.ide.ꝛ ad hoc illũ põderat ipsemet pau.de ca.est veꝝ q̃ olĩ dicta ꝯditio indebiti ꝯpete bat hr̃di.ut ibi:ꝛ sic erat necesse olĩ q̃ hr̃s cederet di ctaʒ ꝯditionẽ vlteriori legatario cui nihil erat solutũ l.qđ debet.ff.ð pecu.Sʒ hodie est inductũ p istũ.§. qđ recta via absqꝫ cessiõe possit intẽtari ꝯditio idebi ti ẽm eũ ibi.¶ Ex glo.querit ħ p doc.an heres q cõ fecit inuẽtariũ teneat vẽdere res hr̃ditatis:ut satisfa ciat creditorib⁹ q debẽt hr̃e pecuniã.ꝛ dicit q̃ sic per Bar.de quo ẽt vide p Jo.an.in addi. spe. de istru. edic.§.fi.sup ṽ.nũqd dicam⁹.in addi.magna.ꝛ per Ang.in.d.§.hec stip̃lo.ꝛ ibi ꝯdicit dictis per Cyn. Bar.ꝛ alios.ħ.ꝛ Jo.an.ĩ loco ꝓxĩe allegato:qꝛ vult ang.q̃ nullo mõ teneat hr̃s vẽdere ẽt qñ nõ obligare tur de euictõe:qꝛ ꝑt dicere creditorib⁹ reliquo vobis bõa hr̃ditaria ĩter vos lacerãda:sicut dñs põt relin quere ẽuuʒ ꝓ noxa.isti.de noxa.circa ꝑn.Sʒ Joã.de imo.ĩ.d.§.hec stip̃lo.rñdet opi.Ang.qꝛ satis hʒ he res q̃ nõ teneat vltra uires hr̃ditarias ut ħ.ꝛ ꝓ hoc facit ẽt alia rõ reddita p doc.in hoc articulo.s.q̃ tibi ꝓdest ꝛ mihi nõ nocet facere debeo.l.creditorẽ.ff.ð euic.¶ Querit hic bal.an hr̃s q ꝯfecit iuẽtariũ pos sit icarcerari:dic ut hic p eũ ꝛ p saliꝝ.ĩ.§.ꝓxio.ad fi. ꝛ p Jo.de imo.in.l.iiij.§.ꝑtor.ff. de dam.ifec. circa ij.uel.iij.colũ. dum tractat de iterpretatiõe statuti:ꝛ p Jo.de imo.in.l.postulãtẽ.in ꝑn.ff.ad tre.¶ Que ro an heres de eo qđ capit cã ꝯditiõis iplẽde si venie bat sibi dãdũ tanq̃ titio vel sibi tãq̃ heredi teneat si ꝯficiat inuẽtariũ creditoribus satisfacer:vide no.per Ang.ꝛ io.de imo.in.l.ẽuũ filij.§.si idẽ seruus.ff. de le.i.ꝛ est notabilis dcisio saltẽ qñ sibi tãq̃ titio venie bat dãdũ quero vtꝝ si heres obligatus creditori ob ligatiõe mixta.i.causata tã ex aditiõe hr̃ditatis q̃ ẽt ex ꝯctu celebrato cũ ipso tãq̃ sibi esset delata heredi tas ꝓsit ei bñficium inuẽtarij ut nõ teneat vltra vi res hr̃ditatis dic q̃ sic.glo.est in.l.q dotis.in gl.pe. iũcto tex.ff.so.ma.ẽʒ Bal.ibi.Et est singular ẽʒ Jo. de imo.Pau.de ca.ꝛ Ro.ibi exẽplum patet in ter minis illius legis.

In cõputatione. Expẽsa funeris te stamenti ꝛ inuẽta rij ꝛ aliarum causarum necessariarũ facta per heredẽ qui conficit inuentarium ante omnia deducitur de hereditate.ꝛ qđ hr̃ di debet a defũcto ꝯseq põt hr̃s ꝯcurrẽdo cũ alijs creditorib⁹.d.h.¶ No.q̃ funeris impensa deducit ante omnia ꝛ dicit Bal .in.l.resti

[a] ¶ Ista limitatio.adđ aliũ casũ quẽ ꝯdit raph.cu. singula . eius cõsi.xxv.

[b] ¶ Plures alios . vide ẽt aliqd p fulg. ꝯsi.lxxviij.

a ¶ In recollectiõe. adde lu. ro. ꝯsilio. cclxxvj.

b ¶ Se litigãdo. adõ ꝙ heres bñficio inuentarij negãdo se hrdē ſi ſuccũbat ſi ꝺducit expēſas in q̃s fuit ꝯdẽnatus ita ꝯſuluit fran. de rãpo. in cõſili. bal. cclxxi. .i. li. cũ ſbſcriptiõe bal. vbi ēt tʒ ꝙ hrs ſi ĩputat expenſas factas ꝑ ſe nec eas q̃ veniũt ex iuẽtarium.

c ¶ Expenſe vide fede. de ſenis ꝯſilio. xvix.

d ¶ Nõ ꝯfuſis. de h̃ articulo an actio ꝯpetēs hrdi ꝯfundat̃ ꝑ nõ ꝯfectũ inuẽtariũ ⁊ q̃n vidꝫ pulcre ꝑ d. frã. de are. ꝯſi. cxlviij. ⁊ ibi ponit etiã q̃n non ꝯficiens iuẽtariũ nõ teneat̃ vltra uireſ hereditarias.

mẽda. ꝑ illum tex. de peti. hereditatis ꝙ eqparat̃ expenſa infirmitatis ⁊ expenſa funeris. ¶ Secundo no. ꝙ illud qꝺ expẽditur in recollectiõe[a] vel inſinuatione teſtamẽti detrahitur ut es alienũ. Et ideo ſi q̃ritur an legatarij debeãt ꝯtribuere ad iſtã expenſam dꝫ diſtingui: aut hereditas eſt ſoluendo ⁊ nõ debent alias ſecus ſi heres hodie cõfecit inuẽtariũ ſm Bar. ⁊ alios h̃. ſi tñ legatarij peterẽt ab herẽde vt eis edat teſtm̃: qꝺ recolligit a notario ſua impẽſa: tunc nõ teneret̃ oĩo ꝯtribuere: vt h̃ per Bal. ⁊ ꝑ eũdem in. l. ij. ſ. de eden. in. ꝟ. iuxta hoc q̃rit̃ pone ꝙ ille ⁊c. ⁊ in. l. ſi. ſ. de ꝯdi. ex lege. ⁊. l. nõ ignorat. ĩ. de fru. ⁊ li. expẽ. ⁊ ant. de bu. in. c. i. in. iiij. vel. q. col. de ꝓba. arg. l. ſi. §. i. ĩ. ꝺ bo. auc. iud. poſ. ¶ Tertio no. ꝙ id qꝺ expẽditur ꝓpter neceſſarias cãs hrẽditatis deducit̃ vt es alienũ: ⁊ facit ad ea q̃ h̃ infert bar. ⁊ bar. in. l. vbi pure. §. ſi. ff. ad tre. ⁊ in. l. ſed ⁊ ſi h̃. §. i. ff. de ꝯdi. ⁊ demũ. dicit tñ no. Bal. h̃ ꝙ nõ ſic deduceret̃ ꝑ heredẽ expenſa quam ipſe fecit pro ſe litigando[b] cuꝫ alio contendente ſe heredem quia illa nõ erat cauſa hereditatis ſed ſua. Sed ang. hic dicit ꝙ ſi obtinuit heres ſatis dicat̃ expenſa hereditaria ſicut eſt illa que fit inſinuatiõe teſtamẽti: ut hic. nõ eniꝫ fit expenſa inſinuationis niſi vt hereditatẽ obtineat: qua impenſa nõ facta non obtineret fide teſtamẽti perempta. ſ. de teſ. l. ij. ⁊. l. cõſulta. facit vltra allegata per eum id qꝺ habetur in. l. iam tamẽ. §. in hac ſtipulatione. el. ij. ff. iudi. ſo. videtur. n. eſſe expenſa hereditatis que fit in curando ut hereditas illum habeat in dominum queꝫ voluit defunctus expreſſe in teſtamento vel tacite ab inteſtato. l. cõficiuntur. ⁊. l. ſi qs cũ nullũ. ff. ꝺ iure codicil. ¶ In glo. in ꝟbo. approbauerit de hoc q̃liter ꝓbent̃ expenſe[c] vide ꝑ bar. ⁊ alios hic poſt glo. Et poſt glo. ⁊ doc. in. l. diuus. ff. ſi cui plus quam ꝑ leg. fal. ꝑ Cy. ⁊ Bal. in. l. i. ⁊. l. id qꝺ pauperibꝰ de epiſ. ⁊ cle. ꝑ Jo. an. in addi. ſpe. in ti. ꝺ iſtru. edic. §. nũc ꝟo aliqua in addi. incipiente. Per hunc. §. ⁊c. ꝑ bar. in l. i. §. officio. ff. de tute. ⁊ ra. diſ. ⁊ in. l. nõ ignorat per illum tex no. ĩ. de fruc. ⁊ lit. expen. ⁊ in. l. q ſub ꝯditione. ff. de condi. ⁊ demon. ⁊ in. l. cũ ſeruus. ff. de ꝟbo. ob. ⁊ per Bal. in. l. nulli. in pe. col. de epiſ. ⁊ cle. ⁊ in. l. captatorias. in. iij. q. ſ. de teſta. mili. ⁊ ꝑ omnes in. l. pe. vbi bonus tex. ĩ. de dona. ⁊ in. l. i. in vl. col. ſ. de edendo. ⁊ in rubꝛi. ſ. de inſtru. edic. in. xviij. col. ĩ ꝟſi. ſeqtur videre de reſcrip. quorũdam officialium ⁊ in. l. in familie. in vlt. col. ſ. fami. hercĩ. ¶ In gl. in ꝟbo cõfundant̃ in pꝛ. dum dicit q̃tuꝫ ad effectũ ⁊c. ſentit glo. ꝙ actiões q̃ cõpetebant heredi ꝯ defũctũ ꝯfundant̃ ipſo iure quaſi videat̃ ꝙ impoſſibile eſt ꝙ heres ſit ſibiipſi obligatus. ⁊ ſic ſit ꝺbitor anteq̃ creditor in eadem obligatione. l. vrãnius. ff. de fideiuſ. ⁊ notat glo. magna in. l. frater a fratre. ff. de ꝯdi. indebi. ſed quo ad effectum habeant̃ ꝓ nõ cõfuſis[d] ꝓpter inuentariũ. ſimile videmus in legatis de quibus vult heres detrahere falcidiam. Nam quo ad inducendaꝫ ⁊ imponendã falcidiam actio ꝯpetens heredi ꝯ defunctuꝫ nõ cẽſetur cõfuſa quo ad effectuꝫ etiã tempoꝛe quo erat cognitum inuentarium. l. irritum. ⁊. l. imponenda. ĩ. ad. l. fal. ⁊ cum hac opi. gl. noſtre tranſeunt Cy. ⁊ magis cõiter doc. hic ⁊ Cy. in. d. l. imponenda ⁊ bar. in. l. debitor. ſ. de pac. lꝫ glo. ibi. ⁊ Bal. etiã ibi ⁊ hic in. d. l. irritum. ⁊ in. l. ſi vxor. ĩ. de bonis auc. iudi. poſ. aliter dixerũt. dic vt dixi in. d. l. debitoꝛ. vbi ſuſtineo opi. quam tenet iſta glo. ¶ In eadeꝫ ibi. l. cum emptoꝛ. hãc opi. ſequitur Bar. ⁊ frãci. tigri. qꝛ actio competens heredi ꝯ defunctuꝫ ipſo iure confunditur. lꝫ fingit̃ quo ad effectum cõfuſa ꝓpter inuentarium: ne heres remaneat in dãno: vt hic ⁊ dictum eſt. ſ. ꝓxime. ⁊ iſto caſu nõ videtur pati dãnum ſi nõ lucratur penã dupli: ꝓ hoc ẽt allegat bar. tex. in. l. ſi ei in pꝛĩci. ff. de euic. ⁊ ita etiam tenet Bar. ⁊ Jo. de imol. in. d. l. cuꝫ emptor. Sed cy. hic tenet vltimã opi. poſitam hic in gl. Sed Bal. Ang. Saly. Fulg. ⁊ Pau. de ca. hic ⁊ Ang. in. d. l. cũ emptor. ⁊ Pau. de ca. ibi diſtinguũt aut poſt aditam hereditateꝫ fuit euicta. ⁊ ꝓcedit pꝛima opi. qꝛ nunquã acquiſituꝫ fuit illud duplum heredi. ⁊ non debet lucrari ꝑ aditionẽ: ſed ſatis eſt ꝙ nõ perdat id qꝺ ante acq̃ſiuerat vt hic ⁊ iſto caſu loq̃tur tex. in. d. l. cũ emptor. ⁊ debet ſic cõſtrui euicto homine cum pꝛo quando emptor heres extitit ⁊c. Ad hoc facit. d. l. ſi ei. allega. per Bar. vbi patet ꝙ tunc nõ ꝯmittit̃ ſtipulatio duple merito non põt cõſeruari per cõfectioneꝫ inuentarij. Aut fuit euicta anteq̃ adiret. ⁊ tunc procedit vltima opi. quã etiã tenebat dy. ⁊ iſto caſu non loquit̃ tex. in. d. l. cum emptor. ⁊ pꝛo hoc ſcꝺo mẽbꝛo facit qꝛ ſi ante aditioneꝫ fuit res euicta fuit acquiſita actio ad duplum. vnde q̃ñ qs perdit lucruꝫ iã queſitum dicitur pati damnum. l. i. §. merito. ff. ne qd in loco pub. no. glo. in. l. i. §. ſi quis autem propter. in verbo in integrũ reſtitutionem. ff. de iti. actuq; priua. ¶ Quid aũt econtra ſi heres tenebatur de furto an lucruꝫ ad id computabitur totum in hereditate ⁊ ſic heres debeat illud a ſe exigere. Jacob. de are. ⁊ Cy. hic dicunt ſimplum tantum eſſe computandum: qꝛ hoc quod dicitur hic de inuentario eſt introductum in fauorem heredis ergo nõ debet in eius leſioneꝫ redundare. l. quod fauorem. ſ. de legi. Sed pau. de ca. dicit hic quod illud ꝙ dicit cy. eſt nihil dicere ꝙ non videtur nocere ſibi ſi exigat a ſe illud in quo tenetur legitime. vnde diſtinguit ꝓut in pꝛecedenti. q. ꝙ ſi inceperat heres eſſe obligatus defuncto vel hereditati anteq̃ ſuccederet debet totum a ſe exigere: qꝛ ſi alius q̃ ipſe eſſet hrs totum ab illo exigeretur. ⁊ in hereditate computatur ad cõmodum creditoꝛũ. ergo ⁊ nũc cum ipſe ſit heres: qꝛ nõ debet eſſe melioꝛis cõditionis q̃ ſi alius eſſet heres. Dic ꝙ iaco. de ra. ⁊ Cy. conſiderauerunt ꝙ per. d. l. cuꝫ emptor. ante inuentum beneficium inuentarij heres nõ cõputabat niſi ſimplum ut ibi. ergo etiaꝫ cõfecto inuentario idem eſſe dꝫ: quia inuẽtarij ꝯfectio fuit introducta ad cõmodum heredis vt per totã iſtam legem ergo inuentarium nõ dꝫ ſibi eſſe dãnoſum. Et iſtõ argumentũ ita inducendo non tollitur per illud qꝺ dicit pau. de ca. ⁊ ſic apparet ꝙ deciſio pendet ab intellectu. d. l. cum emptor. q̃ intelligatur ſolum: quando euictio ſecuta eſt poſt aditam hereditatẽ vt dixi. ſ. ſequit̃ ꝙ ita erit diſtinguenduꝫ in iſta ꝓut in pꝛecedẽti. ad hoc etiam facit quia ſucceſſio nõ habet viꝫ ſolutionis quo ad lucrum heredis. l. heres a debitoꝛe. §. ſi. ff. de fideiuſ. cum ibi no. per Bar. ⁊ ſic ſi anteq̃ adiret heres erat debitor: non dꝫ ad lucrum ſuum illa ſucceſſio habere vim ſolutionis. ¶ In eadem ibi item quid ſi defunctus ⁊c. in hac. q. in qua glo. querit an ſi defunctus vendidit fundum filij: qui adiuit hereditatem patris repellit̃ filius agendo vẽdicatione ꝯ emptorẽ. glo. inoꝛdinate ꝓcedit. nã anteq̃ ꝑficiat diſtinctiõem ſuam commiſcet aliã q̃ſtioneꝫ poſitaꝫ in ꝟſi. item qd ſi eſt extraneus ⁊c. vſq; ad ꝟſi. ſi vero non fecerit inuentarium ⁊c. Et diſtinguit gl. in effectu. Aut hereditas eſt ſoluendo aut nõ. Pꝛimo caſu aut fecit inuentarium aut nõ: ſi fecit inuentariũ repellitur quatenus in hereditate habet vltra legitimam: ſed ſi nihil habet vltra legitimã non repellitur: qꝛ illam dꝫ habere ſine onere. l. q̃ñ in pꝛioꝛibus. ſ. de inoffi. teſt. Sed circa iſtam pꝛimam partem ꝯtriuꝫ tenet glo. in. l. cum a matre. ſ. de rei ven. qꝛ vult ibi glo. ꝙ etiã quatenus filius hꝫ pꝛo legitima repellatur: qꝛ ſi filius euinceret emptoꝛi emptor eſſet creditor hereditatis: ⁊ creditor ꝑfert̃ legitime debite filio. l. papi. §. quarta. ff. de inoffi. teſta. Et ſic dꝫ obſtare filio exceptio de qua in. l. vendicantẽ. ff. de euic. ſ. queꝫ de euictione tꝫ actio eundeꝫ agenteꝫ repellit exceptio. Unde nõ ob. ꝙ filius dꝫ habere legitimam ſine onere: qꝛ verum eſt ſine onere legatoꝛuꝫ nõ creditoꝛuꝫ: ideo videmus ꝙ filio poteſt euinci legitima lꝫ ipſe poſtea hẽat regreſſum cõtra heredes. iux ta. l. ſcimus. in pꝛ. de inoffi. te. Saluabant tamen hanc gl. Ja. de bel. ⁊ bar. in vno caſu. ſ. quando actum eſſet ꝙ emptor non haberet regreſſum de euictione vel non emerat: ſed titulo donationis acquiſiuerat Adeo ꝙ regreſſum de euictiõe nõ habeat. nam tunc filius poteſt agere ad fundum: qꝛ tunc ei non ob. illa exceptio. ſ. quẽ de euictione tenet actio. nec etiã ob. regula poſita in. l. ex qua perſona. ff. de reg. iur. qꝛ nõ dicitur filius in legitima lucrum ſentire ex perſona defuncti adeo ꝙ impediat̃

venire cõtra factũ defuncti per.l.ij.cum ibi no.s̃.si qd in fraudẽ patro.sz an hec saluatio ꝓcedat patebit ex.j.dicendis.vbi apparebit q̃ nõ. Item posset saluari hec glo.ẽm doc.qñ filius eẽt institutus nõ in quota:sz in re certa ꝓ legitima: q: tũc nõ põt filius repelli ꝑ illaz exceptionẽ quẽ de euic.tz actio: q: actio ð euictiõe nõ dirigiẽ ɔ̃ institutũ in re certa.s̃.de here.insti.l.quotiẽs ⁊ ita est de mẽte glo.in.d.l.a matre.si ṽo inuẽtariũ nõ fecit tũc dicit glo.ħ.si solũ legitimã hz isolidũ repelliẽ ẽm vnã litteraz. Scdm ṽo aliaz litterã gl.dicit in nihilũ repelliẽ.si ãt hz vltra legitimã.tũc glo.hic dicit q̃ repelliẽ exceptiõe nõ respectu q̃ntitatis ⁊ valoris rez hereditatis:sz quote ꝓ qua est hẽs etiã si paruz valeret vltra legitimã.Sz ẽm doc.hic magis cõiter videẽ veritas hoc casu q̃ aut emptor habitur⁹ esset regressuz de euictione.⁊ tũc filius repelleẽ in totuz si in totũ est hẽs vel ꝓ pte quota si ꝓ quota est heres p.d.l.vendicãtez.sz si nõ esset habitur⁹ regressum de euictiõe:puta ex pacto inito q̃ nõ posset agere de euictione nec ad pciũ.iuxta.l.emptor.§.si.ff.de act.em.tunc in nihilũ repellitur fili⁹ si nõ hz vltra legitimã l.ij.cũ gl.s̃.si qd in fraudem patro.Sz si habet vltra legitimam p regulaz traditã in l.ex q̃ ꝑsona ꝑallegata.⁊ ista lz videaẽ mẽs Jaco.de bel. Bar. Ang.⁊ pau.de ca.ħ.⁊ pe.de anc.⁊ Jo.de imo.in.c.i.de testa. ⁊ ꝓ hoc bñ facit qd no.bar.in.l.cum vir.ff.de vsuca.in pe.⁊ vlti.col. Tamẽ ɔ̃ istõ vltimũ.s.q̃ ẽt qñ emptor nõ erat habitur⁹ regressum de euictiõe repellaẽ filius ꝓ tota pte ꝓ qua est hẽs nõ aũt soluz q̃tenus habeat vltra legitimã ꝓbaẽ euidẽter in.d.l.cũ a mr̃e.in ṽbo sciente.iuncta.l.si fundũ sciẽs.j.de euic.⁊ ħ tenet fulg.hic.⁊ lz ipse nõ dicat voluit Bal.hoc in.d.l.cũ a matre circa.iij.vel.iiij.col.ꝓ quo ẽt facit:q: etiã ꝓ legitima dz obstare filio exceptio fundata in regula tradita in.d.l.ex qua ꝑsona:q: de legitima iudicaẽ regulariter vt de lucro.l.iij.cũ glo.⁊ bar.s̃.de iur.⁊ fac.igno. Nec ob.huic opi.id qd hẽ in.d.l.ij.s̃.si qd in frau.patro.q: vt ibi dicit Cyn.⁊ alij post glo.ibi illd est ex eo qd donatio a defuncto facta fuerat in fraudẽ hẽdis.⁊ alia rñsio data ibi p glo.eẽt ɔ̃.d.l.cum a matre:vt dicit Cy.in.d.l.ij.⁊ ita teneo.Subdebat etiã bar.hic q̃ hec gl.in quãtuz dicit q̃ in nihilũ repelliẽ si legitimã tñ hz põt saluari in casu vno.s.qñ filius eẽt institut⁹ i legitima nõ sub noĩe quote sz in re certa. Nã tunc nõ põt repelli p regulã traditã in.d.l. vendicãtez. q: cũ sit hẽs in re certa nõ poterat agi ɔ̃ eũ de euictiõe:vt.d.l.quotiens.⁊ no.gl.in.d.l.cum a matre. ¶ Remanet ergo q̃ est differentia inter casuz in quo filius ɔfecisset inuentariũ ⁊ casum in quo nõ ɔfecisset.q: qñ cõfecit intãtũ repelliẽ q̃tuz est illd qd hz in hẽditate habito respectu ad quãtitatẽ seu valorẽ rerũ hẽditatis:sed qñ nõ ɔfecit inuẽtariuz repelliẽ in totuz si in totũ est heres vel ꝓ quota hereditatis si pro quota est heres.⁊ sic repellitur ꝓ dimidia si ꝓ dimidia est heres. ¶ Secũdo ṽo casu pncipali.s.qñ hẽditas nõ est soluẽdo.tũc glo.ɔcludit q̃ si nõ fecit inuentariũ nihil petere poterit.§.si ṽo nõ fecerit.in auc.de here.⁊ fal.sz si fecit totũ petere poterit ⁊ in hoc gl.bñ dicit. ¶ In ea.ibi itez qd si est extrane⁹.bar.trãsit cũ glo.qñ emptor habiturus erat regressuz de euictione.alias aũt modificat ⁊ restringit.d.gl.vt ħ per eũ cũ quo ɔcordat fran.tigri.⁊ Ang.ħ.bal.ħ transit simpliciter cũ gl.⁊ lz glo.nõ rñdeat ad.d.§.titio.rñdeatis ut p gl.in.l.si debitor.ff.ad.l.fal. Pau.de ca.ħ etiã simpliciter approbat glo.ħ ⁊ dicit q̃ limitatio tradita p Bar.ħ non vr̃ bona inquãtũ Bar.dicit q̃ reqriẽ q̃ testator hoc expresse dixerit.nã ẽm eum nõ videẽ necessaria talis expressio p.d.§.titio ⁊ per regulã.d.l.ex qua ꝑsona.attento q̃ ista quarta ðbita iure institutionis est lucrũ. Nec ob.d.l.si debitor.q: nõ loquiẽ in casu isto:⁊ antequaz legerem istã opi. Pau.de ca.etiã huius opi.no.p.d.§.titio.qui nõ ꝓbat sed p.d.l.ex qua ꝑsona.⁊ per alia ad ħ allegata p Bar.i.l.cũ vir.ff.ð vsucapi.i pe.vel vl.col. vbi si bene inspiciaẽ videẽ tenere ɔ̃riũ eius qd ipse tenuit hic:nec isto casu distinguit ibi Bar.an inuẽtariũ fecerit vel nõ.⁊ aduerte qa glo.hic vt patet ex pcedentibus ⁊ sequẽtibus videẽ loqui qñ heres ɔfecit inuentariũ.al's si nõ cõfecisset inuentariũ tunc in casu in quo emptor habiturus erat regressuz de euictiõe indubitabile erat heredẽ in totuz repellendũ siue q̃rtã habeat siue nõ:quia teneẽ vltra vires hereditarias:⁊ ita ẽt itelligit cy.hic. ¶ In ea.ibi.sz qd si statutũ ⁊c̃.ɔ̃ istaz gl.tz cyn.⁊ ray.ħ.⁊ dic̃ Ray.q̃ mũdus tot⁹ dãnat istã gl. Mouenẽ pncipaliter q: seqreẽ q̃ statutũ nihil opareẽ ɔ̃.l.si qñ.i pn.ff.de le.ij.⁊ in.c.si papa.de pruile.in.vj.⁊ q: hẽs sciẽs tale statutũ ⁊ adeundo hẽditatem defuncti vr̃ se obligasse dicto statuto volenti q̃ hẽs nõ possit venire ɔ̃ factuz defuncti.ar.l.si duo.ff.de acq.here.sed iac.de bel.frã.tig. bar.bal.ang.saly.ful.⁊ pau.de ca. ħ sequũẽ gl.quã reputãt sũme notãdã ad hoc.s.q̃ statutũ dz interpretari ẽm ius cõe ne qs indebite dãnũ patiaẽ.ꝓ quo allegãt.l.ij.s̃.de noxa.cũ alijs hic alle.p bar. Hãc gl. sequtur ẽt bal.in.d.l.cũ a matre.⁊ Pe.de anc.⁊ Jo. ð imo.in ꝓalle.c.i.ð testa.⁊ ad.l.si qñ cũ similib⁹ põt rñderi q̃ statutũ dz iterpretari ẽm ius cõe:ne qs indebite patiaẽ dãnum etiã si ita interpretãdo statutũ nihil opereẽ:sed vbi qs indebite dãnũ nõ patereẽ tũc statutũ dz interpretari vt aliqd opereẽ .l.i.ff.ad municí.ita dicebat pau.de ca.hic:⁊ ꝓ hoc q̃ ne qs indebite dãnũ patiaẽ statutũ interpretaẽ ẽm ius cõe tñ si ex hoc sequaẽ q̃ nihil opereẽ.allego tex.notabilẽ in.c. cum dilectus.⁊ in.c.ad audientiã.⁊ vtrobiq̃ notat ant.de butri.⁊ Jo.de imo. de cleri. nõ residen.⁊ in.c.ex pte lultimo.de ṽbo.sig.⁊ ibi no.ant. de bu. ita etiaz vult Jo.de imo.in.l.iiij.§.ꝑtor.ff. de dam. infec.vbi ɔiungẽdo no.p Bar.ibi in ṽ.q̃ro qd si statutuz dicit ⁊c̃.⁊ no.q̃ bar.ħ ɔcludit q̃ qñ nõ surgat graue pĩudiciũ parti dato q̃ statutũ nõ intelligaẽ hz ius cõe:⁊ tunc statutũ itelligeẽ ꝓut ṽba iacent vt aliqd addãt iuri cõi:ita ꝓcedat illd q̃ no. Bar.ibi:sec⁹ qñ graue pĩudiciũ possit grauari.⁊ ibi ꝓcedit qd no. glo.⁊ Bar.hic ⁊ no.ẽt hoc Ant.de bu.in.c.i. de rescrip.vbi ẽt alijs modis limitat no.p glo.⁊ bar.ħ ⁊ p do.abba.in.c.pastoralis.in pn.de ap.⁊ in.c.cãz q̃ de rescrip.circa qd adõ ẽt qd dixi post Bar.i.d.§. ꝑtor ⁊ qd no.Jo.de imo.i.l.si ṽo.§.de viro.in.iiij.col.ff. sol.ma.rñdet ẽt Jo.ð imo.in.d.c.i.de te.ad.l.si qñ substinẽdo istã glo.s.q̃ statutũ opabiẽ satis vltra ius cõe:q: iducit nouũ vĩculũ vltra vinculũ iuris cõis:vt no.bar.in.l.i.i pn.ff.ad.l.fal.ita ẽt dicit Ant.ð bu.i. d.c.ex pte p illũ tex.põt ẽt rñderi hz ful.sub dubio forte q̃ opabiẽ statutũ vltra ius cõe in casu posito in gl. q: vbi alias defunctus ⁊ eius hẽs potuisset venire ɔ̃ instrumẽtuz si nõ ɔtinebat cãz.l.cũ de indebito.§.fi. ff.de ꝓba.c.si cautio.de fide instrõ.tñ hoc casu non poterit auc.statuti.sz de hoc an sit vez:q: Bal.variauit.vide p Bal.in.l.ij.j.de execu.rei iudi.in.ij.col.⁊ in.l.si nõ sortez.§.i.ff.de cõdi.inde.⁊ qd ipse notat in.l.sicut.j.de repu.hẽdi.⁊ pe.de ancha. in repe.c. canonũ statuta.de ɔ̃sti.in ṽ.iuxta hoc mẽbrũ.⁊ Jo. de imo.in.l.fi.ff.a qbus ap.nõ lz.in ṽ.iij.limitat ⁊c̃. Ad materiã hui⁹ gl.⁊ eoꝝ que hic in fi.no.bar.in.l. oẽs populi.ff.de iusti.⁊ iur.in.vj.q.pn.duz tractat ð iterpretatiõe extẽsiua.⁊ p albe.de ro.in pma ꝑte statutoꝝ.q.ix.⁊ in.ij.pte.q.clxxxv.incipiente. Gl.magna ⁊c̃.⁊ ibi multũ insistit sup ṽitate hui⁹ glo.referẽdo opi.doc.tñ nihil approbare vr̃ que gl.ẽt facit ẽm saly.ħ ad statutũ disponens q̃ ꝓ debito ɔfessionato qs possit incarcerari q̃ hẽs cũ bñficio inuẽtarij ꝓ debito hẽditario nõ possit carcerari:tñ dicit se dubitare ⁊ relinqt cogitandũ:sed decidi põt ex his que not. tradit Bal.s̃.ea.l.in.§.⁊ si pfatam.cuz his que ibi dixi in antepe.q.⁊ ex his q̃ clare ad ꝓpositũ p istam glo.decidit Bal.in.l.i.ṽ.q̃ro si statutũ.j.qui bo.ce. pos.⁊ illã decisionẽ sequtur Pe.de anc.in.d.c. canonuz statuta.in ṽ.occurrũt alie.q.⁊ pau.ð ca.in.l.alia §.elegãter.post ang.ibi.ff.so.ma.facit ẽt ista glo. ꝓ eo qd decidit bal.no.in.l.terminato.C.de fruc.⁊ lit. ex.vbi voluit q̃ lz statutũ dicat q̃ victus victori dz cõdemnari in expẽsis:tñ itelligi dz nisi victus habuerit iustã cãm litigãdi:q: excusabiẽ ab expẽsis sicut de iure cõi excusaẽ vt no.idẽ Bal.in.l.eos.§.cautiõe.j.ð ap.⁊ istõ puto verũ[a] p superius dicta.lz ang. tenuerit ɔ̃riũ i auc.ð exhib.reis.i pn.p ibi no.p gl.in ṽbo

a ¶ Puto verũ adõ q̃ ẽt dez dcis. sequtur frã.ð are. ɔs.cxxiij.ici pi.in xp̃i noĩe amẽ vbi dicit q̃ statutũ iuris antiq extẽsiuũ dz ẽt ita itelligi ne qs idebite dãnũ patiatur ⁊ ita dicit dbeẽ limitari dicta bal.in.l.i.de ope.no.nũ.⁊ in.l.i.ð sacro san.eccle.

cām. ⁊ ang. in. l. nō solū. ff. ō rei vēdi. possēt tñ salua-ri. opi. ang. in casu quo ꝓmissuȝ fuisset de reficiendis expēsis ꝑ id qḋ voluit glo. valde no. in auc̄. de iudi. §. oportet. in ꝟbo solo. ad fi. ⁊ qḋ ibi ang. ⁊ no. bal. ⁊ ang. in. l. ꝓperandū. §. fināt alterutra. C. de iudi. cū si. adde ēt ad istā glo. hic cū ibi no. ⁊ ꝑ bar. duas li-mitationes q̄s pōit pau. de ca. ꝓma est qñ statutū ve nit derogatiue ad ius cōe. nā tūc non itelligiẛ ƀȝ ius cōe ƀm bal. in. l. maximuȝ uitium. s̄. de lib. ꝑte. circa. vi. col. in. ꝟ. ulterius q̄riẛ de tali. q. ⁊c̄. ubi dixit ꝙ si statuto caueẛ ꝙ pater teneẛ relinq̄re filijs q̄ntā ꝑteȝ suoꝝ bonoꝝ. ⁊ posteriori statuto caueẛ ꝙ testamen-tū in quo nō relinqẛ filijs legitia sit ipso iure nulluȝ: an teneaẛ si relinqẛ iure istitutiōis. ⁊ dicit bal. se puta re ꝙ nō q: nō dȝ interꝑtari ƀm ius cōe postq̄ se ƀȝ ō rogatorie ad illud: vñ dȝ intelligi tale statutū simplr ꝓut iacet ꝟbis statuti nihil adere vel detrahere dēbe mus: ut. s̄. de iusti. C. ꝯfir. l. i. §. hunc igiẛ. cū alijs ibi allegatis ꝑ eū: ⁊ cum hoc dicto singulariter transit pau. de ca. hic ⁊ dicit ꝙ vidit quosdā doc. solēnes fa cere magnū festū de isto dicto. ⁊ eodē mō ꝯsulere in casibus similib⁹. s; ludo. ro. in. l. si qs pore. ff. ad tre. simpliciter dicit se ꝯsuluisse ꝯriū apḋ ualētiā. l; ne-minē dicat inuenisse q teneat ꝯ bal. ⁊ certe istḋ dictū Bald. mihi non placet. nam si illud esset verum se-queretur ꝙ si statutum diceret. ꝙ filiusfa. de pecul. aduētitio possit testari ⁊ relinquere cuicūqȝ voluerit cū hoc statutū veniat derogatiue ad ius cōe nō esset intelligēduȝ ꝙ in tali testō debeant testes esse rogati seu ꝙ locus esset detractiōi falcidie in tali testō: qḋ ē falsuȝ. l. i. §. lex falci. ⁊ ibi no. ꝑ bar. ff. ad. l. fal. acce-dat id qḋ no. bal. in. d. l. oēs populi. in. xiiij. col. duȝ dicit ꝙ si statutū disponat ꝙ ꝓmogenitus tm̄ succe-dat. tñ intelligeẛ de eo q est habilis ad succedendū de iure cōi. tñ tale statutum ueniebat derogatiue et correctiue ad ius cōe ꝯ Bal. ēt in. q. quā pōit in. d. l. maximū vitiū. facit q: statutū recipit iterpretatiōeȝ declaratiuā a iure cōi. c. cuȝ dilect⁹. de cōsue. Nec il-lud ꝙ dicit Bal. ꝓbari vr̄ in iuribus alle. ꝑ eū. ⁊ alia plura adduci poterāt ꝯ eū que qlibet studiosus faci-liter ꝑ se inuestigare poterit. ⁊ in spē cōtra dictā deci sionē Bal. vr̄ esse decisio Jo. cal. in ꝯsilio. xxxij. sub rubrica de te. vbi ꝯsuluit ꝙ si statutū auget legitimā filioꝝ recipiet interpretatōeȝ passiuā a iure cōi dispo nēte ꝙ filius nō possit grauari legitia iuxta. l. qm̄ in ꝓoribus. C. de ioffi. te. ⁊ moueẛ ꝑ ea q̄ habenẛ in. d. §. lex falci. cū si. Accedit id qḋ no. Bal. in rubrica de cā pos. in vlti. col. ubi dixit ꝙ si statutū venit ad āpli-andū ius cōe: tūc idē erit in āpliante qḋ in ampliato arg. l. inter socerū. §. cū inter. ff. de pac. do. ꝓ hoc ēt bñ facit tex. in gl. in auc̄. offeraẛ. C. ō lit. ꝯtes. vbi lex noua ⁊ correctoria generaliter loquēs distinguiẛ per antiq̄ iura ⁊ plene no. Jo. de imo. in. l. si ꝟo. §. de vi ro in ꝟ. circa ꝓmū ⁊c̄. ff. so. ma. ⁊ ita puto tenēduȝ q̄-uis ipsemet Bal. in. c. cuȝ nō liceat. in vlti. col. de pre scri. dicat in effectu illud idē qḋ ipse voluit in. d. l. ma ximū vitiū. Scḋa limitatio q: illḋ qḋ dicitur statuta ō-bere itelligi ƀm ius cōe intelligiẛ in eo qḋ ius cōe or-dinate ⁊ vere disponit: vt no. vt eo ꝙ extra ordinē vel ficto modo disponit ut est tex. in. l. meminim⁹. j̄. ō le. here. ꝙ si filius sororis habeat iura agnitiōis cō stat ꝙ nō est vere agnat⁹ ꝑ feminā ꝯiunctus: vt insti. de le. succes. circa ꝓn. ⁊. l. ij. §. i. ff. de su. ⁊ legi. tñ ficti one illius legis habeẛ ꝓ agnato. q̄riẛ ergo si statutū dicat ꝙ agnati excludūt matreȝ an fili⁹ sororis exclu det: certe si intelligereẛ ƀm ius cōe excluderet. Con-trariū determinat Bal. in. d. l. meminimus. ⁊ in. l. si auie. añ fi. s̄. de succes. edic. ƀm pau. de ca. hic q hoc reputat singulare. nā ius cōe nō facit ordinarie ⁊ ue-ruȝ illuȝ esse agnatuȝ: sed ficte ⁊ ex̄ ordinem. vñ statu tuȝ ad illḋ nō referẛ. Hic ꝙ istḋ pendet ab illo dubio

[a] ¶ Hoc ꝓbare de quo per fran. de are. i ꝯsi. cxx. ꝑ lu. ro. ꝯsi. cclxx-vj. alex. cō sil. lxx. ij. ib.

an statutuȝ loquens in cāu vero trahatur ad fictum: de quo. l. iiij. §. h̄. verba per Bar. ⁊ alios de nego. gest. ⁊ bar. in. d. l. oēs populi. ⁊ Jo. an. in. c. fi. de ꝯsue. in. vj. ⁊ ꝑ Bal. ⁊ saly. in. l. siue possidetis. s̄. de ꝓba. ⁊ Bal. in. l. gallus. §. ⁊ qd si tm̄. ff. ō lib. ⁊ post. ⁊ ibi plenius ꝑ Jo. de imo. ⁊ per eūdeȝ late in. d. §. lex falcidia cū multis cōcor. qḋ nō tango h̄. q: nō ꝑtinet ad ꝓn cipaleȝ materiā huius. §. in qua in discursu lectiōis h̄ ꝓ nūc di-xisse sufficiant: q: h̄ materia valde latas ƀȝ habenas. ¶ Po-stremo q̄ritur fideiussor successit reo ꝓncipali: ⁊ eius hr̄ditatem adijt cū bñficio inuētarij: postea apparet hr̄ditateȝ nō esse sol-uendo: an fideiussor dicereẛ esse liberatus. iuxta. l. generaliter. ff. de fideius. dic ut h̄ ꝑ Cy. ⁊ ray. cū q̄bus ꝯcordat etiā pau. de ca. h̄. illud idē tenuit Bar. in. l. si ōbitor. ff. de sepa. bo. ⁊ in. d. l. generaliter. Et bal. in. l. si vxor. j̄. de bo. au. iud. pos.

Licentia. Creditores ⁊ legatarij ꝓbare possunt ma-iorē eē substantiā q̄ i inuētario sit descripta ad qḋ ēt de domo hr̄dis ꝓbatio sumi pōt. ⁊ si hr̄des dolo fece rint in duplū refundent. h. d. ¶ No. ƀm bar. ex hoc tex. collígi modū ꝓbandi bōa nō sufficere ad debita. q: satis est ꝙ hr̄s di cat in hereditateȝ nō eē nisi tm̄. qui vult dicere ꝙ est plus ƀȝ ne cesse hoc ꝓbare[a]. Et hoc etiā uoluit glo. in. l. cū de leg. ff. de ꝓ ba. ita ēt no. Bar. in. l. si constante in. i. q. ꝓme partis. ff. so. ma. ⁊ in. l. decē. ff. de ꝟbo. ob. Et in. l. conficiunẛ. §. codicilli. in fi. ff. de iur. codi. ⁊ in rubri. de no. ope. nū. in vltima colū. Et an-ge. ⁊ Jo. de imo. in. l. cum ex causa. ff. de re. iu. ⁊ secundū fulg. hic prodest hec theorica ad excussioneȝ faciendaȝ. S; iaco. bu. in. l. actor. s̄. de proba. videẛ tenere ꝙ ista probatio per hunc modum nō sufficiat: q: non concludit. Nam nō sequitur: ego dico ꝙ talis non ƀȝ plura bona: ergo nō sunt plura. probatio debet de necessitate ꝯcludere. l. neqȝ natales. s̄. de proba. c. in presentia extra. eo. ti. Et hoc sequiẛ Jo. de imo. ⁊ lud. ro. i. d. l. si ꝯstāte in ꝓn. ⁊ rñdent ad no. ꝑ glo. in. d. l. cū de lege. q: ƀm Jac. bu. in. d. l. actor. nō erat questio inter ꝑtes an plura essent bona in casu. d. l. cū de lege. S; erat q̄stio de valore rerū alias nō sufficeret illa assertio. Vel ƀm Jo. de imol. in. d. l. si cōstāte. respōde ꝙ in casu in quo loq̄tur glo. in. d. l. cū de leg. heres fe cerat inuentariū solēniter. ideo ꝑsumptio est pro eo. ⁊ ita loqẛ tex. iste ꝑ queȝ se fundat illa glo. ita etiā dicit Jo. de imo. in. d. Rubrica. ff. de no. ope. nū. S; de iure. ffoꝝ. quo nō erat ittodu cta ꝯfectio iuētarij dicit ꝙ adhuc forte eēt ideȝ in casu. d. l. cuȝ de lege. quia presumptio vr̄ fuisse pro herede ex eo q: si occul-tasset rem alienā priuabaẛ falcidia in re illa. l. scriptū. ff. de his quibus ut indig. iō indubio nō dȝ presumi fecisse id ex quo icur reret delictū ⁊ penā. argu. l. merito. ff. ꝓ socio. Et ꝑ id qḋ no. Bar. in. l. gerit. ff. de acq. here. q̄ vltima responsio non placet mihi: q: posset esse ꝙ heres ignoraret plura nō esse bona in he-reditate. ⁊ sic dicerent plura non esse bona dato ꝙ diceremus nō stari assertioni sue nō videreẛ delinquere: q: dolo nō occul-taret ⁊ ꝑsumptaȝ ⁊ iustā diciẛ habere cāȝ ignorantie in bonis q̄ de nouo ad eū ꝓuenerūt. l. qui nōdum. cū gl. s̄. de here. vel act. ven. l. qui in alterius. ff. de reg. iur. vnde verior est ꝓcedens responsio. s. ꝙ h̄ opereẛ presumptio resultans ex inuētario pau. de ca. in. l. meuia. §. i. ff. sol. ma. aliter rñdet. l. ꝙ in. l. cū de le. loq̄tur qñ negās plura esse bona est reus. ⁊ sic sibi non icūbit onus ꝓbandi. d. l. actor. secus si negans plura esse bona eēt actor: q: etiā negatiua que est fundamentū intentionis actoris dȝ probari. l. hoc iure. ff. de ꝟbo. ob. Ita etiaȝ dicit Jo. ō imol. in. d. rubri. tamen videtur cōtra. d. l. cū de leg. in ꝟbo heredis est probatio. ⁊ q: negatiua erat fundamentū intentionis rei: iō debuit ipse probare: vt no. in. l. ij. ff. de ꝓba. ideo secūda rñsio vr̄ melior. ⁊ sic exceptis istis casib⁹ nō teneo opi. Bar. ⁊ pro h̄ allego tex. in. l. decē. in fi. de ꝟbo. obli. ⁊ ibi etiā vide Joan. de imol. de intellectu. d. glo. Et ꝑ predicta videẛ ꝙ nō bene dixe rit ful. hic de excussiōe: cuius dictū supra retuli. Nā videẛ ꝯtra d. l. decē. ad qḋ vide signanter ang. ⁊ Joā. de imo. in. l. a diuo pio. §. in venditione. sup glo. in ꝟbo exequi per illā glo. ff. ō re iudi. ¶ No. ꝙ ad probanduȝ secreta patrimonij admittuntur testes de domo aduersarij. ⁊ est ratio q: ita bene per alios ꝓba ri non potest: ut. l. consensu. §. si seruus. ff. de repu. l. quotiens. j̄. de naufra. lib. xi. c. veniens. el. ij. extra de testi. Et secundum hec limita id quod habetur in. l. nimis graue. s̄. de testi. ⁊ ita ēt

limita ⁊ intellige id quod habetur in.l.etiam.ff.de test .⁊ in.c. in litteris.de testi.¶ No.ꝙ qs cogit in isto casu subire iuramē tum purgationis:⁊ est specialis casus.regulariter enim hoc nō requirit:qꝛ actore nō ꝓbante reus ēt si nihil ꝓstiterit est absoluendus.c.fi.de iureiu.⁊.l.q accusare.ff.de edendo.¶ No.ēt que sint pene heredis occultātis res hrditarias.⁊ iuxta hoc tractatur hic an heres occultās ꝑdat falcidiaꝫ:⁊ an in totū vel soluꝫ in rebꝰ occultatis[a]. Et magis cōis opi.est ꝙ hodie ꝑuet in totū p.§.sancimꝰ.in auc.de here.⁊ fal.⁊ ibi gl.in vbo.forte.⁊ expssius firmat gl.in eadē auc.§.si vo nō fecerit.in vsi.lucrari. qcqd dixerit cy.in auc.ſꝫ cū testator.in.ix.q.j.ad.l.fal.de quo etiā aliqd vide p Ang.in.l.ex facto.§. iulius lōginus.ff.d vul.⁊ pu.nō tñ vr ꝙ per hoc teneat creditoribꝰ ⁊ legatarijs isolidū vltra vires hrditarias nisi q̄tuꝫ est respectu rei dupli occultate qd refundere tenet p istū tex.q in hoc nō reperit correctus. Et ita est de mēte Cy.ful.⁊ pau.de ca.⁊ firmat hoc clare Saly. h referēs ita se ꝯsuluisse. Ita ēt firmat Jo.d imol.in.l.paulus.ff. ad.l.fal.¶ Nec ob.ad hoc tex.in.§.si vo nō fecerit in auc. de here.⁊ fal.qꝛ loquit qñ nullo mō ꝯfectū erat iuentariū. Sed si cōfectū est tūc tex.ibi vult seruari id qd tradit in.l. ista exceptis his q ibi addita sūt:vt habet in.d.§.sancimꝰ cū sequēti iter que nō reperit aliqd mutatū circa hoc. Et ita puto tenēduꝫ. lꝫ bal. ff.ea.l.§.i.in.iiij.col.⁊ in.d.auc.ſꝫ cū testator. dixerit ꝙ heres ꝑdit in totū bñficiuꝫ inuentarij si vnaꝫ reꝫ dolo occultat.sicut filius ꝑdit bñficiuꝫ abstinēdi.l.si seruū.§.pretor.ff.de acq.here. vt ēt voluit bar.in.d.l.paulus. Et ad istaꝫ ēt vide no. p spe.in ti.de instru.edic.§.fi.v.sed si oia.⁊ ibi Bal.in vltima col. Ad alia q hic no. Bar.vide no.p eundeꝫ in.d.l.rescriptū ⁊ in .d.l. paulus. Alexander de imol.

d **Onec** Infra tempus datum ad confectionē inuētarij nō pōt heres a creditoribus vel legatarijs ꝯueniri ideo interim tempus agendi creditoribus nō currit.h.d.¶ Limita tñ regulam huius.§. vt locuꝫ nō habeat in herede cōuēto:vt restituat vsuras iuxta dispositionem defuncti propter periculum anime que cunctis rebus est preferenda.l.sancimus.ff.de sacrosan.eccle.c.cum infirmitas.de pe.⁊ remis.⁊ hoc qꝛ tale damnuꝫ est irreparabile propter hoc merito discedimus a regulis iuris cōis.l.ij.ff. d ap.re. ⁊.l.tutor qui repertorium.ff.de admi.tu.tex.autē hic procedit quando post terminum omnia salua manebāt.ita tenet richar. malum. Cy.ray.bal.ange.saly.fulg.⁊ Pau.de ca.hic. Et de hac decisione facit mētionē bal.in.l.eam quam. circa quartam col.j.de fideicōmis.lꝫ non ex toto fideliter referat.⁊ refert hoc etiā Bal.in.l.nulli.in.iij.col.de epis.⁊ cle.⁊ Bal.in addi. spe. in ti.de instru.edic.in.xv.col.in ver.de relictis ⁊c.¶ Iteꝫ fallit iste tex.vbi ꝯuenitur heres rei vendicatiōe vt quilibet possessor: qꝛ nō conuenit ut heres.l.de eo.§.penul.⁊ fi.ff.de exhi.lꝫ odo fre.guil.de cu.Nicho.de ma.bal.saly.⁊ pau.de ca.hic. Ideo tꝫ hic ange.qui pro hoc allegat in simili.l.nēsennius.§. fundū ff.de re iudi.secundum vnam lec. Sed cy.hic tenuit contrarium per istū tex.generaliter loquētem.ꝓ hoc facit tex.hic duꝫ loquit de hypothecaria que est actio in rē ⁊ dat ꝯ quēlibet possidenteꝫ.l.eos.j.qui po.in pig.ha.l.si fundus.§.in vendicatione.ff.de pig.l.si cū venditor.in ꝑn.de euic.¶ Nec ob.si diceretur vt voluit bal.hic ꝙ hic agebat ex ꝯtractu facto cum defuncto.⁊ sic hypothecaria hic erat accessoria obligationis ꝑsonalis qua tenebat heres.nā ad hoc posset replicari ꝙ etiam posset intelligi tex.hic in eo q agebat ex hypotheca ꝯtracta cū domino q postea vēdicat rē defuncto. Tñ ꝓbabilior videt ꝑma opi.p istum tex.in.ver.creditoribus hrditarijs.⁊ sic qui nō sūt creditores hereditarij nō videntur hic comprehendi:ergo bona est rñsio bal.⁊ ita ēt tenet ang.⁊ Jo.de imo.in.l.i.§.hec stipulatio.ff.si cui plusq̄ p legē fal.vbi ēt adducit aliquas limitationes ad istū tex.s.vt nō ꝓcedat in hrde qui conuenit ꝓ impensa funeris uel ꝓ alimētis relictis pauperibus qui fame perirent qꝛ eadē rō q in vsuris de qbꝰ sup tactū ē ⁊ ibi ēt tangit qd si in inuētario ꝯtinet inchoatum fuit tale innentariū ⁊ scriptura erat redacta in publicā formā tñ ibi nō dicebat perfectuꝫ ⁊ ꝯsumatū ⁊c.an intelligeret eē ꝑfectuꝫ inuētariū adeo ꝙ possit conueniri heres q̄si finita sit cā dilatiōis.⁊ ita intelligatur finita dilatio:non obstante ꝙ adhuc superesset de tpe trium mensium dato ad conficiendū inuentariū.l.a filio.§.alumno. ff.ad treb. Tenent in effectu ꝙ nō intelligat esse ꝑfectuꝫ:qꝛ nō apparet ꝙ hrs habuerit ꝓ perfecto ⁊ absoluto. Sed in contrarium vide.l.si is q.ff.de testa. ¶ No.ꝙ nō valenti agere nō currit ꝓscriptio qd est verum si est impedimētuꝫ iuris vt hic:secus si facti:qꝛ tūc ꝓscriptio currit. Sed ꝯcedit in integruꝫ restitutio aduersus cursuꝫ ꝓscriptionis.l.i.§.si qs aūt pp.⁊ ibi no.ff.de iti.actuqꝫ ꝑua.l.⁊ attilicinus.ff.de serui.rusti.pdio.de quo dic ut no.per Cy.⁊ alios.in.l.quotiens.C.de preci.impera.offe.⁊ p Bar.in.l. senatus. ff.de offi.pre.⁊ per Ang.in.l.i.j.de anna.excep. vbi tex.⁊ habet in.c.qꝛ pp de cōces.ꝑben.⁊ dicit Pau. de castro.h per Bar.in.l.naturaliter.in pe.col.ff.d vsucap.nō fuit recordatus de isto tex. cum ipse dixit ꝙ de iure ciuili non reperiebat ꝙ prescriptio inchoata dormiat postea aliquo tempore.nam dicit Pau. de ca.ꝙ immo dormit isto cāu ⁊ etiā in cāu posito in l.ea q in fi.ff.de tempo.in integrū resti.⁊ certe q̄tū ad casum huius.§.videtur bene dicere non autem quo ad casum.d.l.ea que.¶ Querit hic bar.an durante isto tempore dato ad conficiendum inuentariū possit heres agere cōtra debitores hereditarios:⁊ ꝯcludit ꝙ sic p.l.iij.in ꝑn.ff. quod qsqꝫ iuris. Et ita tenet ang.⁊ alij hic.in ꝯriū tñ lꝫ doc.h nō dicāt facit fortiter tex.in.l.fi.j.de fruc.⁊ li.expen.quē ibi ad h ponderauit Bar.⁊ ad illū nō respondet.ad idem etiam videt tex.in.l.die sabbati.⁊ ibi bar.ff.de iudeis. ange.in.d.l.fi.⁊ illud qd ipsemet tꝫ hic ⁊ videtur respōdere ad illaꝫ legem ꝙ ibi subest eadem ratio ꝙ priuilegiuꝫ porrigatur ad aduersariū h nō:q̄si voluerit fortasse dicere ꝙ hrs.j.tps conficiendi inuentarium est occupatus circa illō.⁊ nō pōt videre q̄uō bꝫ satisfacere oibus q rō cessat in debitoribus hrditarijs.tu potes respōdere ad.d.l.fi.ꝙ ibi ꝓbat ꝙ in vno ⁊ eodem iudicio vnius ⁊ eiusdeꝫ cause dꝫ seruari equalitas vt illud quod est concessuꝫ actori a lege intelligatur ꝯcessuꝫ reo.⁊ istud nō negatur hic. Sed querimꝰ an in aliq cā q̄ in ea in qua heres vtit ꝑuilegio possit alius vti eodem ꝑuilegio cōtra heredē ⁊ dr ꝙ nō Ad idem .l.die sabbati.respondet ut p glo.⁊ doc. in.d.l.qd fauore.ff.de legi.⁊ sic teneo cōclusionē predictā esse verā. Tñ ipsemet ang.⁊ Jo.de imo .in.d. §.hec stipulatio.dicūt ꝙ si voluntarie hrs agat ꝯtra debitores hereditarios ꝑdit ꝑuilegium de quo hic: qꝛ poterit interim cōueniri a creditoribus hrditarijs arg.l.ij.§.sed si agant.ff.de iudi. Et idem dicit fulg. in.§.ꝑximo.lꝫ nō faciat mētionē d ang.⁊ allegat.d. §.si agāt.⁊.l.seruuꝫ quoqꝫ.§.ait pretor.⁊.§.fi.ff.de ꝓcura. Quero an si cōstet euidenter hereditatē esse locupletaꝫ an habeat locuꝫ iste tex. vide bal.ff.ea.l. §.cū igit in ꝑn.vbi tenet ꝙ sic.

Si uero postquā. Qui inuētarium solēniter nō fecit creditoribus isolidū tenet ⁊ falcidiā nō detrahit .h. d.¶ No.ex tex.in v.adierint.quia facit an tempus conficiendi inuentariū incipiat currere a die adite hereditatis.dixi i ꝑn.huius legis.¶ No.ꝙ qui incidit in legē nō est dignus beneficio legis.¶ Querunt h doc.qd si heres infra primū menseꝫ datum ad inchoandum inuentariuꝫ illud non inchoauit:sed postea anteq̄ transeat tempus ad perficiendum inchoauit ⁊ ꝑficit:an valeat:⁊ dicunt ꝙ iste tex.facit pro parte affirmatiua.dum dicit datuꝫ iam a nobis tempus inuentarij confectionis effluxerit.⁊ sic requirit ꝙ decursum sit non solum tempus datum ad inchoandum sed etiam datum ad perficienduꝫ ⁊ sic non refert ꝙ non inchoauerit infra primum mensem.tamen potest respōderi ꝙ tex.h habuit respectum ad heredeꝫ qui inchoasset infra tempus debitum . nam ad hoc vt intelligatur ꝙ sit exclusus a beneficio inuentarij

a ¶ Occultatis vide eūdē alex.ꝯs.lxvij. iiij.lib.lu.ro. ꝯs.cclxxvj.ff. allega.ubi dicit ꝙ rogatꝰ rstituet omittens dolose ponet hāc rē in iuentario ꝑuat beneficio trebell. ⁊ uide lo.cōsilo.lxxiij.

debet expectari vt fruat tempus ad conficiendum da tum infra qd nõ perfecerit. vnde pro parte negatiua adducitur etiã iste tex. in vbo secundum formam rc. tamẽ pmã partem tenet cy. r bar. h q: omissio leuis solẽnitatis non vitiat: vt dictum fuit in pn. huius le gis. r hoc modo rñdetur ad istuz tex. Ita etiaz tenet Bal. r sali. s. ea. l. §. cum igitur. ad qd facit ille tex. in ver. ad inuẽtarij ɔsumationẽ. r sic nõ ponderauit tẽ pus incboandi inuentarium qñ de illo nõ sit curan dum bm saly. ibi: sed ang. hic tenet ꝙ nõ valeat per istum tex. in v. bm formã. r ẽt alleg ꝙ ɔditio dz iple ri in forma specifica. l. meuius. r. l. qui heredi. in pn. j. de condi. r demõ. Et istam ptem tenet Jo. an. in addi. spe. in ti. de instru. edi. §. fi. in addi. icipiente. Quid si perfecto rc. post multos antiquos quos ibi refert. r istaz opi. p vltima refert Pau. de ca. s. ea. l. §. i. aliter nõ approbãs nec improbans. istã opi. etiã tenet Ang. in. l. i. §. hec est stipulatio. ff. si cui plusꝙ per leg. fal. Et eam vltimo loco refert ibi Jo. de imo la. q dicit ita tenuisse preceptorem suũ fran. de rãpo. post factũ tenerez opi. ꝙ valet inuentariũ per ea que dixi in pn. huius legis. Sed re integra seruarem opi. Jo. an. r sequatium.

Et hec quidem. Tempus ad deli berandum ꝙ ho die nõ est necessarium volẽtibus solẽniter ɔficere in uentariũ est tempus ãni qñ impetraṫ a pncipe. s3 qñ impetraṫ a iudice est tẽpus nouẽ mẽsium[a]: nec sepius ɔcediṫ. h. d. ¶ No. ex tex. ibi ex psentis legis aucto ritate. iũcto. §. similiqz mõ. s. ea. l. quod hic videtur pbari ꝙ beneficiuz abstinẽdi hodie de iure ciuili cõ petat his q sunt sui heredis. r dicit Bal. in. l. si pater naz. j. de reuo. his que in frau. cre. ꝙ ipse solus ad h istum tex. ponderat: an sit veruz. r qs sit huius inue stigatiõis effectus dixi in. l. q se patris. s. vnde liberi. ¶ Item no. bm bal. ꝙ si ɔcessa est dilatio quã lex cõ cedi phibet ɔcessio est nulla. Et sic vbi vnica est ɔce denda dilatio si ɔcedaṫ scda non valet: de quo est re currendũ ad no. in. l. fi. ff. de ferijs nõ omitto tñ ꝙ si pma dilatio data fuit minor ꝙ statutuz diceret pote rit dari scda supplens pmã per id qd no. dicit gl. hic in ver. sepius in fi. bm Saly. hic. tu vide Bar. in. l. i. s. de dila. in fi. r in. d. l. fi. circa. i. col. ff. de ferijs. cum ɔcordã. r addi. qs ibi dedi. ¶ Itez no. bm Bal. ar. ꝙ iudex nõ põt ꝓrogare terminũ bãni precise limita tuz p statutũ: de quo vide p bal. in auc. iubemus. ad fi. C. de iudi. r in. l. de die. in pn. ff. qui satisda. cog. r in. l. i. j. d req. reis. r in auc. q semel. in. iiij. col. j. quõ r qñ iu. r in. d. l. fi. in vlti. col. ff. d ferijs. r in. l. si ea. in pe. q. j. qui accu. dixi in. l. ij. ff. de re iudi. ¶ Itez no. ꝙ l3 p legẽ nouã introducaṫ melius remediuz ꝙ per antiquã nõ tamẽ tolliṫ remediuz veteris legis. r sic facit an si per statutũ est iposita noua pena p delicto intelligaṫ derogatuz pene iuris cõis[b]. de quo vide p Jo. and. in addi. spe. in. ti. de pena te. litig. in fi. r in ti. de fur. in Rubrica in addi. p Cy. r Saly. in. l. qui sepultura. ff. d sepul. viola. Et bar. in. l. i. vi bo. rap. r Bal. in. l. data opa. in. ix. col. j. q accu. r in. l. placet. s. de sacrosan. eccle. r in. l. in eũ. s. d fur. Et in. l. qd ergo. §. pena grauior. ff. de his q no. infa. r in. l. nõ est nouũ. ff. de leg. p Jo. de imol. in. l. ij. ff. de pub. iu di. ¶ Item no. ꝙ dictio sepius[c] ex bino actu verifica tur bm saly. hic adde tex. in. §. q: vo multi. cũ glo. in v. sepe. in auc. de testi. r archi. r Jo. an. in. c. q: sepe de elec. in. vj. r tex. in. l. mariti. §. quesitum. cum se. ff. de adul. r in. l. fi. cuz ibi no. iuncta Rubrica. s. si se pius in iteg. resti. postu. r no. p Bald. in. l. veluti. §. hec vxor. ff. de eden. r facit ad. q. de qua ibi per euz de qua scripsi in repe. l. sepe. ff. de re iudi. in pn. Et ibi dixi ꝙ aliud esse videtur in dictiõe sepissime que requirit trinum actuz: vt probatur in. c. si quis ergo

[a] ¶ Nõ vale at vr dicẽduz ꝙ valeat si ali as sine fraud hñs nõ distu lit p ea ꝙ vo luit bal. ɔs. cc lxxj. i. lib.

[b] ¶ Juris cõ munis vid lu. ro. ɔ. ciij. r la te p Fely. in c. ij. de cõsti.

[c] ¶ Sepius facit ꝙ volu it lu. ro. ɔsili. cxcci. ubi di cit ꝙ testis q dicit ꝙ titius possedit p plu res r plures ãnos debz in telligi d ãnis quatuor.

cum glo. ij. q. vij. r notat dominicus in. c. ab eo ad fi. de appel. in. vj. ¶ Contra id qd hic diciṫ opponitur: q: videṫ ꝙ ista im petratio tpis ad deliberanduz sit superflua: q: frustra impetraṫ qd de iure cõi conceditṫ. l. i. j. de thesauris. li. x. sed tempus a iu re cõi conceditur p. l. cum antiquioribus. s. eo. ergo rc. Rñde bm Cy. hic ꝙ vtilis est ista impetratio quando dilatio anni da ti currere cepisset. naz princeps poterit adhuc dare ãnuz itegrũ qd intelligo veruz quo ad deliberandũ: sed an quo ad trãsmit tendum bm formã. d. l. cũ antiquioribus dicã. j. eo. §. fi. ¶ Itẽ opponiṫ ꝙ etiam iudex debeat dare annuz ad deliberandum l. i. §. si largius. ff. de succes. edic. r no. Bar. in. l. si quis institua tur heres in diẽ. ff. de here. insti. rñdet Pau. de ca. hic ꝙ istud qd hic diciṫ de nouez mensibus debet intelligi de herede extra neo. secus in liberis: vt. d. §. si largius. possunt tñ dari bm eum extraneo centũ dies. l. i. §. fi. cum seq. ff. eo. s. ad minus: vt etiaz no. Bar. in. d. l. si qs instituaṫ. Et potest augeri tempus illud ad nouem menses vt hic bm Pau. de ca. hic. dixi in rubri. s. d suc. edic. r ad ibi dicta me remitto.

Sinaũt hoc. Qui petit tempus ad deliberandũ l3 inuentariũ fecerit r hereditatem adiuerit: uel infra dictũ tempus nõ repudiauerit ꝙ pro aditio ne habeṫ teneṫ creditoribus hereditarijs insolidũ: r vtitur fal cidia sicut olim. Si vo inuentariũ non ɔfecit: sed soluz tempus ad deliberãdum petierit r nõ repudiauerit: teneṫ creditoribus insolidũ r falcidiaz perdit. Si aũt repudiauerit tunc teneṫ res hẽditatis restituere. h. d. vsqz ad. §. notissimi. ¶ In tex. ibi ne cesse est. n. s. si vult vti falcidia: vt in versi. si qs aũt temerario: r est hic quedaz interpositio vsqz ibi nõ liceat. ¶ In tex. ibi si nõ recusauerit. nota bm saly. ꝙ per ɔfectionez inuentarij qs nõ di citur adire hereditatez: de quo plenius p eum. s. ea. l. §. sinaũt dubius vbi videtur hoc tenere nisi appareat ꝙ faciat inuẽtariũ vt heres. Sed cy. ɔtra. s. ea. l. §. si vo postꝙ. vbi tenet ꝙ faciẽs inuentarium videṫ adire: q: tempus ɔficiendi non incipit nisi ab adita hereditate. Sed posset rñderi ꝙ nõ incipit currere aũ quãtuz ad heredez excludendũ a ɔsecutione beneficij inuenta rij r eius cõfectione. sed si vult ante ɔficere videṫ ꝙ possit ut h. Preterea etiaz quãdoqz currit ante aditam hereditatez ut no. Bar. in pn. huius legis. r ibi dixi. r per hoc patet ꝙ iste tex. nõ stringit ꝓ opi. illoꝝ qui per istuz tex. tenent ꝙ tempus triuz mẽ siuz datorum ꝓ ɔfectione inuẽtarij currat ante aditã heredita tem ut tenebat Saly. hic. ¶ Nota ꝙ nõ adiens hereditatem. j. tempus ad deliberandũ impetratum ab homine videṫ adire secus. si. j. tempus datũ a lege: vt in. l. cũ antiquioribus. s. eo. r no. glo. j. eo. l. i. §. fi. in glo. fi. ¶ No. in vsi. si qs autẽ temera rio. ꝙ ille q petit tempus ad deliberandũ patitur penaz detra ctionis falcidie ꝓpter nõ ɔfectionez inuentarij. Aliam vero pe nam. s. ꝙ teneaṫ creditoribus legatarijs insolidũ nõ patitur ꝓ pter nõ ɔfectionẽ inuentarij: q: idem si cõfecisset vt in pn. huius §. patitur ergo illã penam ex eo solo ꝙ petit tempus ad delibe randum. ¶ In tex. ibi inuentarij minime conscripto. subau dit saly. maxime q: fortius idem eo cõscripto: sed hoc nõ puto verũ per istuz tex. r q: qñ ɔfectum est inuẽtariuz cessat suspitio fraudis nisi ɔtrarium probetur: secus qñ nõ est cõfectũ vt in. §. licentia danda. s. ea. l. r in. §. sancimus. in auc. d heredi. r fal. r hoc etiã vult ful. Et no. ẽt ex isto tex. ꝙ deliberans accipiẽdo res hẽditarias nõ videṫ adire de quo dic: vt in. l. gerit cũ mate ria. ff. de acq. here. ¶ Itẽ no. ꝙ petens dilationẽ ad deliberan dum an velit adire dz durãte deliberatiõe habere penes se res hereditarias qd bm ful. hic est singulare. facit bm eũ. l. ait ptor in pnci. ff. eo. in glo. in verbo recusauerit. ¶ In ea. ibi interim debent rc. iunctis vltimis verbis huius glo. ꝙ approbat pmaz solutionẽ. Habetis ex hac glo. notare ꝙ ẽt si in concessione ter mini ad deliberãduz nõ fuerit expresse dictũ ꝙ si non adiuerit vel repudiauerit. j. tẽpus habebiṫ pro adeũte. tamẽ habebiṫ p inde ac si istud fuisset expsse dictũ r hoc sonat tex. hic q videtur hoc inferre ex iam statutis ibi dum dicit. r ideo rc. Intellige tamen bm no. per glo. in. l. quamdiu. hic allegata in glo. vbi datur vera solutio ad ɔtrarium formatũ h in gl. s. ut distingua tur an ad instantiam creditorum sit statutus terminus: an vero ad instantiã substituti seu venientiũ ab intestato. pmo casu ha betur pro adeunte. scdo vo pro repudiante. ¶ Quid aũt si mo

tu proprio heredis & nō ad instātiam alterius esset petita dila-tio ad deliberandū tūc dicit cy. & ful. hic q̄ tunc habebit locū iste tex. s. q̄ habebit̄ p̄ adeunte elapso termino. qd̄ itelligit hic saly. esse verū in eius odiū: & quatenus sibi eēt odiuz: vt q2 here ditas sit dānosa. alias secus ne iductū in odiuz redūdaret in fa uoré: qd̄ esse nō d3. l. si qs solidum. ff. de here. isti. l. siue hr̄dita-ria. ff. de nego. ge. vt hic latius p eū. Et idem videt̄ velle Bal. in. l. i. in. xxvj. oppo. s. q admit. ¶ Itē predicta intellige in isti-tuto pure. secus in istituto sub cōditiōe: q2 si ei esset statutus ter minus ad implēdaz ꝯditionē potestatiuā & adeūduz si nō fece rit nō habebit̄ p adeūte. imo ꝯditio habebit̄ p defecta. l. si ser uus. ff. de bo. auc. iudi. pos. & ibi bar. Et not. in. l. si qs ita insti-tuat̄ in diem. ff. de here. isti. & p bar. in. l. si qs suus. ff. de iure delibe. Uide ēt bal. ang. & Jo. de imo. in. d. l. si qs ita heres in stituat̄. vbi limitāt istaz materiā nisi post lapsuz tempus datum ad deliberāduz velit heres re integra & intra modicū tp̄s pur-gare moraz & adire uel repudiare q2 poterit. ar. l. si qs ita. §. se-ia. ff. de v. ob. & p no. per inno. in. c. cū in tua. q ma. ac. po. S3 ipsemet in. l. q̄diu. l ultima. de acq. here. tenet ꝯtrium & fortasse melius. q2 elapso termino lex facit executionē ipso iure: vt hic & ideo nō d3 posse purgare morā. l. si is cui. ff. de leg. ij. Et notat bar. in. l. si insulā. in. iiij. q. ff. d v. ob. limitat ēt ang. in. d. l. si qs ita instituat̄. vt predicta p̄cedant qn̄ datū tp̄s ad deliberandū fuit datū integrū. secus si fuit abbreuiatū a iudice: q2 tūc p lap-sum p̄mi termini sic abbreuiati nō videret̄ repudiare. dato ēt q̄ esset prefixa dicta dilatio ad istantiā substituti patet q2 tunc tem pus sepe statui pōt. l. iij. ff. eo. & no. hic in glo. & de hoc dixi sup rubri. de succes. edic. dic vt ibi. ¶ In gl. in vbo. bn̄ficio. gl. que rit an post tempus datū ad deliberandū possit hr̄s aliquo casu ꝯficere iuentariū. Et cū glo. trāsit cy. saly. & ful. hic. Sed mihi magis placet illd̄ qd̄ dicit bar. quē vide. ¶ In glo. fi. in p̄n. dic q̄ hic nullū est speciale circa deferēduz iuramētum in litē: q2 in quacūq3 actiōe bōefidei vel arbitraria deferī iuramētuz in litez ꝯ eum q dolū cōmisit nō restituēdo: vt. l. in actionib9. allegata in glo. Sed hic est speciale in hoc videlicet q̄ stet iuramēto cre ditoꝝ uel eoꝝ qbus hr̄ditas deferī d q̄ntitate rerū hr̄ditariarū ſm pe. & cy. ¶ In ea. in fi. tene mēti glo. istā ꝯcludentez q̄ per nō ꝯfectionē inuētarij filius nō p̄dit debitū iure nature: & ma-gis cōiter approbat̄. Et aliā adde gl. in auc. hoc amplius. & ibi Ja. bu. j. de fideicōmis. & gl. in. §. si vo nō fecerit. in vbo lucra ri in auc. de here. & fal. & p oēs in auc. s3 cū testator. j. ad. l. fal. vnde bar. declarat qs sit effectus huius ꝯclusiōis. attēto q̄ hr̄s nō cōficiēs inuētariū tenet̄ vltra vires. & p Jo. an. in addi. spe. in ti. de instru. edi. §. i. v. qd de suo. & p Bal. in. l. cū a matre. s. de rei vendi. in. ij. col. & in. l. i. j. de bo. auc. iudi. pos. plene per Saly. post alios hic. & p ang. & Jo. de imo. in. l. i. §. hec stipula tio. ff. si cui plus q̄ p le. fal. p oldra. in ꝯsilio. cxxxiiij. vbi tenent ꝯtra istā glo. & Pau. de ca. in. cōsilio. xc.

Notissimum. Per hanc cōstitutionez est deroga tum tribus constitutionibus de qui bus est facta mētio in p̄n. huius legis: quarum summa ad hāc redacta est. Et miles p p simplicitatē militarē nō cōseruans so-lennitatē huius legis: nihilominus nō tenet̄ creditoribus hr̄di tarijs vltra vires hr̄ditarias. h. d. ¶ No. q̄ p hāc legē nō tollit̄ priuilegiū militis: de quo aliqd hic in glo. & p Bal. in p̄n. hui9 legis. Et hic adde ea que ibi dixi. ¶ In glo. fi. in p̄n. ibi gordi-ana ꝯstitutio dic. i. sententia gordiane ꝯstitutionis auctoritate huius legis nō auctoritate gordiane constitutionis: ut hic in tex. ¶ In eadem. ibi in. §. fi. fit dubium an etiam per illuz tex. ecclesia non conficiens inuentarium teneatur vltra vires he-reditarias. & similiter qd in ecclesiasticis p̄sonis que eqparant̄ militibus armate militie. l. sacrosancte. d epis. & cle. Et no. in. l. miles in p̄n. ff. de re iudi. Bar. hic se remittit ad dicēda in auc. sed cū testator. ad. l. fal. & p̄mo arguit ꝯ ecclesiaz p. d. §. fi. & po stea alle. p ecclesia id qd̄ habet̄ in. l. i. §. an bona: & l. nō pos-sunt. ff. de iure fis. & nō decidit. sed ipse in repetitiōe. l. i. s. d sa crosan. eccle. in. iiij. q. q̄rte ptis p̄ncipalis tenet q̄ nō teneat̄ vltra vires hr̄ditarias ecclesia vel ecclesiastica p̄sona. qn̄ est in-stituta ꝯtemplatiōe religionis p id qd̄ no. in auc. sicut alienatio eo. ti. & p. d. §. an bona. Et quia in ecclesia cessat presumptio subtractionis rerū hereditatis nō cōfecto inuentario que non

cessat in alio: vt in. §. sancimus. in auc. de here. & fal. Item q2 lex ciuilis nō pōt ligare ecclesiam. c. ecclesia sancte marie. de ꝯsti. S3 si institueret̄ eccliastica p̄so na nō cōtemplatione religionis s3 ꝯiunctiōis vel alio respectu: tūc teneat̄. & tūc p̄cedat id q̄ habet̄ in. d. §. fi. idē tenet bar. in. d. §. fi. in auc. de here. & fal. fa-cit qd̄ no. bar. in auc. si qua mulier. circa. iiij. col. d sa crosan. eccle. idē tenet Bal. in p̄n. hui9 legis & in. d. auc. sicut alienatio. & ang. in. §. si vo qdā. l ultimo i auc. de ali. & emp. per illū tex. & p do. car. flo. n. c. i. d solutionibus. ꝯtrariū tenuit glo. in. c. i. de testa. que voluit q̄ ecclesia heres teneat̄ vltra vires hereditari as nō ꝯfecto inuētario. & hanc ptē3 seqtur saly. in. d. auc. s3 cū testator. l3 illā gl. nō alle. & etiā roma. in ru-brica. ff. de acq. here. q2 sicut pupillus minor tenetur vltra vires hereditarias si nō ꝯfecit inuētarium: nisi petierit se restitui in integrū ad tempus ꝯficiendi in-uentariu3 in. §. pupillus. in auc. de here. & fal. ita d3 esse in ecclesia cui eqparat̄. c. i. de resti. in integ. & ad hoc bene facit tex. in. d. §. fi. alias pe. in auc. de here. & fal. nō violādo tex. & qd̄ ecclesia teneat̄ ꝯficere inuē tariū dicit roma. in. d. rubrica q̄ p̄bat̄ per. §. si vnuz de predictis. in auc. vt cū de ap. cognos. q tn̄ vt mihi videt̄ nihil facit vt intuēti clare apparet q2 nō loqui tur in materia ista tn̄. d. p̄rimā opi. tenet Jo. d imol. in. d. c. i. de solutio. & in. d. c. i. de testa. Ange. s. ea. l. §. si vero postq̄. tenet q̄ ecclesia si nō facit inuētariū nō tenebit̄ vltra vires hr̄ditarias p. d. auc. sicut alie natio. tn̄ dicit q̄ nō poterit detrahere falcidiaz p. d. §. fi. ang. in. l. i. §. hec stipulatio. ff. si cui plusq̄ p le. falci. dicit q̄ clericus heres nō cōficiens iuentariū te netur vltra vires. p. d. §. fi. Puto veriorez [a] esse illaz opi. q̄ teneat̄ vltra vires. & q̄ ecclesia possit petere re stitutionē per allegata pro illa opini. Non ob. tex. in d. auc. sicut alienatio. & in. d. §. si vero qdam. q2 ibi loquitur de trāslatiōe rei particularis sterilis in eccle siam. nō aūt quādo iure vniuersali hereditario voca batur ecclesia. quo casu pōt imputari ecclesie q̄ con-tempserit beneficiuz huius legis nō cōficiendo inuē tariuz: vt in hac. le. §. si vo postq̄. que ratio cessat in ꝯrio. ¶ Nō ob. id qd̄ habet̄ in. d. §. an bona. q2 ibi nō loqt̄ qn̄ deferī iure hereditario hereditas. sed lo quit̄ in bonis vacātibus que differunt ab hereditate vt declarat bar. in rubrica. ff. de acq. here. & per hoc est responsum ad id qd̄ no. Bar. in. d. auc. si qua muli er. q2 ibi etiā loqt̄ quādo ecclesia nō veniebat iure he reditario: quo casu nō tenet̄ vltra vires: ēt si nō cōfe-cerit inuentariū: vt dixi. s. ea. l. in. §. & si prefatā. Nō ob. q̄ ecclesia nō presumitur subtrahere: q2 rn̄deo q̄ hec presumptio etiā cessaret in pupillo non doli capa ce: & non tenetur vt dixi. & sic satis est q̄ administra-tores possint subtrahere: vel dic p̄sumptio subtractio nis habet locuz quo ad falcidiā. ut loqt̄ tex. in. d. §. sancimus. Nā ēt ante inuētū beneficiū iuētarij q̄uis lex nō induxisset istā presumptā suspitionē occultati-onis: tn̄ tenebat̄ vltra vires. l. que dotis. ff. so. ma. p̄ terea tex. in. d. §. sancimus. nō videt̄ se oīno fundare in illa p̄sumptione subtractiōis: p3 q2 dicit forte. & sic innuit q̄ idē sit si nō subtraxerit inde cū glo. i. in vbi. forte. d ap. Nō ob. q̄ lex ciuilis nō pōt ligare eccliaz: q2 pōt dici q̄ ista p̄uisio cōfectiōis inuētarij est etiaz approbata a canone. c. raynaldus. de testa. uel tenet̄ soluere debita insolidū: sicut defunctus in cuius lo-cuz successit & cuius p̄sonā representat. d. c. i. de solu. & cū ibi allegatis in gl. Uel posset ꝯcordādo opi. di-ci q̄ dispositio legis volentis q̄ heres nō teneat̄ vl-tra uires hereditatis creditoribus hereditariis si cō-ficiat inuētariuz est fauorabilis: q2 ante hoc bn̄ficiuz inuētum nō erat introductū. iō talis dispositio legis intelligit̄ approbata a canone. x. dis. c. i. & ij. & ibi ar-chi. & no. plene hosti. & Joā. an. in. c. si. de solu. Sed

[a] ¶ Puto ueriorē d hoc articulo vide abb. ꝯsi. xx-iiij. i. li. & ꝯsi. lxxiij. ij. li. ubi ꝯcludit speci ale eē in eccle sia ut nō ꝯfe-cto iuentario nō teneat̄ vl-tra vires hr̄-ditarias ne ec clesie bōa alie narent̄ p indi rectum.

dispositio legis imperialis volētis q̄ heres nō cōficiens inuētariū teneat legatarijs vltra vires hereditarias ꝛ nō possit detrahere falcidiā nō ligat ecclesiā: q: hoc est pīudicialis ipsi ecclesie q̄ ante talem nouissimā legē nō tenebat legatarijs insolidū vltra vires ꝛ poterat detrahere falcidiā.l.si vniuersale.ꝭ.de leg. ꝛ.l.i.§.pe.ff.ad tre.q̄ iura sunt postea correcta.p.§. si vo nō fecerint.in auc.de here. ꝛ fal. ꝛ hec doctrina pbat p ea que tradunt in.d.c.i.ꝛ.ij.ꝛ fere p dictam totā distinctionē.ꝛ in.d.c.fi.de sol. p Jo.an.ꝛ istud magis placet. ¶ Querit ēt gl.an p hāc legē sit derogatū puisiōi inducte p.l.cū antiqoribus.s.e. dic vt in gl. Et adde que dixi in.§.ꝛ hec qdē.s.ea.l.ꝛ ea q̄ no.bal.in.l. cū antiqorib9.in.v.q. vbi infert ad singularē decisionē ɔcludēdo q̄ nō sit derogatū illi legi p istā maxīe in.l.ꝛ hoc qdē pallegata. Sz vtrūq remediū ɔiungi possit: vñ dicit q̄ si post lapsū decē mensiū a die quo hr̄s sciuit sibi delatā esse hereditatem īpetrauit nouē mēses ad deliberendū a iudice. iuxta.d.§.ꝛ hec qdē cū seq.qñcūq decedat hr̄s.ꝭ. spaciū dictoꝝ mensiū nouē īpetratū trāsmittet domius deliberādi ꝛ ɔsequēter hereditatē nō aditā.ꝛ h seqt Pau.de ca.hic ꝛ in.d.l.cū antiqoribus.in lec. paduana.q ēt vult q̄ si statī cū sciuit heres sibi hereditatē eē delatā īpetrauit a iudice spaciū nouē mēsium.ꝛ.ꝭ.illā dilationē decessit heres hr̄ditate nō adita extinguet dicta dilatio ꝛ trāsmittet residuū anni legalis ad hr̄dē q: p dilationē datā a iudice nō dz sibi auferri bñficiū indultū a lege.c.indultū.de re.iur. in.vi. Sz ful.hic ꝛ licet de bal.mētionē nō faciat tenet ɔ dictā decisionē bal.ꝛ vult q̄ quo ad trāsmittēdū semp attendat annus a die scientie delatiōis hereditatis.siue fuerit īpetratū tempus siue nō.ꝛ ita dicit sentire glo.in.d.l.cū antiquioribus.in v. minime Et nō ob.glo.hic ſm eū: q: intelligit quo ad deliberandū nō quo ad trāsmittēdū.ꝛ ista pars mihi vr de iure vetior.p.d.l.cū antiqoribus.ibi dū tex. dicit ita tñ vt vnius anni spacio eadē trāsmissio sit ɔclusa nam si vera esset opi. Bal.ꝛ pau.de ca. longe vltra annum durare posset.

a ¶ Adire uide bal.ɔsi.clxxxvij.iij.li.ꝛ ccccxxxiiij.iiij.lib.p. ang. ɔs.lxiij.in cōsilijs bal.li.v.
b ¶ Maioris ptis vid bal. ɔs.cxxiiij.iij li.alex.ɔs.xc. vbi dic q̄ inimic9 dicit ille q lite mecū hz oīū bonorū uel maioris ptis adeo q̄ ɔ me testificari nō pōt.

¶ De repudianda hereditate. Rubrica.

I paterna. Filius q abstinet ab hr̄ditate pr̄na: lz postea hr̄ditaria bōa teneat ex aliqua alia iusta cā: nō tñ efficit hr̄s.h.d. ¶ Et pmitte id qd habet in.l.fi.ꝭ.e. ¶ No.q̄ habitādo in domo hr̄ditaria videat qs gerere p hr̄de nisi pbet q̄ ex alia cā fecerit.ꝛ pōt exēplificari ſm odof.ꝛ bal.si fili9 tenebat domū vt sibi obligatā p dote materna.ꝛ hoc dicit pau.de ca. esse veꝝ si filius poterat ppria auctoritate accipere.q: data erat in īstrumēto licētia iuxta.l.iij.ꝭ.de pig. secus si nō poterat ppria auctoritate accipere tāquā creditor: quia tunc uidetur tanquā heres fecisse.qa alias videret deliquisse qd nō psumit.l.merito.ff. p socio.bene facit lz ipse nō alleget id qd legit ꝛ no. in l.cū creditor.ff.de fur. Sed aduerte quia iacente hereditate videtur q̄ impune potuerit apprehendere possessionē vacantē ipsius rei imobilis in qua habebat titulū pignoris.p no.p glo.in.l.fi.in v.ignorantia.ꝭ.vñ vi.dicit ēt Pau.de cast.hic q̄ qñq statuta puidēt q̄ qualitercūq occupet: etiā si dicat p dote materna intelligat esse hr̄s.tñ adhuc ſm eū non dz intelligi dictū statutū de eo q iudicialiter occupasset quia alias statutū īpediret iustam exactionem dotis. Sed in hoc vltimo ipsemet Pau.in.d.l.seruū.§.fi. ff.de acq.hr̄.tz ɔriū.s.q̄ accipiēdo q̄ in iudicio efficeret hr̄s pp statutū.ꝛ dicit q̄ p illū tex.dat remediū l.q̄ pmo repudiet hr̄ditatē postea accipiat bona iuridice pro dote materna: q: non videbat reuocata repudiatio seu abstensio: ꝛ hoc magis placz. Et circa pdicta qñ habitādo in domo videat qs adire a.videatis p Bar.in.l.gerit.in.v.circa tertiū pncipale.de acq.here.per Bald.in.l.nō hoc.s.vñ cogna.ꝛ in.l.i.post glo.s.si vt se ab here.absti.

I paterna. Qui post abstensionē res paternas bona fide emit: nō vr abstensionem reuocasse.secus si mala fide emit.h.d. ¶ Et psumit mala fide si emisset oīa bōa: vt hic p gl.ꝛ doc. ꝛ idē dicit ang.si emisset solū oīa meliora.allegat tex.ſm eū singularē.in.l.sūma cū rōne.in pn.ff.de pecu.ꝛ seqt ful.hic.idem no.ang.i.l.oēs.§.lutius.ff.q in frau.cre.ꝛ i.l.marcellus.§.res q̄.ff.ad treb.ꝛ ang.ꝛ Jo.de imo.in.l.fi.ff.de stipu.ser.vbi etiā pro hoc alle.tex.in auc.de trien.ꝛ semis.§.i.ibi alijs qdē meliora ꝛc.sed nec ibi nec in.d.l.sūma cū rōne. videt hoc pbari sz melius pbat ex no.p glo.ꝛ bar.in.l.nomē.§.i.ff.de leg.iij.ꝛ p bal.in.l.i.s.si qd in frau.pa.ꝛ in.l.si vnquā.ꝭ.de reuo.do.ꝛ in l.i.in vlti.col.ꝭ.q bo.ce.po.ꝛ in.l.fraus.ff.de leg.vbi ɔcludūt doc.q̄ p alienationē maioris ptis b bonoꝝ ēt particulariter facta resultat suspitio in casu quo resultaret p alienationē oīū bonoꝝ facit.l.pp litē.ff.de excu.tu.ꝛ ad istas ɔiecturas fraudis habēdas: vide plura p bal.h post Cy.ꝛ bar.ꝛ p bar.in.l. post ɔctū.ff.de dona.cū si. ¶ In glo.fi.post pncipiū.qrit gl. qd si in terminis huius legis filius nō abstinuit sz se inmiscuit.an poterit ɔueniri hypothecaria a ceteris creditorib9.p fūdo quē emit a creditore.ꝛ tenet q̄ sic: q: emptio tanq̄ rei sue nō valuit p.§. illō allegatū in glo.q.§.nihil facere vr.nā ibi nō videt emisse rem ppriā: q: emptor emit rē illā añquā eēt sibi delata hereditas debitoris vendentis: ꝛ rō pter quā ibi tenet heres est pp dolū ibi cōmissum a defuncto debitore nō seruāte modū in cōuentiōe deductū: q: qñ creditor ɔsensit debitori ut vēderet fundū hypothecatū fuit actū q̄ de pcio venditōis satisfaceret creditori: ꝛ nō fuit ita seruatū.tñ dictū glo.vr cōiter approbari si emit post aditionē.p.l.debitor.in pn.de pig.act.ꝛ.l.sue rei.ff. de ɔhen.emp.ꝛ isto casu loqt glo. Sz magis dubiū est si emit ante aditionē vel imixtionē in quo ſm oēs excepto Ful.vr idē esse si erat suus hr̄s: q: postq̄ nō abstinuit sz se imiscuit vr eum semp fuisse hr̄dē pp existētiā suitatis.l.i.§.q in ptāte.ff.si qs omissa cā testa.ꝛ sic videt emisse rē ppriā: ꝛ ɔñter nō valet vt est dictū. Sed Ful.in hoc tenet ɔriū: q: añ imixtionē suus ē nudo noīe hr̄s.sicut qñ abstinuit.alle.l.nā nec emācipatus.ff. de le.i.ꝛ.l.p hr̄de.§.papi.ff.de acq.here.tñ cōsiderabis an posset sustinēdo cōē opi.rñderi q̄ est magna differentia īter istō nomē hr̄dis qd hz filius añ imixtionē vel abstensionē: ꝛ illō nudū nomē hr̄dis qd hz fili9 post abstensionē: vt plene declarat bar. in.l.si fili9 q patri.ff.de vulg.ꝛ pu.in pe.ꝛ vlt.col.in v. qro an bñficiū abstinendi itroductū a ptore eueniat ꝛc. Si aūt heres extneus erat q emit añquā adiret.ꝛ adhuc Cyn.hic.bar.ꝛ alij magis cōiter tenēt q̄ possit ɔueniri hypothecaria.ꝛ q̄ emptio nō valuerit tāq̄ res q̄ secuta aditiōe fingit fuisse hr̄dis tpe quo emit: q: aditio trahit retro ad tps mortis testatoris.l.heres qñ q.ff.de acq.here.l.si ex re.§.fi.ff. de stipu.ser. Subdebat tñ bal.ꝛ saly.hoc eē verū nisi hr̄s adiuisset hr̄ditatem cū bñficio inuētarij: q: ius q̄ sibi ante acqsiuisset emēdo ab anteriore creditore pp qd excludebat ceteros.l.i.ꝭ.si antiqor creditor.ɔseruabat p aditionē factā cū bñficio īuētarij.iuxta.l.fi.§.in ɔputatiōe.s.ti.i.sz ful.ꝛ Pau.de ca.hic tenēt q̄ etiā si nō sit cōfectū īuētariū nō possit ɔueniri hypothecaria.ꝛ sic q̄ emptio valeat: ꝛ tutus sit heres ab hypothecaria.iuxta.l.i.mouent q: veritate īspecta tpe quo iste emit nō erat sua res.ꝛ sic cū fuerit valida ēptio nō dz p subseqētē aditionē īfirmari. Et ñ ob.id qd habet in.d.l.hr̄s qñq.q: illō nō pcedit quo ad oīa.sz ſm ful. pcedit quo ad hoc ne testator decedat p pte testatus: ꝛ p pte intestatus.al's āt sequeret q̄ si filiofa.delata est hr̄ditas exnei postea effectus sui iuris adeat q̄ debet hr̄ditas acqri patri. cōtra.l.nō dubiū.s.ti.i.ꝛ cōtra.l.ij.ꝭ.de legi.her.cōfirmat hoc Pau.de ca.quia in casu nostro nō potest habere locū fictio de qua in.d.l.heres: quia deficit extremū habile a quo q: iam res est effecta heredis anteq̄ adeat.vnde cum semel sit sua nō pōt amplius effici sua ex alia causa.l.sequitur.§.lana.ff. de vsucapi.l.proprias.ꝭ.de leg. ꝛ q̄ illud extremum a quo debeat esse

habile.pbaſ in.l.ſi.ff.cõmu.predi.⁊ in.l.potioꝛ.⁊ in.l. qui bal neū.ff.q po.in pig.ha. Et no.h p Bar.in.l.ſi is q.p emptore.in.v.q.pncipali.ff.de vſuc.⁊ hoc magis mihi placet:q2 iſtõ voluit Bar.⁊ alij poſt eū in.d.l.heres quꝫ. Et intellige iſtaꝫ queſtionē foꝛmari ſup hypothecaria.ſ.an tali actiōe poſſit cõueniri hñs nō ſup actiōe pſōali:q2 nō ē dubiū q actōe pſonali poſſit cõueniri poſtq adiuit ⁊ poſſit eſſe ſatis vtile creditoꝛib⁹ q poſſet cõueniri hypothecaria:q2 habentes hypothecā preferuntur ceteris.l.eos.j.q po.in pigno.habe. ¶ Extra etiam opponiſ.nā dicit hic in tex.in ꝟ.bona fide a cõtrario ſenſu.⁊ hic expſſe in glo.i.q ſi poſt abſtenſioneꝫ filius mala fide emit hereditarias res põt cõueniri a creditoꝛibus:⁊ cenſeſ reuocata abſtenſio. Cõtra q2 grauius delinquit q furaſ res hereditarias q q emit eas mala fide:ſed ille q poſt abſtenſionē furatur eas nō videtur reuocare abſtenſionē.l.ſi ſeruū.§.fi.ff.de acq.here.ergo nec q mala fide emit. Et hāc opi.videſ tenuiſſe gl.i.in.l.ſi is qui bonis.eo.ti.volens q illa.l.ſi is q.intelligaſ qñ ante abſtenſionem emit.ſecus ſi poſt:q2 videretur reuocare:ſed iſta glo.i.hic iuncto tex.huius.l.vult expſſe contrariū:q2 loquitur quādo emit poſt abſtenſionē. Hy.in.d.l.ſi is qui.relinqt cogitandū. Cy.hic ⁊ Bar.in.d.l.ſi is q.tenēt iſtaꝫ glo.p tex.in.d.l.ſi is qui.in ꝟ.abſtinuit.nō violando tex.vt violabat Hy.q dicebat poſſe exponi.i.abſtinere potuit. Nō ob.d.l.ſi ſeruū.§.fi.q2 ibi nō cõſtabat q mala fide abſtinuit:ſed q vere abſtinuit. Sed iſta glo.intelligiſ qñ cõſtabat q mala fide abſtinuit vt q2 omnia bona poſtea emit.⁊ ita loqtur tex.in.d.l.ſi is q. Et ita reſpondet Bar.in.d.l.ſi is qui.⁊ alij ibi videntur ſequi. Ex quibus infero q ſi in caſu.d.l.ſi ſeruū.§.fi.hereditas vel melioꝛa bona hereditaria cõſiſtebāt in illis rebus furto ſubtractis poſt abſtenſionē:ita ibi eſſet preſumendū q abſtenſio fuiſſet mala fide:⁊ ſic intelligereſ reuocata ſicut in caſu.d.l.ſi is qui.q2 eſt eadē rõ per omnia iunctis his que dixi in pn.huius legis dū allegaui no.p Ange.hic.quod no.p limitatione.d.l.ſi ſeruū.q2 a doctoꝛibus non traditur.

t **Cuius.** Jnutilis tranſactio facta ſup hereditate quā qs petendo adiuit non hꝫ vim repudiatiõis cū fieri nō poſſit de hereditate ſemel acquiſita.nec vim pacti gratuiti:q2 nō cenſeſ velle donare qui tranſigit:ſed ſolū a lite recedere:ideo ea nō obſtāte põt tranſigēs litem pſequi.h.d. ¶ Et caſū figura vt hic p Bar.poſt gl. No.q dicēs teſtamentū iniuſtū videſ adire hereditatē ab inteſtato:vt hic.⁊.l.cū quidaꝫ.ff.de bo.poſ.ti.generali.de quo vide per Bar.ibi.⁊ in.l.gerit.de acq.here.in ver.circa tertiū principale ⁊c.⁊ in.l.poſthumus.§.fi.ff.de inoffi.teſta. Et plene per Jo.de imo.in.l.filio pterito.in.xxxv.col.ff.de iof.te.⁊ aliqd p bal.h. ¶ Scdo no.q trāſactio q nō hꝫ i vi trāſactõis nō hꝫ i vi pacti ad excipiēdū vt h.⁊ i.l.ſi cā.š.de trāſac.ð quo ibi dixi. ¶ Tertio no.ſm Bal.q qui nō accipit ꝟba aduerſarij nō põt ſe fundare ex illis:⁊ ideo facit q non ſufficit ꝯfeſſionem eſſe factā aduerſario preſente niſi ſit facta eo acceptante ⁊ ita tenet Cy.in.l.vnica.in.vi.q.j.de cõfeſ.⁊ ibi plene Saly.in.xv.oppo.⁊ Saly.in.l.generaliter.š.de nō nu.pecu.⁊ in.l.iubemus.j.de libe.cā. Tamē vbi talis ꝯfeſſio eſſet facta in fauoꝛē aduerſarij pñtis ⁊ tacētis videreſ in dubio acceptata:q2 videſ tacēs cõſentire in his q cõcernūt fauoꝛē ſuū.l.qui patiſ ⁊.l.ſi remunerandi.§.ſi paſſus.ff.man.bene facit q no.bar.i.l.i.š.ð pac.⁊ adde q dicā ſuper glo.in ꝟ.donatiõis. ¶ Jn gl.in ꝟ.aſſeuerās.no.ex iſto tex.ſm hūc intellectū glo.q non eſt neceſſe q filius preteritus pncipaliter dicat p viam pncipalis petitionis teſtm̄ nullū ſi vult ſuccedere.adde.l.i.š.de oꝛ.iudi.⁊.l.filio pterito.ff.de iniuſ.teſ.cū ibi no.p bar.in ꝟ.quo qualiter pponaſ:lꝫ poſſit ſi hoc vult vt ibi per eum. ¶ Jn gl.in ꝟ.donationis ibi neſciret ⁊c.hoc nō eſt bene dictū:q2 ſi neſciret ſibi ius cõpetere nō poſſit adire.l.ſi cū falſam.ff.de acqui.here. Et plene no.in.l.is poteſt.eo.ti. Cuius ꝯriū vult lex iſta.ſ.q videaſ adiuiſſe. Eſt ergo melioꝛ rõ:q2 dimittens ex cā trāſactionis ſi trāſactio ſit valida nō cēſeſ titulū vel ius in poſſeſſorē trāſferre ſed ſolū a lite recedere.l.ſi pro fundo.⁊.l.ſiue apd acta.⁊ ibi no.in glo.de trāſac.ergo nō cēſeſ dōare. ¶ Jn ea.ibi ſi mihi des decē ⁊c. Pau.de ca.hic dicebat aliter exēplificari poſſe iſtū tex.ſ.q in inſtrō dicebatur q ex cauſa tranſactionis talis receſſit a lite:⁊ q pmiſit aduerſariū nō moleſtare de cetero:⁊ nō ptinebaſ ibi q aliqd fuerit datū vel pmiſſū ab aduerſario.nā iſtō inſtrꝫ nō pbabit verā ſeu validā trāſactionē.ita dic poſſe itelligi tex.⁊ in.l.trāſactio.š.de trāſa.q dicit pperuo eē mētiendū. Tu ad hoc vide cy.i.l.i.j.de ꝯhē.⁊ cõmit.ſtip.vbi qrit qd ſi qs pducit iſtrm in quo ꝯtineſ q tici⁹ vēdidit ſibi talē fundū ⁊ nō ꝯtineſ ibi pciū:an valeat relinqt cogitādū⁹. Sꝫ Ray.ibi tꝫ q nō p.§.pcium.inſti.de emp.⁊ vē.bene faciūt no p bar.⁊ alios in.l.ſciendū.de ꝟ.ob.dū dicūt q ſolēnitas materialis vt eſt pciū nō pſumiſ p.d.§.pciū. Ad qð ēt vide no.p bar.in.l.ſi duo.§.marcell⁹.al's eſt.l.marcell⁹.ff.de iureiur.⁊ p bal.in.l.i.š.de re.ali.nō alie.⁊ i.l.ſi fideiuſſoꝛ.§.fi.de le.i.⁊ q dixi in.d.l.ſciēdū. ¶ Jn ea.ibi nō admiſiſti vl' tacuiſti ⁊c.dicit pau.de caſ.h q iſta glo.ſm hoc allegaſ q ſi aduerſarius me⁹ fecit vnā poſitionē:⁊ ego eā negaui vel ſurda aure tranſiui nō rñdendo ad ipm nō poſſum ex ea me iuuare ꝯ ipſum.dicit tñ q iſta iductio ſibi nō plꝫ:q2 glo.loqſ qñ cõditiõaliter locut⁹ ē ſub mõ:puta remitto tibi ſi mihi.x.dabis:vel vt des mihi decē:⁊ nō fuerūt data quo caſu nō eſt dubiū.ſed ſi aduerſarius meus loqſ pure ſimpliciter aliqd affirmādo:tūc ſi illō nego nō poſſū me ex illa poſitione iuuare de quo dicit ēt vidēdū bar.in.l.poſt legatū.circa vi.col.pncipij.ff.ð his q.vt indig.ſed ſi eā nō negaui lꝫ aderā nō rñderim ſi nō fui iuſſus vel coactus rñdere nl obſtare vr q n poſſim me iuuare ex ea ſicut ex quacūqꝫ ſcriptura p ipſum in iudiciū deducta etiam me tacēte.l.cum precium.j.de libe.cau.l.p familie.ff.fami.herciſ.l.iura j.de omni agro deſer.li.xi.⁊ q no.i.l.ij.§.fi.p bar.ff.de iur.fiſ. Sed ſi fui iuſſus rñdere ⁊ fui ꝯtumax.p cedere poſſet q n̄ poſſē me iuuare qſi videar negaſſe in me pꝛiudiciū ſicut videoꝛ ꝯfiteri ſi ꝯfeſſio mihi magis noceret.l.de etate.§.q tacuit.ff.de iterro.ac.q2 ꝯtumacia facit q fiat iterptatio in eā ptem q eſt deterioꝛ ꝯtumaci.vt no.in.l.q diu.in vi.col.ff.de acq.her. Ad h vide p Jo.an.⁊ alios in.c.i.⁊.ij.ð ꝯfeſ.i vi.⁊ in.c.fi.de iureiu.eo.li.⁊ p bal.in.l.i.in.iiij.vl'.v.col.de ꝯfeſ.⁊ ang.in ꝯſilio.cij.incipi. Jn qōne vertēte inter dñm Michaletū.⁊ p Ange.⁊ Ro.in.l.i.§.ſi qs ſimpliciter.ff.de ꝟbo.ob. Jn gl.fi.ad.l.poſt q liti.alle.in glo.ꝟa eſt rñſio q ibi loquiſ i renūciatione valide facta p pactū:hic iualide:⁊ an in caſu i quo tranſactio fuiſſet valida teneaſ iſte renuncians ſeu trāſigēs aliis creditoꝛib⁹ hrditarijs cuꝫ qb⁹ non trāſegit ē mā.l.cõtrouerſia.ff.ð trāſac.dic vt ibi no.

s **Sicut.** Jnutilis repudiatio nō habꝫ vim vtilis confeſſionis in preiudiciū repudiantis q pmo adiuerat.h.h.⁊ caſum vide p Cy.hic.⁊ meli⁹ p Bal. ¶ Not.q hereditas ſemel acquiſita nō põt repudiari:⁊ iō facit ſm pau.de ca.hic q ſi ſoroꝛ ſua poſt aditam[b] a ſe hereditatem paternā dixit tpe quo a te dotabatur q repudiabat partem ſuā hereditatis p hoc nō impedietur dictā partē ſuā a fratre pſeq.ſecus ſi dixiſſꝫ renūcio fratri q2 vr ei velle donare.ſic enī videmus q ſi pendente lite ſup hereditate inter me ⁊ aliū dico repudio hereditatē nō nocet mihi repudiāti q iā fuerā heres p aditionē:vt eſt caſus ſingularis hic hꝫ eū.ſec⁹ ſi dico renūcio liti.l.poſtq liti.š.ð pac. Sꝫ aduerte q2 bar.h tꝫ ꝯriū i ꝟ.venio ad ſcðaꝫ ⁊c.q aliter itelligit iſtā legē:⁊ vult q ſemp qñ apparet q fuit fcā rpudiatio ad fauoꝛē aduerſarij tūc iducat rnūciationē ēt ſi hrditas iā fuit adita.ſec⁹ qñ fuit fcā ad ꝯmodū tm̄ repudiātis:vt h.exēplū ſi ꝯuet⁹ a creditoꝛib⁹ vt hrs dixit rpudio:⁊ tñ iā adiuerat.nā fcā fuit repudiatio non ad fauoꝛem aduerſarij:ſed repudiantis:ideo non habet vim pacti.ita intelligit h.ſecus in pendente lite mota p illum q adiuit ſuper

a ¶ Cogitādū adde q lud.ro ma.ꝯſil.cccv. dicit q nō vꝫ q2 ſicut teſtes iperfecte conuētiõeꝫ ptium narrātes nō pbāt eādē mō ſi pbat ſcriptura ipſecta.vid tñ q ideꝫ voluit ꝯſi.xci.

b ¶ Aditam. adde q voluit lud.ro.ꝯſi.xl. poſt bal.in.l.ſi viua mre.vbi dicit q ſtatutū mri phibens mulierē nubere extra territoꝛiū cū hrditate non hꝫ locū cū hrditas eſt adita.

a ¶ Cām.de hoc late p ip̄z alex. ↄsi.xiij.ij.li. q̄ qdē ↄsilium ē quadruplicatū in suis volumi nibus.
b ¶ Repudiare.qd aūt ecōtra an tutor solus possit repudiare hr̄ditatē delatā pupillo vide ludo.ro. ↄsi.cxlix.
c ¶ Prelato. adde ludo.ↄsi. lxxxiiij.pau.cō silio.xxxij.
d ¶ Cōsuluisse vide q̄ voluit ↄsi.ccccix.
e ¶ Legitimare.adde q̄ posui in.l.gallus. §.qd si tm̄.vbi ēt.d.alex.pōit.

petitione hereditatis fuerūt postea dicta illa verba repudio hereditati: qr inducunt exclusionem r exceptionē pacti ↄ eū q adiuit p.d.l.postq̄ liti. vt hic p eum: circa qd̄ adde qd̄ dicā sup glo.ij.dū aūt Pau. de ca.hic dicit q̄ qn̄ soror dixit renūcio frī rc̄.videat̄ donare velle fratri. Addo eūdē idē dicētē i.l. si actionē.s̄.de pac.r in.l.pactū.s̄.de col. r ibi dixit q̄ si plures erāt fratres: r vni tm̄ voluit ꝓdesse renūciando ei hr̄ditatē q̄uis pmo nō adiuisset videret̄ p illā renūciationē adire ꝑus r successiue donare.ar.l.illō ff.de acq.here. Et ita ēt dicit ipse i suo ↄsilio.cccviij. incipiēte. In xp̄i noīe viso pūcto rc̄. Sz in hoc vltimo Jo.an.sentit ↄriū in addi.spe.in ti.de testa.§.i. in addi.incipiēte Ubert⁹ rc̄.p.l.fuit qōnis.ff.de acq.here. r ita sentit p illā legē bal.in.l.si defunct⁹.j̄. de suis r legi.r in.l.pactū.i.ij.q.q̄ ad p̄ns aliter nō examino qr nō ē hn̄ de materia nr̄e legis. ¶ Itē no. ɓm Bal.q̄ actus inualidus nō p̄iudicat ēt si in iudicio fiat. ¶ Itē no.ɓm eūdē q̄ ↄfessus in iudicio ēt sine cā seu iformaliter,p ↄdēnato hr̄. Addo.l.i.in fi. cū gl.no.ff.d̄ iter.act.r i.§.r lz.i auc.d̄ testi. Ex quo ifert Bal.q̄ instr̄m guarētigiatū nō reqrit cām[a]: qa est ibi p̄ceptū notarij q est iudex chartulari⁹: vt no. gl.in.l.i.ff.de iudi.r in.l.rē nō nouā.s̄.de iudi.r sic cēset̄ factū in iudicio: vt no.p Cy.in.l.i.j̄.de ↄfes.in ij.q.r p bar.i.l.possessio quoqz.§.fi.ff.de acq.pos. r in.l.error.in.ij.col.s̄.de iur.r fac.igno.r in.l.non fatet̄.in fi.ff.de cōfes.r expresse bal.in.l.nō aliter.ff. de adop. Et Jo.de imo.in.l.ait p̄tor.in p̄n.ff.de re iudi. Ex his vr̄ q̄ statutū dicēs q̄ instr̄a guarētigiata habeāt executionē paratā hēbit locū ēt si ↄ talia instrumēta opponeret̄ q̄ in eis nō ↄtinet̄ cā de quo dixi in.l.fi.§.in ↄputatiōe.s̄.de iure delib. ¶ No.ɓm Bal.q̄ aliud vr̄ esse renunciare aliud ↄfiteri.p quo addo tex.in.l.si te.r ibi no.Bal.j̄.de inge.ma. vbi ꝓbat̄ q̄ ille q renūciat liti non fatet̄ lz sibi p̄iudicet. Et dicit ibi Bal.q̄ ille tex.est ad hoc multū singularis. ¶ In gl.i.in fi.adde aliū casū i.l.cū hr̄ditatē.r in.l.si minor.ff.de acq.here.r i.l.si certaꝝ.§.i.ff. de testa.mil.r in.l.i.r.ij.s̄.si vt se ab her.absti. Tn̄ iste vltimus casus nō ē ꝓprie fallētia a regula hui⁹legis: qr ista lex loqtur in maiore. ¶ In gl.ij.ibi rn̄deo sic rc̄.hoc videt̄ ↄ istū tex.vn̄ aliter rn̄de ad.d.l.postq̄ liti.distinguēdo vt hic p Bar.,put retuli.s̄. in pmo notabili.sed pau.de ca.nō placet distinctio bar. sed dic eē distinguēdū. Aut ē dcm̄ r̄pudio: r tc̄ nihil opet̄ in eo q iā adiuit: qr ꝟbū repudio ↄcernit ius acqrēdū: nō aūt acqsitū.p hoc videt̄ tex.lz ip̄e nō alleget in.l.i.§.decretalis.ff.de succes.edi.aut dixit renuncio r tunc ꝓcedit ↄclusio bar. qm̄ est vocabulum magis latū qm̄ pōt cōprehēdere ēt ius q̄sitū.d.l.postq̄ liti.r pōt ēt cōprehēdere ius q̄rendū: vt.l.ij.lz ip̄e n̄ alleget.s̄.de iur.r fac.igno.r.l.ij.§.fi.r ibi vide gl. in ꝟ.nuptijs.ff.de ꝑui.cre.lz ista dr̄ia quā fecit pau. de ca.nō placet mihi r cōtrariū voluit hic Ja.de ra. Cy.Bal.r Bar.in.l.i.in.iij.q.s̄.q admit.nā volūt non esse differentiam inter renunciare r repudiare: sed inter renunciationē seu repudiationez hereditatis: r renunciationē seu repudiationez litis: r ita rn̄dent ad.l.postq̄ liti.s.q̄ ibi loqtur qn̄ renunciat liti hic quādo hereditati. Ful.dicit sibi nō placere dictā respōsionē datā p Jac.de ra.r Cy. ad.l.postq̄ liti. qr ē ↄ tex.s̄.l.,pxima.vbi renūciatio hereditatis si facta sit ex cā donatōis p̄iudicat heredi.vnde tenet distinctionē r rn̄sionē traditā hic p bar.r rectius: quā opi.ēt seqtur Ang.hic.r sentit h glo.fi.hic. ¶ Nec ob.predictus tex.in.d.§.decretalis.quē.s̄.allegaui p distinctione tradita p Pau.de ca.qr rn̄deo q̄ intelligitur quēadmodū p bar.itelligit̄ iste tex.s.qn̄ repudiatio nō poterat habere vim pacti: qr ꝓferebat̄ ad fauorē repudiantis: vt dixi.s̄. ¶ In glo.fi.ibi ex ꝑus facta nō tenet rc̄.vt.l.cū de in debito.§.fi.ff.de ꝓba.r.c. si cautio.de fide instru.vbi cōfessio facta sine cā extra iudiciuz nō valet.tn̄ in iudicio facta valet: vt dixi.s̄.ergo idem videbatur dicendū in ista repudiatione que lz nō valeret si facta ē ex iudiciū post aditā hereditatē.tamen deberet valere si fit in iudicio cuius ↄrium hic dicitur. Ad hoc glo.tendit vt ostendat aliud esse in ↄfessione q̄ in repudiatione: r rōnem diuersitatis conat̄ assignare: qr ↄfessio fit ↄ seipsum: r tūc valet si est ↄ ↄfitentē r nō,p ipso.l.de etate alle.in glo.l.oībus.s̄.de testi. sed repudiatio de q̄ h fiebat ꝓ repudiante vt nō teneret̄ creditoribus.iō nō dz eē in potestate repudiātis ad suū ↄmoduz r in dānū alterius faciēdo istam repudiationē hereditatis iaz adite valere faciendo eā in iudicio.secus in ↄfitente qr debet esse in potestate sua facere eam valere contra se ēt sine cā faciēdo eam in iudicio. ¶ In ea.in fi.vel melius rn̄de: vt hic p bar.cū quo transit Ang. Cy.ꝟo respondebat q̄ aliud est in confessione: vt.s.i d.l.fili⁹.alle.in.l.aliud est in repudiatione vt hic: sed magis placent ꝟba Bar.

p **Upillorum.** Pupillus sine tutore nō potest hereditatem repudiare[b].hoc dicit. ¶ Quid si nō habet tutorez quo modo fiet. Cy.Ray.Bal.r moderni hic dicūt q̄ iudex poterit supplere tutoris dfectū.ar.l.restituta.§.fi.cū.l.se.ff.ad trebel.r.l.pe.in fi.ff.de ritu nup.q̄ iura vt ēt dicit Fulgo. hic parū faciunt: sed melius facit.l.si infanti.s̄.ti.,pxi.dicit ēt glo.reputata singularis in.l.tutor.ff.de bon.pos.q̄ in tali repudiatione hereditatis delate pupillo requiritur etiā scia amicorum r iudicis dic vt ibi p bar.r aliqd p bal.h r p bal.r pau.d̄ ca.i l.bonorum.s̄.qui admit.vbi transeunt cū.d.glo.r aliqd per Rapha.r Ro.in.l.pupillus.ff.de acqui.here. ¶ Querit etiā bal.hic quid in prelato[c]: an per se possit repudiare hereditatē delatam monasterio: de quo vide ēt bar.in.d.l.tutor.in fi.r q̄ no.cy.in.l.deo nobis.de epi.r cle. Et canoniste in.c.in p̄ntia de ꝓba.p Fede.de senis in consilio.ix.p Lapū in allegatione xxvi.p bal.in.d.l.bonorū.in.v.q.in.l.ex repudiatione.j̄.de fideicō. Et in.l.magis puto.§.fundū.p illū tex.ff.de reb.eoꝝ. r in.l.ↄ iure.§.i.ff.de pac.r in.l.is q heres.§.fi.r ibi p ro.ff. de acq.here.r p do.car.flo.r Jo.de imo.in.c.tua.d̄ his q̄ fi. a prela.vbi faciūt mentionē de ꝟbis bal.h.r ibi ēt tāgūt qd i repudiatione legati relicti monasterio an p solū prelatū possit repudiari.ad qd̄ ēt vide alia.s̄.,pprie allegata.r p Pe.de ancha.r Jo.de imo.in.c.vt super.de reb.ec.nō ali.r do.de san. ge.in.c.i.i pe.col.de re.ec.nō ali.i.vj.r ibi ēt p Lapū r Imo. r tetigit Pau.de ca.in.l.legatū.ff.de leg.i.vbi puto dixisse. ¶ Querit vltimo bal.si testator relinqt monasterio sancti petri hereditatē sub conditione cōstruendi hospitale.j̄.annuz.r si nō cōstruxerit voluit q̄ hereditas ꝑueniret ad hospitale misericordie cōtingit q̄ monasterium sancti petri.j̄.dictū annuz nō construxit dictū hospitale: an possit ad excludendū dictaz dispositionem testatoris priuari hereditate petere restitutionē in itegrū. Arguit ad ptes r finaliter tenet q̄ sic: vide p Ange. in cōsilio.clxv.qd̄ incipit. Testator in oībus r plene per Ro. in.l.si insulā.circa vltimā chartā.ff.de ꝟbo.obli.vbi etiam se refert ↄsuluisse.[d]

s **I quis.** Suus abstensionē non reuocat vbi res sunt alienate nisi beneficio minoris etatis.vbi aūt non sunt alienate reuocare potest vsqz ad triennium quod minori currit post.xxv.annum.h.d. ¶ Potes aliqua p̄mittere de quibus hic per bal. ¶ In tex. ibi si quis suus rc̄. Ex hoc apparet q̄ habet locuz in quolibet suo: r p ↄsequens etiam in hereditate aui vel ꝑaui: vt hic.r in l.si quis suus.ff.de iure deli.r ibi no.r sentit glo.in.l. nonnūquā.r ibi bar.ff.de col.bo. ¶ Itē no.q̄ re non integra nō lz id qd̄ liceret re integra.facit.l.si pecuniā.in p̄n.ff.de cōdi. ob cau.r in.l.mādatū.s̄.mā. Et facit ɓm Pau.de castro ad qōnem de spurio qui post aditam hereditatem patris r post bona distracta ab oneribꝰ fecit se legitimare[e]: an ei ꝓsit legitiatio quo ad dcāz hr̄ditatē r bōa d̄ quo videatis p do.i.l.gall⁹.§.r qd si tm̄.ff.d̄ lib.r post.r ibi dixi circa q̄ ēt vid̄ Jo.an.i addi. spe.i ti.d̄ suc.ab ites.§.i.ꝟ.r p pmā.r bal.i.l.cā q̄.i pluribꝰ locis illius cōmenti.j̄.de fideicō.r in.c.dn̄o guerrā.i p̄n.i ti.hic

fin f l x in auc.ingressi.in fi. e sacrosan.ec.z i l.rescripta.a l
fi.de pci.ipe.offe.z in.l.ij.s.de i r.z fac.igno.z in.l.nã ita di
uus.ff.d. ado.z in.l.deo nobis.ad fi.de epi.z cle.z i.l.i.ad fi.
s.de iure au.anul.z i.l.i.i pe.co .s.de inof.dona.z in.l.i. ad
fi.s.si qd in frau.patro.z p Anto.d bu.i.c.p venerabilẽ.q fi.
sint legi.in v reqrit scdo zc.z p Saly.in auc.itẽ siqs.la.i.C.
de na.li.z in.l.adeo.ff.de a .op.p Pe.de ancha.ɔsi. cccevj.
p Pau.de ca.i.l.iij.ff.de testa.z in.l.cũ hrdes.i pn.ff.d acq.
pos. ¶ Itẽ no.mirabile sm doc.hic maxie Bal. q pscriptio ñ
currit.j.qdriẽniũ datũ ad petẽdũ restitutionẽ i itegrũ:z sic ta
le qdriẽniũ ẽ puilegiatũ h casu sicut tps mioris etatis:sz regu
lariter ẽ ɔriũ:vt in.l.ea q.s.de tem.in ite.resti.pe.z expssius i
l.doli.ibi diuersum ẽ si iã excessit zc. ¶ In glo.i.in pn.z sic tz
gl.q in hrditate mrna possit fili9 reuocare repudiationẽ vsqz
ad annũ:z istã opi.seqt Bar.in.l filij mater.allegata i glo.p
illũ tex.q psupponit q post vba illa plata a filio sequẽs i gra
du poterat adire:ergo itelligebat repudiata hrditas p filiũ te
nentẽ pmũ gradũ:qz aliter nõ potuisset sequẽs adire.l.ij .§.si
mater.el.i.ff.ad tertul.l.iij.ff.de acqren.here. Et ita ẽt tz Cy.
z Ful.hic.z Ja.de ra. Cy.z Bal.i.l.ij.s.de iur.z fac. igno.z
Bar.i.d.l.siqs suus.cũ ɔcoz.qs allegaui i.l.q se pris.s. vñ li
beri.vbi hãc ptẽ secut9 sum:lz Bar.hic ɔdixerit z nõ bñ:vt ibi
pleni9 tetigi. Nõ ob.l.ij.s.de iur.z fac.ign.qz rñde q ibi erat
lapsus ãnus vel ibi sequẽs agnouerat:vt ibi no.in glo . ¶ In
ea.i fi.sentit glo.q ista lex hz locũ in emãcipato.sz cõiter tene
tur ɔriũ p istũ tex.in v.suus.z lz quo ad hoc vt possit emãcipa
tus succedere ab itestato sit sublata dria emãcipatiõis z patrie
ptãtis:vt in.§.nulla.auc.de her.ab itesta. z i.l. meminim9.j.
de legi.here.tñ secus ẽ quo ad alia quo ad reuocandã repudi
ationẽ z similia:vt dixi post glo.in.l.si emãcipati.s.de col.pro
hac opi.facit.l.si emãcipata.sm vnũ itellectũ ibi no.in glo.s.
de iur.z fac.igno.z ita ẽt tz Bal.i.d.l.siqs suus.in.d.l.nõnũ
quã. Et ad illũ tex.rñde vt h z ibi p eũ.z ita ẽt tenẽt doc.post
Bar.i.l.p herede.§.papi.ff.de acq.her. Et ibi rñdẽt ad illũ
tex.quẽ qdã adducebãt i ɔriũ. Ad quẽ ẽt rñdet Cy.h cũ cõi
opi.ẽt trãsit cy.z Bal.in.d.l.ij.s.de iur.z fac.ign.z ibi dãnat
opi. Pe.q p.d.§.nulla.tenuit ɔriũ z nõ bñ vt dixi.cũ opi.cõi
ẽt trãsit Ang.in.l.gallus.i.§.z qd si tm.pallegata.z i.l.qz po
terat.ff.ad tebel.z ita tenẽdũ ẽ lz Pau.de ca.in.d.l. emanci
pata tenet ɔ cõem opi.eo qz emãcipato ita de eqtate ptoria ẽ
debita hrditas pris sicut filio in ptãte:z qz hodie pterito filio
emãcipato sine cãe expressione ita reddit testm nullũ ipso iure
sicut si filius in potestate esset preteritus sine causa:vt no. i.§.
exheredatos.in auc.de here.z fal.z fuit dictũ in auc.ex cã.de
libe.prete. Sed ista fragilia esse vident:qz sequeret q disposi
tio huius legis per omnia debet habere locũ i hereditate ma-
terna:sicut in hereditate paterna.attẽto q ẽ debita z q pteri-
tio matris sine expssione cause reddit testm nullũ hodie:vt in
§.aliud.in auc.vt cũ de ap.cog.z tñ falsuz est q ista lex p oia
hz locum in hrditate materna:vt.s.dictũ fuit. Subdũt tñ cy.
z Ray.hic.z Bal.in.d.l.ij.q emãcipat9.j.annũ potent reuo
care repudiationẽ suã.ar.d.l.nõnunq.in pn.z qz videt eẽ ea
dẽ rõ q est in filio reuocãte repudiationẽ hereditatis materne
Et dicit ẽt Bal.in.d.l.ij.idẽ esse in quocũqz descẽdẽte q non
esset suus vel emãcipatus .eadẽ rõne ẽ vex q Ja.bu.z Saly.
hic.z Nicho.de neap.in.l.nã qd.§.sz q repudiauit.ff.ad tre.
volunt q emãcipat9 nõ possit reuocare.j.annũ. Sed ad istud
mouent qz tenẽt q ẽt filius non possit.j.annũ reuocare repu-
diationẽ hereditatis materne:vt tenuit Bar.hic q opi. nõ vr
vera:vt dixi in pn.huius glo. Et ɔsequẽter nõ obstat pxime di-
ctis. Fulg.tñ hic lz in hrditate materna teneat q.j.annũ pos-
sit reuocari p.d.l.filij mater.tñ nõ idẽ putat eẽ i filio emãcipa
to:qz in eo nõ pbat h opi.p tex.i.d.l.filij mr.§.i. Nã ibi hoc
iõ est:qz vba senatuscõsulti loquẽtis de hrditate mrna erãt ex
tẽsiua.l.si nemo volet hrs eẽ.l.i.§.si nemo.ff.ad tertul.q vba
denotãt pmanentiã volũtatis in nõ hñda hrditate:vt no.gl.
in.l.hec vẽditio.in pn.ff.de ɔhen.emp.z in.l.si stipulatus sit
stichũ aut pãphilũ.in pn.ff.de vb.ob.nõ ita reperitur in filio
emãcipato.tñ mihi placet opi.cy.z sequatiũ ex idẽptitate rõ-
nis:qz vnus nõ est magis suus q alius.faciunt no.per glo. in
l.i.z in.l.liberos.j.de his q ante ap.tab.z q no.in.l.si constã
te.in pn.ff.solu.ma.cũ si. Addit ẽt Bal.in.d.l.ij.s.
de iur.z fac.igno.sub dubio forte vnũ qd est notan-
dũ si est vex.s.q in casibus in qb9 dcm est filiũ posse
reuocare repudiationẽ verũ est nisi facta sit in iudi-
cio repudiatio:qz tũc p rigorẽ iudiciox non poterit
reuocari.alle.no.in.d.l.q se patris.z.l.si fili9.la.i.ff.
de iterro.act.sed ibi hoc nõ vr pbari. Nã in.l.si fili9
tex.nõ loqt de eo q volebat reuocare abstẽsionez:sz
de eo q volebat reuocare ɔfessionẽ:qz dixerat se esse
hrdẽ:quo casu nõ põt quo ad creditorẽ ad cui9 inter-
rogationẽ z cõmodũ dixerat se eẽ heredẽ. Sed nos
loqmur in eo q pmo abstinuit z ɔ Bal.facit.l. sicut.
s.eo.põderando eam vt ibi feci i scdo notabili post
bal.vbi colligit q actus repudiationis inefficax nõ
reddit efficax:lz in iudicio fiat.z no.ibi in gl. Et ita
tenet ẽt ipsemet bal.hic in fi.qui in hoc fuit sibi con-
trarius. Adde ẽt pdictis q illud qd dictũ ẽ hãc legẽ
nõ habere locũ in emancipato limitat Jo. de imo.i
d.l.qz poterat.pterq quo ad legitimã ɔsequendaz:
qz quo ad hũc effectũ poterit reuocare repudiatio-
nem:nõ dicit tñ vsqz ad qtum tempus possit. alle.l.
ita tñ.§.si patronus.ff.ad tre.quem.§. reputat ipse
ad hoc singularem.sed istud nõ puto verũ:qz tex.in
d.§.si patronus.nõ loqt in eo q repudiauit: sed in
eo qui suspectam dixit hereditatẽ:quo casu nõ dicit
repudiare nisi precessisset terminus dat9 ad deliberã
dũ:ut dixi in.l.fi.in pn.s.ti.i.z ita intelligit bart. in
d.§.si patronus. Preterea tex.in.d.§.si patronus
intelligẽdo vt Jo.de imo.nõ limitat nec artat dictã
reuocationẽ vsqz ad certũ tẽpus:z sic seqret q meli
oris esset ɔditiõis ibi patronus z filius emãcipatus
quẽ patrono eqparat Jo.de imo.q esset hic in po-
testate.sed Jo.de imo.ad hoc rñdere videt q istud
pcedit hic quãdo agitur de reuocãda tota heredi-
tate:sed questio sua loquit quando tractatur de so-
la legitima.sed istud nõ placet:qz nõ ẽ maior rõ in le
gitima q in tota hrditate delata ab intesta o cũ tota
dicat ab intestato debita.l.fi.in pn.s.de cura . furi.
l.fi.j.de codicil.cum si. Et certe nõ vr q sua limita
tio aliq lege pbet.iõ eã nõ approbo. ¶ In glo.i v.
ɔseruetur.ibi so.vt ibi zc. Ad.d.l.ij.rñdet vt in.iij.
vel.iiij.so.ibi tradita p glo.z ad.l.iij.rñde q ibi fu-
it exclusus tpe nõ repudiatione:z ideo censet ibi fũ-
ditus exclusus:adeo q amplius hrditatẽ agnoscere
nõ põt:z sic no.limitationẽ ad istã legẽ q non hz lo
cũ qñ suus eẽt exclusus tpe nõ abstẽsione:z no.exps
se bal.z pau.d ca.i.l.siqs su9.ff.de iur.deli. Et pau.
de ca.hic nõ faciẽs mẽtionẽ de pdictis dicit se puta-
re q ista lex locũ nõ hz in suo excluso p tacitã repu-
diationẽ resultantẽ ex lapsu tpis:puta ad deliberan
dũ dati ad instantiã substituti.iuxta no.i.l.qdiu. la
i.ff.de acq.here.qz lapsus illi9 termini dz pficere sub-
stituto vt sic filius pp ei9 ɔtumaciã vel morã pdat be
neficiũ hui9 legis. Idẽ dicit si suus est exclusus ex la-
psu triginta ãnox.iuxta.l.lz.cũ ibi no.s.de iur.deli.
qz p lapsũ illi9 tpis ẽ exclusus ab oi iure se imiscendi:
nisi sz eũ dicamus q lapsus.xxx.anno.operetur repu-
diationẽ solũ in extraneo q nõ ẽ heres nõ in suo qui ẽ
heres ipso iure z sic perpetuo possit se imiscere q q-
dã sm eũ tenuerũt:z dicit forte de iure eẽ vex. Sz te
nẽdo q excludat suus spacio.xxx.annoruz putat q
nõ habeat postea trienniũ ad reuocãdũ. Et dicit q
ista non tãgunt per doc.sz certe tãgit per bal.i.d.l.
siqs suus.z pbat in.d.l.iij.z ibi no.gl.z bar . An ãt
sit vex q suus excludat iure immiscendi spacio.xxx.
annox.dixi in.l.vnica.s.qñ nõ pe.pa. Ad illud etiã
qd ipse tangit de suo habente substitutuz. adde que
j.proxime dicentur dum declarabitur an ista lex ha-
beat locum in filio habente substitutum vulgarem.
¶ In ea.ibi nõ hẽbat h substitutũ vl ɔiũctũ. tz igit
gl.q.l.ista ñ hz locũ vbi fili9 hẽret sbstitutũ vulgarẽ.

¶ Post qn-quēniū.add q volnit Oldra. psi.cccij.z pe.d ancha.psi.ccc-xcvj.

Et idē tꝫ Guil.de cu.Bal.z Ang.h.z idē tenet gl. in.d.l.siqs su⁹.z exp̄sse Ange.in.l.iā dubitari.ff. de here.insti. Et ꝓbaꝛ q: ꝫm magis cōem opi.ꝑ datio/nē substituti vulgaris fili⁹ desinit eē suus hr̄s.l.si fili⁹ hr̄s.ff.de lib.z posthu.z ita lex solū hꝫ locū i suo.vt dcm̄ ē.ꝑ h ēt adducit Bal.h tex.i.l.q si mio:.§.sce uola.ff.de mino.vbi vr̄ q mio: q habuit substitutū vulgarē si omisit hr̄ditatē pōt ꝑ restitutionē in inte grū restitui aduersus abstensionē si res distracte nō sūt:ergo nō pōt absq restitutione i itegrū reuocare abstensionē suā:q: restō ē subsidiariū remediū. l.in cāe.la.ij.eo.ti. Et dicit q tex.in.d.§.sceuola. in v. omisit.vr̄ loq in suo.q: illud ꝓprie ptinet ad suos. Ful.h tꝫ 𝔷riū:q: ē nimis restringere istā legē: ita ēt tꝫ pau.de ca.in.d.l.siqs su⁹.z h q: hꝫ eū substitutus nō dꝫ posse venire donec post repudiationem labaꝛ istud trieniū:q: añ fili⁹ nō ē pfecte exclusus:pꝫ q: si/bi statuiꝛ termin⁹ ad deliberādū:vt.d.l.siqs suus.z abstēsio nō dꝫ hēri ꝑ facta donec pōt reuocari. ar.l. nō vr̄.ff.de acq.pos. Sꝫ certe dū ipse dicit q substi/tut⁹ iteriꝫ venire nō pōt male dicit. Et 𝔷riū exp̄sse ꝓ/bat Bar.in.l.q̄diu.la.i.q est.l.iij.ff.de acq.her.bñ facit.d.§.sceuola.z.d.l.filij mater.§.i.iducēdo vt i p̄n.i.glo.iduxi. Uñ teneo opi.glo.q: sum solit⁹ seq opi.q hꝫ q ꝑ dationē substituti vl'garis tollaꝛ existē tia suitatis:vt teneo i.d.l.si fili⁹.z ē cōis opi.lꝫ pau. de ca.h dicat q illa opi.ñ ē va.z ppterea tꝫ 𝔷 istā gl. Nōnulli tñ sūt casus in qb⁹ p dationē substituti vul/garis nō tolliꝛ existētia suitatis quos pono in. d.l.si fili⁹ hr̄s. Et in illis casib⁹ posset ꝓcedere opi. Fulg. z Pau.de ca.z in illis casib⁹ saluaꝛ mēs Bar.in.d. l.q̄diu.la.i.vbi sentit q p dationē substituti nō ipe/diaꝛ reuocatio abstēsionis dato q substitut⁹ adiuisꝫ ꝓut adirē iuř potuit hꝫ eū z eadē rōe dico q ista.l.ñ haberet l ocū in filio instituto sub illa ꝯditiōe:vꝫ q si volet eē hr̄s:q: ꝑ talē ꝯditionē suspēdiꝛ suitas.l.co: neli⁹.ff.d her.isti.z.l.vba.ff.de ꝯdi.isti.z h in ꝓposi to nr̄o tꝫ Jo.de imo.in.l.iā dubitari.ff.de her. insti. rephēdēdo Ang.q tꝫ ibi 𝔷riū quo ad terminū hui⁹ l.ꝑ ibi no.ꝑ glo. ¶ Itē inq̄tū gl.ēt h vult istā legeꝫ nō habere locū qñ fili⁹ hēret coherede rephendiꝛ ꝑ Ang.h:q: cohr̄s partē repudiatam a filio habꝫ ex ta cita volūtate defuncti sicut veniētes ab intestato:z ꝑ ꝯñs sicut qñ est dat⁹ nullus cohr̄s vl' substitut⁹ si fi lius abstinet pōt reuocare siue extēt veniētes ab ite/stato siue nō:ita z qñ hꝫ cohr̄dē. Et ꝑ opi. Ang.al/lego.l.ꝑ hr̄de.§.papi.ff.de acq.here.ibi dū tex.di/cit si cohr̄s adiuit zc̄. a 𝔷rio sensu.z ibi pōder at bar to.q h tꝫ. Pau.de ca.hic ēt reprehēdit istā glo.ēt si cohr̄s adiuisset añ reuocationē abstensiōis:q: hꝫ eū cohr̄s nō potuit agnoscere istā ꝑtē repudiatā filio: q: nō ē apta via iuri accrescēdi donec abstinēs filius sit pfecte exclusus ꝑ lapsū triēnij.ꝓut ipe dixit in filio hñte substitutū:sed nō bñ dicit vt dixi.s̄.allegando no.ꝑ bar.in.d.l.q̄diu.la.i.Ang.in.l.siqs suus ide risū relinqt:puto q ꝑ solā dationē cohr̄dis ēt exnei filius nō ꝑdit bñficiū hui⁹.l.q: quo ad ea q nō depē dent imediate ex testō nō tolliꝛ suitas:vt fuit ꝯclusū post Bar.z alios i.l.si fr̄es.s̄.ti.i.ꝑ.d.§.pap.z ꝑ.l. ij.§.filiū.ff.ꝑ hr̄de.z.d.l.si fratres.cū si. Sed si co/hr̄s adiuit añq̄ fili⁹ reuocauerit abstēsionē:tūc pen/det ab his q statim dicā de legitimo veniēte ab inte/stato:an si adiuit ante reuocationē abstēsionis ipe/diat filiū posse reuocare. ¶ In eadē ibi legitim⁹ eni. infra hoc spaciū obstare nō vr̄.hoc reprehēdit Ful. h:q: imo legitim⁹ venire pōt infra istud triēniū ꝑ.d. l.filij mater.§.i.z ꝑ.l.ij.§.sed si sint sui.eo.ti. z no.i l.ij.s̄.de iur.z fac.igno. Nec obstāt leges allegate i gl.q: qñ loquunꝛ fili⁹ nō abstinuit.tñ gl.in. d.l. siqs suus.cōco:dat cū hac glo.z illā vr̄ seq Ang. hic i fi. Et eā sequitur exp̄sse Pau.de castro ibi z h q illa abstēsio nō dꝫ haberi ꝑ facto donec pōt reuocari.ar.d.l.nō vr̄ Tu dic aut q̄riꝛ an sola existētia legitimi sequētis in gradu ex cludat reuocationē abstēsionis:z dicēdū ē q nō. Et istud est q vult dicere glo.hic:z in.d.l.siqs suus.al's q̄si nunq̄ hēret locū ista lex.ad hoc facit tex.in.d.l.filij mater.§.i. Aut queri/tur an si sequēs legitimus adiuit ipediat reuocationē abstēsio nis:z tūc inqt Bal.in.l.ij.j.de iur.z facti igno.secut⁹ Jac.de are.q sic q̄si eqpareꝛ isti duo casus.s.bona eē distracta:z hr̄ ditatē iā eē q̄sitā alteri ꝑ aditionē subsecutā ꝑ ius accrescēdi. Nā oī casu vex̄ est bona eē in aliū translata:ergo sicut bonis distractis nō poterit fieri reuocatio abstēsionis vt hic:z ita in alio casu.ꝓ q opi.facit tex.in.d.l.filij mr̄.§.i. ¶ In glo.fi.ma gis cōiter approbaꝛ sol'o Pe.posita ꝑ glo.i.l.𝔷ria.de quo ēt vide ꝑ glo.z doc.in.l.nā qd.§.sꝫ z q repudiauit.i v.pupillū. ff.ad treb. ¶ Et gl.q̄rit hic bal.an ista lex hēat locū eꝫ i ascē/dētib⁹ in hr̄ditatē descēdētiū z tꝫ q ñ: q: ñ repериꝛ iure cautū z ꝑ eo allego glo.in.l.nō iustā.in glo.fi.in fi.j.ad treb.z cām pōderat z seqtur bal.ibi.facit tex.hic in v.suus. ¶ Querit ēt Bal.hic an ista lex locū habeat in filio q renūciauit debito bo nox̄ subsidio:puta iuri petēdi supplementū legitime:an pos/sit reuocare: z tꝫ q nō:sicut qñ renūciat q̄rele.l.siqs filiū.s̄.d inoffi.test. Et istud facit ꝑ eo qd dixi.s̄.𝔷 opi. Jo.de imo.i.d. l.q: poterat. ¶ Quero qd si fili⁹ abstinuit z decessit intra tp̄s reuocādi abstēsionē sup̄stite filio suo ei⁹ hr̄de:an iste filius filij poterit reuocare dictā abstensionē pr̄is sui. Ful.in.l.q se pr̄is. s̄.vñ liberi.tenuit q sic. Ang.tenuit 𝔷 in.l.ventre.de acq.her. z ibi Jo.de imo.tractaui in.d.l.q se patris.vbi tenui opi. An ge. ¶ Quero an ista reuocatio abstēsionis inducaꝛ ꝑ actū ta/citū q fieri nō posset citra ius z nomē hr̄dis. Ang.in.d.l.i.s̄. ti.i.tenuit q nō:𝔷riū ibi tenui dic vt ibi dixi. ¶ Ex supradictis potes ꝑ te colligere multos casus in qbus lex ista locū nō hꝫ: qbus adde aliā fallētiā ad hāc legē.s.qñ suus q abstinuit pu/tabat se eē volūtariū hr̄dē:nō aūt suū necessariū:q: nō obstan te dicta abstēsiōe tanq̄ inefficaci ꝑpetuo adire poterit.ꝑ. l.is q putat.cū.l.seq.iūcta glo.fi.quā ibi no.ad hoc Bar.ff.de ac q.here. ¶ Postremo adduciꝛ ista.l.ad istā.q.ꝑ cy.z Bal.si cruce signatis ꝯcessū ē p̄uilegiū q nō teneanꝛ soluere credito ribus vsq ad triēniū:accidat q tūc vnus ex istis crucesigna/tis erat debito:.z ex pacto habebat dilationē qnquēnij:an il/lud trienniū currat durāte dicto qnquēnio.an vo incipiat cur rere post qnquēniū:z decidūt ꝑ ista vltima pte.ar.l.hui⁹.l.i v.finaūt vel mino: zc̄.ibi post cōpletū zc̄. Et idē tenuit Jac. cal.in disputatione sua incipiēte.Sacerdos qdam p̄uilegiat⁹ Et vide in fili.q.ꝑ bar.in.l.in senat⁹.§.fi.ff.ad turpil.z ꝑ ca/no.maxie Jo.de imo.in.cū in cūctis.§.fi.de elec.sed pau.de ca.h dicit sibi videri q dictū p̄uilegiū cū tēdat ad p̄iudicium creditox̄ dꝫ restringi ad illos creditores qb⁹ crucesignati pure obligabanꝛ z sine dilatiōe:q: fuit ꝯcessū miseratiōis grā.ar.l. si cū militi.§.cū intra.ff.de cōpen. Sꝫ qñ hꝫ dilationē aliūde s.ex pacto siqdē maiorē q̄ ex p̄uilegio vel eq̄lē nō dꝫ hr̄e illam quā ex p̄uilegio ꝯcediꝛ:q: supio: nō vr̄ sensisse d illis credito/rib⁹ aduersus quos dbito: p̄uilegiat⁹ spāliter sibi ꝓuiderat.ar. l.doli.ff.de vb.ob.z.l.cohr̄di.§.q patrē.de vul.z pu.facit in fili hꝫ eū.l.talis scriptura.d le.i.vbi testo: appōit spālꝫ dilatio nē illis legatis q dilationē ñ habebāt. Si vo erat mio: dilatio illa quā tūc hꝫ ex pcō suppleꝛ ꝑ illā quā habebat ex p̄uilegio. ar.l.q̄rte.§.ex ꝯuētiōe.ff.de re iudi.z dicit q iste tex.nihil fa/cit ad ꝓpositūꝫ:q: hoc tp̄s minoris etatis vel q̄driēnij nō erat ꝯstitutū ad rꝛuocādā abstēsionē: z sic ñ ꝯcurrit dilatio cū dila tiōe sicut in casu nr̄o. Sed sustinendo communeꝫ opinio.dic q nec in casu nostro ꝯcurrat dilatio cū dilatiōe magis q̄ i ca su hui⁹.l.q: dilatio statuta debitori in 𝔷ctu vel ꝯuētiōe dr̄ dila tio q iest obligatiōi.l.diē cedere.ff.de v.ob. Sꝫ qñ a lege ꝯce diꝛ dilatio exactiōi nō ex natura rei vel 𝔷ctus:tūc talis dilatio nō dr̄ iesse obligatiōi:sꝫ dr̄ ꝯcessa miseratiōis cā ad soluendū: vt in.d.§.cū intra. Et inter istas duas dilatiōes ē maxia dr̄ia quo ad iuris effectū:vt singulariter tradit Bar.in.l.ita stipu/latus.in.i.q.ff.de v.ob.vñ lꝫ ex ꝯuētiōe habeat debito: dila/tionē que inest obligationi nō per hoc sibi dꝫ auferri dilatio a iure concessa miserationis cā ad soluenduꝫ cū sint diuerse na ture. Ad q ēt vide no.ꝑ Bal.in.l.fi.C.de execu.rei iudi.ad fi.

in ℣.quero quid de eo qui ciuiliter. Alexander de imola.

¶Quéadmoduz testamenta aperiantur. Rubrica.

T testamentum. Testm̄ petit apiri p offm̄ iudicis.h.d.¶Querit an si notari⁹ rogatus ē de testō ⁊ tici⁹ vult certiorari qd si in illo testō relictū sit:⁊ notari⁹ sibi exhibere negat:sz dicit ꝙ recolligat ab eo suis expēsis ⁊ dabit:an teneat ei exhibere:⁊ putat Pau.de cast.ꝙ si ille q petit iuret de calūnia:⁊ ꝙ credit aliqd sibi esse relictū:sed nō vult facere expēsam recolligēdo nisi sit certus poterit iudex cōpellere notariū ad ostēdēdum ipsi iudici:⁊ si iudex reperiat ꝙ ei nihil sit relictū non facit ei copiā fieri sed repellet eū:sed si reperiet ꝙ sit sibi relictū faciet sibi dari in publicā formā illā particulā q̄ ad illū ptinet cū die ⁊ ɔsule taliter ꝙ fidē faciat.⁊ ita dicit de facto seruari.facit fm eū.c.ɔtingit.de fide instru.adde.l.pe.ĵ.eo.⁊ ꝙ hr̄ in.l.thesaurus.ff.ad exhi.⁊ no.p Bar.in.l.i.in p̄n.ff.eo.maxime in ℣.quero q̄ pbatio requiratur ⁊c.⁊ in.l.fi.§.si essent.ff.de tabu.exhib.

Estamenti. Testamēta debēt apiri fm ɔsuetudinez loci vbi fit aptio ⁊ abs̄ntibus testibus fit corā viris honestis.h.d.¶No.ꝙ in aptura testi dz ɔseruari ɔsuetudo loci in quo celebratus ē act⁹ apture.Ad idē.l.si fund⁹.ff.de euicti.Et iō facit ad materiā illā vulgatā qs loc⁹ dz attendi an locus celebrati ɔ̄ctus vel iudicij:an loc⁹ domicilij ptiū:de q̄ plene p oēs i.l.cunctos populos.s̄.de sū.tri.⁊ fi.ca.⁊ p doc.maxie Bal.ĵ.que sit lō.ɔsue.l.i.⁊ p Ja.de bel.in.l.i.ĵ.de emā.lib.⁊ p Inno.⁊ alios in rub.de ɔsue.⁊ p doc.in.c.ꝙ clericis.de fo.cōpe.⁊ p pe.de ancha.late in ɔmēto.c.canonū statuta.de ɔsti.maxie in.xi.⁊.xij.q.p̄n.cū ɔcor.traditis i dictis locis.Et in spē tāgit pau.de ca.h̄ de statuto disponēte ꝙ instrm̄ habeat executionē paratā:an hēat locū in instrō alibi cōfecto ext territoriū statuentiū si executio petat in territorio statuentiū:⁊ dicit ꝙ sic:q: dz attēdi loc⁹ vbi fit ipsa executio sicut hic.Ad qō dicit videnduz eē cy.in.l.i.ĵ.de ɔfes.⁊ Bar.in.l.a diuo pio.§.sciaz.circa fi.ff.de re iudi.secus dicit si instrm̄ esset ɔfectū in loco vbi viget dictū statutū:⁊ executio peteret in alio loco:sz de hoc dic vt melius p Bal.in.l.i.in.iiij.q.s̄.ne fi.p pa.⁊ dixi in.d.l.i.ad fi.ĵ.de ɔfes.⁊ Pe.de ancha.in.d.c.canonū statuta.in ℣.iuxta pdicta qro qd si statutū ⁊c.¶Iux pdicta tāgit hic Bal.⁊ Ange.an in testamētis cōditis ext romanū iperiū regnant septem testes fm ꝙ disponūt leges romanoꝝ si testator erat subiect⁹ romano iperio⁹:an ℣o sufficiat seruatos fuisse mores illius loci de quo vide p bar.⁊ alios in.l.q a latronibus.ff.de testa.⁊ p Bal.in.l.ius ciuile.ff.de iusti.⁊ iur.p Ang.in.l.de die.i p̄nci.ff.q satis.cog.p Pau.de ca.in.l.nutritorib⁹.ĵ.cōia de suc.p Ro.in.l.si nō spāli.s̄.de testa.¶No.ꝙ absentibus testib⁹ pōt instrm̄ apiri corā alijs honestis psonis:⁊ istud est verū q̄tū ad actū apiendi tm̄:sz q̄tū ad publicādū testm̄:adeo ꝙ facit ppetuā fidē:tūc requirunt oīno testes recipi.iuxta.l.ij.cū ibi no.s̄.de testa.⁊.l.sigs ex signatorib⁹.ff.e.⁊ dclarat plene bar.in.l.i.§.sigs neget.ff.eo.dic vt ibi p eū.¶In glo.in ℣.libellū.in p̄n.de hoc dixi in.l.ij.de testa.dic vt ibi dixi.¶In glo.in ℣.honestos ibi.⁊ alij q̄nq3 ⁊c.⁊ ē tex.h̄.¶Tāgit Ange.h̄ an testm̄ viuo testōre possit apiri de eius volūtate ⁊ publicari:⁊ tenet ꝙ sic:p istū tex.vide p bar.in.l.ij.§.si dubitet.ff.eo.⁊ Bal.in.d.l.ij.s̄.de testa.vbi idē tenet p.l.oium.s̄.de testa.

Ius. Qui petit apiri testm̄ debz iurare d calūnia asserēdo putare sua itereße:⁊ nō oēs ptes testi debēt apiri:vt in tex.declarat:nec dat copia diei ⁊ ɔsulis.Et idē ē in codicil.ꝙ in testō.h.d.cū.l.seq.¶No.ꝙ nō dz edi tota scriptura sz illa q̄ ptinet ad petentē:vt hic.⁊.l.argētari⁹.§.edi.ff.de edē.dic vt ibi.¶In glo.fi.in fi.℣itas vr̄ ꝙ si agit rei vēdicatione ad tabulas testi non hz locū ista lex q̄ dicit diē ⁊ ɔsulē edi nō debere.Secus si agit alio remedio:vt hic:⁊.l.ij.§.dies.ff.eo.ꝙ vltimū tm̄ intelligit Cy.h̄ eē verū si agit ɔ̄ aliū q̄ ɔ̄ notariū:sz ɔ̄ notariū vr̄ posse peti p heredē vt sibi edat ēt cū die cum notarius mādato testatoris scripserit in auc.de tab.exhi.circa p̄n.⁊ ɔ̄iter vr̄ scripsisse mādato hr̄dis q reputat psonā defuncti:vt i auc.de iureiur.a mori pst̄i.in p̄n.Et dicit idē i legatario q loco hr̄dis hr̄.l.illud tps.§.i.ff.d vsuc.sicut dicim⁹ i rōnibus q̄ edunt cū die ⁊ ɔsule:vt hic i glo.q: mādato illi⁹ad quē ptinēt sūt cōfecte.l.sigs ex argētarijs.§.ptinere.ff.de edē.Ex qbus ifert fm bal.ꝙ venienti ab itestato vel exheredato nō debebit edi cū die ⁊ ɔsule:q: notari⁹ nō fuit rogat⁹ ab eis nec ad eoꝝ vtilitatē.ar.l.sigs aliqd.§.instra.ff.de pe.bar.tm̄ in.l.ij.§.diē.ff.eo.dicit ꝙ q̄tū ad h̄ vt videat an petētis intersit dz edi sine die ⁊ ɔsule a quocūq3 petat p illū tex.Sz postq̄ appuerit ꝙ ei⁹ itersit tunc hz locū distictio Cy.vt ibi p eū.Addo ēt ꝙ gl.in.l.pretor.in p̄n.in ℣.meū.ff.de edē.sentit ꝙ in casib⁹ in qbus notari⁹ pōt cogi edere instra de qbus rogat⁹ est dz edere cū die ⁊ ɔsule.al's iperfecte ederet:q: nō faceret fidē:vt in auc.vt ppo.no.ipe.i p̄n.Et sic facit p opi.Cy.de quo ēt vide p Ang.i.l.i.§.edictiōes.i vl.col.ff.d edē.¶Ultio dubitat d vno pau.d ca.h̄ nā dcm̄ ē ꝙ q̄n peto ab alio q̄ a notario editionē testamēti n̄ dz fieri cū die ne det materia fabricādi falsū.In ɔ̄riū facit hz eū:q: n̄ edit nisi ei cui⁹ itersit.l.i.i p̄n.ff.e.ergo nō ē ℣isimile ꝙ petēs editionē excogitet fraudē ad infringendū testm̄ cū sua itersit ꝙ valeat:Sz dic ꝙ imo pōt eē ꝙ itersit petētis magis ꝙ nō valeat:vt si sit successurus ab itestato:vel si vellet fabricare aliud testamentum falsum posterius quod esset sibi magis vtile.

¶De edicto diui adriani tollendo. Rubrica.

Um inter. In adipiscēda possessiōe istitutus pfertur substituto vulgari.h.d.¶No.ꝙ in dubio pfert pmo noiat⁹:seu q pōrē titulū hz:vt hic.⁊.l.quo tiēs.i p̄n.ff.vsufruc.l.q soluēdo nō erat suum.ff.de here.insti.l.sigs seruū.alleg.in gl.Et facit ad qōnē de q̄ vide p Dy.⁊ bar.i.l.q duos.ff.d leg.i.p bal.⁊ ang.⁊ Jo.d imo.i.l.si ita scriptū.e.ti.¶Itez facit ꝙ pmo ēptori psumat pus tradita possessio q̄ scdo⁹ ēptori:⁊ ita signāter no.Ja.d are.⁊ cy.i.l.quotiēs.p illū tex.s̄.de rei vēdi.Et bal.i.c.fcā.in ti.si d feu.fu.ɔtro.iter do.⁊ agn.⁊ bal.i.l.post sniaz.C.de sen.⁊ in disputatiōe icipiēte.Accusat⁹ d vi turbatiua in vl.char.⁊ Ang.i.l.siue āt.§.si duob⁹.ff.d publi.Et iō facit ꝙ i iudicio possessorio si duo litigātes p barūt piter d possessiōe eiusdē tpis ꝙ ille q hz titulū ātiqorē dz obtinere:q: psumit ꝙ pus hūerit possessionē fm bal.i dcīs locis ꝙ ē diligēter notādū p his q̄ no.bar.i.l.si duo.circa p̄n.ff.vti pos.⁊ in.l.i.C.vti pos.¶In gl.i.ibi.§.si sub ɔditōe.Sz rūde ꝙ ibi logt in eo q i pmo gradu ē istitut⁹ sub ɔditōe:vn̄ nō ē aligs q eū pcedat.h̄ āt iste q itelligit vocat⁹ sub cōditiōe erat substitut⁹:⁊ sic vocat⁹ i scdo gradu:⁊ ita rn̄det bar.⁊ magis cōiter alij p⁹ eū.Sz cy.hic vltra dictā solōnē dabat aliā:vz ꝙ istituto sub ɔditiōe i pmo gradu nō ɔcedit missio actualis in possessionez fri.d q̄ logt iste titu.Nec ob.§.si sub ɔditiōe:q: ibi logt d agnatiōe bonoꝝ possessiōis fm ta.nō de ista actuali successiōe.⁊ ita tz Cy.i.l.fi.ĵ.e.i ℣.quto qrit ⁊c.cū ℣.se.Et sic hēs notare ꝙ istitut⁹ sub ɔditione an̄ euētū ɔditiōis nō pōt peter se imitti i possessiōez reꝝ hr̄ditatis fm formā.l.fi.ĵ.e.In ɔ̄riuz ꝙ imo p⁹ agnitā possessionē bonoꝝ fm ta.posset petere se immitti in possessionē actualē pbari vr̄ in.l.iter oēs.hz vnā expositionē gl.ff.q satis.cog.Et h̄ tz ful.in.d.l.fi.⁊ ɔseqt effectus d qb⁹ p bar.in.d.§.sub ɔditōe.i ℣.qrit glo.vtrū ista ⁊c.vbi hoc sentit.vel dic vt per Jo.an.in addi.Spe.in ti.d testa.§.seqt.℣.qd si qs de quo ēt ibi p spe.⁊ ēt p Bal.in addi.ad illū ti.in

a¶Confecto.ꝙ attēdi debeat statutū vbi executio postulat voluit ro.ɔsi.ccxliij.

b¶Romano iperio.de h̄ p bal.ɔsil.clxiij.iiij.li.icipiēte i damasco non seruat ius romanum.

c¶Notatus.dicit tm̄ spe.in ti.de testa.§.i.℣.qd si pro.ꝙ dato ꝙ substitut⁹ sit pmo scriptus ꝙ heres pfertur.

d¶Quā scdo adde ꝙ late voluit lud.ro.ɔsilio.cccxvij.vbi ēt tz ꝙ.l.quotiens.nō hz locū in ecclesia nec in principe.

a ¶ Nõ obsta. bit. adõ q lud. ro. ɔsi. ccxxxv. dicit glo. in. l. cũ falsũ. cõiter approbatam.

b ¶ Depositi. si tñ instrm de positi sit ɔfessi onatũ nõ habz executionẽ pa. tam: vt voluit bal. ɔsil. cxxxij. ij. libro.

c ¶ Suspectã. de h p bal. ɔsi. xj. ij. li. inqʒtuʒ aũt. d. iason q̃. rit qd si origia le hʒ interline atiões ⁊ sit scri ptura diuersa. rum manuum an detur fi. des instro de quo per bal. d. ɔsi. adde ludo. ro. sing. fo. viij ⁊ ibi vide qd si in instro exhi. bito deficit di es ⁊ loc9 in ori ginali tñ nõ de ficiant.

a. concor. hic iaso. [illegible] ... [illegible]

pe. col. ¶ In ea. ibi. l. ⁊ si ꝑceperit. §. fi. ⁊c. dic q hic de allegato vicio preteritionis non constabat ex inspectione testamenti vt qꝛ per hrdẽ negabaꝛ ipm eẽ filiũ testatoris: vt ipe allegabat ⁊ qꝛ ꝗrebat altio rẽ idaginẽ nõ ipedit istã missionẽ. vt. j. l. pxi. Alex.

q **Uanuis.** Uicium testi inuisibile nõ ipedit heredẽ mitti in possessionẽ. hoc dicit. ¶ Nota q exce ptio altiorem indaginem requirens nõ admittiꝛ in hoc iudicio possessorio. ¶ In glo. i. ibi nisi incõtinẽ ti ⁊c. ¶ Nota ex glo. q illa exceptio non vꝛ regrere altiorẽ indaginẽ q̃ venit incõtinenti ꝓbanda. qñ aũt dicaꝛ incõtinẽti gl. in. l. si is a quo. in pn. ff. vt i pos. leg. dixit hoc relinq iudicãtis arbitrio: ⁊ hoc seq tur Bal. h sed Bar. in. d. l. si is a quo. ⁊ in. l. iiij. §. ɔdẽ natũ. ff. de re iudi. ⁊ in extrauag. ad reprimẽdũ. i v. sũmarie. circa pmã col. dixit q qñ opponẽs offert se paratũ ꝓbare ifra illõ tps ifra q ꝓcessus pncipal ex pedireꝛ si talis exceptio opposita nõ fuisset vꝛ tũc in continẽti posse ꝓbari: ⁊ nõ regrere altiorẽ indaginẽ vt p. d. l. si is a quo. in pn. quã Bar. ibi dicit ad h es se singularẽ: ⁊ ita intelligas hic. Istud ẽt tʒ Saly. h dicẽs q iudex hic ɔsiderare debʒ. an de exceptione possit cõstare infra tps infra qõ iudex hʒ examinare an heres scriptus sit mittẽdus in possessionẽ vel nõ: p. d. l. si is a quo. cũ ibi no. p Bar. Ex quo infert q si iã cognito q heres esset in possessionẽ mittendus possessor opponeret aliquã õ exceptionib9 h expssis nõ eẽt audiẽd9: nisi tũc i pmptu hẽret ꝓbationẽ: pu ta si diceret illud testm̃ reuocatũ p posterius in quo se scriptũ diceret: ⁊ illud statim ꝓduceret: ⁊ dicit hoc velle gl. istã ad fi. ⁊ vltra ꝓdicta qñ dicaꝛ exceptionẽ regrere altiorẽ indaginẽ vel nõ. seu posse ꝓbari incõ tinẽti vel nõ. vide p bal. in. l. iij. ad fi. ff. ad exhib. ⁊ i l. i. j. vt in pos. lega. ⁊ in. l. fi ex falsis. in. iiij. col. s. de transac. ⁊ in. l. fi. j. de ordi. cogni. ⁊ Ange. in. l. ille a quo. §. si de testõ. ff. ad treb. p oẽs in. c. veniẽs. el. ij. de testi. p do. car. flo. ⁊ Jo. de imo. in. c. cũ in iure. de offi. deleg. ¶ Itẽ ex eadẽ glo. hẽs no. q in iudicijs possessorijs hʒ locuʒ exceptio dolo. facis: qꝛ petis q restitutur9 es si excipiẽs offerat se icõtinẽti ꝓbaturꝝ. h tñ aliqb9 mõis limitat Ang. ⁊ pau. de ca. h õ quo me remitto ad ea q̃ dixi post alios pleni9 tãgentes in l. naturalr. §. nihil cõe. ff. de acq. pos. ⁊ plene tangiꝛ per glo. ⁊ docto. in. l. fi. ff. de iudi. cum suis ɔcordã tijs. ¶ In glo. in v. falsũ. adde tñ ꝓ limitatione hu ius tex. ⁊ glo. sm Cy. h q istud qõ dꝛ in tex. ⁊ glo. ꝓ cedit qñ qõ falsi mota ẽ post aditã hrditatem. Sed si mota esset añ impediret hrditatẽ adiri. l. cum fal sum. i fi. ff. de acq. here. ⁊ ideo tũc impediret istã mis sionẽ i possessionẽ. Sed glo. fi. in. d. l. cum falsum. in fine. videtur in vltima solutione recedere ab ista opi. ⁊ tenere contrarium. ⁊ illam approbat Barto. ⁊ Ang. ibi: ⁊ Fulgo. hic. volẽtes q speciale sit i pos sessorio: ⁊ illud nõ impediatur propter dictam que stionem falsi motam ante aditioneʒ: qñ talis qõ req rit altiorem indaginem: ideo non debet impedire: vt hic dicit Pau. de ca. in. d. l. cũ falsũ. ⁊ q istud est singulare. Addo ẽt q ꝓ opi. Bar. ⁊ sequatium ẽ ẽt gl. fi. i. l. hrs institut9. de acq. her. q̃ simirr illõ dic q illõ qõ diciꝛ in tex. de exceptione p quã oppõebaꝛ ɔ testamentum q testator erat seruus ꝓcedat ẽt si de hoc dubiũ erat apõ heredẽ aditiõis tẽpore: qꝛ talis dubietas ipediat hrdẽ adire quo ad hoc vt possit ef fici dñs: vt. d. l. heres institut9. in fi. Tñ ꝗtũ ad petẽ dã istã missionẽ nõ obstabit[a] p istũ tex. ⁊ illã glo. seq tur Bal. ⁊ Rapha. cu. ibi. ⁊ dicit Raph. ibi hoc esse singulare ⁊ mirabile quod institutus inducatur in possessionem ⁊ efficiatur possessor pausquam heres sed Joan. de imo. ibi9 ⁊ in dicta. l. cum falsum. tenet opi. quã cy. tʒ h: lʒ õ eo mẽtionẽ nõ faciat: qꝛ istõ pos

sessoriũ daꝛ hrdi: ergo oʒ q prius adiuerit: ideo sm eũ dʒ itel ligi iste tex. q adita fuit hrditas añꝗ superueniret dubiũ de sta tu testatoris vel de falsitate testi: tñ qꝛ iste videnꝛ diuinatiões ad istã legẽ teneo opi. Bar. ⁊ sequatiũ. Nec ob. id qõ allegaꝛ in ɔrium: qꝛ rñ. q istud remediũ possessoriũ daꝛ ei qui est scri ptus heres. nõ aũt dicũt iura q deꝛ ei q legitime adiuerit he reditatẽ vel ei qui sit heres: vt hic: ⁊. j. l. pxi. ⁊ ibi expresse no. Bar. post mediũ v. quero qd de testõ quod valʒ tñ de iure p torio ⁊c. ⁊ satis ẽ q exceptio requirit altiorẽ indaginẽ ad hoc vt nõ possit opponi cũ effectu: vt hic: ⁊ sic ꝓ hrde habetur: qa repellitur exceptio opposita ad ostẽdendũ q nõ sit heres. Et hanc opinio. videꝛ ẽt sequi Bal. ⁊ Saly. in. l. i. s. de bo. po. hʒ ⁊ Bal. in. l. fi. in. iij. oppo. j. eo. ¶ In glo. in vsi. seruus ibi tẽ pore mortis pro libero habetur ⁊c. ⁊ pro hac glo. facit sm ful. quia heres debet mitti in possessionem rex q̃ possidebantur p defunctũ tẽpore mortis. l. fi. j. eo. sed si ipse possidebaꝛ vt ser uus ab alio nihil potuit possidere. l. homo liber. §. quicqd. de acq. re. do. ¶ In eadẽ ibi: vꝛ ibi viuo testatore. hec nõ videtur bona sm Fulg. qꝛ pẽdẽte lite habeꝛ pro libero. l. ordinata. ff. de lib. cã. ⁊. l. lite. j. de libe. cã. ⁊ sic tenẽda vꝛ pma solu. ¶ In ea. in fi. ex hac solu. ifert bar. no. Fran. tigri. ⁊ Saly. q i iudi cio ꝗtũcunqʒ sũmario psona cũ q̃ litigaꝛ dʒ plene legitimari lʒ cã ipa regrat sũmariã cognitionẽ. Adde bal. idẽ volentẽ in extrauag. ad repmendũ in v. figura. in. ij. colu. ⁊ bal. i. l. iij. §. ibidẽ. ff. de exhibẽ. ⁊. j. l. pxi. in. xiiij. col. in. v. q. ⁊ in. l. nec qc/ q de plano. in vl. q. ff. de offi. ꝓcõ. in qbusdam lec. vt ego ha beo tene menti.

c **Dicto.** Edictũ diui adriani cum sua vigesi ma ⁊ eius ambagibus ẽ sublatum. ⁊ script9 hẽres ex sola inspectiõe testamẽti carẽtis om ni vicio visibili mittẽd9 ẽ in possessionẽ rex que tẽpore mortis p defunctũ tenebanꝛ si nõ apparet legitimus ɔdictor. si auteʒ apparet mittiꝛ cã cognita si allegationes illius ɔtradictionis nõ sunt legitime. sec9 aũt si sũt legitime vt qꝛ ostẽdat se habere potiora iura vel pscripsisse bona in quox possessionẽ hrs im mitti se postulat. h. d. Et diuidiꝛ in qnqʒ ptes: vt hic p bar. q ẽt aliqua euidẽtialia pmittit: de qbus vide hic p eũ. ¶ No. q sblata cã legis dʒ tolli lex facit. l. adigere. §. ꝗuis. ff. õ iurepa. c. cũ cessante. de app. ⁊ no. plene p bar. in. l. ij. §. fi. ad fi. ff. de dona. ⁊ in. l. demõstratio falsa. §. fi. ad fi. ff. de ɔdi. ⁊ demon. ⁊ plene p Cy. ⁊ bal. in. l. i. ff. sol. ma. vbi dicũt hoc eẽ vex qñ illa erat cã fina. ipsius legis. sec9 si ipulsiua. l. i. §. sexum. ff. de po stu. ⁊ dicit Cy. in. d. l. i. ff. sol. ma. q in dubio presumiꝛ finalis: adeo q ea cessante dʒ cessare legis dispõ. Et dicit ita colligi ex glo. singulari in. l. cũ tale. §. legato falsam. i v. coheret. ff. õ cõ di. ⁊ demõ. ⁊ p Cy. ⁊ bal. i. l. gñaliter. s. de epi. ⁊ cle. ⁊ p bar. i exua. ad repmẽdũ. i v. nec ex eox. p doc. i. c. post trãslationẽ de renũ. ⁊ i. d. c. cũ cessante. ¶ No. casũ vnũ in quo instrm ha bet executionẽ paratã qñ ex ei9 inspectiõe nõ apparet de vicio ⁊ ad hoc põderat istũ tex. bar. hic dũ tractat an regraꝛ libell9 Alius ẽ ẽt casus. s. in instro depositi[b]. l. siqs. in ɔsi. illico. ⁊ ibi ponderat bar. C. depositi. Aliũ ponit Ange. in auc. de here. ⁊ fal. §. illud. s. qñ petiꝛ contra heredẽ executio testi ꝓ legato

a vel fideicõmisso p id qõ ibi no. glo. in v. decreto. Aliuʒ casum ponit bar. in. l. ij. ff. de iureiur. p illũ tex. s. qñ pmisso: deferret iuramẽtũ stipulatori iurãti se debere recipere ꝗtum in ipso ɔ ctu stipulationis ẽ deductũ: de quo vide p bal. ⁊ Saly. in. l. i. C. de reb. cre. p bal. in. l. si duo patrõi. §. siqs iurauerit. in vl. col. ff. de iureiur. p Pau. de cast. in. l. nã ⁊ postea. §. si petitor cũ se. eo. ti. ⁊ in. l. post rẽ. ff. de re iudi. Aliũ casum vide p Jo. de imo. ⁊ Pau. de cas. in. l. ait ptor. §. i. ff. de re iudi. s. qñ in strumentũ cõtinet ꝓceptum factum a notario ei qui se in ɔctu obligauit ⁊ se debere ɔfessus est: attẽto q notarius de iure cõ muni ẽ iudex chartularius habẽs iurisditionem in volẽtes. iu xta no. in. l. i. ff. de iudi. cuʒ si. de vltimo casu dixi. l. ait ptor. §. i. ¶ No. q cãcellatio reddit sciptura suspectam[c]. l. si vnus ⁊ ibi de h dixi. ff. de pac. vnde prestat argumẽtũ q statuta dicẽ tia quod instrumenta habeãt executioneʒ paratam intelligã tur de instrumento non cancellato: ⁊ ita voluit bal. i. l. i. ff. si tab. te. nul. exta. vt refert ⁊ sequitur Pau. de castro hic qui in aliquibus lec. dicit hoc debere intelligi quando cãcellatio eẽt

in parte substātiali per hic no.in glo. Adde bar.in.l.i.in fi.ff. de his que in testa.delen.vbi in specie dicit idē qđ Bal.in .d. l.ij.vt in pos.leg.ꝛ no.etiaꝫ Pau.de ca.in.l.nostraꝫ.§.de testa. ¶ No.ꝙ vbi nō extat ꝯdictor iudex dꝫ esse facilis in mittēdo nō sic quādo extat cōtradictor. ¶ No.ꝙ prescriptio quedam est ex vna parte q̄dam ex vtraq;: ꝙ declara vt hic pleni⁹ per Bar.post glo. ¶ No.ꝙ exceptio pscriptiōis excludit taꝫ petitorium ꝙ possessoriū. ¶ In gl.in ṽsi.quiescente.ibi respōdeo potest etiam ꝛc̄.hoc reprehendit Bar.p id quod habet̄ s.eo.in rubrica.ꝛ ibi glo.sentit p istum tex.in ṽ.quiescēte.vt hic plenius per eū.sed Saly.putat sustineri posse libellū i quo quis hodie peteret se mitti in pos.ex edicto diui: ꝙuis edictuꝫ sit hic sublatum: q: pro sustinēdo libello nō tam debēt considerari ṽba ꝙ effectus. Et quia intētio huius littere nō est tollere in eo in quo cōcordat cū ista constitutione: sed vult dicere ꝙ debꝫ quiescere: quia nō est necesse ex illo agere: ꝛ p istū moduꝫ dicitur tolli impropꝛie hic ꝛ i rubrica.s.eo.ꝛ sic poterit ex illo edicto agere inquantū concordat cum ista cōstitutione: ꝛ sic erit in electiōe actoꝛis peter̄ ex edicto diui vel ex ista cōstitutione facit ɓm eum.l.fi.§.finautē hoc aliquis.s.de iure delib. Ego autem puto sustineri posse dictum libellum in quo actuꝫ essꝫ ex edicto diui quatenus nō discreparet ab ista lege.dato ēt ꝙ edictum omnino esset sublatum hoc probo p id quod singulariter no. Inno.in.c.examinata.de iudi.dum voluit ꝙ satis ē ꝙ narratio ꝛ ꝯclusio libelli sit apta ꝙuis iepta actio sit expressa in libello.ꝛ sequitur Bar.in.l.i.ad fi. pnc.ff.de eden.ꝛ ibi de veritate illius dicti plura scripsi: ꝛ illud secutus fui quicquid dixerit Bal.hic in.v.col. ¶ In ea.ibi vel per constitutionem istam ꝛc̄. Jac.bu. ꝛ Bar.reprehēdunt istam glo.q: conditiones sunt personales actiones.§.appellamus.insti.de actio.ꝛ sic presupponunt alium obligatum.insti.de actio.§.i.ꝙ hic nō videtur posse dici eo casu quo nullus est ꝯtradictor .iō dicunt ꝙ quando est contradictor habet locuꝫ conditio ex lege.al's autem officium iudicis ꝛ cum eis transit Pau.de cas. hic. Bal.ɓ in.vi.q.principali.ꝛ etiam Pau.de ca.hic tenent ꝙ vtroq; casu habet locum officium iudicis: quia verba hic diriguntur ad iudicē dum tex.hic dicat mittantur ꝛc̄.p no.in.l. si soroꝛ.s.de col.ꝛ in.l.res obligata.ff.de le.i.plene p Bar.in l.i.in.ij.q.ff.de condi.ex lege. Idē tenet hic Saly.subdens ꝙ ista glo.non dicit ꝙ agi debeat per conditionem ex lege: sed dicit glo.ꝙ ista missio petetur p istam constitutionē: ꝛ sic per auctoritateꝫ huius legis .vnde intelligit ipse ꝙ petatur per officium iudicis ꝙ nō mutabitur p supuenientiam contradictoris: ꝛ dicit hoc sentire glo.in ṽ.de positionibus. Tamen sustinēdo opi. Bar.ꝛ sequatiū respondet ad allegata in ꝯriūm ꝙ tex.in ṽ.mittat̄.ɓ loquat̄ q̄n nō apparebat contradictor: vn̄ in sequenti parte verba non diriguntur ad iudicem magis ꝙ ad litigantē si bene inspiciantur.ꝛ de hac.q.vide etiā p Spe. in ti.de testa.§.sequit̄.ṽ.vltimo sequitur.cū duobus se. ¶ In glo.in ṽ.q̄rte.de hoc dic vt dixi in.l.quotiēs.s.de here.insti. Et ibi dictis adde Spe.ꝛ Jo.an.in.d.§.seqtur.ṽ.sed nūqd is qui.ꝛ ibi p Bal.in pe.col. ¶ Juxta hoc querit hic Bal.in i.q.quid in filio instituto in legitima: an habeat bn̄ficium huius legis: ꝛ tenet ꝙ sic sicut habet vtilem actionem familieberciscun.vt in.l.ij.§.si quarta.ff.famil.hercis. Adde eundē bal. idē tenētē in.l.si qd in suo.ff.de inof.te.bn̄ facit ꝙ no.bal.in l.nō est.s.fami.hercis.vbi tenuit ꝙ filio pro legitima cōpetat petitio h̄ditatis: vt ēt ipse tenuit in repetitione.l.pater filium in.xij.col.ff.de inof.test.per.d.l.ij.§.si q̄rta.ſꝫ in ꝓposito puto cōtrariū verius esse: q: remediū huius legis dat̄ ei q est heres institutus in tota hereditate vel in parte vt hic: sed legitima nō est quota hereditatis sed bonoꝝ.l.pap.§.quarra.ff.de inoffi.testa.l.siqs seruū.§.fi.ff.de lega.ij. Et iō dicit Ang. in d.l.papi.§.si conditioni.ꝛ Saly.in.d.l.siqs in suo.ꝛ in.l.scimus.in pn̄.eo.ti.post odof.ꝙ petitio hereditatis non competat filio pro legitima: ꝛ p ista parte facit.d.l.ij.§. si quarta .in ṽ.neq; heres.dato ꝙ reperiat̄ ꝙ vtilis actio famil.hercis. cōpetat filio arrogato p diuidēda quarta sibi delata in bonis ar rogati vt ibi.nō enim equum est in casu nostro: ita hoc beneficium tribui ei qui habet quottam bonoꝝ: ꝛ sic non est heres nec hꝫ subire onera.d.§.q̄rta.sicut heredi qui hꝫ onera subire

ar.l.manifestissimi.§.sed cū i scđa.s.đ fur.ibi vbi.n. periculum ꝛc̄.ꝛ pro hoc bene facit id qđ tenuit glo. hic volēs ꝙ institutus in re certa nō habeat beneficium huius legis: ꝛ ista est magis cōmunis opi. quaꝫ secutus sum in dicta.l.quotiens. Pro hac opinione etiam facit illud quod firmat Bar.in.l.ex facto proponebatur.ff.de here.insti.vbi tenuit ꝙ filius institutus in legitima non magis dicitur esse heres ꝙ quilibet extraneus institutus in re certa: lꝫ bal.ibi dixerit contrarium quo ad fauores sed non bene probat. ¶ In eadem ibi quid dices de fideicommissario. communiter concluditur ꝙ antequaꝫ fideicommissum sit per verba restitutum vel habitum pro restituto non habet fideicommissarius remedium huius legis: q: nondū est in eū translatum ius hereditarium.sed postea sic.ꝛ idem dicit Bar.in consilio incipiente. In curia capitanei.ꝛ in consilio incipiēte. Missus. Et dicit Bal.hic in.ij.q.ꝙ secuta dicta restitutione habebit hoc beneficium fideicōmissarius: etiam si tale fideicommissum relictum sit in codicillis ab intestato conditis seu surgat fideicommissū ex clausula codicillari: q: apppellatiōe testi large sū pto vocabulo cōprehēdunt̄ codicilli: vt no. in glo. l.ij.in ṽ.psonales.j.cōmu.de le.ita ēt tenet Bal.in addi.spe.in ti.de test.i vl.col.sed in hoc vltimo de fideicōmisso debito ex codicillis ab intestato vel ex clausula codicillari facta in defectū testi: Ang.ɓ tenet cōtrariū: allegat glo.ita velle in.l.fi.in ṽ.moꝛe. j.de codicil.ꝛ ita dicit debere intelligi glo.ɓ: ꝛ ita ēt tenet Ang.in.d.l.fi.ꝛ ēt Saly.ꝛ Ful.ibi: q: nullum testm̄ ondi pōt. Itē q: veniētes ab intestato q intelligunt̄ grauati restituere p fideicōmissū ei cui relictuꝫ est in codicillis nō possūt intētare remediuꝫ hui⁹ legis: ergo nec ille cui restitutionē facere debēt: q: nō posset plus iuris in aliū trāsferre ꝙ in se habeat. facit.l.fi.§.i.ff.ad velle. Pau.de ca.in.d.l.fi.de codicillis tenet ꝙ fideicōmissari⁹ ex codicillis sic̄ ex testō hēat bn̄ficiū hui⁹.l.q: nō ē eadē rō.s.fcā restitutiōe Et ꝙ ita dꝫ itelligi gl.i.d.l.fi.i ṽ.moꝛe.dū se remittit ad no.ɓ: lꝫ ɓm eū Ang.ibi itelligat istā gl.velle ꝯ riū ꝛ dicit ꝙ Ang.ad ɓ illā glo.reputat eē singularē Cōtra istā opi.facere vr̄ illud qđ ɓ no.cy. in.iiij.q. ꝛ ēt ray.dū dicūt ꝙ script⁹ i codicillis nō hꝫ bn̄ficiū legis: q: succedit ab itestato.allegāt.l.ꝯficiunt̄.i pn̄. ff.de iur.codi.mihi magis placꝫ opi.i: Nec ob.ꝙ veniētes ab intestato nō hn̄t bn̄ficiū: ergo nec fideicōmissari⁹ hn̄s cāꝫ ab eis cū nō possint plus iuris trāsferre ꝛc̄.q: rn̄deo ꝙ alia ē rō in fideicōmissario q hꝫ ꝓ se scripturā vltime volūtatis pp quā scripturā cōcessū est hoc bn̄ficiū: vt hic: ꝛ nō hꝫ hoc bn̄ficiū fideicōmissari⁹ a veniētib⁹ ab intestato facta restitutiōe: ſꝫ hꝫ hoc a lege pp scripturā dūmō habeat iura h̄ditaria. Nec ob.illud qđ dicit cy.ꝛ ray.q: intelligo dictū eorum ɓm legē quā allegāt.s.an veniētes ab intestato rogati in codicillis restituere habeāt bn̄ficiū hui⁹.l.ꝛ certe nō: ꝛ ista nō est qđ n̄ra.ꝛ p̄dictis non ob.tex.in.d.l.fi.de codicillis.in ṽ.ita tn̄.q: ille tex. poti⁹ vr̄ facere ꝯ cōem opi.inq̄tuꝫ cōiter dr̄ ꝙ fideicōmissari⁹ nō pōt petere istā missionē an̄ restonem fideicōmissi: q: potes rn̄dere vt sentit glo.pua in ṽ. petierit.q exponit.i.proposuerit petere: ꝛ sic tex.ibi vult ꝙ an̄ꝙ petat illā missionē hr̄s istitut⁹ i testō solēni qđ testōr voluit valere iure testi ꝛ codicilloꝝ debꝫ declarare ꝛ eligere an vellet venire via recta tāꝙ heres ex testō an̄ꝙ fideicōmissari⁹ ex clausula codicillari: p quā veniētes ab itestato itelligūt̄ rogati restituere istituto ita eligēti .nō āt ibi dr̄ hꝫ directā expositionē ꝙ an̄ restōnē fideicōmissi possit de iure petere dictā missionē.ad istō ēt facit alia gl.pua ibi i ṽ.postulauerit.q exponit.i.postulare ꝓposuerit.vel ɓm qđ ē đ mēte bal.i.d.l.fi.i.iiij.col.itelligat̄ ille tex. quādo

a ℭ Cecidisset. de h vide bal. ɔsi. xxxiij. v. li. vbi multa pulchra dicit. ⁊ an tale ius possit cedi.
b ℭ Iuramentū calūnie. vid bal. ɔsil. xxvj. iij. lib.
c ℭ Qd nō. q nō opponēte legitimo ɔdictore nō sit dādus libellus. voluit ful. ɔsil. ccxxx. ancb. ɔs. ccxcj.

essemus in casib⁹ hrditas p restituta hr. ℭ Sed iuxta pdicta querit Saly. hic an si heres p fideicōmissū grauatus apprehēdit possessionē rez hrditariaz possit fideicōmissarius postea sibi facta restōne verbali intētare remediū huius. l. dicit q forte nō posset qz hrs nō potuit trāsferre in fideicōmissariū pl⁹ iuris q in se hēret. bñ facit: lz nō alleget. l. ita tñ. §. q ex trebelliano. ff. ad tre. Sed sibi heredi postquā apprehēderet possessionē rez hrditariaz nō ɔpetebat amplius istud bñficiū ergo ⁊c. q aūt hrdi post apphensam possessionē nō cōpetebat istud remedium possessoriū ēt si quouis mō a possessione cecidisset[a]: lz Saly. ad hoc nihil alleget dicatis q cy. h ad fi. istd voluit referēs Ja. balduini ⁊ quosdā ātiquos ita dixisse allegātes in ar. l. q si in diē. in pmo rñso. ff. de peti. here. p hoc facit qz istud vr eē possessoriū adipiscēde: vt hic in v. acqrat. ⁊ firmat Bar. hic in ea. q. qua qrit qs sit legitimus ɔdictor: ergo nō cōpetit nisi ei q nūq adept⁹ est possessionē. insti. de interdic. §. ideo aūt. No. glo. i. in fi. in. c. i. de ɔfes. in vj. facit q no. Bar. post glo. in. l. fi. ff. de fideicō. heredi. peti. lz Bal. in addi. spe. in ti. de testa. in pen. col. dixerit ɔriū allegādo. l. sed si possessori. §. i. ff. de iureiur. ⁊ l. veluti. §. hec vox. ff. de eden. que iura vt mihi vr nō pbāt. tñ nō puto opi. saly. esse veraz: ⁊ ɔ eum allego glo. in. l. ita tñ §. si ex trebelliano. in v. actiones. ibi dū glo. dixit. Sed an ei pōt competere petitio ⁊c. Et ēt glo. in. l. fi. in glo. magna ad fi. ff. de fideicō. here. peti. vbi fideicōmissario dat petitio hrditatis ɔ hrdez possidentē aliquas res hrditatis quas plene nō restituit: ⁊ tñ cōstat q ipsi hrdi anq restitueret fideicōmissario fideicōmissum verbo non potuisset cōpetere petitio hrditatis p rebus quaruz possessionē semel apphēdebat ēt si postea possidere desijsset: vt colligit ex no. per glo. in. d. l. fi. ff. de fideicō. here. peti. ibi dū glo. dicit post restitutionē p rebus restitutis cessat hec actio: qz alia ei dat. s. in rē ⁊c. ⁊ ibi clare no. Bar. ⁊ patet ex no. p glo. in. d. c. i. de ɔfes. in. vj. ℭ Querit ēt glo. de substituto vulgari ⁊ pupillari in quo dic vt hic p Bar. q bñ loquitur ⁊ idē voluit in ɔsilio incipiēte. Uisa qdā petitione per ser checū vānis ⁊c. ⁊ circa hoc dicit bar. hoc vnū q est signāter notandū. s. q ille q petit se mitti in pos. ex bñficio huius. l. nō habet pbare de morte testatoris: qz eoipso q hz hrs testm est quedam psumptio q testator sit defunct⁹: qz testm nō daret hrdi viuo testatore. l. ij. §. sed si dubitet. ff. quēadmo. test. api. Et cuz eo transit Saly. hic. refert tñ ipse q Cy. hic dicit q oz pbari mortuū esse testatorē. ita refert Saly. hic in. vij. ⁊. viij. col. Sed certe Cy. nō vr hoc in aliqua parte huius legis dicere: imo in pn. q. referēdo Pe. dicit q qñ heres scriptus venit cuz testō q pma facie videbat solēne p hoc: qz iam iudici apparet quodāmodo notorium. vnde sine citatione ⁊ sine aliqua alia indagatione iudex ex suo officio iterlocutorie pnūciabit illū esse in pos. mittendū. alleg. id qd hr in. l. ea qdē. j. de accu. ⁊ in. l. seru⁹. ff. de bono. pos. bñ subdit q apparēte ɔdictore dabit libell⁹ iurabit de calūnia: ⁊ similia fiēt. Ful. dicit q. §. si dubitet. nō pbat opi. bar. ⁊ q putat debere pbari saltē p iuramentū calūnie: vt in casu. l. penul. s. ti. i. qui casus equiparatur isti. l. quisquis. j. quo. appel. non reci. Sed q vellet tenere opi. Bar. rñderet q ibi nō aderat ista psumptio q erat hic pppter testm qd reperiebat esse apud heredē. tñ puto eē tenēdum q fiat aliqlis pbatio: qz vez vr q opi. Bar. nō pbet p. d. §. si dubitet. qz ille tex. loqt qñ tabule testi erāt apd aliū a quo hrs petebat exhiberi. Sz cōtingere potuit varijs ex causis q eēt vn⁹ testōr ⁊ testm eēt apd institutū: vt si testator nauigauit relicto testō in domo vt dicit tex. in. l. vnū. ff. de testa. vel q illud dedit testator in manibus instituti. l. ij. s. ti. i. ⁊ potuit ēt volēte testatore testm in scriptis ɔdituz publicari ⁊ apperiri viuo testatore: vt no. Barto. in. d. §. si dubitet. per. l. omni. s. de testa. Et sic nō vr q ista sit psumptio inducta a iure q testator sit mortu⁹ qūuis testm sit apud hrdē. q aūt pbatio sup morte sufficiat dic vt p bar. in. l. i. in pn. ⁊ in. l. ij. §. si dubitet. cū cōcor. ff. quēadmo. testa. ape. Et ex ibi no. appet nō sufficere iuramētū calūnie[b]. ℭ Quid in epō legitimo executore testi vel in alio executore tenēte locū hrdis: an hēat locū bñficiū huius legis. bar. ⁊ alij tenēt q sic. de quo ēt vide bal. in addi. spe. in ti. de testa. in fi. in. l. siqs ad declinandū. in. iij. col. post Ja. bu. de epis. ⁊ cle. per illū tex. ⁊ Bal. hic in. i. q. ℭ Quid in filio nō instituto a matre q post natiuitatē huius filij mortui ē in puerperio ɔdito prius testō in quo alios filios instituerat isto pterito: qui tñ p instituto hr: vt ē tex. no. in. l. iij. s. de inoffi. testa. an hēat bñficiuz hui⁹ legis: vide bal. ibi tenētē q sic. p illā legē. ℭ Quid i patre cui defert hrditas repudiata p filiū: vide bal. i. l. fi. in pn. j. de bo. q lib. ⁊ hic in. i. q. vbi cōcludit q sic. ℭ Quid i eo hrde instituto in quē auctoritate statuti ipso iure itelligit trāslata possessio bonoz q possidebat p defunctū. dixi in. l. si sorori. s. de iure delibe. ℭ Quid de herede ɔditionaliter instituto: an pēdēte ɔditione hēat bñficium huius. l. dixi in. l. i. s. e.
ℭ In glo. in v. competenti. in pn. Bar. hic dicit q sufficit q hēat mixtū imperiū: ⁊ plus dicit q qñ apparet legitimus ɔdictor: qz tūc expedit iure actiōis. s. p ɔditionē ex lege ⁊ nō ex officio iudicis nobili erit cā simplicis iurisditiōis. ⁊ p ɔñs quilibet magistratus iferior erit cōpetēs ⁊ ēt delegat⁹ vt hic p euz Sz Saly. nō putat hoc eē vez: qz ēt cōparēte ɔdictore videt q expediat officio iudicis nobili: ⁊ sic sit mixti imperij: vt dixi sup glo. in v. qescēte. tñ ibi sustinui opi. bar. ℭ In ea. ibi sz pnūciat ali⁹ de mittēdo ⁊c. Cy. trāsit cū glo. Sz bar. aliter ⁊ dicit melius vt hic p eum cū quo cōcordat bal. hic in. vij. q. ⁊ ēt Saly. ℭ Iuxta hoc qrit bar. an in hoc iudicio reqrat libellus ⁊ ɔcludit q nō[c]: vt hic p eū. Sz Pe. Cy. Ang. Ful. ⁊ Pau. de ca. hic distinguūt aut nō ɔparet ɔdictor: ⁊ tūc nō sit offerēdus libellus: qz nō ē pars cui det. als fit iuxta regulā. l. i. i pn. ff. de edē. ⁊ auc. offerat. de lit. ɔtes. p hoc allego gl. Cy. in. l. ij. §. dies. ff. qs or. in bo. pos. ser. in v. de plano. ⁊ p eo facit fz Ful. iste tex. in v. cōpetēti iudicio. ⁊ loqt tex. qñ apparet ɔdictor. ita ēt tz Inno. in. c. i. de lib. obl. Spe. i ti. d lib. concep. §. nūc dicēdum. v. xxviij. tz ēt q cōparēte contradictore potest actor cogi pducer libellū. Et simir Jo. an. in addi. vr velle q si alius citat: tūc reqrat libellus nō aliter p. d. auc. offerat. q opi. iūgi pōt cū opi. Cy. q limitari videt p opi. Jo. an. fundatam in. d. auc. offeratur. in v. vocatus. ⁊ h satis plz. ℭ Quid autē in alijs possessorijs iudicijs: vide vltra no. p bar. h illud qd ipse no. in. l. si coloni. j. de agri. ⁊ cēsi. li. xj. ⁊ bal. i. l. qsquis j. quo. app. nō reci. ⁊ i repe. l. incerti. in. xiij. q. j. de iterdic. ⁊ q no. glo. i. l. momentanee. j. vnde vi. ℭ Querit ēt iuxta hoc bar. h: an reqrat citatio ⁊ tz q sic: si bona p alium possidētur. als secus vt h p eum. Ad pmū mēbrum adde bonū tex. i. c. lz episcopus. d pbē. in. vj. ⁊ seqtur ēt Fran. tigr. ⁊ Bal. in. ij. col. ⁊ p eundē h i. iiij. q. ⁊ idē videt velle bar. in. l. iij. §. si cā cognita. post glo. ff. de bono. pos. ⁊ Cy. in. l. i. s. q admit. ⁊ bal. i. l. ij. s. de his q veni. eta. Tamē Pe. ⁊ Cy. hic sentiūt q anq appareat ɔdictor nō reqrat citatio qtum ad pnūciandū actorē eē mittēdum i pos. sz Saly. dicit q isti docto. nō vidētur discordare i effectu: iō concludit q si scriptus hrs petit solū se pnunciare hrdez ⁊ mittēdum i pos. ⁊ ad vlteriora non pcedi: ⁊ tūc vez dicit Pe. ⁊ Cy. qz ad hāc pnūciationē nō ē opus aliquē citari: qz neminē ledit: sz si vltra petit vel post pnunciationē istam petat se iduci in possessionē: tūc pcedit opi. bar. per allega. p bar. qui voluit allegare no. p Inno. in. c. pposuit. d cōces. pbē. lz alter corrupte alleget. Ful. h dicit q opi. Cy. videt satis pbari p istū tex. q nullam citationē reqrit qñ ɔdictor nō apparet. Itē qz non piudicat possidēti p pronunciationē de mittendo. Pau. de cast. hic intelligit q Pe. ⁊ Cy. h velint q nedū in pnunciatione de mittēdo: sz ēt i executione faciēda p nunciū nō sit necessaria citatio possessoris: qz nō agit de eius piudicio: qz p h nō expellit de sua possessione donec fuit auditus: ⁊ hoc seqt Pau. de ca. subdēs q postquaz erit

ꝓnunciatum heredem eſſe mittendum in poſſeſſionem ⁊ facta erit miſſio per nũcium ſi imiſſus vult ꝙ poſſeſſoꝛ expellat̃ debet ille citari:⁊ nõ ſi cõparet expelletur ⁊ fiet ſibi preceptum ꝙ poſſeſſionẽ liberã ⁊ expeditam dimittat.ſi aũt comparet ⁊ nõ allegat aliquam iuſtam cãm:ſed tm̃ poſſeſſionem:tunc ſi probat ꝙ ipſe poſſidebat tpe mortis defuncti:tũc nõ expellit̃:qꝛ facit deficere vnum ex ſubſtantialibus intentionis:vt h̃.Si autez allegat aliud ius potentius ꝗ̃ habet heres tunc aut requirebat altiorez indaginẽ ⁊ expellitur ſi bona tenebant̃ per defunctum tempore mortis.Aut nõ requirebat altiorẽ indaginẽ vt qꝛ contradictoꝛ ꝓbat incontinẽti.⁊ tũc nõ expellitur.iuxta no.in.l.ij.ſ̃.eo.ti.⁊ no.ꝑ doc.h̃.¶Ad veritatez decisionis huius articuli mihi optime videntur facere ea que tangunt̃ alibi in illo articulo quo queritur quando fit excuſſio ꝯtra principalẽ debitorem ad fi.vt eo reperto nõ ſoluẽdo poſſit actoꝛ agere hypothecaria cõtra tertios poſſeſſores bonorũ de quo ꝑ Bar.⁊ alios ĩ.l.decem ff.de verb.ob.cum concoꝛ.quas ibi allego[a] vbi in articulo ꝯcludo ꝙ proceſſus valeat ꝯtra debitorem ꝗ̃uis nõ ſit citatus tertiꝰ poſſeſſoꝛ ſed nõ preiudicet tertio poſſeſſori ꝑ no.per glo.paruã in.l.de vnoquoqz.in ꝑn.ff.de iu.⁊ per ea q̃ tradit Bal.in.l.ab eo.in vlti.colũ.j̃.quõ ⁊ qñ iudex.Sed ꝗ̃tum ad hoc vt preiudicaret iſte proceſſus tertio requireret̃ citatio per no.per glo.⁊ doc.in.l.cum miles.§.i.ff.ex qui.ca.ma.Et per not.per Bar.plene in.l.cũ filius.ff.de verb.ob.⁊ latius dico in.d.l.decẽ.⁊ ita puto in ꝓpoſito noſtro.Nec reperio ꝙ Cy.aut alius dicat illδ qδ refert Pau.de ca.ſ.ꝙ ẽt quando fit executio miſſionis ĩteruenienté nuncio nõ requiratur citatio poſſeſſoris:vt hic per euz in.i.q.⁊ nõ poſſet negari quin tunc fieret preiudicium poſſeſſori in naturali poſſeſſione que acquiretur ipſi miſſo ſi primus poſſeſſoꝛ nõ eſſet corporaliter in fundo.iuxta.l.claz poſſidere.§.fi.de acqui.poſ.quod in terminis voluit Ang.⁊ Imo.in.l.a diuo pio.§.ſi poſt.ff.de re iudi.ad quod etiaz vide q̃ dicam.j̃.ſuper glo.i.in ver.ĩmiſſus eſt.¶In glo.in verbo vitiatuz ibi puto nõ nocere.ſed Bar.in.l.ſi vnus.ſ̃.de teſ.tenet cõtrariũ volens ꝙ in hoc poſſeſſorio ſeruetur indiſtincte iſta lex.dic veriorem eſſe opy.glo.quã etiã ſequit̃ ipſemet Bar.⁊ alij h̃ vt diſtinguat̃ aut in alio capitulo eſt vitiũ vel canzellatio ꝗ̃ in eo de quo queritur ⁊ tunc fiet miſſio.aut eſt vitium in eo capitulo de quo queritur:⁊ tunc in poſſeſſorio nõ eſt locus inueſtigationi veritatis:⁊ non ꝓceditur ad miſſionem vt h̃.ſecus in petitorio:qꝛ ꝓceditur ad inueſtigationem veritatis:vt.d.l.ſi vnus de quo vide que ibi dixi.ad que etiã vide Bal.in.l.i.j̃.vt in poſ.lega.⁊ ĩ.l.fi.in.i.⁊.ij.colũ.j̃.de fideicõ.¶In glo.in ver.prima figura.in fi.hanc vltimaz approbat Bar.⁊ eſt glo.notabilis valde.⁊ ſm ang.h̃ ẽ ſingularis ad h̃ ꝙ licet ſcriptura teſtamẽti ſit raſa ſi tñ ẽ bñ correcta adeo ꝙ appareat de eadem manu non nocebit raſura[b].ſed Bal.h̃.in.iiij.oppo.⁊ etiam Saly.tenent cõtrarium:qꝛ ſcribẽs videtur ſuſpectus ꝓpter varietatem.l.qui falſa.ff.de teſti.mouetur etiã Saly.qꝛ compatio ex qua apparet ꝙ ſit de eadez manu nõ facit plenam fidez:vt in auc̃.⁊ ſi ꝯctus.ſ̃.de fide inſtru.⁊ per iſtam rationem ita etiam tenuit Bal.h̃.in.v.q.Sed ſubſtinendo glo.reſpondeo ꝙ notarius poteſt ſe incõtinenti corrigere:vt no.Bar.in.l.ſi librarius.ff.de re.iur.⁊.l.imperatoꝛ.ff.de ſta.ho.cum ſi.⁊ pro notorio preſumitur:vt in.c.ad audientiaz.de preſcrip.⁊ ꝗ̃uis compatio nõ facit plenam ꝓbationem tñ ĩ poſſeſſorio iudicio non requiruntur plene probationes:vt no.Bar.poſt glo.in.l.i.j̃ quoruz bonorũ.⁊ in.l.ij.§.fi.ſ̃.vbi in rẽ actio.⁊ ſic ſatis eſt ꝙ compatio faciat ſemiplenam ꝓbationez:vt not.in.l.admonendi.ff.de iureiur.fortius voluit Bar.in.d.l.admonendi.in.viij.col.⁊ in.l.nuda ratio.in vlti.col.ff.de dona.ꝙ compatio etiam hodie faciat plenam fidem per.l.comparationes.ſ̃.de fide inſtru.que nõ reperitur correcta niſi in apoca que datur a parte parti:vt in auc̃.de inſtru.cau.⁊ fi.§.i.⁊.ij.Et ita etiam eſt de mente Bar.in.l.ſi ita ſcripſero.ff.de cõdi.⁊ demon.⁊ ibi hoc expreſſius no.Imol.de quo ẽt Bar.in auc̃.⁊ ſi cõtractus.⁊ per Ja.de bel.in auc̃.de inſtru.cau.⁊ fi.§.fi.⁊ per doc.maxime.d.Abb.in.c.ij.de fide inſtru.⁊ ita ſubſtineo iſtam glo.cui adde aliam ſimilem in.c.cũ venerabilis in glo.fi.de re.do.Subdit ẽt Bar.hic ſufficere ſi notarius in ſua publicatiõe dixiſſet qδ ſupra raſum vel canzellatũ additũ eſt ĩ tali loco manu propria feci.l.i.ff.de his que in teſ.delen.Et idem no.Bar.in.d.l.ſi vnus.⁊ hic adde ꝯcordantias ⁊ addi.quas ibi allegaui.⁊ etiaz ſufficeret ſi ex p̃cedentibus vel ſequẽ.appareret ꝙ illa raſura vel canzellatio debeat ſic dicere prout emẽdata eſt:vt eſt glo.no.in.d.c.cũ venerabilis.quã voluit hic allegare Bar.lz aliter corrupte alleg.⁊ ẽt ita no.Bar.in.l.i.§.fi.ff.de bo.poſ.ſm tab.¶Habetis ẽt ex hac glo.notare ꝙ ſcriptura que vr̃ ſcripta manu diuerſorũ habet̃ ſuſpecta[c] ꝓ quo adde tex.in.§.⁊ ꝙ ſpe.in auc̃.de trien.⁊ ſemiſ.quẽ ad h̃ reputat ſingularem Bal.⁊.l.ꝯtractus in.v.col.de fi.inſtru.⁊ eſt bonꝰ tex.in.c.ĩter dilectos.de fi.ĩſtru.⁊.c.cũ oliz.el.ij.cũ glo.in ṽbo ſubſcriptiões de priuile.limitat tñ niſi in ipſo inſtr̃o eſſet facta mentio ꝙ inſtr̃m fuerit ſcriptũ manu diuerſorũ:vt ꝓbat̃ ĩ.d.c.ĩter dilectos.⁊ ibi ad hoc illũ tex.no.An.de bu.⁊ ẽt ſatis probat̃ in.d.c.cũ olim.cũ glo.⁊ de hoc qñ ſcriptura videtur eſſe manu diuerſorũ.vltra p̃dicta videatis ꝑ ſpe.ĩ ti.de inſtru.edi.§.inſtr̃m.ver.itẽ ꝙ habet ſubſcriptiones varijs manibꝰ.⁊ ꝑ bal.in.d.l.ſi vnꝰ.⁊ in.l.nr̃am e.tit.poſt glo.in.d.c.cum venerabilis.¶In glo.in ṽſi.depoſitionibus.ibi non eſt neceſſe eos iurare ⁊c.Cy.Bar.⁊ Pau.de caſt.trãſeunt cũ glo.ſz Ja.bu.dicit ꝙ ſi extabat ꝯtradictoꝛ neceſſe ẽ ꝙ teſtes repiantur ⁊ publicet̃ teſtamentũ.al's ex ea ſcriptura nõ ꝓpoſſet fieri probatio aliqua niſi de ea fuiſſet rogatus publicus tabellio:vt no.in.l.ij.in ꝑn.ff.quẽad.teſta.ap.Bal.hic in.v.oppo.tenet opi.glo.niſi negetur ſubſcriptio teſtium:qꝛ tunc ꝓcedit illud quod dicit Ja.bu.vt hic per eum plenius Saly.h̃ dicit ſe putare ꝙ iſte tex.ſentiat vltra:videlicet ꝙ teſtes deponãt de ſigillis ⁊ ſubſcriptiõibꝰ vbi prius nõ depoſuiſſent vel δ depoſitionibꝰ prius factis nõ appareret.alias iudex nullã fidẽ teſtõ dare dz:vñ eo aperto corã honeſtis viris remittet̃ ad teſtes q eoꝝ ſigilla recognoſcãt.l.ij.⁊ ibi no.ſ̃.ti.i.⁊ iſtud nõ placet qꝛ ſequeret̃ ꝙ ĩ iſto poſſeſſorio deberet fieri eadẽ ꝓbatio q̃ ĩ petitorio.⁊ deterioris cõditiõis eſſet iſta cã poſſeſſorij quo ad ꝓbationes ꝗ̃ cauſa petitorij:qꝛ nõ obſtante ꝓbatione teſtiũ ſi ſcriptura eſſet raſa vel canzellata nõ ꝓcederet̃ vltra vt hic.⁊ tamen ſecus eſſet in petitorio.l.ſi vnus.ſ̃.de teſta.Et dixi ſuꝑ glo.in ṽ.viciatũ.nec quo ad ſolam aperturam teſtamenti eſt neceſſe ꝙ dicta teſtiũ recipiãtur.imo ẽt corã alijs honeſtis ꝑſonis fieri põt.ita loqtur.l.ij.ſ̃.ti.i.ſz qδ bene declarat bar.in.l.i.§.ſi quis neget.ff.quẽad.teſta.ap.Accedat qꝛ ĩ poſſeſſorio nõ requirit̃ adeo plena ꝓbatio ſicut in petitorio:vt dixi ſupra vnde ꝓbabilius videt̃ illud qδ dicit Jac.bu.⁊ bal.¶In eadẽ ibi:in ſcriptis redactũ.ſ.manu publica ſm bar.h̃.¶In ea.in fi.cũ glo.trãſit Ja.bu.bar.⁊ bal.hic in.iij.qõne Ang.⁊ Saly.h̃ ⁊ Ja.bu.in.l.fi.j̃.de fideicõ.⁊ ibi bal.in.v.col.Cõfirmo qꝛ ſi ſcriptura priuata teſtamẽti in ſcriptis ſolenniter ꝯditi q̃ de ſe nõ facit plenã fidem ſufficit qñ nõ eſt vitioſa vt h̃ ⁊ dixi in ꝑnci.huius glo.multo magis hec ſcriptura publicatiõis teſtamẽti nũcupatiui q̃ plenã fidẽ fac̃ cũ ſit fundata in atteſtatiõibus omniũ teſtiũ q adhibiti fuerunt in teſtõ nũcupatiuo:vt.l.ij.cũ ibi not.de teſta.⁊ ſm bal.haberet ẽt locũ remediũ huius.l.qñ de teſtõ nũcupatiuo cõſtaret per cõfeſſionẽ partis.qꝛ cõfeſſio equipolet inſtrumẽto.l.cũ te.ſ̃.de trãſac.l.fi.j̃.de fideicõ.qδ eſt no.Et dicit Ang.hanc glo.nõ eſſe alibi ⁊ ꝑ eam ꝓbari vnũ qδ reputat ſingulare ⁊ mirabile:ſcilicet ꝙ ſi ex forma ſtatuti ĩſtrumẽta ꝯfeſſionata vel habentia p̃ceptũ guarentigie habeãt executionẽ paratã.⁊ cõtingat ꝙ de debito nõ eſt factũ inſtr̃m.ſed creditoꝛ põt ꝓbare per teſtes debitũ ⁊ ꝙ ẽt notariꝰ fecit ꝓmiſſori tempore ꝯctus p̃ceptum guarentigie:vel põt ꝑ teſtes ꝓbare ꝙ cõtra iudicẽ debitoꝛ ꝯfeſſus eſt ſi fiat iſta ꝓbatio ⁊ redigat̃ in ſcriptura talis ſcriptura habebit poſtea executionẽ paratã.ꝓ hoc alle.no.ꝑ Inn.ĩ.c.fi.de fi.ĩſtru.Sz adde no.ꝑ bar.ĩ repe.l.

a ¶Allego.adde que ibi poſui ĩ apoſtilis meis.

b ¶Raſura.adde ꝙ voluit Lu.ro.cõſil.ccc.xlvj.ꝙ raſura ĩ loco nõ ſuſpecto non vitiat reſcriptum.

c ¶Suſpecta adde Lu.ro.ĩ ſingularibꝰ ſuis vbi dicit ſe de facto cõſuluiſſe.

creditores circa pe.colū.in.v.q.ῑ.de pig.in ver.pdi/cta intellige vera ꝛc. videt velle cōtrariū in casu quem ponit Ang.q: testes nō possunt recipi regulariter lite nō conte.vt fere p totū titulum.extra vt lit.nō cōte.ꝛ plene in auc.si quis.ṡ.de testi.ꝛ cōtra decisionē ang. tenet expresse Pau.de ca.in.l.nostras.ṡ.de testa.p no.per Bar.i.d.l.creditores.ita ēt est de mente bar. si bene inspiciat in.l.i.in fi.ff.de his q̄ in testa.del.ꝛ Bal.in.l.generalis.ṡ.de sa.san.ec.Nō.ob.ista glo. q: isti testes p facièda publicatiōe testamēti nūcupa/tiui poterūt pduci nulla precedente li.cōte.vel libel/lo vt.l.publicati.ṡ.de testa.cū ibi no.p bar.in.iij.q. ¶ Ex quo infert q possit saluari dictū Ang.i casib⁹ in quibus possent recipi lite nō ɔte.sup negocio pnci pali:vt qn̄ essent testes valitudinarij vel recessuri bꝫ qd hr̄ i.c.qm̄ frequenter in principio.vt lite nō cōte.Et no.in.dicta auc.si quis.qd tene menti.Juxta hoc du bitat Bal.h in.iij.q.an si venientes ab intestato pba uerunt p testes redactos i scripturā q eis delata erat hr̄ditas ab intestato cōpetat eis bn̄ficiū hui⁹.l.ꝛ dicit q vr̄ q sic ex eadē eqtate qua dicim⁹ ɔpetere istituto in testō nūcupatiuo:q: veniētes ab intestato hn̄t taci tā voluntatem defuncti.l.cōficiunt.ꝛ.l.si quis cū nul lum.ff.de iure codi.Dicit tn̄ q nō audet hoc firmare q: nulla lex hoc dicit lꝫ in se sit equissimū.ꝛ pro eo al/lego in simili glo.no.in.l.i.in ṗ.liberos.ῑ.d his q an̄ ap.tab.que illā.l.exorbitantē ꝛ loquentē de hr̄ditate delata ex testō extendit ad hereditatē delatā ab itesta to.faciūt glo.que volūt q iura exorbitantia a reg.iu/ris cōis itroducta ob aliq̄ cām publicā seu fauorabi/lē extendi debent ex idēptitate rōnis ad alios casus: vt no.per glo.ꝛ doc.in.l.si cōstante.i pn.ff.solu.ma. ꝛ in.l.illud.de sa.san.ec.ꝛ in.l.q̄ ppter necessitatē.ff. de regu.iur.ꝛ in.l.si a primo.ff.de lib.ꝛ posthu.i pn. ponderando eā:vt faciat Ang.ꝛ Jo.de imo.ibi ꝛ est public⁹ fauor q vltime volūtates defunctoꝝ exequā/tur.l.vel negare.ff.quēad.test.ap.no.in.l.gallus.ṡ. si eius.ff.de lib.ꝛ posth.tn̄ cōiter doc.hic videnť ɔtrarium velle:vt clare no Cy.h in.iij.ꝛ.iiij.q.ꝛ Ray.Sa ly.ꝛ Fulg.hic q: hec.l.loquit cōdito testamento.ita etiā tenet Spe.in ti.de testa.ṡ.sequit.ṽsi.sed quid de succedente ab intestato.p id qd habet i rubrica.ṡ.e. dū i rubrica dr̄ scriptus ꝛc.ꝛ illud ēt tꝫ Bal.in addi. spe.in.d.ti.in pe.col.Sed ad ista pꝫ rn̄sio ex eo q vi/demus q hr̄di instituto i testō nūcupatiuo de quo sit facta nulla scriptura cōpetit h remediū vt hic in glo. cōiter approbata.Tn̄ substinēdo cōmunē opi.q ista lex exorbitās loquēs in expressa volūtate defuncti nō extenderet ad habentē tacitā volūtatē defuncti q̄ nō est eque potēs:vt.l.precib⁹.ṡ.de ipube.l.fi.C.de isti. ꝛ substi.iuncto.c.si pater.de testa.in.vi.ꝛ.l.papinia. ṡ.sed nec ipuberis.ff.de inoffi.testa.Et posito q ve/ra eēt opi.d.glo.in.l.i.ῑ.de his qui an̄ ap.tab.cum q̄ vr̄ cōcordare alia glo.iuncto tex.in.l.emancipata.ṡ. q admit.que ē magis cōiter approbata.lꝫ de eius ve/ritate dubitet Jo.de imo.i.l.ventre.in pn.vlti.char. ff.de acq.here.ꝛ ibi conať eā reprobare.tn̄ alia videt esse rō in casu dicte.l.i.de his q ante ap.tab.q: ille ad quē debebat fieri trāsmissio hr̄ditatis delate ab inte/stato remāsissꝫ exclusus ab hr̄ditate si n̄ fieret extēsio de cā testati ad cām itestati.nā saltē cohr̄des illi⁹ ɔce dentis ab intestato hr̄ditate nō adita habuissent per ius accrescendi partē illius q decessit hr̄ditate nō adi ta ꝛ exclusissent posteros illi⁹ ɔcedētis pre sua nō adi ta:q: ius accrescendi excludit venientes p successoriū edictū:vt.ῑ.d legi.hr̄di.l.meminim⁹.post mediū.ibi: vt si q ex scdo gradu ꝛc.ꝛ ibi ponderat Bal.ꝛ.l.vni/ca bm quartaꝫ lec.glo.ṡ.qn̄ nō pet.pt.ibi no.bal.in viij.colū.iuncta.l.si ex pluribus.ff.de suis ꝛ legi.per quā rōnē defendit dicta glo.ab his q̄ ɔ eam adducit Jo.de imo.in.d.l.ventre.Sꝫ in pposito nr̄o dato q nō fiat extensio de cā testati ad cām itestati nō remanent succes sores ab itestato destituti ꝛ exclusi ab hr̄ditate:pꝫ q: possunt ve nire p alia remedia.s.p iterdictū quoꝝ bonoꝝ:ꝛ p petitionem hr̄ditatis:ꝛ sic nō est eadē rō faciendi extensionē hic sicut ibi. ¶ In glo.in ṗ.fuerūt.cōmuniter tenet cōclusio glo.nō ob.l.in testō ad quā nō rn̄det glo.q: ibi querebať de eo qd ɔcernit do/miniū rerūꝫ ꝛ nō nudā possessionē reꝝ alienarū:q: q̄rebať quā tū valebat hr̄ditas deducto ere alieno vt h itelligeret an heres legata itegra deberet pstare legatarijs:h aūt tractabať de effe/ctu cōcernēte possessionē. ¶ In glo.i ṗ.legitimo oppōit de le. ij.ṡ.e.vbi filius allegans titulū hr̄ditariū ab itestato nō ipedit istā missionē in possessionē.ergo ɔtra tex.hic volentē q hr̄s scri ptus nō mittať i possessionē reꝝ q̄ ab alio legitimo titulo possi/deni ppter hoc ponūť in glo.due pncipales opi.vna alderici: alia Azonis.nā Aldericus dicebat aut ɔdictor allegat titulū si/milē titulo heredis scripti agētis:vt q: allegat se scriptuꝫ in alio testō nō abolito.ꝛ tūc audit ɔdictor ad impediendū missionēꝫ vt h in.ṗ.finaūt.aut allegat titulū nō similē:ꝛ tūc sec⁹:vt i.d.l. ij.ꝛ sic nō facit dr̄iam an allegeť titulus hereditari⁹ ab itestato vel titulus iter viuos q: neutro casu ipedit missio dūmodo res in quaꝝ possessione scriptus heres petit se mitti possiderenť p defunctū tpe mortis:vt hic ꝛ ex h apparet q nō pōt ɔtradictor dicere sibi fieri iniuriā lꝫ hēat titulū:q: nō debuit spoliare hr̄di/tatē possessione q̄ erat apud defunctū tpe mortis:ꝛ si spoliauit dꝫ hr̄s ad illā cōsequendā seu recupandā admitti sine exceptio ne:ꝛ hāc opi.approbat Jac.bu.Scda fuit opi.Azo.distinguē/tis:aut ɔdictor habuerit titulū iter viuos a defuncto vel ab alio in vita defuncti ꝛ sic dicať legitim⁹ ɔdictor:vt hic i ver.nō aūt. ēt si res tenebanť a defuncto tpe mortis.cui⁹ cōtrariuꝫ dicebat aldericus.aut habuit post mortē defuncti ꝛ tūc sec⁹ ēt si habuit titulū hereditariū in hr̄ditate defuncti:vt.d.l.ij.nisi eēt titulus similis titulo petentis.s.cū scriptura testi nō vitiata:vt in hac.l. ṗ.finaūt ꝛ hec fuit si bene inspiciať mens az.lꝫ nōnulli vt pau. de ca.hic referāt eū aliter sensisse.Sꝫ ɔ istā opi.Azo.[a] facit q: si titulus hr̄ditarius ab intestato q facit hr̄dem scriptū nō eē he/redeꝫ.l.q̄diu.la.ij.ṡ.de acq.here.l.anteq̄.ῑ.cō.de suc.nō ob. heredi scripto:vt ipse dicit.multo min⁹ dꝫ obstare sibi titul⁹ acq sit⁹ iter viuos q nō facit hr̄deꝫ scriptū nō eē hr̄dē.l.i.ῑ.de euic. ꝛ de se pꝫ.id in hoc melior vr̄ opi.alde.q talē distinctionē nō ad mittit.alia rōne ēt reprehendit opi.Azo.p Ja.bu.h vt refert h bar.q̄ ipugnat rōneꝫ redditā p Ja.bu.vt h habetis.p bar.Sꝫ Pau.de ca.hic saluat opi.Ja.bu.qn̄ ɔdictor nō allegabat se fuisse effectū dn̄m viuo defuncto:q: nō dicebat sibi fuisse rē tra/ditā viuo defuncto sꝫ solū acqsiuisse titulū viuo defuncto.q titu lus sol⁹ nō sufficit ad acqsitionē dn̄ij ēt si sit habitus a dn̄o.l.si ager.ff.de rei vē.l.si ex stipulatiōe.ff.d acq.pos.dicebat ergo se acqsiuisse post mortē dn̄i dn̄iū.cū bona occupauit virtute illi⁹ tituli pcedentis qd fieri nō licuit nec ex eo acqsiuit dn̄iuꝫ:q: de/bebat fieri traditio vel occupatio sciēte ꝛ patiente illo q potuit tradere.al's dicit pdo.d.l.si ex stipulatiōe.ꝛ.l.ij.ῑ.de acq.pos. vn̄ nō potes allegare potioritatē iuris.ꝛ sic alleget i effectu solā possessionē ꝛ illa ē iniusta:q: clādestina:id restituat ut dicit Ja. bu.Sꝫ si acqsiuisset dn̄iū uiuēte defuncto lꝫ a possessiōe postea cecidisset ꝛ ad defunctū puenisset tūc sit uex q licuerit sibi post illi⁹ mortē occupare si reperit possessionē uacāteꝫ:ut dicit bar.h allegādo glo.in.l.fi.in ṗ.ignorātia.isra vn̄ vi.lꝫ nō vr̄ q ēt i pri mo casu possit saluari dictū Ja.bu.q: etiā qn̄ solū ti.habuit qs a defuncto:vr̄ q ei uigore sui ti.licuerit occupare possessionē ipi us rei uacātis post mortē defuncti:ut expsse dicit bal.h in.d.q. p quo allegat plura ꝛ maxime tex.in arg.in.l.fistulas.ṡ.fundū ff.de ɔben.emp.ꝛ facit qd no.bar.i.l.cū sol⁹.ad fi.ff.de usuca. tn̄ in isto ar.s.qs dicať legitim⁹ cōtradictor potes dicere ut h p bar.ꝛ lꝫ moderni nō uideāť curare de distinctiōe sua dicētes q distinctio sua ē ualde ɔfusa.ꝛ q ex ea uix pōt tradi sanus itelle/ctus:ut dicit Pau.de cast.Tn̄ si qs correctā haberet lecturam bar.ꝛ diligenter aduertat vr̄ q san⁹ ꝛ optim⁹ possit haberi itel lect⁹.bar.itendit facere tres casus.pmus qn̄ ɔdictor uenit ante dataꝫ licentiā.Secūdus qn̄ post datā licentiā ꝛ ante imissionē. Terti⁹ qn̄ post igressuꝫ seu imissiōeꝫ.pmo casu distinguit.aut q̄ ris an legitim⁹ ɔtradictor sit ad ipediendū executiuā ꝛ sūmariā cognitionē que fit ex ispectiōe testamēti uigore huius.l.ꝛ sic an

[a] Opi.azo. adde q opi. Azo. videtur sequi Oldra. cōsil.cxxxix.

possit opponere q̃ d3 ĩ cã ordinate ꝓcedi ꝛ plenarie ꝓbari ꝛ nõ sũmarie. aut q̃ris an sit legitim⁹ ꝯdictor nõ solũ ad ĩpediendu3 cognitionẽ sũmariã. sed ẽt ei⁹ effectũ. i. imissionẽ ĩ possessionẽ vt hic plene p eũ cui⁹ doctrina ĩ sequẽtib⁹ vr̃ mihi satis clara ꝛ notabilis. Ex dictis suis adde q̃ ĩ casib⁹ in qb⁹ ipse cõcludit ꝯdictorẽ eẽ audiẽdũ: illud ꝓcedit si allegat de suo ĩteresse al's secus c. veniẽs. el. ij. de testi. l. i. ff. de appel. recipi. nisi tñ ſpãliter fuiss3 citat⁹ q̃re nõ debeat ꝓcedi ad missionẽ: q2 tũc vr̃ habilitat⁹ ſm Inn. i. c. cũ inter. de excep. ꝛ no. p Bar. hic in. v. q. ꝛ p Bar. ꝛ alios in. l. cũ mulier. ff. sou. ma. ꝛ Bal. i. d. l. ij. ad fi. s̃. de pac. ꝛ isto casu qñ ꝓpter citationẽ est habilitat⁹ põt oppõere exceptiones q̃ tãgunt defectũ iudicij possessorij ex pte agẽtis: vt q2 opponitur q̃ testm̃ ẽ cãzellatũ vel q̃ defunct⁹ nõ possidebat tpe mortis. nã ista sũt fundamẽta ĩtentionis agẽtis vt ĩ gl. secus si allegat ea q̃ tangũt petitoriũ seu ꝯcernũt ius tertij: vt q2 oppõit̃ q̃ testator habebat filiũ quẽ in testõ p̃terijt. ꝛ h̃ vitiũ nõ deprehendebat̃ ex figura testamẽti ſm qõ visu3 fuit i. l. ij. s̃. eo. vel opponere de alio vitio ĩuisibili. nã nõ d3 audiri q2 opponeret de iure tertij ꝯ ea q̃ habent̃ in. l. loci corpus. §. cõpetit. ff. si s̃ui vendi. ꝛ ita est de mẽte Bal. hic in. ij. ꝛ. iij. col. Et Pau. d̃ ca. h̃ ĩ qbusdã lecturis ad qõ vide id qõ no. Bar. h̃ ĩ vlti. mẽbro sue distinctiõis. addit ẽt vnũ Pau. de ca. h̃. s. q̃ si ꝯdictor allegat tm̃ suã possessionẽ de p̃nti. ꝛ nõ dñiu3 vel titulũ. erit legitimus ꝯdictor ad impediẽdũ missionẽ fieri ꝛ ipsa3 factã effectũ sortiri siue ĩpe citat⁹ fuit siue nõ: q2 sua ĩterest ne expellat̃ iõ admittit̃ ĩdistincte p suo interesse ad allegandum ea q̃ ꝯcernunt defectum possessorij: puta vitiũ visibile testamẽti ꝛ ẽt ea q̃ ꝯcernũt defectũ petitorij si est parat⁹ incõtinẽti ꝓbare. puta si allegar̃ q̃ agẽs nõ est hr̃s s3 ali⁹ ꝓpter nullitatẽ testamẽti. d. l. ij. s̃. e. cũ gl. q2 p defensiõe ꝓp̃e possessiõis admittit̃ qs ad allegandũ de iure tertij ẽt si cõueniat̃ petitorio q̃uis nõ offerat se incõtinenti ꝓbaturũ si intentat̃ petitoriũ. l. fi. s̃. de rei ven. S3 ĩ possessorio d3 offerre se incõtinenti ꝓbaturũ. d. l. ij. cũ glo. S3 in hoc dũ dicit q̃ si se offerat incõtinenti ꝓbaturũ ea q̃ cõcernũt petitoriũ opponẽdo de dñio tertij qñ intentat̃ remediũ hui⁹. l. nõ puto aliquo mõ verũ q2. l. ij. cũ glo. p quã se fundat loq̃t̃ qñ reus opponebat de iure ꝓprio ipsi⁹ opponẽtis. q2 opponebat exceptione dolo facis: q2 petis qõ mihi restitur⁹ es que bñ ob. in possessorio remedio vbi no. sed nõ ob. si apponat̃ exceptio dolo facis: q2 petis id qõ restitur⁹ es alteri tertio nõ mihi. l. si soror. §. luci⁹. ff. so. ma. ꝓ hoc facit. l. ille a quo. §. si d̃ testõ. ff. ad treb. vbi plus dicit p illũ tex. Pau. de ca. ibi in lec. bo. q̃ ĩ iudicijs sũmarijs nõ admittit̃ qs ad excipiẽdũ d̃ iure tertij exclusiuo iur. agẽtis. Et ita limitat no. per Bar. i. l. ij. ff. de excep. rei iudi. cũ si. Nõ ob. l. fi. s̃. d̃ rei ven. q2 ibi loq̃tur in iudicio petitorio ĩ quo dñiu3 erat fundamẽtũ intentiõis actoris iõ illo cessante excludit̃ actor: s3 hic nõ erat necesse q̃ hr̃s eẽt dñs nec ẽt q̃ vere ꝛ cũ effectu sit hr̃s: s3 satis ẽ q̃ appeat scriptus in testamẽto carente vitio visibili ꝛ defunctum possedisse tpe mortis vt hic. alia quantũ ad hoc vide p Bal. h̃ ĩ pe. ꝛ vlti. col. ꝛ q. j̃. ꝓxime dicã. Et vnũ adde qõ signanter põit Ja. bu. in. l. manifestissimi. ꝛ ibi Bal. i. ij. colũ. s̃. de fur. vbi dñt q̃ ille q̃ vult dicere tenutã eẽ nullã seu reuocãdã tanq̃ factã eo nõ citato. nõ d3 simplr̃ allegare ꝛ oñdere se hr̃e titulu3 in re illa nisi ꝓbet se possedisse vel rẽ sibi traditã fuisse: q2 solus titul⁹ ĩ h̃ nõ tribuit ꝓbabile ĩteresse: qõ ẽ notãdũ s3 Bal. ibi. facit qõ no. Bar. h̃ in q̃õne qua querit an ĩ isto iudicio req̃rat̃ citatio ꝛ ĩ q̃õne qua q̃rit qs sit legitim⁹ ꝯdictor. adde ẽt in h̃ articulo duo vel tria q̃ dicã infra post glo. ĩ fi. q̃ sũt valde no. ¶ In ea. ibi ĩtẽ an fideicõmissari⁹ ꝛc. ¶ In hoc an fideicõmissari⁹ vniuersalis sit legitimus ꝯdictor dic vt p Bal. hic ꝛ i. l. filiã fratribus. allegata in glo. a quo alij nõ vident̃ discrepare. Limitat tñ Pau. d̃ ca. h̃ q̃ dicit q̃ qñ fideicõmissari⁹ possidet ẽt si sit patus incõtinenti ꝓbare d̃ iure suo vr̃ q̃ ñ sit legitim⁹ ꝯdictor: si hr̃s poterat p̃tendere detractionẽ q̃rte trebellianice. sicut nec legatarius in interdicto quorum lega. quo minus restituat ĩtegraliter qcqd occupauit ꝓp̃ia auctoritate qñ ẽ locus detractiõi falcidie. l. i. circa p̃ncipiu3. ꝛ ibi no. ff. quorum legatorum. ¶ In ea. ibi. q2 in hac non veniũt nisi corporalia. Pe. Cy. ꝛ Saly. h̃ tenent ꝯriũ volentes q̃ in hoc iudicio possessorio veniãt ẽt ĩcorporalia[a]. s. illa ĩ qbus cadere põt q̃si possessio q̃ sepe ĩcorporalib⁹ dari põt v3 ĩ illis iurib⁹ incorpalibus q̃ coherent reb⁹ corporalib⁹. l. quotiens. la. ij. ff. de seruitu. s3 ĩ hĩs ĩcorpalibus q̃ nõ coherent reb⁹ corporalibus ꝓcedat opi. glo. ita ẽt t3 Pau. de ca. h̃ q̃ dicit q̃ ita d3 limitari tex. i. l. fi. ff. quorum bonorum. s3 hoc nõ vr̃ verum p. l. fi. in v̄. corpa. j̃. quorum bonorum. ꝛ in. d. l. fi. ff. e. ti. q̃ h3 locũ ẽt in iurib⁹ ĩcorpalibus ĩherentib⁹ rebus corpalib⁹: vt no. glo. ꝛ Bar. in. l. i. §. q̃ aũt. in v̄. aliqua relicta. iuncto tex. ff. quorum lega. dñias inter istud remediũ ꝛ petitionem hr̃ditatis ꝛ quorum bonorum vide oportune p Bar. hic in. iij. ꝛ. v. colũ. ꝛ in. l. i. ff. quorum bono. post glo. ¶ In glo. in v̄. publicorum vide Bar. hic ĩ fi. qui ĩtelligit istũ tex. velle q̃ de ista missione ꝛ tenuta debeat fieri publicũ instr̃m ꝛ nõ sufficeret ꝓbari p testes sic ꝛ cetera acta debẽt ꝓbari p scripturã. c. qm̃ ꝯ. de ꝓba. l. ne in arbitris. s̃. de arbi. ꝛ legit̃ ꝛ not. in. l. emancipatione. s̃. de fide instru. Tñ[b] ſm Ange. Saly. ꝛ Pau. de ca. hic dicit q̃ sufficeret q̃ nũcius ex cõmissiõe sibi facta referret apud acta se induxisse hr̃dem in possessionẽ: q2 credit̃ nuncio. c. cũ parati de ap. ꝛ. l. i. §. cura. ꝛ ibi Bar. ff. de offi. p̃fec. vrb. ꝛ q̃libet practica põt eẽ bona. ¶ In glo. ĩ v̄. ĩ possessionẽ. facit ad id qõ no. Bal. h̃ in. viij. oppo. de illo q̃ ꝓtestat̃ ĩ iudicio ne fiat aliqua nouitas sup tali possessione: q2 d3 allegari cã ꝓpter quã ꝓtestat̃. al's inanis est ꝓtestatio alle. l. i. j̃. de p̃di. curia. li. x. Pau. de ca. hic in qbusda3 lec. dicit q̃ sufficit in tali ꝓtestatiõe allegare possessionẽ suã cũ sua intersit ꝛ si actor postea ꝓbauerit ius suũ req̃ritur q̃ reus postea vt obtineat alleget cãm meliorẽ ꝛ ita intelligit̃ hic ſm eũ ꝛ l3 ipse non dicat voluit hoc Nicho. de mat. hic quẽ refert h̃ bal. in vlti. col. de h̃ ẽt ponit bal. in addi. spe. in ti. de test. in vlti. colũ. vbi vult q̃ talis ꝓtestatio vt releuet d3 cõtinere ius exclusiuũ iure agẽtis q̃ d3 cõcludere cũ sit ad instar exceptiõis. arg. l. i. §. labeo. ff. de flu. ꝛ si est generalis d3 declarari pte petẽte p id qõ legit̃ ꝛ no. ĩ l. fi. j̃. de anna. excep. Ad hoc ẽt alleg. no. per bar. i. l. i. in p̃n. in. ij. q. de ope. no. nũ. ad hoc vide ẽt not. per bar. in. l. i. in v̄si. quero video q2 ista cõclusio ꝛc. ff. de excep. ꝛ qõ ibi no. Ange. q̃ limitat no. p bar. ibi ĩquã tũ bar. voluit q̃ exceptio generalis nõ releuat nã verum est ſm Ang. aduersario opponẽte seu declarari petẽte per id qõ le. ꝛ no. i. d. l. fi. ad hoc ẽt vide no. p bar. in. l. de pupillo. §. si qs ipsi p̃tori. i. xi. q. ff. de no. ope. nũci. vbi tractat an ĩ ꝓtestatiõe req̃rat̃ exp̃ssio cause. de quo p eundẽ in. l. nõ solũ. §. morte eo. ti. maxime ĩ ij. q. p̃n. Et de virtute ẽt dcẽ ꝓtestatiõis vide aliq̃d p Saly. h̃ in. q. qua querit qs sit legitimus ꝯdictor ubi cõcludit q̃ talis ꝓtestatio ñ solũ opat̃: q2 ligat mãus iudicis ꝛ partis: ut nõ possit ꝓcedere ad missionẽ nisi citato ipso ꝓtestante q̃ possideat ꝛ sic nõ põt p̃tendere ignorãtiã: ꝛ si eo nõ citato ꝓcederet̃ ad missionem esset loc⁹ pene de q̃ tex. loq̃t̃ i. l. meminerint. j̃. vñ vi. ¶ In glo. in v̄. missus ẽ. ibi. l. ꝓprietas ꝛc. simile i. l. interdũ ꝓprietatis. ff. de v̄b. sig. ubi possessio p ꝓprietate accipit̃ ꝛ p s̃niam põt ẽt trãsferri uel acq̃ri dñiu3 l. iij. §. itẽ qm̃. ff. de rebus eorum. ꝛ no. in. l. ex h̃ iure. ff. de iusti. ꝛ iure. ꝛ in. l. põpo. §. si iussu. ff. de acqr. pos. Põt ẽt aliter saluari tex. intelligẽdo de eo q̃ uere missus est ĩ possessionẽ. tñ nõ erat adept⁹ possessionẽ aliquã ut q2 non fuerat citatus possessor: quo casu dicit Pau. de ca. hic in qbusda3 lec. q̃ ĩmissus nõ adipiscetur aliquã possessionẽ. alle. no. p Inn. in. c. qm̃ frequẽter. ut lit. nõ cõte. ꝛ p bar. in. l. ij. s̃. ubi in rem actio. ĩ v̄. q̃ro utrum isto casu s̃nia ꝛc. sed istud nõ puto simpliciter uerum: q2 saltim naturalẽ possessionẽ adipisceret̃ ĩmissus si ille q̃ post possidebat nõ erat corporaliter in fundo sicut si extraiudicialiter ingressus esset. l. clã possidere. §. i. ff. d̃ acq. pos. Et expresse no. Ang. ꝛ Jo. de imol. in. l. diuo pio. §. si post. ff. d̃ re iudi. ꝛ dixi supra in q̃õne qua querit̃ an req̃rat̃ citatio. nec q̃tum ad hoc ꝯrium dicit Inn. ꝛ bar. ĩ loc. p̃xi. alleg. nã fateor q̃ primus possessor nõ priuat̃ possessiõe. s. ciuili quam

a ¶ Incorporalia. vid̃ Jo. an. in addi. ad spe. i ti. de tes. §. fi. v̄. pe. ĩ fi. addi. vbi etiã de alia. q. q̃ reffert. d. alex. hic in fi.

b ¶ Tamẽ s3 Ange. dic q̃ opi. Bar. seq̃tur roma. in singula. suis. so. p̃rio in p̃n.

a. vide hic q̃ petrus philippus corneus de p̃ar...

habet τ retinet ex̃ris ex̃ fundũ. Possset etiã expõi iste tex. in versi. imissus.s.solo v̄bo vt hic dicit bal.in vij. oppo.τ etiã Fulg.hic τ ita accipit̃ in.l.si finita.§.illõ cũ glo.in ṽ.missus.ff.de dã.infec. ¶ In eadẽ ibi nec ẽt appellare τc̃.ex ista gl.iuncto tex.i ṽ.ꝯdicẽdũ.colligit Pau.de cast.ħ q̃ lʒ aliquo ab actu iudiciario qs ꝓhibeat̃ appellare:nõ tñ ꝓhibet̃ ꝯdicere p viã q̃rele seu q̃relare τ si dicat̃ q̃ seq̃ret̃ q̃ lex ꝓhibẽs appellare ẽ iposita v̄bis τ nõ reb⁹:r̃ndet nõ esse verũ:q: si posset appellare traheret cãʒ ad supiorẽ.nũc ṽo nõ ſʒ corã eodẽ iudice poterit cõqueri de tenuta q̃ sit indebite facta τ petere q̃ reuocet̃ ƀm istã glo.quã dicit esse mẽti tenẽdã.ad hoc.s.q̃ in cãis in quib⁹ nõ admittit̃ appellatio vt in cã momentanee possessiõis nihilomin⁹ admittat̃ q̃rela vt possit qs dicere sniãʒ iniustã p istã glo.q̃ ƀm eũ vr̃ hoc expsse dicere lʒ soleat ƀm eũ allgari glo.fin.in cle.i.de iurepa.τ ꝯclusiue dicit se putare q̃ si vult dicere actũ nullũ seu sniam nõ est dubiũ q̃ põt.ſʒ si vult dicere q̃ sit iniuste fact⁹ τ tũc aut ille actus cadit i sniam diffinitiuã vel interlocutoriã q̃ trãseat in rẽ iudicatã:vt q: lata sit cã cognita.τ tũc sicut nõ põt appellare ita nec q̃relare ne snia sit frustratoria:si aũt cã nõ sit cognita τ sic ñ trãsit i rẽ iudicatã vt.j.cõi.vel epi.p totũ.tũc hẽat locũ ista glo.τ ita itelligat̃ iste tex.q: imissio fuit facta nõ audito ꝯdictore τ sic nõ cognito d cã iõ põt q̃relare lʒ nõ appellare.τ p hoc dicit q̃ singulariter dat̃ intelligi hec gl.Sꝫ certe hec glo.nullo mõ videt̃ dicere illud qd̃ dicit Pau.de cast.imo vult q̃ ista ꝯdictio post missionẽ ħ nullũ effectũ iuris opat̃ τ ita itelligit cũ Bar.ħ i ṽ.venio ad secundã pticulã. Et qñ ꝓcessũʒ est ad missionẽ repulso τ nõ audito ꝯdictore nõ audit̃ vlterius vt dicit Bar. ħ in penul.col.i v̄si.q̃nq̃ʒ qs venit post iussũʒ.τ si tu itelligas q̃ id qd̃ dicit Bar.ibi ẽ verũ qñ cã cognita.secus qñ cã ñ cognita τ tũc dico q̃ p̃ceptũ factũ cã nõ cognita est nullũ.l.i.j.de excep.rei iudi.l.iudex.τ ibi no.Bar.j.cõ.vel epi.τ tũc clarũ est q̃ semper põt dici de nullitate sicut in quolibʒ alio actu.l.iiij.§.ꝯdẽnatũ.ff.de re iudi.no.Bar.i.l.i.§.pui.cũ similib⁹.ff.qd̃ vi aut clã.vt ẽt fatet̃ ipemet Pau.τ.s̃.ꝓxime retuli. ¶ Uñ de illo articulo an vbi põt appellari possit q̃relari[a] q: exigit altiorẽ indaginẽ:vide p glo.no.in.c.ex litteris.in ṽ.supplicauit.de resti.in integ.p glo.ꝓuaʒ i.c.q̃relã.τ ibi p Abb.de ꝓcura.p glo.in.l.fi.C.vt lite pen.τ habet̃ in auc̃.q̃ supplicatio.s̃.de p̃cib⁹ ipatori offe.τ in.l.i.C.ne liceat tertio ꝓuo.τ ibi doc.p Bal.i l.fi.§.illud τ in.§.fi.i vlt.col.C.de temp.ap.p Ang. in.l.i.j.de sen.pfec.pto.τ qd̃ no.bal.in.l.nemo.s̃.de iur.om.iudi.τ p Anto.de bu.in.c.pastoralis.in notabilibus.de ap.p Pau.de liaza.in cle.i.de seque.pos. p Jo.de imo.in.l.ex ꝯsensu.§.fi.in pe.τ vlti.colũ.de ap.τ.l.i.§.fi.in.xx.col.ff.a q.ap.nõ lʒ. ¶ In eadẽ in fi.dic vt p glo.τ Bar.in.l.i.§.i.ff.de bo.pos.ƀm ta.p Cy.in.l.hac ꝯsultissima.§.si qs aũt.s̃.de testa.aliqd p glo.i.l.eũ q duob⁹.ff.de acq.here.τ ibi p Ang.τ Jo.de imo.τ p glo.in.l.si duas.§.eliget.i fi.ff.de excu.tuto.τ qd̃ no.glo.i.l.cũ ꝓponas.j.d codi.p glo.τ doc.in.c.si duob⁹.de rescrip.in.vi.p Ang.in.l.is q ne potẽ.ff.de adop. ¶ In.glo.fi.ibi.ħ aũt ꝯ eũ q titulo possidet.hec est p̃ma sol.vt iste tex.inquãtũ loq̃t̃ de p̃scrip.x.vel.xx.an.vt ħ in ṽ.ex vtroq̃ latere.ƀʒ oppositionẽ datã.s̃.i.ṽ.vtroq̃ʒ.τ intelligendo q̃ in ṽ.p̃ncipalẽ.loquat̃ de petitiõe hr̃ditatis tollenda p̃scrip.x. an.ꝓcedat in casib⁹ i qbus petitio hr̃ditatis dat̃ ꝯtra ti.possidentẽ.nã tũc tollit̃ spatio.x.an.de qb⁹ casib⁹ no.in.l.hr̃ditatẽ.j.in qb⁹ cessat lõ.temp.p̃es.τ in.l. ij.s̃.de peti.hr̃di.τ in illis casib⁹ dat̃ vtilis petitio hereditatis nõ directa.l.etiã.§.q̃ si qs.τ.§.si qs.τ.§. item si qs.ff.de peti.here.ſʒ in alijs casib⁹ in qbus nõ dat̃ petitio hr̃ditatis ꝯ ti.possidentẽ ꝓut regulariter nõ dat̃.d.l.hr̃ditatẽ.regrit̃ p̃scrip.xxx.an.l.hr̃ditas

allegata in glo.τ cũ hoc intellectu tantũ fit Cy.Ray.τ Bar.ħ Sed q: vr̃ q̃ istud sit restringere istuʒ tex.iõ Bal.hic in.ix.τ xi.oppo.aliter itelligit.s.q̃ hic intelligat̃ de ti.τ possessiõe acq̃sitis post mortẽ defũcti.nã ꝯ possidentẽ cũ tali articulo dat̃ petitio hr̃ditatis nisi p̃scripserit spacio.x.an.vt hic.τ reputat eẽ no.dignũ τ mirat̃ a nemine fore aniaduersũʒ.Saly.ħ tʒ ꝯriũʒ.s.q̃ ẽt ꝯ possidentẽ cũ tali titulo acq̃sito post mortem nõ possit dari petitio hr̃ditatis.p.l.ij.ver.sed si emptor iuncto p̃ncipio.s̃.de peti.here.nã ille ver.loq̃t̃ de emptore singulariũ rerũ hr̃ditatis τ sicut p̃ncipiũ illius.l.loq̃t̃ in eo q emit post mortẽ testatoris. ita vr̃ intelligi finis q solũ aduersat̃ p̃ncipio in hoc.s.q: in p̃nci. loquit̃ de emptore vniuersitatis.i.hr̃ditatis.i fi.loq̃t̃ de emptore singulariũ rerũ:τ tñ ille emptor singulariũ rerũ nõ põt cõueniri petiti.hr̃ditatis.eodẽ mõ dicit eẽ ꝯ tex.in.l.hr̃ditatis.in ṽ. a ceteris.iuncto p̃nci.eo.ti.τ ꝯ.d.l.hr̃ditatẽ.q̃ meo iudicio parũ facere vr̃.p hoc ẽt adducit q: spãle est qñ titul⁹ hr̃ ꝓ nõ titulo vt nõ ob.tũc agenti petitiõe hr̃ditatis.l.nec vllã.§.i.ff.de peti.here.τ r̃ndet ad istũ tex.Saly.q̃ ħ p̃mo peruenit ad reũ possessio postea titulus:ideo tũc cõtra eũ põt agi petitiõe hr̃ditatis sicut poterat agi ante titulũ.τ dicit eẽ de hoc tex.notabilẽ in l.si reʒ τ p̃ciũ cũ glo.i.ff.de peti.here.quã.l.alleg.Bal.ẽt ad ħ hic in.x.oppo.τ Saly.in.d.l.ij.subdit tñ Saly.q̃ iste intellect⁹ valde diuinat ad istũ tex.τ ꝓpterea relinquit cogitandũ quare hic ꝯ ti.possidentẽ det̃ petitio hereditatis.dicatis etiã qd̃ illud qd̃ Bal.τ Saly.dicũt allegando dictã.l.si rem τ preciũ.cũ glo. nõ videt̃ verũ:τ reprobat̃ p Bar.in.l.cogi.i fi.C.de peti.here. τ in.d.l.si rẽ τ p̃ciũ. Pau.de cast.hic i vtraq̃ʒ lec.ſʒ in vna plenius quã in altera reprobat intellectũ Bal.p.d.l.nec vllã.§.q̃ si qs cũ.§.seq̃nẽ.vbi qñ qs emit hr̃ditatẽ tenet̃ emptor petitiõe hr̃ditatis.ita demũ si vẽditor haberi seu ꝯueniri nõ põt vel qñ emptor emit modico p̃cio τ hʒ titulũ q̃si lucratiuũ.τ tñ ibi erat titul⁹ quẽ acq̃siuit post mortẽ:τ tñ si vera ẽ decisio Bal.debuisset ibi emptor posse indistincte ꝯueniri peti.hereditatis.dicit ẽt q̃ Bar.in.d.l.cogi.in vlti.col.vr̃ tenere ꝯ opi.Bal.dũ Bar.requirit aliud q̃ titulũ eẽ acq̃sitũ post mortẽ defuncti.nã requirit q̃ titulus fuerit acq̃situs mala fide seu lite pendente ad hoc vt nõ obstat agenti petitio hr̃ditatis.tñ dicit Pau.de cast.posse cõcordari opi.q: aut qs acq̃siuit titulũ post mortẽ defuncti ab eo ꝯ quẽ poterat agi peti.hr̃ditatis.τ tũc ꝓcedit opi.Bal.hic q: ille alienãs nõ potuit alienãdo tollere petitionẽ hr̃ditatis iã natã:cũ eniʒ plus iur.põt habere emptor q̃ auctor.ar.l.fi.§.i. ff.ad velle.facit lʒ ipse nõ alleget id qd̃ voluit glo.τ Bar.in.l.si duo.in p̃n.in glo.ij.in fi.ff.vti possidе. Aut fuit acq̃situs ille titulus p emptorẽ ab alio ꝯ quẽ nõ poterat agi petitione hr̃ditatis:τ tũc nec ẽt possit dari cõtra dcm̃ emptorẽ q̃uis acq̃siuerit titulũ post mortẽ dfuncti ne fit deterioris ꝯditiõis successor q̃ auctor.p no.p Bar.in.d.l.cogi.i fi.τ ita tenet ẽt ipsemet Pau.i d.l.hr̃ditatis. Puto q̃ a p̃dictis doc.recte reprehendit̃ Bal. quẽ ẽt in effectu reprehẽdit Saly.in.d.l.ij.τ ꝯ opi.Bal.est gl. in.l.pe.τ melius in.l.fi.ff.ꝓ leg.ad hoc etiã optime facit rõ reddita p bar.τ alios in.d.l.hr̃ditatis.dũ tradũt rõnem q̃re titulo possidens nõ põt ꝯueniri petitiõe hr̃ditatis.nã illa militat ẽt in hñte titulũ acq̃sitũ post mortẽ dfuncti:τ nõ põt ẽt bñ r̃nderi vt puto ad.d.§.q̃ si qs.nec ista.l.vr̃ ꝓbare opy.bal.q: hic nõ magis loq̃t̃ de hñte titulũ acq̃sitũ post mortẽ defuncti q̃ eo viuente. Nõ ẽt placet mihi ꝯcordia τ distinctio data p Pau.de cast. saluãdo opi.bal.q: p illã distinctionẽ τ allegata i ea nõ seq̃t̃ q̃ debeat distingui iter habẽtẽ titulũ acq̃sitũ post mortẽ vel in vita vt loq̃t̃ bal.sed solũ q̃ debeat distingui an acq̃siuerit titulũ ab eo q poterat cõueniri petitiõe hr̃ditatis vel nõ:vt ẽt distinguit Ange.τ Jo.de imo.in.l.si is q bonis.ff.de acq.here.arg.illius tex.τ Ang.in.l.põpo.al's incipit si ex eqs.ff.de rei ven.qd̃ itelligẽ vt colligit ex v̄bis bar.in.d.l.cogi.s.qñ mala fide seu lite pẽdente acq̃siuit:qd̃ no.ꝓ limitatiõe regule que hʒ q̃ possidens cũ titulo nõ põt petitiõe hr̃ditatis ꝯueniri.[b] Uideatis ẽt ad predicta ea que no.Bar.in repeti.l.incerti.in.xij.q.j.de interdic. τ redeundo ad terminos nostre.l.τ huius glo.dico q̃ itelligẽdo istũ tex.ƀm distinctionẽ pau.de ca.s.q̃ ħ loquat̃ in eo q possidebat titulo post mortẽ defuncti acq̃sito ab eo q poterat ꝯueniri peti.here.nõ ẽ minor restrictio seu diuinatio.q̃ sit illa quaʒ facit glo.ħ:vñ teneo itellectũ positũ i hac glo.iuxta p̃ncipiũ.

[a] ¶ Querelari.vid Ludo.ro.ꝯsil.cxliij.

[b] ¶ Conueniri Pau.de cast.ꝯsil.vi.in p̃n̄o impressis dicit q̃ possidens cũ titulo nõ põt petitiõe hr̃ditatis ꝯueniri qñ habuit titulũ i vita defuncti τ sic ab eo q nõ potuisset peti.here.cõueniri.secus aũt cũ qs hʒ titulũ ab eo q poterat peti.here.cõueniri alle.Bar.hic.

nec est minus magna restrictio: q: q̄tenus. l. ista loquit̄ in p̄scriptiōe ex vna pte tm̄. i. longissimi tp̄s. xxx. an. optime ꝓcedit tex. in eo q titulo carebat ⁊ p̄scribebat. nā talis añ p̄scriptionez ꝯpletā indistincte poterat ꝯueniri peti. hr̄di. Sed quatenus loquit̄ de p̄scriptiōe longi tp̄is intelligi d₃ in eo q possidebat cuz titulo in casu ī quo ꝯ talē titulo possidentē poterat itentari peti. hr̄di. Possumus ēt tenere aliū intellectū quē ponit glo. hic ī fi. s. q tex. h in fi. itelligat̄ de p̄ncipali. q. i. de rei ven. ⁊ b₃ istā expositionē cessarent oēs dicte difficultates ⁊ opi. tñ Bar. h dicit hāc vltimā expositionē sibi nō placere ⁊ nihil alle. ⁊ potuit fortasse moueri: q: peti. hr̄di. vr̄ p̄ncipale iudicium quo ad istud possessoriū qd̄ fit in reb⁹ hr̄ditariis. ⁊ cū opi. Bar. vr̄ ēt ꝯcordare Cy. h. ¶ In ea. ibi nō durat petitio hr̄ditatis nisi decē ānis ⁊c̄. sentit hec glo. iuncta rn̄sione q̄ incontinenti sequit̄ q iustus error nō hr̄ ꝑ titulo quo ad excludendū agentē peti. hr̄di. ante q̄ sit cōpleta p̄scriptio: ⁊ sequit̄ Bal. h in. xv. oppo. Cōtrariuz voluit glo. in. d. l. fi. ff. ꝑ leg. Cy. hic remittit ad no. ꝑ se. i. d. l. cogi. in. ij. q. ⁊ ibi vr̄ tenere q aut ē titulus vniuersalis putatiu⁹ ⁊ nō excludit agentē peti. hr̄di. l. ꝑ herede. ff. de peti. hr̄di. aut est titulus singularis putatiu⁹ ⁊ tunc sic: vt ꝑ glo. in. d. l. fi. ⁊ ita ēt t₃ Ray. h. est glo. in. l. i. in p̄n. ff. quo. bo. quā ibi subtiliter pōderat Bar. cōcordat cū glo. q̄ est hic. ⁊ illā sequit̄ h Bar. ita ēt glo. in. l. hr̄ditatē. ꝗ. in qui. ca. cessat long. temp. p̄scrip. ⁊ glo. ⁊ Bar. in rub. ꝗ. quo. bo. ⁊ glo. in. l. nō soluz. al' incipit iul. ff. ex q bus ca. ma. ⁊ sequit̄ ibi hoc Bar. ⁊ Jo. fab. in. §. sequens istitu. de interdic. tñ ꝑ opi. ꝯria quaz tenuit glo. in. d. l. fi. vr̄ tex. in. l. nec vllā. §. oībus. in ꝟ. sciens a ꝯrio sensu. ff. de peti. hr̄di. ⁊ ibi hoc firmat glo. cū q̄ ibi transit Ange. sed Bar. ibi relinquit cogitandū. Bal. ibi nō approbat illā glo. q̄uis ipsemet Bal. in. l. nullo. s̄. de rei ven. approbauerit opi. traditam ꝑ glo. in. d. l. fi. mihi placet opi. glo. nostre hic etiā in habentē titulū singularez maxime per rōnem quam tradunt Bar. ⁊ alij in. d. l. hr̄ditatis s̄. de peti. heredi. dū assignant rōnez quare petitio hereditatis nō dat̄ cōtra titulo possidentē. illa eniz nō militat in isto qui h₃ titulū putatiuū: attento q heres agens peti. here. h₃ titulū vex nō ob. tex. i. d. §. oībus. q: ibi nō sumi debet arg. a cōtrario sensu ꝑ no. i. l. ij. ꝗ. de cō. isertis ⁊. i. l. nemo. cū glo. s̄. de iur. om. iudi. ⁊ no. glo. in cle. i. in ꝟbo. obseruare. de sen. ex. Et in. c. significasti. in glo. fi. de fo. cōpe. ⁊ ista opi. vr̄ esse magis cōis. ¶ Extra glo. adde in materia hui⁹. l. vnū singulare ꝟbum qd̄ posuit Bal. in. l. i. in p̄n. ꝗ. si de momenta. pos. fu. ap. vbi dixit q de iure cano. idistincte omnis ille q allegat dn̄ium dicit̄ esse legitim⁹ ꝯtradictor⁹ ad impediendā istā imissionē. sed allegat. c. filius d̄ testa. qd̄ nō puto verū: q: ille tex. corrigit ius ciuile: vt no. glo. ⁊ doc. ibi ⁊ in. l. cū alienā. ꝗ. de lega. nā corrigit. d. l. cū alienā. cuz similibus. ⁊ nō loqt̄ in materia huius iudicij p̄uilegiati de quo loquit̄. l. ista. ergo nō d₃ extendi vltra casuz in quo corrigit. l. p̄cipim⁹. ꝗ. de appel. Itē s̄m intellectū Inn. ibi q est magis cōis ⁊ quē approbat Bar. in. l. apud iul. §. fi. de leg. i. ꝓcedit tm̄ ī re ecclesiastica alteri legata: ergo nō ꝓbat indistincte illud qd̄ dixit Bal. tñ ꝑpter auctoritatē bal. no. dictū eius. Aliud notabile dictū posuit Jo. an. in additi. spe. in ti. de testa. §. pe. in. fi. vbi dicit q filia heres istituta petens se imitti in possessionē mittet̄ ēt in possessionem rex q̄ fuerūt patri in feudū concesse. nec agnati masculi erūt legitimi ꝯdictores ad impediendū hāc missionem ꝑ. c. ij. si de feu. fue. ꝯtro. inter do. ⁊ agn. de quo lati⁹ ibi per eū. ⁊ ista duo adde his q̄ dicta sūt supra in illo articulo qs sit legitimus ꝯdictor. ¶ Ultio tene mēti illud qd̄ dicit Cy. hic. s. q si heres aliquas res hr̄ditarias possidet ⁊ aliquas nō: ei nō cōpetit remediuz huius. l. q: dat̄ ad vniuersitatez nō ad res singulares l. in fi. ff. quo. bo. mouet̄ etiā ꝑ istum tex. duz dicit de vigesima hr̄ditatis soluenda ꝑ hr̄dem petentē missionē. Sed Fulgo. hic in aliquibus lec. t₃ cōtrariuz ꝑ id qd̄ no. glo. i. d. l. i. in fi. ff. quo. bo. ⁊ dicit q ibi habet̄ ꝯriuz eius ad qd̄ allegat̄ ꝑ Cy. hic. nec ob. iste tex. h dum loquit̄ de vigesima: q: rn̄deo q ibi loquit̄ b₃ edictū diui adriani qd̄ est sublatū hic. Cōprobo p̄dicta q: remediū huius. l. ēt competit possidēti. vt cōfirmet̄ in possessiōe sua: vt no. Cy. h ⁊ etiā bar. hic in ea qōne qua q̄rit an fideicōmissario cōpetat remediū hui⁹. l. per. l. i. s̄. de carbo. edic. ergo nihil repugnat quo minus hr̄s possidens partē rerū hr̄ditariarū intentet remediū huius. l. vt ꝯfirmetur in possessionē ꝑ illis reb⁹ quas possidet ⁊ de nouo mittatur in possessionē earū rerū quas nō possidet: ⁊ iste erit ī practica tutus modus agendi. alias ꝑpter auctoritatē Cy. que magna est de facili posset succumbere heres si aduersari⁹ probaret q aliquid de hereditate possideret: puta domū quā inhabitaret. Alex. de imol.

¶ Si quis aliquē testa. ꝓhibue. Rica.

Iulī. Cōpellens aliquē testari punit̄ criminaliter ⁊ venienti ab intestato q defun c ctū testari ꝓhibuit hr̄ditas aufert̄ velut indigno. ⁊ istitutio facta a testatore q ad hoc blando sermone inductus ē nō censet̄ vitiosa. h. d. totus titulus. ¶ In glo. in ꝟsi. crimen. sentit glo. hec q pena hui⁹ criminis sit extra ordinē ⁊ sic nō limitata. ⁊ ꝯsequenter arbitrio iudicis limitāda. l. i. §. i. ff. d̄ effrac. ⁊ ita vult bar. hic tñ dic s̄m Guil. de cu. hic q si in tali crimine iteruenit violentia d₃ attendi. aut interuenit vis publica h est cū armis ⁊ erit ponenda pena legis iulie. de vi pub. que ē a iure limitata. l. qui dolo. §. fi. ff. ad. l. iul. d̄ vi pub. Si aūt vis p̄uata h ē sine armis: ⁊ tūc tenere pena legis iul. de vi p̄uata q̄ similiter est limitata. l. i. ff. ad. l. iul. de vi pri. Sed si interuenisset solus metus sine violentia: tūc procederet id qd̄ glo. ⁊ bar. hic volunt. ¶ In glo. in ver. remoueri. in fi. que ē posita sup. l. ij. Cōtrariū t₃ glo. in Rica. ff. e. ⁊ illa cōmuniter tenet̄ ꝑ. l. i. s̄. eo. per quā videt̄ ēt hoc casu habere locū ꝓuisio hui⁹ tituli. ⁊ ꝑ alia plura q̄ videatis plene ꝑ bar. in. l. fi. ff. eo. ⁊ ibi late tractat materiā hui⁹ ti. ⁊ aliqua reassumpsit bal. hic ⁊ aliqd per eū in. l. testamenti. s̄. de inoffi. testa. Et ꝑ limitatiōe. l. fi. hui⁹ ti. videatis bar. in. d. l. fi. in fi. ff. e. ⁊ que no. Cy. i. l. qcqd. s̄. arbi. tu. Alex. de imol.

a ¶ Contradictor. qs dicat̄ legitimus cōtradictor. vid̄ Oldra. cōsil. cxxix. āte medium.

¶ De his quibus vt indignis. Rica.

Eredes. Heres qui nō vindicauit necem defuncti ꝯuictus de negligen b tia tenet̄ restituere hr̄ditatem fisco vna cū fructib⁹ integris sicut male fidei possessor: ⁊ ēt tenet̄ a die litis mote ad vsuras semisses pecuniarū redactax ex venditiōe rerū hr̄ditariax. h. d. ¶ Premitte q malefi. possessor ad quē ꝑuenit hr̄ditas alterius tenet̄ restituere fructus oēs ꝑceptos ⁊ ēt quos ꝑcipere potuit a die quo hereditatē occupauit. l. s₃ si lege. §. qd̄ aūt. cū. §. se. ff. de peti. hereta. S₃ bonefidei possessor tenet̄ solū q̄ten⁹ ex fructibus locupletior effectus est. d. l. s₃ si lege. §. ꝯsuluit ⁊. l. ita veniūt. §. eos. al's ē ꝟ. sb. §. p̄dcō. e. ti. nisi p⁹ litē motā fruct⁹ ꝑcepisset: q: tūc tenet̄ malefidei. l. i. s̄. d̄ peti. hr̄. Et ista poterāt facere dubiū in. l. nr̄a. q: postq̄ hēbat titulū hereditariū videbat̄ bonefidei. ¶ No. q q omittit officiū nō d₃ fruct⁹ lucrari. Ūn facit s̄m bal. hic ꝑ clerico vt si nō deseruiat ī diuinis teneat̄ ad restōnē omnium fructuū[b] ꝑ quo adde tex. i. c. fi. de rescrip. i. vi. ꝑ quez hoc ibi in p̄n. no. Domi. de san. gemi. ⁊ no. expresse Jo. cal. in. c. i. de cele. mis. ¶ Itē no. q q est idignus semp cēsetur eē malefidei ēt a p̄n. Etiō dcidit Guil. d̄ cu. h q si vasallus cōmisit felloniā ꝯ dn̄m ꝑpter quā veniebat p̄uand⁹ feudo: ⁊ postea priuet̄ feudo ꝑ sententiā tenet̄ ēt ad fructus restituēdos ex die cōmisse fellonie ad quos d₃ cōdēnari. l₃ eniz interiz habuerit ti. tñ censet̄ malefidei possessor postq̄ sciebat se posse priuari ⁊ dicit Pau. de ca. q forte ita bene alibi nō repitur. ⁊ ita ēt dicit in clerico q cōmisisset delictuz ꝑ pter qd̄ potuisset p̄uari beneficio hec videnī plane ꝑ

b ¶ Fructuū. adde. d. Abb. in. c. de multa §. extirpande de cōces. p̄bē. ⁊ qualiter bona vasalli delinquentis veniant cōfiscāda cū vasall⁹ ē clericus. vide Oldra. cōsil. xvij.

cedere in casibus ĩ qbus ille q cõmisit felloniã veniebat ipso iure priuandus: vt ẽ glo. no. in auc̃. de incest. nup. in pn̄. iuxta pncipiũ in ṽ. ĩ minorem. ⁊ no. Cy. ⁊ Bal. in auc̃. incestas. s̃. de ĩcest. nup. Sꝫ vbi puandꝰ nõ veniebat ipso iure: tũc illa glo. facit in ꝯ͂riũ. tñ adhuc Guil. de cu. isto casu hic tꝫ idẽ qd̃. s̃. q2 dñs feudi petit restõnem eiꝰ qd̃ añ fuit suũ: vñ debent venire fructꝰ ex die causate restõnis seu culpe. l. iubemꝰ post pncipiũ ⁊. §. i. ff. de vsu. cũ alijs ꝯcor. ibi no. qñ aũt ipso iure puetur ⁊ qñ nõ ipso iure: vide in. c. i. §. calidis. in glo. in ṽb. reuertat̃ ĩ ti. de ꝓhi. fe. al. ꝑ Fede. Et legi. ⁊ no. in. c. i. in ti. quo tpe miles. ⁊ ꝑ Inno. in. c. ex pte ex̃ de feu. ꝑ Bal. in. c. i. ĩ fi. pn̄. ĩ. ti. qui. mo. feu. amit. plenius per eũ ĩ. c. q̃ in ecclesiaꝝ de cõsti. ⁊ in. c. i. §. si qs miles. in ti. de feu. sine cul. nõ amit. ⁊ in. c. i. §. deni qꝫ. ĩ ti. q̃ fuit pmã cã bñfi. amit. ⁊ ꝑ ang. ĩ. l. eoꝝ. ff. de dan. infec. ¶ In glo. i. in pn̄. hẽs ex glo. iuncto tex. ꝙ vindicta accipit̃ qñqꝫ pro actu licito q fit iudicialiter accusando: vt hic. ⁊ l. i. allegata ĩ glo. vnde facit ſm Guil. de cu. ꝙ si seius ticiũ occidit. cuius tu es hr̃s ⁊ ꝓbat̃ ꝙ tu dixisti ego me vindicabo. ⁊ postea reperit̃ seiũ esse occisuꝫ ꝙ ex illis ṽbis a te ꝓlatis p̃sumat̃ ꝯ͂ te de homicidio cõmisso in seiũ. tñ Guil. decidit ꝯ͂riũ: q2 cũ illa ṽba possint dupliciter intelligi debẽt intelligi d̃ vindicta licita qm̃ in benigniorẽ ptem ĩterp̃tatio fieri dꝫ. Pau. de cast. dicit h̃ hoc cõmittit̃ iudicis arbitrio vt ĩspecta q̃litate psone debeat dicta p̃esare. l. famosi ff. ad. l. iul. ma. melius allegasset. l. i. ĩ. si qs imp. mal. tñ illa iura nõ vident̃ facere q2 loquũt̃ qñ ṽba tendebãt ĩ malũ: sed dubitabat an ex leuitate an lubrico lingue ꝓcesserint. Itẽ ſm Pau. de cast. facit si aliqs fuit offensus ⁊ dixit famulo nõ in domũ meam redeas qn vindictãᵃ facias: ⁊ ille famulus postea occidit eũ qui offenderat dñꝫ: an dñs teneat̃ de mãdato homicidij ⁊ in qbusdã lec. dicit videri pmo ꝙ nõ: q2 ṽba ĩ beniginiorẽ ptẽ debent iterpretari ⁊ sic ꝙ ĩtellexerit d̃ vindicta licita vt h̃: tñ ꝯ͂riũ determinat: q2 ĩspecta q̃litate psone appet ꝙ nõ sic ĩtellexit. nec ĩ dãnuꝫ alterius d̃buit sic cõfuse loq. ar. l. fi. in fi. s̃. de do. ꝓmis. Et dicit ita expresse notari ꝑ Bar. in. l. si qs mihi bona. §. sed qd si mandauit. al's est ĩ. §. pater. ff. de acq. here. vbi Bar. loq̃t d̃ offenso q dixit famulo: nõ redeas domũ qn de hoc sentiã nouũ. ⁊ ita ẽt cõcludit Pau. de ca. ĩ cõsil. cclx. inicip. In xp̃i nomine vr̃ ꝙ p̃dicta ⁊c̃. Idẽ tꝫ Ang. Bal. ⁊ Pau. de ca. ĩ. d. l. si qs mihi bona. Sꝫ Raph. cu. ⁊ ro. ibi limitant nisi offensa illata domino fuisset vna allapa. ⁊ nõ offensa cũ ferro: q2 verba dñi tũc debuerũt ĩtelligi de simili offensa. ar. eoꝝ q̃ no. ĩ. l. i. ĩ. vnde vi. bene faciũt no. ꝑ Bal. ĩ. d. l. si qs mihi bona. §. si corã. ¶ In ea. ibi: ⁊ hec accusatio. ĩtellige gl. nõ de accusatiõe faciẽda ꝑ hr̃des ꝯ͂ occisores ne ipsis hr̃dibus auferatur hereditas: sꝫ de illa accusatiõe ꝑ quã cõuincantur heredes vt qñ occisores ꝑ aliũ accusant̃ ⁊ cõdẽnantur ⁊ illis cõdẽnatis ẽ aperta via fisco agendi peti. hr̃di. ꝯtra heredes. ĩ. qnquẽniuꝫ ⁊ qñqꝫ ꝑpetuo: vt in glo. seq. ⁊ hanc esse mentẽ glo. huius pꝫ ꝑ. l. i. hic allegatã ĩ glo. ¶ In glo. ij. ibi. l. si pater. dic melius vt hic ꝑ Bar. ¶ In ea. ibi sed ꝑ q̃tum tp̃us. No. ex glo. ſm Bal. ꝙ iudex põt cogere heredes ad accusandũ de morte defuncti. facit ſm eũ. l. si qs homicidij. in ṽ. cogẽs. ĩ. de accu. Bar. ẽt hic ex ista glo. dũ ipse alle. l. ita stipulatus. colligit ꝙ ĩ maleficijs negatiuis nõ est necesse ꝙ expectet̃ ꝙ qs desinat posse facere: sed sufficit expectasse q̃ primũ fieri potuerit: ⁊ ita ẽt no. Bar. in. l. in cognitiõe. ff. ad sil. Bal. ẽt h̃ ꝓ hoc alle. l. ij. §. ꝯfestiꝫ. ff. ad ter. postea alle. in ꝯtrariũ dcm̃ Inn. in. c. extirpande. de p̃ben. vbi qñ ꝑ moram seu per factũ negatiuũ debuit cõmitti pena requiritur monitio secus si ꝑ factum affirmatiuũ. Tamẽ Bal. ⁊ Saly. transeunt cũ hac opi. glo. simpliciter ꝯcludentes ꝙ nõ requirat̃ monitio: ⁊ ad p̃allegatũ dcm̃ Inn.

a ¶ Vindictã adde vt ꝑ bal. ꝯsil. lxxij. iij. lib. Quid aũt si frater vulnerat letaliter pr̃em ⁊ vulneratus ĩstituat filios vulnerãtis hr̃des an ĩstituti teneant̃ vendicare necem testatoris ꝯ͂ pr̃em Joã. an. in addi. ad spec. ĩ Rub. d̃ suces. ab intesta. decidit ꝙ nõ alle. l. filius ff. de ꝯdi. isti.

b ¶ Re ipsa. adde ꝙ voluit Ro. cõsil. ccccxvij. ⁊ de hoc puncto vide late Fran. de are. ꝯsil. cl. vbi examinat dicta Inno. ⁊ Bar. nec approbat opi. ro.

c ¶ Cõtractui adde lu. ro. ꝯsi. lxv.

respondet ꝙ fallit hic fauore fisci. cui sit mora re ipsaᵇ qd̃ ẽ no: bene facit lꝫ nõ alleger. l. ticia. scio. §. vsuras. de leg. ij. iuncta. l. respublica. s̃. q. ex cau. ma. ⁊ qd̃ voluit glo. reputata sing. in. §. Itẽ ista. in ver. ĩ iuditiũ insti. de act. ⁊ qd̃ no. Bal. ĩ auc̃. h̃ ãpliꝰ in. ij. col. ĩ. de fideicõ. ſm Saly. rñde ꝙ h̃ presumit̃ ꝙ legis ꝯditor tacite disposuerit per modũ p̃cedentis dispositi. ꝙ hr̃des d̃beãt accusare. ⁊ tunc puniãt̃ vt indigni si nõ accusauerunt. que respõsio nihil eẽ vr̃: q2 ẽt qñ ꝓuisio ĩcepit a p̃cedenti dispositione reqrit̃ interpellatio regulariter. l. si penũ. ff. qñ di. le. ce. ⁊ no. glo. in. l. ita stipulatus. ff. de ṽb. ob. ⁊ ibi late Bar. circa pe. col. ⁊ est cõis opi. ⁊ Pau. de ca. hic aliter rñdet. s. ꝙ illud potest ꝓcedere in his in qbus quis ad faciẽdũ nõ tenet̃ seu ex officio nõ artabat̃. sed istud ꝓcedit qñ ei ex officio incumbit id facere que responsio nullo mõ placet. q2 est cõtra no. ꝑ Inno. in. d. c. extirpande. ⁊ ꝯ͂ iura allegata per Inno. s. ꝯ͂. c. ex pte el. i. cum tribus seq. de cle. nõ resi. vbi tenebat̃ facere ⁊ sibi ex officio incũbebat ⁊ cogi poterat. ⁊ ita est ꝯ͂ dictã auc̃. hoc amplius. ĩ. de fideicõ. ⁊ cõtra. c. excõmunicamꝰ. §. moueat de here. vñ minꝰ mala videt̃ rñsio tradita ꝑ Bal. hic quã. s̃. retuli. plura alia circa illud dcm̃ Inn. scripsi in. d. l. ita stipulatus vbi ẽt retuli id qd̃ no. Bar. ĩ. l. inficiando. §. infans. ff. de fur. ⁊ q̃ no. ro. ĩ. d. l. in cognitiõe. vbi conat̃ dare aliã rñsionẽ ad dictũ Inn. distinguendo ꝙ aut loqmur in negocio exigẽte celeritatẽ: ⁊ tũc ista glo. ꝓcedat. s. ꝙ q̃ primũ fieri põt dꝫ ĩpleri. ⁊ nõ reqrit̃ monitio vt penã ĩcurrat. nã hic res exigebat celeritatẽ circa vindicandã necem defuncti. vt possit adiri hereditas: vt. l. necessarios. §. i. ad sil. ⁊ sic ĩpleri voluntas defuncti q̃ nõ dꝫ teneri in suspenso. l. fi. ff. cõi. p̃di. l. hereditas ex die. ff. de here. insti. sꝫ vbi nõ exigeret̃ celeritas ꝓcedit illud dictũ Inn. q̃ rñsio ẽt nõ videt̃ bona. q2 vr̃ ꝯ͂ dictã auc̃. hoc ampliꝰ. Cogitabã ẽt aliter posse dici ꝓ intellectu huius glo. ⁊ eoꝝ que hic no. Bar. vꝫ ꝙ in terminis huiꝰ glo. vr̃ fuisse de mẽte glo. ⁊ Bar. ꝙ reqrat̃ interpellatio seu monitio pꝫ dum alleg. d. l. ita stipulatus. nã in terminis illiꝰ. l. qñ incipit actus a p̃cedẽti dispositiõe reqrit̃ ĩterpellatio. ⁊ post interpellationem incõtinenti q̃ primũ põt dꝫ ĩpleri ne pena cõmittat̃ vt ibi iuncta glo. i. ⁊. d. l. si penũ. ⁊ ita est ꝙ ĩ terminis ĩ qbus loqtur ista gl. ⁊ sic vr̃ ꝙ ꝓuisio inceperit a p̃cedenti dispositiõe ⁊ ita Saly. fatetur ⁊ hoc ẽt colligit̃ ex glo. dũ dicit iudicẽ posse cogere heredes ad accusandũ statuendo sibi certũ tempus. nã si occisores accusare eẽt positum in cõditiõe tantũ ⁊ nõ dispositiõe nõ tenebit̃ heres accusare occisores ⁊ sic nõ possent artari ꝑ terminum sibi p̃fixum ad accusandum q2 illud qd̃ est in cõditione nõ est in obligatione. l. si qs sub cõditione. ff. si qs omis. cã testa. ¶ Colligit ẽt ex hac glo. bar. iuncta. d. l. ita stipulatus. ꝙ dispositio legalis magis equipat̃ vltime volũtati q̃ ꝯtractuiᶜ: qd̃ dicit ꝑpetuo esse menti tenẽdũ. Et ita ẽt no. bar. in. d. l. in cognitiõe. ⁊ in. l. ñ solũ. §. morte. in vltima colũ. ff. de op. no. nũ. dixi in. l. ea demũ s̃. de colla. ¶ In ea. ibi accusari posse dic ĩmo ciuiliter cõuenirẽtur peti. here. ꝑ fiscũ: vt ibi ꝑ bar. facit. d. l. itẽ venient. §. senatꝰ ait. ⁊ no. glo. in hac. l. in ṽ. post motã litem ⁊ sic q̃uis fiscus nõ sit ꝓprie hr̃s. l. inter eos. §. fi. cũ glo. ff. de fideicõ. ⁊ l. quotiens ff. de noua. tamen habet petitionẽ hereditatis. ⁊ ĩtelligit Fulg. hic ꝙ sit vtilis ⁊ nõ directa. sicut dicimus in fideicõmissario: q2 q semel fuit heres nõ põt desinere esse heres. l. ⁊ si sine. §. sꝫ qd̃ pa. ff. de mi. l. ei qui soluendo. ff. de heredi. insti. melius facit ꝓ eo. l. ex facto. §. iul. longinꝰ. ff. de vul. ⁊ pupil. ¶ In glo. in ver. scientiam. ibi errauerint ⁊c̃. veꝝ dicit glo. loquendo in genere d̃ bonefidei possessore qui posset teneri petitione hereditatis. Sꝫ in terminis nostre. l. hec glo. stare nõ posset. q2 si heres errasset in facto nõ curret sibi tp̃us vindicandi ⁊ ꝯsequẽter nõ esset priuandus hereditate nec cõueniri posset a fisco petitione hereditatis. l. iij. §. ꝙ ad cãꝫ. ff. ad sil. ſm bar. hic ⁊ recte: sentit tamen aliud ista glo. a contrario sensu. s. ꝙ errans in iure nõ dr̃ bonefidei quo ad fructus. contrariũ no. glo. in. l. nec vllam. §. i. in ṽsi. vxor. ⁊ probat̃ in. l. sed si lege. §. scire. ⁊ no. glo. ĩ. l. si fur. §. i. ff. de vsucap. bal. ⁊ Saly. h̃ respondent ꝙ ista glo. ṽa est qñ in delinquentẽ loqmur: q2 nõ excusat̃. nã hic heres censetur delinquere. sꝫ in nõ delinquente ꝓcedant ꝯ͂ria. bar. tamen in. l. heredem. ff. eo. videtur ĩdistincte tenere glo. in cõtrarium allegatas ⁊ ita intelligit velle glo. ibi in ṽbo facti. duꝫ allegat. d. §. scire ⁊ per illum. §. illa opi. vr̃ verior quã ẽt sequi vr̃ Franci. tigri. hic ⁊

ꝑ hoc ēt vſ tex. h in ꝟbo ſcienter. nō violando tex. ¶ In glo. i ꝟ. poſt motā. in fi. iſta cōiter tenet ad quā vide glo. ⁊ doc. in. l. i. ſ. de peti. heredi. tñ Pau. de ca. hic dicebat ꝙ diſtinctio glo. hic in fi. pōt ꝓcedere in alio poſſeſſore q nō haberet ius i hrdi-tate ſed iſta. l. ꝓcedit i poſſeſſore habēte ius in hrditate: lʒ poſſet ſibi auferri ꝓpter nō vindicatā necē: ⁊ ſic cū eo mitius agit vt nō teneat ad vſuras niſi a die litis mote. i. ꝯteſtate. ⁊ ita dicit poſſe itelligi gl. hic dū dixit vel dic ꝙ hic ſpāle ⁊c. tñ nō recedo a cōi opi. qꝛ tex. hic dicit iſtū eſſe malefidei poſſeſſorē: ⁊ ita tenet ad reſtitutionē fructuū: ſicut alij malefidei poſſeſſores nō habētes ius i hrditate. ¶ Ultimo ꝑ iſtuʒ tex. in ꝟbo officiū pietatis iuncta. l. ij. ſ. de in ius vo. dicit Pau. de ca. in. l. ſi ea. j. eo. ꝙ lʒ pupilli excuſent a pēa huiꝰ tituli: vt. d. l. ſi ea. tñ ſecꝰ in ruſticis ⁊ ignorantibꝰ iura ſm eū. ſed dic ꝙ in hoc male videt dixiſſe. ⁊ cōtra tex. in. l. iij. ſ. ſi quis ignorās. ff. ad ſil. in ꝟ. imperitiā vel ruſticitatē. ꝑ hoc ēt facit qꝛ minor. xxv. an. excuſat. l. minoribus. j. e. ⁊ ita videt dicēdū in ruſtico. l. i. ſ. ſi. ff. de eden. ⁊ qd no. glo. in. l. vbi in ꝑn. eo. ti. nō ob. d. l. ij. qꝛ ibi in errore iuris q̄ſi naturalis. vt ibi dicitur. ⁊ in. l. i. ſ. eo. nō dicitur ꝙ iſtud ſit hmōi. Alex.

p **Olla.** Factum defuncti maioris nō retractat ex perſona heredis minoris: ⁊ ſi tutor i accuſatiōe falſi teſtamēti ſuccubuit pupillū hereditatē ꝑdere facit ⁊ applicari fiſco ⁊ tutor eo cāu tenebit ad ſatiſfactionē dāni actiōe tutele ⁊ de calūnia punieṫ. b. d. ¶ Not. ex ꝑſona heredis nō reuocari lites ſopitas cū defuncto. facit. l. q̄ a patre. ſ. de teſta. mili. ¶ No. ꝙ dolus tutoris nocet pupillo in pena pecuniaria ⁊ ſibiipſi in pena imponenda rōne calumnie. ¶ No. ꝙ ſuccūbens in lite mota ſup teſtamento falſo ꝑdit illō ꝙ ſibi relictū eſt vt h. ⁊. l. poſt legatū in ꝑn. ff. de his q. vt indi. cū ſi. ¶ Item allegat iſta. l. per Guil. de cu. hic ꝙ accuſans teſtamentū de falſo ⁊ ſuccūbens ꝑdit legitimā quā tñ nō ꝑderet lʒ nō cōficeret inuētariū vt vidimꝰ notatū i. l. ſi. ſ. pe. ſ. de iure delib. ⁊ rō differentie eſt ſm eū qꝛ maius eſt delictū cōmiſſum in faciendo q̄ꝫ nō faciēdo: vt notat in. l. ſi mora. cum ſi. ff. ſol. ma. ¶ In glo. in ꝟ. ille heres. ibi ac ſi ipſe fundaſſet ⁊c. puta tpus ſex mēſiū ad ꝑſentādū vbi laycus nō hʒ niſi quattuor vt hic habetur in. c. i. de iurepa. in. vi. ⁊ ibi ē caſus in terminis ꝯ glo. quā hic alle. Pau. ſ ca. lʒ Bal. nō recordatus de illo tex. dicit glo. bū dicere. ⁊ nō ob. iſte tex. cū ſi. qꝛ loquit quo ad ea que ꝑfecteᵃ geſta ſūt ꝑ nō priuilegiatū. nos loqmur quo ad gerenda poſtq̄ꝫ priuilegiatus ſucceſſit. ad hoc. l. fiſcus. ff. de iure fiſ. ⁊ ita loqtur l. ſicut. alleg. in glo. ꝑ ꝯrio ⁊ Ja. bu. ēt h reprehēdit illam glo. ¶ In glo. in ꝟ. pupilli nomine. ibi hic ciuiliter ⁊c. Et ꝑ iſto intellectu facit tex. in ver. agere ⁊ approbat iſtū itellectū hic Jac. bu. Bal. ⁊ Pau. de ca. nec ob. dū tex. hic in fi. dicit de calūnia ⁊c. qꝛ rūdet ꝙ lʒ agens ciuiliter litem calūnioſam nō poſſit accuſare criminaliter pena iducta ꝑ. l. remia. de qua loqt. l. i. i ꝑn. ꝟ. calūniationibus. ff. ad tur. ⁊ qd ibi glo. in ꝟ. pena. ⁊. l. q calūniatores. ⁊ ibi no. j. de calūniato. tñ bene pōt teneri pena ſtellionatꝰ rōne doli cōmiſſi: iuxta. l. iij. circa prin. ff. de cri. ſtel. Addo ēt ꝙ pōt me cōuenire ciuiliter ⁊ criminaliter ille q ciuilem litē ꝯ me calūnioſe mouit: vt in. l. ſi tibi. la. ij. cū gl. j. de lib. cā. l. ⁊ priuatis. ⁊ ibi no. ff. ad tur. ⁊ notat. ꝑ glo. ⁊ Bar. in. l. ſi qs repetere. ſ. ſi ſtellionatus. e. ti. ⁊ ſic pōt ſubſtineri iſte intellectus ꝙ h actū fuit ciuiliter. ꝑ quo facit qꝛ tex. hic innuit ꝙ tutor hic petebat hereditatē ēt ꝑ parte ꝑ qua egerat polla ⁊ transegerat. Sʒ ſi hic accuſaſſet tutor de falſitate teſtamēti nō petiſſet hereditatē: ſed puniri falſum cōmittens. tñ tenendo ꝙ hic fuerit inſtituta accuſatio criminalis glo. rūdet ad. d. l. ij. j. q accuſa. ꝙ h fuit accuſatio inſtituta nō nomine pupilli. ſed nomine tutoris. ſʒ Richar. ma. Bar. Ang. ⁊ Saly. ꝯ per iſtum tex. ⁊. l. tutoreʒ. in ꝑn. ff. e. Et ꝑ hoc facit hʒ Saly. quia nō debuiſſet ꝑdere pupillꝰ relictū ſibi factū ſi accuſatio nō fuit iſtituta nomine ſuo. ar. l. neqʒ interdicto. ff. de re. iur. ⁊ fuit rō reddita ꝑ Bal. i. d. l. i. ⁊ reſpōdet ad. d. l. ij. vt hic ꝑ Bar. de quo ēt vide ꝑ Bal. in. l. reos. i. x. col. cū ſeq. j. de accuſa. ⁊ ibi ēt de ſindico an poſſit accuſare nomine vniuerſitatis. de qbus oībꝰ ēt vide ꝑ Bar. in. l. ij. ff. de accuſa. ⁊ ꝑ Bar. in extraua. ad reprimendā in ꝟſi. vel legitime. ⁊ Bal. in. l. ſuū quoqʒ. ſ. publice. ff. de ꝓcura. ⁊ ꝑ Ange. ⁊ Jo. ſ imo. in. l. pe. ſ. ad crimen. ff. de pub. iudi. ¶ In glo. in ꝟ. nō obtinueris. facit hec glo. hʒ Saly. ad qōnem. ſtatuto cauet ꝙ qui ſcdo appellauerit ⁊ nō obtinuerit ſoluat. x. cōi. q ſcdo appellauit ⁊ appellatio deſerta eſt: an debeat ſoluere decē. vide h ꝑ eū tenentē ꝙ ſic. qꝛ ita ſonant ꝟba ſtatuti niſi ꝑ aliud ſtatutū eēt aliter declaratū. ⁊ de h vltimo caſu loquit glo. hic. ¶ In glo. in ꝟ. pupillo. ib vel aliter ⁊c. innuit glo. ꝙ ſi tutor eſt ſoluendo nō poſſit pupillus eligere remediū reſtitutōis in integrū. qd eſt ꝯ ꝑcedentem ſolutionē que vera eſt ꝑ iura allegata in ea. nō ob. l. ꝑperanduʒ. ſ. fi. ſ. de iudi. qꝛ ibi eſt ſpālis caſus fauore litiū dirimendarū ad. l. meminerint. j. vnde vi. reſpōde vt h ꝑ Bar. ⁊ alios. ⁊ optime ꝑ Bal. in. l. ij. j. qui accu. circa. ij. colū. cū ſe. de quo ēt ꝑ bar. in. l. i. ſ. ſi ꝓcurator. ad ſi. ff. ſi qs ius dicē. non ob. ⁊ ibi dixi. ¶ In eadē ibi. qꝛ ſuadente mře ⁊ agnatis ⁊c. ſignanter notanda eſt hec glo. ſm bal. ꝙ rōne cōſilij cōiunctoꝝ pupilli preſumit abeſſe dolus ⁊ culpa tutoris: ⁊ ideo cautela eſt ꝙ ſemp fiāt cū ꝯſilio eorū ꝑ hanc glo. etiā dicit Bal. in. c. i. in ꝑn. in ti. q feu. da. poſ. circa. ij. col. ꝙ illud ꝙ fit in cōſilio ſapiētū ꝑſumit fieri bonafide ⁊ ſine calūnia. qd dicit eſſe menti tenendū. ⁊ vide qd ēt ꝑ iſtam glo. dixit Bal. in rub. j. de pena iudi. q ma. iudi. ⁊ ſaly. i. l. ſi. e. ti. ⁊ retuli. in. l. ij. ff. ꝙ qſqʒ iuris. dicit tñ Ful. hic ꝙ bū eſt fatendū ꝙ tutor ꝑp tale ꝯſiliū cōiunctorū pupilli excuſet a dolo. ſed ꝙ excuſet ꝑ hoc ab omni culpa qn teneat actiōe tutele hoc nō eſt ita fatendū ſcdm eū: qꝛ nimia credulitas aſcribit culpe. l. i. ſ. i. ff. de eo ꝑ quē fac. erit. ⁊ in actione tutele venit culpa: ēt leuis. l. qcqd. ſ. arbi. tu. ¶ In ea. ibi: perditis iſtrumētis. ſubaudi que poſtea inuenit qn petere voluit reſtitutionē in integrū. ⁊ probare de iure ſuo lʒ qn egit actione tutele nō haberet illa. ¶ In ea. ibi. ſ. accuſauit. adde. l. q ticij. e. ti. ⁊ iſta opi. cōiter tenet ⁊ ad allegata i ꝯriū rūde vt h per Bar. cui adde. l. cū filio. ⁊ qd ibi ꝑ bar. i ꝑn. ff. ſ le. i.

a **Jtea.** Si ante habitam qōneʒ de ſeruis ſup morte dfuncti occiſi a familia tabule teſtamenti aperte ⁊ recitate ſūt: ſubaudi ⁊ hereditas adita ſit illa aufert hrdibus vt indignis niſi ſint pupilli. h. d. ¶ No. ꝙ dixi i ſūmario. qd intellige vez ēt ſi clā teſtator fuit occiſus a familia: ſʒ ſi clā eēt occiſus ab extneo tūc poſſet adiri impune hereditas anteq̄ꝫ vindicaret hrs necem defuncti. j. e. l. cū fratrē. ⁊ ibi habetis glo. magiſtrā q̄ ita declarat iſtā. l. ¶ Itē no. ꝙ ab hac pena pupillꝰ excuſatur. ⁊ idē vſ i adulto. l. minoribꝰ. j. e. ſm bal. ⁊ Pau. ſ ca. ⁊ ſentit gl. ſi. allegādo illā. l. tñ illa. l. loqꝟ i alio caſu. ſ. in vindicando necem defuncti accuſando occiſores qd nō fit ita de facili ſicut fit illud de quo hic tñ cōiter tenet illud qd dixi ꝑmo. bū facit qd le. ⁊ no. i. l. ſi. ſi aduerſus delic. ſed quid in ruſtico ⁊ ignorāte iura. dixi in. l. i. ſ. e. ¶ In glo. in ꝟ. recitare. ibi. l. ſi. ⁊c. illa. l. potius facit in ꝯriū ꝑ alia iura in glo. allegata cōiter tenet opi. glo. Et lʒ ꝯ eam fortiter faciat. l. marcellus. ſ. ſi. ff. ad treb. tñ potes rūdere: vt ibi in glo. ¶ In glo. in ꝟ. hr. ibi in domo ⁊c. cōiter reprehenditur in hoc glo. ꝑ rōnes quas hic vide per bar. ⁊ vide ꝙ per hanc glo. no. Bal. in. l. ſi. in. ij. colū. ſ. de teſti. ⁊ in. l. in duobus. ſ. ſi. ff. de iureiuran. Alex. de imol.

a ¶ Perfecte geſta. adde tñ ꝙ do. rota deciſ. ſuis de ciſ. ccccclij. de fo. cōpe. in antiquis incipiēte obligatus ē laycꝰ i aunio ne. voluerunt ꝙ ſi clericus ſuccedat layco q erat obligatꝰ tali obligatiōe q̄ habebat vim rei iudicate ⁊ ꝯ quā nō poterat oppōi niſi exceptio ſolutionis ⁊ rei iudicate ꝙ tamē clericꝰ ſuccedēs taliter layco obligato debet audiri i foro eccleſiaſtico rōne priuilegij ſui nō obſtante ꝙ vigore illius obligationis laycus extaret cādēnatus.

b **Ereditas.** Hereditas in codicillis directe adimi nō pōt. ſʒ ſi in eis heredes reputant indigni aufertur eis hereditas ⁊ applicat fiſco ⁊ libertates in codicillis adimi pñt. h. d. ¶ Caſuʒ in terminis vide h ꝑ bal. no. ibi ꝑ epiſtolam vel codicillos ꝙ iſta duo videnť eē diuerſa. na diſiūctiua ponit iter diuerſa. l. hec ꝟba ille vel ille. ff. ſ ꝟ. ſig. ⁊ que ſit iſta dřia vide hic ꝑ bal. poſt Nicho. de ma. ¶ Itē no. ꝙ lʒ in codicillis nō poſſit directo adimi hereditas ipſo iure tñ bene pōt declarari indignꝰ i codicillis adeo ꝙ hereditas applicat fiſco. ⁊ iſto caſu nō dř hrditas ipſo iure adimi: qꝛ heres ſcriptus erit heres ⁊ hrditatem

adibit.⁊ illa tunc ēt auferet̃ per fiscum.nec tamen di/
cetur desinere heres eē.l.ex facto.§.iulius longinus
ff.de vul.⁊ pupil.⁊ si heres nō adiret sed repudiaret
an tūc fiscus possit hereditatem habere:an ṽo vadat
ad coheredes.Pau.de ca.hic dicit ꝙ fiscus habebit
q: in fraudem fisci repudiare vr̃ p.l.sequens.cum ibi
no.per glo.⁊ Bar.ff.ad sil.⁊ ar.l.post ꝯctū.ff.de do
na.cum ibi no.ad quod vide Bal.in.l.eaꝫ quam in.
iij.colū.vel.iiij.ꝭ.de fideicom.vbi dixit ꝙ in fraudem
fisci videatur repudiata si hereditas erat locuplex vel
expediens fisco alle.l.cuꝫ fisco.ff.ad sil.⁊ vide p Cy.
⁊ Jo.de imo.in.l.quidaꝫ testamento.§.quotiens.ff.
de lega.i.si aūt heres non adiuit eo q: mortuus ante
aditam hr̃ditatē vel repudiatā tūc dicit Pau.de ca.
hic ꝙ quia cessat predicta ratio fraudis.portio sua ac
cresceret coheredi:q: deficit ipso iure sicut accresceret
si dicta verba indignitatem a testatore prolata nō fuis
sent.tunc enim nō aufertur sibi hereditas propter di/
cta verba sed propter casum mortis:q: facit portionē
suam ipso iure deficere.¶ Item no.ꝙ vt dicatur hr̃s
reputari indignus satis est ꝙ testator dicat illum he/
redem nō mereri voluntatem suam absqꝫ eo ꝙ expri/
mat aliquā cām indignitatis quod est bene notāduꝫ.
¶ In glo.i.adde alias limitationes ad istā primam
regulā huius.l.q̃s dicam in.l.ij.ꝭ.ti.i.¶ In glo.in ṽ
bo vindicata ⁊c̃.rō hic reddita in glo.est nimis gene/
ralis:vt pꝫ in.l.ex parte.de adi.leg.⁊ p alia que tan/
gunt̃ in glo.magna sequenti.Ex qbus apparet hanc
nō esse sufficienteꝫ rōnem:melior est ergo ratio q: hic
fuit a testatore reputatus indignus.¶ In glo.in ver
bo ad aliū vltima expositio vera est ⁊ cōiter approba
ta.¶ In glo.in ṽsi.peti poterūt in hac formant̃ tres
opi.principales.postea ponit distinctionem in mate/
ria.¶ In ea.ibi expresse ademit ibi tacite ⁊c̃.hec nō
est vera:q: ꝯ.l.militis codicilis.§.veteranus.ff.de te/
sta.mili.vbi nō sufficit etiaꝫ expressa ademptio.¶ In
ea.ibi nolo testamentuꝫ meū valere ⁊c̃.videtur hanc
ademptionē eē expressaꝫ saltiꝫ ṽbis generalibus ſm
Ful.hic facit quod dictum fuit in materia substitutio
nis cōpendiose vel breuiloque qſi dicatur cōprehen/
dere expressas substitutiones sub se.l.in testamento.
ꝰ.de testa.mili.⁊.l.pcibus.ꝰ.de impub.⁊ al.sub.Ad
que etiam vide nota.per Bar.in.l.si iure.ff.de lega.
iij.¶ In eadem ibi pure legatuꝫ ideo non habet ⁊c̃.
hec ratio non est bona.quia sequeretur ꝙ p parte co
heredis haberet legatuꝫ.l.plane.la.i.§.si duobus.⁊
l.legatum est.§.i.ff.de leg.i.⁊ sic non esset differentia
inter hereditatem ⁊ legatum contra.d.l.ex parte.ṽa
est ergo solutio ꝙ h̄ ademit expresse ⁊ eum reputauit
indignū:vt ibi no.⁊ pro limitatiōe huius legis ⁊ eoꝝ
q̄ h̄ dicuntur in glo.vide singulariter Bar.in.d.l.ex
parte.in fi.¶ In ea.ibi solutio distingue hec prima
solutio diuinat.⁊ ēt nō est vera vt hic per Bar.cōtra
secundam solutionē etiā facit.d.§.veteranus.vbi mu
tauit quo ad omnes.⁊ tamen remanet institutio.Itē
contra istam solutionem facit secundū Saly.q: quan
do testator dixit vnum heredem indignū potuisset di
ci ꝙ portio illius accresceret coheredibus.⁊ sic nō de
cederet testator pro parte testatus.secus quando om
nes dixit indignos.voluit glo.ꝙ tunc non iret ad fi/
scum.vnde vera est solutio ꝙ in.d.§.penul.testator
processit ad actum facti hic verbi:reputando eos he
redes indignos secus si simpliciter pcessisset ad actū
verbi:⁊ nō reputasset īdignos:vt.d.§.veteranus.Et
de intellectu.d.§.veteranus.⁊.d.§.pe.vide ēt que di
xi in.l.sancimꝰ.ꝰ.de testa.¶ In ea.ibi primo casu nō
sit fisco statim locus ⁊c̃.sentit glo.ꝙ relictū spurio de
beat prīo applicari qbusdā psōis enumeratis ī.l.i.ꝰ.
de naturali.lib.⁊ ī.l.si qs īcesti.ꝰ.d īces.nup.⁊ postea
fisco.Contrarium tenet hic Bar.Ange.⁊ Saly.post
Richar.malū.volentes ꝙ imo regulariter vadat ad

a¶ Sꝫ solue ī
q̄stū.d.Jaso.
h̄ dicit ꝯ bar.
stringere tex.
in.l.iiij.ī ṽbo
testatorē peni
tuit.tu ponde
ra tex.p bar.
ibi ī ṽbo ī ami
citiā redierint
⁊ qd operet̃ ī
nimicitia sup
ueniens ⁊ re-
ītegratio ami
citie sequens
vide pulcre p
Lu.ro.ꝯsi.cc-
cclix.vbi con-
suluit ꝙ ex su-
pueniēte ini-
micitia iter pi
sanos ⁊ senen
ses ītelligeba
tur sublatum
comodū ciui-
litatis ꝯcessuꝫ
pisanis p senē
ses in ciuitate
senaꝝ.⁊ ꝙ pa
ce facta nō in-
telligebat̃ re-
integratū co-
modū ciuilita
tis alias con-
cessuꝫ rōnibꝰ
de qbꝰ ibi vi-
de.⁊ q:.d.Ja
so.dicit ꝙ nō
īueīt aliquē a
pprobātē opi.
Bar.in.d.§.
cū ī tabulis tu
dic ꝙ illam
approbat ro-
ma.singulari.
suis fo.v.vbi
dicit illuꝫ tex.
singularem.

cohr̃des si extāt vel si nō extāt ad quoscūqꝫ veiētes ab ītestato
vt h̄ per Bar.⁊ per eundē in.l.si.in.ij.col.ff.eo.⁊ in cōsil.inci/
piē.dominicus.⁊ in.d.l.i.de naturali.lib.⁊ ī.l.si tota.ff.de acq.
here.⁊ Oldra.in consil.iij.incipiente.thema tale est legatum
factum est.⁊ Bal.⁊ Joā.de imo.in.l.iij.ff.de testa.⁊ per Bar.
in.l.si pater.ff.de heredi.insti.in.l.etiam.ꝭ.ad l.fal.⁊ in.l.si qs
presby.ꝰ.de epis.⁊ cleri.⁊ magis communis opi.est illa quam
tenet hic Bal.¶ In ea.ibi.l.iij.⁊c̃.ibi loquitur quādo erat fun
dus incapax.vnde dic melius vt h̄ per Bar.cuius dictis adde
no.per Bal.in.l.iij.ff.de testa.vbi dixit ꝙ quando heres est in/
dignus propter verum delictum suum:tunc hereditas appli/
catur fisco.l.papi.§.meminisse.ff.de inoffi.testa.secus si non p
pter verum delictum sed propter malos mores ciuiles:quia tūc
habet locum id quod habetur.in.d.l.i.C.de secun.nup.⁊ ita
etiam no.Ange.in.d.§.meminisse.Saly.hic dabat alium intel
lectum ad.d.l.i.s.ꝙ ibi delictum mulieris ꝯcernit iniuriā ma/
riti defuncti ideo heredes mariti qui censentur vna persona cū
illo admittuntur plus q̄ fiscus.arg.l.penul.ꝭ.de leg.quod mi/
hi non placet:quia est contra.l.i.ff.eo.⁊ contra no.per glo.ī.l.
sorore.ꝭ.eo.Nec ob.d.l.pe.q: non loquitur in iniuria illata de/
functo de cuius hereditate agebatur.Alius est etiam casus in
quo heres est indignus sua culpa hereditas sibi aufertur tamē
non applicatur fisco vt in casu auc̃.hoc amplius.ꝭ.de fideicō.
¶ Item adde casum in quo absqꝫ delicto heredis heres non
potest hereditatem retinere.¶ Et tamen hereditas sibi vt in/
digno aufertur ⁊ applicatur fisco.Quem casum vide per Cy.
Bar.⁊ alios in.l.si.ver.ij.habet locū ⁊c̃.ff.si quis ali.test.phi.
¶ In ea.ibi.si autem tabulas incidit ⁊c̃.dixit de hoc in.l.omni
ꝰ.de testa.vbi dānata fuit distinctio huius glo.¶ In ea.ibi:p
pter quod delictum suum ⁊c̃.s.testatoris:vt.l.eius alle.in glo.
⁊.d.l.eius.§.i.intellige hodie ſm ꝙ moderatur per auc̃.bona
dānatorum.ꝭ.de bo.proscrip.¶ In reliquis dic vt h̄ per glo.⁊
Bar.⁊ dum glo.allegat.l.si inimicitie.dic vt ibi in fi.est notabi/
lis casus qui videtur aliqualiter contradicere.d.l.ex parte.⁊.l.
iij.§.fi.de adi.le.Sed solueꝰ:vt per Bar.in.d.l.inimicitie.⁊.l.
fi.eo.titu.Et quia glo.in sua distinctione ponit tres casus prin
cipales potest addi quartus scilicet quando ob mixtam culpam
testatoris ⁊ heredis non debet habere relictuꝫ quo casu dic idē
ac si culpa heredis tm̄ quia applicatur fisco.Et de materia ista
vide latius per.Bar.in.l.fi.circa vltimam colum.ff.eo.⁊ nota.
per Cy.⁊ Bal.ī.l.quisquis.ꝭ.ad.l.iul.ma.⁊ Bal.in.l.lata.al's
incipit data.ꝭ.de appel.⁊ in.d.l.iij.ff.de testa.⁊ per Ang.in.d.
§.meminisse.¶ Et iuxta predicta querit hic Cy.quid si pater
est occisus a filio ad quem ibit hereditas.respondet ꝙ non ibit
ad venientes ab intestato sed ad fiscum.⁊ dicit esse casum in.l.
cum ratio.§.fi.ff.de bo.da.Adde.l.sororem.ꝭ.eo.⁊ tex.valde
no.in.l.lucius.ff.de iure fis.⁊ ibi etiam probatur ꝙ nedum oc/
cidens prohibetur cum effectu succedere occiso sed etiam he/
redi eius.de his etiam vide per Bal.in.l.codicillis.§.matre.ff.
de lega.ij.⁊ in.l.fi.ff.si quis aliquem testa.probi.⁊ in.l.fi.ad fi.
ff.e.⁊ Bal.in.l.eam quam in.iiij.colū.ꝭ.de fideicom.⁊ Bal.⁊
Saly.in.l.vnica.ꝰ.vnde vir ⁊ vxor.⁊ Bal.in.l.si quis incesti.
ꝰ.de incesti.nup.⁊ quod not.Ange.in.l.adoptiuum.§.patro/
num.ff.de in ius vocan.Et Joan.de imol.⁊ Pau.de castro in
l.si ab hostibus.§.i.ff.solu.matrimo.⁊ aliquid etiam per Bal.
hic qui dicit quod Barto.in.d.l.cum ratio.§.fin.voluit quod
si vnus ex filijs occidat patrem portio sua applicatur fratri per
l.ij.§.fratris.ff.si quis aliquem testa.probi.quod reprehendit
Bald.hic per.l.is consequenter.§.i.ff.famili.herciscun.nam si
applicaretur fratri ergo frater conuentus iudicio diuisorio pos/
set excipere de iure suo quod est contra illum tex.⁊ cum Bald.
concordat hic Saly.qui dicit ꝙ licet Bal.non respondeat ad
d.§.fratris.ꝙ ibi debet intelligi in portione fratris sed in sua si
bi preiudicat.Sed certe Bar.in.d.l.cum ratio.non videt̃ dice
re sicut refert Bal.sed videtur intelligendum quod Bar.velit
quod nō preiudicetur fratri.sed bene sibiipsi ⁊ ita vult Bal.in
d.l.eam quam.in.iiij.colum.in versicu.hec faciunt ad questio/
nem si frater ⁊c̃.¶ Querit etiaꝫ Pau.de cast.hic in aliquibus
lec.iuxta h̄ no.per glo.magnam quid si testator anteq̄ perfice/
ret testamentum mutauit illud quod in testamento disposuerat
quid erit de illa pte hr̃ditatis ī q̄ facta ē mutatio.⁊ dicit ꝙ aut

mutauit facto.i.cācellatione ꝛ ꝑinde habeť ac si ꝑmā dispōnē mutatā nūq̄ fecisset,l.i.circa mediū.ff.de his q̄ i testa.delē. Aut mutauit ꝟbo ꝛ adhuc idē.ar.l.si ita scriptū.i ꝑn.ff.de leg.i.tñ i hoc vltio dicit.bar.sensisse ꝯrīū i.l.pr̄fa.testō.ff.de hr̄di.isti.ꝛ i l.certar̄.§.si eodē.ff.ō test.mili.ꝛ dič ꝙ nūq̄ sibi placuit dictū bar.ꝛ ꝯ dictū bar.dič ꝙ iuenit hic tenere Nicho.ō mat.ꝛ Bal. licet de bar.mentionē nō faciat.an dicta decisio bar.sit ꝟa inq̄n tū voluit ꝙ nō valeat adēptio vel exheredatio si hr̄s istitutus i eodē testō exheredeť vel ei adimať hr̄ditas p.d.§.si eodē. Angel.Jo.de imol.ꝛ Rapha.cu.i.d.l.pr̄fa. Et ēt ange.ꝛ rapha. cu.i.d.§.si eodē.ꝛ Pau.de ca.i.l.seius.ꝛ augeri⁹.ff.ad.l.fal. tꝫ ꝯ bar.q: in.d.§.si eodē.ē tex.ꝯ bar.,put ibi in fine habeť lr̄a affirmatiua:vt ibi dicit gl.,put ꝟo habereť littera negatiua:tūc tenēdo ꝑmā lec.ibi positā i glo.ille tex.nihil ob.ꝛ ad al's rōnes allegatas p bar.rñdēt ꝑfati doc.ꝙ ꝓcedant qñ testato: ob culpā alterius exhr̄daret hr̄dē.nā tūc nō valet:vt.d.l.pr̄fami. sed vbi nō ꝑp culpā alteri⁹ ſ; ex sua mera volūtate tūc pōt:q: nō cēseť vnq̄ facta istitutio.vt.d.l.si ita scriptū. Rñdēt ēt ad reliq̄s ratiōes bar.ꝙ procedant quādo exheredatio nō esset facta in eodē testamēto de eodē instituto. Alexander de imola.

n **Non oportet.** Qui expensas funeris ñ facit vt testato: iussit nō propterea remoueť vt idign⁹.h.d. ¶ In glo.i.in fi. Cy. hic simpl'r dič ꝙ hodie ꝑuať hr̄s ſm formā autē.hoc āplius.ō fideicō. Ja.bu.approbat vltimā solutionē gl.p quā dič limitari id qđ hr̄ i dcā auč.hoc āplius.s.ꝙ hr̄s nō implens volūtatē defuncti ꝑuať hr̄ditate solū qñ volūtas ꝯcernebat comodū pecuniariū alteri⁹ al's secus vt hic:ꝛ reputat hoc esse multū notandū.itē dič Fulg.reputās bene notādū ꝓ limitatiōe.d.auč.hoc āplius.dicit tñ ꝙ ꝯrīū vltio loco formatū i gl. doc.tenēt ꝑmā solutiōē quā i specie vr̄ tenere bar.ꝛ ēt ang.h̄ q dicit ꝙ si testato: penā ꝑuatiōis hic iposuisset ꝑuareť:ꝛ ēt hodie ſꝫ ang.si testato: nō exꝑssit de pena ꝑuatiōis dūmodo fuerit hr̄s monitus ſm formā dicte auč.hoc āplius priuareť.ꝛ sic ang.videť impugnare vltimā solutionē gl.ꝛ ita ēt ē de mente Cy.ꝛ bar.hic Et certe dicta vltia solutio glo.nō vr̄ aliq̄.l.ꝓbari.nō eni; ꝓbatur p.l.nostrā:q: ſm hec tp̄a nō hꝫ locū dicta pena ꝑuationis. nisi aut testato: hoc exꝑssisset.l.i.j̄.de his q̄ pe.no.vel i casib⁹ in q.b⁹ p leges antiquas hoc erat expressum:vt declarat bar.in.l.fi. j̄.de fideicō. ꝟ.q̄ro q̄ sunt iste leges antiq̄.nō mirū si hic nō fiebat ista priuatio cū nō esset de casibus exꝑssis.hodie ꝟo generaliter ē ꝓuisū de pena ꝑuationis.si nō ipleť legitima volūtas defuncti per.d.auč.hoc āpli⁹.ꝛ sic in hoc stō cū opi. Cy.ꝛ seq̄ciū reprobata vltia solutione glo. Cōtra quā ēt allegat tex.i.c. licet de voto.ꝛ bñ facit tex.in.§.si q̄s aūt hoc facere.in auč. de eccle.ti.iunctis ꝑcedentibus:ꝛ maxie.§.si quis edificationem. Pau.de ca.hic dicit ꝙ inquātū in glo.in vltima solutiōe dicit ꝙ hic non erat preceptū pecuniariū nō vr̄ bñ dictum:q: obstat iste tex.qui pōt itelligi in herede qui expēsas funeris nō fecit vt iussit testato::vñ ſm eū glo.forte voluit dicere ꝙ in ꝯrio preceptum tenebat ad vtilitatē alterius.secus qñ ad nullius vtilitatē vt in casu hui⁹.l.ꝛ dicit hāc solutionē tāq̄ singularē esse menti tenendā ꝓ limitatiōe dicte autē.hoc āpli⁹. In q̄busdā alijs lecturis repitur ꝙ Pau.de ca.hic dicit hāc gl.posse ꝓcedere i ꝑcepto testatoris facto circa expēsas funeris ad pōpā.sec⁹ si concerneret vtilitatē anime testatoris.nihil allegat.ſ; ꝓ isto vltio ē tex.in.d.c.lꝫ.ꝛ tene id quod approbaui.s̄. Alexāder de imola.

m **Inoribus.** Crimen inulte necis non obijciť minorib⁹ ſ; maioribus ꝛ appellationē interpositam ab aduersario mino: hꝫ prosequi pietatis officio:ſ; de necessitate nō teneť:maio: ꝟo sic.h.d. ¶ No.ꝙ mino: admittitur ad accusandum de morte eoꝝ quorū est heres:quid autē in alijs casibus habetur in.l.ij.ꝛ in.l. q accusare.ff.de accusa. ¶ Itē no.ꝙ in eodē libello possunt accusari duo rei puta principalis ꝛ mādans.facit.l.nihil.in fi.ff. de adul.ꝛ.l.i.j̄.si reus vel accusa.mo:.fue.de quo vide plene per Bar.i.l.hos accusare.§.lege.ff.de accu.ꝛ in.l.i.§.accusationē ff.ad turp.p Bal.in.l.cum rationibus.j̄.qui accu.ꝛ in.d.l.i.ꝛ per Saly.in.l.si quis homicidij.j̄.de accusa. ¶ Item no.ꝙ appellatio interposita ab vno ex cōdemnatis non suspendit sentētiā seu executionem quo ad alios.ꝛ ad hoc istā.l.reputat valde notabilem Bald.in Rica.j̄.si vnus ex plu.ap. sed Ful.hic licet de bald.mentionem non faciat dicit ꝙ istud non videtur procedere quando omnium est eadem causa defensionis.quia tunc sententia in causa appellatiōis lata pro vno proficeret alteri.l. i.j̄.si vnus ex plu.ap.ergo appellatio vnius debet suspendere illo casu executionem contra alium.ar. l.ventre.ff.de acquirē.here.ꝛ.l.illud.§.fi.ff.de bo. pos.contra ta.ꝛ.l.pecuniam.ff.si cer.pe.bene facit l.diximus.in principio.ff.de excu.tu.tamen bald. in.d.rubrica dicit ꝙ ille titulus si vnus ex plu.appel.non habet locum in criminalibus.allegat illam l.ꝓ valde notabili.satis mihi placet limitatio Ful. ꝛ pro eo facit quia text.in.l.ij.ꝛ.i.j̄.si vnus ex plu. ap.loquitur generaliter non magis in causa criminali q̄ ciuili ꝛ procedit arg.de ciuilibus ad criminalia.l.absentem.ff.de pe. Non obstat iste tex.q: hic non constabat eandem esse causam defensiōis omnium:sed potius contrarium:quia illi qui non appellauerūt erāt ꝯdemnati vt homicide.iste ꝟo qui appellauit erat condēnatus de mādato homicidij. ¶ Itē no.ꝙ ipiū ē morte ōfūcti iudici aliter nō vlcisci itelligo quo ad eū q ē hr̄s occisi: vt hic in.l.i.s̄. eo. ¶ Itē no.ꝙ mino: ñ teneť vlcisci.ꝛ ꝑt adire hr̄ditatē ñ vidicata nece ōfūcti.sec⁹ i maiore.ꝛ ad de q̄ dixi i.l.fi ea.s̄.eo.itē no.ꝙ ille q teneť cāꝫ ꝑncipalē tractať teneť ēt ꝓseq cāꝫ appellatiōis[a].fač an ille q fuit ꝓcurator i cā ꝑncipal' teneť ēt ꝓseq i cā appellatiōis:de quo plene i.l.iuit⁹ cū si.s̄.ō ꝓcura. ¶ In gl.i.ꝟ.rñdere ibi ꝙ nō placet.ꝛ recte ñ ob.iste tex. q: loq̄ť de ꝓsecutiōe appellatiōis vel accipiť hic cā appellatiōis ꝓ istātia appellatiōis vl' ꝓ iur̄ ōducto i ipso iudicio appellatiōis.c.q ad agēdū.i fi.de ꝓcura.i.vi.ꝛ.l.ꝓperādū.i ꝑn.i ꝟ.causis pecuniarijs s̄.de iudi.ꝛ sic stabit ꝯclusio ꝙ i appellatiōe diffinitiua ñ regrať exꝑssio cāe.l.scio.cū ibi no.allegatis i gl.sec⁹ i iterlocutoria[b].in.c.i.de ap.i.vi.ꝛ.i.cle.appellāti.de ap.de quo vltio plene p legistas i.l.iij.ff. de app.recip.ꝛ p bal.ꝛ saly.i.l. eos.§.sinaūt ō ap. Nōnulli tñ sūt casus i q̄b⁹ ēt qñ appellať a sñia diffinitiua reqriť exꝑssio cāe ō q̄b⁹ p bar.i.l.fi.i.i. col. ff.de ap.reci.ꝛ in.l.a sñia in fi.ꝑncipij.ff.de ap.ꝛ in l.ij.i.iij.col.j̄.de app.recip.ꝛ aliq̄d p bal.h̄ ꝛ bal.i l.i.j̄.cū de momē.pos.fu.ap.ꝛ i.l.ij.in ꝑn.j̄. quoꝝ ap.ñ reci.ꝛ i.l.i.i fi.s̄.de lit.ꝯte.ꝛ p imo.i.l.fi.§. iusius.ff.de appel. ¶ Quid āt de appellatiōe ab iterlocutoria habēte vim diffinitiue.bal.h̄ tꝫ ꝙ regrať exꝑssio cāe sicī appellatōe a diffinitiua.allegat no. p Jo.an.i.c.ꝑuenit.el.ij.de ap.ꝛ ē gl.reputata singular; quā doc.hic ñ allegāt i.c.fi.i.ꝟ.ianis.ō elec. i.vi. Et spe.i ti.ō app.§.i q̄b⁹.i ꝟ.ſ; nūq̄d hoc i fi. ꝛ fede.ō senis i ꝯsilio.cxcviij.icipiēte. Casus tal' est lata fuit sñia:de quo ēt plene videatis p cano. maxie ant.ō bu.i.c.tua nobis.ō ap.ꝛ i.d.c.ꝑuenit.cū ꝯco:.ibi allegatis.ꝛ p bal.i rub.ne lic.iij.ꝑuo. Et p modernos i.l.iij.ff.ō ap.recip.ꝛ p Ro.i.l.i.ꝛ i.l. stipulationū alie.i ꝑn.ff.de ꝟ.ob.ꝛ qđ no. Bart.i.l. ait ꝑto:.§.ꝑmittiť.al's ē in ꝑn.illius.l.cū quo legit illū.§.ꝑmittiť.ff.de mino. ¶ Ponit etiā aliquos casus notabiles Bal.hic i q̄b⁹ i appellatiōe ab iterlocutoria ñ reqriť exꝑssio cāe de q̄b⁹ ēt vide p eūdē in.l.terminato.i vlti.col.j̄.de fruc.ꝛ li.expē. Et i.l. añ sñie tēpus infra quoꝝ app.nō recip.ponit etiā hic an sufficiat ꝓ expressiōe cāe appellatōis se referre generaliter ad acta cāe ꝑn.de quo etiā vide p eūdem in.d.l.eos.§.sinautē.ꝛ in.l.edita in.xix.col.ꝛ ang.in.l.stipulationū quedam.ff.de ver.ob.ꝛ i.l. preto:.in ꝑn.ff.de oper.no.nunc.ꝛ ibi dixi. Et dixi post Jo.de imo.in.l.vbi autē.§. illud.ff.de verb. oblig.ꝛ per Dominicum de sanct. ge.in.c. cordi. de app.in.vi.ꝛ per doc. in.d. clemen. appellanti.

a ¶ Appellatiōis de hoc p.d. de rota decisio. suis decisio.ō procur.in nouis ꝛ antiquis.

b ¶ Interlocutoria que requiratur in appellatione ab iterlocutoria vide p roma.ꝯsi.cccci. ꝛ appellatio i casib⁹ a iure ꝓhibitis reqrit exꝑssiōē cāe de quo p eūdē roma. cōsi.cccxxiiij. ꝛ an in appellatione ab interlocutoria hn̄te vim diffinitiue requirať expressio cāe vide ang. cōsilio.cxv.ꝛ consilio.cclx.

¶ In eadē ibi quasi initium sit spectandū ⁊c. idez tenuit glo. in. l. i. §. in qui. ca. in integr. resti. nō sit necess. ⁊ cū glo. transit bar. sed pe. Cy. ⁊ Oldra. ꝯtra: quia priuilegiū est etati concessuz. ergo vltra durare non debet. l. si tutor reipublice. in prin. ff. de tute. ⁊ ra. dis. ⁊. l. non solum. §. si libertus. ff. de excu. tut. l. titia seio. §. vsuras. de le. ij. item quia si duo videnť esse precepta. vnū est ꝙ heres vindicet necez defuncti. scdm est ꝙ vindicet anteꝗ̄ adeat: lʒ ergo minor excuseť ab isto scdo nō excusať a primo. ar. l. celsus §. i. de arbi. ⁊. c. cum dilecti. de do. ⁊ cōtu. Nec ob. §. illud. allegatus in glo. qꝛ respondeť ꝙ ibi nō loquiť in priuilegio certe etati concesso. tn̄ bal. Ang. Saly. ⁊ ful. tenent cū glo. ⁊ ad allegata in cōtrariū rn̄dent ꝙ qn̄qꝫ priuilegiū differt ⁊ suspēdit: ⁊ tunc hn̄t locū iura allegata in ꝯriū. qn̄ʒ liberat: ⁊ extiguit seu psonam pēitus icludi in dispositiōe nō pmittit: ⁊ tūc secus vt ē h. ⁊ in. l. fi. supra si aduer. delic. Nō ob. id qd dicebať p. d. l. celsus. qꝛ rn̄dent ꝙ hic minor ad neutrū preceptū artať: vt h. Pau. de cast. h ēt trāsit cū gl. tn̄ subdit ꝙ forte poterit p iudicē artari ad accusandū postꝗ̄ factus erit maior p no. in l. i. §. eo. sed pp aditionē nō puniť: quia licite facta est. sed certe glo. in. d. l. i. §. eo. nō loquiť in istis terminis. s. quando tempore aditiōis erat minor. ⁊ rationes allegate. §. pro substinenda opi. glo. faciunt contra id quod vltimo dicit Pau. de ca. ⁊ induciť ista per eum ad questionē de muliere q̄ erat minor. xxv. annis tpe mortis mariti: quo casu excusať propter etatem si nō petat infra annū dari tutorē filio ipuberi. l. fi. §. si aduer. delic. an si effecta ē maior teneatur ex tunc infra annū petere dari tutorē filio impuberi. al's priueť eius successione. iuxta. l. sciāt. j. de legi. here. ⁊ dicit ꝙ ista glo. facit ꝙ nō teneať petere. ⁊ non incidat[a] in penam si nō petat. in contrarium dic facere: qꝛ ipsa excusať ratiōe minoris etatis. ergo cessante illa etate cessat excusatio. arg. d. §. vsuras. Nec ob. ista glo. qꝛ hic incumbit necessitas anteꝗ̄ adeať hereditas. si ergo tunc erat minor potuit licite adire licet non accusauerit: ⁊ aditio non reiterabiť. ergo in necessitatē amplius nō incidit: licet forte secūdū eum posset artari in casu huius glo. heres postꝗ̄ est factus maior per no. i. d. l. i. §. eo. Sʒ ꝓpter aditionez non puniť: quia licite facta est sed onus petendi tutorē habet causaz continuā quousqꝫ filij sunt in etate pupillari: lʒ ergo mater que tempore mortis mariti erat minor excuseť si infra annū a die mortis mariti tutorē nō petijt si infra totū illū annuz fuit minor. tn̄ si postea fcā ē maior ⁊ filij sunt adhuc impuberes videť ꝙ necessiteť petere ifra annū a die quo facta est maior. ⁊ hanc opi. dicit ipse tenere Oldra. ⁊ se credere ꝙ dicat veritatez. Bal. tamen bm eum in auc. si captiui. §. de epi. ⁊ cle. tenet cōtrariū p istā glo. referens se ita consuluisse. ⁊ dicit Bal. ꝙ postea reperit Spe. ita termināte in ti. de resti. in itegr. §. ij. v. sʒ qd si ipsa mr. tn̄ dicit Pau. de ca. ꝙ rō dictat ꝯriū ⁊ pōt etiā distingui bm eum. aut durauit minor p totū annū a tpe mortis mariti: ⁊ tūc ꝓcedit determinatio Bal. aut ifra illū annuz effecta est maior: ⁊ tūc hʒ locū determinatio Oldra. qꝛ primo cāu excusatio erat pfecta cū lex iniūgat necessitatē petendi infra annū a tpe mortis mariti: sed ipsa pꝰ illū ānnū fuit excusata p minorē etatē. Annus ergo q postea sequeť postꝗ̄ fcā ē maior nō ē ille de quo lex loqť. argu. l. si vsufructꝰ mihi in biennū. ff. de vsufru. leg. sʒ in secūdo casu excusatio non erat adhuc pfecta si annus nō erat totus lapsus tēpore quo effecta est maior. Sed ꝯ vltimū mēbruz dicte distinctiōis facte p Pau. de ca. hic facť qꝛ si reqritur ꝙ mr cesset p annuz a morte mariti: vt insti. de senatuscō. tertul. §. fi. sequiť ꝙ lʒ cessauerit p aliquos

a ¶ Non incidat. adde ludo. roma. cōsilio. cclxxix. ubi alleg. spe. ⁊ bal. ⁊ bald. consuluit cōsi. cci. iiij. lib. Pe. de anc. cōsi. cccxli. Ange. consilio. xvij.

mēses illius anni. s. postꝗ̄ ē effecta maior: qꝛ requiritur cessatio per annū: nec de sequenti anno est curāduz vt ipsemet fatetur. ar. d. l. si vsufru. ⁊ sic vř verior opi. Bal. ⁊ spe. pro qua facit optime ista glo. q̄ loquiť etiam qn̄ minor anteꝗ̄ adiret effectꝰ esset maior: nec dici pōt ꝙ post aditionez heres q legitime adiuit sit exoneratus a vindicādo necē defuncti. qꝛ esset ꝯ. l. cum falsa. j. eo. Ang. tn̄ hic tʒ idē ꝙ Oldra. qꝛ quotidie nouā lesionē pupillus icurreret. vn̄ i his q̄ variāť ex tpe singula tpis momēta ispiciēda sūt. l. cū i annos. ff. qn̄ di. le. ce. Et hic pleniꝰ p eū. fulg. h tenet opi. bal. ēt si. j. ānū effecta sit maior p istā gl. ⁊ ita dic bal. velle i. l. pcibꝰ i. v. col. Adde circa hoc q̄ in isto articulo dixi i. l. secūdū. §. fi. ff. q satisd. cog. Et ēt aliqd p Pau. de ca. i. l. cū fratrē. j. eodē. ¶ In gl. fi. dic ꝙ so. gl. diuinat. iō meliꝰ rn̄de vt h p bar. cū quo ꝯcordāt alij. ¶ Ex gl. p hanc. l. dicūt bal. Saly. ⁊ Pau. de ca. h ꝙ si sindicꝰ teneť ex forma statuti denūciare delinquētes sub pena decē ⁊ plures cōmiserūt vnū delictū: ⁊ sindicꝰ omisit vnū ex deliquētibꝰ dnūciaŕ an teneaŕ ad itegrā penā: ac si nullū dnūciasset. adde bal. i. l. si cū exhibuissent. §. fi. i vltimis verbis. ff. de pub. ⁊ i. l. fi. circa. ij. col. ff. ad. l. cor. de sic. ⁊ bal. i. l. ordinarij. i fi. §. de rei vē. ⁊ p eūdez i. l. cū rōibꝰ. j. q accusa. ⁊ p gui. de cu. ⁊ bal. i. l. si familia. ff. de iurisd. om. iu. p albe. de ro. i. ij. pte statutoꝝ. q. xxxij. incipiēte. Quid si statuto caueť ꝙ p quocūqꝫ dlicto. ⁊ expflꝰ. q. clxxij. icipiēte. Cōtineť statuto ciuitatis Sʒ ꝯriū vř tenere bal. i. l. i. circa. ij. col. j. si plu. vna sen. ar. l. huꝰ. §. si pluriū. ff. si qs cau. sʒ potes rn̄dere ꝙ illō ibi ē specialiter introductū in pretoriis stipulationibus cōcernētibus preparatoria iudicioruz. secus in alijs. l. iiij. §. catho. in fi. ⁊. l. v. §. fi. ff. de v. ob. ⁊ in. l. is qui ducētia. §. cū ita. ff. de reb. dub. ⁊ plene tradit Barto. in. d. §. catho. in. x. oppositione. Alexander.

a **I ideo.** Si occisores nō reperiunť nō punitur hrs si eos nō accusat. h. d. facit secundū bar. pro excusatiōe sindicoꝝ seu denūciatoruz qui teneť denūciare malefactores sub pena: vt eo casu quo repiri ñ pōt qs fuerit malefactor nō puniť sindicus si nō denūciauit. dicit tn̄ Ang. hic ꝙ sindicꝰ debet esse cautus: quia debet congregare vniuersitatē suā ⁊ facere exploratiōnē ab eis quā pt ⁊ ipaz redigere i publicā scripturā ⁊ acceder ad iudicē ⁊ narraŕ dlictū eē cōmissuz: ⁊ se explorasse de malefactoribus quicqd potuit: ⁊ exploratōis chartulā dimittere apō acta ⁊ dicere ꝙ plus iueniŕ nō pōt: tūc erit releuatꝰ a pena: qꝛ nulla negligētia sibi poterit iputari vt h. ⁊. l. cum fratrē. j. eo. ⁊. l. pp niuē. ff. ad sill. ⁊. l. sp. §. hoc iterdictū. ff. qd vī aut clā. lʒ ibi corupte allegēt. §. q i sepulchro. ⁊ cū practica Ang. ꝯcordat ēt pau. de ca. h: lʒ de eo mētionē ñ faciat ⁊ p hoc ꝙ dbeat fieri dicta diligēs iuestigatio. ⁊ de ea fieri fides allegat pau. de ca. h id qd habeť i. d. l. cū qdā ita. i fi. cuʒ l. se. ff. de leg. ij. ⁊ qd no. bar. i. l. illa stipulatio. iuncta. l. hoc iure ff. de v. ob. ⁊ de pdicta. q. videatis ēt p bar. in. l. diuꝰ. la. ij. ff. de custo. reo. ⁊ in. l. i. §. occisoꝝ. ⁊ in. l. iij. §. subueniť. ff. ad sil. ⁊ in l. annꝰ p illū tex. de calū. ⁊ p Albe. de ro. in secn̄da parte statutorū qōne. lxxxiij. incipiēte. Itē qro si ꝯsules. ⁊ p bal. ⁊ Saly. i. l. si ea. §. eo. ⁊ bal. i. l. si duobus. §. fi. ff. de iureiur. ⁊ i. l. i. j. de pua. car. ⁊ ibi tex. optimꝰ. ⁊ bal. i. l. i. §. ad mace. ⁊ i. l. i. ⁊. ij. j. de his qui latro. ⁊ i. l. fi. in. ij. col. de testa. ⁊ p ang. i. l. si cū exceptione §. i hac. ff. qd me. ca. ⁊ Saly. i. l. ea qdē. j. de accu. hn̄ faciūt no. p bar. i. l. labeo. ff. si qs testa. lib. eē. ius. fu. ⁊. l. genero. ff. de his q no. ifa. debet tamē sindicus denunciare quāprimū postea sciuerit ꝗ̄uis infra tempus expressum a testamento ignorauerit nec denūciauerit. l. i. ⁊ ibi bal. j. de fal. mo. ⁊. l. cū fratrem. j. e. ⁊ per bal. in. l. cuʒ ancillis. §. de incest. nup. Ad materiam etiam vide signanter not. per Bal. in. l. fi. in. fi. ff. de iurisd. om. iudi.

a **Lia.** Accusans testm̄ de falso ita demū pdit qd i eo relictū ē si pseuerauerit in accusatiōe vsqꝫ ad sn̄iaz diffinitiuā ⁊ succubuit. secꝰ si an̄ sn̄iaz dstitit hoc dicit. ¶ No. ꝙ q dic testm̄ falsū pōt an̄ sn̄iaz pēitere: ⁊ illō diceŕ eē veꝝ. ⁊ ex eo agere dsistēdo a cā falsitatis: an aūt idē sit i quolibet istro vide bar. ff. de his q. vt idig. i. l. pꝰ legatū. in. iij. col. i. v. ꝓcedo vlterius ⁊ videmꝰ ⁊c. ⁊ ad hoc vide ꝙ dicā. j. i fi. ⁊ vide ēt Bar. i. l. pꝰlegatū i. l. ⁊. ij. col. vbi ponit qd ecōtra. s. an si ꝓduxi istrumētū tāꝗ̄ veꝝ possiʒ postea illud impugnare. ¶ Itē no. ꝙ q renunciauit liti nō diciť ꝓprie loquendo succūbere sʒ desistere: qd est mēti tenēdū: bm eos tn̄ nō videť mihi ꝙ

istud bñ colligat ex isto tex. q: tex. hic nõ dic q videat succube re desistés. Sz dic q ñ dr sniaz ɔ̃ se reportare: tñ puto vez q ñ repiat tex. dicés q desistés vel renũciãs liti dicat desistere τ ita habet i. l. is q cõtra. in gl. i. iũcta glo. ij. τ ẽ de mẽte Bart. in. d. l. post legatũ i. ij. col. in ṽ. oppono q ille ñ obtinuit τc. ¶ Querit Cy. τ Ray. qd si i terminis huius. l. desistés a lite post cõclu suz i cã an pdat id qd sibi relictũ ẽ in testõ sicut si succubuisset p sniaz. τ dcidũt q sic: q: cã cẽset cõsũpta pº ɔclusũ i cã. allegãt. l. q̃uis idubitati. j. de adul. fac. l. si rez quã. §. si. ff. de euic. τ no. Bar. i. l. si mater. §. eadẽ. in si. ff. de excep. rei iudi. iõ cautela est ɓm Cy. q expectat sniaz τ postea appellet τ deinde añ ɔclusũ i cã renũciet seu desistat: q: nõ patit penã puatiõis. l. q cuz maioꝛ §. accusasse. ff. de bo. lib. idẽ tenet ẽt hic bal. q p hoc allegat gl. notabilẽ. in. l. i. i pn. i gl. ij. ad fi. ff. de act. emp. τ idẽ tenet Ful. τ bal. in. c. i. §. poꝛꝛo. ad finẽ. i titulo que fuit pma cã bñfi. amit. Pau. de ca. limitat hic pmũ dictũ Cy. inquantum Cy. dicit q renũciatio facta post cõclusũz i cã nõ excusat. nã est vez. ɓz eũ si appebat ex actis q renũciãs fouebat iniustã cãm: tunc enim vi det renunciasse metu pbationũ τ tãq nõ cõfisuz de iure suo. c. p tuas in fi. de simo. Sz si res ẽ dubia τ ex actis nõ appareret q foueret iniustã cãm putat q excusaretur renũciãs post ɔclusũ i cã. facit ɓm eũ qd no. Cy. in. l. nõ iõ minus. s. de pcura. Sed tu sustinendo opi. Cy. potes dicere q ille q simplr renũciat vide tur in dubio diffidere d iure suo. ita expresse uigt bal. in. l. post q̃ liti in. iiij. q. s. de pact. allegat no. p glo. in. l. si maritus. in. §. si negauerit. i glo. magna. ff. de adul. τ in. l. rẽ nõ nouã. in fi. s. de iudi. τ. d. c. p tuas. videt enim q habeat psumptionem con tra se: q: si iustiã foueret psumit q iuri suo nõ renũciaret. ar. l. cũ de indebito. in pn. ff. de pba. c. sup hoc. de renun. vñ pp̃ter hanc psumptionẽ τ pp vexationẽ que videt iniuste illata aduer sario pbabiliter vr sustineri opi. Cy. ɓz vbi ex actis appet q im probe litigasset: tũc dicerẽ procedere limitationẽ datã p Pau. d ca. p quo allego tex. in. l. papi. §. meminisse. ibi: vsq3 ad sniaz lite iproba psceuerauit. ff. de inoffi. test. τ ibi tex. alio mõ limitat notabiliter istã. l. s. q ista lex procedat qñ est snia lata ɔtra accu santẽ psentem. secus si contra eum contumacem: circa qd etiaz vide q̃ dixi post bar. in. l. cũ filius. in pn. ff. de ṽb. ob. ¶ Querit Pau. de ca. hic an illud quod dicit hic in accusante testamẽtũ de falso habet locũ in intentãte bonoꝝ possessionẽ ɔ tab. τ di cit q sic. allegat. l. filius. §. omnibº. ff. de le. pꝛestã. Sz ille. §. vt mihi videt nõ facit q: loquit in eo cui d iure cõpetebat bonoꝝ possessio ɔ ta. τ obtinuit. nõ aũt in eo q iniuste petit vt hic. ɓz p eo allego gl. notabilẽ quã ibi seqt bar. i. l. is q ɔtra. ff. de vul. τ pu. ɓz in cõtrariũ vr tex. i. l. filiũ. §. si qs ɔ. ff. de le. pstan. τ glo. expresse in. l. si suus. ff. de bo. po. ɓm ta. que assignat rationẽ q: bo. po. nõ petit in figura iudicij. p hac opi. vr ẽt tex. i. d. l. post legatũ i pn. in ṽ. ille qui nõ iure. vbi ille q dixit nõ iure testm̃ fa ctũ lz succũbat nõ perdat id qd sibi in testamento relictũ ẽ: ɓz qñ in testõ filius nõ est rite institutus vel exheredatus adeo q põt hre ɔ ta. testm̃ dr nõ iure factũ. l. si pater. s. de isti. τ sub. sub cõ di. fac. facit. l. si qs legatũ. τ ibi gl. i ṽ. iure. τ hoc vr pcedet qñ petẽs cõtra ta. succubuit: ɓz si obtinuit dic vt in. l. auferi. in pn. ff. eo. τ i. d. l. is q ɔ. nã tũc pdit ea q̃ in illo testõ sibi relinq̃bãt. d. §. oĩbus. τ. d. l. is qui ɔ. pt̃erq̃ cõmodũ substitutionis vulga ris. l. si filiº substituat. ff. d here. insti. τ. l. ex facto. §. luciº. d vul. τ pupil. pderet ẽt donationẽ cã mortis. l. sub ɔditiõe in fi. ff. de cõtra ta. q̃uis talẽ donationẽ nõ pderet ille qui falsũ testm̃ dixit d. l. post legatũ. §. ei q. iũcto. §. se. τ ibi vide rõnẽ diuersitatis. p bar. Cogitabã ẽt defendi posse opi. gl. ij. in. d. l. is q ɔtra. quaz ibi videt oẽs sequi excepto rapb. τ videt pbari i. d. l. is q ɔ. nõ violãdo tex. nec ob. d. l. filius. §. si qs. q: rñdet ei i. d. l. suus. τ i d. §. oĩbº. q ille tex. itelligit qñ p errorẽ petijt: putãs sibi ɔpete re bonoꝝ possessionẽ quã petijt. vñ ñ dz pati penã puatiõis vel ɓz bar. in. d. §. si qs. ibi nõ pduxit ad finẽ iudiciũ. vel dic q ibi nõ dr q succubuerit seu q fuerit repulsus: imo dicit q fuit acce pta bonoꝝ possessio. nõ ob. d. l. post legatũ i pn. ṽ. ille. quia in telligit i testõ i quo nõ iteruenit solẽnitas: puta testamẽtum. ita etiã accipit insti. de here. que ab intest. in pn. in versi. iure fecit. τ ibi gl. tñ lz ex his reddat passus dubiº adhuc magis placet p̃ cedẽs opi. ¶ Itẽ q̃ro illud qd dr h i testõ q si qs illõ ipugnat τ succũbit pdit id qd ex eo petere poterit hz locũ si qs ipugnat aliud instrm ex quo aliqd petere poterat. Pau. de ca. h dicit q nõ per. l. qui rome. §. seia. ff. de ṽ. ob. adde q ẽt istud vr velle bar. i. d. l. post legatũ. in p allegatis ver. procedo vlterius. τ no. ẽt Pau. d ca. in. d. §. seia. bene faciũt not. p Bart. in. l. papi. §. ɓz nec ipuberis. ff. de inoffi. testa. Alexãder de imola.

c **Um fratrem.** Si occisores ignorentur[a] põt hereditas adiri impune. τ cuz postea ad noticiam deuenerint debent per heredes accu sari si nolunt hereditate priuari. h. d. ¶ No. q ve nenare est crimen occultũ. τ idez Ja. bu. τ ibi Bal. in. l. nemo. s. de summa tri. τ Bald. τ Saly. hic q hoc non est sine proditione. τ pbatur ex no. p bar. in. l. respiciendum. §. delinquũt. ff. de pe. dũ tractat qs sit pditoꝛ[b] τ tradit p and. de iser. τ bal. i. c. i. q bus mo. feu. amit. τ p Jo. an. in. c. i. de homi. in. vi. no. τ bar. i exuag. qui sunt rebelles. in verbo rebel les. τ Bal. in autẽ. itẽ nulla. de epis. τ cle. τ. l. ij. s. q̃ res expoꝛ. non pos. τ Bal. τ ang. in. l. i. ff. de pac. τ ang. i. l. fi. j. de dela. li. x. τ Pe. de anc. in cle. i. §. q ṽo. de sta. mo. τ ɓm tradita p bar. in. d. §. dlinquũt cum si. intelligo istud notabile. s. qñ venenans fin gebat aliud facere q̃ venenare. secus si per viz fuis set venenatus seu coactus per aliquem bibere vene num: q: talis non dicitur pditoꝛ: dr etiam occultũ vel clãdestinũ crimẽ quãdo fit in nocte vel in rixa fa cta in multitudine. l. si cuz exceptiõe. §. in hac actio ne. cum glo. ij. ff. quod me. ca. τ no. per Ange. in. l. i. §. occisoꝝum. ff. ad sill. τ alijs modis dicitur etiam occultũ vel clandestinum de quibus per Inn. in. c. tua nos. de co. cle. τ mr. τ per Jo. cal. i. c. vestra. eo. ti. τ aliquid per Bar. i. l. ij. j. de his qui ex pub. rat. li. x. τ hoc plene prosequitur Bal. hic τ. in. l. ea qui dem. in. vij. col. j. de accu. τ in. l. barbarius philip pus. in. ij. col. ff. de offi. preto. qui etiam tractat ibi τ hic quando manifestum dicatur τ notorium: de quo per Barto. in. l. ab accusatore. §. i. ff. ad turpi. Et per Inno. in. d. c. tua nos. τ per Bal. in. d. l. ea quidem in. vj. τ. vij. col. τ per Anto. de bu. late i. d. c. vestra. τ per Jo. an. τ Anto. de bu. in. c. cum spe ciali. §. i. extra de app. ad que etiam vide que dixi i l. si vero. §. qui pro rei. ff. qui satis. cog. In glo. i. ṽ. vertantur. ibi priusq̃ adeat τc. hanc primam distin ctionez tenet Cy. τ Ray. h τ Bar. in. l. pp veneni. post pn. ff. ad sill. ɓz Saly. dicit q qñ palã necatus est testatoꝛ a familia tũc idem est ac si necatus esset ab exͣneo vt eo modo teneat heres vindicare necez anteq̃ adeat: mlto magis q̃ si ab exͣneo necatº ẽẽt. si autẽ clã necatus est: tunc necessario prius debet haberi qd de familia anteq̃ adeatur hrditas τ qd ne habita si cõfessio aliqua sufficiẽs habeat ab eis tũc supplicũ dz expectari añq̃ adeat ita pcedit id quod habet in. l. iij. §. quod ad causam. ff. ad sille. τ. l. necessarios. §. i. eo. ti. sed si nihil sufficiẽs ex toꝛ tura habitum est potest impune adiri hereditas ita procedit. d. l. iij. §. non tamẽ. Et ad istud etiam vi detur q tendant verba Ja. bu. τ Bar. hic dũ sim plr dicũt q qd d familia sumẽda ẽ añq̃ adeat. ful. hic ẽt dicit q gl. hic sentit q in necato a familia fiat distinctio an clã vel palam: tamen ipse dicit q in cõ trariuz videtur tex. in. l. i. §. plane. ver. qd ergo. i fi. ff. ad sill. τ tex. hic qui generaliter loquitur subdit q magna est auctoritas glo. a qua recedẽdum nõ ẽ. τ ad. ṽ. qd ergo. rñdet q vltimũ respõsũ ibi posi tum non debet referri ad proximũ responsuz quod loquitur de familia. sed ad aliud responsuz pcedẽs qd loqt in necato ab extraneo. vt ibi intelligit glo. τ ad istũ tex. respõdet q debet distingui p iura al legata in glo. adde etiam q glo. in. l. marcellus. §. fi. ff. ad treb. in. ṽ. defendit tenet. idẽ qd glo. h: sed

a ¶ Ignorẽ tur. adde hic q voluit ro ma. cõsi. vij. ubi cõsuluit q stante statu to q guardia tenet d dãno dato i villa q guardia non tenebit si dã num datum fit d nocte si ne dolo τ cul pa guardie. τ an si malefici um debeat d nũciari p sin dicuz τ vltio mẽse sui offi cij nec añ sci uit ɓz post qs debeat denũ ciare an ipse vel successoꝛ vide p alexã. cõsi. vij. iij. li. ubi ponit de eo q cõuene rat cũ datia rijs cesene ex trahere vinũ ab ipso portu p totum mẽ sem maij si casu fuerit i pedituˢ cui sol ui debeat ga bella an pri mis uel secũ dis dacriarijs τ ibi ponit ali quas. q.

b ¶ Quis sit pditoꝛ. vide bal. cõsi. clxi. tertio li. inci piente quidã duxit. qñ au tẽ crimen di catur notori um τ qñ ma nifestuz vide p frã. de are. cõsilio. clxiij.

Jo.de imo.ibi dicit ꝙ imo vr̃ ꝙ in necato a familia dꝫ distingui prout in necato ab extraneo per.d.§.qd ergo.sed ipsemet Jo.de imo.in.l.si seruus pluriū §.si qd aū.ff.de le.i.dicit posse cōcludi i necato a familia qḋ si habita diligenti tortura nō potuit ꝑ tūc hr̃s repire malefactorē possit adire hereditatē ante ꝙ alr̃ vindicauerit.alias secus ꝑ.d.l.necessarios.§.i.ꝛ sic vr̃ concordare cū.d.opi.Saly.h̄ ꝙ satis rōni cōsona vr̃. ¶ In ea.ibi iponit penā seruis ꝛc̃.quaꝫ heres.ff.ad sil.l.i.§.potuisse.al's est ver.sub.l.hoc autem senatus.

Sororem. Non imputat̃ heredi si nō vidicat si ab alio fuit ꝑuentus antequā esset in mora.h.d. ¶ No.ſm bar.ꝛ alios hic tex.pro massarijs villarū qui tenenẽ denūciare maleficia ex forma statuti sub pena.nā si fuerint preuenti a ꝑncipali officio q ꝑus denūciauit excusant̃ a pena si nō denūciauerūt.adde bar.ꝛ Ja.de are.idē volētes i.l.i.§.si mulier.ff.de lib.ag.ꝑ illū tex.ꝛ bar.in.d.l.diuus la.ij.in vlti.col.ff.de custo.reo.ꝛ bal.in.l.si qs hr̃s.ff.de iniust.test.ꝑ Saly.in.l.ea qdē.j.de accu.ꝑ Albe.de ro.i ij.ꝑte statutoꝝ.q.lxxiij.incipiēte.Itē qro statuto cauet̃ ꝙ cōsules villarū ꝛc̃.dicit tñ bal.h̄ ꝙ si ille qui ꝑuenit nō instruxisset ꝑfecte curiā nō liberat̃ massarius.ar.l.ij.§.non solū.ff.ad tertu. Ita ēt dicit ro.i.l.fi.ff.ad sil.ꝛ idē si massari⁹ ꝑmo fuisset negligēs: vt per bar.in.d.l.diuus Itē no.ibi nam dolo ꝛc̃.ꝙ qs nō dꝫ succedere ei quē necauit.dixi in.l.hr̃ditas ꝟ.eo. ¶ In sup no.ꝙ mulier pōt accusare de homicidio fratris.vt hic ꝛ.l.vxor.j.q accu.ꝛ plene i.l.ij.ff.de accu. ¶ In gl.i.ꝟ.idignā.ꝑ dicto gl.optime facit.l.i.ff.eo. Et ibi bar.ꝛ.l.i.ꝟ.de secū.nup.ꝛ no.ꝑ bar.post glo.in.l.fideicōmissum.j.de fideicōmis.ꝛ bal.i.l.ticius.i ꝑn.de excu.tu.ꝛ ꝑ Jo.ꝺ imo.in.l.ij.ad fi.ꝑn.ff.de vul.ꝛ pup.Sed ꝯ istā gl.facit tex.in.c.ij.in ꝟ.dño viuēte.a cōtrario sensu.de feu.sine culpa ñ amit.ꝫ bal.ibi.Sꝫ rñde lꝫ ipe nō rñdeat ꝙ ibi tractat̃ de pena ꝑuationis feudi applicanda domino iō reqrit̃ ꝙ ipsi viuenti inferat̃ iniuria.hic autē ꝺ pena applicāda fisco.vl̃ rñde vt ibi ꝑ an.ꝺ iser.nicho.de neapo.ꝛ modernos.s.ꝙ ēt ibi ideꝫ ē dño mortuo sicͧ viuo.qꝛ ꝛ viuo ꝛ mortuo debet̃ ei reuerētia.l.apō celsuꝫ.§.aduersus.ff.ꝺ doli excep. ¶ Itē no.ex hac glo.ꝙ iniuria pōt iferri defuncto facit.l.qui sepulchra.j.ꝺ sepul.viola. Et inducit̃ ꝑ bal.h̄.ad qstionē.An si bānitus pōt ipune offendi possit mortuus vestib⁹ spoliari.dic vt hic ꝑ eū tenenteꝫ ꝙ nō:ꝛ cū eo transit Saly.facit etiā ista glo.ꝫ Pau.de cast.hic ad id quod not.bar.in.l.si mulier.j.de adul.Itē facit ſm eū ꝙ sicut ꝑpter adulterium commissum viuo marito mulier priuat̃ lucro dotis:ita ꝑ stuprū cōmissū ꝑ viduā[a] cū censeat̃ adhuc eē in matrimonio.l.fi.j.ꝺ bo.ma.ꝛ ita ꝑ hoc.ꝛ ꝑ no.ꝑ bar.i.d.l.si mulier.dicit ꝙ semel allegauit vltra viduā: sed hoc nō puto ver.ꝛ in ꝯtrariū facit tex.in.d.c.ij.ꝫ intellectū bal.ibi:vt.s.retuli.Adde qꝛ iura loquētia de priuatione dotis loquunt̃ in adulterio:ꝛ sic i delicto cōmisso viuēte marito.l.cōsensu.C.de repu.ꝛ in.c.plerūqꝫ.de do.inter vi.ꝛ vx.vnde nō debent ad aliū casuꝫ extendi cū sint penalia.l.fi.C.de interdic.ma.facit.l.cū qdā.de libe.ꝛ posthu.ꝛ in regula in penis.cū ibi no.li.vi.ꝛ no.glo.in.c.i.in.ꝟ.italie.de tē.ordi.i.vi.cū simi.ꝛ talis offensa illata mortuo marito nō dicit̃ vera offensa illata marito: vt ꝑbat bal.hic in fi.ꝛ sic nō est omnino eadē rō q̄ est in adulterio cōmisso viuo marito. Adde ēt circa hoc no.ꝑ glo.ꝙ ſm Pau.de ca.hic ista glo.ꝑcedit in offensa illata post mortē testatoris.sed si eēt illata i vita:tunc dicit ꝙ si loquimur in legato videt̃ ademptū:vt no.in.d.l.fideicōmissum.si ꝟo in hr̃ditate:

[a] ¶ Viduam. Adde ꝙ hanc q.decidit pau.de ca.ei⁹ cōsi.cxxi.i ꝑmo impressis.

ꝛ illa applicabit̃ fisco:qꝛ nō pōt adimi tacite vel expresse voluntate nuda sine solēnitate.ideo tūc sicut ꝑ offensa illata mortuo testatore applicaret̃ fisco.ita ēt si viuo testatore ꝑ istam glo.ꝛ dicit ꝙ doc.ita dclarāt i.d.l.fideicōmissum.ꝫ nō vr̃ ꝙ vllo modo bñdicat in hr̃ditate dū dicit ꝙ applicat̃ fisco si offensa illa ē testatore viuente.nā dicit ꝯ.l.ex parte.ff.de adi.leg.ꝛ ꝯ no.per glo.ꝛ oēs supra eo.in.l.hr̃ditas.in glo.magna in.ij.solutione data ad.d.l.ex parte dū per glo.ꝛ expressius per doc.ibi reprobatur illa secūda solutio.addo ēt ꝙ ꝯ istam glo.aliqualiter facere videt̃ ꝙ ista indignitas nō repit̃ in iure expressa in casu isto ꝛ in penalibus nō fit extensio:vt dixi:ꝛ iura alleg.in gl.nō videntur ꝑbare:qꝛ loquūt̃ de tacita reuocatiōe legati ꝑ quā legatum nō applicat̃ fisco.ꝛ ita ꝯ istā glo.arguit fulg.hic:sed sustinēdo opi.glo.dicere posses ꝙ vbi est ꝑ oīa eadē rō nō dicit̃ in penalibus fieri extēsio:vt not.glo.in.d.c.i.in ver.italie.ꝛ in.c.si post quā.in ꝟbo mēte de elec.i.vj.ꝛ no.Bal.i.l.data opa.in.ix.col.C.q accu.ꝛ i.l.si qs ſuo.ꝟ.de fur.ꝛ in.l.i.C.de iterdic.ꝛ i.l.de qbus.i.xviij.col.ff.de legi.ꝛ in.l.illud.in.ij.col.de sa.san.ec.ꝛ i l.oēs populi.in penul.col.ff.de iust.ꝛ iur.Nā vbi ē eadē rō vr̃ ibi ꝯuēire mēs.l.cū mulier viri.ꝛ ibi no.bar.ff.so.ma.ꝛ no.dy.in.c.si.de reg.iur.in.vi.ꝛ ista pōt eē ratio qre in penalibus videmus fieri extēsionē in casu.c.i.§.porro.ꝛ ibi ꝑ Bal.i ti.q̄ fuit ꝑma cā bñfi.amit.vbi Bal.dixit ibi eē tex.melius de iuris corpore ꝙ in penalibus fit extēsio.facit qḋ no.gl.singularis in.l.fi.in ver.voluerit.ꝫ Saly.ibi.j.de reuo.do.ꝛ qḋ no.bart.in.d.l.ex pte.i fi.dū dic̄ vt qꝛ occidit filiū testōris ꝛc̃.ꝛ allegat tex.i autē.si captiui.C.ꝺ epi.ꝛ cle.q̄ nō loqt̃ ꝑꝑe in illo casu.nā qñ plura habēt eandē rōnē:lꝫ de vno fiat mētio videt̃ fieri exēplariter nō restrictiue.ita inqt Bal.i.d.l.de qb⁹.in.xviij.col.allegat.l.imperiū.ff.ꝺ iu.om.iud.q̄ ꝟba no.qꝛ loqt̃ Bal.ibi ēt i materia penali. Et seqt̃ illō Pe.ꝺ anc.i.c.canonū statuta.de ꝯsti.i ꝟ.iter ꝯsilia q̄ habeo ꝛc̃. ¶ Quero ēt in materia hui⁹ ti.an qñ fisco applicat̃ hr̃ditas alicui⁹ occisi.cui⁹ hr̃des neglexerūt vidicare necē teneat̃ ipe fiscus vidicare necē ꝺfuncti:vide gl.ꝙ nō i.l.recusare.§.si fisco.i ꝟbo vidicauit.ff.ad tre.ꝛ nō ē alibi ꝫ Nicho.ꝺ neapo.ibi.Quid in filio exhr̃dato.q ꝑ qrelaꝫ iofficiosi testi obtinuit rescindi testm̄:dic ꝙ si vult succedet̃ teneat̃ vidicat̃ neceꝫ testatoris occisi:vt ē gl.ij.i.l.ex iofficioso.iuncto tex.ff.ad sille.

Cum sillenianum. Dilatio ad vidicādā neceꝫ defuncti nō nocet heredi interim morienti.nec ſuis libertati donatis.nec alijs legatarijs.h.d. ¶ Et premitte ꝙ tempore senatusconsulti silleniani heres occisi moriens aū aditā hereditateꝫ non transmittebat.sed per orationem diui marci fuit inductum vt transmitteret:vt hic per glo.in ꝟ.oratio. Itē premitte ꝙ legata libertatū ꝛ alia legata relicta seruis ñ cedūt nisi a die adite hr̃ditatis.l.vnica.§.i nouissimo.i ꝟ.libertatib⁹.j.de cadu.tol.itē alia ꝑmittere potes q̄ tradunt̃ hic i gl.i.ꝛ.ij. ¶ No.ꝙ dilatio legalis nemini dꝫ eē dānosa:vt hic.ꝛ.l.fi.§.donec.ꝟ.ꝺ iur.ꝺ li. Itē no.fauēdū eē libertatibus:vt h̄.ꝛ.l.generalr̃.§.si qs serno.ff.de fideicō.lib.ꝛ insti.de dona.§.fi. Itē no.casuꝫ in quo qs nascit̃ liber ex ancilla. Et ēt no.casū i quo illud qḋ acqrit seru⁹ acqrit sibiipi. Itē no.ipatorē dici philosophie plenū:itē no.casuꝫ i quo ſuus hr̃dem hꝫ:ꝛ hoc ne dilatio legalis sit ei dānosa. ¶ Vltio no.nihil dici eē actū donec aliqd supest ad agēdū. Et fac ad qōnē si qs ōbeat soluet̃ mille sub pena.ꝛ soluit i totū excepto vno denario an icidit in penā ac si nihil soluisset:de quo vide ꝑ Ang.ꝛ moder.in.l.in executiōe.§.itē si ita.ff.ꝺ ꝟ.ob.cū ꝯcordā.ꝛ addi.qs ibi ꝺdi. ¶ In gl.i.ibi i legatis ꝛ fideicōmissis subaudi rlictis ſuo cui ēt legata libertas erat.nā dies taliū legatoꝝ ñ cedebat nisi ab adita hr̃ditate ut iā dixi.ꝫ i alijs legatis relictis his q liberi erāt nō erat necessaria ista ꝑuisio:qꝛ quo ad trāsmittēdū cedebat dies eoꝝ a tpe mortis testōris.d.l.vnica.§.cū igit̃.tñ dici pt ꝙ lex ista vnū inducat in dictis legatis:qḋ erit notādū.s.ꝙ lꝫ fruct⁹ rei ꝑꝑe testōris legate nō ōbeant̃ a legatario nisi q ꝑcepti sūt a die adite hr̃ditatis.l.herēnius.al's icipit fruct⁹.cū gl.ff.de vsu.ꝛ no.cy.ꝛ magis cōiter doc.in.l.fi.j.de vsufr.leg.tñ qñ differt̃ aditio ꝑꝑ istā cāꝫ vindicāde necis ꝺfuncti fruct⁹ aū aditā hr̃ditatē ꝑcepti debebunt̃ ne dilatio sit legatarijs dānosa qḋ no. ¶ In gl.fi.in fi.solue ꝙ hic loqt̃ in institutis ciuilis sapiētie:ibi ꝟo in delictis in qb⁹ sufficit plerūqꝫ volū

tas ad aliquē actū ꝓximū: q̄uis nō ꝑfectū deuētū fuerit: ne dli/cta ipunita remāeāt. ꝛ facit ista lex ad id qd̄ notabilr̄ dcidit bar. ff. d acq. here. i. l. vētre. aū mediū. i ṽ. terti⁹ casus posit⁹ i gl. ꝛc. de quo ēt ibi vide ꝑ alios: ꝛ ꝑ ro. i. l. iij. §. elegāter. ff. ad sill.

t **Alis.** Sicut puniunt̄ serui q erāt sub eodem tecto in quo dn̄s fuit occisus vel erant p̄ñtes. ꝛ ipsi auxilium nō p̄stiterūt^a. ita ēt si erāt in quocūqꝫ loco vbi vocē clamātis audire potuerunt ꝛ insidias sentire: quasi tūc satis intelligant̄ eē sub eodēꝫ tecto seu p̄ñtes. h. d. ¶ Not. qūo accipiat̄ aliquos esse sub eodē tecto. ¶ Item no. arg. ꝙ vicini dicunt̄ qui se possunt exaudire de quo ꝑ Bar. i. l. si tertius. in p̄n. ff. de aqua plu. ar. ꝛ ēst bona glo. in. c. felicis. §. p̄ñti. in ṽsi. vicinaꝝ. de penis in. vi. ꝛ per Ja. de are. ꝛ bar. i. l. i. §. hoc āt. in p̄n. ꝛ i. l. iij. §. surdus. ff. ad sill. ꝛ ꝑ glo. ꝛ doc. i. l. iij. §. si tā vicinū. ff. de dā. ifec. ꝛ ꝑ bal. i. l. si vicin⁹. s. d nup. ꝛ Pe. de anch. in. c. canonū statuta. de cōsti. ꝛ i ṽ. alterius. qꝛ in statuto sepe fit mentio de vicinis: ꝛ ꝑ albe. de ro. in suo dictionario i ver. vicini. ¶ Itē inducit̄ per bar. in. q. de statuto dicēte ꝙ delicta cōmissa post primum sonū cāpane puniantur pena dupli.^b Quid si cōmissum est in loco vbi non audit̄ sonus cāpane. ꝛ remittit se ad notata i. l. i. §. hoc aūt senat⁹. ff. ad sil. vbi bar. tenet ꝙ puniatur pena dupli si erat vera nox tp̄e delicti cōmissi. Sed bal. hic ꝯ qꝛ iste est casus obmissus a statuto. ar. c. susceptum. de rescrip. in. vi. ꝛ lꝫ ipse nō dicat hoc videt̄ tenere Jac. bu. i. l. more. ff. de ferijs. sed Saly. in. l. nō minorem. s. de trāsa. ꝛ ista multum mihi placent. nā ratio per quā mouet̄ bar. posset ꝓcedere si essemus in terminis iuris cōis: sed nos sum⁹ in statutis in quibus dicimus ꝙ casus omissus remanet in dispositiōe iuris cōis l. comodissime. ff. de lib. ꝛ post. l. si extraneus. ff. de ꝯdi. ob cāꝫ. ꝛ attento ꝙ delinquēs in loco in quo non audit̄ sonus cāpane non ligatur ex casu expresso in statuto. l. iij. §. surdus. ff. ad sille. Et ēt fatetur hoc bar. seqt̄ ꝙ sumus in cāu ommisso. ꝛ ita teneo q̄uis Saly. teneat idē ꝙ bar. ꝑ aliā tñ rationē q̄ satis debilis videt̄. ¶ Nam dicit ꝙ prima ꝑs statuti q̄ duplicat penam in delictis cōmissis de nocte per totum territorium dꝫ intelligi ēt si cāpana nō possit ibi exaudiri. Sed sequēs ꝑs statuti que declarat vel fingit diē vel noctē a pulsu certe cāpane solū habet locū vsqꝫ quo exaudiri pōt nō vltra. sed in eo loco vlteriori remanem⁹ respectu illius particule i iure cōi: vt ibi dies vel nox appelletur ꝫ cōeꝫ vsuꝫ loquēdi ꝛ hominū interpretationem: vt. ff. de fūdo instru. l. cū delanionis. §. asinam. q̄ distinctio nō v̄r ꝓcedere qꝛ verba statuti dicunt ꝙ in maleficijs cōmissis de nocte pena duplicet̄. ꝛ qd̄ nox itelligat̄ a p̄mo sono talis cāpane. ꝛ sic illa secūda ꝑs statuti expresse venit ad declarationē p̄me ꝑtis statuti. ita ꝙ dici nō pōt ꝙ p̄ma ꝑs statuti in vno casu loquat̄ ꝛ secūda in alio: d hoc articulo ēt vide ꝑ Pe. d anc. i. c. cano. statuta. vbi tꝫ opi. quā disputādo tēuit Jac. bu. quā disputationē refert bar. i d. §. hoc āt senat⁹. vide ēt circa h̄ id qd̄ no. voluit bal. i. l. libero rū. i p̄n. de his q no. ifa. cū quo trāsit roma. in. d. §. hoc aūt. senatus. ¶ In glo. i. hāc glo. reputāt bñ notandā bar. ꝛ alij scribētes hic ad hoc: vꝫ ꝙ lꝫ i criminalib⁹ ipuberes ñ sint idonei testes ad plenā ꝓbationē. l. iij. §. iulia. ff. d testi. tñ sūt idōei ad iudiciū. Et hāc gl. ēt r̄putat valde notabilē bal. i. d. §. ipuberes^c. allegato i gl. ꝛ huic adde aliā i. l. iuiti. la. ij. i gl. fi. ff. de testi. Et spe. ꝛ Jo. an. i ti. d teste. §. i. ṽ. Itē excipit̄ ꝙ ē ipubes. ꝛ bar. i. l. maritū. ff. de q̄stionib⁹. vbi declarat hic dicta. ¶ Extra gl. facit hec lex An dormiēs punit̄ pena senatuscōsul. sille. in quo Cy. hic ꝯcludit ꝙ aut fuit i culpa q sciebat dominū habet̄ inimicos q sp parabāt isidias vite sue. ꝛ erat i illo loco vbi poterat timeri agressus: ꝛ tūc p̄ūiat̄. ar. l. si huus seruū. §. si fornicari⁹. ff. ad l. acq. aut nulla culpa ꝓcessit. ꝛ tūc secus. l. fluminū. §. vicinū. ff. de dam. ife. Et attēto ꝙ pena senatuscōsul. ē vltimū suppliciuꝫ vt. l. i. §. potuisse. ff. ad sille. habes ex hac dcisiōe notar̄ ꝙ ꝑ culpa remota a dolo iponit̄ pena vltimi supplicij. simile in. l. si qs aliō. §. abortiōis. ff. de penis. ꝛ in. l. omne delictū. §. pe. ff. de remili. cū similibus. ¶ Itē habes ex hac glo. ar. ꝙ cū sit speciale i h̄uis vt teneāt̄ iuuare dn̄ꝫ. secus videt̄ eē in alijs. d quo ꝑ guil. d cu. hic q ad hoc allegat glo. in. l. culpa caret. ff. d re. iur. ꝓbat̄ i l. metū. §. sꝫ lꝫ. ꝛ ibi bar. ff. qd̄ me. cau. ꝛ ꝑ bar. i. §. vt vim. ad fi. ff. de iusti. ꝛ iur. ꝛ i. l. i. §. sꝫ i eo. ff. ad sille. ꝛ i. l. vex. vbi hoc limitat. ff. ad. l. iulia. de paricidijs: de quo ēt vide i. c. q̄to de sentē. exco. ꝛ in. c. dilecto. eo. ti. i sexto. Alexāder d imola.

De codicillis. Rubrica.

¶ In glo. rubrice. ibi quare dicunt̄ codicilli ꝛc. itē tio glo. fuit ꝙ codicilli dicātur paruus codex. vnde hic accipit̄ ꝓ parua vltima volūtate respectu testamenti. facit. l. quod per manus. ff. eo. ꝛ. j. eo. l. ij. ꝛ. l. fi. ad finem. Alexander de imola.

r **Upto.** Natiuitate posthumi p̄teriti rumpit̄ testamētum ꝛ ēt codicilli ab eo dependentes rumpunt̄: ꝛ si testator testm̄ ruptum confirmat coram qnqꝫ testibus ipsuꝫ iure codicillorū valere facit. h. d. ¶ No. ꝙ sublato p̄ncipali euanescat accessorium vt hic ꝛ in regula cū principalis ff. de regu. iur. istud aūt quod hic dicit̄. s. ꝙ sublato testamēto intelligant̄ sublati codicilli itellige nisi in codicillis eēnt expresse rogati venientes ab itestato implere cōtenta in testamēto. vt patet in. l. ex testō. ꝛ. l. eam quā. j. de fideicō. ꝛ ideo vbi testamentum habet clausulā codicillarem nō haberet locū ista regula qꝛ illa hꝫ effectū in defectū testi. facit tex. hic i fi. idē si eēnt tacite rogati veniētes ab intestato implere cōtēta in testamēto ꝛ intelligunt̄ rogati tacite qñ codicilli ñ potuissent habere effectū testō existēte valido. tex. est cū gl. fi. in. l. q testō. §. i. ff. de here. isti. quē ibi ita declarat bal. ꝛ est singulariter no. ꝫm Jo. de imo. ibi ꝓ limitatiōe huius. l. nā ibi si fuisset liber ꝛ heres ex testō libertas data in codicillis frustra fuisset data. vñ illa itelligit̄ ibi data i codicillis si testamentum nō haberet effectum. bar. tñ ibi aliter itelligit istū tex. sed vt ibi dicit Jo. de imol. diuinat ille intellectus ad illum tex. Alio modo etiaꝫ limita istā. l. videlicet vbi testm̄ fuit a p̄cipio nullū: vt quia filius iaꝫ natus fuit p̄teritus i testō a testatore qui postea codicillos fecit. nā valebunt codicilli per se. ꝛ nō dicent̄ pēdere a testō qd̄ a p̄ncipio fuit nullū ꝫ Cy. hic ꝛ dy. ꝛ bar. i. l. legata inutiliter. ff. d le. i. ꝑ illū tex. ꝫm vnā lec. ꝛ ar. l. iij. §. fi. cum glo. ff. de lib. ꝛ post. ꝛ ibi moderni vt Pau. de ca. ¶ No. secundo ꝙ testamētum ruptum agnatione posthumi pōt reassumere vires ꝑ codicillos postea factos non tñ valebit vt testm̄ sed iure codicilloꝝ. ¶ Nota tertio ibi: vt ex codicillis relictum. ꝙ agitur ex cōfirmante non ex confirmato: vt hic ꝛ. l. posthumus §. fi. ff. de iniust. test. ꝛ. l. si quis pore. ff. ad trebel. ꝛ ibi glo. in ṽbo. teneri de quo plene ꝑ Jac. bu. in. l. legitima. ff. de pac. ꝛ ꝑ bal. late in. l. ex placito. s. d re. permu. ¶ In glo. in ver. non venit. adde etiam aliū casuꝫ i quo codicilli nō rūpunt̄. ¶ In gl. i ṽ. litteras ibi quādoqꝫ testes ꝛc. idē tenet glo. in. l. q liberos. §. testamēto. ff. de bo. pos. secundū ta. ꝛ hoc cōmuniter tenet̄. nec ob. qd̄ no. gl. in. l. heredes palā. §. si qd post. ff. d testa. i ṽ. posse. qꝛ ibi dclarat̄ d declarādo volūtatē validā hic d ꝯfirmādo iualidā. Ad qd̄ ēt vide Bar. i. l. i. §. i. ff. d leg. iij. ꝛ q̄ no. bar. in. l. certū. i ṽ. prime q̄stioni ꝛc. s. vnde legi. ¶ In eadē in fi. no. ex gl. iuncto tex. ꝙ dispositio auc. ex causa. s. de lib. pret. habet locū in preteritiōe posthumi. dixi ibi ꝛ iuxta hoc tāgit Ang. aliqd d clausula codicillari an operet̄ rupto testō agnatiōe posthumi p̄teriti q postea nascit̄ viuo testatore. nā dic ꝙ pōderāda ē singulr̄ ista glo. dū dicit nō restituētur testm̄ ꝛ codicilli ꝛc. qꝛ hec glo. relata ad tex. determinat ꝙ si in testō ē apposita clausula codicillaris ꝑ hec ṽba si nō valet iure testamēti volo valere iure codicilloꝝ: ꝛ testamentū rumpatur per agnationem posthumi. de quo testator non cogitauit vl̄ etiam sit nullum preteritione filij iam nati: quem

a ¶ Non p̄stiterūt. an teneatur qs aliū defendere vel obuiar̄ ne ab alio offendat̄ vide ludo. ro. ꝯsilio cxvij.

b ¶ Dupli. sꝫ qualr̄ debeāt tunc deponer̄ testes deponētes de tali delicto cōmisso post sonuꝫ cāpane. vide per ang. ꝯs. cxciij.

c ¶ Impuberes. inquātuꝫ d. Jason h̄ dicit ꝙ duo minores. xx. ānis i subsidiuꝫ plene ꝓbāt ꝫm allega. ꝑ ipꝫ ad de an duc im ꝑfecte ꝓbationes simul iungant̄ ut plene ꝓbēt ludo. ro. ꝯ. vij. ꝛ an minor i criālib⁹ ꝓbet vide Oldra. ꝯs. cxcij. ꝛ alex. locis h̄ alleg. ꝑ d. Jasone.

a ¶ Sine accessorio. cum hac sñia transit ét. d. Jason hic. tu aũt dic φ hoc non est mirũ φ codicilli ɔfirment̃ ɔfirmato testõ p ea q̃ voluit Ludo. ro. ɔsi. cccxxx. vbi inter cetera dic̃ φ accessoriuʒ seq̃r naturam sui ṗncipalis ét si ṗncipale sit illo digniuſ ⁊ potenti⁹ allegat tex. i. l. ⁊ si non fuit. §. ṗnunciam⁹. ff. de aur. ⁊ arg. leg. p quã dicit φ Bar. reprobat glo. ɔ̃rium dicenté in. l. i. ff. de pe. lega.

b ¶ Ex tũc ṗut ex nũc. vid̃ Pau. de cast. ɔsi. ccxlviij.

c ¶ Codicillis vid̃ Ludo. ro. ɔsi. clxxviij. icipiente ãplissime doctor.

d ¶ Codicillari. Sed qd si infirmus iterrogatus coram qnqʒ testibus an vellet facere testm̃ rñdit φ nõ: qꝫ sufficiebat p̃mum sed φ volebat φ oia bõa sua et h̃rditas eét d. f̃ris sui et oia bõa in ipsum pueniret an p talia verba sit inductũ fideicõmissuʒ ⁊ an sint codicilli. vide Rapha. Fulg. ɔsilio. xx. vbi cõcludit taleʒ dispositioné valere in vim codicillorum.

testator ignorabat habere ⁊ per consequens illa clã nihil operetur ſm opi. quam dicit se tenuisse in. d. auc̃. ex causa. non poterit etiã operari dato φ posthumus ignoranter preteritus nascatur viuo testatore. vel dato φ ipse testator postea ante mortem certificet̃ debita filij iam nati qué putans eẽ mortuum preterierat: licet ét testator post sñiam tãto tempore superuixerit: qꝫ plenissimã habuit ptãtem cõficiendi nouũ iudicium: qꝫ dicta clausula iã rupta vl̃ a ṗncipio nulla ṗpter dictã preteritioné ita ignoranter factã nullas vires r̃assumit ex simplici sciẽtia testatoris. sed necesse est φ nouo iudicio cõfirmet̃. ⁊ dicit tenẽdũ eẽ fixũ cordi: ⁊ φ hoc habuit de facto i vrbe veteri ⁊ φ ita fuit determinatũ p collegiũ pusinũ: ⁊ φ tñ ista glo. nõ fuit allegata. ⁊ ṗ hoc facit. l. i. §. i. ⁊. §. si qs plane. ff. de le. iij. Sʒ mihi videt̃ φ hec gl. ad hoc nõ bñ põderet̃ p Ang. qꝫ loq̃r glo. de cã codicillari seu de codicillis factis in defectuʒ testi. sed de codicillis pertinẽtibus ad testm̃ ⁊ se cõpatiẽtib⁹ cũ testõ cuius ɔ̃riuʒ fac̃ clausula codicillaris adiecta in testõ. nõ mirum igit̃ si isti codicilli de quibus hic nõ reassumunt vires: qꝫ dependent a testõ qõ non reassumebat vires. l. ab itestato. ⁊. l. si qs cũ nulluʒ. in fi. ff. eo. vñ q̃tum ad veritaté eius qõ tãgit Ang. dic vt dixi in. d. auté. ex cã. ¶ In gl. in ver. iudiciũ. in ṗn. notãdũ est ex hac gl. singulariter maxime ſm Fulg. ⁊ pau. de ca. hic φ sicut p rupturã testi rumpunt̃ codicilli ita si ruptis testõ ⁊ codicillis ɔfirmet̃ testm̃ p nouã volũtaté: tũc itelligant̃ ét ɔfirmati codicilli: qõ videt̃ mirãdũ qꝫ ñ videt̃ eadeʒ rõ vtroqʒ casu. nã rupto testõ bñ debent rũpi codicilli dependẽtes ab eo: qꝫ rupto principali rũpit̃ accessoriũ ab eo depẽdens vt hic: sed si recõualescat ṗncipale nõ seq̃r ergo dʒ recõualescere accessoriũ cum ṗncipale possit stare sine accessorio[a]. l. generaliter. ff. de fideius. nec tex. hic ṗbat opi. glo. qꝫ tex. hic presupponit φ fuit ɔfirmatũ iudiciũ precedens: ⁊ sic cõfirmatio erat apta ad codicillos ⁊ ad testm̃. tñ rõ huius glo. esse potuit ſm Pau. de ca. qꝫ cũ ex vna ⁊ eadeʒ rõne rũpat̃ testm̃ ⁊ codicilli. s. per agnationeʒ posthu. preteriti ita ex vna ⁊ eadé cã ɔfirmationis recõualescat. arg. l. si. in fi. ɔ̃. de nup. q̃. l. satis a remotis allegari videt̃ ad ṗpositũ. vñ dic φ ad fundamẽtũ decisionis glo. videt̃ esse illud qõ dicit tex. in. l. ab' itestato. in fi. allegata i glo. ¶ In ea ibi. nõ ex testõ. in ɔ̃riũ facit. l. qui liberis. §. testõ. in ver. redisse. ff. de bo. pos. hʒ ta. vt hic per Bar. ⁊ i. l. i. §. i. ff. de leg. iij. ¶ In ea. ibi nõ ex tũc. Not. qꝫ põt dubitari qñ in aliqua dispositione apponũtur ista ṽba ⁊ tunc ṗut ex nũc vel ɔ̃ qd importẽt: ⁊ videt̃ φ qñ dicit̃ ex tunc ṗut ex nũc[b] effectus videt̃ collatus in tempus pñs: quo ṽba proferũtur ⁊ in illũ actũ q pro tunc fit qñ illa ṽba ṗferunt̃. l. huiusmodi. ff. de ṽbo. ob. ⁊ ibi Ray. ⁊ Ang. ⁊ Jo. de imo. Sʒ si dico ex nũc ṗut ex tũc ṽba ista signant effectum huius actus conferri in illud tẽpus ad qõ fit relatio ⁊ trahi retro. vt i cle. i. cũ glo. in ṽbo. ex nũc. de conces. preben. ⁊ ad hoc allegat̃ hec glo. de quo ét vide per bar. in. l. si ita stipulatus fuero si ticio. i ṗn. ff. de ver. ob. ⁊ Jo. an. in c. preterea requisisti. de ap. ⁊ Arch. ⁊ Joã. an. in. c. dudum. de preben. in. vj. ⁊ per Bal. ⁊ ro. in. l. lecta ff. si cer. pe. ⁊ per omnes in. c. preterea el. ij. de app. ⁊ per Bald. in. c. i. de mili. vasal. qui contu. est. ⁊ in auté. ɔ̃ rogatus. ad tre. ⁊ in. l. ex illo. C. ɔ̃ appella. ⁊ in. l. gallus. §. nunc de lege. ff. de libe. ⁊ post. ⁊ in. l. lecta. ⁊ ibi etiam per ro. ff. si cer. pe. ⁊ per Ang. i. d. l. gallus. in prin. ⁊ h̃ est magni effectus illud quod dr̃ hic in gl. s. φ valeat illa vltia volũtas vt ex nũc ñ vt ex tunc. qꝫ si fuisset testator tempore testamẽti miles: ⁊ tempore confirmationis desijsset esse miles poterit detrahi falcidia. l. si certarum. §. fi. ff. de testa. mili. Alexander de imola.

e **Ereditatem.** In codicillis nõ põt directo dari vel adimi hereditas sed per fideicõmissum sic. h. d. ¶ Limita tñ hãc legem nõ habere locũ in codicillis cõditis inter liberos: qꝫ in talibus codicillis directo dari potest hereditas sicut ⁊ miles directo dare potest in codicillis hereditatem. l. militis codicillis. in prin. ⁊ ibi no. Bar. ff. de testa. mili. quod an sit verum dixi in. l. hac consultissima. §. si quis aũt. ɔ̃. ɔ̃ testa. ⁊ pari rõne posset idé dici in codicillis ɔditis ad pias cãs. de quo videatis p Bal. in repe. l. i. i ãspe. col. ɔ̃. ɔ̃ sa. san. ec. ⁊ lʒ nõ possit dari h̃rditas directo i codicillis qs futur⁹ eẽ dẽbeat directo heres ex testõ. l. asse toto. ff. de here. isti. p quã. l. dicit Jo. ɔ̃ imo. ibi hanc. l. limitari itelligo tñ ſm terminos illius. l. qñ testator in testõ se retulit ad codicillos. al's sec⁹ vt si testator i testõ simplr̃ dixit reliquo filio meo cẽtũ postea addidit in codicillis iure institutiõis. nã nõ sustinebit̃ testm̃ ſm Bal. ⁊ Saly. in. l. nõ codicillũ. ɔ̃. ɔ̃ testa. ar. l. qõ p man⁹. ff. eo. ¶ In. l. fi. ratio melior eẽ videt̃ illa q̃ colligitur p. l. si idé. Et ibi no. Bar. j. e. iũctis no. p gl. i rub. ɔ̃. eo. dũ glo. ibi dixit codicillos eẽ paruã vltimã volũtatem ⁊ testamẽtũ eẽ maioré vltimã volũtaté. ité cũ directa istitutio sit dignior dari debet in solẽnitate magis solẽni. ⁊ hãc rationé sentit hic Frãci. tig. Bal. Ang. Saly. ⁊ fulg. hic. ¶ Ex gl. q̃ro qd si istitutio ẽ fcã de re certa i testamẽto in quo alius erat vniuersalis heres istitut⁹ an possit illa adimi i codicillis[c]. vide Ja. ɔ̃ bel. in auten. vt cũ de ap. cog. §. siue igit̃. in fi. in. q. quã ibi põit. ⁊ p Baldũ in. l. omnimodo. in ṗn. iij. q. ɔ̃. de inoffi. testa. vbi Bal. tenet φ sic si erat extraneus heres institut⁹ in re certa. secus si fili⁹ ⁊ reputat hoc Bal. no. diligenter. ⁊ rõne vide ibi p eũ: ⁊ idé tenet ipe i auc̃. ex cã in. vj. q. ɔ̃ libe. ṗte. ⁊ ita limita no. p Bal. i. l. nõ codicilluʒ. ɔ̃. de testa. dũ dicit φ i codicillis põt institui h̃s in re certa: qꝫ habet̃ loco legatarij. ¶ Quero an istitutioni pure facte i testõ possit i codicill' addi ɔditio. ⁊ dicẽdũ ẽ φ ñ. l. pe. §. fi. ff. ɔ̃ ɔdi. isti. l. diui. i ṗn. ff. eo. ¶ Querit h̃ saly. an i clausula derogatoria ad seq̃ns testamẽtũ ɔdẽdũ possit i codicill' reuocari. ⁊ putat φ sic: qꝫ ex hoc nõ dat̃ nec adimitur hereditas. ⁊ qꝫ nõ reperitur prohibitum ergo ṗmissuʒ. ar. l. nec nõ. §. qõ eis. ff. ex qui. cau. maio. ¶ Querit an si codicillis corã qnqʒ testib⁹ p ṽba directa sit relicta h̃rditas data φ ñ valeat iur̃ directo valeat saltiʒ iure fideicõmissi. Pau. de ca. hic dic̃ φ si testator fuit vsus ṽbis directis i codicillis ɔditis p⁹ testm̃: vt qꝫ i testõ istituit ticiũ postea i codicillis disposuit φ post morteʒ ticij sempronius sit heres trahet̃ ad fideicõmissũ. l. sceuola. ff. ad tre. ⁊. l. cũ qs decedens. §. seia. de le. iij. vbi aũt nõ ṗcederet testm̃ validuʒ. ⁊ qs corã qnqʒ testibus dixit ticiũ heredé instituo presumeretur potius voluisse testari φ codicillari: ⁊ dispositio nõ valebit. d. l. ñ codicillũ. sʒ si ɔstaret φ voluisset codicillari[d]: vt qꝫ hoc exp̃ssissʒ: tũc trahet̃ ad fideicõmissuʒ sic̃ si testm̃ ṗcessisset. ⁊ ita dicit voluisse dy. in q̃daʒ disputatiõe incipiẽte paterfa. si aũt illa volũtas potuisset valere iur̃ testi. qꝫ iterfuissent septẽ testes lʒ testator dixit velle valere iure codicillorũ: tñ valebit iure testi hʒ dy. i dcã disputatõe. ⁊ Jo. an. i addi. spe. i ti. de istru. edic. §. cõpẽdiose. in addi. icipi. ad intellectũ. ⁊ ita residet Pau. de ca. hic ⁊ dixi. i. d. l. nõ codicillũ ⁊ p hoc appet φ. d. l. sceuola. ⁊. d. §. seia. ñ ob. huic legi. Cy. ét hic aliter rñdet ad. d. l. sceuola. s. φ ibi fuerit ṽbũ substituo qõ ẽ verbũ cõmune. l. generaliter. cuʒ gl. in verbo substituit. ɔ̃. de insti. ⁊ substi. sub ɔdi. fac. ⁊ legit̃ ⁊ no. in. l. iam hoc iure de vul. ⁊ pu. ⁊ ad. d. §. seia. rñdet φ ibi testõr vsus ẽ his ṽbis heredé eẽ volo: que nõ sunt directa scõm eũ. sed istas vltimas rñsiões datas p Cy. reprehẽdit bar. in dictis legibus. ⁊ in. l. ṽbis ciuilib⁹ de vul. ⁊ pu. ⁊ ét Saly. in. l. si idé. j. eo. ⁊ ſm bar. in dictis locis ɔcludit̃ φ dispositio facta p ṽba directa in codicillis trahit̃ ad fideicõmissuʒ idistĩcte qñ apparet disponẽté voluisse codicillos tẽdere p. d. l. sceuola. ⁊ p. d. §. seia. iducẽdo vt ibi p eũ. ⁊ ita vr̃ velle gl. ⁊ doc. in. l. verbis ciuilibus. de vulg. ⁊ pu. nec lex ista dicit ɔtrariũ ⁊ ita teneo. ṗ limitatiõe tñ. d. l. sceuola. vide Ang. i l. h̃rditas. ɔ̃. de his q. vt idig. vbi dixit. d. l. sceuola. ṗcedere qñ nõ ṗcesserat alia substitutio directa pupillaris facta in testõ: nã si ṗcessisset tũc illa directa pupillaris substitutio que i codicillis postea facta fuisset nõ valeret ét iur̃ fideicõmissi. qꝫ seq̃ret̃ φ hereditas possit adimi in codicillis ɔ̃. d. l. hereditas. tñ cõiter te

netur contrarius per.d.l.seia.τ per.d.l.sceuola.τ ad.d.l.hꝰditas.responde ꝙ ibi fuit simplex adẽptio in codicillis in quibus alteri non fuit data hereditas.ad hoc quod no.glo.fina.in.l.q dam in suo.§.fi.ff.de cõdi.insti.τ ita respondet Jo.de imol.in l.i.τ.ij.ff.de iniust.test.vbi etiam reprehendit Ange.ibi q dabat aliam limitationem ad id qd dixi.s.inquãtum dixi institutionez factam in codicillis iure fideicommissi valere.nã dicebat Ang. hoc esse verum si ille qui fuit in codicillis fuerat substitutus i testamẽto ipsi instituto.τ ita dicebat loqui dictuz.§.seya. Sz Jo. de imo.hoc vt dixi reprehendit per dictã.l.sceuola.vbi hoc non interuenerat:τ tamen valet iure fideicommissi.τ hoc vltimũ tenet ipsemet Ang.in.l.nostram.s.de testa.vbi etiaz contradicit his que ipsemet dixit in.d.l.hereditas.τ melius loquitur in.d.l.nostram.τ etiam in.l.precibus.in penul.colũ.s.de impube.τ ali.substi.vbi tenet cõmunem opinio.quam etiam sequitur Saly.in.l.si idem.j.eo.

c **Um proponatis.** Per sequentes codicillos non derogatur precedentibus nisi quatenus inuicez sint contrarij.h.d. ¶ In glo.i.ibi secus autem in testamẽtis.ratio diuersitatis est quia in testamento per heredis institutionem fit dispositio vniuersalis.l.i.§.si ex fundo.τ.l.ex facto proponebatur.ff.de heredi.insti.τ in.l.ius nostrum.ff.de iureiuran. vnde per secũdum testamentum tollitur primuz etiam si non sit illi contrarium:vt qz idem sit institutus in secundo qui est institutus in primo.l.iij.§.si quis ita sit ipse.ff.si cui plusꝙ per.l.fal.l. si iure.ff.de leg.iij.Secus si in codicillis: quia per secũdos nõ tolluntur nisi quatenus sint contrarij.vt h quia dispositio codicillaris non fit per heredis institutionẽ nec per eã quis decedit testatus.iõ nõ dicitur vniuersalis τ perfecta cum possit de parte disponere τ de parte non ¶ In ea.ibi.l.duo τc̃.cum glo.transit Bar.τ Ang.Sed Pe.Cy.Bal. Saly.τ Moderni tenẽt contrarium:quia valent codicilli continentes adẽptionez ex eo quia illi censentur vltimi cum ademptio τ priuatio regulariter presupponunt habitum precessisse.l.decem.de verbo.obli.τ.l. manumissiones.de iusti.τ iur.pro hoc facit: quia quãdo nõ apparet quod precesserit vel secutum fuerit presumitur precessisse vel secutum fuisse illud quod facit actum valere τ secundum ordinem per quez actus substinet vt singulariter dicit Cy.τ Bal. in.l.cum in testamẽto.§.verba.ff.de heredi.insti.per illum tex. τ per.l.ij.§.τ si qs.ff.de vulg.τ pup.vnde si nõ apparet:an donatio facta filio precessit emancipationem an emancipatio precessit donationẽ ꝓsumitur ꝙ precessit emancipatio que facit actum donationis valere.iuxta.l.ij.s.de ioffi.do.ẜm Cy.τ Bal. in.d.l.cum in testamento quod est notandũ.ita hic si presumatur ꝙ precesserint codicilli ꝯtinentes legatuz:tunc ambo codicilli valebunt.ita etiam tenet Bal.in.i.constitutione.C.in.§.quibus.tamen quo ad effectum resultat ꝙ legatum nõ valet.s.ꝑ ademptionem. Si tñ in codicillis i quibus est ademptio:legatum ademptum esset alteri postea datum debentur illi tanꝙ ex vltimis codicillis.vbi autez in quibusdam codicillis esset ticio legatus fundus in alijs vero non esset sibi aliqd legatũ nec ademptum τ non appareret q fuerint posteriores deberet ticio legatum:qz dato ꝙ illi in quibus ticio legatum relictuz est nõ essent vltimi:tamen valent τ non tolluntur per sequentes qa nõ sunt contrarij.vt in prin.huius gl. ¶ In ea.ibi.§. pe. vult allegare. §.sinautem disiunctiui.cõmuniter tamen tenetur opi.gl. sz qd si apparet qui sint primi τ qui secundi codicilli:τ i primis testator legat fundum cornelianum ticio.in secundis vero dicit ꝙ legat funduz cornelianuz sempronio:an videat ademisse. Pau. de ca.refert ꝙ Dy.in.l.ꝙ traditum cuz.l.sequẽ.ff.de ꝯdi.τ demon.tenet ꝙ sic si secunduz legatum est factũ sub commemoratione primi per.l.non ad ea.eo.ti.alias secus.sed ẜm eũ Bar.i d.l.ꝙ traditũ.τ.l.re coniuncti in.ij.col.de le.iij.tenet ꝙ nõ per hoc intelligitur ademptum licet sit factum sub commemoratione primi per.l.iulia.ff.de heredi.insti.τ ad.l.non ad ea .respõde vt ibi per eum.requiritur ergo expressa ademptio.sed dic ꝙ h questio ptinet ad.l.si fortidianum.j.ti.ꝓxi.vbi p doc.τ ibi dicam.ꝙ autem in duobus testamentis quando non apparet qd fuerit primum:τ quod posterius dixi in.l.finali.s.de edic. diui adri.tollen.

n **On ideirco.** Per vltimam voluntatem[a] potest grauari absens τ ignorans. hoc dicit. ¶ In glo.ibi cum quo quis de supremis iudicijs loquatur τc̃.dic istud esse verũ i ꝟbis dispositiuis.secus in enunciatiuis:qz refert:an verba dirigantur ad grauatũ: an ad honoratũ p glo.in.l.peto.in prin.in ver.ab his.ff.de leg.ij.

n **Ec codicillos.** Ei q negat alii quem fuisse sane mentis incũbit onus pbandi.hoc dicit. ¶ In gl.fi.ibi pro affirmatiõe ponitur τc̃.Bar.τ cõiter doc.reprehendunt istã solutionem:quia licet ista esset affirmatiua quo ad ꝟba scilicet quem esse furiosum.tamen quia continet priuationez mentis appellatur in effectu negatiua nõ attentis verbis.l.inter stipulantem.in prin. ibi non simpliciter admittuum τc̃.ff.de ꝟbo.obliga.Et in simili nota.glo.fi.in.l.fi.§.fi.de do.excep.τ no. gl. in clemen.fi.de rescrip.vnde tene sequentez solutionẽ que ẽ no. τ de hac materia cui incumbit onus pbandi furorem[b] quomodo probetur dixi in.l.furiosum.s.qui testa.fa.pos.τ aliqd etiam per Bar.hic. ¶ Querit hic Bal.an ille qui dicit se occidisse ad defensionem suam dicat ꝯfiteri vel negare τ sic an possit hac responsione condẽnari:de quo vltra eum videatis per Bar.in.l.aurelius.§.quesiit.d libe.leg. τ per Bal.in.l.vnica.in.xi.col.j.d confes.τ ibi per Saly.in.iiij.oppo.τ p Bal.in.l.siquidem.j.de excep.τ in.l.i.in prin.s.de edil.ac.τ in.l.ij.s.de dõa. ante nup.τ in.l.decem.τ ibi per Joã.de imol.ff.de ꝟbo.oblig.τ per Bal.in.l.per seruuz.§.i.ff. de vsu τ habi.per Ang.τ Imo.in.l.i.§.si quis simpliciter ff.de ꝟbo.ob.τ p Jo.de imol.τ do.abb.in.c. cum venissent.de insti.per do.abb.de rescrip. τ in.c.bone el.ij.d postu.prela.

o **Iue.** Codicilli confirmati in testamento valent siue precedat testamentum:siue sequatur.hoc.d. ¶ Nota ꝙ quandoqz confirmatio precedit suum confirmabile.τ sic facit secundum Bal.τ Saly. ꝙ episcopus possit confirmare electiones faciendas per patronum ecclesie.Item secunduz Cy.hic adde vnũ capitulum quo codicilli dicuntur confirmare in testamento.s.quando in eis esset heredis institutio.l. asse toto.ff.de heredi.insti.

s **I idẽ.** Illa q̃ hñt diuersa nõia τ q̃ hñt diuersos tractatꝰ dicũt hre diuersos effectus.hoc dicit. ¶ Nota diuersitatem esse inter testamentum τ codicillos.dicas tamen ꝙ large appellatione testamenti veniunt codicilli:vt not.glo.τ Docto.in.l.ij.in versicu. personales.j.communia de lega.τ glo.in.l. fina.in ver.cognationis.j.e. ¶ In glo.in ver.videndũ ibi ex diuersis titu.τc̃.hoc magis communiter tenet:vt hic per Cy.τ Bal.

s **I quis agere.** Ex ea scriptura vel dispositiõe vltime voluntatis non potest quis eodem tempore vel diuersis petere hereditatem tanꝙ directo heres ex testamento: τ tanquam fideicõmissarius ex codicillis:sed debet alteram eligere qua electa altera consumitur ad quam redire non potest etiaz si in electa succumbat vel ab ea spõte recedat τ hoc siue ambe vie concurrent in origine:quia possit valere vtroqz iure siue non concurrant:quia non possit valere nisi vtroqz iure tantum τ etiam si elegerit viam incompetentem non potest redire ad competentem fallit i liberis τ parẽtibꝰ existentibꝰ i gradibꝰ hic expressis.τ testm̃ qd iure testi valet nõ pot nõ substinet iure codicillorum nisi testor

a ¶ Vltimaz volũtatẽ.d. Jason hic dicit nõ valere statutũ ꝙ mulier non possit testari sine cõsensu mariti sui.tu dic ꝙ panor.cõsi.xl. vẽ tenere ꝙ valeat τ idem pe.d anch.ꝯs. xxiiij.nisi phiberet dispõe.ꝓ anima.

b ¶ Furorez vide Barba.ꝯsi.lx.ij.li.pe. de ancha.ꝯsi. v.alex.ꝯsi.clx. primo libro.

hoc expresserit. ⁊ in omni vltima voluntate excepto testamēto sufficiunt quinqʒ testes non rogati. h. d. posset etiam latius aliter summari cōprehendendo totaʒ litterā: vt hic p Bal. ⁊ diuide in quinqʒ ptes. ¶ In prima ponit dubium quando non fuit actuʒ vt valeret iure testamēti vel iure codicillorum: ⁊ heres pmo egit tanq̄ heres directo ex testamēto ⁊ succubuit: ⁊ postea volebat agere tanq̄ nō fuerit testamentum a prin. sed fuerint codicilli conditi. Secunda loquitur quando actum fuit copulatiue ꝙ valeret iure testamenti ⁊ codicillorum: ⁊ testamētū erat validum iure testamenti. Tertia loquitur qñ nō fuit dictum vt valeret ēt iure codicillorum ⁊ querebatur an a prin. possit institutus agere vt ex codicillis si non valuit vt testamentum: ⁊ etiam qd si tunc fuit dictum ꝙ valeret ēt in vim codicillorum. Quarta ponit exceptionem a predictis. Quinta ponit vnuʒ dictum generale ad omnes vltimas voluntates. secunda ibi: vt etiam. tertia ibi illud. quarta ibi: si qs ꝟo. quinta ibi: in omnibus. est singularis. l. ⁊ pone casuʒ ⁊ exemplum vt hic per Bal. ¶ In tex. ibi agere. iuncto versi. voluerit. iuncta gl. que exponit agere. i. eligere videtur hic probari ꝙ ante lit. contesta. non inducitur ista electio: ⁊ sic ante potest penitere quia ante non dicitur agere. l. amplius. ff. reʒ ra. habe. ⁊ melius probatur in. l. si postea. cum glo. i. ff. d pecu. ⁊ no. Bar. in. l. nam ⁊ postea. in prin. ff. de iureiuran. ⁊ Bal. ⁊ Saly. in. l. si quis maior. s̈. de transac. ⁊ dicit hic Pau. de ca. ī quibusdam lec. hoc esse satis substantiale ⁊ a doctoribus non tactuʒ. subdit ꝙ pōt exponi tex. hic dum dicit agere voluerit. i. voluntarie egerit. sicut in simili habetur in. l. fi. in glo. i. ff. de re. di. Sed aduerte quia primo tex. hic, ppe accipiendo in ver. agere voluerit. pbat contrarium quia etiam ante lit. ꝯtest. quis per productionem libelli dicitur petere vel agere velle: vt. d. l. amplius. pro hoc etiaʒ facit. l. si quis stipulatus sit stichū aut pamphilum. in prin. cum gl. ij. ff. de verbo. obli. vbi quando quis habet electionem per futurum subiunctiui quo casu permittitur ei variare tamen non pōt variare nisi vsqʒ ad lit. contest. secus si haberet electionem per futurum indicatiui vt ibi. pro hoc etiaʒ facit tex. in ver. ab his intentiōis exordiis. ⁊ ibi exordium litis quandoqʒ accipitur pro citatione: quandoqʒ pro libello quandoqʒ pro litis contestatione: vt no. glo. in. c. sup questionum. §. ꝙ si delegatꝰ ī ꝟ. litis exordijs. de offi. deleg. ⁊ no. Arch. in. c. i. de iura. calum. li. vj. tñ hic loquitur de exordijs intentionis que accipitur pro libello. l. ij. in prin. ff. d excep. l. ij. C. vbi in rē ac. c. examinata. de iudi. ⁊ hoc videt velle Bal. hic in. iiij. col. dum dicit ꝙ in exordio litis tenetur actor eligere per istum tex. ex quo dicit inferri ꝙ reus non tenetur accipere libellum nec ei respōdere nisi prius actor eligat ⁊ subdit ꝙ ex isto tex. in ver. vt etiam illud ⁊c̄. colligitur ꝙ si libellus ē semel declaratꝰ non habet locum penitentia. allegat in simili no. per glo. in. l. quicquid astringende. ff. de ꝟ. ob. ¶ No. ex secunda parte ibi. vt aditum preclusisse ⁊c̄. ꝺm Ange. Saly. ⁊ Pau. de ca. hic ꝙ ista exceptio tu es contrarius intendo ex eadem voluntate īpedit litis ingressum ⁊ contestationem. De alijs exceptionibus impedientibus litis ingressum. vide in c. i. de lit. contest. in. vj. ⁊ per Bar. ⁊ alios in. d. l. nā ⁊ postea. ⁊ in. l. cum querebatur. ⁊ ī. l. vir bonus. ff. iudi. sol. cum si. ¶ No. ex ea parte ꝙ quando adiecta est clausula ꝙ testamentum valeat iure testamēti ⁊ codicillorūʒ est in electione heredis venire ex q̈ via velit. s. directa vel fideicommissaria. simile ī. l. recusare. §. ticius. ff. ad treb. de quo vide etiaʒ p bar. in. l. i. in. ij. q. ff. eo. ¶ Item no. ꝺm Bar. ꝙ fideicōmissarius nō habet beneficium. l. edicto. s̈. de edic.

a ¶ Codicillarēʒ. adde Lu. ro. ꝯsil. clxxix. vbi alleg. tex. p hoc ⁊ dicit ꝙ sicut ardor amoris liciti suplet clāʒ codicilarē eodē modo ardor amoris liciti inter p̄rem ⁊ filium supplet reuocationem clausule derogatoire.

b ¶ Agere nō pōt. de hoc articulo vide lu do. ro. consil. cxxv. vbi consuluit ī terminis ⁊ ibi vide multa ad materiā huius. l. ⁊ multos casus ī quibus qs pōt variare ⁊ multos ī quibꝰ nō. vide p Pe. de an. cōsil. ccxv.

diui adri. dixi ibi ⁊ aliquid tangitur hic in gl. ¶ No. in ver. illō ꝙ si testamentum est imperfecte factuʒ tamen non vʒ iure codicilloruʒ nisi hoc expressum fuerit vt hic ⁊. l. i. ff. e. Limita tamen non habere locum in testamento facto inter liberos qa cēsetur semper habere clausulam codicillarem[a]: vt est glo. valde no. in l. coheredi. §. cum filij. in ver. valuit. ff. de vulg. ⁊ pu. ⁊ illaʒ ponderat ibi ad hoc Imol. ad idem gl. in. l. filij. iuncto tex. s̈. fami. her. ⁊ ibi Fulg. dicit ad hoc illam glo. esse singu. ⁊ no. Imo. in c. Raynucius in. xxviij. col. de test. facit. l. fi. s̈. fami. her. ¶ No. in ver. si quis vero. ꝙ hereditas ascendentium dicitur dbita descendentibus ⁊ econtra. intellige tamen vt no. in. l. iij. s̈. de iur. ⁊ fac. igno. naʒ censetur quasi debita. iudicatur tamen de ea vt de lucro regulariter excepto casu huius. l. vt etiam ibi per Bar. ⁊ dixi in. l. iur. s̈. qui admit. ⁊ intelligitur iste tex. etiaʒ de illis descendentibus qui non erant proximiores ab intestato: vt. ȷ̄. ī gl. ij. in ver. conuolare. ⁊ dicam super ea. Item no. non esse parem rationem lucri ⁊ damni: vt. l. fi. §. licentia. s̈. de iure deli. quod intelligo nisi lucrum esset iam eradicatum ⁊ acqsituʒ: vt no. gl. in. l. i. §. si quis autem propter. in ver. in integrum restitui. ff. de iti. actuqʒ pri. ⁊ no. Cy. ⁊ Bal. in. l. cum te sponte. s̈. de dona. ante nup. ⁊ Bal. in. l. non ampliꝰ. §. i. ff. de le. i. facit. l. ij. §. cautio. ff. ne quid in loco pub. an autem in extraneo sit verum ꝙ titulus hereditarius sit titulus lucratiuus vt dicitur hic cum. l. i. ȷ̄. de impo. lu. descrip. videtur dicendum ꝙ si hereditas sit soluendo dicitur titulus lucratiuus. alias secus: vt. l. si hereditatē. ff. man. ⁊ pbatur in. l. seruum legatum. §. stichum. ver. si dn̄o. ⁊ ibi no. ff. de leg. i. ⁊ no. Dy. Ang. ⁊ Ioan. de imol. ī. l. iter stipulantem. §. si rem. ff. de de verb. ob. ¶ Ultimo no. ex fi. ꝙ ī codicillis in scriptis conditis reqritur subscriptio testiuʒ. nō aūt tex. h requirit sigilla. nam subnotare de quo in littera est ideʒ quod subscribere. l. in donationibus. vbi glo. in ꝟ. subnotatione. ȷ̄. de dona. ¶ In glo. in ꝟ. capiens ibi personali melius dixisset mixta. l. hereditatis. s̈. de pe. here. ¶ In ea. ibi hoc facit ratio contrariorum ⁊c̄. hec solutio cōiter tenetur a doctoribus preterq̄ a Iaco. bu. hic qui intelligit ꝙ in hoc prin. non potest intentare agens viam fideicommissi ex eo qꝛ illa nunq̄ competit: qñ testator hic in prin. dixit hr̄dem instituo. ⁊ sic voluit testari ⁊ nō adiecit clausulam codicillarem. ⁊ lʒ iste intellectus sit in se verus: tamen non placet Saly. quo ad terminos nostros: qꝛ lʒ nō habeat ius petendi fideicommissum tamen hoc non pōt iudici cōstare nisi in processu ⁊ examinatiōe cause. ⁊ ideo ex quo causa et actio mutabatur iste videbatur admittēdus per id quod habetur in. l. ad eandem. allegata in gl. ⁊ tamē ista. l. vult ꝙ a princ. non admittatur propter directam actioneʒ quā intentauit ergo tene glo. pro qua facit tex. hic in ver. si vero. ī ꝟbo spōte. vbi ēt apparet ꝙ absqʒ sententia p solam electioneʒ repellitur. ¶ In ea. ibi. respondeo vtraqʒ via est directa hanc glo. declara vt per Bal. hic in. ij. oppo. post antiquos. ⁊ reprehenditur glo. p euʒ ⁊ alios. vnde dicit ꝙ vera solutio ad contrarium est ꝙ ista contrarietas procedebat ex eodem facto. i. ex eadem vltima voluntate: sed in. l. contraria ex diuersis factis. s. ex iniusta exheredatione allegata: ⁊ hoc sentit gl. in hac. l. in ver. preclusisse. ibi duʒ dicit si vero directo ⁊c̄. ¶ In glo. in ver. valere. in fi. ideʒ tʒ gl. sequens ⁊ gl. in. d. ꝟ. p̄clusisse. in fi. ⁊ hoc cōiter tenetur. p quo optime facit tex. hic in. ꝟ. illud. iuncto. ꝟ. illo iure. vbi etiam loquitur tex. in casu in quo nunq̄ valuit testamentuʒ iure testamēti. Sed circa hoc est dubium quid si fuit adiecta clausula codicillaris sub conditione si non valebit iure testamenti ⁊ heres eligit agere tanq̄ hr̄s ex testamento ꝙ non valebat iure testamenti. ⁊ sic eligit viam incompetentem an poterit agere via cōpetēti. i. codicillis. Barto. hic dixit ꝙ mero iure agere non potest[b] p hanc. l. ⁊ per hanc glo. sed tamen, ppter ignorantiā debebit restitui in integrum: qꝛ ignorantia non dʒ sibi in hoc nocere. arg. l. mr̄. ff. de inoffi. testa. Sed Iaco. bu. ⁊ Bal. hic. in fi. i. colū. ⁊ expressius Ange. hic voluit ꝙ si fuit error probabilis facti nō requirebatur restitutio: vt. d. l. mater. si auteʒ fuit error iuris: tunc dicit Ange. ꝙ hʒ locum. l. ista Saly hic relinquit cogitandum: quia tex. in. d. l. mater. videt velle ꝙ ipso iure non fiat p̄iudiciū quando fuit probabilis error. Fulg. hic etiam tenet ꝯ Bar. qa errans in facto non videtur renunciare. d. l. mater. ⁊. l. nihil. §. cum filius. co. ti. nam ille q nō potest adire nō potest repudiare

.l.nolle.τ.l.is pōt.τ ibi no.ff.de acqui.here.sed ignorans non posset adire.l.sed τ si de sua.τ.l.cū falso.ff.de acqui.her. ergo non vr̄ renunciasse.bene dicit q̄ ista.l.intelligitur qn̄ sciuit vel errauit in iure nō in facto. Pau.de ca.hic.τ in.l.clodius.de acqui.here.tʒ opi.Bar.in casu huius.l.in quo dicit limitari.l.illā clodius.per rigorē huius.l.que hoc nouiter induxit τ tenēdo istam partē possʒ responderi ad rationes allegatas per Fulg. q̄ non pcedunt:qꝛ si vere essent sequeretur q̄ etiā ista lex non haberet locū in eo qui errasset in iure.cuius ꝯtrium ipsi τ ceteri tenent.nam errans in iure nō potest adire.l.is qui putat.τ ibi Bar.l.si is ad quē.ff.de acq.here.τ no.Bar.in.l.clodius.preal le.nec etiā repudiare pōt errans in iure.l.repudianda.eo.ti. τ.d.l.clodius.ſm opi.pau.iuriscō.quā ibi approbat bar.tamē contra opi.Bar.hic facit:qꝛ vt pʒ ex ista.l.in ver.si vero nup. hic videt voluisse q̄ fiat preiudiciū scientibus vel erratibus in iure:qꝛ facit dr̄iam inter illos qui tractant de lucro τ illos q̄ de dāno inter quos bene est differentia quo ad errorē iuris.l.i.τ.l. error facti.τ.l.iuris.ff.de iur.τ fac.igno.τ no.in glo.in.l.fideicōmissum.ff.de le.ij.in ver.peremptā.τ cum ista.l.spāl'r non loquat de errante in facto videt pbabiliter dicendū hanc.l.esse intelligendā ſm regulam positā in.d.l.error.facit.l.ſʒ τ posteriores.ff.de legi. ¶ In glo.in ver.ptāte ibi sed necessitatem:vt eligat τc.i.qꝛ ista duo remedia sunt isto casu ꝯtraria exercitō.i. agens si vult agere hʒ necesse vnum eligere:qꝛ ambo intentari nō possūt.l.i.§.de fur.tamen est in ptāte sua dicere nolo aliqd eligere.τ hec est mens gl. ¶ In ea.ibi:ſʒ de facto alterius pbabiliter errat τc. hec est satis bona solutio intelligēdo q̄ in.l.cōtraria impediebatur facto aduersarij:qꝛ nō rn̄debat aduersari⁹ quo iure possideret ideo reddebatur actio incerta ideo tunc pmittebat ei cumulare duas actiones:sed hic nō erat ista incertitudo.τ hic si fuisset incertus de iure suo.s.an directo an ex fideicōmisso sibi deberet hereditas nullam actionē potuisset intentare:qꝛ nō posset adire hereditatē.d.l.is ad quē.sed in.l.ꝯria incertitudo nō impediebat quin altera illarꝫ viarū ꝯpeteret. Ultra hoc ad limitationē τ intellectū dicti.§.qui aūt.vide oīo Inno.in.c.restitutis de resti.in integ.τ Bal.in.d.l.i.in.iij. oppo.§.de fur.τ Ang.τ Joā.de imol.in.l.stipulationes nō diuiduntur ad fi.ff.de ver.ob.τ Ant.de bu.τ Jo.de imol.in.c.ij.§ lib.obla. ¶ In ea.in fi.hec nō est bona solutio qꝛ hic est pluralitas actionū qm̄ heredi directo ꝯpetit directa petitio hereditatis τ fideicōmissario competit fideicōmissaria seu vtilis petitio hereditatis.l.i.cū seq.τ ibi no.de fideicō.here.pe.τ in.l.cōtraria est ēt pluralitas causarꝫ τ actionuʒ.s.q̄ aut possidet ex cā legati aut p herede.τ diuerse sunt actiones.s.interdictū quorꝫ legatorꝫ τ petitio hereditatis. ¶ In gl.in ver.preclusisse ibi postea in.d.l.hereditas τc.hic ponit scd̄a sol.ad.l.hereditas.s.q̄ ibi mediāte psona alterius petebat in scd̄o iudicio hereditas. ſʒ in pmo iudicio petebat ex psona agentis imediate.In pma vero solutione pmo exegit ex testō postea exegit ab intestato.τ sic semp ex diuerso facto ħ ex eodē in vtroqʒ iudicio. ¶ In ea. ibi si nō petijt ex testō iure directo τc.no.limitatiōem ad istā.l. vt nō pcedat si vno tpe factū est testm̄ τ alio tpe facti sunt codicilli.sed Bal.hic tʒ ꝯriū qꝛ in oībus referre vr̄ an in eodem tpe an in diuersis qꝛ vtroqʒ casu videnꝫ due vltime voluntates s.testm̄ τ codicilli. Itē ſm euʒ pone q̄ nō apparet de diuersitate tpis:vt qꝛ testes nō recordent sufficit ſm eum q̄ agēs haberet sciaʒ vtriusqʒ.Saly.hic tʒ cū glo.p.l.aureli⁹.§.fi.ff.de li.le. τ dicit q̄ ita ēt vult bar.ħ p illā.l.ful.ħ dicit q̄ si ignorabāt codicillos esse verū.s.q̄ petēdo tanq̄ heres directo ex testō sepatim facto nō videor renūciare fideicōmisso in codicillis ꝯtento d.l.mater.τ.l.nō est ferendus.ff.de transac.ſʒ si sciebāt codicillos:putat q̄ opi.gl.sit falsa:qꝛ ex diuersitate scripturarū nō variatur iuris dispō.τ ideʒ ecōtra si plures voluntates in eadē charta fiant non dʒ variari iuris dispō plus quā si essent in diuersis mēbranis.arg.l.si vnū.ff.ꝙ testa.τ p hoc adducit id qō no.glo.in hac.l.in ꝟ.ptātē.in fi.dum glo.intelligit q̄ quāuis ī codeʒ testō sit clausula codicillaris put loquit lr̄a nostra:tamē dicat tractari de pluribus cāis.s.directa τ fideicōmissaria τ per ꝯn̄s idem eēt sicut si essent diuerse scripture.mouet ēt per.d.l. clodius vbi erāt diuerse scripture.τ tamē eligēdo venire ex vna etiā incōpetenti vr̄ renūciasse alteri cōpetenti ſm opi.papi. iuriscon.quā ipse reputat esse veram. Pau.de ca.ħ approbat opi.Bal.q̄ nō sit dr̄ia an sit vna an sint plures scripture an ēt qn̄ est vna scriptura habens plura capl'a censent plures scripture.l.ēt.§.i.cuʒ glo.ff.de mino.in ver.audiendus.Bar.in.d.l.clodius tʒ opi. hui⁹ gl.quā etiā sequit ibi Jo.de imol.vbi ēt facit mētionē de opi.Bal.hic.τ reprehēdit eā qꝛ vr̄ maior cōtrarietas illa que pcedit ex eadē scriptura.ita ēt tʒ ibi ro.p.d.l.mr̄.τ p.l.legitimā.ff.ꝙ peti.her.p quā etiā se fundat Bar.puto ꝯcludendū.aut scienter qs eligit viā incōpetentē τ videt renūciare vie ꝯpetenti siue ex eadē scriptura siue ex diuersis.l.filiū.cum gl.ff. de acq.her.nā ibi adeundo ab intestato eligit viā inꝯpetētē qꝛ ipse erat institutus ī testō τ hʒ substitutum vulgarē qui ipedit cām intestati.l.iij.§.de ipu.τ ali. substi. Idem pbatur in.d.l.legitimā.τ ibi gl.vltima aut errauit in facto τ tūc sibi nō pīudicat ēt si sit vnica scriptura:vt tenui sup glo.sup ver.valere.aut errauit in iure τ tunc pcedit dr̄ia inter vnā scripturā τ plures.primo casu excludit vt ħ.secūdo non:vt.d.l.clodius ſm opi.papi.iuriscō.quā ibi approbat τ defendit Bar.ibi. Nec predictis ob.d.l.aurelius.§.fin.qꝛ rn̄de vl' q̄ ibi loquit quādo petebat ex vna causa aliquid tanq̄ debitum ex cā onerosa:hic aūt ex cā lucratiua.vel dic q̄ illa cōcordat qꝛ ibi interuenerunt due scripture vel duo facta.vnde siue erret in iure siue in facto per electionem incompetentis nō preiudicat in alio competenti. ¶ Nec ob.predictis ratio fundata in.d.l.vnum.qꝛ ibi loquitur quādo vna tantū erat vltima voluntas facta vno tpe.fateor.n.q̄ non attendimus pluralitatē scripturarum quādo dispositio totalis fuit facta vno tempore tantū.sed nos loquimur quando diuersis temporibus facte sunt diuerse volūtates. ¶ In ead.ibi si semel succubui τc.dicatis hoc non esse bene dictum:qꝛ hic non querit de repellēdo aliquem per exceptionē rei iudicate.sed pp electionem vel tacitam renunciationem vt fuit nota. super glo.in ver.cupiens. ¶ In glo.in ver.ex more.in pn̄ci.habes scdm̄ omnes τ maxime scdm̄ Angel.ex hac glo.iuncto tex.singulariter notare q̄ ille qui intentat possessorium alicuius petitorij directi vel intentat preparatorium intelligitur eligere viam iudicij cuius est istud preparatoriū.nam possessorium remedium de quo in.l.edicto.§.de edic.di.adri.τ de quo etiam fit mentio ħ non competit nisi ei cui directa petitio hereditatis competit:non autem fideicōmissario.s.ante factam sibi restitutionem fideicōmissi:vt dixi ibi super glo.in ver.ex parte.ideo intentando illud remedium possessorium videtur eligere viam heredis directo.merito tollitur petitorium remedium agendi ex fideicommisso quāuis non tollatur petitoriūʒ per exceptionem rei iudicate in possessorio.l.an eandem .§.fina.de exceptio.rei iudi.l.post sententiam.j.de sen.pp que iura quasi ꝯria ad.l.nr̄am scā fuit ħ glo. ¶ In ea.in fi.dixi in.d.l.fi.de edic.di.adri.tol.super glo.in ver.ex pte.vbi aliqua scripsi que tendūt ad intellectū huius lr̄e. ¶ In glo.in ver.petierit que exponit petere proposuerit.dic q̄ ista expositio τ alia posita in gl.in ꝟ.postulare facta est:qꝛ videbat q̄ nō requireret alia declaratio vel electio qn̄ heres petijt bonorꝫ possessionem ſm tab.vel se mitti in possessionem ex forma.d.l.edicto.nā cū ista sint remedia que solū ꝯpetūt heredi directo venienti.vel potes ēt aliter rn̄dere q̄ quādoqʒ fideicōmissario cōpetit remediuʒ.d.l. edicto.s.qn̄ hereditas hr̄ pro restituta ipo iure:vt ibi per Bar.ideo tūc dʒ eligere an petat vt directo heres vel per fideicōmissum:vt etiā per Bal.ħ in.iiij.col. ¶ In glo.in versic.agnationis ibi non.n.τc.certe ille ver.nihil dicit de trāsuersalibus.ideo pma opi.cōiter tenetur. In ea.ibi ſʒ quā actioneʒ.adde gl.τ doc. in.l.ij.in ver.personales.j.cōia de le. ¶ In gl.in ꝟ.

convolare.collige ex glo.ꝙ tex.h̄ in ver.si vero.hꝫ lo
cum quādo instituti sunt etiā ascendentes[a] vel descen
dentes qui precedebant̄ ab alijs in gradu.⁊ pro hoc
facit:qꝛ si instituti fuissent priores in gradu nō habe
ret locū via fideicōmissi restituendi eis per venientes
ab intestato:qꝛ ipsi nō possent ipsimet restituere: qm̄
dꝫ esse dr̄ia inter restituentē ⁊ eum cui restituit̄.c.si.de
insti.⁊ sic fideicōmissum esset inutile.⁊ ex hoc habes
notare ꝙ ista hereditas in qua isti sunt instituti dicit̄
eis debita ꝙ̄uis precederent̄ ab alijs in gradu:qđ est
notandū.Si quis tamē vellet dicere ꝙ iste tex.intel
ligatur quādo erant instituti tenētes primū locuꝫ ha
bebit necesse intelligere s̄m Fulg.hic quādo preces
sisset aliud testm̄ in quo esset īstitutus extraneus;quo
casu ille intelliget̄ grauatus per clausulā codicillareꝫ
adiectā in secundo testō inualido restituere per fidei
cōmissum in scriptis in scđo testō inualido iure testī:
sed valido iur̄ codicilloꝝ.Tamē aduerte qꝛ mihi nō
videt̄ ꝓcedere id qđ Fulg.dicit qꝛ per talē scripturaꝫ
hn̄teꝫ vim codicillarē in qua essent vocati ⁊ scripti ve
nientes ab itestato tolleret̄ directo precedēs testm̄ so
lēne ⁊ dicti venientes ab intestato haberent directo
hereditatē:vt.s̄.de testa.l.hac cōsultissima.§.si quis
aūt.cū ibi no.per Bar.⁊ ibi scripsi ēt in.§.ex impfe
cto.ad fi.in eadē.l.vbi dixi ideꝫ in volūtate impfecta
corā duobus testibus ꝯfecta inter liberos precedente
alio testō valido ⁊ solēni.Possum ēt intelligere istuꝫ
tex.quādo institutus est in vniuerso vel in maiori pte
vnus ex pluribus tenētibus primū locū:alij vero sūt
instituti in re certa vel in minori pte vl̄ exheredati.ad
hoc facit qđ no.Bar.in.l.i.in.xi.qō.ff.eo.¶Quero
an iste ver.si vero.q loquit̄ qn̄ fuit adiecta cl'a codicil
laris habeat locum in cāu posito in pn̄.huius.l.s.qn̄
nō fuit apposita clausula codicillaris.Fulg.hic dicit
ꝙ sic:qꝛ hꝫ locū rō expressa in hoc ver.facit etiā qđ di
xi sup tex.dum allegaui glo.in.d.§.cū filie.istud etiā
videt̄ de mente Bar.hic in diuisione lr̄e dum dicit ꝙ
in ver.si vero.ponitur exceptio primi dicti. ¶In gl.
in ver. excepto testō.in fi.dixi in.d.§.ex imperfecto.
vbi feci mentionē de ista glo.¶In glo.in ver.testes.
in fi.nota ex glo.ꝙ lꝫ in testō femina nō possit esse te
stis.l.qui testō.§.mulier.ff.de testa.tamē secus est in
codicillis.[b] ⁊ idem voluit gl.in.d.§.mulier. possit ēt
mulier esse testis in testō ꝯdito inter liberos:vt no.gl.
in auc.qđ sine.s̄.de testa.Quid aūt in testō ad pias
causas:vide Bal.in.l.i.in repe.s̄.de sac.san.eccle.in
xix.col.in ver.sup prima.q.de muliere ⁊c̄.⁊ etiā in ea
dem.l.i.in lec.ordi.extra repe.in fi.⁊ per do.Abb.in
c.cum esses.⁊ in.c.relatū.el.i.de testa.⁊ per Paul.d̄
ca.in ꝯsi.cclxij.incip.dubium facit.¶Extra glo.que
ro an illud qđ hic dicit̄ in fi.s.quinqꝫ testes sufficere ī
codicillis hēat locum in ceco codicillante vide p gl.
⁊ doc.s̄.q testa.fa.pos.i.l.hac ꝯsultissima.⁊ ibi tenui
ꝙ non.¶Item vltra doc.hic adde mirabilem limi
tationē ad istā.l.in ver.vt etiā.inquātum dicit̄ hic ꝙ
quis tenet̄ eligere[c] an velit initi cause testati vel cause
intestati seu codicilloꝝ:nam fallit in casu.l.cōtrouer
sia.ff.de transacti.vbi legatarius ꝓ legato conuenire
potest heredē scriptū ⁊ heredē venientē ab intestato.
s.vnumquēqꝫ pro rata hereditatis que ad quemlibet
eoꝝ perueniret ex transactōne inter eos facta:nec po
terit legatario opponi ꝙ eligat causam testati vel ite
stati vel viam clausule codicillarris adiecte in testamē
to.⁊ hoc incertum erat quis vere esset heres.ita vult
glo.nota.ibi ⁊ Bar.ibi reputat mirabile.ad limitatō
nem huius.l.facit.l.i.§.qꝛ autem.ff.quoꝝ lega.Tan
git etiam aliqd Bal.⁊ Saly.post Cy.de clausula co
dicillari de qua videatis per Bar.in.l.i.§.i.ff.eod.⁊
dixi in auc.ex causa.s̄.de liber.prete.¶Ultimo dixit
Pau.de ca.h̄ istā glo.facere contra decisioneꝫ Dy.
in sua disputa.incipiente paterfa.quā retuli in.l. non

a ¶Ascēdentes.Intellige istaꝫ.l.i.ascendētibꝰ ⁊ descēdentibꝰ q ab itestato tāqꝫ proximiores eēnt successuri secꝰ si a statuto esset exclusi ita voluit ro.ꝯsi.cxxv.s̄.alleg.

b ¶In codicillis.adđ pau.de ca.ꝯsi.cci.Bal.ꝯsil.cclxxxiij.iiij.lib.

c ¶Tenet̄ eligere.d.iason hic ponit vnū dubiū quē dicit ab alio nō tactū an ꝓuilegiū cōcessū liberis variādi habeat locū in pia cā ⁊ relinquit cogitādū h̄ vid̄ pte ipꝫ.

d ¶Cōtra dynū.adde ꝙ cōtra ipm ēt tꝫ ange.cōsil.cl.vbi examinat hāc materiam sꝫ pe.de ancb.cōsil.clxxxv.īcipiente q̄stio vr̄ magis dubia.dicit qđ vbi testor eq bene ꝓuidit legatario morādo sicut si morando sequor opi.dy.⁊ vid̄ bal.cōsi.cccc.xliiij.ij.li.abb.consil.lxxviij.alex.consi.xx.ij.lib.ful.cōsi.cxi.ancha.etiā consili.cxvj.⁊ cxxxvij.

codicilluꝫ.s̄.de testa.Sed rn̄det Pau.de ca.ꝙ tex.hic loquit̄
quando testator dixit ꝙ volebat valere iure testī ⁊ iure codicil.
nam valet vtroqꝫ iure si testamentum est solēne:vt hic in versi.
ita etiaꝫ.sed decisio Dy.loquitur quando testator voluit ꝙ va
leret solum iure codicillorum nam valebit iure testamenti si in
teruenit solemnitas necessaria ad testandum:dic vt dixi in.d.l.
non codicillum.

De legatis.Rubrica.

q Vanuis. Conditio mixta deficiens per
casum nō facit deficere relictū
alimentorū.h.d.s̄m vnum intellectū glo.vel sic.
Alimēta relicta legatarijs quousqꝫ cū ticio mora
ti fuerint etiā debent̄ pro tp̄e secuto post morteꝫ
ticij.h.d.¶No.ꝙ legatum alimentoꝝ in dubio est ꝑpetuum
vt hic ⁊.l.gaio.§.imperator.alle.in glo.¶In glo.i.ibi:perpe
tuo ⁊c̄.ex hac pte colligit̄ gl.velle ꝙ in dubio legata ista intel
ligantur relicta ꝯtemplatione legatarioꝝ:⁊ sic de mente gl.est
ꝙ iste tex.hꝫ locum in dubio vel qn̄ ꝯstat ꝙ ꝯtemplatione lega
tarioꝝ sint relicta.⁊ in casu dubio vr̄ loqui.l.ista.⁊.l.annua.al
le.in glo.⁊ dū glo.hic opponit de.l.si ea.rn̄de ꝙ ibi stetit per
legatariū hic nō.¶In ea.ibi sub ꝯditione ⁊c̄.sentit glo.ꝙ ista
dictio quousqꝫ.faciat legatum modale nō ꝯditionale.⁊ ideo si
per casuꝫ deficiat modus mixtus nō dꝫ deficere legatū.l.si fun
dum p fideicōmissuꝫ.§.i.ff.de le.i.⁊ fuit no.in.l.i.s̄.de insti.de
substi.sub ꝯdi.fac.tamē ista solutio fortiter reprehendit̄:qꝛ iste
dictiones quousqꝫ donec ꝙ̄diu ⁊ similes faciunt ꝯditioneꝫ.l.q
ꝯcubinā.§.vxori de le.iij.l.pater seuerinā.ff.de cōdi.⁊. demō.
s.qn̄ apponunt̄ ad inchoationeꝫ beneficij vt ibi:vnde prima so
lutio approbatur per Bar.nisi appareat ꝙ legatū esset relictū
cōtemplatione eius in cuius psona debebat adimpleri ꝯditio:
vt.d.l.seio.⁊.l.illis libertis.allegata in glo.⁊.l. stichus.§.fi.ff.
de ali.leg.sꝫ in dubio presumit̄ fauore legatarij:vt hic.⁊.d.l.ga
io.§.imperator.⁊ .d.l.annua.qđ est veꝝ in legato alimentoruꝫ
s̄m Bar.qui approbat opi.Dy.in regula imputari.lib. vi. vbi
Dy.dicebat idē esse in legato ꝯditionali vt distinguatur an cō
templatione legatarij sit adiecta ꝯditio:an cōtemplatione alte
rius in cuius psona debebat impleri an cōtemplatione vtriusqꝫ
vel an sumus in dubio:vt plene refert Bar.in.l.illis.ff. de ꝯdi.
⁊ demon.Et in dubio s̄m Dy.censebat̄ adiecta ꝯditio fauore
legatarij.adeo ꝙ lꝫ legatū deficeret p casuꝫ euenientē in perso
na illius in quē debebat impleri ꝯditio debebat̄ legatum lega
tario.nam reprehendit Bar.h̄ distinctionē Dy.ex eo:qꝛ ꝯditō
nunꝙ̄ videt̄ adiecta fauore legatarij:qm̄ interest heredis ⁊ nō
legatarij ꝙ legatū sit ꝯditionale.l.libertis la.i.§.fi.ff.d̄ ali.leg.
tamē Bal.hic sustinet opi.Dy.qꝛ pōt esse ꝙ interest legatarij
magis morari cū illo cū quo venit implenda conditio morāda
adiecta legato.ar.l.possessoriū.s̄.cōia vtrius.iu.Et cū eo trāsit
pau.de ca.h̄.Nemo tn̄ eoꝝ negat qn sit bona doctrina bar.di
cētis nō esse distinguendū.cuiꝰ ꝯtemplatiōe sit adiecta ꝯditio:
sed cuiꝰ contemplatione sit factū legatū.tamē posito ꝙ ꝓcede
re posset in alijs mēbris distinctio Dy.dico ꝙ non ꝓcedit in ca
su in quo sumus in dubio cuius contēplatione sit adiecta:qꝛ si
nō est legatū alimentoꝝ in dubio extinguit̄ si per casuꝫ nō pōt
impleri ꝯditio.d.§.vxori.ver.sin aūt in aliud.iuncto fine.indu
cendo vt ibi per Bar.⁊ illū tex.ad hoc alleg.Fran.tig.qui tꝫ ꝓ
mā solutionē glo.⁊ sic ꝯtra Dy.[d] Sꝫ ful.hic tꝫ ꝙ h̄ nō sit spāle
in legato alimentoꝝ:qꝛ ista cōditio morādi cū claudio non dr̄
deficere per mortē claudij sed dicit̄ ipleta:vt sonat tex.in.d.l.il
lis.qꝛ bn̄ sciebat testor ꝙ nō poterat legatariꝰ cuꝫ claudio mor
tuo morari.⁊ si fuisset expssa ꝯditio habitādi cū mortuo tanꝙ̄
ipossibilis reijceret̄.l.obtinuit.ff.de ꝯdi.⁊ demon.l.i.de cōdi.
inser.⁊ iste fuit ēt intellectus Bal.hic.lꝫ Fulg.mentionē de eo
nō faciat.Sed caue qꝛ ista solutio recidit satis in idē cum solu.
pe.quaꝫ ibi reprobat.Bar.per.d.§.vxori.tn̄ ponderat an ille
tex.in ver.si aūt aliud.loquat̄ qn̄ sterit p legatariū ⁊ nō per ca
sum.⁊ si eēt ita nō ꝓbaret ille tex.opi.Bar.⁊ ita vr̄ itelligere il
lum tex.Fulg.hic.vnde melius ꝓbari vr̄ opi.Bar.in.l.in testō
la.ij.ff.de ꝯdi.⁊ demon.Pau.de ca.etiam hic improbat dictū
intellectum Bal.vltimo relatum:quia dicit ꝙ illud quod dicit

Bal. potuisset pcedere si factum fuisset legatum per hec verba si habitaueris cum claudio quasi dicatur i͂pleta conditio si habitat toto tempore vite claudij. sꝫ hic fuit factuꝫ legatũ per dictionem quousqꝫ. que p̄n cipaliter denotat tempus ⁊ secundario conditionem ⁊ sic dicimus in dictione cũ: vt. l. si ticio in prin. quan do di. le. ce. ⁊ sic fuit onus habitãdi temporaliter. vn de videt̃ intentio testatoris q qualitercunqꝫ finiatur onus habitãdi finiatur legatũ vt in simili no. Cy. i. l. fi. j. de indi. vidu. tol. ⁊ ita esset de rigore iuris si non esset fauor alimẽtoꝝ. ideo aliquid specialitatis voluit hic denotare imperator in alimentis dum dixit ⁊c̃. ⁊ ita etiam contra Bal. tenet Raph. cu. in. d. l. illis. q: istud legatum annuũ est multiplex. l. in singulos. d̃ an nu. leg. ⁊ non cõtinet conditionem impossibilẽ: q: te stator dixit quousqꝫ morabitur. ⁊ sic videbat̃ de rigo re postea finiri legatum ⁊ si vnicum fuisset legatũ de betur statim prestita cautione de ĩplendo. l. cũ tale. in prin. ff. de condi. ⁊ demon. ⁊ sic remanet defensata p̄ ma solutio glo. q sit sp̃ale alimentoꝝ fauore. Adde etiam predictis q etiã dum Bar. distinguit aut lega tum est factũ contemplatione legatarij aut ꝯtempla tione heredis grauati. videt̃ aliqualiter inepta sua di stinctio ea ratione qua dum Bar. dicit ineptã esse di stinctionem Dy. q: legatum semp videtur factũ con templatione legatarij. vnde aptior esset locutio dicen do aut cã legati pp quã motus est testator principa liter ad legandũ fuit pp̄ter fauorem legatarij aut pp fauorem alterius. ⁊ ita dicit Jo. de Imo. in. d. l. illis. ¶ Item extra glo. limitat Salyce. nisi ille cui esset re lictus vsufructus esset grauatus onere alimentoꝝ: q: tunc tale legatũ alimentoꝝ nõ esset perpetuũ sed fini retur morte vsufructuarij. l. stichus. §. ticia. ff. d̃ ali. le. ⁊. l. ticia in prin. ff. de annu. lega. intelligo tamẽ scd̃m quod loquũtur illa iura. s. quãdo erat grauatus vsu fructuarius vt de vsufructu p̄staret alimenta. ¶ Que rit hic Ray. in additi. quidam nobilis relinquit here des filias impuberes ⁊ reliquit earũ matri alimenta donec filie morarent̃ cum ea: postea maritauit vnã ⁊ alia decessit. queritur an debeat habere legatum ⁊ di cit q quidam magni doc. consuluerunt q sic per ea que hic no. in glo. sed ipse dicit se respondisse ꝯtriuꝫ: q: ista verba vident̃ apposita fauore filiarum vt ma ter nutriat ⁊ corrigat illas. arg. ff. de ꝯdi. ⁊ demon. l. sed ⁊ si hoc. §. vlt. facit. l. si ita relictuꝫ. §. pegasus ibi veluti ⁊c̃. ff. de le. ij. ⁊ quod ibi no. Jo. de imo. in pri mo nota. ¶ Querit hic Pau. de ca. qd si casu fortui to ꝯtingente in persona legatarij alimentoꝝ non po tuit ipse morari cũ claudio an habeat legatarius ali menta dum viuit. ⁊ dicit q non q: casus dꝫ nocere le gatario nõ heredi: vt in simili not. in. l. si vno. §. cum quidã. ff. loca. Sed dubito pp no. per Bar. i. d. l. im perator. dum dicit q si nõ potest ex iusta cã morari [a] non pdit legatum. ⁊ sentit idem Bal. in. l. si ea. j. de cõdi. inser. ad quod etiã vide Bal. ⁊ Ang. hic. Pos set distingui aut nõ debebat habitare cũ eo a quo per cepturus est alimenta sed cũ alio: ⁊ nõ pcedat dictuꝫ Pau. de ca. q: nullum ex hoc fit preiudicium heredi qui hꝫ prestare alimenta. ⁊ est eadẽ rõ que est in casu huius. l. aut debebat cũ eo habitare a quo debuit in domo recipere alimẽta: ⁊ q: principaliter vr̃ tale lega tum relictũ cõtemplatione legatarij. Et illa qualitas habitandi vr̃ secũdario adiecta fauore illius a quo dꝫ recipere alimenta vt hic per Bar. ideo tunc ne casus cõtingens in psona legatarij noceat grauato pcedit opi. Pau. de ca. ¶ Tangit ẽt h̃ Bal. ⁊ saly. an ille cui relinquũtur alimenta q̃diu habitauerit cum clau dio debeat prestare aliqua seruitia claudio. de quo ẽt vide per Bar. in. d. §. imperator. ⁊ p Pau. de ca. in l. diuortio. in prin. ff. so. ma. ⁊ ibi vide Bar. tangentẽ an quãdo alicui debentur alimenta ⁊ nõ fuit expresse

a ¶ Morari. sed qs probabit q non possit morari vid̃ per pe. d̃ anc. cõsi. cclvi. hic allegatũ p. d. iaso. q: ego ñ inueni i meis.

b ¶ Extra do mũ. vide pau. de ca. cõsi. ccc lxxxviij. i p̄mo ĩpressis.

c ¶ Nõ liberat. adde ut p pe. de ancha. consilio. v.

cautũ q prestent̃ i domo illius qui hꝫ alimẽta p̄stare an debeant prestari extra domũ [b] eius: de quo etiaꝫ vi de per Bar. in. l. iiij. §. lucius. ff. d̃ ali. leg. ⁊ per Bal. in auc. qd̃ locum. s̃. si secũ. nup. muli. ⁊ in. l. in annali in fi. j. eo. ⁊ in. d. l. si ea. ⁊ in. l. si cũ dotem. §. sin autẽ cum seq. ff. so. ma. ⁊ qd̃ no. Cy. in. l. qd̃ in vxorẽ. s̃. de neg. gest. ⁊ spe. in ti. qui fi. sint leg. post prin. p ang. in compendiosa sua. in. x. rubrica. in. xij. ⁊ vlti. q. per Ang. in. l. ticia. ff. de solu. per Jo. de imol. ⁊ ro. in. d. l. si cum dotẽ. §. transgrediamur.

q **Uanuis heres.** Uenditio hereditatis heredem nõ liberat. [c] lꝫ contra emptorẽ re gressuꝫ habeat. h. d. ¶ Limita hãc. l. p. l. ij. s̃. d̃ pac. Item limita nõ habere locũ in fisco vendẽte heredi tatem per. l. i. s̃. de here. vel ac. ven. ¶ In glo. pe. ibi l. iij. intellige nisi hodie nõ confecto inuentario vẽdi disset hereditatẽ: q: posset habere regressum si solue ret qñ legata debebant̃ ⁊ culpa in nõ ꝯficiendo inuẽ tarium erat ꝯmissa ante hereditatẽ venditã. vnde cũ sua cã dicitur vendita: vt hic per Saly. per id quod habet̃ in auc. sed cum testator. j. ad. l. fal. ¶ Querit hic Pau. de ca. qd si heres anteq̃ venderet heredi tatem aliqua debita vel legata soluit. postea vẽdidit simpliciter an poterit recipere ab emptore id qd̃ pro legatis soluit. ⁊ rñdet q nõ q: emptor intelligit̃ emis se hereditatẽ cum oneribus presentibus nõ preteritis iam extinctis ⁊ solutis. alle. l. cũ filius. §. i. ff. de leg. ij. sꝫ dic q cũ supportatione dicit ꝯ casuꝫ. ff. de here. vel ac. ven. in. l. iiij. §. si qd publici vectigalis cũ oibus. §. seq. vsqꝫ. in fi. illius. l. Non ob. d. l. cũ filius. q: ibi nõ erat translata in alios hr̃ditas ex cã onerosa. sed ex cã legati. vel rñde q ille tex. facit p opi. ista ꝯ pau. intel ligendo vt ibi p bar. dũ alle. l. qui concubinam.

q **Ui post.** Testator nõ videt̃ reuo casse legatũ si post testm̃ rẽ lgatã alteri obligauit ⁊ heres eam libera re tenet̃. h. d. ¶ Et materiã hui⁹. l. quãtũ ad vltimaꝫ partẽ tractaui post alios in. l. si res obligata. ff. d̃ leg. ¶ In glo. ij. ibi. §. si rẽ ⁊c̃. p ampliatione illius. §. ⁊ eius qd̃ hic no. in glo. Adde q sicut inducit̃ reuoca tio legati per alienationẽ a testatore sponte factaꝫ ita inducit̃ reuocatio donationis [d] cã mortis que legato cõparatur. l. marcellus. §. i. ff. de dona. cã mor. ita vo luit Dy. in. l. stichum qui meus erit. in p̄n. de le. i. ⁊ di cit bal. ibi illud dictũ esse dictũ aureũ ⁊ q nescit alibi. ⁊ sequũtur hoc ibi ceteri. Addit ẽt bal. h̃ aliqua ad li mitationẽ. d. §. si rẽ. vt hic per eũ. ⁊ in legib⁹ allegatis per ipsuꝫ. dũ tñ ipse limitat. d. §. si rẽ. dicens q si res est vendita tñ nõ est tradita vel preciũ nõ est habituꝫ nõ reuocat̃ legatũ per. l. p̄dia. §. liberto. ff. de fun. in stru. ⁊ sequit̃ hoc Ang. ⁊ Pau. d̃ ca. hic. Aduerte q: glo. ibi. ⁊ Bar. vident̃ intelligere illũ tex. s̃m. d. §. si rẽ ⁊ hoc sentit Saly. hic dũ se remittit ad. d. §. liber to. cũ ibi nota. p hoc facit q: etiã si ꝯtractus nõ valuit tñ reuocat̃ legatũ. l. legatũ. §. pr̃. ff. d̃ adi. leg. reliqua vide p Bal. hic ⁊ per Bar. in. d. l. rẽ legatã. ff. d̃ adi. leg. ⁊ per Pe. de anc. ⁊ Joan. de Imol. in. c. filius de testa. ¶ In ea. ibi. aliud si vsufructus ⁊c̃. dic meli⁹ vt h̃ per Cy. cũ quo alij transire vident̃. lꝫ Bar. i. d. l. rẽ legatã. ff. de adi. leg. nõ facta mentione de Cyn. aliter sentiat. ⁊ cum Bar. transit simpliciter Petr. de ancha. in. d. c. filius. sed Jo. de imol. ibi dubitati ue: tamẽ dicit idem quod Cy. hic lꝫ de cy. mentioneꝫ non faciat. ¶ In glo. in ver. non videtur. in fi. meli⁹ responde vt per glo. in. l. fi. §. pe. ff. de donatio. ⁊ per Bar. in. d. l. rem legatã. ⁊ ibi illud no. limitat. ⁊ etiaꝫ ita tenet Bal. in. l. si non virum. C. de dona. inter vi. ⁊ vxoreꝫ. ¶ Extra glo. limita istam. l. non habere lo cum si res esset legata pro tanto q non esset verisimi le obligantem debere eam luere s̃m Bar. nota. i. d. l.

d ¶ Donationis. adde lud. ro. cõsi. ccxxv iiij. ubi cõsuluit q si donãs causa mortis pro loco exigat ptem accipiẽdo bona in solutũ q si illa bõa extẽt subiacent donationi quẽadmodũ si exegisset pecuniã ⁊ illa extaret. Et an res legata trãsmutata i aliuꝫ d̃beat̃ illa trãsmutata vid̃ eũdẽ lu. fin. suis fol. xi. circa fi. vbi concludit q nõ debeatur nisi duobus casib⁹ vno si idẽ nomẽ iponatur rei in quã fit transmutatio. alio casu fauor̃ pie cãe: ut si leget̃ domus pro fabricatione pij loci. ⁊ illa domus trãsmutet̃ in aliam nihilominus debet̃ dom⁹ trãsmutata ⁊ ita refert se ꝯsuluisse. aliã. q. ponit hic do. iason super qua consuluit do. alex. cõsil. xxxiij. lib. ⁊ qñ testator alienan do fundũ quẽ legauit nõ videat̃ extraxisse vide eundẽ singular. suis fol. xij.

rem legatam.in fi.per.l.qui habebat.in prin.ff.ő le.iij.ꝛ.l.legatum.in fi.ff.de suppel le.cum gl.ꝛ hoc sentit Cy.hic. Pau.de ca.hic lz de Bar.mentionez nõ faciat dicit ꝙ lz esset obligata pro tanto quãtum valz tñ ñ fuit maioꝝ suoꝝ ꝛ sic nõ sit verisimile ꝓpter effectũ ꝙ velit relinq̃re rẽ apud illũ cui obligauit.ar.l. si emptione.ff.de mino.tñ intelligitur reuocatũ legatũ.

s **Eruus.** Legatum factũ seruo sine libertate nõ valet nec conualescit si post mortẽ testatoris efficiatur liber.h.d. ¶ Limita primũ dictũ nisi testator legasset seruũ sibiipsi seruo: q: lz nihil de libertate dicat videtur ei relin quere libertatẽ: ꝛ legatum valet.tex.est singu.ſm Ang.ibi in.l.senatus.§.fi.de leg.i. Alium casum etiam vide in.l.lutius.§.i.ff.de testa.mili.vbi est spãle in milite simpliciter aliq̃d legante seruo vt vz. ad legatũ ꝛ libertatez sibi relinquere videatur quicquid dicat hic Bal.cõtra intellectũ.l.ex his.alleg.in glo. Item limita hanc.l.nõ habere locũ in casu.l.cõficiuntur.§.pe.ff.de iure codi.s.si libertas superueniat in codicillis post legata relicta ĩ testõ: q: vltima voluntas codicillaris purgat vitium precedens. ¶ In glo.ij.ibi.l.cũ quidam.§.i.ꝛc̃.dic ꝙ alias est.§.illo. ¶ In ea.ibi manumittaꝛ ꝛc̃.supple ĩ testamẽto alias non sufficeret ꝙ efficereꝛ liber absq3 dispõne testatoris ꝓpter ĩpedimẽtũ regule cathoniane siue mortuo testatore vt hic siue ẽt eo viuo vt statim dicam. ¶ In glo.fi.ibi.§.diuus.voluit allegare.§.quãdo aũt.sed gl. cõiter reprehendiꝛ per regulã cathonianã positã in.l.i.ff.de reg.catho.ꝛ.l.cetera.in prin.ff.de lega.i. que hz locum quãdo legatum nõ valet mixta ꝯsideratione testatoris ꝛ legatarij: vt in casu huius.l.secus si legatum nõ valet solũ habita ꝯsideratione ad personã legatarij ꝛ non testatoris.ita loquũtur iura alle. in glo.maximus est ergo defectus cause efficientis.i. testatoris.l.i.§.filius.ff.de lega.iij.ꝛ iuxta hoc ponit Bal.hic aliquas fallentias ad regulã cathonianam de quibus videatis plenius per Bar.in.d.l.i.ff.ő here.insti.vbi habes gl.nota.ꝙ regula cathoniana nõ hz locum in legatis in quibus testator noluit locũ eã habere.aliquid etiã circa.d.regulã [a] catho. videatis per Bal.Ang.ꝛ Jo.de imo.in.l.si filiusfa.ff.ő testa. ꝛ per Bal.in repe.l.i.x.col.s̃.de sac.san.eccle si.ꝛ ibi tangit an dicta regula catho.hz locũ de iure cano. ꝛ dicit ꝙ non.per no.in.c.q̃ꝙ.de verb.sig.in.vi.Sed ipsemet hic aliter ꝛ melius locutus est.ꝛ ad id quod no.in.d.c.q̃ꝙ.potes rñdere vltra no.per Bal.hic. ꝛ per Bar.in.d.l.i.de re.catho.in ver.examinamus qõlibet membrũ. De materia etiã vide per Bal.in.l. eam quã.j.de fideicõ.in.xv.col.in ver.quero nunq̃d in eo quod relinquitur spurio habeat locum regula catho.ꝛc̃.ꝛ ĩ.l.ꝓprias.j.e.ꝛ p doc.ĩ.d.l.cetera.ĩ pñ.

a ¶ Ad regulam.adde eundẽ alex.ꝯsi.xl. vbi põit an stãte statuto ꝙ vir existẽtib⁹ filijs nõ possit reliquere vsũfructuz vxori ꝙ si vir relinquerer vxori vsũfructuz ꝙ nõ vz.tamẽ si vir tantum viuat ꝙ filij moriantur ꝙ reconualescit legatũ p regulã cathonianam.

n **On est dubium.** Legatarius q̃ rez legatam occupat ꝓpria auctoritate [b] cũ vitio cadit ab omni iure suo.h.d. ¶ No.ꝙ quãdo tractatur de lucro q̃s perdit ius suũ occupando ꝓpria auctoritate rem cuius dominium absq3 cõditione ipso iure translatum erat in eum.lz non interueniat vis expulsiua vel compulsiua: sed predictis non concurrentibus nõ cadit a iure suo non interueniente vi expulsiua vel cõpulsiua: vt.l.si quis in tãtã.j.vnde vi.ꝛ.l. extat.ff.qõ me.cau.ſm Pau.de ca.hic.Sed videtur ꝙ ista sit magna restrictio ad istum tex.s. intelligere hanc.l.solũ in re legata cuius dominiũ esset ipso iure absq3 traditione translatum ꝛ cõtrarium sentit Bal. hic dum querit an ista lex locum hẽat in legato generis.ꝛ remittit ad no.in.d.l.extat.ꝛ ibi glo.in ver.vllam ponit opinio.sed opi.que ibi approbaꝛ cõiter p Bar.ꝛ alios est ꝙ habeat locum in genere sicut ĩ specie debita ꝛ tñ constat ꝙ in legato generis non trãsit dominium sine traditionẽ: vt no.glo.in.l.si rem.ff.ő rei ven.preterea translatio dominij ipso iure non arguit ꝙ minus licere debeat sibiipsi ꝓpria auctoritate ius dicere. Et cũ multi sunt casus in quibus dominiũ legate rei nõ transit ipso iure de quibus per Bart. ꝛ alios in.l.i.ff.de leg.i.videretur magna violentia ad istam.l.generaliter loquentem intelligere ꝙ solum loquatur in rebus seu in casibus in quibus dñium ipso iure transfertur.vnde videꝛ tutius aut tenere primuz intellectum glo.hic.aut tenẽdo ſm intelligere indistincte in titulo lucratiuo acquisito ex vltima voluntate tantũ ne etiã restringatur tex.in.d.l.extat.vt illa nõ habeat locũ in ti.lucratiuo.attento ꝙ cõiter illa.l. intelligitur: quãdo interuenit violentia aliqua.nõ autẽ quãdo interuenisset sola clãdestina subtractio. Item limita istã.l.nõ habere locũ in legatario cui data est licentia ꝓpria auctoritate apprehendere rẽ legatã.l. ticia cum testõ.§.i.ſm vnuz intellectũ glos.ff.de le.ij. Limita etiã non habere locũ in legatario qui essz executor testi.ar.l.fistulas.§.fundũ.ff.ő ꝯhen.emp. ſm Bal.quẽ sequiꝛ Ang.Saly.ꝛ Pau.de ca.hic.quib⁹ adde ꝙ hec fuit decisio Ja.de are.quẽ refert Jo.an. in addi.spe.in ti.de instru.edi.§.nũc vero aliqua.in addi.incipien.Supple ꝛ cõmissarij ꝛc̃.vbi ad hoc allegat alia plura.cetera dic vt hic per gl. ꝛ pro primo intellectu glo.facit tex.hic in ver.positõne.ꝛ sustinendo ſz ĩtellectũ gl.oportebit exẽplificare istũ tex.ĩ duobus quib⁹ eadẽ res fuerit legata ꝛ vn⁹ eoꝝ subtraxit.

b ¶ Propria auctoritate. quando legatari⁹ possit legatũ ꝓpria auctoritate capere.vide lu.ro. cõsillo.cccxij. oldr.ꝯsi.cvij. ꝛ dicit idẽ lu. sing. suis fol. ij.ꝙ ex eo q̃ꝺ testator ꝓhibet legatario fieri molestias dat licẽtiã accipiẽdi ꝓpa auctoritate ꝛ ita dicit de facto obtiñisse corã vno vicario grosso.

s **I legata.** Substõ vulgaris facta ĩ legato expirat per agnitionez primi legatarij.h.d. ¶ Nota.ꝙ in legatis sicut in hereditate potest fieri vulgaris substitutio.vt hic.ꝛ.l.vt heredibus.ff.de leg.ij.ꝛ an quando est datus substitutus trãsmittat legatarius legatũ ad heredes suos si decedat antequã legatum habuit. vide in.l.iij.§.i.ꝛ ibi per Bar.ꝛ in.l.non legato.§.i.ff. de adi.le.ꝛ per Jo.de imo.in.l.quidã ita.in princ.ff. ad treb.ꝛ q̃d in substõne fideicõmissaria facta legatario.s.grauato restituere alteri per fideicõmissuz an expiret substitutio si legatarius legatum non habuit vł q: noluit vel q: habere non potuit: vide in.l. fideicõmissum.cum ibi no.per Bar.ff.de le.i.

s **I fortidianum.** Coniuncti re faciunt sibi partẽ per cõcursum ꝛ error in nomine nõ vitiat si de corpore constat.h.d. ¶ Et de materia huius.l.in vltima pte vide q̃ dixi in.l.si noĩe.s̃.ő testa.ꝛ ĩ l.si q̃s ĩ fundi.ő le.i. ¶ In gl.i.ibi cũ adimẽdi ꝛc̃.qõ ĩ dubio p̃sumiꝛ: vt no.glo.ĩ.l.i.ff.ő his q̃ pe.no.p.l. si plurib⁹.ff.ő le.i.Fallit ſz dy.ĩ.l.qõ traditũ.cũ.l.se.ff. ő ꝯdi.ꝛ de.s.nisi legasset sb ꝯmemoratõe legati relicti pͥmo p.l.nã ad ea.eo.ti.ꝛ cũ ꝯcor.cy.ꝛ Frã.tig.h̃. ꝛ ray.ĩ.l.iulian⁹.ff.ő hꝛ.isti.Sz bar.h̃ ꝛ ĩ.d.l.qõ traditũ.ꝛ ĩ.d.l.re ꝯiũcti circa.ij.col.ő le.iij.ꝛ.l.sic̃.ő adi.lega. tz ꝯtriũ p.d.l.iulia.ꝛ rñde ad dictã.l.nã ad ea. ꝙ ibi loq̃ꝛ qñ fit legatũ ſz: eidẽ cui pͥmũ relictũ erat.ꝛ in scđo fiebat ꝯmemoratio pͥmi: quo cãu vꝛ adimere nõ si fiat diuerse psone.h̃ distictio ĩ sili ꝓbaꝛ ĩ.l.i.§.fi.cuz glo.ff.de stipu.ser.vel etiam posset responderi scđum Rapha.in.d.l. quod traditum.ꝙ nihil operaretur commemoratio primi legati facta in secundo relicto eidẽ nisi ĩduceret oĩo adẽptõez.sec⁹ qñ fit diuerse psone: q: opaꝛ ꝙ p dimidia legatũ factũ pͥmo legatario trãsferaꝛ ĩ scđa.d.l.si plurib⁹.ꝛ h̃.ꝛ ꝙ dũ.l.nã ad ea. loq̃ꝛ qñ vtrũq3 legatũ fuit fcm̃ eidẽ voluit gl.pe.ibi ĩ pͥma expositõe.sz ĩ scđa expositõe voluit ꝯtriũ: ꝛ ſz illã scđaz expositionẽ ibi eẽt tex.ꝯ bar.tñ pͥma expositõ vꝛ magis de mente lr̃e.Bal.ꝛ Saly.h̃ dicũt ꝙ aut scđz legatum factum sub cõmemoratione primi est factuz cum aduersatiua: vt si dixero ticio autem legato fundum quem donaui seio ꝛ tunc sit vera opinio Dy.

non

p.d.l.nam ad ea.aut est factū cum dictione. Item.z tunc ꝓcedat opi.Bar.ar.l.in repetendis.de le.iij.z sic ipsi omittunt casum quādo nō est adiecta aduersatiua vel:nec est adiecta dictō Itez:Ang.tamē hic intelligit Bal.velle q nisi sit aduersatiua ꝓcedat opi.Bar.z ita tz ang.Fulg.hic dicit q ad.l.iul.p quā se fundat Bar.potest responderi q aliud est in heredis institutione z aliud in legato qd facilius reuocaẗ q̄ institutū.l.si te solum.ff.de here.insti.iuncta.d.l.nam ad ea.vel secūdo pōt scdz eū rñderi q aut ꝯmemoratio pōt operari aliud q̄ ademptōnē z tūc nō opaẗ adēptionē sz opaẗ q ꝯcurrit cū p̄rio scōs.d.l.iulia.nā ibi illa ꝯmemoratio opaẗ nō vt ītelligaẗ semproni⁹ tertio loco institutus z sic vocatus in vniuersalez cū duobus qd fieret si nō esset facta cōmemoratio secūdo.ad hoc facit tex.in.l.interdum.§.fi.eo.ti.lz ipse nō alleget eū.Sz qñ ꝯmemoratio pōris dispōnis nō pōt aliud opari q̄ translatōnē tūc opareẗ trāslatōnē z sic sit vera opi.Dy.vt.d.l.sicut.cuz.l.seq.Pau.de ca.hic dicit debere distingui.aut diuersa voluntate sit ħm legatum alteri sub cōmemoratione p̄rimi:puta in codicillis.z tunc indistincte ꝓcedit opi.Dy.q: tunc est magis verisimile q penituerit. aut in eadem voluntate z tunc q: nō ē verisimile q ita penituerit nisi quādo eadem legat secūdo cui legauit p̄rimo:vt loquiẗ tex.in.d.l.nam ad ea.ideo tunc ꝓcedit opi.Bar.cum suppletione Bal.hic.sed ista opi.est contra tex.in.§.transferri.insti.d adimen.leg.vbi colligitur differentia an in eadez voluntate vltima vel diuersa.Item nō probaẗ.l.z ipsemet Pau.de ca.i.d.l.si pluribus.z in.d.l.qd traditū.z in.l.iij.§.de codicil.transiuit cum Bar.simpliciter.z eadez rōne non placet mihi opinio Raph.cu.in.d.l.qd traditū.q ꝯcordañ.opi.distinguebat aut ħz legatū fit ex interuallo:z tūc ꝓcedat opi.dy.vt.d.l.sicut.aut incontinēti.z tunc ꝓcedit opi.Bar.nam istud nō dicitur in.d.l.sicut.z est contra.d.§.transferri.Jo.de imo.in.d.l.quod traditum.etiam tz opi.Bar.per.§.si eadem.ver.coniunctim.insti.de lega.dubitabat tamē an ad illum tex.possit rñderi q aliud sit dicere lego ticio stichuz.z postea dicere stichum quem ticio legaui lego seio:quo casu ꝓcedat opi.Dy.z aliud sit dicere eūdem stichum seio lego.z tūc ꝓcedit tex.in.d.§.eadem.dicit tñ se non audere hanc rñsionem firmare:q: nō videẗ habere perfectam rōnem.z q ista nō sit bona responsio ad.d.§.si eadem ostendo q: illa dictio eadem facit relationem ad p̄cedentia cuz qualitatibus suis.vt inquit Bar.in.l.si quis seruum.§.fi.ff.de leg.ij.allegando.l.a filia.§.testator.cuz.§.seq.ff.de adi.leg.z istaz opi.sentit glo.ij.in.d.l.sicut.¶ Certe articulus iste videẗ mihi dubius satis q: pro opi.Dy.facit tex.multū.in.d.§.transferri.in.d.l.sicut.z si quis vult respondere ad illa iura oportet supplere z subaudire vt facit gl.ij.in.d.l.sicut.Sed ꝓ opi.Bar.facit tex.in.l.triplici.§.fi.ff.de ver.sig.nisi ad illum respōdeas:vt fuit responsuz ad.d.l.iuli.z ibi expresse respōdet ray.q aliud est in heredis instōne aliud in legato.Jo.de Imo.ibi post opi.Ray.recitat opi.Bar.z plus nō dicit.z pro dicta opinio.Bar.tamē etiam potes adducere.d.l.si pluribus.in ver.euidentissime.z hanc opi.puto tutiorem.z per.d.§.si eadem.in ver.eundem.tollitur secūda responsio data per Fulg.ad.d.l.iul.posset etiam colligi p̄rima respōsio eius per.l.si ita scriptū fuerit ticius.in p̄rin.de here.insti.z per no.per Bar.in.d.l.re coniuncti.in p̄rin.dum allegat.l.ij.de iniust.te.Non ob.d.l.si te solum.q: aliud est in institutis ex eo q: ibi magis fauendum institutioni vt citius testñ summat vires:quod quidē capit vires ab institutione nō legato:vt est de mente glo.in.l.si plures ff.de ꝯdi.insti.sed in casu nostro nō detrahitur fauore testamēti saltem quādo ademptio seu translatio in alium est pura sicut erat p̄rima īstitutio.Item ibi loquitur in vna z eadem persona nos in diuersis personis.

S administratione.

Conditō impossibilis de iure nō vitiat legatum sed ipsa vitiaẗ z reijcitur.h.d.

¶ No.q non nocet nolle ei qui non posset velle.ideo facit ħm Jaco.bu.ad statutū dispōnēs q si quis declinauerit iurisditionem p̄tātis sit extra ꝓtectionem cōis seu incidit in talem penaz q clericus qui seculari iudici ostendit se esse clericū nō dicatur in penā incidisse:q: etiā si voluisset in eum cōsentire nō potuisset.c.si diligenti.de foro competenti.z istam.q.tangit plenius Ja.bu.in auc.statuimus.§.de epi.z cleri.vbi dicit q clericus ne incidat in penā dz dicere nō declino foruz vestrū imo libenter litigarē corā vobis si potuissem sed ego nō possum etiam si vellem q: decretalis.si diligenti.ꝓhibet.allegat in ar.istum tex.z.l.cū filius.§.non iure.de leg.ij.secus dicit si clericus diceret nolo corā vobis litigare:q: tunc haberet locum statutuz Sed Bal.ibi cum quo transit ibidem Pau.de ca.contradicit.z vult q eoipso q allegat se clericuz daẗ declinare q: excipiendo sufficit factū narrare.z lz ad hoc Bal.nihil alleget.potes ad hoc allegare no.per Bar.hoc volentē in.i.z.iij.col.ff.de exce.per.l.fi.ff.de peti.here.z.l.iij.in fi.ff.na.cau.sta.facit.l.eo modo.de le.i.quā ad hoc allegat Jo.de imol.in.l.q.§.hoc autem.de dam.infec.no.Guil.de cu.z Ang.i.l.emptor.j.de p̄escrip.lon.tem.z Bal.in.l.edita.i antepe.col.§.de eden.in repe.padua.vnde dicit Bal.in.d.auc.statuimus.cautelā esse q clericus facto declinet cōparendo in habitu z tonsura.q: tunc non excipit lz habitus eundē tunc monstret esse clericum.c.si iudex laicus.de sen.excom.in.vi.nō enī potest habitum dimittere.vel cautela est q eps eum repetat a iudice seculari.nam hoc nō est declinare q: non est in potestate clerici facere q episcopus repetat vel non repetat eum:sed est in arbitrio superioris:vt in.d.c.si iudex.z videẗ istud etiā velle Bal.hic z in.l.si filius.ff.de his qui sunt sui vel ali.iur.z in.l.i.§.de na.libe. Saly.vero in.d.auc.statuimus.simpliciter transit cū Jac.bu.ibi.Pau.de ca.hic simpliciter dicit q stante dicto statuto si declinet nō incidit[a] in penaz:q: si vellet ꝯsentire nō posset.vnde statutū dz intelligi de illis qui possent consentire.preterea ħm eum in tali statuto generali nō videnẗ cōp̄rehendi clerici:q: non erat verisimile statuentes intellexisse de eo qd erat illicituz l.si ꝓcurator.in p̄rin.ff.de cōdi.inde.z.l.si potest.ff.que in frau.cre.z ita dicit velle Bar.in.l.si sub conditione.ff.de ꝯdi.insti.vide ħz eū id qd no.Jo.an.i.c.nos qui.de imu.eccl.lib.vi.in nouel.bene facit etiam ad p̄rimū dictum eius:lz ipse non alleget.l.miles.§.z eam.ff.de adul.z ibi in terminis nostris no.Ange.z i.l.nolle.z ibi no.per Ang.z Jo.de imo.z ro.ff.de acqui.here.Sed aduerte illud qd dicit Bar.in.d.l.si sub ꝯditione.quē sequitur Bal.in.l.fi.§.in computatione.in fi.§.de iur.delib.z Anto.de bu.in.c.q clerici.de fo.ꝯpe.z Jo.de lig.z do.Abb.in.d.c.si diligenti.in fi.ꝓcedent in casibus in quibus statutuz laicorum non posset p̄eiudicare clerico.sed vbi possz z voluisset p̄eiudicaret.vt si statutū diceret si qs dclinauerit for.p̄tātis non gaudeat beneficio statutorū nostror.etiam si sit clericis nam laici statuentes possunt p̄eiudicare clerico q̄tum ad auferendū ei beneficiuz statutor:vt ꝓbat tex.valde no.in.l.si quis curialis.z ibi de hoc no.Bal.§.de epi.z cle.de quibus i.xiij.colum.ff.de legi.bene facit quod no.Bal.z Saly.in aucten.cassa.§.de sacrosanc.eccle.z Bal.in.l.z in legatis.j.ad.l.fal.putarē tunc attendenda esse ꝟba statuti.aut enim statutū dicit si quis declinauerit z tunc puto q siue verbo siue facto declināte animū eius declinauerit priuetur beneficijs statutor.q: erat in p̄tāte sua cōparere z declinare.vel nullo modo cōparere z non declinare z nihil refert an facto an verbo deẗ voluntas intelligi.l.paulus rñdit non tñ verbis.ff.rem ra.ha.z.d.l.de quibus.z hoc sentit Jo.de lig.z do.Abb.in.d.c.si diligēti.aut statutū dicit si qs noluerit litigare corā p̄tāte zc.z tunc dictaz penā nō patieẗ siue sit contumax siue cōpareat z declinet q: nō poterat velle litigare coram eo per.d.c.si diligenti.ergo non potest dici nolle litigare.dicta.l.nolle.in casibus tamen in quibus dixi q incurrit penaz erit vltra predicta dare aliud remedium.quod vide per Bar.in.l.ij.j.de accu.z in.l.pe.§.ad crimē.in.vi.col.z ibi

[a] ¶ Nō icidit tu dic q ang.ꝯsi.xlvij.consuluit sup statuto florentie quo caueẗ q declināti⁹ iurisditionē cōmunis florentie per se vl p alium nō reddatur ius.q si episcopus repetat p̄sbytez captū.z is p̄sbiter velit postea alium cōuenire q non debet audiri.quia debebat ꝯtradicere litteris epi.z nō aquiescere q: aquiescēdo videẗ dclinare.

a ℭ Rei aliene limitat ro. singula. suis fol. xxij. vt non debeat extimatio rei aliene sciẽter legate qñ testator habebat fundatã spẽ de pñti ꝙ eẽt futura sua pp mortẽ alicuius ⁊ spes illa deficeret q: tunc non debeat legatũ nec extimatio alleg. tex. in. l. si dñs. §. vnde ꝓpetatis. ff. de vsufruc. ⁊ repbẽdit glo. i. l. cũ ꝓponebat ff. de castrẽ. pecu. ⁊ in. l. cũ filius. ff. de le. i. b ℭ Tenet ro. adde eũdẽ cõsil. ccxxv. vbi examinat hũc articulũ ⁊ concludit valere tale legatum.

etiam per alios. ff. de pu. ⁊ per Bal. in. l. reos. in. xi. col. ij. de accus. ⁊ Bal. hic. ⁊ in. d. l. si filius. ⁊ per do. Abba. in. d. c. si diligenti. Item glo. mag. ibi. vel dic ꝙ hic ⁊c. hec cõmuniter tenetur quam declara vt hic per Bar.

s **In fraudem.** Heres tenet soluere legata lʒ questio de hereditate moueatur dʒ tamẽ ei prestari cautio de restituendo si ei hereditas euincatur. sed cautio si cui plus ꝙ. per. l. fal. solutum sit prestatur etiam si questio heredi de hereditate non moueatur. h. d. vsqʒ ad fi. ℭ Circa glo. non est illud addendum. Sed extra glo. opponit Pau. de ca. cõtra istum tex. q: videtur ꝙ heres nõ cogatur soluere legata pendente lite super hereditate: sed possum repellere legatarios per. l. ij. ff. de excep. rei iud. ⁊. l. qui cum herede. ff. de ac. ⁊ obli. ⁊. l. ita tamen. §. quotiens. ff. ad trebel. ⁊ dicit hoc cõtrararium esse difficile ⁊ non videri aliter solui posse nisi ꝙ hʒ heres duas vias. vna est repellendi legatarios omnino pendente lite: vt in contrarijs: alia est via. s. si vult soluere possit petere sibi cautionem prestari vt hic: hodie tamen ſm eũ non potest repellere sed habet locum illud quod hic dicitur per. l. fi. de peti. here. editã a iustiniano. dic ꝙ istam distinctionẽ clare facit Bar. in. l. hoc autem. §. cuʒ duo. ff. si cui plus ꝙ per. l. fal. ⁊ probatur in. l. si testamentum. cum glo. ff. de peti. here.

c **Um alienã.** Legatũ rei aliene sciẽter factũ vʒ sed ignorãter fcm̃ nõ vʒ. nisi sit fcm̃ ꝯiuncte psone vl' vxori seu alij cui ẽ v'isimile testõrẽ noluisse legari si sciuisset. h. d. ℭ Nota valere legatum rei aliene a scienter factũ vt in summario. ⁊ limita vt in glo. vt. j. dicaʒ. ⁊ intellige hanc. l. ꝓcedere etiã si res legata erat legatarij cõmutabiliter: vt. l. non quocunqʒ. §. i. cum glo. ff. de leg. i. lʒ tamen res aliene particulariter legari possent. tamẽ non potest hereditas aliena relinqui vt ꝓbatur in. l. fi. §. de here. insti. ⁊ rationem diuersitatis vide ibi per Bal. in. xviij. op. ℭ Nota secundo ſm Bar. ꝙ quando res aliena legatur in casibus in quibus legatuʒ valet res vendi potest. tamẽ iste tex. si bene inspiciatur non ꝓbat: q: non aperit an res vel extimatio peti possit. vnde de hoc dic vt hic in glo. ⁊ per Bar. hic ⁊ in. l. plane la. i. §. ꝙ si rem. ff. de leg. i. ⁊. l. ticia seio. in prin. de leg. ij. ⁊. l. lucius. la. i. vbi per Bal. eo. ti. ℭ Tertio no. vxorem nõ venire appellatione ꝓximorum nec etiam venit appellati. ꝓpinquorũ vt. l. i. ⁊ ibi doc. §. vnde vir. ⁊ vx. sʒ bene venit appellati. coniunctorum. vt ꝓbatur in. l. manifestissimi. §. cũ autem. ⁊ ibi Bal. ⁊ Saly. §. de fur. circa qð me remitto ad ea que satis plene scripsi in. d. l. i. ℭ In glo. ibi §. si rem. limita tamẽ vt no. habetur in. l. cuʒ filius. §. dominus de leg. ij. ⁊ in. l. si seruus ticio. §. i. ⁊ ibi bar. de leg. i. Et quãtum ad. d. §. si rem. nihil est innouatum de iure canonico ſm docto. maxime Jo. de imola in. c. filius. de testa. pro quo facit q: tex. in. d. c. filius. qui aliquid noui inducere videtur. vt. j. dicam nõ loquitur in casu. d. §. si rem. ℭ In eadem ibi. c. filius Pe. Cy. Nicho. de ma. ⁊ Saly. tenent ꝙ illud. c. nõ contradicat iuri ciuili: sed velit ꝙ ad preiudiciuʒ domini non valeat legatum rei aliene sed ad preiudiciũ heredis testatoris sic vt hic. sed hoc non videtur bene dictum per tex. in. d. c. filius. qui vult esse differentiam inter leges canonicas ⁊ leges ciuiles. ⁊ ita etiam d. opi. reprehendit Jo. de Jmol. in. d. c. filius. Tamen Jmo. ⁊ magis cõiter Cano. ibi. ⁊ etiam Bar. in l. apud iul. §. fi. ⁊ ibi Nicho. de neapo. de leg. i. videtur tenere ꝙ tex. in. c. filius ꝓcedat in re ecclesiastica legata cuius alienatio est difficilis. xij. q. ij. sine exceptione. ideo legatum nullo modo valeat sicut quãdo quis legat rem principis: vt. d. l. apud iulia. §. fi. ⁊ i. §. nõ soluʒ. insti. eo. ⁊ istam opi. sentit glo. xij. q. ij. in summa. ⁊ xij. q. v. in. c. si episcopus. Sed Hosti. in. d. c. filius. ⁊ Bal. hic ⁊ Jo. de Jmol. ⁊ Pau. de ca. in. d. l. apud iuli. §. fi. tenent valere legatum rei ecclesiastice quãtuʒ ad hoc vt debeatur rei extimatio etiam de iure canonico sicut in legatis alterius rei aliene dummodo scienter factũ sit. ⁊ non ob. ꝙ tex. in. d. c. filius. dicat esse differentiam inter leges dei ⁊ leges seculi: q: vult iste tex. ꝙ licʒ de iure ciuili si heres tradiderat legatario rem alienam poterat legatarius acceptare eam etiaʒ antequã heres illam redimeret a domino. tamen de iure canonico non debet acceptare ⁊ dicit Jo. de Jmol. in. d. l. apud iuli. istum esse verum intellectum illius. c. ⁊ pro hoc facit id ꝙ dicimus de re dotali legata constante matrimonio. ⁊ de re pupilli legata ſʒ no. per Bar. in. l. dotalem de testa. mili. ⁊ in. d. l. apud iuli. §. fi. pro hoc etiam facit q: si ꝓpter illam difficultatem que est in rebus cesaris non valeret legatum rei ecclesiastice male dixisset tex. in. d. c. filius. duʒ dixit esse differentiã inter leges dei ⁊. ll. seculi. fallit tamen ſm predictos doc. in re ecclesie romane q: cum illa non posset haberi sine ꝯsensu ro. po. ideʒ esset in ea quod in rebus cesaris. per. d. l. apud iulia. mihi videtur ꝙ magis verus intellectus ad. d. c. filius sit ille quem ponit hic glo. ⁊ glo. in. d. c. filius. s. ꝙ aliud sit de iure Cano. aliud de iure ciuili: vt ostendit tex. ibi ⁊ hr approbat Jo. de imo. i. d. c. filius. ⁊ Lo. ro. i repe. auc. similiter. j. ad. l. fal. i. x. spãli qð ibi enumerat iter spãlia que habet pia causa in vltimis voluntatibus. Si quis tamen vellet tenere intellectũ queʒ sequitur Jnno. in. d. c. filius. qui est magis cõis posset dicere ꝙ aliud est de iure Cano. ꝙ ciuili. s. quando legatur res ecclesiastica: vt loquitur tex. in. d. c. filius. q: ille tex. cum sit correctorius non debʒ corrigere nisi quãtum specialiter exprimit. l. precipimus. §. de appel. Ad hoc etiam vide que scripsi in. d. l. apud iulia. §. fi. ⁊ de intellectu. d. c. filius. vltra predicta ponit aliquid Bal. in. c. i. §. donare. in ti. qualiter olim feu. po. ali. ⁊ in repe. l. i. C. de sacrosan. eccle. in. xxi. col. ⁊ etiam in lectura ordinaria illius. l. in. v. col. ⁊ per Ang. in. l. si domus. §. i. de leg. i. ⁊ que infra dicam. ℭ In eadem ibi. l. serui electiõe. §. fi. ⁊c. limitat hoc Bar. nisi testator dixisset totum fundum lego per. l. iulia. in pn̄ci. de leg. iij. de quo plenius per Barto. ⁊ alios in. d. c. fina.

ℭ In glo. fi. ibi. extimat iudex. vltra modũ. intelligunt ꝙ coniuncta persona sit in agnatione vsqʒ ad. x. gradum. ⁊ in cognatione vsqʒ ad septimũ. ſm quod notatur in. l. fin. §. vnde legit. facit quod no. Jnno. in. c. nõnulli. de rescrip. ⁊ Bar. in. l. ij. ff. de accu. idem tenet Pe. de bellaparti. in. l. si res obligata. de leg. i. Sed Nicho. de neapo. in. l. si domus. §. fi. eod. ti. dicit ꝙ vsqʒ ad quartum gradum dicuntur coniuncti allegat. §. si quis aũt. in auc. de eccle. ti. vbi non iuenio hoc ꝓbari. allegat ẽt istã glo. que hoc non dicit. Bar. Fran. tig. Saly. ⁊ Fulgo. hic sequuntur istam glo. ꝙ sit in arbitrio iudicis per rationem quam hic vide per Bar. ⁊ ista glo. ad hoc est sing. ſm Fran. tig. hic. idem tenet etiam Fulgo. in. l. fi. j. de ver. signi. Guil. de cu. hic nihil clare firmat. alleg. l. petitioneʒ. §. de aduo. diuer. iudi. ad hoc videlʒ ꝙ veniant coniuncti vsqʒ ad quartum. ⁊ subdit sufficere ꝙ aliquẽ testator diligat vt ꝓximũ seu coniunctum. licʒ nõ sit ar. l. si seruus plurium. §. fi. de le. i. ⁊. l. nemo. §. qui frater. ff. de here. insti. facit quod dicimus de amico ꝙ potest agere sine mandato sicut coniunctus: vt per Guil. de cu. ⁊ Bar. in. l. non solum. §. qui alieno. ff. de ꝓcur. ⁊ per Cy. in. l. exigendi. ⁊ ibi dixi. C. eo. ti. facit etiam. l. in testamento. ff. de fideicom. lib. inducendo vt eam declarat Bar. in. l. si iure. j. de testa. ma. ℭ In ea. ibi. in libertate ⁊c. dic ⁊ pari ratione in legato facto pro aĩa seu ad pias causas ſm Raph. cu. in. d. l. si domus. §. de euictõe. q: ista equiparantur vt per Bar. in. l. si vnus. ⁊ ibi dixi. §. de testa. hoc etiam vult Fulg. ⁊ Pau. de cast. hic. s. in legato pro aĩa facit ratio. l. sancimus. la. ij. §. de sa. san. eccl. ⁊ quod in simili no. Ang. in. l. precibus. in. ij. col. de impu. ⁊ alijs substi. ⁊ Bal. i. l. filio preterito. de iniust. tes. ff. in. ij. col. cum concor. quas allegaui in auc. ex causa. §. de lib. pre. in. q. qua ibi queritur an illa auc. habeat locuʒ in preteritione ignoranter facta. istud etiam in legato ad pias causas tenet ro. b in auc. similiter. j. ad. l. falci. in ver. speciali. quod ibi enumerat inter specialia que hʒ pia causa in vltimis voluntatibus. sed Bald. in repetitione. d. l. i. in. xxi. col. de sa. san. eccl. videtur velle ꝙ legatum pium factum de re

aliena valeat de iure ciuili: q2 si relinquit ꝯiuncte ꝑsone res alie na erráter valet: vt h. ergo idé si relinqtur deo vel ecclesie: quia appellát pr̃ ⁊ mater. xij. q. ij. q abstulerit. xiij. q. ij. si qs irascit. et Anto. de bu. i. d. c. filius ꝑ illum tex. tȝ simpliciter nõ valere legatũ piũ factũ de re aliena: licȝ aliud sit in legato facto ꝯiuncte ꝑsone. qd̃ dicit eẽ notádũ et vidisse aliqũ hoc in dubio reuocari Sȝ ad illũ tex. põt respõderi tenẽdo itellectũ glo. i. hic. ꝙ ibi aliud sit d̃ iure canonico i quocũqȝ legato. Jo. d̃ imo. ibi dicit ꝙ si legatũ ẽ factũ ꝑ aĩa debet de iure ciuili ꝑ illá rõneȝ. s. ꝙ aĩa cunctis rebus ꝑponẽda est. c. cũ ifirmitas. d̃ pe. ⁊ re. ⁊. d. l. sancim⁹ ſȝ d̃ iure canonico sec⁹ ẽ quia nõ valet ꝑ. d. c. filius. ⁊ subdit ipse ꝙ põt eẽ aliquid legatũ ecclesie seu pio loco. ⁊ tñ nõ dicitur ꝑ anima: vt in. d. c. fili⁹. ita etiá dicit Fulg. q refert ita velle Bal. hic in aliqbus lec. Tñ puto ideȝ eẽ in legato pio etiá si nõ sit relictũ pro anima sicut dicimus in legato libertatis qd̃ cõparatur legato pio: vt plene dixi in. l. captatorias. ẜ. d̃ testa. mili. ⁊ d̃ hac materia vltra predicta videatis aliquid ꝑ Bal. in. l. i. in lec. ord. in. v. col. ẜ. d̃ sacrosanc. eccle. ⁊ in. d. ẜ. donare. ⁊ Ang. h. ⁊ i. d. ẜ. de euictiõe. ¶ In ea. ibi. ẜ. euictis. dantur varie responsiões ad illuȝ tex. sed illa est magis cõmunis ꝙ ibi legata erat res vni ex cohr̃dibus. vnde licet perdat rẽ legataȝ: q2 sibi euincatur nõ agit de euictiõe postq̃ hȝ partẽ hr̃ditatis. Fallit tñ iste primus intellectus vbi tale ꝑlegatum veniebat cõputanduȝ in legitimá l. scimus. in ꝑn. ẜ. d̃ inoffi. testa. ⁊ ita ibi no. Bal. alius est intellectus Bal. h. ⁊ in. d. ẜ. euicti. ꝙ ibi nõ veniat euictio: quia illi qui sunt pariter cõiuncti testatori sicut erat legatarius nõ debent teneri de euic. ar. l. sed ⁊ milites. in ꝑn. ff. de excu. tu. ⁊. l. nõ solum ẜ. de vno. ff. d̃ ri. nup. ¶ Tertius est itellectus queȝ posuit glo. sing. in. d. ẜ. de euictiõe. ꝙ vbi testator putauit reȝ esse suá pretextu certe cãe nulle. ⁊ ibi de hoc dixi. Jo. d̃ imo. in. d. ẜ. d̃ euictione: approbat omnes istos intellectus ⁊ verior mihi videtur itellectus ꝙ oẽs ibi erát fratres: ⁊ iste legatarius etiaȝ erat coheres ⁊ sic nõ cõcurrẽtibus istis que ibi interuenerũt nõ puto illũ tex. habere locũ. ⁊ isto modo saluetur ista responsio data hic in glo. ⁊ ita etiá intelligit Fulg. hic. ⁊ etiá Pau. de ca. in quibusdá lectu. ¶ In eadẽ ibi: sed dic vbi certi ⁊c̃. intellige gl. velle ꝙ in casibus in qbus dicimus ꝙ heres tenet legatario de euictiõe hoc procedit quádo testator nõ putabat rem legatam esse certi hominis sed aliená simpliciter: nam tunc heres tenetur redimere a vero dño. ¶ Sed si putabat eam eẽ ticij satis est ꝙ heres ab eo redimat ⁊ legatario prestat cui si postea euincatur a vero domino cũ ticius nõ esset verus dominus nõ tenebit heres de euictione. ⁊ cum hac glo. transit Saly. itelligit tamẽ ꝙ heres teneatur legatario cedere actionẽ sibi heredi cõpetẽtem contra ticium argumẽ. l. in creditore. ff. de euictio. facit. l. si sic. ẜ. fi. cuȝ. l. seq. de le. i. Sed Pau. d̃ ca. hic dicit ꝙ hec distinctio glo. videt reiicienda: ⁊ dicenduȝ ꝙ siue credebat reȝ eẽ certi hominis siue incerti si semel heres redimit rem cum ⁊ euincatur a legatario ne procedat in ifinitũ non tenebit amplius redimere: sed cedere legatario actionẽ cõpetentẽ ipsi heredi ꝯtra emptorẽ. per id qd̃ habet in. d. ẜ. de euic. ⁊ istud. s. ꝙ nõ teneat pluries redimere sed cedere: lȝ ipẽ nõ dicat voluit Jac. de are. ⁊ Cy. hic ⁊ bal. Jo. de imo. ⁊ Pau. de ca. in. d. ẜ. de euic. ar. l. fideicõmissa. ẜ. si qs decẽ. de le. iij. itellige tñ ſm Rapha. in. d. ẜ. de euic. si fuit heres vsus debita diligentia in euincẽdo: vt dixi ibi vbi improbaui istá glo. que nõ ꝑbatur iur ⁊ eaȝ ẽt nõ seqtur ful. h. ¶ In ea. in fi. hec ẽ notabilis glo. quá sequũtur doc. h ⁊ Bal. Ang. ⁊ Moder. in. d. ẜ. de euictione. ⁊ pro ea facit. l. si a substituto. ẜ. fi. de leg. i. ⁊ intelligit Bal. procedere quádo legatur res aliena ignoráter ei qui nõ est cõiuncta persona. sed si legaretur cõiuncte persone vel legaretur sciẽter deberetur euictio. si res legata que possidebatur per defunctuȝ euincat ꝑ istá. l. ⁊ ꝑ. l. si res obligata. de leg. i. ⁊ ꝑ. d. ẜ. de euictione cum ibi no. ⁊ nõ videt legasse possessionẽ tm̃. ex quo dixit lego talẽ rẽ. l. si duobus. ẜ. fi. ff. vti possi. ⁊ ita etiá videt velle Saly. hic. dicit etiá Fulg. hic ꝙ in casu in quo loquitur ista glo. in fi. debet intelligi ꝙ loquat tex. in. d. c. filius. ⁊ sic vult ille tex. ꝙ de iure canonico ille heres nõ teneatur tradere possessionem rei aliene legate a testator possidente illaȝ. Sed iste itellectus mihi nõ placet quia ille tex. nõ se restringit ad testatorẽ errátem ⁊ possidentem. ideo de intellectu illius tex. dic. vt dictũ fuit. ẜ. An aũt isto casu in quo loquit hec glo. si testator qui habebat possessionem ⁊ ñ dominiũ erat habitur⁹ regressũ d̃ euictiõe ꝯ aliũ: an istaȝ actionẽ teneat hr̃s legatario cedere[a]. gl. singularis i l. si res. in glo. ij. ff. de euic. tenet ꝙ nõ. ſȝ ꝯriuȝ ẽ verius ꝑ. d. l. in creditore. eo. ti. ꝑ quo ẽt bñ facit rõ que colligit ex. l. vnũ ex familia. ẜ. si rem. de le. ij. ẜ. q2 ꝑ h nõ grauat hr̃s: ⁊ de hoc dixi i. d. ẜ. d̃ euictõe. vbi moderni hoc tenẽt. vide ẽt ad ea que h no. glo. i fi. iũctis his q̃ sup ea dixi id qd̃ no. Bal. in. l. i. i fi. ȷ̃. pro emp. dũ qrit an valeat legatũ rei furtiue sciẽter factũ a fur. ¶ Itẽ ex glo. limita istá. l. nõ habere locum in cáu. l. hr̃s ꝑcepto cũ glo. ff. ad trebe. ⁊ ꝑ illũ tex. isett ibi singnáter Pau. d̃ ca. ꝙ si testator legaret creditori rem aliená erráter pro eo ꝙ ipi legatario naturalr̃ tñ deberet valere legatũ ⁊ d̃beret euictio. qd̃ dicit ab alijs nõ eẽ tactũ. tñ nõ videt mihi istud ꝑbari iure si bñ inspiciat. ¶ Itẽ limita hác. l. nisi aliud soluẽdũ veniret ꝑ euincẽtẽ rẽ legatá: q2 illud nõ debebit legatario. et sic in eo valebit legatũ. l q solidũ. ẜ. i. cũ glo. ff. d̃ leg. ij. ſm Ja. de are. Bal. ⁊ Jo. de imo. ibi ita limitetis istá. l. ⁊. d. ẜ. d̃ euic. ¶ Itẽ hác. l. limita nisi testator legauerit rẽ ꝑpriá ꝯferẽdo eá in tp̃s quo eẽt aliena. ná nõ vȝ q̃uis sciẽter hoc fiat. l. stich⁹ seruus. ꝟ. aut qd in legato. iuncto ꝑn. in. ꝟ. inutiliter. ff. de manu. test. ita itelligit ibi Ang. lȝ Jo. aliter itelligat. Sȝ ꝯ Ang. vr̃ facere. l. iij. ẜ. si qs ita. ff. de ademẽ. leg. tene tñ mẽti dictá limitationẽ ꝑꝑ auctoritatem Ang. ¶ Quero qd si legat res ꝑncipis erráter ꝯiuncte ꝑsone an debeat extimatio. Rapha. in. l. apud iul. ẜ. fi. ff. de le. i. tenuit ꝙ sic ꝑ. l. si qs inglinos. in ꝑn. eo. ti. Pau. de ca. h in qbusdá lecturis tenuit ꝯrium: q2 ista. l. nõ hȝ locũ in rebus quarũ nõ habemus cõmertiũ iter quas enumerátur res ꝑncipis: vt ꝑbatur in. d. l. apud iul. ẜ. fi. ⁊ istud magis placet. ⁊ ad. l. si qs inglinos. rñdet vt ibi ꝑ Bar. Quid si testator legat mihi rẽ aliená alteri obligatá: an heres d̃beat redimere ⁊ liberare. vid̃ Bar. tenẽtẽ ꝙ sic in. l. si tibi hõ. de leg. ꝑmo.

f **Ilia.** Si legatũ factũ pro dote detur filie in dotẽ ab ipomet pr̃e viuẽte non potest ampli⁹ eo mortuo peti. h. d. ¶ In glo. i. ibi. l. plane. ẜ. i. adde. l. luci⁹. la. ij. ẜ. ipu berẽ. ff. de le. ij. vbi apparet ꝙ spẽs nõ recipit duplicationẽ. ¶ Et circa hoc an si pr̃ ꝑmo legat postea dotat legatũ extiguat. dic vt h ꝑ bar. qui bene loqt preterq̃ dũ allegat. l. qnquaginta: vt dixi post alios i. l. huiusmodi[b]. ẜ. cũ pr̃ de leg. i. vbi examinaui materiá huius. l. post alios. ¶ In ea. ibi. l. cũ quo. ille tex. facit in ꝯriuȝ. ideo dic vt per Bar. in. d. ẜ. cum pater. ⁊ ibi dixi. Alexáder de imo.

c **Um responso.** Et hoc intẽdit. heres qui partẽ hr̃ditatis in qua fuit institutus repudiauit totum ꝑlegatum consequitur. h. d.

p **Ropriás.** Non eget sũmario. ¶ In gl. i. ibi nisi testator aliquid iuris ⁊c̃. Fallit tñ i casu val de notabili posito i. l. meuius. ẜ. fũdũ d̃ leg. ij. ¶ In eadem in fi. hoc vltimuȝ approbatur cõiter. Et limita hanc. l. non habere locum in casu singulari. l. cum pater filie. de le. ij. ⁊ in casu. l. si tibi homo. d̃ le. i. i ꝑn.

m **Onumenta.** Res religiose relinqui nõ possũt. sed ius quod qs hȝ in eis. h. d. ¶ In gl. i. in ꝑn. No. differẽtiá iter monumẽtũ ⁊ sepulchrũ: q2 monumẽtũ est anteq̃ corpora inferátur ⁊ sic non est religiosum sed post illata corpora dicitur sepulchruȝ ⁊ religiosum. ¶ In ea. ibi. l. qui tabernas. declara et limita vt dixi post alios in. l. si domus. ẜ. fi. de le. i.

s **I vniuerse.** Hoc intẽdit. Nõ valẽt legata si es alienuȝ absorbet totá hereditatẽ sed si ali

a ¶ Cedere. add̃ vt ꝑ pau. de ca. cõsi. cc. circa finẽ in ij. ipres. ſȝ an in legato diuȝ rerum q̃ testator emit veniant ea que ad ipm alio titu. q̃ emp. peruenerint: vide ro. singu. suis fo. xvij.

b ¶ In. l. huiusmodi. add̃ que ibi posui in apostillis.

c ¶ Religiose. sed qd si testator legauit domũ cũ iure patronatus. an valeat vid̃ lu. ro. singul. suis fo. viij.

a ¶ Falcidia. sed qd si testator fecit tãta legata taꝫ ad pias cãs q̃ꝫ si pias q̃ trãscẽdũt centum libras hr̃ditatem an de oĩbus bonis detrahẽtur cẽtũ vide Old. cõsilio. xi. ⁊ ad materiã hui⁹ l. vide Pau. de ca. cõsi. ccc xi. i. ij. ĩ p̃ref. b ¶ Si spẽs. adde eundeꝫ bal. cõsi. cccc xxvij. ij. lib. c ¶ Qd non. adde eundem bal. cõsi. cccli. ij. lib. ubi dicit q̃ si tale legatũ fiat pauperib⁹ q̃ pauperes agẽt utili actione sine cessiõe p. l. fi. C. de sacrosã. eccle. al's hr̃s tenet cedere. ⁊ an idẽ sit legare nomẽ debitoris ⁊ legare reꝫ ipam vid eundẽ bal. cõsilio. ij. iij. lib.

quid superest valꝫ vsq; ad illud salua falcidia[a]. h. d. ¶ Corrigitur aũt hec. l. seu limitatur hodie per auc. sed cũ testator. j. ad. l. fal. s. qñ heres nõ cõficit inuẽtariũ quia debent legata etiã si es alienũ absorbeat. ¶ Secũdo limitatur ⁊ restringitur hec. l. per Bal. h vt locum habeat ĩ legato q̃titatis vel generis. secus si species[b] legata sit que sit in dominio testatoris: quia trãsibit dominiũ ipso iure in legatariuꝫ etiã si hereditas nõ sit soluẽdo quia hr̃ditas nõ perimit fundũ. l. fideicõmissuꝫ. §. tractatũ. ff. de iudi. bene fatetur q̃ poterit reuocari per creditores. iuxta. l. fi. §. licentia creditoribus. s. de iure delibe. Saly. h dubitat q: l. an ibi lat ti. legati propter es alienũ. ⁊ sic sine titulo nõ potest trãsferri dominiũ. l. nunq̃ nuda. ff. de acquir. re. domi. dato q̃ es alienũ nõ minuat fundũ vt dictuꝫ ẽ ⁊ relinquit cogitanduꝫ. Pau. de ca. h etiam dic istũ tex. facere contra Bal. ⁊ similiter tex. in. d. §. licentia vbi apparet q̃ solutuꝫ legatarijs repetitur per cõditionẽ indebiti tanq̃ indebite solutũ quãdo hereditas nõ est soluẽdo: tamẽ subdit q̃ auctoritas Bal. nõ est parua ⁊ q̃ eius dictũ est singulare: quia si verum est poterit heres per legatariuꝫ cõpelli ad soluẽdum legatuꝫ etiã confecto inuẽtario. pro hoc etiã allego. l. ij. ff. de condi. indebi. vbi hr̃di datur cõditio indebiti ad tale legatũ repetẽdum. Sed posses respondere ad illa iura substinẽdo Bal. q̃ ex futuro euentu declarabitur fuisse solutũ indebite illd qd a p̃ncipio nõ erat indebituꝫ. l. si nõ sortem. §. si decẽ. ff. de cõdi. indebi. vnde in p̃posito sequẽs iudicium motũ per creditores cõtra heredẽ pro exactiõe eris alieni facit videri legatum esse solutum indebite. pro hoc facit id qd no. Bar. s. de iure delib. in. l. fi. §. ⁊ si prefatam. i. iij. oppo. vbi sentit q̃ heres teneatur soluere legatarijs prestantibus cautioneꝫ de qua ibi ⁊ finaliter veritas mihi videtur q̃ aut heres nõ fecit inuẽtariuꝫ ⁊ tũc dubio legata debentur hodie vt dixi. aut fecit inuentarium ⁊ tũc debet soluere legatarijs si p̃mo veniãt: vt. d. §. ⁊ si prefatam. quod intellige vt ibi per Bar. in. iij. oppo. ¶ Tertio limita istaꝫ. l. nisi testator legasset ticio sub cõditiõe dandi tñ hr̃di q̃ sufficiebat in satisfaciendo creditoribus. q: de illo qd dabitur causa cõditionis iplende habebit heres satisfacere creditoribus: vt est tex. cũ gl. sing. i. l. seruũ filij. §. fi. idẽ huius ĩ. t. ĩ fraudẽ creditorũ. d le. i. quã ibi ad h p̃putat no. Et dicit h Pau. de ca. illã. l. nõ eẽ alibi. Itẽ illud qd dicit h. l. ĩ legato. itelligas ẽt habere locuꝫ ĩ donatione mortis causa. l. i. §. i. ⁊ ibi no. ff. si quid in frau. patro. ⁊ traditur etiaꝫ per Bal. hic.

c **Creditor.** Si debitor legat creditori rem pignoratã nõ tenetur creditor restituere eam heredi etiam oblato uel soluto precio. h. d. ¶ Quid aũt si tibi lego rem suam que est alteri obligata. dic legatum valere ⁊ heres meus videtur grauatus vt eam liberet tex. est in. l. si tibi homo. in p̃n. de leg. i. ⁊ nõ ẽ alibi hꝫ By. ⁊ q: tale legatũ cõtinet cõmodũ pecuniariũ posses a me grauari: lꝫ secus sit quãdo creditor legat pignus debitori quo casu legare videtur solaꝫ liberationem pignoris ⁊ nõ liberationẽ a debito. ideo grauari nõ potest onere fideicõmissi: quia nõ cõtinet cõmoduꝫ pecuniariũ. l. i. ff. de lib. le. iuncta. l. si mulier ĩ fi. allegata in glo. Fallit tñ nisi res esset obligata p̃ tanto q̃ verisimile nõ esset debitoreꝫ eam luere: quia tũc videtur testator etiam remittere debitum p̃ncipale, p̃ qua est obligata fm Bar. singulariter in. l. si tibi hõ. ĩ p̃nci. per tex. no. in. l. qui hẽbat. in p̃n. de leg. iij. Qd non verum sit dixi post alios in. d. l. si tibi homo.

d **Atum.** Sicut legata fieri possũt ita ⁊ adimi. h. d. ¶ In gl. i. ibi in minus solẽni ⁊c. iure hic dubitat an codicilli dicantur solẽnis volũtas ad reuocandum ipso iure legata in testamẽto relicta glo. in. l. si ita sit scriptum. de le. i. tenuit q̃ non. sed illa magis cõmuniter reprehenditur p̃ doc. ibi. Et in. l. heredes palam. §. si quis post. ff. de testa. dixi in. d. l. si ita sit scriptum. vbi teneo cõmunẽ opi. ⁊ respondeo ad ea q̃ allegant in contrariuꝫ aliqui moderni: vt Fulg. ⁊ Pau. de ca. hic. ¶ In eadeꝫ ibi per inductionẽ ⁊c. adde que dixi post glo. ⁊ doc. in. d. l. nostram. s. de testa. Alexander de imola.

c **Ex legato.** Ille cui legat nomẽ debitoris habet vtilẽ actionem suo nomine nõ autem directam nisi sit mãdata vel cessa. h. d. ¶ No. q̃ directa actio alij cõpetens si intentatur per alium ad quẽ etiam pertineat cõmodum intentatur noĩe alieno sed vtilis nomine proprio vt hic ⁊. l. fi. C. de here. vel ac. vend. ⁊. l. plane. ff. fami. her. ⁊. l. qui stipẽdia. s. de p̃cur. ⁊ ibi traditur ⁊ de modo libellãdi quando quis intentat directas vel vtiles. ¶ Secundo no. q̃ sicut in legatariũ rei corporalis regulariter sine traditiõe dominiũ transit recta via. l. a ticio. ff. de fur. l. pap. ff. de seruitu. ita in legatariũ nominis debitoris ⁊ sic incorporalis transit vtilis actio sine cessiõe tñ nisi operatur cessio in iuribus incorporalibus q̃tuꝫ traditio in rebus corporalibus: vt no. in. l. fi. s. quãdo fi. vel p̃iua. ⁊. l. fi. in p̃n. ff. de dona. ¶ In glo. ibi nihil ⁊c. hec vera quo ad effectus exactionis debiti. l. actio legata. in gl. quod declara: vt plene per Bar. in. l. i. in. v. colũ. de actio. ⁊ obli. ⁊ per Bal. in. l. i. s. de acti. ⁊ obli. ⁊ hic. ¶ In ea. ibi: vtilis est datiua. hec vera quãdo directa cõpetit ex cõtractu ⁊ vtilis competit ex cessione exp̃ssa vel tacita. Naꝫ inter illum cui acquiritur vtilis ⁊ illũ cõtra quẽ acquiritur nihil actuꝫ est ex quo possit nasci actio: ideo appellatur datiua: sed directa que oritur ex cõtractu gesto inter p̃ncipales cõtrahẽtes bene appellat natiua: q̃a per existenteꝫ materiã ex qua nasci põt. l. iurisgen. post p̃n. in. v. ⁊ ideo. ff. de pac. ⁊ late tradit Bar. in. l. i. in. i. charta. ff. de ac. ⁊ obli. post glo. ibi ⁊ in. l. i. s. de acti. ⁊ obli. ⁊ Bal. hic. ¶ In ea. ibi: vel dic directa ex verbis ⁊c. ista opi. põt intelligi in utili que datur in casu in quo nunq̃ ad illd competit directa. exemplum in casu. l. pe. ff. si qua. pau. fe. di. ⁊. l. si curatoris. s. de neg. ges. ⁊ ibi declarat Bar. tamẽ Bar. ⁊ doc. hic cõiter nõ approbant hunc modũ loquendi quo vtitur glo. Sed aliter dicunt' vt ibi per bar. Illud vero quod in precedẽtibus dictũ est procedit in vtili que p̃supponebat pro eodẽ dari directam in casu huius. l. ¶ In ea. ibi. l. nominibus ⁊c. ibi ponunt duo casus. ¶ In ea. ibi. l. emptor iste casus posset comprehẽdi sub vno casu posito ĩ d. l. nominibus. s. quãdo venditur nomẽ. ¶ In ea. ibi. l. postq̃ ⁊. l. cuꝫ cõuenit. iste due. ll. tendunt ad vnũ ⁊ eundẽ casuꝫ ⁊ de istis casibus vide plenius per glo. ⁊ doc. in. d. l. i. s. de ac. ⁊ obli. ⁊ per Bar. in. d. l. i. circa vlt. col. ff. eo. ⁊ cõmuniter tenet opi. glo. hic quicquid dixerit glo. in. d. l. i. in. v. q. s. de actio. ⁊ obli. Et habes semper presupponere pro regula q̃ ex contractu nõ transit actio vtilis sine cessione. l. ij. ⁊. iij. ff. pro so. ¶ Extra gl. querit Bal. hic an heres agens directa actione in casu huius. l. possit repelli a debitore. ⁊ tenet q̃ sic. ⁊ ita limitat. l. iij. j. de noua. nõ habere locum in casu huius. l. nihil tamẽ boni allegat. Adde tamẽ pro eo bonũ tex. in. l. si pecunia. ff. de lega. i. Et ibi per illum tex. voluit hoc Bal. s. q̃ sit speciale quãdo trãsit actio ex vltima voluntate. ⁊ illud ibi sequitur Pau. de ca. sed Io. de imo. ibi dubitat. ⁊ ĩpemet Pau. de ca. in. l. fideicõmissuꝫ. eo. ti. tenet cõtra Bal. per. d. l. iij. Ego teneo opinio. Bal. per. d. l. si pecunia. nec ob. dum Ioã. de imol. ibi dicit q̃ posses euadere argu. illius. l. respõdẽdo q̃ ibi fideicõmissuꝫ fuerat iniunctũ debitori: ⁊ sic sibi videbatur relicta liberatio soluẽdo fideicõmissario. ⁊ non mirum si potest se exceptione tueri aduersus heredẽ quia dico replicari posse q̃ eadem ratione videtur testator voluisse in casu huius. l. q̃ debitor sit liberatus soluendo legatario sicut sibi. vnde tene menti decisioneꝫ dictaꝫ: quia est singularis limitatio ad. d. l. iij. q̃ illa. l. nõ habeat locum quãdo vtilis est translata in alium ex dispositione vltime voluntatis. ¶ Querit etiaꝫ Bal. ⁊ Saly. hic an ista. l. locum habeat quando testator habet actionem contra debitorem suum ad fundum si in legato non dixit q̃ legaret mihi actionẽ ⁊ nomen debitoris: sed dixit q̃ legabat mihi dictuꝫ funduꝫ: an potero sine cessione agere vtili actione cõtra illuꝫ debitorem. ⁊ dicunt q̃ non[c] per. l. apud iul. §. si ticius de leg. i. in p̃n. idem iul. Sed Pau. de ca. i. d. §.

si ticius.tenet cōtrariū3 dicens q ibi legando re3 videtur lega/ re actionem: vnde tenetur actionem cedere heres vt ibi dicitur Nec obstat q heres ibi cedat hic non. quia responde q ibi ces sit exercitiū directarum que intentāde sunt nomine heredis vt hic. sed vtiles habet ipo iure per istam.l.pro eo bene facit.l. ser uum filij.§.eum qui.eo.ti.vbi tex. dixit q quando legatur no/ mē debitoris heres tenetur cedere τ clarum est q intelligitur d directa seu de exercitio directaru3.iuxta.l.fi.§.quando fis.vel p ua.nō de inutili: quia ad istam non requiritur cessio: vt hic. ta/ men substinendo Bal.dici potest q non est idem legare nomē τ legare rem ipam.l.si ticius mihi.in pn.cum glo.magna. τ ibi no.Bar.ff.de leg.ij.iuncta.l.fideicōmissa.§.si rē.d le.iij. τ no. Bar.in.d.§.si ticius. An autē ista.l.hēat locū in eo cui legat' ē vsufruct' oīu3 obitor vel oīu3 bonor: vide p Pe. d anc.i psi. iij.incip.nō ē dubiū.τ i psi.cccli.icip. Dubiū pncipale ē. ¶ Ul timo tene mēti illud qd vult bal.i.iij.opposito limitādo istā.l. nō habere locum in rei vēdicatiōe legata: q: tūc transibit dire/ cta τ directū dominium in legatariū.ar.l.sed nec legatario.ff.d condi.furti.τ idem tenet Saly.τ Pau.de cast.hic τ per Bal. in.l.per diuersas.in.xviij.q.§.manda.vbi t3 idem nō tamen be ne probat: q: allegata per eum loquūtur in eo qui legat rem.τ aliud esse videtur legare rem τ aliud actionem: vt.§.dixi.

n **On tantum.** Breuitas temporis quo ma trimonium durauit non im/ pedit ab altero coniugum alteri posse legari.h.d.τ di cit Gui.de cu.hic q ratio dubitandi huius.l.erat q: videbatur suspicandum ne vxor legataria maritū veneno occidisset vel ali ter necasset postq paruo tempore durauerat matrimonium.

v **Xor.** Si quis legat rem in qua vsumfructū h3 il lud ius tm̄ qd h3 legasse videt: l3 morte fini tum sit.h.d.cum glo.τ per hoc dicit Bar.hic q testa tor si ticio fundum relinquit quē testator in emphiteosim cōdu xerat q legatū perimitur si morte testatoris finiebatur emphi/ teosis.τ idem tenuit Bar. Bal.τ Pau.de ca.in.l.q in rerum §.i.ff.de le.i.τ guil.de cu.in.l.si domina.C.de vsufruc.C.d fur. τ Bal.in.l.habitatio.eo.ti.τ Bal.τ Ange.in.l.dotalem.ff.de testa.mili.τ Bal.in.c.i.§.donare.in.ti.qualiter oli feu.po.al.τ Jo.de imo.in.c.pastoralis de dona. Sed Jo.de imo.tenuit cō trariū3 τ Rapha.cu.in.d.l.qd in rerū.§.i. Sed Fulg. hic.s. qn vere vel presumptiue apparet testatorē sciuisse ius suum esse pe/ rituru3' morte per.l.sticho a cōtrario sensu.ff.de vsufruc.leg. et per rationem.l.cum alienā.§.eo. Sed in hoc articulo dic vt di/ xi in.l.q in reru3. vbi plurima scripsi quo ad intellectum huius l.τ glo.hic. Quid aūt si testator qui erat emphyteota postea ac quisiuit directu3 dominiū illius rei quā prius legauerat an au/ geatur legatū vide per Bar.in.l.seruum filij.in pn.ff.de leg.i. τ ibi dixi τ per Bal.hic qui tenet q remaneat in eodem statu le gatu3 in quo erat habito respectu ad tempus testamēti per.l.fū dum cum mihi vēderes.ff.de act.emp. Et ita etiam tenet An/ ge.Saly.τ Pau.de ca.in.d.l.seruū filij: quia nō debet esse dif ferētia an testator leget simpliciter rē an vero leget ius quod ha bet.l.si domus.§.fi.ff.de lega.i. Sed Bal.in.d.l.seruum filij. in prin.τ Ange.in.§.i.illius.l. Pe.de ancha.τ Joā.de imo.in c.filius de testa.tenent opinio.Bar.teneo illud q secutus fui in.d.l.seruum filij.

i **N legatis.** Non refert per que verba lo/ quatur testator dūmodo eius intentio comprehēdatur[b].h.d. ¶ Exemplifica vt h in glo.vel aliter vt per Bal.hic.

i **N annalibus.** Appellatione heredis veniunt heredes in infi/ nitum[c].h.d. ¶ In glo.fi.ibi.ne inutilis esset τc. hec est bona ratio τc. Tamen hic secutus opi. quorūdam aliter re/ spōdeat ad.l. qtitas.s.q ibi loquitur quando de herede in sin gulari facta est mentio.h autē in plurali.τ hoc tenet Ray. hic τ refert q fuit opi.pe.in.l.τ quia.ff.sol.matri. Sed Guil. d cu. Saly.τ Fulgo.hic τ Bar.in.l.gallus.§.etiam si parente.ff.de libe.τ posthu.reprobant istud quia nō est differentia an in sin/ gulari an in plurali: vt patet in.l.si pluribus. in pnci.ff. de le.ij. τ in.l.si plures.de lega.iij.est ergo sm Guil. Salyce.τ Fulgo. tenendum q vera ratio sit in dicta.l.antiquitas ne proprietas reddatur ex toto inutilis τ vbi cessat illa ratio potest relictum esse perpetuum.l.annua.§.ticia.ff. de annu. leg.propter hoc etiam videmus q relictu3 vsufruct' factum ciuitati nō durat perpetuo sed centum annis ne perpetuo proprietas eēt inutilis.l.an vsufructus ff.de vsufruc.τ hoc infert no. Guil.de cu.hic q.l.an tiquitas.non haberet locum in legato vsus cum ad vsuariu3 non spectet totus fruct' τ sic proprietas nō remaneret inutilis.iuxta.l.plenum.§.idem nerua.ff. de vsu τ habi.insti.eo.ti.§.i.quod no.pro intellectu τ modificatione dicte.l.antiquitas.licet aliter esset di cendu3 si teneremus intellectum traditu3 per Bar. in .d.l. antiquitas. τ in .d.§. etiam si parente. dum respondet ad ista3.l.quatenus contradicere videtur d.l.antiquitas.sed illum intellectum dānat Bal. An ge.τ Saly.hic τ Bal.τ Saly.in dicta.l. antiquitas. τ Bal.in.l.fi.§.de here.insti.in.v.τ.vi.opp.τ cū bal. transit Pau.d ca.hic qui tamē postea subdit q opi. bal.posset procedere quādo relinqueretur ticio τ he redibus eius certa qtitas annua pro alimentis vel certa qtitas annua simpliciter relinqueretur paupe/ ri: quo casu intelligitur pro alimentis relicta.d.l. cu3 hi.§.in annos.cu3 glo.ff.de transac. nam tunc si fa/ cta est mentio de herede cōprehenduntur omnes vt hic: quia illud quod est deductu3 in legato est de sui natura transmissibile ad heredes.τ sic istud nō est cō tra dictum bar.in.d.§.etiam si parente.sed si dictu3 esset expresse lego alimēta ticio τ heredibus eius sin/ gulis annis.tunc intelligatur de primo herede p.d. l.antiquitas: quia illud quod est deductu3 in legato nō est de sui natura transmissibile ad heredes.d.l.cū hi.§.modus.τ istud est quod voluit dicere bar.τ nō sunt paria legare certā quātitate3 pro alimentis τ le/ gare alimenta: quia primu3 legatu3 quātitatis potest importare minus q legatum alimētoru3.tamen pro glo.τ Bal.cōtra Bar.facit.d.l.antiquitas.ibi nunq redit ad suā proprietatē τc.propter quod magis ad hereo opi.glo. ¶ Ex his remanet dubium an si lega tur vsus ticio τ heredibus habeat locu3.d.l.antiqui/ tas.de quo ibi vide plenius per Guil. Bal. τ Saly. τ tenendo rationē glo.hic que magis mihi placet vi detur in hoc vera decisio quam ponit Guil. hic.et quam etiam ipsemet approbat in.d.l.antiquitas. lic3 Bal.τ Saly.ibi debiliter reprehendant eum moti p illam.l.τ quia vsus est inseparabilis a persona. Ite3 quia posset deuenire ad plures heredes quibus nō sufficeret fruct' fundi.nā ad hoc pōt replicari q etiā pōt deuenire ad heredē q rōne etatis vel alteri' cōdi/ tionis nō egeret i totū fructib' fundi.τ sic nō eēt oīo futura inutilis pprietas fundi. τ hoc etiā facit ad id qd voluit Ang.h.s.an si reddit' annus alicui' fundi legat ticio τ hrdib' ei' h3 locū.d.l.ātiqtas.τ t3 Ang. q nō: q: istud non h3 legatu3 vsufructus.l.fundi tre batiani.ff.de vsufru.le. τ sic nō esset inutilis pp etuo pprietas: q: heres h3 percipere fructus τ de manu sua prestare si potest τ frui fundo.d.l.fundi. ¶ In glosa.fi.§.ticio.el.ij.inducendo vt patet τ nota. per glo.in.d.l.antiquitas in ver.ad sua3. melius facit.l. fij.§.ne tamen.de vsufru.lega.

c **Um questio.** Si vni legatur totu3 alteri po/ stea pars eiusdem totius censet illa pars de toto adempta.h.d.vsq3 ad.§.sed τ aliam. ¶ Et pre mitto q omne totū diuiditur i.xij.partes seu vncias diuisione legali τ illud totū appellatur pondus seu libra.insti.de her.insti.§.hereditas.cū gl.i v.sextūs. τ in.l.seruū.§.hereditas.τ ibi no.gl.ff.de her. insti. τ iō qn quis vult petere duas ptes de tribus h expri mere d3:al's in dubio peteñdo duas: simplr vr petere duas d.xij.vt no.bar.i.l.iterdū.i pn.p illā.l.§.i.ff.d her.insti.τ seqt pau.d ca.h. p quo addo tex.i.l.g nō

a ¶ Peritu rū hic. adde q voluit ale xā. cōsi.viiij. ij.li. τ an legā do qs videat solum legare ius q h3 in re vide ang. cō sil.clxxiij. Ol dra.psi.cviij.

b ¶ Cōprehē datur. addē q uoluit ang. h ad intellectu3 l.lucius.ff.de heredi.insti.

c ¶ Infinitū. de hoc vide i .d.§. etiam si a parente ubi ponit in apo stillis.

a ¶ Dimidiā. sed qd si vni sit legata domus alij eiusdeȝ habitatio an concurrēt ambo in habitatiōe bal. qđ sic eiꝰ cōsil. ccxl.ij. lib. si āt alicui sit legatus vsufr. omniū bonorū ⁊ alteri certum podere an cōcurrent vide p eūdē cōsilio clxxxv.ij. lib.

militabat.§.pmo.⁊ ibi Bar.ff.de here.isti.⁊ ibi hoc limitatur nisi ex aliquo adiuncto aliud appareat: vt ibi per Barto.⁊.l.si ita.§.in testamēto.eo.ti.vbi per eundē:⁊ declara etiā vt per ipsuȝ in.l.codicillis.§.i.ff.de vsufruc.leg.Ange.tamē in.l.si in rem.ff.de rei ven.⁊ in.l.si defuncta.§.i.ff.de vsufruc.dicit ꝙ si qs in libello petat partem fundi videtur petere dimidiam.per.l.nomē.§.portionis.ff.đ verbo.signi. licȝ ſȝ eum Bar.in.d.l.interduȝ.in pnci. velit ꝙ videat petere duodecimā.⁊ sic ipe reprehendit Bar.⁊ ita etiā facit Ang.in.d.l.interduȝ.§.i.⁊ respondet ad illum §.i.ꝙ loquitur in hereditate in qua nomina portionū sunt iposita a iure qđ in alijs rebꝰ nō inuenitur. sȝ certe idem est in alijs rebus.l.quotiens.§.si duo.ff.de heredi.insti.⁊ hic.vnde Ioā.de imo.⁊ moderni i dicta.l.interdū tenēt opini.Bar.⁊ respondēt ad.d.§.portiones ꝙ Bar.nō negat ꝙ si petatur pars itelligatur de dimidia:sed loquitur Bar.quādo petuntur due partes vel tres ⁊ sic đ singulis.Adde tamen ꝙ in alia materia due partes accipiuntur pro duabꝰ ex tribus vt si dicat due partes talis vniuersitatis elegerunt taleȝ sindicū.l.nulli.ff.ꝙ cuiusqȝ vniuer. no.⁊.l.noiationū.C.de pre. cu.li.x.⁊ no.Bar.i.l.si.C.pred.cu.lib.x.⁊ Fede.de senis consilio.cclxxxviij.incipiē.Casus talis est in quodam publico ⁊c. Secundo pmitte ꝙ quādo testator potest quādoqȝ ad dipondium transire vt si de vncia voluit duas efficere.⁊ sic duodecim ⁊ quattuor.l.item quoqȝ sabinus.ff.de heredi.insti.⁊ in.§.⁊ si pluresꝭ institu.eodē titulo.

¶ Nota ꝙ si testator primo legat totaȝ rem ticio postea dimidiā seio.seius habet suam dimidiā ipso iure nō per concursuȝ:vt patet hic.nam si in illa dimidia legata seio cōcurrant ambo ticius deberet habere dimidiam de illa dimidia relicta seio:quia in eo in quo concurrūt quilibet debet habere dimidiam.l.si fortidianuȝ.s.ea.l.vnica.§.sinauteȝ disiunctiȝ.j.de cad.tol.sed hic in illa dimidia relicta secūdo nihil habet pmus quia illa censetur adempta pmo.licet Cy.hic secutus Iac.de ra.tenuerit ꝙ hic sint coniuncti ⁊ cōsequenter faciant sibi partes per concursum:sed contra eum tenet Fulg.hic per istum tex.sed dic ꝙ hoc etiam voluit Bar.in.l.re coniuncti.in.iiij.colū.đ le.iij.vbi tenent ꝙ nō sint coniuncti ita etiaȝ tenet Bar.in.l.si alij.per illum tex.ff.de vsufruc.lega.hoc idem voluit Pau.de ca.hic per istum tex.in ꝟsi.recessisse ⁊ istud est vtile propter ius accrescendi quod nō habet locum inter predictos cuȝ nō censeātur vt cōiuncti cōcurrere:⁊ sic si secundus nō haberet legatū primus cui ademptuȝ est petere nō posset.l.plane.la.i.in pnci.de leg.i.

¶ In glo.magna.hec glo.cōiungit multa cōtraria simul que diuidi debent.nam vnū est ꝯtrarum de.l.interduȝ.§.sed si excesserit.⁊ bona est solutio tradita in glo.ꝙ ibi voluit transire ad dipondiuȝ:vt quia dixit ticium ex asse seu in.xij.vncijs instituo ⁊ seium in alijs.vi. vncijs instituo ⁊ sic instituit primum in toto secundum in alia parte.hic vero voluit transire ad dipondium: vt quia apparebat ꝙ illud quod relinquebat secundo adimebat primo puta quia dixit ticio fundum lego ⁊ de eo lego dimidiaȝ seio.⁊ in dubio etiaȝ ita presumitur quando primo legauit totū secūdo partem ut hic. Sed si primo reliquit partem secundo totum presumitur ꝙ voluit transire ad dipondium nō autem adimere primo: qꝛ totum nō potest adimi de parte.faciat.§.videamus.ꝟsi.⁊ si plures.⁊ in.§.si plures.insti.de heredi.insti.vbi si distributis partibus totius assis postea testator instituat alium sine parte ille vocatur in tm̄ inquātuȝ omnes alij.⁊ sic vbi apparet ꝙ excedit asseȝ fit transitus ad dipondium.Nō omitto etiaȝ ꝙ ad.d.l.interdum.aliter respondet Fulgo.hic.s.ꝙ ibi nihil aliud erat dispadituȝ vel relictum inter illam primam institutionē factā in asse:⁊ secūdaȝ istitutiōem factam in.vj.vncijs:ideo nō videt se correxisse incōtinēti ⁊ voluisse adimere primo. Sed hic itelligitur quādo aliqua alia dispositio erat interposita iter primuȝ ⁊ secūduȝ:ideo videtur voluisse se corrigere ⁊ adimere primo nō auteȝ trāsire ad dipondiuȝ.hanc āt distinctionē sumit ex.l.nō ad ea.j.de cōdi.⁊ demō.⁊ ex isto tex.in ꝟsi.deinde.⁊ in ꝟsi.postea que denotāt interualluȝ.l.iurisgē.§.qnimo ff.de pac.sed istud mihi nō placet tum qꝛ diuinat ad istū tex.tū quia nō videt verū ꝙ dictio postea denotat interualluȝ.l.quotiens.§.si quis ita scripserit stichus.ff.de here.insti.⁊ ibi ad hoc no.illū tex.Bar.⁊ no.Dy.⁊ Bar.in.l.fructus.in si.ff.so.mat.Pau.de ca.hic fatet ꝙ solutio glo.est i se vera tm̄ dicit ꝙ diuinat ad illā.l.iterduȝ.⁊ ideo distinguit ꝙ aut in eadeȝ voluntate fit ⁊ hȝ locū ille tex.aut in diuersa.⁊ tūc hȝ locū.l.nostra.ar.d.l.nō ad ea.⁊ ita dicit velle Fulg.Sȝ certe ful.vt habeo i lecturis meis dicit ut retuli:tm̄ ista rn̄sio data p Pau.de ca.hic fuit prius data p rapha.cu.i.d.l.iterdū.§.i.vbi ēt pōderat ad h istam dictionē postea.sȝ nō patet p predicta.⁊ dicere ꝙ hic fuit factū ſȝ legatū in diuersa volūtate ⁊ nō in eadeȝ diuinat.Item tex.in d.l.nō ad ea.ē ꝯ eos:qꝛ ēt in eadē voluntate pōt presumi correctio dūmodo aliqd fuerit dispadituȝ inter vnū legatū ⁊ aliud vt ibi no.p glo.in ꝟ.ex iteruallo.

¶ In ea.ibi si ꝟo pmo minꝰ ꝯtulerit ⁊c.hic ponit solutio ad.l.marcellus.ff.ad trebel.nā.l.qui quadrigēta.eo.ti.nō ꝯtradicit sed cōcordat cū ista quia ibi etiā videt facta adēptio đ tota sicut hic si bene inspiciatur.sed ad.l.marcellus.rn̄de quia ibi pmo parteȝ reliquit secūdo totum que solutio nō videtur bona p.d.l.quadringēta.vbi similiter pmo legauit partē.⁊ postea totū.⁊ tamē videtur ademisse pmo ⁊ nō fit trāsitus ad dipōdium.⁊ posito ꝙ solutio gl.eēt vera in se nō tamē cōuenit ad cōtrariaȝ.l.quia ibi nō loqtur de parte quota prout hic:ideo vera ē solutio ꝙ hic pmo reliqt totū postea pteȝ quotā ⁊ p noia quote vt dimidiā ibi aūt reliqt totum vni alteri pteȝ p noia qn̄titatis.facit.l.si qs testamēto.§.i.de le.i.Et ratio differentie eē potuit qꝛ hic nō pōt cadere error ⁊c.vt hic p bar.⁊ hec est magis cōis.Ful.tm̄ aliter soluit.s.ꝙ hec.l.loquat quādo vni testator cōtulit totū ⁊ secūdo partē dimidiā vel minoreȝ dimidia quo casu videt partē quā cōtulit secūdo ademisse pmo Sed.l.marcellus loqtur quādo vni totū reliquit ⁊ alteri ptem que excedebat dimidiā.nā tūc nō videtur ademisse illā partē totaliter ei cui totū reliquit qꝛ seqret ꝙ fieret iniuria ei cui totū reliqt qꝛ haberet minus qꝫ ille cui ptē reliqt.⁊ ita ēt videmꝰ in.l.si ita.§.i.đ here.isti.sȝ ista solutio nō placet qꝛ ispecta ista rōne deberet eē idē in casu.d.l.quadringēta.put ē in casu.d.l.marcellus.Itē,sequeret ꝙ in pmo casu huiꝰ.l.deberemꝰ dicere iferri iniuriā pmo cui totū fuit relictū ⁊ tm̄ nō hȝ plusqꝫ secūdus cui fuit relicta ps.⁊ ad.d.l.si ita.§.i.rn̄de vt.j.dicā.qtenus aūt.l.marcellus.vr ꝯdicere.d.l.qui quadringēta.rn̄de vt ibi no.s.ꝙ i.l.marcellus hrs fuit grauatꝰ onere fideicōmissi.secꝰ i.l.q quadringēta.

¶ In ea.ibi i vacāte portiōe ⁊c.s.quia crescit p rata illis qbus date sūt ptes ⁊ cui plus datū ē plus accrescit si totꝰ as nō ē distributus vl totū dipōdiū.Nā si pmo reliqt.vi.vncias.scđo xij.habebit pmꝰ.vi.⁊ scđs.xij.s.đ.xviij.⁊ relique sex vsqȝ ad plenū dipōdiū diuident i eos quarū duas habebit pmus ⁊ qttuor scđs.

¶ In ea.ibi:vbi aūt ⁊c.h voluit rn̄dere ad.l.si ita.đ lib.⁊ posth.⁊ ad.l.si ita.§.i.de here.isti.vbi ille cui est plus relictum plus hȝ:h nō:qꝛ hic ille cui fuit totū relictū nō hȝ plusqꝫ ille cui dimidia relicta fuit.sȝ certe.l.si ita.§.i.de here.isti.nō ob.qꝛ ibi plus hȝ ille cui totū datū ē.ad.l.si ita.de lib.⁊ posth.rn̄de quia ibi nō dedit totū alicui.verū qꝛ ibi euenit casus non puisus a testatore dubitat ibi qualiter ex iterptatione.l.đberet fieri diuisio h aūt solū euenit casus a testatore puisus.

¶ Et p clariori rn̄sione ad ista duo ꝯria dic pmo circa.d.l.si ita.de lib.⁊ posth.ꝙ ibi apparet ꝙ nunqꝫ distributio fuit facta vltra totū ⁊ nulli fuit datum totum:⁊ sic necesse non erat ibi dicere ꝙ per dationē factā alteri de pte adempta videt portio primi attentis verbis testamenti.verum qꝛ euenit casus a testatore nō cogitatus nec puisus ideo fit diminutio ſm interpretationē dataȝ a lege vt ibi habetur.hic antem euenit casus ſm ꝙ ipse testator expressit ⁊ prouidit ⁊ nō poterāt hic ambo habere illud quod testator expressit nisi intelligeretur facta ademptio fieret transitus ad dipondiuȝ.in.l.vero ꝯtraria nec adimere cogitauit nec ad dipondiū

transire. Et licet Bar. Ang. et Pau. de ca. hic eodez modo respondeant ad. l. si ita. §. i. de here. insti. non tamē est bona responsio qz ibi in prima parte euenit casus cogitatus sicut hic: et tamē ibi non fit ademptō primo sed fit transitus ad dipondiū. Saly. hic rñdet q̄ ħ appebat testatorē voluisse trāsire ad dipondiuz qz vbi masculus posthum⁹ et femia posthūa nasceref eos. xij. vncias habere voluit. ergo cum filia iam nata fuissz specialiter instituta simpliciter vt eius sit aliqua portio necesse est dicere q̄ ibi voluit excedere assem ħ non. et ita pcedit vltima solu. posita in glo. l. contraria. et ita etiam declarauit ibi Jo. de imo. Subdit etiā hic Saly. q̄ si tu diceres ibi puisionem esse factaz disiunctim siue nasceretur posthumus siue posthūa tūc oportet dicere q̄ illa. l. sit correcta per istaz. Aliam vidistis solutionem datam per Fulgo. sed eam non tenui et postea reperi illam esse solutionem Guil. de cu. hic. ¶ In ea. ibi vocatur vterqz in medietatem et c̄. p hoc bene facit tex. in. d. §. sed et si excesserit. in ver. sed si duos. ¶ In ea. ibi. nisi constet testatorem voluisse primo adimere et c̄. hec exceptio est inepte posita a regula que erat quando apparebat testatorem voluisse excedere assem. nam si constat q̄ relinquendo secundo voluit adimere primo apparet q̄ noluit excedere assem. ¶ In ea. ibi. q̄ probabilius. s. p rata. l. si quis testō. §. i. de leg. i. vt sic plus habeat p rata ille cui testator plus dedisse videtur et sic primus habz dupluz plusq̄ secūdus. et secūdus duas partes ex trib⁹ plusq̄ tertius. tertiā vero habebit tertius legatarius: et sic fiat diuisio in. xx. vncias quarum. xij. habebit prim⁹. vi. secundus. et duas vltimus. ita tz Petr. Guil. de cu. et Cy. hic. Sed Fulg. ħ tz q̄ primus habebit primo dimidiaz qz alia dimidia videf sibi adempta p semissez datam scdo per istā. l. et postea per sextantē datuz tertio intelligitur ille sextans etiā ademptus primo et secundo per hāc: et sic tertius hz sextantē integrā. i. duas vncias et primus habebit quinqz vncias et totidem secundus. et rñdet ad. d. l. si ita quis. §. i. q̄ ibi non fuit data pars per nomina quote sed per nomina q̄titatis et sic non loquif in casu huius. l. et ita intelligit istā glo. tamē Pe. et Cy. videnf rñdere ad istā. l. q̄ hēat locum qñ vni totū et alteri ps datur qz videf adēpta de tota. sed vbi vltra dictā partē daf alia tunc seruaf distinctio tradita in. d. l. si testō. et hāc opi. Pe. et Cy. refert vltimo loco Pau. de ca. hic. dicit tñ q̄ intentō glo. videf esse illa quā dixi. s. tenere Fulgo. hic et illa opi. glo. mihi magis placet: qz nō videf subesse bona rō diuersitatis quare aliud esse dēat si post totum daf vna ps tm̄ q̄ due. et pro rñsione data ad. d. l. si qs testō. §. i. facit. d. l. marcellus. declarata vt. s. et si vera esset opi. Pe. et Cy. esset maxima et singularis limitatio ad istam. l. ¶ Reliqua in mā videatis per Bar. et alios et maxime Jo. de imo. in. d. l. interdū. §. i. Item limita hanc. l. per. l. si alij. ff. de vsufruc. leg. declarando: vt ibi per Bar. et plenius per Bar. in. l. re ɔiuncti in. iiij. col. de le. iij. Alexander de imola.

Sed et aliam. Plures nominatōes de eodem vniformiter facte non faciunt ipsum ad maiorem portionez vocari. h. d. ¶ In tex. ibi: iterū vel sepius. No. ḃm Saly. dictionē iterum duos effectus: et dictionem sepius saltem tres actus acquirere: et hoc in dictione sepius hic esse pp dictionē iterum que precedit et sic ei addatur. circa quod vide que dixi in. l. sepe. in prin. ff. de re iudi. et aliquid in. l. fi. §. et hec quidem. s. de iure delibe. ¶ In tex. ibi: vel aliā rez subaudi alias sepius allegatam. vt pz ex precedentibus. ¶ In tex. ibi: coniunctiz gl. exponit. i. coniuncta scripturis: et sic nullis alijs interpositis legatis inter istas multiplicatiōes. sepatim vero accipif. i. nō ɔiuncta scriptura. et ita vr̄ accipere Cy. hic in rñsione data p eū ad. l. quartā de stip. ḃuo.

Sed Fulg. hic dicit q̄ ɔiunctim ħ dz exponi. i. in eadē oratiōe legauit vtriqz et videf q̄ vterqz intellectus stare possit. et circa ɔrium. d. l. iiij. lz varie solutōes dētur p gl. et doc. tñ magis plz illa quā tradit bar. Et añ illū posuit ray. ħ. et facit ad. q. d eo q dixit lego fratri h⁹ cappā: et pori bibliā an pori debeaf cappa. tñ ista nō videf ad istud facere si bñ inspiciaf: qz ħ sepi⁹ eundem noiauit specifice circa eandē rē. Sed in. q. pdicta diuersimode noiauit priorē. s. in genere et spē diuersis legatis. Sed bñ ad. d. q. facit. d. l. iiij. q̄ facit p pore. et illud tz pe. cy. et ray. ħ et hoc est vez qñ genus precedit et sequif spēs vt in terminis ppositis. ad idē tex. i. l. ticia. §. q marcho. ff. d an. leg. sec⁹ vbi pcessissz spēs et sequeref gen⁹: vt qz dictū esset lego pori bibliā et fratrib⁹ cappā. l. doli clā. j. de ꝟ. ob. et. l. sanctio. ff. d pe. et ita tz Bar. in. l. quesitū. §. fi. circa medium. ff. d fun. instru. et in. d. l. iiij. ff. de stip. ser. et in. l. si ɔsul. in ꝟ. sed ex pdictis. ff. de adop. et Ang. in. l. cohēdi. §. si patrē. ff. de vul. et pu. in. d. l. doli. et in simili p Jo. an. in addi. spe. i ti. de instr. edic. §. nūc vero aliq̄. in ꝟ. lz an paupes. et lz io. de imo. i. d. §. si patrē teneat ɔriū. tñ ipemet se correxit in. d. l. iiij. vbi meli⁹ loqf et limita vt ħ p bal. facit ad. q. d eo q pluries appellauit ab eadē sñia an aliqd opef multiplicatio appellationis de quo dic vt dixi p⁹ bar. i. l. si pcurator. §. si dominus. ff. de no. oper. nunci.

c **Um quidam.** A substituto impuberis exheredati ñ pōt legatū vl̄ fideicōmissū reliq ētsi ipuberi aliqd relictū sit. h. d. ¶ No. qō dixi i sūmario et illud nō pcederet qñ titulo hrēditario et nō titulo legati paterne facultates ad filiū exheredatū ex iudicio testōris puenissent: qz substitutus talis exhrēdati onere legatoz vl̄ fideicōmissoz grauari poterit. l. q fundū §. q filios. ff. ad. l. fal. et ille est singularis cāus ḃz ang. hic. et ibi ēt hētur q̄ substitut⁹ nō pōt grauari i legato relicto ipsi filio exhrēdato sicut hic dr̄: lz saly. ħ dixerit istū tex. ad hoc nō esse alibi. ¶ In glo. fi. ibi spāle ē et c̄. dubitat cy. et bar. ħ q̄ potuerit esse rō hui⁹ spālitatis: et dicūt bonā reddi nō posse rōnē. sz bar. i. d. §. q filios. dicit q̄ rō ē qz ħ dr̄ legari ab hrēde legatarij nominati: iō nō valet sec⁹ ñ sub noie appellatiuo. l. sz et si sic. iūcta. l. pcedēti. d le. iij. et rō eē potuit qz ɔtingef poterit: q̄ sbstitut⁹ nō erat hrēs exhrēdati et iō aliud ē qñ legaf ab hrēde exhrēdati: qz valeret. l. si fuerit. i fi. d le. iij. fac q̄ referā. j. i fi. Sz istō repḣēdit io. d imo. i l. cohēdi. §. cū filie. i fi. ff. d vul. et pup. qz si vez ē q̄ legādo a sbstituto exhrēdati videaf legari noiati et ppterea nō vz seqref q̄ ēt si legaref a sbstituto istituti vel ēt a sbstituto exhrēdati instō nō valeret. ɔ. l. i rōe. la. i. §. fi. ad. l. fal. Itē seqref q̄ ēt si fili⁹ exhrēdat⁹ eēt sbstitut⁹ alteri filio istituto nō valeret legatū iniūctū sbstituto dato ipi exhrēdato. ɔ. d. §. q filios. vñ dicit q̄ rō suasiua vr̄ eē q̄ exhrēdatio ē res odiosa. l. cū qdā. ff. d li. et po. sal. ħ dic rōnē eē: qz simplex substō pupillaris fcā exhrēdato ē testm̄ filij pupilli ita q̄ nō pr̄is ex eo q̄ nulla quota hrēditatis paterne puenit ex substōne patris ad substitutū vt. d. §. q filios. merito i alieō testō nō dz pr̄ posse legare: nec ob. l. pap. §. sz nec ipuberis ff. d inof. te. qz ibi fili⁹ nō erat exhrēdat⁹. iō ibi pr̄ pticipat de testō filij ppter quotā hrēditatis pme quā ē habiturus sbstitut⁹. et dicit q̄ ħ rō est subtilis et q̄ ex ea limitaf. d. §. sz nec ipuberis. sz ista rō cū suppositatiōe vt mihi vr̄ nihil vz: qz nimis restrigif: et violaf tex. i. d. §. sz nec ipuberis. qui nō loqf in ipubere instituto magis q̄ exhrēdato. Itē qz qñ fili⁹ ipubes eēt institut⁹ et ei dat⁹ pupillaris substitut⁹ nō dz dici q̄ substō pupillaris sit testm̄ patris ex eo q̄ substitut⁹ capiat hrēditatē pr̄is: qz illā capit nō vt hrēs pr̄is sz vt hrēs pup. isti. de pup. sub. i pn. et sic ē idē sicut qñ fcā est substō filio exhrēdato. pterea posito q̄ valerēt legata relicta a sbsti

tuto exheredati non obstaret q dicerentur tūc facta in testamento alieno: q2 censentur facta ab exhereda to sicut censetur facta ab eo dicta dispositio substitu tionis cum sit testamentū impuberis. §. igitur. insti. d pup. substi. vel etiam dici potest q illud testamentu3 patris 7 filij est vnum testamētum duarum heredita tum. l. ij. §. prius. de vulg. 7 pup. 7 per cōsequens nō est verum dicere q legata dicantur facta in testamēto alieno 7 sic videt ver. esse q nulla vrgens ratio reddi potest. Item pro limitatione huius. l. addo q a sub stituto filij exheredati legatum relinqui potest si ipse substitutus erat institutus vt in. d. l. in rōne. in fi. etiā si substitutus institutionē repudiauerit: vt est tex. fin. in. l. si filius qui patri. sm Jo. de Jmol. ibi in. ij. col. de vulg. 7 pup. 7 hoc sm intellectum Jaco. de are. 7 Bar. ibi qui intelligit illā. l. in filio pupillo exhereda to cui datus est substitutus: 7 illum tex. ibi ad hoc pō derat Ange. 7 sequuntur alij Moder. ibi de quo vi de plenius per Jo. de Jmol. ibi in. xi. col. 7 per eun dem in. d. l. in ratiōe. §. quod vulgo. 7. §. fi. 7 puto di xisse in. d. l. si filius qui patri. Item per istum tex. dicit Ang. hic falsam esse opi. Bar. in. l. ij. in prin. de vulg. 7 pup. in ver. item quero an id quod dicitur de filio exheredato 7c. vbi voluit q pater sicut psona suspe cta non pōt filio pupillariter vel exemplariter substi tuere. nam non potest esse magis suspecta q quando exheredat filium ,pter odium: 7 tamen valet substi tutio. 7 cum Ang. simpliciter transit Pan. de castr. hic. 7 est magis cōis opi. de quo vide etiā per Ange. in. d. §. sed nec impuberis. per illum tex. 7 per Ang. in. l. i. §. i. 7 in. l. ij. §. fi. de vulg. 7 pup. 7 Bal. in. l. hu manitatis. in. ix. colū. in ver. septima differentia. 7 ibi etiam Ang. s. de impu. 7 alijs substi. Et per Ang. in l. si cum dotem. §. eo autem tempore. sol. matrimo. 7 Jmol. in. d. l. ij. in prin. ff. de vulg. 7 pup. intellige ta men nisi patri esset interdicta administratio bonoru3 vel aliter eam perdidisset: 7 ita soluatur opi. Bar. vt est de mente eiusdem Bar. in. l. cum oportet. §. non autem. de bo. que liber. de quo etia3 vide per Jo. de Jmol. in. c. raynutius. in materia pupillaris 7 exēpla ris substitutionis extra de testa. 7 in. l. ex facto. de vul ga. 7 pup. in antepe. col. 7 ibi etiam per Bar. in ver. pone q filio furioso 7c. vbi etiam Ang. 7 Jo. de imo la tenēt contra Bar. ¶ Item pro intellectu huius lit tere dic q sm Fulgo. hic du3 tex. vult q a substituto exheredati nihil relinqui potest. d3 intelligi quādo te stator dixit 7 ticio lego nō nominando nomen ,ppriū substituti: vt sensit glo. in. d. §. qui filios. 7 hoc dicit esse verum saltim quādo non est aliquid legatum fi lio. alias secus vt hic per eu3. quod non placet: q2 est violare tex. hic. 7 in. d. §. qui filios. preterea tex. ponit hic a pari istos duos casus. s. quādo legatu3 relictum est filio vel quando nihil relictū est 7 sub eadem dter minatōe ponunt: ergo pariformiter debēt determina ri. l. ia3 hoc iure 7. l. lutius. de vul. 7 pup. 7 ista faciūt ad ea que dixi. s. super glo.

Jlegatarius. Legatarius qui suscipit testamē tum cadit a legato tanq indignus 7 quan do indignitas alicuius respicit fauorē certe persone illud quod sibi aufert applicatur illi psone. hoc dicit. ¶ No. q vbi quis efficitur indignus ob iniuria3 seu iacturam alterius pena priuationis que isti delinquē ti imponitur applicatur illi de cuius iniuria agebatur concordantie sunt in glo. 7 hoc est verum vbi agitur de pena priuationis imposita a lege. secus vbi a testa tore: vt est tex. notabilis in. l. vxore3. §. heres de le. iij. 7 facit ad. q. qua3 vide ibi per Bar. 7 per Bal. in au tenti. cui relictum. j. de indic. vidu. tol. 7 in. l. vnica. in. xij. colum. j. de his que pe. no. 7 per Jo. de Jmo. post alios in. l. paterfami. ff. de heredi. instituen.

¶ In glo. ibi. an heredem 7c. sed Pe. 7 Cy. hic cō trarium tenent q2 iste tex. penalis loquens in legata rio non debet ad heredem extendi. l. interpretatione ff. de penis. allegant etiam. l. rescriptu3. j. de his qui. vt indig. 7 respondent ad. d. l. i. hic allegata3 in glo. q2 hic loquitur quando delet testamentum: sed quan do surripit seu occultat non tantu3 delinquit: quo ca su non est in iure cautum q priuetur heres heredita te Fulgo. hic dicit q hec opi. Cy. videtur sibi melior nisi quis sic cōcordet q aut heres occultauit testamē tum in pernitie3 coheredis 7 procedat opi. gl. aut oc cultauit in pernitiem legatarior 7 tunc non puniatur nisi in priuatione falci. d. l. rescripti. Saly. dicit q opi nio. glo. est cōis per. d. l. i. 7 pro hoc etia3 adducit q delere 7 occultare equiparantur. l. qui testamentū. ff. de fal. 7 licet ipse non dicat hoc fuit argu. Rapha. hic ita tenentis: sed posset responderi q quando duo ca sus sunt equiparati dispositio penalis facta in vno il lorum casuum extenditur ad alium illi equiparatum l. si quis seruo. cum glo. j. de fur. 7 no. in. l. quod ve ro. ff. de leg. tamen istud est veru3 quando sunt equi parata illa duo in eadem materia in qua loquitur illa l. extendenda alias non: vt no. glo. in. c. i. in ver. dcla ramus. iuncto tex. ne clerici vel mo. lib. vi. 7 in. c. licet canon. de elec. eo. li. Sed in materia huius legis non re peritur facta equiparatio ergo 7c. vnde substinen do opinio. gl. posset melius responderi ad argumē, factu3 contra glo. q dispositio penalis de qua loqui tur tex. in. d. l. i. cum ibi no. 7 de qua loquitur ista. l. 7 etiam dispositio huius legis penalis deb3 etiam extē di ad casu3 qui inspecta larga significatione vocabu li comprehendit sub casu expresso. l. filium habeo. ff. ad macedonia. l. senatuscōsulto. ff. d ritu nup. sed ista duo delere 7 occultare sunt talia q inspecta saltē lar ga significatione vnum videt aliud comprehendere 7 etiam appellatione legatarij de quo loquitur. l. ista videtur inspecta larga significatione cōprehendi he res. l. id tempus. §. i. ff. de vsuca. ergo 7c. non ob. d. l. rescrip. q2 illa loquit in occultante res hereditarias ista vero in ocultante testamētum 7 ita teneo. ¶ In glo. fi. ibi alius legatarius 7c. addit Barto. hic post Ja. d bel. q hodie etiā si alias testator relicturus erat priuetur legato si non implet voluntatem defuncti. 7 idem tenet Bal. 7 Pau. de cast. hic. 7 Barto. in. l. i. de leg. ij. circa medium. 7 in. d. l. nēsennius. allegata in glo. per id quod habetur in. §. his omnibus. in au ten. de here. 7 fal. 7 ponit Ja. de belui. ibi in. §. 7 hoc quidem. in vlt. q. sed Jo. de Jmol. in. d. l. i. t3 contra riu3 postq intentio testatoris erat alias relinquere ēt si non fuisset tutor 7 voluntas eius ceteris preferēda est. s. eod. l. cum questio. in fi. hoc idem videtur velle Spe. 7 Jo. an. in titu. de instru. edic. §. nunc vero ali qua. ver. queritur aute3 qualiter. 7 ibi ponunt exem plu3 quomodo constare posset quod alias relicturus esset. 7 idem tenet Ang. in consili. clxiij. incip. Jn xpi nomine si testator legat 7c. puta opi. ita esse concor dandas. q aut est monitus a iudice sm formā auc. h amplius. j. de fideicom. 7 contempsit: 7 tunc habet locum opi. Jaco. de belui. ita fuit mens eorum qui il lam opi. sequuntur. aut nō fuit seruatum hoc 7 tūc re manet incorrecta dispositio dicte. l. nensennius. nam primo casu est pena. l. non autem. pena imposita ex dispositione testatoris tamē articulus non est sine du bio. dicit tamen Ang. hic q si se excusasset a tutela iu ridice non perderet legatum quod alias testator reli cturus erat ei q2 tunc non h3 locum pena de qua i. d. §. his omnibus. 7 ita etiam est de mente Fulg. Sed in contrarium facit. l. post legatum. §. amittere. ff. de his qui. vt indig. sed dic q ibi loquitur quando testa tor non ess3 alias relicturus ,put in dubio presumitur in. d. l. nensennius cu3. l. seq. sed nos loqmur quādo

alias esset relicturus vnde iusta causa debet excusare a pena contumacie imposita a.l.vt.l.qui solidum.§. etiam de lega.ij.⁊ nota.in.l.ex consensu.ff.de appel. ⁊ in.l.i.§.fi.ff.si quis ius di.non obtem. Alex.

Illud. Ualet relictum factum ad tempus certū vel incertum quo finito ad heredem reuertitur ⁊ ei de re restituenda a finito tempore caueri dꝫ.h.d. ¶No. procedere argu.de contractibus ad vltimas voluntates de quo remitto ad ea que traduntur per doc.in.l.seruuꝫ filij.§.eum qui chirographum.ff.de leg.i. cum additi.quas ibi dedi. ¶Secundo no.ꝙ etiam ex contractu transferri potest dominiuꝫ ad tempus:⁊ ideo per istum tex.voluit Bal.in.l.ea.l.in.v.colum.de condi. ob cau. dari posse cautelam ꝙ ille in quem alieno reꝫ impediatur alienare ⁊ transferre dominiū in alium.s. vt si dicaꝫ quādo in te transfero do tibi ⁊ trado talem rem tandiu penes te mansuram quo ad ꝓprietatem ⁊ possessionem: quādiu in alium non transtuleris:⁊ poterit etiam fieri eo modo mentio de herede ipsius recipientis.⁊ vult Bal.ꝙ isto casu si tu alienare tentaueris retransferetur in me dominiū: quod an sit verū vide per Bar.⁊ Moder.in.l.qui absenti.§.i.⁊ ibi dixi.ff.de acqui.pos. ¶No.tertio ꝙ in vltimis volūtatibus sicut transit dominium in legatarium ipso iure absqꝫ traditione.l.a ticio.cum si.ff.de fur.ita ⁊ finito tempore vsqꝫ ad quod legatum durat reuertitur dominium ipso iure in heredem vt hic in ver. remanentibus ſm Saly.hic qui etiā pro hoc allegat tex.in auc. cui relictum.in fi.j.de indi.vidui.tol.vbi melius hoc ꝓbari videtur.⁊ pro hoc allego glo.no.in.l.i.in fi.s. de inoffi.dona.que dat doctrinā talem videlicet ꝙ in casibus in quibus ipo iure ex aliqua dispositione trāsfertur dominiū sine traditione:ita resoluta illa dispositione retransfertur ipso iure dominiū sine retraditōe. secus si in prima translatiōe dominij requireretur traditio:qꝛ ita etiam regulariter translatio requireretur Et ibi illā glo.ad hoc reputat multuꝫ notabilē Bal. in fi.Et illam sepe cōsueuit ad hoc allegare. ⁊ notat Bar.in.l.⁊ ideo.ff.de condi.fur. ¶In gl.in ver.cōfirmari.ibi hic auteꝫ species ⁊c. Cy.⁊ Ray.dicunt tenendam ⁊ sequendā solutionem Bal.⁊ Saly.hic.⁊ dicunt ꝙ prima sol.continet deriuationem.tamē mihi videtur ꝙ si bene inspiciatur tex. noster in fi.apparebit istam litterā loqui quando erat legata species ⁊ non aliud in genere ⁊ ita videt intelligere Bar. licet Jo.de Imol.in.l.nemo potest.de lega.i. simpliciter intelligat istum tex.loqui in legato generis in quo quidem constat ꝙ dominium ipso iure nō transfertur.vt no.glo.in.l.si reꝫ.ff.de rei ven.⁊ ideo improbatā habes solu.traditam per Barto.hic.sed defendi potest a.d.opi.solu. Bar. hic.vt colligitur ex isto tex.in fi. prout.s.dixi.⁊ ideo Bal.transeundo cum solutione tradita per Bar.videtur sibiipsi contrariari inquātū ipsemet Bal.intellexit istam.l. loqui etiam in legato generis. Fulgo.hic approbat solutionem positam ſ in gl.nec bona videtur secunda solu.ꝙuis Cy.ray.⁊ Salyce.videantur eam approbare qꝛ heres facta traditione rei legate liberatus est ab obligatione qua tenebatur ex testamento adeo ꝙ nō est obligatus ex testamento ad patiendum legatarium vti re legata: vt patet ex no.per glo.fi.in.l.si cum fundum.ff.de contrahen.emp.⁊ in.l.corruptionem.in glo.magna.s.de vsufruc.⁊ in auc.sacramenta.s.si aduer. ven.⁊ ideo Fulg.istam solu.impugnat. teneo itaqꝫ solu.Bar.q̄ est etiam bona ad sequens cōtrarium in glo.signatuꝫ s.ad.l.imo.de lega.i.ad quā etiaꝫ respondet Bal. ⁊ Ang.hic ꝙ ibi tractatur de adimendo legato post tēpus ⁊ hoc facere potest testator vt hic.sed vbi tractat de limitando ad tempus ius agendi legatario quod facere nō potest testator adeo ꝙ mero iure vltra tempus agere non possit vt ibi.⁊ hec etiam fuit mens gl. hic. ¶Querit hic Pau.de ca.quid si tempore quo finitur tempus legati puta relicti vsqꝫ ad morteꝫ legatarij heres testatoris erat premortuus an legatum redibit ad heredem heredis. dubium facit qꝛ videtur quoddam fideicōmissuꝫ iniunctū legatario.s.vt post mortem suam restituat heredi ꝙ ꝯsequenter videret conditionale.ideo non trasmittenduꝫ ad heredes.l. heres meꝰ in prin.ff.de ꝯdi.⁊ demon.⁊ in.l.vnica.§. sinautem sub ꝯditione.j.de cad.tol. Et pro ista parte dicit videri tex.in.l.in cause.l.ij.§.pompo.ff.de mino. In cōtrarium dicit esse decisioneꝫ Bar.in.l.ticia cum testamēto.§.i.de le.ij.qꝛ videtur sub nomine appellatiuo vocatus heres ergo comprehenditur heres heredis.l.in annalibus.s.eo. Concludit ipse ꝙ aut legatum fuit relictum ad tempus puta lego tibi quousqꝫ vixeris tunc eo mortuo finitur ⁊ est perinde ac si non fuisset factum pro vlteriori tempore:⁊ tunc ꝓcedit dicta determinatio Bar.aut relinquit simpliciter postea grauat legatarium ꝙ post eius mortē restituat heredi.⁊ tunc secus per dictū.§.pompo.cum sua gl. qꝛ tunc non est legatum temporale ſꝫ perpetuum de sui natura.⁊ si tempore mortis legatarij ꝑmus heres reperitur mortuus remanet penes heredem legatarij grauati.⁊ dicit esse menti tenēdum.⁊ ꝙ ab aliquo nō est ita declaratum.idem dicit ipse in.d.l.ticia.§.fi. in lectu.padua.⁊ in.l.si ante.ff.ad.l.falci. Bal.in.d.§. pompo.pōderat ad hoc istuꝫ tex.⁊ dicit ꝙ si testator reliquit nepoti:⁊ adijciat ꝙ si decedat sine liberis reuertatur ad vniuersalem heredeꝫ.⁊ postea contingit decedere interim vniuersaleꝫ heredē non erit ampliꝰ locus restitutioni fideicōmissi per illuꝫ tex.⁊ dico etiā istud ꝓbari in.l.qui liberis.§.hec verba.ff. de vul. ⁊ pup. Nec ad hoc ob.d.l.in anna.quaꝫ allegat Bar. in.d.l.ticia.§.fi.qꝛ respondeo ꝙ quādo testator substituit heredem suum videt habuisse respectuꝫ ad affectionem quā habebat ad heredeꝫ scriptum que cessat in herede heredis cuꝫ esset incognitus ⁊ incertus testatori.ita ꝓbatur in.d.§.hec verba. sed in.d.l. in annali.testator retulit dispositionem suam ad ticiū:⁊ eius heredeꝫ vnde non est motus ꝑ affectionē quaꝫ haberet ad primū heredem ticij:qꝛ ignorabatur quis futurus esset heres ticij.⁊ in primo membro distinctōnis facte per Pau.de ca.videt ꝙ hꝫ locum ista vltia ratio:qꝛ ad nullum heredem fuit habita relatio. ⁊ ꝑ responsione quā dedi in.d.l.in annali.vide Bal.i.l. fi.in.iiij.oppo.s.de here.insti. Et in terminis etiaꝫ decidit Jo.de imo.in.l.si quis filium.§.fi.ff.de acq. here.referens ita se consuluisse per.d.§.hec verba.⁊ ad istam.q.vide etiam Bal.in.d.l.ticia.§.fi.diceteꝫ ꝙ si testator legat alicui ad vitam ⁊ heres decedat ante mortem legatarij: heres heredis habebit mortuo legatario non ex vigore transmissionis sed virtute tēporalitatis incerte primo legato: qꝺ tempore finitur per istam.l.⁊ dicit passum esse notabilem. Raph.cu.transit cum decisione Bar.ibidem.⁊ dicit pro hoc facere tex.in.l.codicillis.in prin.de annu.lega. Certe ratio illius.l.alia est qꝛ ibi legatuꝫ intelligebatur esse purū non conditionale ⁊ illud tēpus certum videbatur eē adiectum causa comodioris prestationis ipsius grauati vt ibi no.in.glo.per.l.si cum prefinitione.ff. q̄n di.leg.ce.alias ille tex.esset ꝯtra distincionē.s.datā.

¶Explicit lectura famosissimi vtriusqꝫ Juris doctoris domini Alexandri ꝺ imola super secūda parte.C.

Uenetijs per Baptistā ꝺ tortis. M.cccccj. die.xiij. Julij.

Registrum

aaaa
Prima alba
qui admitti
lij interest
prin.iuncto

bbbb
Et ideo remediuz
filij. ⁊ istud
in potestate
batione cãta

cccc
Uentre.sed
de bo.pos.vbi
⁊ in auc.in
filius emancipatus

dddd
Filio.nõ sũmatur
conferebat omnia
§.si parens
reta cum expressione

eeee
Quod existentes
rem vtrinqz
qđ no.ħ in gl.
runt cum succedunt

ffff
Admitti illi
i.§.i.ad fi.ĩ.de
re ius diuinum
sen.rescin.nõ pos.

gggg
Est sua quãuis
fuisset cõiter
exemplatio vt qñ
⁊ in ti.de pa.ꝯstã.

hhhh
Et bal.in repe.l.
iurisditionem p
aliter non posset
nus ⁊ ibi declarat

iiii
Taret aliquod
gata debeantur
videtur verissimũ
luisse instituere

kkkk
In.ix.col.cũ si.
bar.in consilio
cum quidam
gnatur vt.š.in

llll
Tre. adde ꝙ
nui. querit etiaz
in.l.si alienum
ritionẽ filie

mmmm
Situr conditio
ange.in cõsilio
pro hoc bñ facit
l.si heres ĩstitutᵒ

nnnn
Ctum p hãc legez
uenire contra
limita ⁊ intellige
tu ꝓprio hr̃dis

oooo
Pronũciatũ hr̃dẽ
posset opponere
nec est minus
pro hoc ẽt videt̃

pppp
l.nolle.⁊.l.is põt
bal.potuisset
per.d.l.nã ad ea
aliena valeat

Finis.

colorchecker CLASSIC
calibrite
mm